Holy Bible

Aionian Edition®

Azərbaycan dilində Müqəddəs Kitab

Azerbaijani Bible

AionianBible.org

Müqəddəs Kitabın ilk geri tərcüməsi

Surətini çıxarmaq və çap etmək tamamilə pulsuzdur

Həmçinin, Bənövşəyi Müqəddəs Kitab kimi tanınır

Holy Bible Aionian Edition ®

Azərbaycan dilində Müqəddəs Kitab
Azerbaijani Bible

Creative Commons Attribution NoDerivatives NonCommercial 4.0, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/17/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution NoDerivatives Noncommercial 4.0
Bible Society of Azerbaijan and Institute for Bible Translation, 2008

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/2/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Additional Information:

Non-profit commercial sales granted to Nainoia, Inc on 12/21/2019.

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Ön söz

Azeri at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Azeri at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Mündəricat

ƏHDI-ƏTIQ

Yaradiliş 11
Çixiş 117
Levililər 205
Saylar 270
Qanunun Təkrari 359
Yeşua 436
Hakimlər 490
Rut 545
Birinci Şamuel 553
Ikinci Şamuel 624
Birinci Padşahlar 684
Ikinci Padşahlar 753
Birinci Salnamələr 818
Ikinci Salnamələr 880
Ezra 956
Nehemya 978
Ester 1010
Əyyub 1027
Zəbur 1080
Süleymanin Məsəlləri 1212
Vaiz 1254
Nəğmələr Nəğməsi 1271
Yeşaya 1280
Yeremya 1387
Mərsiyələr 1509
Yezekel 1520
Daniel 1634
Huşə 1668
Yoel 1684
Amos 1690
Avdiya 1703
Yunus 1705
Mikeya 1709
Nahum 1719
Habaqquq 1723
Sefanya 1728
Haqqay 1733
Zəkəriyyə 1737
Malaki 1756

ƏHDI-CƏDID

Matta 1765
Mark 1836
Luka 1882
Yəhya 1960
Həvarilərin Işləri 2019
Romalilara 2097
1 Korinflilərə 2129
2 Korinflilərə 2160
Qalatiyalilara 2180
Efeslilərə 2191
Filipililərə 2201
Kolosselilərə 2209
1 Saloniklilərə 2216
2 Saloniklilərə 2223
1 Timoteyə 2227
2 Timoteyə 2236
Titə 2242
Filimona 2246
Ibranilərə 2248
Yaqub 2271
1 Peter 2279
2 Peter 2288
1 Yəhya 2294
2 Yəhya 2302
3 Yəhya 2303
Yəhuda 2305
Vəhy 2308

ƏLAVƏ

Oxucular Üçün Göstərişlər
Lüğət
Xəritələr
Taleyi
İllüstrasiyalar, Doré

ƏHDI-ƏTIQ

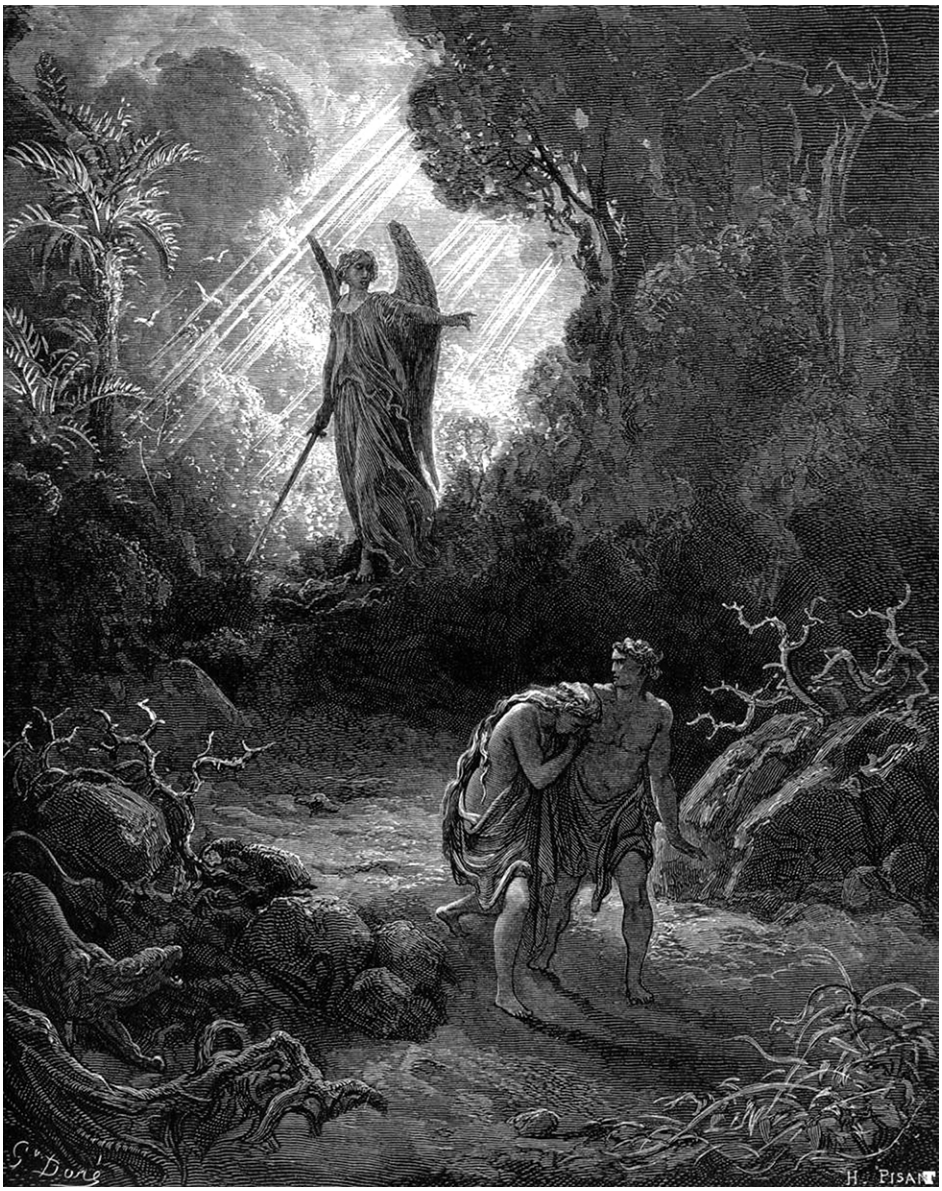

Rəbb Allah insanı qovdu. O, Eden bağının şərqinə keruvlarını və hər tərəfə fırlanan odlu qılıncını qoydu ki, həyat ağacına gedən yolu qorusunlar.
Yaradiliş 3:24

Yaradiliş

1 Başlanğıcda Allah göyləri və yeri yaratdı. **2** Yer
quruluşsuz və boş idi. Dərin sular üzərində qaranlıq var
idi. Allahın Ruhu suların üzərində dolaşırdı. **3** Allah dedi:
«Qoy işıq olsun». İşıq oldu. **4** Allah gördü ki, işıq yaxşıdır.
Sonra O, işığı qaranlıqdan ayırdı. **5** Allah işığı «gündüz»,
qaranlığı isə «gecə» adlandırdı. Axşam oldu, səhər açıldı;
bu, birinci gün idi. **6** Sonra Allah dedi: «Qoy suların
arasında bir qübbə olsun və suları bir-birindən ayırsın». **7**
Allah qübbəni düzəltdi və qübbənin altındakı suları onun
üstündəki sulardan ayırdı. Belə də oldu. **8** Allah qübbəni
«göy» adlandırdı. Axşam oldu, səhər açıldı; bu, ikinci gün
idi. **9** Sonra Allah dedi: «Qoy göyün altındakı sular bir
yerə yığılsın ki, quru görünsün». Belə də oldu. **10** Allah
qurunu «yer», su yığınlarını isə «dənizlər» adlandırdı.
Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **11** Sonra Allah dedi: «Qoy yer
üzü bitkilər yetirsin: toxumlar bitirən ot-ələf və torpaqda
hər növ bəhərli ağaclar yetişsin. Ağaclar meyvə gətirsin
və toxumları meyvələrinin içində olsun». Belə də oldu. **12**
Yer üzü bitkilər yetirdi: hər növ toxum bitirən ot-ələf və
hər növ ağac yetişdi. Ağaclar meyvə gətirirdi və toxumları
meyvələrinin içində idi. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **13**
Axşam oldu, səhər açıldı; bu, üçüncü gün idi. **14** Sonra
Allah dedi: «Qoy göy qübbəsində gecəni gündüzdən
ayıran çıraqlar olsun. Onlar işarələri, fəsilləri və günlərlə
illəri göstərsin. **15** Qoy onlar göy qübbəsində çıraq olub,
yer üzünə işıq saçsın». Belə də oldu. **16** Allah iki böyük
çıraq düzəltdi: gündüzü idarə etmək üçün böyük çıraq,
gecəni idarə etmək üçün kiçik çıraq. O həmçinin ulduzları

düzəltdi. **17** Allah onları göy qübbəsinə qoydu ki, yer
üzünə işıq saçsın, **18** gündüzü və gecəni idarə etsin, işığı
qaranlıqdan ayırsın. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **19** Axşam
oldu, səhər açıldı; bu, dördüncü gün idi. **20** Sonra Allah
dedi: «Qoy sular çoxlu canlı məxluqlarla qaynaşsın, yer
üstündəki göy qübbəsində quşlar uçsun». **21** Allah nəhəng
su əjdahalarını və suda qaynaşan hər növ bütün sürünən
canlı məxluqları, həmçinin hər növ bütün qanadlı quşları
yaratdı. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **22** Allah onlara
bərəkət verərək dedi: «Törəyib çoxalın və dənizlərdəki
suları doldurun, quşlar da yer üzündə çoxalsın». **23** Axşam
oldu, səhər açıldı; bu, beşinci gün idi. **24** Sonra Allah
dedi: «Qoy yer üzü hər növ canlı məxluqlar – hər növ
ev heyvanları, sürünən canlılar və çöl heyvanları əmələ
gətirsin». Belə də oldu. **25** Allah hər növ çöl heyvanlarını,
hər növ ev heyvanlarını və yerdə sürünən bütün canlıları
yaratdı. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **26** Sonra Allah
dedi: «Öz surətimizə və bənzərimizə görə insanı yaradaq.
Qoy o, dənizdəki heyvanlara, göydəki quşlara, yerdəki
heyvanlara, bütün yer üzünə və yerdə sürünən canlıların
hamısına hökmranlıq etsin». **27** Allah insanı Öz surətində
yaratdı, Allahın surətində yaratdı, onları kişi və qadın
olaraq yaratdı. **28** Allah onlara xeyir-dua verərək dedi:
«Törəyib çoxalın və yer üzünü bürüyüb ona sahib olun:
dənizdəki heyvanlar, göydəki quşlar, yerdə sürünən bütün
canlılar üzərində hökmranlıq edin». **29** Allah dedi: «Budur,
yer üzündə toxum verən bütün ot-ələfi və meyvələrində
toxumu olan bütün ağacların bəhərini sizə verirəm ki,
qidalanasınız. **30** Yerdəki heyvanların, göydəki quşların

və yerdə sürünən canlıların hamısına – nəfəsi olan bütün
canlılara isə yem olmaq üçün bütün yaşıl otları verirəm».
Belə də oldu. 31 Allah gördü ki, yaratdığı hər şey çox
yaxşıdır. Axşam oldu, səhər açıldı; bu, altıncı gün idi.

2 Göylər və yer, oradakı hər şey beləcə tamamlandı. 2
Allah yeddinci günə qədər gördüyü işləri qurtardı və
yeddinci gün gördüyü işlərdən ayrılıb istirahət etdi. 3
Allah yeddinci günə bərəkət verdi və onu təqdis etdi,
çünki gördüyü bütün yaratma işini qurtarıb həmin gün
istirahət etdi. 4 Rəbb Allahın göyləri və yeri yaratmasının
hekayəti belədir: Rəbb Allah göyləri və yeri yaradanda 5
yer üzündə heç bir bitki yox idi, heç bir çöl otu da bitmirdi,
çünki Rəbb Allah yer üzünə hələ yağış göndərməmişdi
və torpağı becərən insan da yaranmamışdı. 6 Amma
yerdən su çıxırdı və bütün torpağı sulayırdı. 7 Rəbb Allah
yerin torpağından insanı düzəltdi və onun burnuna həyat
nəfəsi üfürdü. Beləcə insan canlı varlıq oldu. 8 Sonra Rəbb
Allah şərqdə yerləşən Edendə bir bağ saldı və düzəltdiyi
insanı orada yerləşdirdi. 9 Rəbb Allah torpaqda gözəl
görünüşlü və yemək üçün şirin meyvəli cürbəcür ağaclar
yetirdi. O həmçinin bağın ortasında həyat ağacını və
xeyirlə şəri bilmə ağacını bitirdi. 10 Bağı suvarmaq üçün
Edendən bir çay çıxırdı, oradan isə dörd qola bölünürdü.
11 Onlardan birinin adı Pişondur. O bütün Xavila ölkəsini
dolanaraq axır. Orada qızıl çıxır. 12 Bu ölkənin qızılı
yaxşıdır. Burada həm də ətirli qatran və damarlı əqiq var.
13 İkinci çayın adı Gixondur. O, Kuş ölkəsini dolanaraq
axır. 14 Üçüncü çayın adı Dəclədir. O, Aşşur ölkəsinin
şərqindən axır. Dördüncü çay Fəratdır. 15 Rəbb Allah

insanı götürüb Eden bağına qoydu ki, oranı becərsin və
saxlasın. **16** Rəbb Allah insana əmr edib dedi: «Bağdakı
bütün ağacların bəhrəsindən istəyəndə yeyə bilərsən. **17**
Ancaq xeyirlə şəri bilmə ağacının meyvəsindən yemə,
çünki ondan yeyən gün hökmən öləcəksən». **18** Rəbb
Allah yenə dedi: «İnsanın tək olması yaxşı deyil, Mən
ona münasib olan bir köməkçi yaradacağam». **19** Rəbb
Allah bütün çöl heyvanlarını və göydəki bütün quşları
torpaqdan düzəltdi. Sonra onları insanın yanına gətirdi
ki, onun bunları necə adlandıracağını görsün. İnsan hər
heyvana hansı adı qoydusa, o cür də adlandı. **20** İnsan
bütün ev heyvanlarına, göydəki quşlara və bütün çöl
heyvanlarına ad verdi, amma insana münasib olan bir
köməkçi tapılmadı. **21** O zaman Rəbb Allah insana dərin
yuxu göndərdi və o yuxuya getdi. Onda Rəbb Allah onun
qabırğasının birini götürdü və yerini ətlə örtdü. **22** Rəbb
Allah insandan götürdüyü qabırğadan qadını düzəltdi və
onu insanın yanına gətirdi. **23** İnsan dedi: «Bax, nəhayət,
bunun Sümüyü mənim sümüyümdən, Bədəni mənim
bədənimdəndir. Adına "qadın" deyiləcək, Çünki o, kişidən
götürülüb». **24** Buna görə də kişi öz ata-anasını tərk edib
arvadına qovuşacaq və onlar bir bədən olacaq. **25** Adəm
və arvadı – ikisi də çılpaq idi, ancaq bundan utanmırdılar.

3 Rəbb Allahın yaratdığı bütün çöl heyvanlarının ən
hiyləgəri ilan idi. İlan qadına dedi: «Doğrudanmı,
Allah sizə "bağda olan heç bir ağacın bəhrələrindən
yeməyin" deyib?» **2** Qadın ilana dedi: «Bağdakı ağacların
bəhrələrindən yeyə bilərik. **3** Amma bağın ortasındakı
ağacın meyvələri barədə Allah deyib: "Ondan yeməyin

və ona toxunmayın, yoxsa öləcəksiniz!”» **4** İlan qadına
dedi: «Yox, əsla ölməzsiniz. **5** Əksinə, Allah bilir ki, o
meyvələrdən yediyiniz gün gözləriniz açılacaq və xeyirlə
şəri bilərək Allah kimi olacaqsınız». **6** Qadın gördü ki,
ağacın meyvəsi yemək üçün yaxşıdır, gözə xoş görünür və
bu ağac insana dərrakə verməyi vəd edir. Buna görə də o
həmin meyvədən dərib yedi. Sonra yanında olan ərinə də
verdi, o da yedi. **7** O vaxt ikisinin də gözləri açıldı və çılpaq
olduqlarını bildilər. Buna görə də əncir yarpaqlarını bir-
birinə hörüb özlərinə fitə düzəltdilər. **8** Onlar günün
sərinliyində bağda gəzişən Rəbb Allahın səsini eşitdilər.
Adəm və onun arvadı Rəbb Allahın hüzurundan qaçıb
bağdakı ağacların arasında gizləndilər. **9** Rəbb Allah
Adəmi səsləyib dedi: «Haradasan?» **10** O cavab verdi:
«Bağda səsini eşitdim və çılpaq olduğum üçün qorxdum,
ona görə də gizlənmişəm». **11** Rəbb Allah dedi: «Kim
sənə bildirdi ki, çılpaqsan? Sənə yeməyi qadağan etdiyim
ağacın meyvəsindən yeməmisən ki?» **12** Adəm dedi:
«Mənimlə birgə olmaq üçün verdiyin qadın o ağacın
meyvəsindən verdi, mən də yedim». **13** Rəbb Allah qadına
dedi: «Sən niyə belə etdin?» Qadın dedi: «İlan məni
yoldan çıxartdı, mən də yedim». **14** Rəbb Allah ilana
dedi: «Sən bunu etdiyin üçün Bütün ev heyvanları və çöl
heyvanları arasında Lənət qazanırsan. Qarnın üstündə
sürünəcəksən, Bütün ömrün boyu torpaq yeyəcəksən. **15**
Mən sənlə qadın arasına, Sənin balanla onun övladı
arasına Düşmənçilik salıram. Bu övlad sənin başından
vuracaq, Sən də onu dabanından sancacaqsan». **16** Sonra
Rəbb Allah qadına dedi: «Hamilə olanda sənə Çox əziyyət

verəcəyəm, Uşaqlarını ağrı içində doğacaqsan. Ərinə
meylli olacaqsan, O sənə ağalıq edəcək». 17 Sonra Rəbb
Allah Adəmə dedi: «Arvadının sözünə qulaq asdığın
üçün, Qadağan etdiyim, “meyvəsini yemə” dediyim
Ağacdan yediyin üçün Sənə görə torpaq lənətlənir. Ömrün
boyu zəhmətlə Torpaqdan yemək əldə edəcəksən. 18 O
sənə tikan və qanqal bitirəcək, Sən də çöldəki ot-ələfi
yeyəcəksən. 19 Alın tərinlə çörək yeyəcəksən. Axırda
torpağa qayıdacaqsan, Çünki oradan götürülmüsən, Ona
görə ki yerin torpağısan, Torpağa da qayıdacaqsan». 20
Adəm arvadının adını Həvva qoydu, çünki o, yer üzündə
yaşayanların hamısının anası oldu. 21 Onda Rəbb Allah
Adəmlə arvadı üçün dəridən paltar düzəltdi və onlara
geyindirdi. 22 Sonra Rəbb Allah dedi: «Budur, insan
xeyirlə şərin nə olduğunu bilərək bizlərdən biri kimi
oldu. Qoy indi əlini uzadaraq həyat ağacının meyvəsindən
dərib yeməsin və əbədi yaşamasın!» 23 Rəbb Allah insanı
Eden bağından çıxartdı ki, o özünün də bir qismindən
götürüldüyü torpağı becərsin. 24 Rəbb Allah insanı
qovdu. O, Eden bağının şərqinə keruvlarını və hər tərəfə
fırlanan odlu qılıncını qoydu ki, həyat ağacına gedən yolu
qorusunlar.

4 Adəm arvadı Həvva ilə yaxınlıq etdi və Həvva hamilə
olub Qabili doğdu. Həvva dedi: «Rəbbin köməyi ilə bir
insan qazandım». 2 Sonra o, Qabilin qardaşı Habili
doğdu. Habil çoban oldu, Qabil isə əkinçi. 3 Bir müddət
keçəndən sonra Qabil torpağın bəhrəsindən Rəbb Allaha
təqdim gətirdi. 4 Habil də sürüsündə ilk doğulan
heyvanlardan bir neçəsini və onların piyini təqdim etdi.

Rəbb Habili və onun təqdimini qəbul etdi, **5** ancaq Qabili
və onun təqdimini qəbul etmədi. Buna görə də Qabil
bərk qəzəblənib qaşqabağını salladı. **6** Rəbb Qabilə dedi:
«Niyə qəzəblənmisən? Niyə qaşqabağını sallamısan? **7**
Əgər yaxşı iş görürsənsə, Mən qəbul etmərəmmi? Əgər
yaxşı iş görmürsənsə, günah qapının ağzında durub.
Onun meyli sənədir, ancaq sən ona üstün gəlməlisən».
8 Sonra Qabil qardaşı Habilə bir söz dedi və onlar çölə
getdilər. Orada Qabil qardaşı Habilin üstünə hücum
çəkib onu öldürdü. **9** Sonra Rəbb Qabildən soruşdu:
«Qardaşın Habil haradadır?» O dedi: «Bilmirəm, məgər
mən qardaşımın keşikçisiyəm?» **10** Rəbb dedi: «Sən nə
etdin? Qardaşının qanının səsi torpaqdan Mənə fəryad
edir. **11** İndi sən torpaqdan lənət aldın; o torpaq ki
sənin əlinlə tökülən qardaş qanını udmaq üçün ağzını
açdı. **12** Torpağı becərdiyin zaman o daha gücünü sənə
verməyəcək. Yer üzündə qaçaq və sərgərdan olacaqsan».
13 Qabil Rəbbə dedi: «Cəzam çəkə biləcəyimdən daha
artıqdır. **14** Bax bu gün Sən məni torpaqdan qovursan.
Mən də Sənin hüzurundan gizlənib yer üzündə qaçaq və
sərgərdan olacağam. Ancaq kim mənə rast gəlsə, məni
öldürəcək». **15** Rəbb ona dedi: «Xeyr! Kim Qabili öldürsə,
ondan yeddi qat intiqam alınacaq». Rəbb Qabilə bir
əlamət qoydu ki, ona rast gələn kəs onu öldürməsin. **16**
Beləcə Qabil Rəbbin hüzurunu tərk etdi və Eden bağından
şərqdə – Nod torpağında yaşamağa başladı. **17** Qabil
arvadı ilə yaxınlıq etdi və arvadı hamilə olub Xanoku
doğdu. O zaman o, bir şəhər tikdi, şəhərə oğlu Xanokun
adını verdi. **18** Xanokdan İrad törədi. İraddan Mehuyael

törədi. Mehuyaeldən Metuşael törədi. Metuşaeldən Lemek
törədi. **19** Lemek iki arvad aldı: birinin adı Ada, o birinin
adı Silla idi. **20** Ada Yavalı doğdu. Yaval çadırda yaşamağın
və sürü saxlamağın əsasını qoydu. **21** Onun qardaşının adı
Yuval idi. O hər cür lira və tütək çalmağın əsasını qoydu.
22 Silla isə Tuval-Qayini doğdu. Tuval-Qayin tuncdan və
dəmirdən hər cür kəsici alətlər düzəldərdi. Onun Naama
adlı bacısı var idi. **23** Bir dəfə Lemek arvadlarına dedi: «Ey
Ada və Silla, səsimi eşidin, Ey Lemekin arvadları, sözümə
qulaq asın: Məni yaraladığı üçün Bir adam öldürdüm,
Məni zədələdiyi üçün Bir cavan öldürdüm. **24** Qabil üçün
yeddi qat qisas alınacaqsa, Lemek üçün yetmiş yeddi
qat alınacaq». **25** Adəm yenə arvadı ilə yaxınlıq etdi və
Həvva bir oğlan doğub adını Şet qoyaraq dedi: «Qabilin
öldürdüyü Habilin yerinə Allah mənə başqa bir oğul bəxş
etdi». **26** Şetin də bir oğlu oldu və adını Enoş qoydu. O
zaman insanlar Rəbbin adını çağırmağa başladı.

5 Adəmin nəsil tarixçəsi belədir. Allah insanı yaradanda
onu Öz bənzərinə görə yaratdı. **2** Allah onları kişi və
qadın olaraq yaratdı, onlara xeyir-dua verdi və yaratdığı
gün onları «insan» adlandırdı. **3** Adəmin yüz otuz yaşı
olanda özünə bənzər, öz surətində bir oğlu oldu və adını
Şet qoydu. **4** Şet doğulandan sonra Adəm səkkiz yüz
il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **5** Adəm
doqquz yüz otuz il ömür sürüb öldü. **6** Şet yüz beş yaşında
olanda oğlu Enoş doğuldu. **7** Enoş doğulandan sonra Şet
səkkiz yüz yeddi il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları
oldu. **8** Şet doqquz yüz on iki il ömür sürüb öldü. **9** Enoş
doxsan yaşında olanda oğlu Qenan doğuldu. **10** Qenan

doğulandan sonra Enoş səkkiz yüz on beş il yaşadı. Onun
başqa oğulları və qızları oldu. **11** Enoş doqquz yüz beş
il ömür sürüb öldü. **12** Qenan yetmiş yaşında olanda
oğlu Mahalalel doğuldu. **13** Mahalalel doğulandan sonra
Qenan səkkiz yüz qırx il yaşadı. Onun başqa oğulları
və qızları oldu. **14** Qenan doqquz yüz on il ömür sürüb
öldü. **15** Mahalalel altmış beş yaşında olanda oğlu Yered
doğuldu. **16** Yered doğulandan sonra Mahalalel səkkiz
yüz otuz il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **17**
Mahalalel səkkiz yüz doxsan beş il ömür sürüb öldü. **18**
Yered yüz altmış iki yaşında olanda oğlu Xanok doğuldu.
19 Xanok doğulandan sonra Yered səkkiz yüz il yaşadı.
Onun başqa oğulları və qızları oldu. **20** Yered doqquz
yüz altmış iki il ömür sürüb öldü. **21** Xanok altmış beş
yaşında olanda oğlu Metuşelah doğuldu. **22** Metuşelah
doğulandan sonra Xanok üç yüz il Allahla bir yol getdi.
Onun başqa oğulları və qızları oldu. **23** Xanok üç yüz
altmış beş il yaşadı. **24** O, Allahla bir yol getdi. Sonra qeyb
oldu, çünki Allah onu Öz yanına götürdü. **25** Metuşelah
yüz səksən yeddi yaşında olanda oğlu Lemek doğuldu. **26**
Lemek doğulandan sonra Metuşelah yeddi yüz səksən
iki il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **27**
Metuşelah doqquz yüz altmış doqquz il ömür sürüb öldü.
28 Lemek yüz səksən iki yaşında olanda bir oğlu doğuldu.
29 O dedi: «Bu oğul Rəbbin lənətlədiyi torpağı becərəndə
çəkdiyimiz əziyyətlərdə, əlimizin zəhmətində bizə təsəlli
verəcək». Buna görə də onun adını Nuh qoydu. **30** Nuh
doğulandan sonra Lemek beş yüz doxsan beş il yaşadı.
Onun başqa oğulları və qızları oldu. **31** Lemek yeddi yüz

yetmiş yeddi il ömür sürüb öldü. **32** Nuh beş yüz yaşında olanda Sam, Ham və Yafəs adında oğulları oldu.

6 İnsanlar yer üzündə çoxalmağa başladı və onların qızları doğuldu. **2** O zaman Allah oğulları gördülər ki, insan qızları çox gözəldir və bəyəndikləri hər qızı özlərinə arvad etdilər. **3** Rəbb dedi: «Mənim Ruhum insanda əbədi qalmayacaq, çünki onlar ancaq bədəndir. Onların ömrü yüz iyirmi il olacaq». **4** Həmin dövrdə və Allah oğulları insan qızlarını arvad alıb övladları doğulan dövrdə də yer üzündə böyük adamlar yaşayırdı. Bunlar qədim dövrün qəhrəman və adlı-sanlı adamları idi. **5** Rəbb gördü ki, yer üzündəki insanların şər əməlləri çoxdur və hər zaman onların ürəyindəki fikirlər və niyyətlər pisliyə doğru yönəlir. **6** O, yer üzündə insanları yaratdığına peşman oldu və ürəyində kədərləndi. **7** Rəbb dedi: «Yaratdığım insanları yer üzündən siləcəyəm, bunu insanlarla birgə heyvanların, sürünənlərin və quşların da başına gətirəcəyəm, çünki onları yaratmağıma peşman olmuşam». **8** Ancaq Nuh Rəbbin gözündə lütf tapdı. **9** Nuhun tarixçəsi belədir: Nuh saleh və öz nəsli arasında qüsursuz bir adam idi. O, Allahla bir yol gedirdi. **10** Nuhun üç oğlu oldu: Sam, Ham və Yafəs. **11** Ancaq Allahın önündə yer üzündəki insanlar pozğunlaşmışdı və dünya zorakılıqla dolmuşdu. **12** Allah yer üzündəki insanların daha da pozğunlaşdığını gördü, çünki dünyadakı bütün bəşər yolunu azmışdı. **13** Allah Nuha dedi: «Önümdə olan bütün bəşərin sonu çatıb, çünki yer üzü onların zorakılığı ilə dolub. Buna görə də Mən onları yer üzü ilə birgə məhv edəcəyəm. **14** Özünə qofer ağacından bir gəmi düzəlt,

onun içində otaqlar düzəlt, üstünə içəridən və bayırdan
qatran vur. 15 Gəmini belə düzəlt: onun uzunluğu üç yüz
qulac, eni əlli qulac, hündürlüyü isə otuz qulac olsun. 16
Gəminin üstündən bir qulac aşağı pəncərə açarsan və
qapısını yan tərəfdən qoyarsan. Gəminin üç mərtəbəsi
olsun: biri altda, biri ortada, biri də üstdə. 17 Bax Mən yer
üzünü suya qərq edəcəyəm ki, göylər altında həyat nəfəsi
olan bütün canlılar məhv olsun və yer üzündə olanların
hamısı öləcək. 18 Ancaq əhdimi sənlə bağlayıram. Sən
oğulların, arvadın və gəlinlərinlə birgə gəmiyə minərsən.
19 Bütün heyvanlardan, canlı məxluqlardan bir cütünü –
erkək və dişisini gəmiyə götürərsən ki, sənlə birgə sağ
qalsın. 20 Növlərinə görə quşların, heyvanların və yerdə
sürünənlərin hər birindən bir cütü sənin yanına gələcək
ki, sağ qalsın. 21 Həmçinin özünlə birlikdə hər cür azuqə
götürüb yanına yığ ki, sənin və onların yeməyi olsun». 22
Nuh hər şeyi etdi: Allah ona necə əmr etmişdisə, o da hər
şeyi eləcə yerinə yetirdi.

7 Rəbb Nuha dedi: «Sən bütün ailənlə birgə gəmiyə gir,
çünki bu bəşər nəsli içində yalnız səni önümdə saleh
gördüm. 2 Hər pak heyvanın erkək və dişisindən yeddi
cüt, hər murdar heyvanın erkək və dişisindən bir cüt
götür, 3 həmçinin göydəki hər quşun erkək və dişisindən
yeddi cüt götür; qoy bütün yer üzündə onların nəsli
kəsilməsin. 4 Çünki yeddi gün sonra yer üzünə qırx
gün-qırx gecə yağış yağdıracağam və yaratdığım bütün
canlıları yer üzündə məhv edəcəyəm». 5 Rəbb Nuha necə
əmr etmişdisə, o da hər şeyi eləcə yerinə yetirdi. 6 Yer
üzündə daşqın olanda Nuhun altı yüz yaşı var idi. 7 Nuh,

onun arvadı, oğulları və gəlinləri daşqından qurtarmaq
üçün birlikdə gəmiyə mindilər. **8** Allahın Nuha əmr etdiyi
kimi pak və murdar heyvanların, quşların, bütün yerdə
sürünənlərin **9** erkək və dişisi cüt-cüt Nuhun yanına gəlib
gəmiyə mindi. **10** Yeddi gün sonra yer üzündə daşqın
oldu. **11** Həmin gün – Nuhun ömrünün altı yüzüncü
ilində, ikinci ayın on yeddinci günü dərinlikdə olan bütün
gur su qaynaqları püskürdü və göylərin pəncərələri açıldı.
12 Yer üzünə qırx gün-qırx gecə yağış yağdı. **13** Elə həmin
gün Nuh, onun arvadı, oğulları Sam, Ham, Yafəs və üç
gəlini gəmiyə mindilər. **14** Onlarla birgə hər növ çöl
heyvanı, hər növ ev heyvanı, hər növ yerdə sürünən,
hər növ göydə uçan canlı və hər cür quş gəmiyə girdi:
15 həyat nəfəsi olan bütün canlılardan cüt-cüt Nuhun
yanına gəlib gəmiyə mindi. **16** Allahın Nuha əmr etdiyi
kimi bütün canlılardan erkək və dişi heyvanlar gəmiyə
girdilər. Onların dalınca Rəbb gəminin qapısını örtdü. **17**
Yer üzündə qırx gün daşqın oldu və su çoxalıb gəmini
yerdən yuxarı qaldırdı. **18** Su çox yuxarı qalxıb yer üzünü
aldı və gəmi suyun üzündə üzməyə başladı. **19** Su yer
üzünü elə tutdu ki, göylər altında olan bütün uca dağlar
suya qərq oldu. **20** Su dağların zirvəsindən on beş qulac
qalxdı və onları örtdü. **21** Yer üzündə hərəkət edən
canlıların hamısı – quşlar, ev heyvanları, çöl heyvanları,
yerdə sürünənlər və bütün insanlar məhv oldu. **22** Quruda
yaşayan, burnunda həyat nəfəsi olan canlı varlıqların
hamısı öldü. **23** Rəbb yer üzündə olan bütün canlıları
məhv etdi: insanlardan tutmuş heyvanlara, sürünənlərə
və göydəki quşlara qədər hər şey yer üzündə məhv oldu.

Yalnız Nuh və onunla birgə gəmidə olanlar sağ qaldı. **24**
Yüz əlli gün ərzində su yer üzündə çoxaldı.

8 Allah Nuhu və onunla birgə gəmidə olan bütün çöl
heyvanlarını və ev heyvanlarını yada saldı. Allah yer
üzünə külək göndərdi və su azalmağa başladı. **2** Dərinlikdə
olan su qaynaqları və göylərin pəncərələri bağlandı,
yağış dayandı. **3** Su yer üzündən tədricən çəkildi, yüz
əlli gün keçdikdən sonra su azaldı. **4** Yeddinci ayın on
yeddinci günü gəmi Ararat dağlarında dayandı. **5** Onuncu
aya qədər su yavaş-yavaş çəkildi, onuncu ayın birinci
günü dağların zirvələri göründü. **6** Qırx gün sonra Nuh
düzəltdiyi gəminin pəncərəsini açıb **7** bir qarğa buraxdı;
qarğa uçub getdi və yer üzündə su quruyana qədər
hər tərəfi dolaşdı. **8** Nuh bu dəfə bir göyərçin buraxdı
ki, suyun yer üzündən çəkilib-çəkilmədiyini bilsin. **9**
Amma göyərçin qonmaq üçün rahat bir yer tapmadığına
görə onun yanına – gəmiyə qayıtdı, çünki hələ bütün
yer üzündə su var idi. Nuh əlini uzadıb göyərçini tutdu
və gəmiyə – öz yanına apardı. **10** O daha yeddi gün
gözlədi və göyərçini yenə gəmidən buraxdı. **11** Axşamüstü
göyərçin onun yanına qayıtdı. Göyərçinin ağzında təzə
zeytun yarpağı var idi. Nuh suyun yer üzündən çəkildiyini
bildi. **12** O daha yeddi gün gözlədi və göyərçini yenə
buraxdı, artıq göyərçin onun yanına qayıtmadı. **13** Nuhun
ömrünün altı yüz birinci ilində, birinci ayın birinci
günü yer üzündə su qurudu. Nuh gəminin qapağını
qaldırdı və torpağın üzərindəki suyun quruduğunu gördü.
14 İkinci ayın iyirmi yeddinci günü yer üzündəki su
tamamilə qurudu. **15** Allah Nuha dedi: **16** «Sən öz arvadın,

oğulların və gəlinlərinlə birgə gəmidən çıx. **17** Sənlə
birgə olan bütün canlıları – quşları, heyvanları və yerdə
sürünənləri bayıra çıxart. Qoy yer üzünə yayılsınlar
və yer üzündə törəyib çoxalsınlar». **18** Nuh öz arvadı,
oğulları və gəlinləri ilə birgə gəmidən çıxdı. **19** Bütün
heyvanlar, sürünənlər, quşlar və yerdə sürünən bütün
canlılar dəstə-dəstə gəmini tərk etdilər. **20** Nuh Rəbbə bir
qurbangah düzəltdi. O hər cür pak heyvandan və pak
quşdan götürüb orada yandırma qurbanı təqdim etdi.
21 Bundan Rəbbə xoş ətir qalxdı və Rəbb ürəyində dedi:
«Cavanlığından bəri insan ürəyinin fikirlərinin həmişə pis
olmasına baxmayaraq, insanlara görə bir daha yer üzünü
lənətləməyəcəyəm. İndi elədiyim kimi bütün canlıları bir
daha məhv etməyəcəyəm. **22** Dünya durduqca əkin-biçin,
isti-soyuq, Yay-qış və gecə-gündüz Sona yetməyəcək».

9 Allah Nuha və onun oğullarına xeyir-dua verib dedi:
«Törəyib çoxalın və yer üzünü bürüyün. **2** Qurudakı
bütün heyvanlar, göydəki bütün quşlar, yerdə sürünən
bütün canlılar və dənizdə olan bütün balıqlar sizdən
qorxub dəhşətə gələcək. Onlar sizin ixtiyarınıza verilib.
3 Bütün canlılar da sizə qida olsun, onların hamısını
bütün göy otlar kimi sizə verirəm. **4** Ancaq əti onun canı
olan qanla birgə yeməyin. **5** Sizin isə qanınız tökülərsə,
əvəzini hökmən alacağam. Hər heyvandan hesabınızı
alacağam. Həmçinin insandan – qardaşının canını alan
hər kəsdən əvəzini alacağam. **6** Kim insan qanı töksə,
Onun da qanı İnsan əli ilə tökülləcək. Çünki Allah insanı
Öz surətinə görə yaradıb. **7** Siz törəyib çoxalın, Yer
üzünə yayılın, Orada çoxalın». **8** Allah Nuha və yanında

olan oğullarına dedi: **9** «Mən sizinlə, sizdən sonrakı
nəslinizlə Öz əhdimi bağlayıram, **10** gəmidən çıxan yer
üzündəki bütün canlı məxluqlarla – quşlar, ev heyvanları
və bütün çöl heyvanları ilə əhdimi bağlayıram. **11** Sizinlə
Öz əhdimi qoyuram ki, bütün canlılar bir daha daşqınla
məhv olmayacaq və heç vaxt yer üzünü viran edən
daşqın baş verməyəcək». **12** Allah yenə dedi: «Mənim
sizinlə və sizinlə olan bütün canlılarla nəsillər boyu əbədi
olaraq bağladığım əhdin əlaməti budur: **13** buludda Öz
göy qurşağımı qoyuram ki, Mənimlə yer üzü arasında
olan əhdin əlaməti olsun. **14** Mən yer üzünə bulud
gətirdiyim zaman buludda göy qurşağı görünəcək. **15**
Onda Mən sizinlə və bütün canlı məxluqlarla bağladığım
əhdi yada salacağam. Sular bir daha daşqına çevrilib
bütün canlıları məhv etməyəcək. **16** Buludda göy qurşağı
olacaq. Mən Allah onu görüb yer üzündə yaşayan bütün
canlı məxluqlarla bağladığım əbədi əhdi yada salacağam».
17 Allah yenə Nuha dedi: «Mənim yer üzündə yaşayan
bütün canlılarla bağladığım əhdin əlaməti budur». **18**
Gəmidən çıxan Nuhun oğulları bunlardır: Sam, Ham və
Yafəs. Hamdan Kənan törədi. **19** Nuhun üç oğlu bunlardır
və yer üzündə yayılan bütün insanlar onlardan törədi. **20**
Nuh torpağı becərməyə başladı və bir üzüm bağı saldı. **21**
O, şərab içib sərxoş oldu və öz çadırında çılpaq uzandı.
22 Kənanın atası Ham atasının çılpaq olduğunu gördü
və bunu bayırda iki qardaşına söylədi. **23** Sam və Yafəs
bir paltar götürüb öz çiyinlərinə saldılar və dal-dalı
içəri girib, atalarının çılpaq bədənini örtdülər. Onlar
üzlərini əks tərəfə çevirmişdilər ki, atalarının çılpaqlığını

görməsinlər. 24 Nuh öz sərxoşluğundan ayıldı və kiçik
oğlunun əməlini bilib dedi: 25 «Kənana lənət olsun, Öz
qardaşlarının qullarına qul olsun». 26 Yenə dedi: «Samın
Allahı Rəbbə alqış olsun, Kənan ona qul olsun. 27 Allah
Yafəsə genişlik versin, Samın çadırlarında yaşasın. Kənan
ona qul olsun». 28 Nuh daşqından sonra üç yüz əlli il
yaşadı. 29 O, doqquz yüz əlli il ömür sürüb öldü.

10 Nuhun oğulları Sam, Ham və Yafəsin nəsil tarixçəsi
belədir. Daşqından sonra onların oğulları oldu. 2 Yafəsin
oğulları: Qomer, Maqoq, Maday, Yavan, Tuval, Meşek və
Tiras. 3 Qomerin oğulları: Aşkenaz, Rifat və Toqarma.
4 Yavanın oğulları: Elişa, Tarşiş, Kittim və Dodanim. 5
Onların nəsilləri adalara, öz torpaqlarına yayıldı. Öz
millətlərinin arasında dillərə və qəbilələrə ayrıldı. 6
Hamın oğulları: Kuş, Misrayim, Put və Kənan. 7 Kuşun
oğulları: Seva, Xavila, Savta, Raama və Savteka. Raamanın
oğulları: Səba və Dedan. 8 Kuşun Nəmrud adlı bir
oğlu da oldu. O, yer üzündə ilk qüdrətli adam oldu. 9
Nəmrud Rəbbin önündə mahir bir ovçu idi, buna görə
də xalqın arasında «Rəbbin önündə Nəmrud kimi mahir
ovçu» sözü deyilir. 10 Əvvəlcə onun padşahlığına Şinar
ölkəsində olan Babil, Erek, Akkad və Kalne daxil idi.
11 O bu torpaqdan Aşşur torpağına köçüb, Ninevanı,
Rexovot-İri, Kelahı, 12 Nineva ilə böyük şəhər olan
Kelahın arasındakı Reseni tikdi. 13 Misrayimin nəsilləri
bunlardır: Ludlular, Anamlılar, Lehavlılar, Naftuhlular, 14
Patroslular, Filiştlilərin əcdadı olan Kasluhlular, həmçinin
Kaftorlular. 15 Kənanın nəsilləri bunlardır: ilk oğlu
Sidon, Xet, 16 həmçinin Yevuslular, Emorlular, Qirqaşlılar,

17 Xivlilər, Arqlılar, Sinlilər, 18 Ervadlılar, Semarlılar
və Xamatlılar. Sonralar Kənan qəbilələri ətraf yerlərə
yayıldı. 19 Kənanlıların ərazisi Sidondan Gerara tərəf
Qəzzəyə qədər, Sodoma, Homorraya, Admaya, Sevoyimə
tərəf Leşaya qədər uzanırdı. 20 Bunlar öz ölkələrində
və millətlərinin arasında qəbilələrinə və dillərinə görə
ayrılan Ham oğulları idi. 21 Everin bütün oğullarının
əcdadı və böyük olan Yafəsin qardaşı Samın da oğulları
oldu. 22 Samın oğulları: Elam, Aşşur, Arpakşad, Lud
və Aram. 23 Aramın oğulları: Us, Xul, Geter və Maş.
24 Arpakşaddan Şelah törədi, Şelahdan Ever törədi. 25
Everin iki oğlu oldu: birinin adı Peleq idi, çünki onun
dövründə yer üzü bölündü. Qardaşının adı Yoqtan idi.
26 Yoqtandan Almodad, Şelef, Xasarmavet, Yerah, 27
Hadoram, Uzal, Diqla, 28 Oval, Avimael, Səba, 29 Ofir,
Xavila və Yovav törədi; bunların hamısı Yoqtanın oğulları
idi. 30 Onlar şərqdə – Meşadan Sefara tərəf yerləşən dağlıq
bölgədə məskən salmışdı. 31 Bunlar öz ölkələrində və
millətləri arasında qəbilələrinə və dillərinə görə ayrılan
Sam oğulları idi. 32 Öz millətləri arasında nəsillərinə görə
Nuh oğullarının qəbilələri bunlardır. Daşqından sonra
onların nəsillərindən yer üzünə millətlər yayıldı.

11 Bütün dünyada bir dil və bir danışıq var idi. 2 İnsanlar
şərqdən köçüb gəldikləri zaman Şinar torpağında bir
düzənliyə rast gəldilər və orada məskən saldılar. 3 Sonra
bir-birlərinə dedilər: «Gəlin kərpic düzəldək və onu yaxşı
bişirək». Onlar daş əvəzinə kərpic və palçıq əvəzinə
qatran götürdülər. 4 Yenə dedilər: «Gəlin özümüzə bir
şəhər və başı göylərə çatan bir qüllə tikib ad çıxaraq, daha

bütün yer üzünə yayılmayaq». **5** Rəbb bəşər övladlarının
tikdiyi şəhəri və qülləni görmək üçün aşağı endi. **6** Rəbb
dedi: «Budur, onların hamısı bir xalqdır və bir dilləri
var. Buna görə də bu işi görməyə başlamışlar və indi
etmək istədikləri işə heç kəs mane olmayacaq. **7** Gəlin
aşağı enib orada onların dilini qarışdıraq ki, bir-birlərinin
dilini başa düşməsinlər». **8** Rəbb onları oradan bütün
yer üzünə yaydı. Onlar şəhəri tikməyi dayandırdı. **9**
Buna görə də o yerin adına Babil dedilər, çünki orada
Rəbb bütün dünyadakı adamların dilini qarışdırdı və
onları bütün yer üzünə yaydı. **10** Samın nəsil tarixçəsi
belədir: daşqından iki il sonra Sam yüz yaşında olanda
oğlu Arpakşad doğuldu. **11** Arpakşad doğulandan sonra
Sam beş yüz il yaşadı. Onun çoxlu oğlu və qızı oldu. **12**
Arpakşad otuz beş yaşında olanda oğlu Şelah doğuldu. **13**
Şelah doğulandan sonra Arpakşad dörd yüz üç il yaşadı.
Onun çoxlu oğlu və qızı oldu. **14** Şelah otuz yaşında
olanda oğlu Ever doğuldu. **15** Ever doğulandan sonra
Şelah dörd yüz üç il yaşadı. Onun çoxlu oğlu və qızı oldu.
16 Ever otuz dörd yaşında olanda oğlu Peleq doğuldu. **17**
Peleq doğulandan sonra Ever dörd yüz otuz il yaşadı.
Onun çoxlu oğlu və qızı oldu. **18** Peleq otuz yaşında
olanda oğlu Reu doğuldu. **19** Reu doğulandan sonra Peleq
iki yüz doqquz il yaşadı. Onun çoxlu oğlu və qızı oldu.
20 Reu otuz iki yaşında olanda oğlu Seruq doğuldu. **21**
Seruq doğulandan sonra Reu iki yüz yeddi il yaşadı. Onun
çoxlu oğlu və qızı oldu. **22** Seruq otuz yaşında olanda oğlu
Naxor doğuldu. **23** Naxor doğulandan sonra Seruq iki yüz
il yaşadı. Onun çoxlu oğlu və qızı oldu. **24** Naxor iyirmi

doqquz yaşında olanda oğlu Terah doğuldu. **25** Terah
doğulandan sonra Naxor yüz on doqquz il yaşadı. Onun
çoxlu oğlu və qızı oldu. **26** Terah yetmiş yaşında olanda
oğulları İbram, Naxor və Haran doğuldu. **27** Terahın nəsil
tarixçəsi belədir: Terahdan İbram, Naxor və Haran törədi.
Harandan Lut törədi. **28** Haran atası Terahın sağlığında
doğulduğu ölkədə – Xaldeylilərin Ur şəhərində öldü. **29**
İbram və Naxor özlərinə arvad aldılar. İbramın arvadının
adı Saray, Naxorun arvadının adı isə Milka idi. Milka
və İska Haranın qızları idi. **30** Saray sonsuz idi, onun
uşağı olmurdu. **31** Terah oğlu İbramı, Haranın oğlu olan
nəvəsi Lutu, oğlu İbramın arvadı olan gəlini Sarayı özü ilə
götürdü və Kənan torpağına getmək üçün Xaldeylilərin
Ur şəhərindən çıxdı. Onlar Xarana gəlib, orada məskən
saldılar. **32** Terah iki yüz beş il ömür sürüb Xaranda öldü.

12 Rəbb İbrama dedi: «Öz torpağından, qohumlarının
arasından, ata evindən çıx, sənə göstərəcəyim torpağa
get. **2** Səndən böyük bir millət törədəcəyəm, sənə
xeyir-dua verəcəyəm, adını ucaldacağam və bərəkət
qaynağı olacaqsan. **3** Sənə xeyir-dua verənlərə xeyir-
dua verəcəyəm, sənə lənət edənləri lənətləyəcəyəm. Yer
üzünün bütün tayfaları sənin vasitənlə xeyir-dua alacaq».
4 İbram Rəbbin ona söylədiyi kimi oradan çıxdı. Lut da
onunla birgə getdi. Xarandan çıxdığı vaxt İbram yetmiş
beş yaşında idi. **5** İbram arvadı Sarayı, qardaşı oğlu Lutu,
Xaranda əldə etdikləri bütün əmlakı və özünün bütün
nökərlərini götürüb Kənan torpağına tərəf yola düşdü.
Onlar Kənan torpağına gəldilər. **6** İbram oranı dolaşıb,
Şekem deyilən yerdəki More palıdının yanına çatdı. O vaxt

bu torpaqda Kənanlılar yaşayırdı. **7** Rəbb İbrama görünüb
dedi: «Bu torpağı sənin nəslindən olana verəcəyəm».
İbram ona görünən Rəbbə orada bir qurbangah düzəltdi.
8 Buradan Bet-Elin şərqində yerləşən dağlıq yerə tərəf
yola düşdü və burada çadır qurdu. Çadırdan qərbdə
Bet-El, şərqdə isə Ay şəhəri idi. İbram orada da Rəbbə
bir qurbangah qurdu və Rəbbin adını çağırdı. **9** İbram
tədricən cənuba doğru hərəkət edirdi. **10** Bu torpaqda
aclıq başlandı. İbram müvəqqəti qalmaq üçün Misirə
getdi, çünki ölkədə böyük aclıq hökm sürürdü. **11** O,
Misirə yaxınlaşanda arvadı Saraya dedi: «Bax mən bilirəm
ki, sən gözəl qadınsan. **12** Misirlilər səni görüb deyəcəklər:
"Bu onun arvadıdır". Onda məni öldürəcəklər, səni isə sağ
buraxacaqlar. **13** Bəlkə sən deyəsən ki, mənim bacımsan,
onda sənin xatirinə mənimlə yaxşı rəftar edərlər və mən
də sağ qalaram». **14** İbram Misirə gəlib çatanda Misirlilər
onun arvadının çox gözəl olduğunu gördülər. **15** Fironun
əyanları da qadını gördülər və onu firona tərifladilər.
Qadın fironun sarayına aparıldı. **16** Onun xatirinə firon
İbramla da yaxşı rəftar etdi: İbram qoyun-keçi, mal-
qara, erkək və dişi eşşəklər, qullar, qarabaşlar və dəvələr
sahibi oldu. **17** Ancaq Rəbb İbramın arvadı Saraydan ötrü
fironun və onun ev adamlarının başına böyük fəlakətlər
gətirdi. **18** Firon İbramı çağırıb dedi: «Bu nə işdir, mənim
başıma gətirdin? Bu qadının sənin arvadın olduğunu niyə
mənə bildirmədin? **19** Nə üçün "bu mənim bacımdır"
dedin ki, mən də onu özümə arvad olmaq üçün aldım?
İndi isə arvadını da götür get». **20** Firon adamlara onlar

barədə əmr verdi və İbramla arvadını sahib olduğu bütün
şeylərlə birgə yola saldılar.
13 İbram arvadı və sahib olduğu bütün şeylərlə birgə
Misirdən çıxıb Negev torpağına getdi. Lut da onunla idi.
2 İbram çox varlandı: onun çoxlu sürüsü və qızıl-gümüşü
oldu. **3** Negevdən çıxıb bir yerdən o biri yerə keçərək
Bet-Elə qədər – Bet-Ellə Ay şəhəri arasında əvvəllər
çadır qurduğu yerə getdi. **4** İbram ilk vaxt düzəltdiyi
qurbangahın yanına çatdı və orada Rəbbin adını çağırdı.
5 İbramla birlikdə olan Lutun da qoyun-keçisi, mal-qarası
və çadırları var idi. **6** Birlikdə yaşamaq üçün yer onlara
darlıq edirdi, çünki onların malı çox idi və birgə qala
bilməzdilər. **7** İbramın sürülərinin çobanları ilə Lutun
sürülərinin çobanları arasında mübahisə düşdü. O vaxt bu
torpaqda Kənanlılar və Perizlilər yaşayırdı. **8** İbram Luta
dedi: «Qoy mənimlə sənin və çobanlarımla çobanların
arasında mübahisə olmasın, çünki biz qohumuq. **9** Bütün
torpaqlar gözünün önündə deyilmi? Gəl ayrılaq. Əgər
sən sola getsən, mən sağa gedəcəyəm, sən sağa getsən,
mən sola gedəcəyəm». **10** Lut başını qaldırıb İordan
çayının kənarındakı düzənliyi gördü. O vaxt bu yer Misir
torpağı kimi bütünlüklə Soara qədər suvarılırdı və Rəbbin
bağı kimi idi. Rəbb hələ Sodom və Homorranı məhv
etməmişdi. **11** Lut özünə İordan çayının kənarındakı
düzənliyi seçdi. O, şərqə tərəf hərəkət etdi. Beləcə onlar
bir-birindən ayrıldı. **12** İbram Kənan torpağında qaldı,
Lut isə düzənlikdəki şəhərlərdə yaşamağa başladı və
Sodoma qədər öz çadırlarını qurdu. **13** Sodomun əhalisi
çox pozğun idi və Rəbbə qarşı çoxlu günah edirdi. **14** Lut

İbramdan ayrıldıqdan sonra Rəbb İbrama dedi: «Başını
qaldırıb dayandığın yerdən şimala, cənuba, şərqə və qərbə
tərəf bax. 15 Gördüyün bütün torpaqları əbədi olaraq
sənə və nəslinə verəcəyəm. 16 Nəslini yerin tozu qədər
çoxaldacağam. Əgər bir nəfər yerin tozunu saya bilərsə,
sənin nəslini də saya bilər. 17 Qalx bu torpağı uzununa
və eninə dolaş, çünki Mən onu sənə verirəm». 18 İbram
çadırını götürdü və gəlib Xevronda olan Mamre palıdının
yanında məskən saldı. O burada Rəbbə bir qurbangah
düzəltdi.

14 Bu zaman Şinar padşahı Amrafel, Ellasar padşahı
Aryok, Elam padşahı Kedorlaomer və Qoyim padşahı
Tidal 2 Sodom padşahı Beraya, Homorra padşahı Birşaya,
Adma padşahı Şinava, Sevoyim padşahı Şemeverə, Bela,
yəni Soar padşahına qarşı müharibəyə başladı. 3 Bu son
beş padşah indi Duz dənizi adlanan Siddim vadisində öz
qoşunlarını birləşdirdi. 4 Onlar on iki il Kedorlaomerin
əsarəti altında qalmış, on üçüncü il isə üsyan etmişdilər.
5 On dördüncü il Kedorlaomer və onunla birgə olan
padşahlar gəlib Aşterot-Qarnayimdə Rafalıları, Hamda
Zuzluları, Şave-Qiryatayimdə Emliləri, 6 çöl kənarındakı
El-Parana qədər uzanan Seir dağlarında Xorluları qırdılar.
7 Sonra geri qayıdıb En-Mişpata, yəni Qadeşə getdilər.
Bütün Amaleq torpağının əhalisini və Xaseson-Tamarda
yaşayan Emorluları qırdılar. 8 Sodom padşahı, Homorra
padşahı, Adma padşahı, Sevoyim padşahı, Bela, yəni
Soar padşahı Siddim vadisinə gəlib, 9 Elam padşahı
Kedorlaomerlə, Qoyim padşahı Tidalla, Şinar padşahı
Amrafellə, Ellasar padşahı Aryokla döyüşə girdilər: dörd

padşah beş padşaha qarşı idi. **10** Siddim vadisində qatranla
dolu çoxlu çuxur var idi. Sodom və Homorra padşahları
döyüşdən qaçanda oraya yıxıldılar, sağ qalanlar isə
dağlara qaçdılar. **11** Qaliblər Sodom və Homorranın
bütün əmlakını və azuqəsini götürüb getdilər. **12** İbramın
qardaşı oğlu Lutu və onun əmlakını özləri ilə apardılar,
çünki o da Sodomda yaşayırdı. **13** Döyüşdən sağ qurtaran
bir nəfər gəlib İbrani İbrama bunu xəbər verdi. O,
Eşkolun və Anerin qardaşı Emorlu Mamrenin palıdının
yanında yaşayırdı. Onlar İbramın müttəfiqləri idi. **14**
İbram qohumu Lutun əsir alındığını eşidəndə evində
doğulmuş, döyüş təlimi keçmiş üç yüz on səkkiz nökərini
götürüb düşmənləri Dana qədər təqib etdi. **15** Özü və
nökərləri gecə vaxtı dəstələrə bölünüb, onları qırdılar
və sağ qalanları Dəməşqin şimal tərəfində olan Xovaya
qədər təqib etdilər. **16** İbram qarət olunmuş bütün əmlakı,
qardaşı oğlu Lutu və onun əmlakını, həmçinin qadınları
və xalqı geri qaytardı. **17** İbram Kedorlaomer və onunla
olan padşahları məğlub edib qayıdanda Sodom padşahı
«Padşah vadisi» adlanan Şave vadisində onun pişvazına
çıxdı. **18** Onda Salem padşahı Melkisedeq çörək və şərab
gətirdi. O, Allah-Taalanın kahini idi. **19** Melkisedeq İbrama
xeyir-dua verib dedi: «Göy və yeri yaradan Allah-Taala
İbrama xeyir-dua versin. **20** Düşmənlərini sənə təslim
edən Allah-Taalaya alqış olsun». İbram bütün qənimətin
onda birini Melkisedeqə verdi. **21** Sodom padşahı İbrama
dedi: «Adamlarımı mənə ver, əmlak isə sənə qalsın».
22 Ancaq İbram Sodom padşahına dedi: «Göy və yeri
yaradan Allah-Taala Rəbbin dərgahına and üçün əlimi

qaldırıram ki, **23** sənin nə bir ipini, nə də bir çarıq bağını
götürürəm, ta deməyəsən ki, mən İbramı varlandırdım.
24 Nökərlərin yediklərindən başqa, hər şey sənin olsun.
Üstəlik mənimlə gedən adamlar – Aner, Eşkol və Mamre
öz paylarını götürsün».

15 Bir müddət sonra İbrama görüntüdə Rəbbin bu sözü
nazil oldu: «Ey İbram, qorxma. Sənin qalxanın Mənəm.
Mükafatın çox böyük olacaq». **2** İbram dedi: «Ey Xudavənd
Rəbb, mənə nə verəcəksən? Mənim övladım yoxdur,
evimin sahibi bu Dəməşqli Eliezer olacaq». **3** İbram sözünə
davam etdi: «Sən mənə övlad vermədiyin üçün evimin
nökəri mənim varisim olacaq». **4** Ona Rəbbin bu sözü
nazil oldu: «O sənin varisin olmayacaq, öz belindən gələn
övladın sənin varisin olacaq». **5** Rəbb onu bayıra çıxarıb
dedi: «Göyə bax, oradakı ulduzları saya bilərsənsə, say».
Yenə dedi: «Nəslin o qədər olacaq». **6** İbram Rəbbə iman
etdi və Rəbb bunu ona salehlik saydı. **7** Rəbb İbrama dedi:
«Bu torpağı sənə irs olaraq vermək üçün səni Xaldeylilərin
Ur şəhərindən çıxaran Mən Rəbbəm». **8** İbram soruşdu:
«Ya Xudavənd Rəbb, onu irs olaraq alacağımı necə bilim?»
9 Rəbb ona dedi: «Mənim üçün bir üçyaşlı düyə, bir
üçyaşlı keçi, bir üçyaşlı qoç, həmçinin bir qumru və
bir göyərçin balası gətir». **10** İbram bunların hamısını
götürüb kəsdi və iki hissəyə ayırdı, hər hissəni o birinin
qarşısına qoydu, ancaq quşları iki hissəyə ayırmadı. **11**
Yırtıcı quşlar cəmdəklərin üzərinə uçub gəldilər, ancaq
İbram onları qovdu. **12** Günəş batan vaxt İbrama dərin
yuxu gəldi. Birdən onun üzərinə dəhşət və qatı qaranlıq
çökdü. **13** Rəbb İbrama dedi: «Yəqin bil ki, nəslin yad

ölkədə qərib olacaq, orada olan millətə köləlik edəcək
və onlara dörd yüz il zülm ediləcək. **14** Ancaq onların
köləlik edəcəkləri xalqı Özüm cəzalandıracağam. Bundan
sonra onlar böyük əmlakla oradan çıxacaqlar. **15** Sən
isə atalarının yanına gedəcəksən, uzun ömür sürəndən
sonra sülh içində öləcəksən. **16** Sənin dördüncü nəslin
buraya qayıdacaq, çünki Emorluların günah kasası hələ
dolmayıb». **17** Günəş batıb qaranlıq düşəndə tüstü çıxan
bir təndir və alovlanan məşəl görünərək parçalanmış
heyvanların arasından keçdi. **18** O gün Rəbb İbramla
əhd bağlayıb dedi: «Misir çayından böyük Fərat çayına
qədər uzanan bu torpaqları – **19** Qenlilərin, Qenizlilərin,
Qadmonluların, **20** Xetlilərin, Perizlilərin, Rafalıların, **21**
Emorluların, Kənanlıların, Qirqaşlıların və Yevusluların
torpağını Mən sənin nəslinə verirəm».

16 İbramın arvadı Sarayın uşağı olmurdu. Onun Həcər
adında Misirli bir qarabaşı var idi. **2** Saray İbrama dedi:
«Bax Rəbb mənim bətnimi bağladı ki, uşağım olmasın.
Qarabaşımla yaxınlıq et, qoy o mənim üçün uşaq doğsun».
İbram Sarayın sözünə qulaq asdı. **3** İbramın arvadı Saray
qarabaşı Misirli Həcəri götürüb əri İbrama arvad olmaq
üçün verdi; bu əhvalat İbram Kənan torpağında on il
yaşadıqdan sonra baş verdi. **4** İbram Həcərlə yaxınlıq etdi
və Həcər hamilə oldu. Həcər hamilə olduğunu görəndə
xanımına həqarətlə baxmağa başladı. **5** Saray İbrama
dedi: «Mənim təhqir olunmağıma sən səbəb oldun. Mən
qarabaşımı sənin qoynuna verdim, o da hamilə olduğunu
görəndə mənə həqarətlə baxmağa başladı. Qoy sənlə
mənim aramda Rəbb hökm etsin». **6** İbram Saraya dedi:

«Qarabaşını sənin ixtiyarına verirəm, ona nə istəyirsən,
elə». Saray qarabaşı ilə sərt rəftar etməyə başladı və
qarabaşı onun yanından qaçdı. 7 Rəbbin mələyi Şur
yolundakı çöldə olan bulağın yanında onu tapdı. 8 Mələk
ondan soruşdu: «Ey Sarayın qarabaşı Həcər, haradan
gəlib, haraya gedirsən?» Həcər dedi: «Mən xanımım
Sarayın yanından qaçıram». 9 Rəbbin mələyi ona dedi:
«Xanımının yanına qayıt və ona tabe ol». 10 Rəbbin mələyi
sözünə davam etdi: «Sənin nəslini lap çoxaldacağam,
çoxluğuna görə sayı-hesabı bilinməyəcək». 11 Sonra
Rəbbin mələyi ona dedi: «Bax sən hamiləsən, Bir oğul
doğacaqsan. Onun adını İsmail qoyarsan, Çünki Rəbb
əziyyət içində fəryadını eşitdi. 12 O, insanlar arasında
Vəhşi eşşək kimi olacaq: O hamıya, Hamı isə ona qarşı
çıxacaq, Bütün qardaşları ilə yola getməyərək yaşayacaq».
13 Həcər onunla danışan Rəbbi «Sən El-Roisən» adlandırdı,
çünki o söyləmişdi: «Doğrudan da, burada məni görən
Allahı gördüm». 14 Buna görə də həmin bulaq Beer-
Laxay-Roi adlanır. O, Qadeşlə Beredin arasında yerləşir.
15 Həcər İbrama bir oğul doğdu və İbram Həcərdən olan
oğlunun adını İsmail qoydu. 16 Həcər ona İsmaili doğanda
İbramın səksən altı yaşı var idi.

17 İbram doxsan doqquz yaşında olanda Rəbb ona
görünərək dedi: «Külli-İxtiyar Allah Mənəm. Mənim
yolumla get və kamil ol. 2 Əhdimi Özümlə sənin aranda
qoyacağam və nəslini lap çoxaldacağam». 3 İbram üzüstə
düşdü. Allah onunla danışıb dedi: 4 «Mən sənlə əhd
bağlamışam, sən çoxlu millətin atası olacaqsan. 5 Daha
sənə İbram deyilməyəcək, bu gündən adın İbrahim

olacaq, çünki səni çoxlu millətin atası etdim. **6** Nəslini
lap çoxaldacağam, səndən millətlər törədəcəyəm və
nəslindən padşahlar çıxacaq. **7** Özümlə sənin və səndən
sonrakı nəslinin arasında əbədi əhd qoyuram ki, Mən
sənin və səndən sonrakı nəslinin Allahı olacağam. **8** Sənə
və səndən sonrakı nəslinə qərib kimi yaşadığın bu torpağı
– bütün Kənan torpağını əbədi mülk olaraq verəcəyəm və
onların Allahı olacağam». **9** Sonra Allah İbrahimə dedi:
«Sən və səndən sonrakı övladların nəsillər boyu əhdimə
əməl edin. **10** Mənim sənlə və səndən sonrakı nəslinlə
bağladığım, sizin əməl edəcəyiniz əhdin əlaməti budur:
qoy aranızda olan bütün kişilər sünnət olunsun. **11** Sünnət
ətinizi kəsin; bu Mənimlə sizin aranızda olan əhdin
əlaməti olacaq. **12** Evinizdə doğulmuş yaxud nəslinizdən
olmayıb bir yadellidən satın alınmış kişi cinsindən olan
hər uşaq səkkizinci gün sünnət olunsun; bu, nəsildən-
nəslə davam etsin. **13** Evinizdə doğulmuş yaxud satın
alınmış hər uşaq mütləq sünnət olunmalıdır. Beləcə
Mənim əhdimin əlaməti əbədi olaraq bədəninizdə olacaq.
14 Sünnət əti kəsilməmiş kişi cinsindən olan hər kəs
xalqının arasından qovulacaq, çünki əhdimi pozmuş
olacaq». **15** Allah yenə İbrahimə dedi: «Arvadın Saraya isə
artıq Saray demə. Bundan sonra onun adı Sara olacaq. **16**
Ona xeyir-dua verəcəyəm, ondan sənə bir oğul verəcəyəm.
Saraya xeyir-dua verəcəyəm: o, millətlərin anası olacaq
və xalqların padşahları ondan doğulacaq». **17** İbrahim
üzüstə düşdü və gülüb ürəyində dedi: «Yüz yaşlı adamın
oğlu ola bilərmi? Doxsan yaşında olan Sara doğacaqmı?»
18 Sonra İbrahim Allaha dedi: «Kaş ki İsmail Sənin önündə

xeyir-dua alaydı!» **19** Allah isə dedi: «Xeyr, arvadın Sara
sənə bir oğul doğacaq və adını İshaq qoyacaqsan. Onunla
və ondan sonrakı nəsli ilə əhdimi əbədi olaraq davam
etdirəcəyəm. **20** İsmail barədə dediyin sözləri də eşitdim.
Ona xeyir-dua verəcəyəm, onu bəhərli edəcəyəm, nəslini
lap çoxaldacağam. O, on iki başçının atası olacaq. Ondan
böyük bir millət törədəcəyəm. **21** Əhdimi isə gələn il bu
vaxt Saranın sənə doğacağı İshaqla saxlayacağam». **22**
Allah İbrahimlə söhbətini bitirərək ondan ayrılıb yuxarı
çəkildi. **23** İbrahim oğlu İsmaili, evində doğulan bütün
nökərləri, satın aldığı hər kəsi – öz evində kişi cinsindən
olan bütün adamları götürüb həmin gün Allahın ona
dediyi kimi sünnət etdi. **24** Sünnət əti kəsilən vaxt İbrahim
doxsan doqquz yaşında idi. **25** Oğlu İsmail isə sünnət əti
kəsilən vaxt on üç yaşında idi. **26** İbrahim oğlu İsmaillə
birgə həmin gün sünnət olundu. **27** Onunla birgə evdəki
bütün kişilər – evində doğulan və yadellilərdən satın
alınmış hər kəs sünnət olundu.

18 Mamre palıdının yanında Rəbb İbrahimə göründü; bu
zaman o, günün istisində çadırın girəcəyində oturmuşdu.
2 O, başını qaldırıb baxanda qarşısında üç adamın
dayandığını gördü. Onları görən kimi çadırın girəcəyindən
onları qarşılamağa qaçdı və yerə qədər əyilib dedi: **3**
«Ey ağam, əgər indi gözündə lütf tapdımsa, qulunun
yurdundan yan keçmə. **4** İndi bir az su gətirərlər,
ayaqlarınızı yuyub, ağac altında dincələrsiniz. **5** Mən
isə bir parça çörək gətirərəm ki, canınıza qüvvət gəlsin.
Ondan sonra gedərsiniz, çünki siz qulunuzun yanından
keçirdiniz». Onlar dedilər: «Dediyin kimi elə». **6** İbrahim

çadıra – Saranın yanına qaçıb dedi: «Tez ol, üç sea narın
un götürüb xəmir yoğur və kökə bişir». **7** İbrahim mal-
qaraya tərəf qaçdı. Oradan körpə və yaxşı bir buzov
götürüb nökərinə verdi. Nökər də onu hazırlamaq üçün
tələsdi. **8** İbrahim kəsmiyi, südü və hazırladığı buzovu
götürüb onların qabağına qoydu, özü isə ağacın altında,
onların yanında durdu. Onlar da yedilər. **9** Sonra İbrahimə
dedilər: «Arvadın Sara haradadır?» O dedi: «Burada
çadırdadır». **10** Onlardan biri dedi: «Gələn il bu vaxt yenə
də sənin yanına gələcəyəm. Onda arvadın Saranın bir oğlu
olacaq». Sara onun arxasında, çadırın girəcəyində durub
qulaq asırdı. **11** İbrahim və Sara qocalıb yaşa dolmuşdular.
Sara aybaşıdan kəsilmişdi. **12** O, ürəyində gülüb dedi:
«Qocaldığım halda mənə belə şadlıq üz verə bilərmi?
Ağam da qocadır». **13** Rəbb İbrahimə dedi: «Sara nə üçün
"Qocaldıqdan sonra mən uşaq doğa bilərəmmi?" deyib
güldü? **14** Rəbb üçün çətin bir şey varmı? Gələn il bu vaxt
Mən yenə sənin yanında olacağam və Saranın bir oğlu
olacaq». **15** Sara qorxduğu üçün «gülmədim» deyib inkar
etdi. Ancaq Rəbb dedi: «Xeyr, güldün». **16** O adamlar
qalxıb oradan Sodoma tərəf baxdılar. İbrahim onları
yola salmaq üçün onlarla birgə getdi. **17** O vaxt Rəbb
dedi: «Mən edəcəyim şeyi İbrahimdən gizlədəcəyəmmi?
18 Həqiqətən, İbrahimdən böyük və güclü bir millət
törəyəcək, onun vasitəsilə yer üzünün bütün millətləri
xeyir-dua alacaq. **19** Çünki Mən onu seçdim ki, oğullarına
və özündən sonrakı nəslinə saleh və ədalətli işlər görmək
üçün Rəbbin yolu ilə getməyi tapşırsın. Rəbb də İbrahim
barədə dediyi sözü yerinə yetirsin». **20** Rəbb yenə dedi:

«Sodom və Homorraya qarşı qalxan fəryad böyük, oranın
adamlarının günahı çox ağırdır. 21 Buna görə də aşağı
enib baxacağam ki, Mənə çatan fəryadın doğru olub-
olmadığını bilim». 22 O adamlar oradan dönüb Sodoma
getdilər, ancaq İbrahim hələ də Rəbbin önündə dururdu.
23 İbrahim yaxın gəlib dedi: «Doğrudanmı, Sən salehi də
günahkarla birgə məhv edəcəksən? 24 Əgər bu şəhərdə
əlli nəfər saleh adam olsa, Sən yenə də oranı məhv
edəcəksən? Əlli nəfər saleh adamın xatirinə bu yerə rəhm
etməyəcəksən? 25 Axı Sən bunu eləməzsən, saleh adamı
günahkarla birgə öldürməzsən. Saleh adamın aqibətini
günahkarınkı kimi etməzsən, Sən bunu eləməzsən. Bütün
dünyanın Hakimi belə ədalətsizlik etməz». 26 Rəbb dedi:
«Əgər Sodom şəhərində əlli nəfər saleh adam tapsam,
onların xatirinə bütün bu yerə rəhm edəcəyəm». 27
İbrahim cavab verdi: «Mən önündə toz və kül kimi bir şey
olsam da, indi bunu Rəbbə söyləməyə cəsarət edirəm:
28 əlli nəfərdən beş nəfər az saleh adam tapılsa, beş
nəfər əskik olduğu üçün bütün şəhəri məhv edərsənmi?»
Rəbb dedi: «Əgər orada qırx beş nəfər tapsam, şəhəri
dağıtmayacağam». 29 İbrahim yenə Onu dilə tutub dedi:
«Əgər orada qırx nəfər tapılsa, necə?» Rəbb dedi: «Qırx
nəfərin də xatirinə bunu etmərəm». 30 İbrahim dedi: «Mən
çox danışdığım üçün Rəbb qəzəblənməsin: əgər orada
otuz nəfər tapılsa, necə?» Rəbb dedi: «Əgər orada otuz
nəfər də tapılsa, bunu etmərəm». 31 İbrahim dedi: «Mən
yenə də Rəbbə bunu söyləməyi cəsarət edirəm: orada
iyirmi nəfər tapılsa, necə?» Rəbb dedi: «İyirmi nəfərin
də xatirinə oranı məhv etmərəm». 32 İbrahim dedi:

«Qoy Rəbb qəzəblənməsin ki, mən son dəfə danışacağam:
orada on nəfər tapılsa, necə?» Rəbb dedi: «On nəfərin
də xatirinə oranı məhv etmərəm». 33 Rəbb İbrahimlə
söhbətini bitirib getdi. İbrahim də öz yerinə qayıtdı.

19 Axşam iki mələk Sodoma gəldi. Lut şəhərin darvazası
yanında oturmuşdu. O, mələkləri gördü, qalxıb onları
qarşıladı və yerə qədər əyilib dedi: 2 «Ağalarım, qulunuzun
evinə girib gecələyin və ayaqlarınızı yuyun. Səhər qalxıb
yolunuza davam edərsiniz». Onlar dedilər: «Yox, biz
gecəni şəhər meydanında keçirəcəyik». 3 Lut onları çox
dilə tutdu, axırda onlar Lutla birgə onun evinə getdilər.
Lut onları qonaq edib mayasız çörəklər bişirdi və onlar
yedilər. 4 Ancaq onlar yatmazdan əvvəl cavandan tutmuş
qocaya qədər Sodom şəhərinin hər məhəlləsindən olan
kişilər evi əhatəyə aldılar. 5 Adamlar Lutu çağırıb ona
dedilər: «Bu gecə sənin yanına gələn adamlar haradadır?
Onları bizim yanımıza gətir ki, onlarla yaxınlıq edək».
6 Lut bayıra – onların yanına çıxıb arxasınca qapını
örtdü. 7 O dedi: «Qardaşlarım, pislik etməyin. 8 Mənim
ərə getməmiş iki qızım var. Qızlarımı sizin yanınıza
gətirim, onlara nə istəyirsiniz, edin. Ancaq bu adamlara
toxunmayın, çünki onlar mənim evimin qonaqlarıdır».
9 Kişilər qışqırıb dedilər: «Geri çəkil! Bu adam burada
qəribdir, ancaq ağalıq edir. İndi sənlə onlardan da pis
rəftar edəcəyik». Onlar Luta hücum edib qapını qırmaq
üçün yaxınlaşdılar. 10 Onda içəridəki mələklər əllərini
uzadıb Lutu evin içinə – öz yanlarına saldılar və qapını
bağladılar. 11 Evin qapısı arxasında duran adamları
kiçikdən tutmuş böyüyə qədər kor etdilər. Bu səbəbdən

adamlar qapını tapa bilmədilər. **12** Mələklər Luta dedilər:
«Burada daha kimin var? Bu şəhərdə kürəkənlərin,
oğulların, qızların – nəslindən olan hər kəs varsa, hamısını
bu yerdən çıxart, **13** çünki biz bu yeri məhv edəcəyik.
Bu xalqın əleyhinə qalxan fəryad Rəbbə gəlib çatmışdır,
buna görə də Rəbb bizi göndərib ki, onu məhv edək».
14 Lut gedib qızlarını almaq istəyən kürəkənlərinə dedi:
«Qalxıb bu yerdən çıxın, çünki Rəbb şəhəri məhv edəcək».
Ancaq kürəkənləri güman etdilər ki, o zarafat edir.
15 Səhər açılanda mələklər Lutu tələsdirərək dedilər:
«Qalx yanındakı arvadını və iki qızını götür get, yoxsa
şəhərdəkilərin günahlarına görə məhv olacaqsan». **16**
Lut yavaş tərpəndi. Rəbb ona mərhəmət etdiyinə görə
həmin şəxslər onun, arvadının və iki qızının əlindən tutub
şəhərdən kənara çıxartdılar. **17** Onları çıxaran zaman
mələklərdən biri dedi: «Öz canını qurtar, arxana baxma.
Bu düzənliyin heç yerində qalma, dağa qalx, yoxsa həlak
olarsan». **18** Lut onlara dedi: «Aman, ağam! **19** İndi bu
qulun sənin gözündə lütf tapdı və canımı xilas etməklə
mənə göstərdiyin xeyirxahlığını çoxaltdın. Ancaq dağa
çata bilmərəm, çünki bəla mənə də yetişə bilər və həlak
olaram. **20** Yaxınlıqda qaça biləcəyim kiçik bir şəhər var.
Qoy oraya qaçıb canımı qurtarım. Axı o şəhər kiçikdir».
21 Mələklərdən biri Luta dedi: «Sənin xatirinə bunu da
edərəm: dediyin şəhəri dağıtmaram. **22** Tez ol, oraya qaç!
Sən oraya çatmamış Mən bir şey etməyəcəyəm». Buna
görə də o şəhər Soar adlandı. **23** Günəş doğanda Lut Soara
gəldi. **24** Rəbb Sodom və Homorranın üzərinə göydən odlu
kükürd yağdırdı, **25** bu şəhərləri, bütün düzənliyi, oranın

bütün sakinlərini və torpaqda bitən hər şeyi məhv etdi. **26**
Ancaq Lutun arvadı dönüb geriyə baxdı və duz sütununa
çevrildi. **27** İbrahim səhər erkən qalxıb Rəbbin önündə
durduğu yerə getdi. **28** Oradan Sodom və Homorraya,
bütün düzənliyə baxdı. O, yerdən kürə tüstüsü kimi bir
tüstü qalxdığını gördü. **29** Allah düzənlikdəki şəhərləri
məhv etdiyi zaman İbrahimi xatırladı, buna görə də Lutun
yaşadığı şəhərləri dağıdarkən onu fəlakət içindən çıxartdı.
30 Lut iki qızı ilə birgə Soardan çıxıb dağda yaşadı, çünki
Soarda yaşamaqdan qorxurdu. O, iki qızı ilə bir mağarada
qaldı. **31** Onun böyük qızı kiçiyinə dedi: «Atamız qocalıb
və bu dünyada insan adətinə görə yanımıza girməyə bir
kişi yoxdur. **32** Gəl atamıza şərab içirək və onunla yataq ki,
öz atamızdan nəslimiz olsun». **33** Onlar o gecə atalarına
şərab içirdilər. Böyük qız içəri girib atası ilə yatdı, atası
isə onun nə vaxt yatıb-durduğunu bilmədi. **34** O biri gün
böyük qız kiçiyinə dedi: «Mən dünən gecə atamla yatdım.
Gəl bu gecə də ona şərab içirək və sən də onunla yat ki,
öz atamızdan nəslimiz olsun». **35** O gecə yenə atalarına
şərab içirdilər. Kiçik qız qalxıb onunla yatdı, atası isə
onun nə vaxt yatıb-durduğunu bilmədi. **36** Lutun iki qızı
beləcə atalarından hamilə oldu. **37** Böyük qız bir oğul
doğdu və onun adını Moav qoydu. O, indiki Moavlıların
əcdadıdır. **38** Kiçik qız da bir oğul doğdu və onun adını
Ben-Ammi qoydu. O, indiki Ammonluların əcdadıdır.

20 İbrahim Mamredən Negev torpağına köçdü və Qadeşlə
Şur arasında məskən saldı. Sonra bir müddət Gerarda
qaldı. **2** İbrahim orada arvadı Sara barəsində «bu mənim
bacımdır» söylədi. Gerar padşahı Avimelek adam göndərib

Saranı apardı. **3** Ancaq gecə yuxuda Allah Avimelekə
görünüb dedi: «Apardığın qadına görə sən öləcəksən,
çünki o, bir nəfərin arvadıdır». **4** Avimelek qadına
toxunmamışdı. O dedi: «Ya Rəbb, məgər sən günahsız xalqı
öldürə bilərsən? **5** O adam mənə "bu mənim bacımdır"
demədimi? Qadın özü də "o mənim qardaşımdır" dedi.
Mən bunu sadədillik və təmiz niyyətlə etdim». **6** Allah
yuxuda dedi: «Mən də bilirəm ki, sən bunu sadədilliklə
etdin. Buna görə də səni ona toxunmağa qoymayaraq
Mənə qarşı günah etməkdən saxladım. **7** İndi isə qadını
ərinə qaytar, çünki o, peyğəmbərdir. Sənin üçün dua
edər, salamat qalarsan. Ancaq qadını qaytarmasan, özün
və bütün nəslin hökmən öləcək». **8** Avimelek səhər
tezdən qalxıb bütün adamlarını çağırdı və bu sözləri
onların qarşısında söylədi. Adamlar çox qorxdular. **9**
Avimelek İbrahimi çağırıb ona dedi: «Bizə nə etdin?
Sənə qarşı nə günah etdim ki, özümün və padşahlığımın
üzərinə bu böyük təqsiri gətirdin? Mənə qarşı nalayiq
işlər etdin». **10** Avimelek yenə İbrahimə dedi: «Bu işi
görəndə nə düşünürdün?» **11** İbrahim dedi: «Düşünürdüm
ki, burada Allah qorxusu yoxdur və arvadıma görə məni
öldürəcəklər. **12** O, doğrudan da, mənim bacımdır: atamız
birdir, ancaq anamız ayrıdır. Mən onu arvad aldım. **13**
Allah məni ata evimdən qürbətə apardığı vaxt ona dedim:
"Mənə bu cür yaxşılıq elə: gedəcəyimiz hər yerdə mənim
barəmdə ‹bu mənim qardaşımdır› söylə"». **14** Avimelek
İbrahimə qoyun-keçi, mal-qara, qullar və qarabaşlar verdi.
Arvadı Saranı da ona qaytardı. **15** Avimelek dedi: «Mənim
ölkəm sənin önündədir: istədiyin yerdə yaşaya bilərsən».

16 Sonra Saraya dedi: «Bax qardaşına min parça gümüş
verdim. Qoy bu gümüş sənin yanındakılara günahsızlığını
göstərən bir sübut olsun və hər kəs sənin günahsız
olduğunu bilsin». 17 İbrahim Allaha dua etdi, Allah da
Avimelekə, onun arvadına və cariyələrinə şəfa verdi:
onların uşaqları oldu. 18 Çünki Rəbb İbrahimin arvadı
Saradan ötrü Avimelekin evində olan bütün qadınların
bətnini bağlamışdı.

21 Rəbb dediyi kimi Saraya nəzər saldı və ona söylədiyi
sözü yerinə yetirdi: 2 Sara hamilə oldu və İbrahimin
qocalıq çağında – Allahın ona söylədiyi vaxt bir oğul
doğdu. 3 İbrahim Saradan doğulan oğluna İshaq adını
qoydu. 4 Allahın İbrahimə əmr etdiyi kimi o, oğlu
İshaqı doğulandan səkkiz gün sonra sünnət etdi. 5 İshaq
doğulanda İbrahimin yüz yaşı var idi. 6 Sara dedi: «Allah
mənim üzümü güldürdü. Bunu eşidən hər kəs mənimlə
birgə güləcək». 7 O yenə dedi: «Kim İbrahimə deyərdi ki,
Sara uşaq əmizdirəcək? Amma qocalıq çağında mən ona
bir oğul doğmuşam». 8 Uşaq böyüyüb süddən kəsildi.
İshaqın süddən kəsildiyi gün İbrahim böyük bir ziyafət
verdi. 9 Sara gördü ki, Misirli Həcərin İbrahimə doğduğu
oğlu ona gülür. 10 Sara İbrahimə dedi: «Bu cariyəni və
onun oğlunu qov. Bu cariyənin oğlu mənim oğlum İshaqla
birgə varis olmayacaq». 11 Bu iş İbrahimi çox narahat
etdi, çünki İsmail də onun oğlu idi. 12 Allah İbrahimə
dedi: «Uşaqdan və cariyəndən ötrü narahat olma. Saranın
sənə söylədiyi bütün sözlərə qulaq as, çünki İshaqdan
törəyənlər sənin nəslin adlanacaq. 13 Amma cariyənin
oğlundan da bir millət törədəcəyəm, çünki o da sənin

nəslindir». **14** İbrahim səhər tezdən qalxdı, çörək və bir
tuluq su götürüb çiyninə qoyaraq Həcərə verdi. Uşağı da
ona verib onu yola saldı. Həcər gedib Beer-Şeva çölündə
dolaşdı. **15** Tuluqda su qurtardı. O, oğlunu bir kolun
altına qoydu. **16** Sonra oradan bir ox məsafəsi qədər
aralanıb uzaqda oturdu. «Oğlumun ölümünü görməyim»
dedi və uşağın qarşısında oturub hönkür-hönkür ağladı.
17 Allah uşağın səsini eşitdi. Allahın mələyi göylərdən
Həcəri çağırıb dedi: «Sənə nə olub, Həcər? Qorxma, çünki
uşağın oturduğu yerdən Allah onun səsini eşitdi. **18** Qalx
uşağı qaldır, onu qucağına götür. Mən ondan böyük bir
millət törədəcəyəm». **19** Allah Həcərin gözlərini açdı və
o, bir su quyusu gördü. Gedib tuluğu su ilə doldurarаq
uşağa içirtdi. **20** Allah bu uşaqla idi. O böyüyüb, çöldə
yaşamağa başladı və mahir oxatan oldu. **21** O, Paran
çölündə məskən saldı. Anası ona Misir torpağından bir
arvad aldı. **22** O zaman Avimelek və onun ordu başçısı
Pikol İbrahimə dedilər: «Sən nə etsən, Allah sənindədir. **23**
İndi burada Allahın haqqına mənə and iç ki, nə mənə,
nə oğluma, nə də nəvəmə xəyanət edəcəksən: mən sənə
sadiq olduğum kimi sən də mənə və qaldığın torpağın
adamlarına sadiq ol». **24** İbrahim «mən and içirəm» dedi.
25 Avimelekin adamlarının qəsb etdiyi su quyusundan
ötrü İbrahim Avimeleki məzəmmət etdi. **26** Avimelek
dedi: «Bilmirəm, bu işi kim etdi. Sən də mənə bildirmədin,
mən ancaq indi eşidirəm». **27** İbrahim qoyun-keçi və mal-
qara alıb Avimelekə verdi. Beləcə ikisi bir əhd bağladı.
28 İbrahim sürüsündən yeddi dişi quzunu ayırıb qoydu.
29 Avimelek İbrahimə dedi: «Ayırıb qoyduğun bu yeddi

dişi quzu nə üçündür?» **30** O dedi: «Bu yeddi dişi quzunu məndən götür ki, bu quyunu qazdığıma şəhadət olsun».
31 Buna görə də o buranı Beer-Şeva adlandırdı, çünki onların ikisi də orada and içdi. **32** Beləcə Beer-Şevada əhd bağladılar. Sonra Avimelek və onun ordu başçısı Pikol qalxıb Filiştlilərin ölkəsinə qayıtdılar. **33** İbrahim Beer-Şevada bir yulğun ağacı əkdi və orada əbədi Allah olan Rəbbin adını çağırdı. **34** İbrahim Filiştlilərin ölkəsində uzun müddət qaldı.

22 Bir müddət sonra Allah İbrahimi sınağa çəkdi. O «Ey İbrahim!» deyə çağırdı. İbrahim «Buradayam!» dedi. **2** Allah dedi: «Sevdiyin yeganə oğlunu – İshaqı götürüb Moriya torpağına get. Orada sənə göstərəcəyim bir dağda oğlunu yandırma qurbanı olaraq təqdim et». **3** İbrahim səhər tezdən qalxdı və eşşəyini palanladı. Özü ilə iki nökərini və oğlu İshaqı götürdü. O, yandırma qurbanı üçün odun yardı və qalxıb Allahın dediyi yerə yollandı.
4 İbrahim üçüncü gün başını qaldırıb uzaqdan o yeri gördü. **5** O, nökərlərinə dedi: «Siz eşşəklə birlikdə burada qalın, mən uşaqla oraya gedəcəyəm. Səcdə edib, yanınıza qayıdarıq». **6** İbrahim yandırma qurbanı üçün odun götürüb oğlu İshaqın kürəyinə qoydu, odu və bıçağı isə özü götürdü. İkisi birlikdə getdilər. **7** İshaq atası İbrahimi çağırdı: «Ay ata!» O cavab verdi: «Buradayam, oğlum». İshaq dedi: «Od və odun var, bəs yandırma qurbanı olacaq quzu haradadır?» **8** İbrahim dedi: «Oğlum, yandırma qurbanı olacaq quzunu Allah Özü hazırlayacaq». İkisi birlikdə getdilər. **9** Sonra Allahın İbrahimə göstərdiyi yerə gəldilər. İbrahim orada bir qurbangah düzəldib odunları

düzdü və oğlu İshaqın əl-qolunu bağlayıb qurbangaha,
odunların üstünə qoydu. **10** İbrahim əlini uzadıb oğlunu
kəsmək üçün bıçağı götürdü. **11** Rəbbin mələyi göylərdən
onu çağırdı: «İbrahim, İbrahim!» O «Mən buradayam!»
dedi. **12** Mələk dedi: «Uşağa əl qaldırma və ona bir şey
etmə. İndi bildim ki, sən Allahdan qorxursan; öz yeganə
oğlunu Məndən əsirgəmədin». **13** İbrahim başını qaldırıb
baxdı və arxasında buynuzları kolluğa ilişmiş bir qoç
gördü. İbrahim gedib qoçu götürdü və oğlunun əvəzinə
yandırma qurbanı olaraq təqdim etdi. **14** İbrahim o yeri
Yahve-İre adlandırdı; buna görə də indiyə qədər belə
deyilir: «Rəbbin dağında hazırlanacaq». **15** Rəbbin mələyi
yenə göylərdən İbrahimi çağırıb dedi: **16** «Rəbb bəyan
edir: "Öz varlığıma and içirəm ki, sən bu işi etdiyinə
və yeganə oğlunu əsirgəmədiyinə görə **17** Mən sənə
böyük xeyir-dua verəcəyəm, nəslini göydəki ulduzlar və
dəniz kənarındakı qum qədər artırıb çoxaldacağam. Sənin
nəslin öz düşmənlərinin şəhərlərinə sahib olacaq. **18**
Dünyanın bütün millətləri sənin nəslinin vasitəsilə xeyir-
dua alacaq, çünki sən Mənim sözümə qulaq asdın"». **19**
Sonra İbrahim öz nökərlərinin yanına qayıtdı və onlar
qalxıb Beer-Şevaya getdilər. İbrahim Beer-Şevada sakin
oldu. **20** Bir müddət sonra İbrahimə xəbər verib söylədilər:
«Budur, Milka qardaşın Naxora oğullar doğdu: **21** ilk oğlu
Us, onun qardaşı Buz, Aramın atası olan Qemuel, **22**
Kesed, Xazo, Pildaş, İdlaf və Betuel». **23** Betueldən Rivqa
törədi. Bu səkkiz övladı Milka İbrahimin qardaşı Naxora
doğdu. **24** Onun adı Reuma olan cariyəsi də Tebahı,
Qahamı, Taxaşı və Maakanı doğdu.

23 Sara yüz iyirmi yeddi il yaşadı; o bu qədər ömür
sürdü. **2** Sara Kənan torpağında olan Qiryat-Arbada,
yəni Xevronda öldü. İbrahim yas tutub ağlamaqdan
ötrü Saranın cəsədinin yanına getdi. **3** İbrahim cəsədin
yanından gedib Xetlilərə dedi: **4** «Mən sizin aranızda
qərib və qonağam. Yanınızda qəbir düzəltmək üçün
mənə torpaq sahəsi satın ki, öz ölümü götürüb orada
basdırım». **5** Xetlilər İbrahimə cavab verdilər: **6** «Ey
ağamız, bizə qulaq as: sən aramızda Allahın qoyduğu
bir başçısan, öz ölünü də qəbirlərimizin ən yaxşısında
basdır; ölünü basdırmaq üçün bizdən heç kəs qəbrini
səndən əsirgəməz». **7** İbrahim qalxıb o ölkənin xalqı olan
Xetlilərə təzim etdi. **8** Sonra onlarla danışıb dedi: «Əgər
siz mənim ölümü basdırmağa razısınızsa, mənə qulaq
asın: mənim üçün Sohar oğlu Efrondan xahiş edin ki,
9 tarlasının qurtaracağında ona məxsus olan Maxpela
mağarasını mənə satsın, yanınızda qəbir düzəltmək üçün
onu tam dəyəri ilə mənə versin». **10** Efron Xetlilərin
arasında oturmuşdu. Xetli Efron şəhər darvazasının
yanına yığılan bütün Xetlilərin önündə İbrahimə belə
cavab verdi: **11** «Yox, ağam, mənə qulaq as: mən tarlanı və
orada olan mağaranı sənə verirəm, öz xalqımın adamları
önündə onu sənə verirəm; get ölünü basdır». **12** İbrahim
o ölkənin xalqına təzim etdi. **13** Sonra o ölkənin xalqının
yanında Efrona belə dedi: «Xahiş edirəm, mənə qulaq as:
tarlanın dəyərini verirəm, onu məndən götür, qoy mən
də öz ölümü orada basdırım». **14** Efron İbrahimə cavab
verdi: **15** «Ay ağam, mənə qulaq as: torpağın qiyməti
dörd yüz şekel gümüşdür; mənimlə sənin aranda bu

nədir? Ölünü basdır». 16 İbrahim Efronun sözünü qəbul
edib Xetlilərin yanında Efronun dediyi kimi tacirlərin
tərəzi daşları ilə dörd yüz şekel gümüş çəkdi. 17 Beləcə
Mamre qarşısındakı Maxpelada olan Efronun tarlası,
oradakı mağara, tarlada və onun ərazisində olan bütün
ağaclar 18 Xetlilərin gözü önündə – şəhər darvazasında
yığılanların qarşısında İbrahimin mülkü oldu. 19 Bundan
sonra İbrahim arvadı Saranı Kənan torpağında olan
Mamre, yəni Xevron qarşısındakı Maxpela tarlasının
mağarasında basdırdı. 20 Beləcə Xetlilər tarlanı və orada
olan mağaranı qəbir düzəltmək üçün İbrahimə mülk
verdilər.

24 İbrahim qocalıb yaşa dolmuşdu. Rəbb hər şeydə ona
xeyir-dua vermişdi. 2 Bir gün İbrahim evində bütün işləri
idarə edən qulbaşıya dedi: «əlini budumun altına qoyub 3
göyün və yerin Allahı Rəbbin adına mənə and iç ki, oğluma
aralarında yaşadığım Kənanlıların qızlarından arvad
almayacaqsan, 4 ancaq mənim ölkəmə, qohumlarımın
yanına gedib oğlum İshaq üçün arvad alacaqsan». 5 Nökər
ona dedi: «Bəlkə qız mənimlə birgə bu ölkəyə gəlməyə razı
olmadı? Onda oğlunu sənin çıxdığın ölkəyə aparımmı?» 6
İbrahim ona dedi: «Bax oğlumu oraya aparma. 7 Məni
atamın evindən və doğulduğum torpaqdan çıxaran,
mənimlə danışan və and içərək "bu torpağı sənin nəslinə
verəcəyəm" deyən göylərin Allahı Rəbb Öz mələyini sənin
önündə göndərəcək və sən oradan oğluma arvad alıb
gətirəcəksən. 8 Əgər o qadın sənlə gəlmək istəməsə,
sən bu anddan azad olursan. Ancaq mənim oğlumu oraya
aparma». 9 Nökər əlini ağası İbrahimin budu altına qoyub

bu işə görə ona and içdi. **10** Nökər ağasından on dəvə və
ən yaxşı hədiyyələr götürüb getdi və Aram-Naharayimə,
Naxor şəhərinə gəldi. **11** Axşam qadınlar su çəkmək üçün
çıxdıqları zaman onun dəvələri şəhərin kənarında olan su
quyusunun yanında dayandı. **12** Sonra dua etdi: «Ya Rəbb,
ağam İbrahimin Allahı, yalvarıram, bu gün işimi avand elə
və ağam İbrahimə xeyirxahlıq göstər. **13** Mən bu bulağın
yanında dururam; şəhər sakinlərinin qızları su çəkmək
üçün buraya gəlirlər. **14** Qoy elə olsun ki, mənim "xahiş
edirəm, səhəngini endir, su içim" deyəcəyim və mənə
"özün də iç və dəvələrinə də verim" söyləyəcək qız qulun
İshaq üçün təyin etdiyin arvad olsun; bundan bilərəm ki,
ağama xeyirxahlıq edirsən». **15** O, duasını bitirməmişdi
ki, İbrahimin qardaşı Naxorun arvadı Milkadan doğulan
oğlu Betuelin qızı Rivqa çiynində səhəng gəldi. **16** Qız
görünüşcə çox gözəl idi və hələ bakirə idi. O, bulağa endi
və səhəngini doldurub yuxarı qalxdı. **17** Nökər onun
qabağına qaçıb dedi: «Xahiş edirəm, səhəngindən mənə
bir az su ver, içim». **18** Qız dedi: «Ağam, buyur iç». Qız
tez səhəngini əli üstünə endirdi və ona su verdi. **19** Ona
su verəndən sonra dedi: «Dəvələrin üçün də su çəkim,
içib doysunlar». **20** Qız tez səhəngini təknəyə boşaltdı,
su çəkmək üçün cəld quyunun yanına qaçdı və nökərin
bütün dəvələri üçün su çəkdi. **21** O adam sakit duraraq
diqqətlə qıza baxırdı ki, Rəbbin onun yoluna xeyir-dua
verib-vermədiyini bilsin. **22** Dəvələr su içib qurtaranda o
adam çəkisi bir beqa olan qızıl burun sırğası, qızın qolları
üçün çəkisi on şekel olan iki bilərzik götürüb dedi: **23**
«Mənə de görüm, sən kimin qızısan? Atanın evində bizə

gecə qalmaq üçün yer tapılarmı?» **24** Qız ona dedi: «Mən
Milkanın Naxora doğduğu Betuelin qızıyam». **25** Yenə
dedi: «Bizdə saman da, yem də çoxdur və gecələməyə
yer də var». **26** O adam əyilib Rəbbə səcdə etdi. **27**
Sonra dedi: «Ağam İbrahimin Allahı Rəbbə alqış olsun ki,
xeyirxahlığını və sədaqətini ağamdan əsirgəmədi: Rəbb
məni birbaş ağamın qardaşının evinə gətirdi». **28** Qız
qaçıb anasının evində bu barədə danışdı. **29** Rivqanın
bir qardaşı var idi, adı Lavan idi. Lavan çıxıb o adamın
yanına – bulağa qaçdı. **30** O, bacısının burun halqasını və
qollarındakı bilərziyi görəndə, bacısı Rivqanın «bu adam
mənimlə belə danışdı» sözlərini eşidəndə o adamın yanına
gəldi. O, bulaq başında dəvələrin yanında dayanmışdı. **31**
Lavan dedi: «Ey Rəbbin xeyir-dua verdiyi adam, içəri gir.
Nə üçün bayırda durursan? Mən sənə otaq və dəvələrinə
yer hazırlamışam». **32** O adam evə girdi. Lavan dəvələrin
yükünü boşaltdı, onlara saman və yem verdi, o adama və
onunla birgə olanlara ayaqlarını yumaq üçün su verdi. **33**
Onların qabağına yemək gətirildi, ancaq həmin adam dedi:
«Məqsədimi söyləməyincə yeməyəcəyəm». Lavan dedi:
«Söylə». **34** O dedi: «Mən İbrahimin nökəriyəm. **35** Rəbb
ağama çoxlu xeyir-dua verdi: onu varlandırdı, ona qoyun-
keçi, mal-qara, qızıl-gümüş, qullar, qarabaşlar, dəvələr və
eşşəklər verdi. **36** Ağamın arvadı Sara da qoca ikən ağama
bir oğul doğdu. Ağam özünə məxsus olan hər şeyi ona
verdi. **37** Sonra da məni and içdirərək dedi: "Ölkələrində
yaşadığım Kənanlıların qızlarından oğluma arvad alma, **38**
ancaq atamın evinə – qohumlarımın yanına gedib oradan
oğluma bir arvad al". **39** Mən ağama dedim: "Bəlkə o qadın

mənimlə gəlmədi”. **40** O mənə dedi: “Önündə davrandığım
Rəbb sənlə Öz mələyini göndərəcək, yolun uğurlu
olacaq və qohumlarımın arasından – atamın evindən
oğluma bir arvad alacaqsan. **41** Qohumlarımın yanına
getdiyin zaman içdiyin anddan azad olacaqsan: əgər o
qızı sənə verməsələr, içdiyin anddan azad olacaqsan”.
42 Mən də bu gün bulağın yanına gəlib dua etdim: “Ey
ağam İbrahimin Allahı Rəbb, yalvarıram, getdiyim yolu
aç. **43** İndi mən bulağın yanında dururam; su çəkməyə
gələn və mənim ona ‹xahiş edirəm, mənə səhəngindən
bir az su ver, içim› deyəcəyim, **44** onun da mənə ‹sən
də iç, dəvələrinə də gedib su çəkim› söyləyəcək qız
ağamın oğlu üçün Rəbbin təyin etdiyi arvad olsun”. **45**
Mən ürəyimdə dua etməyi qurtarmamışdım ki, Rivqa
səhəngi çiynində gəldi və bulağa enib su çəkdi. Ona
dedim: “Xahiş edirəm, mənə su ver”. **46** O tez səhəngini
çiynindən endirib dedi: “Sən iç, gedim dəvələrinə də su
verim”. Mən içdim, o isə dəvələrə su verdi. **47** Ondan
soruşdum: “Sən kimin qızısan?” O dedi: “Milkanın Naxora
doğduğu Betuelin qızıyam”. Mən də onun burnuna halqa
və qollarına bilərziklər taxdım. **48** Sonra əyilib Rəbbə
səcdə etdim. Ağamın qardaşı qızını oğluna almaq üçün
məni birbaş buraya gətirən ağam İbrahimin Allahı Rəbbə
şükür etdim. **49** İndi mənə deyin görüm, siz ağama
xeyirxahlıq və sədaqət göstərmək istəyirsiniz ya yox?
Bunu mənə bildirin ki, mən də nə edəcəyimi bilim». **50**
Lavan və Betuel ona belə cavab verdilər: «Bu iş Rəbdən
oldu; sənə nə yaxşı, nə də pis söz deyə bilərik. **51** Bax Rivqa
qarşındadır: onu götürüb get və qoy o, Rəbbin söylədiyi

kimi ağanın oğluna arvad olsun». **52** İbrahimin nökəri onların sözlərini eşidəndə yerə qapanıb Rəbbə səcdə etdi. **53** Nökər qızıl-gümüş şeylər və paltarlar çıxarıb Rivqaya verdi. Onun qardaşına və anasına da qiymətli şeylər bağışladı. **54** Özü və onunla birgə olan adamlar yeyib-içdilər və orada gecələdilər. Səhər qalxanda nökər dedi: «Məni ağamın yanına göndərin». **55** Qızın qardaşı ilə anası dedilər: «Qoy qız bizimlə heç olmasa on gün qalsın, sonra gedər». **56** Nökər onlara dedi: «İndi ki Rəbb mənə yol açdı, məni gecikdirməyin, buraxın ağamın yanına gedim». **57** Onlar dedilər: «Qoy qızı çağırıb öz dilindən eşidək». **58** Rivqanı çağırıb ona dedilər: «Bu adamla gedirsənmi?» O da «gedirəm» dedi. **59** Onlar bacıları Rivqanı, onun dayəsini, İbrahimin nökərini və onunla olan adamları yola saldılar. **60** Rivqaya xeyir-dua verib dedilər: «Ey bacımız, Minlərlə, on minlərlə övlada ana olasan! Qoy nəslin yağıların yurduna sahib olsun!» **61** Rivqa və qulluqçuları qalxıb dəvələrə mindilər və o adamla birgə getdilər. Beləliklə, nökər Rivqanı götürüb getdi. **62** İshaq Beer-Laxay-Roi yolu ilə gəldi, çünki o, Negev torpağında yaşayırdı. **63** Axşam düşəndə İshaq bir qədər düşünmək üçün çöllüyə getdi. O, başını qaldırıb baxanda gördü ki, dəvələr gəlir. **64** Rivqa da başını qaldırıb İshaqı görəndə dəvədən düşdü. **65** O, nökərdən soruşdu: «Bizi qarşılamaq üçün çöllüyə gələn bu adam kimdir?» Nökər «ağamdır» dedi. Rivqa rübəndini üzünə çəkib örtündü. **66** Nökər baş vermiş bütün işlər barədə İshaqa danışdı. **67** İshaq Rivqanı anası Saranın yaşadığı çadıra

apardı və Rivqa onun arvadı oldu. İshaq onu sevdi və
anasının ölümündən sonra onunla təsəlli tapdı.

25 İbrahim başqa bir arvad aldı. Onun adı Qetura idi.
2 Qetura ona bunları doğdu: Zimran, Yoqşan, Medan,
Midyan, İşbaq və Şuah. **3** Yoqşandan Səba və Dedan törədi.
Dedanın nəsilləri: Aşşurlular, Letuşlular, Leumlular. **4**
Midyanın oğulları: Efa, Efer, Xanok, Avida və Eldaa.
Bunların hamısı Qeturanın övladlarıdır. **5** İbrahim özünə
məxsus olan hər şeyi İshaqa verdi. **6** Cariyələrinin
oğullarına isə hədiyyələr verdi. Sağlığında onları oğlu
İshaqın yanından şərq torpağına tərəf göndərdi. **7** İbrahim
yüz yetmiş beş il ömür sürdü. **8** O, uzun ömür sürdü, qoca
vaxtında son nəfəsini verərək ölüb əcdadlarına qoşuldu.
9 Oğulları İshaq və İsmail onu Mamre qarşısında olan
Maxpela mağarasında, Xetli Sohar oğlu Efronun tarlasında
basdırdılar. **10** O tarlanı İbrahim Xetlilərdən satın almışdı.
İbrahim və arvadı Sara orada basdırıldı. **11** Allah İbrahimin
ölümündən sonra oğlu İshaqa xeyir-dua verdi. İshaq Beer-
Laxay-Roidə yaşayırdı. **12** Saranın qarabaşı Misirli Həcərin
İbrahimə doğduğu İsmailin nəsil tarixçəsi belədir. **13**
Doğulma sırasına görə İsmailin oğullarının adları belədir:
İsmailin ilk oğlu Nevayot, Qedar, Adbeel, Mivsam, **14**
Mişma, Duma, Massa, **15** Xadad, Tema, Yetur, Nafiş və
Qedma; **16** İsmailin oğulları bunlardır, kəndləri və obaları
ilə birgə onların adları belədir. Onlar öz tayfalarının on
iki başçısı idi. **17** İsmail yüz otuz yeddi il ömür sürdü.
O, ömrünü başa vurdu və ölüb əcdadlarına qoşuldu.
18 İsmailin nəsilləri Xaviladan Şura qədər olan ərazidə
məskən saldı. Şur Aşşura gedərkən Misirin qarşısındadır.

Onlar qardaşlarının yaşadığı yerin qarşısında yerləşmişdi.
19 İbrahimin oğlu İshaqın tarixçəsi belədir: İbrahimdən
İshaq törədi. **20** İshaq Paddan-Aramdan Aramlı Lavanın
bacısı, Aramlı Betuelin qızı Rivqanı arvad alanda qırx
yaşında idi. **21** İshaq arvadı üçün Rəbbə yalvardı, çünki o,
sonsuz idi. Rəbb İshaqın yalvarışını eşitdi, onun arvadı
Rivqa hamilə oldu. **22** Rivqanın bətnindəki uşaqlar
çarpışmağa başladı. O da «Niyə bu iş başıma gəldi?»
deyib bu barədə Rəbdən soruşmağa getdi. **23** Rəbb ona
dedi: «Sənin bətnində iki millət var, Sənin qarnından
iki xalq çıxacaq. Bir xalq o biri xalqdan güclü olacaq,
Böyüyü kiçiyinə qulluq edəcək». **24** Rivqanın doğmaq
vaxtı çatanda məlum oldu ki, onun bətnində əkizlər var.
25 İlk doğulan uşağın bütün dərisi qırmızı və tüklü cübbə
kimi idi. Onda onun adını Esav qoydular. **26** Ondan sonra
qardaşı doğuldu. O, əli ilə Esavın topuğundan tutmuşdu.
Onun adını Yaqub qoydular. Onların doğulduğu vaxt
İshaq altmış yaşında idi. **27** Uşaqlar böyüdü. Esav mahir
ovçu və çöl adamı oldu. Yaqub isə çadırlarda yaşayan
mülayim bir adam oldu. **28** İshaq Esavı sevirdi, çünki
onun ovladığı heyvanlar İshaqın xoşuna gəlirdi. Rivqa isə
Yaqubu sevirdi. **29** Bir gün Yaqub şorba bişirirdi. Esav isə
çöldən yorğun gəldi. **30** Esav Yaquba dedi: «Bu qırmızı
şorbadan bir az ver, yeyim, çünki acmışam». Buna görə
də ona Edom adı verildi. **31** Yaqub dedi: «Əvvəlcə ilk
oğulluq haqqını mənə sat». **32** Esav dedi: «Bir halda ki
mən acından ölürəm, ilk oğulluq haqqı nəyimə lazımdır?»
33 Yaqub dedi: «Əvvəlcə mənə and iç». Esav ona and içdi
və ilk oğulluq haqqını Yaquba satdı. **34** Yaqub Esava çörək

və mərci şorbası verdi. Esav yeyib-içdi, sonra qalxıb getdi.
Beləcə Esav ilk oğulluq haqqına etinasızlıq etdi.

26 İbrahimin yaşadığı dövrdə olan aclıqdan başqa, ölkədə
daha bir aclıq oldu. İshaq Gerara, Filiştlilərin padşahı
Avimelekin yanına getdi. **2** Rəbb ona görünüb dedi: «Misirə
getmə, sənə söylədiyim ölkədə məskən sal, **3** bu torpaqda
qal. Mən sənlə olacağam və sənə xeyir-dua verib bütün
bu ölkələri sənə və nəslinə verəcəyəm; atan İbrahimə
içdiyim andı yerinə yetirəcəyəm. **4** Nəslini göydəki
ulduzlar qədər çoxaldacağam və bütün bu ölkələri nəslinə
verəcəyəm. Yer üzünün bütün millətləri sənin nəslinin
vasitəsilə xeyir-dua alacaq. **5** Çünki İbrahim sözümə
qulaq asıb Mənim buyruğuma, əmrlərimə, qaydalarıma
və qanunlarıma əməl etdi». **6** İshaq da Gerarda yaşadı.
7 O ölkənin sakinləri İshaqın arvadı barədə soruşanda
«bu mənim bacımdır» dedi, çünki «mənim arvadımdır»
deməyə qorxdu. Öz-özünə dedi: «Yoxsa Rivqadan ötrü
bu yerin adamları məni öldürərlər». Rivqa görünüşcə
çox gözəl idi. **8** İshaq orada uzun müddət qaldı. Bir
gün Filiştlilərin padşahı Avimelek pəncərədən baxıb
gördü ki, İshaq arvadı Rivqanı əzizləyir. **9** Avimelek
İshaqı çağırıb dedi: «O ki sənin arvadındır. Bəs niyə onun
barəsində "bu mənim bacımdır" dedin?» İshaq ona dedi:
«Çünki istəmədim ki, ondan ötrü ölüm». **10** Avimelek
dedi: «Bu nə işdir başımıza gətirdin? Az qalmışdı ki,
xalqdan biri sənin arvadınla yatsın. Beləcə bizi günaha
batıracaqdın». **11** Sonra Avimelek «bu adama və onun
arvadına toxunan mütləq öldürüləcək» deyə bütün xalqa
elan etdi. **12** İshaq o torpaqda toxum əkdi və o il yüz

qat məhsul aldı. Beləcə Rəbb ona xeyir-dua verdi. **13** Bu
şəxs böyük adam oldu. Çox böyük adam olana qədər get-
gedə yüksəldi. **14** Onun çoxlu qoyun-keçisi, mal-qarası
və xidmətçiləri olduğuna görə Filiştlilər ona paxıllıq
etməyə başladı. **15** Atası İbrahimin dövründə atasının
qullarının qazdığı bütün quyuları Filiştlilər qapayıb
torpaqla doldurmuşdular. **16** Avimelek İshaqa dedi:
«Yanımızdan get, çünki bizdən çox güclü oldun». **17** İshaq
oradan getdi, Gerar vadisində məskən saldı və orada qaldı.
18 İshaq atası İbrahimin dövründə qazılmış su quyularını
yenə qazdı, çünki Filiştlilər İbrahimin ölümündən sonra
onları qapamışdılar. O, atasının qoyduğu adları yenə
onlara verdi. **19** İshaqın qulları vadidə torpağı qazdılar
və bir içməli su quyusu tapdılar. **20** Gerar çobanları «su
bizimdir» deyib İshaqın çobanları ilə mübahisə etdilər. O,
quyunun adını Eseq qoydu, çünki onun üstündə mübahisə
etmişdilər. **21** Onlar başqa bir quyu qazdılar. Onun üçün
də mübahisə etdilər. İshaq bu quyunun adını Sitna qoydu.
22 İshaq oradan köçüb başqa bir quyu qazdı. Ancaq onun
üçün mübahisə etmədilər, buna görə də İshaq onun adını
Rexovot qoyub dedi: «İndi Rəbb bizə genişlik verdi və biz
bu torpaqda çoxalacağıq». **23** İshaq oradan Beer-Şevaya
getdi. **24** O gecə Rəbb ona görünüb dedi: «Mən atan
İbrahimin Allahıyam. Qorxma, çünki Mən sənin ləyəm.
Qulum İbrahimə görə sənə xeyir-dua verəcəyəm və nəslini
çoxaldacağam». **25** İshaq orada bir qurbangah düzəltdi
və Rəbbin adını çağırdı. O özünə çadır qurdu. İshaqın
qulları orada bir quyu qazdılar. **26** O zaman Avimelek
məsləhətçisi Axuzzat, ordu başçısı Pikol ilə birgə Gerardan

İshaqın yaşadığı torpağa gəldi. **27** İshaq onlara dedi:
«Nə üçün yanıma gəlmisiniz? Sizin ki məndən acığınız
gəlirdi və məni yanınızdan qovdunuz». **28** Onlar dedilər:
«Biz aydın gördük ki, Rəbb, doğrudan da, sənindir. İndi
istəyirik ki, sənin bizim aramızda and olsun. Gəl sənin
əhd bağlayaq ki, **29** biz sənə toxunmadığımız və yalnız
yaxşılıq edib sağ-salamat yola saldığımız kimi sən də
bizə heç bir pislik etməyəcəksən. İndi sən Rəbbin xeyir-
dua verdiyi adamsan». **30** İshaq onlara ziyafət verdi və
onlar yeyib-içdilər. **31** Səhər tezdən qalxıb bir-birlərinə
and içdilər. İshaq onları yola saldı və onlar sağ-salamat
onun yanından getdilər. **32** O gün İshaqın qulları gəldilər
və qazdıqları quyu barədə ona bildirərək «su tapdıq»
dedilər. **33** İshaq bu quyunun adını Şiva qoydu, buna
görə də şəhərin adı bu günə qədər Beer-Şevadır. **34**
Esav qırx yaşında olanda Xetli Beerinin qızı Yehuditi və
Xetli Elonun qızı Basmatı arvad aldı. **35** Onlar İshaqın və
Rivqanın ürəklərinə dərd oldu.

27 İshaq qocalıb gözləri görməyəndə böyük oğlu Esavı
yanına çağırıb dedi: «Ay oğlum». Esav ona «mən
buradayam» dedi. **2** İshaq dedi: «Mən artıq qocalmışam,
bu gün-sabah öləcəyəm. **3** İndi silahını, yayını və oxdanını
götür, çöllüyə get və mənim üçün heyvan ovla. **4** Sonra
da mənə xoşladığım ləzzətli yeməyi hazırla və gətir
ki, yeyim. Onda ölməmişdən qabaq mən sənə xeyir-
dua verərəm». **5** İshaq oğlu Esavla danışarkən Rivqa
eşidirdi. Esav heyvan ovlayıb gətirmək üçün çöllüyə
getdi. **6** Rivqa oğlu Yaquba belə dedi: «Bax mən eşitdim
ki, atan qardaşın Esava bu sözləri dedi: **7** "Mənim üçün

ov əti gətir, mənə ləzzətli yemək hazırla ki, yeyim. Sonra
sənə ölümümdən qabaq Rəbbin hüzurunda xeyir-dua
verərəm”. **8** Oğlum, indi sənə əmr edəcəyim sözlərə
qulaq as: **9** bu saat sürüyə gedib oradan mənə iki yaxşı
oğlaq gətir. Onlardan atanın xoşladığı kimi ləzzətli yemək
hazırlayacağam. **10** Sən də onu yeməsi üçün atana
aparacaqsan ki, ölümündən qabaq sənə xeyir-dua versin».
11 Yaqub anası Rivqaya dedi: «Qardaşım Esav tüklü bir
adamdır, mən isə tüksüzəm. **12** Birdən atam mənə əlini
sürtər və mən onun nəzərində yalançı olaram. Onda
üzərimə xeyir-dua yox, lənət gətirərəm». **13** Anası ona
dedi: «Sənə olunacaq lənət mənə gəlsin, oğlum. Ancaq
sözümə qulaq as: get, dediyim şeyi mənə gətir». **14** Yaqub
gedib oğlaqları götürdü və anasına gətirdi, anası da
onun atasının xoşladığı kimi ləzzətli yemək hazırladı. **15**
Rivqa böyük oğlu Esavın evdə saxladığı ən gözəl paltarını
götürüb kiçik oğlu Yaquba geyindirdi. **16** Onun əllərinə
və boynunun tüksüz yerinə oğlaq dəriləri bağladı. **17**
Sonra hazırladığı ləzzətli yeməyi və çörəyi oğlu Yaqubun
əlinə verdi. **18** Yaqub atasının yanına gəlib dedi: «Ay ata».
Atası dedi: «Mən buradayam. Sən kimsən, oğlum?» **19**
Yaqub atasına dedi: «Sənin ilk oğlun Esavam. Dediyin
kimi elədim. Qalx otur və gətirdiyim ov ətindən ye ki,
mənə xeyir-dua verəsən». **20** İshaq oğluna dedi: «Necə
oldu ki, belə tez ov tapdın, oğlum?» O dedi: «Sənin Allahın
Rəbb mənə uğur verdi». **21** İshaq Yaquba dedi: «Yaxın
gəl, oğlum, əlimi sənə sürtüb bilim ki, doğrudanmı,
oğlum Esavsan ya yox?» **22** Yaqub atası İshaqa yaxınlaşdı.
İshaq əlini ona sürtüb dedi: «Səs Yaqubun səsidir, ancaq

əllər Esavın əlləridir». **23** İshaq onu tanımadı, çünki
onun əlləri qardaşı Esavın əlləri kimi tüklü idi. İshaq
Yaquba xeyir-dua verdi. **24** O soruşdu: «Doğrudanmı,
sən oğlum Esavsan?» Yaqub dedi: «Bəli». **25** İshaq dedi:
«Oğlum, gətirdiyin ov ətini qabağıma qoy, yeyim, sonra da
sənə xeyir-dua verərəm». Yaqub yeməyi onun qabağına
qoydu və o yedi, Yaqub ona şərab gətirdi və o içdi. **26**
Atası İshaq Yaquba dedi: «Oğlum, indi yaxınlaş, atanı
öp». **27** O yaxınlaşıb atasını öpdü. İshaq onun paltarının
qoxusunu hiss etdi və ona xeyir-dua verib dedi: «Bax
oğlumun qoxusu Rəbbin xeyir-dua verdiyi Çölün qoxusu
kimidir. **28** Allah sənə göylərin şehini, Torpağın şirəsini,
Bol buğda və çoxlu təzə şərab versin. **29** Xalqlar sənə
qulluq etsin, Ümmətlər sənə baş əysin. Öz qardaşlarına
ağa ol, Ananın oğulları sənə baş əysin. Sənə lənət edənlərə
lənət gəlsin, Sənə xeyir-dua verənlər xeyir-dua alsın». **30**
İshaq Yaquba xeyir-dua verib qurtarandan sonra Yaqub
atası İshaqın yanından çıxar-çıxmaz qardaşı Esav ovdan
qayıtdı. **31** Esav da ləzzətli yemək hazırlayıb atasına
gətirdi və ona dedi: «Atam qalxıb oğlunun gətirdiyi ov
ətindən yesin və mənə xeyir-dua versin». **32** Atası İshaq
ondan soruşdu: «Sən kimsən?» O cavab verdi: «Mən ilk
oğlun Esavam». **33** İshaqın canına bərk titrətmə düşdü
və o dedi: «Bəs onda heyvan ovlayıb mənə gətirən kim
idi? Sən gəlməmişdən qabaq hər şeydən yedim və ona
xeyir-dua verdim. Xeyir-dua da onunku oldu». **34** Esav
atasının sözlərini eşidəndə ucadan və acı səslə fəryad
edib dedi: «Ay ata, mənə də xeyir-dua ver». **35** İshaq
dedi: «Qardaşın hiylə ilə gəlib sənin xeyir-duanı aldı».

36 Esav dedi: «Onu nahaq yerə Yaqub çağırmırlar ki?
Bununla ikinci dəfədir ki, məni aldadır: əvvəl ilk oğulluq
haqqımı, indi də xeyir-duamı aldı». Sonra soruşdu: «Bəs
mənə xeyir-dua saxlamamısan?» **37** İshaq Esava cavab
verdi: «Onu sənə ağa etdim, bütün qardaşlarını ona qul
olaraq verdim, buğda və təzə şərabla onu təmin etdim.
Bəs sənə nə edim, oğlum?» **38** Esav atasına dedi: «Səndə
yalnız bir xeyir-dua varmı, ata? Mənə də xeyir-dua ver,
ata». Esav hönkürüb ağladı. **39** Atası İshaq ona belə
cavab verdi: «Yaşadığın yer torpağın şirəsindən, Yuxarıda
göylərin şehindən uzaq olacaq. **40** Qılıncınla yaşayıb
Qardaşına qulluq edəcəksən. Amma azad olmaq istəyəndə
Onun boyunduruğunu Boynundan qırıb atacaqsan». **41**
Atası Yaquba xeyir-dua verdiyinə görə Esav qardaşına
nifrət etdi. O öz-özünə dedi: «Atamın matəm günləri
yaxınlaşır. O zaman qardaşım Yaqubu öldürərəm». **42**
Böyük oğlu Esavın dediyi sözlər Rivqanın qulağına çatdı.
Buna görə də xəbər göndərib kiçik oğlu Yaqubu çağırdı
və ona dedi: «Bax qardaşın Esav səni öldürməklə qisas
almaq istəyir. **43** Oğlum, indi sözümə qulaq as: qalxıb
Xarana, qardaşım Lavanın yanına qaç. **44** Qardaşının
hirsi soyuyana qədər bir müddət Lavanın yanında qal.
45 Sənə qarşı qəzəbi sönəndə, ona elədiyini unudanda
xəbər göndərib səni oradan çağıraram. Nə üçün bir gündə
ikinizdən də məhrum olum?» **46** Sonra Rivqa İshaqa dedi:
«Xetli qızların əlindən həyatımdan bezdim. Əgər Yaqub
da beləcə bu ölkənin qızlarından – Xetli qızlardan özünə
arvad alsa, daha mən niyə yaşayıram?»

28 İshaq Yaqubu çağırıb ona xeyir-dua verdi və
xəbərdarlıq edərək dedi: «Kənan qızlarından arvad alma.
2 Qalxıb Paddan-Arama, ana baban Betuelin evinə get.
Oradan dayın Lavanın qızlarından özünə arvad al. **3** Külli-
İxtiyar Allah sənə xeyir-dua versin, səni bəhərli edib
nəslini çoxaltsın, səndən çoxlu xalq törəsin; **4** İbrahimin
xeyir-duasını sənə və səninlə birgə nəslinə versin ki,
Allahın İbrahimə verdiyi torpağı – qərib kimi yaşadığın
torpağı irs olaraq alasan». **5** İshaq Yaqubu yola saldı. O,
Paddan-Arama, Yaqubla Esavın anası Rivqanın qardaşı
Aramlı Betuel oğlu Lavanın yanına getdi. **6** Esav gördü
ki, İshaq Yaquba xeyir-dua verdi və özünə arvad almaq
üçün onu Paddan-Arama göndərdi; həm də ona xeyir-
dua verən zaman «Kənan qızlarından arvad alma» deyib
xəbərdarlıq etdi. **7** Yaqub da ata-anasına qulaq asıb
Paddan-Arama getdi. **8** Esav gördü ki, Kənan qızları atası
İshaqın xoşuna gəlmir. **9** Esav İsmailin yanına getdi. O,
İbrahim oğlu İsmailin qızı Maxalatı arvadlarının üstünə
arvad aldı. Maxalat Nevayotun bacısı idi. **10** Yaqub Beer-
Şevadan çıxıb Xarana tərəf getdi. **11** Bir yerə çatıb orada
gecələdi, çünki günəş batmışdı. O torpaqdan bir daş
götürüb başının altına qoydu və orada yatdı. **12** O, yuxuda
gördü ki, yerin üzərində bir nərdivan durmuş və onun
başı göylərə çatmışdır. Allahın mələkləri onunla çıxıb-
düşürdülər. **13** Rəbb nərdivanın üstündə durub deyirdi:
«Mən baban İbrahimin və İshaqın Allahı Rəbbəm. Üstündə
yatdığın torpağı sənə və nəslinə verəcəyəm. **14** Sənin
nəslin yerin tozu kimi çox olacaq, qərbə, şərqə, şimala
və cənuba yayılacaq. Yer üzünün bütün tayfaları sənin

və nəslinin vasitəsilə xeyir-dua alacaq. **15** Mən həmişə
səninləyəm, gedəcəyin hər yerdə səni qoruyacağam və
bu torpağa qaytaracağam. Dediyimi edənə qədər səni
tərk etməyəcəyəm». **16** Yaqub yuxusundan oyanıb dedi:
«Doğrudan da, Rəbb buradadır. Mən isə bunu bilmirdim».
17 Sonra qorxub dedi: «Bu yer necə də qorxuludur. Bu,
Allahın evindən başqa bir şey ola bilməz, bura göylərin
qapısıdır». **18** Yaqub səhər tezdən qalxdı. O, başının altına
qoyduğu daşı götürüb sütun kimi qoydu və üstünə zeytun
yağı tökdü. **19** O yerin adını Bet-El qoydu, ancaq əvvəlcə
şəhərin adı Luz idi. **20** Yaqub əhd edib dedi: «Əgər Allah
mənimlə olsa, getdiyim bu yolda məni qorusa, mənə
yemək üçün çörək və geymək üçün paltar versə, **21** sağ-
salamat atamın evinə dönsəm, o zaman Rəbb mənə Allah
olacaq. **22** Sütun kimi qoyduğum bu daş da Allahın evi
olacaq. Ay Allah, mənə verəcəyin hər şeyin onda birini
Sənə verəcəyəm».

29 Yaqub yoluna davam edərək şərq xalqlarının
torpağına getdi. **2** O gördü ki, çöllükdə bir quyu var və
onun yanında üç qoyun sürüsü yatıb, çünki quyudan o
sürülərə su verirdilər. Quyunun ağzında böyük bir daş var
idi. **3** Bütün sürülər oraya yığılırdı. Adamlar daşı quyunun
ağzından yuvarlayıb qoyunlara su verir və yenə daşı
yerinə – quyunun üstünə qoyurdular. **4** Yaqub onlardan
soruşdu: «Ey qardaşlar, haradansınız?» Onlar dedilər: «Biz
Xarandanıq». **5** Yaqub onlara dedi: «Naxorun nəvəsi Lavanı
tanıyırsınızmı?» Onlar dedilər: «Tanıyırıq». **6** Yaqub
onlardan soruşdu: «O, sağ-salamatdırmı?» Onlar dedilər:
«Bəli, sağ-salamatdır. Odur, qızı Rəhilə də qoyunlarla

gəlir». 7 Yaqub dedi: «Hələ axşama çox vaxt var, sürülərin
yığılma vaxtı deyil. Qoyunlara su verin, sonra aparıb
otarın». 8 Onlar dedilər: «Bütün sürülər yığılmayınca
və daş quyunun ağzından yuvarlanmayınca bunu edə
bilmərik, yalnız onda qoyunlara su verə bilərik». 9
Yaqub onlarla danışarkən Rəhilə atasının qoyunları ilə
gəldi, çünki o, çoban idi. 10 Yaqub dayısı Lavanın qızı
Rəhiləni və dayısı Lavanın qoyunlarını görəndə yaxınlaşıb
daşı quyunun ağzından yuvarladı və dayısı Lavanın
qoyunlarına su verdi. 11 Yaqub Rəhiləni öpdü və hönkürtü
ilə ağladı. 12 Yaqub atasının qohumlarından və Rivqanın
oğlu olduğunu Rəhiləyə bildirdi. Rəhilə də qaçıb atasına
danışdı. 13 Lavan bacısı oğlu Yaqubun gəldiyini eşidəndə
onu qarşılamağa qaçdı. Onu qucaqlayıb öpdü və evinə
gətirdi. Yaqub hər şeyi Lavana danışdı. 14 Lavan ona
dedi: «Sən, doğrudan da, mənim sümüyümdən, mənim
ətimdənsən». Yaqub onun yanında bir ay qaldı. 15 Lavan
Yaquba dedi: «Məgər qohum olduğun üçün mənə havayı
xidmət edəcəksən? Mənə söylə, haqqın nə olsun?» 16
Lavanın iki qızı var idi: böyüyünün adı Lea, kiçiyininki
Rəhilə idi. 17 Leanın gözləri zəif görürdü, Rəhilə isə çox
gözəl və qamətli idi. 18 Yaqub Rəhiləyə vuruldu və dedi:
«Kiçik qızın Rəhilə üçün sənə yeddi il xidmət edərəm». 19
Lavan dedi: «Onu sənə vermək başqa adama verməkdən
daha yaxşıdır. Yanımda qal». 20 Yaqub Rəhiləyə görə yeddi
il xidmət etdi. Onu sevdiyi üçün bu müddət gözünə bir
neçə gün kimi göründü. 21 Yaqub Lavana dedi: «Vaxtım
çatdı; indi arvadımı mənə ver ki, onun yanına girim». 22
Lavan o torpağın bütün adamlarını topladı və bir ziyafət

verdi. 23 Gecə qızı Leanı götürüb Yaqubun yanına apardı.
Yaqub onun yanına girdi. 24 Lavan öz qarabaşı Zilpanı
Leaya qulluqçu olmaq üçün verdi. 25 Səhər məlum oldu
ki, bu, Leadır. Yaqub Lavana dedi: «Nə üçün mənimlə
belə rəftar etdin? Sənin yanında Rəhilə üçün xidmət
etmədimmi? Bəs məni niyə aldatdın?» 26 Lavan dedi:
«Bizim yerdə kiçik qızı böyüyündən əvvəl ərə vermək
olmaz. 27 Bu həftəni bitir, onu da sənə verərik. Onun üçün
də yanımda daha yeddi il xidmət etməlisən». 28 Yaqub
belə də etdi: o həftəni bitirdi. Lavan da qızı Rəhiləni
ona arvad olmaq üçün verdi. 29 Öz qarabaşı Bilhanı
da qızı Rəhiləyə qulluqçu olmaq üçün verdi. 30 Yaqub
Rəhilənin də yanına girdi. Rəhiləni Leadan da çox sevdi.
O, Lavanın yanında daha yeddi il xidmət etdi. 31 Rəbb
Leanın sevilmədiyini görüb onun bətnini açdı. Rəhilə isə
sonsuz idi. 32 Lea hamilə olub bir oğul doğdu və onun
adını Ruven qoyaraq dedi: «Yəqin Rəbb mənim fağırlığımı
gördü. İndi ərim məni sevəcək». 33 O yenə hamilə olub
bir oğul doğdu və dedi: «Rəbb sevilmədiyimi eşidib mənə
bunu da verdi». Onun da adını Şimeon qoydu. 34 Lea yenə
hamilə olub bir oğul doğdu və dedi: «İndi bu dəfə ərim
mənə bağlanacaq, çünki ona üç oğul doğdum». Buna görə
də adını Levi qoydu. 35 O yenə hamilə olub bir oğul doğdu
və dedi: «Bu dəfə Rəbbi mədh edəcəyəm». Buna görə də
onun adını Yəhuda qoydu. Sonra o, bir müddət doğmadı.

30 Rəhilə Yaquba uşaq doğmadığını görəndə bacısına
həsəd apardı və ərinə dedi: «Mənə uşaq ver, yoxsa
ölərəm». 2 Yaqubun Rəhiləyə qəzəbi alovlandı və o dedi:
«Məgər mən sənin bətninə bəhər verməyən Allaham?» 3

Rəhilə dedi: «Qarabaşım Bilhanı götür və yanına gir. Qoy
o, dizlərimin üstünə bir uşaq doğsun və ondan uşaqlarım
olsun». **4** Rəhilə qarabaşı Bilhanı ona arvad olmaq üçün
verdi və Yaqub onun yanına girdi. **5** Bilha hamilə olub
Yaquba bir oğul doğdu. **6** Rəhilə dedi: «Allah məni haqlı
çıxartdı və səsimi eşidib mənə bir oğul verdi». Buna görə
də onun adını Dan qoydu. **7** Rəhilənin qarabaşı Bilha yenə
hamilə olub Yaquba ikinci oğul doğdu. **8** Rəhilə dedi:
«Bacımla güclü mübarizəyə girişib ona üstün gəldim». O,
uşağın adını Naftali qoydu. **9** Lea daha doğmadığına görə
qarabaşı Zilpanı götürüb Yaquba arvad olmaq üçün verdi.
10 Leanın qarabaşı Zilpa Yaquba bir oğul doğdu. **11** Lea
«uğur qazandım» deyib onun adını Qad qoydu. **12** Leanın
qarabaşı Zilpa Yaquba ikinci oğul doğdu. **13** Lea dedi:
«Xoşbəxtəm, çünki qadınlar məni bəxtiyar sayacaqlar».
O, uşağın adını Aşer qoydu. **14** Ruven buğda biçini vaxtı
gedib tarlada məhəbbət otları tapdı və onları anası Leaya
gətirdi. Rəhilə Leaya dedi: «Oğlunun məhəbbət otlarından
mənə də ver». **15** Lea ona dedi: «Ərimi əlimdən aldığın
bəs deyilmi? İndi də oğlumun məhəbbət otlarını almaq
istəyirsən?» Rəhilə dedi: «Elə isə qoy ərim oğlunun
məhəbbət otlarının əvəzində bu gecə sənlə yatsın».
16 Yaqub axşam çöldən gələndə Lea onu qarşılamağa
çıxıb dedi: «Mənim yanıma gir, çünki səni oğlumun
məhəbbət otları ilə satın almışam». Yaqub o gecə onunla
yatdı. **17** Allah Leanı eşitdi və o hamilə olub Yaquba
beşinci oğlunu doğdu. **18** Lea dedi: «Allah haqqımı verdi,
çünki qulluqçumu ərimə verdim». O, uşağın adını İssakar
qoydu. **19** Lea yenə hamilə olub Yaquba altıncı oğlunu

doğdu. **20** O dedi: «Allah mənə yaxşı bir hədiyyə verdi,
bu dəfə ərim mənə hörmət edəcək, çünki ona altı oğul
doğdum». O, uşağın adını Zevulun qoydu. **21** Sonra bir
qız doğub, adını Dina qoydu. **22** Allah Rəhiləni yada
salıb onu da eşitdi və bətnini açdı. **23** O hamilə olub bir
oğul doğdu və dedi: «Allah xəcalətimi götürdü». **24** O
«Rəbb mənə bir oğul da artırsın» deyib uşağın adını Yusif
qoydu. **25** Rəhilə Yusifi doğandan sonra Yaqub Lavana
dedi: «Məni göndər, öz torpağıma və ölkəmə gedim. **26**
Əvəzində sənə xidmət etdiyim arvadlarımı və uşaqlarımı
da ver, gedim, çünki sənə necə xidmət etdiyimi yaxşı
bilirsən». **27** Lavan ona dedi: «Əgər indi sənin gözündə
lütf tapdımsa, yanımda qal, çünki baxıcılıq edib sənə
görə Rəbbin mənə xeyir-dua verdiyini gördüm». **28** Sonra
dedi: «Haqqını mənə təyin et, verim». **29** Yaqub ona dedi:
«Sənə necə xidmət etdiyimi və mənimlə olan sürülərini
necə saxladığımı bilirsən. **30** Çünki mən gəlməmişdən
əvvəl sənin malın az idi, sonra isə xeyli çoxaldı; Rəbb
mənim gəlişimlə sənə xeyir-dua verdi. Bəs mən öz ailəm
üçün nə vaxt çalışacağam?» **31** Lavan dedi: «Sənə nə
verim?» Yaqub dedi: «Mənə heç nə vermə. Əgər bunu
etsən, yenə sənin sürünü qoruyub ona baxaram: **32** qoy
bu gün sənin bütün sürülərinin içindən keçib qoyunlar
arasından hər xallı, zolaqlı qoyunu və qara quzunu, keçilər
arasından hər zolaqlı və xallı keçini ayırım; haqqım da
bu olsun. **33** Bundan sonra qarşında olan haqqım üçün
gəldikdə düzlüyüm mənim barəmdə şəhadət edəcək. Qoy
keçilərdən xallı və zolaqlı olmayanı, quzulardan da qara
olmayanı oğurlanmış sayılsın». **34** Lavan dedi: «Yaxşı,

qoy dediyin kimi olsun». **35** Amma o həmin gün alabəzək
və xallı təkələri, bütün zolaqlı və xallı keçiləri, ağ keçiləri
və bütün qara quzuları ayırıb oğullarının ixtiyarına verdi.
36 Sonra özü Yaqubdan üç günlük yol qədər uzaqlaşdı.
Yaqub isə Lavanın qalan sürüsünü otarırdı. **37** Yaqub
ağcaqovaq, badam və çinar ağacından düzəldilmiş təzə
çubuqlar götürdü və çubuqların qabığını soyub ağ rəngli
içi üzə çıxana qədər zolaqlar açdı. **38** Sonra qabığını
soyduğu çubuqları sürülərin su içmək üçün gəldikləri
təknələrə, heyvanların qabağına qoydu. Onlar gəlib
su içəndə döllənirdi. **39** Beləcə heyvanlar çubuqların
qabağında döllənirdi və sürülərdə alabəzək, xallı və
zolaqlı heyvanlar doğulurdu. **40** Yaqub quzuları ayırırdı və
sürünün üzünü Lavanın sürüsündə olan bütün alabəzək
və qara heyvanlara tərəf tuturdu. O öz sürüsünü ayrıca
qoydu və onları Lavanın sürüsünə qatmadı. **41** Hər dəfə
sürünün qüvvətli heyvanları dölləndikləri zaman Yaqub
təknələrə, sürünün gözləri önünə çubuqlar qoyurdu ki,
çubuqlar arasında döllənsinlər. **42** Ancaq heyvanlar zəif
olanda onları qoymazdı. Beləcə zəif heyvanlar Lavanın,
qüvvətli heyvanlar isə Yaqubun oldu. **43** Bu adam çox
varlandı: onun çoxlu sürüsü, qarabaşı, qulu, dəvəsi və
eşşəyi oldu.

31 Yaqub Lavanın oğullarının bu sözləri dediklərini
eşitdi: «Yaqub atamıza məxsus olan hər şeyə sahib oldu,
bütün bu var-dövləti atamıza məxsus olan əmlakdan əldə
etdi». **2** Yaqub Lavanın ona münasibətini gördü, o da
Yaqubla əvvəlki kimi rəftar etmirdi. **3** Rəbb Yaquba dedi:
«Atalarının ölkəsinə, öz qohumlarının yanına qayıt. Mən

sənlə olacağam». **4** Yaqub xəbər göndərib Rəhiləni və
Leanı çöllərə – sürüsünü otardığı yerə çağırdı. **5** Yaqub
onlara dedi: «Mən atanızın münasibətini görürəm ki,
mənimlə əvvəlki kimi rəftar etmir. Ancaq atamın Allahı
mənimlədir. **6** Siz bilirsiniz ki, var gücümlə atanıza xidmət
etmişəm. **7** Atanız məni aldatdı və haqqımı on dəfə
dəyişdirdi, amma Allah onu mənə pislik etməyə qoymadı.
8 O, "xallı heyvanlar sənin haqqın olacaq" deyəndə bütün
sürüdə xallı heyvanlar doğuldu. "Sənin haqqın alabəzək
heyvanlar olacaq" deyəndə isə bütün sürüdə alabəzək
heyvanlar doğuldu. **9** Beləcə Allah atanızın sürüsünü alıb
mənə verdi. **10** Sürünün dölləndiyi vaxt yuxuda başımı
qaldırıb gördüm ki, sürüdəki heyvanlarla cütləşən təkələr
alabəzək, xallı və ləkəlidir. **11** Yuxuda Allahın mələyi
mənə dedi: "Yaqub!" "Mən buradayam!" deyə cavab
verdim. **12** O dedi: "İndi başını qaldır, gör ki, sürüdəki
heyvanlarla cütləşən bütün təkələr alabəzək, xallı və
ləkəlidir, çünki Lavanın sənə etdiyi hər şeyi gördüm. **13**
Mən Bet-Eldə sənə görünən Allaham. Orada bir sütun
qoyub məsh etdin və Mənim önümdə əhd etdin. İndi
qalxıb bu torpaqdan get və doğulduğun torpağa qayıt"».
14 Rəhilə və Lea ona cavab verdilər: «Məgər atamızın
mülkündə bir payımız ya mirasımız var? **15** Məgər o bizi
özgə hesab etmir? Axı o bizi satıb bizim üçün ödənmiş
pulu da xərclədi. **16** Buna görə də Allahın atamızdan
aldığı bütün o var-dövlət bizim və uşaqlarımızındır. İndi
sən də Allahın söylədiyi şeylərin hamısına əməl et». **17**
Onda Yaqub qalxıb uşaqlarını və arvadlarını dəvələrə
mindirdi. **18** Bütün sürüsünü, qazandığı bütün var-

dövlətini, Paddan-Aramda əldə etdiyi öz sürüsünü sürdü
ki, Kənan torpağına, atası İshaqın yanına getsin. **19** Lavan
qoyunlarını qırxmağa gedəndə Rəhilə atasına məxsus olan
ev bütlərini oğurladı. **20** Yaqub qaçdığını bildirməməklə
Aramlı Lavanı aldatdı. **21** Beləcə özünə məxsus olan hər
şeyi götürüb qaçdı. O, Fərat çayını keçib Gilead dağlıq
bölgəsinə yönəldi. **22** Yaqubun qaçdığı Lavana üçüncü
gün bildirildi. **23** O, qohumlarını özü ilə götürüb yeddi
gün onu təqib etdi və Gilead dağlıq bölgəsində Yaquba
çatdı. **24** Allah gecə yuxusunda Aramlı Lavana görünüb
dedi: «Özünü gözlə, Yaquba nə yaxşı, nə də pis söz de». **25**
Lavan Yaquba çatdı. Yaqub dağda çadır qurmuşdu. Lavan
qohumları ilə birgə Gilead dağında çadır qurdu. **26** Lavan
Yaquba dedi: «Niyə belə etdin? Məndən gizlicə qaçdın
və qızlarımı müharibə əsirləri kimi apardın. **27** Nə üçün
gizlicə qaçıb məni aldatdın? Mənə bunu bildirmədin ki,
səni sevinclə, mahnı oxumaqla, dəf və lira çalmaqla yola
salım. **28** Məni nəvələrimlə qızlarımı öpməyə qoymadın;
ağılsızcasına rəftar etmisən. **29** Sizə pislik edə bilərdim,
ancaq atanızın Allahı dünən gecə mənə belə söylədi:
"Özünü gözlə, Yaquba nə yaxşı, nə də pis söz de". **30** İndi
atanın evi üçün bərk darıxdığına görə çıxıb gedirsən.
Bəs büt allahlarımı niyə oğurlayıb aparırsan?» **31** Yaqub
Lavana cavab verdi: «Qorxub düşündüm ki, qızlarını zorla
məndən alarsan. **32** Büt allahlarını isə kimin yanında
tapsan, o sağ qalmayacaq. Qohumlarımızın önündə
yoxlayıb məndə nəyini tapsan, özünə götür». Ancaq
Yaqub Rəhilənin onları oğurladığını bilmirdi. **33** Lavan
Yaqubun, Leanın və iki qarabaşın çadırına girdi, ancaq büt

allahları tapmadı. O, Leanın çadırından çıxıb Rəhilənin
çadırına girdi. **34** Rəhilə ev bütlərini götürərək dəvənin
yəhərinə qoyub onların üstündə oturmuşdu. Lavan
bütün çadırı yoxladı, ancaq onları tapmadı. **35** Rəhilə
atasına dedi: «Hüzurunda qalxa bilmədiyim üçün ağam
qəzəblənməsin, çünki qadın adətinə mübtəlayam». Lavan
axtardı, ancaq ev bütlərini tapmadı. **36** Yaqub qəzəblənib
Lavanla mübahisə etdi. O, Lavana söylədi: «Günahım və
təqsirim nədir ki, məni belə təqib edirsən? **37** Bütün
şeylərimi yoxladın, bütün ev şeylərindən nə tapdın?
Tapdığın şeyi mənim qohumlarımın və öz qohumlarının
qabağına qoy ki, ikimizin arasında şəhadət olsun. **38** Ötən
iyirmi il sənin yanında işlədim, qoyunların və keçilərin
balalarını salmadı, sürülərindəki qoçlarını yemədim.
39 Vəhşi heyvanların parçaladığı heyvanı sənin yanına
gətirməzdim, zərərini özüm çəkərdim. İstər gündüz,
istərsə də gecə oğurlanan hər heyvanı məndən tələb
edərdin. **40** Gündüzün istisi, gecənin soyuğu məni əldən
salardı, yuxum gözümdən tökülərdi. **41** İyirmi il sənin
evində qaldım: iki qızın üçün on dörd il və sürün üçün altı
il sənə xidmət etdim. Sən isə on dəfə haqqımı dəyişdirdin.
42 Atamın və İbrahimin Allahı, İshaqın sitayiş etdiyi
Allah mənimlə olmasaydı, indi yəqin məni əliboş yola
salardın. Allah əzabımı və əlimin zəhmətini gördü, dünən
gecə sənə xəbərdarlıq etdi». **43** Lavan Yaquba belə cavab
verdi: «Qızlar mənim qızlarım, uşaqlar mənim uşaqlarım,
sürülər mənim sürülərim və sənin gördüyün hər şey
mənimdir. Bu gün qızlarıma yaxud onların doğduqları
uşaqlara nə edə bilərəm? **44** İndi gəl bir-birimizə əhd edək

ki, sənlə mənim aramda şahid olsun». **45** Yaqub bir daş
götürüb sütun kimi qoydu. **46** O öz qohumlarına dedi:
«Daş yığın». Onlar daşları götürüb bir qalaq düzəltdilər
və o qalağın yanında yeyib-içdilər. **47** Lavan onun adını
Yeqar-Sahaduta qoydu, Yaqub isə onun adını Qaled qoydu.
48 Lavan dedi: «Bu qalaq bu gün mənimlə sənin aranda
şahiddir». Buna görə də onun adı Qaleddir. **49** Ona həm
də Mispa deyildi, çünki Lavan demişdi: «Bir-birimizdən
ayrılan zaman qoy Rəbb sənlə mənim aramda gözətçi
olsun. **50** Söz ver ki, qızlarımı incitməyəcəksən və onların
üstünə arvad almayacaqsan. Bil ki, bizim aramızda bir
nəfər şahid olmasa da, Allah aramızda şahiddir». **51** Lavan
yenə Yaquba dedi: «Bax bu da öz aramızda düzəltdiyim
qalaq və sütun! **52** Bu qalaq və sütun şahid olsunlar ki,
nə mən sənin tərəfinə – qalağın o tayına gedəcəyəm, nə
də sən pislik etmək üçün mənim tərəfimə – qalağın və
sütunun bu tayına gələcəksən. **53** Qoy İbrahimin, Naxorun
və onların atalarının Allahı aramızda hökm etsin!» Yaqub
atası İshaqın sitayiş etdiyi Allaha and içdi. **54** Sonra Yaqub
o dağda qurban kəsdi və qohumlarını çörək yeməyə
çağırdı. Onlar çörək yedilər və dağda gecələdilər. **55** Lavan
səhər tezdən qalxıb nəvələrini və qızlarını öpdü, onlara
xeyir-dua verdi. Sonra öz yerinə qayıtdı.

32 Yaqub yoluna davam etdi. Allahın mələkləri ona
rast gəldi. **2** Yaqub onları görəndə dedi: «Bu, Allahın
ordugahıdır». O yerin adını Maxanayim qoydu. **3** Yaqub
özündən qabaq Edom çölünə, Seir torpağına, qardaşı
Esavın yanına qasidlər göndərdi. **4** Onlara bu əmri
verdi: «Ağam Esava söyləyin ki, qulun Yaqub belə deyir:

“Mən Lavanın yanında qalıb indiyə qədər yaşadım”.
5 Mal-qaram, eşşəklərim, qoyun-keçim, qullarım və
qarabaşlarım oldu. Mən ağama xəbər vermək üçün yanına
qasidlər göndərdim ki, sənin gözündə lütf tapım». 6
Qasidlər Yaqubun yanına qayıdıb dedilər: «Qardaşın
Esavın yanına getdik. Özü də səni qarşılamaq üçün gəlir
və yanında dörd yüz nəfər var». 7 Yaqub çox qorxub
həyəcanlandı. Yanında olan adamları, qoyun-keçini,
mal-qaranı və dəvələri iki dəstəyə ayırıb dedi: 8 «Əgər
Esav bir dəstəyə hücum edib onları qırsa, arxada qalan
dəstə qaça bilsin». 9 Sonra Yaqub dedi: «Ey babam
İbrahimin Allahı, atam İshaqın Allahı Rəbb, Sən mənə
demişdin: “Öz ölkənə və qohumlarının yanına qayıt.
Mən sənə yaxşılıq edəcəyəm”. 10 Quluna göstərdiyin
bütün xeyirxahlığa və sədaqətə layiq deyiləm; bu İordan
çayını təkcə dəyənəyimlə keçdim, indi isə iki dəstə
köçüm var. 11 Yalvarıram, məni qardaşım Esavın əlindən
qurtar. Çünki onun gəlib məni, uşaqlarımla analarını
öldürməsindən qorxuram. 12 Sən dedin: “Hökmən sənə
yaxşılıq edəcəyəm, nəslini saysız-hesabsız dəniz qumu
qədər çoxaldacağam”». 13 Yaqub o gecəni orada keçirtdi.
Özündə olan hər şeydən qardaşı Esava hədiyyə olaraq
14 iki yüz keçi, iyirmi təkə, iki yüz qoyun, iyirmi qoç,
15 balaları ilə birgə otuz sağmal dəvə, qırx inək, on
buğa, iyirmi dişi və on erkək eşşək götürdü. 16 Sürüləri
ayrı-ayrı qullarına tapşırdı və onlara dedi: «Mənim
qabağımda gedin və bir sürü ilə o biri sürü arasında
məsafə saxlayın». 17 Yaqub birinci qula əmr edib dedi:
«Qardaşım Esav sənə rast gəlib “Kimin adamısan, hara

gedirsən, qabağındakı bu heyvanlar kimindir?” deyə
soruşanda 18 ona söylə: “Bunlar qulun Yaqubundur, bu
da ağam Esava göndərilmiş hədiyyələrdir. Özü də bizim
dalımızca gəlir”». 19 Sonra o, ikinci, üçüncü quluna
və sürülərin dalınca gedən hər kəsə əmr edib dedi: 20
«Esava rast gələndə ona eyni sözləri söyləyin: “Qulun
Yaqub da dalımızca gəlir”». Çünki o öz-özünə deyirdi:
«Əvvəlcə qabağımda göndərdiyim hədiyyələrlə onu rəhmə
gətirərəm, sonra onunla görüşərəm. Bəlkə onda məni
qəbul edər». 21 Hədiyyələr Yaqubun qabağında getdi, o isə
gecəni düşərgədə yatdı. 22 Yaqub gecə qalxıb iki arvadını,
iki cariyəsini və on bir uşağını götürərək Yabboq çayının
keçidindən keçdi. 23 Onları götürüb çayı keçirtdi və özünə
məxsus şeyləri də keçirtdi. 24 Sonra Yaqub tək qaldı. Dan
yeri sökülənə qədər bir Şəxs onunla güləşdi. 25 Yaquba
üstün gələ bilmədiyini görüb onun budunun oynağına
zərbə vurdu. O Şəxslə güləşərkən Yaqubun budunda
oynağı zədələndi. 26 O Şəxs dedi: «Burax, gedim, çünki
səhər açılır». Yaqub dedi: «Mənə xeyir-dua verməsən,
Səni buraxmaram». 27 O Şəxs soruşdu: «Adın nədir?» O
dedi: «Yaqub». 28 O Şəxs dedi: «Artıq sənə Yaqub deyil,
İsrail deyiləcək, çünki sən Allahla və insanlarla güləşib
üstün gəlmisən». 29 Yaqub soruşdu: «Xahiş edirəm, adını
söylə». O dedi: «Adımı niyə soruşursan?» O Şəxs orada
Yaquba xeyir-dua verdi. 30 Yaqub o yerin adını Peniel
qoydu, çünki demişdi: «Allahı üz-üzə gördüm və salamat
qaldım». 31 Yaqub Penieldən keçəndə günəş doğdu. O,
bir budundan axsayırdı. 32 Ona görə bu günə qədər də
İsraillilər bud oynağının üzərindəki vətərləri yeməzlər.

Çünki güləşən Şəxs Yaqubun bud oynağının vətərinə toxunmuşdu.

33 Yaqub başını qaldırıb gördü ki, Esav dörd yüz adamla birlikdə gəlir. O, Leanın, Rəhilənin və iki cariyəsinin uşaqlarını ayırdı: **2** cariyələrlə onların uşaqlarını qabağa, Lea ilə onun uşaqlarını ortaya, Rəhilə ilə Yusifi isə arxaya qoydu. **3** Özü isə onların qabağına keçdi və qardaşına yaxınlaşanda yeddi dəfə yerə əyildi. **4** Esav Yaqubu qarşılamaq üçün qaçıb onu qucaqladı və boynuna sarılıb öpdü. Onlar ağlaşdılar. **5** Esav başını qaldırıb qadınları və uşaqları görəndə dedi: «Bunlar sənin nəyindir?» Yaqub dedi: «Allahın sənin quluna lütf etdiyi uşaqlardır». **6** Əvvəl cariyələrlə uşaqları yaxınlaşıb təzim etdilər, **7** sonra Lea ilə uşaqları yaxınlaşıb təzim etdilər, axırda isə Yusiflə Rəhilə yaxınlaşıb təzim etdilər. **8** Esav soruşdu: «Rast gəldiyim o biri dəstəni nə üçün göndərmişdin?» Yaqub dedi: «Ağamın gözündə lütf tapmaq üçün». **9** Esav dedi: «Mənim sürüm çoxdur, qardaşım, səndə olan sənin olsun». **10** Yaqub dedi: «Yox, xahiş edirəm, indi gözündə lütf tapdımsa, məndən bu hədiyyələri götür. Çünki sənin üzünü görəndə Allahın üzünü görmüş sandım, mənə qarşı çox xeyirxah oldun. **11** Xahiş edirəm, sənə gətirilən hədiyyələri götür. Çünki Allah mənə lütf etdi və indi mənim hər şeyim var». Yaqub təkid etdikdən sonra Esav hədiyyələri götürdü. **12** Esav dedi: «Köç edib gedək. Mən sizin qabağınızda gedəcəyəm». **13** Yaqub ona dedi: «Ağam bilir ki, uşaqlar zəifdir, yanımda olan qoyun-keçi və mal-qara da sağmaldır. Sürüləri bir gün bərk sürsələr, hamısı tələf olar. **14** Xahiş edirəm, ağam qulundan

qabaqda getsin, mən isə ağamın yanına, Seirə çatana
qədər qabağımda olan sürülərin və uşaqların yerişinə
görə yavaş sürəcəyəm». **15** Esav dedi: «Mənimlə olan
adamların bəzisini sənlə qalmaq üçün qoyum». Yaqub
dedi: «Bu nəyə lazımdır? Mən ancaq ağamın gözündə lütf
tapmaq istəyirəm». **16** Esav o gün yola düşüb Seirə qayıtdı.
17 Yaqub Sukkota köçüb özünə ev tikdi və sürüsünə ağıllar
düzəltdi. Ona görə də bu yerin adını Sukkot qoydular. **18**
Yaqub Paddan-Aramdan qayıtdıqdan sonra sağ-salamat
Kənan torpağında olan Şekem şəhərinə gəldi və şəhərin
qarşısında məskən saldı. **19** O, çadırını qurduğu tarla
sahəsini Şekemin atası Xamorun oğullarından yüz parça
gümüşlə satın aldı. **20** Yaqub orada bir qurbangah qurub
adını El-Elohe-İsrail qoydu.

34 Leanın Yaquba doğduğu qızı Dina o ölkənin qızlarını
görməyə çıxdı. **2** O ölkənin ağası Xivli Xamorun oğlu
Şekem onu gördü. Qızı aparıb onunla yatdı və onu zorladı.
3 Onun ürəyi Yaqubun qızı Dinaya bağlandı. Şekem qızı
sevdi və onunla xoş rəftar etdi. **4** Şekem atası Xamora dedi:
«Bu qızı mənə arvad al». **5** Yaqub qızı Dinanın zorlandığını
eşitdi, ancaq oğulları çöldə sürülərinin yanında olduqları
üçün onlar gələnə qədər susdu. **6** Şekemin atası Xamor
Yaqubla danışmaq üçün onun yanına getdi. **7** Yaqubun
oğulları bunu eşidib çöllükdən gəldilər. Onlar məyus
oldular və bərk qəzəbləndilər. Çünki Şekem Yaqubun
qızı ilə yatmaqla İsraili rüsvay etmişdi, belə iş etmək
olmazdı. **8** Xamor onlara belə dedi: «Oğlum Şekemin ürəyi
qızınıza bağlanıb. Xahiş edirəm, qızı ona arvad olmaq
üçün verəsiniz. **9** Bizimlə qohum olun: öz qızlarınızı bizə

arvad verin, bizim qızlarımızı özünüzə alın. **10** Bizimlə
qalın, ölkə də sizin ixtiyarınızdadır: burada yaşayın,
ticarət edin və mülk sahibi olun». **11** Şekem qızın atasına
və qardaşlarına dedi: «Sizin gözünüzdə lütf tapmaq üçün
məndən nə istəsəniz, verərəm. **12** Məndən çoxlu başlıq və
hədiyyələr istəyin, söylədiyiniz hər şeyi verərəm. Ancaq
qızı arvad olmaq üçün mənə verin». **13** Yaqubun oğulları
Şekemə və onun atası Xamora hiylə ilə cavab verdilər,
çünki Şekem bacıları Dinanı zorlamışdı. **14** Onlara dedilər:
«Biz bunu edə bilmərik, bacımızı sünnətsiz bir adama
ərə verə bilmərik. Bu bizim üçün rüsvayçılıq olar. **15**
Ancaq bir şərtlə sizinlə razı oluruq: bütün kişiləriniz
sünnət edilib bizim kimi olsalar, **16** öz qızlarımızı sizə ərə
verərik, sizin qızlarınızı özümüzə alarıq və sizinlə yaşayıb
bir xalq olarıq. **17** Əgər bizə qulaq asmasanız və sünnət
olunmasanız, qızımızı götürüb gedəcəyik». **18** Onların
sözləri Xamorun və oğlu Şekemin xoşuna gəldi. **19** Cavan
oğlan bu işi dərhal etdi, çünki Yaqubun qızı çox xoşuna
gəlmişdi. Şekem atasının evində ən hörmətli adam idi.
20 Xamor və oğlu Şekem öz şəhərlərinin darvazasına
gəldilər və şəhərin adamlarına belə dedilər: **21** «Bu
adamlar bizimlə səmimidir. Qoy bu ölkədə yaşasınlar və
ticarət etsinlər. Bu ölkə onlar üçün kifayət qədər genişdir.
Onların qızlarını özümüzə arvad alarıq, öz qızlarımızı da
onlara ərə verərik. **22** Bu adamlar yalnız bir şərtlə bizimlə
yaşamağa və bir xalq olmağa razı olurlar ki, bizim də
bütün kişilərimiz onlar kimi sünnət olunsun. **23** Onların
sürüləri, mülkləri və heyvanları bizim olmayacaqmı?
Gəlin onlarla razılaşaq və onlar bizimlə yaşasın». **24**

Şəhərin bütün sakinləri Xamora və oğlu Şekemə qulaq
asdılar: şəhər əhalisindən olan bütün kişilər sünnət
olundu. 25 Üçüncü gün onlar hələ də ağrı çəkən zaman
Dinanın qardaşları – Yaqubun iki oğlu Şimeon və Levi
qılınclarını götürüb maneəsiz şəhərə girdilər və bütün
kişiləri qılıncdan keçirtdilər. 26 Xamoru və oğlu Şekemi
də öldürdülər. Dinanı Şekemin evindən götürüb getdilər.
27 Yaqubun oğulları ölənlərin yanına gəldilər və şəhəri
qarət etdilər, çünki bacılarını zorlamışdılar. 28 Onların
qoyun-keçilərini, mal-qaralarını, eşşəklərini, şəhərdə
və çöldə olan hər şeyi götürdülər. 29 Bütün mallarını,
uşaqlarını və qadınlarını əsir apardılar, onların evlərində
olan hər şeyi qarət etdilər. 30 Yaqub Şimeona və Leviyə
dedi: «Ölkədə yaşayan Kənanlılarda və Perizlilərdə mənə
qarşı nifrət oyadıb məni bəlaya saldınız. Biz sayca azıq,
əgər birləşib bizi qırsalar, özüm də ailəmlə birgə həlak
olacağam». 31 Amma onlar dedilər: «Bəs bizim bacımızla
bir fahişə kimi rəftar etmək olarmı?»

35 Allah Yaquba dedi: «Qalxıb Bet-Elə get və orada
qal. Qardaşın Esavın əlindən qaçanda sənə görünən
Allaha orada bir qurbangah düzəlt». 2 Yaqub ailəsinə və
onunla olanların hamısına dedi: «Yanınızda olan özgə
büt allahlarını atın və özünüzü pak edib paltarlarınızı
dəyişin. 3 Qalxıb Bet-Elə gedək. Dərdli günümdə mənə
cavab verən və getdiyim yolda mənimlə olan Allaha orada
bir qurbangah düzəldəcəyəm». 4 Onlar yanlarında olan
bütün özgə büt allahlarını və qulaqlarındakı sırğaları
Yaquba verdilər. Yaqub bunları Şekem yaxınlığında olan
palıdın altında basdırdı. 5 Onlar yola düşdülər. Allah

ətraf şəhərlərin sakinlərini dəhşətə salmışdı və buna görə
də onlar Yaqubun oğullarını təqib etmədilər. **6** Yaqub
yanındakı bütün adamlarla birgə Kənan torpağında olan
Luza, yəni Bet-Elə gəldi. **7** Burada bir qurbangah düzəldib
o yerin adını El-Bet-El qoydu, çünki qardaşının əlindən
qaçanda Allah Özünü orada Yaquba zahir etmişdi. **8**
Rivqanın dayəsi Devora öldü. Onu Bet-Elin aşağısında
olan palıdın altında basdırdılar. Oranın adını Allon-Bakut
qoydular. **9** Yaqub Paddan-Aramdan qayıdanda Allah yenə
Yaquba göründü və ona xeyir-dua verdi. **10** Allah ona dedi:
«Sənin adın Yaqubdur. Artıq adın Yaqub çağırılmayacaq,
bundan sonra adın İsrail olacaq». Allah onun adını İsrail
qoydu **11** və ona dedi: «Külli-İxtiyar Allah Mənəm. Qoy
nəslin artıb çoxalsın. Səndən bir millət və çoxlu millət
törəyəcək, sənin nəslindən çoxlu padşahlar çıxacaq. **12**
İbrahimə və İshaqa verdiyim torpağı sənə verəcəyəm.
Səndən sonra da onu sənin nəslinə verəcəyəm». **13** Allah
Yaqubla danışdığı yerdə onun yanından yuxarı çəkildi. **14**
Yaqub Allahın onunla danışdığı yerdə bir sütun qoydu,
üstünə içmə təqdimi səpdi və sonra üzərinə zeytun
yağı tökdü. **15** Yaqub Allahın onunla danışdığı yerin
adını Bet-El qoydu. **16** Onlar Bet-Eldən yola düşdülər.
Efrata çatana yaxın Rəhilə doğdu. Onun doğuşu ağır
oldu. **17** Doğuş zamanı ağrı çəkəndə mamaça ona dedi:
«Qorxma, yenə də bir oğlun oldu». **18** O, ölüm ayağında
can verərkən oğlunun adını Ben-Oni qoydu, ancaq atası
onun adını Binyamin qoydu. **19** Rəhilə öldü və Efrata,
yəni Bet-Lexemə gedən yolda basdırıldı. **20** Yaqub onun
qəbri üstünə bir daş qoydu. O bu günə qədər Rəhilənin

başdaşıdır. **21** İsrail yola düşdü və Eder qülləsinin o biri
tərəfində çadır qurdu. **22** İsrail bu ölkədə yaşayanda
Ruven gedib atasının cariyəsi Bilha ilə yatdı. İsrail bunu
eşitdi. **23** Yaqubun on iki oğlu var idi. Leanın oğulları:
Yaqubun ilk oğlu Ruven, Şimeon, Levi, Yəhuda, İssakar və
Zevulun. **24** Rəhilənin oğulları: Yusif və Binyamin. **25**
Rəhilənin qulluqçusu Bilhanın oğulları: Dan və Naftali.
26 Leanın qulluqçusu Zilpanın oğulları: Qad və Aşer.
Yaqubun Paddan-Aramda doğulan oğulları bunlardır. **27**
Yaqub Qiryat-Arbada, yəni Xevronda olan Mamreyə, atası
İshaqın yanına gəldi. İbrahim və İshaq Mamredə qərib
idilər. **28** İshaq yüz səksən il ömür sürdü. **29** O qocalıb
yaşa dolaraq canını tapşırdı və ölüb əcdadlarına qoşuldu.
Oğulları Esav və Yaqub onu basdırdılar.

36 Esavın, yəni Edomun tarixçəsi belədir. **2** Esav Kənan
qızlarından Xetli Elonun qızı Adanı, Xivli Siveonun
qızı Ananın qızı Oholivamanı, **3** həmçinin İsmailin
qızı, Nevayotun bacısı Basmatı arvad aldı. **4** Ada Esava
Elifazı doğdu, Basmat isə Reueli doğdu. **5** Oholivama
Yeuşu, Yalamı və Qorahı doğdu; Esavın Kənan torpağında
doğulan oğulları bunlardır. **6** Esav arvadlarını, oğullarını,
qızlarını, evindəki adamların hamısını, sürülərini, bütün
heyvanlarını və Kənan torpağında qazandığı bütün var-
dövləti götürüb qardaşı Yaqubun yanından başqa bir
torpağa getdi. **7** Çünki əmlakları çox olduğuna görə
bir yerdə yaşaya bilmədilər; sürüləri çox olduğu üçün
qaldıqları torpağa sığmırdılar. **8** Esav, yəni Edom Seir
dağlıq diyarında məskən saldı. **9** Edomluların əcdadı
Esavın Seir dağlıq diyarındakı tarixçəsi belədir. **10** Esavın

oğullarının adları belədir: Esavın arvadı Adanın oğlu
Elifaz, Esavın arvadı Basmatın oğlu Reuel. **11** Elifazın
oğulları: Teman, Omar, Sefo, Qatam və Qenaz. **12** Timna
Esavın oğlu Elifazın cariyəsi idi. O, Elifaza Amaleqi doğdu.
Esavın arvadı Adanın nəvələri bunlardır. **13** Reuelin
oğulları bunlardır: Naxat, Zerah, Şamma və Mizza; bunlar
Esavın arvadı Basmatın nəvələridir. **14** Esavın arvadı
Siveon qızı Ana qızı Oholivamanın oğulları bunlardır: o,
Esava Yeuşu, Yalamı və Qorahı doğdu. **15** Esav oğullarının
başçıları bunlardır: Esavın ilk oğlu Elifazın oğulları: başçı
Teman, başçı Omar, başçı Sefo, başçı Qenaz, **16** başçı Qorah,
başçı Qatam, başçı Amaleq. Edom torpağında Elifazdan
olan başçılar bunlardır; onlar Adanın nəvələridir. **17**
Esavın oğlu Reuelin oğulları bunlardır: başçı Naxat,
başçı Zerah, başçı Şamma, başçı Mizza. Edom torpağında
Reueldən olan başçılar bunlardır; onlar Esavın arvadı
Basmatın nəvələridir. **18** Esavın arvadı Oholivamanın
oğulları bunlardır: başçı Yeuş, başçı Yalam, başçı Qorah;
onlar Esavın arvadı Ana qızı Oholivamanın nəslindən olan
başçılardır. **19** Bunlar Esavın, yəni Edomun oğullarıdır,
bunlar da onların başçılarıdır. **20** Ölkədə yaşayan Xorlu
Seirin oğulları bunlardır: Lotan, Şoval, Siveon, Ana, **21**
Dişon, Eser və Dişan. Edom torpağında başçılıq edən
Xorlu Seirin oğulları bunlardır. **22** Lotanın oğulları Xori
və Hemam, Lotanın bacısı Timna. **23** Şovalın oğulları
bunlardır: Alvan, Manaxat, Eval, Şefo və Onam. **24**
Siveonun oğulları bunlardır: Ayya və Ana; atası Siveonun
eşşəklərini otararkən çöldə isti bulaqlar tapan Ana budur.
25 Ananın övladları bunlardır: Dişon və Ananın qızı

Oholivama. **26** Dişonun oğulları bunlardır: Xemdan,
Eşban, İtran və Keran. **27** Eserin oğulları bunlardır: Bilhan,
Zaavan və Aqan. **28** Dişanın oğulları bunlardır: Us və
Aran. **29** Xorlulardan olan başçılar bunlardır: başçı Lotan,
başçı Şoval, başçı Siveon, başçı Ana, **30** başçı Dişon,
başçı Eser, başçı Dişan; Seir torpağında qəbilələrinə görə
Xorlu başçılar bunlardır. **31** İsraillilərə bir kəs padşahlıq
etməzdən əvvəl Edom ölkəsində padşahlıq edən adamlar
bunlardır: **32** Edomda Beorun oğlu Bela padşah oldu.
Onun şəhəri Dinhava idi. **33** Bela öldü və onun yerinə
Bosradan olan Zerah oğlu Yovav padşah oldu. **34** Yovav
öldü və onun yerinə Temanlıların torpağından olan
Xuşam padşah oldu. **35** Xuşam öldü və onun yerinə Moav
çölündə Midyanlıları qıran Bedad oğlu Hadad padşah
oldu. Onun şəhəri Avit idi. **36** Hadad öldü və onun yerinə
Masreqadan olan Samla padşah oldu. **37** Samla öldü və
onun yerinə Rexovot-Hannahardan olan Şaul padşah
oldu. **38** Şaul öldü və onun yerinə Akbor oğlu Baal-Xanan
padşah oldu. **39** Akbor oğlu Baal-Xanan öldü və onun
yerinə Hadar padşah oldu. Onun şəhəri Pau idi. Onun
arvadının adı Me-Zahav qızı Matred qızı Mehetavel idi. **40**
Esavın nəslindən olan başçıların qəbilələrinə və yerlərinə
görə adları belədir: başçı Timna, başçı Alva, başçı Yetet,
41 başçı Oholivama, başçı Ela, başçı Pinon, **42** başçı Qenaz,
başçı Teman, başçı Mivsar, **43** başçı Maqdiel, başçı İram;
sahib olduqları ölkədə yaşadıqları yerlərə görə Edom
başçıları bunlardır. Esav da Edomluların əcdadıdır.

37 Yaqub atasının qərib olduğu Kənan torpağında yaşadı.
2 Yaqubun tarixçəsi belədir. Yusif on yeddi yaşında bir

gənc idi. O öz qardaşları – atasının arvadları Bilhanın
və Zilpanın oğulları ilə birlikdə sürü otarırdı. Yusif
onların pis işləri barədə xəbərləri atasına çatdırırdı.
3 İsrail Yusifi bütün oğullarından çox sevirdi, çünki
Yusif onun qocalıq çağının oğlu idi. O, Yusifə əlvan
paltar tikdirdi. 4 Qardaşları gördülər ki, ataları onlardan
çox Yusifi sevir. Buna görə də ona nifrət etdilər və
onunla yaxşı rəftar etmədilər. 5 Bir dəfə Yusif yuxu
gördü və onu qardaşlarına danışdı. Bundan sonra ona
daha çox nifrət etməyə başladılar. 6 Yusif onlara dedi:
«Gördüyüm bu yuxuya qulaq asın: 7 biz zəminin ortasında
dərz bağlayırdıq; mənim dərzim qalxıb dik durdu, sizin
dərzləriniz isə mənim dərzimi əhatəyə alıb ona təzim
etdilər». 8 Qardaşları ona dedilər: «Doğrudanmı, sən
bizə padşah olacaqsan, hökmranlıq edəcəksən?» Onlar
yuxularına və sözlərinə görə Yusifə daha çox nifrət
etdilər. 9 Yusif başqa bir yuxu gördü və onu qardaşlarına
danışıb dedi: «Yenə bir yuxu gördüm; gördüm ki, günəş,
ay və on bir ulduz mənə təzim edir». 10 O, yuxusunu
atasına və qardaşlarına danışanda atası onu danlayıb
dedi: «Bu gördüyün yuxu nə deməkdir? Doğrudanmı,
mən, anan və qardaşların yerə əyilib sənə təzim etmək
üçün gələcəyik?» 11 Qardaşları ona paxıllıq etdilər, atası
isə bu sözü yadda saxladı. 12 Bir gün Yusifin qardaşları
atalarının sürüsünü otarmaq üçün Şekemə getdilər. 13
İsrail Yusifə dedi: «Qardaşların Şekemdə sürü otarırlar.
Gəl səni də onların yanına göndərim». O, atasına dedi:
«Getməyə hazıram». 14 İsrail yenə ona dedi: «Get bax,
qardaşların yaxşıdırmı, sürü salamatdırmı? Sonra mənə

xəbər gətir». Beləcə onu Xevron vadisindən yola saldı.
Yusif gəlib Şekemə çatdı. **15** Çöldə dolaşarkən bir nəfər
ona rast gəldi. Bu adam «Nə axtarırsan?» deyə ondan
soruşdu. **16** O dedi: «Mən qardaşlarımı axtarıram. Mənə de
görüm, onlar sürünü harada otarırlar?» **17** Bu adam dedi:
«Buradan getdilər, çünki mən onların "Dotana gedək"
sözlərini eşitdim». Yusif qardaşlarının dalınca düşdü və
onları Dotanda tapdı. **18** Qardaşları onu uzaqdan gördülər.
Yusif onların yanına çatmamış onu öldürmək qərarına
gəldilər. **19** Qardaşlar bir-birlərinə dedilər: «Baxın, bu
yuxular görən gəlir. **20** İndi gəlin onu öldürüb bir quyuya
ataq, sonra da deyək ki, vəhşi heyvan onu parçaladı. Onda
görərik, yuxuları necə çin çıxır». **21** Ruven bunu eşidib
Yusifi onların əlindən qurtarmaq üçün dedi: «Gəlin ona
toxunmayaq». **22** Ruven onlara «qan tökməyin, onu çöldə
olan bu quyuya atın, ancaq ona toxunmayın» dedi. Bunu
ona görə deyirdi ki, Yusifi qardaşlarının əlindən qurtarıb
atasının yanına qaytarsın. **23** Yusif qardaşlarının yanına
çatanda onlar Yusifin əyninə geydiyi alabəzək paltarı
dartıb çıxartdılar. **24** Özünü də götürüb quyuya atdılar.
Quyu boş idi, orada su yox idi. **25** Qardaşlar çörək yemək
üçün oturdular. Onlar başlarını qaldıranda gördülər ki,
Gileaddan İsmaillilərin bir karvanı gəlir. Onların dəvələri
ədviyyat, balzam və ətriyyatla yüklənmişdi və bunları
Misirə aparırdılar. **26** Yəhuda qardaşlarına dedi: «Əgər
qardaşımızı öldürüb qətli ört-basdır etsək, bunun nə xeyri
olar? **27** Gəlin onu İsmaillilərə sataq və ona toxunmayaq,
çünki qardaşımızdır, biz eyni qandanıq». Qardaşları onun
sözü ilə razılaşdılar. **28** Oradan Midyan tacirləri keçəndə

Yusifi quyudan çıxarıb İsmaillilərə iyirmi gümüşə satdılar.
Onlar da Yusifi Misirə apardılar. **29** Ruven quyuya tərəf
qayıdıb gördü ki, Yusif orada yoxdur. O, paltarını cırdı. **30**
Sonra qardaşlarının yanına qayıdıb dedi: «Uşaq yoxdur,
bəs mən nə edim?» **31** Onlar Yusifin paltarını götürdülər
və bir keçi kəsib paltarı qana batırdılar. **32** Sonra qardaşlar
bu əlvan paltarı götürüb atalarına gətirdilər və dedilər:
«Biz bunu tapdıq: gör, oğlunun paltarıdır ya yox?» **33** O,
paltarı tanıyıb dedi: «Bu, oğlumun paltarıdır; yəqin onu
vəhşi bir heyvan yeyib. Həqiqətən, Yusif parçalanıb».
34 Yaqub öz paltarını cırdı və belinə çul bağladı; o uzun
müddət oğlu üçün yas tutdu. **35** Bütün oğulları və
qızları ona təsəlli vermək üçün yığışdı, ancaq o təsəlli
tapmaq istəməyib dedi: «Kədərlə oğlumun yanına – ölülər
diyarına enəcəyəm». Beləcə atası onun üçün ağladı. **(Sheol
h7585)** **36** Midyanlılar isə Yusifi Misirdə fironun bir əyanı
olan mühafizəçilər rəisi Potifara satdılar.

38 O zaman Yəhuda qardaşlarından ayrılaraq Xira adlı
Adullamlı bir adamın yanına gedib məskən saldı. **2**
Yəhuda orada Şua adlı Kənanlı bir adamın qızını gördü.
Yəhuda qızı arvad alıb yanına girdi. **3** Qadın hamilə
olub bir oğlan doğdu və Yəhuda onun adını Er qoydu. **4**
Qadın yenə hamilə olub bir oğlan doğdu və adını Onan
qoydu. **5** Sonra yenə də bir oğlan doğub, adını Şela
qoydu. Qadın onu doğduğu zaman Yəhuda Kezivdə idi. **6**
Yəhuda ilk oğlu Er üçün bir arvad aldı, onun adı Tamar
idi. **7** Yəhudanın ilk oğlu Er Rəbbin gözündə pis idi və
Rəbb onu öldürdü. **8** Yəhuda Onana dedi: «Qardaşın
arvadının yanına gir, öz qayınlıq vəzifəni yerinə yetirib

qardaşın üçün nəsil yetişdir». **9** Onan bilirdi ki, bu nəsil
ona məxsus olmayacaq. Buna görə də qardaşı arvadının
yanına girəndə toxumunu yerə tökərdi ki, qardaşı üçün
nəsil yetişdirməsin. **10** Onun etdiyi bu iş Rəbbin gözündə
pis oldu və Rəbb onu da öldürdü. **11** Yəhuda gəlini Tamara
dedi: «Atanın evinə qayıt, oğlum Şela böyüyənə qədər
dul olaraq qal». Yəhuda fikirləşdi ki, Şela da qardaşları
kimi ölə bilər. Tamar gedib atasının evində qaldı. **12**
Uzun müddətdən sonra Şuanın qızı olan Yəhudanın
arvadı öldü. Yəhuda matəm qurtarandan sonra dostu
Adullamlı Xira ilə birlikdə Timnata sürüsünü qırxanların
yanına getdi. **13** Tamara bildirdilər: «Bax qayınatan
sürüsünü qırxmaq üçün Timnata gəlir». **14** Tamar dulluq
paltarını əynindən çıxarıb rübənd örtdü və bürünüb
Timnata gedən yolda olan Enayim darvazasının yanında
oturdu. Çünki o görürdü ki, Şela böyüyüb, o isə hələ
də Şelaya ərə verilməyib. **15** Yəhuda onu görəndə elə
bildi ki, bir fahişə qadındır, çünki üzünü örtmüşdü. **16**
Yəhuda yolunu ona tərəf salıb dedi: «İcazə ver, sənin
yanına girim». Ancaq onun öz gəlini olduğunu bilmədi.
Qadın dedi: «Yanıma girmək üçün mənə nə verirsən?»
17 Yəhuda dedi: «Sürüdən bir oğlaq göndərərəm». O
dedi: «Onu göndərənə qədər mənə girov olaraq bir şey
verərsənmi?» **18** Yəhuda soruşdu: «Girov olaraq sənə nə
verim?» Qadın dedi: «Öz möhürünü, qaytanını və əlində
olan əsanı». Yəhuda bunları qadına verib yanına girdi.
Qadın ondan hamilə qaldı. **19** Sonra Tamar qalxıb getdi
və rübəndini çıxarıb dulluq paltarını geydi. **20** Yəhuda
qadından girovunu almaq üçün Adullamlı dostunun

vasitəsilə oğlağı göndərdi. Ancaq o, qadını tapmadı. **21**
Qadının olduğu yerin adamlarından soruşdu: «Enayimdə
yol kənarında olan fahişə haradadır?» Onlar dedilər:
«Burada fahişə yoxdur». **22** O, Yəhudanın yanına qayıdıb
dedi: «Onu tapa bilmədim. O yerin adamları da "burada
fahişə yoxdur" dedilər». **23** Yəhuda dedi: «Qoy bu şeylər
onunku olsun, ancaq biz bu işdən rüsvay olmayaq. Bax
mən bu oğlağı ona göndərdim, amma sən onu tapmadın».
24 Bundan təxminən üç ay sonra Yəhudaya bildirdilər:
«Gəlinin Tamar zina edib, həm də bu zinadan hamilə
qalıb». Yəhuda dedi: «Onu çıxarıb yandırın». **25** O bayıra
çıxarıldığı zaman qayınatasına xəbər göndərib dedi:
«Mən bu şeylərin sahibi olan adamdan hamilə qaldım».
Sonra dedi: «Bax gör, bu möhür, qaytan və əsa kimindir?»
26 Yəhuda bunları tanıyıb dedi: «O məndən haqlıdır,
çünki onu oğlum Şelaya vermədim». Yəhuda onunla bir
daha yaxınlıq etmədi. **27** Tamar doğanda məlum oldu ki,
bətnində əkiz var. **28** Doğuş vaxtı bir uşaq əlini çıxartdı.
Mamaça götürüb onun əlinə qırmızı ip bağladı və dedi:
«Əvvəlcə bu doğuldu». **29** Ancaq o uşaq əlini geri çəkdi
və qardaşı birinci doğuldu. Mamaça dedi: «Özünə necə
deşik açdın?» Buna görə də onun adını Peres qoydular.
30 Ondan sonra əlində qırmızı ip olan qardaşı doğuldu.
Onun adını Zerah qoydular.

39 Yusif Misirə aparıldı. Fironun bir əyanı –
mühafizəçilər rəisi Misirli Potifar onu oraya gətirmiş
İsmaillilərdən satın aldı. **2** Rəbb Yusiflə idi və o, işlərində
uğur qazanırdı. Yusif Misirli ağasının evində qalırdı. **3**
Ağası gördü ki, Rəbb onunladır və etdiyi hər işdə ona

uğur verir. **4** Yusif ağasının gözündə lütf tapdı və onun
şəxsi xidmətçisi oldu. Ağası Yusifi evinə nəzarətçi təyin
etdi və özünə məxsus olan hər şeyi onun ixtiyarına
verdi. **5** Evinin və özünə məxsus olan hər şeyin ixtiyarını
ona verən vaxtdan bəri Rəbb Yusifə görə Misirlinin
evinə bərəkət verdi, evində, tarlasında və özünə məxsus
olan hər şeydə Rəbbin bərəkəti göründü. **6** Ağası özünə
məxsus olan hər şeyi Yusifin ixtiyarına vermişdi, yediyi
yeməkdən başqa, evində olan heç nədən xəbəri yox idi.
Yusif gözəl və yaraşıqlı idi. **7** Bir müddət sonra ağasının
arvadının Yusifə gözü düşüb dedi: «Gəl mənimlə yat». **8**
Ancaq Yusif bundan imtina edib ağasının arvadına dedi:
«Mən burada olarkən ağam evində nə olduğunu bilmir
və özünə məxsus olan hər şeyi mənim ixtiyarıma verib.
9 Bu evdə isə hətta o məndən böyük deyil və səndən
başqa heç bir şeyi məndən əsirgəmədi, çünki sən onun
arvadısan. Bəs mən necə bu böyük pisliyi edib Allahın
önündə günaha bata bilərəm?» **10** Qadın hər gün bunu
Yusifə deyirdi, Yusif isə onunla yatmağa, hətta birgə
olmağa razı olmurdu. **11** Bir gün Yusif öz işini görmək
üçün evə girdi. İçəridə ev adamlarından heç kəs yox idi.
12 Qadın «Mənimlə yat!» deyib onun paltarından tutdu.
Yusif paltarını onun əlində qoyub qaçdı və bayıra çıxdı.
13 Qadın onun paltarını əlində qoyub qaçdığını görəndə
14 ev adamlarını çağırıb dedi: «Baxın, ağanız bu İbranini
bizi təhqir etmək üçün yanımıza gətirib. O mənimlə
yatmaq üçün yanıma gəldi, mən isə ucadan qışqırdım. **15**
O, səsimi ucaldıb qışqırdığımı görəndə paltarını yanımda
qoyub qaçdı və bayıra çıxdı». **16** Yusifin ağası evə gələnə

qədər qadın onun paltarını özündə saxladı. **17** Sonra ərinə
də bu sözləri söyləyib dedi: «Bizə gətirdiyin bu İbrani qul
məni təhqir etmək üçün yanıma gəldi. **18** Səsimi ucaldıb
qışqırdığım zaman paltarını yanımda qoyub bayıra
qaçdı». **19** Yusifin ağası arvadının «sənin qulun mənimlə
belə rəftar etdi» sözlərini eşidəndə bərk qəzəbləndi. **20**
Ağası Yusifi götürüb padşahın məhbuslarının saxlanıldığı
zindana təhvil verdi. Yusif zindanda qaldı. **21** Ancaq
Rəbb Yusiflə idi və ona xeyirxahlıq göstərdi. O, zindanın
baş nəzarətçisinin gözündə lütf tapdı. **22** Zindanın baş
nəzarətçisi zindanda olan bütün məhbusları Yusifin
ixtiyarına verdi. Orada görülən hər işə o başçılıq edirdi.
23 Zindanın baş nəzarətçisi Yusifin ixtiyarında olan heç
nəyə nəzarət etmirdi, çünki Rəbb Yusiflə idi və etdiyi hər
işdə ona uğur verirdi.

40 Bir müddət sonra Misir padşahının saqisi və çörəkçisi
ağaları Misir padşahına qarşı günah etdilər. **2** Firon bu iki
əyanına – baş saqiyə və baş çörəkçiyə bərk qəzəbləndi **3**
və onları mühafizəçilər rəisinin evində – Yusifin məhbus
olduğu zindanda saxladı. **4** Mühafizəçilər rəisi Yusifi
onlara xidmətçi təyin etdi və Yusif də onlara xidmət
etdi. Onlar bir müddət zindanda qaldılar. **5** Bir gün Misir
padşahının zindanda məhbus olan saqisi və çörəkçisi
yuxu gördülər. Hər ikisi bir gecədə müxtəlif mənalı
yuxular gördü. **6** Səhər Yusif onların yanına gəldi və
kədərli olduqlarını gördü. **7** Yusif onunla birgə ağasının
evində, zindanda olan firon əyanlarından soruşdu: «Niyə
bu gün üzünüz kədərlidir?» **8** Onlar Yusifə dedilər: «Yuxu
görmüşük, ancaq onu yozan yoxdur». Yusif onlara dedi:

«Yuxu yozmaq Allahın işi deyilmi? Onu mənə danışın».
9 Baş saqi yuxusunu Yusifə danışıb dedi: «Yuxumda
gördüm ki, önümdə bir üzüm tənəyi var. **10** Tənəkdə
üç budaq var idi. Onlarda tumurcuqlar görünüb çiçək
açdı və salxımlar yetişdi. **11** Fironun piyaləsi mənim
əlimdə idi. Üzümləri götürüb fironun piyaləsinə sıxdım
və piyaləni firona verdim». **12** Yusif ona dedi: «Onun
yozması belədir: üç budaq üç gündür. **13** Üç gün ərzində
firon səni yüksəldəcək. Səni öz işinə qaytaracaq, sən
də onun saqisi olduğun vaxtdakı kimi əvvəlki qaydaya
görə fironun piyaləsini əlinə verəcəksən. **14** Ancaq sənin
vəziyyətin yaxşılaşanda məni yadına sal və xeyirxahlıq
göstər. Haqqımda firona danışıb məni bu yerdən çıxart. **15**
Doğrudan da, mən İbranilərin torpağından oğurlanmışam
və burada da zindana salınmağa layiq bir iş görməmişəm».
16 Baş çörəkçi Yusifin yuxunu yaxşılığa yozduğunu görüb
ona dedi: «Mən isə yuxuda gördüm ki, başımın üstündə
üç səbət ağ çörək var. **17** Ən üstdəki səbətdə çörəkçinin
firon üçün bişirdiyi hər cür çörək var. Quşlar başımın
üstündəki səbətdən onları yeyirdi». **18** Yusif belə cavab
verdi: «Onun yozması belədir: üç səbət üç gündür. **19**
Üç gün ərzində firon sənin başını bədənindən ayıracaq,
özünü də ağacdan asacaq və quşlar sənin ətini didəcək».
20 Üçüncü gün – fironun ad günü o bütün əyanlarına
ziyafət verdi. Baş saqini və baş çörəkçini əyanlarının
önünə çıxartdı. **21** Baş saqini saqiliyinə qaytardı və o,
piyaləni fironun əlinə verdi, **22** baş çörəkçini isə asdırdı;
hər şey Yusifin yozduğu kimi oldu. **23** Ancaq baş saqi
Yusifi yada salmadı və onu unutdu.

41 İki il keçəndən sonra firon belə bir yuxu gördü: o, Nil
çayının sahilində dayanmışdı. **2** Çaydan yeddi bəslənmiş
və kök inək çıxdı. Onlar qamışlıq içində otlamağa başladı.
3 Onlardan sonra haldan düşmüş və arıq olan başqa yeddi
inək Nil çayından çıxdı. Onlar çayın sahilindəki inəklərin
yanında dayandılar. **4** Haldan düşmüş və arıq inəklər
bəslənmiş və kök olan yeddi inəyi yedilər. Onda firon
yuxudan oyandı. **5** Sonra yatıb ikinci dəfə bu yuxunu
gördü: bir saplaqdan yeddi dolu və yaxşı sünbül çıxdı.
6 Onlardan sonra isə cılız və şərq küləyindən yanmış
yeddi sünbül bitdi. **7** Cılız sünbüllər yeddi böyük və
dolu sünbülü uddular. Onda firon oyandı; bu bir yuxu
idi. **8** Səhəri gün onun ürəyi narahat oldu. O xəbər
göndərib Misirin bütün sehrbazlarını və müdriklərini
çağırdı. Firon onlara öz yuxusunu danışdı, ancaq onların
arasında fironun yuxusunu yozan bir adam tapılmadı. **9**
Baş saqi firona belə söylədi: «Mən bu gün öz günahımı
yadıma saldım: **10** bir dəfə firon qullarına qəzəbləndi və
mənimlə baş çörəkçini zindana, mühafizəçilər rəisinin
evinə saldı. **11** Biz bir gecə yuxu gördük, hər birimiz
müxtəlif mənalı yuxular gördük. **12** Orada bizimlə birgə
mühafizəçilər rəisinin qulu olan bir İbrani gənc var
idi. Biz ona danışdıq, o da yuxularımızı yozdu, hər
birimizə yuxusunun mənasını izah etdi. **13** O bizə necə
yozmuşdusa, elə də oldu: mən öz vəzifəmə qaytarıldım,
baş çörəkçi isə asıldı». **14** Firon xəbər göndərib Yusifi
çağırdı. Onu tez zindandan çıxartdılar. O, başını qırxıb
paltarlarını dəyişdi və fironun hüzuruna gəldi. **15** Firon
Yusifə dedi: «Bir yuxu görmüşəm, ancaq onu yozan

yoxdur. Mən sənin barəndə eşitmişəm ki, yuxuları eşidib
yoza bilirsən». **16** Yusif firona cavab verdi: «Bu məndən
deyil, Allah fironun xeyrinə cavab verəcək». **17** Firon
Yusifə dedi: «Yuxumda gördüm ki, Nil çayının sahilində
durmuşam. **18** Çaydan kök və bəslənmiş yeddi inək çıxdı.
Onlar qamışlıq içində otlamağa başladı. **19** Onlardan sonra
halsız, çox cılız və arıq olan başqa yeddi inək çıxdı. Bütün
Misir ölkəsində bunlar kimi cılız inək görməmişəm. **20**
Arıq və cılız inəklər əvvəlki yeddi kök inəyi yedilər. **21**
Kök inəklər onların qarınlarına girdiklərinə baxmayaraq,
bu bilinmirdi, onlar əvvəlki kimi arıq idi. Onda oyandım.
22 Yenə yuxumda gördüm ki, bir saplaqdan yeddi dolu
və böyük sünbül çıxdı. **23** Onlardan sonra solğun, cılız
və şərq küləyindən yanmış yeddi sünbül bitdi. **24** Cılız
sünbüllər yeddi dolu sünbülü uddular; bunları sehrbazlara
danışdım, ancaq izah edən olmadı». **25** Yusif firona
dedi: «Fironun yuxularının mənası eynidir. Allah etmək
istədiyi işi firona bildirdi. **26** Yeddi bəslənmiş inək yeddi
ildir, yeddi dolu sünbül də yeddi ildir; yuxuların mənası
eynidir. **27** Onlardan sonra çıxan yeddi arıq, cılız inək və
şərq küləyindən yanmış boş yeddi sünbül də yeddi ildir;
yeddi il aclıq olacaq. **28** Firona demək istədiyim sözlər
bunlardır. Allah etmək istədiyi işi firona göstərdi. **29**
Bütün Misir torpağında yeddi il böyük bolluq olacaq. **30**
Bundan sonra yeddi il aclıq olacaq. Misir ölkəsində olan
bütün bolluq yaddan çıxacaq və aclıq ölkəni əldən salacaq.
31 Ölkədəki bolluq ondan sonra gələn aclıq üzündən
görünməyəcək, çünki aclıq çox ağır olacaq. **32** Firon
yuxunu iki dəfə görüb, çünki Allah belə qərara gəlmişdir

və tezliklə bu işi görəcək. **33** Buna görə də firon ağıllı və
müdrik bir adam axtarsın, onu Misir ölkəsinə başçı təyin
etsin. **34** Firon ölkədə məmurlar qoymağı əmr etsin və
yeddi il bolluq zamanı Misir torpağının məhsullarının
beşdə birini yığsın. **35** Qoy onlar uğurlu olan bu illərin
bütün məhsullarını toplasınlar. Taxılı isə azuqə olaraq
şəhərlərdə fironun nəzarəti altında yığıb saxlasınlar. **36**
Bu azuqə Misir torpağına gələn yeddi il aclıq dövrü üçün
ehtiyat olacaq, ta ki ölkə əhalisi aclıqdan qırılmasın». **37**
Bu sözlər fironun və onun əyanlarının xoşuna gəldi. **38**
Firon əyanlarına dedi: «Bu adam kimi Allahın Ruhuna
malik olan bir kəs tapa biləcəyikmi?» **39** Sonra firon
Yusifə dedi: «İndi ki Allah sənə bütün bu şeyləri bildirdi,
deməli, sənin kimi ağıllı və müdrik adam yoxdur. **40** Sən
mənim saray adamlarıma başçılıq edəcəksən və bütün
xalqım sənin əmrinlə idarə olunacaq. Mən yalnız taxtda
səndən böyük olacağam». **41** Firon yenə Yusifə dedi: «Səni
bütün Misir ölkəsinə başçı təyin edirəm». **42** Firon öz
möhürünü barmağından çıxarıb Yusifin barmağına taxdı,
ona incə kətan paltar geyindirdi və boynuna qızıl zəncir
asdı. **43** Firon əmr etdi ki, onu özünün ikinci arabasına
mindirsinlər və qarşısında «Diz çökün!» deyib bağırsınlar.
Beləcə o, Yusifi bütün Misir ölkəsinə başçı qoydu. **44**
Firon Yusifə dedi: «Mən fironam. Bütün Misir ölkəsində
heç kəs sənsiz əlini yaxud ayağını tərpətməyəcək». **45**
Firon Yusifin adını Safnat-Paneah qoydu və On şəhərinin
kahini Poti-Feranın qızı Asnatı ona arvad olmaq üçün
verdi. Yusif bütün Misir ölkəsini gəzməyə çıxdı. **46** Misir
padşahı fironun hüzurunda olarkən Yusif otuz yaşında

idi. Yusif fironun hüzurundan çıxıb bütün Misir ölkəsini
dolaşdı. 47 Yeddi bolluq ilində torpaq qucaq-qucaq məhsul
verdi. 48 Yusif yeddi ildə Misir torpağında yığılmış bütün
məhsulu topladı. O, məhsulu şəhərlərə qoydu. Hər şəhərin
ətrafında olan tarlada yetişən məhsulu o şəhərdə saxladı.
49 Yusif dəniz qumu qədər çox taxıl yığdı və daha onu
hesablamadı, çünki sayı-hesabı yox idi. 50 Aclıq illərindən
qabaq Yusifin iki oğlu oldu; onları Yusifə On kahini Poti-
Feranın qızı Asnat doğdu. 51 Yusif ilk oğlunun adını
Menaşşe qoydu, çünki demişdi: «Allah bütün zəhmətimi
və atamın evindəkilərin hamısını mənə unutdurdu».
52 İkinci oğlunun adını Efrayim qoydu, çünki demişdi:
«Allah əziyyət çəkdiyim torpaqda məni bəhərli etdi».
53 Misir torpağında yeddi il bolluq qurtardı. 54 Yusifin
söylədiyi kimi yeddi il aclıq başladı. Bütün ölkələrdə aclıq
oldu, lakin Misir torpağının hər yerində ərzaq var idi.
55 Bütün Misir əhalisi aclıq çəkəndə çörək üçün firona
fəryad etdi. Firon bütün Misirlilərə dedi: «Yusifin yanına
gedin, onun dediyini edin». 56 Bütün yer üzündə aclıq
oldu. Yusif məhsul olan bütün anbarları açıb Misirlilərə
taxıl satırdı. Misir torpağında aclıq gücləndi. 57 Bütün
ölkələrin adamları taxıl almaq üçün Misirə, Yusifin yanına
gəlirdilər, çünki bütün yer üzündə şiddətli aclıq idi.

42 Yaqub öyrəndi ki, Misirdə taxıl var. O öz oğullarına
dedi: «Nə üçün bir-birinizə baxırsınız?» 2 Yenə dedi:
«Mən eşitdim ki, Misirdə taxıl var, gedib oradan bizim
üçün taxıl alın ki, ölməyib yaşayaq». 3 Yusifin on qardaşı
taxıl almaq üçün Misirə getdi. 4 Ancaq Yaqub Yusifin
qardaşı Binyamini qardaşları ilə birgə göndərmədi, çünki

fikirləşirdi ki, onun başına bir fəlakət gələ bilər. **5** Taxıl
almağa gələnlər arasında İsrailin oğulları da var idi, çünki
Kənan torpağında da aclıq hökm sürürdü. **6** Yusif ölkənin
başçısı idi və ölkənin bütün əhalisinə də taxılı özü satırdı.
Yusifin qardaşları gəlib onun önündə üzlərini yerə qoyub
səcdə etdilər. **7** Yusif qardaşlarını görüb tanıdı, ancaq
onlarla yad adam kimi rəftar edərək sərt danışdı. Yusif
onlardan soruşdu: «Haradan gəlirsiniz?» Onlar dedilər:
«Ərzaq almaq üçün Kənan torpağından gəlirik». **8** Yusif
qardaşlarını tanıdı, amma onlar Yusifi tanımadılar. **9** Yusif
qardaşları barədə gördüyü yuxuları xatırlayıb onlara dedi:
«Siz casussunuz, ölkənin zəif yerlərini öyrənmək üçün
gəlmisiniz». **10** Qardaşları ona dedilər: «Xeyr, ey ağamız,
qulların yalnız ərzaq almaq üçün gəliblər. **11** Biz hamımız
bir adamın oğullarıyıq. Biz təmiz adamlarıq, qulların
casus deyil». **12** Ancaq Yusif onlara dedi: «Xeyr, siz ölkənin
zəif yerlərini öyrənmək üçün gəlmisiniz». **13** Onlar
dedilər: «Biz qulların on iki qardaşıq və Kənan torpağında
bir adamın oğullarıyıq. Kiçik qardaşımız indi atamızın
yanındadır, bir qardaşımız isə yoxa çıxıb». **14** Yusif onlara
dedi: «Hər şey mən dediyim kimidir: siz casussunuz, **15**
ancaq mən sizi belə yoxlayacağam: fironun canına and
olsun ki, kiçik qardaşınız buraya gəlməsə, siz buradan
gedə bilməyəcəksiniz. **16** Aranızdan bir nəfəri göndərin ki,
qardaşınızı gətirsin, siz isə burada saxlanacaqsınız. Onda
sizin düz deyib-demədiyiniz bilinəcək. Yoxsa fironun
canına and olsun ki, siz casussunuz». **17** Yusif üç gün
onları zindanda saxladı. **18** Üçüncü gün Yusif onlara
dedi: «Dediyimə əməl edib canınızı qurtarın, çünki mən

Allahdan qorxuram. **19** Əgər siz təmiz adamsınızsa, qoy
qardaşlarınızdan biri həbs olunduğunuz yerdə qalsın, siz
isə gedib ailələrinizi aclıqdan qurtarmaq üçün taxıl aparın.
20 Sonra kiçik qardaşınızı mənim yanıma gətirin. Beləcə
düz dediyinizi biləcəyəm və canınızı qurtaracaqsınız».
Qardaşlar belə də etdilər. **21** Onlar bir-birlərinə dedilər:
«Doğrudan da, biz qardaşımızın qarşısında təqsirkarıq. O
bizə yalvardığı vaxt çəkdiyi əziyyəti gördük, ancaq ona
qulaq asmadıq. Buna görə də başımıza bu bəla gəldi». **22**
Ruven onlara belə cavab verdi: «Mən demədimmi uşağa
pislik etməyin, lakin siz mənə qulaq asmadınız. İndi isə
onun qanına görə cəza çəkirik». **23** Qardaşları Yusifin
onları başa düşdüyünü bilmirdilər, çünki onlar tərcüməçi
vasitəsilə danışırdılar. **24** Yusif onların yanından kənara
çəkilib ağladı. Sonra qardaşlarının yanına qayıdıb onlarla
söhbət etdi. Aralarından Şimeonu götürüb qardaşlarının
gözü qabağında onun əl-qolunu bağladı. **25** Yusif əmr
etdi ki, onların çuvalları taxılla doldurulsun, hər birinin
verdiyi pul da öz çuvalına qoyulsun və onlara yol üçün
azuqə verilsin. Belə də edildi. **26** Qardaşlar taxıllarını
eşşəklərinin belinə yükləyib oradan getdilər. **27** Onlardan
biri gecələdiyi yerdə eşşəyinə yem vermək üçün çuvalını
açanda öz pulunu gördü: pul çuvalın ağzında idi. **28**
O, qardaşlarına dedi: «Pulum özümə qaytarılıb, budur,
o, çuvalımın içindədir». Qardaşların ürəyi həyəcana
düşdü və onlar qorxa-qorxa bir-birlərinə dedilər: «Allah
bizim başımıza nə iş gətirdi?» **29** Onlar Kənan torpağına,
ataları Yaqubun yanına gəldilər və başlarına gələn bütün
hadisələri ona danışıb dedilər: **30** «O ölkənin başçısı olan

adam bizimlə sərt danışdı, bizi ölkəyə gələn casuslar hesab
etdi. 31 Ona dedik: “Biz təmiz adamlarıq, casus deyilik. 32
Biz bir atanın oğulları, on iki qardaşıq. Bir qardaşımız yoxa
çıxıb, biri də indi Kənan torpağında atamızın yanındadır”.
33 O ölkənin başçısı olan adam bizə dedi: “Sizin təmiz
adam olduğunuzu bundan biləcəyəm: qardaşlarınızdan
birini yanımda qoyub, ailələrinizi aclıqdan qurtarmaq
üçün taxıl götürərək gedin. 34 Sonra kiçik qardaşınızı
yanıma gətirin. O zaman sizin casus deyil, təmiz adam
olduğunuzu biləcəyəm. Onda qardaşınızı sizə təhvil
verəcəyəm və ölkədə alver edə bilərsiniz”». 35 Qardaşlar
çuvallarını boşaldarkən gördülər ki, hər kəsin çuvalında
pul kisəsi var. Özləri və onların atası pul kisələrini görəndə
qorxdular. 36 Ataları Yaqub onlara dedi: «Siz məni
övladsız qoydunuz. Yusif yox, Şimeon yox, Binyamini də
aparacaqsınız. Bütün bunları mənim başıma gətirmək
istəyirsiniz». 37 Ruven atasına belə dedi: «Əgər onu sənin
yanına gətirməsəm, iki oğlumu öldürərsən. Onu mənim
ixtiyarıma ver, mən də onu qaytarıb yanına gətirəcəyəm».
38 Yaqub dedi: «Oğlum sizinlə getməyəcək, çünki onun
qardaşı ölüb və tək qalıb. Əgər getdiyiniz yolda onun
başına bir iş gəlsə, mənim ağ saçlı başımı kədər içində
ölülər diyarına endirəcəksiniz». (Sheol h7585)

43 Kənan torpağında aclıq güclənmişdi. 2 Qardaşların
Misirdən gətirdiyi buğda yeyilib tükənəndə ataları onlara
dedi: «Yenə gedib bizə bir az ərzaq alın». 3 Yəhuda ona
belə söylədi: «O adam bizə ciddi xəbərdarlıq edib dedi ki,
əgər qardaşınız sizinlə gəlməsə, gözümə görünməyin.
4 Əgər sən qardaşımızı bizimlə göndərsən, gedib ərzaq

alarıq. **5** Ancaq onu göndərməsən, getməyəcəyik, çünki o
adam bizə dedi ki, qardaşınız sizinlə gəlməsə, gözümə
görünməyin». **6** İsrail dedi: «Niyə o adama daha bir
qardaşınız olduğunu bildirib mənə pislik etdiniz?» **7**
Onlar dedilər: «O adam özümüz və ailəmiz barədə
dəfələrlə bizə belə suallar verdi: "İndi atanız sağdırmı?
Başqa qardaşlarınız varmı?" Biz də onun bu suallarına
cavab verdik. Ağlımıza gələrdi ki, o bizə "qardaşınızı
gətirin" deyəcək?» **8** Sonra Yəhuda atası İsrailə dedi:
«Uşağı mənimlə göndər ki, qalxıb gedək. Sən də, biz də,
uşaqlarımız da ölməyib sağ qalarıq. **9** Mən ona zamin
dururam, onu məndən tələb edərsən. Əgər onu sənin
yanına gətirib qarşında dayandırmasam, ömrüm boyu
önündə təqsirkar olacağam. **10** Çünki biz gecikməsəydik,
indi iki dəfə gedib-qayıdardıq». **11** Ataları İsrail onlara
dedi: «Əgər belədirsə, bunu edin: torbalarınızda bu
torpağın ən yaxşı məhsullarından o adama hədiyyə
olaraq bir qədər balzam, bal, ədviyyat, ətriyyat, püstə və
badam götürün. **12** Özünüzlə iki qat artıq pul götürün.
Çuvallarınızın içində geri qaytarılmış pulu öz əllərinizlə
aparıb verin, bəlkə bir səhv olub. **13** Qardaşlarınızı
götürüb gedin və o adamın yanına qayıdın. **14** Külli-
İxtiyar Allah o adamda sizə qarşı mərhəmət oyandırsın,
o da digər qardaşınızı və Binyamini sizə təhvil versin.
Mən uşaqlarımdan məhrum olacağamsa, qoy olum». **15**
Qardaşlar özləri ilə hədiyyə və iki qat artıq pul götürdülər.
Binyamini də götürüb qalxdılar və Misirə gəlib Yusifin
önündə durdular. **16** Yusif Binyamini onlarla bərabər
görəndə öz ev nəzarətçisinə dedi: «Bu adamları evə apar

və heyvan kəsib hazırla, çünki onlar mənimlə nahar
edəcəklər». **17** O adam Yusifin dediyinə əməl etdi: bu
adamları Yusifin evinə apardı. **18** Bu adamlar Yusifin
evinə aparıldıqları üçün qorxub dedilər: «Keçən dəfə
çuvallarımızda geri qaytarılmış pul üstündə bizi aparırlar.
O istəyir ki, bizə qarşı bəhanə tapıb üstümüzə düşsün,
bizi özünə qul etsin və eşşəklərimizi alsın». **19** Onlar
Yusifin ev nəzarətçisinə yaxınlaşdılar və evin astanasında
ona belə söylədilər: **20** «Ey ağamız, keçən dəfə biz
ərzaq almaq üçün gəlmişdik. **21** Ancaq gecələdiyimiz
yerə çatdığımız zaman çuvallarımızı açıb gördük ki,
hər birimizin pulu çəkisi əskik olmayaraq çuvalımızın
içindədir. İndi onu öz əllərimizlə geri qaytarırıq. **22**
Ərzaq almaq üçün özümüzlə başqa pul da gətirmişik.
O pulu isə çuvallarımıza kimin qoyduğunu bilmirik».
23 Ev nəzarətçisi dedi: «Narahat olmayın, qorxmayın.
Özünüzün və atanızın Allahı sizə çuvallarınızda xəzinə
verdi. Pulunuz mənə gəlib çatdı». Sonra Şimeonu onların
yanına gətirdi. **24** O adam qardaşları Yusifin evinə gətirdi.
Ayaqlarını yumaq üçün onlara su verdi və eşşəklərinə
yem verdi. **25** Qardaşlar Yusif nahara gələnə qədər
hədiyyəni hazırladılar, çünki orada yemək yeyəcəklərini
eşitdilər. **26** Yusif evə gələndə onlar hədiyyəni otağa
gətirib təqdim etdilər, onun önündə yerə qədər əyilib
səcdə etdilər. **27** Yusif onların kefini soruşub dedi: «O
dediyiniz qoca atanız salamatdırmı? Hələ də yaşayırmı?»
28 Onlar dedilər: «Sənin qulun atamız salamatdır, hələ də
yaşayır». Onlar Yusifə əyilib təzim etdilər. **29** Yusif başını
qaldıranda öz anasının oğlu olan qardaşı Binyamini görüb

dedi: «Mənə söylədiyiniz kiçik qardaşınız budurmu?»
Sonra Binyaminə dedi: «Ey oğlum, Allah sənə lütf etsin».
30 Yusif tələsik oradan çıxdı, çünki qardaşını görəndə
ürəyi sızıldadı, onu ağlamaq tutdu və otağa girib orada
ağladı. **31** Sonra üzünü yuyub çıxdı, özünə gəlib dedi:
«Yemək gətirin». **32** Yeməyi ona ayrıca, qardaşlarına
ayrıca, onunla birgə yeyən Misirlilərə isə ayrıca qoydular,
çünki Misirlilər İbranilərlə birgə yemək yeməzdilər; bu,
Misirlilər üçün iyrənc bir şey idi. **33** Qardaşlar böyük-
kiçikliyinə görə Yusifin hüzurunda oturdular. Onlar bir-
birlərinə baxıb çaşdılar. **34** Yusifin önündəki yeməklərdən
onlara pay ayrıldı. Ancaq Binyaminin payı onların hər
birinin payından beş qat artıq idi. Onlar yeyib-içdilər və
onunla bərabər xoş vaxt keçirdilər.

44 Yusif öz ev nəzarətçisinə əmr edib dedi: «Bu adamların
çuvallarını gücləri çatana qədər ərzaqla doldur və hər
kəsin pulunu öz çuvalının ağzına qoy. **2** Kiçiyinin çuvalının
ağzına isə mənim kasamı – gümüş kasanı və taxıl əvəzinə
verilən pulu qoy». O, Yusifin dediyi sözə əməl etdi.
3 Səhər açılanda bu adamları eşşəkləri ilə birgə yola
saldılar. **4** Onlar hələ şəhərdən uzaqlaşmamışdı ki, Yusif
öz ev nəzarətçisinə dedi: «Qalx o adamların dalınca
get və onlara çatdığın zaman belə söylə: "Nə üçün
yaxşılığa pisliklə cavab verdiniz? **5** Bu kasa ağamın içdiyi
və onunla baxıcılıq etdiyi kasa deyilmi? Siz çox pis iş
tutdunuz"». **6** Ev nəzarətçisi onlara çatdı və bu sözləri
söylədi. **7** Qardaşlar ona dedilər: «Nə üçün ağam belə
sözlər söyləyir? Bu iş qullarından uzaq olsun. **8** Biz
çuvalımızın içində tapdığımız pulu Kənan torpağından

sənə geri qaytardıq. Ağanın evindən necə qızıl yaxud
gümüş oğurlaya bilərik? **9** Qoy bu şey qullarından kimdə
tapılsa, o adam öldürülsün və biz də ağamıza qul olaq». **10**
O dedi: «Yaxşı, qoy siz deyən kimi olsun: bu kimin yanında
tapılsa, o mənə qul olsun, qalanlarınız isə təqsirkar
olmayacaqsınız». **11** Onların hər biri tələsik çuvalını
yerə endirdi və çuvalının ağzını açdı. **12** Ev nəzarətçisi
böyükdən başlayıb kiçiyə qədər onları axtardı və kasa
Binyaminin çuvalından tapıldı. **13** Qardaşlar paltarlarını
cırdılar və hər biri eşşəyini yükləyib şəhərə qayıtdı. **14**
Yəhuda qardaşları ilə birgə Yusifin evinə gəldi. O hələ
də orada idi. Onlar Yusifin önündə yerə qapandılar. **15**
Yusif onlara dedi: «Bu nə işdir, görmüsünüz? Güman
etmədiniz ki, mənim kimi bir adam baxıcılıq edə bilər?»
16 Yəhuda dedi: «Ağama nə deyim, nə söyləyim? Özümüzü
necə təmizə çıxara bilərik? Allah öz qullarında təqsir
gördü. İndi biz də, yanında kasa tapılan adam da ağamızın
quluyuq». **17** O dedi: «Yox, mən belə etməyəcəyəm. Yalnız
yanında kasa tapılan adam mənə qul olacaq, siz isə sağ-
salamat atanızın yanına gedin». **18** Yəhuda ona yaxınlaşıb
dedi: «Ey ağam, xahiş edirəm ki, qulunun dediyi sözlərə
qulaq as və quluna qarşı qəzəbin alovlanmasın, çünki sən
firon kimi bir adamsan. **19** O zaman ağam qullarından
"Sizin atanız yaxud qardaşınız varmı?" deyə soruşanda
20 biz ağamıza söyləmişdik: "Bizim bir qoca atamız və
onun da ixtiyar çağında doğulan bir kiçik uşağı var.
Onun bir qardaşı öldü, anasından doğulan yalnız o qaldı.
Atası onu çox sevir". **21** Sən qullarına demişdin: "Onu
mənim yanıma gətirin ki, öz gözümlə görüm". **22** Biz də

ağamıza demişdik: “Uşaq atasından ayrıla bilməz, çünki
atasından ayrılsa, atası ölər”. 23 Amma sən qullarına
demişdin: “Əgər kiçik qardaşınız sizinlə gəlməsə, bir daha
gözümə görünməyin”. 24 Sənin qulun atamın yanına
gəldiyimiz zaman ağamızın sözlərini ona çatdırdıq. 25
Atamız dedi: “Yenə gedin, bizə bir az ərzaq alıb gətirin”. 26
Biz dedik: “Gedə bilmərik. Kiçik qardaşımız bizimlə getsə,
gedərik, kiçik qardaşımız bizimlə getməsə, o adamın
gözünə görünə bilmərik”. 27 Sənin qulun atam bizə
dedi: “Bilirsiniz ki, arvadım mənə iki oğul doğdu. 28 Bir
oğlum yanımdan getdi və dedim ki, onu yəqin vəhşi bir
heyvan parçalayıb; indiyə qədər o oğlumu görməmişəm.
29 Bu oğlumu da yanımdan aparsanız və onun başına
bir iş gəlsə, ağ saçlı başımı kədər içində ölülər diyarına
endirəcəksiniz”. (Sheol h7585) 30 İndi sənin qulun atamın
yanına qayıtdığım zaman uşaq bizimlə olmasa və ürəyi
bütün sevgisi ilə uşağa bağlanan atamız 31 onu görməsə,
ölər. Onda biz qulların qulun atamızın ağ saçlı başını
kədər içində ölülər diyarına endirərik. (Sheol h7585) 32 Mən
qulun, atama uşaq üçün zamin durub dedim: “Əgər onu
sənin yanına gətirməsəm, atamın önündə ömrüm boyu
təqsirkar olacağam”. 33 İndi xahiş edirəm, qoy uşağın
əvəzinə mən ağama qul olmaq üçün qalım, uşaq isə
qardaşlarımla birgə getsin. 34 Çünki o mənimlə olmasa,
necə atamın yanına gedə bilərəm? Onda mən atamın
başına fəlakət gəldiyini görərəm».

45 Yusif yanında duranların hamısının önündə özünü
saxlaya bilməyib qışqırdı: «Hamını yanımdan çıxarın».
Yusif özünü qardaşlarına tanıtdığı zaman yanında heç

kəs yox idi. **2** O hönkürüb ağladı. Misirlilər və fironun
saray adamları eşitdilər. **3** Yusif qardaşlarına dedi: «Mən
Yusifəm. Atam hələ sağdırmı?» Qardaşları ona cavab
vermədilər, çünki çaşıb qalmışdılar. **4** Yusif qardaşlarına
dedi: «Mənə yaxın gəlin». Onlar yaxın gəldilər. Yusif
dedi: «Misirə satdığınız qardaşınız Yusif mənəm. **5**
İndi məni buraya satdığınız üçün kədərlənməyin və
təəssüflənməyin, çünki Allah həyatınızı qorumaq üçün
məni sizdən qabaq buraya göndərdi. **6** Artıq iki ildir ki,
ölkədə aclıqdır, hələ beş il də əkin-biçin olmayacaq. **7** Allah
məni sizdən qabaq buraya göndərdi ki, sizi yer üzündə
saxlasın və böyük bir qurtuluşla həyatınızı qorusun. **8**
Ona görə də məni buraya göndərən siz deyilsiniz, Allahdır.
O məni firona ata, onun bütün saray adamlarına ağa,
bütün Misir ölkəsinə isə başçı etdi. **9** Tez atamın yanına
gedib ona söyləyin ki, oğlun Yusif belə deyir: "Allah
məni bütün Misir ölkəsinə ağa etdi. Daha durma, yanıma
gəl. **10** Qoşen vilayətində yaşayarsan. Özün, oğulların,
nəvələrin, qoyun-keçin, mal-qaran – sənin hər şeyin
mənə yaxın olar. **11** Orada sənin qayğına qalaram, çünki
daha beş il aclıq olacaq. Yoxsa özün, ailən və bütün yaxın
adamların yoxsulluq çəkəcək". **12** İndi sizin və qardaşım
Binyaminin gözləri görür ki, bu sözləri dilimlə sizə
deyirəm. **13** Misirdə sahib olduğum böyük izzəti və bütün
gördüklərinizi atama bildirin və tezliklə atamı buraya
gətirin». **14** Yusif qardaşı Binyaminin boynuna sarılıb
ağladı, Binyamin də onun boynuna sarılıb ağladı. **15** Yusif
bütün qardaşlarını öpdü və onların boynuna sarılıb ağladı.
Bundan sonra qardaşları onunla söhbət etdilər. **16** Yusifin

qardaşlarının gəlməsi barədə fironun sarayına xəbər
çatdı. Bu xəbər fironun və onun əyanlarının xoşuna gəldi.
17 Firon Yusifə dedi: «Qardaşlarına söylə ki, belə etsinlər:
heyvanlarınızı yükləyin və yola düşüb Kənan torpağına
gedin. **18** Atanızı və ev adamlarınızı götürüb yanıma
gəlin. Sizə Misir ölkəsində ən yaxşı torpağı verəcəyəm,
torpağın şirəsini yeyəcəksiniz. **19** Sənə isə əmr olunur ki,
onlara söyləyəsən: "Belə edin: arvad-uşağınız üçün Misir
ölkəsində özünüzə arabalar götürün və atanızı gətirib
gəlin". **20** Orada qalan şeylərinizdə gözünüz qalmasın,
çünki bütün Misir torpağının ən yaxşı şeyləri sizindir».
21 İsrailin oğulları belə də etdilər. Yusif fironun əmri
ilə onlara arabalar və yol üçün azuqə verdi. **22** Onların
hər birinə bir dəst paltar verdi, Binyaminə isə üç yüz
parça gümüş və beş dəst paltar verdi. **23** Yusif atası üçün
Misirin ən yaxşı şeyləri ilə yüklənmiş on eşşək, yol üçün
taxıl, çörək və azuqə yüklənmiş on dişi eşşək göndərdi.
24 O, qardaşlarını yola saldı və onlar getdilər. Yusif onlara
dedi: «Yolda dava etməyin». **25** Onlar Misirdən çıxıb
Kənan torpağına, ataları Yaqubun yanına gəldilər. **26** Ona
hər şeyi danışıb dedilər: «Yusif sağ-salamatdır, özü də
bütün Misir ölkəsinə başçılıq edir». Yaqub heyrətlənib
qaldı və onlara inanmadı. **27** Qardaşlar Yusifin onlara
dediyi bütün sözləri ona söylədilər. Onu aparmaq üçün
Yusifin göndərdiyi arabaları görəndə ataları Yaqubun
ürəyi ruhlandı. **28** İsrail dedi: «İndi inandım ki, oğlum
Yusif sağ-salamatdır. Qoy ölməmişdən qabaq gedib onu
görüm».

46 İsrail özünə məxsus hər şeyi ilə birgə yola çıxdı. Beer-
Şevaya gəlib atası İshaqın Allahına qurbanlar kəsdi. **2**
Gecə görüntülərində Allah İsraili çağırdı: «Yaqub! Yaqub!»
Yaqub cavab verdi: «Mən buradayam». **3** Allah dedi: «Mən
Allaham, atanın Allahıyam. Misirə getməkdən qorxma,
çünki orada səndən böyük bir millət törədəcəyəm. **4** Mən
də sənlə birgə Misirə gedəcəyəm. Səni yenə oradan
çıxaracağam. Yusif öz əli ilə sənin gözlərini bağlayacaq».
5 Yaqub Beer-Şevadan çıxdı. İsrailin oğulları ataları
Yaqubu və arvad-uşaqlarını fironun Yaqubu aparmaq
üçün göndərdiyi arabalara mindirdilər. **6** Yaqub və onun
bütün övladları heyvanlarını və Kənan torpağında əldə
etdikləri hər şeyi götürüb Misirə gəldilər. **7** O özü ilə birgə
oğullarını və qızlarını, oğul nəvələrini və qız nəvələrini –
bütün övladlarını Misirə gətirdi. **8** İsrailin Misirə gələn
oğullarının – Yaqubla oğullarının adları belədir: Yaqubun
ilk oğlu Ruven. **9** Ruvenin oğulları: Xanok, Pallu, Xesron
və Karmi. **10** Şimeonun oğulları: Yemuel, Yamin, Ohad,
Yakin, Sohar və bir Kənanlı qadından doğulan Şaul. **11**
Levinin oğulları: Gerşon, Qohat və Merari. **12** Yəhudanın
oğulları: Er, Onan, Şela, Peres və Zerah. Ancaq Er və
Onan Kənan ölkəsində öldülər. Peresin oğulları: Xesron
və Xamul. **13** İssakarın oğulları: Tola, Puvva, Yov və
Şimron. **14** Zevulunun oğulları: Sered, Elon və Yaxleel.
15 Bunlar Yaqubun Leadan doğulan övladlarıdır. Lea
onları və qızı Dinanı Paddan-Aramda doğdu. Yaqubun
oğul və qız övladları cəmi otuz üç nəfər idi. **16** Qadın
oğulları: Sifyon, Haqqi, Şuni, Esbon, Eri, Arodi və Areli.
17 Aşerin oğulları: İmna, İşva, İşvi, Beria və onların

bacısı Serah. Berianın oğulları: Xever və Malkiel. **18**
Bunlar Lavanın qızı Leaya verdiyi Zilpadan doğulan
Yaqub övladlarıdır. Onlar on altı nəfər idi. **19** Yaqubun
arvadı Rəhilənin oğulları: Yusif və Binyamin. **20** Yusifin
Misirdə On şəhərinin kahini Poti-Feranın qızı Asnatdan
Menaşşe və Efrayim adlı iki oğlu oldu. **21** Binyaminin
oğulları: Bela, Beker, Aşbel, Gera, Naaman, Exi, Roş,
Muppim, Xuppim və Ard. **22** Bunlar Yaqubun Rəhilədən
doğulan övladlarıdır. Onlar on dörd nəfər idi. **23** Danın
oğlu Xuşim. **24** Naftalinin oğulları: Yaxseel, Quni, Yeser,
Şillem. **25** Bunlar Lavanın qızı Rəhiləyə verdiyi Bilhadan
doğulan Yaqub övladlarıdır. Onlar cəmi yeddi nəfər idi.
26 Yaqubun oğullarının arvadlarından başqa, Yaqubun
nəslindən olan və onunla Misirə gələn övladları altmış
altı nəfər idi. **27** Yusifin Misirdə doğulan iki oğlu ilə
birlikdə Misirə köçən Yaqubun ailəsində yetmiş nəfər
var idi. **28** Yaqub Qoşen yoluna bələdçilik etmək üçün
özündən əvvəl Yəhudanı Yusifin yanına göndərdi. Onlar
Qoşen torpağına girəndə **29** Yusif arabasını hazırlayıb
Qoşenə atası İsraili qarşılamağa getdi. Özünü atasına
tanıtdırıb onun boynuna sarıldı və uzun müddət onu
qucaqlayıb ağladı. **30** İsrail Yusifə dedi: «İndi ölə bilərəm,
çünki üzünü gördüm. Sən sağ-salamatsanmış». **31** Yusif
qardaşlarına və atasının ailəsinə dedi: «Qoy gedim firona
xəbər verim ki, Kənan torpağında yaşayan qardaşlarımla
atamın ailəsi yanıma gəliblər. **32** Onlar sürü sahibi olan
çobanlardır. Ona görə də qoyun-keçiləri, mal-qaraları və
bütün şeyləri ilə birlikdə gəliblər. **33** Firon sizi çağırıb "Nə
işin sahibisiniz?" deyə soruşsa, **34** deyin: "Atalarımız kimi

biz də uşaqlıqdan bəri heyvandarlıqla məşğuluq”. Belə
deyin ki, qoy sizi Qoşen vilayətində yerləşdirsin, çünki
Misirlilər çobanlardan iyrənirlər».
47 Yusif fironun yanına daxil olub dedi: «Kənan
torpağından atam və qardaşlarım qoyun-keçiləri, mal-
qaraları və özlərinə məxsus hər şeyləri ilə birgə buraya
gəliblər və indi Qoşen vilayətindədirlər». **2** Sonra
qardaşları arasından beşini götürüb fironun hüzuruna
gətirdi. **3** Firon Yusifin qardaşlarına dedi: «Nə işin
sahibisiniz?» Onlar firona dedilər: «Biz qulların, atalarımız
kimi çobanıq. **4** Bu ölkəyə müvəqqəti yaşamaq üçün
gəlmişik, çünki Kənan torpağında dəhşətli aclıq hökm
sürür. Sürülərimiz üçün otlaq yox idi. İndi xahiş edirik
ki, Qoşen vilayətində yaşamağa izin verəsiniz». **5** Firon
Yusifə dedi: «Atanla qardaşların yanına gəliblər. **6** Misir
torpağı sənin önündədir: atanla qardaşlarını bu torpağın
ən yaxşı yerlərində yerləşdir. Qoy Qoşen vilayətində
yaşasınlar. Aralarında hansı bacarıqlıdırsa, onu mənim
sürülərimə çoban qoy». **7** Yusif atası Yaqubu götürüb
fironun hüzuruna gətirdi. Yaqub firona xeyir-dua verdi. **8**
Firon Yaqubdan soruşdu: «Neçə yaşın var?» **9** Yaqub firona
cavab verdi: «Ömrümün yüz otuz ilini qürbətdə keçirdim,
amma ömrüm az və ağır oldu, atalarımın qürbətdəki ömrü
qədər uzun olmadı». **10** Sonra firona xeyir-dua verib onun
hüzurundan çıxdı. **11** Yusif atası ilə qardaşlarını Misirdə
yerləşdirdi və fironun əmrinə əsasən onlara ölkənin ən
yaxşı yerində – Ramses bölgəsində mülk verdi. **12** Bundan
əlavə, Yusif atasına, qardaşlarına və atasının ailəsinə
malik olduqları uşaqların sayına görə çörək saxladı.

13 Aclıq getdikcə o qədər gücləndi ki, heç bir ölkədə
çörək tapılmadı. Misir və Kənan ölkələrinin əhalisini
aclıq taqətdən salmışdı. **14** Yusif satdığı taxılın əvəzində
Misir və Kənan ölkələrində yığılan bütün pulları toplayıb
fironun sarayına apardı. **15** Misir və Kənan ölkələrində pul
qurtaranda bütün Misirlilər Yusifin yanına gəlib dedilər:
«Bizə çörək ver. Gərək qarşında ölək? Axı pulumuz
qurtarıb». **16** Yusif dedi: «Onda heyvanlarınızı verin.
Əgər pulunuz qurtarıbsa, heyvanlarınızı verin, onların
əvəzinə sizə çörək verərəm». **17** Onlar heyvanlarını Yusif
üçün gətirdilər. Yusif də atların, qoyun-keçi və mal-qara
sürülərinin, eşşəklərin əvəzinə onlara çörək verdi. Həmin
il onları heyvanları əvəzinə verdiyi çörəklə saxladı. **18** İl
başa çatanda ikinci il yenə onun yanına gəlib dedilər:
«Ağamızdan gizli deyil ki, pulumuz qurtarıb, heyvan
sürülərimiz də ağamızındır. Ağamızın hüzurunda canımız
və torpaqlarımızdan başqa bir şeyimiz qalmadı. **19** Nə üçün
gözünün önündə torpağımızla bərabər məhv olaq? Bizi və
torpaqlarımızı çörək əvəzinə satın al. Qoy firon bizim də,
torpaqlarımızın da sahibi olsun. Toxum ver ki, ölməyib
yaşaya bilək, həm də torpağımız səhraya çevrilməsin».
20 Beləliklə, Yusif Misirin bütün torpaqlarını firon üçün
satın aldı. Bütün Misirlilər öz zəmilərini satdılar, çünki
aclıqdan əzab çəkirdilər. Bütün torpaqlar fironun oldu. **21**
Yusif Misir ərazisinin bir ucundan o biri ucuna qədər
bütün əhalisini şəhərlərə köçürdü. **22** Yalnız kahinlərin
torpağını satın almadı, çünki onlar firondan məvacib
alır və fironun verdiyi məvaciblə dolanırdılar. Buna görə
də torpaqlarını satmadılar. **23** Yusif xalqa dedi: «Sizi

də, torpaqlarınızı da firon üçün satın almışam. Alın, bu
sizin toxumunuz, torpağı əkin. 24 Məhsul yığılanda onun
beşdə birini firona verin. Beşdə dördünü isə toxumluq
olaraq istifadə edin. Həm özünüz, həm külfətiniz, həm
də övladlarınız yesin». 25 Xalq isə dedi: «Sən bizim
canımızı qurtardın. Qoy ağamızın gözündə lütf tapaq, biz
fironun köləsi oluruq». 26 Yusif məhsulun beşdə birinin
firona verilməsi barədə Misirdə bir torpaq qanunu qoydu.
Bu qanun bu günə qədər qüvvədədir. Yalnız kahinlərin
torpaqları firona verilmədi. 27 İsrailin nəsli Misirdəki
Qoşen vilayətində yaşayaraq orada mülk sahibi oldu.
Onlar artaraq çoxaldılar. 28 Yaqub Misir torpağında on
yeddi il yaşadı. O, yüz qırx yeddi il ömür sürdü. 29 İsrailin
öləcəyi gün yaxınlaşanda oğlu Yusifi çağırıb dedi: «Əgər
gözündə lütf tapmışamsa, əlini budumun altına qoy və
and iç ki, xeyirxahlıq və sədaqət göstərib məni Misirdə
basdırmayacaqsan, 30 ancaq atalarımla birgə uyumaq
üçün öləndə məni Misirdən aparıb onların məqbərəsində
basdıracaqsan». Yusif dedi: «Dediyin kimi edərəm». 31
Atası dedi: «Mənə and iç». O da and içdi. İsrail yatağının
başına söykənib Allaha səcdə etdi.

48 Bir müddət sonra Yusifə dedilər: «Atan xəstədir». O,
iki oğlunu – Menaşşe və Efrayimi özü ilə götürdü. 2 Yaquba
xəbər verib dedilər: «Budur, oğlun Yusif yanına gəlir».
İsrail gücünü toplayıb yatağı üstündə oturdu. 3 Yaqub
Yusifə dedi: «Külli-İxtiyar Allah Kənan torpağında olan
Luzda mənə göründü və xeyir-dua verdi. 4 O mənə belə
dedi: “Bax Mən səni bəhərli edib nəslini çoxaldacağam,
səndən çoxlu xalq törədəcəyəm. Səndən sonra bu torpağı

övladlarına əbədi mülk olaraq verəcəyəm”. **5** İndi sənin
yanına, Misirə gəlməzdən əvvəl Misir torpağında doğulan
iki oğlun da mənimdir: Efrayim və Menaşşe Ruvenlə
Şimeon kimi mənimki olacaq. **6** Onlardan sonra sənin üçün
doğulan uşaqlar isə səninki olacaq, öz miras torpaqlarında
qardaşlarının adları ilə qeyd olunacaq. **7** Mən Paddandan
gələndə Kənan torpağında Efrata yaxın yerdə Rəhilə
yanımdaca öldü. Onu elə orada – Efrat yolunda, yəni Bet-
Lexemdə basdırdım». **8** İsrail Yusifin oğullarını görüb
dedi: «Bunlar kimdir?» **9** Yusif atasına dedi: «Allahın
burada mənə verdiyi oğullarımdır». İsrail dedi: «Onları
yanıma gətir, xeyir-dua verim». **10** İsrail artıq qocalmış,
gözləri zəifləmişdi və görə bilmirdi. Yusif oğullarını
atasının yanına apardı və atası onları öpüb qucaqladı.
11 Sonra İsrail Yusifə dedi: «Düşünmürdüm ki, üzünü
bir də görərəm, amma Allah mənə sənin övladlarını da
göstərdi». **12** Yusif övladlarını atasının dizləri yanından
kənara çəkib onun qarşısında üzünü yerə qoyaraq səcdə
etdi. **13** Sonra oğullarını götürüb Efrayimi sağ əli ilə
İsrailin sol tərəfinə, Menaşşeni isə sol əli ilə İsrailin
sağ tərəfinə çəkərək ona yaxınlaşdırdı. **14** İsrail əllərini
çarpaz uzatdı: sağ əlini kiçik olan Efrayimin, sol əlini isə
Menaşşenin başına qoydu. Menaşşe ilk oğul olduğuna
baxmayaraq, İsrail əllərini qəsdən dəyişdi. **15** İsrail Yusifə
xeyir-dua verərək belə dedi: «Atalarım İbrahimin, İshaqın
xidmət etdiyi Allah, Bu günə qədər mənim qayğıma qalan
Allah, **16** Məni bütün pisliklərdən xilas edən Mələk Qoy
bu uşaqlara da xeyir-dua versin! Onlar mənim adımla,
Atalarım İbrahim və İshaqın Adı ilə çağırılsın, Yer üzündə

çoxaldıqca çoxalsın!» **17** Yusif atasının sağ əlini Efrayimin
başına qoyduğunu gördü və bu onun xoşuna gəlmədi. O,
atasının əlini Efrayimin başından götürüb Menaşşenin
başına qoymaq istədi. **18** Buna görə də atasına dedi: «Ata,
ilk oğul Menaşşedir, sağ əlini onun başına qoy. Belə düz
deyil». **19** Lakin atası istəməyib dedi: «Bilirəm, oğlum,
bilirəm. Menaşşenin nəslindən də böyük bir xalq olacaq.
Amma kiçik qardaşından daha böyük bir xalq törəyəcək,
onun nəslindən çoxlu millətlər yaranacaq». **20** O gün
İsrail nəvələrinə xeyir-dua verərək dedi: «İsrail nəsli
"Qoy Allah səni Efrayim və Menaşşe kimi etsin" Deyərək
sizin adınızla Xeyir-dua verəcək». Yaqub beləcə Efrayimi
Menaşşedən üstün tutdu. **21** İsrail Yusifə dedi: «Artıq
mən ölürəm, amma Allah sizinlə olacaq, sizi atalarınızın
torpağına qaytaracaq. **22** Sənə qardaşlarından bir pay
da artıq olaraq Şekemi verirəm. Onu mən Emorluların
əlindən qılıncım və kamanımla almışam».

49 Yaqub oğullarını çağırıb dedi: «Yanıma toplaşın,
gələcəkdə başınıza gələnləri sizə söyləyim: **2** Ey Yaqub
oğulları, yığılıb eşidin, Atanız İsrailə qulaq asın: **3** Ey
Ruven, ilk oğlum, Sən mənim gücümsən, qüdrətimin
başlanğıcısan. Ləyaqətin hamıdan üstündür, Qüvvətin
hamıdan çoxdur. **4** Amma sən su kimi oynaqsan, Artıq
üstün olmayacaqsan. Çünki atanın yatağına girib Onu
murdar etdin – Bax o, döşəyimə çıxdı. **5** Şimeonla Levi
qardaşdır, Qəddarlıq qılıncları ilə silahlanıblar. **6** Ey
qəlbim, onların məclisinə getmə, Ey şərəfim, onların
toplantısında olma. Çünki onlar qəzəblənəndə qətl etdilər,
əylənəndə öküzlərin ayaq vətərini kəsdilər. **7** Lənət olsun

vəhşi qəzəblərinə, Lənət olsun qəddar hiddətlərinə. Onları
Yaqubda böləcəyəm, İsraildə səpələyəcəyəm. **8** Yəhuda,
qardaşların səni mədh edəcək, Düşmənlərin boynu əlində
olacaq, Atanın oğulları önündə səcdə edəcək. **9** Yəhuda
bir aslan balasıdır, Ey oğlum, sən şikara çıxanda Bir şir
kimi yerə əyilirsən, Dişi aslan kimi torpağa yatırsan. Kim
səni yerindən qaldıra bilər? **10** Padşahlıq əsası Yəhudanın
əlindən getməyəcək, Hökmdarlıq əsası onun nəslindən
itməyəcək; O vaxta qədər ki əsanın Sahibi gələcək. Onda
xalqlar Ona itaət edəcək. **11** Eşşəyini tənəyə, Ulağını ən
seçmə bir tənəyə bağlayacaq. Paltarını şərabda, Köynəyini
üzümün qanında yuyacaq. **12** Gözləri şərabdan da parlaq
olacaq, Dişləri süddən də ağ olacaq. **13** Zevulun isə
dəniz kənarında yaşayacaq, Ora gəmilərin limanı olacaq,
Ərazisi Sidonun yanınadək uzanacaq. **14** Qoyun ağılları
arasında uzanan İssakar Bir qüvvətli ulağa oxşar. **15** O,
yaxşı və rahat olan yer, Bir səfalı ölkə görsə, Çiynini yük
daşımaq üçün əyər, Mükəlləfiyyətçi qul olar. **16** Dan İsrail
qəbilələrindən biri olub Öz xalqına hökm edəcək. **17** Dan
yol üstündə bir ilan, Cığırda bir gürzə olacaq; Elə bir
gürzə ki atın topuğundan sancır, Süvarisi arxası üstə
yıxılır. **18** Ya Rəbb! Mən Sənin xilasını gözləyirəm. **19** Qad
talançı basqınına düçar olacaq, Lakin onları topuğundan
vuracaq. **20** Aşerdən zəngin nemətlər gələcək, O, şahanə
ləzzətli yeməklər yetirəcək. **21** Naftali azad edilmiş
bir maraldır, Ondan gözəl balalar doğulacaq. **22** Yusif
barlı bir ağac, Çeşmə kənarında meyvəli bir ağacdır,
Budaqları divarın üstündən aşar. **23** Oxçular ona güclü
hücum etdilər, Düşmənçilik edib üstünə ox yağdırdılar.

24 Amma Yaqubun qüdrətli Allahı – İsrailin Daşı və
Çobanı olan Allahın sayəsində Onun kamanı möhkəm,
Qolları qüvvətli oldu. **25** Sənə kömək edən Atanın
Allahıdır, Sənə xeyir-dua verən Külli-İxtiyardır. Yuxarıda
göylərin bərəkəti ilə, Dərinlikdə olan Su mənbələrinin
bərəkəti ilə, Döşlərin və bətnlərin bərəkəti ilə Sənə xeyir-
dua verəcək. **26** Atanın xeyir-duası Atalarımın xeyir-
duasından daha ucadır; Əbədi qalan təpələrin Zirvəsinə
çatar. Qoy xeyir-dualarım Yusifin – qardaşlar arasında
Başçı olanın üstündə olsun. **27** Binyamin acgöz bir
qurddur, Səhər ovunu yeyər, Axşam qənimət paylar».
28 Bunların hamısı İsrailin on iki qəbiləsidir. Ataları
onlara xeyir-dua verərkən bu sözləri söylədi və hər birinə
xeyir-dua verdi. **29** Sonra Yaqub oğullarına vəsiyyət
edib dedi: «Mən ölüb əcdadlarıma qoşulacağam. Məni
atalarımın yanında – Xetli Efronun tarlasında olan
mağarada basdırın. **30** O mağara Kənan torpağında olan
Mamre qarşısındakı Maxpela tarlasındadır. İbrahim o
mağaranı qəbir düzəltmək üçün Xetli Efrondan tarlası
ilə birlikdə satın almışdı. **31** İbrahimlə arvadı Sara və
İshaqla arvadı Rivqa orada basdırılmışdı. Mən Leanı da
orada basdırdım. **32** Həmin tarla ilə oradakı mağara
Xetlilərdən satın alınıb». **33** Yaqub oğullarına vəsiyyət
edib qurtaranda ayaqlarını yatağına yığaraq son dəfə
nəfəs aldı və ölüb əcdadlarına qoşuldu.

50 Yusif özünü atasının üstünə atdı və ağlayaraq onu
öpdü. **2** Sonra həkim xidmətçilərinə atasının meyitini
mumiyalamağı əmr etdi. Həkimlər İsraili mumiyaladılar.
3 Bu iş qırx günə görüldü, çünki mumiyalamaq üçün

qırx gün lazım idi. Misirlilər yetmiş gün İsrail üçün yas
tutdular. **4** Yas günləri qurtarandan sonra Yusif fironun
saray adamlarına müraciət edib dedi: «Əgər gözünüzdə
lütf tapmışamsa, firona söyləyin ki, **5** atam məni and
içdirib demişdi: “Mən can üstəyəm. Kənan torpağında
özüm üçün qəbir qazmışam, məni orada basdır”. İndi
qoy o mənə izin versin ki, gedib atamı basdırım və
qayıdım». **6** Firon dedi: «Get, atanın sənə and içdirdiyi
kimi onu basdır». **7** Beləliklə, Yusif atasını basdırmağa
getdi. Fironun bütün əyanları, sarayın və Misirin bütün
ağsaqqalları, **8** Yusifin bütün ev adamları, qardaşları
və atasının ev adamları onu müşayiət etdilər. Qoşen
vilayətində yalnız uşaqlarını, qoyun-keçilərini və mal-
qaralarını qoydular. **9** Onlarla birgə atlılar və arabalar da
yola çıxmışdı, ona görə də dəstə çox böyük idi. **10** Onlar
İordan çayının yaxınlığındakı Atad xırmanına çatanda
böyük ağlaşma ilə matəm qurdular. Yusif atası üçün
yeddi gün yas tutdu. **11** O ölkənin əhalisi olan Kənanlılar
Atad xırmanındakı yası görəndə dedilər: «Gör Misirlilər
necə böyük matəmlə yas tuturlar». Ona görə də İordan
çayının yaxınlığındakı bu yerə Avel-Misrayim adı verildi.
12 Yaqubun oğulları atalarının vəsiyyətini əmr etdiyi
kimi yerinə yetirdilər. **13** Onu Kənan ölkəsinə gətirib
Mamre qarşısındakı Maxpela tarlasında olan mağarada
basdırdılar. İbrahim bir vaxt həmin mağaranı qəbir
düzəltmək üçün tarla ilə birlikdə Xetli Efrondan satın
almışdı. **14** Yusif atasını dəfn etdikdən sonra həm özü,
həm qardaşları, həm də onunla birlikdə atasının dəfninə
gələnlərin hamısı Misirə qayıtdı. **15** Ataları öləndən sonra

Yusifin qardaşları öz aralarında dedilər: «Bəlkə Yusif bizə
qarşı kin saxlayır. Əgər ona etdiyimiz pisliyə görə bizdən
qisas alarsa, nə edərik?» **16** Buna görə də Yusifə xəbər
göndərdilər: «Atan ölümündən qabaq bizə vəsiyyət etdi
ki, gedib Yusifə belə deyin: **17** "Bax səndən xahişim budur
ki, qardaşlarının günahını və təqsirini bağışlayasan.
Axı onlar sənə pislik ediblər". Xahiş edirik, sən atanın
Allahının qulları olan biz qardaşlarının günahını bağışla».
Bu sözlər Yusifə çatanda o ağladı. **18** Sonra qardaşları
özləri Yusifin yanına gedib önündə yerə qapandılar və
dedilər: «Biz sənin qullarınıq». **19** Yusif onlara dedi:
«Məgər mən Allaham ki, məndən qorxursunuz? **20**
Baxın siz mənə qarşı pis fikrə düşdünüz, lakin Allah onu
yaxşı işə çevirdi ki, bu gün gördüyünüzü etsin və çoxlu
adamın həyatını qorusun. **21** Ona görə də qorxmayın,
mən həm sizi, həm də övladlarınızı saxlayacağam».
Yusif onlara ürəklərincə olan sözlərlə təsəlli verdi. **22**
Yusifin və atasının nəsli Misirdə sakin oldu. Yusif yüz
on il ömür sürdü. **23** O, Efrayimin üç nəsil övladlarını
gördü. Menaşşenin oğlu Makirin övladları da Yusifin
yanında doğuldu. **24** Bir gün Yusif qardaşlarına dedi:
«Mən ölürəm, amma Allah mütləq sizə nəzər salacaq. O
sizi bu ölkədən İbrahimə, İshaqa və Yaquba and içdiyi
torpağa aparacaq». **25** Sonra Yusif İsrailin övladlarını
and içdirib dedi: «Allah mütləq sizə nəzər salacaq. Gedən
zaman mənim sümüklərimi də buradan çıxarın». **26** Yusif
yüz on yaşında öldü. Onu Misirdə mumiyalayıb bir tabuta
qoydular.

Çixiş

1 Yaqubla birlikdə ailələri ilə Misirə gələn İsrail
övladlarının adları bunlar idi: **2** Ruven, Şimeon, Levi,
Yəhuda, **3** İssakar, Zevulun, Binyamin, **4** Dan, Naftali,
Qad, Aşer, **5** Yaqubun nəslindən törənən yetmiş nəfər
idi. Yaqubun oğlu Yusif artıq Misirdə idi. **6** Vaxt yetişdi,
Yusif, qardaşları və o nəslin hamısı öldü. **7** Amma
İsrail övladları çoxalıb böyüdülər, sayları artdı və onlar
çox qüvvətləndi; ölkə onlarla doldu. **8** Misirdə Yusifi
tanımayan yeni bir padşah taxta çıxdı. **9** O, xalqına
dedi: «Baxın İsrail övladları sayca bizdən çox və daha
qüvvətlidir. **10** Gəlin onlarla ağılla rəftar edək, yoxsa
çoxalar və müharibə vaxtı düşmənlərimizlə birləşib bizə
qarşı vuruşar, sonra isə ölkəni tərk edərlər». **11** Misirlilər
İsrail övladlarına əziyyət vermək üçün onların üzərinə
zülmkar iş nəzarətçiləri qoydular. İsrail övladları firon
üçün Pitom və Ramses adlanan şəhərlər tikdilər. Orada
anbarlar yerləşdirdilər. **12** Ancaq İsrail övladlarına əziyyət
vermələrinə baxmayaraq, onlar çoxalıb artırdı. Onda
Misirlilər İsrail övladlarından qorxub, **13** onları sıxıntılı
əsarətdə saxladılar. **14** Misirlilər İsrail övladlarını ağır
işlərlə – palçıq tapdalamaqla, kərpic kəsməklə və hər cür
tarla işləri ilə amansızcasına işlədib onların həyatını acı
etdilər. **15** Misir padşahı birinin adı Şifra, o birinin adı
Pua olan İbrani mamaçalarına dedi: **16** «İbrani qadınlarını
doğuzduranda baxın: əgər uşaq oğlan olarsa, onu öldürün,
yox, əgər qız olsa, qoy yaşasın». **17** Ancaq mamaçalar
Allahdan qorxurdular və buna görə Misir padşahının
onlara əmr etdiyi kimi etmədilər və oğlan uşaqlarını

sağ buraxdılar. 18 Misir padşahı mamaçaları çağırtdırıb
onlara dedi: «Niyə belə etdiniz? Niyə oğlan uşaqlarını
sağ buraxdınız?» 19 Mamaçalar firona dedilər: «Çünki
İbrani qadınları Misirli qadınlar kimi deyil, onlar daha
sağlamdırlar və mamaçalar onların yanına gəlməzdən
əvvəl doğurlar». 20 Buna görə Allahın xalqı çoxalıb artdı.
Allah mamaçalara da xeyirxahlıq göstərdi. 21 Ondan
qorxduqlarına görə bu qadınlara da ailə nəsib etdi. 22
Firon bütün xalqına əmr edib dedi: «İbranilərdən hər
doğulan oğlan uşağını Nil çayına atın! Hər qız uşağını isə
sağ qoyun».

2 O zaman Levi qəbiləsindən bir kişi öz nəslindən bir
arvad aldı. 2 O hamilə olub oğul doğdu və uşağın
gözəl olduğunu görüb üç ay gizlətdi. 3 Bundan artıq
onu gizlədə bilməyərək qamışdan bir səbət götürüb
ona qır və qatran sürtdü, körpəni səbətin içinə salıb
Nil çayının kənarındakı qamışlığın arasına qoydu. 4
Körpənin bacısı isə onun başına nə gələcəyini bilmək
üçün uzaqda durub baxırdı. 5 Fironun qızı çimmək
üçün çaya girdi. Onun qarabaşları isə çayın kənarında
gəzişirdilər. Fironun qızı qarğıların arasında səbəti görüb
onu gətirmək üçün kənizini göndərdi. 6 Sonra səbəti
açıb bir oğlan gördü. Körpə ağlayırdı. Fironun qızı ona
rəhmi gəldiyindən dedi: «Bu, İbrani oğlanlarındandır».
7 Körpənin bacısı fironun qızına dedi: «Bəlkə gedib
sənin üçün İbrani qadınlarından bir dayə çağırım ki,
körpəni əmizdirsin?» 8 Fironun qızı ona «get» dedi. Qız
gedib körpənin anasını çağırdı. 9 Fironun qızı ona dedi:
«Bu körpəni götürüb mənim üçün əmizdir, sənə bunun

haqqını verərəm». Qadın körpəni götürüb əmizdirdi. **10**
Uşaq böyüdü və qadın onu firon qızının yanına apardı.
Fironun qızı uşağı oğulluğa götürdü. O, uşağın adını Musa
qoyub dedi: «Oğlanı sudan çıxartdığım üçün ona bu adı
qoydum». **11** Çox illər keçdi, Musa böyüdü. Bir dəfə o öz
xalqının yanına getdi və onların ağır zəhmətini gördü.
Bir Misirlinin onun xalqından olan İbranini döydüyünü
gördü. **12** Musa ətrafına baxıb heç kəsin olmadığını
görəndə Misirlini öldürüb qumda gizlətdi. **13** Ertəsi gün
o yenə gedəndə gördü ki, iki İbrani bir-biri ilə dalaşır.
Musa haqsız olana dedi: «Yoldaşını niyə vurursan?»
14 O adam dedi: «Səni bizim üstümüzə kim başçı və
hakim qoyub? Yoxsa Misirlini öldürdüyün kimi məni
də öldürmək fikrindəsən?» Musa qorxaraq ürəyində
dedi: «Deyəsən, bu iş barədə bilirlər». **15** Firon bu işdən
xəbərdar olanda Musanı öldürtdürmək istədi. Ancaq
Musa fironun əlindən qaçıb Midyan torpağına çataraq bir
quyunun yanında oturdu. **16** Midyan kahininin yeddi qızı
var idi. Onlar gəlib quyudan su çəkərək atalarının qoyun-
keçilərinə su vermək üçün təknələri doldurdular. **17** O
vaxt çobanlar gəlib onları qovdular; onda Musa qalxıb
qızlara kömək etdi və qoyun-keçilərinə su verdi. **18** Qızlar
ataları Reuelin yanına gələndə o dedi: «Necə oldu ki,
bu gün tez gəldiniz?» **19** Onlar dedilər: «Bir Misirli bizi
çobanların əlindən qurtardı və bizim üçün quyudan su
çəkib qoyun-keçiyə su verdi». **20** O, qızlarına dedi: «O
adam haradadır? Onu niyə buraxdınız? Çağırın, gəlib
çörək yesin». **21** Musa o adamın evində qalmağa razı
oldu. O da qızı Sipporanı Musaya arvad olaraq verdi.

22 Sippora bir oğlan doğdu. Musa onun adını Gerşom
qoyub dedi: «Mən yad bir ölkədə qərib oldum». 23 Xeyli
vaxt keçəndən sonra Misir padşahı öldü. İsrail övladları
ağır zəhmət çəkdikləri üçün fəryad edib inlədilər. Ağır
zəhmətlərinə görə etdikləri nalələri Allaha çatdı. 24 Allah
onların iniltisini eşitdi; İbrahimlə, İshaqla və Yaqubla
olan əhdini xatırladı. 25 Allah İsrail övladlarının qul
olduqlarını gördü və onlara nəzər saldı.

3 Musa qayınatası Midyan kahini Yetronun sürüsünü
otarırdı. Bir dəfə o, sürünü səhranın o biri tərəfinə aparıb
Allahın dağı Xorevə gəldi. 2 Birdən Rəbbin mələyi ona
bir kol arasından od-alov içərisində göründü; od içində
kolun sönmədən yanmasını görüb 3 Musa öz-özünə
dedi: «Gedim, bu qəribə mənzərəyə baxım, görüm nə
üçün bu kol yanıb qurtarmır». 4 Rəbb Musanın baxmağa
gəldiyini görəndə Allah kolun ortasından onu çağırıb
dedi: «Musa, Musa!» O da «mən buradayam» dedi. 5
Allah dedi: «Buraya yaxınlaşma. Ayaqlarından çarıqlarını
çıxart, çünki durduğun yer müqəddəs torpaqdır». 6
Sonra dedi: «Mən atanın Allahı, İbrahimin Allahı, İshaqın
Allahı və Yaqubun Allahıyam». Musa üzünü örtdü, çünki
Allaha baxmağa qorxurdu. 7 Rəbb dedi: «Həqiqətən, Mən
Misirdə olan xalqımın əziyyətini gördüm, nəzarətçilərin
əlindən etdikləri fəryadlarını eşitdim və dərdlərinə nəzər
saldım. 8 Mən ona görə gəldim ki, onları Misirlilərin
əlindən qurtarıb bu ölkədən çıxarım və geniş, nemətli bir
diyara, süd və bal axan torpağa – Kənanlıların, Xetlilərin,
Emorluların, Perizlilərin, Xivlilərin və Yevusluların
ölkəsinə aparım. 9 İndi isə İsrail övladlarının fəryadı Mənə

çatdı, Misirlilərin onlara etdikləri zülmü görürəm. **10** Buna
görə də get. Səni fironun yanına göndərirəm ki, xalqım
İsrail övladlarını Misirdən çıxarasan». **11** Musa Allaha dedi:
«Axı mən kiməm ki, fironun yanına gedib İsrail övladlarını
Misirdən çıxarım?» **12** Allah dedi: «Mən sənin ləyəm.
Mənim səni göndərdiyimə əlamət bu olacaq: sən xalqı
Misirdən çıxaranda bu dağda Mənə ibadət edəcəksiniz». **13**
Musa Allaha dedi: «İsrail övladlarının yanına gedib "məni
sizin yanınıza atalarınızın Allahı göndərib" deyəndə onlar
məndən soruşa bilərlər: "Bəs Onun adı nədir?" Onda mən
nə deyim?» **14** Allah Musaya dedi: «Var Olan Mənəm».
Sonra dedi: «İsrail övladlarına belə söylə: "‹Mənəm› deyən
sizin yanınıza məni göndərdi"». **15** O yenə Musaya dedi:
«İsrail övladlarına söylə: "Atalarınızın Allahı, İbrahimin
Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahı Rəbb məni sizin
yanınıza göndərdi". Əbədi olaraq adım budur. Nəsildən-
nəslə anılan ismim budur. **16** Get, İsrail ağsaqqallarını
topla və onlara belə söylə: "Atalarınızın Allahı, İbrahimin,
İshaqın və Yaqubun Allahı Rəbb mənə görünərək bunları
dedi: ‹Siz və Misirdə başınıza gətirilənlərin hamısı
nəzərimdədir. **17** Söz verdim ki, sizi Misirdəki əziyyətdən
qurtarıb Kənanlıların, Xetlilərin, Emorluların, Perizlilərin,
Xivlilərin və Yevusluların ölkəsinə – süd və bal axan
torpağa aparacağam›". **18** İsrail ağsaqqalları sənin sözünə
qulaq asacaqlar. Sən onlarla birgə Misir padşahının
yanına gedib de: "İbranilərin Allahı Rəbb bizə göründü.
İndi bizə izin ver ki, çöldə birlikdə üç günlük yol gedək
və orada Allahımız Rəbbə qurban gətirək". **19** Amma
bilirəm ki, Misir padşahı qüdrətli əl vasitəsilə məcbur

olmasa, sizin getməyinizə izin verməyəcək. **20** Mən də
əlimi uzadıb orada hər cür xariqələrimi göstərərək Misiri
vuracağam; bundan sonra Misir padşahı sizi buraxacaq. **21**
Bu xalqa qarşı Misirlilərin gözündə lütf qazandıracağam
ki, yola düşdüyünüz zaman əliboş getməyəsiniz. **22** Hər
qadın öz qonşusundan, yaxınlıqda qalan qadından qızıl-
gümüş əşya və paltar istəsin. Bunlarla oğul və qızlarınızı
bəzəyəcəksiniz, beləcə Misirliləri soyacaqsınız».

4 Musa belə cavab verdi: «Bəlkə onlar mənə inanmayaraq
sözümə qulaq asmayıb "Rəbb sənə görünməyib"
deyəcəklər?» **2** Rəbb Musaya dedi: «Sənin əlindəki nədir?»
O dedi: «Əsa». **3** Rəbb dedi: «Onu yerə at». Musa onu yerə
atdı və əsa ilan oldu. Musa onun qabağından qaçdı. **4**
Rəbb Musaya dedi: «Əlini uzadıb onun quyruğundan tut».
Musa əlini uzadıb tutanda o yenə əlində əsa oldu. **5** Sonra
Rəbb dedi: «Bu əlamət ona görədir ki, İsraillilər atalarının
Allahı, İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahı
Rəbbin sənə göründüyünə inansınlar». **6** Rəbb yenə dedi:
«İndi əlini qoynuna qoy». Musa əlini qoynuna qoydu.
Onu qoynundan çıxaranda, əli cüzama tutulub qar kimi
ağappaq oldu. **7** Sonra Rəbb dedi: «Əlini yenə qoynuna
qoy». Musa yenə əlini qoynuna qoydu. Əlini qoynundan
götürəndə əli yenə də bədəni kimi oldu. **8** Rəbb davam
etdi: «Əgər sənə inanmasalar və əvvəlki əlaməti qəbul
etməsələr, sonrakı əlaməti qəbul edəcəklər. **9** Bu iki
əlamətə də inanmayıb sözünə qulaq asmasalar, Nil çayının
suyundan götürüb quruya tök. Çaydan götürdüyün su
quruda qana çevriləcək». **10** Musa Rəbbə dedi: «Ya
Xudavənd, mən nə keçmişdə, nə də qulunla danışdığın

vaxt natiq olmamışam, çünki dili ağır, səlis danışmayan
bir adamam». **11** Rəbb ona dedi: «Ağzı insana kim verib?
İnsanı lal, kar, kor yaxud gözlü edən kimdir? Bunu
edən Mən Rəbb deyiləmmi? **12** İndi get, Mən ağzınla
danışacağam və deyəcəyin sözü sənə öyrədəcəyəm».
13 Musa dedi: «Ya Xudavənd, yalvarıram, başqa adamı
göndər». **14** Rəbb Musaya qəzəblənib dedi: «Qardaşın
Levili Harun yoxdurmu? Bilirəm ki, onun yaxşı nitqi
var. İndi o səni qarşılamağa gəlir. Səni görəndə ürəkdən
sevinəcək. **15** Qardaşınla danış, nə demək lazımdırsa, ona
başa sal. Mən isə sənin və onun ağzı ilə danışacağam. Sizə
nə etməyi öyrədəcəyəm. **16** Sənin əvəzinə xalqla Harun
danışacaq. O sənin üçün ağız kimi, sən isə onun üçün Allah
kimi olacaqsan. **17** Bu əsanı əlinə götür; onunla əlamətlər
göstərəcəksən». **18** Musa oradan getdi və qayınatası
Yetronun yanına qayıdıb dedi: «İzin ver qayıdıb Misirdəki
xalqımın yanına gedim, görüm onlar sağ-salamatdırlar
ya yox?» Yetro Musaya dedi: «Salamat get». **19** Midyan
torpağında Rəbb Musaya dedi: «Misirə qayıt, çünki sənin
canını almaq istəyən adamların hamısı ölüb». **20** Musa
arvadını və oğullarını götürüb eşşəyə mindirdi və Allahın
buyurduğu əsanı əlinə götürüb Misirə yollandı. **21** Rəbb
Musaya dedi: «Misirə qayıdanda sənə buyurduğum bütün
möcüzələrə fikir ver və fironun hüzurunda onları göstər;
ancaq Mən onun ürəyini inadkarlaşdıracağam və o, xalqı
buraxmayacaq. **22** Firona söyləyəcəksən: "Rəbb belə
deyir: İsrail Mənim oğlum, Mənim ilkimdir. **23** Sənə
dedim ki, Mənə ibadət etmək üçün oğlumu burax! Sən
isə onu buraxmaqdan boyun qaçırdın. Onda Mən sənin

ilk oğlunu öldürəcəyəm”». **24** Yolda gecələyərkən Rəbb
Musaya rast gəldi və onu öldürmək istədi. **25** O zaman
Sippora çaxmaq daşı götürüb oğlunu sünnət etdi və
sünnət ətini Musanın ayaqlarına toxundurub dedi: «Sən
mənim qan adaxlımsan». **26** Beləliklə, Rəbb ondan əl
çəkdi. Sippora Musaya sünnətə görə «qan adaxlımsan»
demişdi. **27** Rəbb Haruna dedi: «Musanı qarşılamaq üçün
səhraya get». Harun gedib Allahın dağında qardaşına
rast gəldi və onunla öpüşdü. **28** Musa Haruna Rəbb
onu necə göndərdiyini bildirdi. Rəbbin bütün sözlərini
və ona göstərmək üçün əmr etdiyi bütün əlamətləri
barədə Haruna danışdı. **29** Musa və Harun gedib İsrail
övladlarının bütün ağsaqqallarını topladılar. **30** Harun
Rəbbin Musaya söylədiyi sözlərin hamısını onlara dedi
və xalqın qarşısında əlamətlər göstərdi. **31** Xalq bunlara
inandı. Onlar Rəbbin İsrail övladlarının əziyyətini görüb
nəzər saldığını eşidəndə əyilib Ona səcdə etdilər.

5 Musa və Harun gəlib firona dedilər: «İsrailin Allahı
Rəbb belə deyir: “Xalqımı burax ki, səhrada Mənim
üçün bayram keçirsinlər!”» **2** Firon dedi: «Rəbb kimdir
ki, Onun səsinə qulaq asıb İsrail övladlarını buraxım?
Rəbbi tanımıram, İsrail övladlarını da buraxmıram».
3 Onlar dedilər: «İbranilərin Allahı bizə göründü. Qoy
səhrada üç gün yol gedək və Allahımız Rəbbə qurban
gətirək ki, bizə vəba göndərməsin yaxud da qılıncla məhv
etməsin». **4** Misir padşahı onlara dedi: «Ey Musa və
Harun, nə üçün xalqı işindən ayırırsınız? Gedin, işinizi
görün». **5** Sonra firon dedi: «Artıq ölkədə xalq çoxdur, siz
isə onları işindən ayırıb istirahət verirsiniz». **6** Həmin

gün firon xalqın nəzarətçilərinə və gözətçilərinə əmr
edib dedi: **7** «İndiyə kimi etdiyinizdən fərqli olaraq, bir
daha xalqa kərpic düzəltmək üçün saman verməyin.
Qoy özləri gedib saman yığsınlar. **8** Ancaq indiyə qədər
onların üzərlərinə qoyduğunuz gündəlik kərpic sayını
azaltmayın. Çünki onlar tənbəldirlər və buna görə də
"gedək Allahımıza qurban gətirək" deyib fəryad edirlər.
9 Bu adamlara daha ağır iş verilsin ki, çox çalışsınlar
və yalanlara fikir verməsinlər». **10** Xalqın nəzarətçi və
gözətçiləri adamların yanına gəlib onlara dedilər: «Firon
belə deyir: "Mən sizə saman verməyəcəyəm. **11** Gedin,
özünüz haradan istəyirsiniz, saman götürün, ancaq işiniz
azalmayacaq"». **12** Xalq bütün Misir torpağına səpələnib
saman əvəzinə küləş yığmağa başladı. **13** Nəzarətçilər
onları məcbur edərək deyirdilər: «Sizə saman verilən
vaxt gördüyünüz gündəlik işi yerinə yetirin». **14** Firon
nəzarətçiləri İsrail övladlarının üzərinə qoyduqları İsrailli
gözətçiləri döyüb dedilər: «Niyə dünən və bu gün indiyə
qədər olan gündəlik kərpic sayını yerinə yetirməmisiniz?»
15 İsrail övladlarından olan gözətçilər fironun yanına
gəlib ona fəryad edərək dedilər: «Qullarınla niyə belə
rəftar edirsən? **16** Qullarına saman vermirlər, ancaq bizə
"kərpiclər düzəldin" deyirlər. Budur, qulların döyülür. Bu
sənin xalqının günahıdır». **17** O isə dedi: «Tənbəlsiniz,
tənbəl, buna görə də "gedək, Rəbbə qurban gətirək"
deyirsiniz. **18** İndi gedin işləyin. Sizə saman verilməyəcək,
ancaq gündəlik kərpic sayını düzəltməlisiniz». **19** İsrailli
gözətçilər «sizin üçün müəyyən olunmuş gündəlik kərpic
sayı azalmayacaq» sözlərini eşidəndə pis vəziyyətə

düşdüklərini anladılar. 20 İsrailli gözətçilər fironun
yanından çıxanda yolda durub onları gözləyən Musa və
Harunla rastlaşıb 21 dedilər: «Qoy Rəbb sizin nə etdiyinizi
görsün və sizi məhkum etsin! Siz bizi fironla əyanlarının
gözündə iyrənc etdiniz və bizi öldürmək üçün əllərinə
qılınc verdiniz». 22 Musa Rəbbə müraciət edib dedi:
«Ey Xudavənd, nə üçün xalqı belə bəlaya saldın? Məni
niyə göndərdin? 23 Sənin adınla fironla danışmaq üçün
gələndən bəri o bu xalqı bəlaya salır, Sən isə onları heç
azad etmirsən».

6 Rəbb Musaya dedi: «İndi Mənim firona nə edəcəyimi
görəcəksən: qüdrətli əllə məcbur olanda İsrail xalqını
buraxacaq, qüdrətli əllə məcbur olub onları ölkəsindən
qovacaq». 2 Sonra Allah Musaya dedi: «Mən Rəbbəm.
3 Mən İbrahimə, İshaqa və Yaquba Külli-İxtiyar Allah
adı ilə göründüm, ancaq Rəbb adı ilə Özümü onlara
tanıtdırmadım. 4 Onlarla da Mən əhd bağladım ki,
qərib yaşadıqları ölkəni – Kənan torpağını onlara
verim. 5 İndi də Misirlilərin əsarətdə saxladığı İsrail
övladlarının iniltisini eşidib Öz əhdimi xatırladım. 6
Buna görə də İsrail övladlarına söylə: "Mən Rəbbəm.
Sizi Misirlilərin zülmündən qurtaracağam, onların
əsarətindən çıxaracağam və qolumu uzadıb böyük cəzalar
bahasına sizi satın alacağam. 7 Sizi Özümə xalq edəcəyəm
və sizin Allahınız olacağam. Onda biləcəksiniz ki, sizi
Misirlilərin zülmündən qurtaran Allahınız Rəbb Mənəm.
8 Mən İbrahimə, İshaqa və Yaquba and içərək verəcəyimi
vəd etdiyim torpağa sizi aparıb, oranı sizə mülk olaraq
verəcəyəm. Mən Rəbbəm"». 9 Musa İsrail övladlarına

elə söylədi. Ancaq onlar ruhdan düşdüklərinə və ağır
əsarət çəkdiklərinə görə Musaya qulaq asmadılar. **10**
Rəbb Musaya dedi: **11** «Misir padşahı fironun yanına
gedib söylə ki, İsrail övladlarını ölkəsindən buraxsın!» **12**
Musa Rəbbin önündə dedi: «İsrail övladları mənə qulaq
asmadı, firon mənə necə qulaq asacaq? Mən yaxşı danışa
bilmirəm». **13** Rəbb Musa və Harunla danışıb onlara İsrail
övladları və Misir padşahı firon üçün əmrlər verdi ki,
İsrail övladlarını Misir torpağından çıxartsınlar. **14** İsrail
övladlarının nəsil başçıları bunlardır: İsrailin ilk oğlu
Ruvenin oğulları: Xanok, Pallu, Xesron və Karmi; Ruvenin
nəsli bunlardan ibarətdir. **15** Şimeonun oğulları: Yemuel,
Yamin, Ohad, Yakin, Sohar və Kənanlı bir qadının oğlu
Şaul; Şimeonun nəsli bunlardan ibarətdir. **16** Nəsillərinə
görə Levinin oğulları bunlardır: Gerşon, Qohat və Merari.
Levi yüz otuz yeddi il ömür sürdü. **17** Nəsillərinə görə
Gerşonun oğulları: Livni və Şimey. **18** Qohatın oğulları:
Amram, İshar, Xevron və Uzziel; Qohat yüz otuz üç
il ömür sürdü. **19** Merarinin oğulları: Maxli və Muşi;
nəsillərinə görə Levinin ailəsi bunlardan ibarətdir. **20**
Amram bibisi Yokevedi arvad olaraq aldı; arvadı ona
Harunu və Musanı doğdu. Amram yüz otuz yeddi il
ömür sürdü. **21** İsharın oğulları: Qorah, Nefeq və Zikri.
22 Uzzielin oğulları: Mişael, Elsafan və Sitri. **23** Harun
Naxşonun bacısı Amminadavın qızı Elişevanı arvad aldı;
arvadı ona Nadavı, Avihunu, Eleazarı və İtamarı doğdu. **24**
Qorahın oğulları: Assir, Elqana və Aviasaf; Qorahın ailəsi
bunlardan ibarətdir. **25** Harunun oğlu Eleazar Putielin
qızlarından birini arvad aldı; arvadı ona Pinxası doğdu.

Ailələrinə görə Levililərin nəsil başçıları bunlardır. 26
Adları çəkilən Harun və Musa o adamlardır ki, Rəbb
onlara «İsrail övladlarını dəstələrlə Misir torpağından
çıxarın» demişdi. 27 Onlar həmin Musa və Harun idi
ki, İsrail övladlarını Misir torpağından çıxarmaq üçün
Misir padşahı fironla danışmışdılar. 28 Misir torpağında
Rəbbin Musa ilə danışdığı gün 29 Rəbb Musaya dedi:
«Mən Rəbbəm! Sənə dediyim bütün sözləri Misir padşahı
firona söylə». 30 Musa Rəbbin önündə dedi: «Mən yaxşı
danışa bilmirəm, firon mənə necə qulaq asacaq?»

7 Rəbb Musaya dedi: «Səni firon üçün Allah kimi qoydum,
qardaşın Harun isə sənin peyğəmbərin olacaq. 2 Mənim
sənə verdiyim əmri qardaşın Haruna söylə. Qoy o da
firona söyləsin ki, İsrail övladlarını ölkəsindən buraxsın!
3 Lakin Mən fironun ürəyini inadkar edəcəyəm ki, Misir
torpağında göstərəcəyim çoxlu əlamətlər və möcüzələrə
baxmayaraq, 4 firon sizə qulaq asmasın. Onda Mən
əlimi Misir torpağına uzadıb böyük cəzalar göndərərək
ordularımı – xalqım İsrail övladlarını onların arasından
dəstələrlə çıxaracağam. 5 Əlimi Misir torpağına uzadaraq
İsrail övladlarını onların arasından çıxardığım vaxt
Misirlilər biləcəklər ki, Rəbb Mənəm!» 6 Rəbb Musa və
Haruna necə əmr etmişdisə, onlar da elə etdilər. 7 Fironla
danışdıqları vaxt Musanın səksən, Harunun isə səksən üç
yaşı var idi. 8 Rəbb Musaya və Haruna dedi: 9 «Firon sizə
“məni inandırmaq üçün bir möcüzə göstərin” deyəndə
Musa Haruna desin: “Öz əsanı götürüb fironun önündə
yerə at ki, ilana dönsün”». 10 Musa və Harun fironun
yanına gəlib Rəbb necə əmr etmişdisə, elə də etdilər.

Harun öz əsasını fironun və onun əyanlarının qarşısında
yerə atdı və əsa ilana döndü. **11** Firon isə müdrik adamları
və cadugərləri çağırdı. Misir sehrbazları da öz sehrləri
ilə belə etdilər. **12** Hər biri öz əsasını yerə atıb ilana
döndərdi, ancaq Harunun əsası onların əsalarını uddu. **13**
Lakin Rəbbin söylədiyi kimi fironun ürəyi inadkar oldu
və onlara qulaq asmadı. **14** Rəbb Musaya dedi: «Fironun
inadkar ürəyi var, xalqı buraxmaqdan boyun qaçırır.
15 Sən sabah səhər firon suya tərəf gedəndə qarşısına
çıx. İlana dönən əsanı əlinə götürüb, onu Nil çayının
sahilində gözlə. **16** Sonra firona de: "İbranilərin Allahı
Rəbb məni yanına göndərdi ki, sənə deyim: ‹Xalqımı burax
ki, səhrada Mənə ibadət etsin!› Ancaq sən indiyə qədər
qulaq asmadın, **17** buna görə də Rəbb belə deyir: ‹Bundan
biləcəksən ki, Rəbb Mənəm. Bax mən əlimdəki əsanı Nil
çayının suyuna vuracağam, onda su qana dönəcək. **18**
Çayda olan balıqlar öləcək və çay iylənəcək, Misirlilər
çaydan su içməyə iyrənəcəklər›"». **19** Rəbb Musaya dedi:
«Haruna belə söylə: "Əsanı götür və əlini bütün Misir
çayları, arxları, gölləri, hovuzları üzərinə uzat". Onlar
qana dönsün, bundan başqa bütün Misir torpağında həm
taxta, həm də daş qablarda qan olacaq». **20** Rəbb Musa və
Haruna necə əmr etmişdisə, onlar da elə etdilər: fironun
və onun əyanlarının qarşısında Harun əsasını qaldırdı və
çaydakı suya vurdu. Nil çayındakı bütün su qana döndü;
21 çaydakı balıqlar öldü və çay iyləndi. Misirlilər buradan
su içə bilmədilər. Misir torpağı qan içində idi. **22** Amma
Misir sehrbazları da öz sehrləri ilə belə etdilər. Rəbbin
söylədiyi kimi fironun ürəyi inadkar oldu və onlara qulaq

asmadı. 23 Firon qayıdıb öz sarayına gəldi; bu işi də
ürəyinə salmadı. 24 Bütün Misirlilər Nil çayı sahilində yer
qazmağa başladılar ki, içməli su tapsınlar. Çünki çayın
suyundan içə bilmirdilər. 25 Rəbb çaya bəla göndərəndən
sonra yeddi gün keçdi.

8 Rəbb Musaya dedi: «Fironun yanına gedib ona söylə:
"Rəbb belə deyir: xalqımı burax ki, Mənə ibadət etsin! 2
Əgər sən xalqımı buraxmaq istəməsən, mən sənin bütün
torpağını qurbağalarla doldurub bəlaya salacağam. 3 Çay
qurbağalarla qaynaşacaq və oradan çıxıb sənin sarayında,
yataq otağında, yatağının üstündə gəzəcəklər, əyanlarının,
xalqının evlərinə, təndirlərinə və xəmir tabaqlarına
girəcəklər. 4 Sənin, xalqının və bütün əyanlarının üstünə
qurbağalar çıxacaq"». 5 Rəbb Musaya dedi: «Haruna belə
söylə: əsanı götür və əlini çayların, arxların və göllərin
üzərinə uzat. Qoy Misir torpağı qurbağalarla dolsun».
6 Harun əlini Misir suları üzərinə uzatdı və oradan
qurbağalar çıxıb Misir torpağını bürüdü. 7 Sehrbazlar da
öz sehrləri ilə belə etdilər və Misir torpağına qurbağalar
yetirdilər. 8 Firon Musanı və Harunu çağırıb dedi:
«Rəbbə yalvarın ki, məndən və xalqımdan qurbağaları
rədd etsin, onda Rəbbə qurban gətirmək üçün xalqı
buraxaram». 9 Musa firona dedi: «Söylə, nə vaxt sənin,
əyanların və xalqın üçün dua edim ki, qurbağalar səndən
və evlərindən yox olsun və yalnız çayda qalsınlar?»
10 Firon dedi: «Sabah». Musa dedi: «Sən dediyin kimi
olacaq. Bundan biləcəksən ki, Allahımız Rəbbə bənzəri
yoxdur! 11 Qurbağalar səndən, evlərindən, əyanlarından
və xalqından rədd olacaq, yalnız çayda qalacaqlar». 12

Musa və Harun fironun yanından çıxdılar. Musa Rəbbin
fironun üzərinə göndərdiyi qurbağalara görə Ona yalvardı.
13 Rəbb də Musanın sözünə əməl etdi. Evlərdə, həyətlərdə,
tarlalarda olan qurbağalar öldü. **14** Onları qalaq-qalaq
yığdılar və torpaq iylənməyə başladı. **15** Ancaq firon
vəziyyətin yüngülləşdiyini görəndə Rəbbin söylədiyi kimi
ürəyində inad etdi və onlara qulaq asmadı. **16** Rəbb Musaya
dedi: «Haruna belə söylə: "Əsanı uzadıb yerin tozuna
vur ki, o bütün Misir ölkəsində mığmığalara dönsün"».
17 Onlar belə də etdilər. Harun əlindəki əsanı uzadıb
yerin tozuna vurdu və insanların da, heyvanların da
üstünə mığmığalar qondu. Bütün Misir torpağında yerin
tozu mığmığaya döndü. **18** Sehrbazlar da öz sehrləri ilə
mığmığalar gətirmək istədilər, ancaq bunu bacarmadılar.
İnsanların da, heyvanların da üstünə mığmığalar qondu.
19 Sehrbazlar firona dedilər: «Bunda Allahın əli var».
Ancaq Rəbbin söylədiyi kimi fironun ürəyi inadkar oldu
və o qulaq asmadı. **20** Rəbb Musaya dedi: «Səhər tezdən
qalx. Firon suya tərəf gedəndə onun qarşısına gedib belə
söylə: "Rəbb belə deyir: xalqımı burax ki, Mənə ibadət
etsin! **21** Əgər sən onları azad etmək istəməsən, sənin,
əyanlarının, xalqının üzərinə və evlərinin içinə mozalan
yığınları göndərəcəyəm. Misirlilərin evləri, yaşadıqları
torpaq mozalanlarla dolacaq. **22** Ancaq o gün xalqımın
yaşadığı Qoşen torpağını ayıracağam ki, orada mozalanlar
olmasın. Bundan biləcəksən ki, bu ölkədə Rəbb Mənəm.
23 Sənin xalqınla Öz xalqım arasında fərq qoyacağam.
Bu əlamət sabah olacaq"». **24** Rəbb belə də etdi. Fironun
sarayını, əyanlarının evlərini, bütün Misir torpağını ağır

mozalan yığını basdı. Mozalanların əlindən ölkə viran
oldu. **25** Firon Musanı və Harunu çağırıb dedi: «Gedin, bu
ölkədə öz Allahınıza qurban gətirin». **26** Ancaq Musa dedi:
«Belə etmək olmaz, çünki bizim Allahımız Rəbbə qurban
kəsməyimiz Misirlilərdə ikrah hissi oyadacaq. Misirlilərin
qabağında ikrah oyadan qurbanlar kəssək, onlar bizi
daşqalaq etməzlərmi? **27** Biz istəyirik ki, səhrada üç
gün yol gedək və Allahımız Rəbbin bizə əmr etdiyi kimi
qurban gətirək». **28** Firon dedi: «Mən sizi buraxıram ki,
səhrada Allahınız Rəbbə qurban gətirəsiniz, ancaq çox
uzağa getməyin. Mənim üçün də yalvarın». **29** Musa dedi:
«Mən sənin yanından gedirəm. Rəbbə dua edəcəyəm
ki, sabah fironu, əyanlarını və xalqını mozalanlardan
qurtarsın. Ancaq qoy firon xalqı Rəbbə qurban gətirməyə
buraxmamaqla yenə də bizi aldatmasın». **30** Musa fironun
yanından gedib Rəbbə yalvardı. **31** Rəbb Musanın sözünə
əməl etdi. Fironu, əyanlarını və xalqını mozalanlardan
qurtardı. Daha mozalan qalmadı. **32** Ancaq bu dəfə də
firon ürəyində inadkarlıq etdi və xalqı buraxmadı.

9 Rəbb Musaya dedi: «Fironun yanına gedib ona söylə:
"İbranilərin Allahı Rəbb belə deyir: xalqımı burax ki,
Mənə ibadət etsin! **2** Əgər sən onları buraxmaqdan boyun
qaçırıb saxlamağı davam etsən, **3** budur, Rəbb tarlanda
olan heyvanların – at, eşşək, dəvə, mal-qara və qoyun-
keçinin üzərinə əlini qaldıracaq; çox ağır qırğın olacaq. **4**
Ancaq Rəbb İsrail övladlarının heyvanları ilə Misirlilərin
heyvanları arasında fərq qoyacaq. İsrail övladlarına
məxsus olan heyvanlardan heç biri ölməyəcək"». **5** Rəbb
vaxt təyin edib dedi: «Rəbb bunu ölkədə sabah edəcək». **6**

Məhz bunu da Rəbb səhəri gün etdi. Misirlilərin bütün
heyvanları öldü. Ancaq İsrail övladlarının heyvanlarından
heç biri ölmədi. 7 Firon vəziyyəti soruşdu və İsrail
övladlarının heyvanlarından heç birinin ölmədiyi barədə
xəbər aldı. Ancaq fironun ürəyi inadkar oldu və o, xalqı
buraxmadı. 8 Rəbb Musaya və Haruna dedi: «Kürədən
əlinizə ovuc-ovuc qurum götürün. Qoy Musa onu fironun
gözü önündə göyə səpsin. 9 Bütün Misir torpağında
toz qalxacaq, insanların və heyvanların bədənində irinli
çibanlar əmələ gətirəcək». 10 Onlar kürə qurumunu
götürüb fironun hüzurunda dayandılar. Musa onu göyə
qədər səpdi, insanların və heyvanların bədəninə irinli
çibanlar çıxdı. 11 Sehrbazlar da bu cəzaya görə Musanın
qabağında dayana bilmədilər, çünki sehrbazların və bütün
Misirlilərin bədənlərinə çibanlar çıxmışdı. 12 Rəbbin
Musaya söylədiyi kimi oldu: Rəbb fironun ürəyini inadkar
etdi və firon onlara qulaq asmadı. 13 Rəbb Musaya
dedi: «Sabah səhər tezdən qalx və fironun qarşısına
gedib ona belə söylə: "İbranilərin Allahı Rəbb belə deyir:
xalqımı burax ki, Mənə ibadət etsin! 14 Çünki Mən bu
dəfə sənin ürəyinə, əyanlarının və xalqının da üzərinə
bütün bəlalarımı göndərəcəyəm. Bundan biləcəksən ki,
bütün dünyada Mənə bənzər yoxdur. 15 Əgər indi əlimi
uzadıb səni və xalqını qırğınla cəzalandırmış olsaydım,
yer üzündən silinib atılardın. 16 Amma ona görə səni
qoruyub saxladım ki, Öz gücümü sənə göstərim və adım
bütün dünyaya elan edilsin. 17 Sən hələ də Mənim
xalqıma qarşı durmusan və onu buraxmırsan. 18 Budur,
Mən sabah bu vaxt çox güclü bir dolu göndərəcəyəm:

elə bir dolu ki Misir qurulandan indiyə qədər orada
olmayıb. **19** İndi heyvanlarını və çöldə olan hər şeyini
apar, çünki tarlada qalan bütün insanlar və heyvanlar evə
gətirilməsə, onların üzərinə dolu yağacaq və öləcəklər”».
20 Fironun əyanlarından bəzisi Rəbbin sözündən qorxub
öz qul və heyvanlarını tələsik evlərinə gətirdi. **21** Rəbbin
sözünə etinasızlıq edənlər isə öz qul və heyvanlarını
tarlada qoydular. **22** Rəbb Musaya dedi: «Əlini göyə uzat.
Qoy bütün Misir torpağına və orada olan insanların,
heyvanların və bütün tarla bitkilərinin üzərinə dolu
yağsın». **23** Musa əsasını göyə qaldırdı. Rəbb ildırımla
dolu göndərdi və yerə od düşdü; Rəbb Misir torpağı
üzərinə dolu yağdırdı. **24** Beləliklə, çox güclü bir dolu
yağdı. Dolu içində od alışırdı; Misir milləti mövcud olduğu
vaxtdan bəri burada belə dolu olmamışdı. **25** Dolu bütün
Misir torpağında insandan tutmuş heyvana və tarla
bitkilərinə qədər hər şeyi məhv etdi. Çöldə bitən bütün
otlar və ağaclar tələf oldu. **26** Ancaq İsrail övladlarının
yaşadığı Qoşen torpağına dolu yağmadı. **27** Firon Musanı
və Harunu çağırtdırıb onlara dedi: «Bu dəfə günah etdim.
Rəbb ədalətlidir, mən və xalqım isə haqsızıq. **28** Kifayətdir!
Rəbbə yalvarın ki, bu dəhşətli ildırım və dolu dayansın.
Sizi azad edərəm, daha burada qalmayın». **29** Musa ona
dedi: «Şəhərdən çıxanda əlimi Rəbbə tərəf qaldıracağam,
ildırım dayanacaq və daha dolu yağmayacaq. Bundan
biləcəksən ki, dünya Rəbbə məxsusdur. **30** Ancaq mən
bilirəm ki, sən və əyanların yenə də Rəbb Allahdan
qorxmursunuz». **31** Bu vaxt kətan və arpa məhsulu məhv
oldu, çünki arpa dən gətirmiş, kətan isə qozalanmışdı.

32 Ancaq buğda və pərinc məhsulu məhv olmadı, çünki
onlar gec yetişir. 33 Musa fironun yanından ayrılıb
şəhərdən çıxdı və əlini Rəbbə tərəf qaldırdı; ildırım və
dolu dayandı və yerə yağış yağmadı. 34 Firon yağışın,
dolunun və ildırımın dayandığını görüb yenə də günah
etməyə başladı, özü və əyanları ürəklərini inadkar etdilər.
35 Rəbbin Musa vasitəsilə söylədiyi kimi fironun ürəyi
inadkarlaşdı və o, İsrail övladlarını buraxmadı.

10 Rəbb Musaya dedi: «Fironun yanına get. Mən fironun
və əyanlarının ürəyini ona görə inadkar etmişəm ki,
onların arasında Öz əlamətlərimi göstərim. 2 Sən isə
Misirdə nə cür işlər etdiyimi və onlara göstərdiyim
əlamətləri oğluna və nəvənə nəql edərsən. Onda
biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm». 3 Musa və Harun yenə
fironun yanına gəlib ona söylədilər: «İbranilərin Allahı
Rəbb belə deyir: "Nə vaxta qədər qarşımda özünü aşağı
tutmaqdan imtina edəcəksən? Xalqımı burax ki, Mənə
ibadət etsin! 4 Əgər sən Mənim xalqımı azad etməsən, Mən
sabah ölkənə çəyirtkələr göndərəcəyəm. 5 Çəyirtkələr yer
üzünü elə örtəcək ki, torpağı görmək olmayacaq. Dolu
yağandan sonra sizə qalan şeyləri də onlar yeyəcəklər;
tarladakı ağaclarınızın verdiyi zoğları da yeyəcəklər. 6
Onlar sənin, əyanlarının və bütün Misirlilərin evlərini
dolduracaqlar. Belə şeyi nə ataların, nə də babaların
bu torpaqda məskən saldıqları gündən indiyə qədər
görməmişdilər"». Musa dönüb fironun yanından çıxdı.
7 Fironun əyanları ona dedilər: «Nə vaxta qədər bu
adam bizə tələ quracaq? Bu adamları burax, qoy onlar
özlərinin Allahı Rəbbə ibadət etsinlər. Məgər sən hələ

bilmirsən ki, Misir məhv olur?» **8** Musanı və Harunu
yenə fironun yanına çağırdılar. Firon onlara dedi: «Gedin,
Allahınız Rəbbə ibadət edin. Ancaq deyin görək kimlər
gedəcək?» **9** Musa dedi: «Uşaq, qoca, oğul, qızlarımız,
qoyun-keçi və mal-qaramızla birgə gedəcəyik, çünki
Rəbbə bayram etməliyik». **10** Firon onlara dedi: «Əgər
mən sizi arvad-uşağınızla birgə buraxsam, qoy Rəbb
sizə kömək olsun! Yəqin sizin pis niyyətiniz var. **11** Belə
olmaz! Siz kişilər gedin və Rəbbə ibadət edin. Məgər
bunu istəmirsiniz?» Sonra firon onları öz hüzurundan
qovdu. **12** Onda Rəbb Musaya dedi: «Əlini Misir torpağının
üzərinə uzat. Qoy Misir torpağına çəyirtkələr hücum
etsin və bütün ölkənin bitkilərini, dolu yağandan sonra
qalan hər şeyi yesinlər». **13** Musa əsasını Misir torpağının
üzərinə uzatdı. Rəbb ölkəyə bütün o günü və gecəni
davam edən şərq küləyi göndərdi. Səhər açılanda şərq
küləyi özü ilə çəyirtkələr gətirdi. **14** Çəyirtkələr Misir
ölkəsinə hücum edərək bütün Misir torpağına yayıldılar.
Onlar o qədər çox idi ki, bu qədəri heç vaxt olmayıb və
bundan sonra da olmayacaq. **15** Çəyirtkələr bütün yer
üzünü elə bürüdü ki, torpaq görünmürdü. Onlar ölkənin
bütün bitkilərini və dolu yağandan sonra qalan bütün
meyvələrini yedilər; bütün Misir torpağında nə ağaclarda,
nə də çöllüklərdə heç bir yaşıllıq qalmadı. **16** Firon tələsik
Musanı və Harunu çağırıb onlara dedi: «Allahınız Rəbbə
və sizə qarşı günah etdim, **17** xahiş edirəm, təkcə bu dəfə
günahımı bağışlayın və Allahınız Rəbbə yalvarın ki, bu
ölümcül bəla məni tərk etsin». **18** Musa fironun yanından
çıxıb Rəbbə yalvardı. **19** Rəbb küləyi döndərib çox güclü

qərb küləyi göndərdi və külək çəyirtkələri aparıb Qırmızı
dənizə atdı və bütün Misir ölkəsində bir çəyirtkə belə,
qalmadı. **20** Ancaq Rəbb fironun ürəyini inadkarlaşdırdı
və o, İsrail övladlarını buraxmadı. **21** Sonra Rəbb Musaya
dedi: «əlini göyə tərəf uzat ki, Misir torpağında zülmət,
qatı qaranlıq olsun». **22** Musa əlini göyə tərəf uzatdı və
Misir torpağında üç gün qatı zülmət oldu. **23** Üç gün
heç kəs bir-birini görmədi və heç kəs yerindən tərpənə
bilmədi. Bütün İsrail övladlarının yaşadıqları yerlər isə
işıqlıq idi. **24** Firon Musanı çağırıb dedi: «Gedin, Rəbbə
ibadət edin. Qoy uşaqlarınız da sizinlə getsin, ancaq
qoyun-keçiniz və mal-qaranız burada qalsın». **25** Musa
isə dedi: «Sən bizə ünsiyyət qurbanları və yandırma
qurbanları da verməlisən ki, Allahımız Rəbbə qurban
gətirək. **26** Heyvanlarımız da bizimlə getməlidir: bir
dırnaqlı da qalmamalıdır, çünki Allahımız Rəbbə qurban
gətirmək üçün onları götürməliyik. Ancaq biz oraya gedib
çatmamış Rəbbə nəyi qurban gətirəcəyimizi bilmirik». **27**
Rəbb fironun ürəyini inadkar etdi və o, İsrail övladlarını
buraxmaq istəmədi. **28** Sonra firon Musaya dedi: «Rədd
ol, özünü gözlə və bir də mənim gözümə görünmə. Yenə
də gözümə görünsən, öləcəksən». **29** Musa dedi: «Düz
deyirsən, bir daha gözünə görünmərəm».

11 Sonra Rəbb Musaya dedi: «Fironun və Misirlilərin
üzərinə daha bir cəza göndərəcəyəm. Bundan sonra o sizi
buradan buraxacaq. Hətta nəinki buraxacaq, buradan
tamam qovacaq. **2** Xalqa çatdır ki, hər kişi öz qonşusundan
və hər qadın öz rəfiqəsindən qızıl-gümüş əşyalar istəsin».
3 Rəbb Öz xalqına Misirlilərin gözündə lütf qazandırdı.

Musa özü də Misir ölkəsində fironun əyanlarının və
xalqın gözündə çox böyük adam idi. 4 Musa dedi:
«Rəbb belə deyir: “Gecə yarısı Mən Misirin ortasından
keçəcəyəm; 5 Misir torpağında taxtda oturan fironun
oğlundan tutmuş dəyirman arxasında olan kəniz oğluna
qədər hamının ilk oğlu öləcək. Hətta bütün heyvanların
da ilk balaları öləcək. 6 Bütün Misir torpağında elə
böyük fəryad qopacaq ki, indiyədək beləsi olmamışdır və
bundan sonra da olmayacaq. 7 Lakin bütün İsraillilərin
arasında nə insanların, nə də heyvanların üstünə heç
it də hürməyəcək. Bundan biləcəksiniz ki, Rəbb İsrail
övladları ilə Misirlilər arasında fərq qoymuşdur”. 8 Sonra
bütün bu qulların yanıma gələcək və mənə təzim edib
deyəcəklər: “Sən və ardınca gələn bütün xalq buradan
çıxın!” Bundan sonra mən çıxacağam». Sonra Musa
qızğın qəzəblə fironun yanından çıxdı. 9 Rəbb Musaya
demişdi: «Misir torpağında möcüzələrim çoxalsın deyə
firon sizə qulaq asmayacaq». 10 Musa və Harun bütün bu
möcüzələri fironun hüzurunda göstərdilər. Ancaq Rəbb
fironun ürəyini inadkarlaşdırdı və o, İsrail övladlarını öz
torpağından buraxmırdı.

12 Misir torpağında Rəbb Musaya və Haruna dedi: 2 «Bu
ay sizin üçün ilin ilk ayı olacaq. 3 Bütün İsrail icmasına
söyləyin: qoy bu ayın onuncu günündə hər kəs öz ailəsi
üçün bir quzu, hər ev üçün bir quzu götürsün. 4 Əgər bir
adamın ailəsi bir quzu üçün sayca azdırsa, qoy o adam
evinə yaxın qonşusu ilə birgə bir quzu götürüb insanların
sayına, hər kəsin yeyəcəyinə görə bölsün. 5 Özünüzə
birillik qüsursuz erkək heyvan götürün: ya qoyunlardan

bir toğlu yaxud keçilərdən bir çəpiş olsun. **6** Onu ayın
on dördüncü gününə qədər saxlayın. Qoy axşamçağı
bütün İsrail icmasının camaatı onu kəssin. **7** Qurbanın
qanından götürüb onu yeyəcəkləri evin qapısının hər
iki yan taxtasına və üst dirəyinə sürtsünlər. **8** Qoy
həmin gecə onun ətini yesinlər; əti odda bişirib mayasız
çörək və acı göyərti ilə yesinlər. **9** Onu çiy yaxud suda
qaynadılmış halda yox, başı, ayaqları və içalatı ilə birgə
odda bişirilmiş halda yeyin. **10** Ondan səhərə qədər bir şey
saxlamayın və səhər qalanını yandırın. **11** Onu belə yeyin:
beliniz qurşanmış, çarıqlarınız ayağınızda və dəyənəyiniz
əlinizdə olsun, onu tələsik yeyin. Bu, Rəbbin Pasxasıdır.
12 Mən isə o gecə Misir torpağından keçəcəyəm. Misir
torpağında olan həm insanların bütün ilk oğullarını, həm
də heyvanların bütün ilk balalarını öldürəcəyəm. Bütün
Misir allahlarına da cəza verəcəyəm. Rəbb Mənəm. **13**
Sizin olduğunuz evlər üzərindəki qan sizin üçün əlamət
olacaq. Qanı görəndə yan keçəcəyəm və Misir ölkəsini
cəzalandırdığım zaman sizə məhvedici bəla gəlməyəcək.
14 Bu gün sizin üçün xatirə günü olacaq və onu Rəbb üçün
bayram edəcəksiniz. Nəsildən-nəslə əbədi qayda olaraq
onu bayram edin. **15** Yeddi gün mayasız çörək yeyin. Hətta
birinci gün evlərinizdən mayanı yığışdırın. Çünki birinci
gündən yeddinci günə qədər mayalı çörək yeyən hər kəsin
ayağı İsrail övladlarının arasından kəsilməlidir. **16** Sizin
üçün birinci və yeddinci günlərdə müqəddəs toplantı
olsun. Bu günlər hər kəs özünə yemək hazırlamaqdan
başqa heç bir iş görməsin. **17** Bu Mayasız Çörək bayramına
ona görə riayət edin ki, məhz həmin gün sizi dəstələrlə

Misir torpağından çıxartdım. Qoy nəsildən-nəslə bu sizin
üçün əbədi qayda olsun və bu günə riayət edin. **18** Birinci
ayın on dördüncü gününün axşamından ayın iyirmi
birinci gününün axşamına qədər mayasız çörək yeyin. **19**
Yeddi gün evinizdə maya olmasın, çünki mayalı bir şey
yeyən hər kəs istər ölkədə qərib, istərsə də yerli olsun,
ayağı İsrail icmasının arasından kəsilməlidir. **20** Heç bir
mayalı şey yeməyin, yaşadığınız hər bir yerdə mayasız
çörək yeyin». **21** Musa İsrailin bütün ağsaqqallarını
çağırıb dedi: «Ailələrinizə görə özünüz üçün toğlu ya
çəpiş seçib götürün və Pasxa qurbanını kəsin. **22** Bir
çəngə züfa otu götürüb ləyəndə olan qana batırın və
oradakı qandan qapının üst dirəyinə və yan taxtalarına
sürtün. Səhərə qədər heç kəs evinin qapısından çıxmasın.
23 Rəbb Misirliləri bəlaya salmaq üçün gələndə qapının
üst dirəyinin və hər iki yan taxtasının üzərində qan görüb
o qapıdan yan keçəcək. Məhvedicini evinizə girməyə
qoymayacaq. **24** Buna özünüz və övladlarınız üçün əbədi
qayda kimi həmişə riayət edin. **25** Rəbbin söylədiyi
kimi sizə verdiyi torpağa çatanda bu ibadətə riayət
edərsiniz. **26** Övladlarınız sizdən "Bu ibadətin mənası
sizin üçün nədir?" deyə soruşduqları zaman **27** onlara
söyləyin: "Bu, Misirliləri bəlaya saldığı zaman Misirdə
İsrail övladlarının evləri yanından keçib xilas edən Rəbb
üçün Pasxa qurbanıdır"». Xalq əyilib səcdə etdi. **28** Rəbb
Musaya və Haruna necə əmr etmişdisə, İsrail övladları
gedib elə də etdilər. **29** Gecəyarısı Rəbb Misir torpağında
olan bütün ilk oğulları öldürdü; taxtda oturan fironun ilk
oğlundan tutmuş zindanda olan əsirin ilk oğluna qədər

hər ilk oğul, heyvanların hər ilk balası da öldü. **30** O
gecə firon, onun əyanları və bütün Misirlilər qalxdılar.
Misirdən böyük bir fəryad qopdu, çünki elə bir ev yox idi
ki, orada ölən olmasın. **31** Firon gecə Musanı və Harunu
çağırıb dedi: «Çıxın gedin! Həm özünüz, həm də bütün
İsraillilər xalqımın arasından çıxın gedin, istədiyiniz kimi
Rəbbə ibadət edin. **32** Necə ki deyirdiniz, qoyun-keçinizi
və mal-qaranızı da götürüb gedin, mənə də xeyir-dua
verin». **33** Misirlilər xalqı ölkədən tələsik qovdular. Onlar
deyirdilər: «Yoxsa hamımız öləcəyik». **34** Xalq maya qata
bilmədiyi xəmiri götürdü, paltarlarına bürünmüş xəmir
tabaqlarını çiyinlərində apardı. **35** İsrail övladları Musanın
sözünə əməl etdilər. Misirlilərdən qızıl-gümüş əşyalar
və paltar istədilər. **36** Rəbb xalqa Misirlilərin gözündə
lütf qazandırdı və onlara istədiklərini verdilər. Beləcə
onlar Misirliləri soydular. **37** İsrail övladları Ramsesdən
Sukkota yola düşdülər. Arvad-uşaqdan əlavə, altı yüz
minə qədər piyada gedən kişi var idi. **38** Qarışıq bir
izdiham, çoxlu qoyun-keçi, mal-qara sürüləri də onlarla
birgə yollandı. **39** Misirdən çıxardıqları maya qatılmayan
xəmirdən mayasız kökələr bişirdilər. Çünki Misirdən
qovulmuşdular və orada qalıb özlərinə yol üçün azuqə
hazırlaya bilməmişdilər. **40** İsrail övladlarının Misirdə
yaşadığı müddət dörd yüz otuz il olmuşdu. **41** Məhz bu
dörd yüz otuz il tamam olan gün Rəbbin bütün dəstələri
Misir torpağından çıxdı. **42** Rəbb o gecə onları Misirdən
qurtarmaq üçün ayıq saxladı. İsrail xalqı bütün nəsillər
boyu o gecə Misirlilərin əlindən qurtarmağın xatirəsi
kimi Rəbb üçün ayıq qalmalı idilər. **43** Rəbb Musaya və

Haruna dedi: «Pasxa bayramının qaydaları belədir: heç
bir qərib ondan yeməsin; 44 ancaq hər kəsin pulla satın
alınmış qulu sünnət olunduqdan sonra onu yeyə bilər.
45 Qonaq və muzdlu işçi ondan yeməməlidir. 46 Qoy bu
yemək bir evdə yeyilsin, əti evdən bayıra çıxarılmasın və
onun bir sümüyü də qırılmasın. 47 Bütün İsrail icması bu
yeməyi yesin. 48 Sənin yanında qonaq olan qərib Rəbbin
Pasxa bayramını keçirmək istəsə, ailəsində olan bütün
kişilərlə birgə sünnət olunsun. Yalnız bu zaman onu
keçirə bilər və o da sizin həmtayfanız kimi sayılar. Sünnət
olunmayan heç bir kişi ondan yeməsin. 49 Yerli üçün
də, yanınızda yaşayan yadelli üçün də qanun eynidir».
50 İsrail övladları Rəbbin Musaya və Haruna əmr etdiyi
kimi də etdilər. 51 Rəbb o gün İsrail övladlarını Misir
torpağından dəstələrlə çıxartdı.

13 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladları arasında hər
bətndən ilk doğulan bütün oğlanları və bütün heyvanların
balalarını Mənim üçün təqdis et; onlar Mənimdir». 3
Musa xalqa dedi: «Misirdən, kölelik diyarından çıxdığınız
bu günü xatırlayın. Çünki Rəbb sizi qüdrətli əli ilə oradan
çıxartdı və buna görə də mayalı çörək yeməyin. 4
Çıxdığınız bu gün Aviv ayındadır. 5 Rəbb atalarınıza
and etmişdi ki, Kənanlıların, Xetlilərin, Emorluların,
Xivlilərin, Yevusluların ölkəsini sizə verəcək. Sizi süd və
bal axan torpağa gətirəcəyi vaxt bu ibadəti həmin ayda
icra edin. 6 Yeddi gün mayasız çörək yeyin, yeddinci gün
Rəbbə bayram olsun. 7 O yeddi gün ərzində yalnız mayasız
çörək yeyilməlidir. Aranızda bütün ölkədə nə mayalı
çörək, nə də maya görünməsin. 8 O günü övladlarınıza

bildirib deyin: “Misirdən çıxdığım vaxt Rəbb mənim
üçün nələr etdiyinə görə belə edirəm”. 9 Qoy bu əlinizdə
nişanə və gözlərinizin önündə xatirə olsun ki, Rəbbin
qanunu dilinizdən düşməsin. Çünki Rəbb sizi qüdrətli
əli ilə Misirdən çıxartdı. 10 İldən-ilə təyin olunan vaxt
bu qanuna riayət edin. 11 Rəbb sizə və atalarınıza
and içdiyi kimi Kənanlıların ölkəsinə gətirib, oranı sizə
verən vaxtdan bəri 12 ana bətnindən hər ilk doğulan
oğlanlarınızı Rəbbə təqdim etməlisiniz: ilk doğulan bütün
heyvan balaları da Rəbbin olsun. 13 Hər ilk doğulan
eşşək balası əvəzinə bir qoyun-keçi balası verin. Əgər
əvəzini verməsəniz, boynunu sındırın. Övladlarınızın
arasında hər ilk oğulun əvəzini ödəyin. 14 Gələcəkdə
övladlarınız sizdən “Bu nədir?” soruşanda deyin: “Rəbb
bizi Misirdən, köləlik diyarından qüdrətli əli ilə çıxartdı.
15 Firon bizi buraxmamağa inadkarlıq edəndə Rəbb Misir
torpağında olan həm insanların bütün ilk oğlanlarını, həm
də heyvanların bütün ilk balalarını öldürdü. Buna görə
mən bütün ilk doğulan heyvan balalarını Rəbbə qurban
verirəm, bütün ilk oğullarımın isə əvəzini ödəyirəm”. 16
Qoy bu əlinizdə nişanə və gözünüz önündə xatirə olsun,
çünki Rəbb bizi qüdrətli əli ilə Misirdən çıxartdı». 17 Firon
xalqı buraxdığı zaman Allah onları Filiştlilərin ölkəsindən
yol qısa olduğuna baxmayaraq, o yolla gətirmədi. Çünki O
dedi: «Yoxsa xalq müharibə görəndə bəlkə peşman olub
Misirə qayıdar». 18 Allah xalqı Qırmızı dənizə tərəf səhra
yolu ilə dolayı apardı. İsrail övladları Misir torpağından
silahlanıb çıxdılar. 19 Musa Yusifin sümüklərini özü
ilə apardı, çünki Yusif İsrail övladlarına «Allah mütləq

sizə nəzər salacaq. Gedən zaman özünüzlə sümüklərimi
də buradan çıxarın» deyərək and içdirmişdi. 20 İsrail
övladları Sukkotdan yola düşüb səhranın kənarında olan
Etamda düşərgə saldılar. 21 Rəbb onların qabağı ilə
gündüz onlara yol göstərmək üçün bulud dirəyində, gecə
isə onlara işıq vermək üçün od dirəyində gedirdi ki,
gündüz də, gecə də gedə bilsinlər. 22 Gündüzlər bulud
dirəyi, gecələr isə od dirəyi xalqın önündən ayrılmadı.

14 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına belə söylə:
"Dönüb Pi-Haxirot qabağında düşərgə salın. Miqdol
ilə dənizin arasında, Baal-Sefon qarşısında dənizin
sahilində düşərgəniz olsun". 3 Firon düşünəcək ki,
İsrail övladları torpaqda dolaşır, səhra onların yolunu
kəsmişdir. 4 Mən isə fironu inadkar edəcəyəm ki, o
sizi təqib etsin. Sonra firon və onun ordusunu məğlub
edib izzətimi göstərəcəyəm. Bütün Misirlilər biləcəklər
ki, Rəbb Mənəm». İsraillilər belə də elədilər. 5 Misir
padşahına İsrail xalqının qaçdığını xəbər verəndə firon
və məmurlarının fikri dəyişdi. Onlar dedilər: «Biz nə
üçün belə etdik? İsrail övladları bizim qullarımız idi.
Axı niyə onları buraxdıq?» 6 Firon döyüş arabalarını
hazırlayıb adamlarını özü ilə götürdü. 7 O, altı yüz seçmə
döyüş arabasını və Misirin bütün arabalarını götürdü. Hər
arabanın öz zabiti var idi. 8 Rəbb Misir padşahı fironun
ürəyini yenə də inadkar etdi və o, İsrail övladlarını təqib
etdi. İsrail övladları isə cürətlə gedirdilər. 9 Misirlilər,
fironun bütün araba atları, süvariləri və ordusu onları
təqib edib Pi-Haxirot yanında, Baal-Sefon qarşısında
dənizin sahilində qurduqları düşərgəyə çatdılar. 10 Firon

yaxınlaşanda İsrail övladları baxıb gördülər ki, Misirlilər
onlara doğru gəlirlər. Buna görə də İsrail övladları
çox qorxdu və Rəbbə fəryad etdilər. **11** Onlar Musaya
dedilər: «Məgər Misirdə qəbiristanlıq yoxdur ki, sən bizi
səhrada ölməyə apardın? Bizi Misirdən çıxarıb başımıza
nə gətirdin? **12** Misirdə sənə "Bizdən əl çək, Misirlilərə
qulluq edək!" demirdikmi? Səhrada ölməkdən Misirlilərə
qulluq etmək bizim üçün yaxşıdır». **13** Musa isə xalqa
belə dedi: «Qorxmayın! Durun, Rəbbin bu gün sizi necə
xilas edəcəyinə baxın. İndi gördüyünüz Misirliləri daha
heç vaxt görməyəcəksiniz. **14** Sakit olun, Rəbb sizin üçün
döyüşəcək!» **15** Rəbb Musaya dedi: «Nə üçün Mənə fəryad
edirsən? İsrail övladlarına de ki, yola düşsünlər. **16** Sən
isə əsanı qaldırıb, əlini dənizin üzərinə uzat, sularını
yar ki, İsrail övladları dənizin ortasında quru yerdən
keçsinlər. **17** Mən Misirlilərin ürəklərini inadkar edəcəyəm
ki, sizi təqib etsinlər. Sonra fironu, onun bütün ordusunu,
döyüş arabalarını və süvarilərini məğlub edib izzətimi
göstərəcəyəm. **18** Fironu, döyüş arabalarını və süvarilərini
məğlub edib izzətimi göstərdiyim zaman Misirlilər
biləcəklər ki, Rəbb Mənəm». **19** İsrail düşərgəsinin önündə
gedən Allahın mələyi onların arxasına keçdi. Bulud dirəyi
önlərindən arxalarına keçib, **20** Misir ordusunun və İsrail
düşərgəsinin arasında durdu. Bulud bir tərəfə zülmət
verdi, o birisinə isə gecə işığı verdi. Bütün gecə bu xalqlar
bir-birinə yaxınlaşmadılar. **21** Musa əlini dəniz üzərinə
uzatdı. Rəbb bütün gecə əsən qüvvətli şərq küləyi ilə
dənizin suyunu qovub yerini quruya çevirdi. Sular yarıldı
və **22** İsrail övladları dənizin ortasında quru yerdən

keçdilər. Sular onlar üçün sağ və sol tərəfdən divar oldu.
23 Misirlilər onları təqib etdilər; fironun atları, döyüş
arabaları və süvariləri İsrail övladlarının ardınca dənizin
ortasına girdilər. 24 Dan yeri söküləndə Rəbb od və
bulud dirəyindən Misir ordusuna baxıb onların arasına
qarışıqlıq saldı. 25 O, arabaların çarxlarını elə ləngitdi ki,
arabalar güclə hərəkət etdi. Misirlilər dedilər: «Gəlin İsrail
övladlarından qaçaq, çünki Rəbb onların tərəfində bizə
qarşı döyüşür». 26 Rəbb Musaya belə dedi: «əlini dənizin
üzərinə uzat ki, sular Misirlilərin, döyüş arabalarının
və süvarilərin üzərinə qayıtsın». 27 Musa əlini dənizin
üzərinə uzatdı. Səhərə yaxın dəniz adi hala qayıtdı.
Misirlilər sulardan qaçmaq istəyəndə Rəbb onları itələyib
dənizin ortasına atdı. 28 Yerinə qayıdan sular döyüş
arabalarını, süvariləri, İsrail övladlarının ardınca dənizə
gedən fironun bütün ordusunu örtüb uddu. Onlardan
bir nəfər də olsun sağ qalmadı. 29 İsrail övladları isə
dənizin ortasında quru yerdən keçib getmişdilər. Sular
onlar üçün sağ və sol tərəfdə divar olmuşdu. 30 Məhz o
gün Rəbb İsraili Misirlilərin əlindən xilas etdi. İsrail xalqı
Misirliləri dənizin sahilində ölü gördü. 31 İsrail xalqı
Rəbbin Misirlilərə böyük qüvvətlə nə etdiyini görəndə
Rəbdən qorxdu, Ona və qulu Musaya güvəndi.

15 O vaxt Musa ilə İsrail övladları Rəbbə bu ilahini
oxudular: «Rəbbə ilahi oxuyacağam, Çox böyük zəfər
çaldı. Atı və süvarini dənizə tulladı. 2 Rəbb qüvvətim,
məzmurumdur, O məni xilas etdi. Rəbb mənim
Allahımdır, Ona həmd edəcəyəm. Atamın Allahıdır, Rəbbi
yüksəldəcəyəm. 3 Rəbb döyüşçüdür, Rəbdir Onun adı.

4 Fironun döyüş arabalarını, Ordusunu da dənizə atdı.
Döyüş arabalarının başçıları Qırmızı dənizdə boğuldu. **5**
Əngin sulara bürünüb Daş tək dərinliklərə Necə də qərq
oldular. **6** Ya Rəbb! Sənin sağ əlin qüdrətdən izzətləndi.
Ya Rəbb! Sənin sağ əlin düşməni əzəndir. **7** Sənə qarşı
çıxanları möhtəşəm əzəmətin yıxar, Sənin göndərdiyin
qəzəb onları saman çöpü tək yandırar. **8** Burnunun
nəfəsi ilə sular toplanar, Yığılar bir yerə, axınlar dayanar,
Dəniz qoynunda coşan sular qatılaşar. **9** Düşmən dedi:
"İzləyim, çatıb qənimət paylayım: Bundan canım doyacaq,
Qılıncımla onları məhv edəcəyəm". **10** Nəfəsinlə üfürdün,
dənizlə onları bürüdün. Qurğuşun tək onlar nəhəng
sularda batdılar. **11** Ya Rəbb, allahlar arasında Sənin
kimisi varmı? Müqəddəslikdə əzəmətli, zəhmli və alqışlara
layiq, Möcüzələr yaradan Sənin kimisi varmı? **12** Sağ
əlini uzadanda torpaq onları uddu. **13** Məhəbbətinlə
qurtardığın xalqa Sən yol göstərdin. Müqəddəs məskəninə
Öz gücünlə apardın. **14** Xalqlar eşidib əsdi, Filişt sakinlərini
qorxu kəsdi. **15** Edom başçılarını o an dəhşət bürüdü.
Moav igidlərini vahimələrə saldı. Kənan sakinləri isə
üzülüb qaldı. **16** Onların üzərini qorxu, vəlvələ aldı.
Güclü qoluna görə daş tək lal-kar oldular, O vaxtadək ki
xalqın keçəcək, Ya Rəbb, qurtardığın xalq keçəcək! **17**
Ya Rəbb, xalqını gətirib salacaqsan mülkün olan dağına,
Yaşamaq üçün Özünə yaratdığın yerə, Ey Xudavənd! Əlinlə
qurduğun Müqəddəs məkanına. **18** Rəbb əbədi, daima
padşahlıq edəcəkdir». **19** Fironun atları, döyüş arabaları
və süvariləri ilə birgə dənizə girəndə Rəbb dənizin sularını
onların üzərinə geri qaytarmışdı. İsrail övladları isə

dənizin ortasında quru yerdən keçmişdilər. **20** Harunun
bacısı peyğəmbər Məryəm əlinə dəf aldı; bütün qadınlar
əllərinə dəf alıb oynayaraq onun ardınca çıxdılar. **21**
Məryəm onların qarşısında bu ilahini oxudu: Rəbbə ilahi
oxuyun, Çox böyük zəfər çaldı. Atı və süvariləri dənizə
tulladı! **22** Musa İsrail xalqını Qırmızı dənizin sahilindən
gedən yola gətirdi. Onlar Şur səhrasına çıxıb orada üç
gün yol getdilər, amma su tapmadılar. **23** Maraya çatdılar,
lakin oranın suyunu içə bilmədilər, çünki çox acı idi.
Buna görə də o yer Mara adlanır. **24** Xalq «Nə içək?» deyə
Musadan giley-güzar etdi. **25** Musa Rəbbə fəryad etdi və
Rəbb ona bir ağac göstərdi. Musa onu suya atdı və su
şirin oldu. Orada İsrail övladlarını sınağa çəkdiyi yerdə
Rəbb onlar üçün qayda-qanun qoyaraq dedi: **26** «Əgər siz
Allahınız Rəbbin səsinə qulaq asıb Onun gözündə doğru
olsanız, Onun əmrlərini dinləyib bütün qanunlarına
riayət etsəniz, Misirlilərə verdiyim xəstəliklərin heç birini
sizə verməyəcəyəm. Çünki sizə şəfa verən Rəbb Mənəm».
27 Sonra İsrail övladları Elimə gəldilər. Orada on iki su
qaynağı və yetmiş xurma ağacı var idi. İsrail xalqı orada
sular ətrafında düşərgə qurdu.

16 Bütün İsrail övladlarının icması Elimdən yola düşdü.
Onlar Misir ölkəsindən çıxdıqdan sonra ikinci ayın on
beşinci günü Elim və Sina dağı arasındakı Sin səhrasına
çatdılar. **2** Səhrada bütün İsrail övladlarının icması Musa
ilə Harunun əlindən giley-güzar etdi. **3** İsraillilər onlara
dedilər: «Kaş ki Misir ölkəsində ət qazanlarının yanında
oturanda doyunca çörək yediyimiz vaxt Rəbbin əlində
öləydik! Siz bizi bu səhraya ona görə gətirdiniz ki, bütün

bu camaatı aclıqdan öldürəsiniz». **4** Rəbb Musaya dedi:
«Budur, Mən sizin üçün göydən çörək yağdıracağam. Qoy
xalq hər gün çıxıb lazımi miqdarda o çörəyi yığsın. Mənsə
onları sınayacağam ki, qanunuma görə yaşayırlar ya yox.
5 Altıncı gün yığdıqları digər günlər yığdıqlarından ikiqat
artıq olsun, o gün də onu hazırlasınlar». **6** Musa və Harun
bütün İsrail övladlarına dedilər: «Axşam biləcəksiniz ki,
sizi Misir ölkəsindən çıxaran Rəbdir. **7** Səhər isə Rəbbin
izzətini görəcəksiniz. Çünki Rəbb Onun əlindən giley-
güzarınızı eşitdi. Axı biz kimik ki, siz əlimizdən giley-
güzar edirsiniz?» **8** Musa dedi: «Sizə axşam yeməyə
ət, səhər isə doyunca çörək verən Rəbdir; çünki sizin
Ona qarşı olan deyinməyinizi eşidən Odur. Axı biz kimik
ki? Deyinməyiniz bizə qarşı deyil, Rəbbə qarşıdır». **9**
Musa Haruna dedi: «Bütün İsrail icmasına belə söylə:
"Rəbbin hüzuruna yaxınlaşın, çünki O sizin deyinməyinizi
eşitmişdir"». **10** Harun bütün İsrail övladlarının icması ilə
danışdığı vaxt onlar səhraya baxıb Rəbbin əzəmətinin
buludda göründüyünü gördülər. **11** Rəbb Musaya dedi: **12**
«Mən İsrail övladlarının deyinməklərini eşitdim. Onlara
de: axşamçağı ət yeyəcək, səhər isə çörəklə doyacaqsınız.
Onda biləcəksiniz ki, Allahınız Rəbb Mənəm». **13** Axşam
bildirçinlər uçub bütün düşərgəni bürüdülər. Səhər
düşərgənin ətrafına şeh düşdü. **14** Şeh buxarlananda
səhrada, torpaq üzərində qırova bənzər nazik lopalar
göründü. **15** İsraillilər bunu gördükdə bir-birinə «Bu
nədir?» dedilər, çünki onun nə olduğunu bilmirdilər. Musa
onlara dedi: «Bu Rəbbin sizə yeməyə verdiyi çörəkdir. **16**
Rəbbin əmri budur: hər adam yemək üçün özünə lazımi

miqdarda ondan yığsın. Öz çadırında olan adamların
sayına görə adambaşı bir omer götürsün». **17** İsrail
övladları belə də etdilər. Kimi çox, kimi də az yığdı. **18**
Onlar omer ilə ölçdükləri zaman çox yığanın artığı, az
yığanın əskiyi olmadı. Hər kəs özünə lazımi miqdarda
yemək yığdı. **19** Musa İsrail övladlarına dedi: «Qoy səhərə
qədər heç kimdə bu yeməkdən qalmasın». **20** Lakin
bəziləri Musanın sözünə baxmayıb bundan səhərə qədər
saxladılar. Saxladıqları yemək qurdlanıb iyləndi. Musa
onlara qəzəbləndi. **21** İsrail övladlarından hər kəs özünə
lazımi miqdarda hər səhər ondan yığırdı. Günəş qızanda
isə o əriyirdi. **22** İsrail övladları altıncı gün bu yeməkdən
ikiqat artıq, adambaşı iki omer yığdılar. İcma başçıları
gəlib bunu Musaya bildirdilər. **23** Musa onlara dedi:
«Rəbb belə deyir: "Sabah istirahət günü – Rəbb üçün
təqdis olunan Şənbə günüdür. Bu gün bişirdiyiniz hər şeyi
bişirin, qaynatdığınız hər şeyi qaynadın, artığı da özünüz
üçün səhərə qoyub saxlayın"». **24** İsrail övladları Musa
onlara əmr etdiyi kimi yeməyi səhərə saxladılar. Onun
içində nə qurd oldu, nə də iyləndi. **25** Musa dedi: «Bu
gün o yeməyi yeyin, çünki Rəbb üçün Şənbə günüdür.
Bu gün çöldə yemək tapmayacaqsınız. **26** Siz onu altı
gün ərzində yığın; yeddinci gün – Şənbə günü o yemək
yox olacaq». **27** Xalqın bəziləri yeddinci gün yemək
yığmağa çıxdılar, amma tapmadılar. **28** Rəbb Musaya
dedi: «Nə vaxta qədər əmrlərimə və qanunlarıma itaət
etməkdən boyun qaçıracaqsınız? **29** Baxın Rəbb sizə
Şənbə günü verdi. Buna görə də O sizə hər altıncı gün
iki günlük yemək verir. Qoy hər kəs öz evində qalsın

və yeddinci gün heç yerə çıxmasın». **30** Beləcə xalq
yeddinci gün istirahət etdi. **31** İsrail xalqı bu yeməyin
adını «manna» qoydu. O, görünüşcə keşniş toxumu kimi
idi, rəngi ağ, dadı isə ballı yuxaya bənzəyirdi. **32** Musa
dedi: «Rəbbin əmri budur: "Mannadan bir omer doldurun;
Misir ölkəsindən sizi çıxardığım zaman səhrada sizə
yedirtdiyim yeməyi görmək üçün qoy bu nəsildən-nəslə
qorunsun"». **33** Musa Haruna dedi: «Bir qab götür, ona
omer dolu manna qoy. Bu Rəbbin hüzurunda nəsildən-
nəslə qorunub saxlanmalıdır». **34** Rəbbin Musaya əmr
etdiyi kimi Harun onu şəhadət lövhələrinin önündə
qoruyub saxladı. **35** İsrail övladları qırx il ərzində əhalisi
olduqları Kənan ölkəsinin sərhədinə gələnə qədər manna
yedilər. **36** Bir omer efanın onda bir hissəsidir.

17 Bütün İsrail övladlarının icması Sin səhrasından
yola düşüb Rəbbin buyurduğuna görə dayana-dayana
köç edirdilər. Onlar Refidimdə düşərgə saldılar. Orada
xalqın içməyə suyu yox idi. **2** Ona görə də xalq Musa ilə
münaqişə edib belə dedi: «Bizə içməyə su verin». Musa
onlara dedi: «Niyə mənimlə münaqişə edirsiniz? Nə üçün
Rəbbi sınayırsınız?» **3** Xalq orada olanda susamışdı. Ona
görə də Musanın əlindən deyinib dedi: «Axı niyə bizi
Misirdən çıxartdın? Bu bizi, oğullarımızı və heyvanlarımızı
susuzluqdan öldürmək üçündürmü?» **4** Musa Rəbbə
fəryad edib dedi: «Axı mən bu xalq ilə nə edim? Bir
az da keçsə, məni daşqalaq edəcəklər». **5** Rəbb Musaya
dedi: «Xalqın qarşısına çıx. Özünlə bərabər bir neçə İsrail
ağsaqqalı götür. Nil çayına vurduğun əsanı əlinə alıb irəli
get. **6** Orada – Xorevdəki qayanın üstündə Mən sənin

önündə dayanacağam. Zərbə ilə qayaya vur və oradan xalq
üçün içməli su çıxacaq». Musa da İsrail ağsaqqallarının
gözü qarşısında bunu etdi. 7 Musa o yeri Massa və
Meriva adlandırdı, çünki orada İsrail övladları münaqişə
etmişdilər və «görəsən Rəbb aramızdadır ya yox» deyə
Rəbbi sınamışdılar. 8 Bundan sonra Amaleqlilər gəlib
Refidimdə İsrail övladları ilə döyüşdülər. 9 Musa Yeşuaya
dedi: «Bizim üçün bir neçə adam seç, get Amaleqlilərlə
döyüş. Sabah mən əlimdə Allahın əsası ilə təpənin başında
dayanacağam». 10 Yeşua da Musa deyən kimi etdi və
gedib Amaleqlilərlə döyüşdü. Musa, Harun və Xur isə
təpənin başına çıxdılar. 11 Musa əlini qaldıranda İsrail
övladları üstün gəlirdi, əlini endirəndə isə Amaleqlilər
üstün gəlirdi. 12 Lakin Musanın əlləri yorulurdu. Ona
görə də bir daş götürüb onun altına qoydular. Musa daşın
üstündə oturdu. Əlinin birindən Harun, o birisindən
isə Xur yapışdı. Beləcə Musanın gün batanacan əlləri
möhkəm qaldı. 13 Yeşua Amaleq padşahını və xalqını
qılıncdan keçirib qırdı. 14 Rəbb Musaya dedi: «Bunu
xatirə olaraq kitaba yaz, Yeşuanın qulağına çatdır ki, Mən
Amaleqin adını büsbütün yer üzərindən siləcəyəm». 15
Musa bir qurbangah düzəldərək adını Yahve-Nissi qoyub
16 dedi: «Rəbbin taxtına doğru əl uzadılırdı. O, nəsildən-
nəslə Amaleqlilərə qarşı döyüşəcək».

18 Midyanlıların kahini olan Musanın qayınatası Yetro
Allahın Musa və xalqı İsrail üçün gördüyü bütün işləri,
Rəbbin İsraili Misirdən çıxartdığını eşitdi. 2 Musanın
qayınatası Yetro Musanın arvadı Sipporanı iki oğlu ilə
birgə geri gətirdi. Musa əvvəlcədən arvadını onun yanına

göndərmişdi. 3 Musa «mən yad bir ölkədə qərib oldum»
deyib oğlanlarının birinin adı Gerşom qoymuşdu. 4
«Atamın Allahı köməyim oldu və məni fironun qılıncından
qurtardı» deyib o birisinin adını Eliezer qoymuşdu. 5
Musanın qayınatası Yetro, oğulları və arvadı Musanın
düşərgə saldığı Allahın dağı yerləşən səhraya gəlib, 6
bu xəbəri Musaya göndərdi: «Mən – sənin qayınatan
Yetro, arvadın və iki oğlunla yanına gəlirəm». 7 Musa
qayınatasının qarşısına çıxdı, təzim edib onunla öpüşdü;
onlar bir-birlərindən hal-əhval tutub çadıra girdilər. 8
Musa qayınatasına Rəbbin İsrail övladlarının xatirinə
firona və Misirlilərə etdiyi bütün şeylər, yolda çəkdikləri
bütün əziyyəti və Rəbbin onları necə qurtardığını nəql
etdi. 9 Yetro Rəbbin İsrail övladlarına etdiyi bütün
yaxşılıqlara və Misirlilərin əlindən onları qurtardığına
görə sevindi. 10 Yetro dedi: «Sizi Misirlilərin və fironun
əlindən qurtaran Rəbbə alqış olsun! Xalqı Misirlilərin
əlinin altından qurtaran Odur. 11 İndi bildim ki, Rəbb bütün
allahlardan böyükdür, çünki onların öyündüklərindən də
üstün oldu». 12 Sonra Musanın qayınatası Yetro Allaha
yandırma və ünsiyyət qurbanları gətirdi. Harun ilə İsrail
övladlarının bütün ağsaqqalları Musanın qayınatası ilə
Allahın hüzurunda yemək yeməyə gəldilər. 13 Ertəsi gün
Musa oturub xalqa hakimlik edirdi. Xalq da səhərdən
axşamadək Musanın ətrafında dayanmışdı. 14 Qayınatası
Musanın xalq üçün nə etdiyinə baxıb dedi: «Nə üçün
bu xalqa belə edirsən? Niyə sən tək otururSan və bütün
xalq səhərdən axşamadək ətrafında dayanıb gözləyir?»
15 Musa qayınatasına dedi: «Ona görə ki xalq Allahdan

soruşmaq üçün mənim yanıma gəlir. **16** Həll olunmalı
məsələləri olan adamlar yanıma gələndə aralarında
qərar çıxarıram. Allahın qayda-qanunlarını da onlara
bildirirəm». **17** Musanın qayınatası ona dedi: «Gördüyün
iş yaxşı deyil. **18** Əlbəttə, həm sən, həm də sənin lə
olan xalq üzülərsiniz. Axı bu iş sənin üçün ağırdır, onu
təkbaşına edə bilməzsən. **19** İndi sözümə qulaq as, sənə
bir məsləhət verim. Qoy Allah sənə yar olsun! Sən bu
xalqa görə Allahın hüzurunda dayan və işlərini də Ona
çatdır. **20** Onları qayda-qanunlar barəsində xəbərdar et,
gedəcəkləri yolu və görəcəkləri işi göstər. **21** Bütün xalq
arasından bacarıqlı, Allahdan qorxan, etibarlı, haram
qazanca nifrət edən adamları seç. Onları minbaşı, yüzbaşı,
əllibaşı, onbaşı təyin et ki, **22** xalqı hər zaman mühakimə
etsinlər. Qoy hər böyük işi sənin yanına gətirsinlər, hər
kiçik işə isə özləri hakimlik etsinlər. Beləcə öz yükünü
yüngülləşdir. Qoy o adamlar bu yükü sənin lə daşısınlar.
23 Əgər belə etsən, Allah da sənə belə əmr etsə, dözə
bilərsən. Bütün xalq da razı olub öz yerinə gedər». **24**
Musa qayınatası deyən sözlərə qulaq asıb əməl etdi. **25**
Bundan sonra Musa İsrail övladları arasından bacarıqlı
adamlar seçdi və onlardan xalqa başçı – minbaşılar,
yüzbaşılar, əllibaşılar, onbaşılar təyin etdi. **26** Onlar hər
vaxt xalqı mühakimə edirdilər. Çətin işləri isə Musanın
yanına gətirir, hər kiçik işi isə özləri mühakimə edirdilər.
27 Sonra Musa qayınatasını yola saldı, o da öz ölkəsinə
getdi.

19 İsrail övladları Misir torpağından çıxdıqdan sonra
üçüncü ayda – yeni ay günü Sina səhrasına gəldilər.

2 Onlar Refidimdən köçüb Sina səhrasına gəldilər. O
səhrada İsrail övladları dağın qarşısında düşərgə saldılar.
3 Musa isə dağa – Allahın hüzuruna çıxdı. Rəbb onu
dağdan çağırıb dedi: «Yaqub nəslinə, İsrail övladlarına
belə söylə: 4 "Misirlilərə nələr etdiyimi, sizi qartal
qanadlarında daşıdığım kimi yanıma gətirdiyimi siz
özünüz gördünüz. 5 İndi isə əgər sözümə diqqətlə qulaq
asıb əhdimə riayət etsəniz, siz bütün xalqlar arasından
Mənə məxsus xalq olacaqsınız. Bütün yer üzü Mənimdir;
6 siz isə Mənə xidmət edən kahinlər padşahlığı, müqəddəs
millət olacaqsınız". Bu sözləri İsrail övladlarına söylə». 7
Musa gəlib xalqın ağsaqqallarını çağırdı və Rəbbin ona
əmr etdiyi hər kəlməni onların qarşısına qoydu. 8 Bütün
xalq bir nəfər kimi belə cavab verdi: «Rəbbin bütün
söylədiklərinə əməl edəcəyik». Musa xalqın cavabını
Rəbbə çatdırdı. 9 Rəbb Musaya dedi: «Budur, Mən sənin
yanına qatı buludda gəlirəm, qoy xalq sənlə danışdığımı
eşidib sənə daim inansın». Musa xalqın sözlərini Rəbbə
çatdırdı. 10 Rəbb Musaya dedi: «Xalqın yanına get.
Bu gün və sabah onları təqdis et. Qoy paltarlarını da
yusunlar. 11 Üçüncü günə hazır olsunlar, çünki üçüncü
gün bütün xalqın gözü qarşısında Rəbb Sina dağı üzərinə
enəcək. 12 Xalqın ətrafına sərhəd çəkib de: "Özünüzü dağa
çıxmaqdan, onun ətəyinə toxunmaqdan gözləyin. Dağa
toxunan hər kəs öldürülməlidir. 13 Eləsinə əl vurulmasın,
ancaq daşqalaq edilsin ya da oxla vurulsun. İstər heyvan,
istərsə də insan, bunların yaşamaq üçün izni yoxdur.
Qoç buynuzundan olan şeypur uzun-uzadı çalınanda
onlar dağa çıxa bilərlər"». 14 Musa dağdan xalqın yanına

endi. O, xalqı təqdis etdi. Onlar paltarlarını yudular.
15 Sonra Musa xalqa dedi: «Üçüncü günə hazır olun,
qadınlarla yaxınlıq etməyin». 16 Üçüncü günün səhəri
açılanda göy gurultusu, şimşəklər, dağ üzərində qatı
bir bulud və çox uca şeypur səsi oldu. Düşərgədə olan
bütün xalq titrədi. 17 Allahı qarşılamaq üçün Musa xalqı
ordugahdan apardı və onlar dağın ətəyində durdular. 18
Bütün Sina dağı tüstü içində idi, çünki Rəbb onun üzərinə
alov içərisində enmişdi. Bütün dağ kürənin verdiyi tüstü
kimi tüstülənirdi, bərk titrəyirdi. 19 Şeypur səsi get-gedə
ucalırdı. Musa danışırdı və Allah ona səslə cavab verirdi.
20 Rəbb Sina dağı üzərinə, dağın başına endi və Musanı
dağın başına çağırdı. Musa oraya qalxdı. 21 Rəbb Musaya
dedi: «Düş, xalqa tapşır ki, məbada Rəbbi görmək üçün
Onun tərəfində olan sərhədi keçsin, yoxsa çoxları məhv
olar. 22 Rəbbə yaxınlaşan kahinlər də özlərini təqdis etsin
ki, Rəbb onlara qarşı çıxmasın». 23 Musa Rəbbə dedi:
«Xalq Sina dağına çıxmaz, çünki Sən "dağa sərhəd çək
və oranı təqdis et" deyə bizə tapşırıq verdin». 24 Rəbb
ona dedi: «Düş get. Sən və sənlə bərabər Harun bura
çıxın. Qoy kahinlərlə xalq Rəbbin yanına çıxmaq üçün
sərhədi keçməsinlər, yoxsa Rəbb xalqa qarşı çıxar». 25
Musa xalqın yanına enib bunu onlara söylədi.

20 Allah bütün bu sözləri belə söylədi: 2 «Səni Misir
torpağından, kölelik diyarından çıxaran Allahın Rəbb
Mənəm. 3 Məndən başqa allahların olmasın. 4 Özün üçün
heç bir oyma büt, nə yuxarıda – səmada və ya aşağıda –
yerdə, nə də yerdən aşağıya yığılan sulardakı şeylərin heç
birinin surətini düzəltmə. 5 Belə şeylərə səcdə qılaraq

ibadət etmə. Çünki Mən, sənin Allahın Rəbb, qısqanc
Allaham. Mənə nifrət edən ataların cəzasını üç-dörd nəslə
qədər övladlarına çəkdirərəm. **6** Məni sevib əmrlərimə
əməl edənlərin isə minlərlə nəslinə məhəbbət göstərərəm.
7 Allahın Rəbbin adını boş yerə dilinə gətirmə, çünki
Rəbb Öz adını boş yerə dilinə gətirəni cəzasız qoymaz.
8 Şənbə gününü yadda saxlayıb təqdis et. **9** Altı gün
çalışıb bütün işlərini gör. **10** Lakin yeddinci gün Allahın
Rəbbin Şənbə günüdür. Bu gün sən, oğlun, qızın, qulun,
qarabaşın, heyvanların, yanında qalan yadelli də heç bir
iş görməsin. **11** Çünki altı gün ərzində Rəbb göyləri və
yeri, dənizi və kainatdakı hər şeyi yaratdı, yeddinci gün
isə istirahət etdi. Bunun üçün Rəbb Şənbə gününə bərəkət
verib onu müqəddəs saydı. **12** Ata-anana hörmət et ki,
Allahın Rəbbin sənə verdiyi torpaqda ömrün uzun olsun.
13 Qətl etmə. **14** Zina etmə. **15** Oğurluq etmə. **16** Heç
kimə qarşı yalandan şahidlik etmə. **17** Heç kimin evinə
tamah salma. Heç kimin arvadına, quluna, qarabaşına,
öküzünə, eşşəyinə – heç bir şeyinə tamah salma». **18**
Bütün xalq göy gurultusunu, şimşəkləri, şeypur səsini,
dağın tüstülənməsini eşidib görəndə qorxub sarsıldı və
uzaqda durdu. **19** Musaya dedilər: «Sən bizimlə danış, biz
də eşidək. Qoy Allah bizimlə danışmasın, yoxsa ölərik».
20 Musa xalqa dedi: «Qorxmayın, Allah ona görə gəlib
ki, sizi sınağa çəksin və siz günah etməmək üçün Onun
qorxusu qarşınızda olsun». **21** Xalq uzaqda duranda Musa
orada Allahın olduğu qatı qaranlığa yaxınlaşdı. **22** Rəbb
Musaya dedi: «İsrail övladlarına belə de: "Siz gördünüz
ki, Mən sizinlə göylərdən danışdım. **23** Mənimlə yanaşı

olan başqa allahlar düzəltməyin, özünüz üçün qızıldan
və gümüşdən allahlar düzəltməyin. 24 Mənim üçün
torpaqdan qurbangah düzəldib yandırma və ünsiyyət
qurbanları olaraq öz qoyun-keçi və mal-qaranı onun
üstündə qurban gətir. Adım çəkilən hər yerdə yanına
gəlib sənə bərəkət verəcəyəm. 25 Əgər Mənim üçün
daşdan qurbangah düzəltsən, yonma daşdan tikmə, çünki
onun üzərində alətlə işləsən, onu murdar edərsən. 26
Ayıbın açılmamaq üçün Mənim qurbangahıma pilləkənlə
çıxma".

21 Sən onların qarşısına bu hökmləri qoymalısan: 2
Sizdən biri İbrani qul alarsa, o qul altı il qulluq edib
yeddinci il pulu ödəmədən azad olunsun. 3 Əgər qulun
tək gəlib, qoy tək də getsin; yox, əgər arvadı vardısa,
qoy arvadı ilə getsin. 4 Əgər qul sahibi quluna arvad
veribsə və qulun arvadı oğlan yaxud qız doğubsa, arvadla
uşaqları ağası üçün qalsın. Qul isə tək getsin. 5 Lakin
qul təkidlə: "Ağamı, arvadımla uşaqlarımı sevirəm və
azad olmaq istəmirəm" desə, 6 onda qoy qulun ağası
onu məbədə – Allahın hüzuruna gətirsin. Qulunu qapıya
yaxud qapının yan taxtasına söykəyib qulağını bizlə
deşsin. Bu qul ağasına ömürlük qulluq etsin. 7 Bir adam
qızını qarabaş olaraq satarsa, qız kişi qullar kimi azad
olmasın. 8 Əgər o qız onu özü üçün təyin edən ağasının
gözündə pis görünərsə, ağası qızın ödənmə pulunu qəbul
edib onu azad etsin; o ağanın qızı yadellilərə satmağa
ixtiyarı yoxdur, çünki o qızla xaincəsinə rəftar etdi. 9
Əgər ağa onu oğlu üçün təyin edibsə, onunla adətə görə
öz qızı kimi rəftar etməlidir. 10 Əgər o adam ikinci arvad

alırsa, birinci arvadını yemək və paltar təminatından və
arvadlıq hüququndan məhrum etməsin. **11** Əgər əri bu üç
haqqı qadına vermirsə, qoy bu qadın heç nə ödəmədən
azad edilsin. **12** Adam vurub öldürən şəxs öldürülməlidir.
13 Lakin o şəxs öldürmək qəsdində olmasa və ölüm Mənim
iznimlə olsa, o zaman onun üçün bir yer təyin edərəm ki,
oraya pənah gətirsin. **14** Bir adam başqa adamı qəsdən
hiylə ilə öldürsə, o adamı hətta Mənim qurbangahımdan
götür ki, öldürülsün. **15** Atasını yaxud anasını döyən
adam öldürülməlidir. **16** İnsan oğurlayıb satan yaxud
saxlayan adam öldürülməlidir. **17** Atasını yaxud anasını
söyən adam öldürülməlidir. **18** Adamlar münaqişə edəndə
başqa adamın daşla yaxud yumruqla vurduğu bir adam
ölməyib yatağa düşərsə və **19** sonra yataqdan qalxıb
əl ağacı ilə bayırda gəzərsə, onu vuran adam cəzasız
qalsın və yatdığı müddətin əvəzini ödəsin, sağalana
qədər ona qayğı göstərsin. **20** Bir adamın dəyənəklə
vurduğu qulu yaxud qarabaşı zərbədən ölərsə, o adam
cəzalandırılmalıdır. **21** Əgər qul yaxud qarabaş bir-iki
gün ərzində ölməsə, ağa cəzalandırılmasın; çünki qul
yaxud qarabaş ağanın əmlakıdır. **22** Adamlar dalaşanda
bir hamilə qadın ona dəyən zərbədən uşaq salarsa və
başqa ziyan ona dəyməsə, o qadının ərinin tələbi ilə
təqsirkar adam hakimlərin təyin etdiyi məbləğdə cərimə
ödəməlidir. **23** Əgər qadına ziyan dəyibsə, təqsirkar adam
can əvəzinə can, **24** göz əvəzinə göz, diş əvəzinə diş, əl
əvəzinə əl, ayaq əvəzinə ayaq, **25** yanıq əvəzinə yanıq,
yara əvəzinə yara, zədə əvəzinə zədə ödəsin. **26** Ağa
qulunun yaxud kənizinin gözünə vurub onu kor edərsə,

gözün əvəzinə onu azad etsin. **27** Əgər ağa qulunun
yaxud kənizinin dişini sındırsa, dişin əvəzinə qulunu azad
etsin. **28** Mal-qaradan olan heyvan kişini yaxud qadını
buynuzla vurub öldürərsə, heyvan daşqalaq edilsin; onun
əti yeyilməsin, heyvan sahibi isə günahsız sayılsın. **29**
Lakin əgər heyvan o vaxta qədər vurağan olub, sahibi
isə bundan xəbərdar edilsə də, onun qarşısını almasa və
nəticədə heyvan kişini yaxud qadını öldürərsə, heyvan
daşqalaq edilsin, sahibi isə öldürülsün. **30** Əgər heyvanın
sahibindən ödənmə pulu istənilirsə, o istənilən pulun
məbləğini ödəyib canının əvəzini ödəyə bilər. **31** Oğlanı
ya qızı buynuzlayan heyvana qarşı eyni hökm işlənsin. **32**
Əgər heyvan qulu ya kənizi buynuzu ilə vursa, ağasına
otuz şekel gümüş verilsin, heyvan isə daşqalaq olsun. **33**
Bir adam quyunu açıb ya da qazdığı quyunun üstünü
örtməsə və ora mal-qara yaxud eşşək düşsə, **34** quyunun
sahibi zərəri ödəsin; heyvanın dəyərini sahibinə versin,
ölən heyvan isə o adama qalsın. **35** Bir adamın mal-
qarası başqasının mal-qarasını vurub öldürsə, sahiblər
həm sağ qalan heyvanı satıb dəyərini yarı bölməli, həm
də ölü heyvanı yarı bölməlidirlər. **36** Amma heyvanın o
vaxta qədər vurağan olduğu məlum olanda onun qarşısını
almayan sahibi heyvanın əvəzinə heyvan verib zərəri
ödəsin; ölən heyvan isə ona qalmalıdır.

22 Bir adam mal-qara yaxud qoyun-keçidən oğurlayıb
kəsər yaxud satarsa, qoy o adam mal-qara əvəzinə beş
heyvan, qoyun-keçi əvəzinə dörd heyvan verib zərəri
ödəsin. **2** Əgər gecə oğru birinin evinə girərkən yaxalanıb
öldürülsə, qoy qanı batsın. **3** Əgər hadisə gün doğandan

sonra baş versə, qan tökən müqəssir sayılsın. Oğru zərəri
ev yiyəsinə ödəməlidir. Əgər oğrunun zərəri ödəməyə
gücü çatmırsa, qoy oğurluğuna görə özü satılsın. **4** Əgər
oğurlanan mal-qara, eşşəklər ya qoyun-keçi oğrunun
əlində diri tapılsa, qoy oğru zərəri ikiqat ödəsin. **5**
Bir adam öz tarlasında yaxud üzüm bağında otardığı
heyvanları başqa adamın tarlasına otlamağa buraxarsa, o
adam öz tarlasının yaxud üzüm bağının ən yaxşı barından
zərəri ödəsin. **6** Alışan od kollara düşüb dərz, əkin
yaxud tarlanı məhv edərsə, yanğını yandıran adam zərəri
ödəməlidir. **7** Bir adama saxlamağa verilən gümüş yaxud
əşya onun evindən oğurlanarsa və oğru tapılarsa, zərəri
ikiqat ödəsin. **8** Əgər oğru tapılmasa, evin sahibi Allahın
hüzuruna yaxınlaşıb and içsin ki, başqa adamın əmanətinə
xəyanət etməyib. **9** Hər hansı itmiş bir əşya – mal-qara,
eşşək, qoyun-keçi, paltar barədə "bu mənimdir" deyən
iki tərəfin mübahisəli işi Allahın hüzuruna gətirilməlidir;
Allahın haqsız çıxardığı adam o birisinə zərəri ikiqat
ödəməlidir. **10** Bir adama saxlamağa verilən başqa adamın
eşşəyi, mal-qarası, qoyun-keçisi yaxud başqa bir heyvanı
heç kəs görmədən ölər, yaralanar yaxud aparılarsa **11** bu
adamlar arasında Rəbbin adına içilən and olsun ki, biri
o birisinin əmanətinə xəyanət etməyib. Qoy heyvanın
sahibi bunu qəbul etsin, ona zərəri ödəməsin. **12** Əgər
heyvan həmin adamdan oğurlanıbsa, onu saxlayan adam
zərəri sahibinə ödəsin. **13** Əgər heyvanı vəhşi heyvan
parçalayıbsa, onu saxlayan adam parçalanan heyvanı
sübut kimi sahibinə gətirsin, zərərini isə ödəməsin. **14** Bir
adamın borc aldığı heyvan sahibinin yanında olmayanda

yaralanar yaxud ölərsə, o adam zərəri ödəməlidir. **15** Əgər
heyvanın sahibi yanındadırsa, zərər ödənməməlidir. Əgər
heyvan muzdla tutulubsa, zərər muzd haqqına daxil edilir.
16 Bir adam nişanlı olmayan bakirə qızı tovlayıb onunla
yaxınlıq edərsə, qıza görə başlıq verib onu özünə arvad
etməlidir. **17** Əgər qızın atası onu o adama ərə verməyə
qəti razı deyilsə, o adam bakirə qızların başlığına müvafiq
məbləğdə pul ödəsin. **18** Cadugər qadın sağ qalmasın. **19**
Heyvanlarla cinsi əlaqəyə girən hər kəs öldürülməlidir.
20 Rəbdən başqa digər allahlara qurban gətirən adam
tamamilə məhv olunsun. **21** Qərib adama nə haqsızlıq,
nə də zülm edin, çünki siz özünüz də Misir ölkəsində
qərib idiniz. **22** Heç bir dul qadına və yetimə əziyyət
verməyin. **23** Əgər bunlardan birinə əziyyət versəniz və o
Mənə fəryad etsə, Mən hökmən fəryadını eşidəcəyəm. **24**
Qəzəblənib sizi qılıncdan keçirəcəyəm. Arvadlarınız dul,
uşaqlarınız isə yetim qalacaq. **25** Xalqıma, yanında yaşayan
kasıba pul borc versəniz, onunla sələmçi kimi rəftar
etməyin, üstünə sələm qoymayın. **26** Əgər başqasının
paltarını girov alırsınızsa, gün batandan əvvəl ona girovu
qaytarın. **27** Çünki bu paltar onun yeganə örtüyü və
əyninin geyimidir. Bəs o adam yatanda nə ilə üstünü
örtsün? O Mənə fəryad edəndə səsini eşidəcəyəm, çünki
Mən lütfkaram. **28** Allaha küfr etmə və xalqın başçısına
lənət etmə. **29** Öz məhsulunu və şirə təqdimlərini Mənə
gətirməyini gecikdirmə. İlk oğullarını Mənə həsr et. **30**
Mal-qaranın və qoyun-keçinin ilk balaları ilə də belə et:
yeddi gün onları anaları ilə qoyub, səkkizinci gün Mənə
həsr et. **31** Mənim üçün müqəddəs xalq olun. Məhz buna

görə də vəhşi heyvanın çöldə parçaladığı heyvanın ətini
yeməyin, onu itlərə atın.
23 Boş xəbər gəzdirməyin. Yalançı şahid olmaq üçün
haqsız adamla əlbir olmayın. **2** Şər iş görən izdihama
qoşulmayın. Məhkəmədə çoxları ilə birləşərək ədaləti
təhrif edib yalançı şahid olmayın. **3** Kasıba da məhkəmədə
meylini salma. **4** Sən düşmənininin azmış buğasına, inəyinə
yaxud eşşəyinə rast gəlsən, sahibinə qaytarmalısan. **5**
Sənə nifrət edən adamın eşşəyini yükü altında yıxılmış
halda görəndə onu tərk etmə; ona kömək et ki, bu yükdən
azad olsun. **6** Möhtac olan adamın məhkəmə işində
ona qarşı ədaləti təhrif etmə. **7** Yalan işdən uzaq ol.
Günahsıza və salehə ölüm hökmü vermə. Çünki Mən
haqsıza bəraət qazandırmayacağam. **8** Rüşvət alma,
çünki rüşvət gözüaçıqları kor edər, salehlərin sözlərini
isə təhrif edər. **9** Qəribə zülm etmə. Siz də qəribliyi
hiss etmisiniz, çünki özünüz də Misir ölkəsində qərib
idiniz. **10** Altı il torpağınızı əkin və məhsulunu yığın.
11 Yeddinci il ona əl dəyməyin ki, xalqınızdan olan
möhtaclar oradan yesin. Onlardan artıq qalanı isə çöl
heyvanları yesin. Üzüm və zeytun bağlarınızda da belə
hərəkət edin. **12** Altı gün işlərinizi görün, yeddinci gün
isə istirahət edin ki, mal-qaranız və eşşəyiniz rahatlansın,
evinizdə doğulan qullar və qəriblər də dincəlsin. **13** Mənim
sizə söylədiyim hər şeyə riayət edin. Başqa allahların
adını çəkməyin, qoy o adlar sizin ağzınızdan heç vaxt
çıxmasın. **14** Mənə ildə üç dəfə bayram edin: **15** Mayasız
Çörək bayramını qeyd edin. Mən sizə əmr etdiyim kimi
Aviv ayında təyin olunmuş vaxt yeddi gün mayasız

çörək yeyin. Çünki Misirdən o ayda çıxdınız. Heç kəs
önümə əliboş gəlməsin. **16** Tarladakı əkinin nübarı ilə
Biçin bayramını qeyd edin. İlin sonunda işinin bütün
məhsulunu tarladan yığıb Yığım bayramını qeyd edin.
17 İldə üç dəfə sizin bütün kişiləriniz Sahibləri Rəbbin
hüzuruna gəlsinlər. **18** Mənə gətirilən qurbanın qanını
mayalı çörəklə təqdim etməyin. Bayram qurbanımın
piyi səhərə qədər qalmasın. **19** Torpağın nübarının
ilk hissəsini Allahınız Rəbbin məbədinə gətirin. Oğlağı
anasının südündə bişirməyin. **20** Budur, Mən yolda sizi
qorumaq və hazırladığım yerə gətirmək üçün qarşınızda
bir Mələk göndərirəm. **21** Onun hüzurunda ehtiyatlı
olun və səsinə qulaq asın. Ona qarşı üsyan qaldırmayın,
O, itaətsizliyinizi bağışlamaz, çünki Mənim adım onun
üzərindədir. **22** Əgər Onun səsinə qulaq asıb dediyimə
əməl etsəniz, onda Mən sizin düşmənlərinizə düşmən,
yağılarınıza isə yağı olacağam. **23** Mələyim qarşınızda
gedəcək və sizi Emorluların, Xetlilərin, Perizlilərin,
Kənanlıların, Xivlilərin və Yevusluların yanına gətirəcək;
Mən onları silib atacağam. **24** Onların allahlarına səcdə
etməyin, onlara ibadət etməyin və qaydalarına əməl
etməyin. O allahları dağıdıb yox edin, onların daş
sütunlarını parça-parça etməlisiniz. **25** Siz isə Allahınız
Rəbbə xidmət edin, O da çörəyinizə və suyunuza bərəkət
verəcək; sizin daxilinizdən xəstəliyi yox edəcəyəm. **26**
Ölkənizdə nə uşaq salan, nə də sonsuz qadın olacaq.
Ömrünüzü də uzun edəcəyəm. **27** Öz dəhşətimi qarşınızca
göndərirəm. Sizin aralarına getdiyiniz bütün xalqlara
qarışıqlıq salacağam və bütün düşmənlərinizin dönüb

sizdən qaçmasına bais olacağam. **28** Eşşəkarısını da
qarşınızca göndərəcəyəm, o da Xivliləri, Kənanlıları və
Xetliləri önünüzdən qovacaq. **29** Lakin bir il ərzində onları
önünüzdən qovmayacağam ki, ölkə viranə qalmasın və çöl
heyvanları çoxalıb sizin üstünüzə daraşmasın. **30** Yavaş-
yavaş onları önünüzdən o vaxtacan qovacağam ki, siz
törəyib çoxalaraq ölkənin sahibi olacaqsınız. **31** Qırmızı
dənizdən Filişt dənizinə qədər, səhradan Fərat çayına
qədər sərhədlərinizi çəkəcəyəm. Ölkənin sakinlərini sizə
təslim edəcəyəm, siz isə onları yanınızdan qovarsınız. **32**
Nə onlarla, nə də allahları ilə əhd kəsin. **33** Qoymayın
ki, onlar ölkənizdə yaşasınlar və sizin Mənə qarşı günah
edərək onların allahlarına ibadət etməyinizə bais olsunlar.
Bu sizə tələ olacaq».

24 Rəbb Musaya dedi: «Sən, Harun, Nadav, Avihu və
İsrail ağsaqqallarından yetmiş nəfər Rəbbin yanına çıxın.
Uzaqdan səcdə edin. **2** Sonra yalnız sən, ey Musa, Rəbbin
hüzuruna yaxınlaş, o biriləri yaxınlaşmasınlar. Xalq isə
sənlə buraya çıxmasın». **3** Musa gəlib Rəbbin bütün
sözlərini və hökmlərini xalqa nəql etdi. Bütün xalq
bir səslə cavab verib dedi: «Rəbbin söylədiyi sözlərin
hamısına əməl edəcəyik». **4** Musa Rəbbin bütün sözlərini
yazdı. O, səhər erkən durub dağın ətəyində qurbangah
və İsrailin on iki qəbiləsinə görə on iki sütun qurdu. **5**
Sonra Musa İsrailin cavanlarına Rəbbin önündə yandırma
qurbanları və ünsiyyət qurbanları olaraq buğalar kəsdirdi.
6 Musa heyvanların qanının yarısını götürüb ləyənlərə
tökdü. Qanın o biri yarısını isə qurbangahın üstünə səpdi.
7 O, əhd kitabını əlinə alıb xalqa ucadan oxudu və onlar

dedilər: «Rəbbin söylədiyi bütün sözlərə əməl edib qulaq
asacağıq!» 8 Sonra Musa qanı götürüb xalqın üstünə
səpərək dedi: «Budur bütün bu sözlərə görə Rəbbin
sizinlə kəsdiyi əhdin qanı». 9 Bunu edib Musa Harun,
Nadav, Avihu və İsrail ağsaqqallarından yetmiş nəfərlə
birgə çıxıb, 10 İsrailin Allahını gördülər. Onun ayaqları
altında göy yaqutdan döşəməyə bənzər, səmanın özü
kimi aydın bir şey var idi. 11 Allah İsrailin başçılarına
əl qaldırmadı; onlar Allahı gördülər və yeyib-içdilər. 12
Rəbb Musaya dedi: «Mənim yanıma dağa çıx və orada
dur; xalqı öyrətmək üçün qanunu və əmrləri yazdığım
daş lövhələri sənə verim». 13 Musa köməkçisi Yeşua
ilə Allahın dağına çıxmaq üçün qalxdı. 14 Ağsaqqallara
isə dedi: «Biz geri qayıdanadək burada gözləyin. Budur,
Harun və Xur yanınızdadır; kimin nə çətin işi varsa,
onların yanına gedə bilər». 15 Musa bunu deyəndən sonra
dağa çıxdı. Bulud dağı bürüdü. 16 Rəbbin izzəti Sina
dağının üstündə məskən saldı. Bulud onu altı gün bürüdü.
Yeddinci gün Rəbb Musanı buludun içindən çağırdı. 17
Rəbbin izzəti İsrail övladlarının gözündə dağın başında
yandırıb-yaxan alov kimi görünürdü. 18 Musa buludun
içinə girib dağa çıxdı və qırx gün-qırx gecə dağda qaldı.

25 Rəbb Musaya dedi: 2 «Mənə ianələr gətirmək barədə
İsrail övladlarına belə söylə: könlü istəyən hər bir
adamdan ianəni qəbul edin. 3 Onlardan qəbul edəcəyiniz
ianələr budur: qızıl, gümüş, tunc, 4 bənövşəyi, tünd
qırmızı və al rəngli iplik, incə kətan, keçi yunu, 5
qırmızı boyanmış qoç dəriləri, suiti dəriləri, əbrişim
ağacı, 6 çıraq üçün zeytun yağı, məsh yağı və ətirli

buxur üçün ətriyyatlar, **7** efodla döşlüyün üstünə taxılan
damarlı əqiq və sağanaq daşları. **8** Mənim üçün Müqəddəs
məkan düzəltsinlər ki, aralarında məskunlaşım. **9** Mənim
məskənimi və onun bütün avadanlığını göstərdiyim
nümunələrə görə düzəldin. **10** Qoy əbrişim ağacından
sandıq düzəltsinlər: uzunluğu iki qulac yarım, eni qulac
yarım, hündürlüyü qulac yarım olsun. **11** Onu içəridən
və bayırdan xalis qızılla ört, ətrafına qızıl zolaq qoy. **12**
Sandıq üçün dörd tökmə qızıl halqa düzəlt və onları onun
dörd ayağına, iki halqanı bir yanına, iki halqanı isə o biri
yanına bərkit. **13** Əbrişim ağacından şüvüllər düzəlt və
üzərini qızılla ört. **14** Sandığı daşımaq üçün şüvülləri
sandığın yanlarındakı halqalara keçir. **15** Şüvüllər sandığın
halqalarında qalıb oradan ayrılmasın. **16** Sənə verəcəyim
şəhadət lövhələrini sandığın içinə qoy. **17** Xalis qızıldan
kəffarə qapağını düzəlt. Qoy uzunluğu iki qulac yarım,
eni isə qulac yarım olsun. **18** Kəffarə qapağının hər iki
ucu üçün yastılanmış qızıldan iki keruv düzəlt. **19** Bir
keruv qapağın bir ucunda, o birisi isə o biri ucunda olaraq
qapağın iki ucunda olan keruvlar düzəlt ki, onunla bir
hissədən olsun. **20** Keruvlar yuxarıya açılmış qanadları ilə
kəffarə qapağını örtsünlər. Keruvların üzləri bir-birinə
qarşı qapağa doğru olsun. **21** Kəffarə qapağını sandığın
üstünə qoy; sənə verəcəyim şəhadət lövhələrini isə
sandığın içinə qoy. **22** Orada kəffarə qapağının üzərində,
Şəhadət sandığının üstündəki iki keruv arasında sənlə
görüşəcəyəm və İsrail övladları üçün sənə əmr edəcəyim
hər şeyi söyləyəcəyəm. **23** Əbrişim ağacından bir masa
düzəlt: uzunluğu iki qulac, eni bir qulac, hündürlüyü isə

qulac yarım olsun. **24** Onu xalis qızılla ört. Ətrafına qızıl
zolaq qoy. **25** Ətrafında eni bir ovuc olan yan lövhələri
düzəlt. Yan lövhələrin ətrafına da qızıl zolaq qoy. **26**
Masa üçün dörd qızıl halqa düzəlt, halqaları onun dörd
küncünə, dörd ayağına bərkit. **27** Halqalar yan lövhələrə
yaxın olaraq masanı aparan şüvüllərin keçdiyi yerlər
olsun. **28** Şüvülləri əbrişim ağacından düzəlt və onları
qızılla ört; masa onların vasitəsi ilə aparılsın. **29** Masa
üçün xalis qızıldan sinilər və nimçələr, içmə təqdimlərini
tökmək üçün dolçalar və piyalələr düzəlt. **30** Daima Mənim
hüzurumda masanın üstünə təqdis çörəkləri qoy. **31** Xalis
qızıldan bir çıraqdan düzəlt. Bu çıraqdan yastılanmış
qızıldan olmalıdır. Altlığı, gövdəsi, kasacıqları, qönçələri
və gülləri onunla bir hissədən olsun. **32** Çıraqdanın
yanlarından altı budaq – onun bir yanından üç budaq, o
biri yanından da üç budaq çıxsın. **33** Hər bir budağında
badam çiçəyinə bənzər üç kasacıq, qönçə və gül olsun. **34**
Çıraqdanın gövdəsində isə badam çiçəyinə bənzər dörd
kasacıq, qönçə və gül olsun. **35** Çıraqdanın gövdəsindən
çıxan altı budağın bir cütünün altında bir qönçə, o biri
cütünün altında bir qönçə, o birinin də altında bir qönçə
olsun. **36** Qönçələr və budaqlar onunla bir hissədən ibarət
olsun; hamısı eyni hissədən, yastılanmış xalis qızıldan
olsun. **37** Onun üçün yeddi çıraq düzəlt və çıraqları onun
üstünə qoy ki, qabaq tərəfinə işıq salsın. **38** Maşaları və
xəkəndazları da xalis qızıldan olsun. **39** Çıraqdan və onun
bütün avadanlığı bir talant xalis qızıldan düzəldilsin. **40**
Dağda sənə göstərilən nümunəyə görə bunların hamısını
ehtiyatla düzəlt.

26 Müqəddəs məskəni on pərdədən düzəlt. Pərdələri
nəfis toxunmuş incə kətandan, bənövşəyi, tünd qırmızı
və al rəngli iplikdən, üstünü isə keruvlar şəklində naxışla
düzəlt. **2** Hər pərdənin uzunluğu iyirmi səkkiz qulac,
eni isə dörd qulac olsun. Qoy bütün pərdələr bir ölçüdə
olsun. **3** Pərdələrdən beşi bir-birinə birləşdirilsin, digər
beşi də bir-birinə birləşdirilsin. **4** Bir birləşmənin ucunda
olan pərdənin kənarında bənövşəyi ilgəklər düzəlt, o biri
birləşmənin ucunda olan pərdənin kənarında da eyni
şəkildə ilgəklər düzəlt. **5** Bir pərdəyə əlli ilgək, o biri
birləşmədəki pərdənin kənarında onlara uyğun gələn
əlli ilgək düzəlt. **6** Qızıldan əlli bənd düzəlt. Bəndlərlə
pərdələri bərkit və çadırı birləşdir ki, məskən bütöv
olsun. **7** Məskəni örtən çadır üçün keçi yunundan on
bir ədəd pərdə düzəlt. **8** Hər pərdənin uzunluğu otuz
qulac, eni isə dörd qulac olsun. On bir pərdə bir ölçüdə
olsun. **9** Beş pərdəni ayrıca və altı pərdəni ayrıca birləşdir.
Altıncı pərdəni isə çadırın qabaq tərəfindən qatla. **10**
Bir birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarında əlli ilgək,
o biri birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarında da əlli
ilgək düzəlt. **11** Tuncdan əlli bənd düzəlt; bəndləri
ilgəklərə tax və çadırı birləşdir ki, o bütöv olsun. **12**
Çadırın pərdələrindən artıq qalan pərdənin yarısını
məskənin arxa tərəfindən salla. **13** Çadırın pərdələrinin
uzunluğunun hər iki ucunda artıq qalan bir qulac parça
məskəni örtmək üçün onun hər iki tərəfindən sallansın.
14 Çadır üçün qırmızı boyanmış qoç dərilərindən bir
pərdə və onun üstündə suiti dərilərindən bir pərdə
düzəlt. **15** Müqəddəs məskən üçün əbrişim ağacından

dik duran çərçivələr düzəlt. **16** Hər çərçivənin uzunluğu
on qulac, eni isə qulac yarım olsun. **17** Hər çərçivənin
üstündə iki bir-birinə bağlanan zivana olsun; məskənin
bütün çərçivələrini belə düzəlt. **18** Məskənin cənub tərəfi
üçün iyirmi çərçivə **19** və onların altına qoyulacaq qırx
gümüş altlıq düzəlt; hər çərçivənin altında iki zivanası
üçün iki altlıq olsun. **20** Məskənin şimal tərəfi üçün də
iyirmi çərçivə **21** və qırx gümüş altlıq, hər çərçivənin
altında iki altlıq olsun. **22** Məskənin qərbə doğru arxası
üçün altı çərçivə düzəlt. **23** Məskənin arxa küncləri
üçün isə iki çərçivə düzəlt ki, **24** bunlar aşağıda birləşib
yuxarıda bir halqaya taxılsın; hər iki künc üçün elə iki
çərçivə olsun. **25** Bu səkkiz çərçivə üçün on altı gümüş
altlıq, hər çərçivənin altında iki altlıq olsun. **26** Əbrişim
ağacından şüvüllər düzəlt: məskənin hər iki tərəfindəki
çərçivələri üçün beş şüvül, **27** məskənin qərbə doğru
arxa tərəfdəki çərçivələri üçün də beş şüvül olsun. **28**
Orta şüvül çərçivələrin ortasından bir ucdan o biri uca
qədər uzansın. **29** Çərçivələri qızılla ört; şüvüllərin keçdiyi
halqaları qızıldan düzəlt; şüvülləri də qızılla ört. **30** Dağda
sənə göstərilən layihəyə görə müqəddəs məskəni qur.
31 Pərdəni bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən
və nəfis toxunmuş incə kətandan, üstünü isə keruvlar
şəklində naxışla düzəlt. **32** Onu dörd dirək üstündə as; hər
dirək qızılla örtülmüş əbrişim ağacından olsun. Üstündə
qızıl qarmaqları olsun və dörd gümüş altlıq üstündə
dursun. **33** Pərdəni bəndlərdən as və Şəhadət sandığını
oraya, pərdənin arxasına gətir. Bu pərdə Müqəddəs
yerlə Ən Müqəddəs yeri ayırsın. **34** Ən Müqəddəs yerdə

Şəhadət sandığının üstünə kəffarə qapağını tax. 35 Masanı
pərdənin bayır tərəfinə, çıraqdanı masanın qarşısına –
məskənin cənub tərəfinə, masanı isə şimal tərəfinə qoy.
36 Hüzur çadırının girişi üçün arakəsməni bənövşəyi,
tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə
kətandan, naxış tikməsi ilə düzəlt. 37 Bu arakəsmə üçün
də əbrişim ağacından beş dirək düzəlt və üstünü qızılla
ört; üstündə qızıl qarmaqlar olsun və onlar üçün tuncdan
beş altlıq tök.

27 Qurbangahı əbrişim ağacından düzəlt. Qoy dördbucaq
şəklində olub uzunluğu beş qulac, eni də beş qulac,
hündürlüyü isə üç qulac olsun. 2 Qurbangahın dörd
küncündən onunla bir hissədən olan dörd buynuz düzəlt.
Qurbangahın üstünü tuncla ört. 3 Oranın kül qablarını,
kürəklərini, ləyənlərini, çəngəllərini, xəkəndazlarını –
bütün avadanlığını tuncdan düzəlt. 4 Qurbangah üçün
tuncdan torlu şəbəkə düzəlt. Torun dörd bucağında
tuncdan dörd halqa düzəlt. 5 Onu qurbangahın kənarından
aşağıya qoy ki, şəbəkə onun yarısına qədər yetişsin. 6
Qurbangah üçün əbrişim ağacından şüvüllər düzəlt və
üstünü tuncla ört. 7 Şüvülləri halqalara tax ki, onlar
qurbangahı aparan zaman onun hər iki yanında olsun.
8 Qurbangahın içi boş və taxtadan olsun. Dağda sənə
göstərdiyim kimi onu düzəlt. 9 Müqəddəs məskənin
həyətini düzəlt. Həyətin cənub tərəfində bir tərəf üçün
uzunluğu yüz qulac olan pərdələr nəfis toxunmuş incə
kətandan olsun. 10 Onların iyirmi dirəyi və iyirmi altlığı
tuncdan, dirəklərin qarmaqları və bəndləri isə gümüşdən
olsun. 11 Şimal tərəfi üçün də uzunluğu yüz qulac pərdə

olsun; onların iyirmi dirəyi və iyirmi altlığı tuncdan,
dirəklərin qarmaqları və bəndləri isə gümüşdən olsun.
12 Qərb tərəfində uzunluğu həyətin eni qədər əlli qulac
pərdələr olsun. Onlar üçün on dirək və on altlıq düzəlt.
13 Şərq tərəfində də həyətin eni əlli qulac olsun. 14
Darvazanın bir tərəfi üçün üç dirəyi və üç altlığı olan
uzunluğu on beş qulac pərdələr olsun. 15 O biri tərəf
üçün də üç dirəyi və üç altlığı olan uzunluğu on beş
qulac pərdələr olsun. 16 Həyətin darvazası üçün uzunluğu
iyirmi qulac olan bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli
iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan naxış tikməli
arakəsmə, onun dörd dirəyi və dörd altlığı olsun. 17
Həyətin bütün ətraf dirəkləri gümüşlə bəndlənsin; onların
gümüş qarmaqları və tunc altlıqları olsun. 18 Həyətin
uzunluğu yüz qulac və eni hər yerdə əlli qulac olsun;
nəfis toxunmuş incə kətandan olan pərdənin hündürlüyü
isə beş qulac, altlıqları da tuncdan olsun. 19 Müqəddəs
məskənin ibadəti üçün işlənən bütün avadanlığı, onun
bütün payaları kimi həyətin bütün payaları da tuncdan
olsun. 20 Sən İsrail övladlarına əmr et ki, işıq yandırmaq
üçün sənə zeytundan çəkilmiş xalis yağ gətirsinlər. Bu
yağdan çıraqlar daima 21 Hüzur çadırında, Şəhadət
sandığının qarşısındakı pərdənin bayır tərəfində yansın.
Harunla oğulları onu hər axşam Rəbbin hüzurunda
yandırıb səhərə qədər nəzarət etsinlər. Qoy bu, nəsildən-
nəslə İsrail övladları üçün əbədi qayda olsun.

28 Sən isə qardaşın Harunu və onun oğulları Nadavı,
Avihunu, Eleazarı və İtamarı İsrail övladlarının arasından
yanına gətir ki, onlar Mənə kahinlik etsin. 2 Qardaşın

Haruna izzət və gözəllik üçün müqəddəs geyimlər hazırla.
3 Sən də hikmət ruhu ilə doldurduğum bütün məharətli
ustalara Harunun təqdis olunması üçün ona geyimlərin
hazırlamasını tapşır ki, o Mənə kahinlik etsin. 4 Onların
hazırlayacağı geyimlər bunlardır: döşlük, efod, üst
cübbə, dama-dama xirqə, çalma və qurşaq. Bu müqəddəs
geyimləri qardaşın Haruna və oğullarına hazırlasınlar ki,
Mənə kahinlik etsinlər. 5 Qoy geyimləri hazırlayanlar
qızıl, bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplik və incə kətan
götürsünlər. 6 Efodu qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı, al
rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan naxışla
düzəltsinlər. 7 Hər iki ucunu bir-birinə bağlayan iki
çiyinlik olsun ki, o bərkidilsin. 8 Efodun üstündəki kəmər
eyni hissədən olsun. O da qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı
və al rəngli iplik və nəfis toxunmuş incə kətandan olsun.
9 İki ədəd damarlı əqiq daşı götür və üstündə İsrailin
oğullarının adlarını həkk et. 10 Onların doğulma sırası ilə
bir daşın üstündə altı ad, o birisinin üstündə qalan altı adı,
11 həkkakın işi olan möhür oyması kimi iki daş üstündə
İsrailin oğullarının adlarını həkk et. Bunları hörmə qızıl
sağanaqlara salıb, 12 bu iki daşı efodun çiyinliklərinə
tax. Bunlar İsrailin oğullarının xatirə daşlarıdır; Harun
onların adlarını Rəbbin önündə iki çiynində xatirə kimi
gəzdirəcək. 13 Hörmə qızıldan sağanaqlar düzəlt, 14
xalis qızıldan iki ipə bənzər burma zəncir düzəlt; burma
zəncirləri sağanaqlara tax. 15 Hökm döşlüyünü efod kimi
naxışlı düzəlt. Onu qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı, al
rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan düzəlt.
16 Döşlük ikiqat, dördbucaq şəklində olub uzunluğu bir

qarış, eni də bir qarış olsun. **17** Üstündəki bir çərçivəyə
dörd sıra daş tax. Birinci sıra yaqut, topaz, zümrüd **18**
ikinci sıra firuzə, göy yaqut və almaz, **19** üçüncü sıra
sirkon, əqiq və ametist, **20** dördüncü sıra sarı yaqut,
damarlı əqiq və yəşəm daşı olsun. Bu daşlar hörmə
qızıl sağanaqlara taxılsın. **21** Daşlar İsrailin oğullarının
adlarına görə on iki dənə olsun; hər daş on iki qəbilədən
birinin adının oyma möhürü olsun. **22** Döşlük üçün xalis
qızıldan ipəbənzər burma zəncirlər qayır. **23** Döşlük
üçün iki qızıl halqa düzəlt və onları döşlüyün iki ucuna
tax. **24** İki qızıl ipi döşlüyün uclarındakı iki halqaya
tax. **25** İplərin o biri uclarını iki hörmə sağanağa taxıb
efodun çiyinliklərinin qabaq tərəfinə bağla. **26** Yenə
də iki qızıl halqa düzəlt və onları döşlüyün iki ucuna,
efodla yanaşı iç qatına tax. **27** Digər iki qızıl halqa düzəlt
və onu efodun çiyinliklərinin qabaq tərəfinə, aşağıya,
efodun kəməri ilə birləşmə üzərinə bərkit. **28** Döşlük
halqaları ilə efodun halqalarına bənövşəyi qaytanla
bağlanıb efodun kəmərinin üzərinə bərkidilsin ki, döşlük
efoddan sallanmasın. **29** Harun Müqəddəs yerə daxil
olduğu zaman Rəbbin önündə daima xatirə olaraq İsrailin
oğullarının adlarını hökm döşlüyündə, ürəyinin üstündə
daşıyacaq. **30** Urim və Tummimi də hökm döşlüyünə
qoy ki, Rəbbin hüzuruna daxil olduğu zaman onlar da
ürəyinin üstündə olsun. Beləcə Harun İsrail övladlarının
hökmünü Rəbbin hüzurunda daima ürəyinin üstündə
daşıyacaq. **31** Efodun cübbəsini büsbütün bənövşəyi
iplikdən tik. **32** Ortasında baş keçirmək üçün yer olsun.
Onun kənarında cırılmamaq üçün yaxa toxunsun. **33**

Cübbənin ətəyinin ətrafına bənövşəyi, tünd qırmızı və al
rəngli iplikdən narlar və zınqırovlar düz: 34 cübbənin
ətəyi boyunca ətrafında qızıl zınqırov və nar sıra ilə
düzülsün. 35 Qoy cübbə Harun xidmət etdiyi zaman
əynində olsun. Verdiyi səs də onun Müqəddəs yerə
– Rəbbin hüzuruna girib-çıxdığı zaman eşidilsin ki, o
ölməsin. 36 Xalis qızıldan bir lövhəcik düzəlt və onun
üzərində möhür oyması olaraq "Rəbbə həsr edilmiş"
yazısını həkk et. 37 Onu bənövşəyi qaytanla çalmanın
üstünə – qabaq tərəfinə tik. 38 Beləcə lövhəcik Harunun
alnının üstündə olsun. İsrail övladlarının təqdis etdikləri
bütün müqəddəs hədiyyələrin Rəbbin qarşısında məqbul
olub-olmamasının məsuliyyətini Harun daşıyacaq. Buna
görə də qoy lövhəcik həmişə Harunun alnında olsun. 39
Xirqəni incə kətandan dama-dama hör. Çalmanı da incə
kətandan düzəlt. Qurşağın üzərinə naxış tikib düzəlt.
40 Harunun oğullarına izzət və gözəllik üçün xirqələr,
qurşaqlar və papaqlar düzəlt. 41 Bunları qardaşın Harunla
oğullarına geyindirib onları məsh et, vəzifəyə qoy və
Mənə kahinlik etmək üçün təqdis et. 42 Beldən buda
qədər lüt bədənlərini örtən kətan alt paltarları tik. 43
Bunları Harunla oğulları Müqəddəs yerdə xidmət etmək
üçün Hüzur çadırına daxil olanda yaxud qurbangaha
yaxınlaşanda cəza çəkib ölməmək üçün geyəcəklər. Bu,
Harunla övladlarına əbədi qayda olsun.

29 Mənə kahinlik etmək üçün onları bu qaydada təqdis
et. Qüsursuz bir buğa və iki qoç götür. 2 Mayasız
çörəkləri, zeytun yağı ilə yoğrulmuş mayasız kökələri və
üstünə zeytun yağı sürtülmüş mayasız qoğalları narın

buğda unundan hazırla. **3** Onları bir səbətin içinə qoy,
buğa və iki qoçla birgə təqdim et. **4** Sonra Harunla
oğullarını Hüzur çadırının girişinə gətir və onları su ilə
yuyundur. **5** Geyimlərini götürüb Harunun əyninə xirqəni,
efod cübbəsini, efodu və döşlüyü geyindir və efodun
kəmərini belinə bağla. **6** Onun başına çalmanı, çalmaya da
müqəddəslik tacını qoy. **7** Məsh yağını götürüb Harunun
başına tök və onu məsh et. **8** Sonra oğullarını gətir və
onlara xirqələr geyindir. **9** Haruna və onun oğullarının
belinə qurşaq bağla və başlarına papaq qoy. Əbədi qaydaya
görə kahinlik onların olsun. Beləcə Harunla oğullarını
vəzifəyə qoy. **10** Sonra Hüzur çadırının önünə buğanı gətir.
Qoy Harunla oğulları əllərini buğanın başına qoysunlar.
11 Buğanı Rəbbin önündə, Hüzur çadırının girişində kəs.
12 Buğanın qanından götür və barmağınla qurbangahın
buynuzlarına çək. Qanın qalan hissəsini isə qurbangahın
altlığına tök. **13** Heyvanın içalatını örtən bütün piyi,
qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini, hər iki böyrəyini və
üstündəki piyi qurbangahda tüstülədib yandır. **14** Buğanın
ətini, dərisini və bağırsağını düşərgənin kənarında yandır.
Bu, günah qurbanıdır. **15** Bir qoç da götür; qoy Harunla
oğulları əllərini qoçun başına qoysunlar. **16** Sonra qoçu
kəs, qanını götür və onu qurbangahın hər tərəfinə
səp. **17** Qoçu parça-parça doğra, içalatını və budlarını
yuyub, tikələrinin və başının üstünə qoy. **18** Bütün qoçu
qurbangahda tüstülədib yandır. Bu, Rəbb üçün yandırma
qurbanı, Onun xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir.
19 Sən o biri qoçu da götür, Harunla oğulları əllərini
onun başına qoysunlar. **20** Sonra qoçu kəs; qanından

bir az götürüb Harunun sağ qulağının mərcəyinə,
oğullarının sağ qulaq mərcəklərinə, onların sağ əllərinin
və sağ ayaqlarının baş barmaqlarına çək. Qoçun qanını
qurbangahın hər tərəfinə səp. **21** Qurbangahdakı qandan
və məsh yağından götürüb Haruna və onun geyimlərinə,
oğullarına və onların geyimlərinə çilə. Beləcə Harun
və onun geyimləri, oğulları və onların geyimləri təqdis
olunsun. **22** Sonra qoçun piyini, quyruğunu, içalatını
örtən piyi, qaraciyərinin quyruğa bənzər hissəsini, hər iki
böyrəyini, üstündəki piyi və sağ budunu götür. Çünki bu
təqdis qoçudur. **23** Rəbbin önündə olan mayasız çörəklər
səbətindən bir yastı çörək kökəsi, bir zeytun yağı ilə
yoğrulmuş çörək kökəsi və bir qoğal götür. **24** Bunların
hamısını Rəbbin hüzurunda yellədərək təqdim etmək
üçün Harunun və onun oğullarının əllərinə qoy. **25** Sonra
bu şeyləri əllərindən alıb qurbangahda yandırma qurbanı
ilə tüstülədib yandır. Bu, Rəbbin hüzurunda Onun xoşuna
gələn ətir – yandırma təqdimidir. **26** Harunun təqdis
qurbanı olan qoçdan döş ətini götürüb Rəbbin hüzurunda
yellədərək təqdim et. Bu sənin payındır. **27** Harunla
oğullarının təqdis qurbanı olan qoçdan yellədilən döş
ətini və qaldırılan budu təqdis et. **28** Bu qaldırılan pay
Harunla övladlarının İsraillilərdən gələn əbədi pay olsun.
Bu da İsrail övladlarının ünsiyyət qurbanlarından Rəbbə
qaldırılan pay olsun. **29** Harunun müqəddəs geyimləri
özündən sonra oğullarına qalsın ki, onları geyərək məsh
olunub vəzifəyə qoyulsunlar. **30** Onun yerinə kahin olub
Müqəddəs yerdə xidmət etmək üçün Hüzur çadırına
daxil olan oğlu yeddi gün o geyimləri geysin. **31** Təqdis

qurbanı olan qoçun ətini götür və müqəddəs bir yerdə
qaynat. **32** Harunla oğulları o qoçun ətini və səbətdə
olan çörəyi Hüzur çadırının girişində yesinlər. **33** Özlərini
vəzifəyə qoyub təqdis edəndə günahlarının kəffarə olması
üçün istifadə edilən bu şeyləri onlar yesin; amma yad
adamlar bunları yeməsin, çünki bu şeylər müqəddəsdir.
34 Əgər təqdis qurbanının ətindən və çörəkdən səhərə
qədər qalarsa, qalığını yandır; bu şeylər yeyilməz, çünki
müqəddəsdir. **35** Mən sənə necə əmr etmişəmsə, o cür də
Harunla oğulları üçün et. Onların vəzifəyə keçmə vaxtını
yeddi gün davam etdir. **36** Hər gün kəffarə üçün günah
qurbanı olaraq bir buğa gətir. Qurbangah üçün kəffarə
edərək onu pak et və təqdis etmək üçün məsh et. **37**
Yeddi gün ərzində qurbangah üçün kəffarə edərək onu
təqdis et. Sonra qurbangah ən müqəddəs sayılacaq və
ona toxunan hər şey müqəddəs olacaq. **38** Daimi olaraq
hər gün qurbangah üzərində birillik iki toğlu gətir. **39**
Toğlunun birini səhər, digərini isə axşamçagı təqdim et.
40 Birinci toğlu ilə birlikdə dörddə bir hin zeytun yağı
ilə yoğrulmuş onda bir efa narın un və içmə təqdimi
olaraq dörddə bir hin şərab gətir. **41** Axşamçağı təqdim
etdiyin o biri toğlu ilə səhərki kimi taxıl təqdimi və içmə
təqdimi gətir. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir.
42 Bu sizin üçün nəsildən-nəslə Hüzur çadırının girişində,
Rəbbin önündə daimi yandırma qurbanı olacaq. Mən
orada sizinlə görüşüb, sənlə danışacağam. **43** Orada
Mən İsrail övladları ilə görüşəcəyəm; Hüzur çadırı Mənim
izzətimlə təqdis olunacaq. **44** Mən Hüzur çadırını və
qurbangahı təqdis edəcəyəm; Harunla oğullarını da təqdis

edəcəyəm ki, Mənə kahinlik etsinlər. **45** İsrail övladları
arasında məskunlaşacağam və onların Allahı olacağam.
46 Onlar da biləcəklər ki, aralarında məskunlaşmaq üçün
onları Misir torpağından çıxaran Allahı Rəbb Mənəm,
onların Allahı Rəbb Mənəm.

30 əbrişim ağacından buxur yandırmaq üçün qurbangah
düzəlt. **2** Qoy uzunluğu bir qulac eni də bir qulac,
hündürlüyü isə iki qulac olsun, buynuzları onunla bir
hissədən olsun. **3** Onun üzərini, hər yanını və buynuzlarını
xalis qızılla ört və ətrafına qızıl zolaq qoy. **4** Onun üçün
iki qızıl halqa düzəlt; qarşı-qarşıya olan iki yanda, zolağın
altında düzəlt. Bu onu aparan şüvüllərin keçdiyi yerlər
olsun. **5** Şüvülləri əbrişim ağacından düzəlt və qızılla
ört. **6** Bu qurbangahı Şəhadət sandığının qarşısında olan
pərdənin önünə – Mənim sənlə görüşəcəyim yerə,
kəffarə qapağının önünə qoy. **7** Harun qurbangahda ətirli
buxur yandırsın. Həm səhər çıraqları hazırladığı zaman,
8 həm də axşamçağı çıraqları yandırdığı zaman onu
yandırsın. Bu sizin üçün nəsildən-nəslə Rəbbin önündə
daimi buxur təqdimidir. **9** Onun üstündə nə yad buxur,
nə yandırma qurbanı, nə də taxıl təqdimi gətirin; içmə
təqdimi də tökməyin. **10** İldə bir dəfə Harun günah üçün
kəffarə qurbanının qanını qurbangahın buynuzlarına
çəkərək qurbangah üçün kəffarə etsin. Nəsildən-nəslə,
ildən-ilə bir dəfə belə etsin. Qurbangah Rəbb üçün ən
müqəddəsdir». **11** Rəbb Musaya belə dedi: **12** «İsrail
övladlarını siyahıya aldığın zaman sayılan hər bir adam
öz həyatının əvəzini Rəbbə versin ki, sayıldıqlarına görə
aralarında bəla olmasın. **13** Sayılmış adamlara daxil olan

hər kəs yarım şekel gümüş versin. Bu, iyirmi geradan
ibarət olan Müqəddəs yerdəki şekelə görə sayılsın. Bu
yarım şekel Rəbbin payıdır. 14 İyirmi və ondan yuxarı
yaşda sayılmış adamlar arasından hər bir kişi bu payı
Rəbbə versin. 15 Həyatlarınızı kəffarə etmək üçün Rəbbin
payını verəndə varlı yarım şekeldən çox, kasıb yarım
şekeldən əskik verməsin. 16 Bu kəffarə pulunu İsrail
övladlarından götürüb Hüzur çadırının ibadəti üçün təyin
et. Bu, həyatlarınızı kəffarə etmək üçün Rəbbin önündə
İsrail övladlarının xatirəsi olacaq». 17 Rəbb Musaya belə
dedi: 18 «Yuyunmaq üçün bir tunc ləyən düzəlt. Qoy
altlığı da tuncdan olsun. Onu Hüzur çadırı ilə qurbangahın
arasına qoy, içini də su ilə doldur ki, 19 Harunla oğulları
əl-ayaqlarını o su ilə yusunlar. 20 Onlar Hüzur çadırına
daxil olduğu zaman su ilə yuyunsunlar, yoxsa öləcəklər.
Xidmət etmək və Rəbb üçün yandırma təqdimi tüstülədib
yandırmaq üçün qurbangaha yaxınlaşanda da 21 əl-
ayaqlarını yusunlar, yoxsa öləcəklər. Bu, Harunla övladları
üçün nəsildən-nəslə əbədi qayda olsun». 22 Rəbb Musaya
dedi: 23 «Bu gözəl ətriyyatlardan götür: beş yüz şekel duru
mirra, onun yarısı qədər iki yüz əlli şekel ətirli darçın, iki
yüz əlli şekel ətirli qamış 24 və beş yüz şekel Çin darçını,
hər şey Müqəddəs yerdəki şekelə görə sayılsın; həm də
bir hin zeytun yağı. 25 Bunların hamısından müqəddəs
məsh yağı hazırla; bu ətriyyatçının tərtib etdiyi ətriyyat,
müqəddəs məsh yağı olacaq. 26 Həmin yağla bunları məsh
et: Hüzur çadırını, Şəhadət sandığını, 27 masanı və onun
bütün ləvazimatını, çıraqdanı və onun əşyalarını, buxur
qurbangahını, 28 yandırma qurbanları üçün qurulan

qurbangahı və onun bütün avadanlığını, tunc ləyəni
və onun altlığını. 29 Beləcə bu şeyləri təqdis et ki, ən
müqəddəs olsunlar; onlara toxunan hər şey müqəddəs
olacaq. 30 Harunla oğullarını da məsh edərək təqdis et
ki, Mənə kahinlik etsinlər. 31 İsrail övladlarına belə de:
"Bu sizin üçün nəsildən-nəslə Mənə müqəddəs məsh
yağı olacaq. 32 Bu yağ insan bədənlərinə tökülməsin.
Tərkibinə görə ona bənzər heç nə hazırlamayın. Bu yağ
müqəddəsdir, onu müqəddəs sayın. 33 Ona bənzərini
düzəldən yaxud onu kənar şəxsin üzərinə tökən hər kəs
xalqı arasından qovulsun"». 34 Sonra Rəbb Musaya dedi:
«Bu ətirli maddələrdən götür: balzam, onika, ilan kölgəsi,
xalis kündür; hər şey eyni miqdarda olsun. 35 Bunların
hamısından buxur hazırla; ətriyyatçının düzəltdiyi bu
qatışıq duzlanmış, təmiz və müqəddəs olsun. 36 Ondan
bir qədərini narın döy və Mənim sənlə görüşəcəyim
yer olan Hüzur çadırında Şəhadət sandığının önünə
qoy. Bu sizin üçün ən müqəddəs olsun. 37 Hazırladığın
buxurun tərkibinə görə özünüz üçün buxur hazırlamayın;
bunu Rəbb üçün müqəddəs sayın. 38 Ona bənzər olan
ətir vurmaq üçün hazırlayan hər kəs xalqın arasından
qovulsun».

31 Rəbb Musaya dedi: 2 «Bax Yəhuda qəbiləsindən
Xur oğlu Uri oğlu Besaleli adı ilə çağırıb, 3 onu Allahın
Ruhu ilə hikmət, dərrakə, bilik və hər cür məharətlə
doldurmuşam ki, 4 qızıl, gümüş və tuncla işləməyi
bacarsın, 5 daş-qaş yonsun, ağac oysun, hər cür məharət
göstərə bilsin. 6 Mən də Dan qəbiləsində olan Axisamak
oğlu Oholiavı ona köməkçi təyin etmişəm. Hər müdrik

adamın ürəyinə hikmət qoymuşam ki, Mən sənə necə
əmr etmişəm, belə də etsinlər: 7 Hüzur çadırını, Şəhadət
sandığını və üstündəki kəffarə qapağını, çadırın bütün
avadanlığını, 8 masanı və onun ləvazimatını, xalis qızıldan
çıraqdanı və onun bütün əşyalarını, buxur qurbangahını,
9 yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahı və onun
bütün avadanlığını, ləyəni və onun altlığını, 10 toxunmuş
geyimləri – kahin Harunun müqəddəs geyimlərini və
oğullarının kahinlik etmək üçün geyimlərini, 11 məsh
yağını, Müqəddəs yer üçün ətirli buxuru Mən sənə necə
əmr etmişəmsə, qoy o cür də düzəltsinlər». 12 Rəbb
Musaya dedi: 13 «Sən İsrail övladlarına belə söylə: "Mənim
Şənbə günlərimə riayət edin. Çünki bu Mənimlə sizin
aranızda nəsildən-nəslə onu bilmək üçün bir əlamətdir
ki, sizi təqdis edən Rəbb Mənəm. 14 Beləliklə, Şənbə
gününə riayət edin, çünki o sizin üçün müqəddəsdir. Onu
ləkələyən öldürülməlidir. O gün iş görən hər kəs xalqı
arasından qovulsun. 15 Altı gün iş görülsün, yeddinci gün
isə Rəbb üçün təqdis olunan Şənbə istirahət günü olsun.
O gün iş görən hər kəs öldürülməlidir. 16 İsrail övladları
nəsildən-nəslə əbədi əhd kimi Şənbə gününə riayət və
əməl etsinlər. 17 Mənimlə İsrail övladları arasında əbədi
bir əlamətdir ki, altı gün ərzində Rəbb göyləri və yeri
yaratdı, yeddinci gün isə istirahət etdi və dincəldi"». 18
Sina dağında Allahın Musa ilə söhbəti qurtarandan sonra
Allah Öz barmağı ilə yazılmış iki şəhadət daş lövhəsini
Musaya verdi.

32 Xalq Musanın dağdan enmədiyini, gecikdiyini
görəndə Harunun ətrafına toplaşıb ona dedi: «Qalx və

bizim üçün allahlar düzəlt ki, qabağımızca getsinlər.
Çünki bizi Misir torpağından çıxaran adamın – bu
Musanın başına nə iş gəldiyini bilmirik!» 2 Harun onlara
cavab verdi: «Arvadlarınızın, oğullarınızın, qızlarınızın
qulaqlarından qızıl sırğaları çıxarıb mənim yanıma
gətirin». 3 Bütün xalq qulaqlarında olan qızıl sırğaları
çıxarıb Haruna gətirdi. 4 Harun onlardan qızıl götürdü,
oyma aləti ilə surət verib dana şəklində tökmə büt
düzəltdi. Xalq «Ey İsrail övladları, budur sizi Misir
torpağından çıxaran allahlarınız!» dedi. 5 Harun bunu
gördükdə dananın qabağında bir qurbangah düzəltdi
və elan etdi: «Sabah Rəbb naminə bayram olacaq». 6
Ertəsi gün xalq səhər tezdən qalxıb yandırma qurbanları
ilə ünsiyyət qurbanları kəsdi. Xalq oturub yeyib-içdi,
sonra isə qalxıb oynaşdı. 7 Rəbb Musaya dedi: «Tez ol,
düş aşağı, çünki Misirdən gətirdiyin xalqın öz əxlaqını
pozdu və 8 Mən onlara əmr etdiyim yoldan yaman
tez döndü. Özləri üçün tökmə dana düzəldib ona səcdə
qıldılar, qurban kəsdilər və dedilər: "Ey İsrail övladları,
budur sizi Misir torpağından çıxaran allahlarınız!"» 9
Rəbb Musaya sözünü davam etdi: «Görürəm ki, bu xalq
dikbaş xalqdır. 10 Qoy Mən xalqa qarşı qəzəblənib onu
yox edim, səndən isə böyük millət əmələ gətirim». 11
Musa Allahı Rəbbə yalvarıb dedi: «Ya Rəbb, nə üçün Öz
xalqına qarşı qəzəbin alovlansın? Sən onları Misirdən
böyük qüvvətinlə və qüdrətli əlinlə qurtarmadınmı? 12
Axı nə üçün Misirlilər "Onları pis niyyətlə, dağlarda
öldürüb yer üzündən yox etmək üçün çıxartdı" desinlər?
Yalvarıram, qəzəbini yatır və Öz xalqına bəla gətirmək

niyyətindən dön. **13** Qulların İbrahimi, İshaqı, və İsraili
xatırla və Özün naminə onlara and edərək "nəslinizi
göydəki ulduzlar qədər çoxaldacağam, vəd etdiyim bu
ölkənin hamısını nəslinizə verəcəyəm və onlar əbədilik
oraya sahib olacaqlar" dedin». **14** Beləliklə, Rəbb Öz
xalqına bəla gətirmək niyyətindən döndü. **15** Musa əlində
iki şəhadət lövhəsi ilə dönüb dağdan endi. Lövhələrin iki
tərəfi – bu üzü də, o üzü də yazılı idi. **16** Onlar Allahın işi
idi; üzərindəki oyma yazılar Onun yazısı idi. **17** Yeşua
xalqın səs-küyünü eşidərək Musaya dedi: «Düşərgədən
müharibə səsi gəlir». **18** Musa cavab verdi: «Bu qələbə
çalanların nidası deyil, Məğlubiyyətə uğrayanların da
səsi deyil. Mən nəğmə səsi eşidirəm». **19** Musa düşərgəyə
yaxınlaşıb dananı və onun ətrafındakı rəqsləri gördü. O
qəzəbləndi və lövhələri əlindən atıb dağın ətəyində parça-
parça etdi. **20** Xalqın düzəltdiyi dananı götürüb yandırdı,
toza dönənə qədər əzdi və suyun üzünə səpələyib İsrail
övladlarına içirtdi. **21** Musa Harundan soruşdu: «Bu xalq
sənə nə etdi ki, onları belə böyük günaha batırdın?»
22 Harun cavab verdi: «Qoy ağam qəzəblənməsin. Sən
bu xalqı tanıyırsan. Onun niyyəti pisdir. **23** Onlar mənə
dedilər: "Bizim üçün allahlar düzəlt ki, qabağımızda
getsinlər. Çünki bizi Misir torpağından çıxaran adamın
– bu Musanın başına nə iş gəldiyini bilmirik!" **24** Mən
isə onlara dedim: "Kimdə qızıl varsa, onu çıxarın". Xalq
da qızılı mənə verdi. Mən onu oda atdım və bu dana
alındı». **25** Musa bildi ki, xalq nəzarətdən çıxıb. Harun
nəzarəti o qədər zəiflətmişdi ki, düşmənlər onları lağa
qoyurdular. **26** Musa düşərgənin girişində durub çağırdı:

«Rəbbin tərəfində olanlar, mənim yanıma gəlin!» Bütün
Levi övladları onun yanına toplaşdı. 27 Musa onlara dedi:
«İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Qoy hər biriniz qılıncını
belinə qurşasın. Hər kəs düşərgədə qapı-qapı gəzərək öz
qardaşını, dostunu və qonşusunu öldürsün”». 28 Levililər
də Musa onlara etdiyi əmrə əməl etdilər. O gün üç minə
yaxın adam həlak oldu. 29 Musa Levililərə dedi: «Bu gün
sizin hər biriniz oğlunun və qardaşının canı bahasına
xeyir-dua alıb Rəbb üçün vəzifəyə təyin olundunuz». 30
Ertəsi gün Musa xalqa dedi: «Siz böyük günaha batdınız.
İndi isə Mən Rəbbin hüzuruna qalxacağam ki, bəlkə
günahınızı kəffarə edə bilim». 31 Musa Rəbbin hüzuruna
qayıdıb dedi: «Ah, bu xalq böyük günaha batıb, özünə
qızıldan allahlar düzəltdi; 32 İndi yalvarıram, onların
günahlarını bağışla. Əgər belə etməsən, adımı yazdığın
kitabdan sil». 33 Rəbb Musaya dedi: «Mənə qarşı kim
günah işlədibsə, onun adını kitabımdan siləcəyəm. 34
Lakin indi get, xalqı sənə dediyim yerə apar. Budur,
Mələyim sənin qarşında gedəcək. Ancaq cəza günü
gələndə onlara günahlarına görə cəza verəcəyəm». 35
Rəbb Harunun düzəltdiyi danaya və gördükləri işə görə
İsrail xalqını bəlaya saldı.

33 Rəbb Musaya dedi: «Sən və Misir torpağından
çıxardığın xalq bu yeri tərk edin; İbrahimə, İshaqa və
Yaquba and edərək “Sənin nəslinə onu verəcəyəm”
dediyim torpağa, 2 qarşında bir mələk göndərib
Kənanlıları, Emorluları, Xetliləri, Perizliləri, Xivliləri və
Yevusluları oradan qovacağım 3 süd və bal axan torpağa
gedin. Siz dikbaş xalqsınız, buna görə Mən aranızda

getməyəcəyəm, yoxsa yolda sizi məhv edərəm». **4** Xalq
bu bəd xəbəri eşidəndə yas tutdu. Heç kəs bəzək taxmadı.
5 Rəbb Musaya demişdi: «İsrail övladlarına belə söylə:
“Siz dikbaş xalqsınız, Mən aranızdan bir anlıq getsəydim,
sizi məhv edərdim. İndi isə bəzəklərinizi çıxarın, Mən də
bilim ki, sizinlə nə edəcəyəm”». **6** Beləcə Xorev dağının
ətəyində İsrail övladları bəzəklərini soyundular. **7** Musa
çadırı götürüb onu düşərgədən kənarda – uzaqda qurardı.
Onu Hüzur çadırı adlandırdı. Rəblə məsləhətləşən hər
kəs düşərgədən kənardakı Hüzur çadırına gedərdi. **8**
Musa çadıra tərəf çıxdığı vaxt bütün xalq durardı. Hər
kəs çadırının girişində gözləyib, Musa çadıra girənə
qədər ardınca baxardı. **9** Musa Hüzur çadırına girəndə
bulud dirəyi düşüb çadırın girişində durardı; Rəbb Musa
ilə danışardı. **10** Bütün xalq Hüzur çadırının girişində
duran bulud dirəyini görər, hamı qalxıb öz çadırının
girişində səcdə qılardı. **11** Rəbb Musa ilə üz-üzə, dostu
ilə söhbət etdiyi kimi danışardı. Sonra Musa düşərgəyə
qayıdardı. Lakin onun gənc köməkçisi Nun oğlu Yeşua
çadırı tərk etməzdi. **12** Musa Rəbbə dedi: «Bax Sən mənə
“bu xalqı çıxart” deyirsən, amma mənimlə birgə kimi
göndərəcəyini mənə bildirmirsən. Halbuki Sən dedin:
“Səni adınla tanıyıram və gözümdə lütf tapmısan”. **13**
Əgər mən, doğrudan da, Sənin gözündə lütf tapmışamsa,
yalvarıram, Öz yolunu mənə agah elə ki, Səni tanıyım
və gözündə lütf tapım. Bax bu camaat Sənin xalqındır».
14 O isə Musaya cavab verdi: «Mənim hüzurum sənlə
gedəcək. Özüm sənə rahatlıq verəcəyəm». **15** Musa Rəbbə
cavab verdi: «Əgər Sənin hüzurun bizimlə getməsə,

bizi buradan göndərmə. **16** Xalqımın mənimlə birlikdə
Sənin gözündə lütf tapması indi nə ilə bilinəcək? Sənin
bizimlə getməyindən deyilmi? Biz yer üzündə olan digər
xalqlardan nə ilə fərqlənək?» **17** Rəbb Musaya cavab
verdi: «Sən Məndən dilədiyin bu şeyi edəcəyəm. Çünki
gözümdə lütf tapdın və səni adınla tanıyıram». **18** Musa
dedi: «İzzətini mənə göstər». **19** Rəbb dedi: «Mən bütün
xeyirxahlığımı Sənin qarşından keçirəcəyəm və Rəbb
olan adımı qarşında bəyan edəcəyəm. Kimə istəsəm, lütf
göstərərəm, kimə istəsəm, rəhm edərəm». **20** Sonra O
davam etdi: «Üzümü isə görə bilməzsən, çünki Məni görən
adam sağ qalmaz». **21** Sonra Rəbb dedi: «Budur, Mənim
yanımda yer var, elə burada, bu qayanın üstündə dur.
22 İzzətim keçəndə səni qayadakı bir yarığa qoyacağam;
Mən keçənə qədər səni əlimlə örtəcəyəm. **23** Sonra əlimi
səndən çəkəcəyəm və sən Məni arxadan görəcəksən,
üzüm isə görünməyəcək».

34 Rəbb Musaya dedi: «Əvvəlki kimi özün üçün iki daş
lövhə yon; qırdığın əvvəlki lövhələrdə yazılan sözləri
yeni lövhələrin üstündə yazacağam. **2** Səhərə hazır
ol və Sina dağına çıx. Dağın zirvəsi üstündə önümdə
dur. **3** Qoy heç kəs sənlə çıxmasın və dağda heç bir
adam görünməsin. Dağın ətəyində nə qoyun-keçi, nə də
mal-qara otlasın». **4** Rəbb ona buyurduğu kimi Musa
əvvəlkilərə bənzər iki daş lövhə yondu və səhər erkən
durub, əlində iki daş lövhə tutaraq Sina dağına çıxdı. **5**
Rəbb buludun içindən enib orada Musa ilə durdu və Rəbb
olan Öz adını bəyan edib **6** Musanın qarşısından keçərək
dedi: «Rəbb Mənəm, rəhmli və lütfkar Rəbb Allaham.

Mən hədsiz səbirli, bol məhəbbətli və sədaqətliyəm,
7 minlərlə nəslinə məhəbbətimi göstərərəm, cəzanı,
qanunsuzluğu və günahı bağışlayaram; lakin cəzasız
qoymaram, ataların cəzasını üçüncü-dördüncü nəslə
qədər nəvə-nəticələrinə verərəm». 8 Musa dərhal yerə
sərilib Rəbbə səcdə qıldı. 9 Sonra Musa dedi: «Ey
Xudavənd, əgər gözündə lütf tapmışamsa, yalvarıram,
Sən, ey Xudavənd, aramızda ol. Biz dikbaş bir xalq
olsaq da, təqsirimizlə günahımızı bağışla və bizə sahib
ol». 10 Rəbb Musaya dedi: «Budur, Mən sənin bütün
xalqınla əhd kəsirəm. Hamının qarşısında elə möcüzələr
edəcəyəm ki, beləsi dünyada heç yerdə, heç bir millət
arasında yaranmamışdı. Sizin ətrafınızdakı bütün xalqlar
görəcəklər ki, Rəbbin işi, Mənim sənin üçün etdiyim
şeylər qorxuncdur. 11 Mənim sizə bu gün verdiyim
əmrə riayət edin. Budur, Mən önünüzdən Emorluları,
Kənanlıları, Xetliləri, Perizliləri, Xivliləri və Yevusluları
qovuram. 12 Özünüzü girdiyiniz torpağın sakinləri ilə
əhd kəsməkdən gözləyin ki, o sizə bir tələ olmasın. 13
Onların qurbangahlarını dağıdın, daş sütunlarını sındırın,
ilahə Aşera bütlərini kəsin. 14 Başqa allahlara səcdə
etməyin, çünki Rəbbin adı qısqancdır, O, həqiqətən,
qısqanc Allahdır. 15 Ona görə də nə o torpağın sakinləri
ilə əhd kəsin, nə də öz allahları ilə xəyanət edib, onlara
qurban kəsən vaxt sizi də dəvət edəndə qurbanlarından
dadın. 16 Onların qızlarını öz oğullarınıza arvad olaraq
almayın ki, onlar öz allahları ilə xəyanət edib sizin
oğullarınıza da o allahlara xəyanət etdirməsinlər. 17
Özünüz üçün tökmə allahlar düzəltməyin. 18 Mayasız

Çörək bayramını qeyd edin. Mən sizə əmr etdiyim kimi
Aviv ayında təyin olunan vaxtı yeddi gün mayasız çörək
yeyin, çünki Aviv ayında Misirdən çıxdınız. **19** Bütün
ilk doğulan oğlanlar və bütün heyvanlarınızın, istər
mal-qaranızın, istərsə də qoyun-keçinizin ilk doğulan
balaları Mənimdir. **20** İlk doğulan eşşək balası əvəzinə
bir qoyun-keçi balası verin. Əgər əvəzini verməsəniz,
boynunu sındırın. Aranızda hər adamın ilk oğlunun
əvəzini ödəyin. Heç kəs önümə əliboş gəlməsin. **21** Altı
gün işlərinizi görün, yeddinci gün isə istirahət edin. Şum
və biçin vaxtı da belə istirahət edin. **22** Buğda biçinin
nübarı ilə Həftələr bayramını qeyd edin. İlin sonunda
isə Yığım bayramını qeyd edin. **23** İldə üç dəfə sizin
bütün kişiləriniz Sahibləri İsrailin Allahı Rəbbin hüzuruna
gəlsinlər. **24** Çünki Mən sizin qarşınızdan millətləri qovub
sərhədlərinizi elə genişləndirəcəyəm ki, siz ildə üç dəfə
öz Allahınız Rəbbin hüzurunda görünmək üçün gələndə
heç kəs sizin torpağınıza tamah salmasın. **25** Mənə
gətirilən qurbanın qanını mayalı çörəklə təqdim etməyin.
Pasxa bayramının qurban əti səhərə qədər qalmasın.
26 Torpağın nübarının ilk hissəsini Allahınız Rəbbin
məbədinə gətirin. Oğlağı anasının südündə bişirməyin».
27 Rəbb Musaya dedi: «Bu sözləri yaz, çünki bu sözlərə
görə Mən sənlə və bütün İsraillə əhd kəsirəm». **28**
Beləliklə, Musa Rəblə qırx gün-qırx gecə qaldı. Bu müddət
ərzində Musa heç nə yemədi, heç nə içmədi. O, lövhələrin
üstündə əhdin sözlərini, On Əmri yazdı. **29** Musa əlində iki
şəhadət lövhəsi tutub Sina dağından enəndə bilmirdi ki,
Rəblə danışdığına görə üzü nur saçır. **30** Harun və bütün

İsrail övladları Musanın üzünü nur saçan gördülər və
ona yaxınlaşmaqdan qorxdular. 31 Musa onları çağıranda
Harunla bütün icma başçıları ona yaxınlaşdı və Musa
onlarla söhbət etdi. 32 Sonra bütün İsrail övladları ona
yaxınlaşdı. Musa Rəbbin Sina dağında ona nəql etdiyi
bütün işləri onlara əmr etdi. 33 Musa söhbəti bitirəndə
üzünə bir niqab çəkdi. 34 Musa Rəbbin hüzuruna Onunla
danışmaq üçün gedəndə niqabı çıxarar və çıxanadək
niqabsız olardı. Çıxanda ona nə əmr olunduğunu İsrail
övladlarına nəql edirdi. 35 İsrail övladları isə Musanın
üzünün nur saçdığını görərdilər. Sonra Musa içəri girib
Rəblə danışana qədər yenə də niqabı üzünə çəkərdi.

35 Musa İsrail övladlarının bütün icmasını toplayıb
onlara dedi: «Rəbb sizə bu şeylərə əməl etməyi əmr
etdi. 2 Altı gün işlərinizi görün, yeddinci gün isə sizin
Rəbb üçün müqəddəs Şənbəniz, istirahət gününüzdür.
O gün iş görən hər kəs öldürülsün. 3 Şənbə günü
yaşadığınız heç bir yerdə od yandırmayın». 4 Musa bütün
İsrail övladlarının icmasına dedi: «Rəbbin əmr etdiyi
iş budur: 5 öz aranızdan Rəbbə bir ianə toplayın. Qoy
könlü istəyən hər kəs Rəbbə belə ianə gətirsin: qızıl,
gümüş, tunc, 6 bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplik,
incə kətan, keçi yunu, 7 qırmızı boyanmış qoç dəriləri,
suiti dəriləri, əbrişim ağacı, 8 çıraq üçün zeytun yağı,
məsh yağı və ətirli buxur üçün ətriyyatlar, 9 efodla
döşlüyün üstünə taxılan damarlı əqiq və sağanaq daşları.
10 Aranızdakı ürəyi hikmətlə dolu hər adam gəlib Rəbbin
əmr etdiyi hər şeyi düzəltsin: 11 müqəddəs məskəni, onun
çadırını, örtüyünü, bəndlərini, çərçivələrini, şüvüllərini,

dirəklərini və altlıqlarını; **12** sandığı və onun şüvüllərini;
kəffarə qapağını, arakəsmə pərdəsini; **13** masanı, onun
şüvüllərini və bütün ləvazimatını; təqdis çörəklərini; **14**
işıq verən çıraqdanı, onun ləvazimatını, çıraqlarını və
işıq yağını; **15** buxur qurbangahını və şüvüllərini; məsh
yağını, ətirli buxuru; məskənin girişi üçün arakəsməni;
16 yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahı, onun
üçün tunc şəbəkəni, şüvüllərini və bütün avadanlığını;
ləyəni və onun altlığını; **17** həyətin pərdələrini, dirəklərini
və altlıqlarını; həyətin darvazası üçün arakəsməni; **18**
məskənin payalarını; həyətin payalarını; onların iplərini;
19 müqəddəs yerdə xidmət üçün toxunmuş geyimləri:
kahin Harunun müqəddəs geyimlərini və oğullarının
kahinlik etmək üçün geyimlərini». **20** İsrail övladlarının
bütün icması Musanın yanından çıxdı. **21** Ürəyinə toxunan
və könlü istəyən hər adam gəlib Hüzur çadırı, onun inşası
və müqəddəs geyimlər üçün Rəbbə ianə gətirdi. **22** Kişilər
və qadınlar – könlü istəyənlərin hamısı bəzəkli sancaqlar,
sırğalar, üzüklər, bilərziklər kimi bütün qızıl əşyalarını
gətirdilər. Hər kəs qızılı yellətmə təqdimi kimi Rəbbə
təqdim etdi. **23** Kimdə bənövşəyi, tünd qırmızı və al
rəngli iplik, incə kətan, keçi yunu, qırmızı boyanmış qoç
dəriləri və suiti dəriləri var idisə, bunları təqdim etdi. **24**
Gümüş və tunc gətirən hər kəs də onu Rəbbə ianə olaraq
təqdim etdi. Kimdə əbrişim ağacı var idisə, onu bütün
inşa işi üçün təqdim etdi. **25** Ürəyi hikmətlə dolu bütün
qadınlar öz əlləri ilə əyirdiyi bənövşəyi, tünd qırmızı
və al rəngli iplik və incə kətan ipliyi təqdim etdilər; **26**
bu işi ürəkdən görmək istəyən bacarıqlı qadınlar keçi

yunu əyirdilər. 27 Xalqın başçıları bunları təqdim etdilər:
efodla döşlüyün üstünə taxılan damarlı əqiq və sağanaq
daşlarını, 28 çıraq, məsh yağı, ətirli buxur üçün ətriyyatı
və zeytun yağını. 29 İsrail övladlarından hər kişi, hər qadın
Rəbbin Musa vasitəsilə yerinə yetirmək üçün verdiyi əmrə
əsasən Rəbbə könüllü təqdimlər gətirdilər. 30 Musa İsrail
övladlarına dedi: «Baxın Rəbb Yəhuda qəbiləsindən Xur
oğlu Uri oğlu Besaleli adı ilə çağırıb 31 Allahın Ruhu ilə
hikmət, dərrakə, bilik və hər cür məharətlə doldurmuşdur
ki, 32 o, qızılla, gümüşlə, tuncla işləməyi bacarsın, 33
daş-qaş yonsun, ağac oysun, hər cür məharətlə bacarıq
göstərə bilsin. 34 Rəbb onun və Dan qəbiləsindən olan
Axisamak oğlu Oholiavın ürəklərinə başqalarını öyrətmək
bacarığını qoymuş, 35 ürəklərini hikmətlə doldurmuşdur
ki, oymaçılıq, naxışçılıq, bənövşəyi, tünd qırmızı və al
rəngli iplikdə və incə kətanda naxış tikməsi, toxuculuq –
hər cür sənəti bacara bilsinlər.

36 Besalel, Oholiav və bütün ürəkləri hikmətlə dolu,
Rəbbin onlara bu işi bacarmaq üçün hikmət və dərrakə
verdiyi adamlar Rəbbin etdiyi hər şeyə görə müqəddəs
yerin inşa işini görsünlər». 2 Musa Besaleli, Oholiavı və
bütün ürəkləri hikmətlə dolu – Rəbbin onların ürəklərinə
hikmət qoyduğu adamları, bu işi ürəkdən görmək
istəyənlərin hamısını çağırdı. 3 Onlar müqəddəs yerin
inşa işini görmək üçün İsrail övladlarının gətirdiyi bütün
ianələri Musanın yanından götürdülər. İsrail övladları
hər səhər könüllü təqdimlər gətirməyə davam edirdilər.
4 Onda müqəddəs yerin inşası ilə məşğul olan hikmətli
sənətkarlar hər işlərindən ayrılaraq 5 Musanın yanına

gəlib dedilər: «Xalq Rəbbin əmr etdiyi inşa işi üçün
lazım olandan çox şey gətirir». **6** Musa əmr verdi və
düşərgədə elan etdirdi ki, nə kişi, nə də qadın müqəddəs
yer üçün daha ianə gətirməsin. Beləcə xalq bir daha ianə
gətirmədi. **7** Çünki bütün işi görmək üçün xammal lazımi
miqdardan artıq idi. **8** İşi görmək üçün ürəkləri hikmətlə
dolu bütün adamlar müqəddəs məskəni on pərdədən
düzəltdilər. Pərdələri nəfis toxunmuş incə kətandan
bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən, üstünü isə
keruvlar şəklində naxışla düzəltdilər. **9** Hər pərdənin
uzunluğu iyirmi səkkiz qulac, eni isə dörd qulac idi. Bütün
pərdələr eyni ölçüdə idi. **10** Pərdənin beşini də bir-birinə
birləşdirdilər. Digər beşini də bir-birinə birləşdirdilər. **11**
Bir birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarında bənövşəyi
ilgəklər düzəltdilər; o biri birləşmənin qıraq pərdəsinin
kənarında da eyni şəkildə ilgəklər düzəltdilər. **12** Bir
pərdəyə əlli ilgək, o biri birləşmədəki pərdənin kənarında
da onlara uyğun gələn əlli ilgək düzəltdilər. **13** Qızıldan
əlli bənd düzəltdilər. Bəndlərlə pərdələri bərkitdilər və
çadırı birləşdirdilər. Beləliklə, müqəddəs məskən bütöv
oldu. **14** Məskəni örtən çadır üçün keçi yunundan on bir
ədəd pərdə düzəltdilər. **15** Hər pərdənin uzunluğu otuz
qulac, eni isə dörd qulac idi. On bir pərdə bir ölçüdə idi.
16 Beş pərdəni ayrıca, altı pərdəni də ayrıca bitişdirdilər.
17 Bir birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarındakı kimi
o biri birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarında da əlli
ilgək düzəltdilər. **18** Çadırı birləşdirib bütöv etmək üçün
tuncdan əlli bənd düzəltdilər. **19** Çadır üçün qırmızı
boyanmış qoç dərilərindən bir pərdə və onun üstündə

suiti dərilərindən bir pərdə düzəltdilər. **20** Müqəddəs
məskən üçün əbrişim ağacından dik duran çərçivələr
düzəltdilər. **21** Hər çərçivənin uzunluğu on qulac, eni isə
qulac yarım idi. **22** Hər çərçivənin üstündə iki bir-birinə
bağlanan zivana var idi; məskənin bütün çərçivələrini
belə düzəltdilər. **23** Məskənin cənub tərəfi üçün iyirmi
çərçivə düzəltdilər. **24** Onların altına qoyulmaq üçün hər
çərçivənin altındakı iki zivana üçün iki altlıq düzəltdilər;
beləcə qırx gümüş altlıq düzəldildi. **25** Məskənin şimal
tərəfi üçün də iyirmi çərçivə düzəltdilər. **26** Hər çərçivənin
altında iki altlıq olmaqla qırx gümüş altlıq düzəltdilər. **27**
Məskənin qərbə doğru arxası üçün altı çərçivə düzəltdilər.
28 Məskənin arxa küncləri üçün isə iki çərçivə düzəltdilər;
29 bunlar aşağıda birləşib yuxarıda bir halqaya taxıldı;
hər iki künc üçün o cür iki çərçivə düzəltdilər. **30** Bu
səkkiz çərçivə üçün on altı gümüş altlıq, hər çərçivənin
altında iki altlıq düzəldildi. **31** Əbrişim ağacından şüvüllər
düzəltdilər: məskənin hər iki tərəfdəki çərçivələri üçün
beş şüvül, **32** məskənin qərbə doğru arxa çərçivələri üçün
də beş şüvül düzəldildi. **33** Çərçivələrin ortasında bir
ucdan o biri uca qədər uzanan orta şüvül düzəltdilər. **34**
Çərçivələri qızılla örtdülər; şüvüllərin keçdiyi halqaları
qızıldan düzəltdilər; şüvülləri də qızılla örtdülər. **35**
Pərdəni bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis
toxunmuş incə kətandan, üstünü isə keruvlar şəklində
naxışla düzəltdilər. **36** Onun üçün əbrişim ağacından
dörd dirək düzəltdilər və onları qızılla örtdülər, üstündə
qızıl qarmaqları qoydular; onlar üçün dörd gümüş altlıq
tökdülər. **37** Çadırın girişi üçün arakəsməni bənövşəyi,

tünd qırmızı və al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə
kətandan naxış tikməsi ilə düzəltdilər. 38 Onun beş dirək
və qarmaqlarını da düzəltdilər. Yuxarılarını və bəndlərini
qızılla örtdülər; beş altlığı isə tuncdan düzəltdilər.

37 Besalel əbrişim ağacından sandıq düzəltdi. Sandığın
uzunluğu iki qulac yarım, eni qulac yarım və hündürlüyü
qulac yarım idi. 2 Onu içəridən və bayırdan xalis qızılla
örtdü, ətrafına isə qızıl zolaq qoydu. 3 Onun dörd ayağı
üçün dörd tökmə qızıl halqa, iki halqanı bir yanı, qalan
iki halqanı isə o biri yanı üçün düzəltdi. 4 Əbrişim
ağacından şüvüllər düzəldib üzərini qızılla örtdü. 5
Sandığı daşımaq üçün şüvülləri sandığın yanlarındakı
halqalara keçirtdi. 6 Xalis qızıldan kəffarə qapağını
düzəltdi. Uzunluğu iki qulac yarım, eni isə qulac yarım
idi. 7 Kəffarə qapağının hər iki ucu üçün yastılanmış
qızıldan iki keruv düzəltdi. 8 Bir keruv qapağın bir
ucunda, o birisi isə o biri ucunda olaraq qapağın iki
ucunda olan keruvlar onunla bir hissədən idi. 9 Keruvlar
yuxarıya açılmış qanadları ilə kəffarə qapağını örtdülər.
Keruvların üzləri bir-birinə qarşı qapağa doğru idi. 10
Əbrişim ağacından masa düzəltdi; uzunluğu iki qulac, eni
bir qulac, hündürlüyü isə qulac yarım idi. 11 Onu xalis
qızılla örtdü. Ətrafına qızıl zolaq qoydu. 12 Ətrafında
eni bir ovuc olan yan lövhələr düzəltdi. Yan lövhələrin
ətrafına da qızıl zolaq qoydu. 13 Masa üçün dörd qızıl
halqa tökdü, halqaları onun dörd küncünə, dörd ayağına
bərkitdi. 14 Halqalar yan lövhələrə yaxın olaraq masanı
aparan şüvüllərin keçdiyi yerlər idi. 15 Masanı aparmaq
üçün şüvülləri əbrişim ağacından düzəltdi və onları

qızılla örtdü. **16** Masanın ləvazimatını – xalis qızıldan
siniləri və nimçələri, piyalələri və içmə təqdimlərini
tökmək üçün dolçaları düzəltdi. **17** Xalis qızıldan bir
çıraqdan düzəltdi. Bu çıraqdan yastılanmış qızıldan idi;
altlığı, gövdəsi, kasacıqları, qönçələri və gülləri onunla
bir hissədən ibarət idi. **18** Çıraqdanın yanlarından altı
budaq – bir yanından üç budaq, o biri yanından da üç
budaq çıxdı. **19** Hər bir budağında badam çiçəyinə bənzər
üç kasacıq, qönçə və gül var idi. **20** Çıraqdanın gövdəsində
isə badam çiçəyinə bənzər dörd kasacıq, qönçə və gül
var idi. **21** Çıraqdanın gövdəsindən çıxan altı budağın
bir cütünün altında bir qönçə, o biri cütünün altında bir
qönçə, o birinin də altında bir qönçə var idi. **22** Qönçələr
və budaqlar onunla bir hissədən idi; hamısı eyni hissədən,
yastılanmış xalis qızıldan idi. **23** Onun üçün yeddi çıraq
düzəltdi. Maşaları və xəkəndazları da xalis qızıldan idi. **24**
Çıraqdanı və onun bütün avadanlığını bir talant xalis
qızıldan düzəltdi. **25** Əbrişim ağacından buxur yandırmaq
üçün qurbangah düzəltdi; uzunluğu bir qulac, eni də bir
qulac, hündürlüyü isə iki qulac idi. Buynuzları onunla bir
hissədən idi. **26** Onun üzərini, hər yanını və buynuzlarını
xalis qızılla örtdü, ətrafına qızıl zolaq qoydu. **27** Onun
üçün iki qızıl halqa düzəltdi; qarşı-qarşıya olan iki yanda,
zolağın altında düzəltdi. Bu onu aparan şüvüllərin keçdiyi
yerlər idi. **28** Şüvülləri əbrişim ağacından düzəltdi və
onları qızılla örtdü. **29** Ətriyyatçının işi olan Müqəddəs
məsh yağını və təmiz ətirli buxuru da hazırladı.

38 Yandırma qurbanı üçün qurulan qurbangahı əbrişim
ağacından düzəltdi. Dördbucaq şəklində olub uzunluğu

beş qulac, eni də beş qulac, hündürlüyü isə üç qulac
idi. **2** Qurbangahın dörd küncündə onunla bir hissədən
olan dörd buynuz düzəltdi. Qurbangahın üstünü tuncla
örtdü. **3** Qurbangahın bütün avadanlığını – kül qablarını,
kürəkləri, ləyənləri, çəngəlləri və xəkəndazları – hər şeyi
tuncdan düzəltdi. **4** Qurbangah üçün kənarından aşağıya
onun yarısına qədər yetişəcək torlu şəbəkəni tuncdan
düzəltdi. **5** Tunc şəbəkənin dörd bucağında şüvüllərin
keçdiyi dörd halqanı tökdü. **6** Əbrişim ağacından şüvüllər
düzəldib üstünü tuncla örtdü. **7** Qurbangahı aparmaq
üçün şüvülləri onun hər iki yanındakı halqalara taxdı.
Qurbangahın içi boş və taxtadan idi. **8** Tunc ləyəni və
onun tunc altlığını Hüzur çadırının girişində xidmət
edən qadınların güzgülərindən düzəltdi. **9** Müqəddəs
məskənin həyətini düzəltdi. Həyətin cənub tərəfində
uzunluğu yüz qulac olan pərdələr nəfis toxunmuş incə
kətandan idi. **10** Onların iyirmi dirəyi və iyirmi altlığı
tuncdan, dirəklərin qarmaqları və bəndləri isə gümüşdən
idi. **11** Şimal tərəfində də uzunluğu yüz qulac pərdə idi;
onların iyirmi dirəyi və iyirmi altlığı tuncdan, dirəklərin
qarmaqları və bəndləri isə gümüşdən idi. **12** Qərb tərəfində
uzunluğu əlli qulac pərdələr idi. Onların on dirəyi və
on altlığı var idi. Dirəklərin qarmaqları və bəndləri isə
gümüşdən idi. **13** Şərq tərəfində də həyətin eni əlli qulac
idi. **14** Darvazanın bir tərəfində üç dirəyi və üç altlığı
olan uzunluğu on beş qulac pərdələr var idi. **15** Həyətin
darvazasının o biri tərəfində də üç dirəyi və üç altlığı
olan uzunluğu on beş qulac pərdələr var idi. **16** Həyətin
bütün ətraf pərdələri nəfis toxunmuş incə kətandan,

17 dirəklərin altlıqları tuncdan, dirəklərin qarmaqları
və bəndləri gümüşdən, başlıqların örtüyü də gümüşdən
idi; həyətin bütün dirəkləri gümüşlə bəndləndi. **18**
Həyətin darvazasının naxış tikməli arakəsməsi bənövşəyi,
tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə
kətandan idi; uzunluğu iyirmi qulac, hündürlüyü isə
həyətin pərdələri kimi beş qulac idi. **19** Onun dörd dirəyi,
dörd tunc altlığı, gümüş qarmaqları, başlıqlarının gümüş
örtüyü və bəndləri var idi. **20** Məskənin və həyətin bütün
ətraf payaları tuncdan idi. **21** Musanın əmri ilə kahin
Harunun oğlu İtamarın başçılığı ilə Levililərin xidmət
göstərib apardığı məkanın – Şəhadət məskəninin hesabatı
budur. **22** Yəhuda qəbiləsindən Xur oğlu Uri oğlu Besalel
Rəbbin Musaya əmr etdiyi hər şeyi düzəltdi. **23** Onunla
çalışan Dan qəbiləsindən olan Axisamak oğlu Oholiav
oymaçılıq, naxışçılıq, bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli
iplikdə və incə kətanda naxış tikməsi işini bacarırdı.
24 Müqəddəs yerin bütün inşası üçün işlənən qızılın,
ianə verilən qızılın ümumi çəkisi Müqəddəs yerdəki
şekelə görə iyirmi doqquz talant yeddi yüz otuz şekel
idi. **25** Siyahıya alınan icmanın verdiyi gümüşün çəkisi
Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz talant və min yeddi
yüz yetmiş beş şekel idi. **26** Bu, sayılmış adamlara daxil
olan hər kəs, iyirmi yaşında və ondan yuxarı olan altı
yüz üç min beş yüz əlli kişi üçün adambaşı bir beqa,
yəni Müqəddəs yerdəki şekelə görə yarım şekel idi. **27**
Müqəddəs yerin altlıqlarını və pərdələrin altlıqlarını
tökmək işinə yüz talant gümüş yüz altlıq üçün yüz
talant, yəni hər altlıq üçün bir talant gümüş işləndi.

28 Min yeddi yüz yetmiş beş şekel gümüş isə dirəklər
üçün qarmaqlar düzəltmək, başlıqlarını örtmək və onları
bəndləmək üçün işləndi. **29** İanə verilən tuncun çəkisi
yetmiş talant və iki min dörd yüz şekel idi. **30** Ondan
Hüzur çadırı girişinin altlıqları, tunc qurbangah, oradakı
tunc şəbəkəni, qurbangahın bütün avadanlığı, **31** həyətin
ətraf altlıqları, həyətin darvazasının altlıqları, məskənin
bütün payaları və həyətin bütün ətraf payaları düzəldildi.

39 Rəbb Musaya əmr etdiyi kimi bənövşəyi, tünd qırmızı
və al rəngli iplikdən Müqəddəs yerdə xidmət üçün
toxunmuş geyimlərini və Harunun müqəddəs geyimlərini
hazırladılar. **2** Efodu qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı,
al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan
hazırladılar. **3** Qızıl lövhələri döyüb onlardan saplar
kəsdilər və onlarla bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli
iplik və nəfis toxunmuş kətanın arasına naxışlar tikdilər.
4 Hər iki ucunu bir-birinə bağlayan çiyinlik düzəltdilər ki,
o bərkidilsin. **5** Efodun üstündəki kəmər eyni hissədən
idi. O da qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli
iplik və nəfis toxunmuş incə kətandan idi. Rəbbin
Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **6** Hörmə qızıl sağanaqlara
salınıb üstündə möhür oyması kimi İsrailin oğullarının
adları həkk olunmuş damarlı əqiq daşlarını **7** efodun
çiyinliklərinə taxdılar. Bunlar İsrailin oğullarının xatirə
daşlarıdır. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **8** Döşlüyü
də efod kimi naxışlı qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı,
al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan
düzəltdilər. **9** Döşlük ikiqat, dördbucaq şəklində olub
uzunluğu bir qarış, eni də bir qarış düzəldildi. **10** Üstünə

dörd sıra daş taxdılar. Birinci sıra yaqut, topaz, zümrüd;
11 ikinci sıra firuzə, göy yaqut və almaz; **12** üçüncü sıra
sirkon, əqiq və ametist; **13** dördüncü sıra sarı yaqut,
damarlı əqiq və yəşəm daşı idi. Bu daşlar hörmə qızıl
sağanaqlara salındı. **14** Daşlar İsrailin oğullarının adlarına
görə on iki dənə idi; hər daş on iki qəbilədən birinin
adının oyma möhürü idi. **15** Döşlük üçün xalis qızıldan
ipəbənzər burma zəncirlər qayırdılar. **16** İki hörmə
qızıl sağanaq və iki qızıl halqa düzəltdilər. Halqaları
döşlüyün iki ucuna taxdılar. **17** İki qızıl ipi döşlüyün
uclarındakı iki halqaya taxdılar. **18** İplərin o biri uclarını
iki hörmə sağanağa taxıb efodun çiyinliklərinin qabaq
tərəfinə bağladılar. **19** Yenə də iki qızıl halqa düzəldib
onları döşlüyün iki ucuna, onun efodla yanaşı iç qatına
taxdılar. **20** Digər iki qızıl halqa düzəltdilər və onu
efodun çiyinliklərinin qabaq tərəfinə, aşağıya, efodun
kəməri ilə birləşmələrin üzərinə bərkitdilər. **21** Döşlüyü
halqaları ilə efodun halqalarına bənövşəyi qaytanla
bağlayıb efodun kəmərinin üzərinə bərkitdilər ki, döşlük
efoddan sallanmasın. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi
oldu. **22** Efodun cübbəsini büsbütün toxunma bənövşəyi
iplikdən tikdilər. **23** Onun ortasında baş keçirmək üçün
yer tikdilər. Onun kənarında cırılmamaq üçün yaxa
toxudular. **24** Cübbənin ətəyinin ətrafına nəfis toxunmuş
bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən narlar
düzdülər. **25** Xalis qızıl zınqırovlar düzəldib, cübbənin
ətəyi boyunca narların arasına tikdilər. **26** Beləcə xidmət
cübbəsinin ətəyi boyunca ətrafında zınqırov və nar sıra ilə
düzüldü. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **27** Harun

və oğulları üçün toxunma incə kətan xirqələri, **28** nəfis
toxunmuş incə kətandan çalma, incə kətan papaqları,
əyirmə incə kətan alt paltarı, **29** nəfis toxunmuş incə kətan
və bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən naxış
tikməli qurşağı tikdilər. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi
oldu. **30** Xalis qızıldan müqəddəslik tacı olan lövhəciyi
düzəltdilər və onun üzərinə möhür oyması olaraq «Rəbbə
həsr edilmiş» yazısını yazdılar. **31** Onu çalmanın üstünə
qoymaq üçün bənövşəyi qaytan tikdilər. Rəbbin Musaya
əmr etdiyi kimi oldu. **32** Beləliklə, müqəddəs məskən,
yəni Hüzur çadırı üçün bütün işlər tamamlandı. Rəbb
Musaya necə əmr etmişdisə, İsrail övladları da bu işi eləcə
tamamladılar. **33** Müqəddəs məskəni Musanın qarşısına
gətirdilər. Çadırını və onun avadanlığını, bəndlərini,
çərçivələrini, şüvüllərini, dirəklərini, altlıqlarını, **34**
qırmızı boyanmış qoç dərilərindən örtüyü, suiti dərilərdən
düzəldilmiş örtüyü, arakəsmə pərdəsini, **35** Şəhadət
sandığını və onun şüvüllərini, kəffarə qapağını, **36**
masanı və onun ləvazimatını; təqdis çörəklərini, **37**
xalis qızıldan çıraqdanı, onun düzülmüş çıraqlarını və
işıq yağını, **38** qızıl qurbangahını, məsh yağını, ətirli
buxuru, çadırın giriş arakəsməsini, **39** tunc qurbangahını,
onun üçün tunc şəbəkəni, onun şüvüllərini və bütün
avadanlığını, ləyəni və onun altlığını, **40** həyətin
pərdələrini, dirəklərini və altlıqlarını, həyətin darvazası
üçün arakəsməni, onun iplərini və payalarını – Hüzur
çadırı və məskənin ibadəti üçün bütün əşyaları, **41**
müqəddəs yerdə xidmət üçün toxunmuş geyimləri –
kahin Harunun müqəddəs geyimlərini və oğullarının

kahinlik etmək üçün geyimlərini – hər şeyi ona gətirdilər.
42 Rəbb Musaya necə əmr etmişdisə, İsrail övladları da bu
işi eləcə tamamladılar. **43** Musa bütün işləri nəzərdən
keçirib gördü ki, onlar bu işə Rəbbin əmr etdiyi kimi əməl
ediblər. Musa onlara xeyir-dua verdi.

40 Rəbb Musaya dedi: **2** «Birinci ayın birinci günü
müqəddəs məskəni, yəni Hüzur çadırını qur. **3** Şəhadət
sandığını oraya qoy və pərdə ilə qabağını kəs. **4** Sonra
masanı gətir, üstünə əşyaları düz. Çıraqdanı gətir, çıraqları
da quraşdır. **5** Buxur üçün qızıl qurbangahı Şəhadət
sandığının qabağına qoy. Məskənin giriş arakəsməsini də
qur. **6** Yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahı
məskənin – Hüzur çadırının girişinin qarşısında yerləşdir.
7 Ləyəni Hüzur çadırı ilə qurbangahın arasına qoy, içinə
su tök. **8** Ətrafında həyət qur və həyətin darvazasının
arakəsməsini as. **9** Sonra məsh yağını götürüb məskəni
və içindəki hər şeyi məsh et. Beləliklə, onu və bütün
avadanlığını təqdis et ki, müqəddəs olsun. **10** Yandırma
qurbanlar üçün qurulan qurbangahı, onun avadanlığını
məsh edib qurbangahı təqdis et ki, o ən müqəddəs olsun.
11 Ləyənlə altlığını məsh edib təqdis et. **12** Harunla
oğullarını Hüzur çadırının girişinə gətirib onları su ilə
yuyundur. **13** Haruna müqəddəs geyimlər geyindir. Onu
məsh edib təqdis et ki, Mənə kahinlik etsin. **14** Sonra
Harunun oğullarını təqdim et və onlara xirqələr geyindir.
15 Atalarını məsh etdiyin kimi onları da məsh et ki, Mənə
kahinlik etsinlər. Onlar nəsildən-nəslə əbədi kahinlik
üçün məsh olunacaqlar». **16** Rəbb Musaya necə əmr
etmişdisə, o da bu cür etdi. **17** İsrail övladlarının Misirdən

çıxdığı vaxtın ikinci ilində, birinci ayın birinci günündə
məskən quruldu. 18 Musa çadırı qurdu: altlıqlarını qoydu,
taxtalarını bərkitdi, şüvüllərini qurdu və dirəklərini
dikəltdi. 19 Məskənin üzərinə çadır saldı, onun üstünə
də çadırın örtüyünü qoydu. Rəbbin Musaya əmr etdiyi
kimi oldu. 20 Bundan sonra o, şəhadət lövhələrini
götürüb sandığın içinə qoydu. Şüvülləri sandığa taxdı,
kəffarə qapağını da sandığın üstünə qoydu. 21 Sandığı
məskənin içinə gətirdi və arakəsmə pərdəsini qurub
Şəhadət sandığının qabağını kəsdi. Rəbbin Musaya əmr
etdiyi kimi oldu. 22 Masanı Hüzur çadırının içində,
şimal tərəfində, pərdənin bayır tərəfindən yerləşdirdi.
23 Onun üstünə Rəbbin hüzurunda çörək düzdü. Rəbbin
Musaya əmr etdiyi kimi oldu. 24 Çıraqdanı isə Hüzur
çadırının içində, masanın qarşısında, məskənin cənub
tərəfində yerləşdirdi. 25 Çıraqlarını da Rəbbin hüzurunda
quraşdırdı. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. 26
Qızıl qurbangahı da Hüzur çadırının içində, pərdənin
önündə yerləşdirdi; 27 onun üstündə ətirli buxur yandırdı.
Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. 28 Məskənin
girişində arakəsməni qurdu. 29 Yandırma qurbanları
üçün qurulan qurbangahı məskənin, Hüzur çadırının
girişində yerləşdirdi; onun üstündə yandırma qurbanını
və taxıl təqdimini gətirdi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi
kimi oldu. 30 Ləyəni Hüzur çadırı ilə qurbangah arasında
yerləşdirib içinə yuyunmaq üçün su tökdü. 31 Musa,
Harun və oğulları orada əl-ayaqlarını yuyardılar. 32 Onlar
Hüzur çadırına girdikləri və qurbangaha yaxınlaşdıqları
zaman yuyunardılar. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi

oldu. **33** Məskənlə qurbangahın ətrafında həyəti qurdu və
həyət darvazasının arakəsməsini asdı. Beləliklə, Musa
işləri bitirdi. **34** O vaxt bulud Hüzur çadırını bürüdü və
Rəbbin izzəti məskəni doldurdu. **35** Musa Hüzur çadırına
girə bilmədi, çünki bulud onun üstündə yerləşmişdi və
Rəbbin izzəti məskəni doldurmuşdu. **36** İsrail övladlarının
bütün səfəri boyu bulud məskənin üstündən qalxanda
yola düşərdilər; **37** bulud qalxmayanda isə, qalxdığı günə
qədər yola düşməzdilər. **38** Səfərləri boyu bütün İsrail
xalqının gözləri önündə gündüz Rəbbin buludu məskənin
üzərində, gecələr isə od buludun içində idi.

Levililər

1 Rəbb Musanı Hüzur çadırından çağırıb belə dedi: **2**
«İsrail övladlarına bəyan et və de: “Sizdən bir nəfər öz
heyvanlarından Rəbbə qurban gətirəndə qoy qurbanlığı
mal-qara yaxud qoyun-keçi olsun. **3** Əgər qurbanı bir baş
mal-qaradan ibarət yandırma qurbanıdırsa, bu qüsursuz
erkək heyvan olsun. Bu qurbanın Rəbbin hüzurunda
məqbul olması üçün onu gətirən adam onu Hüzur
çadırının girişinə gətirsin. **4** O adam əlini yandırma
qurbanının başına qoysun ki, qurban özü üçün kəffarə
kimi qəbul olunsun. **5** O, buğanı Rəbbin önündə kəssin.
Harun nəslindən olan kahinlər qanı təqdim edərək Hüzur
çadırının girişi yanındakı qurbangahın hər tərəfinə
səpsinlər. **6** Sonra o adam yandırma qurbanının dərisini
soyub qurbanı parça-parça doğrasın. **7** Kahin Harunun
övladları qurbangahda od qalayıb üstünə odun düzsünlər.
8 Harun nəslindən olan kahinlər buğanın başını və piyini
parça-parça doğranmış hissələrlə birlikdə qurbangahın
odunları ilə qalanan od üstünə düzsünlər. **9** Qurbanın
içalatı və budlarını isə o adam su ilə yusun. Kahin
bunların hamısını qurbangahda tüstülədib yandırsın. Bu,
yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma
təqdimidir. **10** Əgər kiminsə yandırma qurbanı qoyun-
keçidən ibarətdirsə, qoy bu qüsursuz erkək heyvan olsun.
11 Onu qurbangahın şimal tərəfində, Rəbbin önündə
kəssin; Harun nəslindən olan kahinlər isə heyvanın qanını
qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. **12** Sonra o adam
heyvanı parça-parça doğrasın, başını və piyini kəssin;
xidmət edən kahin də qurbanı qurbangahın odunları ilə

qalanan od üstünə düzsün. 13 İçalatı və budları isə o
adam su ilə yusun. Kahin bunların hamısını təqdim edib
qurbangahda tüstülədib yandırsın. Bu, yandırma qurbanı,
Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir. 14 Əgər kiminsə
Rəbbə yandırma qurbanı quşdan ibarətdirsə, qoy qumru
quşlarından yaxud göyərçinlərdən qurban gətirsin. 15
Kahin onu qurbangaha gətirsin, boynunu üzüb başını
qurbangahda tüstülədib yandırsın; qanı isə qurbangahın
yan tərəfindən axıdılsın. 16 Kahin quşun çinədanını
lələkləri ilə çıxarıb qurbangahın şərq tərəfinə, küllüyə
atsın. 17 Sonra o, qanadlarını tutaraq quşu yırtsın, amma
iki yerə bölməsin. Bundan sonra kahin quşu qurbangahda
odunla qalanan od üstündə tüstülədib yandırsın. Bu,
yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma
təqdimidir.

2 Kimsə Rəbbə taxıl təqdimi gətirərsə, təqdimi narın
un olsun, üstünə də zeytun yağı töküb kündür qoysun.
2 Onu Harun nəslindən olan kahinlərə gətirsin. Sonra
isə kahin bir ovuc unla yağ və kündürün hamısını
götürərək qurbangahda xatirə təqdimi kimi tüstülədib
yandırsın. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma
təqdimidir. 3 Taxıl təqdiminin qalan hissəsi isə Harunla
övladlarına məxsus olsun. Bu, Rəbb üçün verilən yandırma
təqdimindən götürüldüyünə görə ən müqəddəsdir. 4
Təndirdə bişirilmiş taxıl təqdimi gətirəndə zeytun yağı
ilə narın undan yoğrulmuş mayasız kökələr və üstünə
zeytun yağı sürtülmüş mayasız qoğallar təqdim et. 5
Əgər təqdimin sacda bişmiş taxıl təqdimidirsə, onu
narın undan, zeytun yağı ilə yoğrulmuş mayasız kökə

kimi bişir. 6 Onu ov və üstünə zeytun yağı tök. Bu,
taxıl təqdimidir. 7 Əgər təqdimin tavada bişən taxıl
təqdimidirsə, onu narın undan zeytun yağı ilə hazırla. 8 Bu
üsullarla hazırlanan taxıl təqdimini Rəbbin yanına gətir
və kahinə təqdim et. O da təqdimini qurbangaha aparsın.
9 Kahin bu təqdimdən xatirə təqdimi kimi pay götürərək
qurbangahda tüstülədib yandırsın. Bu, Rəbbin xoşuna
gələn ətir – yandırma təqdimidir. 10 Taxıl təqdiminin
qalan hissəsi isə Harunla övladlarına məxsus olsun. Bu,
Rəbb üçün verilən yandırma təqdimindən götürüldüyü
üçün ən müqəddəsdir. 11 Rəbbə gətirilən heç bir taxıl
təqdimi mayalı xəmirdən hazırlanmasın. Tərkibində
ya maya ya da bal olan təqdim Rəbb üçün yandırma
təqdimi kimi tüstülədilib yandırılmasın. 12 Bunları ilk
məhsul təqdimləri kimi Rəbbin yanına gətirin. Amma
xoşa gələn ətir kimi qurbangahda təqdim olunmasın. 13
Taxıl təqdimlərinin hər birini duzla, onlardan Allahınla
əhdinin duzunu əsirgəmə. Bütün təqdimlərini duzla. 14
Əgər sən Rəbbə nübarından taxıl təqdimini gətirsən, onda
təzə taxılı odda qovurub yarmasını təqdim et. 15 Onun
üstünə zeytun yağı və kündür qoy. Bu, taxıl təqdimidir.
16 Kahin bir az yarma və zeytun yağı götürərək bütün
kündürlə xatirə təqdimi kimi tüstülədib yandırsın. Bu,
Rəbb üçün verilən yandırma təqdimidir.

3 Əgər kimsə ünsiyyət qurbanı gətirsə və qurbanlıq
heyvan mal-qaradandırsa, qoy o, Rəbbin hüzuruna
qüsursuz erkək və ya dişi heyvan gətirsin. 2 Qoy adam əlini
qurbanlığın başına qoyub Hüzur çadırının girişində kəssin
və Harun nəslindən olan kahinlər qanı qurbangahın hər

tərəfinə səpsinlər. **3** Qoy o adam ünsiyyət qurbanından
bunları Rəbb üçün yandırma təqdimi kimi gətirsin: içalatı
örtən piyi və üstündəki piyi, **4** belindəki hər iki böyrəyi,
üstündəki piyi və qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini –
bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. **5** Bunları Harun
övladları qurbangahda odunlarla qalanan od üstündəki
yandırma qurbanı ilə tüstülədib yandırsınlar. Bu, Rəbbin
xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir. **6** Əgər Rəbbə
təqdim olunan ünsiyyət qurbanı qoyun-keçidəndirsə,
qoy o, qüsursuz erkək və yaxud dişi heyvan gətirsin. **7**
Əgər gətirdiyi qurban bir qoyundursa, qoy onu Rəbbin
önündə belə təqdim etsin: **8** əlini qurbanın başına qoyub
onu Hüzur çadırının qabağında kəssin, Harun övladları
qanı qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. **9** Qoy o adam
ünsiyyət qurbanından bunları Rəbb üçün yandırma
təqdimi kimi gətirsin: onurğayadək kəsdiyi quyruğunu,
içalatı örtən piyi və üstündəki bütün piyi **10** belindəki
hər iki böyrəyini, üstündəki piyi və qaraciyərin quyruğa
bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın.
11 Bunları kahin qurbangahda tüstülədib yandırsın. Bu,
Rəbb üçün yandırma təqdimi olaraq verilən paydır. **12**
Əgər adamın qurbanlığı bir keçidirsə, qoy onu Rəbbin
önündə belə təqdim etsin: **13** əlini heyvanın başına qoyub
onu Hüzur çadırının qabağında kəssin. Harun övladları
onun qanını qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. **14** Qoy o
adam qurbandan bunları Rəbb üçün yandırma təqdimi
kimi gətirsin: içalatı örtən piyi və üstündəki bütün
piyi, **15** belindəki hər iki böyrəyini və üstündəki piyi,
qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri

ilə birgə çıxartsın. 16 Kahin bunları qurbangah üstündə
tüstülədib yandırsın. Bu, yemək – yandırma təqdimi,
xoşa gələn ətirdir. Bütün piy Rəbbə məxsusdur. 17 Bu
bütün yaşadığınız yerlərdə nəsildən-nəslə sizin üçün
əbədi qayda olsun: piyi də, qanı da yeməyin”».

4 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına belə de: “Əgər
kimsə etməməli olduğu halda Rəbbin bütün əmrlərindən
birini bilmədən pozarsa, qoy bunlara əməl etsin. 3
Əgər məsh edilmiş baş kahin günah işlədib xalqı da
borclu etsə, o günaha görə Rəbbə günah qurbanı olaraq
qüsursuz bir buğa təqdim etsin. 4 Buğanı Hüzur çadırının
girişinə, Rəbbin hüzuruna gətirsin və əllərini heyvanın
başına qoyub onu Rəbbin hüzurunda kəssin. 5 Sonra
məsh edilmiş kahin buğanın qanından götürüb Hüzur
çadırına gətirsin. 6 Kahin barmağını qana batıraraq
Rəbbin hüzurunda Müqəddəs yerin pərdəsi qabağında
yeddi dəfə çiləsin. 7 Sonra kahin Hüzur çadırında, Rəbbin
önündə olan ətirli buxur qurbangahının buynuzlarına
o qandan çəksin, buğanın qanının qalan hissəsini isə
Hüzur çadırının girişindəki yandırma qurbanları üçün
qurulan qurbangahın altlığına töksün. 8 Qoy sonra
kahin günah qurbanı olan buğanın piyini bütövlükdə
götürsün. İçalatı örtən piyi və üstündəki bütün piyi, 9
belindəki hər iki böyrəyi və üstündəki piyi, qaraciyərin
quyruğa bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri ilə birgə
çıxartsın. 10 Bunların hamısı ünsiyyət qurbanı olan mal-
qaradan götürüldüyü kimi götürülsün və həmin kahin
onları yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahda
tüstülədib yandırsın. 11 Buğanın dərisini, başından

budlarına qədər bütün ətini – içalatını, bağırsaqlarını, **12**
hər qalan hissəsini düşərgədən kənara çıxarıb kül tökülən
pak bir yerə atsın və orada odunla yandırsın. **13** Əgər
bütün İsrail icması bilmədən günah işlətsə, bu onların
nəzərindən qaçsa və etməməli olduqları halda Rəbbin
bütün əmrlərindən birini pozub təqsirkar olsalar, **14**
işlədikləri günah aşkara çıxanda camaat günah qurbanı
olaraq bir buğa götürüb Hüzur çadırının qabağına gətirsin.
15 İcmanın ağsaqqalları Rəbbin hüzurunda əllərini buğanın
başına qoyub onu kəssinlər. **16** Sonra məsh edilmiş kahin
buğanın qanından götürüb Hüzur çadırına gətirsin. **17**
Kahin barmağını qana batırıb Rəbbin hüzurunda pərdənin
qabağına yeddi dəfə çiləsin. **18** Sonra kahin Hüzur
çadırında Rəbbin önündəki qurbangahın buynuzlarına o
qanı çəksin və buğanın qanının qalan hissəsini isə Hüzur
çadırının girişindəki yandırma qurbanları üçün qurulan
qurbangahın altlığına töksün. **19** Sonra o heyvanın bütün
piyini götürərək qurbangahda tüstülədib yandırsın; **20**
günah qurbanı olan buğaya nə cür etsə, bu buğaya da
eyni cür etsin. Bununla kahin xalq üçün kəffarə etsin
ki, xalq bağışlansın. **21** Sonra kahin buğanı düşərgədən
kənara çıxarıb əvvəlki buğanı yandıran kimi yandırsın.
Bu, camaat üçün verilən günah qurbanıdır. **22** Başçılardan
biri günah işlədərək etməməli olduğu halda Allahı Rəbbin
bütün əmrlərindən birini bilmədən pozub təqsirkar olsa,
23 işlətdiyi günah özünə aşkar olanda qoy qurban olaraq
qüsursuz təkə gətirsin; **24** əlini təkənin başına qoyub onu
Rəbbin hüzurunda – yandırma qurbanlar kəsilən yerdə
onu kəssin. Bu, günah qurbanıdır. **25** Sonra kahin barmağı

ilə günah qurbanının qanından bir az götürüb yandırma
qurbanları üçün qurulan qurbangahın buynuzlarına
çəksin. Qanın qalan hissəsini isə həmin qurbangahın
altlığına töksün. 26 Sonra o heyvanın bütün piyini
ünsiyyət qurbanının piyi kimi qurbangahda tüstülədib
yandırsın. Bununla kahin o adam üçün günahını kəffarə
etsin ki, o bağışlansın. 27 Əgər ölkə xalqından bir nəfər
etməməli olduğu halda Rəbbin əmrlərindən birini pozaraq
bilmədən günah işlədib bu günahda təqsirkar olsa, 28
işlətdiyi günah özünə aşkar olanda qoy o, günahına görə
özü üçün qurban – qüsursuz dişi keçi gətirsin 29 və əlini
günah qurbanının başına qoyub bu qurbanı yandırma
qurbanları kəsilən yerdə kəssin. 30 Sonra kahin barmağı
ilə qurbanın qanından bir az götürüb yandırma qurbanları
üçün qurulan qurbangahın buynuzlarına çəksin; qanın
qalan hissəsini isə qurbangahın altlığına töksün. 31
Sonra heyvanın bütün piyini ünsiyyət qurbanının piyini
çıxardığı kimi çıxarıb onu Rəbbin xoşuna gələn ətir
kimi qurbangahda tüstülədib yandırın. Bununla kahin o
adam üçün kəffarə etsin ki, o bağışlansın. 32 Əgər adam
günah qurbanı olaraq qoyun gətirsə, qoy o, qüsursuz
dişi heyvan gətirsin 33 və əlini günah qurbanının
başına qoysun və onu yandırma qurbanları kəsilən yerdə
kəssin. 34 Sonra kahin öz barmağı ilə günah qurbanının
qanından bir az götürüb yandırma qurbanları üçün
qurulan qurbangahın buynuzlarına çəksin; qanın qalan
hissəsini isə qurbangahın altlığına töksün. 35 Sonra
o adam heyvanın bütün piyini ünsiyyət qurbanı olan
qoyunun piyi kimi çıxarsın və kahin onu qurbangahda

Rəbb üçün verilən yandırma təqdimi üzərində tüstülədib
yandırsın. Bununla kahin o adam üçün işlətdiyi günahı
kəffarə etsin ki, o bağışlansın.
5 Günahın işləndiyini görərək yaxud bilərək şahidi olan
adam and içdiriləndə bu barədə şəhadət etməsə, cəzasını
çəkər. **2** Bilmədən hər hansı murdar bir əşyaya, çöl,
ev ya da qaynaşan heyvanın leşinə toxunan hər kəs
murdar və təqsirkar sayılır. **3** Birini murdarlayan ifrazata,
insandan ifraz olan murdarlığa bilmədən toxunan kəs
– nə cür murdarlıq olursa olsun – onu dərk edəndə
təqsirkar sayılır. **4** Düşünmədən və bilmədən hər hansı
bir ehtiyatsız andla pislik yaxud yaxşılıq etmək üçün and
içən hər kəs bunu biləndə təqsirkar sayılır. **5** Bu adam
bunlardan birinə görə təqsirini biləndə qoy günahını
etiraf etsin **6** və o, günaha görə Rəbbin qarşısında
təqsirini yumaq üçün sürüdən dişi qoyun ya da dişi
keçi götürüb günah qurbanı olaraq gətirsin. Bununla
kahin o adam üçün günahını kəffarə etsin. **7** Lakin əgər
o adamın qoyun-keçi qurbanı kəsməyə gücü çatmırsa,
günahına görə təqsirini yumaq üçün Rəbbə iki qumru
quşu yaxud da iki göyərçin – biri günah qurbanı, digərini
yandırma qurbanı olaraq gətirsin **8** və kahinə versin.
Kahin əvvəl günah qurbanı olan quşu təqdim etsin:
başını bədəndən ayırmadan boynunu üzsün **9** və günah
qurbanının qanından qurbangahın bir tərəfinə çiləsin,
qanın digər hissəsini isə qurbangahın altlığına töksün. Bu,
günah qurbanıdır. **10** İkinci quş da qayda-qanuna uyğun
olaraq yandırma qurbanı kimi təqdim olunsun. Bununla
kahin o adam üçün işlətdiyi günahı kəffarə etsin ki, o

bağışlansın. **11** Əgər o adamın hətta iki qumru quşuna və
yaxud iki göyərçinə gücü çatmırsa, qoy işlətdiyi günah
üçün narın undan efanın onda birini günah qurbanı kimi
təqdim etsin. Lakin qoy onun üstünə nə zeytun yağı,
nə də kündür qoymasın, çünki bu günah qurbanıdır. **12**
Qoy bu adam onu kahinin yanına gətirsin. Kahin ondan
xatirə təqdimi kimi bir ovuc götürüb qurbangahda Rəbb
üçün verilən yandırma təqdimi üzərində tüstülətsin.
Bu, günah qurbanıdır. **13** Bununla kahin o adam üçün
işlətdiyi hər hansı bir günahı kəffarə etsin ki, o adam
bağışlansın. Qalan hissə taxıl təqdimi kimi kahinə məxsus
olsun”». **14** Rəbb Musaya dedi: **15** «Rəbbin müqəddəs
şeylərinə etinasız yanaşıb bilmədən günah edən hər kəs
təqsir qurbanı olaraq sürüdən qüsursuz bir qoç gətirsin.
Bu təqsir qurbanı Müqəddəs yerdəki şekelə münasib
gümüş şekellə qiymətləndirilməlidir. **16** Müqəddəs şeylərə
vurduğu ziyanı da qoy o adam ödəsin və üstünə beşdə
birini əlavə edərək kahinə versin; kahin onun üçün təqsir
qurbanı olan qoçla kəffarə etsin ki, o bağışlansın. **17** Əgər
bir nəfər günah işlədib etməməli olduğu halda Rəbbin
bütün əmrlərindən birini pozarsa və bunu bilmədən
edərsə, təqsirkar sayılıb cəzasını çəkməlidir. **18** Qoy o,
kahinin yanına təqsir qurbanı olaraq sürüdən qüsursuz
və dəyərli bir qoç gətirsin. Bununla kahin onun bilmədən
törətdiyi günahı kəffarə etsin ki, o bağışlansın. **19**
Bu, təqsir qurbanıdır. Həmin adam Rəbbin qarşısında
təqsirkar olmuşdur».

6 Rəbb Musaya dedi: **2** «Əgər bir şəxs günah edib Rəbbə
xəyanət edərsə, özünə əmanət edilən, girov qoyulan yaxud

oğurluq bir şey barəsində başqa bir adamı aldadarsa
ya da ona haqsızlıq edərsə, **3** itmiş bir əşyanı tapıb
yalan söylərsə, yalandan and içərsə, yəni insanların
edə biləcəyi bu günahlardan birini edərsə, **4** o şəxs
günah etmiş olur və təqsirkar sayılır. Oğurladığı ya da
haqsızlıqla ələ keçirdiyi şeyi, özünə əmanət edilən ya da
tapdığı itmiş əşyanı **5** yaxud barəsində yalandan and
içdiyi şeyin üzərinə beşdə birini də əlavə edərək təqsir
qurbanını gətirdiyi gün sahibinə geri qaytarsın. **6** Bu
adam Rəbbin qarşısında təqsirini yumaq üçün kahinin
yanına təqsir qurbanı olaraq sürüdən qüsursuz və dəyərli
bir qoç gətirsin. **7** Bununla kahin günah edən adam üçün
təqsirinə səbəb olduğu hər şeyi Rəbbin önündə kəffarə
etsin ki, o bağışlansın». **8** Rəbb Musaya dedi: **9** «Harunla
oğullarına əmr verib de: "Yandırma qurbanına aid olan
təlimat budur. Yandırma qurbanı bütün gecə səhərə qədər
qurbangahdakı odda qalsın, bu od isə qoy sönmədən
yansın. **10** Qoy kahin kətan paltarını, kətan alt geyimini
əyninə geyib qurbangahda yandırma qurbanını məhv
edən oddan çıxan külü götürüb qurbangahın yanına
qoysun. **11** Sonra kahin geyimini çıxarıb başqa paltar
geyinsin və külü düşərgədən kənara çıxararaq pak bir yerə
töksün. **12** Qoy od qurbangahda yansın və sönməsin. Hər
səhər kahin odunla od qalayıb üstünə yandırma qurbanını
düzsün və ünsiyyət qurbanlarının piyini tüstülədib
yandırsın. **13** Qoy bu od qurbangahda daima yansın və
sönməsin. **14** Taxıl təqdiminə aid olan təlimat budur.
Harun övladları bunu Rəbbin hüzurunda qurbangahın
qabağında təqdim etsinlər. **15** Qoy kahin bir ovuc taxıl

təqdimini, narın un ilə zeytun yağını və üstündəki
kündürün hamısını götürüb qurbangahda tüstülətsin. Bu,
Rəbbin xoşuna gələn ətir – xatirə təqdimidir. **16** Təqdimin
qalan hissəsini Harunla övladları yesin; onu müqəddəs
bir yerdə – Hüzur çadırının həyətində mayasız çörək kimi
yesinlər. **17** Bu, taxıldan maya ilə bişirilməsin. Bunu Mənə
gətirilən yandırma təqdimlərindən kahinlərə düşən pay
kimi verirəm. O, günah qurbanı və təqsir qurbanı kimi ən
müqəddəsdir. **18** Harunun hər kişi övladı nəsildən-nəslə
bunu yesin. Bu, Rəbbə gətirilən yandırma təqdimlərindən
onlara verilən əbədi paydır. Bunlara toxunan hər şey
müqəddəs sayılar”». **19** Rəbb Musaya dedi: **20** «Harunun
məsh olunacağı gün Harunla oğullarının Rəbbə edəcəkləri
təqdim budur: daimi taxıl təqdimi olaraq narın undan
efanın onda birini – yarısı səhər, yarısı isə axşam, **21**
zeytun yağı ilə qarışdırılmış, sacda bişmiş halda gətirsin
və bu taxıl təqdimini parça-parça qırıb təqdim etsin. Bu,
Rəbbin xoşuna gələn ətirdir. **22** Harun nəslindən yerinə
keçən məsh edilmiş kahin onu belə də hazırlasın; bunu
Rəbbə əbədi pay olaraq bütünlüklə tüstülədib yandırsın. **23**
Kahinin gətirdiyi hər taxıl təqdimi bütünlüklə yandırılsın,
o yeyilməməlidir». **24** Rəbb Musaya dedi: **25** «Harunla
oğullarına belə de: “Günah qurbanına aid olan təlimat
budur. Günah qurbanı yandırma qurbanı kəsilən yerdə
– Rəbbin önündə kəsilsin. Bu qurban ən müqəddəsdir.
26 Günah qurbanını təqdim edən kahin onu müqəddəs
bir yerdə – Hüzur çadırının həyətində yesin. **27** Onun
ətinə toxunan hər bir şey müqəddəs sayılar; o qurbandan
bir damla qan geyimlərə sıçrasa, o geyim müqəddəs bir

yerdə yuyulsun. 28 Ətin bişirildiyi saxsı qab sındırılsın;
əgər o, tunc qabda bişirilibsə, həmin qab təmizlənib su ilə
yaxalansın. 29 Kahin nəslindən hər kişi onu yesin; o ən
müqəddəsdir. 30 Lakin Müqəddəs yerdə günahı kəffarə
etmək üçün qanından Hüzur çadırına gətirilən günah
qurbanının hamısı yeyilməməlidir, qoy yandırılsın.

7 Təqsir qurbanına aid olan təlimat budur. O ən
müqəddəsdir. 2 Təqsir qurbanı yandırma qurbanları
kəsilən yerdə kəsilsin. Kahin onun qanını qurbangahın
hər tərəfinə səpsin. 3 Onun bütün piyini təqdim etsin:
quyruğunu, içalatı örtən piyi, 4 belindəki hər iki böyrəyini
və üstündəki piyi, qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini
– bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. 5 Qoy kahin
bunu Rəbb üçün yandırma təqdimi olaraq qurbangahda
tüstülədib yandırsın. Bu, təqsir qurbanıdır. 6 Ətini kahin
nəslindən olan hər kişi yesin; bu ət müqəddəs bir yerdə
yeyilsin, çünki o ən müqəddəsdir. 7 Günah qurbanına da,
təqsir qurbanına da aid olan təlimat eynidir: qurbanın əti
həmin qurbanla kəffarə edən kahinə məxsus olsun. 8 Bir
adamın gətirdiyi yandırma qurbanının dərisi də həmin
qurbanı təqdim edən kahinə məxsus olsun. 9 Təndirdə
bişirilmiş hər taxıl təqdimi, tavada, sacda hazırlanan hər
bir şey onu götürüb təqdim edən kahinə məxsus olsun. 10
Zeytun yağı ilə yoğrulmuş yaxud hər quru taxıl təqdimi
isə bütün Harun övladları arasında bərabər paylara
bölünsün. 11 Rəbbə təqdim olunan ünsiyyət qurbanına
aid olan təlimat budur. 12 Əgər kimsə onu təşəkkür etmək
üçün qurban gətirsə, onda o, zeytun yağı ilə yoğrulmuş
mayasız kökələr, üstünə zeytun yağı sürtülmüş mayasız

qoğallar və zeytun yağı ilə narın undan yoğrulmuş kökələr
gətirsin. 13 Bundan əlavə, o, mayalı çörək kökələrini
təşəkkür ifadə edən ünsiyyət qurbanı ilə təqdim olaraq
gətirsin. 14 Bunların hər növündən birini Rəbbə qaldırılan
pay kimi təqdim etsin. O, ünsiyyət qurbanının qanını
səpən kahinə məxsus olsun. 15 Təşəkkür ifadə edən
ünsiyyət qurbanının əti qurban kəsilən gün yeyilsin.
O, səhərə qədər qalmamalıdır. 16 Əgər kimsə verdiyi
əhdə görə yaxud könüllü təqdim olaraq qurban gətirərsə,
qurbanın əti kəsildiyi gün yeyilsin, qalan hissəsi isə
sabahkı gün yeyilə bilər, 17 lakin üçüncü günə qalan
qurbanlıq əti yandırılsın. 18 Əgər ünsiyyət qurbanlarının
ətindən üçüncü gün yeyilsə, o qurbanı gətirən adam qəbul
olunmaz və qurban onun xeyrinə sayılmaz, bu ət iyrənc
sayılar və onu yeyən adam cəzasını çəkər. 19 Murdar
sayılan hər hansı bir şeyə toxunan ət yeyilməməli və
yandırılmalıdır. Hər pak adam murdar ətdən başqa hər cür
ət yeyə bilər; 20 murdar halda isə Rəbbə kəsilən ünsiyyət
qurbanının ətini yeyən hər kəs xalqı arasından qovulsun.
21 Bir nəfər hər hansı murdar əşyaya, insandan ifraz olan
murdarlığa yaxud murdar bir heyvana yaxud hər hansı
iyrəndirici bir murdar şeyə toxunub sonra da Rəbbin
ünsiyyət qurbanının ətindən yeyərsə, xalqı arasından
qovulsun”». 22 Rəbb Musaya dedi: 23 «İsrail övladlarına
belə de: “Mal-qara, qoyun və keçi piyini yeməyin. 24
Təbii yolla ölən yaxud parçalanıb ölən heyvanın piyini
hər bir başqa iş üçün işlədə bilərsiniz, lakin onu qətiyyən
yemək olmaz. 25 Rəbb üçün yandırma təqdimi olaraq
verilən heyvanın piyindən yeyən hər kəs xalqı arasından

qovulsun. 26 Bütün yaşadığınız yerlərdə heç vaxt quşların
və heyvanların qanını yeməyin; 27 qan yeyən hər kəs
xalqı arasından qovulsun”». 28 Rəbb Musaya dedi: 29
«İsrail övladlarına belə de: “Rəbbə ünsiyyət qurbanı
təqdim edən şəxs onun bir hissəsini Rəbbin hüzuruna
qurban gətirsin. 30 Onu öz əli ilə Rəbb üçün yandırma
təqdimi olaraq gətirsin; heyvanın piyi ilə döş ətini gətirib
Rəbbin hüzurunda yellətmə təqdimi versin. 31 Kahin piyi
qurbangahda tüstülədib yandırsın; döş əti isə Harunla
övladlarına məxsus olsun. 32 Ünsiyyət qurbanları olan
heyvanlarınızın sağ budunu qaldırma təqdimi kimi kahinə
verin; 33 həmin sağ bud ünsiyyət qurbanının qanını və
piyini təqdim edən Harun övladlarının payı olsun”. 34
Çünki Mən yellədilən döş ətini və qaldırılan budu İsrail
övladlarından, onların ünsiyyət qurbanlarından götürüb
kahin Harunla övladlarına İsraillilərdən gələn əbədi
pay kimi vermişəm. 35 Bu, Rəbbə kahinlik etmək üçün
bunları təqdim etdiyi gün Rəbb üçün verilən yandırma
təqdimlərindən Harunun və övladlarının payıdır; 36
Harunla övladları məsh olunduğu gün Rəbb əmr etmişdir
ki, nəsildən-nəslə İsrail övladları bu əbədi payı onlara
versinlər». 37 Bu, yandırma qurbanına, taxıl təqdiminə,
günah qurbanına, təqsir qurbanına, təqdis təqdiminə
və ünsiyyət qurbanına aid olan 38 Rəbbin Sina dağında
Musaya əmr etdiyi təlimatdır. Rəbb bu təlimatı İsrail
övladlarına Sina səhrasında qurbanlarını Ona təqdim
etməklə əlaqədar əmr etdiyi gündə vermişdi.

8 Rəbb Musaya dedi: 2 «Harunla oğullarını, geyimlərini,
məsh yağını və günah qurbanı kəsmək üçün bir buğa, iki

qoç, bir səbət mayasız çörək götür. 3 Sonra bütün icmanı
Hüzur çadırının girişinə topla». 4 Musa Rəbbin əmrinə
əməl etdi. İcma Hüzur çadırının girişinə yığılanda 5 Musa
onlara dedi: «Rəbbin əmr etdiyi budur». 6 Sonra Musa
Harunla oğullarını irəli gətirib onları su ilə yuyundurdu.
7 Harunun əyninə xirqəsini geyindirib belinə qurşağını
bağladı, üstündən cübbəsini geyindirdi və üstünə efodu
qoydu. Efodun kəmərini belinə bağlayıb efodu özünə
bərkitdi. 8 Efodun üstündən döşlüyünü, döşlüyündə isə
Urim və Tummimi yerləşdirdi. 9 Onun başına çalmanı,
çalmanın qabaq hissəsinə qızıl lövhəciyi olan müqəddəslik
tacını qoydu. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. 10
Musa məsh yağını götürüb məskəni və içindəki hər
şeyi məsh edərək təqdis etdi. 11 Sonra məsh yağını
qurbangaha yeddi dəfə çiləyib onunla bütün avadanlığını,
ləyənlə altlığını da təqdis etmək üçün məsh etdi. 12 Musa
bir az məsh yağı götürüb Harunun başına tökərək onu
təqdis etmək üçün məsh etdi. 13 Sonra Musa Harunun
oğullarını irəli gətirdi, onlara xirqə geyindirdi, bellərinə
qurşaq bağladı və başlarına papaq qoydu. Rəbbin Musaya
əmr etdiyi kimi oldu. 14 Bundan sonra Musa günah
qurbanı üçün nəzərdə tutulmuş buğanı gətirdi. Harunla
oğulları həmin buğanın başına əllərini qoydular. 15 Musa
buğanı kəsdi, qanını götürüb barmağı ilə qurbangahın
buynuzlarının ətrafına çəkərək qurbangahı pak etdi. Sonra
qanın qalan hissəsini qurbangahın altlığına tökdü və
murdarlığını kəffarə etmək üçün onu təqdis etdi. 16 Musa
heyvanın içalatının üstündəki bütün piyi, qaraciyərin
quyruğa bənzər hissəsini, hər iki böyrəklə piyini götürərək

qurbangahda tüstülədib yandırdı. **17** Buğanı – dərisini,
ətini və bağırsaqlarını düşərgənin kənarında yandırdı.
Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **18** Musa yandırma
qurbanı üçün nəzərdə tutulmuş qoçu gətirdi. Harunla
oğulları əllərini qoçun başına qoydular. **19** Musa qoçu
kəsdi və qanını qurbangahın hər tərəfinə səpdi. **20** Qoçu
parça-parça doğradı; Musa qoçun başını, parçalarını və
piyini tüstülədib yandırdı. **21** Sonra içalatını və budlarını
su ilə yudu və bütün qoçu qurbangahda tüstülədib
yandırdı. Bu, yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətir
– yandırma təqdimi idi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi
oldu. **22** Musa o biri qoçu – təqdis qoçunu gətirdi; Harun
və oğulları əllərini qoçun başına qoydular. **23** Musa onu
kəsdi; qanından bir az götürüb Harunun sağ qulağının
mərcəyinə, sağ əlinin və sağ ayağının baş barmağına çəkdi.
24 Bundan sonra Musa Harunun oğullarını gətirib onların
sağ qulaq mərcəklərinə, sağ əllərinin baş barmaqlarına
və sağ ayaqlarının baş barmaqlarına qan çəkdi. Musa
heyvanın qanını qurbangahın hər tərəfinə səpdi. **25** Sonra
piyini, quyruğunu, içalatının üstündəki piyi, qaraciyərinin
quyruğa bənzər hissəsini, hər iki böyrəklə piyini və
sağ budunu götürdü. **26** Rəbbin önündə olan mayasız
çörəklər səbətindən bir mayasız kökə, bir zeytun yağı
ilə yoğrulmuş çörək kökəsi və bir qoğal götürüb piylə
sağ budun üstünə qoydu. **27** O bunların hamısını Rəbbin
hüzurunda yellətmə təqdimi üçün Harunun və oğullarının
əllərinə verdi. **28** Sonra Musa həmin şeyləri onların
əllərindən alıb qurbangahda yandırma qurbanı ilə birlikdə
tüstülədib yandırdı. Bu, təqdis qurbanı, Rəbbin xoşuna

gələn ətir – yandırma təqdimidir. **29** Musa döş ətini
götürdü və onu Rəbbin hüzurunda yellədərək təqdim etdi.
Bu, təqdis qurbanı olan qoçdan Musanın payı idi. Rəbbin
Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **30** Musa məsh yağını və
qurbangahdakı qanı götürüb Haruna, onun geyimlərinə,
oğullarına və geyimlərinə çilədi. Beləliklə, Harunu və
onun geyimlərini, oğullarını və onların geyimlərini təqdis
etdi. **31** Sonra Musa Harunla oğullarına dedi: «Əti Hüzur
çadırının girişində qaynadın və "Harunla oğulları onu
yesin" deyib əmr etdiyimə görə onu orada təqdis təqdimi
üçün səbətdəki çörəklə yeyin. **32** Çörəyin və ətin qalan
hissələrini yandırın. **33** Təqdis günləri başa çatana qədər
yeddi gün Hüzur çadırının girişindən kənara çıxmayın;
çünki vəzifəyə keçmə vaxtınız yeddi gün davam edəcək. **34**
Bu gün edilən hər şeyi Rəbb kəffarəniz üçün əmr etdi. **35**
Yeddi gün ərzində gecə-gündüz Hüzur çadırının girişində
qalın və Rəbbin buyruğuna riayət edin ki, ölməyəsiniz.
Mənə belə əmr verilib». **36** Harunla oğulları Rəbbin Musa
vasitəsilə əmr etdiyi hər şeyə əməl etdilər.

9 Bundan səkkiz gün sonra Musa Harunla oğullarını
və İsrail ağsaqqallarını yanına çağırıb **2** Haruna dedi:
«Özün üçün günah qurbanı kimi qüsursuz bir erkək dana
və yandırma qurbanı kimi qüsursuz bir qoç götür və
Rəbbin hüzurunda təqdim et. **3** Sonra İsrail övladlarına
de: "Günah qurbanı kimi bir təkə, yandırma qurbanı kimi
birillik qüsursuz bir dana və birillik qüsursuz bir toğlu, **4**
Rəbbin hüzurunda kəsilən ünsiyyət qurbanları kimi bir
buğa, bir qoç və zeytun yağı ilə yoğrulmuş taxıl təqdimləri
götürün. Çünki bu gün Rəbb sizə görünəcək"». **5** Musanın

əmr etdiyi hər şey Hüzur çadırının önünə gətirildi. Sonra
bütün icma yaxınlaşıb Rəbbin hüzurunda durdu. **6** Musa
dedi: «Rəbb bu işi əmr etdi ki, siz əməl edəsiniz, onda
Rəbbin izzəti sizə görünəcək». **7** Musa Haruna dedi:
«Qurbangaha yaxınlaş və özün üçün günah qurbanı ilə
yandırma qurbanını gətir. Həm özünün, həm də xalqının
günahlarını bunlarla kəffarə et. Xalqın qurbanını da
təqdim edərək onların günahını bununla kəffarə et.
Rəbb əmr etdiyi kimi olsun». **8** Harun qurbangaha
yaxınlaşıb özü üçün günah qurbanı olan dananı kəsdi. **9**
Onun qanını Harunun oğulları atalarına təqdim etdilər.
Harun barmağını qana batırıb qurbangahın buynuzlarına
çəkdi; qanın qalan hissəsini isə qurbangahın altlığına
tökdü. **10** Sonra günah qurbanının piyini, böyrəklərini,
qaraciyərini, quyruğa bənzər hissəsini qurbangahda
tüstülədib yandırdı. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi
oldu. **11** Qurbanın əti ilə dərisini düşərgənin kənarında
yandırdı. **12** Bundan sonra Harun yandırma qurbanını
kəsdi. Onun qanını Harunun oğulları atalarına gətirdilər;
o da qanı qurbangahın hər tərəfinə səpdi. **13** Parça-
parça kəsilən qurbanı və başını Haruna gətirdilər; o da
onları qurbangahda tüstülədib yandırdı. **14** Qurbanın
içalatı ilə budlarını yuyaraq qurbangahda yandırma
qurbanı ilə birgə tüstülədib yandırdı. **15** Bundan sonra
Harun xalqın qurbanını təqdim etdi. Xalq üçün günah
qurbanı olan təkəni götürüb kəsdi; onu birinci günah
qurbanı kimi gətirdi. **16** Yandırma qurbanı üçün heyvan
gətirdi və onu qayda-qanuna uyğun olaraq təqdim etdi.
17 Sonra Harun taxıl təqdimini gətirdi. Səhər təqdim

olunan yandırma qurbanından savayı ovuclarını taxıl
təqdimi ilə doldurub qurbangahda tüstülədərək yandırdı.
18 Harun xalq üçün ünsiyyət qurbanı olan buğanı və
qoçu kəsdi. Harunun oğulları bunların qanını atalarına
gətirdilər; o da qanı qurbangahın hər tərəfinə səpdi. 19
Buğanın və qoçun piyini, quyruğunu, içalatı örtən piyini,
böyrəklərini, qaraciyərinin quyruğa bənzər hissəsini
götürüb 20 döş ətlərini üstünə qoydular. Harun da bu
piyi qurbangahda tüstülədib yandırdı, 21 döş ətlərini
isə sağ budları ilə birlikdə Rəbbin önündə yellədərək
təqdim etdi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. 22
Harun günah qurbanını, yandırma qurbanını və ünsiyyət
qurbanını gətirdikdən sonra əllərini xalqa doğru uzadıb
onlara xeyir-dua verdi. Sonra o aşağı düşdü. 23 Musa
ilə Harun Hüzur çadırına girdilər. Sonra onlar çıxıb
birlikdə xalqa xeyir-dua verdilər. O vaxt Rəbbin izzəti
bütün xalqa göründü 24 və Rəbbin hüzurundan od çıxıb
qurbangahdakı yandırma qurbanı ilə piyi yandıraraq yox
etdi. Bütün xalq bunu görərək sevincdən qışqırıb üzüstə
yerə döşəndi.

10 Harun oğulları Nadav və Avihu buxurdanlarını
götürüb içinə közərmiş kömürlə buxur qoydular və
Rəbbin önünə haram od gətirdilər. Belə təqdimi Rəbb əmr
etməmişdi. 2 Rəbb hüzurundan od göndərib onları məhv
etdi. Onlar Rəbbin hüzurunda öldülər. 3 Musa Haruna dedi:
«Budur, Rəbb belə demişdir: “Mənə yaxınlaşanlar Məni
müqəddəs saysınlar; Bütün xalq Məni izzətləndirsin”».
Harun isə susurdu. 4 Musa Harunun əmisi Uzzielin
oğulları Mişaellə Elsafanı çağırıb dedi: «Yaxın gəlin və

qardaşlarınızın cəsədlərini Müqəddəs yerin önündən
düşərgənin kənarına aparıb qoyun». 5 Musa bu sözü deyən
kimi onlar yaxınlaşdılar və cəsədləri xirqələri əynindəcə
düşərgənin kənarına aparıb qoydular. 6 Musa Haruna və
onun sağ qalan oğulları Eleazar və İtamara dedi: «Siz yas
tutaraq saçlarınızı dağıtmayın, geyimlərinizi cırmayın.
Yoxsa ölərsiniz və Rəbb bütün icmaya qəzəblənər. Ancaq
bütün İsrailli soydaşlarınız Rəbbin yandırdığı adamların
yasını tutsun. 7 Hüzur çadırının girişindən kənara
çıxmayın, yoxsa ölərsiniz, çünki Rəbbin məsh yağı sizin
üstünüzdədir». Onlar da Musanın dediyi kimi etdilər. 8
Rəbb Haruna dedi: 9 «Sən və övladların Hüzur çadırına
nə şərab, nə də başqa kefləndirici içki içib girməyin,
yoxsa ölərsiniz. Qoy bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi
qayda olsun. 10 Müqəddəslə adi şeyləri ayırd edin, həm
də pak və murdar şeylər arasında fərq qoyun. 11 Mənim
Musa vasitəsilə bəyan etdiyim bütün qaydaları İsrail
övladlarına öyrədin». 12 Musa Haruna və sağ qalan
oğulları Eleazarla İtamara dedi: «Rəbb üçün verilən
yandırma təqdimlərindən qalan taxıl təqdimini götürün
və mayasız çörək bişirib qurbangahın yanında yeyin,
çünki bu ən müqəddəsdir. 13 Onu müqəddəs bir yerdə
yeyin, mənə verilmiş əmrə görə bu, Rəbb üçün verilən
yandırma təqdimlərindən sənin və övladlarının payına
düşür. 14 Yellədilən döş ətini və qaldırılan bud ətini
isə sən, oğulların və qızların pak bir yerdə yeyin; çünki
bunlar İsrail övladlarının ünsiyyət qurbanlarından sənin
və övladlarının payı kimi ayrılıb. 15 Qaldırılan bud
ətini və yellədilən döş ətini Rəbbin önündə yellətmək

üçün yandırma təqdimi olan piylə birlikdə gətirin. Bu
sizin və övladlarınızın əbədi payı olacaq. Rəbb belə əmr
etmişdir». 16 Musa günah qurbanı olan təkəni axtardı. O
isə yandırılmışdı. Musa Harunun sağ qalan oğullarına
– Eleazara və İtamara qəzəblənib dedi: 17 «Siz nə üçün
günah qurbanını müqəddəs sayılan yerdə yemədiniz?
Çünki bu qurban ən müqəddəsdir və sizə verilib ki,
onunla icmanın günahlarının cəzasını üzərindən götürüb
onlar üçün Rəbbin önündə kəffarə edəsiniz. 18 Təkənin
qanı içəri, Müqəddəs yerə gətirilmədi. Mən sizə əmr
etdiyim kimi siz onun ətini mütləq Müqəddəs yerdə
yeməli idiniz». 19 Harun Musaya dedi: «Bu gün günah
qurbanı və yandırma qurbanı Rəbbin önündə təqdim
olunmuşdur. Ancaq başıma belə iş gəldi. Əgər mən bu
gün günah qurbanını yemiş olsaydım, o, Rəbbə məqbul
olardımı?» 20 Musa bunu eşidib razılaşdı.

11 Rəbb Musa ilə Haruna belə dedi: 2 «İsrail övladlarına
belə deyin: “Quruda yaşayan heyvanlardan belələrinin
ətini yemək olar. 3 Hər hansı qoşadırnaqlı gövşəyən
heyvanın ətini yeyə bilərsiniz. 4 Lakin gövşəyən yaxud
qoşadırnaqlı heyvanlar içində bunları yeməyin: dəvə,
çünki o gövşəsə də, qoşadırnaqlı deyil, buna görə də
sizin üçün haramdır; 5 qayadovşanı, çünki o gövşəsə də
qoşadırnaqlı deyil, buna görə də sizin üçün haramdır; 6
dovşan, çünki o gövşəsə də qoşadırnaqlı deyil, buna görə
də sizin üçün haramdır; 7 donuz, çünki o qoşadırnaqlı
olsa da, gövşəmir, buna görə də sizin üçün haramdır. 8
Onların nə ətini yeyin, nə də leşinə toxunun, onlar sizin
üçün haramdır. 9 Sularda, dənizlərdə yaxud çaylarda

yaşayan heyvanlardan üzgəcləri və pulcuqları olanların
hamısını yeyə bilərsiniz. **10** Amma sularda, dənizlərdə
yaxud çaylarda qaynaşan heyvanlardan üzgəcləri və
pulcuqları olmayan hər canlı məxluq sizin üçün iyrənc
olsun. **11** Onların ətini yeməyin və leşindən iyrənin;
onlar sizin üçün iyrənc olsun. **12** Sularda üzgəcləri və
pulcuqları olmayanların hamısı sizin üçün iyrənc olsun.
13 Quşlardan bunları iyrənc olduğuna görə yeməyin:
qartal, keçələkərkəs, qaraquş, **14** çalağan, bütün şahin
cinsindən olanlar, **15** bütün qarğa cinsindən olanlar, **16**
dəvəquşu, bayquş, qağayı, bütün qırğı cinsindən olanlar,
17 yapalaq, qarabatdaq, böyük bayquş, **18** ağ bayquş,
qutan, leş kərkəsi, **19** leylək, bütün vağ cinsindən olanlar,
şanapipik, yarasa. **20** Dördayaqla gəzən, qanadlı qaynaşan
heyvanların hamısı da sizin üçün iyrənc olsun. **21**
Lakin dördayaqla gəzən, qanadlı qaynaşan heyvanlardan
yerdə sıçramaq üçün oynaqlı ayaqları olanları yeyə
bilərsiniz; **22** onlardan bütün çəyirtkə cinsindən olanları,
bütün keçəl çəyirtkə cinsindən olanları, bütün sisək
cinsindən olanları, bütün şala cırcıraması cinsindən
olanları yemək olar. **23** Bütün digər dördayaqlı qanadlı
qaynaşan heyvanlar isə sizin üçün iyrənc olsun. **24** Bu
heyvanlardan siz özünüz murdar ola bilərsiniz. Hər kim
onların leşinə toxunursa, axşama qədər murdar sayılsın.
25 Onların leşindən bir hissəsini daşıyan hər kəs də
geyimlərini yusun; axşama qədər murdar sayılsın. **26**
Qoşadırnağı olmayan yaxud gövşəməyən hər dırnaqlı
heyvan sizin üçün murdar olsun. Onların leşinə toxunan
hər kəs murdar sayılsın. **27** Pəncələri üstündə yeriyən

dördayaqlı hər heyvan sizin üçün murdar olsun; onların
leşinə toxunan hər kəs axşama qədər murdar sayılsın. **28**
Onların leşini daşıyan geyimlərini yusun və axşama qədər
murdar sayılsın. Bu heyvanlar sizin üçün murdar sayılsın.
29 Yerdə qaynaşan heyvanlar arasında sizin üçün murdar
olan bunlardır: kor siçan, siçan, hər növ kərtənkələ, **30**
gekkon, varan, kərtəncik, kələz, buqələmun. **31** Bunlar
bütün qaynaşan heyvanlar arasında sizin üçün murdar
olsun. Onların leşinə toxunan hər kəs axşamadək murdar
sayılsın. **32** Onlardan birisinin leşi üstünə düşən hər şey
murdar sayılsın. Hər taxta, parça, dəri yaxud giş əşya nə
cür iş üçün işlənsə, suya salınsın. Axşama qədər murdar
sayılsın, axşamdan sonra təmiz sayılsın. **33** Onlardan
biri gil qabın içinə düşsə, onun içindəki hər şey murdar
sayılsın və qab qırılsın. **34** Belə bir qabdan su xörəyin içinə
tökülsə, o xörək murdarlanır. Bu cür qabın içində hər
içki murdarlanır. **35** O heyvanlardan birinin leşi üstünə
düşən hər bir şey murdar sayılsın. İstər təndir, istərsə
də ocaq sökülsün, çünki murdarlanıb; onlar sizin üçün
murdar olsun. **36** Ancaq su bulağı yaxud su anbarı pak
sayılsın. Bu heyvanların leşinə toxunan hər kəs murdar
sayılsın. **37** Bunlardan birinin leşi əkin üçün ayrılmış
toxumun üstünə düşərsə, o toxum təmiz sayılsın. **38**
Amma leş suya salınmış toxumun üstünə düşərsə, toxum
sizin üçün murdar olsun. **39** Əti sizin üçün yeməli olan
heyvanlardan biri ölərsə, leşinə toxunan adam axşama
qədər murdar sayılsın. **40** O heyvanın leşindən yeyən
adam geyimini yusun və axşama qədər murdar sayılsın.
Leşini daşıyan adam da geyimləri yusun və axşama qədər

murdar sayılsın. 41 Yer üzündə sürünən hər qaynaşan
heyvan sizin üçün iyrənc olsun; onu yeməyin. 42 İstər
qarnı üstündə, istər dörd ayağı ilə sürünən ya da yer
üzündəki çoxayaqlı olan qaynaşan heyvanlardan yeməyin,
çünki onlar iyrəncdir. 43 Qaynaşan heyvanların heç biri
ilə özünüzü iyrənc edib murdarlamayın, çünki onlara
görə siz murdar olarsınız. 44 Allahınız Rəbb Mənəm.
Özünüzü təqdis edin və müqəddəs olun, çünki Mən
müqəddəsəm; özünüzü yerdə sürünən heç bir qaynaşan
heyvanla murdar etməyin. 45 Çünki Allahınız olmaq üçün
sizi Misir torpağından çıxaran Rəbb Mənəm. Müqəddəs
olun, çünki Mən müqəddəsəm”». 46 Heyvan, quş, sularda
üzən hər cür canlı məxluq, yer üzündə qaynaşan hər
cür heyvan haqqında təlimat budur. 47 Bununla pakla
murdar şeylər arasında, yeyilən və yeyilməyən heyvanlar
arasında fərq qoyulur.

12 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına belə de:
“Hamilə olub oğlan uşağı doğan bir qadın aybaşı,
murdarlıq dövründə olduğu kimi yeddi gün murdar
sayılsın. 3 Səkkizinci gün uşaq sünnət olunsun. 4
Qadın qanaxmadan paklanmaq üçün daha otuz üç gün
gözləsin. Bu paklanma dövrü bitənə qədər qadın heç
bir müqəddəs şeyə toxunmamalı və Müqəddəs məkana
yaxınlaşmamalıdır. 5 Əgər bir qadın qız uşağı doğarsa,
aybaşı vaxtı kimi iki həftə murdar sayılsın və paklanmaq
üçün əlavə olaraq altmış altı gün gözləsin. 6 Oğlan yaxud
qız uşağı doğub paklanma müddəti bitəndə qadın Hüzur
çadırının girişinə birillik toğlunu yandırma qurbanı kimi
və göyərçin yaxud qumru quşunu kahinin yanına günah

qurbanı kimi gətirsin. 7 Kahin bunları Rəbbin hüzurunda
qurban gətirib, zahı qadın üçün kəffarə etsin ki, o qan
axmasından pak olsun. Qız ya oğlan doğan zahı qadın
üçün təlimat budur. 8 Əgər qadının toğlu gətirməyə
gücü çatmırsa, onda birini yandırma qurbanı, o birini isə
günah qurbanı olaraq iki qumru quşu yaxud iki göyərçin
gətirsin. Bununla kahin həmin zahı üçün kəffarə etsin ki,
o pak olsun”».

13 Rəbb Musaya və Haruna dedi: 2 «Bir adamın dərisində
şiş yaxud səpki yaxud ləkə əmələ gəlib dəridə cüzam
kimi görünən bir əlaməti olarsa, qoy o adam kahin
Harunun yaxud onun nəslindən olan kahinlərin birinin
yanına gətirilsin. 3 Kahin dəridəki əlamətə baxsın. Əlamət
üstündəki tükləri ağardıb dəridən dərin görünsə, bu,
cüzamın bir əlamətidir. Kahin baxıb o adamı murdar
elan etsin. 4 Əgər dərisindəki ləkə ağ olub dəridən
dərin görünməsə və üstündəki tükləri ağartmasa, kahin
azarlını yeddi gün müddətinə təcrid etsin. 5 Yeddinci
gün kahin ona baxsın. Onun nəzərində əlamət yerində
qalıb dərisinə yayılmayıbsa, kahin onu yenə də yeddi gün
müddətinə təcrid etsin. 6 Yeddinci gün kahin yenə də
ona baxsın. Əlamət dərisinə yayılmayıb, solubsa, kahin
o adamı pak elan etsin. Bu azar dəri səpməsidir. Qoy
o adam geyimlərini yusun, sonra pak sayılsın. 7 Lakin
kahin ona baxıb pak saydıqdan sonra səpmə dərisinə
yayılırsa, o yenə də özünü kahinə göstərsin. 8 Kahin yenə
də ona baxsın, dərisindəki səpmə yayılıbsa, kahin o adamı
murdar elan etsin. Bu cüzamdır. 9 Bir adamın dərisində
cüzam əlaməti əmələ gələrsə, qoy o adam kahinin yanına

gətirilsin. **10** Kahin ona baxsın, dəridəki tükləri ağardan
xoralı ağ bir şiş varsa, **11** bu, bədəninin dərisində kök
salmış cüzamdır. Kahin o adamı murdar elan etsin, amma
təcrid etməsin, çünki o murdardır. **12** Əgər cüzam dəriyə
yayılıb bütün bədəni bürüsə və əlamətin onu təpədən
dırnağadək tutması kahinə görünsə, **13** qoy kahin diqqətlə
baxsın. Cüzam bütün bədəni bürüyübsə, kahin azarlını
pak elan etsin. Ağardığı üçün o adam pak sayılsın. **14**
Lakin o adamda xoralanma görünsə o, murdar sayılsın. **15**
Kahin o adama baxıb xoralanma görsə, onu murdar elan
etsin. Xoralanma murdardır, o, cüzamdır. **16** Xoralanma
sağalıb ağardığı halda o adam kahinin yanına getsin **17**
və kahin ona baxsın; əlamət ağarıbsa, o adamı pak elan
etsin, çünki o, pakdır. **18** Bir adamın dərisində çiban
əmələ gəlib sağaldıqdan sonra **19** və yerində ağ şiş yaxud
qırmızımtıl-ağ parlaq ləkə əmələ gələn halda bu əlamət
kahinə göstərilsin. **20** Kahin ləkəyə baxsın, üstündəki
tükləri ağarıb dəridən dərin görünsə, kahin o adamı
murdar elan etsin. Bu, çibanla başlanan cüzamdır. **21**
Əgər kahin baxıb görsə ki, ləkənin üstündəki ağ tüklər
yoxdur və ləkə dəridən dərin deyil, solğundur, onda
kahin azarlını yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **22**
Əgər dəridəki ləkə yayılırsa, kahin adamı murdar elan
etsin. Çünki bu, əlamətdir. **23** Amma ləkə yerində qalıb
yayılmayıbsa, bu, çibandan qalan çapıqdır. Kahin o adamı
pak elan etsin. **24** Bir adamın dərisində olan yanıq yerində
qırmızımtıl-ağ yaxud ağ parlaq ləkə əmələ gələrsə, **25**
kahin ləkəyə baxsın, ləkə üstündəki tükləri ağardıb
dəridən dərin görünsə, bu yanıqda başlanan cüzamdır.

Kahin o adamı murdar elan etsin, çünki bu cüzamın
əlamətidir. **26** Əgər kahin baxıb görsə ki, ləkənin üstündə
ağ tüklər yoxdur və ləkə dəridən dərin olmayaraq solğun
görünür, bu halda kahin azarlını yeddi gün müddətinə
təcrid etsin. **27** Yeddinci gün kahin yenə azarlıya baxsın.
Əgər ləkə dəriyə yayılıbsa, kahin o adamı murdar elan
etsin; bu, cüzamın əlamətidir. **28** Amma ləkə yerində
qalıb dərisində yayılmayıbsa və solubsa, bu, yanıqdan
qalan şişdir; kahin o adamı pak elan etsin, çünki bu,
yanıqdan qalan izdir. **29** Bir kişinin ya qadının başında ya
çənəsində əlamət olanda **30** kahin ona baxsın. Əlamət
dəridən dərin görünürsə və üstündəki tüklər sarı və
nazikdirsə, kahin onu murdar elan etsin. Bu başda ya
da çənədə iyrənc xəstəlik – qoturdur. **31** Kahin qotur
əlamətinə baxsın. Əlamət dəridən dərin görünməyib
üstündə qara tüklər olmayan halda kahin qotur adamı
yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **32** Kahin yeddinci
gün yenə də əlamətə baxsın, qoturluq yayılmayıbsa,
üstündəki tüklər saralmayıbsa, qoturluq da dəridən dərin
görünmürsə, **33** qoy o adam qoturluq olan yerdən başqa
bütün bədənini qırxsın. Sonra kahin onu yenə də yeddi
gün müddətinə təcrid etsin. **34** Yeddinci gün kahin yenə
də əlamətə baxsın. Əgər qotur dəriyə yayılmayıbsa və
dəridən dərin görünməsə, kahin o adamı pak elan etsin.
Qoy o adam geyimlərini yusun, sonra da pak sayılsın. **35**
Lakin əgər kahin xəstəni pak saydıqdan sonra qoturluq
dəriyə yayılırsa, **36** kahin ona təkrarən baxsın. Qoturluq
dərisinə yayılıbsa, kahin üstündəki sarı tükün olub-
olmamasına baxmasın. O adam murdar sayılsın. **37** Lakin

kahinin nəzərində qoturluq yerində qalıbsa və üstündə
qara tük əmələ gəlirsə, qotur keçir və onda o adam
pak sayılsın, kahin onu pak elan etsin. **38** Bir kişinin
yaxud qadının dərisində ağ parlaq ləkələr olarsa, **39**
qoy kahin baxsın; dərisində donuq ağ ləkələr varsa, bu
başlanan dəmrovdur. O adam pak sayılsın. **40** Başının
təpəsində saçı tökülmüş kişi dazdır. O pak sayılsın. **41**
Əgər alnından saçı tökülübsə, o adamın alnı açılmışdır və
o pak sayılsın. **42** Lakin daz və yaxud alnı açılmış adamın
saçı tökülən yerdən qırmızımtıl-ağ ləkə çıxarsa, bu həmin
yerdə başlanan cüzamdır. **43** Kahin oraya baxsın, saçı
tökülmüş yerdəki şiş qırmızımtıl-ağdırsa və cüzam kimi
görünürsə, **44** o kişi iyrənc xəstəliyə tutulduğu üçün
murdar sayılsın. Başındakı əlamətə görə kahin mütləq
onu murdar elan etsin. **45** Belə iyrənc xəstəliyə tutulan
adamın geyimləri cırıq, saçı isə dağınıq olmalıdır. O adam
üzünün aşağı hissəsini örtüb "Murdaram! Murdaram!"
deyə çığırsın. **46** Dərisində əlamət olduğu bütün müddət o
murdar sayılsın. Murdarlığına görə düşərgədən kənarda
tək yaşasın. **47** Üstündə iyrənc kif əlaməti olan hər cür
parça: yun ya da kətan geyim **48** yaxud hər cür toxunma
parça yaxud dəri və hər dəri məmulatı haqqında təlimat
budur. **49** Ya geyimdə, dəridə ya da hər cür parçada,
dəridən düzəlmiş hər bir əşyada əmələ gələn əlamət
yaşıltəhər və ya qırmızımtıl olsa, bu, iyrənc kif əlamətidir.
Qoy bu, kahinə göstərilsin. **50** Kahin ona baxıb, əşyanı
yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **51** Yeddinci gün yenə
də ona baxıb görsə ki, geyimə, parçaya, dəriyə yaxud
dəridən düzəlmiş məmulata əlamət yayılıb, bu əlamət

təhlükəli iyrənc kifdir, murdar sayılsın. 52 Üstündə əlamət
olan yun ya da kətan geyimi yaxud parçanı yaxud dəridən
olan əşyanı kahin yandırsın. Bu, iyrənc təhlükəli kifdir,
yandırılsın. 53 Amma əgər kahin baxıb görsə ki, geyimə,
parçaya yaxud dəridən olan əşyaya əlamət yayılmayıb,
54 kahin əmr versin ki, üstündə əlamət olan hər şey
yuyulsun. Sonra onu yenə də yeddi gün müddətinə
təcrid etsin. 55 Əlamət yuyulduqdan sonra kahin yenə
də o şeyə baxsın. Əlamət yayılmadığı halda görkəmini
dəyişməyibsə, o şey murdar sayılsın. Əlamət istər ön,
istərsə arxa tərəfindən olsun, onu yandırmalısınız. 56
Lakin kahin baxıb görsə ki, əlamət yuyulduqdan sonra
rəngi solub, qoy onu geyimdən, dəridən yaxud parçadan
qopartsın. 57 Əgər bundan sonra əlamət geyimdə, parçada
yaxud dəri əşyada yenidən əmələ gələrsə, o əşyanın sahibi
onu yandırsın. 58 Yuyulduqdan sonra əlamət üstündən
yox olan paltar, parça yaxud dəri əşya yenə də yuyulub
pak sayılsın. 59 Bu, yun və ya kətan geyimdə, hər toxunma
parçada və dəridən olan hər əşyada əmələ gələn iyrənc
kif əlamətinə əsasən onu pak ya murdar saymaq üçün
təlimatdır».

14 Rəbb Musaya dedi: 2 «Dərisində cüzam olan
adamın paklanması haqqında təlimat budur. Bu adam
kahinin yanına gətirildikdə 3 kahin düşərgədən kənara
çıxıb cüzama tutulan xəstəyə baxsın; onun dərisindəki
əlamətlər sağalıbsa, 4 onda qoy kahin paklanan adam
üçün iki pak diri quş, sidr ağacının budağı, al rəngli ip və
züfa otu gətirməyi əmr etsin. 5 Kahinin buyurduğuna
görə quşların biri saxsı qabda axar su üzərində kəsilsin. 6

Sonra kahin sağ qalan quşu, sidr ağacının budağını, al
rəngli ipi və züfa otunu götürüb, axar suyun üzərində
kəsilən quşun qanına batırsın. 7 Sonra qoy cüzamdan
paklanan adamın üstünə yeddi dəfə qanı çiləyib onu pak
elan etsin. Sağ qalan quşu çölə buraxsın. 8 Paklanan
adam geyimlərini yusun, özünü bütünlüklə qırxsın, su
ilə yuyunsun; sonra pak sayılsın və düşərgəyə girsin.
Amma o, yeddi gün ərzində öz çadırından kənarda
yaşasın. 9 Yeddinci gün o adam saçını, saqqalını, qaşlarını,
bədənindəki bütün tüklərini qırxsın, geyimini yusun,
bədənini su ilə yusun, sonra pak sayılsın. 10 Səkkizinci
gün o adam qüsursuz iki erkək toğlu, birillik qüsursuz
dişi toğlu, taxıl təqdimi olaraq bir efanın onda üç hissəsi
miqdarında zeytun yağı ilə yoğrulmuş un və bir loq
zeytun yağı gətirsin. 11 Paklanma mərasimi ilə məşğul
olan kahin paklanan adamı və gətirdiyi təqdimləri Rəbbin
hüzuruna – Hüzur çadırının girişinə gətirsin. 12 Kahin
erkək toğluların birini götürüb zeytun yağı ilə təqsir
qurbanı kimi təqdim etsin. Onları Rəbbin hüzurunda
yellədərək təqdim etsin. 13 Toğlunu günah qurbanı və
yandırma qurbanı kəsdiyi yerdə – müqəddəs sayılan yerdə
kəssin; çünki günah qurbanı kimi təqsir qurbanı da kahinə
aiddir. O qurban ən müqəddəsdir. 14 Sonra kahin təqsir
qurbanının qanından bir az götürüb paklanan adamın
sağ qulağının mərcəyinə, sağ əlinin və sağ ayağının baş
barmağına çəksin. 15 Kahin bir az zeytun yağı götürüb
sol ovcuna töksün və 16 sağ əlinin bir barmağını sol
ovcundakı zeytun yağına batıraraq Rəbbin hüzurunda
yeddi dəfə çiləsin. 17 Ovcunda qalan yağdan kahin

paklanan adamın sağ qulaq mərcəyinə, sağ əlinə və sağ
ayağının baş barmağına, yəni təqsir qurbanının qanından
çəkdiyi yerlərə sürtsün. **18** Kahin ovcundakı yağın qalan
hissəsini bu adamın başına çəkib bununla onun üçün
Rəbbin önündə kəffarə etsin. **19** Bundan sonra kahin
günah qurbanını kəssin. Bununla paklanan adam üçün
murdarlığını kəffarə etsin. Sonra isə yandırma qurbanını
kəsib **20** onunla taxıl təqdimini qurbangahda təqdim
etsin. Beləcə kahin o adam üçün kəffarə etsin ki, o pak
sayılsın. **21** Əgər o adam yoxsuldur və bu təqdimlərə gücü
çatmırsa, özünün kəffarəsi üçün yellədilən təqsir qurbanı
kimi bir erkək toğlu, taxıl təqdimi kimi zeytun yağı ilə
yoğrulmuş onda bir efa narın unla bir loq zeytun yağı,
22 biri günah qurbanı, o biri yandırma qurbanı olaraq
iki qumru quşu yaxud iki göyərçin götürsün. Bunlara
gücü çatar. **23** Paklanmasının səkkizinci günü bu adam
bunları kahinin yanına, Hüzur çadırının girişinə – Rəbbin
hüzuruna gətirsin. **24** Kahin təqsir qurbanı olan toğlunu
və bir loq zeytun yağını götürüb yelləmə təqdimi olaraq
Rəbbin hüzurunda yelləsin və **25** təqsir qurbanı olan
toğlunu kəssin. Sonra kahin təqsir qurbanının qanından
bir az götürüb paklanan adamın sağ qulaq mərcəyinə
və sağ əli ilə sağ ayağının baş barmaqlarına çəksin. **26**
Kahin zeytun yağından bir az sol ovcuna töksün **27** və
sağ əlinin bir barmağı ilə sol ovcundakı yağdan Rəbbin
hüzurunda yeddi dəfə çiləsin. **28** Ovcundakı yağdan
paklanan adamın sağ qulaq mərcəyinə, sağ əlinin və sağ
ayağının baş barmağına, yəni təqsir qurbanının qanını
çəkdiyi yerlərə çəksin. **29** Kahin ovcundakı yağın qalan

hissəsini bu adamın başına çəksin. Bununla o adam üçün
Rəbbin önündə kəffarə etsin. 30 Sonra bu adam gücü
çatan qədər qumru quşlarından ya göyərçinlərdən birini
təqdim etsin. 31 Gücü çatan qədər birini günah qurbanı
kimi, o birisini isə taxıl təqdimi ilə birgə yandırma
qurbanı kimi təqdim etsin. Beləcə kahin paklanan adam
üçün Rəbbin önündə kəffarə etsin». 32 Bu, dərisində
cüzamın əlaməti olub paklanmasına gücü çatmayan adam
üçün təlimatdır. 33 Rəbb Musaya və Haruna dedi: 34
«Sizə mülk olaraq verəcəyim Kənan torpağına girəndən
sonra Mən ölkənizdə olan bir evə iyrənc kif əlaməti
göndərsəm, 35 qoy ev sahibi gedib kahinə "evimdə kifə
bənzər bir şey görünüb" deyə xəbər versin. 36 Kahin kifə
baxmazdan əvvəl evi boşaltmağı əmr etsin ki, evdə hər
bir əşya murdar sayılmasın, sonra o evə baxmağa getsin.
37 Əlamətə baxsın: evin divarlarında yaşıltəhər yaxud
qırmızımtıl, divarın səthindən dərin görünən ləkələr
varsa, 38 kahin evdən çıxsın və onu bağlayıb yeddi gün
müddətinə təcrid etsin. 39 Yeddinci gün kahin yenə də
gəlib baxsın. Əlamət evin divarına yayılıbsa, 40 onda
əmr etsin ki, kifli daşlar qoparılsın və şəhərdən kənara
– murdar yerə atılsın. 41 Sonra evin içinin hər tərəfini
qaşıyıb təmizləsinlər və qaşıdıqları malanı şəhərdən
kənara – həmin murdar yerə töksünlər. 42 Qoparılmış
daşların yerinə başqa daşları götürüb qoysunlar, sonra
təzə mala götürüb evi malalasınlar. 43 Əgər daşları
qopardıqdan və evi qaşıyıb malalayandan sonra yenə
də evdə kif əlaməti əmələ gəlsə, 44 kahin gedib baxsın.
Əlamət evə yayılıbsa, evdə olan təhlükəli, iyrənc kif budur

və o murdar sayılsın. 45 Belə halda qoy ev sökülsün,
onun daşları, taxtaları, bütün malası şəhərdən kənara –
murdar yerə atılsın. 46 Ev bağlı olduğu vaxt ərzində evə
girən hər bir adam axşama qədər murdar sayılsın. 47
O evdə yeyən yaxud yatan adam geyimlərini yusun. 48
Ev malalanandan sonra kahin gəlib evə baxanda görsə
ki, əlamət evə yayılmayıb, o, evi pak elan etsin, çünki
kif keçib gedib. 49 O, evi pak etmək üçün iki quş, sidr
ağacının budağı, al rəngli ip və züfa otunu götürüb 50
quşların birini saxsı qabda axar su üzərində kəssin. 51
Sonra kahin sidr ağacının budağını, züfanı, al rəngli ipi
və sağ qalan quşu götürüb kəsilən quşun qanına və axar
suya batırsın, evə yeddi dəfə çiləyərək 52 quşun qanı,
axar su, sağ qalan quş, sidr ağacının budağı, züfa otu və
al rəngli iplə o evi pak etsin. 53 Qoy kahin sağ qalan quşu
şəhərdən kənara – çölə buraxsın. Beləcə o evi kəffarə
etsin ki, o pak sayılsın». 54 Bu, hər cür cüzam, qotur, 55
geyimlərdə və evlərdə əmələ gələn iyrənc kif, 56 şiş, səpki
və ləkə, 57 belə cüzamın nə vaxt murdar, nə vaxt pak
sayılması barədə müəyyən edən təlimatdır.

15 Rəbb Musaya və Haruna dedi: 2 «İsrail övladlarına
belə deyin: “Bir nəfərin xəstəliyə görə bədən axıntısı
olarsa, o murdar sayılsın. 3 Xəstəliyə görə bədən axıntısı
istər sərbəst axsın, istərsə də qatılaşsın, o şəxs murdar
sayılır. 4 Üstündə yatdığı hər yataq və oturduğu hər
şey murdar sayılsın. 5 Kim onun yatağına toxunarsa,
geyimini yusun, su ilə yuyunsun; sonra axşama qədər
murdar sayılsın. 6 Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan
şəxs üstündə oturduğu əşyanın üstündə oturan hər kəs

də geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun, sonra axşama
qədər murdar sayılsın. **7** Xəstəliyə görə bədən axıntısı
olan şəxsin bədəninə toxunan hər kəs də geyimini yusun
və özü su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar
sayılsın. **8** Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxs pak
adama tüpürsə, o adam geyimini yusun, su ilə yuyunsun.
O, axşama qədər murdar sayılsın. **9** Xəstəliyə görə bədən
axıntısı olan şəxsin mindiyi hər yəhər murdar sayılsın.
10 Onun altında olmuş hər şeyə toxunan hər kəs də
geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər
murdar sayılsın; belə şey daşıyan hər kəs də geyimini
yusun. **11** Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxs əllərini
yumamış kimə toxunarsa, o adam geyimlərini yusun və
su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. **12**
Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxsin toxunduğu hər
saxsı qab sındırılsın, taxta qab isə su ilə yuyulsun. **13** Bu
adam öz axıntısı kəsildiyi halda paklanmaq üçün yeddi
gün gözləsin, geyimini yusun, bədənini axar su ilə yusun,
sonra pak sayılsın. **14** Səkkizinci gün iki qumru quşu ya
iki göyərçin götürüb Rəbbin hüzuruna – Hüzur çadırının
girişinə gəlsin və bunları kahinə versin. **15** Kahin quşların
birini günah qurbanı, o birini isə yandırma qurbanı kimi
təqdim etsin. Bunlarla kahin o şəxs üçün axıntısına görə
Rəbbin önündə kəffarə etsin. **16** Toxumu tökülən hər
kişi bütün bədənini su ilə yusun, sonra axşama qədər
murdar sayılsın. **17** Üstünə toxum tökülüb bulaşan hər
geyim ya da dəri əşya yuyulsun, sonra axşama qədər
murdar sayılsın. **18** Kişi qadınla yaxınlıq edəndə toxumu
tökülsə, hər ikisi su ilə yuyunsun. Sonra onlar axşama

qədər murdar sayılsın. **19** Aybaşı vaxtı qanaxması olan
hər qadın yeddi gün murdar sayılsın, ona toxunan hər
kəs isə axşama qədər murdar sayılsın. **20** Aybaşı müddəti
qadın nəyin üzərində uzanıb və yaxud otursa, hər şey
murdar sayılsın. **21** O qadının yatağına toxunan hər
kəs öz geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun və axşama
qədər murdar sayılsın. **22** O qadının oturduğu hər şeyə
toxunan hər kəs də geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun,
sonra axşama qədər murdar sayılsın. **23** Əgər bir adam
o qadının yatağına ya üstündə oturduğu şeyə toxunsa,
o adam axşama qədər murdar sayılsın. **24** Əgər kişi
qadınla yaxınlıq edən zaman qadın aybaşı görsə və kişi
onunla bulaşsa, kişi də yeddi gün murdar sayılsın; kişinin
yatdığı hər yataq da murdar sayılsın. **25** Bir qadının
aybaşı vaxtından kənar ya da sonra neçə gün davam
edən qanaxması olarsa, bütün bu axıntı müddəti aybaşı
murdarlığı dövründəki kimi murdar sayılsın. **26** Bütün
axıntı vaxtı aybaşı murdarlığı vaxtı kimi üstündə yatdığı
yataq və oturduğu hər şey murdar sayılsın. **27** Onlara
toxunan hər kəs də murdar sayılsın. Qoy o, geyimini
yusun, su ilə yuyunsun və axşama qədər murdar sayılsın.
28 Əgər axıntısı kəsilsə, o qadın yeddi gün gözləsin, sonra
pak sayılsın. **29** Səkkizinci gün həmin o qadın iki qumru
quşu yaxud iki göyərçin götürüb Hüzur çadırının girişinə,
kahinin yanına gətirsin. **30** Kahin quşların birini günah
qurbanı, o birisini isə yandırma qurbanı kimi təqdim etsin.
Bunlarla kahin bu qadın üçün axıntısının murdarlığını
Rəbbin önündə kəffarə etsin. **31** Beləcə İsrail övladlarını
öz murdarlığından ayırın ki, aralarında olan Mənim

məskənimi murdarlığı ilə murdar edib ölməsinlər”». 32
Bu təlimat xəstəliyə görə bədən axıntısı olan adamlar
üçün, toxumu tökülməklə murdarlanan hər kişi üçün, 33
aybaşı olub murdarlanan hər qadın üçün, axıntı növünə
görə olan hər kişi və hər qadın üçün, murdar qadınla
yaxınlıq edən hər kişi üçündür.

16 Harunun iki oğlu Rəbbin hüzuruna yaxınlaşıb öləndən
sonra Rəbb Musaya dedi: 2 «Qardaşın Haruna söylə ki,
istənilən vaxt pərdənin iç tərəfindəki Müqəddəs yerə,
sandıq üzərindəki kəffarə qapağının önünə keçməsin ki,
özü ölməsin, çünki Mən kəffarə qapağının üzərindəki
buludda zahir oluram. 3 Buna görə Harun Müqəddəs yerə
yalnız belə girə bilər: günah qurbanı üçün bir buğa və
yandırma qurbanı üçün bir qoç götürsün; 4 müqəddəs
kətan xirqə geysin, əynində kətan alt paltarı da olsun,
belinə kətan qurşaq bağlasın, başına çalma qoysun.
Bunlar müqəddəs geyimlərdir. Qoy Harun əvvəl bədənini
su ilə yusun, sonra onları geysin. 5 İsrail övladlarının
icmasından günah qurbanı iki təkə və yandırma qurbanı
üçün bir qoç götürsün. 6 Harun özü üçün günah qurbanı
olan buğanı təqdim etsin. Bununla həm özü, həm də ailəsi
üçün günahını kəffarə etsin. 7 Sonra Harun iki təkəni
götürüb Rəbbin önündə Hüzur çadırının girişində saxlasın.
8 Harun bu təkələrdən birini Rəbb üçün, o birisini Azazel
üçün püşklə seçsin. 9 Sonra Harun püşklə Rəbbə məxsus
olan təkəni günah qurbanı olaraq təqdim etsin. 10 Püşklə
Azazel olmaq üçün seçilən təkəni isə Rəbbin önündə diri
saxlasın ki, onu sonra Azazel olaraq çölə göndərib onunla
kəffarə etsin. 11 Harun özü ilə ailəsi üçün kəffarə edən

günah qurbanını – buğanı kəssin. **12** Rəbbin hüzurundan,
qurbangahdan gətirilən közərmiş kömürlə dolmuş bir
buxurdan götürüb, iki ovuc dolu narın əzilən xoş ətirli
buxurla pərdənin iç tərəfinə keçsin. **13** Rəbbin hüzurunda
buxuru oda qoysun. Beləcə buxur tüstüsü bulud ilə
Şəhadət sandığının üzərində olan kəffarə qapağını örtsün
ki, özü ölməsin. **14** Buğanın qanından götürüb barmağı
ilə qapağın ön tərəfinə – qapağın qarşısına da yeddi
dəfə çiləsin. **15** Sonra xalq üçün günah qurbanı olan
təkəni kəssin və onun qanını pərdənin iç tərəfinə gətirib
qanını buğanın qanı kimi kəffarə qapağının ön tərəfinə
və qarşısına çiləsin. **16** Bununla Harun İsrail övladlarının
murdarlığına, qanunsuzluğuna və bütün günahlarına
görə Müqəddəs yer üçün kəffarə etsin; murdar xalqın
arasında yerləşdiyinə görə Hüzur çadırı üçün belə etsin.
17 Müqəddəs yerdə kəffarə etməyə girəndən çıxana qədər
Hüzur çadırında da heç kim olmasın. Harun özü, ailəsi və
bütün İsrail camaatı üçün kəffarə edib **18** çıxsın, sonra
Rəbbin önündə olan qurbangaha gedib onun üçün kəffarə
etsin; buğanın və təkənin qanından götürüb qurbangahın
buynuzlarının ətrafına çəksin. **19** Harun qurbangahın
üstünə barmağı ilə yeddi dəfə qan çiləsin. Beləcə onu
İsrail övladlarının murdarlığından pak edib təqdis edin.
20 Qoy Harun Müqəddəs yeri, Hüzur çadırını, qurbangahı
kəffarə edib qurtarandan sonra sağ qalan təkəni gətirsin
21 və iki əlini o təkənin başına qoyub İsraillilərin bütün
qanunsuzluğundan və günahlarından ötrü qazandığı
cəzanın hamısını onun üzərində etiraf etsin və təkənin
başına ötürsün. Sonra bu iş üçün təyin olunan bir adamın

vasitəsilə çöldə yola salınsın. **22** Təkə onların bütün
cəzasını öz üzərində ayaq dəyməmiş torpağa aparsın. O
adam təkəni çöldə yola salsın. **23** Harun Hüzur çadırına
girsin və Müqəddəs yerə girən zaman geymiş olduğu
kətan geyimi çıxarıb orada qoysun. **24** Müqəddəs bir
yerdə bədənini su ilə yusun və öz geyimini geysin.
Oradan çıxıb öz yandırma qurbanını və xalqın yandırma
qurbanını təqdim etsin. **25** Günah qurbanının piyini də
qurbangahda tüstülədib yandırsın. **26** Azazel olan təkəni
yola salan adam da geyimini və bədənini su ilə yusun,
sonra düşərgəyə girsin. **27** Müqəddəs yerdə kəffarə etmək
üçün qanı oraya gətirilən günah qurbanı olan buğa ilə
təkənin dəri, ət və bağırsaqları düşərgənin kənarına
aparılıb yandırılsın. **28** Onları yandıran adam geyimini,
bədənini su ilə yusun, ondan sonra düşərgəyə girsin. **29**
Bu sizin üçün əbədi bir qayda olsun. Yeddinci ayın onuncu
günündə özünüzü hər şeydən məhrum edib heç bir iş
görməyin; həm yerliləriniz, həm də aranızda yaşayan
yadellilər belə etsin. **30** Çünki o gün sizin üçün kəffarə
olunacaq ki, siz pak olasınız və Rəbbin hüzurunda bütün
günahlarınızdan təmizlənəcəksiniz. **31** O gün sizin üçün
Şənbə gününə bənzər istirahət günüdür. Özünüzü hər
şeydən məhrum edin. Bu, əbədi qayda olsun. **32** Atasının
yerinə kahinlik etmək üçün məsh edilmiş vəzifəli baş
kahin belə kəffarə etsin: o, müqəddəs kətan geyimlərini
geyib **33** Ən Müqəddəs yer, Hüzur çadırı, qurbangah
üçün kəffarə etsin; kahinlər və camaatın hər biri üçün də
kəffarə etsin. **34** İldə bir dəfə İsrail övladlarının bütün

günahlarının kəffarə edilməsi üçün bu sizə əbədi qayda
olsun». Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu.

17 Rəbb Musaya belə dedi: **2** «Harunla oğullarına və
bütün İsrail övladlarına söylə: "Rəbbin əmri budur: **3**
İsraillilərdən düşərgədə yaxud onun kənarında mal-
qara, qoyun ya da keçi kəsən **4** onu Rəbbin məskəninə,
Onun önünə qurban kimi təqdim edərək Hüzur çadırının
girişinə gətirməyən hər kəs qan tökməkdə müqəssir
sayılsın. Belə adam xalqı arasından qovulsun. **5** Belə
ki İsrail övladları qurbanlarını çöldə kəsmək əvəzinə
onları Rəbbin hüzuruna, Hüzur çadırının girişinə, kahinin
yanına gətirsinlər və Rəbbə ünsiyyət qurbanları olaraq
kəssinlər. **6** Kahin belə qurbanın qanını Hüzur çadırı
girişinin yanındakı Rəbbin qurbangahına səpsin, piyini
isə Rəbbin xoşuna gələn ətir kimi tüstülədib yandırsın.
7 İsrail övladları bir daha Rəbbə xəyanət edib heç
vaxt təkə görkəmində bütlərə qurban kəsməsinlər. Bu,
nəsildən-nəslə onlar üçün əbədi qayda olsun". **8** Bir də ki
onlara de: "İsrail övladlarından yaxud aralarında yaşayan
yadellilərdən kim yandırma qurbanını və ya ünsiyyət
qurbanını kəsəndə **9** Rəbbin hüzuruna təqdim edərək
Hüzur çadırının girişinə qurban gətirməyən hər adam
xalqı arasından qovulsun. **10** İsrail övladlarından ya da
aralarında yaşayan yadellilərdən bir az da olsa, qan yeyən
hər kəsdən Mən üz döndərib xalqı arasından qovacağam,
11 çünki hər məxluqa həyat verən qandır. Mən onu
həyatınızın kəffarəsi üçün qurbangahda təqdim olunmağa
təyin etmişəm; çünki həyat verdiyinə görə kəffarə edən
qandır. **12** Buna görə də Mən İsrail övladlarına demişəm:

‹Sizdən heç bir kəs, aranızda yaşayan yadelli də qan
yeməsin›. 13 İsrail övladlarından ya da aralarında yaşayan
yadellilərdən yeyilə bilən heyvan yaxud quş ovlayan
insan onun qanını yerə axıdıb torpaqla örtsün. 14 Çünki
hər məxluqa həyat verən onun qanıdır. Buna görə Mən
İsrail övladlarına ‹heç bir məxluqun qanını yeməyin›
demişəm. Çünki hər məxluqa həyat verən onun qanıdır.
Onu yeyən hər kəs xalqının arasından qovulsun. 15 Yerli
olsun, yadelli olsun, təbii yolla ölən, parçalanıb ölən
heyvanı yeyən adam qoy geyimini yusun, su ilə yuyunsun
və axşamadək murdar, sonra pak sayılsın. 16 Əgər belə
adam geyimini və bədənini yumasa, cəzasını çəkəcək”».

18 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına belə
de: “Allahınız Rəbb Mənəm. 3 Nə əvvəl yaşadığınız
Misir torpağının ənənələrinə əməl edin, nə də sizi
aparacağım Kənan torpağına girəndən sonra adət-
ənənələrinə əməl edib uymayın; 4 Mənim hökmlərimə
əməl edib qanunlarıma riayət edin, onlara uyğun yaşayın.
Allahınız Rəbb Mənəm. 5 Qaydalarıma və hökmlərimə
səylə əməl edin; onları yerinə yetirən adam bunların
sayəsində yaşayacaq. Rəbb Mənəm. 6 Qoy heç kəs öz
yaxın qohumları ilə cinsi əlaqədə olmaq üçün onlara
yaxınlaşmasın. Rəbb Mənəm. 7 Atanla cinsi əlaqədə olma,
ananla da cinsi əlaqədə olma; o sənin anandır, onunla
cinsi əlaqədə olma. 8 Atanın arvadı ilə cinsi əlaqədə olma,
çünki o sənin atanın namusudur. 9 Atabir yaxud anabir
bacınla, səninlə bir evdə yaxud başqa yerdə böyümüş
bacınla cinsi əlaqədə olma. 10 Öz oğlunun qızı yaxud
qızının qızı ilə cinsi əlaqədə olma, çünki onların namusu

sənin namusundur. **11** Atanın başqa arvadından doğulan
qızı ilə cinsi əlaqədə olma; o sənin bacındır. **12** Bibinlə
cinsi əlaqədə olma, çünki o, atanın yaxın qohumudur.
13 Xalanla cinsi əlaqədə olma, çünki o, ananın yaxın
qohumudur. **14** Əminin namusunu tapdalama, onun arvadı
ilə yaxınlıq etmə, çünki o sənin əmiarvadındır. **15** Oğlunun
arvadı ilə cinsi əlaqədə olma. Oğlunun arvadı olduğu
üçün onunla cinsi əlaqədə olma. **16** Qardaşının arvadı ilə
cinsi əlaqədə olma, çünki bu, qardaşının namusudur. **17**
Bir qadının həm özü, həm də qızı ilə cinsi əlaqədə olma.
O qadının oğul ya da qız nəvəsi ilə cinsi əlaqədə olmaq
üçün onları alma, çünki onlar sənin yaxın qohumların
olduğu üçün bu, əxlaqsızlıqdır. **18** Arvadın sağ ikən onun
bacısını günü olaraq alma və onunla cinsi əlaqədə olma.
19 Aybaşı murdarlığı zamanı qadınla cinsi əlaqədə olmaq
üçün onunla yaxınlıq etmə. **20** Başqasının arvadı ilə
yaxınlıq edib özünü murdarlama. **21** Övladlarının heç
birini Molekə qurban olaraq təqdim etmə. Beləliklə,
Allahının adını ləkələmə. Rəbb Mənəm. **22** Kişi qadınla
yaxınlıq etdiyi kimi kişi ilə yaxınlıq etməsin, bu, iyrəncdir.
23 Nə kişi, nə də qadın heç bir heyvanla cinsi əlaqəyə
girib özünü murdarlamasın. Bu, rəzillikdir. **24** Bu şeylərin
heç biri ilə özünüzü murdar etməyin, çünki önünüzdən
qovacağım millətlər bunların hamısı ilə murdarlanıb,
25 torpaqlarını da murdarlayıblar. Buna görə də Mən
o torpağı cəzalandırıb sakinlərini oradan rədd edirəm.
26 İstər yerli, istər aranızda yaşayan yadelli – hamınız
qaydalarıma və hökmlərimə riayət edərək iyrənc işlərin
heç birinə əməl etməyin. **27** Önünüzdəki ölkənin sakinləri

bütün bu iyrənc işləri edərək torpağı murdarlayıblar.
28 Əgər siz də bu torpağı murdarlasanız, torpaq sizdən
əvvəlki milləti ağzından qaytardığı kimi sizi də ağzından
qaytaracaq. **29** Buna görə də bu iyrənc işlərin hər hansı
birinə əməl edən hər kəs xalqının arasından qovulsun.
30 Beləliklə, önünüzdə edilən iyrənc adətlərinə əməl
edib onlarla özünüzü murdar etməmək üçün Mənim
buyruğuma riayət edin. Allahınız Rəbb Mənəm”».

19 Rəbb Musaya dedi: **2** «Bütün İsrail övladlarının
icmasına bəyan edib de: “Müqəddəs olun, çünki Mən
Allahınız Rəbb müqəddəsəm. **3** Sizdən hər kəs atasına və
anasına hörmət etsin və Mənim Şənbə günlərimə riayət
etsin. Allahınız Rəbb Mənəm. **4** Bütlərə tərəf dönməyin
və özünüzə tökmə allahlar düzəltməyin. Allahınız Rəbb
Mənəm. **5** Rəbbə ünsiyyət qurbanları gətirəndə elə gətirin
ki, qurbanınız qəbul edilsin. **6** Qurbanınız kəsilən gün
yaxud ertəsi gün yeyilsin, üçüncü günə qalan hissəsi
yandırılsın. **7** Əgər ondan üçüncü gün yeyilsə, o qurban
qəbul olunmaz, iyrənc sayılar. **8** O qurbanı yeyən adam
Rəbbin müqəddəs yeməyini murdar etdiyinə görə cəzasını
çəkər. Qoy o, xalqı arasından qovulsun. **9** Torpağınızda
məhsul biçəndə tarlanın qıraq-bucaqlarını biçməyin və
biçindən düşən başaqları yığmayın. **10** Üzüm bağında
da tənəkləri büsbütün təmizləyib yerə düşən salxımları
yığmayın. Qalan məhsul kasıblara və qəriblərə qalsın.
Allahınız Rəbb Mənəm. **11** Oğurlamayın, bir-birinizə yalan
satıb aldatmayın. **12** Allahınızın adını ləkələməmək üçün
adıma yalandan and içməyin. Rəbb Mənəm. **13** Qonşunu
istismar etmə, onu soyma; muzdlu işçinin zəhmət haqqını

axşamdan səhərəcən özündə saxlama. **14** Kar adamı
söymə və kor adamın qarşısına büdrədən heç bir şey
qoyma. Allahından qorx. Rəbb Mənəm. **15** Məhkəmədə
haqsızlıq etməyin. Nə yoxsula üstünlük ver, nə də varlıya
meyl sal, amma bir-birinizi ədalətlə mühakimə edin.
16 Xalq arasında xəbərçilik etmə; qonşunun qanının
tökülməsini istəmə. Rəbb Mənəm. **17** Soydaşına qarşı
ürəyində nifrət bəsləmə. Başqa adamı mütləq tənbeh
et ki, sən də günahının cəzasını çəkməyəsən. **18** Öz
xalqından heç kəsdən qisas alma, heç kimə qarşı kin
saxlama. Ancaq qonşunu özün kimi sev. Rəbb Mənəm. **19**
Mənim qaydalarıma riayət edin. Başqa növlərdən olan
heyvanları cütləşdirməyin. Tarlanızda iki növ toxum
əkməyin. Əyninizə iki növ sapdan toxunmuş paltar
geyməyin. **20** Bir kişi başqa kişinin nişanlı, hələ qiyməti
ödənməmiş, azad olunmamış qarabaşı ilə yaxınlıq edərsə,
ona cəza verilsin. Amma onlar öldürülməsinlər, çünki
qarabaş azad deyil, **21** o kişi isə Rəbbin önünə – Hüzur
çadırının girişinə təqsir qurbanı kimi bir qoç gətirsin.
22 Kahin o kişi üçün işlətdiyi günahını təqsir qurbanı
olan qoçla Rəbbin önündə kəffarə etsin ki, bu günahı
bağışlansın. **23** Kənan torpağına girib yemək üçün hər
hansı bir meyvə ağacını əksəniz, meyvəsi sizin üçün
üç il haramdır, onu yeməyin. **24** Dördüncü ildə onun
bütün meyvəsi şükür təqdimi kimi Rəbb üçün müqəddəs
sayılsın. **25** Beşinci ildə isə o ağacın meyvəsini yeyə
bilərsiniz. Bunu edin ki, məhsul xeyriniz üçün artsın.
Allahınız Rəbb Mənəm. **26** Heç bir əti qanlı-qanlı yeməyin.
Baxıcılıq etməyin və gələcəyi deməyin. **27** Gicgahlarınızı

qırxmayın, saqqallarınızın kənarlarını kəsməyin. **28**
Ölülərə görə bədəninizə yara vurmayın, bədəninizə heç
bir şəkil döydürməyin. Allahınız Rəbb Mənəm. **29** Qoy
heç kim qızını fahişəlik edib ləkələnməyə qoymasın.
Qoy fahişəlik ölkəyə yayılmasın ki, ölkə əxlaqsızlıqla
dolub daşmasın. **30** Şənbə istirahət günlərimə riayət
edin və Müqəddəs məkanıma ehtiramla yanaşın. Rəbb
Mənəm. **31** Cindarlara və ruh çağıranlara tərəf dönməyin,
onlarla danışmayın, yoxsa murdarlanarsınız. Allahınız
Rəbb Mənəm. **32** Yaşlıların qarşısında ayağa durun,
ağsaqqallara hörmət eləyin. Allahınızdan qorxun. Rəbb
Mənəm. **33** Sizinlə ölkənizdə yaşayan heç bir qəribə
haqsızlıq etməyin. **34** Hamınız onu öz adamınız, yerliniz
kimi qəbul edin, hər kəs onu özünü sevən kimi sevsin.
Çünki siz özünüz də Misir ölkəsində qərib idiniz. Allahınız
Rəbb Mənəm. **35** Məhkəmədə, ölçüdə, çəkidə və miqdarda
haqsızlıq etməyin. **36** Qoy tərəziniz, çəki daşınız, taxıl
və maye ölçüsü üçün işlənən qablarınız düzgün olsun.
Sizi Misir torpağından çıxaran Allahınız Rəbb Mənəm. **37**
Bütün Mənim qaydalarıma və hökmlərimə səylə əməl
edin. Rəbb Mənəm”».

20 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına de:
“İsraillilərdən və İsraildə yaşayan yadellilərdən övladını
Molekə təqdim edən hər kəs öldürülməlidir. Qoy ölkə
xalqı onu daşqalaq etsin. **3** Öz övladını Molekə təqdim
etdiyi üçün Mən o adamdan üz döndərib xalqı arasından
qovacağam; çünki o, Müqəddəs məkanımı murdarlayıb
müqəddəs adımı ləkələmişdir. **4** Əgər ölkə xalqı o adamın
övladını Molekə təqdim etdiyini görüb göz yumaraq onu

öldürməsə, **5** Mən Özüm həmin adamdan və ailəsindən
üz döndərib onu və onunla birgə Moleklə Mənə xəyanət
edən hər kəsi xalqın arasından qovacağam. **6** Mənə
xəyanət edərək cindarlara və ruh çağıranlara tərəf dönən
hər kəsdən üz döndərib xalqın arasından qovacağam. **7**
Buna görə də özünüzü təqdis edin və müqəddəs olun,
çünki Allahınız Rəbb Mənəm. **8** Qaydalarıma səylə əməl
edin, çünki sizi təqdis edən Rəbb Mənəm. **9** Atasına
yaxud anasına lənət edən hər kəs öldürülməlidir. O
adam öz atasına yaxud anasına lənət etdiyi üçün qanının
tökülməyinə özü baisdir. **10** Başqa kişinin arvadı ilə zina
edənlərə aid: qonşusunun arvadı ilə zina edən kişi zinakar
qadınla birlikdə öldürülməlidir. **11** Atasının arvadı ilə
yaxınlıq edən kişi atasının namusunu tapdalamış olur.
Bunu edənlərin hər ikisi öldürülməlidir. Onlar qanlarının
tökülməyinə özləri baisdir. **12** Gəlini ilə yaxınlıq edən
kişi gəlini ilə birgə – hər ikisi öldürülməlidir, çünki
bu rəzillikdir. Bunlar qanlarının tökülməyinə özləri
baisdir. **13** Kişi qadınla yaxınlıq etdiyi kimi kişi kişi
ilə yaxınlıq edərsə, hər ikisi iyrənc iş görür və onlar
öldürülməlidirlər; qanlarının tökülməyinə özləri baisdir.
14 Qadınla bərabər anasını arvad alan kişi əxlaqsızlıq
edər; aranızda belə əxlaqsızlıq olmamaq üçün o kişi də, o
qadınlar da yandırılsın. **15** Heyvanla cinsi əlaqəyə girən
kişi öldürülməlidir; heyvan isə kəsilməlidir. **16** Hər hansı
bir heyvanla cinsi əlaqəyə girən qadın heyvanla birgə
öldürülməlidir. Bunlar qanlarının tökülməyinə özləri
baisdir. **17** Əgər bir kişi atabir yaxud anabir bacısını alıb
onunla cinsi əlaqədə olsa, qadın da onunla cinsi əlaqədə

olsa, bu, rüsvayçılıqdır. Onlar xalqı arasından qovulsun.
Bacısı ilə cinsi əlaqədə olan kişi cəzasını çəkər. **18** Əgər
bir kişi aybaşı olan qadınla yaxınlıq edib onunla cinsi
əlaqədə olarsa, qadının qanaxma mənbəyinin üstünü
açar, qadın da öz qanaxma mənbəyinin üstünü açar. Hər
ikisi xalqı arasından qovulsun. **19** Xalanla yaxud bibinlə
yaxınlıq etmə, çünki yaxın qohumları ilə yaxınlıq edənlər
cəzasını çəkərlər. **20** Əmisi arvadı ilə yaxınlıq edən kişi öz
əmisinin namusunu tapdalamış olur; ikisi də günahının
cəzasını çəkərək övladları olmadan öləcəklər. **21** Qardaşı
arvadını alan kişi qardaşının namusunu tapdalayaraq
murdar iş görür; onlar sonsuz qalacaqlar. **22** Siz Mənim
qaydalarıma və hökmlərimə səylə əməl edin ki, yaşamaq
üçün aparacağım torpaq sizi rədd etməsin. **23** Qarşınızdan
qovacağım millətlərin adətlərinə uymayın; onlar bütün bu
şeyləri etdiklərinə görə Mənim gözümdə iyrəncdirlər. **24**
Mən sizə dedim ki, onların torpağına siz sahib olacaqsınız;
Mən o süd və bal axan torpağı sizə irs olaraq verəcəyəm.
Sizi digər xalqlardan ayıran Allahınız Rəbb Mənəm.
25 Beləliklə, siz pak və murdar heyvan və quşları bir-
birindən ayırd edin. Sizin üçün ayırd etdiyim murdar
sayılan heyvanlar yaxud quşlar ya da yerdə sürünən
məxluqlarla özünüzü iyrənc etməyin. **26** Siz Mənim
üçün müqəddəs olun, çünki Mən Rəbb müqəddəsəm.
Mən sizi digər xalqlardan ayırdım ki, siz Mənim xalqım
olasınız. **27** Cindar yaxud ruh çağıran kişilər və ya
qadınlar öldürülməlidir, onlar daşqalaq olmalıdır. Bunlar
qanlarının tökülməyinə özləri baisdir”».

21 Rəbb Musaya dedi: «Harun nəslindən olan kahinlərə
bəyan edib belə de: “Qoy kahinlər öz xalqı arasından olan
hər hansı bir meyitə görə özlərini murdar etməsin; **2**
ancaq kahinin yaxın qohumu – anası, atası, oğlu, qızı,
qardaşı **3** yaxud da yanında yaşayan subay bacısı ölsə,
kahin o ölüyə görə özünü murdar etməsin. **4** Qoy o,
xalq arasında başçı olduğuna görə özünü murdar edib
ləkələməsin. **5** Qoy kahinlər yas tutaraq başının heç
bir hissəsini qırxmasın, saqqalının kənarını kəsməsin,
bədənlərinə də yara vurmasınlar, **6** özlərinin Allahı üçün
müqəddəs olsunlar və Onun adını ləkələməsinlər, çünki
onlar özlərinin Allahına pay, Rəbb üçün yandırma təqdimi
gətirirlər. Buna görə də müqəddəs olsunlar. **7** Kahin
fahişəni yaxud ləkələnmiş və ya ərindən boşanmış qadını
da arvad almasın, çünki kahin Allahı üçün müqəddəsdir.
8 Onu müqəddəs say, çünki Allahına gətirilən payı təqdim
edən odur; o sənin üçün müqəddəs olsun, çünki Mən – sizi
təqdis edən Rəbb müqəddəsəm. **9** Fahişəliklə ləkələnən
kahin qızı atasını da ləkələdiyinə görə yandırılsın. **10**
Qohumları üzərində olan başında məsh yağı ilə məsh
olunan və müqəddəs geyimləri geyən vəzifəli baş kahin
yas tutaraq nə saçını dağıtsın, nə də əynindəki geyimini
cırsın. **11** Bu kahin heç bir meyitə, hətta ölən ata-anasına
yaxınlaşıb özünü murdar etməsin. **12** O, Müqəddəs məkanı
tərk etməsin və Allahın Müqəddəs məkanını ləkələməsin,
çünki Allahın nişanəsi olan məsh yağı üzərindədir.
Rəbb Mənəm. **13** Bu kahin bakirə qız alsın; **14** dul,
boşanmış yaxud fahişəliklə ləkələnmiş qadın yox, yalnız
öz xalqından olan bakirə qız alsın ki, **15** onun övladları

xalqı arasında ləkəli olmasın. Onu təqdis edən Rəbb
Mənəm”». 16 Rəbb Musaya dedi: 17 «Haruna belə söylə:
“Nəsildən-nəslə övladlarından qüsuru olan adam Allahına
pay təqdim etmək üçün yaxınlaşmasın. 18 Bunlardan
heç biri bu xidmətə yaxınlaşmasın: nə kor, nə axsaq, nə
eybəcər, nə əlil, 19 nə əl-ayağından şikəst, 20 nə qozbel,
nə cırtdanboy, nə gözündə titə olan, nə xoralı yaxud
dəmrovlu, nə axtalanmış adam, 21 yəni kahin Harunun
nəslindən bədənində hər hansı bir qüsuru olan şəxs
Rəbb üçün yandırma təqdimi verməyə yaxınlaşmasın.
Onun bədənində qüsur var. Buna görə də o, Allahına pay
gətirmək üçün yaxınlaşmasın. 22 Belə adam Allahına
gətirilən paydan – həm ən müqəddəs yeməkdən, həm də
müqəddəs yeməkdən yeyə bilər. 23 Lakin o, bədənində
qüsuru olduğuna görə nə müqəddəs pərdəyə, nə də
qurbangaha yaxınlaşmasın ki, Müqəddəs məkanlarımı
ləkələməsin, çünki onları təqdis edən Rəbb Mənəm”». 24
Musa Harunla oğullarına və bütün İsrail övladlarına belə
dedi.

22 Rəbb Musaya dedi: 2 «Harunla oğullarına söylə
ki, İsrail övladlarının Mənim üçün təqdis etdikləri
müqəddəs şeylərlə ehtiyatlı olsunlar və müqəddəs adımı
ləkələməsinlər. Rəbb Mənəm. 3 Onlara de: “Nəsildən-nəslə
İsrail övladlarının Rəbb üçün təqdis etdikləri müqəddəs
şeylərə murdar halda yaxınlaşan hər hansı bir övladınız
Mənim hüzurumdan qovulsun. Rəbb Mənəm. 4 Harun
nəslindən iyrənc dəri xəstəliyi yaxud xəstəliyə görə bədən
axıntısı olan heç kəs pak olana qədər müqəddəs yeməkdən
yeməsin. Meyitə görə murdar olan şeyə toxunan hər

kəs, toxumu tökülən hər kəs, **5** onu murdarlayan
qaynaşan heyvana və yaxud hər cür murdarlığı olan
insana toxunan hər kəs də – **6** belə şeylərə toxunan hər
adam axşamadək bədənini yumayınca murdar sayılsın
və müqəddəs yeməkdən yeməsin. **7** Günəş batanda isə
o adam pak sayılsın, sonra müqəddəs yeməkdən yesin,
çünki bu onun xörəyidir. **8** Murdarlanmamaq üçün kahin
nə təbii yolla ölən, nə də parçalanıb ölən heyvanın ətini
yesin. Rəbb Mənəm. **9** Mənim buyruğuma riayət etsinlər
ki, onu ləkələdikləri üçün günahının cəzasını çəkərək
ölməsinlər. Onları təqdis edən Rəbb Mənəm. **10** Heç
bir kənar şəxs: nə kahinin qonağı, nə də onun muzdlu
işçisi müqəddəs yeməkdən yeməsin. **11** Lakin kahinin
satın aldığı ya da evində doğulan qul o yeməkdən yeyə
bilər. **12** Kənar adama ərə gedən kahin qızı müqəddəs
təqdim yeməyindən yeməsin. **13** Amma dul qalmış və ya
boşanmış, sonsuz qalaraq atasının evinə qayıdıb ailə üzvü
kimi yaşayan kahin qızı atasının yeməyindən yeyə bilər.
Lakin heç bir kənar şəxs ondan yeyə bilməz. **14** Bilmədən
müqəddəs yeməkdən yeyən adam beşdə birini əlavə
edərək əvəzini kahinə qaytarsın. **15** Qoy kahinlər İsrail
övladlarının Rəbbə təqdim etdikləri müqəddəs yeməyi
ləkələməsinlər. **16** Onlara bu müqəddəs yeməyi verib
bunun təqsirini və cəzasını boyunlarına qoymasınlar;
çünki onları təqdis edən Rəbb Mənəm”». **17** Rəbb Musaya
dedi: **18** «Harunla oğullarına və bütün İsraillilərə belə de:
“İsrail övladlarından yaxud İsraildə yaşayan yadellilərdən
kimsənin yandırma qurbanı olaraq Rəbbə təqdim etdiyi
hər əhdə görə təqdim və hər könüllü təqdim **19** sizdən

qəbul olunsun deyə ya mal-qaradan ya da qoyun-keçidən
qüsursuz erkək olsun. 20 Qüsurlu heyvanı gətirmək olmaz,
çünki belə qurban sizdən qəbul olunmaz. 21 Kimsə Rəbbə
əhdini ödəmək üçün yaxud könüllü təqdim olaraq mal-
qaradan ya da qoyun-keçidən ünsiyyət qurbanı təqdim
edərsə, heyvan qəbul olunsun deyə qüsursuz olsun; onun
bədənində heç bir qüsur olmasın. 22 Rəbbə kor, yaralı,
şikəst, qaysaqlı, xoralı, dəmrovlu heyvanları təqdim
etməyin, Rəbb üçün yandırma təqdimi vermək üçün onları
qurbangaha gətirməyin. 23 Mal-qaradan yaxud qoyun-
keçidən çolaq yaxud qısaqıç heyvanı könüllü təqdim
etmək olar, lakin əhdini ödəmək üçün o qəbul olunmaz.
24 Xayası zədələnmiş, əzilmiş, burulmuş ya da kəsilmiş
heyvanı Rəbbə qurban gətirməyin, ölkənizdə buna yol
verməyin. 25 Belə bir heyvanı yadellidən götürüb pay
olaraq Allahınıza təqdim etməyin, çünki bu heyvan xarab
və qüsurlu sayılaraq sizdən qəbul olunmaz”». 26 Rəbb
Musaya dedi: 27 «Buzov, quzu ya da oğlaq doğularsa, yeddi
gün anasının yanında qalsın. Səkkizinci gündən etibarən
Rəbb üçün yandırma təqdimi kimi qəbul oluna bilər. 28
Nə inək, nə qoyun, nə də keçi ilə balasını eyni gündə
birlikdə kəsməyin. 29 Rəbbə təşəkkür qurbanı gətirəndə
elə gətirin ki, o sizdən Rəbbə məqbul olsun. 30 Qurbanın
əti həmin gün yeyilsin, səhərə qədər saxlanılmasın. Rəbb
Mənəm. 31 Mənim əmrlərimə səylə əməl edin. Rəbb
Mənəm. 32 Mənim müqəddəs adımı ləkələməyin. Qoy
İsrail övladları arasında müqəddəs tutulum. Sizi təqdis
edən Rəbb Mənəm. 33 Allahınız olmaq üçün sizi Misir
torpağından çıxartdım. Rəbb Mənəm».

23 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına belə de:
"Rəbbin təyin etdiyi bayramlar, Mənim bayramlarım
bunlardır. Bu vaxt müqəddəs toplantı çağırın: **3** Altı
gün işinizi görün, yeddinci gün isə Şənbə istirahət və
müqəddəs toplantı günüdür. Qoy Rəbbin bu Şənbə günü
yaşadığınız bütün yerlərdə heç bir iş görülməsin. **4** Rəbbin
təyin etdiyi bu müqəddəs toplantı günlərini bayramlar
elan edin. **5** Birinci ayın on dördü axşamçağı Rəbbin Pasxa
bayramıdır. **6** Həmin ayın on beşi Rəbbin Mayasız Çörək
bayramıdır. Yeddi gün mayasız çörək yeyin. **7** Birinci gün
müqəddəs toplantınız olsun; gündəlik işlərinizi görməyin.
8 Bu yeddi gün ərzində Rəbb üçün yandırma təqdimi
gətirin. Yeddinci gün isə müqəddəs toplantınız olsun;
gündəlik işlərinizi görməyin"». **9** Rəbb Musaya belə
dedi: **10** «İsrail övladlarına de: "Sizə verəcəyim torpağa
gəldiyiniz zaman məhsulunuzu biçəndə biçdiyiniz ilk
dərzi kahinin yanına gətirin. **11** O, dərzi Rəbbin hüzurunda
yellədərək təqdim etsin ki, sizdən qəbul olunsun. Kahin
onu Şənbənin ertəsi günü yellətsin. **12** Dərzi yellətdiyiniz
gün Rəbbə birillik qüsursuz erkək toğlu yandırma qurbanı
kimi kəsin. **13** Toğlu ilə birlikdə taxıl təqdimi olaraq
zeytun yağı ilə yoğrulmuş bir efanın onda ikisi olan
miqdarda narın un gətirin. Bu, Rəbb üçün yandırma
təqdimi – Onun xoşuna gələn ətirdir. İçmə təqdimi
olaraq da bir hin şərabın dörddə birini gətirin. **14** Bu
qurbanı Allahınıza təqdim etdiyiniz həmin günə qədər nə
çörək, nə qovurğa, nə də təzə sünbül yeməyin. Bu bütün
yaşadığınız yerlərdə nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi
qayda olsun. **15** Şənbənin ertəsi günü olan yellədilən dərzi

gətirdiyiniz gündən tam yeddi həftə, **16** yeddinci Şənbə
gününün ertəsinədək əlli gün sayın, sonra Rəbbə təzə taxıl
təqdimi gətirin. **17** Yaşadığınız hər yerdən yellədib təqdim
etmək üçün bir efanın onda ikisi narın undan maya ilə
bişirilmiş iki kömbə çörəyi Rəbbə nübar təqdimi gətirin.
18 Çörəklə birgə birillik yeddi qüsursuz toğlu, bir buğa
və iki qoç təqdim edin. Bunlar taxıl təqdimləri və içmə
təqdimləri ilə birlikdə Rəbb üçün yandırma qurbanıdır,
Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir. **19**
Günah qurbanı üçün bir təkə, ünsiyyət qurbanı üçün isə
iki birillik toğlu gətirin. **20** Kahin bu iki toğlunu nübar
çörəyi ilə birgə Rəbbin hüzurunda yellədərək təqdim
etsin. Bunlar kahinin Rəbb üçün müqəddəs payı olsun. **21**
Həmin gün özünüz üçün müqəddəs toplantı elan edin
və heç bir gündəlik iş görməyin. Bu bütün yaşadığınız
yerlərdə nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun.
22 Torpağınızda məhsul biçəndə tarlanın qıraqlarını
biçməyin və biçindən düşən başaqları yığmayın. Qoy
qalan məhsul kasıblara və qəriblərə qalsın. Allahınız Rəbb
Mənəm”». **23** Rəbb Musaya dedi: **24** «İsrail övladlarına belə
de: “Yeddinci ayın birinci günü sizin üçün istirahət günü,
şeypur çalınma ilə qeyd olunan gün, müqəddəs toplantı
günü olsun. **25** O gün heç bir gündəlik iş görməyin və
Rəbb üçün yandırma təqdimi gətirin”». **26** Rəbb Musaya
dedi: **27** «İsrail övladlarına de: “Yeddinci ayın onu isə
Kəffarə günüdür, müqəddəs toplantınız olsun; özünüzü
hər şeydən məhrum edin və Rəbb üçün yandırma təqdimi
gətirin. **28** Həmin gün heç bir iş görməyin, çünki bu,
Allahınız Rəbbin hüzurunda sizin üçün kəffarə edilən

Kəffarə günüdür. **29** Həmin o gün özünü hər şeydən
məhrum etməyən adam xalqı arasından qovulsun. **30** O
gün hər hansı bir iş görən adamı Mən xalqı arasından yox
edəcəyəm. **31** Heç bir iş görməyin. Bu bütün yaşadığınız
yerlərdə nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun. **32** O
gün sizin üçün Şənbə istirahət günü kimidir. Özünüzü hər
şeydən məhrum edin. Ayın doqquzuncu günü axşamdan
ertəsi günün axşamına qədər Şənbə günü kimi istirahət
edin”». **33** Rəbb Musaya dedi: **34** «İsrail övladlarına söylə:
“Həmin yeddinci ayın on beşinci günündən Rəbb üçün
yeddi gün Çardaqlar bayramını keçirin. **35** Birinci gün
müqəddəs toplantı günüdür. Gündəlik işlərinizi görməyin.
36 Bu yeddi gün ərzində Rəbbə yandırma təqdimləri
gətirin. Səkkizinci gün isə müqəddəs toplantınız olsun
və Rəbbə yandırma təqdimləri gətirin. Bu gün təntənəli
toplantı günüdür, gündəlik işlərinizi görməyin. **37** Bunlar
Rəbbin təyin etdiyi bayramlardır: bu zaman müqəddəs
toplantı çağırıb hər birini öz günündə olmaqla yandırma
təqdimlərini – yandırma qurbanlarını, taxıl təqdimlərini,
ünsiyyət qurbanlarını və içmə təqdimlərini Rəbbə gətirin.
38 Bunlar Rəbbin Şənbələrinə və Rəbbə verdiyiniz bütün
ianələrə, bütün əhdlərin ödəmələrinə, bütün könüllü
təqdimlərə əlavədir. **39** Üstəlik yeddinci ayın on beşinci
günü torpağın məhsullarını yığandan sonra yeddi gün
Rəbb üçün bayram keçirin. Birinci gün və səkkizinci gün
istirahət günləri olsun. **40** Birinci gün gözəl ağacların
meyvələrini, xurma ağaclarının budaqlarını, sıx yarpaqlı
ağacların və çay kənarında bitən qovaq ağaclarının
budaqlarını toplayıb Allahınız Rəbbin hüzurunda yeddi

gün şənlik edin. **41** Hər il Rəbb üçün bu bayramı yeddi
gün keçirin. Bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qaydadır;
bu bayramı yeddinci ayda qeyd edin. **42** Yeddi gün
çardaqlarda qalın; bütün yerli İsraillilər çardaqlarda
yaşasın. **43** Beləliklə, sizin nəsilləriniz bilsin ki, Mən
İsrail övladlarını Misir torpağından çıxarandan sonra
onları çardaqlarda yerləşdirdim. Allahınız Rəbb Mənəm"».
44 Beləcə Musa İsrail övladlarına Rəbbin təyin etdiyi
bayramlar barəsində nəql etdi.

24 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına əmr et ki,
işıq yandırmaq üçün sənə zeytundan çəkilmiş xalis yağ
gətirsinlər. Bu yağdan çıraqlar daima **3** Hüzur çadırında,
şəhadət pərdəsinin bayır tərəfində yansın. Harun onu hər
axşam Rəbbin hüzurunda yandırıb səhərə qədər nəzarət
etsin. Bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun. **4**
Rəbbin hüzurunda xalis qızıldan düzəlmiş çıraqdandakı
çıraqlara daim nəzarət edilsin. **5** Narın un götürüb hər
kökə bir efanın onda ikisi qədər miqdarda on iki kökə
bişir. **6** Onları Rəbbin hüzurunda xalis qızıldan düzəlmiş
masaya, iki sıraya altı-altı qoy. **7** Çörək sıralarının üstünə
xalis kündür qoy. Çörəklərin üstündəki kündür Rəbb üçün
yandırma təqdimi, çörək yerinə xatirə təqdimi olsun. **8**
Qoy bu çörəklər hər Şənbə günü daim Rəbbin hüzurunda
düzülsün. Bu, İsrail övladları üçün əbədi əhddir. **9** Bu
çörəklər Harunla övladlarının payıdır. Onlar bu çörəkləri
müqəddəs bir yerdə yesinlər. Çünki bunlar Rəbb üçün
verilən yandırma təqdimlərindən ən müqəddəs, Harun
övladları üçün əbədi paydır». **10** Bir gün anası İsrailli,
atası Misirli olan bir adam İsrail övladlarının arasına

çıxdı. O, düşərgədə bir İsrailli ilə savaşıb **11** Allahın adına
küfr və lənət etdi. O adamı Musanın yanına gətirdilər.
Onun anası Dan qəbiləsindən Dibri qızı Şelomit idi. **12**
O adamı həbs edib Rəbbin qərarını gözlədilər. **13** Rəbb
Musaya belə dedi: **14** «Lənət edəni düşərgədən kənara
çıxar; qoy bu lənəti eşidənlər əllərini o adamın başına
qoysunlar. Sonra qoy bütün icma onu daşqalaq etsin.
15 İsrail övladlarına belə de: "Allahına lənət edən hər
kəs öz günahının cəzasını çəkəcək; **16** Rəbbin adına küfr
edən hər kəs öldürülməlidir. Bütün icma onu daşqalaq
etsin; istər yadelli, istər yerli olsun, Allahın adına küfr
etdiyinə görə öldürülməlidir. **17** Başqa bir adamın canını
alan hər kəs öldürülməlidir. **18** Heyvanı öldürən isə can
əvəzinə can olaraq zərəri ödəsin. **19** Bir adam başqa
adamı yaralayarsa, o nə cür edibsə, ona da belə edilsin:
20 sınıq əvəzinə sınıq, göz əvəzinə göz, diş əvəzinə diş; o
adama nə cür yara vurubsa, ona da belə yara vurulsun. **21**
Heyvan öldürən zərərini ödəsin. Adam öldürən isə özü
öldürülsün. **22** Sizdə istər qərib, istər yerli üçün ədalət
bir olsun; çünki Allahınız Rəbb Mənəm"». **23** Musa İsrail
övladlarına bunu dedi. Lənət edəni düşərgədən kənara
çıxarıb daşqalaq etdilər. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi
İsrail övladları buna əməl etdilər.

25 Rəbb Sina dağında Musaya belə söylədi: **2** «İsrail
övladlarına de: "Sizə verəcəyim torpağa daxil olanda
bütün ölkədə Şənbə günü kimi Rəbb üçün dinclik vaxtları
olsun. **3** Altı il tarlanı ək, üzümlüyün budaqlarını kəs və
məhsulunu yığ. **4** Yeddinci ildə isə torpaq Şənbə günü
kimi dincə qoyulsun. Bu, Rəbbin dinclik ilidir. Bu il sən

nə tarlanı ək, nə də üzümlüyünü buda, **5** biçinindən
düşən toxumdan bitən məhsulu biçmə və kəsilməmiş
tənəklərdən salxımları yığma. Bu, torpaq üçün dinclik ili
olsun. **6** Bu dinclik ilində torpağın verdiyi hər məhsul
sizin üçün qida olacaq; qulunuz, qarabaşınız, muzdlu
işçiniz, aranızda yaşayan gəlmənin, **7** ev heyvanının
və ölkədəki vəhşi heyvanın qidası olacaq. **8** Özün üçün
yeddi dinclik ili – yeddi dəfə yeddi il say. Yeddi dinclik
ilinin müddəti qırx doqquz ildir. **9** Sonra yeddinci ayın
onu – Kəffarə günü bütün ölkənizdə yüksək səslə şeypur
çaldırmaqla **10** əllinci ili təqdis edin və ölkənin bütün
sakinləri üçün azadlıq elan edin. Bu il sizin üçün Azadlıq
ili olsun; hamı öz mülkünə, öz ailəsinə qayıtsın. **11** Qoy
əllinci il sizin üçün Azadlıq ili olsun. O il heç nə əkməyin,
düşən toxumdan bitən məhsulu biçməyin, budanmamış
meynələrinizdən yığmayın, **12** çünki bu Azadlıq ili sizin
üçün müqəddəs olsun. Tarlalarınızın verdiyi məhsulu
yeyin. **13** Bu Azadlıq ilində hər kəs öz mülkünə qayıtsın.
14 Kim torpaq sahəsini başqa adama satarsa, ondan alan
soydaşına haqsızlıq etməsin. **15** Alan şəxs Azadlıq ilindən
neçə il keçməsinə görə qiymətləndirib alsın. Satan isə
məhsul götürəcəyi illərə münasib olaraq satsın. **16** İllərin
sayı çoxdursa, qiyməti qaldır, azdırsa, onu endir, çünki
o sənə satılan məhsulların miqdarıdır. **17** Bir-birinizə
qarşı haqsızlıq etməyin, amma Allahınızdan qorxun,
çünki Allahınız Rəbb Mənəm. **18** Mənim qaydalarıma
əməl edin, hökmlərimə səylə riayət edin ki, ölkədə
arxayın yaşayasınız. **19** Torpaq da barını verəcək ki,
siz doyunca yeyib orada sakit yaşayasınız. **20** ‹Məhsul

əkib-biçmədiyimiz yeddinci ildə nə yeyək?› soruşanda
bilin: **21** altıncı il üstünüzə elə bərəkət göndərəcəyəm
ki, torpaq üçillik məhsul verəcək. **22** Səkkizinci il əkin
və köhnə məhsuldan yeyin; doqquzuncu il təzə məhsul
yetişənə qədər köhnəni yeyin. **23** Torpaq əbədi olaraq
satılmaz; çünki torpaq Mənimdir, siz isə yanımda qərib
və gəlməsiniz. **24** Bütün mülkünüzdən sahə satanda onu
geri satınalma hüququnu saxlayın. **25** Yanındakı soydaşın
yoxsullaşıb mülkündən bir sahə satılmalıdırsa, onun
yaxın qohumu o sahəni geri satın ala bilər. **26** Geri satın
alan qohumu yoxdursa, o soydaş sonra gücü çatıb geri
satınalma məbləği tapsa, **27** qoy satılan vaxtdan neçə
illər keçdiyini hesablasın və qiymətin qalığını satdığı
adama verib yenə öz mülkünə malik olsun. **28** Əgər
gücü çatıb bu məbləği tapmasa, sahəsi Azadlıq ilinə
qədər onu geri satın alan adama məxsus qalsın. Azadlıq
ilində isə qaytarılsın ki, satan adam yenə öz mülkünə
malik olsun. **29** Bir adam qalalı şəhərdə olan yaşayış
evini satarsa, onu geri satınalma hüququ satdığı gündən
bir il müddətinə qüvvədədir; satan adam evi geri satın
ala bilər. **30** Amma əgər bütöv il tamamlananacan o
adam evi geri satın ala bilməsə, qalalı şəhərdəki ev
onu alana məxsus həmişəlik nəsildən-nəslə qalsın. Bu,
Azadlıq ilində qaytarılmaz. **31** Ətraf qala divarı olmayan
kəndlərdəki evlər isə torpaq sahələri kimi sayılsın; onları
geri satınalma hüququ olsun və Azadlıq ilində qaytarılsın.
32 Lakin Levililər özlərinə aid şəhərlərdə mülklərini
satdıqları evləri daima geri satınalma hüququna malik
olsunlar. **33** Levililərdən birinin mülkü satdığı və geri satın

almadığı şəhər evi Azadlıq ilində ona qaytarılsın. Çünki
Levililərin şəhərlərindəki evlər onların İsrail övladları
arasındakı irsdir. **34** Onların şəhərlərinin ətraf otlaqları
isə heç satılmamalıdır, çünki bunlar Levililərin ayrılmaz
mülküdür. **35** Yanındakı soydaşın yoxsullaşıb və özünü
təmin edə bilmirsə, ona yardım et. Qoy o sənin yanında
yadelli ya gəlmə kimi yaşasın. **36** Ondan nə sələm, nə
də mənfəət götür. Allahından qorx və qoy soydaşın
sənin yanında yaşaya bilsin. **37** Ona nə sələmlə pul ver,
nə də mənfəətini güdmək üçün yemək ver. **38** Kənan
torpağını sizə vermək və Allahınız olmaq üçün sizi Misir
torpağından çıxaran Allahınız Rəbb Mənəm. **39** Yanındakı
soydaşın yoxsullaşıb sənə özünü qul kimi satarsa, ona
qulun ağır işini gördürmə. **40** Qoy o, yanında muzdlu
işçi yaxud gəlmə kimi olsun. O, Azadlıq ilinədək yanında
işləsin, **41** sonra uşaqları ilə birlikdə səndən ayrılıb
ailəsinin yanına, atalarının mülkünə qayıtsın. **42** Çünki
İsrail övladları Mənim Misir torpağından çıxartdığım
qullarımdır, buna görə də onlar qul kimi satılmasınlar.
43 O soydaşına sərt ağalıq etmə. Allahından qorx. **44**
Qullarınız və kənizləriniz ətrafınızdakı millətlərdən olsun.
Siz onlardan nökər və qarabaş geri satın ala bilərsiniz.
45 Aranızda yaşayan gəlmələrdən və onların ölkənizdə
doğulmuş ailə üzvlərindən də geri satın ala bilərsiniz.
Bunlar sizin mülkiyyətiniz olacaq. **46** Siz özünüzdən sonra
bunları oğullarınıza əmlak kimi vəsiyyət edə bilərsiniz
və onlar oğullarınızın mirası olub həyatı boyunca iş
görəcəklər. Ancaq İsrailli soydaşlarınız arasında heç kim
soydaşına sərt ağalıq etməsin. **47** Yanındakı soydaşın

yoxsullaşıbsa, qonşuluqda yaşayan pulu olan bir yadelli
ya da gəlməyə yaxud onun ailə üzvünə özünü qul olaraq
satarsa, **48** satıldıqdan sonra onun geri satınalma hüququ
var. Qardaşlarından biri onu geri satın ala bilər; **49** əmisi
ya da əmisi oğlu da onu geri satın ala bilər. Ailəsindən
hər bir yaxın qohumu da onu geri satın ala bilər. Öz gücü
çatanda o adam özünü geri satın ala bilər. **50** Qoy bu adam
ağası ilə özünü satdığı ildən Azadlıq ilinə qədər muzdlu
işçinin iş müddəti kimi hesablaşsın və illərin sayına görə
qiyməti qoyulsun. **51** Əgər illərin sayı hələ də çoxdursa,
o buna görə geri satınalınmanın qiyməti olaraq satın
alındığı məbləğin böyük bir hissəsini ödəsin. **52** Lakin
əgər Azadlıq ilinə az qalırsa, o müddətə görə hesab edərək
geri satınalınmanın qiyməti olaraq az ödəsin. **53** Yəni
ilbəil muzdlu işçi kimi ağası ilə hesablaşsın. Qoy ağası da
sənin gözün qarşısında ona sərt ağalıq etməsin. **54** Əgər o
adam bu yolla geri satın alınmamışdırsa, Azadlıq ilində
uşaqları ilə birgə azad olsun. **55** Çünki İsrail övladları
Mənim qullarım, Mənim Misir torpağından çıxardığım
qullarımdır. Allahınız Rəbb Mənəm.

26 Özünüzə büt düzəltməyin; oyma büt yaxud sütun
qoymayın, ölkənizdə yonulmuş daş qoyub səcdə etməyin;
çünki Allahınız Rəbb Mənəm. **2** Şənbə istirahət günlərimə
riayət edin, Müqəddəs məkanıma ehtiramla yanaşın. Rəbb
Mənəm. **3** Əgər qaydalarımla yaşayıb əmrlərimə səylə
əməl etsəniz, **4** sizə mövsümündə yağış göndərəcəyəm
ki, torpaq öz məhsulunu, ağaclar isə meyvələrini
versin. **5** Sizin xırmanınız o qədər bol olacaq ki,
onun döyülməsi üzüm yığımına qədər davam edəcək,

üzümünüz o qədər bol olacaq ki, onun yığılması əkin
vaxtına qədər davam edəcək. Çörəyinizi doyunca yeyib
ölkənizdə arxayın yaşayacaqsınız. **6** Ölkənizə sülh
verəcəyəm; yatanda sizi vahiməyə salan olmayacaq.
Yırtıcı heyvanları ölkədən qovacağam və müharibə üzü
görməyəcəksiniz. **7** Düşmənlərinizi qovacaqsınız, onlar
döyüş zamanı qarşınızda həlak olacaqlar. **8** Beşiniz yüz
adamı, yüzünüz on min adamı qovacaq. Düşmənləriniz
döyüş zamanı qarşınızda həlak olacaqlar. **9** Mən üzümü
sizə çevirəcəyəm, sizi artırıb çoxaldacağam, sizinlə
olan Öz əhdimi yerinə yetirəcəyəm. **10** Saxladığınız
məhsul bütün il boyu sizə çatacaq. Yeni məhsula
yer tapmaq üçün köhnəni boşaltmalı olacaqsınız. **11**
Üstəlik, Mən aranızda məskunlaşacağam və sizə nifrət
etməyəcəyəm. **12** Mən həm də aranızda yaşayıb sizin
Allahınız olacağam, siz isə Mənim xalqım olacaqsınız. **13**
Sizi Misir torpağından çıxardan və onların köləliyindən
azad edən, boyunduruğunuzu qırıb başınızı uca edən
Allahınız Rəbb Mənəm. **14** Amma əgər Mənə qulaq
asıb bütün bu əmrlərimə əməl etməsəniz, **15** əvəzində
qaydalarıma xor baxıb hökmlərimi qəlbinizdən rədd
etsəniz, Mənim bütün əmrlərimə əməl etməyib, əhdimi
pozsanız, **16** Mən sizə bunu edəcəyəm: göz çıxaran və
qəlbi sıxan fəlakət, vərəm, qızdırma göndərəcəyəm.
Toxumlarınızı hədər yerə əkəcəksiniz; düşmənləriniz
onlardan əmələ gələn məhsulu yeyəcək. **17** Üzümü
sizdən döndərəcəyəm, düşmənlərinizin qarşısında məğlub
olacaqsınız, yağılarınız üzərinizdə hökm sürəcək; sizi
qovan olmasa da, qaçacaqsınız. **18** Əgər buna baxmayaraq

yenə də Mənə qulaq asmasanız, o vaxt günahlarınıza görə
sizi yeddi qat artıq tənbeh edəcəyəm. 19 Öyündüyünüz
güclü təkəbbürünüzü qıracağam. Başınız üzərində olan
göyləri dəmir və ayağınız altındakı yeri tunc kimi
edəcəyəm ki, 20 qüvvətiniz tükənsin; nə torpağınız məhsul,
nə də ağaclarınız meyvə verəcək. 21 Əgər Mənə qarşı çıxıb
sözlərimə hələ də qulaq asmaq istəməsəniz, Mən sizə
günahlarınıza görə yeddiqat artıq bəla göndərəcəyəm.
22 Üstünüzə vəhşi heyvanlar göndərəcəyəm. Onlar
övladlarınızı öldürüb, ev heyvanlarınızı parçalayacaq.
Buna görə sayınız elə azalacaq ki, yollarınız viran
qalacaq. 23 Əgər bunlardan ibrət dərsi almayıb Mənə
qarşı çıxmaqda davam etsəniz, 24 Mən də sizə qarşı
çıxacağam və günahlarınıza görə yenə də yeddiqat
artıq cəzalandıracağam. 25 Əhdi pozduğunuza görə
qisas almaq üçün üstünüzə müharibə göndərəcəyəm.
Siz şəhərlərinizdə sığınanda aranıza vəba salacağam
ki, düşmənin əlinə düşəsiniz. 26 Çörəyinizin kökünü
kəsəcəyəm. On qadın bir təndirdə çörək bişirəcək və onu
sizə çəki ilə paylayacaq, siz isə yeyib doymayacaqsınız. 27
Əgər siz bundan sonra da Mənə qulaq asmasanız və Mənə
qarşı çıxsanız, 28 bu dəfə Mən də sizə qarşı qəzəblə çıxıb
günahlarınıza görə yeddiqat artıq tənbeh edəcəyəm. 29
Oğul və qızlarınızın ətini yeməyə məcbur olacaqsınız. 30
Səcdəgahlarınızı məhv edib, buxur qurbangahlarınızı
yox edəcəyəm, bütlərinizi devirəcəyəm və meyitlərinizi
o bütlərin üstünə sərəcəyəm. Sizi rədd edəcəyəm; 31
şəhərlərinizi xaraba qoyacağam, Müqəddəs məkanlarınızı
viranəliyə döndərib xoş ətirlərinizi qəbul etməyəcəyəm.

32 Mən ölkənizi elə viran qoyacağam ki, oranı işğal
edən düşmənləriniz baxıb dəhşətə gəlsinlər. **33** Sizi isə
millətlər arasına səpələyəcəyəm və arxanızca qılıncla
düşəcəyəm. Torpağınız viranəliyə, şəhərləriniz xarabalığa
dönəcək. **34** O zaman ölkə viran qalacaq, siz isə düşmən
torpağında yaşayacaqsınız. Bütün bu vaxt ərzində ölkə
dinclik illərini qeyd edəcək. Yalnız o vaxt ölkə dinclik
illərini qeyd edərək şadlanacaq. **35** Orada yaşadığınız
dinclik illərində görmədiyi dincliyi ölkə viran qalan
bütün müddət görəcək. **36** Düşmən ölkələrində sizdən
sağ qalanların ürəklərinə elə cəsarətsizlik salacağam ki,
onlar hətta küləkdən tərpənən yarpağın xışıltısından
qorxub qaçacaqlar. Onları qovan olmasa da, müharibədən
qaçan kimi qaçıb yıxılacaqlar; **37** büdrəyib bir-birinin
üstünə yıxılacaqlar, amma onları qovan olmayacaq;
düşmənləriniz qarşısında durmağa qüvvətiniz olmayacaq.
38 Millətlər arasında həlak olacaqsınız, düşmən torpağı sizi
udacaq. **39** Sizdən sağ qalanlarsa düşmən ölkələrində həm
öz günahlarının cəzasını, həm də atalarının günahlarının
cəzasını çəkib çürüyəcəklər. **40** Amma özlərinin və
atalarının günahlarını, Mənə xainlik etdiklərini və Mənə
qarşı çıxdıqlarını etiraf etsələr, **41** – buna görə Mən də
onlara qarşı çıxıb düşmən torpağına aparmışam – daş
ürəkləri yumşalıb günahlarının əvəzini ödəsələr, **42** o
zaman Mən də Yaqubla, İshaqla və İbrahimlə bağladığım
əhdimi və onlara vəd etdiyim ölkəni xatırlayacağam.
43 Bu torpaq onlar tərəfindən tərk ediləcək, onlarsız
boş qalıb Şənbə istirahəti edib şadlanacaq. Onlarsa öz
cəzalarını çəkəcəklər, çünki Mənim hökmlərimi rədd

edərək qaydalarıma nifrət etdilər. 44 Bütün bunlara
baxmayaraq, düşmən ölkəsində yaşadıqları zaman onlara
xor baxıb rədd etməyəcəyəm. Beləcə Mən onları məhv edib
bağladığım əhdimi pozmayacağam, çünki onların Allahı
Rəbb Mənəm. 45 Mən onların əcdadlarını başqa millətlərin
qarşısında onların Allahı olmaq üçün Misir torpağından
çıxaran vaxt bağladığım əhdimi xatırlayacağam; Rəbb
Mənəm”». 46 Bunlar Rəbbin Özü ilə İsrail övladları
arasında Sina dağında Musa vasitəsilə verdiyi qaydalar,
hökmlər və qanunlardır.

27 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına söylə:
“İnsanları Rəbbə həsr edən adam əhdini bu dəyərlərinə
görə ödəyə bilər: 3 Müqəddəs yerdəki şekelin ölçüsünə
görə iyirmi yaşından altmış yaşına qədər kişinin dəyəri
əlli şekel gümüş, 4 qadının dəyəri otuz şekeldir; 5 beş
yaşından iyirmi yaşına qədər oğlanın dəyəri iyirmi şekel,
qızın isə on şekeldir; 6 bir aydan beş yaşa qədər olan
oğlanın dəyəri beş şekel gümüş, qızın dəyəri isə üç şekel
gümüşdür; 7 altmış yaşından yuxarı olan kişinin dəyəri
on beş şekel, qadının isə on şekeldir; 8 əgər əhdinə əməl
edən adam belə dəyəri ödəmək üçün çox kasıbdırsa,
qoy həsr etdiyi adamı kahinin önünə gətirsin ki, kahin
onu qiymətləndirsin. Əhdinə əməl edənin gücü nəyə
çatırsa, kahin onun qiymətini təyin etsin. 9 Əgər bir nəfər
Rəbbə qurban gətirilən heyvanlardan birini həsr etsə,
bunlardan Rəbbə verilən hər baş heyvan müqəddəs sayılır.
10 O adam heyvanı dəyişdirməsin. Nə pisi yaxşı ilə, nə
yaxşını pislə əvəz etməsin. Əgər o, heyvanı dəyişdirirsə,
dəyişdirilən heyvanların ikisi də müqəddəs sayılsın. 11

əgər Rəbbə qurban gətirməyə layiq olmayan hər hansı
murdar heyvanlardan birini həsr etsə, qoy o heyvanı
kahinin yanına gətirib ona göstərsin; **12** kahin onu yaxşı
ya pis olduğuna görə qiymətləndirsin və dəyəri onun
təyin etdiyinə görə olsun. **13** Əgər heyvanı həsr edən
onu geri satın almaq istəsə, qoy o dəyərinə beşdə biri
qədər əlavə edərək ödəsin. **14** Bir nəfər öz evini müqəddəs
təqdim kimi Rəbbə təqdis edəndə kahin evi yaxşı ya pis
olduğuna görə qiymətləndirsin. Qiymət kahinin təyin
etdiyi kimi qalsın. **15** Əgər o adam evini geri satın almaq
istəsə, qoy o qiymətə görə beşdə birini əlavə edərək
ödəsin və ev ona qayıtsın. **16** Əgər bir nəfər mülkü olan
tarla sahəsini Rəbbə təqdis edirsə, oraya əkilən toxum
miqdarına görə bir xomer arpa əkilən tarlanın qiyməti
əlli şekel gümüş olsun. **17** Əgər o adam tarlasını Azadlıq
ilindən başlayaraq təqdis edirsə, bu dəyər olduğu kimi
qalsın. **18** Əgər tarlasını Azadlıq ilindən sonra təqdis
edirsə, kahin onunla qiymətini sonrakı Azadlıq ilinə qədər
qalan müddətə görə hesablaşsın və dəyəri belə aşağı
salınsın. **19** Əgər tarlanı təqdis edən adam onu geri satın
almaq istəsə, qoy o, gümüşə görə dəyərinə beşdə birini
əlavə edərək ödəsin və tarla ona qayıtsın. **20** Əgər tarlanı
geri satın almadan başqa birinə satarsa, sonra onu heç
vaxt geri satın ala bilməz. **21** O tarla Azadlıq ilində azad
olanda həmişəlik həsr olunmuş bir tarla kimi Rəbb üçün
təqdis edilmiş sayılsın; kahinin mülkü olsun. **22** Əgər bir
nəfər öz mülkü olmayaraq, satın aldığı bir tarlanı Rəbbə
təqdis edərsə, **23** qoy kahin onunla Azadlıq ilinə qədər
dəyərini hesablasın. O adam həmin gün qiyməti Rəbb

üçün təqdis edilmiş bir şey kimi versin. **24** Azadlıq ilində
həmin tarla mülk olub onu satan adama qaytarılsın. **25**
Bütün dəyərlər Müqəddəs yerdəki şekelə görə sayılsın. Bu
şekel iyirmi geraya bərabərdir. **26** Heyvanlar arasında
ilk doğulanlar Rəbbə məxsusdur. Heç kim onu yenidən
təqdis etməsin. İstər mal-qara, istər qoyun-keçi olsun,
onlar Rəbbindir. **27** Əgər murdar heyvanın balası olsa,
onu gətirən adam ümumi dəyərinə beşdə birini əlavə
edərək geri satın ala bilər. Əgər o geri satın alınmırsa,
dəyərinə satılsın. **28** Bir nəfərin öz əmlakından istər
adam, istər heyvan, istər mülkü olan tarla sahəsi olsun
– Rəbb üçün məhv edilməyə həsr etdiyi hər bir şey nə
satılsın, nə də geri satın alınsın. Məhv edilməyə həsr
olunmuş hər şey Rəbb üçün ən müqəddəsdir. **29** Məhv
edilməyə həsr olunmuş hər kəs geri satın alınmamalıdır,
hamısı öldürülməlidir. **30** Torpağın məhsulundan – onun
verdiyi taxıldan və ağacların meyvəsindən bütün onda
bir hissə Rəbbə məxsusdur və Onun üçün təqdis edilib.
31 Əgər bir nəfər öz onda bir hissəsini geri satın almaq
istəsə, qoy qiymətinə beşdə birini əlavə edərək ödəsin.
32 Bütün mal-qaradan, qoyun-keçidən onda bir hissə,
sayla çoban dəyənəyinin altından keçən hər onuncu
heyvan Rəbb üçün təqdis edilmiş sayılsın. **33** Qoy heyvan
sahibi heyvanlara yaxşı yaxud pis fərq qoyub baxmasın;
birini o biri ilə dəyişdirməsin. Əgər o belə dəyişdirsə,
dəyişdirilən heyvanların ikisi də müqəddəs sayılıb geri
satın alınmamalıdır”». **34** Bu, Rəbbin Musaya İsrail
övladları üçün Sina dağında verdiyi əmrlərdir.

Saylar

1 İsrail övladlarının Misirdən çıxmasının ikinci ilində,
ikinci ayın birinci günü Sina səhrasında, Hüzur çadırında
Rəbb Musaya belə dedi: **2** «Bütün İsrail övladlarının
icmasını, nəsilləri və ailələri ilə birlikdə siyahıya alın.
Bütün kişiləri ayrı-ayrı sayıb adlarını yazın. **3** İsraildə
iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişini
sən və Harun siyahıya alıb dəstələrə ayıracaqsınız. **4** Sizinlə
bərabər hər qəbilədən bir kişi olsun; bu adamlar ailə
başçısı olmalıdır. **5** Sizə kömək edəcək adamlar bunlardır:
Ruven qəbiləsindən: Şedeur oğlu Elisur; **6** Şimeondan:
Surişadday oğlu Şelumiel; **7** Yəhudadan: Amminadav oğlu
Naxşon; **8** İssakardan: Suar oğlu Netanel; **9** Zevulundan:
Xelon oğlu Eliav; **10** Yusif övladlarından: Efrayimdən:
Ammihud oğlu Elişama; Menaşşedən: Pedahsur oğlu
Qamliel; **11** Binyamindən: Gidoni oğlu Avidan; **12** Dandan:
Ammişadday oğlu Axiezer; **13** Aşerdən: Okran oğlu
Pagiel; **14** Qaddan: Deuel oğlu Elyasaf; **15** Naftalidən: Enan
oğlu Axira». **16** Bunlar icmadan təyin edilmiş adamlar,
öz ata-babalarının qəbilə rəhbərləri və İsrailin tayfa
başçıları idilər. **17** Musa ilə Harun adları göstərilən bu
adamları apardılar. **18** İkinci ayın birinci günündə bütün
icmanı topladılar; nəsillərinə və ailələrinə görə adlarının
siyahısı ilə iyirmi və ondan yuxarı yaşda olanlar ayrı-
ayrı yazıldılar. **19** Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi onlar
Sina səhrasında xalqı elə də siyahıya aldılar. **20** İsrailin
ilk oğlu Ruvenin övladlarından iyirmi və ondan yuxarı
yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil
və ailəyə görə adlar siyahısına ayrı-ayrı qeyd edildi.

21 Ruven qəbiləsindən 46 500 nəfər siyahıya alındı. **22**
Şimeon övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda
döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və
ailəyə görə adlar siyahısına ayrı-ayrı qeyd edildi. **23**
Şimeon qəbiləsindən 59 300 nəfər siyahıya alındı. **24**
Qad övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə
qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə
adlar siyahısına qeyd edildi. **25** Qad qəbiləsindən 45 650
nəfər siyahıya alındı. **26** Yəhuda övladlarından iyirmi və
ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub
olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi.
27 Yəhuda qəbiləsindən 74 600 nəfər siyahıya alındı.
28 İssakar övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda
döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə
görə adlar siyahısına qeyd edildi. **29** İssakar qəbiləsindən
54 400 nəfər siyahıya alındı. **30** Zevulun övladlarından
iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi
mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd
edildi. **31** Zevulun qəbiləsindən 57 400 nəfər siyahıya
alındı. **32** Yusif nəslindən – Efrayim övladlarından iyirmi
və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub
olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi.
33 Efrayim qəbiləsindən 40 500 nəfər siyahıya alındı. **34**
Menaşşe övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda
döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə
görə adlar siyahısına qeyd edildi. **35** Menaşşe qəbiləsindən
32 200 nəfər siyahıya alındı. **36** Binyamin övladlarından
iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi
mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd

edildi. **37** Binyamin qəbiləsindən 35 400 nəfər siyahıya
alındı. **38** Dan övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda
döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə
görə adlar siyahısına qeyd edildi. **39** Dan qəbiləsindən 62
700 nəfər siyahıya alındı. **40** Aşer övladlarından iyirmi və
ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub
olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **41**
Aşer qəbiləsindən 41 500 nəfər siyahıya alındı. **42** Naftali
övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil
olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar
siyahısına qeyd edildi. **43** Naftali qəbiləsindən 53 400
nəfər siyahıya alındı. **44** Musa, Harun və İsrailin on iki
rəhbəri tərəfindən bunlar siyahıya alındı; hər biri mənsub
olduqları ailəni təmsil edirdi. **45** İsraildə iyirmi və ondan
yuxarı yaşda döyüşə qabil olan kişilərin hamısı mənsub
olduqları ailəyə görə siyahıya alındı. **46** Siyahıya alınanlar
cəmi 603 550 nəfər idi. **47** Lakin onların arasında Levililər
ailələrinə görə siyahıya alınmadı. **48** Çünki Rəbb Musaya
demişdi: **49** «Ancaq Levi qəbiləsini siyahıya alma və digər
İsrail övladlarını aldığın siyahıya daxil etmə. **50** Şəhadət
məskəni ilə onun bütün avadanlığı və məskənə aid olan
hər şey üçün məsuliyyəti Levililərin üzərinə qoy. Məskəni
və onun bütün avadanlığını onlar daşısınlar, məskənə
baxsınlar və onun ətrafında düşərgə salsınlar. **51** Məskən
daşınacağı zaman Levililər onu toplasınlar. Məskən bir
yerə qoyulacağı zaman yenə Levililər onu qursunlar.
Onlardan savayı məskənə yaxınlaşan öldürülsün. **52** İsrail
övladları öz çadırlarını bölüklərinə görə qursunlar. Hər
kəs öz düşərgəsində bayrağının altında olsun. **53** Levililər

isə Şəhadət məskəni ətrafında düşərgə salsınlar ki, İsrail
icması Rəbbin qəzəbinə düçar olmasın. Levililər Şəhadət
məskəninə cavabdeh olsunlar». 54 İsrail övladları bütün
bunları Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi etdilər.

2 Rəbb Musaya və Haruna dedi: 2 «İsrail övladları
Hüzur çadırını əhatə edərək bir az kənarda, hər biri öz
bayrağının altında ailələrinin nişanı ilə düşərgə salsınlar.
3 Şərq tərəfində, gündoğana tərəf Yəhuda ordugahına
aid bölüklər öz bayraqlarının altında düşərgə salsınlar.
Yəhudalıların rəhbəri Amminadav oğlu Naxşon olsun.
4 Yəhuda ordusunda 74 600 nəfər siyahıya alındı. 5
Onun yanında düşərgə salanlar İssakar qəbiləsi olacaq.
İssakarlıların rəhbəri Suar oğlu Netanel olsun. 6 Onun
ordusundan 54 400 nəfər siyahıya alındı. 7 Sonra Zevulun
qəbiləsi düşərgə salacaq. Zevulun övladlarının rəhbəri
Xelon oğlu Eliav olsun. 8 Onun ordusundan 57 400 nəfər
siyahıya alındı. 9 Yəhuda ordugahından bölüklərinə görə
bütün sayılanlar 186 400 nəfər idi. Onlar birinci köçəcəklər.
10 Cənub tərəfində Ruven ordugahına aid bölüklər öz
bayraqlarının altında düşərgə salacaqlar. Ruvenlilərin
rəhbəri Şedeur oğlu Elisur olsun. 11 Ruven ordusundan
46 500 nəfər siyahıya alındı. 12 Onun yanında düşərgə
salanlar Şimeon qəbiləsi olacaq. Şimeonluların rəhbəri
Surişadday oğlu Şelumiel olsun. 13 Onun ordusundan 59
300 nəfər siyahıya alındı. 14 Sonra Qad qəbiləsi düşərgə
salacaq. Qadlıların rəhbəri Deuel oğlu Elyasaf olsun.
15 Onun ordusundan 45 650 nəfər siyahıya alındı. 16
Ruven ordugahından bölüklərinə görə sayılanların cəmi
151 450 nəfər idi. İkinci onlar gedəcəklər. 17 Hüzur

çadırı yola düşəndə Levililərin düşərgəsi düşərgələrin
ortasında dursun. Hərə necə düşərgə salıbsa, həmin
nizamla, öz bayrağı altında yola düşsün. **18** Qərb tərəfində
Efrayim ordugahına aid bölüklər öz bayraqlarının altında
düşərgə salacaqlar. Efrayimlilərin rəhbəri Ammihud oğlu
Elişama olsun. **19** Efrayim ordusundan 40 500 nəfər
siyahıya alındı. **20** Onun yanında düşərgə salanlar Menaşşe
qəbiləsi olacaq. Menaşşelilərin rəhbəri Pedahsur oğlu
Qamliel olsun. **21** Onun ordusundan 32 200 nəfər siyahıya
alındı. **22** Sonra Binyamin qəbiləsi düşərgə salacaq.
Binyaminlilərin rəhbəri Gidoni oğlu Avidan olsun. **23**
Onun ordusundan 35 400 nəfər siyahıya alındı. **24** Efrayim
ordugahından bölüklərinə görə sayılanların cəmi 108 100
nəfər idi. Üçüncü onlar gedəcəklər. **25** Şimal tərəfində
Dan ordugahına aid bölüklər öz bayraqlarının altında
düşərgə salacaqlar. Danlıların rəhbəri Ammişadday oğlu
Axiezer olsun. **26** Dan ordusundan 62 700 nəfər siyahıya
alındı. **27** Onun yanında düşərgə salanlar Aşer qəbiləsi
olacaq. Aşerlilərin rəhbəri Okran oğlu Pagiel olsun. **28**
Onun ordusundan 41 500 nəfər siyahıya alındı. **29** Sonra
Naftali qəbiləsi düşərgə salacaq. Naftalililərin rəhbəri
Enan oğlu Axira olsun. **30** Onun ordusundan 53 400 nəfər
siyahıya alındı. **31** Dan ordugahından cəmi 157 600 nəfər
siyahıya alındı. Öz bayraqlarının altında ən sonuncu
onlar gedəcəklər». **32** İsrail övladlarından ailələrinə görə
siyahıya alınanlar bunlardır. Ordugahlardan bölüklərinə
görə cəmi 603 550 nəfər siyahıya alındı. **33** Ancaq Rəbbin
Musaya əmr etdiyi kimi Levililər digər İsrail övladları ilə
birgə siyahıya alınmadı. **34** İsrail övladları Rəbbin Musaya

əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdilər. Bayraqlarının altında
belə düşərgə saldılar və hər kəs nəsil və ailəsi ilə birgə
belə yola düşdü.

3 Rəbb Sina dağında Musa ilə danışdığı zaman Harunla
Musanın nəsil tarixçəsi belədir. **2** Harun oğullarının adları
belədir: ilk doğulan Nadav, Avihu, Eleazar və İtamar. **3**
Harun oğullarının kahinlik vəzifəsinə keçirdiyi məsh
olunmuş kahinlər bunlardır. **4** Nadav ilə Avihu Sina
səhrasında Rəbbin önündə haram od təqdim edərkən
oradaca öldülər. Onların övladları yox idi. Eleazarla
İtamar ataları Harunun yanında kahinlik etdilər. **5** Rəbb
Musaya dedi: **6** «Levi qəbiləsini gətir və kahin Harunun
önündə dayandır ki, ona kömək etsinlər. **7** Qoy Hüzur
çadırında Harun və bütün icma üçün öz vəzifələrini
yerinə yetirərək müqəddəs məskənə xidmət etsinlər. **8**
Hüzur çadırının bütün avadanlığına baxsınlar və məskənə
xidmət edərək İsrail övladları üçün vəzifələrini yerinə
yetirsinlər. **9** Levililəri Harunla oğullarının ixtiyarına
ver; onlar İsrail övladları arasından tamamilə Onun
xidmətinə verilmişdir. **10** Harunla oğullarına tapşır ki,
öz kahinlik vəzifələrini yerinə yetirsinlər; müqəddəs
yerə yaxınlaşan kənar adam isə öldürülsün». **11** Rəbb
Musaya dedi: **12** «Budur, hər İsrail qadınının doğduğu
ilk oğlan uşağının əvəzinə İsraillilər arasından Levililəri
seçmişəm. Levililər Mənimdir. **13** Çünki bütün ilk oğlanlar
Mənimdir. Misir torpağında bütün ilk doğulanları məhv
etdiyim gün İsraildə istər insan, istərsə heyvan – erkək
olan bütün ilk doğulanları Özüm üçün ayırdım. Onlar
Mənim olacaq. Rəbb Mənəm». **14** Rəbb Sina səhrasında

Musaya belə dedi: **15** «Levililəri ailələrinə, nəsillərinə
görə siyahıya al. Bir aylıq və ondan yuxarı yaşda olan
bütün kişi cinsindən olanları siyahıya al». **16** Musa da
Rəbbin sözünə görə əmr edildiyi kimi onları siyahıya
aldı. **17** Adbaad Levi oğulları bunlardır: Gerşon, Qohat və
Merari. **18** Nəsillərinə görə Gerşonun nəsil başçısı olan
oğullarının adları belədir: Livni və Şimey. **19** Qohatın nəsil
başçısı olan oğulları: Amram, İshar, Xevron və Uzziel.
20 Merarinin nəsil başçısı olan oğulları: Maxli və Muşi.
Ailələrinə görə Levi nəsilləri bunlardır. **21** Livni və Şimey
nəsilləri Gerşon nəslindəndir. Gerşon tayfaları bunlardır.
22 Bir aylıq və ondan yuxarı yaşda olan bütün kişi
cinsindən 7500 nəfər siyahıya alındı. **23** Gerşon nəsilləri
qərb tərəfində məskənin arxasında düşərgə salmalıdırlar.
24 Gerşon nəslinə mənsub olan ailələrin rəhbəri Lael oğlu
Elyasafdır. **25** Hüzur çadırında Gerşon övladları Müqəddəs
məskənə, çadır örtüklərinə, Hüzur çadırının girişində
olan arakəsməyə, **26** həyətin pərdələrinə, məskənlə
qurbangahın ətrafındakı həyətin darvazasının arakəsməsi
ilə iplərinə və bunlarla əlaqədar olan bütün xidmətə
cavabdehdirlər. **27** Amram, İshar, Xevron və Uzziel
nəsilləri Qohat nəslindəndir. Qohat nəsilləri bunlardır.
28 Bir aylıq və ondan yuxarı yaşda olan bütün kişi
cinsindən 8600 nəfər siyahıya alındı. Onlar müqəddəs
əşyalara cavabdehdirlər. **29** Qohat nəsilləri çadırın cənub
tərəfində düşərgə salmalıdırlar. **30** Qohat nəsillərinə
mənsub ailələrin rəhbəri Uzziel oğlu Elisafandır. **31** Onlar
sandığa, masaya, çıraqdana, qurbangahlara, müqəddəs
yerdə ibadət üçün işlənən bütün əşyalara, arakəsmə

pərdəsinə və bunlarla əlaqədar olan bütün xidmətə
cavabdehdirlər. 32 Levili rəhbərlərinin rəhbəri kahin
Harun oğlu Eleazardır. O, Müqəddəs yerə cavabdeh
olanlara nəzarətçi təyin edilmişdir. 33 Maxli və Muşi
nəsilləri Merari nəslindəndir. Merari nəsilləri bunlardır.
34 Bir aylıq və ondan yuxarı yaşda olan bütün kişi
cinsindən 6200 nəfər siyahıya alındı. 35 Merari nəsillərinə
mənsub ailələrin rəhbəri Avixayil oğlu Surieldir. Onlar
məskənin şimal tərəfində düşərgə salmalıdırlar. 36
Merarililərə məskənin çərçivələri, şüvülləri, dirəkləri,
altlıqları, bütün avadanlığı və bunlarla əlaqədar bütün
xidmət, 37 məskənin ətrafındakı həyətin dirəkləri ilə
altlıqları, payaları və ipləri həvalə olundu. 38 Musa və
Harun ilə oğulları məskənin şərq tərəfində, gündoğana
doğru Hüzur çadırının önündə düşərgə salmalıdırlar.
Onlar İsrail övladları üçün öz vəzifələrini yerinə yetirərək
Müqəddəs məkana cavabdehdirlər. Oraya yaxınlaşan
kənar adam öldürülməlidir. 39 Rəbbin əmri ilə Musa
və Harunun Levi nəsillərindən saydıqları bir aylıq və
ondan yuxarı yaşda kişi cinsindən olanlar cəmi 22 000
nəfər idi. 40 Rəbb Musaya dedi: «Bir aylıq və ondan
yuxarı yaşda kişi cinsindən olan, ilk doğulan bütün İsrail
övladlarını adları ilə siyahıya al. 41 İsrail övladlarının
bütün ilk oğlanlarının əvəzinə Levililəri və İsraillilərin ilk
doğulan heyvanlarının əvəzinə Levililərin heyvanlarını
Mənim üçün ayır. Rəbb Mənəm». 42 Musa Rəbbin ona
əmr etdiyi kimi etdi. İsrail övladları arasında bütün
ilk doğulanları siyahıya aldı. 43 Adları qeyd edilən, bir
aylıq və ondan yuxarı yaşda ilk doğulan kişi cinsindən

olanlar cəmi 22 273 nəfər idi. **44** Rəbb Musaya dedi: **45**
«Levililəri İsrail övladlarının ilk doğulanlarının əvəzinə və
Levililərin heyvanlarını onların heyvanları əvəzinə ayır.
Levililər Mənim olacaq; Rəbb Mənəm». **46** İsraillilərin ilk
oğlanlarından olub Levililərin sayını aşan 273 nəfəri satın
almaq məqsədi ilə, **47** hər adam üçün hər şekeldə iyirmi
gera olan Müqəddəs yerdəki şekelə görə beş şekel götür.
48 Onları Levililərin sayını aşanları satınalma ödənişi
olaraq Haruna və oğullarına ver. **49** Musa Levililərlə
əvəz olanların sayını aşan İsrail övladlarından satınalma
ödənişini götürdü. **50** İsrail övladlarının ilk oğlanlarından
Müqəddəs yerdəki şekelə görə 1365 şekel aldı. **51** Musa
Rəbbin sözünə görə, Rəbbin ona əmr etdiyi kimi satınalma
ödənişini Harunla oğullarına verdi.

4 Rəbb Musaya və Haruna dedi: **2** «Levililər arasından
Qohat övladlarına mənsub nəsillərlə ailələri siyahıya alın.
3 Hüzur çadırında xidmət etməyə gələn otuz yaşından əlli
yaşına qədər kişilərin hamısını hesablayın. **4** Qohatlıların
Hüzur çadırında xidməti budur: ən müqəddəs əşyalara
baxmaq. **5** Düşərgə yola düşəndə Harunla oğulları içəri
girsinlər, arakəsmə pərdəsini endirərək onunla Şəhadət
sandığını örtsünlər. **6** Onun üzərinə suiti dərisindən örtük
çəkərək üstünə büsbütün bənövşəyi kətan sərsinlər və
onun şüvüllərini yerinə qoysunlar. **7** Təqdis masası üzərinə
bənövşəyi kətan sərərək kətanın üstündə sinilər, nimçələr,
dolçalar və içmə təqdimi tökmək üçün piyalələr olmalıdır.
Daimi çörək onun üzərində qalsın. **8** Onların üzərinə al
rəngli bir kətan sərərək suiti dərisindən bir örtük çəksinlər
və onun şüvüllərini yerinə qoysunlar. **9** Bənövşəyi kətan

götürüb, işıq verəcək çıraqdanı, çıraqlarını, maşalarını,
xəkəndazlarını və çıraqdan xidmətində işlədilən bütün
zeytun yağı qablarını örtsünlər. **10** Çıraqdanı və onun
bütün avadanlığını suiti dərisindən bir örtüklə sarıyıb
xərəyə qoysunlar. **11** Qızıl qurbangahın üzərinə bənövşəyi
kətan sərərək onu suiti dərisindən bir örtüklə örtsünlər
və şüvüllərini taxsınlar. **12** Müqəddəs yerdə ibadət zamanı
işlədilən bütün əşyaları götürərək bənövşəyi kətanla
sarısınlar və suiti dərisindən bir örtüklə örtüb xərəyə
qoysunlar. **13** Qurbangahdan külü təmizləyib, üzərinə
tünd qırmızı kətan çəksinlər. **14** İbadət zamanı işlədilən
bütün əşyaları: xəkəndazı, çəngəlləri, kürəkləri, ləyənləri,
qurbangahın bütün avadanlığını onun üzərinə qoysunlar.
Sonra bunların üstünü suiti dərisindən bir örtüklə
örtüb şüvüllərini taxsınlar. **15** Düşərgə yola düşəndə
Harunla oğulları müqəddəs əşyaları və bütün avadanlığı
örtməyi qurtarandan sonra Qohatlılar onu daşımağa
gəlsinlər. Amma müqəddəs şeylərə toxunmamalıdırlar
ki, ölməsinlər. Hüzur çadırında olan bu şeyləri daşımaq
məsuliyyəti Qohatlılara aiddir. **16** Kahin Harun oğlu
Eleazarın işi çıraq üçün zeytun yağına, ətirli buxura,
daimi taxıl təqdimi və məsh yağına nəzarət etməkdir.
O bütün məskənə və içində olan hər şeyə, müqəddəs
yerlə avadanlığına nəzarət edəcəkdir». **17** Rəbb Musaya
və Haruna dedi: **18** «Qoymayın ki Levililər arasından
Qohatlıların nəsilləri yox olsun. **19** Ancaq ən müqəddəs
şeylərə yaxınlaşdıqları zaman ölməyib sağ qalsınlar
deyə Harunla oğulları içəri girib onların hərəsini öz
işinin üstünə və öz yükünün başında qoysun. **20** Lakin

Qohatlılar bir an belə, içəri girib müqəddəs əşyalara
baxmasınlar, yoxsa ölərlər». 21 Rəbb Musaya belə dedi: 22
«Gerşonluları da mənsub olduqları ailələrə və nəsillərə
görə siyahıya al. 23 Onlardan otuz yaşından əlli yaşına
qədər olanların hamısını siyahıya al. Qoy xidmət edib
Hüzur çadırında iş görmək üçün gəlsinlər. 24 İş görmək
və yük daşımaq xüsusunda Gerşon nəsillərinin vəzifəsi
budur: 25 Müqəddəs məskənin pərdələrini, Hüzur çadırı
ilə onun örtüyünü, üzərindəki suiti dərisindən xarici
örtüyü, Hüzur çadırının girişində olan arakəsməni, 26
həyətin pərdələrini və qurbangahın ətrafındakı həyətin
darvazasının arakəsməsi ilə iplərini və onların ibadət üçün
işlənən bütün əşyalarını daşısınlar; bu şeylərlə görüləcək
bütün işləri Gerşonlular görsünlər. 27 İstər yük daşımaq,
istərsə başqa iş görmək, edəcəkləri bütün xidmətlər
Harunla oğullarının rəhbərliyi ilə görülsün. Gerşonlular
daşıyacaqları hər yükə cavabdeh olsunlar. 28 Hüzur
çadırında Gerşon nəsillərinin xidməti budur. Onların
vəzifələri kahin Harun oğlu İtamarın nəzarəti altında
olsun. 29 Merarililəri mənsub olduqları nəsillərə və ailələrə
görə siyahıya al. 30 Otuz yaşından əlli yaşına qədər Hüzur
çadırının işini görmək üçün gələnlərin hamısını siyahıya
al. 31 Hüzur çadırında xidmət edərkən onların vəzifəsi
budur: məskənin çərçivələrini, şüvüllərini, dirəklərini,
altlıqlarını, 32 çadırın ətrafındakı həyətin dirəkləri ilə
altlıqlarını, payalarını, iplərini, bütün avadanlığını və
işlətdikləri hər şeyi daşımaq. Hər kəsi adbaad təyin
et ki, müəyyən əşyaları daşısın. 33 Hüzur çadırında
Merari nəsillərinin vəzifəsi budur. Onlar kahin Harun oğlu

İtamarın nəzarəti altında xidmət edəcəklər». **34** Musa ilə
Harun və icma başçıları, Qohatlılardan nəsillərə və ailələrə
görə **35** otuz yaşından əlli yaşına qədər Hüzur çadırına
xidmət edib iş görmək üçün gələn kişilərin hamısını
siyahıya aldılar. **36** Nəsillərinə görə 2 750 nəfər siyahıya
alındı. **37** Hüzur çadırında xidmət edən Qohat nəsillərinə
mənsub kişilərin cəmi bu idi. Rəbbin Musa vasitəsilə
verdiyi əmrə görə Musa ilə Harun onları siyahıya aldılar.
38 Gerşonlulardan nəsillərinə və ailələrinə görə **39** otuz
yaşından əlli yaşına qədər Hüzur çadırına xidmət edib iş
görmək üçün gələn kişilərin hamısı siyahıya alındı. **40**
Nəsillərinə və ailələrinə görə 2630 nəfər siyahıya alındı. **41**
Gerşon nəslindən siyahıya alınan, Hüzur çadırında xidmət
edən kişilərin cəmi bu idi. Rəbbin əmrinə görə Musa ilə
Harun onları siyahıya aldılar. **42** Merari övladlarından
nəsillərinə və ailələrinə görə **43** otuz yaşından əlli yaşına
qədər Hüzur çadırına xidmət edib iş görmək üçün gələn
kişilərin hamısı siyahıya alındı. **44** Nəsillərinə görə 3200
nəfər siyahıya alındı. **45** Hüzur çadırında xidmət edən
Merari nəsillərinə mənsub kişilərin cəmi bu idi. Rəbbin
Musa vasitəsi ilə verdiyi əmrə görə Musa ilə Harun onları
siyahıya aldılar. **46** Musa ilə Harun və İsrail rəhbərləri,
nəsillərinə və ailələrinə görə bütün Levililəri, **47** otuz
yaşından əlli yaşına qədər, Hüzur çadırında xidmət etmək
və yük daşımaq üçün gələn kişilərin hamısını siyahıya
aldılar. **48** 8580 nəfər siyahıya alındı. **49** Rəbbin əmrinə
görə hər biri edəcəyi xidmətə və daşıyacağı yükə görə
Musanın nəzarəti ilə siyahıya alındılar; onlar Rəbbin
Musaya əmr etdiyi kimi siyahıya alındılar.

5 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına əmr et ki,
bütün iyrənc dəri xəstəliyi və xəstəliyə görə bədən
axıntısı olan yaxud da meyitdən murdarlanan hər kəsi
düşərgədən çıxarsınlar. **3** Onlar istər kişi olsun, istər
qadın, arasında olduğum düşərgələrini murdar etməsinlər,
onları düşərgədən çıxarın». **4** İsrail övladları beləcə
etdilər: onları düşərgədən çıxardılar. Rəbb Musaya necə
söylədisə, İsrail övladları elə də etdilər. **5** Rəbb Musaya
dedi: **6** «İsrail övladlarına söylə: "İnsanların işlətdiyi
günahlardan birini edərək Rəbbə xəyanət edən kişi yaxud
qadın təqsirkardır". **7** Qoy o işlətdiyi günahı etiraf edib
təqsirinin əvəzinin beşdə birini əlavə edərək qarşısında
təqsirkar olan adama ödəsin. **8** Əgər o adamın təqsirinin
əvəzini ala biləcək qohumu yoxdursa, ödənəcək əvəz
Rəbb üçün verilsin; qoy bu təqsirkar üçün verdiyi kəffarə
təkəsi ilə birlikdə kahininki olsun. **9** İsrail övladlarının
kahinə təqdim etdikləri bütün müqəddəs ianələr kahinə
məxsusdur. **10** Hər kəsin özü üçün təqdis etdiyi əşyalar
özünə məxsusdur, amma kahinə nə verərlərsə, kahinə
aiddir». **11** Rəbb Musaya belə dedi: **12** «İsrail övladlarına
belə söylə: "Bir kişinin arvadı əyri yola düşüb ona xəyanət
etsə və **13** başqa kişi ilə yaxınlıq edib cinsi əlaqədə
olduğu ərindən gizlədilirsə və beləcə qadının murdar işi
ortaya çıxmamışsa, heç bir şahid olmadığı üçün günah
üstündə tutulmamışsa, **14** əri qısqanclığa qapılıb murdar
iş görən arvadından şübhələnməyə başlayarsa yaxud
arvadı murdar iş görmədiyi halda yenə qısqanclığa qapılıb
ondan şübhələnərsə, **15** kişi arvadını kahinin yanına
aparsın və arvadı üçün təqdim olaraq istənilən efanın

onda biri qədər arpa unu gətirsin. Onun üzərinə nə zeytun
yağı töksün, nə də kündür qoysun, çünki bu qısqanclıq
üçün taxıl təqdimidir. Təqsirkarlığı xatırladan xatirə
təqdimidir. **16** Kahin qadını Rəbbin hüzuruna gətirsin;
17 gil qaba müqəddəs su alaraq müqəddəs məskənin
döşəməsindən toz götürüb suya salsın. **18** Kahin qadını
Rəbbin önündə dayandıraraq onun saçını dağıtsın. Sonra
xatirə təqdimini onun ovuclarına qoysun. Bu, qısqanclıq
üçün taxıl təqdimidir. Kahinin əlində isə lənət gətirən acı
su olacaq. **19** Kahin qadına and içdirib desin: ‹Əgər sən
başqa kişi ilə yaxınlıq etməmisənsə, ərinin nikahı altında
olaraq əyri yola düşüb murdarlıq etməmisənsə, lənət
gətirən bu acı su sənə zərər vurmayacaq. **20** Lakin əri ilə
nikahda olaraq əyri yola düşərək ərindən başqa bir kişi ilə
yaxınlıq edib murdar olmusansa› **21** onda kahin qadına
lənət andını içdirib belə desin: ‹Rəbb sənin bətnini sonsuz
edib qarnını şişirtdiyi zaman səni xalqının içində lənət və
töhmətə düçar etsin. **22** Lənət gətirən bu su sənin qarnını
şişirtmək və bətnini sonsuz etmək üçün bağırsaqlarına
daxil olsun›. Qadın ‹Amin, amin!› desin. **23** Kahin bu
lənətləri bir tumara yazsın və acı suda islatsın, **24** sonra
lənət gətirən acı suyu qadına içirtsin. Lənət gətirən su
onun bətninə girəcək və acı olacaq. **25** Kahin qısqanclıq
üçün taxıl təqdimini qadının əlindən alsın və Rəbbin
hüzurunda yellədikdən sonra qurbangaha gətirsin. **26**
Xatirə təqdimi olaraq taxıl təqdimindən ovuc dolusu
götürsün və qurbangahda tüstülədib yandırsın, sonra
qadına suyu içirtsin. **27** Qadına suyu içirdikdən sonra əgər
qadın murdar olub ərinə xəyanət etmişsə, lənət gətirən

su onun bətninə girəcək və acılıq verəcək; onun qarnı
şişəcək, bətni sonsuz olacaq və özü xalqının arasında
lənətlənəcəkdir. 28 Əgər qadın murdarlıq etməmişsə və
pakdırsa, su zərər vurmayacaq və uşaq doğa biləcəkdir.
29 Qısqanclığa aid olan qanun belədir: bir qadın əri ilə
nikahda olarkən əyri yola düşüb murdar olanda 30 yaxud
bir kişi qısqanclığa qapılıb arvadından şübhələnəndə
kahin qadını Rəbbin hüzurunda qoysun və ona bütün bu
qanunu icra etsin. 31 Kişi bu işdə cəzasız qalsın, o qadın
isə öz günahının cəzasını çəksin”».

6 Rəbb Musaya belə dedi: 2 «İsrail övladlarına söylə
və onlara əmr et: “Bir kişi və yaxud bir qadın nəzirilik
əhdi edib özünü Rəbbə həsr edərsə, 3 şərabdan və başqa
kefləndirici içkidən çəkinsin. Hətta şərab sirkəsi də, başqa
kefləndirici içkidən hazırlanmış sirkə də, üzüm suyu da
içməsin; nə üzüm, nə də kişmiş yesin. 4 Nəziri olduğu
müddətdə çəyirdəkdən qabığa qədər meynədən istehsal
edilmiş heç bir şey yeməsin. 5 Nəziri olduğu bütün
müddətdə başına ülgüc dəyməsin, saçını uzatsın; özünü
Rəbbə həsr etdiyi müddət qurtarana qədər müqəddəs
olsun. 6 Özünü Rəbbə həsr etdiyi günlərdə meyitə
yaxınlaşmasın. 7 Atası və anası, qardaşı və bacısı ölsə,
onlara görə özünü murdar etməsin; çünki özünü Allahına
həsretmə rəmzi onun başı üzərindədir. 8 Nəziri olduğu
bütün müddətdə o, Rəbbə həsr edilmişdir. 9 Yanında
bir adam birdən-birə qəflətən ölərsə və nəzirinin saçını
murdar eləyərsə, o təmiz olduğu gün – yeddinci gün başını
qırxdırsın. 10 Səkkizinci gün Hüzur çadırının girişində
kahinə iki qumru quşu yaxud iki göyərçin gətirsin. 11

Kahin birini günah qurbanı və o birini yandırma qurbanı
kimi təqdim etsin ki, nəzirinin günahı üçün kəffarə
olsun, çünki meyitlə bir yerdə olmaqla o günah işlətdi.
Həmin gün yenidən başını təqdis etsin. **12** Nəziri olduğu
müddətdə özünü Rəbbə yenidən həsr etsin və təqsir
qurbanı olaraq birillik erkək toğlu gətirsin. Əvvəlki günlər
isə boşa getsin, çünki nəziriliyi murdarlanmışdır. **13**
Nəziriyə aid olan qanun budur: özünü həsr etdiyi müddət
qurtaranda nəziri Hüzur çadırının girişinə gətirilsin. **14**
Orada Rəbbə bu təqdimləri gətirsin: yandırma qurbanı
olaraq birillik qüsursuz bir erkək toğlu, günah qurbanı
olan birillik qüsursuz bir dişi toğlu, ünsiyyət qurbanı
olan qüsursuz bir qoç, **15** bir səbət mayasız çörək, narın
undan zeytun yağı ilə yoğrulmuş mayasız kökələrdən
və üstünə zeytun yağı sürtülmüş mayasız qoğallardan
ibarət olan taxıl təqdimləri və içmə təqdimləri. **16** Kahin
Rəbbin önündə onları təqdim etsin; günah qurbanını və
yandırma qurbanını gətirsin. **17** Mayasız çörək səbəti ilə
birgə qoçu Rəbbə ünsiyyət qurbanı kimi gətirsin; kahin
onun taxıl təqdimi ilə içmə təqdimini də gətirsin. **18** Nəziri
Hüzur çadırının girişində öz həsr etdiyi saçını qırxsın,
sonra saçını götürüb ünsiyyət qurbanının altındakı oda
qoysun. **19** Nəziri həsr etdiyi saçını qırxdıqdan sonra
kahin qoçun bişmiş bir qolunu, səbətdən götürdüyü
mayasız bir kökə və mayasız bir qoğal ilə birgə nəzirinin
ovuclarına qoysun. **20** Sonra yellətmə təqdimi kimi onları
Rəbbin hüzurunda yellətsin. Onlar yellədilən döş əti və
qaldırılan budla birgə müqəddəsdir, kahinə məxsusdur.
Ondan sonra nəziri şərab içə bilər. **21** Özünü həsr etdiyinə

görə Rəbbə təqdimini və buna əlavə olaraq verə biləcəyi
başqa şeyləri əhd edən nəziri ilə əlaqədar qanun budur.
Nəzirilik qanuna görə nəziri nə əhd etmişsə, onu icra
etməlidir”». 22 Rəbb Musaya dedi: 23 «Harun və oğullarına
belə de: İsrail övladlarına belə xeyir-dua verin: 24 “Qoy
Rəbb sənə xeyir-dua verib səni qorusun; 25 Rəbb Öz
nurlu üzünü sənə göstərərək lütf versin. 26 Rəbb üzünü
sənə tərəf çevirsin, sənə sülh versin”. 27 Beləcə kahinlər
Mənim adımla İsrail övladlarına xeyir-dua verəndə Mən
də onlara xeyir-dua verəcəyəm».

7 Musa məskəni qurub qurtaranda onu və bütün
avadanlığını məsh və təqdis etdi. Qurbangah və bütün
avadanlığını da məsh və təqdis etdi. 2 Sonra İsrail
rəhbərləri təqdimləri gətirdilər. Onlar nəsil başçıları,
siyahıya alınan xalqa nəzarət edən qəbilə rəhbərləri
idi. 3 Rəbbə təqdim olaraq üstü örtülü altı araba və
on iki öküz gətirdilər; hər iki rəhbər üçün bir araba
və hər rəhbər üçün bir öküz. Bu təqdimləri məskənin
önünə gətirdilər. 4 Rəbb Musaya belə dedi: 5 «Onları
bu adamlardan götür ki, Hüzur çadırındakı xidmətlərdə
işlənilsin. Onları Levililərə, hər birinin vəzifəsinə görə
ver». 6 Musa arabaları və öküzləri götürüb Levililərə
verdi. 7 Gerşonlulara vəzifələrinə görə iki araba və dörd
öküz verdi; 8 Merarililərə isə vəzifələrinə görə dörd araba
və səkkiz öküz verdi. Onların hamısı kahin Harun oğlu
İtamarın nəzarəti altında idi. 9 Lakin Qohatlılara bir
şey vermədi, çünki onların vəzifəsi müqəddəs əşyaları
çiyinlərində daşımaqdır. 10 Qurbangah məsh edilən gün
rəhbərlər onun təqdisi üçün təqdimlər gətirdilər; onlar

təqdimlərini qurbangahın qabağına gətirdilər. **11** Çünki
Rəbb Musaya demişdi: «Qurbangahın təqdisi üçün hər
gün bir rəhbər öz təqdimini gətirsin». **12** Birinci gün
təqdimi gətirən Yəhuda qəbiləsindən Amminadav oğlu
Naxşon oldu. **13** Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs
yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş
sini, yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də
taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın
unla dolu idi; **14** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl
nimçə; **15** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir
erkək toğlu; **16** günah qurbanı olaraq bir təkə; **17** ünsiyyət
qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək
toğlu. Amminadav oğlu Naxşonun gətirdiyi təqdimlər
bunlar idi. **18** İkinci gün İssakarlıların rəhbəri Suar
oğlu Netanel təqdimlərini gətirdi. **19** Onun təqdimləri
bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel
ağırlığında bir gümüş sini; yetmiş şekellik bir gümüş
ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı
ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **20** buxur dolu on şekel
ağırlığında bir qızıl nimçə; **21** yandırma qurbanı olaraq
bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; **22** günah qurbanı olaraq
bir təkə; **23** qurban ediləcək ünsiyyət qurbanı olaraq
iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Suar oğlu
Netanelin gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **24** Üçüncü gün
Zevulunluların rəhbəri Xelon oğlu Eliav təqdimlərini
gətirdi. **25** Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki
şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini,
yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl
təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu

idi; **26** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **27**
yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu;
28 günah qurbanı olaraq bir təkə; **29** qurban ediləcək
ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş
erkək toğlu. Xelon oğlu Eliavın gətirdiyi təqdimlər bunlar
idi. **30** Dördüncü gün Ruvenlilərin rəhbəri Şedeur oğlu
Elisur təqdimlərini gətirdi. **31** Onun təqdimləri bunlar idi:
Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında
bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların
ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş
narın unla dolu idi; **32** buxur dolu on şekel ağırlığında bir
qızıl nimçə; **33** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir
qoç, bir erkək toğlu; **34** günah qurbanı olaraq bir təkə; **35**
qurban ediləcək ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç,
beş təkə, beş erkək toğlu. Şedeur oğlu Elisurun gətirdiyi
təqdimlər bunlar idi. **36** Beşinci gün Şimeonluların rəhbəri
Surişadday oğlu Şelumiel təqdimlərini gətirdi. **37** Onun
təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz
otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik
bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq
zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın un ilə dolu idi; **38** buxur
dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **39** yandırma
qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; **40** günah
qurbanı olaraq bir təkə; **41** ünsiyyət qurbanı olaraq iki
öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Surişadday oğlu
Şelumielin gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **42** Altıncı gün
Qadlıların rəhbəri Deuel oğlu Elyasaf təqdimlərini gətirdi.
43 Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə
görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş

şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi
olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi;
44 buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **45**
yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək
toğlu; **46** günah qurbanı olaraq bir təkə; **47** ünsiyyət
qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək
toğlu. Deuel oğlu Elyasafın gətirdiyi təqdimlər bunlar
idi. **48** Yeddinci gün Efrayimlilərin rəhbəri Ammihud
oğlu Elişama təqdimlərini gətirdi. **49** Onun təqdimləri
bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel
ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş
ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı
ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **50** buxur dolu on şekel
ağırlığında bir qızıl nimçə; **51** yandırma qurbanı olaraq
bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; **52** günah qurbanı olaraq
bir təkə; **53** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş
təkə, beş erkək toğlu. Ammihud oğlu Elişamanın gətirdiyi
təqdimlər bunlar idi. **54** Səkkizinci gün Menaşşelilərin
rəhbəri Pedahsur oğlu Qamliel təqdimlərini gətirdi. **55**
Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə
görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş
şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi
olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi;
56 buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **57**
yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək
toğlu; **58** günah qurbanı olaraq bir təkə; **59** ünsiyyət
qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək
toğlu. Pedahsur oğlu Qamlielin gətirdiyi təqdimlər bunlar
idi. **60** Doqquzuncu gün Binyaminlilərin rəhbəri Gidoni

oğlu Avidan təqdimlərini gətirdi. **61** Onun təqdimləri
bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel
ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş
ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı
ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **62** buxur dolu on şekel
ağırlığında bir qızıl nimçə; **63** yandırma qurbanı olaraq
bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; **64** günah qurbanı
olaraq bir təkə; **65** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz,
beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Gidoni oğlu Avidanın
gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **66** Onuncu gün Danlıların
rəhbəri Ammişadday oğlu Axiezer təqdimlərini gətirdi.
67 Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə
görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş
şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi
olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi;
68 buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **69**
yandırma qurbanı olaraq bir dana, bir qoç, bir erkək
toğlu; **70** günah qurbanı olaraq bir təkə; **71** ünsiyyət
qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək
toğlu. Ammişadday oğlu Axiezerin gətirdiyi təqdimlər
bunlar idi. **72** On birinci gün Aşerlilərin rəhbəri Okran
oğlu Pagiel təqdimlərini gətirdi. **73** Onun təqdimləri
bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel
ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş
ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı
ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **74** buxur dolu on şekel
ağırlığında bir qızıl nimçə; **75** yandırma qurbanı olaraq
bir dana, bir qoç, bir erkək toğlu; **76** günah qurbanı
olaraq bir təkə; **77** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz,

beş qoç, beş təkə, birillik beş erkək toğlu. Okran oğlu
Pagielin gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. 78 On ikinci gün
Naftalililərin rəhbəri Enan oğlu Axira təqdimlərini gətirdi.
79 Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə
görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş
şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi
olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş unla dolu idi; 80 buxur
dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; 81 yandırma
qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; 82
günah qurbanı olaraq bir təkə; 83 ünsiyyət qurbanı olaraq
iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Enan oğlu
Axiranın gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. 84 Qurbangah
məsh ediləndə İsrail rəhbərlərinin onun təqdisi üçün
gətirdiyi təqdimlər bunlardır: on iki gümüş sini, on iki
gümüş ləyən, on iki qızıl nimçə; 85 hər gümüş nimçənin
ağırlığı yüz otuz şekel və hər ləyənin ağırlığı isə yetmiş
şekel idi; bütün gümüş qabların ağırlığı Müqəddəs yerdəki
şekelə görə iki min dörd yüz şekel idi; 86 buxurla dolu on
iki qızıl nimçədən hər birinin ağırlığı Müqəddəs yerdəki
şekelə görə on şekel olub. Beləliklə, nimçələrdəki bütün
qızılın ağırlığı yüz iyirmi şekel idi; 87 yandırma qurbanı
olaraq, taxıl təqdimləri ilə birlikdə heyvanların cəmi on
iki buğa, on iki qoç, on iki erkək toğlu və günah qurbanı
olaraq on iki təkə; 88 ünsiyyət qurbanı üçün heyvanların
cəmi iyirmi dörd buğa, altmış qoç, altmış təkə, altmış
erkək toğlu. Qurbangah məsh ediləndən sonra onun
təqdisi üçün verilən təqdimlər bunlar idi. 89 Musa Rəbb
ilə danışmaq üçün Hüzur çadırına girdiyi zaman Şəhadət
sandığında olan kəffarə qapağının üzərindəki iki keruvun

arasından ona xitab edən Rəbbin səsini eşidərdi. Rəbb
Musa ilə danışardı.

8 Rəbb Musaya belə dedi: **2** «Haruna de: “Yeddi çırağı elə
qoy ki, çıraqdanın önünü işıqlandırsın”». **3** Harun belə
etdi; Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi çıraqları çıraqdanın
önündə yerləşdirdi. **4** Çıraqdanın quruluşu belə idi:
altlığından gül təsvirlərinə qədər yastılanmış qızıldan
hazırlanmışdı. Çıraqdan Rəbbin Musaya göstərdiyi
nümunəyə görə düzəldilmişdi. **5** Rəbb Musaya dedi: **6**
«İsrail övladlarının arasından Levililəri götür və onları
pak et. **7** Onları pak etmək üçün belə et: paklama suyunu
üzərlərinə çilə, sonra bədənlərindəki bütün tükləri qırxıb
geyimlərini yusunlar. Beləliklə, pak olarlar. **8** O zaman
bir buğa və onun taxıl təqdimi olan zeytun yağı ilə
yoğrulmuş narın un götürsünlər. Günah qurbanı olaraq
yenə bir buğa götür. **9** Levililəri Hüzur çadırının önünə
gətir. İsrail övladlarının bütün icmasını da topla. **10**
Levililəri Rəbbin önünə gətirdikdə qoy İsrail övladları
əllərini onların üzərinə qoysunlar. **11** Harun yellətmə
təqdimi olaraq İsrail övladlarının arasından Levililəri
Rəbbin önünə gətirəcək ki, Rəbbə xidmət etsinlər. **12**
Levililər əllərini buğaların başlarına qoysunlar; birini
günah qurbanı və o birini yandırma qurbanı olaraq Rəbbə
gətir ki, Levililər üçün kəffarə olunsun. **13** Levililəri
Harunla oğullarının önündə dayandır. Sonra da onları
Rəbbə gətirib yellətmə təqdimi olaraq həsr edəcəksən. **14**
Levililəri İsrail övladları arasından beləcə ayır ki, Levililər
Mənim olsun. **15** Levililəri pak edib yellətmə təqdimi
olaraq həsr et; bundan sonra onlar Hüzur çadırında

xidmət etmək üçün içəri girə bilər. **16** Çünki İsrail
övladları arasından onlar tamamilə Mənə verilmişdir;
İsrailli qadınların doğduğu bütün ilk oğlanların əvəzinə
onları Özümə götürdüm. **17** İsrail övladları arasında
ilk doğulan bütün oğlanlar və bütün heyvan balaları
Mənimdir; Misir diyarında bütün ilk oğlanları məhv
etdiyim gün onları Özümə təqdis etdim. **18** Ona görə
də İsrail övladları arasında bütün ilk oğlanların yerinə
Levililəri götürdüm. **19** İsrail övladları arasından Levililəri
Haruna və oğullarına hədiyyə olaraq verdim ki, Hüzur
çadırında İsrail övladları üçün xidməti yerinə yetirib
kəffarə etsinlər və beləcə Müqəddəs yerə yaxınlaşan
İsraillilləri bəlaya düçar olmaqdan qorusunlar». **20** Musa
ilə Harun və bütün İsrail övladlarının icması Levililər
üçün deyilənləri etdilər. İsrail övladları Rəbbin Levililər
haqqında Musaya əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdilər. **21**
Levililər özlərini pak edib geyimlərini yudular. Harun
onları Rəbbin önünə gətirib yellədilən təqdim olaraq
həsr etdi və onlar üçün kəffarə etdi ki, pak olsunlar. **22**
Ondan sonra Levililər Harunla oğullarının nəzarəti altında
Hüzur çadırında xidmətlərini icra etmək üçün Rəbbin
Musaya əmr etdiyini yerinə yetirdilər. **23** Rəbb Musaya
belə dedi: **24** «Bu qanun Levililərə aiddir. İyirmi beş yaş
və ondan yuxarı olanlar Hüzur çadırının işini görmək
üçün içəri girsinlər. **25** Əlli yaşa çatanda isə gördükləri
xidmətlərini dayandırıb daha işləməməlidirlər. **26** Hüzur
çadırında öz vəzifələrini yerinə yetirən qardaşlarına
yardım edə bilərlər, lakin özləri xidmət etməsinlər.
Levililərin vəzifələrini belə qaydaya sal».

9 İsrail övladları Misir torpağından çıxdıqdan sonra
ikinci ilin birinci ayında Rəbb Sina səhrasında Musaya
dedi: **2** «İsrail övladları Pasxa bayramını təyin olunmuş
vaxtda qeyd etsinlər. **3** Onu ayın on dördüncü günündə,
axşamçağı, təyin olunmuş vaxtda keçirin; onu bütün
qaydalarına və hökmlərinə görə qeyd edin». **4** Beləcə
Musa İsrail övladlarına əmr etdi ki, Pasxa bayramını
keçirsinlər. **5** Sina səhrasında, birinci ayın on dördüncü
günündə, axşamçağı Pasxa bayramını keçirtdilər. İsrail
övladları Rəbbin Musaya əmr etdiyi hər şeyi yerinə
yetirdilər. **6** Ölüyə toxunub murdar olan adamlar vardı ki,
o gün onlar Pasxa bayramını keçirə bilmədilər. Həmin
gün bu adamlar Musa və Harunun yanına gəlib **7** belə
dedilər: «Ölüyə görə biz murdarıq, nə üçün biz başqa İsrail
övladları kimi Rəbbə qurban təqdim etməkdən məhrum
olaq?» **8** Musa onlara dedi: «Dayanın, görüm Rəbb sizin
barədə nə əmr edəcək». **9** Rəbb Musaya dedi: **10** «İsrail
övladlarına belə de: "Əgər sizdən yaxud nəslinizdən bir
nəfər ölüyə toxunub murdar olarsa yaxud uzaq yolda
olarsa, yenə də Rəbbin Pasxa bayramını keçirtsin. **11** İkinci
ayın on dördüncü günü axşamçağı Pasxa bayramını qeyd
etsinlər. Pasxa qurbanını mayasız çörək və acı göyərti
ilə yesinlər. **12** Ondan sabaha qədər heç nə qalmasın
və bir sümük belə qırılmasın. Pasxaya aid olan bütün
qanunları icra etsinlər. **13** Amma kim ki pakdır, uzaq
yolda deyil və Pasxanı keçirmirsə, öz xalqı arasından
qovulsun; çünki təyin olunan vaxtda Rəbbin təqdimini
gətirməmişdir, o adam günahının cəzasını çəksin. **14**
Əgər sizinlə yaşayan bir yadelli Rəbbin Pasxa bayramını

keçirmək istəyirsə, Pasxanı qaydalarına və hökmlərinə
görə keçirsin; həm yadelli üçün, həm də yerli əhali
üçün qayda bir olsun”». 15 Məskənin qurulduğu gün
məskəni, Şəhadət çadırını bulud bürüyərdi; axşamdan
səhərə qədər məskənin üzərindəki bulud alova oxşayırdı.
16 Daima belə oldu. Məskəni bürüyən bulud gecələr oda
oxşayırdı. 17 Bulud çadırın üzərindən qalxan zaman İsrail
övladları köç edərdilər; əgər bulud harada dayanardısa,
İsrail övladları da orada düşərgə salardılar. 18 Onlar
Rəbbin əmrinə görə yola düşər və Rəbbin əmrinə görə
də məskən salardılar. Nə vaxt bulud məskənin üzərində
dayanardısa, onlar düşərgə saldıqları yerdə qalardılar. 19
Bulud uzun müddət çadırın üzərində dayananda İsrail
övladları Rəbbin buyruğuna riayət edərdilər. 20 Bəzən
bulud məskənin üzərində bir neçə gün görünərdi; onlar
Rəbbin əmrinə görə düşərgə saldıqları yerdə qalar, yenə
Rəbbin əmrinə görə yola düşərdilər. 21 Bəzən də bulud
axşamdan səhərə kimi dayanırdı; səhər erkən bulud
qalxdıqda yola düşərdilər. İstər gecə, istər gündüz olsun
bulud qalxanda yola düşərdilər. 22 İstər iki gün olsun, istər
bir ay və yaxud bir il, bulud məskən üzərində dayanıb
qalanda İsrail övladları düşərgə saldıqları yerdə qalar,
köç etməzdilər. Lakin qalxan zaman yola düşərdilər. 23
Rəbbin əmrinə görə düşərgə salardılar və Rəbbin əmrinə
görə də yola düşərdilər. Musa vasitəsilə verdiyi əmrə görə
Rəbbin buyruğuna riayət edərdilər.

10 Rəbb Musaya belə dedi: 2 «Özünə yastılanmış
gümüşdən iki kərənay düzəlt. Bunları icmanı çağırmaq və
düşərgədəkilərin köçməsi üçün işlət. 3 İki kərənay birdən

çalınarsa, bütün icma sənin yanına, Hüzur çadırının
girişinə toplansın. 4 Əgər tək biri çalınarsa, rəhbərlər,
İsrailin tayfa başçıları sənin yanına toplansınlar. 5 Yüksək
səslə çalınanda şərqi düşərgədəkilər yola düşsünlər. 6
Yenə də yüksək səslə çalınanda cənubi düşərgədəkilər
yola düşsünlər. Onları yola salmaq üçün yüksək səslə
çalınsın. 7 Camaatı toplamaq lazım olanda çalın, amma
yüksək səslə çalmayın. 8 Kərənayları Harun oğulları olan
kahinlər çalsınlar. Bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi
qayda olsun. 9 Sizi torpağınızda sıxışdıran düşmənə qarşı
döyüşə çıxanda kərənayları yüksək səslə çalın ki, Allahınız
Rəbbin yadına düşüb düşmənlərinizdən xilas olasınız. 10
Şad gününüzdə, bayramlarınızda və Təzə Ay mərasimində
yandırma qurbanlarınızı və ünsiyyət qurbanınızı verərkən
kərənay çalın; Allahınızın qarşısında bu sizin üçün bir
xatirə olsun. Allahınız Rəbb Mənəm». 11 İkinci ilin ikinci
ayında, ayın iyirminci günündə Şəhadət məskəninin
üzərindən bulud çəkildi. 12 İsrail övladları köçlərinə görə
Sina səhrasından yola düşdülər. Bulud Paran səhrasında
dayandı. 13 İlk dəfə olaraq Musa vasitəsilə Rəbbin əmrinə
görə yola düşdülər. 14 Öncə Yəhuda ordu dəstələri öz
bayraqları altında yola düşdülər. Bu orduya Amminadav
oğlu Naxşon rəhbərlik edirdi. 15 İssakar qəbiləsinin
ordusuna Suar oğlu Netanel rəhbərlik edirdi. 16 Zevulun
qəbiləsinin ordusuna isə Xelon oğlu Eliav rəhbərlik
edirdi. 17 Məskən söküləndə məskəni daşıyan Gerşon
övladları və Merari övladları yola düşdülər. 18 Ruven
ordu dəstələri öz bayraqları altında yola düşdülər. Onlara
Şedeur oğlu Elisur rəhbərlik edirdi. 19 Şimeon qəbiləsinin

ordusuna Surişadday oğlu Şelumiel rəhbərlik edirdi. **20**
Qad qəbiləsinin ordusuna Deuel oğlu Elyasaf rəhbərlik
edirdi. **21** Müqəddəs əşyaları daşıyan Qohatlılar yola
düşdülər; onlar gələnədək o birilər məskəni qurardılar.
22 Efrayim ordu dəstələri öz bayraqları altında yola
düşdülər. Onlara Ammihud oğlu Elişama rəhbərlik edirdi.
23 Menaşşe qəbiləsinin ordusuna Pedahsur oğlu Qamliel
rəhbərlik edirdi. **24** Binyamin qəbiləsinin ordusuna isə
Gidoni oğlu Avidan rəhbərlik edirdi. **25** Ən axırda isə Dan
ordu dəstələri öz bayraqları altında yola düşdülər. Bu
orduya Ammişadday oğlu Axiezer rəhbərlik edirdi. **26**
Aşer qəbiləsinin ordusuna Okran oğlu Pagiel, **27** Naftali
qəbiləsinin ordusuna Enan oğlu Axira rəhbərlik edirdi. **28**
İsrail ordu dəstələri bu nizamla yola düşərdilər. **29** Musa
qayınatası Midyanlı Reuel oğlu Xovava dedi: «Rəbbin "sizə
verəcəyəm" dediyi yerə yola düşürük, bizimlə gəl, biz
sənə yaxşılıq edərik. Çünki Rəbb İsrailə yaxşılıq edəcəyinə
söz verib». **30** Xovav ona dedi: «Gedə bilmərəm. Mən öz
torpağıma və qohum-əqrəbamın yanına gedəcəyəm». **31**
Musa dedi: «Xahiş edirəm, bizi tərk etmə, çünki səhrada
düşərgə salacağımız yerləri sən bilirsən. Bizə bələdçilik et.
32 Bizimlə getsən, Rəbbin bizə edəcəyi yaxşılığı biz də sənə
edərik». **33** İsrail övladları Rəbbin dağından ayrılıb üç gün
yol getdilər. Rəbbin Əhd sandığı da üç gün onların önündə
getdi ki, dincələcəkləri yeri onlara göstərsin. **34** Düşərgə
saldıqları yerdən yola düşdükləri vaxt Rəbbin buludu
gündüz onların üzərində idi. **35** Sandıq yola düşəndə
Musa deyirdi: «Ya Rəbb qalx! Qoy düşmənlərin dağılsın,
Sənə nifrət edənlər Sənin hüzurundan qaçsın». **36** Sandıq

dayananda belə deyirdi: «Ya Rəbb, İsrail tayfalarının on
minlərinin yanına qayıt».

11 Camaat çəkdiyi sıxıntıdan Rəbbə şikayət etdi. Rəbb
bunu eşidəndə qəzəbi alovlandı. Rəbbin odu onların
arasında yandı və düşərgə ətrafındakıların bəzilərini məhv
etdi. **2** Camaat Musaya fəryad etdi. Musa Rəbbə yalvardı
və od söndü. **3** O yerin adı Tavera qoyuldu, çünki onların
arasında Rəbbin odu yanırdı. **4** Xalqın arasında olan alçaq
yadellilərin iştahası ifrat dərəcədə artdı. İsrail övladları
da yenə ağlayıb dedilər: «Kaş ki yeməyə ətimiz olaydı! **5**
Misirdə müftə yediyimiz balıqları, xiyarları, qarpızları,
kəvərləri, soğanları və sarımsaqları yadımıza salırıq. **6**
Ancaq indi iştahamız küsüb, yeməyə mannadan başqa
bir şey görmürük». **7** Manna görünüşcə keşniş toxumu
kimi idi, rəngi də mirvari rəngində idi. **8** Camaat dolaşar
və onu yığıb dəyirmanda üyüdər yaxud da həvəngdə
döyərdilər. Qazanda qaynadaraq kökə düzəldərdilər.
Onun dadı zeytun yağı ilə bişirilmiş yeməklərə oxşayırdı.
9 Manna gecə düşərgə üzərinə düşən şehlə bərabər
düşərdi. **10** Musa xalqın, hər ailənin çadırının qarşısında
ağlamaqlarını eşitdi və Rəbbin qəzəbi çox alovlandı. Musa
da narazı idi. **11** Ona görə Rəbbə dedi: «Sən nə üçün
quluna əzab verdin? Sənin gözündə lütf tapmadığım üçün
bu xalqın bütün yükünü mənim üzəriməmi qoyursan?
12 Bütün bu xalqa mənmi hamilə olmuşam? Bunları
mənmi doğmuşam? Məgər Sən istəyirsən ki, südəmər
uşağı gəzdirən dayə kimi atalarına and içib söz verdiyin
torpağa onları qucağımda mən aparım? **13** Bütün bu
xalqa yedirtmək üçün əti mən haradan tapım? Çünki

onlar mənim qarşımda ağlayaraq “bizə ət ver, yeyək”
deyirlər. 14 Bu xalqı mən təkbaşına daşıya bilmərəm,
çünki bu mənim üçün çox ağırdır. 15 Əgər mənimlə bu cür
davranacaqsansa, gözündə lütf tapdımsa, onda nə olar,
məni öldür ki, belə əzabı görməyim». 16 Rəbb Musaya
dedi: «Mənə xalq arasında rəhbər və mötəbər saydığın
İsrail ağsaqqallarından yetmiş nəfər topla. Onları Hüzur
çadırına gətir və qoy sənlə dursunlar. 17 Mən enərək
orada sənlə danışacağam. Səndə olan Ruhdan götürüb
onlara verəcəyəm ki, xalqın yükünü sənlə bərabər
çəksinlər. Bununla da bu yükü təkbaşına daşımayacaqsan.
18 Xalqa de ki, sabah üçün özlərini pak etsinlər, çünki ət
yeyəcəklər. “Kaş ki ətimiz olaydı! Misirdə halımız yaxşı
idi” deyərək bərkdən ağladınız. Bunu Rəbb eşitdi. Ona görə
Rəbb sizə ət verəcək, yeyəcəksiniz. 19 Nə bir gün, nə iki
gün, nə beş gün, nə on gün, nə də iyirmi gün yeyəcəksiniz.
20 Düz bir ay, burnunuzdan gələnə qədər, iyrənənə qədər
yeyəcəksiniz; çünki aranızda olan Rəbbi rədd etdiniz və
Onun qarşısında “nə üçün Misirdən çıxdıq?” deyərək
ağladınız». 21 Musa dedi: «Arasında olduğum bu xalqda
altı yüz min piyada vardır və Sən deyirsən: “Mən onlara
bir aylıq yemək üçün ət verəcəyəm”. 22 Bütün qoyun-
keçi və mal-qara kəsilərsə, onlar doyarmı? Dənizin bütün
balıqları tutularsa, onlar doyarmı?» 23 Rəbb Musaya
dedi: «Məgər Rəbbin əli qısaldımı? İndi görəcəksən sənə
dediklərim yerinə yetir ya yox». 24 Musa çıxdı və Rəbbin
sözünü xalqa çatdırdı. Xalqın ağsaqqallarından yetmiş
nəfəri topladı və çadırın ətrafında dayandırdı. 25 Rəbb
buludda endi və Musa ilə danışdı. Ondakı Ruhdan götürüb

yetmiş nəfər ağsaqqallara verdi; onların üzərinə Ruh
çökən zaman peyğəmbərlik etdilər, amma sonra etmədilər.
26 Düşərgədə iki adam qalmışdı, birinin adı Eldad və o
birinin adı Medad idi. Onlar yazılan yetmiş nəfər arasında
idilər, lakin çadıra getməmişdilər. Ruh onların da üzərinə
çökdü və onlar düşərgədə peyğəmbərlik edirdilər. **27**
Bir gənc qaçaraq Musaya xəbər verib dedi: «Eldad və
Medad düşərgədə peyğəmbərlik edirlər». **28** Gəncliyindən
bəri Musanın köməkçisi olan Nun oğlu Yeşua «ağam
Musa, onlara qadağan et» deyib fikrini bildirdi. **29** Musa
ona cavab verdi: «Sən mənə görəmi qısqanırsan? Kaş
Rəbbin bütün xalqı peyğəmbər olaydı və Rəbb onlara
Ruhunu verəydi!» **30** Sonra Musa və İsrail ağsaqqalları
düşərgəyə qayıtdılar. **31** Rəbb dənizdən bildirçin gətirən
bir külək əsdirdi. Külək bildirçinləri düşərgənin hər
istiqamətindən bir günlük yol qədər uzaqlığa, yerin
üzərindən iki qulac qədər hündürlüyə saldı. **32** Bütün o
gün, o gecə və ertəsi gün camaat çıxıb bildirçinləri yığdı.
Ən az yığan on xomer yığdı. Bildirçinləri özləri üçün
düşərgənin ətrafına sərirdilər. **33** Amma əti hələ dişləri
arasında çeynəməmişdən əvvəl xalqa qarşı Rəbbin qəzəbi
alovlandı, Rəbb onları şiddətli vəba ilə cəzalandırdı.
34 O yerin adı Qivrot-Hattaava qoyuldu, çünki iştahası
başqa yemək çəkənlər orada basdırıldı. **35** Camaat Qivrot-
Hattaavadan Xaserota köçüb orada qaldı.

12 Məryəm ilə Harun Kuşlu qadından ötrü Musadan
giley edirdilər. Çünki Musa özünə arvad olaraq həmin
Kuşlu qadını almışdı. **2** Onlar dedilər: «Rəbb yalnız Musa
vasitəsiləmi danışdı? Bizim vasitəmizlə də danışmadımı?»

Rəbb bunu eşitdi. 3 Musa yer üzündə yaşayan bütün
adamlardan daha itaətkar bir insan idi. 4 Rəbb bir anlıq
Musaya, Haruna və Məryəmə dedi: «Üçünüz də Hüzur
çadırına gəlin». Üçü də oraya getdilər. 5 O zaman Rəbb
bulud dirəyində endi və çadırın girişində durub Harunla
Məryəmi çağırdı; hər ikisi önə çıxanda 6 Rəbb onlara dedi:
«İndi sözlərimi dinləyin; əgər aranızda bir peyğəmbər
varsa, Mən Rəbb görüntüdə ona Özümü bildirərəm,
Yuxuda onunla danışaram. 7 Qulum Musa isə elə deyil,
O bütün evimdə sadiqdir. 8 Mən onunla müəmmalarla
deyil, Üzbəüz açıq danışaram və O, Rəbbin surətini görür.
Nə üçün qorxmayaraq qulum Musadan gileyləndiniz?» 9
Rəbb onlara bərk qəzəbləndi və oradan getdi. 10 Bulud
çadırın üzərindən çəkiləndə Məryəm cüzama tutulmuş,
qar kimi ağarmışdı. Harun Məryəmə baxdıqda gördü ki, o
cüzama tutulub. 11 Harun Musaya dedi: «Ey ağam, rica
edirəm ki, axmaqlıq və günah işlədiyimizə görə bizi bu
cəzanı çəkməyə qoyma. 12 Rica edirəm, qoyma ki onun
bədəni ananın bətnindən çıxan ölü doğulmuş uşağın yarı
çürümüş bədəninə bənzəsin». 13 Musa Rəbbə fəryad edib
dedi: «Yalvarıram, ay Allah, ona şəfa ver!» 14 Rəbb Musaya
dedi: «Əgər atası onun üzünə tüpürmüş olsaydı, yeddi
gün gözdən düşməyəcəkdimi?» 15 Məryəm yeddi gün
düşərgədən kənar yerdə saxlandı. O geri gətirilənə qədər
camaat köçmədi. 16 Ondan sonra camaat Xaserotdan yola
düşdü və Paran səhrasında düşərgə saldılar.

13 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına verəcəyim
Kənan torpağına nəzər salmağa adamlar göndər;
atalarının hər qəbiləsindən bir rəhbər göndər». 3

Musa Rəbbin əmrinə görə Paran səhrasından onları
göndərdi; hamısı İsrail övladlarının başçılarındandır.
4 Adları bunlardır: Ruven qəbiləsindən Zakkur oğlu
Şammua; **5** Şimeon qəbiləsindən Xori oğlu Şafat; **6**
Yəhuda qəbiləsindən Yefunne oğlu Kalev; **7** İssakar
qəbiləsindən Yusif oğlu İqal; **8** Efrayim qəbiləsindən
Nun oğlu Huşə; **9** Binyamin qəbiləsindən Rafu oğlu
Palti; **10** Zevulun qəbiləsindən Sodi oğlu Qaddiel; **11**
Yusif qəbiləsindən, yəni Menaşşe qəbiləsindən Susi
oğlu Qaddi; **12** Dan qəbiləsindən Gemalli oğlu Ammiel;
13 Aşer qəbiləsindən Mikael oğlu Setur; **14** Naftali
qəbiləsindən Vofsi oğlu Naxbi; **15** Qad qəbiləsindən
Maki oğlu Geuel. **16** Ölkəni nəzərdən keçirmək üçün
Musanın göndərdiyi adamların adları belədir: Musa Nun
oğlu Huşəyə Yeşua adını verdi. **17** Musa onları Kənan
torpağını nəzərdən keçirmək üçün göndərərkən dedi:
«Bu yoldan Negevə gedin və dağlığa çıxın. **18** Ölkənin
necə olduğunu görün. Orada yaşayan xalq güclümü,
zəifmi, azmı, çoxmu? **19** Yaşadıqları ölkə necə, yaxşımı,
pismi? Şəhərləri necə, hasarlımı, istehkamsızmı? **20**
Torpaq necə, münbitmi, məhsulsuzmu? Orada ağac varmı,
yoxsa yox? Əlinizdən gələni edib ölkənin meyvəsindən
gətirin». O zaman üzüm yetişən mövsüm idi. **21** Onlar
yola düşdülər və Zin səhrasından Xamat keçidindəki
Rexova qədər ölkəni nəzərdən keçirdilər. **22** Negevə
çıxdılar və Xevrona çatdılar; orada Anaqlı Aximan, Şeşay
və Talmay yaşayırdı. Xevron Misirdəki Soan şəhərindən
yeddi il əvvəl tikilmişdi. **23** Eşkol vadisinə çatanda bir
salxım üzümü olan bir tənək budağı kəsdilər və adamların

ikisi bir neçə nar və əncirlə birlikdə tənək budağını
aralarında bir şüvüldə aparırdılar. 24 İsrail oğullarının
oradan kəsdikləri salxıma görə o yerə Eşkol vadisi deyildi.
25 Qırx gündən sonra ölkəni nəzərdən keçirib qayıtdılar.
26 Paran səhrasındakı Qadeşə, Musa ilə Harunun və bütün
İsrail övladlarının icmasının yanına gəldilər. Onlara və
bütün icmaya xəbər gətirdilər, sonra ölkənin meyvələrini
onlara göstərdilər. 27 Musaya belə izah edərək dedilər:
«Bizi göndərdiyin ölkəyə çatdıq. Həqiqətən də, orada
süd və bal axır. Budur o torpağın meyvələri! 28 Lakin
orada yaşayan xalq çox güclüdür. Şəhərlər istehkamlı və
çox böyükdür. Hətta orada Anaqlıları gördük. 29 Negev
məntəqəsində Amaleqlilər, dağlıqda Xetlilər, Yevuslular
və Emorlular, dəniz kənarında və İordan çayı sahilində
isə Kənanlılar yaşayırlar». 30 Kalev Musanın önündə
camaatı sakitləşdirib dedi: «Gedib oranı ələ keçirək.
Çünki biz mütləq onların öhdəsindən gələrik». 31 Onunla
gedən adamlar isə dedilər: «O xalqa hücum edə bilmərik,
çünki onlar bizdən güclüdürlər». 32 Nəzərdən keçirdikləri
torpaq haqqında İsrail övladlarına pis xəbər gətirib
dedilər: «Gözdən keçirmək üçün içindən keçdiyimiz
torpaq öz əhalisinin başını yeyən torpaqdır və orada
gördüyümüz hər kəs uca boyludur. 33 Orada nəhəng
adamların nəslindən olan Anaqlıları gördük. Onların
yanında özümüzü çəyirtkə boyda hiss etdik, onlara da elə
göründük».

14 Bütün icma uca səslə fəryad qoparıb gecə boyu ağladı.
2 İsrail övladları Musaya və Haruna qarşı deyindilər;
bütün icma onlara dedi: «Kaş Misir torpağında ya da bu

səhrada öləydik! 3 Nə üçün Rəbb bizi bu torpağa aparır?
Yəni biz qılıncla qırılaq? Arvadlarımız və uşaqlarımız
əsir olacaqlar. Misirə qayıtmaq bizim üçün daha yaxşı
olmazdımı?» 4 Sonra bir-birlərinə dedilər: «Özümüzə
başçı seçək və Misirə qayıdaq». 5 O zaman Musa ilə
Harun orada toplanmış bütün İsrail icmasının camaatının
önündə üzüstə yerə sərildi. 6 Ölkəyə nəzər salanlardan
Nun oğlu Yeşua və Yefunne oğlu Kalev paltarlarını
cırdılar; 7 bütün İsrail övladlarının icmasına belə dedilər:
«Nəzərdən keçirmək üçün içərisindən keçdiyimiz ölkə
çox yaxşı bir ölkədir. 8 Əgər Rəbb bizdən razı qalarsa,
bizi o ölkəyə aparacaq, süd və bal axan torpağı bizə
verəcək. 9 Ancaq Rəbbə qarşı üsyankarlıq etməyin.
Ölkənin xalqından qorxmayın, onları məğlub edə bilərik.
Müdafiəçiləri onları atıb getmişdir, amma Rəbb bizimlədir.
Onlardan qorxmayın!» 10 Lakin bütün icma «Onları
daşqalaq edin!» deyəndə Rəbbin izzəti Hüzur çadırında
bütün İsrail övladlarına göründü. 11 Rəbb Musaya
belə dedi: «Nə vaxtadək bu xalq Mənə hörmətsizlik
edəcək? Aralarında etdiyim əlamətləri görə-görə nə vaxta
qədər Mənə iman gətirməyəcəklər? 12 Onları vəba ilə
cəzalandıracağam. İrsdən məhrum edəcəyəm. Onlardan
çox böyük və güclü bir milləti səndən törədəcəyəm». 13
Musa Rəbbə dedi: «O zaman Misirlilər eşidəcək, çünki
bu xalqı onların arasından qüdrətinlə Sən çıxartdın. 14
Bunu ölkənin əhalisinə anladacaqlar. Eşitdilər ki, Sən
Rəbb bu xalqın arasındasan. Çünki, ya Rəbb, Sən onlarla
üzbəüz görüşürsən, Sənin buludun onların üzərində
durur. Sən gündüz bulud sütunu və gecə alov sütunu

ilə onlara yol göstərirsən. **15** Əgər bu xalqın hamısını
bir nəfər kimi öldürsən, Sənin şöhrətini eşidən millətlər
belə deyəcəklər: **16** "Rəbb and içərək vəd etdiyi ölkəyə
bu xalqı apara bilmədiyi üçün onları səhrada öldürdü".
17 İstəyirəm ki, qoy indi Xudavəndin böyük qüdrəti
göstərilsin, necə ki Sən dedin: **18** "Rəbb hədsiz səbirli, bol
məhəbbətli, cəzanı və qanunsuzluğu bağışlayandır, lakin
cəzasız da qoymaz, ataların cəzasını üçüncü-dördüncü
nəslə çəkdirər". **19** İstəyirəm ki, Misirdən çıxdıqları
gündən bu günə kimi bu xalqı necə bağışlamısansa,
onların günahını böyük məhəbbətinə görə bağışlayasan».
20 Rəbb dedi: «Sənin ricana görə bağışladım, **21** amma
Varlığıma və Rəbbin bütün dünyanı dolduran izzətinə and
olsun ki, **22** izzətimi və Misirdə, eləcə də səhrada etdiyim
əlamətləri görüb Məni on dəfə sınayan, Mənim sözümü
dinləməyən bu adamların heç biri **23** atalarına and içərək
vəd etdiyim torpağı görməyəcək və Mənə hörmətsizlik
edənlərin heç biri oranı görməyəcək. **24** Ancaq qulum
Kalevdə başqa ruh var. O bütün qəlbi ilə ardımca getdi.
Onu gəzdiyi torpağa aparacağam və onun nəsli oranı
irs olaraq alacaq. **25** Amaleqlilər və Kənanlılar dərədə
yaşayırlar. Ona görə sabah qayıdın və Qırmızı dənizin
yolu ilə səhraya gedin». **26** Rəbb Musaya və Haruna dedi:
27 «Nə vaxta qədər bu pis icma Mənə qarşı deyinəcək?
İsrail oğullarının Mənə deyinmələrini eşitdim. **28** Onlara
de ki, Rəbb deyir: "Varlığıma and olsun ki, Mənə qarşı
dediklərinizin eynisini sizə edəcəyəm. **29** Meyitləriniz
bu səhraya səriləcək. Mənə deyinən iyirmi və ondan
yuxarı yaşda olub siyahıya alınanların hamısı səhrada

öləcək, **30** sizi sakin edəcəyimə əlimi qaldırıb and içdiyim
torpağa girməyəcəksiniz. Oraya yalnız Yefunne oğlu Kalev
və Nun oğlu Yeşua girəcək. **31** Lakin ‹əsir olacaqlar›
dediyiniz uşaqlarınızı oraya aparacağam və sizin rədd
etdiyiniz ölkəni onlar tanıyacaqlar. **32** Sizə gəldikdə isə
meyitləriniz bu səhraya səriləcək. **33** Övladlarınız qırx
il səhrada çobanlıq edəcəklər. Nə vaxta qədər ki siz
səhrada məhv olmamısınız, sizin xəyanətinizin acısını
çəkəcəklər. **34** Ölkəni nəzərdən keçirdiyiniz günlərin
sayına görə qırx gün, hər gün üçün bir il olmaqla,
qırx il günahlarınızın cəzasını çəkəcəksiniz və sizdən
üz döndərdiyimi biləcəksiniz". **35** Mən Rəbb söylədim:
"Həqiqətən, Mənə qarşı birləşən bu pis icmaya belə də
edəcəyəm. Bu səhrada ölüb tələf olacaqlar"». **36** Musanın
ölkəni nəzərdən keçirmək üçün göndərdiyi adamlar
qayıdıb ölkə haqqında pis xəbər gətirərək bütün icmanın
Rəbbə qarşı deyinməsinə səbəb oldular. **37** Ölkə haqqında
pis xəbər gətirənlər Rəbbin önündə vəbadan öldü. **38**
Ölkəni nəzərdən keçirmək üçün gedənlərdən yalnız Nun
oğlu Yeşua və Yefunne oğlu Kalev sağ qaldılar. **39** Musa
bu sözləri bütün İsrail övladlarına danışdı və xalq çox
kədərləndi. **40** Onlar səhər tezdən qalxıb dağın təpəsinə
çıxaraq dedilər: «Günah etmişik, indi Rəbbin vəd verdiyi
yerə çıxırıq». **41** Musa dedi: «Nə üçün Rəbbin əmrinə
qarşı çıxırsınız? Bunu bacara bilməzsiniz. **42** Döyüşə
çıxmayın, çünki Rəbb aranızda deyil. Düşmənlərinizə
məğlub olacaqsınız. **43** Çünki Amaleqlilər və Kənanlılar
orada önünüzdədir və qılıncla öləcəksiniz; madam ki
Rəbbin ardınca getməkdən vaz keçdiniz, Rəbb sizinlə

bərabər olmayacaq». **44** Ancaq onlar özlərinə güvənərək
dağlığın ən yüksək təpəsinə çıxdılar. Lakin nə Rəbbin
əhd sandığı, nə də Musa düşərgədən ayrılmadı. **45** O
zaman həmin dağlıqda yaşayan Amaleqlilər və Kənanlılar
enib onlara hücum etdilər və Xorma şəhərinədək qovub
məğlubiyyətə uğratdılar.

15 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına belə
söylə: "Sakin olmaq üçün sizə verəcəyim torpağa girib
yaşadığınız vaxt **3** əgər kimsə Rəbbin xoşuna gələn ətri
təqdim etmək üçün yandırma qurbanı, əhd qurbanı,
könüllü qurban yaxud bayram qurbanı olaraq mal-
qaradan yaxud qoyun-keçidən Rəbb üçün yandırma
təqdimi versə, **4** Rəbbə qurban gətirən adam taxıl təqdimi
kimi dörddə bir hin zeytun yağı ilə yoğrulmuş efanın
onda biri qədər narın un gətirsin. **5** Yandırma qurbanı
yaxud digər növlü qurban üçün hər bir quzuya tökülən
içmə təqdimi olaraq dörddə bir hin şərab hazırlayın.
6 Qoç üçün taxıl təqdimi kimi hinin üçdə biri qədər
zeytun yağı ilə yoğrulmuş efanın onda iki hissəsi qədər
narın un və **7** içmə təqdimi kimi hinin üçdə biri qədər
şərab hazırlayın. Bunları Rəbbin xoşuna gələn ətir olaraq
təqdim edin. **8** Rəbbə yandırma qurbanı, əhd qurbanı
və yaxud ünsiyyət qurbanı kimi bir buğa kəsərkən **9**
buğa ilə birlikdə taxıl təqdimi kimi yarım hin zeytun yağı
ilə yoğrulmuş efanın onda üçü qədər narın un gətirin.
10 İçmə təqdimi kimi yarım hin şərab təqdim edin. Bu,
Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir. **11** Hər
buğa, qoç, quzu və yaxud keçi belə hazırlansın. **12** Nə
qədər heyvan kəssəniz, hər biri ilə birlikdə eyni təqdimi

gətirin. **13** Hər bir yerli İsrail övladı Rəbbin xoşuna
gələn ətri – yandırma təqdimini gətirərkən bu şeyləri
belə etsin. **14** Müvəqqəti yaxud nəsildən-nəslə aranızda
yaşayan yadelli Rəbbin xoşuna gələn ətri – yandırma
təqdimini gətirərkən eynilə sizin etdiyiniz kimi etsin. **15**
Ey camaat, sizin üçün də, sizinlə yaşayan yadelli üçün də
qayda birdir, nəsillər boyu daimi qaydadır, çünki Rəbb
sizə də, yadellilərə də bir gözlə baxır. **16** Sizin üçün də,
sizinlə yaşayan yadellilər üçün də eyni qanun və eyni
hökm olmalıdır”». **17** Rəbb Musaya belə dedi: **18** «İsrail
övladlarına belə söylə: “Mən sizi aparacağım torpağa girib
yaşadığınız vaxt **19** torpağın çörəyindən yeyəndə onun
müəyyən hissəsini Rəbbə qaldırma təqdimi kimi verin. **20**
İlk xəmirinizdən bir yastı kökə gətirin, bunu xırmanınızın
qaldırma təqdimi kimi verin. **21** İlk xəmirinizdən edilən
bu qaldırma təqdimini nəsildən-nəslə qədər Rəbbə verin.
22 Əgər səhv edib Rəbbin Musaya buyurduğu əmrlərin
birinə – **23** Rəbbin əmr etdiyi gündən başlayaraq nəsildən-
nəslə Musa vasitəsilə sizə buyurduğu hər hansı bir şeyə
əməl etmirsinizsə **24** bu iş səhvən İsrail icması tərəfindən
bilmədən edilirsə, onda bütün icma Rəbbin xoşuna gələn
ətir olaraq qaydaya görə taxıl və içmə təqdimləri ilə
birlikdə yandırma qurbanı olaraq bir buğa və günah
qurbanı olaraq bir təkə gətirsin. **25** Kahin bütün İsrail
övladlarının icması üçün kəffarə etsin. Beləcə onlar
bağışlanacaqlar, çünki səhv olmuşdur və bu səhv üçün də
Rəbb üçün yandırma təqdimi olan qurbanlarını və Onun
hüzurunda günah qurbanlarını gətirmişlər. **26** Bütün İsrail
icması və aralarında yaşayan yadellilər bağışlanacaq,

çünki bütün xalq bilmədən səhv etmişdir. **27** Əgər bir
nəfər bilmədən günah edərsə, qoy günah qurbanı olaraq
birillik dişi keçi gətirsin. **28** Kahin bilmədən günah işlədən
adam üçün Rəbbin önündə kəffarə etsin ki, o bağışlansın.
Kəffarə edilən adam bağışlanacaq. **29** İsrail övladları
arasında yerli olsun ya da yadelli olsun, bilmədən günah
edənlər üçün qoy qanun bir olsun. **30** Lakin əgər yerli
ya yadelli qəsdən günah işlətsə, Rəbbə küfr etmişdir və
xalqı arasından qovulsun. **31** Çünki o, Rəbbin sözünə
xor baxıb və Onun əmrini pozub. Belə adam mütləq
qovulsun və öz cəzasını çəksin"». **32** İsrail övladları
səhrada olarkən Şənbə günündə odun yığan bir adama
rast gəldilər. **33** Odun toplayan adamla rastlaşanlar onu
Musanın, Harunun və bütün icmanın qarşısına gətirdilər.
34 O adamı həbs etdilər, çünki onunla nə edəcəkləri
hələ qərara alınmamışdı. **35** Rəbb Musaya dedi: «Bu
adam öldürülməlidir; qoy bütün icma onu düşərgədən
kənara aparsın və daşqalaq edərək öldürsün». **36** İcma o
adamı düşərgədən kənara çıxarıb Rəbbin Musaya əmr
etdiyi kimi daşqalaq edərək öldürdü. **37** Rəbb Musaya
belə dedi: **38** «İsrail övladlarına de ki, nəsildən-nəslə
geyimlərinin ətəklərinə dörd tərəfdən qotaz tiksinlər.
Hər qotazın üzərinə bənövşəyi qaytan salsınlar. **39** Bu
qotazlara baxanda Rəbbin bütün əmrlərini xatırlayın
və onlara əməl edin; öz ürəyinizin və gözlərinizin
istəklərinə qapılıb Mənə xəyanət etməyin. **40** O zaman
bütün əmrlərimi yadda saxlayıb yerinə yetirəcəksiniz və
Allahınızın hüzurunda müqəddəs olacaqsınız. **41** Allahınız

olmaq üçün sizi Misir torpağından çıxaran Allahınız Rəbb
Mənəm. Bəli, Allahınız Rəbb Mənəm!»
16 Levi oğlu Qohat oğlu İshar oğlu Qorah qürurlanıb
Ruven nəslindən Eliav oğulları Datan ilə Aviram və Pelet
oğlu On ilə birlikdə **2** Musaya qarşı üsyan qaldırdılar.
İsrail övladlarından icmada seçilmiş və ad qazanmış iki
yüz əlli nəfər icma rəhbəri onlara qoşuldu. **3** Birlikdə
toplanaraq Musa ilə Haruna qarşı çıxdılar və onlara
dedilər: «Artıq bəsdir! Çünki bütün icmanın hamısı
müqəddəsdir və Rəbb onların arasındadır. Nə üçün siz
özünüzü Rəbbin camaatından üstün tutursunuz?» **4**
Musa bunu eşidib üzüstə yerə sərildi. **5** Sonra Qorah ilə
bütün yoldaşlarına dedi: «Səhər Rəbb kimin Ona məxsus,
kimin müqəddəs olduğunu göstərəcək və həmin adamın
Öz hüzuruna girməsinə izin verəcək. Rəbbin seçdiyi
adam hüzuruna girməsinə izin verdiyi adamdır. **6** Ey
Qorah və bütün yoldaşları, özünüz üçün buxurdanlar
alın; **7** səhəri gün Rəbbin hüzurunda onların içinə
közərmiş kömür və buxur qoyun. Beləliklə, Rəbb kimi
seçibsə, müqəddəs olan o olacaqdır. Ey Levililər, artıq
bəsdir!» **8** Musa Qoraha bunu da söylədi: «Ey Levililər,
mənə qulaq asın! **9** İsrailin Allahı sizi İsrail icmasından
seçib Öz hüzuruna gəlməniz üçün imkan yaratdı ki,
Rəbbin məskənində iş görəsiniz və icmanın önündə
duraraq onlara xidmət edəsiniz. **10** Sizə və bütün Levili
qardaşlarınıza Öz hüzuruna girmə səlahiyyətini verdi. Bu
sizə azmı gəlir? İndi kahinliyi də istəyirsiniz? **11** Deməli,
ey Qorah, sən və bütün yoldaşların belə toplanaraq Rəbbə
qarşı çıxırsınız. Harun kimdir ki, ona qarşı deyinirsiniz?»

12 Musa Eliav oğulları Datanı və Aviramı çağırtdırdı və
onlar dedi: «Gəlməyəcəyik! **13** Bizi səhrada öldürmək
üçün süd və bal axan ölkədən çıxardığın bəs deyil, hələ
özünü üzərimizdə başçı etmək istəyirsən? **14** Bundan
başqa, bizi süd və bal axan bir ölkəyə gətirmədin, irs
olaraq bizə tarlalar və bağlar vermədin. Bu adamların
gözündən pərdə asmaq istəyirsən? Gəlməyəcəyik!» **15**
Musa çox qəzəblənib Rəbbə dedi: «Onların təqdimlərinə
əhəmiyyət vermə; onlardan bir eşşək belə, almadım və
onların heç birinə pislik etmədim». **16** Musa Qoraha dedi:
«Sən və bütün yoldaşların, sabah Rəbbin hüzurunda olun
– sən, onlar və Harun. **17** Hər biriniz öz buxurdanınızı
götürüb üzərinə buxur qoyun. Sonra iki yüz əlli nəfərin
hər biri buxurdan götürüb Rəbbin hüzuruna gətirsin.
Sən və Harun da buxurdanınızı gətirin». **18** Hər kəs öz
buxurdanını götürüb içinə közərmiş kömür və buxur
qoydu. Sonra Musa və Harunla birgə Hüzur çadırının
girişində durdular. **19** Qorah Musa ilə Haruna qarşı
çıxmaq üçün bütün yoldaşlarını Hüzur çadırının girişinə
toplayanda Rəbbin izzəti bütün icmaya göründü. **20**
Rəbb Musaya və Haruna dedi: **21** «Bu icmadan ayrılın ki,
onları bir an içində məhv edim». **22** Onlar üzüstə yerə
sərildilər: «Ey Allah, bütün bəşərə ruh verən Allah! Bir
adamın günahına görə bütün icmayamı qəzəblənirsən?»
23 Rəbb Musaya dedi: **24** «İcmaya de: "Qorah, Datan və
Aviramın məskənlərinin ətrafından çəkilin!"» **25** Musa
qalxıb Datanla Aviramın yanına getdi. İsrailin ağsaqqalları
da onun ardınca getdilər. **26** Musa icmaya xəbərdarlıq edib
dedi: «Nə olar, bu pis adamların məskənlərindən uzaqlaşın

və onlara aid olan heç bir şeyə toxunmayın. Yoxsa onların
bütün günahlarına görə siz məhv olarsınız». 27 Hamı
Qorah, Datan və Aviramın məskənlərindən uzaqlaşdı.
Datanla Aviram, arvadları, oğulları və körpə uşaqları
ilə çıxıb çadırlarının girişində durdular. 28 Musa dedi:
«Bütün bu işləri etmək üçün məni Rəbbin göndərdiyini,
özbaşıma hərəkət etmədiyimi bununla biləcəksiniz. 29
Əgər bu adamlar hər kəsin öldüyü kimi ölsələr və yaxud
hər kəsin başına gələn təcrübələrdən keçsələr, o halda
Rəbb məni göndərməmişdir. 30 Lakin Rəbb yeni bir
şey etsə, yer ağzını açaraq onları və onlara aid olan
hər şeyi udsa, onlar ölülər diyarına diri-diri ensələr, bu
adamların Rəbbi təhqir etdiklərini anlayacaqsınız». (Sheol
h7585) 31 Musa bütün bu şeyləri danışıb qurtaran kimi
onların altındakı yer yarıldı. 32 Yer ağzını açdı, onları,
ailələrini, Qoraha aid olan bütün adamları və bütün
mallarını uddu. 33 Onlar və onlara aid olanların hamısı
diri-diri ölülər diyarına endilər. Yer üzərlərinə qapandı
və camaat arasından yox oldular. (Sheol h7585) 34 Onların
ətrafında olan bütün İsrail övladları onların fəryadını
eşidib «Yer bizi də udmasın!» deyərək qaçışdılar. 35
Rəbbin hüzurundan od çıxdı və buxur təqdim edən iki
yüz əlli nəfəri məhv etdi. 36 Rəbb Musaya dedi: 37 «Kahin
Harun oğlu Eleazara de, buxurdanları yanmış adamların
üstündən götürsün, sən isə közləri kənara dağıt, çünki
buxurdanlar müqəddəsdir. 38 Öz həyatı bahasına günah
edən bu adamların buxurdanlarından qurbangah üçün
örtük olaraq lövhələr düzəltsinlər. Çünki buxurdanlar
Rəbbə təqdim edildiyi üçün müqəddəsdir. Qoy bu, İsrail

övladlarına əlamət olsun». **39** Yandırılan adamların
təqdim etmiş olduqları mis buxurdanları, kahin Eleazar
Rəbbin Musa vasitəsilə ona dediyi kimi götürüb döydü və
onlardan qurbangahı örtmək üçün lövhələr düzəltdi. **40**
Bu, İsrail övladlarına bir xatirədir ki, Harunun nəslindən
olmayan bir kənar şəxs Rəbbin hüzuruna gəlib buxur
yandırmasın, yoxsa Qorah və yoldaşları kimi məhv olar.
41 Ancaq ertəsi gün bütün İsrail övladlarının icması
Musaya və Haruna qarşı deyinərək dedilər: «Rəbbin
xalqını siz öldürdünüz». **42** İcma Musaya və Haruna
qarşı çıxmaq üçün toplanıb Hüzur çadırına yönələndə
qəflətən bulud çadırı bürüdü və Rəbbin izzəti göründü.
43 Musa ilə Harun Hüzur çadırının önünə gəldilər. **44**
Rəbb Musaya dedi: **45** «Bu icmanın arasından çıxın ki,
onları bir anda məhv edim». Musa ilə Harun üzüstə yerə
sərildilər. **46** Sonra Musa Haruna dedi: «Öz buxurdanını
götür, içinə qurbangahdan közərmiş kömür və buxur
qoy. Tez icmaya apar, onlar üçün kəffarə et, çünki Rəbb
qəzəbini tökdü. Vəba başladı». **47** Musanın dediyi kimi
Harun buxurdanı götürdü və camaatın arasına qaçdı.
Gördü ki, xalq arasında vəba başlamışdır. Buna görə
buxuru təqdim edərək xalq üçün kəffarə etdi. **48** Harun
ölülərlə dirilər arasında duranda vəba dayandı. **49** Qorah
əhvalatında ölənlərdən başqa vəbadan ölənlər on dörd
min yeddi yüz nəfər idi. **50** Vəba dayandığına görə Harun
Musanın yanına Hüzur çadırının girişinə qayıtdı.

17 Rəbb Musaya belə dedi: **2** «İsrail övladlarına de və
hər qəbilə üçün bir əsa götür. Qəbilə rəhbərlərinin hər
birindən alınan on iki əsa olacaq. Hər birinin adını öz

əsasının üzərinə yaz. 3 Harunun adını Levi əsasının
üzərinə yaz ki, hər qəbilə başçısı üçün bir əsa olsun.
4 Əsaları sizinlə görüşdüyüm yerə, Hüzur çadırındakı
Şəhadət sandığının qarşısına qoy. 5 O zaman seçəcəyim
adamın əsası tumurcuqlayacaq və İsrail övladlarının sizə
qarşı sürəkli deyinmələrinə son qoyacağam». 6 Musa
İsrail övladları ilə danışdı. Onların bütün rəhbərləri ona
bir əsa verdilər. Hər qəbilə rəhbəri üçün biri olmaqla
on iki əsa var idi. Harunun əsası da onların əsaları
arasında idi. 7 Musa əsaları Şəhadət çadırında Rəbbin
önünə qoydu. 8 Ertəsi gün Musa Şəhadət çadırına girdi
və gördü ki, Levi nəslini təmsil edən Harunun əsası
tumurcuqlayıb. Budur, tumurcuq qönçələnmiş, çiçək
açmış və badam yetişdirmişdi. 9 Musa əsaların hamısını
Rəbbin hüzurundan bütün İsrail övladlarının qarşısına
çıxardı. Əsalara baxdılar və hər kəs öz əsasını götürdü. 10
Rəbb Musaya dedi: «Üsyan edənlərə qarşı əlamət olaraq
saxlamaq üçün Harunun əsasını Şəhadət sandığının önünə
qoy. Bu onların Mənim üçün deyinmələrinə son qoyacaq
ki, ölməsinlər». 11 Musa Rəbbin əmr etdiyinə əməl
etdi. 12 İsrail övladları Musaya dedilər: «Yox olacağımız
bəllidir! Məhv olacağıq! Hamımız həlak olacağıq! 13
Rəbbin məskəninə yaxınlaşan hər kəs ölür. Doğrudanmı
hamımız öləcəyik?»

18 Rəbb Haruna dedi: «Sən, övladların və atanın nəsli
Müqəddəs məkanla əlaqədar hər hansı bir günah üçün
məsuliyyət daşıyacaqsınız. Kahinliklə əlaqədar günahlar
üçün məsuliyyəti yalnız sən və oğulların daşıyacaqsınız.
2 Atanın qəbiləsi olan Levi qəbiləsinə mənsub olan

soydaşlarınızı da özünlə götür ki, sən və övladların
Şəhadət çadırının önündə ikən sənə qoşulub kömək
etsinlər. 3 Sənin qarşında cavabdehlik daşıyaraq çadırın
bütün işlərinə baxsınlar. Ancaq müqəddəs yerin əşyalarına
və qurbangaha yaxınlaşmasınlar ki, həm onlar, həm də
siz ölməyəsiniz. 4 Sənə qoşulsunlar və Hüzur çadırının
işlərinə, çadırdakı bütün xidmətlərə cavabdeh olsunlar.
Başqa heç kimsə sizə yaxınlaşmamalıdır. 5 Müqəddəs
yerə və qurbangaha cavabdeh olun ki, İsrail övladları
bir də qəzəbimə düçar olmasınlar. 6 Budur, Mən İsrail
övladları arasından Levili soydaşlarınızı sizə hədiyyə
olaraq seçdim. Onlar Rəbbə Hüzur çadırında xidmət
etmək üçün həsr olunmuşlar. 7 Lakin qurbangaha və
pərdənin iç tərəfinə aid olan hər şeyə yalnız sən və
oğulların kahin kimi xidmət edin. Kahinlik xidmətinizi
sizə hədiyyə olaraq verirəm. Sizdən başqa müqəddəs
yerə kim yaxınlaşarsa, öldürülsün». 8 Rəbb Haruna
dedi: «Budur, Mənə gətirilən təqdimlərə nəzarət etməyi
sənə tapşırdım. İsrail övladlarının bütün müqəddəs
təqdimlərini əbədi pay olaraq sənə və övladlarına verirəm.
9 Qurbangahda yandırılmayan ən müqəddəs təqdimlərdən
bunlar sənin olsun: taxıl təqdimləri, günah qurbanları
və təqsir qurbanları – Mənə gətirilən ən müqəddəs
təqdimlərin hamısı sənin və övladlarının olsun. 10 Bu ən
müqəddəs şeyləri ye. Kişi cinsindən hər kəs onlardan yeyə
bilər. Onları müqəddəs say. 11 Bunlar, İsrail övladlarının
xüsusi hədiyyə olaraq gətirdikləri yellətmə təqdimlərinin
hamısı sənindir. Onları sənə və oğullarınla qızlarına əbədi
pay olaraq verdim. Sənin ailəndə pak olan hər kəs onu

yeyə bilər. **12** Rəbbə verdikləri ilk məhsulları, zeytun
yağının ən yaxşısının hamısını, təzə şərabın və buğdanın
ən yaxşısının hamısını sənə verdim. **13** Torpaqlarında
bitən nübardan Rəbbə gətirdiklərinin hamısı sənin olsun.
Sənin ailəndə pak olan hər kəs onu yeyə bilər. **14** İsraildə
Rəbbə həmişəlik həsr olunan hər şey sənin olsun. **15**
Hər bətndən ilk doğulan, Rəbbə həsr olunan bütün
oğlanlar və bütün heyvan balaları sənin olsun. Ancaq
hər ilk oğlanın əvəzini mütləq ödə, hər murdar heyvanın
ilk balasının da əvəzini ödə. **16** Onlar bir aylıq olanda
sənin qoyduğun qiymətə görə iyirmi gera ağırlığında
olan Müqəddəs yerdəki şekelə görə beş şekel gümüşlə
əvəzlərini ödə. **17** Ancaq inəyin, qoyunun və yaxud da
keçinin ilk balasının əvəzini ödəmə. Onlar müqəddəsdir.
Qanlarını qurbangah üzərinə səp və piylərini tüstülədib
yandır ki, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimi
olsun. **18** Yellədilən döş əti və sağ budu kimi onların
əti də sənin olsun. **19** İsrail övladlarının Mənə qaldırma
təqdimi kimi gətirdikləri müqəddəs təqdimlərin hamısını
Mən Rəbb sənə və oğullarınla qızlarına əbədi pay olaraq
verdim. Bu, Rəbbin sənin lə və nəslinlə kəsdiyi əbədi
və pozulmaz əhddir». **20** Rəbb Haruna dedi: «Onların
torpağında sənin irsin olmayacaq və onlar arasında heç
bir payın olmayacaq. İsrail övladları arasında sənin payın
və irsin Mənəm. **21** Levililərə isə İsraildə olan bütün
varidatın onda birini irs olaraq verdim. Bu, xidmətlərinin,
Hüzur çadırında etdikləri xidmətin əvəzidir. **22** Artıq
İsrail övladları Hüzur çadırına yaxınlaşmasınlar ki,
günahlarının cəzasını çəkib ölməsinlər. **23** Lakin Hüzur

çadırının xidmətini Levililər etsinlər və çadırla əlaqədar
günahlarının cəzasını çəksinlər. Bu, nəsildən-nəslə qədər
sizin üçün əbədi qaydadır. İsrail övladları arasında onların
irsi olmayacaq. 24 Bunun yerinə Levililərə irs olaraq
İsrail övladlarının Rəbbə qaldırma təqdimi kimi verdikləri
onda birini verdim. Buna görə Levililər üçün dedim ki,
İsrail övladları arasında onların irsi olmayacaq». 25 Rəbb
Musaya dedi: 26 «Levililərə belə söylə: "İsrail övladlarının
məhsullarından irsiniz olaraq sizə verdiyim onda bir
hissəni aldığınız vaxt bu hissənin onda birini Rəbbə
qaldırma təqdimi kimi verin. 27 Təqdiminiz xırmanda
döyülən taxıl yaxud üzümsıxandan çıxan məhsul kimi
sayılacaq. 28 Beləliklə, siz də İsrail övladlarından alacağınız
onda birlərinizin hamısından Rəbbə qaldırma təqdimini
gətirib kahin Haruna verin. 29 Bütün hədiyyələrinizdən
Rəbbə qaldırma təqdimi verin. Hər təqdim onun təqdis
olunmuş ən yaxşı hissəsindən olsun". 30 Bunun üçün
onlara deyin: "Ondan ən yaxşısını təqdim etdiyiniz zaman
bu, Levililər üçün xırman məhsulu yaxud üzümsıxan
məhsulu kimi sayılacaq. 31 Siz və ev xalqınız hər yerdə
onu yeyəcəksiniz, çünki o, haqqınız, Hüzur çadırında
olan xidmətinizin əvəzidir. 32 Ondan ən yaxşısını təqdim
edəndə ondan savayı günahın cəzasını çəkməmək üçün
İsrail övladlarının müqəddəs təqdimlərini pozmayın ki,
ölməyəsiniz"».

19 Rəbb Musaya və Haruna dedi: 2 «Bu, Rəbbin əmr
etdiyi qanunun qaydasıdır: İsrail övladlarına deyin ki,
qüsursuz, eyibsiz, heç vaxt boynuna bir boyunduruq
taxılmayan bir qırmızı düyə gətirsinlər. 3 Onu kahin

Eleazara verin. Düyə düşərgənin kənarına çıxarılsın və
onun önündə kəsilsin. **4** Kahin Eleazar barmağı ilə onun
qanından götürərək Hüzur çadırının önünə doğru yeddi
dəfə çiləsin. **5** Onun gözləri önündə düyə yandırılsın.
Dərisi, əti və qanı, bağırsağı ilə birgə yansın. **6** Kahin sidr
ağacının budağını, züfa otunu və al rəngli ipi götürüb
yandırılan düyənin üstünə atsın. **7** Kahin geyimlərini
yusun, bədənini su ilə yusun, sonra düşərgəyə girsin. O,
axşama qədər murdar sayılsın. **8** Qoy düyəni yandıran
adam da geyimlərini yusun, bədənini də su ilə yusun
və axşama qədər murdar sayılsın. **9** Düyənin külünü
pak adam toplayıb düşərgənin kənarında pak bir yerə
qoysun və İsrail övladlarının icması naminə paklama
suyu düzəltmək üçün saxlanılsın. Bu, günah qurbanıdır.
10 Düyənin külünü toplayan adam geyimlərini yusun
və axşama qədər murdar sayılsın. Bu, İsrail övladları
üçün və aralarında yaşayan yadellilər üçün də əbədi bir
qaydadır. **11** Hər hansı bir insan meyitinə toxunan yeddi
gün murdar olacaq. **12** Üçüncü və yeddinci gün özünü
paklama suyu ilə paklasın ki, pak olsun. Əgər üçüncü və
yeddinci gün özünü paklamasa, pak olmayacaq. **13** Bir
ölüyə, hər hansı bir insan meyitinə toxunan və özünü
pak etməyən adam Rəbbin məskənini murdar edər, o
şəxs İsraildən qovulsun. Paklama suyu onun üzərinə
səpilmədiyi üçün murdar sayılsın. Onun murdarlığı hələ
üzərində qalır. **14** Çadırda ölən adam üçün təlimat belədir:
çadıra girən və çadırda olan hər kəs yeddi gün murdar
sayılsın. **15** İplə bağlanmış qapağı olmayan hər açıq qab
murdar sayılsın. **16** Çöldə qılıncla öldürülmüş olana, bir

ölüyə yaxud bir insan sümüyünə yaxud da qəbirə toxunan
şəxs yeddi gün murdar sayılsın. **17** Murdar adam üçün
yanmış günah qurbanı külündən götürüb onun üzərinə
axar su tökün. **18** Pak bir adam züfa otunu götürüb, o suya
batırsın və çadırın, bütün qabların və orada olanların
üzərinə çiləsin. Sümüyə, öldürülən adama, meyitə yaxud
da qəbirə toxunan adamın üzərinə də çiləsin. **19** Pak
adam murdar adamın üzərinə üçüncü gün və yeddinci
gün çiləsin və yeddinci gün bu pak olacaq. O, geyimlərini
yusun, su ilə yuyunsun və axşam pak sayılsın. **20** Ancaq
murdar olub özünü pak etməyən adam camaat arasından
qovulsun, çünki Rəbbin Müqəddəs məkanını murdarlayıb.
Onun üzərinə paklama suyu çilənmədiyi üçün o murdar
sayılsın. **21** Bu onlara əbədi qayda olsun: paklama suyu
çiləyən adam geyimlərini yusun və paklama suyuna
toxunan adam axşama qədər murdar sayılsın. **22** Murdar
adamın toxunduğu hər şey murdar sayılsın. O şeyə
toxunan adam axşama qədər murdar sayılsın».

20 Birinci ay bütün İsrail övladlarının icması Zin
səhrasına gəldi. Onlar Qadeşdə dayandılar. Məryəm
oradaca öldü və elə orada da basdırıldı. **2** İcma üçün su
yox idi, ona görə Musa və Haruna etiraz etmək üçün
toplandılar. **3** Xalq Musaya narazılıq edib dedi: «Kaş ki
biz də soydaşlarımızla birgə Rəbbin önündə öləydik! **4**
Rəbbin camaatını bu səhraya nə üçün gətirdiniz? Bizim və
heyvanlarımızın burada ölməsi üçünmü? **5** Nə üçün bizi
Misirdən çıxarıb belə pis yerə gətirdiniz? Bura nə əkin, nə
əncir, nə bağ, nə də nar yeridir. İçməyə belə, su yoxdur».
6 Musa ilə Harun camaatın önündən Hüzur çadırının

girişinə getdilər və üzüstə yerə sərildilər. Rəbbin izzəti
onlara göründü. 7 Rəbb Musaya dedi: 8 «Əsanı götür,
sən və qardaşın Harun icmanı toplayın və onların gözü
önündə qayaya su versin deyə söyləyin. Qayadan onlara
su çıxart, icmaya və heyvanlarına içirt». 9 Musa əmr
olunduğu kimi əsanı Rəbbin önündən götürdü. 10 Musa
ilə Harun camaatı qayanın önünə topladılar və onlara
dedilər: «Ey dönük olanlar, indi dinləyin; bu qayadan
sizə su çıxaraqmı?» 11 Musa əlini qaldırdı və əsası ilə iki
dəfə qayaya vurdu, qayadan bol su çıxdı. Bütün icma və
onların heyvanları su içdilər. 12 Lakin Rəbb Musaya və
Haruna dedi: «Madam ki İsrail övladlarının gözü önündə
Mənim müqəddəsliyimi göstərərək Mənə iman etmədiniz,
bu camaatı onlara verdiyim ölkəyə aparmayacaqsınız».
13 Bu sulara Meriva suları deyilir, çünki bu yerdə İsrail
övladları Rəbb ilə mübahisə etdilər və Rəbb onlara
Öz müqəddəsliyini göstərdi. 14 Musa Qadeşdən Edom
padşahına bu xəbərlə qasidlər göndərdi: «Qardaşın İsrail
belə deyir: "Çəkdiyimiz zəhmətin hamısını bilirsən. 15
Atalarımız Misirə köçdülər və biz bir xeyli vaxt Misirdə
yaşadıq. Misirlilər bizimlə və atalarımızla pis rəftar
etdilər. 16 Rəbbə fəryad etdik, O da səsimizi eşitdi və
bir mələk göndərdi, bizi Misirdən çıxardı. İndi biz sənin
sərhədinə yaxın bir şəhər olan Qadeşdəyik. 17 Sənə
rica edib torpağından keçmək üçün izin istəyirəm. Biz
tarladan və bağdan keçməyəcəyik, heç bir quyudan
su içməyəcəyik. Padşah yolu ilə sənin torpaqlarından
keçənədək sağa və sola dönməyəcəyik"». 18 Lakin
Edomlular ona dedilər: «Torpağımızdan keçməyin, yoxsa

qarşınıza qılıncla çıxarıq». 19 İsrail övladları onlara
dedilər: «Biz əsas yolla getmək istəyirik. Əgər biz və
sürülərimiz sularından içəriksə, dəyərini ödəyərik; yalnız
piyada getməkdən başqa heç nə istəmirik». 20 Edomlular
dedilər: «Keçmək olmaz». Sonra Edomlular böyük və
güclü bir ordu ilə onların qarşısına çıxdılar. 21 Edomlular
ölkəsindən İsrail övladlarının keçməsinə izin verməyəndə
İsraillilər onların torpaqlarından çəkildilər. 22 Bütün
İsrail icması Qadeşdən yola düşüb Hor dağına gəldi. 23
Rəbb Edom torpağı sərhədində Hor dağında Musa ilə
Haruna belə dedi: 24 «Harun ölüb öz xalqına qovuşacaq,
çünki Meriva sularında sözümə qarşı çıxdığınız üçün
İsrail övladlarına vəd etdiyim ölkəyə girməyəcək. 25
Harunu və oğlu Eleazarı götür, onları Hor dağına apar.
26 Harunun paltarlarını çıxar və onları oğlu Eleazara
geyindir, Harun isə oradaca ölüb xalqına qovuşacaq». 27
Musa Rəbbin əmr etdiyi kimi etdi və bütün icmanın gözü
önündə Hor dağına çıxdılar. 28 Musa Harunun kahinlik
geyimlərini çıxarıb oğlu Eleazara geyindirdi. Harun orada
dağın təpəsində öldü. Musa ilə Eleazar dağdan endilər. 29
Bütün icma Harunun öldüyünü bildi. Bütün İsrail xalqı
onun üçün otuz gün yas tutdu.

21 Negevdə yaşayan Kənanlı Arad padşahı İsrail
övladlarının Atarim yolundan keçdiyini eşitdi. O, İsrail
övladları ilə vuruşaraq bir neçə nəfəri əsir tutdu. 2
İsrail övladları Rəbbə əhd edib dedilər: «Əgər, həqiqətən,
bu xalqı bizə təslim etsən, o zaman onların şəhərlərini
tamamilə yox edəcəyik». 3 Rəbb İsraillilərin səsini
eşitdi. Kənanlıları onlara təslim etdi. İsraillilər də onları

və şəhərlərini tamamilə yox etdilər və beləliklə, o
yerin adı Xorma qoyuldu. **4** Xalq Hor dağını tərk edib
Edom torpağının ətrafından keçmək üçün Qırmızı dəniz
yolundan keçdi. Yolda onların səbri tükəndi. **5** Onlar
Allaha və Musaya qarşı deyinirdilər: «Nə üçün siz bizi
Misirdən çıxardınız? Səhrada ölmək üçünmü? Axı burada
nə çörək, nə də su var. Bu dadsız yeməkdən də iyrənirik».
6 O zaman Rəbb xalqın arasına zəhərli ilanlar göndərdi.
İlanlar xalqı sancdı və İsrail övladlarından çox adam
öldü. **7** Xalq gəlib Musaya dedi: «Biz günah etdik, çünki
Rəbbə və sənə qarşı deyindik. İndi isə ilanları bizdən
uzaqlaşdırmaq üçün Rəbbə yalvar». Musa xalqı xilas
etmək üçün Rəbbə yalvardı. **8** Rəbb Musaya dedi: «Özünə
bir ilan düzəlt və onu uzun dəyənəyin üzərinə qoy. İlan
vuran adam ona baxdıqda sağalsın». **9** Musa tuncdan bir
ilan düzəltdi və dəyənəyin üzərinə qoydu, ilan vuran hər
adam tunc ilana baxan kimi sağalırdı. **10** İsrail övladları
yola düşüb Ovotda düşərgə saldılar. **11** Ovotdan köç edib
Moavın şərqindəki səhrada İye-Avarimdə dayandılar. **12**
Oradan da yola düşdülər və Zered vadisində dayandılar. **13**
Oradan da yola düşüb Emorluların sərhədindən başlanan
səhradakı Arnon dərəsinin o tayında dayandılar, çünki
Arnon dərəsi Moavlılarla Emorlular arasındakı sərhəddir.
14 Bu barədə «Rəbbin Döyüşləri» kitabında yazılmışdır:
«Sufada olan Vahev və vadilər, Arnon, **15** Arın məskəninə
uzanıb Moav sərhədinə çatan vadilərin yamacları...» **16**
Oradan Beerə yola düşdülər; Rəbbin Musaya «xalqı topla,
onlara su verəcəyəm» dediyi quyu budur. **17** O zaman
İsrail övladları bu nəğməni oxudular: «Ey quyu, suların

fışqırsın, Ona nəğmə oxuyun, **18** O quyu ki onu başçıların
açdı, Xalqın əsilzadələri Əsa ilə, dəyənəklə qazdı». Sonra
səhradan Mattanaya yollandılar. **19** Mattanadan Naxalielə,
Naxalieldən Bamota, **20** Bamotdan isə Moav torpağında
olan dərəyə, çölə baxan Pisqa dağının yamaclarına
getdilər. **21** İsrail Emorluların padşahı Sixona qasidlər
göndərib dedi: **22** «Rica edirəm, sənin torpağından
keçmək üçün bizə izin verəsən. Nə tarlaya, nə də bağa
girəcəyik. Quyularının suyundan belə, içməyəcəyik. Sənin
sərhədindən keçənədək yalnız padşah yolu ilə gedəcəyik».
23 Lakin Sixon İsraili öz sərhədlərindən buraxmayaraq
bütün ordusunu topladı və İsrail övladları ilə vuruşmaq
üçün səhraya çıxdı. Yahsaya çatanda İsraillilərə hücum
etdi. **24** İsrail övladları onu qılıncdan keçirdilər, Arnondan
Yabboqa və Ammonluların sərhədinə qədər uzanan
torpaqlarını aldılar. Çünki Ammon sərhədinin möhkəm
istehkamı var. **25** İsrail övladları bu şəhərlərin hamısını
ələ keçirdilər. Xeşbon və ətrafındakı qəsəbələr daxil
olmaqla Emorluların bütün şəhərlərinə yerləşdilər. **26**
Çünki Xeşbon Emorluların padşahı Sixonun şəhəri idi.
Sixon Moavın əvvəlki padşahı ilə döyüşmüş və Arnona
qədər uzanan bütün torpaqlarını ələ keçirmişdi. **27**
Bunun üçün şairlər belə deyirlər: «Xeşbona gəlin; Qoy
yenidən qurulsun, Sixonun şəhəri bərpa edilsin. **28** Çünki
Xeşbondan atəş, Sixonun şəhərindən alov çıxdı; Moavın
Ar şəhərini, Arnonun təpələrinin başçılarını Yandırıb
məhv etdi. **29** Vay halına, ey Moav! Ey Kemoşun xalqı,
yox oldun! Kemoş övladları Emorluların padşahı Sixonun
qarşısından qaçdı, Qızları əsir aparıldı. **30** Lakin biz onları

məğlub etdik, Xeşbondan Divona qədər məhv oldular,
Medvaya uzanan Nofahadək Hər tərəfi viran etdik».
31 İsraillilər Emorluların torpağında məskunlaşdı. 32
Musa Yazeri nəzərdən keçirmək üçün adamlar göndərdi.
İsrail övladları ətraf qəsəbələri ələ keçirərək orada
yaşayan Emorluları qovdular. 33 Sonra istiqaməti dəyişib
Başana yollandılar. Başan padşahı Oq bütün ordusu ilə
birlikdə Edreidə onlarla döyüşə çıxdı. 34 Rəbb Musaya
dedi: «Ondan qorxma, çünki Mən onu, bütün xalqını
və torpağını sənə təslim edirəm. Xeşbonda yaşayan
Emorluların padşahı Sixonun başına gətirdiyini onun
da başına gətir». 35 İsraillilər onu, övladlarını və bütün
xalqını bir nəfər qalmayana qədər qırdılar və torpağını
ələ keçirdilər.

22 İsrail övladları yola düşüb Moav düzənliyində,
İordanın şərqində Yerixonun qarşısında dayandılar. 2
İsrailin Emorluların başına gətirdiyi hər şeyi Sippor
oğlu Balaq görmüşdü. 3 Camaatı gördükdə Moavlılar
bərk qorxdular, çünki İsrail xalqı çox idi. Moav sakinləri
İsrail övladlarından vahiməyə düşdü. 4 Moavlılar Midyan
ağsaqqallarına dedilər: «Öküz çöl otunu yediyi kimi bu
camaat da indi bütün ətrafımızı yeyib qurtaracaq». O
vaxtlar Sippor oğlu Balaq Moav padşahı idi. 5 Beor
oğlu Bilamı çağırmaq üçün Fərat çayının kənarındakı
Petora, onun vətəninə qasidlər göndərib dedi: «Budur,
Misirdən bir xalq çıxıb, yer üzünü bürüyərək yaxınlığımda
yerləşmişdir. 6 Xahiş edirəm, indi gəl, mənim xeyrimə
bu xalqa lənət oxu, çünki onlar məndən güclüdür. Bəlkə
onda mən onları məğlub edib ölkədən qova bildim. Sənin

xeyir-dua verdiyin şəxsin xeyir-dualı, lənətlədiyin şəxsin
lənətli olduğunu bilirəm». 7 Moav ağsaqqalları ilə Midyan
ağsaqqalları fala baxmaq haqqını əllərinə götürüb Bilamın
yanına getdilər və Balaqın sözlərini ona söylədilər. 8
Bilam onlara dedi: «Bu gecəni burada keçirin ki, Rəbb
mənə söyləyəcəyini sizə deyim». Beləliklə, Moav başçıları
Bilamın yanında qaldılar. 9 Allah Bilamın yanına gəlib
dedi: «Evindəki bu adamlar kimdir?» 10 Bilam Allaha dedi:
«Moav padşahı Sippor oğlu Balaq mənim yanıma adam
göndərib dedi: 11 "Budur, Misirdən çıxan xalq yer üzünü
bürüyür. İndi gəl, mənim xeyrimə görə ona lənət oxu,
bəlkə döyüşüb onları qova bildim"». 12 Allah Bilama dedi:
«O adamlarla getmə, o xalqa lənət etmə, çünki xeyir-
dualı xalqdır». 13 Bilam səhər tezdən durdu və Balaqın
başçılarına dedi: «Torpağınıza qayıdın, çünki Rəbb sizinlə
birgə getməyə mənə izin vermir». 14 Moav başçıları
qalxdılar və Balaqın yanına gəlib dedilər: «Bilam bizimlə
birgə gəlmək istəmədi». 15 Yenə Balaq əvvəlkilərdən daha
çox və daha etibarlı başçılar göndərdi. 16 Bilamın yanına
gəlib ona dedilər: «Sippor oğlu Balaq belə deyir: "Xahiş
edirəm, yanıma gəlməkdən imtina etmə. 17 Çünki sənə
çox mükafat verəcəyəm və nə desən, hamısını edəcəyəm.
İndi xahiş edirəm, gəl, mənim xeyrimə görə bu xalqa
lənət oxu"». 18 Bilam cavab verib Balaqın adamlarına
dedi: «Balaq evini qızıl və gümüşlə dolu mənə versə belə,
Allahım Rəbbin sözündən yan keçib, nə kiçik, nə də böyük
iş görə bilərəm. 19 İndi xahiş edirəm, siz də bu gecə
burada qalın və görüm Rəbb mənə başqa nə deyəcək». 20
O gecə Allah Bilama görünüb ona dedi: «Əgər bu adamlar

səni çağırmaq üçün gəliblərsə, qalx onlarla get, ancaq
Mənim sənə söyləyəcəyim şeyləri et». **21** Bilam səhər
tezdən qalxaraq eşşəyinə palan vurub Moav başçıları ilə
birgə getdi. **22** O getdiyi üçün Allahın qəzəbi alovlandı
və Rəbbin mələyi ona qarşı çıxmaq üçün yolda durdu.
Bilam eşşəyinə minmişdi və onunla bərabər iki nökəri
də vardı. **23** Eşşək sıyrılmış qılıncı əlində, yolda duran
Rəbbin mələyini gördü və yoldan dönərək tarlaya girdi.
Bilam yoluna döndərmək üçün eşşəyi vurdu. **24** Rəbbin
mələyi bağların arasında dar bir yolda durdu. Hər iki tərəf
divar idi. **25** Eşşək Rəbbin mələyini görüb divara sıxıldı və
Bilamın ayağını divara sıxışdırdı. O yenə eşşəyi vurmağa
başladı. **26** Rəbbin mələyi irəli çıxdı və sağa-sola dönmək
üçün yol olmayan dar bir yerdə durdu. **27** Eşşək Rəbbin
mələyini gördü və Bilamın altında çökdü. Bilamın qəzəbi
alovlandı, dəyənəklə eşşəyi vurdu. **28** Rəbb eşşəyin dilini
açdı və o, Bilama dedi: «Sənə nə etdim ki, məni üç dəfə
vurdun?» **29** Bilam eşşəyə dedi: «Çünki mənimlə əyləndin.
Kaş ki əlimdə bir qılınc olaydı, indi səni öldürərdim». **30**
Eşşək Bilama dedi: «Ömrünün əvvəlindən bu günə qədər
belinə mindiyin eşşəyin mən deyiləmmi? Mən sənə heç
belə edərdimmi?» Bilam dedi: «Xeyr». **31** Sonra Rəbb
Bilamın gözlərini açdı. Bilam əlində sıyrılmış qılınc olan
Rəbbin mələyinin yolda durduğunu gördü və başını əyib
üzüstə yerə sərildi. **32** Rəbbin mələyi ona dedi: «Nə üçün
eşşəyini üç dəfə vurdun? Budur, mən sənə qarşı durmaq
üçün çıxdım. Məncə tezliklə yolun məhvə doğru gedir. **33**
Eşşək məni gördü, bu üç dəfədir ki, önümdən yana döndü.
Əgər yoldan dönməsəydi, həqiqətən, indi səni öldürərdim

və onu sağ buraxardım». **34** Bilam Rəbbin mələyinə dedi:
«Günah etdim, çünki sənin mənə qarşı yolda durduğunu
bilmədim. İndi əgər bu sənin gözündə pis görünürsə,
qoy evimə qayıdım». **35** Rəbbin mələyi Bilama dedi: «Bu
adamlarla get, ancaq yalnız sənə deyəcəyim sözü de».
Bilam Balaqın başçıları ilə bərabər getdi. **36** Balaq Bilamın
gəldiyini eşitdikdə onu qarşılamaq üçün Arnon çayının
kənarında, torpağının ən uzaq sərhədində olan İr-Moav
şəhərinə getdi. **37** Balaq Bilama dedi: «Səni çağırtdırmaq
üçün adam göndərmədimmi? Nə üçün mənim yanıma
gəlmədin? Məgər mən sənə mükafat verə bilmirəmmi?»
38 Bilam Balaqa dedi: «Budur, indi sənin yanına gəldim!
Amma nə deyə bilərəm ki? Ancaq Allahın dilimə qoyacaq
sözü söyləyəcəyəm». **39** Bilam Balaqla birgə getdi və
Qiryat-Xusota gəldilər. **40** Balaq mal-qaranı və qoyun-
keçini qurban kəsdi. Bilama və onunla birgə olan başçılara
ət göndərdi. **41** Bundan sonra səhəri gün Balaq Bilamı
götürdü və onu Bamot-Baala çıxartdı. Bilam oradan İsrail
xalqının bir hissəsini gördü.

23 Bilam Balaqa dedi: «Burada mənə yeddi qurbangah
düzəlt və mənim üçün burada yeddi buğa və yeddi qoç
hazırla». **2** Balaq Bilamın dediyi kimi etdi. Balaq ilə Bilam
hər qurbangahda bir buğa və bir qoç təqdim etdilər. **3**
Bilam Balaqa dedi: «Sən yandırma qurbanının yanında
dur, mən gedim. Bəlkə Rəbb məni qarşılamağa gələcək
və mənə nə göstərsə, sənə bildirərəm». Sonra çılpaq bir
təpəyə çıxdı. **4** Allah Bilamla qarşılaşdı və Bilam Ona dedi:
«Yeddi qurbangah hazırladım və hər qurbangahda bir
buğa ilə bir qoç təqdim etdim». **5** Rəbb Bilamın vasitəsilə

bir kəlam dedi: «Balaqın yanına qayıdıb belə de». **6** Bilam
Balaqın yanına qayıtdı. Gördü ki, Balaq və Moavın bütün
başçıları yandırma qurbanlarının yanında durublar. **7**
Bilam gələcəkdən xəbər verib dedi: «Balaq məni Aramdan,
Moav padşahı məni şərq dağlarından gətirdi, "Gəl, mənim
xeyrimə görə Yaquba lənət oxu, Gəl İsrailə qarğış et" dedi.
8 Allahın lənət etmədiyinə mən necə lənət edim? Rəbbin
qarğış etmədiyinə mən necə qarğış edim? **9** Qayaların
zirvəsindən onları görürəm mən, Təpələrdən onlara
baxıram. Müstəqil yaşayan, Ellərdən özünü ayıran Bir
xalq görürəm. **10** Kim Yaqubun tozunu saya bilər? İsrailin
dörddə birini Axı kim hesablar? Qoy saleh adamların
ölümü ilə ölüm! Onlar necə olubsa, sonum elə olsun!» **11**
Balaq Bilama dedi: «Mənə nə etdin? Düşmənlərimə lənət
etmək üçün səni gətirdim, budur, sən onlara xeyir-dua
verdin!» **12** Bilam cavab verdi: «Rəbbin dilimə qoyduğunu
söyləməyə diqqət etməli deyiləmmi?» **13** Balaq ona dedi:
«Xahiş edirəm, mənimlə gəl, başqa bir yerə gedək, oradan
onları görəcəksən. Onların hamısını yox, bir qismini
görəcəksən. Oradan mənim xeyrimə onlara lənət oxu».
14 Onu Pisqa təpəsindəki Sofim yaylağına apardı, yeddi
qurbangah düzəltdi və hər qurbangahda bir buğa, bir
qoç təqdim etdi. **15** Bilam Balaqa dedi: «Bir az irəlidə
Rəblə görüşə gedirəm. Sən burada yandırma qurbanının
yanında dur». **16** Rəbb Bilama görünüb nə deyəcəyini
ona bildirərək dedi: «Balaqın yanına qayıt və belə de».
17 Beləliklə, Bilam Balaqın yanına gəldi. Gördü ki, Balaq
yandırma qurbanının yanında durub. Moav başçıları
da onunla bərabər idi. Balaq ondan soruşdu: «Rəbb

nə dedi?» **18** Bilam gələcəkdən xəbər verib dedi: «Ey
Balaq, oyan və dinlə; Ey Sippor oğlu, mənə qulaq as.
19 Allah insan deyil ki, Yalan söyləsin, Bəşər oğlu deyil
ki, Fikrini dəyişdirsin. Dediyini həyata keçirməzmi?
Verdiyi sözü yerinə yetirməzmi? **20** Budur, xeyir-dua
üçün əmr aldım; O, xeyir-dua vermişdir, Mən onu dəyişə
bilmərəm. **21** Yaqubda bədbəxtlik üz verməyəcək. İsraildə
bəla olmayacaq. Özlərinin Allahı Rəbb onlarladır, Onları
padşah kimi alqışlayırlar. **22** Allah onları Misirdən çıxardı;
Onların çöl öküzü kimi qüvvəti vardır. **23** Yaqub üçün
edilən baxıcılıq baş tutmaz, İsrail üçün edilən falçılıq
alınmaz. Bax indi deyiləcək: "Yaqub və İsrail üçün Allah
nələr etdi!" **24** Budur, xalq dişi aslan tək oyanır, Şir kimi
qalxır, Şikarını yeməyincə, Ölənlərin qanını içməyincə
yatmayacaq». **25** Balaq Bilama dedi: «Onlara nə lənət oxu,
nə də xeyir-dua ver». **26** Ancaq Bilam Balaqa cavab verib
dedi: «Məgər sənə demədim ki, Rəbb nə desə, hamısını
etməliyəm?» **27** Balaq Bilama dedi: «Xahiş edirəm gəl,
səni başqa bir yerə aparım; bəlkə Allahın gözünə xoş gələr
ki, oradan onlara mənim xeyrimə görə lənət oxuyasan».
28 Balaq Bilamı çölə baxan Peor təpəsinə apardı. **29** Bilam
Balaqa dedi: «Burada mənə yeddi qurbangah düzəlt və
burada mənim üçün yeddi buğa və yeddi qoç hazırla».
30 Balaq Bilamın dediyi kimi etdi. Hər qurbangahda bir
buğa və bir qoç təqdim etdi.

24 Bilam Rəbbin gözündə İsrailə xeyir-dua verməyin
yaxşı olduğunu gördükdə əvvəlki kimi baxıcılıq etmədi,
amma üzünü səhraya doğru çevirdi. **2** Bilam gözlərini
qaldırdı və İsraili qəbilələrinə görə yerləşmiş görəndə

onun üzərinə Allahın Ruhu endi. **3** O, gələcəkdən
xəbər verib dedi: «Budur, Beor oğlu Bilamın kəlamı,
Uzaq görən adamın kəlamı, **4** Allahın sözlərini eşidən,
Külli-İxtiyarın görüntüsünü görən, Gözləri açıq, yerə
sərilən adamın kəlamı: **5** "Ey Yaqub, sənin çadırların,
Ey İsrail, məskənlərin nə gözəldir! **6** Yayılırlar vadilər
tək, Çay kənarındakı bağ-bağçalar tək, Rəbbin bitirdiyi
əzvay ağacları tək, Çay kənarındakı sidr ağacları tək. **7**
Satıllarından sular axacaq, Toxumları bol su ilə sulanacaq,
Padşahları Aqaqdan böyük olacaq, Padşahlıqları ucalacaq.
8 Allah onları Misirdən çıxartdı; Onların çöl öküzü kimi
qüvvəti var. Onlar düşmən millətləri yeyib qurtaracaq.
Sümüklərini qıracaq, Oxları ilə onları dələcək. **9** Onlar
pusub şir kimi yatar, Dişi aslana oxşar. Onları oyandırmağa
kim cürət edər? Sizə xeyir-dua verən xeyir-dualı olsun,
Sizə lənət oxuyan qoy lənətli olsun!"» **10** Bilama qarşı
Balaqın qəzəbi alovlandı. Balaq əllərini bir-birinə vurdu
və Bilama dedi: «Səni düşmənlərimə lənət etmək üçün
çağırdım və budur, üçüncü dəfədir ki, onlara ancaq xeyir-
dua verirsən. **11** İndi tez get, yerinə qayıt. Demişdim
ki, səni çox mükafatlandıracağam, amma Rəbb səni
mükafatdan məhrum etdi». **12** Bilam Balaqa dedi: «Yanıma
göndərdiyin qasidlərə demədimmi, **13** Balaq mənə qızıl
və gümüşlə dolu evini versə belə, Rəbbin sözündən
bilə-bilə yan keçib yaxşılıq yaxud pislik edə bilmərəm.
Rəbb nə desə, onu deyəcəyəm. **14** İndi mən xalqımın
yanına qayıdıram. Qoy mən bu xalqın gələcəkdə sənin
xalqının başına nə gətirəcəyini bildirim». **15** Sonra
Bilam gələcəkdən xəbər verib dedi: «Budur, Beor oğlu

Bilamın kəlamı, Uzaq görən adamın kəlamı, **16** Allahın
sözlərini eşidən, Haqq-Taalanın biliyinə qovuşan, Külli-
İxtiyarın görüntüsünü görən, Gözləri açıq, yerə sərilən
adamın kəlamı: **17** "Onu mən görürəm, amma indi deyil,
Mən ona baxıram, amma yaxından deyil. Yaqubdan bir
ulduz çıxacaq, İsraildən bir Əsa ucalacaq, Moavlıların
alınlarını, Şet övladlarının başlarını əzəcək. **18** Onun
düşməni Edomla Seir təslim olacaq, İsrail isə get-gedə
güclənəcək. **19** Yaqubun nəslindən olan o adam Səltənət
sürəcək, Şəhərdə sağ qalanları məhv edəcək"». **20** Bilam
Amaleqliləri görəndə gələcəkdən xəbər verib belə dedi:
«Amaleq millətlərin birincisi idi, Ancaq axırda məhv
olacaq». **21** Qenliləri görəndə gələcəkdən xəbər verib belə
dedi: «Məskəniniz möhkəm, Yuvanız qayada qurulub. **22**
Amma, ey Qenlilər, Aşşurlular sizi əsir alanda Yanıb yox
olacaqsınız». **23** Bilam gələcəkdən xəbər verməyə belə
davam etdi: «Vay, Allah bunu etdiyi zaman kim yaşaya
biləcək? **24** Kittim sahillərindən gəmilər gələcək, Aşşur
ilə Everi ram edəcək, Amma onlar da məhv olacaq». **25**
Bundan sonra Bilam yola çıxıb evinə qayıtdı. Balaq da öz
yoluna davam etdi.

25 İsrail xalqı Şittimdə yaşayarkən kişiləri Moav qızları
ilə zina etməyə başladı. **2** Bu qadınlar allahlarına qurban
kəsəndə İsrail xalqını da dəvət edirdilər. İsrail xalqı
qurban ətindən yedi və onların allahlarına səcdə etdi.
3 İsrail övladları Peordakı Baal bütünə səcdə edənlərə
qoşuldular və Rəbbin qəzəbi İsraillilərə qarşı alovlandı. **4**
Rəbb Musaya dedi: «Xalqın bütün başçılarını götürüb
gündüz Rəbbin önündə dar ağacından asdır. Beləliklə,

qoy Rəbbin qızğın qəzəbi İsraildən dönsün». **5** Buna
görə Musa İsrailin hakimlərinə dedi: «Hər biriniz öz
adamlarınız arasında Peordakı Baala səcdə edənlərə
qoşulanları öldürün». **6** Bu an İsrail övladlarından olan
bir nəfər gəldi, Musanın və Hüzur çadırının girişində
ağlaşan bütün İsrail övladlarının icmasının gözü önündə
qohumlarına Midyanlı bir qadın gətirdi. **7** Kahin Harun
oğlu Eleazar oğlu Pinxas bunu görən kimi icmanın
arasından qalxdı və əlinə bir nizə götürdü. **8** İsrailli
adamın ardınca çadırın içinə girdi, nizəni İsrailli kişinin
və qadının qarnına soxdu. Beləliklə, İsrail övladlarını
qıran vəba dayandı. **9** Vəbadan ölənlərin sayı iyirmi
dörd min nəfər idi. **10** Rəbb Musaya dedi: **11** «Kahin
Harun oğlu Eleazar oğlu Pinxas Mənim qəzəbimi İsrail
övladlarından döndərdi, çünki aralarında yalnız o Mənim
qeyrətimi çəkdi. Beləliklə, Mən qeyrətimə görə İsrail
övladlarını məhv etmədim. **12** Buna görə söylə: "Budur,
Mən onunla sülh əhdi bağlayıram. **13** Bu onun üçün
və ondan sonra gələn nəsli üçün əbədi kahinlik əhdi
olacaq. Çünki Allahının qeyrətini çəkib İsrail övladları
üçün kəffarə etdi"». **14** Midyanlı qadınla birgə öldürülən
İsrailli kişinin adı Salu oğlu Zimri idi. O, Şimeonlular
arasında bir nəsil rəhbəri idi. **15** Öldürülən Midyanlı
qadının adı Sur qızı Kozbi idi. Sur Midyanda bir nəsil
başçısı idi. **16** Rəbb Musaya dedi: **17** «Midyanlıları düşmən
hesab edin və onları qırın. **18** Çünki onlar hiylə ilə sizə
düşmənçilik etdilər. Peor hadisəsində və Peorda baş verən
vəba günündə öldürülən bacıları, Midyanlı bəyin qızı
Kozbi məsələsində sizi aldatdılar».

26 Vəbadan sonra Rəbb Musaya və kahin Harun oğlu
Eleazara dedi: **2** «Bütün İsrail övladlarının icmasını,
ailələrinə görə iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə
qabil olan İsrail övladlarını sayın». **3** Musa ilə kahin
Eleazar İordan çayı yanında, Yerixo qarşısında Moav
düzənliyində onlarla danışıb dedi: **4** «Rəbbin Musaya
əmr etdiyi kimi iyirmi və ondan yuxarı yaşda olanları
siyahıya alın!» Misir torpağından çıxan İsrail övladları
bunlardır: **5** İsrailin ilk oğlu Ruven, Ruvenlilər bunlardır:
Xanok soyundan Xanok nəsli; Pallu soyundan Pallu nəsli;
6 Xesron soyundan Xesron nəsli; Karmi soyundan Karmi
nəsli. **7** Ruvenlilərin nəsilləri bunlardır, sayları 43 730
nəfər idi. **8** Palunun oğlu Eliav, **9** Eliavın oğulları Nemuel,
Datan və Aviram idi. Bunlar o Datanla Aviramdır ki,
icma tərəfindən seçildi və Rəbbə üsyan edən Qorahın
tərəfdarlarına qoşulub Musa ilə Haruna zidd getdilər. **10**
Qorahla 250 yoldaşını od yandırıb yox edəndə yer yarıqları
onları uddu. Qorahla birlikdə ölənlər başqalarına da bir
ibrət oldu. **11** Qorahın nəsli isə ölmədi. **12** Nəsillərinə görə
Şimeonlular bunlardır: Nemuel soyundan Nemuel nəsli;
Yamin soyundan Yamin nəsli; Yakin soyundan Yakin
nəsli; **13** Zerah soyundan Zerah nəsli; Şaul soyundan
Şaul nəsli; **14** Şimeon nəsilləri bunlardır, sayları 22 200
nəfərdir. **15** Nəsillərinə görə Qadlılar bunlardır: Sefon
soyundan Sefon nəsli; Haqqi soyundan Haqqi nəsli; Şuni
soyundan Şuni nəsli; **16** Ozni soyundan Ozni nəsli; Eri
soyundan Eri nəsli: **17** Arod soyundan Arod nəsli; Areli
soyundan Areli nəsli. **18** Qad nəsilləri bunlardır, sayları
40 500 nəfərdir. **19** Yəhudanın iki oğlu var idi: Er və

Onan. Onlar Kənan torpağında öldülər. **20** Nəsillərinə
görə Yəhudalılar bunlardır: Şela soyundan Şela nəsli;
Peres soyundan Peres nəsli; Zerah soyundan Zerah nəsli.
21 Peres övladları bunlardır: Xesron soyundan Xesron
nəsli; Xamul soyundan Xamul nəsli. **22** Yəhuda nəsilləri
bunlardır, sayları 76 500 nəfərdir. **23** Nəsillərinə görə
İssakar övladları bunlardır: Tola soyundan Tola nəsli;
Puva soyundan Puva nəsli; **24** Yaşuv soyundan Yaşuv
nəsli; Şimron soyundan Şimron nəsli. **25** İssakar nəsilləri
bunlardır, sayları 64 300 nəfərdir. **26** Nəsillərinə görə
Zevulunlular bunlardır: Sered soyundan Sered nəsli; Elon
soyundan Elon nəsli; Yaxleel soyundan Yaxleel nəsli. **27**
Zevulun nəsilləri bunlardır, sayları 60 500 nəfərdir. **28**
Nəsillərinə görə Yusifin oğulları: Menaşşe və Efrayim. **29**
Menaşşe övladları bunlardır: Makir soyundan Makir nəsli,
Makir Gileadın atası idi; Gilead soyundan Gilead nəsli; **30**
Gilead övladları bunlardır: İezer soyundan İezer nəsli;
Xeleq soyundan Xeleq nəsli; **31** Asriel soyundan Asriel
nəsli; Şekem soyundan Şekem nəsli; **32** Şemida soyundan
Şemida nəsli; Xefer soyundan Xefer nəsli. **33** Xefer oğlu
Selofxadın oğlu olmadı, amma Maxla, Noa, Xoqla, Milka
və Tirsa adında qızları var idi. **34** Menaşşe nəsilləri
bunlardır, sayları 52 700 nəfərdir. **35** Nəsillərinə görə
Efrayim övladları bunlardır: Şutelah soyundan Şutelah
nəsli; Beker soyundan Beker nəsli; Taxan soyundan Taxan
nəsli; **36** Şutelah övladları bunlardır: Eran soyundan Eran
nəsli. **37** Efrayim övladlarının nəsilləri bunlardır, sayları
32 500 nəfərdir. Nəsillərinə görə Yusif övladları bunlardır.
38 Nəsillərinə görə Binyaminlilər bunlardır: Bela soyundan

Bela nəsli; Aşbel soyundan Aşbel nəsli; Axiram soyundan
Axiram nəsli; **39** Şufam soyundan Şufam nəsli; Xufam
soyundan Xufam nəsli. **40** Belanın oğulları Ardla Naaman
nəslindən törənənlər bunlardır: Ard soyundan Ard nəsli;
Naaman soyundan Naaman nəsli. **41** Nəsillərinə görə
Binyamin övladları bunlardır, sayları 45 600 nəfərdir. **42**
Nəsillərinə görə Dan övladları bunlardır: Şuxam soyundan
Şuxam nəsli. Bunlar Dan nəslindən törənən nəsillərdir. **43**
Hamısı Şuxam nəslindəndir, sayları 64 400 nəfərdir. **44**
Nəsillərinə görə Aşerlilər bunlardır: İmna soyundan İmna
nəsli; İşvi soyundan İşvi nəsli; Beria soyundan Beria nəsli.
45 Beria övladları bunlardır: Xever soyundan Xever nəsli;
Malkiel soyundan Malkiel nəsli. **46** Aşerin Serah adında
bir qızı var idi. **47** Aşer övladları bunlardır, sayı 53 400
nəfərdir. **48** Nəsillərinə görə Naftali övladları bunlardır:
Yaxseel soyundan Yaxseel nəsli; Quni soyundan Quni
nəsli; **49** Yeser soyundan Yeser nəsli; Şillem soyundan
Şillem nəsli. **50** Naftali nəsilləri bunlardır, sayları 45 400
nəfərdir. **51** Sayılan İsrail övladlarının cəmi 601 730 kişi
idi. **52** Rəbb Musaya belə dedi: **53** «Adamların sayına görə
ölkə bunlara irs olaraq bölünsün. **54** Sayı çox olana böyük,
sayı az olana az pay verəcəksən. Siyahıya yazılanların
sayına görə hər birinə düşən pay verilsin. **55** Ancaq
torpaq püşklə bölünsün. Hər kəsin payı atalarının aid
olduğu qəbilələrin adına görə olacaq. **56** Kiçik ya böyük
– hər qəbilənin payı püşklə bölünsün». **57** Nəsillərinə
görə sayılan Levililər bunlardır: Gerşon soyundan Gerşon
nəsli; Qohat soyundan Qohat nəsli; Merari soyundan
Merari nəsli. **58** Bunlar da Levi nəsilləridir: Livni nəsli,

Xevron nəsli, Maxli nəsli, Muşi nəsli, Qorah nəsli. Qohat
Amramın atası idi. 59 Amramın arvadının adı Yokeved idi.
O, Misirdə Levi nəslindən doğulmuşdu. Amramdan Harun,
Musa və bacıları Məryəm doğuldu. 60 Harunun Nadav,
Avihu, Eleazar, İtamar adlı uşaqları oldu. 61 Nadavla
Avihu Rəbbin önündə haram od təqdim edərkən öldülər.
62 Levililərdən sayılan bir aylıq və ondan yuxarı yaşda
bütün kişi cinsindən olanlar 23 000 nəfər idi. Bunlar o
biri İsrail övladları ilə birlikdə siyahıya alınmışdı. Çünki
İsrail övladları arasında onlara miras verilməmişdi. 63
İsrail övladlarının siyahısı İordan çayının yanında, Yerixo
qarşısındakı Moav düzənliyində Musa və kahin Eleazar
tərəfindən tutuldu. 64 Amma Musa ilə kahin Harunun
Sina səhrasında saydığı İsrail övladlarından heç kim bu
siyahıda olmadı. 65 Ona görə ki Rəbb o vaxt siyahıya
alınan İsrail övladlarının səhrada öləcəyini qətiyyətlə
söyləmişdi. Onlardan Yefunne oğlu Kalevlə Nun oğlu
Yeşuadan başqa kimsə sağ qalmamışdı.

27 Menaşşe oğlu Makir oğlu Gilead oğlu Xefer oğlu
Selofxadın qızları Yusif oğlu Menaşşenin nəsillərinə
mənsub idi. Qızların adları belədir: Maxla, Noa, Xoqla,
Milka və Tirsa. 2 Onlar Musanın, kahin Eleazarın və
rəhbərlərlə bütün icmanın önündə, Hüzur çadırının
girişində durub dedilər: 3 «Atamız səhrada öldü, lakin
Qorahın tərəfini tutub Rəbbə qarşı üsyan edənlərin
arasında deyildi. O öz günahına görə öldü və oğulları
olmadı. 4 Oğlu olmadığına görə onun adı öz nəsli
arasından nə üçün silinməlidir? Atamızın qardaşları
arasında bizə bir mülk verin». 5 Musa onların işini

Rəbbin önünə qoydu. 6 Rəbb Musaya dedi: 7 «Selofxadın
qızları doğru deyirlər: mütləq onlara atalarının qardaşları
arasında mülk ver və atalarının mirasını onlara keçir. 8
İsrail övladlarına de ki, əgər bir adam ölərsə və onun
oğlu yoxdursa, o zaman mirası onun qızına keçir. 9 Əgər
onun qızı yoxdursa, onda mirasını onun qardaşlarına
ver. 10 Əgər qardaşları yoxdursa, onda mirasını atasının
qardaşlarına ver. 11 Əgər atasının qardaşları yoxdursa, o
zaman mirasını nəslindən ona ən yaxın olan qohumuna
ver ki, mülk onun olsun. Bu, Rəbbin Musaya əmr etdiyi
kimi İsrail övladlarına qanun və hökm olsun». 12 Rəbb
Musaya dedi: «Bu Avarim dağına çıx və İsrail oğullarına
verdiyim ölkəni gör. 13 Onu gördükdən sonra qardaşın
Harun nə cür xalqına qovuşdusa, sən də elə ölüb, xalqına
qovuşacaqsan. 14 Çünki Zin səhrasında əmrimə qarşı
çıxdınız. İcma Mənə üsyan edəndə sulara görə onların
gözləri önündə Mənim müqəddəsliyimi etiraf etmədiniz».
Bunlar Zin səhrasındakı Qadeşdə olan Meriva sularıdır.
15 Musa Rəbbə dedi: 16 «Rəbb – bütün bəşər ruhlarının
Allahı, icma üzərinə bir adam nəsib etsin, 17 o da onların
önündə girib-çıxsın, onların önündə döyüşə gedib-gəlsin.
Qoy Rəbbin icması çobansız sürü kimi olmasın». 18 Rəbb
Musaya dedi: «İçində Ruh olan bir adamı – Nun oğlu
Yeşuanı yanına gətirərək əlini onun üzərinə qoyacaqsan.
19 Onu kahin Eleazar və bütün icma qarşısında dayandırıb
onların gözləri önündə ona vəzifə tapşır. 20 Ona öz
səlahiyyətindən ver ki, bütün İsrail icması ona itaət
etsin. 21 O, hökm almaq üçün kahin Eleazarın qarşısında
duracaq. Eleazar isə Urim vasitəsilə Rəbdən soruşmalıdır.

Yeşua ilə bütün İsraillilər icması Eleazarın əmri ilə döyüşə
gedib-gəlsinlər». 22 Musa Rəbbin ona əmr etdiyi kimi
etdi: Yeşuanı götürüb kahin Eleazarın və bütün icmasının
önündə dayandırdı. 23 Rəbbin Musa vasitəsilə əmr etdiyi
kimi əllərini onun üzərinə qoyaraq ona vəzifə tapşırdı.

28 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına əmr edib
de: "Diqqət edin ki, Mənə təqdim olunan payı –
yandırma təqdimini, Mənim xoşuma gələn ətri öz vaxtında
verəsiniz". 3 Onlara de: "Rəbbə verəcəyiniz yandırma
təqdimi budur: daimi yandırma qurbanı olaraq hər gün iki
birillik qüsursuz erkək toğlu. 4 Toğlulardan birini səhər, o
birini isə axşamçağı təqdim edin. 5 Toğlu ilə birlikdə taxıl
təqdimi olaraq dörddə bir hin çəkilmiş zeytun yağı ilə
yoğrulmuş efanın onda biri narın un təqdim edin. 6 Bu,
daimi yandırma qurbanı, Sina dağında buyurulan, Rəbbin
xoşuna gələn ətir – Onun üçün yandırma təqdimidir. 7
Hər toğlu ilə birlikdə içmə təqdimi olaraq dörddə bir hin
kefləndirici içkini Rəbbin adına müqəddəs yerdə tökün. 8
O biri toğlunu axşamçağı təqdim edin. Səhərki kimi taxıl
təqdimi və içmə təqdimi ilə birlikdə onu təqdim edin.
Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir. 9
Şənbə günündə iki birillik qüsursuz erkək toğlu və taxıl
təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda iki efa
narın un və onun içmə təqdimini təqdim edin. 10 Daimi
yandırma qurbanı və onun içmə təqdimindən başqa hər
Şənbənin yandırma qurbanı olan təqdim budur. 11 Hər
ayın başında Rəbbə yandırma qurbanı olaraq qüsursuz iki
buğa və bir qoç, birillik yeddi erkək toğlu təqdim edin.
12 Hər buğa üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə

yoğrulmuş onda üç efa narın un və tək qoç üçün taxıl
təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda iki efa
narın un, **13** hər toğlu üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun
yağı ilə yoğrulmuş onda bir efa narın un təqdim edin.
Bu, yandırma qurbanı Rəbbin xoşuna gələn ətir – Onun
üçün yandırma təqdimidir. **14** Onların içmə təqdimləri bir
buğa üçün yarım hin, qoç üçün üçdə bir hin və bir toğlu
üçün dörddə bir hin şərab olacaq. İl boyu hər yeni ayda
veriləcək yandırma qurbanı budur. **15** Daimi yandırma
qurbanı və onun içmə təqdimlərindən başqa Rəbbə günah
təqdimi olaraq bir təkə də təqdim edin. **16** Birinci ayın
on dördüncü günü Rəbbin Pasxa bayramıdır. **17** Bu
ayın on beşinci günü bayram olsun, yeddi gün mayasız
çörək yeyilsin. **18** Birinci gün müqəddəs toplantı keçirin,
gündəlik işlərinizi görməyin. **19** Rəbbə yandırma qurbanı,
yandırma təqdimi olaraq iki buğa, bir qoç və birillik yeddi
erkək toğlu təqdim edin; hamısı qüsursuz olsun. **20** Hər
buğa üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş
onda üç efa, qoç üçün onda iki, **21** yeddi toğludan hər
toğlu üçün onda bir efa narın un təqdim edin. **22** Özünüzü
kəffarə etmək üçün günah qurbanı olaraq bir təkə təqdim
edin. **23** Hər səhər təqdim edəcəyiniz daimi yandırma
qurbanına əlavə olaraq bunları da təqdim edin. **24**
Beləliklə, yeddi gün ərzində hər gün Rəbbin payını, Onun
xoşuna gələn ətri – yandırma təqdimini verin. Bunu daimi
yandırma qurbanı ilə içmə təqdiminə əlavə olaraq verin.
25 Yeddinci gün müqəddəs toplantı keçirin, gündəlik
işlərinizi görməyin. **26** Nübarın təqdim edilməsi günü
Həftələr bayramında Rəbbə təzə taxıl təqdimi gətirəndə

müqəddəs toplantı keçirin, gündəlik işlərinizi görməyin.
27 Yandırma qurbanını Rəbbin xoşuna gələn ətir kimi iki
buğa, bir qoç və birillik yeddi erkək toğlu olmaqla təqdim
edin. **28** Hər buğa üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı
ilə yoğrulmuş onda üç efa, tək qoç üçün onda iki efa, **29**
yeddi toğludan hər toğlu üçün isə onda bir efa narın un
təqdim edin. **30** Özünüzü kəffarə etmək üçün bir təkə
də təqdim edin. **31** Daimi yandırma qurbanı taxıl və
içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. Qurban
etdiyiniz heyvanlar qüsursuz olmalıdır.

29 Yeddinci ayda, ayın birində müqəddəs toplantı
keçirin, heç bir gündəlik işlərinizi görməyin. O gün sizin
üçün şeypur çalma günü olacaq. **2** Yandırma qurbanını
Rəbbin xoşuna gələn ətir kimi qüsursuz bir buğa, bir qoç
və birillik yeddi erkək toğlu olmaqla verin. **3** Buğa üçün
taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda üç
efa, qoç üçün onda iki efa, **4** yeddi toğludan hər toğlu üçün
onda bir efa narın un təqdim edin. **5** Özünüzü kəffarə
etmək üçün günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim
edin. **6** Aylıq və gündəlik yandırma qurbanları ilə lazımi
taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin.
Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətir – Onun üçün yandırma
təqdimidir. **7** Həmin yeddinci ayın onunda müqəddəs
toplantı keçirin; özünüzü hər şeydən məhrum edin və
heç bir iş görməyin. **8** Rəbbə xoş ətir kimi yandırma
qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, birillik yeddi erkək
toğlu təqdim edin. Onlar qüsursuz olmalıdır. **9** Buğa
üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda
üç efa, qoç üçün onda iki efa, **10** yeddi toğludan hər

toğlu üçün onda bir efa narın un təqdim edin. **11** Günah
qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Kəffarələr üçün
günah qurbanına, daimi yandırma qurbanına, onun taxıl
təqdiminə və onların içmə təqdimlərinə əlavə olaraq
bunları gətirin. **12** Yeddinci ayın on beşinci günündə
müqəddəs toplantı keçirin; heç bir gündəlik işlərinizi
görməyin. Rəbbin şərəfinə yeddi gün bayram keçirin.
13 Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimi olaraq
qüsursuz on üç buğa, iki qoç və birillik on dörd erkək
toğlu verin. Onlar qüsursuz olmalıdır. **14** Hər buğa üçün
taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda üç
efa, hər qoç üçün onda iki efa, **15** on dörd toğludan
hər toğlu üçün onda bir efa narın un təqdim edin. **16**
Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi
yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə
olaraq bunları gətirin. **17** İkinci gün qüsursuz on iki buğa,
iki qoç, birillik on dörd erkək toğlu təqdim edin. **18** Buğa,
qoç və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl və içmə
təqdimlərini gətirin. **19** Günah qurbanı olaraq bir təkə də
təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə
təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. **20** Üçüncü
gün qüsursuz on bir buğa, iki qoç, birillik on dörd erkək
toğlu təqdim edin. **21** Buğa, qoç və toğluların sayına
görə onların lazımi taxıl və içmə təqdimlərini gətirin. **22**
Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi
yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə
olaraq bunları gətirin. **23** Dördüncü gün qüsursuz on
buğa, iki qoç, birillik on dörd erkək toğlu təqdim edin. **24**
Buğa, qoç və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl

və içmə təqdimlərini gətirin. **25** Günah qurbanı olaraq bir
təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl
və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. **26**
Beşinci gün qüsursuz doqquz buğa, iki qoç, birillik on
dörd erkək toğlu təqdim edin. **27** Buğa, qoç və toğluların
sayına görə lazımi taxıl və içmə təqdimlərini gətirin. **28**
Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi
yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə
olaraq bunları gətirin. **29** Altıncı gün qüsursuz səkkiz
buğa, iki qoç, birillik on dörd erkək toğlu təqdim edin. **30**
Buğa, qoç və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl
və içmə təqdimlərini gətirin. **31** Günah qurbanı olaraq bir
təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl
və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. **32**
Yeddinci gün qüsursuz yeddi buğa, iki qoç, birillik on
dörd erkək toğlu təqdim edin. **33** Buğa, qoç və toğluların
sayına görə onların lazımi taxıl və içmə təqdimlərini
gətirin. **34** Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin.
Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə
əlavə olaraq bunları gətirin. **35** Səkkizinci gün özünüz
üçün təntənəli toplantı keçirin, heç bir gündəlik işlərinizi
görməyin. **36** Yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn
ətir – yandırma təqdimi olaraq qüsursuz bir buğa, bir qoç
və birillik yeddi erkək toğlu təqdim edin. **37** Buğa, qoç
və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl və içmə
təqdimlərini gətirin. **38** Günah qurbanı olaraq bir təkə
də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və
içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. **39** Əhdə
görə və könüllü təqdimlərinizdən əlavə təyin olunan

bayramlarınızda Rəbbə bu yandırma qurbanlarınızı,
taxıl təqdimlərinizi, içmə təqdimlərinizi və ünsiyyət
qurbanlarınızı təqdim edin”». 40 Musa Rəbbin ona əmr
etdiyi hər şeyi İsrail övladlarına bildirdi.

30 Musa İsrail övladlarının qəbilə başçılarına dedi:
«Rəbb belə əmr etmişdir: 2 bir kişi Rəbbə əhd edərək
yaxud and içərək öhdəsinə nə isə götürərsə, verdiyi sözü
pozmasın, ağzından çıxan hər şeyi yerinə yetirsin. 3
Əgər atasının evində yaşayan gənc qız Rəbbə əhd edib
öhdəsinə nə isə götürərsə, 4 lakin atası onun əhdini və
öhdəsinə götürdüyü şeyi eşidəndə ona qarşı çıxmazsa,
qızın etdiyi əhdlər və öhdəsinə götürdüyü şeylərin hamısı
qüvvədə qalar. 5 Amma atası bunları eşidən gün mane
olarsa, qızın etdiyi əhdlər və öhdəsinə götürdüyü şeylər
qüvvədən düşər. Rəbb onu bağışlayar, çünki atası mane
olmuşdur. 6 Əgər qız əhd yaxud düşünmədən öhdəsinə
bir şey götürdükdən sonra ərə gedərsə, 7 bunu eşidən əri
həmin gün ona qarşı çıxmazsa, onun etdiyi əhdlər və
düşünmədən öhdəsinə götürdüyü şeylər qüvvədə qalar. 8
Amma əri bunu eşidən gün mane olarsa, gəlinin etdiyi
əhdlər və öhdəsinə götürdüyü şeylər qüvvədən düşər.
Rəbb onu bağışlayar. 9 Dul yaxud boşanan qadının əhdi
və öhdəsinə götürdüyü hər şey qüvvədə qalar. 10 Əgər
ərli bir qadın əhd edər yaxud öhdəsinə nə isə götürərsə,
11 əri bunu eşidəndə ona qarşı çıxmayıb mane olmazsa,
qadının bütün əhdləri yaxud öhdəsinə götürdüyü şeylər
qüvvədə qalar. 12 Amma əri bunları eşidən gün ona mane
olarsa, qadının bütün əhdləri və öhdəsinə götürdüyü
şeylər qüvvədən düşər. Əri mane olduğu üçün Rəbb

qadını bağışlayar. 13 Əri qadının özünü məhrum etmək
üçün etdiyi əhdləri yaxud and içərək öhdəsinə götürdüyü
şeyləri təsdiq edə bilər ya da mane ola bilər. 14 Əgər əri bir
gün içində bu barədə ona qarşı çıxmazsa, bütün əhdləri
yaxud öhdəliklərini təsdiqləmiş olur. Onları eşidən gün
qadına qarşı çıxmamaqla təsdiqləmiş sayılar. 15 Əgər
onları eşitdikdən bir müddət sonra mane olursa, qadının
cəzasını əri çəkər». 16 Kişi ilə arvadı, atası ilə onun evində
yaşayan gənc qızı arasında münasibət barədə Rəbbin
Musaya əmr etdiyi qaydalar bunlardır.

31 Rəbb Musaya belə dedi: 2 «İsrail övladlarının
qisasını Midyanlılardan al. Sonra isə ölüb öz xalqına
qovuşacaqsan». 3 Buna görə Musa xalqa belə dedi:
«Aranızdan bəzi adamları silahlandırın ki, Midyanlılarla
döyüşə çıxıb Rəbbin qisasını onlardan alsınlar. 4 İsrail
qəbilələrinin hər birindən döyüşə min nəfər göndərin». 5
Beləliklə, İsrailin tayfalarından, hər qəbilədən min nəfər
olmaqla döyüşə hazır on iki min nəfər seçildi. 6 Musa
hər qəbilədən min nəfəri kahin Eleazarın oğlu Pinxasla
birlikdə döyüşə göndərdi. Pinxas özü ilə müqəddəs yerə
aid bəzi əşyaları və işarə vermək üçün kərənayları götürdü.
7 Onlar Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi Midyanlılarla
döyüşüb bütün kişiləri qırdılar. 8 Qırılanlar arasında
Midyanın beş padşahı vardı: Evi, Reqem, Sur, Xur və Reva.
Beor oğlu Bilamı da qılıncla öldürdülər. 9 Sonra İsraillilər
bütün Midyan qadınları ilə uşaqlarını əsir götürüb onların
bütün naxır və sürülərini, bütün əşyalarını talan etdilər.
10 Midyanlıların yaşadıqları bütün şəhərlərə, obalara od
vurdular. 11 İnsanları, heyvanları, bütün qəniməti, talan

mallarını götürdülər. **12** Əsirləri, qəniməti, talan mallarını
İordan çayının şərqində, Yerixonun qarşısında, Moav
düzənliyindəki düşərgədə olan Musa ilə kahin Eleazarın
və İsrail övladlarının icmasının yanına gətirdilər. **13** Musa,
kahin Eleazar və icma rəhbərləri onları qarşılamaq üçün
düşərgənin kənarına çıxdılar. **14** Musa döyüşdən qayıdan
sərkərdələrə – minbaşılara və yüzbaşılara qəzəblənib **15**
«Bütün qadınları nə üçün sağ saxladınız?» dedi. **16** «Bunlar
həmin qadınlardır ki, Bilamın verdiyi nəsihətə uyub Peor
hadisəsində İsrail övladlarının Rəbdən dönməsinə səbəb
oldular. Ona görə Rəbbin icması arasında vəba törəndi.
17 İndi bütün oğlan uşaqlarını və kişi ilə yaxınlıq etmiş
qadınları öldürün. **18** Yalnız kişi ilə yaxınlıq etməmiş
cavan qızları özünüz üçün sağ saxlayın. **19** Aranızda
kimisə öldürən yaxud meyitə toxunan hər kəs yeddi gün
düşərgənin kənarında qalsın. Üçüncü və yeddinci gün
özünüzü, həm də əsirlərinizi pak edin. **20** Hər paltarı,
dəridən, keçi tükündən və ağacdan düzələn nə varsa,
hamısını pak edin». **21** Bundan sonra kahin Eleazar
döyüşdən qayıdan əsgərlərə dedi: «Rəbbin Musaya əmr
etdiyi qanunun qaydası belədir. **22** Qızılı, gümüşü, tuncu,
dəmiri, qalayı, qurğuşunu, **23** oda davamlı hər şeyi
alovdan keçirin ki, pak sayılsın. Lakin paklama suyu ilə
də paklansın. Oda davamsız şeyləri isə sudan keçirin. **24**
Yeddinci gün geyimlərinizi yuyun, onda pak olacaqsınız,
sonra düşərgəyə girin». **25** Rəbb Musaya dedi: **26** «Sən,
kahin Eleazar və icmanın nəsil başçıları ələ keçirilən
insanları, heyvanları, talan mallarını sayın. **27** Talan
mallarını döyüşə çıxan igidlərlə icmanın qalan qismi

arasında yarı bölün. **28** Döyüşə gedən igidlərə düşən
insan, mal-qara, eşşək, qoyun-keçi payından vergi olaraq
beş yüzdə birini Rəbbə ayırın. **29** Bu vergini igidlərə
bölünən paydan götürüb Rəbbə ianə olaraq təqdim etmək
üçün kahin Eleazara verin. **30** O biri İsrail övladlarına
düşən paydan insan, mal-qara, eşşək, qoyun-keçi və başqa
heyvanlardan əllidə birini götürüb Rəbbin məskəninə
cavabdeh olan Levililərə verin». **31** Musa ilə kahin Eleazar
Rəbbin Musaya əmr etdiyinə əməl etdilər. **32** Döyüşə
gedən igidlərin götürdüyü talan malından bu qənimətlər
qalmışdı: 675 000 qoyun-keçi, **33** 72 000 mal-qara, **34**
61 000 eşşək, **35** kişi ilə yaxınlıq etməmiş 32 000 qız. **36**
Bunların yarısı döyüşə gedən igidlərə pay düşdü: 337
500 qoyun-keçi, **37** bunlardan Rəbbə vergi olaraq 675
qoyun-keçi verildi; **38** 36 000 mal-qara, bunlardan 72
mal-qara Rəbbə vergi olaraq ayrıldı; **39** 30 500 eşşək,
bunlardan 61 eşşək Rəbbə vergi olaraq ayrıldı; **40** 16 000
nəfər, bunlardan 32 nəfər Rəbbə vergi olaraq ayrıldı. **41**
Musa Rəbbin ona əmr etdiyi kimi Rəbbə vergi olaraq
ayrılanları kahin Eleazara verdi. **42** Musanın döyüşə
gedən igidlərdən ayırdığından İsrail övladlarına düşən
payın yarısı bunlardır: **43** İcmaya düşən yarı pay 337 500
qoyun-keçi, **44** 36 000 mal-qara, **45** 30 500 eşşək, **46** 16
000 insan. **47** Rəbbin ona əmr etdiyi kimi Musa İsrail
övladlarının payından hər əlli nəfərdən və heyvandan
birini seçib Rəbbin məskəninə cavabdeh olan Levililərə
verdi. **48** Ordu bölmələrində hökm verən sərkərdələr –
minbaşılar və yüzbaşılar Musanın yanına gedib dedilər:
49 «Biz qulların hökm etdiyimiz döyüşçülərin sayını

öyrəndik. Onlardan heç kim əskik deyildir. **50** Ona görə
də hər birimiz əldə etdiyimiz qızıl əşyaları – xalxalları,
bilərzikləri, üzükləri, sırğaları, boyunbağıları təqdim
olaraq Rəbbə gətirdik ki, Rəbbin önündə özümüz üçün
kəffarə edək». **51** Musa ilə kahin Eleazar qızılı və hər
cür bəzək əşyalarını onlardan aldı; **52** minbaşılardan və
yüzbaşılardan Rəbbə ianə olaraq gətirdikləri qızıl cəmi 16
750 şekel ağırlığında idi. **53** Döyüşə gedən igidlərin hər
biri özləri üçün talan edilmiş maldan götürmüşdü. **54**
Musa ilə kahin Eleazar minbaşılardan və yüzbaşılardan
qızılı alıb İsrail övladları üçün Rəbbin önündə bir xatirə
olaraq Hüzur çadırına gətirdilər.

32 Ruvenlilərlə Qadlıların çoxlu heyvanları var idi. Onlar
Yazer ilə Gilead torpaqlarını görəndə heyvan otarmaq
üçün bu yerlərin münasib olduğunu başa düşdülər. **2**
Qadlılarla Ruvenlilər gəlib Musaya, kahin Eleazara və
icmanın rəhbərlərinə dedilər: **3** «Atarot, Divon, Yazer,
Nimra, Xeşbon, Elale, Sevam, Nevo və Beon **4** Rəbbin
İsrail icmasına təslim etdiyi bu ölkə heyvan otarmaq üçün
münasib yerdir; qullarının da heyvanları var». **5** Sonra
əlavə etdilər: «əgər biz sənin gözündə lütf tapmışıqsa,
qoy bu torpaq mülk olaraq biz qullarına verilsin. Bizi
İordandan o taya keçirməyin». **6** Musa cavab verdi:
«İsrailli qardaşlarınız döyüşməyə gedərkən siz buradamı
qalmaq niyyətindəsiniz? **7** Nə üçün çayı keçib Rəbbin
onlara verdiyi torpağa getmək üçün İsrail övladlarını
ruhdan salırsınız? **8** Qadeş-Barneadan o torpağı gözdən
keçirməyə göndərdiyim atalarınız da belə hərəkət etdilər.
9 Onlar Eşkol vadisinə çatıb torpağı gördülər, lakin İsrail

övladlarını ruhdan saldılar ki, Rəbbin verdiyi torpağa
girməsinlər. **10** O gün Rəbbin qəzəbi alovlandı və and içib
dedi: **11** "Misirdən çıxan iyirmi və ondan yuxarı yaşda
olan adamların heç biri İbrahimə, İshaqa və Yaquba and
içib vəd etdiyim torpağı heç vaxt görməyəcək, çünki
onlar Mənim yolumda sədaqətlə getmədilər. **12** Ancaq
Qenizli Yefunne oğlu Kalev və Nun oğlu Yeşua bu torpağı
görəcək, çünki onlar yolumda sədaqətlə getdilər". **13**
Rəbbin qəzəbi İsrailə qarşı alovlandı və Rəbb gözündə
pislik etmiş nəsil ölənə qədər onları qırx il səhrada
gəzdirdi. **14** Budur, atalarınızın yerinə siz – günahlılar
nəsli qalxaraq Rəbbin qızğın qəzəbini İsrailə qarşı daha
da alovlandırırsınız. **15** Əgər siz indi Rəbbin ardınca
getməkdən dönsəniz, O bütün bu xalqı yenə də səhrada
atacaq, siz də onların ölümünə səbəb olacaqsınız». **16**
Ruvenlilərlə Qadlılar Musaya yaxınlaşıb dedilər: «Burada
sürülərimiz üçün ağıllar, övladlarımız üçün şəhərlər
tikəcəyik. **17** Biz isə silahlanıb İsrail övladlarının qabağında
getməyə hazırıq. Onlar vəd olunmuş torpağa daxil
olana qədər onları tərk etmərik. Uşaqlarımız isə qoy
möhkəmlənmiş şəhərlərdə qalsınlar ki, bu torpağın
sakinlərindən qorunsunlar. **18** İsrail övladlarından hər
biri öz irsini alana qədər evlərimizə qayıtmayacağıq. **19**
Biz onlarla birlikdə İordanın o biri tayındakı torpaqdan
irs istəməyəcəyik, çünki bizim payımız İordanın şərq
tərəfinə düşdü». **20** Musa onlara belə cavab verdi: «Əgər
siz belə hərəkət edib silahlanaraq Rəbbin hüzurunda
döyüşə getsəniz **21** və Rəbb düşmənlərini hüzurundan
qovana qədər hamınız Onun hüzurunda İordanın o biri

tayına silahlı olaraq keçsəniz, **22** bu torpaq Rəbbin önündə
sizə tabe olarsa, onda qayıda bilərsiniz. Rəbbin və İsrailin
qarşısında borclarınızı yerinə yetirmiş olarsınız. Onda bu
torpaq Rəbbin təsdiqi ilə sizin mülkünüz olacaq. **23** Lakin
əgər belə etməsəniz, budur, Rəbbə qarşı günah etmiş
olursunuz və bilin ki, günahınıza görə cəza alacaqsınız.
24 Uşaqlarınız üçün şəhərlər, sürüləriniz üçün ağıllar
düzəldin. Lakin vədinizi yerinə yetirin». **25** Qadlılarla
Ruvenlilər Musaya dedilər: «Ağamız necə buyurursa,
biz qulların elə də edərik. **26** Arvadlarımız, uşaqlarımız,
qoyun-keçi və mal-qaramız, burada – Gilead şəhərlərində
qalacaq. **27** Sənin qulların – hamımız silahlanaraq,
ağamız buyurduğu kimi çayı keçib Rəbbin əmri ilə döyüşə
çıxacağıq». **28** Musa onların haqqında kahin Eleazara,
Nun oğlu Yeşuaya və İsrail övladlarının qəbilə başçılarına
əmr etdi. **29** Musa onlara dedi: «Əgər Qadlılarla Ruvenlilər
silahlanaraq Rəbbin əmri ilə sizinlə İordan çayının o
biri tayına keçərlərsə, torpaq zəbt olunarsa, onda Gilead
torpağını onlara mülk olaraq verin. **30** Lakin əgər onlar
silahlanıb sizinlə çayın o biri tayına keçməsələr, onlar
sizin aranızda – Kənan torpağında miras alacaqlar». **31**
Qadlılar və Ruvenlilər belə cavab verdilər: «Rəbb sənin
qullarına necə deyibsə, biz də elə edərik. **32** Biz Rəbbin
hüzurunda silahlanıb çaydan Kənan torpağına keçəcəyik,
lakin bizim miras aldığımız torpaq İordanın bu tayında
olsun». **33** Musa Emorlular padşahı Sixonun ölkəsini,
Başan padşahı Oqun ölkəsini bütün ətraf şəhərləri və
torpaqları ilə birlikdə Ruvenlilərlə Qadlılara və Menaşşe
qəbiləsinin yarısına verdi. **34** Qadlılar möhkəmlənmiş

şəhərlər olaraq Divonu, Atrotu, Aroeri, **35** Atrot-Şofanı,
Yazeri, Yoqbohanı, **36** Bet-Nimranı və Bet-Haranı bərpa
etdilər və sürülər üçün ağıllar düzəltdilər. **37** Ruvenlilər
isə Xeşbonu, Elaleni, Qiryatayimi, **38** Nevonu, Baal-Meonu
– onların adları sonra dəyişdirildi – və Sivmanı bərpa
etdilər. Yenidən tikdikləri şəhərlərə başqa adlar qoydular.
39 Menaşşe oğlu Makirin övladları Gileada girib oradakı
Emorluları qovdular və oranı ələ keçirdilər. **40** Musa
Gileadı Menaşşe oğlu Makirin nəslinə verdi. Onlar orada
məskən saldılar. **41** Menaşşe nəslindən olan Yair gedib
Emorluların kəndlərini alaraq adlarını Xavvot-Yair qoydu.
42 Novah isə gedib Qenatı və ətrafdakı qəsəbələri aldı.
Oranı da öz adı ilə Novah adlandırdı.

33 Musa və Harunun başçılığı ilə ordular halında
Misir torpağından çıxan İsrail övladlarının köçləri
bunlardır. **2** Musa Rəbbin əmrinə görə onların köçlərini
və dayanacaqlarını qeyd etdi. Onların köçləri və qaldıqları
yerlər bunlardır: **3** İsrail övladları Pasxa bayramının
səhəri, birinci ayın on beşində Misirlilərin gözü qarşısında
vüqarla Ramsesdən yola düşdü. **4** O vaxt Misirlilər
Rəbbin qırdığı bütün ilk oğlanları basdırırdılar. Rəbb
onların allahlarını da Öz hökmünə məruz qoymuşdu. **5**
İsrail övladları Ramsesdən yola çıxıb Sukkotda düşərgə
saldılar. **6** Sukkotu tərk edib səhra kənarındakı Etamda
düşərgə saldılar. **7** Etamı tərk edib Baal-Sefonun şərqində
Pi-Haxirota qayıtdılar və Miqdol yaxınlığında düşərgə
saldılar. **8** Pi-Haxirotu tərk edib dənizin ortasından
keçərək səhraya çıxdılar. Etam səhrasında üç gün gəzib
dolanandan sonra Marada düşərgə saldılar. **9** Maranı tərk

edib on iki su çeşməsi və yetmiş xurma ağacı olan Elimə
gedərək orada düşərgə saldılar. **10** Elimi tərk edib Qırmızı
dəniz kənarında düşərgə saldılar. **11** Qırmızı dənizin
kənarından ayrılıb Sin səhrasında düşərgə saldılar. **12**
Sin səhrasını tərk edib Dofqada düşərgə saldılar. **13**
Dofqanı tərk edib Aluşda düşərgə saldılar. **14** Aluşu
tərk edib Refidimdə düşərgə saldılar. Orada xalq üçün
içməyə su yox idi. **15** Refidimi tərk edib Sina səhrasında
düşərgə saldılar. **16** Sina səhrasını tərk edib Qivrot-
Hattaavada düşərgə saldılar. **17** Qivrot-Hattaavanı tərk
edib Xaserotda düşərgə saldılar. **18** Xaserotu tərk edib
Ritmada düşərgə saldılar. **19** Ritmanı tərk edib Rimmon-
Peresdə düşərgə saldılar. **20** Rimmon-Peresi tərk edib
Livnada düşərgə saldılar. **21** Livnanı tərk edib Rissada
düşərgə saldılar. **22** Rissanı tərk edib Qehelatda düşərgə
saldılar. **23** Qehelatı tərk edib Şefer dağında düşərgə
saldılar. **24** Şefer dağını tərk edib Xaradada düşərgə
saldılar. **25** Xaradadan ayrılıb Maqhelotda düşərgə saldılar.
26 Maqhelotu tərk edib Taxatda düşərgə saldılar. **27**
Taxatdan ayrılıb Terahda düşərgə saldılar. **28** Terahı
tərk edib Mitqada düşərgə saldılar. **29** Mitqanı tərk edib
Xaşmonada düşərgə saldılar. **30** Xaşmonadan ayrılıb
Moserotda düşərgə saldılar. **31** Moserotu tərk edib Bene-
Yaaqanda düşərgə saldılar. **32** Bene-Yaaqandan ayrılıb
Xor-Haqqidqadda düşərgə saldılar. **33** Xor-Haqqidqadı
tərk edib Yotvatada düşərgə saldılar. **34** Yotvatanı tərk
edib Avronada düşərgə saldılar. **35** Avronanı tərk edib
Esyon-Geverdə düşərgə saldılar. **36** Esyon-Geveri tərk
edib Zin səhrasında, yəni Qadeşdə düşərgə saldılar. **37**

Qadeşdən ayrılıb Edom torpağının sərhədindəki Hor
dağında düşərgə saldılar. 38 Kahin Harun Rəbbin əmrinə
görə Hor dağına çıxdı. İsraillilərin Misirdən çıxmasının
qırxıncı ilində, beşinci ayın birinci günündə orada öldü.
39 Harun Hor dağında öləndə yüz iyirmi üç yaşında idi. 40
Kənan ölkəsinin Negev bölgəsində yaşayan Kənanlı Arad
padşahı eşitdi ki, İsrail övladları gəlib. 41 İsrail övladları
Hor dağından ayrılıb Salmonada düşərgə saldılar. 42
Salmonanı tərk edib Punonda düşərgə saldılar. 43 Punonu
tərk edib Ovotda düşərgə saldılar. 44 Ovotu tərk edib
Moav sərhədindəki İye-Avarimdə düşərgə saldılar. 45 İye-
Avarimi tərk edib Divon-Qadda düşərgə saldılar. 46 Divon-
Qaddan ayrılıb Almon-Divlataymada düşərgə saldılar. 47
Almon-Divlataymanı tərk edib Nevo yaxınlığında olan
Avarim dağlıq bölgəsində düşərgə saldılar. 48 Avarim
dağlıq bölgəsindən ayrılıb İordan çayı yanında, Yerixo
qarşısında olan Moav düzənliyində düşərgə saldılar. 49
İordan çayı boyunca Bet-Yeşimotdan Avel-Şittimə qədər
Moav düzənliyində düşərgə saldılar. 50 Orada, İordan
çayı yanında, Yerixo qarşısındakı Moav düzənliyində
Rəbb Musaya belə dedi: 51 «İsrail övladlarına de: "İordan
çayından Kənan ölkəsinə keçəndə 52 ölkədə yaşayan
bütün əhalini qovun. Oyma daşlarının, tökmə bütlərinin
hamısını yox edin. Onların bütün səcdəgah yerlərini
dağıdın. 53 Ölkəni ələ keçirib orada məskunlaşacaqsınız,
çünki mülk almaq üçün oranı sizə verdim. 54 Püşklə
ölkəni nəsillərinizarasında bölün. Böyük nəslə böyük
torpaq payı, kiçik nəslə kiçik torpaq payı verin. Kimin
püşkünə nə çıxsa, qoy ora onun olsun. Paylarınızı

atalarınızın qəbilələrinə görə irs alın. **55** Amma yerli
əhalini qovmasanız, qalanlar böyrünüzü kol kimi dolayıb
tikan kimi gözünüzə girəcək. Yaşadığınız ölkədə sizə
əziyyət verəcək. **56** Mən də onlara nə etməyi düşünsəm,
onu sizə edəcəyəm”».

34 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına əmr et
və onlara de: “Kənan ölkəsinə girdiyiniz zaman irs
olaraq sizə düşən torpağın – Kənan torpağının sərhədləri
belə olacaq: **3** Cənub tərəfiniz Zin səhrasından Edom
sərhədi boyunca uzanacaq. Cənub sərhədiniz şərqdə Duz
dənizinin ucundan başlayacaq. **4** Sərhədiniz Aqrabbim
keçidinin cənubundan dolaşaraq Zin səhrasına keçəcək
və oradan Qadeş-Barneanın cənubuna qədər uzanacaq.
Oradan Xasar-Addara uzanıb Asmona keçəcək. **5** Sərhəd
Asmondan Misir vadisinə qədər dolaşacaq və onun ucu
dənizin yanında olacaq. **6** Qərb sərhədiniz Böyük dənizi və
onun kənarı olacaq, qərb sərhədiniz belə olacaq. **7** Şimal
sərhədiniz bu olacaq: Böyük dənizdən Hor dağına qədər
nişan qoyacaqsınız. **8** Hor dağından da Xamat keçidinə
qədər nişan qoyacaqsınız. Sərhədin ucu Sedadda olacaq.
9 Sərhəd Zifrona uzanacaq və onun ucu Xasar-Enanda
olacaq. Bu, şimal sərhədiniz olacaq. **10** Şərq sərhədinizə
Xasar-Enandan Şefama qədər nişan qoyacaqsınız. **11**
Sərhəd Şefamdan Ayinin şərq tərəfində olan Rivlaya
enəcək və oradan Kinneret gölünün şərq kənarındakı
yamaclara çatacaq. **12** Sonra sərhəd İordan çayı boyunca
enəcək və onun ucu Duz dənizinin yanında olacaq. Hər
tərəfdən ölkənizin sərhədləri bunlar olacaq”». **13** Musa
İsrail övladlarına əmr edib dedi: «Bu o torpaqdır ki, siz

onu püşk vasitəsilə bölməlisiniz. Rəbbin əmri ilə onu
doqquz yarım qəbilə arasında bölməlisiniz. 14 Çünki
Ruven qəbiləsinin nəsilləri, Qad qəbiləsinin nəsilləri və
Menaşşe qəbiləsinin o biri yarısı öz irsini aldılar. 15 Bu
iki yarım qəbilə Yerixonun qarşısında İordan çayının
şərq tərəfində irsini aldı». 16 Rəbb Musaya dedi: 17
«Torpaqları sizə irs olaraq böləcək adamların adları
belədir: kahin Eleazar və Nun oğlu Yeşua. 18 Torpaqları
bölmək üçün hər qəbilədən bir nəfər rəhbər götürün.
19 Bu adamlar bunlardır: Yəhuda qəbiləsi üçün Yefunne
oğlu Kalev; 20 Şimeon qəbiləsi üçün Ammihud oğlu
Şamuel; 21 Binyamin qəbiləsi üçün Kislon oğlu Elidad;
22 Dan qəbiləsi üçün rəhbər olan Yoqli oğlu Buqqi; 23
Yusif oğullarından Menaşşe qəbiləsi üçün rəhbər olan
Efod oğlu Xanniel; 24 Efrayim qəbiləsi üçün rəhbər olan
Şiftan oğlu Qemuel; 25 Zevulun qəbiləsi üçün rəhbər olan
Parnak oğlu Elisafan; 26 İssakar qəbiləsi üçün rəhbər
olan Azzan oğlu Paltiel; 27 Aşer qəbiləsi üçün rəhbər
olan Şelomi oğlu Axihud; 28 Naftali qəbiləsi üçün rəhbər
olan Ammihud oğlu Pedahel». 29 Kənan torpağında İsrail
övladlarına irs torpaqları bölmək üçün Rəbbin əmr etdiyi
adamlar bunlardır.

35 İordan çayının yanında, Yerixo qarşısında olan Moav
düzənliyində Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına əmr
et ki, mülk etdikləri torpaqda yaşamaq üçün Levililərə
şəhərlər versinlər. Sən şəhərlərin ətrafında Levililərə
otlaqlar da ver. 3 Beləliklə, Levililərin yaşamaq üçün
şəhərləri və onların mal-qaraları, sürüləri və digər
heyvanları üçün otlaqları olsun. 4 Levililərə verəcəyiniz

şəhərlərin ətrafındakı otlaqlar şəhər divarından min
qulac uzanacaq. **5** Şəhər ortada olaraq şəhərin bayırından
şərq tərəfini iki min qulac, cənub tərəfini iki min qulac,
qərb tərəfini iki min qulac və şimal tərəfini iki min qulac
ölçün. Bu onlar üçün şəhər otlaqları olsun. **6** Levililərə
verəcəyiniz şəhərlərdən altı sığınacaq şəhər olsun ki,
kimisə öldürən oraya qaça bilsin. Bunlardan başqa qırx
iki şəhər də verin. **7** Levililərə verəcəyiniz şəhərlərin cəmi
qırx səkkiz şəhər olsun. Onları otlaqları ilə birgə verin. **8**
Levililərə verəcəyiniz şəhərlər hər qəbiləyə düşən payın
nisbətində alınsın, çox şəhəri olan qəbilədən çox şəhər,
az şəhəri olan qəbilədən az şəhər alın». **9** Sonra Rəbb
Musaya dedi: **10** «İsrail övladlarına de: "Siz İordan çayını
keçib Kənan torpağına girəndə **11** sığınacaq şəhərlər
olaraq bəzi şəhərlər seçin ki, bilmədən adam öldürən
oraya qaçsın. **12** Qisas alandan sığınacaq şəhərləriniz
bunlar olsun ki, adam öldürən şəxs icmanın önündə
hökm alana qədər öldürülməsin. **13** Verəcəyiniz bu altı
şəhər sizin üçün sığınacaq şəhərlər olsun. **14** İordan
çayının o biri tayında üç şəhər və Kənan torpağında üç
şəhər verin. Bunlar sığınacaq şəhərlər olsun. **15** Bu altı
şəhər İsrail övladlarına, aralarında yaşayan yadellilərə və
qəriblərə sığınacaq şəhərləri olacaq. Belə ki bilmədən
birini öldürən hər kəs oraya qaça bilsin. **16** Əgər biri
dəmir bir alətlə başqa birini vurub öldürmüşsə, o adam
qatildir. Qatil öldürülməlidir. **17** Əgər kimsə əlində insanın
ölə biləcəyi bir daşla kimisə vurmuşsa və o adam ölmüşsə,
onda o adam qatildir. Qatil öldürülməlidir. **18** Yaxud
əlində adam öldürə bilən ağac bir alətlə birini vurub

öldürmüşsə, o adam qatildir. Qatil öldürülməlidir. **19**
Tökülən qanın qisasını alan özü qatili öldürsün, onunla
rastlaşdığı zaman öldürsün. **20** Əgər onu kinlə itələyib
yaxud pusquda duraraq ona tərəf bir şey atıb öldürmüşsə
21 ya da ədavətə görə onu əli ilə vurub öldürmüşsə, vuran
mütləq öldürülməlidir. O qatildir, tökülən qanın qisasını
alan adam qatilə rast gəldiyi zaman onu öldürsün. **22**
Ancaq ədavəti olmayaraq birini qəflətən itələmişsə yaxud
pusquda durmadan ona bir şey atmışsa **23** və yaxud da
onu görmədən üstünə adam öldürə bilən bir daş düşürüb
öldürmüşsə, onda ölən şəxsi-qərəzlik olmadığından və ona
ziyan vurmaq istəmədiyindən **24** adam öldürənlə tökülən
qanın qisasını alan arasında bu hökmlərə görə icma hökm
çıxaracaq. **25** İcma tökülən qanın qisasını alanın əlindən
adam öldürəni qurtaracaq, qaçdığı sığınacaq şəhərə geri
göndərəcək və o, müqəddəs yağla məsh olunmuş baş
kahinin ölümünə qədər orada qalacaq. **26** Əgər adam
öldürən qaçdığı sığınacaq şəhərin sərhədini keçərsə, **27**
tökülən qanın qisasını alan adam öldürəni sığınacaq
şəhərin sərhəd kənarında taparsa və onu öldürərsə, o
qatil sayılmayacaq. **28** Çünki adam öldürən baş kahinin
ölümünə qədər sığındığı şəhərdə qalmalı idi. Ancaq baş
kahinin ölümündən sonra öz mülkü olan torpağına qayıda
bilər. **29** Bunlar nəsildən-nəslə bütün yaşadığınız yerlərdə
qanun və hökm olacaq. **30** Bir adam bir adamı öldürsə,
şahidlərin ifadəsi ilə öldürülsün. Lakin heç bir qatil tək
şahidin ifadəsi ilə öldürülməsin. **31** Ölüm cəzasına layiq
qatilin canı üçün fidyə almayın, çünki o öldürülməlidir. **32**
Sığınacaq şəhərinə qaçan üçün fidyə almayın ki, kahinin

ölümündən əvvəl torpağında yaşamağa qayıtsın. **33** Beləcə
olduğunuz ölkəni murdarlamayın. Çünki qan tökmək
ölkəni murdar edər və ölkədə tökülən qanın əvəzi ancaq
onu tökənin qanı ilə kəffarə oluna bilər. **34** Yaşadığınız,
Mənim də olduğum ölkəni ləkələməyin. Çünki İsrail
övladları arasında yaşayan Rəbb Mənəm”».

36 Yusif övladlarının nəsillərindən Menaşşe oğlu Makir
oğlu Gilead nəslinin ailə başçıları yaxınlaşıb Musanın
önündə və İsrail nəsil başçıları olan rəhbərlərin önündə
belə danışdılar: **2** «Rəbb ölkəni irs olaraq püşk ilə
İsrail övladları arasında bölüşdürməyi ağamıza əmr etdi.
Soydaşımız Selofxadın irsini onun qızlarına vermək
ağamıza Rəbb tərəfindən əmr olundu. **3** Əgər Selofxadın
qızları başqa bir İsrail qəbiləsinə mənsub kişilərə ərə
getsələr, onların irsi bizim irsimizdən götürülüb mənsub
olacaqları qəbilənin irsinə qatılar. Beləliklə, püşklə bizə
düşən pay azalar. **4** İsrail övladlarının Azadlıq ili gələndə
qızların irsi ərlərinin mənsub olduqları qəbilənin irsinə
əlavə olunar. Beləliklə, qızların irsi atalarımızın qəbiləsinə
düşən irsdən alınar». **5** Musa Rəbbin əmrinə görə İsrail
övladlarına əmr edib dedi: «Yusif nəslinin qəbiləsi doğru
söyləyir. **6** Selofxadın qızları haqqında Rəbbin əmr edib
dediyi söz budur: onlar öz istədikləri kişiyə ərə gedə
bilər, ancaq atalarının mənsub olduğu qəbilədən olan
nəsil içində ərə getməlidirlər ki, **7** İsrail övladlarının
irsi qəbilədən qəbiləyə keçməsin. İsrail övladlarının hər
biri atalarının qəbiləsinin irsinə bağlı qalsın. **8** İsrail
qəbilələrindən hər hansı birində irsə malik olan hər qız
atasının mənsub olduğu qəbilədən və nəsildən bir nəfərə

ərə getməlidir ki, hər bir İsrail övladı atalarının irsinə
malik olsun. **9** İrs bir qəbilədən başqa qəbiləyə keçməsin.
Hər bir İsrail qəbiləsi öz irsinə bağlı qalsın». **10** Rəbbin
Musaya əmr etdiyinə əməl edərək Selofxadın qızları **11**
Maxla, Tirsa, Xoqla, Milka və Noa əmisi oğlanlarına ərə
getdilər. **12** Onlar Yusif oğlu Menaşşe nəsillərinə mənsub
kişilərə ərə getdilər. Ona görə də irsi atalarının mənsub
olduğu qəbilə və nəsil içində qaldı. **13** Rəbbin Musa
vasitəsilə İordan çayının yanında Yerixo qarşısındakı
Moav düzənliyində İsrail övladlarına verdiyi əmr və
hökmlər bunlardır.

Qanunun Təkrari

1 İordan çayının şərq tərəfində səhrada Paranla Tofel,
Lavan, Xaserot və Di-Zahav arasında, Sufun qarşısında
olan Arava vadisində Musanın bütün İsraillilərə söylədiyi
sözlər bunlar idi: **2** Seir dağının yolu ilə getmək üçün
Xorevdən Qadeş-Barneaya qədər on bir günlük yol var idi.
3 Misirdən çıxdıqlarının qırxıncı ilində, on birinci ayın
birində Musa Rəbbin İsrail övladları üçün ona əmr etdiyi
hər şeyi söylədi. **4** Musa Xeşbonda yaşayan Emorluların
padşahı Sixonu və Aştarotda, Edreidə yaşayan Başan
padşahı Oqu məğlub edəndən sonra bu nitqi söylədi. **5**
İordan çayının şərq tərəfində yerləşən Moav torpağında
Musa bu Qanunu izah etməyə başladı. **6** «Xorevdə
olanda Allahımız Rəbb bizə belə dedi: "Bəsdir bu dağda
yaşadığınız! **7** Qalxın buradan köçüb Emorluların dağlıq
bölgəsinə, Arava vadisində, dağlarda, yamaclı-düzənlikli
bölgədə, Negevdə və dəniz kənarında yaşayan bütün
qonşu xalqların arasına, böyük Fərat çayına qədər uzanan
Kənan torpağına və Livana gedin. **8** Sizin qarşınıza
çıxardığım torpaq budur. Rəbbin atalarınıza – İbrahimə,
İshaqa, Yaquba özləri üçün və özlərindən sonra gələn
övladları üçün vəd etdiyi bu torpağa girərək oranı özünüzə
mülk edin". **9** O vaxt mən sizə belə dedim: "Təkbaşına
sizin yükünüzü daşıya bilmərəm. **10** Allahınız Rəbb sizi
çoxaltdı və budur, bu gün siz göydəki ulduzlar qədər
çoxsunuz. **11** Qoy atalarınızın Allahı Rəbbin söylədiyi kimi
olsun, sizə xeyir-dua verərək olduğunuzdan min qat artıq
etsin. **12** Axı mən təkbaşına zəhmətinizə, əziyyətinizə və
münaqişələrinizə necə tab gətirim? **13** Özünüz üçün hər

qəbilədən müdrik, uzaqgörən və təcrübəli adamlar seçin.
Mən onları sizə başçı təyin edəcəyəm”. **14** Siz də “sən
deyən yaxşıdır” dediniz. **15** Mən qəbilələrinizin müdrik
və təcrübəli ağsaqqallarından götürüb sizə minbaşı,
yüzbaşı, əllibaşı, onbaşı və qəbilə məmurları təyin etdim.
16 O vaxt hakimlərinizə belə əmr etdim: “Aralarında
münaqişəsi olan soydaşlarınızı dinləyin. Münaqişə istər
İsrailli soydaşlarınız arasında, istərsə bir İsrailli ilə yadelli
arasında olsun, hökm çıxararkən ədalətli olun. **17** Heç
kimə tərəfkeşlik etmədən kiçiyi də böyük kimi dinləyərək
hökm çıxarın. İnsan şəxsiyyətindən qorxmayın, hökm
Allahındır. Sizin üçün çətin olan münaqişəli məsələləri
isə mənim yanıma gətirin. Mən onlara qulaq asaram”.
18 O vaxt edəcəyiniz şeylərin hamısını sizə əmr etdim.
19 Sonra biz Xorevdən köçdük. Allahımız Rəbbin bizə
əmr etdiyi kimi gördüyünüz böyük və qorxunc səhranı
keçərək Emorluların dağlıq bölgəsinə tərəf köçüb Qadeş-
Barneaya çatdıq. **20** Mən orada sizə dedim: “Allahınız
Rəbbin bizə verdiyi Emorluların dağlıq bölgəsinə çatdınız.
21 Budur, Allahınız Rəbb torpağı sizə verdi. Atalarınızın
Allahı Rəbbin sizə söylədiyi kimi qalxın, oranı mülk edin.
Heç nədən qorxub çəkinməyin”. **22** O zaman hamınız
yanıma gəlib dediniz: “Adamlar göndərək, qoy əvvəlcə
torpağı onlar nəzərdən keçirsinlər. Qoy gedəcəyimiz yol
və çatacağımız şəhərlər barədə bizə məlumat gətirsinlər”.
23 Bu fikir xoşuma gəldi. Hər qəbilədən bir nəfər olmaqla
aranızdan on iki nəfər götürdüm. **24** Onlar dağlıq
bölgəsinə qalxdılar. Eşkol vadisinə qədər gəlib oranı
gözdən keçirdilər. **25** Bu torpağın məhsullarından əllərinə

götürüb yanımıza qayıtdılar və belə məlumat verdilər:
“Allahımız Rəbbin bizə vermək istədiyi münbit torpaqdır”.
26 Siz isə Allahımız Rəbbin əmrinə qarşı çıxaraq oraya
qalxmaq istəmədiniz. **27** Öz çadırlarınızda deyindiniz:
“Rəbb bizə nifrət edir. Bizi Misir ölkəsindən ona görə
çıxartdı ki, Emorlulara təslim etsin və həlak etsin. **28**
Axı biz hara gedirik? Soydaşlarımız ‹o xalq sayca bizdən
çox və ucaboydur, böyük şəhərləri, göyə çatan hasarları
var, Anaqlıları da orada gördük› deyə-deyə bizdə ürək
qoymadılar”. **29** Onda mən sizə dedim: “Onlardan qorxub
çəkinməyin. **30** Allahınız Rəbb qarşınızca gedir. Sizin üçün
Özü döyüşəcək. Misirdə və səhrada gözünüz qarşısında
sizin üçün etdiyi hər şeyi yenə də edəcəkdir. **31** İnsan öz
balasını apardığı kimi səhradan bu yerə çatana qədər
Allahınız Rəbbin də sizi elə apardığını gördünüz”. **32**
Buna baxmayaraq, sizə düşərgə salmağa yer axtarmaq və
gedəcəyiniz yolu göstərmək üçün gecə alovla, gündüz
buludla **33** qarşınızca yol gedən Rəbbə etibar etmədiniz.
34 Rəbb bu danışığınızı eşidib qəzəbləndi və and içərək
dedi: **35** “Atalarınıza vermək üçün and etdiyim bu
gözəl torpağı Yefunne oğlu Kalevdən başqa bu iyrənc
nəslin adamlarından heç biri görməyəcək. **36** Oranı
Kalev görəcək. Tamamilə Rəbbin ardınca getdiyi üçün
ayaq basdığı torpağı ona və övladlarına verəcəyəm”. **37**
Sizin ucbatınızdan Rəbb mənə də qəzəbləndi və belə
dedi: “Sən də oraya girməyəcəksən. **38** Oraya sənin
köməkçin Nun oğlu Yeşua girəcək. Onu cəsarətləndir,
çünki torpağı İsraillilərə irs olaraq o böləcək. **39** ‹Əsir
olacaqlar› dediyiniz balalarınız, yaxşını pisdən hələ ayıra

bilməyən uşaqlarınız oraya girəcəklər. Ölkəni onlara
verəcəyəm, oranı onlar mülk olaraq alacaqlar. 40 Siz
isə dönüb Qırmızı dəniz yolundan səhraya köçün”. 41
Sonra siz mənə belə cavab verdiniz: “Rəbbə qarşı günah
etdik. Allahımız Rəbbin bizə etdiyi əmrə əsasən çıxıb
döyüşəcəyik”. Hamınız dağlığa çıxmağın asan olduğunu
düşünərək döyüş silahlarına sarıldınız. 42 Rəbb mənə
dedi: “Onlara de ki, aralarında Mən yoxam. Döyüşə
çıxmasınlar, yoxsa düşmənlərinə məğlub olarlar”. 43
Siz isə mənim sözümə qulaq asmadınız. Rəbbin əmrinə
qarşı çıxaraq döyüşə çıxmağa cürət etdiniz. 44 Bu dağlıq
bölgəsində yaşayan Emorlular müqavimət göstərərək sizi
arı kimi qovdular və sizi Seirdən Xormaya qədər qırdılar.
45 Belə olanda qayıdıb Rəbbin hüzurunda ağladınız, lakin
Rəbb səsinizi eşitmədi və sizə qulaq asmadı. 46 Uzun
müddət yerinizdəcə – Qadeşdə qaldınız.

2 Rəbbin mənə əmr etdiyi kimi qayıdıb Qırmızı dəniz
yolu ilə səhraya köç etdik. Xeyli vaxt Seir dağlıq bölgəsini
gəzib dolaşandan sonra 2 Rəbb mənə belə dedi: 3 “Bu
dağlıq bölgəsini gəzib dolaşmağınız kifayətdir, indi şimala
dönün. 4 Xalqa belə əmr et: ‹Seirdə yaşayan qohumlarınız
Esav övladlarının torpağından keçəcəksiniz. Onlar sizdən
qorxacaqlar, buna görə çox diqqətli olun. 5 Onlarla
münaqişə yaratmayın, çünki torpaqlarından bir qarış
da sizə verməyəcəyəm. Ona görə ki Mən mülk olaraq
Seir dağlıq bölgəsini Esav nəslinə vermişəm. 6 Onlardan
yeməyi də, suyu da pulla alın, yeyib-içməyiniz qoy belə
olsun›”. 7 Çünki Allahınız Rəbb əlinizdə olan hər işə
xeyir-dua verib. Belə böyük səhrada gəzib-dolaşdığınız

zaman O sizi qorumuşdu. Bu qırx il ərzində sizinlə
olan Allahınız Rəbbin sayəsində heç nəyə ehtiyacınız
olmayıb. **8** Biz Seir dağında yaşayan qohumlarımız Esav
övladlarının torpağından, Elat və Esyon-Geverdən Arava
yolundan burularaq Moav səhrası yolundan keçdik. **9**
Rəbb mənə dedi: "Moavlıları incitmə və onlarla döyüşə
girmə. Mən onların torpağından mülk olaraq sizə heç
nə verməyəcəyəm, çünki Ar ölkəsini mülk olaraq Lut
övladlarına vermişəm". **10** Orada əvvəl Emlilər, Anaqlılar
kimi ucaboy, güclü və çoxsaylı bir xalq yaşayırdı. **11**
Onlar da Anaqlılar kimi Rafalılar sayılırdı, lakin Moavlılar
onları Emlilər adlandırırdılar. **12** Seirdə isə əvvəllər
Xorlular yaşayırdı. Esav övladları onları qovdu, İsraillilərin
Rəbbin mülk olaraq verdiyi torpağın əhalisinə etdiyi
kimi qarşılarına çıxan Xorluları qırıb torpaqlarında
məskən saldılar. **13** Rəbb sözünə davam etdi: "İndi qalxıb
Zered vadisini keçin". Biz Zered vadisini keçdik. **14**
Qadeş-Barneadan köçdüyümüz vaxtdan Zered vadisini
keçənədək otuz səkkiz il oldu. Rəbbin and içdiyi kimi
düşərgədə olan o dövrdəki nəslin döyüşçülərindən heç
biri sağ qalmamışdı. **15** Onları ordugahdan yox edib
qurtaranadək Rəbbin əli onlara qarşı oldu. **16** Xalqın
bütün döyüş adamları ölüb-qurtarandan sonra **17** Rəbb
mənə belə dedi: **18** "Siz bu gün Moav torpağında yerləşən
Ardan keçəcəksiniz. **19** Ammon övladlarına yaxınlaşanda
onları incitməyin və münaqişə yaratmayın, çünki sizə
Ammon övladlarının torpağından mülk olaraq heç nə
verməyəcəyəm, ona görə ki oranı da Lut övladlarına
vermişəm". **20** Ora da Rafalıların torpağı sayılırdı, əvvəllər

orada Rafalılar yaşayırdı. Ammonlular onları Zamzumlular
adlandırırdılar. **21** Onlar da Anaqlılar kimi ucaboy, güclü
və çoxsaylı bir xalq idi. Rəbb onları Ammonluların
qarşısından yox etmişdi. Ammonlular onları qovub
yerlərində məskən salmışdılar. **22** Rəbb Seirdə yaşayan
Esav övladları üçün də həmin işi görərək Xorluları
onların qarşısından yox etmişdi. Esav övladları Xorluları
qıraraq yerlərində məskən saldılar və bu günə qədər
orada yaşamaqdadırlar. **23** Kaftordan çıxan Kaftorlular
isə Qəzzəyə qədər kəndlərdə yaşayan Avvalıları qırdılar
və onların yerində məskən saldılar. **24** Rəbb dedi: "Qalxıb
köç edin, Arnon vadisindən keçin. Bax Xeşbon padşahı
Emorlu Sixonu və onun ölkəsini sizə təslim etdim. Özünüz
üçün mülk olaraq oranı almağa başlayın. Onlarla döyüşə
girin. **25** Bu gündən Mən səma altında olan bütün xalqları
sizə görə qorxu və vahiməyə salmağa başlayıram. Sizin
sorağınızı eşidənlər qarşınızda titrəyib büzüşəcəklər". **26**
Qedemot səhrasından Xeşbon padşahı Sixonun yanına
sülh danışığı üçün qasidlər göndərdim və dedim: **27**
"Rica edirik, sənin torpağından keçmək üçün bizə izin
verəsən. Yalnız yol keçəcəyik, oradan nə sağa, nə də sola
dönəcəyik. **28** Pulla bizə yemək satsanız, yeyəcəyik, su
satsanız, içəcəyik. Bizə ölkəni piyada keçmək kifayətdir. **29**
Seirdə yaşayan Esav övladları və Arda yaşayan Moavlılar
etdiyi kimi sən də izin ver ki, İordan çayından Allahımız
Rəbbin bizə verdiyi torpağa keçək". **30** Lakin Xeşbon
padşahı Sixon bizi torpağından keçməyə qoymadı. Çünki
bugünkü kimi Allahınız Rəbb sizə təslim etmək üçün
onu inadkar və daşürəkli etdi. **31** Rəbb mənə dedi: "Bax

Sixonu və ölkəsini sənə təslim etməyə başlayıram. Oranı
fəth edib irs olaraq almağa başla”. 32 Sixon özü və bütün
ordusu döyüşmək üçün Yahsada bizim qarşımıza çıxdı.
33 Allahımız Rəbb onu bizə təslim etdi. Biz də Sixonu,
övladlarını və bütün ordusunu qırdıq. 34 O vaxt onun
bütün şəhərlərini aldıq. Hər bir şəhəri kişi, qadın və
uşaqlarla birlikdə tamamilə məhv etdik: kimsəni sağ
qoymadıq. 35 Heyvanlarını götürüb aldığımız şəhərləri
talan etdik. 36 Arnon vadisinin kənarında Aroerdən
və vadidə olan şəhərdən Gileadadək qarşımıza bizdən
güclü bir şəhər çıxmadı. Allahımız Rəbb onların hamısını
bizə təslim etdi. 37 Lakin Ammonluların ölkəsinə, bütün
Yabboq çayı kənarına və dağlıq bölgəsindəki şəhərlərə –
Allahımız Rəbbin qadağan etdiyi heç yerə yaxınlaşmadıq.

3 Sonra istiqaməti dəyişib Başana yollandıq. Başan
padşahı Oq bütün ordusu ilə bərabər Edreidə bizimlə
döyüşə çıxdı. 2 Rəbb mənə dedi: “Ondan qorxma, çünki
Mən onu, bütün xalqını və torpağını sənə təslim edirəm.
Xeşbonda yaşayan Emorluların padşahı Sixonun başına
gətirdiyini onun da başına gətir”. 3 Allahımız Rəbb Başan
padşahı Oqu və bütün ordusunu bizə təslim etdi. Biz
də kimsəni sağ buraxmadan hamısını qırıb 4 bütün
şəhərlərini aldıq, almadığımız bir şəhər belə, qalmadı.
Aldığımız şəhərlərin sayı altmış idi. Bu yerlər Başanda
Oqun ölkəsi olan bütün Arqov diyarını təşkil edirdi. 5
Şəhərlərin hamısının darvazaları cəftəli idi və hündür
divarlarla əhatə olunmuşdu. Bundan əlavə, çoxlu divarsız
kəndlər də var idi. 6 Xeşbon padşahı Sixonun başına
gətirdiyimiz kimi onları da qırıb kişi, qadın və uşaqları

ilə bərabər şəhərlərin hamısını tamamilə məhv etdik. 7
Bütün heyvanları götürüb şəhərləri talan etdik. 8 Beləcə
o vaxtlar Arnon vadisindən Xermon dağına qədər olan
İordan çayının şərqindəki Emorluların iki padşahının
əlindən ölkəni aldıq. 9 Sidonlular Xermonu Siryon
adlandırırdılar. Emorlular isə oraya Senir deyirdilər.
10 Yaylada olan bütün şəhərləri, bütün Gileadı, Oqun
Başan ölkəsindəki şəhərləri olan Selka və Edreiyə qədər
bütün Başan torpağını aldıq. 11 Rafalılardan ancaq Başan
padşahı Oq sağ qalmışdı. O, dəmir çarpayısında yatardı.
Hələ Ammon övladlarının Rabba şəhərində olan bu
çarpayının adi ölçüyə görə uzunluğu doqquz, eni isə dörd
qulac idi. 12 O vaxt irs olaraq bu torpaqları aldıq: Arnon
vadisinin yanında olan Aroerdən başlanan ölkəni, Gilead
dağlıq bölgəsinin yarısını şəhərləri ilə bərabər Ruvenlilərə
və Qadlılara verdim. 13 Gileadın qalan hissəsini, Oqun
ölkəsi olan bütün Başanı Menaşşe qəbiləsinin yarısına
verdim. Başanda olan bütün Arqov diyarına Rafalılar
ölkəsi deyilirdi. 14 Menaşşe oğlu Yair Geşurlular və
Maakatlıların sərhədinə qədər Arqov diyarını aldı. Oraya
– Başana öz adına uyğun Xavvot-Yair adını verdi, bu
günə qədər də belə adlanır. 15 Gileadı Makirə verdim. 16
Ruvenlilərlə Qadlılara Gileaddan Arnon vadisinə qədər
uzanan torpaqları verdim. Vadinin ortası onların sərhədi,
Ammonlularla sərhədləri isə Yabboq çayı idi. 17 Aravada
sərhəd İordan çayı idi: Kinneretdən Arava dənizinə, yəni
Duz dənizinə, şərq tərəfdəki Pisqa yamaclarının altına
qədər uzanırdı. 18 O vaxtlar sizə əmr edib dedim: “Bu
torpağı mülk olaraq almaq üçün Allahınız Rəbb sizə

verdi. Siz – bütün cəngavərlər silahlanaraq soydaşlarınız
İsrail övladlarının qarşısında gedin. **19** Hər biriniz sizə
verdiyim şəhərlərə sonralar qayıda bilərsiniz”. **20** Amma
Rəbb sizin kimi soydaşlarınıza da rahatlıq verənə qədər,
Rəbbin İordan çayının şərqində onlara verdiyi torpağı
mülk olaraq alana qədər arvadlarınız, uşaqlarınız və
heyvanlarınız – bilirəm ki, çox heyvanlarınız var – sizə
verdiyim şəhərlərdə qalsınlar. **21** O vaxtlar Yeşuaya əmr
edib dedim: “Allahınız Rəbbin bu iki padşahın başına
gətirdiyi hər şeyi gözlərinizlə gördünüz. Rəbb keçəcəyiniz
bütün ölkələrdə belə edəcək. **22** Onlardan qorxmayın,
çünki Allahınız Rəbb Özü sizin üçün döyüşəcək!” **23**
O zaman Rəbbə yalvararaq dedim: **24** “Ya Xudavənd
Rəbb, Sən Öz böyüklüyünü və qüdrətli əlini bu quluna
göstərməyə başladın. Göydə və yerdə hansı allah var ki,
Sənin etdiyin böyük işləri görə bilsin, Sənin kimi hər
şeyə qadir olsun! **25** Rica edirəm, qoy İordan çayını keçib
onun qərb tərəfində olan gözəl torpağı – o gözəl dağlıq
bölgəsini və Livanı görüm”. **26** Lakin sizin ucbatınızdan
Rəbb mənə qəzəblənmişdi, ona görə də məni eşitmədi və
dedi: “Bəsdir, bu barədə bir daha Mənə müraciət etmə!
27 Pisqa təpəsinə çıxıb qərbə, şimala, cənuba və şərqə
göz gəzdir. Qoy gözlərin oraları görsün, çünki sən İordan
çayını keçməyəcəksən. **28** Yeşuaya əmr ver. Ona cəsarət
verərək qüvvətləndir, çünki bu xalqın önündən keçərək
görəcəyin torpağı irs olaraq onlar üçün Yeşua böləcək”. **29**
Buna görə də Bet-Peor qarşısında olan dərədə dayandıq.

4 İndi, ey İsraillilər, sizə öyrədəcəyim qaydalara və
hökmlərə qulaq asın. Onlara əməl etsəniz, yaşayacaqsınız,

atalarınızın Allahı Rəbbin sizə verəcəyi torpağa daxil olub
oranı irs olaraq alacaqsınız. **2** Sizə verəcəyim əmrlərə heç
nə artırıb-əskiltməyin. Yalnız Allahınız Rəbbin əmrlərinə
– sizə verəcəyim əmrlərə riayət edin. **3** Rəbbin Baal-
Peorda nələr etdiyini öz gözünüzlə gördünüz. Allahınız
Rəbb Peordakı Baala səcdə edənlərin hamısını aranızdan
yox etdi. **4** Siz isə Allahınız Rəbbə sadiq olduğunuz üçün
bu gün sağsınız. **5** Baxın Allahım Rəbbin mənə əmr etdiyi
qayda və hökmləri sizə öyrətmişəm ki, mülk olaraq almaq
üçün daxil olacağınız torpaqda bunlara əməl edəsiniz. **6**
Onlara diqqətlə riayət edin. Bu, digər xalqlara nə qədər
müdrik və aqil olduğunuzu göstərər. Onlar bu qaydaları
eşidəndə deyəcəklər ki, bu böyük millət, həqiqətən,
müdrik və aqil bir xalqdır! **7** Allahımız Rəbb hər dəfə dua
edərkən bizə yaxın olar. Axı hansı millət belə üstündür
ki, Allahı ona bu cür yaxın olsun? **8** Hansı millət belə
üstündür ki, bu gün qarşınıza gətirdiyim bu Qanun kimi
ədalətli qaydalara və hökmlərə malik olsun? **9** Ancaq
diqqətli olun. Gözünüzlə gördüklərinizi unutmamaq
və ömür boyu yaddan çıxarmamaq üçün böyük səy
göstərin. Bunları övladlarınıza, nəvələrinizə öyrədin. **10**
Xorevdə Allahınız Rəbbin önündə dayandığınız günü
xatırlayın. O zaman Rəbb mənə dedi: "Xalqı Mənim üçün
bir yerə topla. Mən Öz sözlərimi onlara eşitdirəcəyəm.
Belə ki yer üzərində yaşadıqları müddətdə yalnız Məndən
qorxmağı öyrənsinlər və övladlarına öyrətsinlər". **11**
Siz də yaxınlaşıb dağın ətəyində dayandınız. Dağ yanır,
alovu göyün dərinliklərinə çatırdı. Hər yan isə qara bulud
və qatı zülmət içində idi. **12** Rəbb sizinlə bu alovun

içərisindən danışdı. Siz Onun danışıq səsini eşitdiniz,
lakin bir surət görmədiniz. Yalnız bir səs var idi. **13** O sizə
əhdini, yəni əməl etmənizi buyurduğu On Əmri elan etdi.
Bunları iki daş lövhə üzərinə yazdı. **14** Elə o vaxt Rəbb
mənə mülk olaraq almaq üçün gedəcəyiniz torpaqda əməl
edəcəyiniz qayda və hökmləri öyrətmək tapşırığını verdi.
15 Rəbb Xorevdə alovun içərisindən sizinlə danışan gün
heç bir surət görmədiniz. Buna görə çox diqqətli olun ki,
16 yoldan azıb özünüz üçün kişi və yaxud qadınabənzər, **17**
yerdə olan hər hansı bir heyvanabənzər, göydə uçan hər
hansı bir qanadlı quşabənzər, **18** torpaqda sürünən hər
hansı bir məxluqabənzər, yerin dərinliklərində yığılan
suda yaşayan hər hansı bir balığabənzər, hər hansı bir
cisməbənzər oyma büt yaratmayasınız. **19** Gözlərinizi
göyə qaldıraraq günəşi, ayı, ulduzları və bütün səma
cisimlərini görəndə azmayın. Allahınız Rəbbin bütün
səma altındakı xalqlara verdiyi bu şeylərlə aldanıb onlara
səcdə edərək sitayiş etməyin. **20** Sizə gəldikdə isə, Rəbb
sizi götürüb dəmirəridən soba içindən – Misirdən çıxarıb
ki, bugünkü kimi Ona məxsus xalq olasınız. **21** Sizin
ucbatınızdan Allahınız Rəbb mənə qəzəbləndi və and
etdi ki, mən İordan çayını keçib irs olaraq sizə verdiyi
o gözəl torpağa daxil olmayım. **22** İordan çayını keçə
bilməyib bu torpaqda öləcəyəm. Siz isə o gözəl torpağa
keçəcək və oranı mülk olaraq alacaqsınız. **23** Ehtiyatlı olun
ki, Allahınız Rəbbin sizinlə etdiyi əhdi unutmayasınız.
Allahınız Rəbbin qadağan etdiyi hər hansı bir şeyə bənzər
oyma büt yaratmayın. **24** Çünki Allahınız Rəbb hər
şeyi yandırıb-yaxan alovdur. O, qısqanc Allahdır. **25**

Siz ölkədə yaşayıb övladlarınız, nəvələriniz doğulandan
sonra oyma büt yaradaraq yoldan azsanız, Allahınız
Rəbbin gözündə pis olanı edib Onu acıqlandırsanız, **26**
sizin qarşınızda bu gün göyləri və yeri şahid tuturam ki,
mülk olaraq almaq üçün İordan çayını keçib getdiyiniz
torpaq üzərindən tezliklə yox olacaqsınız. O torpaqda
uzun ömür sürməyəcəksiniz, tamamilə məhv olacaqsınız.
27 Rəbb sizi xalqlar arasına səpələyəcək və apardığı
yerdə millətlər arasında sizdən az miqdarda adam sağ
qalacaq. **28** Orada isə siz insanın əl işi olan – görməyən,
eşitməyən, yeməyən, iy bilməyən ağacdan və ya daşdan
olan allahlara qulluq edəcəksiniz. **29** Amma o yerdə
Allahınız Rəbbi axtaracaqsınız. Əgər Onu bütün qəlbinizlə,
bütün varlığınızla axtarsanız, tapacaqsınız. **30** Əzabda
olarkən, bütün bu hadisələr başınıza gələrkən, nəhayət,
Rəbbə dönüb Ona qulaq asacaqsınız. **31** Axı Allahınız Rəbb
rəhmli Allahdır. O sizi atmaz, məhv etməz. Atalarınıza
andla təsdiq etdiyi əhdi unutmaz. **32** İndi Allahınızın
yer üzərində insan yaratdığı gündən bəri sizdən əvvəlki
dövrün günləri barədə göylərin bir başından o biri başına
qədər hamıdan soruşun. Belə böyük hadisə olubmu?
Belə bir şey eşidilibmi? **33** Hansı bir xalq sizin kimi
alov içərisindən danışan Allahın səsini eşitdi və sağ
qaldı? **34** Yaxud hansı allah Allahınız Rəbb kimi Misirdə
gözləriniz önündə sizin xeyrinizə işləyərək imtahanlarla,
əlamətlərlə, möcüzələrlə, döyüşlərlə, qüdrətli əli ilə,
uzanan qolu ilə, böyük zəhmi ilə başqa millətin üstünə
gedib onlardan öz millətini aldı? **35** Bütün bunlar sizə ona
görə göstərildi ki, bunu biləsiniz: yalnız Rəbb Allahdır,

başqası yoxdur. **36** Sizi tərbiyə etmək üçün göylərdən
səsini sizə eşitdirdi. Öz böyük alovunu yer üzərində sizə
göstərdi və alovun içərisindən Onun sözlərini eşitdiniz. **37**
Atalarınızı sevdiyindən onlardan sonra övladlarını seçdi.
Sizi böyük qüdrəti ilə Misirdən Şəxsən Özü çıxartdı ki, **38**
sizdən böyük və qüvvətli millətləri qarşınızdan qovsun və
bugünkü kimi onların torpağını irs olaraq vermək üçün
sizi oraya gətirsin. **39** Bu gündən bilin və yadınızda qalsın
ki, yuxarıda – göydə və aşağıda – yerdə Rəbb Allahdır.
Ondan başqası yoxdur. **40** Bu gün sizə verdiyim Rəbbin
qanun və əmrlərinə riayət edin ki, sizə, sizdən sonra
gələn övladlarınıza xeyir gətirsin, Allahınız Rəbbin əbədi
olaraq verdiyi bu torpaqda uzun ömür sürəsiniz». **41**
O zaman Musa İordan çayının şərq tərəfində üç şəhər
seçdi. **42** Bu şəhərləri qonşusu ilə əvvəlcədən ədavəti
olmayan və bilmədən onu öldürən adamın oraya qaçması
üçün ayırdı. Belə adam bu şəhərlərdən birinə qaçıb
sağ qala bilər. **43** Bunlar Ruven qəbiləsi üçün yaylada
yerləşən səhradakı Beser, Qadlılar üçün Gileaddakı Ramot,
Menaşşe qəbiləsi üçün isə Başandakı Qolan şəhərləri idi.
44 Musa Qanunu İsrail övladlarının qarşısına qoydu. **45**
Bu, Misirdən çıxan zaman Musanın İsrail övladlarına
verdiyi göstərişlər, qayda və hökmlərdir. **46** Bunları
Musa İordan çayının şərqində Misirdən çıxan zaman
Musa ilə İsrail övladlarının həlak etdikləri Xeşbonda
yaşayan Emorluların padşahı Sixonun ölkəsində olan
Bet-Peor qarşısındakı dərədə söylədi. **47** İrs olaraq onun
ölkəsini və Başan padşahı Oqun ölkəsini – İordan çayının
şərq tərəfindən əldə edilən Emorluların iki padşahının

ölkəsini, **48** Arnon vadisi kənarında olan Aroerdən Siyon
dağına qədər, yəni Xermona qədər, **49** İordan çayının
şərqində Arava dənizinə qədər olan Pisqa yamaclarının
altındakı bütün Aravanı aldılar.

5 Musa bütün İsrailliləri çağırıb dedi: «Dinlə, ey İsrail!
Bu gün sənə deyəcəyim qayda və hökmləri öyrənib
dəqiq əməl et! **2** Xorevdə Allahımız Rəbb bizimlə əhd
kəsdi. **3** Bu əhdi Rəbb atalarımızla deyil, bu gün məhz
burada bizim sağ qalanlarımızla kəsdi. **4** Rəbb dağdakı
alovun içərisindən sizinlə üzbəüz danışdı. **5** O zaman
Rəbbin sözünü izah etmək üçün sizinlə Rəbbin arasında
mən dayanmışdım. Alovdan qorxduğunuza görə dağa
çıxmadınız. **6** Rəbb belə dedi: "Səni Misir torpağından,
köləlik diyarından çıxaran Allahın Rəbb Mənəm. **7**
Məndən başqa allahların olmasın. **8** Özün üçün heç bir
oyma büt, nə yuxarıda – səmada və ya aşağıda – yerdə, nə
də yerdən aşağıya yığılan sulardakı şeylərin heç birinin
surətini düzəltmə. **9** Belə şeylərə səcdə qılaraq ibadət
etmə. Çünki Mən sənin Allahın Rəbb qısqanc Allaham.
Mənə nifrət edən ataların cəzasını üç-dörd nəslə qədər
övladlarına çəkdirərəm. **10** Məni sevib əmrlərimə əməl
edənlərin isə minlərlə nəslinə məhəbbət göstərərəm.
11 Allahın Rəbbin adını boş yerə dilinə gətirmə, çünki
Rəbb Öz adını boş yerə dilinə gətirəni cəzasız qoymaz. **12**
Allahın Rəbbin sənə etdiyi əmrə əsasən Şənbə gününü
qeyd və təqdis et. **13** Altı gün çalışıb bütün işlərini gör. **14**
Lakin yeddinci gün Allahın Rəbbin Şənbə günüdür. Bu
gün sən, oğlun, qızın, qulun, qarabaşın, öküzün, eşşəyin,
heç bir heyvanın, yanında qalan yadellin də heç bir iş

görməsin, sənin kimi qul-qarabaşın da istirahət etsin. **15**
Misir torpağında sənin kölə olduğunu və Allahın Rəbbin
qüdrətli əli, uzanan qolu ilə səni oradan çıxardığını
yadda saxla. Məhz buna görə Şənbə gününü qeyd etməyi
Allahın Rəbb sənə əmr edib. **16** Allahın Rəbbin sənə
əmr etdiyi kimi ata-anana hörmət et ki, ömrün uzun
olsun və Allahın Rəbbin sənə verəcəyi torpaqda xoş
güzəranın olsun. **17** Qətl etmə. **18** Zina etmə. **19** Oğurluq
etmə. **20** Heç kimə qarşı yalandan şahidlik etmə. **21** Heç
kimin arvadına tamah salma. Heç kimin evinə, tarlasına,
quluna, qarabaşına, öküzünə, eşşəyinə – heç bir şeyinə
tamah salma". **22** Rəbb bu sözləri bütün camaatınıza
dağda alovun, buludun və qatı qaranlığın içərisindən
ucadan söylədi, başqa bir söz demədi. Sonra bunları
iki lövhə üzərinə yazıb mənə verdi. **23** Dağ alovlanıb-
yanarkən zülmət içindən siz Onun səsini eşidəndə bütün
qəbilə başçılarınız və ağsaqqallarınız mənə yaxınlaşdı.
24 Belə dediniz: "Budur, Allahımız Rəbb bizə ehtişamını
və əzəmətini göstərdi. Alovun içərisindən Onun səsini
eşitdik. Bu gün gördük ki, Allah insanla danışanda insan
sağ qalır. **25** Bu gün niyə ölməliyik? Axı bu böyük alov
bizi külə döndərər. Əgər Allahımız Rəbbin səsini bir də
eşitsək, o zaman öləcəyik. **26** Bütün bəşəriyyət içərisində
bizim kimi alov içərisindən var olan Allahın səsini eşidib
sağ qalan varmı? **27** Sən Ona yaxınlaş, Allahımız Rəbbin
deyəcəyi hər şeyə qulaq as. Sonra Allahımız Rəbbin dediyi
hər şeyi bizə söylə! Biz isə buna qulaq asıb əməl edəcəyik".
28 Rəbb mənə bunları deyəndə bu sözləri siz də eşitdiniz.
Rəbb mənə dedi: "Bu xalqın sənə söylədiklərini eşitdim.

Söylədikləri hər şeyi yaxşı dedilər. **29** Kaş ki ürəkləri
dönməsin, Məndən qorxsunlar və bütün əmrlərimə əməl
etsinlər. O zaman həm özlərinin, həm də övladlarının xoş
güzəranı olar. **30** Get, onlara de ki, çadırlarına qayıtsınlar.
31 Sən isə burada yanımda dayan. Bütün əmrləri, qayda və
hökmləri sənə deyəcəyəm. Sən xalqa öyrət ki, mülk olaraq
almaq üçün onlara verəcəyim torpaqda bunları yerinə
yetirsinlər". **32** Allahınız Rəbbin sizə əmr etdiklərinə
diqqətlə əməl edin, onlardan nə sağa, nə də sola dönün.
33 Bütünlüklə Allahınız Rəbbin sizə əmr etdiyi yolda
gəzin. Onda sağ qalarsınız, xoş güzəranınız olar və mülk
olaraq alacağınız torpaqda uzun ömür sürərsiniz.

6 Allahınız Rəbbin sizə öyrətmək üçün mənə buyurduğu
əmr, qayda və hökmlər bunlardır. Ona görə də irs olaraq
almaq üçün gedəcəyiniz torpaqda bunlara əməl edin.
2 Ömrün boyu sən, oğlun, nəvələrin sənə buyurduğum
Onun bütün qayda və əmrlərinə əməl etməklə Allahın
Rəbdən qorx ki, ömrün uzun olsun. **3** Dinlə, ey İsrail!
Bunlara diqqətlə əməl et ki, atalarının Allahı Rəbbin sənə
söz verdiyi kimi süd və bal axan torpaqda xoş güzəran
görərək çoxalıb artasan. **4** Dinlə, ey İsrail! Allahımız Rəbb
yeganə Rəbdir. **5** Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə, bütün
varlığınla, bütün gücünlə sev. **6** Bu gün sənə əmr etdiyim
bu sözlər ürəyində kök salsın. **7** Bunları övladlarının
şüuruna yaxşı-yaxşı yerit. Evində oturanda, yol gedəndə,
yatanda, duranda bunlar barədə danış. **8** Onları yazıb
qoluna bir nişan kimi, gözlərinin arasına alın bağı kimi
bağla, **9** evlərinin qapı çərçivələrinə və darvazalarına
yaz. **10** Allahın Rəbb səni ata-babaların İbrahimə, İshaqa,

Yaquba etdiyi anda görə verəcəyi torpağa aparacaq. Orada
inşa etmədiyin böyük və gözəl şəhərlər, yığmadığın gözəl
şeylərlə dolu evlər, **11** zəhmətini çəkmədiyin qazılmış
su quyuları, salmadığın üzümlüklər və zeytunluqlar var.
Yeyib-doyanda isə diqqətli ol. **12** Səni Misir torpağından
– köləlik diyarından çıxaran Rəbbi unutma. **13** Allahın
Rəbdən qorx və Ona qulluq et. Andı Onun adı ilə et. **14** Yad
allahların – başqa xalqların allahlarının ardınca getmə
ki, **15** Allahın Rəbbin sənə qarşı qəzəbi alovlanmasın
və səni yer üzündən yox etməsin, çünki aranızda olan
Allahın Rəbb qısqanc bir Allahdır. **16** Allahınız Rəbbi
Massada sınadığınız kimi sınamayın. **17** Ona görə də
Allahınız Rəbbin sizə buyurduğu əmrlərə, göstərişlərə və
qanunlara diqqətlə əməl edin. **18** Rəbbin gözündə doğru
və yaxşı olana əməl et ki, xoş güzəranın olsun, Rəbbin
atalarına vəd etdiyi gözəl torpağı irs olaraq ala biləsən. **19**
Rəbb də söz verdiyi kimi bütün düşmənlərini qarşından
qovacaq. **20** Əgər gələcəkdə oğlun sənə "Allahımız Rəbbin
sizə buyurduğu göstərişlərin, qayda və hökmlərin mənası
nədir?" deyə soruşsa, **21** oğluna belə de: "Biz Misirdə
fironun köləsi idik. Rəbb oradan bizi qüdrətli əli ilə
çıxartdı. **22** Rəbb gözümüzün önündə Misirə, fironla
bütün ailəsinə böyük, dəhşətli əlamətlər və möcüzələr
göstərdi. **23** Bizi oradan çıxartdı ki, atalarımıza vəd etdiyi
bu torpağa gətirsin və oranı bizə versin. **24** Allahımız
Rəbb bütün bu qaydalara əməl etməyi və Ondan qorxmağı
bizə ona görə buyurdu ki, həmişə güzəranımız xoş olsun,
bugünkü kimi bizi sağ saxlasın. **25** Allahımız Rəbbin

hüzurunda bizə buyurduğu bütün bu əmrlərə diqqətlə
əməl etsək, bunu bizə salehlik sayacaq”.

7 Allahınız Rəbb sizi gedəcəyiniz torpağa aparır. Siz
oranı mülk olaraq alacaqsınız. O sizin önünüzdən bir çox
milləti – Xetliləri, Qirqaşlıları, Emorluları, Kənanlıları,
Perizliləri, Xivliləri, Yevusluları – sizdən xeyli çox,
xeyli qüvvətli yeddi milləti qovacaq. **2** Allahınız Rəbb
onları sizə təslim edəcək. Siz onları məğlub edərək
tamamilə məhv edin. Onlarla əhd bağlamayın və rəhm
etməyin. **3** Onlarla qohum olmayın, oğullarına qız
verib, oğullarınıza onlardan qız almayın. **4** Çünki onlar
övladlarınızı Mənim ardımca getməkdən döndərib, başqa
allahlara qulluq etdirəcəklər. Onda Rəbbin sizə qarşı
qəzəbi alovlanacaq və tezliklə sizi yox edəcək. **5** Onlarla
belə rəftar edin: qurbangahlarını dağıdıb daş sütunlarını
sındırın, ilahə Aşera bütlərini baltalayıb oyma bütlərini
odda yandırın. **6** Çünki siz Allahınız Rəbbin müqəddəs
xalqısınız. O sizi yer üzündəki bütün xalqlar içərisindən
Özünə məxsus xalq olaraq seçdi. **7** Rəbbin sizi sevməsi,
seçməsi o biri xalqlardan daha çox olduğunuz üçün
deyil. Həqiqətən, siz onlardan azsınız. **8** Rəbb sizi
sevdiyi və atalarınıza verdiyi vədi yerinə yetirmək
istədiyi üçün qüdrətli əli ilə sizi Misirdən çıxartdı. O
sizi kölelik diyarından, Misir padşahı firondan satın
aldı. **9** Bilin ki, Allahınız Rəbb əsl Allahdır. O, vəfalı
Allahdır. Əhdinə sadiq qalıb Onu sevənlərin, əmrlərini
yerinə yetirənlərin minlərlə nəslinə məhəbbətini göstərər.
10 Ona nifrət edənləri isə qisas alaraq məhv edəcək.
Onlardan qisasını almağa gecikməyəcək, bunu mütləq

edəcək. **11** Ona görə sizə bu gün buyurduğum əmrləri,
qaydaları və hökmləri diqqətlə yerinə yetirin. **12** Əgər
bu əmrlərə qulaq asıb diqqətlə əməl edəcəksinizsə,
Allahınız Rəbb ata-babalarınıza etdiyi anda sadiq qalıb
məhəbbətini göstərəcək. **13** O sizi sevəcək, bərəkətli
edib çoxaldacaq. Sizə vermək üçün atalarınıza and
etdiyi torpaqda, bətninizdən doğulanlarınızı, torpağınızın
bəhrəsini, buğdanızı, təzə şərabınızı, zeytun yağınızı,
mal-qaranızın və qoyun-keçilərinizin balalarını bərəkətli
edəcək. **14** O biri xalqlardan daha çox siz xeyir-dua
alacaqsınız. Heç bir kişi və qadınınız sonsuz, heç
bir heyvanınız qısır olmayacaq. **15** Rəbb üzərinizdən
bütün xəstəlikləri götürəcək. Sizi Misirdə gördüyünüz
dəhşətli xəstəliklərin heç birinə məruz qoymayacaq. Bu
bəlalara sizə nifrət edənləri düçar edəcək. **16** Allahınız
Rəbbin sizə təslim edəcəyi bütün xalqların axırına
çıxacaqsınız. Onlara rəhm etməyin, allahlarına sitayiş
etməyin. Əgər belə etsəniz, bu sizə tələ olar. **17** Bəlkə
düşünürsünüz ki, bu millətlər bizdən güclüdür, onları
necə qova bilərik? **18** Onlardan qorxmayın. Allahınız
Rəbbin firona və bütün Misirlilərə nə etdiyini xatırlayın.
19 Gözünüzlə gördüyünüz böyük sınaqları, sizi Misirdən
çıxaran zaman Allahınız Rəbbin göstərdiyi əlamətləri,
möcüzələri, qüdrətli əlini, uzanan qolunu xatırlayın.
Hazırda qorxduğunuz xalqların hamısını Allahınız Rəbb
bu hala salacaq. **20** Yerdə qalıb sizdən gizlənənlərin
üzərinə də Allahınız Rəbb eşşəkarısı göndərib hamısını
yox edəcək. **21** Onlardan heç qorxmayın, çünki aranızda
olan Allahınız Rəbb böyük və zəhmli Allahdır. **22** Allahınız

Rəbb yavaş-yavaş o millətləri qarşınızdan qovacaq. Onları
tezliklə məhv edə bilməyəcəksiniz, yoxsa çöl heyvanları
üstünüzə daraşar. 23 Allahınız Rəbb onları sizə təslim
edəcək və vahiməyə salaraq, nəhayət, yox edəcək. 24
Onların padşahlarını da sizə təslim edəcək. Siz də onların
adlarını səma altından siləcəksiniz. Siz onları qırarkən
kimsə qarşınızı ala bilməyəcək. 25 Onların allah saydıqları
oyma bütlərə od vurub yandırın. Onlara çəkilmiş qızıl-
gümüşə gözünüz düşməsin. Özünüz üçün onlardan
götürməyin, yoxsa tələyə düşərsiniz, çünki onlar Allahınız
Rəbbin gözündə iyrəncdir. 26 Belə iyrənc şeyləri evinizə
gətirməyin, yoxsa siz də onlar kimi məhv olarsınız. Onlara
tamamilə ikrah və nifrət etməlisiniz, çünki belə təsvirlər
məhv olunmağa həsr olunub.

8 Bu gün sizə buyurduğum bütün əmrləri yerinə
yetirməyə çalışın. Onda yaşayıb çoxalar və Rəbbin
atalarınıza vəd etdiyi torpağa daxil olub irs olaraq
oranı alarsınız. 2 Allahınız Rəbbin sizi qırx il səhrada
gəzdirdiyi uzun səyahəti yada salın. Bunu ona görə
etdi ki, təkəbbürünüzü qırsın və sizi sınaqdan keçirərək
ürəyinizdəkini öyrənsin; görsün ki, siz Onun əmrlərinə
əməl edəcəksiniz ya yox. 3 Təkəbbürünüzü qırmaq üçün
sizi ac qoydu, sonra isə nə sizin, nə də atalarınızın
gördüyü manna ilə sizi qidalandırdı. Bununla öyrətdi ki,
insan yalnız çörəklə deyil, Rəbbin ağzından çıxan hər
kəlmə ilə yaşayar. 4 Bu qırx il ərzində paltarınız yırtılıb
dağılmadı, ayaqlarınız şişmədi. 5 Bunu ürəkdən dərk edin
ki, insan öz övladına necə tərbiyə verirsə, Allahınız Rəbb
də sizə elə tərbiyə verir. 6 Allahınız Rəbbin əmrlərinə

riayət edib Onun yolları ilə gedin və Ondan qorxun. **7**
Çünki Allahınız Rəbb sizi gözəl torpağa – çay və gölləri
olan, dərə və təpələrində bulaqlar çağlayan yerlərə aparır.
8 O torpaq buğda, arpa, üzüm, əncir, nar, yağlı zeytun
və bal yetirir. **9** Ora elə bir torpaqdır ki, orada qıtlıqla
çörək yeməyəcək və heç nəyə möhtac olmayacaqsınız;
daşlarından dəmir, dağlarından isə mis çıxara biləcəksiniz.
10 Yeyib-doyanda sizə verdiyi gözəl torpağa görə Allahınız
Rəbbə həmd edəcəksiniz. **11** Ehtiyatlı olun ki, Allahınız
Rəbbi unutmayasınız. Bu gün sizə buyurduğum Rəbbin
əmr, hökm və qaydalarına riayət edin. **12** Yeyib doyanda,
gözəl evlər tikib içərisində oturanda, **13** naxırınız, sürünüz
çoxalanda, qızıl-gümüşünüz və hər şeyiniz artanda **14**
ürəyiniz qürurla dolmasın. Diqqət edin ki, sizi Misir
torpağından – köləlik diyarından çıxaran Allahınız Rəbbi
unutmayasınız. **15** Rəbb sizi o böyük və qorxunc səhrada,
zəhərli ilan və əqrəblərlə dolu olan o susuz şoran
torpaqlarda gəzdirdi, sizə sərt qayalardan su çıxartdı. **16**
Sizi atalarınıza məlum olmayan manna ilə qidalandırdı.
Xoş güzəranınız olsun deyə təkəbbürünüzü qıraraq sizi
sınaqdan keçirdi. **17** Ürəyinizdə "biz öz qabiliyyətimizlə
və biləyimizin gücü ilə bu sərvəti qazandıq" deməyəsiniz.
18 Unutmayın ki, bu sərvəti qazanmaq qabiliyyətini sizə
verən Allahınız Rəbdir. O bunu edir ki, bugünkü kimi
atalarınıza vəd verərək sizinlə kəsdiyi əhdi yerinə yetirsin.
19 Əgər Allahınız Rəbbi unudub başqa allahların ardınca
getsəniz, onlara sitayiş edərək səcdə etsəniz, bu gün sizin
qarşınızda şəhadət edirəm ki, mütləq məhv olacaqsınız!

20 Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmasanız, Rəbb sizin
qarşınızdan millətləri yox etdiyi kimi sizi də yox edəcək.

9 Ey İsraillilər, qulaq asın! Bu gün sizdən daha böyük,
daha qüdrətli millətlərin torpaqlarını irs olaraq almaq
üçün İordan çayını keçmək ərəfəsindəsiniz. Onların
şəhərləri böyük, hasarları göylərə çatır. 2 Bu güclü, ucaboy
xalq Anaqlılardır. Onları tanıyırsınız və barələrində belə
eşitmisiniz: "Anaqlıların qarşısında kim dayana bilər?" 3
Bu gün də bilin ki, sizin önünüzdə gedən Allahınız Rəbb
hər şeyi yandırıb-yaxan alovdur. Rəbb onları qıracaq,
qarşınızda boyun əydirəcək və sizə söylədiyi kimi onları
qovub tezliklə yox edəcəksiniz. 4 Allahınız Rəbb onları
önünüzdən kənara atanda ürəyinizdə deməyin ki, bu
torpağı almaq üçün Rəbb bizi buraya salehliyimizə görə
gətirdi. Belə ki Rəbb bu millətləri pis əməllərinə görə
önünüzdən qovur. 5 Torpaqlarına girib irs olaraq oranı
almağınız sizin salehliyinizə və ürəyinizin düzlüyünə
görə deyil. Ancaq Allahınız Rəbb bu millətləri pis
əməllərinə görə sizin qarşınızdan qovacaq ki, ata-
babalarınız İbrahimə, İshaqa, Yaquba verdiyi vədi yerinə
yetirsin. 6 Bilin ki, Allahınız Rəbb salehliyinizə görə
bu gözəl torpağı mülk olaraq almaq üçün sizə vermir,
çünki siz dikbaş bir xalqsınız. 7 Bunu yada salın
və Allahınız Rəbbi səhrada necə qəzəbləndirdiyinizi
unutmayın. Misir torpağından çıxdığınız gündən bu yerə
gələnədək Rəbbə qarşı nə qədər itaətsizlik etdiniz. 8 Rəbbi
Xorevdə qəzəbləndirdiniz. Rəbb sizi məhv edəcək qədər
hiddətləndi. 9 Mən Rəbbin sizinlə etdiyi əhdin lövhələri
olan daş lövhələri götürmək üçün dağa çıxanda orada qırx

gün-qırx gecə qaldım: nə çörək yedim, nə də su içdim. **10**
Rəbb Allah mənə Öz barmağı ilə yazdığı iki daş lövhə
verdi. Yığıldığınız gün dağda Rəbbin sizə alovun içindən
bildirdiyi bütün əmrlər onların üzərində yazılmışdı. **11**
Rəbb iki daş lövhəni – əhd lövhələrini qırx gün-qırx
gecənin sonunda mənə verdi. **12** Sonra Rəbb dedi: "Tez ol,
dağdan en, çünki Misirdən çıxardığın xalq əxlaqsızlıq edir.
Onlar buyurduğum yoldan yaman tez azdılar. Özlərinə
tökmə büt yaradıblar". **13** Rəbb mənə bunu da söylədi:
"Görürəm ki, bu xalq dikbaş xalqdır. **14** Qoy onları yox
edim. Adlarını səma altından silim. Səndən isə onlardan
daha güclü, daha böyük millət törədim". **15** Mən dönərək
dağdan aşağı endim. Dağ alovlanıb yanırdı. Əhdin yazıldığı
iki lövhə əlimdə idi. **16** Gördüm ki, Allahınız Rəbbə
qarşı günah edirsiniz. Özünüz üçün danayabənzər bir
tökmə büt düzəltmisiniz və Rəbbin sizə buyurduğu yoldan
yaman tez azmısınız. **17** Buna görə də əlimdə tutduğum
iki lövhəni atdım və gözünüz önündə onları parça-
parça etdim. **18** Yenə Rəbbin hüzurunda heç nə yeyib-
içmədən qırx gün-qırx gecə yerə sərilib qaldım, çünki
günah etmişdiniz və Rəbbin gözündə pis sayılan işlər
görərək Onu qəzəbləndirmişdiniz. **19** Rəbbin qızğın qəzəbi
qarşısında qorxdum. Qəzəbi o qədər alovlanmışdı ki, O sizi
yox etmək istəyirdi. Amma Rəbb yenə də yalvarışımı eşitdi.
20 Rəbb Haruna da hiddətlənmişdi. Onu da yox etmək
istəyirdi. O an Harun üçün də yalvardım. **21** Etdiyiniz
günah əşyasını – o danayabənzər tökmə bütü götürüb
oda atdım və sındırdım, əzib toza döndərdim. Sonra tozu
dağdan axan selə tökdüm. **22** Siz Taverada, Massada,

Qivrot-Hattaavada da Rəbbi qəzəbləndirdiniz. **23** Rəbb
sizi Qadeş-Barneadan yola salarkən belə buyurmuşdu:
"Gedin, sizə verəcəyim torpağı özünüz üçün irs olaraq
alın". Siz isə Allahınız Rəbbin əmrinə qarşı çıxdınız,
Rəbbə güvənmədiniz, sözünə qulaq asmadınız. **24** Sizi
tanıyan gündən bu vaxta qədər dayanmadan Rəbbə qarşı
üsyankar oldunuz. **25** Rəbb sizi yox edəcəyini söylədiyi
üçün qırx gün-qırx gecə Onun hüzurunda yerə döşənib
qaldım. **26** Rəbbə yalvarıb dedim: "Ya Xudavənd Rəbb,
Misirdən böyük qüvvətinlə, qüdrətli əlinlə çıxararaq
qurtardığın xalqını, Öz irsini yox etmə. **27** Qulların
İbrahimi, İshaqı, Yaqubu yada sal. Bu xalqın dikbaşlığına,
pisliyinə, günahına nəzər salma. **28** Yoxsa bizi çıxartdığın
ölkənin xalqı deyəcək ki, Rəbb onları vəd etdiyi torpağa
apara bilmədi və bu xalqa nifrət etdiyi üçün onları
səhrada məhv etmək məqsədi ilə Misirdən çıxartdı. **29**
Halbuki onlar Sənin xalqın, Sənin irsindir. Sən onları
böyük qüdrətinlə, uzanan qolunla oradan çıxartmısan".
10 O vaxt Rəbb mənə dedi: "Əvvəlki kimi özün üçün iki
daş lövhə yon və dağa – yanıma çıx. Ağacdan bir sandıq
da düzəlt. **2** Qırdığın əvvəlki lövhələrdə yazılan sözləri
yeni lövhələrin üstündə yazacağam. Onları sandığa qoy".
3 Əbrişim ağacından bir sandıq düzəldib əvvəlki kimi
iki daş lövhəni yondum. Sonra bu iki daş lövhəni əlimə
götürüb dağa çıxdım. **4** Rəbb yığıldığınız gün dağda
alovun içindən Özünün sizə bildirdiyi On Əmri bu lövhələr
üzərinə yenə də əvvəlki kimi yazdı və mənə verdi. **5**
Mən dönüb dağdan enərək Rəbbin mənə əmr etdiyi
kimi bu lövhələri düzəltdiyim sandığa qoydum və həmin

lövhələr orada qaldı. **6** İsrail övladları Yaaqan övladlarına
məxsus quyular olan yerdən Moseraya köçdülər. Harun
orada ölüb dəfn olundu. Onun yerinə oğlu Eleazar kahin
oldu. **7** Oradan Qudqodaya və Qudqodadan da axar sular
diyarı olan Yotvataya köçdülər. **8** O zaman Rəbb Levi
qəbiləsini ayırdı ki, Rəbbin əhd sandığını daşısınlar, Rəbbə
xidmət edərək, Onun adı ilə xeyir-dua verərək hüzurunda
dayansınlar. Onlar bu günədək eyni işi görürlər. **9** Elə buna
görə də Levililərə İsrailli soydaşları ilə birlikdə pay və irsi
torpaq düşmədi. Allahınız Rəbbin onlara söz verdiyi kimi
onların irsi Rəbb Özüdür. **10** Əvvəlki kimi yenə də qırx
gün-qırx gecə dağda qalmışdım. Rəbb bu dəfə də məni
dinlədi və ona görə sizi qırmaq istəmədi. **11** Rəbb mənə
dedi: "Qalx köçən xalqın qarşısında get ki, atalarına vəd
edib söz verdiyim torpağa daxil olub oranı irs olaraq
alsınlar". **12** İndi, ey İsrail, axı Allahın Rəbb səndən nə
istəyir? Yalnız bunu istəyir: Ondan qorx, tamamilə Onun
yolunu tut, Onu sev, bütün qəlbinlə və bütün varlığınla
Allahın Rəbbə sitayiş et. **13** Bu gün xoş güzəranın üçün
sənə buyurduğum Rəbbin əmr və qaydalarına riayət et.
14 Bax göylər, göylərin ən uca qatları belə, yer üzü və yer
üzərində olan hər şey Allahın Rəbbindir. **15** Lakin Rəbb
atalarınıza şəfqətli olmuşdur. Onları sevib sonrakı nəsil
olan sizi bugünkü kimi bütün xalqlar arasından seçdi. **16**
Elə buna görə ürəklərinizi sünnət edin ki, bir daha dikbaş
olmayasınız. **17** Çünki Allahınız Rəbb allahların Allahı,
hökmranların Hökmranıdır. O tərəfkeşlik etməyən, rüşvət
almayan, böyük, qüdrətli, zəhmli Allahdır. **18** O, yetimin
və dul qadının haqqını qoruyur. Qəribi sevir, ona çörək

və paltar verir. 19 Siz də qəribi sevin, çünki özünüz də
Misir ölkəsində qərib idiniz. 20 Allahınız Rəbdən qorxun,
Ona sitayiş edərək sadiq qalın və yalnız Onun adı ilə and
için. 21 Ona həmişə həmd edin. Gözünüzlə gördüyünüz
əzəmətli və zəhmli əlamətləri edən Allahınızdır. 22
Atalarınız yetmiş nəfər olaraq Misirə getmişdi. İndi isə
Allahınız Rəbb sizi çoxaldaraq göydəki ulduzlar qədər
edib.

11 Allahınız Rəbbi sevin. Həmişə Onun buyruq, qayda,
hökm və əmrlərinə əməl edin. 2 Bu gün yadda saxlayın
ki, Allahınız Rəbbin təlimini öyrənib sınaqdan keçirən
övladlarınız deyil, sizsiniz. Onun əzəmətini, qüdrətli əlini,
uzanan qolunu, 3 Misirdə firona və bütün torpağına
etdiyi əlamətləri, gördüyü işləri, 4 Misir ordusuna,
onların atlarına, döyüş arabalarına nə etdiyini, ardınızca
düşərkən onları Qırmızı dənizin sularında necə qərq
etdiyini, Rəbbin onları bu günədək davam edən bir qırğına
necə düçar etdiyini 5 və səhrada, bu yerə çatanadək sizin
üçün nə etdiyini, 6 Ruvenli Eliavın oğullarına – Datana
və Avirama nə etdiyini gördünüz: bütün İsraillilərin
arasında yeri yardı, onları və evindəkiləri çadırları ilə
bərabər onlara məxsus olan bütün canlıları uddu. 7 Siz
Rəbbin etdiyi bu əzəmətli işlərin hamısını öz gözlərinizlə
görürsünüz. 8 Bu gün sizə buyurduğum əmrlərin hamısına
əməl edin ki, qüvvətli olasınız və mülk olaraq almaq
üçün İordan çayını keçəcəyiniz torpağa girib oranı zəbt
edəsiniz. 9 Rəbbin atalarınıza və onların övladlarına vəd
etdiyi südlə bal axan torpaqda uzun ömür sürəsiniz. 10
Çünki mülk olaraq almaq üçün girəcəyiniz torpaq çıxmış

olduğunuz Misir ölkəsinə bənzəmir. Orada toxumunuzu
əkirdiniz, bostan kimi ayağınızla sulayırdınız. **11** Amma
mülk olaraq almağa gedəcəyiniz torpaq dağlı-dərəli
bir diyardır. Bu torpaq göydən yağış suyu içər. **12** Ora
Allahınız Rəbbin lütf göstərdiyi elə bir torpaqdır ki,
ilin əvvəlindən sonuna qədər Allahınız Rəbbin nəzəri
altındadır. **13** Rəbb deyir: "Əgər bu gün sizə buyurduğum
əmrlərə yaxşı qulaq assanız, Allahınız Rəbbi sevib bütün
qəlbinizlə, bütün varlığınızla ona sitayiş etsəniz, **14** o
zaman Mən torpağınıza yağışı – ilk yağışla son yağışı
vaxtlı-vaxtında verəcəyəm. Onda taxılınızı, təzə şərabınızı
və zeytun yağınızı yığacaqsınız. **15** Çöldə heyvanlarınıza
ot verəcəyəm. Siz doyunca yeyəcəksiniz". **16** Onda məbada
ürəyiniz aldansın, azmayın, başqa allahlara səcdə və
sitayiş etməyin. **17** Belə etsəniz, Rəbbin sizə qarşı qəzəbi
alovlanacaq. O, göyləri bağlayıb yağış yağdırmayacaq,
torpağınızı məhsulsuz qoyacaq və tezliklə Rəbbin sizə
verdiyi o gözəl torpaqdan yox olacaqsınız. **18** Buna görə
də mənim bu sözlərimi ürəyinizdə və ağlınızda saxlayın,
qolunuza bir nişan kimi, gözlərinizin arasına alın bağı kimi
bağlayın, **19** övladlarınıza öyrədin. Evinizdə oturanda, yol
gedəndə, yatanda, duranda bunlar barədə danışın. **20**
Onları evlərinizin qapı çərçivələrinə və darvazalarına
yazın. **21** Belə etsəniz, Rəbbin atalarınıza vəd etdiyi
torpaqlarda sizin də, övladlarınızın da ömrü uzun olar
və göy yer üzərində durduqca orada yaşayarsınız. **22**
Əməl etməniz üçün sizə buyurduğum bütün bu əmrləri
diqqətlə yerinə yetirsəniz, Allahınız Rəbbi sevib Onun
yolları ilə getsəniz və yalnız Ona bağlı qalsanız, **23** onda

Rəbb qarşınızdan bütün millətləri qovacaq və sizdən
daha böyük, daha güclü millətlərin torpaqlarını mülk
olaraq alacaqsınız. 24 Ayaq basdığınız hər yer sizin olacaq.
Sərhədiniz səhradan Livana, Fərat çayından Qərb dənizinə
qədər uzanacaq. 25 Sizin qarşınızda heç kim dayana
bilməyəcək. Allahınız Rəbb sizə vəd etdiyi kimi ayaq
basacağınız hər yerə vahimə və qorxunuzu yayacaq. 26
Budur, bu gün qarşınıza xeyir-dua və lənəti qoyuram.
27 Allahınız Rəbbin əmrlərinə, bu gün sizə buyurduğum
əmrlərə qulaq assanız, xeyir-dua alacaqsınız. 28 Əgər
Allahınız Rəbbin əmrlərini dinləməsəniz, tanımadığınız
başqa allahların ardınca gedərək bu gün sizə buyurduğum
yoldan azsanız, lənətə düçar olacaqsınız. 29 Allahınız
Rəbb mülk olaraq almaq üçün girəcəyiniz torpağa sizi
aparanda Gerizim dağında xeyir-dua, Eval dağında isə
lənət oxuyacaqsınız. 30 Bu iki dağ İordan çayının qarşı
tayında, yolun şərqində – Aravada yaşayan Kənanlılar
ölkəsində, Qilqal qarşısında, More palıdlarının yanındadır.
31 Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi torpağı irs olaraq almaq
üçün İordan çayını keçmək ərəfəsindəsiniz. Oranı ələ
keçirib yerləşəndə 32 bu gün önünüzə qoyacağım bütün
qayda və hökmləri yerinə yetirmək üçün diqqətli olun.

12 Atalarınızın Allahı Rəbbin mülk olaraq almaq üçün
sizə verəcəyi torpaqda ömür boyu bu qaydalara və
hökmlərə riayət edin. 2 Hansı millətlərin torpaqlarını
alacaqsınızsa, allahlarına səcdə etdikləri uca dağlarda,
təpələrdə, kölgəli hər ağacın altında olan bütün yerləri
mütləq viran qoyun. 3 Qurbangahlarını dağıdıb daş
sütunları sındırın, ilahə Aşera bütlərini odda yandırıb

allah saydıqları oyma bütləri baltalayın və adlarını
o yerlərdən silin. **4** Allahınız Rəbbə bu cür pərəstiş
etməyin. **5** Allahınız Rəbbin adını qoymaq üçün bütün
qəbilələriniz arasından seçəcəyi yeri, Onun məskənini
axtarın və oraya gedin. **6** Yandırma qurbanlarınızı,
ünsiyyət qurbanlarınızı, qazancınızın onda bir hissəsini,
qaldırma təqdimlərinizi, əhd etdiklərinizi, könüllü
təqdimlərinizi, mal-qara və qoyun-keçilərinizin ilk
balalarını oraya gətirin. **7** Orada sizə bərəkət verən
Allahınız Rəbbin önündə ailələrinizlə birlikdə yemək
yeyəcəksiniz. Onda hansı işə əl atacaqsınızsa, sevinc
tapacaqsınız. **8** Bu gün burada etdiklərinizi orada etməyin.
Burada hər kəs öz nəzərində nəyi düz sayırsa, onu
da edir. **9** Çünki hələ Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi
rahatlığa və irs torpağa çatmamısınız. **10** Amma İordan
çayını keçib Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi
torpaqda məskunlaşacaqsınız. Rəbb sizi ətrafınızdakı
bütün düşmənlərdən qurtararaq rahatlıq verəcək və
əmin-amanlıq içərisində yaşayacaqsınız. **11** O zaman
sizə əmr etdiyim hər şeyi – yandırma təqdimlərinizi,
ünsiyyət qurbanlarınızı, qazancınızın onda bir hissəsini,
qaldırma təqdimlərinizi və Rəbbə həsr etdiyiniz bütün
seçmə təqdimlərinizi Allahınız Rəbbin Öz isminə məskən
seçəcəyi yerə gətirəcəksiniz. **12** Allahınız Rəbbin qarşısında
siz, oğullarınız, qızlarınız, qullarınız, qarabaşlarınız,
şəhərlərinizdə yaşayan sizinlə birgə payı və irsi torpağı
olmayan Levililər qoy sevinsin. **13** Ehtiyatlı olun! Hər
gördüyünüz yerdə yandırma qurbanlarınızı təqdim
etməyin. **14** Yandırma qurbanlarınızı qəbilələrinizin

birində Rəbbin seçəcəyi yerdə təqdim edin. Sizə əmr
etməkdə olduğum hər şeyi orada edəcəksiniz. **15**
Ancaq Allahınız Rəbbin sizə verdiyi bərəkətə görə
yaşadığınız şəhərlərdə ürəyiniz istəyən qədər heyvan
kəsib ətindən yeyə bilərsiniz. Pak yaxud murdar insan
bu əti ceyran və ya maral əti yediyiniz kimi yeyə
bilər. **16** Qanını isə yeməyin, su kimi yerə tökün. **17**
Taxılınızın, təzə şərablarınızın, zeytun yağınızın onda bir
hissəsini, mal-qara və qoyun-keçilərinizin ilk balalarını,
əhd etdiklərinizin hamısını, könüllü təqdimlərinizi,
qaldırma təqdimlərinizi yaşadığınız şəhərlərdə yeməyin.
18 Siz, oğullarınız, qızlarınız, qul və qarabaşlarınız,
şəhərlərinizdə yaşayan Levililər bunları Allahınız Rəbbin
hüzurunda, Onun seçəcəyi yerdə yeyəcəksiniz. Allahınız
Rəbbin hüzurunda hansı işə əl atsanız, sevinc tapacaqsınız.
19 Ehtiyatlı olun! Bu torpaqda yaşadığınız müddətdə
Levililərə etinasız yanaşmayın. **20** Allahınız Rəbbin sizə
vəd etdiyi kimi sərhədinizi genişləndirəndə ət yemək
istəyərək "gəlin ət yeyək" desəniz, ürəyiniz istəyən qədər
ət yeyə bilərsiniz. **21** Allahınız Rəbbin adını qoymaq
üçün seçdiyi yer sizdən uzaqdırsa, əmr etdiyim kimi
Rəbbin verdiyi naxırlardan, sürülərdən heyvan kəsib öz
şəhərlərinizdə ürəyiniz istəyən qədər ət yeyə bilərsiniz.
22 Pak yaxud murdar insan bu əti ceyran və ya maral əti
kimi yeyə bilər. **23** Lakin ehtiyatlı olun ki, əti qanlı-qanlı
yeməyəsiniz, çünki ətə can verən qandır. Ətlə birlikdə
canı yeməyin. **24** Qanı yeməyin, su kimi yerə tökün. **25**
Qan yeməyin. Belə etsəniz, Rəbbin gözündə doğru olanı
etmiş olarsınız. Onda həm sizin, həm də sizdən sonra

gələn övladlarınızın xoş güzəranı olar. **26** Müqəddəs
təqdimlərinizi, əhd etdiyiniz təqdimləri götürüb Rəbbin
seçəcəyi yerə gedin. **27** Yandırma qurbanlarınızı, əti
və qanı Allahınız Rəbbin qurbangahında təqdim edin.
Qurbanlarınızın qanı Allahınız Rəbbin qurbangahında
tökülsün. Ətini isə yeyə bilərsiniz. **28** Sizə çatdırdığım
bütün bu əmrlərə düzgün əməl edin. Allahınız Rəbbin
gözündə yaxşı və doğru işlər gördüyünüz üçün sizin və
sizdən sonra gələn övladlarınızın həmişə xoş güzəranı
olar. **29** Allahınız Rəbb torpaqlarını almağa gedəcəyiniz
millətləri qarşınızdan yox edəcək. Torpaqlarını irs olaraq
alıb orada yaşayanda, **30** onları yox edəndə ehtiyatlı olun
ki, onların felinə düşməyəsiniz. "Bu millətlər allahlarına
necə sitayiş edirdilərsə, biz də elə edək" deyərək onların
allahlarına müraciət etməyin. **31** Allahınız Rəbbə bu cür
pərəstiş etməyin. Onlar öz allahları üçün Rəbbin nifrət
etdiyi iyrənc işləri görürlər. Belə ki oğullarını, qızlarını
odda yandıraraq allahlarına qurban verirlər. **32** Sizə
buyurduğum bütün əmrlərə diqqətlə əməl edin. Onlardan
nəyisə əskildib, onlara nəyisə artırmayın.

13 Əgər aranızdan bir peyğəmbər yaxud bir röya görən
çıxıb sizə bir əlamət ya da möcüzə olacağını söyləyərsə,
2 sonra "tanımadığınız yad allahların ardınca gedək və
onlara sitayiş edək" deyərsə, bəhs etdiyi əlamət və ya
möcüzə həyata keçsə də, **3** belə peyğəmbərin yaxud röya
görənin sözlərinə qulaq asmayın. Bilin ki, Allahınız Rəbb
sizi sınayır, görmək istəyir, siz Allahınız Rəbbi bütün
qəlbinizlə, bütün varlığınızla sevirsinizmi? **4** Siz Allahınız
Rəbbin ardınca gedin və Ondan qorxun. Onun əmrlərinə

əməl edib sözlərinə qulaq asın, Rəbbə sitayiş edərək
Ona bağlı qalın. **5** O peyğəmbər yaxud röya görən isə
öldürülsün, çünki sizi Misir ölkəsindən çıxaran və kölelik
diyarından qurtaran Allahınız Rəbbə qarşı getməyə
sövq edirdi. Onlar sizi Allahınız Rəbbin əmr etdiyi yolla
getməkdən azdırmaq istəyirdi. Beləliklə, aranızdan pisliyi
atın. **6** Hətta bir anadan doğulan qardaşınız, öz oğlunuz
və ya qızınız, qoynunuzdakı arvadınız ya da candan
əziz dostunuz sizi gizlicə başdan çıxarmaq üçün sizə və
atalarınıza naməlum olan allahlardan, **7** ətraf xalqların,
dünyanın bu başından o biri başına qədər sizə yaxın və
ya uzaq xalqların allahlarından bəhs edib "gedək yad
allahlara sitayiş edək" desə, **8** ona uyaraq qulaq asmayın.
Ona heyfiniz gəlməsin, acımayın, onu qorumayın. **9**
Mütləq onu öldürün. Əvvəlcə siz, sonra bütün xalq qoy
onu daşqalaq etsin. **10** Sizi Misir torpağından, kölelik
diyarından çıxaran Allahınız Rəbdən ayırmaq üçün
çalışdığına görə onu daşqalaq edib öldürün. **11** Onda
bunun sorağını alan bütün İsraillilər qorxacaq və bir də
aranızda buna bənzər pis işlər olmayacaq. **12** Allahınız
Rəbbin sizə yaşamaq üçün verəcəyi şəhərlərin birində **13**
sizin aranızdan yaramaz adamlar çıxıb "tanımadığınız yad
allahların ardınca gedək və onlara sitayiş edək" deyərək
şəhərlərində yaşayan xalqı azdırdıqlarını eşitsəniz, **14**
bunu araşdıraraq yaxşı-yaxşı tədqiq edin. Eşitdikləriniz
doğrudursa və aranızdan birisinin belə iyrənc iş gördüyü
sübut edilərsə, **15** mütləq o şəhərdə yaşayanları qılıncdan
keçirin. Şəhəri tamamilə məhv edib oradakı bütün xalqı
və heyvanları qılıncdan keçirin. **16** Talan mallarının

hamısını toplayıb meydanın ortasına yığın. Şəhəri və
malların hamısını Allahınız Rəbb üçün tamamilə yandırın.
Qoy bu şəhər əbədi olaraq viranəliyə çevrilsin və yenidən
bərpa edilməsin. 17 Məhv edilməyə həsr edilən mallardan
heç nəyi özünüz üçün götürməyin. Onda Rəbbin qızğın
qəzəbi yatar və atalarınıza and edib söz verdiyi kimi
sizə rəhm edər və mərhəmət göstərərək sizi çoxaldar. 18
Ona görə ki siz Allahınız Rəbbin sözünü dinləyirsiniz.
Beləliklə, bu gün sizə buyurduğum əmrlərə əməl edib
Rəbbin gözündə doğru olanı etmiş olacaqsınız.

14 Siz Allahınız Rəbbin övladlarısınız. Ölən üçün
bədəninizi yaralamayın və saçınızın ön tərəfini qırxmayın.
2 Axı siz Allahınız Rəbbin müqəddəs xalqısınız. Rəbb
yer üzərində olan bütün xalqlar arasından sizi Özünə
məxsus xalq olaraq seçdi. 3 Murdar şeylər yeməyin. 4
Bu heyvanların ətini yeyə bilərsiniz: öküz, qoyun, keçi,
5 maral, ceyran, xallı maral, dağ keçisi, geyik, cüyür,
dağ qoyunu. 6 Heyvanlardan qoşadırnaqlı, gövşəyən
heyvanların hamısının ətindən yeyə bilərsiniz. 7 Lakin
gövşəyən yaxud qoşadırnaqlı olan bu heyvanların –
dəvə, dovşan, qayadovşanının ətini yeməyin, çünki onlar
gövşəyir, lakin qoşadırnaqlı deyil, buna görə sizin üçün
haramdır. 8 Donuz isə qoşadırnaqlı olsa da, gövşəmir, o
sizin üçün haramdır. Onların nə ətini yeyin, nə də leşinə
toxunun. 9 Sularda yaşayan heyvanlardan üzgəcləri və
pulcuqları olanların hamısını yeyə bilərsiniz. 10 Amma
üzgəcləri və pulcuqları olmayanların hamısı sizə haram
sayılır, yeməyin. 11 Bütün pak quşların ətindən yeyə
bilərsiniz. 12 Lakin bu quşların ətini yeməməlisiniz: qartal,

keçələkərkəs, qaraquş, **13** çalağan, şahin, bütün çalağan
cinsindən olanlar, **14** bütün qarğa cinsindən olanlar, **15**
dəvəquşu, bayquş, qağayı, bütün qırğı cinsindən olanlar,
16 yapalaq, böyük bayquş, ağ bayquş, **17** qutan, leş kərkəsi,
qarabatdaq, **18** leylək, bütün vağ cinsindən olanlar,
şanapipik, yarasa. **19** Bütün qanadlı qaynaşan heyvanlar
sizin üçün haramdır, yeməyin. **20** Qanadı olan pak
heyvanların hamısını yeyə bilərsiniz. **21** Ölü halda tapılan
heyvan ətindən yeməyin. Şəhərinizdə olan əcnəbiyə verə
bilərsiniz ki, yesin yaxud da yadellilərə sata bilərsiniz.
Siz isə Allahın müqəddəs xalqısınız. Oğlağı anasının
südündə bişirməyin. **22** İlbəil tarlalarınızda bitən bütün
məhsulların onda bir hissəsini mütləq ayırın. **23** Daim
Allahınız Rəbdən qorxmağı öyrənmək üçün taxılınızın,
təzə şərabınızın, zeytun yağınızın onda bir hissəsini, mal-
qaranızın, qoyun-keçilərinizin ilk balalarını Allahınız
Rəbbin qarşısında, Öz isminə məskən seçdiyi yerdə yeyin.
24 Allahınız Rəbbin Öz isminə məskən seçdiyi yer sizdən
çox uzaqdadırsa, Allahınız Rəbbin sizə bərəkət verdiyi
məhsulların onda bir hissəsini siz oraya apara bilməyəcək
qədər yol uzundursa, **25** o zaman bunları satıb pula
çevirin və bu pulu götürüb Allahınız Rəbbin seçəcəyi yerə
gedin. **26** Pulu ürəyiniz istəyəni almağa sərf edin: mal-
qara, qoyun-keçi, şərab, başqa kefləndirici içki – ürəyiniz
nə istəyirsə, alın. Siz və külfətiniz orada Allahınız Rəbbin
qarşısında yeyib sevinin. **27** Şəhərlərinizdə yaşayan
Levililərə etinasız yanaşmayın, çünki onların sizinlə birgə
payı və irsi torpağı yoxdur. **28** Hər üç ilin sonunda –
üçüncü ildə bitən bütün məhsulunuzun onda bir hissəsini

çıxarıb şəhərlərinizdə toplayın. **29** Sizinlə birgə payı
və irsi torpağı olmayan Levililər, şəhərlərinizdə olan
qəriblər, yetimlər və dul qadınlar qoy gəlib bundan
doyunca yesinlər. Belə edin ki, Allahınız Rəbb sizə əlinizin
bütün zəhmətinə xeyir-dua versin.

15 Hər yeddi ilin sonunda sizə borclu olanları bağışlayın.
2 Borcların bağışlanma işini belə edin: hər alacağı olan
şəxs qonşusunun borcunu bağışlasın. Qonşusunu yaxud
soydaşını borcunu geri qaytarmağa məcbur etməsin,
çünki Rəbb tərəfindən borcların bağışlanma ili elan
edilmişdir. **3** Yadellilərdən borclarınızı geri ala bilərsiniz,
lakin İsrailli soydaşlarınızın borclarını bağışlamalısınız. **4**
Onda aranızda kasıb olmaz. Əgər Allahınız Rəbbin sizə
mülk olaraq almaq üçün verəcəyi torpaqda **5** Onun sözünə
tam itaət etsəniz, bu gün sizə buyurduğum əmrlərin
hamısına diqqətlə əməl etsəniz, **6** Allahınız Rəbb sizə vəd
verdiyi kimi mütləq bərəkət verəcək. Siz bir çox millətlərə
borc verəcək, lakin onlardan borc almayacaqsınız. Siz
bir çox millətlərə hökmranlıq edəcəksiniz, onlar sizə
hökmranlıq etməyəcək. **7** Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi
torpağın hər hansı bir şəhərində yaşayan soydaşlarınızdan
biri kasıbdırsa, daşürəkli olmayın. Kasıb soydaşınıza
qarşı əliniz bağlı olmasın. **8** Əksinə, əliaçıq olun, nəyə
ehtiyacı varsa, ona lazımınca borc verin. **9** Məbada
"yeddinci il – borcların bağışlanma ili yaxındır" deyərək
ürəyinizə pis fikirlər gətirəsiniz. Soydaşınız üçün xəsislik
etməyin, ona kömək etməkdən boyun qaçırmayın. Yoxsa
kasıb soydaşınız sizdən Rəbbə şikayət edər və günah
qazanarsınız. **10** Kasıba səxavətlə, könüllü surətdə yardım

edin, çünki buna görə Allahınız Rəbb bütün əməyinizə,
əl atdığınız hər işə bərəkət verəcək. **11** Ölkədə həmişə
kasıblar olacaq, buna görə mən sizə belə əmr edirəm:
mütləq öz ölkənizdəki kasıb və möhtac soydaşınıza qarşı
əliaçıq olun. **12** Əgər İbrani soydaşlarınızdan bir kişi və
yaxud qadın sizə qul kimi satılıbsa, bu qul altı il sizə
qulluq edəndən sonra yeddinci il onu azad edin. **13**
Azad edərkən onları əliboş yola salmayın. **14** Səxavət
göstərib sürülərinizdən, taxılınızdan, şərabınızdan onlara
verin. Allahınız Rəbb sizə necə bərəkət veribsə, siz də
onlara elə verin. **15** Misirdə kölə olduğunuzu, Allahınız
Rəbbin sizi qurtardığını yada salın. Bu gün ona görə bu
əmri verirəm. **16** Əgər qulunuz sizi və külfətinizi sevirsə,
sizinlə güzəranı xoşdursa və "sizdən ayrılmaq istəmirəm"
deyirsə, **17** onda bir biz götürüb qulunuzun qulağından
keçirərək qapıya batırın. Bundan sonra o ömrü boyu
qulunuz olaraq qalacaq. Qarabaşlarınızla da bu cür rəftar
edin. **18** Qullarınızı azad etmək sizə çətin gəlməsin.
Sizə qulluq etdiyi altı il ərzində muzdlu işçidən ikiqat
artıq iş görmüşdür. Sizə Allahınız Rəbb hər işdə bərəkət
verəcək. **19** Mal-qara və qoyun-keçilərinizin ilk doğulan
balalarından hər erkək heyvanı Allahınız Rəbb üçün
təqdis edin. Öküzlərinizin ilk balalarını işlətməyin, qoyun-
keçilərinizin ilk balalarını qırxmayın. **20** Siz ailələrinizlə
birgə hər il Allahınız Rəbbin önündə, Onun seçəcəyi yerdə
bu heyvanların ətini yeyin. **21** Bir heyvanın qüsuru varsa,
axsaq yaxud kordursa, hansısa ciddi çatışmazlığı varsa,
onu Allahınız Rəbbə qurban etməyin. **22** Belə heyvanları
kəsib şəhərlərinizdə yeyə bilərsiniz. Pak və yaxud murdar

insan bu ətdən ceyran və ya maral əti yediyi kimi yeyə
bilər. 23 Qanını isə yeməyin, onu su kimi torpağa tökün.

16 Aviv ayını qeyd edin və Allahınız Rəbbin Pasxa
bayramını keçirin. Allahınız Rəbb sizi Misirdən Aviv
ayında gecə ikən çıxartdı. 2 Allahınız Rəbbin Öz
isminə məskən seçəcəyi yerdə qoyun-keçilərinizdən, mal-
qaranızdan Pasxa qurbanı kəsin. 3 Qurban əti ilə birlikdə
mayalı çörək yeməyin. Misirdən tələsik çıxdığınıza görə
əziyyət içərisində yediyiniz çörək kimi yeddi gün mayasız
çörək, yəni əziyyət çörəyi yeyin. Bununla ömür boyu
Misirdən çıxdığınız günü yada salın. 4 Ölkənizin heç
bir yerində yeddi gün mayadan istifadə olunmasın. İlk
gün axşam qurban kəsdiyiniz heyvanların əti səhərə
qədər qalmasın. 5 Pasxa qurbanlarını Allahınız Rəbbin
sizə verəcəyi şəhərlərin heç birində kəsməyin, 6 ancaq
Allahınız Rəbbin Öz isminə məskən seçəcəyi yerdə kəsin.
Orada qurbanları axşam, gün batanda, Misirdən çıxdığınız
saatlarda kəsin. 7 Əti Allahınız Rəbbin seçəcəyi yerdə
bişirib yeyin. Səhər açılanda isə oradan çıxıb çadırlarınıza
qayıdın. 8 Altı gün mayasız çörək yeyin. Yeddinci gün
Allahınız Rəbb üçün təntənəli toplantı keçirin və heç bir iş
görməyin. 9 Əkinə oraq vurduğunuz ilk gündən yeddi həftə
sayın və 10 Allahınız Rəbbin sizə verdiyi bərəkətə görə
könüllü təqdim verməklə Allahınız Rəbb üçün Həftələr
bayramı keçirin. 11 Allahınız Rəbbin qarşısında – Onun Öz
isminə məskən seçəcəyi yerdə siz, oğullarınız, qızlarınız,
qullarınız, qarabaşlarınız, şəhərlərinizdə yaşayan Levililər,
aranızda yaşayan qəriblər, yetimlər və dul qadınlar
birlikdə sevinəcəksiniz. 12 Misirdə kölə olduğunuzu

yada salın və bu qaydalara diqqətlə əməl edin. 13
Xırmanınızdan, üzümsıxanınızdan məhsul götürəndən
sonra özünüz üçün yeddi gün Çardaqlar bayramı keçirin.
14 Bu bayramda siz, oğullarınız, qızlarınız, qullarınız,
qarabaşlarınız, şəhərlərinizdə yaşayan Levililər, qəriblər,
yetimlər və dul qadınlarla birlikdə sevinəcəksiniz.
15 Allahınız Rəbbin seçəcəyi yerdə Rəbb üçün yeddi
gün bu bayramı keçirin, çünki Allahınız Rəbb bütün
məhsullarınıza, əllərinizin hər işinə xeyir-dua verib və siz
tam sevinc içində yaşayacaqsınız. 16 Bütün kişiləriniz ildə
üç dəfə Mayasız Çörək bayramında, Həftələr bayramında,
Çardaqlar bayramında Allahınız Rəbbin hüzurunda olmaq
üçün Onun seçəcəyi yerə getsin. Heç kəs Rəbbin hüzuruna
əliboş gəlməsin. 17 Hər biriniz Allahınız Rəbbin sizə verdiyi
bərəkətə görə bəxşiş götürməlisiniz. 18 Allahınız Rəbbin
sizə verəcəyi şəhərlərdə hər qəbiləniz üçün hakimlər
və məmurlar seçin. Qoy onlar xalqa ədalətlə hakimlik
etsinlər. 19 Hökm çıxararkən haqsızlıq etməyin, heç kimin
tərəfini saxlamayın. Rüşvət almayın, çünki rüşvət müdrik
insanın belə, gözlərini kor edir və məhkəmədə məsum
bir insana qarşı səhv qərara yol verir. 20 Salehliyin,
yalnız salehliyin ardınca gedin, onda həyat taparsınız və
Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi torpağı irs olaraq alarsınız.
21 Allahınız Rəbb üçün quracağınız qurbangahın yanına
ilahə Aşeranın surətində heç bir ağac sütunu qoymayın.
22 Allahınız Rəbbin ikrah etdiyi daş sütun qoymayın.

17 Hər hansı bir qüsuru və çatışmazlığı olan öküzü
ya da qoyunu Allahınız Rəbbə qurban etməyin. Belə
etmək Allahınız Rəbb üçün iyrəncdir. 2 Allahınız Rəbbin

sizə verəcəyi şəhərlərin birində aranızdan Onun əhdini
pozub gözündə pis olanı edən hər hansı bir kişi və ya
qadın çıxarsa, 3 əmrlərimin ziddinə gedib başqa allahlara
sitayiş edərsə, bütlərə yaxud günəşə, aya yaxud səma
cisimlərindən hər hansı birinə sitayiş və səcdə edərsə,
4 bu hadisədən xəbərdar olsanız, eşitdiklərinizi yaxşı-
yaxşı araşdırın. Əgər bu xəbər doğrudursa və belə iyrənc
halın İsraildə baş verdiyi sübuta yetərsə, 5 belə pis
hərəkət edən kişini və ya qadını şəhərin darvazasına
gətirib daşqalaq edərək öldürün. 6 Ölümə məhkum olan
adam iki yaxud üç nəfərin şahidliyi ilə öldürülməlidir.
Tək bir nəfərin şahidliyi ilə öldürülməsin. 7 O adamı
əvvəlcə şahidlər, sonra isə bütün xalq daşqalaq etsin.
Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. 8 Əgər şəhərlərinizdə
qatillik, dava və ya təcavüz barəsində qərar çıxarmaqda
həll edə bilmədiyiniz çətinliklərə rast gəlsəniz, Allahınız
Rəbbin seçəcəyi yerə gedin. 9 O dövrdə xidmət edən
Levili kahinlərin və hakimlərin yanına gedib onlara
müraciət edin. Qoy onlar araşdırıb məhkəmə qərarını
sizə versinlər. 10 Rəbbin seçəcəyi yerdən sizə deyilən
qərara əməl edin. Sizə nə öyrətsələr, ona diqqətlə əməl
edin. 11 Öyrədilən təlimata və söylənilən hökmə görə
rəftar edin. Əmr edilənlərdən nə sağa, nə də sola dönün.
12 Orada Allahınız Rəbbin hüzurunda vəzifəsini icra edən
kahinə yaxud hakimə qulaq asmamaq iddiasında olan
şəxs öldürülsün. Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. 13 Bütün
xalq bu xəbəri eşidib qorxacaq və bir daha bu iddiaya
düşməyəcək. 14 Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi torpağa
girib, oranı irs olaraq alanda və orada məskunlaşanda

əgər “bütün ətraf ölkələrdəki kimi bizə hökm edəcək
bir padşah təyin edək” desəniz, 15 mütləq Allahınız
Rəbbin seçəcəyi adamı padşah qoyun. Padşah təyin
etdiyiniz adam öz soydaşlarınızdan olmalıdır. İsrailli
soydaşlarınızdan olmayan yadelli bir adamı padşah edə
bilməzsiniz. 16 Qoy padşah özü üçün at çoxaltmasın.
İlxısını artırmaq üçün xalqı Misirə – geriyə qaytarmasın,
çünki Rəbb sizə belə demişdi: “Bir də bu yoldan geri
qayıtmayın”. 17 Padşah çox arvad almasın, yoxsa ürəyi
haqq yolundan dönər. O özü üçün çoxlu qızıl-gümüş yığıb
onu çoxaltmasın. 18 Padşah taxta çıxandan sonra Levili
kahinlərin nəzarəti altında bu Qanundan bir surətini özü
üçün kitaba köçürsün. 19 Qoy o, Qanunun bu surətini
yanında saxlayaraq ömrü boyu hər gün oxusun. Bununla
da padşah Allahınız Rəbdən qorxmağı, bu Qanunun bütün
sözlərinə və bu qaydalara diqqətlə əməl etməyi öyrənsin.
20 Özünü soydaşlarından üstün tutmasın, əmrdən nə
sağa, nə də sola dönsün. Onda İsraildə özünün və nəslinin
padşahlıq dövrü uzun olar.

18 Levili kahinlərin, bütün Levi qəbiləsinin digər
İsraillilərlə birgə payı və irsi olmayacaq. Onlar Rəbbə
verilən yandırma təqdimləri ilə doyacaqlar və bu onların
irsi olacaq. 2 Levililərin soydaşları arasında irsi torpaqları
olmayacaq və Rəbbin onlara söz verdiyi kimi onların irsi
Rəbb Özüdür. 3 Xalq arasında öküz və qoyun qurbanı
təqdim edən qol, çənə və içalatı kahinlərə pay versin. 4
Taxılınızın, təzə şərabınızın, zeytun yağınızın nübarını
və qoyunlarınızdan qırxdığınız ilk yunu kahinlərə
verin. 5 Allahınız Rəbb onları və övladlarını bütün

qəbilələriniz arasından seçdi ki, daim Rəbbin adına
xidmətdə dayansınlar. 6 Əgər bir Levili yaşadığı İsrail
şəhərlərinin birindən könüllü surətdə Rəbbin seçəcəyi
yerə gedərsə, 7 orada Allahı Rəbbin qarşısında dayanan
Levili soydaşları kimi Rəbbin naminə xidmət edə bilsin.
8 O, ata mülkünün satışından əldə etdiyi vəsaitdən
əlavə, onlarla bərabər paydan da istifadə edə bilər. 9
Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi torpağa girdiyiniz zaman
o millətlərin iyrənc adətlərini götürüb təqlid etməyin.
10 Aranızda oğul və qızını oda qurban verən, falçı,
gələcəyideyən, baxıcı, cadugər, 11 ovsunçu, cindarlara
və ruhçağıranlara müraciət edən yaxud ölüləriçağıran
olmasın. 12 Rəbb belə iş görənlərə nifrət edir. Elə
bu iyrənc işlərə görə Allahınız Rəbb millətləri sizin
qarşınızdan qovacaq. 13 Allahınız Rəbbin gözü önündə
kamil olun. 14 Çünki torpaqlarını alacağınız millətlərin
hamısı gələcəyideyənlərin və falçıların nəsihətlərinə
qulaq asırlar. Amma Allahınız Rəbb sizin üçün buna
izin vermir. 15 Allahınız Rəbb sizin üçün aranızdan –
öz soydaşlarınız içərisindən mənim kimi bir peyğəmbər
yetirəcək. Ona qulaq asın. 16 Çünki Xorevdə yığıldığınız
gün Allahınız Rəbdən bunu diləmişdiniz: “Qoy bir də
Allahımız Rəbbin səsini eşitməyək və bir daha bu böyük
alovu görməyək, yoxsa ölərik”. 17 Onda Rəbb mənə
dedi: “Dedikləri doğrudur. 18 Onlar üçün soydaşları
arasından sənin kimi bir peyğəmbər yetirəcəyəm və
sözlərimi onun dilindən eşidəcəksiniz. O əmr etdiyim
hər şeyi sizə söyləyəcək. 19 Mənim adımla söylədiyi
sözlərə qulaq asmayan adamı ittiham edəcəyəm. 20

Lakin hansı bir peyğəmbər ona əmr etmədiyim sözü
Mənim adımdan danışmağa cürət edərsə yaxud başqa
allahların adından danışarsa, o peyğəmbər öldürülsün”.
21 “Axı bu sözün Rəbdən olub-olmadığını necə bilək?”
deyə düşünə bilərsiniz. **22** Əgər bir peyğəmbər Rəbbin
adından danışanda dediyi söz həyata keçməzsə yaxud
düz çıxmazsa, bilin ki, onu Rəbb söyləməmişdir. O
peyğəmbərin dediklərinin səlahiyyəti yoxdur. Ondan
qorxmayın.

19 Allahınız Rəbb torpaqlarını sizə verəcəyi millətləri
yox edəndə və siz onların mülkünü alıb şəhərlərində
və evlərində yaşayanda **2** Allahınız Rəbbin mülk olaraq
almaq üçün sizə verəcəyi torpağın mərkəzində özünüz
üçün üç şəhər ayırın. **3** Bu şəhərlərə getmək üçün yollar
çəkib Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi ölkəni üç
bölgəyə ayırın. Belə ki qətl edən bu şəhərlərdən birinə
qaçsın. **4** Sağ qalmaq üçün oraya qaçan qatil haqqında –
yəni qonşusu ilə əvvəlcədən ədavəti olmadan və bilmədən
onu öldürən adam barədə belə bir qaydanız olsun. **5**
Məsələn, odun kəsmək üçün qonşusu ilə meşəyə gedib
ağac doğramaq üçün balta vuranda baltanın dəmiri
sapından çıxıb qonşusuna dəyərsə və qonşusu ölərsə,
ölümə bais adam bu şəhərlərdən birinə qaçıb canını
qurtarsın. **6** Yoxsa qan qisasını alan qəzəblə qatilin
izinə düşə bilər. Yol uzaq olarsa, çatıb onu öldürə bilər.
Bu adamın öldürdüyü adamla əvvəllər heç bir ədavəti
olmamışdı. Ona görə də ölüm hökmünə layiq deyil. **7**
Bunun üçün “özünüzə üç şəhər seçin” deyə əmr edirəm.
8 Allahınız Rəbbi sevmək və daim Onun yolları ilə getmək

üçün bu gün sizə buyurduğum bütün bu əmrlərə diqqətlə
əməl etdiyiniz üçün **9** Allahınız Rəbb atalarınıza and
etdiyi kimi sizin sərhədinizi genişləndirərsə və atalarınıza
verməyi vəd etdiyi bütün torpaqları sizə verərsə, o
zaman özünüz üçün bu üç şəhərdən əlavə üç şəhər
də seçin. **10** Belə ki Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə
verəcəyi torpaqda günahsız qan tökülməsin və həm də
qan tökməkdə təqsirkar olmayasınız. **11** Lakin kiminsə
qonşusu ilə ədavəti varsa, pusquda durub onu izləyərsə,
hücum edərək onu vurub öldürərsə və bu şəhərlərdən
birinə qaçarsa, **12** bu adamın şəhərinin ağsaqqalları
adam göndərib onu oradan götürüb öldürmək üçün
qan qisası alana təslim etsin. **13** Ona rəhm etməyin.
Günahsız qanı İsraildən təmizləyin ki, güzəranınız xoş
olsun. **14** Allahınız Rəbbin mülk olaraq almaq üçün sizə
verəcəyi torpaqda alacağınız mülkdə qonşunuzun əvvəlki
adamlar tərəfindən qoyulan sərhədini dəyişdirməyin.
15 Bir adamı işlədə biləcəyi hər hansı bir günahda
yaxud cinayətdə təqsirləndirmək üçün bir şahid kifayət
deyil. Hər iddia iki yaxud üç nəfərin şahidliyi ilə təsdiq
edilsin. **16** Əgər bir yalançı şahid pis məqsədlə birini
təqsirləndirərsə, **17** aralarında münaqişə olan iki adam
Rəbbin hüzurunda, o dövrdə xidmət edən kahinlərin
və hakimlərin qarşısında dayansın. **18** Hakimlər yaxşı-
yaxşı araşdırsınlar. Əgər şahid yalançıdırsa, soydaşlarına
qarşı yalandan şahidlik etmişsə, **19** onda soydaşına etmək
istədiyini onun öz başına gətirin. Beləliklə, aranızdan
pisliyi atın. **20** Qalanları da bunu eşidib qorxacaq və bir
daha bu cür pislik etməyəcəklər. **21** Belə adama rəhm

etməyin, can əvəzinə can, göz əvəzinə göz, diş əvəzinə
diş, əl əvəzinə əl, ayaq əvəzinə ayaq ödənsin.
20 Düşmənlərinizə qarşı döyüşə çıxanda atları, döyüş
arabalarını və sizdən böyük bir ordunu görəndə
qorxmayın, çünki sizi Misir torpağından çıxaran Allahınız
Rəbb sizinlədir. **2** Kahin döyüş qabağı ordunun yanına gəlib
müraciət edərək **3** belə desin: "Ey İsraillilər, qulaq asın! Bu
gün düşmənlərinizlə döyüşə çıxırsınız. Onlardan qorxub
ürkməyin və tələşə düşərək ürəyinizi yeməyin, **4** çünki
Allahınız Rəbb düşmənlərinizlə döyüşmək və sizə qələbə
qazandırmaq üçün sizinlə gedir". **5** Zabitlər isə orduya
belə desinlər: "Yeni ev tikib içində oturmayan kim var?
Qoy evinə qayıtsın. Yoxsa döyüşdə ölər, evində başqası
yaşayar. **6** Üzüm bağı salıb məhsulunu toplamayan varmı?
Qoy o da evinə qayıtsın. Birdən döyüşdə ölər, məhsulunu
başqası yığar. **7** Bir qıza nişanlı olub evlənməyən varmı? O
da evinə qayıtsın. Yoxsa döyüşdə ölər, nişanlısını başqası
alar". **8** Zabitlərin orduya müraciətinin davamı belə olsun:
"Kim qorxusundan ürəyini yeyirsə, evinə qayıtsın. Öz
ürəyi kimi yoldaşlarının da ürəyini üzməsin". **9** Zabitlər
orduya müraciətini bitirəndən sonra bölmələrə rəhbərlər
təyin etsinlər. **10** Hansı şəhərə yürüş etsəniz, əvvəl onun
xalqını sülhə çağırın. **11** Əgər o sizinlə sülh yolu ilə
razılaşıb qarşınızda darvazalarını açarsa, qoy oranın
bütün əhalisi sizə mükəlləfiyyətçi olub qulluğunuzda
dursun. **12** Yox, əgər sizin sülh çağırışınızı rədd edib
döyüşə başlasa, onda şəhəri mühasirəyə alın. **13** Allahınız
Rəbb şəhəri sizə təslim edəndə oranın bütün kişilərini
qılıncdan keçirin. **14** Qadınları, uşaqları, heyvanları və

şəhərdə olan bütün malları isə talan edin. Allahınız Rəbbin
sizə verdiyi düşmən malını özünüzə sərf edə bilərsiniz.
15 Sizə yaxın millətlərə aid olmayan, sizdən uzaqlarda
yerləşən şəhərlərin hamısına qarşı rəftarınız belə olsun!
16 Ancaq Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi bu
millətlərin şəhərlərində nəfəsi olan heç bir canlını belə,
sağ buraxmamalısınız. 17 Xetliləri, Emorluları, Kənanlıları,
Perizliləri, Xivliləri, Yevusluları Allahınız Rəbbin sizə
əmr etdiyi kimi tamamilə yox edin ki, 18 allahlarına
iyrənc adətlərlə səcdə edənlərdən bunları öyrənərək
Allahınız Rəbbə qarşı günah işlətməyəsiniz. 19 Hər hansı
bir şəhərlə döyüşəndə oranı almaq üçün mühasirəsi uzun
çəkərsə, ağacları baltalayıb məhv etməyin. Bu ağacların
məhsulundan yeyə bilərsiniz, amma onları qırmayın.
Məgər çöldəki ağaclar insandır ki, onları mühasirəyə
alasınız? 20 Biləndə ki bir ağac bar vermir, həmin ağacı
kəsib yox edə bilərsiniz. Sizə müqavimət göstərən şəhəri
alanadək mühasirə əməliyyatında bu ağaclardan istifadə
edə bilərsiniz.

21 Allahınız Rəbbin mülk olaraq almaq üçün sizə
verəcəyi torpaqda, çöldə yerə sərilmiş və kim tərəfindən
öldürüldüyü bilinməyən meyit görsəniz, 2 ağsaqqallarınız
və hakimləriniz gedib meyitin olduğu yerlə ətraf şəhərlər
arasındakı məsafəni ölçsünlər. 3 Meyitə ən yaxın
şəhər hansıdırsa, oranın ağsaqqalları işə qoşulmamış,
boyunduruq taxılmayan bir düyə götürsünlər. 4 Düyəni
şumlanmamış, əkilməmiş torpaqdakı axar sulu dərəyə
gətirsinlər və orada düyənin boynunu qırsınlar. 5 Levili
kahinlər də oraya getsin. Çünki Allahınız Rəbb onları

Özünə xidmətçi seçib. Qoy onlar Rəbbin adı ilə xeyir-
dua versinlər, aranızdakı münaqişə və zorakılıq hallarına
baxsınlar. 6 Meyitə ən yaxın şəhərin ağsaqqalları dərədə
boynu qırılmış düyənin üzərində əllərini yuyub 7 belə
bəyan etsinlər: "Bu qan bizim əllərimizlə tökülməyib.
Kimin etdiyini də gözümüzlə görməmişik. 8 Ya Rəbb,
qurtardığın xalqı – İsrailliləri kəffarə et. Xalqını nahaq
tökülən qana cavabdeh etmə". Beləliklə, qan tökmək
günahı kəffarə olunacaq. 9 Rəbbin gözündə doğru olanı
etdiyiniz üçün nahaq qan boynunuzdan götürüləcək. 10
Düşmənlərinizlə döyüşə çıxanda, Allahınız Rəbb onları
sizə təslim edəndə və siz onları əsir götürəndə 11
aralarında gözəl qadın görüb ona vurulsanız, onu arvad
olaraq ala bilərsiniz. 12 Qoy o qadın kişinin evinə aparılsın.
O, başını qırxdıraraq dırnaqlarını kəssin, 13 əynindəki
əsirlik geyimlərini çıxarsın və evinizdə qalıb ata-anası
üçün bir ay yas tutsun. Bundan sonra qadını alan kişi onun
yanına girib öz arvadı edə bilər. 14 Əgər o sənin sonradan
xoşuna gəlməzsə, könlü istədiyi kimi onu azad burax.
Qadını pula satma və qul kimi rəftar etmə, çünki onu zəlil
etmisən. 15 Əgər bir kişinin iki arvadı varsa, birini sevib
digərini sevmirsə və hər iki qadın ona oğul doğmuşsa,
sevmədiyi qadından doğulan oğul ilk oğludursa, 16 bu
kişi əmlakını irs olaraq oğulları arasında bələndə ilk
oğulluq haqqını sevdiyi qadının oğluna verə bilməz.
17 Sevmədiyi qadının oğlunu ilk oğul olaraq tanısın və
bölünən malın ikiqat payını ona versin, çünki gücünün
ilk yadigarıdır. Ona görə də ilk oğulluq haqqı onundur. 18
Əgər bir adamın dikbaş, itaətsiz, valideynlərinə qulaq

asmayan, ata-ana tərbiyəsinə məhəl qoymayan bir oğlu
varsa, **19** valideynləri onu götürüb şəhərin darvazasına,
şəhərin ağsaqqallarının yanına gətirsinlər. **20** Şəhər
ağsaqqallarına belə desinlər: "Bizim oğlumuz dikbaş və
itaətsizdir. Heç sözümüzə baxmır, qarınqulu və əyyaşdır.
21 Onda şəhərin əhalisi onu daşqalaq edib öldürəcək.
Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. Qoy bütün İsraillilər bu
xəbəri eşidib qorxsunlar". **22** Əgər bir adam bir günahdan
ötrü ölüm cəzasına məhkum olunub ağacdan asılırsa, **23**
meyiti gecə ağacda asılı qoymayın, mütləq onu həmin
gün basdırın, çünki asılan adam Allahın lənətinə düçar
olub. Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi torpağı
murdarlamayın.

22 Soydaşının itmiş öküz və ya qoyununu görsən,
özünü görməməzliyə vurma. Mütləq öküzü və ya
qoyunu soydaşına geri qaytarmalısan. **2** Soydaşın
səndən uzaqdadırsa ya da heyvanın kimə aid olduğunu
bilmirsənsə, onu öz evinə apar. Soydaşın onu axtara-
axtara sizə gələnədək qoy bu heyvan evində qalsın. Sonra
onu geri qaytar. **3** Soydaşının eşşəyini, paltarını yaxud
itirdiyi başqa şeyləri tapanda da bu cür etməlisən. Özünü
görməməzliyə vurma. **4** Görəndə ki soydaşının eşşəyi
yaxud öküzü yolda yıxılıb, özünü görməməzliyə vurma.
Mütləq heyvanı ayağa qaldırmaq üçün soydaşına kömək
et. **5** Qadın kişi paltarı, kişi də qadın paltarı geyinməsin,
çünki belə şeyləri edən hər kəs Allahınız Rəbbə iyrənc
görünür. **6** Əgər təsadüfən yolda, ağacda yaxud torpaq
üzərində bir quş yuvası görsən və ana quş balalarının ya
da yumurtalarının üzərində oturmuşsa, ana quşu balaları

ilə birlikdə götürmə. 7 Özün üçün balalarını götürə
bilərsən, amma mütləq anasını buraxmalısan. Belə etsən,
güzəranın xoş, ömrün uzun olar. 8 Yeni tikdiyin evin
damının kənarına sürahi çək ki, kimsə damından yıxılıb
ölsə, qanı evinin üstünə düşməsin. 9 Bağında iki növ
toxumu qarışdırıb əkmə. Belə etsən, əkdiyin toxumun da,
bağın da məhsulundan istifadə etmək sənə qadağandır. 10
Kotan sürmək üçün eşşəklə öküzü yanaşı qoşma. 11 Yunla
kətandan toxunmuş qarışıq parçadan paltar geyinmə. 12
Əbanın dörd tərəfinə qotaz sal. 13 Əgər bir nəfər arvad
alıb yaxınlıq edəndən sonra onu bəyənməzsə, 14 ona şər
ataraq adını ləkələyib "bu qızı aldım, onunla yaxınlıq
edəndən sonra gördüm ki, bakirə deyil" deyərsə, 15
onda ata-anası qızın "üzağlıq mələfəsini" darvazaya –
şəhər ağsaqqallarının yanına gətirsin. 16 Qızın atası şəhər
ağsaqqallarına belə desin: "Bu adama qızımı arvad olaraq
verdim. İndi qızımı bəyənmir. 17 ‹Gördüm ki, sənin qızın
bakirə deyil› deyərək mənim qızımın adını ləkələyir.
Bu isə qızımın ‹üzağlıq mələfəsidir›". Mələfə şəhərin
ağsaqqallarının qarşısına sərilsin. 18 Şəhərin ağsaqqalları
isə o adama cəza versin. 19 Onu yüz şekel gümüş pul
cəzasına məhkum edib gənc qadının atasına versinlər,
çünki o adam İsraildə bir qızın adını ləkələyib. Bu qadın
həmin adamın arvadı olacaq və ömrü boyu onu boşaya
bilməz. 20 Əgər iddia doğrudursa, gənc qadının üzağlığı
tapılmazsa, 21 onda gənc qadını ata evinin qapısına
çıxarsınlar. Şəhər sakinləri onu daşqalaq edib öldürsünlər,
çünki ata evində zina etməklə İsraildə namussuzluq edib.
Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. 22 Kim başqasının arvadı

ilə yataqda tutulsa, o zaman o kişi və qadın – hər ikisi
öldürülsün. Beləliklə, İsraildən pisliyi atın. **23** Əgər bir
qız kiməsə nişanlıdırsa, şəhərdə kimsə onu tapıb cinsi
yaxınlıq etsə, **24** o zaman onların ikisini də o şəhərin
darvazasına çıxararaq daşqalaq edib öldürün. Şəhərdə
olduğu halda qışqırmadığı üçün qızı, yaxınının nişanlısını
ləyaqətsiz etdiyi üçün kişini öldürün. Beləliklə, İsraildən
pisliyi atın. **25** Əgər bir kişi nişanlı qıza çöldə rast gəlsə,
onu zorlasa, onunla cinsi yaxınlıq etsə, o zaman yalnız
onunla cinsi yaxınlıq edən kişi öldürülsün. **26** Gənc
qadına heç nə etməyin, çünki onda ölümə layiq günah
yoxdur. Ona görə ki bir adam qonşusuna necə hücum
edib öldürərsə, bu iş də elədir. **27** Çünki kişi qıza çöldə
rast gəlib. Nişanlı qız nə qədər qışqırsa da, köməyinə
çatan olmayıb. **28** Əgər kimsə nişanlanmamış bakirə bir
qıza rast gəlib onu zorlayarsa və onlar tapılarsa, **29** o
zaman onunla cinsi yaxınlıq edən adam qızın atasına
əlli şekel gümüş versin və həmin qız onun arvadı olsun,
çünki onu zəlil etmişdir. O, qadını ömrü boyu boşaya
bilməz. **30** Kimsə atasının arvadını almasın və atasının
nikahını ləkələməsin.

23 Cinsiyyət üzvü əzilmiş ya da kəsilmiş şəxs Rəbbin
camaatı arasına daxil ola bilməz. **2** Qeyri-qanuni doğulan
şəxs Rəbbin camaatı arasına daxil ola bilməz. Onun
övladları, hətta onuncu nəslə qədər olanı Rəbbin camaatı
arasına daxil ola bilməz. **3** Heç bir Ammonlu və yaxud
Moavlı Rəbbin camaatı arasına daxil ola bilməz. Onların
heç bir övladı, hətta onuncu nəslə qədər olanlar da
Rəbbin camaatı arasına əsla daxil ola bilməz, **4** çünki

onlar Misirdən çıxdığınız zaman yolda sizi çörək və
su ilə qarşılamadılar. Sizə lənət oxumaq üçün Aram-
Naharayimdəki Petor şəhərindən Beor oğlu Bilamı muzdla
tutdular. **5** Lakin Allahınız Rəbb Bilamı dinləmək istəmədi.
Ona görə də Allahınız Rəbb bu lənəti xeyir-duaya çevirdi,
çünki O sizi sevir. **6** Nə qədər ömrünüz varsa, onların
xeyri və rifahı üçün çalışmayın. **7** Edomlulara isə
ikrahla yanaşmayın, çünki onlar sizin qohumlarınızdır.
Misirlilərə də ikrahla yanaşmayın, çünki torpaqlarında
qərib olmusunuz. **8** Onlardan doğulanların üçüncü nəsli
Rəbbin camaatı arasına daxil ola bilər. **9** Düşmənlərinizlə
döyüşmək üçün ordugah quranda özünüzü hər cür
murdarlıqdan qoruyun. **10** Əgər gecə yatarkən aranızda
toxumu tökülən şəxs olarsa, o, ordugahdan kənara çıxsın
və buraya daxil olmasın. **11** Axşamadək yuyunsun və gün
batandan sonra ordugaha qayıtsın. **12** Ordugahınızdan
kənarda ayaqyolu üçün yer təyin edin. **13** Sursatınız
arasında yer qazmaq üçün bel də olsun ki, ayaqyoluna
gedəndə ifrazatın üstünü basdıra biləsiniz. **14** Çünki sizi
qurtarmaq və düşmənlərinizi sizə təslim etmək üçün
ordugahınızın içində Allahınız Rəbb gedir. Ordugahınız
müqəddəs olsun ki, Rəbb natəmiz bir şey görüb sizdən
üz döndərməsin. **15** Ağasının yanından sizin yanınıza
qaçan qulu ağasına qaytarmayın. **16** Qoy öz seçdiyi
yerdə, bəyəndiyi bir şəhərdə aranızda yaşasın. Ona
əzab verməyin. **17** İsrailli qadın və kişilər arasından
heç kim məbəd fahişəliyi etməsin. **18** Qadının və ya
kişinin fahişəliklə qazandığı qazancı Allahınız Rəbbin
məbədinə təqdim etməyin. Hər ikisi Allahınız Rəbbin

gözündə iyrəncdir. **19** Soydaşınıza pulu, ərzağı və yaxud
da faiz gətirən başqa bir şeyi sələmlə borc verməyin. **20**
Yadellidənsə faiz ala bilərsiniz, amma soydaşlarınızdan
almayın ki, Allahınız Rəbb mülk olaraq almaq üçün
gedəcəyiniz torpaqda əl atdığınız hər işə xeyir-dua versin.
21 Allahınız Rəbbə bir əhd təqdimi edəcəyinizi söyləyəndə
gecikdirməyin, çünki Allahınız Rəbb mütləq bunu sizdən
istəyəcək. Onu yerinə yetirməməyiniz günahdır. **22**
Amma əhd etməkdən çəkinirsinizsə, bu, günah deyil. **23**
Ağzınızdan çıxanı yerinə yetirməyə diqqət edin, çünki
Allahınız Rəbbə əhd edərək ürəkdən təqdim etməlisiniz.
24 Qonşunuzun bağına girəndə doyunca üzüm yeyə
bilərsiniz, amma səbətinizə yığmayın. **25** Qonşunuzun
zəmisinə girəndə əlinizlə başaq yığa bilərsiniz, amma
zəmiyə oraq vurmayın.

24 Kimsə bir qadını alıb, evlilik zamanı onda ləyaqətsiz
bir şey tapdığı üçün qadını bəyənməzsə, talaq kağızı
yazıb əlinə verərək evindən çıxararsa, **2** evdən çıxmış
qadın sonra başqa kişiyə ərə gedə bilər. **3** O biri kişi də
onu bəyənməzsə, ona talaq kağızı yazıb əlinə verərək
evdən çıxararsa və yaxud onu alan kişi ölərsə, **4** onu
evdən çıxarmış əvvəlki əri onu təkrar özünə arvad edə
bilməz, çünki qadını ləkələmişdir. Bu, Rəbbin hüzurunda
iyrəncdir. Allahınız Rəbbin sizə irs olaraq verəcəyi
ölkədə belə günaha yol verməyin. **5** Təzə evlənən adam
döyüşə getməsin. Ona heç bir iş tapşırmayın. Qoy bir
il evində sərbəst qalıb aldığı arvadı sevindirsin. **6**
Dəyirmanı yaxud üst daşını kimsə girov götürməsin,
çünki o adamın həyatını girov götürmüş olur. **7** Əgər

İsrail övladları arasında kimsə soydaşını oğurlayıb onunla
kölə kimi rəftar edərsə yaxud onu satarsa, bu oğru
öldürülməlidir. Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. **8** Cüzam
xəstəliyinə tutulanda Levili kahinlərin əmr etdiyi kimi
sizə öyrədəcəkləri hər şeyə əməl etməyə hədsiz diqqət
göstərin. **9** Misirdən çıxan zaman Allahınız Rəbbin yolda
Məryəmə etdiyi hər şeyi xatırlayın. **10** Qonşunuza bir
şey borc verəndə girovu onun evinə girərək özünüz
götürməyin. **11** Bayırda dayanın, borc verdiyiniz adam qoy
özü girovu bayıra çıxarsın. **12** Əgər o adam kasıbdırsa, onun
girovu sizdə ola-ola yatmayın. **13** Girov götürdüyünüzün
üst paltarını mütləq gün batanda geri qaytarın ki, o öz
üst paltarında yatıb sizə xeyir-dua etsin və bu, Allahınız
Rəbbin önündə sizin üçün salehlik sayılsın. **14** Muzdla
işləyəni, kasıb və möhtac bir İsrailli soydaşınızı yaxud
şəhərlərinizdə yaşayan hər hansı bir qəribi istismar
etməyin. **15** Muzdunu hər gün gün batmazdan əvvəl
verin, çünki kasıbdır, ümidini yalnız ona bağlayıb. Yoxsa
sizdən Rəbbə fəryad edər və siz günahkar sayılarsınız.
16 Oğula görə ata, ataya görə oğul öldürülməsin, hər
kəs öz günahına görə öldürülsün. **17** Qəribi və yetimi
ədalətdən məhrum etməyin və dul qadının geyimini girov
götürməyin. **18** Misirdə kölə olan zaman Allahınız Rəbbin
sizi oradan necə qurtardığını xatırlayın. Bunun üçün
belə rəftar etməyi sizə əmr edirəm. **19** Zəminizdə əkini
biçən zaman bir dərz unutmusunuzsa, onu götürmək
üçün geri qayıtmayın. Qoy o qəribin, yetimin və dul
qadının olsun. Onda Allahınız Rəbb ələ götürdüyünüz
hər işdə sizə bərəkət verəcək. **20** Ağacları döyüb zeytun

yığan zaman budaqlarda qalanı dənləmək üçün geri
qayıtmayın. Qoy o, qəribin, yetimin və dul qadının olsun.
21 Bağınızın üzümlərini yığan zaman tənəklərdə qalan
məhsulu toplamaq üçün geri qayıtmayın. Qoy o, qəribin,
yetimin və dul qadının olsun. 22 Misir torpağında kölə
olduğunuzu xatırlayın. Bunun üçün belə rəftar etməyi
sizə əmr edirəm.

25 İnsanlar arasında münaqişə olarsa, qoy onlar
məhkəməyə getsinlər. Hakimlər bu işə baxıb haqlı adama
bəraət, haqsıza isə cəza versinlər. 2 Əgər təqsirkar adam
kötəklənməyə layiqdirsə, qoy hakim onu yerə uzandırıb
kötəyi günahının ağırlığına görə vurdursun. 3 Təqsirkara
qırx zərbədən artıq vurulmasın. Əgər qırxdan çox zərbə
vursanız, soydaşınız göz önündə zəlil ola bilər. 4 Xırman
çəkən öküzün ağzını bağlama. 5 Əgər qardaşlar bir
yerdə yaşayırlarsa, onlardan biri ölərsə və ölənin oğlu
olmazsa, dul qadın başqa ailədən olan bir adama ərə
getməsin. Qaynı yanına gəlib onu arvad olaraq alsın və
qayın-qəyyumluq vəzifəsini yerinə yetirsin. 6 Qadının
doğacağı ilk oğul mərhumun adını yaşatsın. Qoy İsraildə
mərhumun adı batmasın. 7 Kim mərhum qardaşının
dul arvadını almaq istəməzsə, dul qadın darvazada
yerləşən ağsaqqalların yanına getsin və belə desin:
“Qaynım İsraildə qardaşının adını yaşatmaqdan imtina
edir. Mənim üçün qayın-qəyyumluq vəzifəsini icra etmək
istəmir”. 8 Onda şəhər ağsaqqalları onun qaynını çağırıb
danışacaqlar. Əgər o inad edib yenə də “onu almıram”
desə, 9 o zaman həmin qadın ağsaqqallar qarşısında
gəlib qaynının çarığını çıxararaq üzünə tüpürsün və

“qardaşının nəslini yaşatmayana belə edilir” desin. **10**
İsraildə onun nəsli “çarığı çıxarılanın nəsli” adlanacaq.
11 Əgər dalaşan iki kişinin arvadlarından hansısa ərini
döyən kişinin əlindən qurtarmaq üçün gəlib əl uzatsa
və o biri kişinin cinsiyyət üzvündən yapışsa, **12** belə
qadına rəhm etmədən onun əlini kəsin. **13** Aldatmaq
üçün torbanızda biri ağır, digəri yüngül çəkən iki cür
çəki daşı olmasın. **14** Evinizdə biri böyük, digəri kiçik
ölçən iki cür ölçü əşyası olmasın. **15** Çəki daşınız, ölçünüz
düzgün və dəqiq olsun ki, Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi
torpaqda uzun ömür sürəsiniz. **16** Çünki Allahınız Rəbb
belə pis işlər görən və haqsızlıq edənlərə nifrət edir. **17**
Misirdən çıxanda Amaleqlilərin yolda sizə nə etdiyini
yada salın. **18** Siz yorulub əldən düşərkən onlar yolda sizə
hücum etdilər, arxada qalan bütün gücsüzləri qırdılar,
Allahdan qorxmadılar. **19** Allahınız Rəbb mülk etmək
üçün irs olaraq sizə verəcəyi torpaqda və ətrafınızda
olan düşmənlərin hamısından qurtarıb rahatlıq verəndə
səma altından Amaleqlilərin xatirəsini silin və bunu
unutmayın.

26 Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi torpağa girib
orada məskunlaşanda **2** Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi
ölkənin torpaqlarından topladığınız bütün məhsulların
nübarını götürüb bir səbətə yığın. Sonra Allahınız Rəbbin
Öz isminə məskən seçəcəyi yerə gedin. **3** O dövrdə xidmət
edən kahinin yanına gedib deyin: “Allahın Rəbbə bu gün
bəyan edirəm ki, Rəbbin atalarımıza vəd etdiyi ölkəyə
çatdım”. **4** Kahin əlinizdən səbəti alıb onu Allahınız
Rəbbin qurbangahı önündə yerə qoysun. **5** Allahınız

Rəbbin önündə bunu bəyan edin: “Atam köçəri Aramlı idi.
Azsaylı olaraq Misirə enib orada məskunlaşdı və ondan
böyük, güclü, çoxsaylı millət törədi. **6** Misirlilər bizimlə pis
rəftar etdilər. Bizi zəlil edib üzərimizə ağır işlər yüklədilər.
7 Onda atalarımızın Allahı Rəbbə fəryad qopardıq və Rəbb
səsimizi eşitdi. Əzabımızı, əziyyətimizi və zəlalətimizi
gördü. **8** Rəbb qüdrətli əli, uzanan qolu, böyük zəhmi,
əlamət və möcüzələri ilə bizi Misirdən çıxartdı. **9** O bizi
bu yerə gətirərək süd və bal axan bu torpağı bizə verdi.
10 İndi, ya Rəbb, mənə verdiyin torpağın məhsulunun
nübarını Sənə gətirmişəm”. Sonra səbəti Allahınız Rəbbin
önünə qoyub Onun qarşısında səcdə edin. **11** Siz, Levililər,
aranızda yaşayan qəriblər Allahınız Rəbbin sizə və ailənizə
verdiyi bütün yaxşı şeylər üçün sevinəcəksiniz. **12**
Üçüncü il onda bir hissəni təqdimetmə ilidir. Bütün
məhsulunuzun onda birini bir yana yığın. Ayırma işini
qurtarandan sonra onda bir hissəni Levililərə, qəriblərə,
yetimlərə və dul qadınlara verin ki, şəhərlərinizdə onlar
da yeyib-doysunlar. **13** Sonra Allahınız Rəbbə deyin:
“Mənə əmr etdiyin kimi Rəbb yolunda ayırdıqlarımı
evdən çıxarıb Levililərə, qəriblərə, yetimlərə və dul
qadınlara verdim. Əmrlərindən çıxmadım, heç birini
yaddan çıxarmadım. **14** Bu paydan yas tutarkən yemədim,
onu evdən çıxaranda murdar deyildim və onu ölülərə
təqdim etmədim. Allahım Rəbbin sözünə qulaq asdım.
Mənə əmr etdiklərinin hamısını yerinə yetirdim. **15** Ya
Rəbb, indi müqəddəs məskənindən – göylərdən aşağıya
bax. Xalqın İsrailə, atalarımıza etdiyin anda görə bizə
verdiyin torpağa – süd və bal axan torpağa xeyir-dua

ver”. 16 Bu gün Allahınız Rəbb bu qaydalara, hökmlərə
əməl etməyi sizə buyurur. Onlara bütün qəlbinizlə, bütün
varlığınızla əməl etmək üçün diqqətli olun. 17 Bu gün
Rəbbin Allahınız olduğunu, Onun yolları ilə gedəcəyinizi,
qanunlarına, əmrlərinə, hökmlərinə riayət edəcəyinizi,
Onun sözünə qulaq asacağınızı bəyan etdiniz. 18 Bu
gün Rəbb sizə verdiyi sözə görə bəyan etdi ki, Ona
məxsus xalq olasınız. Ona görə də bütün əmrlərinə
riayət etməlisiniz. 19 O zaman dediyi kimi Allahınız
Rəbb, yaratdığı bütün millətlərdən tərifdə, şöhrətdə və
hörmətdə sizi üstün edəcək ki, Allahınız Rəbb üçün təqdis
edilmiş xalq olasınız».

27 Musa ilə İsrailin ağsaqqalları xalqa belə dedilər:
«Bu gün sizə buyurduğum bütün əmrlərə riayət edin.
2 İordan çayını keçib Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi
torpağa gedəndə böyük daşları dik qoyub əhəngləyin.
3 Atalarınızın Allahı Rəbbin vəd etdiyi kimi Onun sizə
verəcəyi ölkəyə – süd və bal axan torpağa girəndə bu
qanunun bütün sözlərini bu daşlara yazın. 4 Bu daşları
bu gün sizə əmr etdiyim kimi İordan çayını keçəndən
sonra Eval dağında dikəldib əhəngləyin. 5 Orada Allahınız
Rəbbə dəmir alət vurulmamış daşlardan bir qurbangah
düzəldin. 6 Allahınız Rəbbin qurbangahını yonulmamış
daşlardan düzəldib üzərində Allahınız Rəbbə yandırma
qurbanları təqdim edin. 7 Ünsiyyət qurbanlarını orada
kəsib yeyərək Allahınız Rəbbin önündə sevinin. 8 Bu
qanunun bütün sözlərini bu daşlara aydın, oxunabilən
tərzdə yazın». 9 Sonra Musa ilə Levili kahinlər bütün
İsraillilərə belə müraciət etdilər: «Ey İsraillilər, sakitcə

qulaq asın! Bu gündən siz Allahın xalqı oldunuz. **10** Bu
gün sizə buyurduğum kimi Allahınız Rəbbin sözlərinə
qulaq asıb Onun əmrlərinə, qanunlarına və qaydalarına
əməl edin». **11** O gün Musa xalqa belə dedi: **12** «İordan
çayını keçəndə xalqa xeyir-dua vermək üçün bu qəbilələr
Gerizim dağında dursun: Şimeon, Levi, Yəhuda, İssakar,
Yusif, Binyamin. **13** Lənətləmək üçün bu qəbilələr Eval
dağında dursun: Ruven, Qad, Aşer, Zevulun, Dan, Naftali.
14 Levililər bütün İsrail xalqına ucadan belə müraciət
etsin: **15** "Qoy Rəbbin iyrəndiyi, bir sənətkarın əl işi
olan oyma və ya tökmə büt yaradana, gizlicə belə şeylər
saxlayana lənət olsun!" Bütün xalq cavab versin: "Amin!"
16 "Qoy ata-anası ilə hörmətsiz rəftar edənə lənət olsun!"
Bütün xalq desin: "Amin!" **17** "Qoy qonşusunun sərhədini
dəyişdirənə lənət olsun!" Bütün xalq desin: "Amin!"
18 "Qoy kor olanı yoldan azdırana lənət olsun!" Bütün
xalq desin: "Amin!" **19** "Qoy qəribə, yetimə, dul qadına
haqsızlıq edənə lənət olsun!" Bütün xalq desin: "Amin!"
20 "Qoy atasının arvadı ilə yatana lənət olsun! Çünki o,
atasının nikahını ləkələmişdir". Bütün xalq desin: "Amin!"
21 "Qoy hər hansı bir heyvanla cinsi əlaqəyə girənə lənət
olsun!" Bütün xalq desin: "Amin!" **22** "Qoy anadan yaxud
atadan bir olan bacısı ilə yatana lənət olsun!" Bütün xalq
desin: "Amin!" **23** "Qoy qayınanası ilə yatana lənət olsun!"
Bütün xalq desin: "Amin!" **24** "Qoy gizlicə qonşusunu
öldürənə lənət olsun!" Bütün xalq desin: "Amin!" **25** "Qoy
günahsız qan tökmək üçün rüşvət alana lənət olsun!"
Bütün xalq desin: "Amin!" **26** "Qoy bu Qanunun sözlərini

əməldə təsdiq etməyənə lənət olsun!” Bütün xalq desin:
“Amin!”

28 Əgər Allahınız Rəbbin sözlərinə yaxşı-yaxşı qulaq asıb
bu gün sizə buyurduğum bütün əmrlərinə riayət etsəniz,
Allahınız Rəbb sizi yer üzündəki bütün millətlərdən üstün
edəcək. **2** Allahınız Rəbbin sözünü dinləsəniz, bütün bu
xeyir-dualar sizə gələcək və üzərinizdə qalacaq. **3** Şəhərdə
və çöldə xeyir-dualı olacaqsınız. **4** Doğulan övladlarınız,
torpağınızın məhsulları, heyvanlarınızın, mal-qara və
qoyun-keçilərinizin balaları artımlı olacaq. **5** Səbət və
xəmir təknələriniz bərəkətli olacaq. **6** Hər girişiniz, hər
çıxışınız xeyir-dualı olacaq. **7** Rəbb sizə hücum edən
düşmənlərinizi önünüzdə məğlub edəcək. Onlar sizə bir
yoldan hücum edəndə önünüzdən yeddi yolla qaçacaq. **8**
Rəbb anbarlarınıza, əl atdığınız hər işə “Bərəkətli olsun!”
deyə əmr verəcək və Allahınız Rəbb sizə verəcəyi torpağa
bərəkət yağdıracaq. **9** Allahınız Rəbbin əmrlərinə riayət
etsəniz, Onun yolları ilə getsəniz, Rəbb vəd etdiyi kimi
sizi Özü üçün müqəddəs bir xalq kimi qoruyacaq. **10**
Yer üzərindəki bütün xalqlar Rəbbə məxsus olduğunuzu
görüb sizdən qorxacaq. **11** Rəbb atalarınıza vəd etdiyi
torpaqda sizi bolluq içərisində yaşadacaq. Doğulan
övladlarınızın nəslini artırıb-çoxaldacaq, heyvanlarınızın
balalarını, torpağınızın məhsulunu artımlı edəcək. **12**
Rəbb torpağınıza yağışı vaxtlı-vaxtında yağdıracaq və
bütün zəhmətinizə bərəkət vermək üçün göylərdən
zəngin xəzinəsini açacaq. Siz bir çox millətlərə borc
verəcək, lakin heç kimdən borc almayacaqsınız. **13**
Rəbb sizi quyruq deyil, baş edəcək. Əgər bu gün sizə

buyurduğum Allahınız Rəbbin əmrlərinə qulaq assanız,
onlara dəqiq əməl etsəniz, aşağıda deyil, hər zaman
yuxarıda olacaqsınız. **14** Bu gün sizə buyurduğum
əmrlərdən kənara çıxmayın, başqa allahların ardınca
getməyin, onlara sitayiş etməyin. **15** Amma Allahınız
Rəbbin sözünə qulaq asmasanız, bu gün sizə buyurduğum
əmrlərin, qaydaların hamısına dəqiq əməl etməsəniz, bu
lənətlər gəlib üzərinizə töküləcək. **16** Şəhərdə və çöldə
lənət qazanacaqsınız. **17** Səbət və xəmir təknələriniz
lənətli olacaq. **18** Doğulan övladlarınız, torpaqlarınızın
məhsulları, mal-qara və qoyun-keçilərinizin balaları
lənətə düçar olacaq. **19** Hər girişiniz, hər çıxışınız lənətli
olacaq. **20** Rəbb əl atdığınız hər işdə üzərinizə lənət
göndərəcək, sizi vahiməyə salıb çaşdıracaq. Nəhayət,
Rəbdən üz döndərib pislik etdiyinizə görə tezliklə sizə
ziyan vurub həlak edəcək. **21** Rəbb mülk olaraq almaq üçün
gedəcəyiniz torpaqdan sizi yox edənədək vəbaya düçar
edəcək. **22** O sizi vərəm, qızdırma, iltihab, insanı qovuran
istilik, quraqlıq, səmum küləyi və kiflə cəzalandıracaq. Siz
yox olana qədər bunlar sizdən əl çəkməyəcək. **23** Başınız
üzərində olan göylər tunc, ayağınız altındakı yer isə dəmir
kimi olacaq. **24** Rəbb ölkənizə yağış əvəzinə toz-torpaq
yağdıracaq. Siz həlak olana qədər göydən üzərinizə bunlar
yağacaq. **25** Rəbb sizi düşmənlərinizin önündə məğlub
edəcək, onlara bir yoldan hücum edəndə önlərindən yeddi
yolla qaçacaqsınız. Dünyanın bütün ölkələrinə dəhşətli
ibrət olacaqsınız. **26** Cəsədləriniz göydəki quşlara, yerdəki
heyvanlara yem olacaq, onları ürküdüb qovan olmayacaq.
27 Rəbb sizi sağalmaz Misir çibanları, şişlər, xoralar,

qoturlarla cəzalandıracaq. **28** O sizi cəzalandıraraq dəli
və kor edəcək, ürəyinizi qubarladacaq. **29** Günorta vaxtı
kor adam qaranlıqda əl toxundura-toxundura gəzdiyi
kimi gəzəcəksiniz. Hər işiniz uğursuz olacaq, daim iztirab
çəkəcək və talan olacaqsınız. Sizi qurtaran olmayacaq.
30 Nişanlandığınız qızla başqası yatacaq. Tikdiyiniz
evdə yaşamayacaqsınız. Saldığınız bağın məhsulunu
dərməyəcəksiniz. **31** Öküzünüz gözünüz önündə kəsiləcək,
ətindən yeməyəcəksiniz. Eşşəkləriniz sizdən zorla alınacaq
və geri qaytarılmayacaq. Sürüləriniz düşmənlərinizə
veriləcək və sizi qurtaran olmayacaq. **32** Oğullarınız
və qızlarınız gözünüz önündə başqa bir xalqa təslim
ediləcək və onların həsrətindən günbəgün gözlərinizin
nuru sönəcək. Əlinizdən isə heç nə gəlməyəcək.
33 Torpağınızın və bütün zəhmətinizin məhsulunu
tanımadığınız bir xalq yeyəcək, siz isə daima iztirab
çəkəcək və əziləcəksiniz. **34** Gözlərinizlə gördüklériniz
ağlınızı başınızdan çıxaracaq. **35** Rəbb dizlərinizə,
baldırlarınıza təpədən dırnağa qədər sağalmaz çibanlar
çıxararaq sizi cəzalandıracaq. **36** Rəbb sizi, öz üzərinizə
təyin etdiyiniz padşahı sizin də, atalarınızın da tanımadığı
bir millətə əsir apartdıracaq. Orada ağacdan, daşdan
düzəldilmiş yad allahlara sitayiş edəcəksiniz. **37** Rəbbin
sizi əsir etdiyi xalqlar arasında heyrət, məsəl və kinayə
hədəfinə çevriləcəksiniz. **38** Zəmiyə çox toxum səpib, az
yığacaqsınız, çünki onu çəyirtkə yeyib qurtaracaq. **39**
Üzüm bağları salacaq, becərəcəksiniz, lakin üzümündən
dərməyəcək, şərabından içməyəcəksiniz, çünki onlara
qurd düşəcək. **40** Torpağınızın hər tərəfində zeytun

ağacları bitsə də, onlardan yağ çəkə bilməyəcəksiniz,
çünki zeytun ağaclarınız öz meyvəsini tökəcək. **41**
Oğullarınız, qızlarınız olacaq, lakin yanınızda qalmayacaq,
çünki əsir düşəcəklər. **42** Bütün ağaclarınızın və əkin
sahələrinizin bəhərinə çəyirtkələr daraşacaq. **43** Aranızda
yaşayan yadellilər sizdən olduqca üstün olacaq, siz aşağı
endikcə enəcəksiniz. **44** Sizə onlar borc verəcək, siz
onlara borc verə bilməyəcəksiniz, onlar baş, siz isə
quyruq olacaqsınız. **45** Bu lənətlərin hamısı sizin üzərinizə
töküləcək. Sizi həlak olanadək qovub yaxalayacaqlar,
çünki Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmadınız, sizə
buyurduğu əmrlərə və qaydalara riayət etmədiniz. **46**
Bunlar sizə və övladlarınıza əbədi bir əlamət, bir möcüzə
olacaq. **47** Madam ki bolluq vaxtında Allahınız Rəbbə
sevinclə və xoşluqla itaət etmədiniz, **48** Rəbbin sizə
qarşı göndərdiyi düşmənlərə ac-susuz, çılpaq və hər cür
ehtiyac içərisində qulluq edəcəksiniz. Rəbb sizi həlak
edənə qədər boynunuza dəmir boyunduruq salacaq. **49**
Rəbb uzaqdan, dünyanın ucqarlarından bir milləti –
dilini başa düşmədiyiniz bir milləti qartal kimi üzərinizə
şığıdacaq. **50** Bu elə sərt sifətli bir millətdir ki, nə
qocaların şəxsiyyətinə hörməti var, nə də uşaqlara rəhmi
gəlir. **51** Bu millət sizi həlak edənə qədər heyvanlarınızın
balalarını, torpağınızın məhsulunu yeyib qurtaracaq,
sizin üçün nə taxıl, nə təzə şərab, nə zeytun yağı,
nə mal-qaranızın, nə də qoyun-keçilərinizin balalarını
qoymayacaq. **52** Bütün şəhərlərinizi mühasirəyə alıb
ölkənizdəki güvəndiyiniz möhkəm və hündür divarlarınızı
tamamilə yerlə yeksan edəcəklər. Allahınız Rəbbin sizə

verəcəyi ölkənin bütün şəhərlərini mühasirəyə alacaqlar.
53 Mühasirəyə düşəndə düşmənlərinizin sizə verəcəyi
aclıqdan doğulan övladlarınızın – Allahın Rəbbin sizə
verdiyi oğul-qızlarınızın ətini yeyəcəksiniz. **54** Aranızda
ən ürəyinazik və həssas adam belə, öz qardaşına, sevdiyi
arvadına, sağ qalan övladlarına rəhm etməyəcək. **55** Yediyi
uşaqların ətindən onların heç birinə verməyəcək, çünki
mühasirə olunanda düşmənlərinizin yaratdığı qıtlığa görə
şəhərlərinizdə yeməyə heç nə qalmayacaq. **56** Aranızda ən
ürəyinazik, həssas qadın – zərifliyindən və incəliyindən
ayağını yerə basmaq istəməyən qadın belə, sevdiyi ərinə,
öz oğluna, eləcə də qızına rəhm etməyəcək. **57** Bətnindən
çıxan cifti və doğduğu uşaqları verməyib gizli yeyəcək,
çünki bütün şəhərləriniz mühasirəyə düşəndə aclıq
olacaq. **58** Əgər bu kitaba yazılmış bu Qanunun bütün
sözlərinə diqqətlə əməl etməsəniz, Allahınız Rəbbin
əzəmətli və zəhmli adından qorxmasanız, **59** Rəbb sizi və
nəslinizi dəhşətli bəlalara, böyük və sonsuz müsibətlərə,
sağalmaz, ağır xəstəliklərə düçar edəcək. **60** Qorxduğunuz
bütün Misir xəstəliklərini yenə başınıza gətirəcək, bu
xəstəliklərə tutulacaqsınız. **61** Rəbbin bu Qanun kitabında
yazılmamış hər cür xəstəlik və bəlanı sizi yox edənədək
başınıza gətirəcək. **62** Göydəki ulduzlar qədər çoxalmaq
əvəzinə sayca çox az qalacaqsınız, çünki Allahınız Rəbbin
sözünə qulaq asmadınız. **63** Sizə yaxşılıq etmək və
artırmaqdan Rəbb necə razı qalırdısa, sizi həlak etdiyi
və yox etdiyi üçün də elə razı qalacaq. Mülk olaraq
almaq üçün gedəcəyiniz ölkədən qoparılacaqsınız. **64**
Rəbb sizi dünyanın bu başından o biri başınadək bütün

xalqların arasına səpələyəcək. Orada sizin də, atalarınızın
da tanımadığı, ağacdan və ya daşdan düzəldilmiş yad
allahlara sitayiş edəcəksiniz. **65** Bu millətlər arasında
nə sülhünüz, nə də rahatlığınız olacaq. Rəbb sizə orada
ürəkqopması, ümidsizlik, gözləməkdən yorulan gözlər
verəcək. **66** Daim canınızın qayğısını çəkəcək, gecə-
gündüz vahimə içərisində yaşayacaqsınız. Həyatınızın
asayişi olmayacaq. **67** Ürəyinizə dolan vahimədən və
gözünüzlə gördüyünüz hadisələr üzündən səhər olanda
"kaş axşam olaydı", axşam olanda "kaş səhər olaydı"
deyəcəksiniz. **68** Mən sizə demişdim ki, gəldiyiniz yolla geri
dönməyəcəksiniz, amma Rəbb sizi gəmilərlə Misirə geri
qaytaracaq. Orada qul və qarabaş kimi düşmən bazarında
satılacaqsınız, amma sizi pulla alan olmayacaq».

29 Rəbb İsrail övladları ilə Xorev dağında əhd etmişdir.
Moavda isə Musaya əmr etdi ki, yenidən əhd kəssin.
Əhdin şərtləri bunlardır: **2** Musa bütün İsrailliləri bir
yerə yığıb belə dedi: «Rəbbin Misirdə gözləriniz önündə
firona, əyanlarına və ölkəsinə etdiyi hər şeyi gördünüz.
3 Böyük sınaqları, bu böyük əlamətləri və möcüzələri
öz gözünüzlə gördünüz. **4** Lakin Rəbb bu günədək sizə
anlamaq üçün ağıl, görmək üçün göz, eşitmək üçün qulaq
vermədi. **5** Rəbb deyir: "Sizi qırx il səhrada gəzdirdim.
Əyninizdəki paltar, ayağınızdakı çarıq yırtılıb-dağılmadı.
6 Çörək yemədiniz, şərab ya da başqa kefləndirici içki
içmədiniz. Bunları ona görə etmişəm ki, Mənim Allahınız
Rəbb olduğumu biləsiniz". **7** Buraya çatanda Xeşbon
padşahı Sixon ilə Başan padşahı Oq bizimlə döyüşə
başladılar. Amma onları məğlub etdik. **8** Torpaqlarını

ələ keçirib irs olaraq Ruvenlilərə, Qadlılara, Menaşşe
qəbiləsinin yarısına verdik. **9** Ələ götürdüyünüz hər
işdə uğur qazanmaq üçün bu əhdin hər sözünə diqqətlə
əməl edin. **10** Bu gün siz hamınız – qəbilə başçılarınız,
ağsaqqallarınız, məmurlarınız, İsraillilərin hamısı, **11**
uşaqlarınız, arvadlarınız, aranızda yaşayıb odununuzu
doğrayan, suyunuzu daşıyan yadellilər Allahınız Rəbbin
qarşısında dayanmısınız ki, **12** bu gün Allahınız Rəbbin
and edərək sizinlə bağladığı bu əhdi həyata keçirəsiniz.
13 Qoy bu gün O sizi Öz xalqı kimi təsdiq etsin, sizə söz
verdiyi kimi atalarınız İbrahimə, İshaqa, Yaquba etdiyi
anda görə sizin Allahınız olsun. **14** Mən bu əhdi və andı
yalnız sizinlə, **15** Allahımız Rəbbin hüzurunda bizimlə
bərabər duranlarla deyil, bu gün yanımızda olmayanlarla
da edirəm. **16** Misirdə necə yaşadığınızı, o biri millətlərin
içərisindən keçərək buraya necə gəldiyinizi özünüz də
bilirsiniz. **17** Onların arasında iyrənc şeyləri – ağacdan,
daşdan, qızıldan, gümüşdən düzəldilən iyrənc bütləri
gördünüz. **18** Ehtiyatlı olun, bu gün aranızda bu millətlərin
allahlarına sitayiş etmək üçün Allahınız Rəbdən dönən nə
kişi, nə qadın, nə nəsil, nə də qəbilə olsun. Aranızda belə
acı pöhrəli, zəhərli kök olmasın. **19** Bu andın sözlərini
eşidən zaman kimsə öz-özünə gözaydınlığı verib belə bir
fikrə düşməsin: "Onsuz da salamat qalacağam, qoy kefim
istəyən kimi yaşayım". Bu fikir həm münbit torpağa,
həm də quru torpağa bəla gətirər. **20** Belə adamı Rəbb
bağışlamaq istəməz. O adama qarşı qısqanc Rəbbin qəzəbi
alovlanacaq. Bu kitabda yazılan bütün lənətlər başına
töküləcək və Rəbb onun adını göyün altından siləcək. **21**

Rəbb bu Qanun kitabında yazılan əhdin içərisində yer
tutan lənətlərin hamısına görə fəlakətə uğratmaq üçün
onu İsrailin bütün qəbilələrinin içərisindən çıxaracaq. **22**
Gələcək nəsil, sizdən sonra gələn övladlarınız və uzaq
diyardan gələn yadellilər bu ölkənin bəlalarını, Rəbbin
oraya göndərdiyi xəstəlikləri görəcək. **23** Bütün torpaq
yanacaq, kükürd və duzla örtüləcək, toxum əkilməyəcək,
cücərti görünməyəcək, ot bitməyəcək. Ölkə Rəbbin qızğın
qəzəbi ilə yerlə yeksan etdiyi Sodom, Homorra, Adma və
Sevoyim kimi viran olacaq. **24** Bütün millətlər "Rəbb bu
ölkəyə niyə belə etdi? Bu böyük qəzəb niyə alovlandı?"
deyə soruşacaqlar. **25** O zaman deyəcəklər: "Çünki onları
Misir torpağından çıxararkən atalarının Allahı Rəbbin
onlarla bağladığı əhdi atdılar. **26** Gedib tanımadıqları
allahlara, Rəbbin onlara bəxş etmədiyi yad allahlara
sitayiş və səcdə etdilər. **27** Ona görə Rəbbin qəzəbi bu
ölkəyə qarşı alovlandı, oranı bu kitabda yazılan bütün
lənətlərə düçar etdi. **28** Rəbb qəzəb, hirs və böyük hiddətlə
onları ölkələrindən qopardı. Bu gün olduğu kimi onları
başqa bir torpağa atdı". **29** Allahımız Rəbbin sirləri var,
lakin bəzi şeyləri bizə və övladlarımıza əbədilik aşkar etdi
ki, bu qanunun bütün sözlərinə əməl edək.

30 Bütün bu hadisələr – qarşınıza qoyduğum xeyir-dua
və lənət başınıza gələndə Allahınız Rəbbin sizi səpələdiyi
millətlər arasında bunları xatırlayacaqsınız. **2** Siz və
övladlarınız Allahınız Rəbbə tərəf dönüb bu gün sizə
əmr etdiyim hər işdə Onun sözünü bütün qəlbinizlə və
bütün varlığınızla qulağınızda saxlasanız, **3** Allahınız
Rəbb sizə rəhm edib əsirlikdən geri qaytaracaq, sizi

yenidən səpələdiyi bütün xalqların arasından toplayacaq.
4 Səpələnib göyün altındakı ən ucqar ölkəyə düşsəniz belə,
Allahınız Rəbb sizi oradan yığıb geri qaytaracaq. **5** Sizi
atalarınıza irs olaraq verdiyi torpağa qovuşduracaq. Oranı
yenə də irs olaraq alacaqsınız, Allahınız Rəbb sizə xoş
güzəran verəcək və sizi atalarınızdan da artıq çoxaldacaq.
6 Allahınız Rəbb sizin ürəyinizi və övladlarınızın ürəklərini
sünnət edəcək ki, Allahınız Rəbbi bütün qəlbinizlə,
bütün varlığınızla sevəsiniz və yaşayasınız. **7** Allahınız
Rəbb bütün bu lənətləri isə sizə nifrət və zülm edən
düşmənlərinizin üzərinizə tökəcək. **8** Siz yenə Rəbbin
sözünə qulaq asacaq və bu gün sizə buyurduğum bütün
əmrlərini yerinə yetirəcəksiniz. **9** Onda Allahınız Rəbb
əlinizdə olan hər işinizi uğurlu edəcək, sizə çoxlu övlad,
heyvanlarınıza çoxlu bala, torpaqlarınıza bol məhsul
verəcək. Rəbb atalarınıza yaxşılıq etməkdən necə razı
qalırdısa, sizə də yaxşılıq etməkdən elə razı qalacaq. **10** Bir
şərtlə: Allahınız Rəbbin sözünü qulağınızda saxlayın. Onun
bu Qanun kitabında yazılan əmrlərinə və qaydalarına əməl
edin, bütün qəlbinizlə, bütün varlığınızla Allahınız Rəbbə
tərəf dönün. **11** Bu gün sizə verdiyim əmrə əməl etmək
sizin üçün çətin və əlçatmaz deyil. **12** Axı o, göylərdə deyil
ki, deyəsiniz: "Kim bizim üçün göylərə çıxacaq və onu
oradan götürüb bizə çatdıracaq ki, biz buna əməl edək?"
13 O, dənizin o tayında deyil ki, deyəsiniz: "Kim bizim üçün
dənizin o tayına gedəcək və onu götürüb bizə çatdıracaq
ki, qulaq asıb buna əməl edək?" **14** Yox, bu kəlam sizə əməl
etmək üçün çox yaxındır, o, dilinizdə və ürəyinizdədir. **15**
Bax bu gün sizin qarşınızda həyatla xoşbəxtliyi, ölümlə

bədbəxtliyi qoyuram. **16** Bu gün sizə Allahınız Rəbbi
sevməyi, Onun qoyduğu yollarla getməyi, əmrlərinə,
qaydalarına, hökmlərinə riayət etməyi əmr edirəm. Belə
etsəniz, yaşayıb artacaqsınız və mülk olaraq almaq üçün
gedəcəyiniz torpaqda Allahınız Rəbb tərəfindən xeyir-
dua alacaqsınız. **17** Əgər bu yoldan dönsəniz, qulaq
asmasanız, azaraq, yad allahlara səcdə qılaraq onlara
qulluq etsəniz, **18** bu gün sizə bildirirəm ki, mütləq
məhv olacaqsınız. İordan çayını keçib mülk olaraq almaq
üçün gedəcəyiniz ölkədə uzun ömür sürməyəcəksiniz. **19**
Qarşınızda həyatla ölümü, xeyir-dua ilə lənəti qoyduğum
üçün bu gün göyü və yeri sizə şahid tuturam. Həyatı seçin
ki, siz və övladlarınız yaşaya biləsiniz. **20** Allahınız Rəbbi
sevin, sözü qulağınızda qalsın və Ona bağlanın. Çünki
sizin həyatınız Odur. Belə etsəniz, Rəbbin ata-babalarınız
İbrahimə, İshaqa və Yaquba verməyi vəd etdiyi torpaqda
sizi uzun ömürlü edəcək».

31 Musa bütün İsraillilərin qarşısına çıxıb belə dedi: **2**
«Artıq mən yüz iyirmi yaşındayam, daha sizə başçılıq
etməyə taqətim yoxdur. Rəbb mənə demişdir ki, sən İordan
çayını keçməyəcəksən. **3** Oranı keçəndə Allahınız Rəbb
Özü qabağınızda gedəcək və bu millətləri qarşınızdan yox
edəcək, siz də onların torpaqlarını irs olaraq alacaqsınız.
Rəbbin sözünə görə Yeşua sizə rəhbərlik edəcək. **4** Rəbb
Emorlu padşahları Sixonu və Oqu həlak edərək ölkələrinin
başına gətirdiyini bu millətlərin də başına gətirəcək. **5**
Rəbb onları sizə təslim edəcək. Onlarla əmr etdiyim kimi
rəftar etməlisiniz. **6** Möhkəm və cəsarətli olun! Onlardan
qorxub çəkinməyin! Çünki Allahınız Rəbb sizinlə gedir. O

sizi atmaz, tərk etməz!» **7** Sonra Musa Yeşuanı çağırıb
bütün İsraillilərin gözü qarşısında ona belə dedi: «Möhkəm
və cəsarətli ol! Çünki Rəbbin atalarına vəd etdiyi ölkəyə
bu xalqla birlikdə sən gedəcəksən. Ölkəni irs olaraq
onlara sən verəcəksən. **8** Başının üstündə Rəbb gedəcək. O
sənindədir, səni atmaz və tərk etməz. Qorxub çəkinmə!» **9**
Musa bu qanunu yazıb sonra Rəbbin əhd sandığını aparan
Levili kahinlərə və bütün İsrail ağsaqqallarına verdi. **10**
Sonra onlara belə buyurdu: «Hər yeddi ilin sonunda,
borcların bağışlanma ilində, Çardaqlar bayramında, **11**
bütün İsraillilər Allahınız Rəbbin hüzurunda olmaq
üçün Onun seçəcəyi yerə gələndə bu qanunu İsraillilərə
oxuyun. **12** Xalqın kişi, qadın və uşaqlarını, həmçinin
şəhərinizdə yaşayan yadelliləri toplayın. Qoy hamı eşidib
öyrənsin və Allahınız Rəbdən qorxub Qanunun bütün
sözlərinə diqqətlə əməl etsin. **13** Qoy qanunu bilməyən
uşaqlar da eşitsinlər və mülk olaraq almaq üçün İordan
çayından keçib gedəcəyiniz ölkədə ömür boyu Allahınız
Rəbdən qorxmağı öyrənsinlər». **14** Rəbb Musaya dedi:
«Ölümünə az qalıb. Yeşuanı çağır. Hüzur çadırında hazır
dayanın ki, ona əmrlərimi bildirim». Beləliklə, Musa ilə
Yeşua gedib Hüzur çadırında gözlədilər. **15** Sonra Rəbb
çadırda sütuna oxşar bir bulud içərisində göründü. Bulud
çadırın qapısı üzərində dayandı. **16** Rəbb Musaya belə
söylədi: «Bu yaxınlarda ölüb atalarına qovuşacaqsan.
Bu xalq da gedəcəyi ölkənin allahlarına bağlanıb Mənə
xəyanət edəcək. Məni atıb onlarla bağladığım əhdi
pozacaqlar. **17** Onda onlara qəzəblənəcəyəm, onları
ataraq üz döndərəcəyəm. Onlar başqalarına yem olacaq,

başlarına çox bəlalar və müsibətlər gələcək. Həmin gün
"Allahımız bizimlə olmadığı üçün başımıza müsibətlər
gəldi" deyəcəklər. **18** Başqa allahlara tərəf dönməklə pis
iş gördüklərinə görə mütləq onlardan üz döndərəcəyəm.
19 İndi özünüz üçün bu ilahini yazın və İsrail övladlarına
öyrədin. Qoy onu oxusunlar. Belə ki bu ilahi İsraillilərə
qarşı Mənim şahidim olsun. **20** Çünki onları atalarına
and edib söz verdiyim süd və bal axan torpağa gətirəndə,
yeyib-doyanda və kökələndə yad allahlara meyl edərək
onlara sitayiş edəcəklər, Məni rədd edərək əhdimi
pozacaqlar. **21** Onlara çox bəlalar və müsibətlər yetişəndə
qoy bu ilahi onlara qarşı şahid kimi səslənsin, çünki
bu ilahi nəsillərin dilindən düşməyəcək. Ona görə ki
Mən onları vəd etdiyim torpağa gətirməzdən əvvəl, bu
gün belə, fəndgir olduqlarını bilirəm». **22** Həmin gün
Musa bu ilahini yazıb İsrail övladlarına öyrətdi. **23** Rəbb
o gün Nun oğlu Yeşuaya əmr edib dedi: «Möhkəm və
cəsarətli ol, çünki İsrail övladlarını onlara vəd etdiyim
ölkəyə sən aparacaqsan və Mən sənin ləyəm». **24** Musa
bu Qanunu sözlərindən heç nəyi əskiltmədən kitaba
yazmağı qurtaranda **25** Rəbbin Əhd sandığını daşıyan
Levililərə bu əmri verdi: **26** «Bu Qanun kitabını götürüb
Allahınız Rəbbin Əhd sandığının yanına qoyun. Qoy
sizə qarşı bir şahid olaraq orada qalsın. **27** Çünki sizin
üsyankar və dikbaş olduğunuzu bilirəm. Bu gün mən sağ
olaraq aranızda ikən belə, Rəbbə üsyankar oldunuzsa, gör
mən öləndən sonra necə olacaqsınız. **28** Qəbilələrinizin
bütün ağsaqqallarını və məmurlarınızı yanıma toplayın.
Bu sözləri onlara eşitdirim ki, göyü və yeri onlara

qarşı şahid tutacağam. **29** Ölümümdən sonra tamamilə
pozulacağınızı, sizə əmr etdiyim yoldan azacağınızı
bilirəm. Axır zamanda müsibətlərlə qarşılaşacaqsınız.
Çünki Rəbbin gözündə pis olan işləri görərək əməllərinizlə
Onu qəzəbləndirəcəksiniz». **30** Musa bu ilahini axıracan
oxudu ki, bütün İsrail camaatı ilahinin sözlərini eşitsin.

32 «Ey göylər, qulaq asın, söyləyəcəyəm, Qoy yer üzü
dilimdən çıxan sözləri eşitsin. **2** Qoy təlimim yağış
kimi tökülsün, Sözüm şeh kimi düşsün, Çəmən üzərinə
düşən narın yağış tək olsun, Ot üzərinə tökülən leysana
oxşasın, **3** Çünki Rəbbin ismini elan edəcəyəm! Allahımızın
əzəmətini mədh edin! **4** O, işləri kamil Qayadır, Çünki
bütün yolları haqdır, Sadiq Allahdır, heç zaman haqsızlıq
etməz, Adil və doğru olan Odur. **5** Ona xəyanət etdilər,
Ona övlad olmadılar, Ona görə rüsvay oldular. Çünki
əyri və tərs nəsildirlər. **6** Ey axmaq, ağılsız xalq, Rəbbə
budurmu əvəziniz? Sizi yaradan, sizə görkəm verən
Atanız, Yaradanınız O deyilmi? **7** Ötən günləri yadınıza
salın, Keçmiş nəsillərin dövrünə nəzər salın, Atanızdan
soruşun, o sizə desin, Ağsaqqallarınızdan soruşun, onlar
sizə söyləsin. **8** Haqq-Taala millətlərə irsi torpaq bölərkən,
Bəşər övladlarını ayırarkən İsrail övladlarının sayına
görə Xalqlara sərhəd qoydu. **9** Çünki Rəbbin payı Öz
xalqıdır! Yaqub Onun payına düşən irsidir. **10** Onu quraq
bir torpaqda, Uğultulu, boş-biyaban səhrada tapdı. Bir
sipər kimi onu hifz etdi, Göz bəbəyi kimi onu qorudu.
11 Yuvasında balalarını sövq etdirərək uçuran, Onlar
üzərində qanad çalan, Qanadlarını açıb onları tutan,
Pərlərinin üzərində aparan qartal kimi **12** Ona yol

göstərən yalnız Rəbb idi. Yanında özgə bir allah yox idi.
13 Onu yer üzünün yüksəkliklərinə çıxartdı, Zəminin
məhsulundan yedirtdi. Onu qayadan süzülən balla,
Çaxmaq daşından çəkilən yağla bəslədi. **14** Onu inəklərin
kəsmiyi, qoyunların südü ilə, Kökəldilmiş quzularla,
Başandakı təkələrlə, qoçlarla. Ən yaxşı buğda ilə bəslədi.
Xalq şərabı, üzümün al qanını içdi, **15** Lakin Yeşurun
kökələrkən təpik atdı, Doyarkən, yoğunlaşıb piyləşərkən
Onu yaradan Allahı tərk etdi, Xilaskarını, Qayasını rədd
etdi. **16** Yad allahlarla Allahı qısqandırdılar, İyrənc
əməllərlə Onu qəzəbləndirdilər. **17** Allah olmayan cinlərə,
Tanımadıqları allahlara, Atalarının qorxmadıqları, Son
zamanlar yeni yaranan allahlara Qurban kəsdilər. **18**
Sizi həyata gətirən Qayanı atdınız. Sizi yaradan Allahı
unutdunuz. **19** Rəbb bunu görəndə onları rədd etdi,
Çünki oğul və qızları Onu hiddətləndirdi. **20** O dedi:
"Bax onlardan Mənim üzüm dönəcək, Onların aqibəti
görüm necə olacaq? Çünki onlar etimada layiq olmayan
övladlar, azğın nəsildirlər. **21** Məni Allah olmayanlarla
qısqandırdılar, Boş bütləri ilə qəzəbləndirdilər. Mən də
onları xalq olmayanlarla qısqandıracağam, Axmaq bir
millətlə qəzəbləndirəcəyəm. **22** Çünki qəzəbimdən bir
od alovlandı, Ölülər diyarı dibinəcən yandı. Dünyanı
və nemətlərini yeyib qurtaracaq, Dağların bünövrəsi
odlanıb tutuşacaq. **(Sheol h7585)** **23** Mən onların üzərinə
bəlalar yığacağam, Oxlarımı onlara tuşlayacağam. **24**
Qıtlıqdan tükənəcək, qızdırmadan qırılacaqlar, Vəbadan
tələf olacaqlar. Heyvanların dişlərini, Torpaqda sürünən
ilanların zəhərini Onlara sarı göndərəcəyəm. **25** Gənc

oğlanı və qızı, Südəmər körpəni, ağsaçlı insanı Bayırdan
qılınc, daxildən dəhşət məhv edəcək. 26 Dedim: ‹Qoy
onları uzaqlara dağıdım, Onları insanların yaddaşından
çıxarım›. 27 Lakin düşmənin istehzasından çəkindim,
İstəmədim ki, əleyhdarları yanlış anlayıb desinlər: ‹Bütün
bu işləri Rəbb görməyib, Özümüz zəfər qazanmışıq›". 28
Çünki onlar düşüncəsiz bir millətdir, Necə də ağılsızdırlar.
29 Kaş ki müdrik olub bunu dərk edəydilər, Aqibətlərini
düşünəydilər. 30 Əgər onların Qayası onları satmasaydı,
Rəbb onları təslim etməsəydi, Bir adam min nəfəri necə
qova bilərdi? İki kişi on min nəfəri necə qaçıra bilərdi?
31 Həqiqətən, onların qayası Qayamız kimi deyil, Hətta
düşmənlərimiz bunu qəbul edir. 32 Tənəkləri Sodomdakı
üzüm ağaclarındandır, Homorra bağlarındandır. Üzümləri
zəhərlidir, Salxımları acıdır. 33 Şərabları əfi ilan zəhəridir,
Gürzələrin öldürücü ağısıdır. 34 "Məgər bunların hamısını
Mən yanımda saxlamamışammı? Bunları xəzinəmdə
möhürləyən Mən deyiləmmi? 35 Qisas Mənimdir, əvəzini
Mən verəcəyəm. Vaxtı çatarkən sürüşüb yıxılacaqlar,
Çünki onlar həlak gününə yaxındırlar, Əcəlləri tez çatar".
36 Rəbb Öz xalqını mühakimə edəcək. Onların gücünün
qurtardığını görərkən, Nə kölədən, nə azaddan kimsə
qalmayarkən Qullarına rəhm edəcək. 37 O belə deyəcək:
"Hanı onların Allahı, sığınacaqları qaya? 38 Qurbanlarının
yağını yeyən, Hanı içmə təqdimlərini içən allahları?
Qoy sizə kömək etmək üçün dursunlar, Pənahgahınız
olsunlar. 39 İndi görün ki, Mən, Mən Oyam, Məndən
başqa Allah yoxdur. Mənəm öldürən və həyat verən,
Mənəm yaralayan və şəfa verən, Heç kim əlimdən

qurtara bilməz. **40** Çünki əlimi göylərə qaldırıb belə
bəyan edirəm: ‹əbədi Varlığıma and olsun ki, **41** Şimşək
çaxan qılıncımı itiləyib Hökm etmək üçün əlimə alsam,
Düşmənlərimdən qisas alacağam, Mənə nifrət edənlərdən
əvəz çıxacağam. **42** Onların qanı ilə oxlarımı sərxoş
edəcəyəm; Qılıncım əti, qırılanların, əsir edənlərin qanını,
Düşmən rəhbərlərinin başını yeyəcək›". **43** Ey millətlər,
Onun xalqı ilə birgə sevinin! Çünki O, qullarının qan
qisasını alacaq, Düşmənlərindən əvəz çıxacaq, Ölkəsi
və xalqı üçün kəffarə edəcək». **44** Musa Nun oğlu
Yeşua ilə bərabər gəlib bu ilahinin bütün sözlərini xalq
qarşısında söylədi. **45** Musa bütün İsraillilərə bu sözlərin
hamısını söyləyib qurtaranda **46** belə dedi: «Bu gün sizə
bəyan etdiyim sözlərin hamısına ürəkdən bağlanın ki,
övladlarınıza bu qanunun bütün sözlərinə diqqətlə əməl
etməyi əmr edəsiniz. **47** Axı bu sizin üçün əhəmiyyətsiz iş
deyil, həyatınızdır. Bu sözlər mülk olaraq almaq üçün
İordan çayını keçərək gedəcəyiniz torpaqda sizə uzun
ömür verəcək». **48** Rəbb elə həmin gün Musaya belə
dedi: **49** «Yerixo qarşısında, Moav torpağında olan bu
Avarim dağına, Nevo dağına çıx. İsrail övladlarına mülk
olaraq verəcəyim Kənan torpağını gör. **50** Qardaşın Harun
Hor dağında ölüb əcdadlarına qoşulduğu kimi sən də
çıxacağın dağda ölüb xalqına qovuşacaqsan. **51** Çünki Zin
səhrasında, Meriva-Qadeş sularında, İsrail övladlarının
önündə Məni müqəddəs saymamaqla İsrail övladları
arasında Mənə xəyanət etdiniz. **52** Ona görə ölkəni
uzaqdan görəcəksən, lakin İsrail övladlarına verəcəyim
torpağa girməyəcəksən».

33 Allah adamı Musa ölümündən əvvəl İsrail övladlarına
bu xeyir-duanı oxudu. **2** O belə dedi: «Rəbb Sina dağından
gəldi, Bizə Seirdən zühur etdi, Paran dağından şəfəq
saçdı, On minlərlə müqəddəs mələklər ilə gəldi. Sağ əlində
yanar alov var idi. **3** Ya Rəbb, həqiqətən, Sən xalqları
sevirsən! Bütün müqəddəslər Sənin əlindədir! Onlar
ayağına düşər, sözlərini dinlər. **4** Musa bizə qanuna əməl
etməyi tapşırdı, Bu, Yaqubun camaatı üçün bir irsdir. **5**
İsrail qəbilələri, Xalqın rəhbərləri bir yerə yığılanda Rəbb
Yeşuruna padşah oldu. **6** Qoy Ruven ölməsin, yaşasın!
Xalqının sayı azalmasın!» **7** Musa Yəhuda üçün belə dedi:
«Ya Rəbb, Yəhudanın səsini eşit, Onu xalqına geri qaytar.
O özü üçün öz əlləri ilə döyüşdü, Düşmənlərinə görə ona
kömək et!» **8** Levi üçün belə dedi: «Ya Rəbb, Tummimin
və Urimin Sənin sadiq qulun üçündür. Onu Massada
sınaqdan keçirdin, Onunla Meriva sularında mübahisə
etdin. **9** O, ata-anası üçün dedi: "Onlara nəzər salmadım".
Qardaşlarını tanımadı, Övladlarını unutdu, Ancaq Sənin
sözünə riayət etdi, Sənin əhdini hifz etdi. **10** Hökmlərini
Yaqub nəslinə, Qanununu İsraillilərə öyrədəcəklər. Onlar
hüzurunda buxuru, Qurbangahında bütöv yandırma
qurbanını təqdim edəcək. **11** Ya Rəbb, onların malına
bərəkət ver, əməllərindən razı qal. Kim onlara hücum etsə,
Kim onlara nifrət etsə, Belini qır, Bir daha qalxmasınlar!»
12 Binyamin üçün belə dedi: «Rəbbin sevimlisi Onun
yanında əmin-amanlıqda yaşasın! Rəbb gün boyu onu
qoruyur, O da Rəbbin qucağında qalır». **13** Yusif üçün belə
dedi: «Onun torpağı Rəbdən bərəkət alsın, Göydən gələn
qiymətli şehlə, Yer altında yatan dərin sularla, **14** Günəşin

yetişdirdiyi ən gözəl barlarla, Hər ay yetişən ən gözəl
bəhərlərlə, **15** Qədimdən qalan dağların əla nemətləri
ilə, əbədi təpələrin münbitliyi ilə, **16** Yerin ən qiymətli
məhsulu və bolluğu ilə, Kolda məskən Salanın lütfü ilə
Qoy bərəkət alsın! Yusifin başı üzərinə – Qardaşlarından
ayrı düşənin başı üzərinə Qoy bərəkət yağsın! **17** O,
birinci doğulan buğa qədər heybətlidir, Buynuzları çöl
öküzünün buynuzlarına bənzəyir. Bu buynuzlarla xalqları,
Yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə olanları vuracaq.
Bax belədir Efrayimin on minləri, Bax budur Menaşşenin
minləri». **18** Zevulun üçün belə dedi: «Ey Zevulun, yola
düşəndə sevin, Ey İssakar, çadırlarında sevin! **19** Onlar
xalqları dağa çağıracaqlar, Orada salehlik qurbanları
kəsəcəklər. Bol dəniz nemətləri ilə, Qumlarda gizlənən
xəzinələrlə doyacaqlar». **20** Qad üçün belə dedi: «Qadın
ərazisini artırana şükür olsun! Qad aslan tək yaşayır,
Qolu, başı qoparır. **21** O özü üçün ilk torpağı seçdi.
Çünki onun üçün sərdarın payı saxlanıldı. Xalq rəhbərləri
yığılanda Rəbbin ədalətini, İsraillilərə gətirdiyi hökmləri
icra etdi». **22** Dan üçün belə dedi: «Dan Başandan sıçrayan
Bala aslandır». **23** Naftali üçün belə dedi: «Ey Rəbbin
lütfü və bərəkəti ilə dolu olan Naftali, Qərbi və cənubu
mülk edəcəksən». **24** Aşer üçün belə dedi: «Oğullar
arasında Aşer ən çox bərəkət alsın! Qardaşlarının ən
çox bəyəndiyi o olsun! Ayağını zeytun yağına batırsın.
25 Darvazalarının cəftələri dəmirdən, tuncdan olsun,
Qüvvətin ömrün boyu qurtarmasın! **26** Ey Yeşurun, bax
sənə kömək etmək üçün Göylər və buludlara əzəməti ilə
minən Allahın bənzəri yoxdur. **27** Pənahgahın əzəli əbədi

Allahdır, Səni daim qollarında gəzdirər. Düşmənlərini
qarşından qovar, “Yox et onları!” sənə deyər. 28 İsrail
əmin-amanlıqda yaşayır. Taxıl və təzə şərab torpağında
Yaqubun çeşməsi sakit qalır, Oraya göylərdən şeh damır.
29 Ey İsrail! Nə bəxtiyarsan, Sənin kimisi varmı? Rəbbin
qurtardığı xalqsan! Rəbb sipərdir, köməyinə çatandır,
Əzəmətli qılıncındır. Sənə düşmənlər yaltaqlanır, Sən
onların yuxarı yerlərini tapdalayırsan».

34 Musa Moav düzənliyindən Nevo dağına gedib Yerixo
qarşısında olan Pisqa təpəsinə çıxdı. Rəbb ona bütün
ölkəni göstərdi. Dana qədər uzanan Gileadı, 2 bütün
Naftalini, Efrayim və Menaşşe torpaqlarını, Qərb dənizinə
qədər uzanan bütün Yəhuda torpağını, 3 Negevi, Xurmalar
şəhəri Yerixo vadisinin Soara qədər uzanan hövzəsini
göstərdi. 4 Sonra Rəbb ona dedi: «İbrahimə, İshaqa və
Yaquba vəd etdiyim torpaq budur, oranı sizin övladlarınıza
verəcəyəm. Mən izin verdim ki, oranı öz gözlərinlə
görəsən. Lakin oraya girməyəcəksən». 5 Rəbbin sözünə
görə qulu Musa elə orada – Moav torpağında öldü. 6
Rəbb onu Moav torpağında olan Bet-Peor qarşısındakı
dərədə dəfn etdi. Bu günə qədər heç kim onun qəbrinin
yerini bilmir. 7 Musa öləndə yüz iyirmi yaşında idi.
Gözü nurdan düşməmiş, taqəti çəkilməmişdi. 8 İsrail
övladları Musa üçün Moav düzənliyində otuz gün yas
tutdular. Musa üçün olan ağlaşma və yas günləri qurtardı.
9 Nun oğlu Yeşua hikmət ruhu ilə dolmuşdu, çünki Musa
onun üzərinə əllərini qoymuşdu. İsrail övladları da ona
qulaq asdılar və Rəbbin Musaya əmr etdiyi hər şeyə əməl
etdilər. 10 İsraildə Musa kimi Rəbbin üz-üzə görüşdüyü bir

peyğəmbər bir daha çıxmadı. **11** Rəbb onu göndərmişdi ki,
Misir torpağında firona, onun bütün əyanlarına, ölkəsinə
çoxlu əlamətlər və möcüzələr göstərsin. **12** Musanın
əməlləri İsraillilərin gözləri önündə böyük və zəhmli idi.

Yeşua

1 Rəbbin qulu Musanın ölümündən sonra Rəbb Musanın
köməkçisi Nun oğlu Yeşuaya belə dedi: **2** «Qulum Musa
öldü. İndi qalx, sən və bütün bu xalq İordan çayını keçib
İsrail övladlarına verəcəyim torpağa gedin. **3** Musaya
dediyim kimi qədəm qoyacağınız hər yeri sizə vermişəm.
4 Bu səhra ilə Livandan böyük çaya – Fərat çayına qədər,
Xetlilərin bütün ölkəsi və günbatan tərəfdən isə Böyük
dənizə qədər yer sizin torpaqlarınız olacaq. **5** Bütün
ömrün boyu heç kəs sənə qarşı çıxa bilməyəcək. Musa ilə
olduğum kimi sənlə də olacağam, səni atmayacağam
və tərk etməyəcəyəm. **6** Möhkəm və cəsarətli ol, çünki
atalarına vermək üçün and içdiyim bu torpağı bu xalqa irs
olaraq sən verəcəksən. **7** Qulum Musanın sənə tapşırdığı
Qanuna tam və dəqiq əməl etmək üçün cəsarətli və çox
möhkəm ol. Ondan nə sağa, nə də sola dön ki, hara getsən,
uğur qazanasan. **8** Bu Qanun kitabının sözləri dilindən
düşməsin, orada yazılan hər şeyə dəqiq əməl etmək üçün
gecə-gündüz onun üzərində düşün. Onda yolun uğurlu
olacaq və müvəffəqiyyət qazanacaqsan. **9** Sənə möhkəm
və cəsarətli olmağı əmr edən Mən deyiləmmi? Qorxma və
ruhdan düşmə, çünki Allahın Rəbb gedəcəyin hər yerdə
sənlədir». **10** Yeşua xalqın məmurlarına əmr edib dedi:
11 «Ordugahı gəzin və xalqa əmr edib deyin: "Özünüzə
azuqə hazırlayın, çünki üç gün ərzində İordan çayını
keçib Allahınız Rəbbin sizə mülk olaraq verdiyi torpağa
girərək oraya sahib olacaqsınız"». **12** Yeşua Ruvenlilərə,
Qadlılara, Menaşşe qəbiləsinin yarısına belə dedi: **13**
«Yadınıza salın ki, Rəbbin qulu Musa sizə belə vəsiyyət

etmişdi: “Allahınız Rəbb rahatlığınız üçün bu torpağı sizə
verdi”. **14** Arvadlarınız, uşaqlarınız, sürüləriniz İordan
çayının bu tayında Musanın sizə verdiyi torpaqda qalsın.
Ancaq siz – bütün igid adamlar silahlanıb qardaşlarınızın
qabağında o taya keçin. **15** Rəbb sizə rahatlıq verdiyi
kimi soydaşlarınıza da rahatlıq verənə qədər və Allahınız
Rəbbin verdiyi torpağa sahib olana qədər onlara kömək
edin. Sonra siz Rəbbin qulu Musanın İordan çayının
şərqində sizə mülk olaraq verdiyi torpağa qayıdıb oraya
sahib ola bilərsiniz». **16** Onlar da Yeşuaya cavab verib
dedilər: «Bizə nə buyursan, edəcəyik və hara göndərsən,
gedəcəyik. **17** Hər işdə Musaya necə qulaq asırdıqsa, sənə
də elə qulaq asacağıq. Qoy Allahın Rəbb Musa ilə olduğu
kimi sənlə də olsun. **18** Sənin əmrlərinə qarşı çıxan,
buyurduğun hər sözə qulaq asmayan hər kəs öldürüləcək.
Yalnız sən möhkəm və cəsarətli ol».

2 Nun oğlu Yeşua Şittimdən iki kişini casusluq etməyə
gizli göndərib dedi: «Gedin oranın torpağını və Yerixonu
gözdən keçirin». Onlar getdilər və Raxav adlı bir
fahişənin evinə girib orada qaldılar. **2** Yerixo padşahına
«budur, bu gecə torpağımızı gözdən keçirmək üçün İsrail
övladlarından buraya adamlar gəldi» deyə bildirildi.
3 Yerixo padşahı Raxava xəbər göndərib dedi: «Sənin
yanına gəlib evinə girən adamları çıxart, çünki onlar
torpağımızın hər tərəfini gözdən keçirməyə gəliblər». **4**
Raxav isə o iki kişini gizlətmişdi. O dedi: «Doğrusu, yanıma
adamlar gəlmişdi, amma haradan olduqlarını bilmirdim. **5**
Qaranlıq düşəndə, darvaza bağlananda o adamlar çıxdılar.
Bilmirəm hara getdilər. Tez dallarınca qaçın ki, onları

tuta biləsiniz». **6** Lakin qadın onları dama çıxarıb damda
sərdiyi kətan liflərin arasında gizlətmişdi. **7** Padşahın
göndərdiyi adamlar casusları təqib etmək üçün İordan
çayının keçidinə qədər yol boyu qaçdılar. Təqibçilər bayıra
çıxan kimi darvazalar bağlandı. **8** Casuslar yatmazdan
əvvəl qadın dama – onların yanına çıxdı. **9** O bu adamlara
dedi: «Mən bilirəm ki, Rəbb bu torpağı sizə verib. Siz
bizi dəhşətə saldınız və bu torpağın bütün sakinləri sizin
qarşınızda əsir. **10** Çünki Misirdən çıxdığınız zaman Rəbb
Qırmızı dənizin sularını qarşınızda necə qurutduğunu
və İordan çayının o tayında məhv etdiyiniz iki Emor
padşahı Sixonla Oqa nə etdiyinizi eşitmişik. **11** Biz bunları
eşidəndə ürəyimiz qorxuya düşdü və vahimənizdən heç
kimin taqəti qalmadı; çünki Allahınız Rəbb yuxarıda
göyün və aşağıda yerin Allahıdır. **12** İndi rica edirəm,
Rəbbə and için ki, sizə xeyirxahlıq etdiyim üçün siz də
mənə və atamın külfətinə xeyirxahlıq edəcəksiniz. Mənə
etibarlı bir nişanə verin ki, **13** atamı, anamı, qardaşlarımı,
bacılarımı, onların yanında olan hər kəsi sağ qoyacaqsınız
və canımızı ölümdən qurtaracaqsınız». **14** Adamlar isə
ona dedilər: «Əgər bu işimizin üstünü açmasanız, canımızı
belə, sizə fəda edərik. Rəbb bu torpağı bizə verən vaxt
sənə xeyirxahlıq və sədaqət göstərərik». **15** O vaxt qadın
onları kəndirlə pəncərədən aşağı endirdi, çünki onun evi
şəhərin qala divarında idi və o, divarın içində yaşayırdı.
16 Qadın onlara dedi: «Dağa gedin ki, təqibçilər sizə
çatmasınlar, onlar qayıdana qədər üç gün orada gizlənin,
sonra yolunuza davam edərsiniz». **17** Bu adamlar da
ona dedilər: «Sənin bizə içdirdiyin bu anddan bu yolla

günahsız olacağıq. **18** Bu torpağa gəldiyimiz vaxt bizi
düşürdüyün pəncərəyə bu al rəngli ipi bağlayarsan. Atanı,
ananı, qardaşlarını və atanın bütün qohumlarını yanına –
öz evinə toplayarsan. **19** Əgər sənin evinin qapısından
kim bayıra çıxarsa, qanı öz başına dönəcək və biz buna
günahkar olmayacağıq. Əgər sənlə birgə evində olan
bir kimsəyə toxunularsa, qoy onun qanı bizim başımıza
dönsün. **20** Ancaq bu işimizin üstünü açmaq istəsən,
onda sənin bizə içdirdiyin anddan təqsirimiz olmaz». **21**
Raxav dedi: «Necə deyirsiniz, elə də olsun». Sonra onları
yola saldı və onlar getdilər. Raxav al rəngli ipi pəncərəyə
bağladı. **22** Bu iki adam getdi. Dağa çatıb təqibçilər
qayıdana qədər üç gün orada qaldılar. Təqibçilər bütün
yol boyu onları axtardılar, ancaq tapmadılar. **23** O iki
kişi isə geri dönüb dağdan endi, çayı keçərək Nun oğlu
Yeşuanın yanına gəldi və başlarına gələn hər şeyi ona nəql
etdi. **24** Onlar Yeşuaya dedilər: «Həqiqətən, Rəbb bütün o
torpağı bizə təslim edib, o torpağın bütün sakinləri də
qarşımızda qorxu içində əsir».

3 Yeşua səhər erkən qalxdı. Onunla birgə bütün İsrail
övladları Şittimdən irəliləyərək İordan çayına qədər
gəldilər. Onlar çayı keçməzdən əvvəl orada qaldılar. **2**
Üçüncü günün sonunda məmurlar ordugahı gəzdilər. **3**
Xalqa əmr edib dedilər: «Allahınız Rəbbin əhd sandığını
Levililərdən olan kahinlərin daşıdığını görəndə siz də
yerinizdən irəliləyərək onun ardınca gedin. **4** Ancaq sizinlə
onun arasında iki min qulaca qədər məsafə olmalıdır.
Ona yaxınlaşmayın ki, hansı yolla gedəcəyinizi biləsiniz,
çünki siz əvvəllər heç vaxt bu yoldan keçməmisiniz».

5 Yeşua xalqa dedi: «Özünüzü təqdis edin, çünki sabah
Rəbb aranızda möcüzələr göstərəcək». 6 Kahinlərə isə
Yeşua belə dedi: «Əhd sandığını götürün və xalqın önündə
gedin». Onlar da Əhd sandığını götürüb xalqın önündə
getdilər. 7 Rəbb Yeşuaya dedi: «Bu gün Mən səni bütün
İsraillilərin gözündə ucaltmağa başlayacağam ki, onlar
Musa ilə olduğum kimi sənlə də olduğumu bilsinlər.
8 Sən isə Əhd sandığını daşıyan kahinlərə əmr edib
deyəcəksən: "Siz İordan çayının kənarına çatanda İordan
çayına girib dayanın"». 9 Yeşua İsrail övladlarına dedi:
«Buraya yaxınlaşın və Allahınız Rəbbin sözlərini eşidin».
10 Yeşua dedi: «Var olan Allahın aranızda olmasını
buradan biləcəksiniz ki, O sizin önünüzdən hökmən
Kənanlıları, Xetliləri, Xivliləri, Perizliləri, Qirqaşlıları,
Emorluları və Yevusluları qovacaq. 11 Budur, bütün yer
üzünün Sahibinin Əhd sandığı sizin önünüzdən keçib
İordan çayına girəcək. 12 İndi isə özünüzə hər qəbilədən
bir adam olmaqla İsrail qəbilələrindən on iki adam
götürün. 13 Bütün yer üzünün Sahibi Rəbbin sandığını
daşıyan kahinlərin ayaqları İordan çayının sularına dəyən
kimi çayın suları kəsiləcək, yuxarıdan axan sular yığın
halında dayanacaq». 14 Xalq çadırlarından çıxıb İordan
çayını keçmək üçün irəliləyirdi və Əhd sandığını daşıyan
kahinlər xalqın önündə gedirdilər. 15 Biçin ərzində
İordan çayının suları daşıb sahilləri basırdı. Sandığı
daşıyan kahinlər İordana girəndə və onların ayaqları
çayın sularına dəyəndə 16 yuxarıdan axan sular çox
uzaqda Sartan yanında olan Adam şəhərində yığın halında
dayanıb qalxdı. Arava dənizinə, yəni Duz dənizinə axan

sular tamamilə kəsildi. Xalq çayı Yerixonun qarşısından
keçdi. 17 Rəbbin Əhd sandığını daşıyan kahinlər isə İordan
çayının ortasında quru yerdə möhkəm durmuşdular.
Bütün İsraillilər İordan çayını tamamilə keçənə qədər
quru yerdə gedirdilər.

4 Bütün millət tamamilə İordan çayını keçəndən sonra
Rəbb Yeşuaya dedi: 2 «Hər qəbilədən bir adam
olmaqla özünüzə xalqdan on iki adam götürün. 3
Onlara əmr et ki, buradan, İordan çayının ortasından,
kahinlərin ayaqlarının möhkəm durduğu yerdən on iki
daş götürsünlər. Bu daşları aparıb bu gecə qaldığınız
yerdə qoyun». 4 Yeşua hər qəbilədən bir adam olmaqla
İsrail övladlarının arasından seçdiyi on iki adamı çağırdı.
5 Yeşua onlara dedi: «Allahınız Rəbbin sandığı önündən
İordan çayının ortasına keçib İsrail qəbilələrinin sayına
görə hərəniz çiyninizə bir daş götürün. 6 Qoy bu sizin
aranızda bir əlamət olsun. Sizdən sonra övladlarınız "Bu
daşlar nədir?" deyərək soruşanda 7 onlara belə deyərsiniz:
"İordan çayının suları Rəbbin Əhd sandığının önündə
kəsildi. Əhd sandığını İordan çayından keçirəndə İordan
çayının suları kəsilmişdi". Bu daşlar İsrail övladlarına
əbədi bir xatirə olacaq». 8 İsraillilər Yeşuanın əmr
etdiyi kimi etdilər və Rəbbin Yeşuaya dediyi kimi İsrail
qəbilələrinin sayına görə İordan çayının ortasından on
iki daş götürdülər, özləri ilə gecə qalacaqları yerə aparıb
onları orada yerə qoydular. 9 Sonra Yeşua İordan çayının
ortasında Əhd sandığını daşıyan kahinlərin ayaqlarının
möhkəm durduğu yerə on iki daş qoydu. Onlar bu günə
qədər oradadır. 10 Musanın Yeşuaya dediyi kimi xalqa

demək üçün Rəbbin Yeşuaya əmr etdiyi şeylər qurtarana
qədər sandığı daşıyan kahinlər İordan çayının ortasında
dayandılar, xalq isə tələsərək çayı keçdi. **11** Xalq çayı
keçib qurtarandan sonra Rəbbin sandığı və kahinlər
xalqın önünə keçdilər. **12** Ruvenlilər, Qadlılar və Menaşşe
qəbiləsinin yarısı Musanın onlara dediyi kimi silahlanaraq
İsrail övladlarının önündə çayı keçdi. **13** Döyüş üçün
silahlanmış qırx minə yaxın adam Rəbbin önündə Yerixo
düzənliklərinə keçdi. **14** O gün Rəbb Yeşuanı bütün İsrail
xalqının gözündə ucaltdı. Onlar da Musadan çəkindiyi
kimi Yeşuadan da onun ömrü boyu çəkindilər. **15** Rəbb
Yeşuaya söyləyib dedi: **16** «Şəhadət sandığını daşıyan
kahinlərə əmr et ki, İordan çayından çıxsınlar». **17** Yeşua
da kahinlərə «İordan çayından çıxın!» deyə əmr etdi. **18**
Rəbbin Əhd sandığını daşıyan kahinlər İordan çayının
ortasından çıxanda kahinlərin ayaqları quru torpağa
dəyən kimi İordan çayının suları öz yerinə qayıtdı.
Yenə əvvəlki kimi bütün sular daşıb sahilləri basdı. **19**
Birinci ayın onuncu günündə xalq İordan çayından çıxıb
Yerixonun şərq sərhədində olan Qilqalda ordugah qurdu.
20 Yeşua İordan çayından götürülmüş həmin on iki daşı
Qilqalda qoydu. **21** O, İsrail övladlarına dedi: «Sonra
övladlarınız atalarından "Bu daşlar nəyə görədir?" deyib
soruşanda **22** övladlarınıza bəyan edin: "İsraillilər İordan
çayını quru yer üzərində keçib". **23** Çünki Allahınız
Rəbb biz keçənə qədər qarşımızda qurutduğu Qırmızı
dəniz kimi İordan çayının sularını da siz keçənə qədər
qarşımızda qurutdu ki, **24** yer üzünün bütün xalqları

Rəbbin əlinin qüdrətli olduğunu bilsin və siz də bütün
ömrünüz boyu Rəbdən qorxasınız».

5 İordan çayının qərb tərəfində olan bütün Emorluların
padşahları və dəniz kənarında yaşayan bütün Kənan
padşahları biz İordan çayını keçərkən, Rəbbin İsrail
övladlarının qarşısında suları necə qurutduğunu
eşidərkən ürəkləri qorxuya düşdü. İsrail övladlarının
vahiməsindən onlarda taqət qalmadı. **2** O zaman Rəbb
Yeşuaya dedi: «Özün üçün çaxmaq daşından bıçaqlar
düzəlt və İsrail övladlarını ikinci dəfə sən sünnət et».
3 Yeşua özü üçün çaxmaq daşından bıçaqlar düzəldib
Giveat-Haaralotda İsrail övladlarını sünnət etdi. **4**
Yeşuanın sünnət etməsinin səbəbi budur: bütün döyüş
qabiliyyəti olan kişilər Misirdən çıxandan sonra səhrada
– yolda öldülər. **5** Oradan çıxan xalqın hamısı sünnətli
idi, ancaq Misirdən çıxandan sonra səhrada – yolda
doğulanların heç biri sünnət olunmamışdı. **6** Misirdən
çıxan döyüş qabiliyyəti olan adamların hamısı ölüb
qurtarana qədər İsrail övladları qırx il səhrada dolaşdı,
çünki onlar Rəbbin sözünə qulaq asmamışdı. Rəbb bizə
vermək üçün atalarımıza and içdiyi süd və bal axan
torpağı itaətsizlərə göstərməmək üçün də and içdi. **7**
Bunun əvəzinə Rəbb onların övladlarını yetişdirdi və
Yeşua onları sünnət etdi. Çünki onlar sünnətsiz idilər
və yolda onları heç kim sünnət etməmişdi. **8** Bütün
İsraillilərin sünnət olunması qurtardıqdan sonra onlar
sağalana qədər ordugahda öz yerlərində qaldılar. **9** Rəbb
Yeşuaya dedi: «Misir rüsvayçılığını bu gün üzərinizdən
atdım». Ona görə də bu günə qədər o yerin adına Qilqal

deyilir. **10** İsrail övladları Qilqalda ordugah qurdular.
Ayın on dördü axşam vaxtı Yerixo düzənliklərində Pasxa
bayramı keçirdilər. **11** Pasxanın ertəsi günü – həmin
o gün bu torpağın bəhrəsindən olan mayasız çörək və
qovurğa yedilər. **12** Onlar o torpağın bəhrəsindən yedikləri
günün səhəri mannanın tökülməsi kəsildi. Artıq İsrail
övladlarının mannası yox idi və o il Kənan torpağının
məhsulları ilə dolandılar. **13** Yeşua Yerixo yaxınlığında
olanda başını qaldırıb baxdı və əlində sıyrılmış qılınc
olan bir şəxsi qarşısında gördü. Yeşua onun yanına
gəlib «Sən bizim tərəfdənsən, yoxsa düşmənlərimiz
tərəfdən?» deyə soruşdu. **14** O dedi: «Xeyr, mən Rəbbin
ordusunun başçısıyam, indi gəlmişəm». Yeşua üzüstə
yerə yıxıldı və ona səcdə edib dedi: «Ağamın quluna nə
sözü var?» **15** Rəbbin ordusunun başçısı Yeşuaya dedi:
«Çarığını ayağından çıxart, çünki üstündə durduğun yer
müqəddəsdir». Yeşua belə də etdi.

6 İsrail övladlarının qorxusundan Yerixonu bərk-bərk
bağlamışdılar. Oraya girib-çıxan yox idi. **2** Rəbb Yeşuaya
dedi: «Bax Yerixonu, onların padşahını, igid adamlarını
sənə təslim edirəm. **3** Siz – bütün döyüşçülər şəhərin
ətrafına bir dəfə dolanın; altı gün belə edin. **4** Sandığın
qarşısında yeddi kahin qoç buynuzundan olan yeddi
şeypur daşısın. Yeddinci gün şəhəri yeddi dəfə dolanın və
kahinlər şeypurları çalsınlar. **5** Onlar qoç buynuzundan
olan şeypuru uzun-uzadı çaldıqları və siz şeypurun səsini
eşitdiyiniz vaxt bütün xalq gur səslə bağırsın. Onda
şəhərin qala divarları yerə çökəcək və xalqın hər biri
dayandığı yerdən şəhərə qalxsın». **6** Nun oğlu Yeşua

kahinləri çağırıb onlara dedi: «Əhd sandığını götürün,
Rəbbin sandığı qarşısında yeddi kahin qoç buynuzundan
olan yeddi şeypur daşısın». 7 Xalqa isə dedi: «Gedin
şəhəri dolanın, silahlı adamlar isə Rəbbin sandığı önündə
getsinlər». 8 Yeşuanın xalqa dediyi kimi Rəbbin önündə
qoç buynuzundan olan yeddi şeypuru daşıyan yeddi
kahin keçib şeypurları çaldı. Rəbbin Əhd sandığı da
onların ardınca aparıldı. 9 Silahlı adamlar şeypurları
çalan kahinlərin qarşısında gedirdilər, kahinlər şeypurları
çala-çala gedərkən arxada olan dəstə sandığın ardınca
gedirdi. 10 Yeşua xalqa əmr edib dedi: «Sizə "çığırın"
deyəcəyim günə qədər çığırmayın, səsinizi eşitdirməyin
və ağzınızdan bir söz çıxartmayın, ancaq mən deyən vaxt
çığırın». 11 Xalq Rəbbin sandığını bir dəfə şəhərin ətrafına
dolandırdı. Sonra ordugaha gəldilər və orada gecələdilər.
12 Yeşua səhər erkən qalxdı. Kahinlər də Rəbbin sandığını
götürdülər. 13 Qoç buynuzundan olan yeddi şeypuru
daşıyan yeddi kahin Rəbbin sandığı önündə gedirdi və
şeypurları çalırdı. Silahlı adamlar onların qarşısında
gedirdi. Kahinlər şeypurları çala-çala gedir, arxa dəstə
Rəbbin sandığının ardınca gedirdi. 14 Onlar ikinci gün də
şəhəri bir dəfə dolandılar və ordugaha qayıtdılar; altı gün
belə etdilər. 15 Yeddinci gün tezdən dan yeri söküləndə
qalxıb şəhəri yeddi dəfə bu qayda ilə dolandılar. Ancaq
yeddinci gün şəhəri yeddi dəfə dolandılar. 16 Yeddinci
dəfə dolanan zaman kahinlər şeypurları çalanda Yeşua
xalqa dedi: «Çığırın, çünki Rəbb şəhəri sizə verdi. 17
Şəhər məhv edilməyə həsr olunmuşdur və onda olan
hər şey Rəbbə təqdim olunmalıdır. Yalnız fahişə Raxav

və onunla birgə evdə olanların hamısı sağ qalmalıdır,
çünki o göndərdiyimiz elçiləri gizlətmişdi. **18** Lakin siz
məhv edilməyə həsr olunmuş şeylərdən çəkinin ki, heç
nə götürməyəsiniz. Əgər bir şey götürsəniz, onda siz
də məhv edilməyə həsr olunacaqsınız və bununla da
İsrail ordugahını məhv edilməyə həsr etməklə bəlaya
salarsınız. **19** Ancaq bütün qızıl və gümüş, tunc və dəmir
əşyalar Rəbbə məxsus olduğuna görə Rəbbin xəzinəsinə
daxil olacaq». **20** Xalq çığırdı və kahinlər şeypur çaldılar.
Xalq şeypur səsini eşidəndə ucadan çığırdı. Onda qala
divarları yerə çökdü və xalqın hər biri dayandığı yerdən
irəliləyərək şəhəri aldı. **21** Onlar kişini, qadını, cavanı,
qocanı, mal-qaranı, qoyun-quzunu, eşşəyi və şəhərdə
olanların hamısını qılıncdan keçirib tamamilə məhv
etdilər. **22** Yeşua ölkəni gözdən keçirən o iki nəfər casusa
tapşırmışdı: «Fahişə qadının evinə girin, ona and içdiyiniz
kimi qadını və onun yanındakıların hamısını evdən
çıxarın». **23** O zaman həmin casus cavanlar qadının evinə
gəldi. Raxavı, atasını, anasını, qardaşlarını, onun yanında
olan hər kəsi, bütün qohumlarını evdən çıxartdılar və
onları İsrail ordugahından kənar yerdə qoydular. **24**
Şəhərə və orada olan hər şeyə od vurub yandırdılar.
Yalnız qızıl-gümüşü, mis və dəmir əşyaları Rəbbin evinin
xəzinəsinə qoydular. **25** Ancaq Yeşua fahişə Raxavı, onun
atasının külfətini və onun yanında olan hər kəsi sağ
buraxdı. Qadın bu günə qədər də İsraillilərin arasında
yaşayır, çünki Yerixonu gözdən keçirmək üçün Yeşuanın
göndərdiyi elçiləri yanında gizlətmişdi. **26** Yeşua o vaxt
xalqa and verib xəbərdarlıq etdi: «Bu şəhəri – Yerixonu

kim bərpa etsə, qoy Rəbbin önündə lənətə gəlsin. Bunu
edən həmin şəxs onun bünövrəsini ilk oğlunun həyatı
bahasına qoyacaq və kiçik oğlunun həyatı bahasına isə
onun qapılarını yerinə vuracaq». 27 Rəbb Yeşua ilə idi və
onun şöhrəti bütün ölkəyə yayıldı.

7 Amma İsrail övladları məhv edilməyə həsr olunmuş
şeylərə münasibətdə xəyanət etdilər. Çünki Yəhuda
qəbiləsindən Zerah oğlu Zavdi oğlu Karmi oğlu Akan
məhv edilməyə həsr olunmuş şeylərdən götürdü. Ona
görə də Rəbbin qəzəbi İsrail övladlarına qarşı alovlandı. 2
Yeşua Yerixodan Bet-Elin şərqində, Bet-Avenin yanında
olan Ay şəhərinə adamlar göndərib onlara dedi: «Gedin,
ölkəni gözdən keçirin». Adamlar çıxıb Ay şəhərini gözdən
keçirdilər. 3 Onlar Yeşuanın yanına qayıdıb dedilər:
«Bütün xalq getməsin, ancaq iki ya üç min nəfərə
qədər adam gedib Ay şəhərini məhv etsin. Bütün xalqı
oraya göndərib yorma, çünki onlar azdır». 4 Beləliklə,
oraya xalqın üç min nəfərə qədəri getdi, lakin onlar
Ay sakinlərinin qarşısından qaçdılar. 5 Aylılar onlardan
otuz altı nəfəri öldürüb, İsraillilər şəhərin darvazasının
qabağından daş çıxarılan yerə qədər qovdular və onları
enişlikdə qırdılar. Bundan sonra xalqın ürəyi qorxudan
dəhşətə gəldi. 6 Yeşua paltarını cırdı, özü və İsrailin
ağsaqqalları Rəbbin sandığı önündə axşama kimi yerə
yıxılıb başlarına torpaq tökdülər. 7 Yeşua dedi: «Ah, ey
Xudavənd Rəbb, bizi Emorlulara təslim etmək, bizi məhv
etmək üçünmü bu xalqı İordan çayından keçirtdin? Kaş
ki İordan çayının o tayında qalıb yaşayaydıq. 8 Ah, ey
Xudavənd, İsraillilər düşmənin qarşısından qaçandan

sonra mən nə deyə bilərəm? **9** Bundan sonra Kənanlılar və
bu ölkədə yaşayan bütün xalqlar eşidəcək, bizi mühasirəyə
alıb adımızı yer üzündən siləcəklər. Bəs Sən Öz böyük
adın üçün nə edəcəksən?» **10** Rəbb Yeşuaya dedi: «Qalx,
nə üçün belə üzüstə yıxılmısan?» **11** İsraillilər günah
etdilər və onlara əmr etdiyim əhdimi pozdular. Məhv
edilməyə həsr olunmuş şeylərdən götürdülər, onlardan
oğurladılar, gizlədərək öz əşyaları arasına qoydular.
12 Buna görə də İsrail övladları düşmən qabağında
dura bilmir, düşmənin qarşısından qaçdılar. Çünki onlar
özləri də məhv edilməyə həsr olunmuşlar. Əgər məhv
edilməyə həsr olunmuş şeyləri aranızdan yox etməsəniz,
bir daha sizinlə olmayacağam. **13** Qalx, xalqı təqdis
et və de: «Sabahkı gün üçün özünüzü təqdis edin,
çünki İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Ey İsraillilər,
aranızda məhv edilməyə həsr olunmuş şey var. Onu
aranızdan götürməsəniz, düşmənləriniz qarşısında dura
bilməyəcəksiniz. **14** Sabah hamınız qəbilələrinizə görə
Rəbbin hüzuruna çıxacaqsınız və Onun göstərdiyi qəbilə
nəsillərə görə irəli çıxacaq. Rəbbin göstərdiyi nəsil ailələrə
görə irəli çıxacaq. Rəbbin göstərdiyi ailə kişilərə görə
irəli çıxacaq. **15** Məhv edilməyə həsr olunmuş şeylərə
xəyanət edən adam və ona aid olanların hamısı odda
yandırılacaq, çünki o, Rəbbin əhdini pozmuşdur və
İsraildə rüsvayçılıq etmişdir"». **16** Yeşua səhər tezdən
qalxdı və İsraillilərin qəbilələrinə görə Rəbbin hüzuruna
çıxmasını əmr etdi və Yəhuda qəbiləsi göstərildi. **17**
Yəhuda qəbiləsini irəli çıxardı və Zerah nəsli göstərildi.
Zerah nəslini ailələrinə görə irəli çıxardı və Zavdi ailəsi

göstərildi. **18** Zavdi ailəsini kişilərinə görə irəli çıxardı və
Yəhuda qəbiləsindən Zerah oğlu Zavdi oğlu Karmi oğlu
Akan göstərildi. **19** Yeşua Akana dedi: «Oğlum, buyur,
İsrailin Allahı Rəbbi izzətləndir və Onun önündə etiraf et.
Nə etmisən? İndi mənə bildir, məndən gizlətmə». **20** Akan
Yeşuaya cavab verdi: «Həqiqətən, mən İsrailin Allahı
Rəbbə qarşı günah edərək belə elədim: **21** talan malından
Babil malı olan gözəl bir paltar, iki yüz şekel gümüş
və ağırlığı əlli şekel olan bir qızıl külçə görəndə onlara
tamah salıb götürdüm. Budur, ən altda gümüş olmaqla
hamısını çadırımın ortasında torpağa basdırmışam». **22**
Yeşua adamlar göndərdi və onlar çadıra qaçdılar. Şeylər
ən altda gümüş olmaqla onun çadırında gizlədilmişdi.
23 Onları çadırın içindən götürüb Yeşuanın və bütün
İsrail övladlarının yanına gətirdilər və Rəbbin önündə
yerə qoydular. **24** Yeşua, onunla birgə bütün İsraillilər,
Zerah oğlu Akanı, gümüşü, paltarı, qızıl külçəni, onun
övladlarını, qızlarını, mal-qarasını, eşşəklərini, qoyun-
quzularını, çadırını və bütün malını götürüb Akor dərəsinə
çıxartdılar. **25** Yeşua dedi: «Nə üçün bizi bəlaya saldın?
Rəbb bu gün səni bəlaya salacaq». Bütün İsraillilər onu və
onunla olanları da daşqalaq edib sonra odda yandırdılar.
26 Onların üstünə böyük daş qalağı yığıldı və o bu günə
qədər də durur. Bundan sonra Rəbbin qəzəb alovu söndü.
Bunun üçün bu günə qədər o yerin adına Akor dərəsi
deyilir.

8 Rəbb Yeşuaya dedi: «Qorxma və dəhşətə gəlmə, bütün
döyüşçülərini öz yanına yığ və qalxıb Ay şəhərinə hücum
et. Mən Ay şəhərinin padşahını, xalqını, şəhərini və

torpağını sənə təslim edirəm. **2** Yerixonun və oranın
padşahının başına gətirdiyini Ay torpağının və onun
padşahının başına gətir. Mallarını və heyvanlarını isə
özünüz üçün qarət edin. Şəhərə qarşı arxa tərəfdən pusqu
qurun». **3** Yeşua ilə bütün döyüşçülər Ay şəhərinə getmək
üçün qalxdılar. Yeşua otuz min igid adam seçib onları
gecə ikən oraya göndərəndə belə əmr etdi: **4** «Qulaq
asın, şəhərə qarşı arxa tərəfdən pusquda durun, şəhərdən
çox uzağa getməyin, hamınız hazır durun. **5** Mən və
yanımda olan bütün xalq şəhərə yaxınlaşacağıq. Əvvəlki
kimi Ay şəhərinin sakinləri bizə qarşı çıxanda biz də
onların qarşısından qaçacağıq. **6** Biz onları şəhərdən
ayırana qədər arxamızca aparacağıq, çünki "əvvəlki
kimi qarşımızdan qaçırlar" deyəcəklər. Biz də onların
qarşısından qaçacağıq. **7** O vaxt siz pusqudan qalxıb
şəhəri alın, çünki Allahınız Rəbb oranı sizə təslim edəcək.
8 Şəhəri ələ keçirdiyiniz zaman şəhərə od vurun. Bunu
Rəbbin sözünə görə edin. Sizə belə əmr edirəm». **9**
Beləliklə, Yeşua onları göndərdi. Onlar pusquda durdular
və Bet-El ilə Ay şəhəri arasında, Ay şəhərinin qərb
tərəfində gözlədilər. Yeşua gecəni camaatın arasında
keçirdi. **10** Yeşua səhər tezdən durdu, xalqı gözdən
keçirdi, özü və xalqın ağsaqqalları xalqın qarşısında
Ay şəhərinin üzərinə getdilər. **11** Onunla birgə olan
bütün döyüşçülər getdilər və yaxınlaşıb şəhərin qarşısına
gəldilər, Ay şəhərinin şimal tərəfində toplandılar. Onlarla
Ay şəhərinin arasında bir dərə var idi. **12** Yeşua beş
minə qədər adam götürdü, onları Bet-El ilə Ay şəhəri
arasında, şəhərin qərb tərəfində pusquya qoydu. **13**

Şəhərin şimalında olan bütün ordu və şəhərin qərbində
pusquda duranlar döyüş üçün yerləşdirildi. Yeşua o
gecə dərənin ortasına getdi. **14** Ay şəhərinin padşahı
bunu gördükdə səhər tezdən şəhərin adamları ilə birgə
tələsik qalxdı və bütün camaat düz vaxtında İsraillilərə
qarşı Arava vadisinin önündə döyüşə çıxdı. Lakin padşah
bilmirdi ki, şəhər arxasında ona qarşı pusqu qurulub.
15 Yeşua ilə bütün İsraillilər özlərini onların qarşısında
məğlub olmuş kimi göstərərək çölə tərəf qaçdılar. **16**
Onları təqib etmək üçün şəhərdə olan bütün camaat
çağırıldı. Yeşuanı təqib edərək şəhərdən çıxdılar. **17** Ay və
Bet-El şəhərlərində bir nəfər də qalmadı ki, İsraillilərin
ardınca getməsin. Onlar şəhəri açıq qoyaraq İsrailliləri
təqib etdilər. **18** Rəbb Yeşuaya dedi: «Əlindəki nizəni Ay
şəhərinə tərəf uzat, çünki oranı sənə təslim edəcəyəm».
Yeşua əlindəki nizəni Ay şəhərinə tərəf uzatdı. **19** Yeşua
əlini şəhərə tərəf uzadarkən pusquda duranlar cəld
yerlərindən qalxdılar və şəhərə girib oranı aldılar. O anda
bütün şəhərə od vurdular. **20** Ay şəhərinin əhalisi arxaya
dönüb baxanda gördü ki, şəhərdən göyə tüstü qalxır
və onların o yan-bu yana qaçmağa da taqəti yox idi.
Çölə tərəf qaçan İsraillilər də onları təqib edənlərə tərəf
döndü. **21** Yeşua ilə pusquda olan bütün İsraillilər şəhəri
alındığını və şəhərdən tüstü qalxdığını görəndə dönüb
Ay şəhərinin adamlarını qırdılar. **22** O biri İsraillilər də
şəhərdən onlara tərəf çıxdılar. Onda onlar iki tərəfdən
gələn İsraillilərin arasında qaldılar. İsraillilər onlardan
heç kimi sağ yaxud qaçmağa qoymadan qırdılar. **23**
Ay şəhərinin padşahını isə diri tutub Yeşuanın yanına

gətirdilər. **24** İsraillilər Ay şəhərinin əhalisinin hamısını
öldürüb qurtarana qədər tarlada və onları təqib etdikləri
çöldə qılıncdan keçirtdilər. Sonra bütün İsraillilər Ay
şəhərinə qayıdıb orada qalanları da qılıncdan keçirtdilər.
25 O gün qırılan kişi və qadınlardan hamısı – bütünlüklə
Ay şəhərinin əhalisi on iki min nəfər idi. **26** Bütün Ay
şəhərinin əhalisini tamamilə qırıb qurtarana qədər Yeşua
nizə uzadan əlini geri çəkmədi. **27** Ancaq Rəbbin Yeşuaya
buyurduğu sözə görə İsraillilər o şəhərin heyvanlarını
və əmlakını talan edib özlərinə götürdülər. **28** Yeşua Ay
şəhərini yandırdı. Oranı əbədi qalan daş qalağına, yəni
elə bir viranəyə çevirdi ki, bu günə qədər qalmaqdadır.
29 O, Ay şəhərinin padşahını ağacdan asaraq axşama
qədər saxladı. Gün batanda isə Yeşua əmr verdi və onun
cəsədini ağacdan düşürtdülər, onu şəhər darvazasının
girəcəyinə atdılar. Üstünə bu günə qədər qalan böyük
bir daş qalağı yığdılar. **30** O zaman Yeşua Eval dağında
İsrailin Allahı Rəbbə bir qurbangah qurdu. **31** O, Rəbbin
qulu Musanın İsrail övladlarına əmr etdiyi və Musanın
Qanun kitabında yazıldığı kimi üstünə heç kimin dəmir
vurmadığı, yonulmamış daşlardan bir qurbangah düzəltdi.
Onun üstündə Rəbbə yandırma qurbanları və ünsiyyət
qurbanları təqdim etdilər. **32** Yeşua orada Musanın İsrail
övladları qarşısında yazdığı Qanunun bir nüsxəsini daşlar
üzərinə yazdı. **33** Bütün İsraillilər, ağsaqqallar, məmurlar,
hakimlər, qəriblər də daxil olmaqla Rəbbin Əhd sandığının
iki tərəfində sandığı daşıyan Levili kahinlərin qarşısında
dayandılar. Xalqın yarısı Gerizim dağının, o biri yarısı
isə Eval dağının qarşısında durdu. Çünki Rəbbin qulu

Musa İsrail xalqına xeyir-dua vermək üçün əvvəllər
bu cür dayanmağı buyurmuşdu. 34 Ondan sonra Yeşua
Qanunun bütün sözlərini – xeyir-dua və lənəti, yəni
Qanun kitabında yazılanların hamısını oxudu. 35 Bütün
İsrail camaatının, qadınların, uşaqların və aralarında olan
qəriblərin qarşısında Musanın bütün buyurduqlarından
Yeşuanın oxumadığı bir söz belə, qalmadı.

9 İordan çayının qərb tərəfində dağlıqda, yamaclı-
düzənlikli bölgədə, Livana qədər uzanan Böyük dənizin
sahilində yaşayan Xetlilər, Emorlular, Kənanlılar, Perizlilər,
Xivlilər və Yevusluların padşahları bunu eşidən zaman 2
Yeşua və İsraillilərə qarşı birlikdə döyüşmək üçün bir yerə
toplandılar. 3 Lakin Giveon əhalisi Yeşuanın Yerixonun
və Ay şəhərinin başına gətirdiklərini eşitdikdə 4 hiylə
ilə hərəkət etdilər: gedib özlərini elçi kimi göstərdilər
və köhnəlmiş torbalar, köhnə, yırtıq və bağlanmış şərab
tuluqlarını eşşəklərinə yüklədilər. 5 Ayaqlarında cırıq və
yamaqlı çarıqları, əyinlərində köhnə paltarları var idi.
Ərzaqları, bütün çörəkləri qurumuş və kiflənmişdi. 6 Onlar
Qilqalda olan ordugaha, Yeşuanın yanına getdilər, ona və
İsraillilərə dedilər: «Biz uzaq bir ölkədən gəlmişik, indi
bizimlə əhd kəsin». 7 İsraillilər Xivlilərə dedilər: «Bəlkə siz
bizim aramızda yaşayırsınız? Biz sizinlə necə əhd kəsək?»
8 Onlar Yeşuaya dedilər: «Biz sənin qullarınıq». Yeşua
isə onlara dedi: «Siz kimsiniz və haradan gəlirsiniz?» 9
Ona dedilər: «Sənin Allahın Rəbbin şöhrətli adına görə
biz qulların çox uzaq ölkədən gəlmişik. Çünki Rəbbin
xəbərini, Misirdə etdiyi bütün şeyləri, 10 İordan çayının o
tərəfində olan Emorluların iki padşahı – Xeşbon padşahı

Sixonun və Aştarotdakı Başan padşahı Oqun başına
gətirdiyi hər şeyi eşitmişik. **11** Ona görə ağsaqqallarımız
və ölkəmizin bütün əhalisi bizə belə dedilər: “Yol üçün
əlinizə ərzaq götürüb onları qarşılamağa gedin və deyin:
‹Biz sizin qullarınızıq, indi bizimlə əhd kəsin›”. **12** Yanınıza
gəlmək üçün çıxdığımız gün bu çörəyimizi ərzaq kimi
evlərimizdən isti-isti götürmüşdük, indi isə quruyub və
kiflənib. **13** Doldurduğumuz bu şərab tuluqları təzə idi,
indi isə yırtılıb. Yol çox uzun olduğu üçün paltarlarımız və
çarıqlarımız da köhnəlib». **14** İsraillilər onların ərzaqlarını
götürdülər və onlara inandılar, ancaq Rəbdən məsləhət
almadılar. **15** Yeşua onlarla sülh bağlayıb onları sağ
buraxacağına söz verdi və icma rəhbərləri də bunun
üçün and içdilər. **16** Onlarla əhd bağladıqdan üç gün
sonra eşitdilər ki, bu adamlar İsraillilərlə qonşuluqda – öz
aralarında yaşayanlardır. **17** İsraillilər çıxıb üçüncü gün
onların şəhərlərinə gəldilər. Onların şəhərləri Giveon,
Kefira, Beerot və Qiryat-Yearim idi. **18** İsraillilər onları
qırmadılar, çünki icma rəhbərləri onlar üçün İsrailin
Allahı Rəbbə and içmişdilər. Bütün icma rəhbərlərin
əleyhinə danışdı. **19** Rəhbərlərin hamısı icmaya dedi:
«Biz onlar üçün İsrailin Allahı Rəbbə and içdik ki, onlara
toxunmayaq. **20** Ona görə də belə edək: onları sağ buraxaq,
yoxsa içdiyimiz anda görə üzərimizə qəzəb gələr». **21**
Rəhbərlər xalqa dedi: «Qoy onlar sağ qalsın, amma bütün
icma üçün odun kəsən və su daşıyan olsunlar». Beləcə hər
şey rəhbərlər deyən kimi oldu. **22** Yeşua onları çağırıb belə
dedi: «Aramızda yaşadığınız halda “biz sizdən çox uzağıq”
deyərək bizi nə üçün aldatdınız? **23** İndi lənətlənmisiniz

və siz həmişəlik Allahımın evi üçün odun kəsən və su
daşıyan kölələr olmalısınız». 24 Onlar Yeşuaya cavab verib
dedilər: «Sənin Allahın Rəbbin bütün ölkəni sizə vermək,
ölkənin bütün əhalisini qarşınızda həlak etmək üçün qulu
Musaya necə əmr verdiyi bu qullarına aşkar bildirilmişdi.
Sizin ucbatınızdan canımız üçün çox qorxduq və ona
görə belə etdik. 25 Artıq sənin əlindəyik. Sənin gözündə
nə xoşdursa və nə doğrudursa, onu et». 26 Yeşua onlarla
belə rəftar etdi: onları İsrail övladlarının əlindən qurtarıb
qoymadı ki, öldürülsünlər. 27 O gün Yeşua icma üçün və
Rəbbin seçəcəyi yerdəki öz qurbangahı üçün onları odun
kəsən və su daşıyan işinə təyin etdi və bu günə qədər də
belədir.

10 Yerusəlim padşahı Adoni-Sedeq Yeşuanın Ay şəhərini
alıb tamamilə məhv etməsini, Yerixo ilə padşahının,
Ay şəhəri ilə padşahının başına gətirdiyini və Giveon
əhalisinin İsraillilərlə sülh bağlayıb onların arasında
olduqlarını eşitdi. 2 O vaxt onun özü və xalqı çox qorxdu,
çünki Giveon şəhəri padşah şəhərlərindən biri kimi böyük
bir şəhər idi. Giveon Ay şəhərindən də böyük idi və
oranın adamları igid idi. 3 Bunun üçün Yerusəlim padşahı
Adoni-Sedeq Xevron padşahı Hohama, Yarmut padşahı
Pirama, Lakiş padşahı Yafiaya, Eqlon padşahı Devirə xəbər
göndərib dedi: 4 «Yanıma gəlib Giveonluları qırmaqda
mənə kömək edin, çünki onlar Yeşua və İsrail övladları
ilə sülh bağlayıb». 5 Beş Emor padşahı olan Yerusəlim
padşahı, Xevron padşahı, Yarmut padşahı, Lakiş padşahı,
Eqlon padşahı bütün orduları birləşdirərək gəlib Giveon
qarşısında ordugah quraraq ona qarşı vuruşdular. 6 Giveon

adamları Qilqaldakı ordugaha, Yeşuaya xəbər göndərib
dedilər: «əlini qullarının üstündən çəkmə, tez yanımıza
gəl, bizi qurtar və bizə kömək et. Çünki dağlıqda yaşayan
bütün Emor padşahları bizə qarşı birləşib». 7 Yeşua,
onunla birgə bütün döyüşçülər və bütün igid adamlar
Qilqaldan çıxdılar. 8 Rəbb Yeşuaya dedi: «Onlardan
qorxma, çünki onları sənə təslim etdim, onlardan heç
kim sənin qarşında dura bilməyəcək». 9 Yeşua bütün gecə
Qilqaldan yuxarı çıxıb qəflətən onların üstünə gəldi. 10
Rəbb onları İsraillilərin qarşısında çaşbaş saldı, İsraillilər
onları Giveonda böyük tələfata uğratdı və onları Bet-
Xoron yoxuşunda təqib edərək Azeqaya və Maqqedaya
qədər qırdılar. 11 Emorlular İsraillilərin qarşısından
qaçdıqları zaman Bet-Xoron enişində ikən Azeqaya qədər
Rəbb onların üstünə göydən böyük daşlar yağdırdı və
onlar öldülər. Daş kimi dolu ilə ölənlər İsrail övladlarının
qılıncla öldürdüklərindən daha çox idi. 12 Rəbb Emorluları
İsrail övladlarına təslim etdiyi gün Yeşua Rəbbə yalvardı
və İsraillilərin gözü qarşısında dedi: «Dayan, ey günəş,
Giveon üzərində, Ey ay, Ayyalon dərəsində». 13 İsrail xalqı
düşmənlərindən qisas alana qədər günəş orada dayandı
və ay yerində qaldı. Bu hadisə Yaşar kitabında yazılmışdı.
Günəş göyün ortasında durdu və ləngiyib təxminən bütün
günü batmadı. 14 Rəbbin insan səsini eşitdiyi o gün kimi
bir gün nə ondan əvvəl, nə də ondan sonra oldu, çünki
Rəbb İsrail üçün vuruşdu. 15 Sonra Yeşua və onunla
birlikdə bütün İsraillilər Qilqaldakı ordugaha qayıtdı. 16
Bu beş padşah qaçıb Maqqedada olan mağarada gizləndi.
17 «Maqqedadakı mağarada gizlənən beş padşah tapıldı»

deyə Yeşuaya xəbər verdilər. **18** Yeşua dedi: «Mağaranın
ağzına böyük daşlar yuvarladın və onlara nəzarət etmək
üçün yanına adamlar qoyun. **19** Ancaq siz dayanmayın,
düşmənlərinizi təqib edin və arxadakıları da qırın. Onları
şəhərlərinə girməyə qoymayın. Allahınız Rəbb onları sizə
təslim edib». **20** Yeşua və İsrail övladları düşməni çox ağır
bir məğlubiyyətə uğradaraq tamamilə qırdı. Sağ qalanlar
isə qalalı şəhərlərdə sığındı. **21** Bütün xalq Maqqedadakı
ordugaha, Yeşuanın yanına salamat qayıtdı və bundan
sonra İsrail övladlarına qarşı heç kim bir söz deyə bilmədi.
22 O vaxt Yeşua dedi: «Mağaranın ağzını açın, bu beş
padşahı mağaradan mənim yanıma gətirin». **23** Elə də
etdilər, mağaradan bu beş padşahı – Yerusəlim padşahını,
Xevron padşahını, Yarmut padşahını, Lakiş padşahını və
Eqlon padşahını onun yanına gətirdilər. **24** Bu padşahları
Yeşuanın yanına gətirən zaman o bütün İsrail adamlarını
çağırdı. Onunla gələn döyüşçülərin başçılarına dedi:
«Yaxınlaşın, ayaqlarınızı bu padşahların boynuna qoyun».
Onlar yaxınlaşdılar, ayaqlarını onların boynuna qoydular.
25 Yeşua onlara dedi: «Qorxmayın və ruhdan düşməyin,
qüvvətli və ürəkli olun, çünki Rəbb vuruşacağınız bütün
düşmənlərinizin başına bunları gətirəcək». **26** Ondan
sonra Yeşua onları vurub öldürdü. Onları beş ağacdan
asdı və axşama kimi ağacdan asılı qaldılar. **27** Gün batanda
Yeşua əmr etdi ki, onları ağacdan endirsinlər və onları
gizləndikləri mağaraya atdılar. Mağaranın ağzına da
böyük daşlar qoydular və bu daşlar bu günə qədər də
oradadır. **28** Yeşua o gün Maqqedanı aldı, onları və onun
tərəfində olan bütün adamları tamamilə məhv etdi, bir

adamı belə, sağ buraxmadı. Yerixo padşahının başına
gətirdiyini Maqqeda padşahının da başına gətirdi. **29**
Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər Maqqedadan
Livnaya keçdilər və Livnaya qarşı vuruşdular. **30** Rəbb
həm şəhəri, həm də onun padşahını İsraillilərə təslim etdi.
Yeşua padşahı və orada olan bütün adamları qılıncdan
keçirib bir adamı belə, sağ buraxmadı. Yerixo padşahının
başına gətirdiyini oranın padşahının da başına gətirdi.
31 Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər Livnadan
Lakişə keçib onların qarşısında dayanaraq Lakişlilərlə
vuruşdular. **32** Rəbb Lakişi İsraillilərə təslim etdi və oranı
ikinci gün aldılar. Livnada etdikləri kimi Lakişi və oradakı
bütün adamları qılıncdan keçirtdilər. **33** O zaman Gezer
padşahı Horam Lakişə kömək etmək üçün gəldi. Yeşua bir
nəfəri də sağ buraxmadan onu və onun xalqını da qırdı.
34 Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər Lakişdən Eqlona
keçdilər, onun qarşısına çıxıb Eqlonlularla vuruşdular.
35 Elə həmin gün oranı aldılar və qılıncdan keçirdilər.
Lakişdə etdikləri kimi Eqlondakı bütün adamları o gün
tamamilə məhv etdilər. **36** Yeşua və onunla birgə bütün
İsraillilər Eqlondan Xevrona keçdilər və oradakılarla
vuruşdular. **37** Oranı da alıb padşahını, bütün kəndləri və
bütün əhalisini qılıncdan keçirdilər. Eqlonda etdikləri
kimi Xevronda da heç kimi sağ qoymadılar, oranı və
oradakı bütün adamları tamamilə məhv etdilər. **38** Yeşua
və onunla birgə bütün İsraillilər Devirə qayıtdılar və
oradakılarla vuruşdular. **39** Deviri, onun padşahını və
bütün kəndlərini alaraq əhalisini qılıncdan keçirdilər.
Orada olan bütün adamları tamamilə məhv etdilər, heç

kimi sağ qoymadılar. Yeşua Xevronun, Livnanın və onun
padşahının başına gətirdiyini Devirin və onun padşahının
da başına gətirdi. 40 Yeşua bütün ölkəni – dağlıq yerləri,
Negevi, yamaclı-düzənlikli bölgəni tutdu və bütün o
yerlərin padşahlarını qırdı. İsrailin Allahı Rəbbin əmr
etdiyi kimi heç kəsi sağ qoymadı, hər nəfəs alan adamı
tamamilə məhv etdi. 41 Yeşua Qadeş-Barneadan Qəzzəyə
və Giveona qədər bütün Qoşen diyarında yaşayanları
qırdı. 42 Yeşua bir dəfəyə bütün padşahları və onların
ölkələrini aldı, çünki İsrailin Allahı Rəbb İsrail üçün
vuruşdu. 43 Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər
Qilqaldakı ordugaha qayıtdı.

11 Xasor padşahı Yavin bunu eşidəndə Madon padşahı
Yovava, Şimron padşahına, Akşaf padşahına, 2 şimalda –
dağlıq yerlərdəki, Kinneretin cənubunda olan Aravadakı,
yamaclı-düzənlikli bölgədəki və qərbdə yerləşən Nafot-
Dordakı padşahlara, 3 şərqdə və qərbdə yaşayan
Kənanlılara və Emorlulara, Xetlilərə, Perizlilərə, dağlıqda
yaşayan Yevuslulara, Xermon dağının aşağısındakı Mispa
diyarında yaşayan Xivlilərə xəbər göndərdi. 4 Bunlar
özləri ilə birgə bütün orduları dəniz sahilindəki qum kimi
böyük xalq olaraq çoxlu at və döyüş arabaları ilə gəldilər.
5 Bütün bu padşahlar birləşdilər və İsraillilərlə vuruşmaq
üçün gəlib Merom suları yanında birgə ordugah qurdular.
6 Rəbb Yeşuaya dedi: «Onlardan qorxma, çünki sabah
bu vaxt hamısını İsraillilərin qarşısında öldürüb təslim
edəcəyəm, onların atlarının ayaq vətərini kəsəcəksən,
döyüş arabalarına od vurub yandıracaqsan». 7 Yeşua və
onunla birgə bütün döyüşçülər Merom suları yanında

qəflətən düşmənlərin üstünə çıxdılar və onlara hücum
etdilər. **8** Rəbb onları İsraillilərə təslim edib qırdırdı.
İsraillilər böyük Sidona və Misrefot-Mayimə qədər, şərq
tərəfdəki Mispa vadisinə qədər düşmənləri qovub heç kim
sağ qalmayana qədər hamısını qırdılar. **9** Yeşua Rəbbin
ona dediyi kimi onlarla rəftar etdi; atlarının ayaq vətərini
kəsdi və döyüş arabalarına od vurub yandırdı. **10** O vaxt
Yeşua geri qayıdıb Xasoru aldı və onun padşahını qılıncla
öldürdü. Xasor əvvəlcə bütün bu ölkələrin başı idi. **11**
Orada olan bütün adamları qılıncdan keçirib tamamilə
məhv etdilər, nəfəs çəkən bir nəfər də qalmadı. Sonra
Xasora od vurdu. **12** Rəbbin qulu Musanın əmr etdiyi
kimi Yeşua bu padşahların bütün şəhərlərini və bütün
padşahları tutub hamısını qılıncdan keçirərək tamamilə
məhv etdi. **13** Ancaq Yeşuanın yandırdığı Xasordan başqa
təpəciklər üstündə olan şəhərlərdən heç birini İsraillilər
yandırmadılar. **14** İsrail övladları bu şəhərlərin bütün
əmlakını və heyvanlarını qarət etdilər. Hamısını həlak
edənədək qılıncdan keçirib məhv etdilər, nəfəsi çəkən bir
adam belə, qalmadı. **15** Rəbbin qulu Musaya əmr etdiyini
Musa da Yeşuaya əmr etdi və Yeşua da belə etdi. Rəbb
Musaya nə əmr etmişdisə, hamısını yerinə yetirdi. **16**
Yeşua Seirə çıxan Xalaq dağından, Xermon dağı altında,
Livan vadisindəki Baal-Qada qədər bütün bu diyarı –
dağları, **17** bütün Negevi, bütün Qoşen diyarını, yamaclı-
düzənlikli bölgəni, Aravanı və İsrailin dağlıq və yamaclı-
düzənlikli bölgəsini aldı. Onların bütün padşahlarını tutdu
və vurub öldürdü. **18** Yeşua uzun müddət bu padşahlarla
vuruşdu. **19** Giveonun əhalisi olan Xivlilərdən başqa İsrail

övladları ilə sülh bağlayan başqa bir şəhər yox idi. Bütün
yerlər döyüşlə alınmışdı. **20** Çünki Rəbbin Musaya əmr
etdiyi kimi İsraillilər onları rəhm etmədən tamamilə
məhv etdilər. Beləliklə, İsraillilərə qarşı döyüşə çıxmağa
onların ürəyini sərtləşdirən Rəbbin Özü idi. **21** O vaxt
Yeşua gedib dağlıq Xevronda, Devirdə, Anavda, bütün
Yəhudanın dağlıq bölgəsində və bütün İsrailin dağlıq
bölgəsində olan Anaqlıları qırıb məhv etdi. Yeşua onları
şəhərləri ilə birgə tamamilə yerlə yeksan etdi. **22** İsrail
övladlarının torpağında Anaqlılar qalmadı, onlar ancaq
Qəzzədə, Qatda və Aşdodda qaldı. **23** Rəbbin Musaya dediyi
kimi Yeşua bütün ölkəni aldı. Yeşua oranı İsraillilərə, hər
qəbiləyə irs olaraq öz payını verdi. Ölkə müharibədən
əmin-amanlığa çıxdı.

12 İsrail övladları bu padşahları öldürdülər və onların
torpaqlarını – İordan çayının şərqindəki bütün Arava ilə
Arnon vadisindən Xermon dağına qədər olan yeri zəbt edib
özlərinə mülk etdilər. **2** Xeşbonda yaşayan Emorluların
padşahı Sixon bu torpaqlarda hökmranlıq etmişdi:
Arnon vadisi sahilindəki Aroerdən və vadinin ortasındakı
Ammonluların sərhədi olan Yabboq çayına qədər Gileadın
yarısı, **3** şərqə tərəf Kinneret gölündən Arava dənizinə,
yəni Duz dənizinə qədər, şərqdə Bet-Yeşimot istiqamətinə
və cənuba tərəf Pisqa yamaclarının ətəklərinə qədər
Arava torpağı idi. **4** Sağ qalan Rafalılardan biri olan Başan
padşahı Oq Aştarotda və Edreidə hökmranlıq edirdi. **5**
O, Xermon dağında, Sakada, Geşurlular və Maakatlılar
sərhədinə qədər bütün Başanda, Xeşbon padşahı Sixonun
sərhədinə qədər Gileadın yarısında hökmranlıq edirdi. **6**

Rəbbin qulu Musa və İsrail övladları onları öldürdülər.
Sonra Rəbbin qulu Musa onların torpaqlarını irs olaraq
Ruvenlilərə, Qadlılara, Menaşşe qəbiləsinin yarısına
verdi. 7 Livan vadisində olan Baal-Qaddan Seirə çıxan
Xalaq dağına qədər İordan çayının qərb tərəfində olan
torpaqlarda Yeşua ilə İsrail övladlarının öldürdükləri
padşahlar bunlardır: 8 Yeşua dağlıq bölgədə, yamaclı-
düzənlikli bölgədə, Aravada, yamaclarda, çöldə, Negevdə
yerləşən bu torpaqları, yəni Xetlilər, Emorlular, Kənanlılar,
Perizlilər, Xivlilər və Yevuslular ölkəsini, İsrail qəbilələrinə
torpaq payı kimi mülk olaraq verdi. 9 Yerixo padşahı;
Bet-Elin yanındakı Ay şəhərinin padşahı; 10 Yerusəlim
padşahı; Xevron padşahı; 11 Yarmut padşahı; Lakiş
padşahı; 12 Eqlon padşahı; Gezer padşahı; 13 Devir
padşahı; Geder padşahı; 14 Xorma padşahı; Arad padşahı;
15 Livna padşahı; Adullam padşahı; 16 Maqqeda padşahı;
Bet-El padşahı; 17 Tappuah padşahı; Xefer padşahı; 18
Afeq padşahı; Laşşaron padşahı; 19 Madon padşahı; Xasor
padşahı; 20 Şimron-Meron padşahı; Akşaf padşahı; 21
Taanak padşahı; Megiddo padşahı; 22 Qedeş padşahı;
Karmeldəki Yoqneam padşahı; 23 Nafot-Dordakı Dor
padşahı; Qilqaldakı Qoyim padşahı; 24 Tirsa padşahı.
Bütün padşahlar cəmi 31 nəfər idi.

13 Yeşua qocalıb yaşa dolmuşdu. Rəbb ona dedi: «Sən
qocalıb yaşa dolmusan, ancaq mülk olaraq almaq üçün
olduqca çox yer qalıb. 2 Qalan yerlər bunlardır: Filiştlilərin
bütün əyalətləri, Geşurluların bütün torpaqları; 3
Misir qarşısında olan Şixor çayından şimala tərəf
Kənanlıların torpağı sayılan Eqron sərhədinə qədər

torpaqlar; Filiştlilərin beş ağasına məxsus Qəzzəlilərin,
Aşdodluların, Aşqelonluların, Qatlıların torpaqları və
Eqronluların ağalarına məxsus torpaqlar; Avvalıların
torpağı; 4 cənubda bütün Kənan torpağı, Sidonlulara
məxsus Mearadan Afeqə – Emorluların sərhədlərinə
qədər olan torpaqlar; 5 Gevallıların torpağı, Xermon dağı
ətəyində olan Baal-Qaddan Xamat keçidinə qədər gün
doğana tərəf bütün Livan; 6 Livandan Misrefot-Mayimə
qədər bütün dağlıq əhalisi və bütün Sidonluları da İsrail
övladlarının qarşısından Mən qovacağam. Ancaq sənə
əmr etdiyim kimi bu torpaqları İsraillilərə irs olaraq böl.
7 İndi bu yerləri doqquz qəbilə ilə Menaşşe qəbiləsinin
yarısına irs olaraq böl». 8 Menaşşe qəbiləsinin yarısı
ilə birgə Ruvenlilər və Qadlılar Musanın İordan çayının
şərq tərəfində onlara verdiyi irs torpaqları, Rəbbin qulu
Musanın onlara verdiyi bu torpaqları almışdılar: 9
Arnon vadisi kənarında olan Aroerdən vadinin ortasında
olan şəhərlə Divona qədər bütün Medva yaylası; 10
Ammonluların sərhədinə qədər Xeşbonda hökmranlıq
edən Emorluların padşahı Sixonun bütün şəhərləri; 11
Gilead, Geşurlular və Maakatlıların torpaqları, bütün
Xermon dağı, Salkaya qədər bütün Başan; 12 Aştarot
və Edreidə hökmranlıq edən, sağ qalan Rafalılardan
biri olan Oqun Başandakı bütün torpaqları; Musa bütün
bu torpaqlarda yaşayanları döyüşlə qovmuşdu. 13
Ancaq İsraillilər Geşurluları və Maakatlıları qovmadılar.
Geşurlularla Maakatlılar bu günə qədər İsraillilər arasında
yaşayır. 14 Amma Levi qəbiləsinə irs olaraq torpaq
verilmədi, çünki Rəbbin Musaya dediyi kimi onların irsi

İsrailin Allahı Rəbb üçün gətirilən yandırma təqdimləridir.
15 Musa Ruven övladlarının qəbiləsinə nəsillərinə görə
pay verdi. **16** Onların sərhədi belə idi: Arnon vadisi
kənarındakı Aroerdən, bu vadinin ortasındakı şəhər və
Medva yanında olan bütün yayla; **17** Xeşbon və yaylada
yerləşən şəhərlərin hamısı – Divon, Bamot-Baal, Bet-
Baal-Meon, **18** Yahsa, Qedemot, Mefaat, **19** Qiryatayim,
Sivma, dərə dağında olan Seret-Şahar, **20** Bet-Peor, Pisqa
yamacları, Bet-Yeşimot, **21** bu yaylanın bütün şəhərləri,
Xeşbonda hökmranlıq edən Emorlular padşahı Sixonun
bütün ölkəsi idi. Musa Sixonu və Midyan başçıları olan və
onun ölkəsində yaşayan ağaları – Evini, Reqemi, Suru,
Xuru, Revanı öldürdü. **22** İsrail övladları öldürdükləri
adamlarla birgə Beor oğlu falçı Bilamı da qılıncdan
keçirtdilər. **23** Ruven övladlarının sərhədi İordan çayı
ilə sahil torpaqları idi. Ruven övladlarının nəsillərinə
görə irsi olan şəhərlər və onların kəndləri bunlar idi. **24**
Musa Qad qəbiləsinə, Qad övladlarına nəsillərinə görə
torpaq verdi. **25** Onların sərhədi isə belə idi: Yazer,
Gileadın bütün şəhərləri və Rabba qarşısında olan Aroerə
qədər Ammon övladları ölkəsinin yarısı; **26** Xeşbondan
Ramat-Mispa və Betonimə qədər; Maxanayimdən Devir
sərhədinə qədər; **27** dərədə Bet-Haram, Bet-Nimra, Sukkot,
Safon, Xeşbon padşahı Sixonun ölkəsinin qalan hissəsi,
İordan çayı ilə onun sahil torpaqları, İordan çayının
şərq tərəfindən Kinneret gölünün cənub sahilinə qədər.
28 Qad övladlarının nəsillərinə görə torpaq irsi olan
şəhərlər və onların kəndləri bunlar idi. **29** Musa Menaşşe
qəbiləsinin yarısına torpaq verdi ki, bu da Menaşşe

övladları qəbiləsinin yarısı üçün, nəsillərinə görə idi.
30 Onların torpağı Maxanayimdən, bütün Başan diyarı,
Başan padşahı Oqun bütün ölkəsi və Başanda olan Yairin
bütün qəsəbələri də daxil olmaqla altmış şəhər idi. 31
Gileadın yarısı Başan padşahı Oqun ölkəsindəki Aştarot
və Edrei şəhərlərini də əhatə edirdi. Bunlar Menaşşe oğlu
Makir övladlarına nəsillərinə görə Makir övladlarının
yarısına verilmək üçün idi. 32 Yerixo şəhərinin qarşısında,
İordan çayının şərq tərəfindəki Moav düzənliklərində
Musanın böldüyü irs olan torpaqlar bunlar idi. 33 Ancaq
Musa Levi qəbiləsinə irs olaraq torpaq vermədi. Rəbbin
onlara dediyi kimi İsrailin Allahı Rəbb Özü onların irsidir.

14 İsrail övladları Kənan torpağından irs olaraq aldıqları
torpaqlar bunlardır; bu torpaqları kahin Eleazar, Nun
oğlu Yeşua və İsrail övladları qəbilələrinin nəsil başçıları,
2 Rəbbin Musa vasitəsilə buyurduğu kimi doqquz qəbilə
və bir qəbilənin yarısı üçün irs olaraq püşk ilə böldülər. 3
Çünki Musa iki qəbilə ilə yarım qəbilənin irs olan torpağını
İordanın şərq tərəfində onlara vermişdi, lakin onların
arasında Levililərə irs olaraq torpaq verməmişdi. 4 Çünki
Yusif övladları Menaşşe və Efrayim qəbiləsindən ibarət
iki qəbilə oldu. Bundan sonra Levililərə yaşamaqdan ötrü
şəhərlərdən, sürüləri və naxırları üçün otlaqlardan başqa
heç bir torpaq hissəsi verilmədi. 5 İsrail övladları Rəbbin
Musaya buyurduğu kimi etdilər və torpağı bölüşdürdülər.
6 Belə bir zamanda Yəhuda övladları Qilqala – Yeşuanın
yanına gəldilər. Qenizli Yefunne oğlu Kalev Yeşuaya
dedi: «Qadeş-Barneada Rəbbin səninlə mənim haqqımda
Allah adamı Musaya dediyi sözü sən özün bilirsən. 7

Rəbbin qulu Musa ölkəni gözdən keçirtmək üçün Qadeş-
Barneadan məni göndərəndə qırx yaşında idim. Mən ona
səmimi qəlbdən müjdə gətirdim. **8** Lakin mənimlə birlikdə
gedən soydaşlarım xalqın ürəyini üzdülər. Amma mən
səmimi qəlblə Allahım Rəbbin ardınca getdim. **9** O gün
Musa and içib dedi: "Sən qədəm basdığın torpaq mütləq
sənə və sənin övladlarına əbədi irs olaraq veriləcək, çünki
sən Allahım Rəbbin ardınca səmimi qəlblə getdin". **10** İndi
artıq İsraillilər səhrada gedərkən Rəbbin Musaya bu sözü
dediyi vaxtdan qırx beş il keçir. Rəbb dediyi kimi mənə
ömür verdi, bax mən bu gün səksən beş yaşındayam. **11**
Musanın məni göndərdiyi vaxta olduğum kimi bu gün
də qüvvətliyəm. O zaman qüvvətim necə idisə, indi də
girib-çıxmaq və döyüşmək üçün elə qüvvətim var. **12**
Buna görə də Rəbbin o zaman dediyi bu dağlıq yeri sən
indi mənə ver. Bu dağlıq yerdə Anaqlıların, böyük və
qala divarlı şəhərlərin olduğunu o gün sən də eşitdin.
Bəlkə Rəbb mənimlə olar və mən də Rəbbin dediyi kimi
onları qovaram». **13** Yeşua ona xeyir-dua verdi. Xevronu
Yefunne oğlu Kalevə irs olaraq verdi. **14** Bunun üçün
Xevron bu günə qədər Qenizli Yefunne oğlu Kalevin irs
torpağıdır. Çünki o, səmimi qəlblə İsrailin Allahı Rəbbin
ardınca getmişdi. **15** Xevronun adı əvvəlcə Qiryat-Arba
idi. Anaqlılar arasında Arba ən böyük adam olmuşdu.
Ölkə müharibədən dincliyə çıxdı.

15 Nəsillərinə görə Yəhuda övladları qəbiləsinin irs
torpağı Edom sərhədinə, cənuba doğru və oranın ən
cənubunda yerləşən Zin səhrasına qədər idi. **2** Onların
cənub sərhədi Duz dənizi qurtaran yerdən – cənubda

yerləşən körfəzdən başlayırdı. 3 Aqrabbim keçidinin
cənubundan keçib Zinə çatırdı və oradan Qadeş-Barneanın
cənubundan qalxaraq Xesrona çatırdı. Buradan Addara
qalxıb Qarqaya dönürdü. 4 Sonra isə Asmonadan keçib
Misir vadisinə çıxırdı və bu sərhədin sonu dənizdə
qurtarırdı. Rəbb demişdi ki, cənub sərhədiniz bura olacaq.
5 Şərq sərhədi İordan çayının mənsəbindən Duz dənizi
boyunca idi. Şimal tərəfdən isə bu sərhəd İordan çayının
mənsəbində yerləşən su körfəzindən başlayırdı. 6 Sonra
bu sərhəd Bet-Xoqlaya qalxaraq Bet-Aravanın şimalından
keçirdi və Ruven oğlu Bohanın qayasına çatırdı. 7 Sonra
isə Akor dərəsindən Devirə çıxıb oranın cənubundakı
Adummim yoxuşu qarşısında olan Qilqala doğru, şimala
yönəlirdi. Buradan isə En-Şemeş sularına keçirdi və onun
sonu En-Rogeldə qurtarırdı. 8 Sonra sərhəd Ben-Hinnom
vadisindən cənuba doğru Yevusluların şəhərinin, yəni
Yerusəlimin arxasından keçib buradan Refaim vadisinin
şimal qütbündə olan Hinnom vadisinin qərbindəki dağın
təpəsinə qalxırdı. 9 Bu dağın təpəsindən isə Neftoah
sularının mənbəyinə doğru uzanıb Efron dağındakı
şəhərlərə çıxır və oradan Baalaya, yəni Qiryat-Yearimə
tərəf uzanırdı. 10 Baaladan qərbə doğru, Seir dağına qədər
dönəndən sonra Yearim dağının, yəni Kesalonun şimal
tərəfindən keçib Bet-Şemeşə enərək Timnaya çatırdı.
11 Sonra isə Eqronun yanından şimala doğru çıxaraq
Şikkerona uzanıb Baala dağına keçərək Yavneelə qalxırdı.
Burada sərhədin sonu dənizdə qurtarırdı. 12 Böyük
dənizin sahili qərb sərhədi idi. Nəsillərinə görə Yəhuda
övladlarına verilən torpağın sərhədi belə idi. 13 Rəbbin

əmrinə görə Yeşua Yəhudalıların torpağında olan Qiryat-
Arbanı, yəni Xevronu irs olaraq Yefunne oğlu Kalevə
verdi. Arba Anaqın atası idi. **14** Kalev Anaq oğullarından
Anaqın üç oğlu Şeşayı, Aximanı və Talmayı oradan
qovdu. **15** Bundan sonra Devir əhalisinə qarşı çıxdı.
Devirin əvvəlki adı Qiryat-Sefer idi. **16** Kalev dedi: «Kim
Qiryat-Seferliləri qırıb oranı alarsa, qızım Aksanı ona ərə
verəcəyəm». **17** Oranı Kalevin qardaşı Kenazın oğlu Otniel
aldı. Kalev də qızı Aksanı ona ərə verdi. **18** Aksa ona ərə
gedəndə ərini atasından bir tarla istəməyə sövq etdirdi.
Qız eşşəyindən düşəndə Kalev ona dedi: «Nə istəyirsən?»
19 Aksa dedi: «Mənə bir pay da ver. Madam ki Negev
torpağını mənə verdin, onda su qaynaqlarını da mənə
ver». Kalev ona yuxarıdakı və aşağıdakı su qaynaqlarını
verdi. **20** Nəsillərinə görə Yəhuda övladlarının qəbiləsinin
irs torpağı budur: **21** Yəhuda övladları qəbiləsinin Edom
sərhədinə doğru ən cənubda yerləşən şəhərləri bunlardır:
Qavseel, Eder, Yaqur, **22** Qina, Dimona, Adada, **23** Qedeş,
Xasor, İtnan, **24** Zif, Telem, Bealot, **25** Xasor-Xadatta,
Qeriyot-Xesron, yəni Xasor **26** Amam, Şema, Molada, **27**
Xasar-Qadda, Xeşmon, Bet-Pelet, **28** Xasar-Şual, Beer-
Şeva, Bizyotya, **29** Baala, İyim, Esem, **30** Eltolad, Kesil,
Xorma, **31** Ziqlaq, Madmanna, Sansanna, **32** Levaot,
Şilxim, Ayin və Rimmon. Bu şəhərlərin hamısı kəndləri
ilə birlikdə iyirmi doqquz şəhər idi. **33** Yamaclı-düzənlikli
bölgədə yerləşən şəhərlər isə bunlardır: Eştaol, Sora,
Aşna, **34** Zanoah, En-Qannim, Tappuah, Enam, **35** Yarmut,
Adullam, Soko, Azeqa, **36** Şaarayim, Aditayim, Gedera
və Gederotayim. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə on dörd

şəhər idi. **37** Senan, Xadaşa, Miqdal-Qad, **38** Dilan, Mispe,
Yoqteel, **39** Lakiş, Bosqat, Eqlon, **40** Kabbon, Laxmas,
Kitliş, **41** Gederot, Bet-Daqon, Naama və Maqqeda. Bunlar
da kəndləri ilə birlikdə on altı şəhər idi. **42** Livna, Eter,
Aşan, **43** İftah, Aşna, Nesiv, **44** Qeila, Akziv və Mareşa.
Bunlar da kəndləri ilə birlikdə doqquz şəhər idi. **45**
Qəsəbələri və kəndləri ilə birlikdə Eqron, **46** Eqrondan
dənizə qədər kəndləri ilə birlikdə bütün Aşdod ətrafında
yerləşənlər, **47** Aşdod və onun qəsəbələri ilə kəndləri,
Misir vadisinə və Böyük dənizin sahilinə qədər olan Qəzzə
və onun qəsəbələri ilə kəndləri. **48** Dağlıq bölgəsində
yerləşən şəhərlər isə bunlardır: Şamir, Yattir, Soko, **49**
Danna, Qiryat-Sanna, yəni Devir, **50** Anav, Eştemo, Anim,
51 Qoşen, Xolon və Gilo. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə
on bir şəhər idi. **52** Arav, Ruma, Eşan, **53** Yanim, Bet-
Tappuah, Afeqa, **54** Xumta, Qiryat-Arba, yəni Xevron, Sior.
Bunlar da kəndləri ilə birlikdə doqquz şəhər idi. **55** Maon,
Karmel, Zif, Yutta, **56** İzreel, Yoqdeam, Zanoah, **57** Qayin,
Givea, Timna. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə on şəhər idi.
58 Xalxul, Bet-Sur, Qedor, **59** Maarat, Bet-Anot, Elteqon.
Bunlar da kəndləri ilə birlikdə altı şəhər idi. **60** Qiryat-
Baal, yəni Qiryat-Yearim, Rabba. Bunlar da kəndləri ilə
birlikdə iki şəhər idi. **61** Çöllükdə yerləşən şəhərlər isə
bunlardır: Bet-Arava, Middin, Sekaka, **62** Nivşan, Duz
şəhəri, En-Gedi. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə altı şəhər
idi. **63** Yəhuda övladları Yerusəlimdə yaşayan Yevusluları
qova bilmədilər və Yevuslular bu günə qədər Yəhuda
övladları ilə birlikdə Yerusəlimdə yaşayır.

16 Yusif övladlarına püşk ilə düşən torpaqların sərhədi
şərqdən Yerixo sularından – qarşısındakı İordan çayından
başlayıb çöllüyə, Yerixodan Bet-Elin dağlıq bölgəsinə
qalxırdı. **2** Bet-Eldən isə Luza çıxıb Arklılar torpağına,
Atarota keçirdi. **3** Sonra qərbə doğru Aşağı Bet-Xoron
torpağına qədər, Yafletlilər torpağına, bundan sonra isə
Gezerə qədər enirdi. Bu sərhədin sonu dənizdə qurtarırdı.
4 Yusifin övladları Menaşşe və Efrayim torpaqlarını irs
olaraq aldılar. **5** Efrayim övladlarının nəsillərinə görə irs
torpağının sərhədi belə idi. Şərqə doğru Atrot-Addardan
Yuxarı Bet-Xorona qədər gedib dənizdə bitirdi. **6** Şimal
tərəfdən isə Mikmetatdan şərqə tərəf uzanıb, Taanat-Şilo
şəhərinin şərqindən dönərək Yanoahın şərqinə çıxırdı.
7 Yanoahdan isə Atarota və Naaraya enərək oradan
Yerixoya çatır və sonu İordan çayında qurtarırdı. **8** Bu
sərhəd Tappuahdan qərbə tərəf Qana vadisinə gedərək
sonu dənizdə bitirdi. Nəsillərinə görə Efrayim övladları
qəbiləsinin irs torpağı bunlardır. **9** Bundan əlavə, Menaşşe
övladlarına düşən torpaqlarda da Efrayim övladları üçün
ayrılan şəhər və kəndlər var idi. **10** Amma Efrayim
övladları Gezerdə yaşayan Kənanlıları qovmadılar. Onlar
bu günə qədər Efrayim övladları arasında yaşayır, Efrayim
övladları üçün mükəlləfiyyətçi quldurlar.

17 Menaşşe qəbiləsinin püşkünə bu torpaqlar düşdü:
Menaşşe Yusifin ilk oğlu idi. Gileadın atası Makir isə
Menaşşenin ilk oğlu idi. Makir döyüşçü olduğu üçün
Gilead və Başan torpağı onun oldu. **2** Menaşşenin o biri
oğulları – Aviezerin, Xeleqin, Asrielin, Şekemin, Xeferin
və Şemidanın oğulları üçün də nəsillərinə görə püşk

düşdü. Bunlar nəsillərinə görə Yusif oğlu Menaşşenin
kişi nəsli idi. 3 Lakin Menaşşe oğlu Makir oğlu Gilead
oğlu Xefer oğlu Selofxadın oğlanları yox idi, ancaq qızları
var idi. Qızlarının adları belə idi: Maxla, Noa, Xoqla,
Milka, Tirsa. 4 Onlar kahin Eleazarın, Nun oğlu Yeşuanın
və rəhbərlərin qarşısına gəlib dedilər: «Rəbb Musaya
buyurmuşdu ki, soydaşlarımızın yanında bizə irs torpaq
versin». Onda Yeşua Rəbbin əmrinə görə atalarının kişi
qohumları arasında onlara irs olaraq torpaq verdi. 5
Menaşşeyə İordan çayının o tayında olan Gilead və
Başan torpağından başqa on hissə torpaq da düşdü, 6
çünki Menaşşe qızları da onun oğulları arasından irs
olaraq torpaq aldılar. Gilead diyarı Menaşşenin qalan
oğullarına məxsus idi. 7 Menaşşenin sərhədi Aşerdən
Şekemin şərqində olan Mikmetata uzanaraq cənuba
tərəf En-Tappuah əhalisinin yerlərinə gəlib çatırdı.
8 Tappuah torpağı Menaşşenin idi, amma Menaşşe
sərhədində olan Tappuah şəhəri isə Efrayim oğullarına
məxsus idi. 9 Sərhəd Qana vadisinə enirdi. Bu vadinin
cənubunda olan şəhərlər Menaşşenin şəhərləri arasında
olsa da, Efrayimin idi. Menaşşenin sərhədi vadinin
şimal tərəfində idi, sonu isə dənizdə qurtarırdı. 10
Sərhədin cənubu Efrayimin, şimalı isə Menaşşenin idi.
Dəniz də Menaşşenin sərhədi idi. Sərhəd şimaldan
Aşerə, şərqdən İssakara gedib çatırdı. 11 İssakar və Aşer
torpaqlarının daxilində olan bu şəhərlər Menaşşenin
idi: Bet-Şeanla qəsəbələri, İvleamla qəsəbələri, Dorla
qəsəbələrinin əhalisi, En-Dorla qəsəbələrinin əhalisi,
Taanakla qəsəbələrinin əhalisi, Megiddo ilə qəsəbələrinin

əhalisi. Bunlar birlikdə üç bölgədən ibarət idi. 12 Menaşşe
övladları bu şəhərlərdə yaşayanları qova bilmədilər, buna
görə Kənanlılar da bu torpaqda qaldılar. 13 İsraillilər
qüvvətlənəndə Kənanlıları özlərinə mükəlləfiyyətçi
etdilər, amma tamamilə qovmadılar. 14 Yusif övladları
Yeşuaya belə dedilər: «İrs torpaq almaq üçün niyə bizə tək
püşklə bir pay verdin? Biz böyük xalqıq və indiyə qədər
Rəbb bizə bərəkət verib». 15 Yeşua onlara dedi: «Əgər
siz böyük xalqsınızsa və Efrayimin dağlıq bölgəsi sizə
darlıq edirsə, meşəliyə çıxın, orada Perizlilər və Rafalılar
torpağında özünüzə yer edin». 16 Yusif övladları dedilər:
«Dağlıq bölgəsi bizə bəs deyil. Ancaq dərədə olan torpaqda
– Bet-Şean və onun qəsəbələrində, İzreel vadisində
yaşayan bütün Kənanlıların dəmir döyüş arabaları var». 17
Onda Yeşua Yusif nəslinə – Efrayimlilərə və Menaşşelilərə
belə dedi: «Siz böyük xalqsınız, qüvvətiniz də böyükdür,
ona görə sizə bir püşk kifayət deyil. 18 Dağlıq bölgə də sizin
olacaq, o yer meşəlikdir, amma siz oranı təmizləyəcəksiniz
və bütünlüklə sizin olacaq. Kənanlılar qüvvətli olsa da,
onların dəmir döyüş arabaları olsa da, siz onları qova
biləcəksiniz».

18 Bütün İsrail övladlarının icması Şiloya yığışıb orada
Hüzur çadırını qurdu. Bu torpaq onların hökmranlığı
altında idi. 2 İsrail övladlarının yeddi qəbiləsi arasında
isə irs olan torpaqlar hələ paylanmamışdı. 3 Yeşua
İsrail övladlarına dedi: «Atalarınızın Allahı Rəbbin sizə
verdiyi torpağa mülk sahibi kimi girməyə nə vaxta qədər
tərəddüd edəcəksiniz? 4 Hər qəbilədən özünüzə üç adam
seçin. Onları göndərəcəyəm ki, çıxıb ölkəni dolaşsınlar və

alacaqları irs torpaqlara görə oranı təsvir edib mənim
yanıma gəlsinlər. 5 Onlar oranı yeddi hissəyə bölsünlər.
Yəhuda cənubda olan öz torpağında qalsın, Yusifin nəsli
də şimalda olan torpağında qalsın. 6 Siz ölkəni yeddi
hissə kimi təsvir edin və təsviri buraya mənə gətirin.
Burada Allahımız Rəbbin hüzurunda sizin üçün püşk
atacağam. 7 Amma aranızda Levililərin payı yoxdur, çünki
onların irsi Rəbbin kahinliyidir. Qad, Ruven qəbilələri və
Menaşşe qəbiləsinin yarısı İordan çayının şərq tərəfində
Rəbbin qulu Musanın onlara verdiyi irs olan torpaqlarını
aldılar». 8 Adamlar qalxıb gedəndə Yeşua onlara ölkəni
təsvir edərək yazmağı əmr edib dedi: «Gedin, ölkəni
gəzib oranı yazılı təsvir edərək yanıma qayıdın. Mən
də burada, Şiloda, Rəbbin hüzurunda sizin üçün püşk
atacağam». 9 Adamlar gedib ölkəni dolaşdılar. Şəhərlərinə
görə oranı yeddi hissəyə ayıraraq təsvirini kitaba yazıb
Şilodakı ordugaha, Yeşuanın yanına qayıtdılar. 10 Yeşua
Şiloda Rəbbin hüzurunda onlar üçün püşk atdı və orada
İsrail övladlarının paylarına görə torpağı payladı. 11
İlk püşk nəsillərinə görə Binyamin övladları qəbiləsinə
düşdü. Onlara düşən hissə Yəhuda övladları ilə Yusif
övladlarının torpağı arasında idi. 12 Şimal tərəfdən
onların sərhədi İordan çayından başlayırdı. Sərhəd
Yerixonun şimal tərəfindəki yamacına yüksəlirdi, sonra
qərbə doğru dağlığa qalxırdı, sonu isə Bet-Aven çölündə
qurtarırdı. 13 Oradan cənuba doğru sərhəd Luza, yəni
Bet-Elə və Luzun yamacına çatırdı. Sonra sərhəd Aşağı
Bet-Xoronun cənubunda olan dağlıqdan Atrot-Addara
enirdi. 14 Sərhəd oradan uzanaraq qərb tərəfdən cənuba

doğru, Bet-Xoronun qarşısında olan dağdan da cənuba
doğru dönürdü. Onun sonu Yəhuda övladlarının şəhəri
olan Qiryat-Baalda, yəni Qiryat-Yearimdə qurtarırdı; qərb
sərhədi bu idi. **15** Cənub sərhədi Qiryat-Yearimin ən son
hissəsindən qərbə doğru Neftoah sularının mənbəyinə
çatırdı. **16** Ondan sonra sərhəd Refaim vadisinin şimalında
Ben-Hinnom vadisinin qarşısındakı dağın ən son hissəsinə
enirdi; buradan da cənuba doğru Hinnom vadisinə,
Yevusun cənub yamacına enib En-Rogelə çatırdı, **17**
sonra sərhəd şimala doğru uzanaraq En-Şemeşə çıxırdı,
Adummim yoxuşu qarşısında olan Gelilota çatırdı; oradan
da Ruven oğlu Bohanın qayasına enirdi, **18** sonra şimala
doğru Aravanın qarşı tərəfinə keçib Aravaya enirdi. **19**
Sərhəd şimala doğru Bet-Xoqla yoxuşuna keçir, sərhədin
sonu Duz dənizinin şimal körfəzində, İordan çayının
cənubunda qurtarırdı. Bu, cənub sərhədi idi. **20** Onun
şərq tərəfdən sərhədi İordan çayı idi. Nəsillərinə görə
Binyamin oğullarının irs torpaqlarının ərazisi bunlar
idi. **21** Nəsillərinə görə Binyamin övladları qəbiləsinin
şəhərləri bunlar idi: Yerixo, Bet-Xoqla, Emeq-Qesis, **22**
Bet-Arava, Semarayim, Bet-El, **23** Avvim, Para, Ofra, **24**
Kefar-Ammonay, Ofni, Geva, yəni kəndləri ilə birlikdə
on iki şəhər; **25** Giveon, Rama, Beerot, **26** Mispe, Kefira,
Mosa, **27** Reqem, İrpeel, Tarala, **28** Sela, Elef, Yevus, yəni
Yerusəlim, Givea, Qiryat, yəni kəndləri ilə birlikdə on
dörd şəhər. Nəsillərinə görə Binyamin övladlarının irs
torpaqları bunlardır.

19 İkinci püşk nəsillərinə görə Şimeona – Şimeon
övladlarının qəbiləsinə düşdü. Onların irs torpağı Yəhuda

övladlarının irs torpağı arasında idi. **2** Onların irs
torpaqları bunlar idi: Beer-Şeva, Şeva, Molada, **3** Xasar-
Şual, Bala, Esem, **4** Eltolad, Betul, Xorma, **5** Ziqlaq,
Bet-Markavot, Xasar-Susa, **6** Bet-Levaot, Şaruxen, yəni
kəndləri ilə birlikdə on üç şəhər; **7** Ayin, Rimmon,
Eter, Aşan, yəni kəndləri ilə birlikdə dörd şəhər; **8**
Baalat-Beerə, yəni cənubda Ramaya qədər bu şəhərlərin
ətrafındakı bütün kəndlər onların irs olan torpağı idi.
Bunlar nəsillərinə görə Şimeon övladları qəbiləsinin
irs olan torpaqlarıdır. **9** Şimeon övladlarının irs olan
torpağı Yəhuda övladlarının payından oldu, çünki
Yəhuda övladlarının payı onlar üçün çox idi. Buna görə
də Şimeon övladları onların torpaqları arasında irs
torpaqlarını aldılar. **10** Üçüncü püşk nəsillərinə görə
Zevulun övladlarına düşdü. Onların irs olan torpağının
sərhədi Saridə qədərdir. **11** Sonra sərhədi Maralaya qədər
– qərbə doğru yüksəlib Dabbeşetdən keçərək Yoqneam
qarşısında olan vadiyə çatırdı. **12** Sariddən şərqə –
gün doğana tərəf Kislot-Tavor sərhədinə dönüb Davrata
qalxaraq Yafiaya yüksəlirdi. **13** Oradan şərqə doğru Qat-
Xeferə, Et-Qasinə keçirdi və Neaya dönən Rimmona
qalxırdı. **14** Şimala tərəf sərhəd Xannatona dönüb sonu
İftah-El dərəsində idi. **15** Qattat, Nahalal, Şimron, İdala,
Bet-Lexem, yəni kəndləri ilə birlikdə on iki şəhər idi. **16**
Nəsillərinə görə Zevulun övladlarının irsi olan torpaq
kəndləri ilə birlikdə bu şəhərlər idi. **17** Dördüncü püşk
nəsillərinə görə İssakara – İssakar övladlarına düşdü. **18**
Onların torpağı İzreel, Kesulot, Şunem, **19** Xafarayim, Şion,
Anaxarat, **20** Rabbit, Qişyon, Eves, **21** Remet, En-Qannim,

En-Xadda, Bet-Passes idi. **22** Sərhəd Tavora, Şaxsivmaya,
Bet-Şemeşə çatırdı. Sərhədlərinin sonu İordan çayında idi.
Bunlar kəndləri ilə birlikdə on altı şəhər idi. **23** Nəsillərinə
görə İssakar övladları qəbiləsinin irs olan kəndləri ilə
birlikdə bu şəhərlər idi. **24** Beşinci püşk nəsillərinə görə
Aşer övladları qəbiləsinə düşdü. **25** Onların torpağı Xelqat,
Xali, Beten, Akşaf, **26** Alamelek, Amad və Mişal idi. Sərhəd
qərbə tərəf Karmelə, Şixor-Livnata çatırdı, **27** Gündoğana
tərəf Bet-Daqona dönürdü. Sonra şimala tərəf Zevuluna,
İftah-El dərəsinə, oradan Bet-Emeqə, Neielə çatırdı, sonra
şimala doğru Kavula, **28** Evrona, Rexova, Xammona,
Qanaya, böyük Sidona qədər çatırdı. **29** Onda sərhəd
Ramaya, qalalı Sur şəhərinə dönürdü. Sərhəd Xosaya
dönürdü, sonu Akziv, **30** Uma, Afeq, Rexov torpağında
dənizdə qurtarırdı. Bunlar kəndləri ilə birlikdə iyirmi iki
şəhər idi. **31** Nəsillərinə görə Aşer övladları qəbiləsinin
irs olan torpaqları kəndləri ilə birlikdə bu şəhərlər idi.
32 Altıncı püşk Naftali övladları üçün nəsillərinə görə
Naftali övladlarına düşdü. **33** Onların sərhədi Xelefdən
Saanannimdəki palıd ağacından başlayaraq Adami-Negev
və Yavneeli keçib Laqquma çatır, sonu isə İordan çayında
bitirdi. **34** Sərhəd qərbə doğru Aznot-Tavora dönüb
oradan Xuqoqa qalxırdı. Cənubda Zevuluna, qərbdə Aşerə,
gündoğana tərəf İordan çayına çatırdı. **35** Qalalı şəhərlər
bunlar idi: Siddim, Ser, Xammat, Raqqat, Kinneret, **36**
Adama, Rama, Xasor, **37** Qedeş, Edrei, En-Xasor, **38**
İreon, Miqdal-El, Xorem, Bet-Anat, Bet-Şemeş. Bunlar
kəndləri ilə birlikdə on doqquz şəhər idi. **39** Nəsillərinə
görə Naftali övladları qəbiləsinin irs olan torpaqları

kəndləri ilə birlikdə bu şəhərlər idi. **40** Yeddinci püşk
nəsillərinə görə Dan övladları qəbiləsinə düşdü. **41** İrs
torpaqları bunlar idi: Sora, Eştaol, İr-Şemeş, **42** Şaalabbin,
Ayyalon, İtla, **43** Elon, Timna, Eqron, **44** Elteqe, Gibbeton,
Baalat, **45** Yehud, Bene-Beraq, Qat-Rimmon, **46** Me-
Yarqon, Yafo qarşısında olan sərhədi ilə Raqqon. **47** Amma
Dan övladlarının torpağı onların əlindən çıxdı. Ona görə
də Dan övladları Leşem üzərinə döyüşə getdilər. Oranı alıb
əhalisini qılıncdan keçirtdilər və oraya sahib olub məskən
saldılar. Ataları Danın şərəfinə görə Leşemə Dan adı
verdilər. **48** Nəsillərinə görə Dan övladları qəbiləsinin irs
olan kəndləri ilə birlikdə bu şəhərlər idi. **49** Ölkəni torpaq
paylarına görə irs olaraq bölüşdürüb qurtarandan sonra
İsrail övladları Nun oğlu Yeşuaya aralarında irs olaraq
torpaq verdilər. **50** Rəbbin əmrinə görə istədiyi şəhəri –
Efrayimin dağlıq bölgəsində Timnat-Serahı ona verdilər.
O da bu şəhəri tikib orada yaşadı. **51** Şilodakı Hüzur
çadırının girişində, Rəbbin hüzurunda kahin Eleazarın,
Nun oğlu Yeşuanın, İsrail qəbilələrinin nəsil başçılarının
püşk ilə bölüşdürdükləri irs torpaqlar bunlar idi. Beləliklə,
onlar ölkənin bölüşdürülməsini başa çatdırdılar.

20 Rəbb Yeşuaya dedi: **2** «İsrail övladlarına söylə:
"Özünüz üçün Musa vasitəsilə dediyim sığınacaq şəhərləri
seçin ki, **3** bilmədən, səhvən bir adamı öldürən qatil
oraya qaçsın. Ora sizin üçün qan qisasını alan adamdan
sığınacaq yeri olsun. **4** Qoy qatil bu şəhərlərdən birinə
qaçsın, şəhər qapısının girəcəyində dursun. Orada o
şəhərin ağsaqqallarına öz əməlini söyləsin. Onlar da
onu şəhərə, yanlarına aparsınlar və yer versinlər ki,

onlarla yaşasın. 5 Əgər qan qisası alan onu təqib edərsə,
o zaman qatili ona təslim etməsinlər, çünki qonşusunu
bilmədən öldürmüşdür, əvvəldən onunla ədavəti yox
idi. 6 Bu adam icma qarşısında hökm alana qədər
və o dövrdə olan baş kahinin ölümünə qədər qoy bu
şəhərdə yaşasın. Bundan sonra qatil qaçdığı şəhərə, öz
şəhərinə, öz evinə qayıda bilər”». 7 Sığınacaq şəhər üçün
Qalileyada, Naftalinin dağlıq bölgəsində Qedeşi, Efrayimin
dağlıq bölgəsində Şekemi və Yəhudanın dağlıq bölgəsində
Qiryat-Arbanı, yəni Xevronu ayırdılar. 8 İordan çayının
şərqində, Yerixonun şərqində isə Ruven qəbiləsinin
torpağından yaylada yerləşən səhradakı Beseri, Qad
qəbiləsinin torpağından olan Gileaddakı Ramotu, Menaşşe
qəbiləsindən olan Başanda Qolanı ayırdılar. 9 Bilmədən
qətl edən hər bir kəs oraya qaçsın və icma qarşısında
dayananadək qan qisasını alanın əli ilə öldürülməsin
deyə bütün İsraillilərlə aralarında yaşayan yadellilər üçün
təyin olunan şəhərlər bunlar idi.

21 O zaman Levililərin nəsil başçıları kahin Eleazara,
Nun oğlu Yeşuaya və İsrail övladları qəbilələrinin nəsil
başçılarına yaxınlaşdılar. 2 Kənan torpağında yerləşən
Şiloda onlara belə dedilər: «Rəbb Musa vasitəsilə bizə
yaşamaq üçün şəhərlər, heyvanlarımız üçün otlaqlar
verməyi əmr edib». 3 İsrail övladları Rəbbin əmrinə görə
öz irs torpaqlarından bu şəhərləri və oranın otlaqlarını
Levililərə verdilər. 4 Püşk Qohatdan olan nəsillərə
düşdü. Levililərdən olan kahin Harun övladlarına Yəhuda,
Şimeon və Binyamin qəbilələrindən püşk ilə on üç
şəhər verildi. 5 Digər Qohat övladlarına isə Efrayim

qəbiləsinin nəsillərindən, Dan qəbiləsindən və Menaşşe
qəbiləsinin yarısından püşk ilə on şəhər verildi. **6** Gerşon
övladlarına İssakar qəbiləsi nəsillərindən, Aşer, Naftali
qəbilələrindən, Başanda Menaşşe qəbiləsinin yarısından
püşk ilə on üç şəhər verildi. **7** Nəsillərinə görə Merari
övladlarına Ruven, Qad, Zevulun qəbilələrindən on iki
şəhər verildi. **8** İsrail övladları Musa vasitəsilə Rəbbin
əmr etdiyinə görə bu şəhərləri və onların otlaqlarını
püşk ilə Levililərə verdilər. **9** Onlara Yəhuda və Şimeon
övladlarının qəbilələrindən adları göstərilən bu şəhərləri
verdilər. **10** Bunlar Levililərdən olan Qohat övladlarından
Harun övladları üçün idi, çünki ilk püşk onların idi. **11**
Yəhudanın dağlıq bölgəsindəki Anaqlıların atası Arbanın
adı ilə adlanan Qiryat-Arba şəhərini, yəni Xevronu və
ətrafında olan otlaqları onlara verdilər. **12** Amma şəhərin
tarlaları ilə kəndlərini mülk olaraq Yefunne oğlu Kalevə
verdilər. **13** Kahin Harun övladlarına qatillər üçün bu
sığınacaq şəhərləri verdilər: Xevronla otlaqlarını, Livna ilə
otlaqlarını, **14** Yattirlə otlaqlarını, Eştemoa ilə otlaqlarını,
15 Xolonla otlaqlarını, Devirlə otlaqlarını, **16** Ayin, Yutta,
Bet-Şemeş şəhərləri ilə otlaqlarını. Bu, iki qəbilədən
cəmi doqquz şəhər idi. **17** Binyamin qəbiləsindən isə
bu şəhərləri verdilər: Giveonla otlaqlarını, Geva ilə
otlaqlarını, **18** Anatotla otlaqlarını, Almonla otlaqlarını.
Bu, dörd şəhər idi. **19** Harun övladlarının, kahinlərin
bütün şəhərləri otlaqları ilə birgə on üç şəhər idi. **20**
Levililərdən olan digər Qohat övladlarına nəsillərinə görə
püşklə düşən Efrayim qəbiləsinə aid şəhərləri verdilər.
21 Onlara Efrayimin dağlıq bölgəsində qatillər üçün

bu sığınacaq şəhərləri verdilər: Şekemlə otlaqlarını,
Gezerlə otlaqlarını, 22 Qivsayimlə otlaqlarını, Bet-Xoronla
otlaqlarını verdilər. Bunlar cəmi dörd şəhər idi. 23 Dan
qəbiləsindən bu şəhərləri verdilər: Elteqe ilə otlaqlarını,
Gibbetonla otlaqlarını, 24 Ayyalonla otlaqlarını, Qat-
Rimmonla otlaqlarını. Bunlar da dörd şəhər idi. 25
Menaşşe qəbiləsinin yarısından isə bu şəhərləri verdilər:
Taanakla otlaqlarını, Qat-Rimmonla otlaqlarını. Bunlar
isə iki şəhər idi. 26 Digər Qohat övladlarına nəsillərinə
görə verilən bütün şəhərlər otlaqları ilə birlikdə on
şəhər idi. 27 Levililərin nəsillərindən Gerşon övladlarına
Menaşşe qəbiləsinin yarısından qatillər üçün bu sığınacaq
şəhərləri verdilər: Başandakı Qolanla otlaqlarını, Beeştera
ilə otlaqlarını verdilər. Bunlar iki şəhər idi. 28 İssakar
qəbiləsindən Qişyonla otlaqlarını, Davratla otlaqlarını, 29
Yarmutla otlaqlarını, En-Qannimlə otlaqlarını verdilər.
Bunlar dörd şəhər idi. 30 Aşer qəbiləsindən Mişalla
otlaqlarını, Avdonla otlaqlarını, 31 Xelqatla otlaqlarını,
Rexovla otlaqlarını verdilər. Bunlar dörd şəhər idi.
32 Naftali qəbiləsindən qatillər üçün sığınacaq şəhəri
olan Qalileyadakı Qedeşlə otlaqlarını, Xammot-Dorla
otlaqlarını və Qartanla otlaqlarını verdilər. Bunlar üç
şəhər idi. 33 Nəsillərinə görə Gerşonluların bütün şəhərləri
otlaqları ilə birlikdə on üç şəhər idi. 34 Levililərdən olan
Merari övladlarının nəsillərinə bu şəhərləri verdilər:
Zevulun qəbiləsindən Yoqneamla otlaqlarını, Qarta ilə
otlaqlarını, 35 Dimna ilə otlaqlarını, Nahalalla otlaqlarını.
Bunlar dörd şəhər idi. 36 Onlara Ruven qəbiləsindən
Beserlə otlaqlarını, Yahsa ilə otlaqlarını, 37 Qedemotla

otlaqlarını, Mefaatla otlaqlarını verdilər. Bunlar dörd
şəhər idi; 38 Qad qəbiləsindən qatillər üçün sığınacaq
şəhəri olan Gileaddakı Ramotla otlaqlarını, Maxanayimlə
otlaqlarını, 39 Xeşbonla otlaqlarını, Yazerlə otlaqlarını
verdilər. Bunlar dörd şəhər idi. 40 Bunların hamısı Merari
övladlarının, yəni Levililərdən qalan nəsillərin şəhərləri
idi. Onların püşkü on iki şəhərə düşmüşdü. 41 İsrail
övladlarının irsi arasında Levililərin bütün şəhərləri
otlaqları ilə birlikdə qırx səkkiz şəhər idi. 42 Bu şəhərlərin
hər birinin ətrafında otlaqları var idi. Şəhərlərin hamısı
belə idi. 43 Rəbb atalarına etdiyi anda görə vəd etdiyi
bütün torpağı İsraillilərə verdi. Onlar bu torpağa sahib
oldular və orada məskən saldılar. 44 Rəbb atalarına etdiyi
anda görə hər şeydə onlara hər tərəfdən dinclik verdi və
bütün düşmənlərindən heç biri onların qarşısında dura
bilmədi. Rəbb bütün düşmənlərini onlara təslim etdi. 45
Rəbbin İsrail nəslinə söylədiyi bütün yaxşı sözlərdən heç
biri boşa çıxmadı, hamısı yerinə yetdi.

22 O zaman Yeşua Ruvenliləri, Qadlıları, Menaşşe
qəbiləsinin yarısını çağırıb dedi: 2 «Siz Rəbbin qulu
Musanın əmr etdiyi hər şeyə əməl etdiniz və mənim
sizə əmr etdiyim hər şeydə sözümə qulaq asdınız. 3 Bu
günə qədər keçən uzun müddət ərzində soydaşlarınızı
tərk etmədiniz və Allahınız Rəbbin sizə buyurduğu işlərə
əməl etdiniz. 4 Ona görə də Allahınız Rəbb soydaşlarınıza
vəd etdiyi kimi əmin-amanlıq verdi. İndi Rəbbin qulu
Musanın İordan çayının o tərəfində sizə mülk olaraq
verdiyi torpağa, öz çadırlarınıza qayıdın. 5 Ancaq Rəbbin
qulu Musanın sizə buyurduğu əmrə və qanuna əməl

etməyə səylə çalışın. Allahınız Rəbbi sevin, tamamilə
Allahın göstərdiyi yolla gedin və əmrlərinə əməl edin,
Ona bağlanın, bütün qəlbinizlə, bütün varlığınızla yalnız
Ona qulluq edin». **6** Yeşua onlara xeyir-dua verib yola
saldı və onlar çadırlarına qayıtdılar. **7** Musa Başanda
Menaşşe qəbiləsinin yarısına irs torpağı vermişdi. Yeşua
isə İordan çayının qərb tərəfində bu qəbilənin o biri
yarısına soydaşları arasında irs torpağı verdi. Yeşua
onları çadırlarına göndərən zaman xeyir-dua verdi. **8**
Onlara belə dedi: «İndi öz çadırlarınıza çoxlu var-dövlətlə
qayıdırsınız. Özünüzə xeyli heyvan, qızıl-gümüş, tunc,
dəmir və çoxlu paltar götürmüsünüz. Düşmənlərinizdən
qarət etdiyiniz bu malı soydaşlarınıza paylayın». **9**
Ruven övladları, Qad övladları, Menaşşe qəbiləsinin yarısı
Kənan torpağındakı Şilodan, İsrail övladlarının yanından
qayıtdılar. Onlar Rəbbin əmrinə görə Musa vasitəsilə
sahib olduqları Gilead torpağına – mülk olaraq onlara
verilən torpağa yola düşdülər. **10** Onlar Kənan torpağında
olan İordan çayının yanındakı Gelilota çatdılar. Orada –
İordan çayının yanında Ruven övladları, Qad övladları və
Menaşşe qəbiləsinin yarısı bir qurbangah – möhtəşəm
görünüşlü qurbangah qurdular. **11** İsrail övladları bunu
eşitdilər: «Budur, Ruven övladları, Qad övladları və
Menaşşe qəbiləsinin yarısı Kənan torpağının sərhədində
– İordan çayının yanındakı Gelilotda, İsrail övladlarına
aid olan tərəfdə bir qurbangah qurub». **12** İsrail övladları
bunu eşidəndə bütün İsrail övladlarının icmasını onlara
qarşı döyüşə çıxmaq üçün Şiloya çağırdılar. **13** İsrail
övladları Gilead torpağına, Ruven övladlarının, Qad

övladlarının və Menaşşe qəbiləsinin yarısının yanına
kahin Eleazar oğlu Pinxası, **14** onunla birlikdə İsrail
qəbilələrinin hər biri üçün nəsil rəhbəri olmaqla on rəhbər
göndərdilər. Onların hər biri İsrail tayfaları arasında
nəsil başçıları idi. **15** Onlar Gilead torpağına, Ruven
övladlarının, Qad övladlarının və Menaşşe qəbiləsinin
yarısının yanına gələrək belə dedi: **16** «Rəbbin icması
hamılıqla belə deyir: "Nədir İsrailin Allahına belə xəyanət
etdiniz? Niyə Rəbbin yolundan döndünüz və bu gün
özünüzə başqa qurbangah quraraq Ona qarşı üsyan
etdiniz? **17** Rəbbin icması üzərinə bəla gətirən və bu
günə qədər də təmizlənmədiyimiz Peor günahı məgər
bizə azlıq edir ki, **18** bu gün də Rəbbin yolundan
dönürsünüz? Əgər siz bu gün Rəbbə qarşı üsyan etsəniz,
O da sabah bütün İsrail icmasına qəzəblənəcək. **19** Əgər
sahib olduğunuz torpaq murdardırsa, Rəbbin məskəninin
yerləşdiyi – Rəbbin mülkü olan torpağa keçin. Qoy
torpaq payınız bizim aramızda olsun. Allahımız Rəbbin
qurbangahından başqa özünüzə qurbangah qurmaqla
Rəbbə və bizə qarşı üsyan etməyin. **20** Zerah oğlu Akan
məhv edilmək üçün həsr olunan şeylərdən götürməklə
xəyanət etmədimi? Ona görə bütün İsrail icması üzərinə
qəzəb gəlmədimi? Bu günahdan ötrü o adam tək özü məhv
olmadı"». **21** Ruven övladları, Qad övladları, Menaşşe
qəbiləsinin yarısı İsrail tayfalarının başçılarına cavab
verdilər: **22** «Qadir Allah Rəbb! Qadir Allah Rəbb! O bilir,
qoy İsrail də bilsin. Əgər Rəbbin əleyhinə çıxıb üsyan
edəriksə, qoy bu gün O bizə qənim olsun! **23** Əgər Rəbbin
yolundan dönmək üçün üzərində yandırma qurbanları,

taxıl təqdimləri, ünsiyyət qurbanları təqdim etməkdən
ötrü özümüzə başqa bir qurbangah qurmuşuqsa, qoy
Rəbb Özü bunun cavabını bizdən istəsin. **24** Amma bunu
qorxaraq bu məqsədlə etdik ki, sabah sizin övladlarınız
övladlarımıza deməsinlər: "İsrailin Allahı Rəbdən sizə
nə? **25** Ey Ruven övladları, ey Qad övladları! Rəbb sizinlə
bizim aramızda İordan çayını sərhəd qoydu. Rəbdə sizin
payınız yoxdur". Bununla da sizin övladlarınız bizim
övladlarımızı Rəbb qorxusundan döndərə bilər. **26** Ona
görə belə dedik: "Özümüzə bir qurbangah qurmaq üçün
işə başlayaq". Bu qurbangah yandırma qurbanı və başqa
qurbanlar üçün deyil, **27** bizimlə sizin aranızda və sonrakı
nəsillərimiz arasında şahid olmaq üçündür. Ta ki biz də
yandırma qurbanlarımız, başqa qurbanlarımız və ünsiyyət
qurbanlarımızla Rəbbin hüzurunda Ona xidmət edək.
Sabah sizin övladlarınız da bizim övladlarımıza "Rəbdə
sizin payınız yoxdur" deməsinlər. **28** Biz dedik: "Sabah bizə
yaxud nəsillərimizə belə desələr, biz də belə cavab verərik
ki, atalarımızın qurduğu Rəbbin qurbangahının surətinə
baxın. Bu yandırma qurbanlar və başqa qurbanlar üçün
deyil, yalnız sizinlə bizim aramızda şahid olmaq üçündür".
29 Rəbbə qarşı üsyan etmək, bu gün Rəbbin yolundan
dönmək, yandırma qurbanı, taxıl təqdimləri, başqa
qurbanlar üçün Allahımız Rəbbin məskəni qarşısında
olan Öz qurbangahından başqa qurbangah qurmaq qoy
bizdən uzaq olsun». **30** Kahin Pinxas, onunla birgə olan
icma rəhbərləri, yəni İsrail tayfalarının başçıları Ruven
övladlarının, Qad övladlarının və Menaşşe övladlarının
söylədiklərini eşidəndə bu sözləri bəyəndilər. **31** Kahin

Eleazar oğlu Pinxas və rəhbərlər Ruven övladlarına, Qad
övladlarına və Menaşşe övladlarına dedilər: «Bu gün
bildik ki, Rəbb aramızdadır, çünki Ona qarşı bu xəyanəti
etmədiniz və İsrailliləri Rəbbin əlindən qurtardınız». 32
Kahin Eleazar oğlu Pinxas və rəhbərlər Ruven övladları
və Qad övladlarının yanından, Gilead torpağından Kənan
torpağına İsrail övladlarının yanına qayıdıb onlara xəbər
gətirdilər. 33 Bu işi İsrail övladları da bəyəndilər. Onlar
Allaha şükür etdilər və Ruven övladlarına, Qad övladlarına
qarşı müharibə etmək və onların yaşadıqları ölkəni
viran etmək fikrindən döndülər. 34 Ruven övladları
və Qad övladları qurbangahın adını «Şahid» qoydular.
Çünki onlar dedi: «Bu qurbangah Rəbbin Allah olduğuna
aramızda şahiddir».

23 Rəbb İsraillilərə hər tərəfdən düşmənlərindən əmin-
amanlıq verəndən sonra uzun müddət keçdi. Artıq Yeşua
qocalıb yaşa dolmuşdu. 2 O bütün İsraili, ağsaqqalları,
başçıları, hakimləri və məmurları çağırdı və onlara
dedi: «Mən qocalmışam, yaşım çoxdur. 3 Allahınız
Rəbbin sizin uğrunuzda bütün bu millətlərə nə etdiyini
gördünüz, çünki Allahınız Rəbb Özü sizin üçün döyüşdü.
4 Budur, İordan çayından qərb tərəfə Böyük dənizə qədər
qırdığım bütün millətlərin torpaqları ilə birlikdə qalan bu
millətlərin də torpaqlarını qəbilələriniz üçün irs olaraq
payladım. 5 Allahınız Rəbb Özü onları qarşınızdan silib
atacaq və onları gözünüzün qarşısından qovacaq. Allahınız
Rəbbin sizə söz verdiyi kimi onların torpağına sahib
olacaqsınız. 6 Musanın Qanun kitabında yazılan hər şeyi
saxlayıb yerinə yetirmək üçün çox diqqətli olun ki, ondan

nə sağa, nə də sola dönəsiniz. **7** Sizinlə qalan bu millətlərə
qarışmayın, allahlarının adını çəkməyin, onlara and
içməyin, onlara qulluq etməyin, onlara səcdə qılmayın. **8**
Yalnız bu günə qədər etdiyiniz kimi Rəbbə etibar edin.
9 Çünki Rəbb qarşınızdan böyük və qüvvətli millətləri
qovdu, ona görə də bu günə qədər sizin qarşınızda heç
kim dura bilmədi. **10** Sizdən bir adam min adamı qova
bildi, çünki Allahınız Rəbb sizə dediyi kimi sizin üçün Özü
döyüşdü. **11** Öz canınız xatirinə Allahınız Rəbbi sevməyə
cəhd edin. **12** Əgər geri dönsəniz, sizin aranızda yaşayan
bu millətlərdən qalanlara bağlansanız, onlarla qohum
olsanız, onlarla qaynayıb-qarışsanız, **13** yaxşı bilin ki,
Allahınız Rəbb bu millətləri gözünüz qarşısından bir daha
qovmayacaq. Allahınız Rəbbin verdiyi bu nemətli torpaq
üzərindən yox olana qədər onlar sizin üçün kəmənd,
tələ, böyürlərinizə qamçı və gözlərinizə tikan olacaq. **14**
Budur, bu gün mən də hamı kimi dünyadan köçəcəyəm.
Bütün qəlbinizlə və varlığınızla bilirsiniz ki, Allahınız
Rəbbin haqqınızda dediyi bütün yaxşı şeylərdən heç
biri boşa çıxmadı. Hamısı sizin üçün yerinə yetdi. Onun
sözlərindən heç biri boşa çıxmadı. **15** Allahınız Rəbbin
sizə vəd etdiyi bütün nemətli şeylər necə yerinə yetdisə,
verdiyi bu yaxşı torpaq üzərindən sizi həlak edənə qədər
bütün pis şeyləri də Rəbb beləcə sizin başınıza gətirəcək.
16 Əgər Allahınız Rəbbin sizə buyurduğu əhdi pozsanız,
gedib başqa allahlara qulluq etsəniz, onlara səcdə qılsanız,
Rəbbin qəzəbi sizə qarşı alovlanacaq və sizə verdiyi
nemətli torpaq üzərindən tezliklə yox olacaqsınız».

24 Yeşua İsrailin bütün qəbilələrini Şekemə topladı
və İsrailin ağsaqqallarını, başçılarını, hakimlərini və
məmurlarını çağırdı. Onlar Allahın hüzurunda durdular.
2 Yeşua bütün xalqa dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir:
"İbrahimin, Naxorun atası Terah və atalarınız keçmişdə
Fərat çayının o biri tayında yaşayırdılar. Onlar başqa
allahlara qulluq edirdilər. **3** Atanız İbrahimi Fərat çayının
o biri tayından gətirib bütün Kənan torpağında gəzdirdim,
nəslini çoxaldaraq ona İshaqı verdim. **4** İshaqa Yaqubu və
Esavı verdim. Esavın mülk sahibi olması üçün Seir dağını
ona verdim. Yaqubla övladları isə Misirə getdilər. **5** Musa
ilə Harunu göndərib Misiri bəlalara düçar etdim və sonra
sizi oradan çıxartdım. **6** Atalarınızı Misirdən çıxartdım,
siz Qırmızı dənizə tərəf gəldiniz. Misirlilər Qırmızı dənizə
qədər döyüş arabaları və süvarilərlə atalarınızı təqib
etdilər. **7** Onlar Rəbbə fəryad edəndə O, Misirlilərlə
sizin aranızda qaranlıq yaratdı, onların üstünə dənizi
gətirdi, onlar suların altında qaldılar. Misirdə etdiyim
şeyləri gözünüzlə gördünüz və uzun müddət səhrada
yaşadınız. **8** Sizi İordan çayının şərq tərəfində yaşayan
Emorlular torpağına gətirdim, onlar sizinlə vuruşanda
onları sizə təslim etdim, torpaqlarını isə mülk olaraq
aldınız və hamısını qarşınızdan yox etdim. **9** Moav
padşahı Sippor oğlu Balaq qalxıb İsraillilərlə vuruşdu və
xəbər göndərib Beor oğlu Bilamı sizə lənət etmək üçün
çağırdı. **10** Lakin Bilamı eşitmək istəmədim. O da ancaq
xeyir-dua verdi. Beləcə sizi onun əlindən azad etdim. **11**
İordan çayından keçib Yerixoya gəldiniz. Yerixo adamları,
Emorlular, Perizlilər, Kənanlılar, Xetlilər, Qirqaşlılar,

Xivlilər, Yevuslular sizə qarşı vuruşdular, lakin onları
sizə təslim etdim. **12** Sizin önünüzcə eşşəkarısı çıxarıb
onunla Emorluların iki padşahını qarşınızdan qovdum.
Bu iş sizin qılıncınızla və ox-kamanınızla olmadı. **13**
Üzərində işləmədiyiniz bir torpağı, tikmədiyiniz şəhərləri
sizə verdim ki, orada yaşayasınız. Salmadığınız bağlardan
və zeytunluqlardan yeyirsiniz". **14** Ona görə də Rəbdən
qorxun, səmimiyyətlə və sədaqətlə Ona qulluq edin.
Fərat çayının o biri tərəfində və Misirdə atalarınızın
qulluq etdiyi allahları atın, yalnız Rəbbə qulluq edin. **15**
Əgər Rəbbə qulluq etmək gözünüzdə pisdirsə, bu gün
kimə qulluq edəcəyinizi özünüz seçin. Atalarınızın qulluq
etdikləri Fərat çayının o tayındakı allahlaramı, yoxsa
torpaqlarında yaşadığınız Emorluların allahlarınamı
qulluq edəcəksiniz? Amma mən və mənim evimdəkilər
Rəbbə qulluq edəcək». **16** Xalq cavab verdi: «Rəbbi tərk
edib başqa allahlara qulluq etmək qoy bizdən uzaq olsun!
17 Çünki bizi və atalarımızı Misir torpağından – köləlik
diyarından çıxaran, gözümüzün qarşısında bu böyük
əlamətləri göstərən və getdiyimiz bu yolda, arasından
keçdiyimiz bütün xalqlar arasında bizi qoruyan yalnız
Allahımız Rəbdir. **18** Rəbb bütün xalqları, bu torpaqda
yaşayan Emorluları qarşımızdan qovdu. Biz də Rəbbə
qulluq edəcəyik, çünki Allahımız Odur». **19** Yeşua xalqa
dedi: «Rəbbə qulluq edə bilməzsiniz, çünki O, müqəddəs
Allahdır. O, qısqanc Allahdır, qanunsuzluğunuzu və
günahlarınızı bağışlamayacaq. **20** Əgər Rəbbi tərk edib
yad allahlara qulluq etsəniz, sizə yaxşılıq edən Rəbb
əleyhinizə dönüb pislik edəcək və sizi məhv edəcək». **21**

Xalq Yeşuaya dedi: «Xeyr, ancaq Rəbbə qulluq edəcəyik».
22 Yeşua xalqa dedi: «Qulluq etmək üçün Rəbbi seçdiyinizə
siz özünüz şahidsiniz». Onlar «biz şahidik» dedilər. 23
Yeşua dedi: «Elə isə indi aranızda olan yad allahları atın,
ürəyinizi İsrailin Allahı Rəbbə meyl etdirin». 24 Xalq
Yeşuaya dedi: «Allahımız Rəbbə qulluq edəcəyik və yalnız
Onun sözünə qulaq asacağıq». 25 Yeşua o gün xalqla əhd
bağladı. Onlar üçün Şekemdə qanun və hökm qoydu. 26
Yeşua bu sözləri Allahın Qanun kitabına yazdı. Sonra
böyük bir daş götürüb Rəbbin Müqəddəs məkanının
yanında olan palıd ağacı altında yerləşdirdi. 27 Yeşua
bütün xalqa dedi: «Budur, bu daş bizə qarşı şahid olacaq,
çünki Rəbbin bizə dediyi bütün sözləri o eşitdi. Qoy bu daş
Allahınızı inkar etməmək üçün sizə qarşı şahid olsun». 28
Bundan sonra bütün xalqı irs aldığı torpaqlara göndərdi.
29 Bu hadisələrdən sonra Rəbbin qulu Nun oğlu Yeşua yüz
on yaşında vəfat etdi. 30 Onu Qaaş dağının şimalında,
Efrayimin dağlıq bölgəsindəki Timnat-Serahda irs olan
torpağının sahəsində dəfn etdilər. 31 Yeşuanın bütün
ömrü boyu və ondan sonra sağ qalan, Rəbbin İsrail üçün
etdiyi bütün işləri bilən ağsaqqalların ömrü boyu İsrail
xalqı Rəbbə qulluq etdi. 32 İsraillilər Misirdən çıxarkən
Yusifin sümüklərini özləri ilə götürmüşdülər. Bunları
Yaqubun Şekemdəki tarlasında basdırdılar. Yaqub bu
tarlanı Şekemin atası Xamorun övladlarından yüz parça
gümüşə satın almışdı və bu torpaq Yusif övladlarının
irsi oldu. 33 Bundan sonra Harun oğlu Eleazar öldü. Onu
Efrayimin dağlıq bölgəsində oğlu Pinxasa verilən təpədə
dəfn etdilər.

Hakimlər

1 Yeşuanın ölümündən sonra İsrail övladları Rəbdən
soruşdu: «Bizim üçün Kənanlılara qarşı döyüşə birinci
kim çıxacaq?» **2** Rəbb dedi: «Yəhudalılar çıxacaq, budur,
Mən torpağı onlara təslim edirəm». **3** Yəhudalılar
soydaşları Şimeonlulara dedi: «Torpağın bizə düşən
hissəsinə gəlin, Kənanlılara qarşı vuruşmaq üçün bizimlə
döyüşə çıxın. Sonra da torpağın sizə düşən hissəsinə
gəlib sizinlə bərabər biz döyüşə çıxarıq». **4** Yəhudalılar
döyüşə çıxdı. Rəbb Kənanlılarla Perizliləri onlara təslim
etdi və Yəhudalılar Bezeqdə onlardan on min nəfər
adamı qırdı. **5** Bezeqdə Adoni-Bezeqi tapıb vuruşdular
və həm Kənanlıları, həm də Perizliləri qırdılar. **6** Lakin
Adoni-Bezeq qaçdı və Yəhudalılar onun ardınca qaçıb
əllərinin və ayaqlarının baş barmaqlarını kəsdilər. **7**
Adoni-Bezeq dedi: «Mənim masamın altında yetmiş
padşah əl və ayaqlarının baş barmaqları kəsilmiş halda
çörək qırıntıları dənləyirdi. Mən necə etmişdimsə, Allah
da mənə əvəzini elə verdi». Yəhudalılar Adoni-Bezeqi
Yerusəlimə gətirdi və o orada öldü. **8** Yəhuda övladları
Yerusəlimə hücum edib vuruşdu və oranı alıb əhalisini
qılıncdan keçirdilər. Şəhərə isə od vurub yandırdılar. **9**
Bundan sonra Yəhuda övladları dağlıq bölgədə, Negevdə
və yamaclı-düzənlikli bölgədə yaşayan Kənanlılara qarşı
vuruşmaq üçün endilər. **10** Əvvəlki adı Qiryat-Arba olan
Xevronda yaşayan Kənanlılara qarşı yürüş edib Şeşayı,
Aximanı və Talmayı məğlub etdilər. **11** Oradan da əvvəlki
adı Qiryat-Sefer olan Devir əhalisinə qarşı yürüş etdilər.
12 Kalev dedi: «Kim Qiryat-Seferə hücum edib oranı

alarsa, qızım Aksanı ona ərə verəcəyəm». **13** Oranı Kalevin
kiçik qardaşı Kenazın oğlu Otniel aldı. Kalev qızı Aksanı
arvad olaraq ona verdi. **14** Qız Otnielə ərə gedəndə ərini
atasından bir tarla yeri istəməyə sövq etdi. Qız eşşəkdən
düşəndə Kalev ona dedi: «Nə istəyirsən?» **15** Aksa Kalevə
dedi: «Mənə bir pay da ver. Madam ki mənə Negev
torpağını verdin, onda su qaynaqlarını da ver». Kalev ona
yuxarıdakı və aşağıdakı su qaynaqlarını verdi. **16** Musanın
Qenli qayınatasının nəslindən olanlar Yəhudalılarla
birgə Xurma şəhərindən çıxaraq Aradın cənubunda olan
Yəhuda çölündə xalqın arasında məskunlaşdılar. **17**
Yəhudalılar soydaşları Şimeonlularla birgə gedib Sefatda
qalan Kənanlıları qıraraq tamamilə məhv etdilər. O
şəhərin adı Xorma adlandırıldı. **18** Yəhudalılar Qəzzəni
və bütün ərazisini, Aşqelonu və bütün ərazisini, Eqronu
və bütün ərazisini aldılar. **19** Rəbb Yəhudalılarla idi.
Yəhudalılar dağlıq bölgəsini ələ keçirdilər. Vadi sakinlərini
isə qova bilmədilər, çünki onların dəmir döyüş arabaları
var idi. **20** Musanın söylədiyi kimi Xevronu Kalevə verdilər.
O da Anaqın üç oğlunu oradan qovdu. **21** Lakin Binyamin
övladları Yerusəlimdə qalan Yevusluları qovmadılar
və Yevuslular bu günə qədər Binyamin övladları ilə
birgə Yerusəlimdə yaşayırlar. **22** Yusif nəsli də Bet-Elə
hücum etdi və Rəbb onlarla idi. **23** Yusif nəsli Bet-Elə
kəşfiyyata adamlar göndərdi. Şəhərin əvvəlki adı Luz idi.
24 Kəşfiyyatçılar şəhərdən çıxan bir adamı görüb dedilər:
«Rica edirik, bizə şəhərə girmək üçün yol göstərəsiniz və
biz də sizinlə yaxşı rəftar edərik». **25** Bu adam onlara
şəhərə girmək üçün yol göstərdi. Onlar şəhərə girib

əhalisini qılıncdan keçirdilər, lakin həmin adama və
qohumlarına dəymədilər. 26 Bu adam Xetlilərin torpağına
getdi və orada bir şəhər salıb adını Luz qoydu. Oranın bu
günə qədər adı belədir. 27 Menaşşe qəbiləsi Bet-Şeanla
qəsəbələrinin əhalisini, Taanakla qəsəbələrinin əhalisini,
Dorla qəsəbələrinin əhalisini, İvleamla qəsəbələrinin
əhalisini və Megiddo ilə qəsəbələrinin əhalisini qovmadı.
Kənanlılar bu ölkədə qalmaq iddiasını etdi. 28 İsraillilər
bu torpaqlarda möhkəmlənəndə Kənanlıların üzərinə
mükəlləfiyyət qoydular, amma tamamilə qovmadılar.
29 Efrayim qəbiləsi Gezerdə olan Kənanlıları qovmadı.
Bununla da Kənanlılar Gezerdə – onların arasında
yaşadı. 30 Zevulun qəbiləsi Qitron əhalisini və Nahalol
əhalisini qovmadı. Kənanlılar da onların arasında qalıb
mükəlləfiyyətçi oldular. 31 Aşer qəbiləsi Akko əhalisini,
Sidon, Axlav, Akziv, Xelba, Afeq və Rexov əhalisini
qovmadı. 32 Aşerlilər bu ölkənin sakinləri olan Kənanlılar
arasında yaşadı və onları qovmadı. 33 Naftali qəbiləsi Bet-
Şemeş və Bet-Anat əhalisini qovmadı, bu ölkənin sakinləri
olan Kənanlılar arasında yaşadı. Bet-Şemeş və Bet-Anat
əhalisi onlar üçün mükəlləfiyyətçi oldu. 34 Emorlular
Dan övladlarını dağlıq bölgəsinə köçməyə vadar etdi
və onları vadiyə düşməyə qoymadı. 35 Emorlular Har-
Xeresdə, Ayyalonda və Şaalvimdə qalıb orada yaşadı.
Ancaq Yusif nəsli qüvvətlənəndə Emorlular onlar üçün
mükəlləfiyyətçi oldu. 36 Emorluların sərhədi Aqrabbim
keçidindən – Seladan yuxarıya uzanırdı.

2 Rəbbin mələyi Qilqaldan Bokimə çıxdı və dedi: «Sizi Mən
Misirdən çıxararaq atalarınıza vəd etdiyim torpağa gətirib

dedim ki, sizinlə olan əhdimi heç vaxt pozmayacağam. **2**
Siz isə bu torpağın əhalisi ilə əhd bağlamayın və onların
qurbangahlarını dağıdın. Lakin siz Mənim sözümə qulaq
asmadınız. Niyə belə etdiniz? **3** Buna görə də Mən
deyirəm: onları qarşınızdan qovmayacağam və onlar sizə
əngəl, allahları isə sizə tələ olacaq». **4** Rəbbin mələyi bu
sözləri İsrail övladlarına söylədiyi zaman xalq bərkdən
ağlamağa başladı. **5** Ona görə də o yerin adına Bokim
dedilər və orada Rəbbə qurban təqdim etdilər. **6** Yeşua
xalqı yola salan zaman İsrail övladlarından hər biri öz
torpaq paylarına sahib olmaq üçün getdi. **7** Yeşuanın
bütün ömrü boyu Rəbbin İsrail üçün etdiyi bütün böyük
işləri görən və Yeşuadan sonra sağ qalan ağsaqqalların
bütün ömrü boyunca xalq Rəbbə qulluq etdi. **8** Rəbbin
qulu Nun oğlu Yeşua yüz on yaşında vəfat etdi. **9** Onu
Qaaş dağının şimalında, Efrayimin dağlıq bölgəsində olan
Timnat-Xeres adlı irs olan torpaq sahəsində dəfn etdilər.
10 Yeşua ilə bir dövrdə yaşayan bütün nəsil də ölüb
atalarına qovuşdu. Bundan sonra Rəbbin İsrail üçün etdiyi
işləri bilməyən başqa bir nəsil törədi. **11** İsrail övladları
Rəbbin gözündə pis olan işlər görərək Baal bütlərinə
qulluq etdilər. **12** Bununla da onları Misir ölkəsindən
çıxaran atalarının Allahı Rəbbi atıb başqa allahlara –
ətraflarında yaşayan millətlərin allahlarına sitayiş edərək
onlara səcdə etdilər. Buna görə də Rəbbi qəzəbləndirdilər.
13 Onlar Rəbbi ataraq Baal və Aştoret bütlərinə qulluq
etdilər. **14** Rəbbin İsrailə qarşı qəzəbi alovlandı və onları
basqınçılara təslim etdi. Basqınçılar da onları talan
etdilər. Rəbb onları ətraflarındakı düşmənlərə verdi. İsrail

övladları isə düşmən qabağında tab gətirə bilmədilər. **15**
Harada döyüşdülərsə, Rəbbin onlara dediyi və and içdiyi
kimi Rəbbin əli onların əleyhinə qalxdı. Bundan İsraillilər
pis vəziyyətə düşüb çox əziyyət çəkdilər. **16** Rəbb İsrail
övladlarını talançıların əlindən qurtarmaq üçün hakimlər
yetirdi. **17** Lakin onlar hakimlərə də qulaq asmadılar.
Başqa allahlara sitayiş etməklə Rəbbə xəyanət etdilər.
Rəbbin əmrlərinə itaət edən atalarına bənzəmədilər
və tezliklə ata-babaları gedən yoldan azdılar. **18** Rəbb
onlar üçün hakimlər yetirdi və Özü də hakimlərlə oldu.
Hakimlərin ömrü boyunca Rəbb İsraillilər düşmənlərin
əlindən qurtarırdı. Ona görə ki onları əzənlərin və
sıxışdıranların üzündən nalə çəkdikləri zaman Rəbbin
xalqa rəhmi gəlirdi. **19** Hər hansı hakim öləndən sonra
xalq yenə başqa allahlara sitayiş etməklə, onlara qulluq
edib səcdə etməklə atalarından daha betər olurdu. Onlar
bu əməllərindən, bu inadkarlıqlarından əl çəkmədi. **20**
Ona görə də Rəbbin İsraillilərə qarşı qəzəbi alovlandı və
dedi: «Madam ki bu millət Mənim atalarına əmr etdiyim
əhdi pozub sözümə qulaq asmadı, **21** Mən də Yeşua vəfat
edəndə bu torpaqlarda saxladığı millətlərin heç birini
daha onların qarşısından qovmayacağam. **22** Ataları kimi
bu yolla gedib-getməyəcəklərini görmək üçün İsraillilər
bu millətlər vasitəsilə sınaqdan keçirəcəyəm». **23** Rəbb
bu millətlərin həmin torpaqlarda qalmasına izin verdi.
Onları Yeşuaya təslim etməyərək dərhal qovmadı.

3 Rəbb Kənan döyüşlərindən heç birini görməyən
İsraillilər sınamaq istədi. **2** İsrail övladlarının
nəsillərindən əvvəldən döyüşə bilməyənlərin hamısına

döyüş təlimi vermək üçün Rəbbin ölkədə saxladığı
millətlər bunlar idi: **3** Beş Filişt ağası, bütün Kənanlılar
və Sidonlular, eləcə də Baal-Xermon dağından Xamat
keçidinə qədər Livan dağlarında yaşayan Xivlilər. **4** Onları
orada Rəbb ona görə saxladı ki, İsraillilləri sınasın və
Musa vasitəsilə atalarına verdiyi əmrlərə necə itaət edib-
etməyəcəklərini öyrənsin. **5** Beləliklə, İsrail övladları
Kənanlılar, Xetlilər, Emorlular, Perizlilər, Xivlilər və
Yevuslular arasında yaşadı. **6** İsrail övladları onların
qızlarından özlərinə arvad aldı, öz qızlarını da onların
oğullarına verdi və onların allahlarına sitayiş etdi. **7**
Beləliklə, İsrail övladları Rəbbin gözündə pis olan işlər
gördülər. Onlar özlərinin Allahı Rəbbi unudaraq Baal və
Aşera bütlərinə sitayiş etdilər. **8** Ona görə də Rəbbin qəzəbi
İsraillilərə qarşı alovlandı və onları Aram-Naharayim
padşahı Kuşan-Rişatayimə təslim etdi. İsrail övladları
səkkiz il Kuşan-Rişatayimə tabe oldu. **9** İsrail övladları
Rəbbə fəryad edəndə Rəbb də onlar üçün bir xilaskar
yetirdi. Xilaskar Kalevin kiçik qardaşı olan Qenazın oğlu
Otniel idi. O, İsrail övladlarını əsarətdən xilas etdi. **10**
Rəbbin Ruhu Otnielin üzərinə endi. O, İsrailin hakimi oldu
və döyüşə çıxdı. Rəbb Aram-Naharayim padşahı Kuşan-
Rişatayimi Otnielə təslim etdi. O, Kuşan-Rişatayimdən
daha güclü oldu. **11** O dövrdə ölkə qırx il rahat yaşadı.
Sonra Qenazın oğlu Otniel öldü. **12** İsrail övladları
yenə də Rəbbin gözündə pis olan işləri gördülər. Rəbb
də Moav padşahı Eqlonu İsraillilərə qarşı qaldıraraq
qüvvətləndirdi. Çünki onlar Rəbbin gözündə pis olan işləri
görmüşdülər. **13** Moav padşahı Eqlon Ammon və Amaleq

övladlarını öz yanına toplayaraq İsrailliləri məğlub edib
Xurma şəhərini aldı. **14** Beləliklə, İsrail övladları Moav
padşahı Eqlona on səkkiz il tabe oldu. **15** Lakin İsrail
övladları Rəbbə fəryad edəndə Rəbb Binyaminli Geranın
oğlu solaxay Ehudu bir xilaskar kimi onlara yetirdi.
İsrail övladları Moav padşahı Eqlona Ehud vasitəsilə
xərac göndərdi. **16** Ehud özünə uzunluğu bir qulac olan
ikiağızlı xəncər düzəltdi və onu paltarının altında sağ
buduna bağladı. **17** Ehud xəracı Moav padşahı Eqlona
təqdim etdi. Eqlon isə çox tosqun adam idi. **18** Ehud xərac
təqdimini bitirəndən sonra hədiyyə gətirən adamları
geri göndərdi. **19** Amma özü Qilqalın yaxınlığındakı
daş bütlərin yanından geriyə qayıdıb padşaha dedi:
«Ey padşah, sənə gizli sözüm var». Padşah «sus» dedi.
Onda yanında dayanan adamların hamısı eşiyə çıxdılar.
20 Ehud onun yanına gəldi. Padşah üst mərtəbədəki
sərin otağında tənha qalırdı. Ehud ona dedi: «Allahdan
sənə bir sözüm var». Padşah kürsüsündən qalxdı. **21**
Ehud isə sol əlini uzadıb sağ buduna bağladığı xəncəri
çıxarıb padşahın qarnına soxdu. **22** Xəncəri elə bərk
vurmuşdu ki, tiyənin ardınca qəbzəsi də onun qarnına
girmişdi və bağırsaqları yerə tökülmüşdü. Xəncərin
tiyəsini isə piy tutmuşdu, çünki Ehud xəncəri padşahın
qarnından çıxarmamışdı. **23** Ehud eyvana çıxıb arxasınca
yuxarıdakı otağın qapılarını örtüb qıfılladı. **24** O çıxanda
padşahın qulları gəlib baxdılar. Yuxarı otağın qapısını
qıfıllı görəndə dedilər: «Yəqin padşah yuxarı otaqda
ayaqyoluna gedir». **25** Padşahı gözlədilər, lakin otağın
qapısını açan olmadığına görə nigaran qaldılar. Sonra

açar götürüb qapıları açanda gördülər ki, ağalarının
meyiti yerə sərilib. 26 Onlar padşahı gözləyən zaman
Ehud artıq aradan çıxmış və daş bütlərin yanından keçib
Seiraya qaçmışdı. 27 O, İsrailə çatan kimi Efrayimin dağlıq
bölgəsində şeypur çaldı və İsrail övladları onunla birgə
dağlıq yerdən aşağı düşdülər. Ehud onların qabağında
gedirdi. 28 Ehud İsraillilərə dedi: «Ardımca gəlin, çünki
Rəbb düşmənimiz olan Moavlıları sizə təslim etdi». İsrail
övladları da Ehudun ardınca enib Moavlılara qarşı bütün
İordan çayının keçidlərini bağladılar ki, heç kim keçə
bilməsin. 29 O zamankı döyüşdə Moavlılardan on min
nəfərə qədər qırıldı. Onların da hər biri qüvvətli bir igid
idi və heç kim canını qurtara bilmədi. 30 Həmin gün
Moav ölkəsi İsraillilərə tabe oldu və İsrail ölkəsi səksən il
rahat yaşadı. 31 Bundan sonra Anat oğlu Şamqar hakim
oldu və o, altı yüz Filiştlini öküz payası ilə qıraraq İsraili
xilas etdi.

4 Ehud öləndən sonra İsrail övladları yenə də Rəbbin
gözündə pis olan işlər gördülər. 2 Buna görə də Rəbb
onları Xasorda padşahlıq edən Kənan padşahı Yavinə
təslim etdi. Yavinin ordu başçısı Sisra idi. O, Xaroşet-
Haqqoyimdə yaşayırdı. 3 İsrail övladları Rəbbə fəryad
etdilər, çünki doqquz yüz dəmir döyüş arabasına malik
olan Yavin iyirmi il idi ki, İsrail övladlarına zülm edib
əziyyət verirdi. 4 O vaxtlar Lappidotun arvadı peyğəmbər
Devora İsraildə hakimlik edirdi. 5 Bu qadın Efrayimin
dağlıq bölgəsində Rama ilə Bet-El arasında olan Devoranın
xurma ağacı altında yaşayırdı. İsrail övladları da hökm
çıxarmaq üçün onun yanına qalxırdılar. 6 Devora adam

göndərib Naftali bölgəsində Qedeş şəhərindən Avinoam
oğlu Baraqı çağırıb dedi: «İsrailin Allahı Rəbb sənə əmr
etdi ki, yanına Naftali və Zevulun övladlarından on
min nəfər kişini alıb Tavor dağına aparasan. 7 Mən də
Yavinin ordu başçısı Sisranı və onun döyüş arabaları
ilə əsgərlərini yolundan döndərib Qişon çayına – sənin
yanına gətirəcəyəm və sənə təslim edəcəyəm». 8 Baraq
Devoraya dedi: «Əgər sən mənimlə bərabər getsən, mən
də gedəcəyəm, yox, əgər mənimlə bir getməsən, mən də
getməyəcəyəm». 9 Devora dedi: «Mən mütləq sənlə bir
gedəcəyəm, amma bunu da bil ki, getdiyin yolun şöhrəti
sənin olmayacaq, çünki Rəbb Sisranı bir qadına təslim
edəcək». Devora ayağa qalxdı və Baraqla birgə Qedeşə
getdi. 10 Baraq Zevulun və Naftali övladlarını Qedeşə
topladı və on min nəfər kişi onun ardınca getdi. Devora da
Baraqla birgə yola düşdü. 11 Qenli Xever, Musanın qaynı
Xovavın nəslindən olan o biri Qenlilərdən ayrılmışdı. O,
Qedeş yaxınlığında, Saanayimdəki palıd ağacının yanında
öz çadırını qurmuşdu. 12 Sisraya xəbər çatdı ki, Avinoam
oğlu Baraq Tavor dağına çıxıb. 13 Sisra doqquz yüz dəmir
arabadan ibarət bütün döyüş arabalarını və yanındakı
bütün xalqı Xaroşet-Haqqoyimdən Qişon çayına topladı.
14 Devora Baraqa dedi: «Qalx, çünki Rəbbin Sisranı
təslim etdiyi gün bu gündür. Sənin qarşında gedən Rəbb
deyilmi?» Baraq da arxasınca gələn on min nəfər kişi
ilə birgə Tavor dağından endi. 15 Rəbb Sisranı və bütün
döyüş arabaları ilə ordusunu Baraqın qarşısında qılıncdan
keçirərək məğlub etdi. Sisra isə öz döyüş arabasından
düşüb qaçdı. 16 Baraq Xaroşet-Haqqoyimə qədər onların

döyüş arabaları ilə ordusunu qovdu. Sisranın bütün
ordusu qılıncdan keçirildi və heç kim sağ qalmadı. 17
Sisra Qenli Xeverin arvadı Yaelin çadırına qaçdı, çünki
Xasor padşahı Yavinlə Qenli Xever arasında sülh var idi.
18 Yael Sisranı qarşılamaq üçün bayıra çıxıb dedi: «Gəl
içəri, ağam, qorxma, bizə gəl». Sisra onun çadırına girdi
və qadın onun üstünü kilimlə örtdü. 19 Sisra qadına dedi:
«Susamışam, rica edirəm, mənə bir içim su ver». Qadın
süd tuluğunu açıb ona süd içirtdi və üstünü örtdü. 20
Sisra qadına dedi: «Çadırın qapısında dayan, əgər bir
adam gəlib səndən "Burada kimsə varmı?" deyə soruşsa,
deyərsən ki, yox». 21 Lakin Xeverin arvadı Yael əlinə bir
çadır payası və bir də toxmaq götürüb yavaş-yavaş ona
yaxınlaşdı. Sisra isə çox yorulduğundan dərin yuxuya
getmişdi. Yael çadır payasını onun gicgahına zərblə elə
vurdu ki, paya onun başından keçib yerə girdi və Sisra
belə öldürüldü. 22 Bu vaxt Baraq Sisranın izinə düşmüşdü.
Yael onun qarşısına çıxıb dedi: «Gəl, axtardığın adamı
sənə göstərim». O, Yaellə birgə çadıra girəndə gördü ki,
Sisra gicgahında paya ölüb yerə sərilmişdir. 23 Beləcə o
gün Allah Kənan padşahı Yavini İsrail övladlarına tabe
etdi. 24 İsrail övladlarının əli Kənan padşahı Yavinə qarşı
get-gedə qüvvətləndi və axırda Kənan padşahı Yavini
məhv etdi.

5 Həmin gün Devora və Avinoam oğlu Baraq bu ilahini
oxudular: 2 Başçılar İsraildə rəhbərlik edəndə, Xalq özünü
könüllü təqdim edəndə Rəbbə alqış edin! 3 Dinləyin, ey
padşahlar! Qulaq asın, əmirlər! Mən Rəbbi tərənnüm
edəcəyəm, İsrailin Allahı Rəbbə nəğmə söyləyəcəyəm! 4

Ya Rəbb, Sən Seirdən çıxarkən, Edom çölündən keçərkən
Yer titrədi, göylər damdı. Bəli, buludlardan sular axdı. **5**
Sina dağına sahib olan Rəbbin qarşısında, İsrailin Allahı
Rəbbin qarşısında Dağlar titrədi. **6** Anat oğlu Şamqar
zamanında, Həm də Yael zamanında Karvanlar buraya
gəlişini kəsdi, Səyyahlar dolanbac yollarla getdi. **7** Mən
Devora ayağa qalxanadək, İsraildə ana kimi meydana
çıxanadək İsraildə kəndlilər artıq yaşamırdı. **8** İsraillilər
yeni allahlar seçərkən Döyüşlər darvazalardan keçdi. O
zaman qırx min İsraillinin əlində Nə nizə, nə də ki qalxan
göründü. **9** Mənim könlüm İsrailə hökm edənlərlədir,
Xalq içində özünü könüllü təqdim edənlərlədir. Rəbbə
alqış edin! **10** Bu nəğməni söyləyin, ey ağappaq eşşəklərə
minənlər, Ey əlvan xalılar üstündə əyləşənlər, Ey bütün
yoldan keçənlər! **11** Oxatanların səs-küyündən uzaqda,
Su çəkənlər arasında – Orada Rəbbin zəfərlərindən,
İsraildəki igidlərin zəfərlərindən nəql ediləcək. O zaman
Rəbbin xalqı darvazalara endi. **12** Oyan, ey Devora, oyan!
Oyan, ilahi oxu, oyan! Ayağa qalx, ey Baraq! Sən, ey
Avinoam oğlu, gəl əsirlərini apar! **13** O zaman sağ qalanlar
əyanların yanına endi. Rəbbin xalqı cəngavər tək yanıma
endi. **14** Amaleq soyundan olanlar Efrayimdən gəldi,
Sənin ardınca gələn xalq arasında Binyamin də var idi.
Makirdən əmirlər, Zevulundan sərkərdə əsasını daşıyanlar
gəldilər. **15** İssakardakı ağalar Devora ilə gəldilər. İssakar
necədirsə, Baraq da elə idi, Onun ardınca vadiyə hücum
çəkirdilər. Ruven qəbiləsinin bölmələri çaşıb qalmışdı.
16 Çobanların sürülərinə çaldığı tütək səsini dinləmək
üçün Niyə ağıllar arasında qaldınız? Ruven qəbiləsinin

bölmələri çaşıb qalmışdı. **17** Gilead xalqı İordan çayının o
tayında qaldı. Bəs niyə Dan gəmilərin yanında sakin oldu?
Aşer dənizlərin sahilində qaldı, Öz limanlarında məskən
saldı. **18** Döyüş meydanının yüksək yerlərində, Zevulunla
Naftali Canlarını ölüm təhlükəsinə atan bir xalq oldu. **19**
O zaman padşahlar gəlib vuruşdular. Taanakda, Megiddo
suları kənarında Kənan padşahları vuruşdular. Nə gümüş,
nə də qənimət alan oldu. **20** Ulduzlar göydən döyüşdü,
Sisraya qarşı öz dövrəsində döyüşdülər. **21** Düşmənləri
Qişon çayı apardı, Qişon çayı coşub-daşandı. Ey canım,
sən qüvvətlə irəli get! **22** O zaman at dırnaqları vurdu o
yerə damğalar, Dördnala, dördnala qaçarkən köhlən atlar.
23 Rəbbin mələyi dedi: «Meroza lənət edin, Onun xalqına
ağır lənət söyləyin. Çünki Rəbbin köməyinə, Cəngavərlərə
qarşı Rəbbin köməyinə gəlmədilər». **24** Qenli Xeverin
arvadı Yael Qadınlar arasında hamıdan artıq xeyir-dua
alsın, Çadırda yaşayan qadınlardan daha bəxtiyar olsun!
25 Su istəyəndə Sisra Yael ona süd verdi. Ağalara layiq bir
camda ayran verdi. **26** Sol əlinə payanı, Sağ əlinə isə işçi
toxmağını götürdü, Onlarla Sisranı vurdu, başını əzdi.
Sındırıb gicgahlarını, deşib yerə keçirtdi. **27** O yıxılıb
ayaqlar altına sərildi, Yerə döşəndi, O yıxılıb ayaqlar
altına sərildi, Yıxıldığı yerə sərilib öldü. **28** Sisranın anası
məhəccər arxasından, Pəncərədən nigaran-nigaran baxıb
çığırdı: «Nə üçün onun döyüş arabası bu qədər gecikir?
Döyüş arabalarının səsi axı niyə ləngiyir?» **29** Müdrik
əsilzadə xanımlar ona cavab verirdi, O da öz-özünə
təkrar-təkrar deyirdi: **30** «Bəlkə qənimət malını tapıb
bölüşdürürlər, Yəqin ki hər igidə bir-iki qız düşür. Sisraya

talan malından düşür əlvan geyimlər, Bəli, talan malından
naxışlı əlvan geyimlər. Qarət etdiklərinin içindən tapıb
bölüşdürdülər, Talançıların boyunları üçün İki tərəfdən
əlvan naxışlı geyimlər». 31 Ya Rəbb, bütün düşmənlərin
belə yox olur. Amma səni sevənlər qüdrəti ilə doğan
günəş kimi olur! Bundan sonra ölkə qırx il rahat yaşadı.
6 İsrail övladları yenə də Rəbbin gözündə pis işlər
gördülər və Rəbb də onları yeddi il Midyanlılara təslim
etdi. 2 Midyanlıların güclü əli İsraillilərin əleyhinə qalxdı
və Midyanlıların üzündən İsrail övladları özləri üçün
dağlarda sığınacaq yerləri, mağaralar və qalalar qurdular.
3 İsraillilər əkin əkəndə Midyanlılar, Amaleqlilər və şərq
xalqları gəlib İsrailə hücum edirdi. 4 İsraildə ordugah
quraraq Qəzzəyə çatana qədər torpağın məhsullarını
məhv edirdilər. İstər qoyun, istər öküz, istərsə də eşşək
olsun, İsraillilərə dolanmaq üçün heç nə qoymazdılar.
5 Çünki onlar öz heyvanları və çadırları ilə çıxırdılar.
Gələndə isə çəyirtkə kimi o qədər çox gəlirdilər ki,
nə özlərinin, nə də dəvələrinin sayı-hesabı olmazdı.
Onlar İsraili viran qoymaq üçün gəlirdilər. 6 İsraillilər
Midyanlıların əlindən çox yoxsullaşdı. Ona görə də
İsrail övladları Rəbbə fəryad qopardı. 7 Midyanlıların
əlindən İsrail övladları Rəbbə fəryad edəndə 8 Rəbb
İsrail övladlarına bir peyğəmbər göndərdi. O, İsraillilərə
belə dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Mən sizi
Misirdən çıxardaraq kölelik diyarından qurtardım. 9 Sizi
Misirlilərin və bütün zülmkarların əlindən azad edərək
onları qarşınızdan qovdum və torpaqlarını sizə verdim.
10 Sizə dedim ki, Allahınız Rəbb Mənəm, torpağında

yaşadığınız Emorluların allahlarına sitayiş etməyin. Siz
isə Mənim sözümə qulaq asmadınız”». **11** Rəbbin mələyi
gəlib Aviezerli Yoaşın Ofra şəhərindəki palıd ağacının
altında durdu. Yoaş oğlu Gideon üzüm sıxılan yerdə
Midyanlılardan gizlətdiyi taxılı döyürdü. **12** Rəbbin mələyi
ona görünüb dedi: «Ey cəsur cəngavər, Rəbb sənindir».
13 Gideon dedi: «Ah mənim ağam, əgər Rəbb bizimlədirsə,
bəs bütün bu işlər başımıza niyə gəldi? Atalarımız “Rəbb
bizi Misirdən çıxarmadımı?” deyərək danışdıqları bütün
möcüzələr görəsən indi harada qaldı? İndi Rəbb bizi
atmışdır, ona görə də bizi Midyanlılara təslim edib».
14 Rəbb ona tərəf çevrilib dedi: «Bu qüvvətinlə get,
İsraili Midyanlıların əlindən qurtar. Səni göndərən Mən
deyiləmmi?» **15** Gideon ona dedi: «Ey Xudavənd, İsraili
mən necə qurtarım? Mənim nəslim Menaşşe qəbiləsində
ən zəif nəsildir, mən də atamın evində ən kiçiyəm». **16**
Rəbb ona dedi: «Mən mütləq sənin lə olacağam və sən də
Midyanlıların hamısını bir nəfər kimi qıracaqsan». **17**
Gideon dedi: «Əgər indi Sənin gözündə lütf tapmışamsa,
mənə bir əlamət göstər, bilim ki, mənimlə danışan Rəbdir.
18 Rica edirəm, mən sənin yanına qurbanımı gətirib
təqdim edənə qədər buradan getmə». Rəbb Gideona dedi:
«Sən geri qayıdana qədər Mən burada gözləyirəm». **19**
Gideon içəri girdi. Bir oğlaq kəsib bir efa undan mayasız
çörəklər bişirdi və əti səbətə qoydu, ətin suyunu isə
qazana tökdü. Sonra onları palıd ağacının altına – Rəbbin
yanına gətirib Ona təqdim etdi. **20** Allahın mələyi ona
dedi: «Əti və mayasız çörəkləri götür, bu qayanın üstünə
qoy və ətin suyunu da oraya tök». Gideon belə də etdi. **21**

Rəbbin mələyi əlində olan əsanın ucunu oraya uzadıb
ətlə mayasız çörəklərə toxunanda qayadan alov çıxdı
və ətlə mayasız çörəkləri udub yox etdi. Sonra Rəbbin
mələyi onun gözü önündəcə qeyb oldu. **22** Gideon Onun
Rəbbin mələyi olduğunu anlayıb dedi: «Ay aman, ya
Xudavənd Rəbb! Mən Sənin mələyinin sifətini gördüm».
23 Rəbb ona dedi: «Salamat qal, qorxma, ölməyəcəksən».
24 Gideon orada Rəbbə bir qurbangah düzəltdi və onun
adını Yahve-Şalom qoydu. Bu qurbangah bu günə qədər
Aviezerlilərin Ofra şəhərindədir. **25** Həmin gecə Rəbb
Gideona dedi: «Get, atanın ikinci yeddiillik buğasını götür.
Sonra get, atanın Baal bütünə düzəltdiyi qurbangahı
dağıt və yanındakı Aşera bütünü kəs. **26** Bu təpənin
başında Allahın Rəbbə layiq qurbangah düzəlt. Sonra
kəsdiyin Aşeranın ağac bütünə od vuraraq götürdüyün
ikinci buğanı yandırma qurbanı olaraq təqdim et». **27**
Gideon qulluqçularından on nəfəri özü ilə götürüb Rəbbin
tapşırdığı kimi etdi. Lakin atasının ev xalqından və şəhər
sakinlərindən qorxduğu üçün işi gündüz deyil, gecə
etdi. **28** Şəhər sakinləri səhər tezdən qalxıb gördülər
ki, Baal qurbangahı tamamilə dağıdılıb və yanındakı
Aşera bütü kəsilib. Qurulan yeni qurbangah üzərində isə
ikinci buğa yandırma qurbanı olaraq təqdim olunub. **29**
Adamlar bunu görüb bir-birlərinə dedilər: «Görəsən bu
işi kim görüb?» Onlar bunu araşdırandan sonra bildilər
ki, bu işi görən Yoaşın oğlu Gideondur. **30** Şəhər sakinləri
Yoaşa dedilər: «Oğlunu buraya gətir ki, öldürülsün.
Çünki o, Baalın qurbangahını dağıdıb, yanındakı Aşera
bütünü isə kəsib». **31** Yoaş ona qarşı çıxanların hamısına

belə dedi: «Bu Baal bütünün əvəzinə sizmi mübarizə
aparacaqsınız? Ya sizmi onu qurtaracaqsınız? Baal üçün
mübarizə aparan səhərə qədər öləcək. Əgər o, həqiqətən,
allahdırsa, onun qurbangahını dağıdan adamla qoy özü
mübarizə aparsın». 32 Bundan sonra «qoy Baal onunla
özü mübarizə aparsın, çünki o, Baalın qurbangahını
dağıdıb» deyərək Gideonun adını Yerub-Baal qoydular. 33
Bu vaxt bütün Midyanlılar, Amaleqlilər və şərq xalqları
bir yerə yığılaraq İordan çayını keçib İzreel vadisində
ordugah qurdular. 34 Gideonun üzərinə Rəbbin Ruhu
endi və o, şeypur çalıb Aviezerliləri öz yanına yığdı. 35
O bütün Menaşşeyə qasidlər göndərdi və onları da öz
yanına yığdı. Sonra Aşerə, Zevuluna və Naftaliyə qasid
göndərdi. Onlar qasidləri qarşılamağa çıxdılar. 36 Gideon
Allaha dedi: «Söz verdiyin kimi İsraili mənim əlimlə
qurtaracaqsansa, 37 qoy mən xırmanın üstünə qoyundan
qırxılan yun qoyum. Əgər şeh yalnız yunu isladarsa,
torpaq isə quru qalarsa, onda biləcəyəm ki, Sən dediyin
kimi İsraili mənim əlimlə qurtaracaqsan». 38 Belə də
oldu. Gideon ertəsi gün tezdən qalxıb yunu sıxdı. Yundan
bir kasa dolu su çıxartdı. 39 Sonra Gideon Allaha dedi:
«Qoy mənə qarşı qəzəbin alovlanmasın, yenə bir ricam
var. Bu yunla bir də bu işi sınamaq istəyirəm. İndi də qoy
yalnız bu yun quru qalsın və bütün yer şehlə islanmış
olsun». 40 Allah o gecə belə də etdi. Bütün torpaq şehə
büründü, qırxılmış yun isə quru qaldı.

7 Yerub-Baal, yəni Gideon və onunla bərabər bütün
xalq tezdən durub Xarod çeşməsinin başında ordugah
qurdu. Midyan ordugahı isə onların şimal tərəfində More

təpəsinin yanındakı vadidə idi. **2** Rəbb Gideona dedi:
«Yanında olan xalqın sayı çoxdur, ona görə Midyanlıları
onlara təslim etmirəm. Çünki İsraillilər Mənim qarşımda
“öz əlimlə özümü qurtardım” deyib öyünəcək. **3** İndi sən
xalqa bunu eşitdirib de: “Kim qorxudan əsirsə, Gilead
dağından geri qayıtsın”». Xalqdan iyirmi iki min nəfəri
geri qayıtdı, on min nəfəri qaldı. **4** Rəbb Gideona dedi:
«Xalqın sayı yenə də çoxdur, onları su kənarına endir
və orada adamları sənin üçün ələkdən keçirəcəyəm.
“Bu sənlə gedəcək” dediyim adam sənlə gedəcək
və “bu sənlə getməyəcək” dediyim bütün adamlar isə
getməyəcək». **5** Gideon xalqı su kənarına endirəndə
Rəbb ona dedi: «Suyu it kimi dili ilə içənlərin hamısını
bir tərəfə, su içmək üçün dizüstü oturanların hamısını
isə o biri tərəfə ayırıb yığarsan». **6** Əllərini ağızlarına
aparıb suyu dili ilə içənlərin sayı üç yüz nəfər oldu.
Lakin xalqın qalan hissəsi su içmək üçün dizüstü yerə
oturdu. **7** Rəbb Gideona dedi: «Sizi dili ilə su içən bu üç
yüz nəfərlə qurtaracağam və Midyanlıları sənə təslim
edəcəyəm. Qoy xalqın qalan hissəsi öz yerinə qayıtsın». **8**
Bu üç yüz adam xalqın azuqəsini və şeypurlarını əlindən
aldı. Gideon qalan İsraillilərin hamısını bir nəfər kimi
öz evlərinə göndərdi və üç yüz nəfəri yanında saxladı.
Midyan ordugahı Gideonun olduğu yerin aşağısındakı
vadidə idi. **9** O gecə Rəbb ona dedi: «Qalx, Midyan
ordugahına en, çünki onları sənə təslim edirəm. **10** Əgər
ordugaha enməyə qorxursansa, nökərin Pura ilə bərabər
en. **11** Orada sən onların söhbətini eşidəcəksən, onda
qüvvət alıb ordugaha enərsən». O zaman Gideon və

nökəri Pura ordugahın kənarında olan silahlı adamların
yanına endilər. 12 Vadiyə yığılan Midyanlılar, Amaleqlilər
və bütün şərq xalqlarının sayı çəyirtkə qədər çox idi.
Dəvələrinin isə dəniz sahilindəki qum qədər sayı-hesabı
yox idi. 13 Gideon gəlib gördü ki, bir nəfər yoldaşına
öz yuxusunu danışır və belə deyir: «Bax yuxumda
görmüşəm ki, arpa unundan bişirilmiş bir yumru çörək
yuvarlanaraq Midyan ordugahına girib çadıra çatdı, çadırı
vurub yıxaraq alt-üst etdi və çadır yerə sərildi». 14
Yoldaşı ona cavab verdi: «Bu İsrailli Yoaş oğlu Gideonun
qılıncından başqa bir şey deyil. Allah Midyanı və bütün
ordugahını ona təslim edib». 15 Gideon yuxu danışan
adamın hekayəsini və yozumunu eşidəndə Allaha səcdə
qıldı və İsrail ordugahına qayıdıb dedi: «Qalxın, çünki
Rəbb Midyan ordusunu bizə təslim edib». 16 Yanında olan
üç yüz nəfəri üç dəstəyə ayırdı. Hamısının əlinə şeypurlar,
boş dolçalar və dolçanın içində məşəllər verdi. 17 Onlara
tapşırdı ki, «mənə baxın, mən necə edirəmsə, siz də elə
edin. Bax mən ordugahın kənarına çatan zaman nə etsəm,
siz də elə edin. 18 Mən və mənimlə bərabər olanların
hamısı şeypur çalan kimi siz də ordugahın bütün ətrafında
şeypurlarınızı çalın və "Rəbb üçün və Gideon üçün!"
deyə bağırın». 19 Gideonla yanında olan yüz nəfər kişi
orta növbəsinin başlanğıcında – növbətçilər təzə dəyişən
zaman ordugahın kənarına çatdılar. Onlar şeypurlarını
çalıb əllərindəki dolçaları qırdılar. 20 Üç dəstə də şeypur
çalıb dolçaları qırdı, sol əllərində məşəl, sağ əllərində isə
çaldıqları şeypuru tutub «Rəbbin və Gideonun qılıncı!»
deyə bağırdılar. 21 Ordugahın ətrafında hamı öz yerində

dayandı və bütün Midyan ordusuna vurnuxma düşdü.
Onlar bağıra-bağıra qaçdılar. 22 Üç yüz nəfər şeypur
çalanda Rəbb düşmən ordugahındakıların qılıncını bir-
birinə qarşı qaldırdı. Düşmən ordusu Sereraya doğru –
Bet-Şittaya qədər, Tabbatın yanında olan Avel-Mexola
sərhədinə qədər qaçdı. 23 Naftalidən, Aşerdən və bütün
Menaşşedən çağırılmış İsraillilər Midyanlıları qovdular. 24
Gideon bütün Efrayimin dağlıq bölgəsinə qasid göndərib
dedi: «Enin, Midyanlılara hücuma keçin. Onların yolunu
kəsmək üçün Bet-Baraya qədər İordan çayının sularını
tutun». Bütün Efrayimlilər yığılıb Bet-Baraya qədər İordan
çayının sularını tutdular. 25 Sonra iki Midyan başçısı
Orevlə Zeevi tutdular. Orevi Orev qayasında, Zeevi isə
Zeev üzümsıxanında öldürdülər. Midyanlıları qovdular və
İordan çayını keçərək Orevlə Zeevin başlarını Gideona
gətirdilər.

8 Efrayimlilər Gideona dedilər: «Bu nə işdir başımıza
gətirdin? Midyanlılarla döyüşə gedəndə niyə bizi
çağırmadın?» Bundan ötrü onunla kəskin mübahisə
etdilər. 2 Gideon onlara dedi: «Axı sizin gördüyünüz
işlərin yanında indi gördüyüm bu iş nədir ki? Efrayimin
üzüm başaqları Aviezerin üzüm bağının məhsullarından
yaxşı deyilmi? 3 Midyan başçıları olan, Orevi və
Zeevi Allah sizə təslim etdi. Axı sizin gördüyünüz
işlərin yanında mən nə edə bilmişəm?» Bunu deyəndən
sonra Efrayimlilərin ona olan qəzəbi yatdı. 4 Gideon
İordan çayına çatdı, özü və yanındakı üç yüz nəfərlə
bərabər çayı keçdilər. Onlar yorulmaqlarına baxmayaraq
düşmənləri təqib etməkdə davam edirdilər. 5 O gəlib

Sukkot adamlarının yanına çataraq dedi: «Rica edirəm,
arxamca gələn adamlara bir parça çörək verin, çünki
taqətdən düşüblər. Mən isə Midyan padşahları Zevah
və Salmunnanın ardınca qaçıram». 6 Sukkot başçıları
ona dedilər: «Zevah və Salmunnanın biləyi indi sənin
əlindədir ki, sənin döyüşçülərinə çörək verək?» 7 Gideon
onlara dedi: «Elə buna görə sizə deyirəm ki, Rəbb Zevah
və Salmunnanı mənə təslim edəndə çölün tikanları və
kolları ilə ətinizi didəcəyəm». 8 Oradan gəlib Penuelə
çıxdı və oradakılardan da eyni şeyi istədi. Sukkot sakinləri
necə ona cavab vermişdilərsə, Penuel sakinləri də ona
elə cavab verdilər. 9 Gideon Penuel sakinlərinə isə belə
dedi: «Sağ-salamat geriyə qayıtdığım zaman bu qülləni
dağıdacağam». 10 Zevahla Salmunna və bütün şərq
xalqlarının ordusundan sağ qalan təxminən on beş min
nəfərlik bir ordu Qarqorda idi. Onların ordusundan yüz
iyirmi min qılınc gəzdirən adam yerə sərilmişdi. 11 Gideon
Novah və Yoqbohanın şərqindən – köçərilərin yolundan
keçərək laqeyd dayanan düşmən ordugahına hücum etdi.
12 Zevah və Salmunna qaçdı. Gideon isə onları təqib etdi.
O, Midyanın iki padşahı Zevahla Salmunnanı tutub bütün
ordunu məğlub etdi. 13 Yoaş oğlu Gideon Xeres keçidi
ilə döyüşdən qayıtdı. 14 Sukkot sakinlərindən bir cavanı
tutub ondan söz aldı. O da ona Sukkot başçısı olan yetmiş
yeddi ağsaqqalın adını yazıb verdi. 15 Gideon Sukkot
sakinlərinin yanına gəlib dedi: «“Zevah və Salmunnanın
biləyi sənin əlindədir ki, sənin yorğun adamlarına çörək
verək?” deyərək məni ələ salırdınız. Budur, bu da Zevah
və Salmunna!» 16 Sonra o, şəhər ağsaqqallarını topladı

və Sukkot sakinlərini çöl tikanları və kollarla döyərək
tənbeh etdi. 17 Bundan sonra da gəlib Penuel qülləsini
dağıtdı və şəhərin sakinlərini qırdı. 18 Gideon Zevah
ilə Salmunnaya dedi: «Tavorda öldürdüyünüz adamlar
necə adamlar idi?» Onlar dedilər: «Hamısı sənin kimi
padşah oğullarına oxşayırdı». 19 Gideon dedi: «Onlar
mənim qardaşlarım, anamın oğulları idi. Var olan Rəbb
haqqı, əgər siz onları sağ buraxsaydınız, mən də sizi
öldürməzdim». 20 İlk oğlu Yeterə dedi: «Qalx onları
öldür». Lakin oğlan qılıncını çəkmədi, çünki hələ cavan
olduğuna görə qorxurdu. 21 Zevah və Salmunna dedilər:
«Dur, bizi sən vur, çünki kişi güclü olar». Gideon qalxıb
Zevahla Salmunnanı öldürdü və sonra onların dəvələrinin
boyunlarından asılan ayparalarını götürdü. 22 İsraillilər
Gideona dedilər: «Sən, oğlun və nəvən bizə hakimlik
edin. Çünki bizi Midyanın əlindən sən qurtardın». 23
Gideon onlara dedi: «Nə mən sizin üstünüzdə hakimlik
edəcəyəm, nə də oğlum. Sizə hökmranlığı Rəbb edəcək».
24 Sonra Gideon onlara dedi: «Ancaq sizdən bir ricam
var ki, götürdüyünüz talan malından hər kəs mənə
bir sırğa versin». Çünki düşmənlər İsmailli olduqları
üçün qızıl sırğa taxırdılar. 25 Onlar Gideona dedilər:
«Bunu məmnuniyyətlə verərik». Onlar yerə bir paltar
sərdilər və hamı talan malından götürdüyü sırğaları bu
paltarın üstünə atdı. 26 Ayparalardan, boyunbağılardan,
Midyan padşahlarının əynindəki tünd qırmızı paltarlardan
və dəvələrin boynundakı zəncirlərdən əlavə bu qızıl
sırğaların çəkisi min yeddi yüz şekel gəlirdi. 27 Gideon
onlardan bir efod düzəltdi və onu öz şəhərində Ofrada

qoydu. Bundan sonra bütün İsraillilər orada bu efoda
səcdə etməklə Rəbbə xəyanət etdilər. Bu efod Gideon
və onun külfəti üçün tələ oldu. 28 Midyanlılar İsrail
övladlarına tabe olub bir daha başlarını qaldıra bilmədilər.
Gideonun dövründə ölkə qırx il rahat yaşadı. 29 Yoaş
oğlu Yerub-Baal qayıdıb yenə öz evində yaşadı. 30 Onun
belindən gələn yetmiş oğlu var idi, çünki arvadı çox idi.
31 Şekemdə olan cariyəsi də ona bir oğul doğdu və Yerub-
Baal onun adını Avimelek qoydu. 32 Yoaş oğlu Gideon uzun
və yaxşı ömür sürüb öldü. O, Aviezerlilərin Orfa şəhərində
atası Yoaşın məqbərəsində dəfn olundu. 33 Gideonun
vəfatından sonra İsrail övladları yenə də Baal bütlərinə
sitayiş edərək Rəbbə xəyanət etdilər. Onlar Baal-Beriti
özlərinə allah etdilər. 34 İsrail övladları ətraflarındakı
bütün düşmənlərinin əlindən onları azad edən özlərinin
Allahı Rəbbi yada salmadılar. 35 Yerub-Baalın, yəni
Gideonun İsraillilərə etdiyi bütün xeyirxahlığın əvəzinə
onun nəsli ilə yaxşı rəftar etmədilər.

9 Yerub-Baalın oğlu Avimelek Şekemə, dayılarının yanına
getdi. Onlara və bütün ana nəslinə belə dedi: 2 «Rica
edirəm, bütün Şekem başçılarına bunu eşitdirib deyin:
"Sizin üçün hansı yaxşıdır, Yerub-Baalın yetmiş oğlu
sizə hakimlik etsin, yoxsa bir nəfər? Unutmayın ki, mən
sizin sümüyünüzdən və ətinizdənəm"». 3 Dayıları onun
söylədiyi bu sözləri bütün Şekem əhalisinə çatdırdı.
Bundan sonra onların da könülləri Avimelekə meyl etdi
və «o bizim soydaşımızdır» dedilər. 4 Ona Baal-Beritin
ibadət evindən yetmiş şekel gümüş verdilər. Avimelek isə
özünə muzdla yaramaz və macəraçı adamlar tutdu. Onlar

Avimelekin ardınca getdilər. **5** Avimelek Ofraya – öz ata
evinə gəldi və qardaşları Yerub-Baalın yetmiş oğlunu
bir daş üstündə öldürdü. Təkcə Yerub-Baalın kiçik oğlu
Yotam sağ qalmışdı, ona görə ki gizlənə bilmişdi. **6** Bütün
Şekem və Bet-Millo əhalisi toplaşaraq gedib Şekemdə daş
sütunun yanındakı palıd ağacının yaxınlığında Avimeleki
padşah elan etdi. **7** Bu xəbər Yotama çatanda o gedib
Gerizim dağının təpəsində durdu və bərkdən çığırıb
onlara belə dedi: «Ey Şekem sakinləri, məni dinləyin ki,
Allah da sizi dinləsin. **8** Günlərin bir günündə bütün
ağaclar özləri üçün padşah məsh etməkdən ötrü gedib
zeytun ağacına dedilər: "Bizim padşahımız ol". **9** Zeytun
ağacı dedi: "Allahın və insanın şərəfi üçün məndən alınan
yağı ataraq ağacların üstündəmi sallanıb qalım?" **10** Sonra
ağaclar əncir ağacına dedilər: "Gəl sən bizə padşah ol". **11**
Əncir ağacı onlara dedi: "Şirinliyimi və gözəl meyvələrimi
ataraq ağacların üstündəmi sallanıb qalım?" **12** Bu dəfə
ağaclar üzüm tənəyinə dedilər: "Gəl sən bizə padşah
ol". **13** Üzüm tənəyi isə onlara dedi: "Allahı və insanları
sevindirən təzə şərablarımı ataraq ağacların üstündəmi
sallanıb qalım?" **14** Nəhayət, bütün ağaclar gəlib yabanı
göyəmə dedilər: "Gəl sən bizə padşah ol". **15** Yabanı göyəm
dedi: "Əgər, həqiqətən, siz məni özünüzə padşah olaraq
məsh edirsinizsə, gəlin mənim kölgəmə sığının. Belə
olmazsa, qoy yabanı göyəmdən alov çıxsın və Livanın sidr
ağaclarını yandırıb-yaxsın". **16** Baxın Avimeleki padşah
etməkdə haqq niyyət və doğruluqla iş gördünüzmü? Siz
Yerub-Baala və onun nəslinə qarşı yaxşı iş gördünüzmü?
Münasibətiniz atama layiqdirmi? **17** Axı atam sizin üçün

döyüşdü və öz canını təhlükəyə atıb sizi Midyanın əlindən
qurtardı. 18 Siz isə bu gün atamın nəslinin əleyhinə
çıxıb yetmiş oğlunu bir daş üstündə öldürdünüz və
sonra cariyəsindən olan oğlu Avimeleki Şekem əhalisinin
padşahı etdiniz, çünki o sizin soydaşınızdır. 19 Əgər
bu gün Yerub-Baalla onun nəsli üçün haqq niyyətlə və
doğruluqla rəftar etdinizsə, onda bu Avimeleklə sevinin
və qoy o da sizinlə sevinsin. 20 Yoxsa qoy Avimelekdən
alov çıxıb Şekem başçılarını və Bet-Millo əhalisini yox
etsin, onlardan da od çıxıb Avimeleki yox etsin». 21 Yotam
qaçıb aradan çıxdı və Beerə getdi. Qardaşı Avimelekdən
qorxduğu üçün orada qaldı. 22 Avimelek üç il İsrail
üzərində başçılıq etdi. 23 Sonra Allahın izni ilə Avimeleklə
Şekem əhalisinin arasına şər ruh girdi və onlar Avimelekə
xəyanətlə yanaşdılar. 24 Bu ona görə baş verdi ki, həm
Avimelek Yerub-Baalın yetmiş oğluna qarşı etdiyi günahın
cəzasını çəksin, həm də Avimelekdən və onu bu qətlə
sövq edən Şekem əhalisindən tökdükləri qanların qisası
alınsın. 25 Şekem əhalisi dağların başında Avimelekə
qarşı pusqu qurub yolda yanlarından keçənlərin hamısını
soyurdular. Bunu Avimelekə xəbər verdilər. 26 Evedin
oğlu Qaal və qardaşları gəlib Şekemdə məskunlaşdılar.
Şekem əhalisi də ona etimad göstərdi. 27 Onlar çölə,
bağlara gedib üzüm yığdılar. Sonra bu üzümləri əzib
şənlik qurdular və öz allahlarının ibadətgahına gedərək
yeyib-içib Avimelekə lənət oxudular. 28 Eved oğlu Qaal
dedi: «Avimelek kimdir ki, biz Şekem sakinləri ona xidmət
edək? Yerub-Baalın oğlu deyilmi? Onun müavini də Zevul
deyilmi? Gəlin Şekemin atası Xamorun adamlarına xidmət

edin! Axı nəyə görə biz Avimelekə xidmət etməliyik? **29**
Kaş bu xalq mənim əlimdə olaydı! O zaman Avimeleki
qovardım». Sonra Qaal Avimelekə dedi: «Ordunu yığ,
meydana çıx!» **30** Şəhər başçısı Zevul Evedin oğlu Qaalın
bu sözlərini eşidəndə qəzəbdən alışıb yandı. **31** Hiylə
işlədərək Avimelekin yanına qasidlər göndərib dedi:
«Budur, Eved oğlu Qaal ilə qardaşları Şekemə gəlib şəhəri
sənin əleyhinə qaldırırlar. **32** İndi sən və adamların bu
gecə qalxıb çöldə pusquda durun. **33** Səhər açılanda
günəş doğar-doğmaz qalxıb şəhərə hücum edərsən. Bax
Qaal ilə adamları sənə qarşı çıxarkən əlindən gələni
et». **34** Avimeleklə adamları gecə ikən qalxdılar və dörd
dəstə olub Şekemin yaxınlığında pusquda durdular. **35**
Eved oğlu Qaal çıxıb şəhər darvazasının giriş yerində
duranda Avimelek və adamları pusqudan çıxdılar. **36** Qaal
onları görüb Zevula dedi: «Bax dağların təpəsindən bir
dəstə xalq enir». Zevul ona dedi: «Gördüyün dağların
kölgəsidir, adamlara oxşadırsan». **37** Qaal sözünə davam
edərək dedi: «Bax ölkənin orta hissəsindən xalq enir.
Gələcəyideyənlər palıdı yolundan da bir dəstə gəlir».
38 O zaman Zevul ona dedi: «“Avimelek kimdir ki, biz
ona xidmət edək” deyə lovğalanan dilin haradadır?
Həqarətlə baxdığın xalq bu xalq deyilmi? İndi meydana
çıx, onunla döyüş». **39** Qaal Şekem əhalisinin qabağına
çıxıb Avimeleklə döyüşdü. **40** Avimelek onu qovdu, Qaal
onun qabağından qaçdı. Adamların çoxu yaralanaraq
darvazanın giriş yerinə qədər yerə sərildi. **41** Avimelek
Arumada yaşadı. Zevul isə Qaal ilə qardaşlarını Şekemdə
yaşamağa qoymayıb qovdu. **42** Ertəsi gün Şekem xalqı

çölə çıxanda bu barədə Avimelekə xəbər verildi. **43** O,
ordusunu götürüb üç dəstəyə ayırdı və onlar çöldə pusqu
qurub güddülər. Avimelek xalqın şəhərdən çıxdığını
görəndə qalxıb hücuma keçdi. **44** Avimeleklə dəstəsi cəld
irəli keçərək şəhər darvazasının girişində dayandılar.
O biri iki dəstə isə çöldəki xalqın üstünə düşüb onları
qırdı. **45** Avimelek bütün günü şəhərə hücum edərək
şəhəri aldı. Orada olan adamları qırdı, şəhəri viran edib
yerinə duz əkdi. **46** Şekemin qülləsindəki adamlar bunu
eşidəndə El-Berit məbədinin qalasına girdilər. **47** Bütün
Şekem qülləsindəkilərin oraya yığıldığını Avimelekə xəbər
verdilər. **48** Avimelek bütün adamları ilə bərabər Salmon
dağına çıxdı. Əlinə balta götürüb ağacdan bir budaq
kəsdi və onu çiyinlərinin üstünə qoyub yanındakı xalqa
belə dedi: «Cəld olun, mən necə edirəmsə, siz də elə
edin». **49** Bütün xalq bir-bir budaqları kəsərək Avimelekin
arxasınca getdi və budaqları qalanın ətrafında qoyub
od vurdu. Şekem qülləsindəki adamlardan minə qədər
kişi və qadın yanaraq öldü. **50** Avimelek Tevesə getdi və
oranı mühasirə edib aldı. **51** Şəhərin ortasında möhkəm
bir qüllə var idi. Bütün şəhər əhalisi – kişi və qadınlar
qülləyə qaçaraq qapını arxalarınca bağlayıb qüllənin
başına çıxdılar. **52** Avimelek gəlib qülləyə hücum etdi.
Oraya od vurmaq üçün qüllənin qapısına yaxınlaşdı.
53 Onda bir qadın dəyirmanın üst daşını Avimelekin
başına tullayaraq kəlləsini əzdi. **54** Avimelek tez silah
daşıyan gənc nökərini çağırıb dedi: «Çək qılıncını, məni
öldür. Qoy mənim üçün deməsinlər ki, onu bir arvad
öldürdü». Nökər qılıncı ilə onu vuranda Avimelek öldü.

55 İsraillilər görəndə ki Avimelek ölüb, hamısı öz yerinə
qayıtdı. 56 Bununla da Allah Avimelekin yetmiş qardaşını
öldürməklə atasına etdiyi pisliyi öz başına gətirdi. 57
Allah Şekem əhalisinin də bütün pisliyini öz başlarına
gətirdi. Yerub-Baalın oğlu Yotamın lənəti onların üstünə
düşdü.

10 Avimelekdən sonra İsraili xilas etmək üçün İssakar
qəbiləsindən olan Dodo oğlu Pua oğlu Tola adlı bir adam
çıxdı. O, Efrayimin dağlıq bölgəsində Şamirdə yaşayırdı. 2
İsraildə Tola iyirmi üç il hakimlik edəndən sonra öldü
və Şamirdə dəfn olundu. 3 Bundan sonra Gileadlı Yair
çıxıb iyirmi iki il İsraildə hakimlik etdi. 4 Onun otuz
sıpaya minən otuz oğlu və oğlanlarının da otuz şəhəri
var idi. Gilead bölgəsində olan bu şəhərlərə bu günə
qədər Xavvot-Yair deyilir. 5 Yair öldü və Qamonda dəfn
olundu. 6 İsrail övladları yenə də Rəbbin gözündə pis olan
işlər görərək Baal və Aştoret bütlərinə, Aram allahlarına,
Sidon allahlarına, Moav allahlarına, Ammon övladlarının
allahlarına, Filiştlilərin allahlarına qulluq edərək Rəbbi
atdılar və Ona qulluq etmədilər. 7 Buna görə də İsraillilərə
qarşı Rəbbin qəzəbi alovlandı və onları Filiştlilərə, Ammon
övladlarına təslim etdi. 8 Bu dövrdə onlar İsraillilləri
sıxışdırıb əzdilər. Onlar on səkkiz il İordan çayının o
tayında Gileaddakı Emorlular diyarında olan bütün İsrail
övladlarını əzdilər. 9 Ammon övladları hətta Yəhuda,
Binyamin, Efrayim qəbilələrinə qarşı döyüşmək üçün
İordan çayını keçirdilər. Buna görə İsraillilər çox əziyyət
çəkirdi. 10 İsrail övladları Rəbbə fəryad edib dedilər:
«Sənə qarşı günah etmişik, çünki Allahımızı atıb Baal

bütlərinə qulluq etmişik». **11** Rəbb İsrail övladlarına dedi:
«Sizi Misirlilərdən, Emorlulardan, Ammon övladlarından
və Filiştlilərdən Mən qurtarmadımmı? **12** Sidonlular,
Amaleqlilər, Maonlular sizi sıxışdıranda da Mənə fəryad
etdiniz və sizi onların əlindən qurtaran Mən deyildimmi?
13 Amma siz Məni atıb başqa allahlara qulluq etdiniz,
buna görə də bir daha sizi qurtarmayacağam. **14** Gedin
seçdiyiniz allahlara fəryad edin, qoy bu əzablı vaxtınızda
onlar sizi qurtarsınlar». **15** İsrail övladları Rəbbə dedilər:
«Günah etmişik. Gözündə nə xoş görünürsə, onu bizə et.
Yalvarırıq bu gün bizi qurtar». **16** Onlar aralarından yad
allahları atdılar və Rəbbə qulluq etdilər. Rəbb İsraillilərin
bu əzabına artıq dözə bilmədi. **17** Ammon övladları yığılıb
Gileadda ordugah qurdular. İsrail övladları isə toplanıb
Mispada ordugah qurdular. **18** Xalq və Gilead başçıları bir-
birlərinə dedilər: «Kim Ammon övladlarına qarşı döyüşə
başlasa, o adam bütün Gilead əhalisinə rəhbər olacaq».

11 Bir fahişədən doğulan Gileadlı İftah igid döyüşçü idi.
Onun atası Gilead idi. **2** Gileadın arvadı ona oğullar doğdu
və bu qadının oğulları böyüyən zaman İftahı qovub belə
dedilər: «Atamızın evindən sənə miras düşmür, ona görə
ki sən başqa qadının oğlusan». **3** İftah qardaşlarının
yanından qaçıb Tov diyarında yaşadı. İftahın başına
macəraçı adamlar yığıldı və onunla birgə basqınçılıq
edirdilər. **4** Bir müddətdən sonra Ammon övladları
İsraillilərə qarşı döyüşə çıxdılar. **5** Ammon övladları
İsraillilərə qarşı çıxan zaman Gilead ağsaqqalları İftahı
Tov diyarından gətirmək üçün onun yanına getdilər.
6 Onlar İftaha dedilər: «Gəl bizə sərkərdəlik et və

Ammon övladlarına qarşı birgə vuruşaq». **7** İftah Gilead
ağsaqqallarına dedi: «Mənə nifrət edib atamın evindən
məni qovan siz deyildinizmi? Bəs indi niyə çətinliyə
düşəndə mənim yanıma gəlmisiniz?» **8** Gilead ağsaqqalları
İftaha dedilər: «Sənin yanına ona görə gəlmişik ki, indi
sən bizimlə gedib Ammon övladlarına qarşı döyüşəsən və
bizə – bütün Gilead əhalisinə sərkərdə olasan». **9** İftah
Gilead ağsaqqallarına dedi: «Yaxşı, Ammon övladlarına
qarşı döyüşmək üçün məni geri aparırsınız. Bəs Rəbb
qarşımda onları mənə təslim edəndə sizin başçınız mən
olacağammı?» **10** Gilead ağsaqqalları İftaha dedilər:
«Sənlnlə bizim aramızda qoy Rəbb şahid olsun! Biz mütləq
sənin sözünə əməl edəcəyik». **11** İftah Gilead ağsaqqalları
ilə bərabər getdi və xalq da onu özünə başçı – sərkərdə
etdi. İftah Mispada, Rəbbin önündə bütün şərtlərini
təkrar etdi. **12** Bundan sonra Ammon padşahının yanına
qasidlər göndərib dedi: «Bizim aramızda nə olub ki,
torpağımda mənimlə vuruşmağa gəlmisiniz?» **13** Ammon
padşahı İftahın qasidlərinə dedi: «Ona görə ki İsraillilər
Misirdən çıxan zaman mənim torpaqlarımı Arnondan
Yabboq və İordan çaylarına qədər alıb. Gəlin onları mənə
sülh yolu ilə geri qaytarın». **14** İftah yenə də Ammon
xalqının padşahının yanına qasidlər göndərib dedi: **15**
İftah belə deyir: «İsraillilər Moav torpağını, Ammon
övladlarının torpağını almayıb. **16** Amma İsraillilər
Misirdən çıxanda Qırmızı dənizə qədər səhradan keçərək
Qadeşə gəlib və **17** Edom padşahının yanına qasidlər
göndərib belə demişdilər: "Rica edib torpağından keçmək
üçün səndən izin istəyirəm". Lakin Edom padşahı onlara

qulaq asmadı və sonra İsraillilər Moav padşahının yanına
adamlar göndərdi, o da razı olmadı. Ona görə də İsraillilər
Qadeşdə qalmışdılar. 18 İsraillilər səhra ilə gedib Edomla
Moav torpaqlarının ətrafından keçərək Moav ölkəsinin
şərqinə çatdı və Arnon vadisinin o biri tərəfində düşərgə
saldılar. Lakin Moavın sərhədini keçmədilər, ona görə
ki Arnon Moavın sərhədi idi. 19 İsraillilər Emorluların
padşahı – Xeşbon padşahı Sixonun yanına qasidlər
göndərib demişdi: "Rica edirik, öz ölkəmizə çatana qədər
sənin torpağından keçmək üçün bizə izin verəsən". 20
Amma Sixon öz torpağını yol keçmək üçün İsraillilərə
etibar etmədi və bütün xalqını toplayaraq Yahsada
ordugah qurub İsraillilərə qarşı döyüşdü. 21 İsrailin
Allahı Rəbb Sixonu və onun bütün xalqını İsraillilərə
təslim edəndə onları məğlub etdilər. Beləliklə, İsraillilər
o yerdə yaşayan Emorluların torpağını irs olaraq aldı.
22 Arnondan Yabboq çayına qədər, səhradan İordan
çayına qədər bütün Emor torpaqlarını İsraillilər irs olaraq
aldı. 23 İndi İsrailin Allahı Rəbb Öz xalqı İsraillilərin
qarşısından Emorluları qovandan sonra sənmi buraya
sahib çıxacaqsan? 24 Allahın Kemoşun sənə verdiyi
torpağı özünə irs etməzsənmi? Biz də Allahımız Rəbbin
bizə verdiyi torpağı özümüzə irs edəcəyik. 25 İndi sənin
Moav padşahı Sippor oğlu Balaqdan nəyin yaxşıdır?
Gör o, İsraillə heç çəkişdimi? Yaxud onlara qarşı heç
döyüşdümü? 26 Üç yüz il İsrail Xeşbon ilə Aroerdə,
bunların ətraf qəsəbələrində və Arnon vadisi boyunca
yerləşən bütün şəhərlərdə yaşadığı müddətdə niyə bu
torpaqları geri almadınız? 27 Mən sənə qarşı günah

etmədim. Lakin sən mənə qarşı döyüşməklə mənə pislik
edirsən. Qoy hakim olan Rəbb bu gün İsrail övladları
ilə Ammon övladları arasında hökm etsin». **28** Lakin
Ammon padşahı İftahın ona göndərdiyi sözlərə qulaq
asmadı. **29** İftahın üzərinə Rəbbin Ruhu endi. O, Gileaddan
və Menaşşedən keçdi, sonra Gileaddakı Mispadan keçib
Ammon övladlarının üstünə getdi. **30** İftah Rəbbə əhd
edib dedi: «Əgər Ammon övladlarını, həqiqətən, mənə
təslim etsən, **31** o zaman Ammon övladları ilə döyüşdən
sağ-salamat qayıdanda mənim evimin darvazasından
qarşıma birinci nə çıxarsa, Rəbbin olacaq və onu yandırma
qurbanı edəcəyəm». **32** İftah Ammon övladları ilə döyüşə
çıxdı. Rəbb də Ammon övladlarını İftaha təslim etdi.
33 Aroerdən Minnitə çatana qədər iyirmi şəhəri və
Avel-Keramimə qədər Ammon övladlarını çox böyük
məğlubiyyətə uğratdı. Onlar İsraillilərə tabe oldular. **34**
İftah Mispaya, öz evinə qayıtdı. Budur, İftahın qızı dəf
çalıb oynayaraq onu qarşılamağa çıxdı. Bu onun yeganə
övladı idi, ondan başqa nə oğlu, nə də qızı var idi. **35** O,
qızını görəndə paltarını cırıb dedi: «Vay, qızım! Belimi
əydin, qəddimi əyənlərdən biri də sən oldun! Mən Rəbbə
əhd etmişəm, artıq sözümdən dönə bilmərəm». **36** Qızı
ona dedi: «Ata, sən Rəbbə əhd etmisən. Madam ki Rəbb
düşmənlərindən, Ammon övladlarından sənin üçün qisas
aldı, söz ağzından necə çıxıbsa, mənə eləcə də et». **37**
Sonra qız atasına dedi: «Ancaq bu arzumu yerinə yetir:
mənə iki ay izin ver, qoy rəfiqələrimlə dağları gəzib-
dolaşaraq öz nakam qızlığım üçün ağlayım». **38** Atası ona
«yaxşı, gedə bilərsən» deyərək ona iki ay müddətinə izin

verdi. O da rəfiqələri ilə bərabər gedib dağlarda öz nakam
qızlığına ağladı. 39 İki ay keçəndən sonra atasının yanına
qayıtdı və atası onun barəsində etdiyi əhdi yerinə yetirdi.
Qız ərə getməmişdi. Bundan sonra İsraildə belə bir adət
oldu: 40 hər il İsrail qızları gedib Gileadlı İftahın qızı üçün
ildə dörd gün yas tutdular.

12 Efrayimlilər yığılaraq Safona gedib İftaha dedilər:
«Sən nəyə görə Ammon övladları ilə döyüşə çıxıb bizi
özünlə getməyə çağırmadın? Buna görə biz səni də,
evini də yandıracağıq». 2 İftah onlara dedi: «Mən və
xalqım Ammon övladları ilə ağır döyüşdə olan vaxt
sizi köməyə çağırdım, lakin siz gəlib məni onların
əlindən qurtarmadınız. 3 Mən də gördüm ki, siz
məni qurtarmırsınız, onda həyatımı təhlükəyə atıb
Ammon övladlarına qarşı özüm hücuma keçdim və
Rəbb onları mənə təslim etdi. Nə üçün bu gün mənimlə
davaya çıxmısınız?» 4 İftah bütün Gileadlıları toplayıb
Efrayimlilərlə döyüşdü və Gileadlılar Efrayimliləri qırdılar,
çünki Efrayimlilər belə demişdilər: «Ey Efrayimlə Menaşşe
arasında yaşayan Gileadlılar, siz Efrayimdən qaçan
fərarilərsiniz!» 5 Gileadlılar Efrayimin qarşısındakı
İordan çayının keçidlərini tutdular. Əgər qaçıb qurtulmaq
istəyən Efrayimlilərdən biri gəlib «qoy çayı keçim»
deyərdisə, Gileadlılar ondan «sən Efrayimlisənmi?» deyə
soruşardılar. O «xeyr» desəydi, 6 o zaman ona «bir
"şibbolet" de görək» deyərdilər. O da kəlməni doğru
söyləyə bilməyib «sibbolet» deyərdi. Onda Gileadlılar
onu tutub İordan çayının keçidlərində öldürərdi. Həmin
dövrdə Efrayimlilərdən qırx iki min nəfər qırıldı. 7 İftah

altı il İsraildə hakimlik etdi. Sonra Gileadlı İftah öldü və
Gileadın bir şəhərində dəfn olundu. 8 Ondan sonra Bet-
Lexemli İvsan İsraildə hakimlik etdi. 9 Onun otuz oğlu
və otuz qızı var idi. Qızlarını başqa nəsillərə ərə vermiş,
oğullarına isə başqa nəsillərdən otuz gəlin gətirmişdi.
İvsan İsraildə yeddi il hakimlik etdi. 10 Sonra İvsan öldü
və Bet-Lexemdə dəfn olundu. 11 Ondan sonra Zevulunlu
Elon on il İsraildə hakimlik etdi. 12 Zevulunlu Elon da
öldü və Zevulun torpağında, Ayyalonda dəfn olundu. 13
Ondan sonra Piratonlu Hillel oğlu Avdon İsraildə hakimlik
etdi. 14 Onun yetmiş sıpaya minən qırx oğlu ilə otuz
nəvəsi var idi və o, səkkiz il İsraildə hakimlik etdi. 15
Piratonlu Hillel oğlu Avdon da öldü və Amaleqlilərin
dağlıq bölgəsindəki Efrayim torpağında – Piratonda dəfn
olundu.

13 İsrail övladları yenə də Rəbbin gözündə pis işlər
etdilər. Rəbb onları qırx il Filiştlilərə təslim etdi. 2 Dan
qəbiləsindən Manoah adlı Soralı bir adam var idi. Onun
arvadı doğmurdu, sonsuz idi. 3 Rəbbin mələyi bu qadına
görünüb dedi: «Bax indi sən sonsuzsan, doğmursan,
amma hamilə olub bir oğlan doğacaqsan. 4 İndidən
diqqətli ol: sən nə şərab, nə də başqa kefləndirici içki
içmə və dilinə heç bir haram şey dəyməsin. 5 Ona görə
ki sən hamilə olub bir oğul doğacaqsan və qoy onun
başına ülgüc dəyməsin. Çünki uşaq ana bətnindən Allaha
həsr olunmuş Nəziri olacaq. O, İsraili Filiştlilərin əlindən
qurtarmağa başlayacaq». 6 Qadın gedib ərinə belə dedi:
«Mənim yanıma bir Allah adamı gəlmişdi. O, Allahın
mələyi görkəmində çox zəhmli idi. Buna görə də onun

haradan gəldiyini soruşmadım. Mənə adını da bildirmədi.
7 Lakin dedi ki, sən hamilə olub bir oğul doğacaqsan.
İndidən sən nə şərab, nə də başqa kefləndirici içki iç
və dilinə heç bir haram şey dəyməsin, çünki uşaq ana
bətnindən ölən gününə qədər Allahın Nəzirisi olacaq». 8
Manoah Rəbbə yalvarıb dedi: «Ya Xudavənd, yalvarıram,
göndərdiyin Allah adamı qoy yanımıza yenə gəlsin və
doğulacaq uşaq barədə nə edəcəyimizi bizə öyrətsin».
9 Allah Manoahın səsini eşitdi. Qadın çöldə oturanda
Allahın mələyi yenə onun yanına gəldi. Lakin qadının əri
Manoah yanında deyildi. 10 Qadın cəld qaçıb ərinə xəbər
verərək dedi: «Budur, ötən gün yanıma gələn o adam yenə
mənə göründü». 11 Manoah durub arvadının arxasınca
getdi və o adamın yanına gəlib soruşdu: «Arvadımla
söhbət edən adam sənsənmi?» O «mənəm» dedi. 12
Manoah dedi: «Sənin sözlərin yerinə yetəndə uşağın
həyat tərzi və işi nə olacaq?» 13 Rəbbin mələyi Manoaha
dedi: «Arvadın ona tapşırdığım şeylərdən özünü qorusun.
14 Tənəkdən emal olunan şeylərdən heç nə yeməsin.
Nə şərab, nə də başqa kefləndirici içki içsin və dilinə
heç bir haram şey dəyməsin. Qoy ona əmr etdiyim hər
şeydən özünü qorusun». 15 Manoah Rəbbin mələyinə
dedi: «Rica edirəm, bir ayaq saxla, sənin üçün bir oğlaq
kəsib yemək hazırlayaq». 16 Rəbbin mələyi Manoaha
dedi: «Məni burada saxlasan belə, sənin çörəyindən
yemərəm. Əgər yandırma qurbanı vermək istəyirsənsə,
onu Rəbbə təqdim et». Amma Manoah bilmirdi ki, bu,
Rəbbin mələyidir. 17 O, Rəbbin mələyinə dedi: «Sənin adın
nədir ki, sözlərin yerinə yetəndə səni şərəfləndirək?» 18

Rəbbin mələyi ona dedi: «Niyə adımı soruşursan? Ecazkar
adım var». 19 Manoah oğlağı və taxıl təqdimini götürüb
qaya üzərində Rəbbə təqdim etdi. Mələk də Manoah
ilə arvadının gözü önündə qeyri-adi bir şey etdi. 20
Qurbangahın üstündən alov göyə qalxanda Rəbbin mələyi
də qurbangahın alovu ilə bərabər göyə qalxdı. Manoahla
arvadı bunu görəndə ikisi də üzüstə yerə döşəndi. 21
Rəbbin mələyi bundan sonra Manoahla arvadına bir
daha görünmədi. Manoah o zaman bildi ki, bu, Rəbbin
mələyidir. 22 Manoah arvadına dedi: «Biz mütləq öləcəyik,
çünki Allahı gördük». 23 Arvadı ona dedi: «Əgər Rəbb
bizi öldürmək istəsəydi, bizdən yandırma qurbanı və
taxıl təqdimi qəbul etməzdi. Bu şeyləri bizə göstərməz
və indi eşitdiklərimizi deməzdi». 24 Beləliklə, qadın bir
oğul doğdu və adını Şimşon qoydu. Uşaq böyüdükcə Rəbb
ona xeyir-dua verdi. 25 Sora ilə Eştaol arasında, Maxane-
Danda Rəbbin Ruhu onu idarə etməyə başladı.

14 Bir gün Şimşon Timnaya endi və Timnada Filişt
qızlarından bir qadın gördü. 2 O, ata-anasının yanına
qayıdıb dedi: «Timnada Filişt qızlarının arasında bir
qadın görmüşəm, gedin, onu mənim üçün arvad alın». 3
Atası ilə anası ona dedilər: «Məgər qohumlarının qızları
arasında, xalqımın arasında bir qadın yoxdur ki, gedib
özünə sünnətsiz Filiştlilərdən arvad alırsan?» Şimşon
atasına dedi: «Mənim üçün onu alın, çünki gözümə o xoş
görünür». 4 Ata və anası bilmirdi ki, bu istək Rəbdəndir.
Ona görə ki Rəbb Filiştlilərin hakimiyyətini devirmək
üçün fürsət axtarırdı. O dövrdə Filiştlilər İsraillilərin
üstündə hökmranlıq edirdi. 5 Şimşon ata və anası ilə

birlikdə Timnaya endi. Onlar Timnanın üzüm bağlarına
çatanda qəflətən cavan bir aslan nərə çəkərək onun
qarşısına çıxdı. **6** Rəbbin Ruhu qüvvəsi ilə Şimşonun
üstünə endi. Onun əli boş idi, amma cavan aslanı balaca
oğlaq kimi parçaladı. Ata-anasına isə heç nə bildirmədi. **7**
Sonra enib qadınla söhbət etdi və qadın Şimşonun gözünə
xoş göründü. **8** Bir müddət keçəndən sonra Şimşon qadını
almaq məqsədi ilə geri qayıtdı. Aslanın leşinə baxmaq
üçün o öz yolundan döndü. Gördü ki, aslanın leşinin
üstündə arı beçəsi ilə bal var. **9** O, ovucları ilə baldan
götürdü və yeyə-yeyə ata-anasının yanına gəldi. Baldan
onlara da verdi, lakin onlara bildirmədi ki, balı aslanın
leşinin üzərindən götürüb. **10** Atası qadının evinə getdi və
Şimşon orada ziyafət qurdu, çünki o zamanlar cavanlar
belə edərdi. **11** Onu görən xalq müşayiət üçün ona otuz
nəfər sağdış-soldış seçdi. **12** Şimşon onlara dedi: «İndi
mən sizə bir tapmaca deyəcəyəm. Əgər ziyafətin yeddinci
gününə qədər açmasını mənə desəniz, mən sizə otuz dəst
kətan paltar və otuz dəst bayram libası verəcəyəm. **13**
Yox, əgər tapmacanın açmasını mənə deyə bilməsəniz,
onda siz mənə otuz dəst kətan paltar və otuz dəst bayram
libası verməlisiniz». Ona dedilər: «Tapmacanı de, bir
ona qulaq asaq». **14** Şimşon onlara dedi: «Yeyəndən bir
yeməli şey çıxdı, Güclüdən bir şirin şey çıxdı». Üç gün
ərzində onlar tapmacanı tapa bilmədilər. **15** Dördüncü
gün olanda Şimşonun arvadına dedilər: «Ərini başa sal
ki, bizə bu tapmacanın cavabını desin, yoxsa sənin də,
atanın da evini yandırarıq. Siz bizi buraya soymağa
çağırmısınız?» **16** Arvadı Şimşonun qarşısında ağlayıb

dedi: «Əslində məndən zəhlən gedir, məni sevmirsən,
ona görə də xalqımın oğullarına dediyin tapmacanın
cavabını mənə açmırsan». Şimşon ona dedi: «Bax heç
atama və anama da bu tapmacanın cavabını açmamışam.
Sənəmi açım?» 17 Yeddi gün ziyafət davam edə-edə qadın
onun qarşısında ağladı. Yeddinci gün Şimşon tapmacanın
açmasını arvadına dedi, çünki qadın onu cana gətirmişdi.
Qadın da gedib tapmacanın cavabını öz xalqına söylədi.
18 Şəhərin adamları yeddinci gün günəş batmazdan əvvəl
Şimşona dedilər: «Baldan şirini varmı? Aslandan güclüsü
varmı?» Şimşon onlara dedi: «Əgər mənim düyəmlə
kotan sürməsəydiniz, tapmacamı tapa bilməzdiniz».
19 Bundan sonra Rəbbin Ruhu qüvvə ilə onun üstünə
endi. Şimşon Aşqelona gedib oradakılardan otuz nəfəri
öldürərək onların mallarını talan edib tapmacanın
açmasını deyənlərə bayram libası verdi. Sonra o, alovlu
qəzəblə atasının evinə qalxdı. 20 Şimşonun arvadını isə
Şimşonu müşayiət edən sağdışlarından birinə verdilər.

15 Bir müddət keçəndən sonra, buğda biçini
mövsümündə Şimşon bir oğlaq götürüb arvadına baş
çəkməyə getdi və dedi: «Arvadımın yanına – gərdəyə
girmək istəyirəm». Lakin qadının atası Şimşonu gərdəyə
girməyə qoymadı. 2 Qızın atası dedi: «Elə bildim ki,
sənin ondan, həqiqətən, zəhlən gedir, ona görə də
arvadını sənin sağdışına ərə verdim. Bax onun kiçik
bacısı var. O ondan da gözəl deyilmi? Rica edirəm,
qoy onun yerinə bu sənin olsun». 3 Şimşon onlara
dedi: «Bu dəfə Filiştlilərə pislik etsəm, heç təqsirkar
olmaram». 4 Şimşon gedib üç yüz tülkü tutdu və məşəllər

götürdü. Tülküləri cüt-cüt quyruq-quyruğa bağladı və
quyruqların arasına bir məşəl qoydu. 5 Məşəlləri yandırıb
tülküləri Filiştlilərin əkinlərinə buraxdı və bununla da
taxıl dərzlərinə, əkinlərə, üzümlüklərə, zeytunluqlara
od vurdu. 6 Filiştlilər bir-birindən soruşdular: «Görəsən
bunu kim edib?» Kimsə dedi ki, bunu Timnalının kürəkəni
Şimşon edib, çünki qayınatası götürüb onun arvadını
sağdışına ərə verib. Filiştlilər çıxıb o qadınla atasına
od vurub yandırdılar. 7 Şimşon onlara dedi: «İndi ki
siz belə etdiniz, mütləq sizdən qisasımı almamış əl
çəkməyəcəyəm». 8 Şimşon onlara amansızcasına hücum
edərək çoxunun belini qırdı. Özü isə Etam qayasının
oyuğuna enib orada qaldı. 9 Filiştlilər çıxıb Yəhudada
ordugah qurdular və Lexidə yayıldılar. 10 Yəhuda adamları
dedi: «Nə üçün bizə qarşı çıxmısınız?» Onlar dedilər:
«Biz gəlmişik ki, Şimşonun əl-qolunu bağlayaq və bizim
başımıza gətirdiyini onun başına gətirək». 11 Yəhudadan
üç min nəfər Etam qayasının oyuğuna enib Şimşona
dedi: «Bilmirsən Filiştlilər bizim üzərimizdə hakimdir?
Bu nə işdir başımıza gətirdin?» Şimşon onlara dedi:
«Onların mənə elədiklərini onların başına gətirmişəm».
12 Yəhudalılar ona dedi: «Biz sənin əl-qolunu bağlayıb
Filiştlilərə təslim etməyə gəlmişik». Şimşon onlara dedi:
«And için ki, məni öldürməyəcəksiniz». 13 Yəhudalılar söz
verdilər: «Yox, biz ancaq səni möhkəm bağlayıb onlara
təslim edəcəyik və səni əsla öldürmərik». Sonra onu
iki təzə iplə sarıdılar və qayadan çıxartdılar. 14 Şimşon
Lexiyə gələndə Filiştlilər onu bağıra-bağıra qarşıladılar və
elə o anda Rəbbin Ruhu qüvvə ilə Şimşonun üstünə endi.

Qollarına bağlanan ip alışıb-yanan kətan kimi qırılıb yerə töküldü. **15** O, yerdə bir eşşəyin saf çənə sümüyünü tapdı.
Əl ataraq sümüyü götürüb onunla min nəfər kişini qırdı.
16 Sonra Şimşon belə dedi: «Eşşəyin çənə sümüyü ilə bir-
iki qalaq yaratdım. Eşşəyin çənə sümüyü ilə min nəfəri
qırıb-çatdım». **17** Şimşon bu sözləri söyləyib qurtarandan
sonra eşşəyin çənə sümüyünü tulladı. Ona görə də o yerə
Ramat-Lexi deyilir. **18** Bundan sonra Şimşon bərk susadı
və Rəbbə fəryad edib dedi: «Sən quluna bu böyük qələbəni
verdin, amma indi mən susuzluqdan ölüb sünnətsizlərin
əlinə düşümmü?» **19** Onda Rəbb Lexidə çuxur yarıb su
axıtdı. Şimşon su içəndə cana gəlib ruhlandı. Buna görə
bu çeşmənin adı En-Haqqore qoyuldu və bu bulaq bu günə
qədər Lexidədir. **20** Filiştlilərin hökmranlığı dövründə
Şimşon İsraildə iyirmi il hakimlik etdi.

16 Şimşon Qəzzəyə getdi və orada bir fahişə görüb evinə
girdi. **2** Qəzzəlilərə xəbər çatdı ki, Şimşon buraya gəlib.
Qəzzəlilər evi mühasirəyə aldılar. «Dan yeri ağarana
qədər onu öldürərik» deyərək bütün gecəni şəhərin
darvazasında pusquda durub onu gözlədilər. **3** Şimşon
gecəyarısına qədər yatdı, sonra ayağa qalxdı. O gəlib şəhər
darvazasının hər iki dirəyindən tutaraq cəftə qarışıq
darvazanı çiyninə qoydu və Xevronun qarşısındakı dağın
təpəsinə çıxartdı. **4** Bundan bir qədər sonra Şimşon Soreq
vadisində Delila adlı bir qadına vuruldu. **5** Filiştlilərin
ağaları o qadının yanına gəlib dedilər: «Şimşonu dilə
tutub öyrən, gör onda bu qədər güc haradandır? Onu
özümüzə tabe etmək üçün necə gücdən salıb bağlaya
bilərik? Bundan ötrü hər birimiz sənə min yüz şekel

gümüş verərik». **6** Delila Şimşona dedi: «Rica edirəm,
səndəki bu böyük qüvvənin haradan olduğunu mənə
söylə. Səni necə ram etmək və bağlamaq olar?» **7** Şimşon
ona dedi: «Əgər məni yeddi kaman yayı düzəldilən
qurumamış, təzə iplə bağlasalar, o zaman gücdən düşüb
adi adam kimi oluram». **8** Filiştlilərin ağaları qadının
yanına yeddi qurumamış, təzə ip gətirdilər və Delila
bunlarla Şimşonu bağladı. **9** İç otaqda qadının pusquda
duran adamları var idi. Qadın Şimşona dedi: «Filiştlilər
sənin üstünə gəldilər, ey Şimşon!» Şimşon isə qollarındakı
ipləri oda toxunub qırılan kətan lifi kimi qırdı və gücünün
sirri bilinmədi. **10** Delila Şimşona dedi: «Bax məni lağa
qoyub yalan demişdin. Rica edirəm, indi mənə bildir, səni
hansı iplə bağlamaq olar?» **11** Şimşon dedi: «Əgər heç
işlədilməmiş təzə iplərlə məni yaxşıca bağlasalar, o zaman
gücdən düşüb adi adam kimi oluram». **12** Delila yeni iplər
götürüb onlarla Şimşonu bağlayıb dedi: «Filiştlilər sənin
üstünə gəldilər, ey Şimşon!» Pusquda duranlar iç otaqda
qalmışdı. O isə qollarındakı iplərin sarığını sap kimi qırdı.
13 Delila Şimşona dedi: «Bəsdir, indiyə qədər məni lağa
qoyub yalan dedin. İndi isə bir başa sal görüm, səni nə ilə
bağlamaq olar?» Şimşon dedi: «Saçımın yeddi hörüyünü
toxucu dəzgahındakı parça ilə toxusan». **14** Sonra Delila
onun saçının yeddi hörüyünü payaya bərkitdi və onu
səslədi: «Filiştlilər sənin üstünə gəldilər, ey Şimşon!» O
yuxudan oyandı və toxucu dəzgahının payasını parça ilə
qopardı. **15** Delila dedi: «Ürəyində mənə etibarın yox ikən
necə "səni sevirəm" deyirsən? Bununla üçüncü dəfədir ki,
məni lağa qoyursan və bu böyük qüvvənin səndə haradan

olduğunu mənə bildirmirsən». **16** Qadının bu sözlərindən,
hər gün ona əziyyət və başağrısı verməsindən Şimşonun
canı boğazına yığıldı. **17** Ona görə də ürəyinin sirrini
qadına açdı: «Mənim başıma ülgüc dəyməmişdi, çünki
mən ana bətnindən Allahın Nəzirisiyəm. Əgər başım
qırxılsa, o zaman bu qüvvə məndən çıxar və gücdən düşüb
adi adam kimi olaram». **18** Delila Şimşonun ürəyinin
sirrini ona açdığını görəndə Filiştlilərin ağalarına xəbər
göndərib onları çağırdı və dedi: «Bu dəfə də buraya gəlin,
çünki o, ürəyindəki sirri mənə açdı». Filiştlilərin ağaları
əllərində gümüş gətirərək Delilanın yanına gəldilər. **19**
Delila dizləri üstündə Şimşonu yuxuya verdi. Sonra
adam çağırıb onun saçının yeddi hörüyünü qırxdırdı
və bununla onu gücdən saldı. Şimşonun gücü get-gedə
yox oldu. **20** Delila yenə dedi: «Filiştlilər sənin üstünə
gəldilər, ey Şimşon!» Şimşon yuxudan oyanıb düşündü:
«Başqa vaxtlarda olduğu kimi bu dəfə də onların əlindən
sıçrayıb çıxaram». Lakin bilmirdi ki, Rəbb ondan ayrılıb.
21 Filiştlilər onu yaxalayıb gözlərini çıxartdılar. Onu
Qəzzəyə endirib tunc zəncirlərlə bağladılar. O, zindanda
dəyirman daşı çəkirdi. **22** Lakin Şimşonun qırxılmış
saçı yenidən bitməyə başladı. **23** Filiştlilərin ağaları öz
allahları Daqona böyük qurban kəsmək və şənlik etmək
üçün yığılıb dedilər: «Allahımız düşmənimiz Şimşonu
bizə təslim etdi». **24** Xalq Şimşonu görəndə öz allahlarına
həmdlər etdi və dedi: «Ölkəmizə ziyan vuran, Bizdən
bir çoxunu öldürən Düşmənimizi allahımız bizə təslim
etdi». **25** Onların kefi kökələndə dedilər: «Şimşonu bura
gətirin, qoy bizi əyləndirsin». Onlar Şimşonu zindandan

çağırtdırdılar və Şimşon onların qarşısında oynadı. Onu
dirəklər arasında dayandırdılar. 26 Şimşon əlindən tutan
gəncə dedi: «Nə olar, məni burax, məbədin damını
saxlayan dirəklərə toxunum və onlara söykənim». 27
Məbəd kişi və qadınlarla dolu idi. Filiştlilərin bütün
ağaları da orada idi. Şimşonun oynamasına tamaşa edən
üç minə qədər kişi və qadın isə damın üstündə idi. 28
Şimşon Rəbbə fəryad edib dedi: «Ey Xudavənd Rəbb,
yalvarıram, məni yada sal. Yalvarıram, ay Allah, mənə
ancaq bu dəfəlik qüvvət ver ki, bu Filiştlilərdən iki gözüm
üçün bir zərbə ilə qisas alım». 29 Şimşon əllərini məbədin
damını saxlayan iki orta dirəyə uzatdı. Sağ əli ilə bir, sol
əli ilə isə o biri dirəkdən yapışdı. 30 Şimşon «qoy mən də
Filiştlilərlə bir ölüm» dedi. Sonra var gücü ilə əyilərək
dirəkləri itələyib məbədin damını oradakı bütün ağaların
və xalqın üzərinə saldı. Beləliklə, Şimşon öləndə həyatı
boyu öldürdüyü adamlardan daha çox adam öldürdü. 31
Onun qardaşları, atasının bütün külfəti məbədə endilər
və Şimşonun meyitini oradan çıxarıb apardılar. Onu Sora
ilə Eştaol arasında atası Manoahın məqbərəsində dəfn
etdilər. Şimşon İsraildə iyirmi il hakimlik etmişdi.

17 Efrayimin dağlıq bölgəsindən olan Mikeya adlı bir
adam var idi. 2 O, anasına belə dedi: «Səndən oğurlanan
min yüz şekel gümüşdən ötrü lənət etdin və bunu
mənə eşitdirdin. Budur, o gümüş məndədir, onu mən
götürmüşəm». Anası ona dedi: «Oğlum, qoy Rəbb sənə
xeyir-dua versin». 3 O, min yüz şekel gümüşü anasına
qaytardı. Anası ona dedi: «Bu gümüşün hamısını Rəbb
üçün təqdis edirəm. Qoy oğlum ondan bir oyma və bir

tökmə büt düzəltsin. İndi bu gümüşü sənə qaytarıram».
4 Gümüşü anasına geri qaytararkən anası iki yüz şekel
gümüş götürüb zərgərə verdi. Ondan bir oyma və bir
tökmə büt düzəltdirdi. Bu bütləri Mikeyanın evinə
qoydular. 5 Mikeyanın ibadətgahı var idi. O, bir efod
və ev bütləri düzəldib oğullarından birini özünə kahin
təyin etdi. 6 O dövrdə İsraildə padşah yox idi, hərə öz
gözündə doğru görünən işi edirdi. 7 Yəhudanın Bet-
Lexem şəhərindən olan bir Yəhudalının ailəsində yaşayan
gənc Levili var idi. 8 Həmin adam yaşamağa bir yer
tapmaq üçün Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən çıxdı.
Səfərə çıxarkən Efrayimin dağlıq bölgəsinə – Mikeyanın
evinə gəldi. 9 Mikeya ona dedi: «Haradan gəlirsən?» O,
Mikeyaya dedi: «Mən Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən
gələn bir Leviliyəm, bir yer tapıb yaşamaq istəyirəm».
10 Mikeya ona dedi: «Mənimlə qal, mənə ata və kahin
ol. Mən də sənə ildə on şekel gümüş, bir dəst paltar və
yeməyini verərəm». Levili onunla getdi. 11 O, Mikeya ilə
qalmağa razı oldu və bu gənc ona bir oğul kimi oldu. 12
Mikeya Levilini özünə kahin təyin etdi və bu gənc onun
evində yaşadı. 13 Mikeya dedi: «İndi bilirəm ki, Rəbb
mənə yaxşılıq edəcək, çünki bir Levili kahinim var».

18 O dövrdə İsraildə padşah yox idi. Elə həmin dövrdə
Dan qəbiləsi yaşamaq üçün özlərinə irsi torpaq axtarırdı,
çünki o günə qədər İsrail qəbilələri arasında onlara
irs olaraq torpaq düşməmişdi. 2 Dan övladları ölkəni
axtarıb aramaq üçün Sora və Eştaol şəhərlərindən olan
bütün nəsillərindən beş nəfər igid adamı kəşfiyyata
göndərdilər və onlara dedilər: «Gedin, ölkəni axtarın».

Onlar Efrayimin dağlıq bölgəsinə – Mikeyanın evinə
gəldilər və orada gecələdilər. 3 Hələ Mikeyanın evinin
yanında ikən gənc Levilinin səsini tanıdılar və evə tərəf
dönüb ondan soruşdular: «Buraya səni kim gətirib?
Burada nə edirsən? Sənin burada nə işin var?» 4 Levili
onlara dedi: «Mikeya mənim üçün belə-belə işlər gördü.
O məni muzdla tutdu və mən də onun kahini oldum». 5
Danlılar ona dedilər: «Rica edirik, Allaha müraciət et. Qoy
biz getdiyimiz bu yolun necə uğurlu olacağını öyrənək».
6 Kahin onlara dedi: «Salamat gedin, getdiyiniz bu yol
Rəbbə xoşdur». 7 Bu beş igid gedib Layişə çatdı və gördü
ki, orada yaşayan xalq qayğısızdır. Sidonlular kimi dinc
və rahat yaşayırlar. Bu bölgədə onlara hökm edib əziyyət
verən heç kim yox idi. Onlar Sidonlulardan uzaqda olub
başqa heç kəslə əlaqələri yox idi. 8 İgidlər Sora və Eştaol
şəhərlərinə, öz xalqının yanına qayıdanda xalq onlara
dedi: «Nə öyrənə bildiniz?» 9 İgidlər onlara dedilər:
«Qalxın, Sidonlulara hücum edək, çünki onların torpağını
gördük, çox yaxşıdır. Niyə boş dayanmısınız? Tərəddüd
etməyin, gedib torpağı alın! 10 Oraya çatanda qayğısız
bir xalq görəcəksiniz. Allahın sizə verdiyi bu torpaq
çox genişdir. Ora elə torpaqdır ki, heç nəyə ehtiyacları
yoxdur». 11 Dan nəslindən altı yüz kişi silahlanaraq
Sora və Eştaoldan yola düşdülər. 12 Yəhudaya qalxıb
Qiryat-Yearimdə gecələdilər. Buna görə də o yer bu
günə qədər Maxane-Dan adlanır. O yer Qiryat-Yearimin
qərbində yerləşir. 13 Oradan Efrayimin dağlıq bölgəsinə
keçdilər və Mikeyanın evinə gəldilər. 14 Layiş diyarını
axtarmaq üçün gedən beş nəfər kişi öz xalqına sual

verdi: «Bu evlərdə efod, ev bütləri, həm də oyma və
tökmə bütlərin olduğunu bilirsinizmi? Onda görün nə
edirsiniz, bu barədə bir qərara gəlin». **15** Onlar oraya
burulub, o gənc Levilinin qaldığı Mikeyanın evinə gələrək
onun hal-əhvalını xəbər aldılar. **16** Dan övladlarından
döyüş üçün silahlanmış altı yüz nəfər onun darvazasının
girişində dayandı. **17** Ölkəni axtarmağa gedən həmin o
beş igid evə girib oyma bütü, efodla ev bütlərini və tökmə
bütü götürdülər. Kahin və silahlanmış altı yüz nəfər isə
darvazanın girişində dayanmışdı. **18** Onlar Mikeyanın
evinə girib oyma bütü, efodla ev bütlərini və tökmə
bütü götürdükləri zaman kahin onlardan soruşdu: «Nə
edirsiniz?» **19** Onda dedilər: «Sus, əlinlə ağzını yum və
dur bizimlə gedək, bizə ata və kahin ol. Sənin üçün bir
adama kahin olmaq yaxşıdır, yoxsa bir İsrail qəbiləsinə,
bir nəslə?» **20** Kahinin könlü şad oldu, efodla ev bütlərini
və oyma bütü götürüb xalq ilə bərabər getdi. **21** Onlar
öz külfətlərini, heyvanları və ev əşyalarını qabaqlarına
qatıb yola düşdülər. **22** Mikeyanın evindən uzaqlaşanda
Mikeyanın qonşuları toplaşaraq Dan övladlarına çatdılar.
23 Onlar Dan övladlarını səslədi. Dan övladları üzlərini
Mikeyaya tutub dedi: «Sənə nə olub ki, bunları bura
yığmısan?» **24** Mikeya onlara dedi: «Düzəltdiyim allahları
və kahini götürüb getdiniz, bəs mənə nə qaldı? Hələ bir
soruşursunuz ki, sənə nə olub?» **25** Dan övladları ona
dedilər: «Səsin aramızda eşidilməsin, yoxsa qəzəbindən
odlanan adamlarımız sənin üstünə düşər, həm öz həyatını,
həm də evindəkilərin həyatını itirərsən». **26** Dan övladları
yollarına davam etdilər. Mikeya bu adamların ondan

güclü olduğunu görüb evinə qayıtdı. **27** Dan övladları
Mikeyanın düzəltdiyi şeyləri və onun kahinini götürüb
Layişə, dinc və rahat bir xalqa hücum etdi. Əhalisini
qılıncdan keçirib şəhərə od vurdular. **28** Onları qurtaran
olmadı, çünki Layiş Sidondan uzaqda idi. Bu xalqın başqa
heç kəslə əlaqəsi yox idi. Bu şəhər Bet-Rexovun yanında
olan bir vadidə yerləşir. Danlılar bu şəhəri bərpa edib
orada yaşadılar. **29** Onlar İsraildən törənən öz ataları
Danın xatirinə bu şəhərin adını Dan qoydular. Amma
əvvəlcə şəhərin adı Layiş idi. **30** Dan övladları orada oyma
bütü qurdular və əhali əsirliyə düşən günə qədər Musa
oğlu Gerşom oğlu Yonatan özü və oğulları Dan qəbiləsinə
kahin oldu. **31** Allahın evi Şiloda olarkən bütün bu dövrdə
Danlılar Mikeyanın düzəltdiyi oyma bütə sitayiş edirdilər.

19 İsraildə padşah olmayan dövrdə Efrayimin dağlıq
bölgəsinin ucqar bir hissəsində bir Levili yaşayırdı. O,
Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən özü üçün bir cariyə
almışdı. **2** Bu cariyə ona qarşı zina etdi və ondan ayrılıb
atasının evinə, Yəhudanın Bet-Lexem şəhərinə qayıdaraq
orada dörd ay qaldı. **3** Əri cariyənin könlünü alıb geri
qaytarmaq üçün onun dalınca getdi. O özü ilə nökərini və
bir cüt eşşək götürdü. Cariyə ərini ata evinə apardı və
atası kişini görəndə onu sevinclə qarşıladı. **4** Bu kişinin
qayınatası – gənc qadının atası onu evində qonaq saxladı.
Kişi onlarda üç gün qaldı və onlar yeyib-içib orada
gecələdilər. **5** Dördüncü gün sübh tezdən durdular. Kişi
getməyə hazırlaşanda gənc qadının atası kürəkəninə dedi:
«Bir loğma çörək ye ki, ürəyində taqət olsun, ondan sonra
gedərsiniz». **6** Onlar oturdular və ikisi də birlikdə yeyib-

içdilər. Sonra gənc qadının atası bu kişiyə dedi: «Rica
edirəm, bu gecəni də bizimlə qal, qoy ürəyin şad olsun».
7 Kişi isə yola düşmək üçün ayağa qalxdı, lakin qayınatası
təkidlə onun qalmasını istədiyinə görə o gecəni orada
keçirdi. 8 Beşinci gün kişi geri qayıtmaq üçün sübh tezdən
qalxanda gənc qadının atası ona dedi: «Rica edirəm,
bir az yemək ye ki, ürəyində taqət olsun. Günortadan
sonraya qədər ləngisəniz, nə olar?» Onlar ikisi də birlikdə
yedilər və içdilər. 9 Kişi cariyəsi və nökəri ilə getmək üçün
ayağa qalxanda qayınatası – gənc qadının atası ona dedi:
«Bax gün günortanı keçib, axşama çatır. Rica edirəm,
bu gecəni də burada qal, qoy ürəyin şad olsun. Sabah
səhər tezdən durub evinizə qayıdarsınız». 10 Lakin bu
kişi gecəni onunla qalmaq istəməyərək ayağa qalxıb yola
düşdü. O, Yevus, yəni indiki Yerusəlim şəhərinin qarşısına
gəlib çıxdı. Onun palanlı iki eşşəyi var idi, cariyəsi də
yanında idi. 11 Onlar Yevusa yaxınlaşanda artıq gün
batmaqda idi. Nökəri ağasına dedi: «Rica edirəm, gəl
Yevusluların bu şəhərinə girək və burada gecələyək».
12 Ağası ona dedi: «Yox, İsrail övladlarından olmayan
yadellilərin şəhərinə girməyək, Giveaya gedək». 13 Sonra
ağası nökərinə dedi: «Gəl çalışaq Giveaya ya da ki Ramaya
çataq. Onların birində gecələyək». 14 Onlar oradan keçib
getdilər. Binyaminin Givea şəhərinə yaxınlaşarkən artıq
günəş batmışdı. 15 Gecəni Giveada keçirmək üçün oranın
yoluna döndülər. Kişi şəhərə girib meydanda oturdu,
amma onları gecələmək üçün evinə aparan kimsə yox
idi. 16 Bu zaman axşam bir qoca tarladan – işdən evə
qayıdırdı. O, Efrayimin dağlıq bölgəsindən idi, amma

Giveada yaşayırdı. Oranın sakinləri isə Binyaminlilərdən
ibarət idi. **17** Bu qoca başını qaldırıb şəhərin meydanındakı
yolçunu görüb dedi: «Haradan gəlib, hara gedirsən?» **18**
Kişi ona dedi: «Biz Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən
Efrayimin dağlıq bölgəsinin ucqar bir hissəsinə gedirik.
Mən oralıyam. Yəhudanın Bet-Lexem şəhərinə getmişdim,
indi isə Rəbbin evinə qayıdıram, amma məni evinə aparan
yoxdur. **19** Halbuki eşşəklərimizin samanı da var, yemi də
var. Mənim, qarabaşımın və yanımdakı nökərin çörəyi və
şərabı var, heç nəyə ehtiyacımız yoxdur». **20** Qoca dedi:
«Canın sağ olsun! Təki mənim üzərimə sənin ehtiyacların
düşsün, ancaq meydanda gecələmə». **21** Onu götürüb
evinə gətirdi və eşşəklərinə yem verdi. Hamı ayaqlarını
yuyandan sonra yeyib-içdilər. **22** Onlar könüllərini şad
edərkən, budur, şəhər sakinlərindən bir dəstə yaramaz
adam evi əhatəyə alıb qapını döydü. Bu adamlar ev sahibi
qocaya dedi: «Evinə gələn kişini bayıra çıxar, onunla cinsi
əlaqədə olaq». **23** Ev sahibi bayıra çıxıb onlara dedi: «Yox,
soydaşlarım, yalvarıram pislik etməyin. Madam ki bu
adam mənim evimə gəlib, bu alçaqlığı etməyin. **24** Bax
mənim evdə ərə getməmiş qızım və o kişinin cariyəsi
var. Qoy onları bura çıxarım, bu biabırçılığı onlarla edin,
onlarla gözünüzə xoş görünəni edin, lakin bu kişi ilə belə
alçaqlıq etməyin». **25** Lakin bu adamlar ona qulaq asmaq
istəmədilər. Ona görə də Levili cariyəsinin qolundan
tutub bayıra – onların yanına çıxardı. Onlar onunla
cinsi münasibətdə olub bütün gecəni səhərəcən pis işlər
gördülər. Dan yeri söküləndə isə qadını buraxdılar. **26**
Qadın gün ağaranda ağasının qaldığı yerə – qocanın evinə

qayıdıb darvazanın yanında yerə sərildi və hava açılana
qədər orada qaldı. **27** Ağası səhər qalxıb evin qapılarını
açdı və yoluna davam etmək üçün çıxanda cariyəsini evin
darvazasında əlləri astanada yerə sərilmiş gördü. **28** Kişi
qadına dedi: «Dur, gedək». Lakin ondan heç bir cavab
gəlmədi. Sonra kişi cariyəsini eşşəyin üstünə qoyub öz
şəhərinə yola düşdü. **29** O, evinə çatanda bir bıçaq götürüb
cariyəsinin cəsədini hissə-hissə on iki parçaya böldü. O
doğradığı hissələri bütün İsrail ərazisinə göndərdi. **30**
Bu hissələri görən hər kəs belə dedi: «İsrail övladları
Misirdən çıxandan bu günədək belə bir hadisə olmamışdır
və görünməmişdir. Bu barədə düşünün, məsləhətləşib bir
qərar verin».

20 Bütün İsrail övladları Dandan Beer-Şevaya qədər
ərazidən və Gilead torpağından Mispaya çıxdılar. İcma
bir nəfər kimi Rəbbin önündə toplandı. **2** Bütün xalqın,
bütün İsrail qəbilələrinin başçıları Allahın xalqının
toplantısında öz yerlərini tutdular. Orada qılınc daşıyan
dörd yüz min piyada var idi. **3** Binyamin övladları İsrail
övladlarının Mispaya çıxdıqlarını eşitdi. Orada İsrail
övladları dedilər: «Danışın görək, bu pis hadisə necə baş
verdi?» **4** Öldürülən qadının əri olan Levili onlara cavab
verdi: «Mənimlə cariyəm gecələmək üçün Binyaminin
Givea şəhərinə daxil olduq. **5** Givea kişiləri mənə qarşı
qalxdılar və mənim gecələdiyim evi mühasirəyə aldılar,
məni öldürmək istədilər və cariyəmi zorladılar. Bunun
nəticəsində qadın öldü. **6** Mən də cariyəmi götürüb parça-
parça doğrayaraq hər hissəsini İsrailin irs torpaqlarının
bütün bölgələrinə göndərdim, çünki İsraildə pozğunçuluq

və alçaqlıq edilib. 7 Ey İsrail övladları! Baxın hamınız
burada öz fikir və məsləhətinizi verin». 8 Bütün xalq bir
nəfər kimi ayağa qalxıb dedi: «Bizdən heç kim çadırına
getməyəcək və heç kim evinə qayıtmayacaq. 9 İndi belə
bir iş görməliyik: püşk atıb Giveaya hücum edəcəyik. 10
Orduya azuqə gətirmək üçün İsrailin bütün qəbilələrinin
hər yüz nəfərdən onunu, min nəfərindən yüzünü, on
min nəfərindən minini götürəcəyik ki, Binyaminin Givea
şəhərinə gedib çatanda İsraildə etdikləri alçaq işlərin
hamısının əvəzini onlara edə bilsinlər». 11 Bütün İsraillilər
bir nəfər kimi birləşib o şəhərə qarşı toplandılar. 12
İsrail qəbilələri Binyamin qəbiləsinin torpaqlarının hər
tərəfinə qasidlər göndərib dedi: «Bu nə pislikdir, sizin
aranızdan çıxıb? 13 İndi Giveada olan o yaramaz adamları
bizə verin, onları öldürək və bununla İsraildən bu pisliyi
təmizləyək». Lakin Binyamin övladları soydaşları olan
İsrail övladlarının sözünə qulaq asmaq istəmədilər. 14
İsrail övladları ilə döyüşə çıxmaq üçün Binyamin övladları
öz şəhərlərindən Giveaya toplandılar. 15 Həmin gün
şəhərlərdən gələn Binyamin övladları Givea əhalisindən
yığılmış yeddi yüz seçmə adamdan savayı, qılınc daşıyan
iyirmi altı min kişi də yığdılar. 16 Bütün bu xalqın arasında
solaxay olan yeddi yüz seçmə adam var idi ki, hər biri
sərrast sapand atıb daşla başda olan bir tükü belə, vura
bilirdi və atdıqları boşa çıxmırdı. 17 Binyaminlilərdən
başqa, İsraillilərdən qılınc daşıyan dörd yüz iyirmi kişini
saydılar ki, bunların da hamısı döyüşçü idi. 18 İsrail
övladları Bet-Elə çıxdılar və Allaha müraciət edib dedilər:
«Binyamin övladlarına qarşı biz tərəfdən əvvəlcə kim

döyüşə çıxacaq?» Rəbb dedi: «Əvvəlcə Yəhuda qəbiləsi
çıxacaq». 19 İsrail övladları səhər tezdən qalxıb Giveaya
qarşı ordugah qurdular. 20 İsraillilər Binyaminlilərlə
döyüşə çıxıb Giveada onlara qarşı düzüldülər. 21 Binyamin
övladları Giveadan çıxdılar və o gün İsraillilərdən iyirmi
iki min kişini vurub yerə sərdilər. 22 Lakin İsrail ordusu
cəsarətə gəlib əvvəlki gün düzüldükləri yerdə yenə də
döyüşə düzüldü. 23 İsrail övladları Bet-Elə çıxıb Rəbbin
önündə axşama qədər ağladılar və Rəbbə müraciət edib
dedilər: «Soydaşımız olan Binyamin övladları ilə yenə
döyüşə girişəkmi?» Rəbb onlara dedi: «Onların qarşısına
çıxın». 24 İkinci gün İsrail övladları Binyamin övladlarına
yaxınlaşdılar. 25 Həmin gün də Binyaminlilər onların
qarşısına çıxaraq İsrail övladlarından bu dəfə on səkkiz
min kişini vurub yerə sərdi. Bunların hamısı qılınc daşıyan
adamlar idi. 26 Bütün İsrail övladları, bütün ordu Bet-Elə
çıxıb ağladı. Orada Rəbbin önündə qalıb axşama qədər
oruc tutdular. Rəbbin hüzurunda yandırma və ünsiyyət
qurbanları təqdim etdilər. 27 İsrail övladları Rəbbə
müraciət etdilər, çünki Allahın Əhd sandığı o günlər orada
idi. 28 Harun oğlu Eleazar oğlu Pinxas o dövrdə sandığın
önündə dururdu. Onlar Rəbbə dedilər: «Soydaşlarımız
olan Binyamin övladlarına qarşı bir daha döyüşə çıxaqmı,
yoxsa bu işdən əl çəkək?» Rəbb dedi: «Çıxın, çünki sabah
onları sizə təslim edəcəyəm». 29 İsraillilər pusquda
duranları Giveanın ətrafında yerləşdirdilər. 30 Üçüncü gün
yenə İsrail övladları Binyamin övladlarına qarşı çıxdılar
və əvvəlki kimi Giveaya qarşı düzüldülər. 31 Binyamin
övladları da bu xalqa qarşı çıxdılar və şəhərdən kənara

çəkildilər. Əvvəlki kimi onlar İsrailliləri qırmağa başladılar.
Bet-Elə və Giveaya gedən əsas yollarda otuz nəfər İsrailli
qırıldı. **32** Binyamin övladları dedilər: «Əvvəlki kimi
onlar yenə də qarşımızda məğlub olur». İsrail övladları
isə dedilər: «Qaçaq, onları şəhərdən uzağa əsas yollara
çıxardaq». **33** Bütün İsraillilər yerlərindən qalxıb Baal-
Tamarda düzüldülər. Birdən-birə Givea yaxınlığında
pusquda duran İsraillilər də yerlərindən çıxdılar. **34**
Bütün İsraildən seçilmiş on min kişi Giveaya ön cəbhədən
hücum etdi. Döyüş şiddətli idi. Amma Binyaminlilər
müsibətlə qarşılaşdıqlarını bilmədilər. **35** Rəbb İsrailin
önündə Binyaminliləri darmadağın etdi. Həmin gün İsrail
övladları Binyaminlilərdən iyirmi beş min yüz kişini
həlak etdi. Bunların hamısı qılınc gəzdirən adamlar
idi. **36** Binyamin övladları gördülər ki, məğlub oldular.
Belə oldu ki, İsraillilər Giveaya qarşı qurduqları pusquda
duranlara güvəndiklərinə görə Binyaminlilərə meydan
vermişdilər. **37** Pusquda duran adamlar cəld tərpənib
Giveaya hücum etdilər və ətrafa yayılaraq bütün şəhəri
qılıncdan keçirtdilər. **38** Şəhərdən qalxan böyük tüstü
İsraillilərlə pusquda duranlar arasında təyin olunmuş
işarə idi. **39** Bu işarəyə görə döyüş meydanındakı İsraillilər
dönüb Binyaminlilərin üzərinə getməli idi. Binyaminlilər
İsrailliləri qırmağa başladılar və otuz nəfərə qədər adamı
öldürdülər. Ona görə də belə dedilər: «Yəqin əvvəlki
döyüşdə olduğu kimi önümüzdə məğlub olurlar». **40**
Lakin şəhərdən sütun kimi tüstü qalxmağa başlayanda
Binyaminlilər arxaya baxıb bütün şəhərdən yanğının
göyə yüksəldiyini gördülər. **41** İsraillilər dönüb onların

üstünə gələndə Binyaminliləri dəhşət bürüdü, çünki
fəlakətlə qarşılaşdıqlarını gördülər. 42 Onlar İsraillilərin
önündən geri çəkilib çölə tərəf qaçdılar, lakin döyüş oranı
da bürüdü. Onları şəhərdən çıxanlar mühasirəyə alıb
qırdılar. 43 Binyaminliləri mühasirəyə alıb dayanmadan
təqib edərək gündoğana tərəf Giveanın qarşısında onları
əzdilər. 44 Binyaminlilərdən on səkkiz min nəfər yerə
sərildi. Bunların hamısı igid cəngavər idi. 45 Qalanları
dönüb çölə tərəf, Rimmon qayasına qaçdılar. İsraillilər
əsas yollar boyunca onlardan beş min kişini qırdılar.
Sonra Gidoma qədər Binyaminlilərin ardınca düşüb daha
iki minini qırdılar. 46 Həmin gün qılınc gəzdirən iyirmi
beş min Binyaminli qırıldı. Bunların hamısı igid cəngavər
idi. 47 Altı yüz kişi isə dönüb çölə tərəf, Rimmon qayasına
qaçdı və dörd ay orada qaldı. 48 İsraillilər Binyamin
övladlarının torpaqlarına qayıdıb bütün şəhər sakinlərini
və heyvanlarını, əllərinə nə keçdisə, hamısını qılıncdan
keçirdilər. Sonra qarşılarına çıxan bütün şəhərlərə od
vurdular.

21 İsraillilər «bizdən heç kim qızını Binyaminliyə ərə
verməyəcək» deyə Mispada and içmişdilər. 2 Xalq Bet-Elə
gedib orada axşama qədər Allahın hüzurunda oturaraq
və fəryad edərək bərkdən ağladı. 3 Onlar dedilər: «Ey
İsrailin Allahı Rəbb, niyə İsraildə belə hadisə baş verdi?
Nə üçün bu gün İsraildən bir qəbilə əskildi?» 4 Ertəsi
gün xalq tezdən qalxıb orada Rəbbə bir qurbangah
tikərək yandırma və ünsiyyət qurbanları təqdim etdi. 5
İsrail övladları dedi: «Bütün İsrail qəbilələrindən Rəbbin
önündəki toplantımıza gəlməyən varmı?» Çünki Mispada

olan Rəbbin önündəki toplantıya gəlməyənlər haqqında
möhkəm and içmişdilər ki, onlar öldürülməlidirlər. 6
İsrail övladları öz soydaşları Binyaminlilərdən ötrü
kədərlənib dedilər: «Bu gün İsraildən bir qəbilə kəsildi. 7
Onlardan sağ qalanlara arvad tapmaq üçün nə edək? Axı
onlara qızlarımızı ərə verməmək üçün Rəbbin haqqına
and içmişik». 8 Sonra İsrail övladları soruşdu: «İsrail
qəbilələrindən Mispaya, Rəbbin hüzuruna kim gəlməyib?»
Toplantı üçün ordugaha Yaveş-Gileaddan heç kimin
gəlmədiyini öyrəndilər, 9 çünki xalq siyahıya alınanda
orada Yaveş-Gilead əhalisindən heç kimin olmadığı
məlum oldu. 10 İcma oraya on iki min igid cəngavər
göndərərək onlara əmr edib dedi: «Gedin, qadınlar və
uşaqlar da daxil olmaqla Yaveş-Gilead əhalisinin hamısını
qılıncdan keçirin. 11 Edəcəyiniz iş belə olacaq: hər kişini
və kişi ilə yatan qadınların hamısını tamamilə məhv
edin». 12 Yaveş-Gilead əhalisi arasında ərə getməmiş
dörd yüz qız tapdılar və onları Kənan torpağında olan
Şilodakı ordugaha gətirdilər. 13 Bütün icma Rimmon
qayasında olan Binyamin övladlarının yanına adam
göndərib danışdı və onları barışığa çağırdı. 14 O vaxt
Binyaminlilər qayıtdılar və Yaveş-Gilead qadınlarından
sağ qalan qadınlar onlara verildi, lakin gətirilənlər
onların hamısına çatmadı. 15 Xalq Binyaminlilərdən
ötrü kədərləndi, çünki Rəbb İsrail qəbilələri arasında bir
yarıq açmışdı. 16 İcmanın ağsaqqalları dedi: «Qalanlar
üçün necə arvad tapaq? Çünki Binyamindəki qadınlar
həlak olmuşdu». 17 Ağsaqqallar sözlərinə davam etdi:
«İsraildən bir qəbilə silinməsin deyə Binyamində sağ

qalan oğulların varisi olmalıdır. **18** Biz qızlarımızı onlara
ərə verə bilmərik, çünki İsrail övladları “Binyaminliyə qız
verən lənətə gəlsin” deyə and içmişdilər». **19** Onlar sonra
dedilər: «Baxın Bet-Elin şimalında, Bet-Eldən Şekemə
çıxan əsas yolun şərqində və Levonanın cənubunda
olan Şiloda ilbəil Rəbbin bayramı olur». **20** Beləliklə,
Binyamin övladlarına belə əmr etdilər: «Gedib üzüm
bağlarında pusquda durun, **21** baxın, güdün, Şilo qızları
rəqsə çıxanda cəld bağlardan çıxın, hər kəs özünə arvad
etmək üçün bir Şilo qızı götürüb Binyamin torpağına
qaçsın. **22** Əgər onların ataları ya da qardaşları bizim
yanımıza şikayətə gəlsələr, onlara belə deyərik: “Bizim
xatirimizə Binyaminliləri bağışlayın, çünki əsir aldığımız
qızlar hamısına çatmadı. Siz də onlara qız vermədiyinizə
görə təqsirkar deyilsiniz”». **23** Binyamin övladları belə də
etdilər və öz saylarına görə rəqs edən qızlardan götürüb
qaçdılar. Sonra öz irs olan torpaqlarına qayıtdılar və
şəhərləri bərpa edib o yerlərdə yaşadılar. **24** O vaxt İsrail
övladları oranı tərk etdilər. Hər biri öz qəbiləsinə və öz
nəslinin yanına qayıtdı, hər biri öz irs olan torpağına
getdi. **25** O dövrdə İsraildə padşah yox idi, hərə öz gözündə
doğru görünən işi edirdi.

Rut

1 Hakimlərin hökm etdiyi günlərdə ölkədə qıtlıq oldu. Elə
bu vaxtlarda Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən bir kişi
arvadı və iki oğlu ilə birgə müvəqqəti yaşamaq üçün Moav
torpağına köçdü. **2** Bu kişinin adı Elimelek, arvadının
adı Naomi, bir oğlunun adı Maxlon, o birinin adı isə
Kilyon idi. Onlar Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən olan
Efratlılar idi. Bu adamlar gəlib Moav torpağında yaşadılar.
3 Bir gün Naominin əri Elimelek öldü və o, iki oğlu ilə
qaldı. **4** Oğulları özlərinə Moav qadınlarından arvad aldı.
Bu qadınların birinin adı Orpa, o birinin adı isə Rut idi.
Onlar on ilə yaxın bu torpaqda yaşadı. **5** Sonra Maxlon
və Kilyon da öldü, Naomi həm oğulsuz, həm də ərsiz
qaldı. **6** Bir gün Naomi gəlinləri ilə Moav torpağından
geri qayıtmaq üçün ayağa qalxdı. O, Moav torpağında
eşitmişdi ki, Rəbb Öz xalqına nəzər salaraq onlara çörək
vermişdir. **7** Naomi Yəhuda torpağına qayıtmaq üçün
gəlinləri ilə yaşadığı yerdən çıxıb yola düşdü. **8** Naomi
hər iki gəlininə dedi: «Gəlin siz hər biriniz ananızın evinə
qayıdın. Sizin mərhumlara və mənə etdiyiniz xeyirxahlığa
görə qoy Rəbb sizə xeyirxahlıq etsin. **9** Rəbb elə etsin
ki, hər biriniz ər evində rahatlıq tapasınız». Sonra o,
gəlinlərini öpdü və onlar hönkürüb ağladılar. **10** Gəlinləri
ona dedilər: «Xeyr, biz də sənlə birgə xalqının yanına
gedirik». **11** Naomi isə dedi: «Ay qızlarım, qayıdın geri. Axı
niyə siz də mənimlə getməlisiniz? Məgər bətnimdə yenə
oğullarım var ki, sizə ər olsun? **12** Qayıdın, ay qızlarım, öz
yolunuzla gedin. Mən indi ərə getmək üçün çox yaşlıyam.
Desəm ki, ümidim var, hətta bu gecə ərə gedib oğullar

doğacağam, 13 onlar böyüyənə qədər gözləyərsinizmi? Ərə
getməyib səbir edərsinizmi? Yox, qızlarım! Sizin halınıza
çox acıyıram, çünki mənə qarşı qalxan Rəbbin əlidir».
14 Onlar yenə də bərkdən ağlaşdılar. Orpa qayınanasını
öpüb vidalaşdı, Rut isə ona sarıldı. 15 Naomi Ruta dedi:
«Bax qaynın arvadı öz xalqının və allahlarının yanına
qayıtdı, gəl sən də onun ardınca geri qayıt». 16 Rut dedi:
«Məcbur etmə ki, səni tərk edib Sənlə getməyim. Bil
ki, hara getsən, ora gedəcəyəm, Harada qalsan, orada
qalacağam; Xalqın xalqım olacaq, Allahın Allahım. 17
Sən harada öləcəksənsə, Mən də orada öləcəyəm, Orada
da basdırılacağam. Əgər ölümdən başqa bir şey Məni
səndən ayırarsa, Qoy Rəbb mənə beləsini və Bundan
betərini etsin». 18 Naomi Rutun onunla getmək üçün
qəti qərara gəldiyini görəndə bir daha onu dilə tutmadı.
19 Hər ikisi Bet-Lexemə qədər gedib oraya çatdılar. Bet-
Lexemə daxil olanda onları görən bütün şəhər əhalisi
hərəkətə gəldi və dedilər: «Bu, Naomi deyilmi?» 20 Naomi
onlara dedi: «Mənə Naomi deməyin, mənə Mara deyin,
çünki Külli-İxtiyar həyatımı acı etdi. 21 Mən buradan
dolu çıxdım, Rəbb məni boş qaytardı. Bir halda ki Rəbb
məni ittiham etdi, Külli-İxtiyar başıma müsibət gətirdi,
daha niyə məni Naomi çağırırsınız?» 22 Beləliklə, Naomi
Moav torpağından onunla birgə gələn gəlini Moavlı
Rutla bərabər geri qayıtdı. Onlar Bet-Lexemə arpa biçini
başlananda gəldilər.

2 Naominin əri Elimelekin nəslindən Boaz adlı mərd
və xeyirxah bir qohumu var idi. 2 Bir gün Moavlı Rut
Naomiyə dedi: «İzin ver, zəmilərə gedim. Kimin gözündə

lütf tapsam, onun ardınca düşüb başaq yığaram». Naomi
ona «get, qızım» dedi. 3 Rut getdi və bir zəmiyə girib
biçinçilərin ardınca başaq yığmağa başladı. Təsadüfən
o, Elimelekin nəslindən olan Boazın sahəsinə girmişdi.
4 Bu vaxt Boaz Bet-Lexemdən gəldi və biçinçilərə dedi:
«Qoy Rəbb sizinlə olsun!» Biçinçilər cavab verdilər:
«Rəbb sənə xeyir-dua versin». 5 Boaz biçinçilərə nəzarət
edən nökərinə dedi: «Bəs bu cavan qadın kimdir?» 6
Nökər cavab verdi: «Bu cavan qadın Moavlıdır. O, Moav
torpağından buraya Naomi ilə birlikdə gəlib. 7 Mənə
dedi: "Rica edirəm, qoy biçinçilərin ardınca düşüm və
dərzlərin arasından düşən başaqları yığıb toplayım".
Səhərdən gəlib, indiyəcən buradadır, talvar altında isə
lap az dincəlib». 8 Boaz Ruta dedi: «Mənə qulaq as,
qızım! Başaq yığmaq üçün buradan ayrılıb başqa zəmiyə
getmə. Burada işləyən mənim qulluqçu qızlarımla qal.
9 Yalnız biçinçilərin biçdiyi bu zəmiyə gözünü dik və
qızların ardınca get. Nökərlərə əmr etmişəm ki, heç kimin
səninlə işi olmasın. Əgər susasan, su qablarının yanına
gedib nökərlərin çəkdiyi sudan iç». 10 Rut üzüstə yerə
döşəndi və yerədək təzim edərək dedi: «Nəyə görə mən
gözlərində lütf tapdım? Nə üçün mənə hörmət edirsən?
Axı mən bir qəribəm». 11 Boaz ona cavab verdi: «Ərin
öləndən sonra qayınanana etdiyin hər şeyi eşitmişəm.
Sən atanı, ananı, doğma torpağını atıb heç tanımadığın
bir xalqın yanına gəlmisən». 12 Bu işinin əvəzini qoy Rəbb
versin! Qoy qanadı altına sığınmaq üçün gəldiyin İsrailin
Allahı Rəbb sənə bol mükafat versin! 13 Rut dedi: «Qoy
sənin gözündə lütf tapım, ağam, necə də mənə təsəlli

verdin. Sənin kənizlərinin birinə tay olmadığım halda
bu kənizini ürəkləndirən sözlər söylədin». **14** Yemək
zamanı Boaz Ruta dedi: «Buraya gəl, sən də çörəkdən ye,
tikəni sirkə-şirəyə batır». Qadın gəlib biçinçilərin yanında
əyləşdi. Boaz ona qovurğa uzatdı. Qadın yeyib-doydu və
yeməyindən artıq da qaldı. **15** Rut başaq yığmaq üçün
ayağa qalxanda Boaz nökərlərinə əmr edib dedi: «Qoy o
gedib dərzlərin arasından başaq yığsın, onu incitməyin. **16**
Dərzlər arasından çəkib onun üçün də atın ki, o da yığsın.
Onu qınamayın». **17** Rut axşama qədər zəmidə başaq yığdı
və yığdığı başağı döyüb bir efaya yaxın arpa çıxartdı.
18 Sonra onu götürüb şəhərə gəldi. Qayınanası gördü
ki, o, başaq gətirib. Rut naharda doyandan sonra artıq
qalan yeməyini qayınanasına verdi. **19** Qayınanası ona
dedi: «Bu gün harada başaq yığmısan? Harada işləmisən?
Sənə hörmət edən qoy xeyir-dua alsın!» Rut yanında
işlədiyi adam haqqında qayınanasına danışıb dedi: «Bu
gün yanında işlədiyim adamın adı Boazdır». **20** Naomi
gəlininə dedi: «Dirilərdən və ölülərdən Öz xeyirxahlığını
əsirgəməyən Rəbb qoy ona xeyir-dua versin!» Naomi
yenə dedi: «O, qohumumuzdur, yaxın qəyyumlarımızdan
biridir». **21** Moavlı Rut dedi: «Bir də o mənə dedi ki,
mənim biçinim qurtarana qədər işçilərimlə birgə işlə».
22 Naomi gəlininə dedi: «Qızım, onun qulluqçu qızları
ilə işləməyin çox yaxşıdır, yoxsa başqa zəmilərdə səni
incidərlər». **23** Beləliklə, Rut arpa və buğda biçinləri
qurtarana qədər Boazın qulluqçu qızlarının yanında başaq
yığdı və qayınanası ilə birgə yaşadı.

3 Bir gün qayınanası Naomi Ruta dedi: «Qızım, sənin
ailə xoşbəxtliyin üçün rahat bir yer axtarmayımmı? **2**
Bax qulluqçu qızları ilə sahəsində işlədiyin Boaz bizim
qohumumuzdur. O bu gecə xırmanda arpa sovurur. **3** Sən
də yuyun, ətirlən və ən gözəl paltarını geyinib xırmana
en. Amma o yeyib-içməyini qurtarmayınca özünü ona
göstərmə. **4** Elə ki yatmağa getdi, yerini tapıb onun
ayaqlarının üstünü açaraq ayaq tərəfində yatarsan. Sonra
nə etmək lazımdırsa, o özü sənə deyəcək». **5** Rut ona
«dediklərinin hamısına əməl edərəm» dedi. **6** Rut xırmana
endi və qayınanasının bütün tapşırıqlarına əməl etdi.
7 Boaz yeyib-içib kefi kökələndən sonra yatmaq üçün
məhsul tayasının kənarına getdi. Rut da sakitcə gəldi və
ayaqlarının üstünü açıb ayaq tərəfində uzandı. **8** Gecə
yarısı birdən Boaz səksəndi və çevrilib baxanda gördü
ki, ayaqlarının yanında bir qadın uzanıb. **9** O, qadına
dedi: «Sən kimsən?» Qadın cavab verdi: «Mən qarabaşın
Rutam. Ətəyinlə bu qarabaşının da üstünü ört, çünki sən
qəyyumumsan». **10** Boaz dedi: «Qoy Rəbb sənə xeyir-
dua versin, qızım! Sonuncu xeyirxahlığın əvvəlkindən də
yaxşıdır. Çünki nə kasıb, nə də varlı bir cavanın ardınca
düşdün. **11** Qızım, daha qorxma! Dediyin hər şeyi sənin
üçün edəcəyəm. Şəhərimizin bütün əhalisi yaxşı bilir
ki, sən xeyirxah qadınsan. **12** Düzdür, sənin qəyyumun
mənəm, amma məndən də yaxın qəyyumun var. **13** Bu
gecəni qal, sabah əgər o adam sənə qəyyum olmaq istəsə,
çox yaxşı, qoy olsun. Yox, əgər bundan imtina etsə, var
olan Rəbb haqqı, sənin qəyyumun mən özüm olacağam.
Hələlik sabaha qədər yat». **14** Rut onun ayaqlarının

yanında sübhədək yatdı və səhərin alaqaranlığında – hələ
gözün yaxşı seçmədiyi vaxtda ayağa qalxdı, çünki Boaz
demişdi: «Qoy heç kəs bilməsin ki, xırmana bu qadın
gəlib». **15** Sonra Boaz Ruta dedi: «Üst örtüyünü götür,
burada tut». Rut örtüyünü götürüb kənarından tutdu.
Boaz altı ölçü arpanı örtüyün üstünə töküb ona verdi.
Rut şəhərə qayıtdı. **16** O, qayınanasının yanına gələndə
qayınanası ona dedi: «Necə oldu, qızım?» Rut Boazla
olan hər şeyi Naomiyə danışdı, **17** sonra dedi: «O mənə
altı ölçü arpa verib dedi ki, qayınananın yanına əliboş
qayıtma». **18** Naomi Ruta dedi: «Qızım, gözlə, gör bu işin
sonu necə qurtarır, çünki o adam bu işi bu gün axıra
çatdırmayınca sakit olmayacaq».

4 Boaz şəhərin darvazasına çıxıb adamlar toplanan yerdə
oturdu. Boazın bəhs etdiyi qəyyum oradan keçirdi. Onu
görən Boaz «ay filankəs, bir dön, burada otur» dedi.
O da gəlib orada oturdu. **2** Şəhər ağsaqqallarından on
adamı çağırıb «siz də burada oturun» dedi. Onlar da gəlib
orada oturdular. **3** Boaz həmin qəyyuma dedi: «Moav
torpağından qayıdan Naomi, qardaşımız Elimelekin
zəmisini satır. **4** Mən də burada oturanların və xalqımın
ağsaqqalları qarşısında sənə eşitdirmək istədim ki, oranı
satın alasan. Əgər sən bu qəyyumluq vəzifəsini yerinə
yetirəcəksənsə, bunu et, əgər bundan imtina edirsənsə,
bunu açıq de, mən də bilim. Çünki səndən başqa bu
vəzifəni öhdəsinə götürən kimsə yoxdur, yalnız səndən
sonra mən varam». O, Boaza dedi: «Qəyyumluq vəzifəsini
mən yerinə yetirərəm». **5** Boaz dedi: «Zəmini Naomidən
satın alarkən onun mərhum oğlunun arvadı Moavlı

Rutu da arvad olaraq almalısan ki, mərhumun adı öz
irsi üzərində qalsın». 6 Qəyyum olan adam dedi: «Mən
ona qəyyumluq edə bilmərəm, yoxsa öz irsim dağılar.
Mənim vəzifəmi sən öz öhdənə götür, mən qəyyum
ola bilmərəm». 7 Qədim zamanlarda İsraildə belə bir
adət var idi: qəyyumluq vəzifəsini icra edərkən və mal
dəyişərkən müqavilə bağlanmasına şəhadət olsun deyə
biri öz çarığını çıxarıb başqasına verərdi. Bu, İsraildə
qəbul olunan razılaşma üsulu idi. 8 Qəyyum olan adam
Boaza dedi: «Sən özün satın al». Sonra da o öz çarığını
çıxardı. 9 Boaz ağsaqqallara və bütün xalqa dedi: «Siz də
bu gün şahidsiniz ki, mən Elimelekin bütün mülkünü,
Kilyon və Maxlonun bütün mülklərini Naomidən satın
alıram. 10 Mərhumun adı öz irsi üzərində qalsın deyə
Maxlonun dul arvadı Moavlı Rutu da özümə arvad alıram.
Qoy qardaşları arasından, yurd qapılarından mərhumun
adı silinməsin. Siz də bu gün şahidsiniz». 11 Darvaza
yanına yığılan bütün xalq və ağsaqqallar dedilər: «Biz
şahidik, qoy Rəbb sənin evinə gələn qadını İsrail evini
quran iki qadın Rəhilə və Lea kimi etsin. Efratada qüdrətli
işlər görəsən və Bet-Lexemdə adın tanınsın. 12 Qoy Rəbb
sənin evini bu gənc qadından verəcəyi nəsli Tamarın
Yəhudaya doğduğu Peresin evi kimi etsin». 13 Boaz Rutu
aldı və Rut ona arvad oldu. Boaz onun yanına girdi. Rəbb
Rutun bətninə uşaq verdi və Rut oğul doğdu. 14 Qadınlar
Naomiyə dedilər: «Rəbbə alqış olsun ki, bu gün sənə
gələcək qəyyumunu verdi. Qoy onun adı İsraildə tanınsın.
15 Bu körpə səni canlandıracaq və qoca vaxtında səni
saxlayacaq. Çünki onu sənə yeddi oğuldan daha yaxşı olan,

səni sevən gəlinin doğmuşdur». **16** Naomi uşağı qucağına
alıb gəzdirdi və onun dayəsi oldu. **17** Qonşu qadınlar ona
ad qoyub dedilər: «Naomi üçün oğul doğulub». Onun
adını Oved qoydular. O, Davudun atası olan Yesseyin
atasıdır. **18** Peresin nəsli budur: Peresdən Xesron törədi.
19 Xesrondan Ram törədi. Ramdan Amminadav törədi.
20 Amminadavdan Naxşon törədi. Naxşondan Salmon
törədi. **21** Salmondan Boaz törədi. Boazdan Oved törədi.
22 Oveddən Yessey törədi. Yesseydən də Davud törədi.

Birinci Şamuel

1 Efrayimin dağlıq bölgəsində yerləşən Ramatayim-Sofim
şəhərində Elqana adlı bir adam yaşayırdı. O, Efrayim
sakini olub Suf tayfasından – Suf oğlu Toxu oğlu Elihu
oğlu Yeroxamın oğlu idi. **2** Elqananın Xanna və Peninna
adında iki arvadı vardı. Peninnanın uşaqları var idi,
amma Xannanın övladı olmurdu. **3** Elqana Ordular
Rəbbinə səcdə qılmaq və qurban kəsmək üçün hər il öz
şəhərindən Şiloya gedərdi. Orada Elinin iki oğlu – Xofni
və Pinxas Rəbbin kahinləri idi. **4** Elqana qurban kəsilən
gün arvadı Peninnaya, oğul və qızlarının hamısına pay
verərdi. **5** Xannaya isə ikiqat pay verərdi. Rəbb onun
bətnini bağlamışdı, buna baxmayaraq Elqana onu çox
sevirdi. **6** Günüsü Peninna isə Xannanın Rəbb tərəfindən
bətninin bağlanmasına görə həmişə ona sataşar və xətrinə
dəyərdi. **7** Bu, illərlə belə davam edirdi. Xanna hər dəfə
Rəbbin ibadətgahına gedəndə günüsü ona söz atar, Xanna
da ağlayar, yemək yeməzdi. **8** Bir gün əri Elqana ona
dedi: «Xanna, niyə ağlayırsan? Niyə yemək yemirsən?
Axı niyə kədərlisən? Mən sənə on oğuldan da artıq
deyiləmmi?» **9** Onlar Şiloda yeyib-içəndən sonra Xanna
ayağa qalxdı. Kahin Eli Rəbbin məbədinin qapısının
yanındakı kürsüdə oturmuşdu. **10** Xanna ürək yanğısı
ilə dua edərək acı-acı ağlayırdı. **11** Rəbbə yalvararaq
əhdini belə söylədi: «Ey Ordular Rəbbi, Öz dərdli bəndənin
vəziyyətini görürsən. Mən bəndəni unutmayıb bir oğul
versən, oğlumun həyatını Sənə həsr etmək üçün verər
və qoymaram ki, onun başına ülgüc dəysin». **12** Xanna
Rəbbin hüzurunda uzun müddət dua etdi. Eli isə onun

ağzına baxırdı. **13** Xanna qəlbində yalvardığı üçün yalnız
dodaqları tərpənirdi, səsi eşidilmirdi. Eli elə güman etdi
ki, o sərxoşdur. **14** Ona görə də dedi: «Nə vaxta qədər
sərxoşluq edəcəksən? Bəsdir, at bu şərabı». **15** Xanna
cavabında dedi: «Xeyr, ağam, mən nə şərab içmişəm, nə də
başqa kefləndirici içki. Könlü qəm-qüssəli bir qadınam ki,
sadəcə Rəbbin hüzurunda ürəyimi boşaldıram. **16** Kənizini
pis qadın sanma. Bu yalvarışım indiyədək çəkdiyim
böyük qayğı və əziyyətə görədir». **17** Eli cavab verib
dedi: «Salamat get, qoy İsrailin Allahı səni muradına
çatdırsın!» **18** Xanna «təki bəndən sənin gözlərində lütf
tapsın» deyib yolu ilə getdi və yemək yedi. Artıq çöhrəsi
kədərli deyildi. **19** Ertəsi gün onlar sübh tezdən qalxıb
Rəbbə səcdə qılandan sonra Ramadakı evlərinə qayıtdılar.
Elqana arvadı Xanna ilə yaxınlıq etdi və Rəbb də Xannanı
yada saldı. **20** Vaxt keçdi, Xanna hamilə olub bir oğul
doğdu. «Onu Rəbdən dilədim» deyərək adını Şamuel
qoydu. **21** Elqana Rəbbə illik qurbanını və əhdini yerinə
yetirmək üçün evdəkilərlə bərabər Şiloya getdi. **22** Amma
Xanna getmədi. Ərinə «körpəni süddən kəsəndən sonra
onu Rəbbə xidmət etmək üçün aparacağam və ömrü boyu
orada qalacaq» dedi. **23** Əri Elqana ona dedi: «Gözündə
nə xoşdursa, elə də et, onu süddən ayırana qədər evdə
otur. Qoy Rəbb Öz vədini yerinə yetirsin». Qadın evdə
qalıb oğlunu süddən ayırana qədər əmizdirdi. **24** Uşağı
süddən ayırandan sonra Xanna onu üç buğa, bir efa un
və bir tuluq şərabla birlikdə Rəbbin Şilodakı ibadətgahına
apardı. Uşaq isə hələ balaca idi. **25** Buğanı kəsəndən sonra
uşağı Eliyə verdilər. **26** Xanna dedi: «Ey ağam, canına

and olsun, burada – sənin yanında durub Rəbbə yalvaran
qadın mənəm. 27 Yalvarışım bu uşaq üçün idi, Rəbb
muradımı yerinə yetirdi. 28 Mən onu Rəbbə əhd etmişdim
və ömrü boyu Rəbbə həsr olunmalıdır». Sonra uşaq orada
Rəbbə səcdə etdi.

2 Xanna Rəbbə belə dua etdi: «Rəbdə tapdığım sevincdən
ürəyim cuşa gəlir, Rəbb mənə böyük güc verir,
Düşmənlərimin önündə öyünürəm, Çünki Sən məni
qurtardığına görə sevinirəm. 2 Rəbbə oxşar ikinci
müqəddəs yoxdur, Ey Rəbb, yeganəsən Sən! Allahımız
kimi sığınacaq qaya yoxdur! 3 Artıq qürurla danışmayın,
Dilinizdən təkəbbürlü sözlər çıxmasın. Çünki Rəbb hər
şeyi bilən Allahdır, Hər iş Onun tərəfindən ölçülür. 4
İgidlərin yayları qırılır, Büdrəyənlər isə Onun qüdrəti
ilə qurşanır. 5 Toxlar azuqə üçün muzdla işlərkən Aclar
doyuzdurulur. Sonsuz qadın yeddi övlad doğur, Çoxuşaqlı
qadın isə tənha qalır. 6 Rəbb insanı həm öldürür, həm
dirildir. Ölülər diyarına həm endirir, həm çıxarır. (Sheol
h7585) 7 Rəbb yoxsulluq və var-dövlət göndərir, Alçaldır
və yüksəldir. 8 O, yoxsulları toz-torpağın içindən götürür,
Fəqirləri küllükdən çıxarır. Onları hökmdarların yanında
əyləşdirir, Onlara irs olaraq şərəf taxtını verir. Çünki Rəbb
yerin təməlini qoydu, Onun üzərində dünyanı qurdu. 9
Sadiq qullarının addımlarını qoruyur, Pisləri isə zülmətdə
susdurur. Çünki insan öz qüvvəsi ilə zəfər çalmır. 10
Rəbbə qarşı duranlar parça-parça olacaq, Haqq-Taala
onların üzərində göyləri gurladacaq. Rəbb yer üzünün
qurtaracağınadək hər yerdə hakimlik edir, Öz padşahına
qüvvət verəcək, Məsh etdiyinə böyük güc verəcək!» 11

Sonra Elqana Ramadakı evinə qayıtdı. Kiçik Şamuel isə
kahin Elinin nəzəri altında Rəbbə xidmət etməyə başladı.
12 Elinin oğulları yaramaz adamlar idi. **13** Onlar Rəbbi
tanımırdı. Bu kahinlərin xalqla rəftarı belə idi: qurban
təqdim edilən zaman, ət qaynayarkən kahinin xidmətçisi
əlində üçdişli ət qarmağı ilə gələrdi. **14** Ət qarmağını
qazana, təknəyə, tavaya, bardağa salardı və qarmaqla
nə çıxardısa, bu kahinlər onu özlərinə götürərdi. Onlar
Şiloya qurban gətirən İsraillilərin hamısı ilə belə rəftar
edirdilər. **15** Üstəlik də qurbanın iç piyini yandırmazdan
əvvəl kahinin xidmətçisi gəlib qurban gətirən adama
deyərdi: «Kahinə qızartma üçün ət ver. İndi isə o səndən
bişmiş ət deyil, çiy ət istəyir». **16** Əgər qurban gətirən
«qoy əvvəlcə iç piyi yandırılsın, sonra istədiyin payı gəl
götür» deyərdisə, xidmətçi «xeyr, indi ver, yoxsa zorla
götürərəm» deyə cavab verərdi. **17** Rəbbin gözü önündə
bu gənclər çox böyük günah işlədirdilər, çünki onlar
Rəbbə gətirilən təqdimlərə hörmət etmirdilər. **18** Kiçik
Şamuel isə əyninə kətan efod geyərək Rəbbin önündə
xidmət edirdi. **19** Anası Şamuelə kiçik cübbə tikərdi. Hər
il atası illik qurbanı təqdim etmək üçün Şiloya gələndə o
da tikdiyi kiçik cübbəni gətirib oğluna verərdi. **20** Kahin
Eli isə Elqana ilə arvadına xeyir-dua verərək «arvadının
istədiyi və Rəbbə əhd etdiyi uşağın yerinə Rəbb sənə bu
qadından yeni övladlar versin» deyərdi. Bundan sonra
onlar evlərinə qayıdardı. **21** Rəbbin lütfü ilə Xanna yenə
hamilə olub bundan sonra üç oğul və iki qız doğdu.
Kiçik Şamuel isə Rəbbin hüzurunda böyüyürdü. **22** Eli
artıq çox qocalmışdı. O, oğullarının İsraillilərə etdikləri

və Hüzur çadırının girişində xidmət edən qadınlarla
əxlaqsızlıqları barədə hər şeyi eşitmişdi. **23** Eli onlara dedi:
«Nə edirsiniz? Bütün xalqdan etdiyiniz pis əməllər barədə
eşidirəm. **24** Belə yaramaz, oğullarım! Eşitdiyim yaxşı
xəbər deyil. Rəbbin xalqını yoldan çıxarırsınız. **25** İnsan
insana qarşı günah işlədərsə, onun üçün Allaha yalvarmaq
olar. Amma Rəbbə qarşı günah işlədənə kim yalvarışla
zamin durar?» Lakin onlar atalarının sözlərinə qulaq
asmazdılar, çünki Rəbb onları ölümə məhkum etmişdi. **26**
Kiçik Şamuel isə getdikcə böyüyür, Rəbbin və insanların
gözündə hörmət qazanırdı. **27** Həmin dövrdə bir Allah
adamı Elinin yanına gəlib söylədi: «Rəbb belə deyir:
"Misirdə atan və onun nəsli fironun xalqına kölə olarkən
Özümü onlara aydın göstərmədimmi? **28** Qurbangahıma
çıxaraq buxur yandırıb önümdə efod geyməsi üçün bütün
İsrail qəbilələri arasından yalnız atanı Özümə kahin
seçmədimmi? İsraillilərin verdiyi yandırma təqdimlərinin
hamısını atanın nəslinə vermədimmi? **29** Bəs nə
üçün məskənimə buyurduğum qurban və təqdimlərə
hörmətsizlik edirsiniz? Nə üçün oğullarını Məndən üstün
tutursan? Xalqım İsrailin bütün təqdimlərinin ən əlası ilə
özünüzü kökəltdiyinizə görəmi?" **30** Ona görə də İsrailin
Allahı Rəbb belə deyir: "Həqiqətən, ailən və ata nəslin
əbədilik Mənə xidmət edəcək" demişdim, amma indi belə
deyirəm: "Yox, Mən belə etməyəcəyəm. Mənə hörmət
edənləri hörmətə çatdıracağam, Məni saymayanlar isə
rüsvay ediləcək! **31** Budur, elə günlər gəlir ki, sənin də,
ata nəslinin də gücünü qıracağam və nəslindən heç kim
uzun ömür sürməyəcək. **32** İsrailə etdiyim yaxşılığın

əvəzinə sən evində qəm-qüssə görəcəksən və artıq
nəslindən heç kim uzun ömür sürməyəcək. 33 Aranızda
qurbangahımdan ayağını kəsmədiyim bir adam olacaq ki,
onu da gözlərini kor etmək və qəlbini kədərləndirmək
üçün sağ saxlayacağam. Nəslindən olanların hamısı az
ömür sürüb öləcək. 34 İki oğlunun – Xofni və Pinxasın
eyni bir gündə ölməsi sənə bir işarə olacaq. 35 Mən isə
Özümə istəklərimi və arzularımı yerinə yetirən vəfalı
bir kahin seçəcəyəm. Onun nəslini əbədiləşdirəcəyəm.
Məsh etdiyimin önündə o xidmət edəcək. 36 Ailəndən
sağ qalan hər kəs bir az gümüş pul və bir parça çörək
üçün gəlib onun qarşısında əyiləcək, ‹nə olar, bir parça
çörək üçün mənə hər hansı bir kahinlik işi ver› deyərək
yalvaracaq”».

3 Gənc Şamuel Elinin başçılığı altında Rəbbə xidmət
edirdi. O vaxt Rəbbin sözünün nazil olması və görüntülərin
görülməsi nadir hallarda baş verirdi. 2 Bir gecə Eli
yatağında uzanmışdı. Onun gözləri zəif olduğuna görə
yaxşı görmürdü. 3 Şamuel isə Rəbbin məbədində – Allahın
sandığı olan yerdə uzanmışdı və Allahın çırağı hələ
sönməmişdi. 4 Rəbb Şamueli çağırdı. O «buradayam» deyə
cavab verdi. 5 Sonra da Elinin yanına qaçıb «məni çağırdın,
mən buradayam» dedi. Amma Eli «mən çağırmamışam,
get yat» deyə cavab verdi. Şamuel gedib yatdı. 6 Rəbb
«Şamuel!» deyə yenidən çağırdı. Şamuel yenə qalxıb
Elinin yanına getdi və «Məni çağırdın? Mən buradayam!»
dedi. Eli yenə də «mən çağırmadım oğlum, get yat» deyə
cavab verdi. 7 Şamuel Rəbbi hələ tanımırdı və Rəbbin sözü
ona açılmamışdı. 8 Rəbb üçüncü dəfə Şamueli çağırdı

və Şamuel yenə qalxaraq Elinin yanına gedib dedi: «Bax
buradayam, məni sən çağırdın». O anda Eli anladı ki, gənc
Şamueli çağıran Rəbdir. 9 Buna görə də Şamuelə dedi:
«Get uzan, yenə səni çağırarsa, belə deyərsən: "Danış, ya
Rəbb, qulun Səni eşidir"». Şamuel gedib yerində yatdı. 10
Rəbb gəlib orada durdu və əvvəlki kimi «Şamuel! Şamuel!»
deyə çağırdı. Şamuel dedi: «Danış, ya Rəbb, qulun Səni
eşidir». 11 Rəbb Şamuelə belə dedi: «Bax İsraildə elə bir
iş görəcəyəm ki, eşidənin qulaqları cingildəyəcək. 12
Həmin gün Elinin evi haqqında dediklərimin hamısını
əvvəldən axıra qədər yerinə yetirəcəyəm. 13 Çünki ona
çatdırmışdım ki, özü bildiyi günahlarına görə onun evini
əbədi məhkum edəcəyəm. Oğulları özlərini alçaltdılar. Eli
isə onların qarşısını almadı. 14 Buna görə də and içmişəm
ki, Elinin ailəsinin günahı heç vaxt nə qurban, nə də
başqa təqdimlərlə bağışlanmayacaq». 15 Şamuel səhərə
qədər uzandı, sonra Rəbbin ibadətgahının qapılarını açdı.
Eşitdiyi görüntünü isə Eliyə bildirməyə qorxdu. 16 Amma
Eli onu «Şamuel, oğlum» deyə səslədi. Şamuel cavab
verib dedi: «Bəli, buradayam». 17 Eli ondan soruşub dedi:
«Rəbb sənə nə dedi? Rica edirəm, məndən gizlətmə.
Əgər sənə dediklərindən birini belə, məndən gizlətsən,
Allah sənə beləsini və bundan betərini etsin». 18 Bundan
sonra Şamuel heç nə gizlətmədi və ona hər şeyi danışdı.
Eli də dedi: «O, Rəbdir, gözündə nə xoşdursa, onu da
etsin». 19 Şamuel böyüdü. Rəbb onunla idi və Rəbb onun
sözlərindən heç birini boşa çıxartmadı. 20 Rəbbin Şamueli
peyğəmbər kimi təsdiq etdiyini Dandan Beer-Şevaya

qədər bütün İsrail bildi. **21** Rəbb yenə Şiloda görünməyə
başladı. O Özünü Şamuelə kəlamı ilə göstərmişdi.

4 Şamuelin sözü bütün İsrailə yayılmışdı. O dövrdə
İsraillilər Filiştlilərə qarşı döyüşmək üçün çıxdılar. **2**
İsraillilər Even-Ezerdə, Filiştlilər isə Afeqdə ordugah
qurdular. Filiştlilər İsraillilərlə döyüşmək üçün düzüldülər.
Döyüş qızışanda İsraillilər Filiştlilərə məğlub oldular və
döyüş meydanında dörd minə yaxın İsrailli qırıldı. **3**
Xalq ordugaha qayıdarkən İsrail ağsaqqalları bir-birindən
soruşdu: «Görəsən Rəbb bu gün bizi Filiştlilər qarşısında
nə üçün məğlub etdi? Şilodan Rəbbin əhd sandığını
yanımıza gətirək. Qoy aramızda olsun və bizi düşmənlərin
əlindən qurtarsın». **4** Xalq Şiloya adam göndərdi. Keruvlar
arasında taxt qurmuş Ordular Rəbbinin əhd sandığını
oradan gətirdilər. Elinin iki oğlu Xofni və Pinxas Allahın
əhd sandığının yanında idi. **5** Rəbbin əhd sandığı ordugaha
çatan kimi bütün İsraillilər bərkdən elə qışqırdılar ki, yer
titrədi. **6** Bu qışqırığın gurultusunu eşidərkən Filiştlilər
belə dedilər: «İbranilərin ordugahında niyə belə böyük
qışqırıq və gurultu var?» Ordugaha Rəbbin sandığının
gəldiyini bildikdə **7** Filiştlilər qorxub dedilər: «Ordugaha
allahlar gəlib, vay halımıza! Çünki bundan əvvəl belə bir
şey olmamışdı. **8** Vay halımıza! Bu qüdrətli allahların
əlindən bizi kim qurtaracaq? Səhrada Misirlilərə hər
cür bəla verən allahlar bunlardır. **9** Ey Filiştlilər, cəsur
olun, kişi kimi dayanın! Yoxsa İbranilər sizə necə boyun
əydilərsə, siz də onlara elə boyun əyəcəksiniz! Kişi kimi
dayanın və döyüşün!» **10** Filiştlilər vuruşdular. İsraillilər
məğlub oldu və hamısı öz çadırına qaçdı. Çox böyük

qırğın oldu və İsraillilərdən otuz min piyada həlak
oldu. **11** Allahın sandığı ələ keçirildi və Elinin iki oğlu
– Xofni ilə Pinxas öldü. **12** Bir nəfər Binyaminli döyüş
yerindən qaçaraq elə həmin gün gəlib Şiloya çatdı. Onun
paltarı cırılmış, başı toz-torpaq içində idi. **13** Budur, o
gələn zaman Eli kürsü üstündə oturub yol kənarında
gözləyir və Allahın sandığından ötrü ürəyi çırpınırdı.
Bu adam şəhərə girib baş verən hadisələri danışanda
bütün şəhər şivən qopardı. **14** Eli bu səsi eşidəndə «Bu
nə səs-küydür?» deyə soruşdu. Bu adam tez gəlib hər
şeyi Eliyə danışdı. **15** Eli doxsan səkkiz yaşında idi, artıq
gözləri tutulmuşdu, görmürdü. **16** Həmin adam Eliyə dedi:
«Mən döyüş meydanından gəlirəm. Bu gün döyüşdən
qaçmışam». Eli soruşdu: «Oğlum, nə baş verib?» **17** Xəbər
gətirən adam belə cavab verdi: «İsraillilər Filiştlilərin
qabağından qaçdılar və xalq arasında böyük qırğın oldu.
İki oğlun Xofni ilə Pinxas ölmüş, Allahın sandığı isə ələ
keçirilmişdir». **18** Bu adam Allahın sandığından danışan
zaman Eli kürsüdən arxaya – qapının yanına yıxıldı; həm
qoca, həm də kök olduğu üçün boynu qırıldı və öldü. O,
qırx il İsrail xalqına hakimlik etmişdi. **19** Elinin gəlini –
Pinxasın arvadı hamilə idi. Doğuş vaxtı çatmışdı. Allahın
sandığının ələ keçirildiyini, qayınatası ilə ərinin ölüm
xəbərini eşidərkən onun ağrısı tutdu və çömbəlib doğdu.
20 Ölüm ayağında ona kömək edən qadınlar dedilər:
«Qorxma, bir oğlun oldu». O isə bunu əhəmiyyətsiz bir
şey saydığı üçün cavab vermədi. **21** Çünki Allahın sandığı
ələ keçmiş, qayınatası ilə əri ölmüşdü. Buna görə də
«İsrail şərəfdən düşdü» deyərək körpəsinin adını İkavod

qoydu. 22 O dedi: «Allahın sandığı ələ keçirildi, İsrail
şərəfdən düşdü».

5 Filiştlilər Allahın sandığını ələ keçirib Even-Ezerdən
Aşdoda apardılar. 2 Allahın sandığını Daqonun məbədinə
aparıb Daqonun heykəlinin yanına qoydular. 3 Ertəsi gün
Aşdodlular erkən duranda Daqonu Rəbbin sandığının
önündə üzüstə yerə düşmüş gördülər. Onlar Daqonu
götürüb öz yerinə qoydular. 4 Amma ertəsi gün səhər
erkən durduqları vaxt gördülər ki, Daqon yenə Rəbbin
sandığının önündə üzüstə yerə düşmüşdür. Bu dəfə isə
Daqonun başı ilə iki əli qırılıb kandarın üstünə düşmüş
və yalnız gövdəsi qalmışdı. 5 Daqonun kahinləri də,
Aşdoddakı Daqon məbədinə gələnlər də buna görə bu
günə qədər bu məbədin kandarına ayaq basmırlar. 6
Rəbbin əli Aşdodlular üzərində ağırlaşdı. Onlara və
ətrafındakı camaata bəla verib bədənlərinə şişlər çıxartdı.
7 Aşdodlular vəziyyətin belə olduğunu görəndə dedilər:
«Qoy İsrail Allahının sandığı bizim yanımızda qalmasın,
çünki Onun əli bizim və allahımız Daqonun üzərində ağır
oldu». 8 Ona görə də hər tərəfə qasidlər göndərərək bütün
Filiştlilərin ağalarını yanlarına toplayıb soruşdular: «İsrail
Allahının sandığını nə edək?» Filiştlilərin ağaları isə
dedilər: «İsrail Allahının sandığı Qata aparılsın». Beləliklə,
İsrail Allahının sandığını Qata apardılar. 9 Onlar sandığı
Qata gətirəndən sonra Rəbbin əli bu şəhərin üstündə
də ağırlaşdı. Şəhəri dəhşətli qorxu bürüdü, böyükdən-
kiçiyə qədər şəhər sakinlərinin hamısına zərbə dəydi.
Onların da bədənlərinə şiş çıxdı. 10 Bu hadisədən sonra
Allahın sandığını Eqrona göndərdilər. Allahın sandığı

Eqrona çatanda Eqronlular fəryad qoparıb dedilər: «Bizi
və xalqımızı öldürmək üçün İsrailin Allahının sandığını
bura gətirdilər!» 11 Ona görə də hər tərəfə qasidlər
göndərib bütün Filiştlilərin ağalarını yanlarına toplayaraq
dedilər: «İsrail Allahının sandığını göndərin getsin yerinə,
qoy bizi və xalqımızı qırmasın». Çünki bütün şəhəri ölüm
vahiməsi bürümüşdü və Allahın əli ora üçün də çox ağır
olmuşdu. 12 Sağ qalanların da bədənlərinə şiş çıxdı və
şəhərin fəryadı ərşə qalxdı.

6 Rəbbin sandığı Filiştlilərin diyarında yeddi ay qaldı. 2
Filiştlilər kahinlərlə falçıları çağırıb dedilər: «Bu Rəbbin
sandığını nə edək? Onu öz yerinə necə qaytarmağı
bizə başa salın». 3 Kahinlər və baxıcılar dedilər: «İsrail
Allahının sandığını geri göndərmək istəyirsinizsə, boş
göndərməyin. Ona mütləq təqsir təqdimi verməlisiniz. O
zaman sağalacaqsınız və O sizdən nə üçün əl çəkmədiyini
bildirəcək». 4 Filiştlilər soruşdular: «Ona göndərəcəyimiz
təqsir təqdimi nə olmalıdır?» Kahinlər və baxıcılar
belə cavab verdi: «Filiştlilərin ağalarının sayına görə
beş qızıl şiş surəti ilə beş qızıl siçovul surəti düzəldib
göndərin. Çünki bu bəla həm sizin, həm də ağalarınızın
üstündədir. 5 Ona görə də həm şişlərinizin, həm də
ölkənizi dağıdan siçovulların surətlərini yaradın və
İsrailin Allahını şərəfləndirin. Bəlkə O sizin, allahlarınızın
və torpağınızın üstündə əlini yüngülləşdirdi. 6 Misirlilərlə
fironun ürəyi inadkarlıq etdiyi kimi nə üçün sizin də
ürəkləriniz inadkarlıq edir? Allah onlarla sərt davrananda
İsraillilər azad buraxmadılarmı? 7 İndi isə bir təzə
araba düzəldin və boyunduruğa qoşulmayan iki sağmal

inəyi arabaya qoşun. Balalarını isə onlardan ayırıb evə
göndərin. 8 Rəbbin sandığını götürüb arabaya qoyun
və təqsir təqdimi olaraq Ona ödəyəcəyiniz qızıl əşyaları
isə bir mücrü içərisində sandığın yanına qoyun, sonra
da yola salın getsin. 9 Amma baxın, onlar sandığın
olduğu torpağa – Bet-Şemeş yoluna qalxarlarsa, deməli,
bu böyük bəlanı bizə verən Odur. Yox, əgər oraya
getməzlərsə, onda biləcəyik ki, bizi vuran Onun əli
deyil və bu qəza başımıza təsadüfən gəlmişdir». 10
Adamlar belə də etdilər. İki sağmal inək gətirib arabaya
qoşdular və balalarını da evdə bağladılar. 11 Rəbbin
sandığı ilə bərabər içərisində siçovulların və şişlərin
qızıl surətləri yığılmış mücrünü də arabaya qoydular.
12 İnəklər birbaşa Bet-Şemeşə gedən yolla sağa-sola
dönmədən, böyürə-böyürə getdilər. Filiştlilərin ağaları
isə onları Bet-Şemeş sərhədinə qədər ötürdülər. 13 O
zaman Bet-Şemeşlilər zəmidə buğda biçirdilər. Onlar
başlarını qaldırıb sandığı görəndə sevindilər. 14 Araba
Bet-Şemeşli Yeşuanın zəmisinə girib böyük bir daşın
yanında dayandı. Bet-Şemeşlilər arabanın ağaclarını
qırdılar, inəkləri isə Rəbbə yandırma qurbanı verdilər. 15
Levililər Rəbbin sandığını və onun yanındakı qızıl əşyalar
yığılmış mücrünü arabadan endirib böyük bir daşın
üstünə qoydular. O gün Bet-Şemeşlilər Rəbbə yandırma
qurbanı verib başqa qurbanlar da kəsdilər. 16 Filiştlilərin
beş ağası bu hadisəni gördükdən sonra həmin gün
Eqrona qayıtdı. 17 Filiştlilərin təqsir təqdimi olaraq Rəbbə
gətirdikləri qızıl şişlərin hər biri Aşdod, Qəzzə, Aşqelon,
Qat, Eqron üçün olub bu şəhərlərin sayına görə idi. 18

Qızıl siçovullar isə qala divarlı şəhərlərlə ətraf kəndlər
də daxil olmaqla beş ağaya məxsus Filişt şəhərlərinin
sayına görə beş dənə idi. Bet-Şemeşli Yeşuanın zəmisində
Rəbbin sandığı qoyulan böyük daş bu günə qədər şahid
kimi qalmaqdadır. **19** Rəbbin sandığının içinə baxdıqları
üçün Allah Bet-Şemeşliləri də vurdu və əlli ailədən yetmiş
nəfəri öldürdü. Xalq isə Rəbbin onların başına gətirdiyi
müsibətə görə yas tutdu. **20** Bet-Şemeşlilər dedilər: «Bu
müqəddəs Allah olan Rəbbin qarşısında kim dayana bilər?
Bizdən sonra kimin yanına gedəcək?» **21** Sonra Qiryat-
Yearim əhalisinə qasidlər göndərib dedilər: «Filiştlilər
Rəbbin sandığını geri qaytardılar, gəlin onu aparın».

7 Qiryat-Yearim əhalisi gəlib Rəbbin sandığını apardı.
Onu təpədə olan Avinadavın evinə çıxartdı və oğlu
Eleazarı Rəbbin sandığına nəzarətçi təyin etdi. **2** Sandıq
Qiryat-Yearimə gələn gündən çox vaxt keçdi: iyirmi il
tamam oldu. Bütün İsrail xalqı Rəbbin intizarını çəkirdi.
3 Şamuel bütün İsraillilərə müraciət edib dedi: «Əgər
bütün qəlbinizlə Rəbbə dönürsünüzsə, yad allahları,
Aştoret bütlərini atıb ürəyinizi Rəbbə verin və yalnız
Ona qulluq edin. Sizi Filiştlilərin əlindən O qurtaracaq».
4 O zaman İsrail övladları Baal bütlərini və Aştoret
bütlərini rədd edib yalnız Rəbbə qulluq etdilər. **5** Şamuel
dedi: «Bütün İsrailliləri Mispaya toplayın və mən sizə
görə Rəbbə yalvaracağam». **6** Onlar Mispaya toplaşdılar,
su çəkib Rəbbin önünə tökdülər və o gün orada oruc
tutub dedilər: «Rəbbə qarşı günah işlətmişik». Şamuel
Mispada İsraillilərə hakimlik edirdi. **7** İsrail övladlarının
Mispada toplandığını Filiştlilər eşidəndə Filiştlilərin

ağaları İsraillilərə qarşı çıxdılar. Bunu eşidən İsrail
övladları Filiştlilərdən qorxdu. 8 Ona görə də İsrail
övladları Şamuelə dedilər: «Bizi Filiştlilərin əlindən
qurtarmaq üçün Allahımız Rəbbə durmadan yalvar».
9 Şamuel bir əmlik quzu götürərək onu bütövlüklə
Rəbbə yandırma qurbanı verdi və o, İsrail üçün Rəbbə
yalvardı. Rəbb Şamuelə cavab verdi. 10 Şamuel yandırma
qurbanı verərkən Filiştlilər İsrailə hücum etmək üçün
yaxınlaşdılar. Rəbb o gün güclü səslə gurlayıb Filiştlilərin
üzərinə vəlvələ saldı və onları İsrailin önündə məğlub
etdi. 11 İsraillilər Mispadan çıxıb Bet-Kar altına çatana
qədər Filiştliləri qovaraq qırdılar. 12 Sonra Şamuel bir
daş götürüb Mispa ilə Şen arasına qoydu və «Rəbb bizə
buraya qədər kömək etdi» deyərək bu daşı Even-Ezer
adlandırdı. 13 Məğlubiyyətə uğrayan Filiştlilər bir daha
İsrail torpağına gəlmədi. Şamuelin bütün ömrü boyu
Rəbbin əli Filiştlilərə qarşı oldu. 14 Filiştlilər Eqrondan
Qata qədər İsraildən aldıqları şəhərləri geri qaytardılar.
Bundan əlavə, İsrail ətrafındakı torpaqları da Filiştlilərin
əlindən aldı və İsraillilərlə Emorluların arasında sülh
yarandı. 15 Şamuel ömrü boyu İsrailə hakimlik etdi. 16
O, ilbəil, növbə ilə Bet-Eli, Qilqalı, Mispanı gəzir və bu
yerlərdə İsrailə hakimlik edirdi. 17 Sonra isə Ramaya
qayıdardı, çünki evi orada idi. Oradan da İsrailə hakimlik
edirdi. O həmin yerdə Rəbbə bir qurbangah tikdi.

8 Şamuel qocalanda oğullarını İsrailə hakim etdi. 2
Onun ilk oğlunun adı Yoel, ikincisinin adı isə Aviya idi.
Onlar Beer-Şevada hakim idilər. 3 Oğulları onun yolu
ilə getməyib şərəfsiz qazanc ardınca düşdülər və rüşvət

alıb düzgün olmayan hökmlər verirdilər. **4** Bütün İsrail
ağsaqqalları yığılıb Ramaya – Şamuelin yanına gəldilər. **5**
Ona dedilər: «Bax sən qocasan və oğulların sənin yolunla
getmir. İndi isə digər millətlərdə olduğu kimi bizə bir
padşah təyin et ki, bizə hökmranlıq etsin». **6** Lakin Şamuel
«bizə bir padşah təyin et ki, hökmranımız olsun» deyilən
zaman bu sözlərdən narazı qaldı və Rəbbə dua etdi. **7** Rəbb
Şamuelə dedi: «Sənə dedikləri məsələlərlə əlaqədar xalqın
hər sözünə qulaq as, çünki rədd etdikləri sən deyilsən,
onlar üzərində hökmranlıq etməyim deyə, yalnız Məni
rədd edirlər. **8** Onları Misirdən çıxartdığım gündən bu
günə qədər yad allahlara qulluq etməklə Məni tərk edirlər.
Mənə etdiklərini indi eyni şəkildə sənə edirlər. **9** Sən
onların sözlərinə qulaq as, amma açıqca xəbərdarlıq et
ki, onlara hökmdarlıq edəcək padşahın hakimiyyəti necə
olacaq». **10** Şamuel ondan padşah istəyən xalqa Rəbbin
bütün sözlərini söylədi. **11** O dedi: «Sizə hökmdarlıq
edəcək padşahın hökmranlığı belə olacaq: oğullarınızı
döyüş arabaları və süvari qoşununda xidmət etmək üçün
aparacaq və döyüş arabalarının qabağında qaçıracaq. **12**
Onlardan bəzisini minbaşı və əllibaşı təyin edəcək, bəzisinə
torpaqlarını şumladacaq və əkinini biçdirəcək, bəzisini isə
hərbi sursat və döyüş arabalarına ləvazimat hazırlamaq
üçün işlədəcək. **13** Qızlarınızı ətir düzəltmək, aşpaz və
çörəkçi işlətmək üçün aparacaq. **14** Ən yaxşı tarlalarınızı,
üzüm və zeytun bağlarınızı alıb əyanlarına verəcək.
15 Taxıllarınızın və üzümlüklərinizin məhsullarından
onda birini alıb xadimlərinə və əyanlarına verəcək. **16**
Qullarınızla qarabaşlarınızı, ən seçmə cavanlarınızı və

eşşəklərinizi götürüb öz işində işlədəcək. 17 Sürülərinizin
onda birini özünə götürəcək və siz onun qulu olacaqsınız.
18 Gün gələcək ki, seçdiyiniz padşahın əlindən fəryad
edəcəksiniz, amma o vaxt Rəbb sizə cavab verməyəcək».
19 Xalq isə Şamuelin sözünə qulaq asmaq istəməyib dedi:
«Yox, mütləq üzərimizdə bir padşah olsun. 20 Başqa
millətlərdə olduğu kimi bizə də padşahımız hökmranlıq
etsin, qabağa düşüb döyüşlərimizə başçılıq etsin». 21
Şamuel xalqın hər sözünü dinləyib Rəbbə söylədi. 22 Rəbb
Şamuelə belə dedi: «Onların sözlərinə qulaq as və bir
padşah təyin et». Şamuel İsraillilərə «hər kəs öz şəhərinə
qayıtsın» dedi.

9 Binyamindən Afiah oğlu Bekorat oğlu Seror oğlu Aviel
oğlu Qiş adlı bir adam var idi. Binyaminli bu adam cəsur
cəngavər idi. 2 Onun Şaul adlı gənc, yaraşıqlı oğlu var
idi və İsrail övladları arasında ondan yaraşıqlısı yox idi.
O, xalqın hamısından bir çiyin hündür idi. 3 Şaulun
atası Qişin eşşəkləri itmişdi. Qiş oğlu Şaula dedi: «Qalx
nökərlərdən birini yanına al, get, eşşəkləri axtar». 4 Onlar
Efrayimin dağlıq bölgəsini gəzdilər və Şalişa diyarından
keçdilər, lakin eşşəkləri tapa bilmədilər. Şaalim diyarını
dolandılar, eşşəklər orada da yox idi. Sonra Binyamin
torpağını gəzdilər, lakin eşşəkləri tapa bilmədilər. 5
Bundan sonra Suf bölgəsinə gəldilər və Şaul yanındakı
nökərinə dedi: «Gəl qayıdaq, yoxsa atam eşşəkləri yaddan
çıxarıb bizim üçün narahat olacaq». 6 Nökəri isə ona
dedi: «Bax bu şəhərdə bir Allah adamı var. O, möhtərəm
bir adamdır və nə deyirsə, hamısı mütləq doğru çıxır. Gəl
oraya gedək, bəlkə bizə gedəcəyimiz yolu o göstərdi». 7

Şaul nökərinə dedi: «Əgər getsək, o adama nə aparaq?
Artıq torbalarımızda çörək qurtarmış və Allah adamına
vermək üçün bir hədiyyəmiz belə, yoxdur. Axı nəyimiz
var?» **8** Nökər Şaula cavab olaraq belə dedi: «Bax əlimdə
dörddə bir şekel gümüş var. Mən onu Allah adamına
verərəm, qoy o bizə yolumuzu göstərsin». **9** Əvvəllər
İsraildə Allahın iradəsini öyrənmək üçün gedəndə adamlar
belə deyərdilər: «Gəl görücünün yanına gedək». O vaxt
peyğəmbərləri görücü adlandırırdılar. **10** Şaul isə nökərinə
dedi: «Yaxşı deyirsən, gəl gedək». Onlar Allah adamının
olduğu şəhərə getdilər. **11** Yoxuşdan şəhərə qalxanda su
çəkmək üçün şəhərdən çıxan gənc qızlara rast gəldilər
və onlara dedilər: «Görücü buradadırmı?» **12** Onlara
cavab verdilər: «Buradadır, sizdən qabaqdadır. Tələsin,
elə bu gün şəhərə gəlib, çünki xalq bu gün səcdəgahda
qurban kəsəcək. **13** Şəhərə girən kimi onu yemək üçün
səcdəgaha qalxmazdan əvvəl taparsınız, ona görə ki o
gəlməyincə xalq yeməyə başlamaz. O, qurbana xeyir-dua
verəndən sonra çağırılanlar yeyər. Tez qalxsanız, ona
çatarsınız». **14** Onlar şəhərə qalxdılar. Şaul da təpədə
yerləşən şəhərin mərkəzinə çatanda Şamuellə rastlaşdı,
çünki o da səcdəgaha çıxırdı. **15** Şaul gəlməmişdən bir gün
əvvəl Rəbb Şamuelə bunu bildirərək qulağına demişdi: **16**
«Sabah bu vaxtlar sənin yanına Binyamin torpağından
bir adam göndərəcəyəm və onu Mənim xalqım İsraillilərə
başçı olaraq məsh edəcəksən. Filiştlilərin əlindən xalqımı
o qurtaracaq, çünki xalqımın halına yanıram. Ona görə ki
fəryadı gəlib Mənə çatdı». **17** Şamuel Şaulu görəndə Rəbb
ona dedi: «Bax sənə dediyim bu adam xalqıma hökmranlıq

edəcək». **18** Şaul darvazada Şamuelə yaxınlaşıb dedi:
«Rica edirəm, görücünün evinin harada olduğunu mənə
göstərəsiniz». **19** Şamuel Şaula cavab verdi: «Görücü
mənəm, qarşımca səcdəgaha qalx. Bu gün mənimlə
bərabər yemək yeyəcəksiniz, sabah açılanda isə ürəyində
olanların hamısını sənə bildirib yola salaram. **20** Üç gün
əvvəl itən eşşəklərinə gəlincə, onların fikrini çəkmə, artıq
tapılıblar. Bütün İsrail nəyin həsrətindədir? Bu sənə və
ata nəslinə aid deyilmi?» **21** Şaul cavab verdi: «Mən İsrail
qəbilələrinin ən kiçiyi olan Binyamindən deyiləmmi?
Nəslim isə Binyamin qəbiləsinin nəsillərinin ən kiçiyi
deyilmi? Axı nə üçün mənə belə söz söyləyirsiniz?» **22**
Şamuel Şaul ilə nökəri götürüb otağa apardı və otuz
nəfərə qədər çağırılmış adamların arasında baş tərəfdə
ona yer verdi. **23** Şamuel aşpaza dedi: «"Bir yana ayrı qoy"
deyib sənə verdiyim payı bura gətir!» **24** Aşpaz yağlı budu
Şaulun qarşısına qoydu. Şamuel dedi: «Buyur ye, bu sənin
üçün ayrılan paydır, bunu sənin üçün saxladım ki, təyin
etdiyim gün çağırdığım xalqla birlikdə yeyəsən». O gün
Şaul Şamuellə birlikdə yemək yedi. **25** Onlar səcdəgahdan
şəhərə endilər, Şamuel Şaulla evin damında söhbət etdi.
26 Onlar erkən qalxdılar. Dan yeri söküləndə damdan
Şamuel Şaulu çağırıb dedi: «Dur, səni yola salım». O da
qalxıb Şamuellə birlikdə bayıra çıxdı. **27** Onlar şəhər
kənarına enərkən Şamuel Şaula dedi: «Nökərə de ki,
qabaqda getsin». Nökər qabağa keçdi. «Amma sən indi
ayaq saxla, qoy Allahın sözünü sənə bildirim».

10 Şamuel bir qab zeytun yağı götürüb Şaulun başına
tökdü və onu öpərək dedi: «Rəbb səni Öz irsi olan İsrail

üzərində başçı olmaq üçün məsh etdi, elə deyilmi? **2**
Bu gün məndən ayrılandan sonra Binyamin torpağında,
Selsahda olan Rəhilənin məzarı yanında iki adama rast
gələcəksən və onlar sənə deyəcək: “Axtarmağa getdiyin
eşşəklər tapılıb. Artıq atan eşşəkləri unudub sizin dərdinizi
çəkərək deyir: ‹Oğluma görə nə edim?›” **3** Oradan da
irəli keçib Tavordakı palıd ağacının yanına çatacaqsan
və həmin yerdə səni Bet-Elə – Allahın hüzuruna çıxan
üç adam qarşılayacaq. Onlardan biri üç oğlaq, o biri
üç kömbə çörək, biri də bir tuluq şərab aparacaq. **4**
Onlar səni salamlayaraq iki kömbə çörək verəcəklər.
Sən də o çörəkləri onlardan alacaqsan. **5** Bundan sonra
Filişt keşik dəstəsinin olduğu yerə – Giveat-Elohimə
çatacaqsan. Şəhərə girən zaman orada səcdəgahdan
enən bir peyğəmbər dəstəsinə rast gələcəksən. Onların
qarşılarında çəng, dəf, ney, lira çalınacaq və onlar
peyğəmbərlik edəcək. **6** Onda Rəbbin Ruhu üzərinə
qüvvə ilə enəcək və sən də onlarla birgə peyğəmbərlik
edəcəksən və dönüb tamam başqa bir adam olacaqsan. **7**
Bu əlamətlər səndə baş verəndə vəziyyətə uyğun hərəkət
et, çünki Allah sənindədir. **8** Sən məndən əvvəl Qilqala
enəcəksən, mən də yandırma qurbanları təqdim etmək və
ünsiyyət qurbanları kəsmək üçün oraya enəcəyəm. Amma
mən yanına gəlib nə edəcəyini sənə bildirənədək yeddi
gün gözləməli olacaqsan». **9** Şaul Şamuelin yanından yola
düşmək üçün çevriləndə Allah onun ürəyini dəyişdirdi və
bütün bu əlamətlər o gün yerinə yetdi. **10** Oradan Giveaya
gedərkən onları bir peyğəmbər dəstəsi qarşıladı və Allahın
Ruhu Şaulun üstünə qüvvə ilə endi. Onların arasında

Şaul da peyğəmbərlik etməyə başladı. **11** Əvvəldən onu
tanıyan camaatın hamısı onun peyğəmbərlik etdiyini
görəndə bir-birinə belə dedi: «Qişin oğluna nə olub?
Məgər Şaul da peyğəmbərlərin sırasındadır?» **12** Bir adam
cavab verib dedi: «Görün onların atası kimdir?» Buna
görə də «Məgər Şaul da peyğəmbərlərin sırasındadır?»
sözü məsələ çevrildi. **13** Şaul peyğəmbərlik edəndən
sonra səcdəgaha qalxdı. **14** Şaulun əmisi ondan və
nökərindən soruşdu: «Hara getmişdiniz?» Şaul dedi:
«Eşşəkləri axtarmağa getmişdik, amma gördük ki, tapa
bilmirik, ona görə də Şamuelin yanına getdik». **15** Şaulun
əmisi dedi: «Rica edirəm, Şamuelin sənə nə dediyini
mənə danış». **16** Şaul əmisinə dedi: «Eşşəklərin tapıldığını
bizə aydın bildirdi». Lakin padşahlıq haqqında Şamuelin
sözünü əmisinə danışmadı. **17** Şamuel xalqı Rəbbin önünə
– Mispaya çağırdı. **18** O, İsrail övladlarına dedi: «İsrailin
Allahı Rəbb belə deyir: "İsraili Misirdən Mən çıxartdım.
Misirlilərin və sizə zülm edən bütün padşahlıqların
əlindən sizi Mən azad etdim". **19** Lakin bəlalarınızdan və
müsibətlərinizdən sizi qurtaran Allahınızı bu gün rədd
etdiniz və Ona "üzərimizə bir padşah qoy" dediniz. İndi
isə qəbilələrinizə və nəsillərinizə görə Rəbbin hüzurunda
durun». **20** Şamuel İsrailin bütün qəbilələrini bir-bir
qabağa çıxartdı, Binyamin qəbiləsi püşk ilə seçildi. **21**
Sonra Binyamin qəbiləsini nəsilbənəsil qabağa çıxartdı.
Püşk Matri nəslinə düşdü. Nəhayət Qiş oğlu Şaul seçildi.
Lakin onu axtarıb tapa bilmədilər. **22** Yenə Rəbdən
soruşdular: «O buraya hələ gəlməyibmi?» Rəbb dedi:
«Odur, yüklərin arasında gizlənib». **23** Qaçıb Şaulu

oradan gətirdilər. Xalq arasında duran zaman Şaul xalqın
hamısından bir çiyin hündür görünürdü. 24 Şamuel bütün
xalqa dedi: «Rəbbin seçdiyi bu xalqın arasında bənzəri
olmayan adamı görürsünüzmü?» O zaman xalq bir səslə
qışqırıb dedi: «Yaşasın padşah!» 25 Şamuel padşahlıq
qaydalarını xalqa söylədi və kitaba yazıb Rəbbin önünə
qoydu. Sonra Şamuel bütün xalqı evinə göndərdi. 26
Şaul da Giveaya, öz evinə qayıtdı və qəlblərində Allahın
oyanış yaratdığı igidlər onunla bərabər getdilər. 27 Bəzi
yaramaz adamlar isə belə dedilər: «Bu adam bizi necə
qurtaracaq?» Ona xor baxıb hədiyyə göndərmədilər. Şaul
isə buna susdu.

11 Ammonlu Naxaş gəlib Yaveş-Gileada qarşı ordugah
qurdu. Bütün Yaveş əhalisi Naxaşa dedi: «Bizimlə saziş
bağla, biz də sənə qulluq edək». 2 Ammonlu Naxaş
isə onlara dedi: «Bu şərtlə sizinlə razılığa gələrəm ki,
hər birinizin sağ gözünü çıxarıb bütün İsraili rüsvay
edim». 3 Yaveş ağsaqqalları ona dedilər: «Bizə yeddi
gün möhlət ver ki, İsrailin bütün ərazisinə qasidlər
göndərək və əgər bizi heç kim xilas edə bilməsə, sənə
təslim olarıq». 4 Qasidlər Şaulun Givea şəhərinə gəldilər
və xalq arasında bu sözləri car çəkdilər. Bütün xalq da
şivən qoparıb ağladı. 5 Bu vaxt Şaul öküzlərin arxasınca
tarladan gəlirdi. O dedi: «Xalqa nə olub ki, ağlayır?»
Ona Yaveşlilərin sözünü çatdırdılar. 6 Həmin sözləri
eşidən zaman Allahın Ruhu Şaulun üstünə qüvvə ilə endi,
qəzəbindən od tutub yandı. 7 O, bir cüt öküzünü götürüb
parça-parça doğradı və onları qasidlərin əli ilə bütün
İsrail ərazisinə göndərib dedi: «Kim Şaulun və Şamuelin

ardınca getməsə, bax öküzləri bu kökə salınacaq». Xalqın
arasına Rəbbin xofu düşdü və hamı bir nəfər kimi ayağa
qalxdı. 8 Şaul onları Bezeqdə saydı: İsrail övladları
üç yüz min və Yəhuda adamları isə otuz min nəfər
oldu. 9 Gələn qasidlərə dedilər: «Yaveş-Gileadlılara belə
deyərsiniz: "Sabah gün qızınca sizə qurtuluş olacaq"».
Qasidlər gedib bunu Yaveşlilərə bildirdilər və onlar da
sevindilər. 10 Yaveşlilər Ammonlulara dedilər: «Sabah
təslim olacağıq və bizimlə gözünüzdə xoş görünən kimi
rəftar edin». 11 Ertəsi gün Şaul xalqı üç bölməyə ayırdı və
səhər qarovulunda düşmən ordugahının içinə girərək
gün qızana qədər Ammonluları qırdı. Qalanlar isə elə
dağıldılar ki, onlardan iki nəfər bir yerdə qalmadı. 12
Xalq Şamuelə dedi: «"Şaulmu üzərimizdə padşah olacaq?"
deyənlər kimlərdir? O adamları verin öldürək». 13 Şaul
isə dedi: «Bu gün heç kəs öldürülməyəcək, çünki Rəbb bu
gün İsrailə qurtuluş verdi». 14 Şamuel xalqa dedi: «Gəlin
Qilqala gedək və orada padşahlığı yenidən təsdiq edək».
15 Bütün xalq Qilqala getdi. Orada – Qilqalda Şaulu Rəbbin
önündə padşah olaraq qəbul etdilər və sonra Rəbbin
önündə ünsiyyət qurbanları kəsdilər. Bütün İsraillilər
Şaulla birgə böyük bayram etdilər.

12 Şamuel İsraillilərin hamısına dedi: «Baxın mən
dediklərinizə axıradək qulaq asaraq üzərinizə bir padşah
təyin etdim. 2 İndi qarşınızda padşah gedir, mən
isə qocalmışam, saçlarım ağarıb. Budur, oğlanlarım
da sizinlədir. Mən də gəncliyimdən bu günə qədər
sizin qarşınızda getmişəm. 3 Budur, qarşınızdayam,
hansınızın öküzünü almışam? Kimin eşşəyini almışam?

Kimi aldatmışam, kimi incitmişəm və yaxud kimdən
rüşvət alıb haqsız əməlinə göz yummuşam? Rəbbin və
Onun məsh etdiyinin qarşısında mənə qarşı şəhadət
edin ki, haqqınızı ödəyim». 4 Onlar belə cavab verdilər:
«Sən bizi heç vaxt aldatmamısan, incitməmisən, heç
kimin əlindən də heç nə almamısan». 5 Şamuel onlara
dedi: «Sizə qarşı əlimdə bir şey tapmadığınıza bu gün
Rəbb və Onun məsh olunmuş padşahı da şahiddir». Xalq
dedi: «Bəli, şahiddir». 6 Şamuel xalqa dedi: «Musanı və
Harunu təyin edən, atalarınızı Misir torpağından çıxaran
Rəbdir. 7 İndi isə Rəbbin hüzurunda dayanın. Rəbbin sizə
və atalarınıza etdiyi bütün haqq işlər barədə sübutlar
göstərəcəyəm. 8 Yaqub Misirə gəldi. Sonra atalarınız
Rəbbə fəryad etdilər. Rəbb Musa ilə Harunu göndərdi ki,
atalarınızı Misirdən çıxardıb bu yerdə məskunlaşdırsın.
9 Lakin onlar özlərinin Allahı Rəbbi unutdular, Rəbb
də onları Xasor ordusunun başçısı Sisraya, Filiştlilərə
və Moav padşahına təslim etdi. Onlar atalarınıza qarşı
vuruşdular». 10 Xalq Rəbbə fəryadla dedi: «Rəbbi atıb Baal
və Aştoret bütlərinə qulluq etməklə günah etdik. Ya Rəbb,
indi bizi düşmənlərimizin əlindən qurtar və biz Sənə
qulluq edərik». 11 Rəbb də Yerub-Baalı, Bedanı, İftahı
və Şamueli göndərdi. O sizi ətrafınızdakı düşmənlərin
əlindən qurtardı və əmin-amanlıqda yaşadınız. 12 Amma
siz Ammon padşahı Naxaşın sizə qarşı gəldiyini görəndə
Rəbb Allahınız sizə padşah ikən mənə dediniz: «Xeyr,
gərək bizə bir padşah hökmranlıq etsin». 13 İndi isə
budur seçdiyiniz və istədiyiniz padşah! Baxın Rəbb
üzərinizə bir padşah qoydu. 14 Əgər Rəbdən qorxub

Ona qulluq edərək səsinə qulaq assanız, əmrinə qarşı
çıxmasanız, həm sizə hökmranlıq edən padşahınız, həm
də siz Allahınız Rəbbin ardınca gedəcəksiniz. **15** Yox, əgər
Rəbbin səsinə qulaq asmasanız və Rəbbin əmrinə qarşı
çıxsanız, o zaman Rəbbin əli atalarınıza qarşı olduğu kimi
sizin də əleyhinizə olacaq. **16** İndi isə dayanın, Rəbbin
gözünüz önündə edəcəyi bu böyük hadisəni görün. **17**
Bu gün buğda biçimi deyilmi? Göy gurultusu və yağış
göndərsin deyə Rəbbi çağıracağam, özünüz üçün padşah
istəməklə etdiyiniz pisliyin Rəbbin gözündə nə qədər
böyük olduğunu dərk edib görəcəksiniz. **18** Şamuel Rəbbi
çağırdı və Rəbb o gün göy gurladıb yağış yağdırdı. Bütün
xalq həmin gün Rəbdən və Şamueldən çox qorxdu. **19**
Camaat Şamuelə belə dedi: «Qulların üçün Allahın Rəbbə
yalvar ki, ölməyək, çünki bütün günahlarımızın üzərinə
özümüzə padşah istəmək təqsirini də əlavə etdik». **20**
Şamuel isə xalqa dedi: «Qorxmayın, bu pisliyi həqiqətən
siz etmisiniz, lakin Rəbbin yolundan dönməyin, bütün
qəlbinizlə yalnız Rəbbə qulluq edin. **21** Dönməyin, çünki
o zaman boş bütlərin ardınca getmiş olacaqsınız, o bütlər
ki fayda verməz və xilas etməzlər, çünki puçdurlar. **22**
Amma Rəbb xalqını Öz böyük ismi naminə atmayacaq,
ona görə ki sizi Öz xalqı etmək Rəbbin xoşuna gəlmişdi.
23 Mənə gəlincə, sizin üçün yalvarmağı dayandırmaqla
Rəbbə qarşı günah etmək qoy məndən uzaq olsun. Mən
sizə xeyirli və düz yolu öyrədəcəyəm. **24** Ancaq Rəbdən
qorxun, Ona sədaqətlə, bütün qəlbinizlə xidmət edin.
Görün sizin üçün necə əzəmətli işlər görüb. **25** Əgər pislik

etməkdə davam etsəniz, həm siz, həm də padşahınız
məhv olacaq».

13 Şaul bir il padşah oldu və İsrailin üzərində daha iki
il padşahlıq edəndən sonra **2** o özü üçün üç min nəfər
İsrailli seçdi. Bunlardan iki min nəfəri Mikmasda və
Bet-El təpələrində Şaulun yanında qaldı, min nəfəri isə
Binyaminin Givea şəhərində Yonatanın yanında saxladı.
Xalqın qalan hissəsini isə Şaul öz evlərinə göndərdi. **3**
Yonatan Gevadakı Filiştlilərin keşik dəstəsinin əsgərlərini
qırdı və bunu bütün Filiştlilər eşitdilər. Şaul isə İbranilər
eşitsinlər deyə bütün ölkədə şeypur çaldırdı. **4** İsraillilərin
hamısı Şaulun Filiştlilərin keşik dəstəsini qırdığını,
Filiştlilərin İsrailə nifrət etdiyini eşitdi. Xalq Şaulun
ətrafında yığılmaq üçün Qilqala çağırıldı. **5** Filiştlilər
İsraillə vuruşmaq üçün yığıldılar. Otuz min döyüş arabası,
altı min atlı və dənizdəki qum dənələrinin sayı qədər
camaat çıxıb Bet-Avenin şərqində Mikmasda ordugah
qurdu. **6** İsraillilər təhlükə qarşısında olduqlarını gördülər,
çünki xalq sıxışdırıldı, xalq mağaralarda, kolluqlarda,
qayalarda, məqbərələrdə və nohurlarda gizləndi. **7**
İbranilərdən bəzisi İordan çayından Qad və Gilead
torpağına keçmişdi, lakin Şaul isə hələ Qilqalda idi və
bütün xalq qorxudan əsə-əsə onun ardınca gedirdi. **8** Şaul
Şamuel təyin etdiyi vaxta qədər yeddi gün gözlədi, lakin
Şamuel Qilqala gəlmədi, ona görə də xalq Şaulun yanından
dağılmağa başladı. **9** Şaul dedi: «Yandırma qurbanını
və ünsiyyət qurbanını yanıma gətirin». O, yandırma
qurbanını təqdim etdi. **10** Yandırma qurbanının təqdimi
qurtaranda Şamuel gəlib çıxdı və Şaul salamlaşmaq üçün

onu qarşılamağa çıxdı. **11** Şamuel dedi: «Sən nə etmisən?»
Şaul isə dedi: «Gördüm ki, ətrafımdakı xalq dağılır, sən
isə təyin etdiyin gün gəlmədin və Filiştlilər Mikmasda
toplanıb. **12** Dedim ki, indi Filiştlilər Qilqala, üstümə
gələcəklər, mən isə hələ Rəbbin razılığını almamışam.
Ona görə də özümü məcbur edib yandırma qurbanını
təqdim etdim». **13** Şamuel Şaula dedi: «Ağılsızlıq etdin,
Allahın Rəbbin sənə verdiyi əmrə əməl etmədin. Belə
olmasaydı, Rəbb İsrail üzərində sənin padşahlığını əbədi
saxlayacaqdı. **14** Lakin indi padşahlığın davam etməyəcək.
Rəbb Özü üçün Öz ürəyinə yatan bir adam tapıb. Həmin
adamı Rəbb xalqına başçı təyin etdi. Çünki sən Rəbbin
verdiyi əmrlərə əməl etmədin». **15** Bundan sonra Şamuel
Qilqalı tərk edib Binyaminlilərin Givea şəhərinə çıxdı.
Şaul yanında olan xalqı saydı: altı yüz nəfərə qədər idi. **16**
Şaul, oğlu Yonatan və yanında olan xalq Binyaminlilərin
Geva şəhərində qalmaqda idi. Filiştlilər isə Mikmasda
ordugah qurmuşdular. **17** Filişt ordugahından qarətçi
hücumçular üç dəstəyə bölünüb çıxdılar. Bir dəstə Ofra
yoluna – Şual torpağına yönəldi. **18** Digər dəstə isə Bet-
Xoron yoluna, o biri dəstə isə çölə – Sevoim vadisinə
baxan sərhəd yoluna yönəldi. **19** Bütün İsrail ölkəsində
bir nəfər də olsun dəmirçi yox idi. Filiştlilər demişdilər
ki, qoy İbranilər qılınc, nizə düzəltməsinlər. **20** Bütün
İsraillilər kotanlarını, kərkilərini, baltalarını və oraqlarını
itiləmək üçün Filiştlilərin yanına gəlirdi. **21** Kotanın,
kərkinin itiləmə qiyməti bir pim idi. Bellər, baltalar, bizlər
üçün isə şekelin üçdə biri qədər gümüş pul alardılar. **22**
Ona görə də müharibə zamanı Şaulla Yonatanın yanında

olan xalqın əlində qılınc və nizə yox idi, bu silahlar ancaq
Şaulun və oğlu Yonatanın əlində olardı. 23 Filiştlilərin
keşik dəstəsi Mikmas keçidinə çıxdı.
14 Bir gün Şaulun oğlu Yonatan silahdarı olan nökərə
dedi: «Gəl qarşı tərəfdə olan Filiştlilərin keşik dəstəsinə
keçək». Lakin bunu atasına bildirmədi. 2 Şaul isə Givea
kənarında Miqrondakı nar ağacı altında oturmuşdu,
yanındakı xalq altı yüz nəfərə qədər idi. 3 Şiloda Rəbbin
kahini, Eli oğlu Pinxas oğlu İkavodun qardaşı Axituvun
oğlu Axiya efod geyinmişdi. Yonatanın getdiyindən xalqın
xəbəri yox idi. 4 Filiştlilərin keşik dəstəsinə getmək
üçün Yonatanın keçmək istədiyi keçidlər iki şişuclu
qayalığın arasında idi. Qayalıqlardan birinin adı Boses,
o birinin adı isə Sene idi. 5 Qayalıqlardan biri şimal
tərəfdən Mikmasa, o biri qayalıq isə cənub tərəfdən
Gevaya baxırdı. 6 Yonatan silahdarı olan nökərə dedi: «Gəl
bu sünnətsizlərin keşik dəstəsinə keçək, bəlkə Rəbb bizim
üçün bir iş gördü. Çünki həm çox, həm də az adamların
üzərində qələbə çalmaq üçün Rəbbə mane olan yoxdur».
7 Silahdarı ona dedi: «Ürəyin necə istəyirsə, elə də et. Get
bax, mən sənin ləyəm, çünki ürəyimizin istəyi birdir». 8
Yonatan dedi: «Gəl bu adamlara tərəf gedib özümüzü
onlara göstərək. 9 Əgər bizə “sizin yanınıza biz gələnə
qədər dayanın” desələr, o zaman yerimizdə durub onların
yanına çıxmarıq. 10 Lakin “yanımıza çıxın”, desələr, o
zaman yerimizdən durub onların yanına qalxarıq, çünki
Rəbb onları bizə təslim etmişdir və bu bizim üçün əlamət
olacaq». 11 İkisi də özünü Filiştlilərin keşik dəstəsinə
göstərdi. Filiştlilər isə dedilər: «Bax İbranilər gizləndikləri

deşiklərdən çıxırlar». **12** Əsgərlər Yonatana və onun
silahdarına dedilər: «Yanımıza çıxın, sizin dərsinizi
verək». Yonatan silahdarına dedi: «Ardımca gəl, çünki
Rəbb onları İsrailə təslim etdi». **13** Yonatan, onun ardınca
silahdarı əl və ayaqları ilə yuxarı dırmaşdılar, Yonatan
Filiştliləri vurub yıxır, arxadan silahdarı onları öldürürdü.
14 Bu ilk döyüşdə yarım sahə torpaqda Yonatanla silahdarı
iyirmi nəfərə qədər adamı qırdı. **15** Ordugaha, çölə,
bütün xalq arasına vəlvələ düşdü. Keşikçi əsgərlər və
qarət hücumçuları arasına elə bir çaxnaşma düşdü ki,
yer sarsıldı. Bu, Allah xofu idi. **16** Şaulun Binyamində
olan Givea şəhərindəki gözətçiləri baxanda gördülər ki,
Filişt qoşunu dağılıb ora-bura qaçır. **17** Şaul yanında
olan xalqa dedi: «İndi sayın, görün bizdən kim yoxdur».
Saydıqları zaman Yonatanla silahdarı olmadı. **18** Şaul
Axiyaya dedi: «Allahın sandığını buraya gətirin». Çünki
o vaxtlar Allahın sandığı İsraillilərin yanında idi. **19**
Şaul kahinə bunu deyərkən Filiştlilərin ordugahından
gurultu getdikcə çoxalırdı və Şaul kahinə «əl saxla!»
dedi. **20** Şaul və yanında olan bütün xalq yığılıb döyüş
meydanına getdilər. Budur, Filiştlilərdən hər bir kəs
qılıncını öz ətrafındakı qonşusuna qarşı çıxartdı və çox
böyük çaşqınlıq yarandı. **21** Əvvəlcədən Filiştlilər tərəfinə
keçən İbranilər Filiştlilərlə bərabər ordugaha gəlmişdilər.
Onlar da Şaulun və Yonatanın yanında olan İsraillilərlə
birləşdilər. **22** Efrayim dağlıq bölgəsində gizlənən bütün
İsraillilər də Filiştlilərin qaçdığını eşitdikdə öz döyüş
meydanından Filiştliləri qovmağa başladılar. **23** Beləcə o
gün Rəbb İsrailə qələbə qazandırdı və döyüş Bet-Avendən

o tərəfə keçdi. **24** İsraillilər o gün çox yorulmuşdu. Çünki
Şaul «Axşama qədər, Şaul düşmənlərindən qisas alana
qədər kim çörək yesə, lənətə gəlsin!» deyərək onlara and
içdirmişdi. Xalqdan heç kim dilinə heç nə vurmadı. **25**
Bütün xalq meşəyə getdi və torpaq üzərində olan bal
şanısına rast gəldi. **26** Xalq meşədə bal şanısına rast
gələndə şanıdan bal süzülürdü, lakin heç kəs əlini ağzına
aparmırdı, çünki xalq anddan qorxurdu. **27** Lakin Yonatan
atasının xalqa and içdirdiyini eşitməmişdi. O, əlindəki
dəyənəyi uzadıb ucunu şanı balına batıraraq əlini ağzına
apardı və gözlərinə işıq gəldi. **28** Camaat arasından bir
nəfər dedi: «"Bu gün kim çörək yesə, lənətə gəlsin!" deyə
atan xalqa möhkəm and içdirmiş, buna görə də xalq
taqətdən düşmüşdü». **29** Yonatan dedi: «Atam ölkəyə əzab
verir. Rica edirəm, baxın bu baldan bir az daddım, gör
necə gözlərim işıqlandı! **30** Əgər bu gün düşmənlərdən
ələ keçirilən yeməkləri xalq doyunca yemiş olsaydı, gör
nələr olardı? O zaman Filiştlilər arasında daha böyük
qırğın olmazdımı?» **31** Həmin gün İsraillilər Mikmasdan
Ayyalona qədər Filiştliləri məğlub etdilər. Xalq çox
yorğun idi. **32** Ona görə də düşmən malının üstünə
düşüb qoyunları, öküzləri, buğaları yerindəcə kəsdilər və
onları qanlı-qanlı yedilər. **33** Bunu Şaula xəbər verdilər:
«Bax xalq əti qanlı-qanlı yeyərək Rəbbə qarşı günah
edir». Şaul dedi: «Xəyanət etmisiniz, indi isə yanıma
böyük bir daş yuvarlayın». **34** Şaul sözünə davam etdi:
«Xalqın arasına gedib onlara deyin: "Hər kəs öküzünü,
qoyununu yanıma gətirsin və burada kəsib yesin. Əti
qanlı-qanlı yeyərək Rəbbə qarşı günah etməyin"». Bütün

xalq o gecə öküzünü öz əli ilə oraya gətirib kəsdi. **35**
Şaul Rəbbə bir qurbangah düzəltdi. Bu onun Rəbb üçün
qurduğu ilk qurbangah idi. **36** Şaul dedi: «Filiştlilərin
ardınca gecə ikən düşək ki, dan yeri sökülənə qədər onları
talan edək və onlardan heç kimi sağ buraxmayaq». Ona
dedilər: «Gözündə nə xoşdursa, onu da et». Kahin isə dedi:
«Gəlin buraya – Allahın hüzuruna yaxınlaşaq». **37** Şaul
Allahdan soruşdu: «Mən Filiştlilərin ardınca düşümmü?
Sən onları İsraillilərə təslim edəcəksənmi?» Lakin həmin
gün Allah ona cavab vermədi. **38** Şaul dedi: «Ey bütün
xalq başçıları, buraya yaxınlaşın, bu gün hansı günah
etdiyinizi öyrənin və görün. **39** Çünki İsraili qurtaran, var
olan Rəbbə and olsun, bu işdə oğlum Yonatan təqsirkar
olsa belə, mütləq ölməlidir». Lakin xalq arasından ona
cavab verən olmadı. **40** Şaul bütün İsraillilərə dedi: «Siz
bir tərəfdə, mən də oğlumla başqa bir tərəfdə duraq».
Xalq Şaula dedi: «Gözündə nə xoşdursa, onu da et». **41**
Şaul İsrailin Allahı Rəbbə dedi: «Həqiqəti üzə çıxart!»
Püşk Şaulla Yonatana düşdü. Xalq təmizə çıxdı. **42**
Şaul dedi: «Mənimlə oğlum Yonatan arasında da püşk
atın». Püşk Yonatana düşdü. **43** Şaul Yonatana dedi: «Nə
etmisən, mənə bildir!» Yonatan ona dedi: «Ancaq əlimdə
olan dəyənəyin ucu ilə bir az bal dadmışam, buna görə
ölməliyəmmi?» **44** Şaul dedi: «Yonatan, əgər mən səni
öldürməsəm, Allah mənə belasini və bundan betərini
etsin! Sən mütləq ölməlisən». **45** Xalq Şaula belə dedi:
«İsraildə belə böyük qurtuluş zəfəri çalan Yonatanmı
öləcək? Əsla! Var olan Rəbbə and olsun, onun başından
bir tük belə, yerə düşməyəcək. Çünki bu gün o, Allahın

köməyi ilə iş gördü». Beləliklə, xalq Yonatanı qurtardı
və o ölmədi. 46 Şaul daha Filiştliləri təqib etməyib geri
qayıtdı və Filiştlilər öz yerlərinə qayıtdılar. 47 Beləliklə,
Şaul İsrail üzərində padşah olandan sonra ətrafdakı bütün
düşmənlərinə – Moavlılara, Ammonlulara, Edomlulara,
Sova padşahlarına və Filiştlilərə qarşı döyüşdü. Hansı
tərəfə gedərdisə, onların başına bəla gətirirdi. 48 O
şücaət göstərərək Amaleqliləri məğlub etdi və İsraili
talan edənlərin əlindən qurtardı. 49 Şaulun oğulları
Yonatan, İşvi və Malki-Şua idi. İki qızından böyüyünün
adı Merav, kiçiyinin adı isə Mikal idi. 50 Şaulun arvadının
adı Aximaas qızı Axinoam idi. Ordu başçısı Şaulun əmisi
Nerin oğlu Avner idi. 51 Şaulun atası Qişlə Avnerin atası
Ner Avielin oğulları idi. 52 Şaul ömrü boyu Filiştlilərə
qarşı şiddətli döyüşlərdə oldu və o, güclü yaxud da cəsur
bir adam görən zaman öz yanına götürürdü.

15 Şamuel Şaula dedi: «Rəbb məni göndərdi ki, Öz
xalqı İsrail üzərində padşah olaraq səni məsh edim.
İndi isə Rəbbin sözünü dinlə, 2 Ordular Rəbbi belə
deyir: "İsraillilər Misirdən çıxan zaman yolda Amaleqlilər
onlara qarşı müqavimət göstərdilər. Ona görə də onları
cəzalandıracağam. 3 İndi get, Amaleqliləri qır, hər
şeylərini tamamilə darmadağın et və onlara heyfin
gəlməsin. Kişidən qadınadək, yeniyetmədən südəmər
körpəyədək, öküzdən qoyunadək, dəvədən eşşəyədək
hamısını qır"». 4 Şaul xalqı çağırdı və onları Telaimdə
saydı: iki yüz min piyada əsgərlə bərabər Yəhudadan
on min nəfər var idi. 5 Şaul Amaleqlilərin şəhərinə
gəlib vadidə pusqu qurdu. 6 O, Qenlilərə dedi: «Gedib

Amaleqlilərdən ayrılın ki, sizi də onlarla bərabər
qırmayım. Çünki İsrail övladları Misirdən çıxan zaman
siz onlara xeyirxahlıq etdiniz». Qenlilər Amaleqlilərdən
ayrıldılar. 7 Şaul Xaviladan Misirin şərqindəki Şura çatana
qədər Amaleqliləri qırdı. 8 Amaleq padşahı Aqaqı sağ
tutdu, bütün xalqı isə tamamilə qılıncdan keçirdi. 9
Amma Şaul xalqı ilə birlikdə Aqaqa və Amaleqlilərin ən
yaxşı qoyunlarına, öküzlərinə, kökəldilmiş heyvanlarına,
quzularına və yaxşı şeylərin hamısına heyfi gəlib tamamilə
məhv etmək istəmədi, bütün gərəksiz və yararsız şeyləri
isə tamamilə yox etdi. 10 Bundan sonra Rəbbin sözü
Şamuelə nazil oldu: 11 «Şaulu padşah etdiyimə peşman
oldum. Çünki o dönüb Mənim ardımca getməyərək
sözlərimi yerinə yetirməyib». Şamuel qəzəbləndi və
bütün gecəni Rəbbə fəryad etdi. 12 O, Şaulla səhər
görüşmək üçün erkən durdu, amma ona belə xəbər
verdilər: «Şaul Karmelə getdi və özünə abidə qoyandan
sonra geri qayıdıb irəlidəki Qilqala endi». 13 Şamuel
Qilqala, Şaulun yanına gəldi. Şaul ona dedi: «Qoy Rəbb
sənə xeyir-dua versin, mən Rəbbin sözünə əməl etdim».
14 Şamuel isə dedi: «Elə isə qulaqlarıma gələn bu qoyun
mələşməsi və eşitdiyim bu öküz böyürtüsü nədir?» 15 Şaul
dedi: «Onları Amaleqlilərdən gətiriblər. Çünki xalq sənin
Allahın Rəbbə qurban etmək üçün qoyunlarla öküzlərin
ən yaxşılarını saxlayıb, qalanlarını isə tamamilə yox
etdi». 16 Şamuel Şaula dedi: «Dayan, bu gecə Rəbbin mənə
söylədiklərini sənə deyəcəyəm». Şaul dedi: «Danış». 17
Şamuel dedi: «Sən öz gözündə kiçik olduğun halda İsrail
qəbilələrinin başçısı olmadınmı? Rəbb səni İsrail üzərinə

padşah olaraq məsh etməyibmi? **18** Rəbb səni yürüşə
göndərib dedi: “Günahkarları – Amaleqliləri tamamilə
məhv et və qırıb qurtarana qədər onlarla vuruş”. **19**
Bəs nə üçün Rəbbin sözünə itaət etmədin, qarətçilik
edib talana girişdin və Rəbbin gözündə pis sayılan iş
gördün?» **20** Şaul Şamuelə dedi: «Mən Rəbbin sözünə itaət
etdim. Rəbbin məni göndərdiyi yürüşə getdim. Amaleq
padşahı Aqaqı bura gətirdim, Amaleqliləri isə tamamilə
məhv etdim. **21** Lakin xalq talan malından qoyunları və
öküzləri, məhv edilməyə həsr olunanlardan ən yaxşısını
götürdü ki, Qilqalda Allahın Rəbbə qurban versin». **22**
Şamuel isə dedi: «Rəbb Öz sözünə itaət edilməsindən xoşu
gəldiyi qədər Yandırma qurbanı və başqa qurbanlardan
xoşu gələrmi? Bax itaət etmək qurbandan, Qulaq asmaq
qoçların iç piyindən daha yaxşıdır. **23** Çünki üsyankarlıq
falçılığa bərabər günahdır, İnadkarlıq isə özbaşınalıq
və bütpərəstliyə bərabərdir. İndi ki sən Rəbbin sözünü
rədd etdin, O da səni padşahlıqdan rədd etdi». **24** Şaul
Şamuelə dedi: «Günah etdim, çünki Rəbbin əmrini və
sənin sözlərini pozdum və xalqdan qorxub onların sözünə
qulaq asdım. **25** Rica edirəm, günahımı bağışla və indi
mənimlə bərabər geri qayıt ki, Rəbbə səcdə qılım». **26**
Şamuel Şaula dedi: «Mən sənlə geri qayıtmayacağam,
çünki sən Rəbbin sözünü rədd etdin. Ona görə Rəbb
İsraildə padşah olmayasan deyə səni rədd etdi». **27**
Şamuel geri qayıtmaq üçün dönən zaman Şaul onun
cübbəsinin ətəyindən yapışanda ətək qopdu. **28** Şamuel
ona dedi: «Bu gün Rəbb də səndən İsrail padşahlığını
bu cür qoparıb səndən də yaxşı olan yaxınına verdi. **29**

İsrailin İzzətlisi yalan söyləməz və fikrini dəyişməz. Axı
insan deyil ki, fikrini dəyişsin». **30** Şaul dedi: «Günaha
batdım. Rica edirəm, indi xalqımın ağsaqqalları və İsrail
qarşısında mənə hörmət et və mənimlə birlikdə geri
qayıt ki, Allahın Rəbbə səcdə qılım». **31** Şamuel Şaulun
arxasınca geri qayıtdı və Şaul Rəbbə səcdə qıldı. **32**
Şamuel dedi: «Amaleq padşahı Aqaqı buraya – mənim
yanıma gətirin». Aqaq isə onun yanına tərəddüd içində
gəldi. Aqaq öz-özünə deyirdi: «Görəsən acı ölüm məni
mütləq haqlayıbmı?» **33** Şamuel dedi: «Sənin qılıncın
qadınları necə övladsız qoyurdusa, sənin anan da qadınlar
arasında beləcə övladsız qalacaq». Şamuel Qilqalda –
Rəbbin önündə Aqaqı doğradı. **34** Sonra Şamuel Ramaya
getdi, Şaul isə Giveadakı evinə qalxdı. **35** Şamuel ölənə
qədər daha Şaulu görmədi, çünki Şaulun dərdini çəkirdi.
Rəbb Şaulu İsrailin padşahı etdiyinə peşman olmuşdu.

16 Rəbb Şamuelə dedi: «İsrail üzərində padşah olmasın
deyə Şaulu rədd etdiyim halda sən nə vaxta qədər
onun dərdini çəkəcəksən? Yağ buynuzunu yağla doldur
və get. Səni Bet-Lexemli Yesseyin yanına göndərirəm.
Çünki onun oğulları arasında Özüm üçün padşah təyin
etmişəm». **2** Şamuel dedi: «Necə gedim? Axı Şaul eşitsə,
məni öldürər». Rəbb dedi: «Özünlə bir düyə götürüb
"Rəbbə qurban kəsmək üçün gəlmişəm" de. **3** Yesseyi də
qurban mərasiminə dəvət et və sonra nə edəcəyini sənə
bildirəcəyəm. Sənə deyəcəyim adamı Mənim üçün məsh
edəcəksən». **4** Şamuel Rəbbin söylədiyi kimi Bet-Lexemə
getdi. Şəhərin ağsaqqalları onu həyəcanla qarşıladılar və
dedilər: «Bu gəlişin xeyirdirmi?» **5** O dedi: «Bəli, xeyirdir.

Rəbbə qurban kəsmək üçün gəlmişəm. Özünüzü təqdis
edin və mənimlə bərabər qurban mərasiminə gəlin».
Şamuel Yesseylə oğullarını da təqdis edərək onları da
qurban mərasiminə dəvət etdi. 6 Onlar gələrkən Şamuel
Eliava baxıb dedi: «Doğrudan da, Rəbbin məsh etdiyi
Rəbbin qarşısındadır!» 7 Lakin Rəbb Şamuelə belə dedi:
«Onun görünüşünə və uca boyuna baxma, Mən onu rədd
etmişəm. Ona görə ki Rəbb insanın gördüyü kimi görməz,
çünki insan zahirə, Rəbb isə ürəyə baxar». 8 O zaman
Yessey Avinadavı çağırdı və onu Şamuelin qarşısından
keçirdi. Şamuel dedi: «Rəbb bunu da seçmədi». 9 Yessey
Şammanı gətirdi və Şamuel dedi: «Rəbb bunu da seçmədi».
10 Yessey isə oğlanlarının yeddisini Şamuelin qarşısından
keçirdi. Şamuel Yesseyə dedi: «Rəbb bunları seçmədi». 11
Sonra Yesseydən soruşdu: «Oğlanlarının hamısı budur?»
Yessey cavab verdi: «Lap kiçiyi də var, odur, qoyun
otarır». Şamuel Yesseyə dedi: «Bir nəfər göndər, qoy o
da buraya gəlsin. Çünki o buraya gəlməsə, biz süfrəyə
oturmayacağıq». 12 Yessey adam göndərib onu içəri
gətirtdi. Oğlan alyanaq, gözləri gözəl, üzü göyçək idi.
Rəbb Şamuelə dedi: «Dur, onu məsh et, çünki seçilmiş
budur». 13 Şamuel yağ buynuzunu götürüb qardaşları
arasında onu məsh etdi və o gündən başlayaraq Davudun
üzərinə Rəbbin Ruhu qüvvə ilə endi. Sonra Şamuel qalxıb
Ramaya getdi. 14 Rəbbin Ruhu Şauldan ayrılandan sonra
Rəbbin izni ilə şər bir ruh ona əzab verirdi. 15 Şaulun
əyanları ona belə dedilər: «Budur, indi Allahın izni ilə şər
bir ruh sənə əziyyət verir. 16 Ey ağamız, qarşında olan
qullarına əmr et ki, yaxşı çəng çalan bir adam axtarsınlar.

Allahın izni ilə şər ruh sənin üstünə gələn zaman o, lira
çalar, sən də ruhlanarsan». 17 Şaul əyanlarına dedi: «Elə
isə mənim üçün yaxşı çəng çalan bir adam tapıb yanıma
gətirin». 18 Gənc əyanlardan biri cavab verdi: «Mən
görmüşəm ki, Bet-Lexemli Yesseyin oğlu yaxşı çəng çalır.
O, igid, cəsur döyüşçü, müdrikliklə danışan, yaraşıqlı bir
oğlandır və Rəbb onunladır». 19 Şaul Yesseyin yanına
qasidlər göndərib dedi: «Qoyunotaran oğlun Davudu
mənim yanıma göndər». 20 Yessey bir eşşəyə çörək, bir
tuluq şərab, bir oğlaq yüklədi və oğlu Davudun əli ilə
Şaula göndərdi. 21 Davud Şaulun yanına gəldi və onun
qulluğunda durdu. Davud Şaulun çox xoşuna gəldi və onu
öz silahdarı etdi. 22 Sonra Şaul Yesseyin yanına adam
göndərib dedi: «Rica edirəm, qoy Davud yanımda qalsın,
çünki o, gözümdə lütf tapıb». 23 Hər dəfə Allahın izni ilə
Şaula şər ruh gələn zaman Davud lirasını götürüb çalar,
Şaul sakitləşər, yaxşı olar və şər ruh ondan ayrılardı.

17 Filiştlilər müharibə üçün ordularını toplayıb
Yəhudaya mənsub Soko şəhərində cəmləşdilər. Soko ilə
Azeqa şəhəri arasında olan Efes-Dammimdə ordugah
qurdular. 2 Şaulla İsraillilər toplaşıb Ela vadisində ordugah
qurdular və Filiştlilərə qarşı döyüş üçün düzüldülər.
3 Filiştlilər bir təpənin üstündə, İsraillilər isə o biri
təpədə dayanmışdılar, aralarında vadi var idi. 4 Qat
şəhərindən olan Qolyat adlı bir cəngavər Filiştlilərin
ordugahından irəli çıxdı. Onun boyu altı qulac bir qarış
idi. 5 Başında tunc dəbilqəsi vardı, əyninə beş min şekel
ağırlığında tuncdan pullu zireh geymişdi. 6 Baldırlarına
tunc zireh taxmışdı, kürəyində isə tunc mizraq vardı.

7 Nizəsinin sapı toxucu dəzgahının əriş ağacı boyda
olub dəmir ucu altı yüz şekel ağırlığında idi. Qalxan
daşıyan silahdarı isə onun qabağında gedirdi. 8 Qolyat
İsrail alaylarının qarşısında dayanaraq qışqıra-qışqıra
dedi: «Niyə döyüşə çıxıb düzülmüsünüz? Mən Filiştli,
siz də Şaulun qulları deyilsinizmi? Aranızdan bir kişi
tapın, qoy yanıma gəlsin. 9 Əgər mənimlə vuruşanda
o məni öldürərsə, onda biz sizə qul olarıq, yox əgər
mən onu vurub öldürsəm, onda siz bizə qul olub qulluq
edəcəksiniz». 10 Sonra Filiştli sözünü belə davam etdirdi:
«Bu gün mən İsrail alaylarına meydan oxuyuram. Mənim
qarşıma təkbətək vuruşmaq üçün bir kişi çıxarın!» 11
Filiştlinin bu sözlərini eşidən Şaul və bütün İsraillilər
vahiməyə düşüb çox qorxdu. 12 Davud Yəhudanın Bet-
Lexem şəhərindən olan Yessey adlı bir Efratlının oğlu
idi. Yesseyin səkkiz oğlu var idi. Şaulun dövründə Yessey
qocalıb yaşa dolmuşdu. 13 Onun üç böyük oğlu Şaulun
ardınca döyüşə getmişdi. Döyüşə gedən üç oğlunun adı
belə idi: birincisi Eliav, ikincisi Avinadav və üçüncüsü
Şamma. 14 Davud Yesseyin ən kiçik oğlu idi. Üç böyük
oğlu isə Şaulun ardınca gedirdi. 15 Davud da atasının
sürüsünü otarmaq üçün Şaulun yanından Bet-Lexemə
gedər və geri qayıdardı. 16 Filiştli Qolyat qırx gün səhər-
axşam İsraillilərə meydan oxudu. 17 Bir gün Yessey oğlu
Davuda dedi: «İndi qardaşların üçün bu bir efa qovurğa və
on kömbə çörəyi götür, ordugaha – qardaşlarının yanına
tələs. 18 Bu on parça pendiri də minbaşı üçün götür,
ondan qardaşlarının hal-əhvalını soruş və mənə onlardan
bir xəbər gətir». 19 Davudun qardaşları Şaul və bütün

İsraillilərlə birgə Ela vadisində Filiştlilərlə döyüşdə idi. **20**
Davud səhər tezdən durub qoyunlarını çobana tapşıraraq
Yesseyin buyurduğu kimi ərzaqları götürüb getdi. O,
ordugaha gələn zaman ordu döyüş meydanına çıxır və
nərə çəkərək döyüşə düzülürdü. **21** İsraillilərlə Filiştlilər
döyüşmək üçün üz-üzə dayandılar. **22** Davud gətirdiyi
şeyləri tədarük keşikçisinə verdi, özü isə cəbhəyə qaçdı
və qardaşlarının yanına gəlib onları salamladı. **23** Davud
onlarla söhbət edərkən Filiştlilərin Qat şəhərindən olan
Qolyat adlı cəngavər öz alaylarının arasından irəli çıxıb
yenə əvvəlki kimi sözlər söylədi. Davud bunu eşitdi. **24**
Bütün İsraillilər bu adamı görəndə bərk qorxdular və
onun qarşısından qaçdılar. **25** İsraillilər dedilər: «Qabağa
çıxan bu adamı görürsünüzmü? Doğrudan da, o, İsrailə
meydan oxumağa çıxıb. Kim onu öldürsə, padşah onu
var-dövlətə çatdıracaq, qızını ona verəcək və atasının
ailəsini İsraildəki vergidən azad edəcək». **26** Davud
yanındakı adamlara dedi: «Bu Filiştlini öldürüb İsraili bu
xəcalətdən qurtaran adama nə ediləcək? Axı bu sünnətsiz
Filiştli kimdir ki var olan Allahın alaylarına meydan
oxuyur?» **27** Xalq onu öldürən adama nə ediləcəyini
deyərək eyni sözü təkrar etdi. **28** Davud adamlarla
danışarkən böyük qardaşı Eliav onun səsini eşitdi və
qəzəbdən alovlanaraq dedi: «Sən niyə aşağı enmisən?
Çöldəki bir neçə qoyunumuzu kimə tapşırmısan? Bilirəm,
sən lovğalığından və ürəyinin pis niyyətindən ötrü buraya
döyüşə tamaşa etmək üçün gəlmisən». **29** Davud dedi:
«Axı indi mən nə etmişəm? Yəni danışa da bilmərəm?»
30 Davud oradan qayıdıb başqasından soruşdu və xalq

ona yenə də əvvəlki kimi cavab verib eyni sözləri dedi. **31**
Davudun bu sözlərini eşidənlər bunu Şaula çatdırdılar.
Şaul onu yanına çağırtdırdı. **32** Davud Şaula dedi: «Bu
adamdan ötrü heç kim ürəyini üzməsin. Sənin qulun
gedib o Filiştli ilə vuruşacaq». **33** Şaul Davuda dedi: «Bu
Filiştli ilə vuruşmağa hünərin çatmaz, çünki sən hələ
uşaqsan, o isə cavanlığından döyüşçüdür». **34** Davud
Şaula dedi: «Sənin qulun atasının qoyunlarını otaranda
aslan yaxud da ayı gəlib sürüdən bir quzu götürəndə **35**
mən arxadan çıxıb onu vurardım və ağzından quzunu
qurtarardım. Əgər üstümə atılardısa, mən boğazının
tüklərindən tutaraq çırpıb öldürərdim. **36** Bu qulun
həm aslan, həm də ayı öldürüb, bu sünnətsiz Filiştli
də onlardan biri kimi olacaq, çünki o, var olan Allahın
alaylarına meydan oxumuşdur». **37** Davud sözünə davam
etdi: «Məni aslan pəncəsindən, ayı pəncəsindən qurtaran
Rəbb bu Filiştlinin də əlindən qurtaracaq». Şaul Davuda
dedi: «Get, Rəbb sənə yar olsun!» **38** Şaul öz silahlarını
Davuda bağladı və başına tunc dəbilqə qoyub əyninə zireh
geyindirdi. **39** Davud bu zirehin üstündən qılınc taxıb
gəzməyə çalışdı, çünki ona alışmamışdı. Sonra Davud
Şaula dedi: «Bunlara alışmadığım üçün gəzə bilmirəm».
Davud onları əynindən çıxartdı. **40** Sonra əlinə dəyənəyini
götürüb çaydan özünə beş hamar daş seçdi və onları
üstündəki çoban torbasına – dağarcığına qoyub əlində
sapand Filiştliyə yaxınlaşdı. **41** Filiştli irəliləyərək Davuda
yaxınlaşırdı. Qalxan daşıyan nökəri isə onun qabağında
idi. **42** O nəzər salıb Davudu görəndə ona kinayə ilə baxdı.
Çünki Davud gənc, alyanaq, üzügöyçək idi. **43** Filiştli

Davuda dedi: «Məgər mən itəm ki, üstümə dəyənəklərlə
gəlirsən». Filiştli öz allahları ilə Davudu lənətlədi və dedi:
44 «Yanıma gəl, sənin ətini göydəki quşlara və çöldəki
heyvanlara verim». **45** Davud isə Filiştliyə dedi: «Sən
mənim üstümə qılınc, nizə və mizraqla gəlirsən, lakin mən
sənin üstünə söydüyün İsrail alaylarının Allahı Ordular
Rəbbinin ismi ilə gəlirəm. **46** Bu gün Rəbb səni mənə təslim
edəcək və mən səni öldürəcəyəm. Başını bədənindən
ayıracağam. Bu gün Filişt ordusunun leşlərini göydəki
quşlara və yerdəki heyvanlara verəcəyəm. Bundan sonra
bütün dünya biləcək ki, İsraildə Allah var. **47** Bütün
bu camaat biləcək ki, Rəbb qılıncla və nizə ilə xilas
etməz, çünki bu döyüş Rəbbindir və O sizi bizə təslim
edəcək». **48** Davudun qabağına çıxmaq üçün Filiştli durub
yaxınlaşanda Davud cəld onu qabaqlayıb Filişt alaylarına
tərəf qaçdı. **49** Davud əl atıb dağarcığından bir daş
götürdü, sapandla fırladaraq Filiştlinin alnından vurdu.
Daş onun alnına batdı və o, üzüstə yerə yıxıldı. **50** Davud
Filiştlini sapandla, daşla məğlub etdi və vurub yerə sərdi.
Davudun əlində qılınc yox idi. **51** O qaçıb bu Filiştlinin
üstünə çıxdı. Filiştlinin qılıncını götürdü, qınından
çəkib onu öldürdü və sonra başını kəsdi. Filiştlilər
öz cəngavərinin öldürüldüyünü görəndə qaçdılar. **52**
İsraillilərlə Yəhudalılar isə qalxıb nərə çəkdilər və
Filiştliləri Qatın girişinə və Eqronun darvazalarına çatana
qədər qovdular. Filiştlilərdən ölənlər Şaarayim yolu
boyu Qata və Eqrona qədər yerə sərilmişdilər. **53** İsrail
övladları Filiştliləri arxadan qovandan sonra qayıdıb
onların ordugahını talan etdilər. **54** Davud Qolyatın

başını götürüb Yerusəlimə gətirdi, lakin silahını öz
çadırına qoydu. 55 Şaul Davudun Filiştliyə qarşı çıxdığını
görən zaman ordu başçısı Avnerə «Avner, bu gənc kimin
oğludur?» deyə soruşdu. Avner isə dedi: «Padşah sağ
olsun, bilmirəm». 56 Padşah dedi: «Öyrən gör, bu cavan
kimin oğludur». 57 Davud Qolyatı öldürüb qayıdandan
sonra Avner onu götürüb Şaulun qarşısına gətirdi.
Filiştlinin başı onun əlində idi. 58 Şaul ona dedi: «Ey
cavan, kimin oğlusan?» Davud cavab verdi: «Qulun Bet-
Lexemli Yesseyin oğluyam».

18 Davud Şaulla danışığını qurtaran kimi Yonatanın
qəlbi Davudun qəlbinə bağlandı və Yonatan onu öz canı
kimi sevdi. 2 Şaul o gündən sonra Davudu öz yanında
saxlayıb bir daha atasının evinə qayıtmağa qoymadı. 3
Yonatan isə Davudla əhd bağladı, çünki onu öz canı kimi
sevirdi. 4 Yonatan cübbəsini əynindən çıxarıb qılınc, ox-
kaman və kəməri ilə birlikdə zirehini Davuda verdi. 5 Şaul
Davudu hansı işə göndərirdisə, o uğur qazanırdı. Ona görə
də Şaul Davudu döyüşçülərinin başçısı etdi və bu da həm
xalqın, həm də Şaulun əyanlarının gözünə xoş göründü.
6 Davud Filiştli Qolyatı öldürüb qayıdanda əsgərlər geri
gələrkən İsrailin bütün şəhərlərindən qadınlar dəflərlə,
üçsimli alətlərlə şənlik mahnısı oxuyaraq və rəqs edərək
padşah Şaulu qarşılamaq üçün çıxırdılar. 7 Qadınlar rəqs
edə-edə belə mahnı oxuyurdular: «Şaul qırdı minləri,
Davudsa on minləri». 8 Şaul bundan çox qəzəbləndi, çünki
bu söz onun gözündə pis göründü və dedi: «Davud üçün
on minləri, mənim üçünsə ancaq minləri deyirlər. Təkcə
padşahlıq qaldı, bundan başqa nə var ki, ona verilsin?» 9

O gündən sonra Şaul Davuda çəp-çəp baxmağa başladı. **10**
Ertəsi gün Allahın izni ilə şər ruh Şaulun üstünə qüvvə ilə
gəldi və o, evinin ortasında sayıqlamağa başladı. Davud
isə hər gün etdiyi kimi yenə də əlində lira çalırdı. Şaulun
nizəsi əlində olardı. **11** Şaul «qoy Davudu bu nizə ilə
divara yapışdırım» deyərək nizəni atdı. Lakin Davud onun
qabağından iki dəfə kənara çəkildi. **12** Şaul Davuddan
qorxdu, çünki Rəbb Davudla idi və Şauldan ayrılmışdı. **13**
Ona görə də Şaul onu öz yanından uzaqlaşdırıb minbaşı
etdi və Davud xalqı döyüşə aparıb-gətirməyə başladı. **14**
Davud bütün yürüşlərində uğur qazanırdı, çünki Rəbb
onunla idi. **15** Şaul Davudun böyük uğurlar qazandığını
görüb çox qorxdu. **16** Bütün İsrail və Yəhuda xalqı
isə Davudu çox sevirdi, çünki onları döyüşlərə aparıb-
gətirirdi. **17** Şaul Davuda dedi: «Bax, budur böyük qızım
Merav, onu sənə ərə verəcəyəm. Ancaq sən uğrumda
cəsur ol və Rəbbin döyüşlərini apar». Çünki Şaul «qoy o
mənim yox, Filiştlilərin əlində ölsün» deyə fikirləşdi. **18**
Davud Şaula dedi: «Axı mən kiməm ki? Ailəm kimdir,
İsraildə atamın nəsli kimdir ki, padşaha kürəkən olum?»
19 Şaulun qızı Merav isə Davuda veriləcəyi vaxt Mexolalı
Adrielə ərə verildi. **20** Şaulun o biri qızı Mikal Davuda
vurulmuşdu. Bu xəbəri Şaula çatdırdılar və bu onun
gözündə xoş göründü. **21** Şaul «Davuda Mikalı verim
ki, bu ona bir tələ olsun. Qoy Davud Filiştlilərin əli ilə
öldürülsün» deyə fikirləşdi. Sonra Şaul Davuda dedi:
«Bu gün mənə kürəkən olmaq üçün əlində ikinci fürsət
var». **22** Şaul əyanlarına əmr etdi ki, Davuda gizlincə
belə desinlər: «Bax padşahın səndən xoşu gəlir və bütün

əyanları da səni sevir; gəl indi padşaha sən kürəkən
ol». 23 Şaulun əyanları bu sözləri Davuda eşitdirəndə o
belə dedi: «Kasıb və gərəksiz adam olan mən padşahamı
kürəkən olum? Məgər bu sizin gözünüzdə kiçik işdirmi?»
24 Şaulun əyanları «Davud belə söylədi» deyərək onun
sözünü Şaula çatdırdılar. 25 Şaul dedi: «Davuda deyərsiniz:
"Padşah səndən başlıq pulu istəmir. Ancaq padşahın
düşmənlərindən qisas almaq üçün yüz Filiştlinin sünnət
ətini istəyir"». Bunu da Şaul Davudu Filiştlilərin əli ilə
həlak etmək üçün quraşdırmışdı. 26 Şaulun əyanları bu
sözləri Davuda çatdırdılar və padşahın kürəkəni olmaq
onun gözündə xoş göründü. Təyin olunan günlər hələ
başa çatmamış 27 Davud qalxıb adamları ilə getdi və
Filiştlilərdən iki yüz kişini öldürdü. Padşahın kürəkəni
olmaq üçün Davud onların sünnət ətini gətirdi və onları
tam sayda padşaha verdilər. Şaul qızı Mikalı Davuda
ərə verdi. 28 Şaul Rəbbin Davudla olduğunu görüb başa
düşdü. Şaulun qızı Mikal isə Davudu sevirdi. 29 Bundan
sonra Şaul Davuddan daha da qorxdu və ömrünün sonuna
qədər ona düşmən oldu. 30 Filiştlilərin başçıları döyüşə
çıxırdılar. Onlar hər dəfə döyüşə çıxanda Davud Şaulun
əyanlarının hamısından daha çox uğur qazanırdı. Buna
görə də onun adı çox şöhrətlənmişdi.

19 Şaul oğlu Yonatana və bütün əyanlarına tapşırdı
ki, Davudu öldürsünlər. Lakin Şaulun oğlu Yonatanın
Davuddan çox xoşu gəlirdi. 2 Yonatan Davuda xəbər
verib dedi: «Atam Şaul səni öldürmək istəyir. İndi isə rica
edirəm, səhərə qədər özünü qoru. Bir yer tap, gizlən. 3
Mən isə çöldə gizləndiyin yerə çıxaraq atamın yanında

dayanıb sənin haqqında onunla danışacağam. Əgər bir
şey görsəm, gəlib sənə xəbər verərəm». **4** Yonatan atası
Şaula Davudu tərifləyib dedi: «Padşah qulu Davuda qarşı
günah etməsin, çünki o sənə qarşı heç vaxt günah
etməyib və onun işləri sənin üçün çox xeyirli olmuşdur.
5 O, canını dişinə tutub Qolyatı öldürdü və Rəbb bütün
İsrailə böyük qələbə qazandırdı. Bunu sən də görüb
sevindin. Davudu boş yerə öldürməklə nə üçün nahaq
qan töküb günah edirsən?» **6** Şaul Yonatanın sözünü
dinləyib «var olan Rəbb haqqı, onu öldürməyəcəyəm»
deyə and içdi. **7** Yonatan Davudu çağırdı və bütün bu
sözləri ona xəbər verdi. Sonra o, Davudu Şaulun yanına
gətirdi və Davud əvvəlki kimi Şaulun qulluğunda durdu.
8 Yenidən müharibə başladı. Davud qalxıb Filiştlilərə
qarşı vuruşdu, onları məğlubiyyətə uğratdı və Filiştlilər
Davudun qabağından qaçdılar. **9** Şaul əlində nizə evdə
oturmuşdu, Rəbbin izni ilə şər ruh onun üzərinə endi.
Davud isə əlində lira çalırdı. **10** Şaul Davudu nizə ilə divara
yapışdırmağa çalışdı, lakin Davud Şaulun qabağından
qaçdı, nizə divara yapışdı. Davud o gecə qaçıb canını
qurtardı. **11** Şaul Davudun evinə adamlar göndərdi ki,
onu güdüb səhər ikən öldürsünlər. Davudun arvadı Mikal
bunu Davuda xəbər verib dedi: «Əgər bu gecə canını
qurtarmasan, səhər ikən öldürüləcəksən». **12** Sonra Mikal
Davudu pəncərədən aşağı saldı və o qaçaraq qurtuldu.
13 Mikal ev bütünü götürüb yatağa uzatdı və başına
tüklü keçi dərisi keçirib üstünü paltarla örtdü. **14** Şaulun
Davudu yaxalamaq üçün göndərdiyi adamlar gələndə
Mikal dedi ki, o xəstədir. **15** Şaul Davudu görmək istəyirdi.

Onun üçün başqa adamlar göndərib dedi: «Onu yatağının
içindən çıxarıb yanıma gətirin ki, öldürüm». **16** Bu
adamlar içəri girib gördülər ki, yataqda başına tüklü keçi
dərisi keçirilmiş büt uzanıb. **17** Şaul Mikala dedi: «Niyə
məni aldatdın? Düşmənimi buraxdın, o da qurtuldu».
Mikal Şaula cavab verdi: «Davud mənə dedi ki, məni
burax, gedim! Axı niyə səni öldürüm?» **18** Davud qaçıb
qurtuldu və Ramaya, Şamuelin yanına gəldi. Şaulun
ona qarşı nə etdiyini təfsilatı ilə Şamuelə danışdı və
onunla birlikdə gedib Nayot məhəlləsində qaldılar. **19**
«Budur, Davud Ramanın Nayot məhəlləsindədir» deyə
Şaula xəbər verdilər. **20** Şaul Davudu gətirmək üçün oraya
adamlar göndərdi. Adamlar Şamuelin başçılığı altında
peyğəmbərlər dəstəsinin peyğəmbərlik etdiyini gördülər.
Onda bu adamların da üstünə Allahın Ruhu endi və
onlar da peyğəmbərlik etməyə başladılar. **21** Bunu Şaula
xəbər verdilər, o başqa adamlar göndərdi və onlar da
peyğəmbərlik etdilər. Şaul üçüncü dəfə yenə adamlar
göndərdi, onlar da peyğəmbərlik etdilər. **22** Axırda özü
Ramaya getdi və Sekuda olan böyük quyunun yanına gəlib
oradakılardan soruşdu: «Şamuellə Davud haradadırlar?»
Bir nəfər dedi ki, budur, Ramadakı Nayotda. **23** Şaul
Ramadakı Nayota gedəndə onun da üstünə Allahın Ruhu
endi və Ramadakı Nayota çatana qədər peyğəmbərlik
edərək getdi. **24** Sonra o, paltarını soyunub Şamuelin
qabağında peyğəmbərlik etdi və gəlib bütün o günü və
gecəni çılpaq yerə sərildi. Buna görə də «Məgər Şaul da
peyğəmbərlərin sırasındadır?» deyirlər.

20 Davud Ramadakı Nayotdan qaçdı və gəlib Yonatana
dedi: «Axı nə etmişəm? Təqsirim nədir? Atana qarşı nə
günahım var ki, canımın qəsdinə durub?» **2** Yonatan ona
cavab verdi: «Əsla, sən ölməyəcəksən. Bax böyük olsun,
kiçik olsun, atam mənə deməmiş bir iş görməz. Axı niyə
atam məndən bu işi gizlətsin? Belə şey ola bilməz!» **3**
Davud yenə and içib dedi: «Atan əmindir ki, mən sənin
gözündə lütf tapmışam. Ona görə deyir ki, qoy Yonatan
bunu bilməsin, yoxsa kədərlənər. Lakin var olan Rəbbə və
canına and olsun, mənimlə ölüm arasında, həqiqətən,
ancaq bir addım var». **4** Yonatan Davuda dedi: «Sənin üçün
ürəyin nə istəsə, onu da edəcəyəm». **5** Davud Yonatana
dedi: «Sabah Təzə Ay mərasimidir və mütləq padşahla
yeməyə oturmalıyam. Lakin sən mənə birisi gün axşama
qədər izin ver, gedib çöldə gizlənim. **6** Əgər atan məni
axtararsa, o vaxt de ki, Davud öz şəhərinə – Bet-Lexemə
dəymək üçün məndən izin istədi. Çünki orada bütün
ailəsinin illik qurbanı vardır. **7** Əgər "lap yaxşı" deyərsə,
deməli sənin qulun salamatdır, yox, əgər qəzəblənərsə,
onda o mənə pislik etmək niyyətindədir. **8** Belə olarsa,
bu quluna xeyirxahlıq et, çünki qulunu özünlə Rəbbin
əhdinə saldın. Əgər mənim təqsirim varsa, sən özün məni
öldür. Axı nə üçün məni atanın yanına aparmalısan?» **9**
Yonatan dedi: «Əsla, bu sənin başına gəlməz! Atamın sənə
pislik etmək niyyətində olduğunu bilsəydim, sənə xəbər
verməzdimmi?» **10** Davud Yonatana dedi: «Atan sənə sərt
cavab versə, bunu mənə kim bildirəcək?» **11** Yonatan
Davuda dedi: «Gəl çölə çıxaq». Hər ikisi çölə çıxdı. **12**
Sonra Yonatan Davuda dedi: «İsrailin Allahı Rəbbə and

olsun, sabah yaxud o birisi gün bu vaxtlar mən atamdan
fikrini öyrənərəm. Əgər, həqiqətən, Davuda qarşı fikri
yaxşıdırsa, bu xəbəri sənə çatdıraram. **13** Yox, əgər sənə
pislik etmək atamın xoşuna gəlirsə və mən bunu sənə
deməsəm, salamat gedəsən deyə səni yola salmasam,
Rəbb Yonatana beləsini və bundan betərini etsin. Rəbb
necə atamla oldusa, qoy sənlə də elə olsun. **14** Əgər
sağ qalaramsa, Rəbbin sədaqətini mənə göstərərsən.
Yox, əgər ölsəm, **15** bu sədaqəti Rəbb Davudun bütün
düşmənlərini yer üzündən silən zaman da heç vaxt
evimdən kəsməyəcəksən». **16** Yonatan Davud nəsli ilə
əhd bağlayıb dedi: «Qoy Rəbb Davudun düşmənlərini Özü
cəzalandırsın!» **17** Yonatan Davuda olan sevgisi naminə
bir də ona and içdirdi, çünki onu öz canı kimi sevirdi.
18 Yonatan dedi: «Sabah Təzə Ay mərasimidir, yerin boş
olduğu üçün səni axtaracaqlar. **19** Üç gün qalandan sonra
tezdən bura enərsən və əvvəl gizləndiyin yerə gəlib Ezel
daşının yanında oturarsan. **20** Mən hədəfə atan kimi daşın
bir tərəfinə üç ox atacağam. **21** Sonra "get oxları tap"
deyərək bir uşaq göndərəcəyəm. Bax əgər uşağa "oxlar
burada – sənin yanındadır, get onları oradan götür"
desəm, yanıma gəl, çünki sənin üçün salamatlıqdır və var
olan Rəbbə and olsun, heç bir şey yoxdur. **22** Lakin əgər
uşağa "oxlar səndən uzaqdadır" desəm, öz yolunla çıx
get, çünki Rəbb səni uzağa göndərmişdir. **23** Aramızda
danışdığımız sözə gəlincə, bil ki, Rəbb əbədi olaraq
sənlə mənim aramdadır». **24** Davud çöldə gizləndi.
Təzə Ay mərasimi başlayarkən padşah yeməyə oturdu.
25 Həmişəki kimi padşah öz yerində – divarın yanında

oturdu. Yonatan ayağa qalxdı və Avner Şaulun yanında
oturdu. Davudun yeri isə boş idi. **26** Şaul o gün bir söz
demədi, çünki elə düşünürdü ki, Davudun başına nə
isə gəlib. Yəqin ki natəmizdir. **27** Ertəsi gün – Təzə Ay
mərasiminin ikinci günü Davudun yeri yenə də boş idi
və Şaul oğlu Yonatana dedi: «Nə üçün Yesseyin oğlu nə
dünən, nə də bu gün yeməyə gəlməyib?» **28** Yonatan
Şaula belə cavab verdi: «Davud Bet-Lexemə getmək üçün
təkidlə məndən izin istədi. **29** Mənə dedi: "Rica edirəm,
izin ver gedim, çünki şəhərdə ailəmizin qurbanı var.
Orada olmağımı böyük qardaşım mənə əmr etmişdi. Əgər
indi gözündə lütf tapmışamsa, rica edirəm, məni burax,
gedim qardaşlarımla görüşüm". Buna görə də padşahın
süfrəsinə gələ bilməyib». **30** Yonatana qarşı Şaulun qəzəbi
alovlandı və ona belə dedi: «Ey xəyanətkar və dönük
qadının oğlu, öz rüsvayçılığına görə, ananın biabırçılığına
görə Yesseyin oğlunu özünə dost seçdiyini guya mən
bilmirəm? **31** Nə qədər ki Yesseyin bu oğlu yer üzündə
yaşayır, nə sən rahat olacaqsan, nə də padşahlığın. İndi
isə adam göndər, qoy onu yanıma gətirsin, çünki o mütləq
ölməlidir». **32** Yonatan atası Şaula cavab verdi: «Axı
nə üçün ölməlidir? O nə edib ki?» **33** Şaul Yonatanı
öldürmək üçün nizə atdı. Onda Yonatan atasının Davudu
öldürmək niyyətində olduğunu başa düşdü. **34** Yonatan
qızğın qəzəblə süfrə üstündən qalxdı. Təzə ayın ikinci
günündə yemək yemədi, çünki atası Davuda namərdlik
etdiyi üçün qanı qaralmışdı. **35** Səhəri gün erkən Yonatan
Davudla təyin etdiyi vaxt çölə getdi. Yanında kiçik bir
uşaq var idi. **36** O, uşağa dedi: «Qaç, indi atacağım oxları

tap». Uşaq qaçarkən Yonatan onun başı üzərindən bir
ox atdı. 37 Uşaq Yonatanın atdığı oxun yanına çatanda
Yonatan uşağı arxadan çağırıb dedi: «Ox səndən uzaqda
deyilmi?» 38 Yonatan uşağı yenə arxadan çağırıb «Tez
ol, qaç, dayanma!» dedi. Yonatanın nökəri oxu götürüb
ağasının yanına gəldi. 39 Lakin uşağın heç nədən xəbəri
yox idi. Bu işi ancaq Yonatanla Davud bilirdi. 40 Yonatan
silahlarını uşağa verib dedi: «Get, bunları şəhərə apar».
41 Uşaq gedəndən sonra Davud daşın cənub tərəfindən
çıxıb üzüstə yerə sərildi və üç dəfə onun qarşısında
əyildi. Onlar öpüşüb ağlaşdılar, Davud daha çox ağladı. 42
Yonatan Davuda dedi: «Sağ-salamat get, çünki "səninlə
mənim aramda və sənin övladlarınla mənim övladlarım
arasında əbədilik Rəbb olacaq" deyərək ikimiz də Rəbbin
isminə and içmişik». Bundan sonra Davud qalxıb öz yolu
ilə getdi, Yonatan isə şəhərə qayıtdı.

21 Davud Nov şəhərinə – kahin Aximelekin yanına gəldi.
Aximelek qorxudan əsərək Davudu qarşılayıb dedi: «Niyə
tənhasan, məgər yanında heç kim yoxdur?» 2 Davud
kahin Aximelekə dedi: «Padşah mənə iş buyurub dedi
ki, səni nə üçün göndərdiyimi və sənə əmr etdiyim
işi heç kim bilməsin. Ona görə də nökərləri müəyyən
yerlərə təyin etmişəm. 3 İndi yanında yeməyə nə var?
Mənə beş kömbə çörək yaxud nə varsa, ver». 4 Kahin
Davuda dedi: «Yanımızda adi çörək yoxdur, ancaq gənclər
qadınlarla yaxınlıq etməyiblərsə, müqəddəs çörək var».
5 Davud kahinə belə cavab verdi: «Adətə görə mənim
adamlarım adi səfərə çıxanda belə, bədənlərini təmiz
saxlayır və qadınlarla yaxınlıq etmirlər. O ki qaldı

bugünkü səfərə, sözsüz ki hamı pak olmalıdır». **6** Kahin
ona müqəddəs çörək verdi, çünki Rəbbə təqdim edilən
çörəklərdən başqa, çörək yox idi. O çörəklər Rəbbin
önündən götürülmüşdü ki, yerinə isti çörəklər qoyulsun.
7 O gün Şaulun əyanlarından bir nəfər orada idi. O, Rəbbin
önündə olan dini mərasimə görə yubanmışdı. Bu, Şaulun
baş çobanı Edomlu Doeq idi. **8** Davud Aximelekə dedi:
«Burada yanınızda bir nizə yaxud bir qılınc varmı? Çünki
padşah mənə təcili iş buyurduğu üçün nə qılıncımı, nə də
silahlarımı götürə bildim». **9** Kahin dedi: «Ela vadisində
öldürdüyün Filiştli Qolyatın qılıncı bezə bükülü olaraq
orada – efodun arxasındadır. Əgər onu istəyirsənsə, götür,
çünki burada ondan başqası yoxdur». Davud dedi: «Onun
əvəzi yoxdur, mənə ver». **10** O gün Davud Şauldan qaçdı
və Qat padşahı Akişin yanına getdi. **11** Akişin əyanları
ona dedilər: «Bu öz ölkəsinin padşahı Davud deyilmi?
Rəqslərdə qadınlar bunu tərənnüm edib oxumurdularmı?
"Şaul qırdı minləri, Davudsa on minləri"». **12** Davud bu
sözləri ürəyinə salıb Qat padşahı Akişdən çox qorxdu. **13**
Onların qarşısında görkəmini dəyişdirdi və yanlarında
özünü dəli kimi göstərərək darvaza qapısının taylarını
cırmaqladı və ağzının suyunu saqqalına axıtdı. **14** Akiş
əyanlarına dedi: «Bax görürsünüz ki, bu adam dəlidir.
Nə üçün onu mənim yanıma gətirmisiniz? **15** Mənim
dəlilərim əskikdir ki, qarşımda dəlilik etmək üçün bunu
da gətirdiniz? Heç belə adam da mənim evimə girərmi?»

22 Davud oradan yola çıxıb Adullam mağarasında
gizləndi. Qardaşları və atasının külfəti bunu eşidəndə
onun yanına gəldilər. **2** Vəziyyəti ağır olanların, borcu

olanların, narazıların hamısı yanına yığıldı və Davud
onların başçısı oldu. Onun yanında dörd yüz nəfərə
qədər adam var idi. 3 Davud oradan Moavın Mispa
şəhərinə gəlib Moav padşahına dedi: «Rica edirəm,
Allahın mənə nə edəcəyini bilənə qədər qoy atamla anam
gəlib yanında qalsın». 4 Davud onları Moav padşahının
yanında qoydu və özü qalada qaldığı müddətdə ata və
anası Moav padşahının yanında qaldı. 5 Peyğəmbər
Qad Davuda dedi: «Sən burada – qalada belə dolanma,
Yəhuda diyarına get». Davud gedib Xeret meşəsinə girdi.
6 Şaul Davudla yanındakı adamlarının yerini öyrəndi. O,
Giveadakı bir təpədə, yulğun ağacının altında əlində nizə
oturmuş, bütün əyanları isə ətrafında dayanmışdılar. 7
Şaul ətrafındakı əyanlarına belə dedi: «Ey Binyaminlilər,
indi mənə qulaq asın. Yesseyin oğlu hamınıza tarlalar
və üzümlüklər verəcəkmi? Hamınızı minbaşı və yüzbaşı
edəcək ki, 8 mənim üçün hiylə qurursunuz? Mənim
oğlum Yesseyin oğlu ilə əhd bağlayan zaman bunu
qulağıma çatdıran olmadı və heç birinizin mənə yazığı
gəlmədi. Pusqu qurmaq üçün oğlum mənim üstümə
qulumu qiyama qaldırır, deyə bu xəbəri qulağıma çatdıran
oldumu?» 9 Şaulun əyanlarının yanında Edomlu Doeq
də dayanmışdı və o dedi: «Yesseyin oğlunu Novda,
Axituv oğlu Aximelekin yanına gələndə gördüm. 10
Orada Aximelek Davud üçün Rəbbə müraciət etdi və ona
həm ərzaq, həm də Filiştli Qolyatın qılıncını verdi». 11
Padşah Axituv oğlu kahin Aximeleki və atasının külfətini,
həm də Novda olan kahinləri çağırmaq üçün adam
göndərdi. Onların hamısı padşahın yanına gəldi. 12 Şaul

dedi: «Ey Axituv oğlu, indi məni dinlə». Aximelek dedi:
«Buyurun, ağam». **13** Şaul dedi: «Allaha müraciət edib
bugünkü kimi mənim üstümə qiyam qaldırmaq üçün
Yessey oğlunun əlinə çörək və qılınc verərək niyə mənə
qarşı fənd qurdunuz?» **14** Aximelek padşaha cavab verdi:
«Bütün əyanlarının arasında Davud kimi sədaqətli olanı
varmı? O, padşahın kürəkəni, mühafizəçilərin başçısı və
sənin evində çox etibarlı sayılan adamdır. **15** Onun üçün
Allaha müraciət etməyə ancaq o gündənmi başlamışam?
Əsla! Padşahım bu quluna və atamın külfətinə şər
atmasın, çünki az-çox olsa belə, qulunun bu işdən heç
bir xəbəri yoxdur». **16** Padşah dedi: «Ey Aximelek,
sən və atanın külfəti mütləq ölməlisiniz». **17** Padşah
yanındakı mühafizəçi əsgərlərə dedi: «Dönün, Rəbbin
kahinlərini öldürün. Ona görə ki onlar da Davudla əlbir
olub. Çünki onun qaçdığını bilib bu xəbəri qulağıma
çatdırmayıblar». Lakin padşahın adamları əl qaldırıb
Rəbbin kahinlərini öldürmək istəmədilər. **18** Padşah
Edomlu Doeqə dedi: «Dön, bu kahinləri öldür». Edomlu
Doeq dönüb kahinləri öldürdü və o gün kətan efod geyən
səksən beş kişi öldürüldü. **19** Sonra o, kahinlərin şəhəri
olan Novu da qılıncdan keçirdi. Kişi, qadın, gənc, körpə
bilmədən bütün adamları, eləcə də öküzləri, eşşəkləri və
qoyunları qılıncdan keçirdi. **20** Axituvun oğlu Aximelekin
oğullarından Evyatar adlı bir nəfər qurtulub Davudun
yanına qaçdı. **21** Evyatar Şaulun Rəbbin kahinlərini
öldürdüyünü Davuda xəbər verdi. **22** Davud Evyatara dedi:
«O vaxt Edomlu Doeq orada olanda mütləq bunu Şaula
çatdıracağını anlamışdım. Atanın külfətinin qırılmasına

səbəb mən oldum. 23 Yanımda qal, qorxma, çünki mənim
canımı almaq istəyən sənin də canını almaq istəyir. Əgər
yanımda qalsan, salamat olarsan».
23 Davuda xəbər verərək dedilər: «Budur, Filiştlilər
Qeilaya hücum çəkib xırmanları talan edirlər». 2
Davud Rəbbə müraciət edib dedi: «Gedib Filiştlilərlə
vuruşummu?» Rəbb Davuda dedi: «Get Filiştlilərə hücum
et və Qeilanı qurtar». 3 Davudun adamları isə ona dedilər:
«Bax burada – Yəhudada biz qorxu içərisindəyik. Bəs
biz Qeilaya, Filişt ordularına qarşı necə çıxaq?» 4 Davud
Rəbbə yenidən müraciət etdi və Rəbb ona cavab verib
dedi: «Qalx Qeilaya en, çünki Filiştliləri sənə təslim
edəcəyəm». 5 Davudla adamları Qeilaya gedib Filiştlilərə
qarşı hücuma keçdilər. Davud onların mal-qaralarını
apardı və Filiştlilərə güclü zərbə vurub Qeila əhalisini
qurtardı. 6 Aximelekin oğlu Evyatar Qeilaya – Davudun
yanına qaçarkən əlində efod enmişdi. 7 Davudun Qeilaya
gəlməsi Şaula çatdırıldı. Şaul dedi: «Allah onu mənim
ovcumun içinə qoyub, çünki cəftəli darvazaları olan bir
şəhərə girməklə o özünü çıxılmaz vəziyyətə salıb». 8 Şaul
Qeilaya enmək və Davudla adamlarını mühasirəyə almaq
üçün bütün xalqı müharibəyə çağırdı. 9 Şaulun ona pislik
etmək istədiyini Davud bilirdi. O, kahin Evyatara dedi:
«Efodu bura gətir». 10 Davud sözünə davam etdi: «Ey
İsrailin Allahı Rəbb, mən ciddi məlumat almışam ki, bu
quluna görə şəhəri məhv etmək üçün Şaul Qeilaya gəlmək
istəyir. 11 Qeila sakinləri məni ona təslim edəcəklərmi?
Ey İsrailin Allahı Rəbb, yalvarıram, bunu quluna agah et.
Şaul da Sənin qulun eşitdiyi kimi bura enəcəkmi?» Rəbb

«o enəcək» dedi. **12** O zaman Davud dedi: «Qeilalılar məni
və adamlarımı Şaula təslim edəcəkmi?» Rəbb «təslim
edəcəklər» dedi. **13** Davud təxminən altı yüz nəfər adam
ilə qalxıb Qeiladan çıxdı və bu yerdən başqa yerə getdi.
Davudun Qeiladan qaçdığını eşidən Şaul oraya getmək
fikrindən döndü. **14** Davud çöllükdə qalalarda qalıb Zif
səhrasındakı dağlıq bölgəsində yaşadı. Şaul hər gün
Davudu axtarırdı, lakin Allah onu Şaula təslim etmədi. **15**
Zif səhrasındakı Xoreşdə olan Davud gördü ki, Şaul onun
canını almaq üçün yola çıxıb. **16** Şaulun oğlu Yonatan
qalxıb Xoreşə, Davudun yanına gəldi və onu Allah naminə
ruhlandırdı. **17** Ona dedi: «Qorxma, atam Şaulun əlinə
düşməyəcəksən, İsrailin padşahı sən olacaqsan, mən
səndən sonra ikinci olacağam. Bunu hətta atam Şaul da
bilir». **18** Sonra ikisi də Rəbbin önündə əhd bağladı və
Davud Xoreşdə qaldı, Yonatan isə evinə qayıtdı. **19** Ziflilər
Giveaya, Şaulun yanına qalxıb dedilər: «Davud bizim
yanımızda, Yeşimonun cənubundakı Xakila təpəsində,
Xoreşdəki qalalarda gizlənmişdi. **20** Ey padşah, indi
oraya ensən, ürəyindəki arzuna çatarsan. Onu padşaha
təslim etmək bizim payımıza düşər». **21** Şaul dedi: «Mənə
xeyirxahlıq etdiyiniz üçün Rəbb sizə bərəkət versin. **22**
Gedin daha yaxşı araşdırın və öyrənin ki, hara ayaq
basıb, kimlər onu görüb. Deyirlər ki, o çox hiyləgərdir. **23**
Gizləndiyi yerlərin hamısını tapıb öyrənin, doğru xəbərlə
mütləq yanıma gəlin və mən də sizinlə oraya gedəcəyəm.
Əgər o bölgədə olsa, onu bütün Yəhuda tayfaları arasında
axtaracağam». **24** Ziflilər qalxıb Şauldan qabaq Zifə
qayıtdılar. Davudla adamları Yeşimonun cənubunda –

Aravadakı Maon səhrasında idi. **25** Şaulla adamları onu
axtarmaq üçün həmin yerə getdilər. Bu, Davuda xəbər
verildi və o da qayalığa enib Maon səhrasında qaldı.
Şaul bunu eşidərkən Maon səhrasında Davudu təqib
etdi. **26** Şaul dağın bir tərəfi, Davudla adamları isə
dağın o biri tərəfi ilə getməkdə idi. Davud cəld tərpənib
Şaulun qabağından qaçdı, çünki Şaulla adamları Davudla
adamlarını tutmaq üçün oranı mühasirəyə alırdılar. **27** Bu
vaxt Şaulun yanına bir qasid gəlib dedi: «Tez ol, geri qayıt,
çünki Filiştlilər ölkəyə hücum ediblər». **28** Şaul Davudu
təqib etməkdən əl çəkərək Filiştlilərə qarşı döyüşə getdi.
Ona görə də o yerə Sela-Hammaxleqot adı verildi. **29**
Davud oradan çıxıb En-Gedi qalalarında qaldı.

24 Şaul Filiştliləri təqib edib dönərkən ona belə xəbər
verildi: «Davud En-Gedi səhrasındadır». **2** O bütün
İsraildən üç min seçmə adam götürüb Davudla adamlarını
axtarmaq üçün Dağ Keçiləri qayasının yaxınlığına getdi. **3**
Yol kənarındakı qoyun ağıllarına gəldi. Orada bir mağara
vardı. Şaul ayaqyoluna getmək üçün oraya girdi. Davud
adamları ilə mağaranın lap içəri tərəfində oturmuşdu. **4**
Davudun adamları ona dedi: «Budur, Rəbbin sənə "bax
düşmənini sənə təslim edəcəyəm, gözündə nə xoşdursa,
ona edəcəksən" dediyi gün bu gündür». Davud qalxıb
gizlicə Şaulun cübbəsinin ətəyindən kəsdi. **5** Sonra
Şaulun ətəyindən bir parça kəsdiyinə görə Davudun ürəyi
ağrıdı. **6** O, adamlarına belə dedi: «Rəbbin məsh etdiyi
ağama əl qaldırıb belə bir iş görməyi Rəbb məndən uzaq
etsin, çünki o, Rəbbin məsh olunmuşudur». **7** Davud
bu sözlərlə adamlarının qarşısını aldı və onları Şaula

qarşı qalxmağa qoymadı. Şaul da mağaradan çıxıb yoluna
davam etdi. **8** Ondan sonra Davud qalxıb mağaradan
çıxdı və Şaulun arxasınca «Ağam padşah!» deyə çığırdı.
Şaul arxaya baxdı. Davud üzüstə yerədək təzim etdi. **9**
O, Şaula dedi: «"Davud sənin pisliyini istəyir" deyən
adamların sözünə niyə qulaq asırsan? **10** Bax öz gözlərinlə
gördün ki, bu gün Rəbb mağarada səni mənə necə təslim
etdi. Mənə təklif etdilər ki, səni öldürüm, lakin mən
sənə qıymadım. Dedim ki, ağama qarşı əl qaldırmaram,
çünki o, Rəbbin məsh olunmuş padşahıdır. **11** Ey atam,
əlimdəkinə bax, bu sənin cübbənin ətəyidir. Cübbənin
ətəyindən kəsib səni öldürmədiyimdən gör və anla ki,
sənə qarşı pislik və qiyam etmək əlimdən gəlmir. Sən
canımı almaq üçün məni ovladığın halda mən sənə qarşı
günah etmədim. **12** Sənlə mənim aramda qoy Rəbb
hakim olsun! Qoy Rəbb səndən mənim qisasımı alsın.
Mən sənə əl qaldırmaram. **13** Qədim zamanlardan belə bir
məsəl var: "Pislik pislərdən çıxar". Bu məsəldə deyildiyi
kimi sənə əl qaldırmayacağam. **14** İsrailin padşahı kimə
qarşı çıxıb? Sən kimi qovursan? Ölü itimi qovursan,
yoxsa bir birənimi? **15** Qoy Rəbb sənlə mənim aramda
hakim olub hökm versin və baxıb bu çəkişməni görsün,
məni sənin əlindən qurtarsın». **16** Davud bu sözləri
Şaula söyləyib qurtarandan sonra Şaul «Oğlum Davud, bu
sənin səsindirmi?» dedi və bərkdən ağladı. **17** O, Davuda
dedi: «Mən sənin qədər saleh deyiləm, çünki sən mənə
pisliyimin əvəzinə yaxşılıq etdin. **18** Bu gün də mənə
yaxşı münasibətini bəlli etdin, çünki Rəbb məni sənə
təslim etdi, sən isə məni öldürmədin. **19** Əgər bir insan

düşmənini taparsa, onu salamat buraxarmı? Buna görə də
bugünkü işinin əvəzini Rəbb sənə yaxşılıqla ödəsin. **20** İndi
isə bax bilirəm ki, sən mütləq padşah olacaqsan və İsrailin
padşahlığı sənin əlinə keçib güclənəcək. **21** Məndən
sonra nəslimi kəsməyəcəyinə və atamın nəslindən adımı
silməyəcəyinə indi burada mənə Rəbbin haqqı naminə
and iç». **22** Davud Şaula and içdi və Şaul evinə qayıtdı.
Davud isə adamları ilə sığınacağa çıxdı.

25 Şamuel öldü və bütün İsrail yığılıb onun üçün yas
qurdu. Onu Ramada – öz evinin yanında dəfn etdilər.
Sonra Davud durub Paran səhrasına endi. **2** Maonda
yaşayan, Karmeldə mülkü olan çox varlı bir adam var
idi. Onun üç min baş qoyunu, min baş keçisi vardı. O,
qoyunlarını Karmeldə qırxdırırdı. **3** Bu adamın adı Naval,
arvadının adı isə Aviqail idi. Qadın ağıllı və gözəl idi. Kalev
nəslindən olan kişi isə kobud və bədxasiyyət idi. **4** Davud
səhrada eşitdi ki, Navalın qoyun qırxımı var. **5** O, on nökər
göndərib onlara dedi: «Karmelə qalxıb Navalın yanına
gedin və məndən ona salam deyin. **6** Sonra ona belə
deyərsiniz: "Ömrün uzun olsun! Sən və evin, sənin kilərin
hamısı qoy var olsun! **7** Eşitmişəm ki, indi sizdə yun
qırxımıdır. Sənin çobanların bizim yanımızda olanda
biz onları incitmədik və Karmeldə qaldıqları günlər
ərzində heç nəyi əskilmədi. **8** Bunu öz nökərlərindən də
soruşa bilərsən və onlar da sənə deyər. Qoy nökərlərim
sənin gözündə lütf tapsın, çünki yanına bayram zamanı
gəlmişik. Rica edirəm ki, qullarına və oğlun Davuda əlində
olanından ver"». **9** Davudun nökərləri gəlib bütün bu
sözləri Davudun adından Navala söyləyib gözlədilər. **10**

Naval isə Davudun nökərlərinə belə cavab verdi: «Davud
kimdir? Yessey oğlu kimdir? İndilərdə ağasından qaçan
çox qullar var. **11** Çörəyimi, suyumu və qırxınçılar üçün
kəsdiyim heyvanların ətini götürüb haradan olduğunu
bilmədiyim adamlaramı verim?» **12** Davudun nökərləri öz
yolları ilə geriyə qayıtdılar və gəlib bu sözlərin hamısını
Davuda söylədilər. **13** Davud adamlarına «hamı qılıncını
bağlasın» dedi. Hamı bir nəfər kimi qılıncını bağladı.
Davud da belə etdi. Dörd yüz nəfər Davudun ardınca
getdi və iki yüz nəfər isə ərzaqların yanında qaldı. **14**
Navalın nökərlərindən biri onun arvadı Aviqailə xəbər
verdi: «Bax ağamızı salamlamaq üçün Davud səhradan
qasidlər göndərdi, ağamız isə onları təhqir etdi. **15**
Amma həmin adamlar bizə çox yaxşılıq etmiş və bizi
incitməmişdilər. Çöldə olduğumuz, onlarla gəzdiyimiz
bütün günlər ərzində heç nəyimiz əskilməmişdi. **16**
Qoyunları otararkən yanlarında olduğumuz günlər gecə
və gündüz bizə dayaq oldular. **17** İndi isə budur, bax nə
edəcəyini düşün, çünki ağamıza, onun bütün külfətinə
qarşı pis qərar verilmişdir. Çünki Naval elə yaramaz
insandır ki, ona kimsə söz deyə bilmir». **18** Bundan
sonra Aviqail cəld tərpənib, iki yüz kömbə çörək və
iki tuluq şərab hazırladı. Beş qoyun cəmdəyi, beş ölçü
qovurğa, yüz salxım quru üzüm və iki yüz parça basılmış
əncir lavaşanası götürüb eşşəklərə yüklədi. **19** Sonra
nökərlərinə dedi: «Siz qabaqda gedin, arxanızca gəlirəm».
Bu barədə əri Navala heç nə bildirmədi. **20** Aviqail eşşəyə
minib dağın bağlı tərəfindən enərkən Davud da adamları
ilə oraya enməkdə idi və qadın onlarla rastlaşdı. **21**

Davud demişdi: «Doğrudan da, bu adamın çöldə olan
bütün mallarını qorudum və onun heç nəyini əskilməyə
qoymadım, amma nahaq yerə. O isə mənə yaxşılığımın
əvəzində pislik etdi. 22 Əgər səhərədək onun bütün divar
isladanlarından – kişilərindən birini belə, sağ buraxsam,
qoy Allah Davudun düşmənlərinə beləsini və bundan
betərini etsin». 23 Aviqail Davudu görcək cəld eşşəkdən
düşdü və Davudun önündə üzünü yerə qoyaraq təzim
etdi. 24 Sonra onun ayaqlarına düşüb dedi: «Ey ağam, bu
günahı mənim üzərimə qoy. İzin ver ki, kənizin sənin lə
danışsın. Nə olar, kənizinin sözlərinə qulaq as. 25 Ağam,
rica edirəm, Navalın – o yaramaz insanın acığını qəlbinə
salma, çünki adı necədirsə, özü də elədir. Adı Naval
olduğu kimi özü də axmaqdır. Ey ağam, mən kənizin
ağamın göndərdiyi nökərləri görməmişəm. 26 Madam
ki Rəbb səni indi qana batmaqdan və öz əlinlə qisas
almaqdan saxladı, var olan Rəbbə və canına and olsun,
ağamın düşmənləri və bədxahları Naval kimi olsun. 27
İndi isə izin ver, kənizinin ağama gətirdiyi bu hədiyyələr
arxanca gələn cavanlara verilsin. 28 Yalvarıram, kənizinin
günahını bağışla, çünki Rəbb mütləq ağam üçün möhkəm
sülalə yaradacaq, ona görə ki ağam Rəbbin döyüşlərini
edir və ömrün boyu səndə şər olmayacaq. 29 Kimsə
qalxıb səni qovmaq və canını almaq istəyəndə ağamın
canı Rəbb Allahın həyat kisəsində saxlanılacaq, sənin
düşmənlərinin canı isə sapandın ortasından atılan daş
kimi atılacaq. 30 Rəbb ağama dediyi yaxşılıqların hamısını
həyata keçirəndə və səni İsrailə hökmdar edəndə 31
ağam nahaq qan tökü b özü üçün qisas aldığına görə

peşman olmayacaq, vicdan əzabı çəkməyəcək. Rəbb
ağama yaxşılıq edəndə kənizini də yada sal». 32 Davud
Aviqailə dedi: «İsrailin Allahı Rəbbə alqış olsun ki, bu gün
məni qarşılamağa səni göndərdi. 33 Ağlına bərəkallah,
xeyir-dualı olasan! Bu gün məni qan tökməkdən və əlimlə
öz qisasımı almaqdan saxladın. 34 Həqiqətən, məni sizə
pislik etməkdən sən saxladın, İsrailin Allahı var olan
Rəbbə and olsun, əgər cəld tərpənib mənim qarşıma
çıxmasaydın, mütləq səhər işığına qədər Navalın divar
isladanlarından – kişilərindən biri də sağ qalmayacaqdı».
35 Davud onun gətirdiyi şeyləri əlindən alıb dedi: «Evinə
salamat get, budur, sənin sözünə baxıb xahişini yerinə
yetirdim». 36 Aviqail Navalın yanına gəldi. Navalın evində
padşah ziyafətinə oxşar bir ziyafət vardı. O çox sərxoş
olduğuna görə könlü nəşəli idi. Səhər açılana qədər qadın
ona heç nə bildirmədi. 37 Səhər açılanda, Naval şərabdan
ayılan kimi arvadı baş verən hadisələri ona danışdı və
Navalın ürəyindən ağrı tutdu, bədəni daşa döndü. 38
Bununla da təxminən on gündən sonra Rəbb Navalı vurdu
və o öldü. 39 Davud Navalın öldüyünü eşidəndə dedi:
«Navalın əli ilə yaranan rüsvayçılığımı görüb qulunu
davadan və pislikdən saxlayan Rəbbə alqış olsun! Rəbb
Navalın bədxahlığını öz başına gətirdi». Davud Aviqaili
özünə arvad olaraq almaq üçün ona elçi göndərdi. 40
Davudun elçiləri Karmelə, Aviqailin yanına gəlib belə
söylədilər: «Səni arvad olaraq almaq üçün Davud bizi elçi
göndərdi». 41 Aviqail qalxıb yerədək təzim edib dedi:
«Qoy kənizin ağamın qullarının ayaqlarını yumaq üçün
bir qarabaş olsun». 42 O cəld qalxıb eşşəyə mindi. Ona

xidmət edən beş gənc qadını yanına alaraq Davudun
qasidlərinin ardınca getdi və Davudun arvadı oldu. **43**
Davud İzreelli Axinoamı da almışdı. Hər ikisi onun arvadı
oldu. **44** Şaul isə qızı Mikalı – Davudun arvadını Qallimli
Layiş oğlu Paltiyə ərə vermişdi.

26 Ziflilər Giveaya, Şaulun yanına gəlib dedilər: «Davud
Yeşimon şəhəri ilə üzbəüz olan Xakila təpəsində
gizlənmirmi?» **2** Şaul durub Davudu axtarmaq üçün
özü ilə bərabər İsraildən üç min seçmə adam götürərək
Zif səhrasına endi. **3** O, Yeşimonla üzbəüz olan Xakila
təpəsindəki yol kənarında ordugah qurdu. Səhrada qalan
Davud Şaulun onun ardınca düşüb gəldiyini gördü. **4**
Davud kəşfiyyatçılar göndərdi və həqiqətən, Şaulun
gəldiyini öyrəndi. **5** O qalxıb Şaulun ordugah qurduğu
yerə gəldi və Şaulla ordu başçısı Ner oğlu Avnerin yatdığı
yerə baxdı. Şaul ordugahın içərisində yatırdı. Xalq onun
yanında düşərgə salmışdı. **6** Davud Xetli Aximelekə və
Yoavın qardaşı Seruya oğlu Avişaya dedi: «Kim mənimlə
Şaulun yanına – ordugaha enər?» Avişay dedi: «Mən
sənlə enərəm». **7** Davud və Avişay gecə xalqın yanına
çatdılar və budur, Şaul ordugahın içərisində yatıb yuxuya
getmişdi, nizəsi isə başı üstündə yerə sancılmışdı. Avnerlə
xalq isə onun ətrafında yatırdı. **8** Avişay Davuda dedi:
«Allah bu gün düşmənini sənə təslim etdi. İndi isə qoy
nizə ilə onu birdəfəlik yerə elə yapışdırım ki, ikinci dəfə
vurmağa ehtiyac olmasın». **9** Davud Avişaya dedi: «Yox,
onu öldürmə! Bax Rəbbin məsh etdiyinə əl qaldıran
günahsız sayılarmı?» **10** Davud yenə dedi: «Var olan
Rəbbə and olsun, Rəbb onu mütləq vuracaq. Elə gün

gələcək ki, öz əcəli ilə öləcək ya da döyüşdə həlak olacaq.
11 Qoy Rəbbin məsh etdiyinə əl qaldırmaqdan Rəbb Özü
məni uzaq etsin. Rica edirəm, indi başının yanındakı
nizəsini və su qabını götür gedək». **12** Davud Şaulun
başının yanındakı nizəsi ilə su qabını götürdü və onlar
getdilər. Onları görən olmadı. Bu işi bilən və oyanan
da olmadı. Rəbb tərəfindən onların üstünə dərin yuxu
gəldiyinə görə hamı yatmışdı. **13** Davud qarşı tərəfə
keçib uzaqda, dağın başında durdu; onların arasında xeyli
məsafə var idi. **14** Davud xalqa və Ner oğlu Avnerə «ey
Avner, mənə cavab ver» deyə qışqırdı. Avner də cavab
verdi: «Sən kimsən ki, qışqıra-qışqıra padşahı çağırırsan?»
15 Davud Avnerə dedi: «Sən igidsən? İsraildə sənə bənzər
kim var ki? Bəs niyə ağan padşahın keşiyini çəkmirsən?
Axı xalq arasından biri ağan padşahı öldürmək üçün
gəlmişdi. **16** İşini yaxşı görmürsən. Var olan Rəbb haqqı,
hamınız ölümə layiq adamlarsınız, ona görə ki ağanızın –
Rəbbin məsh etdiyinin keşiyini çəkmirsiniz. Bax padşahın
başının yanında olan nizə və su qabı indi haradadır?» **17**
Şaul Davudun səsini tanıyıb dedi: «Bu sənin səsindirmi,
oğlum Davud?» Davud dedi: «Mənim səsimdir, ağam
padşah». **18** Sonra sözünə davam etdi: «Ağam nə üçün
qulunu belə təqib edir? Nə etmişəm ki? Əlimdən nə
pislik gəlib? **19** Rica edirəm, ağam padşah indi qulunun
sözlərinə qulaq assın. Əgər mənə qarşı səni qaldıran
Rəbdirsə, bir təqdim qəbul etməyə razı olsun, yox, əgər
bəşər övladlarıdırsa, qoy onlar Rəbb qarşısında lənətə
gəlsinlər. Belə ki "get özgə allahlara qulluq et" deyərək
Rəbbin irsindən pay almayım deyə məni qovdular. **20**

Qoy qanım Rəbbin hüzurundan uzaq yerdə tökülməsin.
Dağlarda necə kəklik ovlayırlarsa, indi İsrail padşahı
da bir tək birəni axtarmaq üçün eləcə ova çıxıb». 21
Şaul dedi: «Günah etdim, qayıt, oğlum Davud. Mənim
canım bu gün sənin gözündə qiymətli olduğu üçün bir
daha sənə pislik etməyəcəyəm. Bax ağılsızlıq edib lap
çox yanıldım». 22 Davud cavab verdi: «Budur nizən, ey
padşah! Qoy nökərlərindən biri gəlib onu aparsın. 23
Rəbb hər kəsə öz salehliyinin və sədaqətinin əvəzini
verəcək. Bu gün Rəbb səni mənə təslim etdiyi halda mən
Rəbbin məsh etdiyinə əl qaldırmaq istəmədim. 24 Qoy
bu gün sənin canın gözümdə necə qiymətlidirsə, mənim
canım da Rəbbin gözündə elə qiymətli olsun və məni
hər çətinlikdən qurtarsın». 25 Şaul Davuda dedi: «Oğlum
Davud, bəxtiyar olasan! Sən böyük işlər görüb mütləq
qalib gələcəksən». Bundan sonra Davud öz yolu ilə getdi
və Şaul da öz yerinə qayıtdı.

27 Davud ürəyində düşündü: «Bir gün Şaulun əlində
öləcəyəm. Mənim üçün Filiştlilərin ölkəsinə qaçmaqdan
yaxşı çarə yoxdur. Şaul da məni bütün İsrail torpağında
axtarmaq fikrindən əl çəkər və mən onun əlindən
qurtararam». 2 Davud durub yanındakı altı yüz kişi ilə Qat
padşahı Maok oğlu Akişin tərəfinə keçdi. 3 Davud həm
özü, həm də adamlarının hər biri külfəti ilə – Davudun iki
arvadı İzreelli Axinoam və Karmelli Navalın dul arvadı
Aviqaillə birlikdə Qatda, Akişin yanında qaldı. 4 Davudun
Qata qaçdığını Şaula xəbər verdilər və o da bir daha
onu axtarmadı. 5 Davud Akişə dedi: «Əgər indi sənin
gözündə lütf tapmışamsa, qoy ətraf şəhərlərin birində

mənə yer verilsin və mən də orada qalım. Axı nə üçün
bu qulun padşah şəhərində sənin yanında qalsın?» 6 O
gün Akiş ona Ziqlaqı verdi. Bu günə qədər Ziqlaq Yəhuda
padşahlarına məxsusdur. 7 Davudun Filiştlilərin ölkəsində
qaldığı müddət bir il dörd ay idi. 8 Davudla adamları gəlib
Geşurlulara, Girzlilərə və Amaleqlilərə basqın etdilər.
Bu xalqlar qədim zamanlardan bəri Şura çatanadək –
Misir ölkəsinə qədər olan ərazidə məskən salmışdılar. 9 O
hücum etdiyi bu yerlərdə nə kişi, nə də qadınlardan heç
kimi sağ buraxmazdı. Onların qoyunlarını, öküzlərini,
eşşəklərini, dəvələrini və geyimlərini götürüb Akişin
yanına qayıdırdı. 10 Akiş ondan soruşanda ki bu gün hara
basqın etdiniz, Davud belə cavab verirdi: «Yəhudanın,
Yeraxmeellilərin və Qenlilərin cənub bölgəsinə basqın
etdik». 11 Davud belə edirdi. Filiştlilərin ölkəsində qaldığı
müddət ərzində onun iş üsulu belə idi: «Bizim haqqımızda
qoy xəbər verməsinlər» deyərək nə kişi, nə də qadınlardan
heç kimi sağ buraxmaz və onlardan heç birisini Qata
gətirməzdi. 12 Akiş Davuda inanaraq belə düşünürdü:
«Artıq o öz xalqının – İsrailin gözündən tamamilə düşüb
və bundan sonra həmişəlik qulum olacaq».

28 Həmin dövrdə İsrailə qarşı döyüşmək üçün Filiştlilər
ordularını döyüşə yığdılar. Akiş Davuda dedi: «Bunu
yaxşı bil ki, sən və adamların mənimlə bir orduda
döyüşəcəksiniz». 2 Davud Akişə dedi: «Əla! Sən qulunun
nə edəcəyini görəcəksən». Akiş Davuda dedi: «Çox yaxşı,
mən səni həmişə özümə mühafizəçi qoyacağam». 3
Şamuel ölmüşdü və bütün İsrail onun üçün yas tutmuşdu.
Onu Ramada – öz şəhərində dəfn etmişdilər. Şaul isə

bütün cindarları və ruhçağıranları ölkədən qovmuşdu.
4 Filiştlilər yığılaraq gəlib Şunemdə ordugah qurdular.
Şaul bütün İsraili yığıb Gilboa dağında ordugah qurdu. **5**
Şaul Filişt ordugahını görəndə qorxudan ürəyi əsdi. **6**
O, Rəbbə müraciət etdi. Amma Rəbb ona nə yuxu, nə
Urim, nə də peyğəmbərlər vasitəsilə cavab verdi. **7** Şaul
əyanlarına dedi: «Mənim üçün bir cindar qadın tapın ki,
gedib ona müraciət edim». Əyanları ona dedilər: «Bax
En-Dorda bir cindar qadın var». **8** Şaul zahiri görkəmini
dəyişdirdi, başqa paltar geyinib, iki nəfərlə bərabər oraya
getdi və gecə ikən qadının yanına gəlib çatdı. Şaul dedi:
«Rica edirəm, mənim falıma baxıb cindarlığını göstər və
kimi desəm, onu mənim üçün çıxar». **9** Qadın dedi: «Bax
Şaulun bu ölkədə nə etdiyini, cindarları və ruhçağıranları
necə qırdığını bilirsən. Niyə məni öldürmək üçün canıma
tələ qurursan?» **10** Şaul qadına «var olan Rəbbə and
olsun, bu işin sənə bir ziyanı olmayacaq» deyərək Rəbbə
and içdi. **11** Qadın dedi: «Sənin üçün kimi çıxarım?» Şaul
«mənə Şamueli çıxar» dedi. **12** Qadın Şamueli görüncə
bərkdən çığırıb Şaula dedi: «Sən ki Şaulsan, niyə məni
aldatdın?» **13** Padşah ona dedi: «Qorxma, de görüm, nə
görürsən?» Qadın Şaula dedi: «Yer altından çıxan allahlar
kimi bir şəxs görürəm». **14** Şaul dedi: «O kimə oxşayır?»
Qadın dedi: «Cübbə geyinmiş qoca bir adam çıxır». Şaul
onun Şamuel olduğunu başa düşüb üzüstə əyilib yerə
sərildi. **15** Şamuel Şaula dedi: «Məni çıxararaq niyə
narahat etdin?» Şaul dedi: «Çox dara düşmüşəm, çünki
Filiştlilər mənə qarşı müharibə edirlər. Artıq Allah da
məndən üz döndərib, daha mənə peyğəmbərlər, yuxular

vasitəsilə cavab vermir. Ona görə də səni çağırdım ki,
nə etməliyəmsə, onu mənə bildirəsən». 16 Şamuel dedi:
«Əgər Rəbb səndən üz döndəribsə, demək O sənə düşmən
olmuşdur. Belə halda bunu niyə məndən soruşursan?
17 Rəbb mənim vasitəmlə söylədiyini etdi və padşahlığı
sənin əlindən qoparıb onu sənin yaxının Davuda verdi. 18
Sən Rəbbin sözünə baxmadığın və Onun qızğın qəzəbini
Amaleqlilərin üstünə gətirmədiyin üçün bu gün O səni bu
hala salıb. 19 Rəbb sənlə bərabər İsraili də Filiştlilərə
təslim edəcək və sabah sən və oğulların mənimlə bərabər
olacaqsınız, çünki Rəbb İsrail ordusunu da Filiştlilərə
təslim edəcək». 20 Şaul o zaman tir-tap yerə sərildi. Ona
görə ki Şamuelin sözlərindən çox qorxmuşdu, həm də
onda taqət qalmamışdı, çünki bütün günü və gecəni çörək
yeməmişdi. 21 Qadın Şaulun yanına gəldi və onu sarsılmış
halda gördükdə dedi: «Bax kənizin sənin sözünə itaət
etdi. Canımı dişimə tutub mənə dediyin sözlərə qulaq
asdım. 22 Rica edirəm, indi kənizinin sözünə qulaq as və
qabağına bir tikə çörək qoyum, onu ye ki, yola düşəndə
qüvvən olsun». 23 Lakin Şaul bunu rədd edib «yemirəm»
dedi. Amma əyanları da qadınla bərabər onu məcbur
etdikdə Şaul onların sözünə qulaq asdı və yerdən qalxıb
yatağın üstündə oturdu. 24 Qadının evində kökəldilmiş bir
dana var idi. Tez onu kəsdi və un götürüb yoğurdu, ondan
mayasız çörək bişirdi. 25 Sonra onu Şaulla əyanlarının
qarşısına qoydu. Onlar yeyib ayağa qalxdılar və həmin
gecə də durub getdilər.

29 Filiştlilər bütün ordularını Afeqdə topladılar. İsraillilər
isə İzreeldəki bulağın yanında ordugah qurdular. 2

Filiştlilərin ağaları yüz və min nəfərlik dəstələrlə irəliləyirdilər. Davudla adamları isə Akişlə birlikdə arxadan gəlirdilər. 3 Filiştlilərin ağaları dedilər: «Bu İbranilərin
burada nə işi var?» Akiş onlara belə cavab verdi: «Bu adam
bu günlərdə yaxud daha doğrusu, bu illərdə yanımda
olan İsrail padşahı Şaulun qulu Davud deyilmi? Mənim
yanıma gələn gündən bəri onda pis bir şey görmədim». 4
Filiştlilərin ağaları Akişin üstünə qəzəblənib dedilər: «Bu
adamı geri qaytar, qoy o təyin etdiyin yerə qayıtsın və
bizimlə döyüşə getməsin, yoxsa döyüşdə bizə düşmənçilik
edər. Çünki o, ağasının rəğbətini qazanmaq üçün buradakı
adamların başını kəsib ona aparmaqdan daha yaxşı yol
taparmı? 5 Rəqslərdə "Şaul qırdı minləri, Davudsa on
minləri" deyə haqqında tərənnüm sözləri söylənən Davud
bu deyilmi?» 6 Akiş Davudu çağırıb ona dedi: «Var olan
Rəbbə and olsun, sən düz adamsan. Orduda mənimlə
yürüşə çıxmağın gözümdə xoşdur, çünki yanıma gəldiyin
gündən bu günə qədər səndə pis bir şey tapmadım. Lakin
ağaların gözünə xoş görünmürsən. 7 İndi sağ-salamat öz
yerinə qayıt. Filiştlilərin ağalarının gözündə pis olanı
etmə». 8 Davud Akişə dedi: «Axı mən nə etmişəm? Yanına
gələn gündən bu günə qədər qulunda nə tapdın ki, ağam
padşahın düşmənlərinə qarşı gedib vuruşmayım?» 9
Akiş Davuda cavab verdi: «Bilirəm ki, mənim gözümdə
sən Allahın mələyi kimi yaxşısan, amma Filiştlilərin
başçıları dedilər: "O bizimlə bir döyüşə çıxmasın". 10
İndi səninlə gələn ağanın qulları ilə birgə səhər tezdən
qalxın. Sübh tezdən qalxın və dan yeri ağarar-ağarmaz
buradan gedin». 11 Səhəri yola çıxmaq üçün Davud özü və

adamları qalxıb Filiştlilərin torpağına qayıtdı. Filiştlilər
isə İzreelə getdilər.

30 Davudla adamları üçüncü gün Ziqlaqa çatdılar.
Elə bu zaman Amaleqlilər Negevə və Ziqlaqa hücum
edərək Ziqlaq şəhərinə od vurub yandırmışdılar. **2**
Orada olan qadınlardan isə heç kimi öldürməmişdilər,
böyükdən kiçiyə qədər hamısını əsir edib öz yolları ilə geri
qayıtmışdılar. **3** Davud adamları ilə şəhərə gəlib gördü ki,
şəhər yandırılıb və onların arvadları, oğul və qızları əsir
aparılıb. **4** Buna görə Davud yanına yığılan camaatla birgə
taqətdən düşənə qədər hönkürüb ağladı. **5** Əsir aparılanlar
arasında Davudun iki arvadı, İzreelli Axinoamla Karmelli
Navalın dul arvadı Aviqail də var idi. **6** Davudun ürəyi
çox sıxılırdı, çünki xalq «onu daşlayaq» deyirdi. Ona
görə ki camaatın hər birinin oğul və qızından ötrü canı
yanırdı. Lakin Davud Allahı Rəbdən qüvvət aldı. **7** O,
Aximelekin oğlu kahin Evyatara dedi: «Rica edirəm, efodu
mənim üçün buraya gətir». Evyatar da efodu Davudun
yanına gətirdi. **8** Davud Rəbbə müraciət edərək dedi:
«Bu basqınçıların arxasınca düşsəm, onlara çatarammı?»
Rəbb ona dedi: «Ardlarınca düş, mütləq onlara çatacaqsan
və mütləq əsirləri qurtaracaqsan». **9** Davud yanında
olan altı yüz nəfərlə gedib Besor vadisinə çatdı. Yorulub
dala qalanlar isə vadidə qaldılar. **10** Lakin Davud dörd
yüz nəfərlə basqınçıların ardınca qaçmaqda davam etdi,
çünki iki yüz nəfər adam yorularaq Besor vadisini keçə
bilməmişdi. **11** Çöldə bir Misirli tapdılar və onu Davudun
yanına gətirdilər. Ona çörək yedirib, su içirtdilər. **12** Sonra
bir dilim basılmış əncir lavaşanası ilə iki salxım quru üzüm

verdilər. O da yeyib özünə gəldi, çünki üç gün-üç gecə
çörək yeməmiş və su içməmişdi. **13** Davud ona dedi: «Sən
kimin qulusan? Haradansan?» O dedi: «Bir Amaleqlinin
qulu, Misirli bir gəncəm. Üç gün əvvəl xəstələndim,
ona görə ağam məni atdı. **14** Biz Keretlilərin cənubuna,
Yəhuda torpağına və Kalevin cənubuna basqın etdik,
Ziqlaqa od vurub yandırdıq». **15** Davud ona dedi: «Məni
bu basqınçıların yanına apararsanmı?» Həmin adam dedi:
«Məni öldürməyəcəyinə və ağama təslim etməyəcəyinə
Allah haqqı üçün and iç, mən də səni basqınçıların yanına
aparım». **16** O, Davudu basqınçıların yanına endirdi. Bu
zaman basqınçılar hər yana yayılmışdılar. Onlar Filişt
və Yəhuda diyarından böyük talan malı götürmüş və
bundan ötrü yeyib-içərək şənlik edirdilər. **17** Davud
gün batandan ertəsi günün axşamınadək onları qırdı.
Dəvələrə minib qaçan dörd yüz nəfər gəncdən başqa heç
kim canını qurtara bilmədi. **18** O, Amaleqlilərin götürüb
apardığı hər bir şeyi və iki arvadını geri qaytardı. **19**
Böyükləri, kiçikləri, bütün oğul və qızları, talan edərək
ələ keçirdikləri bütün şeyləri Davud geri qaytardı və
onlardan heç nə əskik olmadı. **20** Davud qoyunlarla
öküzləri də geri qaytardı. Onları o biri heyvanların
qarşısından sürüb «bu, Davudun talan malıdır» deyirdilər.
21 Davud yorulub ardınca gələ bilməyən və Besor vadisində
qalan iki yüz nəfərin yanına gəldi. Onlar Davudu və
yanındakı adamları qarşılamağa çıxdılar. Davud oraya
yaxınlaşanda xalqa salam verdi. **22** Davudla birlikdə
gedən adamlar arasında olan bütün pis və yaramaz
adamlar belə dedilər: «Onlar bizimlə birlikdə getmədikləri

üçün biz də qurtardığımız talan malından onlara heç
nə verməyəcəyik. Ancaq hər adama öz arvad-uşaqlarını
verəcəyik. Qoy onları götürüb buradan getsinlər». 23
Amma Davud onlara belə dedi: «Xeyr, qardaşlarım! Rəbbin
bizə verdiyi şeylərlə belə etməyəcəksiniz. Bizi qoruyan
Rəbdir və üstümüzə gələn basqınçıları O bizə təslim etdi.
24 Sizin bu sözünüzü kim dinləyər? Çünki döyüşə gedənin
payı nə qədərdirsə, yüklərin yanında qalanın da payı o
qədər olacaq, bərabər bölünəcək». 25 Davud bütün İsrail
üçün o gündən bu günə qədər davam edən bir qanun
və hökm yaratdı. 26 Davud Ziqlaqa gəldi və «budur,
sizin üçün Rəbbin düşmənlərindən alınan talandan bir
hədiyyə» deyərək dostları olan Yəhuda ağsaqqallarına, 27
Bet-Eldə, Negevdəki Ramotda və Yattirdə, 28 Aroerdə,
Sifmotda, Eştemoada, 29 Rakalda, Yeraxmeellilərin və
Qenlilərin şəhərlərində, 30 Xormada, Bor-Aşanda, Atakda,
31 Xevronda olanlara və adamları ilə gəzdiyi yerlərin
hamısında yaşayanlara talan malından göndərdi.

31 Filiştlilər İsraillilərlə döyüşdü. İsraillilər Filiştlilərin
önündən qaçdılar, qırılanlar Gilboa dağında qaldı. 2
Filiştlilər Şaulla oğullarını təqib edib Şaulun oğulları
Yonatanı, Avinadavı və Malki-Şuanı öldürdülər. 3
Döyüş Şaulun ətrafında şiddətlənəndə oxatanlar onu
tapdılar və ağır yaraladılar. 4 Şaul öz silahdarına dedi:
«Qılıncını çək, məni vur, yoxsa bu sünnətsizlər gəlib
qılınclarını mənə batıraraq əylənəcəklər». Lakin silahdarı
çox qorxduğundan bunu etmək istəmədi. Ona görə də
Şaul qılıncını götürüb özünü onun üstünə yıxdı. 5
Şaulun öldüyünü görəndə silahdarı da özünü qılıncının

üstünə yıxıb Şaulla birgə öldü. **6** O gün Şaul üç oğlu,
silahdarı və bütün adamları ilə birlikdə belə həlak oldu. **7**
Dərənin o biri tərəfində və İordan çayının o biri tayında
olan İsraillilər İsrail ordusunun qaçdığını və Şaulla
oğullarının öldüyünü görəndə şəhərləri qoyub qaçdılar.
Filiştlilər gəlib o yerlərdə yaşadılar. **8** Ertəsi gün Filiştlilər
öldürülənləri soymaq üçün gələndə Gilboa dağında Şaulla
üç oğlunun meyitini tapdılar. **9** Şaulun başını kəsib
silahlarını götürdülər. Bütlərinin məbədinə və xalqa xoş
xəbər vermək üçün Filiştlilərin ölkəsinin hər tərəfinə
qasid göndərdilər. **10** Şaulun silahlarını ilahə Aştoretin
məbədinə qoydular və cəsədini Bet-Şean şəhərinin
divarına mıxladılar. **11** Yaveş-Gilead əhalisi Filiştlilərin
Şaula etdiklərini eşidəndə **12** bütün igidləri qalxıb gecə
boyu yol gedərək Şaulun və oğullarının cəsədini Bet-
Şeanın divarından götürdülər. Yaveşə gəlib orada cəsədləri
yandırdılar. **13** Sonra cəsədlərin sümüklərini götürüb
Yaveşdə, yulğun ağacının altında basdırdılar və yeddi gün
oruc tutdular.

Ikinci Şamuel

1 Şaulun ölümündən sonra Davud Amaleqliləri məğlub
edib qayıdan zaman iki gün Ziqlaqda qaldı. **2** Üçüncü
gün Şaulun yanından – ordugahdan paltarı cırılmış, başı
toz-torpağa batmış bir adam gəldi. O, Davudun yanına
çatıb qarşısında üzünü yerə qoyaraq təzim etdi. **3** Davud
ondan soruşdu: «Haradan gəlirsən?» Həmin adam ona
dedi: «Qaçıb canımı İsrail ordugahından qurtardım». **4**
Davud ona dedi: «Orada nə baş verib? Rica edirəm, mənə
de». O dedi: «Ordu döyüş meydanından qaçdı və onların
bir çoxu qırılıb öldü. Şaulla oğlu Yonatan da həlak oldu».
5 Davud ona xəbər verən cavan adamdan soruşdu: «Bəs
sən haradan bildin ki, Şaulla Yonatan da öldü?» **6** Davuda
xəbər verən cavan belə dedi: «Təsadüfən Gilboa dağında
idim və gördüm ki, Şaul nizəsinə söykənərək dayanıb.
Atlılar və döyüş arabaları isə artıq ona çatmaqda idi. **7**
Şaul geriyə baxanda məni görüb çağırdı. Mən dedim:
"Buyurun, buradayam". **8** O mənə "Sən kimsən?" dedi.
Mən ona dedim ki, mən bir Amaleqliyəm. **9** Şaul mənə
dedi: "Gəl əyil üzərimə, məni öldür, can üstəyəm, bu
ağrılardan qurtarmaq istəyirəm". **10** Elə buna görə də
mən onun üstünə əyilib nəfəsini kəsdim. Çünki bilirdim
ki, o yıxılandan sonra artıq yaşaya bilməyəcək. Sonra
onun başının tacını və qolunun bilərziyini götürdüm və
buraya, ağam üçün gətirdim». **11** Bunu eşidən Davud
dartıb paltarlarını cırdı və yanındakı bütün adamlar da
belə etdilər. **12** Onlar Şaul üçün, oğlu Yonatan üçün,
Rəbbin xalqı və bütün İsrail nəsli üçün axşamacan yas
qurub ağladılar və oruc tutdular, çünki onlar qılıncdan

keçirilərək həlak olmuşdu. **13** Davud əhvalatı ona danışan
cavana dedi: «Haralısan?» O cavab verdi: «Mən yadelliyəm,
bir Amaleqlinin oğluyam». **14** Davud ona dedi: «Bəs
niyə qorxmayaraq Rəbbin məsh olunmuş padşahını
öldürmək üçün əl qaldırdın?» **15** Davud adamlarından
birini çağırıb dedi: «Get, onu öldür». O da Amaleqlini
vurub öldürdü. **16** Davud Amaleqliyə dedi: «Qoy qanın
öz başına dönsün! Çünki sənin əleyhinə "mən Rəbbin
məsh olunmuş padşahını öldürdüm" deyən ağzın şahidlik
etdi». **17** Davud Şaul və oğlu Yonatanın yasında bu
mərsiyəni oxudu. **18** Sonra tapşırdı ki, «Oxatan yay»
adlı bu mərsiyəni Yəhuda övladlarına öyrətsinlər. Bu
mərsiyə Yaşar kitabında yazılmışdır: **19** Ey İsrail, şərəfin
öz yüksək yerlərinin üstündə öldürüldü! İgidlər necə
də qırıldı! **20** Filiştlilərin qızları sevinməsinlər deyə,
Sünnətsizlərin qızları fərəhlənməsinlər deyə Bunu Qatda
bildirməyin, Aşqelon küçələrində yaymayın. **21** Ey Gilboa
dağları, Üstünə şeh, yağış düşməsin, Qoy zəmilərin məhsul
verməsin! Çünki orada ləkələndi igidlərin qalxanı, Şaulun
yağ ilə silinməmiş qalxanı. **22** Öldürülənlərin qanına,
igidlərin piyinə görə Yonatanın yayı geri dönməzdi,
Şaulun qılıncı boş qayıtmazdı. **23** Şaul ilə Yonatan necə
sevimli, əziz, Həyatda və ölümdə ayrılmaz oldunuz siz.
Onlar qartallardan sürətli idi, Aslanlardan qüvvətli idi.
24 Ey İsrail qızları, ağlayın Şaul üçün. O sizə qiymətli al
qumaşlar geydirərdi, Geyiminizə qızıl naxışlar vurardı. **25**
Ah, döyüş meydanında necə də igidlər qırıldı! Yonatan
sənin yüksək təpələrində həlak oldu. **26** Ey qardaşım
Yonatan, sənin üçün ürəyim yanar. Sən mənə çox əziz

idin. Sənin sevgin mənim üçün heyranedici idi, Qadın
sevgisindən də üstün idi. 27 İgidlər necə də qırıldı! Döyüş
silahları necə də yox oldu!

2 Bundan sonra Davud «Yəhuda şəhərlərindən birinə
qalxımmı?» deyə Rəbbə müraciət etdi. Rəbb «ora qalx»
deyə cavab verdi. Davud dedi: «Hara qalxım?» Rəbb dedi:
«Xevrona». 2 Davud iki arvadı – İzreelli Axinoam və
Karmelli Navalın dul arvadı Aviqaillə birlikdə Xevrona
qalxdı. 3 Davudun yanında olan adamları öz külfətlərini
götürüb Xevronun ətraf məhəllələrində yaşamağa başladı.
4 Yəhuda adamları isə gəlib Davudu orada Yəhuda
nəslinin padşahı olaraq məsh etdilər. O vaxt Davuda
bildirdilər ki, Şaulu Yaveş-Gilead əhalisi dəfn edib. 5
Davud Yaveş-Gilead sakinlərinin yanına qasidlər göndərib
belə dedi: «Rəbb sizə xeyir-dua versin, çünki ağanız Şaula
sədaqətli oldunuz və onu dəfn etdiniz. 6 Bu işinizin
əvəzini indi Rəbb sizə qoy xeyirxahlıq və sədaqətlə
versin! Bu işinizin və bu yaxşılığınızın əvəzini mən də
sizə ödəyəcəyəm. 7 Ağanız Şaul öldüyü üçün qoy indi
qollarınız qüvvətdən düşməsin və cəsur olun, çünki
Yəhuda nəsli məni öz üzərində padşah olaraq məsh
edib». 8 Şaulun ordu başçısı Ner oğlu Avner Şaulun
oğlu İş-Boşeti götürüb Maxanayimə aparmışdı. 9 Orada
Avner onu Gilead, Aşuri, İzreel, Efrayim, Binyamin və
bütün İsrailin üzərində padşah etdi. 10 Şaul oğlu İş-Boşet
İsrailin padşahı olan zaman qırx yaşında idi. O, cəmi iki
il padşahlıq etdi. Yəhuda nəsli isə Davudun tərəfində
idi. 11 Davud Xevronda, Yəhuda nəsli üzərində yeddi
il altı ay idi ki, padşahlıq edirdi. 12 Bir gün Ner oğlu

Avner, Şaul oğlu İş-Boşetin əyanları ilə Maxanayimdən
Giveona getdi. **13** Seruya oğlu Yoav isə Davudun adamları
ilə çıxıb Giveon gölməçəsi yanında onları qarşıladı.
Yoav adamları ilə gölməçənin bir tərəfində, Avner isə
adamları ilə gölməçənin o biri tərəfində əyləşdi. **14** Avner
Yoava dedi: «Qoy cavanlar qalxıb qarşımızda təkbətək
döyüşsün». Yoav dedi: «Qalxsınlar». **15** Onlar qalxdılar.
Binyamin və Şaul oğlu İş-Boşet tərəfindən on iki nəfər və
Davudun adamlarından da on iki nəfər qalxıb sayı-hesabı
ilə yerlərinə keçdilər. **16** Onlar bir-birinin başından tutub
hər biri öz qılıncını qarşısında olanın böyrünə sapladı.
Hamısı birlikdə yerə yıxıldı. Buna görə də Giveonda olan
o yerə Xelqat-Hassurim deyilir. **17** O gün döyüş çox
şiddətli oldu və Avnerlə İsraillilər Davudun adamları
qarşısında məğlub oldular. **18** Seruyanın üç oğlu Yoav,
Avişay və Asahel də orada idi. Asahel çöl ceyranı kimi
ayaqdan iti idi. **19** O, Avnerin dalınca düşüb onu qovurdu
və Avnerin arxasınca qaçarkən düz gedərək nə sağa, nə
də sola dönürdü. **20** Avner arxaya baxıb dedi: «Asahel,
bu sənsənmi?» O dedi: «Bəli, mənəm». **21** Avner ona
dedi: «Bir sağına yaxud soluna dön. O gənclərdən birini
tut, onun silahlarını al». Lakin Asahel əl çəkmədən onu
qovurdu. **22** Avner Asahelə bir də dedi: «Qayıt, əl çək,
məni qovma! Axı niyə səni öldürüb yerə sərim? Sonra
qardaşın Yoavın üzünə necə baxaram?» **23** Lakin Asahel
yolundan dönmək istəmədi. Avner də nizəsinin arxa ucu
ilə onun qarnından elə vurdu ki, nizə onun kürəyindən
çıxdı. Asahel yerindəcə öldü. Bu hadisədən sonra Asahelin
yıxılıb öldüyü yerə gələnlərin hamısı ayaq saxladı. **24**

Yoavla Avişay Avnerin ardınca qaçdılar və gün batarkən
Giveon çölü yolunda Giahla üzbəüz olan Amma təpəsinə
çatdılar. 25 Binyamin övladları toplanıb Avnerin ardınca
getdilər və yığılıb bir təpənin başında dayandılar. 26
Avner Yoava üz tutub çığıra-çığıra dedi: «Həmişə bizi
qılıncmı yeyib qurtarmalıdır? Bəs bilmirsən ki, bunun
sonu acı olacaq? Nə vaxta qədər bu xalqa deməyəcəksən
ki, soydaşlarınızdan əl çəkin?» 27 Yoav dedi: «Var
olan Allaha and olsun, əgər sən bu sözləri deməsəydin,
həqiqətən, sabaha qədər döyüşçülər dayanmadan öz
soydaşlarını təqib edəcəkdi». 28 Sonra Yoav şeypur çaldı,
hamı dayandı. Artıq İsraillilər təqib etmədilər və bir
daha döyüşmədilər. 29 Avnerlə adamları bütün gecəni
Arava vadisindən ötüb İordan çayını keçdilər və bütün
Bitron boyunca irəliləyərək Maxanayimə çatdılar. 30 Yoav
Avnerin ardınca düşməkdən vaz keçib qayıtdı və bütün
xalqı topladı. Davudun adamlarından Asaheldən başqa
on doqquz nəfər də əskik idi. 31 Davudun adamları isə
Binyaminliləri və Avnerin adamlarını vurdu və üç yüz
altmış nəfəri öldürdü. 32 Asaheli götürüb atasının Bet-
Lexemdə olan qəbrində dəfn etdilər. Yoavla adamları
bütün gecəni yol getdilər və gün doğanda Xevrona
çatdılar.

3 Şaul nəsli ilə Davud nəsli arasında çəkişmə çox uzun
çəkdi. Getdikcə Davud nəsli qüvvətlənir, Şaul nəsli isə
zəifləyirdi. 2 Xevronda Davudun oğulları doğuldu. İlk
oğlu İzreelli Axinoamdan doğulan Amnon idi. 3 İkincisi
Karmelli Navalın dul arvadı Aviqaildən doğulan Kilav,
üçüncüsü Geşur padşahı Talmayın qızı Maakadan doğulan

Avşalom, **4** dördüncüsü Haqqitdən doğulan Adoniya,
beşincisi Avitaldan doğulan Şefatya, **5** altıncısı isə
Davudun arvadı Eqladan doğulan İtream idi. Davudun bu
oğulları Xevronda doğulmuşdu. **6** Şaul nəsli ilə Davud
nəsli arasında olan çəkişmə zamanı Şaul nəslini himayə
edən Avner qüvvə toplayırdı. **7** Şaulun Ayya qızı Rispa adlı
bir cariyəsi var idi. İş-Boşet Avnerə dedi: «Niyə atamın
cariyəsinin yanına girdin?» **8** İş-Boşetin bu sözlərinə
görə Avner çox qəzəbləndi və dedi: «Mən Yəhuda tərəfini
saxlayan bir köpək başıyammı? Mən bu gün atan Şaulun
nəslinə, onun soydaşlarına və dostlarına havadar olub
səni Davuda təslim etmədim, lakin indi sən bir qadından
ötrü mənim üstümə günah yıxırsan? **9** Rəbb padşahlığı
Şaul nəslindən alıb Dandan Beer-Şevaya qədər İsraildə
Davudun taxtını quracağına and içdi. **10** Bunu Davud üçün
mən də etməsəm, qoy Allah Avnerə beləsini və bundan
betərini etsin!» **11** Belə olanda İş-Boşet Avnerdən qorxdu,
daha cavab qaytara bilmədi. **12** Sonra Avner Davudun
yanına öz adından qasidlər göndərib dedi: «Bu torpaq
kimindir? Gəl sən mənimlə əhd bağla və sonra mən
bütün İsraili sənin tərəfinə çəkmək üçün sənlə əlbir
olacağam». **13** Davud dedi: «Lap yaxşı, mən sənlə əhd
bağlayaram. Ancaq bir şərtlə ki mənimlə görüşməyə gələn
zaman əvvəlcə Şaulun qızı Mikalı yanıma gətirməlisən,
yoxsa məni görməyəcəksən». **14** Davud Şaul oğlu İş-
Boşetin yanına qasidlər göndərib dedi: «Yüz Filiştlinin
sünnət ətini gətirib nişanlandığım arvadım Mikalı mənə
qaytar». **15** İş-Boşet adam göndərib qadını əri Layiş oğlu
Paltieldən aldı. **16** Onun əri ağlaya-ağlaya Baxurimə qədər

arvadının dalınca getdi. Burada Avner ona dedi: «Geri
qayıt». O da geriyə qayıtdı. 17 Avner İsrail ağsaqqallarına
müraciət edib dedi: «Xeyli vaxtdır istəyirsiniz ki, Davud
padşahınız olsun. 18 İndi isə bunu edin! Çünki Rəbb
“qulum Davudun əli ilə xalqım İsraili Filiştlilərin və bütün
düşmənlərinin əlindən qurtaracağam” sözünü Davud
üçün söyləmişdi». 19 Avner bunu Binyaminlilərə də
söylədi və İsrail ilə bütün Binyamin nəslinin gözündə xoş
olan hər şeyi Davuda nəql etmək üçün Xevrona getdi. 20
Avner və onunla bərabər iyirmi nəfər Xevrona, Davudun
yanına gəldi. Davud Avnerlə adamları üçün ziyafət qurdu.
21 Avner Davuda dedi: «Qoy gedim, bütün İsraili ağam
padşaha tərəfdar edim ki, onlar da sənlə əhd bağlasın.
Sən də ürəyin istəyən kimi bütün ölkəyə padşahlıq et».
Davud Avneri buraxdı, o da sağ-salamat çıxıb getdi.
22 Bu vaxt Davudun adamları ilə Yoav bir basqından
qayıtmışdı. Özləri ilə çoxlu talan malı gətirmişdilər. Avner
isə Xevronda Davudun yanında deyildi, çünki Davud onu
buraxmışdı, o da sağ-salamat çıxıb getmişdi. 23 Yoavla
birlikdə bütün ordu gəldi və Yoava bunu xəbər verib
dedilər: «Ner oğlu Avner padşahın yanına gəlmişdi və
padşah onu buraxdı, o da sağ-salamat çıxıb getdi». 24
Yoav padşahın yanına gəlib dedi: «Sən nə etmisən? Bax
Avner sənin yanına gəlmişdi, bəs nə üçün onu buraxdın? O
getdi. 25 Sən Ner oğlu Avneri tanıyırsan, bilirsən ki, o səni
aldatmaq, hara gedib-gəldiyini öyrənmək və etdiyin hər
şeyi bilmək üçün gəlmişdi». 26 Yoav Davudun yanından
çıxıb Avnerin arxasınca çaparlar göndərdi və onu Sira
quyusunun yanından geri qaytardılar, lakin Davudun

bundan xəbəri yox idi. **27** Avner Xevrona qayıdanda
Yoav təklikdə danışmaq üçün onu darvazanın içinə çəkdi
və qardaşı Asahelin qanından ötrü Avneri qarnından
vurub öldürdü. **28** Sonra Davud bundan xəbər tutanda
dedi: «Rəbb qarşısında Ner oğlu Avnerin qanından ötrü
əbədi olaraq mən və padşahlığım günahkar deyil. **29**
Qoy bu günah Yoavın başına və atasının nəslinin üstünə
dönsün. Qoy Yoavın nəslindən yara-xoralı, cüzamlı, qoltuq
ağacına söykənən, qılıncdan keçən yaxud aclıq çəkən
adamlar heç vaxt əskik olmasın». **30** Beləcə Yoavla qardaşı
Avişay Avneri öldürdülər, çünki onların qardaşı Asaheli
Giveondakı döyüşdə o öldürmüşdü. **31** Sonra Davud Yoava
və yanında olan bütün xalqa belə dedi: «Paltarlarınızı
cırın, çula bürünüb Avner üçün yas qurun». Padşah
Davud mafənin ardınca gedirdi. **32** Avneri Xevronda
dəfn etdilər. Padşah Avnerin qəbri üstündə bərkdən
ağladı və bütün xalq ona qoşulub ağladı. **33** Padşah
Avner üçün mərsiyə oxudu: Avner, bir axmaq kimi ölməli
idinmi? **34** Əllərin bağlanmamışdı, Ayaqlarına zəncir
vurulmamışdı. Şər adamlar qarşısında yerə düşən bir
adam kimi yıxıldın. Bütün xalq bir daha Avner üçün
ağladı. **35** Bütün xalq hələ gündüz ikən Davudun yanına
gəlib onu çörək yeməyə məcbur edirdi. Lakin Davud
and içib dedi: «Əgər gün batmazdan əvvəl çörək yaxud
başqa bir şey dilimə vursam, qoy Allah mənə beləsini
və bundan betərini etsin!» **36** Bütün xalq buna fikir
verdi, əvvəllər padşahın etdiyi hər şey onlara xoş təsir
bağışladığı kimi bu iş də gözlərində o cür yaxşı göründü.
37 O gün xalq – bütün İsraillilər başa düşdülər ki, Ner

oğlu Avnerin öldürülməsində günahkar padşah deyil. 38
Padşah əyanlarına dedi: «Bu gün İsraildə bir rəhbərin,
böyük bir adamın həlak olduğunu bilmirsinizmi? 39 Mən
məsh edilmiş bir padşah olduğum halda bu gün nə qədər
acizəm. Bu adamlar – Seruyanın oğulları məndən çox
güclüdür. Qoy Rəbb pislik edənə əvəzini versin!»

4 Şaul oğlu İş-Boşet Avnerin Xevronda öldürüldüyünü
eşidəndə əlləri sustaldı və bütün İsraili dəhşət bürüdü. 2
Şaul oğlu İş-Boşetin dəstə başçısı olan iki adamı var idi.
Bunlar Binyamin övladlarından olan Beerotlu Rimmonun
oğulları olub, birinin adı Baana, o birinin adı isə Rekav
idi. Beerot da Binyaminin bir hissəsi sayılır. 3 Beerotlular
Gittayimə qaçmışdı və bu günə qədər orada qəriblikdə
yaşayırlar. 4 Şaul oğlu Yonatanın ayaqdan şikəst bir
oğlu var idi. İzreeldən Şaulla Yonatanın ölüm xəbəri
çatanda onun beş yaşı var idi. Dayəsi onu götürüb qaçdı.
Tələsib qaçanda uşaq əlindən düşüb topal oldu. Bu uşağın
adı Mefiboşet idi. 5 İş-Boşet günorta vaxtı dincələndə
Beerotlu Rimmonun oğulları Rekav və Baana yola çıxıb
günortanın isti çağında onun evinə çatdılar. 6 Rekav
qardaşı Baana ilə buğda daşıyanlar görkəmində evə
girdilər və İş-Boşeti qarnından vurub aradan çıxdılar. 7
Onlar evə girəndə İş-Boşet yataq otağında, öz yatağında
yatırdı. Onu vurub öldürdülər, başını kəsdilər və başını
götürüb bütün gecəni Arava yolu ilə getdilər. 8 İş-
Boşetin başını Xevrona Davudun yanına gətirdilər və
padşaha dedilər: «Budur, sənin canına qəsd etmək istəyən
düşmənin Şaul oğlu İş-Boşetin başı! Rəbb Şauldan və onun
övladlarından ağam padşaha bu gün qisaslar ehsan etdi».

9 Davud Beerotlu Rimmonun oğullarına – Rekavla qardaşı
Baanaya belə cavab verdi: «Canımı hər cür bəlalardan
qurtaran var olan Rəbbə and olsun, 10 Ziqlaqda olanda
özünə görə guya müjdə verərək “budur, Şaul öldü” deyə
birisi mənə xəbər gətirmişdi. Buna görə də onu yaxalayıb
öldürdüm. Ona gətirdiyi xəbərə görə mükafatım bu
oldu. 11 İndi şər adamlar bir günahsızı öz evində, yatağı
üstündə öldürərkən sizdən onun qan qisasını alıb sizi
yer üzündən yox etməyəcəyəmmi?» 12 Sonra Davud
nökərlərinə əmr etdi, nökərlər onları öldürdü və əl-
ayaqlarını kəsib Xevrondakı gölməçənin yanından asdı.
İş-Boşetin başını isə götürüb Xevronda Avnerin qəbrinin
yanında basdırdılar.

5 İsrailin bütün qəbilələri Xevrona, Davudun yanına gəlib
belə dedi: «Bax biz sənin sümüyündən, sənin ətindənik. 2
Əvvəllər – Şaul padşahımız olanda da İsraillilər yürüşlərə
aparan və gətirən sən idin. Rəbb sənə demişdi ki,
xalqım İsrailə sən çobanlıq edəcəksən, İsrail üzərində
sən hökmdar olacaqsan». 3 İsrailin bütün ağsaqqalları
Xevrona, padşah Davudun yanına gəldilər və padşah
orada Rəbbin önündə onlarla əhd bağladı. Ağsaqqallar
Davudu İsrail üzərində padşah olmaq üçün məsh etdilər. 4
Davud padşah olanda otuz yaşı var idi və qırx il padşahlıq
etdi. 5 O, Xevronda Yəhuda üzərində yeddi il altı ay idi ki,
padşahlıq etmişdi və Yerusəlimdə, bütün İsrail ilə Yəhuda
üzərində isə otuz üç il padşahlıq etdi. 6 Padşahla adamları
Yerusəlimə gedib o torpağın yerli əhalisi Yevuslulara
hücum etdilər. Yevuslular Davuda dedilər: «Sən buraya
girə bilməzsən. Əgər buraya gəlsən, səni hətta korlar və

topallar da geri ata bilər». Onlar fikirləşdilər ki, Davud
bu şəhərə girə bilməz. 7 Buna baxmayaraq Davud indi
«Davudun şəhəri» adlanan Sion qalasını aldı. 8 Davud
həmin gün dedi: «Hər kim Yevuslulara hücum edəcəksə,
yeraltı keçidlə Davudun canına nifrət edən o topallara və
korlara çatmalıdır». Elə buna görə də deyirlər ki, kor və
topallar saraya girməyəcək. 9 Davud qalada məskən saldı
və qalanı Davudun şəhəri adlandırdı. Sonra ətrafda, qala
yamacından içəriyə doğru olan sahəni tikdi. 10 Davud
getdikcə yüksəlirdi, çünki Ordular Allahı Rəbb onunla
idi. 11 Sur padşahı Xiram Davudun yanına qasidlərlə sidr
ağacları, dülgərlər, bənnalar göndərdi. Onlar Davud üçün
bir ev tikdilər. 12 Onda Davud başa düşdü ki, Rəbb onu
İsrail üzərində padşah kimi möhkəmləndirib və xalqı
İsrailin xatirinə onun padşahlığını yüksəldib. 13 Davud
Xevrondan gələndən sonra Yerusəlimdən özünə təzə
arvadlarla cariyələr aldı. Onlar Davuda yenə oğul və qızlar
doğdu. 14 Onun Yerusəlimdə doğulan oğullarının adları
belədir: Şammua, Şovav, Natan, Süleyman, 15 İvxar, Elişua,
Nefeq, Yafia, 16 Elişama, Elyada və Elifelet. 17 Filiştlilər
eşitdilər ki, Davud İsrail üzərində padşah olmaq üçün
məsh edilib. Onda hamısı Davudu axtarmağa çıxdı. Davud
bunu eşidib qalaya endi. 18 Filiştlilər gəlib Refaim vadisinə
yayıldı. 19 Davud Rəbdən soruşdu: «Mən Filiştlilərə
qarşı çıxımmı? Onları mənə təslim edəcəksənmi?» Rəbb
Davuda cavab verdi: «Çıx, mütləq Filiştliləri sənə təslim
edəcəyəm». 20 Davud Baal-Perasimə gəlib Filiştliləri
qırdı və belə dedi: «Sellər bəndləri dağıtdığı kimi Rəbb
də düşmənlərimi mənim önümdə dağıtdı». Buna görə

də o yerin adını Baal-Perasim qoydular. **21** Filiştlilər
qaçanda bütlərini orada qoydular. Davudla adamları o
bütləri götürüb apardı. **22** Filiştlilər yenə də Refaim
vadisinə çıxaraq yayıldılar. **23** Buna görə Davud Rəbdən
soruşdu və Rəbb dedi: «Birbaşa onların qarşısına çıxma,
arxalarından dolanıb balzam ağaclarının qabağında bu
düşmənlərin üstünə gəl. **24** Balzam ağaclarının başından
addım səslərini eşidəndə cəld hərəkətə keç, çünki o zaman
Rəbb sənin qarşınca Filiştlilərin ordusunu məğlub etmək
üçün çıxacaq». **25** Rəbb Davuda necə buyurmuşdusa, o da
elə etdi və Gevadan Gezerə çatana qədər Filiştliləri qırdı.

6 Davud İsraildə yenidən bütün seçmə adamları topladı.
Onlar otuz min nəfər idi. **2** Davud durub yanındakı xalqla
birgə Yəhudanın Baale şəhərinə getdi ki, keruvlar üstündə
taxt quran Ordular Rəbbinə aid olan Allahın sandığını
oradan çıxartsın. **3** Allahın sandığını bir təzə arabaya
qoyub Avinadavın təpədəki evindən çıxartdılar. Təzə
arabanı Avinadavın oğulları Uzza və Axyo sürürdü. **4** Onlar
Allahın sandığını Avinadavın təpədəki evindən arabaya
qoyub çıxartdılar. Axyo sandığın qabağında gedirdi. **5**
Davudla bütün İsrail nəsli Rəbbin hüzurunda həvəslə
ilahi oxuyur, liralarla, çənglərlə, dəflərlə, şaxşaxlarla və
sinclərlə çalıb oynayırdılar. **6** Nakonun xırman yerindən
keçəndə öküzlər büdrədi. Buna görə də Uzza əl uzadıb
Allahın sandığından tutdu. **7** Uzzaya qarşı Rəbbin qəzəbi
alovlandı və Allah onu hörmətsizlik etdiyinə görə oradaca
vurdu. Uzza yerindəcə – Allahın sandığı yanında öldü.
8 Davud Rəbbin Uzzanı vurmasından çox məyus oldu.
O yerə bu günə qədər Peres-Uzza deyilir. **9** Həmin gün

Davud Rəbdən qorxub dedi: «Rəbbin sandığı mənim
yanımda necə qala bilər?» **10** Davud Rəbbin sandığını
öz yanına – Davudun şəhərinə aparmaq istəmədi və
sandığı yolundan döndərib Qatlı Oved-Edomun evinə
qoydu. **11** Rəbbin sandığı üç ay Qatlı Oved-Edomun evində
qaldı. Rəbb Oved-Edoma və onun bütün külfətinə bərəkət
verdi. **12** Padşah Davuda «Rəbb Oved-Edomun nəslinə
və ona məxsus hər şeyə Allahın sandığına görə bərəkət
verdi» deyə xəbər verildi. Davud gedib Oved-Edomun
evindən Allahın sandığını sevinclə Davudun adı verilən
şəhərə çıxardı. **13** Rəbbin sandığını daşıyanlar altı addım
gedəndən sonra Davud bir öküzü və kökəldilmiş buğanı
qurban kəsdi. **14** O, kətan efod geyib Rəbbin önündə
var gücü ilə rəqs edirdi. **15** Davudla bütün İsrail nəsli
Rəbbin sandığını hay-küylə, şeypur səsi ilə çıxartdılar. **16**
Rəbbin sandığı Davudun şəhərinə gətiriləndə Şaulun qızı
Mikal pəncərədən baxıb padşah Davudu Rəbbin önündə
atılıb rəqs edərkən gördü və ürəyində ona kinayə etdi. **17**
Rəbbin sandığını gətirib Davudun bu məqsədlə qurduğu
çadırın içərisində onun üçün ayrılan yerə qoydular. Davud
Rəbbin önündə yandırma və ünsiyyət qurbanları kəsdi.
18 Davud yandırma və ünsiyyət qurbanlarını təqdim edib
qurtarandan sonra Ordular Rəbbinin adı ilə xalqa xeyir-
dua verdi. **19** İstər qadın, istərsə də kişi olsun, xalqın
hamısına – İsrail camaatından hərəyə bir kömbə çörək,
bir parça ət və bir üzüm lavaşanası payladı. Sonra xalqın
hamısı öz evinə qayıtdı. **20** Davud öz külfətinə xeyir-
dua vermək üçün qayıdanda Şaulun qızı Mikal Davudun
qarşısına çıxıb belə dedi: «Gör bu gün İsrailin padşahı

necə də şərəf qazanıb! Adi bir təlxək kimi utanmadan bu
gün əyanlarının və qarabaşlarının qarşısında soyundu!»
21 Davud Mikala dedi: «Mən bunu atanın və onun bütün
nəslinin yerinə məni seçib Öz xalqı İsraillilərə hökmdar
qoyan Rəbbin qarşısında etmişəm. Bəli, Rəbbin hüzurunda
şənlik edəcəyəm. 22 Bundan sonra bundan betər alçalıb öz
mənliyimi heç edəcəyəm, yalnız sən dediyin qarabaşların
qarşısında şərəflənəcəyəm». 23 Buna görə də Şaul qızı
Mikalın ölənə qədər övladı olmadı.

7 Rəbb padşah Davuda ətrafında olan bütün
düşmənlərinin əlindən rahatlıq verən zamanlarda Davud
öz evində oturmuşdu. 2 O vaxt padşah peyğəmbər
Natana belə dedi: «Bax mən sidr ağacından tikilən
bir sarayda yaşayıram, lakin Allahın sandığı isə bir
çadırda qalır». 3 Natan padşaha dedi: «Get, ürəyindəki
niyyətini həyata keçir, çünki Rəbb sənindədir». 4
Lakin o gecə Natana Rəbbin bu sözü nazil oldu: 5
«Get, qulum Davuda söylə ki, Rəbb belə deyir: "Sənmi
Mənə yaşamaq üçün ev tikəcəksən? 6 İsrail övladlarını
Misirdən çıxartdığım gündən ta bu günə qədər Mən
heç bir evdə yaşamamışam, ancaq bir səyyar çadırda
oraya-buraya köçmüşəm. 7 Bütün İsrail övladları ilə
birgə gəzdiyim o yerlərdə xalqım İsrailin qayğısına
qalmağı buyurduğum İsrail qəbilələrindən birinə ‹Niyə
Mənə sidr ağacından bir ev qurmadınız?› deyə bir
söz söyləmişəmmi?" 8 İndi qulum Davuda söylə ki,
Ordular Rəbbi belə deyir: "Mən səni otlaqlarda qoyun
otaranda götürüb xalqım İsrailə hökmdar etdim. 9
Getdiyin hər yerdə sənlə oldum və qarşından bütün

düşmənlərini qırıb atdım. İndi isə adını dünyadakı
böyüklərin adı kimi məşhur edəcəyəm. 10 Xalqım İsrail
üçün bir yer təyin edib onları oraya sakin edəcəyəm ki,
öz yurdlarında yaşasınlar və bir daha sarsılmasınlar.
Şər adamlar əvvəllər xalqım İsraillilərə hakimlər təyin
etdiyim günlərdən bəri etdikləri kimi yenə də onlara
zülm etməsinlər. 11 Sənə bütün düşmənlərinin əlindən
rahatlıq verəcəyəm". Rəbb sənə bildirir ki, Rəbb Özü sənə
ev tikəcək. 12 "Ömrün başa çatıb atalarınla uyuyanda
yerinə sənin toxumundan – belindən gələn övladını
çıxaracağam və onun padşahlığını möhkəmləndirəcəyəm.
13 O Mənim ismimə ev tikəcək və onun şahlıq taxtını
əbədi möhkəm edəcəyəm. 14 Mən ona Ata, o isə Mənə
oğul olacaq. Günah edəndə onu insanların dəyənəyi ilə,
bəşər övladlarının kötəkləri ilə vuracağam. 15 Qarşından
götürdüyüm Şauldan lütfümü geri aldığım kimi ondan
geri almayacağam. 16 Sənin nəslin və padşahlığın Mənim
qarşımda əbədi əmin-amanlıqda olacaq, taxtın isə əbədi
möhkəm qalacaq"». 17 Natan Davuda bütün bu sözləri
və bütün bu vəhyi nəql etdi. 18 Padşah Davud içəri
keçib Rəbbin önündə diz çökərək dedi: «Ya Xudavənd
Rəbb, mən kiməm və nəslim kimdir ki, Sən məni bu
yerə çıxartdın? 19 Ya Xudavənd Rəbb, Sənin gözündə
bu da kiçik göründü, hələ bu qulunun nəslinin gələcəyi
haqqında xəbər verdin. Bu insanlar üçün bir təlimdirmi,
ya Xudavənd Rəbb? 20 Davud Sənə daha nə deyə bilər?
Ya Xudavənd Rəbb, bu qulunu Sən tanıyırsan! 21 Sən
bütün bu böyük şeyləri quluna başa salmaq üçün, həm
də Öz sözün uğrunda və Öz ürəyincə etdin. 22 Bunun

üçün, ya Rəbb Allah, Sən böyüksən. Axı qulaqlarımızla
eşitdiklərimizin hamısına görə Sənin kimisi heç yoxdur
və Səndən başqa Allah yoxdur. 23 Yer üzərində xalqın
İsrail kimi bir millət varmı? Ey Allah, Sən onu Özünə
xalq etmək üçün satın almağa getdin. Sən Misirdən satın
aldığın xalqın önündə onlar və Öz ölkən uğrunda böyük
və xariqəli işlər gördün. Belə ki millətləri və onların
allahlarını qovub Özünə şöhrət qazandın. 24 Əbədi olaraq
xalqın İsraili Özün üçün xalq olaraq təyin etdin və Sən,
ya Rəbb, onların Allahı oldun. 25 İndi isə, ya Rəbb Allah,
bu qulun və onun nəsli haqqında söylədiyin sözü əbədi
saxla və dediyinə əməl et. 26 Qoy insanlar "Ordular
Rəbbi İsrailə hakim olan Allahdır" deyərək Sənin adını
əbədi ucaltsınlar və qulun Davudun nəsli Sənin önündə
möhkəm qalsın. 27 Çünki Sən Ordular Rəbbi, İsrailin
Allahı "sənə ev tikəcəyəm" deyərək bu quluna vəhy
göndərdin. Ona görə də qulun Sənə bu duanı etməyə
cəsarət tapdı. 28 Ya Xudavənd Rəbb, Sən Allahsan, Sənin
sözlərin haqdır və indi də quluna bu yaxşı şeyi vəd etdin.
29 Əbədi olaraq Sənin önündə olsun deyə qulunun nəslinə
xeyir-dua vermək qoy Sənə xoş görünsün! Çünki, ya
Xudavənd Rəbb, Sən belə söz verdin. Bu qulunun nəsli
Sənin xeyir-duanla əbədilik xeyir-dua alsın!»

8 Bundan sonra Davud Filiştliləri məğlub edib özünə tabe
etdi və Meteq-Ammahı Filiştlilərdən aldı. 2 Moavlıları da
məğlub etdi və yerə uzadaraq ölçü ipi ilə ölçdü, ölçdüyü
iki cərgəni öldürdü, bir cərgəni isə sağ buraxdı. Moavlılar
Davuda tabe olub xərac verdilər. 3 Sova padşahı Rexov
oğlu Hadadezer Fərat çayının ətrafında öz hakimiyyətini

bərpa etmək üçün gedəndə Davud onu məğlub etdi.
4 O, Hadadezerin min yeddi yüz süvarisini və iyirmi
min piyada əsgərini əsir etdi və atlardan yüzə qədərini
döyüş arabası üçün saxlayaraq qalan atların ayaq vətərini
kəsdi. **5** Dəməşqdə yaşayan Aramlılar Sova padşahı
Hadadezerə kömək etməyə gələndə Davud onlardan
iyirmi iki min nəfəri qırdı. **6** Davud Dəməşq Aramına
hərbi dəstələr yerləşdirdi və Aramlılar ona tabe olub
xərac verdilər. Rəbb Davuda getdiyi hər yerdə zəfər
qazandırdı. **7** O, Hadadezerin zabitlərinin gəzdirdiyi qızıl
qalxanları götürüb Yerusəlimə gətirdi. **8** Padşah Davud
Hadadezerin Betah və Berotay şəhərlərindən çoxlu tunc
aldı. **9** Xamat padşahı Toi eşitdi ki, Davud Hadadezerin
bütün ordusunu məğlub edib. **10** Toi padşah Davudu
salamlamaq və Hadadezeri döyüşdə məğlub etdiyinə görə
təbrik etmək üçün oğlu Yoramı onun yanına göndərdi,
çünki Hadadezer Toi ilə həmişə müharibə etmişdi.
Yoram Davuda qızıl-gümüş və tunc əşyalar bəxş etdi.
11 Padşah Davud bu bəxşişləri də, özünə tabe etdirdiyi
bütün millətlərdən – **12** Aramlılardan, Moavlılardan,
Ammonlulardan, Filiştlilərdən, Amaleqlilərdən əldə etdiyi
qızıl-gümüşü də Sova padşahı Rexov oğlu Hadadezerdən
əldə edilən talan malı ilə birlikdə Rəbbə həsr etdi. **13**
Duz vadisində Davud Edomlulardan on səkkiz min nəfəri
qırandan sonra geri qayıdan zaman ad qazandı. **14**
Edoma hərbi dəstələr yerləşdirdi. Edomun hər tərəfinə
hərbi dəstələri yerləşdirəndən sonra Edomluların hamısı
Davuda tabe oldu. Rəbb Davuda getdiyi hər yerdə zəfər
qazandırdı. **15** Davud bütün İsrailin padşahı oldu. O

bütün xalqına ədalət və salehliklə hökmranlıq edirdi. **16**
Seruya oğlu Yoav ordu başçısı idi; Axilud oğlu Yehoşafat
salnaməçi idi; **17** Axituv oğlu Sadoq və Evyatar oğlu
Aximelek kahin idi; Seraya mirzə idi; **18** Yehoyada oğlu
Benaya Keretlilər və Peletlilərin başçısı idi; Davudun
oğulları isə vəzir idi.

9 Davud dedi: «Şaul nəslindən sağ qalan kimsə varmı?
Yonatanın xatirinə ona yaxşılıq edim». **2** Şaulun nəslində
Siva adlı bir xidmətçi var idi. Onu Davudun yanına
çağırdılar və padşah ona dedi: «Siva sənsənmi?» O dedi:
«Qulun özüdür ki, var». **3** Padşah dedi: «Şaul nəslindən bir
adam qalmayıb ki, ona Allah xatirinə yaxşılıq edim?» Siva
padşaha dedi: «Yonatanın iki ayağından şikəst bir oğlu
var». **4** Padşah ona dedi: «İndi o haradadır?» Siva padşaha
dedi: «Budur, indi o, Lo-Devarda Ammielin oğlu Makirin
evindədir». **5** Padşah Davud adam göndərib Lo-Devardan
Ammielin oğlu Makirin evindən Mefiboşeti gətirtdi. **6**
Şaul oğlu Yonatanın oğlu Mefiboşet Davudun yanına gəldi
və üzünü yerə qoyub təzim etdi. Davud dedi: «Mefiboşet!»
O «Budur, qulun özüdür ki, var!» dedi. **7** Davud ona
dedi: «Qorxma, atan Yonatanın xatirinə mütləq sənə
yaxşılıq edəcəyəm və baban Şaulun bütün torpağını
sənə qaytaracağam. Sən həmişə mənim süfrəmdə yemək
yeyəcəksən». **8** Mefiboşet təzim edib dedi: «Axı bu qulun
kimdir ki? Mənim kimi ölü bir köpəyə tərəf nə üçün üz
tutursan?» **9** Padşah Şaulun xidmətçisi Sivanı çağırıb
dedi: «Şaula və onun nəslinə aid olan hər şeyi sənin
ağanın nəvəsinə verdim. **10** Ağanızın nəvəsinin torpağını
sən, oğulların və qulların becərəcək. Məhsulunu ona

verəcəksiniz ki, azuqəsi olsun. Ağanızın nəvəsi Mefiboşet
isə həmişə mənim süfrəmdə yemək yeyəcək». Sivanın
on beş oğlu və iyirmi qulu var idi. 11 Siva padşaha dedi:
«Mən ağam padşahın bu quluna əmr etdiyi hər şeyi
edəcəyəm». Beləliklə, Mefiboşet padşah oğullarından biri
kimi Davudun süfrəsində yemək yeyirdi. 12 Mefiboşetin
kiçik bir oğlu var idi. Onun adı Mika idi. Sivanın evində
yaşayanların hamısı Mefiboşetin xidmətçiləri idi. 13
Bundan sonra Mefiboşet Yerusəlimdə qaldı, çünki həmişə
padşahın süfrəsində yemək yeyirdi. O, iki ayağından
şikəst idi.

10 Bir müddət sonra Ammonluların padşahı öldü və
onun yerinə oğlu Xanun padşah oldu. 2 Davud dedi:
«Atası mənə yaxşılıq etdiyinə görə mən də Naxaşın oğlu
Xanuna yaxşılıq edəcəyəm». Davud əyanlarından bir
neçəsini Xanunun atası üçün başsağlığı verməyə göndərdi.
Lakin Davudun adamları Ammon ölkəsinə çatanda 3
Ammonluların başçıları öz ağaları Xanuna dedilər: «Sən
elə bilirsən ki, Davud bu başsağlığı verən adamları
sənin atana hörməti olduğu üçün göndərib? Davudun
sənin yanına adamlarını göndərməsi şəhəri gözdən
keçirib araşdırmaq və buranı yıxmaq üçün deyilmi?» 4
Xanun Davudun adamlarını tutaraq saqqallarını yarıyacan
qırxdırıb paltarlarını oturacaq yerinə qədər aşağıdan
kəsdirdi və onları geri göndərdi. 5 Bunu Davuda xəbər
verdilər, Davud da onları qarşılamaq üçün qasidlər
göndərdi, çünki bu adamlar çox utanırdı. Padşah
dedi: «Saqqalınız çıxana qədər Yerixoda qalın, sonra
qayıdarsınız». 6 Ammonlular özlərinə qarşı Davudda

nifrət oyatdıqlarını görəndə adam göndərib Bet-Rexov
Aramlılarından və Sova Aramlılarından iyirmi min piyada
əsgəri, Maaka padşahı ilə min adamı və Tov əhalisindən
on iki min nəfəri muzdla tutdular. 7 Davud bunu
eşidib Yoavla bütün igidlər ordusunu onların üstünə
göndərdi. 8 Ammonlular çıxıb darvazanın girişində
döyüşə düzüldülər. Sova və Rexov Aramlıları ilə Tov
və Maaka adamları çöldə ayrıca durmuşdular. 9 Yoav
öndən və arxadan düşmənlərin ona qarşı düzüldüklərini
görəndə bütün İsrailin seçmə döyüşçülərindən bəzilərini
ayırıb Aramlılara qarşı düzdü. 10 Xalqın qalan hissəsinə
isə qardaşı Avişayı başçı qoydu və onları Ammonlulara
qarşı düzdü. 11 Yoav dedi: «Əgər Aramlılar məndən güclü
çıxarsa, sən mənə kömək edərsən, əgər Ammonlular
səndən güclü çıxarsa, mən gəlib sənə kömək edərəm. 12
Cəsarətli ol. Gəl xalqımız naminə, Allahımızın şəhərləri
naminə igidlik göstərək. Qoy Rəbb gözündə xoş olanı
etsin». 13 Yoav və yanındakı qoşun Aramlılara qarşı
döyüşə yaxınlaşarkən düşmənlər Yoavın qabağından
qaçdılar. 14 Ammonlular Aramlıların qaçdığını görəndə
Avişayın qabağından qaçıb şəhərə girdilər. Ammonlular
ilə döyüş qurtarandan sonra Yoav Yerusəlimə qayıtdı.
15 Aramlılar İsraillilərin önündə məğlub olduqlarını
görəndə bir yerə yığıldılar. 16 Hadadezer adam göndərib
Fərat çayının o tayındakı Aramlıları döyüşə çıxartdı.
Hadadezerin ordu başçısı Şovakla birgə Xelama gəldi. 17
Bunu Davuda xəbər verdilər. O bütün İsraillilləri toplayıb
İordan çayını keçərək Xelama gəldi. Aramlılar Davuda
qarşı düzülüb onunla vuruşdular. 18 Aramlılar İsraillilərin

qarşısından qaçdılar. Davud Aramlılardan yeddi yüz
döyüş arabaçısı ilə qırx min süvarini qırdı və orada ordu
başçısı Şovakı vurub öldürdü. 19 Hadadezerə tabe olan
padşahların hamısı İsrail qarşısında məğlub olduqlarını
görəndə İsraillilərlə sülh bağlayıb onlara tabe oldular.
Artıq Aramlılar Ammonlulara kömək etməyə qorxdular.
11 Bahar gələndə padşahlar müharibəyə çıxan vaxt
Davud Yoavı, zabitlərini bütün İsrail ordusu ilə birlikdə
müharibəyə göndərdi. Onlar Ammonluları qırıb Rabbanı
mühasirəyə aldılar. Davud isə Yerusəlimdə qaldı. 2 Bir
axşamçağı Davud yatağından qalxıb padşah sarayının
damı üstündə gəzişirdi. O, damdan baxıb gördü ki, bir
qadın yuyunur. Qadın çox gözəl idi. 3 Davud adam
göndərib bu qadın barəsində xəbər aldı. Biri belə dedi:
«Bu qadın Xetli Uriyanın arvadı, Eliamın qızı Bat-
Şevadır». 4 Davud qasidlər göndərib onu yanına gətirtdi.
Qadın onun yanına gələndə hələ aybaşı murdarlığından
təmizlənməkdə idi. Davud onunla yatdı və sonra qadın
evinə qayıtdı. 5 Qadın bundan boylu olub Davuda «mən
hamiləyəm» deyə xəbər göndərdi. 6 Davud Yoavın yanına
adam göndərib dedi: «Xetli Uriyanı mənim yanıma
göndər». Yoav Uriyanı Davudun yanına göndərdi. 7
Uriya Davudun yanına gələndə Davud Yoavın, xalqın və
döyüşün vəziyyətini soruşdu. 8 Sonra Davud Uriyaya dedi:
«Get evinə, ayaqlarını yu». Uriya padşahın sarayından
çıxanda padşah arxasınca ona hədiyyə də göndərdi. 9
Lakin Uriya padşahın sarayının qapısında ağasının bütün
mühafizəçiləri ilə birlikdə yatıb evinə getmədi. 10 Davuda
«Uriya evinə getmədi» deyə bildirdilər. Davud Uriyaya

dedi: «Sən yoldan gəlməmisənmi? Niyə evinə getmədin?»
11 Uriya Davuda dedi: «Əhd sandığı və İsraillilərlə
Yəhudalılar çardaqlarda qalarkən, ağam Yoavla ağamın
zabitləri çöllərdə məskən salarkən mən yemək-içmək və
arvadım ilə yatmaq üçün evimə gedimmi? Həyatına və
canına and olsun, mən belə şey etmərəm». **12** Davud
Uriyaya dedi: «Bu gün də burada qal, sabah səni yola
salaram». Uriya həmin günü və ertəsi günü Yerusəlimdə
qaldı. **13** Davud onu çağırıb yedirib-içirərək sərxoş etdi.
Uriya padşahın yanından axşamüstü çıxdı. O öz hərbi
yatağında yatmaq üçün ağasının mühafizəçilərinin yanına
gedərək yenə də evinə getmədi. **14** Səhər açılanda Davud
Yoava məktub yazdı və məktubu Uriyanın əli ilə Yoava
göndərdi. **15** Məktubunda belə yazılmışdı: «Uriyanı qızğın
döyüşlərə göndər. Onu ön xəttə qoy və yanından çəkilin
ki, vurulub öldürülsün». **16** Yoav şəhəri mühasirə altında
saxlayarkən igid adamlar olan yeri bilirdi və Uriyanı
oraya göndərdi. **17** Şəhərin adamları qalxıb Yoavla döyüşə
çıxdılar. Xalqdan, Davudun döyüşçülərindən qırılanlar
oldu və Xetli Uriya da ölənlər arasında idi. **18** Yoav
Davudun yanına adam göndərib döyüş haqqında olan
məlumatların hamısını xəbər verdi. **19** Qasidə əmr edib
dedi: «Döyüş haqqında olan bütün məlumatları padşaha
söyləyib bitirərkən **20** padşah sənə qəzəblənib "Şəhərə
hücum etmək üçün niyə bu qədər yaxınlaşdınız? Divarın
üstündən sizə ox atacaqlarını bilmirdinizmi? **21** Bax
Yerubbeşet oğlu Avimeleki kim vurdu? Divarın üstündən
bir qadın dəyirmanın üst daşını onun üstünə atmadımı
və o, Tevesdə ölmədimi?" deyərsə, o zaman "qulun Xetli

Uriya da öldü” deyərsən». 22 Qasid yola düşdü və Davudun
yanına gəlib Yoavın göndərdiyi məlumatların hamısını
ona xəbər verdi. 23 Qasid Davuda dedi: «Adamlar bizə
üstün gəldilər. Onlar bizə qarşı döyüşmək üçün çölə
çıxdılar və onları darvazanın girişinə qədər qovduq. 24
Oxatanlar divardan döyüşçülərin üstünə ox yağdırdılar
və padşahın döyüşçülərindən ölənlər də oldu. Qulun
Xetli Uriya da ölənlər arasındadır». 25 Davud qasidə
dedi: «Yoava deyərsən ki, “bu hadisə sənin gözündə pis
görünməsin, çünki qılınc gah birinin, gah da başqasının
başını yeyir. Şəhərə qarşı döyüşü gücləndirib oranı
yıxsın”. Bununla Yoavı sən də ruhlandır». 26 Uriyanın
arvadı Uriyanın ölümünü eşidib əri üçün yas tutdu. 27
Yas qurtarandan sonra Davud adam göndərib Bat-Şevanı
öz evinə gətirdi və o, Davudun arvadı oldu. Sonra Davuda
bir oğul doğdu. Lakin Davudun gördüyü bu iş Rəbbin
gözündə pis idi.

12 Rəbb Natanı Davudun yanına göndərdi. Natan onun
yanına gəlib belə nəql etdi: «Bir şəhərdə iki adam var idi.
Onlardan biri varlı, o biri isə kasıb idi. 2 Varlı adamın
çoxlu sürüləri və naxırı var idi. 3 Lakin kasıb adamın
satın alıb bəslədiyi bir körpə dişi quzudan başqa heç
nəyi yox idi. O, quzusunu öz yanında uşaqları ilə bərabər
böyütmüş, ona öz yeməyindən yedirtmiş, öz içdiyi qabdan
su içirtmiş və qoynunda yatırtmışdı. Quzu ona doğma
qızı kimi idi. 4 Bir gün varlı adamgilə yadelli bir qonaq
gəlir. Varlı adam onlara gələn qonağa yemək hazırlamaq
üçün öz sürüsündən və naxırından heyvan götürüb
kəsməyə qıymadı. O gedib kasıbın quzusunu götürüb

kəsdi və yanına gələn qonağa yemək hazırladı». **5** O
adama qarşı Davudun qəzəbi alovlandı və Natana dedi:
«Var olan Rəbb haqqı, bunu edən adam ölümə layiqdir.
6 Bu işi gördüyünə və rəhmsizliyinə görə o, quzunun
əvəzini dördqat verəcək». **7** Natan Davuda dedi: «O adam
sənsən! İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Mən səni İsrailin
üzərində padşah olaraq məsh etdim və səni Şaulun
əlindən qurtardım. **8** Sənə ağanın evini verdim. Ağanın
arvadlarını qoynunda yatırıb İsraillə Yəhuda nəslini sənə
verdim. Əgər bu sənə azlıq edirdisə, Mən sənə daha
nələri, nələri əlavə edərdim. **9** Nə üçün Rəbbin gözündə
pis olan işi etdin? Niyə Onun sözünə xor baxdın? Xetli
Uriyanın arvadını özünə arvad etmək üçün onu qılıncla
öldürtdürdün. Uriyanı Ammon övladlarının qılıncı ilə
öldürtdürdün. **10** Bundan sonra heç vaxt qılınc sənin
evindən ayrılmayacaq, çünki sən Mənə xor baxdın və
Xetli Uriyanın arvadını özünə arvad etdin". **11** Rəbb belə
deyir: "Bax sənə qarşı pisliyi öz nəslindən çıxaracağam
və sənin gözünün önündə arvadlarını götürüb yaxınına
verəcəyəm. O da göz görə-görə, gündüzün günorta çağı
sənin arvadlarınla yatacaq. **12** Bu işi sən gizli etdinsə, Mən
bu işi bütün İsraillilərin qarşısında gündüzün günorta
çağı etdirəcəyəm"». **13** Davud Natana dedi: «Mən Rəbbə
qarşı günah etdim». Natan Davuda dedi: «Rəbb sənin
günahını sildi, ölməyəcəksən. **14** Lakin bunu etməklə
Rəbbin düşmənlərinə böyük fürsət verdin ki, Ona küfr
etsinlər. Ona görə də mütləq səndən doğulan uşaq
öləcək». **15** Sonra Natan evinə qayıtdı. Rəbb Davudun
Uriyanın dul arvadından olan uşağını vurdu və uşaq

xəstələndi. **16** Davud uşaq üçün Allaha yalvardı və oruc
tutaraq otağına girib bütün gecəni quru yerdə uzandı. **17**
Evinin ağsaqqalları onu yerdən qaldırmaq üçün yanında
dayandılar, lakin o qalxmaq istəmədi və onlarla birgə
çörək yemədi. **18** Yeddinci gün körpə öldü. Davudun
əyanları uşağın öldüyünü ona bildirməyə qorxdular və
belə düşündülər: «Uşaq sağ ikən onu dilə tutduq, lakin
sözümüzə qulaq asmadı. İndi uşağın öldüyünü ona necə
söyləyək? Özünə bir xətər yetirər». **19** Davud əyanlarının
pıçıldaşmasını görəndə başa düşdü ki, uşaq ölüb və
əyanlarına «Uşaq öldümü?» dedi. Onlar «öldü» dedilər. **20**
Davud yerdən qalxdı, yuyunub başına zeytun yağı sürtdü
və paltarlarını dəyişərək Rəbbin evinə gedib səcdə qıldı.
Evə qayıdıb yemək istəyəndə qarşısına yemək qoydular
və o yedi. **21** Əyanları ona dedi: «Bu nə işdir edirsən?
Körpə sağ ikən nə üçün oruc tutub ağladın, körpə öləndə
isə durub çörək yedin?» **22** Davud cavab verdi: «Uşaq
sağ olanda oruc tutub ağlayırdım və deyirdim ki, kim
bilir, bəlkə Rəbb mənə lütf edər, uşaq sağ qalar. **23** Lakin
indi uşaq ölüb, nə üçün oruc tutum? Məgər onu geri
qaytara bilərəmmi? Mən onun yanına gedəcəyəm, o
mənim yanıma qayıtmayacaq». **24** Davud arvadı Bat-
Şevaya təsəlli verdi və yanına girib onunla yatdı. Bat-Şeva
bir oğul doğdu və adını Süleyman qoydu. Rəbb bu uşağı
sevdi. **25** O, Natan peyğəmbəri göndərdi və o da Rəbbin
naminə uşağın adını Yedidyah qoydu. **26** Yoav Ammon
övladlarının Rabba şəhərinə hücum edib padşah qalasını
aldı. **27** Sonra Yoav Davudun yanına qasidlər göndərib
belə dedi: «Rabbaya hücum edib ehtiyat su mənbələrini

aldım. 28 İndi isə sən xalqın qalan hissəsini topla və
şəhərə qarşı ordugah qurub oranı al ki, mən gedib oranı
almayım və o yer adımla çağırılmasın». 29 Davud da
bütün xalqı toplayıb Rabbaya getdi və şəhərə hücum edib
oranı aldı. 30 Davud onların padşahının başından tacını
götürdü. Tac qızıldan olub çəkisi bir talant idi. Onun
üzərində qiymətli daş var idi. Bu tac Davudun başına
qoyuldu. Davud bu şəhərdən çoxlu qənimət apardı. 31 O,
şəhərdə olan xalqı köçürüb mişar, dəmir külüng, dəmir
balta ilə görülən işlərdə və kərpic emalında işlətdi. Davud
Ammonluların bütün şəhərlərində belə edəndən sonra
bütün xalqla birgə Yerusəlimə qayıtdı.

13 Davudun oğlu Avşalomun Tamar adlı gözəl doğma
bacısı var idi. Rabbanın alınmasından bir müddət sonra
Davudun oğlu Amnon Tamara vuruldu. 2 Amnon ögey
bacısı Tamardan ötrü o qədər qüssələndi ki, lap xəstəliyə
düşdü. Çünki Tamar bakirə qız olduğuna görə Amnona
onunla bir şey etmək çətin gəlirdi. 3 Amnonun Yonadav
adlı bir dostu var idi. Yonadav Davudun qardaşı Şimanın
oğlu idi və özü də çox hiyləgər idi. 4 Yonadav Amnona
dedi: «Ey şahzadə, niyə gündən-günə pərişansan? Bunu
mənə bildirməzsənmi?» Amnon ona dedi: «Qardaşım
Avşalomun doğma bacısı Tamara vurulmuşam». 5 Yonadav
ona dedi: «Yatağına girib özünü xəstə göstər və atan səni
görməyə gələndə ona belə de: “Rica edirəm, bacım Tamar
gəlib mənə çörək yedirtsin və gözümün qarşısında yemək
hazırlasın, mən də onu görüm, bişirdiyi yeməyi onun
əlindən alıb yeyim”». 6 Amnon yatağa girib özünü xəstə
göstərdi. Padşah onu görməyə gələndə Amnon padşaha

dedi: «Rica edirəm, bacım Tamar gəlsin və gözümün
qarşısında iki kökə bişirsin, mən də o kökələri onun
əlindən alıb yeyim». 7 Davud evə adam göndərib Tamara
dedi: «İndi qardaşın Amnonun evinə get, ona yemək
hazırla». 8 Tamar qardaşı Amnonun evinə gedəndə o
uzanmışdı. Tamar xəmir yoğurdu və onun gözü önündə
kökələr düzəldib bişirdi. 9 Tavanı götürüb onun qarşısına
boşaltdı. Lakin o yemək istəmədi. Amnon dedi: «Qoy hamı
yanımdan çıxsın». Hamı onun yanından çıxdı. 10 Amnon
Tamara dedi: «Yeməyi içəri otağa apar və orada sənin
əlindən alıb yeyim». Tamar qardaşı Amnon üçün bişirdiyi
kökələri götürüb içəri otağa apardı. 11 Kökələri yemək
üçün Amnonun yanına gətirəndə Amnon Tamardan
yapışıb dedi: «Gəl mənimlə yat, bacım». 12 Tamar isə ona
dedi: «Yox, qardaşım, mənim namusuma toxunma, çünki
İsraildə belə işlər etmək olmaz. Belə iyrənc iş görmə. 13
Mən bu rüsvayçılıqdan necə qurtara bilərəm? Səni isə
İsraildə binamus kimi tanıyacaqlar. İndi isə rica edirəm,
get padşahla danış, o məni sənə verər, yox deməz». 14
Lakin Amnon onun sözünü dinləmək istəmədi və qızdan
qüvvətli olduğu üçün qızı zorlayaraq onunla yatdı. 15
Bundan sonra Amnonda Tamara qarşı həddən çox nifrət
yarandı. Ona olan nifrəti əvvəlki sevgi hissindən daha
güclü idi. Amnon ona «dur, buradan rədd ol» dedi. 16
Tamar isə dedi: «Yox! Axı indi məni qovmaqla etdiyin bu
pislik mənə etdiyin o biri pislikdən daha böyükdür». 17
Amma Amnon ona qulaq asmaq istəməyib öz nökərini
yanına çağırıb dedi: «Bunu yanımdan rədd edib bayıra at
və arxasınca da qapını qıfılla». 18 Qızın əynində əlvan

paltar var idi, çünki padşahın bakirə qızları belə paltar
geyərdilər. Amnonun nökəri Tamarı bayıra atıb arxasınca
qapını qıfılladı. **19** Tamar da başına kül tökdü. Əynindəki
əlvan paltarını cırıb əlləri ilə başını tutaraq getdi. O gedə-
gedə hönkürürdü. **20** Qardaşı Avşalom ona dedi: «Sənə
toxunan qardaşın Amnon idimi? Hələlik sus, bacım, axı o
sənin qardaşındır, bunu qəlbinə salma». Tamar tənha
və qəm içində qardaşı Avşalomun evində yaşadı. **21**
Padşah Davud bu hadisəni eşidərkən çox qəzəbləndi. **22**
Avşalom isə Amnona nə yaxşı, nə də yaman bir söz dedi,
çünki bacısı Tamarı zorladığına görə Avşalom Amnona
nifrət edirdi. **23** İki il tamam olandan sonra Efrayimə
yaxın Baal-Xasorda Avşalom qoyun qırxımı keçirirdi.
Avşalom padşahın bütün oğullarını oraya dəvət etdi. **24**
O, padşahın yanına gəlib dedi: «Bax bu qulun qoyun
qırxımı keçirir. Rica edirəm, qoy padşah və əyanları bu
qulunun yanına gəlsin». **25** Padşah Avşaloma dedi: «Yox,
ay oğul, qoy hamımız getməyək, sənə ağırlıq düşər».
Avşalom nə qədər təkid etsə də, padşah getmək istəmədi,
lakin ona xeyir-dua verdi. **26** Sonra Avşalom dedi: «Heç
olmasa qardaşım Amnon bizimlə getsin». Padşah ona
dedi: «Axı nə üçün o sənlə getsin?» **27** Avşalom isə
təkid etdi. Davud Amnonu və bütün şahzadələri onunla
göndərdi. **28** Avşalom nökərlərinə belə əmr etmişdi:
«Baxın Amnonun ürəyi şərabla nəşələnəndə sizə "Amnonu
vurun!" deyəcəyəm, o zaman onu öldürün, qorxmayın.
Sizə əmri verən mən deyiləmmi? Cəsur və igid olun». **29**
Avşalom necə buyurmuşdusa, nökərləri elə edib Amnonu
vurdular. Bunu görən bütün şahzadələr qalxıb hər biri

öz qatırına minərək qaçdı. 30 Hələ onlar yolda ikən
Davuda belə xəbər çatdı: «Avşalom bütün şahzadələri
qırıb, onlardan heç birini sağ qoymayıb». 31 Padşah qalxıb
paltarını cırdı və yerə sərildi. Yanındakı əyanların hamısı
öz paltarını cırdılar. 32 Davudun qardaşı Şimanın oğlu
Yonadav belə dedi: «Ağam bütün gəncləri, şahzadələri
ölmüş zənn etməsin, təkcə Amnon ölüb. Ona görə ki o,
ögey bacısı Tamarı zorladığı gündən bəri Avşalom bu
niyyətdə idi. 33 Onun üçün də ağam padşahın bütün
şahzadələrin ölüm xəbərindən ürəyi narahat olmasın,
çünki təkcə Amnon ölüb». 34 Avşalom isə qaçmışdı.
Növbətçi nökər başını qaldırıb baxdı və budur, arxa
yoldan dağın yamacından böyük bir qələbəlik gəlirdi. 35
Yonadav padşaha dedi: «Budur, şahzadələr gəlir, qulun
necə dedisə, elə də oldu». 36 O, sözünü qurtaran kimi
şahzadələr içəri girib bərkdən ağladılar və padşahla bütün
əyanları da acı göz yaşları tökdülər. 37 Avşalom qaçıb
Geşur padşahı Ammihud oğlu Talmayın yanına getdi.
Davud isə oğlu Amnon üçün hər gün yas tuturdu. 38
Geşura qaçan Avşalom üç il orada qaldı. 39 Avşalom üçün
padşah Davud ürəyində həsrət çəkirdi, çünki Amnonun
ölümünə görə artıq təsəlli tapmışdı.

14 Seruya oğlu Yoav başa düşdü ki, padşah Avşalomun
həsrətini çəkir. 2 Yoav Teqoaya adam göndərib oradan
müdrik bir qadın gətirtdi və ona dedi: «Rica edirəm,
özünü yaslı adam kimi göstər. Yas paltarı geyin, başına
zeytun yağı sürtmə, özünü çoxdan bəridir ki, ölən üçün
yas tutan bir qadına bənzət. 3 Padşahın yanına gedib ona
belə söyləyərsən». Yoav qadına nə demək lazım olduğunu

öyrətdi. **4** Teqoalı qadın padşahın hüzurunda üzüstə yerə
döşəndi və ona müraciət edib belə dedi: «Kömək et, ey
padşah!» **5** Padşah da ona dedi: «Dərdin nədir?» Qadın
dedi: «Həqiqətən, mən dul bir qadınam, ərim ölüb. **6**
Kənizinin iki oğlu var idi. Bir gün onların ikisi də çöldə
bir-biri ilə dalaşdı. Orada onları ayıran heç kim yox idi və
biri o birini vurub öldürdü. **7** Bax bütün nəsil mənə –
kənizinə qarşı çıxdı və "qardaş qatilini bizə ver, öldürdüyü
qardaşının canının əvəzinə onu öldürək, qoy mirasa varis
olan qardaş da həlak olsun" dedilər. Onlar ocağımın qalan
közünü də söndürəcəklər və ərimin yer üzündə nə adı,
nə də yadigarı qalacaq». **8** Padşah qadına dedi: «Evinə
qayıt. Mən sənin haqqında əmr verərəm». **9** Teqoalı qadın
padşaha dedi: «Ağam padşah, günahın qoy mənim və
atamın nəsli üzərinə düşsün! Qoy padşahla taxtı günahsız
qalsın!» **10** Padşah dedi: «Kim sənə bir söz desə, onu
mənim yanıma gətir, heç kim sənə toxuna bilməz». **11**
Qadın dedi: «Rica edirəm, padşah Allahı Rəbbi xatırlasın
ki, qan qisasını alaraq qırğını davam etdirməsin, yoxsa
onlar mənim oğlumu həlak edəcək». Davud dedi: «Var
olan Rəbb haqqı, oğlunun başından bir tük belə, əskik
olmayacaq». **12** Qadın dedi: «Rica edirəm, izin ver, kənizin
ağam padşaha bir söz söyləsin». O «söylə» dedi. **13** Qadın
dedi: «Əgər belə olarsa, nə üçün Allahın xalqına qarşı bu
cür iş gördün? Çünki padşahın bu sözü onun özünü də
mühakimə edir. Ona görə ki sürgün etdiyi adamı qaytarıb
geri gətirtmir. **14** Axı hamımız öləcəyik, yerə dağılan və
yenidən bir yerə yığılmayan su kimiyik. Allah da canı
insandan çəkib almaz, lakin bir çarə düşünər ki, sürgündə

olan adam Özündən uzaq düşməsin. **15** İndi ağam padşaha
bu sözü söyləmək üçün gəlməyimin səbəbi budur ki,
xalq məni qorxutdu və bu kənizin dedi: “Qoy indi gedib
bunu padşaha söyləyim, bəlkə padşah kənizinin xahişini
yerinə yetirər. **16** Ona görə ki padşah bu kənizini eşidəcək
və oğlunu Allahın irs olaraq verdiyi torpaqdan qoparıb
atmaq istəyənin əlindən qurtaracaq”. **17** Ona görə kənizin
belə düşündü. Rica edirəm, ağam padşah, sözünlə mənə
təskinlik ver, çünki yaxşını-pisi başa düşməkdə Allahın
mələyi necədirsə, ağam padşah da elədir. Qoy Allahın
Rəbb sənə yar olsun!» **18** Bu sözdən sonra padşah qadına
belə dedi: «Səndən bir şey soruşacağam, cavabını məndən
gizlətmə». Qadın dedi: «Ağam padşah, söylə, rica edirəm».
19 Padşah dedi: «Sənin bu işlərinin hamısında Yoavın
da əli varmı?» Qadın cavab verdi: «Ağam padşah sağ
olsun, padşahın sözündən heç kim nə sağa, nə də sola
dönə bilməz. Qulun Yoav mənə əmr etdi və bu sözlərin
hamısını kənizinə o öyrətdi. **20** Qulun Yoav bunu işin
istiqamətini dəyişmək üçün etdi. Ağam Allahın mələyi
qədər müdrikdir, ölkədə olub-keçən hər şeyi bilir». **21**
Padşah Yoava dedi: «Yaxşı, bu işi görərəm. Get, o cavanı
– Avşalomu geri qaytar». **22** Yoav üzüstə düşüb yerə
döşəndi və padşahı alqışladı. Sonra Yoav dedi: «Ağam
padşah, bu gün sənin gözündə lütf tapdığını bu qulun
bilir, çünki padşah qulunun ricasına əməl etdi». **23** Yoav
durub Geşura gedib Avşalomu Yerusəlimə gətirdi. **24**
Lakin padşah dedi: «Qoy o öz evinə qayıtsın, mənim
gözümə görünməsin». Avşalom evinə qayıtdı və padşahın
gözünə görünmədi. **25** Bütün İsraildə Avşalom qədər

gözəlliyi mədh olunan heç kim yox idi. Təpədən dırnağa
qədər onda bir eyib yox idi. **26** Hər ilin sonunda saçı ona
ağırlıq etdiyi üçün kəsərdi, başından saçını kəsəndə saçı
padşah tərəzisi ilə iki yüz şekel gələrdi. **27** Avşalomun üç
oğlu və Tamar adında bir qızı vardı. Tamar çox gözəl bir
qadın olmuşdu. **28** Avşalom tam iki il Yerusəlimdə qaldı
və padşahın gözünə görünmədi. **29** O, Yoavı padşahın
yanına göndərmək üçün onun yanına adam göndərdi,
amma Yoav onun yanına gəlmək istəmədi. Avşalom
ikinci dəfə Yoavın yanına adam göndərdi və o yenə
də gəlmək istəmədi. **30** Sonra Avşalom qullarına dedi:
«Baxın Yoavın tarlası mənimkinə bitişikdir və orada
onun arpası var. Gedib ora od vurun». Avşalomun qulları
gedib tarlaya od vurdular. **31** Yoav durub Avşalomun
evinə gəlib dedi: «Niyə sənin qulların gəlib mənim
tarlama od vurdular?» **32** Avşalom Yoava dedi: «Bax
sənin yanına adam göndərdim, dedim ki, buraya gələsən.
"Söylə, mən Geşurdan buraya nə üçün gəlmişəm? Orada
qalsaydım, mənim üçün bundan daha yaxşı olardı"
deyərək səni padşahın yanına göndərmək istəyirdim.
İndi gedib padşahın gözünə görünüm, günahım varsa,
qoy məni öldürsün». **33** Yoav da padşahın yanına gəlib
bunu ona bildirdi və padşah Avşalomu çağırdı. Avşalom
padşahın yanına gedib onun qarşısında üzüstə yerə təzim
etdi və padşah onu öpdü.

15 Bir müddət keçəndən sonra Avşalom özü üçün bir
döyüş arabası ilə atlar və onun qabağında qaçmaq üçün
əlli adam hazırladı. **2** Avşalom tezdən durub darvaza
yolunun kənarında dayanardı. O, hökm almaq üçün

padşahın yanına aparılacaq davası olan hər adamı öz
yanına çağırar, «Sən hansı şəhərdənsən?» deyə ondan
soruşardı. O adam da deyərdi ki, qulun İsrailin filan
qəbiləsindəndir. 3 Avşalom ona belə deyərdi: «Bax sənin
işin yaxşı və düzgündür, lakin padşah tərəfindən heç
kim sənə qulaq asmayacaq». 4 Avşalom deyərdi: «Kaş bu
ölkəyə məni hakim qoyaydılar. O zaman mənim yanıma
davası və yaxud da iddiası olub gələn hər adamın işinə
ədalətlə baxardım». 5 Bir nəfər ona təzim etmək üçün
yaxınlaşanda o əl uzadıb onu qucaqlayar və öpərdi.
6 Avşalom hökm üçün padşahın yanına gələn bütün
İsraillilərlə belə rəftar edərdi. İsraillilərin könlünü bu
surətdə ələ alardı. 7 Dörd il keçəndən sonra Avşalom
padşaha dedi: «Rica edirəm, izin ver, gedib Xevronda
Rəbbə əhd etdiyim qurbanı təqdim edim. 8 Çünki qulun
Aram torpağının Geşur şəhərində qalanda belə əhd
etmişdi: "Əgər Rəbb məni Yerusəlimə geri qaytarsa,
Ona qulluq edəcəyəm"». 9 Padşah ona «salamat get»
dedi. Avşalom qalxıb Xevrona getdi. 10 Avşalom İsrail
qəbilələrinin hamısına gizli qasidlər göndərərək onlara
tapşırdı: «Şeypur səsini eşidəndə "Avşalom Xevronda
padşah oldu" deyin». 11 Yerusəlimdən çağırdığı iki
yüz nəfər də Avşalomla getdi. Onlar pak niyyətlə onun
arxasınca gedirdi və heç bir şeydən xəbərləri yox idi. 12
Avşalom qurbanları təqdim edərkən Davudun müşaviri
Gilolu Axitofeli öz şəhərindən – Gilodan öz yanına gətirtdi.
Fitnəkar dəstə qüvvətli idi, çünki Avşalomun yanında olan
xalq get-gedə çoxalırdı. 13 Bir adam gəlib Davuda xəbər
verərək dedi: «İsraillilər Avşaloma rəğbət bəsləyir». 14

Davud Yerusəlimdə – yanında olan bütün əyanlarına dedi:
«Durun qaçaq, yoxsa Avşalomun qarşısından heç kim
qaçıb qurtula bilməz. Cəld olun, gedək, yoxsa o tez gəlib
bizə çatar, başımıza bəla açar və şəhəri qılıncdan keçirər».
15 Padşahın əyanları dedilər: «Ağam padşahın istədiyi
kimi olsun, bax biz sənin qullarınıq». **16** Padşah və onun
ardınca bütün külfəti çıxdı. Lakin padşah cariyələrindən
on qadını evə nəzarət etmək üçün qoydu. **17** Padşah və
ardınca bütün xalq çıxıb şəhərin sonuncu evində dayandı.
18 Bütün əyanları onun qarşısından keçdilər və bütün
Keretlilər, Peletlilər və Qatdan onun ardınca gəlmiş altı
yüz nəfər Qatlı da padşahın qarşısından keçdi. **19** Padşah
Qatlı Yettaya dedi: «Sən niyə bizimlə gedirsən? Qayıt
təzə padşahla qal. Sən ki yadellisən və öz yurdundan
sürgünə aparılmış adamsan, qayıt öz yerinə. **20** Sən bura
hələ dünən gəlmisən. Bu gün səni özümüzlə getməyəmi
məcbur edim? Mən hara gedə bilsəm, ora gedəcəyəm. Sən
isə qayıt, öz soydaşlarını da geri qaytar. Xeyirxahlıq və
sədaqət sənə yar olsun!» **21** Yettay padşaha cavab verdi:
«Var olan Rəbbə və ağam padşahımın canına and olsun,
padşahım harada olsa, mütləq bu qulun ölsə də, qalsa
da, orada olacaq». **22** Davud Yettaya dedi: «Onda gəl,
keç». Qatlı Yettay ilə bütün adamları və yanında olan
bütün uşaqlar gəlib onların tərəfinə keçdi. **23** Camaat
keçərkən bütün bölgə əhalisi bərkdən ağlayırdı. Padşah
da Qidron vadisini keçdi və bütün camaat çölə tərəf
irəlilədi. **24** Sonra Sadoq Allahın Əhd sandığını daşıyan
bütün Levililərlə bərabər gəldi. Allahın sandığını yerə
qoydular. Bütün xalq şəhərdən tamamilə çıxandan sonra

Evyatar da çıxdı. **25** Padşah Sadoqa yenə dedi: «Allahın
sandığını şəhərə qaytar. Əgər mən Rəbbin gözündə lütf
tapsam, O məni geri qaytarıb Öz sandığını və məskənini
yenə mənə göstərər. **26** Lakin "səndən razı deyiləm"
desə, budur, qoy gözündə nə yaxşı görünsə, mənim
üçün elə etsin. Mən hazıram». **27** Padşah kahin Sadoqa
dedi: «Sən görücü deyilsənmi? Sən oğlun Aximaas və
Evyatarın oğlu Yonatanla bərabər salamat şəhərə qayıt.
Sən və Evyatar iki oğlunuzu da özünüzlə aparın. **28** Baxın
sizdən mənə hal-əhval bildirən söz çatana qədər mən
çöldə – çayın dayaz yerində gözləyəcəyəm». **29** Sadoqla
Evyatar Allahın sandığını Yerusəlimə geri qaytardı və
orada qaldı. **30** Davud Zeytun dağının yoxuşu ilə çıxır
və çıxarkən ağlayırdı. Başıörtülü, ayaqyalın gedirdi.
Onunla bərabər gedən bütün xalq da başıörtülü dağı çıxır
və gedə-gedə ağlayırdı. **31** Kimsə «Axitofel Avşalomun
yanında – qiyamçılar arasındadır» deyə Davuda xəbər
verdi. Davud dedi: «Ya Rəbb, Səndən diləyirəm, Axitofelin
məsləhətlərini boşa çıxar». **32** Davud xalqın Allaha səcdə
etdiyi təpənin başına çatanda, budur, Arklı Xuşay paltarı
cırılmış və başı toz-torpaq içində onu qarşılamağa gəldi.
33 Davud ona dedi: «Əgər sən də mənimlə bərabər getsən,
mənə yük olarsan. **34** Lakin əgər şəhərə qayıdıb Avşaloma
"ey padşah, mən də sənin qulun olacağam. Keçmişdə
necə atana qul oldumsa, sənə də indi elə qul olacağam"
desən, o zaman mənim xeyrimə Axitofelin məsləhətini
poza bilərsən. **35** Kahin Sadoq və kahin Evyatar orada
sənlə deyilmi? Padşah sarayından eşidəcəyin hər şeyi
kahinlərə – Sadoq və Evyatara bildirəcəksən. **36** Budur, iki

oğlu – Sadoqun oğlu Aximaas, Evyatarın oğlu Yonatan
onların yanındadır və eşidəcəyiniz hər şeyi onların əli ilə
mənə çatdıracaqsınız». 37 Avşalom Yerusəlimə girərkən
Davudun dostu Xuşay da şəhərə girdi.

16 Davud təpə başından bir az yana keçərkən Mefiboşetin
xidmətçisi Siva iki yüz kömbə çörək, yüz salxım quru
üzüm, yüz ədəd yay meyvəsi və bir tuluq şərab yüklənmiş
bir sürü palanlı eşşəklə onu qarşıladı. 2 Padşah Sivaya
dedi: «Bunları hara aparırsan?» Siva dedi: «Eşşəkləri
padşahın külfətinin minməsi, çörəklə yay meyvələrini
nökərlərin yeməsi və bu şərabı isə çöldə olan yorğunların
içməsi üçün gətirmişəm». 3 Padşah Sivaya dedi: «Bəs
sənin ağanın oğlu haradadır?» Siva padşaha dedi: «Bax
o "bu gün İsrail nəsli atamın padşahlığını mənə geri
qaytaracaq" deyərək Yerusəlimdə qaldı». 4 Padşah Sivaya
dedi: «Belə isə, onda Mefiboşetin hər şeyi sənindir». Siva
cavab verdi: «Ayağının torpağı olum, ağam padşah, təki
sənin gözündə lütf tapım». 5 Padşah Davud Baxurimə
gəldi və oradan Şaulun nəslindən olan Gera oğlu Şimey
adlı bir nəfər çıxdı. Şimey Davuda lənət edə-edə çıxırdı. 6
Davuda və Davudun adamlarına daş atırdı. Bütün xalq
və igidlərin hamısı Davudun sağında və solunda idi.
7 Şimey Davuda lənət edərkən belə deyirdi: «Rədd ol,
rədd ol, ey əliqanlı, yaramaz adam! 8 Yerinə padşah
olduğun Şaul nəslinin tökülən qan qisasını Rəbb səndən
alır. Rəbb padşahlığı oğlun Avşaloma verdi. Budur, sən
öz şərinin qurbanısan, çünki sən əliqanlı insansan». 9
Seruya oğlu Avişay padşaha dedi: «Axı nə üçün bu köpək
leşi ağam padşaha belə lənət etsin? İzin ver gedim, onun

başını üzüm». **10** Padşah dedi: «Ey Seruya oğulları, axı
məndən sizə nə? Madam ki lənət edir, demək Rəbb ona
“Davuda lənət et” deyib. Elə isə kim ona “belə etmə” deyə
bilər?» **11** Davud Avişaya və bütün əyanlarına dedi: «Bax
əgər öz belimdən gələn oğlum canımı almaq istəyirsə,
bu Binyaminli bundan daha betərini etməzmi? Buraxın
onu, qoy o, lənətini etsin, çünki ona Rəbb belə əmr
etmişdir. **12** Bəlkə Rəbb çəkdiyim əzabı görüb bu gün onun
etdiyi lənətlərin əvəzinə mənə yaxşılıq edər». **13** Davud
və adamları yolla gedirdi, Şimey isə onun qarşısında
dağın yamacı ilə gedir və gedə-gedə lənət edir, ona
daş-torpaq atırdı. **14** Padşahla yanındakı bütün xalq
yorulmuşdu və bu yerdə dinclərini aldı. **15** Avşalom ilə
bütün xalq – İsrail adamları Yerusəlimə gəldilər, Axitofel
də onunla idi. **16** Davudun dostu Arklı Xuşay Avşalomun
yanına gəlib «Yaşasın padşah! Yaşasın padşah!» dedi.
17 Avşalom Xuşaya dedi: «Dostuna etibarın budurmu?
Niyə dostunla bərabər getmədin?» **18** Xuşay Avşaloma
dedi: «Xeyr, mən ancaq Rəbbin, bu xalqın və bütün
İsrail adamlarının seçdiyi adamın tərəfində olacağam və
onunla da qalacağam. **19** Bir de görüm, axı mən kimə
xidmət edəcəyəm, dostumun oğluna deyilmi? Atana necə
qulluq etdimsə, sənə də elə qulluq edəcəyəm». **20** Avşalom
Axitofelə dedi: «Məsləhətinizi verin görək, nə etməliyik?»
21 Axitofel Avşaloma dedi: «Evə nəzarət etmək üçün
atanın qoyub getdiyi cariyələrin yanına gir. Onda atanın
nifrətini qazandığını bütün İsraillilər eşidəcək və sənin
tərəfində olanların hamısının əl-qolu qüvvətlənəcək».
22 Dam üstündə Avşalom üçün çadır qurdular və bütün

İsraillilərin gözü qarşısında Avşalom atasının cariyələrinin
yanına girdi. 23 O zamanlar Axitofelin verdiyi məsləhət
Allah kəlamına müraciət edən şəxsin aldığı məsləhətlərlə
bərabər sayılırdı. Axitofelin hər məsləhəti Davud üçün
də, Avşalom üçün də bu cür idi.

17 Axitofel Avşaloma dedi: «İndi seçəcəyim on iki min
nəfərlə çıxıb bu gecə Davudu təqib edəcəyəm. 2 Gərək onu
yorğun və qol-qanadı qırılmış ikən dəhşətə gətirim. Onda
yanında olan bütün xalq qaçar və mən də yalnız padşahı
öldürərəm. 3 Bütün xalqı isə sənə qaytararam. Hamının
sənə tərəf dönməsi üçün axtardığın adamın öldürülməsi
vacibdir. O zaman bütün xalq salamat qalar». 4 Bu söz
Avşalomun və bütün İsrail ağsaqqallarının nəzərində
doğru göründü. 5 Avşalom dedi: «İndi isə Arklı Xuşayı
da çağır, bir onun da dediyinə qulaq asaq». 6 Xuşay
Avşalomun yanına gəldi. Avşalom ona müraciət edib
dedi: «Axitofel belə bir məsləhət verdi. Onun təklifinə
əməl edəkmi? Əgər belə etməyəcəyiksə, sən məsləhətini
ver». 7 Xuşay dedi: «Axitofelin bu dəfə verdiyi məsləhət
yaxşı deyil». 8 Sonra Xuşay sözünə davam etdi: «Bilirsən
ki, atan və adamları igiddir. Onlar çöldə balalarından
məhrum olan ayı kimi qəzəbli adamlardır. Atan isə
təcrübəli cəngavərdir, o xalqla bir yerdə gecələməz. 9
Bax indi mağaraların birində yaxud başqa bir yerdə
gizlənmişdir. İlk həmlədə sizlərdən qırılanlar olsa, hər
eşidən "Avşalomun ardınca gedən xalqın arasında qırğın
var" deyəcək. 10 Aslan ürəyi kimi ürəyi olan igid oğul da
bundan tamamilə yumşalıb əriyəcək. Çünki bütün İsrail
bilir ki, atan qoçaqdır və onunla əlbir olan adamlar da

igiddir. **11** Lakin mən belə məsləhət verirəm: Dandan
Beer-Şevaya qədər bütün İsraillilər dəniz kənarında qum
kimi yanına yığılsın və döyüşə şəxsən sən gedəsən. **12**
Davudun qaldığı yerlərin birində onun üstünə gedərək
torpağa düşən şeh kimi onların üstünə elə səpələnərik
ki, nə özü, nə də ki yanındakı adamlardan biri belə, sağ
qalmaz. **13** Əgər o bir şəhərə çəkilibsə, o zaman bütün
İsraillilər oraya iplər gətirər və yerdə kiçik bir çınqıl
belə, qalmayana qədər şəhəri vadiyə çəkib atarıq». **14**
Avşalomla bütün İsrail adamları dedilər: «Arklı Xuşayın
məsləhəti Axitofelin məsləhətindən yaxşıdır». Çünki
Rəbb Avşalomun başına fəlakət gətirmək üçün Axitofelin
yaxşı məsləhətinin pozulmasına qərar vermişdir. **15**
Xuşay kahin Sadoqa və kahin Evyatara dedi: «Axitofel
Avşaloma və İsrail ağsaqqallarına bu cür məsləhət verdi,
mən də başqa cür məsləhət verdim. **16** İndi cəld Davudun
yanına adam göndərin və ona belə deyin: "Bu gecə
çöldə, çayın dayaz yerində qalma, mütləq qarşı tərəfə
keç, yoxsa padşah və onunla birlikdə bütün xalq məhv
olacaq"». **17** Yonatanla Aximaas En-Rogeldə qalırdılar.
Bir qulluqçu qız gedib onlara məlumat gətirir, onlar
da gedib bunu padşah Davuda çatdırırdılar. Ona görə
ki şəhər içərisində görünə bilməzdilər. **18** Lakin bir
gənc onları görüb Avşaloma xəbər verdi. Ona görə də
Yonatanla Aximaas cəld gedib Baxurimdə bir adamın
evinə girdilər. Bu adamın həyətində bir quyu var idi. Onlar
quyunun içinə girdilər. **19** Ev sahibəsi bir örtük götürüb
quyunun üstünə döşəyib ora yarma sərdi və heç bir şey
bilinmədi. **20** Avşalomun adamları bu evə – qadının yanına

gəlib dedilər: «Aximaas və Yonatan haradadır?» Qadın
onlara dedi: «Çayı keçdilər». Onlar axtarmağa başladılar,
lakin heç kəsi tapa bilməyib Yerusəlimə qayıtdılar. 21
Avşalomun adamları gedəndən sonra Yonatanla Aximaas
quyudan çıxdı və gedib padşah Davuda xəbər verərək
dedi: «Qalxın, tez axar sulardan keçin, çünki Axitofel sizə
qarşı bu cür məsləhət verib». 22 Davud və yanında olan
bütün xalq qalxıb İordan çayını keçdilər və səhər açılana
qədər çayı keçməmiş adam qalmadı. 23 Axitofel görəndə
ki işlər onun məsləhətinə görə edilməyib, eşşəyinin
üstünə palan vuraraq yola çıxdı və öz şəhərinə, öz
evinə getdi. Ev işlərini nizama salandan sonra özünü
asıb öldürdü və onu atasının qəbri yanında basdırdılar.
24 Davud Maxanayimə gəldi. Avşalomla yanında olan
bütün İsraillilərsə İordan çayını keçdilər. 25 Avşalom
Amasanı Yoavın yerinə ordu başçısı qoymuşdu. Amasa
Yoavın anası Seruyanın bacısı, Naxaşın qızı Aviqailin
yanına girmiş olan İsrailli Yetra adlanan bir adamın oğlu
idi. 26 İsraillilərlə Avşalom Gilead torpağında ordugah
qurdu. 27 Belə oldu ki, Davud Maxanayimə gələndə
Ammon oğullarının Rabba şəhərindən Naxaş oğlu Şovi,
Lo-Devardan Ammiel oğlu Makir və Rogelimdən Gileadlı
Barzillay 28 Davudla yanındakı camaata döşəklər, ləyənlər,
gil qablar, yemək üçün buğda, arpa, un, qovurğa, paxla,
mərci və qovrulmuş dən, 29 bal və kəsmik, qoyun və inək
pendiri gətirdilər. Çünki düşünürdülər ki, xalq çöldə ac,
yorğun və susuzdur.

18 Davud yanındakı xalqı saydı. Onların üzərinə
minbaşılar və yüzbaşılar təyin etdi. 2 Davud xalqı

üç dəstəyə böldü. Birincisinə Yoavı, ikincisinə Yoavın
qardaşını – Seruya oğlu Avişayı, üçüncüsünə isə Qatlı
Yettayı başçı etdi. Padşah xalqa dedi: «Mütləq mən də
sizinlə bərabər döyüşə çıxacağam». 3 Lakin xalq ona dedi:
«Yox, sən döyüşə çıxmayacaqsan, çünki əgər biz qaçsaq,
bizə əhəmiyyət verməzlər, yarımız ölsək belə, yenə də
əhəmiyyəti olmaz. Ancaq sən bizim on minimizdən də
qiymətlisən və indi şəhərdə qalıb bizə kömək etməyə
hazır olmağın daha yaxşıdır». 4 Padşah onlara dedi:
«Sizin gözünüzdə yaxşı sayılan nədirsə, onu edəcəyəm».
Padşah darvazanın yanında dayandı və bütün xalq yüz-
yüz, min-min şəhərdən çıxdı. 5 Padşah Yoava, Avişaya
və Yettaya müraciətlə əmr edib dedi: «Mənim xatirimə
o cavanla – Avşalomla mülayim davranın!» Padşahın
Avşalomla əlaqədar bütün bu rəislərə müraciətlə əmrini
bütün xalq eşitdi. 6 Ordu çölə, İsrail xalqına qarşı döyüşə
çıxdı və döyüş Efrayim meşəsində oldu. 7 İsrail xalqı
orada Davudun adamları qarşısında məğlub oldu. O gün o
yerdə böyük qırğın oldu, iyirmi min nəfər qırıldı. 8 Orada
olan döyüş bütün ətrafa yayıldı və həmin gün qılıncla
qırılanlardan çox meşədə qırılanlar oldu. 9 Avşalom
Davudun adamlarına rast gəldi. O, qatıra minmişdi və
qatır böyük bir palıd ağacının sıx budaqları altından
keçəndə Avşalomun saçı palıd ağacına ilişdi. O, göylə
yer arasında asılı qaldı, altındakı qatır isə yoluna davam
etdi. 10 Bir nəfər bunu görüb Yoava xəbər verdi: «Bax
Avşalomun bir palıd ağacından asıldığını gördüm». 11
Yoav ona xəbər verən adama dedi: «Bəs sən gördünsə, nə
üçün onu oradaca vurub yerə sərmədin? Onda mən sənə

on şekel gümüş və bir kəmər verərdim». **12** Həmin adam
Yoava dedi: «Ovcuma min gümüş alsam belə, padşahın
oğluna əl qaldırmaram. Çünki sənə, Avişaya və Yettaya
"mənim xatirimə o cavana – Avşaloma qıymayın" deyə
əmr etdiyini qulaqlarımızla eşitdik. **13** Əgər mən xəyanət
edib onun canını almış olsaydım, heç bir şey padşah üçün
gizli qalmazdı və sən də mənə kömək etməzdin». **14** Yoav
«sənlə belə vaxt itirə bilmərəm» dedi. Avşalom palıd
ağacının içində hələ sağ ikən Yoav əlinə üç mizraq alıb
onun sinəsinə sapladı. **15** Yoavın silahlarını daşıyan on
nəfər cavan adam Avşalomu əhatə edərək onu vurub
öldürdü. **16** Yoav şeypur çaldı və ordu İsrailliləri təqib
etməkdən əl çəkdi, çünki Yoav buna mane oldu. **17**
Avşalomu isə götürüb meşədəki dərin çuxura atdılar
və üstünə böyük daş qalağı yığdılar. Sonra İsraillilər
öz evlərinə dağılışdılar. **18** Avşalom hələ sağ ikən bir
sütunu götürüb özü üçün tikdirmişdi, çünki «adımı
yaşadan bir oğlum olmadı» deyərək həmin sütuna öz
adını qoymuşdu. Bu sütun Padşah Vadisindədir və bu
günə qədər ona Avşalomun abidəsi deyilir. **19** Sadoq oğlu
Aximaas dedi: «Qoy qaçım, padşahın haqqını düşmənlərin
əlindən Rəbbin necə aldığını padşaha müjdələyim». **20**
Yoav ona dedi: «Sən bu gün müjdəçi olmayacaqsan,
müjdəni başqa gün verəcəksən. Bu gün vermə, ona
görə ki padşahın oğlu ölüb». **21** Yoav Kuşlu kişiyə dedi:
«Get, bütün gördüklərini padşaha xəbər ver». Kuşlu
kişi Yoavın qarşısında baş əydi və qaçdı. **22** Sadoq oğlu
Aximaas yenə Yoava dedi: «Nə olursa-olsun, qoy mən də
Kuşlu kişinin ardınca qaçım». Yoav dedi: «Axı nə üçün

qaçırsan, oğlum? Getdiyin üçün mükafat almayacaqsan».
23 O dedi: «Nə olursa-olsun, qaçacağam». Yoav ona
«Yaxşı, qaç» dedi. Aximaas hövzə yolu ilə qaçıb Kuşlu
kişini ötdü. **24** Davud içəri və çöl darvazaların arasında
oturmuşdu. Növbətçi divara, darvazanın üstünə çıxdı,
başını qaldırıb gördü ki, bir adam təkbaşına qaçır. **25**
Növbətçi qışqıraraq padşaha xəbər verdi. Padşah dedi:
«Əgər o tək gəlirsə, müjdə gətirir». Həmin adam getdikcə
yaxınlaşırdı. **26** Növbətçi qaçan başqa bir adam gördü və
qapıçıya qışqırıb «bax təkbaşına qaçan daha bir adam
da gəlir» dedi. Padşah dedi: «O da müjdəçidir». **27**
Növbətçi dedi: «Baxıram, birincisinin qaçışı Sadoq oğlu
Aximaasın qaçışına bənzəyir». Padşah dedi: «O yaxşı
adamdır, müjdə ilə gəlir». **28** Aximaas bərkdən padşaha
belə dedi: «Salamatlıqdır». Sonra padşaha təzim edib
üzüstə yerə döşəndi və dedi: «Allahın Rəbbə alqış olsun
ki, ağam padşaha əl qaldıranları Rəbb ona təslim etdi». **29**
Padşah dedi: «O cavan – Avşalom salamatdırmı?» Aximaas
dedi: «Yoav padşahın bir qulunu və mən qulunu göndərən
zaman gördüm ki, orada böyük bir qarışıqlıq var, lakin
nə olduğunu bilmədim». **30** Padşah dedi: «Çəkil, bir
yanda dayan». O da çəkilib bir yanda dayandı. **31** Budur,
Kuşlu gəldi və dedi: «Ağam padşaha müjdə var! Rəbb
bu gün sənə qarşı qalxanların hamısının əlindən səni
qurtardı». **32** Padşah Kuşluya dedi: «O cavan – Avşalom
salamatdırmı?» Kuşlu dedi: «Ağam padşahın düşmənləri,
pis niyyətlə sənə qarşı qalxanların hamısı qoy o cavan
kimi olsun». **33** Padşah həyəcandan titrəyərək darvazanın
üstündəki otağa qalxdı və ağladı. Gedə-gedə belə deyirdi:

«Oğlum Avşalom, oğlum, oğlum Avşalom! Kaş sənin
yerinə mən öləydim, oğlum! Oğlum, Avşalom!»

19 Yoava «budur, padşah Avşalom üçün ağlayır və yas
tutur» deyə bildirildi. **2** O gün qələbə xalq üçün yasa
çevrildi, çünki bütün xalq eşitdi ki, padşah oğlu üçün
kədərlidir. **3** Fərari döyüşdən qaçandan sonra utanan oğru
kimi necə geri qayıdırsa, o gün ordu da şəhərə o cür oğru
kimi qayıtdı. **4** Padşah üzünü örtüb fəryadla çığırırdı:
«Oğlum Avşalom, ey Avşalom, oğlum, oğlum!» **5** Yoav
saraya – padşahın yanına gəlib dedi: «Bu gün sənin canını,
oğullarının, qızlarının və cariyələrinin canlarını xilas
edən bütün qullarını xəcalətli etdin. **6** Çünki sənə nifrət
edənləri sevib, səni sevənlərə isə nifrət edirsən. Bu gün
sən aşkar etdin ki, başçıların və zabitlərin sənin gözündə
əhəmiyyətsizdir. Mən bu gün başa düşdüm ki, əgər
Avşalom sağ qalıb, biz hamımız bu gün ölsəydik, bundan
razı qalardın. **7** İndi isə qalx ayağa, xalqın qarşısına çıx,
adamlarının könlünü al. Çünki mən Rəbbin haqqı üçün
and içirəm, xalqın qarşısına çıxmasan, bu gecə səninlə
bir nəfər belə, qalmayacaq. Bu da sənin üçün uşaqlıqdan
indiyədək başına gələn müsibətlərin hamısından betər
olacaq». **8** Padşah qalxıb darvazada oturdu. Bütün xalqa
«budur, padşah darvaza ağzında oturub» deyə bildirdilər
və bütün camaat padşahın qarşısına gəldi. Bu vaxt
İsraillilərin hamısı öz evlərinə dağılmışdı. **9** İsrailin bütün
qəbilələrində hər kəs mübahisə edib deyirdi: «Padşah bizi
düşmənlərimizin əlindən qurtardı və Filiştlilərin əlindən
xilas etdi. İndi isə Avşaloma görə o bu ölkədən qaçdı.
10 Bizə hakim olmaq üçün məsh etdiyimiz Avşalom isə

döyüşdə öldü. İndi padşahı geri qaytarmaq barədə niyə
susursunuz?» **11** Padşah Davud kahin Sadoq və kahin
Evyatara bu xəbəri göndərib dedi: «Yəhuda ağsaqqallarına
belə deyin: “Padşahı evinə qaytarmaqda siz niyə axıra
qalırsınız? Bütün İsraildə gəzən söz-söhbət padşahın
qulağına çatmışdır. **12** Siz mənim qardaşlarım, ətimdən,
sümüyümdənsiniz. Niyə padşahı geri qaytarmaqda axıra
qalmısınız?” **13** Amasaya da deyin ki, məgər sən də
mənim ətimdən, sümüyümdən deyilsənmi? Daim mənim
qarşımda Yoavın yerinə ordu başçısı olmasan, qoy Allah
mənə beləsini və bundan betərini etsin». **14** Beləliklə o,
bir nəfər kimi bütün Yəhudalıların könlünü aldı və onlar
padşahın yanına adam göndərib dedilər: «Ey padşah,
sən bütün qullarınla bərabər geri qayıt». **15** Padşah
geri qayıtdı və İordan çayına çatdı. Yəhudalılar padşahı
qarşılamaq və onu İordan çayından keçirmək üçün Qilqala
gəldilər. **16** Baxurimdən olan Binyaminli Geranın oğlu
Şimey də Yəhuda adamları ilə birgə padşah Davudu
qarşılamaq üçün cəld tərpənib aşağı endi. **17** Onun
yanında Binyamindən min nəfər və Şaul evinin xidmətçisi
Siva ilə on beş oğlu və iyirmi qulu var idi. Onlar İordan
çayına tərəf – padşahın qarşısına çıxmağa tələsdilər. **18**
Padşahın külfətini çaydan keçirmək və onu razı salmaq
üçün qayıqla o tay-bu taya keçirtdilər. Gera oğlu Şimey
padşah İordan çayını keçən kimi onun qabağında yerə
sərildi. **19** O, padşaha dedi: «Qoy ağam məni günahkar
saymasın və ağam padşah Yerusəlimdən çıxdığı gün bu
qulunun etdiyi azğınlığı ürəyinə salıb xatırlamasın. **20**
Çünki günah etdiyimi bu qulun özü də bilir və budur,

ağam padşahı qarşılamaq üçün bütün Yusif nəslindən
hamıdan əvvəl bu gün mən gəlmişəm». **21** Lakin Seruya
oğlu Avişay cavab verib dedi: «Sən Rəbbin məsh etdiyinə
lənət yağdırdın. Ona görə sən Şimey öldürülməlisən».
22 Davud dedi: «Ey Seruya oğulları, məndən sizə nə?
Niyə mənə düşmənçilik edirsiniz? Heç bu gün də İsraildə
kimi isə öldürmək olarmı? Məgər mən bilmirəm ki, bu
gün İsrailin padşahı mənəm?» **23** Padşah sonra Şimeyə
dedi: «Sənə ölüm yoxdur». Buna görə padşah ona and
içdi. **24** Şaulun nəvəsi Mefiboşet padşahı qarşılamağa
gəldi. Padşah gedən gündən evinə sağ-salamat qayıdan
günə qədər o, ayaqlarına baxmamış, bığlarını kəsməmiş
və paltarlarını yumamışdı. **25** Padşahı qarşılamaq üçün
Yerusəlimə gələn zaman padşah ona dedi: «Mefiboşet,
bəs niyə sən də mənimlə getmədin?» **26** O isə cavab verib
dedi: «Ey ağam padşah, xidmətçim məni aldatdı, çünki bu
qulun demişdi ki, padşahla bərabər getmək üçün eşşəyə
palan vurub üstünə minim. Axı qulun şikəstdir. **27** Lakin
xidmətçim ağam padşahın qarşısında quluna böhtan
atdı. Ağam padşah Allahın mələyi kimidir. İndi sənin
gözündə nə xoşdursa, mənə et. **28** Atamın bütün evi ağam
padşahın önündə ölümdən başqa bir şeyə layiq deyilkən
sən bu qulunu öz süfrəndə yemək yeyənlər arasında
qoydun. Artıq padşahdan bir şey istəməyə nə haqqım var
ki?» **29** Padşah ona dedi: «Öz işlərin haqqında nə üçün
sözü uzadırsan? Sən və Siva torpağı öz aranızda bölün,
deyirəm». **30** Mefiboşet padşaha dedi: «İndi ki padşah
öz sarayına salamat gəldi, qoy hər şeyi o götürsün». **31**
Gileadlı Barzillay Rogelimdən gəlmişdi. Padşahı İordan

çayından keçirmək üçün onunla bərabər o da İordan
çayına qədər getdi. 32 Barzillay səksən yaşına çatmış,
yaşlanmışdı. Padşah Maxanayimdə qalan zaman Barzillay
onun dolanacağını təmin etmişdi, çünki o çox böyük
adam idi. 33 Padşah Barzillaya dedi: «Mənimlə bərabər
çayı keç, səni Yerusəlimdə öz yanımda dolandırım». 34
Barzillay padşaha dedi: «Ömrümün illəri və günlərinin
tamamına nə qalıb ki, padşahla bərabər Yerusəlimə
qalxım? 35 Mənim bu gün səksən yaşım var, yaxşını
pisdən ayıra bilirəmmi? Bu qulun heç yediyinin, içdiyinin
dadını bilirmi? Kişi və qadın xanəndələrinin səsini eşidə
bilərəmmi? Belə isə, nə üçün bu qulun ağam padşaha artıq
yük olsun? 36 Bu qulun ancaq padşahla İordan çayını keçib
bir az yol getmək istəyir. Axı niyə görə padşah mənə belə
mükafat versin? 37 Qoy mən qulun qayıdıb öz şəhərimdə
– ata-anamın qəbrinin yanında ölüm. Lakin budur, qulun
Kimham, qoy o, ağam padşahla çayı keçsin və sən də
gözündə xoş görünəni onun üçün et». 38 Padşah dedi:
«Kimham mənimlə bərabər o taya keçəcək, sənin gözündə
xoş olanı onun üçün edəcəyəm. Məndən umduğun hər
şeyi sənin üçün edəcəyəm». 39 Bütün xalq İordan çayını
keçdi. Padşah da çayı keçdi. Sonra padşah Barzillayı öpdü
və ona xeyir-dua verdi. O da öz yerinə qayıtdı. 40 Padşah
Qilqala tərəf yolunu davam etdirdi və Kimham da onunla
bir getdi. Bütün Yəhuda xalqı və İsrail xalqının yarısı
padşahı müşayiət edirdi. 41 Bütün İsraillilər padşahın
yanına gəlib və padşaha dedi: «Nə üçün qardaşımız
Yəhudalılar səni oğurladılar? Nə üçün padşah Davudla
külfətini və yanındakı bütün adamları İordan çayından

keçirtdilər?» **42** Bütün Yəhudalılar İsraillilərə cavab
verdilər: «Çünki padşah qohumumuzdur. Belə isə nə üçün
bundan qəzəblənirsiniz? Biz padşah kasasından bir şey
yedikmi? Yaxud padşah bizə bir hədiyyə verdimi?» **43**
İsraillilər Yəhudalılara cavab verib dedilər: «Padşah bizə
sizdən on qat artıq yaxındır. Davudda bizim sizdən də
artıq haqqımız var. Axı niyə bizə xor baxırsınız? Padşahı
geri qaytarmaqdan ilk bəhs edən biz deyildikmi?» Lakin
Yəhudalılar İsraillilərdən daha ötkəm danışırdılar.

20 Elə bu zamanlar Binyaminli Bikri oğlu Şeva adında
yaramaz bir adam təsadüfən Qilqalda idi. O, şeypur çalıb
dedi: «Bizim Davudla şərikliyimiz yoxdur. Yesseyin oğlu
ilə heç bir irsimiz yoxdur! Ey İsraillilər, hərə öz çadırına!»
2 Bütün İsraillilər də Davudu atıb Bikri oğlu Şevanın
ardınca getdi. Lakin Yəhudalılar padşahları Davuda sadiq
qalaraq İordan çayından Yerusəlimə qədər onu müşayiət
etdi. **3** Padşah Davud Yerusəlimdəki evinə gedib on qadını
– sarayı qorumaq üçün saxladığı cariyələri götürərək öz
nəzarəti altında saxladı və onların yaşayışını təmin etdi,
lakin yanlarına girmədi. Ölənə qədər bu qadınlar dul kimi
qalaraq qapalı saxlandılar. **4** Padşah Amasaya dedi: «Üç
gün ərzində Yəhudalıları mənim yanıma çağır və özün
də burada ol». **5** Amasa Yəhudalıları bir yerə çağırmaq
üçün getdi, lakin onun üçün təyin olunan vaxtda geri
qayıtmadı. **6** Davud Avişaya dedi: «İndi Bikri oğlu Şeva
bizə Avşalomdan daha çox ziyan vuracaq. Sən ağanın
qullarını götür, onu təqib etməyə get. Yoxsa o özünə
qala divarlı şəhərlər tapar və gözümüzdən qaçar». **7**
Beləcə Yoavın adamları, Keretlilərlə Peletlilər və bütün

cəngavərlər Bikri oğlu Şevanı təqib etmək üçün Avişayın
başçılığı altında Yerusəlimdən çıxdılar. 8 Onlar Giveondakı
böyük qayanın yanında olanda Amasa onları qarşılamağa
gəldi. Yoav döyüş libasını geymişdi və paltarının üstündə
kəməri var idi. Kəmərinə bağlı qınında olan bir qılınc
belində idi. O irəliyərkən qılınc qınından çıxdı. 9 Yoav
Amasaya dedi: «Qardaşım, yaxşısanmı?» Sonra Yoav onu
öpmək üçün sağ əli ilə Amasanın saqqalından yapışdı. 10
Amasa isə Yoavın sol əlindəki qılınca əhəmiyyət vermədi.
Yoav qılıncı ilə Amasanın qarnından vurub bağırsaqlarını
yerə elə tökdü ki, ikinci zərbəyə ehtiyac qalmadan Amasa
öldü. Yoavla qardaşı Avişay Bikri oğlu Şevanı təqib etdilər.
11 Yoavın adamlarından biri onun yanında durub dedi:
«Kim Yoavdan razıdırsa, kim Davudun tərəfindədirsə,
Yoavın ardınca gəlsin». 12 Amasa əsas yolun ortasında
qan içində üzürdü. Yoavın tərəfdarı həmin adam gördü
ki, Amasanın cəsədinin yanına gələn hər kəs dayanır.
Xalqın dayandığını gördüyü üçün cəsədi böyük yoldan
götürüb çölə apararaq üstünə bir paltar atdı. 13 Amasa
böyük yoldan götürüləndən sonra hamı Bikri oğlu Şevanı
təqib etmək üçün Yoavın ardınca getdi. 14 Şeva Avel-
Bet-Maaka və bütün Berim diyarlarına qədər bütün İsrail
qəbilələrinin içərisindən keçdi və bütün camaat yığılıb
onun ardınca getdi. 15 Yoavın yanındakı bütün xalq gəlib
Şevanın qaldığı Avel-Bet-Maaka şəhərini mühasirəyə aldı
və şəhərin qarşısında bir torpaq qalağı tökdü. Onlar divarı
uçurtmaq üçün lağım atarkən 16 bir ağıllı qadın şəhərdən
qışqırıb dedi: «Qulaq asın! Qulaq asın! Rica edirəm, Yoava
söyləyin ki, buraya yaxınlaşsın, ona sözüm var». 17 Yoav

ona yaxınlaşanda qadın «Yoav sənsən?» dedi. O «bəli,
mənəm» dedi. Qadın ona dedi: «Sən bu kənizinin sözünə
qulaq as». Yoav «eşidirəm səni» dedi. **18** Qadın sözünə
davam etdi «Qədim zamanlarda "Aveldə məsləhət alın"
deyərdilər və işləri belə həll edərdilər. **19** Mən İsrailin
rifahını istəyən sadiq adamlardan biriyəm. Sən İsraildə
şəhərlərin anası olan bir şəhəri dağıtmaq istəyirsən.
Axı nə üçün Rəbbin irsini məhv etmək istəyirsən?» **20**
Yoav cavab verdi: «Dağıtmaq yaxud məhv etmək niyyəti
məndən uzaq, qoy uzaq olsun! **21** İş burasındadır ki,
Efrayimin dağlıq bölgəsindən Bikri oğlu Şeva adlı bir
adam padşah Davuda qarşı üsyan qaldırıb. Yalnız onu
bizə verin, mən də bu şəhərdən çəkilim». Qadın Yoava
dedi: «Onun başı şəhər divarından sənə atılacaq». **22**
Qadın ağıllı tərpənib xalqının yanına getdi. Onlar da Bikri
oğlu Şevanın başını kəsib Yoava atdı. Bundan sonra Yoav
şeypur çaldı və ordu şəhərin mühasirəsindən çəkildi.
Hamı öz evinə qayıtdı. Yoav isə Yerusəlimə – padşahın
yanına qayıtdı. **23** Yoav bütün İsrail ordusunun başçısı
idi. Yehoyadanın oğlu Benaya Keretlilərin və Peletlilərin
qabağında idi. **24** Adoram mükəlləfiyyətçilərin başçısı
və Axilud oğlu Yehoşafat salnaməçi idi. **25** Şeva mirzə,
Sadoqla Evyatar kahin, **26** Yairli İra isə Davudun kahini
idi.

21 Davudun dövründə üç il dalbadal qıtlıq oldu. Davud
buna görə Rəbbə müraciət edəndə Rəbb dedi ki, bu
qıtlıq Şaula və onun qan tökən nəslinə görədir. Çünki o,
Giveonluları öldürmüşdü. **2** Padşah Giveonluları çağırdı
və onlarla danışdı. Giveonlular İsrail övladları deyildi.

Emorlulardan sağ qalan bir xalq idi ki, İsraillilər onları
sağ buraxacaqlarına and içmişdilər. Lakin Şaul İsrail
və Yəhuda övladları naminə onları ciddi-cəhdlə yox
etməyə çalışmışdı. 3 Davud Giveonlulara dedi: «Sizin üçün
mən nə edə bilərəm? Edilən bu günahı nə ilə təmizləyə
bilərəm ki, siz Rəbbin irsinə xeyir-dua verəsiniz?» 4
Giveonlular ona dedi: «Şaulla onun nəslindən qızıl-
gümüş istəmək fikrində deyilik. İsraildə adam öldürmək
niyyətində də deyilik». Davud dedi: «Siz nə istəsəniz,
onu edərəm». 5 Onlar padşaha dedi: «Bizi qırıb məhv
edən və İsrail ərazisində qalmamaq üçün bizə qəsd
quran adamın övladlarından yeddi nəfər bizə verilsin.
6 Rəbbin seçdiyi Şaulun Givea şəhərində onları Rəbbin
önündə asaq». Padşah dedi: «Yaxşı, mən onları sizə
verərəm». 7 Lakin padşah Davud Rəbbin önündə and
içdiyi Şaul oğlu Yonatan oğlu Mefiboşetə qıymadı. 8
Ayya qızı Rispanın Şauldan doğulan iki oğlunu – Armoni
ilə Mefiboşeti, bir də Şaulun qızı Meravın Mexolalı
Barzillay oğlu Adrieldən doğduğu beş oğlunu padşah
götürüb 9 Giveonlulara təslim etdi. Giveonlular onları
Rəbbin önündə, dağın üstündə asdılar və yeddisi də
birlikdə öldü. Onlar biçin vaxtının ilk günlərində, arpa
biçini başlanğıcında öldürüldü. 10 Ayyanın qızı Rispa
çul götürüb özü üçün qayaya sərdi. Biçin başlanandan
cəsədlərin üstünə yağış yağanadək Rispa orada qalaraq
onların meyitlərini gündüz göydəki quşlardan, gecə
vəhşi heyvanlardan qorudu. 11 Şaulun cariyəsi Ayya
qızı Rispanın etdiyi bu işi Davuda xəbər verdilər. 12
Davud gedib Şaulun sümüklərini və oğlu Yonatanın

sümüklərini Yaveş-Gilead əhalisindən aldı. Filiştlilər
Gilboada Şaulu öldürdükləri gün onların cəsədlərini Bet-
Şean meydanında asmışdılar, Yaveş-Gilead əhalisi də
gəlib cəsədləri oradan oğurlamışdı. **13** Davud Şaulun və
oğlu Yonatanın sümüklərini həmin yerdən çıxartdırdı və
asılanların da sümüklərini topladılar. **14** Onlar Şaulun
və oğlu Yonatanın sümüklərini Binyamin torpağında
– Selada, Şaulun atası Qişin məqbərəsində basdırdılar,
padşahın onlara əmr etdiyi hər şeyə əməl etdilər. Bundan
sonra Allah ölkə üçün duaları qəbul etdi. **15** Yenə
Filiştlilərin İsraillilərlə döyüşü oldu. Davud adamları
ilə birgə döyüşə getdi və onlar Filiştlilərlə döyüşərkən
Davud yoruldu. **16** Rafa övladlarından İşbi-Benov Davudu
öldürmək istədi. Onun nizəsinin başı üç yüz şekel
ağırlığında tuncdan idi və belinə təzə qılınc bağlamışdı.
17 Seruya oğlu Avişay Davudun köməyinə çatıb həmin
Filiştlini vurub öldürdü. O zaman Davudun adamları ona
and verib dedilər: «Bir daha sən bizimlə bərabər döyüşə
çıxma ki, İsrailin çırağını söndürməyəsən». **18** Bundan
sonra yenə Filiştlilərlə Qovda döyüş oldu. O zaman
Xuşalı Sibbekay Rafa övladlarından Safı öldürdü. **19**
Yenə Filiştlilərlə Qovda döyüş oldu və Bet-Lexemli Yaare-
Orgimin oğlu Elxanan Qatlı Qolyatı öldürdü. Qolyatın
nizəsinin sapı toxucu dəzgahının əriş ağacı boyda idi. **20**
Qatda bir də döyüş oldu. Orada Rafa övladlarından digər
ucaboy bir adam var idi. Bu adamın əlləri və ayaqları altı
barmaqlı idi və cəmi iyirmi dörd barmağı var idi. **21** O,
İsrailə meydan oxudu. Onu Davudun qardaşı Şimanın oğlu
Yonatan öldürdü. **22** Bu dörd kişi Rafa övladlarından olub

Qatda doğulmuşdu. Onlar Davudun və onun adamlarının
əli ilə qırıldı.

22 Rəbb Davudu bütün düşmənlərinin və Şaulun əlindən
qurtaranda Davud bu ilahinin sözlərini Rəbbə söylədi;
2 O belə oxudu: Rəbb qayam, qalamdır, xilaskarımdır,
3 Allahım qayamdır, Ona pənah gətirəcəyəm, Odur
qalxanım, qüvvətli qurtarıcım, qülləm, Sığınacaq yerim,
xilaskarım! Sən məni zalımların əlindən qurtarırsan! **4**
Həmdə layiq olan Rəbbi çağıracağam, Düşmənlərimin
əlindən qurtulacağam. **5** Çünki ətrafımı ölüm dalğaları
bürümüşdü, Məni əcəl selləri ürkütmüşdü, **6** Ölülər
diyarının ipləri mənə sarılmışdı, Ölüm kəməndləri məni
qarşılamışdı. **(Sheol h7585)** **7** Əzab içində Rəbbə yalvardım,
Allahımı köməyə çağırdım. O, məbədindən səsimi eşitdi,
Fəryadımsa Onun qulağına yetdi. **8** O zaman sarsılıb
dünya titrədi, Göylər təməllərindən sarsılıb lərzəyə gəldi.
Çünki O qəzəbləndi. **9** Burnundan tüstü çıxıb yüksəldi,
Ağzından yandırıb-yaxan alov püskürdü, Bundan közlər
tutuşdu. **10** O, göyləri yarıb yerədək endi. Qatı zülmət
ayaqları altında idi. **11** Bir keruva minib uçdu, Yel
qanadları üstündə şığıdı. **12** Ətrafını zülmətə bürüdü,
Tufan qoparan qara buludlardan Özünə çardaqlar qurdu.
13 Hüzurunun nuru şəfəq saçdı, Oradan odlu közlər düşüb
alovlandı. **14** Rəbb göylərdən gurladı, Haqq-Taala səs
saldı. **15** Oxlar atıb düşmənləri darmadağın etdi, Şimşəyini
çaxdırıb onları dağıtdı. **16** Rəbbin məzəmmətindən,
Burnundakı nəfəsinin şiddətindən Dənizin dərinlikləri
göründü, Dünyanın bünövrələri açıq qaldı. **17** O, ucalardan
əl uzadıb məni tutdu, Məni dərin suların içindən

çıxartdı. **18** Məni qüvvətli düşmənimdən azad etdi,
Çünki yağılarım məndən güclü idi. **19** Fəlakətli günümdə
qarşıma çıxdılar, Lakin Rəbb mənə dayaq oldu. **20** O məni
geniş yerə çıxartdı, Məndən razı qalıb məni qurtardı.
21 Rəbb mənə salehliyim naminə ənam verdi, Mənə
əlitəmizliyimin əvəzini verdi. **22** Çünki Rəbbin yolunu
tutmuşam, Pis olub Allahımın yolundan azmamışam.
23 Onun bütün hökmləri önümdədir, Qaydalarından
imtina etməmişəm. **24** Onun önündə kamilliyə çatmışam,
Özümü günahdan qorumuşam. **25** Rəbb mənə salehliyimin
əvəzini verdi, Gözünün önündə təmizliyimin əvəzini
verdi. **26** Sədaqətlilərlə sədaqətlisən, Kamillərlə kamilsən.
27 Təmizlərlə təmizsən, Əyrilərlə əyriliklərinə görə
davranırsan. **28** İtaətkar insanları qurtarırsan, Lovğalara
göz qoyursan, onları alçaldırsan. **29** Ya Rəbb, Sən mənim
çırağımsan, Rəbb zülmətimi nura çevirir. **30** Sənlə
qoşun üstünə hücum çəkirəm, Allahımla sədlər keçirəm.
31 Allahın yolu kamildir, Rəbbin kəlamı safdır, Rəbb ona
sığınanların sipəridir. **32** Rəbdən başqa Allah kimdir ki?
Allahımızdan başqa qaya kimdir ki? **33** Allah qalamdır,
mənə qüvvət verər, Yolumu kamil edər. **34** Ayaqlarımı
maral ayaqları kimi çevik edər, Məni zirvələrdə saxlar. **35**
Əllərimə döyüş təlimi verər, Qollarım tunc kamanı dartar.
36 Sən mənə qurtuluş qalxanını verdin, Etdiyin köməklə
Sən məni yüksəltdin. **37** Geniş yer açdın ki, addımlayım,
Büdrəməsin ayaqlarım. **38** Düşmənlərimi qovdum, onları
qırdım, Onlar məhv olanadək geriyə qayıtmadım. **39**
Onları əzib qurtardım, qalxa bilmədilər, Ayaqlarımın
altına sərildilər. **40** Döyüş üçün məni qüvvə ilə bürüdün,

əleyhdarlarımı ayağımın altına saldın, **41** Düşmənlərimin
kürəyini mənə sarı çevirdin, Mənə nifrət edən yağıları
məhv etdim. **42** Gözləsələr də, onları qurtaran olmadı,
Rəbbə baxsalar da, Ondan cavab gəlmədi. **43** Onları
yerdəki toz kimi əzdim, Küçələrin palçığı kimi tapdaladım.
44 Sən məni xalqımın çəkişmələrindən qurtardın, Məni
millətlərə başçı qoydun, Tanımadığım xalqları mənə
tabe etdirdin. **45** Yadellilər mənə boyun əyirlər. Səsimi
eşidəndə mənə itaət edirlər. **46** Yadellilərin cəsarəti
qırıldı, Titrəyərək sığınacaqlarından çıxdılar. **47** Rəbb
əbədi yaşayır, Qayama alqış olsun! Məni qurtaran Qayam,
Allahım ucalsın! **48** O Allahdır, mənə görə qisas alır,
Xalqları mənə tabe etdirir. **49** O məni düşmən içindən
çıxarır, Məni yağılar üstündə ucaldır, Məni zalımların
əlindən qurtarır. **50** Buna görə, ya Rəbb, Millətlər arasında
Sənə şükür edəcəyəm, İsminə tərənnüm söyləyəcəyəm! **51**
Rəbb padşahına böyük zəfərlər verər, Məsh etdiyi Davuda
və nəslinə əbədi məhəbbət göstərər.

23 Davudun son sözləri bunlardır: Yessey oğlu Davud
deyir, Allahın ucaltdığı adam, Yaqubun Allahının məsh
etdiyi, İsrailin sevimli məzmur şairi belə söyləyir: **2**
Rəbbin Ruhu mənim vasitəmlə söylədi, Onun sözü dilimin
ucundadır. **3** İsrailin Allahı belə dedi, İsrailin Qayası
mənə belə söylədi: İnsanlar üstündə doğruluqla hökm
edən, Allah qorxusu ilə səltənət sürən şəxs **4** Buludsuz
bir səmada gün doğarkən sübh şəfəqi kimidir, Şüası
yağışdan sonra yerdən təzə ot bitirir. **5** Həqiqətən,
mənim evim Allahla belə deyilmi? Çünki O mənimlə
əbədi əhd bağladı, Kamil və tam təminatlı əhd bağladı,

Qurtuluşumu və arzumu tam həyata keçirməzmi? **6**
Bütün yaramazlar tikanlar kimi atılacaq. Onlara heç kim
əl vurmayacaq. **7** Lakin onlara toxunanlar Dəmirlə və nizə
sapı ilə silahlanmalıdırlar. Yaramazlar yerindəcə tamamilə
yandırılacaqlar. **8** Davudun igid döyüşçülərinin adları
belədir: Taxkemonlu Yoşev-Başşevet «üç igid»in başçısı
idi. O, nizəsini qaldırıb bir hücumda səkkiz yüz nəfəri
vurub öldürmüşdü. **9** Ondan sonra Axoah nəslindən Dodo
oğlu Eleazar idi. O, döyüş üçün orada yığılan Filiştlilərə
meydan oxunanda Davudun yanındakı «üç igid»dən biri
idi. İsraillilər döyüş meydanından geriyə çəkiləndə **10**
Eleazar möhkəm dayandı və qılınc çəkib əlləri taqətdən
düşənə qədər Filiştliləri qırdı. Rəbb o gün İsraillilərə
böyük qələbə bəxş etdi. İsraillilər onun ardınca yalnız
talan malı götürmək üçün qayıtdılar. **11** Ondan sonra
Hararlı Age oğlu Şamma idi. Filiştlilər Laxidə yığılmışdılar.
Orada mərci əkilən bir tarla sahəsi vardı. Xalq Filiştlilərin
önündən qaçdı. **12** Lakin Şamma tarlanın ortasında durub
oranı qorudu və Filiştliləri qırdı. Rəbb İsraillilərə böyük
bir zəfər verdi. **13** Biçin zamanı otuz başçı arasından
«üç igid» Davudun yanına – Adullam mağarasına getdi.
Filiştlilərin bir döyüş dəstəsi Refaim vadisində ordugah
qurmuşdu. **14** Bu zaman Davud qalada idi. Filiştlilərin
bir keşikçi dəstəsi isə Bet-Lexemdə idi. **15** Davud həsrət
çəkərək dedi: «Kaş ki biri Bet-Lexem darvazası yanındakı
quyudan mənə içmək üçün su gətirəydi!» **16** Bu «üç igid»
Filiştlilərin ordugahını yararaq darvazanın yanında olan
Bet-Lexem quyusundan su çəkdi və onu götürüb Davuda
gətirdi. Lakin Davud bu suyu içmək istəmədi və onu

Rəbbə təqdim olaraq yerə tökdü. **17** O dedi: «Ya Rəbb,
bunu etmək qoy məndən uzaq olsun, canlarını təhlükəyə
salaraq gedən adamların qanındanmı içəcəyəm?» Buna
görə də bu suyu içmək istəmədi. Bunları «üç igid» etmişdi.
18 Yoavın qardaşı Seruya oğlu Avişay bu «üç igid»in başçısı
idi. O, nizəsini qaldırıb üç yüz nəfəri qırdı. Buna görə də
onun adı «üç igid»in adı qədər şöhrətləndi. **19** Əslində
«üç igid»dən daha şöhrətli idi və onlara başçı oldu, lakin
«üç igid» kimi deyildi. **20** Yehoyada oğlu Benaya da böyük
işlər görən igid adam idi. O, Qavseeldən gəlmişdi. Benaya
iki Moavlı igidi öldürdü. O, qarlı gündə çuxura enib bir
şir öldürdü. **21** O həm də qədd-qamətli bir Misirlini vurub
öldürdü. Misirlinin əlində nizə vardı. Benaya onun üstünə
dəyənəklə getdi və Misirlinin əlindən nizəsini çəkib aldı,
onu öz nizəsi ilə öldürdü. **22** Bunları Yehoyada oğlu
Benaya etdi. Buna görə də onun «üç igid» qədər şöhrəti
var idi. **23** O, «otuz igid»dən daha məşhur idi, lakin «üç
igid» kimi deyildi. Davud onu öz mühafizəçilərinə başçı
qoydu. **24** «Otuz igid»in arasında olanlar: Yoavın qardaşı
Asahel, Bet-Lexemli Dodo oğlu Elxanan, **25** Xarodlu
Şamma və Eliqa, **26** Peletli Xeles, Teqoalı İqqeş oğlu
İra, **27** Anatotlu Aviezer, Xuşalı Mevunnay, **28** Axoahlı
Salmon, Netofalı Mahray, **29** Netofalı Baana oğlu Xelev,
Binyamin övladlarından Givealı Rivay oğlu Yettay, **30**
Piratonlu Benaya, Qaaş vadilərindən Hidday, **31** Aravalı
Avi-Alvon, Barxumlu Azmavet, **32** Şaalvonlu Elyaxba,
Yaşenin oğulları Yonatan, **33** Hararlı Şamma, Ararlı Şarar
oğlu Axiam, **34** Maakalı Axasbay oğlu Elifelet, Gilolu
Axitofel oğlu Eliam, **35** Karmelli Xesro, Aravalı Paaray, **36**

Sovalı Natan oğlu İqal, Qadlı Bani, **37** Ammonlu Seleq,
Seruya oğlu Yoavın silahdarı olan Beerotlu Naxray, **38**
Yeterli İra və Yeterli Qarev, **39** Xetli Uriya. Hamısı birlikdə
otuz yeddi nəfər idi.

24 İsrailə qarşı Rəbbin qəzəbi yenə də alovlandı və «get,
İsraillilərlə Yəhudalıları say» deyə Davudu onlara qarşı
təhrik etdi. **2** Padşah yanındakı ordu başçısı Yoava dedi:
«İndi Dandan Beer-Şevaya qədər İsrailin bütün qəbilələri
arasında dolanın və xalqı siyahıya alın ki, sayını bilim». **3**
Yoav padşaha dedi: «Xalqın nə qədərdirsə, qoy Allahın
Rəbb onu yüz qat artıq etsin və ağam padşah bunu
gözləri ilə görsün. Axı niyə belə şeylər ağam padşahın
xoşuna gəlir?» **4** Lakin padşahın sözü Yoava və onun
ordu başçılarına üstün gəldi. Yoavla ordu başçıları İsrail
xalqını siyahıya almaq üçün padşahın hüzurundan çıxdı.
5 İordan çayını keçdilər və Qad vadisinin ortasında
olan şəhərin cənubunda – Aroerdə düşərgə qurdular. **6**
Sonra Yazerə, Gileada və Taxtim-Xodşi torpağına getdilər
və Dan-Yaanı keçib Sidona çatdılar. **7** Sur qalasına və
Xivlilərlə Kənanlıların bütün şəhərlərinə yetişib, nəhayət,
Yəhudanın cənubunda olan Beer-Şevaya gəldilər. **8** Bütün
ölkəni dolandılar və doqquz ay iyirmi gün keçəndən sonra
Yerusəlimə qayıtdılar. **9** Yoav xalqın siyahısını padşaha
verdi. İsraildə qılınc çəkən səkkiz yüz min igid, Yəhudada
isə beş yüz min igid var idi. **10** Lakin xalqı sayandan sonra
Davud vicdan əzabı çəkdi. O, Rəbbə dedi: «Bu işi görməklə
böyük günah etdim. İndi isə, ya Rəbb, yalvarıram, qulunun
bu təqsirindən keç, çünki çox ağılsızlıq etmişəm». **11**
Davud ertəsi gün səhər qalxanda Rəbb Davudun görücüsü

Qad peyğəmbərə sözünü bildirib dedi: **12** «Get, Davuda
söylə ki, Rəbb belə deyir: “Sənin qarşına üç şey qoyuram,
özün üçün bunların birini seç ki, sənə edim”». **13** Qad
Davudun yanına gəlib bunu bildirdi: «Sənin ölkəndə yeddi
il aclıq olsun, yoxsa səni təqib edən düşmənlərin önündə
üç ay qaçasan yaxud da ölkəndə üç gün vəba olsun?
İndi yaxşı fikirləş və qərar ver, məni Göndərənə mən nə
cavab verim?» **14** Davud Qada dedi: «Mənim üçün çox
çətindir. İnsan əlinə düşməkdənsə qoy Rəbbin əlinə düşək,
çünki Onun rəhmi çoxdur». **15** Beləcə Rəbb sabahdan
təyin olunan vaxta qədər İsrailin üzərinə vəba göndərdi.
Dandan Beer-Şevaya qədər xalqdan yetmiş min nəfər
öldü. **16** Xalqı həlak edən mələk Yerusəlimi məhv etmək
üçün oraya doğru əlini uzadanda Rəbb verəcəyi bəladan
vaz keçib mələyə dedi: «Bəsdir, əl saxla!» Rəbbin mələyi
Yevuslu Aravnanın xırmanının yanında idi. **17** Davud
xalqı qıran mələyi görən zaman Rəbbə belə dedi: «Budur,
günah edən mənəm, mən təqsirkaram. Bəs bu yazıq xalq
nə edib? Qoy Sənin əlin mənim və ata nəslimin əleyhinə
qalxsın». **18** O gün Qad Davudun yanına gəlib dedi: «Çıx,
Yevuslu Aravnanın xırmanında Rəbbə bir qurbangah
düzəlt». **19** Qadın sözü ilə Davud Rəbbin əmr etdiyi kimi
çıxdı. **20** Aravna aşağı baxıb gördü ki, padşahla əyanları
onlara tərəf gəlir. O bayıra çıxıb padşahın qarşısında
yerə qədər təzim etdi və dedi: **21** «Ağam padşah nə
əcəb bu qulunun yanına gəlib?» Davud dedi: «Rəbbə
qurbangah qurmaq üçün səndən bu xırmanını satın
almağa gəldim ki, xalqın üzərinə gələn vəba dayansın».
22 Aravna Davuda dedi: «Qoy ağam padşah öz gözünə

xoş görünəni götürsün və Rəbbə təqdim etsin. Budur
yandırma qurbanı üçün öküzlər, yandırmağa odun yerinə
vəllər və öküzlərin boyunduruqları. **23** Ey padşah, Aravna
bunların hamısını sənə verir». Aravna padşaha yenə dedi:
«Qoy Allahın Rəbb səndən razı olsun». **24** Lakin padşah
Aravnaya dedi: «Belə yox, amma səndən bunu mütləq
qiymət qoyub satın alacağam. Çünki mən havayı malı
Allahım Rəbbə yandırma qurbanı vermərəm». Beləliklə,
Davud xırmanı və öküzləri əlli şekel gümüşə satın aldı. **25**
Davud orada Rəbbə bir qurbangah düzəldib yandırma
qurbanları və ünsiyyət qurbanları təqdim etdi. Rəbb ölkə
üçün edilən duaları qəbul etdi və İsrailin üzərinə gələn
vəbanı dayandırdı.

Birinci Padşahlar

1 Padşah Davud qocalıb yaşa dolmuşdu. Onun üstünü
örtüklərlə nə qədər örtürdülərsə, o isinmirdi. **2** Əyanları
ona dedilər: «Ağamız padşah üçün gənc bir qız axtaraq.
Qoy o, padşahın önündə durub qayğısına qalsın və
qoynunda yatsın ki, ağamız padşah isinsin». **3** Onlar
İsrailin bütün ərazisində gözəl bir qız axtardılar və
Şunemli Avişaqı tapıb padşahın yanına gətirdilər. **4** Qız
çox gözəl idi. O, padşaha baxıb xidmət etdi, amma padşah
onunla yaxınlıq etmədi. **5** Davudun Haqqitdən olan oğlu
Adoniya «mən padşah olacağam» deyə lovğalanırdı. O
özü üçün döyüş arabaları, atlılar və önündə gedəcək əlli
nəfər hazırlamışdı. **6** Atası Davud heç vaxt ona «Niyə
belə etdin?» deməmişdi. Adoniya görkəmcə çox yaraşıqlı
idi. O, Avşalomdan sonra dünyaya gəlmişdi. **7** Adoniya
Seruya oğlu Yoav və kahin Evyatarla əlbir oldu və onlar
Adoniyaya kömək etdilər. **8** Amma kahin Sadoq, Yehoyada
oğlu Benaya, peyğəmbər Natan, Şimey, Rei və Davudun
igidləri Adoniyanın tərəfində deyildilər. **9** Adoniya
En-Rogel yaxınlığındakı Zoxelet qayasında qoyun-keçi,
mal-qara və bəslənmiş heyvanlar qurban kəsdi. Bütün
qardaşlarını – padşahın oğullarını və padşaha qulluq edən
bütün Yəhudalıları çağırdı, **10** amma peyğəmbər Natanı,
Benayanı, igidləri və qardaşı Süleymanı çağırmadı. **11**
Onda Natan Süleymanın anası Bat-Şevaya dedi: «Məgər
eşitməmisən ki, Haqqit oğlu Adoniya ağamız Davudun
xəbəri olmadan padşahlıq edir? **12** İndi qulaq as, özünün
və oğlun Süleymanın canını necə qurtaracağın barədə
sənə məsləhət verim: **13** get, padşah Davudun yanına gir

və ona söylə: “Ağam padşah! ‹Məndən sonra hökmən
oğlun Süleyman padşah olacaq və taxtımda o oturacaq›
deyib kənizinə and içmədinmi? Bəs onda nə üçün Adoniya
padşahlıq edir?” **14** Sən orada padşahla danışarkən mən
səndən sonra girəcəyəm və sözlərini təsdiq edəcəyəm».
15 Bat-Şeva otağa – padşahın yanına girdi. Padşah çox
qoca idi və Şunemli Avişaq ona qulluq edirdi. **16** Bat-
Şeva padşahın önündə diz çöküb təzim etdi. Padşah «Nə
istəyirsən?» dedi. **17** Bat-Şeva ona dedi: «Mənim ağam!
“Məndən sonra hökmən oğlun Süleyman padşah olacaq
və taxtımda o oturacaq” deyib kənizinə Allahın Rəbbin
haqqı üçün and içdin. **18** Ağam padşah, indi isə Adoniya
padşahlıq edir və sənin bundan xəbərin yoxdur. **19** O,
çoxlu mal-qara, bəslənmiş heyvan və qoyun-keçi qurban
kəsdi. Padşahın bütün oğullarını, kahin Evyatarı və ordu
başçısı Yoavı çağırdı, amma qulun Süleymanı çağırmadı.
20 Ağam padşah, bütün İsrailin gözü səndədir; sən onlara
bildirməlisən ki, ağam padşahdan sonra taxtında kim
oturacaq. **21** Yoxsa ağam padşah ataları ilə uyuyanda
mən və oğlum Süleyman müqəssir sayılacağıq». **22** Bat-
Şeva hələ padşahla danışarkən peyğəmbər Natan gəldi.
23 Padşaha «peyğəmbər Natan gəldi» dedilər. O, padşahın
hüzuruna gəldi və üzüstə əyilib təzim etdi. **24** Natan dedi:
«Ağam padşah! “Məndən sonra Adoniya padşah olacaq və
taxtımda o oturacaq” deyib söyləmisənmi? **25** Adoniya bu
gün gedib çoxlu mal-qara, bəslənmiş heyvan və qoyun-
keçi qurban kəsdi və padşahın bütün oğullarını, ordu
başçılarını və kahin Evyatarı çağırdı. Budur, “Yaşasın
padşah Adoniya!” deyərək onun önündə yeyib-içirlər.

26 Ancaq o mən qulunu, kahin Sadoqu, Yehoyada oğlu
Benayanı və qulun Süleymanı çağırmadı. **27** Məgər bu iş
ağam padşahın əmri ilə olub? Bəs sən nə üçün qullarına
bildirmədin ki, ağam padşahdan sonra taxtında kim
oturacaq?» **28** Padşah Davud cavab verib «Bat-Şevanı
yanıma çağırın!» dedi. Bat-Şeva padşahın hüzuruna
gəlib önündə durdu. **29** Padşah and içib dedi: «Canımı
bütün bəlalardan qurtarmış var olan Rəbbə and olsun
ki, **30** "məndən sonra hökmən oğlun Süleyman padşah
olacaq və mənim əvəzimə taxtımda o oturacaq" deyib
sənin üçün İsrailin Allahı Rəbbə içdiyim andı bu gün
yerinə yetirəcəyəm». **31** Bat-Şeva padşahın önündə üzüstə
yerə əyilib təzim etdi və «Ağam padşah Davud əbədi
yaşasın!» dedi. **32** Padşah Davud dedi: «Kahin Sadoqu,
peyğəmbər Natanı və Yehoyada oğlu Benayanı mənim
yanıma çağırın». Onların hamısı padşahın hüzuruna gəldi.
33 Padşah onlara dedi: «Ağanızın əyanlarını yanınıza alın
və oğlum Süleymanı mənim qatırıma mindirib Gixon
bulağına endirin. **34** Orada kahin Sadoq və peyğəmbər
Natan onu İsrail padşahı olmaq üçün məsh etsinlər. Şeypur
çalıb "Yaşasın padşah Süleyman!" söyləyin. **35** Sonra onun
dalınca qalxın, o da gəlib taxtımda otursun, çünki mənim
yerimə padşah olacaq. Onu İsrail və Yəhudaya hökmdar
təyin etdim». **36** Yehoyada oğlu Benaya cavab verib dedi:
«Amin! Ağam padşahın Allahı Rəbb belə istəyir. **37** Rəbb
ağam padşaha yar olduğu kimi Süleymana da yar olsun
və onun taxtını ağam padşah Davudun taxtından daha
uca etsin». **38** Kahin Sadoq, peyğəmbər Natan, Yehoyada
oğlu Benaya, Keretlilər və Peletlilər Süleymanı padşah

Davudun qatırına mindirib aşağı endilər və onu Gixona
qədər apardılar. **39** Kahin Sadoq ibadət çadırından yağ
buynuzunu götürüb Süleymanı məsh etdi. Şeypur çalındı
və bütün camaat «Yaşasın padşah Süleyman!» söylədi. **40**
Camaat onun dalınca qalxıb getdi. Onlar ney çalaraq elə
sevinirdilər ki, səslərindən yer titrəyirdi. **41** Adoniya və
onunla olan bütün qonaqlar yeməklərini qurtaranda bu
səsi eşitdilər. Yoav şeypur səsini eşidəndə dedi: «Şəhərdən
niyə gurultu gəlir?» **42** O, sözünü qurtarmamış birdən
kahin Evyatarın oğlu Yonatan gəldi. Adoniya ona dedi:
«Gəl, sən igid adamsan, yaxşı xəbər gətirərsən». **43**
Yonatan Adoniyaya cavab verib dedi: «Yox, elə deyil,
ağamız padşah Davud Süleymanı padşah etmişdir. **44**
Padşah kahin Sadoqu, peyğəmbər Natanı, Yehoyada oğlu
Benayanı, Keretliləri və Peletliləri Süleymanla birgə
göndərdi və onu padşahın qatırına mindirdilər. **45**
Kahin Sadoq və peyğəmbər Natan Gixonda onu padşah
olmaq üçün məsh etdilər. Oradan sevinclə qalxıb getdilər
və şəhər canlandı. Eşitdiyiniz səs budur. **46** Üstəlik
Süleyman padşahlıq taxtında oturdu. **47** Ağamız padşah
Davudu təbrik etməyə gələn əyanları da "Sənin Allahın
Süleymanın adını sənin adından daha böyük, taxtını sənin
taxtından daha uca etsin!" deyəndə padşah yatağının
üstündən əyildi. **48** Sonra belə dedi: "İsrailin Allahı Rəbbə
alqış olsun ki, bu gün hələ gözlərim görərkən taxtımda
oturan bir nəfər verdi!"» **49** Bunu eşidəndə Adoniyanın
bütün qonaqları təşvişə düşüb qalxdılar və hər kəs öz
yolu ilə getdi. **50** Adoniya isə Süleymandan qorxaraq
qalxıb getdi və qurbangahın buynuzlarından yapışdı.

51 Bunu Süleymana bildirib dedilər: «Adoniya padşah
Süleymandan qorxur və qurbangahın buynuzlarından
yapışaraq "qoy padşah Süleyman bu gün mənə and içsin
ki, bu qulunu qılıncla öldürməyəcək" deyir». 52 Süleyman
dedi: «Əgər o, ləyaqətli adam olsa, başından bir tük belə,
əskik olmaz, amma onda bir pislik tapılsa, öləcək». 53
Padşah Süleyman Adoniyanı qurbangahdan düşürüb
gətirtdi. O da gəlib padşah Süleymana təzim etdi və
Süleyman ona «Evinə get!» dedi.

2 Davudun ölüm günü yaxınlaşanda oğlu Süleymana
vəsiyyət edərək dedi: 2 «Bu yaxınlarda mən də hamı kimi
dünyadan köçəcəyəm. Sən möhkəm və igid ol. 3 Allahın
Rəbbin verdiyi buyruğu yerinə yetirib Onun yolları
ilə get və Musanın Qanununda yazıldığı kimi Allahın
qaydalarına, əmrlərinə, hökmlərinə və göstərişlərinə
əməl et ki, elədiyin hər işdə və getdiyin hər yerdə uğur
qazanasan. 4 Onda Rəbb mənə verdiyi bu sözü yerinə
yetirəcək: "Əgər övladların öz yollarına diqqət etsələr,
bütün ürəkləri və canları ilə Mənə sadiq qalsalar, İsrail
taxtında sənin nəslindən bir kişi əskik olmayacaq". 5
Sən Seruya oğlu Yoavın mənə nə elədiyini bilirsən:
İsrail ordusunun iki başçısı Ner oğlu Avnerlə Yeter oğlu
Amasanı öldürərək sülh zamanı hərb qanı tökdü və
belindəki kəmərlə ayağındakı çarıqları qana bulaşdırdı.
6 Sən öz hikmətinə görə davran, qoy onun ağarmış
başı ölülər diyarına salamat enməsin. (Sheol h7585) 7
Gileadlı Barzillayın oğullarına xeyirxahlıq et, qoy süfrəndə
yemək yeyənlərin arasında olsunlar. Çünki mən qardaşın
Avşalomun önündən qaçdığım vaxt onlar mənə kömək

etdilər. 8 Baxurimdən olan Binyaminli Gera oğlu Şimey də
sənin yanındadır. Maxanayimə getdiyim gün o məni ağır
lənətlədi. Ancaq sonra məni qarşılamaq üçün İordan çayı
sahilinə endi və mən ona "səni qılıncla öldürməyəcəyəm"
deyə Rəbbin haqqı üçün and içdim. 9 İndi onu cəzasız
qoyma, çünki sən müdrik adamsan və ona nə edəcəyini
bilirsən. Onun ağarmış başını qan içində ölülər diyarına
göndər». (Sheol h7585) 10 Davud ataları ilə uyudu və
Davudun şəhərində basdırıldı. 11 Davud İsrail üzərində
qırx il padşah olmuşdu: yeddi il Xevronda və otuz üç
il Yerusəlimdə padşahlıq etmişdi. 12 Süleyman atası
Davudun taxtında oturdu və onun padşahlığı çox möhkəm
oldu. 13 Haqqit oğlu Adoniya Süleymanın anası Bat-
Şevanın yanına gəldi. Bat-Şeva dedi: «Xeyirlə gəlirsənmi?»
Adoniya «bəli» deyə cavab verdi. 14 Sonra dedi: «Sənə
söyləyəcək sözüm var». Bat-Şeva «söylə» dedi. 15 O
dedi: «Sən bilirsən ki, padşahlıq mənim idi və bütün
İsraillilər mənim padşah olacağımı gözləyirdilər, ancaq
hər şey dəyişdi, padşahlıq qardaşımın əlinə keçdi, çünki
Rəbb belə etdi. 16 İndi səndən bir xahişim var, mənə
"yox" demə». Bat-Şeva ona «söylə» dedi. 17 O dedi:
«Xahiş edirəm, padşah Süleymana söylə – o sənə "yox"
deməz – qoy Şunemli Avişaqı mənə arvad olmaq üçün
versin». 18 Bat-Şeva dedi: «Yaxşı, mən səndən ötrü
padşahla danışaram». 19 Bat-Şeva Adoniya barədə padşah
Süleymanla danışmaq üçün onun yanına getdi. Padşah
onu qarşılamaq üçün ayağa qalxdı və ona təzim etdi,
sonra taxtına oturdu. Padşah anası üçün də bir taxt
qoydurdu. O, padşahın sağında oturdu, 20 sonra dedi:

«Mənim səndən kiçik bir xahişim var, mənə “yox” demə».
Padşah ona dedi: «Söylə, ana, mən sənə “yox” demərəm».
21 Bat-Şeva dedi: «Şunemli Avişaqı qardaşın Adoniyaya
arvad olmaq üçün ver». **22** Padşah Süleyman anasına
cavab verib dedi: «Niyə Adoniya üçün Şunemli Avişaqı
istəyirsən? Padşahlığı da onun üçün istə, üstəlik onunla
birlikdə kahin Evyatarla Seruya oğlu Yoav üçün istə. Axı o
mənim böyük qardaşımdır!» **23** Padşah Süleyman Rəbbin
haqqı üçün and içərək dedi: «Əgər Adoniya bu sözü öz
həyatı bahasına söyləməmişsə, Allah mənə beləsini və
bundan betərini etsin. **24** İndi məni möhkəmləndirib atam
Davudun taxtında oturtmuş və söylədiyi kimi mənə bir
ev qurmuş var olan Rəbbə and olsun ki, Adoniya hökmən
bu gün öldürüləcək!» **25** Padşah Süleyman Yehoyada oğlu
Benayaya əmr etdi, Benaya da gedib Adoniyanı vurdu
və o öldü. **26** Padşah kahin Evyatara da dedi: «Anatota,
öz tarlalarına get! Sən ölümə layiqsən, amma indi səni
öldürmürəm. Çünki atam Davudun önündə Xudavənd
Rəbbin sandığını daşıyırdın və atamın çəkdiyi hər əzabı
sən də çəkirdin». **27** Beləcə Süleyman Evyatarı Rəbbin
kahinliyindən qovdu. Bununla da Elinin evinə qarşı
Rəbbin Şiloda söylədiyi söz yerinə yetdi. **28** Xəbər Yoava
çatdı. Yoav Avşaloma qoşulmadığı halda Adoniyanın
tərəfini tutmuşdu. Buna görə də o, Rəbbin ibadət çadırına
qaçdı və qurbangahın buynuzlarından yapışdı. **29** Padşah
Süleymana söylədilər: «Yoav Rəbbin ibadət çadırına qaçdı
və indi qurbangahın yanındadır». Süleyman «get, onu
öldür» deyə Yehoyada oğlu Benayanı göndərdi. **30** Benaya
Rəbbin ibadət çadırına gəlib Yoava dedi: «Çıx, padşah

belə deyir!» O dedi: «Yox, burada öləcəyəm». Benaya
padşaha «Yoav belə dedi və mənə bu cavabı verdi»
deyə xəbər gətirdi. 31 Padşah ona dedi: «Onun dediyi
kimi et: onu orada öldür və basdır ki, Yoavın səbəbsiz
tökdüyü qanın təqsirini mənim və atamın evi üzərindən
götürəsən. 32 Rəbb onun qanını öz başına döndərəcək,
çünki o özündən daha saleh və daha yaxşı olan iki nəfəri
qılıncla vurdu: atam Davudun xəbəri olmadan İsrail
ordusunun başçısı Ner oğlu Avnerlə Yəhuda ordusunun
başçısı Yeter oğlu Amasanı öldürdü. 33 Beləcə onların
qanı həmişəlik Yoavın və onun nəslinin üstündə qalacaq,
amma Rəbb Davuda, onun nəslinə, evinə və taxtına
əbədi əmin-amanlıq verəcək». 34 Yehoyada oğlu Benaya
yuxarıya getdi, Yoavı vurub öldürdü və onu çöldəki
evində basdırdılar. 35 Padşah Yoavın yerinə Yehoyada
oğlu Benayanı ordu başçısı qoydu. Evyatarın yerinə isə
kahin Sadoqu təyin etdi. 36 Padşah Şimeyi çağırtdırıb ona
dedi: «Yerusəlimdə özünə bir ev tik və orada yaşa, heç
yerə getmə. 37 Oradan çıxıb Qidron vadisini keçdiyin gün,
bil ki, hökmən öləcəksən və qanın öz üstündə qalacaq».
38 Şimey padşaha dedi: «Sözünlə razıyam, ağam padşah
necə dedisə, qulun elə də edəcək». Şimey uzun müddət
Yerusəlimdə yaşadı. 39 Üçüncü ilin sonunda Şimeyin iki
qulu Qat padşahı Maaka oğlu Akişin yanına qaçdı. Şimeyə
xəbər gəldi ki, qulları Qatdadır. 40 O qalxıb eşşəyini
palanladı, qullarını axtarmaq üçün Qata, Akişin yanına
gedib onları Qatdan gətirdi. 41 Şimeyin Yerusəlimdən
Qata gedib-gəlmək xəbəri Süleymana çatdı. 42 Padşah
Şimeyi çağırtdırıb ona dedi: «Səni Rəbbin haqqına and

içdirmədimmi? “Çıxıb bir yerə getdiyin gün, bil ki,
hökmən öləcəksən!” deyə sənə xəbərdarlıq etmədimmi?
Sən də mənə “yaxşı, sözünlə razıyam” demədinmi?
43 Elə isə Rəbbə içdiyin anda və sənə verdiyim əmrə
niyə əməl etmədin?» 44 Sonra padşah Şimeyə dedi:
«Sən atam Davuda qarşı ürəyində saxladığın və etdiyin
pisliklərin hamısını bilirsən. Pisliyini Rəbb sənin öz
başına döndərəcək. 45 Amma qoy padşah Süleyman
xeyir-dua alsın və Davudun taxtı Rəbbin önündə əbədi
möhkəmlənsin». 46 Padşah Yehoyada oğlu Benayaya əmr
etdi, Benaya da gedib Şimeyi vurdu və o öldü. Beləliklə,
Süleymanın padşahlığı möhkəmləndi.

3 Süleyman Misir padşahı fironun qızını arvad alaraq
onunla müttəfiq oldu. Öz sarayı, Rəbbin məbədi və
Yerusəlimin ətrafındakı divarlar tikilib qurtarana qədər
arvadını Davudun şəhərinə gətirdi. 2 Xalq isə hələ
səcdəgahlarda qurban gətirirdi, çünki o günlərə qədər
Rəbbin adına tikilmiş bir məbəd yox idi. 3 Süleyman
atası Davudun qanunlarına əməl edərək Rəbbi sevirdi,
ancaq səcdəgahlarda qurban gətirir və buxur yandırırdı.
4 Padşah qurban gətirmək üçün Giveona getdi, çünki ora
səcdəgahların ən böyüyü idi. Süleyman o qurbangahda
min baş yandırma qurbanı təqdim etmişdi. 5 Giveonda
Rəbb Süleymana gecə vaxtı yuxuda göründü. Allah dedi:
«Nə istəyirsən, sənə verim?» 6 Süleyman dedi: «Sən qulun
atam Davuda böyük xeyirxahlıq göstərdin, çünki o Sənin
önündə sadiq və saleh işlər görürdü, düz qəlblə Sənin
idi. Bu gün də taxtında oturan bir oğul verməklə ona Öz
böyük xeyirxahlığını saxladın. 7 İndi, ya Rəbb Allahım,

Öz qulunu atam Davudun yerinə padşah etdin. Ancaq
mən çox cavanam, nə edib-etməyəcəyimi bilmirəm. **8**
Qulun Sənin seçdiyin xalqın – saysız-hesabsız böyük bir
kütlənin arasındadır. **9** İndi mənə elə bir dərrakəli ürək
ver ki, yaxşı ilə pisi ayırd edib Sənin xalqına hökm edə
bilim. Başqa cür Sənin bu böyük xalqını kim idarə edə
bilər?» **10** Süleymanın bu istəyi Xudavəndin gözünə xoş
gəldi. **11** Allah ona dedi: «İndi ki özün üçün uzun ömür,
var-dövlət və düşmənlərinin canını istəmədin, bunların
yerinə ədaləti ayırd etmək üçün dərrakə istədin, **12** Mən
istəyini yerinə yetirirəm: sənə elə bir hikmətli və dərrakəli
ürək verirəm ki, sənin kimisi nə səndən əvvəl olmuş, nə
də səndən sonra olacaq. **13** Hətta sənə istəmədiyini –
var-dövləti də, şöhrəti də verirəm; belə ki bütün ömrün
boyu padşahlar arasında sənin kimisi olmayacaq. **14** Əgər
sən də atan Davud kimi qanunlarıma və əmrlərimə əməl
edib yolumla getsən, sənin ömrünü də uzadacağam». **15**
Süleyman oyandı. Bu, bir yuxu idi. Sonra Yerusəlimə gəldi.
Xudavəndin Əhd sandığının önündə durub yandırma
qurbanları və ünsiyyət qurbanları təqdim etdi və bütün
əyanları üçün ziyafət verdi. **16** Bir gün iki fahişə qadın
gəlib padşahın hüzurunda durdu. **17** Qadınlardan biri
dedi: «Yalvarıram, ay ağam! Mən bu qadınla bir evdə
yaşayıram. Bu evdə onun yanında uşaq doğdum. **18** Mən
doğandan sonra üçüncü gün bu qadın da doğdu. Biz
bir yerdə olurduq, evdə bizdən başqa heç kəs yox idi,
yalnız ikimiz idik. **19** Gecə bu qadın yatanda oğlu onun
altında qalıb öldü. **20** Kənizin yuxuda ikən gecə yarısı bu
qadın qalxaraq oğlumu yanımdan götürüb öz qoynuna

almış, ölü oğlunu isə mənim qoynuma qoymuşdur. **21**
Səhər oğlumu əmizdirmək üçün duranda gördüm ki, o
ölüb. Amma sonra diqqətlə baxanda bildim ki, bu mənim
doğduğum uşaq deyil». **22** O biri qadın isə dedi: «Yox,
sağ olan uşaq mənim oğlumdur, ölən isə sənindir».
Amma birinci qadın dedi: «Yox, ölən uşaq sənin oğlundur,
sağ olan mənimkidir». Padşahın önündə onlar beləcə
mübahisə edirdilər. **23** Padşah dedi: «Biri deyir, sağ olan
uşaq mənim oğlumdur, ölən sənindir; o biri isə deyir,
yox, ölən uşaq sənin oğlundur, sağ olan mənimkidir». **24**
Padşah yenə dedi: «Mənə qılınc gətirin!» Padşaha qılınc
gətirdilər. **25** Padşah dedi: «Sağ olan uşağı iki yerə bölün:
yarısını birinə, yarısını isə o birinə verin!» **26** Oğlu sağ
olan qadın balası üçün ürəyi yandığına görə padşaha belə
söylədi: «Aman, ağam, sağ olan uşağı ona verin, amma
öldürməyin». O biri isə dedi: «Bölün, qoy nə onun olsun,
nə mənim». **27** Onda padşah cavab verib dedi: «Sağ olan
uşağı birinci qadına verin, onu öldürməyin, uşağın anası
odur». **28** Bütün İsraillilər padşahın verdiyi hökmü eşidib
ona hörmət etdilər, çünki gördülər ki, hökm etmək üçün
onda Allahın hikməti var.

4 Padşah Süleyman bütün İsrail üzərində hökmran idi.
2 Əyanları da bunlar idi: Kahin – Sadoq oğlu Azarya; **3**
Mirzələr – Şişanın oğulları Elixoref və Axiya; Salnaməçi –
Axilud oğlu Yehoşafat; **4** Ordu başçısı – Yehoyada oğlu
Benaya; Kahinlər – Sadoq və Evyatar; **5** Baş vali – Natan
oğlu Azarya; Padşahın həmsöhbəti – kahin Natan oğlu
Zavud; **6** Saray rəisi – Axişar; Mükəlləfiyyətçilər üzərində
nəzarətçi – Avda oğlu Adoniram. **7** Bütün İsrail üzərində

Süleymanın on iki bölgə valisi var idi. Onlar padşahı və
onun evini ərzaqla təmin edirdilər və hər biri ildə bir aylıq
ərzaq göndərməli idi. **8** Onların adları belədir: Efrayimin
dağlıq bölgəsində Ben-Xur; **9** Maqas, Şaalvim, Bet-Şemeş
və Elon-Bet-Xanan bölgələrində Ben-Deqer; **10** Soko və
bütün Xefer torpağının da aid olduğu Arubbot bölgəsində
Ben-Xesed; **11** bütün Nafat-Dor bölgəsində Süleymanın
qızı Tafatın əri olan Ben-Avinadav; **12** Taanak, Megiddo,
İzreelin altındakı Sartanın yanında olan bütün Bet-Şean
bölgəsində və Bet-Şeandan Avel-Mexolaya, Yoqmeamın o
biri tərəfinə qədər uzanan bölgədə Axilud oğlu Baana;
13 Gileadda olan Menaşşe oğlu Yairin kəndlərinin və
Başanda olan Arqov ətrafında divarlar və tunc sürgülərlə
bağlanmış altmış böyük şəhərin aid olduğu Ramot-Gilead
bölgəsində Ben-Gever; **14** Maxanayim bölgəsində İddo
oğlu Axinadav; **15** Naftali torpağında Süleymanın qızı
Basmatı arvad alan Aximaas; **16** Aşer torpağında və Alot
bölgəsində Xuşay oğlu Baana; **17** İssakar torpağında
Paruah oğlu Yehoşafat; **18** Binyamin torpağında Ela oğlu
Şimey; **19** Gilead torpağında, yəni keçmişdə Emorluların
padşahı Sixona və Başan padşahı Oqa məxsus olan
ölkədə bu bölgənin yeganə valisi olan Uri oğlu Gever.
20 Yəhudalılar və İsraillilər dəniz qırağında olan qum
qədər çox idi. Onlar yeyib-içir və xoşbəxt yaşayırdılar. **21**
Süleyman Fərat çayından Filiştlilərin torpağına və Misir
sərhədinə qədər bütün padşahlıqlar üzərində hökmranlıq
edirdi. Onlar Süleymanın ömrünün axırına qədər xərac
verdilər və ona qulluq etdilər. **22** Süleymanın evinin
gündəlik ərzağı bunlardan ibarət idi: otuz kor narın un

və altmış kor iri üyüdülmüş un, **23** on baş bəslənmiş
mal-qara, iyirmi otlaq öküzü, yüz qoyun, maral, ceyran,
cüyür və bəslənmiş ev quşları. **24** Tifsahdan Qəzzəyə
qədər Fərat çayının bu tayındakı bütün torpaqlar və
çayın bu tayındakı bütün padşahlar üzərində Süleyman
hökmranlıq edirdi və bütün ətraf ölkələrlə sülh şəraitində
yaşayırdı. **25** Onun bütün ömrü boyu Dandan Beer-Şevaya
qədər Yəhuda və İsraildə hər kəs öz üzüm meynəsinin
və əncir ağacının altında dinclik içində yaşayırdı. **26**
Süleymanın qırx min axurunda döyüş arabaları üçün
atları və on iki min atlısı var idi. **27** Valilərin hər biri öz
ayında padşah Süleymana və onun süfrəsinə gələnlərin
hamısına ərzaq göndərirdi və heç bir şeyə ehtiyac
qalmırdı. **28** Hər vali ona verilmiş əmrə görə döyüş və
çapar atlarının olduqları yerə arpa-saman göndərirdi. **29**
Allah Süleymana dəniz sahilindəki qum qədər bol hikmət,
dərrakə və ürək genişliyi verdi. **30** Süleymanın hikməti
bütün şərq xalqlarının və Misirlilərin hikmətindən üstün
idi. **31** O bütün adamlardan, Ezrahlı Etandan, Maxolun
oğulları Heman, Kalkol və Dardadan hikmətli idi, şöhrəti
bütün ətraf millətlər arasında yayılmışdı. **32** O, üç min
məsəl söyləmişdi və onun min beş nəğməsi var idi.
33 Livanda olan sidr ağacından tutmuş divarda bitən
züfa otuna qədər bitkilər barədə bəhs etdi, həmçinin
heyvanlar, quşlar, həşəratlar və balıqlar haqqında danışdı.
34 Süleymanın hikmətli sözlərinə qulaq asmaq üçün bütün
xalqlardan və onun hikməti barədə eşitmiş bütün dünya
padşahlarından yanına adamlar gəlirdi.

5 Sur padşahı Xiram atasının yerinə Süleymanın padşah
olmaq üçün məsh edildiyini eşidəndə öz adamlarını
onun yanına göndərdi, çünki Xiram Davudla bütün ömrü
boyu dost olmuşdu. **2** Süleyman Xirama xəbər göndərib
dedi: **3** «Sən bilirsən ki, atam Davud Allahı Rəbbin adına
bir məbəd tikə bilmədi. Çünki Rəbb düşmənlərini onun
ayaqları altına atana qədər ətrafında müharibələr gedirdi.
4 Ancaq indi Allahım Rəbb mənə hər tərəfdən əmin-
amanlıq verib: nə bir düşmən var, nə də bir əngəl. **5** Mən
Allahım Rəbbin adına bir məbəd tikmək niyyətindəyəm;
necə ki Rəbb atam Davuda demişdi: "Sənin yerinə taxtında
oturdacağım oğlun Mənim adıma məbəd tikəcək". **6**
İndi əmr et ki, mənim üçün Livan dağlarından sidr
ağacları kəsilsin. Adamlarım da sənin adamlarınla birgə
olacaq və mən sənin adamların üçün nə qədər desən, o
qədər zəhmət haqqı verəcəyəm. Çünki bilirsən ki, bizdə
Sidonlular kimi ağac kəsməyi bilən adamlar yoxdur». **7**
Xiram Süleymanın sözlərini eşidəndə çox sevindi və dedi:
«Bu gün Rəbbə alqış olsun ki, bu böyük xalqı idarə etmək
üçün Davuda belə müdrik oğul verdi!» **8** O, Süleymana
xəbər göndərib dedi: «Mənə göndərdiyin sözü eşitdim.
Mən sənin sidr və şam ağacları barədə hər istəyini yerinə
yetirəcəyəm: **9** mənim adamlarım onları Livandan dənizə
endirərlər və mən bu ağaclardan sallar düzəldərəm,
dəniz yolu ilə təyin edəcəyin yerə apararam və onları
orada ayırıb yığaram, sən isə götürərsən. Ancaq sən
də mənim istəyimi yerinə yetirib evimi ərzaqla təmin
et». **10** Xiram Süleymana istədiyi qədər sidr və şam
ağacları verirdi. **11** Süleyman isə hər il Xiramın evi üçün

ərzaq olaraq iyirmi min kor buğda və iyirmi kor xalis
zeytun yağı verirdi. 12 Rəbb vəd etdiyi kimi Süleymana
hikmət verdi. Xiramla Süleyman arasında sülh var idi və
onlar bir-biri ilə saziş bağlamışdılar. 13 Padşah Süleyman
bütün İsraillilər üzərinə əmək mükəlləfiyyəti qoydu.
Mükəlləfiyyətçilər otuz min nəfər idi. 14 Hər ay onların on
min nəfərini növbə ilə Livana göndərirdi; bir ay Livanda,
iki ay evlərində qalırdılar. Onların üzərində Adoniram
nəzarət edirdi. 15 Süleymanın yük daşıyan yetmiş min
və dağlarda daş yonan səksən min adamı var idi. 16
Bunlardan başqa, Süleyman işə nəzarət etmək üçün üç
min üç yüz nəfər məmur qoymuşdu. Onlar adamlara hökm
edir və iş görürdülər. 17 Padşahın əmrinə görə işçilər
məbədin bünövrəsini yonulmuş daşdan qoymaq üçün
böyük və dəyərli daşlar kəsib gətirdilər. 18 Süleymanın və
Xiramın ustaları Gevallılarla birgə məbədi tikmək üçün
taxtalar və daşlar yonub hazırladılar.

6 İsrail övladları Misir torpağından çıxdıqdan dörd yüz
səksən il sonra – Süleymanın İsrail üzərində padşahlığının
dördüncü ilində, ikinci ay olan Ziv ayında o, Rəbbə məbəd
tikməyə başladı. 2 Padşah Süleymanın Rəbbə tikdiyi
məbədin uzunluğu altmış, eni iyirmi və hündürlüyü
otuz qulac idi. 3 Məbədin böyük otağının önündə olan
eyvanın uzunluğu məbədin eninə görə iyirmi qulac və eni
məbədin önündə on qulac idi. 4 O, məbəd üçün qəfəslə
bağlı pəncərələr düzəltdi. 5 Məbədin divarına bitişik,
bütün məbədin divarını, yəni böyük otağı və iç otağı
dövrəyə alan artırma tikdi. Onun içində məbədi əhatə
edən yan otaqlar düzəltdi. 6 Artırmanın alt mərtəbəsinin

eni beş, ortasındakının eni altı, üçüncüsünün eni isə
yeddi qulac idi. Çünki artırmanın dirəkləri məbədin
divarına dəyməsin deyə məbədin divarı ətrafında bayır
tərəfdən çıxıntılar düzəldilmişdi. 7 Məbədin tikilməsi
üçün karxanada hazırlanan yonulmuş daşlar işlədilmişdi.
Məbəddə tikinti zamanı nə gürzün, nə iskənənin, nə də
başqa bir dəmir alətin səsi eşidildi. 8 Orta mərtəbəyə giriş
məbədin sağ tərəfində idi. Pilləkənlərlə orta mərtəbəyə,
orta mərtəbədən isə üçüncü mərtəbəyə çıxırdılar. 9
Beləcə Süleyman məbədi tikib qurtardı. Məbədi sidr
ağacından olan tirlər və taxtalarla örtdü. 10 Bütün
məbədə bitişik olan mərtəbələri beş qulac hündürlüyündə
tikdi və bunlar sidr dirəklərlə məbədə bərkidilmişdi. 11
Süleymana Rəbbin bu sözü nazil oldu: 12 «Budur, sən
məbəd tikirsən. Əgər sən Mənim qaydalarımla getsən,
hökmlərimə və əmrlərimə uyğun hərəkət etsən, onda
Mən atan Davuda verdiyim sözü sənin vasitənlə yerinə
yetirəcəyəm: 13 İsrail övladlarının arasında yaşayacağam
və xalqım İsraili tərk etməyəcəyəm». 14 Süleyman
məbədi tikib qurtardı. 15 Məbədin divarlarına içəridən
sidr taxtalarla örtük vurdu və məbədin döşəməsini
şam ağacından olan taxtalarla örtdü. Beləcə məbədi
döşəməsindən divarlarına və tavanına qədər ağacla
örtdü. 16 Məbədin arxa tərəfində döşəmədən tavana
qədər sidr taxtalarla örtülmüş uzunluğu iyirmi qulac
olan bir bölmə ayırıb orada Ən Müqəddəs yer üçün bir
iç otaq hazırladı. 17 İç otağın bayırında olan böyük
otaq qırx qulac uzunluğunda idi. 18 Məbədin içindəki
sidr ağaclarının üstündə balqabaq və açılmış güllərin

təsviri oyulmuşdu. Hər şey sidrlə örtülmüşdü, daş heç
görünmürdü. **19** Məbədin içərisindəki iç otağı isə o,
Rəbbin əhd sandığını qoymaq üçün hazırladı. **20** İç otağın
uzunluğu iyirmi, eni iyirmi və hündürlüyü iyirmi qulac
idi. Oranı və sidr ağacından olan qurbangahın üstünü
xalis qızılla örtdü. **21** Süleyman məbədi içəridən xalis
qızılla örtdü, iç otağın önündən qızıl zəncirlər keçirdi və
onu qızılla örtdü. **22** O bütün məbədi tikib qurtararaq onu
başdan-başa qızılla örtdü. İç otağa aid olan qurbangahı
da tamamilə qızılla örtdü. **23** İç otaqda zeytun ağacından
hündürlüyü on qulac olan iki keruv düzəltdi. **24** Keruvun
bir qanadının uzunluğu beş qulac, o biri qanadının da
uzunluğu beş qulac idi; bir qanadının ucundan o biri
qanadının ucuna qədər on qulac idi. **25** O biri keruvun
ölçüsü də on qulac idi. Hər iki keruv eyni ölçüdə və
eyni görkəmdə idi. **26** Hər ikisinin hündürlüyü on qulac
idi. **27** O, keruvları məbədin iç otağının ortasına qoydu.
Keruvların qanadları açıq idi. Bir keruvun qanadı bir
divara, o birisinin qanadı isə o biri divara toxunurdu.
Onların o biri qanadları məbədin ortasında bir-birinə
toxunurdu. **28** O, keruvları qızılla örtdü. **29** Məbədin
iç və bayır otağındakı bütün divarlarında keruvların,
xurma ağaclarının və açılmış güllərin oyma təsvirini
düzəltdi. **30** Məbəddə iç və bayır otağın döşəməsini qızılla
örtdü. **31** İç otağın girişi üçün zeytun ağacından qapılar
düzəltdi. Onların çərçivəsi beşguşəli idi. **32** O, zeytun
ağacından düzəldilmiş iki qapı üzərində keruvların,
xurma ağaclarının və açılmış güllərin təsvirini oydu və
qapıları qızılla örtdü. Keruvların və xurma ağaclarının

üstünə qızıl çəkdi. 33 Eləcə də böyük otağın girişi üçün
zeytun ağacından dördguşəli çərçivə, 34 həmçinin şam
ağacından iki qapı düzəltdi. Bir qapının hər iki tayı
qatlanırdı, o biri qapının da hər iki tayı qatlanırdı. 35
Onların üstündə keruvların, xurma ağaclarının, açılmış
güllərin təsvirini oydu və oyma işinin üstünü qızılla
örtdü. 36 O, üç cərgə yonulmuş daşlardan və bir cərgə sidr
dirəklərdən içəri həyət tikdi. 37 Dördüncü ildə, Ziv ayında
Rəbbin məbədinin bünövrəsi qoyuldu, 38 on birinci ildə,
səkkizinci ay olan Bul ayında məbəd bütün ləvazimatı
ilə birgə və bütün şəklinə görə tikilib qurtardı. Beləcə
Süleyman onu yeddi ilə tikdi.

7 Ancaq Süleyman öz sarayını ətrafdakı bütün evlərlə
birlikdə on üç ilə tikib qurtardı. 2 Onun tikdiyi «Livan
meşəsi» adlı sarayın uzunluğu yüz, eni əlli, hündürlüyü
isə otuz qulac idi. O, dörd cərgə sidr sütunlardan və
sütunlar üzərində olan sidr dirəklərdən ibarət idi. 3
Sütunlar üzərindəki qırx beş dirəyin üstündə sidrdən
olan dam salınmışdı və hər cərgədə on beş dirək var
idi. 4 Pəncərə çərçivələri üç cərgə idi və onların içində
qarşı-qarşıya üç cərgə pəncərə var idi. 5 Bütün girişlər və
onların çərçivələri dördguşəli idi. Girişlər qarşı-qarşıya
olmaqla üç cərgə idi. 6 Süleyman uzunluğu əlli, eni otuz
qulac olan sütunlu bir eyvan tikdi. Qabağında artırma
və sütunlar, onların qabağında isə eşik düzəltdi. 7 O
həmçinin hökm verəcəyi taxt eyvanını, yəni məhkəmə
otağını tikdi və onu döşəmədən tavana qədər sidr ağacı
ilə örtdü. 8 Onun yaşadığı ev eyvanın arxasında, o biri
həyətdə idi və eyni quruluşda tikilmişdi. Süleyman arvad

aldığı firon qızı üçün də bu eyvan kimi bir ev tikdirdi. **9**
Bütün bunlar iç və bayır tərəfdən, bünövrədən dama və
bayır tərəfdən böyük həyətə qədər ölçüyə görə yonulmuş,
daş mişarı ilə kəsilmiş dəyərli daşlardan düzəldilmişdi.
10 Bünövrə böyük və dəyərli daşlardan – on qulaclıq və
səkkiz qulaclıq daşlardan qoyulmuşdu. **11** Onların üstündə
ölçüyə görə yonulmuş dəyərli daşlar və sidr dirəklər
var idi. **12** Rəbbin məbədinin içəri həyəti və məbədin
eyvanı kimi böyük həyət də üç cərgə yonulmuş daş və
bir cərgə sidr dirəklərlə əhatə olunmuşdu. **13** Padşah
Süleyman Xiram adlı bir nəfəri Surdan gətirtdi. **14** Onun
anası Naftali qəbiləsindən dul bir qadın, atası isə Surlu bir
misgər idi. Xiram tuncdan hər cür şey qayırmaq işində
hikmətli, dərrakəli və bilikli idi. O, padşah Süleymanın
yanına gəldi və onun bütün işlərini gördü. **15** Xiram iki
tunc sütun düzəltdi. Hər sütunun hündürlüyü on səkkiz
qulac idi və hər birinin ətrafına on iki qulaclıq bir ip
dolanmışdı. **16** O, sütunların üstünə qoymaq üçün tökmə
tuncdan iki başlıq düzəltdi. Hər iki başlığın hündürlüyü
beş qulac idi. **17** Sütunların üstündə olan başlıqlarda
hörmə torlar və zəncirvari çələnglər var idi. Hər iki
başlıqda yeddi dənə var idi. **18** O, sütunları belə düzəltdi.
Sütunların üstündəki başlıqları örtmək üçün hörmə
torların ətrafında iki cərgə nar düzəltdi və hər başlıq
üçün də belə etdi. **19** Eyvanda olan sütunların üstündəki
başlıqlar su zanbağı şəklində düzəldilmişdi və hər birinin
hündürlüyü dörd qulac idi. **20** Hər iki sütunun yuxarısında
olan başlıqlar hörmə torların yanındakı girdə çıxıntının
üst tərəfində idi. Hər başlığın üzərində dairəvi cərgələrdə

iki yüz nar var idi. **21** Xiram məbədin eyvanında sütunlar
qoydu. Sağ tərəfdə olan sütunu Yakin, sol tərəfdəkini
isə Boaz adlandırdı. **22** Sütunların üstündəki başlıqlar
su zanbağı şəklində idi. Beləcə sütunların işi qurtardı.
23 Xiram tuncdan tökülmüş dairəvi bir hovuz düzəltdi.
Onun hündürlüyü beş qulac idi və bir kənarından digər
kənarına qədər on qulac idi, otuz qulaclıq bir ip də
onun ətrafına dolanmışdı. **24** Hər tərəfdən kənarının
altından onu balqabaq təsvirləri əhatə edirdi. Hər qulacda
on balqabaq var idi. Balqabaqlar iki cərgə idi və onlar
hovuzla birgə tökülmüşdü. **25** Hovuz on iki tökmə buğanın
üstündə dururdu: üçü şimala, üçü qərbə, üçü cənuba,
üçü də şərqə baxırdı. Hovuz yuxarıda – onların üzərində
idi və buğaların bütün sağrıları içəriyə doğru idi. **26**
Hovuzun qalınlığı bir ovuc idi, onun kənarı kasa kənarı
kimi düzəldilmişdi və açılan zanbağa bənzəyirdi. O, iki
min bat su tuturdu. **27** Xiram tuncdan on dayaq düzəltdi.
Hər dayağın uzunluğu dörd, eni dörd və hündürlüyü üç
qulac idi. **28** Dayaqlar belə hazırlanmışdı: onların yan
lövhələri var idi və yan lövhələr gövdəyə bərkidilmişdi.
29 Gövdənin arasında olan yan lövhələr üzərində şir, buğa
və keruv təsvirləri var idi. Həmçinin gövdədə, şir və buğa
təsvirlərinin yuxarısında və aşağısında asma çələnglər var
idi. **30** Hər dayağın dörd tunc çarxı, tunc oxları və ləyən
üçün dörd tökmə çıxıntısı var idi. Çıxıntılar hər tərəfdən
çələnglərlə bəzədilmişdi. **31** Dayağın başlığında bir oyuq
var idi. Başlığın hündürlüyü bir qulac idi, oyuq isə dəyirmi
və bir qulac yarım enində idi, üstündə oymalar var idi.
Yan lövhələr dairəvi deyil, dördguşəli idi. **32** Dörd çarx

yan lövhələrin altında idi və çarxların oxları dayaqda idi.
Bir çarxın hündürlüyü bir qulac yarım idi. **33** Çarxların
quruluşu döyüş arabalarının çarxlarının quruluşu kimi
idi. Onların oxları, sağanaqları, milləri və topları – hər
şeyi tökmə idi. **34** Hər dayağın dörd küncündə çıxıntı
var idi. Çıxıntılar dayağa bitişik idi. **35** Dayağın başında
yarım qulac hündürlüyündə dəyirmi bir çənbər var
idi. Dayağın başında olan dəstəkləri və yan lövhələri
özünə bitişik idi. **36** Xiram dəstəklərin və yan lövhələrin
üzərində yer çatan qədər keruv, şir, xurma ağacı təsvirləri,
ətrafında isə çələnglər oydu. **37** Beləcə on dayaq düzəltdi.
Onların hamısı bir tökmədə, bir ölçüdə və bir quruluşda
idi. **38** Xiram on dayağın üstünə qoymaq üçün tuncdan
on ləyən düzəltdi. Hər ləyən qırx bat tuturdu və dörd
qulac enində idi. **39** Dayaqların beşini məbədin sağ
tərəfində, beşini də məbədin sol tərəfində qoydu. Hovuzu
isə məbədin cənub-şərq küncündə yerləşdirdi. **40** O
həmçinin qazanlar, kürəklər, piyalələr düzəltdi. Xiram
Rəbbin məbədi üçün padşah Süleymanın əmri ilə bütün
bu işləri görüb qurtardı: **41** iki sütun; sütunların üstündə
iki dəyirmi başlıq; sütunların üstündəki başlıqları örtmək
üçün iki hörmə tor; **42** sütunların üstündə olan dəyirmi
başlıqları örtən hər hörmə torun üzərində iki cərgədə
dörd yüz nar; **43** on dayaq; dayaqların üzərində on
ləyən; **44** bir hovuz; hovuzun altında on iki tökmə buğa;
45 qazanlar, kürəklər və piyalələr. Bütün bu əşyaları
Xiram Rəbbin məbədi üçün padşah Süleymanın əmri
ilə cilalanmış tuncdan düzəltmişdi. **46** Padşah bunları
İordan çayının kənarındakı düzənlikdə Sukkot ilə Sartan

arasındakı gilli torpaqlarda tökmüşdü. **47** Bütün bu
əşyalar həddən artıq çox olduğu üçün Süleyman onlara
işlədilən tuncun çəkisini müəyyən etmədi. **48** Süleyman
Rəbbin məbədindəki bütün bu əşyaları düzəltdi: qızıl
qurbangah; təqdis çörəkləri qoyulan qızıl masa; **49** iç
otağın önündə beşi sağ tərəfdə, beşi də sol tərəfdə olan
xalis qızıldan çıraqdanlar; qızıldan olan qönçə, çıraqlar
və maşalar; **50** xalis qızıldan kasalar, maqqaşlar, piyalələr,
nimçələr və buxurdanlar; iç otağın, yəni Ən Müqəddəs
yerin və böyük otağın qapıları üçün qızıldan ilgəklər. **51**
Padşah Süleymanın Rəbbin məbədində gördüyü bütün
işlər qurtardı. Atası Davudun təqdis etdiyi qızıl-gümüşü
və əşyaları Süleyman içəri gətirib Rəbbin məbədinin
xəzinələrinə qoydu.

8 O zaman padşah Süleyman İsrailin ağsaqqallarını,
bütün qəbilə başçılarını, yəni İsrail övladlarının nəsil
rəhbərlərini Yerusəlimə, özünün yanına topladı ki, Rəbbin
Əhd sandığını Davudun şəhəri olan Siondan yuxarı
gətirsinlər. **2** Yeddinci – Etanim ayında olan bayram vaxtı
bütün İsrail xalqı padşah Süleymanın yanına toplandı.
3 Bütün İsrail ağsaqqalları gələndə kahinlər Rəbbin
sandığını götürdülər. **4** Onunla birgə Hüzur çadırını
və çadırda olan bütün müqəddəs əşyaları kahinlər və
Levililər yuxarı gətirdilər. **5** Padşah Süleyman və onun
yanına toplanmış bütün İsrail icması sandığın önündə
çoxluğuna görə sayı-hesabı bilinməyən qədər qoyun-keçi
və mal-qara qurban kəsirdilər. **6** Kahinlər Rəbbin Əhd
sandığını öz yerinə, məbədin iç otağına – Ən Müqəddəs
yerə, keruvların qanadları altındakı yerinə gətirdilər. **7**

Keruvlar qanadlarını sandığın yeri üzərində açmışdı, onlar
sandığı və onun şüvüllərini örtmüşdü. **8** Şüvüllər elə uzun
idi ki, onların ucu iç otağın önündəki Müqəddəs yerdən
görünürdü, ancaq bayır tərəfdən görünmürdü. Onlar bu
günə qədər oradadır. **9** İsrail övladları Misir torpağından
çıxdıqları zaman Rəbbin onlarla əhd bağladığı Xorevdə
Musa sandığın içinə iki daş lövhə qoymuşdu. Bunlardan
başqa, sandığın içində heç bir şey yox idi. **10** Kahinlər
Müqəddəs yerdən çıxdıqları vaxt bulud Rəbbin məbədini
elə doldurdu ki, **11** buluda görə onlar ibadət etmək
üçün orada dayana bilmədilər. Çünki Rəbbin izzəti Onun
məbədini doldurmuşdu. **12** O zaman Süleyman dedi: «Rəbb
istədi ki, qatı qaranlıqda məskən salsın. **13** Mən Sənin
üçün uca bir məbəd tikdim ki, Sənin əbədi yaşayacağın
yer olsun». **14** Padşah dönüb bütün İsrail camaatına
xeyir-dua verdi. Bu zaman bütün İsrail camaatı ayaq
üstə durmuşdu. **15** Padşah dedi: «İsrailin Allahı Rəbbə
alqış olsun ki, atam Davuda Öz ağzı ilə dediyini Öz əli
ilə yerinə yetirdi. O söyləmişdi: **16** "Mən xalqım İsraili
Misirdən çıxardığım gündən bəri bir məbəd tikmək üçün
İsrailin heç bir qəbiləsindən şəhər seçməmişdim ki, adım
üstündə olsun, ancaq xalqım İsrailin üzərində olmaq
üçün Davudu seçdim". **17** Atam Davudun ürəyində İsrailin
Allahı Rəbbin adına bir məbəd tikmək istəyi var idi. **18**
Lakin Rəbb atam Davuda dedi: "Sən yaxşı eləmisən ki,
Mənim adıma bir məbəd tikmək niyyətinə düşmüsən. **19**
Ancaq məbədi sən tikməyəcəksən, sənin belindən gələn
oğlun Mənim adıma məbəd tikəcək". **20** Rəbb vəd etdiyini
yerinə yetirdi: belə ki mən atam Davudun yerinə qalxdım,

Rəbbin dediyi kimi İsrail taxtında oturdum və İsrailin
Allahı Rəbbin adına məbəd tikdim. **21** Orada sandıq üçün
yer hazırladım. Atalarımızı Misir torpağından çıxardığı
vaxt Rəbbin onlarla bağladığı əhd onun içindədir».
22 Süleyman Rəbbin qurbangahı önündə, bütün İsrail
camaatının qarşısında durdu və əllərini göyə açıb dedi:
23 «Ya Rəbb, İsrailin Allahı! Nə yuxarıda göydə, nə də
aşağıda yerdə Sənin kimi Allah yoxdur. Sən bütün ürəkləri
ilə yolunla gedən qullarına əhdini və lütfünü saxlayırsan.
24 Sən qulun atam Davuda verdiyin vədə əməl etdin,
Öz dilinlə söylədiyini bu gün Öz əlinlə yerinə yetirdin.
25 Ya Rəbb, İsrailin Allahı, indi də qulun atam Davuda
dediyin sözə əməl et, Özün söyləmişdin: "Sən yolumla
getdiyin kimi oğulların da yolumla gedərək öz əməllərinə
diqqət etsələr, İsrail taxtında sənin nəslindən bir kişi
əskik olmayacaq". **26** Ey İsrailin Allahı, indi qulun atam
Davuda dediyin sözü təsdiq et! **27** Lakin, doğrudan da,
Allah yerdə yaşayarmı? Sən göyə və göylərin göyünə
sığmazsan, o ki qaldı mənim tikdiyim məbədə! **28** Ancaq
Sən bu qulunun duasına və yalvarışına nəzər sal, ya Rəbb
Allahım. Bu gün qulunun Sənin önündə etdiyi fəryadı
və duanı eşit. **29** Qoy Sənin nəzərin gecə-gündüz bu
məbədin üstündə olsun. Bu yer barədə Sən demisən:
"Mənim adım orada olacaq". Qulunun buraya üz tutub
etdiyi duanı eşit. **30** Bu yerə tərəf dua etdikləri vaxt Öz
qulunun və xalqın İsrailin yalvarışlarını Sən eşit, göydə
– Öz məskənində eşit və bağışla! **31** Əgər bir adam öz
yaxınına qarşı günah edərsə və ondan and içmək tələb
olunarsa, o da gəlib bu məbəddə, Sənin qurbangahın

önündə and içərsə, **32** o vaxt Sən göydə eşit və belə et,
qulların üzərində hökm et: əməlini öz başına döndərərək
müqəssiri ittiham et və təqsirsizə salehliyinə görə bəraət
ver. **33** Əgər xalqın İsrail Sənə qarşı günah etdiyi üçün
düşmən önündə məğlub olsa, onlar təkrar Sənə tərəf
dönüb adını dillərinə gətirsələr və bu məbəddə Sənə
yalvarıb fəryad etsələr, **34** o vaxt Sən göydə eşit və xalqın
İsrailin günahını bağışla, onları yenə atalarına verdiyin
torpağa qaytar. **35** Əgər xalqın Sənin önündə günah etdiyi
üçün göy bağlanıb yağış yağmayan vaxt bu yerə tərəf
dua edərək adını dillərinə gətirsələr və Sən onlara bəla
göndərdiyin vaxt öz günahlarından dönsələr, **36** o vaxt
Sən göydə eşit, qullarının və xalqın İsrailin günahını
bağışla və gedəcəkləri doğru yolu onlara göstər. Xalqına
irs kimi verdiyin torpağına da yağış göndər. **37** Əgər
ölkədə aclıq, vəba olarsa, səmum küləyi ya kif, çəyirtkə
ya bitki qurdu olarsa, əgər düşmən onları ölkənin hər
hansı bir şəhərində mühasirəyə alarsa – hansı bəla,
hansı xəstəlik olursa-olsun – **38** kimsə tərəfindən yaxud
da bütün xalqın İsrail tərəfindən bir dua və yalvarış
olarsa, hər kəs öz ürəyinin dərdini bilib bu məbədə tərəf
əllərini açarsa, **39** o vaxt Sən göydə – Öz məskənində eşit,
bağışla və bir əlac et. Ürəyini bildiyin hər adama bütün
əməllərinə görə əvəz ver, çünki hər insanın ürəyini yalnız
Sən bilirsən. **40** Ta ki onlar atalarımıza verdiyin torpaqda
yaşadıqları bütün günlər boyu Səndən qorxsunlar. **41**
Əgər xalqın İsraildən olmayan yadelli də Sənin adın
naminə uzaq ölkədən gəlsə, **42** Sənin böyük adın, qüdrətli
əlin və uzanan qolun barədə eşidib bu məbədə tərəf

dua etsə, **43** o vaxt Sən göydə – Öz məskənində eşit və
yadellinin Sənə fəryad etdiyi hər şeyi elə ki, yer üzünün
bütün xalqları da Sənin adını tanısınlar, xalqın İsrail kimi
Səndən qorxsunlar və tikdiyim bu məbədin Sənin adınla
çağırıldığını bilsinlər. **44** Əgər xalqın göndərdiyin yolla
düşmənینə qarşı müharibəyə çıxsa və Sənin seçdiyin
şəhərə tərəf, Sənin adına tikdiyim məbədə doğru üz
çevirib Rəbbə dua etsə, **45** Sən göydə onların dua və
yalvarışlarını eşit, onların tərəfində ol. **46** Əgər onlar
önündə günah etsələr – çünki günah etməyən insan
yoxdur – Sən qəzəblənib onları düşmənə təslim etsən
və düşmən onları əsir edib yaxın ya uzaq torpağına
aparsa, **47** onlar əsirlikdə olduqları ölkədə ürəklərini
döndərib tövbə etsələr və Sənə dua edərək "biz günah
və haqsızlıq etdik, pislik etdik" desələr, **48** onları əsir
edən düşmənlərin ölkəsində bütün ürəkləri və canları ilə
Sənə tərəf dönsələr, atalarına verdiyin torpağa, seçdiyin
şəhərə və adına tikdiyim məbədə tərəf üz tutub Sənə dua
etsələr, **49** o vaxt Sən göydə – Öz məskənində onların
dua və yalvarışlarını eşit, onların tərəfində ol. **50** Sənin
önündə günah edən xalqını və onun Sənə qarşı etdiyi
bütün üsyankarlıqları bağışla və onları əsir alanlara insaf
ver ki, onlara qarşı rəhmli olsunlar. **51** Çünki onlar Sənin
xalqın, Sənin irsindir, Sən onları Misirdən, dəmir kürənin
içindən çıxartmısan. **52** Bu qulunun və xalqın İsrailin
yalvarışına nəzər yetir ki, onların Sənə fəryad etdikləri
hər sözü eşidəsən. **53** Çünki, ya Xudavənd Rəbb, Sən
irsin olmaq üçün onları yer üzünün bütün xalqlarından
ayırdın. Bunu atalarımızı Misirdən çıxartdığın vaxt qulun

Musa vasitəsilə söyləmişdin». **54** Süleyman bütün bu
dua və yalvarışlarını Rəbbə söyləyib qurtarandan sonra
Rəbbin qurbangahı önündən, əlləri göyə açıq halda diz
çökdüyü yerdən qalxdı. **55** O ayağa durdu və bütün İsrail
camaatına uca səslə xeyir-dua verib dedi: **56** «Rəbbə alqış
olsun ki, vəd etdiyi kimi xalqı İsrailə dinclik verdi! Öz
qulu Musanın vasitəsilə verdiyi yaxşı vədlərindən heç biri
hədər getmədi. **57** Qoy Allahımız Rəbb atalarımıza yar
olduğu kimi bizə də yar olsun, qoy bizi buraxmasın və
tərk etməsin. **58** Bizim ürəklərimizi Özünə tərəf yönəltsin
ki, Onun yolları ilə gedək və Onun atalarımıza buyurduğu
əmrlərinə, qanunlarına və hökmlərinə əməl edək. **59** Qoy
Rəbbin önündə bu yalvarış sözlərim gecə-gündüz Rəbb
Allahımızın xatirində olsun, Öz qulunun və xalqı İsrailin
yaxşılığı üçün günbəgün çalışsın. **60** Ta ki yer üzünün
bütün xalqları bilsin: yalnız Rəbb Allahdır, Ondan başqası
yoxdur. **61** Qoy sizin ürəyiniz bütünlüklə Allahımız Rəbbə
sadiq olsun ki, bu gün olduğu kimi Onun qanunları ilə
gedəsiniz və Onun əmrlərinə əməl edəsiniz». **62** Padşah və
onunla birgə bütün İsraillilər Rəbbin önündə qurbanlar
kəsdilər. **63** Süleymanın Rəbbə təqdim etdiyi ünsiyyət
qurbanlarının sayı iyirmi iki min baş mal-qara və yüz
iyirmi min baş qoyun-keçi idi. Beləliklə, padşah və bütün
İsrail övladları Rəbbin məbədini təqdis etdilər. **64** Həmin
gün padşah Rəbbin məbədi önündəki həyətin ortasını
təqdis etdi ki, yandırma qurbanlarını, taxıl təqdimlərini
və ünsiyyət qurbanlarının piyini orada təqdim etsin,
çünki Rəbbin önündəki tunc qurbangah kiçik olduğu
üçün yandırma qurbanları, taxıl təqdimləri və ünsiyyət

qurbanlarının piyi oraya yerləşməzdi. 65 O vaxt Süleyman
və onunla birgə böyük bir camaat – Xamat keçidindən
Misir vadisinə qədər yaşayan bütün İsraillilər Allahımız
Rəbbin önündə yeddi gün və daha yeddi gün – on dörd
gün bayram etdilər. 66 Səkkizinci gün Süleyman xalqı
buraxdı. Onlar padşaha xeyir-dua verib Rəbbin qulu
Davuda və xalqı İsrailə etdiyi bütün yaxşılıqlara görə
sevinclə və şad ürəklə öz evlərinə getdilər.

9 Süleyman Rəbbin məbədini, padşah sarayını və tikmək
istədiyi bütün şeyləri tamamlayıb qurtarandan sonra 2
Rəbb Giveonda göründüyü kimi ikinci dəfə ona göründü.
3 Rəbb Süleymana dedi: «Mən önümdə etdiyin dua
və yalvarışını eşitdim. Adımı əbədilik oraya qoymaq
üçün tikdiyin bu məbədi təqdis etdim. Mənim nəzərim
və ürəyim daim orada olacaq. 4 Əgər Mənim sənə
əmr etdiklərimi yerinə yetirərək atan Davud kimi
ürək bütövlüyü və düzlüklə yolumla getsən, Mənim
qanunlarıma və hökmlərimə əməl etsən, 5 sənin
padşahlıq taxtını İsrail üzərində əbədi ucaldacağam.
Bunu atan Davuda "İsrail taxtında sənin nəslindən bir
kişi əskik olmayacaq" deyə vəd etmişdim. 6 Ancaq siz
və övladlarınız ardımca getməkdən dönüb qarşınıza
qoyduğum əmrlərimə və qaydalarıma əməl etməsəniz,
gedib başqa allahlara qulluq edərək onlara səcdə etsəniz, 7
Mən İsraillilləri onlara verdiyim torpaqdan silib atacağam
və Öz adıma təqdis etdiyim bu məbədi hüzurumdan rədd
edəcəyəm. Onda İsrail barədə bütün xalqlar arasında
məsəl və kinayə söylənilləcək. 8 Bu məbədin qalaqları elə
uca olacaq ki, yanından keçən hər kəs dəhşətə gələrək

deyəcək: “Nə üçün Rəbb bu torpağı və bu məbədi bu cür
rədd etdi?” 9 Onlara deyəcəklər: “Ona görə ki bu xalq
atalarını Misir torpağından çıxaran özlərinin Allahı Rəbbi
tərk etdi və başqa allahlardan yapışdı, onlara səcdə və
qulluq etdi. Buna görə də Rəbb bütün bu bəlanı onların
üzərinə göndərdi”». 10 Süleyman iki evi – Rəbbin məbədini
və padşah sarayını iyirmi ilə tikib qurtardıqdan sonra 11
Sur padşahı Xirama Qalileya diyarında iyirmi şəhər verdi,
çünki Xiram Süleymana onun arzusuna görə sidr, şam
ağacları və qızıl göndərmişdi. 12 Xiram Surdan çıxdı ki,
Süleymanın ona verdiyi şəhərlərə baxsın. Onlar Xiramın
xoşuna gəlmədi. 13 O dedi: «Qardaşım, bu nə şəhərlərdir,
mənə vermisən?» Onları Kavul torpağı adlandırdı və
bu günə qədər onlar belə adlanır. 14 Xiram padşaha
yüz iyirmi talant qızıl göndərdi. 15 Padşah Süleyman
əmək mükəlləfiyyəti qoyub bu işləri gördü: Rəbbin
məbədini, öz sarayını, qala yamacını, Yerusəlim divarını,
Xasoru, Megiddonu və Gezeri tikdi. 16 Misir padşahı firon
gəlib Gezeri tutmuşdu və oranı yandırmışdı. Şəhərdə
yaşayan Kənanlıları qırmışdı və bu şəhəri öz qızına –
Süleymanın arvadına cehiz vermişdi. 17 Süleyman yenidən
Gezeri tikdi. O həmçinin Aşağı Bet-Xoronu, 18 Baalatı,
ölkədəki səhralıqda olan Tadmoru, 19 özünün bütün
anbar şəhərlərini, döyüş arabalarının olduğu şəhərləri,
süvarilərin olduğu şəhərləri, Yerusəlimdə, Livanda və
onun hökmranlığı altında olan bütün yerlərdə tikmək
istədiyi hər şeyi tikdi. 20 Ölkədə İsrail övladlarından
olmayan başqa xalqlar – Emorlular, Xetlilər, Perizlilər,
Xivlilər və Yevuslular qalmışdı, 21 çünki İsraillilər onların

atalarını tamamilə məhv edə bilməmişdilər. Süleyman onları mükəlləfiyyətçi qul etdi və bu indiyə qədər belədir. 22 İsrail övladlarını isə qul etmədi, ancaq onlar Süleymanın əsgərləri, əyanları, rəisləri və sərkərdələri, döyüş arabalarının və süvarilərinin başçıları idi. 23 Süleymanın işlərinə nəzarət edən rəislər də İsraillilərdən idi. İş görən xalqa rəislik edən bu adamlar beş yüz əlli nəfər idi. 24 Fironun qızı Davudun şəhərindən Süleymanın onun üçün tikdiyi evinə köçdü. Sonra Süleyman qala yamacını tikdi. 25 Süleyman Rəbbə tikdiyi qurbangahın üzərində ildə üç dəfə yandırma qurbanları və ünsiyyət qurbanları gətirirdi, bununla bərabər Rəbbin önündə buxur yandırırdı. Beləcə o, məbədin işini görürdü. 26 Padşah Süleyman həmçinin Edom ölkəsində, Qırmızı dənizin körfəzində, Elatın yanında olan Esyon-Gever limanında donanma düzəltdi. 27 Xiram öz təbəəsi olan dənizə bələd gəmiçiləri Süleymanın adamları ilə birgə donanmaya göndərdi. 28 Onlar Ofirə gəldilər və oradan dörd yüz iyirmi talant qızıl götürüb padşah Süleymana gətirdilər.

10 Səba mələkəsi Rəbbin adından ötrü Süleymanın şöhrətini eşidib onu tapmacalarla sınamağa gəldi. 2 O, çox böyük karvanla – ətriyyat, çoxlu qızıl və qiymətli daşlarla yüklənmiş dəvələrlə Yerusəlimə, Süleymanın yanına gəldi və ürəyində olan hər şey barədə onunla söhbət etdi. 3 Süleyman onun bütün suallarına cavab verdi, elə bir gizli şey olmadı ki, padşah ona izah etməsin. 4 Səba mələkəsi Süleymanın bütün hikmətini və onun tikdiyi sarayı, 5 süfrəsindəki

yeməyi, əyanlarının oturuşunu, qulluqçularının xidmətini
və onların geyimlərini, saqilərini, Rəbbin məbədində
gətirdiyi yandırma qurbanlarını görəndə daha özünü
saxlaya bilmədi. **6** O, padşaha dedi: «Sənin işlərin
və hikmətin barədə öz ölkəmdə eşitdiyim sözlər düz
imiş. **7** Gəlib öz gözlərimlə görənə qədər mən bu
sözlərə inanmamışdım. Mənə heç gördüklərimin yarısı
danışılmayıb, sənin hikmətin və var-dövlətin mən
eşitdiyim şöhrətdən üstündür. **8** Sənin adamların nə
bəxtiyardır, bu qulluqçuların nə bəxtiyardır ki, həmişə
önündə durub hikmətini eşidirlər. **9** Allahın Rəbbə alqış
olsun ki, səni istəyib İsrail taxtında oturtdu! Rəbb İsrailə
olan əbədi sevgisi naminə ədalət və salehliklə hökm etmək
üçün səni padşah qoydu». **10** Səba mələkəsi padşaha
yüz iyirmi talant qızıl, çoxlu ətriyyat və qiymətli daşlar
bağışladı. Onun padşah Süleymana verdiyi qədər çox
ətriyyat hələ heç vaxt gəlməmişdi. **11** Ofirdən qızıl gətirən
Xiramın gəmiləri oradan çoxlu ardıc ağacı və qiymətli
daşlar gətirdi. **12** Padşah ardıc ağacından Rəbbin məbədi
və padşah sarayı üçün sürahi, musiqiçilər üçün lira və
çəng düzəltdi. Heç vaxt bu qədər ardıc ağacı gəlməmişdi
və bu günə qədər görünməmişdi. **13** Padşah Süleymanın
öz səxavətinə görə Səba mələkəsinə verdiklərindən başqa,
padşah onun arzuladığı və istədiyi bütün şeyləri verdi. O
da adamları ilə birgə qayıdıb öz ölkəsinə getdi. **14** Bir ildə
Süleymana gələn qızılın çəkisi altı yüz altmış altı talant
idi. **15** Alver edən adamlardan, tacirlərin ticarətindən,
bütün Ərəb padşahlarından və ölkənin valilərindən gələn
qızıl buraya daxil deyildi. **16** Padşah Süleyman döymə

qızıldan iki yüz sipər düzəltdi. Bir sipərə altı yüz şekel qızıl
işləndi. **17** O, döymə qızıldan üç yüz qalxan da düzəltdi.
Bir qalxana üç mina qızıl işləndi. Padşah onları «Livan
meşəsi» adlı sarayına qoydu. **18** Padşah fil sümüyündən
böyük taxt düzəltdi və onu xalis qızılla örtdü. **19** Taxtın
altı pilləsi var idi. Arxa tərəfdən taxtın başı dəyirmi
idi. Oturacağın hər iki tərəfində qollar var idi, qolların
yanında iki şir təsviri var idi. **20** Altı pillənin iki tərəfində
isə on iki şir təsviri var idi. Heç bir padşahlıqda belə
şey yox idi. **21** Padşah Süleymanın bütün içki qabları
qızıldan idi, «Livan meşəsi» adlı sarayında olan bütün
əşyalar da xalis qızıldan idi. Gümüşdən heç bir şey yox
idi, çünki gümüş Süleymanın dövründə heç nə sayılırdı.
22 Padşahın dənizdə Xiramın gəmiləri ilə birgə Tarşiş
gəmiləri var idi. Üç ildə bir dəfə Tarşiş gəmiləri qızıl,
gümüş, fil sümüyü, meymunlar və əntərlərlə yüklənərək
gəlirdi. **23** Padşah Süleyman var-dövlətdə və hikmətdə yer
üzünün bütün padşahlarından üstün idi. **24** Süleymanın
ürəyinə Allahın qoyduğu hikməti eşitmək üçün hamı onun
üzünü görmək istəyirdi. **25** Onun yanına gələn hər kəs
hədiyyə gətirirdi. Beləcə ona hər il qızıl və gümüş qablar,
paltarlar, silahlar, ətriyyat, atlar və qatırlar gətirilirdi. **26**
Süleyman döyüş arabaları və süvarilər topladı. Onun min
dörd yüz döyüş arabası və on iki min süvarisi var idi.
Onları arabalar üçün ayrılan şəhərlərdə və Yerusəlimdə,
padşahın yanında yerləşdirdi. **27** Padşah Yerusəlimdə
çoxluğuna görə gümüşü daşlara, sidr ağacını isə yamaclı-
düzənlikli bölgədə bitən firon ənciri ağacına bərabər etdi.
28 Süleymanın atları Misirdən və Quvedən gətirilirdi,

padşahın tacirləri onları Quvedən satın alırdılar. **29** Hər
bir döyüş arabası altı yüz şekel, hər bir at isə yüz əlli
şekel gümüşə başa gəlib, Misirdən gətirilirdi. Bütün Xet
və Aram padşahları da bunları Süleymanın tacirlərinin
vasitəsilə alırdılar.

11 Padşah Süleyman fironun qızından başqa, Moavlılar,
Ammonlular, Edomlular, Sidonlular və Xetlilərdən çoxlu
yadelli qadın sevdi. **2** Rəbb İsrail övladlarına bu xalqlar
barədə demişdi: «Onlardan qız almayın və onlara qız
verməyin. Əgər belə etsəniz, hökmən ürəyinizi öz
allahlarına tərəf azdıracaqlar». Bu qadınlar da həmin
xalqlardan idi. Süleyman sevgi ilə onlara bağlandı. **3**
Onun zadəgan nəslindən olan yeddi yüz arvadı və üç yüz
kənizi var idi. Arvadları onun ürəyini yoldan çıxartdılar.
4 Onlar Süleymanın qocalıq çağında onun ürəyini başqa
allahlara tərəf azdırdılar və onun ürəyi atası Davuddan
fərqli olaraq Allahı Rəbbə sadiq deyildi. **5** Süleyman
Sidonluların ilahəsi Aştoretə və Ammonluların iyrənc
bütü Milkoma xidmət etdi. **6** Süleyman Rəbbin gözündə
pis olan işlər etdi və atası Davuddan fərqli olaraq Rəbbə
tamamilə xidmət etmədi. **7** Onda Süleyman Yerusəlimin
şərqindəki dağda Moavın iyrənc bütü Kemoş üçün və
Ammon övladlarının iyrənc bütü Molek üçün səcdəgah
düzəltdi. **8** O öz allahlarına buxur yandıran və qurbanlar
gətirən bütün yadelli arvadları üçün belə etdi. **9** Rəbb
Süleymana qəzəbləndi, çünki onun ürəyi İsrailin Allahı
Rəbdən dönmüşdü. Rəbb ona iki dəfə görünərək **10**
«başqa allahlara xidmət etmə» deyə bu barədə əmr etdi,
o isə Rəbbin əmrinə əməl etmədi. **11** Ona görə də Rəbb

Süleymana dedi: «Bu niyyətdə olduğuna görə, sənə əmr
etdiyim əhdimə və qaydalarıma əməl etmədiyin üçün
Mən hökmən padşahlığını əlindən çəkib alacağam və
onu sənin quluna verəcəyəm. 12 Ancaq atan Davudun
xatirinə Mən bunu sənin dövründə etməyəcəyəm, onu
sənin oğlunun əlindən çəkib alacağam. 13 Həm də bütün
padşahlığı çəkib almayacağam, qulum Davudun xatirinə
və Mənim seçdiyim Yerusəlimdən ötrü bir qəbiləni sənin
oğluna verəcəyəm». 14 Rəbb Edomlu Hadadı Süleymana
düşmən etdi. O, Edomun padşah nəslindən idi. 15 Davud
Edomda olarkən ordu başçısı Yoav ölənləri basdırmaq
üçün gəlib Edomda bütün kişiləri qırmışdı. 16 Yoav bütün
İsraillilərlə birgə Edomda olan bütün kişiləri qırana qədər
altı ay orada qalmışdı. 17 O zaman Hadad və atasının
əyanlarından olan bəzi Edomlular onunla birgə Misirə
tərəf qaçmışdılar. Hadad balaca bir uşaq idi. 18 Onlar
Midyandan qalxıb Parana gəldilər, Parandan özləri ilə
adamlar götürüb Misirə, Misir padşahı fironun yanına
gəldilər. O, Hadada ev və torpaq verdi, onu azuqə ilə təmin
etdi. 19 Hadad fironun gözündə böyük rəğbət qazandı
və firon arvadı mələkə Taxpenesin bacısını ona arvad
olmaq üçün verdi. 20 Taxpenesin bacısı ona oğlu Genuvatı
doğdu. Taxpenes özü fironun evində onu böyütdü.
Genuvat fironun evində, fironun oğulları arasında idi. 21
Hadad Misirdə olanda Davudun vəfat etdiyini və ordu
başçısı Yoavın öldüyünü eşidib firona dedi: «Göndər
məni, öz ölkəmə gedim». 22 Firon ona dedi: «Məgər
mənim yanımda bir şeyə ehtiyacın var ki, öz ölkənə
getmək istəyirsən?» O cavab verdi: «Yox, ancaq sən məni

göndər, gedim». **23** Allah həmçinin ağası Sova padşahı
Hadadezerdən qaçan Elyada oğlu Rezonu Süleymana
düşmən etdi. **24** Davud Sovalıları qırandan sonra o,
yanına adamlar toplayıb bir quldur dəstəsinin başçısı
olmuşdu. Bu adamlar Dəməşqə gedib orada qalmışdılar
və Dəməşqdə hökmranlıq edirdilər. **25** O, Süleymanın
bütün ömrü boyu İsrailə düşmən idi. Hadadın etdiyi
pisliklərlə birgə o da həmişə İsraillilərə pislik edirdi və
kin bəsləyirdi. Aramda o, padşahlıq edirdi. **26** Süleymanın
təbəələrindən biri – Seredadan olan Efrayimli Nevat oğlu
Yarovam da padşaha qarşı çıxmışdı. Onun dul bir qadın
olan anasının adı Serua idi. **27** Yarovamın padşaha qarşı
çıxmasının səbəbi bu idi: Süleyman qala yamacını tikdi
və atası Davudun şəhərinin divarındakı yarığı bərpa etdi.
28 Yarovam bacarıqlı adam idi. Süleyman cavan oğlanın
iş bacarığını gördü və onu Yusifin nəslindən olan ağır
işdə işləyən adamların üzərində rəis qoydu. **29** O zaman
günlərin birində Yarovam Yerusəlimdən çıxdı və yolda
Şilolu peyğəmbər Axiya onu qarşıladı. Axiya təzə paltar
geymişdi. Çöldə yalnız onlar ikisi idi. **30** Axiya əynində
olan təzə paltarı götürüb on iki yerə cırdı. **31** Sonra
Yarovama dedi: «Özünə on hissə götür, çünki İsrailin
Allahı Rəbb belə deyir: "Mən padşahlığı Süleymanın
əlindən çəkib alıram və on qəbiləni sənə verirəm. **32** Ancaq
qulum Davudun xatirinə və İsrailin bütün qəbilələrindən
seçdiyim şəhər olan Yerusəlimdən ötrü bir qəbilə onun
olacaq. **33** Bunu ona görə edirəm ki, Süleyman Məni
tərk etdi və Sidonluların ilahəsi Aştoretə, Moav allahı
Kemoşa, Ammonluların allahı Milkoma səcdə etdi. Atası

Davud gözümdə doğru olan işlər etməklə, qaydalarıma və
əmrlərimə əməl etməklə Mənim yolumla getdi, amma
Süleyman belə etmədi. **34** Buna baxmayaraq, bütün
padşahlığı onun əlindən çəkib almayacağam. Əmrlərimə
və qaydalarıma əməl edən seçdiyim qulum Davudun
xatirinə onu bütün ömrü boyu hökmdar edəcəyəm. **35**
Padşahlığı onun oğlunun əlindən çəkib alacağam və on
qəbiləni sənə verəcəyəm. **36** Onun oğluna isə bir qəbiləni
verəcəyəm ki, Mənim önümdə, adımı oraya qoymaq
üçün seçdiyim şəhər olan Yerusəlimdə həmişə qulum
Davudun çırağı olsun. **37** Mən səni seçirəm, sən ürəyin
istədiyi hər şey üzərində hökmranlıq edəcəksən və İsrailin
padşahı olacaqsan. **38** Əgər qulum Davud kimi Mənim
qanunlarıma və əmrlərimə əməl edərək sənə buyurduğum
hər şeyə qulaq assan, Mənim yolumla getsən və Mənim
gözümdə doğru olan işlər görsən, onda Mən sənin lə
olacağam. Davud üçün qurduğum kimi sənin üçün də
möhkəm bir sülalə quracağam və İsraili sənə verəcəyəm.
39 Mən bundan ötrü Davudun nəslini alçaldacağam, ancaq
həmişəlik yox”». **40** Süleyman Yarovamı öldürmək istədi,
ancaq Yarovam qalxıb Misirə, Misir padşahı Sisaqın
yanına qaçdı və Süleymanın ölümünə qədər Misirdə qaldı.
41 Süleymanın qalan işləri, etdiyi hər şey və onun hikməti
barədə Süleymanın əmelləri kitabında yazılmışdır. **42**
O, Yerusəlimdə bütün İsrail üzərində qırx il padşahlıq
etmişdi. **43** Süleyman ataları ilə uyudu və atası Davudun
şəhərində basdırıldı. Onun yerinə oğlu Rexavam padşah
oldu.

12 Rexavam Şekemə getdi, çünki bütün İsraillilər onu
padşah etmək üçün Şekemə gəlmişdilər. **2** Nevat oğlu
Yarovam bunu eşitdiyi zaman hələ Misirdə idi. Oraya
padşah Süleymanın əlindən qaçmışdı və Misirdə yaşayırdı.
3 Onu çağırtdırdılar. Yarovam gəldi və bütün İsrail camaatı
ilə birgə Rexavama söylədi: **4** «Atan üzərimizə ağır
boyunduruq qoydu. Sən isə indi atanın çətin qulluğunu və
üzərimizə qoyduğu ağır boyunduruğu yüngülləşdir, biz də
sənə qulluq edərik». **5** Rexavam onlara dedi: «İndi gedin
və üç gündən sonra yenə mənim yanıma gəlin». Xalq
getdi. **6** Padşah Rexavam atası Süleymanın sağlığında
onun önündə duran ağsaqqallarla məsləhət edib dedi: «Bu
xalqa cavab vermək üçün mənə nə məsləhət verirsiniz?»
7 Ağsaqqallar ona dedilər: «Əgər bu gün sən bu xalqa
xidmətçi olsan, onlara qulluq etsən və onlara cavab
verəndə yaxşı sözlər desən, daim sənə qul olacaqlar».
8 Ancaq o, ağsaqqalların verdikləri məsləhətə məhəl
qoymadı, onunla birgə böyümüş və onun önündə duran
cavan adamlarla məsləhətləşdi. **9** Onlara dedi: «Siz nə
məsləhət verirsiniz? Mənə "atanın üzərimizə qoyduğu
boyunduruğu yüngülləşdir" deyən bu xalqa nə cavab
verim?» **10** Onunla birgə böyümüş cavan adamlar ona
dedilər: «Sənə "atan üzərimizə ağır boyunduruq qoydu,
sən isə onu yüngülləşdir" deyən bu xalqa belə söylə:
"Mənim kiçik barmağım atamın belindən yoğundur.
11 Atam sizi ağır boyunduruqla yükləmişdi, mən isə
sizin boyunduruğunuzu daha da artıracağam; atam
sizi qamçılarla cəzalandırırdı, mən isə sizi əqrəblərlə
cəzalandıracağam"». **12** «Üç gündən sonra yenə yanıma

gəlin» deyə padşahın söylədiyi kimi Yarovam bütün
xalqla birgə üç gündən sonra Rexavamın yanına gəldi.
13 Padşah xalqa sərt cavab verdi, ağsaqqalların ona
verdiyi məsləhətə məhəl qoymayıb **14** cavan adamların
məsləhətinə görə xalqa dedi: «Atam sizi ağır boyunduruqla
yükləmişdi, mən isə sizin boyunduruğunuzu daha da
artıracağam; atam sizi qamçılarla cəzalandırırdı, mən
isə əqrəblərlə cəzalandıracağam». **15** Padşah xalqa qulaq
asmadı, çünki bu hadisə Rəbb tərəfindən oldu ki, O, Şilolu
Axiya vasitəsilə Nevat oğlu Yarovama söylədiyi sözü
yerinə yetirsin. **16** Bütün İsraillilər padşahın onlara qulaq
asmadığını gördülər. Onda xalq ona cavab verib dedi:
«Davudla bizim nə şərikliyimiz var? Yesseyin oğlu ilə heç
bir irsimiz yoxdur! Ey İsraillilər, çadırınıza! İndi, ey Davud,
öz evinin halına özün bax!» İsraillilər evlərinə getdilər.
17 Rexavam yalnız Yəhuda şəhərlərində yaşayan İsrail
övladları üzərində padşahlıq etdi. **18** Padşah Rexavam
mükəlləfiyyətçilər üzərində nəzarətçi olan Adoniramı
göndərdi, bütün İsraillilər onu daşqalaq edib öldürdülər.
Padşah Rexavam Yerusəlimə qaçmaq üçün tələsik öz döyüş
arabasına mindi. **19** Beləcə İsraillilər Davudun sülaləsinə
qarşı qalxdılar və bu indiyə qədər belədir. **20** Bütün
İsraillilər Yarovamın qayıtdığını eşidəndə onu toplantıya
çağırtdırdılar və bütün İsrail üzərində onu padşah etdilər.
Yəhuda qəbiləsindən başqa Davud sülaləsinin arxasınca
gedən olmadı. **21** Rexavam Yerusəlimə gəldi. O, İsrail
evi ilə müharibə edib öz padşahlığını qaytarmaq üçün
bütün Yəhuda evini və Binyamin qəbiləsini – yüz səksən
min seçmə döyüşçünü topladı. **22** Ancaq Allah adamı

Şemayaya Allahın bu sözü nazil oldu: **23** «Yəhuda padşahı
Süleyman oğlu Rexavama, bütün Yəhuda və Binyamin
evinə, qalan xalqa söylə ki, **24** Rəbb belə deyir: "Getməyin
və öz soydaşlarınız olan İsrail övladları ilə müharibə
etməyin. Hər kəs öz evinə qayıtsın, çünki bu iş Mənim
tərəfimdən oldu"». Onlar Rəbbin sözünə qulaq asdılar və
Rəbbin sözünə görə geri qayıtdılar. **25** Yarovam Efrayimin
dağlıq bölgəsində Şekemi tikdi və orada yaşadı. Oradan
çıxıb Penueli tikdi. **26** Yarovam ürəyində dedi: «Padşahlıq
yenə Davud sülaləsinə qayıda bilər. **27** Əgər bu xalq
Yerusəlimə, Rəbbin məbədinə qurban gətirmək üçün
gedərsə, bu xalqın ürəyi ağalarına – Yəhuda padşahı
Rexavama tərəf dönəcək. Onlar məni öldürüb Yəhuda
padşahı Rexavamın tərəfinə keçəcəklər». **28** Padşah
məsləhətləşib iki qızıl dana düzəltdi və xalqa dedi: «Sizə
daha Yerusəlimə getmək lazım deyil. Ey İsraillilər, sizi
Misir torpağından çıxaran allahlarınız bunlardır». **29** O,
danalardan birini Bet-Eldə, o birini isə Danda qoydu. **30**
Bu iş günah oldu. Xalq onlardan birinə səcdə etmək üçün
Dana qədər gedirdi. **31** Yarovam səcdəgahlarda ibadət
evləri tikdi və xalqın arasından Levililərdən olmayan
kahinlər təyin etdi. **32** Yarovam səkkizinci ayın on beşinci
günü Yəhudada keçirilən bayram kimi bir bayram keçirdi.
Bet-Eldə düzəltdiyi danalara qurban gətirmək üçün
qurbangaha qalxdı və tikdiyi səcdəgahların kahinlərini
Bet-Eldə vəzifəyə qoydu. **33** O öz istəyincə uydurduğu
vaxt – səkkizinci ayın on beşinci günü İsrail övladları
üçün bayram keçirdi və buxur yandırmaq üçün Bet-Eldə
düzəltdiyi qurbangaha qalxdı.

13 Yarovam buxur yandırmaq üçün qurbangahın
yanında durduğu vaxt bir Allah adamı Rəbbin sözü ilə
Yəhudadan Bet-Elə gəlib **2** Rəbbin adından qurbangaha
müraciətlə dedi: «Qurbangah, ay qurbangah! Rəbb
belə deyir: "Budur, Davudun nəslində bir oğlan uşağı
doğulacaq, onun adı Yoşiya olacaq. O sənin üstündə, orada
buxur yandıran səcdəgahların kahinlərini qurban edib
insan sümükləri yandıracaq"». **3** Allah adamı həmin gün
bir əlamət verib dedi: «Rəbbin söylədiyi əlamət budur:
"Bu qurbangah bölünəcək və üstündəki kül tökülləcək"».
4 Padşah Yarovam Allah adamının Bet-Eldə qurbangaha
müraciətlə dediyi sözü eşidəndə qurbangahın üzərindən
əlini uzadıb «onu tutun» dedi. Onun Allah adamına qarşı
uzatdığı əli qurudu və əlini özünə tərəf döndərə bilmədi.
5 Allah adamının Rəbbin sözü ilə verdiyi əlamətə görə
qurbangah bölündü və kül qurbangahdan töküldü. **6**
Onda padşah Allah adamına dedi: «Allahın Rəbbi rəhmə
gətir və mənim üçün dua et ki, əlimi özümə tərəf döndərə
bilim». Allah adamı Rəbbi rəhmə gətirdi və padşahın
əli özünə tərəf dönüb əvvəlki kimi oldu. **7** Padşah Allah
adamına dedi: «Mənimlə birgə evə gedib nahar edək. Mən
sənə hədiyyə verərəm». **8** Allah adamı isə padşaha dedi:
«Sən mənə malının yarısını da versən, səninlə getmərəm,
bu yerdə çörək yeyib su içmərəm. **9** Çünki Rəbbin sözü
ilə mənə belə əmr gəldi: "Orada çörək yeyib su içmə və
getdiyin yolla geri qayıtma"». **10** Allah adamı başqa yolla
getdi və Bet-Elə gəldiyi yolla geri qayıtmadı. **11** Bet-Eldə
qoca bir peyğəmbər yaşayırdı. Onun oğullarından biri
gəlib Allah adamının həmin gün Bet-Eldə etdiyi bütün

işlər barədə danışdı. Oğulları onun padşaha söylədiyi
sözləri də atalarına bildirdilər. **12** Ata onlara dedi: «O
hansı yolla getdi?» Oğulları Yəhudadan gələn Allah
adamının hansı yolla getdiyini ona göstərdilər. **13** O öz
oğullarına dedi: «Mənim üçün eşşəyi palanlayın». Eşşəyi
onun üçün palanladılar və o, eşşəyin üstünə minib **14**
Allah adamının dalınca getdi. Onu palıd ağacının altında
oturmuş halda tapdı və ona dedi: «Yəhudadan gələn Allah
adamı sənsənmi?» O da «mənəm» dedi. **15** Sonra qoca
peyğəmbər ona dedi: «Mənimlə birgə evə gedib nahar
edək». **16** O dedi: «Sənlə qayıdıb evinə getmərəm, bu
yerdə sənlə çörək yeyib su içmərəm. **17** Çünki Rəbbin
sözü ilə mənə deyildi: "Orada çörək yeyib su içmə və
getdiyin yolla geri qayıtma"». **18** Qoca peyğəmbər ona
dedi: «Mən də sənin kimi bir peyğəmbərəm. Bir mələk
Rəbbin sözü ilə mənə dedi: "Onu qaytarıb özünlə evinə
gətir, çörək yeyib su içsin"». Ancaq bunu ona yalandan
söylədi. **19** Allah adamı onunla qayıtdı, onun evində çörək
yeyib su içdi. **20** Onlar süfrə arxasında oturarkən onu
yoldan qaytaran peyğəmbərə Rəbbin sözü nazil oldu. **21** O,
Yəhudadan gələn Allah adamına müraciətlə dedi: «Rəbb
belə deyir: "Sən Rəbbin sözünə qarşı getdin və Allahın
Rəbbin sənə etdiyi əmrə əməl etmədin, **22** geri qayıdaraq
Onun sənə ‹çörək yeyib su içmə› dediyi yerdə çörək
yeyib su içdin. Buna görə də cəsədin atalarının qəbrinə
girməyəcək"». **23** Yoldan qaytardığı peyğəmbər çörək
yeyib su içdikdən sonra qoca peyğəmbər onun üçün eşşəyi
palanladı. **24** Allah adamı getdi, yolda ona bir şir rast gəldi
və onu öldürdü. Onun cəsədi yola sərilmişdi və eşşək onun

yanında dayanmışdı, şir də cəsədin yanında durmuşdu.
25 Adamlar onların yanından keçirdilər, yola sərilmiş
cəsədi, cəsədin yanında durmuş şiri gördülər və gəlib
qoca peyğəmbərin yaşadığı şəhərdə söylədilər. **26** Onu
yoldan qaytaran peyğəmbər bunu eşidib dedi: «O, Rəbbin
sözünə qarşı gedən Allah adamıdır. Rəbb də ona söylədiyi
sözə görə onu şirə verdi və şir onu didib öldürdü». **27**
O, oğullarına dedi: «Mənim üçün eşşəyi palanlayın».
Onlar eşşəyi palanladılar. **28** O gedib yola sərilmiş cəsədi
tapdı. Eşşək və şir cəsədin yanında durmuşdu. Şir cəsədi
yeməmiş və eşşəyə toxunmamışdı. **29** Qoca peyğəmbər
Allah adamının cəsədini götürüb eşşəyin üstünə qoydu və
yas tutub onu basdırmaq üçün öz şəhərinə geri gətirdi.
30 Onun cəsədini özünün qəbrinə qoydu. «Ah, qardaşım!»
deyib onun üçün yas tutdular. **31** Onu basdırandan sonra
qoca peyğəmbər oğullarına dedi: «Öləndə məni Allah
adamının basdırıldığı qəbirdə basdırın, sümüklərimi
onun sümüklərinin yanına qoyun. **32** Çünki Bet-Eldə olan
qurbangaha və Samariya şəhərlərində olan səcdəgahların
bütün ibadət evlərinə müraciətlə deyilmiş Rəbbin sözü
hökmən yerinə yetəcək». **33** Bu işdən sonra da Yarovam
öz pis yolundan dönmədi. Yenə də səcdəgahlara xalqın
hər təbəqəsindən olan kahinlər qoydu. O, səcdəgahların
kahini olmaq istəyən hər kəsi təqdis etdi. **34** Bu günah iş
Yarovam nəslinin yer üzündən silinib atılmasına və məhv
olmasına səbəb oldu.

14 O vaxt Yarovamın oğlu Aviya xəstələndi. **2** Yarovam
arvadına dedi: «Qalx öz qiyafəni elə dəyiş ki, sənin
Yarovamın arvadı olduğunu bilməsinlər. Şiloya get,

peyğəmbər Axiya oradadır. O mənim barəmdə demişdi ki,
bu xalqın padşahı olacağam. 3 Əlinə on kömbə çörək,
qurabiyələr və bir küpə bal götürüb onun yanına get.
Oğlana nə olacağını o sənə bildirəcək». 4 Yarovamın
arvadı belə də etdi: qalxıb Şiloya getdi və Axiyanın evinə
gəldi. Axiya artıq görə bilmirdi, çünki qocaldığı üçün
gözləri zəifləmişdi. 5 Rəbb Axiyaya demişdi: «Yarovamın
arvadı oğlu barədə səndən soruşmağa gəlir, çünki oğlu
xəstədir. O başqa bir qiyafədədir. Sən ona belə-belə
deyərsən». 6 Qadın qapıdan girəndə Axiya onun ayaq
səslərini eşidib dedi: «Yarovamın arvadı, içəri gəl! Sən nə
üçün qiyafəni dəyişmisən? Mən sənə ağır xəbər söyləmək
üçün göndərilmişəm. 7 Get, Yarovama söylə ki, İsrailin
Allahı Rəbb belə deyir: "Mən səni xalqın içindən yüksəldib
xalqım İsrailin üzərində hökmran etdim. 8 Padşahlığı
Davudun nəslindən çəkib aldım və sənə verdim. Sən isə
qulum Davud kimi olmadın. O, əmrlərimə əməl edib
gözümdə yalnız doğru olan işi görmək üçün bütün
ürəyi ilə Mənə xidmət edirdi. 9 Səndən əvvəl olanların
hamısından çox pislik etdin. Məni qəzəbləndirmək üçün
gedib özünə başqa allahlar, tökmə bütlər düzəltdin və
Məni kənara atdın. 10 Bunun üçün Mən Yarovamın nəsli
üzərinə bəla gətirəcəyəm. İsraildə Yarovamın nəslindən
divar isladan hər kəsi – bütün kişiləri, istər kölə olsun,
istər azad, kəsib atacağam və onları peyin yandırılan
kimi hamısı tükənənə qədər bütünlüklə yandırıb məhv
edəcəyəm. 11 Yarovamdan şəhərdə ölənləri köpəklər,
çöldə ölənləri quşlar yeyəcək, çünki Rəbb belə söylədi".
12 Sən qalxıb evinə get. Şəhərə ayaq basdığın vaxt oğlan

öləcək. **13** Bütün İsraillilər yas tutub onu basdıracaq.
Amma Yarovam nəslindən yalnız o, qəbirə gedəcək, çünki
İsrailin Allahı Rəbb Yarovamın nəslindən yalnız onda
yaxşı bir şey tapmışdır. **14** Rəbb Özü üçün İsrail üzərində
bir padşah qoyacaq, o da Yarovamın nəslini bu gün kəsib
atacaq, hətta indi belə olacaq. **15** Rəbb İsraili suda yellənən
bir qamış kimi vuracaq və İsraillilər atalarına verdiyi bu
yaxşı torpaqdan çəkib çıxaracaq, onları Fərat çayının
o tərəfinə səpələyəcək, çünki özlərinə Aşera bütləri
düzəldərək Rəbbi qəzəbləndirdilər. **16** Yarovamın etdiyi və
İsraillilərə etdirdiyi günahları ucbatından Rəbb İsraildən
üz döndərəcək». **17** Yarovamın arvadı qalxıb getdi və
Tirsaya gəldi. Evin astanasına ayaq basdığı vaxt oğlan
öldü. **18** Bütün İsraillilər onu basdırıb yas tutdular. Beləcə
Rəbbin Öz qulu peyğəmbər Axiya vasitəsilə söylədiyi sözü
yerinə yetdi. **19** Yarovamın qalan işləri, necə döyüşdüyü
və necə padşahlıq etdiyi barədə İsrail padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. **20** Yarovam iyirmi
iki il padşahlıq etdi. O, ataları ilə uyudu və yerinə
oğlu Nadav padşah oldu. **21** Süleyman oğlu Rexavam
Yəhudada padşahlıq etdi. Rexavam padşah olan vaxt qırx
bir yaşında idi. O, Rəbbin Öz adını qoymaq üçün İsrailin
bütün qəbilələrindən seçdiyi şəhərdə – Yerusəlimdə
on yeddi il padşahlıq etdi. Anası Ammonlu olub adı
Naama idi. **22** Yəhudalılar Rəbbin gözündə pis olan
işlər etdilər və atalarının etdiyi bütün günahlardan
da çox günah etməklə Rəbdə qısqanclıq oyatdılar. **23**
Onlar da hər yüksək təpə üzərində və hər kölgəli ağac
altında özləri üçün səcdəgahlar, sütunlar və Aşera bütləri

düzəltdilər. 24 Ölkədə həm də məbəd fahişəliyi ilə məşğul
olan kişilər var idi. Xalq İsrail övladlarının önündən
Rəbbin qovduğu millətlərin bütün iyrənc işlərinə görə
davrandı. 25 Rexavamın padşahlığının beşinci ilində
Misir padşahı Sisaq Yerusəlimə hücum etdi. 26 O, Rəbbin
məbədinin və padşah sarayının xəzinələrini götürdü. Hər
şeyi aldı, Süleymanın düzəltdiyi bütün qızıl qalxanları
da götürdü. 27 Padşah Rexavam onların yerinə tunc
qalxanlar düzəltdi və bunları padşah sarayının qapısını
qoruyan mühafizəçi rəislərin əlinə verdi. 28 Hər dəfə
padşah Rəbbin məbədinə gələndə mühafizəçilər onları
daşıyır və sonra mühafizəçilərin otağına geri gətirirdilər.
29 Rexavamın qalan işləri və onun etdiyi hər şey barədə
Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır.
30 Rexavamla Yarovam arasında həmişə müharibə gedirdi.
31 Rexavam ataları ilə uyudu və Davudun şəhərində,
atalarının yanında basdırıldı. Anası Ammonlu olub adı
Naama idi. Onun yerinə oğlu Aviya padşah oldu.

15 Nevat oğlu Yarovamın padşahlığının on səkkizinci
ilində Aviya Yəhuda üzərində padşah oldu. 2 O,
Yerusəlimdə üç il padşahlıq etdi. Anasının adı Avişalom
qızı Maaka idi. 3 Aviya atasının ondan qabaq etdiyi
bütün günahları ilə getdi. Onun ürəyi babası Davuddan
fərqli olaraq Allahı Rəbbə sadiq deyildi. 4 Ancaq Allahı
Rəbb Davudun xatirinə ona Yerusəlimdə bir çıraq verdi,
özündən sonra oğlunu onun yerinə oturtdu və Yerusəlimi
möhkəmləndirdi. 5 Çünki Xetli Uriya ilə olan işindən
başqa, Davud Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi və
bütün ömrü boyu Onun əmr etdiyi heç bir şeydən kənara

çıxmadı. **6** Aviyanın bütün ömrü boyu Rexavam və
Yarovam arasında müharibə gedirdi. **7** Aviyanın qalan
işləri və onun etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. Aviya ilə Yarovam
arasında müharibə gedirdi. **8** Aviya ataları ilə uyudu və
onu Davudun şəhərində basdırdılar. Onun yerinə oğlu Asa
padşah oldu. **9** İsrail padşahı Yarovamın padşahlığının
iyirminci ilində Asa Yəhuda üzərində padşah oldu. **10**
O, Yerusəlimdə qırx bir il padşahlıq etdi. Nənəsinin adı
Avişalom qızı Maaka idi. **11** Asa babası Davud kimi Rəbbin
gözündə doğru olan işlər etdi. **12** O, məbəd fahişəliyi
ilə məşğul olan kişiləri ölkədən qovdu və atalarının
düzəltdiyi bütün bütləri aradan qaldırdı. **13** Nənəsi
Maakanı da mələkəlikdən məhrum etdi, çünki o, Aşera
üçün iyrənc bir büt düzəltmişdi. Asa onun bütünü kəsib
Qidron vadisində yandırdı. **14** Ancaq səcdəgahlar aradan
qaldırılmadı, lakin Asanın ürəyi bütün ömrü boyu Rəbbə
sadiq idi. **15** O, atasının və özünün təqdis etdiyi əşyaları –
qızılı, gümüşü və qabları Rəbbin məbədinə gətirdi. **16** Asa
ilə İsrail padşahı Baaşa arasında ömürləri boyu müharibə
gedirdi. **17** İsrail padşahı Baaşa Yəhudaya hücum etdi və
Yəhuda padşahı Asanın yanına gəlib-getmək istəyənləri
buraxmamaq üçün Rama şəhərini tikdi. **18** Asa Rəbbin
məbədinin və padşah sarayının xəzinələrində qalan
bütün qızıl-gümüşü götürüb əyanlarına verdi. Padşah
Asa onları Dəməşqdə yaşayan Aram padşahı Xezyon oğlu
Tavrimmon oğlu Ben-Hadada bu xəbərlə göndərdi: **19**
«Sənin atanla mənim atam arasında saziş var idi, qoy
bizim aramızda da saziş olsun. Sənə qızıl-gümüş hədiyyə

göndərirəm. Get İsrail padşahı Baaşa ilə olan sazişini poz
ki, torpağımdan geri çəkilsin». 20 Ben-Hadad padşah
Asaya qulaq asdı və qoşun başçılarını İsrail şəhərlərinin
üstünə göndərdi. Onun qoşunları bütün Naftali torpağına
– İyona, Dana, Avel-Bet-Maakaya və bütün Kinneretə
zərbə vurdu. 21 Baaşa bunu eşitdikdə Ramanı tikməyi
dayandırdı və Tirsada qaldı. 22 Padşah Asa istisna etmədən
bütün Yəhudalıları çağırdı və onlar Ramada Baaşanın
tikməkdə olduğu yerlərin daşlarını və dirəklərini daşıdılar.
Bunlarla padşah Asa Binyamin torpağındakı Gevanı və
Mispanı tikdi. 23 Asanın bütün qalan işləri, onun bütün
hünəri, etdiyi hər şey və tikdiyi şəhərlər barədə Yəhuda
padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. Ancaq
qocalanda onun ayaqları xəstə oldu. 24 Asa ataları ilə
uyudu və atası Davudun şəhərində, atalarının yanında
basdırıldı. Onun yerinə oğlu Yehoşafat padşah oldu.
25 Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının ikinci ilində
Yarovam oğlu Nadav İsrail üzərində padşah oldu və iki
il padşahlıq etdi. 26 O, Rəbbin gözündə pis olan işlər
etdi, atasının yolu və İsrailə etdirdiyi günahı ilə getdi. 27
İssakar qəbiləsindən Axiya oğlu Baaşa ona qəsd hazırladı
və Filiştlilərə məxsus olan Gibbetonda onu öldürdü. O
zaman Nadav və bütün İsraillilər Gibbetonu mühasirəyə
almışdılar. 28 Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının
üçüncü ilində Baaşa Nadavı öldürdü və onun yerinə
padşah oldu. 29 O, padşah olan kimi Yarovamın bütün
nəslini qırdı, Yarovamdan nəfəs çəkən hər kəsi məhv
edənə qədər bir nəfəri sağ buraxmadı. Beləcə Rəbbin Öz
qulu Şilolu Axiya vasitəsilə söylədiyi söz yerinə yetdi. 30

İsrailin Allahı Rəbbi qəzəbləndirərək Yarovamın özünün
etdiyi və İsrailə etdirdiyi günahların ucbatından bu
iş oldu. 31 Nadavın qalan işləri və onun etdiyi hər
şey barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında
yazılmışdır. 32 Asa ilə İsrail padşahı Baaşa arasında bütün
ömürləri boyu müharibə gedirdi. 33 Yəhuda padşahı
Asanın padşahlığının üçüncü ilində Axiya oğlu Baaşa
bütün İsrail üzərində padşah oldu və Tirsada iyirmi dörd
il padşahlıq etdi. 34 O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi,
Yarovamın yolu və İsrailə etdirdiyi günahı ilə getdi.

16 Baaşaya qarşı Xanani oğlu Yehuya Rəbbin bu sözü
nazil oldu: 2 «Səni torpaqdan yüksəldib xalqım İsrail
üzərində hökmran etdim, sən isə Yarovamın yolu ilə gedib
xalqım İsrailə günah etdirərək Məni qəzəbləndirdin.
3 Buna görə də Baaşanı və onun nəslini Nevat oğlu
Yarovamın nəsli kimi yandırıb məhv edəcəyəm. 4
Baaşadan şəhərdə ölənləri köpəklər, çöldə ölənləri quşlar
yeyəcək». 5 Baaşanın qalan işləri, etdiyi hər şey və onun
hünəri barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında
yazılmışdır. 6 Baaşa ataları ilə uyudu və Tirsada basdırıldı.
Onun yerinə oğlu Ela padşah oldu. 7 Baaşa Rəbbin gözündə
pis olan işlər edərək Yarovamın nəsli kimi əməlləri ilə
Rəbbi qəzəbləndirdi. O, Yarovamın nəslini də qırdı. Buna
görə də peyğəmbər Xanani oğlu Yehu vasitəsilə onun
özünə və nəslinə qarşı Rəbbin sözü nazil oldu. 8 Yəhuda
padşahı Asanın padşahlığının iyirmi altıncı ilində Baaşa
oğlu Ela İsrail üzərində padşah oldu və Tirsada iki il
padşahlıq etdi. 9 Döyüş arabalarının yarısına başçılıq
edən əyanı Zimri ona qəsd hazırladı. Ela Tirsada, öz saray

rəisi olan Arsanın evində içib sərxoş olarkən **10** Zimri içəri
girdi, onu vurub öldürdü və onun yerinə padşah oldu.
Bu hadisə Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının iyirmi
yeddinci ilində oldu. **11** O, padşah olub taxtda oturan kimi
Baaşanın bütün nəslini qırdı, istər onun qohumlarından,
istərsə də dostlarından divar isladan heç kəsi – bir kişini
də sağ buraxmadı. **12** Peyğəmbər Yehu vasitəsilə Baaşaya
qarşı Rəbbin söylədiyi sözə görə Zimri Baaşanın bütün
nəslini məhv etdi. **13** Çünki Baaşa və oğlu Ela öz bütləri
ilə etdikləri və İsrailə etdirdikləri bütün günahlara görə
İsrailin Allahı Rəbbi qəzəbləndirmişdilər. **14** Elanın qalan
işləri və onun etdiyi hər şey barədə İsrail padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. **15** Yəhuda padşahı
Asanın padşahlığının iyirmi yeddinci ilində Zimri Tirsada
yeddi gün padşahlıq etdi. O vaxt xalq Filiştlilərə məxsus
olan Gibbetona qarşı qurulmuş ordugahda qalırdı. **16**
Zimrinin padşaha qəsd hazırladığını və onu öldürdüyünü
ordugahda olan xalq eşitdi. O gün bütün İsraillilər ordu
başçısı Omrini ordugahda İsrail üzərində padşah etdilər.
17 Omri bütün İsraillilərlə birgə Gibbetondan gəlib Tirsanı
mühasirəyə aldı. **18** Zimri şəhərin alınacağını görəndə
padşah sarayının qalasına girdi və padşah sarayını odladı,
özü də həlak oldu. **19** Ona görə ki günah edərək Rəbbin
gözündə pis olan işlər etmişdi: Yarovamın yolu və günahı
ilə gedib İsrailə günah etdirmişdi. **20** Zimrinin qalan
işləri və onun hazırladığı qəsd barədə İsrail padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. **21** O vaxt İsrail xalqı
iki hissəyə bölündü: xalqın yarısı Ginat oğlu Tivnini
padşah etmək üçün onun dalınca, yarısı isə Omrinin

dalınca getdi. **22** Omrinin dalınca gedən xalq Ginat oğlu
Tivninin dalınca gedən xalqa üstün gəldi. Beləliklə, Tivni
öldü və Omri padşah oldu. **23** Yəhuda padşahı Asanın
padşahlığının otuz birinci ilində Omri İsrail üzərində
padşah oldu və on iki il padşahlıq etdi. Tirsada altı il
padşahlıq etdi. **24** O, Samariya dağını Samardan iki talant
gümüşə satın aldı və dağın üstündə şəhər tikib, adını
dağın sahibi Samarın adına görə Samariya qoydu. **25**
Omri Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi və özündən
əvvəl olanların hamısından çox pislik etdi. **26** O, Nevat
oğlu Yarovamın yolu və onun İsrailə etdirdiyi günahlarla
gedib İsrailin Allahı Rəbbi öz bütləri ilə qəzəbləndirdi. **27**
Omrinin etdiyi qalan işlər və göstərdiyi hünər barədə
İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **28**
Omri ataları ilə uyudu və Samariyada basdırıldı. Onun
yerinə oğlu Axav padşah oldu. **29** Yəhuda padşahı Asanın
padşahlığının otuz səkkizinci ilində Omri oğlu Axav
İsrail üzərində padşah oldu. O, Samariyada iyirmi iki
il padşahlıq etdi. **30** Omri oğlu Axav özündən əvvəl
olanların hamısından çox Rəbbin gözündə pis olan işlər
etdi. **31** Nevat oğlu Yarovamın günahları ilə getmək
ona az gəlirdi, üstəlik Sidonluların padşahı Etbaalın qızı
İzeveli də arvad alıb Baala qulluq və səcdə etdi. **32** O,
Samariyada tikdiyi Baal məbədində Baal üçün qurbangah
qurdu. **33** Aşera bütü də düzəltdi. Axav özündən əvvəl
olan bütün İsrail padşahlarından çox pislik edərək İsrailin
Allahı Rəbbi qəzəbləndirdi. **34** Onun dövründə Bet-Elli
Xiel Yerixonu tikdi. Nun oğlu Yeşua vasitəsilə Rəbbin
söylədiyi sözə görə o, ilk oğlu Aviramın həyatı bahasına

şəhərin bünövrəsini tikdi və kiçik oğlu Sequvun həyatı
bahasına qapılarını qoydu.

17 Gilead sakinlərindən olan Tişbeli İlyas Axava dedi:
«Önündə durduğum İsrailin Allahı var olan Rəbbə and
olsun ki, mənim bir sözüm olmayınca bu illərdə şeh
və yağış olmayacaq». **2** Ona Rəbbin bu sözü nazil oldu:
3 «Buradan get və şərqə tərəf yollan, İordan çayının
şərqində olan Kerit vadisində gizlən. **4** Orada vadidən su
içəcəksən, səni yedirməyi də qarğalara əmr etdim». **5**
O, Rəbbin sözünə əməl etdi və İordan çayının şərqində
olan Kerit vadisinə gedib orada qaldı. **6** Qarğalar ona
hər səhər-axşam çörək və ət gətirərdilər, vadidən də su
içərdi. **7** Bir müddət sonra vadi qurudu, çünki ölkədə
yağış yağmırdı. **8** İlyasa Rəbbin bu sözü nazil oldu: **9**
«Qalx Sidonun Sarfat şəhərinə get və orada qal. Orada bir
dul qadına sənə yemək verməyi əmr etdim». **10** O qalxıb
Sarfata getdi. Şəhərin darvazasına çatanda bir dul qadının
odun yığdığını gördü və onu çağırıb dedi: «Mənə bir
qabda azca su gətir, içim». **11** Qadın gətirməyə gedəndə
onu çağırıb dedi: «Mənim üçün əlinə bir tikə çörək də al».
12 Qadın dedi: «Allahın var olan Rəbbə and olsun ki, bişmiş
heç nəyim yoxdur, ancaq küpdə bir ovuc un və qabda bir
az yağ var. Bax mən iki parça odun yığıram və içəri girib
özümlə oğlum üçün bunlardan yemək hazırlayacağam.
Biz onu yeyəcəyik və sonra öləcəyik». **13** İlyas ona dedi:
«Qorxma, get söylədiyin kimi et. Amma əvvəlcə mənim
üçün ondan kiçik bir kökə düzəlt və mənə gətir, özünlə
oğlun üçün sonra hazırlayarsan. **14** Çünki İsrailin Allahı
Rəbb belə deyir: “Rəbb torpaq üzərinə yağış verəcəyi

günə qədər nə küpdə un tükənəcək, nə də qabda yağ
qurtaracaq”». 15 Qadın gedib İlyasın sözünə əməl etdi.
Qadın və onun ailəsi İlyasla birgə uzun müddət ərzində
yemək yedilər. 16 İlyas vasitəsilə Rəbbin söylədiyi sözə
görə nə küpdə un tükəndi, nə də qabda yağ qurtardı. 17
Bundan sonra ev sahibi qadının oğlu xəstələndi, xəstəliyi
də çox ağır oldu, belə ki onun heç nəfəsi gəlmirdi. 18
Qadın İlyasa dedi: «Mən sənə nə etdim, ey Allah adamı?
Günahımı xatırlatmaq və oğlumu öldürmək üçün yanıma
gəlmisən?» 19 İlyas ona dedi: «Oğlunu mənə ver». Uşağı
qadının qucağından götürüb özünün qaldığı yuxarı otağa
çıxartdı və onu öz yatağının üstünə uzandırdı. 20 O, Rəbbi
çağırıb dedi: «Ey Allahım Rəbb, yanında qaldığım dul
qadının oğlunu öldürməklə onun başına bəla gətirirsən?»
21 Sonra uşağın üstünə üç dəfə uzandı və Rəbbi çağırıb
dedi: «Ey Allahım Rəbb, Sənə yalvarıram, qoy bu uşağın
canı özünə qayıtsın». 22 Rəbb İlyasın səsini eşitdi: uşağın
canı özünə qayıtdı və o dirildi. 23 İlyas uşağı götürüb
yuxarı otaqdan evə düşürtdü və onu anasına verib dedi:
«Bax oğlun sağdır». 24 Qadın İlyasa dedi: «İndi bildim
ki, sən Allah adamısan və sənin ağzında Rəbbin sözü
haqdır».

18 Uzun müddət sonra, quraqlığın üçüncü ilində İlyasa
Rəbbin bu sözü nazil oldu: «Get, Axava görün. Mən
torpağın üzərinə yağış verəcəyəm». 2 İlyas Axava
görünmək üçün getdi. O vaxt Samariyada şiddətli aclıq
idi. 3 Axav saray rəisi olan Avdiyanı çağırdı. Avdiya
Rəbdən çox qorxurdu. 4 İzevel Rəbbin peyğəmbərlərini
qırıb öldürən zaman Avdiya peyğəmbərlərdən yüz nəfəri

aparıb onları əlli-əlli olaraq mağaralarda gizlətmiş, çörək
və su ilə təmin etmişdi. **5** Axav Avdiyaya dedi: «Ölkədə
olan bütün su mənbələrinə və vadilərə get. Bəlkə ot
tapdıq, atları və qatırları salamat saxladıq, heyvanlar
da tələf olmadı». **6** Onlar ölkəni aralarında böldülər
ki, hər tərəfi gəzib dolaşsınlar. Axav ayrıca, bir yolla,
Avdiya isə ayrıca, başqa bir yolla getdi. **7** Avdiya yolda
ikən İlyas ona rast gəldi. O, İlyası tanıdı və üzüstə yerə
döşənib dedi: «Ağam İlyas, bu sənsənmi?» **8** İlyas dedi:
«Mənəm. Get, ağana de ki, İlyas buradadır». **9** O dedi: «Nə
günah etmişəm ki, mən qulunu öldürmək üçün Axavın
əlinə verirsən? **10** Allahın var olan Rəbbə and olsun ki,
ağamız səni axtarmağa adam göndərmədiyi bir millət, bir
padşahlıq qalmadı. Onlar "o burada yoxdur" dedikləri
vaxt həmin padşahlığa və millətə səni tapmadıqlarına
and içdirdi. **11** Amma indi sən deyirsən: "Get, ağana
de ki, İlyas buradadır". **12** Sənin yanından getdiyim
vaxt Rəbbin Ruhu səni bilmədiyim bir yerə aparacaq.
Mən də gedib Axava bildirəndə o səni tapmayacaq və
məni öldürəcək. Ancaq bu qulun cavanlığından bəri
Rəbdən qorxur. **13** İzevel Rəbbin peyğəmbərlərini qırıb
öldürən zaman mənim etdiyim iş ağama bildirilmədimi?
Mən onda Rəbbin peyğəmbərlərindən yüz nəfəri əlli-
əlli olaraq mağaralarda gizlətdim, onları çörək və su
ilə təmin etdim. **14** İndi sən deyirsən: "Get, ağana de
ki, İlyas buradadır". Axı o məni öldürər». **15** İlyas dedi:
«Önündə durduğum var olan Ordular Rəbbinə and olsun
ki, bu gün hökmən ona görünəcəyəm». **16** Avdiya Axavın
yanına getdi və ona hər şeyi danışdı. Axav da İlyası

qarşılamağa getdi. **17** Axav İlyası görəndə ona dedi: «Ey
İsraili dərdə salan adam, bu sənsənmi?» **18** O cavab
verdi: «İsraili mən yox, sən və atanın evi dərdə saldınız.
Siz Rəbbin əmrlərindən dönüb Baal bütlərinə xidmət
etdiniz. **19** İndi bütün İsrailliləri, İzevelin süfrəsində
yemək yeyən dörd yüz əlli Baal peyğəmbərini və dörd yüz
Aşera peyğəmbərini Karmel dağına, yanıma çağırtdır».
20 Axav bütün İsrail övladlarını və peyğəmbərləri Karmel
dağına çağırtdırdı. **21** İlyas bütün xalqın yanına gəlib
dedi: «Nə vaxta qədər iki tərəfə əyiləcəksiniz? Əgər Rəbb
Allahdırsa, Ona xidmət edin, yox, Baal Allahdırsa, onda
ona xidmət edin». Xalq onun sözünə cavab vermədi. **22**
Onda İlyas xalqa dedi: «Rəbbin peyğəmbərlərindən təkcə
mən qaldım, amma Baalın peyğəmbərləri dörd yüz əlli
nəfərdir. **23** İndi qoy bizə iki buğa verilsin: onlar özləri
üçün bir buğa seçsinlər, onu doğrayıb odunların üstünə
qoysunlar, ancaq od vurmasınlar. Mən isə başqa buğanı
hazırlayıb onu odunların üstünə qoyacağam, ancaq od
vurmayacağam. **24** Siz öz allahınızın adını çağırın, mən
də Rəbbin adını çağıracağam; hansı odla cavab verərsə,
Allah odur». Bütün xalq cavab verib «qoy belə olsun»
dedi. **25** İlyas Baal peyğəmbərlərinə dedi: «Bir buğanı
özünüz üçün seçin və məndən əvvəl onu hazırlayın, çünki
siz çoxsunuz. Siz öz allahınızın adını çağırın, ancaq od
vurmayın». **26** Onlar özlərinə verilən buğanı götürüb
hazırladılar və səhərdən günortaya qədər «Ey Baal, bizə
cavab ver!» deyə Baalın adını çağırdılar, ancaq heç səs-
soraq çıxmadı. Onlar düzəltdikləri qurbangahın ətrafında
gəzərək atılıb-düşdülər. **27** Günorta olanda İlyas onları

lağa qoyub dedi: «Onu uca səslə çağırın. O ki allahdır,
bəlkə fikrə gedib yaxud bayıra çıxıb ya da səfərdədir?
Bəlkə də yatıb, oyatmaq lazımdır?» **28** Onlar uca səslə
çağırdılar və adətlərinə görə bədənlərindən qan axana
qədər qılınc və nizələrlə özlərini yaraladılar. **29** Günorta
keçincə, axşam qurbanı təqdim olunan vaxta qədər coşub
dəlilik etdilər, ancaq nə bir səs-soraq verən, nə də bir
qulaq asan var idi. **30** İlyas bütün xalqa dedi: «Mənim
yanıma gəlin». Bütün xalq onun yanına gəldi. O, Rəbbin
dağıdılmış qurbangahını bərpa etdi. **31** İlyas Yaqub
oğulları qəbilələrinin sayına görə on iki daş götürdü,
çünki Yaquba «sənin adın İsrail olacaq» deyə Rəbbin sözü
nazil olmuşdu. **32** İlyas daşlarla Rəbbin adına qurbangah
tikdi. O, qurbangahın ətrafında iki sea toxum tutacaq
qədər bir xəndək düzəltdi. **33** Odunları düzdü, buğanı
doğrayıb odunların üzərinə qoydu və **34** dedi: «Dörd
səhəng su gətirin, onu yandırma qurbanının və odunların
üstünə tökün». Sonra o dedi: «İkinci dəfə edin». Onlar
ikinci dəfə etdilər. O dedi: «Üçüncü dəfə edin». Onlar
üçüncü dəfə etdilər. **35** Su qurbangahın ətrafına axdı və
xəndək də su ilə doldu. **36** Axşam qurbanı təqdim edilən
vaxt peyğəmbər İlyas qabağa çıxıb dedi: «Ey İbrahimin,
İshaqın və İsrailin Allahı Rəbb! Qoy bu gün bilinsin ki,
İsraildə Sən Allahsan və mən Sənin qulunam, bütün bu
işləri də Sənin sözünlə etdim. **37** Səsimi eşit, ya Rəbb,
mənə cavab ver. Qoy bu xalq bilsin ki, Sən Allahsan, ya
Rəbb, onda onların ürəyini Özünə tərəf döndərəcəksən».
38 O vaxt Rəbdən od düşdü, yandırma qurbanını, odunları,
daşları, torpağı yandırıb-yaxdı və xəndəkdə olan suyu

uddu. **39** Bütün xalq bunu gördü və onlar üzüstə düşüb
dedilər: «Rəbb Allahdır! Rəbb Allahdır!» **40** İlyas onlara
dedi: «Baal peyğəmbərlərini tutun, onlardan bir nəfər də
qaçıb qurtarmasın». Onları tutdular. İlyas onları Qişon
vadisinə endirib orada öldürdü. **41** İlyas Axava dedi: «Get,
yeyib-iç, çünki güclü yağış səsi gəlir». **42** Axav yeyib-
içməyə getdi. İlyas Karmel dağının təpəsinə çıxdı, yerə
əyilib üzünü dizləri arasına qoydu. **43** Öz nökərinə dedi:
«İndi qalx və dəniz tərəfə diqqətlə bax». Nökər qalxdı və
diqqətlə baxıb «bir şey yoxdur» dedi. İlyas yeddi dəfə ona
«yenə get» dedi. **44** Yeddinci dəfə gedəndə nökər dedi:
«Budur, dənizdən insan ovcu boyda kiçik bir bulud çıxır».
İlyas dedi: «Gedib Axava söylə: "Arabanı qoşub aşağı en
ki, yağış səni ləngitməsin"». **45** Bu vaxt göylər qalın
buludlarla qaraldı, külək əsdi və güclü yağış yağmağa
başladı. Axav arabaya minib İzreelə getdi. **46** İlyasa Rəbbin
gücü gəldi və o, belini qurşayıb Axavın önündə İzreelin
girəcəyinə qədər qaçdı.

19 Axav İlyasın etdiyi bütün işləri və onun necə bütün
peyğəmbərləri qılıncla öldürdüyünü İzevelə danışdı. **2**
İzevel İlyasın yanına qasid göndərib dedi: «Sabah bu vaxt
mən səni onların gününə salmasam, qoy allahlar mənə
beləsini və bundan betərini etsin». **3** İlyas bunu görüb
canını qurtarmaq üçün Yəhudada olan Beer-Şevaya getdi.
Nökərini orada qoyub, **4** özü çöldə bir günlük yol getdi.
Gəlib bir süpürgə ağacının altında oturdu və canına ölüm
diləyib dedi: «Bəsdir, ya Rəbb, indi mənim canımı al, çünki
mən atalarımdan yaxşı deyiləm». **5** O, süpürgə ağacının
altında uzanıb yuxuya getdi. Bu zaman bir mələk ona

toxunub dedi: «Qalx yemək ye!» **6** İlyas baxıb gördü ki,
başının kənarında isti daş üzərində bişən bir kökə və bir
bardaq su var. O yeyib-içdi və yenə yuxuya getdi. **7** Rəbbin
mələyi ikinci dəfə qayıtdı və ona toxunub dedi: «Qalx
yemək ye, çünki çox uzun yol gedəcəksən». **8** O qalxdı və
yeyib-içdi. Yeməyin gücü ilə qırx gün-qırx gecə Allahın
dağı Xorevə qədər getdi. **9** İlyas oradakı mağaraya girdi
və burada gecələdi. Ona «İlyas, burada nə edirsən?» deyə
Rəbbin sözü nazil oldu. **10** O dedi: «Mən Ordular Allahı
Rəbb üçün çox fədakarlıq göstərdim. Çünki İsrail övladları
Sənin əhdini unutdular, qurbangahlarını dağıtdılar və
peyğəmbərlərini qılıncla öldürdülər. Təkcə mən qaldım,
onlar canımı almaq üçün məni də axtarırlar». **11** O dedi:
«Çıx, dağda Rəbbin önündə dur, çünki Rəbb buradan
keçəcək». Dağları yaran və Rəbbin önündə qayaları
parçalayan böyük və güclü bir külək əsdi, ancaq Rəbb
küləkdə deyildi. Küləkdən sonra zəlzələ oldu, ancaq Rəbb
zəlzələdə deyildi. **12** Zəlzələdən sonra od düşdü, ancaq
Rəbb odda deyildi. Oddan sonra xəfif bir meh səsi gəldi.
13 İlyas bunu eşidəndə üzünü cübbəsi ilə örtdü və çıxıb
mağaranın ağzında dayandı. Bir səs ona dedi: «İlyas,
burada nə edirsən?» **14** O dedi: «Mən Ordular Allahı Rəbb
üçün çox fədakarlıq göstərdim. Çünki İsrail övladları
Sənin əhdini unutdular, qurbangahlarını dağıtdılar və
peyğəmbərlərini qılıncla öldürdülər. Təkcə mən qaldım,
onlar canımı almaq üçün məni də axtarırlar». **15** Rəbb
ona dedi: «Qalx çöl yolu ilə Dəməşqə get. Oraya çatanda
Xazaeli Aram üzərində padşah olmaq üçün məsh et, **16**
Nimşi oğlu Yehunu İsrail üzərində padşah olmaq üçün

məsh et, Avel-Mexoladan olan Şafat oğlu Elişanı öz yerinə
peyğəmbər olmaq üçün məsh et. 17 Xazaelin qılıncından
qurtaranı Yehu öldürəcək, Yehunun qılıncından qurtaranı
Elişa öldürəcək. 18 Ancaq Mən İsraildə Baal qarşısında diz
çökməmiş və dodaqları onu öpməmiş hər kəsi – yeddi
min adamı saxlamışam». 19 İlyas oranı tərk etdi və Şafat
oğlu Elişanı tapdı. O, yer şumlayırdı, önündə on iki cüt
öküz var idi və özü on ikinci cüt öküzü sürürdü. İlyas
Elişanın yanından keçəndə cübbəsini onun üstünə atdı.
20 Elişa öküzləri qoyub İlyasın dalınca qaçdı və dedi: «Qoy
gedib ata-anamı öpüm, sonra sənin dalınca gələrəm».
İlyas ona dedi: «Geri qayıt, mən sənə nə etdim?» 21 Elişa
ondan ayrılıb geri qayıtdı. Öz bir cüt öküzünü götürüb
onları qurban kəsdi. Öküzləri kotanın taxtaları ilə bişirib
ətlərini xalqa verdi və onlar yedilər. Sonra o qalxıb İlyasın
dalınca getdi və ona xidmət etdi.

20 Aram padşahı Ben-Hadad bütün ordusunu topladı.
Onunla birgə otuz iki padşah, atlar və döyüş arabaları
var idi. Ben-Hadad gəlib Samariyanı mühasirəyə aldı
və şəhərə hücum etdi. 2 O, şəhərə, İsrail padşahı
Axavın yanına qasidlər göndərib dedi: «Ben-Hadad belə
deyir: 3 "Sənin qızıl-gümüşün mənimdir, arvadlarının
və oğullarının ən yaxşıları da mənimdir"». 4 İsrail
padşahı cavab verib dedi: «Ağam padşah, sənin söylədiyin
kimi özüm və hər nəyim var, sənindir». 5 Qasidlər
yenə gəlib dedilər: «Ben-Hadad belə söyləyir: "Hərçənd
ki sənə ‹qızıl-gümüşünü, arvadlarını və oğullarını
mənə ver› deyə xəbər göndərdim, 6 ancaq sabah bu
vaxt adamlarımı sənin yanına göndərəcəyəm. Evini

və əyanlarının evlərini axtaracaqlar və sənin xoşuna
gələn hər şeyi götürüb gətirəcəklər”». 7 İsrail padşahı
ölkənin bütün ağsaqqallarını çağırıb dedi: «Görün bu
adam necə pislik axtarır. Arvadlarımı, oğullarımı, qızıl-
gümüşümü məndən tələb etdi, mən ondan əsirgəmədim».
8 Bütün ağsaqqallar və xalq ona «qulaq asma və razı
olma» dedilər. 9 O, Ben-Hadadın qasidlərinə dedi:
«Ağam padşaha deyin: “Bu qulundan əvvəlcə istədiyin
hər şeyi verərəm, ancaq bunu edə bilməyəcəyəm”».
Qasidlər gedib onun sözünü çatdırdılar. 10 Ben-Hadad
ona xəbər göndərib dedi: «Əgər Samariya torpağı mənim
dalımca gedən qoşunun ovuclarını doldurmağa bəs
edərsə, allahlar mənə beləsini və bundan betərini etsin».
11 İsrail padşahı cavab verib dedi: «Söyləyin, qurşanan
adam soyunan kimi öyünməsin». 12 Bu sözü eşidəndə
Ben-Hadad padşahlarla birgə çadırlarda şərab içirdi.
O, əsgərlərinə «Sıraya düzülün!» dedi. Onlar şəhərin
qarşısında sıraya düzüldülər. 13 Bu vaxt bir peyğəmbər
İsrail padşahı Axavın yanına gəlib dedi: «Rəbb belə deyir:
“Bu böyük qoşunu görürsənmi? Bu gün onu sənə təslim
edəcəyəm və biləcəksən ki, Rəbb Mənəm”». 14 Axav dedi:
«Kimin vasitəsilə?» O dedi: «Rəbb belə deyir: “Əyalət
başçılarının xidmətində olan igidlərin vasitəsilə bunu
edəcəyəm”». Sonra Axav dedi: «Döyüşü kim başlayacaq?»
O cavab verdi: «Sən». 15 Sonra Axav əyalət başçılarının
igidlərini sıraya düzdü: onlar iki yüz otuz iki nəfər idi.
Onlardan sonra orada olan xalqın hamısını – bütün
İsrail övladlarını sıraya düzdü: onlar yeddi min nəfər
idi. 16 Onlar günorta oradan çıxdılar. Ben-Hadad və ona

kömək edən otuz iki padşah çadırlarda içib sərxoşluq
edirdilər. **17** Əvvəl əyalət başçılarının igidləri çıxdılar.
Ben-Hadadın göndərdiyi casuslar ona «Samariyadan
adamlar çıxır» deyə bildirdilər. **18** O dedi: «Əgər sülh üçün
çıxırlarsa, onları diri tutun, yox, döyüş üçün çıxırlarsa,
yenə onları diri tutun». **19** O vaxt bu adamlar – həm əyalət
başçılarının igidləri, həm də onların ardınca gələn qoşun
artıq şəhərdən çıxmışdı. **20** Onlardan hər biri qarşısında
duranı vurdu. Aramlılar qaçdılar və İsraillilər onları təqib
etdilər. Aram padşahı Ben-Hadad at üstündə süvariləri ilə
birgə qaçıb qurtardı. **21** İsrail padşahı oradan çıxıb atlara
və döyüş arabalarına hücum etdi və Aramlıları böyük
tələfata uğratdı. **22** Həmin peyğəmbər İsrail padşahının
yanına gəlib ona dedi: «Get özünü möhkəmləndir, gör ki,
nə etməlisən. Çünki bahar gələndə Aram padşahı yenə
sənin üstünə gələcək». **23** Aram padşahının əyanları ona
deyirdilər: «İsraillilərin Allahı təpələr Allahıdır, buna görə
də onlar bizə qalib gəldilər. Onlarla düzənlikdə vuruşaq,
hökmən biz onlara qalib gələcəyik. **24** Belə et: padşahların
hər birini vəzifəsindən götür və onların yerinə valilər
təyin et. **25** Sən isə at yerinə at, araba yerinə araba
qoyaraq itirdiyin ordu kimi özün üçün bir ordu düzəlt ki,
biz onlara qarşı düzənlikdə vuruşaq. Hökmən biz onlara
qalib gələcəyik». Ben-Hadad onların sözünə qulaq asdı
və belə etdi. **26** Bahar gələndə Ben-Hadad Aramlıları
topladı və İsraillilərlə vuruşmaq üçün Afeqə doğru getdi.
27 İsrail övladları da toplaşdılar, azuqə hazırladılar və
onların qarşısına getdilər. İsrail övladları onların önündə
iki kiçik sürü kimi ordugah qurdular, Aramlılar isə hər

tərəfi tutmuşdular. **28** Allah adamı İsrail padşahının
yanına gəlib dedi: «Rəbb belə deyir: “Aramlılar ‹Rəbb
təpələr Allahıdır, düzənliklər Allahı deyil› deyirlər. Buna
görə də Mən bu böyük qoşunu bütünlüklə sənə təslim
edəcəyəm və biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm”». **29** Onlar
bir-birlərinin qarşısında yeddi gün ordugahda qaldılar.
Yeddinci gün döyüş başlandı. İsrail övladları bir gündə
Aramlıların piyada qoşunundan yüz min nəfəri qırdılar.
30 Onların qalanları Afeqə – şəhərin içinə qaçdılar. Şəhərin
divarı qalan iyirmi yeddi min nəfərin üstünə yıxıldı. Ben-
Hadad şəhərə qaçıb bir iç otağa girdi. **31** Əyanları ona
dedilər: «Biz eşitmişik ki, İsrail padşahları mərhəmətli
padşahlardır. Gəlin bellərimizə çul, başlarımıza ip sarıyaq
və İsrail padşahının yanına gedək. Bəlkə o səni sağ
buraxar». **32** Onlar bellərinə çul, başlarına ip bağladılar
və gəlib İsrail padşahına dedilər: «Qulun Ben-Hadad
“yalvarıram, məni sağ burax” deyir». İsrail padşahı dedi:
«O hələ sağdır? O ki mənim qardaşımdır». **33** Bu adamlar
bir əlamət gözləyirdilər, padşahın sözünü yaxşı əlamət
sayıb cəld dedilər: «Bəli, Ben-Hadad sənin qardaşındır». O
dedi: «Gedin, onu gətirin». Ben-Hadad onun yanına gəldi
və o, Ben-Hadadı öz döyüş arabasına mindirdi. **34** Ben-
Hadad ona dedi: «Mənim atamın sənin atandan aldığı
şəhərləri geri qaytarıram. Atamın Samariyada düzəltdiyi
kimi sən də Dəməşqdə özün üçün bazarlar düzəldərsən».
İsrail padşahı dedi: «Mənimlə saziş bağlayandan sonra
səni buraxacağam». Ben-Hadadla saziş bağladı və onu
buraxdı. **35** Peyğəmbərlərdən olan bir nəfər Rəbbin sözü
ilə öz yoldaşına dedi: «Məni vur». O adam onu vurmaq

istəmədi. **36** Onda peyğəmbər o adama dedi: «İndi ki sən
Rəbbin sözünə qulaq asmadın, mənim yanımdan gedəndə
bir şir səni öldürəcək». Peyğəmbərin yanından gedəndə
bir şir ona rast gəlib onu öldürdü. **37** Peyğəmbər başqa
bir adam tapıb ona dedi: «Məni vur». O adam peyğəmbəri
vurub yaraladı. **38** Peyğəmbər getdi və gözlərini örtərək
qiyafəsini dəyişib padşahın yolu üstündə dayandı. **39**
Padşah keçəndə onu səsləyib dedi: «Bu qulun döyüşün
ortasına girmişdi. Bu zaman bir adam kənara çəkildi
və mənim yanıma bir nəfər gətirib dedi: "Bu adamı
qoru. Əgər aradan çıxsa, əvəzində ya canını verəcəksən
ya da bir talant gümüş". **40** Bu qulun orada-burada
çalışarkən o, yanımdan qaçdı». İsrail padşahı bu adama
dedi: «Hökmün elə də olmalıdır, özün qərar vermisən».
41 O cəld gözlərindən örtüyü götürdü. İsrail padşahı
onun peyğəmbərlərdən biri olduğunu gördü. **42** O, İsrail
padşahına dedi: «Rəbb belə deyir: "Mənim lənətlədiyim
adamı sən əldən buraxdın. Buna görə də onun yerinə sən
öləcəksən və onun xalqının başına gələcək işlər sənin
xalqının başına gələcək"». **43** İsrail padşahı qaşqabaqlı və
dilxor halda Samariyada olan evinə gəldi.

21 İzreeldə, Samariya padşahı Axavın sarayının yanında
İzreelli Navotun bir üzüm bağı var idi. **2** Bir müddət
sonra Axav Navota dedi: «Üzüm bağını mənə ver ki, oranı
özüm üçün bostan edim, çünki evimə yaxındır. Mən onun
əvəzinə sənə daha yaxşı bağ verərəm ya da istəsən, onun
dəyərini sənə pulla ödəyərəm». **3** Navot Axava dedi:
«Qoy atalarımın mirasını sənə verməyi Rəbb məndən
uzaq etsin!» **4** Axav evinə qaşqabaqlı və dilxor halda

qayıtdı, çünki İzreelli Navot ona «atalarımın mirasını
sənə vermərəm» demişdi. O, yatağı üzərinə uzanıb üzünü
çevirdi və yemək yemədi. 5 Arvadı İzevel yanına gəlib ona
dedi: «Niyə qanın qaradır, heç yemək də yemirsən?» 6 O
dedi: «Mən İzreelli Navota "üzüm bağını pulla mənə sat ya
da istəsən, onun əvəzində sənə başqa üzüm bağı verərəm"
söylədim, o isə dedi: "Üzüm bağımı sənə vermərəm"». 7
Arvadı İzevel ona dedi: «İndi İsrail üzərində padşahlıq
edən sənsən ya yox? Qalx yemək ye, ürəyini sıxma. İzreelli
Navotun üzüm bağını mən sənə verərəm». 8 O, Axavın
adından məktublar yazdı və onları Axavın möhürü ilə
möhürlədi. Navotun şəhərində onunla birgə yaşayan
ağsaqqallara və əyanlara məktublar göndərdi. 9 İzevel
məktublarda belə yazdı: «Oruc elan edin və Navotu xalqın
arasında yuxarı başda əyləşdirin. 10 İki nəfər yaramaz
adamı onun qarşısında oturdun və onlar şahidlik edərək
desinlər: "Sən Allahı və padşahı lənətlədin". Sonra onu
bayıra çıxarın və ölənə qədər daşqalaq edin». 11 Navotun
yaşadığı şəhərin adamları – orada yaşayan ağsaqqallar və
əyanlar İzevelin onlara göndərdiyi məktublarda yazdığı
kimi etdilər. 12 Onlar oruc elan etdilər və Navotu xalqın
arasında yuxarı başda əyləşdirdilər. 13 İki nəfər yaramaz
adam gəlib onun qarşısında oturdu. Onlar xalqın önündə
Navota qarşı «Navot Allahı və padşahı lənətlədi» deyə
şahidlik etdilər. Sonra onu şəhərin kənarına çıxartdılar və
daşqalaq edib öldürdülər. 14 Onlar İzevelə xəbər göndərib
dedilər: «Navot daşqalaq olunaraq öldü». 15 İzevel
Navotun daşqalaq olunaraq öldüyünü eşidəndə Axava
dedi: «Qalx İzreelli Navotun sənə pulla vermək istəmədiyi

üzüm bağını özünə mülk götür, çünki Navot sağ deyil,
ölüb». **16** Axav İzreelli Navotun öldüyünü eşidəndə onun
üzüm bağını özünə mülk götürmək üçün oraya yollandı.
17 Tişbeli İlyasa Rəbbin bu sözü nazil oldu: **18** «Qalx
Samariyada İsrailə padşahlıq edən Axavı qarşılamağa
get. O, Navotun üzüm bağındadır. Axav onu mülk etmək
üçün oraya yollandı. **19** Sən ona söylə ki, Rəbb belə deyir:
"Qatillik etdin, hələ özünə mülk də götürürsən?" Sonra
ona söylə ki, Rəbb belə deyir: "Navotun qanını köpəklərin
yaladıqları yerdə sənin də qanını köpəklər yalayacaq"».
20 Axav İlyasa dedi: «Ey düşmənim, axır məni də tapdın».
O dedi: «Bəli, səni də tapdım. Sən Rəbbin gözündə pis
olan işlər etməyə özünü təslim etdin. **21** "Budur, sənin
üzərinə bəla gətirəcəyəm, səni yandırıb məhv edəcəyəm.
İsraildə Axavın nəslindən divar isladan hər kəsi – bütün
kişiləri, istər kölə olsun, istər azad, kəsib atacağam. **22**
Mən sənin evini Nevat oğlu Yarovamın evi kimi, Axiya
oğlu Baaşanın evi kimi edəcəyəm. Çünki sən İsrailə
günah etdirərək Məni qəzəbləndirdin". **23** Rəbb İzevel
barədə dedi: "İzreel divarının içərisində İzeveli köpəklər
yeyəcək". **24** Axavın nəslindən şəhərdə öləni köpəklər,
çöldə öləni isə quşlar yeyəcək». **25** Həqiqətən, Axav kimi
Rəbbin gözündə pis olan işlər etməyə özünü təslim edən
hələ olmamışdı. Arvadı İzevel onu buna təhrik edirdi.
26 Axav İsrail övladlarının önündən Rəbbin qovduğu
Emorlular kimi bütlərə xidmət edərək çox iyrənc işlər
etdi. **27** Axav bu sözləri eşidəndə libasını cırıb əyninə
çul geydi. O, oruc tutub çulda yatdı və qüssəyə batdı. **28**
Tişbeli İlyasa Rəbbin bu sözü nazil oldu: **29** «Gördünmü

Axav Mənim önümdə özünü necə aşağı tutdu? Önümdə
özünü aşağı tutduğu üçün Mən bu bəlanı onun dövründə
göndərməyəcəyəm, oğlunun dövründə bu bəlanı onun
evinə göndərəcəyəm».

22 Üç il keçdi. Bu müddətdə Aramla İsrail arasında
müharibə getmirdi. **2** Üçüncü ildə Yəhuda padşahı
Yehoşafat İsrail padşahının yanına gəldi. **3** İsrail padşahı
əyanlarına dedi: «Bilirsiniz ki, Ramot-Gilead bizimdir?
Biz isə onu Aram padşahının əlindən almaq üçün heç nə
etmirik». **4** Sonra o, Yehoşafata dedi: «Sən mənimlə birgə
vuruşmaq üçün Ramot-Gileada gedirsənmi?» Yehoşafat
İsrail padşahına dedi: «Məni özün kimi, xalqımı xalqın
kimi, atlarımı atların kimi hesab et». **5** Yehoşafat yenə
İsrail padşahına dedi: «Əvvəlcə görək Rəbbin sözü nədir?»
6 İsrail padşahı dörd yüzə qədər peyğəmbəri topladı və
onlara dedi: «Vuruşmaq üçün Ramot-Gileada gedim ya
getməyim?» Onlar dedilər: «Get, Xudavənd onu padşaha
təslim edəcək». **7** Yehoşafat dedi: «Burada olanlardan
başqa, Rəbbin bir peyğəmbəri yoxdur ki, ondan soruşaq?»
8 İsrail padşahı Yehoşafata dedi: «Rəbdən soruşmaq
üçün bir nəfər də var: İmla oğlu Mikeya. Ancaq mənim
ondan zəhləm gedir, çünki yaxşılığıma deyil, pisliyimə
peyğəmbərlik edir». Yehoşafat dedi: «Qoy padşah belə
söyləməsin». **9** İsrail padşahı bir saray xidmətçisini
çağırıb dedi: «Tez İmla oğlu Mikeyanı buraya gətir». **10**
İsrail padşahı və Yəhuda padşahı Yehoşafat Samariya
darvazalarının girəcəyindəki meydanda şahlıq libası
geymiş halda hər biri öz taxtında oturmuşdu və bütün
peyğəmbərlər onların önündə peyğəmbərlik edirdilər. **11**

Kenaana oğlu Sidqiya özünə dəmir buynuzlar düzəldib
dedi: «Rəbb belə deyir: “Aramlıları qırıb qurtarana qədər
onları beləcə buynuzlayacaqsan”». **12** Bütün peyğəmbərlər
də peyğəmbərlik edərək deyirdilər: «Ramot-Gileada get,
qalib gələcəksən, Rəbb onu padşaha təslim edəcək». **13**
Mikeyanı çağırmaq üçün gedən qasid ona dedi: «İndi
peyğəmbərlər padşaha bir ağızdan xoş sözlər deyirlər.
Sənin sözün də onlardan birinin sözü kimi olsun və
yaxşılığa danış». **14** Mikeya dedi: «Var olan Rəbbə and
olsun ki, Rəbb mənə nə desə, onu söyləyəcəyəm». **15**
O, padşahın yanına gəldi və padşah ona dedi: «Mikeya,
vuruşmaq üçün Ramot-Gileada gedək, yoxsa getməyək?»
Mikeya ona dedi: «Get, qalib gələcəksən, Rəbb onu
padşaha təslim edəcək». **16** Padşah ona dedi: «Səni neçə
dəfə and içdirim ki, mənə Rəbbin adı ilə həqiqətdən başqa
bir şey söyləməyəcəksən?» **17** Mikeya dedi: «Mən bütün
İsraillilər təpələr üstündə çobanı olmayan sürü kimi
səpələnmiş gördüm. Rəbb dedi: “Onların ağaları yoxdur.
Qoy hər biri salamat öz evinə qayıtsın”». **18** İsrail padşahı
Yehoşafata dedi: «Sənə demədimmi o mənim yaxşılığıma
deyil, pisliyimə peyğəmbərlik edəcək?» **19** Mikeya dedi:
«Onda Rəbbin sözünü eşit. Mən Rəbbi Öz taxtında oturmuş
və bütün göylər ordusunu Onun sağında və solunda
durmuş gördüm. **20** Rəbb dedi: “Ramot-Gileada gedib
həlak olması üçün Axavı kim tovlayacaq?” Biri elə dedi, o
biri belə. **21** Bir ruh irəli çıxıb Rəbbin önündə dayandı və
dedi: “Mən onu tovlayaram”. Rəbb ona dedi: “Necə?” **22**
O dedi: “Mən çıxıb bütün peyğəmbərlərin ağzında yalançı
bir ruh olaram”. Rəbb dedi: “Sən onu tovlayacaqsan, bunu

bacarırsan, get və belə et”». **23** Mikeya davam etdi: «İndi,
budur, Rəbb sənin bütün bu peyğəmbərlərinin ağzına
yalançı bir ruh qoymuşdur. Beləcə Rəbb sənin başına
bəla gətirməyi qərara aldı». **24** Kenaana oğlu Sidqiya
yaxınlaşdı və Mikeyanın yanağına vurub dedi: «Rəbbin
Ruhu səndə danışmaq üçün məndən sənə necə keçdi?»
25 Mikeya dedi: «Sən gizlənmək üçün iç otağa girdiyin
gün bunu biləcəksən». **26** İsrail padşahı dedi: «Mikeyanı
götür, onu şəhər rəisi Amonun və padşahın oğlu Yoaşın
yanına göndər. **27** Onlara söylə ki, padşah belə deyir:
“Bu adamı zindana atın və mən salamat qayıdana qədər
ona çox az çörək və su verərək zülm edin”». **28** Mikeya
dedi: «Əgər sən salamat qayıtsan, Rəbb mənim vasitəmlə
danışmamışdır». Sonra dedi: «Ey camaat, hamınız eşidin!»
29 İsrail padşahı və Yəhuda padşahı Yehoşafat Ramot-
Gileada getdilər. **30** İsrail padşahı Yehoşafata dedi: «Mən
qiyafəmi dəyişib döyüşə girəcəyəm, ancaq sən öz şahlıq
libasını gey». İsrail padşahı qiyafəsini dəyişib döyüşə
girdi. **31** Aram padşahı öz döyüş arabalarının otuz iki
başçısına «nə kiçiklə, nə də böyüklə vuruşun, yalnız İsrail
padşahı ilə döyüşə girin» deyə əmr etmişdi. **32** Döyüş
arabalarının başçıları Yehoşafatı görəndə dedilər: «Yəqin
İsrail padşahı budur». Dönüb onunla vuruşmağa getdilər.
Onda Yehoşafat çığırdı. **33** Döyüş arabalarının başçıları
onun İsrail padşahı olmadığını görəndə ardınca getməyib
geri qayıtdılar. **34** Bir adam nişan almadan yay çəkib İsrail
padşahını zirehlərin birləşdiyi yerdən vurdu. Padşah
arabaçısına dedi: «Döndər və məni döyüşdən çıxar, çünki
yaralanmışam». **35** O gün döyüş qızışdı. Padşah öz döyüş

arabasında Aramlıların önündə söykənib dayandı. Döyüş
arabası onun yarasının qanına bulaşdı. Axşam o öldü.
36 Günəş batmaqda ikən ordugahın içində «Hər kəs öz
şəhərinə! Hər kəs öz ölkəsinə!» deyə car çəkildi. **37**
Beləcə padşah öldü və onu Samariyaya gətirib orada
basdırdılar. **38** Arabanı Samariya hovuzunun suyunda
yudular. Rəbbin söylədiyi sözə görə köpəklər onun qanını
yaladı. O hovuzda fahişələr yuyunardı. **39** Axavın qalan
işləri və onun etdiyi hər şey, fil sümüyündən tikdiyi saray
və tikdiyi bütün şəhərlər barədə İsrail padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. **40** Axav ataları ilə
uyudu və yerinə oğlu Axazya padşah oldu. **41** İsrail
padşahı Axavın padşahlığının dördüncü ilində Asa oğlu
Yehoşafat Yəhuda üzərində padşah oldu. **42** Yehoşafat
padşah olduğu vaxt otuz beş yaşında idi. O, Yerusəlimdə
iyirmi beş il padşahlıq etdi. Anasının adı Şilxi qızı Azuva
idi. **43** O, atası Asanın yolu ilə getdi və Rəbbin gözündə
doğru olan işlər edərək bunlardan kənara çıxmadı. Ancaq
səcdəgahlar aradan qaldırılmadı, xalq hələ səcdəgahlarda
qurban gətirir və buxur yandırırdı. **44** Yehoşafat İsrail
padşahı ilə sülh içində yaşadı. **45** Yehoşafatın qalan işləri,
onun göstərdiyi hünər və necə döyüşdüyü barədə Yəhuda
padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **46** O, atası
Asanın qovmadığı məbəd fahişəliyi ilə məşğul olan kişiləri
ölkədən qovdu. **47** Edomda padşah yox idi, bir canişin
orada hökmranlıq edirdi. **48** Yehoşafat qızıl dalınca
Ofirə getmək üçün Tarşiş gəmiləri düzəltdi. Ancaq gedə
bilmədilər, çünki gəmilər Esyon-Geverdə parçalandı. **49**
Onda Axav oğlu Axazya Yehoşafata dedi: «Qoy gəmilərdə

sənin adamlarınla birgə mənim adamlarım da getsinlər».
Ancaq Yehoşafat razı olmadı. **50** Yehoşafat ataları ilə
uyudu və atası Davudun şəhərində, ataların yanında
basdırıldı. Onun yerinə oğlu Yehoram padşah oldu. **51**
Yəhuda padşahı Yehoşafatın padşahlığının on yeddinci
ilində Axav oğlu Axazya Samariyada İsrail üzərində
padşah oldu. O, iki il İsrail üzərində padşahlıq etdi. **52**
Axazya Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, ata-anasının
və İsrailə günah etdirmiş Nevat oğlu Yarovamın yolu
ilə getdi. **53** Axazya atasının etdiyi kimi Baala qulluq və
səcdə edərək İsrailin Allahı Rəbbi qəzəbləndirdi.

Ikinci Padşahlar

1 İsrail padşahı Axavın ölümündən sonra Moav İsrailə
qarşı üsyan qaldırdı. **2** Padşah Axazya Samariyada olan
yuxarı otağındakı barmaqlığı olan pəncərədən yıxılıb
yaralandı. O, qasidlərinə «Gedin, Eqron allahı Baal-
Zevuvdan soruşun, bu yaram sağalacaqmı?» deyib onları
göndərdi. **3** Rəbbin mələyi Tişbeli İlyasa dedi: «Qalx
Samariya padşahının qasidlərini qarşılamaq üçün çıx və
onlara de: "İsraildə Allah yoxdur ki, Eqron allahı Baal-
Zevuva müraciət etməyə gedirsiniz?" **4** Buna görə də
Rəbb belə deyir: "Üstündə uzandığın yataqdan qalxa
bilməyəcəksən, çünki hökmən öləcəksən!"» İlyas getdi. **5**
Qasidlər padşahın yanına qayıtdılar. Padşah onlara dedi:
«Niyə geri qayıtdınız?» **6** Ona dedilər: «Bir adam bizi
qarşılamağa çıxdı və bizə dedi: "Sizi göndərən padşahın
yanına qayıdıb ona söyləyin ki, Rəbb belə deyir: ‹İsraildə
Allah yoxdur ki, Eqron allahı Baal-Zevuva müraciət
etmək üçün qasidlər göndərdin?› Buna görə də üstündə
uzandığın yataqdan qalxa bilməyəcəksən, çünki hökmən
öləcəksən!"» **7** Padşah onlara dedi: «Sizi qarşılamağa
çıxan və sizə bu sözləri söyləyən adam nə qiyafədə idi?»
8 Ona dedilər: «Tüklü bir adam idi, belinə dəri qurşaq
bağlamışdı». Padşah dedi: «O, Tişbeli İlyasdır». **9** Padşah
bir əllibaşı ilə əlli adamını İlyasın yanına göndərdi. Əllibaşı
onun yanına qalxdı. İlyas təpənin başında oturmuşdu.
Əllibaşı ona dedi: «Ey Allah adamı, padşah "aşağı düş"
deyir». **10** İlyas əllibaşıya cavab verib dedi: «Əgər mən
Allah adamıyamsa, göydən od yağsın, səni və əlli adamını
tələf etsin!» Onda göydən od yağdı, əllibaşı ilə əlli adamını

tələf etdi. 11 Padşah başqa bir əllibaşı ilə əlli adamını
onun yanına göndərdi. Əllibaşı ona dedi: «Ey Allah adamı,
padşah belə deyir: “Tez aşağı düş”». 12 İlyas onlara cavab
verib dedi: «Əgər mən Allah adamıyamsa, göydən od
yağsın, səni və əlli adamını tələf etsin!» Onda göydən
Allahın odu yağdı, əllibaşı ilə əlli adamını tələf etdi. 13
Padşah yenə üçüncü bir əllibaşı ilə əlli adamını göndərdi.
Üçüncü əllibaşı qalxıb gəldi, İlyasın qarşısında diz çökdü
və ona yalvarıb dedi: «Ey Allah adamı, xahiş edirəm,
mənim və bu əlli qulunun canına yazığın gəlsin. 14 Göydən
od yağıb əvvəl gələn iki əllibaşını və onların hərəsinin əlli
adamını tələf etdi. İndi mənim canıma yazığın gəlsin».
15 Rəbbin mələyi İlyasa dedi: «Onunla birgə aşağı düş,
ondan qorxma». İlyas qalxıb aşağı düşdü və əllibaşı
ilə birgə padşahın yanına gəldi. 16 Ona dedi: «Rəbb
belə deyir: “İsraildə sözünü soruşmağa Allah yoxdur
ki, Eqron allahı Baal-Zevuvdan soruşmaq üçün qasidlər
göndərdin? Buna görə də üstündə uzandığın yataqdan
qalxa bilməyəcəksən, çünki hökmən öləcəksən!”» 17
İlyasın söylədiyi Rəbbin sözünə görə Axazya öldü. Oğlu
olmadığı üçün yerinə Axavın oğlu Yehoram padşah
oldu. Bu da Yəhuda padşahı Yehoşafat oğlu Yehoramın
padşahlığının ikinci ilində oldu. 18 Axazyanın qalan işləri
İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır.

2 Rəbb İlyası qasırğa ilə göyə qaldırmazdan əvvəl İlyas
və Elişa Qilqaldan getdilər. 2 Onda İlyas Elişaya dedi:
«Burada qal, çünki Rəbb məni Bet-Elə göndərir». Elişa
dedi: «Var olan Rəbbə və sənin canına and olsun ki,
səndən əl çəkmərəm». Onlar Bet-Elə getdilər. 3 Bet-Eldə

olan peyğəmbərlər Elişanın yanına gəlib ona dedilər:
«Rəbbin bu gün sənin ağanı başının üstündən götürəcəyini
bilirsənmi?» O dedi: «Bəli, bilirəm, susun». **4** İlyas ona
dedi: «Elişa, burada qal, çünki Rəbb məni Yerixoya
göndərir». Elişa dedi: «Var olan Rəbbə və sənin canına and
olsun ki, səndən əl çəkmərəm». Onlar Yerixoya gəldilər. **5**
Yerixoda olan peyğəmbərlər Elişanın yanına gəlib ona
dedilər: «Bilirsənmi, Rəbb bu gün ağanı sənin başın
üstündən götürəcək?» O dedi: «Bəli, bilirəm, susun!»
6 İlyas ona dedi: «Burada qal, çünki Rəbb məni İordan
çayının yanına göndərir». Elişa dedi: «Var olan Rəbbə
və sənin canına and olsun ki, səndən əl çəkmərəm».
Onlar getdilər. **7** Peyğəmbərlərdən əlli adam gedib uzaqda
onların qarşısında dayandı. Onlar da İordan çayının
yanında dayandılar. **8** İlyas cübbəsini götürdü və onu
büküb suya vurdu. Su iki yerə ayrıldı və onlar quru
yerin üstündən keçdilər. **9** Onlar keçəndən sonra İlyas
Elişaya dedi: «Mən sənin yanından götürülməzdən əvvəl
məndən bir şey istə, sənin üçün nə edim?» Elişa dedi:
«Qoy indi səndə olan ruh ikiqat artıq məndə olsun». **10**
İlyas dedi: «Sən çətin bir şey istədin. Əgər sənin yanından
götürüldüyümü görsən, sənlə belə olacaq, yoxsa bu
olmayacaq». **11** Onlar danışa-danışa gedərkən qəflətən
odlu bir araba və odlu atlar göründü, onları bir-birindən
ayırdı və İlyas qasırğa ilə göyə qaldırıldı. **12** Elişa bunu
görüb qışqırdı: «Atam, ey atam! İsrailin arabası və atlıları!»
O, İlyası daha görməyəndə öz paltarını götürdü və onu
cırıb iki yerə böldü. **13** Sonra İlyasın əynindən düşən
cübbəni götürüb geri döndü və İordan çayının sahilində

dayandı. **14** İlyasın əynindən düşən cübbəni götürüb suya
vurdu və dedi: «İlyasın Allahı Rəbb haradadır?» O da
cübbəni suya vuranda su iki yerə ayrıldı. Elişa oradan
keçdi. **15** Yerixoda olan peyğəmbərlər onu uzaqdan görüb
dedilər: «İlyasın ruhunun gücü Elişanın üstünə qondu».
Onlar Elişanı qarşılamağa gələrək önündə yerə qədər
təzim etdilər. **16** Ona dedilər: «Bu qullarının yanında
əlli igid var, qoy gedib ağanı axtarsınlar. Bəlkə Rəbbin
Ruhu onu qaldırıb dağların yaxud da dərələrin birinə
atmışdır?» Elişa dedi: «Göndərməyin». **17** Amma onlar o
qədər inad etdilər ki, Elişa utanıb dedi: «Göndərin». Əlli
nəfər göndərdilər və onlar üç gün axtardılar, ancaq İlyası
tapa bilmədilər. **18** Sonra Yerixoda qalan Elişanın yanına
qayıtdılar. Elişa onlara dedi: «Mən sizə demədim ki,
getməyin?» **19** Şəhərin adamları Elişaya dedilər: «Ağamın
gördüyü kimi bu şəhərin yeri yaxşıdır, ancaq suyu pisdir,
torpağı bəhər vermir». **20** O dedi: «Mənə təzə bir qab
gətirin və onun içinə duz qoyun». Bunu ona gətirdilər. **21**
O, bulağa çıxdı, duzu oraya atıb dedi: «Rəbb belə deyir:
"Bu suları pak edirəm, artıq onda ölüm və bəhərsizlik
olmayacaq"». **22** Elişanın söylədiyi sözə görə bu su indiyə
qədər də pak qalır. **23** Elişa oradan Bet-Elə qalxdı. O,
yola düşəndə kiçik oğlanlar şəhərdən çıxdılar və onu
lağa qoyub dedilər: «Rədd ol, keçəl, rədd ol, keçəl!» **24** O
arxaya dönüb oğlanları gördü və onları Rəbbin adı ilə
lənətlədi. Meşədən iki dişi ayı çıxıb onlardan qırx iki
nəfəri parçaladı. **25** Elişa oradan Karmel dağına getdi,
oradan da Samariyaya qayıtdı.

3 Yəhuda padşahı Yehoşafatın padşahlığının on səkkizinci
ilində Axav oğlu Yehoram Samariyada İsrail üzərində
padşah oldu və on iki il padşahlıq etdi. **2** O, Rəbbin
gözündə pis olan işlər etdi, ancaq atası və anası kimi
deyildi, çünki atasının düzəltdiyi Baal sütununu yox etdi. **3**
Ancaq Nevat oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi günahlardan
yapışdı, onlardan əl çəkmədi. **4** Moav padşahı Meşanın
sürüsü var idi. O, İsrail padşahına yüz min quzu və yüz
min qoçun yununu göndərərdi. **5** Axavın ölümündən
sonra Moav padşahı İsrail padşahına qarşı üsyan qaldırdı.
6 O vaxt padşah Yehoram Samariyadan çıxdı və bütün
İsraillilləri topladı. **7** O gedəndə Yəhuda padşahı Yehoşafata
xəbər göndərib dedi: «Moav padşahı mənə qarşı üsyan
qaldırdı. Moavlılara qarşı vuruşmaq üçün mənimlə birgə
gedərsənmi?» Yehoşafat dedi: «Gedərəm, məni özün kimi,
xalqımı xalqın kimi, atlarımı atların kimi hesab elə».
8 Yehoram dedi: «Hansı yolla çıxaq?» O dedi: «Edom
çölünün yolu ilə». **9** İsrail padşahı, Yəhuda padşahı və
Edom padşahı gedib o yolu yeddi gün dolaşdılar. Əsgərlər
və dallarınca gələn heyvanlar üçün su yox idi. **10** İsrail
padşahı dedi: «Ay aman! Rəbb bu üç padşahı Moavlılara
təslim etmək üçün bir yerə çağırıb». **11** Yehoşafat dedi:
«Burada Rəbbin bir peyğəmbəri yoxdur ki, onun vasitəsilə
Rəbdən soruşaq?» İsrail padşahının əyanlarından biri
cavab verib dedi: «Şafat oğlu Elişa buradadır. O, İlyasın
əlinə su tökərdi». **12** Padşah Yehoşafat dedi: «Onda Rəbbin
sözü var». Sonra İsrail padşahı, Edom padşahı və Yehoşafat
Elişanın yanına enib getdilər. **13** Elişa İsrail padşahına
dedi: «Məndən sənə nə? Öz ata-ananın peyğəmbərlərinin

yanına get». İsrail padşahı ona dedi: «Yox! Bu üç padşahı
Moavlılara təslim etmək üçün Rəbb bir yerə çağırıb».
14 Elişa dedi: «Önündə durduğum var olan Ordular
Rəbbinə and olsun ki, Yəhuda padşahı Yehoşafata hörmət
etməsəydim, sənin üzünə baxmazdım. **15** İndi mənim
yanıma çəng çalan bir adam gətirin». Gətirilən adam
çəng çalarkən Rəbbin əli Elişanın üzərinə gəldi. **16** O dedi:
«Rəbb belə deyir: "Bu vadinin hər tərəfində xəndəklər
qazın". **17** Çünki Rəbb belə deyir: "Siz külək və yağış
görməyəcəksiniz, amma bu vadi su ilə dolacaq. Siz, mal-
qaranız və heyvanlarınız doyunca su içəcəksiniz". **18**
Bu, Rəbbin gözündə çox asan bir şeydir. O, Moavlıları da
sizə təslim edəcək. **19** Bütün qalalı şəhərləri və seçmə
şəhərləri dağıdacaqsınız, hər yaxşı ağacı kəsəcəksiniz,
bütün bulaqların gözünü tutacaqsınız və hər yaxşı tarlanı
daşlarla dolduracaqsınız». **20** Ertəsi gün səhər təqdim
gətirilən zaman birdən Edom yolundan su gəldi və torpaq
su ilə doldu. **21** Bütün Moavlılar eşitdilər ki, padşahlar
onlarla vuruşmağa gəlir. Silah qurşana bilən hər kəsi və
daha yaşlı adamları çağırdılar. Onlar sərhəddə dayandılar.
22 Moavlılar ertəsi gün səhər tezdən duran zaman günəş
çıxıb suların üzərinə şəfəq salmışdı. Onlar qarşılarındakı
suları qan kimi qırmızı gördülər. **23** O zaman dedilər: «Bu
qandır, yəqin padşahlar vuruşub bir-birlərini qırıblar.
İndi, ey Moavlılar, qarət etməyə gedək!» **24** Onlar İsrail
ordugahına gəldilər. İsraillilər qalxıb Moavlıları qırdılar
və Moavlılar onların qabağından qaçmağa başladılar.
İsraillilər qalxıb Moav torpağını viran etmək üçün hücum
etdilər. **25** Onlar şəhərləri dağıtdılar, hər yaxşı tarlanı

daşlarla doldurdular, bütün bulaqların gözünü tutdular
və hər yaxşı ağacı kəsdilər. Yalnız Qir-Xaresetin daşları
yerində qaldı, ancaq sapandçılar onu da mühasirəyə alıb
vurdular. 26 Moav padşahı döyüşdə məğlub olduğunu
görəndə özü ilə yeddi yüz nəfər əli qılınclı adam götürdü.
Onlar Edom padşahının qoşununu yarmaq istədilər, ancaq
bunu edə bilmədilər. 27 Sonra o, vəliəhd olan ilk oğlunu
götürüb divarın üzərində yandırma qurbanı gətirdi. Onda
İsraillilərə qarşı böyük bir qəzəb oyandı, onlar da oranı
tərk edib öz ölkələrinə qayıtdılar.

4 Peyğəmbərlərdən olan bir adamın arvadı Elişaya fəryad
edərək dedi: «Sənin qulun ərim öldü! Bilirsən ki, o qulun
Rəbdən qorxurdu. İndi isə bir borc sahibi iki oğlumu
özünə qul etmək üçün gəlmişdi». 2 Elişa ona dedi:
«Sənin üçün nə edim? Mənə söylə görüm, evində nəyin
var?» Qadın dedi: «Bir qab yağdan başqa bu kənizinin
evində heç nə yoxdur». 3 Elişa dedi: «Get bayırda bütün
qonşularından özün üçün boş qablar istə, qoy çox olsun.
4 Sonra içəri gir, özünün və oğullarının dalınca qapını
bağla, öz yağını bütün bu qablara tök və onları doldurub
bir tərəfə qoy». 5 Qadın onu tərk edib qapını özünün
və oğullarının dalınca bağladı. Oğulları qabları onun
yanına gətirdilər, o da doldurdu. 6 Qablar dolanda o,
oğullarından birinə dedi: «Mənə bir qab da gətir». Oğlu
ona dedi: «Daha qab qalmadı». Onda yağ kəsildi. 7 Qadın
gəlib bunları Allah adamına danışdı, o da dedi: «Get
yağı satıb borcunu ödə. Qalanı ilə də oğullarınla birgə
dolanarsan». 8 Bir gün Elişa Şunemdən keçirdi. Orada
yaşayan varlı bir qadın Elişanı çörək yeməyə dəvət etdi.

Sonralar Elişa hər dəfə keçəndə çörək yemək üçün oraya
gedərdi. 9 Qadın ərinə dedi: «İndi bildim ki, həmişə
yanımızdan keçən bu adam müqəddəs bir Allah adamıdır.
10 Gəl damda ona kiçik bir otaq düzəldək, oraya onun
üçün yataq, süfrə, taxt, bir də çıraq qoyaq ki, bizə gələndə
orada qalsın». 11 Bir gün Elişa oraya gəldi və damdakı
otağa çıxıb orada yatdı. 12 O, nökəri Gehaziyə dedi:
«Şunemli qadını çağır». O, qadını çağırdı və qadın onun
qarşısında dayandı. 13 Elişa nökərinə dedi: «İndi qadına
söylə: "Bizim üçün bu qədər zəhmət çəkmisən. Mən sənin
üçün nə edə bilərəm? Sənin barəndə padşahla ya ordu
başçısı ilə danışım?"» Gehazi bunu söylədi. Qadın dedi:
«Yox, lazım deyil, mən öz xalqımla birgə yaşayıram». 14
Elişa dedi: «Elə isə onun üçün nə edə bilərəm?» Gehazi
dedi: «Doğrusu, oğlu yoxdur, əri də qocadır». 15 Elişa dedi:
«Qadını çağır». Gehazi qadını çağırdı və o gəlib qapıda
durdu. 16 Elişa dedi: «Bir ildən sonra bu fəsildə qucağında
bir oğlun olacaq». Qadın dedi: «Yox, ey ağam Allah
adamı, kənizinə yalan söyləmə!» 17 Elişanın söylədiyi
kimi qadın hamilə oldu və bir il sonra həmin fəsildə bir
oğlan doğdu. 18 Uşaq böyüdü. O, bir gün biçinçilərlə birgə
işləyən atasının yanına getdi. 19 O, atasına «Başım ağrıyır,
başım!» dedi. Atası nökərə dedi: «Onu anasının yanına
apar». 20 Nökər onu götürüb anasının yanına gətirdi. O,
günortaya qədər anasının dizləri üstündə qaldı və sonra
öldü. 21 Qadın yuxarı çıxıb uşağı Allah adamının yatağı
üstünə uzandırdı, sonra qapını dalınca örtüb çıxdı. 22 O,
ərini çağırıb dedi: «Nökərlərindən biri ilə mənə bir eşşək
göndər. Tez Allah adamının yanına gedib-qayıdacağam».

23 Əri dedi: «Nə üçün bu gün onun yanına gedirsən?
Nə Təzə Ay mərasimi, nə də Şənbə günüdür». Qadın
dedi: «Eybi yox». 24 O, eşşəyi palanlayıb nökərinə dedi:
«Sür və mən sənə deməyincə dayanma». 25 O getdi və
Karmel dağına, Allah adamının yanına gəldi. Allah adamı
qadını uzaqdan gördükdə nökəri Gehaziyə dedi: «Şunemli
qadın buraya gəlir. 26 İndi onun qabağına qaçıb soruş:
"Necəsən, yaxşısanmı, ərin və oğlun yaxşıdırmı?"» O gedib
soruşdu. Qadın dedi: «Yaxşıyıq». 27 Qadın dağa çıxıb Allah
adamının yanına gəldi və onun ayaqlarına sarıldı. Gehazi
onu geri itələmək üçün yaxınlaşdı, ancaq Allah adamı
dedi: «Onu burax, çünki ürəyi kədərlidir, ancaq Rəbb
bunun səbəbini gizlətdi və mənə bildirmədi». 28 Qadın
dedi: «Mən ağamdan uşaq istədimmi? "Məni aldatma"
demədimmi?» 29 Elişa Gehaziyə dedi: «Belini qurşa və
əsamı əlinə götürüb get. Əgər bir adamla rastlaşsan, ona
salam vermə və sənə salam verənin salamını alma. Get,
əsamı oğlanın üzünün üstünə qoy». 30 Oğlanın anası
dedi: «Var olan Rəbbə və sənin canına and olsun ki,
səndən əl çəkmərəm». Elişa qalxıb onun dalınca getdi. 31
Gehazi onlardan qabaq getdi və əsanı oğlanın üzünün
üstünə qoydu, ancaq nə bir səs, nə də bir cavab oldu.
Gehazi Elişanı qarşılamaq üçün geri döndü və «oğlan
dirilmədi» deyə ona bildirdi. 32 Elişa evə girdi. Ölən oğlan
onun yatağı üstündə uzanmışdı. 33 O içəri girib qapını
onların üzünə bağladı və Rəbbə dua etdi. 34 Sonra yatağa
qalxıb uşağın üstünə əyildi. Ağzını onun ağzının, gözlərini
onun gözlərinin, ovuclarını onun ovuclarının üstünə
qoydu. Uşağın bədəni isindi. 35 Elişa yataqdan düşüb

otaqda o tərəf-bu tərəfə gəzdi. Sonra yenə yatağa qalxıb
onun üstünə əyildi. Oğlan yeddi dəfə asqırıb gözlərini
açdı. **36** Elişa Gehazini çağırıb dedi: «Şunemli qadını
çağır». O, qadını çağırdı. Qadın Elişanın yanına gələndə
o dedi: «Al oğlunu». **37** Qadın gəlib Elişanın ayaqlarına
düşərək yerə qədər əyildi və oğlunu götürüb getdi. **38**
Elişa yenə Qilqala gəldi. Vilayətdə aclıq idi. Peyğəmbərlər
onun önündə oturmuşdular. O, nökərinə dedi: «Böyük
qazanı ocağa qoy və peyğəmbərlər üçün şorba bişir».
39 Onlardan biri ot yığmaq üçün çölə çıxdı. Bir çöl
tənəyi tapıb ondan ətək dolusu yabanı balqabaq yığdı
və gətirib şorba qazanına doğradı. Bunun nə olduğunu
bilməyərək **40** yemək üçün adamlara verdilər. Şorba
yeyənlər qışqırıb dedilər: «Qazandakı yeməkdən yesək,
ölərik, ey Allah adamı!» Heç kəs ondan yeyə bilmədi. **41**
Elişa dedi: «Elə isə un gətirin». Sonra onu qazana atıb
dedi: «Adamlar üçün tök, yesinlər». Qazanda zərərli bir
şey olmadı. **42** Baal-Şalişadan bir adam gəldi. O, Allah
adamı üçün ilk nübardan bişirilən iyirmi kömbə arpa
çörəyi və təzə sünbülləri torbada gətirdi. Elişa dedi:
«Adamlara ver, yesinlər». **43** Onun qulluqçusu dedi: «Bunu
yüz adamın qabağına necə qoyaq?» Elişa dedi: «Adamlara
ver, yesinlər. Çünki Rəbb belə deyir: "Yeyəcəklər, hələ
artıq da qalacaq"». **44** Yeməyi onların qabağına qoydular.
Rəbbin dediyi kimi onlar yedilər və yemək artıq qaldı.

5 Aram padşahının ordu başçısı Naaman ağasının yanında
hörmət və etibar sahibi idi, çünki Rəbb onun vasitəsilə
Arama qurtuluş vermişdi. O, cəsur bir döyüşçü idi, ancaq
cüzamlı idi. **2** Aramlılar dəstələrlə çıxıb İsrail torpağından

kiçik bir qızı əsir götürmüşdülər. Bu qız Naamanın
arvadının yanında qalırdı. 3 O, xanımına dedi: «Kaş ki
ağam Samariyada peyğəmbərin yanında olaydı. O zaman
peyğəmbər onun cüzamına şəfa verərdi». 4 Naaman
gedib «İsrail torpağından olan qız belə-belə söylədi» deyə
ağasına bildirdi. 5 Aram padşahı dedi: «Get, mən İsrail
padşahına bir məktub göndərərəm». Naaman özü ilə altı
min şekel qızıl, on talant gümüş və on dəst paltar götürüb
getdi. 6 Məktubu da İsrail padşahına gətirdi. Orada belə
yazılmışdı: «İndi bu məktubla bərabər qulum Naamanı
da yanına göndərirəm ki, sən onun cüzamına şəfa
verəsən». 7 İsrail padşahı məktubu oxuyanda paltarını
cırıb dedi: «Məgər mən öldürüb-dirildən Allaham? Niyə
bu adam cüzamına şəfa vermək üçün mənim yanıma
adam göndərir? Baxarsınız, mənimlə dava etmək üçün
bəhanə axtarır». 8 Allah adamı Elişa İsrail padşahının öz
paltarını cırdığını eşidəndə ona xəbər göndərib dedi: «Nə
üçün paltarını cırdın? Qoy indi o mənim yanıma gəlsin
və bilsin ki, İsraildə bir peyğəmbər var». 9 Naaman atları
və döyüş arabası ilə gəldi və Elişanın evinin qapısında
dayandı. 10 Elişa onun yanına qasid göndərib dedi: «Get,
İordan çayında yeddi dəfə yuyun ki, bədənin sağalıb tər-
təmiz olsun». 11 Ancaq Naaman acıqlanıb getdi və dedi:
«Mən güman edirdim ki, mütləq bayıra çıxıb yanıma
gələcək, durub Allahı Rəbbin adını çağıracaq və əlini
cüzamlı yerin üzərində yelləyib şəfa verəcək. 12 Dəməşqin
çayları Avana və Parpar İsrailin bütün sularından daha
yaxşı deyilmi? Onlarda yuyunub təmiz ola bilməzdimmi?»
O hirslə dönüb getdi. 13 Naamanın adamları onun yanına

gəlib dedilər: «Ey atamız, əgər peyğəmbər sənə böyük bir
şey əmr etsəydi, ona əməl etməzdinmi? O yalnız sənə
“yuyun və təmiz ol” deyir». **14** Bundan sonra Naaman
Allah adamının sözünə görə İordan çayına enib yeddi dəfə
suya baş vurdu. Onun bədəni sağaldı və körpə bədəni kimi
tər-təmiz oldu. **15** Naaman bütün dəstəsi ilə yenə Allah
adamının yanına gəldi və onun önündə dayanıb dedi: «Bax
indi bildim ki, İsraildən başqa, dünyanın heç bir yerində
Allah yoxdur. Buyur bu qulunun hədiyyəsini götür». **16**
Lakin Elişa dedi: «Önündə durduğum var olan Rəbbə and
olsun ki, heç nə götürməyəcəyəm». Naaman götürməyi
təkid etdi, ancaq Elişa istəmədi. **17** Naaman dedi: «Əgər
götürmürsənsə, onda qoy bu quluna buradan iki qatır
yükü torpaq verilsin. Çünki bu qulun artıq başqa allahlara
deyil, yalnız Rəbbə yandırma qurbanları və təqdimlər
gətirəcək. **18** Ancaq Rəbb bu işi quluna bağışlasın: ağam
padşah səcdə etmək üçün Rimmon məbədinə girəndə
mən onun sağında durmalıyam, onda Rimmon məbədində
mən də səcdə etməliyəm. Orada səcdə etdiyimi Rəbb
quluna bağışlasın». **19** Elişa ona dedi: «Sağ-salamat get».
Naaman onun yanından çıxıb bir az yol getdi. **20** Allah
adamı Elişanın nökəri Gehazi dedi: «Ağam gətirdiyi şeyi
bu Aramlı Naamandan götürmək istəmədi. Var olan
Rəbbə and olsun ki, onun dalınca qaçıb ondan nəsə
alacağam». **21** Gehazi Naamanın dalınca qaçdı. Naaman
dalınca bir nəfərin gəldiyini görəndə onu qarşılamaq
üçün arabadan düşüb dedi: «Xeyir ola?» **22** Gehazi dedi:
«Xeyirdir. Ağam məni göndərdi ki, sənə deyim: “Elə indicə
Efrayimin dağlıq bölgəsindən yanıma peyğəmbərlərdən

olan iki cavan oğlan gəldi. Xahiş edirəm, onlara bir
talant gümüş və iki dəst paltar ver”». 23 Naaman dedi:
«Buyur iki talant götür». Ona təkid edərək iki talant
gümüşü iki torbaya qoyub bağladı və iki dəst paltarla
birgə nökərlərindən ikisinə verdi. Nökərlər Gehazinin
qabağında gedib bunları daşıdılar. 24 Təpəyə çatanda
Gehazi şeyləri onların əlindən alıb evinə qoydu. Nökərləri
geri göndərdi və onlar getdilər. 25 Sonra ağası Elişanın
yanına gedib önündə dayandı. Elişa ondan soruşdu:
«Haradan gəlirsən, Gehazi?» Gehazi dedi: «Bu qulun
heç yerə getməyib». 26 Elişa ona dedi: «O adam səni
qarşılamaq üçün arabasından düşəndə ürəyim orada
deyildimi? İndi gümüş götürmək, paltar, zeytun və üzüm
bağları, qoyun-keçi, mal-qara, qullar və kənizlər almaq
vaxtıdırmı? 27 Buna görə də Naamanın cüzamı əbədi
olaraq sənə və sənin nəslinə yapışacaq». Gehazi qar kimi
cüzamlı olub onun hüzurundan çıxdı.

6 Peyğəmbərlər Elişaya dedilər: «Bax indi sənin yanında
qaldığımız yer bizə dardır. 2 Qoy İordan çayının kənarına
gedək, hərəmiz bir ağac kəsib gətirək və qalmaq üçün
orada özümüzə yer düzəldək». Elişa «gedin» dedi. 3
Onlardan biri dedi: «Xahiş edirəm, sən də bu qullarınla
gəl». Elişa «gələrəm» deyib 4 onlarla getdi. Onlar İordan
çayının kənarına gəldilər və ağac kəsməyə başladılar. 5
Onlardan biri ağac kəsərkən baltanın dəmiri suya düşdü.
O qışqırıb dedi: «Vay, ağam! Onu borc almışdım». 6 Allah
adamı dedi: «Hara düşdü?» O, Elişaya həmin yeri göstərdi.
Elişa bir budaq kəsib oraya atdı və dəmir suyun üzərinə
çıxdı. 7 Elişa «onu qaldır» dedi. Həmin adam əlini uzadıb

onu qaldırdı. **8** Aram padşahı İsrailə qarşı vuruşduğu
zaman əyanları ilə məsləhətləşib dedi: «Filan yerdə
ordugah quracağam». **9** Allah adamı İsrail padşahına xəbər
göndərib dedi: «O yerdən keçmə, çünki Aramlılar oraya
enirlər». **10** İsrail padşahı Allah adamının dediyi yerə
xəbər göndərdi. Beləcə padşah onun xəbərdarlıq etdiyi
yerlərdə dəfələrlə özünü qorudu. **11** Aram padşahı bundan
çox qəzəbləndi və əyanlarını çağırıb onlara dedi: «Mənə
deyin görək, bizimkilərdən İsrail padşahına tərəfdar olan
kimdir?» **12** Əyanlardan biri dedi: «Heç kim, ağam padşah.
Bunları İsrail padşahına bildirən İsraildə olan peyğəmbər
Elişadır. O hətta yataq otağında söylədiyin sözləri ona
çatdırır». **13** Padşah dedi: «Gedin görün, o haradadır, mən
onu bura gətirtdirəcəyəm». Padşaha «o, Dotandadır»
deyə bildirdilər. **14** Padşah atlar, döyüş arabaları və çoxlu
qoşun göndərdi və onlar gecə ikən gəlib şəhəri əhatəyə
aldılar. **15** Allah adamının qulluqçusu səhər tezdən durub
bayıra çıxdı və şəhərin ətrafında qoşunun, atların və
döyüş arabalarının olduğunu gördü. O, Elişaya dedi:
«Vay, ağam, nə edəcəyik?» **16** O dedi: «Qorxma, çünki
bizimlə olanlar onlarla olanlardan çoxdur». **17** Sonra
Elişa dua edib dedi: «Ya Rəbb, onun gözlərini aç ki,
görsün». Rəbb nökərin gözlərini açdı və o gördü ki, dağ
odlu atlar və döyüş arabaları ilə doludur. Onlar Elişanı
əhatəyə almışdı. **18** Qoşun ona tərəf enəndə Elişa Rəbbə
dua edib dedi: «Bu adamları kor et». Elişanın sözünə
görə Rəbb onları kor etdi. **19** Elişa onlara dedi: «Yol bu
deyil, şəhər də bu deyil. Ardımca gəlin, sizi axtardığınız
adamın yanına aparım». Elişa onları Samariyaya gətirdi.

20 Onlar Samariyaya girəndə Elişa dedi: «Ya Rəbb, onların
gözlərini aç ki, görsünlər». Rəbb onların gözlərini açdı
və onlar gördülər ki, Samariyanın ortasındadırlar. **21**
İsrail padşahı onları görəndə Elişaya dedi: «Mənim atam,
onları qırıb məhv edimmi?» **22** Elişa dedi: «Yox, qırma.
Məgər bu adamları sən qılıncın və ox-kamanınla əsir
etmisən ki, qırmağa haqqın olsun? Onların qabağına
çörək və su qoy ki, yeyib-içsinlər və sonra öz ağalarının
yanına getsinlər». **23** O, Aramlılar üçün böyük bir ziyafət
verdi və onlar yeyib-içdilər. Sonra onları öz ağalarının
yanına göndərdi. Aramlıların dəstələri bir daha İsrail
torpağına gəlmədi. **24** Bir müddət sonra Aram padşahı
Ben-Hadad bütün ordusunu toplayıb çıxdı və Samariyanı
mühasirəyə aldı. **25** Samariyada böyük bir aclıq oldu.
Çünki şəhəri o qədər mühasirədə saxlamışdılar ki, bir
eşşək başı səksən şekel gümüşə və bir kabın dörddə biri
qədər göyərçin peyini beş şekel gümüşə satılırdı. **26** Bir
dəfə İsrail padşahı qala divarının üstündən keçəndə bir
qadın fəryad edib ona dedi: «Ağam padşah, kömək et!» **27**
Padşah dedi: «Rəbb sənə kömək etməsə, mən sənə necə
kömək edim? Xırmandan yoxsa üzümsıxandan?» **28** Sonra
padşah ona dedi: «Nə istəyirsən?» O dedi: «Bu qadın
mənə demişdi: "Sən öz oğlunu ver, bu gün yeyək, mənim
oğlumu isə sabah yeyərik". **29** Oğlumu bişirib yedik.
Ertəsi gün ona dedim: "Öz oğlunu ver, yeyək". Ancaq o,
oğlunu gizlətdi». **30** Padşah qadının sözlərini eşidəndə
paltarını cırdı. O bu vaxt qala divarının üstündən keçirdi
və xalq gördü ki, onun əynində çul var. **31** Padşah dedi:
«Əgər bu gün Şafat oğlu Elişanın başı çiyni üstündə

qalsa, Allah mənə beləsini və bundan betərini eləsin». 32
Elişa öz evində oturmuşdu, ağsaqqallar da onun yanında
əyləşmişdi. Padşah hüzurundan bir qasid göndərdi. Amma
qasid yanına gəlməzdən qabaq Elişa ağsaqqallara dedi:
«Görürsünüzmü, bu qatil mənim boynumu vurmaq üçün
adam göndərir! Baxın qasid gələndə qapını bağlayın və
onu içəri buraxmayın. Onun arxasınca ağasının da ayaq
səsləri gələcək!» 33 Elişa hələ danışarkən qasid onun
yanına gəlib dedi: «Bax bu bəlanı göndərən Rəbdir. Nə
üçün daha Rəbdən kömək gözləyək?»

7 Elişa dedi: «Rəbbin sözünü eşidin, Rəbb belə deyir:
"Sabah bu vaxt Samariya darvazasında bir sea narın
un bir şekelə və iki sea arpa bir şekelə satılacaq"». 2
Padşahın sağında duran köməkçi Allah adamına cavab
verib dedi: «Rəbb göylərdə pəncərələr açsa da, bu iş
ola bilməz». Allah adamı isə dedi: «Bax sən gözlərinlə
bunu görəcəksən, ancaq ondan yeməyəcəksən». 3
Şəhər darvazasının önündə dörd cüzamlı adam var
idi. Onlar bir-birlərinə dedilər: «Nə üçün biz ölənə
qədər burada oturub qalmalıyıq? 4 Əgər şəhərə girsək,
şəhərdə olan aclıqdan öləcəyik, burada qalsaq, burada
öləcəyik. Onda Aramlıların ordugahına gedib təslim
olaq. Əgər bizi sağ buraxsalar, sağ qalarıq, öldürsələr,
ölərik». 5 Onlar Aramlıların ordugahına getmək üçün
axşam alaqaranlığında qalxıb onun kənarına gəldilər.
Orada heç kəs yox idi. 6 Rəbb Aramlıların ordusuna
döyüş arabalarının gurultusunu, atların tappıltısını və
böyük ordunun səsini eşitdirmişdi. Onlar bir-birlərinə
söyləmişdilər: «İsrail padşahı Xet və Misir padşahlarını

muzdla tutmuşdur ki, bizim üstümüzə gəlsinlər». 7 Onlar
axşam alaqaranlığında qalxıb qaçmışdılar. Çadırlarını,
atlarını, eşşəklərini – bütün ordugahı olduğu kimi buraxıb
getmişdilər. Beləcə canlarını qurtarmaq üçün qaçmışdılar.
8 Bu cüzamlılar ordugahın kənarına gəlib bir çadıra
girdilər və yeyib-içdilər. Oradan qızıl-gümüş, paltar
götürüb getdilər və onları gizlətdilər. Sonra qayıdıb
başqa bir çadıra girdilər. Oradan da şeylər götürüb
getdilər və onları da gizlətdilər. 9 Onlar bir-birlərinə
dedilər: «Biz yaxşı eləmirik, bu gün müjdə günüdür, biz
isə susuruq. Səhər açılana qədər gözləməyə haqqımız
yoxdur, indi gedək, saray adamlarına bu xəbəri bildirək».
10 Onlar gəlib şəhərin qapıçılarını səslədilər və onlara
bildirib dedilər: «Aramlıların ordugahına getdik, orada
heç kəs yox idi və insan səsi də gəlmirdi. Ancaq bağlı
atlar, bağlı eşşəklər və olduğu kimi qalan çadırlar var
idi». 11 Qapıçılar da qışqırıb bu xəbəri saray içərisində
olan adamlara bildirdilər. 12 Padşah gecə ikən qalxıb
əyanlarına dedi: «Aramlıların bizə nə etmək istədiklərini
indi sizə deyərəm: onlar bilirlər ki, biz acıq, buna görə
də ordugahdan çıxıb çöldə gizlənmişlər və "şəhərdən
çıxanda onları diri tutarıq və şəhərə girərik" deyə
düşünürlər». 13 Əyanlardan biri cavab verib dedi: «Qoy
bir neçə adam şəhərdə qalmış atlardan beşini götürsün və
onları göndərək, gedib görsünlər. Onların da aqibəti qalan
bütün İsrail camaatının aqibəti kimi olacaq, çünki bütün
İsrail camaatı həlak olacaq». 14 Onlar atlar qoşulmuş
iki döyüş arabası götürdülər. Padşah «gedin görün»
deyib onları Aram ordusunun dalınca göndərdi. 15 Onlar

Aramlıların dalınca İordan çayına qədər getdilər. Bütün
yol Aramlıların tələsik qaçdıqları vaxt atdıqları geyim
və əşyalarla dolu idi. Qasidlər geri qayıdıb padşaha bu
xəbəri bildirdilər. 16 Xalq çıxıb Aramlıların ordugahını
qarət etdi. Rəbbin sözünə görə bir sea narın un bir şekelə
və iki sea arpa bir şekelə satıldı. 17 Padşah sağında duran
köməkçini darvazanın ağzına qoymuşdu. Padşah Allah
adamının yanına enib gəldiyi zaman onun söylədiyi kimi
xalq padşahın köməkçisini darvazanın ağzında tapdaladı
və o öldü. 18 Allah adamının padşaha söylədiyi kimi oldu.
O demişdi: «Sabah bu vaxt Samariya darvazasında iki sea
arpa bir şekelə və bir sea narın un bir şekelə satılacaq».
19 Padşahın köməkçisi də Allah adamına cavab verib
demişdi: «Rəbb göylərdə pəncərələr açsa da, bu iş ola
bilməz». Allah adamı isə demişdi: «Bax sən gözlərinlə
bunu görəcəksən, ancaq ondan yeməyəcəksən». 20 Həmin
şey də onun başına gəldi: xalq onu darvazanın ağzında
tapdaladı və o öldü.

8 Elişa oğlunu diriltdiyi qadına demişdi: «Qalx öz ev
adamlarınla birgə get və qala biləcəyin yerdə qal. Çünki
Rəbb qərar verdi ki, yeddi il ölkədə aclıq olacaq». 2 Qadın
Allah adamının sözünə əməl etmişdi və ev adamları
ilə birgə gedib Filiştlilərin ölkəsində yeddi il qalmışdı.
3 Bu müddətdən sonra qadın Filiştlilərin ölkəsindən
qayıtdı. O, evini və tarlasını istəmək üçün padşahın
yanına getdi. 4 O vaxt padşah Allah adamının nökəri
Gehazi ilə danışaraq ona deyirdi: «Buyur Elişanın etdiyi
bütün böyük işləri mənə danış». 5 O, Elişanın ölünü necə
diriltdiyini padşaha danışdığı vaxt oğlu dirilən qadın

da evini və tarlasını istəmək üçün padşaha yalvarmağa
başladı. Gehazi dedi: «Ağam padşah, o qadın budur,
Elişanın diriltdiyi oğlu da yanındadır». 6 Padşah qadından
soruşanda o, padşaha hər şeyi danışdı. Padşah ona bir
saray xidmətçisi verib dedi: «Onun hər şeyini qaytar,
ölkəni tərk etdiyi gündən indiyə qədər tarlasının yetirdiyi
bütün məhsulu ona ver». 7 Elişa Dəməşqə gəldi. Aram
padşahı Ben-Hadad xəstə idi. «Allah adamı buraya gəlib»
deyə ona bildirdilər. 8 Padşah Xazaelə dedi: «Bir hədiyyə
götürüb Allah adamını qarşılamağa get. "Bu xəstəlikdən
sağalacağammı?" deyib onun vasitəsilə Rəbdən soruş». 9
Xazael onu qarşılamağa getdi. Əlindəki hədiyyə ilə birgə
Dəməşqin bütün yaxşı şeylərindən qırx dəvə yükü hədiyyə
götürüb gəldi və onun önündə durub dedi: «Oğlun Aram
padşahı Ben-Hadad "Bu xəstəlikdən sağalacağammı?"
deyib məni sənin yanına göndərdi». 10 Elişa ona dedi:
«Get, ona "mütləq sağalacaqsan" söylə. Ancaq Rəbb mənə
göstərdi ki, o mütləq öləcək». 11 Allah adamı Xazaeli
utandırana kimi gözünü onun üzünə dikdi və sonra
ağladı. 12 Xazael dedi: «Ağam nə üçün ağlayır?» O dedi:
«Ona görə ki İsraillilərə sənin edəcəyin pisliyi bilirəm:
onların qalalarına od vuracaqsan, cavanlarını qılıncla
öldürəcəksən, uşaqlarını daşlara çırpacaqsan və hamilə
qadınlarını doğrayacaqsan». 13 Xazael dedi: «Bu köpək
qulun kimdir ki, bu böyük işi etsin?» Elişa dedi: «Rəbb
mənə göstərdi ki, sən Aram üzərində padşah olacaqsan».
14 Xazael Elişanı tərk edib ağasının yanına gəldi. Ağası
ondan soruşdu: «Elişa sənə nə dedi?» O cavab verdi:
«Mənə dedi ki, sən mütləq sağalacaqsan». 15 Ertəsi gün

Xazael bir örtük götürüb suya batırdı, ağasının üzünün
üstünə çəkdi və o boğulub öldü. Onun yerinə Xazael
padşah oldu. **16** İsrail padşahı Axav oğlu Yehoramın
padşahlığının beşinci ilində, Yehoşafat Yəhuda padşahı
olanda onun oğlu Yehoram da onunla birgə padşah
oldu. **17** O, padşah olduğu vaxt otuz iki yaşında idi və
Yerusəlimdə səkkiz il padşahlıq etdi. **18** Axav nəslinin
etdiyi kimi o da İsrail padşahlarının yolu ilə getdi, çünki
Axavın qızı onun arvadı idi. Yehoram Rəbbin gözündə pis
olan işlər etdi. **19** Ancaq Rəbb Öz qulu Davudun xatirinə
Yəhudalıları məhv etmək istəmədi, çünki Davuda və onun
nəslinə əbədi olaraq bir çıraq verəcəyini vəd etmişdi. **20**
Onun dövründə Edomlular üsyan qaldırıb Yəhudanın
əsarəti altından çıxdılar və özlərinə bir padşah qoydular.
21 Yehoram bütün döyüş arabaları ilə birgə Sairə getdi.
Gecə ikən qalxıb onu hər tərəfdən əhatə edən Edomluları
və araba rəislərini qırdı, lakin xalq öz torpağına qaçdı. **22**
Beləcə Edomlular üsyan qaldırdılar, bu günə qədər də
Yəhudanın əsarəti altında deyillər. Həmin vaxt Livnalılar
da üsyan qaldırmışdılar. **23** Yehoramın qalan işləri və
etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr
kitabında yazılmışdır. **24** Yehoram ataları ilə uyudu və
Davudun şəhərində, atalarının yanında basdırıldı. Onun
yerinə oğlu Axazya padşah oldu. **25** İsrail padşahı Axav
oğlu Yehoramın padşahlığının on ikinci ilində Yehoram
oğlu Axazya Yəhuda üzərində padşah oldu. **26** Axazya
padşah olduğu vaxt iyirmi iki yaşında idi və Yerusəlimdə
bir il padşahlıq etdi. Anası İsrail padşahı Omrinin nəvəsi
olub adı Atalya idi. **27** Axazya da Axav nəslinin yolu ilə

getdi və onlar kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi,
çünki Axav nəslinin kürəkəni idi. 28 O, Aram padşahı
Xazaelə qarşı vuruşmaq üçün Axav oğlu Yehoramla birgə
Ramot-Gileada getdi. Aramlılar Yehoramı yaraladılar. 29
Padşah Yehoram Ramot-Gileadda Aram padşahı Xazaelə
qarşı vuruşarkən Aramlıların ona vurduqları yaraları
sağaltmaq üçün İzreelə qayıtdı. Yəhuda padşahı Yehoram
oğlu Axazya, Axav oğlu Yehoramı görmək üçün İzreelə
gəldi, çünki o, yaralı idi.

9 Peyğəmbər Elişa peyğəmbərlərdən birini çağırıb ona
demişdi: «Belini qurşa və bu yağ qabını əlinə alıb Ramot-
Gileada get. 2 Oraya çatınca Nimşi oğlu Yehoşafat oğlu
Yehunu tap. Girib onu yoldaşlarının arasından çağır
və içəri otağa apar. 3 Yağ qabını götür və yağı onun
başına töküb söylə: "Rəbb belə deyir: ‹Səni İsrail üzərində
padşah olmaq üçün məsh etdim›". Sonra qapını açıb qaç
və orada durma». 4 Peyğəmbərin nökəri olan bu cavan
oğlan Ramot-Gileada getdi. 5 Oraya gəlib gördü ki, qoşun
başçıları burada oturmuşlar. O dedi: «Ey rəis, sənə sözüm
var». Yehu dedi: «Aramızdan kimə?» Nökər dedi: «Ey
rəis, sənə». 6 Yehu qalxıb içəri girdi. Nökər yağı onun
başına töküb dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Səni
Rəbbin xalqı olan İsrail üzərində padşah olmaq üçün
məsh etdim. 7 Ağan Axavın nəslini qırıb məhv edəcəksən.
Qullarım peyğəmbərlərin və Rəbbin bütün qullarının
qanı üçün Mən İzeveldən qisasımı alacağam. 8 Bütün
Axav nəsli məhv olacaq: İsraildə Axavdan divar isladan
hər kəsi – bütün kişiləri, istər kölə olsun, istər azad, kəsib
atacağam. 9 Axavın nəslini Nevat oğlu Yarovamın və

Axiya oğlu Baaşanın nəsilləri kimi edəcəyəm. **10** İzeveli
isə İzreel tarlasında köpəklər yeyəcək və onu basdıran
olmayacaq”». Sonra o, qapını açıb qaçdı. **11** Yehu çıxıb
ağasının adamlarının yanına gəldi. Onlardan biri Yehuya
dedi: «Xeyir ola? Bu dəli sənin yanına nə üçün gəlib?»
Yehu onlara dedi: «Onun necə adam olduğunu və nə
deyəcəyini bilirsiniz». **12** Onlar dedilər: «Yalan deyirsən!
Onun nə dediyini bizə bildir». Yehu dedi: «Mənə söylədi ki,
Rəbb belə deyir: “Səni İsrail üzərində padşah olmaq üçün
məsh etdim”». **13** Hamı tez qalxıb öz paltarını götürdü və
onları pilləkənin üstünə – Yehunun ayağı altına sərdi.
Onlar şeypur çalıb «Yehu padşahdır!» dedilər. **14** Nimşi
oğlu Yehoşafat oğlu Yehu Yehorama qəsd hazırladı. O vaxt
Yehoram və onunla birgə bütün İsraillilər Ramot-Gileadı
Aram padşahı Xazaelin hücumundan qoruyurdular. **15**
Ancaq padşah Yehoram Aram padşahı Xazaelə qarşı
vuruşarkən Aramlıların ona vurduqları yaraları sağaltmaq
üçün İzreelə qayıtmışdı. Yehu dedi: «Əgər siz mənimlə
razısınızsa, qoy şəhəri heç kəs tərk etməsin ki, bu xəbər
İzreelə gedib çatmasın». **16** Yehu arabaya minib İzreelə
getdi, çünki Yehoram orada yatırdı. Yəhuda padşahı
Axazya Yehoramı görmək üçün gəlmişdi. **17** İzreeldəki
qüllə üzərində duran gözətçi Yehunun oraya yaxınlaşan
qoşununu görüb dedi: «Qoşun görürəm». Yehoram dedi:
«Bir atlı götürüb onları qarşılamağa göndər ki, soruşsun:
“Xeyir ola?”» **18** Bir atlı Yehunu qarşılamağa getdi və
ona dedi: «Padşah soruşur: “Xeyir ola?”» Yehu dedi:
«Xeyirdən sənə nə? Dön, dalımca gəl». Gözətçi dedi:
«Qasid onların yanına gəldi, ancaq geri qayıtmır». **19**

İkinci atlını göndərdilər, o da Yehunun yanına gəlib dedi:
«Padşah soruşur: “Xeyir ola?”» Yehu dedi: «Xeyirdən
sənə nə? Dön, dalımca gəl». **20** Gözətçi dedi: «Qasid
onların yanına gəldi, ancaq geri qayıtmır. Araba sürməyi
Nimşi oğlu Yehunun sürməyinə oxşayır, çünki o dəli
kimi sürür». **21** Yehoram dedi: «Arabamı qoş». Onun
arabasını qoşdular. İsrail padşahı Yehoram və Yəhuda
padşahı Axazya öz arabalarında Yehunu qarşılamağa
çıxdılar və İzreelli Navotun tarlasında onunla rastlaşdılar.
22 Yehoram Yehunu görəndə soruşdu: «Xeyir ola, Yehu?»
Yehu dedi: «Anan İzevelin xainlikləri və cadugərlikləri bu
qədər çox olduğu halda necə xeyir ola bilər?» **23** Yehoram
arabasını döndərdi və Axazyaya «Xəyanət, ey Axazya!»
deyib qaçdı. **24** Yehu ox-kamanını çəkdi və Yehoramı
kürəyindən vurdu. Ox onun ürəyindən keçib çıxdı və o öz
arabasına yıxıldı. **25** Yehu padşahın köməkçisi Bidqara
dedi: «Onu götürüb İzreelli Navotun tarlasına at. Yadına
sal, mən sənlə birgə onun atası Axavın dalınca gedərkən
Rəbb ona qarşı belə söyləmişdi: **26** “Navotun və onun
oğullarının qanı dünən Mənim gözümün qabağına gəldi”
bəyan edir Rəbb. “Səndən bu tarlada qisas alacağam”
bəyan edir Rəbb. İndi Rəbbin sözünə görə onu götürüb
tarlaya at». **27** Yəhuda padşahı Axazya bunu gördükdə
Bet-Haqqan yolu ilə qaçdı. Yehu onu təqib edib dedi:
«Onu da vurun». İvleam yanında olan Qur yoxuşunda
onu arabada vurdular. O, Megiddoya qaçıb orada öldü. **28**
Adamları onu araba ilə Yerusəlimə gətirdilər və Davudun
şəhərində, atalarının yanında, öz qəbrində basdırdılar.
29 Axav oğlu Yehoramın padşahlığının on birinci ilində

Axazya Yəhuda üzərində padşah olmuşdu. **30** Yehu İzreelə
gəldi. İzevel bunu eşitdi. O, gözlərinə sürmə çəkib başına
bəzək vurdu və pəncərədən boylanıb baxdı. **31** Yehu
darvazadan girəndə İzevel dedi: «Xeyir ola, ey öz ağasını
öldürən Zimri?» **32** Yehu üzünü pəncərəyə doğru qaldırıb
dedi: «Kim mənimlədir, kim?» İki-üç saray xidmətçisi
boylanıb ona baxdı. **33** Yehu dedi: «Onu aşağı atın».
İzeveli aşağı atdılar. Qanı divarın və atların üstünə sıçradı
və atlar onun cəsədini tapdaladı. **34** Yehu içəri girərək
yeyib-içdi və dedi: «Bu lənətə gəlmiş qadını götürüb
basdırın, çünki padşah qızıdır». **35** Onlar İzeveli basdırmaq
üçün getdilər. Ancaq onun kəlləsindən, ayaqlarından və
ovuclarından başqa heç nə tapmadılar. **36** Geri qayıdıb
Yehuya söylədilər. O dedi: «Qulu Tişbeli İlyas vasitəsilə
Rəbbin söylədiyi söz belədir: "İzreel tarlasında İzevelin
ətini köpəklər yeyəcək. **37** İzevelin cəsədi İzreel tarlasına
tökülmüş peyin kimi olacaq və heç kəs deyə bilməyəcək
ki, bu, İzeveldir"».

10 Samariyada Axavın nəslindən olan yetmiş nəfər
şahzadə var idi. Yehu İzreel başçılarına, ağsaqqallara
və Axavın nəslindən olan uşaqların himayəçilərinə
məktublar yazıb Samariyaya göndərdi. O belə yazdı:
2 «Ağanızın şahzadələri sizin yanınızdadır, döyüş
arabalarınız və atlarınız, qalalı şəhəriniz və silahlarınız
var. Bu məktub sizə çatanda **3** ağanızın şahzadələrindən
ən yaxşısını, ən layiqlisini seçib onu atasının taxtında
oturdun və ağanızın nəsli üçün vuruşun». **4** Onlar çox
qorxub dedilər: «İki padşah ona qarşı dayana bilmədi,
biz necə dayanacağıq?» **5** Saray rəisi, şəhər başçısı,

ağsaqqallar və himayəçilər Yehuya xəbər göndərib dedilər:
«Biz sənin qullarınıq və bizə dediyin hər şeyi edərik,
heç kəsi də padşah etməyəcəyik. Sən nə istəyirsən, onu
da et». **6** Yehu ikinci məktubunda onlara belə yazdı:
«Əgər siz mənimlə razı olub sözümə qulaq asırsınızsa,
ağanızın şahzadələrinin başlarını götürüb sabah bu vaxt
İzreelə, yanıma gəlin». Yetmiş nəfər şahzadə onları
tərbiyə edən şəhərin böyük adamlarının yanında qalırdı.
7 Məktub onlara çatanda onlar yetmiş nəfər şahzadəni
tutub öldürdülər və başlarını səbətlərə qoyub İzreelə,
Yehuya göndərdilər. **8** Qasid gəldi və ona bildirib dedi:
«Şahzadələrin başlarını gətirdilər». Yehu dedi: «Onları iki
qalaq edib darvazanın girişində səhərə qədər qoyun». **9**
Səhəri gün Yehu bayıra çıxdı və qalxıb bütün xalqa dedi:
«Sizin təqsiriniz yoxdur. Ağama mən qəsd hazırladım və
onu mən öldürdüm. Bəs bunların hamısını kim qırdı?
10 Onda bilin ki, Axavın nəslinə qarşı Rəbbin söylədiyi
sözlərdən heç biri hədər gedə bilməz. Rəbb Öz qulu
İlyas vasitəsilə söylədiyi işi etmişdir». **11** Yehu Axavın
İzreeldəki sarayında olan adamlardan sağ qalanların
hamısını – onun bütün böyüklərini, yaxın adamlarını və
kahinlərini qırdı, bir adamını da sağ buraxmadı. **12** Yehu
Samariyaya tərəf yola düşdü. Yolda çobanlara məxsus
olan Bet-Eqeddən keçəndə **13** Yəhuda padşahı Axazyanın
qohumlarına rast gəldi və onlara dedi: «Siz kimsiniz?»
Onlar dedilər: «Biz Axazyanın qohumlarıyıq. Padşahın
və mələkənin övladlarını salamlamaq üçün gedirik». **14**
Yehu dedi: «Bunları diri tutun». Onları diri tutdular və
bu qırx iki nəfər adamı Bet-Eqed quyusunun yanında

öldürdülər. Yehu onlardan heç birini sağ buraxmadı.
15 Yehu oradan gedəndə onu qarşılamağa gələn Rekav
oğlu Yehonadava rast gəldi və onu salamlayıb dedi:
«Sənin niyyətin mənim ürəyimcə olduğu kimi mənim
də niyyətim sənin ürəyincədirmi?» Yehonadav «bəli»
dedi. Yehu dedi: «Elə isə əlini ver». O, əlini verdi və Yehu
onu öz arabasına qaldırdı. **16** Sonra dedi: «Mənimlə gəl
və Rəbb üçün göstərdiyim qeyrəti gör». Onu Yehunun
arabasına mindirib apardılar. **17** Yehu Samariyaya gəldi
və Rəbbin İlyasa söylədiyi sözə görə Axavın Samariyada
qalan bütün adamlarını tamamilə qırıb məhv etdi. **18**
Yehu bütün xalqı toplayıb onlara dedi: «Axav Baala
az səcdə etdi, ancaq Yehu ona çox səcdə edəcək. **19**
İndi Baalın bütün peyğəmbərlərini, ona səcdə edənlərin
hamısını, onun bütün kahinlərini mənim yanıma çağırın,
heç kəs qalmasın, çünki Baala böyük qurbanım var. Kim
gəlməsə, sağ qalmayacaq». Ancaq Yehu burada hiylə
işlətdi ki, Baala səcdə edənləri məhv etsin. **20** Yehu dedi:
«Baal üçün təqdis olunmuş bir toplantı çağırın». Onlar
toplantı çağırdılar. **21** Yehu İsrailin hər tərəfinə xəbər
göndərdi. Baala səcdə edənlərin hamısı gəldi, gəlməyən
bir nəfər də qalmadı. Onlar Baal məbədinə girdilər və
Baal məbədi ağzınacan adamla doldu. **22** Yehu paltarlara
baxan adama dedi: «Baala səcdə edənlərin hamısı üçün
əba ver». Bu adam da onlar üçün əba verdi. **23** Yehu
Rekav oğlu Yehonadavla birgə Baal məbədinə girib Baala
səcdə edənlərə dedi: «Axtarıb baxın, burada Rəbbə səcdə
edən bir nəfər sizinlə olmasın, yalnız Baala səcdə edənlər
olsun». **24** Onlar təqdimlər və yandırma qurbanları

gətirmək üçün qabağa gəldilər. Yehu bayırda səksən
adam qoymuşdu və onlara demişdi: «əlinizə verdiyim bu
adamlardan biri kimdən qaçıb qurtarsa, o adam əvəzində
öz canını verəcək». 25 Yandırma qurbanları gətirilməsi
sona çatanda Yehu öz mühafizəçilərinə və rəislərinə
dedi: «İçəri girib onları qırın, heç kəs çıxa bilməsin».
Mühafizəçilər və rəislər onları qılıncdan keçirib qırdılar
və meyitlərini bayıra atdılar. Sonra Baal məbədinin içəri
otağına girdilər. 26 Oradan Baal məbədinin büt olan
sütununu çıxarıb yandırdılar. 27 Beləcə Baala qoyulan
sütunu yıxdılar. Baal məbədini də dağıdıb ayaqyolu
etdilər, ora bu günə qədər də belədir. 28 Beləliklə, Yehu
İsraildən Baalın kökünü kəsdi. 29 Ancaq Yehu Nevat oğlu
Yarovamın İsrailə etdirdiyi günahlardan, Bet-Eldə və
Danda olan qızıl danalara səcdə etməkdən əl çəkmədi.
30 Rəbb Yehuya dedi: «Sən gözümdə doğru olan işlər
görməklə yaxşı elədin və Mənim ürəyimdə olan hər
şeyə görə Axavın adamları ilə rəftar etdin. Buna görə də
dördüncü nəslinə qədər sənin övladların İsrail taxtında
oturacaq». 31 Ancaq Yehu bütün qəlbi ilə İsrailin Allahı
Rəbbin Qanunu ilə getmək istəmədi və Yarovamın İsrailə
etdirdiyi günahlardan əl çəkmədi. 32 Rəbb o dövrdə
İsrail torpağını kəsib kiçiltməyə başladı. Xazael bütün
İsrail hüdudlarında onları məğlub etdi: 33 İordan çayının
şərq tərəfindəki Qadlılara, Ruvenlilərə və Menaşşelilərə
məxsus olan bütün Gilead torpağını, Arnon vadisinin
kənarında olan Aroerdən Gileada və Başana qədər hər
tərəfi zəbt etdi. 34 Yehunun qalan işləri, etdiyi hər
şey və onun bütün hünəri barədə İsrail padşahlarının

salnamələr kitabında yazılmışdır. 35 Yehu ataları ilə
uyudu və onu Samariyada basdırdılar. Onun yerinə oğlu
Yehoaxaz padşah oldu. 36 Yehunun Samariyada İsrail
üzərində padşahlıq etdiyi müddət iyirmi səkkiz il idi.

11 Axazyanın anası Atalya oğlunun öldüyünü görəndə
qalxıb bütün padşah nəslini məhv etdi. 2 Ancaq padşah
Yehoramın qızı, Axazyanın bacısı Yehoşeva öldürülən
şahzadələr arasından Axazyanın oğlu Yoaşı gizlincə
apardı və onu dayəsi ilə birgə yataq otağında yerləşdirdi.
Beləcə Yoaşı Atalyadan gizlətdilər və o öldürülmədi.
3 O, altı il gizli olaraq Rəbbin məbədində dayəsi ilə
birgə qaldı. Atalya isə ölkə üzərində padşahlıq etdi. 4
Yeddinci ildə Yehoyada Karyalıların və mühafizəçilərin
yüzbaşılarını çağırtdırdı, onları öz yanına – Rəbbin
məbədinin içərisinə gətirdi. Orada bu adamlarla əhd kəsib
onları and içdirdi və şahzadəni onlara göstərdi. 5 Sonra
Yehoyada onlara əmr edib dedi: «Siz belə edin: Şənbə
günü növbə çəkənlərinizin üçdə biri sarayın keşiyini
çəksin, 6 üçdə biri Sur darvazasında dursun, üçdə biri isə
mühafizəçilərin arxasındakı darvazada dayansın. Beləcə
sarayın keşiyini çəkin. 7 Sizin iki bölüyünüz – Şənbə günü
növbə çəkməyənlərin hamısı padşahın tərəfində olub
Rəbbin məbədinin keşiyini çəksin. 8 Hər kəs silahı əlində
padşahı əhatəyə alsın, cərgələrinizə girən öldürülsün.
Padşah girib-çıxdığı vaxt onunla olun». 9 Yüzbaşılar
kahin Yehoyadanın əmr etdiyi hər şeyi etdilər: hər biri
öz adamlarını, Şənbə günü növbə çəkənləri və növbədə
olmayanları götürüb kahin Yehoyadanın yanına gəldi.
10 Kahin yüzbaşılara Rəbbin məbədində olan padşah

Davudun nizələrini və qalxanlarını verdi. **11** Mühafizəçilər
məbədin sağ tərəfindən sol tərəfinə qədər qurbangahın
və məbədin yanında, padşahın ətrafında dayandılar. Hər
kəsin silahı əlində idi. **12** Kahin şahzadəni irəli çıxartdı və
tacı başına qoyub şəhadətnaməni ona verdi. Onu padşah
olmaq üçün məsh etdilər və əl çalıb «Yaşasın padşah!»
dedilər. **13** Atalya mühafizəçilərin və xalqın səsini eşidəndə
xalqın yanına, Rəbbin məbədinə gəldi. **14** O baxıb gördü
ki, padşah qaydaya görə sütunun yanında dayanmış,
rəislər və kərənay çalanlar da padşahın yanındadır. Bütün
ölkə xalqı sevinərək kərənay çalırdı. Atalya paltarını
cırıb bağırdı: «Xəyanət! Xəyanət!» **15** Kahin Yehoyada
qoşun üçün cavabdeh olan yüzbaşılara əmr edib dedi:
«Onu cərgələrin arasından çıxarın və dalınca gələni
qılıncla öldürün». Çünki kahin «qoy o, Rəbbin məbədində
öldürülməsin» demişdi. **16** Atalyanı tutdular, onu atların
girdiyi darvazadan saraya gətirdilər və orada öldürüldü.
17 Yehoyada Rəbb ilə padşah və xalq arasında əhd kəsdi
ki, onlar Rəbbin xalqı olsun. O, padşahla xalq arasında
da əhd kəsdi. **18** Bütün ölkə xalqı Baal məbədinə getdi.
Onu dağıdıb qurbangahlarını və bütlərini parça-parça
etdilər, Baal kahini Mattanı qurbangahların önündə
öldürdülər. Kahin Rəbbin məbədinə gözətçilər qoydu.
19 O, yüzbaşıları, Karyalıları, mühafizəçiləri, bütün ölkə
xalqını özü ilə götürdü. Onlar padşahı Rəbbin məbədindən
düşürtdülər və mühafizəçilər darvazasının yolu ilə saraya
gəldilər. Yoaş padşahların taxtında oturdu. **20** Bütün ölkə
xalqı sevindi və şəhər sakitləşdi. Çünki Atalyanı padşah

sarayında qılıncla öldürmüşdülər. 21 Yoaş padşah olduğu
vaxt yeddi yaşında idi.

12 Yehunun padşahlığının yeddinci ilində Yoaş padşah
oldu və Yerusəlimdə qırx il padşahlıq etdi. Anası Beer-
Şevadan olub adı Sivya idi. 2 Kahin Yehoyada Yoaşı
öyrətdiyi dövr ərzində Rəbbin gözündə doğru olan
işlər etdi. 3 Ancaq səcdəgahlar aradan qaldırılmadı,
xalq hələ səcdəgahlarda qurban gətirir və buxur
yandırırdı. 4 Yoaş kahinlərə dedi: «Müqəddəs şeylər
kimi Rəbbin məbədinə gətirilən gümüşü, siyahıyaalma
zamanı toplanmış gümüşü, hər kəsin öz canı əvəzinə
verdiyi gümüşü və Rəbbin məbədinə gətirmək üçün hər
kəsin ürəyi istədiyi qədər verdiyi gümüşün hamısını
5 kahinlərin hər biri öz xəzinədarından götürsün və
məbəddə harada uçuq bir yer varsa, o uçuqları özləri
təmir etsin». 6 Ancaq padşah Yoaşın padşahlığının
iyirmi üçüncü ilində kahinlər hələ məbədin uçuqlarını
təmir etməmişdilər. 7 Padşah Yoaş kahin Yehoyadanı
və o biri kahinləri çağırıb onlara dedi: «Nə üçün
siz məbədin uçuqlarını təmir etmirsiniz? İndi daha
xəzinədarlarınızdan özünüz üçün gümüş almayın, qoy
bu gümüş məbədin uçuqlarının təmiri üçün verilsin». 8
Kahinlər razı oldular ki, daha xalqdan gümüş almasınlar
və məbədin uçuqlarını da özləri təmir etməsinlər. 9
Kahin Yehoyada bir sandıq götürdü və onun qapağında
dəlik açdı. Onu qurbangahın yanına, Rəbbin məbədinə
girən yerdə sağ tərəfə qoydu. Astana keşikçisi olan
kahinlər Rəbbin məbədinə gətirilən gümüşün hamısını
oraya qoyardı. 10 Sandıqda çoxlu gümüş olduğunu

görəndə padşahın mirzəsi və baş kahin gələrək Rəbbin
məbədində tapılan gümüşü torbalara doldurub tərəzidə
çəkirdilər. **11** Çəkilən gümüşü Rəbbin məbədinin işinə
nəzarət edən rəislərə verirdilər. Onlar da bunu Rəbbin
məbədində işləyən dülgərlərə, ustalara, **12** bənnalara,
daşyonanlara, Rəbbin məbədinin uçuqlarını təmir etmək
üçün taxta və yonulmuş daşlar satın alan adamlara
verir və məbədin bütün təmir işlərinə xərcləyirdilər. **13**
Ancaq Rəbbin məbədinə gətirilmiş gümüşdən məbəd
üçün gümüş kasalar, maqqaşlar, piyalələr, kərənaylar və
qızıl yaxud gümüş qablar düzəldilmirdi. **14** Çünki gümüşü
iş görənlərə verirdilər və onunla Rəbbin məbədini təmir
edirdilər. **15** İş görənlərə vermək üçün əllərinə gümüş
verdikləri adamlardan hesabat istəmirdilər, çünki onlar
sədaqətlə çalışırdılar. **16** Təqsir təqdimlərinin və günah
təqdimlərinin gümüşü Rəbbin məbədinə gətirilmədi,
çünki o, kahinlərin idi. **17** O vaxt Aram padşahı Xazael
gəldi və Qata hücum edib oranı aldı. Sonra o, Yerusəlimə
hücum etməyə yönəldi. **18** Yəhuda padşahı Yoaş babaları
olan Yəhuda padşahları Yehoşafatın, Yehoramın və
Axazyanın təqdis etdiyi bütün şeyləri, özünün təqdis
etdiyi şeyləri, Rəbbin məbədinin və sarayın xəzinələrində
tapılan bütün qızılı götürüb Aram padşahı Xazaelə
göndərdi. O da Yerusəlimdən geri çəkildi. **19** Yoaşın qalan
işləri və etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. **20** Əyanları qalxıb ona
qəsd hazırladılar və Sillaya enən yoldakı Bet-Milloda
Yoaşı vurdular. **21** Onu vuranlar əyanları Şimeat oğlu
Yozakar və Şomer oğlu Yehozavad idi. Yoaş ataları ilə

uyudu və onu Davudun şəhərində, atalarının yanında
basdırdılar. Onun yerinə oğlu Amasya padşah oldu.

13 Yəhuda padşahı Axazya oğlu Yoaşın padşahlığının
iyirmi üçüncü ilində Yehunun oğlu Yehoaxaz Samariyada
İsrail üzərində padşah oldu və on yeddi il padşahlıq
etdi. **2** O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi və Nevat
oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi günahların dalınca
getdi, onlardan əl çəkmədi. **3** İsrailə qarşı Rəbbin qəzəbi
alovlandı və Yehoaxazın bütün ömrü boyu onları Aram
padşahı Xazaelin və Xazaelin oğlu Ben-Hadadın əlinə
verdi. **4** Yehoaxaz Rəbbə üz tutub yalvardı və Rəbb onu
eşitdi, çünki İsraillilərin əzabını və Aram padşahının
onlara necə zülm etdiyini gördü. **5** Rəbb İsraillilərə bir
xilaskar verdi və onlar Aramın əsarəti altından çıxdılar.
İsraillilər əvvəlki kimi öz torpaqlarında yaşadılar. **6** Ancaq
onlar Yarovam nəslinin İsrailə etdirdiyi günahlardan
əl çəkmədilər və bu günahların dalınca getdilər, Aşera
bütü də Samariyada qalırdı. **7** Əlli süvaridən, on döyüş
arabasından və on min piyadadan başqa, Yehoaxazın daha
qoşunu qalmadı, çünki Aram padşahı onları xırmanda toz
kimi əzmişdi. **8** Yehoaxazın qalan işləri, etdiyi hər şey
və onun hünəri barədə İsrail padşahlarının salnamələr
kitabında yazılmışdır. **9** Yehoaxaz ataları ilə uyudu və
onu Samariyada basdırdılar. Onun yerinə oğlu Yoaş
padşah oldu. **10** Yəhuda padşahı Yoaşın padşahlığının
otuz yeddinci ilində Yehoaxaz oğlu Yoaş Samariyada İsrail
üzərində padşah oldu və on altı il padşahlıq etdi. **11** O,
Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, Nevat oğlu Yarovamın
İsrailə etdirdiyi bütün günahlardan əl çəkmədi və bu

günahların dalınca getdi. **12** Yoaşın qalan işləri, etdiyi
hər şey və Yəhuda padşahı Amasya ilə döyüşdə göstərdiyi
hünər barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında
yazılmışdır. **13** Yoaş ataları ilə uyudu və onun taxtında
Yarovam oturdu. Yoaş Samariyada İsrail padşahlarının
yanında basdırıldı. **14** Elişa ölümcül halda xəstələnmişdi.
İsrail padşahı Yoaş ona baş çəkmək üçün yanına gəldi və
ağlayıb dedi: «Atam, ey atam! İsrailin arabası və atlıları!»
15 Elişa ona dedi: «Kaman və oxlar götür». O, kaman və
oxlar götürdü. **16** Elişa İsrail padşahına dedi: «Kamanı
çək». O, kamanı çəkdi. Elişa əllərini padşahın əlləri üstünə
qoydu. **17** Sonra dedi: «Şərq tərəfdəki pəncərəni aç».
O açdı. Elişa «oxu at» dedi. O atdı. Elişa dedi: «Bu,
Rəbbin qurtuluş oxu, Arama qarşı qurtuluş oxudur! Sən
Aramlıları Afeqdə axıra qədər qıracaqsan». **18** Sonra dedi:
«Oxları götür». O götürdü. Elişa İsrail padşahına dedi:
«Yerə vur». O, üç dəfə vurub dayandı. **19** Allah adamı
ona qəzəblənib dedi: «Beş-altı dəfə vurmalı idin. Onda
Aramlıları axıra qədər qıra bilərdin, indi isə onları üç dəfə
qıracaqsan». **20** Elişa öldü və onu basdırdılar. Moavlıların
dəstələri hər bahar fəslində ölkəyə gələrdi. **21** Bir dəfə bir
nəfəri basdırarkən adamlar bir dəstə gördülər və ölünü
Elişanın qəbrinə atdılar. Ölü düşüb Elişanın sümüklərinə
toxunan kimi dirildi və ayaq üstə qalxdı. **22** Yehoaxazın
bütün ömrü boyu Aram padşahı Xazael İsraillilərə zülm
etdi. **23** Ancaq Rəbb İbrahim, İshaq və Yaqubla etdiyi
əhdindən ötrü lütf və mərhəmət göstərib onlara tərəf
üz tutdu, onları məhv etmək istəmədi və indiyə qədər
Öz hüzurundan kənar etmədi. **24** Aram padşahı Xazael

öldü və yerinə oğlu Ben-Hadad padşah oldu. **25** Yehoaxaz
oğlu Yoaş müharibədə atası Yehoaxazın əlindən alınan
şəhərləri Xazaelin oğlu Ben-Hadadın əlindən aldı. Yoaş
Aramlıları üç dəfə qırıb İsrail şəhərlərini geri aldı.

14 İsrail padşahı Yehoaxaz oğlu Yoaşın padşahlığının
ikinci ilində Yəhuda padşahı Yoaşın oğlu Amasya padşah
oldu. **2** O, padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında
idi və Yerusəlimdə iyirmi doqquz il padşahlıq etdi.
Anası Yerusəlimdən olub adı Yehoaddan idi. **3** Amasya
atası Yoaşın etdiyi kimi Rəbbin gözündə doğru olan
işlər etdi, amma babası Davud kimi deyildi. **4** Lakin
səcdəgahlar aradan qaldırılmadı, xalq hələ səcdəgahlarda
qurban gətirir və buxur yandırırdı. **5** Padşahlıq əlində
möhkəmlənəndə Amasya padşah olan atasını öldürmüş
əyanları öldürdü. **6** Ancaq Musanın Qanun kitabında
yazıldığı kimi qatillərin oğullarını öldürmədi, çünki Rəbb
əmr edib demişdi: «Oğula görə ata, ataya görə oğul
öldürülməsin, hər kəs öz günahına görə ölməlidir». **7**
O, on min nəfər Edomlunu Duz dərəsində qırıb Selanı
müharibə ilə aldı. Onun adını Yoqteel qoydu və bu günə
qədər də belədir. **8** O vaxt Amasya İsrail padşahı Yehu
oğlu Yehoaxaz oğlu Yoaşın yanına qasidlər göndərib
dedi: «Gəl, qarşılaşaq». **9** İsrail padşahı Yoaş Yəhuda
padşahı Amasyaya cavab verib dedi: «Livanda olan qanqal
oradakı sidr ağacına xəbər göndərib "qızını oğluma
arvad olmaq üçün ver" dedi. Amma Livanda olan bir
çöl heyvanı keçərək qanqalı tapdaladı. **10** Əlbəttə, sən
Edomluları qırdın və ürəyin qürurlandı. Bununla öyün və
öz evində otur. Nə üçün sən Yəhudalılarla birlikdə bəlaya

düşmək üçün münaqişəyə atılırsan?» **11** Ancaq Amasya
qulaq asmadı. İsrail padşahı Yoaş çıxıb Yəhuda padşahı
Amasya ilə Yəhudada olan Bet-Şemeşdə qarşılaşdı. **12**
Yəhudalılar İsraillilərin önündə məğlub oldular və hər
kəs öz evinə qaçdı. **13** İsrail padşahı Yoaş Yəhuda padşahı
Axazya oğlu Yoaş oğlu Amasyanı Bet-Şemeşdə tutdu. Yoaş
Yerusəlimə gəlib şəhər divarının Efrayim darvazasından
Künc darvazasına qədər dörd yüz qulacını uçurdu. **14**
Rəbbin məbədində və sarayın xəzinələrində tapılan bütün
qızıl-gümüşü, bütün əşyaları apardı. Girov olaraq tutduğu
adamları da götürüb Samariyaya qayıtdı. **15** Yoaşın
qalan işləri, onun hünəri və Yəhuda padşahı Amasya ilə
necə vuruşduğu barədə İsrail padşahlarının salnamələr
kitabında yazılmışdır. **16** Yoaş ataları ilə uyudu və
Samariyada İsrail padşahlarının yanında basdırıldı. Onun
yerinə oğlu Yarovam padşah oldu. **17** Yəhuda padşahı
Yoaş oğlu Amasya İsrail padşahı Yehoaxaz oğlu Yoaşın
ölümündən sonra on beş il yaşadı. **18** Amasyanın qalan
işləri barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında
yazılmışdır. **19** Yerusəlimdə Amasyaya qəsd hazırladılar.
O, Lakişə qaçdı. Lakişə onun dalınca adamlar göndərib
orada onu öldürdülər. **20** Onu atlar üstündə gətirib
Yerusəlimdə, Davudun şəhərində, atalarının yanında
basdırdılar. **21** Bütün Yəhuda xalqı on altı yaşlı Azaryanı
götürüb atası Amasyanın yerinə padşah etdi. **22** Padşah
ataları ilə uyuduqdan sonra o, Elatı Yəhudaya qaytarıb
oranı tikdi. **23** Yəhuda padşahı Yoaş oğlu Amasyanın
padşahlığının on beşinci ilində Yoaş oğlu Yarovam
Samariyada İsrail üzərində padşah oldu və qırx bir il

padşahlıq etdi. 24 O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi və
Nevat oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi bütün günahlardan
əl çəkmədi. 25 Qulu Qat-Xeferli peyğəmbər Amittay
oğlu Yunus vasitəsilə İsrailin Allahı Rəbbin söylədiyi
sözə görə o, Xamat keçidindən Arava dənizinə qədər
İsrail torpaqlarını geri aldı. 26 Çünki Rəbb İsraillilərin
acı fəlakətini görmüşdü: istər kölə olsun, istər azad,
İsraillilərə kömək edən bir kəs olmadı. 27 Rəbb heç vaxt
İsrailin adını göylər altından siləcəyini deməmişdi, buna
görə də Yoaş oğlu Yarovamın vasitəsilə onlara qurtuluş
verdi. 28 Yarovamın qalan işləri, etdiyi hər şey, onun
hünəri, necə vuruşduğu və əvvəllər Yəhudaya məxsus
olan Dəməşqi və Xamatı İsrailə necə qaytarması barədə
İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. 29
Yarovam ataları İsrail padşahları ilə uyudu və yerinə oğlu
Zəkəriyyə padşah oldu.

15 İsrail padşahı Yarovamın padşahlığının iyirmi
yeddinci ilində Yəhuda padşahı Amasyanın oğlu Azarya
padşah oldu. 2 O padşah olduğu vaxt on altı yaşında idi və
Yerusəlimdə əlli iki il padşahlıq etdi. Anası Yerusəlimdən
olub adı Yekolya idi. 3 Azarya atası Amasyanın etdiyi kimi
Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. 4 Lakin səcdəgahlar
aradan qaldırılmadı, xalq hələ səcdəgahlarda qurban
gətirir və buxur yandırırdı. 5 Rəbb padşaha bəla göndərdi,
o, ölüm gününə qədər cüzamlı oldu. Padşah başqa bir
evdə yaşayırdı. Onun oğlu Yotam isə saraya başçılıq
edərək ölkə xalqına hökm edirdi. 6 Azaryanın qalan işləri
və etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr
kitabında yazılmışdır. 7 Azarya ataları ilə uyudu və

onu Davudun şəhərində, atalarının yanında basdırdılar.
Onun yerinə oğlu Yotam padşah oldu. **8** Yəhuda padşahı
Azaryanın padşahlığının otuz səkkizinci ilində Yarovam
oğlu Zəkəriyyə Samariyada İsrail üzərində padşah oldu və
altı ay padşahlıq etdi. **9** O, atalarının etdiyi kimi Rəbbin
gözündə pis olan işlər etdi və Nevat oğlu Yarovamın İsrailə
etdirdiyi günahlardan əl çəkmədi. **10** Yaveş oğlu Şallum
ona qəsd hazırladı, onu xalqın qabağında vurub öldürdü
və yerinə padşah oldu. **11** Zəkəriyyənin qalan işləri barədə
İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **12**
Rəbbin Yehuya «dördüncü nəslinə qədər sənin övladların
İsrail taxtında oturacaqlar» deyə söylədiyi sözə görə
belə oldu. **13** Yəhuda padşahı Uzziyanın padşahlığının
otuz doqquzuncu ilində Yaveş oğlu Şallum padşah oldu
və Samariyada bir ay padşahlıq etdi. **14** Qadi oğlu
Menaxem Tirsadan çıxıb Samariyaya gəldi. Samariyada
Yaveş oğlu Şallumu vurub öldürdü və yerinə padşah oldu.
15 Şallumun qalan işləri və necə qəsd hazırladığı barədə
İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır.
16 O vaxt Menaxem Tirsadan çıxıb Tifsahda və onun
ətrafında yaşayanların hamısını qırdı. Darvazaları onun
üzünə açmadıqlarına görə onları məhv etdi və orada
olan bütün hamilə qadınları doğradı. **17** Yəhuda padşahı
Azaryanın padşahlığının otuz doqquzuncu ilində Qadi
oğlu Menaxem İsrail üzərində padşah oldu və Samariyada
on il padşahlıq etdi. **18** O, Rəbbin gözündə pis olan işlər
etdi və bütün ömrü boyu Nevat oğlu Yarovamın İsrailə
etdirdiyi günahlardan əl çəkmədi. **19** Aşşur padşahı Pul
ölkəyə hücum etdi. Menaxem ona min talant gümüş

verdi ki, padşahlığını möhkəmləndirmək üçün Pul onunla
müttəfiq olsun. **20** Menaxem Aşşur padşahına vermək
üçün İsrailin varlı adamlarının hamısından gümüş yığdı,
onların hər birindən əlli şekel gümüş aldı. Onda Aşşur
padşahı bu ölkədə qalmayıb geri qayıtdı. **21** Menaxemin
qalan işləri və etdiyi hər şey barədə İsrail padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. **22** Menaxem ataları ilə
uyudu və yerinə oğlu Peqahya padşah oldu. **23** Yəhuda
padşahı Azaryanın padşahlığının əllinci ilində Menaxem
oğlu Peqahya Samariyada İsrail üzərində padşah oldu və
iki il padşahlıq etdi. **24** O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi
və Nevat oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi günahlardan
əl çəkmədi. **25** Peqahyanın mühafizəçilər rəisi Remalya
oğlu Peqah ona qəsd hazırladı, Gileadlılardan əlli nəfərin
köməyi ilə Samariyada sarayın qalasında onu Arqov və
Arye ilə birgə vurub öldürdü və onun yerinə padşah
oldu. **26** Peqahyanın qalan işləri və etdiyi hər şey barədə
İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **27**
Yəhuda padşahı Azaryanın padşahlığının əlli ikinci ilində
Remalya oğlu Peqah Samariyada İsrail üzərində padşah
oldu və iyirmi il padşahlıq etdi. **28** O, Rəbbin gözündə pis
olan işlər etdi və Nevat oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi
günahlardan əl çəkmədi. **29** İsrail padşahı Peqahın
dövründə Aşşur padşahı Tiqlat-Pileser gəlib İyonu, Avel-
Bet-Maakanı, Yanoahı, Qedeşi, Xasoru, Gileadı, Qalileyanı
və bütün Naftali torpağını tutdu, əhalisini də Aşşura
sürgün etdi. **30** Ela oğlu Huşə Remalya oğlu Peqaha qəsd
hazırladı, onu vurub öldürdü və Uzziya oğlu Yotamın
padşahlığının iyirminci ilində onun yerinə padşah oldu.

31 Peqahın qalan işləri və etdiyi hər şey barədə İsrail
padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. 32 İsrail
padşahı Remalya oğlu Peqahın padşahlığının ikinci ilində
Uzziya oğlu Yotam Yəhuda üzərində padşah oldu. 33 O,
padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə
on altı il padşahlıq etdi. Anası Sadoq qızı Yeruşa idi.
34 Yotam atası Uzziyanın etdiyi kimi Rəbbin gözündə
doğru olan işlər etdi. 35 Lakin səcdəgahlar aradan
qaldırılmadı, xalq hələ səcdəgahlarda qurban gətirir və
buxur yandırırdı. O, Rəbbin məbədinin yuxarı darvazasını
düzəltdi. 36 Yotamın qalan işləri və etdiyi hər şey barədə
Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır.
37 Rəbb o dövrdə Aram padşahı Resini və Remalya oğlu
Peqahı Yəhudalıların üstünə göndərməyə başladı. 38
Yotam ataları ilə uyudu və babası Davudun şəhərində,
atalarının yanında basdırıldı. Onun yerinə oğlu Axaz
padşah oldu.

16 Remalya oğlu Peqahın padşahlığının on yeddinci
ilində Yotam oğlu Axaz Yəhuda üzərində padşah oldu. 2
Axaz padşah olduğu vaxt iyirmi yaşında idi və Yerusəlimdə
on altı il padşahlıq etdi. O, babası Davuddan fərqli
olaraq Allahı Rəbbin gözündə doğru olan işlər etmədi.
3 Axaz İsrail padşahlarının yolu ilə getdi və Rəbbin
İsrail övladlarının önündən qovduğu millətlərin iyrənc
əməllərini edərək oğlunu oda qurban verdi. 4 O,
səcdəgahlarda, təpələr üstündə və hər kölgəli ağac altında
qurban gətirir və buxur yandırırdı. 5 Onda Aram padşahı
Resin və İsrail padşahı Remalya oğlu Peqah Yerusəlimin
üzərinə hücum etdilər və Axazı mühasirəyə aldılar, ancaq

onu məğlub edə bilmədilər. **6** O vaxt Aram padşahı
Resin Elatı Arama qaytardı və Yəhudalıları Elatdan
qovub çıxartdı. Edomlular Elata girdilər və bu günə
qədər orada yaşayırlar. **7** Axaz Aşşur padşahı Tiqlat-
Pileserin yanına qasidlər göndərib dedi: «Mən sənin
qulun və nökərinəm. Gəl, məni üstümə hücum edən
Aram və İsrail padşahlarının əlindən qurtar». **8** Axaz
Rəbbin məbədində və sarayın xəzinələrində tapılan qızıl-
gümüşü götürüb Aşşur padşahına hədiyyə göndərdi. **9**
Aşşur padşahı ona qulaq asdı: Dəməşqə hücum edib onu
aldı, əhalisini Qirə sürgün etdi və Resini öldürdü. **10**
Padşah Axaz Aşşur padşahı Tiqlat-Pileseri qarşılamaq
üçün Dəməşqə getdi. O, Dəməşqdə olan qurbangahı gördü,
qurbangahın bütün quruluşunu və təsvirini kahin Uriyaya
göndərdi. **11** Kahin Uriya padşah Axazın Dəməşqdən
göndərdiyi bütün şeylərə görə bir qurbangah düzəltdi. O,
padşah Dəməşqdən qayıdana qədər bunu etdi. **12** Padşah
Dəməşqdən qayıdıb qurbangahı gördü. O yaxınlaşıb
qurbangahın üstünə qalxdı. **13** Qurbangahın üstündə öz
yandırma qurbanını və taxıl təqdimini yandırdı, tökmə
təqdimini tökdü və ünsiyyət qurbanlarının qanını oraya
səpdi. **14** Rəbbin önündə olan tunc qurbangahı məbədin
qabaq tərəfindən, öz qurbangahı ilə Rəbbin məbədi
arasından gətirdi və onu öz qurbangahının şimal tərəfinə
qoydu. **15** Padşah Axaz kahin Uriyaya əmr edib dedi: «Hər
gün səhərin yandırma qurbanını, axşamın taxıl təqdimini,
padşahın yandırma qurbanını və taxıl təqdimini, bütün
ölkə xalqının yandırma qurbanını, taxıl təqdimini və
tökmə təqdimini böyük qurbangahın üstündə yandır.

Yandırma qurbanlarının və başqa qurbanların bütün
qanını onun üstünə səp. Ancaq tunc qurbangah soraq
etmək üçün mənim olacaq». 16 Kahin Uriya da padşah
Axazın əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdi. 17 Padşah Axaz
dayaqların yan lövhələrini kəsib dayaqların üstündən
ləyənləri götürdü. Hovuzu altında olan tunc buğaların
üstündən qaldırıb bir daş səkinin üstünə qoydu. 18 Şənbə
günü üçün məbəddə düzəldilmiş bağlı yeri və padşahın
bayırdakı giriş yerini Aşşur padşahından ötrü Rəbbin
məbədindən götürdü. 19 Axazın qalan işləri barədə
Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır.
20 Axaz ataları ilə uyudu və Davudun şəhərində, atalarının
yanında basdırıldı. Onun yerinə oğlu Xizqiya padşah
oldu.

17 Yəhuda padşahı Axazın padşahlığının on ikinci ilində
Ela oğlu Huşə Samariyada İsrail üzərində padşah oldu
və doqquz il padşahlıq etdi. 2 O, Rəbbin gözündə pis
olan işlər etdi, ancaq özündən əvvəlki İsrail padşahları
kimi deyildi. 3 Aşşur padşahı Şalmaneser Huşənin
üstünə hücum etmişdi və Huşə ona tabe olub xərac
vermişdi. 4 Amma Aşşur padşahı Huşənin xəyanət etdiyini
gördü, çünki o həm Misir padşahı Sonun yanına qasidlər
göndərmişdi, həm də hər il olduğu kimi Aşşur padşahına
xərac verməmişdi. Buna görə də Aşşur padşahı onu tutub
zindana saldı. 5 Aşşur padşahı bütün ölkəyə hücum
etdi. O, Samariyaya yaxınlaşdı və oranı üç il mühasirədə
saxladı. 6 Huşənin padşahlığının doqquzuncu ilində Aşşur
padşahı Samariyanı aldı və İsraillilləri Aşşur torpağına
sürgün etdi. Onları Xalahda, Qozan çayı sahilindəki

Xavorda və Midiya şəhərlərində yerləşdirdi. **7** Bu iş
ona görə İsrail övladlarının başına gəldi ki, onları Misir
padşahı fironun əsarəti altından, Misir torpağından
çıxaran özlərinin Allahı Rəbbə qarşı günah etmişdilər.
İsrail övladları başqa allahlara səcdə etmişdilər. **8** Onların
önündən Rəbbin qovduğu millətlərin adətlərinə və İsrail
padşahlarının qoyduğu qanunlara görə davranmışdılar.
9 Gizlində özlərinin Allahı Rəbbə qarşı doğru olmayan
işlər etmişdilər. Məskən saldıqları hər yerdə keşikçi
qülləsindən qalalı şəhərə qədər özləri üçün səcdəgahlar
tikmişdilər. **10** Hər hündür təpənin üstündə, hər kölgəli
ağacın altında sütunlar və Aşera bütləri qoymuşdular.
11 Onların önündən Rəbbin qovduğu millətlərin etdiyi
kimi bütün bu səcdəgahlarda buxur yandırmış və pis işlər
görüb Rəbbi qəzəbləndirmişdilər. **12** Rəbb onlara «belə
etməyin» söylədiyinə baxmayaraq, onlar bütlərə qulluq
etmişdilər. **13** Rəbb bütün peyğəmbərləri və görücüləri
vasitəsilə İsraillilərə və Yəhudalılara xəbərdarlıq edib
demişdi: «Pis yolunuzdan dönün. Atalarınıza buyurduğum
və qullarım peyğəmbərlər vasitəsilə sizə öyrətdiyim
Qanunda olan bütün əmrlərimə və qanunlarıma əməl
edin». **14** Ancaq onlar bu sözlərə qulaq asmamışdılar
və iman etməyən ataları kimi özlərinin Allahı Rəbbə
boyun əyməmişdilər. **15** Onun qanunlarını, ataları ilə
bağladığı əhdini və onlara etdiyi xəbərdarlıqları rədd
etmişdilər. Boş şey dalınca gedib boş adamlar olmuşdular.
Rəbb «ətrafınızdakı millətlər kimi etməyin» deyib əmr
etdiyi halda onlar kimi davranmışdılar. **16** Özlərinin
Allahı Rəbbin bütün əmrlərindən üz döndərib iki tökmə

dana bütü və Aşera bütü düzəltmişdilər, bütün səma
cisimlərinə səcdə etmişdilər və Baala qulluq etmişdilər.
17 Oğullarını və qızlarını oda qurban vermişdilər, falçılıq
və baxıcılıq etmişdilər. Rəbbin gözündə pis olan işlərə
özlərini təslim edib Onu qəzəbləndirmişdilər. **18** Buna
görə də Rəbb İsraillilərə qəzəblənib onlardan üz döndərdi.
Yalnız Yəhuda qəbiləsindən başqa heç biri qalmadı.
19 Yəhudalılar da özlərinin Allahı Rəbbin əmrlərinə
əməl etməmişdilər və İsraillilərin qoyduğu adətlərlə
davranmışdılar. **20** Rəbb bütün İsrail nəslindən üz
döndərərək onları alçaldıb soyğunçulara təslim etdi
və nəhayət, onları hüzurundan kənara atdı. **21** Rəbb
İsraili Davud sülaləsindən alıb ayırmışdı və İsraillilər
Nevat oğlu Yarovamı padşah etmişdilər. Yarovam onları
Rəbbin yolundan azdırmışdı və onlara böyük günahlar
etdirmişdi. **22** İsrail övladları Yarovamın etdiyi bütün
günahlara görə davranmışdılar və bu günahlardan əl
çəkməmişdilər. **23** Rəbb Öz qulu olan bütün peyğəmbərlər
vasitəsilə söylədiyi kimi, nəhayət, İsraillilərdən üz
döndərdi. Onlar öz torpaqlarından Aşşur torpağına
sürgün olundular və bu günə qədər belədir. **24** Aşşur
padşahı Babildən, Kutadan, Avvadan, Xamatdan və
Sefarvayimdən adamlar gətirib İsrail övladlarının yerinə
Samariyanın şəhərlərində yerləşdirdi. Onlar Samariyaya
sahib oldular və oranın şəhərlərində yaşadılar. **25** Onlar
orada yaşamağa başlayanda Rəbbə sitayiş etmirdilər.
Rəbb də üstlərinə şirlər göndərdi və şirlər onları
öldürməyə başladı. **26** Onlar Aşşur padşahına dedilər:
«Sürgün edib Samariyanın şəhərlərində yerləşdirdiyin

millətlər bu ölkə Allahının adətlərini bilmirlər. O Allah
da üstlərinə şirlər göndərdi və şirlər onları öldürür,
çünki bu adamlar ölkə Allahının adətlərini bilmirlər».
27 Aşşur padşahı əmr edib dedi: «Oradan sürgün
etdiyiniz kahinlərdən birini geri qaytarın, adamları ilə
gedib orada yaşasın və ölkə Allahının adətlərini onlara
öyrətsin». **28** Samariyadan sürgün etdikləri kahinlərdən
biri gəlib Bet-Eldə yaşadı və Rəbbə necə sitayiş etməyi
onlara öyrətməyə başladı. **29** Ancaq hər millət öz
allahının bütünü düzəltdi. Onları yaşadıqları şəhərlərdə
Samariyalıların səcdəgahlarda tikdikləri məbədlərə
qoydular: **30** Babillilər Sukkot-Benot bütünü, Kutalılar
Nerqal bütünü, Xamatlılar Aşima bütünü, **31** Avvalılar
Nivxaz və Tartaq bütlərini düzəltdilər. Sefarvayimlilər
isə oğullarını Sefarvayim allahları Adrammelek və
Anammelek üçün odda yandırırdılar. **32** Onlar Rəbbə
də sitayiş edirdilər. Səcdəgahların məbədlərində xidmət
etmək üçün öz aralarından kahinlər seçib qoydular. **33**
Onlar həm Rəbbə, həm də aralarından sürgün olunduqları
millətlərin adətlərinə görə öz allahlarına sitayiş edirdilər.
34 Onlar bu günə qədər də əvvəlki adətlərinə görə
davranırlar və Rəbbə sitayiş etmirlər, adını İsrail qoyduğu
Yaqubun nəslinə Rəbbin buyurduğu qaydalara, hökmlərə,
qanunlara və əmrlərə əməl etmirlər. **35** Rəbb Yaqub
övladları ilə əhd etmişdi və onlara əmr edib demişdi:
«Başqa allahlara sitayiş və səcdə etməyin, onlara qulluq
edib qurban gətirməyin. **36** Ancaq böyük qüdrəti və
uzatdığı əli ilə sizi Misir torpağından çıxaran Rəbbə
sitayiş və səcdə edin, Ona qurban gətirin. **37** Sizin

üçün yazdığı qaydalara, hökmlərə, qanunlara və əmrlərə
həmişə diqqətlə əməl edin və başqa allahlara sitayiş
etməyin. 38 Sizinlə bağladığım əhdi unutmayın. Başqa
allahlara deyil, 39 yalnız Allahınız Rəbbə sitayiş etsəniz, O
sizi bütün düşmənlərinizin əlindən qurtarar». 40 Ancaq
onlar bu sözlərə qulaq asmadılar və bu günə qədər də
özlərinin əvvəlki adətlərinə görə davranırlar. 41 Beləcə
bu millətlər həm Rəbbə, həm də öz bütlərinə sitayiş
edirdilər. Ataları necə edirdisə, oğulları və nəvələri də bu
günə qədər belə edirlər.

18 İsrail padşahı Ela oğlu Huşənin padşahlığının üçüncü
ilində Axaz oğlu Xizqiya Yəhuda üzərində padşah oldu. 2 O,
padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə
iyirmi doqquz il padşahlıq etdi. Anası Zəkəriyyə qızı
Avi idi. 3 Xizqiya babası Davudun etdiyi kimi Rəbbin
gözündə doğru olan işlər etdi. 4 O, səcdəgahları aradan
qaldırdı, sütunları parça-parça etdi və Aşera bütünü
kəsdi. Musanın düzəltdiyi tunc ilanı əzib parçaladı, çünki
İsraillilər onun adını Nexuştan qoyub o vaxta qədər
ona buxur yandırırdılar. 5 Xizqiya İsrailin Allahı Rəbbə
güvəndi. Özündən əvvəl və sonra olan bütün Yəhuda
padşahları arasında onun kimisi olmadı. 6 O, Rəbdən
yapışıb Onun yolundan dönmədi və Rəbbin Musaya
verdiyi əmrlərinə əməl etdi. 7 Rəbb də onunla idi və hara
gedirdisə, uğur qazanırdı. Xizqiya Aşşur padşahına qulluq
etməkdən boyun qaçırdı. 8 Qəzzədə və onun sərhədləri
boyu, keşikçi qülləsindən qalalı şəhərə qədər hər yerdə
yaşayan Filiştliləri qırdı. 9 Xizqiyanın padşahlığının
dördüncü ilində, yəni İsrail padşahı Ela oğlu Huşənin

padşahlığının yeddinci ilində Aşşur padşahı Şalmaneser
Samariya üzərinə hücum edib oranı mühasirəyə aldı. **10**
Üç ildən sonra şəhəri aldılar. Xizqiyanın padşahlığının
altıncı ilində, yəni İsrail padşahı Huşənin padşahlığının
doqquzuncu ilində Samariya alındı. **11** Aşşur padşahı
İsraillilləri Aşşur torpağına sürgün etdi və onları Xalahda,
Qozan çayı sahilindəki Xavorda və Midiya şəhərlərində
yerləşdirdi. **12** Bu iş ona görə onların başına gəldi ki,
özlərinin Allahı Rəbbin sözünə qulaq asmamışdılar və
Onun əhdini, Rəbbin qulu Musanın əmr etdiyi hər şeyi
pozmuşdular. Onlar buna nə qulaq asmış, nə də əməl
etmişdilər. **13** Xizqiyanın padşahlığının on dördüncü
ilində Aşşur padşahı Sanxeriv Yəhudanın bütün qalalı
şəhərlərinə hücum edib onları aldı. **14** Yəhuda padşahı
Xizqiya Lakişə, Aşşur padşahına xəbər göndərib dedi:
«Təqsirkaram, üzərimdən geri çəkil, məndən nə qədər
xərac tələb etsən, verərəm». Aşşur padşahı Yəhuda
padşahı Xizqiyadan xərac olaraq otuz talant qızıl və üç
yüz talant gümüş tələb etdi. **15** Xizqiya Rəbbin məbədində
və sarayın xəzinələrində tapılan gümüşün hamısını verdi.
16 O vaxt Yəhuda padşahı Xizqiya Rəbbin məbədinin
qapılarının və sütunlarının üstünə özünün örtdüyü qızılı
çıxartdı və onu Aşşur padşahına verdi. **17** Aşşur padşahı
öz ordu başçısını, baş məmuru və baş vəzirini böyük
qoşunla Lakişdən Yerusəlimə, padşah Xizqiyanın yanına
göndərdi. Onlar çıxıb Yerusəlimə gəldilər və Mahudbasan
tarlası yoluna, yuxarı hovuzun su kəmərinin yanına
qalxıb orada dayandılar. **18** Onlar padşahı çağırdılar. Saray
rəisi Xilqiya oğlu Elyaqim, mirzə Şevna və salnaməçi Asəf

oğlu Yoah onların qabağına çıxdı. **19** Baş vəzir onlara
dedi: «İndi Xizqiyaya söyləyin ki, böyük padşah – Aşşur
padşahı belə deyir: “Nəyə güvənirsən? **20** Sən yalnız boş
sözlər deyirsən, müharibə üçün tədbir və güc lazımdır.
İndi sən kimə güvənirsən ki, mənə qarşı çıxırsan? **21**
Yəqin sən əzilmiş qamış çubuğuna – Misirə güvənirsən.
Bil ki, kim ona söykənsə, əlinə batıb deşər. Misir padşahı
firon ona güvənənlərin hamısı üçün belədir. **22** Bəlkə
mənə ‹biz Allahımız Rəbbə güvənirik› söyləyəsiniz. Məgər
bu həmin Allah deyildi ki, Xizqiya Onun səcdəgahlarını
və qurbangahlarını aradan qaldırdı? O, Yəhudalılara və
Yerusəlimlilərə də ‹yalnız Yerusəlimdəki bu qurbangahın
önündə səcdə edin› demədimi? **23** İndi ağam Aşşur padşahı
ilə mərcə gəl: əgər sən iki min süvari tapa bilsən, mən
sənə o qədər at verərəm. **24** Görək sən ağamın kiçik qulu
olan bir başçını necə məğlub edəcəksən. Sən hələ döyüş
arabaları və süvarilər almaq üçün Misirə güvənirsən! **25**
Məgər indi mən bu yeri viran etməyə Rəbbin istəyi ilə
gəlmədimmi? Rəbb mənə ‹bu ölkəyə hücum edib onu
viran et› dedi”». **26** Xilqiya oğlu Elyaqim, Şevna və Yoah
baş vəzirə dedi: «Xahiş edirik, bu qullarınla Arami dilində
danış, biz bu dili başa düşürük, amma divar üzərindəki
xalqın eşitdiyi yerdə bizimlə Yəhudi dilində danışma».
27 Baş vəzir onlara dedi: «Məgər ağam məni göndərib
ki, bu sözləri təkcə sənin ağana və sənə söyləyim, yoxsa
divar üzərində oturan bu adamlara? Axı onlar da sizinlə
birgə nəcislərini yeyib sidiklərini içəcəklər». **28** Onda
baş vəzir durub Yəhudi dilində uca səslə bağıraraq dedi:
«Böyük padşahın – Aşşur padşahının sözünü eşidin! **29**

Padşah belə deyir: “Xizqiya sizi aldatmasın, sizi mənim
əlimdən qurtara bilməyəcək. 30 Qoy Xizqiya sizə ‹Rəbb
bizi hökmən qurtaracaq və bu şəhər Aşşur padşahına
təslim edilməyəcək› deyib Rəbbə arxayın etməsin”. 31
Ona qulaq asmayın! Çünki Aşşur padşahı belə deyir:
“Mənimlə sülh bağlayın və yanıma gəlin. Mən gələnə
qədər hər kəs öz üzüm meynəsinin və əncir ağacının
bəhrəsindən yeyib öz quyusunun suyundan içəcək. 32
Sonra mən gəlib sizi ölkənizə bənzər bir ölkəyə – buğda,
şərab, çörək, üzüm bağları, zeytun yağı və bal olan
bir torpağa aparacağam. Beləcə ölməyib sağ qalarsınız.
‹Rəbb bizi qurtaracaq› deyib sizi azdıran Xizqiyaya qulaq
asmayın. 33 Millətlərin allahlarından biri öz ölkəsini
Aşşur padşahının əlindən qurtardımı? 34 Hanı Xamatın
və Arpadın allahları? Hanı Sefarvayimin, Henanın və
Avvanın allahları? Onlar Samariyanı mənim əlimdən
qurtardılarmı? 35 Bütün bu allahlardan hansı öz ölkəsini
mənim əlimdən qurtardı? Bəs Rəbb necə Yerusəlimi
mənim əlimdən qurtara bilər?”» 36 Xalq susdu və onun
cavabında heç nə demədi. Çünki padşah «ona cavab
verməyin» deyə əmr etmişdi. 37 Saray rəisi Xilqiya
oğlu Elyaqim, mirzə Şevna və salnaməçi Asəf oğlu Yoah
cırılmış paltarlarda Xizqiyanın yanına gəlib baş vəzirin
sözlərini ona çatdırdılar.

19 Padşah Xizqiya bunu eşidəndə paltarını cırdı və
çula bürünüb Rəbbin məbədinə girdi. 2 O, saray rəisi
Elyaqimi, mirzə Şevnanı və kahinlərin ağsaqqallarını
çula bürünmüş halda peyğəmbər Amots oğlu Yeşayanın
yanına göndərdi. 3 Onlar Yeşayaya dedilər: «Xizqiya belə

deyir: “Bu gün bəla, təhqir və rüsvayçılıq günüdür, çünki
uşaqların doğulması vaxtı çatıb, ancaq doğmağa güc
yoxdur. 4 Bəlkə ağası Aşşur padşahının var olan Allahı
təhqir etməyə göndərdiyi baş vəzirin bütün sözlərini
Allahın Rəbb eşidib buna görə məzəmmət edər. Ona
görə də qalanlar üçün dua et”». 5 Padşah Xizqiyanın
adamları Yeşayanın yanına gələndə 6 Yeşaya onlara dedi:
«Ağanıza söyləyin ki, Rəbb belə deyir: “Aşşur padşahının
nökərlərinin Mənə qarşı küfr edərək söylədiyi və sənin
eşitdiyin sözlərdən qorxma. 7 Mən onun daxilinə elə
bir ruh göndərəcəyəm ki, bir xəbər eşidib öz ölkəsinə
qayıdacaq və orada onu qılıncla öldürtdürəcəyəm”». 8
Baş vəzir geri qayıdıb Aşşur padşahının Livna üzərinə
hücum etdiyini gördü. Çünki Lakişdən geri çəkildiyini
eşitmişdi. 9 Aşşur padşahına «Kuş padşahı Tirhaqa sənin
üstünə vuruşmağa gəlir» xəbəri çatdı. O, Xizqiyanın
yanına yenidən qasidlər göndərib dedi: 10 «Yəhuda
padşahı Xizqiyaya belə söyləyin: “Qoy güvəndiyin Allahın
‹Yerusəlim Aşşur padşahına təslim edilməyəcək› deyə
səni aldatmasın. 11 Axı sən eşitdin ki, Aşşur padşahları
bütün ölkələrə nə ediblər, oraları necə viran ediblər.
Sən qurtula biləcəksənmi? 12 Atalarımın məhv etdikləri
millətlərin – Qozanın, Xaranın, Resefin və Telassarda
olan Edenlilərin allahları onları qurtardımı? 13 Hanı
Xamat padşahı, Arpad padşahı, Sefarvayim şəhərinin,
Henanın və Avvanın padşahı?”» 14 Xizqiya məktubu
qasidlərdən alıb oxudu. O, Rəbbin məbədinə qalxıb
məktubu Rəbbin önündə yerə sərdi. 15 Xizqiya Rəbbin
önündə dua edib dedi: «Ey keruvlar üstündə əyləşən

İsrailin Allahı Rəbb! Bütün dünya padşahlıqlarının Allahı
yalnız Sənsən. Göyü və yeri Sən yaratmısan. **16** Ya
Rəbb, qulağın eşitsin, gözün görsün, Sanxerivin var olan
Allaha qarşı küfr edərək göndərdiyi sözlərə qulaq as.
17 Ya Rəbb, doğrudur, Aşşur padşahları millətləri və
onların torpaqlarını talan etdilər, **18** allahlarını oda atıb
məhv etdilər. Çünki onlar Allah deyildi, insanlar onları
ağac və daşdan düzəltmişdilər. **19** Ey Allahımız Rəbb,
indi isə yalvarıram, bizi onun əlindən qurtar və bütün
dünya padşahlıqları bilsinlər ki, ya Rəbb, Sən, yalnız
Sən Allahsan!» **20** Amots oğlu Yeşaya Xizqiyaya xəbər
göndərib dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Aşşur
padşahı Sanxeriv barədə Mənə etdiyin duanı eşitdim".
21 Onun haqqında Rəbbin söylədiyi söz budur: "Bakirə
Sion qızı Sənə xor baxıb lağ edir, Yerusəlim qızı Sənin
arxanca başını bulayır. **22** Kimi söyüb küfr etdin? Kimə
qarşı səsini qaldırdın? Kimə lovğalıqla baxdın? İsrailin
Müqəddəsinə! **23** Qasidlərinin vasitəsilə Rəbbi təhqir
edib dedin: ‹Çoxlu döyüş arabalarımla Dağların zirvəsinə,
Livanın ən uca yerlərinə çıxdım. Uca sidr ağaclarını,
Gözəl sərv ağaclarını kəsdim, Ən son məskəninə, Yaşıl
meşələrinə girdim. **24** Quyu qazdım və özgə sularını
içdim, Misirin bütün çaylarını ayağımla qurutdum›. **25**
Məgər eşitməmisən ki, Mən çoxdan bu işi hazırladım,
Qədimdən bəri müəyyən etdiyimi İndi yerinə yetirirəm
ki, Sən qalalı şəhərləri dağıdıb Viranəliyə çevirəsən. **26**
Bu şəhərlərin sakinləri zəiflədi, Çaşqınlığa və xəcalətə
düşdülər. Yetişməmişdən əvvəl yandırılan Çöl otu, göyərti
və damda bitən ot kimi oldular. **27** Sənin oturuşunu,

Girişini-çıxışını, Mənə qarşı hiddətini bilirəm. **28** Mənə
qarşı hiddətləndiyinə görə, Lovğalığın qulağıma çatdığına
görə Halqamı burnuna və yüyənimi ağzına taxacağam,
Səni gəldiyin yolla geri qaytaracağam. **29** Ancaq sənin
üçün əlamət budur, ey Xizqiya! Bu il və gələn il özü
yetişən barını, Üçüncü il isə taxıl zəmilərini, Üzüm bağları
salıb onların bəhrəsini yeyin. **30** Yəhuda nəslindən xilas
olub qalanlar Yenə aşağıya doğru kök atacaqlar, Yuxarıya
doğru bəhrə verəcəklər. **31** Çünki qalanlar Yerusəlimdən,
Xilas olanlar Sion dağından çıxacaqlar. Rəbbin qeyrəti
bunu edəcək". **32** Buna görə Aşşur padşahı barədə Rəbb
belə deyir: "O bu şəhərə girməyəcək, Oraya ox atmayacaq,
Qarşısına qalxanla çıxmayacaq, Qala önündə torpaq qalağı
qurmayacaq. **33** Ancaq gəldiyi yolla geri qayıdacaq, Bu
şəhərə girməyəcək" Rəbb belə bəyan edir. **34** "Mən bu
şəhəri Özüm üçün, Qulum Davudun xatirinə qoruyub
xilas edəcəyəm"». **35** O gecə Rəbbin mələyi çıxıb Aşşur
ordugahında yüz səksən beş min nəfəri qırdı. Səhər erkən
qalxıb gördülər ki, onların hamısı öldürülüb. **36** Aşşur
padşahı Sanxeriv geri çəkilib getdi və Ninevada qaldı. **37**
O öz allahı Nisrokun məbədində səcdə edərkən oğulları
Adrammelek və Şareser onu qılıncla öldürdülər və Urartu
ölkəsinə qaçdılar. Sanxerivin yerinə oğlu Esar-Xaddon
padşah oldu.

20 O günlərdə Xizqiya ölümcül xəstələndi. Peyğəmbər
Amots oğlu Yeşaya onun yanına gəlib dedi: «Rəbb
belə deyir: "Evin üçün vəsiyyət et, çünki xəstəlikdən
sağalmayıb öləcəksən"». **2** Xizqiya üzünü divara çevirdi və
Rəbbə dua edib dedi: **3** «Yalvarıram, ya Rəbb, yadına sal ki,

necə Sənin önündə salehliklə və sidq ürəklə davranmışam,
necə Sənin gözündə yaxşı olan işlər etmişəm». Xizqiya
acı-acı ağladı. 4 Yeşaya hələ orta həyətdən çıxmamış ona
Rəbbin bu sözü nazil oldu: 5 «Qayıt, Mənim xalqımın
hökmdarı Xizqiyaya söylə ki, baban Davudun Allahı Rəbb
belə deyir: "Sənin duanı eşitdim, göz yaşlarını gördüm.
İndi Mən səni sağaldıram və üçüncü gün Rəbbin məbədinə
qalxacaqsan. 6 Sənin ömrünü on beş il artırıram. Səni və
bu şəhəri Aşşur padşahının əlindən qurtaracağam, onu
Özüm üçün və qulum Davudun xatirinə qoruyacağam"».
7 Sonra Yeşaya «əncir kündəsi götürün» dedi. Bunu
götürüb çibanın üstünə qoydular və padşah sağaldı. 8
Xizqiya Yeşayaya demişdi: «Rəbbin məni sağaldacağına
və üçüncü gün Rəbbin məbədinə qalxacağıma əlamət
nədir?» 9 Yeşaya dedi: «Söylədiyi sözə əməl edəcəyinə
Rəbbin verdiyi əlamət budur: sənin istəyinə görə kölgə
ya on dərəcə qabağa gedəcək ya da on dərəcə geri
çəkiləcək». 10 Xizqiya dedi: «Kölgə üçün on dərəcə
qabağa getmək asandır. Qoy on dərəcə geri çəkilsin».
11 Peyğəmbər Yeşaya Rəbbi çağırdı, Rəbb də Axazın
tikdiyi günəş saatının üstünə düşən kölgəni on dərəcə
geri çəkdi. 12 O zaman Babil padşahı Baladan oğlu
Merodak-Baladan Xizqiyaya məktublar və hədiyyələr
göndərdi, çünki Xizqiyanın xəstələndiyini eşitmişdi. 13
Bunlar Xizqiyanı sevindirdi. O, xəzinəsində olan bütün
şeyləri – qızıl-gümüşü, ətriyyatı, qiymətli yağları, silah
anbarını elçilərə göstərdi. Xizqiyanın sarayında və bütün
ölkəsində onlara göstərmədiyi bir şey qalmadı. 14 Onda
Yeşaya peyğəmbər padşah Xizqiyanın yanına gəlib ona

dedi: «Bu adamlar nə dedilər? Sənin yanına haradan
gəldilər?» Xizqiya dedi: «Uzaq bir ölkədən – Babildən
gəldilər». 15 Yeşaya dedi: «Sənin sarayında nə gördülər?»
Xizqiya dedi: «Sarayımda olan bütün şeyləri gördülər.
Xəzinəmdə onlara göstərmədiyim bir şey qalmadı». 16
Yeşaya Xizqiyaya dedi: «Rəbbin sözünü dinlə: 17 "Bir gün
gələcək ki, sənin sarayında olan hər şey və atalarının bu
günə qədər yığdıqları şeylər Babilə aparılacaq, heç nə
qalmayacaq" deyir Rəbb. 18 "Sənin nəslindən olan və
səndən törəyən bəzi oğullarını götürüb aparacaqlar və
onlar Babil padşahının sarayında hərəmağası olacaq"».
19 Xizqiya Yeşayaya dedi: «Söylədiyin Rəbbin sözü yaxşı
sözdür». Sonra dedi: «Heç olmasa mənim dövrümdə
sülh və əmin-amanlıq olacaq. Bu, yaxşı deyilmi?» 20
Xizqiyanın qalan işləri, onun bütün hünəri, hovuz və
su kəməri düzəldib suyu necə şəhərə gətirməsi barədə
Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır.
21 Xizqiya ataları ilə uyudu və yerinə oğlu Menaşşe padşah
oldu.

21 Menaşşe padşah olduğu vaxt on iki yaşında idi və
Yerusəlimdə əlli beş il padşahlıq etdi. Anasının adı
Xefsivah idi. 2 O, İsrail övladlarının önündən Rəbbin
qovduğu millətlərin etdikləri iyrənc işlər kimi Rəbbin
gözündə pis olan işlər etdi. 3 Atası Xizqiyanın dağıtdığı
səcdəgahları yenidən tikdi. İsrail padşahı Axav kimi Baal
bütü üçün qurbangahlar qurdu və Aşera bütü düzəltdi,
bütün səma cisimlərinə səcdə və qulluq etdi. 4 Rəbbin
«adımı Yerusəlimdə qoyacağam» dediyi məbədində
Menaşşe qurbangahlar tikməyə başladı. 5 Rəbbin

məbədinin hər iki həyətində bütün səma cisimlərinə
qurbangahlar düzəltdi. 6 O, oğlunu oda qurban verdi,
gələcəyi dedi, baxıcılıq edib cindarlara və ruhçağıranlara
müraciət etdi. Beləliklə, Rəbbin gözündə çoxlu pis işlər
görərək Onu qəzəbləndirdi. 7 Düzəltdiyi oyma Aşera
bütünü məbədə qoydu. Rəbb Davuda və oğlu Süleymana
demişdi: «Bu məbəddə və bütün İsrail qəbilələrindən
seçdiyim Yerusəlimdə Öz adımı əbədi qoyacağam. 8 Əgər
Mənim onlara buyurduqlarıma və qulum Musanın onlara
əmr etdiyi bütün Qanuna əməl etsələr, İsrailliləri atalarına
verdiyim torpaqdan didərgin düşməyə qoymayacağam». 9
Ancaq onlar bu sözlərə qulaq asmadılar. İsrail övladlarının
önündə Rəbbin məhv etdiyi millətlərdən də çox pis işlər
etmək üçün Menaşşe onları yoldan çıxartdı. 10 Rəbb
Öz qulları peyğəmbərlər vasitəsilə dedi: 11 «Yəhuda
padşahı Menaşşe bu iyrənc işləri etməklə özündən əvvəlki
Emorluların etdiklərindən də çox pislik etdi və bütləri ilə
Yəhudalılara da günah etdirdi. 12 Buna görə də İsrailin
Allahı Rəbb belə deyir: "Mən Yerusəlimin və Yəhudanın
üzərinə elə bir bəla gətirəcəyəm ki, bunu eşidən hər
kəsin qulaqları cingildəyəcək. 13 Samariyanı ölçdüyüm
ipi və Axav nəslinin üstünə çəkdiyim şaqulu Yerusəlimin
üzərinə də çəkəcəyəm. Bir nəfər boşqabı necə silib üzüstə
çevirirsə, Mən də Yerusəlimi elə siləcəyəm. 14 İrsimin
qalanlarından üz döndərəcəyəm, onları düşmənlərinə
təslim edəcəyəm və düşmənləri onları soyub talan
edəcək. 15 Çünki gözümdə pis olan işlər edirdilər və
ataları Misirdən çıxdıqları gündən bu günə qədər Məni
qəzəbləndirirdilər"». 16 Menaşşe Rəbbin gözündə pis olan

işlər edərək Yəhudalılara etdirdiyi günahdan başqa çoxlu
günahsız qan töküb Yerusəlimi başdan-başa qana buladı.
17 Menaşşenin qalan işləri, etdiyi hər şey və elədiyi
günah barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında
yazılmışdır. 18 Menaşşe ataları ilə uyudu və öz sarayının
bağçasında – Uzza bağçasında basdırıldı. Onun yerinə oğlu
Amon padşah oldu. 19 Amon padşah olduğu vaxt iyirmi
iki yaşında idi və Yerusəlimdə iki il padşahlıq etdi. Anası
Yotvalı Xarusun qızı olub adı Meşullemet idi. 20 O, atası
Menaşşenin etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər
etdi. 21 Atasının yolu ilə gedib onun qulluq etdiyi bütlərə
səcdə və qulluq etdi. 22 Atalarının Allahı Rəbbi tərk etdi
və Rəbbin yolu ilə getmədi. 23 Amonun əyanları ona qəsd
hazırladılar və padşahı sarayında öldürdülər. 24 Ölkə
xalqı padşah Amona qəsd hazırlayanların hamısını qırdı
və onun yerinə oğlu Yoşiyanı padşah etdi. 25 Amonun
qalan işləri barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr
kitabında yazılmışdır. 26 O, Uzza bağçasında, öz qəbrində
basdırıldı. Onun yerinə oğlu Yoşiya padşah oldu.

22 Yoşiya padşah olduğu vaxt səkkiz yaşında idi və
Yerusəlimdə otuz bir il padşahlıq etdi. Anası Bosqatlı
Adayanın qızı olub adı Yedida idi. 2 O, Rəbbin gözündə
doğru olan işlər etdi, hər işdə babası Davudun yolu ilə
gedərək ondan kənara çıxmadı. 3 Yoşiyanın padşahlığının
on səkkizinci ilində padşah mirzə Meşullam oğlu Asalya
oğlu Şafanı Rəbbin məbədinə göndərib dedi: 4 «Baş kahin
Xilqiyanın yanına get. Qoy o, astana keşikçilərinin xalqdan
yığdıqları Rəbbin məbədinə gətirilən pulu tərəzidə çəksin.
5 Onu Rəbbin məbədinin işinə nəzarət edənlərə versinlər.

Onlar da pulu məbədin uçuq yerlərini təmir etmək üçün
Rəbbin məbədində olan işçilərə – 6 dülgərlərə, ustalara,
bənnalara, məbədi təmir etmək üçün taxta və yonulmuş
daş alanlara versinlər. 7 Ancaq əllərinə verilən pulun
hesabı onlarla aparılmasın, çünki sədaqətlə çalışırlar». 8
Baş kahin Xilqiya mirzə Şafana dedi: «Rəbbin məbədində
Qanun kitabını tapdım». Xilqiya kitabı Şafana verdi və
Şafan onu oxudu. 9 Mirzə Şafan padşahın yanına gəldi
və ona xəbər gətirib dedi: «Qulların məbəddə tapılan
pulu boşaltdılar və onu Rəbbin məbədinin işinə nəzarət
edənlərə verdilər». 10 Mirzə Şafan padşaha bildirib dedi:
«Kahin Xilqiya mənə bir kitab verdi». Şafan onu padşahın
önündə oxudu. 11 Padşah Qanun kitabının sözlərini
eşidəndə paltarını cırdı. 12 Padşah kahin Xilqiyaya, Şafan
oğlu Axiqama, Mikeya oğlu Akbora, mirzə Şafana və
padşahın xidmətçisi Asayaya əmr edib dedi: 13 «Gedin,
tapılmış bu kitabın sözlərinə görə mənim üçün, xalq və
bütün Yəhuda üçün Rəbdən soruşun, çünki Rəbbin bizə
qarşı alovlanmış qəzəbi böyükdür. Ona görə ki atalarımız
bu kitabın sözlərinə qulaq asmamışdı və orada bizim üçün
yazılmış bu şeylərə əməl etməmişdi». 14 Kahin Xilqiya,
Axiqam, Akbor, Şafan və Asaya qadın peyğəmbər Xuldanın
yanına getdilər. O, paltarlara baxan Harhas oğlu Tiqva
oğlu Şallumun arvadı idi və Yerusəlimdə ikinci məhəllədə
yaşayırdı. Onunla söhbət etdilər. 15 Qadın onlara dedi:
«İsrailin Allahı Rəbb deyir: sizi Mənim yanıma göndərən
adama söyləyin ki, 16 Rəbb belə deyir: “Mən Yəhuda
padşahının oxuduğu kitabdakı bütün sözlərə görə bu yerə
və burada yaşayanların üzərinə bəla gətirəcəyəm. 17 Onlar

Məni tərk etdilər və başqa allahlara buxur yandıraraq
bütün əməlləri ilə Məni qəzəbləndirdilər. Buna görə də
bu yerə qarşı qəzəbim alovlanacaq və sönməyəcək”. 18
Ancaq Rəbdən soruşmaq üçün sizi göndərən Yəhuda
padşahına söyləyin ki, İsrailin Allahı Rəbb belə deyir:
“Sözlərimi dinlədin. 19 Mənim bu yer və orada yaşayanlar
barədə ‹viranəlik və lənət olsun› deyə söylədiyim sözü
eşidəndə ürəyin yumşaldı və Rəbbin önündə özünü aşağı
tutdun, paltarını cırıb önümdə ağladın. Buna görə də Mən
səni eşitdim” belə deyir Rəbb. 20 “Bundan ötrü Mən səni
atalarına qoşacağam, rahatlıqla öz qəbrinə qoyulacaqsan
və bu yerin üzərinə gətirəcəyim bütün bəlanı gözlərin
görməyəcək”». Onlar bu xəbəri padşaha çatdırdılar.

23 Padşah Yəhuda və Yerusəlimin bütün ağsaqqallarını
çağırtdırıb öz yanına topladı. 2 Padşah, onunla birgə
bütün Yəhuda adamları, Yerusəlimdə yaşayanların
hamısı, kahinlər, peyğəmbərlər və böyükdən kiçiyə
qədər bütün xalq Rəbbin məbədinə qalxdı. O, Rəbbin
məbədində tapılmış Əhd kitabının bütün sözlərini
onlara eşitdirərək oxudu. 3 Padşah sütunun yanında
dayandı. O, Rəbbin önündə əhd bağladı ki, Rəbbin
ardınca gedib Onun əmrlərinə, göstərişlərinə, qaydalarına
bütün qəlbi, bütün varlığı ilə əməl etsin və bu kitabda
yazılmış əhdin sözlərini yerinə yetirsin. Bütün xalq
da onunla birgə əhd bağladı. 4 Padşah baş kahin
Xilqiyaya, müavin kahinlərə və astana keşikçilərinə
əmr etdi ki, Baal, Aşera və bütün səma cisimləri
üçün düzəldilmiş şeylərin hamısını Rəbbin məbədindən
çıxarsınlar. Onları Yerusəlimin kənarında olan Qidron

vadisindəki tarlalarda yandırdı və küllərini Bet-Elə
apardı. 5 O, Yəhuda şəhərlərində və Yerusəlimin ətrafında
olan səcdəgahlarda buxur yandırmaq üçün Yəhuda
padşahlarının qoyduqları kahinləri və Baala, günəşə, aya,
bürclərə, bütün səma cisimlərinə buxur yandıranları
işdən kənar etdi. 6 Aşera bütünü Rəbbin məbədindən
Yerusəlimin kənarına, Qidron vadisinə çıxartdı. Onu
Qidron vadisində yandırdı, əzib toz etdi və tozunu adi
adamların qəbirləri üstünə səpələyib murdarladı. 7
Rəbbin məbədində məbəd fahişəliyi ilə məşğul olan
kişilərin evlərini dağıtdı. Qadınlar orada Aşera üçün
çadırlar toxuyurdular. 8 Yoşiya Yəhuda şəhərlərindən
bütün kahinləri gətirtdi, Gevadan Beer-Şevaya qədər bu
kahinlərin buxur yandırdıqları səcdəgahları murdar etdi.
Şəhər rəisi Yeşuanın darvazasının girəcək yerində, sol
tərəfdə olan şəhər darvazasındakı səcdəgahları dağıtdı.
9 Lakin səcdəgahların kahinləri Yerusəlimdə Rəbbin
qurbangahına qalxmırdılar, amma qardaşları ilə birlikdə
mayasız çörək yeyirdilər. 10 Yoşiya Ben-Hinnom vadisində
olan Tofeti murdar etdi ki, heç kəs oğlunu ya qızını Molek
üçün oda qurban verməsin. 11 O, Rəbbin məbədinə, saray
xidmətçisi Natan-Melekin həyətdə olan otağına Yəhuda
padşahlarının günəşə həsr etdikləri atların gətirilməsinə
son qoydu və günəş arabalarını odda yandırdı. 12
Axazın yuxarı otağının damında Yəhuda padşahlarının
düzəltdiyi qurbangahları və Rəbbin məbədinin iki
həyətində Menaşşenin düzəltdiyi qurbangahları da padşah
dağıtdı. Onları orada qırıb əzdi və tozlarını Qidron
vadisinə səpələdi. 13 Yerusəlimin şərq tərəfində, Həlak

dağının cənub tərəfində Sidonluların iyrənc bütü Aştoret,
Moavlıların iyrənc bütü Kemoş və Ammonluların iyrənc
bütü Milkom üçün İsrail padşahı Süleymanın düzəltdiyi
səcdəgahları padşah murdar etdi. **14** O, sütunları parça-
parça etdi, Aşera bütlərini kəsdi və onların yerlərini
insan sümükləri ilə doldurdu. **15** Həmçinin Bet-Eldə
olan qurbangahı və İsrailə günah etdirmiş Nevat oğlu
Yarovamın düzəltdiyi səcdəgahı dağıtdı. O, səcdəgahı
yandırdı və əzib toz etdi, Aşera bütünü də yandırdı. **16**
Yoşiya dönüb qarşısındakı dağda olan qəbirləri gördü və
sümükləri qəbirlərdən götürtdü. Bu işləri qabaqcadan
söyləyən Allah adamının dediyi Rəbbin sözünə görə
onları qurbangah üzərində yandırıb onu murdar etdi.
17 Yoşiya dedi: «Orada gördüyüm abidə nədir?» Şəhərin
adamları ona dedilər: «Yəhudadan gələn Allah adamının
qəbridir. O, Bet-El qurbangahına qarşı sənin etdiyin
bu işləri qabaqcadan söyləmişdi». **18** O dedi: «Ona
toxunmayın, heç kəs onun sümüklərini narahat etməsin».
Onun və Samariyadan gələn peyğəmbərin sümüklərinə
toxunmadılar. **19** Yoşiya Samariya şəhərlərində olan
bütün səcdəgahlardakı məbədləri aradan qaldırdı. İsrail
padşahları bu məbədləri tikib Rəbbi qəzəbləndirmişdilər.
O, Bet-Eldə etdiyi bütün işləri bu yerlərdə də etdi. **20**
Yoşiya qurbangahların üstündə həmin səcdəgahlardakı
bütün kahinləri qurban gətirdi və insan sümükləri
yandırdı. Sonra Yerusəlimə qayıtdı. **21** Padşah bütün
xalqa əmr edib dedi: «Bu Əhd kitabında yazıldığına
görə Allahınız Rəbb üçün Pasxa bayramını keçirin». **22**
İsrailə hökm edən hakimlərin dövründən bəri, İsrail və

Yəhuda padşahlarının bütün dövrü boyu Pasxa bayramı
belə keçirilməmişdi. 23 Ancaq Yoşiyanın padşahlığının
on səkkizinci ilində bu Pasxa Rəbb üçün Yerusəlimdə
keçirildi. 24 Bundan başqa, Yoşiya Rəbbin məbədində kahin
Xilqiyanın tapdığı kitabda yazılan Qanunun sözlərinə
əməl edərək cindarları və ruhçağıranları, ev bütlərini
və başqa bütləri – Yəhuda ölkəsində və Yerusəlimdə
gözünə dəyən bütün mənfur şeyləri məhv etdi. 25
Musanın bütün Qanununa görə bütün qəlbi, bütün varlığı,
bütün gücü ilə onun kimi Rəbbə üz tutan bir padşah
nə ondan əvvəl, nə də ondan sonra oldu. 26 Ancaq
Menaşşenin Rəbbi qəzəbləndirmək üçün etdiyi bütün
əməllərindən ötrü Rəbb Yəhudalılara qarşı alovlanan
böyük qəzəbindən dönmədi. 27 Rəbb dedi: «İsrailliləri
gözümün önündən rədd etdiyim kimi Yəhudalıları da
rədd edəcəyəm, seçdiyim şəhər Yerusəlimdən və "adım
orada olacaq" dediyim məbəddən üz döndərəcəyəm». 28
Yoşiyanın qalan işləri və etdiyi hər şey barədə Yəhuda
padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. 29 Onun
dövründə Misir padşahı firon Neko Fərat çayına tərəf
Aşşur padşahının üstünə hücum etmək istədi. Padşah
Yoşiya onunla qarşılaşmağa çıxdı. Firon Neko Yoşiya
ilə Megiddoda qarşılaşıb onu öldürdü. 30 Adamları
onun cəsədini Megiddodan götürüb araba ilə Yerusəlimə
gətirdilər və öz qəbrində basdırdılar. Ölkə xalqı Yoşiyanın
oğlu Yehoaxazı götürüb məsh etdi və onu atasının yerinə
padşah etdi. 31 Yehoaxaz padşah olduğu vaxt iyirmi üç
yaşında idi və Yerusəlimdə üç ay padşahlıq etdi. Anası
Livnalı Yeremyanın qızı olub adı Xamutal idi. 32 O,

atalarının etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi.
33 Firon Neko Xamat torpağındakı Rivlada onu əsir aldı ki,
Yerusəlimdə padşahlıq edə bilməsin. O, ölkə üzərinə bir
talant qızıl və yüz talant gümüş miqdarında xərac qoydu.
34 Firon Neko Yoşiyanın oğlu Elyaqimi atası Yoşiyanın
yerinə padşah etdi və onun adını dəyişdirib Yehoyaqim
qoydu. Yehoaxazı isə götürüb apardı. Yehoaxaz Misirə
gəlib orada öldü. **35** Yehoyaqim firona qızıl-gümüş verdi
və fironun istədiyi qədər gümüş vermək üçün ölkə üzərinə
vergi qoydu. O, firon Nekoya vermək üçün ölkə xalqından
hər kəsə təyin olunmuş məbləğə görə qızıl-gümüş alırdı.
36 Yehoyaqim padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi
və Yerusəlimdə on bir il padşahlıq etdi. Anası Rumalı
Pedayanın qızı olub adı Zevida idi. **37** O, atalarının etdiyi
kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi.

24 Yehoyaqimin dövründə Babil padşahı Navuxodonosor
onun üzərinə hücum etdi. Yehoyaqim üç il ona tabe
oldu, amma sonra ona qulluq etməkdən boyun qaçırdı. **2**
Xaldeylilərin, Aramlıların, Moavlıların və Ammonluların
qoşunlarını Rəbb ona qarşı göndərdi; Rəbbin Öz qulları
peyğəmbərlər vasitəsilə söylədiyi sözünə görə Yəhudanı
məhv etmək üçün onun üzərinə göndərdi. **3** Həqiqətən,
Rəbbin sözünə görə Yəhudanın başına bu iş gəldi ki,
Menaşşenin etdiyi bütün günahlardan ötrü Rəbb onları
hüzurundan rədd etsin. **4** Çünki onun günahsız qan
tökü b Yerusəlimi qanla doldurmasını Rəbb bağışlamaq
istəmədi. **5** Yehoyaqimin qalan işləri və etdiyi hər
şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında
yazılmışdır. **6** Yehoyaqim ataları ilə uyudu və yerinə

oğlu Yehoyakin padşah oldu. **7** Misir padşahı bir daha
öz ölkəsindən kənara çıxmadı, çünki Misir vadisindən
Fərat çayına qədər Misir padşahının əvvəllər işğal etdiyi
hər yeri Babil padşahı tutmuşdu. **8** Yehoyakin padşah
olduğu vaxt on səkkiz yaşında idi və Yerusəlimdə üç ay
padşahlıq etdi. Anası Yerusəlimli Elnatanın qızı olub adı
Nexuşta idi. **9** Yehoyakin atasının etdiyi kimi Rəbbin
gözündə pis olan işlər etdi. **10** O zaman Babil padşahı
Navuxodonosorun qoşunları Yerusəlimə yaxınlaşdı. Şəhər
mühasirəyə alındı. **11** Qoşunlar şəhəri mühasirəyə alanda
Babil padşahı Navuxodonosor onun ətrafına gəldi. **12**
Yəhuda padşahı Yehoyakin anası, əyanları, rəisləri və
saray xidmətçiləri ilə birlikdə Babil padşahına təslim oldu.
Padşahlığının səkkizinci ilində Babil padşahı onu əsir aldı.
13 Rəbbin söylədiyi kimi Rəbbin məbədinin və sarayın
xəzinələrini oradan çıxartdı. İsrail padşahı Süleymanın
Rəbbin məbədi üçün düzəltdiyi bütün qızıl şeyləri parça-
parça etdi. **14** O bütün Yerusəlimliləri, bütün rəisləri,
igid adamların hamısını – cəmi on min nəfəri və bütün
ustalarla sənətkarları sürgün etdi. Ölkədə yoxsul xalqdan
başqa heç kəs qalmadı. **15** Yehoyakini də Babilə sürgün
etdi. Padşahın anasını, arvadlarını, saray xidmətçilərini
və ölkənin adlı-sanlı adamlarını Yerusəlimdən sürgün
edib Babilə apardı. **16** Babil padşahı sayı yeddi min nəfər
olan bütün döyüşçüləri, min nəfər ustanı və sənətkarı
– müharibədə iş görən bütün bacarıqlı adamları əsir
edib Babilə gətirdi. **17** Babil padşahı Yehoyakinin yerinə
əmisi Mattanyanı padşah etdi və onun adını dəyişib
Sidqiya qoydu. **18** Sidqiya padşah olduğu vaxt iyirmi

bir yaşında idi və Yerusəlimdə on bir il padşahlıq etdi.
Anası Livnalı Yeremyanın qızı olub adı Xamutal idi. **19** O,
Yehoyaqimin etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər
etdi. **20** Həqiqətən, Rəbbin qəzəbinə görə Yerusəlimin və
Yəhudanın başına bu iş gəldi və Rəbb onları hüzurundan
kənar etdi. Sidqiya Babil padşahına qarşı üsyan etdi.

25 Onun padşahlığının doqquzuncu ilində, onuncu ayın
onuncu günü Babil padşahı Navuxodonosor bütün ordusu
ilə Yerusəlimin üzərinə hücum etdi, oraya qarşı ordugah
qurdu və ətrafında mühasirə divarları düzəltdi. **2** Padşah
Sidqiyanın hakimiyyətinin on birinci ilinə qədər şəhər
mühasirədə qaldı. **3** Dördüncü ayın doqquzuncu günü
şəhərdə aclıq elə gücləndi ki, ölkə xalqının yeməyə çörəyi
qalmadı. **4** Həmin vaxt şəhərin divarlarında dəlik açıldı.
Gecə ikən Xaldeylilər şəhərin ətrafında olanda padşah
və bütün döyüşçülər padşah bağçasının yanında olan
iki divar arasındakı darvazadan çıxıb Arava yolu ilə
getdilər. **5** Ancaq Xaldeylilərin qoşunu padşahı təqib etdi
və Yerixo düzənliklərində ona çatdı. Padşahın ordusu
onu tərk edib dağılmışdı. **6** Padşahı tutub Rivlaya,
Babil padşahının yanına apardılar və onun haqqında
hökm verdilər. **7** Sidqiyanın oğullarını gözü qabağında
öldürdülər, özünün isə gözlərini çıxartdılar və qandallayıb
Babilə apardılar. **8** Babil padşahı Navuxodonosorun
padşahlığının on doqquzuncu ilində, beşinci ayın yeddinci
günü Babil padşahının əyanı olan mühafizəçilər rəisi
Nevuzaradan Yerusəlimə gəldi. **9** O, Rəbbin məbədinə,
padşah sarayına, Yerusəlimdəki bütün evlərə od vurub
bütün əsas binaları yandırdı. **10** Mühafizəçilər rəisi ilə

birgə gələn bütün Xaldey ordusu Yerusəlimin ətrafındakı
divarları uçurtdu. **11** Mühafizəçilər rəisi Nevuzaradan
şəhərdə qalan xalqı, Babil padşahının tərəfinə keçən
fərariləri və başqa əhalini sürgün etdi. **12** Ancaq o,
bağçılıq və əkinçilik etmək üçün ölkədəki yoxsulların bir
hissəsini orada saxladı. **13** Xaldeylilər Rəbbin məbədində
olan tunc sütunları, dayaqları və tunc hovuzu parçalayıb
tunclarını Babilə apardılar. **14** İbadət zamanı işlədilən
qazanları, kürəkləri, maqqaşları, nimçələri və bütün tunc
qabları götürüb apardılar. **15** Mühafizəçilər rəisi xalis
qızıldan və gümüşdən olan bütün şeyləri – buxurdanları
və piyalələri götürdü. **16** Rəbbin məbədi üçün Süleymanın
düzəltdiyi iki sütunda, hovuzda və dayaqlarda olan
bütün tuncun ağırlığı hesaba gəlməzdi. **17** Bir sütunun
hündürlüyü on səkkiz qulac idi və üzərində tunc başlıq
var idi. Başlığın hündürlüyü üç qulac idi. Bu başlığın
ətrafında hörmə tor və narlar var idi. Hər şey tuncdan
düzəldilmişdi. O biri sütun da hörmə torla birgə bu
cür idi. **18** Mühafizəçilər rəisi başçı kahin Serayanı,
başçı kahinin müavini Sefanyanı və üç astana keşikçisini
əsir aldı. **19** Şəhərdə qalan döyüşçülərin sərkərdəsini,
padşahın məsləhətçilərindən şəhərdə olan beş nəfəri,
ölkə xalqını orduya yazan sərkərdənin mirzəsini və ölkə
xalqından şəhərdə qalan altmış nəfəri əsir tutdu. **20**
Mühafizəçilər rəisi Nevuzaradan onları götürüb Rivlaya,
Babil padşahının yanına apardı. **21** Babil padşahı Xamat
torpağında olan Rivlada onları öldürdü. Beləcə Yəhuda
xalqı öz ölkəsindən sürgün olundu. **22** Yəhuda ölkəsində
Babil padşahı Navuxodonosorun toxunmadığı qalan xalqa

gəlincə, padşah Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanı onların
üzərində vali qoydu. 23 Babil padşahının Gedalyanı vali
qoyduğunu eşitdikdə bütün qoşun başçıları və onların
adamları – Netanya oğlu İsmail, Qareah oğlu Yoxanan,
Netofalı Tanxumet oğlu Seraya, bir Maakalının oğlu
Yaazanya və onların döyüşçüləri Mispaya, Gedalyanın
yanına gəldilər. 24 Gedalya onların özlərinə və adamlarına
and içib dedi: «Xaldeylilərdən qorxmayın. Ölkədə qalıb
Babil padşahına qulluq edin. Belə etsəniz, sizin üçün
yaxşı olar». 25 Yeddinci ayda padşah nəslindən olan
Elişama oğlu Netanya oğlu İsmail on nəfərlə birgə gəlib
Gedalyanı öldürdü. Onlar Mispada Gedalyanın yanında
olan Yəhudalıları və Xaldeyliləri də öldürdülər. 26
Böyükdən kiçiyə qədər bütün xalq və qoşun başçıları
qalxıb Misirə qaçdı, çünki Xaldeylilərdən qorxurdular. 27
Yəhuda padşahı Yehoyakinin sürgündə olmasının otuz
yeddinci ilində Evil-Merodak Babil padşahı oldu. Həmin
ilin on ikinci ayının iyirmi yeddinci günü Evil-Merodak
Yəhuda padşahı Yehoyakinə mərhəmət göstərərək onu
zindandan azad etdi. 28 Onunla mehribanlıqla söhbət
etdi və onun üçün özü ilə birgə Babildə olan padşahların
taxtlarından yuxarı bir taxt qoydurdu. 29 Yehoyakin
həbsxana paltarlarını əynindən çıxartdı. O yaşadığı
müddətdə padşahın süfrəsində yemək yeyərdi. 30 Bütün
ömrü boyu ona padşah tərəfindən gündəlik azuqə
verilirdi.

Birinci Salnamələr

1 Adəm, Şet, Enoş, **2** Qenan, Mahalalel, Yered, **3** Xanok,
Metuşelah, Lemek, **4** Nuh, Sam, Ham və Yafəs. **5** Yafəsin
oğulları: Qomer, Maqoq, Maday, Yavan, Tuval, Meşek və
Tiras. **6** Qomerin oğulları: Aşkenaz, Rifat və Toqarma. **7**
Yavanın oğulları: Elişa, Tarşiş, Kittim və Rodanim. **8** Hamın
oğulları: Kuş, Misrayim, Put və Kənan. **9** Kuşun oğulları:
Seva, Xavila, Savta, Raama və Savteka. Raamanın oğulları:
Səba və Dedan. **10** Kuşun Nəmrud adlı bir oğlu da oldu. O,
yer üzündə ilk qüdrətli adam oldu. **11** Misrayimin nəsilləri
bunlardır: Ludlular, Anamlılar, Lehavlılar, Naftuhlular, **12**
Patroslular, Filiştlilərin əcdadı olan Kasluhlular, həmçinin
Kaftorlular. **13** Kənanın nəsilləri bunlardır: ilk oğlu Sidon,
Xet, **14** həmçinin Yevuslular, Emorlular, Qirqaşlılar, **15**
Xivlilər, Arqlılar, Sinlilər, **16** Ervadlılar, Semarlılar və
Xamatlılar. **17** Samın oğulları: Elam, Aşşur, Arpakşad,
Lud, Aram, Us, Xul, Geter və Meşek. **18** Arpakşaddan
Şelah törədi və Şelahdan Ever törədi. **19** Everin iki oğlu
oldu: birinin adı Peleq idi, çünki onun dövründə yer
üzü bölündü. Qardaşının adı Yoqtan idi. **20** Yoqtandan
Almodad, Şelef, Xasarmavet, Yerah, **21** Hadoram, Uzal,
Diqla, **22** Eval, Avimael, Səba, **23** Ofir, Xavila və Yovav
törədi. Bunların hamısı Yoqtanın oğulları idi. **24** Sam,
Arpakşad, Şelah, **25** Ever, Peleq, Reu, **26** Seruq, Naxor,
Terah, **27** İbram, yəni İbrahim. **28** İbrahimin oğulları: İshaq
və İsmail. **29** Onların oğulları bunlardır: İsmailin ilk oğlu
Nevayot, sonra Qedar, Adbeel, Mivsam, **30** Mişma, Duma,
Massa, Xadad, Tema, **31** Yetur, Nafiş və Qedma. Bunlar
İsmailin oğullarıdır. **32** İbrahimin cariyəsi Qeturanın

doğduğu oğullar bunlardır: Zimran, Yoqşan, Medan,
Midyan, İşbaq və Şuah. Yoqşanın oğulları: Səba və Dedan.
33 Midyanın oğulları: Efa, Efer, Xanok, Avida və Eldaa.
Bunların hamısı Qeturanın övladlarıdır. **34** İbrahimdən
İshaq törədi. İshaqın oğulları: Esav və İsrail. **35** Esavın
oğulları: Elifaz, Reuel, Yeuş, Yalam və Qorah. **36** Elifazın
oğulları: Teman, Omar, Sefi, Qatam, Qenaz, Timna və
Amaleq. **37** Reuelin oğulları: Naxat, Zerah, Şamma və
Mizza. **38** Seirin oğulları: Lotan, Şoval, Siveon, Ana, Dişon,
Eser və Dişan. **39** Lotanın oğulları: Xori və Homam,
Lotanın bacısı Timna. **40** Şovalın oğulları: Alvan, Manaxat,
Eval, Şefo və Onam. Siveonun oğulları: Ayya və Ana. **41**
Ananın oğlu Dişon. Dişonun oğulları: Xamran, Eşban,
İtran və Keran. **42** Eserin oğulları: Bilhan, Zaavan və
Yaaqan. Dişanın oğulları: Us və Aran. **43** İsraillilərə bir kəs
padşahlıq etməzdən əvvəl Edom ölkəsində padşahlıq edən
adamlar bunlardır: Beor oğlu Bela. Onun şəhəri Dinhava
idi. **44** Bela öldü və onun yerinə Bosradan olan Zerah
oğlu Yovav padşah oldu. **45** Yovav öldü və onun yerinə
Temanlıların torpağından olan Xuşam padşah oldu. **46**
Xuşam öldü və onun yerinə Moav çölündə Midyanlıları
qıran Bedad oğlu Hadad padşah oldu. Onun şəhəri Avit
idi. **47** Hadad öldü və onun yerinə Masreqadan olan Samla
padşah oldu. **48** Samla öldü və onun yerinə Rexovot-
Hannahardan olan Şaul padşah oldu. **49** Şaul öldü və
onun yerinə Akbor oğlu Baal-Xanan padşah oldu. **50** Baal-
Xanan öldü və onun yerinə Hadad padşah oldu. Onun
şəhəri Pau idi. Onun arvadının adı Me-Zahav qızı Matred
qızı Mehetavel idi. **51** Hadad öldü və bunlar Edomun

başçıları oldu: başçı Timna, başçı Alva, başçı Yetet, **52**
başçı Oholivama, başçı Ela, başçı Pinon, **53** başçı Qenaz,
başçı Teman, başçı Mivsar, **54** başçı Maqdiel, başçı İram.
Edomun başçıları bunlardır.

2 İsrailin oğulları bunlardır: Ruven, Şimeon, Levi, Yəhuda,
İssakar, Zevulun, **2** Dan, Yusif, Binyamin, Naftali, Qad
və Aşer. **3** Yəhudanın oğulları: Er, Onan və Şela. Onun
bu üç oğlu Kənanlı Bat-Şuadan doğuldu. Yəhudanın
ilk oğlu Er Rəbbin gözündə pis adam idi və Rəbb onu
öldürdü. **4** Yəhudanın gəlini Tamar ona Peresi və Zerahı
doğdu. Yəhudanın cəmisi beş oğlu var idi. **5** Peresin
oğulları: Xesron və Xamul. **6** Zerahın oğulları: Zimri,
Etan, Heman, Kalkol və Dara. Bunlar cəmisi beş nəfər
idi. **7** Karminin oğlu həsr olunmuş şeydə xainlik edib
İsraili bəlaya salan Akan idi. **8** Etanın oğlu Azarya idi. **9**
Xesronun oğulları: Yeraxmeel, Ram və Kalev. **10** Ramdan
Amminadav törədi və Amminadavdan Yəhudalıların
rəhbəri Naxşon törədi. **11** Naxşondan Salmon törədi
və Salmondan Boaz törədi. **12** Boazdan Oved törədi və
Oveddən Yessey törədi. **13** Yesseyin oğulları bunlar idi:
ilk oğlu Eliav, ikincisi Avinadav, üçüncüsü Şimea, **14**
dördüncüsü Netanel, beşincisi Radday, **15** altıncısı Osem,
yeddincisi Davud. **16** Onların bacıları Seruya və Aviqail
idi. Seruyanın üç oğlu var idi: Avişay, Yoav və Asahel. **17**
Aviqail Amasanı doğdu. Amasanın atası İsmailli Yeter idi.
18 Xesron oğlu Kalevin arvadı Azuva və Yeriot ona övladlar
doğdu. Kalevin Azuvadan olan oğulları bunlardır: Yeşer,
Şovav və Ardon. **19** Azuva öldü. Kalev Efratı arvad aldı və
o da Kalevə Xuru doğdu. **20** Xurdan Uri törədi. Uridən

Besalel törədi. **21** Bundan sonra Xesron altmış yaşında
ikən Gileadın atası olan Makirin qızını aldı və onunla
yaxınlıq etdi; o, Xesrona Sequvu doğdu. **22** Sequv Yairin
atası idi. Yairin Gilead torpağında iyirmi üç şəhəri var idi.
23 Amma Geşurlular və Aramlılar onlardan Xavvot-Yairi
aldılar, bundan başqa, Qenatı və onun qəsəbələrini də
– cəmisi altmış şəhəri aldılar. Bunların hamısı Gileadın
atası olan Makirin nəsilləri idi. **24** Xesron Kalev-Efratada
öldükdən sonra Xesronun arvadı Aviya ona Teqoanın
atası Aşxuru doğdu. **25** Xesronun ilk oğlu Yeraxmeelin
oğulları: ilk oğlu Ram, Buna, Oren, Osem və Axiya. **26**
Yeraxmeelin başqa bir arvadı var idi, onun adı Atara
idi. Onamın anası o idi. **27** Yeraxmeelin ilk oğlu Ramın
oğulları: Maas, Yamin və Eqer. **28** Onamın oğulları:
Şammay və Yada. Şammayın oğulları: Nadav və Avişur. **29**
Avişurun arvadının adı Avihayil idi. O, Avişura Axbanı və
Molidi doğdu. **30** Nadavın oğulları: Seled və Appayim.
Seled oğulsuz öldü. **31** Appayimin oğlu İşi idi. İşinin oğlu
Şeşan idi. Şeşanın oğlu Axlay idi. **32** Şammayın qardaşı
Yadanın oğulları: Yeter və Yonatan. Yeter oğulsuz öldü.
33 Yonatanın oğulları: Pelet və Zaza. Bunlar Yeraxmeelin
nəsilləri idi. **34** Şeşanın oğulları yox idi, yalnız qızları var
idi. Şeşanın bir Misirli qulu var idi, onun adı Yarxa idi. **35**
Şeşan qulu Yarxaya qızını arvad olmaq üçün verdi. Arvadı
ona Attayı doğdu. **36** Attaydan Natan törədi. Natandan
Zavad törədi. **37** Zavaddan Eflal törədi. Eflaldan Oved
törədi. **38** Oveddən Yehu törədi. Yehudan Azarya törədi.
39 Azaryadan Xeles törədi. Xelesdən Eleasa törədi. **40**
Eleasadan Sismay törədi. Sismaydan Şallum törədi. **41**

Şallumdan Yeqamya törədi. Yeqamyadan Elişama törədi.
42 Yeraxmeelin qardaşı Kalevin oğulları: Zifin atası ilk
oğlu Meşa, Xevronun atası Mareşa. **43** Xevronun oğulları:
Qorah, Tappuah, Reqem və Şema. **44** Şemadan Yorqoamın
atası olan Raxam törədi. Reqemdən Şammay törədi.
45 Şammayın oğlu Maon idi. Maon Bet-Suru tikdi. **46**
Kalevin cariyəsi Efa Xaranı, Mosanı və Qazezi doğdu.
Xaran Qazezin atası idi. **47** Yahdayın oğulları: Regem,
Yotam, Geşan, Pelet, Efa və Şaaf. **48** Kalevin cariyəsi Maaka
Şeveri və Tirxananı doğdu. **49** O həm də Madmannanın
atası Şaafı, Makbenanın və Giveanın atası Şevanı doğdu.
Kalevin qızı Aksa idi. **50** Bunlar Kalevin nəsilləri idi.
Efratanın ilk oğlu Xurun oğulları bunlardır: Qiryat-
Yearimin atası Şoval, **51** Bet-Lexemin atası Salma, Bet-
Qaderin atası Xaref. **52** Qiryat-Yearimin atası Şovalın
nəsilləri bunlardır: Haroelilər, Manaxatlıların yarısı. **53**
Qiryat-Yearimin sakinləri: Yeterlilər, Putlular, Şumalılar,
Mişralılar. Bunların arasından Soralılar və Eştaollular
çıxdılar. **54** Salmanın nəsilləri: Bet-Lexemlilər, Netofalılar,
Atrot-Bet-Yoavlılar, Manaxatlıların yarısı və Soralılar. **55**
Yabesdə yaşayan mirzələrin nəsilləri: Tirealılar, Şimealılar,
Sukalılar. Bunlar Bet-Rekavın atası Xammatın nəslindən
olan Qenlilərdir.

3 Davudun Xevronda doğulan oğulları bunlardır: ilk oğlu
İzreelli Axinoamdan doğulan Amnon, ikincisi Karmelli
Aviqaildən doğulan Daniel, **2** üçüncüsü Geşur padşahı
Talmayın qızı Maakadan doğulan Avşalom, dördüncüsü
Haqqitdən doğulan Adoniya, **3** beşincisi Avitaldan doğulan
Şefatya, altıncısı arvadı Eqladan doğulan İtream. **4**

Davudun bu altı oğlu Xevronda doğuldu. Davud orada
yeddi il altı ay padşahlıq etdi, Yerusəlimdə isə otuz
üç il padşahlıq etdi. **5** Davudun Yerusəlimdə doğulan
oğulları bunlardır: Ammielin qızı Bat-Şevadan doğulan
dörd oğlu: Şimea, Şovav, Natan və Süleyman, **6** daha
doqquz oğlu: İvxar, Elişua, Elpelet, **7** Noqah, Nefeq, Yafia,
8 Elişama, Elyada və Elifelet. **9** Cariyələrdən doğulan
oğullarından başqa Davudun bütün oğulları bunlardır.
Tamar da onların bacısıdır. **10** Süleymanın oğlu Rexavam,
onun oğlu Aviya, onun oğlu Asa, onun oğlu Yehoşafat,
11 onun oğlu Yehoram, onun oğlu Axazya, onun oğlu
Yoaş, **12** onun oğlu Amasya, onun oğlu Azarya, onun
oğlu Yotam, **13** onun oğlu Axaz, onun oğlu Xizqiya, onun
oğlu Menaşşe, **14** onun oğlu Amon, onun oğlu Yoşiya. **15**
Yoşiyanın oğulları: ilk oğlu Yoxanan, ikincisi Yehoyaqim,
üçüncüsü Sidqiya, dördüncüsü Şallum. **16** Yehoyaqimin
oğulları: onun oğlu Yekonya, onun oğlu Sidqiya. **17** Əsir
aparılmış Yekonyanın oğulları: Şealtiel, **18** Malkiram,
Pedaya, Şenassar, Yeqamya, Hoşama və Nedavya. **19**
Pedayanın oğulları: Zerubbabil və Şimey. Zerubbabilin
oğulları: Meşullam və Xananya, onların bacısı Şelomit,
20 daha beş oğlu: Xaşuva, Ohel, Berekya, Xasadya və
Yuşav-Xesed. **21** Xananyanın nəsilləri: Pelatya, Yeşaya,
Refayanın oğulları, Arnanın oğulları, Avdiyanın oğulları,
Şekanyanın oğulları. **22** Şekanyanın oğlu Şemaya idi.
Şemayanın altı oğlu: Xattuş, İqal, Bariah, Nearya və Şafat.
23 Nearyanın üç oğlu: Elyoenay, Xizqiya və Azriqam. **24**
Elyoenayın yeddi oğlu: Hodavya, Elyaşiv, Pelaya, Aqquv,
Yoxanan, Delaya və Anani.

4 Yəhudanın oğulları: Peres, Xesron, Karmi, Xur və Şoval.
2 Şovalın oğlu Reayadan Yaxat törədi; Yaxatdan Axumay
və Lahad törədi. Bunlar Soralıların nəsilləri idi. **3** Etamın
oğulları bunlardır: İzreel, İşma və İdbaş. Onların bacısının
adı Haslelponidir. **4** Penueldən Qedor, Ezerdən isə Xuşa
törədi. Bunlar Bet-Lexemin atası Efratanın ilk oğlu Xurun
övladlarıdır. **5** Teqoanın atası Aşxurun iki arvadı var idi:
Xela və Naara. **6** Naara ona bunları doğdu: Axuzzam,
Xefer, Temeni və Axaştari. Bunlar Naaranın oğulları idi. **7**
Xelanın oğulları: Seret, İsxar, Etnan və Qos. **8** Qosdan
Anuv, Soveva və Harum oğlu Axarxelin nəsilləri törədi.
9 Yabes qardaşlarından daha hörmətli idi. Anası «onu
ağrı ilə doğdum» deyib adını Yabes qoymuşdu. **10** Yabes
İsrailin Allahını çağırıb dedi: «Kaş Sən mənə xeyir-dua
verəydin! Torpaqlarımı genişləndir, mənə kömək ol və
əzab çəkməyim deyə məni şərdən qoru». Allah da istədiyi
şeyi ona verdi. **11** Şuxanın qardaşı Keluvdan Mexir törədi.
Mexirdən Eşton törədi. **12** Eştondan Bet-Rafa, Paseahın
və İr-Naxaşın atası Texinna törədi. Bunlar Rekalılardır.
13 Qenazın oğulları: Otniel və Seraya. Otnielin oğulları
Xatat və **14** Ofranın atası olan Meonotay. Serayadan
Ge-Xaraşimin atası Yoav törədi. Bu şəhərin sakinləri
ustalar olduğuna görə belə adlanırdı. **15** Yefunnenin
oğlu Kalevin oğulları: İru, Ela və Naam. Elanın oğlu
Qenaz idi. **16** Yehallelelin oğulları: Zif, Zifa, Tirya və
Asarel. **17** Ezranın oğulları: Yeter, Mered, Efer, Yalon.
Meredin arvad aldığı firon qızı Bityanın oğulları: Məryəm,
Şammay və Eştemoanın atası İşbah. **18** Yəhudalı arvadı
isə bunları doğdu: Qedorun atası Yered, Sokonun atası

Xever və Zanoahın atası Yequtiel. **19** Naxamın bacısı
Hodiyanın arvadı idi. Onun oğullarından Qarmili Qeila və
Maakalı Eştemoa törədi. **20** Şimeonun oğulları: Amnon,
Rinna, Ben-Xanan və Tilon. İşinin oğulları: Zoxet və
Ben-Zoxet. **21** Yəhudanın oğlu Şelanın nəsilləri: Lexanın
atası Er, Mareşanın atası Laada və Bet-Aşbeada olan incə
kətan toxuyanların nəsilləri, **22** Yoqim və Kozevalılar,
Yoaş və Saraf. Bunlar Moavda arvad aldılar və Lexemə
qayıtdılar. Bu, qədim hadisələrdir. **23** Onlar dulusçu
idi, Netaimdə və Gederada yaşayırdılar. Padşah üçün iş
görərək orada qalırdılar. **24** Şimeonun oğulları: Nemuel,
Yamin, Yariv, Zerah və Şaul. **25** Şaulun oğlu Şallum,
onun oğlu Mivsam, onun oğlu Mişma. **26** Mişmanın
oğulları: onun oğlu Xammuel, onun oğlu Zakkur, onun
oğlu Şimey. **27** Şimeyin on altı oğlu və altı qızı var idi,
lakin qohumlarının oğulları çox deyildi və onların bütün
nəsli Yəhuda oğulları qədər çoxalmadı. **28** Onlar bu
yerlərdə yaşayırdı: Beer-Şeva, Molada, Xasar-Şual, **29**
Bilha, Esem, Tolad, **30** Betuel, Xorma, Ziqlaq, **31** Bet-
Markavot, Xasar-Susim, Bet-Biri və Şaarayim. Davudun
padşahlıq etdiyi dövrə qədər onların şəhərləri bunlardır.
32 Onların qəsəbələri bunlardır: Etam, Ayin, Rimmon,
Token və Aşan – cəmi beş şəhər. **33** Bu şəhərlərin ətrafında
Baala qədər olan bütün kəndlər də onların yaşadıqları
yerlərdir. Onların nəsil şəcərəsi belədir: **34** Meşovav,
Yamlek, Amasya oğlu Yoşa, **35** Yoel, Asiel oğlu Seraya oğlu
Yoşivya oğlu Yehu, **36** Elyoenay, Yaaqova, Yeşoxaya, Asaya,
Adiel, Yesimiel, Benaya, **37** Şemaya oğlu Şimri oğlu Yedaya
oğlu Allon oğlu Şifi oğlu Ziza. **38** Bu adları çəkilənlər nəsil

rəhbərləri idi və onların nəsilləri artıb çoxalmışdı. **39**
Onlar sürüləri üçün otlaq axtarmaqdan ötrü Qedorun
yaxınlığına, dərənin şərq tərəfinə qədər getdilər. **40** Bol
və yaxşı otlaq tapdılar, ölkə də geniş, sakit və dinc idi.
Onlardan əvvəl orada Hamlılar yaşayırdı. **41** Bu adları
yazılanlar Yəhuda padşahı Xizqiyanın dövründə gəlib
öz çadırlarında olan Hamlıları və orada olan Maonluları
qırdılar. Onları tamamilə məhv edib yerlərində yaşadılar,
çünki orada sürüləri üçün otlaq var idi. Bu günə qədər
də belədir. **42** Həmin Şimeonlulardan beş yüz nəfər Seir
dağına getdi. İşinin oğulları Pelatya, Naarya, Refaya və
Uzziel onlara başçılıq edirdi. **43** Onlar sağ qalan Amaleqli
qaçanları qırdılar. Onlar bu günə qədər də orada yaşayır.

5 İsrailin ilk oğlu Ruven idi, amma atasının yatağını
murdarladığı üçün onun ilk oğulluq haqqı İsrailin oğlu
Yusifin nəslinə verildi və Ruvenin nəsli şəcərədə ilk oğul
kimi sayılmadı. **2** Ancaq Yəhuda qardaşları arasında
daha güclü oldu və hökmdar onun nəslindən çıxdı. İlk
oğulluq haqqı isə Yusifin idi. **3** İsrailin ilk oğlu Ruvenin
oğulları: Xanok, Pallu, Xesron və Karmi. **4** Yoelin nəsli:
onun oğlu Şemaya, onun oğlu Qoq, onun oğlu Şimey, **5**
onun oğlu Mikeya, onun oğlu Reaya, onun oğlu Baal,
6 onun oğlu Beera. Onu Aşşur padşahı Tiqlat-Pileser
sürgünə aparmışdı. Beera Ruvenlilərin başçısı idi. **7** Nəsil
şəcərələrinə görə onların qohumları bunlar idi: başçı
Yeiel, Zəkəriyyə, **8** Yoel oğlu Şema oğlu Azaz oğlu Bela. O,
Aroerdə yaşayırdı, torpağı Nevoya və Baal-Meona qədər
uzanırdı. **9** Şərqə tərəf Fərat çayının bu tayındakı çölün
başlanğıc yerinə qədər torpaqlar onun idi, çünki Gilead

torpağında çoxlu heyvanları var idi. **10** Şaulun dövründə
bu adamlar Həcərlilərlə müharibə edib onları məğlub etdi
və Gileadın şərqindəki bütün torpaqlarda Həcərlilərin
çadırlarında yaşadı. **11** Qadlılar Salkaya qədər uzanan
Başan torpağında Ruvenlilərin qarşısında yaşadı. **12**
Başanda başçı Yoel, köməkçisi Şafam, sonra Yanay və Şafat
idi. **13** Öz nəsillərindən olan qohumları bunlardır: Mikael,
Meşullam, Şeva, Yoray, Yakan, Ziya və Ever – cəmi yeddi
nəfər. **14** Bunlar Buz oğlu Yaxdo oğlu Yeşişay oğlu Mikael
oğlu Gilead oğlu Yaroah oğlu Xuri oğlu Avixayilin oğulları
idi. **15** Quni oğlu Avdiel oğlu Axi onların nəsil başçısı idi. **16**
Onlar Gileadda, Başanda və onun qəsəbələrində, Şaronun
sərhədlərinə qədər uzanan bütün otlaq torpaqlarında
yaşadı. **17** Yəhuda padşahı Yotamın və İsrail padşahı
Yarovamın dövründə onların hamısı nəsil şəcərələrində
qeyd olundu. **18** Ruvenlilərdən, Qadlılardan, Menaşşe
qəbiləsinin yarısından olan, qalxan və qılınc daşıyan, ox
atan, döyüş üçün təlim görmüş və döyüşməyi bacaran
igid adamlar qırx dörd min yeddi yüz altmış nəfər idi. **19**
Onlar Həcərlilərdən olan Yeturun, Nafişin və Nadavın
nəsilləri ilə müharibə etdi. **20** İsraillilər düşmənləri ilə
döyüşdə kömək aldıqları üçün Həcərliləri və onlarla
olanların hamısını məğlub etdilər, çünki İsraillilər döyüş
zamanı Allahı çağırdılar və Ona güvəndikləri üçün Allah
onları eşitdi. **21** Onlar düşmənlərinin heyvanlarını – əlli
min dəvəsini, iki yüz əlli min qoyun-keçisini, iki min
eşşəyini ələ keçirdi və yüz min adamını götürüb apardı. **22**
Həlak olanlar çox oldu, çünki bu döyüş Allahdan idi. Onlar
sürgün olunan zamana qədər Həcərlilərin yerlərində

yaşadı. 23 Menaşşe qəbiləsinin yarısının nəsilləri də
həmin torpaqda yaşadı. Onlar çoxalıb Başandan Baal-
Xermona, Senirə və Xermon dağına qədər uzanan torpağa
yayıldılar. 24 Onların nəsil başçıları bunlardır: Efer,
İşi, Eliel, Azriel, Yeremya, Hodavya və Yaxdiel. Bunlar
igid döyüşçülər, adlı-sanlı adamlar və nəsil başçıları
idi. 25 Amma onlar atalarının Allahına qarşı xainlik
etdilər və onların önündə Allahın məhv etdiyi ölkə
xalqlarının allahlarına sitayiş edib xəyanət etdilər. 26
Onda İsrailin Allahı Aşşur padşahı Pulda, yəni Tiqlat-
Pileserdə niyyət oyandırdı, o da Ruvenliləri, Qadlıları və
Menaşşe qəbiləsinin yarısını əsir aparıb Xalaha, Xavora,
Haraya və Qozan çayının sahilində yerləşdirdi. Onlar bu
günə qədər də oradadır.

6 Levinin oğulları: Gerşon, Qohat və Merari. 2 Qohatın
oğulları: Amram, İshar, Xevron və Uzziel. 3 Amramın
övladları: Harun, Musa və Məryəm. Harunun oğulları:
Nadav, Avihu, Eleazar və İtamar. 4 Eleazardan Pinxas
törədi. Pinxasdan Avişua törədi. 5 Avişuadan Buqqi
törədi. Buqqidən Uzzi törədi. 6 Uzzidən Zerahya törədi.
Zerahyadan Merayot törədi. 7 Merayotdan Amarya törədi.
Amaryadan Axituv törədi. 8 Axituvdan Sadoq törədi.
Sadoqdan Aximaas törədi. 9 Aximaasdan Azarya törədi.
Azaryadan Yoxanan törədi. 10 Yoxanandan Azarya törədi.
Yerusəlimdə Süleymanın tikdiyi məbəddə Azarya kahin
idi. 11 Azaryadan Amarya törədi. Amaryadan Axituv
törədi. 12 Axituvdan Sadoq törədi. Sadoqdan Şallum
törədi. 13 Şallumdan Xilqiya törədi. Xilqiyadan Azarya
törədi. 14 Azaryadan Seraya törədi. Serayadan Yehosadaq

törədi. **15** Navuxodonosorun vasitəsilə Rəbb Yəhudalıları
və Yerusəlimliləri sürgün etdiyi zaman Yehosadaq da
sürgün olundu. **16** Levinin oğulları: Gerşon, Qohat və
Merari. **17** Gerşonun oğullarının adları belədir: Livni və
Şimey. **18** Qohatın oğulları: Amram, İshar, Xevron və
Uzziel. **19** Merarinin oğulları: Maxli və Muşi. Nəsillərinə
görə Levililərin övladları bunlardır. **20** Gerşonun nəsli:
onun oğlu Livni, onun oğlu Yaxat, onun oğlu Zimma, **21**
onun oğlu Yoah, onun oğlu İddo, onun oğlu Zerah, onun
oğlu Yeatray. **22** Qohatın nəsli: onun oğlu Amminadav,
onun oğlu Qorah, onun oğlu Assir, **23** onun oğlu Elqana,
onun oğlu Evyasaf, onun oğlu Assir, **24** onun oğlu Taxat,
onun oğlu Uriel, onun oğlu Uzziya və onun oğlu Şaul.
25 Elqananın oğulları: Amasay, Aximot və Elqana. **26**
Elqananın nəsli: onun oğlu Sofay, onun oğlu Naxat, **27**
onun oğlu Eliav, onun oğlu Yeroxam, onun oğlu Elqana.
28 Şamuelin oğulları: ilk oğlu Yoel və ikincisi Aviya.
29 Merarinin nəsli: onun oğlu Maxli, onun oğlu Livni,
onun oğlu Şimey, onun oğlu Uzza, **30** onun oğlu Şima,
onun oğlu Haqqiya, onun oğlu Asaya. **31** Əhd sandığı
rahatlıq yerinə qoyulduqdan sonra Rəbbin evində musiqi
xidməti üzərində Davudun qoyduğu adamlar bunlardır.
32 Süleyman Yerusəlimdə Rəbbin məbədini tikənə qədər
onlar müqəddəs məskən olan Hüzur çadırının önündə
ilahi oxumaqla xidmət edirdilər və növbələrinə görə öz
xidmətlərində dayanırdılar. **33** Orada xidmət edənlər
və onların oğulları bunlardır: Qohatın nəslindən ilahi
oxuyan Heman. Onun nəsil şəcərəsi belədir: Yoel oğlu
Şamuel oğlu **34** Elqana oğlu Yeroxam oğlu Eliel oğlu Toah

oğlu **35** Suf oğlu Elqana oğlu Maxat oğlu Amasay oğlu **36**
Elqana oğlu Yoel oğlu Azarya oğlu Sefanya oğlu **37** Taxat
oğlu Assir oğlu Evyasaf oğlu Qorah oğlu **38** İshar oğlu
Qohat oğlu Levi oğlu İsrail oğlu. **39** Sağında xidmət edən
qohumu Asəf. Onun nəsil şəcərəsi belədir: Berekya oğlu
Şima oğlu **40** Mikael oğlu Baaseya oğlu Malkiya oğlu **41**
Etni oğlu Zerah oğlu Adaya oğlu **42** Etan oğlu Zimma oğlu
Şimey oğlu **43** Yaxat oğlu Gerşon oğlu Levi oğlu. **44** Sol
tərəfində xidmət edən qohumları Merarinin nəslindən
Etan. Onun nəsil şəcərəsi belədir: Qişi oğlu Avdi oğlu
Malluk oğlu **45** Xaşavya oğlu Amasya oğlu Xilqiya oğlu **46**
Amsi oğlu Bani oğlu Şemer oğlu **47** Maxli oğlu Muşi oğlu
Merari oğlu Levi oğlu. **48** Onların qohumları olan Levililər
müqəddəs məskən olan Allah evinin bütün xidmət işlərinə
təyin olunmuşdu. **49** Harunun və onun nəslinin öhdəsinə
isə bu işlər qoyulmuşdu: yandırma qurbangahında və
buxur qurbangahında təqdim gətirilməsi, ən Müqəddəs
yerə aid hər iş – İsraillilərin günahlarını kəffarə etmək
üçün Allahın qulu Musanın əmr etdiyi bütün işlər. **50**
Harunun nəsli budur: onun oğlu Eleazar, onun oğlu
Pinxas, onun oğlu Avişua, **51** onun oğlu Buqqi, onun
oğlu Uzzi, onun oğlu Zerahya, **52** onun oğlu Merayot,
onun oğlu Amarya, onun oğlu Axituv, **53** onun oğlu
Sadoq, onun oğlu Aximaas. **54** Levililərin öz torpaqlarında
yaşadığı yerlər bunlardır: ilk püşk Qohat nəslindən olan
Harunun övladlarına düşdüyü üçün onlara **55** Yəhuda
torpağında olan Xevronu və onun ətrafındakı otlaqları
verdilər. **56** Ancaq bu şəhərin çölünü və kəndlərini
Yefunne oğlu Kalevə verdilər. **57** Harunun nəslinə bu

şəhərləri verdilər: sığınacaq şəhəri olan Xevron, Livna
ilə otlaqları, Yattir, Eştemoa ilə otlaqları, 58 Xilenlə
otlaqları, Devirlə otlaqları, 59 Aşanla otlaqları, Bet-
Şemeşlə otlaqları, 60 Binyamin qəbiləsinin torpağından
Geva ilə otlaqları, Alemetlə otlaqları, Anatotla otlaqları.
Onların bütün şəhərləri nəsillərinə görə on üç şəhərdir. 61
Digər Qohat övladlarına isə Menaşşe qəbiləsinin yarısının
torpağından püşkə görə on şəhər verildi. 62 Gerşon
övladlarına nəsillərinə görə İssakar qəbiləsinin, Aşer
qəbiləsinin, Naftali qəbiləsinin və Başanda olan Menaşşe
qəbiləsinin torpağından on üç şəhər verildi. 63 Merari
övladlarına nəsillərinə görə Ruven, Qad və Zevulun
qəbilələrinin torpağından püşklə on iki şəhər verildi.
64 İsrail övladları Levililərə bu şəhərləri və onların
otlaqlarını verdilər. 65 Yəhuda, Şimeon və Binyamin
qəbilələrinin torpağından adları göstərilən bu şəhərləri
püşkə görə verdilər. 66 Qohat nəslindən bəzilərinə
Efrayim qəbiləsinə aid şəhərləri verdilər. 67 Efrayimin
dağlıq bölgəsində sığınacaq şəhəri olan Şekemlə otlaqları,
Gezerlə otlaqları, 68 Yoqmeamla otlaqları, Bet-Xoronla
otlaqları, 69 Ayyalonla otlaqları, Qat-Rimmonla otlaqları.
70 Menaşşe qəbiləsinin yarısının torpağından Anerlə
otlaqları, Bileamla otlaqları Qohat nəslinin qalanına
verildi. 71 Gerşon nəslinə bu yerlər verildi: oğullarına
Menaşşe qəbiləsinin yarısının torpağından Başandakı
Qolanla otlaqları, Aştarotla otlaqları, 72 İssakar qəbiləsinin
torpağından Qedeşlə otlaqları, Davratla otlaqları, 73
Ramotla otlaqları, Anemlə otlaqları, 74 Aşer qəbiləsinin
torpağından Maşalla otlaqları, Avdonla otlaqları, 75

Xuqoqla otlaqları, Rexovla otlaqları, 76 Naftali qəbiləsinin
torpağından Qalileyada olan Qedeşlə otlaqları, Xammonla
otlaqları, Qiryatayimlə otlaqları. 77 Merari nəslinin
digər adamlarına bu yerlər verildi: Zevulun qəbiləsinin
torpağından Rimmono ilə otlaqları, Tavorla otlaqları, 78
Yerixonun qarşısındakı, İordan çayının şərq tərəfində
olan Ruven qəbiləsinin torpağından səhradakı Beserlə
otlaqları, Yahsa ilə otlaqları, 79 Qedemotla otlaqları,
Mefaatla otlaqları, 80 Qad qəbiləsinin torpağından
Gileaddakı Ramotla otlaqları, Maxanayimlə otlaqları, 81
Xeşbonla otlaqları, Yazerlə otlaqları.

7 İssakarın oğulları: Tola, Pua, Yaşuv və Şimron – cəmisi
dörd nəfər. 2 Tolanın oğulları: Uzzi, Refaya, Yeriel,
Yaxmay, İvsam və Şamuel. Bunlar Tolanın nəsil başçıları
idi. Davudun dövründə onların nəslindən olan igid
döyüşçülər iyirmi iki min altı yüz nəfər idi. 3 Uzzinin
nəsli: İzrahya və onun oğulları: Mikael, Avdiya, Yoel,
İşşiya – cəmisi beş nəfər. Onların hamısı başçı idi. 4
Bunlardan başqa nəsil şəcərələrinə görə döyüşə bilən
dəstələrdə otuz altı min nəfər var idi, çünki onların
çoxlu arvadları və oğulları var idi. 5 İssakarın bütün
nəsilləri arasında igid döyüşçülər olan qohumları nəsil
şəcərəsinə görə cəmisi səksən yeddi min nəfər idi. 6
Binyaminin oğulları: Bela, Beker və Yediael – cəmisi üç
nəfər. 7 Belanın oğulları: Esbon, Uzzi, Uzziel, Yerimot
və İri – cəmisi beş nəfər nəsil başçısı. Onların nəslindən
olan igid döyüşçülər nəsil şəcərələrinə görə iyirmi iki
min otuz dörd nəfər idi. 8 Bekerin oğulları: Zemira,
Yoaş, Eliezer, Elyoenay, Omri, Yeremot, Aviya, Anatot

və Alemet. Bunların hamısı Bekerin oğulları idi. **9** Nəsil
başçılarının şəcərəsinə görə onların igid döyüşçüləri
iyirmi min iki yüz nəfər idi. **10** Yediaelin nəsli: Bilhan
və onun oğulları Yeuş, Binyamin, Ehud, Kenaana, Zetan,
Tarşiş və Axişaxar. **11** Bunların hamısı Yediaelin nəsil
başçıları idi. Onlardan döyüşə bilən igid döyüşçülər on
yeddi min iki yüz nəfər idi. **12** İrin nəsilləri: Şuflular və
Xuflular. Xuşlular isə Axerin nəslindən idi. **13** Naftalinin
oğulları: Yaxasiel, Quni, Yeser, Şallum. Bunlar Bilhanın
nəsilləri idi. **14** Menaşşenin oğulları: Aramlı cariyəsinin
doğduğu Asriel, həmin qadının doğduğu Gileadın atası
Makir. **15** Makir Xuflulardan və Şuflulardan bir arvad
aldı. Onun bacısının adı Maaka idi. Selofxad isə onların
qohumu idi. Onun yalnız qızları var idi. **16** Makirin
arvadının da adı Maaka idi. O, bir oğul doğub adını
Pereş qoydu. Pereşin qardaşının adı Şereş idi, onun
oğulları isə Ulam və Reqem idi. **17** Ulamın oğlu Bedan
idi. Menaşşe oğlu Makir oğlu Gileadın nəsli bunlardır. **18**
Onun bacısı Hammoleket İşhodu, Aviezeri və Maxlanı
doğdu. **19** Şemidanın oğulları: Axyan, Şekem, Liqxi və
Aniam. **20** Efrayimin nəsli: Şutelah, onun oğlu Bered,
onun oğlu Taxat, onun oğlu Eleada, onun oğlu Taxat, **21**
onun oğlu Zavad, onun oğlu Şutelah. Efrayimin başqa
oğulları Ezer və Eleadı o torpağın yerli sakinləri olan
Qatlılar öldürdü, çünki onların heyvanlarını oğurlamağa
getmişdilər. **22** Ataları Efrayim uzun müddət onlara yas
tutdu və qohumları ona təsəlli vermək üçün gəldi. **23**
Sonra o, arvadının yanına girdi, qadın hamilə oldu və bir
oğul doğdu. Atası onun adını Beria qoydu, çünki evinə

bəla üz vermişdi. 24 Onun Şeera adlı qızı da var idi. O,
Aşağı və Yuxarı Bet-Xoronu, Uzzen-Şeeranı tikdi. 25
Efrayimin başqa oğlu Refah, onun oğlu Reşef, onun oğlu
Telah, onun oğlu Taxan, 26 onun oğlu Ladan, onun oğlu
Ammihud, onun oğlu Elişama, 27 onun oğlu Nun, onun
oğlu Yeşua. 28 Onların mülkləri və yaşadıqları yerlər
bunlardır: Bet-Ellə qəsəbələri, şərq tərəfdə Naaran, qərb
tərəfdə Gezerlə qəsəbələri, Şekemlə qəsəbələri, Ayya ilə
qəsəbələri, 29 həm də Menaşşelilərin torpağına yaxın
olan Bet-Şeanla qəsəbələri, Taanakla qəsəbələri, Megiddo
ilə qəsəbələri, Dorla qəsəbələri. İsrail oğlu Yusifin nəsli bu
yerlərdə yaşadı. 30 Aşerin övladları: İmna, İşva, İşvi, Beria
və onların bacısı Serah. 31 Berianın oğulları: Xever və
Birzayitin atası olan Malkiel. 32 Xever bunların atası idi:
Yaflet, Şomer, Xotam və onların bacısı Şua. 33 Yafletin
oğulları bunlardır: Pasak, Bimhal və Aşvat. 34 Şemerin
oğulları: Axi, Rohqa, Xubba və Aram. 35 Onun qardaşı
Helemin oğulları: Sofah, İmna, Şeleş və Amal. 36 Sofahın
oğulları: Suah, Xarnefer, Şual, Beri, İmra, 37 Beser, Hod,
Şamma, Şilşa, İtran və Beera. 38 Yeterin oğulları: Yefunne,
Pispa və Ara. 39 Ullanın oğulları: Arah, Xanniel və
Risya. 40 Aşerin nəslindən olan bu adamların hamısı nəsil
başçıları, seçilmiş adamlar, igid döyüşçülər və baş rəislər
idi. Onlardan döyüşə bilən adamlar nəsil şəcərələrinə
görə iyirmi altı min nəfər idi.

8 Binyaminin oğulları bunlardır: ilk oğlu Bela, ikincisi
Aşbel, üçüncüsü Axrah, 2 dördüncüsü Noxa, beşincisi Rafa.
3 Belanın oğulları bunlardır: Addar, Gera, Avihud, 4 Avişua,
Naaman, Axoah, 5 Gera, Şefufan və Xuram. 6 Gevada

yaşayanların nəsil başçıları olan, sonra isə Manaxata
köçürülən Ehudun oğulları bunlardır: **7** Naaman, Axiya
və onları köçürən Gera. Geradan Uzza və Axixud törədi. **8**
Şaxarayim arvadları Xuşim və Baaranı boşadıqdan sonra
Moav ölkəsində övlad atası oldu, **9** arvadı Xodeş ona
bunları doğdu: Yovav, Sivya, Meşa, Malkam, **10** Yeus,
Sakya və Mirma. Onun bu oğulları nəsil başçıları idi. **11**
Xuşim isə ona Avituvu və Elpaalı doğmuşdu. **12** Elpaalın
oğulları: Ever, Mişam və Şamed. Şamed Ono ilə Lodu,
onun qəsəbələrini tikdi. **13** Ayyalonda yaşayanların nəsil
başçıları Beria və Şema idi. Onlar Qatda yaşayanları
qovdu. **14** Berianın oğulları: Axyo, Şaşaq, Yeremot, **15**
Zevadya, Arad, Eder, **16** Mikael, İşpa və Yoxa. **17** Elpaalın
oğulları: Zevadya, Meşullam, Xizqi, Xever, **18** İşmeray,
İzlia və Yovav. **19** Şimeyin oğulları: Yaqim, Zikri, Zavdi,
20 Elienay, Silletay, Eliel, **21** Adaya, Beraya və Şimrat.
22 Şaşaqın oğulları: İşpan, Ever, Eliel, **23** Avdon, Zikri,
Xanan, **24** Xananya, Elam, Antotiya, **25** İfdeya və Penuel.
26 Yeroxamın oğulları: Şamşeray, Şexarya, Atalya, **27**
Yaareşya, İlyas və Zikri. **28** Bunlar nəsil şəcərələrinə görə
nəsil başçıları idi və Yerusəlimdə yaşadılar. **29** Giveonun
atası Yeiel Giveonda yaşayırdı və arvadının adı Maaka
idi. **30** İlk oğlu Avdon idi, o biriləri isə bunlar idi: Sur,
Qiş, Baal, Nadav, **31** Qedor, Axyo, Zeker, **32** Şimanın
atası Miqlot. Onlar qohumlarının yanında, Yerusəlimdə
qohumları ilə birgə yaşayırdı. **33** Nerdən Qiş törədi və
Qişdən Şaul törədi. Şauldan Yonatan, Malki-Şua, Avinadav
və Eşbaal törədi. **34** Yonatanın oğlu Merib-Baal idi. Merib-
Baaldan Mikeya törədi. **35** Mikeyanın oğulları: Piton,

Melek, Tarea və Axaz. 36 Axazdan Yehoadda törədi.
Yehoaddadan Alemet, Azmavet və Zimri törədi. Zimridən
Mosa törədi. 37 Mosadan Bina törədi. Binanın oğlu Rafa,
onun oğlu Elasa, onun oğlu Asel. 38 Aselin altı oğlu var
idi, onların adları belədir: Azriqam, Bokru, İsmail, Şearya,
Avdiya və Xanan. Bunların hamısı Aselin oğulları idi.
39 Onun qardaşı Eseqin oğulları: ilk oğlu Ulam, ikincisi
Yeuş və üçüncüsü Elifelet. 40 Ulamın oğulları oxatan igid
döyüşçülər idi. Oğulları və nəvələri çox idi: yüz əlli nəfər.
Bunların hamısı Binyaminin nəslindəndir.

9 Beləcə bütün İsraillilər nəsil şəcərələrində qeyd
olunmuşdu və bunlar İsrail padşahlarının kitabında
yazılmışdır. Yəhudalılar xainliklərinə görə Babilə sürgün
olunmuşdu. 2 İlk dəfə mülklərinə qayıdıb yaşayanlar
İsraillilərdən bəzi adamlar, kahinlər, Levililər və məbəd
qulluqçuları idi. 3 Yerusəlimdə isə Yəhudalılardan,
Binyaminlilərdən, Efrayimlilərdən və Menaşşelilərdən
olan bu adamlar yaşadı. 4 Yəhudanın oğlu Peresin
nəslindən: Bani oğlu İmri oğlu Omri oğlu Ammihud oğlu
Utay. 5 Şelanın nəslindən: ilk oğlu Asaya və onun oğulları.
6 Zerahın nəslindən: Yeuel və onun qohumları. Hamısı
birlikdə altı yüz doxsan nəfər idi. 7 Binyaminin nəslindən:
Hassenua oğlu Hodavya oğlu Meşullam oğlu Sallu, 8
Yeroxam oğlu İvniya, Mikri oğlu Uzzi oğlu Ela və İvniya
oğlu Reuel oğlu Şefatya oğlu Meşullam. 9 Onlar qohumları
ilə birgə nəsil şəcərələrinə görə doqquz yüz əlli altı nəfər
idi. Bunların hamısı nəsil başçıları idi. 10 Kahinlərdən:
Yedaya, Yehoyariv, Yakin, 11 Allah məbədinin rəisi Axituv
oğlu Merayot oğlu Sadoq oğlu Meşullam oğlu Xilqiya oğlu

Azarya, **12** Malkiya oğlu Paşxur oğlu Yeroxam oğlu Adaya
və İmmer oğlu Meşillemit oğlu Meşullam oğlu Yaxzera
oğlu Adiel oğlu Maasay. **13** Bunlar nəsil başçıları idi. Onlar
qohumları ilə birgə – Allah evinin xidməti işində bacarıqlı
olan bu adamlar min yeddi yüz altmış nəfər idi. **14**
Levililərdən: Merarinin nəslindən Xaşavya oğlu Azriqam
oğlu Xaşşuv oğlu Şemaya, **15** Baqbaqqar, Xereş, Qalal,
Asəf oğlu Zikri oğlu Mikeya oğlu Mattanya, **16** Yedutun
oğlu Qalal oğlu Şemaya oğlu Avdiya və Netofalıların
kəndlərində yaşayan Elqana oğlu Asa oğlu Berekya. **17**
Qapıçılar: Şallum, Aqquv, Talmon, Aximan və onların
qohumları. Şallum onların başçısı idi. **18** Onlar bu günə
qədər də məbədin şərq tərəfdəki padşah qapısında keşik
çəkirlər. Levililərin düşərgə qapıçıları bunlardır. **19** Qorah
oğlu Evyasaf oğlu Qore oğlu Şallum və onun Qorah
nəslindən olan qohumları məbədin astana keşikçilərinin
xidmət işinə başçılıq edirdi. Əvvəllər onların babaları
Rəbbin düşərgəsinin girəcək yerinin keşiyini çəkirdi. **20**
Eleazar oğlu Pinxas onların başçısı idi və Rəbb onunla idi.
21 Hüzur çadırının girişində Meşelemya oğlu Zəkəriyyə
qapıçı idi. **22** Astana keşikçisi olmaq üçün seçilən bütün
bu adamlar iki yüz on iki nəfər idi. Onlar öz kəndlərində
nəsil şəcərələrində qeyd edilmişlər. Onları vəzifələrinə
Davud və görücü Şamuel təyin etmişdi. **23** Bu adamlar və
onların nəsilləri çadırın və Rəbbin məbədinin qapılarında
keşik çəkirdi. **24** Bu qapıçılar məbədin dörd tərəfində –
şərq, qərb, şimal və cənub qapılarında dururdu. **25** Öz
kəndlərində yaşayan qohumları vaxtaşırı yeddi günlüyə
onların yanına gəlməli idi. **26** Allah evinin otaqlarının

və xəzinələrinin keşiyini çəkmək Levili olan qapıçıların
dörd nəfər rəisinin öhdəsində idi. 27 Onlar gecə də Allah
evinin ətrafında qalırdı, çünki onun keşiyini çəkmək
və hər səhər qapıları açmaq onların işi idi. 28 Onların
bəzisi xidmət üçün olan qablara baxırdı: bunları sayıb
içəri gətirir və sayıb bayıra aparırdılar. 29 Bəziləri isə
başqa əşyalar, bütün təqdis olunmuş şeylər və un, şərab,
yağ, kündür, ətriyyatlar üzərində nəzarətçi qoyulmuşdu.
30 Kahinlərdən bəzisi ətriyyatlardan qatışıq maddə
hazırlayırdı. 31 Kökələr bişirilməsi Qorah nəslindən olan
Şallumun ilk oğlu olan Levili Mattityanın öhdəsində idi.
32 Onların Qohat nəslindən olan qohumlarından bəzisinə
isə hər Şənbə günü çörək hazırlanması tapşırılmışdı. 33
Levililərin nəsil başçıları olan ilahiçilər başqa xidmətdən
azad olub məbədin otaqlarında qalırdılar, çünki onlar
gecə-gündüz öz işləri ilə məşğul olmalı idi. 34 Bunlar
nəsil şəcərələrinə görə Levililərin nəsil başçıları idi
və Yerusəlimdə yaşayırdılar. 35 Giveonun atası Yeiel
Giveonda yaşayırdı və arvadının adı Maaka idi. 36 İlk oğlu
Avdon idi, o biriləri isə bunlar idi: Sur, Qiş, Baal, Ner,
Nadav, 37 Qedor, Axyo, Zəkəriyyə və Miqlot. 38 Miqlotdan
Şima törədi. Onlar qohumlarının yanında, Yerusəlimdə
qohumları ilə birgə yaşayırdılar. 39 Nerdən Qiş törədi.
Qişdən Şaul törədi. Şauldan Yonatan, Malki-Şua, Avinadav
və Eşbaal törədi. 40 Yonatanın oğlu Merib-Baal idi. Merib-
Baaldan Mikeya törədi. 41 Mikeyanın oğulları: Piton,
Melek, Taxrea və Axaz. 42 Axazdan Yehoadda törədi.
Yehoaddadan Alemet, Azmavet və Zimri törədi. Zimridən
Mosa törədi. 43 Mosadan Bina törədi. Binanın oğlu Rafa,

onun oğlu Elasa, onun oğlu Asel. **44** Aselin altı oğlu var
idi, onların adları belədir: Azriqam, Bokru, İsmail, Şearya,
Avdiya və Xanan. Bunların hamısı Aselin oğulları idi.

10 Filiştlilər İsraillilərlə döyüşdü. İsraillilər Filiştlilərin
önündən qaçdılar və qırılanlar Gilboa dağında qaldı. **2**
Filiştlilər Şaulla oğullarını təqib edib Şaulun oğulları
Yonatanı, Avinadavı və Malki-Şuanı öldürdülər. **3** Döyüş
Şaulun ətrafında şiddətlənəndə oxatanlar onu tapdılar
və yaraladılar. **4** Şaul öz silahdarına dedi: «Qılıncını
çək, məni vur, yoxsa bu sünnətsizlər gəlib mənimlə
əylənəcəklər». Lakin silahdarı çox qorxduğundan bunu
etmək istəmədi. Ona görə də Şaul qılıncını götürüb
özünü onun üstünə yıxdı. **5** Şaulun öldüyünü görəndə
silahdarı da özünü qılıncının üstünə yıxıb Şaulla birgə
öldü. **6** Beləcə Şaul və üç oğlu öldü, bütün nəsli də
onunla birgə öldü. **7** Dərədə olan bütün İsraillilər öz
ordularının qaçdığını və Şaulla oğullarının öldüyünü
görəndə şəhərlərini qoyub qaçdılar. Filiştlilər gəlib o
yerlərdə yaşadı. **8** Ertəsi gün Filiştlilər öldürülənləri
soymaq üçün gələndə Gilboa dağında Şaulla oğullarının
meyitini tapdılar. **9** Onun paltarlarını soyundurdular,
başını və silahlarını götürdülər, öz bütlərinin məbədinə
və xalqa xoş xəbər vermək üçün Filiştlilərin ölkəsinin
hər tərəfinə qasid göndərdilər. **10** Şaulun silahlarını
öz allahlarının məbədinə qoydular və başını Daqon
məbədinə mıxladılar. **11** Yaveş-Gilead əhalisi Filiştlilərin
Şaula etdiklərini eşidəndə **12** onların bütün igidləri qalxıb
Şaulla oğullarının cəsədini götürərək Yaveşə gətirdilər.
Onların sümüklərini götürüb Yaveşdə olan palıd ağacının

altında basdırdılar və yeddi gün oruc tutdular. 13 Beləcə
Şaul Rəbbə qarşı xainlik etdiyi üçün öldü. O, Rəbbin
sözünə əməl etməyib cindara müraciət etdi, 14 amma
Rəbdən məsləhət istəmədi. Ona görə də Rəbb onu öldürdü
və padşahlığı Yesseyin oğlu Davuda verdi.

11 Bütün İsraillilər Xevrona, Davudun yanına toplaşıb
dedilər: «Bax biz sənin sümüyündən, sənin ətindənik. 2
Əvvəlki vaxtlarda, Şaul padşahımız olanda da İsraillilər
yürüşlərə aparan və gətirən sən idin. Allahın Rəbb sənə
demişdi ki, xalqım İsrailə sən çobanlıq edəcəksən, xalqım
İsrail üzərində sən hökmdar olacaqsan». 3 İsrailin bütün
ağsaqqalları Xevrona, padşahın yanına gəldilər. Davud
Xevronda, Rəbbin önündə onlarla əhd bağladı və onlar
Şamuel vasitəsilə Rəbbin söylədiyi sözə görə Davudu İsrail
üzərində padşah olmaq üçün məsh etdilər. 4 Davud və
bütün İsraillilər Yerusəlimə gəldilər. O vaxt şəhər Yevus
adlanırdı və burada Yevuslular yaşayırdı. 5 Onlar Davuda
dedilər: «Sən buraya girə bilməzsən». Ancaq Davud indi
«Davudun şəhəri» adlanan Sion qalasını aldı. 6 Davud
dedi: «Yevusluları hamıdan əvvəl kim məğlub etsə, rəis və
ordu başçısı o olacaq». Seruya oğlu Yoav hamıdan əvvəl
Yevusa qalxdı və buna görə də o, başçı oldu. 7 Davud
qalada məskən saldı və buna görə onu «Davudun şəhəri»
adlandırdılar. 8 O, qala yamacından qalanın ətrafına
qədər bütün yerləri tikdi. Yoav isə şəhərin qalan hissəsini
bərpa etdi. 9 Davud getdikcə yüksəlirdi, çünki Ordular
Rəbbi onunla idi. 10 Davudun igid döyüşçülərinin başçıları
bütün İsraillilərlə birgə Rəbbin sözünə görə Davudu
İsrail üzərində padşah etmək üçün onun padşahlığında

şücaət göstərirdilər. **11** Davudun igid döyüşçülərinin
siyahısı belədir: «otuz igid»in başçısı olan Xakmoni oğlu
Yaşoveam. O, bir hücumda üç yüz nəfəri nizəsi ilə vurub
öldürdü. **12** Ondan sonra «üç igid»dən biri olan Axoahlı
Dodo oğlu Eleazar idi. **13** Filiştlilər döyüşmək üçün Pas-
Dammimdə toplaşanda o da Davudla birgə orada idi.
Orada arpa əkilən bir tarla sahəsi var idi. Xalq Filiştlilərin
önündən qaçdı. **14** Lakin Eleazar və döyüşçüləri bu
sahənin ortasında durub oranı qorudular və Filiştliləri
qırdılar. Rəbb İsraillilər xilas edib böyük zəfər qazandırdı.
15 Otuz başçı arasından «üç igid» qayaya, Davudun yanına,
Adullam mağarasına enib gəldi. Filiştlilərin ordusu Refaim
vadisində ordugah qurmuşdu. **16** Bu zaman Davud qalada
idi, Filiştlilərin bir keşikçi dəstəsi isə Bet-Lexemdə idi.
17 Davud həsrət çəkərək dedi: «Kaş ki biri Bet-Lexem
darvazasının yanındakı quyudan mənə içmək üçün su
gətirəydi!» **18** Bu üç nəfər Filiştlilərin ordugahını yararaq
darvazanın yanında olan Bet-Lexem quyusundan su
çəkdilər və onu götürüb Davuda gətirdilər. Lakin Davud
suyu içmək istəmədi və Rəbbə təqdim olaraq yerə tökdü.
19 O dedi: «Allahım bunu etməkdən məni uzaq eləsin. Bu
adamların qanını içəcəyəmmi? Axı canlarını təhlükəyə
salaraq bu suyu gətirdilər». Buna görə də bu suyu içmək
istəmədi. Bunları «üç igid» etmişdi. **20** Yoavın qardaşı
Avişay bu «üç igid»in başçısı idi. O, nizəsini qaldırıb üç
yüz nəfəri qırdı. Buna görə də onun adı «üç igid»in adı
qədər şöhrətləndi. **21** Əslində «üç igid»dən ikiqat artıq
şöhrəti var idi və onlara başçı oldu, lakin «üç igid» kimi
deyildi. **22** Yehoyada oğlu Benaya da böyük işlər görmüş

igid adam idi. O, Qavseeldən gəlmişdi. Benaya iki Moavlı
igidi öldürdü. O, qarlı gündə çuxura enib bir şir öldürdü.
23 O həm də boyu beş qulac olan bir Misirlini öldürdü.
Misirlinin əlində toxucu dəzgahının əriş ağacı boyda
nizə var idi. Benaya onun üstünə dəyənəklə getdi, nizəni
Misirlinin əlindən çəkib aldı və onu öz nizəsi ilə öldürdü.
24 Bunları Yehoyada oğlu Benaya etdi, buna görə də onun
«üç igid» qədər şöhrəti var idi. **25** O, «otuz igid»dən
daha şöhrətli idi, lakin «üç igid» kimi deyildi. Davud
onu öz mühafizəçilərinə başçı qoydu. **26** Ordunun igid
döyüşçüləri bunlardır: Yoavın qardaşı Asahel, Bet-Lexemli
Dodo oğlu Elxanan, **27** Harorlu Şammot, Pelonlu Xeles,
28 Teqoalı İqqeş oğlu İra, Anatotlu Aviezer, **29** Xuşalı
Sibbekay, Axoahlı İlay, **30** Netofalı Mahray, Netofalı Baana
oğlu Xeled, **31** Binyamin övladlarından Givealı Rivay
oğlu Yetay, Piratonlu Benaya, **32** Qaaş vadisindən olan
Xuray, Aravalı Aviel, **33** Baxarumlu Azmavet, Şaalvonlu
Elyaxba, **34** Gizonlu Haşemin oğulları, Hararlı Şage oğlu
Yonatan, **35** Hararlı Sakar oğlu Axiam, Ur oğlu Elifal, **36**
Mekeralı Xefer, Pelonlu Axiya, **37** Karmelli Xesro, Ezbay
oğlu Naaray, **38** Natanın qardaşı Yoel, Haqri oğlu Mivxar,
39 Ammonlu Seleq, Seruya oğlu Yoavın silahdarı olan
Beerotlu Naxray, **40** Yeterli İra, Yeterli Qarev, **41** Xetli
Uriya, Axlay oğlu Zavad, **42** Ruvenlilərin başçısı Ruvenli
Şiza oğlu Adina və onunla birgə otuz nəfər, **43** Maaka
oğlu Xanan və Metenli Yehoşafat, **44** Aşteratlı Uzziya,
Aroerli Xotamın oğulları Şama və Yeiel, **45** Şimri oğlu
Yediael və qardaşı Tisli Yoxa, **46** Maxavlı Eliel və Elnaamın

oğulları Yerivay, Yoşavya və Moavlı Yetma, **47** Eliel, Oved
və Mesovalı Yaasiel.

12 Davud, Qiş oğlu Şauldan gizlənən vaxt bir neçə nəfər
Ziqlaqa, Davudun yanına gəldi. Onlar döyüşdə ona kömək
edən igidlər arasında idi. **2** Binyamin nəslindən, Şaulun
qohumlarından olan bu adamlar ox-kamanla silahlanıb
sağ və sol əllə sapanddan daş atmağı və kamanla ox atmağı
bacarırdı. Onların adları belədir: **3** onların başçısı olan
Givealı Şemaanın oğulları, Axiezer və Yoaş, Azmavetin
oğulları Yeziel və Pelet, Beraka və Anatotlu Yehu, **4** «otuz
igid»dən biri olan və onlara başçılıq edən Giveonlu İşmaya,
Yeremya, Yaxaziel, Yoxanan, Gederalı Yozavad, **5** Eluzay,
Yerimot, Bealya, Şemarya, Xaruflu Şefatya, **6** Qorahın
nəslindən olan Elqana, İşşiya, Azarel, Yoezer, Yaşoveam, **7**
Qedorlu Yeroxam oğulları Yoela və Zevadya. **8** Qadlılardan
sipər və nizə işlədə bilən, döyüşməyi bacaran igidlər
Davudun tərəfinə keçdilər və çöldəki qalaya gəldilər.
Onların üzləri şir üzü kimi idi və dağlardakı ceyranlar
kimi qaça bilirdilər. **9** Bu başçıların adları belədir: Ezer,
ikincisi Avdiya, üçüncüsü Eliav, **10** dördüncüsü Mişmanna,
beşincisi Yeremya, **11** altıncısı Attay, yeddincisi Eliel, **12**
səkkizincisi Yoxanan, doqquzuncusu Elzavad, **13** onuncusu
Yeremya, on birincisi Makbannay. **14** Bunlar Qadlılardan
olan qoşun başçıları idi. Ən zəifi yüz adamın, ən güclüsü
isə min adamın qabağına çıxa bilərdi. **15** Onlar birinci
ayda, İordan çayı bütün sahilləri boyu daşanda onu keçib
vadilərdə yaşayanların hamısını şərqə və qərbə tərəf
qovdular. **16** Binyaminlilərdən və Yəhudalılardan da
Davudun yanına, qalaya adamlar gəldi. **17** Davud onları

qarşılamağa çıxdı və onlara dedi: «Əgər mənə kömək
üçün sülhlə gəlmisinizsə, gözüm üstə yeriniz var, ancaq
zorakılıq etmədiyim halda məni düşmənlərimə təslim
etmək üçün gəlmisinizsə, atalarımızın Allahı bunu görsün
və hökm etsin». **18** Ruh «otuz igid»in başçısı Amasayın
üzərinə endi və o dedi: «Ey Davud, biz sənin ləyik, Ey
Yessey oğlu, biz sənin tərəfindəyik. Sülh, sülh olsun sənə
və sənə kömək edənə, Çünki Allahın sənə kömək edir».
Davud onları götürüb dəstə başçıları təyin etdi. **19** Davud
Filiştlilərlə birgə müharibə etmək üçün Şaulun üstünə
gələndə Menaşşelilərdən də bəzisi Davudun tərəfinə keçdi,
ancaq Filiştlilərə kömək etmədilər. Çünki Filiştlilərin
ağaları məsləhətləşib «Davud bizim başımızı verib ağası
Şaulla barışacaq» dedilər və onu geri göndərdilər. **20**
Davud Ziqlaqa gedərkən onun tərəfinə keçən Menaşşelilər
bunlardır: Adnah, Yozavad, Yediael, Mikael, Yozavad, Elihu
və Silletay. Onların hamısı Menaşşelilər arasında minbaşı
idi. **21** Onlar quldur dəstəsinə qarşı döyüşdə Davuda kömək
etdilər, çünki onların hamısı igid adamlar idi. Sonra onlar
qoşun başçıları oldu. **22** Beləcə gündən-günə Davuda
kömək etmək üçün onun yanına döyüşçülər gəlirdi və
onun ordusu Allah ordusu qədər böyük oldu. **23** Rəbbin
sözünə görə Şaulun padşahlığını Davuda vermək üçün
onun yanına, Xevrona gələn silahlanmış döyüşçülərin sayı
belədir: **24** Yəhudalılardan altı min səkkiz yüz nəfər sipər
və nizə ilə silahlanmış əsgər; **25** Şimeonlulardan döyüş
üçün yeddi min yüz nəfər igid döyüşçü; **26** Levililərdən
dörd min altı yüz nəfər; **27** Harun evinin rəhbəri Yehoyada
və onunla birgə üç min yeddi yüz nəfər; **28** gənc və

igid bir döyüşçü olan Sadoq və onun nəslindən olan
iyirmi iki başçı; **29** Şaulun qohumları olan Binyaminlilərin
əksəriyyəti o vaxta qədər Şaul sülaləsinə sadiq qaldığı
üçün onlardan yalnız üç min nəfər; **30** Efrayimlilərdən
iyirmi min səkkiz yüz nəfər igid və öz nəsillərinin adlı-
sanlı adamları; **31** Menaşşe qəbiləsinin yarısının arasından
gəlib Davudu padşah etmək üçün təyin olunmuş on səkkiz
min nəfər; **32** İssakarlılardan dövrün vəziyyətinə görə
İsrailə nə etmək lazım gəldiyini bilən adamlar – iki yüz
nəfər başçı və onların əmri altında olan bütün qohumları;
33 Zevulunlulardan döyüşməyi bacaran, bütün silahlarla
döyüş nizamını qura bilən və sidq ürəkdən kömək edən
əlli min nəfər; **34** Naftalililərdən min başçı, onlarla birgə
sipər və nizəsi olan otuz yeddi min nəfər; **35** Danlılardan
döyüş nizamını qura bilən iyirmi səkkiz min altı yüz
nəfər; **36** Aşerlilərdən döyüşməyi bacaran və döyüş
nizamını qura bilən qırx min nəfər; **37** İordan çayının o
tayında yaşayan Ruvenlilərdən, Qadlılardan və Menaşşe
qəbiləsinin yarısından döyüş üçün hər cür silahı olan
yüz iyirmi min nəfər. **38** Döyüşməyi bacaran bu könüllü
döyüşçülərin hamısı Davudu bütün İsrail üzərində padşah
etmək üçün Xevrona gəldi. İsraillilərin qalan hissəsi
də Davudu yekdilliklə padşah etmək niyyətində idi. **39**
Döyüşçülər orada üç gün Davudla birgə qaldılar və yeyib-
içdilər, çünki qohumları onlar üçün hazırlıq görmüşdü. **40**
İssakara, Zevuluna və Naftaliyə qədər yayılmış yaxınları
da onlara eşşəklər, dəvələr, qatırlar və öküzlər üstündə
ərzaq – yaxşı un, sıxılmış əncir, kişmiş, şərab, yağ, mal-

qara və qoyun-keçi gətirmişdi. O zaman İsraildə şadlıq
var idi.

13 Davud minbaşılar, yüzbaşılar və bütün başçılarla
məsləhətləşdi. **2** O bütün İsrail camaatına dedi: «Əgər bu iş
sizə xoş gəlsə və Allahımız Rəbbin iradəsi ilə olsa, İsrailin
hər tərəfində yaşayan soydaşlarımıza, onlarla birgə
otlağı olan şəhərlərdə yaşayan kahinlərə və Levililərə
xəbər göndərək ki, bizim yanımıza toplansınlar. **3** Sonra
Allahımızın sandığını yanımıza qaytaraq, axı Şaulun
dövründə biz ona məhəl qoymurduq». **4** Bütün camaat
«belə edək» dedi, çünki bütün xalqın nəzərində bu iş
doğru idi. **5** Davud Allahın sandığını Qiryat-Yearimdən
gətirmək üçün Misirdəki Şixor çayından Xamat keçidinə
qədər uzanan torpaqda yaşayan bütün İsraillilər topladı.
6 Davud bütün İsraillilərlə birgə «keruvlar üzərində taxt
quran Rəbb» çağırılan Allahın sandığını Yəhudaya məxsus
olan Baalatdan, yəni Qiryat-Yearimdən çıxartmaq üçün
oraya getdi. **7** Allahın sandığını bir təzə arabaya qoyub
Avinadavın evindən apardılar. Arabanı Uzza və Axyo
sürürdü. **8** Davud və bütün İsraillilər Allahın hüzurunda
həvəslə ilahi oxuyur, liralarla, çənglərlə, dəflərlə, sinclərlə
və kərənaylarla çalıb oynayırdılar. **9** Kidonun xırman
yerindən keçəndə öküzlər büdrədi. Buna görə də Uzza
əl uzadıb sandığı tutdu. **10** Uzza əlini uzadaraq sandığa
toxunduğu üçün Rəbb qəzəblənib onu vurdu. Beləcə Uzza
orada Allahın önündə öldü. **11** Davud Rəbbin Uzzanı
vurmasından çox məyus oldu. O yerə bu günə qədər
Peres-Uzza deyilir. **12** Həmin gün Davud Allahdan qorxub
dedi: «Allahın sandığını necə yanıma gətirə bilərəm?»

13 Buna görə də Davud sandığı öz yanına – Davudun
şəhərinə gətirmədi, onu yolundan döndərib Qatlı Oved-
Edomun evinə qoydu. 14 Allahın sandığı üç ay Oved-
Edomun evində – onun ailəsinin yanında qaldı. Rəbb
Oved-Edomun ailəsinə və ona məxsus hər şeyə bərəkət
verdi.

14 Sur padşahı Xiram Davudun yanına qasidlər və ona
saray tikmək üçün sidr ağacları, bənnalar və dülgərlər
göndərdi. 2 Onda Davud başa düşdü ki, Rəbb onu
İsrail üzərində padşah kimi möhkəmləndirmiş və xalqı
İsrailin xatirinə onun padşahlığını yüksəltmişdi. 3 Davud
Yerusəlimdə başqa arvadlar aldı, yenə oğullar və qızlar
atası oldu. 4 Onun Yerusəlimdə doğulan oğullarının
adları belədir: Şammua, Şovav, Natan, Süleyman, 5 İvxar,
Elişua, Elpelet, 6 Noqah, Nefeq, Yafia, 7 Elişama, Beelyada
və Elifelet. 8 Filiştlilər eşitdilər ki, Davud bütün İsrail
üzərində padşah olmaq üçün məsh edilmişdir. Onda
hamısı Davudu axtarmağa çıxdı. Davud bunu eşidib onlarla
qarşılaşmağa çıxdı. 9 Filiştlilər gəlib Refaim vadisini
talayırdılar. 10 Davud Allahdan soruşdu: «Filiştlilərin
qarşısına çıxımmı? Onları mənə təslim edəcəksənmi?»
Rəbb ona cavab verdi: «Çıx, onları sənə təslim edəcəyəm».
11 Davud Baal-Perasimə çıxıb Filiştliləri qırdı. Davud
dedi: «Sellər bəndləri dağıtdığı kimi Allah da mənim
əlimlə düşmənlərimi dağıtdı». Buna görə də o yerin
adını Baal-Perasim qoydular. 12 Filiştlilər qaçanda öz
allahlarının bütlərini orada qoydular. Davudun əmri
ilə bunlar odda yandırıldı. 13 Filiştlilər yenə o vadini
taladılar. 14 Davud yenə Allahdan soruşdu və Allah ona

dedi: «Onların arxasınca çıxma, onların ətrafına dolanıb
balzam ağaclarının qabağında bu düşmənlərin üstünə gəl.
15 Balzam ağaclarının başından addım səsləri eşidəndə
döyüşə çıx, çünki o zaman Allah sənin qarşınca Filiştlilərin
ordusunu məğlub etmək üçün çıxacaq». 16 Davud Allahın
ona buyurduğu kimi etdi və onlar Giveondan Gezerə
qədər Filiştlilərin ordusunu qırdılar. 17 Davudun şöhrəti
bütün ölkələrə yayıldı və Rəbb onun qorxusunu bütün
millətlərin ürəyinə saldı.

15 Davud özü üçün Davudun şəhərində evlər tikdi və
Allahın sandığı üçün də yer hazırlayıb çadır qurdu. 2
Onda Davud dedi: «Levililərdən başqa heç kəs Allahın
sandığını daşıya bilməz, çünki Rəbbin sandığını daşımaq
və Ona əbədi olaraq xidmət etmək üçün Rəbb onları
seçdi». 3 Davud Rəbbin sandığını onun üçün hazırladığı
yerə çıxarmaq üçün bütün İsraillilər Yerusəlimə yığdı.
4 Davud Harunun nəslindən olan adamları və Levililəri
topladı: 5 Qohat nəslindən başçı Uriel və onun yüz iyirmi
nəfər qohumu; 6 Merarinin nəslindən başçı Asaya və
onun iki yüz iyirmi nəfər qohumu; 7 Gerşon nəslindən
başçı Yoel və onun yüz otuz nəfər qohumu; 8 Elisafan
nəslindən başçı Şemaya və onun iki yüz nəfər qohumu;
9 Xevron nəslindən başçı Eliel və onun səksən nəfər
qohumu; 10 Uzziel nəslindən başçı Amminadav və onun
yüz on iki nəfər qohumu. 11 Davud kahin olan Sadoqu
və Evyatarı, Levili olan Urieli, Asayanı, Yoeli, Şemayanı,
Elieli və Amminadavı çağırıb 12 onlara dedi: «Siz Levililər
arasında nəsil başçılarısınız. Siz və qohumlarınız özünüzü
təqdis edin və İsrailin Allahı Rəbbin sandığını onun

üçün hazırladığım yerə çıxarın. 13 Çünki keçən dəfə
siz onu daşımadığınıza və lazım olduğu kimi Allahımız
Rəbbi axtarmadığımıza görə O bizi cəzalandırdı». 14
İsrailin Allahı Rəbbin sandığını çıxarmaq üçün kahinlərlə
Levililər özlərini təqdis etdilər. 15 Rəbbin sözünə görə,
Musanın əmr etdiyi kimi Levililər Allahın sandığının
şüvüllərini çiyinlərinə qoyub onu daşıdılar. 16 Davud
Levililərin başçılarına əmr etdi ki, şadlıq etmək üçün
öz qohumları arasından musiqi alətlərində – çənglərdə,
liralarda və sinclərdə çalıb-oxuyan ilahiçilər təyin etsinlər.
17 Levililər bu adamları təyin etdilər: Yoel oğlu Heman,
onun qohumlarından Berekya oğlu Asəf – qohumları
Merari nəslindən Quşaya oğlu Etan, 18 onların köməkçisi
olan Zəkəriyyə, Ben, Yaaziel, Şemiramot, Yexiel, Unni,
Eliav, Benaya, Maaseya, Mattitya, Elifelehu, Miqneya,
qapıçılar Oved-Edom və Yeiel. 19 İlahiçilər Heman, Asəf
və Etan yüksək səsli tunc sinclər, 20 Zəkəriyyə, Aziel,
Şemiramot, Yexiel, Unni, Eliav, Maaseya, Benaya Alamot
ahəngi üzrə çənglər, 21 Mattitya, Elifelehu, Miqneya,
Oved-Edom, Yeiel və Azazya Şeminit ahəngi üzrə lira
çalmalı idi. 22 Levililərin rəhbəri Kenanya musiqiyə
rəhbərlik edirdi, çünki onun bu işdə bacarığı var idi; 23
Berekya və Elqana sandığın yanında qapıçı idi; 24 kahinlər
Şevanya, Yehoşafat, Netanel, Amasay, Zəkəriyyə, Benaya
və Eliezer Allahın sandığı önündə kərənay çalırdılar;
Oved-Edom və Yexiya sandığın yanında qapıçı idi. 25
Davud, İsrail ağsaqqalları və minbaşılar şadlıq etməklə
Rəbbin Əhd sandığını Oved-Edomun evindən gətirməyə
getdilər. 26 Rəbbin Əhd sandığını daşıyan Levililər yeddi

buğa və yeddi qoç qurban kəsdilər, çünki Allah onlara
kömək edirdi. 27 Davud incə kətandan cübbə geyinmişdi,
sandığı daşıyan bütün Levililər, ilahiçilər və ilahiçilərin
rəhbəri olan Kenanya da belə geyinmişdi. Davudun
əynində kətan efod da var idi. 28 Bütün İsraillilər səs-
küylə şeypur, kərənay, sinc çalaraq çənglərin və liraların
yüksək səsi altında Rəbbin Əhd sandığını çıxartdılar. 29
Rəbbin Əhd sandığı Davudun şəhərinə gətiriləndə Şaulun
qızı Mikal pəncərədən baxdı, padşah Davudu tullanıb
rəqs edən gördü və ürəyində ona kinayə etdi.

16 Allahın sandığını gətirib onun üçün Davudun qurduğu
çadırın ortasına qoydular. Allahın önündə yandırma və
ünsiyyət qurbanları təqdim etdilər. 2 Davud yandırma və
ünsiyyət qurbanlarını təqdim edib qurtarandan sonra
Rəbbin adı ilə xalqa xeyir-dua verdi. 3 O bütün İsraillilərə
– kişilərin və qadınların hər birinə bir kömbə çörək, bir
parça ət və bir üzüm lavaşanası payladı. 4 Davud İsrailin
Allahı Rəbbi çağırıb Ona şükür və həmd etmək üçün
Levililərdən xidmət edən bu adamları Rəbbin sandığının
önünə qoydu. 5 Başçı Asəf, onun köməkçisi Zəkəriyyə,
çəng və lira çalan Yeiel, Şemiramot, Yexiel, Mattitya, Eliav,
Benaya, Oved-Edom və Yeiel, sincləri yüksək səslə çalan
Asəf, 6 Allahın Əhd sandığı önündə həmişə kərənaylar
çalan kahinlər Benaya və Yaxaziel. 7 O gün Davud ilk
dəfə olaraq Rəbbə şükür etmək işini Asəflə yoldaşlarına
tapşırdı. 8 «Rəbbə şükür edin, ismini çağırın, əməllərini
xalqlar arasında elan edin! 9 Onu ilahilərlə tərənnüm
edin, Bütün xariqələrini bəyan edin! 10 Onun müqəddəs
adı ilə fəxr edin, Ey Rəbbi axtaranlar, ürəkləriniz qoy

sevinsin! **11** Rəbbi, Onun qüvvətini arayın, Daim hüzurunu
axtarın. **12** Etdiyi xariqələri, Möcüzələri, dilindən çıxan
hökmləri xatırlayın, **13** Ey Onun qulu İsrail nəsli, Ey
Yaqub övladları, ey Onun seçdikləri! **14** Allahımız Rəbb
Odur, Hökmü bütün yer üzərindədir. **15** Əbədi olaraq –
min nəslə qədər əhdini, Əmr etdiyi sözü, **16** İbrahimlə
kəsdiyi əhdini, İshaqa and içərək verdiyi vədini unutmaz.
17 Bunu qayda kimi Yaqub üçün təsdiq etdi, Bu əbədi
əhdi İsrail üçün etdi, **18** Dedi: "Övladlarının payına düşən
mülk kimi Kənan torpağını sənə verəcəyəm". **19** O zaman
sayca onlar az idilər, Azsaylı olaraq ölkədə qərib idilər.
20 Ölkədən-ölkəyə, Məmləkətdən-məmləkətə köçürdülər.
21 Rəbb heç kimi onlara əzab verməyə qoymadı, Onlara
görə padşahları tənbeh etdi. **22** Dedi: "Məsh elədiklərimə
dəyməyin, Peyğəmbərlərimə pislik etməyin". **23** Ey bütün
dünya, Rəbbə ilahi oxuyun, Xilaskar olduğunu gündən-
günə müjdələyin. **24** Ehtişamını millətlərə elan edin,
Xariqələrini bütün xalqlara bəyan edin! **25** Axı Rəbb
əzəmətlidir, bol həmdə layiqdir, O bütün allahlardan daha
zəhmlidir. **26** Bütün özgə xalqların allahları bütlərdir,
Lakin göyləri yaradan Rəbdir. **27** Ehtişam və əzəmət
hüzurunda olar, Sevinclə qüdrət Onun yerindədir. **28** Ey
xalqların tayfaları, Rəbbə verin – Ehtişamı, qüdrəti Rəbbə
verin, **29** Adına layiq ehtişamı Rəbbə verin, Hüzuruna girib
təqdimlər verin. Müqəddəslik zinəti ilə Rəbbə səcdə edin.
30 Ey bütün dünya, Onun hüzurunda lərzəyə gəlin! O,
dünyanı sarsılmaz və möhkəm qurub. **31** Göylər sevinsin,
yer üzü şad olsun! Millətlərə belə elan edin: "Rəbb
hökmranlıq edir". **32** Dənizin və dənizdəki canlıların

səsi ucalsın, Çöllər və çöldə yaşayanlar fərəhlənsin, **33**
Meşədəki bütün ağaclar mədh söyləsin Rəbbin hüzurunda!
O, dünyanın hökmünü vermək üçün gəlir. **34** Rəbbə şükür
edin, ona görə ki yaxşıdır, Çünki məhəbbəti əbədidir. **35**
Deyin: "Ey qurtarıcımız Allah, bizi qurtar, Bizi millətlərin
arasından topla və azad et. Müqəddəs isminə şükür edək,
Biz fəxrlə Sənə həmd söyləyək". **36** Alqış olsun İsrailin
Allahı Rəbbə Əzəldən sonsuza qədər!» Bütün xalq «Amin!»
söylədi və Rəbbə həmd etdi. **37** Davud orada – Rəbbin Əhd
sandığının önündə bu adamları qoydu: hər günün işinə
görə sandığın önündə daim xidmət edən Asəf və onun
yoldaşları, **38** Oved-Edom və onun altmış səkkiz nəfər
yoldaşı, qapıçılar Yedutun oğlu Oved-Edom və Xosa. **39**
O, Giveonda olan səcdəgahda, Rəbbin məskəni önündə,
kahin Sadoqu və onun kahin yoldaşlarını qoydu ki, **40**
Rəbbin İsrailə əmr etdiyi Qanunda yazılanların hamısına
görə daim səhər və axşam Rəbbə yandırma qurbanları
üçün düzəldilən qurbangahda Ona yandırma qurbanları
versinlər. **41** Onlarla birgə Hemanı, Yedutunu və adları
çəkilən başqa seçilmiş adamları təyin etdi ki, Rəbbə şükür
etsinlər, çünki Onun məhəbbəti əbədidir. **42** Heman,
Yedutun və həmin adamların əlində Allaha yüksək səslə
musiqi çalmaq üçün kərənaylar, sinclər və başqa alətlər
var idi. Yedutunun oğulları isə qapıçı oldular. **43** Bütün
xalq – hər kəs evinə getdi, Davud da öz evinə xeyir-dua
vermək üçün geri qayıtdı.

17 Davud sarayında yaşayan vaxt peyğəmbər Natana
dedi: «Mən sidr ağacından tikilən bir sarayda yaşayıram,
Rəbbin Əhd sandığı isə çadır altındadır». **2** Natan

Davuda dedi: «Ürəyindəki niyyəti həyata keçir, çünki
Allah səninlədir». 3 Lakin gecə Natana Allahın bu sözü
nazil oldu: 4 «Get qulum Davuda söylə ki, Rəbb belə
deyir: "Yaşamaq üçün Mənə evi sən tikməyəcəksən, 5
çünki İsraili çıxartdığım gündən bu günə qədər heç bir
evdə yaşamadım, yalnız çadırdan çadıra, məskəndən
məskənə gəzdim. 6 Bütün İsraillilərlə birgə gəzdiyim
yerlərdə xalqımın qayğısına qalmağı buyurduğum İsrail
hakimlərindən birinə ‹Niyə Mənə sidr ağacından bir
ev tikmədiniz?› deyə bir söz söyləmişəmmi?" 7 İndi
qulum Davuda söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: "Mən
səni otlaqlarda qoyun otararkən götürüb xalqım İsrailə
hökmdar etdim. 8 Getdiyin hər yerdə sənin lə oldum,
qarşından bütün düşmənlərini qırıb atdım. İndi isə adını
dünyadakı böyüklərin adı kimi məşhur edəcəyəm. 9
Xalqım İsrail üçün bir yer təyin edəcəyəm, o kök atıb
bu yerdə yaşayacaq və bir daha sarsılmayacaq. Şər
adamlar əvvəllər – xalqım İsraillilərə hakimlər təyin
etdiyim günlərdən bəri etdikləri kimi yenə də onu qırıb-
çatmayacaq. 10 Bütün düşmənlərini əzəcəyəm. Sənə
bildirirəm ki, Rəbb sənə bir ev tikəcək. 11 Ömrün başa
çatıb ataların kimi dünyadan getdiyin zaman yerinə
sənin övladını – oğullarından birini çıxaracağam və onun
padşahlığını möhkəmləndirəcəyəm. 12 O Mənim üçün ev
tikəcək və Mən onun taxtını əbədi möhkəm edəcəyəm.
13 Mən ona Ata, o isə Mənə oğul olacaq. Lütfümü
səndən əvvəl olan adamdan geri aldığım kimi ondan geri
almayacağam. 14 Onu Öz evimin və padşahlığımın üzərinə
əbədi olaraq qoyacağam, onun taxtı əbədi möhkəm

qalacaq”». **15** Natan Davuda bütün bu sözləri və bütün
bu vəhyi nəql etdi. **16** Padşah Davud içəri keçib Rəbbin
önündə diz çökərək dedi: «Ya Rəbb Allah, mən kiməm və
nəslim kimdir ki, Sən məni bu yerə çıxartdın? **17** Ey Allah,
Sənin gözündə bu da kiçik göründü, hələ bu qulunun
nəslinin gələcəyi haqqında xəbər verdin. Mənə yüksək
bir adam kimi baxırsan, ya Rəbb Allah! **18** Bu quluna
izzət verdiyin üçün Davud Sənə daha nə deyə bilər?
Sən ki bu qulunu tanıyırsan. **19** Ya Rəbb, qulundan ötrü
və Öz istəyinə görə bu böyük işlərin hamısını etdin ki,
bütün əzəmətini göstərəsən. **20** Ya Rəbb, qulaqlarımızla
eşitdiklərimizin hamısına görə Sənin kimisi heç yoxdur
və Səndən başqa Allah yoxdur. **21** Yer üzərində xalqın
İsrail kimi bir millət varmı? Ey Allah, Sən onu Özünə
xalq etmək üçün satın almağa getdin. Sən Misirdən satın
aldığın xalqının önündən millətləri qovaraq böyük və
xariqəli işlərlə Özünə şöhrət qazandın. **22** Əbədi olaraq
xalqın İsraili Özün üçün xalq olaraq müəyyən etdin və
Sən, ya Rəbb, onların Allahı oldun. **23** İndi isə, ya Rəbb,
bu qulun və onun nəsli haqqında söylədiyin söz əbədi
olaraq yerinə yetsin və dediyinə əməl et. **24** Qoy adın
əbədi olaraq qalsın və izzətlənsin, “İsrailin Allahı Ordular
Rəbbi İsraili saxlayan Allahdır” desinlər. Qulun Davudun
nəsli də Sənin önündə möhkəm qalsın. **25** Çünki, Sən
ey Allahım, “sənə ev tikəcəyəm” deyərək bunu quluna
çatdırdın və buna görə qulun önündə dua etməyə cəsarət
tapdı. **26** Ya Rəbb, Sən Allahsan və indi də quluna bu yaxşı
şeyi vəd etdin. **27** Əbədi olaraq Sənin önündə olsun deyə
bu qulunun nəslinə xeyir-dua vermək Sənə xoş göründü.

Sən, ya Rəbb, ona xeyir-dua verdiyin üçün o əbədi olaraq
xeyir-dua almışdır».

18 Bundan sonra Davud Filiştliləri məğlub edib özünə
tabe etdi və Qatı, onun qəsəbələrini Filiştlilərdən aldı.
2 O, Moavlıları da məğlub etdi və Moavlılar Davuda
tabe olub xərac verdilər. **3** Sova padşahı Hadadezer
Fərat çayının ətrafındakı yerlərdə hakimiyyətini bərpa
etməyə gedəndə Davud Xamatda onu məğlub etdi. **4**
O, Hadadezerin min döyüş arabasını aldı, yeddi min
süvarisini, iyirmi min piyada əsgərini əsir etdi və atlardan
yüzə qədərini döyüş arabası üçün saxlayaraq qalan atların
ayaq vətərini kəsdi. **5** Dəməşqdə yaşayan Aramlılar
Sova padşahı Hadadezerə kömək etməyə gələndə Davud
onlardan iyirmi iki min nəfəri qırdı. **6** Davud Dəməşq
Aramına hərbi dəstələr yerləşdirdi və Aramlılar ona
tabe olub xərac verdilər. Rəbb Davuda getdiyi hər
yerdə zəfər qazandırdı. **7** O, Hadadezerin zabitlərinin
gəzdirdiyi qızıl qalxanları götürüb Yerusəlimə gətirdi. **8**
Davud Hadadezerin şəhərləri olan Tivxatdan və Kundan
çoxlu tunc aldı. Sonralar Süleyman ondan tunc hovuzu,
sütunları və tunc qabları düzəltdi. **9** Xamat padşahı
Tou eşitdi ki, Davud Sova padşahı Hadadezerin bütün
ordusunu məğlub edib. **10** O, Davudu salamlamaq və
Hadadezeri döyüşdə məğlub etdiyinə görə təbrik etmək
üçün oğlu Hadoramı onun yanına göndərdi, çünki
Hadadezer Tou ilə həmişə müharibə etmişdi. Hadoram
hər cür qızıl-gümüş və tunc əşyalar gətirdi. **11** Padşah
Davud bütün millətlərdən – Edomlulardan, Moavlılardan,
Ammonlulardan, Filiştlilərdən və Amaleqlilərdən alıb

gətirdiyi qızıl-gümüşlə birgə bunları da Rəbbə həsr etdi.
12 Seruya oğlu Avişay Duz vadisində Edomlulardan on
səkkiz min nəfəri qırdı. 13 O, Edoma hərbi dəstələr
yerləşdirdi və bütün Edomlular Davuda tabe oldular.
Rəbb Davuda getdiyi hər yerdə zəfər qazandırdı. 14
Davud bütün İsrailin padşahı oldu. O bütün xalqına ədalət
və salehliklə hökmranlıq edirdi. 15 Seruya oğlu Yoav
ordu başçısı idi; Axilud oğlu Yehoşafat salnaməçi idi; 16
Axituv oğlu Sadoq və Evyatar oğlu Avimelek kahin idi;
Şavşa mirzə idi; 17 Yehoyada oğlu Benaya Keretlilər və
Peletlilərin başçısı idi; Davudun oğulları padşahın baş
məmurları idi.

19 Bir müddət sonra Ammonluların padşahı Naxaş öldü
və yerinə oğlu padşah oldu. 2 Davud dedi: «Naxaşın
oğlu Xanuna yaxşılıq edəcəyəm, çünki atası mənə
yaxşılıq etdi». Davud qasidlər göndərdi ki, atasına görə
Xanuna başsağlığı versin. Lakin Davudun adamları
Ammon ölkəsinə, onun yanına gələndə 3 Ammonluların
başçıları Xanuna dedilər: «Sən elə bilirsən ki, Davud bu
başsağlığı verən adamları sənin atana hörməti olduğu
üçün göndərib? Bəlkə onun adamları bu torpaqdan
keçməklə onu yoxlayıb öyrənmək, sonra da ələ keçirmək
üçün sənin yanına gəliblər». 4 Xanun Davudun adamlarını
tutub saqqallarını qırxdıraraq paltarlarını oturacaq yerinə
qədər aşağıdan kəsdirdi və onları geri göndərdi. 5
Bu adamlar barədə Davuda xəbər çatdı. Davud onları
qarşılamaq üçün qasidlər göndərdi, çünki bu adamlar
çox utanırdı. Padşah dedi: «Saqqalınız çıxana qədər
Yerixoda qalın, sonra qayıdarsınız». 6 Xanun və

Ammonlular Davudun yanında nifrət qazandıqlarını
görəndə Aram-Naharayimdən, Aram-Maakadan, Sovadan
özlərinə muzdla döyüş arabaları və atlılar tutmaq üçün
min talant gümüş göndərdilər. 7 Özləri üçün otuz iki
min araba, Maaka padşahını və onun qoşunlarını muzdla
tutdular, onlar da gəlib Medvanın önündə ordugah
qurdular. Ammonlular öz şəhərlərindən yığılıb döyüşə
gəldilər. 8 Davud bunu eşidib Yoavla bütün igidlər
ordusunu onların üstünə göndərdi. 9 Ammonlular çıxıb
şəhərin girişində, gələn padşahlar isə ayrıca çöldə döyüş
üçün düzüldü. 10 Yoav öndən və arxadan düşmənlərin
ona qarşı düzüldüklərini görəndə bütün İsrailin seçmə
döyüşçülərindən bəzisini ayırıb Aramlılara qarşı düzdü.
11 Xalqın qalan hissəsinə isə qardaşı Avişayı başçı
qoydu və onlar Ammonluların qarşısında düzüldü. 12
Yoav dedi: «Əgər Aramlılar məndən güclü çıxarsa, sən
mənə kömək edərsən, əgər Ammonlular səndən güclü
çıxarsa, mən sənə kömək edərəm. 13 Möhkəm ol.
Gəl xalqımız naminə və Allahımızın şəhərləri naminə
igidlik göstərək. Qoy Rəbb gözündə xoş olanı etsin». 14
Yoav və yanındakı qoşun vuruşmaq üçün Aramlıların
qarşısına yaxınlaşdı. Aramlılar Yoavın önündən qaçdı. 15
Ammonlular da Aramlıların qaçdığını görəndə Yoavın
qardaşı Avişayın qabağından qaçıb şəhərə girdilər. Sonra
Yoav Yerusəlimə gəldi. 16 Aramlılar İsraillilərin önündə
məğlub olduqlarını görəndə qasidlər göndərib Fərat
çayının o tayındakı Aramlıları döyüşə çıxartdılar. Onların
başçısı Hadadezerin ordu başçısı Şofak idi. 17 Bunu
Davuda xəbər verdilər. O bütün İsraillilləri toplayıb İordan

çayını keçdi və Aramlıların qarşısına gəlib qoşununu
onlara qarşı düzdü. Davud öz qoşununu Aramlıların
önünə çıxartdı və Aramlılar onunla vuruşdu. 18 Aramlılar
İsraillilərin qabağından qaçdı. Davud Aramlılardan yeddi
min araba döyüşçüsünü və qırx min piyadanı qırdı,
ordu başçısı Şofakı da öldürdü. 19 Hadadezerin adamları
İsraillilərin önündə məğlub olduqlarını görəndə Davudla
sülh bağladılar və ona tabe oldular. Aramlılar bir daha
Ammonlulara kömək etmək istəmədi.

20 Bahar gələndə padşahlar müharibəyə çıxan vaxt
Yoav ordusunu səfərə çıxardı. O, Ammonluların ölkəsini
viran etdi və gəlib Rabbanı mühasirəyə aldı. Davud isə
Yerusəlimdə qaldı. Yoav Rabbanı vurub dağıtdı. 2 Davud
onların padşahının başından tacını götürdü. Tac qızıldan
olub çəkisi bir talant idi. Onun üzərində qiymətli daş var
idi. Bu tac Davudun başına qoyuldu. Davud bu şəhərdən
çoxlu qənimət apardı. 3 O, şəhərdə olan xalqı köçürdü
və əllərinə mişar, dəmir, külüng və balta verib ağır
işlərə qoydu. Davud Ammonluların bütün şəhərlərində
belə edəndən sonra xalqın hamısı ilə birgə Yerusəlimə
qayıtdı. 4 Bundan sonra Gezerdə Filiştlilərlə döyüş oldu.
O zaman Xuşalı Sibbekay Rafa övladlarından Sippayı
öldürdü. Beləcə Filiştlilər tabe oldu. 5 Filiştlilərlə daha bir
döyüşdə Yair oğlu Elxanan Qatlı Qolyatın qardaşı Laxmini
öldürdü. Onun əlindəki nizənin sapı toxucu dəzgahının
əriş ağacı boyda idi. 6 Qatda bir də döyüş oldu. Orada Rafa
övladlarından digər ucaboy bir adam var idi. Bu adamın
əlləri və ayaqları altı barmaqlı idi və cəmi iyirmi dörd
barmağı var idi. 7 O, İsrailə meydan oxudu. Onu Davudun

qardaşı Şimanın oğlu Yonatan öldürdü. 8 Bunlar Rafa
övladlarından olub Qatda doğulmuşdu. Onlar Davudun və
onun adamlarının əli ilə qırıldı.

21 Şeytan İsraillilərə qarşı qalxdı və Davudu İsrailliləri
siyahıya almağa təhrik etdi. 2 Davud Yoava və xalqın
başçılarına dedi: «Gedin, Beer-Şevadan Dana qədər
İsrailliləri siyahıya alın və siyahını mənə gətirin ki, onların
sayını bilim». 3 Yoav dedi: «Rəbb xalqını olduğundan
yüz qat artıq etsin. Ancaq, ağam padşah, onların hamısı
ağamın qulları deyilmi? Nə üçün ağam bunu istəyir? Nə
üçün bu, İsrailə cəza gətirsin?» 4 Lakin padşahın sözü
Yoava üstün gəldi. Yoav çıxıb bütün İsraili dolaşdı və sonra
Yerusəlimə gəldi. 5 O, xalqın siyahısını Davuda verdi.
Bütün İsraildə qılınc çəkən bir milyon yüz min nəfər,
Yəhudada isə qılınc çəkən dörd yüz yetmiş min nəfər
adam var idi. 6 Ancaq Yoav onların arasında Levililəri və
Binyaminliləri siyahıya almadı, çünki padşahın sözündən
acığı gəlmişdi. 7 Bu iş Allahın gözündə pis oldu və O,
İsrailə cəza verdi. 8 Davud Allaha dedi: «Bu işi görməklə
böyük günah etdim. İndi isə, yalvarıram, bu qulunun
təqsirindən keç, çünki çox ağılsızlıq etmişəm». 9 Rəbb
Davudun görücüsü Qada dedi: 10 «Get, Davuda söylə ki,
Rəbb belə deyir: “Sənə üç şey təklif edirəm, özün üçün
bunların birini seç ki, sənə edim”». 11 Qad Davudun
yanına gəlib ona dedi: «Rəbb belə deyir: “Özün üçün
seç: 12 ya üç il aclıq olacaq ya üç ay düşmənlərin səni
təqib edəcək və onların qılıncı səni vuracaq ya da üç
gün Rəbbin qılıncı olan vəba ölkənin üzərinə gələcək
və Rəbbin mələyi İsrailliləri hər yerdə qıracaq”. İndi

qərar ver görək məni göndərənə nə cavab verim?» **13**
Davud Qada dedi: «Mənim üçün çox çətindir. İnsan
əlinə düşüncə qoy Rəbbin əlinə düşüm, çünki Onun
rəhmi çox böyükdür». **14** Beləcə Rəbb İsrail üzərinə
vəba göndərdi və İsraillilərdən yetmiş min nəfər həlak
oldu. **15** Allah Yerusəlimin əhalisini həlak etmək üçün
bir mələk göndərdi. Mələk onları həlak edərkən Rəbb
bunu görüb bu bəlaya görə təəssüfləndi və həlak edən
mələyə dedi: «Bəsdir, əl saxla!» Rəbbin mələyi Yevuslu
Ornanın xırmanının yanında dayandı. **16** Davud başını
qaldırıb Rəbbin mələyini gördü. Mələk əlindəki sıyrılmış
qılıncı Yerusəlimin üzərinə uzadaraq yerlə göyün arasında
dayanmışdı. Çula bürünən Davud və ağsaqqallar üzüstə
yerə qapandı. **17** Davud Allaha dedi: «Xalqı siyahıya
almağı əmr edən mən deyildimmi? Mən günah etdim
və həqiqətən, pis iş gördüm, bəs bu yazıq xalq nə edib?
Ya Rəbb Allahım, qoy Sənin əlin mənim və ata nəslimin
əleyhinə qalxsın, amma Öz xalqına vəba göndərmə».
18 Rəbbin mələyi Davuda söyləmək üçün Qada dedi:
«Qoy Davud çıxıb Yevuslu Ornanın xırmanında Rəbbə bir
qurbangah düzəltsin». **19** Rəbbin adı ilə Qadın söylədiyi
sözə görə Davud çıxdı. **20** Ornan geri dönüb mələyi gördü.
Onunla birgə olan dörd oğlu gizləndi, Ornan isə yenə də
buğda döyürdü. **21** Davud Ornanın yanına gələndə Ornan
baxıb Davudu gördü, xırmandan çıxdı və ona yerə qədər
təzim etdi. **22** Davud Ornana dedi: «Bu xırmanını mənə
ver ki, burada Rəbb üçün qurbangah tikim, onu mənə tam
dəyərinə sat. Beləcə xalqın üzərinə gələn vəba dayansın».
23 Ornan Davuda dedi: «Götür, havayı sənin olsun, ağam

padşah gözündə xoş olanı etsin. Mən yandırma qurbanı
olaraq öküzləri, odun yerinə vəlləri və taxıl təqdimi kimi
buğdanı verirəm, bunların hamısını verirəm». 24 Padşah
Davud Ornana dedi: «Yox, mütləq tam dəyərinə satın
alacağam, çünki sənin malını Rəbb üçün götürmərəm,
havayı malı yandırma qurbanı vermərəm». 25 Buna görə
də Davud bu yer üçün Ornana çəkisi altı yüz şekel qızıl
verdi. 26 Davud orada Rəbbə bir qurbangah düzəldib
yandırma qurbanları və ünsiyyət qurbanları təqdim
etdi. O, Rəbbi çağırdı, Rəbb də yandırma qurbanlarının
gətirildiyi qurbangaha göydən od göndərib ona cavab
verdi. 27 Rəbb mələyə əmr etdi, o da qılıncını qınına
qoydu. 28 Davud Yevuslu Ornanın xırmanında Rəbbin
ona cavab verdiyini gördükdə orada qurban kəsdi. 29
Musanın səhrada düzəltdiyi Rəbbin məskəni və yandırma
qurbanları üçün düzəldilən qurbangah o vaxt Giveondakı
səcdəgahda idi. 30 Ancaq Davud Allahdan soruşmaq üçün
Onun hüzuruna gedə bilmədi, çünki Rəbbin mələyinin
qılıncından qorxurdu.

22 Buna görə də Davud dedi: «Rəbb Allahın evi
burada olsun, burada İsrail üçün yandırma qurbanları
gətirilən qurbangah da olsun». 2 Davud İsrail torpağında
olan qəriblərin yığılmasını əmr etdi və Allah evinin
tikilişinə yonma daşlar düzəltmək üçün onların arasından
daşyonanlar təyin etdi. 3 Davud qapı taylarının mıxları və
rəzələri üçün çoxlu dəmir hazırladı. Həmçinin çoxluğuna
görə çəkiyə gəlməz tunc hazırladı 4 və saysız-hesabsız
sidr ağacları da yığdı. Çünki Sidonlular və Surlular
Davuda çoxlu sidr ağacları gətirmişdi. 5 Davud öz-

özünə dedi: «Oğlum Süleyman cavandır, təcrübəsi yoxdur,
Rəbbə tikiləcək məbəd isə əzəmətli olmalı, şöhrəti və
izzəti bütün ölkələrə yayılmalıdır. Buna görə onun üçün
hazırlıq görməliyəm». Beləliklə, Davud ölümündən əvvəl
çoxlu hazırlıq işləri gördü. **6** Davud oğlu Süleymanı
çağırdı və İsrailin Allahı Rəbb üçün məbəd tikməyi ona
vəsiyyət etdi. **7** Davud Süleymana dedi: «Ey oğlum,
mənim ürəyimdə Allahım Rəbbin adına məbəd tikmək
istəyi vardı. **8** Ancaq mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu:
"Sən çoxlu qan tökdün və böyük müharibələr etdin.
Sən Mənim adıma məbəd tikməyəcəksən, çünki önümdə
yerə çoxlu qan tökmüsən. **9** Sənin bir oğlun olacaq. O,
dinc yaşayacaq, onu ətrafındakı bütün düşmənlərindən
qoruyacağam. Onun adı Süleyman olacaq. Onun dövründə
İsrailə sülh və əmin-amanlıq verəcəyəm. **10** O Mənim
adıma məbəd tikəcək. O Mənə oğul olacaq, Mən də ona
ata olacağam. Onun padşahlıq taxtını İsrail üzərində
əbədi olaraq möhkəmlədəcəyəm". **11** İndi, oğlum, qoy
Rəbb sənə yar olsun, sənin barəndə söylədiyi kimi Allahın
Rəbbin məbədini uğurla tikəsən. **12** Ancaq Rəbb səni
İsrailə hökm etmək üçün qoyanda sənə müdriklik və
həssaslıq versin ki, Allahın Rəbbin verdiyi Qanuna əməl
edəsən. **13** Əgər İsrail barədə Rəbbin Musaya əmr etdiyi
qaydalara və hökmlərə əməl etsən, uğur qazanacaqsan.
Möhkəm və cəsarətli ol, qorxma və ruhdan düşmə. **14**
Bax böyük cəhdlə Rəbbin məbədi üçün yüz min talant
qızıl, bir milyon talant gümüş, çox olduğu üçün çəkiyə
gəlməz tunc və dəmir yığdım, həmçinin ağaclar və daşlar
hazırladım. Sən də bunların üstünə əlavə et. **15** Sənin

yanında çoxlu işçilər – daşyonanlar, bənnalar, dülgərlər,
16 hər cür qızıl, gümüş, tunc və dəmir işini bacaran
ustalar var. Onların sayı-hesabı yoxdur. Buyur, işə başla,
Rəbb sənə yar olsun». 17 Davud İsrailin bütün başçılarına
oğlu Süleymana kömək etməyi vəsiyyət edib dedi: 18
«Allahınız Rəbb sizinlə deyilmi? O, ölkədə yaşayanları
mənim ixtiyarıma verməklə sizə hər tərəfdən dinclik
vermədimi? Ölkə Rəbbə və Onun xalqına tabe edilib.
19 İndi ürəyinizi və canınızı Allahınız Rəbbi axtarmağa
yönəldin. Rəbb Allahın Müqəddəs məkanını tikməyə
başlayın ki, Rəbbin əhd sandığını və Allahın müqəddəs
əşyalarını Rəbbin adına tikilmiş məbədə gətirəsiniz».
23 Davud qocalıb yaşa dolanda oğlu Süleymanı İsrail
üzərində padşah etdi. 2 Davud İsrailin bütün başçılarını,
kahinləri və Levililəri topladı. 3 Otuz yaşında və bundan
yuxarı yaşda olan Levililər siyahıya alındı. Onlardan
kişilərin sayı otuz səkkiz min nəfər idi. 4 Bunlardan
iyirmi dörd min nəfəri Rəbbin məbədində xidmət üçün
qoyuldu. Altı min məmur və hakim, 5 dörd mini isə qapıçı
oldu. Dörd min nəfər Davudun bu məqsədlə düzəltdiyi
musiqi alətləri ilə Rəbbi həmd etmək üçün qoyuldu. 6
Levinin Gerşon, Qohat və Merari nəsillərinə görə Davud
onları bölmələrə ayırdı. 7 Gerşonun nəslindən: Ladan
və Şimey. 8 Ladanın oğulları: ilk oğlu Yexiel, Zetam və
Yoel – üç nəfər. 9 Şimeyin oğulları: Şelomit, Xaziel və
Haran – üç nəfər. Bunlar Ladanın nəsil başçıları idi. 10
Şimeyin oğulları: Yaxat, Ziza, Yeuş və Beria. Bu dördü
Şimeyin oğulları idi. 11 Yaxat ilk oğlu, Ziza isə ikincisi
idi. Ancaq Yeuşun və Berianın oğulları çox deyildi. Onlar

birlikdə bir nəsil kimi siyahıya alındı. **12** Qohatın oğulları:
Amram, İshar, Xevron və Uzziel – dörd nəfər. **13** Amramın
oğulları: Harun və Musa. Harun ən müqəddəs şeyləri
təqdis etmək üçün təyin olundu. Onun nəsli əbədi olaraq
Rəbbin önündə buxur yandırmaq, Rəbbə xidmət etmək və
həmişə Onun adı ilə xeyir-dua vermək üçün təyin olundu.
14 Allah adamı Musaya gəlincə, onun nəsli Levi qəbiləsi
arasında siyahıya alındı. **15** Musanın oğulları: Gerşom
və Eliezer. **16** Gerşomun ilk oğlu Şevuel. **17** Eliezerin
ilk oğlu Rexavya. Eliezerin başqa oğlu yox idi, amma
Rexavyanın oğulları olduqca çox idi. **18** İsharın ilk oğlu
Şelomit. **19** Xevronun oğulları: ilk oğlu Yeriya, ikincisi
Amarya, üçüncüsü Yaxaziel və dördüncüsü Yeqameam.
20 Uzzielin oğulları: ilk oğlu Mikeya və ikincisi İşşiya.
21 Merarinin oğulları: Maxli və Muşi. Maxlinin oğulları:
Eleazar və Qiş. **22** Eleazar ölində onun oğlu yox idi,
ancaq qızları var idi və əmiləri Qişin oğulları onları arvad
aldılar. **23** Muşinin oğulları: Maxli, Eder və Yeremot – üç
nəfər. **24** Bunlar adları ilə siyahıya düşən Levililərin ailə
başçılarıdır. Rəbbin məbədinin xidmət işini görən Levililər
iyirmi yaşında və bundan yuxarı yaşda idi. **25** Davud
demişdi: «İsrailin Allahı Rəbb xalqına dinclik vermişdir
və əbədi olaraq Yerusəlimdə məskən salacaq. **26** Levililər
müqəddəs məskəni və onun bütün xidmət əşyalarını daha
daşımayacaq». **27** Buna görə də Davudun son sözlərinə
görə iyirmi yaşında və bundan yuxarı yaşda olan Levililər
siyahıya alındı. **28** Onların vəzifəsi Rəbbin məbədində
Harunun nəslindən olan kahinlərin yanında dayanıb
bu xidmət işlərini görmək idi: həyətlərə və otaqlara

baxmaq, bütün müqəddəs əşyaları təmizləmək, Allahın
evində xidmət etmək, **29** təqdim çörəklərinə, təqdim üçün
verilən una, mayasız qoğallara, onların yoğrulmasına və
bişməsinə, hər cür ölçü qablarına baxmaq, **30** hər səhər
durub Rəbbə şükür və həmd etmək, hər axşam da elə
etmək, **31** Şənbə günlərində, Təzə Ay mərasimlərində,
bayramlarda əmr edilən qaydalara görə düzgün sayda
daim Rəbbin önündə yandırma qurbanları təqdim etmək.
32 Beləcə Levililər Hüzur çadırının, Müqəddəs yerin
xidmətlərinə, Rəbbin evinin xidmətlərində qohumları
Harun nəslinə xidmət etməyə cavabdeh idilər.

24 Harun nəslinin bölükləri bunlardır. Harunun oğulları:
Nadav, Avihu, Eleazar və İtamar. **2** Ancaq Nadav və
Avihu atalarından əvvəl öldü və oğulları da yox idi. Buna
görə də Eleazar və İtamar kahin oldu. **3** Davud, Eleazar
nəslindən Sadoq və İtamar nəslindən Aximelek onları
xidmət işlərinə görə növbələrə ayırdı. **4** Eleazar nəsli
arasında İtamar nəslindən daha çox nəsil başçısı tapıldı.
Onlar belə ayrıldı: Eleazar nəslindən nəsil başçısı on
altı nəfər, İtamar nəslindən nəsil başçısı səkkiz nəfər. **5**
Beləcə onlar püşklə eyni qayda ilə ayrıldı, çünki həm
Eleazar nəslindən, həm də İtamar nəslindən Müqəddəs
yerdə və Allahın önündə durmaq üçün başçılar var
idi. **6** Padşahın, rəislərin, kahin Sadoqun, Evyatar oğlu
Aximelekin, kahinlərin və Levililərin nəsil başçılarının
önündə Levili mirzə Netanel oğlu Şemaya onları qeydə
aldı. Bir nəsil Eleazar üçün, o biri İtamar üçün alındı. **7**
Birinci püşk Yehoyarivə, ikincisi Yedayaya, **8** üçüncüsü
Xarimə, dördüncüsü Seorimə, **9** beşincisi Malkiyaya,

altıncısı Miyaminə, **10** yeddincisi Haqqosa, səkkizincisi
Aviyaya, **11** doqquzuncusu Yeşuaya, onuncusu Şekanyaya,
12 on birincisi Elyaşivə, on ikincisi Yaqimə, **13** on üçüncüsü
Xuppaya, on dördüncüsü Yeşevaya, **14** on beşincisi
Bilqaya, on altıncısı İmmerə, **15** on yeddincisi Xezirə, on
səkkizincisi Happissesə, **16** on doqquzuncusu Petahyaya,
iyirmincisi Yezekelə, **17** iyirmi birincisi Yakinə, iyirmi
ikincisi Qamula, **18** iyirmi üçüncüsü Delayaya, iyirmi
dördüncüsü Maazyaya çıxdı. **19** İsrailin Allahı Rəbbin
əmr etdiyi kimi babaları Harunun vasitəsilə onlara
verilən qaydalarına görə, Rəbbin məbədinə girmək üçün
xidmət işinə görə növbələri belə idi. **20** Levililərin qalan
bölmələri bunlardır: Amramın nəslindən Şuvael, Şuvaelin
nəslindən Yexdeya. **21** Rexavyanın nəslindən ilk oğlu
İşşiya. **22** İsharın nəslindən Şelomot, Şelomotun nəslindən
Yaxat. **23** Xevronun oğulları: ilk oğlu Yeriya, ikincisi
Amarya, üçüncüsü Yaxaziel, dördüncüsü Yeqameam. **24**
Uzzielin nəslindən Mikeya, Mikeyanın nəslindən Şamir. **25**
Mikeyanın qardaşı İşşiya, İşşiyanın nəslindən Zəkəriyyə. **26**
Merarinin oğulları: Maxli, Muşi, onun nəslindən Yaaziya.
27 Merari nəslindən olan Yaaziyanın oğulları: Şoham,
Zakkur və İvri. **28** Maxlinin nəslindən Eleazar. Onun oğlu
yox idi. **29** Qişin nəslindən Yeraxmeel. **30** Muşinin oğulları:
Maxli, Eder və Yerimot. Bunlar nəsillərinə görə Levililərin
bölüklərdir. **31** Onlar da qohumları olan Harun nəsli kimi
padşah Davudun, Sadoqun, Aximelekin, kahinlərin və
Levililərin nəsil başçılarının önündə püşk atdılar. Böyük
nəsil başçıları da, qohumları olan kiçik nəsil başçıları da
eyni qayda ilə püşk atdılar.

25 Davud və ordu başçıları, Asəfin, Hemanın və
Yedutunun nəslindən liralarla, çənglərlə və sinclərlə
peyğəmbərlik etsinlər deyə xidmət üçün ayırdılar. Bu
xidmət işini görənlərin siyahısı budur: **2** Asəfin nəslindən:
onun oğulları Zakkur, Yusif, Netanya, Asarela. Asəfin
başçılığı altında olan oğulları padşahın əmrinə görə
peyğəmbərlik edirdilər. **3** Yedutunun nəslindən: onun
oğulları Gedalya, Seri, Yeşaya, Xaşavya, Mattitya. Ataları
Yedutunun başçılığı altında olan bu altı nəfər Rəbbə
şükür və həmd edərək lira ilə peyğəmbərlik edirdi. **4**
Hemanın nəslindən: onun oğulları Buqqiya, Mattanya,
Uzziel, Şevuel, Yerimot, Xananya, Xanani, Eliata, Giddalti,
Romamti-Ezer, Yoşbeqaşa, Malloti, Hotir və Maxaziot. **5**
Bunların hamısı padşahın görücüsü Hemanın oğulları
idi, çünki Hemanı yüksəltmək barədə Allahın verdiyi
sözə görə Allah ona on dörd oğul və üç qız vermişdi. **6**
Onların hamısı Rəbbin məbədində atalarının başçılığı
altında Allah evinin xidməti üçün sinclər, çənglər və
liralar çalıb ilahi oxuyurdu. Asəf, Yedutun və Heman
isə padşahın başçılığı altında idi. **7** Rəbbə ilahi oxumaq
öyrədilmiş qohumları ilə birgə bütün bunu bacaranlar iki
yüz səksən səkkiz nəfər idi. **8** Hamısı – böyüyü də, kiçiyi
də, müəllimi də, şagirdi də eyni qayda ilə vəzifələri üçün
püşk atdı. **9** Birinci püşk Asəfin nəslindən olan Yusifə
çıxdı. İkincisi qohumları və oğulları ilə birgə Gedalyaya
çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **10** Üçüncüsü oğulları və
qohumları ilə birgə Zakkura çıxdı. Onlar on iki nəfər idi.
11 Dördüncüsü oğulları və qohumları ilə birgə İsriyə çıxdı.
Onlar on iki nəfər idi. **12** Beşincisi oğulları və qohumları

ilə birgə Netanyaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **13**
Altıncısı oğulları və qohumları ilə birgə Buqqiyaya çıxdı.
Onlar on iki nəfər idi. **14** Yeddincisi oğulları və qohumları
ilə birgə Yesarelaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **15**
Səkkizincisi oğulları və qohumları ilə birgə Yeşayaya
çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **16** Doqquzuncusu oğulları və
qohumları ilə birgə Mattanyaya çıxdı. Onlar on iki nəfər
idi. **17** Onuncusu oğulları və qohumları ilə birgə Şimeyə
çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **18** On birincisi oğulları və
qohumları ilə birgə Azarelə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi.
19 On ikincisi oğulları və qohumları ilə birgə Xaşavyaya
çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **20** On üçüncüsü oğulları
və qohumları ilə birgə Şuvaelə çıxdı. Onlar on iki nəfər
idi. **21** On dördüncüsü oğulları və qohumları ilə birgə
Mattityaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **22** On beşincisi
oğulları və qohumları ilə birgə Yeremota çıxdı. Onlar
on iki nəfər idi. **23** On altıncısı oğulları və qohumları
ilə birgə Xananyaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **24** On
yeddincisi oğulları və qohumları ilə birgə Yoşbeqaşaya
çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **25** On səkkizincisi oğulları və
qohumları ilə birgə Xananiyə çıxdı. Onlar on iki nəfər
idi. **26** On doqquzuncusu oğulları və qohumları ilə birgə
Mallotiyə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **27** İyirmincisi
oğulları və qohumları ilə birgə Eliataya çıxdı. Onlar on iki
nəfər idi. **28** İyirmi beşincisi oğulları və qohumları ilə
birgə Hotirə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **29** İyirmi ikincisi
oğulları və qohumları ilə birgə Giddaltiyə çıxdı. Onlar on
iki nəfər idi. **30** İyirmi üçüncüsü oğulları və qohumları ilə
birgə Maxaziota çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **31** İyirmi

dördüncüsü oğulları və qohumları ilə birgə Romamti-
Ezerə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi.

26 Qapıçıların bölükləri belədir: Qorah nəslindən, Asəfin
övladlarından olan Qore oğlu Meşelemya. **2** Meşelemyanın
oğulları: ilk oğlu Zəkəriyyə, ikincisi Yediael, üçüncüsü
Zevadya, dördüncüsü Yatniel, **3** beşincisi Elam, altıncısı
Yehoxanan, yeddincisi Elyehoenay. **4** Oved-Edomun
oğulları: ilk oğlu Şemaya, ikincisi Yehozavad, üçüncüsü
Yoah, dördüncüsü Sakar, beşincisi Netanel, **5** altıncısı
Ammiel, yeddincisi İssakar, səkkizincisi Peulletay, çünki
Allah Oved-Edoma xeyir-dua vermişdi. **6** Onun oğlu
Şemayanın da oğulları oldu və onlar nəsil başçıları oldu,
çünki igid adamlar idi. **7** Şemayanın oğulları: Otni, Refael,
Oved və Elzavad. Qohumları Elihu və Semakya da igid
adamlar idi. **8** Bunların hamısı Oved-Edomun nəslindən
idi. Özləri, oğulları və qohumları xidmət işində bacarıqlı
və igid adamlar idi. Hamısı birlikdə altmış iki nəfər idi.
Onlar Oved-Edomdan idi. **9** Meşelemyanın oğullarından
və qohumlarından olan igid adamlar on səkkiz nəfər
idi. **10** Merari nəslindən olan Xosanın oğulları: ilk oğlu
olmadığı halda atasının böyük başçı qoyduğu Şimri, **11**
ikincisi Xilqiya, üçüncüsü Tevalya, dördüncüsü Zəkəriyyə.
Xosanın bütün oğulları və qohumları on üç nəfər idi.
12 Bu adamların başçılıq etdiyi qapıçı bölükləri başqa
qohumları kimi Rəbbin məbədində xidmət etmək üçün
vəzifələrinə təyin olundular. **13** Böyüyü də, kiçiyi də ata
nəsillərinə görə hər qapı üçün püşk atdı. **14** Şelemya üçün
püşk Şərq qapısına düşdü. Onun oğlu ağıllı məsləhətçi
olan Zəkəriyyə üçün də püşk atdılar. Onun püşkü Şimal

qapısına düşdü. **15** Oved-Edom üçün püşk Cənub qapısına,
oğulları üçün isə anbar evinə düşdü. **16** Şuppim və
Xosa üçün püşk Qərb qapısına və yuxarı qalxan yolda
olan Şalleket qapısına düşdü. Bunların hamısı növbə
ilə beləcə keşik çəkirdi. **17** Şərq qapısı üçün altı Levili,
Şimal qapısı üçün gündə dörd Levili, Cənub qapısı üçün
gündə dörd Levili və hər iki anbar üçün iki Levili. **18**
Qərb tərəfdə olan həyət üçün isə yolda dördü, həyətdə
ikisi dururdu. **19** Bunlar Qorah və Merari nəsillərindən
olan qapıçı bölmələridir. **20** Allah evinin xəzinələrinə
və təqdis olunan şeylərin xəzinələrinə nəzarət edən
Levililər – onların qohumları bunlardır: **21** Gerşonlulardan
olan Ladanın nəslindən Ladanın nəsil başçısı Gerşonlu
Yexieli, **22** Rəbbin məbədinin xəzinələrinə nəzarət edən
Yexielinin oğulları Zetam və onun qardaşı Yoel. **23**
Amramın, İsharın, Xevronun və Uzzielin nəsillərindən **24**
Musa oğlu Gerşomun nəslindən olan Şevuel xəzinələr
üzərində baş nəzarətçi idi. **25** Gerşomun qardaşı Eliezerin
nəsli: onun oğlu Rexavya, onun oğlu Yeşaya, onun oğlu
Yoram, onun oğlu Zikri, onun oğlu Şelomit. **26** Şelomit və
onun qohumları bütün təqdis olunan şeylər xəzinələri
üzərində nəzarətçi idi. Bu şeyləri padşah Davud, minbaşı
və yüzbaşı olan nəsil və ordu başçıları təqdis etmişdi. **27**
Müharibələrdə ələ keçirilən təqdis olunmuş qənimətin bir
hissəsini Rəbbin məbədini təmin etmək üçün ayırmışdılar.
28 Hər kəsin təqdis etdiyi şeylər – görücü Şamuelin,
Qiş oğlu Şaulun, Ner oğlu Avnerin və Seruya oğlu
Yoavın təqdis etdiyi şeylərin hamısı Şelomitin və onun
qohumlarının nəzarəti altında idi. **29** İshar nəslindən

Kenanya və onun oğulları İsrail üzərində məmur və hakim
olub məbəddən kənardakı işlərə baxırdı. 30 Xevronun
nəslindən igid adamlar olan Xaşavya və onun qardaşları
– min yeddi yüz nəfər Rəbbə ibadət işi və padşahın
xidmət işi üçün İordan çayının qərb tayında yaşayan
İsraillilər üzərində məmur idi. 31 Xevronun nəslindən
olan Yeriya Xevronluların nəsil başçısı idi. Davudun
padşahlığının qırxıncı ilində onların nəsil şəcərələrinə
baxıldı və Gileadın Yazer şəhərində onların arasında
igid adamlar tapıldı. 32 Yeriyanın nəsil başçıları olan
qohumları igid adamlar idi və sayları iki min yeddi yüz
nəfər idi. Padşah Davud Allahın və padşahın xidmət işi
üçün Ruvenlilər, Qadlılar və Menaşşe qəbiləsinin yarısı
üzərində onları məmur qoydu.

27 İlin hər ayında bir bölmə növbə çəkirdi. Hər
bölmədə iyirmi dörd min nəfər var idi. Bu bölmələrin
bütün işlərində padşaha xidmət edən İsraillilərin nəsil
başçılarının, minbaşıların, yüzbaşıların və məmurların
siyahısı budur: 2 birinci ay üçün birinci bölməyə Zavdiel
oğlu Yaşoveam başçılıq edirdi. Onun bölməsində iyirmi
dörd min nəfər var idi. 3 O, Peres nəslindən idi və
birinci ay üçün bütün ordu başçılarının böyüyü idi. 4
İkinci ayın bölməsinə Axoahlı Doday başçılıq edirdi.
Miqlot onun köməkçisi idi və onun bölməsində iyirmi
dörd min nəfər var idi. 5 Üçüncü ay üçün üçüncü
qoşun başçısı kahin Yehoyadanın oğlu Benaya idi. Onun
bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. 6 «Otuz
igid»dən biri və «otuz igid»in başçısı olan Benaya budur.
Oğlu Ammizavad onun köməkçisi idi. 7 Dördüncü ay

üçün dördüncü başçı Yoavın qardaşı Asahel idi, ondan
sonra oğlu Zevadya idi. Onun bölməsində iyirmi dörd
min nəfər var idi. **8** Beşinci ay üçün beşinci başçı İzrahlı
Şamhut idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər
var idi. **9** Altıncı ay üçün altıncı başçı Teqoalı İqqeşin
oğlu İra idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var
idi. **10** Yeddinci ay üçün yeddinci başçı Efrayimlilərdən
Pelonlu Xeles idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min
nəfər var idi. **11** Səkkizinci ay üçün səkkizinci başçı
Zerah nəslindən Xuşalı Sibbekay idi. Onun bölməsində
iyirmi dörd min nəfər var idi. **12** Doqquzuncu ay üçün
doqquzuncu başçı Binyaminlilərdən Anatotlu Aviezer
idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **13**
Onuncu ay üçün onuncu başçı Zerah nəslindən Netofalı
Mahray idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var
idi. **14** On birinci ay üçün on birinci başçı Efrayimlilərdən
Piratonlu Benaya idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min
nəfər var idi. **15** On ikinci ay üçün on ikinci başçı Otnielin
nəslindən Netofalı Xelday idi. Onun bölməsində iyirmi
dörd min nəfər var idi. **16** İsrail qəbilələri üzərində olan
başçılar bunlardır: Ruvenlilərin başçısı Zikri oğlu Eliezer;
Şimeonluların başçısı Maaka oğlu Şefatya; **17** Levililərin
başçısı Qemuel oğlu Xaşavya, Harun nəslinin başçısı
Sadoq; **18** Yəhudalıların başçısı Davudun qardaşlarından
biri Elihu; İssakarlıların başçısı Mikael oğlu Omri; **19**
Zevulunluların başçısı Avdiya oğlu İşmaya; Naftalililərin
başçısı Azriel oğlu Yerimot; **20** Efrayimlilərin başçısı
Azazya oğlu Huşə; Menaşşelilərin yarısının başçısı Pedaya
oğlu Yoel; **21** Gileadda olan Menaşşelilərin yarısının

başçısı Zəkəriyyə oğlu İddo; Binyaminlilərin başçısı Avner
oğlu Yaasiel; **22** Danlıların başçısı Yeroxam oğlu Azarel.
Bunlar İsrail qəbilələrinin başçılarıdır. **23** Davud iyirmi
yaşında və bundan aşağı yaşda olanları hesaba almadı,
çünki Rəbb İsraili göydəki ulduzlar qədər çoxaldacağını
vəd etmişdi. **24** Seruya oğlu Yoav siyahıya almağa başladı,
ancaq bunu başa çatdırmadı. Bu siyahıyaalmadan ötrü
Rəbbin qəzəbi İsrail üzərinə gəldi və siyahıyaalma padşah
Davudun salnamələr kitabına daxil olmadı. **25** Padşahın
anbarlarına nəzarət edən Adiel oğlu Azmavet; tarlalarda,
şəhərlərdə, kəndlərdə və qalalarda olan anbarlara nəzarət
edən Uzziya oğlu Yonatan; **26** tarlada çalışan əkinçilərin
üzərində nəzarətçi Keluv oğlu Ezri; **27** üzüm bağlarına
nəzarət edən Ramalı Şimey; üzüm bağlarındakı şərab
anbarlarına yığılan üzüm məhsuluna nəzarət edən Şifemli
Zavdi; **28** yamaclı-düzənlikli bölgədə olan zeytunluqlar
və firon ənciri ağaclarına nəzarət edən Gederli Baal-
Xanan; yağ anbarlarına nəzarət edən Yoaş; **29** Şaron
düzənliyində otlayan mal-qaraya baxan Şaronlu Şitray;
dərələrdə olan mal-qaraya baxan Adlay oğlu Şafat; **30**
dəvələrə baxan İsmailli Ovil; eşşəklərə baxan Meronotlu
Yexdeya; **31** qoyun-keçiyə baxan Həcərli Yaziz. Bunların
hamısı padşah Davudun mülklərinə baxan rəislər idi.
32 Davudun əmisi Yonatan məsləhətçi idi. O çox ağıllı
və savadlı idi. Xakmoni oğlu Yexiel padşah oğullarının
tərbiyəçisi idi. **33** Axitofel padşahın məsləhətçisi idi. Arklı
Xuşay padşahın həmsöhbəti idi. **34** Axitofeldən sonra
yerinə Benaya oğlu Yehoyada və Evyatar oldu. Padşahın
ordu başçısı isə Yoav idi.

28 Davud İsrailin bütün başçılarını – qəbilə başçılarını,
padşaha xidmət edən bölmələrin başçılarını, minbaşıları
və yüzbaşıları, padşahla oğullarının bütün mülkünə və
heyvanlarına baxanların başçılarını, saray xidmətçilərini,
sərkərdələri və bütün igid adamları Yerusəlimə topladı.
2 Padşah Davud ayağa qalxıb dedi: «Ey qardaşlarım və
xalqım, məni dinləyin! Ürəyimdə Allahımızın kətili və
Rəbbin Əhd sandığı üçün bir rahatlıq evi tikmək arzusu
var idi və onu tikmək üçün hazırlıq gördüm. **3** Ancaq Allah
mənə dedi: "Sən Mənim adıma məbəd tikməyəcəksən,
çünki sən hərb adamısan və qan tökmüsən". **4** Lakin
İsrailin Allahı Rəbb İsrail üzərində əbədi olaraq padşah
olmaq üçün bütün nəslimdən məni seçdi, çünki hökmdar
olmaq üçün O, Yəhudanı və Yəhuda qəbiləsindən mənim
nəslimi seçdi. Bütün İsrail üzərində padşah etmək üçün
nəslimin arasında mən xoşuna gəldim. **5** Rəbbin mənə
verdiyi çoxlu oğul arasından da İsrail üzərində Rəbbin
padşahlıq taxtında oturmaq üçün oğlum Süleymanı
seçdi. **6** Rəbb mənə dedi: "Oğlun Süleyman da həmin
adamdır ki, Mənim məbədimi və həyətlərimi tikəcək,
çünki onu Özümə oğul seçdim və Mən ona Ata olacağam.
7 Əgər bu gün olduğu kimi əmrlərimə və hökmlərimə
əməl etməkdə sadiq olsa, onun padşahlığını əbədi olaraq
möhkəmləndirəcəyəm". **8** İndi isə bütün İsraillilərin,
Rəbbin camaatının gözü önündə və Allahımız eşidərkən
belə tapşırıram: "Allahınız Rəbbin bütün əmrlərinə əməl
edin, onları öyrənin ki, bu nemətli torpaqda qalasınız və
sizdən sonra övladlarınıza onu əbədi miras verəsiniz". **9**
Sən də, oğlum Süleyman, atanın Allahını tanı, səmimi

qəlbdən və həvəslə Ona qulluq et, çünki Rəbb bütün
ürəkləri sınayır və ağılların bütün istəklərini bilir. Əgər
Onu axtarsan, sən Onu tapacaqsan. Əgər Onu tərk etsən,
O da səni əbədi olaraq atacaq. **10** İndi bax Rəbb səni
Müqəddəs məkan olan bir ev tikmək üçün seçmişdir, sən
də möhkəm ol və bu işi gör». **11** Davud oğlu Süleymana
eyvanın, onun evlərinin, xəzinələrinin, yuxarı otaqların,
iç otaqların, Kəffarə yerinin, fikrində olan bütün bunların
təsvirini və **12** Ruhun vasitəsilə ona aşkar olmuş bütün
bunların təsvirini verdi: Rəbbin məbədinin həyətləri,
ətrafdakı bütün otaqlar, Allah məbədinin xəzinələri, təqdis
olunan şeylərin xəzinələri, **13** kahinlərin və Levililərin
bölükləri, Rəbbin məbədində hər cür xidmət işi, Rəbbin
məbədində olan bütün xidmət əşyaları, **14** hər cür xidmət
üçün işlədilən bütün qızılın çəkisinə görə qızıl əşyalar, hər
cür xidmət üçün işlədilən gümüşün çəkisinə görə gümüş
əşyalar, **15** hər çıraqdanın və onun çıraqlarının çəkisinə
görə qızıl çıraqdanlar və onların qızıl çıraqları, hər cür
xidmət üçün çəkisinə görə gümüş çıraqdanlar və onların
çıraqları, **16** təqdis çörəkləri qoyulan masalar üçün hər
masanın çəkisinə görə qızıl, hər gümüş masa üçün gümüş,
17 xalis qızıldan olan çəngəllər, piyalələr və dolçalar, hər
kasanın çəkisinə görə qızıl kasalar, hər kasanın çəkisinə
görə gümüş kasalar, **18** çəkisinə görə xalis qızıldan buxur
qurbangahı. Davud həm də qanadlarını açıb Əhd sandığını
örtən Rəbbin arabası olan qızıl keruvların təsvirini verdi.
19 Davud dedi: «Bunların hamısının təsviri bütün təfsilatı
ilə yazılı şəkildə Rəbb tərəfindən mənə aşkar edildi». **20**
Davud oğlu Süleymana dedi: «Möhkəm və cəsarətli ol,

bu işi gör, qorxma və ruhdan düşmə, çünki Rəbb Allah,
mənim Allahım sənindir. O, Rəbbin məbədinin bütün
xidmət işi sona çatmamış səni atmaz və tərk etməz.
21 Allah məbədinin bütün xidməti üçün kahinlərin və
Levililərin bölükləri hazır durub. Sənin yanında bütün
işlər üçün hər cür xidməti bacaran könüllü adamlar da
var. Rəislər və bütün xalq sənin hər əmrini gözləyir».

29 Padşah Davud bütün camaata dedi: «Allahın yeganə
seçdiyi oğlum Süleyman cavan və təcrübəsizdir, bu iş isə
böyükdür, çünki bu bina insan üçün deyil, Rəbb Allah üçün
olacaq. 2 Bütün səyimlə Allahımın məbədindən ötrü qızıl
şeylər üçün qızıl, gümüş şeylər üçün gümüş, tunc şeylər
üçün tunc, dəmir şeylər üçün dəmir, ağac şeylər üçün
ağac, damarlı əqiq daşları və onların sağanaqları, cilalı və
cürbəcür rəngli daşlar, hər cür qiymətli daşlar və çoxlu
mərmər daşlar hazırlamışam. 3 Bundan başqa, Allahımın
məbədini tikməyə həvəsim naminə müqəddəs məbəd
üçün hazırladığım hər şeydən əlavə nə qədər qızıl-gümüş
xəzinəm varsa, onu da Allahım Rəbbin məbədi üçün
verirəm: 4 Ofir qızılından üç min talant qızılı, yeddi min
talant xalis gümüşü evlərin divarını örtmək üçün, 5 qızıl
şeylər üçün qızılı, gümüş şeylər üçün gümüşü ustaların
düzəldəcəyi bütün işlər üçün verirəm. Kim bu gün Rəbbə
könüllü nəzir təqdim etmək istəyir?» 6 Nəsil başçıları,
İsrail qəbilələrinin başçıları, minbaşılar, yüzbaşılar və
padşahın işləri üzərində olan rəislər könüllü gəlib 7 Allah
məbədinin xidməti üçün beş min talant və on min darik
qızıl, on min talant gümüş, on səkkiz min talant tunc və
yüz min talant dəmir verdilər. 8 Kimdə qiymətli daşlar

var idisə, onları Gerşon nəslindən olan Yexielin nəzarəti
altında olan Rəbbin məbədinin xəzinəsinə verirdi. **9** Xalq
onların könüllü nəzir verməsinə sevindi, çünki bütün
qəlbi ilə Rəbbə nəzir təqdim etmişdilər. Padşah Davud da
çox sevindi. **10** Davud bütün camaatın gözü önündə Rəbbə
alqış edib dedi: «Ey atamız İsrailin Allahı Rəbb, əzəldən
sonsuza qədər Sənə alqış olsun! **11** Ya Rəbb, əzəmət,
qüdrət, calal, zəfər və şöhrət Sənə məxsusdur, çünki
göydə və yerdə olan hər şey Sənindir. Ya Rəbb, padşahlıq
Sənindir və Hökmdar olaraq hər şeydən ucasan. **12** Var-
dövlətlə şöhrət Səndən gəlir və Sən hər şeyə hökmranlıq
edirsən. Hər kəsi yüksəltmək və gücləndirmək üçün
qüdrət və güc Sənin əlindədir. **13** İndi, ey Allahımız,
biz Sənə şükür edirik və izzətli adına həmd edirik. **14**
Ancaq mən kiməm və xalqım nədir ki, bu cür könüllü
nəzirlər verə bilək? Çünki hər şey Səndəndir və əlindən
aldığımızı Sənə verdik. **15** Biz bütün atalarımız kimi Sənin
önündə bir qərib və qonağıq. Günlərimiz yer üzündə
kölgə kimidir və heç nəyə ümidimiz yoxdur. **16** Ya Rəbb
Allahımız, Sənin müqəddəs adına məbəd tikmək üçün
hazırladığımız bütün bu var-dövlət Sənin əlinlə verilib,
bunların hamısı Sənindir. **17** Bilirəm ki, ey Allahım, Sən
ürəyi sınayırsan və düzlüyü sevirsən. Mən bütün bu
şeyləri ürəyimin düzlüyü ilə könüllü olaraq təqdim etdim,
indi də burada olan xalqının Sənə könüllü nəzir verdiyini
sevinclə gördüm. **18** Ya Rəbb, atalarımız İbrahimin,
İshaqın və İsrailin Allahı! Xalqının ürəyindəki istəklərində
bunu əbədi olaraq qoruyub saxla və onların ürəyini Özünə
tərəf yönəlt. **19** Oğlum Süleymana sadiq bir ürək ver ki,

Sənin əmrlərinə, göstərişlərinə və qanunlarına əməl etsin,
bütün bu işləri görsün, tikintisinə hazırlıq gördüyüm
bu binanı tiksin». **20** Davud bütün camaata dedi: «İndi
Allahınız Rəbbə həmd edin». Bütün camaat atalarının
Allahı Rəbbə həmd etdi. Onlar əyilib Rəbbə səcdə, padşaha
isə təzim etdilər. **21** Ertəsi gün Rəbbə qurbanlar kəsdilər
və Rəbbə yandırma qurbanı olaraq min baş buğa, min baş
qoç, min baş quzu, onların içmə təqdimlərini və bütün
İsrail üçün çoxlu qurbanlar təqdim etdilər. **22** O gün onlar
böyük sevinclə Rəbbin önündə yeyib-içdilər. Sonra ikinci
dəfə Davud oğlu Süleymanı padşah etdilər. Rəbb üçün
onu hökmdar və Sadoqu kahin olaraq məsh etdilər. **23**
Süleyman atası Davudun yerinə padşah olaraq Rəbbin
taxtında oturdu və uğur qazandı. Bütün İsraillilər ona
itaət etdi. **24** Bütün rəislər, igid adamlar, həm də Davudun
bütün oğulları padşah Süleymana tabe oldu. **25** Rəbb
Süleymanı bütün İsraillilərin gözündə çox ucaltdı və
özündən əvvəl İsraildə heç bir padşahın malik olmadığı
padşahlıq əzəmətini ona verdi. **26** Beləliklə, Yessey oğlu
Davud bütün İsrail üzərində padşahlıq etdi. **27** Onun İsrail
üzərində padşahlıq etdiyi müddət qırx il idi; yeddi il
Xevronda və otuz üç il Yerusəlimdə padşahlıq etdi. **28** O,
uzun ömür sürüb sərvət və şöhrətdən doymuş halda xoş
bir qocalıq çağında öldü və yerinə oğlu Süleyman padşah
oldu. **29** Padşah Davudun əvvəldən axıra qədər bütün
işləri görücü Şamuelin kitabında, peyğəmbər Natanın
kitabında və görücü Qadın kitabında yazılmışdır. **30** Bu
kitablarda həm Davudun padşahlığı və qüdrəti, həm də

onun, İsrailin və bütün dünya padşahlıqlarının başına
gələn əhvalatlar barədə yazılmışdır.

Ikinci Salnamələr

1 Davud oğlu Süleyman öz padşahlığını möhkəmləndirdi,
Allahı Rəbb onunla idi və onu çox yüksəltdi. **2** Süleyman
bütün İsrailliləri, minbaşıları, yüzbaşıları, hakimləri,
bütün İsraildə hər bir rəhbəri və nəsil başçılarını çağırdı.
3 Süleyman və onunla bərabər bütün camaat Giveonda
olan səcdəgaha getdi, çünki Rəbbin qulu Musanın çöldə
qurduğu Allahın Hüzur çadırı orada idi. **4** Ancaq Davud
Allahın sandığını Qiryat-Yearimdən onun üçün hazırladığı
yerə gətirmişdi, çünki Davud onun üçün Yerusəlimdə bir
çadır qurmuşdu. **5** Xur oğlu Uri oğlu Besalelin düzəltdiyi
tunc qurbangah Giveonda, Rəbbin məskəni önündə idi və
Süleymanla camaat oraya Rəbdən söz soruşmağa getdi.
6 Süleyman oraya – Rəbbin önündə, Hüzur çadırının
qarşısındakı tunc qurbangaha qalxdı və onun üzərində
min baş yandırma qurbanı təqdim etdi. **7** Həmin gecə
Allah Süleymana görünüb ona dedi: «Nə istəyirsən, sənə
verim?» **8** Süleyman Allaha dedi: «Sən atam Davuda böyük
xeyirxahlıq göstərdin və onun yerinə məni padşah etdin.
9 İndi, ya Rəbb Allah, atam Davuda olan vədin yerinə
yetsin, çünki Sən məni yerin tozu qədər çox olan bir xalq
üzərində padşah etdin. **10** İndi mənə hikmət və bilik ver
ki, bu xalqa nə edib-etməyəcəyimi bilim, çünki bu qədər
böyük olan bu xalqına kim hökm edə bilər?» **11** Allah
Süleymana dedi: «İndi ki ürəyində bu istək var və sən var-
dövlət, əmlak, izzət, hətta sənə nifrət edənlərin canını və
özünə uzun ömür istəmədin, ancaq səni üzərində padşah
etdiyim xalqıma hökm edəsən deyə özün üçün hikmət və
bilik istədin, **12** Mən sənə nəinki hikmət və bilik, həm

də var-dövlət, əmlak və izzət verəcəyəm ki, nə səndən
əvvəl olan padşahlarda olub, nə də səndən sonrakılarda
olacaq». 13 Süleyman Giveonda olan səcdəgahdan, Hüzur
çadırının önündən Yerusəlimə gəldi və İsrail üzərində
padşahlıq etdi. 14 Süleyman döyüş arabaları ilə süvarilər
topladı. Onun min dörd yüz döyüş arabası və on iki min
süvarisi var idi. Onları arabalar üçün ayrılan şəhərlərdə
və Yerusəlimdə, padşahın yanında yerləşdirdi. 15 Padşah
Yerusəlimdə çoxluğuna görə qızıl və gümüşü daşlara, sidr
ağacını isə yamaclı-düzənlikli bölgədə bitən firon ənciri
ağacına bərabər etdi. 16 Süleymanın atları Misirdən və
Quvedən gətirilirdi, padşahın tacirləri onları Quvedən
satın alırdı. 17 Hər bir döyüş arabası altı yüz şekel, hər bir
at isə yüz əlli şekel gümüşə başa gəlib Misirdən gətirilirdi.
Bütün Xet və Aram padşahları da bunları Süleymanın
tacirlərinin vasitəsilə alırdı.

2 Süleyman Rəbbin adına bir məbəd və özü üçün bir
saray tikməyi niyyət etdi. 2 Süleyman yük daşıyan yetmiş
min nəfər, dağlarda daş yonan səksən min nəfər, onların
üzərində nəzarətçi olan üç min altı yüz adam sayıb ayırdı.
3 Süleyman Sur padşahı Xirama xəbər göndərib dedi:
«Yaşamaq üçün özünə saray tiksin deyə atam Davuda
sidr ağacları göndərdiyin kimi mənə də göndər. 4 Mən
Allahım Rəbbə təqdis etmək üçün Onun adına bir məbəd
tikirəm ki, Onun önündə xoş ətirli buxur yandırmaq
üçün, daimi təqdis çörəkləri üçün, səhər-axşam, Şənbə
günlərində, Təzə Ay mərasimlərində və Allahımız Rəbbin
bayramlarında yandırma qurbanları üçün olsun. Bunlar
İsrail üçün əbədi qaydadır. 5 Tikəcəyim məbəd böyükdür,

çünki Allahımız bütün allahlardan böyükdür. **6** Kim Ona
ev tikməyə qadirdir? O, göyə və göylərin göyünə sığmaz
və mən kiməm ki, Ona bir ev tikəm? Onun önündə yalnız
buxur yandırmaq üçün bir yer tikə bilərəm. **7** Atam
Davudun hazırladığı, Yəhudada və Yerusəlimdə mənim
yanımda olan ustalarla birgə işləmək üçün mənə bir
adam göndər ki, qızıl, gümüş, tunc, dəmir işlərini, tünd
qırmızı, al rəngli və bənövşəyi parça işlərini bacarsın, hər
cür oyma işi görsün. **8** Livandan mənə sidr, şam və ardıc
ağacları göndər, çünki bilirəm ki, sənin adamların Livanda
ağac kəsməyi bacarır. **9** İndi mənə bol taxta-şalban
hazırlasınlar deyə mənim adamlarım sənin adamlarınla
birgə olacaq. Çünki tikəcəyim məbəd böyük və möcüzəli
bir şey olacaq. **10** Mən isə sənin adamlarına – ağac
kəsənlərə iyirmi min kor döyülmüş buğda, iyirmi min kor
arpa, iyirmi min bat şərab və iyirmi min bat zeytun yağı
verirəm». **11** Sur padşahı Xiram göndərdiyi məktubla
Süleymana cavab verdi: «Rəbb xalqını sevdiyi üçün səni
onların üzərində padşah etdi». **12** Xiram belə davam
etdi: «Göyü və yeri yaradan İsrailin Allahı Rəbbə alqış
olsun ki, padşah Davuda Rəbb üçün bir məbəd və özü
üçün bir padşah sarayı tikən bacarıqlı, dərrakəli və
müdrik oğul verib. **13** Bacarıqlı və həssas olan Xiram-
Avini yanına göndərdim ki, sənin ustalarınla və atanın –
ağam Davudun ustaları ilə birgə ona da iş tapşırılsın. **14**
O, Danlı bir qadının oğludur, atası isə Surlu idi. Bu adam
qızıl, gümüş, tunc, dəmir, daş, ağac işlərini, tünd qırmızı,
bənövşəyi, al rəngli parça və incə kətan işlərini bacarır,
hər cür oyma işini və ona tapşırılan hər naxışı çəkə bilir.

15 Ağamın söylədiyi buğdanı və arpanı, zeytun yağını
və şərabı qullarına göndər. 16 Biz isə sənə lazım olduğu
qədər Livandan ağac kəsərik, onu sallarla dəniz yolu ilə
sənin yanına Yafoya gətirərik və sən də onu Yerusəlimə
çıxararsan». 17 Atası Davud İsrail torpağında olan bütün
qəribləri siyahıya aldıqdan sonra Süleyman onları bir
də saydı. Qəriblər yüz əlli üç min altı yüz nəfər idi. 18
Onlardan yetmiş min nəfəri yük daşımağa, səksən min
nəfəri dağlarda daş yonmağa qoydu. Üç min altı yüz
adamı da xalqı işlətmək üçün nəzarətçi qoydu.

3 Süleyman Yerusəlimdə atası Davuda Rəbbin göründüyü
Moriya dağında, Yevuslu Ornanın xırmanında Davudun
hazırladığı yerdə Rəbbin məbədini tikməyə başladı. 2 Onu
padşahlığının dördüncü ilində, ikinci ayın ikinci günündə
tikməyə başladı. 3 Allahın məbədinin tikilməsi üçün
Süleymanın qoyduğu bünövrələr bunlardır: bünövrələrin
uzunluğu köhnə ölçüyə görə altmış qulac və eni iyirmi
qulac idi. 4 Məbədin önündəki eyvanın uzunluğu məbədin
eninə görə iyirmi qulac və hündürlüyü yüz iyirmi qulac idi.
Onu içəridən xalis qızılla örtdü. 5 Böyük otağa şam ağacı
ilə örtük vurub onu xalis qızılla örtdü, onun üstünə xurma
ağacları və zəncir təsvirləri həkk etdi. 6 Əzəmətli olsun
deyə evi qiymətli daşlarla bəzədi. Qızıl Parvayim qızılı idi.
7 Məbədi və onun dirəklərini, astanalarını, divarlarını və
qapılarını qızılla örtdü, divarlarda keruvların təsvirini
oydu. 8 Süleyman Ən Müqəddəs yeri də tikdi. Onun
uzunluğu məbədin eninə görə iyirmi qulac və eni iyirmi
qulac idi. Onu altı yüz talant xalis qızılla örtdü. 9 Qızıl
mismarların ağırlığı əlli şekel idi. Yuxarı otaqları da

qızılla örtdü. **10** Ən Müqəddəs yerdə heykəltəraş işi olan
iki keruv düzəltdi və onları qızılla örtdü. **11** Keruvların
qanadları iyirmi qulac uzunluğunda idi. Bir keruvun
qanadı beş qulac idi və evin divarına dəyirdi. O biri qanadı
da beş qulac idi və o biri keruvun qanadına dəyirdi. **12**
O biri keruvun da qanadı beş qulac idi və evin divarına
dəyirdi. O biri qanadı da beş qulac idi və o biri keruvun
qanadına birləşmişdi. **13** Bu keruvların qanadları iyirmi
qulac uzanırdı. Keruvlar ayaq üstə durmuşdu və üzləri
böyük otağa doğru çevrilmişdi. **14** O, bənövşəyi, tünd
qırmızı, al rəngli parça və incə kətandan pərdə tikdi,
üzərində keruvlar işlədi. **15** Süleyman məbədin önündə
otuz beş qulac hündürlüyündə iki sütun düzəltdi və hər
bir sütunun üstündəki başlıq beş qulac idi. **16** İç otaqda
zəncirlər düzəltdi və onları sütunların üstünə qoydu, yüz
nar düzəltdi və onları zəncirlərin üzərinə qoydu. **17** O,
sütunları məbədin önünə – birini sağa və o birini sola
qoydu. Sağda olanı Yakin, solda olanı isə Boaz adlandırdı.
4 Süleyman tuncdan bir qurbangah tikdi. Onun uzunluğu
və eni iyirmi qulac, hündürlüyü isə on qulac idi. **2** O,
tökülmüş dairəvi bir hovuz düzəltdi. Onun hündürlüyü
beş qulac idi, bir kənarından digər kənarına qədər on
qulac idi və otuz qulaclıq bir ip onun ətrafına dolanmışdı.
3 Altının hər tərəfindən onu buğa təsvirləri əhatə edirdi.
Hər qulacda on buğa vardı. Buğalar iki cərgə idi və onlar
hovuzla birgə tökülmüşdü. **4** Hovuz on iki tökmə buğanın
üstündə dururdu: üçü şimala, üçü qərbə, üçü cənuba, üçü
də şərqə baxırdı. Hovuz yuxarıda – onların üzərində idi
və buğaların bütün sağrıları içəriyə doğru idi. **5** Hovuzun

qalınlığı bir ovuc idi. Onun kənarı kasa kənarı kimi
düzəldilmişdi və açılan zanbağa bənzəyirdi. O, üç min
bat su tuturdu. **6** Süleyman on ləyən düzəltdi, onlarda
yuyunmaq üçün beşini sağa, beşini sola qoydu. Yandırma
qurbanı olacaq şeyləri onların içində yuyardılar. Ancaq
hovuz kahinlərin yuyunması üçün idi. **7** O, təsvirinə
görə on qızıl çıraqdan düzəltdi, beşi sağda və beşi solda
olmaqla onları məbədə qoydu. **8** On masa düzəltdi,
beşi sağda və beşi solda olmaqla onları məbədə qoydu.
Qızıldan yüz piyalə də düzəltdi. **9** Kahinlər həyətini,
böyük həyəti, həyətin qapılarını düzəltdi və onların
qapılarını tuncla örtdü. **10** Hovuzu məbədin sağında,
cənub-şərq küncündə yerləşdirdi. **11** Xiram həmçinin
qazanlar, kürəklər, piyalələr düzəltdi. Xiram Allahın
məbədi üçün padşah Süleymanın əmri ilə bütün bu işləri
görüb qurtardı: **12** iki sütun; sütunların üstündə iki
dəyirmi başlıq; sütunların üstündəki başlıqları örtmək
üçün iki hörmə tor; **13** sütunların üstündə olan dəyirmi
başlıqları örtən hər hörmə torun üzərində iki cərgədə
dörd yüz nar; **14** dayaqlar; dayaqların üzərində on
ləyən; **15** bir hovuz; onun altında on iki tökmə buğa; **16**
qazanlar, kürəklər və piyalələr. Bütün bu əşyaları Xiram-
Avi Rəbbin məbədi üçün padşah Süleymanın əmri ilə
cilalanmış tuncdan tökmüşdü. **17** Padşah bunları İordan
çayının kənarındakı düzənlikdə, Sukkot ilə Seredata
arasındakı gil torpaqlarda tökmüşdü. **18** Süleyman bu
əşyaların hamısından lap çox düzəltdi və onlara işlədilən
tuncun çəkisini müəyyən etmədi. **19** Süleyman Allahın
məbədindəki bütün əşyaları düzəltdi: qızıl qurbangah;

təqdis çörəkləri qoyulan masalar; **20** qaydaya görə iç
otağın önündə yandırmaq üçün xalis qızıldan çıraqdanlar
və onların çıraqları; **21** xalis qızıldan güllər, çıraqlar və
maşalar; **22** xalis qızıldan maqqaşlar, piyalələr, nimçələr
və buxurdanlar; məbədin qızıl qapıları, yəni Ən Müqəddəs
yerə açılan içəri qapı tayları və məbədin böyük otağının
qapı tayları.

5 Rəbbin məbədi üçün Süleymanın gördüyü bütün
işlər qurtardı. Atası Davudun təqdis etdiyi qızıl-gümüşü
və əşyaları Süleyman içəri gətirib Allahın məbədinin
xəzinələrinə qoydu. **2** O zaman padşah Süleyman
İsrailin ağsaqqallarını, bütün qəbilə başçılarını, yəni
İsrail övladlarının nəsil rəhbərlərini Yerusəlimə, özünün
yanına topladı ki, Rəbbin Əhd sandığını Davudun şəhəri
olan Siondan yuxarı gətirsinlər. **3** Yeddinci ayda olan
bayram vaxtı bütün İsrail xalqı padşahın yanına toplandı.
4 Bütün İsrail ağsaqqalları gələndə Levililər sandığı
götürdü. **5** Onunla birgə Hüzur çadırını və çadırda olan
bütün müqəddəs əşyaları Levili kahinlər yuxarı gətirdi.
6 Padşah Süleyman və onun yanına toplanmış bütün
İsrail icması sandığın önündə çoxluğuna görə sayı-hesabı
bilinməyən qoyun-keçi və mal-qara qurban kəsirdi.
7 Kahinlər Rəbbin Əhd sandığını öz yerinə, məbədin
iç otağına – Ən Müqəddəs yerə, keruvların qanadları
altındakı yerinə gətirdi. **8** Keruvlar qanadlarını sandığın
yeri üzərində açmışdı, onlar sandığı və onun şüvüllərini
örtmüşdü. **9** Şüvüllər elə uzun idi ki, onların ucu iç otağın
önündəki Müqəddəs yerdən görünürdü, ancaq bayır
tərəfdən görünmürdü. Onlar bu günə qədər oradadır. **10**

İsrail övladları Misirdən çıxdıqları zaman Rəbbin onlarla
əhd bağladığı Xorevdə Musa sandığın içinə iki lövhə
qoymuşdu. Bunlardan başqa onun içində heç bir şey yox
idi. 11 Kahinlər Müqəddəs yerdən çıxdılar. Hazır olan
kahinlərin hamısı bölmələrini gözləmədən özlərini təqdis
etmişdi. 12 İlahi oxuyan Levililərin hamısı da – Asəf,
Heman, Yedutun və onların oğulları ilə qohumları incə
kətan geyərək sinclər, çənglər və liralarla qurbangahın
şərq tərəfində dayandılar və onlarla bərabər yüz iyirmi
kahin kərənay çalırdı. 13 Kərənay çalanlar və ilahiçilər
bir səslə Rəbbə həmd və şükür etməklə səslərini birgə
ucaltdılar. Kərənayların, sinclərin, musiqi alətlərinin
səsi yüksələndə onlar dedi: «Rəbbə həmd edin, çünki
yaxşıdır, çünki məhəbbəti əbədidir». O vaxt bulud Rəbbin
məbədini elə doldurdu ki, 14 o buluda görə kahinlər
ibadət etmək üçün orada dayana bilmədilər, çünki Rəbbin
izzəti Allahın məbədini doldurmuşdu.

6 O zaman Süleyman dedi: «Rəbb istədi ki, qatı qaranlıqda
məskən salsın. 2 Mən Sənin üçün uca bir məbəd tikdim
ki, Sənin əbədi yaşayacağın yer olsun». 3 Padşah dönüb
bütün İsrail camaatına xeyir-dua verdi. Bu zaman bütün
İsrail camaatı ayaq üstə durmuşdu. 4 Padşah dedi:
«İsrailin Allahı Rəbbə alqış olsun ki, atam Davuda Öz
ağzı ilə dediyini Öz əli ilə yerinə yetirdi. O söyləmişdi:
5 "Mən xalqımı Misir torpağından çıxartdığım gündən
bəri bir məbəd tikmək üçün İsrailin heç bir qəbiləsindən
şəhər seçməmişdim ki, adım üstündə olsun. Xalqım İsrail
üzərində hökmdar olmaq üçün bir adam da seçməmişdim.
6 İndi isə adım orada olsun deyə Yerusəlimi seçmişəm

və xalqım İsrail üzərində hökmdar olmaq üçün Davudu
seçmişəm”. 7 Atam Davudun ürəyində İsrailin Allahı
Rəbbin adına bir məbəd tikmək istəyi var idi. 8 Lakin
Rəbb atam Davuda dedi: “Sən yaxşı eləmisən ki, Mənim
adıma bir məbəd tikmək niyyətinə düşmüsən. 9 Ancaq
məbədi sən tikməyəcəksən, sənin belindən gələn oğlun
Mənim adıma məbəd tikəcək”. 10 Rəbb vəd etdiyini
yerinə yetirdi: belə ki mən atam Davudun yerinə qalxdım,
Rəbbin dediyi kimi İsrail taxtında oturdum və İsrailin
Allahı Rəbbin adına məbəd tikdim. 11 Sandığı oraya
qoydum. Rəbbin İsrail övladları ilə bağladığı əhd onun
içindədir». 12 Süleyman Rəbbin qurbangahı önündə,
bütün İsrail camaatının qarşısında durub əllərini göyə
açdı. 13 O, tuncdan uzunluğu ilə eni beş qulac, hündürlüyü
isə üç qulac olan bir kürsü düzəldib həyətin ortasına
qoymuşdu və indi onun üstündə dururdu. Bütün İsrail
camaatı önündə diz çöküb əllərini göyə açdı. 14 Süleyman
dedi: «Ya Rəbb, İsrailin Allahı! Nə göydə, nə də yerdə
Sənin kimi Allah yoxdur. Sən bütün ürəkləri ilə yolunla
gedən qullarına əhdini və lütfünü saxlayırsan. 15 Sən
qulun atam Davuda verdiyin vədə əməl etdin, Öz dilinlə
söylədiyini bu gün Öz əlinlə yerinə yetirdin. 16 Ya Rəbb
İsrailin Allahı, indi də qulun atam Davuda dediyin sözə
əməl et. Özün söyləmişdin: “Sən yolumla getdiyin kimi
oğulların da qanunuma görə əməl edərək öz yollarına
diqqət edərlərsə, İsrail taxtında sənin nəslindən bir
kişi əskik olmayacaq”. 17 Ey İsrailin Allahı Rəbb, indi
qulun atam Davuda dediyin sözü təsdiq et! 18 Lakin,
doğrudan da, Allah yerdə, insanların yanında yaşayarmı?

Sən göyə və göylərin göyünə sığmazsan, o ki qaldı mənim
tikdiyim məbədə! **19** Ancaq Sən bu qulunun duasına
və yalvarışına nəzər sal, ya Rəbb Allahım, bu gün onun
önündə etdiyi fəryadı və duanı eşit. **20** Qoy Sənin nəzərin
gecə-gündüz bu məbədin üstündə olsun. Bu yer barədə
Sən demisən ki, adını orada qoyursan. Qulunun buraya
üz tutub etdiyi duanı eşit. **21** Bu yerə tərəf dua etdikləri
vaxt Öz qulunun və xalqın İsrailin yalvarışlarını Sən
eşit, göydən – Öz məskənindən eşit və bağışla! **22** Əgər
bir adam öz yaxınına qarşı günah edərsə və ondan and
içmək tələb olunarsa, o da gəlib bu məbəddə, Sənin
qurbangahın önündə and içərsə, **23** o vaxt Sən göydən eşit
və belə et, qulların üzərində hökm et: əməlini öz başına
döndərərək müqəssiri ittiham et və təqsirsizə salehliyinə
görə bəraət ver. **24** Əgər xalqın İsrail Sənə qarşı günah
etdiyi üçün düşmən önündə məğlub olsa və onlar təkrar
Sənə dönüb adını dillərinə gətirsələr və bu məbəddə
Sənə yalvarıb fəryad etsələr, **25** o vaxt Sən göydən eşit və
xalqın İsrailin günahını bağışla, onları yenə özlərinə və
atalarına verdiyin torpağa qaytar. **26** Əgər xalqın Sənin
önündə günah etdiyi üçün göy bağlanıb yağış yağmayan
vaxt bu yerə tərəf dua edərək adını dillərinə gətirsələr
və Sən onlara bəla göndərdiyin vaxt öz günahlarından
dönsələr, **27** o vaxt Sən göydə eşit, qullarının və xalqın
İsrailin günahını bağışla və gedəcəkləri doğru yolu onlara
göstər. Xalqına irs kimi verdiyin torpağına da yağış
göndər. **28** Əgər ölkədə aclıq, vəba olarsa, səmum küləyi
ya kif, çəyirtkə ya bitki qurdu olarsa, əgər düşmən
onları ölkənin hər hansı bir şəhərində mühasirəyə alarsa

– hansı bəla, hansı xəstəlik olursa-olsun – **29** kimsə
tərəfindən yaxud da bütün xalqın İsrail tərəfindən bir
dua və yalvarış olarsa, hər kəs öz bəlasını və dərdini bilib
bu məbədə tərəf əllərini açsa, **30** o vaxt Sən göydən – Öz
məskənindən eşit və bağışla. Ürəyini bildiyin hər adama
bütün əməllərinə görə əvəz ver, çünki insan ürəklərini
yalnız Sən bilirsən. **31** Ta ki onlar atalarımıza verdiyin
torpaqda yaşadıqları bütün günlər boyu Sənin yolunla
getmək üçün Səndən qorxsun. **32** Əgər xalqın İsraildən
olmayan yadelli də uzaq ölkədən gəlsə, Sənin böyük adın,
qüdrətli əlin və uzanan qolun barədə eşidib bu məbədə
tərəf dua etsə, **33** o vaxt Sən göydən – Öz məskənindən
eşit və yadellinin Sənə fəryad etdiyi hər şeyi et ki, yer
üzünün bütün xalqları da Sənin adını tanısın, xalqın
İsrail kimi Səndən qorxsun və tikdiyim bu məbədin Sənin
adınla çağırıldığını bilsin. **34** Əgər xalqın göndərdiyin
yolla düşmənlərinə qarşı müharibəyə çıxsa və Sənin
seçdiyin bu şəhərə tərəf, Sənin adına tikdiyim məbədə
doğru üz çevirib Sənə dua etsə, **35** Sən göydən onların
dualarını və yalvarışlarını eşit, onların tərəfində ol. **36**
Əgər onlar önündə günah etsələr – çünki günah etməyən
insan yoxdur – Sən qəzəblənib onları düşmənə təslim
etsən və düşmən onları əsir edib yaxın ya uzaq torpağına
aparsa, **37** onlar əsirlikdə olduqları ölkədə ürəklərini
döndərib tövbə etsələr və Sənə dua edərək "biz günah
və haqsızlıq etdik, pislik etdik" desələr, **38** onların əsir
olunub aparıldığı ölkədə bütün ürəkləri və canları ilə
Sənə tərəf dönsələr, atalarına verdiyin torpağa, seçdiyin
şəhərə və adına tikdiyim məbədə tərəf üz tutub Sənə dua

etsələr, **39** o vaxt Sən göydən – Öz məskənindən onların
dua və yalvarışlarını eşit və onların tərəfində ol. Sənin
önündə günah edən xalqını bağışla. **40** İndi, ey Allahım,
Sənə yalvarıram, bu yerdə edilən duanı gözlərin görsün
və qulaqların eşitsin. **41** Ya Rəbb Allah, qüvvənin rəmzi
olan sandığınla birgə, Gücün rəmzi olan sandığınla birgə
İstirahət edəcəyin yerə qalx. Ya Rəbb Allah, kahinlərin
zəfərinlə əhatə olunsun, Möminlərin xeyirxahlığına görə
sevinsin. **42** Ya Rəbb Allah, məsh etdiyindən üz döndərmə,
Qulun Davuda göstərdiyin məhəbbətini yada sal».

7 Süleyman duanı bitirdikdə göydən od düşüb yandırma
qurbanları və təqdimləri uddu. Rəbbin izzəti məbədi
doldurdu. **2** Kahinlər Rəbbin məbədinə girə bilmədi,
çünki Rəbbin izzəti Öz məbədini doldurmuşdu. **3** Bütün
İsrail övladları odun düşdüyünü və məbədin üzərində
olan Rəbbin izzətini görəndə daş döşəmənin üstündə
üzüstə yerə çöküb «Rəbbə şükür olsun, çünki O yaxşıdır,
Onun məhəbbəti əbədidir» deyərək səcdə etdilər. **4**
Padşah və bütün xalq Rəbbin önündə qurbanlar kəsdi.
5 Padşah Süleyman qurban olaraq iyirmi iki min baş
mal-qara və yüz iyirmi min baş qoyun-keçi təqdim etdi.
Beləliklə, padşah və bütün xalq Allahın məbədini təqdis
etdi. **6** Kahinlər öz vəzifələrinə görə dayandı, Levililər isə
Rəbbin musiqi alətləri ilə durdu. Padşah Davud bunları
düzəltmişdi ki, o, «Rəbbə şükür olsun, çünki məhəbbəti
əbədidir» oxuyaraq həmd edəndə Levililər onlarda çalsın.
Kahinlər onların qarşısında kərənaylar çalırdı və bütün
İsraillilər ayaq üstə dayanmışdı. **7** Süleyman Rəbbin
məbədi önündəki həyətin ortasını təqdis etdi ki, yandırma

qurbanları və ünsiyyət qurbanlarının piyini orada təqdim
etsin. Çünki düzəltdiyi tunc qurbangah kiçik olduğu
üçün yandırma qurbanları, taxıl təqdimləri və piy oraya
yerləşməzdi. **8** O vaxt Süleyman və onunla birgə çox
böyük bir camaat – Xamat keçidindən Misir vadisinə
qədər yaşayan bütün İsraillilər yeddi gün bayram etdi.
9 Səkkizinci gün təntənəli toplantı oldu. Qurbangahın
təqdisi yeddi gün, bayram da yeddi gün oldu. **10** Yeddinci
ayın iyirmi üçüncü günü Süleyman xalqı buraxdı. Rəbbin
Davuda, Süleymana və xalqı İsrailə etdiyi yaxşılıqlara
görə onlar sevinclə və şad ürəklə öz evlərinə getdi. **11**
Süleyman Rəbbin məbədini və padşah sarayını tikib
qurtardı. Rəbbin məbədində və öz sarayında ürəyi istədiyi
hər şeyi uğurla etdi. **12** Rəbb Süleymana gecə görünüb
ona dedi: «Sənin duanı eşitdim və bu yeri Özümə qurban
evi seçdim. **13** Göyləri bağladığım və yağış olmadığı vaxt
yeri yeyib qurtarsın deyə, çəyirtkəyə əmr etdiyim və
xalqımın arasına vəba göndərdiyim zaman **14** əgər Mənim
adımla çağırılan xalqım özünü aşağı tutarsa, dua edib
Məni axtararsa və pis yollarından dönərsə, o vaxt göydən
eşidib onların günahını bağışlayacağam və torpaqlarını
sağaldacağam. **15** İndi bu yerdə edilən duanı gözlərim
görəcək və qulaqlarım eşidəcək. **16** İndi adımı əbədilik
oraya qoymaq üçün bu məbədi seçib təqdis etdim. Mənim
nəzərim və ürəyim daim orada olacaq. **17** Əgər sən
Mənim əmr etdiklərimi yerinə yetirərək atan Davud kimi
yolumla getsən, Mənim qanunlarıma və hökmlərimə
əməl etsən, **18** sənin padşahlıq taxtını ucaldacağam.
Mən "sənin nəslindən İsrailə hökm edən bir kişi əskik

olmayacaq” deyərək atan Davudla əhd bağlamışdım.
19 Ancaq siz dönüb qarşınıza qoyduğum qanunlarımı
və əmrlərimi tərk etsəniz, gedib başqa allahlara qulluq
edərək onlara səcdə etsəniz, 20 Mən İsrailliləri onlara
verdiyim torpaqdan qovub atacağam və Öz adıma təqdis
etdiyim bu məbədi hüzurumdan rədd edəcəyəm. Onda
İsrail barədə bütün xalqlar arasında məsəl və kinayə
söylədəcəyəm. 21 İndi uca olan bu məbədin yanından
keçən hər kəs dəhşətə gələrək deyəcək: “Nə üçün Rəbb
bu torpağı və bu məbədi bu cür rədd etdi?” 22 Onlara
deyəcəklər: “Bu xalq atalarını Misir torpağından çıxaran
Allahı Rəbbi tərk etdi və başqa allahlardan yapışdı, onlara
səcdə və qulluq etdilər. Buna görə də O bütün bu bəlanı
onların üzərinə göndərdi”».

8 Süleyman Rəbbin məbədini və öz sarayını iyirmi ilə
tikib qurtardıqdan sonra 2 Xiramın Süleymana verdiyi
şəhərləri Süleyman yenə tikdi və İsrail övladlarını orada
yerləşdirdi. 3 Süleyman Xamat-Sovaya getdi və bu
ölkəni tutdu. 4 Səhrada Tadmoru və Xamatda bütün
anbar şəhərlərini tikdi. 5 Yuxarı Bet-Xoronu və Aşağı
Bet-Xoronu, divarlarla, qapılarla və sürgülərlə olan
qalalı şəhərlər kimi tikdi. 6 Baalatı, özünün bütün
anbar şəhərlərini, bütün döyüş arabalarının olduğu
şəhərləri, süvarilərin olduğu şəhərləri, Yerusəlimdə,
Livanda və onun hökmranlığı altında olan bütün yerlərdə
tikmək istədiyi hər şeyi tikdi. 7 Ölkədə İsraillilərdən
olmayan başqa xalqlar – Xetlilər, Emorlular, Perizlilər,
Xivlilər və Yevuslular qalmışdı. 8 Çünki İsrail övladları
onların atalarını məhv etməmişdi. Süleyman onları

mükəlləfiyyətçi etdi və bu indiyə qədər belədir. 9 İsrail
övladlarından isə heç kəsi öz işi üçün qul etmədi,
ancaq onlar Süleymanın əsgərləri, keşik rəisləri, döyüş
arabalarının və süvarilərinin başçıları idi. 10 Padşah
Süleymanın nəzarətçi rəisləri də İsraillilərdən idi. Xalqa
rəislik edən bu adamlar iki yüz əlli nəfər idi. 11
Süleyman fironun qızını Davudun şəhərindən onun
üçün tikdiyi evinə köçürdü. Çünki o dedi: «Arvadım
İsrailin padşahı Davudun sarayında yaşamasın, ona görə
ki Rəbbin sandığının gəldiyi yerlər müqəddəsdir». 12
O vaxt Süleyman eyvanın önündə düzəltdiyi Rəbbin
qurbangahında Rəbbə yandırma qurbanları təqdim edərdi.
13 Şənbə günlərində və Təzə Ay mərasimlərində, ildə üç
dəfə bayramlarda – Mayasız Çörək bayramında, Həftələr
bayramında və Çardaqlar bayramında Musanın əmr etdiyi
təqdimlər günündə təqdim edərdi. 14 Atası Davudun
hökmünə görə, o, kahinlərin bölmələrini xidmətlərinə
görə, hər günün qaydası ilə kahinlərin yanında həmd və
xidmət etmək üçün Levililəri vəzifələrinə görə və hər
qapıya qapıçıları bölmələrinə görə təyin etdi. Çünki Allah
adamı Davud belə əmr etmişdi. 15 Onlar hər məsələdə,
xəzinələrlə bağlı məsələlərdə padşahın kahinlərə və
Levililərə olan əmrindən çıxmadı. 16 Rəbbin məbədinin
bünövrəsinin qoyulmasından tikilib qurtarmasına qədər
Süleymanın hər işi hazırlanmışdı. Beləcə Rəbbin məbədi
tikilib qurtardı. 17 Süleyman Edom ölkəsində, dənizin
körfəzində olan Esyon-Geverə və Elata getdi. 18 Xiram
adamlarının vasitəsilə ona gəmilər və dənizə bələd
adamlar göndərdi. Onlar Süleymanın adamları ilə birgə

Ofirə gəldi və oradan dörd yüz əlli talant qızıl götürüb
padşah Süleymana gətirdilər.

9 Səba mələkəsi Süleymanın şöhrətini eşidib onu
tapmacalarla sınamağa gəldi. O, çox böyük karvanla
– ətriyyat, çoxlu qızıl və qiymətli daşlarla yüklənmiş
dəvələrlə Yerusəlimə, Süleymanın yanına gəldi və
ürəyində olan hər şey barədə onunla söhbət etdi.
2 Süleyman onun bütün suallarına cavab verdi, elə
bir gizli şey olmadı ki, padşah ona izah etməsin. **3**
Səba mələkəsi Süleymanın hikmətini və onun tikdiyi
sarayı, **4** süfrəsindəki yeməyi, əyanlarının oturuşunu,
qulluqçularının xidmətini və onların geyimlərini,
saqilərini və onların geyimlərini, Rəbbin məbədində
gətirdiyi yandırma qurbanları görəndə daha özünü
saxlaya bilmədi. **5** O, padşaha dedi: «Sənin işlərin və
hikmətin barədə öz ölkəmdə eşitdiyim sözlər düz imiş.
6 Gəlib öz gözlərimlə görənə qədər mən bu sözlərə
inanmamışdım. Mənə sənin böyük hikmətinin yarısı
belə, danışılmayıb, sənin şöhrətin barədə eşitdiklərimdən
də üstünsən. **7** Sənin adamların nə bəxtiyardır və bu
qulluqçuların nə bəxtiyardır ki, həmişə önündə durub
hikmətini eşidirlər. **8** Allahın Rəbbə alqış olsun ki, səni
istəyib Allahın Rəbb üçün padşah kimi İsrail taxtında
oturtdu! Allahın İsraili əbədi möhkəmləndirməkdən
ötrü ona olan sevgisi naminə ədalət və salehliklə hökm
etmək üçün səni onlar üzərinə padşah qoydu». **9** Səba
mələkəsi padşaha yüz iyirmi talant qızıl, çoxlu ətriyyat
və qiymətli daşlar bağışladı. Onun padşah Süleymana
verdiyi qədər ətriyyat hələ heç vaxt gəlməmişdi. **10**

Ofirdən qızıl gətirən Xiramın adamları ilə Süleymanın
adamları ardıc ağacı və qiymətli daşlar da gətirdilər. **11**
Padşah ardıc ağacından Rəbbin məbədi və padşah sarayı
üçün pilləkənlər, musiqiçilər üçün lira və çəng düzəltdi.
Yəhuda diyarında bu günə qədər beləsi görünməmişdi.
12 Padşah Süleyman Səba mələkəsinin arzuladığı və
istədiyi bütün şeyləri ona verdi; bu, mələkənin padşaha
gətirdiklərindən də çox idi. Sonra mələkə əyanları ilə
birgə qayıdıb öz ölkəsinə getdi. **13** Bir ildə Süleymana
gələn qızılın çəkisi altı yüz altmış altı talant idi. **14** Alver
edən adamların və tacirlərin gətirdiyi qızıl buraya daxil
deyildi. Bütün Ərəb padşahları və ölkənin valiləri də
Süleymana qızıl və gümüş gətirərdi. **15** Padşah Süleyman
döymə qızıldan iki yüz sipər düzəltdi. Bir sipərə altı
yüz şekel döymə qızıl işləndi. **16** O, döymə qızıldan üç
yüz qalxan da düzəltdi və bir qalxana üç yüz şekel qızıl
işləndi. Padşah onları «Livan meşəsi» adlı sarayına qoydu.
17 Padşah fil sümüyündən böyük taxt düzəltdi və onu
xalis qızılla örtdü. **18** Taxtın altı pilləsi və ayaq qoymaq
üçün qızıl kətili var idi, bunlar taxta bağlı idi. Oturacağın
hər iki tərəfində qollar var idi və qolların yanında iki
şir təsviri var idi. **19** Altı pillənin iki tərəfində isə on iki
şir təsviri var idi. Heç bir padşahlıqda belə bir şey yox
idi. **20** Padşah Süleymanın bütün içki qabları qızıldan idi.
«Livan meşəsi» adlı sarayında olan bütün əşyalar da xalis
qızıldan idi. Çünki gümüş Süleymanın dövründə heç nə
sayılırdı. **21** Padşahın gəmiləri Xiramın adamları ilə birgə
Tarşişə gedərdi. Üç ildə bir dəfə Tarşiş gəmiləri qızıl,
gümüş, fil sümüyü, meymunlar və əntərlərlə yüklənərək

gəlirdi. 22 Padşah Süleyman var-dövlətdə və hikmətdə
yer üzünün bütün padşahlarından üstün idi. 23 Bütün yer
üzünün padşahları Süleymanın ürəyinə Allahın qoyduğu
hikməti eşitmək üçün onun üzünü görmək istəyirdi.
24 Onun yanına gələn hər kəs hədiyyə gətirirdi. Beləcə
ona hər il qızıl qablar, gümüş qablar, paltarlar, silahlar,
ətriyyat, atlar və qatırlar gətirilirdi. 25 Süleymanın dörd
min axurunda döyüş arabaları üçün atları və on iki min
süvarisi vardı. Onları arabalar üçün ayrılan şəhərlərdə və
Yerusəlimdə, padşahın yanında yerləşdirdi. 26 O, Fərat
çayından Filiştlilərin torpağına və Misir sərhədinə qədər
bütün padşahlar üzərində hökmranlıq edirdi. 27 Padşah
Yerusəlimdə çoxluğuna görə gümüşü daşlara, sidr ağacını
isə yamaclı-düzənlikli bölgədə bitən firon ənciri ağacına
bərabər etdi. 28 Süleymanın atları Misirdən və bütün
ölkələrdən gətirilirdi. 29 Süleymanın qalan işləri, ilk
işlərindən son işlərinə qədər peyğəmbər Natanın tarix
kitabında və Şilolu Axiyanın peyğəmbərliyində və görücü
İddonun Nevat oğlu Yarovam haqqındakı vəhylərində
yazılmışdır. 30 O, Yerusəlimdə bütün İsrail üzərində qırx
il padşahlıq etmişdi. 31 Süleyman ataları ilə uyudu və
atası Davudun şəhərində basdırıldı. Onun yerinə oğlu
Rexavam padşah oldu.

10 Rexavam Şekemə getdi, çünki bütün İsraillilər onu
padşah etmək üçün Şekemə gəlmişdi. 2 Nevat oğlu
Yarovam bunu eşitdiyi zaman padşah Süleymanın əlindən
qaçdığı Misirdən oraya qayıtdı. 3 Onu çağırtdırdılar.
Yarovam gəldi və bütün İsraillilərlə birgə Rexavama
söylədi: 4 «Atan üzərimizə ağır boyunduruq qoydu. Sən

isə indi atanın çətin qulluğunu və üzərimizə qoyduğu ağır
boyunduruğu yüngülləşdir, biz də sənə qulluq edərik». 5
Rexavam onlara dedi: «Üç gündən sonra yenə mənim
yanıma gəlin». Xalq getdi. 6 Padşah Rexavam atası
Süleymanın sağlığında onun önündə duran ağsaqqallarla
məsləhət edib dedi: «Bu xalqa cavab vermək üçün
mənə nə məsləhət verirsiniz?» 7 Ağsaqqallar ona dedi:
«Əgər sən bu xalqa xeyirxahlıq göstərməklə onları
razı salıb yaxşı sözlər desən, daim sənə qul olacaq».
8 Ancaq o, ağsaqqalların verdikləri məsləhətə məhəl
qoymadı, onunla birgə böyümüş və onun önündə duran
cavan adamlarla məsləhətləşdi. 9 Onlara dedi: «Siz nə
məsləhət verirsiniz? Mənə "atanın üzərimizə qoyduğu
boyunduruğu yüngülləşdir" deyən bu xalqa nə cavab
verim?» 10 Onunla birgə böyümüş cavan adamlar ona
dedi: «Sənə "atan üzərimizə ağır bir boyunduruq qoydu,
sən isə onu yüngülləşdir" deyən bu xalqa belə söylə:
"Mənim kiçik barmağım atamın belindən yoğundur.
11 Atam sizi ağır boyunduruqla yükləmişdi, mən isə
sizin boyunduruğunuzu daha da artıracağam. Atam
sizi qamçılarla cəzalandırırdı, mən isə sizi əqrəblərlə
cəzalandıracağam"». 12 «Üç gün sonra yenə yanıma
gəlin» deyə padşahın söylədiyi kimi Yarovam bütün
xalqla birgə üç gün sonra Rexavamın yanına gəldi.
13 Padşah onlara sərt cavab verdi. Padşah Rexavam
ağsaqqalların məsləhətinə məhəl qoymayıb 14 cavan
adamların məsləhətinə görə xalqa dedi: «Atam sizi
ağır boyunduruqla yükləmişdi, mən isə onu daha da
artıracağam. Atam sizi qamçılarla cəzalandırırdı, mən

isə əqrəblərlə cəzalandıracağam». **15** Padşah xalqa qulaq
asmadı, çünki bu hadisə Allah tərəfindən oldu ki, Rəbb
Şilolu Axiya vasitəsilə Nevat oğlu Yarovama söylədiyi
sözü yerinə yetirsin. **16** Bütün İsraillilər padşahın onlara
qulaq asmadığını gördü. Onda xalq ona cavab verib dedi:
«Davudla bizim nə şərikliyimiz var? Yesseyin oğlu ilə
heç bir irsimiz yoxdur! Ey İsraillilər, çadırınıza! İndi,
ey Davud, öz evinin halına özün bax!» Bütün İsraillilər
evlərinə getdi. **17** Rexavam yalnız Yəhuda şəhərlərində
yaşayan İsrail övladları üzərində padşahlıq etdi. **18** Padşah
Rexavam mükəlləfiyyətçilər üzərində nəzarətçi olan
Adoniramı göndərdi. İsrail övladları onu daşqalaq edib
öldürdülər. Padşah Rexavam Yerusəlimə qaçmaq üçün
tələsik öz döyüş arabasına mindi. **19** Beləcə İsraillilər
Davudun sülaləsinə qarşı qalxdı və bu indiyə qədər
belədir.

11 Rexavam Yerusəlimə gəldi. O, İsraillilərlə müharibə
edib öz padşahlığını qaytarmaq üçün Yəhuda və Binyamin
evini – yüz səksən min seçmə döyüşçünü topladı. **2**
Ancaq Allah adamı Şemayaya Rəbbin bu sözü nazil oldu:
3 «Yəhuda padşahı Süleyman oğlu Rexavama, Yəhuda və
Binyamində olan bütün İsraillilərə söylə ki, **4** Rəbb belə
deyir: "Getməyin və soydaşlarınızla müharibə etməyin.
Hər kəs öz evinə qayıtsın, çünki bu iş Mənim tərəfimdən
oldu"». Onlar Rəbbin sözünə qulaq asdılar və Yarovamın
üzərinə getməkdən əl çəkdilər. **5** Rexavam Yerusəlimdə
yaşadı və Yəhudada müdafiə olunmaq üçün bu şəhərləri
tikdi. **6** Bet-Lexem, Etam, Teqoa, **7** Bet-Sur, Soko, Adullam,
8 Qat, Mareşa, Zif, **9** Adorayim, Lakiş, Azeqa, **10** Sora,

Ayyalon və Xevron. O, Yəhuda və Binyamin torpağında
olan bu qalalı şəhərləri tikdi. **11** Qalaları möhkəmlədib
onlara rəislər təyin etdi və ərzaq, yağ, şərab ehtiyatı
gördü. **12** Hər şəhərə sipər və nizələr qoydu, onları çox
möhkəmləndirdi. Beləcə Yəhuda ilə Binyamin torpaqları
onun tərəfində qaldı. **13** Bütün İsraildə olan kahinlər və
Levililər onların bütün mahallarından gəlib Rexavamın
yanına toplandı. **14** Levililər otlaqlarını və mülklərini
qoyub Yəhudaya və Yerusəlimə gəldilər. Çünki Yarovam
onları oğulları ilə birgə Rəbbə kahinlik etməkdən kənar
etmişdi. **15** O, səcdəgahlar, təkə bütləri və düzəltdiyi dana
bütləri üçün özünə kahinlər qoymuşdu. **16** Onların ardınca
bütün İsrail qəbilələrindən olan İsrailin Allahı Rəbbi sidq
ürəkdən axtarmaq istəyənlər atalarının Allahı Rəbbə
qurban təqdim etmək üçün Yerusəlimə gəldilər. **17** Yəhuda
padşahlığını möhkəmləndirdilər və üç il Süleymanın
oğlu Rexavama kömək etdilər. Çünki üç il Davudun
və Süleymanın yolu ilə getdilər. **18** Rexavam Maxalatı
özünə arvad aldı. Maxalat Davudun oğlu Yerimotunla
Yesseyin oğlu Eliavın qızı Avihayilin qızı idi. **19** O,
Rexavama oğullar – Yeuşu, Şemaryanı, Zahamı doğdu.
20 Rexavam Maxalatdan sonra Avşalomun qızı Maakanı
aldı. O, Aviyanı, Attayı, Zizanı və Şelomiti doğdu. **21**
Rexavam Avşalomun qızı Maakanı bütün arvadları və
cariyələrindən daha çox sevirdi. O, on səkkiz arvad və
altmış cariyə almışdı, iyirmi səkkiz oğul və altmış qız
atası oldu. **22** Rexavam Maaka oğlu Aviyanı qardaşları
arasında padşah etmək üçün ayıraraq vəliəhd təyin etdi.
23 Ağıllı davranıb bütün Yəhuda və Binyamin torpağında

hər qalalı şəhərə oğullarını göndərdi və onlara bol ərzaq
verdi, onlar üçün çoxlu arvad aldı.

12 Padşahlığı möhkəmlənib özü qüvvətləndikdə
Rexavam, onunla bərabər bütün İsraillilər Rəbbin
Qanunundan üz döndərdilər. **2** Padşah Rexavamın beşinci
ilində Rəbbə qarşı vəfasızlıq etdiklərinə görə Misir padşahı
Sisaq min iki yüz döyüş arabası və altmış min süvari
ilə Yerusəlimə hücum etdi. **3** Onunla bərabər Misirdən
gələn xalqın, Luvluların, Sukluların və Kuşluların sayı-
hesabı bilinmirdi. **4** O, Yəhudanın qalalı şəhərlərini
aldı və Yerusəlimə yaxınlaşdı. **5** Peyğəmbər Şemaya
Rexavamın və Sisaqdan ötrü Yerusəlimə toplanan Yəhuda
rəislərinin yanına gəlib onlara dedi: «Rəbb belə deyir:
"Siz Məni tərk etdiniz, buna görə Mən də sizi Sisaqa
təslim etdim"». **6** İsrail rəisləri ilə padşah özlərini aşağı
tutdular və «Rəbb adildir» dedilər. **7** Rəbb onların
özlərini aşağı tutduğunu görəndə Şemayaya Rəbbin
bu sözü gəldi: «Özlərini aşağı tutduqları üçün onları
məhv etməyəcəyəm, onlara bir az qurtuluş verəcəyəm,
Sisaqın əli ilə qəzəbim Yerusəlimin üzərinə tökülməyəcək.
8 Amma Mənə qulluq etməklə dünya padşahlıqlarına
qulluq etməyin fərqini başa düşsünlər deyə onun qulları
olacaqlar». **9** Misir padşahı Sisaq Yerusəlimə hücum etdi
və Rəbbin məbədinin və padşah sarayının xəzinələrini
götürdü. Hər şeyi aldı, Süleymanın düzəltdiyi qızıl
qalxanları da götürdü. **10** Padşah Rexavam onların yerinə
tunc qalxanlar düzəltdi və bunları padşah sarayının
qapısını qoruyan mühafizə rəislərinin əlinə verdi. **11**
Hər dəfə padşah Rəbbin məbədinə gələndə mühafizəçilər

onları daşıyır və sonra mühafizəçilərin otağına geri
gətirirdilər. 12 Özünü aşağı tutduqda onu büsbütün məhv
etməmək üçün Rəbbin qəzəbi üzərindən döndü. Çünki
Yəhudada yaxşı işlər də var idi. 13 Padşah Rexavam
Yerusəlimdə özünü möhkəmləndirərək padşahlıq etdi.
Rexavam padşah olan vaxt qırx bir yaşında idi. O, Rəbbin
Öz adını qoymaq üçün İsrailin bütün qəbilələrindən
seçdiyi şəhərdə – Yerusəlimdə on yeddi il padşahlıq etdi.
Anasının adı Ammonlu Naama idi. 14 O, pis olan işlər
etdi, çünki ürəyi Rəbbi axtarmaq istəmədi. 15 Rexavamın
etdiyi işlər, ilk işlərindən son işlərinə qədər peyğəmbər
Şemayanın və görücü İddonun tarix kitablarında nəsil
şəcərəsinə görə yazılmışdır. Rexavamla Yarovam arasında
həmişə müharibə gedirdi. 16 Rexavam ataları ilə uyudu və
Davudun şəhərində basdırıldı. Yerinə oğlu Aviya padşah
oldu.

13 Yarovamın padşahlığının on səkkizinci ilində Aviya
Yəhuda üzərində padşah oldu. 2 O, Yerusəlimdə üç il
padşahlıq etdi. Anasının adı Givealı Urielin qızı Maaka idi.
Aviya ilə Yarovamın arasında müharibə gedirdi. 3 Aviya
dörd yüz min seçmə igid döyüşçüdən ibarət olan bir ordu
ilə hərbə girişdi. Yarovam isə səkkiz yüz min seçmə igid
döyüşçünü ona qarşı döyüş üçün düzdü. 4 Aviya Efrayimin
dağlıq bölgəsində olan Semarayim dağına qalxıb dedi: «Ey
Yarovam və bütün İsraillilər, məni dinləyin! 5 Bilmirsiniz
ki, İsrailin Allahı Rəbb İsrail üzərində padşahlığı əbədi
olaraq Davuda və onun oğullarına vermişdir? Bunu duzla
əhd etmişdir. 6 Ancaq Davudun oğlu Süleymanın qulu
Nevat oğlu Yarovam qalxıb ağasına qarşı üsyan etdi. 7

Onun ətrafına boş və yaramaz adamlar yığılıb Süleyman
oğlu Rexavama qarşı çıxdılar. Rexavam gənc və zəif iradəli
olduğu üçün onlara qarşı dura bilmədi. **8** İndi siz Davud
oğullarının əlində olan Rəbbin padşahlığına qarşı durmağı
düşünürsünüz və siz böyük bir kütləsiniz. Yarovamın
allahlar deyə sizə düzəltdiyi qızıl danalar da aranızdadır.
9 Amma Harun nəslindən olan Rəbbin kahinlərini və
Levililəri qovmadınızmı? Başqa ölkələrin xalqlarının
qaydasına görə özünüzə kahinlər qoymadınızmı? Buğa və
yeddi qoçla təqdis olunmaq üçün gələn hər kəs yalançı
allahların kahini ola bilər. **10** Amma Rəbb Allahımız
olduğuna görə biz Onu tərk etməmişik və bizdə Rəbbin
xidmətində Harun nəslindən olan kahinlər və onlara
kömək edən Levililər vardı. **11** Onlar hər səhər-axşam
Rəbbə yandırma qurbanları və xoş ətirli buxur yandırar,
təmiz masa üzərində çörək təqdimi verər və hər axşam
qızıl çıraqdanda çıraqları yandırar. Çünki biz Allahımız
Rəbbin qoyduğu qaydalara əməl edirik, siz isə Onu tərk
etdiniz. **12** Budur, Allah bizimlədir, başımızın üstündədir.
Onun kahinləri də bizimlədir. Sizə qarşı çalmaq üçün
əllərində yüksək səs verən kərənaylar var. Ey İsrail
övladları, atalarınızın Allahı Rəbbə qarşı müharibə
etməyin, çünki işiniz yaxşı getməz». **13** Yarovam onların
arxasından pusqu qurmaq üçün dəstə göndərmişdi.
Onun özü Yəhudalılardan qabaqda idi. Pusqu isə onların
arxasında idi. **14** Yəhudalılar geriyə baxdıqda gördülər
ki, onlara öndən və arxadan hücum olunacaq. Onlar
Rəbbə fəryad etdilər və kahinlər kərənayları yüksək
səslə çaldılar. **15** Yəhudalılar nərə çəkdilər və onlar nərə

çəkəndə Allah Yarovamı və bütün İsrailliləri Aviyanın və
Yəhudanın önündə qırdı. 16 İsrail övladları Yəhudalıların
önündən qaçdı və Allah onları bunlara təslim etdi. 17 Aviya
ilə xalqı onları böyük tələfata uğratdılar: İsraillilərdən beş
yüz min seçmə adam həlak oldu. 18 Beləcə o vaxt İsrail
övladları sakitləşdilər, Yəhudalılar isə atalarının Allahı
Rəbbə güvəndikləri üçün üstün gəldilər. 19 Aviya Yarovamı
təqib etdi və ondan şəhərləri – Bet-Eli və qəsəbələrini,
Yeşananı və qəsəbələrini, Efronu və qəsəbələrini aldı. 20
Aviyanın dövründə Yarovam bir daha güclü olmadı. Rəbb
onu vurdu və o öldü. 21 Ancaq Aviya daha da gücləndi. O,
on dörd arvad aldı, iyirmi iki oğul və on altı qız atası oldu.
22 Aviyanın qalan işləri, əmələri və sözləri peyğəmbər
İddonun təlimində yazılmışdır.

14 Aviya ataları ilə uyudu və onu Davudun şəhərində
basdırdılar. Yerinə oğlu Asa padşah oldu. Onun dövründə
ölkə on il rahat yaşadı. 2 Asa Allahı Rəbbin gözündə yaxşı
və doğru olan işlər etdi. 3 Özgə allahların qurbangahlarını
və səcdəgahları aradan qaldırdı və sütunları qırdı, Aşera
bütlərini kəsdi. 4 Asa atalarının Allahı Rəbbi axtarmağı
və qanunla əmrlərinə əməl etməyi Yəhudaya söylədi. 5
Yəhudanın bütün şəhərlərindən səcdəgahları və buxur
qurbangahlarını aradan qaldırdı. Onun dövründə ölkə
rahat yaşadı. 6 O, Yəhudada qalalı şəhərlər tikdi, çünki
o illərdə ölkədə əmin-amanlıq idi və orada müharibə
yox idi. Rəbb ona dinclik vermişdi. 7 Asa Yəhudalılara
dedi: «Bu şəhərləri tikək, ətrafında divarlar və qüllələr,
qapılar və sürgülər düzəldək. Ölkə hələ bizimdir, çünki
biz Allahımız Rəbbi axtardıq, Onu axtardığımıza görə

Allah bizə hər tərəfdən dinclik verdi». Onlar beləcə uğurla
tikdilər. 8 Asanın ordusu Yəhudadan sipər və nizə daşıyan
üç yüz min nəfər, Binyamin nəslindən qalxan daşıyan
və kaman çəkən iki yüz səksən min nəfərdən ibarət idi.
Onların hamısı igid döyüşçülər idi. 9 Bunlara qarşı Kuşlu
Zerah milyon əsgərlə və üç yüz döyüş arabası ilə Mareşaya
hücum etdi. 10 Asa onun üzərinə getdi və Mareşada
Sefata dərəsində döyüş üçün düzüldü. 11 Asa Allahı
Rəbbi çağırıb dedi: «Ya Rəbb, güclülər arasında gücsüzəm,
yardım edəcək Səndən başqası yoxdur. Ya Rəbb Allahımız,
bizə yardım et, çünki Sən bizim dayağımızsan və Sənin
isminlə bu qoşunun üstünə gəlmişik. Ya Rəbb, Allahımız
Sənsən, qoy insan Sənə üstün gəlməsin». 12 Asanın və
Yəhudalıların önündə Rəbb Kuşluları qırdı və Kuşlular
qaçdı. 13 Asa və onunla birgə olan xalq onları Gerara
qədər təqib etdi. Kuşlulardan o qədər ölən oldu ki, heç
kəs salamat qalmadı, çünki Rəbbin və onun ordusunun
önündə məhv olmuşdular. Yəhudalılar çoxlu qənimət ələ
keçirdilər. 14 Gerar ətrafındakı bütün şəhərləri dağıtdılar,
çünki onların canına Rəbbin qorxusu düşmüşdü. Bütün
şəhərləri qarət etdilər, orada çoxlu qənimət vardı. 15
Çoban çadırlarını da dağıtdılar, çoxlu qoyun-keçi və dəvə
apardılar. Sonra Yerusəlimə qayıtdılar.

15 Oded oğlu Azaryanın üzərinə Allahın Ruhu gəldi.
2 O, Asanın qarşısına çıxıb ona dedi: «Ey Asa, bütün
Yəhudalılar və Binyaminlilər, məni dinləyin! Siz Rəbb ilə
bərabər olarkən O da sizinlədir. Əgər siz Onu axtarsanız,
O da Özünü sizə göstərər. Ancaq siz Onu tərk etsəniz, O
da sizi tərk edər. 3 Uzun zamandan bəri İsraildə həqiqi

Allah yoxdur. Onun öyrədən kahini və Qanunu da yoxdur.
4 Ancaq ağır günlərində İsrailin Allahı Rəbbə qayıdıb
Onu axtaranda O Özünü onlara göstərdi. **5** O vaxtlar
gedib-gəlmək təhlükəli idi. Çünki bütün ölkələrin əhalisi
böyük həyəcana düşmüşdü. **6** Millət millətə qarşı, şəhər
şəhərə qarşı vuruşurdu. Çünki Allah onları hər cür bəla ilə
çaşqınlığa salmışdı. **7** Ancaq siz möhkəm olun və əlləriniz
gücdən düşməsin, çünki işiniz üçün mükafat alacaqsınız».
8 Asa bu sözləri və peyğəmbər Odedin peyğəmbərliyini
eşitdikdə cəsarətə gəlib bütün Yəhuda və Binyamin
torpağından, Efrayimin dağlıq bölgəsində olan aldığı
şəhərlərdən iyrənc bütləri götürüb atdı, Rəbbin eyvanı
önündə olan Rəbbin qurbangahını təmir etdi. **9** Bütün
Yəhudalıları və Binyaminliləri, onların arasında yaşayan
Efrayimliləri, Menaşşeliləri və Şimeonluları bir yerə yığdı.
Allahı Rəbbin onunla birgə olduğunu gördükdə çoxlu
İsrailli onun tərəfinə keçmişdi. **10** Asanın padşahlığının on
beşinci ilinin üçüncü ayında onlar Yerusəlimə toplandılar.
11 O gün gətirdikləri qənimətdən yeddi yüz baş mal-
qara və yeddi min baş qoyun-keçi Rəbbə qurban etdilər.
12 Atalarının Allahı Rəbbi bütün ürəkləri ilə və bütün
canları ilə axtarmaq üçün əhd etdilər. **13** İstər kiçik
ya böyük, istərsə də kişi ya qadın olsun, İsrailin Allahı
Rəbbi axtarmayan hər kəs öldürülməli idi. **14** Borular
və şeypurlar çalaraq bağırtı və yüksək səslə Rəbbə and
içdilər. **15** Bu anda görə bütün Yəhudalılar sevindi, çünki
bütün ürəkləri ilə and içmişdilər, bütün səyləri ilə Onu
axtarmışdılar və O da onlara Özünü göstərmişdi. Rəbb
onlara hər tərəfdən dinclik vermişdi. **16** Padşah Asa

nənəsi Maakanı mələkəlikdən məhrum etdi, çünki o,
Aşera üçün iyrənc bir büt düzəltmişdi. Asa onun bütünü
kəsdi və toz edib Qidron vadisində yandırdı. 17 Ancaq
İsraildə səcdəgahlar aradan qaldırılmadı. Lakin Asanın
ürəyi bütün ömrü boyu Rəbbə sadiq idi. 18 O, atasının və
özünün təqdis etdiyi şeyləri – qızılı, gümüşü və qabları
Allahın məbədinə gətirdi. 19 Asanın padşahlığının otuz
beşinci ilinə qədər müharibə olmadı.

16 Asanın padşahlığının otuz altıncı ilində İsrail padşahı
Baaşa Yəhudaya hücum etdi və Yəhuda padşahı Asanın
yanına gəlib-getmək istəyənləri buraxmamaq üçün Rama
şəhərini tikdi. 2 Asa Rəbbin məbədinin və padşah
sarayının xəzinələrindən qızıl-gümüşü götürdü və onları
Dəməşqdə yaşayan Aram padşahı Ben-Hadada bu xəbərlə
göndərdi: 3 «Sənin atanla mənim atam arasında saziş var
idi, qoy bizim aramızda da saziş olsun. Sənə qızıl-gümüş
göndərdim, get İsrail padşahı Baaşa ilə olan sazişini poz
ki, torpağımdan geri çəkilsin». 4 Ben-Hadad padşah Asaya
qulaq asdı və qoşun başçılarını İsrail şəhərlərinin üstünə
göndərdi. Onun qoşunları İyona, Dana, Avel-Mayimə
və Naftalinin bütün anbar şəhərlərinə zərbə vurdu. 5
Baaşa bunu eşitdikdə Ramanı tikməyi dayandırdı və
işini buraxdı. 6 Padşah Asa bütün Yəhudalıları yanına
yığdı. Onlar Ramada Baaşanın tikməkdə olduğu yerlərin
daşlarını və dirəklərini daşıdı. Bunlarla Gevanı və Mispanı
tikdi. 7 O vaxt görücü Xanani Yəhuda padşahı Asanın
yanına gəlib ona dedi: «Madam ki Allahın Rəbbə deyil,
Aram padşahına güvəndin, buna görə də Aram padşahının
ordusu sənin əlindən qaçıb qurtardı. 8 Kuşlular və

Luvlular çoxlu süvari və döyüş arabaları ilə çox böyük
bir ordu deyildimi? Rəbb Ona güvəndiyin üçün onları
sənə təslim etdi. 9 Çünki Rəbbin gözləri yer üzünü seyr
edir ki, ürəyi bütünlüklə Onunla olanları qüvvətləndirsin.
Ağılsızlıq etdin. İndidən sənə müharibə olacaq». 10 Asa
görücüyə qəzəbləndi və onu işgəncə zindanına atdı, çünki
bunun üçün ona hiddətlənmişdi. O vaxt Asa xalqdan
bəzilərinə zülm etdi. 11 Asanın işləri, ilk işlərindən son
işlərinə qədər Yəhuda və İsrail padşahlarının kitabında
yazılmışdır. 12 Padşahlığının otuz doqquzuncu ilində Asa
ayaqlarından xəstələndi, xəstəliyi get-gedə ağırlaşdı. Həm
də xəstə olduqda Rəbbi deyil, ancaq həkimləri axtardı.
13 Asa padşahlığının qırx birinci ilində ölüb ataları ilə
uyudu. 14 Onu Davudun şəhərində özü üçün qazdığı
qəbirdə basdırdılar və onu gözəl ədviyyat və hər cür
qatışmış ətriyyatla dolu yatağa qoydular. Onun xatirinə
böyük bir tonqal yandırdılar.

17 Onun yerinə oğlu Yehoşafat padşah oldu və İsrailə
qarşı özünü möhkəmləndirdi. 2 Yəhudanın hər qalalı
şəhərinə qoşun qoydu və Yəhuda torpağına və atası Asanın
aldığı Efrayim şəhərlərinə hərbi dəstələr yerləşdirdi.
3 Rəbb Yehoşafatla idi, çünki atası Davudun əvvəlki
yolları ilə getdi və Baal bütlərini deyil, 4 yalnız atasının
Allahını axtardı və İsraillilərin etdiyi işlərə görə deyil,
Allahın əmrləri ilə getdi. 5 Rəbb padşahlığı onun
əlində möhkəmləndirdi və bütün Yəhudalılar Yehoşafata
xərac gətirdilər. Onun bol sərvəti və şərəfi vardı. 6
Rəbbin yollarında cəsarətləndi. Üstəlik səcdəgahları və
Aşera bütlərini Yəhudadan götürdü. 7 Padşahlığının

üçüncü ilində Yəhuda şəhərlərində xalqa təlim versinlər
deyə bunları göndərdi: rəisləri olan Ben-Xayil, Avdiya,
Zəkəriyyə, Natanel və Mikeya. 8 Onlarla bərabər
Levililər: Şemaya, Netanya, Zevadya, Asahel, Şemiramot,
Yonatan, Adoniya, Toviya, Tov-Adoniya və onlarla birgə
kahinlər: Elişama və Yehoram. 9 Onlar Yəhudada xalqa
təlim verdilər. Yanlarında Rəbbin Qanun kitabı olmaqla
Yəhudanın bütün şəhərlərini dolaşdılar və xalqı öyrətdilər.
10 Yəhuda ətrafında olan bütün ölkələrin padşahlıqları
üzərinə Rəbbin qorxusu düşdü və Yehoşafata qarşı
müharibə etmədilər. 11 Filiştlilərdən bəzisi Yehoşafata
hədiyyə və xərac olaraq gümüş gətirdi. Ərəblər də ona
qoyun-keçi – yeddi min yeddi yüz qoç və yeddi min
yeddi yüz təkə gətirdi. 12 Yehoşafat get-gedə əzəmət
qazandı. Yəhudada qalalar və anbar şəhərləri tikdi. 13
Yəhuda şəhərlərində çoxlu ehtiyatları vardı. Yerusəlimdə
igid döyüşçülər olan əsgərləri vardı. 14 Nəsillərinə görə
onların siyahısı bu idi: Yəhudadan minbaşılar: başçı Adna
və onunla bərabər üç yüz min igid döyüşçü; 15 onun
yanında başçı Yehoxanan və onunla birgə iki yüz səksən
min nəfər; 16 onun yanında könüllü olaraq Rəbbin işini
boynuna götürən Zikri oğlu Amasya və onunla birgə iki
yüz min igid döyüşçü; 17 Binyamindən igid bir döyüşçü
olan Elyada və onunla bərabər ox-kaman və qalxanla
silahlanmış iki yüz min nəfər, 18 onun yanında Yehozavad
və onunla döyüşə hazır olan yüz səksən min nəfər.
19 Bunlar padşahın bütün Yəhudadakı qalalı şəhərlərə
qoyduğu döyüşçülərdən əlavə ona xidmət edənlər idi.

18 Yehoşafatın bol sərvəti və şərəfi vardı. O, Axavla
qohum və müttəfiq oldu. **2** Bir neçə il sonra Samariyaya
Axavın yanına gəldi. Axav onun üçün və onunla bərabər
olan xalq üçün çoxlu qoyun-keçi və mal-qara kəsdi, onu
Ramot-Gileada qalxmağa təhrik etdi. **3** İsrail padşahı
Axav Yəhuda padşahı Yehoşafata dedi: «Sən mənimlə
birgə Ramot-Gileada gedirsənmi?» Yehoşafat ona dedi:
«Məni özün kimi, xalqımı xalqın kimi hesab elə, sənlə
bərabər vuruşarıq». **4** Yehoşafat yenə İsrail padşahına
dedi: «Əvvəlcə görək Rəbbin sözü nədir?» **5** İsrail
padşahı dörd yüz peyğəmbəri topladı və onlara dedi:
«Vuruşmaq üçün Ramot-Gileada gedim ya getməyim?»
Onlar dedi: «Get, Allah onu padşaha təslim edəcək». **6**
Yehoşafat dedi: «Burada olanlardan başqa Rəbbin bir
peyğəmbəri yoxdur ki, ondan soruşaq?» **7** İsrail padşahı
Yehoşafata dedi: «Rəbdən soruşmaq üçün bir nəfər də
var: İmla oğlu Mikeya. Ancaq mənim ondan zəhləm gedir,
çünki həmişə yaxşılığıma deyil, pisliyimə peyğəmbərlik
edir». Yehoşafat dedi: «Qoy padşah belə söyləməsin».
8 İsrail padşahı bir saray xidmətçisini çağırıb dedi:
«Tez İmla oğlu Mikeyanı buraya gətir». **9** İsrail padşahı
və Yəhuda padşahı Yehoşafat Samariya darvazalarının
girəcəyindəki meydanda şahlıq libası geyinib oturmuşdu.
Hər biri öz taxtında oturmuşdu və bütün peyğəmbərlər
onların önündə peyğəmbərlik edirdi. **10** Kenaana oğlu
Sidqiya özünə dəmir buynuzlar düzəldib dedi: «Rəbb
belə deyir: “Aramlıları qırıb qurtarana qədər onları
beləcə buynuzlayacaqsan”». **11** Bütün peyğəmbərlər də
peyğəmbərlik edərək deyirdilər: «Ramot-Gileada get,

qalib gələcəksən, Rəbb onu padşaha təslim edəcək». **12**
Mikeyanı çağırmaq üçün gedən qasid ona dedi: «İndi
peyğəmbərlər padşaha bir ağızdan xoş sözlər deyir. Sənin
sözün də onlardan birinin sözü kimi olsun və yaxşılığa
danış». **13** Mikeya dedi: «Var olan Rəbbə and olsun
ki, Allahım mənə nə desə, onu söyləyəcəyəm». **14** O,
padşahın yanına gəldi və padşah ona dedi: «Mikeya,
vuruşmaq üçün Ramot-Gileada gedək, yoxsa getməyək?»
Mikeya ona dedi: «Gedin, qalib gələcəksiniz, onlar sizə
təslim ediləcək». **15** Padşah ona dedi: «Səni neçə dəfə
and içdirim ki, mənə Rəbbin adı ilə həqiqətdən başqa
bir şey söyləməyəcəksən?» **16** Mikeya dedi: «Mən bütün
İsraillilər təpələr üstündə çobanı olmayan sürü kimi
səpələnmiş gördüm. Rəbb dedi: "Onların ağası yoxdur.
Qoy hər biri salamat öz evinə qayıtsın"». **17** İsrail padşahı
Yehoşafata dedi: «Sənə demədimmi o mənim yaxşılığıma
deyil, pisliyimə peyğəmbərlik edəcək?» **18** Mikeya dedi:
«Onda Rəbbin sözünü eşit. Mən Rəbbi Öz taxtında oturmuş
və bütün göylər ordusunu Onun sağında və solunda
durmuş gördüm. **19** Rəbb dedi: "Ramot-Gileada gedib
həlak olması üçün Axavı kim tovlayacaq?" Biri elə dedi, o
biri belə. **20** Bir ruh irəli çıxıb Rəbbin önündə dayandı və
dedi: "Mən onu tovlayaram". Rəbb ona dedi: "Necə?" **21**
O dedi: "Mən çıxıb bütün peyğəmbərlərin ağzında yalançı
bir ruh olaram". Rəbb dedi: "Sən onu tovlayacaqsan, bunu
bacarırsan, get və belə elə"». **22** Mikeya davam etdi: «İndi,
budur, Rəbb sənin bütün bu peyğəmbərlərinin ağzına
yalançı bir ruh qoyub. Beləcə Rəbb başına bəla gətirməyi
qərara aldı». **23** Kenaana oğlu Sidqiya yaxınlaşdı və

Mikeyanın yanağına vurub dedi: «Rəbbin Ruhu səndə
danışmaq üçün məndən sənə hansı yolla keçdi?» 24
Mikeya dedi: «Sən gizlənmək üçün iç otağa girdiyin
gün bunu biləcəksən». 25 İsrail padşahı dedi: «Mikeyanı
götürün, onu şəhər rəisi Amonun və padşahın oğlu Yoaşın
yanına göndərin. 26 Onlara söyləyin ki, padşah belə deyir:
"Bu adamı zindana atın və mən salamat qayıdana qədər
ona çox az çörək və su verərək zülm edin"». 27 Mikeya
dedi: «Əgər sən salamat qayıtsan, Rəbb mənim vasitəmlə
danışmayıb». Sonra dedi: «Ey camaat, hamınız eşidin!»
28 İsrail padşahı və Yəhuda padşahı Yehoşafat Ramot-
Gileada getdi. 29 İsrail padşahı Yehoşafata dedi: «Mən
qiyafəmi dəyişib döyüşə girəcəyəm, ancaq sən öz şahlıq
libasını gey». İsrail padşahı qiyafəsini dəyişib döyüşə
girdi. 30 Aram padşahı öz döyüş arabalarının başçılarına
«nə kiçiklə, nə də böyüklə vuruşun, yalnız İsrail padşahı
ilə döyüşə girin» deyə əmr etmişdi. 31 Döyüş arabalarının
başçıları Yehoşafatı görəndə dedi: «İsrail padşahı budur».
Dönüb onunla vuruşmağa getdilər. Yehoşafat çığırdı.
Rəbb ona yardım etdi, Allah onları onun yanından geri
çəkdi. 32 Döyüş arabalarının başçıları onun İsrail padşahı
olmadığını görəndə onun ardından geri qayıtdılar. 33
Bir adam nişan almadan kaman çəkib İsrail padşahını
zirehlərin birləşdiyi yerdən vurdu. Padşah arabaçısına
dedi: «Dön və məni döyüşdən çıxar, çünki yaralanmışam».
34 O gün döyüş qızışdı. İsrail padşahı axşamacan öz döyüş
arabasında Aramlıların önündə söykənib dayandı. Günəş
batmaqda ikən o öldü.

19 Yəhuda padşahı Yehoşafat Yerusəlimə, evinə salamat
qayıtdı. **2** Xanani oğlu görücü Yehu onun önünə çıxdı
və padşah Yehoşafata dedi: «Pis adama kömək etmək
və Rəbbə nifrət edənləri sevmək sənə lazım idimi?
Bundan ötrü Rəbbin qəzəbi sənin üzərindədir. **3** Lakin
sənin yaxşı işlərin də var: Aşera bütlərini ölkədən yox
etdin və öz ürəyini Allahı axtarmaq üçün hazırladın».
4 Yehoşafat Yerusəlimdə yaşadı. Təkrar Beer-Şevadan
Efrayimin dağlıq bölgəsinə qədər xalq arasında gəzdi
və onları atalarının Allahı Rəbbə tərəf döndərdi. **5**
Ölkəyə, Yəhudanın bütün qalalı şəhərlərinə hakimlər
– hər şəhərə bir hakim qoydu. **6** O, hakimlərə dedi:
«Baxın ki nə edirsiniz, çünki insan üçün deyil, Rəbb
üçün hakimlik edirsiniz və hakimlik işində O sizinlədir. **7**
İndi sizin üzərinizdə Rəbb qorxusu olsun. Ehtiyat edin,
çünki Allahımız Rəbdə haqsızlıq, tərəfkeşlik, rüşvətxorluq
yoxdur». **8** Yehoşafat Rəbbin hakimliyinə və mübahisəli
işlər üçün Yerusəlimə də bəzi Levililəri, kahinləri və
İsrailin nəsil başçılarını təyin etdi. Onlar Yerusəlimə
qayıdanda **9** padşah onlara əmr edib dedi: «Rəbb qorxusu
ilə, sədaqətlə və bütün ürəklə belə edin: **10** öz şəhərlərində
yaşayan qohumlarınızdan sizə gələcək hər mübahisəli iş
üçün, istər qan işi olsun, istərsə də qanun, əmr, qayda və
hökm barədə olsun, onlara xəbərdarlıq edin ki, Rəbbin
qarşısında təqsirkar olmasınlar və Onun qəzəbi sizin
və qohumlarınızın üzərinə gəlməsin. Belə etməklə siz
təqsirkar olmayacaqsınız. **11** Budur, Rəbbin hər işi üçün
başçı kahin Amarya, padşahın hər işi üçün isə Yəhudanın
qəbilə rəisi İsmail oğlu Zevadya başçınız olacaq, önünüzdə

də Levililər məmur olacaq. Cəsarətlə davranın. Rəbb
yaxşılıq edənlərlə olsun».

20 Bundan sonra Moavlılar və Ammonlular, onlarla
bərabər Maonlulardan bəzisi Yehoşafata qarşı döyüşmək
üçün gəldi. **2** Adamlar gəldi və Yehoşafata bildirib
dedi: «Dənizin o biri tərəfindən, Aramdan sənə qarşı
böyük bir izdiham gəlir. İndi onlar Xaseson-Tamardadır.
Bura En-Gedidir». **3** Yehoşafat qorxdu və üzünü Rəbbi
axtarmağa döndərdi və bütün Yəhuda üçün oruc elan
etdi. **4** Yəhudalılar Rəbdən kömək diləmək üçün toplandı,
Yəhudanın bütün şəhərlərindən də Rəbbi axtarmaq üçün
gəldilər. **5** Yehoşafat Rəbbin məbədində, yeni həyətin
qabağında, Yəhuda və Yerusəlim camaatının önündə
durub dedi: **6** «Ya Rəbb, atalarımızın Allahı, göylərdə olan
Allah Sən deyilsənmi? Bütün millətlərin padşahlıqları
üzərinə hakim olan Sən deyilsənmi? Qüdrətlə qüvvət
Sənin əlindədir və heç kim Sənə qarşı dura bilməz. **7**
Ey Allahımız, bu torpaqda yaşayanları xalqın İsrailin
önündə qovan və onu dostun İbrahimin nəslinə əbədi
olaraq verən Sən deyilsənmi? **8** Orada məskən saldılar,
orada Sənin adına müqəddəs bir məbəd tikdilər və
dedilər: **9** "Əgər üzərimizə bəla, cəza qılıncı, vəba və
ya aclıq gələrsə, adın bu məbəddə olduğuna görə bu
məbədin önündə, yəni Sənin önündə də duracağıq
və çətin günlərdə Sənə fəryad edəcəyik, onda Sən
eşidəcəksən və xilas edəcəksən". **10** İndi bax Ammonlular,
Moavlılar, Seir dağının sakinləri nə edir! Misirdən
gələrkən İsraillilərі onların torpağına girməyə qoymadın,
İsraillilər də dönüb onları məhv etmədi. **11** Budur,

bizə irs olaraq verdiyin Sənin mülkündən bizi qovmağa
gələrək əvəzini necə ödəyirlər. 12 Ey Allahımız, onlara
hökm etməyəcəksənmi? Çünki üzərimizə gələn bu böyük
qoşuna qarşı gücümüz yoxdur və biz nə edəcəyimizi
bilmirik, ancaq gözlərimiz Sənin üzərindədir». 13 Bütün
Yəhudalılar uşaqları, qadınları və oğulları ilə birgə Rəbbin
önündə durmuşdu. 14 Camaatın arasında olanda Asəf
nəslindən olan bir Levili, Mattanya oğlu Yeiel oğlu
Benaya oğlu Zəkəriyyə oğlu Yaxazielin üzərinə Rəbbin
Ruhu gəldi. 15 O dedi: «Bütün Yəhudalılar, Yerusəlimdə
yaşayanlar və sən padşah Yehoşafat, yaxşı dinləyin!
Rəbb sizə belə deyir: "Bu böyük qoşundan qorxmayın
və ruhdan düşməyin, çünki döyüş sizin deyil, ancaq
Allahındır. 16 Sabah onlara qarşı enin: budur, onlar
Sis yoxuşu ilə qalxır və onları vadinin sonunda, Yeruel
çölünün önündə tapacaqsınız. 17 Bu səfərdə döyüşmək
sizə lazım olmayacaq. Ey Yəhudalılar və Yerusəlimlilər, səf
bağlayıb durun, sizinlə bərabər olan Rəbbin xilasını görün.
Qorxmayın və ruhdan düşməyin. Sabah onların qarşısına
gedin və Rəbb sizinlə olacaq"». 18 Yehoşafat üzüstə yerə
qapandı və bütün Yəhudalılar və Yerusəlimdə yaşayanlar
Rəbbə səcdə etmək üçün Rəbbin önündə yerə qapandı.
19 Qohat və Qorah nəsillərindən olan Levililər ayağa
qalxıb İsrailin Allahı Rəbbə yüksək səslə şükür etdilər.
20 Onlar səhər tezdən qalxdı və Teqoa çölünə çıxdılar.
Çıxdıqları zaman Yehoşafat durub dedi: «Ey Yəhuda və
Yerusəlimdə yaşayanlar, məni dinləyin: Allahınız Rəbbə
inanın, onda qorunacaqsınız, Onun peyğəmbərlərinə
inanın və uğur qazanacaqsınız». 21 Xalqla məsləhət

etdikdən sonra Rəbbə ilahi oxuyanları irəli qoydu ki,
ordusunun önündə gedərək müqəddəs calalına həmd edib
oxusunlar: «Rəbbə şükür edin, çünki Onun məhəbbəti
əbədidir». 22 Tərənnümlə həmdə başladıqları zaman
Yəhudaya gələn Ammonlulara, Moavlılara və Seir dağının
sakinlərinə qarşı Rəbb pusqu qurdu və onlar qırıldı. 23
Çünki Ammonlularla Moavlılar Seir dağının sakinlərini
qırıb tamam yox etmək üçün onlara qarşı qalxdı və Seir
sakinlərini qırandan sonra bir-birlərini məhv etməyə
başladı. 24 Yəhudalılar çölə baxan gözətçi yerinə çatdıqda
qoşuna baxıb yerə yıxılmış meyitlər gördülər. Sağ qalan
yox idi. 25 Yehoşafat və onun xalqı onların qənimətini
götürməyə gəldi, onların arasında çoxlu mallar, paltarlar
və qiymətli şeylər tapdılar. Bunlardan o qədər yığdılar ki,
daşıya bilmədilər. Qənimət o qədər çox idi ki, onu üç gün
yığdılar. 26 Dördüncü gün Beraka vadisində Rəbbə həmd
etmək üçün toplandılar. Bundan ötrü o yerin adını Beraka
vadisi qoydular və bu günə qədər də belədir. 27 Bütün
Yəhuda və Yerusəlim xalqı Yehoşafatın başçılığı altında
sevinclə Yerusəlimə qayıtdı, çünki Rəbb düşmənlərini
məhv edərək onları sevindirmişdi. 28 Çənglər, liralar və
kərənaylar çalaraq Yerusəlimə, Rəbbin məbədinə gəldilər.
29 İsrailin düşmənlərinə qarşı Rəbbin döyüşdüyünü
eşitdikdə bütün ölkələrdəki padşahlar üzərinə Allahın
qorxusu düşdü. 30 Yehoşafatın padşahlığında isə əmin-
amanlıq oldu, çünki Allahı ona hər tərəfdən dinclik verdi.
31 Yehoşafat Yəhuda üzərində padşahlıq etdi. Padşah
olduğu zaman otuz beş yaşında idi. O, Yerusəlimdə iyirmi
beş il padşahlıq etdi. Anasının adı Şilxi qızı Azuva idi.

32 O, atası Asanın yolu ilə getdi və Rəbbin gözündə
doğru olan işlər edərək bunlardan kənara çıxmadı. 33
Ancaq səcdəgahlar aradan qaldırılmadı və xalqın ürəyi
hələ atalarının Allahı Rəbbə tərəf yönəlməmişdi. 34
Yehoşafatın qalan işləri, ilk işlərindən son işlərinə qədər
İsrail padşahlarının kitabına daxil olan Xanani oğlu
Yehunun tarix kitabında yazılmışdır. 35 Ondan sonra
Yəhuda padşahı Yehoşafat pis işlər görən İsrail padşahı
Axazya ilə razılığa gəldi. 36 Tarşişə getməyə gəmilər
düzəltmək üçün onunla razılaşdı və gəmiləri Esyon-
Geverdə düzəltdilər. 37 Mareşadan olan Dodavın oğlu
Eliezer Yehoşafata qarşı peyğəmbərlik edib dedi: «Axazya
ilə razılığa gəldiyin üçün Rəbb sənin işlərini pozdu».
Gəmilər parçalandı və Tarşişə gedə bilmədilər.

21 Yehoşafat ataları ilə uyudu və Davudun şəhərində,
atalarının yanında basdırıldı. Onun yerinə oğlu Yehoram
padşah oldu. 2 Onun qardaşları, Yehoşafatın oğulları
bunlar idi: Azarya, Yexiel, Zəkəriyyə, Azarya, Mikael
və Şefatya. Bunların hamısı İsrail padşahı Yehoşafatın
oğulları idi. 3 Ataları onlara çoxlu hədiyyələr – qızıl,
gümüş və qiymətli şeylər, bunlarla bərabər Yəhudada olan
qalalı şəhərlər verdi. Padşahlığı isə Yehorama verdi, çünki
o, ilk oğul idi. 4 Yehoram atasının padşahlıq taxtına çıxıb
möhkəmləndikdə bütün qardaşlarını və İsrail rəislərindən
bəzisini də qılıncdan keçirdi. 5 Yehoram padşah olduğu
vaxt otuz iki yaşında idi və Yerusəlimdə səkkiz il padşahlıq
etdi. 6 Axav nəslinin etdiyi kimi o da İsrail padşahlarının
yolu ilə getdi, çünki Axavın qızı onun arvadı idi. Yehoram
Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. 7 Ancaq Rəbb Davudla

etdiyi əhddən ötrü Davudun sülaləsini məhv etmək
istəmədi. Çünki Davuda və onun nəslinə əbədi olaraq bir
çıraq verəcəyini vəd etmişdi. **8** Onun dövründə Edomlular
üsyan qaldırıb Yəhudanın əsarəti altından çıxdılar və
özlərinə bir padşah qoydular. **9** Yehoram rəisləri və bütün
döyüş arabaları ilə birgə getdi. Gecə ikən qalxıb onu hər
tərəfdən əhatə edən Edomluları və araba rəislərini qırdı.
10 Beləcə Edomlular üsyan qaldırdı, bu günə qədər də
Yəhudanın əsarəti altında deyil. Həmin vaxt Livnalılar
da üsyan qaldırıb onun əsarəti altından çıxdılar, çünki
Yehoram atalarının Allahı Rəbbi tərk etmişdi. **11** O,
Yəhuda dağlarında da səcdəgahlar tikmişdi. Yerusəlimdə
yaşayanları da xəyanətə təhrik edib Yəhudanı da yoldan
azdırmışdı. **12** Ona peyğəmbər İlyasdan bu məktub gəldi:
«Atan Davudun Allahı Rəbb belə deyir: "Atan Yehoşafatın
və Yəhuda padşahı Asanın yolları ilə deyil, **13** ancaq İsrail
padşahlarının yolu ilə getdin, Axav nəslinin etdiyi kimi
Yəhudanı və Yerusəlimdə yaşayanları xəyanətə təhrik
etdin. Həm də atanın nəslindən qardaşlarını, səndən
daha yaxşı olanları öldürdün. **14** Buna görə də Rəbb sənin
xalqına, oğullarına, arvadlarına və bütün malına böyük
zərbə vuracaq. **15** Sən isə ağır xəstələnəcəksən, elə bir
şiddətli xəstəlik keçirəcəksən ki, nəticədə bağırsaqların
töküləcək"». **16** Rəbb Yehorama qarşı Filiştlilərin ruhunu
və Kuşluların qonşuluğunda yaşayan Ərəblərin ruhunu
oyandırdı. **17** Onlar Yəhudanın üstünə gəlib oraya hücum
çəkdilər. Padşahın sarayında tapdıqları bütün malı,
onun oğullarını və arvadlarını apardılar. Oğullarının ən
balacası Axazyadan başqa oğlu qalmadı. **18** Bunların

hamısından sonra Rəbb Yehoramı bağırsaqlarından
sağalmaz bir xəstəliklə vurdu. 19 Onun xəstəliyi gündən-
günə şiddətləndi. Nəhayət, ikinci ilin sonunda xəstəliyinə
görə bağırsaqları tköküldü və o, şiddətli ağrılarla öldü.
Onun xalqı Yehoramın ataları üçün tonqal yandırdığı kimi
onun xatirinə yandırmadı. 20 Yehoram padşah olduğu
vaxt otuz iki yaşında idi və Yerusəlimdə səkkiz il padşahlıq
etdi. Ölümünə heç kəs təəssüf etmədi. Onu Davudun
şəhərində basdırdılar, lakin padşahların qəbirlərində
basdırmadılar.

22 Yerusəlimdə yaşayanlar onun yerinə ən kiçik oğlu
Axazyanı padşah etdilər, çünki Ərəblərlə birgə ordugaha
girən dəstələr bütün böyükləri öldürmüşdü. Beləcə
Yəhuda padşahı Yehoramın oğlu Axazya padşah oldu.
2 Axazya padşah olduğu vaxt qırx iki yaşında idi və
Yerusəlimdə bir il padşahlıq etdi. Anası Omrinin nəvəsi
olub adı Atalya idi. 3 Axazya da Axav nəslinin yolları
ilə getdi, çünki anası ona pislik etmək öyrədirdi. 4 O
da Axav nəsli kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi.
Çünki atasının ölümündən sonra məhvi üçün bu adamlar
onun məsləhətçiləri oldu. 5 Onların məsləhəti ilə Aram
padşahı Xazaelə qarşı vuruşmaq üçün İsrail padşahı Axav
oğlu Yehoramla birgə Ramot-Gileada getdi. Aramlılar
Yehoramı yaraladı. 6 Ramot-Gileadda Aram padşahı
Xazaelə qarşı vuruşarkən aldığı yaraları sağaltmaq üçün
İzreelə qayıtdı. Yəhuda padşahı Yehoram oğlu Axazya,
Axav oğlu Yehoramı görmək üçün İzreelə gəldi, çünki o
yaralı idi. 7 Axazyanın bu yolla məhv olması Allahdan idi.
O, Yehoramın yanına gəldi və oraya gəlib Axav nəslini yox

etmək üçün Rəbbin məsh etdiyi Nimşi oğlu Yehuya qarşı
Yehoramla birgə çıxdı. 8 Yehu Axav nəslinə hökmü icra
edərkən Yəhuda rəislərini və Axazyanın ona xidmət edən
qardaşı oğullarını tapdı və onları öldürdü. 9 Axazyanı
axtardı və onu Samariyada gizləndiyi halda tutdular.
Yehunun yanına gətirdilər və onu öldürdülər. Sonra
onu basdırdılar, çünki dedilər: «Rəbbi bütün ürəyi ilə
axtaran Yehoşafatın oğlu budur». Beləliklə, Axazyanın
nəslində padşahlığı əldə saxlaya biləcək adam qalmadı. 10
Axazyanın anası Atalya oğlunun öldüyünü görəndə qalxıb
Yəhudanın bütün padşah nəslini məhv etdi. 11 Ancaq
padşahın qızı Yehoşeva öldürülən şahzadələr arasından
Axazyanın oğlu Yoaşı gizlincə apardı və onu dayəsi ilə
birgə yataq otağında yerləşdirdi. Kahin Yehoyadanın
arvadı və padşah Yehoramın qızı olan Yehoşeva Axazyanın
bacısı olduğu üçün Yoaşı Atalyadan gizlətdi ki, Atalya onu
öldürməsin. 12 Yoaş altı il gizli olaraq Allahın məbədində
onlarla birgə qaldı. Atalya isə ölkə üzərində padşahlıq
etdi.

23 Yeddinci ildə Yehoyada cəsarətləndi və yüzbaşılar
Yeroxam oğlu Azarya, Yehoxanan oğlu İsmail, Oved oğlu
Azarya, Adaya oğlu Maaseya və Zikri oğlu Elişafatla əhd
etdi. 2 Onlar Yəhudanı gəzib oranın bütün şəhərlərindən
Levililəri və İsrailin nəsil başçılarını topladılar və
Yerusəlimə gəldilər. 3 Bütün camaat Allahın məbədində
padşahla əhd bağladı. Yehoyada onlara dedi: «Padşahın
oğlu budur. Davud oğulları haqqında Rəbbin söylədiyi
kimi padşahlıq edəcək. 4 Siz belə edin: sizdən Şənbə günü
növbə çəkən kahinlərin və Levililərin üçdə biri astanada

duran qapıçılar olsun, **5** üçdə biri padşah sarayında və
üçdə biri Bünövrə darvazasında olsun. Bütün xalq isə
Rəbbin məbədinin həyətində olsun. **6** Ancaq kahinlərdən
və xidmət edən Levililərdən başqa Rəbbin məbədinə heç
kəs girməsin, onlar girsin, çünki müqəddəsdirlər. Bütün
xalq isə Rəbbin buyurduğunu qorusun. **7** Levililər hər
biri silahı əlində padşahı hər tərəfdən əhatəyə alsınlar,
məbədə girən hər kəs öldürülsün. Onlar padşah girib-
çıxdığı vaxt onunla olsun». **8** Levililərlə bütün Yəhudalılar
kahin Yehoyadanın əmr etdiyi hər şeyi etdilər. Hər biri
öz adamlarını, Şənbə günü növbə çəkənləri və növbədə
olmayanları götürdü, çünki kahin Yehoyada bölmələrin
heç birini buraxmamışdı. **9** Kahin Yehoyada yüzbaşılara
Allahın məbədində olan padşah Davudun nizələrini,
qalxanlarını və sipərlərini verdi. **10** Bütün xalqı məbədin
sağ tərəfindən sol tərəfinə qədər qurbangahın və məbədin
yanında, padşahın ətrafında qoydu. Hər kəsin silahı əlində
idi. **11** Yehoyada ilə oğulları şahzadəni irəli çıxartdılar
və tacı başına qoyub şəhadətnaməni ona verdilər. Onu
padşah olmaq üçün məsh etdilər və «Yaşasın padşah!»
dedilər. **12** Atalya qaçışan və padşahı alqışlayan xalqın
səsini eşitdikdə xalqın yanına, Rəbbin məbədinə gəldi. **13**
O baxıb gördü ki, padşah girəcək yerdə öz sütununun
yanında dayanmışdır və rəislərlə kərənay çalanlar da
padşahın yanındadır. Bütün ölkə xalqı sevinərək kərənay
çalırdı. İlahiçilər də musiqi alətləri çalaraq ucadan
həmd edirdilər. Atalya paltarını cırıb bağırdı: «Xəyanət!
Xəyanət!» **14** Kahin Yehoyada qoşun üçün cavabdeh
olan yüzbaşıları çağırıb dedi: «Onu cərgələrin arasından

çıxarın və dalınca gələn qılıncla öldürülsün». Çünki
kahin «onu Rəbbin məbədində öldürməyin» demişdi.
15 Atalyanı tutub sarayın atlar darvazasının girəcək
yerinə gətirdilər və orada onu öldürdülər. 16 Yehoyada
özü və bütün xalqla padşah arasında əhd kəsdi ki,
onlar Rəbbin xalqı olsun. 17 Bütün xalq Baal məbədinə
getdi. Onu dağıdıb qurbangahlarını və bütlərini parça-
parça etdilər. Baalın kahini Mattanı da qurbangahların
önündə öldürdülər. 18 Yehoyada Rəbbin məbədi üzərində
məsuliyyəti Davudun Rəbbin evində bölmələrə ayırdığı
Levili kahinlərə verdi. Davud onları öz qaydasına görə
sevinclə və musiqi ilə Musanın Qanununda yazıldığı kimi
Rəbbə yandırma qurbanları təqdim etmək üçün Rəbbin
məbədinə qoymuşdu. 19 Hər hansı yolla natəmiz bir kəs
girməsin deyə Rəbbin məbədinin qapılarına qapıçılar
qoydu. 20 O, yüzbaşıları, əyanları, xalqın valilərini,
bütün ölkə xalqını özü ilə götürdü. Onlar padşahı Rəbbin
məbədindən düşürtdülər və yuxarı darvazadan keçib
saraya gəldilər. Padşahı padşahlıq taxtında oturtdular.
21 Bütün ölkə xalqı sevindi və şəhər sakitləşdi, çünki
Atalyanı qılıncla öldürmüşdülər.

24 Yoaş padşah olduğu vaxt yeddi yaşında idi və
Yerusəlimdə qırx il padşahlıq etdi. Anası Beer-Şevadan
olub adı Sivya idi. 2 Yoaş kahin Yehoyadanın bütün
ömrü boyu Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. 3
Yehoyada ona iki arvad aldı. O, oğullar və qızlar atası
oldu. 4 Bundan sonra Yoaş Rəbbin məbədini bərpa
etməyi qərara aldı. 5 Kahinlərlə Levililəri toplayıb
onlara dedi: «Yəhudanın şəhərlərinə çıxın və Allahınızın

məbədini hər il təmir etmək üçün bütün İsraillilərdən
pul toplayın, bu işi görməyə tələsin». Ancaq Levililər
tələsmədi. 6 Başçı olan Yehoyadanı padşah çağırdı və
ona dedi: «Rəbbin qulu Musanın və İsrail camaatının
Şəhadət çadırı üçün qoyduqları vergini Yəhudadan və
Yerusəlimdən gətirmələrini nə üçün Levililərdən tələb
etmədin?» 7 Çünki o pis qadın Atalyanın oğulları Allahın
məbədini viran etmişdilər və Rəbbin məbədinin bütün
müqəddəs şeylərini də Baal bütləri üçün işlətmişdilər.
8 Padşah əmr etdi və bir sandıq düzəldib onu Rəbbin
məbədinin darvazasına, bayır tərəfə qoydular. 9 Allahın
qulu Musanın çöldə İsrail üzərinə qoyduğu vergini Rəbb
üçün gətirsinlər deyə Yəhudada və Yerusəlimdə elan
etdilər. 10 Rəislərlə bütün xalq sevindi və sandıq dolana
qədər vergini gətirib onun içinə qoydular. 11 Padşahlığın
məmurları Levililərin onların yanına gətirdikləri sandığın
içində çox pul olduğunu gördükləri vaxt padşahın mirzəsi
ilə başçı kahinin məmuru gəlib sandığı boşaldar, sonra
onu yenə yerinə qaytarardılar. Hər gün beləcə etməklə
olduqca çox pul topladılar. 12 Padşahla Yehoyada onu
Rəbbin məbədinin xidmət işini görənlərə verdilər və
Rəbbin məbədini bərpa etmək üçün daşyonanları və
dülgərləri, Rəbbin məbədini təmir etmək üçün dəmir və
tunc ustalarını muzdla tutdular. 13 İşçilər işlədilər, təmir
işi onların əlində irəli getdi və Allahın məbədini qaydasına
salıb onu möhkəmləndirdilər. 14 İşi qurtardıqları vaxt
yerdə qalan pulu padşahın və Yehoyadanın önünə
gətirdilər və bununla Rəbbin məbədi üçün əşyalar –
xidmət və yandırma qurbanları üçün əşyalar, nimçələr,

qızıl və gümüş əşyalar düzəltdilər. Onlar Yehoyadanın
bütün ömrü boyu daim Rəbbin məbədində yandırma
qurbanları təqdim edərdi. **15** Yehoyada qocalıb yaşa
doldu və öldü. O, öldüyü zaman yüz otuz yaşında idi. **16**
Onu Davudun şəhərində padşahların yanında basdırdılar,
çünki İsrail üçün və Allahla məbədi üçün yaxşılıq etmişdi.
17 Yehoyadanın ölümündən sonra Yəhuda rəisləri gəlib
padşaha baş əydilər. O zaman padşah onlara qulaq asdı.
18 Xalq atalarının Allahı Rəbbin məbədini tərk etdi,
Aşera bütlərinə və başqa bütlərə qulluq etdi. Onların bu
günahından ötrü Yəhuda ilə Yerusəlim üzərinə qəzəb
gəldi. **19** Rəbb onları Özünə tərəf döndərmək üçün onların
yanına peyğəmbərlər göndərdi və peyğəmbərlər onlara
qarşı şəhadət etdilər, ancaq xalq qulaq asmadı. **20** Kahin
Yehoyadanın oğlu Zəkəriyyənin üzərinə Allahın Ruhu
gəldi və xalqın arasında çıxış edib onlara dedi: «Allah belə
deyir: nə üçün Rəbbin əmrlərini pozursunuz? İşləriniz
yaxşı getməz, çünki siz Rəbbi tərk etdiyiniz kimi O da sizi
tərk etdi». **21** Ona qarşı qəsd hazırladılar və onu padşahın
əmri ilə Rəbbin məbədinin həyətində daşqalaq etdilər. **22**
Beləcə padşah Yoaş Zəkəriyyənin də atası Yehoyadanın
ona etdiyi xeyirxahlığı yada salmadı və oğlunu öldürdü.
O da ölərkən dedi: «Rəbb görsün və hökm etsin». **23**
O biri ilin əvvəlində Aram ordusu onun üstünə gəldi.
Onlar Yəhudaya və Yerusəlimə hücum etdilər. Xalqın
bütün rəislərini xalqın arasından götürüb məhv etdilər
və onlardan alınan bütün qəniməti Dəməşq padşahına
göndərdilər. **24** Aramlılar az qoşunla gəldikləri halda
Rəbb çox böyük bir ordunu onlara təslim etdi, çünki xalq

atalarının Allahı Rəbdən üz döndərmişdi. Beləliklə, Yoaşa
qarşı hökmü icra etdilər. 25 Yoaşın yanından getdikləri
zaman onu ağır yaralı vəziyyətdə qoydular. Onun əyanları
kahin Yehoyadanın oğullarının qanına görə ona qarşı
qəsd hazırladılar və onu yatağında öldürdülər. Yoaş öldü
və onu Davudun şəhərində basdırdılar, ancaq padşahların
məqbərəsində basdırmadılar. 26 Ona qarşı qəsd quranlar
bunlardır: Ammonlu qadın Şimatın oğlu Zavad və Moavlı
qadın Şimritin oğlu Yehozavad. 27 Yoaşın oğulları, ona
edilən çoxlu xəbərdarlıq və Allah məbədinin bərpası
barədə padşahların tarix kitabında yazılmışdır. Onun
yerinə oğlu Amasya padşah oldu.

25 Amasya padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi
və Yerusəlimdə iyirmi doqquz il padşahlıq etdi. Anası
Yerusəlimdən olub adı Yehoaddan idi. 2 Amasya Rəbbin
gözündə doğru olan işlər etdi, ancaq bunları bütün ürəyi
ilə etmədi. 3 Padşahlıq əlində möhkəmlənəndə Amasya
atasını öldürmüş əyanlarını öldürdü. 4 Ancaq Musanın
Qanun kitabında yazıldığı kimi qatillərin oğullarını
öldürmədi, çünki Rəbb əmr edib demişdi: «Oğula görə ata,
ataya görə oğul öldürülməsin, hər kəs öz günahına görə
ölməlidir». 5 Amasya Yəhudalıları topladı, nəsillərinə
görə bütün Yəhudalıları və Binyaminliləri minbaşıların
və yüzbaşıların başçılığı altında düzdü. İyirmi yaşda və
ondan yuxarı olanları yığıb onların arasından nizə və
sipər daşıyan, döyüşmək bacaran üç yüz min adam seçdi.
6 Yüz talant gümüşə İsraildən yüz min igid döyüşçünü də
muzdla tutdu. 7 Ancaq bir Allah adamı gəlib ona dedi:
«Ey padşah, qoy İsrail ordusu sənlə bərabər getməsin,

çünki Rəbb İsraillilərlə, bütün bu Efrayimlilərlə deyil. **8**
Əgər getsən, tək get, döyüşdə cəsarətli ol, amma Allah
səni düşmənin önündə büdrədəcək, çünki Allahda yardım
etməyə və büdrətməyə qüdrət var». **9** Amasya Allah
adamına dedi: «Ancaq İsrail ordusuna verdiyim yüz
talant üçün nə edim?» Allah adamı dedi: «Rəbb sənə
bundan artığını verə bilər». **10** Amasya Efrayimdən yanına
gələn ordunu yerlərinə getmək üçün ayırdı. Bundan
ötrü Yəhudaya qarşı onların qəzəbi alovlandı və qızğın
qəzəblə yerlərinə qayıtdılar. **11** Amasya cəsarətləndi
və xalqını götürüb Duz dərəsinə getdi, Seirlilərdən on
min nəfəri qırdı. **12** Yəhudalılar sağ qalan daha on min
nəfəri əsir aldılar, onları qayanın başına gətirib oradan
aşağı atdılar. Onların hamısı parça-parça oldu. **13** Ancaq
özü ilə birgə döyüşə getməsinlər deyə Amasyanın geri
göndərdiyi ordunun əsgərləri Samariyadan Bet-Xorona
qədər Yəhuda şəhərlərinə basqın etdilər. Onlardan üç
min nəfəri qırdılar və qarət olunmuş çoxlu qənimət ələ
keçirdilər. **14** Amasya Edomluları qırıb gəldikdən sonra
Seirlilərin bütlərini gətirib onları özü üçün allahlar olaraq
qoydu. O bunların önündə səcdə etdi və onlara buxur
yandırdı. **15** Amasyaya qarşı Rəbbin qəzəbi alovlandı və
onun yanına bir peyğəmbər göndərdi. Bu peyğəmbər
ona dedi: «Nə üçün o xalqın allahlarına üz tutdun?
Onlar öz xalqlarını sənin əlindən qurtara bilmədilər».
16 Bunu söyləyərkən Amasya ona dedi: «Məgər səni
padşaha məsləhətçi qoymuşuq? Sus, ölməkmi istəyirsən?»
Peyğəmbər vaz keçib dedi: «Allahın səni məhv etməyə
qərar verdiyini bilirəm, çünki bunu etdin və mənim

məsləhətimə qulaq asmadın». **17** Yəhuda padşahı Amasya
məsləhətləşib İsrail padşahı Yehu oğlu Yehoaxaz oğlu
Yoaşın yanına xəbər göndərib dedi: «Gəl, qarşılaşaq».
18 İsrail padşahı Yoaş Yəhuda padşahı Amasyaya cavab
verib dedi: «Livanda olan qanqal oradakı sidr ağacına
xəbər göndərib "qızını oğluma arvad olmaq üçün ver"
dedi. Amma Livanda olan bir çöl heyvanı keçərək qanqalı
tapdaladı. **19** Sən "Edomluları qırdım" deyərək ürəyin
qürurlanıb, bununla öyünürsən. İndi öz evində otur. Nə
üçün sən Yəhudalılarla birlikdə bəlaya düşmək üçün
münaqişəyə atılırsan?» **20** Ancaq Amasya qulaq asmadı.
Bu iş onları Yoaşın əlinə təslim etmək üçün Allahdan oldu,
çünki Amasya Edomun allahlarına üz tutmuşdu. **21** İsrail
padşahı Yoaş çıxıb Yəhuda padşahı Amasya ilə Yəhudada
olan Bet-Şemeşdə qarşılaşdı. **22** Yəhudalılar İsraillilərin
önündə məğlub oldu və hər kəs öz evinə qaçdı. **23** İsrail
padşahı Yoaş Yəhuda padşahı Axazya oğlu Yoaş oğlu
Amasyanı Bet-Şemeşdə tutub onu Yerusəlimə gətirdi. O,
şəhər divarının Efrayim darvazasından Künc darvazasına
qədər dörd yüz qulacını uçurdu. **24** Bütün qızıl-gümüşü,
Allahın məbədində Oved-Edomun ixtiyarında olan bütün
əşyaları, sarayın xəzinələrini apardı. Girov olaraq tutduğu
adamları da götürüb Samariyaya qayıtdı. **25** Yəhuda
padşahı Yoaş oğlu Amasya İsrail padşahı Yehoaxaz
oğlu Yoaşın ölümündən sonra on beş il yaşadı. **26**
Amasyanın qalan işləri, ilk işlərindən son işlərinə qədər
Yəhuda və İsrail padşahlarının kitabında yazılmışdır.
27 Amasya Rəbbin yolundan azdığı vaxtdan başlayaraq
Yerusəlimdə ona qarşı qəsd hazırladılar. O, Lakişə qaçdı,

ancaq Lakişə onun dalınca adamlar göndərdilər və orada
onu öldürdülər. 28 Onu atlar üstündə gətirib Yəhuda
şəhərində, atalarının yanında basdırdılar.

26 Bütün Yəhuda xalqı on altı yaşlı Uzziyanı götürüb
atası Amasyanın yerinə padşah etdi. 2 Padşah ataları
ilə uyuduqdan sonra o, Elatı Yəhudaya qaytarıb onu
tikdi. 3 Uzziya padşah olduğu vaxt on altı yaşında idi və
Yerusəlimdə əlli iki il padşahlıq etdi. Anası Yerusəlimdən
olub adı Yekolya idi. 4 Uzziya atası Amasyanın etdiyi
kimi Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. 5 Allahdan
qorxmağı öyrədən Zəkəriyyənin ömrü boyu Uzziya Allahı
axtarırdı və Rəbbi axtardığı dövrdə Allah onun işini avand
etdi. 6 O çıxıb Filiştlilərə qarşı döyüşdü və Qat, Yavne və
Aşdod şəhərlərinin divarlarını yıxdı. Aşdod torpağında
və Filiştlilər arasında şəhərlər tikdi. 7 Filiştlilərə, Qur-
Baalda yaşayan Ərəblərə və Maonlulara qarşı Allah ona
yardım etdi. 8 Ammonlular Uzziyaya vergi verirdilər.
Onun şöhrəti Misirin girəcəyinə qədər yayıldı, çünki
get-gedə çox güclü oldu. 9 Uzziya Yerusəlimdə Künc
və Dərə darvazaları, divarın küncü üzərində möhkəm
qüllələr düzəltdi. 10 O, çöldə də qüllələr düzəltdi və
çoxlu su anbarı üçün yer qazdı, çünki yamaclı-düzənlikli
bölgədə və düzənlikdə çoxlu heyvanları vardı. Dağlarda
və Karmeldə əkinçilər və üzümçülər qoydu, çünki torpağı
çox sevərdi. 11 Uzziyanın döyüşməyi bacaran ordusunda
qayda belə idi. Padşahın qoşun başçılarından biri olan
Xananyanın nəzarəti altında ordu mirzə Yeielin və məmur
Maaseyanın düzdüyü dəstələrin saylarına görə dəstə-
dəstə döyüşə çıxardı. 12 Nəsil başçılarının ümumi sayı

iki min altı yüz nəfər igid döyüşçü idi. **13** Onların əli
altında düşmənə qarşı padşaha yardım etmək üçün böyük
igidliklə döyüşən üç yüz yeddi min beş yüz nəfərlik
hərbi qüvvə vardı. **14** Uzziya bütün ordu üçün qalxanlar,
nizələr, dəbilqələr, zirehlər, kamanlar və sapand daşları
hazırladı. **15** Yerusəlimdə oxlar və böyük daşlar atmaq
üçün məharətli adamların icad etdiyi mancanaqlar
düzəldib qüllələr və künclər üzərinə qoydu. Onun şöhrəti
uzaqlara yayıldı, çünki ona möcüzəli şəkildə kömək
olunduğuna görə çox möhkəmləndi. **16** Ancaq Uzziya
qüvvətlənəndə öz həlakı üçün onun ürəyi qürurlandı.
Allahı Rəbbə qarşı xainlik edərək buxur qurbangahı
üzərində buxur yandırmaq üçün Rəbbin məbədinə daxil
oldu. **17** Kahin Azarya və onunla bərabər Rəbbin səksən
igid kahini onun ardınca girdi. **18** Padşah Uzziyaya
qarşı durdular və ona dedilər: «Ey Uzziya, Rəbbə buxur
yandırmaq sənin işin deyil, buxur yandırmaq üçün
təqdis edilmiş Harun nəslindən olan kahinlərin işidir,
Müqəddəs məkandan çıx, çünki xainlik etdin və bu iş Rəbb
Allahdan sənə izzət gətirməyəcək». **19** Uzziya qəzəbləndi.
Buxur yandırmaq üçün onun əlində buxurdan vardı.
Kahinlərə qarşı qəzəbləndikdə onların önündə Rəbbin
məbədində, buxur qurbangahının yanında alnından
cüzama tutuldu. **20** Başçı kahin Azarya və bütün kahinlər
ona baxıb alnından cüzama tutulduğunu gördülər. Onu
oradan tez bayıra çıxartdılar. Özü də çıxmağa tələsdi,
çünki Rəbb ona bəla göndərmişdi. **21** Padşah Uzziya
ölüm gününə qədər cüzamlı qaldı. O başqa bir evdə
yaşayırdı, çünki cüzamlı olduğu üçün Rəbbin məbədindən

uzaqlaşdırıldı. Onun oğlu Yotam isə saray üzərində olaraq
ölkə xalqına hökm edirdi. 22 Uzziyanın qalan işləri
barədə, ilk işlərindən son işlərinə qədər Amots oğlu
peyğəmbər Yeşaya yazmışdır. 23 Uzziya ataları ilə uyudu
və onu padşahların qəbiristanlığında, atalarının yanında
basdırdılar, çünki «cüzamlıdır» dedilər. Onun yerinə oğlu
Yotam padşah oldu.

27 Yotam padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və
Yerusəlimdə on altı il padşahlıq etdi. Anası Sadoqun qızı
Yeruşa idi. 2 Yotam atası Uzziyanın etdiyi kimi Rəbbin
gözündə doğru olan işlər etdi, ancaq Rəbbin məbədinin
böyük otağına girmədi. Xalq hələ də pozğunluq edirdi. 3
O, Rəbbin məbədinin yuxarı darvazasını düzəltdi, Ofel
divarında çoxlu tikinti işi gördü. 4 Yəhudanın dağlıq
bölgəsində şəhərlər, meşələrdə qalalar və qüllələr tikdi. 5
Yotam Ammonlular padşahına qarşı vuruşdu və onları
məğlub etdi. Ammonlular ona o il yüz talant gümüş və on
min kor buğda, on min kor arpa verdi. İkinci və üçüncü il
də Ammonlular ona bu qədər ödədi. 6 Yotam qüvvətləndi,
çünki Allahı Rəbbin önündə öz yollarını düzəltmişdi. 7
Yotamın qalan işləri, bütün döyüşləri və əməlləri barədə
İsrail və Yəhuda padşahlarının kitabında yazılmışdır. 8 O,
padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə
on altı il padşahlıq etdi. 9 Yotam ataları ilə uyudu və onu
Davudun şəhərində basdırdılar. Onun yerinə oğlu Axaz
padşah oldu.

28 Axaz padşah olduğu vaxt iyirmi yaşında idi və
Yerusəlimdə on altı il padşahlıq etdi. O, babası Davuddan
fərqli olaraq Rəbbin gözündə doğru olan işlər etmədi. 2

Axaz İsrail padşahlarının yolları ilə getdi, həm də Baallar
üçün tökmə bütlər düzəltdi. 3 Ben-Hinnom vadisində
buxur yandırdı və Rəbbin İsrail övladları önündən
qovduğu millətlərin iyrənc əməllərini edərək oğullarını
odda yandırdı. 4 O, səcdəgahlarda, təpələr üzərində və hər
kölgəli ağac altında qurban gətirər və buxur yandırardı.
5 Bundan ötrü Allahı Rəbb onu Aram padşahına təslim
etdi. Aramlılar onu məğlub edib çoxlu əsir götürdülər və
onları Dəməşqə gətirdilər. Özü də İsrail padşahına təslim
edildi. O da onu böyük tələfatla məğlub etdi. 6 Remalya
oğlu Peqah Yəhudada yüz iyirmi min adamı bir gündə
öldürdü, hamısı igid adam idi. Çünki onlar atalarının
Allahı Rəbbi tərk etmişdi. 7 Efrayimli bir igid olan
Zikri padşahın oğlu Maaseyanı və saray rəisi Azriqamı,
padşahdan sonra ikinci adam olan Elqananı da öldürdü.
8 İsraillilər öz qohumlarından qadınlar, oğullar, qızlar,
iki yüz min nəfər əsir götürdü, həm də onlardan çoxlu
qənimət götürüb Samariyaya apardılar. 9 Ancaq orada
Rəbbin bir peyğəmbəri vardı, adı Oded idi. O, Samariyaya
gələn ordunun qarşısına çıxdı və onlara dedi: «Budur,
atalarınızın Allahı Rəbb Yəhudaya qarşı qəzəbləndiyi üçün
onları sizə təslim etdi, siz də göylərə çatan qəzəblə onları
öldürdünüz. 10 İndi Yəhuda və Yerusəlim xalqını kölə və
cariyə olaraq özünüzə tabe etmək istəyirsiniz. Ancaq sizin
də Allahınız Rəbbə qarşı təqsiriniz yoxdurmu? 11 İndi
mənə qulaq asın! Qohumlarınızdan aldığınız əsirləri geri
göndərin, çünki Rəbbin qızğın qəzəbi üzərinizdədir». 12
Efrayimlilərin başçılarından olan Yehoxanan oğlu Azarya,
Meşillemot oğlu Berekya, Şallum oğlu Yexizqiya və Xadlay

oğlu Amasa döyüşdən gələnlərə qarşı qalxıb dedi: **13**
«Əsirləri buraya gətirməyin, çünki etmək istədiyiniz şey
Rəbbə qarşı üzərimizə təqsir gətirməklə günahlarımızı
və təqsirlərimizi artıracaq. Onsuz da təqsirimiz çoxdur
və İsrail üzərinə qızğın qəzəb var». **14** Silahlı əsgərlər
əsirləri və qəniməti rəislərin və bütün camaatın önünə
qoydular. **15** Adları çəkilən adamlar qalxdı və əsirləri
götürüb onlardan çılpaq olanların hamısını qənimətdən
götürülmüş paltar və çarıqla geyindirdilər. Onları yedirib-
içirdilər və onlara yağ sürtdülər, zəif olanların hamısını
eşşəklərə mindirdilər və onları xurma ağacları şəhəri
Yerixoya – qohumlarının yanına apardılar və sonra
Samariyaya qayıtdılar. **16** O zaman padşah Axaz özü üçün
kömək istəyərək Aşşur padşahlarına xəbər göndərdi. **17**
Çünki yenə Edomlular gəlib Yəhudalıları məğlub edib əsir
götürmüşdülər. **18** Filiştlilər də yamaclı-düzənlikli bölgədə
və Yəhudanın cənubunda olan şəhərlərə basqın etdilər.
Bet-Şemeşi, Ayyalonu, Gederotu və Soko ilə qəsəbələrini,
Timna ilə qəsəbələrini və Gimzo ilə qəsəbələrini almışdılar
və orada yaşayırdılar. **19** Beləcə İsrail padşahı Axazın
üzündən Rəbb Yəhudanı alçaltmışdı, çünki o, Yəhudada
azğınlıq edib Rəbbə qarşı çox xainlik etmişdi. **20** Aşşur
padşahı Tiqlat-Pileser onun üstünə gəlib kömək etmək
əvəzinə onu sıxışdırdı. **21** Axaz Rəbbin məbədindən,
saraydan və rəislərin evlərindən pay toplayıb onu Aşşur
padşahına vermişdi. Ancaq bu ona kömək etmədi. **22**
Bu padşah Axaz sıxıntılı vaxtında Rəbbə qarşı xainliyi
artırdı. **23** Onu məğlub edən Dəməşqlilərin bütlərinə
qurban kəsdi və dedi: «Madam ki Aram padşahlarının

allahları onlara kömək etdilər, mən də onlara qurban
kəsəcəyəm ki, mənə də kömək etsinlər». Ancaq bunlar
onun və bütün İsrailin büdrəməsinə səbəb oldu. 24 Axaz
Allahın məbədinin əşyalarını yığıb parçaladı və Rəbbin
məbədinin qapılarını bağladı. Yerusəlimin hər küncündə
özü üçün qurbangahlar, 25 Yəhudanın hər şəhərində
başqa allahlara buxur yandırmaq üçün səcdəgahlar
düzəltdi. Beləcə atalarının Allahı Rəbbi qəzəbləndirdi. 26
Onun qalan işləri və bütün əməlləri, ilk işlərindən son
işlərinə qədər Yəhuda və İsrail padşahlarının kitabında
yazılmışdır. 27 Axaz ataları ilə uyudu və onu Yerusəlim
şəhərində basdırdılar. Onu İsrail padşahlarının qəbirlərinə
qoymadılar. Onun yerinə oğlu Xizqiya padşah oldu.

29 Xizqiya padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi
və Yerusəlimdə iyirmi doqquz il padşahlıq etdi. Anası
Zəkəriyyə qızı Aviya idi. 2 Xizqiya babası Davudun
etdiyi kimi Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. 3
Xizqiya padşahlığının birinci ilində, birinci ayda Rəbbin
məbədinin qapılarını açdı və onları təmir etdi. 4 Kahinləri
və Levililəri içəri çağırdı, onları şərq meydanına topladı.
5 Xizqiya onlara dedi: «Ey Levililər, məni dinləyin! İndi
özünüzü və atalarınızın Allahı Rəbbin məbədini təqdis
edin və müqəddəs yerdən murdar şeyləri çıxarın. 6
Atalarımız Rəbbin gözündə xainlik və pis olan işlər edib
Onu tərk etdilər. Rəbbin məskənindən üz döndərib Ona
arxa çevirdilər. 7 Eyvanın qapılarını bağladılar, çıraqları
söndürdülər, İsrail Allahının müqəddəs yerində buxur
yandırmadılar və yandırma qurbanları gətirmədilər. 8
Yəhuda və Yerusəlim üzərinə Rəbbin qəzəbi gəldi və

gözlərinizlə gördüyünüz kimi onları dəhşət, heyrət və
təhqir hədəfinə çevirdi. 9 Ona görə də atalarımız qılıncla
öldürülmüş, oğullarımız, qızlarımız və arvadlarımız
əsirlikdədir. 10 İndi isə İsrailin Allahı Rəbb ilə əhd
bağlamağı ürəyimə qoydum ki, Öz qızğın qəzəbini bizdən
döndərsin. 11 Oğullarım, laqeyd olmayın, çünki Rəbb
sizi seçib ki, Onun önündə xidmət edəsiniz və Onun
buxur yandıran xidmətçiləri olasınız». 12 Levililərdən
bu adamlar qalxdı: Qohat nəslindən Amasay oğlu Maxat
və Azarya oğlu Yoel; Merari nəslindən Avdi oğlu Qiş və
Yehallelel oğlu Azarya; Gerşon nəslindən Zimma oğlu
Yoah və Yoah oğlu Eden; 13 Elisafan nəslindən Şimri və
Yeiel; Asəf nəslindən Zəkəriyyə və Mattanya; 14 Heman
nəslindən Yexiel, Şimeyi və Yedutun nəslindən Şemaya
və Uzziel. 15 Onlar qohumlarını topladı və özlərini təqdis
etdi. Padşahın əmr etdiyi kimi Rəbbin sözünə görə Rəbbin
məbədini təmizləmək üçün getdilər. 16 Kahinlər isə
Rəbbin məbədinin içərisinə girib oranı təmizlədilər və
böyük otaqda tapdıqları bütün murdar şeyləri məbədin
həyətinə çıxartdılar. Levililər isə onları götürüb bayıra,
Qidron vadisinə apardı. 17 Birinci ayın birinci günündə
təqdisetmə işinə başladılar və həmin ayın səkkizinci
günündə Rəbbin eyvanına qədər çatdılar. Səkkiz gün
Rəbbin məbədini təqdis etdilər və birinci ayın on altıncı
günündə bitirdilər. 18 Onlar padşah Xizqiyanın yanına
girib dedilər: «Biz Rəbbin bütün məbədini, yandırma
qurbanlarının gətirildiyi qurbangahını və onun bütün
avadanlığını, təqdis çörəkləri qoyulan masanı və onun
bütün ləvazimatını təmizlədik. 19 Padşah Axaz padşah

olanda xainlik edib tulladığı bütün əşyaları da hazırladıq
və təqdis etdik. İndi onlar Rəbbin qurbangahı önündədir».
20 Padşah Xizqiya səhər tezdən durdu və şəhərin rəislərini
toplayıb Rəbbin məbədinə qalxdı. **21** Padşahlıq, Müqəddəs
məkan, Yəhudalılar üçün günah qurbanı olaraq yeddi
buğa, yeddi qoç, yeddi quzu və yeddi təkə gətirdilər. O,
Harun nəslindən olan kahinlərə əmr etdi ki, onları Rəbbin
qurbangahında qurban gətirsinlər. **22** Mal-qaranı kəsdilər
və kahinlər qanı götürüb qurbangaha səpdilər, qoçları
kəsdilər və qanı qurbangaha səpdilər, quzuları kəsdilər və
qanı qurbangaha səpdilər. **23** Təkələri isə günah qurbanı
olmaq üçün padşahın və camaatın önünə gətirdilər və
əllərini onların üstünə qoydular. **24** Kahinlər onları
kəsdi və qurbangahda günah qurbanı olaraq onların
qanını bütün İsraillilərin günahlarını bağışlamaq üçün
axıtdı. Çünki padşah əmr etmişdi ki, yandırma qurbanı və
günah qurbanı bütün İsrail üçün gətirilsin. **25** Davudun,
padşahın görücüsü Qadın və peyğəmbər Natanın əmrinə
görə Xizqiya Levililəri sinclərlə, çənglərlə və liralarla
Rəbbin məbədinə qoydu. Bu əmr peyğəmbərlər vasitəsilə
Rəbdən gəlmişdi. **26** Levililər Davudun musiqi alətləri ilə,
kahinlər kərənaylarla dayandı. **27** Xizqiya əmr etdi ki,
yandırma qurbanı qurbangahda təqdim edilsin. Yandırma
qurbanının təqdimi başlananda kərənayların və İsrail
padşahı Davudun musiqi alətlərinin sədası altında Rəbbin
ilahisi də başlandı. **28** Bütün camaat səcdə etdi, ilahiçilər
ilahi oxudu, kərənay çalanlar çaldı. Bunların hamısı
yandırma qurbanının təqdimi qurtarana qədər davam
etdi. **29** Yandırma qurbanının təqdimi qurtaranda padşah

və yanında olanların hamısı əyilib səcdə etdi. 30 Padşah
Xizqiya və rəislər Levililərə əmr etdilər ki, Davudun və
görücü Asəfin sözləri ilə Rəbbə həmd oxusunlar. Onlar
sevinclə həmd oxudu və əyilib səcdə etdilər. 31 Sonra
Xizqiya dedi: «İndi özünüzü Rəbbə həsr etdiniz, yaxın
gəlin, Rəbbin məbədinə qurbanlar və şükür təqdimləri
gətirin». Camaat qurbanlar və şükür təqdimləri gətirdi,
ürəyi istəyənlərin hamısı yandırma qurbanları təqdim
etdi. 32 Camaatın gətirdiyi yandırma qurbanlarının sayı
yetmiş baş mal-qara, yüz qoç, iki yüz quzu idi. Bunların
hamısı Rəbbə yandırma qurbanı gətirildi. 33 Təqdis
olunan heyvanların sayı isə altı yüz baş mal-qara və
üç min baş qoyun-keçi idi. 34 Ancaq kahinlər az idi və
bütün yandırma qurbanlarının dərisini soya bilmədilər.
İş qurtarana və kahinlər özlərini təqdis edənə qədər
qohumları olan Levililər kahinlərə kömək etdilər. Çünki
Levililər kahinlərdən artıq sidq ürəklə özlərini təqdis
etmişdi. 35 Ünsiyyət qurbanlarının yağı və yandırma
qurbanları ilə birgə gətirilmiş tökmə təqdimlər də çox
idi. Beləcə Rəbbin məbədinin xidməti bərpa olundu. 36
Allahın xalq üçün gördüyü işinə görə Xizqiya və bütün
xalq sevindi. Çünki bu iş gözlənilmədən olmuşdu.

30 Xizqiya İsrailin Allahı Rəbbə Pasxa bayramı etmək
üçün Yerusəlimdə olan Rəbbin məbədinə gəlsinlər
deyə bütün İsraillilərə və Yəhudalılara xəbər göndərdi,
Efrayimlilərə və Menaşşelilərə də məktublar yazdı. 2
Yerusəlimdə padşahla rəislər və bütün camaat Pasxa
bayramını ikinci ayda keçirmək barədə qərara gəlmişdi.
3 Çünki lazımi sayda kahin özünü təqdis etmədiyinə

görə və xalq Yerusəlimə toplanmadığı üçün onu lazım
olan vaxt edə bilməmişdilər. **4** Ona görə də bu qərar
padşahın və bütün camaatın gözündə doğru idi. **5** Onlar
gəlib Yerusəlimdə İsrailin Allahı Rəbbə Pasxa bayramı
etsinlər deyə Beer-Şevadan Dana qədər bütün İsraildə
elan etməyə qərar verdilər. Çünki çoxdan bəri bunu
yazıldığı kimi etməmişdilər. **6** Padşahın əmrinə görə
çaparlar padşahın və rəislərin yazdığı məktublarla bütün
İsrail və Yəhuda torpağını dolaşıb dedilər: «Ey İsrail
övladları, İbrahimin, İshaqın və İsrailin Allahı Rəbbə
qayıdın! O da sizə – Aşşur padşahlarının əlindən qaçıb
qurtarmış, sağ qalan adamlarınıza tərəf qayıdacaq. **7**
Atalarının Allahı Rəbbə qarşı xainlik edən atalarınız və
qohumlarınız kimi olmayın. Belə ki gördüyünüz kimi Rəbb
onları tar-mar etdi. **8** İndi atalarınız kimi dikbaş olmayın,
Rəbbə tabe olun və Onun əbədi olaraq təqdis etdiyi
Müqəddəs məkana gəlib Allahınız Rəbbə qulluq edin ki,
qızğın qəzəbi sizdən dönsün. **9** Siz Rəbbə qayıtdıqda
qohumlarınız və oğullarınız onları əsir alanların önündə
mərhəmət tapacaq və bu torpağa qayıdacaq. Çünki
Allahınız Rəbb lütfkar və rəhmlidir; əgər Ona qayıtsanız,
sizdən üz döndərməz». **10** Çaparlar Efrayim və Menaşşe
torpaqlarından Zevuluna qədər bu şəhərdən o şəhərə
keçdi. Ancaq onlara güldülər və lağa qoydular. **11** Amma
Aşerdən, Menaşşedən və Zevulundan bəzi adamlar özlərini
aşağı tutub Yerusəlimə gəldi. **12** Yəhudalılara da Allah Öz
əli ilə eyni ürək verdi ki, Rəbbin sözünə görə padşahın və
rəislərin əmrlərini yerinə yetirsinlər. **13** İkinci ay Mayasız
Çörək bayramını Yerusəlimdə keçirmək üçün çoxlu xalq,

böyük bir camaat toplandı. **14** Qalxıb Yerusəlimdə olan
qurbangahları və bütün buxur qurbangahlarını ləğv
etdilər və Qidron vadisinə atdılar. **15** İkinci ayın on
dördüncü günü Pasxa qurbanlarını kəsdilər. Kahinlərlə
Levililər utanıb özlərini təqdis etdilər və Rəbbin məbədinə
yandırma qurbanları gətirdilər. **16** Allah adamı Musanın
Qanununda yazılmış qaydalarına görə öz yerlərində
durdular. Kahinlər Levililərdən aldıqları qanı səpdilər. **17**
Çünki camaat içində özlərini təqdis etməmiş çox adam
olduğuna görə Rəbbə təqdis etmək üçün təmiz olmayan
hər adamın Pasxa qurbanını kəsmək işi Levililərin
öhdəsində idi. **18** Çünki xalqın böyük bir hissəsi, Efrayim
və Menaşşe, İssakar və Zevulun qəbilələrindən bir çoxu
özlərini təmizləyib yazılanlara uyğun olmayaraq öz Pasxa
qurbanlarından yedi. **19** Xizqiya onlar üçün dua edib
demişdi: «Qoy xeyirxah olan Allah müqəddəs yer üçün
təmiz olmadıqları halda sidq ürəklə Allahı, atalarının
Allahı Rəbbi axtarmağa hazırlaşmış hər kəsi bağışlasın».
20 Rəbb Xizqiyanı eşitdi və xalqa şəfqət göstərdi. **21**
Yerusəlimdə olan İsraillilər yeddi gün Mayasız Çörək
bayramını böyük sevinclə keçirdilər. Levililər və kahinlər
yüksək səsli musiqi alətləri ilə hər gün Rəbbə həmd
edirdilər. **22** Xizqiya Rəbbin xidmətində bacarıqlı olan
bütün Levililəri ruhlandırdı. Onlar ünsiyyət qurbanlarını
kəsərək və atalarının Allahı Rəbbə şükürlər edərək yeddi
gün bayram yeməyi yedilər. **23** Bütün camaat belə qərara
gəldi ki, daha yeddi gün də bayram olsun. Yeddi günü də
sevinclə keçirdilər. **24** Yəhuda padşahı Xizqiya camaata
təqdim etmək üçün min buğa və yeddi min baş qoyun-

keçi, rəislər isə camaata min buğa və on min qoyun-keçi
verdilər. Bir çox kahin özünü təqdis etdi. 25 Bütün Yəhuda
camaatı, kahinlər, Levililər, İsraildən gələn bütün camaat
və İsrail torpağından olan və Yəhudada yaşayan qəriblər
sevindi. 26 Yerusəlim böyük sevinc içində idi, çünki
İsrail padşahı Davud oğlu Süleymanın dövründən bəri
Yerusəlimdə belə bayram olmamışdı. 27 Levili kahinlər
qalxıb xalqa xeyir-dua verdi, Allah onların səslərini eşitdi,
çünki duaları Onun müqəddəs məskəninə – göylərə çatdı.

31 Bütün bu iş qurtaranda orada olan bütün İsraillilər
Yəhuda şəhərlərinə çıxıb daş sütunları sındırdı,
Aşera bütlərini kəsdi. Bütün Yəhuda və Binyamin,
Efrayim, Menaşşe torpaqlarında olan səcdəgahları və
qurbangahları axıra qədər dağıtdılar. Sonra bütün İsrail
övladları öz şəhərlərinə, hər kəs öz mülkünə qayıtdı. 2
Xizqiya kahinləri və Levililəri bölmələrə ayırdı və hər
kəsi öz işinə uyğun olan bölməyə təyin etdi. O, Rəbbin
darvazalarla hasarlanmış yerində yandırma və ünsiyyət
qurbanlarını gətirmək, xidmət etmək, şükür və həmd
oxumaq üçün kahinləri və Levililəri qoydu. 3 Rəbbin
Qanununda yazıldığına görə yandırma qurbanları – səhər
və axşamın yandırma qurbanları, Şənbə günlərinin, Təzə
Ay mərasimlərinin və bayramların yandırma qurbanları
üçün padşah öz malından pay ayırdı. 4 Kahinlər və
Levililər özlərini Rəbbin Qanununa həsr etsinlər deyə
onların payını verməyi Yerusəlimdə yaşayan xalqa əmr
etdi. 5 Bu əmr hər yana yayılanda İsrail övladları taxılın,
təzə şərabın, yağın, balın və bütün tarla məhsullarının
nübarından bol-bol verdi. Hər şeyin onda birini bol-

bol gətirdilər. 6 Yəhuda şəhərlərində yaşayan İsraillilər
və Yəhudalılar mal-qaranın və qoyun-keçinin onda
birini, özlərinin Allahı Rəbbə təqdis olunan müqəddəs
şeylərin onda birini də gətirdilər və qalaq-qalaq verdilər.
7 Üçüncü ayda bunları qalaqlarla üst-üstə yığmağa
başladılar və yeddinci ayda qurtardılar. 8 Xizqiya və
rəislər gəlib qalaqları gördülər, Rəbbə və Onun xalqı
İsrailə minnətdarlıqlarını bildirdilər. 9 Xizqiya bu qalaqlar
barədə kahinlərdən və Levililərdən soruşdu. 10 Sadoqun
nəslindən olan başçı kahin Azarya ona belə cavab verdi:
«Rəbbin məbədinə nəzirlər gətirilən vaxtdan bəri biz
yeyib doyuruq, hələ artıq da qalır. Çünki Rəbb Öz xalqına
bərəkət verdi və bu bol şeylər də artıq qaldı». 11 Xizqiya
əmr etdi ki, Rəbbin məbədindəki otaqları hazırlasınlar.
Onlar hazırladılar. 12 Nəzirləri, onda birləri və təqdis
olunan şeyləri sədaqətlə oraya gətirib saxladılar. Bu şeyləri
rəis olan Levili Konanya və müavini olan qardaşı Şimey
saxlayırdı. 13 Yexiel, Azazya, Naxat, Asahel, Yerimot,
Yozavad, Eliel, İsmakya, Maxat və Benaya da padşah
Xizqiyanın və Allahın məbədində rəis olan Azaryanın
əmrinə görə Konanyanın və qardaşı Şimeyin əli altında
məmur idi. 14 Şərq darvazasında qapıçı olan Levili İmna
oğlu Qore Rəbbə verilən nəzirlər və ən müqəddəs şeyləri
paylamaqdan ötrü Allah üçün verilən könüllü təqdimlərə
nəzarət edirdi. 15 Onun başçılığı altında olan Edenə,
Minyaminə, Yeşuaya, Şemayaya, Amaryaya və Şekanyaya
bölmələrinə görə kahin şəhərlərində böyükdən kiçiyə
qədər bu qohumlarına paylarını bölmək işi tapşırılmışdı:
16 nəsil şəcərələrinə baxmayaraq, üç yaşında və ondan

yuxarı yaşda olan, vəzifələrinə və bölmələrinə görə
gündəlik xidmət işi üçün Rəbbin məbədinə girən kişilərin
hamısı; **17** nəsil şəcərələrində yazıldığı kimi nəsillərinə
görə kahinlər, vəzifələrinə, həm də bölmələrinə görə
iyirmi yaşında və ondan yuxarı yaşda olan Levililər; **18**
nəsil şəcərələrinə görə bütün camaatın uşaqları, arvadları,
oğul və qızları – çünki onlar özlərini sədaqətlə müqəddəs
xidmət üçün təqdis etmişdilər – **19** öz şəhərlərinin ətraf
çöllərində yaşayan Harun nəslindən kahinlər. Hər şəhərdə
adları çəkilən adamlar qoyulmuşdu ki, kahinlər arasındakı
bütün kişilərə və Levililər arasında nəsil şəcərələrində
yazılanların hamısına pay versinlər. **20** Xizqiya bütün
Yəhudada belə etdi, Allahı Rəbbin önündə yaxşı, doğru və
sədaqətli işlər gördü. **21** O öz Allahını axtararaq Allahın
məbədinin xidmətində, qanuna və əmrlərə əməl etməkdə
başladığı hər işi bütün qəlbi ilə icra etdi və uğur qazandı.

32 Bu sədaqətli işlərdən sonra Aşşur padşahı Sanxeriv
gəlib Yəhudaya girdi. O, qalalı şəhərlərə qarşı ordugah
qurdu və onları ələ keçirmək istədi. **2** Xizqiya Sanxerivin
Yerusəlim üzərinə döyüşmək üçün gəldiyini gördükdə
3 şəhərdən kənarda olan su mənbələrini kəsmək üçün
öz rəisləri və sərkərdələri ilə məsləhətləşdi və onlar
Xizqiyaya kömək etdi. **4** Çoxlu xalq yığıldı və «Aşşur
padşahları nə üçün gəlib çoxlu su tapsınlar?» deyib
bütün su mənbələrinin və ölkədən axan çayların yollarını
kəsdilər. **5** Xizqiya cəsarətləndi, divarın bütün uçmuş
yerlərini tikdi və onun üstündə qüllələr düzəltdi. Bayır
tərəfdən başqa bir divar da tikdi, Davudun şəhərində
olan qala yamacını da möhkəmləndirdi. Çoxlu silah

və qalxan düzəltdi. 6 O, xalqın üzərinə sərkərdələr
qoydu, onları şəhər darvazası meydanında yanına topladı
və onları ürəkləndirib dedi: 7 «Möhkəm və cəsarətli
olun. Aşşur padşahından və onun yanında olan çoxlu
qoşundan qorxmayın, ruhdan düşməyin, çünki bizimlə
olan onunla olandan böyükdür. 8 Onunla olan insan
gücüdür, ancaq bizimlə olan Allahımız Rəbdir ki, bizə
kömək edir və müharibələrimizdə vuruşur». Xalq Yəhuda
padşahı Xizqiyanın sözlərindən ürəkləndi. 9 Bundan
sonra Aşşur padşahı Sanxeriv yanında olan bütün
qərargahı ilə Lakişin qarşısında dayanarkən Yerusəlimə,
Yəhuda padşahı Xizqiyanın və Yerusəlimdə olan bütün
Yəhudalıların yanına adamlarını göndərdi və onlar
dedi: 10 «Aşşur padşahı Sanxeriv belə deyir: "Siz nəyə
güvənirsiniz ki, Yerusəlimdə mühasirəyə otururs unuz? 11
‹Allahımız Rəbb bizi Aşşur padşahının əlindən qurtaracaq›
deyən Xizqiya sizi aclıqla və susuzluqla ölümə vermək
üçün azdırmırmı? 12 O həmin Allahın səcdəgahlarını
və qurbangahlarını aradan qaldıran, Yəhudaya və
Yerusəlimə ‹bir qurbangahın önündə səcdə edəcəksiniz
və onun üzərində buxur yandıracaqsınız› deyə əmr
edən Xizqiyanın özü deyildimi? 13 Bütün ölkələrin
xalqlarına mənim və atalarımın nə etdiyini bilmirsinizmi?
O ölkələrin millətlərinin allahları öz torpaqlarını mənim
əlimdən qurtara bildilərmi? 14 Atalarımın tamamilə məhv
etdikləri o millətlərin bütün allahları arasında hansı biri
öz xalqını əlimdən qurtara bildi ki, Allahınız sizi mənim
əlimdən qurtara bilsin? 15 Qoy indi Xizqiya sizi aldatmasın
və bu cür azdırmasın, ona inanmayın. Çünki heç bir

millətin və heç bir ölkənin allahlarından heç biri öz xalqını
mənim və atalarımın əlindən qurtara bilmədi. Sizin
Allahınız da sizi mənim əlimdən qurtara bilməyəcək!”» **16**
Sanxerivin adamları Rəbb Allaha və Onun qulu Xizqiyaya
qarşı hələ çox şeylər söylədi. **17** O özü də İsrailin Allahı
Rəbbi təhqir etmək üçün yazdığı məktublarda Ona qarşı
belə dedi: «Ölkələrin millətlərinin allahları öz xalqlarını
necə əlimdən qurtara bilmədilərsə, Xizqiyanın Allahı
da xalqını mənim əlimdən qurtara bilməyəcək». **18**
Onun adamları şəhəri almaq üçün divar üzərində olan
Yerusəlim xalqını qorxudub dəhşətə salsınlar deyə onlara
tərəf uca səslə Yəhudi dilində bağırdılar. **19** Yer üzü
xalqlarının insan əllərinin işi olan allahlarına qarşı
dedikləri sözləri Yerusəlimin Allahına qarşı da söylədilər.
20 Bundan ötrü padşah Xizqiya və peyğəmbər Amots
oğlu Yeşaya dua edib göyə fəryad etdilər. **21** Rəbb bir
mələk göndərdi və o, Aşşur padşahının ordugahında olan
bütün igid döyüşçüləri, sərkərdələri və rəisləri məhv
etdi. Aşşur padşahı biabırçılıqla öz ölkəsinə qayıtdı. O öz
allahının məbədinə girdi və orada öz doğma oğullarından
bəzisi onu qılıncla öldürdü. **22** Beləcə Rəbb Xizqiyanı
və Yerusəlimdə yaşayanları Aşşur padşahı Sanxerivin
və bütün başqalarının əlindən qurtardı və onları hər
tərəfdən qorudu. **23** Onda çoxlu adam Yerusəlimə, Rəbbə
hədiyyələr və Yəhuda padşahı Xizqiyaya dəyərli şeylər
gətirdi. Bundan sonra Xizqiya bütün millətlərin gözündə
ucaldı. **24** O günlərdə Xizqiya ölümcül xəstələndi. O,
Rəbbə dua etdi, Rəbb də ona cavab verdi və ona bir
əlamət göstərdi. **25** Ancaq Xizqiya ona edilən yaxşılığın

əvəzini ödəmədi. Çünki ürəyi qürurlanmışdı, buna görə
də özünün, Yəhudanın və Yerusəlimin üzərinə Allahın
qəzəbi gəldi. 26 Amma Xizqiya ürəyinin qururundan
əl çəkib özünü aşağı tutdu, Yerusəlimdə yaşayanlar da
belə etdi. Buna görə də Xizqiyanın dövründə onların
üzərinə Rəbbin qəzəbi gəlmədi. 27 Xizqiyanın olduqca
çoxlu sərvəti və şöhrəti vardı. O özünə qızıl-gümüş,
qiymətli daşlar, ətriyyat, qalxanlar və hər cür qiymətli
əşya üçün xəzinələr tikdi. 28 Buğda, təzə şərab və yağ
məhsulları üçün anbarlar, hər cür heyvan üçün axurlar
və sürülər üçün ağıllar tikdi. 29 O özü üçün şəhərlər də
tikdi. Onun çoxlu qoyun-keçisi və mal-qarası vardı. Çünki
Allah ona lap çox mal-dövlət vermişdi. 30 Həmin Xizqiya
Gixon sularının yuxarı mənbəyini bağladı və onları
yer altından qərbə doğru, Davudun şəhərinə keçirdi.
Xizqiya bütün işlərində uğur qazandı. 31 Ancaq Babil
hökmdarlarının ölkədə baş verən əlamət barədə soruşmaq
üçün göndərdiyi elçilər gəldiyi zaman bu işdə Allah sınağa
çəkib ürəyində olan hər şeyi bilmək üçün onu tərk etdi.
32 Xizqiyanın qalan işləri və sədaqətli əməlləri barədə
peyğəmbər Amots oğlu Yeşayanın peyğəmbərliklərində,
Yəhuda və İsrail padşahlarının kitabında yazılmışdır.
33 Xizqiya ataları ilə uyudu və onu Davud sülaləsinin
qəbirlərinin yuxarısında basdırdılar. Öldüyü zaman bütün
Yəhudalılar və Yerusəlimdə yaşayanlar ona ehtiram
göstərdilər. Onun yerinə oğlu Menaşşe padşah oldu.

33 Menaşşe padşah olduğu vaxt on iki yaşında idi və
Yerusəlimdə əlli beş il padşahlıq etdi 2 O, İsrail övladlarının
önündən Rəbbin qovduğu millətlərin etdikləri iyrənc

işlər kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. 3 Atası
Xizqiyanın dağıtdığı səcdəgahları yenidən tikdi, Baal
bütləri üçün qurbangahlar qurdu və Aşera bütləri
düzəltdi, bütün səma cisimlərinə səcdə və qulluq etdi.
4 Rəbbin «adım əbədi olaraq Yerusəlimdə qalacaq»
dediyi məbədində qurbangahlar tikməyə başladı. 5
Menaşşe Rəbbin məbədinin hər iki həyətində bütün
səma cisimlərinə qurbangahlar düzəltdi. 6 O, oğullarını
Ben-Hinnom vadisində oda qurban verdi, gələcəyi dedi,
baxıcılıq və cadugərlik edib cindarlara və ruhçağıranlara
müraciət etdi. Rəbbin gözündə çoxlu pis işlər görərək Onu
qəzəbləndirdi. 7 Düzəltdiyi oyma bütü Allahın məbədinə
qoydu. Bu məbəd barədə Allah Davuda və oğlu Süleymana
demişdi: «Bu məbəddə və bütün İsrail qəbilələrindən
seçdiyim Yerusəlimdə Öz adımı əbədi qoyacağam. 8 Əgər
Mənim onlara buyurduğum hər şeyə və Musa vasitəsilə
onlara verilən bütün qanuna, qaydalara və hökmlərə
əməl etsələr, İsrail övladlarının atalarına təyin etdiyim
torpaqdan didərgin düşməyə qoymayacağam». 9 Menaşşe
Yəhudalıları və Yerusəlimdə yaşayanları İsrail övladları
önündə Rəbbin məhv etdiyi millətlərdən də çox pis işlər
etmək üçün yoldan çıxardı. 10 Rəbb Menaşşe və onun
xalqı ilə danışdı, amma onlar qulaq asmadı. 11 Rəbb Aşşur
padşahının ordu başçılarını onların üzərinə göndərdi.
Onlar Menaşşeyə qandal və tunc zəncir vurub onu əsir
aldılar və Babilə apardılar. 12 O bu kədərində Allahı
Rəbbə yalvardı və atalarının Allahı önündə özünü çox
aşağı tutdu, 13 Allaha dua etdi. Allah da onun duasını
qəbul etdi və yalvarışını eşitdi, onu yenə Yerusəlimə – öz

padşahlığına gətirdi. Onda Menaşşe bildi ki, Rəbb həqiqi
Allahdır. **14** Bundan sonra o, vadidə olan Gixonun qərb
tərəfindən Balıqlar darvazasının girəcək yerinə qədər
Davudun şəhərinə bayır tərəfdən bir divar tikdi, onunla
Ofeli əhatəyə aldı və onu çox yüksəltdi. Yəhudanın bütün
qalalı şəhərlərinə qoşun başçıları qoydu. **15** Menaşşe özgə
allahları, Rəbbin məbədindəki bütü, Rəbbin məbədinin
dağında və Yerusəlimdə tikdiyi bütün qurbangahları
aradan qaldırıb onları şəhərin bayırına atdı. **16** O,
Rəbbin qurbangahını təmir edib orada ünsiyyət və şükür
qurbanları təqdim etdi və İsrailin Allahı Rəbbə qulluq
etməyi Yəhudalılara əmr etdi. **17** Bununla bərabər xalq
hələ səcdəgahlarda qurban gətirirdi, hərçənd ki bunu
özlərinin Allahı Rəbbə görə edirdi. **18** Menaşşenin qalan
işləri, öz Allahına duası və İsrailin Allahı Rəbbin adı ilə ona
söz deyən görücülərin sözləri İsrail padşahlarının tarix
kitabında yazılmışdır. **19** Onun duası və duasının eşidildiyi,
bütün günahları və xainliyi, özünü aşağı tutmazdan əvvəl
səcdəgahlar tikib Aşera bütlərini və oyma bütləri qoyduğu
yerlər barədə görücülərin tarix kitabında yazılmışdır. **20**
Menaşşe ataları ilə uyudu və onu öz evində basdırdılar.
Onun yerinə oğlu Amon padşah oldu. **21** Amon padşah
olduğu vaxt iyirmi iki yaşında idi və Yerusəlimdə iki il
padşahlıq etdi. **22** O, atası Menaşşenin etdiyi kimi Rəbbin
gözündə pis olan işlər etdi. Atası Menaşşenin düzəltdiyi
bütün oyma bütlərə Amon da qurban kəsdi və onlara
qulluq etdi. **23** O, atası Menaşşedən fərqli olaraq özünü
Rəbbin önündə aşağı tutmadı, əksinə, Amon get-gedə
daha çox günah etdi. **24** Əyanları ona qarşı qəsd hazırladı

və onu öz sarayında öldürdülər. **25** Ölkə xalqı padşah
Amona qarşı qəsd hazırlayanların hamısını qırdı və onun
yerinə oğlu Yoşiyanı padşah etdi.

34 Yoşiya padşah olduğu vaxt səkkiz yaşında idi və
Yerusəlimdə otuz bir il padşahlıq etdi. **2** O, Rəbbin gözündə
doğru olan işlər etdi, hər işdə babası Davudun yolları
ilə gedərək onlardan kənara çıxmadı. **3** Padşahlığının
səkkizinci ilində hələ gənc ikən babası Davudun Allahını
axtarmağa başladı. On ikinci ildə Yəhudanı və Yerusəlimi
səcdəgahlardan, Aşera bütlərindən, oyma bütlərdən və
tökmə bütlərdən təmizləməyə başladı. **4** Yoşiyanın önündə
Baal bütlərinin qurbangahlarını dağıtdılar. Onların
üzərində qoyulan buxur qurbangahlarını kəsib atdı.
Aşera bütlərini, oyma bütləri və tökmə bütləri sındırdı,
onları əzib toz etdi və bu bütlərə qurban gətirənlərin
qəbirləri üzərinə səpdi. **5** Öz qurbangahlarında onların
kahinlərinin sümüklərini yandırdı, beləcə Yəhudanı və
Yerusəlimi təmizlədi. **6** Yoşiya Menaşşe, Efrayim və Şimeon
qəbilələrinin şəhərlərində və ətraf viranəliklərində də
Naftali torpağına qədər qurbangahları dağıtdı. **7** Aşera
bütlərini və oyma bütləri toz edənə qədər əzdi, bütün İsrail
ölkəsində buxur qurbangahlarının hamısını kəsib atdı,
sonra Yerusəlimə qayıtdı. **8** Padşahlığının on səkkizinci
ilində ölkəni və məbədi təmizlədikdən sonra Yoşiya
Asalya oğlu Şafanı, şəhər rəisi Maaseyanı, salnaməçi
Yoaxaz oğlu Yoahı öz Allahı Rəbbin məbədini təmir
etmək üçün göndərdi. **9** Onlar baş kahin Xilqiyanın
yanına gəldi. Bütün qalan İsraillilərin – Menaşşelilərin,
Efrayimlilərin, bütün Yəhudalıların, Binyaminlilərin və

Yerusəlimdə yaşayanların Allahın məbədinə gətirdikləri,
astana keşikçisi olan Levililərin yığdıqları pulu **10** Rəbbin
məbədinin işinə nəzarət edənlərə verdilər. Onlar da
pulu məbədin uçuq yerlərini təmir etmək üçün Rəbbin
məbədində olan işçilərə – **11** dülgərlərə və ustalara
verdilər ki, Yəhuda padşahlarının xaraba qoyduqları
evlər üçün yonulmuş daş və rəzələrlə direklər üçün taxta
alsınlar. **12** Bu adamlar sədaqətlə iş gördülər. İşə nəzarət
etmək üçün onların üzərinə Levililər – Merari nəslindən
olan Yaxat və Avdiya, Qohat nəslindən olan Zəkəriyyə və
Meşullam, hər biri musiqi alətlərində çala bilən Levililər
qoyulmuşdu. **13** Bunlar yük daşıyanların da üzərində idi
və hər cür xidmətdə bütün işi görənlərə nəzarət edirdi.
Mirzələr, məmurlar, qapıçılar da Levililərdən idi. **14** Rəbbin
məbədinə gətirilmiş olan pulu çıxartdıqları zaman kahin
Xilqiya Musa vasitəsilə verilən Rəbbin Qanun kitabını
tapdı. **15** Xilqiya mirzə Şafana dedi: «Rəbbin məbədində
Qanun kitabını tapdım». Xilqiya kitabı Şafana verdi. **16**
Şafan kitabı padşahın yanına apardı, həm də ona xəbər
gətirib dedi: «Qulların tapşırdığın hər şeyi edir. **17** Rəbbin
məbədində tapılan pulu boşaltdılar, onu nəzarətçilərin və
işçilərin əlinə verdilər». **18** Mirzə Şafan padşaha bildirib
dedi: «Kahin Xilqiya mənə bir kitab verdi». Şafan onu
padşahın önündə oxudu. **19** Padşah Qanun sözlərini
eşidəndə paltarını cırdı. **20** Padşah Xilqiyaya, Şafan
oğlu Axiqama, Mikeya oğlu Avdona, mirzə Şafana və
padşahın xidmətçisi Asayaya əmr edib dedi: **21** «Gedin,
tapılmış kitabın sözlərinə görə mənim üçün, İsraillilərin
və Yəhudalıların qalanı üçün Rəbdən soruşun, çünki

Rəbbin bizə qarşı tökülmüş qəzəbi böyükdür. Ona görə ki
atalarımız bu kitabda yazılan hər şeyə görə Rəbbin sözünə
əməl etməmişdilər». **22** Xilqiya və padşahın adamları
qadın peyğəmbər Xuldanın yanına getdilər. O, paltarlara
baxan Xasra oğlu Toqhat oğlu Şallumun arvadı idi və
Yerusəlimdə ikinci məhəllədə yaşayırdı. Onunla bu barədə
söhbət etdilər. **23** Qadın onlara dedi: «İsrailin Allahı Rəbb
belə deyir: sizi Mənim yanıma göndərən adama söyləyin
ki, **24** Rəbb belə deyir: "Mən Yəhuda padşahının önündə
oxuduqları kitabda yazılan bütün lənətlərə görə bu yerə
və burada yaşayanların üzərinə bəla gətirəcəyəm. **25** Onlar
Məni tərk etdilər və başqa allahlara buxur yandıraraq
bütün əməlləri ilə Məni qəzəbləndirdilər. Buna görə də bu
yerə qarşı qəzəbim töküləcək və sönməyəcək". **26** Ancaq
Rəbdən soruşmaq üçün sizi göndərən Yəhuda padşahına
söyləyin ki, İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Sözlərimi
dinlədin. **27** Allahın bu yerə və orada yaşayanlara qarşı
Allah sözlərini eşidəndə ürəyin yumşaldı və Onun önündə
özünü aşağı tutdun. Bəli, Mənim önümdə özünü aşağı
tutdun, paltarını cırıb önümdə ağladın. Buna görə də Mən
səni eşitdim" Rəbb belə bəyan edir. **28** "Mən səni atalarına
qoşacağam və rahat öz qəbrinə qoyulacaqsan, bu yerin
və orada yaşayanların üzərinə gətirəcəyim bütün bəlanı
gözlərin görməyəcək"». Onlar bu xəbəri padşaha çatdırdı.
29 Padşah Yəhudanın və Yerusəlimin bütün ağsaqqallarını
çağırtdırıb öz yanına topladı. **30** Padşah, onunla birgə
bütün Yəhuda adamları, Yerusəlimdə yaşayanlar, kahinlər,
Levililər və böyükdən kiçiyə qədər bütün xalq Rəbbin
məbədinə qalxdı. O, Rəbbin məbədində tapılmış əhd

kitabının bütün sözlərini onlara eşitdirərək oxudu. **31**
Padşah öz yerində dayandı. O, Rəbbin önündə əhd bağladı
ki, Rəbbin ardınca gedib Onun əmrlərinə, göstərişlərinə,
qaydalarına bütün qəlbi və bütün varlığı ilə əməl etsin
və bu kitabda yazılmış əhdin sözlərini yerinə yetirsin.
32 O, Yerusəlimdə olanların hamısına və Binyaminlilərə
bu əhdi təsdiq etdirdi. Yerusəlimdə yaşayanlar Allahın,
atalarının Allahının əhdinə görə belə etdi. **33** Yoşiya
İsraillilərin bütün torpaqlarında iyrənc şeylərin hamısını
aradan qaldırdı və İsraildə olanların hamısına özlərinin
Allahı Rəbbə qulluq etməyi əmr etdi. Onun bütün ömrü
boyu xalq atalarının Allahı Rəbbin ardınca getməkdən
dönmədi.

35 Yoşiya Yerusəlimdə Rəbb üçün Pasxa bayramını
keçirdi və birinci ayın on dördüncü günü Pasxa qurbanını
kəsdilər. **2** O, kahinləri vəzifələrinə qoydu və onları
Rəbbin məbədinin xidməti üçün ruhlandırdı. **3** Rəbb üçün
təqdis edilmiş və bütün İsrailə təlim verən Levililərə dedi:
«Müqəddəs sandığı İsrail padşahı Davud oğlu Süleymanın
tikdiyi məbədə qoyun. O daha sizin çiyinlərinizə yük
olmayacaq. İndi Allahınız Rəbbə və onun xalqı İsrailə
xidmət edin. **4** İsrail padşahı Davudun və onun oğlu
Süleymanın yazdığı kimi nəsillərinizə, bölmələrinizə görə
hazır olun. **5** Qohumlarınız olan xalqın nəsil bölmələrinə
və Levililərin nəsil bölmələrinə görə Müqəddəs yerdə
dayanın. **6** Pasxa qurbanını kəsin, özünüzü təqdis edin
və Musa vasitəsilə olan Rəbbin sözünə əməl edərək
qohumlarınız üçün hazırlıq görün». **7** Yoşiya xalqa, orada
olan hər kəsə Pasxa qurbanı olaraq sürüdən otuz min

quzu və oğlaq verdi, üç min baş mal-qara da verdi. Bunlar
padşahın malından idi. **8** Onun rəisləri də xalqa, kahinlərə
və Levililərə könüllü hədiyyələr verdilər. Allah məbədinin
rəisləri olan Xilqiya, Zəkəriyyə və Yexiel, kahinlərə iki
min altı yüz Pasxa qurbanı olacaq davar və üç yüz baş
mal-qara verdi. **9** Konanya, onun qardaşları Şemaya və
Netanel, Levililərin rəisləri Xaşavya, Yeiel və Yozavad
Levililərə beş min Pasxa qurbanı olacaq heyvan və beş yüz
baş mal-qara verdi. **10** Xidmət işi hazır olanda padşahın
əmri ilə kahinlər yerlərində və Levililər bölmələrinə
görə dayanıb **11** Pasxa qurbanını kəsdilər. Kahinlər
özlərinə verilən qanı səpdilər, Levililər isə qurbanların
dərisini soydular. **12** Onları xalqa nəsil bölmələrinə görə
vermək üçün ayırdılar ki, Musanın kitabında yazıldığı
kimi xalq Rəbbə yandırma qurbanları təqdim etsin. Mal-
qaranı da belə etdilər. **13** Pasxa qurbanını da qaydaya
görə odda qızartdılar. Müqəddəs qurbanları qazanlarda,
tiyanlarda və tavalarda bişirdilər və bütün xalqa tələsik
payladılar. **14** Bundan sonra özləri və kahinlər üçün
hazırladılar, çünki Harun nəslindən olan kahinlər gecə
düşənə qədər yandırma qurbanları və yağları təqdim
etməklə məşğul idi. Bundan ötrü Levililər özləri və
Harun nəslindən olan kahinlər üçün hazırlıq gördülər. **15**
Asəf nəslindən olan ilahiçilər Davudun, Asəfin, Hemanın
və padşahın görücüsü Yedutunun əmr etdiyi yerlərdə,
qapıçılar isə hər darvaza ağzında dayandı. Xidmətlərindən
ayrılmaları lazım deyildi, çünki Levili olan qohumları
onlar üçün hazırlıq gördü. **16** Padşah Yoşiyanın əmrinə
görə Pasxa bayramını keçirmək və Rəbbin qurbangahında

yandırma qurbanları təqdim etmək üçün Rəbbin bütün
xidməti o gün beləcə hazırlandı. **17** Orada olan İsrail
övladları o zaman Pasxa bayramını, yeddi gün isə
Mayasız Çörək bayramını qeyd etdilər. **18** Peyğəmbər
Şamuelin dövründən bəri Pasxa bayramı İsraildə belə
keçirilməmişdi. İsrail padşahlarından heç biri Yoşiya ilə
kahinlərin, Levililərin, bütün Yəhudalıların, orada olan
İsraillilərin və Yerusəlimdə yaşayanların qeyd etdikləri bu
Pasxa kimi bir Pasxa keçirməmişdi. **19** Bu Pasxa Yoşiyanın
padşahlığının on səkkizinci ilində keçirildi. **20** Yoşiyanın
məbəddə gördüyü bütün bu işlərdən sonra Misir padşahı
Neko müharibə etmək üçün Fərat çayı yanında olan
Karkemişin üzərinə gəldi. Yoşiya onunla qarşılaşmağa
çıxdı. **21** Misir padşahı onun yanına qasidlər göndərib
dedi: «Ey Yəhuda padşahı, mənim sənlə nə işim var?
Mən bu gün sənin üstünə deyil, müharibə etdiyim sülaləyə
qarşı gedirəm. Allah mənə tələsməyi əmr etdi, mənimlə
olan Allahdan çəkin ki, səni həlak etməsin». **22** Yoşiya
ondan əl çəkmədi və onunla vuruşmaq üçün qiyafəsini
dəyişdi, Allah tərəfindən olan Nekonun sözlərinə qulaq
asmadı və vuruşmaq üçün Megiddo düzənliyinə getdi. **23**
Oxatanlar padşah Yoşiyanı oxla vurdu. Padşah adamlarına
dedi: «Məni buradan aparın, çünki ağır yaralandım». **24**
Adamları onu arabadan götürdülər və onu özünün ikinci
arabasına mindirib Yerusəlimə apardılar. Yoşiya öldü və
atalarının qəbirlərində basdırıldı. Bütün Yəhudalılar və
Yerusəlimlilər Yoşiya üçün yas tutdu. **25** Yeremya Yoşiya
üçün mərsiyə qoşdu. Bütün kişi və qadın xanəndələr bu
günə qədər məlum olan mərsiyələrində Yoşiya barədə

danışmışlar. Bu mərsiyələri oxumağı İsraildə adət etdilər
və bunlar mərsiyələr kitabında yazılmışdır. 26 Yoşiyanın
qalan işləri, Rəbbin Qanununda yazıldığına görə etdiyi
sədaqətli işləri, 27 ilk işlərindən son işlərinə qədər İsrail
və Yəhuda padşahlarının kitabında yazılmışdır.

36 Ölkə xalqı Yoşiyanın oğlu Yehoaxazı götürüb atasının
yerinə Yerusəlimdə padşah etdi. 2 Yehoaxaz padşah
olduğu vaxt iyirmi üç yaşında idi və Yerusəlimdə üç
ay padşahlıq etdi. 3 Misir padşahı onu Yerusəlimdə
taxtdan saldı və ölkə üzərinə bir talant qızıl və yüz talant
gümüş miqdarında xərac qoydu. 4 Misir padşahı onun
qardaşı Elyaqimi Yəhuda və Yerusəlim üzərində padşah
etdi və adını dəyişdirib Yehoyaqim qoydu. Neko onun
qardaşı Yehoaxazı götürüb Misirə apardı. 5 Yehoyaqim
padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə
on bir il padşahlıq etdi. O, Allahı Rəbbin gözündə pis
olan işlər etdi. 6 Babil padşahı Navuxodonosor onun
üstünə hücum etdi. Tunc zəncir vurub onu əsir etdi
və Babilə apardı. 7 Navuxodonosor Rəbbin məbədinin
əşyalarından bəzilərini Babilə apardı və onları Babildəki
öz məbədinə qoydu. 8 Yehoyaqimin qalan işləri, etdiyi
iyrənc işlər və onun təqsiri İsrail və Yəhuda padşahlarının
kitabında yazılmışdır. Onun yerinə oğlu Yehoyakin padşah
oldu. 9 Yehoyakin padşah olduğu vaxt on səkkiz yaşında
idi və Yerusəlimdə üç ay on gün padşahlıq etdi. O,
Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. 10 Bahar gələndə
Navuxodonosor onu Rəbbin məbədinin qiymətli əşyaları
ilə birgə Babilə gətirtdi və Yehoyakinin qohumu Sidqiyanı
Yəhuda və Yerusəlim üzərində padşah etdi. 11 Sidqiya

padşah olduğu vaxt iyirmi bir yaşında idi və Yerusəlimdə
on bir il padşahlıq etdi. **12** O, Allahı Rəbbin gözündə
pis olan işlər etdi, Rəbbin dili ilə danışan peyğəmbər
Yeremyanın önündə özünü aşağı tutmadı. **13** Həm də
Allahın adı ilə onu and içdirmiş padşah Navuxodonosora
qarşı üsyan etdi, dikbaşlıqla İsrailin Allahı Rəbbə tərəf
dönmək istəməyib ürəyini inadkar etdi. **14** Kahinlərin
bütün rəhbərləri də xalqla birgə başqa millətlərin bütün
iyrənc işlərinə görə davranaraq böyük xainlik etdilər və
Rəbbin Yerusəlimdə təqdis etdiyi məbədini murdarladılar.
15 Atalarının Allahı Rəbb dəfələrlə Öz elçilərinin vasitəsilə
onlara xəbər göndərdi, çünki Öz xalqına və məskəninə
rəhmi gəlirdi. **16** Ancaq Rəbbin qəzəbi Öz xalqının
üzərinə gəldi və onlara heç bir çarə tapılmadı, çünki
Allahın elçilərini lağa qoydular, Onun sözlərinə xor
baxdılar və peyğəmbərlərini təhqir etdilər. **17** Rəbb
onların üzərinə Xaldeylilərin padşahını göndərdi. O da
Müqəddəs məkanlarında onların cavanlarını qılıncla
öldürdü, yeniyetməyə və bakirə qıza, qocaya və zəifə
rəhm etmədi, Rəbb hamısını ona təslim etdi. **18** O, Allahın
məbədinin bütün böyük və kiçik əşyalarını, Rəbbin
məbədinin xəzinələrini, padşahın və onun rəislərinin
xəzinələrini – hər şeyi Babilə apardı. **19** Xaldeylilər Allahın
məbədini yandırdılar, Yerusəlimin divarını uçurdular,
onun bütün saraylarına od vurdular və orada olan
qiymətli əşyaların hamısını məhv etdilər. **20** Xaldeylilərin
padşahı qılıncdan qurtaranları Babilə sürgünlüyə apardı.
Onlar Fars padşahlarının hökmranlığına qədər ona
və onun oğullarına qul oldu. **21** Yeremyanın dili ilə

deyilən Rəbbin sözü yerinə yetsin deyə yetmiş il bitənə
qədər torpaq öz Şənbə vaxtlarını qeyd edərək bütün bu
viranəlik müddəti dincəldi. **22** Rəbb Fars padşahı Kirin
hökmranlığının birinci ilində Yeremyanın dili ilə dediyi
sözü yerinə yetirmək üçün Kiri ruhlandırdı. Ona görə Kir
padşahlığının bütün ərazisində yazılı və şifahi şəkildə
elan etdi: **23** «Budur, Fars padşahı Kir belə deyir: "Göylərin
Allahı Rəbb dünyanın bütün padşahlıqlarını mənə verdi
və Yəhudanın Yerusəlim şəhərində Öz məbədini tikməyi
mənə əmr etdi. Aranızda Onun xalqına mənsub olanların
hamısına qoy Allahı Rəbb yar olsun və oraya getsinlər"».

Ezra

1 Rəbb Fars padşahı Kirin hökmranlığının birinci ilində
Yeremyanın dili ilə dediyi sözü yerinə yetirmək üçün
Kiri ruhlandırdı. Ona görə Kir padşahlığının bütün
ərazisində yazılı və şifahi elan etdi: **2** «Budur, Fars padşahı
Kir belə deyir: "Göylərin Allahı Rəbb dünyanın bütün
padşahlıqlarını mənə verdi və Yəhudanın Yerusəlim
şəhərində Öz məbədini tikməyi mənə əmr etdi. **3**
Aranızda Onun xalqına mənsub olanların hamısına
qoy Allahı yar olsun! Qoy onlar Yəhudanın Yerusəlim
şəhərinə qalxsın və İsrailin Allahı Rəbbin məbədini
tiksinlər. Yerusəlimdə səcdə qılınan Allah Odur. **4** Sağ
qalan İsraillilər hansı əhali arasında yaşayırsa, qoy
onlar Yerusəlimdəki Allah evinə verəcəkləri könüllü
ianələrdən başqa, qızıl-gümüş, əşya və heyvanlar
verməklə bu adamlara kömək etsinlər"». **5** Yəhuda,
Binyamin qəbilələrinin nəsil başçıları, kahinlərlə Levililər,
eləcə də Allahın ruhlandırdığı bütün adamlar Rəbbin
Yerusəlimdəki məbədini tikmək üçün yola düşməyə
hazırlaşdılar. **6** Aralarında yaşadıqları yerli əhalinin
hamısı verdikləri könüllü ianələrdən başqa, qızılla, gümüş
qablarla, əşyalarla, heyvanlarla və qiymətli şeylərlə
onlara kömək etdilər. **7** Padşah Kir Navuxodonosorun
Rəbbin Yerusəlimdəki məbədindən götürüb öz allahlarının
məbədinə qoyduğu əşyaları çıxartdı. **8** Fars padşahı Kir
onları xəzinədar Mitredatın əli ilə oradan çıxardaraq
hamısını sayıb Yəhuda rəhbəri Şeşbassara verdi. **9** Onların
sayı bu qədər idi: otuz qızıl ləyən, min gümüş ləyən,
iyirmi doqquz bıçaq, **10** otuz qızıl boşqab, bir-birinə

oxşayan dörd yüz on gümüş boşqab və min ədəd də başqa
qablar. **11** Qızıl və gümüş əşyaların hamısı beş min dörd
yüz ədəd idi. Sürgündə yaşayanlar Babildən Yerusəlimə
qaytarılanda Şeşbassar bu əşyaların hamısını onlarla
bərabər gətirdi.

2 Babil padşahı Navuxodonosorun Babilə apardığı əsirlər
yaşadıqları vilayətdən Yerusəlimə və Yəhudadakı öz
şəhərlərinə qayıtdılar. **2** Onlar Zerubbabil, Yeşua,
Nehemya, Seraya, Reelaya, Mordokay, Bilşan, Mispar,
Biqvay, Rexum, Baananın başçılığı ilə gəldilər. Sürgündən
qayıdan İsraillilərin sayı: **3** Paroş övladları – 2172 nəfər; **4**
Şefatya övladları – 372 nəfər; **5** Arah övladları – 775 nəfər;
6 Yeşua və Yoav nəslindən Paxat-Moav övladları – 2812
nəfər; **7** Elam övladları – 1254 nəfər; **8** Zattu övladları
– 945 nəfər; **9** Zakkay övladları – 760 nəfər; **10** Bani
övladları – 642 nəfər; **11** Bevay övladları – 623 nəfər; **12**
Azqad övladları – 1222 nəfər; **13** Adoniqam övladları – 666
nəfər; **14** Biqvay övladları – 2056 nəfər; **15** Adin övladları
– 454 nəfər; **16** Ater, yəni Xizqiya övladları – 98 nəfər;
17 Besay övladları – 323 nəfər; **18** Yora övladları – 112
nəfər; **19** Xaşum övladları – 223 nəfər; **20** Gibbar övladları
– 95 nəfər; **21** Bet-Lexem övladları – 123 nəfər; **22** Netofa
sakinləri – 56 nəfər; **23** Anatot sakinləri – 128 nəfər; **24**
Azmavet övladları – 42 nəfər; **25** Qiryat-Arim, Kefira və
Beerot övladları – 743 nəfər; **26** Rama və Geva övladları –
621 nəfər; **27** Mikmas sakinləri – 122 nəfər; **28** Bet-El və
Ay sakinləri – 223 nəfər; **29** Nevo övladları – 52 nəfər;
30 Maqbiş övladları – 156 nəfər; **31** Digər Elam övladları
– 1254 nəfər; **32** Xarim övladları – 320 nəfər; **33** Lod,

Xadid və Ono övladları – 725 nəfər; **34** Yerixo övladları –
345 nəfər; **35** Senaa övladları – 3630 nəfər. **36** Kahinlər:
Yeşua nəslindən Yedaya övladları – 973 nəfər; **37** İmmer
övladları – 1052 nəfər; **38** Paşxur övladları – 1247 nəfər;
39 Xarim övladları – 1017 nəfər. **40** Levililər: Hodavya
nəslindən yaranan Yeşua və Qadmiel övladları – 74 nəfər.
41 İlahiçilər: Asəf övladları – 128 nəfər. **42** Məbəd qapıçıları:
Şallum övladları, Ater övladları, Talmon övladları, Aqquv
övladları, Xatita övladları və Şovay övladları ilə birlikdə
139 nəfər. **43** Məbəd qulluqçuları: Sixa övladları, Xasufa
övladları, Tabbaot övladları, **44** Qeros övladları, Siaha
övladları, Padon övladları, **45** Levana övladları, Xaqava
övladları, Aqquv övladları, **46** Xaqav övladları, Şamlay
övladları, Xanan övladları, **47** Giddel övladları, Qaxar
övladları, Reaya övladları, **48** Resin övladları, Neqoda
övladları, Qazzam övladları, **49** Uzza övladları, Paseah
övladları, Besay övladları, **50** Asna övladları, Meunim
övladları, Nefusim övladları, **51** Baqbuq övladları, Xaqufa
övladları, Xarxur övladları, **52** Baslut övladları, Mexida
övladları, Xarşa övladları, **53** Barqos övladları, Sisra
övladları, Tamax övladları, **54** Nesiah övladları, Xatifa
övladları. **55** Süleymanın əyanlarının nəslindən: Sotay
övladları, Hassoferet övladları, Peruda övladları, **56**
Yela övladları, Darqon övladları, Giddel övladları, **57**
Şefatya övladları, Xattil övladları, Pokeret-Hassevayim
övladları, Ami övladları. **58** Məbəd qulluqçuları ilə
Süleymanın əyan qullarının övladları – cəmi 392 nəfər.
59 Tel-Melahdan, Tel-Xarşadan, Keruvdan, Addondan,
İmmerdən qayıdan, ancaq ailələrinin və nəsillərinin İsrail

övladlarından olduğunu sübut edə bilməyənlər bunlardır:
60 Delaya övladları, Toviya övladları, Neqoda övladları
– 652 nəfər. 61 Kahinlərin nəslindən: Xovaya övladları,
Haqqos övladları, Gileadlı Barzillayın qızlarından arvad
alıb qayınatasının adını götürən Barzillay övladları. 62
Onlar nəsil şəcərəsini axtardılar, lakin öz adlarını tapa
bilmədilər və buna görə murdar sayılaraq kahinlikdən
çıxarıldılar. 63 Yəhuda valisi onlara əmr edib belə dedi:
«Urim və Tummimi işlədən bir kahin olmayınca onlar
ən müqəddəs yeməklərdən yeməsin». 64 Bütün camaat
birlikdə 42 360 nəfər idi. 65 Bundan başqa, 7337 nəfər
kölə və kənizlər, 200 nəfər kişi və qadından ibarət ilahiçi
var idi. 66 Bu adamların 736 atı, 245 qatırı, 67 435 dəvəsi,
6720 eşşəyi var idi. 68 Rəbbin Yerusəlimdəki məbədinə
gələn zaman bəzi nəsil başçıları Allahın evini öz yerində
tikmək üçün könüllü ianələr verdilər. 69 Bu iş üçün
yığılan xəzinəyə imkan daxilində altmış bir min darik
qızıl, beş min mina gümüş və yüz kahin geyimi verdilər.
70 Kahinlər, Levililər, xalqın bəziləri, ilahiçilər, məbəd
qapıçıları və qulluqçuları öz şəhərlərində yerləşdilər.
Beləliklə, İsraillilər isə öz şəhərlərində yerləşdilər.

3 Artıq İsraillilər öz şəhərlərində idi. Yeddinci ay
çatanda xalq bir nəfər kimi Yerusəlimdə toplandı. 2
Yosadaq oğlu Yeşua ilə kahin qardaşları və Şealtiel oğlu
Zerubbabillə qardaşları İsrailin Allahının qurbangahını
qurdular ki, Allah adamı Musanın Qanununda yazıldığı
kimi üstündə yandırma qurbanları təqdim edilsin. 3
Ətrafda yaşayan xalqlardan qorxmalarına baxmayaraq,
qurbangahı əvvəlki bünövrə üzərində qurdular. Sonra

onun üzərində səhər-axşam Rəbbə yandırma qurbanları
təqdim etdilər. 4 Yazıya görə Çardaqlar bayramı keçirdilər
və qaydaya görə günbəgün müəyyən miqdarda gündəlik
yandırma qurbanları təqdim etdilər. 5 Sonra daimi
yandırma qurbanları verdilər. Təzə Ay mərasimlərinin,
eləcə də Rəbbin təqdis etdiyi bütün bayramların
təqdimlərini və hamının könüllü olaraq Rəbbə etdiyi
təqdimləri verdilər. 6 Rəbbin məbədinin bünövrəsinin
qoyulmamasına baxmayaraq, onlar yeddinci ayın birinci
günündə Rəbbə yandırma qurbanları təqdim etməyə
başladılar. 7 Daşyonanlarla dülgərlərə pul verdilər. Fars
padşahı Kirdən izin aldıqlarına görə Livandan dəniz yolu
ilə Yafoya sidr ağacları gətirmələri üçün Sidonlularla
Surlulara yemək-içmək və zeytun yağı verdilər. 8 Allahın
evinə, Yerusəlimə gəlişlərinin ikinci ilinin ikinci ayında
Şealtiel oğlu Zerubbabil və Yosadaq oğlu Yeşua ilə digər
qardaşları – kahinlər, Levililər, əsirlikdən Yerusəlimə
qayıdanların hamısı işə başladılar. İyirmi və ondan yuxarı
yaşda olan Levililəri Rəbbin məbədinin tikinti işinə
nəzarətçi təyin etdilər. 9 Levililərdən Yeşua və övladları
ilə qardaşları, Hodavya nəslindən törənən Qadmiellə
övladları, Xenadad övladları, nəvələri və qardaşları
Allahın evində işləyənlərə nəzarət etdilər. 10 Bənnalar
Rəbbin məbədinin təməlini qoyan zaman İsrail padşahı
Davudun qoyduğu qaydaya əsasən kahinlər xüsusi libas
geyinib əllərindəki kərənaylarla, Asəf övladlarından olan
Levililərsə sinclərlə Rəbbə həmd etmək üçün öz yerlərini
tutdular. 11 Onlar Rəbbə həmd və şükür edib növbə ilə
Onu tərənnüm edərək belə deyirdilər: «Rəbb yaxşıdır,

çünki İsrailin üzərində məhəbbəti əbədidir». Onlar Rəbbə
həmd edəndə bütün xalq ucadan qışqırdı, çünki Rəbb
evinin bünövrəsi qoyulmuşdu. 12 Əvvəlki məbədi görmüş
bir çox qoca kahinlər, Levililər və nəsil başçıları məbədin
bünövrəsinin qoyulduğunu görəndə hönkürüb ağladılar,
bir çoxları isə sevincdən haray çəkdilər. 13 Xalq gurultulu
sevinc səsləri ilə ağlaşma səslərini bir-birindən ayıra
bilmirdi, çünki onların gurultu ilə qopan haray səsləri
uzaqlarda eşidilirdi.

4 Yəhudalıların və Binyaminlilərin düşmənləri eşitdilər
ki, sürgündən qayıdanlar İsrailin Allahı Rəbb üçün məbəd
tikirlər. 2 Onlar Zerubbabilə və nəsil başçılarına yaxınlaşıb
belə dedi: «Qoy biz də sizinlə bərabər bu məbədi tikək,
çünki biz də sizin kimi Allahınıza sitayiş edirik. Bizi buraya
gətirən Aşşur padşahı Esar-Xaddonun dövründən bəri
sizin Allaha qurban təqdim edirik». 3 Lakin Zerubbabil,
Yeşua və İsrailin digər nəsil başçıları onlara belə dedilər:
«Allahımızın evini qurmaq üçün sizin bizimlə heç bir ortaq
işiniz yoxdur. Biz özümüz əlbir olaraq Fars padşahı Kirin
əmrinə əsasən İsrailin Allahı Rəbbə məbəd tikəcəyik».
4 Onda bu ölkənin xalqı Yəhuda xalqının əllərini işdən
soyutmaqla tikinti işində onlara əziyyət verdi. 5 Bu
xalq Yəhudilərin məqsədlərini boşa çıxarmaq üçün Fars
padşahları olan Kirin dövründən Daranın dövrünə qədər
onlara qarşı çıxaraq özlərinə muzdla məsləhətçilər tutdu.
6 Onlar Axaşveroş padşah olanda, onun hökmranlığının
başlanğıcında Yəhuda və Yerusəlimdə yaşayanların
əleyhinə bir ittiham məktubu yazdılar. 7 Fars padşahı
Artaxşastanın dövründə Bişlam Mitredat, Taveel və digər

yoldaşları padşah Artaxşastaya məktub yazdı. Məktub
Arami dilində yazılaraq tərcümə edildi. **8** Sərkərdə
Rexum və mirzə Şimşay padşah Artaxşastaya Yerusəlimi
ittiham edən bir məktub yazdı. **9** Sonra məktuba
sərkərdə Rexumla mirzə Şimşay və qalan yoldaşları,
hakimlər, əmirlər, qulluqçular, Farslar, Ereklilər, Babillilər,
Şuşanlılar, yəni Elamlılar, **10** böyük və şanlı Aşurbanipalın
sürgün edib Samariya şəhərlərində və Fərat çayının
qərb torpaqlarında yerləşdirdiyi başqa xalqlar imza
qoydular. **11** Padşah Artaxşastaya göndərdikləri məktubun
surəti belədir: «Padşah Artaxşastaya Fərat çayının qərb
torpaqlarında yaşayan qullarından. **12** Padşaha məlum
olsun ki, sizin yanınızdan qayıdan Yəhudilər bizim
yanımıza – Yerusəlimə gəlib bu pis, üsyankar şəhəri bərpa
edirlər. Divarları hörüb qurtardılar və binaların təməlini
bərpa etdilər. **13** Padşaha məlum edirik ki, əgər bu
şəhər bərpa edilərsə, divarları hörülüb qurtararsa, onlar
sənə vergi, xərac və gömrük verməyəcəklər. Bununla da
padşahın gəlirinə böyük ziyan dəyəcək. **14** Əgər indi bu
sarayın duzu ilə dolanırıqsa, gözümüz önündə padşaha
ziyan dəyməsini görmək bizə yaraşmaz. Ona görə də
padşaha bu xəbəri göndərib belə məlum edirik: **15** qoy
ata-babalarının dəftərxanası axtarılsın. Qeyd kitablarında
bu şəhər haqqında məlumat tapanda biləcəksiniz ki, bu
şəhər həm üsyankar, həm də padşahlar və dövlətlər üçün
zərərlidir. Qədimdən bəri oradan həmişə xəyanət törəyib
və bunun üçün şəhər xarabaya çevrilib. **16** Padşaha
məlum edirik ki, əgər bu şəhər bərpa edilərsə və divarları
tikilib qurtararsa, sənin Fərat çayının qərb torpaqlarında

payın olmayacaq». **17** Padşah belə cavab göndərdi:
«Sərkərdə Rexuma, mirzə Şimşaya və Samariya ilə Fərat
çayının digər qərb torpaqlarında yaşayan yoldaşlarına
salamlar! **18** Bizə göndərdiyiniz məktub hüzurumda
tərcümə edildi. **19** Ona görə mən əmr verdim və əmrimə
əsasən istintaq aparıldı. Bu şəhərin sakinlərinin qədimdən
bəri padşahlara qarşı üsyan qaldırması təsdiq olundu.
Üsyankarlıq və xəyanət bu şəhərin daxilindən baş qaldırıb.
20 O zaman Yerusəlimi idarə edən qüdrətli padşahlar var
idi. Fərat çayının qərbindəki bütün torpaqlar üzərində bu
padşahlar hökmranlıq edirdilər. Buranın əhalisi isə onlara
xərac, vergi və gömrük verirdi. **21** İndi əmr verin, bu
adamlar işi dayandırsınlar və mən əmr verənə qədər bu
şəhəri bərpa etməsinlər. **22** Bu işə etinasız yanaşmaqdan
çəkinin. Niyə şər artıb padşahlığıma ziyan vursun?» **23**
Padşah Artaxşastanın məktubunun surəti Rexumla mirzə
Şimşayın və yoldaşlarının qarşısında oxunanda onlar
tələsik Yerusəlimə Yəhudilərin yanına getdilər. Onların
işini zorla, güclə dayandırdılar. **24** Beləliklə, Yerusəlimdəki
Allah evinin tikinti işi dayandırıldı və bu iş Fars padşahı
Daranın hökmranlığının ikinci ilinə qədər ləngidi.

5 Peyğəmbərlərdən peyğəmbər Haqqayla İddo oğlu
Zəkəriyyə Yəhudada və Yerusəlimdə yaşayan Yəhudilərə
İsrail Allahının adı ilə peyğəmbərlik etdi. **2** O zaman
Şealtiel oğlu Zerubbabil və Yosadaq oğlu Yeşua işə
başlayaraq Yerusəlimdəki Allah evinin tikintisini davam
etdirdilər. Allahın peyğəmbərləri də onlarla idi və onlara
kömək etdi. **3** O vaxtlar Fərat çayının qərb torpaqlarının
valisi olan Tattenay, Şetar-Boznay və yoldaşları onların

yanına gəlib dedi: «Bu məbədi bərpa etmək və tikintisini
qurtarmaq üçün sizə kim icazə verib?» **4** Onda biz onlara
bu binanı tikənlərin adlarını bildirdik. **5** Allahın nəzəri
Yəhudi ağsaqqallarının üzərinə yönəlmişdi. Ona görə bu
işin sorağı Daraya çatana və bu barədə məktubla cavab
qayıdanadək onlar Yəhudilərin işini dayandırmadılar. **6**
Fərat çayının qərb torpaqlarının valisi Tattenay, Şetar-
Boznay və yoldaşları, Fərat çayının qərb torpaqlarındakı
məmurlar padşah Daraya bu surətdə məktub yolladı. **7** Ona
yolladıqları məktubda belə yazılmışdı: «Padşah Daraya
böyük ehtiramla salamlar! **8** Padşaha məlum olsun ki, biz
Yəhuda vilayətindəki böyük Allahın məbədinə getdik.
Məbəd böyük daşlardan tikilmiş, divarların içərisinə
dirəklər qoyulmuşdur. Bu iş səylə görülərək uğurla idarə
edilir. **9** O zaman oranın ağsaqqallarından soruşub belə
dedik: "Bu məbədi bərpa etmək və tikintisini qurtarmaq
üçün sizə kim icazə verib?" **10** Həm də onlardan bu
işin başçılarının adını soruşduq ki, bunları yazaraq sizə
bildirək. **11** Onlar bizə belə cavab verdilər: "Biz göylərin və
yerin Allahının qullarıyıq. Bundan bir çox il əvvəl tikilən
məbədi bərpa edirik. Vaxtı ilə oranı İsrailin böyük padşahı
tikib başa çatdırmışdı. **12** Lakin atalarımız göylərin
Allahını qəzəbləndirdiyi üçün Allah onları Babil padşahı
Xaldeyli Navuxodonosora təslim etdi. O da bu məbədi
xarabaya çevirdi və xalqını Babilə əsir apardı. **13** Lakin
Babil padşahı Kirin hakimiyyətinin birinci ilində padşah
Kir Allah evinin bərpası üçün əmr verdi. **14** Həmçinin
Yerusəlimdəki Allah evindən Navuxodonosorun götürüb
Babil məbədinə apardığı qızıl və gümüş qabları padşah

Kir Babildəki məbəddən çıxartdı. Onları vali təyin etdiyi
Şeşbassar adlı bir adama verərək dedi: 15 ‹Bu əşyaları
götürüb get, Yerusəlimdəki məbədə qoy. Allahın evi qoy
öz yerində bərpa olunsun›. 16 O zaman həmin Şeşbassar
gəlib Yerusəlimdəki Allah evinin təməlini qoydu. O
zamandan indiyə qədər bu məbəd tikilir, lakin hələ
tamamlanmayıb". 17 İndi padşahın xoşuna gələrsə, qoy
Babil sarayındakı dəftərxana axtarılaraq Yerusəlimdəki
Allah evinin bərpası üçün padşah Kirin verdiyi əmr üzə
çıxarılsın. Sonra isə bu iş barədə padşah öz iradəsini bizə
bildirsin».

6 O zaman padşah Daranın verdiyi əmrə əsasən Babil
xəzinəsində olan dəftərxana axtarıldı. 2 Midiya vilayətində
olan Ekbatana qalasında bir tumar tapıldı. Bu tumarda
belə qeyd edilmişdi: 3 «Padşah Kirin hökmdarlığının
birinci ilində Allahın Yerusəlimdəki məbədi barədə Kir
belə əmr verib: "Bu məbəd – qurbanlar təqdim edilən bu
yer əvvəlki bünövrəsi üzərində bərpa edilsin. 4 Üç cərgə
böyük daş, bir cərgə təzə dirək qoyulmaqla altmış qulac
hündürlükdə və altmış qulac uzunluqda olsun. Bu işin
bütün xərci padşah xəzinəsindən ödənilsin. 5 Həm də
Yerusəlimdəki Allah evindən Navuxodonosorun çıxarıb
Babilə gətirdiyi qızıl və gümüş qablar geri qaytarılsın.
Bunların hamısı öz yerinə, Yerusəlimdə olan məbədə
aparılsın. Onları Allahın evinə qoyun". 6 Ona görə
Fərat çayının qərb torpaqlarının valisi Tattenay, Şetar-
Boznay və yoldaşları – Fərat çayının qərb torpaqlarındakı
məmurlar qoy indi oradan uzaqlaşsın, 7 Allah evinin
işinə qarışmasınlar. Yəhudilərin valisi və Yəhudilərin

ağsaqqalları Allahın evini öz yerində bərpa etsinlər.
8 Mən əmr edirəm ki, Allahın bu evinin bərpasında
Yəhudilərin bu ağsaqqallarına kömək edəsiniz, işlərinin
dayandırılmaması üçün bu adamların xərci mütləq padşah
xəzinəsindən, Fərat çayının qərb torpaqlarından yığılan
vergilərdən ödənilsin. **9** Göylərin Allahına yandırma
qurbanları vermək üçün hər gün ehtiyaclarına görə
cavan buğalar, qoç və quzular, Yerusəlimdəki kahinlərin
istədiyi miqdarda buğda, duz, şərab, zeytun yağı əskik
edilmədən onlara verilsin. **10** Onlar göylərin Allahına
xoş ətirli qurbanlar versinlər və buna görə padşahla
övladları üçün dua etsinlər ki, canları sağ olsun. **11** Əmr
edirəm ki, bu fərmanı dəyişdirən adamın evindən bir
dirək çıxarıb dik basdırılsın və həmin adam bu dirəkdən
asılsın. Qoy belə ev xarabalığa çevrilsin. **12** Bu məbədi
isminə məskən edən Allah bu fərmanı dəyişdirməyə
cəhd edən və Yerusəlimdəki məbədin dağılmasını istəyən
hər padşahı və xalqı yox etsin. Mən Dara əmr edirəm,
əmrim sözsüz yerinə yetirilsin». **13** O zaman Fərat
çayının qərb torpaqlarının valisi Tattenay, Şetar-Boznay
və yoldaşları padşah Daranın göndərdiyi bu əmri alan
kimi ona əməl etdilər. **14** Yəhudilərin ağsaqqalları tikintini
davam etdirdilər və peyğəmbər Haqqay ilə İddo oğlu
Zəkəriyyənin peyğəmbərlik sözlərinə əsasən onların işləri
uğurlu gedirdi. İsrail Allahının buyruğuna görə Fars
padşahları Kir, Dara və Artaxşastanın əmri ilə məbədi tikib
qurtardılar. **15** Məbəd padşah Daranın hakimiyyətinin
altıncı ili, Adar ayının üçündə başa çatdı. **16** İsrail övladları
– kahinlər, Levililər və sürgündən qayıdanların hamısı

bu Allah evinin təqdis mərasimini sevinclə qeyd etdilər.
17 Allahın evinin təqdisi üçün yüz buğa, iki yüz qoç,
dörd yüz quzu və bütün İsrail üçün qəbilələrinin sayına
görə günah qurbanı olaraq on iki təkə təqdim etdilər.
18 Yerusəlimdə Allaha xidmət üçün Musanın Kitabında
yazıldığı kimi kahinləri öz dəstələrində və Levililəri
öz bölmələrində düzdülər. 19 Sürgündən qayıdanlar
Pasxa bayramını birinci ayın on dördündə keçirdilər.
20 Çünki kahinlərlə Levililər bir nəfər kimi özlərini pak
etdikləri üçün təmiz idilər. Levililər bütün sürgündən
qayıdanlar üçün, kahin qardaşları və özləri üçün Pasxa
qurbanı kəsdilər. 21 Sürgündən qayıdan İsrail övladları
və İsrailin Allahı Rəbbə sitayiş etmək üçün özlərini
ətraf millətlərin murdarlığından təcrid edənlərin hamısı
qurban əti yedilər. 22 Yeddi gün sevinclə Mayasız Çörək
bayramı keçirdilər, çünki onları sevindirən Rəbb idi. Rəbb
İsrail Allahının evinin bərpasına kömək etmək üçün Aşşur
padşahının ürəyində meyl yaratmışdı.

7 Bu işlərdən sonra Fars padşahı Artaxşastanın dövründə
başçı kahin Harun oğlu Eleazar oğlu Pinxas oğlu Avişua
oğlu 2 Buqqi oğlu Uzzi oğlu 3 Zerahya oğlu Merayot
oğlu Azarya oğlu Amarya oğlu 4 Axituv oğlu Sadoq
oğlu Şallum oğlu 5 Xilqiya oğlu Azarya oğlu Seraya
oğlu Ezra Babildən çıxdı. 6 Babildən gələn bu Ezra
İsrailin Allahı Rəbbin Musaya verdiyi Qanunu yaxşı
bilən ilahiyyatçı idi. Allahı Rəbbin əli onun üzərində
olduğuna görə padşah Ezranın istədiyi hər bir şeyi
vermişdi. 7 Padşah Artaxşastanın hakimiyyətinin yeddinci
ilində İsrail övladlarından, kahinlərdən, Levililərdən,

ilahiçilərdən, məbəddəki qapıçılardan və qulluqçulardan
bəziləri Yerusəlimə qayıtdı. 8 Ezra Yerusəlimə çatanda
Artaxşastanın hökmdarlığının yeddinci ilinin beşinci ayı
idi. 9 O, birinci ayın birinci günündə Babildən yola düşüb
beşinci ayın birində Yerusəlimə çatdı, çünki Allahın
mərhəmətli əli onun üzərində idi. 10 Ezra özünü Rəbbin
Qanununu tədqiq və tətbiq etməyə, İsraildə qayda-
qanunları öyrətməyə həsr etmişdi. 11 Rəbbin əmrlərini
və İsrailə buyurduğu qanunları öyrədən ilahiyyatçı, kahin
Ezraya padşah Artaxşasta bu məzmunda məktub vermişdi:
12 «Padşahlar padşahı Artaxşastadan göylərin Allahının
qanunlarını öyrədən kahin Ezraya bildiriş: 13 İndi mən
əmr edirəm ki, padşahlığımda olan İsrail xalqından,
kahinlərdən, Levililərdən könüllü olaraq Yerusəlimə
getmək istəyən hər kəs sənlə getsin. 14 İndi sən
padşahla yeddi məsləhətçisi tərəfindən əlində olan Allahın
Qanununa əsasən Yəhuda və Yerusəlimdəki vəziyyəti
öyrənmək üçün göndərilirsən. 15 Yerusəlimi məskəni
edən İsrailin Allahına padşah və məsləhətçilərinin könüllü
təqdim etdikləri qızıl-gümüşü götür. 16 Xalqın və
kahinlərin İsrailin Allahının Yerusəlimdəki məbədinə
könüllü surətdə verdikləri hədiyyələrlə bərabər Babil
vilayətinin hər tərəfindən yığacağın qızıl-gümüşün
hamısını götür. 17 Sonra bu pulla tez buğalar, qoçlar,
quzular, taxıl və şərab təqdimlərini alarsan. Onları
Allahınızın Yerusəlimdəki məbədinin qurbangahında
təqdim edərsiniz. 18 Sən və qardaşların qızıl-gümüşün
qalan hissəsini Allahın iradəsinə uyğun, istədiyin kimi
istifadə edə bilərsiniz. 19 Allahının məbədində ibadət

zamanı işlətmək üçün sənə qaytarılan qabları isə
Yerusəlim Allahının hüzurunda təhvil ver. 20 Allahın
məbədinə başqa nə lazım olarsa, sən onu padşah
xəzinəsindən ödə. 21 Mən padşah Artaxşasta Fərat çayının
qərb torpaqlarının bütün xəzinədarlarına əmr edirəm ki,
göylər Allahının Qanununun ilahiyyatçısı, kahin Ezranın
hər istəyini diqqətlə yerinə yetirin. 22 Yüz talanta qədər
gümüş, yüz kora qədər buğda, yüz bata qədər şərab, yüz
bata qədər zeytun yağı və istədikləri qədər duz verin. 23
Göylərin Allahının məbədi üçün, bu Allah tərəfindən hər
nə əmr olunarsa, yerli-yerində ona əməl edilsin. Niyə
padşahın və övladlarının ölkəsi qəzəbə düçar olsun? 24
Sizə bildiririk ki, kahinlərdən, Levililərdən, ilahiçilərdən,
bu Allah evinin qapıçılarından, qulluqçularından, digər
xidmətçilərindən xərac, vergi və gömrük istəməyə izin
yoxdur. 25 Sən Ezra Allahın sənə verdiyi müdrikliyə görə
orada hakimlər və qazilər təyin et. Qoy onlar Fərat çayının
qərbində olan bütün xalqa – sənin Allahının qanunlarını
bilənlərin hamısına hökm etsinlər. Bilməyənləri də sən
öyrətməlisən. 26 Sənin Allahının qanununa və padşahın
qanununa əməl etməyən adam mütləq ölüm, sürgün,
əmlak müsadirəsi yaxud həbs cəzaları ilə cəzalansın».
27 Atalarımızın Allahı Rəbbə alqış olsun ki, padşahın
qəlbində Rəbbin Yerusəlimdə olan məbədinə belə hörmət
göstərmək istəyini yaratdı. 28 Rəbb padşahın, onun
məsləhətçilərinin və bütün güclü rəislərinin mənə yaxşı
münasibətini yaratdı. Üzərimdə olan Allahım Rəbbin
əlindən qüvvət alaraq mənimlə bərabər getmək üçün
İsrailin başçılarından bəzilərini yanıma topladım.

8 Artaxşastanın padşahlığı zamanı mənimlə bərabər
Babildən gələn və adları qeyd edilmiş nəsil başçıları
bunlardır: **2** Pinxas övladlarından Gerşom, İtamar
övladlarından Daniel, Davud övladlarından Xattuş, **3**
Şekanya nəslindən, Paroş övladlarından, Zəkəriyyə və
onunla bir nəsildən qeydə alınan yüz əlli kişi. **4** Paxat-
Moav övladlarından Zerahya oğlu Elyehoenay və onunla
bərabər iki yüz kişi. **5** Şekanya övladlarından Yaxazielin
oğlu və onunla bərabər üç yüz kişi. **6** Adin övladlarından
Yonatan oğlu Eved və onunla bərabər əlli kişi. **7** Elam
övladlarından Atalya oğlu Yeşaya və onunla bərabər
yetmiş kişi. **8** Şefatya övladlarından Mikael oğlu Zevadya
və onunla bərabər səksən kişi. **9** Yoav övladlarından
Yexiel oğlu Avdiya və onunla bərabər iki yüz on səkkiz
kişi. **10** Şelomit övladlarından Yosifyanın oğlu və onunla
bərabər yüz altmış kişi. **11** Bevay övladlarından Bevay
oğlu Zəkəriyyə və onunla bərabər iyirmi səkkiz kişi. **12**
Azqad övladlarından Haqqatan oğlu Yoxanan və onunla
bərabər yüz on kişi. **13** Adoniqamın Elifelet, Yeiel, Şemaya
adlı sonuncu oğulları və onlarla bərabər altmış kişi. **14**
Biqvay övladlarından Utay, Zakkur və onlarla bərabər
yetmiş kişi. **15** Onları Ahavaya tərəf axan çayın yanına
yığdım və üç gün orada qaldıq. Mən orada xalqla kahinləri
yoxladım, lakin orada Levi övladlarından heç kimi tapa
bilmədim. **16** Başçılardan Eliezeri, Arieli, Şemayanı,
Elnatanı, Yarivi, Elnatanı, Natanı, Zəkəriyyəni, Meşullamı,
savadlılardan Yoyarivi və Elnatanı çağırtdırdım. **17** Sonra
onları Kasifya deyilən yerdə başçılıq edən İddonun
yanına göndərdim. Allahımızın məbədinə xidmət edən

adamları bizə gətirmək üçün Kasifya deyilən yerdə
İddoya və məbəd qulluqçuları olan qardaşlarına nə
deyəcəklərini öyrətdim. 18 Allahımızın mərhəmətli əli
üzərimizdə olduğuna görə İsrail oğlu Levi oğlu Maxli
övladlarından zəkalı bir adam olan Şerevya ilə oğulları və
soydaşlarından on səkkiz nəfəri, 19 Haşavyanı, onunla
bərabər Merari övladlarından Yeşayanı və qardaşları
ilə onların övladlarından iyirmi nəfəri, 20 Levililərə
kömək etmək üçün Davudla başçılarının təyin etdikləri
məbəd qulluqçularından iki yüz iyirmi nəfəri bizə
gətirdilər. Onların hamısı adbaad qeyd olunmuşdu. 21
Allahımızın qarşısında özümüzü aşağı tutub Ondan
özümüz, övladlarımız və bütün malımız üçün təhlükəsiz
yol diləməkdən ötrü Ahava çayı yanında oruc elan etdim.
22 Çünki düşmənə qarşı yolda bizə kömək etmək üçün
padşahdan əsgər və atlılar istəməyə utanırdım, həm də
padşaha belə söyləmişdik: «Allahımızın əli yaxşılıq etmək
üçün Ona etiqad edənlərin üzərindədir. Lakin Ondan
dönənlərə Öz gücünü və qəzəbini göstərir». 23 Elə buna
görə də biz oruc tutub Allahımıza yalvardıq. O bizim
duamızı qəbul etdi. 24 Kahinlərin rəhbərləri arasından on
iki nəfəri – Şerevya, Xaşavya ilə onların on nəfər soydaşını
seçdim. 25 Padşahın, məsləhətçilərinin, rəislərinin və
orada olan bütün İsraillilərin Allahımızın məbədi üçün
təqdim etdikləri qızıl və gümüşlə bərabər əşyaları da çəkib
onlara verdim. 26 Onların əlinə altı yüz əlli talant gümüş,
yüz talant gümüş əşya, yüz talant qızıl, 27 min dariklik
dəyəri olan iyirmi qızıl boşqab və qızıl qədər qiymətli
olan parlaq misdən iki gözəl qabı da çəkib verdim. 28

Onlara dedim: «Siz Rəbbin müqəddəslərisiniz, bu əşyalar
da müqəddəsdir. Bu qızılla gümüş atalarınızın Allahı
Rəbbə edilən könüllü təqdimdir. 29 Diqqətli olun! Onları
kahinlərin rəhbərləri, Levililər və İsrailin nəsil başçıları
qarşısında Yerusəlimdəki Rəbbin məbədinin otaqlarında
çəkib təhvil verənə qədər qoruyun». 30 Kahinlərlə
Levililər çəkilmiş qızıl və gümüşlə qabları Yerusəlimə,
Allahımızın məbədinə aparmaq üçün götürdülər. 31
Yerusəlimə getmək üçün Ahava çayı sahilindən birinci
ayın on ikinci günü köçdük. Allahımızın əli üzərimizdə
idi və bizi düşmənin əlindən, yolumuzdakı pusqulardan
qurtardı. 32 Biz Yerusəlimə çatıb orada üç gün qaldıq. 33
Dördüncü gün isə Allahımızın məbədində qızıl-gümüş
əşyaları çəkib kahin Uriyanın oğlu Meremotun əlinə
verdik. Pinxas oğlu Eleazar, habelə Levililərdən olan
Yeşua oğlu Yozavad və Binnuy oğlu Noadya da onunla idi.
34 Əşyaların hamısı sayla, çəki ilə təhvil verilində bütün
çəki miqdarı yazıldı. 35 Bütün İsrail üçün sürgündən
qayıdanlar İsrailin Allahına yandırma qurbanı olaraq on
iki buğa, doxsan altı qoç, yetmiş yeddi quzu və günah
qurbanı olaraq on iki təkə təqdim etdilər. Bunların hamısı
Rəbbə təqdim edilən yandırma qurbanları idi. 36 Sonra
onlar padşahın əmrlərini padşahın canişinlərinə və Fərat
çayının qərb tərəfindəki valilərinə verdilər. Onlar da
xalqa və Allahın evinə kömək etdilər.

9 Bu işlər qurtarandan sonra rəhbərlər mənə yaxınlaşıb
dedilər: «Kahinlərlə Levililər daxil olmaqla İsrail
xalqı ətraflarındakı xalqların – Kənanlıların, Xetlilərin,
Perizlilərin, Yevusluların, Ammonluların, Moavlıların,

Misirlilərin, Emorluların iyrənc adətlərinə uyub özlərini
onlardan fərqləndirməyiblər. 2 Belə ki onlar özlərinə
və oğullarına ətraflarındakı xalqların qızlarından
alıblar. Bununla müqəddəs xalq başqa xalqlarla qarışıb.
Rəhbərlərlə məmurlar bu xəyanətə ilk yol açmışlar». 3 Mən
bu sözü eşidəndə paltarımla cübbəmi cırıb saç-saqqalımı
yolaraq çarəsiz oturdum. 4 Sürgündən qayıdanların
bu xəyanətinə görə İsrail Allahının sözlərindən lərzəyə
gələnlərin hamısı yanıma yığıldı. Mən axşam qurbanı
təqdim edilənə qədər çaşqın-çaşqın oturdum. 5 Axşam
qurbanı vaxtı pərişan halda ayağa qalxdım. Paltarım
və cübbəm cırıq idi. Dizüstü oturub əllərimi Allahım
Rəbbə açıb 6 belə dua etdim: «Ey Allahım, utanıram!
Üzümü Sənə – Allahıma qaldırmağa xəcalət çəkirəm,
çünki təqsirlərimiz başımızdan aşıb, günahlarımız
böyüyərək göylərə çatıb. 7 Atalarımızın dövründən bu
günə qədər böyük günah içindəyik. Ona görə də hər
zaman bugünkü kimi biz, padşahlarımız, kahinlərimiz
təqsirlərimiz üzündən yadelli padşahlara təslim edilib
qılınca, əsirliyə, talana, rüsvayçılığa düçar olduq. 8 İndi
isə bizə Allahımız Rəbb tərəfindən ani olaraq mərhəmət
göstərildi. Əsirlikdən qurtulub sağ qalan bir neçə adamı
Allahımız bizim üçün saxladı. Müqəddəs məkanında bizə
möhkəm bir yer verdi ki, gözümüzə nur versin, bizi
köləlikdən qurtarıb bir az həyata qovuşdursun. 9 Axı
biz köləyik, lakin Allahımız bizi köləlikdə qoymadı. Bizi
Allahımızın məbədini bərpa etmək, onun xarabalıqlarını
abad etmək üçün Yəhuda ilə Yerusəlimdə özümüzə divar
çəkməyə ruhlandırdı. Ona görə də Fars padşahlarının

gözündə bizə qarşı lütf yaratdı. **10** Ey Allahımız, daha
nə deyə bilərik? Çünki Sənin əmrlərini tərk etmişdik.
11 Sən əmrlərini qulların peyğəmbərlər vasitəsilə verib
dedin: "Mülk olaraq almaq üçün getdiyiniz ölkə öz
əhalisinin pozğunluğu ilə, oranı başdan-başa dolduran
iyrənc adətləri və murdarlıqları ilə çirkaba batan ölkədir.
12 Buna görə də nə qızlarınızı onların oğullarına verin, nə
də qızlarından oğullarınıza alın. Əgər qüvvətli olmaq,
bu torpağın nemətlərini yemək istəyirsinizsə, heç vaxt
onların salamatlığı və firavanlığı üçün çalışmayın. Onda
bu torpağı övladlarınıza irs olaraq əbədi saxlayarsınız". **13**
Hər şey pis işlərimizdən və böyük günahlarımızdan ötrü
başımıza gəldi, lakin, ey Allahımız, Sən bizi təqsirlərimizin
layiq olduğundan az cəzalandırdın. Əsirlikdən qurtulub
sağ qalan bir neçə adamı – bunları bizə verdin. **14** Bundan
sonra yenə əmrlərinimi pozaq? Belə iyrənc işlər görən
xalqlarla qohummu olaq? Biz qurtarana, sağ qalıb qurtula
bilməyənə qədər bizə qəzəblənməyəcəksənmi? **15** Ey
İsrailin Allahı Rəbb, Sən adilsən! Bugünkü kimi biz kiçik
bir dəstə halında sağ qalmışıq. Budur, Sənin qarşında
günah içindəyik və buna görə heç birimiz Sənin qarşında
dayana bilmirik».

10 Ezra Allah evinin qarşısında ağlayıb yerə sərilərək
dua və etiraf edərkən İsraillilərdən çox böyük bir camaat
– kişilər, qadınlar və uşaqlar onun yanına yığıldı. Xalq da
acı-acı ağlayırdı. **2** Elam övladlarından Yexiel oğlu Şekanya
Ezraya müraciət edib dedi: «Biz Allahımıza xəyanət edərək
ətrafımızdakı xalqlardan yadelli arvadlar aldıq. Buna
baxmayaraq, hələ də İsraillilərin ümidi var. **3** Ağamızın

və Allahımızın əmri üzərində əsənlərin məsləhətinə görə
bütün belə arvadları və onlardan doğulanları ataq. Gəlin
bunun üçün indi Allahımızla əhd bağlayaq. Qoy bu Qanuna
görə edilsin. 4 Qalx, çünki bu işin məsuliyyətini daşıyan
sənsən və biz də sənin ləyik. Ürəkli ol, işə başla!» 5 Ezra
ayağa qalxdı. Kahinlərin rəhbərlərinə, Levililərə və digər
İsraillilərə bu sözü yerinə yetirmələri üçün and içdirdi.
Onlar da and içdilər. 6 Ezra Allah evinin qarşısından
ayrılıb Elyaşivin oğlu Yehoxananın otağına girdi. Gecəni
orada keçirib nə çörək yedi, nə də su içdi, çünki
sürgündən qayıdanların bu xəyanətinə görə yas tuturdu.
7 Yəhudada və Yerusəlimdə sürgündən qayıdanların
hamısına elan etdilər ki, Yerusəlimə yığılsınlar. 8
Başçıların və ağsaqqalların məsləhətinə görə üç gün
ərzində buraya gəlməyən hər adamın bütün əmlakı
müsadirə ediləcək və özü də sürgündən qayıdan camaatın
içərisindən çıxarılacaq. 9 Yəhudanın və Binyaminin
bütün adamları üç gün ərzində Yerusəlimə yığıldı.
Bu doqquzuncu ayın iyirmisində oldu. Bütün xalq bu
hadisədən, həm də yağışdan ötrü əsə-əsə Allah evinin
qarşısında, meydanda oturdu. 10 Kahin Ezra ayağa qalxıb
onlara dedi: «Siz xəyanət etmisiniz. İsrailin günahını
daha da artıraraq yadelli arvadlar almısınız. 11 İndi
atalarınızın Allahı Rəbbə öz günahlarınızı etiraf edin və
Onun iradəsini yerinə yetirin. Ətrafınızdakı xalqlardan,
yadelli arvadlardan ayrılın». 12 Bütün camaat bərkdən
cavab verib dedi: «Bəli, haqlısan, sənin sözlərinə əməl
etmək bizim borcumuzdur. 13 Amma yağış vaxtıdır,
bayırda dayanmağa taqətimiz yoxdur, xalq isə çoxdur. Bu

iş bir-iki günün işi deyil. Çünki belə əməllə günahımızı
artırmışıq. 14 Qoy bütün xalqı rəhbərlərimiz təmsil
etsin. Bu işə görə Allahımızın coşan qəzəbi soyuyanadək
şəhərlərimizdəki hər yadelli arvad alan şəxs şəhər
ağsaqqalları və hakimlərlə bərabər təyin olunacaq vaxtda
buraya gəlsin». 15 Buna qarşı yalnız Asahel oğlu Yonatan
və Tiqva oğlu Yaxzeya çıxdı. Meşullamla Levili Şabbetay
da onlara kömək etdi. 16 Sürgündən qayıdanlar bu sözə
əməl etdi. Kahin Ezra hər nəsildən nəsil başçısını seçib
hamısının adını bəyan etdi. Onuncu ayın birində isə
oturub bu işi araşdırmağa başladılar. 17 Onlar birinci ayın
birinci gününə qədər yadelli arvad alanların hamısı barədə
lazımi qərar çıxartdılar. 18 Kahin övladları arasında yadelli
arvad alanlardan bunlar tapıldı: Yosadaqın oğlu Yeşua
övladlarından və qardaşlarından Maaseya Eliezer, Yariv və
Gedalya. 19 Onlar da arvadlarını boşayacaqlarına dair əlbir
oldu və öz təqsirlərinə görə təqsir qurbanı olaraq bir qoç
təqdim etdi. 20 İmmer övladlarından Xanani və Zevadya,
21 Xarim övladlarından Maaseya, Eliya, Şemaya, Yexiel,
Uzziya, 22 Paşxur övladlarından Elyoenay, Maaseya,
İsmail, Netanel, Yozavad və Elasa; 23 Levililərdən: Yozavad,
Şimey, Qelaya, yəni Qelita, Petahya, Yəhuda və Eliezer;
24 İlahiçilərdən: Elyaşiv, məbəd qapıçılarından Şallum,
Telem və Uri; 25 Digər İsraillilərdən – Paroş övladlarından
Ramya, İzziya, Malkiya, Miyamin, Eleazar, Malkiya və
Benaya; 26 Elam övladlarından Mattanya, Zəkəriyyə,
Yexiel, Avdi, Yeremot və Eliya; 27 Zattu övladlarından
Elyoenay, Elyaşiv, Mattanya, Yeremot, Zavad və Aziza;
28 Bevay övladlarından Yehoxanan, Xananya, Zabbay,

Atlay; **29** Bani övladlarından Meşullam, Malluk, Adaya,
Yaşuv, Şeal, Yeremot; **30** Paxat-Moav övladlarından Adna,
Kelal, Benaya, Maaseya, Mattanya, Besalel, Binnuy və
Menaşşe; **31** Xarim övladlarından Eliezer, İşşiya, Malkiya,
Şemaya və Şimeon, **32** Binyamin, Malluk, Şemarya; **33**
Xaşum övladlarından Mattenay, Mattata, Zavad, Elifelet,
Yeremay, Menaşşe, Şimey; **34** Bani övladlarından Maaday,
Amram, Uel, **35** Benaya, Bedeya, Keluhi, **36** Vanya,
Meremot, Elyaşiv, **37** Mattanya, Mattenay, Yaasay, **38** Bani,
Binnuy, Şimey, **39** Şelemya, Natan, Adaya, **40** Maknadvay,
Şaşay, Şaray, **41** Azarel, Şelemya, Şemarya, **42** Şallum,
Amarya, Yusif; **43** Nevo övladlarından Yeiel, Mattitya,
Zavad, Zevina, Yadday, Yoel və Benaya. **44** Bu adamların
hamısı yadelli arvad almışdı və bəzilərinin bu arvadlardan
uşaqları da var idi.

Nehemya

1 Xakalya oğlu Nehemyanın sözləri: Mən iyirminci ildə
Kislev ayında Şuşan qalasında olarkən **2** qardaşlarımdan
biri Xanani və Yəhudadan bəzi adamlar gəldi. Mən
onlardan əsirlikdən qurtulub qayıdan Yəhudilərlə
Yerusəlim şəhəri barəsində soruşdum. **3** Mənə belə
dedilər: «Əsirlikdən qurtulub qayıdanlar orada – vilayətdə
böyük məşəqqət və xəcalət içində yaşayır. Yerusəlimin
divarı dağıdılıb, darvazaları isə yandırılmışdır». **4** Bu
sözləri eşitdikdə oturub ağladım. Günlərlə yas tutdum
və göylər Allahının önündə oruc tutaraq dua edib belə
dedim: **5** «Ey göylərin Allahı Rəbb! Səni sevənlərlə,
əmrlərinə əməl edənlərlə Öz əhdinə sadiq qalıb lütf
göstərirsən. Ey böyük və zəhmli Allah! **6** Yalvarıram,
mənə diqqətlə qulaq as. Qulların olan İsrail övladları
üçün gözlərini aç, Sənin önündə gecə-gündüz bu qulunun
etdiyi duanı dinlə. Mən, biz İsrail övladlarının Sənə qarşı
etdiyimiz günahları etiraf edirəm. Mən də, atalarım da
günah etmişik. **7** Hüzurunda təqsirimiz çoxdur. Qulun
Musaya buyurduğun əmrlərə, qaydalara və hökmlərə
əməl etmədik. **8** Yalvarıram, qulun Musaya "əgər xəyanət
etsəniz, sizi xalqlar arasına səpələyəcəyəm. **9** Amma
Mənə tərəf dönsəniz və əmrlərimi tutub onlara əməl
etsəniz, göylərin o başına qovulsanız belə, oradan sizi
toplayacağam. Adımı yaşatmaq üçün seçdiyim yerə
gətirəcəyəm" deyə buyurduğun sözlərini xatırla. **10**
Onlar Sənin qulların və xalqındır. Böyük qüvvətinlə və
qüdrətli əlinlə onları Sən qurtardın. **11** Ya Xudavənd,
yalvarıram, bu qulunun duasına və Sənin adına ehtiram

etməkdən zövq alan qullarının duasına diqqətlə qulaq as!
Yalvarıram, bu gün qulunun işini uğurlu et, qoy padşahın
gözündə lütf tapsın». Mən o vaxt padşahın saqisi idim.
2 Padşah Artaxşastanın hakimiyyətinin iyirminci ili,
Nisan ayı idi. Padşahın qarşısına şərab gətirildi. Mən
şərab camını qaldırıb ona verdim. O günə qədər mən heç
vaxt onun hüzurunda kədərli görünməmişdim. **2** Padşah
mənə dedi: «Üzün niyə belə qəmlidir? Xəstə olmasan da,
hər halda ürəyin dərdlidir». Onda mən çox qorxdum.
3 Sonra padşaha dedim: «Padşah həmişə sağ olsun!
Atalarımın dəfn edildiyi yer, şəhərimiz xaraba qalıb,
darvazaları yandırılıb. Bəs mən necə kədərlənməyim?»
4 Padşah isə mənə dedi: «Sən məndən nə diləyirsən?»
Mən göylərin Allahına dua edərək padşaha dedim: **5**
«Əgər padşaha bu xoş gəlirsə və qulun sənin gözündə
lütf tapıbsa, məni Yəhudaya, atalarımın dəfn edildiyi
şəhərə göndər ki, oranı bərpa edə bilim». **6** Mələkə də
padşahın yanında oturmuşdu. Padşah mənə dedi: «Bu
səfərin nə qədər çəkər? Nə vaxt qayıda bilərsən?» Məni
göndərmək padşaha məqbul oldu və mən qayıdacağım
vaxtı müəyyən etdim. **7** Sonra mən padşaha dedim: «Əgər
padşaha xoş gəlirsə, Fərat çayının qərbindəki torpaqların
valiləri üçün mənə namələr verilsin ki, Yəhudaya çatana
qədər məni vilayətlərindən keçirtsinlər. **8** Həm də
padşahın meşə nəzarətçisi Asəfə namə göndərilsin ki,
məbədin yanındakı qala darvazalarına, şəhərin divarına
və iqamətgahıma tirlər düzəltmək üçün mənə ağac
versin». Allahın mərhəmətli əli üzərimdə olduğuna görə
padşahdan nə istədimsə, mənə verdi. **9** Fərat çayının

qərbindəki valilərin yanına getdim və padşahın namələrini
verdim. Padşah mənimlə birgə ordu zabitləri ilə atlıları da
göndərmişdi. **10** Xoronlu Sanballat və Ammonlu məmur
Toviya İsrail övladlarının xeyrinə çalışan bir nəfərin
gəldiyini eşitdikdə çox hirsləndilər. **11** Mən Yerusəlimə
gəlib orada üç gün qaldım. **12** Gecə ikən qalxıb özümlə bir
neçə adam götürdüm. Yerusəlim üçün nə etmək barəsində
Allahımın ürəyimə göndərdiyi fikirləri heç kəsə açmadım.
Mindiyimdən başqa heç bir heyvan götürmədim. **13**
Gecə Dərə darvazasından çıxıb əjdaha quyusuna və
Peyin darvazasına doğru getdim, Yerusəlimin dağıdılan
divarına və yandırılan darvazalarına nəzər saldım. **14**
Sonra Çeşmə darvazasına və Padşah hovuzuna tərəf
getdim, lakin mindiyim heyvan o yerlərdən keçə bilmirdi.
15 Həmin gecə vadi boyunca çıxaraq divarı gözdən
keçirtdim. Sonra dönüb Dərə darvazasından girərək
geri qayıtdım. **16** Hökumət məmurları hara getdiyimi,
nə etdiyimi bilmirdilər. Çünki Yəhudilərə, kahinlərə,
əyanlara, məmurlara və digər vəzifəlilərə heç bir şey
danışmamışdım. **17** Mən onlara dedim: «Düşdüyümüz bu
pis vəziyyəti görürsünüz; Yerusəlim xarabalığa çevrilmiş,
darvazalarına isə od vurulmuşdur. Gəlin Yerusəlimin
divarını bərpa edək ki, bir daha rüsvayçılıq içərisində
qalmayaq». **18** Mən Allahın mərhəmətli əlinin üzərimdə
olduğunu bildirərək padşahın mənə dediyi sözləri onlara
çatdırdım. Onlar belə dedilər: «Gəlin qalxaq, buraları
bərpa edək». Bu xeyirli iş üçün hamı əlbir oldu. **19** Lakin
Xoronlu Sanballat, Ammonlu məmur Toviya və Ərəb
Geşem bundan xəbər tutanda bizə xor baxaraq ələ salıb

dedilər: «Bu nə işdir tutursunuz? Yoxsa siz padşaha qarşı
üsyan qaldırırsınız?» **20** Mən onlara cavab verərək dedim:
«Göylərin Allahı işimizi uğurlu edəcək. Onun qulları olan
bizlər qalxıb buranı bərpa edəcəyik. Sizin isə Yerusəlimdə
nə payınız, nə haqqınız, nə də adınız olacaq».

3 Baş kahin Elyaşiv ilə qardaşları qalxıb Qoyun darvazasını
tikdilər. Sonra onu təqdis edib qapı taylarını yerinə
qoydular. Onlar Yüz qülləsindən Xananel qülləsinə qədər
olan divarı təqdis etdilər. **2** Elyaşivin yanındakı hissədə
Yerixo sakinləri tikdilər. Onların yanında İmri oğlu Zakkur
tikdi. **3** Balıqlar darvazasını Hassenaa oğulları tikdi.
Onlar tirləri yerinə qoydular, qapı taylarını, rəzələrini və
cəftələrini yerinə taxdılar. **4** Onların yanında isə Haqqos
oğlu Uriya oğlu Meremot bərpa işləri gördü. Meremotun
yanında Meşezavel oğlu Berekya oğlu Meşullam bərpa
işləri gördü. Onların yanında da Baana oğlu Sadoq
bərpa etdi. **5** Sadoqun yanında Teqoa sakinləri bərpa
işləri gördülər, amma oranın əsilzadələri özlərinin
Xudavəndinin işlərini görmək üçün qəddini əymədilər.
6 Köhnə darvazasını Paseah oğlu Yoyada və Besodya
oğlu Meşullam bərpa etdi. Onlar tirləri yerinə qoyub
qapı taylarını, rəzələri və cəftələri taxdılar. **7** Onların
yanında Giveonlu Melatya, Meronotlu Yadon, Fərat
çayının qərbindəki torpaqların valisinin hökmünə tabe
olan Giveon və Mispa sakinləri bərpa işləri gördü. **8**
Onların yanında da zərgərlərdən Xarhaya oğlu Uzziel
bərpa işləri gördü. Uzzielin yanında ətriyyatçılardan
biri olan Xananya bərpa işləri gördü. Onlar Yerusəlimi
Geniş divara qədər təzədən qurdular. **9** Onların yanındakı

divarı Yerusəlim əyalətinin yarı hissə rəisi Xur oğlu
Refaya bərpa etdi. **10** Xarumaf oğlu Yedaya isə onun
yanında öz evinin qarşısında bərpa işləri gördü. Onunla
yanaşı Xaşavneya oğlu Xattuş bərpa işləri görürdü.
11 Xarim oğlu Malkiya və Paxat-Moav oğlu Xaşşuv
başqa bir sahəni və Sobalar Qülləsini bərpa etdi. **12**
Malkiyanın və Xaşşuvun yanında Yerusəlim əyalətinin
o biri yarısının rəisi Halloxeş oğlu Şallum qızları ilə
birgə bərpa işləri gördü. **13** Vadi darvazasını Xanun və
Zanoah sakinləri bərpa etdi. Onlar darvazanı təzədən tikib
qapı taylarını, rəzələrini və cəftələrini yerinə vurdular.
Peyin darvazasına qədər min qulac məsafəyə divarı bərpa
etdilər. **14** Peyin Darvazasını Bet-Hakkerem əyalətinin
rəisi Rekav oğlu Malkiya bərpa etdi. Oranı təzədən tikib
qapı taylarını, rəzələrini və cəftələrini yerinə vurdu.
15 Çeşmə darvazasını Mispa əyalətinin rəisi Qal-Xoze
oğlu Şallun bərpa edərək oranı təzədən tikib üstünü
örtdü və qapı taylarını, rəzələrini, cəftələrini yerinə
vurdu. O, Padşah bağçasının yanında Şelah hovuzunun
divarını da Davudun şəhərindən enən pilləkənə qədər
bərpa etdi. **16** Şallundan sonra Bet-Sur əyalətinin yarı
hissə rəisi Azbuq oğlu Nehemya divarı Davudun qəbrinin
qarşısına, hovuza və əsgər qışlasına qədər tikdi. **17** Ondan
sonra isə Levililər Bani oğlu Rexumun rəhbərliyi altında
bərpa işləri gördülər. Rexumun yanında Qeila əyalətinin
yarı hissə rəisi Xaşavya öz əyaləti üçün bərpa işləri
gördü. **18** Xaşavyadan sonra onların qardaşları, Qaila
əyalətinin yarı hissə rəisi Xenadad oğlu Binnuy bərpa
işləri gördülər. **19** Onun yanında Mispa əyalətinin rəisi

Yeşua oğlu Ezer silah anbarına çıxan yolun qarşısından
divarın küncünə qədər başqa sahəni bərpa etdi. **20** Onun
yanında Zabbay oğlu Baruk divarın küncündən baş kahin
Elyaşivin evinin qapısına qədər olan başqa bir sahəni
səylə bərpa etdi. **21** Ondan sonra Haqqos oğlu Uriya oğlu
Meremot, Elyaşivin evinin girişindən axırına qədər bərpa
etdi. **22** Ondan sonra isə o düzənlikdə yaşayan kahinlər
bərpa işləri gördülər. **23** Onlardan sonra Binyamin və
Xaşşuv öz evlərinin yanındakı sahəni bərpa etdilər.
Onlardan sonra Ananya oğlu Maaseya oğlu Azarya öz
evinin yanındakı sahəni bərpa etdi. **24** Azaryadan sonra
Xenadad oğlu Binnuy Azaryanın evindən divarın künc-
bucaqlarına qədər olan sahəni bərpa etdi. **25** Uzay oğlu
Palal divarın küncünün qarşısından və padşahın yuxarı
sarayından irəli çıxan mühafizəçilər həyətinin yanında
olan gözətçilik qülləsindən başlayaraq bərpa işləri gördü.
Ondan sonra Paroş oğlu Pedaya ilə **26** Ofeldə yaşayan
məbəd qulluqçuları şərqə doğru Su darvazasının qarşısını
və gözətçi qülləsinə qədər sahəni bərpa etdilər. **27** Onların
yanında Teqoa sakinləri böyük gözətçi qülləsindən Ofel
divarınadək olan başqa bir sahəni bərpa etdilər. **28** At
darvazasının yuxarı hissəsində kahinlərdən hər biri öz
evinin qabağını bərpa etdi. **29** Kahinlərdən sonra İmmer
oğlu Sadoq öz evinin qabağını bərpa etdi. Ondan sonra
Şərq qapısının gözətçisi Şekanya oğlu Şemaya bərpa
işləri gördü. **30** Ondan sonra Şelemya oğlu Xananya və
Salafın altıncı oğlu Xanun bir sahəni bərpa etdi. Xananya
və Xanundan sonra Berekya oğlu Meşullam öz evinin
qarşısını bərpa etdi. **31** Ondan sonra Malkiya adlı bir zərgər

məbəd qulluqçularının və tacirlərin Nəzarət darvazasının
qarşısındakı binasına və divarın künc tərəfindəki otağa
qədər sahəni bərpa etdi. 32 Divarın künc tərəfindəki otağı
ilə Qoyun darvazasının arasını zərgərlər və tacirlər bərpa
etdilər.

4 Sanballat divarı tikdiyimiz barədə eşidəndə qanı
qaraldı, qəzəbləndi və biz Yəhudilərə rişxənd etməyə
başladı. 2 O, soydaşlarının və Samariyalıların silahlı
dəstəsinin qarşısında belə dedi: «Bu yazıq Yəhudilər
nə edirlər? Onlar buranı təzədən quracaqlarmı? Onlar
qurban kəsəcəklərmi? Görəsən bu işi bir gün bitirə
biləcəklərmi? Məgər yanmış viranəlikdən yenidən daşlar
yaradacaqlar?» 3 Onun yanında olan Ammonlu Toviya
belə dedi: «Əgər tikdikləri daş divarın üstünə bir tülkü
çıxarsa, ora dağılacaq». 4 Eşit, ey Allahımız, çünki
bizə xor baxırlar. Qoy həqarətləri öz başlarına düşsün
və əsir düşdükləri ölkədə talan olunsunlar! 5 Onların
günahını əfv etmə və qoy təqsirləri Sənin yadından
çıxmasın! Axı onlar bənnaları təhqir etdilər. 6 Biz divarın
bərpasını davam etdirdik və onun hər yeri hündürlüyünün
yarısına qədər bitişdirildi. Çünki xalq ürəkdən çalışırdı. 7
Sanballat, Toviya, Ərəblər, Ammonlular və Aşdodlular
Yerusəlim divarının bərpa işlərinin irəlilədiyini və
dağıdılmış yerlərin tikildiyini eşidəndə çox hirsləndilər. 8
Onların hamısı Yerusəlimə gəlib hücum etmək və orada
qarmaqarışıqlıq salmaq üçün əlbir oldu. 9 Lakin biz
Allahımıza dua etdik və divarın üstündə onların hədə-
qorxusu qarşısında gecə-gündüz gözətçilər qoyduq. 10 O
zaman Yəhudalılar deyirdi: «İşləyənlər taqətdən düşüb,

töküntü isə çoxdur. Ona görə də biz bu divarı daha tikə
bilmərik». **11** Düşmənlərimiz isə dedilər: «Biz Yəhudilərin
arasına girib onları öldürək. Bu işi elə edək ki, kimsə nə
görsün, nə də başa düşsün». **12** Onların yanında yaşayan
Yəhudilər gəlib bizə on dəfə dedilər ki, düşmənlər hər
tərəfdən bizə hücum edəcək. **13** Buna görə də mən qılınclı,
nizəli, ox-kamanlı xalqı nəsilbənəsil divarın arxasındakı
ən aşağıdakı açıq yerlərə düzdüm. **14** Bu vəziyyəti
görəndə mən qalxıb əyanlara, hökumət məmurlarına və
xalqın qalan hissəsinə belə dedim: «Onlardan qorxmayın!
Böyük və zəhmli Xudavəndi xatırlayın! Siz soydaşlarınız,
oğullarınız, qızlarınız, arvadlarınız və evləriniz uğrunda
vuruşacaqsınız». **15** Düşmənlərimiz eşitdi ki, bu iş bizə
məlum olub, çünki Allah onların niyyətini boşa çıxarmışdı.
Buna görə hamımız işimizə, divarın tikintisinə qayıtdıq. **16**
O gündən sonra adamlarımın yarısı tikintidə çalışdı. Yarısı
isə nizələri, qalxanları, ox-kamanlarını tutub zireh geydi.
Rəislər bütün divar tikən Yəhuda xalqının arxasında
keşik çəkirdi. **17** Yük daşıyan fəhlələr bir əli ilə iş görür, o
biri əli ilə silah tuturdu. **18** Bənnaların da hər biri qılıncı
belinə bağlayaraq divar tikirdi. Şeypurçu isə mənim
yanımda idi. **19** Əyanlara, hökumət məmurlarına və
xalqın qalan hissəsinə dedim: «İşimiz çoxdur, tikinti
sahəmiz genişdir. Biz divar üzərində olan ayrı-ayrı
sahələrdə bir-birimizdən uzaqdayıq. **20** Harada şeypur
səsi eşitsəniz, oraya – yanımıza toplanın. Allahımız bizim
üçün vuruşacaq». **21** Beləliklə, işimizi gördük və xalqın
yarısı dan söküləndən ulduzlar görünənə qədər nizə
tutmuşdu. **22** O vaxt mən camaata dedim: «Hər kəs öz

nökəri ilə birgə Yerusəlimdə gecələsin və gecə keşikdə
durub, gündüz isə işləsin». 23 Nə mən, nə soydaşlarım,
nə nökərlərim, nə də arxamda dayanan keşikçilər, heç
birimiz paltarlarımızı soyunmadıq. Su gətirəndə də silah
əlimizdə idi.

5 O zaman xalqın kişiləri və qadınları Yəhudi
soydaşlarından bərk şikayət etməyə başladılar. 2 Bəziləri
belə deyirdi: «Bizim külfətimiz böyük, oğullarımız,
qızlarımız çoxdur. Yaşamaq üçün yeməyə taxıl
tapmalıyıq». 3 Bəziləri isə belə deyirdi: «Qıtlığın üzündən
tarlalarımızı, bağlarımızı və evlərimizi girov qoyuruq
ki, taxıl tapaq». 4 Belə deyənlər də var idi: «Padşahın
tarlalarımıza və bağlarımıza qoyduğu vergini ödəmək
üçün borc pul aldıq. 5 İndi bizimlə soydaşlarımız eyni
nəsildir, bizim uşaqlarımız da onlarınkından fərqlənmir.
Budur, oğullarımızı və qızlarımızı kölə kimi satmağa
məcburuq. Artıq qızlarımızdan bəziləri belə, satıldı. Lakin
biçarəyik, çünki tarlalarımız və bağlarımız başqalarının
əlindədir». 6 Mən onların şikayət və ittihamlarını
eşidəndə çox qəzəbləndim. 7 Ciddi düşündükdən sonra
əyanlarla hökumət məmurlarını tənbeh edib belə dedim:
«Siz hamınız soydaşlarınıza sələmlə pul verirsiniz».
Onların əleyhinə böyük yığıncaq topladım. 8 Mən
onlara dedim: «Biz yadellilərə kölə kimi satılan Yəhudi
soydaşlarımızı gücümüz çatana qədər satın alırıq. Siz isə
soydaşlarımızı satırsınız ki, onları təzədən bizə satsınlar?»
Onlar deməyə bir söz tapmayıb susdular. 9 Sonra mən
dedim: «Etdiyiniz bu iş yaxşı deyil. Siz düşmənlərimiz
olan yadelli millətlərin danlağından qurtulmaq üçün

Allahımıza ehtiram göstərərək yaşamalı deyilsinizmi? **10**
Mən də qardaşlarım və nökərlərimlə birgə onlara pul və
taxıl borc verirəm. Gəlin bu sələmçiliyi dayandıraq. **11** İndi
isə bu gün onlara tarlalarını, bağlarını, zeytunluqlarını,
evlərini, onlardan aldığınız pulun, taxılın, təzə şərabın və
yağın sələmini geri qaytarın». **12** Əyanlar və hökumət
məmurları dedilər: «Biz bunları qaytararıq və daha
onlardan heç bir şey tələb etmərik. Sən necə deyirsən,
biz də elə edərik». Mən kahinləri çağırdım və bu sözə
əməl edəcəkləri barədə onları and içdirdim. **13** Sonra
ətəyimi silkələyib dedim: «Qoy bu sözə əməl etməyən hər
kəsi Allah evindən, mal-mülkündən silkələyib ataraq boş
yerdə qoysun!» Bütün camaat «Amin» deyib Rəbbə həmd
etdi. İcma bu sözlərə əməl etdi. **14** Bundan əlavə, padşah
Artaxşastanın hökmranlığının iyirminci ilindən otuz
ikinci ilinə qədər – Yəhuda torpağına vali təyin edildiyim
gündən bəri on iki il mən və qardaşlarım valilərə təyin
olunmuş azuqəni işlətmədik. **15** Amma məndən əvvəlki
valilər xalqın üzərində yük olmuşdu. Onlardan çörək
və şərabdan əlavə, qırx şekel gümüş alırdılar. Hətta
o valilərin nökərləri də xalqa ağalıq edirdi. Mən isə
Allah qorxusuna görə belə etmirdim. **16** Mən özümü bu
divarın bərpasına həsr etdim. Biz bir tarla belə, almadıq.
Bütün nökərlərim oraya – iş başına toplaşmışdı. **17** Ətraf
millətlərdən yanımıza gələnlərdən əlavə, Yəhudilərdən
və məmurlardan da yüz əlli adam süfrəmdə oturardı.
18 Hər gün mənim üçün bir öküz, altı seçmə qoyun və
toyuqlar kəsilərdi. On gündən bir müxtəlif növ bol-bol
şərab gətirilərdi. Buna baxmayaraq, mən valilərə təyin

olunmuş azuqəni tələb etmirdim, onsuz da xalqın yükü
ağır idi. 19 Ey Allahım, bu xalq üçün etdiyim işlərə görə
məni yaxşılıqla xatırla!
6 Divarı bərpa etdiyimi və orada uçuq-söküyün
qalmadığını Sanballata, Toviyaya, Ərəb Geşemə və başqa
düşmənlərimizə xəbər verdilər. Lakin mən o vaxta qədər
darvazaların qapı taylarını yerinə vurmamışdım. 2
Sanballat və Geşem yanıma adam göndərib dedi: «Gəl Ono
düzənliyindəki kəndlərin birində görüşək». Amma onlar
mənə pislik etmək niyyətində idi. 3 Mən onların yanına
qasid göndərib dedim: «Böyük bir iş görürəm və oraya
enə bilmərəm. Bu işi qoyub yanınıza endiyim müddət
ərzində iş nə üçün dayansın?» 4 Düşmənlər yanıma dörd
dəfə bu xəbəri göndərdi və mən onlara eyni cavab verdim.
5 Sanballat beşinci dəfə nökərini eyni xəbərlə mənim
yanıma yolladı və onun əlində möhürlənməmiş namə var
idi. 6 Məktubda belə yazılmışdı: «Başqa millətlər arasında
söz yayılıb və Geşem deyir ki, sən və Yəhudilər üsyan
etmək niyyətindəsiniz. Divarı da buna görə tikirsən.
Şayiələrə görə sən onların padşahı olmaq istəyirsən. 7
"Yəhudada padşah var" deyə özün haqqında car çəkmək
üçün Yerusəlimdə peyğəmbərlər də təyin etmisən. İndi
isə bu sözlər padşaha çatacaq. Buna görə də gəl bu barədə
birlikdə məsləhətləşək». 8 O vaxt Sanballatın yanına
adam göndərib dedim: «Dediyin şeylərin heç biri olmayıb,
sən onları özündən uydurmusan». 9 Çünki hamı bizi
qorxutmağa çalışıb deyirdi: «Bu işdən əlləri soyuyacaq və
bu iş baş tutmayacaq». Ay Allah, indi Sən əllərimə qüvvət
ver! 10 Mən Mehetavel oğlu Delaya oğlu Şemayanın

evinə getdim. O, evinə qapanıb qalmışdı. Mənə dedi:
«Gəl Allahın evində – məbəddə görüşək və qapılarını
bağlayaq. Çünki səni öldürməyə adamlar gələcək. Bəli,
gecə ikən səni öldürməyə gələcəklər». **11** Mən isə dedim:
«Mənim kimi adam qaçarmı? Canını qurtarmaq üçün
məbəddə gizlənərmi? Əsla belə etmərəm!» **12** Bunu
başa düşdüm ki, Şemayanı Allah göndərməmişdi. Bu
peyğəmbərlik sözünü mənə qarşı ona görə söyləmişdi
ki, Toviya ilə Sanballat onu pulla tutmuşdu. **13** O məni
qorxutmaq üçün muzdla tutulmuşdu ki, mən dediyini edib
günaha batım. Beləcə məni pisləyib hörmətdən salmağa
fürsət axtarırdılar. **14** Ey Allahım, Toviya ilə Sanballatı,
həm də məni qorxutmaq istəyən qadın peyğəmbər
Noadyanı və digər peyğəmbərləri bu əməllərinə görə
yadda saxla! **15** Elul ayının iyirmi beşində, əlli iki
gün ərzində divarın tikintisi tamamlandı. **16** Bütün
düşmənlərimiz, ətrafımızdakı xalqlar bunu eşidəndə
qorxdular və öz gözlərində çox kiçildilər. Çünki onlar
başa düşdülər ki, bu iş Allahımızın köməyi ilə edilib. **17**
Həm də o günlər Yəhudanın əyanları Toviyaya çoxlu
namə göndərirdi və Toviyadan da onlara cavablar gəlirdi.
18 Toviya Arah oğlu Şekanyanın kürəkəni olduğuna görə
Yəhudada çox adam onunla əhd bağlamışdı. Həm də
Toviyanın oğlu Yehoxanan Berekya oğlu Meşullamın
qızını almışdı. **19** Əyanlar onun yaxşı işləri haqqında
mənim yanımda danışardılar və mənim sözlərimi ona
çatdırardılar. Toviya məni qorxutmaq üçün namələr
göndərirdi.

7 Divar tikilib qurtaranda və mən qapı taylarını vuranda
məbəd qapıçıları, ilahiçilər və Levililər təyin olundu. **2**
Qardaşım Xananini və qala rəisi Xananyanı Yerusəlimə
məmur təyin etdim. Çünki Xanani çoxlarından sadiq
və Allahdan qorxan adam idi. **3** Mən onlara dedim:
«Gün qızana qədər Yerusəlimin darvazaları açılmasın.
Qapıçılar oyaq olduğu müddət qapıları bağlayıb qıfıllayın.
Yerusəlimdə yaşayanlardan da keşikçi təyin edin, qoy
hamı öz evinin qabağında keşik çəksin». **4** Şəhər geniş və
böyük idi, lakin içində adam az idi. Evlər hələ tikilməmişdi.
5 Allahım ürəyimə fikir göndərdi ki, əyanları, hökumət
məmurlarını və habelə xalqı yığıb siyahıya alım. Mən ilk
qayıdanların nəsil şəcərələrinin siyahısını əldə edib, içində
belə bir yazı tapdım: **6** Babil padşahı Navuxodonosorun
əsir aldığı adamlar yaşadıqları vilayətdən Yerusəlimə və
Yəhudadakı öz şəhərlərinə qayıtdı. **7** Bunlar Zerubbabil,
Yeşua, Nehemya, Azarya, Raamya, Naxamani, Mordokay,
Bilşan, Misperet, Biqvay, Nexum və Baananın başçılığı
ilə gəldi. Sürgündən qayıdan İsraillilərin sayı: **8** Paroş
övladları – 2172 nəfər; **9** Şefatya övladları – 372 nəfər; **10**
Arah övladları – 652 nəfər; **11** Yeşua və Yoav nəslindən
Paxat-Moav övladları – 2818 nəfər; **12** Elam övladları
– 1254 nəfər; **13** Zattu övladları – 845 nəfər; **14** Zakkay
övladları – 760 nəfər; **15** Binnuy övladları – 648 nəfər; **16**
Bevay övladları – 628 nəfər; **17** Azqad övladları – 2322
nəfər; **18** Adoniqam övladları – 667 nəfər; **19** Biqvay
övladları – 2067 nəfər; **20** Adin övladları – 655 nəfər;
21 Ater, yəni Xizqiya övladları – 98 nəfər; **22** Xaşum
övladları – 328 nəfər; **23** Besay övladları – 324 nəfər;

24 Xarif övladları – 112 nəfər; **25** Giveon övladları – 95
nəfər; **26** Bet-Lexem və Netofa sakinləri – 188 nəfər; **27**
Anatot sakinləri – 128 nəfər; **28** Bet-Azmavet sakinləri
– 42 nəfər; **29** Qiryat-Yearim, Kefira və Beerot sakinləri
– 743 nəfər; **30** Rama və Geva sakinləri – 621 nəfər; **31**
Mikmas sakinləri – 122 nəfər; **32** Bet-El və Ay sakinləri –
123 nəfər; **33** Digər Nevo sakinləri – 52 nəfər; **34** Digər
Elam övladları – 1254 nəfər; **35** Xarim övladları – 320
nəfər; **36** Yerixo övladları – 345 nəfər; **37** Lod, Xadid
və Ono övladları – 721 nəfər; **38** Senaa övladları – 3930
nəfər. **39** Kahinlər: Yeşua nəslindən Yedaya övladları –
973 nəfər; **40** İmmer övladları – 1052 nəfər; **41** Paşxur
övladları – 1247 nəfər; **42** Xarim övladları – 1017 nəfər. **43**
Levililər: Hodavya nəslindən Yeşua ilə Qadmiel övladları
– 74 nəfər. **44** İlahiçilər: Asəf övladları – 148 nəfər.
45 Məbəd qapıçıları: Şallum övladları, Ater övladları,
Talmon övladları, Aqquv övladları, Xatita övladları, Şovay
övladları – 138 nəfər. **46** Məbəd qulluqçuları: Sixa övladları,
Xasufa övladları, Tabbaot övladları, **47** Qeros övladları,
Siya övladları, Padon övladları, **48** Levana övladları,
Xaqava övladları, Şalmay övladları, **49** Xanan övladları,
Giddel övladları, Qaxar övladları, **50** Reaya övladları, Resin
övladları, Neqoda övladları, **51** Qazzam övladları, Uzza
övladları, Paseah övladları, **52** Besay övladları, Meunim
övladları, Nefuşsim övladları, **53** Baqbuq övladları,
Xaqufa övladları, Xarxur övladları, **54** Baslit övladları,
Mexida övladları, Xarşa övladları, **55** Barqos övladları,
Sisra övladları, Tamax övladları, **56** Nesiah övladları,
Xatifa övladları. **57** Süleymanın əyanlarının nəslindən:

Sotay övladları, Soferet övladları, Perida övladları, **58**
Yaala övladları, Darqon övladları, Giddel övladları, **59**
Şefatya övladları, Xattil övladları, Pokeret-Hassevayim
övladları, Amon övladları. **60** Məbəd qulluqçuları ilə
Süleymanın əyanlarının övladları – cəmi 392 nəfər.
61 Tel-Melahdan, Tel-Xarşadan, Keruvdan, Addondan,
İmmerdən qayıdan, ancaq ailələrinin və nəsillərinin
İsrail övladlarından olduğunu sübut edə bilməyənlər
bunlardır: **62** Delaya övladları, Toviya övladları, Neqoda
övladları – 642 nəfər. **63** Kahinlərdən: Xovaya övladları,
Haqqos övladları, Gileadlı Barzillayın qızlarından arvad
alıb qayınatasının adını götürən Barzillay övladları. **64**
Bunlar nəsil şəcərəsini axtardılar, lakin öz adlarını tapa
bilmədilər və buna görə murdar sayılaraq kahinlikdən
çıxarıldılar. **65** Yəhudi valisi onlara əmr edib belə dedi:
«Urim və Tummimi işlədən bir kahin olmayınca onlar ən
müqəddəs yeməklərdən yeməsin». **66** 7337 nəfər kölə və
kənizlərdən başqa, **67** bütün camaat birlikdə 42 360 nəfər
idi. Onların kişi və qadınlardan ibarət 245 ilahiçisi var
idi. **68** Bu adamların 736 atı və 245 qatırı, **69** 435 dəvəsi,
6720 eşşəyi var idi. **70** Nəsil başçılarının bəziləri işin
görülməsi üçün könüllü ianələr verdilər. Vali xəzinəyə
1000 darik qızıl, 50 ləyən, 530 kahin cübbəsi verdi. **71** Nəsil
başçılarından bəziləri iş üçün xəzinəyə 20 000 darik qızıl
və 2200 mina gümüş verdilər. **72** Xalqın sağ qalanlarının
verdikləri 20 000 darik qızıl, 2000 mina gümüş, 67 kahin
cübbəsi idi. **73** Kahinlərlə Levililər, qapıçılarla ilahiçilər,
xalqın bəzisi, məbəd qulluqçuları və bütün İsraillilər

öz şəhərlərində yerləşdilər. Yeddinci ay çatanda artıq
İsraillilər öz şəhərlərində idi.

8 Bütün xalq bir nəfər kimi Su darvazasının qarşısındakı
meydana toplaşdı. Xalq ilahiyyatçı Ezraya dedi ki, Rəbbin
İsraillilərə əmr etdiyi Musanın Qanun kitabını gətirsin.
2 Yeddinci ayın birinci günü Ezra Qanunu kişilərdən,
qadınlardan və dinləyib anlaya bilən uşaqlardan ibarət
olan camaatın qabağına gətirdi. **3** Ezra Su darvazasının
qarşısındakı meydanda kişilərin, qadınların və anlaya
bilənlərin qabağında səhər açılandan günortaya qədər bu
kitabdan oxudu. Bütün xalq Qanun kitabına qulaq asdı. **4**
İlahiyyatçı Ezra bu iş üçün taxtadan düzəldilmiş hündür
kürsünün üstünə çıxdı. Onun sağ tərəfində Mattitya,
Şema, Anaya, Uriya, Xilqiya və Maaseya, solunda isə
Pedaya, Mişael, Malkiya, Xaşum, Xaşbaddana, Zəkəriyyə
və Meşullam dayanmışdı. **5** Ezra bütün xalqın gözü
qabağında kitabı açdı, çünki o bütün xalqdan daha
yüksəkdə durmuşdu. O, kitabı açanda bütün xalq ayağa
qalxdı. **6** Ezra ulu Allaha, Rəbbə həmd etdi və bütün
xalq əllərini qaldıraraq «Amin! Amin!» deyə cavab verdi.
Sonra baş əydilər və üzüstə yerə döşənib Rəbbə səcdə
qıldılar. **7** Yeşua, Bani, Şerevya, Yamin, Aqquv, Şabbetay,
Hodiya, Maaseya, Qelita, Azarya, Yozavad, Xanan, Pelaya
adlı Levililər Qanunu xalqa izah etdilər. Xalq isə yerində
dayanmışdı. **8** Onlar Allahın Qanun kitabından oxuyub
aydınlaşdırdılar və mənasını camaata izah etdilər ki,
oxunan ayələr başa düşülsün. **9** Vali Nehemya, kahin
ilahiyyatçı Ezra və xalqı öyrədən Levililər hamıya dedilər:
«Bu gün Allahınız Rəbb üçün müqəddəs gündür. Buna

görə kədərlənməyin və ağlamayın». Çünki bütün xalq
Qanunun sözlərini eşidərkən ağlayırdı. **10** Nehemya da
onlara dedi: «Gedin, yağlı yemək yeyin, şirin içki için və
hazırlıqlı olmayanlara da pay göndərin, çünki bu gün
Xudavəndimiz üçün müqəddəsdir. Kədərlənməyin, çünki
Rəbbin verdiyi sevinc sizin qüvvətinizdir». **11** Levililər
«susun, kədərlənməyin, çünki bu gün müqəddəsdir»
deyə bütün xalqı sakitləşdirdilər. **12** Bütün xalq yeyib-
içməyə, paylar göndərməyə və böyük şənlik etməyə
getdi. Çünki xalq ona deyilənləri başa düşdü. **13** Ertəsi
gün bütün xalqın nəsil başçıları, kahinlər və Levililər
Qanunun sözlərini dinləmək üçün ilahiyyatçı Ezranın
yanına toplaşdı. **14** Rəbbin Musa vasitəsilə buyurduğu
Qanunda bu yazını tapdılar: «İsrail övladları yeddinci ayın
bayram günlərində çardaqlarda yaşasın». **15** Onlar bütün
şəhərlərdə və Yerusəlimdə bu xəbəri elan edib yaydılar:
«Dağa çıxın, yazıldığı kimi çardaq qurmaq üçün zeytun,
cır zeytun, mərsin, xurma və sıx yarpaqlı ağacların
budaqlarını buraya gətirin». **16** Bütün xalq çıxıb budaq
gətirdi, hər kəs öz evinin damında, həyətlərində, Allah
evinin həyətində, Su darvazasındakı meydanda və Efrayim
darvazasındakı meydanda özlərinə çardaq düzəltdi. **17**
Bütün əsirlikdən geri qayıdan camaat çardaqlar düzəldib
orada qaldı. Əslində Nun oğlu Yeşuanın dövründən bu
günə qədər İsrail övladları belə etməmişdi. Çox böyük
sevinc oldu. **18** Ezra birinci gündən sonuncu günə qədər
hər gün Allahın Qanun kitabından oxuyurdu. Onlar yeddi
gün bayram keçirtdilər, səkkizinci gün isə qayda-qanuna
görə təntənəli toplantı quruldu.

9 Həmin ayın iyirmi dördüncü günü İsrail övladları
oruc tutaraq əyinlərində çul və başları toz-torpaq içində
toplandı. **2** İsrail övladları nəsli bütün yadellilərdən
ayrılaraq durub öz günahlarını və atalarının şər işlərini
etiraf etdi. **3** Onlar olduqları yerdə dayanıb günün
dörddə bir hissəsini özlərinin Allahı Rəbbin Qanun
kitabından oxudular. Günün digər dörddə bir hissəsini
isə günahlarını etiraf edib özlərinin Allahı Rəbbə səcdə
qıldılar. **4** Yeşua, Bani, Qadmiel, Şevanya, Bunni, Şerevya,
Bani və Kenani Levililərin pilləkəninin üstünə qalxıb
özlərinin Allahı Rəbbə uca səslə yalvardılar. **5** Levililər
– Yeşua, Qadmiel, Bani, Xaşavneya, Şerevya, Hodiya,
Şevanya, Petahya dedilər: «Ayağa qalxın və əbədi olan
Allahınız Rəbbə həmd edin! Qoy Sənin izzətli adına
həmd olsun və etdiyiniz bütün həmdlərdən, şükürlərdən
də çox ucaldılsın! **6** Sən, yalnız Sən Rəbsən, göyləri,
göylərin ən uca qatlarını və bütün səma cisimlərini,
yer üzünü və onun məxluqlarını, dənizləri və içindəki
hər şeyi Sən yaratdın və hamısına həyat verirsən. Səma
cisimləri Sənə səcdə qılır! **7** Ya Rəbb, Sən o Allahsan
ki, İbramı seçib Xaldeylilərin Ur şəhərindən çıxararaq
ona İbrahim adını verdin. **8** Sən Öz önündə onun sadiq
ürəyini gördün. Ona görə də Kənanlıların, Xetlilərin,
Emorluların, Perizlilərin, Yevusluların və Qirqaşlıların
diyarını İbrahim övladlarına vermək üçün onunla əhd
kəsdin və sözlərini yerinə yetirdin. Çünki Sən adilsən.
9 Misirdə atalarımızın çəkdikləri əziyyəti gördün və
Qırmızı dənizin yanındakı fəryadlarını eşitdin. **10** Fironla
bütün əyanlarına və ölkəsinin bütün xalqına əlamətlər

və möcüzələr göstərdin. Çünki Misirlilərin atalarımıza
qarşı azğınlıq etdiyini bildin və bu günə kimi adını
izzətləndirdin. **11** Atalarımızın qarşısında dənizi yardın
və onlar dənizin ortasında quru yerdən keçib getdilər.
Onları təqib edənləri isə dərinliklərə, coşğun sulara atılan
bir daş kimi atdın. **12** Atalarımıza gündüz bulud dirəyi
ilə, gecələr isə gedəcəkləri yolu nurlandırmaq üçün od
dirəyi ilə yol göstərdin. **13** Sina dağının üstünə enib
onlarla göylərdən danışdın. Onlara ədalətli hökmlər,
doğru qanunlar, yaxşı qaydalar və əmrlər verdin. **14** Sən
müqəddəs Şənbə gününü onlara bildirdin və qulun Musa
vasitəsilə əmrləri, qaydaları və qanunu buyurdun. **15**
Atalarımız acanda onlara göylərdən çörək göndərdin.
Susayanda onlar üçün qayadan su çıxardın. Atalarımıza
əmr verdin ki, vəd etdiyin torpağa girib sahib olsunlar.
16 Lakin atalarımız təkəbbürlü olub dikbaşlıq etdilər və
Sənin əmrlərini dinləmədilər. **17** İtaət etmək istəməyib
Sənin onlar üçün göstərdiyin möcüzələri yada salmadılar,
dikbaşlıq etdilər, üsyankarlıqları ilə köləlik həyatlarına
qayıtmaq üçün özlərinə bir başçı təyin etdilər. Lakin
Sən bağışlamağı sevən, lütfkar, rəhmli, çox səbirli və bol
məhəbbəti olan Allah olduğuna görə onları tərk etmədin.
18 Hətta atalarımız özləri üçün tökmə dana düzəldib
“Budur, səni Misirdən çıxaran Allahın!” deyə böyük küfr
edəndə **19** Sən Öz böyük mərhəmətin naminə onları
səhrada tək qoymadın. Gündüz onlara yolda bələdçilik
etmək üçün bulud dirəyini, gecələr isə gedəcəkləri yolu
nurlandırmaq üçün od dirəyini qabaqlarından əskik
etmədin. **20** Sən onlara nəsihət vermək üçün Öz xeyirxah

Ruhunu verdin. İsrail övladlarının ağızlarından mannanı
əsirgəmədin, susayanda su verdin. **21** Qırx il onları səhrada
bəslədin və onlar heç nədən korluq çəkmədi. Nə paltarları
köhnəldi, nə ayaqları şişdi. **22** Ölkələri və xalqları onlara
təslim edərək torpaqlarını aralarında bölüşdürdün. Onlar
Sixonun ölkəsini, yəni Xeşbon padşahının ölkəsini və
Başan padşahı Oqun ölkəsini ələ keçirtdi. **23** Övladlarını
göydəki ulduzlar qədər çoxaltdın. Onların atalarına
"oraya girib sahib olsunlar" deyə vəd etdiyin ölkəyə
gətirdin. **24** Onların övladları o torpağa girib sahib
oldular. Sən oranın əhalisini – Kənanlıları onlara tabe
etdirib padşahlarını ölkənin əhalisi ilə bərabər onlara
təslim etdirdin ki, o adamlarla istədikləri kimi rəftar
etsinlər. **25** Onlar möhkəmlənmiş şəhərləri və bərəkətli
torpağı tutub mal-dövlətlə dolu evlərə, qazılmış quyulara,
bağlara, zeytunluqlara və bol-bol meyvə ağaclarına sahib
oldular. Yeyib doydular, kökəldilər və verdiyin böyük
nemətlər üçün sevindilər. **26** Lakin onlar itaətsizlik
edərək Sənə qarşı üsyankar oldular. Qanununa arxa
çevirdilər, Sənə tərəf dönmək üçün onlara xəbərdarlıq
edən peyğəmbərlərini öldürdülər və böyük küfr etdilər.
27 Onda Sən onları düşmənə təslim etdin. Düşmənləri də
onlara zülm etdilər. Sıxıntılı vaxtlarında İsrail övladları
Sənə fəryad etdilər. Sən göylərdən eşitdin və Öz böyük
mərhəmətinə görə onlara xilaskarlar göndərdin. Onlar da
İsrail övladlarını düşmən əlindən qurtardılar. **28** Lakin
rahat olan kimi yenə Sənin nəzərində pis işlər gördülər.
Buna görə də Sən onları düşmənə təslim etdin, düşmənləri
də onlara hökm etdilər. Onlar yenə də Sənə fəryad etdilər,

Sən də onları göylərdən eşidib Öz böyük mərhəmətinə
görə dəfələrlə qurtardın. **29** Onlara xəbərdarlıq etdin ki,
Sənin Qanununa tərəf dönsünlər. Amma onlar təkəbbürlü
olub əmrlərinə qulaq asmadılar və hökmlərini pozub
günah etdilər. Halbuki o hökmlərə əməl edən hər kəs
həyat tapar. Onlar inadkarlıqla Sənə arxa çevirib dikbaşlıq
və itaətsizlik etdilər. **30** Lakin Sən illər boyu onlarla
səbirlə davrandın. Öz Ruhunla, peyğəmbərlərin vasitəsilə
onlara xəbərdarlıq etdin. Onlar isə qulaq asmadılar və
ona görə Sən onları ətraflarındakı xalqlara təslim etdin.
31 Lakin Sən böyük mərhəmətinə görə İsrail övladlarını
məhv olmağa qoymadın, onları tərk etmədin, çünki
Sən lütfkar və rəhmli Allahsan. **32** Ey Allahımız! Böyük,
qüdrətli və zəhmli, əhdi və məhəbbəti saxlayan Allah!
Aşşur padşahlarının dövründən bu günə qədər bizim
çəkdiyimiz, padşahlarımızın, ağalarımızın, kahinlərimizin,
peyğəmbərlərimizin, atalarımızın və bütün xalqının
çəkdiyi əzab-əziyyət Sənin gözündə kiçik görünməsin. **33**
Sən haqlısan, başımıza gələn hər işdə bizimlə ədalətlə
davrandın, biz isə pis işlər etdik. **34** Padşahlarımız,
rəislərimiz, kahinlərimiz, atalarımız Sənin Qanununa
riayət etmədi. Sənin əmrlərinə və verdiyin xəbərdarlıqlara
qulaq asmadılar. **35** Onlar öz ölkələrində verdiyin böyük
nemətlər içində, geniş, bərəkətli torpaqda belə, Sənə
qulluq etmədilər və pis əməllərindən əl çəkmədilər. **36**
Budur, bu gün biz köləyik. Atalarımıza meyvəsini və gözəl
məhsulunu yemək üçün verdiyin o torpaqda biz kölelik
edirik. **37** Günahlarımıza görə torpağımızın bol məhsulu
üzərimizdə hökm sürən padşahlara nəsib olur. Bizim

özümüzü də, heyvanlarımızı da istədikləri kimi idarə
edirlər. Biz isə böyük zülm içindəyik. 38 Bütün bunlara
görə biz Sənlə yazılı sabit əhd bağlayırıq. Rəislərimiz,
Levililərimiz və kahinlərimiz də bu əhdi möhürləyir».
10 əhdi möhürləyənlər bunlar idi: Xakalya oğlu vali
Nehemya, Sidqiya, 2 Seraya, Azarya, Yeremya, 3 Paşxur,
Amarya, Malkiya, 4 Xattuş, Şevanya, Malluk, 5 Xarim,
Meremot, Avdiya, 6 Daniel, Ginneton, Baruk, 7 Meşullam,
Aviya, Miyamin, 8 Maazya, Bilqay, Şemaya. Bunlar
kahinlər idi. 9 Levililər: Azanyanın oğlu Yeşua, Xenadad
övladlarından Binnuy və Qedmiel, 10 onların qardaşları
Şevanya, Hodiya, Qelita, Pelaya, Xanan, 11 Mikeya, Rexov,
Xaşavya, 12 Zakkur, Şerevya, Şevanya, 13 Hodiya, Bani,
Beninu. 14 Xalqın başçıları: Paroş, Paxat-Moav, Elam,
Zattu, Bani, 15 Bunni, Azqad, Bevay, 16 Adoniya, Biqvay,
Adin, 17 Ater, Xizqiya, Azzur, 18 Hodiya, Xaşum, Besay, 19
Xarif, Anatot, Nevay, 20 Maqpiaş, Meşullam, Xezir, 21
Meşezavel, Sadoq, Yaddua, 22 Pelatya, Xanan, Anaya,
23 Huşə, Xananya, Xaşşuv, 24 Halloxeş, Pilxa, Şoveq, 25
Rexum, Xaşavna, Maaseya, 26 Axiya, Xanan, Anan, 27
Malluk, Xarim, Baana. 28 Qalan xalq – kahinlər, Levililər,
məbəd qapıçıları, ilahiçilər, məbəd qulluqçuları, Allahın
Qanununa görə ətraf xalqlardan ayrılan hər kəs arvadları,
ağlıkəsən oğul və qızları ilə bərabər 29 əsl soydaşları ilə
birləşdi. Allahın qulu Musanın əli ilə verilmiş Qanuna görə
hərəkət etmək, Xudavəndimiz Rəbbin bütün əmrlərinə,
hökmlərinə və qanunlarına etina ilə əməl etmək üçün and
içdilər. Əməl etməyənlərə isə lənət oxudular. 30 And içdik
ki, qızlarımızı ətrafımızdakı xalqlara verməyib onların

qızlarını öz oğullarımıza almayacağıq. **31** Ətraf xalqlara
mənsub olanlar Şənbə günü yaxud başqa müqəddəs
bir gündə satmaq üçün əşya yaxud taxıl gətirsələr,
onlardan heç nə almayacağıq. Yeddi ildə bir dəfə torpağı
dincə qoyacağıq və bütün borcları ləğv edəcəyik. **32**
Allahımızın məbədinin xidməti üçün ildə şekelin üçdə bir
hissəsini verməyi öhdəmizə götürdük. **33** Bu pul təqdim
çörəkləri, daimi taxıl təqdimi, daimi yandırma qurbanı,
Şənbə günləri, Təzə Ay mərasimləri və başqa bayramlar,
müqəddəs sovqatlar, İsrail övladlarının günahını kəffarə
etmək üçün günah qurbanları və Allahımızın məbədinin
digər ehtiyacları üçündür. **34** Biz kahinlər, Levililər
və xalq hər il müəyyən vaxtda Allahımızın məbədini
odunla təmin etmək üçün nəsillərimizə görə püşk atdıq.
Bu odunlar Qanunda yazıldığı kimi Allahımız Rəbbin
qurbangahında yandırılmalı idi. **35** Hər il torpağımızın
ilk məhsulunu və hər növlü ağacın nübarını Rəbbin
məbədinə aparmalıyıq. **36** Qanunda yazıldığı kimi
ilk doğulan oğullarımızı, heyvanlarımızı, ilk doğulan
mal-qara və qoyun-keçimizi Allahımızın məbədinə,
orada xidmət edən kahinlərin yanına gətirməliyik. **37**
Həm də xəmirimizin, taxıl təqdimlərimizin, hər növ
ağaclarımızın meyvəsinin, təzə şərablarımızın, zeytun
yağımızın nübarını kahinlərə, Allahımızın məbədinin
anbarına, torpaq məhsullarımızın onda bir hissəsini isə
Levililərə gətirməliyik. Çünki işlədiyimiz bütün şəhərlərdə
onda bir hissəni Levililər alır. **38** Levililər onda bir
hissəni alarkən Harun oğullarından olan kahin onlarla
olacaq. Levililər isə alacaqları onda bir hissənin onda

birini Allahımızın məbədinə, xəzinənin anbar otaqlarına
aparacaq. 39 Çünki İsrail övladları və Levililər taxılın, təzə
şərabın və zeytun yağının təqdimlərini anbar otaqlarına
gətirməlidir. Orada Müqəddəs məkanın qabları, xidmət
edən kahinlər, məbəd qapıçıları və ilahiçilər olacaq.
Beləcə biz Allahımızın məbədinə laqeyd yanaşmayacağıq.
11 Xalqın rəisləri Yerusəlimdə yerləşdi. Xalqın yerdə
qalanı isə püşk atdı ki, hər on nəfərindən biri müqəddəs
Yerusəlim şəhərinə yaşamağa getsin, doqquzu isə o biri
şəhərlərdə yaşasın. 2 Yerusəlimdə könüllü yaşamağa
gedənlərin hamısına xalq xeyir-dua verdi. 3 Yerusəlimdə
yerləşən vilayət başçıları bunlardır. Ancaq bəzi İsraillilər,
kahinlər, Levililər, məbəd qulluqçuları və Süleymanın
əyanlarının oğulları Yəhuda şəhərlərində, hər kəs öz
şəhərindəki mülkündə yerləşdi. 4 Binyamin övladlarından
və Yəhuda övladlarından bəziləri isə Yerusəlimdə
məskunlaşdı. Yəhuda övladları: Peres nəslindən Mahalalel
oğlu Şefatya oğlu Amarya oğlu Zəkəriyyə oğlu Uzziya
oğlu Ataya, 5 Şilolu Zəkəriyyə oğlu Yoyariv oğlu Adaya
oğlu Xazaya oğlu Qal-Xoze oğlu Baruk oğlu Maaseya.
6 Peres övladlarından Yerusəlimdə yerləşən 468 nəfər
igid adam idi. 7 Binyamin övladları bunlardır: Yeşaya
oğlu Yetiel oğlu Maaseya oğlu Qolaya oğlu Pedaya oğlu
Yoed oğlu Meşullam oğlu Sallu və 8 ondan sonra Qabbay,
Sallay – 928 nəfər. 9 Zikri oğlu Yoel onların rəhbəri
idi, Hassenua oğlu Yəhuda isə şəhərin vali müavini idi.
10 Kahinlərdən: Yoyariv oğlu Yedaya, Yakin, 11 Axituv
oğlu Merayot oğlu Sadoq oğlu Meşullam oğlu Xilqiya
oğlu Allah evinin başçısı Seraya və 12 məbəddə iş görən

soydaşları – 822 nəfər; Malkiya oğlu Paşxur oğlu Zəkəriyyə
oğlu Amsi oğlu Pelalya oğlu Yeroxam oğlu Adaya və **13**
onun nəsil başçısı olan soydaşları – 242 nəfər; İmmer
oğlu Meşillemot oğlu Axzay oğlu Azarel oğlu Amaşsay və
14 onun soydaşları – 128 nəfər igid döyüşçü. Haqqedolim
oğlu Zavdiel onların rəhbəri idi. **15** Levililərdən: Bunni
oğlu Xaşavya oğlu Azriqam oğlu Xaşşuv oğlu Şemaya.
16 Levililərin başçılarından Şabbetay və Yozavad Allah
evinin bayır işlərini idarə edirdilər. **17** Asəf oğlu Zavdi
oğlu Mikeya oğlu Mattanya şükür duasını oxuyan məbəd
ilahiçilərinin dəstə rəhbəri və soydaşlarından Baqbuqya
onun müavini idi. Yedutun oğlu Qalal oğlu Şammua oğlu
Avda da var idi. **18** Müqəddəs şəhərdə yaşayan bütün
Levililər 284 nəfər idi. **19** Məbəd qapıçıları Aqquv, Talmon
ilə qardaşları darvazalarda keşik çəkənlər, 172 nəfər idi. **20**
İsraillilərin, kahinlərin, Levililərin yerdə qalanları bütün
Yəhuda şəhərlərində yaşayırdı. Hər kəs öz mülkündə
yaşayırdı. **21** Məbəd qulluqçuları isə Ofeldə qalırdı. Sixa
və Gişpa onlara rəhbərlik edirdi. **22** Allahın evindəki
ibadətdə ilahilər oxuyan Asəf övladlarından Mikeya oğlu
Mattanya oğlu Xaşavya oğlu Bani oğlu Uzzi Yerusəlimdə
Levililərin rəhbəri idi. **23** Bu ilahiçilər padşahın fərmanına
tabe idi və hər gün vəzifələrini müəyyən edən qaydaları
yerinə yetirirdi. **24** Yəhuda oğlu Zerah övladlarından
Meşezavel oğlu Petahya İsrail xalqının ümumi işlərində
Fars padşahına kömək edirdi. **25** Kəndlərə və tarlalarına
gəlincə, Yəhuda övladlarından bəziləri Qiryat-Arba ilə
qəsəbələrində, Divon ilə qəsəbələrində, Yeqqavseel ilə
kəndlərində, **26** Yeşuada, Moladada, Bet-Peletdə, **27**

Xasar-Şualda və Beer-Şeva ilə qəsəbələrində, **28** Ziqlaqda,
Mekona ilə qəsəbələrində, **29** En-Rimmonda, Sorada,
Yarmutda, **30** Zanoahda, Adullam ilə kəndlərində, Lakiş ilə
tarlalarında, Azeqa ilə qəsəbələrində qaldılar. Yaşadıqları
məntəqə Beer-Şevadan Hinnom vadisinə qədər idi. **31**
Binyamin övladları Gevadan başlayaraq Mikmas ilə
Ayyada, Bet-El ilə qəsəbələrində, **32** Anatot, Nov, Ananya,
33 Xasor, Rama, Gittayim, **34** Xadid, Sevoim, Nevallat, **35**
Lod, Ono və Sənətkarlar dərəsində məskən saldılar. **36**
Yəhudadakı Levililərin bəzi bölmələri Binyamin ərazisi
üçün ayrıldı.

12 Şealtiel oğlu Zerubbabil və Yeşua ilə qayıdan kahinlər
və Levililər bunlar idi: Seraya, Yeremya, Ezra, **2** Amarya,
Malluk, Xattuş, **3** Şekanya, Rexum, Meremot, **4** İddo,
Ginnetoy, Aviya, **5** Miyamin, Maadya, Bilqa, **6** Şemaya,
Yoyariv, Yedaya, **7** Sallu, Amoq, Xilqiya, Yedaya. Bunlar
Yeşuanın dövründə kahinlərin və qardaşlarının başçıları
idi. **8** Levililər: Yeşua, Binnuy, Qadmiel, Şerevya, Yəhuda,
Mattanya. Mattanya qardaşları ilə birgə şükür ilahiləri
üçün məsuliyyət daşıyırdı. **9** Onların qardaşları Baqbuqya
ilə Unni ibadətdə onların qarşısında dururdu. **10** Yeşuadan
Yoyaqim törədi, Yoyaqimdən Elyaşiv törədi, Elyaşivdən
Yoyada törədi. **11** Yoyadadan Yonatan törədi, Yonatandan
Yaddua törədi. **12** Yoyaqimin dövründə nəsil başçıları olan
kahinlər bunlar idi: Seraya nəslindən Meraya, Yeremya
nəslindən Xananya, **13** Ezra nəslindən Meşullam, Amarya
nəslindən Yehoxanan, **14** Malluk nəslindən Yonatan,
Şevanya nəslindən Yusif, **15** Xarim nəslindən Adna,
Merayot nəslindən Xelqay, **16** İddo nəslindən Zəkəriyyə,

Ginneton nəslindən Meşullam, **17** Aviya nəslindən Zikri,
Minyamin nəslindən, Moadya nəslindən Piltay, **18** Bilqa
nəslindən Şammua, Şemaya nəslindən Yehonatan, **19**
Yoyariv nəslindən Mattenay, Yedaya nəslindən Uzzi, **20**
Şallay nəslindən Qallay, Amoq nəslindən Ever, **21** Xilqiya
nəslindən Xaşavya, Yedaya nəslindən Netanel. **22** Elyaşiv,
Yoyada, Yoxanan və Yadduanın günlərində Levili nəsil
başçıları və kahinlər Fars padşahı Daranın hökmranlığına
qədər qeyd edilmişdi. **23** Levili nəsil başçıları, Elyaşiv oğlu
Yoxananın günlərinə qədər salnamələr kitabında yazıldı.
24 Levililərin başçıları Xaşavya, Şerevya və Qadmiel oğlu
Yeşua bir tərəfdə, qardaşları da o biri tərəfdə dayanıb
Allah adamı Davudun əmrinə görə qarşılıqlı həmdlər
və şükürlər edirdi. **25** Mattanya, Baqbuqya, Avdiya,
Meşullam, Talmon və Aqquv qapıçılıq edib darvazalardakı
anbarları qoruyurdu. **26** Bunlar Yosadaq oğlu Yeşua
oğlu Yoyaqimin günlərində, vali Nehemya və ilahiyyatçı
kahin Ezranın dövründə yaşayırdı. **27** Yerusəlim divarının
təqdisetmə mərasimini sevinclə, şükürlə, ilahilərlə, sinc,
çəng və lira ilə keçirmək üçün Levililər yaşadıqları hər
yerdən çağırılıb Yerusəlimə gətirildilər. **28** Yerusəlim
ətrafındakı sahədən və Netofalıların kəndlərindən, **29**
Bet-Qilqaldan və Geva ilə Azmavet çöllərindən ilahiçilər
toplandı. Çünki ilahiçilər Yerusəlim ətrafında özləri üçün
kəndlər salmışdılar. **30** Kahinlər və Levililər özlərini
pak edəndən sonra xalqı, darvazaları və divarı pak
etdilər. **31** Onda mən Yəhuda rəislərini divarın üstünə
çıxartdım və şükür ilahiləri oxuyan iki böyük dəstə təyin
etdim. Onlardan biri divarın üstü ilə sağ tərəfdən Peyin

darvazasına doğru gedirdi. **32** Onların ardınca Hoşaya
və Yəhuda rəislərinin yarısı, **33** Azarya, Ezra, Meşullam,
34 Yəhuda, Binyamin, Şemaya, Yeremya, **35** əllərində
kərənaylarla kahinlərdən bəziləri – Asəf oğlu Zakkur
oğlu Mikeya oğlu Mattanya oğlu Şemaya oğlu Yonatan
oğlu Zəkəriyyə, **36** qardaşları Şemaya, Azarel, Milalay,
Gilalay, Maay, Netanel, Yəhuda, Xanani, Allah adamı
Davudun musiqi alətləri ilə gedirdilər. İlahiyyatçı Ezra
onların qabağında gedir. **37** Çeşmə darvazası yanında və
onların qarşısında divar yoxuşunda Davudun şəhərinin
pilləkənləri ilə çıxıb Davudun sarayının üst tərəfindən
şərqə doğru Su darvazasına qədər getdilər. **38** Şükür
ilahiləri oxuyanların o biri dəstəsi divarın üstü ilə sol
tərəfə gedirdi. Mən xalqın yarısı ilə onların ardınca
yeriyirdim. Sobalar qülləsindən keçib Geniş divara
qədər, **39** Efrayim darvazasının üstündən Köhnə darvaza,
Balıqlar darvazası, Xananel qülləsi, Yüz qülləsi və Qoyun
darvazasına qədər gedib Mühafizəçilər darvazasında
dayandıq. **40** Şükür ilahiləri oxuyanların iki dəstəsi
Allah evinin yanında ayaq saxladı. Mən də hökumət
məmurlarının yarısı ilə dayandım. **41** Yanımda kərənay
çalan kahinlər bunlar idi: Elyaqim, Maaseya, Minyamin,
Mikeya, Elyoenay, Zəkəriyyə və Xananya; **42** habelə
Maaseya, Şemaya, Eleazar, Uzzi, Yehoxanan, Malkiya,
Elam və Ezer. İlahiçilər İzrahyanın rəhbərliyi altında
tərənnüm etdi. **43** O gün çoxlu qurban kəsildi və şadlıq
oldu, çünki Allah xalqa böyük sevinc bəxş etmişdi.
Qadınlar və uşaqlar da sevinirdi və Yerusəlimin şənliyi
uzaqlardan eşidilirdi. **44** Elə o gün ianələrin, ilk məhsulun

və onda bir hissələrin yığılacağı anbarları qorumaq üçün
adamlar təyin edildi. Bütün bunlar Qanunda kahinlər
və Levililər üçün nəzərdə tutulan şəhərlərin ətrafındakı
tarlalardan anbarlara gətirilməli idi. Çünki Yəhudalılar
ibadət edən kahinlərlə Levililərdən məmnun idi. 45 Onlar,
ilahiçilərlə məbəd qapıçıları Davud və oğlu Süleymanın
əmrinə əsasən özlərinin Allahına xidmət edib pak olma
mərasimini yerinə yetirdi. 46 Çünki qədim zamanlarda –
Davudun və Asəfin günlərində ilahiçilərin başçıları var
idi və Allaha həmd və şükür mahnıları oxunurdu. 47
Zerubbabilin və Nehemyanın günlərində bütün İsraillilər
hər gün ilahiçiləri və məbəd qapıçılarını gündəlik paylar
ilə təmin edirdi. Onlar Levililərə düşən payı ayırdı.
Levililər də Harun övladlarına düşən payı ayırdı.

13 O gün Musanın kitabından oxundu və xalq qulaq
asırdı. Bu kitabda belə bir yazı aşkar olundu: «Allahın
camaatına Ammonlu və yaxud Moavlı heç vaxt daxil
ola bilməz». 2 Çünki Moav və Ammon övladları İsrail
övladlarını çörək və su ilə qarşılamamışdı. Lakin İsrail
övladlarına qarşı lənət oxumaq üçün Bilamı muzdla
tutmuşdular. Allahımız isə lənəti xeyir-duaya çevirdi.
3 İsrail övladları qanunu dinlədikdə bütün yadelliləri
aralarından ayırdı. 4 Bundan əvvəl Allahımızın məbədinin
anbarlarına nəzarətçi təyin edilən kahin Elyaşiv Toviyanın
yaxın tanışı olduğuna görə 5 ona böyük bir otaq
hazırlamışdı. Oraya əvvəllər taxıl təqdimləri, kündür,
məbəd əşyaları, qanun üzrə Levililərə, ilahiçilərə və
məbəd qapıçılarına verilən taxılın, təzə şərabın və zeytun
yağının onda bir hissələri və kahinlərə verilən ianələr

qoyulardı. **6** Bu iş baş verəndə mən Yerusəlimdə deyildim.
Ona görə ki Babil padşahı Artaxşastanın hakimiyyətinin
otuz ikinci ilində onun hüzuruna getmişdim. Bir müddət
sonra padşahdan izin alıb **7** Yerusəlimə qayıtdım. Elyaşivin
etdiyi pisliyi – Allah evinin həyətində Toviyaya bir
otaq hazırladığı barədə xəbər aldım. **8** Bu məni çox
qəzəbləndirdi və Toviyanın bütün ev əşyalarını otaqdan
bayıra atdım. **9** Mənim əmrimlə otaqları təmizlədilər
və Allah evinin əşyalarını, taxıl təqdimlərini kündürlə
birgə oraya geri gətirdim. **10** Bir də xəbər tutdum
ki, Levililərin payları onlara verilmir və xidmət edən
Levililərlə ilahiçilərin hər biri öz torpağına qayıtmışdır.
11 Mən hökumət məmurlarını tənbeh edib dedim:
«Nə üçün Allahın evinə etinasızlıq edilir?» Sonra
Levililərlə ilahiçiləri toplayıb yerlərinə qaytardım. **12**
Bütün Yəhudalılar anbarlara taxılın, təzə şərabın və
zeytun yağının onda bir hissələrini gətirdilər. **13** Kahin
Şelemyanı, ilahiyyatçı Sadoqu və Levililərdən Pedayanı
anbarlara nəzarətçi və Mattanya oğlu Zakkur oğlu Xananı
onların köməkçisi təyin etdim. Bu adamlar etimada layiq
sayıldıqlarına görə qardaşlarına paybölmə işi onlara
düşdü. **14** Ey Allahım, buna görə məni yadda saxla.
Allahımın məbədi və oradakı xidmətlər üçün etdiyim
yaxşı işlərimi yoxa çıxarma! **15** O günlər Yəhudada
gördüm ki, bəzi adamlar Şənbə günü üzüm sıxılan yerdə
ayaqları ilə üzüm sıxırdı və içəri taxıl gətirib eşşəklərin
üstünə yükləyirdi. Şərab, üzüm, əncir və hər cür yükləri də
Şənbə günündə Yerusəlimin içinə gətirirdilər. Həmin gün
mən ərzaq satanları töhmətləndirdim. **16** Orada yaşayan

Surlular balıq, hər cür mallar gətirərək Şənbə günü
Yerusəlimdə Yəhudalılara satırdı. 17 Yəhuda əyanlarını
töhmətləndirib onlara dedim: «Nə üçün bu pis işi görüb
Şənbə gününü murdar edirsiniz? 18 Atalarımız belə işlər
etmədilərmi? Allahımız bütün bu bəlaları bizim və bu
şəhərin üzərinə buna görə gətirmədimi? Siz isə Şənbə
gününü murdar edərək Onun İsrail övladlarına qəzəbini
artırırsınız». 19 Yerusəlim darvazalarında Şənbənin
başlayacağı axşamçağı əmr etdim ki, qapılar qıfıllansın.
Şənbə bitənə qədər qapıların açılmamasını tapşırdım.
Bəzi nökərlərimi də darvazaların qabağına qoymuşdum
ki, Şənbə günü şəhərə heç bir yük gətirilməsin. 20 Tacirlər
və hər cür mal satanlar bir-iki dəfə Yerusəlimdən kənarda
gecələmişdi. 21 Mən onlara xəbərdarlıq edərək dedim:
«Nə üçün divarın yanında gecələyirsiniz? Bir də belə
etsəniz, sizə əl qaldıraram!» Tacirlər də o vaxtdan Şənbə
günü gəlmədilər. 22 Sonra mən Levililərə əmr etdim ki,
Şənbə gününü təqdis etmək üçün özlərini təmizləyib
gəlsinlər və darvazaların keşiyini çəksinlər. Ey Allahım,
bundan ötrü məni unutma və böyük məhəbbətinə görə
rəhm elə! 23 Həm də o günlər Aşdodlu, Ammonlu və
Moavlılardan arvad alan Yəhudiləri də gördüm. 24
Onların uşaqlarının yarısı Aşdod dilində yaxud digər
xalqların dilində danışırdı, ancaq Yəhudi dilində danışa
bilmirdi. 25 Mən onları tənbeh və lənət etdim. Bəzilərini
isə döyüb saçlarını yoldum. O adamlara Allah haqqına and
içdirib dedim: «Qızlarınızı yadelli oğullarına verməyin,
oğullarınıza və özünüzə onların qızlarını almayın. 26
İsrail padşahı Süleyman buna görə günaha batmadımı?

Çox millətlərin arasında onun kimi padşah yox idi və o,
Allahın sevimlisi idi. Allah onu bütün İsrail üzərinə padşah
etdi, lakin yadelli qadınlar onu belə, günaha saldılar. 27
İndi siz Allahımıza qarşı xainlik edib yadelli qadınlar
alırsınız? Etdiyiniz bu böyük pisliyə yol verərikmi?»
28 Baş kahin Elyaşivin oğlu Yoyadanın oğullarından
biri Xoronlu Sanballatın kürəkəni idi. Buna görə də
onu yanımdan qovdum. 29 Ey Allahım, onları yadda
saxla, çünki onlar kahinliyi, kahinlər və Levililərlə
kəsdiyin əhdi murdar etdilər! 30 Beləliklə, xalqı bütün
yadelli ənənələrdən təmizlədim. Kahinlərlə Levililərin
vəzifələrini müəyyənləşdirdim. Hər kəsin öz işi var idi. 31
Müəyyən edilmiş vaxtda odun gətirilməsini və ilk nübarın
təqdim edilməsini təşkil etdim. Ey Allahım, məni yadda
saxla və mənə xeyirxah ol!

Ester

1 Bu hadisələr Axaşveroşun dövründə baş vermişdi.
Axaşveroş Hinddən Kuşa qədər yüz iyirmi yeddi vilayət
üzərində padşahlıq edirdi. **2** O dövrdə padşah Axaşveroş
Şuşan qalasında taxtında oturmuşdu. **3** Padşahlığının
üçüncü ilində o bütün rəisləri və əyanları üçün bir ziyafət
qurdu. Farsın və Midiyanın sərkərdələri, əsilzadələri
və vilayət başçıları onun hüzuruna gəldi. **4** O, uzun
müddət ərzində, yəni yüz səksən gün öz padşahlığının
cah-calalını, əzəmətini və parlaq şöhrətini nümayiş
etdirdi. **5** Bu ziyafət günləri qurtarandan sonra padşah
Şuşan qalasında böyükdən kiçiyə qədər bütün xalqa
sarayının həyət bağçasında yeddi gün ayrı bir ziyafət
verdi. **6** Bağçada tünd qırmızı zərif kətan qaytanlarla
mərmər sütunlardakı gümüş halqalara keçirilmiş pambıq
parçadan ağ və bənövşəyi pərdələr var idi. Sumaqdaşı,
mərmər, sədəf və başqa qiymətli daşlardan düzəldilmiş
döşəmə üzərində qızıl və gümüş kürsülər qoyulmuşdu. **7**
Oradakılara bir-birindən fərqli qızıl camlarda padşahın
səxavətinə layiq bol-bol şahanə şərab təqdim edilirdi. **8**
Padşahın əmri ilə şərab içmək üçün hüdud qoyulmamışdı,
çünki padşah şərab məmurlarına əmr etmişdi ki, hər
kəsə istəyinə görə xidmət göstərilsin. **9** Mələkə Vaşti
də Axaşveroşun sarayında qadınlar üçün ziyafət qurdu.
10 Yeddinci gün padşah Axaşveroşun ürəyi şərabdan
nəşələnəndə hüzurunda xidmət edən Mehuman, Bizzeta,
Xarvona, Biqta, Avaqta, Zetar və Karkas adlı yeddi
hərəmağasına belə əmr etdi: **11** «Mələkə Vaşti başında
mələkəlik tacı ilə padşahın hüzuruna gətirilsin». O,

mələkənin gözəlliyini xalqa və rəislərə nümayiş etdirmək
istəyirdi, çünki mələkə cazibədar idi. **12** Lakin mələkə
Vaşti hərəmağaları vasitəsilə göndərilən padşah əmrindən
çıxıb onun hüzuruna gəlmək istəmədi. Padşah buna
çox qəzəbləndi və qəzəb ürəyini yandırıb-yaxdı. **13**
Padşah adəti üzrə qayda-qanun bilənlərə müraciət
edərdi, ona görə də müdrik adamlarla məsləhətləşdi. **14**
Karşena, Şetar, Admata, Tarşiş, Meres, Marsena, Memukan
padşahın yaxın adamları olub Fars-Midiya padşahlığının
yeddi rəisi, padşahlıqda ən yüksək rütbə sahibi idi.
Bu adamlar padşahla üz-üzə görüşə bilirdi. **15** Padşah
soruşdu: «Qanuna əsasən mələkə Vaştiyə nə edilməlidir?
O, padşah Axaşveroşun hərəmağalar vasitəsilə göndərdiyi
əmrə əməl etmədi». **16** Memukan padşahın və rəislərin
hüzurunda dedi: «Mələkə Vaşti yalnız padşaha deyil, bütün
rəislərə qarşı, padşah Axaşveroşun bütün vilayətlərindəki
xalqların hamısına qarşı günah işlətdi. **17** Çünki mələkənin
bu hərəkəti hansı qadının qulağına çatsa və onlara
"padşah Axaşveroş mələkə Vaştini öz önünə gətirilməsini
əmr etmişdi, o isə imtina etdi" deyilsə, bütün qadınlar
öz ərlərinə xor baxacaq. **18** Mələkənin bu gün gördüyü
işi eşidən Fars və Midiya xanımları padşahın bütün
rəisləri ilə belə rəftar edəcək. Bununla da çoxlu itaətsizlik
və münaqişə olacaq. **19** Əgər padşahın gözündə xoş
görünərsə, qoy padşah tərəfindən belə bir əmr verilsin:
"Vaşti bir daha padşah Axaşveroşun önünə çıxmasın".
Qoy bu əmr Farsların və Midiyalıların qanunları arasına
yazılsın və dəyişdirilməsin. Padşah isə onun mələkəliyini
daha yaxşısına versin. **20** Padşahın verdiyi əmr öz böyük

padşahlığının hər yerində elan ediləndə böyükdən kiçiyə
qədər bütün qadınlar öz ərlərinə hörmətlə yanaşacaq».
21 Bu söz padşahın və rəislərin xoşuna gəldi, padşah
Memukanın təklifinə əməl etdi. 22 Padşahın bütün
vilayətlərinə yazılı əmrlər göndərdi. Bu əmrlər hər
vilayətə öz yazısı və hər xalqa öz dili ilə yazıldı. «Hər kişi
öz ailəsində hakim olsun və öz xalqının dilində danışsın»
deyə elan edildi.

2 Bir müddət keçəndən sonra padşah Axaşveroşun
qəzəbi soyudu. O, Vaştini, onun etdiyi işi və əleyhinə
verdiyi qərarını xatırladı. 2 Padşahın qulluğunda dayanan
xidmətçiləri dedi: «Qoy padşah üçün bakirə, gənc və
gözəl qızlar axtarılsın. 3 Padşah öz ölkəsinin bütün
vilayətlərinə müşahidəçilər təyin etsin. Qoy gözəl surətli
qızların hamısı Şuşan qalasına, qalasındakı hərəmxanaya
toplanaraq padşahın hərəmağası Heqaya təhvil verilsin
və təravətləndirici ləvazimatla təmin olunsun. 4 Padşahın
xoşuna gələn qız Vaştinin yerinə mələkə olsun». Bu fikir
padşahın gözündə xoş göründü və ona əməl etdi. 5
Şuşan qalasında Mordokay adlı bir Yəhudi var idi. O,
Binyamin qəbiləsindən olub Qiş oğlu Şimey oğlu Yairin
oğlu idi. 6 Yəhuda padşahı Yekonya əsir alınanda Qiş
də Yerusəlimin sakinləri ilə bərabər əsir aparılmışdı.
Onları əsir aparan Babil padşahı Navuxodonosor idi.
7 Mordokayın əmisi qızı Hadassanın, yəni Esterin ata-
anası yox idi. Bu qızı Mordokay böyütmüşdü. Ester
gözəl qamətli, qəşəng surətli idi. Ata-anası ölən gündən
Mordokay onu qızlığa götürmüşdü. 8 Padşahın əmri
və fərmanı oxunanda Şuşan qalasına Heqayın nəzarəti

altına xeyli qız toplandı. O zaman Ester də padşah
sarayında hərəmağası olan Heqayın nəzarəti altına
düşdü. **9** Bu qız Heqayın xoşuna gələrək hüsn-rəğbətini
qazandı. Heqay dərhal onu təravətləndirmək üçün
lazımi vəsait və xüsusi yeməklərlə təmin etdi. Esterə
padşah sarayından münasib görülən yeddi qız təyin
edərək onunla xidmətçi qızlarını hərəmxananın ən
yaxşı yerinə apartdırdı. **10** Ester öz milliyyəti və nəsli
barədə heç kimə bir söz deməmişdi, çünki Mordokay ona
tapşırmışdı ki, bunu heç kimə bildirməsin. **11** Esterin nə
vəziyyətdə olduğunu və ona nə ediləcəyini öyrənmək
üçün Mordokay hər gün hərəmxananın həyəti qarşısında
vurnuxurdu. **12** On iki ay hər qıza gözəlləşdirici vasitələr
çəkəndən sonra onları növbə ilə padşah Axaşveroşun
yanına gətirirdilər. Gözəlləşdirmək üçün qulluq müddəti
bundan ibarətdir ki, onlara altı ay mirra yağı, altı ay
isə ətirlər və təravətləndirici vasitələr çəkirdilər. **13**
Qız padşahın yanına gətiriləndə hərəmxanadan istədiyi
hər şeyi götürüb padşahın sarayına aparardı. **14** O,
axşamüstü padşahın yanına gedər, səhər açılanda isə
ikinci hərəmxanaya, cariyələrin hərəmağası Şaaşqazın
nəzarəti altına göndərilərdi. Yalnız padşahın bəyəndiyi
və adı ilə çağırdığı qız bir daha onun yanına gələ bilərdi.
15 Padşahın yanına gəlmək üçün növbə Mordokayın
qızlığa götürdüyü əmisi Avixayilin qızı Esterə çatanda
o, hərəmə məsul olan padşahın hərəmağası Heqayın
məsləhət gördüyündən başqa heç nə istəmədi. Ester
ona baxanların hamısının gözündə lütf tapdı. **16** Padşah
Axaşveroşun hökmranlığının yeddinci ilinin onuncu

ayında – Tevet ayında Ester padşah sarayına aparıldı. **17**
Padşah Esteri digər qadınlardan çox bəyəndi. O, padşahın
hüzurunda lütf və hüsn-rəğbət qazandı. Padşah Esterin
başına mələkəlik tacını qoyaraq Vaştinin yerinə mələkə
etdi. **18** Sonra isə Esterin şərəfinə böyük bir ziyafət
qurdu. Bu ziyafətə padşahın bütün rəisləri və əyanları
dəvət olunmuşdu. Padşah bütün vilayətlərdə bayram elan
etdi və öz səxavətinə görə hədiyyələr verdi. **19** Qızlar
ikinci dəfə toplananda Mordokay saray darvazasında
vəzifə başında idi. **20** Ester isə Mordokayın əmr etdiyi
kimi öz nəslini və milliyyətini məlum etməmişdi. O,
Mordokayın tərbiyəsi altında olan vaxtlarda olduğu kimi
onun əmrlərinə əməl edirdi. **21** Mordokay padşahın saray
darvazasında vəzifə başında olanda saray darvazasının
keşikçilərindən Biqtana ilə Tereş adlı iki hərəmağası
padşaha qəzəblənmişdi və ona sui-qəsd etmək istəyirdi.
22 Bu işdən xəbər tutan Mordokay bunu mələkə Esterə
bildirdi. Ester də Mordokayın adından bunu padşaha
xəbər verdi. **23** Yoxlama zamanı bu məlumatın həqiqət
olduğu üzə çıxarıldı və hər ikisi dar ağacından asıldı. Bu
hadisə padşahın hüzurunda salnamələr kitabına yazıldı.

3 Bir müddət keçəndən sonra padşah Axaşveroş Aqaqlı
Hammedata oğlu Hamanı şərəfləndirib rütbəsini qaldırdı.
Ona yanındakı bütün rəislərdən üstün mövqe verdi.
2 Padşahın əmrinə görə padşahın saray darvazasında
olan bütün əyanları Hamana baş əyib qarşısında təzim
edirdi. Mordokay isə Hamana baş əyərək təzim etmirdi. **3**
Padşah sarayının darvazasında olan əyanlar Mordokaydan
soruşdular: «Niyə padşahın əmrinə itaət etmirsən?»

4 Bunu Mordokaydan hər gün soruşurdular, lakin o
buna əhəmiyyət vermirdi. Bunun xəbəri Hamana çatdı,
çünki Mordokay onlara Yəhudi olduğunu söyləmişdi.
Hamı bilmək istəyirdi ki, Mordokay belə davranışını
davam etdirəcək, yoxsa yox. **5** Haman Mordokayın ona
baş əyməyərək qarşısında təzim etmədiyini görəndə
kini artdı. **6** Buna görə də təkcə Mordokayı öldürmək
niyyəti ilə kifayətlənmədi. Mordokayın hansı xalqa
mənsub olması Hamana məlum edilmişdi. Ona görə də
o, Mordokayın xalqını – Axaşveroşun padşahlığının hər
tərəfində yaşayan bütün Yəhudiləri qırdırmaq qərarına
gəldi. **7** Bu işin görüləcəyi günü müəyyənləşdirmək üçün
padşah Axaşveroşun hökmdarlığının on ikinci ilində
birinci ay olan Nisan ayında Hamanın önündə pur, yəni
püşk atdılar. Püşk on ikinci ay olan Adara düşdü. **8** Sonra
Haman padşah Axaşveroşa dedi: «Sənin padşahlığının
hər vilayətinin xalqları arasına səpələnib yayılan bir xalq
vardır. Onların qanunları bütün xalqların qanunlarından
fərqlidir və padşahın qanunlarına əməl etmirlər. Onları
bu halda qoymaq padşaha yaraşmaz. **9** Əgər padşahın
xoşuna gələrsə, qoy onların məhv olunmasına dair fərman
yazılsın. Buna görə padşahın xəzinəsinə, bu işi görənlər
üçün on min talant gümüş çəkib göndərərəm». **10**
Padşah barmağından möhür üzüyünü çıxarıb Yəhudilərin
düşməninə – Aqaqlı Hammedata oğlu Hamana verdi.
11 Padşah Hamana dedi: «Gümüş də sənin ixtiyarında
olsun, xalq da. Bu xalqa gözündə nə xoşdursa, onu da et».
12 Birinci ayın on üçüncü günündə padşahın mirzələri
çağırıldı. Hamanın əmri hər vilayətə öz yazısı və hər

xalqa öz dili ilə yazılaraq canişinlərə, bütün vilayətlərin
valilərinə və xalqların rəislərinə göndərildi. Bu əmr
padşah Axaşveroşun adı ilə yazıldı və padşahın möhürlü
üzüyü ilə möhürləndi. 13 On ikinci ay olan Adar ayının
on üçündə bütün Yəhudiləri – gəncləri, qocaları, körpə
uşaqları və qadınları bir gündə qıraraq məhv edib kökünü
kəsmək və mallarını talan etmək üçün qasidlərlə bütün
vilayətlərə məktublar göndərildi. 14 Bu fərmanın surəti
hər vilayətdə qanun kimi dəst-xətlə yazılmalı və o günə
hazır olmaları üçün bütün xalqlara bildirilməli idi. 15
Qasidlər padşahın əmri ilə cəld yola düşdü. Fərman Şuşan
qalasında tərtib olundu. Padşahla Haman əyləşib şərab
içərkən Şuşan şəhəri çaşbaş qalmışdı.

4 Mordokay baş vermiş bu hadisələrdən xəbər tutanda
paltarlarını cırdı və çula bürünüb başına kül tökdü.
Şəhərin mərkəzinə çıxıb nalə ilə acı şivən qopardı. 2 O
ancaq padşah sarayının darvazasına qədər gəldi, çünki
çula bürünən adam padşah sarayına girə bilməzdi. 3
Padşahın bu əmri və fərmanı hansı vilayətə çatmışdısa,
oradakı Yəhudilər arasında böyük matəm, oruc, ağlaşma
və fəğan var idi. Bir çoxu da çula bürünüb kül üzərində
uzanmışdı. 4 Esterin xidmətçi qızları və hərəmağaları
gəlib bu xəbəri ona çatdırdı. Mələkə bundan çox məyus
oldu. O, Mordokay üçün paltar göndərdi ki, çulunu çıxarıb
əyninə geyinsin, lakin Mordokay bunu qəbul etmədi.
5 Sonra Ester padşahın onun xidmətinə təyin etdiyi
hərəmağalarından biri olan Hatakı çağırıb tapşırdı ki,
Mordokayın yanına gedərək bu işin nə olduğunu və
niyə baş verdiyini öyrənsin. 6 Hatak saray darvazasının

qarşısında olan şəhər meydanına – Mordokayın yanına
getdi. 7 Mordokay başına gələn hal-qəziyyəni ona danışdı.
Yəhudi qırğını üçün padşah xəzinələrinə Hamanın vəd
edərək vermək istədiyi gümüşün tam miqdarını ona
bildirdi. 8 Sonra Yəhudi qırğını üçün Şuşanda dəst-xətlə
yazılan fərmanın surətlərindən birini verdi ki, bunu
göstərərək Esterə izah etsin, həm də ona padşahın yanına
gedib öz xalqı üçün yalvararaq mərhəmət istəməsini
tapşırsın. 9 Hatak qayıdıb Mordokayın sözlərini Esterə
çatdırdı. 10 Ester də Mordokaya Hatak vasitəsilə belə
bir xəbər göndərdi: 11 «Padşahın bütün əyanları və
padşah vilayətlərinin xalqları bilir ki, kişi, qadın – kim
olursa-olsun – padşahın çağırışı olmadan içəri həyətə
girərsə, onun haqqında təkcə ölüm hökmü veriləcək.
Yalnız padşah qızıl əsasını kimə uzatsa, o sağ qalar.
Otuz gündür ki, padşahın yanına getmək üçün çağırışım
yoxdur». 12 Esterin bu sözləri Mordokaya çatdırıldı.
13 Mordokay Esterə belə cavab vermələrini xahiş etdi:
«Elə düşünmə ki, padşah sarayında olduğun üçün o biri
Yəhudilər qırılanda təkcə sən sağ qalacaqsan. 14 Əgər
sən susarsansa, Yəhudilərə yardım və qurtuluş başqa
yerdən gələcək, amma sən və ata evin tamamilə məhv
olacaq. Kim bilir, bəlkə sən elə bu gün üçün mələkəliyə
çatmısan?» 15 Ester Mordokayın bu cavabı qarşısında belə
söylədi: 16 «Get, Şuşanda olan bütün Yəhudiləri topla. Üç
gün-üç gecə yeməyib-içməyib mənim üçün oruc tutun.
Mən də burada xidmətçi qızlarımla oruc tutacağam və
sonra qanunu pozub padşahın yanına girəcəyəm. Buna

görə ölməliyəmsə, qoy ölüm». **17** Mordokay gedib Esterin
ona tapşırdığı kimi etdi.

5 Üçüncü gün Ester mələkə libasını geyindi və sarayının
içəri həyətində padşahın otağı ilə üzbəüz dayandı. Padşah
otağında üzü qapıya tərəf taxtında oturmuşdu. **2** O, mələkə
Esterin həyətdə dayandığını görəndə gözündə Esterə
qarşı lütf yarandı. Padşah qızıl əsasını ona tərəf uzatdı.
Ester də yaxınlaşıb əsanın ucuna toxundu. **3** Padşah
ona dedi: «Mələkə Ester, sənə nə olub? İstəyin nədir?
Padşahlığın yarısını belə, istəsən, verəcəyəm». **4** Ester
dedi: «Əgər padşahın xoşuna gələrsə, bu gün onun üçün
qurduğum ziyafətə gəlsin, Hamanı da gətirsin». **5** Padşah
dedi: «Hamanı tez buraya gətirin, Esterin sözünü yerinə
yetirək!» Padşahla Haman Esterin qurduğu ziyafətə gəldi.
6 Şərab içiləndə padşah Esterə dedi: «Arzun nədir? De, sənə
verim! İstəyin nədir? Padşahlığın yarısını belə, istəsən,
verəcəyəm». **7** Ester cavab verdi: «Arzu-istəyim budur: **8**
Əgər padşahın gözündə lütf tapdımsa və mənim arzu-
istəyimi yerinə yetirmək padşaha xoş görünürsə, padşahla
Haman onlar üçün quracağım yeni ziyafətə gəlsin. Mən də
sabah padşahın sualına cavab verərəm». **9** O gün Haman
sevinclə, könlü xoş oradan çıxdı, lakin saray darvazasında
Mordokayın ayağa qalxmadığını və hüzurunda yerindən
belə, tərpənmədiyini görəndə köksü Mordokaya qarşı
qəzəblə doldu. **10** Haman özünü ələ alaraq evə getdi. Adam
göndərib dostlarını və arvadı Zereşi çağırtdırdı. **11** Onlara
cah-calalından, çoxlu oğullarından, padşahın neçə dəfə
rütbəsini qaldıraraq ona digər rəislərdən və əyanlardan
üstün mövqe verməsindən danışdı. **12** O belə dedi: «Bəli,

mələkə Ester də qurduğu ziyafətə padşahla bərabər
gəlmək üçün məndən başqa kimsəni layiq görmədi. Sabah
da o məni padşahla bərabər ziyafətə dəvət edib. 13
Amma mən Yəhudi Mordokayı saray darvazasında oturan
görəndə gözümdə hər şey qiymətdən düşür». 14 Arvadı
Zereş və dostları belə dedi: «Hündürlüyü əlli qulac olan
bir dar ağacı düzəltdir. Səhər açılanda isə padşaha söylə
ki, Mordokayı ondan asdırsın və padşah ziyafətinə əhvalı
xoş get». Bu sözlər Hamanın ürəyinə yatdı və dar ağacı
düzəltdirdi.

6 Həmin gecə padşahın yuxusu qaçdı. O əmr etdi ki,
hökmranlığının xatirə kitabı – salnamələr kitabı gətirilsin.
Bunlar padşahın hüzurunda oxundu. 2 Orada belə
bir yazı tapıldı: «Saray darvazasının keşikçilərindən
Biqtana ilə Tereş adlı iki hərəmağası padşah Axaşveroşa
sui-qəsd hazırlamışdı. Mordokay bunu padşaha xəbər
vermişdi». 3 Padşah dedi: «Buna görə Mordokaya hansı
şərəf və mükafat verildi?» Onun xidmətində duran
nökərlər dedi: «Buna görə ona heç nə edilməyib». 4
Padşah dedi: «Həyətdə kim var?» Bu zaman Haman
padşah sarayının bayır həyətinə girmişdi ki, padşahla
danışıb Mordokayı düzəltdiyi dar ağacından asdırsın. 5
Padşahın nökərləri ona dedi: «Budur, Haman həyətdə
dayanıb». Padşah dedi: «Gəlsin içəri». 6 Haman içəri
gələndə padşah ona dedi: «Padşahın şərəfləndirmək
istədiyi adama nə edilməlidir?» Haman da özlüyündə
düşündü: «Məndən başqa kimi şərəfləndirmək istər ki?»
7 Bu halda Haman padşaha belə dedi: «Padşah kimi
şərəfləndirmək istəyirsə, qoy belə edilsin: 8 padşahın

geyindiyi şahlıq libası, padşahın mindiyi və başına şahlıq
kəkili qoyulan at gətirilsin. 9 Həmin paltar və at padşahın
ən yüksək rütbəli rəislərindən birinin əlinə verilsin ki,
padşahın şərəfləndirmək istədiyi adamı geyindirərək
ata mindirsinlər və şəhər meydanında gəzdirsinlər və
qabağa düşüb belə car çəksinlər: "Padşah istədiyi adamı
bu cür şərəfləndirir"». 10 Padşah Hamana dedi: «Paltar və
atı tez götürüb saray darvazasında vəzifəsi olan Yəhudi
Mordokaya dediklərinin heç birini əskiltmədən et».
11 Haman paltar və at götürüb Mordokayı geyindirdi.
Sonra ata mindirərək şəhərin meydanında gəzdirdi və
qarşısında car çəkərək dedi: «Padşah istədiyi adamı bu
cür şərəfləndirir». 12 Bundan sonra Mordokay saray
darvazasına qayıtdı. Haman isə dərdli və başıörtülü halda
tez evə qayıtdı. 13 O, arvadı Zereşə və dostlarına başına
gələn bütün əhvalatları danışdı. Müdrik məsləhətçiləri
ilə arvadı Zereş ona dedi: «Qarşısında mövqeyini əldən
verdiyin Mordokay Yəhudi soyundandırsa, ona gücün
çatmaz, mütləq qarşısında məhv olacaqsan». 14 Elə onunla
söhbət edirdilər ki, padşahın hərəmağaları Hamanı tələsik
Esterin qurduğu ziyafətə apardı.

7 Padşahla Haman mələkə Esterin ziyafətinə gəldi. 2 İkinci
gün şərab içiləndə padşah yenə Esterə dedi: «Mələkə Ester,
nə istəyirsən? De, sənə verim! Arzun nədir? Padşahlığımın
yarısını belə, istəsən, verəcəyəm». 3 Ester padşaha cavab
verdi: «Əgər padşahın gözündə lütf tapmışamsa, əgər
padşahın xoşuna gəlirəmsə, istəyim budur ki, mənə
həyat bəxş etsin, arzum budur ki, xalqıma qıymasın. 4
Çünki həm mən, həm də xalqım qırılmaq, öldürülmək,

məhv edilmək üçün satılmışıq. Əgər bizi qul-qarabaş
kimi satsaydılar, susardım, çünki padşahı belə bir dərdlə
narahat etməyə dəyməz». 5 O zaman padşah Axaşveroş
mələkə Esterdən «Bu işi kim etmişdir? Ürəyində belə
istəyi olan haradadır?» deyib soruşanda 6 Ester dedi:
«Bizə nifrət edən düşmənimiz bu bədxah Hamandır!»
Padşahın və mələkənin önündə Hamanı dəhşət bürüdü.
7 Padşah qəzəblə şərab süfrəsindən qalxdı və sarayın
bağçasına çıxdı. Haman isə mələkə Esterdən canı üçün
əfv diləməkdən ötrü içəridə qaldı, çünki gördü ki, padşah
onun aqibətinə qərar verir. 8 Padşah saray bağçasından
şərab içdikləri ziyafət yerinə qayıdanda gördü ki, Haman
Ester uzanan kürsünün üzərinə döşənib. Padşah dedi:
«Bu nədir? Bu adam evimdə, mənim yanımda mələkəni
zorlayacaqmı?» Elə bu sözlər padşahın ağzından çıxanda
Hamanın üzünü bağladılar. 9 Hərəmağalardan Xarvona
adlı bir nəfər padşaha belə dedi: «Budur, Hamanın evinin
yanında əlli qulac hündürlüyündə dar ağacı var. Onu
padşaha xeyir xəbər verən Mordokay üçün hazırlatdırıb».
Padşah dedi: «Ondan özü asılsın!» 10 Hamanın Mordokay
üçün düzəltdirdiyi dar ağacından onun özünü asdılar.
Bundan sonra padşahın qəzəbi soyudu.

8 Elə həmin gün padşah Axaşveroş Yəhudilərin düşməni
olan Hamanın evini mələkə Esterə verdi. Ester Mordokayın
kim olduğunu padşaha məlum edəndən sonra o, padşahın
hüzuruna gəldi. 2 Padşah Hamandan geri aldığı üzüyü
çıxarıb Mordokaya verdi. Ester də Mordokayı Hamanın
evinə nəzarətçi qoydu. 3 Bundan sonra Ester yenə
də padşaha müraciət etdi. Onun ayaqlarına düşüb

ağlaya-ağlaya yalvardı ki, Aqaqlı Hamanın Yəhudilərə
qarşı qərəzlə qurduğu qəsdi qüvvədən salsın. 4 Padşah
qızıl əsasını Esterə uzatdı. Ester ayağa qalxıb padşahın
hüzurunda durdu. 5 Daha sonra belə dedi: «Əgər padşahın
xoşuna gələrsə, onun önündə lütf tapmışamsa, bu iş
padşahın gözündə doğru görünərsə və o məni bəyənmişsə,
Aqaqlı Hammedata oğlu Hamanın qəsd-qərəzlə padşahın
vilayətlərində yaşayan Yəhudiləri qırmaq üçün yazdığı
məktubları ləğv edən bir fərman yazsın. 6 Axı xalqımın
başına gələn bu müsibətə necə dözüm? Görəndə ki
qohumlarım qırılır, necə dözüm?» 7 Padşah Axaşveroş
mələkə Esterə və Yəhudi Mordokaya dedi: «Budur,
Hamanın evini Esterə vermişəm. Hamanı dar ağacından
asdırmışam, çünki Yəhudilərin qəsdinə əl uzadıb. 8
Amma padşahın adı ilə yazılaraq padşahın möhürlü
üzüyü ilə möhürlənən qərarı heç kim ləğv edə bilməz.
Buna görə də gözünüzdə xoş görünən kimi padşahın
adı ilə Yəhudilərə başqa bir qərar yazın və padşahın
möhürlü üzüyü ilə möhürləyin». 9 Elə o zaman üçüncü
ay olan Sivan ayının iyirmi üçündə padşahın mirzələri
çağırıldı. Mordokayın Hinddən Kuşa qədər yüz iyirmi
yeddi vilayətdəki Yəhudilərə, canişinlərə, valilərə, rəislərə
əmr etdiyi hər şey yazılıb, hər vilayətə öz yazısı ilə və hər
xalqa öz dili ilə, habelə Yəhudilərə də öz yazı və dillərində
göndərildi. 10 Mordokay padşah Axaşveroşun adı ilə onun
əmrini məktublara yazıb padşahın möhürlü üzüyü ilə
möhürlədi. Padşah üçün bəslənən xüsusi çapar atlara
minən qasidlərin əli ilə bu məktubları göndərdi. 11 Bu
məktublara görə padşah hər şəhərdə yaşayan Yəhudilərə

izin verdi ki, yığılıb öz canlarını qorusunlar. Onlara,
arvad və uşaqlarına hücum edən hər millətin yaxud hər
vilayətin silahlı dəstələrini tamamilə qırıb öldürərək
yox etsinlər, əmlaklarını isə talan etsinlər. 12 Padşah
Axaşveroşun bütün vilayətlərində bu iş üçün müəyyən
olunmuş gün, on ikinci ay olan Adar ayının on üçü idi.
13 Bu fərmanın surəti hər vilayətdə dəst-xətlə yazılmalı
və bütün xalqlara elan olunmalı idi ki, Yəhudilər həmin
gün öz düşmənlərindən qisas almağa hazır olsun. 14
Qasidlər padşaha xidmət edən çapar atlara mindirildi və
padşahın əmri ilə tələsdirilərək tez yola salındı. Fərman
Şuşan qalasında dəst-xətlə yazıldı. 15 Mordokay padşahın
hüzurundan başında böyük qızıl tac, ağ və göy rəngli
şahanə libasda, tünd qırmızı incə kətan cübbə ilə çıxdı.
Şuşan şəhəri sevinc içində çığırdı. 16 Artıq Yəhudilərin
arasında şadlıq, sevinc, fərəh və təntənə var idi. 17
Padşahın əmri və fərmanı hansı vilayətə, hansı şəhərə
çatırdısa, orada Yəhudilər üçün sevinc, fərəh, ziyafət və
şənlik günü olurdu. Ölkənin xalqları arasından bir çoxu
Yəhudilərdən qorxduqları üçün Yəhudi oldu.

9 On ikinci ay – Adar ayının on üçü padşahın əmri və
fərmanının icra vaxtı yaxınlaşmaqda idi. Düşmənlər elə
güman etmişdilər ki, o gün Yəhudilər onların hakimiyyəti
altına düşəcək. Lakin bunun əksinə, Yəhudilər onlara
nifrət edənlər üzərində zəfər çaldılar. 2 Yəhudilər onlara
pislik etməyə çalışanlara hücum etmək üçün padşah
Axaşveroşun bütün vilayətlərində, yaşadıqları şəhərlərə
də yığıldılar. Artıq onların qarşısında heç kim dayana
bilməzdi, çünki onların zəhmi bütün xalqları bürümüşdü.

3 Bütün vilayət rəisləri, canişinlər, valilər və padşahın
məmurları Yəhudilərə kömək etdi. Çünki Mordokaya görə
onların canına qorxu düşmüşdü. **4** Mordokay padşah
sarayında yüksək rütbə sahibi olmuş, şöhrəti bütün
vilayətlərə yayılmışdı. Artıq bir şəxsiyyət kimi Mordokay
get-gedə yüksəlirdi. **5** Yəhudilər bütün düşmənlərini
qılıncdan keçirərək öldürüb yox etdilər. Onlara nifrət
edənlərə nə istədilərsə, onu da etdilər. **6** Yəhudilər
Şuşan qalasında beş yüz nəfəri öldürüb yox etdilər.
Bunlarla bərabər **7** Yəhudilərin düşməni Hammedata
oğlu Hamanın on oğlunu – **8** Parşandatanı, Dalfonu,
Aspatanı, **9** Poratanı, Adalyanı, Aridatanı, **10** Parmaştanı,
Arisayı, Aridayı, Vayzatanı öldürdülər, lakin talana əl
atmadılar. **11** O gün Şuşan qalasında öldürülənlərin
siyahısı padşahın hüzuruna gətirildi. **12** Padşah mələkə
Esterə dedi: «Yəhudilər Şuşan qalasında beş yüz nəfəri
və Hamanın on oğlunu öldürüb yox etdilər. İndi gör
padşahın digər vilayətlərində nə ediblər! Yenə nə istəyin
var? Sənə veriləcək. Nə arzun var? Yerinə yetiriləcək».
13 Ester dedi: «Əgər padşaha xoş görünsə, Şuşandakı
Yəhudilərə sabah da izin verilsin ki, bugünkü fərmanı
icra etsinlər. Hamanın on oğlunu isə dar ağacından
assınlar». **14** Padşah belə edilməsini əmr etdi. Şuşanda
fərman elan edildi. Hamanın on oğlu asıldı. **15** Şuşandakı
Yəhudilər Adar ayının on dördündə də yığılıb orada
üç yüz nəfəri öldürdülər, lakin talana əl atmadılar. **16**
Padşahın vilayətlərində yaşayan digər Yəhudilər öz
canlarını qorumaq üçün yığıldılar. Onlara nifrət edən
yetmiş beş min nəfəri öldürüb düşmənlərindən azad

oldular, lakin talana əl atmadılar. **17** Bu hadisə baş verəndə
Adar ayının on üçü idi. On dördüncü gün azad olan
Yəhudilər ziyafət və sevinc günü keçirdi. **18** Şuşandakı
Yəhudilər isə həmin ayın on üçündə və on dördündə
yığılıb ayın on beşində istirahət edərək ziyafət və sevinc
günü keçirdilər. **19** Elə buna görə də kəndli olub əyalət
şəhərlərində yaşayan Yəhudilər Adar ayının on dördünü
sevinc, ziyafət və bir-birlərinə sovqat göndərdikləri şənlik
günü kimi keçirməkdədir. **20** Mordokay bu hadisələri
qeyd edib padşah Axaşveroşun uzaqda və yaxında olan
bütün vilayətlərindəki Yəhudilərin hamısına məktub
göndərdi. **21** Onlara buyurdu ki, hər il Adar ayının
on dördünü və on beşini qeyd etsinlər, **22** çünki bu
günlər Yəhudilər öz düşmənlərindən azad oldular və o ay
kədərləri sevincə, matəmləri şənlik gününə çevrilmişdi.
O günlər şənlik qurub sevinməli və bir-birlərinə yemək
sovqatları göndərib kasıblara hədiyyə verməli idilər. **23**
Yəhudilər özləri başladığı kimi Mordokayın yazılı əmrinə
görə buna əməl etməyə razı oldular. **24** Çünki bütün
Yəhudilərin düşməni Aqaqlı Hammedata oğlu Haman
Yəhudiləri yox etmək üçün onlara qəsd qurmuşdu. Onları
əzərək məhv etmək üçün pur, yəni püşk atmışdı. **25**
Lakin iş padşahın hüzuruna çatanda padşah məktub
vasitəsilə əmr etmişdi ki, Hamanın Yəhudilərə qurduğu
qəsd-qərəz Hamanın öz başına gətirilsin və Hamanla
oğulları dar ağacından asılsın. **26** Elə buna görə də bu
günlər Pur kəlməsinə görə Purim adlandırılır. Bu namədə
verilən təlimatdan, bu iş haqqında gördüklərindən və
başlarına gələn hadisələrdən ötrü **27** Yəhudilər özləri və

sonrakı nəsilləri üçün, habelə onlara qoşulanlar üçün bir
adət təsis etdirib bunu davam etdirdilər. Dedilər ki, bu
iki günü hər il qaydalara və müəyyən vaxta görə qeyd
etməkdə laqeydlik göstərməməlidirlər. 28 Bu günlər hər
nəsildə, hər ailədə, hər vilayətdə və hər şəhərdə xatırlanıb
qeyd edilməli, bu Purim günləri Yəhudilər arasından
itməməli və övladlarının yadından çıxmamalıdır. 29
Avixayilin qızı mələkə Ester və Yəhudi Mordokay bu ikinci
Purim naməsini tam səlahiyyətlə yazıb təsdiq etdilər. 30
Mordokay Axaşveroşun padşahlığının yüz iyirmi yeddi
vilayətində yaşayan bütün Yəhudilərə sülh və həqiqət
sözləri yazaraq məktub göndərdi ki, 31 Yəhudi Mordokayla
mələkə Esterin onlara əmr etdikləri kimi, eləcə də
tutacaqları oruclar və matəm vaxtları barədəki təlimatla
özləri və sonrakı nəsilləri üçün müəyyənləşdirdikləri
kimi vaxtı bəlli olan bu Purim günlərini təsis etsinlər. 32
Esterin əmri Purim bayramının bu qaydalarını təsdiqlədi
və kitabda yazıldı.

10 Padşah Axaşveroş uzaq dəniz sahillərinə qədər
padşahlığındakı ölkələrə xərac qoydu. 2 Padşahın
bütün güclü və qüdrətli işləri, eləcə də Mordokaya
verdiyi yüksək rütbə haqqındakı qərar Midiya və Fars
padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. 3 Yəhudi
Mordokay rütbə etibarı ilə yalnız padşah Axaşveroşdan
aşağı idi. Yəhudilər arasında nüfuz sahibi olub onların
əksəriyyətinin hörmətini qazanmışdı. O, xalqının xeyrinə
işləyən və bütün millətinin əmin-amanlığını müdafiə
edən adam idi.

Əyyub

1 Us ölkəsində Əyyub adlı bir şəxs var idi. O, kamil,
əməlisaleh, Allahdan qorxan və özünü şərdən uzaq
saxlayan bir adam idi. **2** Onun yeddi oğlu, üç qızı var
idi. **3** O, yeddi min baş qoyuna, üç min baş dəvəyə, beş
yüz cüt öküzə, beş yüz baş eşşəyə və çoxlu nökərlərə
sahib olub şərqdə yaşayanlar arasında ən varlı adam
sayılırdı. **4** Oğlanları növbə ilə evlərində ziyafət qurar
və üç bacılarını da çağırardılar ki, birgə yeyib-içsinlər.
5 Ziyafət müddəti bitəndən sonra Əyyub övladlarını
çağırtdırıb təqdis edər və erkən qalxıb bütün övladlarının
sayına görə yandırma qurbanı təqdim edərdi. Əyyub
«bəlkə övladlarım günaha bataraq ürəklərində Allaha
lənət ediblər» deyə düşündüyündən həmişə belə edərdi.
6 Bir gün ilahi varlıqlar Rəbbin hüzuruna qalxmaq üçün
gələndə Şeytan da onlara qoşulub gəldi. **7** Rəbb Şeytana
dedi: «Haradan gəlirsən?» Şeytan cavabında «dünyanı
gəzib-dolaşmaqdan» dedi. **8** Rəbb ona dedi: «Qulum
Əyyuba yaxşı-yaxşı nəzər sala bildinmi? Axı yer üzərində
onun kimisi yoxdur. O, kamil, əməlisaleh, Allahdan qorxan
və özünü şərdən uzaq saxlayan bir adamdır». **9** Şeytan
Rəbbə belə cavab verdi: «Əyyub Allahdan boş yerəmi
qorxur? **10** Canına, evinə, var-dövlətinə sipər olub onu
qoruyan Sən deyilsənmi? Əlinin bütün əməyinə bərəkət
vermisən, sürüləri bütün ölkəni bürüyüb. **11** İndi bir əl
uzadıb onun var-yoxunu əlindən al, o, gözünün qabağında
mütləq Sənə lənət edəcək». **12** Rəbb Şeytana dedi: «Yaxşı,
sahib olduğu hər şeyi sənə təslim edirəm, amma canına
toxunma». Beləliklə, Şeytan Rəbbin hüzurundan getdi. **13**

Bir gün Əyyubun oğulları ilə qızları böyük qardaşlarının
evində yemək yeyib şərab içərkən 14 bir nökər gəlib
Əyyuba belə dedi: «Öküzlər cüt sürür, eşşəklər də onların
yanında otlayırdı. 15 Bu zaman Səbalılar hücum edib
onları apardılar və nökərləri qılıncdan keçirtdilər. Təkcə
mən sağ qalmışam ki, sənə xəbər gətirim». 16 O hələ
sözünü qurtarmamış başqa nökər gəlib dedi: «Göydən
Allahın odu töküldü. Həm qoyunları, həm də nökərləri
yandırıb külə çevirdi. Təkcə mən sağ qalmışam ki, sənə
xəbər gətirim». 17 O, sözünü qurtarmamış başqa nökər
gəlib dedi: «Xaldeylilərdən üç qoşun hücum edərək
dəvələrini apardı və nökərləri qılıncdan keçirtdi. Təkcə
mən sağ qalmışam ki, sənə xəbər gətirim». 18 O hələ
sözünü qurtarmamış başqa bir nökər gəlib belə dedi:
«Oğullarınla qızların böyük qardaşlarının evində yemək
yeyib şərab içərkən 19 qəflətən çöldə güclü tufan qopdu
və evin dörd tərəfini bürüdü. Ev uçub bu cavanların
üstünə töküldü, hamısı öldü. Təkcə mən sağ qalmışam ki,
sənə xəbər gətirim». 20 Buna görə Əyyub durub cübbəsini
yırtdı, saç-saqqalını kəsdi, yerə sərilib səcdə etdi. 21 O belə
dedi: «Bu dünyaya çılpaq gəlmişəm, Çılpaq da gedəcəyəm.
Verən də Rəbdir, alan da Rəbdir. Rəbbin isminə alqış
olsun!» 22 Bütün bu hadisələr baş verərkən Əyyub özünə
günah qazanmadı və Allahı təqsirləndirmədi.

2 Başqa bir gün ilahi varlıqlar Rəbbin hüzuruna qalxmaq
üçün gələndə Şeytan da onlara qoşulub Rəbbin hüzuruna
qalxmaq üçün gəldi. 2 Rəbb Şeytana dedi: «Haradan
gəlirsən?» Şeytan «dünyanı gəzib-dolaşmaqdan» deyə
cavab verdi. 3 Rəbb dedi: «Qulum Əyyuba yaxşı-yaxşı

nəzər sala bildinmi? Axı yer üzərində onun kimisi yoxdur.
O, kamil, əməlisaleh, Allahdan qorxan və özünü şərdən
uzaq saxlayan bir adamdır. Məni vadar etdin ki, boş
yerə onu məhv edim, amma o hələ kamil olaraq qalıb».
4 Şeytan Rəbbə belə cavab verdi: «Dəri əvəzinə dəri!
İnsan canına görə hər şeyini verər. **5** Əlini uzadıb onun
ətinə və sümüyünə toxun, o, gözünün qabağında mütləq
Sənə lənət edəcək». **6** Rəbb Şeytana dedi: «Yaxşı, onu
sənə təslim edirəm. Yalnız canını alma». **7** Beləliklə,
Şeytan Rəbbin hüzurundan getdi və sonra Əyyubun
bədəninə başdan ayağadək ağrılı çibanlar çıxartdı. **8**
Əyyub çibanlarını qaşımaq üçün bir saxsı parçası götürdü
və kül içində oturdu. **9** Arvadı ona dedi: «Yenə də kamil
olaraq qalacaqsan? Lənət et Allaha, öl qurtar!» **10** Əyyub
cavab verdi: «Lap nadan arvadlar kimi danışırsan. Nə oldu,
Allahdan yaxşılığı qəbul edək, pisliyi qəbul etməyək?»
Bütün bu hadisələr baş verərkən Əyyub özünə günah
qazandıran bir kəlmə də demədi. **11** Əyyubun üç dostu
– Temanlı Elifaz, Şuahlı Bildad və Naamatlı Sofar onun
başına gələn bütün bəlaları eşidərkən üçü də yaşadıqları
yerdən çıxıb bir yerdə görüşdü. Onun dərdinə şərik
olmaq və onu ovutmaq üçün yanına gəldilər. **12** Əyyubu
uzaqdan görərkən tanıya bilmədilər, hönkürüb ağlayaraq
öz cübbələrini cırıb-dağıtdılar və yerdəki torpağı götürüb
başlarına tökdülər. **13** Yeddi gün-yeddi gecə onunla
birlikdə quru yerdə oturdular. Kimsə ağzını açmadı, çünki
Əyyubun dərdinin nə qədər böyük olduğunu gördülər.

3 Bundan sonra Əyyub ağzını açıb öz doğulduğu günə
lənət etdi. **2** Dilə gəlib belə dedi: **3** «Kaş ki mən doğulan

gün yox olaydı, “Oğlun oldu!” deyilən gecə yox olaydı.
4 O gün qara gələydi, Allah göydən o günün qayğısına
qalmayaydı, O gün üçün sabah açılmayaydı. **5** O günü
zülmət, qatı qaranlıq bürüyəydi, Üzünü bulud tutaydı,
Nurunu qaranlıq batıraydı. **6** O gecəni zil qaranlıq udub
yeyəydi, İlin günləri arasında fərəh tapmayaydı, Ayın
günləri sırasına girməyəydi. **7** Kaş o gecə qısır olaydı,
Sevincsiz, səssiz qalaydı! **8** Günlərə lənət oxuyanlar,
Livyatanı oyatmağa mahir olanlar Qoy o günə lənət
yağdırsın. **9** Dan ulduzları sönəydi, İşığa olan ümidləri
boşa çıxaydı, Sübhün nuru görünməyəydi. **10** Əfsus
ki O, anamın bətninin qapılarını bağlamadı, Gözlərimi
əzabsız saxlamadı. **11** Niyə doğulanda mən ölmədim,
Bətndən çıxarkən nəfəsim kəsilmədi? **12** Niyə məni
dizlərin arasından aldılar, Əmizdirmək üçün ağzıma döş
saldılar? **13** Belə olmasaydı, indi rahat uzanardım, Yatıb
dincələrdim **14** Özləri üçün viranə şəhərləri tikən Dünya
padşahları və müşavirlərlə, **15** Evlərini gümüşə qərq
edən Qızıl xəzinəsi olan rəhbərlərlə. **16** Niyə bətndən
yarımçıq uşaq tək düşmədim? Niyə işıq üzü görməyən
körpə kimi basdırılmadım? **17** Orada pis adamlar belə,
kini atır, Yorğunlar rahatlıq tapır, **18** Məhbuslar dinc
yaşayır, Nəzarətçinin səsi çıxmır. **19** Orada kiçik də, böyük
də vardır, Qul ağasından da azaddır. **20** Niyə əzab çəkənlər
işıq üzü görür, Əziyyət içində olanlar həyata gəlir? **21**
Ölüm arzulayırlar amma tapmırlar, Dəfinə axtarmaqdan
da çox onu axtarırlar, **22** Onlar məzar tapanda fərəhlənər,
Şadlanaraq sevinər. **23** Hara getdiyi bilinməyən insana,
Ətrafına Allah sədd çəkdiyi adama niyə ömür verilir? **24**

Çörəkdən əvvəl ah-zar gəlir, Nalələrim sular kimi tökülür.
25 Çəkindiyim şeylər üzərimə tökülür, Qorxduğum şeylər
başıma gəlir. 26 Rahatlığım, sakitliyim, dincliyim yoxdur,
Ancaq sıxıntım vardır».

4 Temanlı Elifaz belə cavab verdi: 2 «Kimsə sənə bir söz
desə, inciyərsənmi? Danışmasın deyə kim özünü saxlaya
bilər? 3 Bəli, çoxlarına dərs verdin, Onları əlləri taqətdən
düşərkən gücləndirdin. 4 Yıxılanları sözlərinlə qaldırdın,
Dizləri əsənlərə güc verdin. 5 İndi bu iş başına gələrkən
Özün taqətdən düşdün, Bəla sənə dəyəndə özünü itirdin.
6 Sən Allah xofuna etibar etmirdinmi? Kamil həyatına
ümid edən sən deyildinmi? 7 Kimdir günahsız məhv
olan? İndi yada sal. Əməlisalehlərin həlak olduğunu
harada görmüsən? 8 Mənim gördüyümə görə şər sahəsini
belləyən, Əzab toxumu səpən insanlar əkdiyini biçər. 9
Onlar Allahın nəfəsi ilə yox olar, Qəzəbinin küləyi onları
udar. 10 Aslanların nəfəsi, qızmış şirlərin səsi kəsildi,
Gənc aslanların dişləri qırıldı. 11 Şikarı olmadığı üçün
güclü aslan həlak olar, Dişi aslanların balaları pərən-
pərən qalar. 12 Mənə gizli bir söz çatdı, Qulağım bir
pıçıltı eşitdi, 13 Gecə röyalardan doğan düşüncələr içində
olanda, İnsanların dərin yuxuya getdiyi zamanda 14
Üstümə bir qorxu, bir titrətmə gəldi, Bütün sümüklərimi
lərzəyə saldı. 15 Qarşımdan bir ruh keçdi, Bütün tüklərimi
ürpətdi. 16 Ruh dayandı, bunun nə olduğunu bilmədim.
Gözlərimin önündə bir surət dururdu, Sükunətin içindən
bir səs eşitdim: 17 "İnsan Allah qarşısında saleh olarmı?
Yaradanın qarşısında təmiz adam varmı? 18 Allah
bəndələrinə güvənmir, Mələklərində belə, səhv görür. 19

Palçıq evlərdə yaşayanlara, Mayası torpaqdan olanlara,
Güvədən də tez əzilənlərə O güvənərmi? **20** Ömürləri
səhərdən axşama çatmır, Fərqi yoxdur, hamı əbədi yox
olur. **21** Yaşadıqları çadırın ipləri çəkiləndə Heç nə
anlamazlar, ölüb gedərlər”.

5 Çağır görək sənə cavab verən varmı? Müqəddəslərin
hansı birinə üz tutacaqsan? **2** Səfehi qəzəb öldürər, Nadanı
həsəd məhv edər. **3** Səfehin kök saldığını görərkən Dərhal
yurduna lənət etmişəm. **4** Övladları əmin-amanlıqdan
uzaqdır, Məhkəmə qapılarında tapdalanır, Onlara havadar
yoxdur. **5** Məhsullarını aclar yeyir, Tikanlar arasında
olanlarını belə, yığırlar, Susayanlar sərvətini udmaq
istəyir. **6** Axı torpaqdan bəla gəlməz, əzab yerdən bitməz.
7 Sanki havaya atılan qığılcımdır, İnsan əzab çəkmək üçün
doğulur. **8** Mən olsaydım, Allaha üz tutardım, Müşkül
işlərimi Ona tapşırardım. **9** Çünki O, dərk etmədiyimiz
böyük işləri görür, Saysız xariqələr göstərir. **10** Yer üzərinə
yağış yağdırır, Çöllərə sular axıdır. **11** Alçaldılanları
ucaldır, Yaslıları əmin-amanlığa çıxarır. **12** Əlləri qurğu
qurmağı öyrənməsin deyə Hiyləgərlərin fəndini pozur.
13 Müdrikləri hiylə qurarkən yaxalayır, Fəndgirlərin
oyununa son qoyur. **14** Gündüzləri qaranlığa dönür,
Günorta onlara gecə kimi görünür, Onlar kor kimi əl
sürtə-sürtə gəzir. **15** Yoxsulları isə onların ağızlarındakı
qılıncdan qurtarır, Zorakının əlindən alır. **16** Kasıblar
ümid tapır, Haqsızlıq ağzını yumur. **17** Allahın tərbiyə
etdiyi insan nə bəxtiyardır! Sən Külli-İxtiyarın tərbiyəsinə
xor baxma. **18** Çünki O yaralayar, sonra isə sarıyar, Ağrı
verər, əlləri ilə sağaldar. **19** O, altı dəfə dara düşsən

belə, qurtarar, Yeddinci dəfə sənə ziyan dəyməz. **20**
O səni aclıqda məhv olmaqdan, Döyüşdəki qılıncdan
qurtarar. **21** Kəskin dillərdən uzaq olarsan, Qırğın
gələrkən qorxmazsan. **22** Qırğına, aclığa gülərsən, Vəhşi
heyvanlardan qorxmazsan. **23** Çünki çöldəki daşlarla
belə, əhd kəsərsən, Vəhşi heyvanlarla belə, barışarsan. **24**
Çadırının salamat qalacağını bilərsən, Mülkünə baxanda
heç bir əskiklik tapmazsan. **25** Övladlarının necə artdığını
görərsən, Nəslin ot kimi bitib qalxar. **26** Vaxtında yığılan
taxıl dərzləri kimi Kama çatıb məzarına gedərsən. **27** Bax
bunu araşdırmışıq, bu həqiqətdir, Onun üçün bunu dinlə
və anla».

6 Əyyub belə cavab verdi: **2** «Kaş bu dərdim çəkiləydi,
Bütün ağrılarım tərəziyə qoyulaydı. **3** Onda dənizlərin
qumundan ağır gələrdi, Ona görə tez bu sözləri dedim. **4**
Həqiqətən, Külli-İxtiyarın oxları köksümdədir, Ruhum
onların zəhərlərini içir. Allahın dəhşətləri mənə hücum
çəkir. **5** Ot olanda vəhşi eşşək anqırarmı? Yem tapanda
öküz heç böyürərmi? **6** Duzsuz, şit yeməyi yemək olarmı?
Yumurta ağının dadı varmı? **7** Belə yeməklərə əl vurmaq
istəmirəm, Onlardan iyrənirəm. **8** Kaş arzuma çataydım,
Allah mənə həsrətində olduğumu verəydi, **9** Lütf edib
məni əzsə belə, Əldən cəld olub həyatımın bağını kəssə
belə, **10** Mən yenə ovunardım, Bu amansız dərdimə
baxmayaraq Müqəddəs Olanın sözlərini inkar etmədiyimə
görə sevinərdim. **11** Nə gücüm var ki, gözləyim? Sonum nə
qədərdir ki, səbir edim? **12** Daş qədər güclüyəmmi? Ətim
tuncdandırmı? **13** Əlacsız qalanda Özümə kömək etməyə
gücüm çatarmı? **14** İnsan Külli-İxtiyarın qorxusundan vaz

keçsə belə, Çarəsiz qalanda ona dostun sədaqəti gərəkdir.
15 Qardaşlarım mənə bir vadi kimi xəyanət etdi, Çaylar
kimi axıb getdi. **16** Bu vadilər buzlar əriyəndə daşar, Qar
suları ilə dolar. **17** Bu vadilər quraq vaxtı quruyar, İstidə
yataqlarından yox olar. **18** Bu vadilərə görə karvanlar
yolunu azar, Səhraya çıxanda həlak olar. **19** Temanın
karvanları su axtarar, Səbadan gələn səyyahlar ora ümid
bağlar. **20** Amma ora çatanda ümid bağladıqlarına peşman
olar, Mat-məəttəl qalar. **21** İndi siz də mənim üçün bir
heç olmusunuz, Bu dəhşətə baxıb qorxursunuz. **22** Mən
demişəmmi "Mənə nəyisə verin, Var-dövlətinizdən mənə
rüşvət göndərin? **23** Yaxud da məni düşmən əlindən
qurtarın, Zalımların əlindən azad edin?" **24** Mən susum,
siz mənə öyrədin, Nə səhv etmişəmsə, mənə göstərin. **25**
Doğru söz kəsərli olar, Sizin bu iradınız bəs nəyi sübut
edir? **26** Niyə sözlərimi qınamaq istəyirsiniz? Niyə mən
biçarənin dediyini boşboğazlıq sanırsınız? **27** Yetim üçün
belə, püşk atırsınız, Dostunuzu satırsınız. **28** İndi lütf edib
mənə baxın, Bax mən üzünüzə ağ yalan demərəm. **29**
Atın haqsızlığı, haqsızlıq etməyin, Düşünün ki, bu davada
mən haqlıyam. **30** Dilimdən haqsız söz çıxırmı? Pis şeyləri
ağzıma alırammı?

7 İnsanın yer üzündəki həyatı ağır xidmət deyilmi?
Keçirdiyi günlərin muzdur ömründən fərqi nədir? **2**
Kölgəyə həsrət qalan kölə kimidir, Muzdunu gözləyən
fəhlə kimidir, **3** Bəli, irs olaraq mənə boş aylar verildi,
Qismətimə sıxıntılı gecələr düşdü. **4** Yatanda düşünürəm:
"Görəsən nə vaxt qalxacağam?" Gecə isə hey uzanır, Mən
gün doğana qədər yerimdə qurcalanıram. **5** Bədənimə

qurd düşüb, qabıqlanır, Çatlayan dərimdən irin axır. 6
Günlərim toxucunun məkikindən də sürətli gedir, Ümidsiz
sona çatır. 7 Ey Allah, yada sal, həyatım bir nəfəsdir,
Gözüm yenidən yaxşılıq görməyəcək. 8 Bu anda mənə
baxan gözlər məni təzədən görməyəcək, Sənin gözlərin
üzərimdə olacaq, amma mən olmayacağam. 9 Bulud
dağılıb getdiyi kimi Ölülər diyarına enən bir daha çıxmaz.
(Sheol h7585) 10 Bir daha evinə qayıtmaz, Olduğu yer artıq
onu tanımaz. 11 Ona görə sakitləşməyəcəyəm, Ruhumun
sıxıntısını dilə gətirəcəyəm, Canımın ağrısından şikayət
edəcəyəm. 12 Dənizəmmi, dəniz əjdahasıyammı? Niyə
üzərimdə nəzarətçi qoyursan? 13 Düşündüm ki, bəlkə
yatağım məni rahatlar, Döşəyim şikayətimi azaldar. 14
Məni yuxularla qorxudursan, Röyalarla canıma vəlvələ
salırsan. 15 Canım boğulub-ölməyi yaşamaqdan üstün
tutur, Quru cəsəddə qalmaqdansa ölüm mənə xoşdur. 16
Həyatımdan bezmişəm, Uzun ömür istəmirəm. Məndən
əlini çək, Ömrümün mənası getdi. 17 İnsan nədir ki, onu
bu qədər böyüdürsən, Qayğısını çəkirsən. 18 Ona hər
səhər baş çəkirsən, Hər an onu sınayırsan. 19 Nə vaxtadək
nəzərini üzərimdən çəkməyəcəksən? Mənə udqunmağa
imkan verməyəcəksən? 20 Ey insan nəzarətçisi, nədir
günahım? Mən Sənə nə etmişəm? Məni niyə Özünə
hədəf etdin? İndi öz yükümü çəkə bilmirəm. 21 Niyə
üsyankarlığımı əfv etmirsən, Təqsirimi bağışlamırsan?
Bir azdan torpaq altda yatacağam, Axtarsan da, məni
tapmayacaqsan».

8 Şuahlı Bildad belə cavab verdi: 2 «Bunları nə vaxta
qədər deyəcəksən? Sözlərin sərt küləyə bənzər. 3 Allah

ədaləti azdırarmı? Külli-İxtiyar salehi əyri edərmi? **4** Bəlkə
oğulların Ona qarşı günah edib, O da üsyankarlıqlarının
cəzasını verib. **5** Əgər cəhd göstərib Allahı axtarsaydın,
Külli-İxtiyara yalvarsaydın, **6** Əgər təmiz, doğru olsaydın,
O sənin üçün, həqiqətən, qalxardı, Sənə layiqincə bir
məskən verərdi. **7** Başlanğıcın kiçik olsa da, Sonun
böyük olacaq. **8** Gəl indi əvvəlki nəsillərdən soruş, Ata-
babaların sınağından keçənlərə yaxşı nəzər sal. **9** Dünənki
övladlarıq, heç nə bilmirik. Bu dünyada ömrümüz sadəcə
bir kölgədir. **10** Onlar izah edib sənə öyrətməzlərmi?
Köksündəki sözləri dilə gətirməzlərmi? **11** Bataqlıq
olmayan yerdə qarğı bitərmi? Su olmayan yerdə qamış
çıxarmı? **12** Hələ yaşıl ikən qırılmadan, Hər otdan əvvəl
onlar quruyar. **13** Allahı unudan hər kəs axırda belə qalar,
Allahsız insanın ümidi beləcə yox olar. **14** Onun etibar
etdiyi şeylər qırılar, Bel bağladığı sanki hörümçək toru
olar. **15** Evinə söykənərkən evi uçar, Evindən tutarkən
dağılar. **16** Sanki bu allahsızlar günəşə baxar, yaşıllaşar,
Pöhrələri bağçanın hər tərəfinə yayılar. **17** Rişələri daş
qalağına dolaşar, Çınqılların arasında yer axtarar. **18**
Amma yerindən qoparılarkən Yer inkar edərək deyər:
"Səni görməmişəm". **19** Bax belə sevincinə son qoyular,
Onun yerində başqa bitkilər bitər. **20** Allah kamil insanı
Özündən kənar etməz, Pislik edənlərinsə əlindən tutmaz.
21 O sənin ağzını yenə gülüşlə, Dodaqlarını sevinc nidaları
ilə doldurar. **22** Düşmənlərini rüsvayçılıq bürüyəcək,
Pislərin çadırı məhv ediləcək».

9 Əyyub belə cavab verdi: **2** «Belə olduğunu, həqiqətən,
bilirəm. Amma Allah qarşısında insan necə haqlı çıxa

bilər? **3** Əgər Onunla kimsə mübahisə etmək istəsə, Onun
min sualına bir cavab tapa bilməz. **4** Hikməti dərin, gücü
tükənməyən Odur. Ona qarşı duranlardan kim sağ qalıb?
5 Allah dağları yerindən oynadar, Dağlar heç bilməz.
Qəzəbi ilə onları alt-üst edər. **6** Dünyanı yerindən oynadar,
Dirəklərini lərzəyə salar. **7** Əmr etsə, günəş doğmaz,
Ulduzların işığını örtüb möhürlər. **8** Odur təkbaşına
göyləri sərən, Dəniz dalğalarının üstündə gəzən. **9** Odur
Böyük Ayı, Orion, Ülkər bürclərini, Cənub bürclərini
yaradan. **10** Odur dərk etmədiyimizdən də böyük işlər
görən, Saysız xariqələr göstərən. **11** Bax yanımdan elə
keçər ki, Onu görə bilmərəm, Elə keçib gedər ki, heç hiss
etmərəm. **12** Nə isə tutub apararsa, kim Ona mane ola
bilər? Kim Ona "Nə edirsən?" deyə bilər? **13** Allah qəzəbini
geri döndərməz, Rahavın köməkçiləri belə, ayağı altda
qalar. **14** Belə isə Ona necə cavab verə bilərəm? Hüzurunda
necə söz tapa bilərəm? **15** Günahsız olsam belə, Ona
cavab verə bilmərəm, Rəhm etsin deyə Hökmdarıma
yalvarmalıyam. **16** Onu çağıranda O mənə cavab versə
belə, Yenə inanmıram ki, O, səsimi eşidir. **17** Çünki
tufanla məni əzir, Nahaq yerə yaralarımı çoxaldır, **18**
Məni nəfəs almağa qoymur, Məni acılarla cana doydurur,
19 İş qüvvədədirsə, O qüvvəlidir, İş ədalətdədirsə, kim Onu
hakimin qarşısına apara bilər? **20** Mən günahsız olsam
belə, dilim məni ittiham edər, Kamil olsam belə, məni
təqsirkar çıxarar. **21** Kamil olsam da, bir şey deyiləm,
Öz həyatıma xor baxıram. **22** Hamısı birdir, ona görə
deyirəm: "O həm kamili, həm də günahkarı yox edir". **23**
Əgər qəfil ölüm gəlsə, Günahsızların əzabına gülür. **24**

Dünya pislərə təslim edilib, Dünya hakimlərinin gözünü
bağlayan Odur. O deyilsə, bəs kimdir? 25 Günlərim sürətlə
qaçır, çapardan sürətlidir, Bir xeyir tapmadan qaçırlar. 26
Qamış qayıq kimi keçib gedirlər Ovunun üstünə şığıyan
qartal kimidirlər. 27 Bu şikayətimi unutmaq istəsəm,
Sifətimin ifadəsini dəyişib ürəyimin açılmasını istəsəm,
28 Bu əziyyətdən yenə vahimələnərəm, Məni günahsız
saymayacağını bilərəm. 29 Madam ki yenə günahkar
çıxacağam, Boş yerə niyə belə zəhmət çəkim? 30 Əgər qar
suyu ilə yuyunsam, əllərimi gilabı ilə yusam, 31 Yenə
də məni çirkaba batırarsan, Paltarlarım belə, məndən
iyrənir. 32 O mənim kimi insan olmadığına görə Ona
cavab verə bilmirəm, məhkəməyə birgə gedə bilmirəm. 33
Kaş aramızda bir hakim olaydı, əlini ikimizin də üzərinə
qoyaydı. 34 Allah Öz dəyənəyini üstümdən götürəydi,
Dəhşəti ilə məni vahimələndirməyəydi. 35 O zaman Ondan
qorxmadan danışardım, Amma bu vəziyyətdə heç nə edə
bilmirəm.

10 Canım həyatımdan bezib. Şikayətimə məhdudiyyət
qoymayacağam, Acı həyatımdan danışacağam. 2 Qoy
Allaha deyim: “Məni günahlandırma, Bir mənə söylə,
niyə mənimlə çəkişirsən? 3 Məni incitmək, əllərinin
işini xor görmək, Pislərin niyyətlərinə işıq vermək Sənə
xoşdurmu? 4 Səndə insan gözümü var? İnsan necə
görürsə, Sən də elə görürsənmi? 5 Günlərin insan ömrü
kimidirmi? İllərin insanın yaşadığı illər kimidirmi? 6
Çünki məndə təqsir axtarırsan, Günahlarımı araşdırırsan.
7 Özün də bilirsən mən şər adam deyiləm, Məni Sənin
əlindən qurtaran yoxdur. 8 Əllərin mənə quruluş verdi,

məni yaratdı. İndi dönüb məni yox edəcəksənmi? 9 Məni
palçıqdan düzəltdin, bunu xatırla. Yenidən məni torpağa
çevirəcəksənmi? 10 Məni süd kimi tökmədinmi, Pendir
kimi bərkitmədinmi? 11 Ət və dərini əynimə geyindirdin,
Məni sümük və vətərlərlə hördün, 12 Mənə həyat verdin,
sevgi göstərdin, Qayğıma qalmağınla ruhumu hifz etdin.
13 Amma bunları qəlbində gizlətdin. Mən isə bilirəm,
fikrində bu şeylər var: 14 Günah işlətsəydim, mənə
nəzarət edərdin, Təqsirlərimi cəzasız qoymazdın. 15 Əgər
günahkar olsaydım, vay halıma! Günahsız olsam belə, yenə
başımı qaldıra bilmərəm, Çünki xəcalət içindəyəm, necə
də biçarəyəm. 16 Əgər başımı qaldırsam, məni aslan kimi
ovlarsan, Yenə heyrətamiz qüvvəni mənə göstərərsən. 17
Əleyhimə yeni şahidlər çıxararsan, Mənə qarşı qəzəbini
artırarsan, Orduların üstümə dayanmadan hücum çəkər.
18 Niyə məni doğulmağa qoydun? Kimsənin gözü məni
görmədən kaş öləydim. 19 Kaş ki heç yaranmayaydım,
Bətndən məzara düşəydim. 20 Məgər ömrümə bir neçə
gün qalmayıbmı? Mənə bir qədər sərbəstlik ver ki, bir az
ürəyim açılsın 21 Gedər-gəlməz yerə, Zülmət və ölüm
kölgəsi diyarına, 22 Qatı qaranlıq diyarına, Ölüm kölgəsi,
qarışıqlıq diyarına, İşığı qaranlıq olan diyara getməzdən
əvvəl”».

11 Naamatlı Sofar belə cavab verdi: 2 «Bu qədər söz
cavabsız qalsınmı? Çox danışan haqlı sayılsınmı? 3
İnsanlar boşboğazlıqlarının qarşısında sussunmu? Sən
rişxənd edəndə səni saxlamasınlar? 4 Allaha deyirsən:
“İmanda safam, Gözün görür ki, pakam”. 5 Kaş ki Allah
danışaydı, Sənə qarşı ağzını açaydı. 6 Səni hikmətin

sirlərindən agah etsəydi, Hikmətin çox şaxələri üzə
çıxardı. Bil ki, Allah günahlarının neçəsindən keçib. 7
Allahın dərin sirlərini dərk edə bilərsənmi? Külli-İxtiyarın
sərhədlərinə çata bilərsənmi? 8 Onlar göylər qədər ucadır,
axı nə edə bilərsən? Ölülər diyarından dərindir, nəyi dərk
edə bilərsən? (Sheol h7585) 9 Meyarı aləmdən uzundur,
Dənizlərdən genişdir. 10 Əgər gəlib səni zindana salarsa,
məhkum edərsə, Kim Onun qarşısını ala bilər? 11 O,
yalançıları tanıyır, Pisliyi görəndə onu dərk edir. 12 Vəhşi
eşşək insan olaraq doğulanda Axmaq da ağla gələr. 13
Əgər ürəyini təqdis etsən, əllərini Ona tərəf uzatsan, 14
Günahın varsa, ondan əl çək, Qoyma pislik çadırında
sakin olsun. 15 Onda başını utanmadan dik tutarsan,
Sağ-salamat, qorxusuz yaşayarsan. 16 Sən dar gününü
unudub Onu axıb-qurtaran bir su kimi yad edərsən. 17
Həyatın gündüzün günəşindən də parlaq olar, Qaranlığın
səhər kimi işıqlanar. 18 Çünki ümidin var, sən arxayınsan,
Mühafizə olunaraq rahat yatarsan. 19 Yatanda belə, səni
qorxudan olmaz, Sənin lütfünü çoxları arzular. 20 Amma
pis adamların gözlərinin nuru sönəcək, Onların pənah
yeri olmayacaq, Yeganə ümidləri son nəfəslərini vermək
olacaq».

12 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Yəqin ki siz özünüzü xalq
içində müdrik sanırsınız, Siz öləndə hikmət də öləcək. 3
Sizin qədər mənim də ağlım var, Sizdən geri qalmıram. Bu
cür şeyləri kim bilmir? 4 Mən dostlarımın gülüş hədəfi
olmuşam, Vaxtı ilə Allaha yalvaranda mən də cavab
almışam, Amma indi bir saleh, bir kamil insan gülünc olub.
5 Dərdsizlər bəlanı boş bir şey sanır, Büdrəyənlər üçün

bəla hazır dayanır. **6** Soyğunçuların çadırlarında rahatlıq
var, Allahı qəzəbləndirənlər əmin-amanlıqdadır, Axı onlar
Allaha yox, öz qollarına arxalanır. **7** Gəl heyvanlardan
soruş, qoy sənə bildirsin, Qoy göydəki quşlar sənə desin,
8 Torpağa de, qoy o sənə bildirsin, Dənizdəki balıqlardan
soruş, sənə məlumat versin. **9** Bunlardan hansı biri
bilmir ki, Bunu Rəbbin əli edib? **10** Hər yaratdığının canı
Onun əlindədir, Bütün insanların nəfəsi Onun əlindədir.
11 Yeməyin dadını damaq hiss etdiyi kimi Qulaq da
sözləri sınaqdan keçirməzmi? **12** Ağsaqqalların hikməti
var, Uzunömürlülər dünyagörmüş olar. **13** Hikmət və
qüdrət Allahdandır, O, nəsihət və dərrakə verir. **14** Onun
yıxdığı bərpa olunmaz, Onun həbs etdiyi insan azad
olmaz. **15** Suları kəsərsə, quraqlıq olar, Suları buraxsa,
dünyanı sel aparar. **16** Qüdrət və hikmət Onundur,
Aldadan da, aldanan da Onundur **17** Məsləhətçiləri talana
məruz qoyar, Hakimləri axmaqlaşdırar. **18** Padşahların
bağladığı bağı açar, Bellərinə qurşaq salar. **19** Kahinləri
talana məruz qoyar, Mətinləri də devirər. **20** Etibarlı
məsləhətçiləri susdurar, Ağsaqqalların ağlını alar. **21**
Əsilzadələrin üstünə rüsvayçılıq yağdırar, Güclülərin
qurşaqlarını çıxarar. **22** Qaranlığın dərin sirlərini açar,
Ölüm kölgəsini aydınlığa çıxarar. **23** Millətləri çoxaldar,
millətləri yox edər, Millətləri artırar, millətləri sürgün
edər. **24** Dünyanın başçılarının ağlını başından alar, Yolu-
izi məlum olmayan çöllərdə dolandırar. **25** Qaranlıqda əl
sürtə-sürtə yeriyərlər, Onları sərxoş kimi aşa-aşa gəzdirər.
13 Bax gözlərim hər şeyi gördü, Qulaqlarım bunu
eşidib dərk etdi. **2** Sizin bildiyinizi mən də anlayıram,

Sizdən geri qalmıram. 3 Amma istəyirəm Külli-
İxtiyarla danışım, Allahla mübarizə aparım. 4 Sizlərsə
yalandan mala çəkirsiniz, Hamınız dəyərsiz həkimlərsiniz.
5 Kaş hamınız səsinizi kəsəydiniz, Onda hikmətli
görünərdiniz. 6 İndi necə bəhsə girdiyimi eşidin,
Dilimin iddiasını yaxşı dinləyin. 7 Məgər Allah üçün
haqsız sözlər söyləyəcəksiniz? Onun adına yalanmı
söyləyəcəksiniz? 8 Sizmi Onun tərəfini tutacaqsınız?
Sizmi Onun müdafiəsinə qalxacaqsınız? 9 O sizi istintaq
edərsə, yaxşı olarmı? İnsanları aldatdığınız kimi Onu da
aldadacaqsınızmı? 10 Əgər Onun tərəfini gizli tutsanız,
Şübhəsiz ki, sizi də məzəmmət edər. 11 Onun əzəməti
sizi vahimələndirməzmi? Xofu üstünüzə düşməzmi? 12
Fikrinizdəki sözlər, məsəllər külə dəyməz, Müdafiəniz
lilə dəyməz. 13 Susun, qoyun danışım, Qoy başıma gələn
gəlsin. 14 Həyatım təhlükəyə düşürsə-düşsün. Canım
bəlaya düşürsə-düşsün. 15 Məni öldürsə də, Ona etibar
edəcəyəm, Amma yolumun müdafiəsi üçün hüzuruna
çıxacağam. 16 Əslində bu məni qurtaracaq, Çünki Allaha
inanmayan Onun hüzuruna gələ bilməz. 17 Diqqətlə
sözlərimə qulaq asın, Qoy elan etdiklərim qulaqlarınızda
qalsın. 18 Baxın mühakiməyə hazırlaşmışam, Haqlı
çıxacağımı bilirəm. 19 Kim məni ittiham edəcək? Eləsi
varsa, son nəfəsimi verib susaram. 20 Ey Allah, mənim
üçün bu iki şeyi et ki, Səndən gizlənməyim: 21 Əlini
üzərimdən götür, Məni dəhşətinlə qorxutma. 22 Sonra da
məni səslə, qoy Sənə cavab verim, Yaxud da qoy mən
danışım, Sən cavab söylə. 23 Təqsirlərim, günahlarım nə
qədərdir? Mənə üsyankarlığımı və günahlarımı bildir. 24

Niyə üzünü gizlədirsən, Məni düşmən hesab edirsən? **25**
Məgər yelin qopardığı yarpağı qorxudacaqsan? Məgər
quru saman çöpünü qovacaqsan? **26** Çünki əleyhimə
acı şeylər yazırsan, Gənclikdə etdiyim günahları mənə
irs olaraq verirsən. **27** Ayaqlarımı buxovlayırsan, Bütün
yollarıma göz qoyursan, Hər addımımı yoxlayırsan. **28**
Ona görə çürük şey tək məhv oluram. Güvə yemiş paltar
kimiyəm.

14 Qadından doğulan insanın ömrü azdır, Həyatı sıxıntı
ilə doludur. **2** Çiçək kimi açar, solar, Kölgə kimi keçib-
gedər. **3** Gözlərini beləsinəmi dikirsən? Mühakimə etmək
üçünmü məni hüzuruna gətirirsən? **4** Kim çirkab içindən
təmiz bir şey tapar? Heç kim! **5** İnsana ömür günləri
müəyyən edilib, Aylarının sayını Sən bilirsən, Ömrü üçün
müəyyən hədd qoymusan, Bu həddi keçən yoxdur. **6** Sən
ondan gücünü çək, İş gününü bitirən zəhmətkeş kimi
Bir az dincəlsin. **7** Bir ağac üçün ümid var, Kəsilsə belə,
yenə pöhrəsini verər, Şaxələri əskilməz. **8** Kökü yerdə
qocalsa da, Kötüyü torpaqda məhv olsa da, **9** Suyun
iyini duyanda çiçəklənər, Cavan ağac kimi şaxələnər. **10**
Amma insan ölər, dəfn olunar, Son nəfəsini verər, yox
olar. **11** Dəniz suları çəkilib getdiyi kimi, Çaylar azalıb
quruduğu kimi **12** İnsan da yatar, bir daha qalxmaz,
Göylər yox olanadək oyadılmaz, Yuxularından ayılmaz.
13 Kaş ki məni ölülər diyarında gizlədəydin, Qəzəbin
keçənədək saxlayaydın, Mənə möhlət verəydin, Sonra
məni yada salaydın. **(Sheol h7585)** **14** İnsan ölsə, dirilərmi?
Növbəm çatanacan Bu əzabdan qurtulmaq üçün hər
gün gözləyəcəyəm. **15** Sən çağıranda cavab verəcəyəm,

əllərinin bu işinin həsrətini çəkəcəksən. **16** O zaman
addımlarımı sayacaqsan, Günahımı nəzərə almayacaqsan.
17 Üsyankarlığım torbada möhürlənəcək, Günahımın
üstünü örtəcəksən. **18** Amma dağın uçub dağılması kimi,
Qayanın yerindən qopması kimi, **19** Su daşları yuvarladığı
kimi, Sellər torpağı yuyub apardığı kimi Sən də insanın
ümidini yox edirsən. **20** Onu əbədi məğlub edirsən,
o köçüb gedir. Görkəmini dəyişdirib yola salırsan. **21**
Övladları şərəflənəndə də onun xəbəri olmaz, Düşkün
hala düşəndə də heç nəyi başa düşməz. **22** Hamı öz
canının ağrısını duyur, Yalnız özü üçün yas tutur».

15 Temanlı Elifaz belə cavab verdi: **2** «Müdrik insan
boş sözlərlə cavab verərmi? Köksünü şərq küləyi ilə
doldurarmı? **3** Faydasız sözlərlə, dəyərsiz nitqlərlə
Mübahisə etmək olarmı? **4** Amma sən Allah qorxusunu
bir kənara qoyursan, Allah hüzurunda düşünməyə mane
olursan. **5** Çünki sənin ağzın günahdan dərs alıb,
Hiyləgərlərin dili ilə danışırsan. **6** Səni məhkum edən
mən deyiləm, öz dilindir. Dodaqların öz əleyhinə şəhadət
edir. **7** İlk doğulan insan sənsənmi? Yoxsa dağlardan
da əvvəl sən var olmusan? **8** Allahın sirrinəmi qulaq
asmısan? Təkcə özünümü müdrik sayırsan? **9** Sən nəyi
bilirsən ki, biz onu bilmirik? Sənin dərk etdiyin nədir
ki, biz onu dərk etmirik? **10** Bizdə ağsaçlı da, yaşlı da
var, Onlar atandan da yaşlı olar. **11** Sənə Allahın təsəllisi,
Söylədiyi xoş sözlər kifayət deyilmi? **12** Niyə qəlbin
səni belə çaşdırır, Gözlərindən od çıxır? **13** Niyə Allaha
qəzəbini göstərirsən, Dilindən belə sözlər çıxır? **14** İnsan,
həqiqətən, təmiz ola bilərmi? Qadından doğulan insan

saleh ola bilərmi? **15** Allah müqəddəslərinə belə, etibar
etmirsə, Göylər belə, Onun gözündə təmiz deyilsə, **16**
Haqsızlığı su kimi içən, İyrənc, korlanmış insana O etibar
edərmi? **17** Dinlə məni, sənə deyim, Gördüyümü bəyan
edim – **18** Hikmətli adamların dediklərini, Atalarından
alıb gizlətmədiyi şeyləri. **19** O atalar ki ölkə yalnız
onlara verilmişdi, Aralarına yadelli girməmişdi. **20** Pis
insan həyatı boyu əzab çəkir, Zorakı adama ayrılan
illərin sayı bilinir. **21** Qulağından dəhşətli səslər əskilmir,
Dinc oturanda soyğunçular ona hücum edir. **22** İnana
bilməz ki, qaranlıqdan qurtara bilər, Onu qılınc gözlər.
23 "Haradadır?" deyib çörək üçün avara gəzər, Qara
günlərinin yanında olduğunu bilər. **24** Ağrı və sıxıntı onu
qorxudar, Zəfər çalan padşah kimi onu məğlubiyyətə
uğradar. **25** Çünki Allaha belə, əl uzadıb, Külli-İxtiyara
meydan oxuyub. **26** Dikbaşlıq edib, dəyirmi sipərini tutub,
Allahın üstünə hücum çəkir. **27** Onun üzü tosqunluqdan
şişər, Qarnı nə qədər piyləşər, **28** O, dağılmış şəhərlərdə,
Kimsəsiz, yerlə yeksan olan viranələrdə, Aqibəti dağılmaq
olan evlərdə yaşayacaq. **29** Varlı olmayacaq, sərvətləri
tükənəcək, Malları ölkəni bürüməyəcək. **30** Qaranlıqdan
qurtulmayacaq, Pöhrələrini alov tutacaq, Allahın ağzının
nəfəsi ilə yox olacaq. **31** Qoy boş şeyə güvənərək özünü
aldatmasın, Çünki əvəzində nəsibi boşluq olacaq. **32** İşi
vaxtsız bitəcək, Budağı göyərməyəcək. **33** Qorası tökülən
üzüm ağacı kimi, Çiçəyi tökülən zeytun ağacı kimi olacaq.
34 Çünki allahsız icma qısır olar, Rüşvətxorların çadırı
od tutub yanar. **35** Onlar bəlaya hamilə olub şər doğar,
Bətnləri hiylə ilə dolar».

16 Əyyub belə cavab verdi: **2** «Bu cür sözləri çox
eşitmişəm, Hamınız adamincidən təsəlliçilərsiniz. **3**
Bu boş söhbətləriniz qurtaracaqmı? Sizi nə vadar edir,
belə danışırsınız? **4** Siz mənim yerimdə olsaydınız,
mən də belə deyərdim. Əleyhinizə yaxşı-yaxşı sözlər
düzüb başımı yelləyərdim. **5** Ağzım ürəkləndirici sözlər
deyərdi, Dilimdən təsəlliverici sözlər çıxarardım, Mən sizi
ovudardım. **6** Danışmağımla dərdim azalmır, Susuram,
nə dəyişir? **7** Ay Allah, məni taqətdən saldın, Bütün
külfətimi darmadağın etdin. **8** Sıxılıb əzilməyim buna
şahiddir, Taqətsizliyim əleyhimə çıxıb şahidlik edir.
9 Allah məni qəzəbi ilə parçalayır, Mənə nifrət edir,
dişlərini qıcıdır, Düşmənim gözlərini mənə dikir. **10**
Mənə qarşı insanlar dodaq büzür, Həqarətlə üzümə şillə
vurur, Mənə qarşı əlbir olur. **11** Allah məni haqsızlara
təslim etdi, Pislərin əlinə verdi. **12** Rahat yaşayırdım,
Allah məni pərən-pərən saldı, Boynumdan tutub yerə
vurdu, məni Özünə hədəf etdi. **13** Onun oxçuları ətrafımı
aldı, Aman vermədən böyrəklərimi deşdilər, Ödümü
yerə tökdülər. **14** Bədənimə yara üstündən yara vurulur,
Cəngavər tək üzərimə yüyürürlər. **15** Əynimə çul tikmişəm,
Qururumu yerə atmışam. **16** Ağlamaqdan üzüm qızardı,
Kirpiklərimin altı-üstü kölgə saldı. **17** Yenə də zalımlıq
əlimdən gəlmir, Sənə səmimiyyətlə dua edirəm. **18** Ey
torpaq, qanımın üstünü örtmə, Qoy heç nə mənim
naləmi saxlamasın. **19** Lap indidən şahidim göylərdədir,
Himayədarım yüksəklərdədir. **20** Dostlarım məni ələ salır,
Gözlərim Allaha baxıb ağlayır. **21** Bəşər oğlu qonşusu
üçün yalvardığı kimi Biri də mən insandan ötrü qoy

Allaha yalvarsın. 22 Çünki bir neçə il keçəndən sonra
Gedər-gəlməz yola gedəcəyəm.

17 Taqətim kəsilir, günlərim batır, Məni məzar gözləyir.
2 Həqiqətən, ətrafıma rişxəndçilər yığılır, Gözüm onların
düşmənçiliyini görür. 3 Ey Allah, Öz hüzurunda mənə
zəmanət ver. Başqa kim var ki, mənə zamin dursun?
4 Çünki onların qəlbini anlayış üçün bağladın, Ona
görə onlara zəfər qazandırmayacaqsan. 5 Pul üçün
dostlarını satanın Övladlarının işığı sönəcək. 6 Allah məni
insanların dilinə saldı, Üzümə tüpürdülər. 7 Gözümün
nuru kədərdən qaraldı, Bütün əzalarım kölgə kimi
qaldı. 8 Buna əməlisaleh insanlar mat qalıb, Günahsızlar
allahsızlara qarşı çıxır. 9 Saleh insanlar öz yolunu tutur,
Əlitəmiz olanlar getdikcə güclənir. 10 Amma hamınız
qayıdıb gəlsəniz, Aranızdan bir hikmətli insan tapmaram.
11 Günlərim ötüşdü, Fikirlərim, arzularım pərən-pərən
düşdü. 12 Onlar gecəni gündüzə çevirir, "Zülmətə işıq
yaxındır" deyir. 13 Əgər ölülər diyarını evimdir deyə
gözləsəm, Yatağımı qaranlıqda sərsəm, (Sheol h7585) 14
Qəbirə "atam sənsən", Qurda "anam-bacım sənsən"
desəm, 15 Ümidim hara gedər? Mənim ümidimi kim
görər? 16 Ümid mənimlə ölülər diyarınamı düşər?
Mənimlə birgə torpaq altınamı girər?» (Sheol h7585)

18 Şuahlı Bildad belə cavab verdi: 2 «Bu sözlər nə vaxt
qurtaracaq? Əgər dərrakəli olsanız, danışarıq. 3 Niyə
heyvana bənzəyək? Gözlərinizə axmaq kimi görünək? 4
Özünü hirsindən didib-dağıdırsan. Sənə görə bu aləmdən
vaz keçəkmi? Yoxsa sal qayalar yerindən çıxsın? 5
Bəli, şər insanın işığı sönəcək, Odu-alovu parlamayacaq.

6 Çadırında nur qaranlığa dönəcək, Yanındakı çıraq
sönəcək. 7 Addımları gücdən düşəcək, Öz işlətdiyi
fənddən yıxılacaq. 8 Ayaqları onu tələyə aparacaq, Öz
ayağı ilə tora düşəcək. 9 Kəmənd topuğundan tutacaq,
Tələ açılıb onu qapacaq. 10 Torpaq üstə onun üçün
gizli kəmənd səriləcək, Yolu üstə onu tələ gözləyəcək.
11 Dəhşət onu hər tərəfdən bürüyəcək, Hər addımda
onu təqib edəcək. 12 Aclıq taqətini yeyib-qurtaracaq,
Yanında fəlakət hazır dayanacaq. 13 Dərisini azar yeyəcək,
Ölümün ilk övladı əzalarını yeyib işini bitirəcək. 14 Əmin-
amanlıq çadırından atılacaq, Dəhşətlər padşahının yanına
aparılacaq. 15 Çadırında ona aid heç nə olmayacaq,
Yurduna kükürd yağacaq. 16 Aşağıda rişələri quruyacaq,
Yuxarıda budaqları solacaq. 17 Onun adı yer üzündə
unudulacaq, Məhəllə-küçələrdə adı yaddan çıxacaq.
18 İşıqdan zülmətə aparılacaq, Dünyadan qovulacaq.
19 Nə övladı, nə nəvəsi xalqı arasında olmayacaq,
Məskənində bir kimsəsi qalmayacaq. 20 Qərbdəkilər
halına heyrətlənəcək, Şərqdəkilər onu görüb dəhşətə
gələcək. 21 Bəli, pislərin həyatının aqibəti budur, Allahı
tanımayanların məskəni budur».

19 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Nə vaxtadək məni
üzəcəksiniz, Məni sözlə əzəcəksiniz, 3 On dəfədir ki,
məni təhqir edirsiniz, Utanmadan mənə kəskin sözlər
söyləyirsiniz. 4 Həqiqətən, azıb yanlış yola düşmüşəmsə,
Səhvim öz üstümdə qalır. 5 Özünüzü, həqiqətən, məndən
üstün tutursunuz, Eybimi üzümə vurursunuz. 6 Amma
bilin ki, Allah mənə haqsızlıq etdi, Hər tərəfdən məni
toruna saldı. 7 Budur, “Zorakılıqdır!” deyə bağırıram, Bir

cavab verən yoxdur, Kömək üçün nalə çəkirəm, ədalət
yoxdur. **8** Keçə bilmirəm, yollarıma sədd çəkilib, Yollarımı
qaranlığa salıb. **9** Şərəfimi əynimdən soyundurub,
Başımdan tacı götürüb. **10** O məni hər tərəfdən yıxdı, əldən
gedirəm, Ümidimi ağac kimi kökündən qopartdı. **11** Mənə
qarşı qəzəbi od tutub yandı, Məni Özünə düşmən saydı. **12**
Orduları üstümə gəlir, Mənə qarşı torpaq qalağı düzəldir,
Çadırımın ətrafında ordugah qurur. **13** Qardaşlarımı
məndən uzaqlaşdırdı, Tanışlarım mənə yad oldu. **14**
Qohumlarım məni tərk eləyib, Yaxın dostlarım məni
unudub. **15** Evimin sakinləri və kənizlər Məni özgə sayır,
Onların gözündə yad olmuşam. **16** Qulumu çağırıram,
Ağız açıb yalvarsam belə, cavab almıram. **17** Nəfəsimdən
arvadımın da zəhləsi gedir, Qardaşlarım məndən iyrənir.
18 Mənə hətta kiçik uşaqlar xor baxır, Ayağa duranda
məni ələ salırlar. **19** Bütün səmimi dostlarım belə, məndən
ikrah edir, Əzizlərim belə, əleyhimə çıxır. **20** Bir dəri,
bir sümük qalmışam, Ölüm kandarına çatmışam. **21**
Aman, ey dostlarım, aman, Allahın əli məni vurdu! **22**
Niyə məni Allah kimi qovursunuz? Niyə mənim ətimdən
doymursunuz? **23** Kaş ki sözlərim yazılaydı, Kitaba
köçürüləydi, **24** Dəmir qələmlə, qurğuşunla Əbədi qalmaq
üçün bir qayaya həkk olaydı. **25** Amma mən bilirəm ki,
Satınalanım yaşayır, Axırda O, yer üzərində dayanacaq.
26 Dərim yox olandan sonra Bədən alıb Allahı görəcəyəm.
27 Mən Ona baxacağam, Başqası yox, mən öz gözlərimlə
görəcəyəm. Budur, ürəyim həsrətdən üzülür! **28** Mənim
üçün "Bəs onu necə qovaq? Bədbəxtliyin kökü ondadır"

desəniz, **29** Qılıncdan qorxmalısınız, Çünki qılınc cəzası
qəzəblə gəlir. Onda ədalətin var olduğunu görəcəksiniz».

20 Naamatlı Sofar belə cavab verdi: **2** «Düşüncələrimə
görə cavab verməyə məcburam, Çünki daxilən narahatam.
3 Məni utandıran bir giley eşidirəm, Ruhum dərrakəsi
ilə məni cavab verməyə sövq edir. **4** Bilirsən ki, əzəldən
bəri, İnsanın dünyaya gəlişindən bəri **5** Pislərin qələbə
çalması qısa çəkər, Allahsızın sevinci bir an sürər. **6** Boyu
göylərə çatsa da, Başı buludlara dəysə də, **7** Öz nəcisi
kimi əbədilik yox ediləcək, Onu görənlər "O haradadır?"
deyəcək. **8** Yuxu kimi uçacaq, bir daha tapılmayacaq,
Bəli, gecə röyası kimi yox olacaq. **9** Onu görən gözlər
bir daha görməyəcək, Yaşadığı yerdə görünməyəcək. **10**
Övladları fəqirlərdən mərhəmət diləyəcək, Sərvətləri
əllərindən gedəcək. **11** İnsanın sümükləri gənclik alovu
ilə dolar, Amma insanla birlikdə torpaq altında yatacaq.
12 Pislik ağzına şirin gəlsə də, Dilinin altında gizlənsə
də, **13** İnsan pisliyi tutub buraxmasa da, Damağının
altında saxlasa da, **14** Yediyi yemək mədəsində qıcqıracaq,
Daxilində ilan zəhərinə dönəcək. **15** Yediyi sərvətləri
qusacaq, Qarnındakıları Allah bayıra çıxaracaq. **16**
Başqa yerdə əfi ilan zəhərini əməcək, Gürzənin dişindən
öləcək. **17** Axar suların, bal və qaymaq axan dərələrin
Səfasını görməyəcək. **18** Zəhmətlə qazandığını yeməyib
geri qaytaracaq, Ticarətdən qazandığı sərvətdən ləzzət
almayacaq. **19** Çünki fəqirləri əzib üzüqoylu qoymuşdu,
Özü tikmədiyi evi zorla almışdı. **20** Könlü rahatlıq nədir
bilməz, Zövq aldığı şeylər onu xilas etməz. **21** Yeməyindən
artıq qalmayacaq, Ona görə firavanlığı uzun sürməyəcək.

22 Bolluq içində əzaba düşəcək, Fəlakət ona qarşı əl
qaldıracaq. 23 Qarnını dolduranda Allah şiddətli qəzəbini
onun üzərinə göndərəcək, Onun üstünə tökəcək. 24 Dəmir
silahdan qaça bilsə də, Tunc ox onu dəlib-deşəcək, 25
Ox onu dəlib-keçəcək, Onun kürəyindən çıxacaq, Parlaq
ucu ödünü dağıdıb tökəcək. Üstünə dəhşət gələcək. 26
Xəzinələrinin aqibəti qaranlıq olacaq, Üfürülməmiş od
onu yeyib-qurtaracaq, Çadırında qalanları da yandırıb-
yaxacaq. 27 Göylər şər işlərinin üstünü açacaq, Dünya
onun əleyhinə qalxacaq. 28 Allahın qəzəb günündə Azğın
sellər sərvətini aparacaq. 29 Pis insan Allahdan belə pay
alacaq, Allahın ona verdiyi irs budur».

21 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Sözlərimi diqqətlə
dinləyin, Siz bununla mənə təsəlli verin. 3 Qoyun mən
də bir şey deyim, Mən danışandan sonra lağ edin. 4
Şikayətim insana qarşıdırmı? Mən necə səbir edim? 5
Mənə baxıb mat qalın, əlinizi ağzınızın üstünə qoyun. 6
Bunu düşünəndə köksümü dəhşət bürüyür, Bədənimə
titrətmə düşür. 7 Pislər nə üçün yaşayır? Yaşlandıqca niyə
gücləri artır? 8 Övladları ətrafında, Nəsilləri gözlərinin
qarşısında sapsağlamdır. 9 Evlərində əmin-amanlıqdır,
qorxudan uzaqdır, Allahın dəyənəyi onlara dəymir. 10
Öküzləri cütləşir, qarınları boş qalmır, Doğar inəkləri var,
bala salmaz. 11 Övladlarını sürü tək yola salır, Uşaqları
oynaşır. 12 Dəf və lira çalaraq nəğmə deyirlər, Tütək səsi
ilə şənlənirlər. 13 Ömürlərini firavan keçirirlər, Ölülər
diyarına rahat gedirlər. (Sheol h7585) 14 Allaha belə deyirlər:
“Bizdən uzaq ol, Yolunu tanımaq istəmirik. 15 Kimdir
Külli-İxtiyar, biz Ona qulluq edək? Əgər Ona dua etsək,

bizə nə fayda verər?” **16** Görürsən ki, xoşbəxtlikləri
öz əllərində deyil, Pislərin nəsihəti qoy məndən uzaq
olsun! **17** Neçə dəfə pislərin çırağı söndü, Başlarına bəla
gəldi. Allah qəzəblənəndə onlara kədəri pay verdimi? **18**
Neçə dəfə yel sovuran saman kimi, Tufanın uçurduğu
saman çöpü kimi oldular? **19** Deyirsiniz ki, Allah Atanın
cəzasını övladına çəkdirir. Bunun nə olduğunu bilsin
deyə özünə çəkdirsin. **20** Qoy öz həlakını gözləri görsün,
Külli-İxtiyarın qəzəbini su kimi içsin. **21** Çünki ili, ayı
qurtaranda, Arxada qalan külfətindən nə zövq ala bilər?
22 Yüksək mənsəb sahiblərinə hökm edən Allaha Kim bilik
verə bilər? **23** Biri tamam güclü, Tamam rahat və qayğısız,
24 Bədəni ətli-canlı, Sümükləri ilikli ölür. **25** O biri isə dərd
içində, Həyatdan kam almamış ölür. **26** İkisi də torpaqda
yatır, İkisinin də bədənini qurd basır. **27** Bilirəm nə
fikirdəsiniz, Qəsdiniz mənə qarşı olmaqdır. **28** Deyirsiniz:
“Əsilzadələrin evi haradadır? Pislərin yaşadığı çadır
haradadır?” **29** Yoldan keçənlərdən soruşmadınızmı?
Söhbətlərinə qulaq asmadınızmı? **30** Pis insan fəlakət
günündə sağ qalır, Qəzəb günü yol göstərilərək qurtulur.
31 Kim davranışını onun üzünə vurur? Kim etdiklərinə
görə onu cəzalandırır? **32** Qəbiristana aparılarkən Məzarı
üstə qarovul çəkilir. **33** Vadinin torpağı ona şirin gəlir,
Hamı onun ardınca düşür. Qarşısında gedənlərsə saysızdır.
34 Məni necə boş sözlərlə ovuda bilərsiniz? Cavablarınız
axıradək yalandır».

22 Temanlı Elifaz belə cavab verdi: **2** «İnsan Allaha
fayda verə bilərmi? Müdrik adam Ona fayda verərmi? **3**
Sənin salehliyindən Külli-İxtiyar nə ləzzət alır? Sənin düz

həyat tərzinin Ona nə faydası var? **4** Səni tənbeh etməsi,
mübarizə aparması Ondan qorxduğun üçündürmü? **5**
Pisliyin böyük deyilmi, Təqsirin hədsiz deyilmi? **6** Çünki
qardaşlarından səbəbsiz girov aldın, Onları lüt qoydun.
7 Yorğuna bir içim su vermədin, Ac olandan çörəyini
əsirgədin. **8** Qol gücünlə ölkəyə sahib oldun, Hörmətli
insan kimi orada yaşadın. **9** Dul qadınları əliboş qaytardın,
Yetimlərin qol-qanadını qırdın. **10** Ona görə hər yanını
tələlər bürüyüb, Qəfil qorxu səni dəhşətləndirib. **11** Hər
şeyə qara vurub görmürsən, Sellərdə boğulursan. **12**
Allah göylərdə – ucalarda deyilmi? Ən uzaq ulduzlara
bir nəzər sal, Gör nə qədər ucalarda yerləşib! **13** Amma
deyirsən "Allah nə bilir? Qatı qaranlıq içindən hökm verə
bilərmi? **14** Görə bilmir, qara buludlar Ona mane olur, Göy
qübbəsinin üzərində dolaşır". **15** Pis adamların gəzdiyi
Köhnə yolumu tutacaqsan? **16** Onlar vaxtı çatmamış
çəkilib getdilər, Təməllərini sellər basdı. **17** Allaha dedilər:
"Bizdən uzaq ol! Bizə Külli-İxtiyar nə edə bilər?" **18** Amma
evlərini bərəkətlə dolduran Allah idi, Ona görə pislərin
nəsihəti qoy məndən uzaq olsun. **19** Salehlər pislərin
həlak olduğunu görüb sevinir, Günahsızlar onlara belə
istehza edir: **20** "Düşmənlərimiz yox oldu, Onlardan nə
qaldısa, yanıb kül oldu". **21** Allahla barışıb dost olsan,
Xeyir taparsan. **22** Onun ağzından çıxan təlimi qəbul
et, Onun sözlərini qəlbində saxla. **23** Külli-İxtiyara tərəf
dönsən, əvvəlki halına düşərsən. Çadırın şərdən uzaq olsa,
24 Qızılını torpağa, Ofir qızılını dərədəki çınqıllığa atsan,
25 Külli-İxtiyar sənin qızılın olar, Qiymətli gümüşün olar.
26 Onda Külli-İxtiyardan zövq alarsan, Allaha üz tutarsan.

27 Ona yalvarsan, səni eşidər, Etdiyin nəzirləri yerinə
yetirərsən. 28 O da dediyin sözü yerinə yetirər, Yollarına
nur səpilər. 29 İnsanlar səni alçaldanda "Baş ucalığına
görədir" deyərsən, Çünki Allah itaətkarları xilas edər.
30 O, günahsız olmayanı belə qurtarar, Sənin əllərinin
təmizliyinə görə günahkar xilas olar».

23 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Bu gün də acı-acı
şikayət edəcəyəm, Naləmə baxmayaraq üstümdə Allahın
əli ağırdır. 3 Kaş biləydim Onu harada tapmaq olar,
Məskəninə çatmaq olar. 4 O zaman davamı Onun
hüzurunda dilə gətirərdim, Dəlillərimi dalbadal düzərdim.
5 Mənə verəcəyi cavabı öyrənərdim, Dediyini dərk
edərdim. 6 Əzəməti, qüdrəti ilə əleyhimə çıxardımı?
Xeyr, yəqin sözümə qulaq asardı. 7 Hüzurunda bir haqlı
insan mübahisə etsəydi, Mən hakimimin yanında haqq
qazanardım. 8 Şərqə getsəm, Allah orada deyil, Qərbə
getsəm, Onu tapa bilmirəm. 9 O, şimalda işləsə, gözüm
seçməz, Cənuba dönsə, Onu görə bilmərəm. 10 Amma
tutduğum yolu O tanıyır, Məni sınayan zaman qızıl kimi
çıxaram. 11 Hər addımını yaxından izlədim, Azmadan
yoluna bağlı qaldım. 12 Ağzından çıxan əmrlərdən
ayrılmadım, Gündəlik çörəkdən çox ağzından çıxan
sözləri qiymətləndirdim. 13 O təkbaşına dayanıb, kim
Onu döndərə bilər? Könlü nə istəsə, onu edər. 14 Mənimlə
bağlı qərarını yerinə yetirəcək, Belə fikirləri çoxdur. 15
Ona görə hüzurunda dəhşətə gəlirəm, Bunları düşünəndə
Ondan vahimələnirəm. 16 Allah qəlbimin cəsarətini qırdı,
Külli-İxtiyar məni qorxuya saldı. 17 Sifətimi qatı qaranlıq
bürüsə belə, Məni zülmət susdura bilməz.

24 Niyə Külli-İxtiyar hökm üçün zaman təyin etmir? Niyə
Onu tanıyanlar hökm günlərini görmür? **2** İnsanlar sərhəd
daşlarını qaldırır, Sürüləri oğurlayıb otarır. **3** Yetimlərin
eşşəyini əlindən alır, Dul qadının öküzünü girov götürür.
4 Yoxsulları yoldan çıxarır, Ölkədəki fəqirlərin hamısı
gizlənməyə məcbur olur. **5** Baxın kasıblar vəhşi eşşəklər
kimi Yemək tapmaq üçün ertədən işə çıxır, Övladları
üçün çöldə çörək axtarır. **6** Zəmilərdən yem yığırlar,
Pislərin üzüm bağından üzüm qalıqlarını toplayırlar. **7**
Gecə paltarsız, çılpaq qalırlar, Soyuqda üstlərini örtməyə
bir şey tapmırlar. **8** Dağlara yağan yağışdan islanırlar,
Daldalanacaqları olmadığı üçün qayalara qısılırlar, **9**
Yetim uşağı döşdən ayırırlar, Fəqirin körpəsini girov
alırlar. **10** Bu yazıqlar paltarsız, çılpaq dolanır, Qarınları
acdır, amma taxıl dərzləri daşıyır. **11** Pislərin çəpərləri
arasında yağ üçün zeytun sıxırlar, Şərab üçün üzüm
sıxırlar, Amma özləri susuzluqdan yanırlar. **12** Şəhərlərdən
insan nalələri ucalır, Canı yaralı olanlar fəryad qoparır,
Amma Allah dualarını nəzərə almır. **13** Elə insanlar var ki,
işığa üsyan edir, Nurlu yolu tanımır, Onun dalınca getmir.
14 Qatil gün batanda qalxır, Fəqiri, yoxsulu öldürür, Gecə
oğrusuna bənzəyir. **15** Zinakarın gözü alaqaranlıqdadır,
"Kimsə məni görməz" deyə düşünür, Üz-gözünü gizlədir.
16 Oğrular evləri qaranlıqda yarır, Gündüz gizlənir, işıq
nədir, bilmir. **17** Çünki onların sabahı qatı qaranlıqdır,
Zülmətin dəhşəti onların aşnasıdır. **18** Amma onlar su
üzərində köpüyə bənzər, Torpaqdan lənət payı alar, Üzüm
bağlarına qayıtmazlar. **19** Necə ki quraqlıq və istilik qarı
əridib udar, Ölülər diyarı da günahkarları elə götürüb

aparar. (Sheol h7585) 20 Onları ana bətni unudar, Qurdlar
üçün ləziz yem olar, Bir də onları heç kim yada salmaz,
Haqsızlıq bir ağac kimi sınar. 21 Çünki sonsuz qadınlara
yamanlıq edərlər, Dul qadınlara yaxşılıq etməzlər. 22 Allah
isə qüdrəti ilə bu güclüləri dartıb yerə vurar, Onlar qalxsa
belə, həyatlarından əmin olmazlar. 23 Allah onlara izin
verir ki, əmin-amanlıqda yaşasınlar, Amma onlar gedən
yollara göz qoyur. 24 Qısa müddətə ucalır, sonra da yox
olurlar. Yıxılırlar, lap əvvəlkilər kimi götürülüb aparılırlar,
Sünbül kimi dərilib yığılırlar. 25 Əgər belə deyilsə, Yalançı
olduğumu kim sübut edə bilər? Sözlərimin dəyərsiz
olduğunu kim deyə bilər?»

25 Şuahlı Bildad belə cavab verdi: 2 «Səltənət və zəhm
Allaha məxsusdur, Uca göylərdə nizam quran Odur. 3
Orduları saya gələrmi? İşığı kimin üzünə doğmaz? 4 Fani
insan Allah qarşısında necə saleh ola bilər? Qadından
doğulan necə təmiz ola bilər? 5 Bax Onun gözündə ay
belə, parlaq deyilsə, Ulduzlar belə, pak deyilsə, 6 Torpaq
qurduna bənzər fani insan necə ola bilər? Axı bəşər oğlu
bir cücüyə bənzər».

26 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Biçarəyə necə də kömək
etdin! Taqətdən düşən qolu necə xilas etdin! 3 Hikmətsiz
adama necə məsləhət verdin! Ona bol-bol müdriklik
öyrətdin! 4 Axı bu sözləri kimə söyləyirsən? Sənin ağzınla
kimin ruhu danışır? 5 Ölülər titrəyir, Su altında məskən
salanlar lərzəyə gəlir. 6 Allahın hüzurunda ölülər diyarı
çılpaqdır, Həlak yerinin örtüyü yoxdur. (Sheol h7585) 7 Şimalı
boş fəzanın üstünə yayır, Dünyanı heçliyin üstündən
asır. 8 Buludların içinə sularını büküb yığır, Onların

ağırlığından buludlar yırtılmır. 9 Bədirlənmiş ayın üzünü
örtür, Buludları üstünə çəkir. 10 Suların üstünə bir sərhəd
çəkir, İşıqla qaranlığı bölür. 11 O qəzəblənəndə göyün
dirəkləri sarsılır, Çaşıb qalır. 12 Dənizi gücü ilə çalxalayır,
Müdrikliyi ilə Rahavı vurur. 13 Göyləri nəfəsi ilə açır,
Qaçan ilanı əli ilə parçalayır. 14 Bunlar yalnız Onun
etdiklərinin bir zərrəsidir, Ondan eşitdiyimiz çox zəif bir
pıçıltıdır. Axı qüdrətli gurultusunu kim dərk edə bilər?»

27 Əyyub misal çəkərək dedi: 2 «Haqqımı əlimdən alan
var olan Allaha and olsun, Canımı dərdə salan Külli-
İxtiyara and olsun, 3 Nə qədər canımda can, Burnumda
Allahın nəfəsi varsa, 4 Ağzımdan pis söz çıxmayacaq,
Dilim yalan danışmayacaq! 5 Sizin sözlərinizi əsla təsdiq
etməyəcəyəm, Son nəfəsimə qədər kamilliyimdən əl
çəkməyəcəyəm. 6 Salehliyimdən bərk yapışmışam, Onu
buraxmaram, Elə gün keçirməmişəm ki, ürəyim tərəfindən
ittiham olunum. 7 Qoy düşmən pis adamların gününə
düşsün, Haqsız adamlara nə edilirsə, əleyhdarlarıma da
elə edilsin. 8 Allahsız insanı Allah kəsib atanda, Canını
alanda ümidi olarmı? 9 Dara düşəndə fəryadını Allah
eşidəcəkmi? 10 O, Külli-İxtiyardan zövq alırmı? O hər
zaman Allaha yalvarırmı? 11 Allahın qolu haqqında
sizə bilik verəcəyəm, Külli-İxtiyarın niyyətini sizdən
gizlətməyəcəyəm. 12 Əslində hamınız bunu görmüsünüz,
Bəs niyə boş sözlər söyləyirsiniz? 13 Pis adam Allahdan
belə pay alar, Külli-İxtiyardan zorakı adamlara bu nəsib
olar: 14 Nə olsun, övladları çoxalır, Hamısı qılıncdan
keçiriləcək, Nəslində doyunca çörək tapan olmayacaq. 15
Nəslindən sağ qalanlar xəstəlikdən ölərək dəfn ediləcək,

Dul arvadları ağlaya bilməyəcək. **16** Pis insan qum qədər
gümüş yığsa da, Torpaq zərrələri qədər paltar yığsa da,
17 Onun yığdığını saleh geyəcək, Gümüşünü günahsızlar
böləcək. **18** Güvə çanağı kimi, Qarovulçu çardağı kimi ev
tikir, **19** Varlı olaraq yatır, amma sona qədər belə qalmaz,
Gözlərini açanda hamısı yox olub gedəcək. **20** Dəhşət onu
sel tək basacaq, Tufan gecə onu qapıb aparacaq. **21** Şərq
küləyi onu qaldırıb sovuracaq, Onu öz yerindən süpürüb
aparacaq. **22** Ona qarşı amansız küləklər əsəcək, O isə
yelin əlindən qaçmağa cəhd edəcək. **23** Külək onu ələ
salaraq əl çalacaq, Öz yerindən onun üçün vıyıldayacaq.

28 Gümüşün mədəni, Qızılın təmizlənmə yeri var. **2** Dəmir
torpaqdan çıxarılır, Mis daşlardan əridilərək alınır. **3** İnsan
qaranlığa son qoyur, Sonacan qatı qaranlıqda, zülmətdə
filiz axtarır. **4** İnsan məskənlərindən uzaq bir çuxur açır,
İnsan ayağı dəyməyən yerlərdə, İnsanlardan uzaqlarda
ilişib yellənə-yellənə qalır. **5** Torpaqdan çörək çıxır,
Torpağın altı isə fırlanır, elə bil odlar yanır. **6** Qayalarından
göy yaqut çıxır, Orada qızıl tozu da var. **7** Oranın yolunu
yırtıcı quşlar bilmir, Şahinin gözü oranı görməyib. **8**
Ora məğrur heyvanların ayağı dəyməyib, Yırtıcı aslanlar
oradan keçməyib. **9** Mədənçi əlini çaxmaq daşına uzadır,
Dağları dibindən oynadır. **10** Qayalardan yeraltı keçidlər
açır, Gözləri müxtəlif qiymətli şeylərə baxır. **11** Çayların
mənbələrini bağlayır, Gizlini aşkara çıxarır. **12** Amma
hikməti haradan tapmaq olar? Müdrikliyin yeri hanı? **13**
İnsan onun qiymətini bilməz, Dirilər arasında ona rast
gəlməz. **14** Dərinliklər deyər: “Məndə yoxdur”, Dəniz
deyər: “Yanımda yoxdur”. **15** Saf qızıl onu əvəz edə

bilməz, Qiyməti gümüşlə ölçülməz. **16** Onu Ofir qızılı ilə
qiymətləndirmək olmaz, Onu qiymətli damarlı əqiqlə,
göy yaqutla dəyərləndirmək olmaz. **17** Nə qızıl, nə də
gözəl cam ona tay deyil, Hikmət saf qızıl qablarla əvəz
edilmir. **18** Yanında mərcanın, büllurun adı çəkilməz,
Hikmətin qiyməti yaqutdan artıqdır. **19** Kuş topazı onun
tayı deyil, Onun dəyəri saf qızılla ölçülməz. **20** Bəs
hikmət haradan gəlir? Müdrikliyin yeri hanı? **21** O bütün
canlıların gözündən uzaqdır, Göydə uçan quşlardan belə,
gizli qalır. **22** Həlak yeri ilə ölüm belə deyir: "Qulaqlarımız
yalnız sorağını eşidir". **23** Onun yolunu Allah dərk edir,
Yerini yalnız O bilir. **24** Çünki yer üzünün ucqarlarına
qədər baxır, Göylərin altındakı hər şeyi görür. **25** Küləyin
gücünü təyin edəndə, Suları ölçəndə, **26** Yağışa qanun
qoyanda, Şimşəyə yol açanda **27** Hikmətə baxıb qiymət
qoydu, Onu bərqərar edib araşdırdı. **28** İnsana dedi: "Rəbb
qorxusu hikmətdir, Pislikdən çəkinmək müdriklikdir"».

29 Əyyub yenə misal çəkərək dedi: **2** «Kaş ki ötən aylar
geri dönəydi – Allahın məni qoruduğu, **3** Çırağının başım
üstə işıq saçdığı, Nuru ilə qaranlıqda gəzdiyim günlər.
4 Kaş ki həyatımın çiçəkli günləri geri dönəydi – Mənə
yar olan Allahın çadırımı qoruduğu, **5** Külli-İxtiyarın
hər vaxt mənimlə olduğu, Övladlarımın ətrafımda
dolandığı, **6** Yollarımın südlə yuyulduğu, Yanımdakı
qayadan zeytun yağı axdığı günlər. **7** Şəhər darvazasına
gedərkən, Kürsümü meydanın başına qoyarkən **8** Gənclər
məni görüb gizlənərdi, Yaşlılar ayağa qalxıb hörmət
göstərərdi. **9** Başçılar söhbətini dayandırardı, əlləri
ilə ağızlarını tutardı. **10** Əsilzadələrin səsi çıxmazdı,

Dilləri damaqlarına yapışardı. **11** Qulaq məni eşidəndə
alqışlayardı, Göz məni görəndə tərifləyərdi. **12** Çünki
imdad diləyən fəqiri, Köməksiz yetimi qurtarardım. **13** Son
anlarını yaşayanlar mənə xeyir-dua verərdi, Dul qadının
qəlbinə şən nəğmələr verərdim. **14** Libas kimi salehliyi
geyinmişdim, Sanki ədalətim mənə cübbə və tac idi. **15**
Korlara göz idim, Topallara ayaq idim, **16** Yoxsulların atası
idim, Qəriblərin müşküllərinin qayğısına qalırdım, **17**
Haqsızın çənəsini qırırdım, Ovunu dişlərindən qoparırdım.
18 Düşünürdüm: "Son nəfəsimi yuvamdaca verəcəyəm,
Ömrümün günlərini qum qədər çoxaldacağam. **19** Köküm
sulara tərəf rişələnəcək, Budaqlarıma şeh düşəcək. **20**
Qazandığım şərəf təzələnəcək, Əlimə yeni ox-kaman
gələcək". **21** İnsanlar ehtiramla məni dinlərdi, Səssizcə
məsləhətimi gözlərdi. **22** Heç kim sözümün üstündən söz
deməzdi, Sözlərim üzərlərinə tökülərdi. **23** Məni yağış
kimi gözləyirdilər, Yaz yağışı tək sözlərimi içirdilər, **24**
Üzlərinə gülümsəyəndə gözlərinə inanmazdılar, Gülər
üzümdən ruhlanardılar. **25** Onlara yol göstərərdim, başçı
kimi əyləşərdim, Əsgərlərin arasında padşah kimi ömür
sürərdim, Yaslılara təsəlli verənə bənzəyərdim.

30 Amma indi yaşca məndən kiçiklər Mənə lağ edirlər.
Vaxtı ilə atalarını heç bir işə layiq görməzdim, Sürümün
itlərinin yanına belə, qoymazdım. **2** Çünki taqətdən
düşmüşdülər, Biləklərinin gücü getmişdi, Heç biri işimə
yaramırdı. **3** Onlar yoxsulluqdan, aclıqdan zəifləmişdi,
Gecələr çöl-biyabanda bitki kökü gəmirirdi. **4** Kollardan
duzlu bitkilər toplayırdılar, Süpürgə kollarının köklərini
yeyirdilər. **5** Xalq arasından qovulurdular, Üstlərinə elə

çığırırdılar ki, Elə bil ki oğrudurlar. **6** Vadi yataqlarında,
yerin dəliklərində, Qaya ovuqlarında yaşayırdılar. **7**
Kollar arasında bağırırdılar, Qara tikan kolu altında
daldalanırdılar. **8** Axmaqların, adsız-sansız insanların
övladlarıdır, Ölkədən qovulmuşdular. **9** İndisə dillərində
dastan olmuşam, Ağızlarında məsəl olmuşam. **10** İkrah
edərək məndən gen dayanırlar, Hətta üzümə tüpürməkdən
çəkinmirlər. **11** Çünki Allah kamanımın ipini boşaltdı,
Məni zəlil elədi. Ona görə onlar gözümün qabağındaca
Cilovlarını çıxarıb atdılar. **12** Bu avara gənclər sağ
tərəfimdən çıxır, Ayaqlarımı büdrədir, Mənə qarşı torpaq
qalağı düzəldir. **13** Yolumu bərbad etdilər, Onlara dəstək
verən olmasa da, Məni yox etməyə çalışırlar. **14** Sanki geniş
dəliklərdən keçib Viranəlikdən üstümə yuvarlanırlar.
15 Dəhşətlər üstümə doldu, Şərəfimi yel tək sovurdu,
Xoşbəxtliyim bulud kimi keçib getdi. **16** İndi canım
taqətdən düşdü, Dar günlər məndən bərk yapışdı. **17**
Gecələr sümüklərim sızıldayır, Canımı gəmirən ağrılar
dayanmır. **18** Allah paltarı zorla əynimdən çıxarır,
Məndən cübbəmin yaxası kimi yapışır. **19** Məni lilə
batırır, Toza, külə dönmüşəm. **20** Sənə yalvarıram,
cavab vermirsən, Ayağa qalxmağıma göz qoyursan. **21**
Mənə qarşı rəhmsizsən, Güclü əllərinlə məni əzirsən.
22 Məni qaldırıb yel üstünə mindirirsən, Fırtına içinə
salıb məni darmadağın edirsən. **23** Bilirəm, məni ölümə,
Bütün ömür sürənlər üçün təyin olunan son mənzilə
aparacaqsan. **24** Yıxılana əl qaldırmaq olmaz, Bəlaya
düşənin harayına çatan yoxdur. **25** Məgər dara düşənlər
üçün ağlamırdımmı? Yoxsulların halına yanmırdımmı? **26**

Mən yaxşılıq gözlədim, yamanlıq gəldi, Mən işıq umarkən
qaranlıq gəldi. 27 Ürəyim çırpınır, rahatlığı yoxdur, Ağır
günlər qarşımı kəsdi. 28 Yoxdur bir işıq ucu, qarala-
qarala gəzirəm, Camaat arasında durub fəryad edirəm. 29
Çaqqallara qardaş oldum, Bayquşlara yoldaş oldum. 30
Qaralan dərim soyulur, Qızdırmadan sümüklərim yanır.
31 Liram yas tutub nalə çəkir, Tütəyim zar-zar inləyir.

31 Gözlərim üçün əhd etmişəm, Gözüm bir qıza baxarmı?
2 İnsan yuxarıdan – Allahdan nə pay alır? İnsana ucalardan
– Külli-İxtiyardan nə irs qalır? 3 Məgər haqsızların
başına fəlakət gəlmir? Məgər fitnəkarların başına bəla
gəlmir? 4 Məgər O, yollarıma baxmır? Məgər O hər
addımımı saymır? 5 Əgər yalançı olaraq gəzmişəmsə,
Ayağım fırıldaq üçün qaçıbsa, 6 Qoy Allah məni haqq
tərəzisində çəksin, Kamil olduğumu görsün. 7 Yolumda
əyri addım atmışamsa, Gözlərimin ardınca qəlbimi
sürükləmişəmsə, Əllərimi ləkələmişəmsə, 8 Əkdiyimi
yadlar yesin, Qoy əkinim kökündən çıxarılsın. 9 Əgər
qəlbim başqa bir qadına meyl edibsə, Qonşumun qapısını
pusmuşamsa, 10 Qoy arvadım başqasının taxılını üyütsün,
Qoy onunla başqa kişilər yatsın. 11 Axı bu bir xəcalət
olardı, Məhkəməyə veriləsi bir günah sayılardı. 12 Çünki
bu Həlak yerinədək yandırıb-yaxan bir alovdur. Bu bütün
barımı kökündən çıxarardı. 13 Əgər mənimlə çəkişəndə
Nökərlərimin və kənizlərimin Haqqını yemişəmsə, 14 Allah
ayağa qalxanda Mən nə edə bilərəm? Məni yoxlayanda nə
cavab verərəm? 15 Anamın bətnində məni yaradan Onu
yaratmayıbmı? Bətndən bizə quruluş verən O olmayıbmı?
16 Əgər yoxsulların istədiklərini bir kənara qoymuşamsa,

Dul qadının ümidini qırmışamsa, **17** Bir tikəmi özüm
yeyib Yetimə verməmişəmsə, **18** Gəncliyimdən bəri
yetimlərə atalıq etməmişəmsə, Doğulandan bəri dul
qadına yol göstərməmişəmsə, **19** Paltarı olmadığı üçün
canı ağrıyan, Ya örtüyə möhtac qalan yoxsulları görəndə
20 Qoyunlarımın yunu ilə onları isitməmişəmsə, Onlar da
mənə ürəkdən alqış etməyiblərsə, **21** Məhkəmədə sözü
keçən olduğum üçün Yetimə əl qaldırmışamsa, **22** Qollarım
qırılıb çiyinlərimdən düşsün, Qoy qolum lüləsindən sınsın.
23 Çünki Allahın bəlasından qorxuram, Əzəməti qarşısında
dayana bilmərəm. **24** Əgər qızıla ümid bağlamışamsa, Saf
qızıla "ümidim sənsən" demişəmsə, **25** Əgər bol sərvətimə
görə, əlimin gəlirinin çoxluğuna görə sevinmişəmsə,
26 Əgər parlayan günəşə, İşıq saçaraq dövran edən aya
baxıb, **27** Könlümün meylini gizlicə azdırıb, Sitayiş etmək
üçün əlimlə onlara Öpüş yollamışamsa, **28** Bu da məni
ittiham edən günah sayılardı, Çünki ucalarda olan Allahı
danmış olardım. **29** Əgər düşmənlərimin bədbəxtliyinə
sevinmişəmsə, Başına bəla gəldi deyə fərəhlənmişəmsə, **30**
Kiminsə canına qarğış yağdıraraq Dilimə günah işlətməyə
yol vermişəmsə, **31** Evimdəki insanlar "Əyyubun verdiyi
ətlə Qarnını doyurmayan varmı?" deyə soruşmayıblarsa,
32 – Heç bir yadelli gecəni küçədə keçirməzdi, Qapım
həmişə yoldan keçənlərin üzünə açıq idi – **33** Əgər
təqsirimi gizlətmişəmsə, Adəm kimi üsyankarlığımı ört-
basdır etmişəmsə, **34** Camaatdan qorxduğum üçün, El
qınağından dəhşətə gəldiyim üçün Dinməzcə bayıra
çıxmamışamsa... **35** Kaş məni bir eşidən olaydı! Bu sözümü
təsdiq edirəm, Qoy Külli-İxtiyar mənə bir cavab versin!

əleyhdarım bunu tumara yazıb əlimə versin. 36 Şübhəsiz,
bu tumarı çiynimdə gəzdirərdim, Başıma tac edərdim. 37
Onda atdığım hər addımı Allaha bildirərdim, Mən bir
şahzadə kimi Onun yanına gedərdim. 38 Torpağım da
məndən fəryad edirsə, Kotanın açdığı yarıqlar əlimdən
bir ağızdan ağlayırsa, 39 Pulunu vermədən məhsulu
yemişəmsə, Buranın sakinlərinin ürəyini qırmışamsa,
40 Qoy sahəmdə buğda yerinə tikan, Arpa yerinə alaq
bitsin». Əyyubun söhbəti sona yetdi.

32 Beləliklə, bu üç kişi artıq Əyyuba cavab verməyi
dayandırdı, çünki Əyyub öz gözündə saleh idi. 2 Amma
Əyyub özünü Allahdan da saleh saydığı üçün Ram
nəslindən Buzlu Barakelin oğlu Elihu ona qarşı qəzəbdən
alovlandı. 3 Elihu Əyyubun üç dostuna görə də hirsindən
alışıb-yandı, çünki düzgün cavab tapmayıb Əyyubu
günahkar çıxartdılar. 4 Elihu Əyyubla danışmaq üçün
növbəsini gözləyirdi, çünki əvvəlkilər yaşca ondan böyük
idi. 5 Bu üç nəfərin daha sözü qalmadığını görəndə
o, hirsindən alışıb-yandı. 6 Buzlu Barakelin oğlu Elihu
belə dedi: «Mən yaşca kiçiyəm, sizsə yaşlısınız. Ona
görə çəkindim, Bildiyimi sizə söyləməyə qorxdum. 7
Dedim "qoy danışsın çox uzun ömür sürənlər, Qoy hikmət
öyrətsin çox illərin şahidləri". 8 Həqiqətən, insanda olan
ruh, Külli-İxtiyarın nəfəsi insana ağıl verir. 9 Hikmət
yaşda olmaz, Ədaləti dərk etmək yaşa baxmaz. 10 Ona
görə deyirəm ki, məni dinləyin, Qoy mən də bildiyimi
söyləyim. 11 Siz danışarkən mən gözlədim, Siz sözləri
araşdırarkən fikirlərinizi dinlədim. 12 Bütün diqqətimi
sizə tərəf çevirdim, Amma heç biriniz Əyyuba haqsızlığını

sübut etmədiniz, Onun dediklərinə cavab vermədiniz. **13**
Əsla deməyin ki, hikmət tapmışıq, Haqsızlığını insan yox,
Allah ona sübut etsin. **14** Amma Əyyubun sözlərinin hədəfi
mən deyiləm, Sizin sözlərinizlə ona cavab verməyəcəyəm.
15 Onlar məəttəl qaldılar. Artıq cavab tapmadılar. Deməyə
sözləri qalmadı. **16** Onlar danışmırlar, dayanıblar, Cavab
vermirlər deyə Mən gözləməliyəmmi? **17** Amma deməyə
sözüm var, Mən də bildiyimi söyləyim. **18** Çünki sinəm
sözlə doludur, Köksümdəki ruh məni sıxır, **19** Az qalır
açılmamış şərab kimi, Təzə tuluqlar kimi bağrım çatlasın.
20 Qoy danışım, rahatca nəfəs alaram, Dil açıb cavab verim.
21 Heç kimin tərəfini saxlamayacağam, Heç kimə yaltaqlıq
etməyəcəyəm. **22** Çünki yaltaqlıq nədir bilmərəm, Yoxsa
Yaradanım məni yox edər.

33 Əyyub, indisə mənim sözümü dinlə, Hər kəlməmə
qulaq as. **2** Bax ağzımı açıram, Dilim bu sözləri deyir. **3**
Sözlərim səmimi ürəkdən gəlir, Dodaqlarım biliyi doğru
söyləyir. **4** Məni Allahın Ruhu yaratdı, Külli-İxtiyarın
nəfəsi mənə həyat verdi. **5** Əgər əlindən gəlirsə, mənə
cavab ver, Sıraya düz sözlərini, qarşımda dayan. **6** Mən
də Allahın nəzərində sənin kimiyəm, Mən də palçıqdan
düzəldilmişəm. **7** Dəhşətimdən vahiməyə düşmə, Bu
hücumum sənə ağır gəlməsin. **8** Həqiqətən, səsin hələ
qulaqlarımdadır, Belə demişdin: **9** "Pakam, günahsızam,
Təmizəm, təqsirsizəm. **10** Yenə də Allah mənə qarşı
bəhanə axtarır, Məni Özünə düşmən sayır. **11** Ayaqlarımı
buxovlayır, Bütün yollarıma göz qoyur". **12** Amma qoy
bunu sənə söyləyim ki, Sən bu barədə haqsızsan, Çünki
Allah insandan böyükdür. **13** İnsanın heç bir sözünə cavab

vermir deyə Niyə Onunla çəkişirsən? **14** Çünki insan
anlamasa da, Allah bu və ya digər yolla danışır. **15** Yuxuda,
gecə röyalarında, İnsanlar dərin yuxuya qərq olanda,
Yataqda yatanda **16** İnsanın qulağını açır, Xəbərdarlıq
edərək onu qorxudur ki, **17** İnsan şər iş görməkdən
dönsün, Təkəbbürdən uzaq olsun. **18** İnsanın canını
quyudan, Həyatını qılıncla həlak olmaqdan qurtarır,
19 İnsanı yatağında ağrılarla, Sümüklərini kəsilməyən
sızıltılarla yola gətirir. **20** Belə ki könlündən yemək keçmir,
Ən ləziz yeməkdən iyrənir. **21** Əti tökülür, görünməz
hala düşür. Görünməyən sümükləri üzə çıxır. **22** Canı
quyuya, Həyatı ölüm mələklərinə yaxınlaşır. **23** İnsana
əməlisalehliyini bəyan etmək üçün Min mələyin içindən
bir mələk, bir vasitəçi olsa, **24** O zaman Allah ona rəhm
edib deyər: "Onu quyuya düşməkdən qurtar, Onun üçün
kəffarə tapmışam". **25** Onda bədəni uşaq bədəni kimi təzə
olar, Yeniyetməlik dövrünə qayıdar. **26** Dua edəndə Allah
ondan razı qalar, Sevinərək Allahın üzünü görər, Allah
onun vəziyyətini düzəldər. **27** Sonra insanların önündə
nəğmə söyləyər: "Günah işlədib doğru yoldan azmışdım,
Allah mənə layiq olduğum cəzanı vermədi. **28** Canımı
quyuya düşməkdən qurtardı, Həyatım nur görəcək".
29 Bax Allah bütün bunları insanlara Ya iki dəfə ya da
üç dəfə edər ki, **30** Onların canını quyudan xilas etsin,
Onlar həyatın nurunu görsün. **31** Yaxşı dinlə, Əyyub, bir
qulaq as, Sakit ol, qoy danışım. **32** Əgər deməyə sözün
varsa, mənə cavab ver, Danış, çünki səni haqlı çıxarmaq
istəyirəm. **33** Sözün yoxsa, mənə qulaq as, Sakit ol, qoy
sənə hikmət öyrədim».

34 Elihu söhbətini belə davam etdirdi: **2** «Ey hikmətlilər,
sözlərimi dinləyin, Ey çoxbilənlər, məni eşidin. **3** Çünki
damaq yeməyin dadını bildiyi kimi Qulaq da sözləri
müəyyən edir. **4** Gəlin doğrunu seçək, Birlikdə yaxşını
öyrənək. **5** Çünki Əyyub deyir: "Mən günahsızam, Allah
isə əlimdən haqqımı aldı. **6** Haqlı olduğum halda yalançı
sayılıram, Bir təqsirim yox ikən oxundan sağalmaz yara
aldım". **7** Əyyub kimi şəxsiyyət varmı? O, kinayəni su kimi
içir. **8** Pislik edənlərlə yoldaşlıq edib gəzir, Pis adamlarla
yol gedir. **9** Çünki "çalışıb Allahı razı salmaq İnsana xeyir
gətirməz" deyir. **10** Buna görə, ey dərrakəli insanlar,
məni dinləyin! Məgər Allah pislik edərmi? Məgər Külli-
İxtiyar haqsızlıq edərmi? **11** Çünki O hər kəsə əməlinin
əvəzini verir, Qazandığını başına gətirir. **12** Məgər Allah
pislik edir? Məgər Külli-İxtiyar haqsızlıq edir? **13** Ona
bütün dünyanı kim təslim etdi? Kim Onu yer üzərində
təyin etdi? **14** Əgər qəsdinə durub Ruhunu, nəfəsini geri
çəkərsə, **15** Bir anda bütün bəşər yox olar, İnsan torpağa
qayıdar. **16** Əgər düşüncən varsa, bunları dinlə, Sözlərimi
eşit. **17** Ədalətə nifrət edən səltənət sürə bilərmi? Adil
və qüdrəti Olanımı məhkum edəcəksən? **18** Padşahlara
"yaramazsınız", Əsilzadələrə "şərsiniz" deyən, **19** Başçılar
arasında tərəfkeşlik etməyən, Varlını yoxsuldan üstün
saymayan O deyilmi? Çünki hamını Onun əlləri yaratdı, **20**
Hamı bir an içində, bir gecə yarısı ölüb gedir, Xalq lərzəyə
gəlib ölür. Güclülər belə, əl dəyməmiş aradan götürülür. **21**
Allah gözlərini insanların yolundan çəkmir, Atdıqları hər
addımı görür. **22** Şər iş görənlərin gizlənəcəyi Nə qaranlıq,
nə də zülmət yeri var. **23** Hökm üçün hüzuruna gəlsinlər

deyə Allah insana nəzarət etmək üçün ehtiyac duymur.
24 İstintaq etmədən güclü insanları qırır, Onların yerinə
başqalarını qoyur. **25** Çünki onların işlərini bilir, Bir gecə
onları alt-üst edir, onlar əzilir. **26** Hamının gözü önündə
Pislikləri üzündən onlara cəza verir. **27** Çünki Onun
ardınca getmədilər, Yollarının heç birinə fikir vermədilər.
28 Ona görə yoxsulların fəryadı Onun hüzuruna yetdi, O,
fəqirlərin fəryadını eşitdi. **29** Amma Allah səssiz dursa,
kim Onu ittiham edə bilər? Üzünü gizlədərsə, kim Onu
görə bilər? Hər millət, hər insan üçün O eynidir ki, **30**
Allahsız insan hökmranlıq etməsin, Xalqa tələ qurmasın.
31 Allaha deyən olubmu: "Günahkaram, bir də pis iş
görməyəcəyəm? **32** Görmədiyimi mənə göstər, Haqsızlıq
etmişəmsə, bir də etmərəm". **33** Onu atdığın halda sənə
Kefin istəyən əvəz verməlidirmi? Qərar verən sənsən,
mən deyiləm, İndi bildiyini mənə söylə. **34** Dərrakəli
insanlar, Məni dinləyən müdrik adamlar deyəcək: **35**
"Əyyub avam-avam danışır, Sözlərinin mənası yoxdur". **36**
Bir şər adam kimi cavab verdiyi üçün Qoy Əyyub axıradək
sınaqda olsun! **37** Çünki günahına üsyankarlıq da artırır,
Qarşımızda elə bil rişxənd edərək əl çalır, Allaha qarşı
danışdıqca danışır».

35 Elihu sözünü belə davam etdirdi: **2** «Allah önündə
haqlı olduğunu deyirsən. Bunun doğru olduğunumu
düşünürsən? **3** Bəs niyə soruşursan ki, "əgər günah
işlətməsəm, Bundan xeyrim, qazancım nə ola bilər?" **4**
Həm sənə, həm də dostlarına Belə cavab verəcəyəm. **5** Bir
bax səmaya, Nəzər sal başının üstündəki buludlara. **6**
Günah işlətsən, bunun Allaha nə ziyanı dəyər? Nə qədər

üsyankar olsan da, Ona bir şey olarmı? **7** Sənin salehliyin
Ona nə verir? Yaxud da O, əlindən nəyi alıb götürür? **8**
Pisliyin özün kimisinə ziyan vurur, Salehliyin isə bəşər
oğlu üçündür. **9** İnsanlar ağır təzyiq altında fəryad edir,
Güclülərə qarşı yardım istəyir. **10** Amma deyən yoxdur:
"Hanı məni yaradan Allah? Hanı bizə gecələr ilahilər
oxutduran Allah? **11** O bizi yer üzünün heyvanlarından
çox öyrədib, Bizə göydəki quşlardan daha çox hikmət
verib". **12** Orada pislərin qüruru üzündən İnsanlar fəryad
edir, Amma Allah cavab vermir. **13** Əslində Allah boş
fəryadı dinləmir, Külli-İxtiyar buna əhəmiyyət vermir. **14**
Sən onu görmədiyini söylədiyin anda belə, Mübahisən
önündədir, Onu gözlə. **15** İndi qəzəblənib cəzalandırmırsa,
Təqsirin çoxluğuna baxmır. **16** Ona görə Əyyub boş yerə
ağzını yorur, Avam-avam danışdıqca danışır».

36 Elihu sözünü belə davam etdirdi: **2** «Bir az səbir elə,
sənə izah edəcəyəm, Çünki Allah barədə deyiləcək çox
sözüm var. **3** Geniş məlumat toplayacağam, Yaradanıma
haqq verəcəyəm. **4** Dediyimin heç biri, şübhəsiz, yalan
deyil, Qarşında dayanan kamil bilicidir. **5** Allah güclüdür,
kimsəyə xor baxmaz, Güclüdür, dərin şüura malikdir. **6** Pis
adamları yaşatmaz, Fəqirlərin haqqını verər. **7** Salehdən
gözünü çəkməz, Onu padşahlarla birgə taxtda oturdar,
Əbədilik ucaldar. **8** Amma əgər insanlar zəncirlənib Təzyiq
altında saxlanarsa, **9** Onlara əməllərini, günahlarını
göstərər, Təkəbbürlü rəftar etdiklərini bildirər. **10**
Öyüdlərini eşitdirər, Pislikdən dönmələrini əmr edər. **11**
Əgər Ona qulaq asıb qulluq edərlərsə, Qalan günlərini
bolluq içində yaşarlar, Qalan illərini əmin-amanlıqda

yaşarlar. **12** Qulaq asmazlarsa, qılıncdan keçirilərlər,
Cəhalət içində canları çıxar. **13** Allahsızlar ürəklərində
kin saxlayırlar, Allah onları qandallayanda belə, Onu
çağırmırlar. **14** Vaxtsız ölüb gedərlər, Şərəfsiz ömür
sürərlər. **15** Amma Allah əzabkeşləri əzablarından xilas
edər, Dara düşəndə onlara səsini eşitdirər. **16** Bəli, O səni
çətinlikdən Darısqal olmayan geniş yerə, Yağlı yeməklərlə
bəzənmiş süfrəyə çıxarar. **17** Amma şərin hökmü vücuduna
dolar, Haqq-ədalət isə yaxandan tutar. **18** Ehtiyatlı ol, qoy
pul səni başdan çıxarmasın, Rüşvətin böyüklüyünü görüb
azmayasan. **19** Səni dardan qurtarmağa, Varının, yoxsa
qüdrətinin gücü çatarmı? **20** Xalqların öz yerlərindən
Yox edildiyi gecənin həsrətini çəkmə. **21** Ehtiyatlı ol
ki, şərə tərəf dönməyəsən, Çünki zəlil olmaqdan çox
bunu seçmisən. **22** Budur, Allah əzəməti ilə ucalır, Onun
kimi müəllim haradadır? **23** Kim Ona nə etməsinin lazım
olduğunu söyləyə bilər? Kim Ona "haqsızsan" deyə bilər?
24 Onun işlərini yada sal, İnsanların ilahilərlə tərənnüm
etdiyi işləri mədh etməlisən. **25** Bütün insanlar bunu
görür, Hamı bu işləri uzaqdan seyr edir. **26** Bəli, Allah çox
böyükdür, Onu tanıya bilmirik, İllərinin sayını araşdıran
yoxdur. **27** Su damcılarını yuxarı qaldırır, Buxarlandırır,
yağış yağdırır. **28** Bu yağışlar buludlardan tökülür,
İnsanların üstünə bol yağışlar səpilir. **29** Buludların necə
yayılmasını, Göylərin çadırında guruldamasını Kim dərk
edə bilər? **30** Baxın, ətrafında şimşəkləri çaxdırır, Dənizin
dərinliklərini doldurur. **31** Allah xalqlara rəhbərlik edir,
Onları bol ərzaqla təmin edir. **32** Şimşəyi əlləri ilə tutur,

Hədəfə vurmasını buyurur. **33** Gurultusu qasırğadan xəbər
verir, Qasırğanın qopacağını öküzlərə belə, bildirir.

37 Bundan qəlbim çırpınıb yerindən oynayır, **2** Dinləyin!
Gurlayan səsini dinləyin, Ağzından çıxan harayını eşidin!
3 Göy altında, hər yanda səs salır, Yer üzünün dörd
bucağında şimşəyini çaxdırır. **4** Ardınca nərə vurur,
Əzəmətli səsi ilə gurlayır, Həniri eşidilir, dayanmadan
şimşək çaxır. **5** Allahın səsi heyrətamiz şəkildə gurlayır, O
bizə məlum olmayan böyük işlər görür. **6** Çünki "yerə
yağ" deyə qara əmr edir, Leysana "şiddətlə tökül" deyir.
7 Yaratdığı bütün insanlar Onun işlərini bilsinlər deyə
Hər kəsin əlini işdən saxlayır. **8** Heyvanlar yuvalarına
çəkilir, Öz yerlərində qalır. **9** Tufan otağından çıxır,
Soyuq şimal yellərindən gəlir. **10** Allahın nəfəsi suları
dondurur, Ümman sular buz bağlayır. **11** Buludlara nəm
çəkdirərək yükləyir, Buludlar içindən şimşək səpələyir.
12 Buludlar yer üzündə əmrini yerinə yetirmək üçün
Onun istəyi istiqamətində dönüb fırlanır. **13** Bəzən
insanları cəzalandırmaq üçün, Bəzən torpağı suvarmaq
üçün, Bəzən də sevgisini göstərmək üçün yağış göndərir.
14 Əyyub, bunu dinlə, Bir dayan, Allahın heyrətamiz
işlərindən düşün. **15** Allahın buludlar üçün necə nizam
qurduğunu bilirsənmi? Buludlarındakı şimşəkdən necə
od çıxır? **16** Buludların tarazlığını, Kamil biliyə malik
olanın heyrətamiz işlərini bilirsənmi? **17** Səmum küləyi
dünyanın nəfəsini kəsərkən Paltarın içərisində istidən
huşunu itirirsən. **18** Tökmə bürünc ayna kimi möhkəm
olan göy qübbəsini Allahla birlikdə sərə bilirsənmi? **19** Ona
nə deyəcəyimizi bizə öyrət, Çünki cəhalətimiz üzündən

sözlərimiz nizamsızdır. **20** Onunla danışmaq istərəm,
bu Ona xəbər verilərmi? Kimsə udulmasını istərmi? **21**
Külək qurtaranda, göyü təmizləyəndə Göydə parlayan
işığa kimsə baxmaz. **22** Şimaldan qızılı parıltı görünür,
Allah qüdrətli əzəmətində gəlir. **23** Biz Külli-İxtiyarı
tapa bilmərik, Qüvvəti möhtəşəmdir. Salehliyi misilsizdir,
ədalətlidir, Heç haqsızlıq etmir. **24** Buna görə insanlar
Ondan qorxar, O özünü hikmətli sayanlara baxmaz».

38 O zaman Rəbb qasırğanın içindən əyyuba belə cavab
verdi: **2** «Məsləhəti savadsız sözlərlə qaranlığa salan
bu kimdir? **3** İndi kişi kimi belinə qurşaq bağla, Sual
verəcəyəm, Mənə cavab ver. **4** Mən yerin təməlini
qoyarkən haradaydın? Anlayışın varsa, söylə. **5** İndi ki
bilirsən, De görüm, yerin ölçüsünü kim qoydu, Yaxud yer
üstündə ölçü xəttini kim çəkdi? **6** Nəyin üstündə onun
təmelləri quruldu? Kim onun guşədaşını qoydu? **7** Onda
dan ulduzları birgə nəğmə oxuyurdu, Bütün ilahi varlıqlar
sevincdən haray salırdı. **8** Dəniz bətndən çıxıb fışqırarkən
Onu qapılar arasında kim bağladı? **9** Ona buludları
libas, Qatı qaranlıqları qundaq etdim. **10** Onun sərhədini
çəkdim, Qapı və cəftələrini qoydum. **11** O vaxt dedim:
"Buraya qədər gəlib o tərəfə çıxmayacaqsan, Qürurlu
dalğaların burada dursun". **12** Sən ömründə səhərə
buyruq verdinmi? Şəfəqə yerini göstərdinmi? **13** Belə ki
yer üzünün ucqarlarını tutsun, Üstündən pisləri çırpıb
atsın. **14** Torpağın quruluşu dəyişir, Möhür vurulanda
palçıqda əksi qalan kimi, Libasdakı qırışlar kimi gözə
görünür. **15** Pislərin nuru batırılar, Qaldırdıqları qolları
qırılar. **16** Dənizin mənbələrinə getmisənmi? Dərinliyin

dibində gəzmisənmi? **17** Ölüm dərgahı sənə göstərilibmi?
Ölüm kölgəsinin qapılarını görmüsənmi? **18** Dünyanın
həcmini dərk edə bilirsənmi? De görüm, bunların hamısını
bilirsənmi? **19** İşıq məskəninə gedən yol haradadır?
Qaranlığın yeri haradadır? **20** Onları yerlərinə apara
bilərsənmi? Evlərinin yolunu bilirsənmi? **21** Əlbəttə, heç
nə anlamırsan, Çünki onlarla eyni vaxtda doğulmusan!
Yaşın bu qədərdir. **22** Qar anbarlarına girmisənmi? Dolu
anbarlarını görmüsənmi? **23** Mən onları dar gün üçün,
Döyüş və müharibə günləri üçün saxlayıram. **24** Hansı
yolla işıq yayılar, Yer üzündə şərq küləyi qopar? **25** Kim
sellər üçün arx, İldırım üçün yol açdı ki, **26** Kimsəsiz
yerləri, İnsan yaşamayan çölləri sulasın, **27** Səhralar –
biyabanlar doyunca su içsin, Yaşıl ot bitsin? **28** Yağışın
atası varmı? Şeh damlalarını kim yaratdı? **29** Buz kimin
bətnindən çıxdı? Göylərdən düşən şaxtanı kim doğdu?
30 Sular nə zaman daş kimi bərkiyir, Dərinliklərin səthi
donur? **31** Ülkər ulduzlarını bağlaya bilərsənmi? Orionun
bağlarını açа bilərsənmi? **32** Hər bürcü öz vaxtında
çıxara bilərsənmi? Böyük, Kiçik Ayı bürcünə yol göstərə
bilərsənmi? **33** Göylərin qanunlarını bilirsənmi? Allahın
hakimiyyətini yer üzərində qura bilərsənmi? **34** Başına
bol yağış yağsın deyə Buludları səsləyə bilərsənmi? **35**
Şimşəkləri göndərə bilərsənmi getsinlər, Sənə də "bax
buradayıq" desinlər? **36** Kim ürəyə hikmət qoydu, Dərk
etmək üçün şüur verdi? **37** Kim buludları ağılla saya bilər?
Göyün tuluqlarını kim boşalda bilər? **38** Onda toz yatıb
yer bərkiyər, Kəsəklər bir-birinə yapışar. **39** Dişi aslanlar
üçün ov ovlaya bilərsənmi, Gənc aslanların qarnını

doyura bilərsənmi **40** Yuvalarına girəndə, Kolluqda pusqu
quranda? **41** Kim qarğaya yem verə bilər Balaları Allaha
fəryad edəndə, Acından vurnuxanda?

39 Dağ keçilərinin nə vaxt doğduğunu bilirsənmi?
Maralların balalamasının vaxtını sən gözləyirsənmi? **2**
Onlar boğaz olanda ayını-gününü sən sayırsanmı? Nə
vaxt doğacaqlarını bilirsənmi? **3** Diz çöküb balalarını
doğar, Ağrılardan qurtarar. **4** Balaları çöldə böyüyüb
güc alar, Gedər, geri qayıtmaz. **5** Kim vəhşi eşşəyi
azad buraxdı? Kim onun iplərini açdı? **6** Ona çölləri
məskən verdim, Şoran düzləri ona yurd etdim. **7** O,
şəhərdəki izdihama gülər, Sahibinin hay-küyünü eşitməz.
8 Təpələri dolaşıb otlar, Yaşıllığı axtarar. **9** Çöl öküzü
sənə xidmət etmək istəyərmi? Gecəni sənin axurunda
keçirərmi? **10** Kotan sürsün deyə onu boyunduruğa
sala bilərsənmi? Ardınca dərələrdə şırım aça bilərmi?
11 Onun hədsiz gücünə bel bağlaya bilərsənmi? Ona
ağır iş gördürə bilərsənmi? **12** Çöl öküzünə etibar edə
bilərsən ki, əkininin məhsulunu daşısın, Onu xırmanına
yığsın? **13** Dəvəquşu qanadını sevinclə çırpar, Amma
onun qanadı nə leyləyin qanadları ilə, Nə də ki pərləri ilə
müqayisə olunur. **14** Yerdə yumurtalayır, Onları toz-torpaq
üstündə qızdırır. **15** Yadından çıxarır ki, yumurtalar ayaq
altında sınır, Çöl heyvanlarının ayağı altında qalır. **16**
Balaları ilə elə sərt rəftar edir ki, Elə bil özününkü deyil,
Çəkdiyi zəhmətin boşa getməsindən narahat olmaz. **17**
Çünki Allah ona müdriklik verməyib, Ona dərrakə bəxş
etməyib. **18** Qaçmaq üçün yenə qanad açanda Ata və atlıya
gülər. **19** Ata güc verən sənsənmi? Boynuna yalı qoyan

sənsənmi? **20** Onu çəyirtkə kimi tullandıran sənsənmi?
Onun təmtəraqlı kişnəməsi xof salır. **21** Dərələrə ayağını
bərk vurur, Öz qüvvəsi ilə sevinib-coşur, Silahlıların
qabağına çıxır. **22** Qorxuya gülər, heç bir şeydən çəkinməz,
Qılınc qarşısında ayağını geri çəkməz. **23** Onun üstündə
oxdan cingildəyir, Parlaq nizə və mizraq şimşək tək keçir.
24 Coşanda qəzəblənib yeri-yurdu qapır, Şeypur çalınan
kimi yerindən dik atılır. **25** Şeypur çalınanda "hiaaa!"
deyib kişnəyir, Döyüş qoxusunu, sərkərdələrin gurlayan
səsini, Döyüşün nərəsini uzaqdan hiss edir. **26** Məgər
qırğı sənin dərrakənləmi uçur, Cənuba tərəf qanad açır?
27 Məgər qartal sənin əmrinləmi göyə qalxır, Uca yerlərdə
özünə yuva qurur? **28** Sıldırım qayalarda yaşayır, Şiş uclu
qayalarda məskən salır. **29** Oradan şikarını axtarır, Gözləri
onları uzaqdan görür. **30** Onun balaları qanla qidalanır,
Harada leş olsa, o da oradadır».

40 Rəbb Əyyuba belə dedi: **2** «Kim ki tənbehə layiq
görülür, O, Külli-İxtiyarla mübahisə edə bilərmi? Qoy
buna Allahı ittiham edən cavab versin». **3** Onda Əyyub
Rəbbə belə cavab verdi: **4** «Mənim gərəksizliyimə bax,
Sənə necə cavab verim, Ağzımı əlimlə tutmuşam. **5**
Bir dəfə danışdım, daha cavabım yoxdur, Artıq ikinci
dəfə nə danışım». **6** Rəbb qasırğanın içindən Əyyuba
cavab verdi: **7** «İndi kişi kimi belinə qurşaq bağla, Sual
verəcəyəm, Mənə cavab ver. **8** Sənmi ədalətimi boşa
çıxaracaqsan? Özünə haqq qazandırmaq üçün sənmi
Məni günahlandıracaqsan? **9** Allahın qolu kimi qolun
varmı? Səsin Onunku kimi gurlayarmı? **10** Əgər belədirsə,
şərəfə, şana bürün, Ehtişamı, əzəməti geyin. **11** Qoy

qəzəbinin alovu saçsın, Hər qürurluya baxıb onları
alçalt. 12 Qürurluların hamısına baxıb aşağı endir, Pisləri
yerindəcə təpiyinin altına sal. 13 Hamısını birlikdə torpaq
altında basdır, Məzarda üzləri kəfənə bürünsün. 14 O
zaman Mən də bunu qəbul edərəm, Belə ki sağ qolun
səni qurtarır. 15 Behemota bax, öküz kimi ot yeyir, Səni
yaratdığım kimi onu da Mən yaratmışam, 16 Gör belində
nə qədər güc var, Qarın əzələləri necə möhkəmdir. 17
Sallanan quyruğu sidr ağacına bənzəyir, Budlarındakı
vətərlər bir-birinə hörülüb. 18 Sümükləri sanki tunc
borudur, Qabırğaları elə bil dəmir çubuqdur. 19 Allahın
işləri arasında şah əsərdir, Yalnız Yaradan ona qılıncla
yaxınlaşa bilir. 20 Təpələr məhsullarını ona verir, Bütün
çöl heyvanları yanında oynaşır. 21 Nilufərlərin altında,
Qamışla örtülü bataqlıqlarda yatır. 22 Nilufərlər üstünə
kölgə salır, Dərənin söyüdləri onu əhatəyə alır. 23 Coşğun
çaylardan qorxmur, Sellər boğazına çatsa da, arxayındır.
24 Gözləri açıq ikən kim onu tuta bilər? Kim qıra ilə onun
burnunu deşər?

41 Məgər sən Livyatanı qarmaqla çəkə bilərsənmi? Dilinə
qaytan vura bilərsənmi? 2 Burnuna ip taxa bilərsənmi?
Qıra ilə çənəsini deşə bilərsənmi? 3 Sənə yalvarıb-
yaxararmı, Sənlə şirin-şirin danışarmı? 4 Əbədi qulun
olmaq üçün Sənlə əhd kəsərmi? 5 Quşla oynadığın kimi
onunla oynaya bilərsənmi? Boynuna ip bağlayıb onu
qızların üçün apara bilərsənmi? 6 Məgər tacirlər onu
alıb-satarlarmı? Aralarında bölə bilərlərmi? 7 Yabalarla
dərisini, Balıqçı neştərləri ilə başını doldura bilərsənmi? 8
Əlini onun üstünə qoy, nə cəncələ düşəcəyini təsəvvür et,

Onda bu işi bir daha görməzsən. **9** Onu tutmaq ümidin boş
istəkdir. Onun görkəmi adamı yıxmırmı? **10** Onu oyatmaq
üçün heç kimdə cəsarət yoxdur. Bəs Mənim qarşımda
kim dayana bilər? **11** Kim Mənə bir şey verib ki, ona
geri qaytarım? Bax göylər altında hər şey Mənimdir. **12**
Sözümü kəsməyib onun əzalarından, Möhkəm gücündən
və gözəl görünüşündən deyəcəyəm. **13** Üstündəki paltarı
kim çıxara bilər? Qoşa cilovla kim ona yaxınlaşa bilər?
14 Ağzının qapılarını kim açа bilər? Çünki damağındakı
dişlər dəhşətlidir. **15** Kürəyi nizamla düzülmüş qalxanlara
oxşayır, Onlar bir-birinə möhkəm bağlanıb, **16** Bir-
birlərinə elə bağlanıb ki, Arasından hava keçməz. **17** Bir-
birlərinə elə yapışıb ki, Birdir, ayrılmaz. **18** Asqıranda od
sıçrayır, Gözləri səhər işığı tək par-par yanır. **19** Ağzından
alovlu məşəllər çıxır, Qığılcımlar saçılır. **20** Burnunun
deşiklərindən tüstü çıxır, Elə bil qazan qaynayır, qamış
yanır. **21** Nəfəsindən kömürlər közərir, Ağzından alov
çıxır. **22** Boynunda qüvvət yaşayır, Qabağında dəhşət
oynayır. **23** Ətinin qatları bir-birinə bitişib, Oradan
tərpənə bilməz, üstünə bərk yapışıb. **24** Ürəyi daş kimi
möhkəmdir, Dəyirmanın alt daşı kimi bərkdir. **25** Qalxanda
güclülər lərzəyə gəlir, Qorxub ürəkləri gedir. **26** Üstünə
qılınc çəkməyin faydasızdır, Nizə, tir, mizraqdan kar
aşmır. **27** Dəmiri saman çöpü, Tuncu çürük odun sayır. **28**
O, oxlardan qaçmır, Sapanddan daş atsan, elə bilər ki,
çöpdür. **29** Dəyənəkləri küləş qırıntısı sanır, Mizraqın
vıyıltısına gülür. **30** Qarnının altı sərt saxsıya oxşayır,
Palçıq üstə vəl kimi iz qoyur. **31** Dərin suları bir qazan
kimi qaynadır, Dənizi ətir küpünə döndərir, **32** Arxasınca

parlaq bir iz buraxır, İnsan bu dərinliyi ağaran saça
oxşadır. 33 Yer üzündə misli-bərabəri yoxdur, Qorxu
bilməyən məxluqdur. 34 Hər lovğalanana xor baxır, Bütün
məğrur heyvanların hakimidir».

42 O vaxt Əyyub Rəbbə belə cavab verdi: 2 «Bilirəm,
Sən hər şeyə qadirsən, Sənin istəyinin qarşısı alınmaz.
3 Soruşdun: "Məsləhəti savadsızcasına ört-basdır edən
bu kimdir?" Doğrudan da, bilmədiyim şeylərdən, Əlim
çatmadığı heyrətamiz işlərdən danışdım. 4 Dedin: "İndi
qulaq as, Mən danışacağam, Sual verəcəyəm, Mənə
cavab ver". 5 Qulaqlarıma sorağın çatmışdı, İndisə Səni
gözlərimlə görürəm. 6 Ona görə özümdən zəhləm gedir,
Torpağın, külün içində tövbə edirəm». 7 Rəbb Əyyuba bu
sözləri deyəndən sonra Temanlı Elifaza dedi: «Sənə və iki
dostuna qarşı qəzəbdən alışıb-yandım. Çünki siz qulum
Əyyub kimi Mənim haqqımda doğru olanı demədiniz. 8
İndi özünüz üçün yeddi buğa və yeddi qoç alıb qulum
Əyyubun yanına gedin və özünüz üçün yandırma qurbanı
təqdim edin. Qulum Əyyub sizin üçün dua etsin. Mən
də onun duasını qəbul edib sizinlə axmaqlığınıza görə
rəftar etməyəcəyəm, çünki siz qulum Əyyub kimi Mənim
haqqımda doğru olanı demədiniz». 9 Beləcə Temanlı
Elifaz, Şuahlı Bildad və Naamatlı Sofar gedib Rəbbin
onlara dediklərinə əməl etdi. Rəbb də Əyyubun duasını
qəbul etdi. 10 Əyyub dostları üçün dua edəndən sonra
Rəbb ondan alınanları geri qaytardı. O, Əyyuba bütün
qabaqkı malından da ikiqat artıq var-dövlət verdi. 11
Əyyubun bütün qardaşları, bacıları və bütün əvvəlki
dost-tanışları yanına gəlib evində onunla çörək yedi və

dərdinə şərik oldular. Rəbbin onun başına gətirdiyi bütün
bəlalara görə ona təsəlli verdilər. Hər biri ona bir parça
gümüş və bir qızıl halqa verdi. **12** Rəbb Əyyubun axır
günlərini əvvəlki günlərindən daha çox bərəkətli etdi.
Onun on dörd min qoyunu, altı min dəvəsi, min cüt öküzü
və min eşşəyi var idi. **13** Əyyubun yeddi oğlu, üç qızı
oldu. **14** İlk qızının adını Yemima, ikincisinin adını Qesia,
üçüncüsünün adını Qeren-Happuk qoydu. **15** Ölkənin
heç bir yerində Əyyubun qızları kimi gözəl qızlar yox
idi. Əyyub onlara da qardaşları ilə yanaşı miras verdi.
16 Bundan sonra Əyyub yüz qırx il yaşadı və dörd nəsil
övladlarını gördü. **17** O qocalıb yaşa dolaraq öldü.

Zəbur

1 Pislərin məsləhəti ilə getməyən, Günahkarların yolunda
dayanmayan, Rişxəndçilərin arasında oturmayan insan
nə bəxtiyardır! **2** O ancaq Rəbbin Qanunundan zövq
alar, Gecə-gündüz bu təlimatı dərin düşünər. **3** Axar
sular kənarında əkilən ağac kimi Barını mövsümündə
verər, Yarpağı solmaz, Etdiyi hər işdə uğur qazanar. **4**
Pis adamlarsa belə deyil, Onlar yelin sovurduğu saman
çöpünə bənzəyər. **5** Buna görə pis adamlar hökm günündə,
Günahkarlar salehlərin məclisində dayana bilməz. **6**
Çünki Rəbb salehlərin yolunu bilər, Pislərin yolu isə məhv
olar.

2 Nə üçün millətlər belə vurnuxmaya düşür, Ümmətlər
boş şeylər düşünür? **2** Dünya şahları yığışır, Hökmdarlar
Rəbbə və Onun məsh etdiyinə qarşı birləşir. **3** Deyirlər:
«Gəlin onların buxovlarını qoparaq, Üstümüzdəki
zəncirlərini ataq». **4** Göylərin sakini gülür, Xudavənd
onlara istehza edir. **5** Sonra onlara hiddəti ilə xəbərdarlıq
edəcək, Qəzəbi ilə onları dəhşətə gətirəcək. **6** O deyir:
«Mən padşahımı Müqəddəs dağım Sionda əyləşdirmişəm».
7 Rəbbin fərmanını elan edəcəyəm. Rəbb mənə dedi: «Sən
Mənim oğlumsan, Mən bu gün sənə Ata oldum. **8** Məndən
istə, onda irs olaraq millətləri, Mülk olaraq yer üzünün
qurtaracağınadək hər yeri Sənə verərəm. **9** Onları dəmir
əsa ilə qıracaqsan, Saxsı qab kimi çilik-çilik edəcəksən».
10 İndi, ey şahlar, müdrik olun! Ey dünya hakimləri, ibrət
alın! **11** Rəbdən qorxub Ona xidmət edin, Həm titrəyin,
həm sevinin. **12** Oğulu öpün ki, qəzəblənməsin, Yoxsa

tutduğunuz yolda məhv olarsınız. Çünki qəzəbi tezliklə
alovlanar. Ona pənah gətirənlərin hamısı nə bəxtiyardır!

3 Davudun məzmuru. Oğlu Avşalomun qarşısından
qaçanda. Ya Rəbb, düşmənlərim nə qədər çoxalıb!
əleyhimə qalxanlar nə qədər artıb! **2** Mənim üçün çoxları
deyir: «Allahdan ona xilas yoxdur». (Sela) **3** Amma
Sən, ya Rəbb, ətrafımda sipərsən, Şərəfimsən, başımı
ucaldan Sənsən! **4** Rəbbi ucadan səsləyirəm, O, müqəddəs
dağından mənə cavab verir. (Sela) **5** Mən yatıram, yuxuya
gedirəm, Yenə oyanıram, çünki Rəbb mənə kömək edir. **6**
Hər yandan məni mühasirəyə alan On minlərlə xalqdan
qorxmuram. **7** Qalx, ya Rəbb! Ey Allahım, məni qurtar!
Çünki Sən bütün düşmənlərimin əngindən vurursan,
Pislərin dişlərini qırırsan. **8** Qurtuluş Rəbdəndir, Qoy
Sənin xeyir-duan xalqının üzərində olsun! (Sela)

4 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun simli alətlərin müşayiəti
ilə oxunan məzmuru. Səni çağıranda mənə cavab ver,
Ey adil Allahım! Dara düşən zaman məni genişə çıxar,
Mənə lütf edib duama qulaq as! **2** Ey insan övladları,
nə vaxtadək Şərəfimi rüsvayçılığa çevirəcəksiniz? Nə
vaxtadək boş şeylərə meyl göstərib Yalan axtaracaqsınız?
(Sela) **3** Bilin ki, mömin insanı Rəbb Özü üçün ayırıb;
Nə vaxt Rəbbi çağırsam, məni eşidir. **4** Qorxub-titrəyin,
günah etməyin, Yatağınızda olarkən ürəyinizdə düşünün,
dinməyin. (Sela) **5** Salehlik qurbanları kəsin, Rəbbə
güvənin. **6** Çoxları deyir: «Kim bizə yaxşılıq edəcək?» Ya
Rəbb, üzünün nurunu üstümüzə sal. **7** Onların bol taxıl və
təzə şəraba görə sevindiklərindən də çox Mənim qəlbimə

sevinc verdin. 8 Arxayın yatıb yuxuya gedirəm, Çünki
yalnız Sən, ya Rəbb, məni əmin-amanlıqda yaşadırsan!

5 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun nəfəs alətlərinin
müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Ya Rəbb, sözlərimə qulaq
as, Ah-naləmə nəzər sal. 2 Ey Padşahım, ey Allahım,
fəryad səsimə qulaq as, Çünki Sənə dua edirəm. 3 Ya
Rəbb, səhər erkən səsimi eşidirsən, Səhər erkən Sənə dua
edib cavab gözləyirəm. 4 Çünki Sən pislikdən xoşlanan
Allah deyilsən, Şər Sənin yanına gəlməz. 5 Təkəbbürlülər
hüzurunda dayana bilməz, Bütün şər iş görənlərə nifrət
edirsən. 6 Yalan söyləyənləri məhv edirsən, Ya Rəbb,
qaniçənlərdən, hiyləgərlərdən ikrah edirsən. 7 Fəqət
mən bol məhəbbətin naminə evinə gələcəyəm, Üz tutub
müqəddəs məbədinə qorxu ilə səcdə edəcəyəm. 8 Ya Rəbb,
ədalətinlə məni düz yola yönəlt, Düşmənlərimin üzündən
Öz yolunu qarşımda düzəlt. 9 Onların dillərində düz
söz yoxdur, Ürəkləri pis niyyətlə doludur. Boğazları açıq
qəbirdir, Dilləri yalan danışır. 10 Ey Allah, onları təqsirkar
çıxar, Qoy niyyətlərinə görə bu şər insanlar yıxılsın.
Onları saysız günahlarına görə qov, Çünki Sənin əleyhinə
qalxıblar. 11 Sənə pənah gətirənlərsə qoy sevinsin, Qoy
Səni daima mədh etsinlər, Çünki onları Sən qoruyursan.
Sənin adını sevənlər sevincdən cuşa gəlsin! 12 Ya Rəbb,
salehə xeyir-dua verirsən, Lütfünlə sipər kimi onları hifz
edirsən.

6 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun səkkiz simli alətlərin
müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Ya Rəbb, qəzəblənib
məni töhmətləndirmə, Hiddətlənib məni tənbeh etmə.
2 Ya Rəbb, mənə rəhm et, Çünki taqətim qalmayıb.

Mənə şəfa ver, ya Rəbb, Sümüklərim sızlayır. 3 Canıma
vəlvələ düşüb. Ya Rəbb, bu nə vaxtadək olacaq? 4 Ya
Rəbb, gəl, mənə kömək et, Məhəbbətin naminə məni
xilas et! 5 Ölüb-gedən insan Səni xatırlamaz. Axı ölülər
diyarından kim Sənə şükür edəcək? (Sheol h7585) 6 Öz
ah-naləmdən bezmişəm, Hər gecə ağlamaqdan döşəyim
islanır, Göz yaşlarımdan yatağım yaş olur. 7 Qəmdən
gözümün nuru sönüb, Gözlərim düşmənləri görməkdən
zəifləyib. 8 Siz ey şər iş görənlər, məndən uzaq durun!
Çünki Rəbb hönkürtümü eşitdi, 9 O, yalvarışımı dinlədi,
Rəbb duamı qəbul etdi! 10 Bütün düşmənlərim rüsvay
olacaq, Canlarına vəlvələ salınacaq, Xəcalət içində bir
andaca geri qayıdacaq.

7 Davudun Binyaminli Kuşa görə Allaha oxuduğu
şiqqayon. Ey Rəbb Allahım, Sənə sığınmışam, Məni bütün
təqibçilərimdən qurtar, Məni xilas et. 2 Yoxsa aslan
kimi məni parçalayarlar, Xilas edən olmasa, məni didib-
dağıdarlar. 3 Ya Rəbb Allahım, əgər günah etmişəmsə,
Əllərimdən haqsızlıq gəlibsə, 4 Əgər dostuma xəyanət
etmişəmsə, Düşmənimi nahaqdan qarət etmişəmsə, 5
Qoy məni düşmən qovub tutsun, Bədənimi təpik altına
salsın, Şərəfimi yerə vursun. (Sela) 6 Qəzəblə qalx, ya
Rəbb, Düşmənlərimin hiddətinə qarşı çıxıb yüksəl! Mənə
görə oyan, Hökmünü bəyan et! 7 Ümmətlər icması
Sənin ətrafına yığılsın, Sən onların başı üzərində ucal,
hökmünü ver. 8 Rəbb xalqlar üzərində hakimlik edir;
Məni mühakimə et, ya Rəbb, Salehliyimə, kamilliyimə
görə mənə haqq qazandır! 9 Pislərin pisliyi sona yetsin,
Salehlərsə möhkəmlənsin! Ey adil Allah, çünki Sən

düşüncələri, hissləri bilirsən. 10 Allah mənim sipərimdir,
Ürəyidüz olanları xilas edir. 11 Allah adil hakimdir,
Hər gün haqsızlığa görə hökm verir. 12 Pislər yolundan
dönməzsə, O, qılıncını itilər, Ox-kamanını qurar, 13 Onlara
qarşı ölüm silahları hazırlayar, Yandırıcı oxları ilə nişan
alar. 14 Pislər hiyləyə hamilə olar, Şər üçün ağrı çəkər,
yalan doğar. 15 Onlar başqasına quyu qazar, dərinləşdirər,
Qazdıqları quyuya özləri düşər. 16 Yamanlıqları öz
üstlərinə dönər, Zorakılıqları başlarına düşər. 17 Rəbbə
ədalətinə görə şükür edəcəyəm, Haqq-Taala Rəbbin ismini
tərənnüm edəcəyəm!

8 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Gittit» üstə oxunan
məzmuru. Ey Xudavəndimiz Rəbb, İsmin bütün yer üzündə
nə qədər əzəmətlidir! Ehtişamın göylərə qalxır! 2 Düşməni
və qisasçını susdurmaq üçün Körpələrin və çağaların
səsi ilə Yağılarına qarşı qala qurdun. 3 Əllərinin işi olan
göyləri, Öz yerinə düzdüyün ay və ulduzları gördükdə
deyirəm: 4 «İnsan kimdir ki, onun haqqında düşünürsən?
Bəşər oğlu kimdir ki, onun qayğısını çəkirsən?» 5 Onu
Allahdan bir az aşağı yaratdın, İzzət və əzəmət tacını
onun başına qoydun, 6 Əllərinin işləri üzərində onu
hökmdar etdin. Hər şeyi onun ayağının altına qoydun:
7 Bütün sürü və naxırları, Çöldə yaşayan heyvanları, 8
Göydəki quşları, dənizdəki balıqları, Dəryalarda üzənlərin
hamısını. 9 Ey Xudavəndimiz Rəbb, İsmin bütün yer
üzündə nə qədər əzəmətlidir!

9 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Mut-labben» üstə
oxunan məzmuru. Bütün ürəyimlə Rəbbə şükür edəcəyəm,
Bütün xariqələrini deyəcəyəm. 2 Sənə görə fərəhimdən

sevinib cuşa gələcəyəm, Ey Haqq-Taala, ismini tərənnüm
edəcəyəm! **3** Düşmənlərim geri dönəndə Sənin önündə
səndələyərək yıxılıb məhv olurlar. **4** Çünki Sən haqqımı
və mübarizəmi gördün, Taxtında oturub ədalətlə hökm
etdin. **5** Sən millətləri məzəmmət, pisləri yox etdin,
Adlarını əbədilik sildin. **6** Düşmənin sonu çatdı, o əbədi
viran oldu, Şəhərlərini təməlindən qopartdın, Onların
xatirəsi də məhv oldu. **7** Rəbb isə əbədi olaraq hökmranlıq
edir, O, taxtını hökm üçün qurub. **8** Dünyaya ədalətlə
hökm edir, Ümmətlərə insafla hakimlik edir. **9** Rəbb
məzlumların pənahgahıdır, Sıxıntı anlarında müdafiə
qalasıdır. **10** İsmini tanıyanlar Sənə güvənir, Çünki, ya
Rəbb, Səni axtaranları tərk etməzsən! **11** Sionun sakini
olan Rəbbi tərənnüm edin! Xalqlar arasında Onun işlərini
bəyan edin! **12** O, tökülən qanın qisasını alır, yadda
saxlayır, Məzlumların fəryadını unutmur. **13** Ya Rəbb,
rəhm et! Ey ölüm qapılarından məni qurtaran, Mənə
nifrət edənlərin üzündən çəkdiyim dərdə bax! **14** Sion
qızının darvazalarında Qoy Sənə edilən həmdlərimdən
danışım, Səndə xilas taparaq şadlanım! **15** Millətlər
qazdıqları quyuya özləri düşüb, Qurduqları tələyə öz
ayaqları ilişib. **16** Rəbb Özünü göstərib hökmünü yeritdi,
Pislər öz əməlləri ilə tora düşdü. Hiqqayon, (Sela) **17** Pis
adamlar ölülər diyarına düşəcək, Allahı unudan bütün
millətlər də oraya gedəcək. **(Sheol h7585)** **18** Çünki fəqir
adam həmişəlik unudulmaz, Məzlumun ümidi əbədi
olaraq boşa çıxmaz. **19** Ya Rəbb, qalx, qoy insan qalib
gəlməsin, Sənin hüzurunda millətlər məhkum edilsin.

20 Ya Rəbb, qoy millətlər Səndən qorxsunlar, Qoy onlar
bilsinlər ki, yalnız insandırlar. (Sela)

10 Ya Rəbb, nə üçün uzaqda durmusan? Mən dara
düşəndə niyə gizlənirsən? **2** Pislər təkəbbürlə məzlumları
təqib edir, Öz qurduqları fəndlərə özləri düşür. **3** Pis
insan könlünün istəkləri ilə fəxr edir, Acgöz Rəbbə xor
baxır, Ona küfr edir. **4** Təkəbbürlü, pis insan Allahı
axtarmaz, «Allah yoxdur» deyə düşünər. **5** Belə insan
həmişə uğur qazanar, Bütün düşmənlərinə xor baxar.
Sənin hökmlərinsə onun dərrakəsindən çox uzaqdır.
6 Ürəyində deyir: «Sarsılmaram, Heç zaman fəlakətə
düşmərəm». **7** Onun ağzı lənətlə, hiylə ilə, hədə ilə
doludur, Dilinin altında zülm və şər var. **8** Kəndlərdə
pusqu yerlərini qurar, Günahsızları xəlvətcə öldürər.
Biçarəyə göz qoyub gizlicə güdər, **9** Yuvasında oturmuş
aslan kimi gizli yerdə pusqu qurar, Məzlumu tutmaq üçün
güdər, Toruna salıb onu tutar. **10** Biçarələrin başından
basıb qəddini qırar, Onlar bu pis adamın əlindən yıxılar.
11 Pis adam belə düşünər: «Allah məni yaddan çıxarıb,
Heç vaxt görməz, çünki mənə göz yumub». **12** Ya Rəbb,
qalx, ey Allah, onlara əl qaldır! Unutma məzlumları! **13**
Niyə pis insan Allaha küfr etsin? Niyə ürəyində «məndən
əvəzini çıxmaz» desin? **14** Amma Sən bu əzab-əziyyətə
baxırsan, Məzluma kömək əlini uzadırsan. Biçarə özünü
Sənə tapşırar, Yetimlərin imdadı Sənsən. **15** Şər iş görənin,
pis insanın qol-qanadını qır, Axıracan pisliklərini ifşa et.
16 Rəbb sonsuzadək, əbədi padşahdır! Onun diyarından
millətlər yox olacaq. **17** Ya Rəbb, məzlumların səsini
eşidəcəksən, Onları ürəkləndirib diqqət yetirəcəksən. **18**

Yetimə, fəqirə ədalət göstərəcəksən; Belə ki torpaqdan
yaradılan insan Bir daha təhlükə yaratmasın.

11 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Rəbbə
pənah gətirmişəm. Könlümə necə deyə bilərsiniz ki,
Quş kimi dağlara uç? **2** Bax pislər ox-kaman qurublar,
Oxlarını yayın üstünə qoyublar, Qaranlıqda dayanıblar,
Ürəyidüz olanları nişan alıblar. **3** Əgər hər şey təməlindən
dağılarsa, Salehlər nə edə bilər? **4** Rəbb Öz müqəddəs
məbədindədir, Onun taxtı göylərdədir. Rəbbin görən
gözləri var, gözünü açar, Bəşər övladlarına diqqətlə baxar.
5 Rəbb saleh adamı sınaqdan keçirir, Pisə, zülmkarasa
nifrət edir. **6** Pislərin üstünə odlu köz, kükürd yağdırır,
Onların kasalarına düşən pay səmum yeli olacaq. **7** Çünki
Rəbb adildir, ədaləti sevir, Əməlisalehlər Onun üzünü
görəcək.

12 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun səkkiz simli alətlərin
müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Ya Rəbb, bizə yardım et,
mömin insan qalmayıb, Bəşər övladları arasında vəfalılar
qurtarıb. **2** Hər kəs başqasına yalan söyləyir, Ağzı yalan
danışır, ikiüzlülük edir. **3** Qoy Rəbb yalan danışan hər
ağzı yumsun, Hər lovğa dili kəssin! **4** Onlar deyir ki, biz
dilimizlə zəfər çalacağıq. Bu ağız bizdədirsə, kim bizə
ağalıq edə bilər? **5** Rəbb deyir: «İndi qalxacağam, Çünki
fəqirlərə zülm edilir, Məzlumlar nalə çəkir, qurtuluş
istəyir. Mən bunu onlara verəcəyəm». **6** Rəbbin kəlamları
pakdır, Kürədə əridilən, yeddi dəfə təmizlənən gümüş
kimidir. **7** Sən, ya Rəbb, onları qoru, Bu nəsildən onların
hər birini əbədilik hifz et. **8** Bəşər övladları arasında
namərdlik artarkən Hər yanda pislər gəzər.

13 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ya Rəbb,
nə vaxtadək, Yoxsa əbədilikmi məni unudacaqsan? Nə
vaxtadək məndən üzünü gizlədəcəksən? **2** Nə vaxtadək
qəlbim qəmli olacaq? Könlümdə hər günmü qubar
qalacaq? Nə vaxtadək düşmənim üstün olacaq? **3** Bax
mənə, cavab ver, ey Allahım Rəbb! Gözümə nur ver ki,
əcəl yuxusuna getməyim. **4** Qoy düşmənlərim «uddum
onu» deməsinlər, Mən sarsılarkən şənlənməsinlər. **5**
Sənin məhəbbətinə güvənirəm, Qurtuluşunla qəlbim
şadlanacaq. **6** Rəbbə ilahi nəğməmi oxuyacağam, Çünki
mənə comərdlik etdi.

14 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Axmaqlar
ürəyində «Allah yoxdur!» deyə düşünürlər. İnsanlar
pozulmuş, əməlləri iyrənc olmuş, Yaxşı iş görən yoxdur.
2 Rəbb göylərdən bəşər övladına baxır. Görəsən Allahı
dərk edən, Onu axtaran varmı? **3** Hamı birgə pozulub,
namus əldən gedib, Bir nəfər də olsun yaxşı iş görən
yoxdur. **4** Şər iş görənlərin hər biri məgər heç nə qanmır?
Xalqımı çörək yerinə yeyirlər, Rəbbi çağırmırlar. **5** Onlar
böyük dəhşətə düşəcək, Lakin Allah salehlərin nəslinə
yar olacaq. **6** Onlar məzlumların niyyətini boşa çıxarır,
Amma Rəbb məzlumların pənahıdır. **7** Kaş İsrailin azadlığı
Siondan gələydi! Rəbb Öz xalqına bəxtəvər günlərini
qaytaran zaman Yaqub övladları şadlıq edəcək, İsraillilər
sevinəcək!

15 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, çadırında kim qalar?
Müqəddəs dağında kim məskən salar? **2** Kamillik yolu
ilə gedən, əməlisaleh olan, Ürəkdən həqiqəti söyləyən,
3 Dilinə böhtan gəlməyən, Dostuna yamanlıq etməyən,

Qonşusunu təhqir etməyən, 4 Şərəfsizə xor baxan, Rəbdən
qorxanlarasa hörmət edən, Zərərinə olsa belə, andından
geri dönməyən, 5 Sələmlə pul verməyən, Təqsirsizin
əleyhinə işləmək üçün rüşvət almayan. Əsla sarsılmaz
belə həyat sürən insan!

16 Davudun miktamı. Ey Allah, məni hifz et, Sənə pənah
gətirmişəm. 2 Rəbbə dedim: «Mənim Xudavəndim Sənsən.
Səndən başqa mənim xoşbəxtliyim yoxdur. 3 Yer üzünün
müqəddəsləri isə nəcib insanlardır, Yalnız belələrindən
zövq alıram. 4 Yad allahların ardınca qaçanların dərdi
artacaq, Onlar üçün qan təqdimləri vermərəm, Adlarını
dilimə gətirmərəm. 5 Ya Rəbb, mənim qismətimsən,
kasama düşən paysan, Püşkümə düşən Səndən asılıdır. 6
Qismətimə gözəl yerlər düşdü, Bəli, mənə nemət nəsib
oldu. 7 Mənə nəsihət verən Rəbbə alqış edirəm, Hətta
gecələr də vicdanım mənə ağıl öyrədir. 8 Rəbbə həmişə
üz tutmuşam, Sağımda olduğu üçün sarsılmaram. 9 Elə
bunun üçün qəlbim sevinir, ruhum şad olur, Cismim
əmin-amanlıqda yaşayır. 10 Çünki məni ölülər diyarına
atmazsan, Mömin insanını qəbirə salmazsan. (Sheol h7585)
11 Mənə həyat yolunu öyrədirsən, Doyunca sevinc Sənin
hüzurundadır, Sağ əlində hər zaman səadət var».

17 Davudun duası. Ya Rəbb, haqq sözümü dinlə, fəryadımı
eşit, Yalansız dilimdən çıxan duama qulaq as. 2 Gözlərinlə
həqiqəti görürsən, Mənə haqq qazandır. 3 Gecə ikən
qəlbimi yoxlayıb-araşdırdın, Məni sınaqdan keçirtdin,
Heç nə tapmadın. Niyyətim budur ki, ağzım öz həddini
aşmasın. 4 Sənin sözünə görə zalımların tutduğu
yoldan, Bu insanların əməlindən özümü qorumuşam.

5 Sənin yolundan möhkəm tutmuşam, Sarsılmadan
addımlamışam. 6 Səni çağırıram, ey Allah, mənə cavab
verirsən, Qulağını mənə tərəf çevir, sözlərimi dinlə.
7 Məhəbbətinlə Sənə sığınanlara xariqələrini göstər,
Sağ əlinlə onları düşmənlərdən qurtar. 8 Məni göz
bəbəyin kimi qoru, Qanadlarının kölgəsində saxla 9
Məni dara salan şər insanlardan, Ətrafımı bürüyən,
canıma düşmən olanlardan. 10 Onların ürəkləri qapalıdır,
harınlayıblar, Ağızlarından lovğa-lovğa sözlər çıxarırlar.
11 İndi izimə düşüb məni mühasirəyə aldılar, Güdürlər
ki, məni yerə vursunlar. 12 Onlar parçalamağa həris bir
aslan kimidir, Pusquda duran cavan bir şir kimidir. 13 Ya
Rəbb, qalx, Onların önündə dayan, Onları yerlə yeksan et.
Qılıncınla bu pis insanlardan canımı qurtar. 14 Ya Rəbb,
məni belə insanlardan, Nəsibi bu həyatda olanlardan Öz
əlinlə xilas et! Qarınlarını xəzinənlə doldurursan, Onlar
övladlarını doydurur, Nəvə-nəticələrinə də miras qoyur.
15 Amma mən salehliklə üzünə baxacağam, Oyananda
Səni görməklə doyacağam.

18 Musiqi rəhbəri üçün. Rəbb Öz qulu Davudu bütün
düşmənlərin və Şaulun əlindən qurtaranda Davudun Ona
söylədiyi ilahi. O belə oxudu: Ey mənə qüvvət verən Rəbb,
Səni sevirəm. 2 Rəbb qayam, qalam, xilaskarımdır, Allahım
qayamdır, Ona pənah gətirəcəyəm, Odur qalxanım,
qüdrətli qurtarıcım, qülləm. 3 Həmdə layiq Rəbbi
çağıracağam, Düşmənlərimin əlindən qurtulacağam.
4 Ətrafımı ölüm ipləri bürümüşdü, Məni əcəl selləri
ürkütmüşdü. 5 Ölülər diyarının ipləri mənə sarılmışdı,
Ölüm kəməndləri məni qarşılamışdı. (Sheol h7585) 6 Əzab

içində Rəbbə yalvardım, Allahıma fəryad qopardım. O,
məbədindən səsimi eşitdi, Fəryadımsa hüzuruna, Onun
qulağına yetdi. **7** O zaman yer üzü sarsılıb titrədi, Dağların
təmelləri lərzəyə gəldi, Onlar sarsıldı, Çünki O qəzəbləndi.
8 Burnundan tüstü çıxıb yüksəldi, Ağzından yandırıb-
yaxan alov püskürdü, Bundan közlər tutuşdu. **9** O, göyləri
yarıb yerədək endi, Qatı zülmət ayaqları altında idi. **10**
Bir keruva minib uçdu, Yel qanadları üstə şığıdı. **11**
Gizlənmək üçün ətrafını zülmətə bürüdü, Tufan qoparan
qara buludlardan Özünə çardaq qurdu. **12** Hüzurundan
şəfəq saçdı, Odlu közlər və dolu buludları yardı. **13** Rəbb
göylərdə gurladı, Haqq-Taala səs saldı, Odlu közlər və
dolu yağdı. **14** Oxlarını atıb düşmənləri darmadağın etdi,
Şimşəyini çaxdırıb onları dağıtdı. **15** Ya Rəbb, Sənin
məzəmmətindən, Burnundakı nəfəsinin şiddətindən
Suların dərinlikləri göründü, Dünyanın bünövrələri açıq
qaldı. **16** O, ucalardan əl uzadıb məni tutdu, Məni dərin
suların içindən çıxartdı. **17** Məni qüvvətli düşmənimdən
azad etdi, Çünki yağılarım məndən güclü idi. **18** Fəlakətli
günümdə qarşıma çıxdılar, Lakin Rəbb mənə dayaq oldu. **19**
O məni genişliyə çıxardı, Məndən razı qalıb məni qurtardı.
20 Rəbb mənə salehliyim naminə ənam verdi, Mənə
əlitəmizliyimin əvəzini verdi. **21** Çünki Rəbbin yolunu
tutmuşam, Pis olub Allahımın yolundan azmamışam. **22**
Onun bütün hökmləri önümdədir, Qaydalarından imtina
etməmişəm. **23** Onunla mən kamala çatmışam, Özümü
günahdan qorumuşam. **24** Rəbb mənə salehliyimin əvəzini
verdi, Gözünün önündə əlitəmiz olmağımın əvəzini verdi.
25 Sədaqətlilərlə sədaqətlisən, Kamillərlə kamilsən. **26**

Təmizlərlə təmizsən, əyrilərlə əyriliyinə görə davranırsan.
27 İtaətkar insanları qurtarırsan, Təkəbbürlü baxışları
alçaldırsan. **28** Ya Rəbb, Sən çırağıma işıq verirsən!
Allahım Rəbb zülmətimi nura çevirir. **29** Sənlə qoşun
üstünə hücum çəkirəm, Allahımla sədlər keçirəm. **30**
Allahın yolu kamildir, Rəbbin kəlamı safdır, Rəbb Ona
sığınanların sipəridir. **31** Rəbdən başqa Allah kimdir ki?
Allahımızdan başqa qaya kimdir ki? **32** Allah məni qüvvəsi
ilə bürüyər, Yolumu kamil edər. **33** Ayaqlarımı maral
ayaqları kimi çevik edər, Məni zirvələrimdə saxlar. **34**
Əllərimə döyüş təlimi verər, Qollarım tunc kamanın yayını
dartar. **35** Sən mənə qurtuluş qalxanını verdin, Mənə sağ
əlinlə dayaq oldun, Köməyinlə məni yüksəltdin. **36** Geniş
yer açdın ki, addımlayım, Ayaqlarım büdrəməsin. **37**
Düşmənlərimi qovub onlara çatdım, Onlar məhv olanadək
geriyə qayıtmadım. **38** Onları əzdim, qalxa bilmədilər,
Ayaqlarımın altına sərildilər. **39** Döyüş üçün məni qüvvə
ilə bürüdün, Əleyhdarlarımı ayağımın altına saldın. **40**
Düşmənlərimin kürəyini mənə sarı çevirdin, Mənə nifrət
edən yağıları məhv etdim. **41** Fəryad etsələr də, onları
qurtaran olmadı, Rəbbi çağırsalar da, cavab almadılar. **42**
Onları əzib külək sovuran toz etdim, Küçələrin palçığı
kimi tapdaladım. **43** Sən məni xalqın çəkişmələrindən
qurtardın, Məni millətlərə başçı qoydun, Tanımadığım
xalqları mənə tabe etdirdin. **44** Yadellilər mənə boyun
əydilər, Səsimi eşidəndə mənə itaət etdilər. **45** Yadellilərin
cəsarəti qırıldı, Titrəyərək sığınacaqlarından çıxdılar. **46**
Rəbb əbədi yaşayır! Qayama alqış olsun! Məni qurtaran
Allahım ucalsın! **47** O, Allahdır, mənə görə qisas alır,

Xalqları mənə tabe etdirir. **48** O məni düşmənlərimin
arasından xilas edir, Bəli, məni yağılar üstündə ucaldır,
Məni zalımların əlindən qurtarır. **49** Buna görə, ya Rəbb,
Millətlər arasında Sənə şükür edəcəyəm, İsminə tərənnüm
söyləyəcəyəm. **50** Rəbb padşahına böyük zəfərlər verər,
Məsh etdiyi Davuda və nəslinə əbədi məhəbbət göstərər.

19 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Göylər
Allahın əzəmətini bəyan edir, Göy qübbəsi əllərinin işini
elan edir. **2** Hər gün ertəsi günə nəql edir, Hər gecə o biri
gecəyə bilik verir. **3** Onların nə nitqi, nə də sözləri var,
Onların səsləri eşidilmir. **4** Amma avazları bütün dünyaya
yayılır, Sözləri yerin ucqarlarına çatır. Allah günəş üçün
göylərdə çadır qurur, **5** Günəş gərdəyindən bəy kimi çıxır,
Qaçışa çıxan bir igid kimi şad olur. **6** Bir tərəfdən çıxır,
göylərdə dövrə vurur, Heç nə istisindən gizlənə bilmir. **7**
Rəbbin qanunu kamildir, canı təzələyir, Rəbbin öyüdü
etibarlıdır, nadanı müdrik edir. **8** Rəbbin qayda-qanunları
düzdür, ürəyi sevindirir, Rəbbin əmrləri pakdır, gözləri
aydın edir. **9** Rəbb qorxusu safdır, əbədi yaşayır, Rəbbin
hökmləri haqdır, hamısı ədalətlidir. **10** Onlar qızıldan,
bol miqdarda olan saf qızıldan da çox sevilir, Onlar
baldan, şanı balından da şirindir. **11** Bəndən bunlardan
nəsihət alar, Onlara əməl edənin bol mükafatı var. **12**
Kim öz səhvlərini duya bilər? Məni gizli təqsirlərimdən
təmizlə. **13** Qulunu aşkar günahlardan qoru, Qoyma
onların hökmü altında qalım. Onda kamilliyə çataram,
Bütün itaətsizliklərdən ayrılaram. **14** Ağzımdan çıxan
sözlər, Qəlbimdəki düşüncələr Hüzurunda qəbul olunsun.
Ya Rəbb, ey Qayam və Satınalanım!

20 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Dar gündə
Rəbb sənə cavab versin, Yaqubun Allahının ismi səni
hifz etsin! **2** Müqəddəs məskənindən köməyinə çatsın,
Siondan sənə dayaq olsun! **3** Bütün təqdimlərindən razı
qalsın, Yandırma qurbanların qəbul olunsun! (Sela) **4** O
səni ürəyinin istəyinə çatdırsın, Hər bir niyyətini yerinə
yetirsin! **5** Biz sənin zəfərlərinə mədh oxuyarıq, Allahımız
naminə bayraqlarımızı qaldırarıq! Rəbb səni hər bir
diləyinə çatdırsın! **6** İndi bildim ki, Rəbb məsh etdiyinə
zəfərlər verər, Müqəddəs səmasından ona cavab göndərər,
Sağ əlinin qüdrəti onu qalib edər. **7** Bəziləri döyüş
arabaları, bəziləri atları ilə öyünür, Bizsə Allahımız Rəbbin
adı ilə öyünürük. **8** Onlar büdrəyəcəklər, yıxılacaqlar,
Bizsə qalxıb dik duracağıq. **9** Ya Rəbb, Sən padşaha zəfər
ver, Səni çağırarkən bizə cavab ver.

21 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ya Rəbb,
padşah qüdrətinlə sevinir, Zəfərinlə fərəhlənir. **2** Onu
ürəyinin arzusuna çatdırmısan, Dilindən çıxan diləyini
ondan əsirgəməmisən. (Sela) **3** Çünki onu yaxşı nemətlərlə
qarşılamısan, Saf qızıldan başına tac qoymusan. **4**
Səndən həyat istəyəndə ona verdin, Onun ömrünü
əbədi olaraq uzatmısan. **5** Ona zəfər çaldıraraq şərəfini
ucaltmısan, Ehtişam və əzəmət bağışlamısan. **6** Əbədi
olaraq başına nemətlər tökmüsən, Hüzurundakı sevinclə
Sən onu fərəhləndirmisən. **7** Çünki padşah Rəbbə güvənir,
Haqq-Taalanın məhəbbəti ilə sarsılmazdır. **8** Əlin bütün
düşmənlərini tapacaq, Sağ əlin yağıları tutacaq. **9** Ya Rəbb,
onlara görünən zaman Sən onları soba tək yandıracaqsan,
Onları qəzəbinlə yeyib, alovunla udacaqsan. **10** Övladlarını

yer üzündən, Gələcək nəsillərini insanlar arasından yox
edəcəksən. 11 Çünki pis niyyətlə əleyhinə çıxdılar, Hiylə
işlətdilər, amma gücləri çatmadı. 12 Çünki Sən onları
geri qovacaqsan, Yay çəkib oxla üzlərini nişan alacaqsan.
13 Ya Rəbb, qoy Sənin uca qüdrətini görək! Əzəmətini
ilahilərlə tərənnüm edək!

22 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Ayyelet haşşaxar»
üstə oxunan məzmuru. Ey Allahım, Allahım, niyə məni
tərk etdin? Niyə ah-zarımdan uzaq dururs an, mənə
imdad etmirsən? 2 Ey Allahım, gündüz çağıranda
mənə cavab vermirsən, Gecə rahatlığım yoxdur. 3 Nə
qədər müqəddəssən! İsrailin həmdləri üzərində taxt
quran Sənsən! 4 Ata-babalarımız Sənə güvənmişdi,
Sənə güvənəndə onları xilas etdin. 5 Sənə yalvararkən
qurtuldular, Sənə güvənərkən rüsvay olmadılar. 6 Lakin
mən torpaq qurduyam, insan deyiləm, Adamların tənə
hədəfiyəm, Xalq mənə xor baxır. 7 Məni hər görən lağ
edir, Dodaq büzüb, başını yırğalayıb belə deyir: 8 «Qoy
güvəndiyi Rəbb onu azad etsin, Rəbb ondan razı qalıb,
qoy onu xilas etsin». 9 Lakin bətndən dünyaya məni
gətirən, Ana qucağında ikən mənə əminlik verən Sənsən.
10 Doğulandan bəri Səndən asılıyam, Ana bətnindən bəri
Allahım Sənsən. 11 Məndən uzaq durma, çünki əzab
yaxındır, Köməyimə çatan yoxdur. 12 Nə qədər buğa məni
dövrəyə salıb, Güclü Başan buğaları yan-yörəmi bürüyüb.
13 Yırtıcı aslanlar kimi nərə çəkirlər, Məni parçalamaq
üçün ağızlarını açırlar. 14 Mən su kimi töküldüm, Bütün
sümüklərim oynaqlarından çıxdı, Köksümdəki ürəyim
mum kimi əridi. 15 Saxsı parçası kimi gücüm qurudu,

Dilim damağıma yapışdı, Sən məni torpağa salıb ölüm
verdin. **16** Şər insanlar dəstəsi məni dövrəyə aldı, İt sürüsü
kimi yan-yörəmi bürüdülər, Ayaqlarımı, əllərimi deşdilər.
17 Sümüklərimi saya bilirəm, Onlar baxırlar, gözlərini
mənə zilləyirlər! **18** Aralarında paltarlarımı bölüşdürürlər,
Geyimim üçün püşk atırlar. **19** Ya Rəbb, uzaq durma, Ey
mənim Qüdrətlim, dadıma tez çat! **20** Həyatımı qılıncdan
qurtar, Canımı itlərin caynağından qurtar, **21** Məni aslanın
ağzından xilas et! Çöl öküzləri məni buynuzlayarkən
mənə cavab ver. **22** İsmini qardaşlarıma elan edəcəyəm,
Camaat arasında Sənə həmd söyləyəcəyəm: **23** «Siz ey
Rəbdən qorxanlar, Ona həmd edin, Ey bütün Yaqub
nəsli, Onu şərəfləndirin, Siz ey İsrail nəsli, Ona ehtiram
edin! **24** Çünki Rəbb bu məzlumun dərdinə xor baxmadı,
Ondan ikrah edərək üzünü gizlətmədi, İmdada çağıranda
səsinə cavab verdi». **25** Çoxlu camaat arasında həmd
etdiyim Sənsən! Səndən qorxanların önündə əhd etdiyim
təqdimləri verəcəyəm. **26** Qoy məzlumlar doyunca yesin,
Rəbbi axtaranlar Ona həmd etsin! Qoy canınız həmişə
sağ olsun! **27** Yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə
yaşayanlar Rəbbi xatırlayacaq, Ona tərəf dönəcəklər.
Bütün millətlərin soyları Onun hüzurunda səcdə qılacaq.
28 Çünki hökmranlıq Rəbbindir, Millətlər üzərində səltənət
sürən Odur! **29** Bütün dünya zənginləri yeyib-doyacaq,
Rəbbin hüzurunda səcdə qılacaq. Torpağa düşənlərin
hamısı – Özlərini ölümdən saxlaya bilməyənlər Onun
hüzurunda diz çökəcəklər. **30** Gələcək nəsillər Ona qulluq
edəcək, Xudavənd haqqında övladlarına deyəcək; **31**

Onun ədalətini, Onun əməllərini Gələcəkdə doğulan xalqa
bildirəcək.

23 Davudun məzmuru. Rəbb mənim çobanımdır, möhtac
olmaram. **2** O, məni yaşıl çəmənlərdə dincəldir, Sakit
axan sular kənarında gəzdirir. **3** Məni yenə də canlandırır,
İsmi şərəfinə salehlik yolları ilə aparır. **4** Ölüm kölgəsinin
dərəsində gəzsəm belə, Şərdən qorxmaram, çünki Sən
mənimləsən, Sənin əsan, Sənin dəyənəyin mənə təsəlli
verir. **5** Düşmənlərimin qarşısında Mənim üçün süfrə
açırsan, Başıma ətirli yağ çəkirsən, Ağzınadək camımı
doldurursan. **6** Bəli, bütün həyatım boyu Yaxşılıq,
məhəbbət məni izləyir. Bütün ömrüm boyu Rəbbin evində
yaşayacağam!

24 Davudun məzmuru. Rəbbindir yer üzü və orada
mövcud olanlar, Dünya və orada yaşayanlar. **2** O, yerin
təməlini dənizlər üstündə qurdu, Dünyanı sular üzərində
yaratdı. **3** Rəbbin dağına kim çıxa bilər? Müqəddəs
məskəninə kim girə bilər? **4** – Əlləri pak, qəlbi təmiz,
Hiyləyə könül verməyən, Yalandan and içməyən insan.
5 O, Rəbdən bərəkət alacaq, Xilaskarı Allahdan salehlik
alacaq. **6** Belə adam Rəbbi soraqlayar, Yaqubun Allahının
üzünü axtarar. (Sela) **7** Ey darvazalar, başlarınızı qaldırın,
Ey qədim qapılar, açılın, əzəmətli Padşah içəri daxil olsun!
8 Bu əzəmətli Padşah kimdir? – Odur, güclü-qüdrətli
Rəbb, Döyüşdə qüvvətli Rəbb. **9** Ey darvazalar, başlarınızı
qaldırın, Ey qədim qapılar, açılın, əzəmətli Padşah içəri
daxil olsun! **10** Bu əzəmətli Padşah kimdir? – Ordular
Rəbbi, Odur əzəmətli Padşah! (Sela)

25 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, Sənə ürəyimi təqdim
edirəm, **2** Ey Allahım, yalnız Sənə güvənirəm! Məni
xəcalətdə qoyma, Qoy düşmənlərim mənə qalib gələrək
sevinməsinlər. **3** Sənə ümid bağlayanlar heç zaman
utanmasınlar, Haqsız xəyanətkarlarsa rüsvay olsunlar. **4**
Ya Rəbb, yollarını mənə göstər, Öz yollarını mənə öyrət. **5**
Məni haqq yolu ilə apar, Həqiqətini mənə öyrət. Məni
qurtaran Allah Sənsən, Daim Səni gözləyirəm. **6** Ya Rəbb,
əzəldən bəri var olan Mərhəmətini, məhəbbətini yada sal.
7 Gənclikdə günahkar, üsyankar oldum, Bunları yadına
salma. Məni məhəbbətin naminə, Ya Rəbb, xeyirxahlığına
görə yada sal! **8** Rəbb xeyirxah və haqdır, Ona görə
günahkara düz yol göstərir, **9** İtaətkarları ədalət yolu ilə
aparır, Öz yolunu onlara öyrədir. **10** Kim Rəbbin əhdinə
və göstərişlərinə bağlıdırsa, Rəbb yolunda onun üçün
xeyirxahlıq və sədaqət var. **11** Ya Rəbb, ismin naminə
məni bağışla, Təqsirim böyükdür. **12** Rəbdən qorxan
kimdir? Rəbb ona yol seçməyi öyrədir. **13** O bəxtəvər
yaşayacaq, Ölkə onun nəslinə irs olaraq qalacaq. **14** Rəbb
Ondan qorxanlara sirrini açar, Onlara Öz əhdini öyrədər.
15 Həmişə gözüm Rəbdədir, Çünki O, ayaqlarımı tələdən
xilas edir. **16** Üzünü mənə sarı çevir və lütfkar ol, Çünki
tənhayam, zülm içindəyəm. **17** Qəlbimdəki qubar artıb,
Məni dərdlərdən qurtar. **18** Əzab-əziyyətimə bax, Bütün
günahlarımı bağışla. **19** Düşmənlərimə bax, gör nə qədər
çoxalıb, Amansız nifrətlərinə hədəfəm. **20** Canımı qoru,
məni qurtar, Sənə pənah gətirdiyimə görə qoyma rüsvay
olum! **21** Qoy kamalla düzlük məni hifz etsin, Çünki Səni

gözləyirəm. 22 Ey Allah, İsraili Bütün çətinliklərindən
qurtar.

26 Davudun məzmuru. Məni haqlı çıxar, ya Rəbb,
Çünki mən kamalla gəzmişəm, Sarsılmadan Rəbbimə
güvənmişəm. 2 Ya Rəbb, məni sınaqdan keçir, Sən məni
imtahan et, Qəlbimi, fikirlərimi saf et. 3 Məhəbbətin
gözümün önündə durur, Sənin sədaqətinlə gəzirəm.
4 Yalançı insanlarla oturmuram, İkiüzlülərlə yoldaşlıq
etmirəm, 5 Yaramazların məclisinə nifrət edirəm, Pislərlə
oturmuram. 6 Ya Rəbb, günahsızlıq içində əllərimi
yuyuram, Qurbangahının başına dolanıram, 7 Şükür
səsimi ucaldıram, Bütün xariqələrini bəyan edirəm. 8
Ya Rəbb, məskənin olan evi, Calalının sakin olduğu yeri
sevirəm. 9 Məni günahkarlara qatıb aparma, Qatillərlə
birgə canımı alma. 10 Onlar pis niyyəti əllərində tutublar,
Sağ əllərini rüşvətlə doldurublar. 11 Mənsə kamalla
gəzirəm, Məni qurtar, mənə lütf et! 12 Ayağım düzlük
üstündə durur, Cəmiyyətin içində Rəbbə alqış edəcəyəm.

27 Davudun məzmuru. Rəbdir nurum, qurtuluşum! Mən
kimdən qorxum? Rəbdir ömrümün qalası, Mən kimdən
vahimələnim? 2 Ətimi yemək üçün hücum edən şər
adamlar – Yağılarım, düşmənlərim büdrəyərək yıxılarlar.
3 Bir ordu qarşımda düzülsə belə, ürəyim qorxmaz,
Mənimlə döyüşsələr də, arxayınam. 4 Rəbdən bir arzum,
bir istəyim var: Bütün ömrüm boyu Rəbbin evində
yaşayım, Məbədində Rəbbin camalına baxım, Ona pərəstiş
edim. 5 Dar gündə məni çardağında gizlər, Çadırının
örtüyü ilə örtər, Qaya başındakı yüksək yerə gətirər.
6 İndi ətrafımdakı düşmənlərimin üzərində Qələbələr

çalacağam, Rəbbin çadırında şənlik qurub qurbanlar
kəsəcəyəm, Onu ilahilərlə tərənnüm edəcəyəm. 7 Ya
Rəbb, dinlə, Səni çağırıram, Lütf edib mənə cavab ver. 8
Sən dedin: «Üzümü axtarın». Ya Rəbb, mən Sənin üzünü
axtarıram. 9 Üzünü məndən gizlətmə, Qulunu qəzəblə
qovma. Mənə Sən kömək etmisən, Məni atma, tərk etmə,
Ey məni qurtaran Allahım! 10 Ata-anam məni atsa belə,
Rəbb məni qəbul edər. 11 Ya Rəbb, yolunu mənə öyrət,
Düşmənlərimdən ötrü mənə düz yolda rəhbərlik et. 12
Məni düşmənlərin əlinə salma, Çünki yalançı şahidlər,
zorakılar əleyhimə qalxdılar. 13 Rəbbin xeyirxahlığını
dirilər arasında görəcəyəm, Buna şübhəm yoxdur. 14
Rəbbə ümid bağla! Möhkəm və cəsarətli ol! Rəbbə ümid
bağla!

28 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, Səni səsləyirəm, Ey
Qayam, qulağını tıxama. Əgər cavab verməsən, Qəbirə
düşənlərə bənzəyərəm. 2 Səni yardıma çağırarkən,
Məbədinin ən müqəddəs yerinə tərəf əllərimi qaldırarkən,
Yalvarış səsimi eşit. 3 Pislərlə, şər iş görənlərlə birgə
Məni dartıb aparma. Onlar qonşuları ilə dost kimi danışır,
Lakin qəlblərində şər dolaşır. 4 Əməllərinə, pis işlərinə
görə Onların əvəzini ver, əllərindən gələn bu işlər nəyə
layiqdirsə, Onlar üçün ödə. 5 Rəbbin əməllərinə əhəmiyyət
vermədiklərinə görə, Onun əllərinin əməllərinə fikir
vermədiklərinə görə Rəbb onları yerə vuracaq, Bir daha
qaldırmayacaq. 6 Alqış olsun Rəbbə, Yalvarış səsimi
eşitdi! 7 Rəbb qalam, sipərimdir! Qəlbim Ona güvənəndə
köməyimə çatır. Sevincdən qəlbim cuşa gəlir, İlahilərimlə
Ona şükür edirəm. 8 Rəbb Öz xalqının gücüdür, Məsh

etdiyi insanın nicat qalasıdır. 9 Öz xalqını qurtar,
Seçdiklərinə xeyir-dua ver. Öz sürünü otar, Xalqının
əbədilik qayğısına qal!
29 Davudun məzmuru. Ey ilahi varlıqlar, Rəbbə verin –
İzzəti, qüdrəti Rəbbə verin! 2 Adına layiq olan izzəti Rəbbə
verin, Müqəddəslik zinəti ilə Rəbbə səcdə edin! 3 Rəbbin
səsi suların üzərindədir, Ehtişam Allahı gurlayar, Rəbb
ümman suların üzərindədir. 4 Rəbbin səsi qüdrətlidir,
Rəbbin səsi əzəmətlidir, 5 Rəbbin səsi sidr ağaclarını
sındırar, Rəbb Livan sidrlərini qırar. 6 Livan dağlarını dana
kimi, Siryon dağını çöl buğası kimi tullandırar. 7 Rəbbin
səsi şimşəkləri çaxdırar, 8 Rəbbin səsi çölləri lərzəyə
salar, Rəbb Qadeş çölünü lərzəyə salar. 9 Rəbbin səsi
maralları doğuzdurar, Rəbbin səsi meşələri çılpaq qoyar.
Məbədində hamı deyər: «Ehtişamlısan!» 10 Rəbb daşan
sular üstündəki taxtında oturub, O, əbədi Padşahdır,
taxtında oturub. 11 Rəbb Öz xalqına qüvvət verir, O,
xalqına firavanlıq və bərəkət verir.
30 Davudun məzmuru. Məbədin təqdisinə aid ilahi. Ya
Rəbb, Səni ucaldıram, Çünki Sən məni qurtardın, Düşməni
mənə görə sevinməyə qoymadın. 2 Ya Rəbb Allahım,
Səni imdada çağırarkən Mənə şəfa verdin. 3 Ya Rəbb,
canımı Ölülər diyarından azad etdin, Qəbirə düşməyim
deyə Sən mənə həyat verdin. (Sheol h7585) 4 Ey Rəbbin
möminləri, Onu tərənnüm edin, Onun müqəddəs isminə
şükür edin. 5 Çünki qəzəbi bir anlıq olur, Lütfü isə ömür
boyu qalır. Kimin bir gecə gözündən yaş tökülərsə, Onun
üçün sübh tezdən sevinc doğar. 6 Dinclik tapanda dedim:
«Əsla sarsılmaram». 7 Ya Rəbb, lütfünlə məni Bir dağ

kimi möhkəm etdin. Sonra məndən üz gizlətdin, Canıma
vəlvələ düşdü. 8 Ya Rəbb, Səni çağırdım, Xudavəndə belə
yalvardım: 9 «Qanımı töküb qəbirə düşsəm, Sənə fayda
verərmi? Torpaq Sənə şükür edə bilərmi, Sədaqətini elan
edə bilərmi? 10 Ya Rəbb, dinlə, mənə lütf et, Ya Rəbb,
köməyimə çat». 11 Yasımı şənliyə çevirdin, Çulumu çıxarıb
məni sevincə bürüdün. 12 Ona görə susmayacağam, Səni
ucadan tərənnüm edəcəyəm. Ya Rəbb Allahım, Sənə daim
şükür edəcəyəm!

31 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ya Rəbb,
Sənə pənah gətirirəm! Heç vaxt məni xəcalətdə qoyma,
ədalətinlə məni xilas et! 2 Qulağını mənə tərəf çevir,
Məni tez azad et! Bir qaya ol, qoy sığınım, Möhkəm
bir qala ol, qoy qurtulum. 3 Çünki qayam da Sən,
qalam da Sənsən! Öz ismin naminə mənə yol göstərib
rəhbərlik et. 4 Məni qarşımda qurulan gizli tordan hifz
et, Çünki Sən mənim sığınacağımsan! 5 Ruhumu Sənin
əlinə verirəm, Ya Rəbb, sadiq Allah, Sən məni azad et.
6 Boş şey olan bütlərə pərəstiş edənlərə nifrət edirəm,
Mən Rəbbə güvənirəm. 7 Mən Sənin məhəbbətində
Şad olub sevinəcəyəm, Çünki məzlum halımı görmüsən,
Çəkdiyim əzabı bilmisən. 8 Məni düşmənə təslim etmədin,
Genişlikdə gəzdirdin. 9 Ya Rəbb, mənə rəhm et, Çünki
əzabdayam, Kədərdən gözüm, qəlbim, bədənim quruyub.
10 Ömrüm qüssə ilə, İllərim ah-nalə ilə keçir. Təqsirimə
görə taqətim qalmayıb, Sümüklərim quruyub. 11 Bütün
düşmənlərim mənə tənə edir, Qonşularımsa onlardan
daha betərdir, Tanışlarım məni görərkən dəhşətə düşür,
Məni küçələrdə görənlər məndən qaçır. 12 Ölü bir adam

kimi unudulmuşam, Çilik-çilik qırılan bir qaba oxşayıram.
13 Çox adamların pıçıltısını eşidirəm, Hər tərəfimi dəhşət
alıb, Hamı əleyhimə əlbir olub, Canımı almaq üçün
qəsd qurub. 14 Ya Rəbb, yalnız Sənə güvənirəm, Dedim:
«Allahımsan Sən». 15 Mənim hər anım Sənin əlindədir,
Düşmənlərimin, təqibçilərimin əlindən Məni azad et.
16 Bəndənin üstünə üzünün nurunu sal, Məhəbbətinlə
məni qurtar. 17 Ya Rəbb, məni xəcalətdə qoyma, Çünki
Səni çağırıram. Qoy pislər utansın, Qoy ölülər diyarında
səsləri batsın. (Sheol h7585) 18 Təkəbbürlə, həqarətlə
yalan danışan, Salehlərə böhtan atan dillər lal olsun! 19
Xeyirxahlığın nə qədər böyükdür! Bunu Səndən qorxanlar
üçün saxladın. Bütün bəşər övladları qarşısında Sənə
pənah gətirənlərə xeyirxahlıq etdin. 20 Onları insanların
qəsdlərindən Hüzurunda sığındırırsan, Böhtançı dillərə
qarşı çardağında gizlədirsən. 21 Qoy Rəbbə alqış olsun!
Çünki mühasirəyə düşən şəhərdə Məhəbbətini xariqələrlə
mənə göstərdi! 22 Mən təlaşa düşüb demişdim: «Sənin
gözlərinin önündən kənara atıldım». Lakin Səni imdada
çağıranda Yalvarış səsimi eşitdin. 23 Rəbbi sevin, siz
ey bütün möminlər! Rəbb həmişə Ona sadiq qalanı
qoruyur, Təkəbbürlü insana isə layiq olduğunu verir. 24
Ey Rəbbə ümid bağlayan bütün insanlar, Möhkəm olun,
qoy ürəyiniz cəsarətli olsun!

32 Davudun maskili. Üsyankarlığı bağışlanan, Günahı
əfv olunan insan Nə bəxtiyardır! 2 Rəbb tərəfindən
təqsirkar sayılmayan, Qəlbində hiylə olmayan insan
Nə bəxtiyardır! 3 Etiraf etməyəndə Bütün gün nalə
çəkməkdən Sümüklərim taqətdən düşdü. 4 Əlin üzərimdə

gecə-gündüz ağırlaşdı, Sanki yayın quraqlığı məni
taqətdən saldı. (Sela) **5** Sonra Sənə günahımı etiraf etdim,
Təqsirlərimi gizlətmədim. Dedim: «Üsyankarlığımı Rəbbə
etiraf edirəm». Təqsirimi, günahımı bağışladın. (Sela)
6 Buna görə hər bir mömin Səni tapan zaman Sənə
dua etsin. Azğın sellər daşsa da, Möminə toxunmaz. **7**
Sığınacaq yerim Sənsən, Məni dardan hifz edirsən. Zəfər
harayı ilə ətrafımda dövr edirsən. (Sela) **8** Dedin: «Sənə
təlim verəcəyəm, Gedəcəyin yolu öyrədəcəyəm. Nəsihət
verəcəyəm, Gözüm sənin üstündə olacaq. **9** At yaxud qatır
kimi Şüursuz olmayın. Cilov, yüyən vurulmasa, Onlar
idarə edilə bilməz». **10** Pislərin başına çox bəla gələr,
Rəbbə güvənənlər isə hər tərəfdən məhəbbətə bürünər.
11 Ey salehlər, fərəhlənin, Rəbbə görə sevinin! Ey ürəyidüz
olanlar, Onu mədh edin!

33 Ey salehlər, Rəbbi mədh edin, Ürəyidüz olanlara həmd
söyləmək yaraşır. **2** Lira çalın, Rəbbə şükür edin, On telli
çənglə Onu tərənnüm edin, **3** Ona yeni bir nəğmə oxuyun,
Sevinc nidaları ilə çalın. **4** Çünki Rəbbin sözü haqdır, Hər
işini sədaqətlə aparır. **5** Rəbb salehliyi və ədaləti sevir, Yer
üzü Onun məhəbbəti ilə dolur. **6** Göylər Rəbbin sözü ilə,
Səma cisimləri Onun hökmü ilə yarandı. **7** Dənizin sularını
bir yerə yığdı, Dərin suları anbarlarda saxladı. **8** Qoy
bütün dünya Rəbdən qorxsun, Bütün yer üzünün əhalisi
Onu şərəfləndirsin. **9** Çünki nə söylədi, mövcud oldu,
Nə əmr etdi, quruldu. **10** Rəbb millətlərin məsləhətini
puç edər, Xalqların məqsədini heç edər. **11** Lakin Rəbbin
məsləhəti əbədi olar, Ürəyinin məqsədi nəsillər ötsə də,
qalar. **12** Nə bəxtiyardır o millət ki Allahı Rəbdir, O xalq ki

Rəbb onu irs olaraq seçmişdir. **13** Rəbb göylərdən baxır,
Bütün bəşər övladlarını görür, **14** Taxtında oturduğu
yerdən Bütün dünya əhalisini görür. **15** Odur hər bir
insanın ürəyini yaradan, əməllərini anlayan. **16** Qoşunun
çoxluğu ilə heç bir padşah qurtulmaz, Qolunun gücü
ilə heç bir cəngavər zəfər çalmaz. **17** Qələbə üçün at
boş şeydir, Qüvvətinin çoxluğu ilə bir kimsə xilas olmaz.
18 Rəbbin gözü Ondan qorxanlara, Onun məhəbbətinə
ümid bağlayanlara baxar. **19** İstəyir ki, onları ölümdən
qurtarsın, Qıtlıqda belə, onlar sağ qalsın. **20** Könlümüz
Rəbbin yolunu gözlər, Odur köməyimiz və sipərimiz.
21 Bizim qəlbimiz Onda sevinc tapır, Müqəddəs isminə
arxalanmışıq. **22** Ya Rəbb, ümidimizi Sənə bağlamışıq,
Məhəbbətin üzərimizdən tükənməsin.

34 Davudun məzmuru. O, Avimelekin önündə özünü
dəli kimi göstərib qovulanda. Hər zaman Rəbbə alqış
edəcəyəm, Ona daim mənim dilim həmd edəcək. **2** Rəblə
könlüm fəxr edir, Ey məzlumlar, eşidib sevinin! **3** Gəlin
mənimlə birgə Rəbbi müqəddəs tutaq, Rəbbin ismini birgə
ucaldaq. **4** Rəbbə üz tutdum, O mənə cavab verdi, O hər
bir dəhşətdən məni xilas etdi. **5** Rəbbə baxan nur saçar,
Üzü qızarmaz. **6** Mən məzlum, Rəbbi çağırdım, O məni
eşitdi, Bütün əzablarımdan məni xilas etdi. **7** Rəbdən
qorxanları Onun mələyi müdafiə edər, Onlara zəfər verər.
8 Dadın, görün Rəbb nə qədər şirindir, Nə bəxtiyardır Ona
pənah gətirənlər! **9** Ey Rəbbin müqəddəsləri, Rəbdən
qorxun, Ondan qorxan heç nəyə möhtac qalmaz. **10** Gənc
aslanlar ac-yalavac qaldılar, Lakin Rəbbi axtaranlar Heç
bir yaxşı şeydən korluq çəkməzlər. **11** Gəlin, ey övladlar,

məni dinləyin, Rəbb qorxusunu sizə öyrədim: **12** Kim
həyatdan kam almaq istəyirsə, Uzun ömür sürüb xoş gün
görmək istəyirsə, **13** Qoy dilini şərdən, Ağzını fırıldaq
üçün işlətməkdən qorusun, **14** Qoy şərdən çəkinib yaxşılıq
etsin, Sülhü axtarıb ardınca getsin! **15** Rəbbin gözü
salehlərin üzərindədir, Qulaqları onların fəryadlarına
açıqdır. **16** Rəbbin üzü şər iş görənlərə qarşıdır, Yer
üzündə onlardan nişanə qoymayacaq. **17** Salehlər fəryad
çəkəndə Rəbb eşidir, Onları bütün əzablarından azad
edir. **18** Rəbb qəlbisınıqlara yaxındır, O, ruhən əzilmişləri
qurtarır. **19** Salehlər çox bəlaya düçar olar, Lakin Rəbb
onları hər birindən qurtarır. **20** Rəbb onların hər bir
sümüyünü qoruyur, Heç biri zədələnməz. **21** Pislər öz şəri
ilə məhv olacaq, Salehə nifrət edən məhkum olacaq. **22**
Rəbb qullarının canını azad edir, Rəbbə pənah gətirən
məhkum olmur.

35 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, mənimlə çəkişənlərlə
Sən çəkiş. Mənimlə döyüşənlərlə Sən döyüş. **2** Qalxan və
sipərini əlinə al, Qalx, mənim imdadıma çat. **3** Nizəni
tutub ardımca düşənlərin yolunu kəs, Qəlbimə söylə:
«Səni qurtaran Mənəm». **4** Canımın qəsdinə duranlar
Qoy utanıb rüsvay olsunlar, Mənə qarşı pis niyyəti
olanlar Geri qovulub biabır olsunlar. **5** Saman çöpü tək
olsunlar, onları yel sovursun, Rəbbin mələyi onları silib
atsın. **6** Qoy yolları zülmət, sürüşkən olsun, Qoy Rəbbin
mələyi onları qovsun. **7** Çünki nahaq yerə mənə tələ
qurdular, Nahaqdan canım üçün quyu qazdılar. **8** Qoy
başlarına qəfil fəlakət gəlsin, Qurduqları tələyə özləri
düşsün, Hazırladıqları bəlaya düçar olsunlar. **9** Onda

canım Rəblə şad olacaq, Məni qurtardığı üçün qəlbim
fərəh tapacaq. **10** Bütün varlığımla belə deyəcəyəm: «Ya
Rəbb, Sənin kimisi varmı? Məzlumu ondan güclünün
əlindən, Məzlumu və fəqiri istismarçının əlindən azad
edirsən». **11** Amansız şahidlər qalxırlar, Yalandan üzümə
dururlar. **12** Yaxşılığımın əvəzində onlardan yamanlıq
görürəm, Əzizi ölən bir adama bənzəyirəm. **13** Vaxtı ilə
onlar xəstələnərkən Çul geyib, oruc tutub canıma zülm
edirdim, Başımı aşağı salıb dua edirdim. **14** Onları özümə
dost və qardaş bilirdim. Anası üçün yas tutan adam tək
Bükülüb hüznlə gəzirdim. **15** Lakin mən büdrəyərkən
Bir yerə toplaşıb sevindilər. Tanımadığım əclaflar mənə
qarşı toplaşdılar. Dayanmadan məni didirdilər, **16**
Şikəstləri təhqir edən allahsızlar kimi Mənə dişlərini
qıcayırdılar. **17** Ey Xudavənd, nə vaxta qədər buna
baxacaqsan? Canımı məhv edilməkdən, Həyatımı bu gənc
aslanlardan qurtar. **18** Çoxlu camaat arasında Sənə şükür
edəcəyəm, Çoxsaylı xalq arasında Sənə həmd edəcəyəm.
19 Qoyma haqsız düşmənlərim mənə görə sevinsin, Mənə
nahaqdan nifrət edənlər bir-birinə göz vursun. **20** Çünki
onlar sülh üçün danışmırlar, Sözləri ilə ölkənin dinc
sakinlərinə fənd qururlar. **21** Ağızlarını üstümə iri açıb
belə deyirlər: «Aha! Aha! Bax, öz gözümüzlə gördük».
22 Ya Rəbb, bunu gördün, indi susma, Ey Xudavənd,
məndən uzaq durma. **23** Ey Xudavənd Allahım, oyan, qalx,
Bu mübarizəmdən qoy mən haqlı çıxım. **24** Ədalətinə
görə mənə bəraət qazandır, Ya Rəbb Allahım, qoyma
mənə görə sevinsinlər. **25** Qoyma düşünsünlər: «Aha!
Muradımıza çatmışıq!» Qoyma söyləsinlər: «Onun başını

yemişik!» **26** Pis günümə şadlananlar Qoy utanıb biabır
olsunlar, Qarşımda qürrələnənlər Xəcalətə, rüsvayçılığa
bürünsünlər. **27** Mənim haqlı çıxmağımı istəyənlər Sevinib
Səni mədh etsinlər. Daim belə söyləsinlər: «Öz qulunun
əmin-amanlığını istəyən Rəbb ucalsın!» **28** Dilim Sənin
salehliyindən deyəcək, Daim Sənə həmd edəcəyəm!

36 Musiqi rəhbəri üçün. Rəbbin qulu Davudun məzmuru.
Şər pis insanın ürəyinə pıçıldayır, Onun gözündə Allah
qorxusu yoxdur. **2** Öz gözündə özünü yüksək tutur, Nə
təqsirini görür, nə də ona nifrət edir. **3** Dilindən fitnə-
fəsad düşmür, Müdrik, xeyirxah əməllərdən əl çəkib. **4**
Yatağında fitnələr barədə fikirləşir, Pis yolda dayanır, şər
işlərdən ikrah etmir. **5** Ya Rəbb, məhəbbətin göylərdədir,
Sədaqətin asimanı bürüyür. **6** Dağlar kimi salehliyin
uludur, Dərya kimi ədalətin dərindir. Ya Rəbb, həm insanı,
həm heyvanı qoruyursan. **7** Ey Allah, məhəbbətin nə
qədər qiymətlidir! Bəşər övladları Sənin qanadlarının
kölgəsinə sığınır. **8** Evinin bolluğu ilə onları doydurursan,
Sənin xoşhal edən axar çayından onları içirirsən. **9**
Çünki həyat mənbəyi Səndədir, Biz Sənin nurunla görə
bilirik. **10** Səni tanıyanlara məhəbbətini, Ürəyidüz olanlara
salehliyini daima göstər. **11** Qoy təkəbbürlülərin təpiyi
altında qalmayım, Pis adamların əli ilə qovulmayım. **12**
Gördüm ki, şər iş görənlər yıxılıblar, Onlar yerə sərilib,
daha qalxa bilməzlər.

37 Davudun məzmuru. Pislik edənlərə görə narahat
olma, Fitnəkarlıq edənlərə qibtə etmə. **2** Tezliklə onlar ot
kimi quruyacaq, Yaşıl çəmən kimi tez solacaq. **3** Rəbbə
güvən, yaxşılıq et, Bu diyarda arxayın ömür sür. **4** Rəbdən

zövq al, O da səni ürəyinin istəklərinə çatdıracaq. **5**
Yolunu Rəbbə ver, Ona güvən, O edəcək. **6** Rəbb sənin
salehliyini nur kimi aydınlaşdıracaq, Həqiqətini gündüz
günəşi tək çıxaracaq. **7** Rəbbin hüzurunda sükut et, Onu
səbirlə gözlə. Yolunda uğur qazanan Hiyləgər insan üçün
narahat olma. **8** Qəzəbi at, hiddətdən çəkin, Narahat
olma, bunlar insanı şərə salar. **9** Çünki şər adamlar kəsilib
atılacaq, Rəbbə ümid bağlayanlar ölkəni mülk olaraq
alacaq. **10** Bir az gözlə, pis yox olacaq, Yerini axtarsan
belə, tapılmayacaq. **11** Həlimlər yer üzünü mülk olaraq
alacaq, Əmin-amanlığın bolluğundan zövq tapacaq. **12**
Şər adam salehin qəsdinə durur, Ona qarşı dişlərini
qıcayır. **13** Amma Xudavənd şər adama gülür, Onun
dövranının az olmasını bilir. **14** Məzlumu, fəqiri yerə
vurmaq üçün, Düz yolda olanı boğazlamaq üçün Pislər
qılınc çəkər, ox-kamanını qurar. **15** Lakin onların qılıncları
öz ürəklərinə saplanacaq, Ox-kamanları parça-parça
olacaq. **16** Salehin az malı Pislərin bütün sərvətlərindən
yaxşıdır. **17** Çünki pislərin qol-qanadı qırılacaq, Rəbb
isə salehlərin dayağıdır. **18** Rəbbə kamillərin gündəlik
qayğıları məlumdur, Onların irsi əbədi qalacaq. **19** Dar
gündə utanmayacaqlar, Qıtlıqda tox yaşayacaqlar. **20**
Lakin pislər həlak olacaq, Rəbbin düşmənləri çəmənin
təravəti kimi solacaq, Tüstü kimi çəkilərək yox olacaq. **21**
Pis adam borc alır, qaytarmır, Salehlər səxavətlə paylayır.
22 Rəbdən bərəkət alan ölkəni mülk olaraq alacaq, Lənət
etdiyi kəslər kəsilib atılacaq. **23** Rəbb insana gedəcəyi
yolu göstərir, Kimdən razı qalırsa, onu möhkəmləndirir.
24 Bu insan büdrəsə də, yıxılmaz, Çünki Rəbb onun

əlindən tutar. **25** Gəncliyimdən qocalığımadək Salehin tərk
edildiyini, Nəslinin çörək üçün diləndiyini görməmişəm.
26 O hər zaman səxavətlə borc verər, Övladlarına xeyir-
dua gələr. **27** Şərdən çəkinib yaxşılıq et ki, Ölkədə əbədi
məskən sala biləsən. **28** Çünki Rəbb ədaləti sevir, Heç
zaman möminlərini tərk etmir. Salehlər daim müdafiə
olunacaq, Pislər nəsilliklə kəsilib atılacaq. **29** Salehlər
ölkəni mülk olaraq alacaq, Onlar orada əbədi məskən
salacaq. **30** Salehin ağzından hikmət çıxar, Dili haqq söz
danışar. **31** Çünki Allahın qanunu ürəyindədir, Ayaqları
büdrəmir. **32** Pis adam salehi güdür, Onu öldürmək üçün
fürsət axtarır. **33** Rəbb salehi pisin əlinə düşməyə qoymaz,
Ona ittiham oxunanda məhkum olmaz. **34** Rəbbi gözlə,
Onun yolunu tut, O sənə ölkəni mülk olaraq verəcək, səni
yüksəldəcək. Pislərin kəsilib atılacağı zamanı görəcəksən.
35 Münbit torpaqda yaşıl ağac tək bitən, Kök salan zalım,
pis adamı görmüşdüm. **36** O keçib-getdi, yeri boş qaldı,
Onu axtararkən tapa bilmədim. **37** Kamil adama bax,
əməlisaleh insana nəzər yetir, Gələcək sülhsevən adama
bəxş ediləcək. **38** Amma bütün üsyankarlar birlikdə yox
olacaq, Pislərin kökü kəsiləcək. **39** Salehlərin qurtuluşu
Rəbdəndir, Dar gündə onlara pənah yeridir. **40** Rəbb
onların imdadına çatır, Onları qurtarıb pislərin əlindən
alır, Çünki onlar Rəbbə pənah aparır.

38 Davudun yadasalma məzmuru. Ya Rəbb, qəzəblənib
məni töhmətləndirmə, Hiddətlənib məni tənbeh eləmə.
2 Artıq Sənin oxların mənə saplanıb, Əllərin üstümə
ağırlıq salıb. **3** Bədənimdə qəzəbindən sağ yer qalmadı,
Günahıma görə sümüklərim də xəstəlik tapdı. **4** Çünki

təqsirlərim başımdan aşır, Ağır yük tək onlara gücüm
çatmır. **5** Ağılsızlığımın üzündən Yaralarım iyrənc və
irinlidir. **6** Mənim qəddim əyilib, ikiqat bükülmüşəm,
Gün boyu yaslı gəzirəm. **7** Çünki belim qızdırmadan
yandı, Bədənimdə sağ yer qalmadı. **8** Taqətim kəsildi, çox
əzilmişəm, Ürəyimdəki iztiraba görə ah-zar edirəm. **9** Ey
Xudavənd, mənim arzu-diləyim hüzurundadır, Mənim
iniltilərim Səndən gizli qalmır. **10** Ürəyim çırpınır, gücüm
tükəndi, Gözlərimin nuru da söndü. **11** Azarımı görüb
məndən dost-yoldaşım uzaqlaşdı, Qohumlarım məndən
uzaqda qaldı. **12** Canımın qəsdinə duranlar mənə tələ
qurur, Bədxahlarım ölümümdən danışır, Gün boyu mənim
üçün hiylə qururlar. **13** Mən bir kar kimi eşitmirəm,
Dilsiz-ağızsız bir lal kimiyəm. **14** Dilsiz-cavabsız Bir lal-kar
kimiyəm. **15** Ya Rəbb, ümidim Sənə qalıb, Ey Xudavənd
Allahım, Səndən cavab gözləyirəm! **16** Dedim ki, qoy
halıma sevinməsinlər, Ayağım büdrəyəndə qarşımda
öyünməsinlər. **17** Mən yıxılmaq üzrəyəm, Daim əzabla
üz-üzəyəm. **18** Təqsirlərimi etiraf edirəm, Günahlarım
üçün nigarançılıq çəkirəm. **19** Düşmənlərim qüvvətlidir,
hələ sağdır, Nahaq yerə mənə nifrət edənlər çoxdur.
20 Yaxşılığa yamanlıq edənlər Yaxşılığa meyl etdiyimə
görə əleyhimə durublar. **21** Ya Rəbb, məni tərk etmə! Ey
Allahım, məndən uzaq dayanma! **22** Ey Xudavənd, tez
imdadıma çat, Mənim xilaskarım Sənsən!

39 Musiqi rəhbəri Yedutun üçün. Davudun məzmuru.
Dedim: «Hər addımıma diqqət edəcəyəm, Dilimlə günah
etməkdən çəkinəcəyəm. Pis adam qarşımda durarkən
Dilimi yüyənləyib dinməyəcəyəm». **2** Dilimi saxlayıb

susdum, Yaxşılığa belə, danışmadım. Dərdlərim ağırlaşdı,
3 Köksümdəki qəlbimə köz doldu. Dərin düşünəndə yanıb-
yaxıldım, Dilimlə belə dedim: 4 «Ya Rəbb, mənə bildir,
Aqibətim necə olacaq? Ömrümün günləri nə qədər qalıb?
Qoy nə qədər fani olduğumu anlayım! 5 Budur, günlərim
ovcuna sığdı, Ömrüm qarşında heç oldu. Bəli, insan sadəcə
bir nəfəsdir. (Sela) 6 Əlbəttə, insan kölgə kimi dolaşır,
Həqiqətən, o boş yerə çarpışır, Var-dövlət yığır, kimə
qalacağını bilmir. 7 Ey Xudavənd, indi mən nə gözləyim?
Mənim ümidim Sənsən! 8 Məni bütün təqsirlərimdən
qurtar, Məni axmaqların tənəsinə hədəf etmə. 9 Susdum,
ağzımı açmadım, Çünki Sən bunu etdin! 10 Göndərdiyin
bəlanı mənim üstümdən götür, Əlinin zərbəsindən gör
necə əzildim. 11 İnsanı təqsirinə görə məzəmmət edən
zaman Arzularını güvə kimi dağıdırsan. Bəli, insan sadəcə
bir nəfəsdir. (Sela) 12 Dinlə duamı, ya Rəbb, fəryadımı
eşit! Biganə qalma göz yaşlarıma. Çünki Sənin yanında
bir qəribəm, Ata-babam kimi bir qonağam. 13 Bir azca
nəzərini məndən çək, Qoy köçüb getməzdən əvvəl dinc
yaşayım».

40 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Rəbbi səbir
edərək gözlədim, Mənə tərəf dönərək fəryadımı eşitdi. 2 O
məni çamırlı quyudan, Lilli bataqlıqdan çıxartdı. Ayağımı
qaya üzərində bərkitdi, Hər addımımı möhkəm etdi. 3
Dilimə yeni bir nəğmə verdi, İlahi ilə Allahımıza həmd
etdim. Bax nə qədər adam bunu görəcək, Qorxub Rəbbə
güvənəcək. 4 Rəbbə ümidlə arxalanan, Təkəbbürlülərə
üz tutmayan, Bütlərə aldananlara qoşulmayan İnsan
nə bəxtiyardır! 5 Ya Rəbb Allahım, Sənə bənzəyən

yoxdur! Bizə aid xariqələrin, düşüncələrin çoxdur.
Onlardan danışmaq istəsəm, Belə deyərdim: «Sayı-hesabı
yoxdur». **6** Qurbandan, təqdimdən xoşun gəlmədi,
Yandırma qurbanı, günah qurbanı tələb etmədin, Amma
mənim qulağımı açdın. **7** O zaman dedim: «Budur,
gəlmişəm, Sənin tumarında mənim haqqımda yazılıb. **8**
Ey Allahım, Sənin iradəni yerinə yetirmək Mənə zövq
verir, Qanunun qəlbimdədir». **9** Çoxlu camaat arasında
salehliyini car çəkdim, Ya Rəbb, Sən bilirsən ki, ağzımı
yummadım. **10** Salehliyini qəlbimdə gizlətmədim, Xilaskar
olduğunu, sədaqətini söylədim. Çoxlu camaat arasından
Məhəbbətini, həqiqətini gizli saxlamadım. **11** Ya Rəbb,
mərhəmətini məndən əsirgəmə, Daim məni məhəbbətinlə,
həqiqətinlə qoru. **12** Çünki sonsuz bəlalar ətrafımı bürüdü,
Günahlarım mənə sarıldı. Görə bilmirəm, çünki məndə
ürək qalmadı, Onlar başımın tükündən çoxdur. **13** Ya
Rəbb, lütfünlə məni xilas et, Ya Rəbb, dadıma tez çat!
14 Canımı almaq üçün qəsd quranlar Qoy utanıb biabır
olsunlar. Pis günümdən zövq alanlar Geri qovulub rüsvay
olsunlar. **15** Mənə «Aha! Aha!» deyənlər Xəcalət içində
çaşıb qalsınlar. **16** Lakin Səni axtaranlar Sənə görə qoy
şad olub sevinsinlər. Xilaskar olduğunu sevənlər Daim
«Qoy ucalsın Rəbb!» desinlər. **17** Budur, bir məzlum,
bir fəqirəm, Lakin Xudavənd qayğıma qalır. Köməyim,
xilaskarım Sənsən, Ey Allahım, ləngimə!

41 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Yoxsulların
qayğısına qalan nə bəxtiyardır! Rəbb dar günündə onu
qurtarar, **2** Rəbb onu qoruyar, salamat saxlayar. O, ölkədə
bəxtiyar olar, Düşmənlərinə təslim edilməz. **3** Yatağa

düşəndə Rəbb ona dayaq olar, Onu bütün xəstəlikdən
sağaldar. 4 Mən dedim: «Ya Rəbb, mənə rəhm et,
Canıma şəfa ver, Çünki Sənə qarşı günah etmişəm». 5
Düşmənlərim məndən pis sözlər söyləyir: «Bu nə vaxt
öləcək, adı batacaq?» deyirlər. 6 Mənə baş çəkənlər yalan
danışır, Ürəklərinə böhtan yığır, Bayıra çıxanda bundan
danışırlar. 7 Bütün mənə nifrət edənlər mənim barəmdə
pıçıldaşır, Mənə qarşı pis fikirləri var. 8 Deyirlər: «Bu,
ölümcül bəlaya düşüb, Budur, yatır, daha qalxmaz». 9
Hətta etibarlı saydığım ən yaxın dostum, Çörəyimi yeyən
mənə xəyanət etdi. 10 Sən, ya Rəbb, rəhm edib məni
ayağa qaldır, Qoy onlardan bunun əvəzini çıxım! 11
Məndən razı qaldığını bundan bilirəm: Düşmənlərimin
mənə qalib gəlmədiyini görürəm. 12 Kamil olduğum üçün
məndən möhkəm yapışdın, Məni hüzurunda əbədilik
dayandırdın. 13 Alqış olsun İsrailin Allahı Rəbbə əzəldən
sonsuza qədər! Amin! Amin!

42 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının maskili.
Maral axar sulara həsrət qalan kimi, Ey Allah, könlüm
Sənin həsrətini çəkir! 2 Ey var olan Allah, mənim qəlbim
Sənin üçün susayıb. Ay Allah, nə vaxt gəlib hüzurunda
görünüm? 3 Göz yaşlarım gecə-gündüz qidam olub,
Daim mənə deyirlər: «Bəs hanı Allahın?» 4 Bunları
yadıma salarkən ürəyim üzülür, Necə də yüksəkdən
sevinc, şükür nidalarını söyləyərək Bayram edən xalqın
qarşısında gedərdim, Onları Allahın evinə aparardım. 5
Mənim qəlbim, niyə qırılmısan? Axı niyə bu köksümdə
tələşlanırsan? Ümidini yenə Allaha bağla, Qoy Allahıma –
məni qurtarana şükür edim. 6 Köksümdəki qəlbim qırılıb,

Ona görə İordan diyarında, Xermon, Misar dağında Səni
düşünürəm. 7 Dərin sular şəlalələrinin səsi ilə Dərin suları
çağırdı, Sənin ləpələrin, dalğaların başımdan aşdı. 8 Rəbb
mənə gündüz məhəbbət göstərir, Gecə isə həyatımın
Allahına Etdiyim dua və ilahi dilimdən düşmür. 9 Qayama
– Allahıma deyirəm: «Niyə məni unutdun? Düşmənin
zülmünə görə niyə yaslı gəzməliyəm?» 10 Düşmənlərim
sümüklərimi qırıb məni təhqir edirlər, Daim mənə «Bəs
hanı Allahın?» deyirlər. 11 Mənim qəlbim, niyə qırılmısan?
Axı niyə bu köksümdə tələşlanırsan? Ümidini yenə Allaha
bağla, Qoy Allahıma – məni qurtarana şükür edim.

43 Ey Allah, etibarsız millətə qarşı olan mübarizəmdən
Məni haqlı çıxart, Məni hiyləgər, fitnəkar adamın əlindən
qurtar. 2 Çünki Sən pənah gətirdiyim Allahsan. Niyə məni
atmısan? Düşmənin zülmünə görə niyə yaslı gəzməliyəm?
3 Göndər Öz nurunu, həqiqətini, Qoy yolunu mənə
göstərsinlər, Müqəddəs dağına, məskənlərinə Qoy məni
aparsınlar. 4 Onda Allahın qurbangahına, Sevincim,
fərəhim olan Allahımın yanına gedərəm. Lira çalıb Sənə
şükür edərəm, Ey Allah, mənim Allahım. 5 Mənim qəlbim,
niyə qırılmısan? Axı niyə bu köksümdə tələşlanırsan?
Ümidini yenə Allaha bağla, Qoy Allahıma – məni qurtarana
şükür edim.

44 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının maskili. Ey
Allah, öz qulağımızla eşitmişik ki, Ata-babalarımızdan
bizə çatıb ki, Onların dövründə, qədim zamanda Sən hansı
işləri görmüsən. 2 Öz əlinlə millətləri torpaqlarından
götürdün, Atalarımızı orada yerləşdirdin. Xalqlara bəla
verdin, Atalarımızın soyunu şaxələndirdin. 3 Onlar

qılıncları ilə deyil, Sənin sağ əlinlə torpaqlara sahib
oldular. Öz qolları deyil, Sənin sağ qolun onlara zəfər
qazandırdı. Onlara üzündən nur verdin, Çünki Sən onları
sevirdin. **4** Ey mənim Allahım, Sənsən Padşahım, Əmr et,
Yaqub nəsli qələbə çalsın. **5** Köməyinlə düşmənlərimizi
devirək, İsminlə əleyhdarlarımızı əzək. **6** Ox-kamanıma
güvənmərəm, Qılıncım məni qurtarmaz. **7** Yalnız Sən bizi
düşmənlərimizdən xilas etdin, Bizə nifrət edənləri rüsvay
etdin! **8** Gün boyu Allahla fəxr edirik, İsminə sonsuza
qədər şükür edirik. (Sela) **9** İndi isə bizi atıb rüsvay
etmisən, Ordularımızla yürüşə çıxmırsan. **10** Düşmənin
qarşısından bizi geriyə qovursan, Bizə nifrət edənlər bizi
soyub-talayır. **11** Bizi kəsilməyə gedən qoyun kimi etdin,
Sən bizi millətlər arasına səpdin. **12** Öz xalqını yaman
ucuz satdın, Onların dəyərindən çox qazanmadın. **13** Bizi
qonşularımıza tənə hədəfi etdin, Ələ salıb lağ edənlərlə
yan-yörəmizi doldurdun. **14** Bizi millətlərin dilinə saldın,
Ümmətlərin gülüş hədəfinə döndərdin. **15** Rüsvayçılığım
daim qarşımı kəsir, Bu xəcalətin üzündən, **16** Təhqir, söyüş
sözlərindən, Düşməndən, qisasçıdan üzümü gizlədirəm.
17 Səni unutmadığımız, Əhdinə xəyanət etmədiyimiz
halda Bunların hamısı başımıza gəldi. **18** Səndən qəlbimiz
dönmədiyi, Yolundan ayaqlarımız büdrəmədiyi halda **19**
Sən bizi çaqqalların diyarında əzdin, Qatı zülmətə qərq
etdin. **20** Allahımızın ismini unutmuş olsaydıq, Yad allaha
əl açmış olsaydıq, **21** Allah bunu araşdırmazdımı? Çünki
qəlbin hər sirrini bilən Odur. **22** Biz gün boyu Sənin
uğrunda öldürülürük, Qurbanlıq qoyunlar sayılırıq. **23** Ey
Xudavənd, oyan, niyə yatmısan? Qalx, bizi əbədilik atma!

24 Niyə üzünü bizdən gizlədirsən? Əzab-əziyyətimizi
nə üçün unutdun? **25** Qəlbimiz palçıq kimi əzilmişdir,
Qəddimiz əyilib yerə dəyir. **26** Qalx, bizə kömək et, Bizi
məhəbbətin naminə xilas et!

45 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının «Şoşannim»
üstə oxunan maskili. Sevgi nəğməsi Qəlbim yaxşı sözlərlə
çağlayır, Qoy şeirlərimi padşahıma söyləyim, Dilim mahir
bir xəttatın qələminə oxşayır. **2** Bəşər övladlarının ən
gözəli sənsən, Dodaqlarından lətafətli sözlər tökülür,
Çünki Allah səni əbədilik xeyir-dualı edib. **3** Ey cəngavər,
qılıncını belinə bağla, Əzəmətini, ehtişamını göstər. **4**
Həqiqət, itaətkarlıq və salehlik naminə Döyüş arabasına
qalx, Əzəmətinlə uğur qazan. Qoy sağ əlindən möhtəşəm
işlər gəlsin. **5** Nə itidir oxların, Padşahın düşmənlərinin
köksünə saplanır. Xalqlar ayağının altına yıxılır. **6** Ey
Allah, taxtın əbədilik, sonsuzadək qalır, Sənin şahlıq əsan
insaf əsasıdır. **7** Salehliyi sevib pisliyə nifrət edirsən. Ona
görə Allah, sənin Allahın Sevinc yağı ilə Yoldaşlarından
çox səni məsh edib. **8** Bütün paltarlarından Mirra,
əzvay və Çin darçınının ətri gəlir. Fil dişindən olan
saraylarından Səni şənləndirən simli alətlərin sədası
gəlir. **9** Şərəfə çatdırdığın qadınlar arasında Şahzadə
xanımlar da var. Mələkə olacaq qız sağ qoluna girib, Ofir
qızıllarına bürünüb. **10** Dinlə, ey qız, diqqət elə, sözümə
qulaq as, Öz xalqını, ata evini unut. **11** Sənin gözəlliyin
padşahı məftun etsin. O sənin ağandır, ona itaət et. **12**
Sur xalqı yanına hədiyyələr gətirəcək, Xalqın varlıları
səndən lütf istəyəcək. **13** Bu şah qızı sarayına cah-calalla
gətirilir, Paltarları qızıl tikmələrə bürünmüş. **14** Padşahın

yanına əlvan libasda gətirilir, Rəfiqələri sağdışı-soldışıdır.
15 Onlar sevinclə, şadlıqla gətirilir, Padşahın sarayına
girirlər. 16 Ey padşah, ata-baban kimi oğulların olacaq,
Onlara bütün yer üzünün hakimiyyətini verəcəksən.
17 Adını nəsillərdən-nəsillərə çatdıracağam, Xalqlar da
sonsuza qədər sənə həmd oxuyacaq!

46 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının «Alamot»
üstə oxunan ilahisi. Allah bizə sığınacaqdır, qüvvətdir,
Dar gündə çox kömək edir. 2 Buna görə biz qorxmuruq:
Yer üzü alt-üst olsa belə, Dağlar uçub dənizin köksünə
aşsa belə, 3 Dalğalar kükrəyib qalxsa belə, Vurub dağları
yırğalasa belə, Biz qorxmuruq. (Sela) 4 Bir çay var ki
suları Allahın şəhərinə axır, Haqq-Taalanın müqəddəs
məskəninə sevinc gətirir. 5 Allah bu şəhərin mərkəzində
sarsılmaz durub, Ona dan yeri sökülənde yardım edər. 6
Millətlər kükrəyər, ölkələr sarsılar, Allah səsini çıxaranda
dünya əriyər. 7 Ordular Rəbbi bizimlədir! Yaqubun Allahı
qalamızdır! (Sela) 8 Gəlin, görün Rəbbin işlərini, Dünyada
etdiyi viranəliyi. 9 O, yerin ucqarlarınadək döyüşləri
dayandırar, Kamanları qırar, nizələri sındırar, Döyüş
arabalarını oda atar. 10 «Dayanın, bilin ki, Mən Allaham,
Millətlər arasında ucayam, Yer üzündə ucayam!» 11
Ordular Rəbbi bizimlədir! Yaqubun Allahı qalamızdır!
(Sela)

47 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının məzmuru.
Ey bütün xalqlar, əl çalın, Cuşa gəlib Allaha nida edin! 2
Haqq-Taala Rəbb necə də zəhmlidir, Bütün yer üzünün
böyük Padşahıdır! 3 Onun sayəsində xalqlar bizə tabe
olub, O, ümmətləri ayaqlarımızın altına salıb. 4 Sevdiyi

Yaqubun fəxri olan torpağı Bizə mülk etmək üçün seçdi.
(Sela) **5** Allah nida ilə ucaldı, Rəbb şeypur səsi ilə yüksəldi.
6 Tərənnüm edin Allahı, tərənnüm edin! Tərənnüm edin
Padşahımızı, tərənnüm edin! **7** Çünki Allah bütün yer
üzünün Padşahıdır, Onu ilahilərlə tərənnüm edin. **8** Allah
Öz müqəddəs taxtında əyləşir, Allah millətlərə padşahlıq
edir. **9** İbrahimin Allahının xalqı ilə bir yerdə olmaq üçün
Xalqların əsilzadələri yığılır, Çünki yer üzünün sipərləri
Allahındır. O nə qədər ucadır!

48 Qorah övladlarının məzmuru. Bir ilahi. Allahımızın
şəhərində, Öz müqəddəs dağında Rəbb çox əzəmətlidir, Bol
həmdlərə layiqdir. **2** Şimala tərəf böyük Padşahın şəhəri –
Sion dağı ucalığı ilə gözəldir, Dünyanın sevincidir. **3** Onun
qalalarında Allah Özünü Alınmaz qala kimi göstərmişdir.
4 Padşahlar bir yerə yığıldılar, Siona yürüş etdilər. **5**
Onu görəndə mat qaldılar, Qorxub tez qaçdılar. **6** Hamilə
qadının ağrısı kimi Canlarına lərzə düşdü. **7** Sən şərq
küləyi ilə Tarşiş gəmilərini parçaladın. **8** Ordular Rəbbinin
şəhərində – Allahımızın şəhərində Nə eşitmişiksə, onu
gördük, Allah oranı əbədi saxlayacaq. (Sela) **9** Ey Allah,
məbədində Məhəbbətin barədə dərindən düşünürük. **10**
Ey Allah, yerin ucqarlarına qədər Adın həmdə layiqdir.
Sağ əlin ədalətinlə doludur. **11** Qoy Sion dağı sevinsin.
Sənin hökmlərinə görə Qoy Yəhuda qızları şad olsun. **12**
Sionun ətrafında gəzib-dolaşın, Onun qüllələrini sayın.
13 Divarlarına fikir verin, Qalalarına diqqətlə baxın.
Gələcək nəslə belə deyin: **14** «Əbədi, sonsuzadək Bu Allah
bizim Allahımızdır. Ömrümüzün sonunadək O bizə yol
göstərəcək!»

49 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının məzmuru.
Siz, ey bütün xalqlar, Bunu dinləyin! Ey dünya sakinləri,
2 Ey sadə insanlar, əsilzadələr, Ey zənginlər, fəqirlər,
Hamınız qulaq asın! **3** Dilimdən hikmətli sözlər çıxacaq,
Bu müdrik fikirlər qəlbimdən gəlir. **4** Bu məsəllərə qulaq
asacağam, Bu müəmmamı mən lira ilə açacağam: **5** Niyə
yaman günlərdən, Ətrafımda məni təqib edənlərin pis
niyyətindən qorxum? **6** Onlar var-dövlətlərinə güvənirlər,
Bol sərvətləri ilə öyünürlər. **7** Amma kimsə öz ömrünü
satın ala bilməz, Həyatının haqqını Allaha ödəyə bilməz.
8 Çünki insanın canının haqqı çox dəyərlidir, Ən üstün
qiymətlər ona kifayət etmir ki, **9** İnsan əbədi ömür sürsün,
Məzarı heç görməsin. **10** Aydındır ki, həm hikmətlilər ölür,
Həm axmaqlar, həm də səfehlər tələf olur, Hamının sərvəti
başqasına nəsib olur. **11** Torpaqlara sahib olsalar belə,
Son mənzilləri qəbirdir, Yenə nəsillərdən-nəsillərədək
yerləri məzardır. **12** İnsan dəyərli olsa da, qalmır, Həlak
olan heyvana oxşayır. **13** Özünə güvənənlərin yolu
ölümə aparır, Özündən razı lovğaların sonu belədir.
(Sela) **14** Onlar sürü kimi ölülər diyarına aparılar, Onları
ölüm otarar. Səhər açılanda əməlisalehlər onlara hakim
olar. Yurd-yuvasından uzaq bir yerdə, ölülər diyarında
Cəsədləri çürüyüb qalar. **(Sheol h7585)** **15** Amma Allah ölülər
diyarının əlindən canımı qurtaracaq, Məni oradan alacaq.
(Sela) **(Sheol h7585)** **16** Qorxma bir adam varlı olanda, Evinə
sərvət yığılanda. **17** Çünki öləndə heç nə apara bilməz,
Sərvəti ardınca getməz. **18** Sağ ikən özünü xoşbəxt saysa
da, Uğur qazananda tərifləns də, **19** Ata-babalarının
yanına gedəcək, Sonsuzadək orada işıq görməyəcək.

20 İnsan dəyərli olsa da, anlamır, Həlak olan heyvana
oxşayır.

50 Asəfin məzmuru. Güclü Rəbb Allah çağırır,
Gündoğandan günbatanadək Bütün yer üzünü səsləyir.
2 Qüsursuz, gözəl Siondan Allah Öz nurunu saçır. **3**
Allahımız gəlir, sakit dayanmaz, Önündə yandırıb-yaxan
alov var, Ətrafında şiddətli tufan qopar. **4** O, xalqını
mühakimə etmək üçün Yuxarıdakı göyü və yeri şahid
çağırır: **5** «Hüzuruma möminlərimi, Qurban verib Mənimlə
əhd bağlayanları yığın!» **6** Göylər ədalətini bəyan edir,
Çünki hakim Allahın Özüdür. (Sela) **7** «Danışıram, dinlə
Məni, ey xalqım! Ey İsrail, əleyhinə şəhadət edirəm.
Allaham, sənin Allahın Mənəm. **8** Qurbanlarından ötrü
səni tənbeh etmirəm, Yandırma qurbanlarını həmişə
görürəm. **9** Tövləndəki buğanı, ağılındakı təkəni Səndən
qəbul etmirəm. **10** Çünki Mənimdir bütün meşələrdə
olan heyvanlar, Minlərlə dağda otlayan mal-qaralar. **11**
Dağlardakı bütün quşları tanıyıram, Bütün çöl heyvanları
əlimin altındadır. **12** Acsam, sənə deməərəm, Çünki
dünyaya, dünyadakı hər şeyə sahibəm! **13** Məgər Mən
buğa əti yeyirəm? Məgər Mən təkə qanı içirəm? **14** Şükür
qurbanını Allaha təqdim et, Haqq-Taalaya əhd etdiyin
təqdimlərini ver. **15** Dar gündə Məni çağır, Mən səni
xilas edəcəyəm, Sən də Məni şərəfləndirəcəksən». **16**
Pislərəsə Allah deyir: «Qaydalarımı əzbər söyləməyə
haqqınız varmı? Əhdimi dilə gətirməyə haqqınız varmı?
17 Mənim iradıma nifrət edirsən, Sözlərimi qulaq ardına
vurursan. **18** Bir oğru görəndə ona qoşulursan, Zinakarlara
yoldaş olursan. **19** Ağzını şər üçün açırsan, Dilini fırıldaq

üçün işə salırsan. **20** Oturub qardaşından gileylənirsən,
Ananın oğlundan qeybət edirsən. **21** Sən belə edəndə
Mən dinməmişəm. Məgər Məni özün kimi sanırsan?
İndi isə səni tənbeh edəcəyəm, əməllərini gözünün
önünə düzəcəyəm. **22** Ey Allahı unudanlar, Buna diqqət
edin! Yoxsa sizi parça-parça edərəm, Heç birinizi xilas
edən olmaz. **23** Kim ki şükür qurbanı təqdim edir, Məni
şərəfləndirir. Doğru yol tutan şəxsə Allahın xilasını
göstərəcəyəm».

51 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Davudun
Bat-Şeva ilə olan münasibətinə görə Natan peyğəmbər
onun yanına gəlib irad tutandan sonra. Məhəbbətinə
görə, ey Allah, mənə rəhm et, Bol mərhəmətinə
görə qanunsuzluqlarımı sil. **2** Təqsirimi tamamilə yu,
Günahımdan məni təmizlə. **3** Çünki qanunsuzluqlarımı
bilirəm, Günahım daim gözümün qarşısındadır. **4** Sənə,
yalnız Sənə qarşı günah işlətmişəm, Gözündə pis sayılanı
etmişəm. Mənə görə çıxarılan hökmündə ədalətlisən,
Məni məhkum etməkdə haqlısan. **5** Mən doğulandan
bəri günahkaram, Ana bətnindən belə, təqsirkaram. **6**
Sənsə ürəkdə düzlüyün olmasını istəyirsən, Mənə daxilən
hikmət öyrət. **7** Məni züfa ilə pak et, təmiz olum, Məni
yu, qardan da ağ olum. **8** Mənə şadlıq, sevinc səsini
eşitdir, Qırdığın sümüklərim xoşhallansın. **9** Üzünü
tut, günahlarımı görmə, Bütün təqsirlərimi sil. **10** Ey
Allah, məndə təmiz ürək yarat, Daxilimə yenidən sədaqət
ruhunu ver. **11** Məni Öz hüzurundan atma, Müqəddəs
Ruhunu məndən götürmə. **12** Xilasının sevincini mənə
qaytar, İtaətkarlıq ruhu verib mənə dayaq ol. **13** Qoy

Sənin yollarını qanunsuzlara öyrədim, Günahkarlar Sənə
sarı dönsünlər. 14 Ey Allah, məni azad et, Qan tökmək
təqsirindən məni qurtar, Dilim ədalətini mədh etsin. 15 Ey
Xudavənd, Sən dilimi aç, Ağzımla Sənə olan həmdlərimi
bəyan edim. 16 Sən qurbanlardan zövq almazsan, Yoxsa
kəsərdim. Yandırma qurbanlarından razı qalmazsan, 17
Allaha məqbul olan qurban sınmış ruhdur, Sən sınan
və peşman olan ürəyə xor baxmazsan, ey Allah! 18
Lütfünlə Siona yaxşılıq et, Yerusəlimin divarlarını bərpa
et. 19 Onda doğru yolla təqdim edilən qurbanlardan,
Bütöv yandırma qurbanlarından zövq alarsan. O zaman
qurbangahında buğalar qurban kəsilər.

52 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun maskili. Edomlu Doeq
Davudun Aximelekin evinə getdiyini Şaula xəbər verəndə
Pisliyinlə nə üçün öyünürsən, ey cəngavər? Sonsuzdur
Allahın məhəbbəti. 2 Ey hiyləgər, dilin insanı məhv edir,
İti ülgüc kimi kəsir. 3 Yaxşılıqdan çox yamanı, Doğru
sözdən çox yalanı sevirsən. (Sela) 4 Ey hiyləgər dilli,
Məhvedici sözləri çox sevirsən! 5 Allah səni əbədilik
qıracaq, Yaxandan yapışaraq evindən çölə atacaq, Dirilər
arasından kökünü qoparacaq. (Sela) 6 Salehlər buna
baxıb qorxacaqlar, Gülə-gülə belə deyəcəklər: 7 «Bu
adam Allaha pənah gətirmədi, Öz bol sərvətinə güvəndi,
Başqalarını məhv edərək gücləndi». 8 Amma mən Allahın
evində Yaşıl zeytun ağacına bənzərəm, Daima, əbədilik
Allahın məhəbbətinə güvənirəm. 9 Sənin gördüyün işlərə
görə daim şükür edirəm, Möminlərin qarşısında gözəl
isminə ümid bağlayıram!

53 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Maxalat» üstə
oxunan maskili. Axmaqlar ürəyində «Allah yoxdur!» deyə
düşünürlər, İnsanlar pozulmuş, əmələri iyrənc olmuş,
Yaxşı iş görən yoxdur. **2** Allah göylərdən bəşər övladına
baxır; Görəsən Allahı dərk edən, Onu axtaran varmı? **3**
Hamı birgə pozulub, namus əldən gedib, Bir nəfər də
olsun yaxşı iş görən yoxdur. **4** Şər iş görənlərin hər biri
məgər heç nə qanmırmı? Xalqımı çörək yerinə yeyirlər,
Allahı çağırmırlar. **5** Onlar böyük dəhşətə düşəcək,
Heç görünməmiş dəhşətə düçar olacaqlar. Allah bizi
mühasirəyə salanların Sümüklərini qırıb dağıdacaq. Onlar
qarşımızda pərt qalacaq, Çünki Allah tərəfindən rədd
olunacaqlar. **6** Kaş İsrailin azadlığı Siondan gələydi! Allah
Öz xalqına bəxtəvər günlərini qaytaran zaman Yaqub
övladları şadlıq edəcək, İsraillilər sevinəcək!

54 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun simli alətlərin
müşayiəti ilə oxunan maskili. Ziflilər Şaulun yanına gəlib
«yəqin ki Davud bizim aramızda gizlənib» deyəndə. Ey
Allah, isminlə məni qurtar, Qüvvənlə mənə bəraət ver.
2 Ey Allah, mənim duamı dinlə, Dilimdən çıxan sözlərə
qulaq as. **3** Yadellilər əleyhimə qalxıblar, Zalımlar canımı
almaq üçün məni axtarırlar, Heç Allaha baxmırlar. (Sela) **4**
Budur, Allah mənə kömək edir, Xudavənd ömrümə dayaq
olur. **5** O bu şəri düşmənlərimə tərəf döndərəcək. Mənim
sadiq Allahım, düşmənləri yox et! **6** Sənə könüllü qurban
kəsəcəyəm, Ya Rəbb, gözəl isminə şükür edəcəyəm! **7**
Məni hər darlıqdan xilas etdin, Gözüm düşmənlərimin
məhvini gördü.

55 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun simli alətlərin
müşayiəti ilə oxunan maskili. Ey Allah, duamı dinlə,
Yalvarışımdan gizlənmə! **2** Yaxşı qulaq as mənə, bir cavab
söylə, Düşüncələrim məni narahat edir, Çaş-baş qalmışam.
3 Düşmənin səsindən, Zalımların zülmündən narahatam.
Məni onların şər işləri sarsıdır, Onlar qəzəblə mənə
qəsd-qərəz qurur. **4** Köksümdəki ürəyim sancır, Ölüm
dəhşəti üzərimə düşdü. **5** Mənə qorxu və titrətmə gəlib,
Canımı vicvicə bürüyüb. **6** Dedim: «Kaş göyərçin kimi
qanadlarım olaydı, Uçub rahatlıq tapaydım. **7** Doğrudan
da, uzaqlara qaçardım, Çöllərdə məskən salardım. (Sela)
8 Bu sərt yellərdən, qasırğalardan Daldalanmaq üçün tez
bir yerə gedəydim». **9** Ey Xudavənd, bu şəhəri alt-üst et,
Oradakıların dillərinə ayrılıq sal. Orada zorakılıq, dava
gördüm; **10** Bunlar gecə-gündüz divarlarının üstündə
dolanır, Pislik və şər şəhərin içindədir, **11** Aralarında
qırğın var, Meydanlarından hədə-qorxu və fırıldaq çıxır.
12 Əgər məni düşmən təhqir etsəydi, dözərdim, Yağı
qarşımda qürrələnsəydi, gizlənərdim. **13** Amma bunu
sən etdin, ey rəfiqim, Ey yoldaşım, ürək həmdəmim.
14 Sənlə şirin-şirin söhbət edərdik, Allah evinə birgə
gedərdik. **15** Qoy düşmənlərə qəfil ölüm gəlsin, Onlar diri-
diri ölülər diyarına düşsün, Çünki şər onların evində və
qəlbindədir. **(Sheol h7585)** **16** Mənsə Allahı səsləyərəm, Rəbb
məni xilas edər. **17** Səhər, günorta, axşam nalə çəkirəm,
Ah-zar edirəm, O, səsimi eşidir. **18** Çoxları əleyhimə çıxır,
Amma O, canımı döyüşdən qoruyur. **19** Əzəldən bəri
taxtında oturan Allah Məni eşidib onları zəlil edəcək.
(Sela) Çünki onlar əsla dəyişməz, Allahdan qorxmurlar.

20 Yoldaşım dostuna əl qaldırır, Dostluq əhdini pozur.
21 Onun dili kərə yağından da yağlıdır, Qəlbində isə
çəkişmələr yaşayır, Sözləri zeytun yağından yumşaqdır,
Amma sıyrılmış qılınclardır. **22** Sən qayğı yükünü Rəbbə
ver, Qoy sənə dayaq olsun. O heç vaxt salehə sarsıntı
verməz. **23** Ey Allah, qanlı, hiyləgər adamları Qəbirə
endirəcəksən. Onların ömrü yarıya çatmayacaq. Amma
mən yalnız Sənə güvənirəm!

56 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Yonat elem rexoqim»
üstə oxunan miktamı. Filiştlilər onu Qat şəhərində
yaxalayanda. Rəhm et mənə, ey Allah, İnsanlar sel kimi
üstümə cumur, Gün boyu döyüşərək məni sıxışdırırlar. **2**
Gün boyu düşmənlərim sel kimi üstümə cumur, əleyhimə
qalxan məğrur döyüşçülər çoxdur. **3** Bu dəhşətli gündə
Mən yalnız Sənə güvənirəm. **4** Vədinə görə Allaha həmd
edirəm, Mən Allaha güvənirəm, qorxmuram; Fani insan
mənə nə edə bilər? **5** Hər işimə onlar ziyan vururlar,
Həmişə mənə qəsd-qərəz qururlar. **6** Xəlvət bir yerə
yığılıb hər addımımı izləyirlər, Pusqu qurub canımı almaq
üçün gözləyirlər. **7** Günahlarına görə onları cəzalandır, Ey
Allah, qəzəblə bu xalqları yerlə yeksan et. **8** Dərdlərimi
saydın, Göz yaşlarımı tuluğuna yığ. Bunlar Sənin kitabında
yazılmayıbmı? **9** Mən Səni çağıranda düşmənlərim geri
dönür, Bunu bilirəm, Allah mənim tərəfimdədir. **10** Vədinə
görə həmd etdiyim Allaha, Vədinə görə həmd etdiyim
Rəbbə, **11** Allaha güvənirəm və qorxmuram; Fani insan
mənə nə edə bilər? **12** Ey Allah, Sənə olan əhdlərimə əməl
etməliyəm, Sənə şükür qurbanı təqdim edəcəyəm. **13**
Çünki canımı ölümdən qurtardın, Ayaqlarımı büdrəməyə

qoymadın, Belə ki Allahın hüzurunda, Həyatın nurunda dolanım.

57 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Al-taşxet» üstə oxuduğu miktamı. Şauldan qaçıb mağarada gizlənəndə. Mənə rəhm et, ey Allah, mənə rəhm et! Canımı götürüb Sənin yanına pənah gətirmişəm. Bəlalar keçib-gedənəcən Qanadlarının altına sığınacağam. **2** Allah-Taalanı çağırıram, Mənim üçün hər şeyi verən Allahı çağırıram. **3** Göydən mənə qurtuluş göndərəcək, Başımı yemək istəyəni rüsvay edəcək. (Sela) Allah Öz məhəbbətini və sədaqətini göndərəcək. **4** Sanki aslanların arasındayam, Yandırıb-yaxan adamların arasında yatıram. Dişləri nizədir, oxdur, Dilləri iti qılıncdır. **5** Ey Allah, göylər üzərində ucal! Ehtişamın bütün yer üzərində olsun! **6** Yolumda tələ qurub canımı üzdülər, Mənə qazdıqları quyuya özləri düşdülər. (Sela) **7** Ey Allah, qəlbim Sənə möhkəm bağlanıb, möhkəm bağlanıb, Qoy ilahi oxuyum, Səni tərənnüm edim. **8** Ey mənim ruhum, oyan! Ey çəng və lira, oyan! Qoy səhəri oyadım. **9** Ey Xudavənd, xalqlar arasında Sənə şükür edəcəyəm. Ümmətlər arasında Səni tərənnüm edəcəyəm. **10** Məhəbbətin böyükdür, göylərə çatır, Sədaqətin buludlara dəyir. **11** Ey Allah, göylər üzərində ucal! Ehtişamın bütün yer üzərində olsun!

58 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Al-taşxet» üstə oxuduğu miktamı. Ey qüdrətlilər, doğrudanmı ədalətlə danışırsınız? Bəşər övladları üçün insaflamı hökm çıxarırsınız? **2** Xeyr, qəlbinizdən fitnə-fəsad çıxır, Bu dünyada əlinizdən zorakılıq gəlir. **3** Pis adamlar ana bətnindən belə, azğındırlar, Çaşıblar, doğulan gündən belə,

yalançıdırlar. 4 Onlar əfi ilan kimi zəhərlidirlər, Qulaqlarını
tıxayan gürzəyə bənzəyirlər. 5 Onlar ilanoynadanın səsinə
gəlmir, Usta bir ovsunçu onu ovsunlaya bilmir. 6 Ey
Allah, onların ağızlarındakı dişlərini qır, Ya Rəbb, bu gənc
aslanların dişlərini çıxar. 7 Qoy onlar su kimi axıb yox
olsun, Kaman üstündəki oxlarının ucları qırılsın. 8 İlbiz
kimi gedərkən ərisinlər, Ölü doğulan körpələr kimi günəş
nuru görməsinlər. 9 Ocaqda qazanlarını qızdırmazdan
əvvəl kol-kosları sovrulsun, Nə qurularından, nə də
yaşlarından heç nə qalmasın. 10 Pislərdən qisas alındığını
görən salehlər şad olacaq, Ayaqlarını onların qanına
batıracaq. 11 İnsanlar belə deyəcək: «Bəli, salehlər barlı
olar, Həqiqətən, dünyanın hökmranı olan bir Allah var!»

59 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Al-taşxet» üstə
oxunan miktamı. Şaul onu öldürmək üçün evinə
adam göndərib pusqu qoyanda. Ey Allahım, məni
düşmənlərimdən qurtar, əleyhdarlarımın əlindən hifz et.
2 Məni şər iş görənlərdən xilas et, Məni qaniçənlərdən
azad et. 3 Canımı almaq üçün məni güdürlər, Güclülər
əleyhimə birləşiblər. Ya Rəbb, üsyankar, günahkar, 4
Təqsirkar olmadığım halda Onlar mənə qarşı qəti tədbir
görürlər. Bir oyan, halımı gör, yardım et, 5 Ya Rəbb,
Ordular Rəbbi, İsrailin Allahı! Bütün millətlərə cəza
vermək üçün oyan, Xəyanətkar pislərin heç birinə rəhm
etmə. (Sela) 6 Bu pis adamlar axşamüstü qayıdırlar, Köpək
kimi mırıldayırlar, Şəhərdə sülənib-dolaşırlar. 7 Gör
dodaqlarından nələr tökülür, Ağızlarından qılınclar çıxır.
Onlar zənn edirlər ki, eşidən yoxdur. 8 Lakin, ya Rəbb,
Sən onlara gülürsən, Bütün millətlərə rişxənd edirsən.

9 Ey mənə qüvvət verən, Səni gözləyirəm! Ey Allahım,
qalamsan, **10** Mənə məhəbbətini göstərirsən! Ey Allah,
imdad etmək üçün çıxacaqsan, Düşmənlərimin qırılmasını
mənə göstərəcəksən. **11** Ey Xudavənd, Sənsən sipərimiz!
Xalqımın yadında qalsın deyə Düşmənləri qırma, lakin
gücünlə Onları dağıdaraq məğlub et. **12** Günahkar dillərinə
görə, Ağızlarının sözlərinə görə Təkəbbürlülərin tələsinə
özləri düşsünlər. Yağdırdıqları lənətlərə görə, Dedikləri
yalanlara görə **13** Onları qəzəbinlə məhv et, Məhv et, qoy
bir nişanə qalmasın. Qoy insanlar bilsinlər: Allah səltənət
sürür Yaqub nəslinin üzərində, Ta ucqarlara qədər yer
üzərində. (Sela) **14** Bu pis adamlar axşamüstü qayıdırlar,
Köpək kimi mırıldayırlar, Şəhərdə sülənib-dolaşırlar. **15**
Avara-avara gəzib yem axtarırlar, Doyunca tapmasalar,
gecə boyu ulayırlar. **16** Mən isə Sənin qüdrətini tərənnüm
edəcəyəm, Sübh tezdən məhəbbətini mədh edəcəyəm.
Çünki Sən mənə qala olmusan, Dar günümdə mənim
pənahımsan. **17** Ey mənə qüvvət verən, Səni tərənnüm
edəcəyəm! Ey Allahım, qalamsan, Mənə məhəbbətini
göstərirsən!

60 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Şuşan-edut» üstə
oxunan təlim miktamı. Davud Naharayim və Sova
Aramlıları ilə döyüşərkən Yoav gedib Duz vadisində on
iki min Edomlunu öldürəndə. Ey Allah, Sən bizi atmısan,
Müdafiə qüvvələrimizi dağıtmısan. Bizə qəzəblənmisən,
Bizi əvvəlki halımıza qaytar. **2** Yeri lərzəyə salmısan,
Torpağını dağıtmısan. Yarıqlarını yenə bitişdir, Çünki yer
sarsılıb. **3** Öz xalqını çətinliyə salmısan, Şərab içirərək bizi
səndələtmisən. **4** Səndən qorxanlara isə bayraq vermisən,

Qoy onu həqiqət naminə qaldırsınlar. (Sela) **5** Sevdiyin
insanların xilas olması üçün Sağ əlinlə bizi qurtar,
mənə cavab ver! **6** Allah Öz müqəddəs məskənindən
belə söylədi: «Şekemi sevinclə bölüşdürəcəyəm, Sukkot
dərəsini böləcəyəm. **7** Gilead torpağı Mənimdir, Menaşşe
torpağı da Mənimdir, Efrayim başımın dəbilqəsidir,
Yəhuda Mənim əsamdır. **8** Moav yuyunmaq üçün
ləyənimdir, Çarığımı ataraq Edomu tutacağam, Zəfər
harayını Filiştə salacağam». **9** Kim məni istehkamlı şəhərə
apara bilər? Kim mənə Edoma qədər yol göstərər? **10** Ay
Allah, Sən niyə bizi atmısan? Ay Allah, qoşunlarımızla
niyə yürüşə çıxmırsan? **11** Bizə düşmənin qarşısında
imdad et, Çünki insanın köməyi puçdur. **12** Allahın köməyi
ilə igidlik edəcəyik, O, düşmənlərimizi tapdalayacaq!

61 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun simli alətlərin
müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Ey Allah, fəryadımı eşit,
Duamı dinlə. **2** Düşkünlük qəlbimi alıb, Mən dünyanın
ucqarından Səni çağırıram. Sən məni əlçatmaz bir qayaya
apar. **3** Çünki Sən mənim pənahgahımsan, Düşmənə
qarşı möhkəm qülləsən. **4** Qoy sonsuzadək çadırında
yaşayım, Qanadlarının altında pənah tapım. (Sela) **5** Sən,
ey Allah, etdiyim əhdi eşitdin, Adından qorxanlara təyin
etdiyin payı mənə verdin. **6** Sən ömür ver, qoy padşahın
yaşasın, İlləri nəsillərdən-nəsillərə qədər uzansın. **7**
Allahın hüzurunda daim taxtda otursun, Məhəbbət və
sədaqət ver, onu qorusun. **8** Mənsə adını həmişə tərənnüm
edəcəyəm, Hər gün əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm!

62 Musiqi rəhbəri Yedutun üçün. Davudun məzmuru.
Susan qəlbim yalnız Allahı gözləyir, Ondadır qurtuluşum.

2 Yalnız Odur qayam, qurtuluşum, O mənim qalamdır,
mən əsla sarsılmaram. **3** İnsan divar kimi əyiləndə, Hasar
kimi laxlayanda Nə vaxtadək üstünə hücum edəcəksiniz?
Nə vaxtadək onu əzəcəksiniz? **4** Yalnız fikirləşirsiniz, onu
nüfuzdan salaq, Çünki yalandan zövq alırsınız. Diliniz
xeyir-dua söyləsə də, Qəlbiniz lənət yağdırır. (Sela) **5** Ey
qəlbim, sükutla Allahı gözlə, Çünki ümidim Ondadır. **6**
Qayam, qurtuluşum yalnız Odur, O mənim qalamdır, mən
sarsılmaram. **7** Qurtuluşum, şərəfim Allaha bağlıdır, Allah
möhkəm qayam və pənahımdır. **8** Ey xalq, hər zaman
Ona arxalan, Onun hüzurunda qəlbini açıb-boşalt, Çünki
Allah bizim pənahımızdır! (Sela) **9** Bəşər övladları yalnız
bir nəfəsdir – İnsan övladları fanidir. Tərəzinin gözündə
çəkərkən hamısı yuxarı qalxır, Çəkisi bir nəfəsdən yüngül
gəlir. **10** Heç zaman zorakılığınıza güvənməyin, Talan
malına boş yerə ümid bağlamayın, Var-dövlətiniz artsa
da, ona arxalanmayın. **11** Allah bir dəfə dedi, Bunu iki dəfə
eşitdim: Qüdrət Allahındır, **12** Ey Xudavənd, məhəbbət
Sənindir! Sən hər kəsə əməlinə görə əvəz verirsən!

63 Davudun məzmuru. Yəhuda çölündə olanda. Ey Allah,
mənim Allahım Sənsən, Sənin üçün yaman qəribsəmişəm.
Quraq, cansıxıcı, susuz bir diyarda Sənsiz könlüm
susuzdur. Bütün varlığımla həsrətini çəkirəm. **2** Müqəddəs
yerdə Səni seyr edirdim, Qüdrətini, əzəmətini görürdüm.
3 Mənim dilim Səni tərənnüm edir, Məhəbbətin bu
həyatdan gözəldir. **4** Bütün ömrüm boyu Sənə alqış
edəcəyəm, əllərimi qaldırıb adınla Səni səsləyəcəyəm. **5**
Sanki yağlı yeməklə canım tox olacaq, Dilim Səni mədh
edəcək, ağzım həmd oxuyacaq. **6** Yatanda belə, Səni

xatırlayıram, Gecə növbələrində Səni düşünürəm. 7
Sən mənə kömək oldun, Qanadlarının kölgəsində Sənə
mədh oxuyacağam. 8 Könlüm Sənə bağlanır, Sağ əlin
məni möhkəm tutur. 9 Amma canımın qəsdinə duranlar
Yerin dibinə batacaqlar, 10 Qılıncın ağzına tuş gələcəklər,
Çaqqallara yem olacaqlar. 11 Amma padşah Allaha görə
sevinəcək, Adına and içən hər kəs həmd söyləyəcək,
Yalançıların isə ağzı yumulacaq.

64 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ey Allah,
eşit səsimi, Sənə şikayət edirəm, Həyatımı düşmən
vahiməsindən qoru. 2 Pislərin fəndlərindən, Şər iş
görənlərin vəlvələsindən Məni qoru. 3 Onlar qılınc
kimi dillərini itiləyirlər, Kamanın üstünə ox kimi acı
sözlərini qoyurlar, 4 Günahsız insana pusqu qurduqları
yerlərdən Qəfildən, çəkinmədən atırlar. 5 Bir-birlərini
şər iş görməkdə cəsarətləndirirlər, Gizlənib tələ qurmaq
üçün məsləhət edirlər, «Bunu kim görəcək?» deyirlər. 6
Fitnəkarlıqla qəsd qururlar və belə deyirlər: «Ustalıqla
fənd işlətdik». İnsanın daxili, qəlbi görünməz. 7 Lakin
Allah onlara ox atacaq, Onlar qəflətən yaralanacaq. 8 Öz
dilləri özlərini yıxacaq, Onları görənlər başını bulayıb xor
baxacaq. 9 Bütün insanlar qorxacaq, Allahın əməllərini
bəyan edəcək, Onun işləri barədə düşünəcək. 10 Saleh
insan Rəbbə görə sevinəcək, Ona pənah gətirəcək. Bütün
ürəyidüz insanlar Rəbbə həmd edəcək!

65 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Bir ilahi.
Ey Allah, Səni Sionda həmdlər gözləyir, Sənə edilən
əhd yerinə yetiriləcək. 2 Ey duaları eşidən, Bütün bəşər
hüzuruna gələcək. 3 Mən günaha batmışdım, Lakin Sən

üsyankarlığımızı kəffarə edirsən. **4** Nə bəxtiyardır evinin
həyətlərində yaşayan, Seçib Özünə yaxın etdiyin insan!
Biz Sənin evinin, müqəddəs məbədinin Nemətləri ilə
doyacağıq! **5** Sən ey qurtuluşumuzun Allahı, Zəhmli
işlərinlə ədalətini göstərirsən, Bizə cavab verirsən. Sən
yer üzünün bütün ucqarlarının, Ən uzaq dənizlərin belə,
ümidisən. **6** Sən qüdrətə bürünmüsən, Qüvvətinlə dağları
möhkəmlətmisən. **7** Dənizlərin uğultusunu, Dalğaların
gurultusunu, Ümmətlərin çaxnaşmasını Yatıran Sənsən.
8 Dünyanın ucqarlarında yaşayanlar Sənin əlamətlərinə
mat qalırlar. Gündoğandan günbatanadək bütün insanlar
Sənə mədh oxuyurlar. **9** Yer üzünün qayğısına qalıb su
verirsən, Onu çox məhsuldar edirsən. Ey Allah, çayın su
ilə doludur, Torpağı taxıl üçün hazır edirsən. **10** Torpağın
şırımlarını sulayırsan, Aralarını bərkidirsən, Gur yağışla
torpağını yumşaldırsan, Məhsuluna bərəkət verirsən.
11 Yaxşılıqlarınla tac qoyursan, Yollarından yağ damır,
12 Çöl otlaqlarına tökülür, Təpələr sevincə bürünür. **13**
Çəmənlərin sürülərlə dolur, Dərələrini taxıl bürüyür.
Onlar cuşa gəlib tərənnüm söyləyir!

66 Musiqi rəhbəri üçün. Bir ilahi. Məzmur. Ey bütün
dünya əhli, Cuşa gəlib Allaha nida edin, **2** Şərəfli ismini
tərənnüm edin, Ona şərəflə həmd edin! **3** Siz Allaha belə
deyin: «Əməllərin nə qədər zəhmlidir! O qədər qüdrətlisən
ki, Düşmənlərin qarşında diz çökür! **4** Bütün dünya
Sənə səcdə edir, Səni tərənnüm edir, İsmini tərənnüm
edir». (Sela) **5** Gəlin, Allahın işlərini, Bəşər övladları
üçün etdiyi zəhmli əməllərini görün. **6** Dənizi quruya
çevirdi, Çayın sularını saxlayıb xalqını piyada keçirtdi.

Biz Allaha görə sevinək! **7** Qüdrəti ilə əbədi səltənət
sürər, Günahkarlar Ona qarşı qalxmasın deyə Göz qoyub
millətlərə nəzarət edər. (Sela) **8** Ey xalqlar, Allahımıza
alqış edin, Ona həmd edin, səsiniz eşidilsin! **9** Odur
canımızı qoruyan, Ayağımızı büdrəməyə qoymayan. **10**
Ey Allah, bizi sınaqdan keçirtdin, Sən bizi gümüş kimi
təmizləyib saflaşdırdın. **11** Sən bizi Öz torunla tutdun,
Kürəyimizə ağır yük qoydun. **12** Sən insanları başımızın
üstündən keçirtdin. Oda düşdük, suya düşdük, Axırda
bizi Sən bolluğa çıxartdın. **13** Sənin evinə yandırma
qurbanları ilə gələcəyəm, Sənə əhd etdiyim təqdimləri
verəcəyəm. **14** Dar gündə dilim bunları bəyan etdi, Mənim
ağzım bu əhdləri söylədi. **15** Kökəldilmiş heyvanları
Sənin üçün yandırma qurbanı verəcəyəm. Qoçların xoş
tüstüsü Sənə sarı qalxacaq, Təkələri, öküzləri qurban
gətirəcəyəm. (Sela) **16** Ey Allahdan qorxanlar, gəlin,
dinləyin, Onun mənə nə etdiyini sizə bəyan edim. **17**
Ağzımla Onu səslədim, Dilimlə Onu mədh etdim. **18**
Mən qəlbimdə təqsirə yer versəydim, Xudavənd məni
eşitməzdi. **19** Lakin Allah məni dinlədi, Duamın səsini
eşitdi. **20** Alqış olsun Allaha! Duamı rədd etmədi, Məndən
məhəbbətini əsirgəmədi!

67 Musiqi rəhbəri üçün simli alətlərin müşayiəti ilə
oxunan məzmur. Bir ilahi. Lütf edib, ey Allah, bizə xeyir-
dua ver, Üzün üstümüzə nur saçsın. (Sela) **2** Qoy yer
üzündə Sənin yolun, Bütün millətlər arasında qurtuluşun
tanınsın. **3** Ey Allah, Sənə xalqlar şükür etsin, Qoy Sənə
bütün xalqlar şükür etsin. **4** Qoy ümmətlər sevinclə Səni
mədh etsin, Çünki xalqlara insafla hökm edirsən, Yer

üzündəki ümmətlərə yol göstərirsən. (Sela) **5** Ey Allah,
Sənə xalqlar şükür etsin, Qoy Sənə bütün xalqlar şükür
etsin. **6** Yer üzü bəhrəsini verib, Allah, bizim Allahımız
bizə bərəkət verib. **7** Allah bizə xeyir-dua verib. Qoy
yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə olanlar Ondan
qorxsun!

68 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Bir ilahi.
Allah qalxsın, qoy düşmənlər dağılsın, Ona nifrət edənlər
qarşısından qaçsın, **2** Pislər çəkilən tüstü kimi dağılsın,
Alovun qarşısında mum kimi ərisin. Qoy onlar Allahın
qarşısında məhv olsun. **3** Salehlər sevinsin, Allahın
hüzurunda fərəhindən coşsun, Sevinib şad olsun. **4**
Allaha ilahi oxuyun, ismini tərənnüm edin, Buludlar
üstünə minənə yol açın. İsmi Rəbdir, hüzurunda fərəhiniz
çağlasın. **5** Öz müqəddəs məskənində olan Allah Yetimlərin
atası, Dul qadınların müdafiəçisidir. **6** Allah kimsəsizlərə
ev qurur, əsirləri firavanlığa çıxarır, Günahkarlar isə quru
yurdda yaşayır. **7** Ey Allah, Sən xalqının önündə gedərkən,
Çöllükdə yürüşə çıxarkən (Sela) **8** Sina dağındakı Allahın
qarşısında, Allahın, İsrailin Allahının hüzurunda Yer
lərzəyə gəldi, göydən yağış töküldü. **9** Ey Allah, yaxşıca
yağışlar yağdırdın, Solan torpaqlarını canlandırdın. **10**
Xalqın orada məskən saldı. Ey Allah, xeyirxahlığına görə
Məzlumlar üçün oranı Sən hazırladın. **11** Xudavənd əmr
edir, Bir alay qadın Belə müjdə paylayır: **12** «Düşmən
orduları qaçır! Padşahları qaçır! Evdə olanlar Talan malını
paylayırlar. **13** Siz ağıllar arasında yatanda Qanadları
gümüş kimi bərq vuran, Tükləri isə qızıl kimi parlayan,
Göyərçinə oxşayırsınız». **14** Külli-İxtiyar padşahları elə

dağıtdı ki, Elə bil Salmon dağına göydən qar tökülür. **15** Ey
Başan dağı, Allahın dağı, Ey zirvələri çox olan Başan dağı!
16 Ey zirvələri çox olan dağlar, Allah məskən salmaq üçün
seçdiyi dağa Niyə qibtə ilə baxırsınız? Bəli, Rəbb orada
əbədi yaşar. **17** Allahın döyüş arabaları var Minlərlə, saysız-
hesabsız. Xudavənd onlarla birgə Sinadan müqəddəs
məskəninə gəlib. **18** Ya Rəbb Allah, Sən yüksək yerlərə
çıxıb məskən saldın, əsir etdiyin düşmənləri Özünlə oraya
apardın, Sən bütün insanlardan, Hətta üsyankarlardan da
xərac aldın. **19** Xudavəndə, Bizi qurtaran Allaha – Hər gün
qayğı yükümüzü çəkənə alqış olsun! (Sela) **20** Allahımız
azad edən Allahdır, Ölümdən qurtaran Xudavənd Rəbdir.
21 Allah düşmənlərin kəlləsini, Günah içində yaşayanların
tüklü təpəsini əzəcək. **22** Xudavənd belə dedi: «Onları
Başandan geri qaytaracağam, Dənizin dibində olsalar belə,
Oradan geri qaytaracağam. **23** Qoy ayaqların düşmənlərin
qanına batsın, Bundan itlərinin dilləri də pay alıb yalasın».
24 Ey Allah, indi burada o zəfər yürüşün, Ey Allahım,
Padşahım, müqəddəs yerə gəlişin görünür, **25** Öndə ilahi
oxuyanlar, Arxalarından isə çalğıçılar, Aralarında dəfçalan
qızlar gəlir. **26** Ey İsrailin belindən gələnlər, cəmiyyət
içində Allahınız Rəbbə alqış edin. **27** Qabaqda kiçik
Binyamin qəbiləsi gedir, Ardınca çoxlu Yəhuda başçıları,
Ondan sonra Zevulunun, Naftalinin başçıları gəlir. **28** Ey
Allah, qüdrətini, Bizim üçün işlətdiyin qüvvətini göstər.
29 Yerusəlimdəki məbədinə görə Sənə padşahlar xərac
gətirir. **30** Qamışlıqda yaşayan heyvanları, Xalqların
danaları ilə buğa sürüsünü tənbeh et. Bu gümüşpərəstləri
təpiyinin altına sal, Davakar xalqları pərən-pərən et.

31 Misirdən Allahın hüzuruna elçilər gələcək, Kuşlular
da Ona əl açacaqlar. **32** Ey dünya ölkələri, Allaha ilahi
söyləyin. Xudavəndi tərənnüm edin, (Sela) **33** Göylərin, ulu
göylərin üstünə minəni, Güclü səslə gurlayanı dinləyin, **34**
Allahın qüdrətini bəyan edin, Əzəməti İsrail üzərindədir,
Onun qüdrəti göylərdədir! **35** Müqəddəs məkanında olan
ey Allah, zəhmlisən! İsrailin Allahı Öz xalqına qüdrət,
qüvvət verir. Allaha alqış olsun!

69 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Şoşannim» üstə
oxunan məzmuru. Ay Allah, məni qurtar, Su çıxıb
boğazımacan, **2** Dərin bataqlığa batmaqdayam, Ayaq
üstə durmağa yer yoxdur. Dərin sulara qərq olmuşam,
Sellər məni aparır. **3** Fəryad etməkdən taqətim kəsildi,
Allahı gözləməkdən Boğazım qurudu, gözümün nuru
söndü. **4** Boş yerə mənə nifrət edənlər Başımın tükündən
çoxdur. Haqsız yerə mənə düşmən kəsilənlər, Məni məhv
etmək istəyənlər qüvvətlidir. Oğurlamadığım şeyləri necə
qaytara bilərəm? **5** Ey Allah, ağılsızlıq etdiyimi bilirsən,
Günahlarım Səndən gizli deyil. **6** Ey Ordular Rəbbi
Xudavənd, Səni gözləyənlər Mənə görə qoy utanmasınlar.
Ey İsrailin Allahı, Səni axtaranlar Mənə görə qoy xəcalət
içində qalmasınlar. **7** Sənin uğrunda üzərimə rüsvayçılıq
töküldü, Üzümü xəcalət bürüdü. **8** Qardaşlarıma yad
oldum, Anamın oğullarına özgə sayıldım. **9** Evinin qeyrəti
məni yandırıb-yaxdı, Səni təhqir edənlərin rüsvayçılıq
təhqirləri altında qaldım. **10** Oruc tutub ağlamağımı belə,
Mənə rüsvayçılıq saydılar. **11** Mən çula bürünəndə Onlara
söz oldum. **12** Darvazadakı adamlar məndən qeybət
edirlər, Sərxoşların dilinin nəğməsinə çevrildim. **13** Mənsə,

ya Rəbb, Sənə dua edirəm. Ey Allah, münasib gördüyün
zaman Bol məhəbbətinə görə mənə cavab ver, Çünki
qurtuluşuna etibar etmişəm. **14** Məni qurtar, bataqlığa
batmayım, Qoy düşmənlərimdən, Dərin sulardan xilas
olum. **15** Qoy sellər məni aparmasın, Dərinlik məni
udmasın, Quyu üstümdə ağzını yummasın. **16** Ya Rəbb,
mənə cavab ver, Çünki məhəbbətin yaxşıdır. **17** Üzünü bu
bəndəndən gizlətmə, Tez cavab ver, çünki əzab çəkirəm.
18 Yetiş, canımı azad et, Məni düşmənlərimdən xilas et.
19 Başıma gələn rüsvayçılığı, Biabırçılığı, xəcaləti bilirsən,
Bütün yağılarım qarşındadır. **20** Rüsvayçılıq qəlbimi
qırdı, Gör necə biçarəyəm. Çox axtardım, halıma yanan
tapılmadı, Hey axtardım, təsəlli verən olmadı. **21** Mənə
yemək əvəzinə öd verdilər, Susayanda sirkə içirtdilər. **22**
Süfrələri onlar üçün tələ olsun, Müttəfiqləri üçün tor
olsun. **23** Gözlərinə qara gəlsin, görməsinlər, Belləri onları
lərzəyə salsın. **24** Qoy qəzəbin onların üzərinə yağsın, Qoy
hiddətinin qızğınlığı onları tutsun. **25** Düşərgələri viran
olsun, Çadırları boş qalsın. **26** Çünki Sənin vurduğun
insanı təqib edirlər, Yaraladıqlarının dərdini ona qaxınc
edirlər. **27** Bu təqsirkarları daha da təqsirkar çıxar,
Səndən bəraət almasınlar. **28** Qoy adları həyat kitabından
silinsin, Salehlərlə yanaşı yazılmasın. **29** Mən məzlumam,
dərdliyəm, Ey Allah, Sənin qurtuluşun məni ucaltsın.
30 Allahın isminə ilahilərlə həmd oxuyacağam, Onu
şükürlərlə ucaldacağam. **31** Mal-qara qurbanından çox
Bu, Rəbbin xoşuna gələcək, Buynuzlu, dırnaqlı buğadan
çox Bu Ona xoş gələcək. **32** Bunu görən məzlumlar qoy
sevinsin, Ey Allahı axtaranlar, ürəyiniz dirçəlsin. **33**

Çünki Rəbb fəqirləri eşidir, Öz əsir xalqına xor baxmır.
34 Göy, yer, dənizlər, oradakı canlılar Qoy Rəbbə həmd
oxusunlar. 35 Çünki Allah Sionu qurtaracaq, O, Yəhuda
şəhərlərini bərpa edəcək. Onun xalqı oranı mülk edib
məskən salacaq, 36 Ora qullarının övladlarına irs olaraq
qalacaq, Allahın ismini sevənlər orada sakin olacaq!

70 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun yadasalma məzmuru.
Ey Allah, məni xilas et, Ya Rəbb, dadıma tez çat! 2
Canımın qəsdinə duranlar Qoy utanıb biabır olsunlar. Pis
günümdən zövq alanlar Geri qovulub rüsvay olsunlar. 3
«Aha! Aha!» deyənlər Xəcalət içində çaşıb-qalsınlar. 4
Lakin Səni axtaranlar Sənə görə qoy şad olub sevinsinlər,
Verdiyin xilası sevənlər Daim «Qoy ucalsın Allah!»
desinlər. 5 Budur, bir məzlum, bir fəqirəm, Ey Allah, Sən
Özünü tez yetir. Köməyim, xilaskarım Sənsən, Ya Rəbb,
ləngimə!

71 Ya Rəbb, Sənə pənah gətirirəm, Heç vaxt məni
xəcalətdə qoyma. 2 Məni ədalətinlə qurtar, xilas et,
Qulağını mənə sarı döndər, məni azad et. 3 Mənə sığınacaq
qaya ol, Qoy əmrinlə hər vaxt ora girib qurtulum. Çünki
qayam da Sən, qalam da Sənsən. 4 Ey Allahım, şər
insanın əlindən, Haqsızın, zalımın pəncəsindən məni
qurtar. 5 Ey Xudavənd, Sən mənim ümidimsən, Ya Rəbb,
gəncliyimdən bəri Sənə güvənmişəm. 6 Doğulduğum
gündən bəri dayağımsan, Məni ana bətnindən dünyaya
gətirmisən, Həmişə Sənə həmd edirəm. 7 Çoxlarına qəribə
bir şey oldum, Amma Sən mənim möhkəm sığınacağım
oldun. 8 Sənə həmd etmək dilimdən düşməz, Daim Sənin
izzətini düşünürəm. 9 Yaşa dolanda da məni rədd etmə,

Taqətdən düşəndə də məni tərk etmə. **10** Mənim barəmdə
düşmənlərim belə söyləyir, Məni öldürmək istəyənlər
belə məsləhətləşir, **11** Deyirlər ki, Allah onu tərk edib,
Gəlin onu təqib edərək tutaq, Çünki onu xilas edən
yoxdur. **12** Ey Allah, məndən uzaq durma, Ey Allahım,
dadıma tez çat! **13** Qoy məni ittiham edənlər utanıb
məhv olsun, Bədxahlarımı xəcalət, rüsvayçılıq bürüsün.
14 Mənsə hər zaman Sənə ümid bağlayacağam, Sənə
həmd oxuduqca oxuyacağam. **15** Gün boyu salehliyini,
qurtuluşunu dilim bəyan edir, Onun ölçüsünü bilməsəm
də. **16** Ey Xudavənd Rəbb, qüdrətinlə dolanıb-gəzəcəyəm,
Sənin, yalnız Sənin salehliyini bəyan edəcəyəm. **17** Ey
Allah, gəncliyimdən bəri mənə təlim vermisən, Sənin
xariqələrini indiyədək elan edirəm. **18** Yaşa dolub saçıma
dən düşənə qədər Gələcək nəslə qüvvətini, Gələcək nəslin
hər birinə qüdrətini Elan edəcəyəm. Ey Allah, məni tərk
etmə. **19** Ey Allah, salehliyin göylər qədər ucadır, Böyük
işlər görmüsən! Ey Allah, Sənin kimisi varmı? **20** Sən mənə
çoxlu ağır əzablar versən də, Yenə məni dirçəldirsən,
Yerin dibindən yenə məni çıxarırsan, **21** Hörmətimi
artırmaqla Mənə yenə əmniyyət verirsən. **22** Ey Allahım,
sədaqətinə görə Çəng çalıb Sənə şükür edəcəyəm! Ey
İsrailin Müqəddəsi, Səni lira ilə tərənnüm edəcəyəm!
23 Dilim, azadlıq verdiyin qəlbim Mədh oxuyub Səni
tərənnüm edəcək, **24** Dilim daim salehliyindən söyləyəcək,
Çünki bədxahlarımın xəcalətdən üzləri qızarıb.

72 Süleymanın məzmuru. Ey Allah, padşaha ədalət ver,
Şah oğluna salehlik ver. **2** Qoy Sənin xalqına salehliklə,
Məzlumlara ədalətlə hakimlik etsin. **3** Xalqın firavanlığı

dağlardan aşsın, Salehlər təpələri dolaşsın. **4** Padşah xalq
arasında olan məzlumları qorusun, Fəqirləri xilas etsin,
Zalımları əzsin. **5** Nə qədər günəş və ay varsa, Hər gələn
nəsil qoy Səndən qorxsun. **6** Biçilən tarlaya yağış kimi,
Torpağı suvaran gur yağış kimi tökülsün. **7** Bu padşahın
ömrü boyu qoy salehlər çiçək açsın, Göydə ay durduqca
qoy firavanlıq artsın. **8** Dənizdən-dənizə qədər, Fəratdan
yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə hökmranlıq etsin.
9 Onun qarşısında köçəri xalqlar diz çöksün, Düşmənləri
isə qoy yerə vurulsun. **10** Tarşişin və adaların padşahları
ona xərac gətirsin, Səba və Seva padşahları ona bəxşiş
versin. **11** Qarşısında bütün padşahlar təzim etsin, Qoy
bütün millətlər ona xidmət etsin! **12** Çünki o imdad deyib
çağıran fəqirləri, Məzlumları, köməksizləri qurtarır. **13**
Yoxsula, fəqirə rəhm edir, Fəqirlərin canlarını azad edir.
14 Onları hədə-qorxudan, zorakılıqdan qurtarır, Onun
gözündə bunların qanı qiymətlidir. **15** Yaşasın padşah!
Qoy ona Səba qızılı verilsin, Qoy onun üçün durmadan
dua edilsin, Hər gün ona xeyir-dua verilsin. **16** Qoy
ölkənin zəmiləri bol olsun, Dağların başında dalğalansın.
Bu ölkə Livan kimi məhsul versin, Qoy şəhərin əhalisi ot
kimi bitsin. **17** Qoy padşahın adı əbədi qalsın, Günəşin
ömrü tək adı var olsun. Onun vasitəsilə insanlar xeyir-
dua alsın, Onu bütün millətlər bəxtiyar adlandırsın! **18**
Alqış olsun Rəbb Allaha, İsrailin Allahına, Xariqələrin
yeganə yaradanına! **19** Onun şərəfli adına əbədi alqış
olsun, Bütün yer üzü Onun izzətinə bürünsün! Amin!
Amin! **20** Yessey oğlu Davudun duaları burada sona çatır.

73 Asəfin məzmuru. Doğrudan da, İsrail üçün, Ürəyitəmiz
olanlar üçün Allah xeyirxahdır. **2** Amma mənim ayaqlarım
az qala büdrəmişdi, Addımlarım məni yıxmışdı. **3** Pislərin
firavanlığını görərkən Bu məğrurlara həsəd aparırdım.
4 Ölənədək onların ağrıları yoxdur, Vücudları ətə-cana
gəlib. **5** Onlar başqaları kimi dərdə düşməzlər, Əzab
çəkməzlər. **6** Çünki təkəbbür onlar üçün boyunbağı
kimidir, Zorakılıq libas kimi əyinlərini örtür. **7** Köklükdən
gözləri dombalıb çıxır, Qəlblərinin pis məqsədləri aşıb-
daşır. **8** Pis niyyətli sözləri ilə insanlara istehza edirlər,
Onlara yuxarıdan baxıb hədə-qorxu gəlirlər. **9** Ağızlarını
göylərin əleyhinə açırlar, Dillərinin sözləri dünyanı gəzib-
dolaşır. **10** Ona görə bütün xalq onların tərəfinə keçir,
Sözlərini axıradək su kimi içir. **11** Deyirlər ki, Allah necə
xəbər tutacaq? Haqq-Taala bundan necə xəbərdar olacaq?
12 Belədir pis adamlar, Daim arxayındırlar, var-dövlət
artırırlar. **13** Məgər mən boş yerə qəlbimi təmizləmişdim,
Günahsızlıq içində əllərimi yumuşdum? **14** Həmişə
əziyyətə düşürəm, Hər səhər töhmətə rast gəlirəm. **15**
Əgər «qoy mən də belə danışım» deyə düşünsəydim,
Sənin övladlarına xəyanət edərdim. **16** Bunu anlamaq
üçün düşünəndə Çətin bir iş kimi gözümə durdu. **17**
Yalnız Allahın Müqəddəs məkanına girərkən Onların
aqibətini dərk etdim. **18** Doğrudan da, onları sürüşkən
yerə qoymusan, Onları məhvə yuvarlayırsan. **19** Onlar
bir anda yox olacaqlar, Dəhşət içində itib-batacaqlar.
20 Yuxudan ayılanda röyalar unudular, Ey Xudavənd,
Sənin oyanışınla bu adamlar boş sayılacaq. **21** O vaxt
könlüm zəhərlənmişdi, Qəlbim dəlik-deşik olmuşdu. **22**

Necə axmaq idim, dərrakəm yox idi, Qarşında sanki bir
heyvan idim. 23 Amma daim Sənlə olmuşam, Mənim sağ
əlimdən tutmusan. 24 Nəsihətinlə mənə yol göstərirsən,
Sonra məni şərəfə çatdıracaqsan. 25 Göylərdə Səndən
başqa kimim var? Yer üzündə də Səndən başqa heç
nə istəmirəm. 26 Cismim və ürəyim taqətdən düşsə
belə, Daim, ey Allah, qəlbimin qüvvəti, nəsibimsən. 27
Budur, Səndən uzaq düşənlər məhv olurlar, Sənə xəyanət
edənləri yox edirsən. 28 Mənim üçün Allaha yaxınlaşmaq
yaxşıdır, Xudavənd Rəbbə pənah gətirmişəm, Ona görə
bütün işlərini hamıya çatdıracağam!

74 Asəfin maskili. Ey Allah, niyə bizi əbədilik tərk
etmisən? Otlağının sürüsünə niyə qəzəbin alovlanıb? 2
Yada sal keçmişdə satın aldığın icmanı, Özünə xalq etmək
üçün azad etdiyin tayfanı, Həm də məskənin olan Sion
dağını. 3 Əbədi viranələrə doğru get, Müqəddəs yerdə hər
şeyi düşmən dağıdıb. 4 Səcdəgahının ortasında düşmənlər
nərə çəkdilər, Bu yerə zəfər bayraqlarını keçirtdilər.
5 Sıx meşəni budamaq üçün Balta qaldıran adamlara
bənzəyirlər. 6 Müqəddəs yerin bütün oyma işlərini
Baltalar və çəkiclərlə qırıb tökdülər. 7 Sənin Müqəddəs
məkanına od vurdular, Adının sakin olduğu yeri uçurub
murdarladılar. 8 «Bu xalqı biz birgə əzməliyik» deyə
düşünərək Ölkədəki bütün səcdəgahları yandırdılar. 9 Heç
bir rəmzimiz görünmür, Daha peyğəmbərimiz yoxdur.
Kimsə bilmir, biz nə vaxtadək belə qalacağıq. 10 Ey Allah,
nə vaxtadək düşmən Səni söyəcək? Yağı əbədilikmi Sənin
adına küfr edəcək? 11 Axı nə üçün əlini geri çəkirsən?
Çıxart qoynundan sağ əlini, onları məhv et. 12 Ey Allah,

əzəldən Padşahımsan, Yer üzünə qurtuluşlar verirsən.
13 Sən dənizi Öz qüdrətinlə böldün, Dəniz əjdahalarının
başlarını əzdin. **14** Sən Livyatanın başlarını əzdin, Onu
çöl heyvanlarına yem etdin. **15** Sən bulaqlar açıb sellər
axıtdın, Həmişəaxar çayları isə qurutdun. **16** Gündüz də
Sənindir, gecə də Sənin, Ayı və günəşi Sən yaratmısan.
17 Sən quru yerin bütün sərhədlərini qoydun, Həm
yayı, həm qışı yaratdın. **18** Ya Rəbb, unutma, düşmən
Səni söyür, Sənin adına axmaq bir xalq küfr edir. **19**
Öz qumrunun canını yırtıcılara vermə, Məzlumlarının
həyatını əsla unutma. **20** Özün bizimlə bağladığın əhdə
bax! Zorakılıq yuvaları ölkənin hər zülmət yerinə dolub.
21 Qoyma əzabkeş yenə də rüsvay olsun, Qoy sənin adına
məzlumlar və fəqirlər həmd oxusun. **22** Qalx, ey Allah,
mübarizəni apar, Unutma ki, axmaqlar həmişə Səni söyür.
23 Düşmənlərinin səsini, əleyhdarlarının daim yüksələn
vəlvələsini unutma.

75 Musiqi rəhbəri üçün Asəfin «Al-taşxet» üstə oxunan
məzmuru. Bir ilahi. Ey Allah, biz Sənə şükür edirik,
Bizə doğma olan isminə şükür olsun, Xariqələrin bunu
bəyan edir! **2** Allah deyir: «Müəyyən etdiyim zaman Mən
insafla hakimlik edəcəyəm. **3** Yer və üzərindəkilər lərzəyə
gələrkən Onu saxlayıb sütunlarından tutan Mənəm. (Sela)
4 Məğrurlara dedim: “Daha məğrurluq etməyin”, Pislərə
dedim: “Gücünüzü göstərməyin, **5** Buynuz çıxartmayın,
Dikbaş-dikbaş danışmayın”». **6** İnsanı yüksəltmək Nə
şərqdən, nə qərbdən, nə də çöllərdən gəlir. **7** Hökm
verən Allah isə Həm alçaldır, həm yüksəldir. **8** Rəbb
əlində bir cam tutub, Onu ədviyyatlı, köpüklənən şərabla

doldurub. Şərabından töküb dünyanın bütün pislərinə
paylayacaq, Onlar da şərabı dibinə qədər içib-qurtaracaq.
9 Mənsə daim bunu elan edəcəyəm, Yaqubun Allahına
tərənnüm oxuyacağam. 10 Pis adamların buynuzları
qırılacaq, Amma salehlərin qüvvəti artacaq.

76 Musiqi rəhbəri üçün. Asəfin simli alətlərin müşayiəti
ilə oxunan məzmuru. Bir ilahi. Allah Yəhudada şöhrətlidir,
İsraildə Onun adı böyükdür. 2 Çardağı Salemdədir, Məskəni
Siondadır. 3 Allah orada alovlu oxları, Qalxan-qılıncı və
bütün silahları qırdı. (Sela) 4 Ey Allah, şərəfli Sənsən, Ulu
dağlardan da əzəmətlisən! 5 Cəsur ürəklilər talan oldu,
Ölüm yuxusuna daldı, Bütün cəngavərlərin əlləri sustaldı.
6 Ey Yaqubun Allahı, Sənin məzəmmətindən Arabaçılar və
atlar uyumuş qaldı. 7 Sən zəhmlisən, Sən! Qəzəblənəndə
qarşında kim dura bilər? 8 Öz hökmünü göylərdən elan
etdin, Yer vahimələndi və səsini kəsdi. 9 Onda, ey Allah,
hökm çıxarmaq üçün, Dünyadakı məzlumların hamısını
qurtarmaq üçün qalxdın. (Sela) 10 Qəzəbli insanlar
belə, Sənə şükür edir, Qəzəbdən qurtulanları Özünə
bağlayırsan. 11 Allahınız Rəbbə əhd edin və yerinə yetirin,
Ey bütün ətraf xalqlar, o Zəhmli Olana xərac gətirin.
12 O, hökmdarların nəfəsini kəsər, Dünya padşahlarını
vahimələndirər.

77 Musiqi rəhbəri Yedutun üçün. Asəfin məzmuru. Allahı
səsləyirəm, fəryad edirəm, Allahı səsləyirəm, O məni
dinlər. 2 Dar günümdə Xudavəndi axtarıram, Bütün gecə
durmadan, Könlüm ovunmadan Ona əl açmışam. 3 Allahı
yada salarkən təlaşa düşürəm, Dərindən fikirləşəndə
ruhdan düşürəm. (Sela) 4 Qoymursan gözlərimi yumum,

Üzgünlükdən danışa bilmirəm. **5** Düşünürəm keçən
günləri, Ötən dövranı, illəri. **6** Oxuduğum ilahi gecələr
yadıma düşür, Ürəyimdə düşünəndə könlüm məndən
soruşur: **7** «Xudavənd məni əbədilikmi tərk edib? Bir
daha məndən razı qalmayacaqmı? **8** Məhəbbəti həmişəlik
qurtardımı? Vədi nəsildən-nəslə qədər sona çatdımı?
9 Allah rəhm etməyi unudubmu, Mərhəmətinin yerini
qəzəb tutdumu?» (Sela) **10** Dedim: «Bu mənim üçün
bəladır, Haqq-Taala daha gücünü göstərmir». **11** Ya Rəbb,
Sənin əməllərini yada salıram, Bəli, xatırlayıram, ta
qədimdən xariqələr göstərmisən. **12** Sənin bütün işlərini
dərindən düşünürəm, əməllərin barədə xəyala dalıram.
13 Allahın yolu müqəddəsdir. Allah kimi böyük hansı allah
var? **14** Xariqələr yaradan Allah Sənsən, Xalqlar arasında
qüdrətini göstərmisən. **15** Əl uzadıb xalqını, Yaqub, Yusif
övladlarını azad etmisən. (Sela) **16** Ey Allah, sular Səni
gördü, Səni görən sular qorxdu, Hətta ümmanlar lərzəyə
gəldi. **17** Buludlar yağışa döndü, Göylərdən gurultular
eşidildi, Hər tərəfə oxların töküldü. **18** Qasırğanın içindən
ildırım çaxdı, Şimşəklər yer üzünə işıq saçdı, Yer lərzəyə
gəlib sarsıldı. **19** Sən dənizdə, ümman sularda yol açdın,
Amma ayaq izlərin məlum olmadı. **20** Sən Musa və
Harunun əli ilə Xalqını bir sürü kimi aparmışdın.

78 Asəfin maskili. Ey xalqım, təlimimi dinləyin, Dilimdən
çıxan sözləri eşidin. **2** Ağzımı bu məsəllə açıb Keçmişdəki
müəmmaları bəyan edəcəyəm. **3** Bunları eşitmişik, bilirik,
Bizə atalarımız nəql edib. **4** Bunu onların nəvələrindən
gizlətməyəcəyik; Rəbbin həmdə layiq işlərini, Onun
qüdrətini, etdiyi xariqələri Gələcək nəsillərə söyləyəcəyik.

5 Rəbb öyüd vermək üçün Yaqub nəslinə – İsrailə bir
təlim qoydu. Ata-babalarımıza əmr etdi ki, Bu təlimi
övladlarına öyrətsin. **6** Qoy gələcək nəsil də bilsin,
Gələcəkdə doğulacaq övladlar da Balalarına bu təlimi verə
bilsin. **7** Qoy ümidlərini Allaha bağlasınlar, Allahın işlərini
unutmasınlar, əmrlərini yerinə yetirsinlər. **8** Qoy ata-
babaları kimi olmasınlar, Çünki onlar dikbaş, üsyankar
bir nəsil idi. Allaha ürəkləri dönük, Könülləri vəfasız idi. **9**
Efrayim övladları ox-kamanla silahlandılar, Amma döyüş
günü tez geriyə qayıtdılar. **10** Allahın əhdini pozanlar
belə etdilər, Sənin qanunlarınla yaşamaq istəmədilər. **11**
Allahın işlərini, Göstərdiyi xariqələrini unutdular. **12** Allah
Misir torpağında, Soan bölgəsində, Ata-babalarının gözləri
önündə xariqələr göstərmişdi. **13** Dənizi yarıb onları
keçirmişdi, Suları divar kimi saxlamışdı. **14** Onlara gündüz
buludla, Bütün gecə şəfəq saçan alovla yol göstərmişdi.
15 Çöldə qayaları yarmışdı, İçsinlər deyə ümman kimi
bol su çıxarmışdı. **16** Qayadan suları sel kimi çıxarmışdı,
Bu suları çaylar kimi axıtmışdı. **17** Amma onlar günah
etməyi davam etdirdilər, Səhrada Haqq-Taalaya qarşı
üsyankar oldular. **18** İştahaları artdı, yemək tələb etdilər,
Ürəklərində Allahı sınağa çəkdilər. **19** Allahın əleyhinə
belə danışdılar: «Məgər Allah çöldə süfrə qura bilər? **20**
Nə olsun qayaya vuranda sular axdı, Sellər aşıb-daşdı.
Görəsən O, çörək verə bilərmi? Xalqına ət verə bilərmi?»
21 Rəbb bunu eşidərkən qəzəbləndi, Yaquba qarşı alovunu
yerə tökdü, İsrailə qarşı hiddəti artdı. **22** Çünki onlar
Allaha inanmırdılar, Onun qurtuluşuna arxalanmırdılar.
23 Bununla belə, uca səmaya əmr etdi, Göylərin qapılarını

açdırdı. **24** Onlara yemək üçün manna yağdırdı, Göylərin
taxılını verdi. **25** İnsan mələklərin çörəyindən yedi, Onlara
doyunca yemək verildi. **26** Göylərdə şərq küləyini əsdirdi,
Qüdrəti ilə cənub küləyini gətirdi. **27** Başlarına toz kimi
ət yağdırdı, Onlara dənizdəki qum qədər quşlar göndərdi.
28 Düşərgələrinin ortasına, Qaldıqları yerin ətrafına
səpələdi. **29** Onlar doyunca, çox yedi, İştahaları çəkən
şeyləri onlara verdi. **30** Lakin iştahaları qurtarmamış,
Yemək ağızlarında olarkən **31** Allah onlara qarşı hiddətini
artırdı, Ətli-canlılarını qırdı, İsrail igidlərini vurub yerə
sərdi. **32** Bununla belə, günahlarını davam etdirdilər,
Onun xariqələrinə inanmadılar. **33** Buna görə də günlərini
puç etdi, Dəhşətlə ömürlərini sona yetirdi. **34** Ölənləri
görüb Allahı axtardılar, Geri dönüb Allahı səylə aradılar.
35 Yadlarına düşdü ki, Allah onların Qayası idi, Allah-
Taala onların Satınalanı idi. **36** Lakin ağızları ilə Ona
yaltaqlanırdılar, Dilləri ilə Ona yalan danışırdılar. **37**
Qəlblərində Ona qarşı dönük olmuşdular, Əhdinə vəfasız
çıxmışdılar. **38** Allah isə rəhmlidir, günahı bağışlayır,
Günahkarı yox etmir. Dəfələrlə qəzəbini saxlayır, Hiddətini
tamamilə oyanmağa qoymayır. **39** Yada saldı ki, onlar
yalnız bəşərdir, Onlar əsən, geri dönməyən küləyə
bənzəyir. **40** Neçə dəfə səhrada Ona qarşı üsyankar
oldular, Neçə dəfə çöllükdə Onu kədərləndirdilər! **41**
Allahı dönə-dönə sınadılar, İsrailin Müqəddəsinin xətrinə
dəydilər. **42** Xatırlamadılar Onun qüdrətini, Düşməndən
azad etdiyi günü, **43** Misirdə göstərdiyi əlamətləri,
Soan bölgəsində göstərdiyi möcüzələri. **44** Misirlilər
sulardan içə bilməsinlər deyə Suları qana döndərib

çaylardan axıtmışdı. **45** Onları göndərdiyi mozalanlara
yem etmişdi, Göndərdiyi qurbağalar ölkələrini xarabaya
çevirmişdi. **46** Əkinlərini tırtıllara, Zəhmətlərinin bəhərini
çəyirtkələrə vermişdi. **47** Üzümlərini dolu ilə, Firon ənciri
ağaclarını şaxta ilə məhv etmişdi. **48** Naxırlarını dolu ilə,
Sürülərini şimşəklə qırmışdı. **49** Onların üzərinə qızğın
qəzəbini, Hirsini, hiddətini, dərdləri, Bir qoşun ölüm
mələklərini tökmüşdü. **50** Qızğın qəzəbinə yol açmışdı,
Əsirgəmədən canlarına ölüm vermişdi, Həyatlarına bəla
gətirmişdi. **51** Hər Misirlinin ilk oğlunu, Ham nəslindən
hər kişinin belindən gələn ilk oğlunu qırmışdı. **52** Öz
xalqını isə qoyun kimi oradan çıxarmışdı, Çöldən onları
sürü kimi aparmışdı. **53** Onları qorxudan uzaq, asayiş
içində aparmışdı, Düşmənləri isə dənizdə qərq olmuşdu.
54 Onları Öz müqəddəs torpağına, Sağ əli ilə aldığı dağlar
diyarına gətirdi. **55** Onların qarşısından başqa millətləri
qovdu, Torpaqlarını da İsrail qəbilələrinə mülk olaraq
payladı, Yaşamaq üçün yurd-yuvalarını onlara verdi. **56**
Lakin onlar Allah-Taalanı sınadılar, Ona qarşı üsyankar
oldular, Göstərişlərinə əməl etmədilər. **57** Ataları kimi
dönüklük və xəyanət etdilər, Xarab kamandan atılan ox
kimi əyri getdilər. **58** Onu səcdəgahları ilə qəzəbləndirdilər,
Onu yonma bütləri ilə qısqandırdılar. **59** Bunları eşidən
Allah çox hiddətləndi, İsraili tamamilə rədd etdi. **60**
İnsanlar arasında qaldığı çadırını, Şilodakı məskənini
tərk etdi. **61** Qüdrətini əsarətə, Şərəfini düşmən əlinə
təslim etdi. **62** Öz xalqını qılıncdan keçirtdi, Öz irsini
qəzəbinə düçar etdi. **63** İgidləri alov uddu, Nişanlı qızlara
toy çalınmadı. **64** Kahinləri qılınclarla qırıldı, Arvadları

dul qaldı, gözlərinin yaşı qurudu. **65** O zaman Xudavənd
yuxulu insan kimi oyandı, Sanki şərabın təsirindən ayılan
bir pəhləvandır. **66** Düşmənlərini vuraraq geri atdı, əbədi
olaraq onları rüsvay etdi. **67** Yusifin nəslini rədd etdi,
Efrayim qəbiləsini seçmədi. **68** Yəhuda qəbiləsini, Sevdiyi
Sion dağını seçdi. **69** Öz Müqəddəs məkanını səma kimi,
əbədi qurduğu dünya kimi tikdi. **70** Çoban olan qulu
Davudu seçdi, Onu qoyun ağıllarından götürdü. **71** Əmlik
quzuların qayğısına qalanı gətirdi, Xalqı Yaqub nəslinin
və Öz irsi İsrailin çobanı etdi. **72** Davud onları kamil
ürəklə otardı, əlindən gələn məharətlə onları irəli apardı.

79 Asəfin məzmuru. Ey Allah, millətlər Sənin mülkünə
giriblər, Müqəddəs məbədini murdar ediblər, Yerusəlimi
viranəliyə çeviriblər. **2** Qullarının cəsədini göydəki quşlara
yem ediblər, Möminlərinin ətini yerdəki heyvanlara
veriblər. **3** Yerusəlimin hər tərəfində onların qanı axıdılıb,
Onları dəfn edən yoxdur. **4** Qonşularımızın tənə hədəfinə
döndük, ətrafdakılarımız tərəfindən ələ salınıb lağ edildik.
5 Ya Rəbb, nə vaxtacan, Yoxsa əbədilikmi bu qəzəbindən
dönməyəcəksən, Qısqanclıqdan od tutub yanacaqsan? **6**
Səni tanımayan millətlərin, İsmini çağırmayan ölkələrin
üstünə hiddətini tök. **7** Çünki onlar Yaqub nəslinin
başını yeyiblər, Yurd-yuvasını viranəyə çeviriblər. **8** Ata-
babalarımızın günahını boynumuza qoyma, Nə qədər
alçalmışıq, mərhəmətini bizə tez göstər. **9** Ey bizi qurtaran
Allah, İsmin şərəfinə Sən bizə yardım et, Günahlarımızı
kəffarə edərək İsmin naminə Sən bizi xilas et. **10** Niyə
millətlər «Hanı onların Allahı?» desinlər? Qullarının
tökülən qan qisasının alınmasını Qoy gözümüz görsün,

millətlər də bilsinlər. **11** Qoy əsirlərin ah-naləsi hüzuruna
çatsın, Ölümə aparılanları böyük qüdrətinlə qoru. **12** Ey
Xudavənd, Sənə tənə vuran bizim qonşuların Tənələrini
yeddi qat artıq kökslərinə qaytar. **13** Biz Sənin xalqın,
otlağının sürüsüyük, əbədilik Sənə şükür edərik, Nəsildən-
nəslə qədər həmdlərini bəyan edərik!

80 Musiqi rəhbəri üçün. Asəfin «Şoşannim» üstə oxunan
şəhadət məzmuru. Ey İsrailin Çobanı, Yusif nəslinə sürü
kimi Baxan, qulaq as! Ey keruvlar üstündə Oturan,
nurunu saç! **2** Efrayim, Binyamin, Menaşşe qəbilələrinin
önündə Qoy qüvvətin oyansın, gəl, bizi qurtar! **3** Ey
Allah, bizi əvvəlki halımıza qaytar, Üzündən nur saçıb
bizi qurtar! **4** Ya Rəbb, ey Ordular Allahı, nə vaxtacan
Xalqının duasından qəzəblənəcəksən? **5** Onlara çörək
yerinə göz yaşı yedirdin, Onlara bolluca göz yaşı içirdin.
6 Qonşularımızla bizi çəkişməyə vadar etdin, Düşmən bizi
ələ salıb gülür. **7** Ey Ordular Allahı, bizi əvvəlki halımıza
qaytar, Üzündən nur saçıb bizi qurtar! **8** Misirdən tənək
fidanı gətirərək Qovduğun millətlərin torpağında əkdin.
9 Bunun üçün sahə hazırlamışdın, Tənək rişələnib ölkəni
bürüdü. **10** Budaqları dağlara, Böyük sidr ağaclarına kölgə
saldı. **11** Dənizə qədər qol-budaq atdı, Zoğ atıb Fərat
çayına çatdı. **12** Bəs niyə ətrafdakı hasarını uçurdun?
Budur, yoldan keçən hər kəs məhsullarını qoparır, **13**
Tənəyi meşənin qabanları korlayır, Onu çöl heyvanları
çeynəyir. **14** Ey Ordular Allahı, dön, göydən bax, Bu tənəyi
gör, qayğısına qal. **15** Axı bu fidanı sağ əlinlə əkmisən,
Kökünə qüvvət vermisən. **16** Tənəyini kəsib yandıranlar
Qəzəbli məzəmmətinlə qoy yox olsunlar! **17** Sənin əlin,

sağ əlin Öz seçdiyin adamı – Qüvvət verdiyin bəşər oğlunu
qorusun. 18 Qoy Səndən dönüb ayrılmayaq, Bizi elə yaşat
ki, ismini çağıraq. 19 Ya Rəbb, ey Ordular Allahı, bizi
əvvəlki halımıza qaytar, Üzündən nur saçıb bizi qurtar!

81 Musiqi rəhbəri üçün. Asəfin «Gittit» üstə oxunan
məzmuru. Qüvvətimiz olan Allahı mədh edin, Yaqubun
Allahına cuşa gəlib nida edin! 2 İlahi oxuyun, Dəfi, xoş
avazlı liranı və çəngi çalın. 3 Təzə Ay mərasimində, ay
bədirlənəndə, Bizim bayram günündə Şeypur çalın! 4
Çünki bu, İsrail üçün verilən qaydadır, Yaqubun Allahının
hökmüdür. 5 O, Misir əleyhinə çıxanda Yusif nəslinə
belə bir öyüd verib. Naməlum bir səs eşitdim: 6 «Onun
çiyinlərini bu yükdən qurtarıram, Qoy əlləri bu ağır
səbətdən azad olsun. 7 Dar günündə Məni çağırdın,
Mən də səni qurtardım. Gurlayaraq tufan içindən sənə
cavab verdim, Meriva sularında səni sınadım. (Sela) 8 Ey
xalqım, dinlə, xəbərdarlıq edirəm, Ey İsrail, kaş ki Məni
dinləyəydin! 9 Aranızda özgə allah olmasın, Yad allaha
kimsə səcdə qılmasın. 10 Rəbb Allahınız Mənəm, Mən sizi
Misir torpağından buraya gətirmişəm. Ağzını yaxşı aç,
Doyunca yemək verirəm. 11 Lakin xalqım səsimi eşitmədi,
İsrail nəsli Məni istəmədi. 12 Onların inadkar qəlblərinə
izin verdim ki, Necə istəyirlər, elə gəzsinlər. 13 Kaş ki
xalqım Mənə qulaq asaydı, İsrail nəsli Mənim yolumla
gedəydi! 14 Bir anda düşmənlərini yerə sərərdim, Əlimi
yağılarının üstünə qaldırardım. 15 Mən Rəbbə nifrət
edənlər Mənə boyun əyərdi, Əbədi olaraq vaxtları belə
keçərdi. 16 Sizə taxılın əlasını yedirərdim, Sizi qayadan
axan balla bəsləyərdim».

82 Asəfin məzmuru. Allah Öz toplantısında durub,
Hökmünü verərək allahlar arasında deyir: **2** «Nə vaxtadək
nahaq hökm verəcəksiniz, Pislərə tərəfkeşlik edəcəksiniz?
(Sela) **3** Yoxsulun və yetimin işinə ədalətlə baxın,
Məzlumun və fəqirin haqqını verin. **4** Yoxsul və möhtacları
qurtarın, Pislərin əlindən onları azad edin. **5** Nə bilirsiniz,
nə də ki anlayırsınız! Yerin təmælləri sarsılır, qaranlıqda
dolanırsınız. **6** Demişəm: "Siz allahlarsınız, Hər biriniz
Haqq-Taala övladlarısınız". **7** Lakin insan kimi öləcəksiniz,
Adi bir hökmdar kimi torpağa düşəcəksiniz». **8** Ey Allah,
qalx, dünyaya hakim ol, Çünki bütün millətlərə Sən sahib
olacaqsan!

83 Bir ilahi. Asəfin məzmuru. Ey Allah, susub səssiz
durma! Ey Allah, sakit olma! **2** Budur, düşmənlər qiyamət
qoparır, Sənə nifrət edənlər Sənin əleyhinə qalxır. **3**
Xalqına qarşı fənd işlədirlər, Sənin qoruduqlarına qarşı
birgə qərara gəlirlər. **4** Deyirlər: «Gəlin, onları millət
olmasın deyə məhv edək, İsrailin adı xatırlanmasın
deyə onları yox edək». **5** Ürəkləri bir olaraq qərara
gəliblər, Sənə qarşı bunlar əhd ediblər: **6** Edomlular,
İsmaillilər, Moavlılar, Həcərlilər, **7** Geval, Ammon,
Amaleq, Filişt və Sur əhalisi. **8** Aşşur da onlara qoşulub,
Lutun övladlarına kömək edir. (Sela) **9** Başlarına gətir
Midyanlılara etdiklərini, Qişon vadisində Sisranın, Yavinin
başına gətirdiklərini. **10** Onlar En-Dorda həlak oldular,
Torpaq üçün peyin oldular. **11** Əsilzadələrini Orev və Zeev
kimi et, Bütün ağalarını Zevah və Salmunna kimi et. **12**
Onlar demişdilər: «Allahın otlaqlarına sahib olaq». **13** Ey
Allahım, onları sovrulan toza, Küləyin süpürdüyü saman

qırıntısına çevir. **14** Meşəni yandıran od kimi, Dağları
alışdıran alov kimi **15** Onları tufanınla qov, Qasırğanla
dəhşətə sal. **16** Ya Rəbb, onların üzünü xəcalətə bürü, Qoy
Sənin ismini axtarsınlar. **17** Əbədilik utanaraq vəlvələyə
düşsünlər, Rüsvay olub yox olsunlar. **18** Bilsinlər ki,
Sənin ismin Rəbdir, Bütün yer üzündə ancaq Sən Haqq-
Taalasan!

84 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının «Gittit» üstə
oxunan məzmuru. Ey Ordular Rəbbi, məskənin nə qədər
əzizdir, **2** Qəlbim Rəbbin həyətinin həsrətindədir, Könlüm,
cismim var olan Allaha mədh oxuyur. **3** Ey Ordular Rəbbi,
Padşahım, Allahım, Qurbangahının yaxınında sərçələr
yurd salar, Qaranquş bala çıxartmaq üçün yuva qurar.
4 Nə bəxtiyardır evində yaşayanlar, Daim Sənə həmd
oxuyanlar! (Sela) **5** Nə bəxtiyardır Səndən qüvvət alanlar,
Qəlbində Sionu ziyarət etməyi arzulayanlar! **6** Baka
vadisindən keçərkən Onlara çağlayan bulaqlar görünər, İlk
yağışdan ora gölməçələrə bürünər. **7** Bu adamlar getdikcə
qüvvət alarlar, Sionda Allahın hüzurunda olarlar. **8** Ya
Rəbb, ey Ordular Allahı, duamı dinlə, Ey Yaqubun Allahı,
qulaq as! (Sela) **9** Ey Allah, bizə sipər olana bax, Məsh
etdiyinin üzünə bax! **10** Sənin həyətində keçən bir günüm
Başqa yerdə keçən min günümdən yaxşıdır. Allahımın
evinin keşiyində dayanmağım Pislərin çadırında rahat
ömür sürməkdən yaxşıdır. **11** Axı Rəbb Allah günəşdir,
sipərdir, Rəbb lütf və şərəf verir, Xeyirxahlığını düz
yolla gedənlərdən əsirgəmir. **12** Ey Ordular Rəbbi, Sənə
güvənən nə bəxtiyardır!

85 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının məzmuru.
Ya Rəbb, ölkədən razı qaldın, Yaqub nəslini bəxtəvər
günlərə qaytardın. **2** Xalqının təqsirlərini bağışladın,
Bütün günahlarını əfv etdin. (Sela) **3** Sən bütün hirsini
uddun, Qızğın qəzəbini yatırdın. **4** Ey bizi qurtaran Allah,
Bizə bəxtəvər günlərimizi qaytar. Bizə qarşı hiddətindən
əl çək. **5** Əbədilikmi bizə acığın tutacaq? Qəzəbin nəsildən-
nəslə qədərmi uzanacaq? **6** Xalqın Səndən sevinc alsın
deyə Bizi yenə dirçəltməyəcəksənmi? **7** Ya Rəbb, bizə
məhəbbətini göstər, Bizi xilas et. **8** Rəbb Allah nə söyləsə,
dinləyirəm. Sözləri xalqına, möminlərinə sülh bəyan
edər ki, Onlar öz cəhalətlərinə dönməsinlər. **9** Bəli,
Rəbb Ondan qorxanları qurtarmaq üçün, Ehtişamını
ölkəmizdə saxlamaq üçün yaxınlaşır! **10** Məhəbbətlə
həqiqət bir-birinə qovuşacaq, Salehliklə əmin-amanlıq
bir-biri ilə öpüşəcək. **11** Həqiqət yerdə bitib-göyərəcək,
Ədalət göylərdən baxacaq. **12** Bəli, Rəbb ən yaxşı şeyləri
göndərəcək, Torpağımız bol məhsul verəcək. **13** Ədalət
Rəbbin önündə addımlayar, Qədəmləri üçün cığır salar.

86 Davudun duası. Ya Rəbb, mənə qulaq asıb cavab
ver, Çünki mən məzlumam, fəqirəm. **2** Möminəm, Sən
Özün məni qoru, Ey Allahım, Sənə güvənən bəndəni
qurtar. **3** Rəhm et mənə, ey Xudavənd, Çünki bütün
gün Səni səsləyirəm! **4** Bu bəndənin qəlbini sevindir,
Ey Xudavənd, Sənə ürəyimi təqdim edirəm. **5** Çünki
Sən, ey Xudavənd, xeyirxahsan, bağışlayan Sənsən, Səni
səsləyənlərin hamısı üçün məhəbbətin boldur. **6** Ya
Rəbb, duamı dinlə, Yalvarışlarımın səsinə qulaq as. **7**
Dar gündə Səni səsləyirəm, Bilirəm ki, mənə cavab

verərsən. 8 Ey Xudavənd, allahlar arasında Sənin kimisi
yoxdur, əməllərin kimi əməl yoxdur. 9 Ey Xudavənd,
yaratdığın millətlərin hamısı hüzuruna gələcək, Sənin
ismini izzətləndirərək səcdə edəcək. 10 Çünki əzəmətli,
xariqələr yaradan Sənsən, Yeganə Allah Sənsən! 11 Ya
Rəbb, mənə yolunu göstər, Sənin həqiqətinlə addımlayım.
Qəlbimi səmimi et, Qoy Sənin ismindən qorxum. 12
Ey Xudavənd Allahım, bütün qəlbimlə Sənə şükür
edəcəyəm, Daim ismini izzətləndirəcəyəm. 13 Çünki
mənə olan məhəbbətin böyükdür, Canımı ölülər diyarına
enməkdən qurtardın. (Sheol h7585) 14 Ey Allah, lovğalar
əleyhimə qalxır, Bir dəstə zalım canımı almaq üçün məni
axtarır, Səni qarşılarında görmür. 15 Ey Xudavənd, Sən
rəhmli, lütfkar Allahsan, Hədsiz səbirlisən, məhəbbətin
və sədaqətin boldur. 16 Sən mənə baxıb rəhm et, Bu
bəndənə Öz gücündən ver, Kənizinin oğlunu xilas et.
17 Xeyirxahlığından mənə bir əlamət göstər, Qoy mənə
nifrət edənlər görüb utansınlar. Çünki, ya Rəbb, mənə
kömək edirsən, Könlümə təsəlli verirsən.

87 Qorah övladlarının məzmuru. Bir ilahi. Müqəddəs
dağlar Rəbbin şəhərinin təməlidir, 2 Yaqubun bütün
məskənlərindən çox Sionun darvazaları Ona əzizdir. 3
Ey Allahın şəhəri, Haqqında bu şanlı sözləri deyirlər:
(Sela) 4 «Məni tanıyanların içindən Rahavın, Babilin adını
çəkəcəyəm. Həm də Filişt, Sur, Kuş barədə Deyiləcək:
"Bunlar da bu yerdə doğulub". 5 Bəli, Sion barədə
deyiləcək: "Onların hamısı bu yerdə doğulub, Haqq-Taala
buranı sarsılmaz edəcək". 6 Rəbb xalqları siyahıda qeyd
edəndə yazacaq: "Bunlar bu yerdə doğulub". (Sela) 7

Oxuyanlar, rəqs edənlər belə deyəcəklər: “Səndə mənim
üçün hər cür çeşmə var”».

88 Bir ilahi. Qorah övladlarının məzmuru. Musiqi rəhbəri
üçün Ezrahlı Hemanın «Maxalat leannot» üstə oxunan
maskili. Ya Rəbb, ey məni qurtaran Allah, Gecə-gündüz
Sənə yalvarıram! **2** Qoy duam Sənə çatsın, Qulaq as naləmə.
3 Bəlalardan canım boğazıma gəldi, Həyatım ölülər
diyarına yaxınlaşır. **(Sheol h7585)** **4** Qəbirə düşənlərin içində
sayılıram, Sanki məndə taqət qalmayıb. **5** Elə bil ölülər
içinə düşmüşəm, Yaddaşından silinmişəm, Köməyindən
əlimi üzmüşəm, Məzarda yatan meyitlər kimiyəm. **6**
Məni dərin qəbirə, Dərin, qaranlıq bir yerə saldın. **7**
Qəzəbin üstümə gəldi, Təlatümün tamamilə məni əzdi.
(Sela) **8** Tanışlarımı məndən uzaqlaşdırdın, Onlarda mənə
qarşı ikrah yaratdın. Qapalı qalmışam, çıxa bilmirəm,
9 Bu zülmümdən gözlərimin nuru sönür. Ya Rəbb, hər
gün Səni çağırıram, Sənə əl açıram. **10** Xariqələrini
ölülərəmi göstərəcəksən? Kölgələrmi qalxıb Sənə şükür
edəcək? (Sela) **11** Məhəbbətin məzardamı, Sədaqətin Həlak
yerindəmi bəyan olunacaq? **12** Xariqələrin qaranlıqdamı,
Ədalətin unudulma diyarındamı tanınacaq? **13** Mən
isə, ya Rəbb, Səni imdada çağırıram, Duam hər səhər
hüzuruna qalxır. **14** Ya Rəbb, niyə məni rədd edirsən?
Niyə məndən üzünü gizlədirsən? **15** Mən uşaqlıqdan
məzlumam, ölümcül haldayam, Göstərdiyin dəhşətlərdən
çarəsiz qalmışam. **16** Qəzəbin üzərimdən basır, Verdiyin
vahimələrdən məhv oluram. **17** Bunlar sel kimi məni
dövrəyə salır, Bunlar birgə həmişə başımın üstünü alır.

18 Yarımı, yoldaşımı məndən uzaqlaşdırmısan, Yalnız
qaranlıqla həmdəm olmuşam.

89 Ezrahlı Etanın maskili. Ya Rəbb, daim məhəbbətindən
nəğmə oxuyacağam, Sənin sədaqətini dilim hər nəslə
deyəcək. 2 Deyirəm ki, məhəbbətin əbədiyaşardır,
Sədaqətin göylər qədər sarsılmazdır. 3 Dedin: «Öz
seçdiyimlə əhd kəsmişəm, Qulum Davud üçün belə and
içmişəm: 4 "Mən nəslini əbədi sarsılmaz edəcəyəm,
Sülaləni taxtında sonsuzadək yaşadacağam"». (Sela) 5 Ya
Rəbb, göylər Sənin xariqələrinə şükür etsin, Müqəddəslər
camaatı arasında sədaqətinə həmd edilsin. 6 Göydə Rəbbin
tayı-bərabəri varmı? İlahi varlıqlar arasında Rəbbin
bənzəri varmı? 7 Müqəddəslər məclisində Allah çox
zəhmlidir, ətrafında olanların hamısından O heybətlidir.
8 Ya Rəbb, Ordular Allahı, Sənin tək qüdrətli varmı? Səni
sədaqətin bürüyüb. 9 Sən qabaran dənizə hökm edirsən,
Aşıb-daşan dalğaları yatırırsan. 10 Sən Rahavı əzib leşini
çıxartdın, Qüvvətli qolunla düşmənləri dağıtdın. 11 Göylər
Sənin, yer üzü Sənin, Qurduğun yer üzündə hər şeyin
təməlini qoymusan. 12 Sən şimalı, cənubu yaratmısan,
Tavor və Xermon adına mədh oxuyur. 13 Qolun nə qədər
qüvvətlidir, Sağ əlin ucadır, əllərin qüdrətlidir! 14 Salehlik
və ədalət taxtının təməlidir, Məhəbbət və sədaqət önündə
gedir! 15 Bayram şənliyində olan xalq nə bəxtiyardır!
Ya Rəbb, onlar Sənin üzünün nurunda gəzər. 16 İsminə
görə daim sevinirlər, Salehliyinə görə şərəfə çatırlar.
17 Onların ehtişamı, qüvvəti Sənsən. Sənin lütfündən
gücümüz artır. 18 Çünki sipərimiz Rəbdəndir, Padşahımız
İsrailin Müqəddəsidir. 19 Keçmişdə bir görüntü ilə

Möminlərinə belə söylədin: «Bir cəngavərə kömək etdim,
Xalqın içindən onu seçib yüksəltdim. **20** Qulum Davudu
tapdım, Müqəddəs yağımla onu məsh etdim. **21** Əlim daim
onu möhkəmləndirəcək, Qolum ona qüvvət verəcək! **22**
Düşmən ona qalib gələ bilməz, Fitnəkarlar ona zülm edə
bilməz. **23** Qarşısındakı düşmənləri qıracağam, Ona nifrət
edənləri vuracağam. **24** Yanında sədaqətim, məhəbbətim
olacaq, Gücü ismimlə artacaq. **25** Dənizlərə əlini, Çaylara
sağ əlini çatdıracağam. **26** Məni çağırıb deyəcək: "Atamsan,
Allahımsan, Məni xilas edən Qaya Sənsən!" **27** Mən
də ilk oğul haqqını ona verəcəyəm, Onu yer üzünün
ən uca padşahı edəcəyəm. **28** Ona daim məhəbbətimi
göstərəcəyəm, Sadiq qalıb əhdimi pozmayacağam. **29**
Onun nəslini əbədi yaşadacağam, Göylər durduqca
taxtını saxlayacağam. **30** Övladları qanunumu atsalar,
Hökmlərimə görə yaşamasalar, **31** Qaydalarımı pozsalar,
Əmrlərimə əməl etməsələr, **32** Bu qanunsuzluqlarını
kötəklə cəzalandıracağam, Təqsirlərini qamçı ilə tənbeh
edəcəyəm. **33** Amma yenə də məhəbbətimi atmaram,
Sədaqətimi yalan olmağa qoymaram. **34** Öz əhdimi
pozmaram, Dilimdən çıxan sözləri dəyişmərəm. **35**
Müqəddəsliyim naminə bir dəfə and içmişəm: Davuda
yalandan söz verməyəcəyəm. **36** Sülaləsi taxtda əbədi
qalacaq, Taxtı hüzurumda günəş kimi duracaq. **37** Ay kimi
– Göydəki etibarlı şahid kimi sabit qalacaq». (Sela) **38**
Amma, ya Rəbb, məsh etdiyin padşaha qəzəblənmisən,
Sən onu rədd etmisən, ona arxa çevirmisən. **39**
Qulunla bağladığın əhddən imtina etmisən, Tacını
toz-torpağa atıb bulaşdırmısan. **40** Bütün divarlarını

yıxmısan, Qalalarını viran etmisən. 41 Yoldan keçənlər
oranı soyub-talayırlar, Qonşuları ona tənə vururlar.
42 Onun düşmənlərinin sağ əlini yuxarı qaldırmısan,
Bütün yağılarını sevindirmisən. 43 Qılıncının ağzını
kütləşdirmisən, Onu döyüşdə qaldırmamısan. 44 Onu
şərəfdən salmısan, Taxtını yerlə yeksan etmisən. 45
Nə tez onu gəncliyindən saldın, Onu xəcalətə bürüdün.
(Sela) 46 Ya Rəbb, nə vaxta qədər, Yoxsa əbədilikmi
bizdən gizlənəcəksən, Od tutub qəzəbdən yanacaqsan? 47
Ömrümün nə tez keçdiyini xatırla, Bütün bəşər övladlarını
nə fani yaratmısan! 48 İnsanlar arasında ölüm görməyən
kimdir? Kim canını ölülər diyarının pəncəsindən qurtarar?
(Sela) (Sheol h7585) 49 Ey Xudavənd, əvvəlki məhəbbətin
harada qaldı? Çünki bu barədə Davuda sədaqətlə and
içdin. 50 Ey Xudavənd, unutma, gör bu bəndən necədir,
Köksümdə nə qədər xalqın tənəsini gəzdirirəm. 51 Ya
Rəbb, düşmənlərinin etdiyi təhqirləri, Məsh etdiyinin
yoluna vurduqları tənələri daşıyıram. 52 Rəbbə əbədilik
alqış olsun! Amin, Amin.

90 Allah adamı Musanın duası. Ey Xudavənd, bütün
nəsillərdən bəri Bizə pənah yeri olmusan. 2 Dağlara
təvəllüd verməmişdən əvvəl, Kainatı, dünyanı doğmazdan
əvvəl Əzəldən axıradək Allah Sənsən. 3 İnsanları torpağa
çevirirsən, Deyirsən: «Qoy bəşər övladları toza dönsün».
4 Sənin gözündə min il ötən bir günə, Bir gecə növbəsinə
bənzər. 5 İnsanları silirsən, çəkilirlər, Elə bil ki yuxudurlar.
Sanki sübh çağı yerdə bitən otdurlar, 6 Səhər boy atar,
çiçək açar, Axşamsa solar, quruyar. 7 Qəzəbindən məhv
oluruq, Hiddətindən vəlvələyə düşürük. 8 Hüzurunda

təqsirlərimizi üzə çıxarmısan, Gizli günahlarımıza üzünün
işığını salmısan. 9 Ömür-günümüz Sənin qəzəbin altında
keçir, İllərimiz bir nəfəs tək tükənir. 10 Yetmiş il ömür
sürərik, Sağlam olsaq, səksənə yetişərik. Ən yaxşı çağımız
belə, zəhmətlə, kədərlə keçir, Ömrümüz tez bitir, uçub-
gedir. 11 Axı qəzəbinin gücünü kim dərk edə bilər?
Hirsinin vahiməsini kim duya bilər? 12 Bizə öyrət nə
qədər ömrümüz var, Qoy qəlbimiz hikmətli olsun. 13 Əl
çək, ya Rəbb! Nə vaxtadək qəzəbindən dönməyəcəksən?
Sən qullarına rəhm et. 14 Səhər-səhər bizə doyunca
məhəbbət göstər, Qoy ömrümüz boyu sevinib fərəhlənək.
15 Bizi zülmə saldığın günlər qədər, Bəlaya düşdüyümüz
illər qədər sevindir. 16 Əməllərin qullarına, Əzəmətin
övladlarına görünsün. 17 Ey Xudavənd Allahımız, bizimlə
xoş rəftar et, Əllərimizin zəhmətini uğurlu et, Bəli, bizim
əllərimizin zəhmətini uğurlu et.

91 Haqq-Taalanın pənahında yaşayan, Külli-İxtiyarın
kölgəsində oturan insan 2 Rəbb haqqında belə söyləyir:
«O mənim sığınacağımdır, qalamdır, Allahımdır, Ona
güvənirəm». 3 Bil ki, O səni ovçunun tələsindən, Ağır
xəstəliyə düşüb ölməkdən qurtarar. 4 Səni qanadlarının
altına alar, Pərlərinin altında sığınacaqsan. Sədaqəti
qalxanın, sipərin olar. 5 Nə gecənin kabusundan,
Nə də gündüz atılan oxdan, 6 Nə zülmətdə dolanan
ağır xəstəlikdən, Nə də günorta məhvedici qırğından
qorxmazsan. 7 Yanında min nəfər, Sağında on min nəfər
qırılsa, Sənə xətər dəyməz. 8 Gözlərinlə baxacaqsan,
Pislərin cəzasını görəcəksən. 9 «Ya Rəbb, sığınacağımsan!»
dediyin üçün, Haqq-Taalaya sığındığın üçün 10 Şərə

düçar olmazsan, Bəla çadırından uzaq qaçar. **11** Allah
sənə görə mələklərinə əmr edər ki, Gedəcəyin hər yerdə
səni qorusunlar, **12** Səni əlləri üstündə aparsınlar, Ayağın
bir daşa dəyməsin. **13** Şiri, gürzəni ayaqlayarsan, Gənc
aslanı, əfi ilanı tapdalayarsan. **14** «Mən Rəbbi sevdiyinə
görə onu azad edəcəyəm, İsmimi tanıdığına görə onu
yüksəldəcəyəm. **15** Məni çağırarkən ona cavab verəcəyəm,
Dar günündə ona yar olacağam, Onu xilas edib şərəfə-
şana çatdıracağam. **16** Onu uzun ömürlə doyduracağam,
Ona qurtuluşumu göstərəcəyəm».

92 Məzmur. Şənbə günü üçün bir ilahi. Nə yaxşıdır
Rəbbə şükür etmək, Ey Haqq-Taala, isminə tərənnüm
söyləmək, **2** Hər səhər məhəbbətini elan etmək, Hər gecə
sədaqətini bəyan etmək, **3** On telli alətin avazı ilə, Çəngin,
liranın sədası ilə oxumaq. **4** Çünki, ya Rəbb, əməllərinlə
məni sevindirmisən, Əllərinin işlərinə görə Səni mədh
edirəm. **5** Ya Rəbb, Sənin işlərin nə qədər əzəmətlidir,
Sənin fikirlərin dərindən dərindir! **6** Nadan insan bunu
heç vaxt bilməz, Axmaq insan bunu dərk etməz: **7** Pislər
ot kimi bitsə də, Bütün şər iş görənlər çiçəklənsə də,
Əbədilik yox olacaqlar. **8** Amma, ya Rəbb, Sən əbədi
ucasan. **9** Ya Rəbb, düşmənlərin mütləq qırılacaq, Bütün
şər iş görənlər darmadağın olacaq. **10** Sən mənə çöl
öküzü kimi güc vermisən, Başıma təzə zeytun yağı
çəkmisən. **11** Düşmənlərimin yerə sərilməsini gözlərimlə
gördüm, Bədxahlarımın can verməsini qulaqlarımla
eşitdim. **12** Salehlər xurma ağacı kimi göyərir, Livandakı
sidr ağacı kimi böyüyür. **13** Onlar Rəbbin evində əkilib,
Onlar Allahımızın həyətində göyərir. **14** Qocalanda da

bar verəcəklər, Təravətli, yamyaşıl qalacaqlar, **15** Belə
deyəcəklər: «Rəbb haqdır, O mənim qayamdır, Onda
haqsızlıq yoxdur».
93 Rəbb hökmranlıq edir, əzəmət libasıdır, Rəbbin
libasına qüdrət qurşanıb. Dünya möhkəm durub,
sarsılmazdır. **2** Ya Rəbb, taxtın əvvəldən qurulub, Əzəldən
var olan Sənsən. **3** Ya Rəbb, sellər çağlayır, Şırıldayan
sellər çağlayır, Uğuldayan sellər çağlayır. **4** Gur suların
uğultusundan da, Dənizin güclü dalğalanmasından da,
Ucalarda olan Rəbb qüdrətlidir! **5** Ya Rəbb, öyüdlərin
tamamilə etibarlıdır, Evinə müqəddəslik əbədi olaraq
yaraşır.
94 Ya Rəbb, qisas alan Allah! Ey qisas alan Allah, nurunu
saç! **2** Ey dünyanın Hakimi, qalx, Təkəbbürlülərin əvəzini
ödə! **3** Ya Rəbb, nə vaxtadək pislər – Axı nə vaxtadək
pislər sevincdən cuşa gələcəklər? **4** Dillərindən lovğa
sözlər tökülür, Bütün şər iş görənlər öyünürlər. **5** Ya Rəbb,
xalqını əzirlər, Sənin irsindən olan adamlara zülm edirlər.
6 Dul qadını və qəribi öldürürlər, Yetimləri qırırlar. **7**
Belə deyirlər: «Rəbb heç nə görmür, Yaqubun Allahı heç
nə dərk etmir». **8** Dərk edin, ey xalqın nadanları! Ey
axmaqlar, nə vaxt ağla gələcəksiniz? **9** Qulaqları yaradan
eşitməzmi? Gözlərə quruluş verən görməzmi? **10** Məgər
millətlərə təlim verən, İnsanlara bilik öyrədən tənbeh
etməzmi? **11** Rəbb insanın düşüncələrini görər, Bunların
boş olduğunu bilər. **12** Ya Rəbb, bəxtiyar o insandır ki,
ona təlim vermisən, Öz qanununu öyrətmisən! **13** Pislər
üçün qəbir qazılanadək Onu dar gündən çıxarıb dinclik
verəcəksən. **14** Çünki Rəbb xalqını Özündən ayırmaz, İrsini

Öz əlindən verməz. **15** Yenə ədalətli hökmlər çıxarılacaq,
Ürəyidüz olanlar haqqın ardınca gedəcək. **16** Kim mənim
üçün pislərə qarşı durar? Şər iş görənlərə qarşı kim
müdafiəçim olar? **17** Əgər Rəbb köməyim olmasaydı,
Canım sükut diyarına vaxtsız köçərdi. **18** Mən «ayağım
büdrəyir» deyən zaman, Ya Rəbb, mənə məhəbbətinlə
dayaqsan. **19** Mən daxilən çox narahat olarkən Təsəlli
verərək məni fərəhləndirirsən. **20** Qanun bəhanəsi ilə
şər quran əzazil hökmdarlardan Sənə yoldaş olarmı? **21**
Əlbir olub salehlərin canına qəsd qururlar, Məhkum edib
təqsirsizin qanına bais olurlar. **22** Amma Rəbb mənə qala
oldu, Allahım mənə sığınacaq bir qaya oldu! **23** Pislərin
şər işlərini başlarına gətirəcək, Pisliklərinə görə onları
yox edəcək, Bəli, Allahımız Rəbb onları yox edəcək!

95 Gəlin Rəbbi mədh edək, Bizi qurtaran Qayaya
sevincdən cuşa gələrək nida edək, **2** Şükür edərək
hüzuruna gedək, Cuşa gəlib ilahilərlə Ona nida edək! **3** Axı
Rəbb böyük Allahdır, Bütün allahlar üzərində əzəmətli
Padşahdır. **4** Yerin dərin qatları Onun əlindədir, Həm
də dağların zirvələri Onundur, **5** Onunkudur dəniz, Özü
yaratmış, Torpağı əlləri qurmuş! **6** Gəlin Ona səcdə edək,
əyilək, Bizi yaradan Rəbbin hüzurunda diz çökək. **7**
Çünki O, Allahımızdır, Biz Onun otlağının xalqıyıq, əlinin
altındakı sürüsüyük. Əgər bu gün Onun səsini eşitsəniz, **8**
«Qoy ürəkləriniz Merivada olduğunuz kimi, Səhradakı
Massada keçən gündə olduğu kimi inadkar olmasın. **9**
Orada atalarınız Məni sınadılar, Əməllərimi görsələr də,
Məni yoxladılar. **10** Qırx il o nəsildən zəhləm getdi. Dedim:
"Onlar azğın ürəkli xalqdır, Yollarımı tanımır". **11** Buna

görə qəzəblənib and içmişəm: “Onlar Mənim rahatlıq
diyarıma girməyəcəklər”».

96 Rəbbə yeni bir ilahi oxuyun, Ey bütün dünya, Rəbbə
ilahi oxuyun, **2** İsminə alqış edin, Rəbbə ilahi oxuyun,
Xilaskar olduğunu hər gün müjdələyin. **3** Ehtişamını
millətlərə elan edin, Xariqələrini bütün xalqlara bəyan
edin! **4** Axı Rəbb əzəmətlidir, bol həmdə layiqdir, O
bütün allahlardan daha zəhmlidir. **5** Bütün özgə xalqların
allahları bütlərdir, Lakin göyləri yaradan Rəbdir. **6**
Ehtişam və əzəmət hüzurundadır, Müqəddəs məkanında
gözəlliklə qüdrət var. **7** Ey xalqların tayfaları, Rəbbə
verin – İzzəti, qüdrəti Rəbbə verin, **8** Adına layiq
izzəti Rəbbə verin, Həyətinə girib təqdimlər verin. **9**
Müqəddəslik zinəti ilə Rəbbə səcdə edin, Ey bütün dünya,
Onun hüzurunda lərzəyə gəlin! **10** Millətlərə belə elan
edin: «Rəbb hökmranlıq edir, O, dünyanı sarsılmaz və
möhkəm qurub, O, insafla xalqların hökmünü verəcək».
11 Göylər sevinsin, yer üzü şad olsun, Dənizin və dənizdəki
canlıların səsi ucalsın, **12** Çöllər və çöldə yaşayanlar
fərəhlənsin, Meşədəki bütün ağaclar mədh söyləsin **13**
Rəbbin hüzurunda! O gəlir, dünyanın hökmünü vermək
üçün gəlir, Yer üzünün hökmünü ədalətlə, Xalqların
hökmünü həqiqətlə verəcək!

97 Rəbb hökmranlıq edir, qoy yer üzü şadlıq etsin,
Qoy bütün adalar sevinsin. **2** Buludlar və zülmət Onun
ətrafındadır, Salehliklə ədalət taxtının təməlidir. **3** Onun
önündən alov çıxar, Ətrafındakı düşmənləri yandırıb-
yaxar. **4** Şimşəkləri dünyaya işıq saçar, Yer üzü bunu
görəndə sarsılar. **5** Dağlar Rəbbin hüzurunda – Bütün

yer üzünün Sahibinin hüzurunda mum tək əriyər. 6
Göylər salehliyini bəyan edər, Əzəmətini bütün xalqlar
görər. 7 Bütün bütpərəstlər, Xeyirsiz bütlərlə öyünənlər
rüsvay olacaq! Ey bütün allahlar, Rəbbə səcdə edin! 8
Ya Rəbb, Sənin hökmlərini Sion eşidib sevinir, Yəhuda
qızları cuşa gəlir. 9 Çünki bütün yer üzərində, Ya Rəbb,
Haqq-Taala Sənsən! Bütün allahların üzərində Sən nə
qədər yüksəksən! 10 Ey Rəbbi sevənlər, şərə nifrət edin!
O, möminlərinin canını qoruyar, Onları pislərin əlindən
qurtarar. 11 Salehlərin üstünə nur tökülər, Ürəyidüz
olanların üstünə sevinc səpilər. 12 Ey salehlər, Rəbbə görə
sevinin, Onun müqəddəs adına şükür edin!

98 Məzmur. Rəbbə yeni bir ilahi oxuyun, Çünki O,
xariqələr yaratdı. O, sağ əli ilə, Öz müqəddəs qolu ilə
zəfərlər qazandı. 2 Rəbb zəfərini bəyan etdi, Millətlərin
gözündə salehliyini aydın göstərdi. 3 İsrail nəslinə
Göstərdiyi məhəbbətini və sədaqətini xatırladı. Yer
üzünün qurtaracağınadək hər yerdə Allahımızın zəfərini
gördü. 4 Ey bütün dünya, cuşa gəlib Rəbbə nida et, Birdən
nida edin, mədh, tərənnüm səsini ucaldın! 5 Rəbbi lira ilə
– Lira ilə, ilahi bir səslə tərənnüm edin! 6 Kərənay, şeypur
səsi ilə, Padşah olan Rəbbin hüzurunda cuşa gəlin, Ona
nida edin! 7 Qoy dənizin və dənizdəki canlıların, Yer üzü
və orada yaşayanların səsi ucalsın. 8 Onun hüzurunda
qoy çaylar əl çalsın, Dağlar birgə mədh oxusun! 9 Çünki
Rəbb dünyaya hökm etmək üçün gəlir. Yer üzünə ədalətlə,
Xalqlara insafla hökm edəcək!

99 Rəbb hökmranlıq edir, qoy xalqlar titrəsin, O, keruvlar
üstündəki taxtındadır, qoy yer üzü lərzəyə gəlsin! 2 Sionda

olan Rəbb əzəmətlidir, O bütün xalqların üzərindədir,
yüksəkdədir. 3 Qoy böyük, zəhmli adına şükür etsinlər!
O müqəddəsdir! 4 Ey ədalətsevər güclü Padşah, İnsafı
bərqərar edən Sənsən, Yaqub nəslinə ədalət və salehliyi
göstərmisən. 5 Allahımız Rəbbi ucaldın, Ayaqlarına
düşüb səcdə qılın, O müqəddəsdir! 6 Onun kahinləri
arasında Musa ilə Harun olub, Onun adını çağıranlar
arasında Şamuel olub. Onlar Rəbbə yalvararkən O cavab
verərdi. 7 Bulud sütununun içindən onlarla danışdı,
Onun göstərişlərinə, Onlara verdiyi qaydalarına bağlı
qaldılar. 8 Ya Rəbb Allahımız, Sən onlara cavab verdin,
Pis əməllərinin cəzasını versən də, Bağışlayan Allah
olduğunu onlara göstərdin. 9 Allahımız Rəbbi ucaldın,
Müqəddəs dağında Ona səcdə qılın, Çünki Allahımız Rəbb
müqəddəsdir!

100 Şükran məzmuru. Ey bütün dünya, cuşa gəlib Rəbbə
nida edin, 2 Sevinclə Rəbbə qulluq edin, Mədh oxuyaraq
Onun hüzuruna gəlin! 3 Rəbb Allahdır, siz bunu bilin, O
bizi yaradıb, biz Ona aidik, Xalqıyıq, otlağında otardığı
sürüyük. 4 Dərgahına şükürlərlə, Həyətlərinə həmdlərlə
gəlin. Ona şükür edin, İsminə alqış söyləyin. 5 Rəbb nə
yaxşıdır, məhəbbəti əbədidir, Sədaqəti nəsillərdən-nəslə
çatır!

101 Davudun məzmuru. Məhəbbətini, həqiqətini
tərənnüm edəcəyəm, Ya Rəbb, Sənə ilahi söyləyəcəyəm! 2
Kamillik yolunda müdrik olacağam. Sən yanıma nə zaman
gələcəksən? Təmiz ürəklə evimdə yaşayacağam, 3 İyrənc
şeylərdən gözümü çəkəcəyəm. Azğınların işlərinə nifrət
edirəm, Qoymaram məndən yapışsın. 4 Əyri ürəkdən

dönəcəyəm, Şəri tapdalayacağam. **5** Qonşusuna gizlincə
böhtan atanı susduracağam, Yuxarıdan baxan lovğa
insana dözə bilmərəm. **6** Gözüm ölkənin sadiq insanlarına
baxar, Qoy onlar yanımda yaşasın. Kamillik yolu ilə
gedənlər qulluğumda dayanar. **7** Fırıldaqçıları sarayımda
yaşamağa qoymaram, Yalançını hüzurumda dayanmağa
qoymaram. **8** Hər səhər ölkədəki pisləri yox edəcəyəm,
Bütün şər iş görənləri Rəbbin şəhərindən kəsib atacağam.

102 Bir məzlumun duası. Taqətdən düşüb Rəbbin
hüzurunda şikayətlənəndə. Ya Rəbb, bu duama qulaq as,
Qoy fəryadım Sənə çatsın. **2** Nə olar, dar günümdə üzünü
məndən gizlətmə, Qulaq as, Səni çağırarkən mənə tez
cavab ver. **3** Günlərim tüstü kimi çəkilir, Sümüklərim
elə bil yanıb közə dönür. **4** Ürəyim kəsilib atılan ot kimi
saralıb-solur, Çörək yemək belə, yadımdan çıxır. **5** Ah-
zar çəkməkdən Bir dəri, bir sümük qalmışam. **6** İndi
çöldəki yapalağa bənzəyirəm, Viranəlik bayquşu kimiyəm.
7 Gözümə yuxu getmir, Damda tənha qalan bir quşa
bənzəyirəm. **8** Bütün gün düşmənlərim məni təhqir edir,
Mənə istehza edənlər adımla lənət oxuyur. **9** Yeməyim
çörək yerinə kül olub, İçməyim göz yaşıma qarışıb. **10**
Çünki qəzəbindən, hiddətindən Məni götürüb bir tərəfə
atmısan. **11** Günlərim axşamın kölgəsi kimi keçir, Bir ot
kimi quruyuram. **12** Lakin Sən, ya Rəbb, əbədi taxtında
əyləşmisən, Sənin şöhrətin nəsildən-nəslə deyiləcək. **13**
Sən qalxıb Siona mərhəmət edəcəksən, Zamanını təyin
etdin, indi ona lütf ediləcək. **14** Çünki Sənin qulların
onun daşlarını əziz tuturlar, Onun toz-torpağına necə
də acıyırlar. **15** Millətlər Rəbbin ismindən, Dünyanın

bütün padşahları Onun əzəmətindən qorxacaqlar. **16** Rəbb
Sionu yenidən bərpa edəcək, Əzəmətində görünəcək,
17 Yoxsulların duasına qulaq asacaq, Yalvarışlarına xor
baxmayacaq. **18** Sonrakı övladları Rəbbə həmd etsin
deyə Qoy gələcək nəsil üçün belə yazılsın: **19** «Rəbb
müqəddəs yüksəklikdən, Göylərdən yer üzünə nəzər saldı;
20 Əsirlərin naləsini eşitmək üçün, Ölümə aparılanları
azad etmək üçün». **21** Ona görə Rəbbin ismini Sionda
elan edəcəklər, Yerusəlimdə Ona həmdlər söyləyəcəklər
22 Rəbbə xidmət etmək üçün gələrkən, Xalqlar, ölkələr bir
yerə gələrkən. **23** Yolda ikən Rəbb gücümü azaltdı, O,
ömrümü qısaltdı. **24** Dedim: «Ey Allahım, canımı alma,
ömrümün yarısıdır, Sənin illərin nəsillərdən-nəsillərə
çatır». **25** Yerin təməlini əzəldən qurmusan, Göylər
Sənin əllərinin işidir! **26** Onlar yox olacaq, amma Sən
qalacaqsan, Hamısı paltar kimi köhnələcək, Onları geyim
kimi dəyişdirəcəksən, Keçib-gedəcəklər. **27** Amma Sən
dəyişməzsən, İllərin tükənməzdir. **28** Qullarının övladları
yaşayacaq, Nəvə-nəticələri hüzurunda dayanacaq.

103 Davudun məzmuru. Rəbbə alqış et, ey könlüm, Ey
bütün varlığım, Onun müqəddəs adına alqış et! **2** Rəbbə
alqış et, ey könlüm, Unutma etdiyi yaxşılıqları: **3** Odur
bütün təqsirlərini əfv edən, Bütün xəstəliklərinə şəfa
verən. **4** Odur həyatını məzara düşməkdən qurtaran,
Məhəbbətin, mərhəmətin tacını başına qoyan. **5** Odur
ömür boyu səni bərəkəti ilə doyduran, Səni təzələyib gənc,
gümrah qartala oxşadan. **6** Rəbb bütün miskinlər üçün
Haqq və ədalət edir. **7** Yollarını Musaya, Əməllərini İsrail
övladlarına göstərib. **8** Rəbb rəhmli və lütfkardır, Hədsiz

səbirli və bol məhəbbətlidir. 9 Həmişə töhmətləndirməz,
Qəzəbi sonsuza qədər sürməz. 10 Bizimlə günahlarımıza
görə davranmaz, Təqsirlərimizin əvəzini çıxmaz. 11 Çünki
göylər yerdən nə qədər ucadırsa, Ondan qorxanlara
olan məhəbbəti o qədər böyükdür. 12 Nə qədər şərq
qərbdən uzaqdırsa, Qanunsuzluqlarımızı bizdən o qədər
uzaqlaşdırıb. 13 Ata övladlarına rəhm etdiyi kimi Rəbb
də Ondan qorxanlara elə rəhm edir. 14 Çünki necə
yarandığımızı bilir, Torpaqdan düzəlməyimizi unutmur.
15 İnsanınsa ömrü bir ota oxşar, Çəmən gülləri kimi
çiçək açar, 16 Üstündən yel əsərkən yox olur, Yerində
izi belə, qalmır. 17 Rəbbin isə Ondan qorxanlara olan
məhəbbəti, Onların övladlarına olan salehliyi Əzəldən var,
bu əbədi qalacaq. 18 Onun əhdinə vəfa edənlərə bunları
göstərir, Qayda-qanunlarını yerinə yetirənləri unutmur.
19 Rəbb taxtını göylərdə qurub, Hər yerdə hökmranlıq
edir. 20 Rəbbə alqış edin, ey Onun mələkləri, Ey Onun
sözünə baxıb icra edən qüdrətli igidlər! 21 Rəbbə alqış
edin, ey səmanın bütün orduları, İradəsini yerinə yetirən
xidmətçiləri! 22 Rəbbə alqış edin, ey Onun yaratdıqları,
Ey Onun hökm etdiyi yer üzərində olan bütün varlıqlar!
Rəbbə alqış et, ey könlüm!

104 Rəbbə alqış et, ey könlüm! Ya Rəbb Allahım, Sən
nə qədər böyüksən, Ehtişamı, əzəməti geyinmisən! 2
Nura libas kimi bürünən, Göyləri çadır tək açan, 3 Yuxarı
otaqlarını suların üstündə quran, Buludları Özünə araba
edən, Yel qanadları üstünə minib gəzən, 4 Küləyi Özünə
elçi edən, Yanar odu Özünə xidmətçi edən Sənsən! 5 Yer
üzünün təməlini elə qurdun ki, Əsla sarsılmasın. 6 Dərin

suları libas kimi yer üzünə geydirdin, Sular dağların
üstünə qalxdı. 7 Sənin məzəmmətindən sular çəkildi,
Şimşəyinin səsindən qorxub qaçdı. 8 Dağlardan dərələrə
axdı, Sənin təyin etdiyin yerlərə töküldü. 9 Onların
önünə hədd qoydun ki, ondan aşmasınlar, Heç vaxt daşıb
dünyanı basmasınlar. 10 Bulaqları vadilərdən fışqırtdın,
Dağların arasından axıtdın. 11 Bu bulaqlar bütün çöl
heyvanlarına su verər, Vəhşi eşşəklər içər, susuzluğu
gedər. 12 Yanlarında quşlar yuva qurar, Budaqlara qonub
oxuyar. 13 Sən dağları göydəki sarayından sulayırsan,
Əlinin bəhrəsindən yer doyur. 14 Heyvanlar üçün ot
bitirirsən, İnsana becərmək üçün bitkilər yetirirsən.
Qoy insan torpaqdan azuqəsini çıxartsın: 15 Ürəkləri
xoşhal edən şərabı, Üzləri güldürən zeytun yağını,
Taqət verən çörəyi. 16 Doyunca su içər Rəbbin ağacları,
Livanda əkdiyi sidr ağacları. 17 Bu ağaclarda quşlar yuva
qurar, Leyləklərin yuvası şam ağacındadır. 18 Uca dağlar
dağ keçilərinin oylağıdır, Qayalar qayadovşanlarının
sığınacağıdır. 19 Fəsilləri müəyyən etmək üçün ayı
yaratdın, Günəş batacağı zamanı bilir. 20 Gecə olsun deyə
havanı qaraldırsan, Bütün meşə heyvanları vurnuxmaya
düşürlər. 21 Ov üçün gənc aslanlar nərə çəkərlər, Öz
yemlərini Allahdan istəyərlər. 22 Gün doğanda çəkilirlər,
Yuvalarında yatırlar. 23 İnsanlar iş başına gedir, Qaş
qaralana qədər işləyirlər. 24 Ya Rəbb, əməllərin çoxdur!
Hər birini müdrikliklə etmisən, Yaratdıqların yer üzünü
doldurub. 25 Böyük, dərin dənizlərin var, Orada da
saysız məxluqlar – Həm kiçik, həm də böyük canlılar
qaynaşar. 26 Oradan gəmilər keçir, Yaratdığın Livyatan

sularda oynayır. 27 Bunların hamısı gözləyir ki, Sən
Vaxtlı-vaxtında onları yemləyəsən. 28 Sən yem verərkən
onlar yem yığırlar, Açıq əlinin nemətindən doyurlar.
29 Amma üzünü gizlədərkən vəlvələyə düşürlər, Sən
onların nəfəsini kəsərkən ölüb torpağa qarışırlar, 30
Ruhunu göndərərkən onlar yaranır, Yer üzünə yeni həyat
verirsən. 31 Rəbbin ehtişamı qoy əbədi var olsun! Qoy
Rəbb yaratdıqlarına görə şad olsun! 32 Rəbb yerə baxanda
yer lərzəyə gəlir, Dağa toxunanda dağ tüstülənir. 33
Rəbbə ömrüm boyu ilahi söyləyəcəyəm, Nə qədər varam,
Allahımı tərənnüm edəcəyəm. 34 Düşüncəm Ona xoş
görünsün, Mən Rəbbə görə sevinəcəyəm. 35 Günahkarlar
yer üzündən silinsinlər, Pis adamlar yox olsunlar! Rəbbə
alqış et, ey könlüm! Rəbbə həmd edin!

105 Rəbbə şükür edin, ismini çağırın, əməllərini xalqlar
arasında elan edin! 2 Onu ilahilərlə tərənnüm edin, Bütün
xariqələrini bəyan edin! 3 Onun müqəddəs adı ilə fəxr
edin, Ey Rəbbi axtaranlar, ürəkləriniz qoy sevinsin! 4
Rəbbi, Onun qüvvətini arayın, Daim hüzurunu axtarın. 5
Etdiyi xariqələri, Möcüzələri, dilindən çıxan hökmləri
xatırlayın, 6 Ey Onun qulu İbrahim nəsli, Ey Yaqub
övladları, ey Onun seçdikləri! 7 Allahımız Rəbb Odur,
Hökmü bütün yer üzündədir. 8 Əbədi olaraq min nəslə
qədər əhdini, əmr etdiyi sözü, 9 İbrahimlə kəsdiyi əhdini,
İshaqa and içərək verdiyi vədini unutmaz. 10 Bunu qayda
kimi Yaqub üçün təsdiq etdi, Bu əbədi əhdi İsrail üçün
etdi. 11 Dedi: «Övladlarının payına düşən mülk kimi
Kənan torpağını sənə verəcəyəm». 12 O zaman onlar
sayca az idilər, Azsaylı olaraq ölkədə qərib idilər. 13

Ölkədən-ölkəyə, Məmləkətdən-məmləkətə köçürdülər.
14 Rəbb heç kimi onlara əzab verməyə qoymadı, Onlara
görə padşahları tənbeh etdi. **15** Dedi: «Məsh etdiklərimə
dəyməyin, Peyğəmbərlərimə pislik etməyin». **16** Ölkəyə
qıtlıq göndərdi, Bütün çörəyin kökünü kəsdi. **17** Lakin
bunlardan əvvəl birini göndərmişdi, Bu, qul kimi satılan
Yusif idi. **18** Ayaqlarını zəncirləyib əzdilər, Boğazına
dəmir halqa keçirdilər. **19** Yusifin sözü düz çıxanadək
Rəbbin sözü onu təmizlədi. **20** Padşah buyruq verərək
onu azad etdi, Xalqların hökmdarı ona azadlıq verdi. **21**
Onu sarayının ağası etdi, Varidatı üçün cavabdeh etdi. **22**
Ona başçılar üstündə səlahiyyət verdi ki, Ağsaqqallarına
uzaqgörənlik öyrətsin. **23** Sonra İsrail Misirə gəldi, Yaqub
Ham ölkəsində yerləşdi. **24** Rəbb onun xalqına bərəkət
verdi, Düşmənlərindən çox onlara qüdrət verdi. **25** Rəbb
düşmənlərinə fikir göndərdi ki, xalqına nifrət etsinlər,
Qullarına qarşı fırıldaq işlətsinlər. **26** Qulu Musanı,
Həm də seçdiyi Harunu göndərdi. **27** Xalqın arasında
Rəbbin əlamətlərini, Ham ölkəsində Onun möcüzələrini
göstərdilər. **28** Rəbb qaranlıq göndərərək ölkəni zülmət
etdi, Çünki Onun sözlərinə itaət etmədilər. **29** Sularını qana
çevirdi, Balıqlarını öldürdü. **30** Ölkəyə qurbağalar qaynaşıb
gəldilər, Padşahın otaqlarına belə, girdilər. **31** Əmr etdi,
topa-topa mozalan gəldi, Mığmığalar bütün ərazilərini
bürüdü. **32** Yağış əvəzinə dolu yağdırdı, Ölkələrini
şimşəklərə qərq etdi. **33** Tənəklərinə, əncir ağaclarına
zərbə vurdu, Sahələrində olan ağacları qırdı. **34** Əmr
etdi çəyirtkələrə qaynaşsın, Saysız balaları torpaqlarına
daraşsın. **35** Onlar ölkədə olan bütün otları yedilər,

Torpaqlarının bar-bəhərini yedilər. **36** O, ölkədə hər
yerlinin ilk oğlunu, Hər kişinin belindən gələn ilk oğlunu
öldürdü. **37** İsrailliləri oradan qızılla, gümüşlə çıxartdı,
Qəbilələri arasında yıxılan olmadı. **38** Onlar çıxanda
Misirlilər sevindi, Canlarında İsraillilərin qorxusu var idi.
39 Üzərlərinə örtük kimi bulud sərdi, Gecəni işıqlandırmaq
üçün od göndərdi. **40** İstədiklərinə görə O, bildirçin
gətirdi, Onlara göydən doyunca çörək verdi. **41** Qayanı
yararaq suyu fışqırtdı, Quraq yerə çay kimi axdı. **42** Çünki
müqəddəs sözünü yada salmışdı, Qulu İbrahimə verdiyi
vədini xatırlamışdı. **43** O, xalqını sevinclə, Öz seçdiklərini
mədh səsi ilə çıxartdı. **44** Millətlərin torpaqlarını onlara
verdi, Onları ümmətlərin sərvətlərinə sahib etdi. **45** Qoy
Rəbbin qaydalarına riayət etsinlər, Qanunlarına əməl
etsinlər. Rəbbə həmd edin!

106 Rəbbə həmd edin! Rəbbə şükür edin, ona görə ki
yaxşıdır, Çünki məhəbbəti əbədidir. **2** Rəbbin qüdrətli
işlərini sözlə demək olarmı? Onu layiqincə həmd edən
varmı? **3** Nə bəxtiyardır ədalətə bağlananlar, Hər zaman
əməlisaleh olanlar! **4** Ya Rəbb, xalqına lütf edərkən məni
yada sal, Onları nicata çatdırarkən mənim də qayğıma
qal. **5** Qoy seçdiklərini bəxtiyar görüm, Millətinin sevinci
ilə sevinim, İrsinlə birlikdə fəxr edim. **6** Ata-babamız kimi
biz də günaha batmışıq, Biz də şər iş görməklə təqsirkar
olmuşuq. **7** Misirdə olanda ata-babamız Sənin xariqələrini
anlamadı, Bol məhəbbətini yada salmadı, Dəniz kənarında,
Qırmızı dənizdə Sənə qarşı üsyankar oldu. **8** Amma Rəbb
qüdrətini göstərmək üçün Onları ismi naminə qurtardı.
9 Onun məzəmmətindən Qırmızı dəniz qurudu, Çöldən

keçdikləri kimi onları dərin yerdən keçirtdi. **10** İsrailliləri
onlara nifrət edənin əlindən qurtardı, Onları düşmənin
əlindən xilas etdi. **11** Yağıları sular basdı, Bir nəfər də
qalmadı. **12** O zaman Rəbbin sözlərinə inandılar, Onu
həmdlə tərənnüm etdilər. **13** Lakin Rəbbin əməllərini tez
unutdular, Ondan məsləhət almadılar. **14** Onlar səhrada
iştahaya düşdülər, Çöllükdə Allahı sınağa çəkdilər. **15**
O da istədiklərini verdi, Lakin onlara azar göndərdi. **16**
Düşərgədə Musaya, Rəbb üçün təqdis olunan Haruna
paxıllıq etdilər, **17** Torpaq yarılıb Datanı uddu, Aviramla
yoldaşlarını yerə batırdı. **18** Yoldaşlarının içinə alov saldı,
Bu, pisləri yandırıb-yaxdı. **19** Xorevdə bir dana heykəli
düzəltdilər, Tökmə bir bütə səcdə etdilər. **20** Allahın
əvəzinə Otyeyən buğanın surətinə şərəf verdilər. **21** Onları
qurtaran Allahı – Misirdə böyük möcüzələr yaradanı, **22**
Ham ölkəsində xariqələr göstərəni, Qırmızı dənizdə zəhmli
işlər göreni unutdular. **23** Rəbb onları yox etmək üçün
niyyətini söylədi, Onu məhvedici qəzəbindən döndərmək
üçün Seçdiyi Musa Onun qarşısına gəldi. **24** Sonra o gözəl
diyara da xor baxdılar, Rəbbin vədinə inanmadılar. **25**
Çadırlarında giley-güzar etdilər, Rəbbin səsini eşitmədilər.
26 Buna görə Rəbb and içdi: Meyitlərini çöllərə sərəcək, **27**
Övladlarını millətlər arasına səpələyəcək, Onları ölkələr
arasında darmadağın edəcək. **28** Onlar Peordakı Baala
səcdə etməyə gəldilər, Ölü bütə verilən qurban ətindən
yedilər. **29** Bu işlər Rəbbin qəzəbinə gəldi, Aralarına
vəba töküldü. **30** Onda Pinxas qalxıb buna müdaxilə
etdi, Beləliklə, vəba çəkilib getdi. **31** Bu, nəsillər boyu,
əbədilik Onun üçün salehlik sayıldı. **32** Onlar Meriva suları

kənarında Rəbbi qəzəbləndirdilər, Buna görə Musanın
başına qəza gəldi: 33 Onlar Musanın ruhunu incitdilər, O
da düşünülməmiş sözlər dedi. 34 Rəbbin əmrini yerinə
yetirmədilər, Dediyi xalqları məhv etmədilər. 35 Əksinə,
həmin millətlərə qarışdılar, Adət-ənənələrini öyrənib
onlara əməl etdilər. 36 Onların bütlərinə ibadət edərək
Özlərini bu tələyə saldılar. 37 Oğul-qızlarını Cinlərə qurban
verdilər. 38 Oğul-qızlarının günahsız qanını tökdülər,
Onları Kənan bütlərinə qurban verdilər, Ölkəni qana
bulaşdırdılar. 39 Belə işlərlə murdarlandılar, Öz əməlləri
ilə xəyanətə satıldılar. 40 Rəbb xalqına qarşı qəzəbindən
yandı, Öz irsini iyrənc bir şey sandı. 41 Onları millətlərə
təslim etdi, Onlara nifrət edənlər üzərlərində hakim
oldu. 42 Düşmənləri onları zülm altına saldılar, Onlara
tabe olaraq əl altında qaldılar. 43 Rəbb dəfələrlə onları
azad etmişdi, Amma pisniyyətli olduqları üçün üsyankar
olmuşdular, Bu insanları öz günahları alçaltdı. 44 Lakin
O, fəryadlarını eşidəndə Onların əziyyətinə baxdı. 45 Bu
insanlarla bağladığı əhdini yada saldı, Bol məhəbbəti
naminə rəhmini göstərdi. 46 Onları əsir edənlərin Qəlbinə
mərhəmət saldı. 47 Ey Allahımız Rəbb, bizi qurtar, Bizi
millətlərin arasından topla. Müqəddəs isminə şükür edək,
Biz fəxrlə Sənə həmd söyləyək. 48 Alqış olsun İsrailin
Allahı Rəbbə Əzəldən sonsuza qədər! Qoy bütün xalq
söyləsin «Amin!» Rəbbə həmd edin!

107 Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, Çünki
məhəbbəti əbədidir! 2 Qoy belə söyləsin Rəbbin
xilas etdikləri, Düşmən əlindən qurtardıqları, 3
Şərqdən, qərbdən, şimaldan və cənubdan – Ölkələrdən

topladıqları. **4** Bəziləri səhrada, çöllükdə sərgərdan
dolanırdılar, Yaşamaq üçün heç bir şəhər tapmırdılar.
5 Aclıqdan, susuzluqdan Canlarının taqəti getmişdi. **6**
Onlar dara düşəndə Rəbbə fəryad etdilər, Rəbb onları
dərdlərindən qurtardı. **7** Yaşamaq üçün onlar bir şəhərə
çatanadək Onları düz yolla apardı. **8** Rəbbə şükür
etsinlər məhəbbətinə görə, Bəşər övladlarına göstərdiyi
xariqələrinə görə! **9** Çünki O, susuzlara doyunca su
verər, Acları bol nemətlərlə bəslər. **10** Bəziləri əsir düşüb
zülmətdə yaşayırdı, Zəncirlənib qaranlıqda, əziyyətdə
qalırdı. **11** Çünki Allahın sözlərinə qarşı çıxmışdılar, Haqq-
Taalanın məsləhətinə xor baxmışdılar. **12** Ona görə ağır
işlə onların ürəklərinə əzab verdi, Yıxılanda heç kim
onlara kömək etmədi. **13** Onlar dara düşəndə Rəbbə fəryad
etdilər, Rəbb onları dərdlərindən qurtardı. **14** Onların
buxovlarını qopardı, Zülmətdən, qaranlıqdan çıxardı.
15 Qoy şükür etsinlər Rəbbə məhəbbətinə görə, Bəşər
övladlarına göstərdiyi xariqələrinə görə! **16** Çünki O, tunc
qapıları qırar, Dəmir cəftələri qoparar. **17** Bəzilərinin ağlı
çaşıb üsyankar oldu, Təqsirləri onları zülmə saldı. **18**
Hər yeməkdən iyrəndilər, Ölüm qapılarına yaxın gəldilər.
19 Dara düşərkən Rəbbə fəryad qopardılar, Rəbb onları
dərdlərindən qurtardı. **20** Kəlamını göndərib onlara şəfa
verdi, Məzara düşməkdən onları xilas etdi. **21** Rəbbə şükür
etsinlər məhəbbətinə görə, Bəşər övladlarına göstərdiyi
xariqələrinə görə! **22** Qoy şükür qurbanlarını təqdim
etsinlər, Əməllərinə mədh oxuyub bəyan etsinlər! **23**
Bəziləri gəmilərlə dənizlərdə üzdülər, Dəryalarda böyük
işlər gördülər. **24** Orada Rəbbin əməllərinə, Dərin sularda

etdiyi xariqələrinə şahid oldular. **25** Çünki Onun əmri ilə
qasırğa qopdu, Dənizin dalğaları qalxdı. **26** Gəmiçilər göyə
qalxıb dərinə enirdi, Qorxudan canları əldən gedirdi. **27**
Onlar sərxoş kimi yırğalanıb-səndələyirdi, Ağıllarına heç
bir çarə gəlmirdi. **28** Onlar dara düşəndə Rəbbə fəryad
etdilər, Rəbb onları dərdlərindən qurtardı. **29** Qasırğanı
yatırdı, sükut gətirdi, Dalğaları sakit etdi. **30** Sakitlik
yarananda onlar çox sevindilər, Rəbb də onları istədikləri
limana çatdırdı. **31** Rəbbə məhəbbətinə görə, Bəşər
övladlarına göstərdiyi xariqələrinə görə şükür etsinlər! **32**
Qoy Onu xalqın toplantısında ucaltsınlar, Ona ağsaqqallar
məclisində həmd etsinlər! **33** O, çayları qurudub səhra
edər, Bulaqlar olan yeri quraq çölə döndərər, **34** Orada
yaşayanların pisliyinə görə Münbit torpağı şoranlığa
çevirər. **35** Səhranı gölməçəyə döndərər, Quraq torpaqdan
bulaqlar çıxardar. **36** Oranı verər ki, aclar məskən salsınlar,
Yaşamaq üçün özlərinə şəhər qursunlar, **37** Tarlanı
əksinlər, üzümlüklər salsınlar. Bol məhsul götürsünlər. **38**
Onun xeyir-duası ilə törəyib artırlar, Heyvanlarının sayı
azalmır. **39** Sonra əzabdan, darlıqdan, bəlalardan Onlar
azalıb alçaldılan an **40** Rəbb əsilzadələrin üstünə həqarət
yağdırar, Onları sonsuz çöldə sərgərdan dolandırar. **41**
Amma fəqiri zülm altından qaldırar, Övladlarını sürü
kimi çoxaldar. **42** Bunu görən əməlisalehlər şad olar, Fitnə
söyləyən ağızlarsa yumular. **43** Kimin ağlı varsa, qoy buna
fikir versin, Qoy Rəbbin məhəbbətini dərk etsin!

108 Bir ilahi. Davudun məzmuru. Ey Allahım, qəlbim
Sənə möhkəm bağlanıb, Qoy bütün varlığımla ilahi
oxuyum, Səni tərənnüm edim. **2** Ey çəng və lira, oyan!

Qoy səhəri oyadım. 3 Ya Rəbb, xalqlar arasında Sənə
şükür edəcəyəm. Ümmətlər arasında Səni tərənnüm
edəcəyəm. 4 Məhəbbətin böyükdür, göylərdən ucadır,
Sədaqətin buludlara çatır. 5 Ey Allah, göylər üzərində ucal!
Ehtişamın bütün yer üzərində olsun! 6 Sevdiyin insanların
xilas olması üçün Sağ əlinlə bizi qurtar, mənə cavab ver!
7 Allah Öz müqəddəs məskənindən belə söylədi: «Şekemi
sevinclə bölüşdürəcəyəm, Sukkot dərəsini böləcəyəm.
8 Gilead torpağı Mənimdir, Menaşşe torpağı Mənimdir,
Efrayim başımın dəbilqəsidir, Yəhuda Mənim əsamdır. 9
Moav yuyunmaq üçün ləyənimdir, Çarığımı ataraq Edomu
tutacağam, Zəfər harayını Filiştə salacağam». 10 Kim
məni istehkamlı şəhərə apara bilər? Edoma qədər kim
mənə yol göstərə bilər? 11 Ay Allah, niyə bizi atmısan?
Ay Allah, qoşunlarımızla niyə yürüşə çıxmırsan? 12
Düşmənin qarşısında bizə imdad et, Çünki insanın köməyi
puçdur. 13 Allahın köməyi ilə şücaət göstərəcəyik, O,
düşmənlərimizi tapdalayacaq!

109 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ey
tərənnüm etdiyim Allah, susma! 2 Çünki pislər, hiyləgərlər
ağzını açıb Yalançı dilləri ilə məndən danışırlar. 3
Mənə hər tərəfdən nifrət dolu sözlər deyirlər, Nahaq
yerə hücumlarına məruz qalıram. 4 Sevgimin əvəzinə
mənə ittiham yağdırırlar, Mən isə dua etməkdəyəm. 5
Yaxşılığımın əvəzinə yamanlıq edirlər, Sevgimin əvəzinə
nifrətlə cavab verirlər. 6 Belə adamın qarşısına bir pis
insanı çıxar, Sağ tərəfində dayanıb onu ittiham etsin! 7
Hökm oxunanda o təqsirkar çıxsın, Qoy onun duası günah
sayılsın! 8 Onun ömrü az olsun, Vəzifəsini başqası tutsun!

9 Övladları yetim, Arvadı isə dul qalsın! **10** Övladları didərgin düşüb dilənçi olsun, Yaşamağa xarabalıq belə, tapmasın! **11** Sələmçilər hər şeyini əlindən alsın, Nə qazanıbsa, yadellilər talayaraq aparsın! **12** Ona məhəbbət göstərən olmasın, Yetim qalan balalarına yazığı gələn tapılmasın! **13** Qoy onun nəsli kəsilsin, Gələcək nəslin arasından adları silinsin! **14** Ata-babasının təqsiri Rəbbin hüzurunda yaddan çıxmasın, Anasının günahı heç zaman yuyulmasın! **15** Belə adamlar Rəbbin hüzurunda daim təqsirkar qalsınlar, Dünyadan izi-tozu silinsin, yada salınmasınlar! **16** Çünki məhəbbət göstərməyi unutdular, Məzlumu, fəqiri, qəlbisınıqları Həlak etmək üçün təqib etdilər. **17** Qarğış etməyi sevirdi, öz başına dönsün, Alqış etməyi sevmirdi, ona əli çatmasın! **18** Ondan əynindəki paltar kimi qarğış çıxardı, Qoy qarğışı su kimi canına, ilik kimi sümüklərinə hopsun! **19** Qarğışı onu əyninin libası kimi bürüsün, Hər gün belinə kəmər tək dolansın! **20** Məni ittiham edənlər, Mənim barəmdə pis sözlər söyləyənlər Rəbbin cəzasına gəlsinlər! **21** Lakin, ey Xudavənd Rəbb, ismin naminə Özün mənə qayğı göstər, O gözəl məhəbbətinə görə məni azad et. **22** Çünki mən məzlum və fəqir insanam, Köksümdəki ürəyimdən yaralanmışam. **23** Düşən kölgə kimi itirəm, Vurulub atılan çəyirtkəyə bənzəyirəm. **24** Bax oruc tutmaqdan dizlərim əsir, Bir dəri, bir sümük qalmışam. **25** Görənlər mənə lağ edir, Başlarını yelləyir. **26** Ya Rəbb Allahım, Sən mənə kömək et, Məhəbbətinə görə məni qurtar. **27** Bilsinlər ki, bu Sənin əlindədir, Ya Rəbb, Sən bunu edə bilərsən. **28** Qoy onlar qarğış etsinlər, Sən mənə xeyir-dua ver, Qoy

onlar əleyhimə qalxarkən utansınlar. Sənin qulunam,
qoy sevinim! 29 İttihamçılarım rüsvayçılığa bürünsünlər,
Xəcaləti xalat kimi geyinsinlər. 30 Mənim dilim Rəbbə
bol-bol şükür söyləyəcək, Xalq içində Ona həmd edəcək.
31 Çünki O, fəqirin sağ tərəfində dayanar ki, Edam hökmü
verənlərin əlindən onu qurtarsın.

110 Davudun məzmuru. Rəbb mənim Ağama dedi: «Mən
düşmənlərini ayaqlarının altına kətil kimi salanadək
Sağımda otur». 2 Rəbb Siondan Sənin qüdrətli əsanı
göndərəcək, Düşmənlərinin üzərində sənə hökmranlıq
verəcək. 3 Döyüşəcəyin gün xalqın könüllü olaraq
sənə qoşulacaq, Gənclərin səhər şehi kimi müqəddəs
libasını geyib yanına gələcək. 4 Rəbb and içdi, qərarını
dəyişməz: «Sən Melkisedeq vəzifəli əbədi bir kahinsən».
5 Xudavənd sənin sağ tərəfindədir, Qəzəb günündə
padşahları qıracaq. 6 Millətlərin hökmünü verəndə
cəsədləri hər yeri bürüyəcək, O bütün ölkələrin başçılarını
əzəcək. 7 Yol kənarında olan vadidən su içəcək, Buna
görə güclənib yüksələcək.

111 Rəbbə həmd edin! Əməlisalehlər məclisində, icma
arasında Bütün qəlbimlə Rəbbə şükür edəcəyəm. 2 Rəbbin
işləri böyükdür, Bunlardan zövq alanlar ibrət götürür. 3
Əməllərində ehtişamı, əzəməti görünür, Salehliyi əbədi
qalır. 4 Xariqələrini xalqının yadına salır. Rəbb lütfkar və
rəhmlidir, 5 Ondan qorxanları bəsləyərək saxlayır, Öz
əhdini əbədi olaraq yadda saxlayır. 6 Xalqına millətlərin
torpaqlarını verərək Qüdrətli işlərini onlara göstərdi. 7
Əllərinin işləri sədaqət və ədalətdir, Onun bütün qayda-
qanunları etibarlıdır. 8 Onlar həmişə, əbədi olaraq

möhkəmdir, Sədaqətdən, düzlükdən yaranmışdır. 9 Öz
xalqına qurtuluş göndərdi, əhdi əbədi olsun deyə əmr
verdi, İsmi müqəddəsdir, zəhmlidir. 10 Rəbb qorxusu
hikmətin başlanğıcıdır, Buna əməl edənlərin sağlam
düşüncəsi vardır. Ona əbədi olaraq həmdlər olsun!

112 Rəbbə həmd edin! Nə bəxtiyardır Rəbdən qorxan,
əmrlərindən zövq alan insan! 2 Nəsli yer üzündə güclü
olacaq, əməlisalehlərin övladları xeyir-dua alacaq. 3
Evindən bolluq və sərvət əskilməz, Salehliyi əbədi qalar. 4
Zülmətdə belə, əməlisaleh insanlar üçün, Lütfkar, rəhmli
və saleh adamlar üçün nur doğar. 5 Səxavətlə borc
verən, İşlərini ədalətlə görən yaxşı insandır. 6 Belə adam
əsla sarsılmaz, Saleh insan əbədi olaraq yadda qalacaq.
7 Pis xəbərdən qorxmaz, Rəbbə güvəndiyi üçün ürəyi
möhkəmdir, 8 Cəsur ürəklidir, Düşmənlərinin süqutunu
görənədək qorxmaz. 9 Səpələyər, fəqirlərə paylayar,
Salehliyi əbədi qalar, Qüdrəti və hörməti ucalar. 10 Pis
adamsa bunu görüb qəzəblənər, Dişlərini qıcıdar, yanıb-
tökülər, Pislərin arzusu puç olar.

113 Rəbbə həmd edin! Ey Rəbbin qulları, həmd edin,
Rəbbin isminə həmd edin! 2 İndidən sonsuzadək Rəbbin
isminə alqış olsun! 3 Gündoğandan günbatanadək Rəbbin
ismi həmdə layiqdir! 4 Rəbb bütün millətlərdən ucadır,
Ehtişamı göylərdən yüksəkdir! 5 Allahımız Rəbbin misli
varmı? Ucalardakı taxtında oturan, 6 Göyə, yerə əyilərək
baxan Odur. 7 O, yoxsulları toz-torpaqdan qaldırar,
Fəqirləri küllükdən çıxarar. 8 Onları əsilzadələrlə, Öz
xalqının əsilzadələri ilə yanaşı oturdar. 9 Sonsuz qadının

evini tikər, Ona övlad verməklə bəxtəvər ana edər. Rəbbə
həmd edin!

114 İsraillilər Misirdən çıxanda, Yaqub nəsli başqa dildə
danışan xalqdan ayrılanda **2** Yəhuda Rəbbin müqəddəs
məskəni oldu, İsrail Rəbbin səltənəti oldu. **3** Onları
görəndə dəniz qaçdı, İordan çayı geri çəkildi. **4** Zirvələr
qoçlar kimi, Təpələr quzular kimi tullandı. **5** Ey dəniz,
niyə qaçdın, sənə nə oldu? Ey İordan çayı, niyə belə
geri çəkildin? **6** Ey zirvələr, qoçlar kimi, Ey təpələr,
quzular kimi niyə tullandınız? **7** Ey dünya, Hökmranın
hüzurunda, Yaqubun Allahının qarşısında lərzəyə gəl! **8**
Qayanı gölməçəyə döndərən, Çaxmaq daşını çeşməyə
çevirən Odur.

115 Bizi yox, ya Rəbb, bizi yox, Məhəbbətin, sədaqətin
naminə Öz adını şərəfləndir. **2** Niyə millətlər belə desin:
«Onların Allahı haradadır?» **3** Allahımız göylərdədir,
Öz istədiyini edir. **4** Amma onların bütləri qızıldan,
gümüşdən düzəlmişdir, Onlar insan əllərinin işidir. **5**
Ağızları var, danışa bilmir, Gözləri var, amma görmür, **6**
Qulaqları var, eşitmir, Burunları var, qoxu bilmir, **7** Əlləri
var, hiss etmir, Ayaqları var, gəzə bilmir, Boğazlarından
səs gəlmir. **8** Bütləri düzəldən, onlara güvənən insanlar
Bu bütlər kimi cansız olacaqlar. **9** Ey İsraillilər, Rəbbə
güvənin, Odur köməyiniz və sipəriniz! **10** Ey Harun
nəsli, Rəbbə güvənin, Odur köməyiniz və sipəriniz! **11**
Ey Rəbdən qorxanlar, Rəbbə güvənin, Odur köməyiniz
və sipəriniz! **12** Rəbb bizi unutmayıb, Bizə xeyir-dua
verəcək – İsrail nəslinə xeyir-dua verəcək, Harun nəslinə
xeyir-dua verəcək, **13** Kiçikdən böyüyə qədər Ondan

qorxanlara xeyir-dua verəcək. 14 Qoy Rəbb sizi, Sizi və
nəslinizi artırsın! 15 Rəbdən, göyləri və yeri Yaradandan
Bərəkət alasınız! 16 Rəbb səmaya sahibdir, Yeri bəşər
övladlarına verdi. 17 Ölənlər, sükut diyarına düşənlər
Rəbbə həmd etmirlər. 18 Lakin biz Rəbbə alqış edirik
İndidən sonsuzadək. Rəbbə həmd edin!

116 Rəbbi sevirəm, Çünki O, yalvarışımı eşidir. 2 Səsimə
qulaq asdığı üçün Nə qədər varam, Onu çağıracağam. 3
Ətrafıma ölüm bağları sarıldı, Ölülər diyarının sıxıntıları
məni haqladı, Dərd-bəlalar məni tapdı. (Sheol h7585) 4
O zaman Rəbbin adını çağırdım: «Ya Rəbb, amandır,
canımı qurtar!» 5 Rəbb lütfkardır, ədalətlidir, Allahımız
mərhəmətlidir. 6 Rəbb avam adamı qoruyur, O məni
düşkünlüyə düçar olanda qurtardı. 7 Ey canım, rahat
ol, Çünki Rəbb sənə comərdlik etdi. 8 Ya Rəbb, canımı
ölümdən, Gözlərimi göz yaşından, ayağımı büdrəməkdən
qurtardın. 9 İndi Rəbbin hüzurunda gəzib-dolaşıram,
Dirilər arasındayam. 10 «Mən çox əzab çəkirəm»
deyərkən İnamımı itirməmişdim. 11 Mən təlaşa düşüb
belə demişdim: «Bütün insanlar yalançıdır». 12 Mənə
etdiyi comərdliyə görə Rəbbin borcunu necə qaytara
bilərəm? 13 Qurtuluş piyaləsini qaldıracağam, Rəbbin
ismini çağıracağam. 14 Rəbbə Onun bütün xalqı qarşısında
əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm. 15 Rəbbin gözündə hər
bir möminin Ölümü çox bahadır. 16 Aman, ya Rəbb, mən
Sənin qulunam, Qulunam, kənizinin oğluyam, Buxovlarımı
açmısan. 17 Sənə şükür qurbanları təqdim edəcəyəm,
Rəbbin adını çağıracağam. 18 Rəbbə Onun bütün xalqı
qarşısında əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm 19 Rəbbin

evinin həyətində, Ey Yerusəlim, sənin mərkəzində. Rəbbə
həmd edin!

117 Ey bütün millətlər, Rəbbə həmd edin! Ey bütün
ümmətlər, Onu mədh edin! **2** Bizə olan məhəbbəti
böyükdür, Rəbbin sədaqəti əbədidir! Rəbbə həmd edin!

118 Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, Çünki
məhəbbəti əbədidir! **2** Qoy İsraillilər belə desin: «Çünki
məhəbbəti əbədidir!» **3** Harun nəsli belə desin: «Çünki
məhəbbəti əbədidir!» **4** Qoy Rəbdən qorxanlar belə
söyləsin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!» **5** Sıxıntı içində
Rəbbi çağırdım, Cavab verib məni genişliyə çıxartdı.
6 Rəbb mənimlədir, heç qorxmaram. İnsan mənə nə
edə bilər? **7** Rəbb mənimlədir, mənə yardım edər,
Mənə nifrət edənlərin aqibətini görəcəyəm. **8** Rəbbə
pənah gətirmək İnsana güvənməkdən yaxşıdır. **9** Rəbbə
pənah gətirmək Əsilzadələrə güvənməkdən yaxşıdır. **10**
Bütün millətlər məni mühasirəyə aldılar, Rəbbin ismi
ilə onları qırdım. **11** Hər tərəfdən məni mühasirəyə
aldılar, Rəbbin ismi ilə onları qırdım. **12** Arılar tək məni
mühasirəyə aldılar, Lakin kol-kos kimi alışıb tez söndülər,
Rəbbin ismi ilə onları qırdım. **13** Möhkəm təzyiq altında
yıxılmağıma az qalmışdı, Lakin Rəbb imdadıma çatdı.
14 Rəbb qüvvətim, məzmurumdur, O məni xilas etdi! **15**
Salehlərin çadırlarından zəfər nidası yüksəlir: «Rəbbin
sağ əli qüdrətli işlər göstərir! **16** Rəbbin sağ əli necə
əzəmətlidir! Rəbbin sağ əli qüdrətli işlər göstərir!» **17**
Ölməyib sağ qalacağam, Rəbbin işlərini bəyan edəcəyəm.
18 Rəbb mənə möhkəm cəza verdi, Amma məni ölümə
təslim etmədi. **19** Salehlik darvazalarını üzümə açın,

Qoy oradan keçib Rəbbə şükür edim. **20** Bu, Rəbbin
darvazasıdır, Oradan saleh insanlar keçəcək. **21** Ya Rəbb,
Sənə şükür edirəm, Çünki cavab verərək məni xilas
etmisən! **22** Bənnaların rədd etdiyi daş Guşədaşı olub. **23**
Bu, Rəbbin işi idi, Gözümüzdə xariqəli bir işdir. **24** Bu günü
Rəbb yaratdı, Onda sevinib şadlıq edək! **25** Aman, ya Rəbb,
bizi qurtar! Aman, ya Rəbb, bizə uğur göndər! **26** Rəbbin
ismi ilə gələnə alqış olsun! Sizə Rəbbin evindən xeyir-
dua veririk. **27** Rəbb Allahdır, O, üzərimizə nur saçdı,
Qurbangahın buynuzlarına bayram qurbanını bağlayın.
28 Allahım Sənsən, Sənə şükür edəcəyəm! Allahımsan,
Səni yüksəldəcəyəm! **29** Rəbbə şükür edin, ona görə ki
yaxşıdır, Çünki məhəbbəti əbədidir!

119 Nə bəxtiyardır öz yolunda kamil olanlar, Rəbbin
qanununa görə yaşayanlar. **2** Nə bəxtiyardır Onun
göstərişlərinə əməl edənlər, Bütün qəlbi ilə Onu axtaranlar.
3 Həqiqətən, onlar fitnəkarlıq etməzlər, Rəbbin yolunda
gəzərlər. **4** Sən qayda-qanunlarını qoydun, Bunlara
bağlı qalmağı buyurdun. **5** Sənin qaydalarına bağlı
qalmaq üçün Kaş tutduğum yolda möhkəm olaydım.
6 Onda xəcalət çəkməzdim, Sənin bütün əmrlərindən
gözümü çəkməzdim. **7** Adil hökmlərini öyrənərkən Sənə
düz qəlblə şükür edəcəyəm. **8** Sənin qaydalarına əməl
edəcəyəm, Sən məni tamamilə tərk etmə! **9** Bir cavan
yolunu necə təmiz saxlaya bilər? – Sənin sözlərinə
bağlı qalmaqla. **10** Bütün qəlbimlə Səni axtarmışam,
Qoyma əmrlərindən çıxım. **11** Sənə qarşı günah etməyim
deyə Kəlamını qəlbimdə qoruyub saxlamışam. **12** Ya
Rəbb, Sənə alqış olsun! Qaydalarını mənə öyrət. **13**

Ağzından çıxan hər hökmü Dilimlə bəyan edirəm. **14**
Göstərişlərinin ardınca gedərkən sevinirəm, Elə bil bolluca
var-dövlətə çatmışam. **15** Qayda-qanunlarını dərindən
düşünürəm, Sənin yollarından gözümü çəkmirəm. **16**
Qaydalarından zövq alıram, Sözünü unutmuram. **17**
Quluna comərdliyini göstər, Qoy yaşayım və sözünə bağlı
qalım. **18** Gözlərimi aç ki, Qanununun xariqələrini görüm.
19 Əmrlərini məndən gizlətmə, Çünki mən bu dünyada bir
qəribəm, **20** Hökmlərinin həsrətini çəkməkdən Hər zaman
ürəyim ağrıyır. **21** Sənin əmrlərindən çıxan lovğaları
məzəmmət etdin, Çünki onlar lənətləndi. **22** Həqarəti,
tənəni məndən uzaq et, Göstərişlərinə əməl etmişəm. **23**
Başçılar yığılıb mənim üçün qəsd qurdular, Lakin mən
qulun qaydalarını dərin düşünürəm. **24** Göstərişlərin
mənə zövq verir, Onlar mənim məsləhətçilərimdir. **25** Mən
torpağa düşmüşəm, Öz sözünə görə məni həyata qaytar.
26 Keçdiyim yolları Sənə bəlli edəndə cavab verdin, Mənə
qaydalarını öyrət. **27** Qayda-qanunlarının yollarını mənə
Özün izah et, Xariqələrin barədə dərin düşünüm. **28**
Kədərdən canım üzülüb, Öz sözünə görə mənə güc ver.
29 Məni yanlış yoldan uzaqlaşdır, Qanununa görə mənə
lütf göstər. **30** Mən sədaqət yolunu seçdim, Hökmlərini
gözümün önünə gətirdim. **31** Sənin göstərişlərindən
yapışmışam, Ya Rəbb, qoyma xəcalətli qalım. **32** Qəlbimin
düşüncəsini genişləndirərkən əmrlərinin yolu ilə getməyə
səy göstərəcəyəm. **33** Ya Rəbb, Sən mənə qaydalarının
yolunu öyrət, Onlara axıradək əməl edəcəyəm. **34** Mənə
ağıl ver, qanununa görə yaşayım, Bütün qəlbimlə ona
bağlanım. **35** Mənə əmrlərinin yollarını göstər, Bu

yollardan zövq alaram. **36** Qəlbimi haram qazanca deyil,
Göstərişlərinə tərəf yönəlt. **37** Qoyma gözlərim fani
şeylərə baxsın, Öz yolunda mənə həyat bəxş et. **38**
Səndən qorxanlara verdiyin vədini Qulun üçün həyata
keçirt. **39** Qorxduğum tənələri məndən sovuşdur, Sənin
hökmlərin nə yaxşıdır! **40** Qayda-qanunlarının həsrətini
çəkirəm, Salehliyinlə məni yaşat. **41** Ya Rəbb, mənə
məhəbbətini göstər, Kəlamına görə məni qurtar! **42** Məni
təhqir edənlərə layiqincə cavab verəcəyəm, Çünki Sənin
sözlərinə güvənirəm. **43** Qoy həqiqət kəlamı dilimdən
düşməsin, Çünki Sənin hökmlərinə ümid bağlamışam. **44**
Daim, əbədi olaraq Qanununa bağlı qalacağam. **45** Azad
gəzib-dolaşacağam, Çünki qayda-qanunlarını axtarmışam.
46 Padşahların hüzurunda göstərişlərindən danışacağam,
Bundan utanmayacağam. **47** Sənin əmrlərindən zövq
alıram, Onları sevirəm. **48** Sevdiyim əmrlərinə tərəf əl
açacağam, Sənin qaydalarını dərindən düşünəcəyəm. **49**
Sən quluna verdiyin sözü xatırla, Bu sözünlə mənə ümid
vermisən. **50** Əzab çəkəndə bundan təsəlli tapıram ki,
Kəlamın məni həyata qaytaracaq. **51** Lovğalar mənə çox
istehza etdilər, Amma Sənin qanununundan dönmədim.
52 Əzəldən var olan hökmlərini xatırladıqca, Ya Rəbb,
bunlardan təsəlli tapıram. **53** Qanununu atan pisləri
görərkən Qəzəb məni bürüyür. **54** Sənin qaydalarını bu
qürbət eldə İlahi tək oxuyuram. **55** Hər gecə adını yadıma
salıram, Ya Rəbb, qanununa bağlı qalıram. **56** Bu mənə
bir adət oldu, Sənin qayda-qanunlarını yerinə yetirdim.
57 Ya Rəbb, mənim nəsibimsən, Sözlərinə bağlı qalmaq
üçün vəd etmişəm. **58** Bütün qəlbimlə Sənə yalvarıram,

Sən Öz kəlamına görə mənə lütf göstər. **59** Tutduğum
yollara nəzər salmışam, Hər addımımı göstərişlərinə tərəf
yönəltmişəm. **60** Əmrlərinə bağlanmaq üçün tələsirəm,
Bunun üçün ləngimirəm. **61** Pis adamlar mənə kəmənd
atarkən Qanununu unutmadım. **62** Adil hökmlərinə görə
Sənə şükür etmək üçün Gecə yarısı qalxıram. **63** Səndən
qorxanların hamısı ilə, Qayda-qanunlarına bağlı qalanlarla
dostam. **64** Ya Rəbb, yer üzü məhəbbətinə bürünüb,
Mənə qaydalarını öyrət. **65** Ya Rəbb, verdiyin sözə görə
Quluna xeyirxahlıq etmisən. **66** Mənə ağıl, bilik öyrət,
Çünki əmrlərinə inanıram. **67** Əzaba düşməzdən əvvəl
yoldan azırdım, Amma indi mən kəlamına bağlıyam. **68**
Nə qədər yaxşısan, xeyirxahlıq edirsən! Mənə qaydalarını
öyrət. **69** Lovğalar yalanları ilə mənə qara yaxırlar,
Amma mən bütün qəlbimlə qayda-qanunlarını yerinə
yetirirəm. **70** Onların ürəkləri piylənərək daş bağlayıb,
Mənsə qanunundan zövq alıram. **71** Çəkdiyim əzabın xeyri
mənə bu olub: Sənin qaydalarını öyrənirəm. **72** Ağzından
çıxan qanun mənim üçün Minlərlə qızıldan, gümüşdən
daha qiymətlidir. **73** Əllərinlə yaranmışam, mənə surət
vermisən, Mənə qabiliyyət ver, qoy əmrlərini öyrənim.
74 Səndən qorxanlar məni görərkən sevinsinlər, Çünki
Sənin sözünə ümid bağlamışam. **75** Ya Rəbb, bilirəm ki,
hökmlərin ədalətlidir, Mənə əzab çəkdirsən də, sədaqətin
yox olmur. **76** Quluna verdiyin kəlama görə Məhəbbətin
mənə təsəlli versin. **77** Mənə mərhəmət et ki, yaşayım,
Çünki qanunundan zövq alıram. **78** Mənim barəmdə yalan
danışan lovğaları utandır, Çünki mən qayda-qanunlarını
dərindən düşünürəm. **79** Səndən qorxanlar yanıma gəlsin,

Onlar Sənin göstərişlərini bilənlərdir. **80** Qaydalarına
görə mənim qəlbim kamil olsun, Qoy heç zaman xəcalət
çəkməyim! **81** Qurtuluş həsrətini çəkməkdən qəlbimdə
tab qalmayıb, Sözünə ümid bağlamışam. **82** Sözünün
intizarından gözümün nuru sönür. Deyirəm: «Nə vaxt
mənə təsəlli verəcəksən?» **83** Tüstü içindəki tuluq kimi
oldum, Amma qaydalarını unutmuram. **84** Qulun daha nə
qədər gözləsin? Məni təqib edənləri nə vaxt mühakimə
edəcəksən? **85** Qanununu pozan lovğa insanlar Mənim
üçün quyu qazıblar. **86** Sənin bütün əmrlərin etibarlıdır.
Kömək et! Məni yalançı insanlar təqib edir. **87** Az
qaldı ki, yer üzündən məni yox etsinlər, Lakin qayda-
qanunlarından çıxmamışam. **88** Məhəbbətinə görə mənə
həyat ver, Ağzından çıxan göstərişlərə bağlı qalım. **89**
Ya Rəbb, sözün əbədidir, Göylərdədir, dəyişməzdir. **90**
Sədaqətin nəsildən-nəslə çatır, Yer üzünü Sən qurmusan,
möhkəm qalır. **91** Hökmlərinə görə bu günədək hər
şey qalır, Onlar Sənin xidmətində dayanırlar. **92** Sənin
qanununundan zövq almasaydım, Əzab çəkməkdən həlak
olardım. **93** Qayda-qanunlarını heç vaxt unutmaram,
Çünki onlarla məni həyata qaytarmısan. **94** Qurtar
məni, mən Sənindəm, Qayda-qanunlarını axtarmışam. **95**
Pislər məni öldürmək üçün pusqu qurarkən Mən Sənin
göstərişlərinin üzərində düşünürəm. **96** Görmüşəm ki, hər
kamil şeyin qarşısına bir hədd qoyulur, Sənin əmrlərin
isə sərhəd tanımır. **97** Qanununu nə qədər sevirəm!
Həmişə onun üzərində dərindən düşünürəm. **98** Əmrlərin
məni düşmənlərimdən daha müdrik edir, Çünki onlar
həmişə mənimlədir. **99** Bütün müəllimlərimdən daha

aqil olmuşam, Çünki göstərişlərin üzərində dərindən
düşünürəm. **100** Ağsaqqallardan da artıq dərrakəliyəm,
Çünki qayda-qanunlarına əməl edirəm. **101** Ayağımı
hər pis yoldan kənar qoydum ki, Sözlərinə bağlı qalım.
102 Hökmlərindən dönməmişəm, Çünki məni Sən belə
öyrətmisən. **103** Vədlərin damağıma necə də ləzzət verir!
Onlar dilimdə baldan şirindir. **104** Qayda-qanunlarına görə
dərrakəliyəm, Buna görə hər yanlış yola nifrət edirəm. **105**
Sözün addımıma çıraqdır, Yollarıma işıqdır. **106** Ədalətli
hökmlərinə bağlı qalmaq üçün and içmişəm, Yerinə
yetirəcəyəm. **107** Ya Rəbb, nə qədər əzab çəkmişəm! Öz
sözünə görə həyatımı qoru. **108** Ya Rəbb, sidq ürəkdən
etdiyim həmdi qəbul et, Mənə Öz hökmlərini öyrət.
109 Həyatım daim təhlükəyə düşdü, Amma qanununu
unutmadım. **110** Pislər mənə tələ quranda belə, Mən
Sənin qayda-qanunlarını pozmadım. **111** Əbədilik Sənin
göstərişlərinə malikəm, Çünki onlar qəlbimə sevinc verir.
112 Qəlbimi əbədilik, sonsuzadək Qaydalarına əməl etməyə
meyl etdirmişəm. **113** İkiüzlü insanlara nifrət edirəm,
Qanununu isə sevirəm. **114** Sən pənahgahım, sipərimsən,
Sözünə ümid bağlamışam. **115** Siz ey pislər, məndən uzaq
olun! Qoy Allahımın əmrlərinə əməl edim. **116** Kəlamınla
mənə dayaq ol ki, yaşayım, Ümidim boşa çıxmasın,
utanmayım. **117** Özün mənə dayaq ol, qoy mən nicat
tapım, Sənin qaydalarını həmişə nəzərimdə tutum. **118**
Qaydalarını atanları Özündən kənar edirsən, Çünki onların
bütün fəndləri boşdur. **119** Yer üzünün bütün pislərini
tullantı hesab edirsən, Buna görə göstərişlərini sevirəm.
120 Zəhmindən bədənim lərzəyə gəlir, Hökmlərindən

çox qorxuram. **121** Ədalətli, düz işlər görmüşəm, Məni
zülmkarlara təslim etmə. **122** Qulunun xeyri üçün zamin
dur, Qoyma lovğa insanlar mənə zülm etsin. **123** Xilasını,
haqq sözünə əməl olunmasını gözləməkdən Gözümün
nuru sönür. **124** Quluna məhəbbət göstər, Qaydalarını
mənə öyrət. **125** Qulunam, mənə ağıl ver ki, Sənin
göstərişlərini dərk edim. **126** Ya Rəbb, insanlar qanununu
pozdular, Vaxtı çatıb, onlar üçün bir tədbir gör. **127**
Qızıldan, saf qızıldan çox Sənin əmrlərini sevirəm. **128** Bəli,
bütün qayda-qanunlarına görə Mən düz yolla gedirəm,
Bütün səhv yollarasa nifrət edirəm. **129** Göstərişlərinin
heyrətamizliyinə görə Onlara ürəkdən əməl edirəm. **130**
Kəlamının açıqlanması nur saçır, Hər nadanı ağıllandırır.
131 Ağız açıb ah-zar edirəm, Çünki əmrlərinin həsrətini
çəkirəm. **132** Adını sevənlər üçün etdiyin adətə görə
Mənə bax və lütf göstər. **133** Kəlamınla addımlarımı
möhkəmləndir, Qoy heç bir təqsirim mənə hakimlik
etməsin. **134** Məni insanların zülmündən qurtar, Qoy
Sənin qayda-qanunlarına bağlı qalım. **135** Üzün qulunun
üstünə nur saçsın, Sən mənə qaydalarını öyrət. **136**
Gözlərimdən sellər kimi yaş axır, Çünki insanlar qanununa
bağlı qalmırlar. **137** Ya Rəbb, adilsən, Hökmlərin doğrudur.
138 Buyurduğun göstərişlər ədalətlidir, Onlar tamamilə
etibarlıdır. **139** Qeyrətim məni yandırıb-yaxıb, Çünki
düşmənlərim Sənin sözlərini unudub. **140** Sənin kəlamın
çox safdır, Bu qulun onu sevir. **141** Kiçik sayılsam da, mənə
xor baxsalar da, Qayda-qanunlarını unutmamışam. **142**
Salehliyin əbədi salehlikdir, Sənin qanunun həqiqətdir.
143 Başıma sıxıntı və məşəqqət gəldi, Amma Sənin

əmrlərin mənə zövq verdi. **144** Sənin göstərişlərin həmişə
ədalətlidir, Mənə ağıl ver ki, yaşayım. **145** Ya Rəbb, cavab
ver! Bütün qəlbimlə Səni səsləyirəm, Sənin qaydalarına
əməl edəcəyəm. **146** Səni səslədim, məni qurtar, Qoy
göstərişlərinə bağlı qalım. **147** Dan yeri sökülməzdən
əvvəl qalxıb Səni imdada çağırıram, Çünki ümidimi Sənin
sözlərinə bağlayıram. **148** Gecə boyu gözümə yuxu getmir,
Kəlamını dərindən düşünürəm. **149** Məhəbbətinə görə
mənim səsimi eşit, Ya Rəbb, hökmlərinə görə mənə həyat
bəxş et. **150** Şər ardınca qaçanlar mənə yaxınlaşdılar,
Onlar Sənin qanununundan uzaqlaşdılar. **151** Ya Rəbb,
Sən mənə yaxınsan, Bütün əmrlərin həqiqətdir. **152**
Göstərişlərini lap əvvəldən öyrənirəm, əbədi qalsın deyə
öyüdlərini verdin. **153** Çəkdiyim əzabı gör, məni qurtar,
Çünki qanununu unutmamışam. **154** Münaqişəmi həll edib
Özün məni azad et, Mənə kəlamına görə həyat bəxş et. **155**
Pislər qurtuluşdan uzaqdır, Çünki onlar Sənin qaydalarını
axtarmırlar. **156** Ya Rəbb, mərhəmətin çoxdur, Hökmlərinə
görə məni yaşat. **157** Düşmənlərim, məni təqib edənlər
çoxdur, Lakin Sənin göstərişlərindən dönmədim. **158**
Bu xainlərə ikrahla baxıram, Çünki Sənin vədinə bağlı
qalmayıblar. **159** Sənin qayda-qanunlarını gör nə qədər
sevirəm, Ya Rəbb, məhəbbətinə görə mənə həyat ver. **160**
Sözlərinin mahiyyəti həqiqətdir, Bütün ədalətli hökmlərin
əbədidir. **161** Başçılar boş yerə məni təqib edir, Amma
ürəyim Sənin sözlərindən qorxur. **162** Çoxlu qənimət
tapan bir insan kimi Sənin kəlamın məni sevindirir.
163 Yalandan zəhləm gedir, iyrənirəm, Çünki qanununu
sevirəm. **164** Ədalətli hökmlərinə görə Hər gün yeddi

dəfə Sənə həmd edirəm. **165** Qanununu sevənlər böyük
əmin-amanlıq tapırlar, Onlar heç nə ilə büdrəməzlər.
166 Ya Rəbb, xilasına ümid bəsləmişəm, Əmrlərinə əməl
etmişəm. **167** Göstərişlərinə ürəkdən bağlanmışam, Onları
çox sevirəm! **168** Qayda-qanunlarına, göstərişlərinə bağlı
qalıram, Çünki bütün yollarım Sənin hüzurundadır. **169** Ya
Rəbb, mənim fəryadım qoy Sənə çatsın, Mənə Öz sözünə
görə ağıl ver. **170** Qoy yalvarışım hüzuruna çatsın, Məni
Öz kəlamınla azad et. **171** Qoy dilimdən həmdlər tökülsün,
Mənə qaydalarını öyrətmisən. **172** Sənin kəlamını dilim
tərənnüm etsin, Çünki Sənin bütün əmrlərin ədalətlidir.
173 Sənin əlin mənə kömək etsin, Çünki Sənin qayda-
qanunlarını seçdim. **174** Ya Rəbb, qurtuluşun üçün həsrət
çəkirəm, Qanununda zövq alıram. **175** Mənə həyat bəxş
elə, qoy Sənə həmd oxuyum, Hökmlərin qoy mənə kömək
olsun. **176** İtən quzu kimi azmışam, qulunu axtar, Çünki
əmrlərini unutmamışam.

120 Ziyarət nəğməsi. Dar gündə Rəbbi səslədim, O mənə
cavab verdi. **2** Dedim: «Ya Rəbb, yalançı dodaqlardan,
Fitnəkar dillərdən canımı qurtar». **3** Ey fitnəkar dil,
sənə nə veriləcək? Bu işinin əvəzi nə ilə ödəniləcək? **4**
Cəngavərin iti oxları ilə, Süpürgə ağacının odlu közləri
ilə! **5** Yazıq canım, Meşekdə qərib olmuşam, Qedar
çadırlarında yaşayıram! **6** Mənim belə yerdə, Sülhə nifrət
edənlərin içində yaşamağım bəsdir. **7** Mən sülh sevirəm,
buna görə danışıram, Onlarsa müharibə üçün çalışır.

121 Ziyarət nəğməsi. Gözlərimi dağlara dikirəm,
Haradan mənə kömək gələcək? **2** Göyləri və yeri yaradan
Rəbdən Mənə kömək gələcək. **3** O, ayaqlarını büdrəməyə

qoymaz, Səni qoruyan yatmaz. 4 Bax İsraili qoruyan
yuxulamaz, Yatıb qalmaz. 5 Səni qoruyan Rəbdir, O, sağ
tərəfindədir, sənə kölgədir. 6 Gündüz günəşin ziyanı sənə
dəyməz, Gecə ay da sənə zərər verməz. 7 Rəbb səni hər
cür şərdən saxlayar, Canını qoruyar. 8 Rəbb gediş-gəlişini
hifz edər İndidən sonsuza qədər.

122 Davudun ziyarət nəğməsi. Mənə «Rəbbin evinə
gedək» deyilərkən sevindim. 2 Ey Yerusəlim, sənin
darvazalarından keçdim, Torpağına qədəm qoydum. 3
Bu, Yerusəlim şəhəridir, Çox sıx tikilmişdir. 4 İsrail
üçün verilən şəhadət naminə Qəbilələr, Rəbbin qəbilələri
Rəbbin isminə şükür etmək üçün Buranı ziyarət etməyə
gəlirlər. 5 Hökm üçün burada taxtlar qurulub, Bu taxtlarda
Davud sülaləsi oturub. 6 Hamı Yerusəlim üçün sülh
diləsin: «Qoy səni sevənlər dinc həyat sürsün! 7 Qoy qala
divarlarının içində sülh olsun! Qoy saraylarındakılar dinc
yaşasın!» 8 Yoldaşlarıma, dostlarıma görə «Səndə sülh
olsun!» deyirəm. 9 Allahımız Rəbbin evinə görə Sənə
bəxtiyarlıq diləyirəm.

123 Ziyarət nəğməsi. Ey göylərdəki taxtında Oturan,
Gözlərimi Sənə dikmişəm. 2 Ağasının əlinə baxan qul
kimi, Xanımının əlinə baxan kəniz tək Biz də Allahımız
Rəbbə göz dikmişik, Bizə rəhm etməsini gözləyirik. 3 Bizə
rəhm et, ya Rəbb, rəhm et! Çünki təhqirlərdən doymuşuq.
4 Laqeydlərin rişxəndləri, Təkəbbürlülərin təhqirləri bizi
cana doydurdu.

124 Davudun ziyarət nəğməsi. İndi İsrail söyləsin: Rəbb
tərəfimizi saxlamasaydı, 2 Bizə qarşı insanlar qalxarkən
Rəbb tərəfimizi saxlamasaydı, 3 Bizə qarşı qəzəblərindən

yanarkən Bizi diri-diri udardılar, **4** Sular bizi yuyub-
aparardı, Sellər üstümüzü basardı, **5** Azğın sular üstümüzü
basardı. **6** Alqış olsun Rəbbə! O bizi onların dişlərinə ov
etmədi. **7** Bizi ovçunun tələsindən bir quş kimi qurtardı,
Tələ qırıldı, canımız azad oldu. **8** Bizə Rəbbin adından,
Göyləri və yeri yaradandan yardım gəlir.

125 Ziyarət nəğməsi. Rəbbə güvənənlər Sion dağı kimi
Sarsılmaz, əbədi qalar. **2** Dağlar Yerusəlimi dövrəyə aldığı
kimi Rəbb də indidən sonsuzadək xalqının ətrafındadır. **3**
Salehlərin payı üstündə Şər insanların dəyənəyi hökm
sürə bilməz, Yoxsa salehlər də şərə əl atardı. **4** Ya Rəbb,
xeyirxahlara, Ürəyidüz olan insanlara xeyirxahlıq et! **5**
Rəbb əyri yola dönənləri aparacaq, Onları şər iş görənlərlə
bir yerə qoyacaq. İsrailin üzərinə sülh olsun!

126 Ziyarət nəğməsi. Rəbb Siona bəxtəvər günlərini
qaytaranda Bizə röya kimi gəldi. **2** Dodaqlarımızdan gülüş
tökülürdü, Dilimizdən sevinc harayı yüksəlirdi. Millətlər
öz aralarında belə deyirdi: «Rəbb onlar üçün böyük işlər
görüb». **3** Bunun üçün sevinirik, Çünki Rəbb bizim üçün
böyük işlər görüb. **4** Selləri Negevə qaytardığın kimi,
Ya Rəbb, o bəxtəvər günləri bizə qaytar. **5** Göz yaşı ilə
əkənlər Sevinc harayı çəkərək biçəcək. **6** Ağlaya-ağlaya
toxum torbasını daşıyıb-gedən Sevinc harayı ilə dərzləri
daşıya-daşıya gələcək.

127 Süleymanın ziyarət nəğməsi. Evi Rəbb tikməzsə,
Bənnaların zəhməti boşa gedər. Şəhəri Rəbb qorumazsa,
Keşikçilər boş yerə orada gözlər. **2** Erkən qalxıb
gec yatmağınız, Azuqə üçün özünüzü çox yormağınız
faydasızdır. Rəbb sevdiklərinə yuxuda olanda belə, verər.

3 Övladlar Rəbbin verdiyi paydır, Bətnin bəhrəsi Onun
mükafatıdır. 4 İnsanın gənc ikən övladları olarsa, Bir
igidin əlindəki oxlara bənzər. 5 Oxdanı bu cür dolu olan
nə bəxtiyardır! Darvazada əleyhdarları ilə çəkişən zaman
Xəcalətli olmayacaq.

128 Ziyarət nəğməsi. Nə bəxtiyardır Rəbdən qorxan,
Onun yolları ilə gedən insan! 2 Çünki öz əlinin bəhrəsini
yeyəcəksən, Xoşbəxt olub uğur qazanacaqsan. 3 Evində
arvadın tənək kimi bar gətirəcək, Övladların zeytun
pöhrələri kimi Süfrənin ətrafını bürüyəcək. 4 Rəbdən
qorxan insan Belə xeyir-dua alacaq: 5 Rəbb Siondan sənə
xeyir-dua versin, Ömür boyu Yerusəlimin xoşbəxtliyini
görəsən, 6 Övladlarının övladlarını görəsən! İsrailin
üzərinə sülh olsun!

129 Ziyarət nəğməsi. Qoy İsrail söyləsin: «Mənə
gəncliyimdən bəri əzab verdilər. 2 Bəli, gəncliyimdən
bəri mənə əzab verdilər, Lakin məğlub edə bilmədilər. 3
Elə bil kürəyimdə kotan sürüblər, Qamçılarla bədənimə
uzun-uzun şırım çəkiblər. 4 Rəbb isə adildir, Pislərin
buxovlarını qırdı». 5 Siona nifrət bəsləyənlərin hamısı
Qoy xəcalət içində geri qovulsun! 6 Qoy cücərmədən
solsunlar, Damda bitən ot kimi olsunlar! 7 O, biçinçinin
ovcunu, Dərz bağlayanın qucağını doldurmaz! 8 Yoldan
keçən onlara belə deməz: «Rəbb sizə xeyir-dua versin,
Sizə Rəbbin ismi ilə alqış olsun!»

130 Ziyarət nəğməsi. Ya Rəbb, dərinliklərdən Səni
səsləyirəm. 2 Ey Xudavənd, səsimi eşit, Yalvarış səsimi
yaxşı dinlə. 3 Ya Rəbb, bizim təqsirlərimizi siyahıya alsan,
Bəs, ey Xudavənd, kim bunun qarşısında dayana bilər? 4

Amma Sən bağışlayansan, Ona görə hamı Səndən çəkinir. 5
Rəbbi gözləyirəm, döyünən ürəyim gözləyir, Onun sözünə
ümid edirəm. 6 Keşikçilər səhərin açılmasını gözlər, Bəli,
keşikçilər səhərin açılmasını gözlər, Qəlbimsə bundan
da çox Xudavəndin həsrətini çəkər. 7 Ey İsrail, Rəbbə
ümidini bağla! Çünki Rəbdə məhəbbət var, Onda bol-bol
qurtuluş var. 8 Ey İsrail, O səni Bütün təqsirlərindən azad
edər!

131 Davudun ziyarət nəğməsi. Ya Rəbb, təkəbbürlü
deyiləm, Gözümü yuxarı yerlərə dikməmişəm, Gücüm
çatmayan böyük işlərə girişməmişəm. 2 Ovunub səsimi
kəsmişəm, Ana qucağında olan körpə kimiyəm, Sanki
bir sakit körpəyə dönmüşəm. 3 Ey İsrail, Rəbbə ümidini
bağla, İndidən sonsuzadək ümidini Ona bağla!

132 Ziyarət nəğməsi. Ya Rəbb, Davudu, Çəkdiyi bütün
əzabları, 2 Rəbbə etdiyi andı, Yaqubun qüdrətli Allahına
etdiyi əhdi yada sal. 3 O dedi: «Öz evimdə yaşamaram,
Yatağımda yatmaram, 4 Gözümə yuxu getməz, Gözlərimi
yummaram 5 Rəbbə layiq bir yer, Yaqubun qüdrətli
Allahına bir məskən tapana qədər». 6 Əhd sandığının
Efratada olduğunu eşitdik, Onu Yaar tarlalarında tapdıq.
7 Dedik: «Gəlin, Onun məkanına gedək, Kətilində səcdə
edək». 8 Ya Rəbb, qüvvənin rəmzi olan sandığınla birgə
İstirahət edəcəyin yerə qalx. 9 Kahinlərin həqiqətə
bürünsün, Möminlərin Səni mədh etsin. 10 Qulun
Davudun xatirinə Məsh etdiyindən üz döndərmə. 11
Rəbb Davuda sədaqətlə and içdi, Bu andından dönməz:
«Belindən gələn oğullarından birini Səndən sonra
taxtında oturdacağam. 12 Əgər övladların əhdimə, Onlara

öyrədəcəyim göstərişlərə əməl edərlərsə, Onların oğulları
da Sonsuza qədər sənin taxtında oturacaq». 13 Çünki Rəbb
Sionu seçdi, Orada Öz məskənini salmaq istədi. 14 Dedi:
«Bura əbədi olaraq istirahət edəcəyim yerdir, İstəyirəm
ki, burada məskən salım. 15 Bu yerə bol ruzi-bərəkət
verəcəyəm, Buradakı fəqirlərə doyunca ərzaq verəcəyəm.
16 Kahinlərini zəfərə bürüyəcəyəm, Möminləri sevinclə
mədh oxuyacaq. 17 Burada Davud sülaləsindən güclü
hökmdar yetirəcəyəm, Məsh etdiyim üçün bir çıraq hazır
etmişəm. 18 Düşmənlərini xəcalətə salacağam, Lakin
onun tacı nur saçacaq».

133 Davudun ziyarət nəğməsi. Nə yaxşıdır, nə xoşdur
Qardaş olub bir yaşamaq! 2 Belə yaşamaq qiymətli
yağ kimidir; O yağ ki başa çəkilib saqqala, Harunun
saqqalından paltarının yaxasına axırdı. 3 Sanki Xermon
dağının şehi Sion dağlarına düşür, Çünki Rəbb buyurub
ki, Bu məkana bərəkət, əbədi həyat verilsin.

134 Ziyarət nəğməsi. Rəbbə alqış edin, ey Onun qulları,
Ey Rəbb evinin xidmətində gecələr oyaq duranlar! 2
Müqəddəs yerə tərəf əllərinizi qaldırın, Rəbbə alqış edin!
3 Göyləri və yeri yaradan Rəbb Siondan sizə xeyir-dua
versin.

135 Rəbbə həmd edin! Rəbbin isminə həmd edin, Ey
Rəbbin qulları, həmd edin! 2 Ey Rəbbin evində xidmət
edənlər, Allahımızın evinin həyətində duranlar, 3 Rəbb
yaxşıdır, Rəbbə həmd edin, O nə qədər şirindir, isminə
tərənnüm oxuyun! 4 Çünki Rəbb Özü üçün Yaqubu seçdi,
İsraili Özünə məxsus xalq olaraq seçdi. 5 Bilirəm, Rəbb
əzəmətlidir, Xudavəndimiz bütün allahlardan üstündür. 6

Göylərdə, yer üzündə, Dənizlərdə, bütün ümmanlarda
Rəbb istədiyini edər. **7** Yerin ucqarlarından buludları
qaldırar, Şimşəkləri çaxdırar, yağış yağdırar, Küləkləri öz
mənbələrindən çıxarar. **8** Rəbb Misirlilərin ilk oğullarını
qırdı, Hər insanın, hər heyvanın ilk balasını öldürdü.
9 Ey Misir, sənin daxilində, Fironla bütün əyanlarının
üzərində O, əlamətlərini, möcüzələrini göstərdi. **10**
Nə qədər millətləri qırdı, Qüdrətli padşahları öldürdü.
11 Emorluların padşahı Sixonu, Başan padşahı Oqu,
Bütün Kənan padşahlarını qırdı. **12** Onların torpaqlarını,
mülklərini Öz xalqı İsrailə irs olaraq verdi. **13** Ya Rəbb,
Sənin adın əbədidir! Ey Rəbb, ismin nəsillərdən-nəsillərə
çatır! **14** Rəbb xalqına haqq verəcək, Qullarına rəhm
edəcək. **15** Amma millətlərin bütləri qızıldan, gümüşdən
düzəlmişdir, Onlar insan əllərinin işidir. **16** Ağızları var,
danışa bilmir, Gözləri var, amma görmür, **17** Qulaqları var,
eşitmir, Ağızlarından nəfəs gəlmir. **18** Bütləri düzəldən,
onlara güvənən insanlar Bu bütlər kimi cansız olacaqlar.
19 Ey İsraillilər, Rəbbə alqış edin! Ey Harun nəsli, Rəbbə
alqış söyləyin! **20** Ey Levi nəsli, Rəbbə alqış edin! Ey
Rəbdən qorxanlar, Ona alqış söyləyin! **21** Rəbbə Siondan
alqış oxunsun! Rəbb Yerusəlimdə yaşayır! Rəbbə həmd
edin!

136 Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, Çünki
məhəbbəti əbədidir! **2** Allahların Allahına şükür edin,
Çünki məhəbbəti əbədidir! **3** Hökmranların Hökmranına
şükür edin, Çünki məhəbbəti əbədidir! **4** Yalnız Odur
böyük xariqələr yaradan, Çünki məhəbbəti əbədidir!
5 Odur göyləri hikməti ilə quran, Çünki məhəbbəti

əbədidir! 6 Odur yerin təməlini sular üstündə qoyan,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 7 Odur böyük işıqları yaradan,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 8 Gündüzü günəşin hökmü
altına saldı, Çünki məhəbbəti əbədidir! 9 Gecə ay-
ulduzların hökmü altında oldu, Çünki məhəbbəti əbədidir!
10 O, Misirlilərin ilk oğullarını qırdı, Çünki məhəbbəti
əbədidir! 11 İsrail nəslini Misirlilərin arasından çıxartdı,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 12 İsraillilər qüdrətli əli,
uzanan qolu ilə apardı, Çünki məhəbbəti əbədidir! 13
Qırmızı dənizi iki yerə yardı, Çünki məhəbbəti əbədidir!
14 İsraillilər dənizin ortasından keçirtdi, Çünki məhəbbəti
əbədidir! 15 Fironla ordusunu Qırmızı dənizdə batırdı,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 16 O, xalqını səhrada apardı,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 17 O, böyük padşahları vurdu,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 18 O, güclü padşahları qırdı,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 19 Emor padşahı Sixonu vurdu,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 20 Başan padşahı Oqu öldürdü,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 21 Onların torpaqlarını irs
olaraq verdi, Çünki məhəbbəti əbədidir! 22 Bu yerləri
qulu İsrail nəslinin mülkü etdi, Çünki məhəbbəti əbədidir!
23 O, miskin halımızda bizi yaddan çıxarmadı, Çünki
məhəbbəti əbədidir! 24 Bizi düşmən əlindən qurtardı,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 25 O, bəşəriyyətə ruzi verir,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 26 Göylərin Allahına şükür
edin, Çünki məhəbbəti əbədidir!

137 Babil torpağında olanda Sionu yada salardıq,
Çay kənarında oturaraq ağlayardıq, 2 Liralarımızı
söyüd ağaclarından asardıq. 3 Bizi əsir edənlər
Nəğmə oxumağımızı əmr edirdilər, Bizə zülm verənlər

Onları şənləndirməyimizi istəyirdilər, «Bizim üçün Sion
nəğmələrini oxuyun» deyirdilər. 4 Axı yad ölkədə
Rəbbin nəğmələrini necə oxuyaq? 5 Ey Yerusəlim, əgər
səni unutsam, Qoy sağ əlim qurusun. 6 Ey Yerusəlim,
Səni anmasam, ən böyük sevincim olmasan, Qoy dilim
damağıma yapışsın. 7 Ya Rəbb, Edomluları bir yada sal,
Məğlubiyyət günü Yerusəlimdən danışırdılar, Deyirdilər:
«Gəlin oranı uçuraq, təməlindən dağıdaq!» 8 Ey Babil
qızı, xaraba qalacaqsan. Bizə etdiyinin əvəzini sənə verən
qoy bəxtiyar olsun! 9 Körpələrini daşa çırpıb öldürən
bəxtiyar olsun!

138 Davudun məzmuru. Bütün qəlbimlə Sənə şükür
edirəm, «Allahlar»ın önündə Səni tərənnüm edirəm. 2
Müqəddəs məbədinə tərəf səcdə edirəm, Məhəbbətin,
sədaqətin naminə isminə şükür edirəm. Çünki ismini,
kəlamını hər şeydən üstün tutmusan. 3 Səni çağıranda
mənə cavab vermisən, Canıma taqət verib məni
ürəkləndirmisən. 4 Ya Rəbb, bütün dünya padşahları
Sənə şükür edəcəklər, Çünki ağzından çıxan kəlamları
eşidiblər. 5 Rəbbin yollarını tərənnüm edəcəklər, Çünki
Rəbbin ehtişamı böyükdür. 6 Rəbb ucalarda olsa da,
yazıqlara nəzər salar, Amma lovğaları uzaqdan tanıyar. 7
Sıxıntı içində gəzsəm də, Mənə həyat verirsən. Düşmənin
qəzəbinə qarşı əl qaldırırsan, Məni sağ əlinlə qurtarırsan.
8 Rəbb mənə verdiyi vədə əməl edir. Ya Rəbb, məhəbbətin
əbədidir. Öz əlinin işini tərk etmə!

139 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ya Rəbb,
məni yoxlayaraq tanıdın, 2 Oturuşumu-duruşumu Özün
bilirsən, Fikirlərimi uzaqdan duyursan. 3 Getməyimə,

yatmağıma nəzarət edirsən, Nə yollardan keçdiyimi
bilirsən. 4 Sözlərimi dilə gətirməmişdən əvvəl, Ya
Rəbb, hamısını tamamilə bilirsən. 5 Hər yandan məni
əhatə etmisən, Öz əlini üzərimə qoymusan. 6 Bu
bilik əsrarəngizdir, məndən yüksəkdir, Bunu dərk edə
bilmərəm. 7 Hara gedim ki, Ruhun orada olmasın? Hara
qaçım ki, hüzurunda olmayım? 8 Əgər göylərə çıxsam, Sən
oradasan, Ölülər diyarında yatsam, Sən oradasan. (Sheol
h7585) 9 Qanad alıb gündoğana uçsam belə, Dənizi keçib
günbatana qonsam belə, 10 Sənin sağ əlin bələdçim olacaq,
Sağ əlin məni qoruyacaq. 11 Desəm də: «Qoy zülmət məni
bürüsün, İşıq batsın, ətrafım gecəyə dönsün», 12 Sənin
qarşında zülmət batar, Önündə gecə də gündüz kimi nur
saçar. Nurun, zülmətin Sənin üçün nə fərqi var? 13 Sən
mənim daxili üzvlərimi yaratmısan, Mənə ana bətnində
quruluş vermisən. 14 Sən məni ecazkar, əsrarəngiz yolla
yaratmısan, Ona görə şükür edirəm. Nə qədər xariqəli
işlər görmüsən! Bunu ürəkdən yaxşı dərk edirəm. 15
Mən gizli bir yerdə yaranarkən, Dünyanın dərin yerində
yaranarkən Bədənim Səndən gizli qalmadı. 16 Dünyaya
gəlməzdən əvvəl Sənin gözlərin məni gördü. Ömrüm
başlamazdan əvvəl Mənə təyin etdiyin hər bir günü
kitabına yazmısan. 17 Ey Allah, mənim üçün fikirlərinin
qiyməti çoxdur, Onların sayı-hesabı yoxdur! 18 Saysaydım
onları, qum dənələrindən çox olardı, Oyananda yenə
mən Sənin ləyəm. 19 Ey Allah, kaş ki pisləri qıraydın,
Qantökənlərin hamısı məndən uzaq olaydı, 20 Onlar Sənə
qarşı pis niyyətlə danışır, Düşmənlərin adına küfr edirlər!
21 Ya Rəbb, Sənə nifrət edənlərə nifrət etmərəmmi?

əleyhdarlarından ikrah etmərəmmi? **22** Onlara tamamilə
nifrət edirəm, Onları özümə düşmən sayıram. **23** Ey
Allah, məni yoxla, qəlbimi öyrən, Sən məni sınaqdan
keçirib bütün fikirlərimi bil. **24** Gör qəlbimdə pisliyə yol
verirəmmi? Əbədi yolda mənə rəhbər ol!

140 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ya Rəbb,
məni şər adamlardan xilas et, Məni qəddar insanlardan
hifz et. **2** Ürəklərində pis niyyətləri var, Hər gün
dava yaradırlar. **3** Kəskin dilləri ilan tək çalar, Sanki
dodaqlarında gürzə zəhəri var. (Sela) **4** Ya Rəbb, şər
insanın əlindən, Qəddar insanlardan məni qoru. İstəyirlər
ki, ayağımı büdrətsinlər. **5** Bu təkəbbürlü insanlar mənə
tələ qurublar, Tor atıblar, cələlərini yolumun üstünə
qoyublar. (Sela) **6** Rəbbə dedim: «Allahım Sənsən, Ya
Rəbb, yalvarıram, Sən məni eşit! **7** Ey Xudavənd Rəbb, Sən
qüvvətli Xilaskarımsan, Döyüş günündə başıma dəbilqə
qoymusan. **8** Ya Rəbb, qoy pis adam muradına çatmasın,
Pis niyyətinə imkan vermə, qoy lovğalanmasın». (Sela)
9 Ətrafımdakıların ağzından çıxan pis sözlər Qoy öz
başlarına tökülsün! **10** Qoy onların üstünə yanar közlər
tökülsün, Onlar quyuya düşüb, çıxa bilməsin! **11** Qoyma ki
bu ölkədə iftiraçı uğur qazansın, Bəlalar qəddarı vursun,
onu ovlasın! **12** Bilirəm ki, Rəbb məzlumların məhkəmə
işinə baxır, Fəqirlərə haqq qazandırır. **13** Bəli, salehlər
Sənin isminə şükür oxuyacaq, Əməlisalehlər hüzurunda
yaşayacaq.

141 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, Səni çağırıram, tez
imdadıma yetiş, Fəryad edərkən səsimi eşit! **2** Qoy
hüzurunda dualarım buxur kimi, Açılan əllərim axşam

qurbanı kimi qəbul olunsun! **3** Ya Rəbb, ağzıma nəzarətçi
qoy, Dodağımın qapısını qoru. **4** Qoyma qəlbim şərə meyl
etsin, Şər iş görənlərə qoşulub mən də pis iş görməyim,
Pislərlə birgə onların ləziz yeməklərindən yeməyim. **5**
Saleh insan məni vursa, məhəbbətinə görə tənbeh edər,
Bundan imtina etmərəm, sanki başıma çəkilən yağdır.
Daim pislərin şərinə qarşı dua edərəm. **6** Hakimləri
yarğandan atılarkən Qoy xalq sözlərimi eşitsin, şirinliyini
bilsin. **7** Şumlanan yerdə şırımlara narın torpaq töküldüyü
kimi Sümüklərimiz ölülər diyarının qapısına səpilib. **(Sheol
h7585)** **8** Ey Xudavənd Rəbb, gözlərimi Sənə dikmişəm,
Məni təhlükədə qoyma, Sənə pənah gətirmişəm. **9** Şər iş
görənlərin tələsindən, Onların qurduğu cələdən məni
qoru. **10** Qoy pislər öz torlarına düşsün, Mən də yolumu
salamat keçib-gedim.

142 Davudun məzmuru. Maskil. Mağarada olanda etdiyi
dua. Rəbbə fəryad qoparıb haray salıram, Rəbbə yalvararaq
haray salıram. **2** Hüzuruna şikayətimi tökürəm, Qarşısında
əziyyətimi söyləyirəm. **3** Ruhdan düşəndə hansı yolda
olduğumu bildin, Yolumda gizli tələ qurublar. **4** Sağıma
bax, Özün gör, heç kim məni saymır, Pənah yerim
yoxdur, Heç kim qayğıma qalmır. **5** Ya Rəbb, Sənə fəryad
edərək dedim: «Pənahım Sənsən, Dirilər arasında Sən
mənim nəsibimsən». **6** Qulaq as fəryadıma, Nə qədər
alçaldılmışam! Məni təqib edənlərdən qurtar, Çünki onlar
məndən güclüdür. **7** Canımı zindandan qurtar, Qoy isminə
şükür edim! Onda salehlər məni əhatə edəcək, Çünki
mənə comərdlik etdin!

143 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, eşit duamı,
yalvararkən məni dinlə, Mənə sədaqətin, salehliyin
naminə cavab söylə. **2** Qulunu məhkəməyə çəkmə, Bu
bəşəriyyət içindən kimsə qarşında saleh çıxmaz. **3** Məni
düşmən təqib etdi, Yerə vurdu, həyatım əldən getdi.
Sanki lap çoxdan ölənlərin biriyəm, Bu düşmən məni
zülmətə saldı. **4** Ona görə ruhdan düşmüşəm, Bu dəhşət
qəlbimi sarsıtdı. **5** Qədim dövrlər yadıma düşür, Sənin
bütün işlərini dərindən düşünürəm, Əməllərin barədə
hey fikirləşirəm. **6** Sənə sarı əllərimi açmışam, Bir quraq
torpaq kimi Sənin üçün susamışam. (Sela) **7** Ya Rəbb,
mənə tez cavab ver, Çünki ürəyim çəkilir. Üzünü məndən
gizlətmə, Qoyma qəbirə düşən insanlara bənzəyim. **8**
Hər səhər məhəbbətini mənə hiss etdir, Çünki Sənə
güvənirəm. Gedəcəyim yolu mənə öyrət, Çünki varlığımı
Sənə verirəm. **9** Ya Rəbb, məni düşmənlərdən qurtar,
Sənə pənah gətirirəm. **10** Mənə Sənin iradənə əməl
etməyi öyrət, Çünki mənim Allahım Sənsən. Sənin Ruhun
yaxşıdır, Düz yer üçün mənə yol göstər. **11** Ya Rəbb,
mənə ismin naminə həyat ver, Salehliyin naminə canımı
dardan qurtar. **12** Məhəbbətin naminə yağılarımı məhv et,
Canıma düşmən olanları qır, çünki mən Sənin qulunam.

144 Davudun məzmuru. Alqış olsun Rəbbə, Qayama!
Əllərimə döyüş təlimi, Barmaqlarıma müharibə təlimi
verən Odur. **2** Mənə Məhəbbət göstərən, mənim Qalam,
Qülləm, Xilaskarım, Qalxanım, Pənahgahım, Xalqımı mənə
itaət etdirən Odur. **3** Ya Rəbb, insan kimdir ki, qayğısına
qalırsan, Bəşər övladı kimdir ki, onu düşünürsən? **4**
İnsan bir nəfəsə bənzər, Ömrü kölgə kimi keçib-gedər.

5 Ya Rəbb, göyləri yar, aşağı en, Dağlara toxun, qoy
tüstülənsin. **6** Şimşəyini çaxdır, düşmənləri dağıt, Oxlarını
yağdır, yağıları darmadağın et. **7** Göylərdən əl uzadıb
dərin sulardan məni xilas et, Məni yadellilərin əlindən
azad et. **8** Onların dili yalan danışar, Sağ əlləri yalandan
and etmək üçün qalxar. **9** Ey Allah, Sənə yeni bir
ilahi ilə şükür edəcəyəm, Səni ontelli çənglə tərənnüm
edəcəyəm. **10** Sənsən padşahlara zəfər qazandıran, Qulun
Davudu amansız qılıncdan qurtaran. **11** Məni yadellilərin
əlindən xilas et, Sən məni azad et! Onların dili yalan
danışar, Sağ əlləri yalandan and etmək üçün qalxar.
12 Qoy yeniyetmə oğullarımız sağlam fidan kimi boy
atsın, Qızlarımız oyulmuş saray sütunları kimi gümrah
olsun. **13** Anbarlarımız müxtəlif nemətlərlə dolub-daşsın,
Otlaqda qoyunlarımız minlərlə, on minlərlə çoxalsın. **14**
Naxırlarımız çoxlu balalar versin, Hasarlarımız dəlmə-
deşiksiz olsun. İnsanlarımız əsir düşməsin, Meydanlarımız
şivən səsinə bir daha bürünməsin. **15** Nə bəxtiyardır belə
xeyir-dua alan xalq! Nə bəxtiyardır Allahı Rəbb olan xalq!

145 Davudun həmd nəğməsi. Ey Padşahım olan
Allahım, Səni yüksəldəcəyəm, İsminə sonsuza qədər alqış
edəcəyəm. **2** Sənə hər gün alqış edəcəyəm, İsminə əbədilik
həmd edəcəyəm. **3** Rəbb əzəmətlidir, bol həmdə layiqdir,
Onun əzəməti insan ağlına sığmaz. **4** Əməllərin nəsildən-
nəslə qədər mədh ediləcək, Qüdrətli işlərin bəyan ediləcək.
5 Əzəmətindən, izzətindən, şərəfindən deyiləcək, Xariqəli
işlərini dərindən düşünəcəyəm. **6** İnsanlar zəhmli işlərinin
qüdrətindən danışacaq, Sənin əzəmətini elan edəcəyəm.
7 İnsanlar Sənin bol xeyirxahlığını bəyan edəcəklər,

Salehliyini mədh edəcəklər. 8 Rəbb lütfkar və rəhmlidir,
Hədsiz səbirli və bol məhəbbətlidir. 9 Rəbb hamıya
xeyirxahlıq edər, Yaratdıqlarının hər birinə mərhəmət
göstərər. 10 Ya Rəbb, bütün yaratdıqların Sənə şükür
edəcək, Möminlərin Sənə alqış edəcək. 11 Padşahlığının
əzəmətindən deyəcəklər, Qüdrətindən danışacaqlar. 12
Qoy bəşər övladları Sənin qüdrətini, Padşahlığının
izzətini, əzəmətini bilsin. 13 Sənin padşahlığın əbədi
padşahlıqdır, Səltənətin nəsildən-nəslə qədər uzanır. 14
Rəbb yıxılanların hamısına dayaqdır, Qəddi əyilənlərin
hamısını qaldırır. 15 Ya Rəbb, hamının gözü Sənə baxır,
Vaxtlı-vaxtında onlara azuqə verirsən. 16 Əlini açırsan,
Bütün canlıları doyunca yedirirsən. 17 Rəbb bütün
yollarında adildir, Hər işində sadiqdir. 18 Rəbb Onu
çağıran bütün insanlara, Onu sidq ürəkdən çağıran bütün
insanlara yaxındır. 19 Ondan qorxanları murada çatdırar,
Fəryadlarına qulaq asıb onları qurtarar. 20 Rəbb Onu
sevənlərin hamısını hifz edər, Bütün pis adamlarınsa
kökünü kəsər. 21 Mənim dilim Rəbbə həmd oxuyacaq,
Qoy Onun müqəddəs isminə bütün bəşəriyyət əbədilik
alqış etsin!

146 Rəbbə həmd edin! Ey könlüm, Rəbbə həmd et! 2
Ömür boyu Rəbbə həmdlər söyləyəcəyəm, Allahımı nə
qədər varam, tərənnüm edəcəyəm! 3 Əsilzadələrə, Sizi
qurtara bilməyən bəşər oğluna güvənməyin. 4 Onlar canı
çıxan kimi torpağa düşər, Niyyətləri bircə anda yox olar.
5 Nə bəxtiyardır Yaqubun Allahından kömək alan, Yalnız
Allahı Rəbbə ümid bağlayan insan! 6 Odur göyləri, yeri,
dənizi, dənizdəkiləri yaradan, Odur əbədi sadiq qalan. 7 O,

miskinlərə haqq qazandırır, O, acları azuqə ilə doydurur.
Rəbb əsirləri azad edir, **8** Rəbb kor gözləri açır. Rəbb qəddi
əyilənləri düzəldir, Rəbb salehləri sevir. **9** Rəbb qəriblərə
dayaq olur, Yetimi, dul qadını ayağa qaldırır, Pislərinsə
yollarını dolaşdırır. **10** Rəbb əbədi hökmranlıq edir, Ey
Sion, Allahın nəsillər boyu hökm verir! Rəbbə həmd edin!

147 Rəbbə həmd edin! Allahımızı tərənnüm etmək nə
qədər yaxşıdır! O buna layiqdir, Ona həmdlər söyləmək
xoşdur! **2** Rəbb Yerusəlimi bərpa edər, İsrailin əsarətdə
olanlarını yığıb-gətirər. **3** O, sınıq qəlblərə şəfa verər,
Yaralarını sarıyar. **4** Ulduzların sayını hesablar, Hər birini
öz adı ilə çağırar. **5** Xudavəndimiz əzəmətlidir, Qüvvəti
çoxdur, dərrakəsi hədsizdir! **6** Rəbb məzlumları ayağa
qaldırar, Pisləri isə toz-torpaq içinə atar. **7** Rəbbə şükür
nəğməsi söyləyin, Allahımızı lira ilə tərənnüm edin! **8**
O, göyləri buludlarla bürüyər, Yer üzünü yağışla təmin
edər, Dağlarda ot bitirər. **9** O, heyvanlara yem verər,
Çığırışan quzğun balalarını yemlər. **10** O, güclü atlardan
zövq almaz, Qüvvətli addımlardan razı qalmaz. **11** Amma
Rəbb Ondan qorxanlardan, Onun məhəbbətinə ümid
bağlayanlardan razı qalar. **12** Ey Yerusəlim, Rəbbi mədh
et! Ey Sion, Allahına həmd et! **13** Çünki darvazalarının
cəftələrini bərkidər, Sənin əhalinə bərəkət verər. **14**
Sərhədinə əmin-amanlıq, Sənə doyunca əla taxıl yetirər.
15 Kəlamını yer üzünə yollar, Onun sözü tez yayılar. **16**
Ağ yun kimi qar yağdırar, Kül kimi qırov salar. **17** Parça-
parça dolu tökər. Onun soyuğuna kim dözə bilər? **18**
Buyruq verəndə buz əriyər, Külək əsdirəndə sular sel tək
axar. **19** O, Yaqub nəslinə sözlərini, İsraillilərə qanun və

hökmlərini bildirir. **20** Başqa millətlər üçün belə etməyib,
Heç birinə hökmlərini bildirməyib. Rəbbə həmd edin!

148 Rəbbə həmd edin! Göylərdən Rəbbə həmd edin,
Yüksəklərdən Ona həmd edin! **2** Ey Onun bütün mələkləri,
Ona həmd edin! Ey Onun bütün orduları, Ona həmd
edin! **3** Ey günəş, ey ay, Ona həmd edin! Ey parlayan
bütün ulduzlar, Ona həmd edin! **4** Ey göylərin ən uca
qatları, Ona həmd edin! Ey göy üzərindəki sular, Ona
həmd edin! **5** Rəbbin isminə həmd etsinlər! Çünki Onun
əmri ilə yaranıblar. **6** Rəbb onları həmişəlik, əbədi olaraq
yerinə qoyub, Bunun üçün pozulmaz qayda qoyub. **7**
Rəbbə həmd edin, ey yer üzündəkilər, Ey dəniz əjdahaları,
ey bütün dərinliklər, **8** Ey şimşək, dolu, qar, buludlar, Ey
Onun əmrinə tabe olan qasırğalar, **9** Ey dağlar, bütün
təpələr, Ey bəhərli ağaclar, bütün sidr ağacları, **10** Ey çöl və
ev heyvanları, Ey sürünənlər və uçan quşlar, **11** Ey dünya
padşahları və bütün ümmətlər, Ey başçılar və dünyada
olan bütün hakimlər, **12** Ey gənc oğlanlar və qızlar, Ey
qocalar, cavanlar! **13** Hamınız Rəbbin isminə həmd edin!
Çünki yalnız Onun ismi ucadır. Əzəməti göylərin, yerin
üstündədir, **14** O, xalqına böyük qüvvət verib. Buna görə
Ona həmd etsin Onun bütün möminləri, Əziz xalqı olan
İsrail övladları! Rəbbə həmd edin!

149 Rəbbə həmd edin! Rəbbə yeni bir ilahi oxuyun,
Möminlər camaatı arasında Ona həmd edin! **2** İsrail nəsli
Yaradanına görə sevinsin, Sion övladları Padşahına görə
şad olsun! **3** Rəqslərlə isminə həmd edin, Dəflə, lira ilə
Onu tərənnüm edin! **4** Çünki Rəbb Öz xalqından zövq
alar, Zəfəri ilə itaətkarların üstünə yaraşıq salar. **5** Bu

şərəfə görə qoy möminlər sevinsinlər, Yataqlarında belə,
Onu tərənnüm etsinlər. 6 Dilləri ilə Allahı ucaltsınlar,
əllərində ikiağızlı qılınc tutsunlar. 7 Millətləri qıraraq
qisas alsınlar, Ümmətləri cəzalandırsınlar. 8 Padşahlarına
zəncir vursunlar, Sərkərdələrini dəmir buxovlara salsınlar.
9 Onlar üçün yazılan hökmü yerinə yetirsinlər, Rəbbin
bütün möminləri bununla şərəflənsinlər. Rəbbə həmd
edin!

150 Rəbbə həmd edin! Müqəddəs məskənində Allaha
həmd edin! Möhtəşəm göy qübbəsində Ona həmd edin! 2
Qüdrətli işləri üçün Ona həmd edin! Bol əzəmətinə görə
Ona həmd edin! 3 Şeypur səsi ilə Ona həmd edin! Çənglə,
lira ilə Ona həmd edin! 4 Dəflə, rəqslərlə Ona həmd edin!
Sazla, tütəklə Ona həmd edin! 5 Xoş səsli sinclərlə Ona
həmd edin! Cingildəyən sinclərlə Ona həmd edin! 6 Ey
bütün canlı varlıqlar, Rəbbə həmd edin! Rəbbə həmd
edin!

Süleymanin Məsəlləri

1 İsrail padşahı Davud oğlu Süleymanın məsəlləri: **2**
Hikmət və tərbiyəyə malik olmaq, Müdrik sözləri dərk
etmək üçün, **3** Salehlik, ədalət, insaf barədə İdrak
tərbiyəsi almaq üçün, **4** Cahillərə uzaqgörənlik, Gənc
oğlana bilik və dərrakə vermək üçün; **5** Qoy hikmətli
qulaq asıb müdrikliyini artırsın, Dərrakəli adam sağlam
məsləhət alsın. **6** Bu yolla insanlar məsəl və kinayələri,
Hikmətlilərin sözlərini və müəmmalarını anlasınlar. **7**
Rəbb qorxusu biliyin başlanğıcıdır, Amma səfehlər hikmət
və tərbiyəyə xor baxar. **8** Oğlum, ata tərbiyəsinə qulaq
as, Ananın öyrətdiklərini kənara atma. **9** Onlar başını
gözəl çələng kimi, Boynunu boyunbağı kimi bəzər. **10**
Oğlum, qoyma səni günahkarlar azdırsın. **11** Desələr
ki: «Gəl bizimlə pusqu qurub qan tökək, Nahaq yerə
günahsızları güdək, **12** Gəl onları ölülər diyarı kimi diri-
diri udaq, Tamam qəbirə düşənlərə bənzəsinlər. **(Sheol
h7585)** **13** Onda çoxlu qiymətli sərvət taparıq, Evlərimizi
talan malı ilə doldurarıq. **14** Bizə qoşul, Qoy kisəmiz
bir olsun», **15** Oğlum, onlara qoşulma, Yollarına ayaq
basma. **16** Çünki onların ayaqları pisliyə tərəf qaçar, Qan
tökməyə tələsər. **17** Bir quşun gözü önündə Tələ qurmaq
faydasızdır. **18** Çünki onların qurduğu pusqu öz qanlarını
tökmək üçündür, Güdmək‌ləri öz canları üçündür. **19**
Tamahkarın yolu həmişə belədir, Tamahı onun canını alar.
20 Hikmət bayırda ucadan çağırır, Meydanlarda onun səsi
ucalır. **21** O, səsli-küylü küçələrin başında çağırır, Şəhər
darvazalarında deyir: **22** «Ey cahillər, nə vaxtadək Cəhaləti
sevəcəksiniz? Nə vaxtadək rişxəndçilər rişxənddən

zövq alacaq, Axmaqların bilikdən zəhləsi gedəcək?
23 Məzəmmətimdən düzəlsəydiniz, Ruhumu üstünüzə
tökərdim, Sözlərimi sizə bildirərdim. 24 Sizi çağıranda
məni rədd etdiniz, Əlimi uzadanda əhəmiyyət vermədiniz.
25 Bütün nəsihətlərimi boş saydınız, Məzəmmətlərimi
qəbul etmədiniz. 26 Ona görə də sizin üzərinizə bəla
gələndə güləcəyəm, Dəhşət sizi bürüyəndə, 27 Tufan
kimi dəhşət sizə hücum çəkəndə, Sizə qasırğa kimi bəla
gələndə, Dara, əziyyətə düşəndə istehza edəcəyəm. 28
O vaxt məni çağıranlara cavab verməyəcəyəm, Səylə
axtarsalar da, məni tapa bilməyəcəklər. 29 Çünki onlar
biliyə nifrət etdilər, Rəbdən qorxmaq istəmədilər, 30
Nəsihətimi istəmədilər, Hər məzəmmətimi rədd etdilər.
31 Buna görə də öz yollarının bəhrəsini yeyəcəklər, Öz
nəsihətləri ilə doyacaqlar. 32 Cahili özbaşınalığı öldürəcək,
Axmağı laqeydliyi məhv edəcək. 33 Mənə qulaq asanlarsa
əmin-amanlıqda yaşayacaq, Rahatlıq tapacaq, pislikdən
qorxmayacaq».

2 Oğlum, əgər sözlərimi qəbul etsən, Əmrlərimi qorusan,
2 Qulağını hikmətə tərəf çevirsən, Ürəyini dərrakəyə
tərəf meyl etdirsən, 3 Sən, həqiqətən, idrakı çağırsan,
Səs ucaldıb dərrakəni səsləsən, 4 Bunları gümüş kimi
axtarsan, Gizli xəzinə kimi arasan, 5 Onda Rəbb qorxusunu
anlayarsan, Allahı tanıyarsan. 6 Çünki Rəbb hikmət verir,
Onun ağzından bilik və dərrakə çıxır. 7 O, əməlisalehlərin
sağlam şüurunu qoruyur, Kamalla gəzənlərə sipər olur. 8
O, ədalətin yollarını qoruyur, Möminlərin yollarını hifz
edir. 9 Onda salehlik və ədaləti dərk edərsən, İnsafı,
bütün yaxşı yolları tanıyarsan. 10 Hikmət qəlbinə dolar,

Bilikdən könlün xoş olar. **11** İdrak səni hifz edər, Dərrakə
səni qoruyar. **12** Hikmət səni pislərin yolundan, Sözü
məkrli adamlardan qurtarar. **13** Onlar düz yolları atıblar,
Qaranlıq yollarda dolanırlar. **14** Şər iş görəndə şad olurlar,
Şərin məkrindən xoşhallanırlar. **15** Bu adamların yolları
əyridir, Onlar dolaşıq yollarla gedir. **16** Hikmət səni yad
arvaddan, Şirin dilli əxlaqsız qadından qurtarar. **17** Bu
qadın gənc vaxtı getdiyi ərini atıb, Allahının əhdini
unudub. **18** Onun evi ölümə, Yolları qəbiristanlığa aparar.
19 Yanına gələn kimsə geri qayıtmaz, Bir daha həyat
yollarına çatmaz. **20** Beləliklə, yaxşıların yolu ilə gedərsən,
Salehlərin yollarına bağlı qalarsan. **21** Çünki əməlisalehlər
yer üzündə sakin olacaq, Kamillər burada qalacaq. **22** Pis
adamlar bu torpaqdan atılacaq, Xainlərin kökü buradan
qoparılacaq.

3 Oğlum, təlimimi unutma, Qoy qəlbin əmrlərimə
bağlansın. **2** Onlar ömrünü uzadar, Həyatına illər,
firavanlıq artırar. **3** Qoy səni xeyirxahlıq və sədaqət tərk
etməsin, Onları boynuna bağla, ürəyinin lövhəsinə yaz.
4 Onda Allahın və insanların gözündə Lütf tapıb şərəfə
çatarsan. **5** Bütün qəlbinlə Rəbbə güvən, Öz idrakına
etibar etmə. **6** Bütün yollarında Onu tanı, O sənin yollarını
düzəldər. **7** Öz gözündə özünü hikmətli sanma, Rəbdən
qorx, şərdən çəkin. **8** Bu, bədəninə şəfa verər, Sümüklərinə
ilik olar. **9** Rəbbi var-dövlətinlə, Məhsulunun nübarı ilə
şərəfləndir. **10** Onda anbarların nemətlə dolar, Şərab
çənlərin təzə şərabla daşar. **11** Oğlum, Rəbbin verdiyi
tərbiyəyə xor baxma, Onun məzəmmətinə nifrət etmə.
12 Ata sevdiyi oğlunu necə məzəmmət edərsə, Rəbb də

sevdiyini elə məzəmmət edər. **13** Hikmətə çatan, Dərrakə
tapan insan nə bəxtiyardır! **14** Bunları qazanmaq gümüş
qazanmaqdan yaxşıdır, Bu qazanc saf qızıldan dəyərlidir.
15 Hikmət yaqutlardan qiymətlidir, Xoşladığın bütün
şeylər ona tay deyil. **16** Onun sağ əlində uzun ömür,
Sol əlində sərvət və şərəf var. **17** Onun yolları bəyənilir,
Bütün yolları əmin-amandır. **18** Ona bağlananlar üçün o,
həyat ağacıdır, Ondan möhkəm yapışanlar nə bəxtiyardır!
19 Rəbb dünyanın təməlini hikmətlə qurub, Dərrakə
vasitəsilə göyləri bərqərar edib. **20** Biliyi ilə dərinliklər
yarılıb, Göylərdən şeh çilənir. **21** Oğlum, sağlam şüura,
dərrakəyə bağlan, Bunlardan gözünü çəkmə. **22** Onlar
sənin həyatın olar, Gözəl naxış kimi boynuna bağlanar.
23 O zaman rahat gəzərsən, Ayaqların büdrəməz. **24**
Qorxusuz, rahat yatarsan, Şirin yuxu taparsan. **25** Qəfil
fəlakətdən, Pislərə gələn bəladan qorxma. **26** Çünki
güvəndiyin Rəbdir, O qoymaz ki, sən tələyə düşəsən. **27**
Əlindən yaxşılıq gəlirsə, Buna layiq insanlardan əsirgəmə.
28 İmkanın varsa, qonşuna demə: «Sonra gələrsən, sabah
verərəm». **29** Yanında sakit yaşayan qonşun üçün Şər
qurma. **30** Sənə pislik etməyənlə Nahaq yerə çəkişmə. **31**
Zorakıya qibtə etmə, O gedən yolların heç birini seçmə. **32**
Çünki azğınlar Rəbdə ikrah yaradar, Rəbb əməlisalehlərlə
dost olar. **33** Rəbb pislərin ocağına lənət edər, Salehlərin
yurduna xeyir-dua verər. **34** Rəbb rişxəndçilərə istehza
edər, İtaətkarlara isə lütf göstərər. **35** Hikmətlilər şərəfi
irs alacaq, Axmağın nəsibi şərəfsizlik olacaq.

4 Ey oğullar, atanızın verdiyi tərbiyə qulağınızda qalsın,
İdrakı dərk etmək üçün diqqətli olun. **2** Çünki sizə yaxşı

dərs verirəm, Təlimimi atmayın. **3** Mən ata ocağında uşaq
olanda, Anamın yeganə balası olanda **4** Atam mənə təlim
verərək dedi: «Qoy qəlbin sözümə möhkəm bağlansın,
Əmrlərimə əməl et ki, ömrün uzun olsun. **5** Hikmət
qazan, idrak qazan, Sözlərimi unutma, sözümdən çıxma.
6 Hikmətdən ayrılmasan, o səni qoruyar, Əgər onu sevsən,
səni saxlayar. **7** Hikmət hər şeydən üstündür, gərək
onu qazanasan, İdraka sahib olmaq üçün var-yoxunu
verəsən. **8** Onu üstün tutsan, səni ucaldar, Əgər ona
bağlansan, səni şərəfə çatdırar. **9** O sənin başının gözəl
çələngi olar, Başına şərəf tacı qoyar». **10** Oğlum, məni
dinlə, Sözlərimi qəbul etsən, ömrünü uzadarsan. **11** Sənə
hikmət yolunun təlimini verirəm, Düz yolda gəzdirirəm.
12 Gedəndə addımların büdrəməz, Qaçanda ayaqların
sürüşməz. **13** Aldığın tərbiyəyə bağlan, ayrılma, Onu
saxla, o sənin həyatındır. **14** Pislərin yoluna ayaq basma,
Şər insanın yolu ilə getmə. **15** Çəkil, bu yolun yaxınından
belə, keçmə, Uzaq dur, başqa bir səmtdən yolu keç.
16 Çünki şər adamlar pislik etməsələr, Yata bilməzlər.
Kimisə yıxmasalar, yuxuları qaçar. **17** Şərin çörəyini
yeyərlər, Zorakılığın şərabını içərlər. **18** Salehlərin yolu
isə dan yeri tək şəfəq saçar, Nurunu artıraraq gündüzə
qovuşar. **19** Pislərinsə yolu zülmətdir, Onlar nəyə görə
büdrədiklərini bilməzlər. **20** Oğlum, sözlərimə fikir ver,
Dediklərimə qulaq as. **21** Onları gözlərinin önündən
ayırma, Onları ürəyində qoru. **22** Çünki onları tapanlar
Həyat və cansağlığı tapar. **23** Hər şeydən əvvəl öz ürəyini
qoru, Çünki həyat çeşməsi odur. **24** Əyri danışığı ağzından
götür, Azğın dodaqları özündən uzaqlaşdır. **25** Gözlərin

irəliyə baxsın, Düppədüz qarşına nəzər sal. **26** Getdiyin
yolu düzəlt, Yollarını sahmana sal. **27** Nə sağa, nə də sola
dön, Ayağını pislikdən çək.

5 Oğlum, mənim hikmətimə diqqət yetir, Qulağını müdrik
sözlərimə tərəf çevir. **2** Onda dərrakəyə bağlanarsan,
Dilin biliyi kənara atmaz. **3** Əxlaqsız qadının dodağından
sanki bal axır, Dili şirin, yağdan yumşaqdır. **4** Amma
aqibəti yovşan kimi acıdır, İkiağızlı qılınc kimi kəskindir.
5 Onun ayaqları ölümə aparır, Onun addımları ölülər
diyarına çatır. **(Sheol h7585)** **6** Həyat yoluna fikir vermir,
Yolları dolaşıqdır, özü də bilmir. **7** İndi, ey övladlar, mənə
qulaq asın, Dilimdən çıxan sözlərdən yayınmayın. **8** Belə
qadından uzaq ol, Evinin qapısına yaxın getmə. **9** Yoxsa
şərəfini yadlara verərsən, Ömrünü zalımlara sərf edərsən.
10 Sənin var-yoxunu yadlar yeyər, Qazancın özgənin
evinə gedər. **11** Ömrünün sonu çatanda, Canında taqət
qalmayanda Ah-nalə çəkərək belə deyərsən: **12** «Mən də
tərbiyəyə nifrət etdim, Ürəyimdə məzəmmətlərə güldüm!
13 Müəllimimin sözünə baxmadım, Tərbiyəçilərimə qulaq
asmadım. **14** Camaatın və icmanın arasında Az qala hər
cür bəlaya düşəcəkdim». **15** Öz su anbarından, Öz quyunun
içməli suyundan iç. **16** Niyə sənin qaynaqların küçələrə,
Su arxların meydanlara axıb getsin? **17** Onlar yalnız
səninki olsun, Yadlara paylama. **18** Qoy çeşmən bərəkətli
olsun, Gənc ikən evləndiyin arvadınla xoşbəxt yaşa! **19**
Sevimli maralın, gözəl ceyranın Həmişə səni öz döşləri ilə
doydursun, Onun eşqi ilə məst ol. **20** Oğlum, niyə əxlaqsız
qadınla məst olmalısan, Yad arvadı qoynuna almalısan?
21 İnsanların yolları Rəbbin gözü qarşısındadır, Onların

hər addımlarını yoxlayır. 22 Şər insan öz təqsirlərinə görə
tutular, Günahının kəməndinə dolanar. 23 Tərbiyəsizliyi
üzündən həlak olar, Hədsiz səfehliyi üzündən azar.

6 Oğlum, qonşuna zamin durub, Yadlarla əlbir olub, 2
Ağzından çıxan sözlərlə tələyə düşmüsənsə, Ağzından
çıxan sözlərlə ələ keçmisənsə, 3 Demək bu qonşunun
əlinə düşmüsən. Oğlum, çalış, özünü qurtar: Get onun
ayağına düş, yalvar-yaxar. 4 Qoy gözünə yuxu getməsin,
Kirpiklərin ağırlaşmasın. 5 Özünü ovçunun əlindən
ceyran kimi, Quşbazın əlindən quş kimi qurtar. 6 Ey
tənbəl, qarışqalara diqqət yetir, Onların həyatından
ibrət götür. 7 Onların nə başçıları var, Nə nəzarətçiləri,
nə də hökmdarları. 8 Yayda azuqələrini yığar, Biçin
vaxtı özlərinə yem toplayarlar. 9 Ey tənbəl, nə qədər
yatacaqsan? Nə vaxt yuxudan oyanacaqsan? 10 Bir az
da uzanıb yuxuya dalsan, əl-qolunu uzadaraq yatsan, 11
Yoxsulluq soyğunçu kimi üstünə gələr, Ehtiyac quldur
kimi sənə hücum çəkər. 12 Yaramaz adam – şər insan
əyri danışaraq dolanar, 13 Göz vurar, ayaqları ilə işarə
edər, Barmaqları ilə göstərər. 14 Qəlbinin məkrli niyyəti
var, Həmişə şər qurar, nifaq salar. 15 Ona görə başına
qəfildən bəla gələr, Birdən yıxılıb çarəsiz qalar. 16 Rəbbin
zəhləsi altı şeydən gedir, Yeddi şey var, ondan ikrah edir:
17 Təkəbbürlə baxan gözlər; Yalan danışan dil; Nahaq qan
tökən əllər; 18 Məqsədi şər olan ürək; Şərə çatmaq üçün
qaçan ayaqlar; 19 Nəfəsini yalanla çıxaran yalançı şahid;
Qardaşlar arasında nifaq salan şəxs. 20 Oğlum, atanın
əmrini yerinə yetir, Ananın öyrətdiklərini atma. 21 Onları
qəlbinin başına yapışdır, Həmişə onları boynuna bağla.

22 Gəzəndə onlar sənə yol göstərər, Yatanda səni hifz
edər, Oyananda sənə məsləhət verər. **23** Bu əmr çıraqdır,
bu təlim nurdur, Tərbiyə üçün edilən məzəmmət həyat
yoludur. **24** Bunlar səni pozğun qadından, Şirindilli yad
arvaddan qoruyar. **25** Onun gözəlliyinə aşiq olma, Onun
kirpiklərinin əsiri olma. **26** Fahişənin üzündən insan bir
tikə çörəyə möhtac qalar, Kiminsə zinakar arvadı insanın
qiymətli canını ovlar. **27** Bir kişi qoynuna od alanda
Əyin-başı yanmazmı? **28** Köz üzərində gəzənin Ayaqları
bişməzmi? **29** Qonşusunun arvadının yanına girənin də
halı belədir, O qadına toxunan cəzasını çəkər. **30** Qarnını
doydurmaq üçün ac oğru oğurlarsa, Kimsə onu qınamaz.
31 Amma onu tutsalar, yeddi qat ödəməlidir, Evinin var-
yoxunu verməlidir. **32** Qadınla zina edən qanmazdır,
Özünü məhv etmək istəyən belə edər. **33** Bu kişinin nəsibi
kötək, şərəfsizlikdir, Biabırçılığı üzərindən silinməz. **34**
Çünki ərini qeyrət coşdurar, Ondan amansızcasına qisas
alar. **35** Heç nə ilə ərinin qarşısını almaq olmaz, Nə verilsə
belə, o razılaşmaz.

7 Oğlum, sözlərimə bağlı qal, Əmrlərimi özündə saxla.
2 Əmrlərimə bağlı qalsan, yaşayacaqsan, Təlimimi göz
bəbəyin kimi qoru. **3** Onları üzük kimi barmağına keçir,
Ürəyinin lövhəsinə köçür. **4** Hikmətə de: «Bacımsan»,
İdraka söylə: «Yaxın dostumsan». **5** Onlar səni əxlaqsız
qadından, Şirindilli yad arvaddan qoruyar. **6** Evimin
pəncərəsinin şəbəkəsindən Mən bayıra baxırdım. **7** Bir
dəstə cahil gənc arasında Qanmaz bir cavanı gördüm. **8**
Bu qadının evinin tininə yaxın küçədən keçirdi, Onun
evi olan yolla gedirdi. **9** Alaqaranlıqda, gün batanda,

Gecə düşəndə, hava qaralanda. **10** Fahişə libaslı, qəlbi
fitnə dolu bu qadın Dərhal onu qarşıladı. **11** O hay-
küyçüdür, o bihəyadır, Öz evində oturmayandır. **12** Gah
küçəyə, gah meydanlara çıxar, Hər tin başı bir pusqu
qurar. **13** O, oğlanı tutub öpdü, Həyasızcasına belə dedi:
14 «Ünsiyyət qurbanı kəsməyə borclu idim, əhdimə bu
gün əməl etmişəm. **15** Ona görə səni görmək üçün qarşına
çıxdım, Səni çox axtardım, axır ki tapdım. **16** Yatağıma
Misir kətanından toxunan əlvan üz çəkmişəm. **17** Yorğan-
döşəyimə Mirra, əzvay, darçın səpmişəm. **18** Gəl sübhə
qədər doyunca sevişək, Eşqdən məst olaq. **19** Ərim evdə
yoxdur, Uzaq bir səfərə gedib. **20** Pul kisəsini götürüb,
Evə ay bədirlənəndə qayıdacaq». **21** Fəndlər işlədib onu
tovladı, Şirin dilə tutub yoldan çıxartdı. **22** Kəsilməyə
aparılan bir öküz kimi, Kəməndə salınan bir maral kimi
Bu oğlan o qadının ardınca düşdü. **23** Axırda ciyərinə
bir ox saplanacaq. Uçub tez tora düşən quş kimi Bu
oğlan da canının alınacağını bilmirdi. **24** İndi, ey övladlar,
mənə qulaq asın, Dilimdən çıxan sözlərə laqeyd olmayın.
25 Qoyma qəlbin o qadının yollarına meyl etsin, Onun
yoluna dönmə. **26** Çünki o qadın nə qədər insanı qurban
edib, Nə qədər adamı öldürüb. **27** Onun evinin yolu ölülər
diyarına aparır, Ölüm mənzilinə gedib çatır. **(Sheol h7585)**

8 Məgər hikmət çağırmırmı, Məgər dərrakə səsləmirmi **2**
Uca yerlərdə, yol kənarında, Yollar ayrıcında dayanıb?
3 Darvazaların yanında, şəhərin qarşısında, Qapıların
kandarında çağırır: **4** «Ey insanlar, mən sizi səsləyirəm, Ey
bəşər övladları, sizə xitab edirəm. **5** Ey cahillər, uzaqgörən
olun, Ey axmaqlar, ağıllanın. **6** Dinləyin, əla şeylərdən

danışıram, Dilimdən düz sözlər çıxır. **7** Ağzım həqiqət
söyləyir, Dilim şərdən iyrənir. **8** Ağzımdan yalnız salehlik
sözləri çıxır, Sözlərimdə nə əyrilik, nə də ki yalan var. **9**
Anlayanlar üçün hər şey aydındır, Bilik qazananlar üçün
bu bir həqiqətdir. **10** Gümüşü yox, tərbiyəmi qəbul edin,
Saf qızıldan çox biliyi seçin. **11** Çünki hikmət yaqutdan
qiymətlidir, İnsanın könlü istəyən şeylər ona tay deyil.
12 Mən hikmətəm, uzaqgörənlik məndə məskən salıb,
Biliyi, dərrakəni tapmışam. **13** Rəbb qorxusu pisliyə nifrət
etməkdir, Lovğalığa, təkəbbürə, pis yola, Hiyləli dilə nifrət
edərəm. **14** Nəsihət, sağlam şüur mənimdir, İdrak mənəm,
qüvvəm var. **15** Mənim vasitəmlə şahlar hökmranlıq edir,
Hökmdarlar ədalətli fərman verir. **16** Ədalətli hakim olan
bütün başçılar və əsilzadələr Mənim vasitəmlə hökm
verir. **17** Məni sevənləri sevirəm, Məni səylə axtaran
tapır. **18** Sərvət və şərəf, Dağılmaz var-dövlət və salehlik
yanımdadır. **19** Barım qızıldan, saf qızıldan dəyərlidir,
Bəhərim gümüşdən qiymətlidir. **20** Mən salehlik yolunda,
Ədalət yollarının ortasında gəzərəm. **21** Məni sevənləri
sərvətə çatdıraram, Xəzinələrini dolduraram. **22** Rəbb Öz
yolunun başlanğıcında, Hər işindən əvvəl mənə malik
oldu. **23** Yaradılışın əzəlindən, Dünya yaranmazdan
əvvəl mən var idim. **24** Dərin sular olmazdan əvvəl, Bol
sulu çeşmələr olmazdan əvvəl doğulmuşam. **25** Dağlar
yaradılmazdan əvvəl, Təpələr mövcud olmazdan əvvəl
təvəllüd tapmışam. **26** Rəbb dünyanı, çölü-düzü, torpaqları
yaradanda, **27** Göyləri yaradanda, Dərinliyin üzü üstündə
bir dairə çəkəndə, **28** Buludları yuxarıda yerləşdirəndə,
Dərinlikdə bulaqları bağlayanda, **29** Sular əmrindən

çıxmasın deyə dənizə sədd çəkəndə, Yerin bünövrələrini
təyin edəndə 30 Rəbbin yanında memar idim. Hər
gün fərəhlənirdim, Hüzurunda həmişə sevinirdim. 31
Yaratdığı aləmə görə sevinirdim, Bəşər övladlarına görə
fərəhlənirdim. 32 İndi, ey övladlar, mənə qulaq asın:
Yoluma bağlı qalan nə bəxtiyardır! 33 Verdiyim tərbiyəyə
qulaq asın, Hikmət alın, onu bir tərəfə atmayın. 34 Mənə
qulaq asan, Hər gün darvazalarım qarşısında duran,
Qapılarımda dayanıb gözləyən nə bəxtiyardır! 35 Çünki
məni tapan həyat tapar, Rəbbi razı salar. 36 Məni əldən
verən canına qəsd edər, Mənə nifrət edənlərin hamısı
ölümü sevər».

9 Hikmət evini qurub, Yeddi dirəyini yonub, 2
Heyvanlarını kəsib, Şərabını hazırlayıb, Süfrəsini də
düzəldib. 3 Göndərdiyi kənizlər Şəhərin uca yerlərindən
car çəkərlər: 4 «Gəlin bura, ey cahillər!» Qanmazlara
belə deyərlər: 5 «Gəlin, çörəyimdən yeyin, Hazırladığım
şərabdan için. 6 Cəhaləti atın, ömür sürün, İdrak yolu ilə
düz gedin». 7 Rişxəndçini tənqid edən özünü rüsvayçılığa
salar, Şər adamı danlayan axırda ləkələnər. 8 Rişxəndçini
danlama, yoxsa sənə nifrət edər, Müdrik insanı danlasan,
səni sevər. 9 Hikmətliyə öyüd versən, hikmətini artıracaq,
Salehə bilik öyrətsən, müdrikliyini çoxaldacaq. 10 Rəbb
qorxusu hikmətin başlanğıcıdır, Müqəddəsi tanımaq
idraklı olmaqdır. 11 Hikmətin vasitəsilə ömrün-günün
çoxalar, Həyatına illər əlavə olar. 12 Əgər hikmət qazansan,
özünə xeyir verərsən, Əgər rişxənd etsən, zərərini özün
çəkərsən. 13 Axmaq qadın hay-küy salır, Cahildir, heç nə
qanmır. 14 O, evinin qapısı önündə oturub, Şəhərin uca

yerlərində kətil üstə əyləşib, **15** Yoldan ötənləri, Düz yolda
olanları çağırır: **16** «Bura gəlin, ey cahillər!» Qanmazlara
belə deyir: **17** «Oğurluq su şirin olar, Gizli yeyilən çörəyin
başqa ləzzəti var». **18** Lakin yanına gələnlər bilməzlər ki,
Orada ölüm var, Bu qadının çağırdıqları ölülər diyarının
dərinliyindədir. **(Sheol h7585)**

10 Süleymanın məsəlləri: Hikmətli oğul atasını
sevindirər, Axmaq oğul anasına dərd gətirər. **2** Şər
yolla yığılan xəzinədən fayda götürmək olmaz, Amma
salehlik insanı ölümdən qurtarar. **3** Rəbb saleh insanı ac
qoymaz, O, acgöz pisləri doydurmaz. **4** Tənbəlin əlləri
onu yoxsullaşdırar, Çalışqanın əli sərvət qazanar. **5** Ağıllı
oğul yayda məhsul yığar, Biçin vaxtı yatan oğul rüsvay
olar. **6** Saleh insanın başından bərəkət yağar, Şər adamın
dili zorakılığı gizli saxlar. **7** Saleh insanın adı xeyir-
dua ilə çağırılar, Şər adamın adı isə çürüyər. **8** Qəlbən
hikmətli olan əmrləri qəbul edər, Səfeh boşboğazlığı
üzündən itib-batar. **9** Kamalla gəzib-dolaşan dinc yaşar,
Yolu əyri olanlar üzə çıxar. **10** Göz vuran başına bəla açar,
Səfeh boşboğazlığı üzündən itib-batar. **11** Salehin ağzı
həyat qaynağı olar, Amma şər adamın dili zorakılığı gizli
saxlar. **12** Nifrət nifaq yaradar, Lakin məhəbbət bütün
günahları örtər. **13** Dərrakəlinin dilindən hikmət tökülər,
Qanmaz kürəyindən kötəklənər. **14** Hikmətli adamlar bilik
toplar, Səfehin boşboğazlığı onu bəlaya yaxınlaşdırar. **15**
Zənginin var-dövləti ona qalalı şəhərdir, Kasıbı yoxsulluq
bəlaya salar. **16** Salehin mükafatı həyatdır, Şər adamınsa
qazancı günahdır. **17** Tərbiyəyə bağlanan həyat yolunda
olar, Məzəmməti rədd edən yolunu azar. **18** Nifrətini

gizlədən yalan danışar, Axmaq hər yana böhtanlar yayar.
19 Çox sözlərlə günahı azaltmaq olmaz, Dilini saxlayan
ağıllıdır. **20** Saleh insanın dili saf gümüşə oxşar, Şər
adamın qəlbinin dəyəri az olar. **21** Saleh öz dili ilə çox
adamı doydurar, Səfeh qanmazlığı üzündən həlak olar. **22**
Rəbbin xeyir-duası insana sərvət gətirər, Daha ona qüssə
verməz. **23** Axmaq üçün şər iş görmək bir əyləncədir,
Dərrakəlininsə hikməti var. **24** Şər adam nədən qorxursa,
başına gələr, Saleh isə muradına çatar. **25** Qopan tufan
şəri süpürüb aparar, Salehin təməli əbədi qalar. **26** Dişlərə
sirkə, gözlərə tüstü necə təsir edirsə, Tənbələ iş buyuran
bunu elə hiss edər. **27** Rəbb qorxusu ömür uzadar, Şər
insanların ömründən illər azalar. **28** Salehləri sevinc
gözlər, Şər insanların ümidi boşa çıxar. **29** Kamilin pənahı
Rəbbin yoludur. Şər iş görənin başı bəla ilə doludur. **30**
Saleh heç vaxt sarsılmaz, Şər insanlar yer üzündə qalmaz.
31 Salehin ağzı hikmətlə çiçəklənər, Hiyləli dillər kəsilər.
32 Saleh insanın dili razı salmağı bacarar, Şər insanın
ağzından hiyləli sözlər çıxar.

11 Aldadıcı tərəzi Rəbdə ikrah yaradar, Rəbb düz çəki
daşından razı qalar. **2** Lovğalıq gələndə şərəfsizlik gətirər,
Hikmət itaətkarın yanına gələr. **3** Əmələsalehi kamillik
yolu aparar, Xəyanətkar əyriliyindən məhv olar. **4** Heç
kimi var-dövləti qəzəb günündən xilas etməz, Amma
salehlik insanı ölümdən qurtarar. **5** Kamil insanın yolunu
salehliyi düz edər, Şər adamı pisliyi yıxar. **6** Əmələsalehi
salehliyi qurtarar, Xaini acgözlüyü tələyə salar. **7** Şər
insan ölər, ümidi də boşa çıxar, Pislərin arzusu itib-
batar. **8** Saleh dardan qurtular, Onun yerinə pis insan

dara düşər. **9** Allahsızın dili qonşusunu məhv edər, Bilik
salehi xilas edər. **10** Salehlər xeyrə çatanda bütün şəhər
şad olar, Şər adamlar öləndə sevinc harayı qalxar. **11**
Əməlisalehlərin alqışı şəhəri şərəfə çatdırar, Lakin şərin
qarğışı oranı viran qoyar. **12** Qanmaz qonşusuna xor
baxar, Dərrakəli insan dinc dayanar. **13** Sözgəzdirən
sirləri açıb yayar, Etibarlı adam sözü gizli saxlar. **14** Düz
məsləhət verilməyən yerdə xalq yıxılar, Doğru nəsihət
verən çoxdursa, xalq qurtuluşa çatar. **15** Özgəyə zamin
duran özünü bəlaya salar, Belə zaminlikdən zəhləsi gedən
dinc yaşar. **16** Mehriban qadın şərəfdən, Zalım insan
isə sərvətdən yapışar. **17** İnsanın sadiqliyi ona xeyir
gətirər, Qəddar adam özünə əzab verər. **18** Şər adam
saxta mükafat qazanar, Salehlik toxumu əkən, həqiqətən,
onun əvəzini alar. **19** Sidq ürəkdən saleh olan həyata
qovuşar, Şərin ardınca düşən ölümə çatar. **20** Əyri ürəkli
olmaq Rəbdə ikrah yaradar, O, yolu kamil olanlardan
razı qalar. **21** Doğrudan da, pis cəzasız qalmaz, Salehlərin
nəsli xilas olar. **22** Bir gözəl qadının xoş rəftarı olmazsa,
Burnuna qızıl halqa taxılmış donuza bənzər. **23** Salehlər
yalnız yaxşılıq arzular, Şər adama qəzəb nəsib olar. **24**
Əliaçıq adamın bərəkəti artar, Başqasının qazancını yeyən
ehtiyaca düşər. **25** Comərd bolluğa yetişər, Su verənə su
verilər. **26** Taxılı anbarda gizlədənə camaat lənət oxuyar,
Onu satanın başına bərəkət yağar. **27** Səylə yaxşılığın
ardınca gedən lütf axtarar, Şər ardınca düşən isə başını
bəlaya salar. **28** Sərvətinə güvənənlər yıxılar, Salehlər isə
yaşıl yarpaq kimi təzələnər. **29** Külfətini əzaba salanın
nəsibi yel tək sovrular, Qəlbində hikmət olana səfeh

qul olar. 30 Salehin barı həyat ağacıdır, Hikmətli insan
canları qurtarar. 31 Əgər bu dünyada salehlərə belə, cəza
verilirsə, Pislərə, günahkarlara gör nə qədər cəza verilər!
12 Tərbiyəni sevən biliyi sevər, Məzəmmətə nifrət
edən şüursuzdur. 2 Rəbb yaxşı adamdan razı qalar,
Pisniyyət adamı isə məhkum edər. 3 İnsan şərlə möhkəm
olmaz, Salehinsə kökü sarsılmaz. 4 Xeyirxah arvad
ərinin tacıdır, Adbatıran qadın çürümüş sümüyə oxşar. 5
Salehlərin məqsədi ədalətdir, Şər insanların məsləhəti
hiyləgərlikdir. 6 Şər adamların sözləri ölüm üçün pusqu
qurar, Əməlisalehlər dili ilə xilas olar. 7 Pislər yıxılıb
məhv olar, Salehin evi dağılmaz. 8 İnsan ağıllı sözlərinə
görə təriflənər, Qəlbində hiylə olanlara xor baxılar. 9
Şöhrətsiz, lakin qul sahibi olan insan Lovğalanan, lakin
çörəyə möhtac adamdan yaxşıdır. 10 Saleh insan hətta
heyvanlarının ehtiyacını duyar, Şər insanın mərhəmətində
də zalımlıq var. 11 Torpağını əkib-becərən doyunca çörək
yeyər, Qanmaz boş şeylərin ardınca gedər. 12 Şər adam
pislərin şikarına qibtə edər, Salehin kökü pöhrələnər.
13 Pis adamı itaətsiz dili tələyə salar, Saleh dara düşsə
də, oradan salamat qurtarar. 14 İnsanın dilindən yaxşı
söz çıxarsa, bol xeyir tapar, Əlinin zəhmətinin əvəzini
alar. 15 Səfehin yolu öz gözündə düz görünər, Hikmətli
adam nəsihəti dinlər. 16 Səfeh dərhal qəzəbini üzə verər,
Uzaqgörən şərəfsizliyin üstünü örtər. 17 Doğru şahid
həqiqəti danışar, Yalançı şahid hiylə qurar. 18 Düşünmədən
danışanın dili qılınc kimi yaralar, Hikmətlinin dili isə
insanları sağaldar. 19 Düz söz əbədi yaşar, Yalanın ömrü
az olar. 20 Şər quranın qəlbində hiylə olar, Nəsihət verib

sülhə çağıran sevinc tapar. **21** Saleh heç vaxt bəlaya
düşməz, Pislərin başı bəla ilə dolu olar. **22** Rəbb yalançı
dilə ikrah edər, Həqiqəti yerinə yetirənlərdən isə razı
qalar. **23** Uzaqgörən bildiyini özü üçün saxlar, Axmaq
qəlbinin səfehliyini hamıya yayar. **24** Çalışqanın əli özünü
ağa edər, Tənbəllik insanı qula çevirər. **25** Qəlbi narahat
olanın qəddi əyilər, Xoş söz könlü şad edər. **26** Saleh
insan qonşusuna da yol göstərər, Lakin şər insanın yolu
dolaşıqdır. **27** Tənbəlin əlinə ov düşsə də, onu bişirməz,
Çalışqan qiymətli sərvətə çatar. **28** Salehliyin yollarında
həyat var, Kim bu yolla getsə, orada ölüm tapmaz.

13 Hikmətli oğul ata tərbiyəsinə qulaq asar, Rişxəndçi
iradı qulaq ardına vurar. **2** İnsanın dilində yaxşı söz
olsa, onun xeyrini yeyər, Xain zorakılıq istər. **3** Dilini
saxlayan canını qoruyar, Boşboğaz başını bəlaya salar. **4**
Tənbəl arzuladığına çatmaz, Çalışqan bolluğa qovuşar.
5 Saleh adam yalana nifrət edər, Şər insanın sözləri
xəcalət və rüsvayçılıq gətirər. **6** Kamillik yolunda olanı
salehlik qoruyar, Günahkarı şər yıxar. **7** Adam var ki,
heç nəyi yoxdur, özünü varlı göstərir, Adam var ki, malı
çoxdur, özünü yoxsul göstərir. **8** Sərvət insanın canını
təhlükədən qurtarar, Yoxsul isə hədə-qorxu eşitməz. **9**
Saleh insanların işığı könlü sevindirər, Şər insanların
çırağı sönər. **10** Təkəbbürdən ancaq münaqişə yaranar,
Yaxşı nəsihətə qulaq asanın hikməti var. **11** Kələklə gələn
sərvət azalar, Zəhmətlə qazanılan sərvət isə artar. **12**
Gecikən ümid ürəyi xəstələndirir, Arzuya çatmaq həyat
ağacıdır. **13** Öyüdə xor baxan öz canını həlak edər, Əmrə
ehtiram edənlərə mükafat verilər. **14** Hikmətli adamın

təlimi həyat qaynağıdır, İnsanı ölüm tələsinə düşməkdən
geri qaytarır. 15 Dərin ağlı olan lütf qazanır, Xainin yolu
dolaşıqdır. 16 Uzaqgörən hər gördüyü işi bilir, Axmaq öz
səfehliyini hamıya göstərir. 17 Pis qasid bəlaya düşər,
Etibarlı elçi şəfa verər. 18 Tərbiyəni rədd edən yoxsullaşıb
şərəfdən düşər, Məzəmməti qəbul edən şərəfə yetişər. 19
Arzuya çatmaq qəlbə, cana şirin gələr, Axmaq pislikdən
dönməyə ikrah edər. 20 Hikmətli ilə oturub-duran hikmət
qazanar, Axmaqlarla ayaqlaşan bədbəxt olar. 21 Günahkarı
şər qovar, Salehin yaxşı bir əvəzi var. 22 Yaxşı insan
nəvələrinə də irs qoyar, Günahkarın yığdığı sərvət salehə
qalar. 23 Yoxsulların əkini bol bəhrə versə də, Ədalət
olmayan yerdə bada gedər. 24 Oğlundan kötəyi əsirgəyən
sanki ona nifrət edər, Oğlunu sevən ona düzgün tərbiyə
verər. 25 Saleh yeyib doyar, Şər adamsa ac qalar.

14 Hikmətli qadın evini qurar, Səfeh qadın onu öz əli ilə
uçurar. 2 Düz yol tutan Rəbdən qorxar, Yolunu azan Ona
xor baxar. 3 Səfeh lovğa sözlərinə görə kötək qazanar,
Hikmətlinin dili onu qoruyar. 4 Öküz olmayan yerdə axur
təmiz olar, Amma bol məhsul öküzün gücü ilə yaranar.
5 Doğru şahid yalan deməz, Yalançı şahid yalandan
üzə durar. 6 Rişxəndçi hikmət axtaranda onu tapmaz,
Dərrakəli adama bilik tapmaq asan olar. 7 Axmağın
qarşısından çəkil, Onun dilində ağıllı söz tapmazsan. 8
Uzaqgörən hikməti ilə öz yolunu anlar, Axmaq səfehliyi
ilə öz-özünü aldadar. 9 Səfehlər günaha rişxənd edər,
Əməlisalehlər bir-birini məmnun edər. 10 Ürək öz dərdini
bilər, Özgələr onun sevincinə şərik olmaz. 11 Şərin evi
tar-mar olar, Əməlisalehlərin yurdu çiçək açar. 12 Yol var

ki, insanın qarşısında düz görünür, Amma sonu ölümdür.
13 Ürək güləndə də qəmli olar, Sevincin sonunda da kədər
var. **14** Azğın ürəklilər öz yollarının bəhrəsini doyunca
yeyir, Yaxşı adam isə əməlinin əvəzini alır. **15** Cahil hər
sözə inanar, Uzaqgörən hər addımına nəzər salar. **16**
Hikmətli qorxub pislikdən dönər, Axmaq ehtiyatsızdır,
özünə güvənər. **17** Hövsələsiz səfeh-səfeh iş görər,
Pisniyyət adama nifrət edilər. **18** Cahil səfehliyi irs alar,
Uzaqgörənin başına bilik tacı qoyular. **19** Pislər yaxşıların
qarşısında, Şər adam isə salehin qapısında əyilər. **20**
Yoxsula qonşusu da nifrət edər, Zəngini isə çox adam
sevər. **21** Qonşusuna xor baxan günaha batar, Məzluma
səxavət göstərən nə bəxtiyardır! **22** Şər quranlar yolundan
azmırlarmı? Məqsədi xeyirxahlıq olan xeyirxahlığa,
sədaqətə çatar. **23** Hər zəhmətdə bir fayda var, Boş sözlər
insanı ehtiyac içində qoyar. **24** Hikmətlinin başına sərvət
tacı qoyular, Axmaqlar səfehliyi ilə tanınar. **25** Doğru şahid
canları qurtarar, Yalançı şahid hiylə qurar. **26** Rəbdən
qorxan tam arxayındır, Çünki Rəbb onun övladlarının
pənahıdır. **27** Rəbb qorxusu həyat qaynağıdır, İnsanı ölüm
tələsinə düşməkdən geri qaytarır. **28** Padşahın əzəməti
xalqın çoxluğu ilə bilinər, Əgər təbəələri olmasa, hökmdar
süqut edər. **29** Gec qəzəblənənin böyük dərrakəsi var,
Hövsələsizlərdən səfehlik çıxar. **30** Ürəyin rahatlığı cana
həyat verər, Paxıllıqsa sümükləri çürüdər. **31** Kasıba zülm
edən Yaradanına xor baxar, Yoxsula lütf göstərən Ona
hörmət edər. **32** Şər adam pisliyi üzündən qovular, Salehin
ölümündə belə, pənahı var. **33** Hikmət dərrakəlinin
qəlbində özünə rahat yuva qurar, Hətta axmaqların

arasında da bəlli olar. **34** Salehlik bir milləti ucaldar,
Günah ümmətləri utandırar. **35** Padşah ağıllı qulundan
razı qalar, Adbatıransa onun qəzəbinə düçar olar.

15 Həlim cavab hirsi yatırar, Sərt söz qəzəbi alovlandırar.
2 Hikmətlinin dili biliyi mədh edər, Axmaqların dilindən
səfehlik tökülər. **3** Rəbbin gözü hər yerə baxar, Pislərə,
yaxşılara nəzər salar. **4** Şəfa gətirən dil həyat ağacıdır, Əyri
dil ürək qırar. **5** Səfeh ata tərbiyəsini ələ salar, Məzəmməti
qəbul edən uzaqgörən olar. **6** Salehin evində böyük xəzinə
yaşar, Şər insanın isə gəlirində əzab var. **7** Hikmətlinin
dili bilik səpələyir, Axmağın qəlbi bunu edə bilmir. **8** Rəbb
şər insanın etdiyi qurbandan ikrah edir, Əməlisalehlərin
duasından isə razı qalır. **9** Rəbb şər insanın yollarından
ikrah edər, Amma salehliyin ardınca gedəni sevər. **10** Düz
yolu buraxana şiddətli töhmət verilər, Məzəmmətə nifrət
edənə ölüm gələr. **11** Ölüm və Həlak yeri Rəbbə aşkardır,
Gör O, insan ürəyindən necə agahdır. **(Sheol h7585)** **12**
Rişxəndçi iradı sevməz, Hikmətlilərin yanına gəlməz. **13**
Qəlbin sevinci üzü xoş edər, Ürəyin kədəri könlü sındırar.
14 Dərrakəlinin könlü bilik axtarar, Axmaqların ağzı
səfehliklə qidalanar. **15** Məzlumun hər günü qaradır, Ürəyi
bəxtəvərin elə bil daima ziyafəti var. **16** Rəbb qorxusu
ilə qazanılan az şey Qayğı ilə yığılan böyük xəzinədən
yaxşıdır. **17** Sevgi dolu bir yerdə göyərti yemək Nifrət dolu
bir yerdə yağlı dana əti yeməkdən yaxşıdır. **18** Kəmhövsələ
dava yaradar, Səbirli münaqişəni sovuşdurar. **19** Tənbəlin
yolunu tikanlar basar, Əməlisalehlərin yolu baş yoldur.
20 Hikmətli oğul atasını sevindirər, Axmaq anasına xor
baxar. **21** Qanmaz səfehlikdən sevinər, Dərrakəli düz yolla

gedər. 22 Məsləhətsiz niyyət boşa çıxar, Doğru nəsihət
verən çoxdursa, uğur qazandırar. 23 İnsan münasib cavab
versə, şad olar, Sözü yerində demək nə yaxşıdır! 24
Ağıllı insan aşağıdan – ölülər diyarından ayrılmaq üçün
Həyat yolunu tutub yuxarı gedər. (Sheol h7585) 25 Rəbb
təkəbbürlünün evini yıxar, Dul qadının sərhədini qoruyar.
26 Pislərin məqsədləri Rəbdə ikrah yaradar, Ona xoş
gələnlərin sözlərini təmiz sayar. 27 Tamahkar külfətini
əzaba salar, Rüşvətə nifrət edənin ömrü uzun olar. 28
Saleh insan cavab verməzdən əvvəl qəlbində düşünər,
Şər insanın dilindən pislik tökülər. 29 Rəbb şər adamdan
gen dayanar, Saleh insanların duasına qulaq asar. 30
Nurlu gözlər qəlbi sevindirər, Yaxşı xəbər qəddi düzəldər.
31 Həyatverici məzəmmətə qulaq asan Hikmətlilərin
içərisində yaşar. 32 Tərbiyəni rədd edən öz canına xor
baxar, Məzəmmətə qulaq asan anlayış qazanar. 33 Rəbb
qorxusu hikmət tərbiyəsi verər, İtaətkarlıq şərəfdən əvvəl
gələr.

16 Ürəyin fikirləri insandan, Dilin cavabı isə Rəbdəndir.
2 İnsanın bütün yolları öz gözündə təmiz sayılar, Lakin
Rəbb ürəkləri yoxlar. 3 Görəcəyin işləri Rəbbə ver, Onda
niyyətlərin yerinə yetər. 4 Rəbb hər şeyi məqsədinə
müvafiq yaradıb, O, pis insanı bəla günü üçün yaradıb. 5
Rəbb qəlbi təkəbbürlülərdən ikrah edər, Doğrudan da,
onlar cəzasız qalmaz. 6 Xeyirxahlıq və sədaqət hər təqsiri
kəffarə edər, İnsan Rəbb qorxusuna görə pislikdən dönər.
7 Rəbb insanın həyatından razı qaldısa, Düşmənlərini belə,
onunla barışdırar. 8 Salehliklə qazanılan az şey Haqsız
yolla olan bol gəlirdən yaxşıdır. 9 İnsan ürəyində özü üçün

yol qurar, Amma Rəbbin verdiyi istiqamətlə addımlar.
10 Padşah uzaqgörənliklə dilindən sözlər çıxarar, Qoy
onda məhkəmədə ədalətdən yan keçməsin. **11** Rəbb
düzgün tərəzi və çəkini tələb edər, O, torbadakı hər çəki
daşını müəyyən edər. **12** Şər iş görmək padşahlarda ikrah
yaradar, Çünki salehliklə taxtlar möhkəm olar. **13** Saleh
adamın dili padşahları razı salar, Onlar düz danışanı
sevər. **14** Padşahın hiddəti ölüm elçisidir, Amma hikmətli
insan bu hiddəti yatırar. **15** Padşahın üzü nuranidirsə,
demək, həyat var, Razılığı yaz yağışı gətirən buluda oxşar.
16 Qızıldan çox hikmət qazanmaq yaxşıdır, Gümüşü yox,
idrakı yığmaq üstün tutular. **17** Əməlisalehlər pislikdən
dönmək yolunu tutar, Yoluna diqqət edən canını qoruyar.
18 Əcəldən əvvəl təkəbbür gələr, Fəlakətdən əvvəl lovğalıq
ruhu gələr. **19** Məzlumlar arasında sadə qəlbli olmaq
Təkəbbürlülərlə talan malı bölüşdürməkdən yaxşıdır. **20**
Sözdən hikmət alan xeyir tapar, Rəbbə güvənən insan nə
bəxtiyardır! **21** Qəlbində hikmət olan dərrakəli adlanar,
Şirin dilli olan müdrikliyi artırar. **22** Ağıl insan üçün
həyat çeşməsidir, Axmağa tərbiyə vermək səfehlikdir. **23**
Hikmətlinin ürəyi dilinə tərbiyə verir, Ağzındakı müdrik
sözləri artıq edir. **24** Xoş sözlər sanki pətəkdə baldır,
Cana şirinlik, sümüklərə şəfadır. **25** Yol var ki, insanın
qarşısında düz görünür, Amma sonu ölümdür. **26** Əməkçi
qarnı üçün zəhmət çəkir, Aclıq onu məcbur edir. **27**
Yaramaz şər quyusu qazar, Dili alov kimi yandırıb-yaxar.
28 Hiyləgər adam dava yaradar, Qeybətçi əziz dostları
ayırar. **29** Zorakı qonşularını aldadar, Onları yaxşı olmayan
yola aparar. **30** Niyyəti hiyləli olan göz vurar, Dodaq büzər,

şər qurar. **31** Ağaran saçlar şərəf tacıdır, Salehlik yolunun
qazancıdır. **32** İgid olmaqdan səbirli olmaq yaxşıdır, Nəfsə
hakim olmaq şəhəri almaqdan üstündür. **33** Ətəyin üstünə
püşk atılar, Amma hökm Rəbdən gələr.

17 Quru bir loğması olan dinc ev Münaqişəli olan, ziyafət
dolu evdən yaxşıdır. **2** Ağıllı nökər adbatıran oğlun
ağası olar, Qardaşlar arasında miras payı alar. **3** Qızıl-
gümüş isti kürədə yoxlanar, Rəbb isə ürəyi araşdırar.
4 Pis adamın diqqəti şər ağızdadır, Yalançı fitnəkarın
sözlərinə qulaq asır. **5** Yoxsula rişxənd edən Yaradanına
xor baxır, Başqasının bəlasına sevinən cəzasız qalmır.
6 Nəvələr ahılların tacıdır, Oğulların şərəfi atalarıdır. **7**
Sarsağa bəlağətli söz yaraşmadığı kimi Əsilzadəyə də
yalançı dil yaraşmaz. **8** Rüşvət verənin gözündə rüşvət
bir tilsimdir, Çünki hansı tərəfə getsə, uğur gətirir.
9 Günahı örtən məhəbbət axtarar, Sözgəzdirən əziz
dostları ayırar. **10** Qanan insan üçün bir irad Axmağa
vurulan yüz zərbədən də artıq təsir edir. **11** Pis insan
ancaq üsyankarlıq axtarar, Onun əleyhinə qəddar qasid
göndərilər. **12** Balalarını itirmiş bir ayıya rast gəlmək
Səfahətə batmış axmaqla rastlaşmaqdan yaxşıdır. **13**
Kim yaxşılıq əvəzinə pislik etsə, Evindən pislik ayrılmaz.
14 Davanın başlanması su bəndinin açılmasına bənzər,
Dava başlanmamış münaqişəni tərk et. **15** Şərə haqq
vermək, salehi məhkum etmək – Hər ikisi Rəbdə ikrah
yaradır. **16** Axmaq hikmət qazanmaq istəməz, Bunun
üçün pul sərf etmək fayda verməz. **17** Dost hər zaman
sevər, Qardaş dar gün üçün doğular. **18** Qanmaz başqası
ilə əlbir olar, O, qonşusuna zamin durar. **19** İtaətsizliyi

sevən münaqişəni sevər, Qapısını ucaldan əcəlini səslər.
20 Əyri ürəkli xeyir tapmaz, Hiyləgər dilli insanı bəlaya
salar. **21** Axmağın atası dərdə düşər, Sarsağın atasının
sevinci itər. **22** Ürək sevinci can üçün ən yaxşı məlhəmdir,
Könlün sınması sümükləri qurudar. **23** Şər qoltuğuna
rüşvət götürər ki, ədalət yollarını pozsun. **24** Qanan
adam hikmətə baxar, Axmağın gözləri dünyanın o tayını
axtarar. **25** Axmaq oğul atasına qəm-kədər verər, Onu
doğan anasını qubarladar. **26** Saleh insanı cərimə etmək
yaxşı deyil, Əsilzadəni düzlüyünə görə döymək yaxşı
deyil. **27** Çoxbilən az danışar, Müdrik həlimlik ruhunda
olar. **28** Səfeh belə, sakit dayansa, hikmətli hesab edilər,
Ağzını yumsa, dərrakəli görünər.

18 Tənhalığı sevən niyyətinin ardınca düşür, Sağlam
şüura zidd gedir. **2** Axmaq dərrakəni deyil, Fikrini ortaya
tökməyi sevir. **3** Şər insanla hörmətsizlik, Şərəfsizliklə
rüsvayçılıq gələr. **4** Dilin sözlərindən dərin sular yaranar,
Hikmət qaynağından çay axar. **5** Məhkəmədə salehi
haqsız çıxarmaq üçün Pis adama tərəfkeşlik etmək yaxşı
deyil. **6** Axmağın dili münaqişəyə girişər, Ağzı özünü
döydürər. **7** Axmağın ağzı onu bəlaya salar, Dili canına tələ
qurar. **8** Qeybətçinin sözləri şirin tikələrə bənzər, Mədənin
ən dərin yerlərinə düşər. **9** Ləng işləyən dağıdıcıya
yoldaşdır. **10** Rəbbin adı qüvvətli bir qaladır, Saleh qaçıb
ona pənah aparır. **11** Varlı üçün sərvəti ona qala şəhəridir,
Öz gümanında özü üçün pənah hasarı tikir. **12** Ürəyin
təkəbbürü əcəldən əvvəl gələr, İtaətkarlıq şərəfdən əvvəl
gələr. **13** Eşitməzdən qabaq cavab vermək Səfehlik və
rüsvayçılıqdır. **14** Xəstənin ürəyi bütün ağrıları çəkər.

Amma ürəyi sınıqdırsa, buna necə dözər? **15** Dərrakəli
ürək bilik qazanar, Hikmətlinin qulağı bilik axtarar.
16 İnsanın hədiyyəsi ona yol açar, Böyük adamların
hüzuruna aparar. **17** İddiasını əvvəl deyən haqlı görünər,
Amma əleyhdarı gəlib onu istintaq edər. **18** Püşk atmaq
davaları yatırar, Savaşanları bir-birindən ayırar. **19** İncik
qardaşın könlünü almaq qalalı şəhəri almaqdan daha
çətindir, Belə davalar qapısı cəftəli qala kimidir. **20** İnsanın
qarnı ağzının bəhəri ilə, Dilinin səmərəsi ilə doyar. **21**
Ölüm və həyat dilin əlindədir, Onu sevənlər barından
yeyir. **22** Arvad alan uğur qazanar, Rəbbin razılığını alar.
23 Yoxsul rəhm istəyər, Zəngin isə sərt cavab verər. **24**
Dost çoxaldan öz-özünü yıxar, Amma qardaşdan daha
yaxın dost da var.

19 Kamalla yaşayan yoxsul insan Şər danışan axmaqdan
yaxşıdır. **2** Bilik yoxdursa, həvəs yaxşılıq edə bilməz.
Tələsən tərsə düşər. **3** İnsan öz səfehliyi ilə yolunu alt-üst
edər, Ürəyində isə Rəbbə hiddətlənər. **4** Var-dövlət dost
artırar, Kasıbı isə dostları atar. **5** Yalançı şahid cəzasız
qalmaz, Yalandan üzə duran qurtuluş tapmaz. **6** Çoxları
nəcabətlinin üzünü görmək istər, Səxavətli adamla çoxları
dostluq edər. **7** Yoxsuldan qardaşının da zəhləsi gedər,
Dostları ondan lap uzaq gəzər, Yalvararaq ardınca düşsə
də, yaxınına gəlməz. **8** Anlayış qazanan öz canını sevər,
Dərrakəyə bağlanan uğur qazanar. **9** Yalançı şahid cəzasız
qalmaz, Yalandan üzə duran həlak olar. **10** Axmağa
dəbdəbəli həyat yaraşmadığı kimi Qulun ağalara hökm
etməsi də yaraşmaz. **11** İnsanın ağlı hiddəti ləngidər,
Başqasının günahını bağışlamaq ona şərəf gətirər. **12**

Padşahın qəzəbi aslan nərəsinə bənzər, Razılığı çəmənə
düşən şehə bənzər. 13 Axmaq oğul atasına bəla olar,
Davakar arvad kəsilməyən damcıya oxşar. 14 İnsana
ev, var-dövlət atalardan miras qalar, Ağıllı arvadı isə
Rəbb nəsib edər. 15 Tənbəllik insana dərin yuxu gətirər,
Avaralıq insanı ac qoyar. 16 Əmrə əməl edən canını saxlar,
Yoluna baxmayan həlak olar. 17 Kasıba səxavət göstərən
sanki Rəbbə borc verər, Çünki onun əvəzi Rəbdən gələr.
18 Ümid varkən oğluna tərbiyə ver, Ölümünə bais olma.
19 Kəmhövsələ insan cəriməyə düşər, Onu qurtarsan belə,
yenə də davam edər. 20 Nəsihətə qulaq as, tərbiyəni
qəbul et, Bunun nəticəsində hikmətli olarsan. 21 İnsanın
qəlbində çox amalı var, Amma Rəbbin niyyəti həyata
keçər. 22 İnsan etibar arzular, Yoxsul adam fırıldaqçıdan
yaxşıdır. 23 Rəbb qorxusu insana həyat verər, Ona şər
yaxınlaşmaz, tox yatar. 24 Tənbəl əlini qabda olana batırar,
Ağzına belə, aparmaz. 25 Rişxəndçini döysən, cahil insan
uzaqgörən olar, Dərrakəlini danlasan, biliyini artırar.
26 Kim ki atasını soyub, anasını qovar, Xəcalət gətirən
övladdır, ad batırar. 27 Oğlum, bilik verən sözlərdən
dönmək istəsən, Tərbiyəyə qulaq asmaqdan vaz keç!
28 Yaramaz şahid ədalətə rişxənd edər, Pislərin ağzı
acgözlüklə şəri yeyər. 29 Rişxəndçilər üçün məhkəmə,
Axmaqların kürəyi üçün kötək hazırlanar.

20 Şərab insanları ələ salar, Kefləndirici içki onları
dalaşdırar, Sərxoş olan müdrik olmaz. 2 Padşahın vahiməsi
aslan nərəsinə bənzər, Onu əsəbləşdirən canını itirər. 3
Münaqişədən çəkinmək insana şərəf gətirər, Hər səfeh
davaya girişər. 4 Mövsümündə kotan sürməyən tənbəl

əkinçi Biçin vaxtı heç nə tapmaz. **5** Ürəyin düşüncələri
dərin sulara oxşar, Dərrakəli adam onu çəkib çıxarar. **6**
İnsanların çoxu sədaqətindən dəm vurar. Amma sadiq
adamı haradan tapmaq olar? **7** Saleh kamalı ilə yaşar,
Özündən sonra gələn nəsli bəxtiyar olar. **8** Nə zaman ki
padşah hökm üçün taxta çıxar, Gözləri ilə bütün pisliyi
sovurar. **9** Kim deyər ki, qəlbimi təmizləmişəm, Günahımı
silmişəm? **10** Aldadıcı ölçü, aldadıcı çəki – Hər ikisi Rəbdə
ikrah yaradar. **11** Hətta uşaq da əməlləri ilə, İşlərinin saf,
doğru, yoxsa əksinə olması ilə tanınar. **12** Eşidən qulaq,
görən gözlər – Bunların hər ikisini yaradan Rəbdir. **13**
Sevmə yatmağı, yoxsullaşarsan, Ayıq ol, onda bol çörəyə
çatarsan. **14** Müştəri deyər: «Pisdir, pis maldır», Amma
alıb gedəndə özünü öyər. **15** Qızıl və çox yaqut var, Amma
ağıllı söz danışan dil qiymətli cəvahirdir. **16** Özgəyə
zamin duranın libasını al, Onu qəriblər üçün girov saxla.
17 Kələklə əldə edilən çörək əvvəlcə şirin olar, Axırda
ağzı çınqılla doldurar. **18** Nəsihət alaraq möhkəm qərar
çıxar, Müharibəni sağlam məsləhətlə apar. **19** Sözgəzdirən
sirləri açıb yayar, Gərək boşboğaza qoşulmayasan. **20** Kim
ki atasına, anasına qarğış edər, Zülmətə düşərkən çırağı
sönər. **21** Tələsik alınan mülk Axırda xeyir gətirməz.
22 Demə «bu pisliyin əvəzini çıxacağam» Rəbbi gözlə,
qoy O səni xilas etsin. **23** Fərqli çəki daşları Rəbdə ikrah
yaradar, O, aldadıcı tərəzidən xoşlanmaz. **24** Kişiyə addım
atdıran Rəbdir. Bəs tutduğu yolu insan necə anlasın? **25**
Düşünmədən nəzir edən özünü tələyə salar, Sonra öz
əhdi barədə çox fikirləşməli olar. **26** Hikmətli padşah
pisləri sovurar, Onlar dəyirman daşında üyüdülər. **27**

İnsanın ruhu Rəbbin çırağıdır, Daxilinin dərin yerlərini
araşdırar. 28 Padşahı məhəbbət və sədaqət qoruyar,
Taxtını xeyirxahlıq möhkəm saxlar. 29 Gəncləri qüvvəti
şərəfləndirər, Ağ saçlar qocalara zinət verər. 30 Yaralayıcı
zərbələr pis insanı düzəldə bilər, Kötəkləmək daxilin
dərin yerlərinə təsir edə bilər.

21 Padşahın ürəyi Rəbbin əlindədir, Onu su arxı kimi
istədiyi səmtə döndərər. 2 İnsanın yolu öz gözündə düz
sayılar, Lakin ürəkləri Rəbb yoxlayar. 3 Rəbb Ona qurban
təqdimindən çox Salehliyə, ədalətə riayət edilməsini
istər. 4 Təkəbbürlü baxış, lovğa ürək Pislərin işığı və
günahıdır. 5 Çalışqanın niyyəti xeyir gətirər, Tələsən
ehtiyac içinə düşər. 6 Yalançılıqla qazanılan xəzinə Havaya
yayılan sis-dumandır, bir ölüm tələsidir. 7 Zorakılığına
görə pislər süpürülüb atılacaq, Çünki onlar ədalətə
əməl etmək istəmir. 8 Günahkarın yolu dolaşıqdır, Pak
insanın etdiyi doğru sayılır. 9 Davakar arvadla bir evdə
yaşamaqdansa Damın bir küncündə yaşamaq yaxşıdır. 10
Pis insan şərə can atar, Qonşusu gözündə lütf tapmaz.
11 Rişxəndçini cərimə etsən, cahil bundan hikmət alar,
Hikmətli ibrətdən bilik qazanar. 12 Saleh insan pislərin
evi barədə düşünər, Çünki pislər alt-üst olub bəlaya
düşər. 13 Qulağını tutub kasıbın fəryadını eşitməyənin
Fəryadına cavab verilməyəcək. 14 Gizli hədiyyə qəzəbi,
Qoltuqdakı rüşvət hiddəti yatırar. 15 Haqq öz yerinə
gələndə saleh sevinər, Şər iş görənin başı bəlaya düşər.
16 Kim ki ağlın yolundan çıxar, Ölülər camaatı arasında
uyuyar. 17 Zövq-səfaya düşkün olan ehtiyaca düşər,
Şərab və yağlı yemək hərisi sərvət tapmaz. 18 Pis insan

salehin yerinə, Xain əməlisalehin əvəzinə girov verilər.
19 Davakar, deyingən arvadla yaşamaqdansa Çöllükdə
yaşamaq yaxşıdır. 20 Hikmətlinin evində istənilən xəzinə
və bolluq var, Axmağın nəyi varsa, yeyib-qurtarar. 21
Salehlik və sədaqətin ardınca gedən Həyat, salehlik və
şərəf tapar. 22 Bir hikmətli qəhrəmanların şəhərinə
hücum çəkər, Alınmaz qalanı darmadağın edər. 23
Ağzını, dilini tutan insan Canını bəlalardan saxlayar. 24
Lovğa, təkəbbürlü adam rişxəndçi adlanır, Lovğalandıqca
lovğalanır. 25 Tənbəlin arzusu onu ölümə aparır, Çünki
əlləri zəhmətdən qaçır. 26 Tənbəl bütün gün çox şey
arzulayar, Salehsə əsirgəmədən azuqə paylayar. 27 Şər
adamın etdiyi qurban iyrəncdir, Pis niyyətlə təqdim
olunarsa, daha pisdir. 28 Yalançı şahid həlak olar, Söz
eşidən həmişə danışdırılar. 29 Şər adam üzünü sərtləşdirər,
Əməlisaleh tutduğu yolu möhkəmləndirər. 30 Heç bir
hikmət, dərrakə, ibrət Rəbbin qarşısında dayana bilməz.
31 Atlar döyüş günü üçün hazırlanar, Amma zəfəri Rəbb
qazandırar.

22 Yaxşı ad böyük sərvətdən, Lütfkarlıq isə qızıl-
gümüşdən üstündür. 2 Zəngin və yoxsul insan bir şeydə
bir-birinə bənzəyir – Hər ikisini yaradan Rəbdir. 3
Uzaqgörən qabaqcadan şəri görüb ondan qaçar, Cahil isə
irəli çıxar, ziyan tapar. 4 İtaətkarlığın və Rəbb qorxusunun
nəticəsi Sərvət, şərəf, həyatdır. 5 Əyri yol tikanlıdır,
orada tələlər var, Canını qoruyan bundan uzaqlaşar. 6
Uşağa tərbiyə ver ki, layiqli yol tutsun, O qocalanda
da bu yoldan dönməz. 7 Zəngin yoxsulun ağası olar,
Borclu adam borc verənə qul olar. 8 Haqsızlıq əkən şər

biçər, Onun qəzəbinin dəyənəyi məhv edilər. **9** Əliaçıq
bərəkət qazanar, Çünki çörəyindən kasıba paylar. **10**
Rişxəndçi adamı qovsan, münaqişə qurtarar, Çəkişmə,
şərəfsizlik sona çatar. **11** Ürək təmizliyini sevən, Dilindən
lütfkar sözlər tökülən padşahın dostudur. **12** Rəbbin
gözləri biliyi qoruyar, Xainin sözlərini isə boşa çıxarar. **13**
Tənbəl deyər: «Bayırda aslan var, Küçəyə çıxsam, məni
parçalar». **14** Əxlaqsız qadının ağzı dərin çuxura oxşar,
Rəbbin lənətinə gələn ora yıxılar. **15** Səfehlik uşağın
qəlbindən yapışar, Kötəklə tənbeh ediləndə bu ondan
uzaqlaşar. **16** Varlanmaq üçün kasıba zülm edən, Zəngin
adama verən ehtiyaca düşər. **17** Qulağını aç, hikmətlilərin
sözlərini eşit, Ürəyini mənim biliyimə ver. **18** Onları
sinənə doldursan, Onların hamısını dilinə salsan, yaxşı
olar. **19** Rəbbə güvənəsən deyə Bu gün bunları sənə
bildirirəm. **20** Sənə nəsihətlə, biliklə dolu əla məsəllər
yazmamışammı? **21** Qoy bunlar haqq sözün həqiqətini
sənə bildirsinlər ki, Hara səni göndərsələr, düz məlumat
gətirəsən. **22** Kasıbı fəqir olduğu üçün soyma, Darvazada
məzlumu zülmə salma. **23** Çünki onların münaqişəsinə
Rəbb baxar, Onları soyanları soyub-talayar. **24** Tez
qəzəblənənə yoldaş olma, Kəmhövsələ ilə yola çıxma. **25**
Yoxsa onun yollarına alışarsan, Canını tələyə salarsan. **26**
Başqalarının borclarına zamin durmaqdan, Belə işə əl
atmaqdan çəkin. **27** Ödəməyə pulun olmasa, Altından
yatağını apararlar. **28** Ata-babalarından qalan Qədim
sərhəd daşının yerini dəyişmə. **29** İşində mahir olanı
görürsənmi? Sıravi adamların deyil, şahların hüzurunda
dayanar.

23 Bir ağa ilə süfrəyə əyləşəndə Qarşında olana yaxşı
bax. **2** İştahan çox olsa da, boğazına sərhəd qoy. **3** Onun
ləziz xörəklərinə tamah salma, Çünki bu yemək adamı
aldadar. **4** Sərvət qazanmaq üçün özünü əldən salma,
İdraklı ol, bu fikirdən vaz keç. **5** Gözünü sərvətə diksən,
yox olar, Birdən qanadlanar, uçub qartal tək göyə qalxar.
6 Xəsisin çörəyini yemə, Onun ləziz xörəklərinə tamah
salma. **7** O, ürəyində hər şeyin hesabını edər. Dilində
sənə «ye, iç» deyər, Amma ürəyi ilə dili bir deyil. **8**
Yediyin loğmanı qusarsan, Dediyin bütün şirin sözlər
boşa çıxar. **9** Axmağın qulağına söz demə, Çünki sənin
ağıllı sözlərinə xor baxar. **10** Qədim sərhəd daşının yerini
dəyişmə, Yetimlərin əkininə girmə. **11** Çünki onların
Hamisi qüvvətlidir, Səninlə olan münaqişəyə O baxar.
12 Qəlbini tərbiyəyə, Qulaqlarını bilik sözlərinə ver. **13**
Uşağa tərbiyə ver, bundan vaz keçmə, Tərbiyə kötəyi
ona ölüm gətirməz. **14** Əgər sən onu kötəkləsən, Canını
ölülər diyarından xilas edərsən. **(Sheol h7585)** **15** Oğlum,
ürəyin hikmətli olarsa, Mənim də ürəyim sevinər. **16**
Dilindən düz sözlər çıxarsa, Könlüm sevincdən cuşa
gələr. **17** Ürəyin günahkarlara qibtə etməsin, Ancaq bütün
gün Rəbb qorxusu ilə yaşa. **18** Sənin də bir aqibətin
var, Ümidin boşa çıxmaz. **19** Oğlum, dinlə, hikmətli ol,
Qəlbini düz yola bağla. **20** Şərab düşkünü olan əyyaşlara,
ət qapan qarınqululara qoşulma. **21** Çünki əyyaş və
qarınqulu yoxsullaşar, Yeyib-içib, məst olan cır-cındır
içində qalar. **22** Doğma atana qulaq as, Qoca anana xor
baxma. **23** Həqiqət al, onu satma, Hikməti, tərbiyəni, idrakı
qoruyub-saxla. **24** Salehin atası bolluca fərəhlənəcək,

Hikmətlinin övladı onu sevindirəcək. **25** Qoy ata-anan
sevinsin, Səni doğan fərəhlənsin. **26** Oğlum, ürəyini mənə
yönəlt, Gözlərin mənim yollarımı nəzərdən keçirsin.
27 Fahişə dərin bir çuxurdur, Yad arvad dar quyudur.
28 Quldur kimi pusqu qurar, İnsanlar arasında xainləri
artırar. **29** Kimdir yaslı? Kimdir dərdli? Kimin münaqişəsi
var? Kimin şikayəti var? Kim boş yerə yaralandı? Kimin
gözləri qızarar? **30** Şərab içməyə oturub qalxmayan,
Gedib müxtəlif şərab dadanlar! **31** Şərabın al rənginə,
Qədəhdə parlamasına, rahat içilməsinə baxma. **32** Axırda
ilan kimi sancar, əfi ilan kimi zəhərlər. **33** Gözlərinə
qəribə şeylər görünər, Qəlbinə əyri fikirlər gələr. **34** Özünü
dənizin ortasında sanarsan, Sanki gəmi dirəyinin başında
yatmısan. **35** Deyərsən: «Məni vurublar, hiss etməmişəm,
Məni döyüblər, heç bilməmişəm. Yenə içmək üçün nə
zaman ayılacağam?»

24 Pis adamlara qibtə etmə, Onlara qoşulmaq istəmə. **2**
Çünki ürəklərində zalımlığı fikirləşər, Dilləri qəddarlıqdan
danışar. **3** Ev hikmətlə tikilər, Dərrakə ilə möhkəmlənər. **4**
Mənzillər bilik vasitəsilə, Hər cür dəyərli, yaxşı şeylərlə
dolar. **5** Hikmətli kişi qüvvətli olar, Bilikli adam öz gücünü
artırar. **6** Düzgün məsləhətlə müharibə edə bilərsən,
Doğru nəsihət verən çoxdursa, qələbəyə çatarsan. **7**
Səfeh üçün hikmət əlçatmazdır, Darvazada susub ağzını
açmır. **8** Şər quran fitnəkar adlanar, **9** Səfehin pis
əməlləri günah sayılar, Rişxəndçilər insanlarda ikrah
yaradar. **10** Dar gündə taqətdən düşsən, Necə də zəif
adamsan! **11** Ölümə aparılanları qurtar, Qırğın təhlükəsi
altında olanları geri çək. **12** Desən ki, bax bundan

xəbərim yox idi, Ürəkləri yoxlayan bunu görməzmi?
Canını qoruyan bunu bilməzmi? İnsan əməlinə görə
Ondan əvəz almazmı? **13** Oğlum, bal ye, xeyri var, Şanı
balının şirin dadı damağında qalar. **14** Bil ki, hikmət də
canın üçün belə olar, Onu tapsan, nəticəsi də var, Ümidin
boşa çıxmaz. **15** Ey şər insan, salehin yurdu üçün pusqu
qurma, Onun evini soyma. **16** Saleh yeddi dəfə yıxılsa
belə, yenə qalxar, Şər insan büdrəsə, bəlaya düçar olar. **17**
Düşməninin yıxılmasına sevinmə, Onun büdrəməsinə
görə ürəyin fərəhlənməsin. **18** Yoxsa Rəbb görər, bundan
xoşu gəlməz, Düşmənin üzərindən qəzəbini götürər. **19**
Pislik edənlərə görə qəzəblənmə, Şər insanlara qibtə
etmə, **20** Çünki pis insanın axırı yoxdur, Şər adamın
çırağı sönər. **21** Oğlum, Rəbdən və padşahdan qorx,
Xəyanətkarlarla yoldaş olmaqdan çəkin. **22** Onların bəlası
qəfildən gəlir. Hər ikisinin verəcəyi cəzanı kim bilir? **23**
Bu sözləri də hikmətlilər deyib: Məhkəmədə tərəfkeşlik
etmək yaxşı deyil. **24** Pis insana «sən salehsən» deyəni
xalqlar qınayar, Ümmətlər lənət yağdırar. **25** Amma onu
danlayanlar xeyir tapar, Başlarından bol bərəkət yağar.
26 İnsana doğru cavab verən Sanki onun üzündən öpər. **27**
Əvvəlcə çöldəki işini qurtar, Zəmi sal, sonra evini tik. **28**
Qonşunun əleyhinə haqsız şahidlik etmə, Qoy dilindən
yalan söz çıxmasın. **29** Demə: «Mənə etdiyini mən də
ona edəcəyəm, Onun əməlinin əvəzini verəcəyəm». **30**
Tənbəlin zəmisindən, Qanmazın üzümlüyündən keçdim.
31 Gördüm hər yanı tikan basıb, Gicitkən bürüyüb, daşı-
divarı uçub. **32** Baxaraq ona diqqət yetirdim, Bundan
ibrət götürdüm: **33** Bir az da uzanıb yuxuya dalsan, əl-

qolunu uzadaraq yatsan, **34** Yoxsulluq üstünə soyğunçu
kimi, Ehtiyac üstünə quldur kimi hücum çəkər.

25 Bunlar da Süleymanın məsəllərıdir. Yəhuda padşahı
Xizqiyanın adamları bir yerə yığılıb bunların üzünü
köçürtdü. **2** Allahın işlərinin müəmması Onu şərəfləndirər,
Bu işləri aşkar etmək padşahlara şərəf gətirər. **3** Göyün
yüksəkliyini, yerin dərinliyini, Padşahın da qəlbindən
keçənləri bilmək olmaz. **4** Tullantını gümüşdən ayırsan,
Zərgərə əl işi qalar. **5** Əgər şər adam padşahın yanından
ayrılarsa, Taxtı salehliklə möhkəmlənər. **6** Padşahın
hüzurunda özünü ucaltma, Rütbəlilərin yanında dayanma.
7 Çünki «buyur yuxarı» dəvətini almaq Bir əsilzadə
qarşısında aşağı endirilməkdən yaxşıdır. **8** Gördüyün
şeylər barədə Dava yaratmağa tələsmə. Sonra qonşun
səni utandırsa, nə edərsən? **9** Münaqişəni qonşunla özün
həll et, Özgənin sirrini açma. **10** Yoxsa hər eşidən sənə
xor baxar, Bu səni etibardan salar. **11** Yerində deyilən
sözlər, Gümüş oymalar içində qızıl almalara bənzər. **12**
Sözəbaxan insana hikmətlinin məzəmməti Qızıl sırğa,
qızıl bəzək kimidir. **13** Biçin zamanı qar kimi sərinlik
necədirsə, Etibarlı elçi də onu göndərən üçün belədir. O,
ağasının ruhunu təzələyir. **14** Kim ki vermədiyi bəxşişlərlə
öyünür, Yağışsız buluda və küləyə bənzəyir. **15** Səbirlə
hökmdarı da inandırmaq olar, Şirin dil sümükləri belə,
yumşaldar. **16** Bal tapsan, lazımi qədər ye, Acgözlüklə
yesən, qusarsan. **17** Qonşunun evinə az-az get, Yoxsa bezər,
sənə nifrət edər. **18** Kim ki qonşusuna qarşı yalandan
şahidlik edir, Toppuza, qılınca, iti oxa bənzəyir. **19** Dar
gündə namərdə bel bağlamaq Çürük dişə, şikəst ayağa

güvənməyə bənzəyir. **20** Qəlbi qubarlıya nəğmə söyləmək
Soyuq havada lüt qoyulmağa, Soda üstə sirkə tökülməyə
bənzəyir. **21** Düşmənin acdırsa, onu yedizdir, Susuzdursa,
ona su ver. **22** Belə etməklə sanki onun başına köz
tökərsən, Bunun əvəzini Rəbdən alarsan. **23** Şimal küləyi
yağış gətirir, Qeybətçi dil isə insanın üzünə qəzəb gətirir.
24 Davakar arvadla bir evdə yaşamaqdansa Damın bir
küncündə yaşamaq yaxşıdır. **25** Susuzluqdan yanana sərin
su necədirsə, Uzaq diyardan gələn xoş xəbər də elədir. **26**
Əgər saleh insan pis adama təslim olarsa, Bulanan bulağa,
murdarlanan quyuya bənzəyir. **27** Qədərindən çox bal
yemək xeyirli olmadığı kimi Tərifə uymaq da yaxşı deyil.
28 Nəfsini saxlaya bilməyən Dağılmış, hasarsız şəhərə
bənzəyir.

26 Yay fəslinə qar, biçinə yağış yaraşmadığı kimi Axmağa
da şərəf yaraşmaz. **2** Sərçənin ora-bura uçduğu kimi,
Qaranquşun gəlib-getdiyi kimi Nahaq qarğış da boşdur. **3**
Ata qamçı, eşşəyə noxta necə yaraşırsa, Axmağın kürəyinə
də kötək elə yaraşır. **4** Axmağa səfehliyinə görə cavab
vermə, Yoxsa ona bənzərsən. **5** Axmağa səfehliyinə görə
elə bir cavab ver ki, Öz gözündə hikmətli görünməsin. **6**
Kim ki axmaq vasitəsilə xəbər göndərir, Öz ayaqlarını
kəsib ziyan çəkənə bənzəyir. **7** Axmağın ağzından çıxan
məsəl Topalın ayağının axsamağına bənzəyir. **8** Axmağı
tərifləmək Sapanda qoyulan daşa bənzəyir. **9** Sərxoş
tikanlı budağı əlində tutduğu kimi Axmaq da məsəl
çəkər. **10** Axmağı, hər yoldan ötəni muzdla tutan Hamını
yaralayan naşı oxatan kimidir. **11** Hansı axmaq öz
səfehliyini təkrarlayırsa, Qusduğuna qayıdan itə oxşayır.

12 Öz gözündə hikmətli sayılanı görmüsənmi? Axmağa
ondan artıq ümid var. **13** Tənbəl deyər: «Yolda aslan
var, Şir küçələri dolanır». **14** Qapı öz oxu üstündə necə
fırlanırsa, Tənbəl də yatağında elə fırlanır. **15** Tənbəl əlini
qabda olana batırar, Ağzına aparmağa ərinər. **16** Tənbəl
öz gözündə Ağıllı cavab verən yeddi nəfərdən də çox
hikmətli görünər. **17** Ona aid olmayan münaqişəyə qarışan
Elə bil küçədəki iti qulaqlarından tutur. **18** Odlu, öldürücü
oxlar atan dəli necədirsə, **19** Qonşusunu aldadıb «zarafat
etdim» deyən də elədir. **20** Odun qurtaranda ocaq sönər,
Qeybətçi olmayan yerdə dava bitər. **21** Necə ki kömür
köz salar, odun alışar, Davakar adam da münaqişəni bu
cür alovlandırar. **22** Qeybətçinin sözləri şirin tikələrə
bənzər, Mədənin ən dərin yerlərinə düşər. **23** Hərarətli
dili, şər dolu ürəyi olan insan Gümüşü suya çəkilmiş
saxsı qaba oxşayır. **24** Düşmən kinini dili altında gizlədər,
Qəlbində hiyləsini saxlar. **25** Onun mehriban danışığına
inanma, Qəlbinə yeddi cür iyrənclik doldurub. **26** Nifrətini
fırıldaqla gizlətsə də, Şəri camaat qarşısında üzə çıxar. **27**
Quyu qazan özü quyuya düşər, Daş isə onu yuvarlayanın
üstünə gələr. **28** Yalan danışan dil sancdığı adamlara
nifrətini göstərər, Yaltaqlanan ağız hər yanı xarabaya
çevirər.

27 Sabahkı gününlə öyünmə, Günün nə doğacağını
bilməzsən. **2** Qoy səni özün yox, başqaları tərifləsin,
Sənə tərifi öz dilin yox, yad söyləsin. **3** Daşın, qumun
çəkisi ağırdır, Səfehin əsib-coşması bunların ikisindən də
ağırdır. **4** Hiddət amansızdır, qəzəbsə aşıb-daşar, Paxıllıq
daha betərdir, ona necə dözmək olar? **5** Aşkar irad gizli

məhəbbətdən üstündür. 6 Dostun vurduğu yara onun
sədaqətinə görədir, Amma düşmən öpdükcə öpər. 7 Toxun
könlü şanı balını belə, rədd edər, Lakin ac olana acı şeylər
belə, şirin gələr. 8 Yurdundan ayrı düşən insan Bir quş
kimi yuvasından ayrı düşür. 9 Gözəl ətir və buxurun ürəyə
verdiyi ləzzət kimi Dostun nəsihəti də insana xoş gələr.
10 Həm öz dostunu, həm də atanın dostunu tərk etmə,
Dara düşəndə qardaşının evinə getmə. Yaxın qonşu uzaq
qohumdan yaxşıdır. 11 Oğlum, hikmətli ol, qoy qəlbim
sevinsin, Onda məni utandırana cavab verə bilərəm. 12
Uzaqgörən qabaqcadan şəri görüb ondan qaçar, Cahil
isə irəli çıxar, ziyan tapar. 13 Özgəyə zamin duranın
libasını al, Onu qərib qadın üçün girov saxla. 14 Kim ki
qonşusunu sübh erkən ucadan salamlar, O zaman salamı
söyüş sayılar. 15 Davakar qadın yağışda daman damcıya
oxşar. 16 Onu yel kimi dayandırmaq olmaz, Zeytun yağı
kimi ovucda saxlamaq olmaz. 17 Dəmir dəmiri itilər,
İnsan insanın ağlını iti edər. 18 Əncir becərən barını
yeyər, Ağasının qayğısına qalan şərəfləndirilər. 19 Sifətin
əksi suyun üzünə düşdüyü kimi İnsanın ürəyi də onu
elə göstərər. 20 Ölüm və Həlak yeri doymadığı kimi
İnsanın da gözü doymaz. (Sheol h7585) 21 İsti kürədə qızıl-
gümüş yoxlanar, İnsan da başqalarının tərifi ilə tanınar.
22 Buğdanı həvəngdəstədə döysən, kəpəyi çıxar, Amma
səfehi nə qədər döysən, səfehliyi çıxmaz. 23 Sürünə yaxşı
bax, naxırına nəzər yetir, 24 Nə var-dövlət əbədidir, nə
də tac nəsildən-nəslə keçir. 25 Saman yığılandan sonra
təzə ot bitəndə, Dağlarda ot biçiləndə 26 Quzuların səni
geyindirər, Təkələrini satıb tarla ala bilərsən. 27 Keçilər

sənə yemək üçün o qədər süd verər ki, Bu, evin azuqəsinə,
kənizlərinin dolanışığına çatar.

28 Şər insan onu qovan yox ikən qaçar, Saleh aslan
kimi mərd dayanar. **2** Ölkədə üsyan olanda rəhbərlər
artar, Dərrakəli, işbilən adam olsa, ölkəni uzun müddət
qoruyar. **3** Bir yoxsul kişi kasıbları incidərsə, Bu, əkini
yuyub aparan, qıtlıq yaradan güclü yağışa bənzər. **4**
Qanunu pozanlar pisi tərifiər, Qanuna əməl edənlər onlara
qarşı çıxar. **5** Pis insanlar nə bilir ki, ədalət nədir, Rəbbi
axtaranlar bunu dərk edir. **6** Kamalla yaşayan yoxsul
insan əyri yolla sərvət qazanandan yaxşıdır. **7** Qanan
oğul qanunu yerinə yetirər, Qarınquluya qoşulan atasına
xəcalət çəkdirər. **8** Kim ki müamilə ilə, sələmlə var-dövlət
yığar, Onun varı axırda kasıblara səxavət göstərənə qalar.
9 Kim ki qanunu eşitməmək üçün qulaqlarını bağlayır,
Onun duaları iyrəncdir. **10** Kim ki əməlisalehləri əyri
yola çəkər, Öz qazdığı quyuya düşər, Kamillərə yaxşı
şeylər irs qalar. **11** Zəngin özünü hikmətli sanar, Amma
müdrik kasıb onun qəlbini oxuyar. **12** Salehlərin zəfəri
hamıya şərəf gətirər, Amma pislər hakim olsa, hamı
gizlənər. **13** Günahlarını ört-basdır edən uğur qazanmaz,
Onu etiraf edərək tərk edən mərhəmət tapar. **14** Həmişə
Rəbdən qorxan bəxtiyardır, Ürəyi inadkar bəlaya düşər.
15 Kasıb xalqın üzərində olan pis hökmdar Nərildəyən
aslan, hücum edən ayıya oxşar. **16** Dərrakəsiz hökmdar
qəddar, zülmkar olar, Haram qazanca nifrət edənin ömrü
uzanar. **17** Qantökən qorxub məzara düşənədək qaçar. Qoy
heç kim ona kömək etməsin. **18** Kamillik yolu ilə gedən
qurtular, əyri yolda olanlar qəflətən yıxılar. **19** Torpağını

əkib-becərən doyunca çörək yeyər, Boş şeylərin ardınca
gedən müflisləşər. **20** Etibarlı insanın bərəkəti boldur,
Tez varlanmaq istəyən cəzasız qalmır. **21** Tərəfkeşlik
yaxşı deyil, Kişi bir loğma çörək üçün günah işlədə bilər.
22 Xəsis var-dövlət ardınca düşər, Bilmədən yoxsulluğa
yetişər. **23** Kim ki başqasını danlayır, Yağlı dilə tutandan
çox axırda o, lütf qazanır. **24** Ata-anasını soyub «günah
deyildir» deyən Qırıcı insana yoldaşdır. **25** Tamahkar
dava yaradar, Rəbbə güvənən bolluğa çatar. **26** Öz ağlına
güvənən axmaqdır, Hikmətlə gəzib-dolaşan azad olur. **27**
Yoxsula əl tutan möhtac qalmır, Ona məhəl qoymayan
lənət qazanır. **28** Pislər hakim olsa, hamı gizlənər, Onlar
yox olanda salehlər çoxalar.

29 Məzəmmətlərə baxmayıb dikbaşlıq edən Birdən
yıxılıb çarəsiz qalar. **2** Salehlər artanda xalq sevinər, Pis
hökmdar olanda xalq nalə çəkər. **3** Hikmət sevən atasını
sevindirər, Fahişələrə aşna olanın əlindən var-yoxu gedər.
4 Padşah ölkəni ədalətlə möhkəmləndirər, Ağır vergilər
qoyansa ölkəni süqut etdirər. **5** Bir kişi ki qonşusunu
yağlı dilə tutur, Onun addımları üçün tor qurur. **6** Pisin
günahı özünə tələdir, Saleh sevincindən haray çəkir.
7 Saleh kasıbların haqqını görür, Pis adam bunu dərk
etmir. **8** Rişxəndçilər şəhəri çaxnaşdırar, Hikmətlilər isə
qəzəbi yatırar. **9** Hikmətli səfehi məhkəməyə versə, Səfeh
coşub lağ edər, dinclik gedər. **10** Qana susayanlar kamil
insana nifrət edər, Əməlisalehlər can qurtarar. **11** Axmaq
həddini aşıb özündən çıxar, Hikmətli səbirli dayanar. **12**
Hökmdar yalan sözə qulaq asarsa, Bütün xidmətçiləri
şər insana çevrilər. **13** Yoxsul insan və zalım bir-birinə

bir şeydə bənzəyir: Hər ikisinin gözlərini işıqlandıran
Rəbdir. **14** Padşah kasıblara həqiqətlə hökm versə, Taxtı
əbədi möhkəmlənər. **15** Kötək və məzəmmət hikmət
gətirər, Özbaşına qalan uşaq anasını rüsvay edər. **16**
Pislər çoxalanda cinayət artar, Salehlər görəcək ki, onlar
necə yıxılacaqlar. **17** Oğluna tərbiyə ver ki, canın dinc
olsun, Könlün bundan ləzzət alsın. **18** İlahi söz nazil
olmayanda xalqda hərc-mərclik olar. Qanuna əməl edən
nə bəxtiyardır! **19** Qula sözlə tərbiyə vermək olmaz,
Çünki başa düşsə belə, qulaq asmaz. **20** Düşünmədən
danışana baxmısanmı? Axmağa ondan artıq ümid var. **21**
Kim ərköyün qul böyütsə, Axırda bu ona dərd verər. **22**
Qəzəbli insan dava yaradar, Kəmhövsələ günahı artırar. **23**
İnsanı təkəbbürü alçaldar, İtaətkar şərəfə çatar. **24** Oğruya
qoşulan öz-özünə düşməndir, And içsə də, məhkəmədə
həqiqəti söyləməz. **25** İnsandan qorxan özünü tələyə salar,
Amma Rəbbə güvənən arxayın yaşar. **26** Çoxu hökmdarın
hüzurunu arzular, Amma insan ədaləti Rəbdə tapar. **27**
Salehlər haqsızlardan, Pis insanlarsa əməlisalehlərdən
ikrah edər.

30 Yaqe oğlu Aqurun sözləri, onun kəlamı. Bu adam
Yetielə, Yetiel və Ukala belə dedi: **2** Həqiqətən, mən
hamıdan ağılsızam, İnsan idrakına malik deyiləm. **3**
Nə hikmət öyrənmişəm, Nə də Müqəddəsin biliyindən
xəbərim var. **4** Kim göylərə qalxıb endi? Kim yeli
ovcunda topladı? Kim suları paltarına sarıdı? Yer üzünün
qurtaracağınadək hər yeri kim yaratdı? Adı nədir?
Oğlunun adı nədir? Bilirsənmi? **5** Allahın hər bir kəlamı
safdır, Ona pənah gətirənlərin sipəri Odur. **6** Onun sözünə

heç nəyi əlavə etmə, Yoxsa səni tənbeh edər, yalanını
çıxarar. **7** Ey Allah, Səndən iki şey istəyirəm, Nə qədər
ömrüm var, məndən onları əsirgəmə: **8** Saxta, yalan sözlər
qoy məndən uzaq olsun; Məni nə yoxsul, nə də zəngin
et, Ancaq mənə gündəlik çörəyimi ver. **9** Varlansam,
«Rəbb kimdir?» deyə Sənə küfr edərəm, Yoxsul olsam,
oğurlaram və Allahımın adını ləkələrəm. **10** Qul barədə
ağasına pis sözlər demə, Yoxsa sənə qarğış edər, bu
təqsirlə yüklənərsən. **11** Adam var ki, atasına qarğış edir,
Anasına alqış etmir. **12** Adam var ki, özünü təmiz sanır,
Amma murdarlıqdan təmizlənməyib. **13** Adam var ki,
yuxarıdan aşağı baxar, Təkəbbürlə baxmaq üçün gözlərini
qaldırar. **14** Adam var ki, dişləri qılınca bənzər, Elə bil
çənəsinə bıçaqlar düzüb, Yer üzündən məzlumları udar,
İnsanların içindən fəqirləri məhv edər. **15** Zəlinin iki
qızı var, «Ver, ver» deyib bağırar. Üç şey var ki, heç
doymaz, Dörd şey var ki, «bəsdir» deməz: **16** Ölülər diyarı,
qısır bətn, Sudan doymayan torpaq, «Bəsdir» deməyən
alov. **(Sheol h7585)** **17** Kim ki atasına rişxənd edir, Anasının
sözünə xor baxır, Dərələrdəki qarğalar onun gözlərini
deşəcək, Qartal balaları onun bəbəklərini yeyəcək. **18**
Mənim ağlım kəsməyən üç şey var, Anlamadığım dörd
şey var: **19** Səmada qartalın yolu, Qayada ilanın yolu,
Dənizdə gəminin yolu, Kişi ilə gənc qadının yolu. **20**
Zinakar qadının da yolu belədir: Yeyər, ağzını silər, «Nə
pis iş görmüşəm ki?» deyər. **21** Yer üç şeydən lərzəyə
gəlir, Dörd şey var ki, ona tab gətirmir: **22** Qulun padşah
olması, Sarsağın doyunca çörək tapması, **23** Nifrətəlayiq
qadının ərə getməsi, Qarabaşın öz xanımının yerinə

keçməsi. **24** Yer üzündə dörd şey var, Kiçik olsa da, hikməti
çoxdur: **25** Qarışqalar qüvvətli olmayan birlikdir, Yemini
yayda tədarük edir; **26** Qayadovşanları da güclü olmayan
birlikdir, Evlərini qaya içində tikir; **27** Çəyirtkələrin şahı
yoxdur, Lakin hamısı dəstə-dəstə irəliləyir; **28** Kərtənkələni
əllə tutmaq olur, Amma o, padşah saraylarına çıxır. **29**
Üç məxluq var ki, yerişi gözəldir, Dörd məxluq var ki,
gedişi gözəldir: **30** Heyvanların ən güclüsü, Heç nəyin
qarşısından geri dönməyən şir, **31** Döyüşkən xoruz, təkə,
Qoşun qabağına çıxan padşah. **32** Əgər özünü ucaltmaqla
sarsaqlıq etmisənsə, Fikrində pis niyyətin varsa, əlinlə
ağzını tut. **33** Çünki südü çalxalayanda yağ çıxdığı kimi,
Burnu sıxanda qan çıxdığı kimi Qəzəbi qızışdıranda da
dava yaranar.

31 Lemuel padşahın sözləri, anasının ona öyrətdiyi
kəlam. **2** Nə deyim, oğlum, ey doğduğum oğul, Nəzir-
niyazla əldə etdiyim oğul? **3** Gücünü qadınlara, Yollarını
padşahları məhvə aparanlara sərf etmə. **4** Ey Lemuel,
şərab içmək padşahlara yaraşmaz, Kefləndirici içkiyə
aludə olmaq hökmdarlara yaraşmaz. **5** İçəndə qayda-
qanunu unudarlar, Bütün məzlumların haqqını pozarlar.
6 Kefləndirici içkini düşkünə, Şərabı dərdliyə verin. **7**
Qoy içib yoxsulluğunu unutsun, Öz dərdini daha yada
salmasın. **8** Dilsizə görə ağız aç, Bütün möhtacların
haqqını qoru. **9** Ağzını aç, ədalətlə hökm ver, Məzlumların,
fəqirlərin haqqını yerinə yetir. **10** Xeyirxah arvad tapan
kimdir? O, yaqutlardan daha qiymətlidir. **11** Ərinin qəlbi
ondan arxayındır, Dayanmadan bərəkət qazanır. **12**
Ömrü boyu ərinə pislik deyil, yaxşılıq gətirir, **13** Yunu,

kətanı tapıb seçir, Əlindən hər iş zövqlə gəlir. **14** Ticarət
gəmilərinə bənzəyir, Uzaqlardan gələn ruzini gətirir. **15**
Alaqaranlıqda yuxudan durur, Ailəsinə yemək hazırlayır,
Kənizlərinə də paylayır. **16** Tarlaya baxandan sonra satın
alır, Əlinin zəhməti ilə bağ salır. **17** Belini möhkəm
bağlayır, Qolları güc üstündən güc alır. **18** Ticarətin
şirinliyindən dadır, Bütün gecə boyu çırağı yanır. **19**
Əlləri ilə cəhrə əyirir, İyini bərkidir. **20** Məzlumlar üçün
əliaçıqdır, Fəqirlərə əl tutur. **21** Qar yağanda ailəsi üçün
qayğısı olmaz, Çünki hamısı qırmızı paltar geyinib. **22**
Yorğan-döşək üçün örtük toxuyur, Öz libası tünd qırmızı
incə kətandandır. **23** Əri şəhər darvazalarında yaxşı
tanınır, El ağsaqqalları ilə oturub-durur. **24** Qadın tacirlərə
qurşaqları, Toxuduğu kətan paltarları satır. **25** Qüvvəyə,
şərəfə bürünür, Gələcək üzünə gülür. **26** Ağzını açanda
hikmət axır, Dilindən sədaqət təlimi çıxır. **27** Ailəsinin
işini idarə edir, Tənbələ layiq olan çörəyi yemir. **28**
Övladları ayağa qalxıb onu alqışlayır, Əri onu tərifləyir: **29**
«Xeyirxah qadınlar çoxdur, Amma sənin tayın yoxdur». **30**
Qadının məlahəti aldadıcı, gözəlliyi fanidir, Yalnız Rəbdən
qorxan qadın tərifə layiqdir. **31** Ona əlinin bəhrəsini
verin, Qoy şəhər darvazasında əmələri ona tərif gətirsin.

Vaiz

1 Bu, Yerusəlimdə padşahlıq edən Davud oğlu Vaizin
sözləridir. **2** Vaiz deyir: «Hər şey puçdur, puçdur,
tamam puçdur! **3** İnsanın səma altında çəkdiyi Bütün
zəhmətlərinin nə faydası var? **4** Bir nəsil gedir, o biri nəsil
gəlir, Amma dünya daim qalır. **5** Günəş çıxır, günəş batır,
Sonra tələsik yerinə dönür ki, Təzədən çıxsın. **6** Külək
cənub səmtinə əsir, Sonra şimal səmtinə dönür. Dönə-dönə
gedir, Öz yolunu təkrar edir. **7** Bütün çaylar dənizə axır,
Amma dəniz heç vaxt dolmur. Axdıqları yerə qayıdırlar ki,
Təzədən axsınlar. **8** Hər şey çətin başa gəlir. Sözlər kifayət
etmir, Göz görməkdən doymur, Qulaq da eşitməkdən. **9**
Nə olubsa, yenə olacaq, Nə edilibsə, yenə ediləcək. Ona
görə də səma altında tamam təzə bir şey yoxdur. **10** Məgər
bir şey var ki, Onun haqqında deyilsin: "Bax bu təzə bir
şeydir?" O da çoxdan var imiş – Bizim dövrümüzdən
əvvəl. **11** Əvvəlki şeylərdən heç nə xatırlanmır, Gələcəkdə
baş verən şeylərdən də Bundan sonra gələnlər arasında
Heç nə xatırlanmayacaq. **12** Mən Vaiz Yerusəlimdə İsrailin
padşahı idim. **13** Ürəyimdə niyyət etdim ki, göylər altında
edilən bütün işləri hikmətlə öyrənib araşdırım. Bu çətin
işi üzərində zəhmət çəkmək üçün Allah insanlara verib.
14 Səma altında edilən bütün işlərə nəzər saldım və bildim
ki, onların hamısı puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər.
15 Əyri olan düz ola bilməz, Əskik olan sayıla bilməz.
16 Öz-özümə dedim: "Bax mən böyük adam olmuşam
və məndən əvvəl Yerusəlimdə yaşayanların hamısından
çox hikmət qazanmışam. Ağlımda çoxlu hikmət və bilik
var". **17** Sonra ürəyimdə niyyət etdim ki, hikmətin nə

olduğunu, dəlilik və axmaqlığın nə olduğunu öyrənim.
Amma bildim ki, bu da külək dalınca qaçmağa bənzər. 18
Çünki hikmət çox olduqca Kədər də çoxalır. Bilik artdıqca
Dərd də artır.

2 Mən ürəyimdə dedim: "Gəl indi də şadlıq etməyi
sınaqdan keçir və kefə bax". Amma gördüm ki, bu da
puçdur. 2 Gülmək haqqında "Dəlilikdir!", şadlıq haqqında
"Nə faydası var?" dedim. 3 Hələ ağlım başımda olarkən
cəhd etdim ki, necə özümü şərabla şənləndirib ağılsız
olum. Beləcə görmək istəyirdim ki, göylər altında insanlar
üçün bir neçə günlük ömürlərində kef açan nədir. 4 Mən
böyük işlər gördüm: özümə evlər tikdim, üzüm bağları
saldım, 5 özümə bağçalar və bağlar düzəltdim, orada hər
cür meyvə ağacı əkdim. 6 Özümə su hovuzları düzəltdim
ki, meşədə bitən ağacları suvarsın. 7 Nökərlər və kənizlər
aldım, evimdə doğulan qullarım var idi. Naxırlarım və
sürülərim də məndən əvvəl Yerusəlimdə yaşayanların
hamısınkından çox idi. 8 Özümə qızıl-gümüş, padşahların
və vilayətlərin xəzinələrini yığdım. Özümə kişi və qadın
müğənnilər gətirtdim, kişilərin xoşuna gələn ən gözəl
qadınların sayını artırdım. 9 Beləcə yüksəlib məndən əvvəl
Yerusəlimdə yaşayanların hamısından daha əzəmətli
oldum. Hikmətim də özümdə qaldı. 10 Gözlərimin istədiyi
hər şeyi özümdən əsirgəmədim, Ürəyimi heç bir həzzdən
məhrum etmədim, Könlüm etdiyim hər işdən zövq aldı.
Bu çəkdiyim bütün zəhmətlərin payı idi. 11 Mən etdiyim
bütün işlərə, Nail olmaq üçün çəkdiyim bütün zəhmətlərə
dönüb baxdım: Gördüm ki, hər şey puçdur, Külək dalınca
qaçmağa bənzər. Səma altında bunların faydası yoxdur.

12 Sonra mən hikmət, dəlilik və ağılsızlığın Nə olduğuna
dönüb baxdım. Bundan sonra padşah olan adam İndiyə
qədər görülən işlərdən başqa Nə edə bilər ki? **13** Mən
gördüm ki, Necə işıq qaranlıqdan üstündürsə, Hikmət
də ağılsızlıqdan eləcə üstündür. **14** Hikmətli adamın
gözləri yerindədir, Ağılsız adam isə qaranlıqda gəzir.
Lakin mən yenə bilirəm ki, İkisinin də aqibəti eyni cür
olur. **15** Mən ürəyimdə dedim: "Mənim də aqibətim ağılsız
adamın Aqibəti kimi olacaq. Onda hikmətli olmağımın
Nə faydası var?" Ona görə də ürəyimdə dedim: "Bu
da puçdur". **16** Çünki müdrik adam da Ağılsız adam
kimi Bir daha xatırlanmayacaq, Gələcək dövrdə hamısı
unudulacaq. Heyf ki hikmətli adam da Ağılsız adam
kimi ölür! **17** Beləcə həyata nifrət etdim, Çünki səma
altında edilən işlər Mənim üçün dərddir. Hər şey puçdur,
Külək dalınca qaçmağa bənzər. **18** Mən səma altında
çəkdiyim bütün zəhmətlərə nifrət etdim. Çünki onun da
səmərəsini məndən sonra gələn adama verməliyəm. **19**
Kim bilir, o da bir müdrik adam olacaq, yoxsa ağılsızın
biri? Lakin hər halda səma altında hikmətlə davranıb
çəkdiyim bütün zəhmətlərin səmərəsinə sahib olacaq.
Bu da puçdur. **20** Ona görə də səma altında çəkdiyim
bütün zəhmətlərdən əlimi üzdüm. **21** Çünki biri hikmət,
bilik və bacarıqla zəhmət çəkir, axırda isə onun payını
heç bir zəhmət çəkməmiş başqa adama verməli olur. Bu
da puçdur, böyük bir dərddir. **22** İnsanın səma altında
çəkdiyi bütün zəhmətlərin, ürəyindəki qayğıların ona nə
faydası var? **23** Onun bütün günləri dərd içində, işləri
kədər içində keçir. Hətta gecə də ürəyi rahatlanmır. Bu da

puçdur. **24** İnsan üçün yeyib-içməkdən və gördüyü işdən
zövq almaqdan yaxşı şey yoxdur. Ancaq mən gördüm ki,
bunu da verən Allahdır. **25** Çünki Onsuz kim yeyə, kim kef
çəkə bilər? **26** Allah hikməti, biliyi və şadlığı razı qaldığı
adama verir. Günahkarlara isə var-dövlət yığıb-toplamaq
zəhmətini verir ki, sonra onu Özünün razı qaldığı adama
bəxş etsin. Bu da puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər.

3 Hər şeyin öz vaxtı var, göylər altında hər işin öz
vaxtı var: **2** Doğulmağın öz vaxtı var, ölməyin öz vaxtı.
Əkməyin öz vaxtı, kökündən çıxartmağın öz vaxtı. **3**
Öldürməyin öz vaxtı, sağaltmağın öz vaxtı. Yıxmağın
öz vaxtı, qurmağın öz vaxtı. **4** Ağlamağın öz vaxtı,
gülməyin öz vaxtı. Yas tutmağın öz vaxtı, rəqs etməyin
öz vaxtı. **5** Daş atmağın öz vaxtı, daş yığmağın öz vaxtı.
Qucaqlaşmağın öz vaxtı, qucaqlaşmamağın öz vaxtı. **6**
Axtarmağın öz vaxtı, itirməyin öz vaxtı. Saxlamağın öz
vaxtı, atmağın öz vaxtı. **7** Yırtmağın öz vaxtı, tikməyin öz
vaxtı. Susmağın öz vaxtı, danışmağın öz vaxtı. **8** Sevməyin
öz vaxtı, nifrət etməyin öz vaxtı. Müharibənin öz vaxtı,
sülhün öz vaxtı. **9** İşləyən adama zəhmət çəkib gördüyü
işin nə faydası var? **10** Gördüm ki, bu işi üzərində zəhmət
çəkmək üçün Allah insanlara verib. **11** Allah hər şeyi öz
vaxtında gözəl yaratdı və əbədiyyəti də insanların ürəyinə
qoydu. Hərçənd ki insan Allahın etdiyi işi əvvəldən axıra
qədər anlaya bilməz. **12** Mən bilirəm ki, insan üçün şadlıq
etməkdən və ömrü boyu xeyirxahlıq etməkdən yaxşı şey
yoxdur. **13** Həm də hər kəsin yeyib-içməyi və gördüyü
işdən zövq almağı Allahın bəxşişidir. **14** Bunu bilirəm ki,
Allahın etdiyi hər iş daim qalır: ona nə bir şey artırmaq,

nə də bir şey əskiltmək olar. Allah bunu ona görə edir ki,
insanlar Ondan qorxsun. **15** İndi nə olursa, keçmişdə də
olub, Nə olacaqsa, lap qədimdən də var idi. Allah olub-
keçənləri araşdırır. **16** Səma altında bir şey də gördüm:
Ədalətin yerində pislik var, Salehliyin də yerində pislik.
17 Mən ürəyimdə dedim: "Allah həm salehi, Həm də
pis adamı mühakimə edəcək. Çünki O hər iş, hər əməl
üçün Bir vaxt qoyub". **18** İnsanlar barədə mən ürəyimdə
dedim: "Allah onları sınayır ki, heyvan kimi olduqlarını
görsünlər". **19** Çünki heyvanın başına gələn insanın da
başına gəlir, ikisinin də aqibəti eyni cür olur. Necə biri
ölürsə, eləcə də o biri ölür. İkisi də eyni nəfəsə malikdir,
insan heyvandan üstün deyil, çünki hər şey puçdur. **20**
Hamısı bir yerə gedir, hamısı torpaqdan yaranıb, torpağa
da qayıdır. **21** Bunu kim bilir ki, insanların ruhu yuxarı
qalxır, heyvanların ruhu aşağı – yerin altına enir? **22**
Gördüm ki, insanın etdiyi işdən zövq almasından yaxşı
şey yoxdur, çünki onun payına düşən budur. Kim onu
bir də geri qaytaracaq ki, özündən sonra nə olacağını
görsün?

4 Mən yenə səma altında edilən Bütün zülmləri gördüm:
Məzlumların göz yaşlarını gördüm, Onlara təsəlli verən
yox idi, Qüdrət zalımların əlində idi, Məzlumlara təsəlli
verən yox idi. **2** Çoxdan ölüb getmiş adamları Hələ
diri qalanlardan daha xoşbəxt saydım. **3** Bunlardan da
xoşbəxt o adamdır ki, Hələ dünyaya gəlməyib, Səma
altında edilən pisliyi görməyib. **4** Mən gördüm ki, bir
adamın çəkdiyi bütün zəhmətlər, yaxşı gedən bütün
işlər qonşusunda qısqanclıqdan həvəs yaradır. Bu da

puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər. **5** Ağılsız adam
əlini qoynuna qoyur, Öz canını üzür. **6** Bir ovuc dolusunun
gətirdiyi rahatlıq İki ovuc dolusunun gətirdiyi Zəhmətdən
və külək dalınca qaçmaqdan yaxşıdır. **7** Mən yenə səma
altında puç olan başqa bir şeyi gördüm: **8** Tənha bir
adam var idi, Onun nə oğlu, nə də qardaşı var idi.
Zəhmət çəkməkdən yorulmazdı, Lakin yenə də gözləri
mal-dövlətdən doymurdu. Özündən soruşmurdu ki, Kimin
üçün bu qədər zəhmət çəkirəm, Kimin üçün özümü
zövq almaqdan məhrum edirəm? Bu da puçdur, böyük
bir dərddir. **9** İki adam bir adamdan yaxşıdır, Çünki
zəhmətləri üçün yaxşı muzd alacaqlar. **10** Əgər biri yıxılsa,
O biri yoldaşını qaldırar. Lakin vay o adamın halına ki,
Yıxılanda onu qaldıran olmur! **11** Həmçinin iki nəfər bir
yerdə yatarsa, Bir-birini isidər. Amma tək yatan necə isinə
bilər? **12** Əgər bir nəfər tək qalıb məğlub olarsa, İki nəfər
hücuma tab gətirə bilər. Üçqat ip tez qırılmaz. **13** Yoxsul
və hikmətli bir cavan irad qəbul etməyən qoca və səfeh
padşahdan yaxşıdır. **14** Çünki o cavan bu ölkədə yoxsulluq
içində doğulsa da, zindana düşsə də, çıxıb padşah ola
bilər. **15** Gördüm ki, səma altında dolaşan bütün adamlar
padşah taxtına oturan bu cavanın ardınca gedir. **16** Onun
başına yığışan bütün xalqın sayı-hesabı yox idi. Ancaq
sonra gələn nəsillər onun üçün də sevinməyəcək. Bu da
puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər.

5 Allahın evinə getdiyin zaman hərəkətlərinə diqqət et.
Qulaq asmaq üçün oraya girmək yaxşı və pisin nə olduğunu
bilməyən səfeh adamların qurban təqdim etməsindən
yaxşıdır. **2** Dilin tələsməsin, Allahın hüzurunda söz

deməyə Ürəyin tələsməsin. Çünki Allah göydədir, sən
yerdə. Buna görə də az danış. **3** Necə ki iş çox olanda
adam yuxu görər, Söz də çox olanda səfeh danışığa
çevrilər. **4** Allaha əhd edəndə onu yerinə yetirməkdə
yubanma, çünki ağılsızlar Onun xoşuna gəlməz. Öz
əhdini yerinə yetir. **5** Əhd etməmək əhd edib onu
yerinə yetirməməkdən yaxşıdır. **6** Qoyma sözlərin səni
günaha batırsın. Allahın elçisinə demə ki, bu, kiçik səhv
idi. Nə üçün Allah sənin sözünə qəzəblənsin və əlinin
zəhmətini yox etsin? **7** Çünki çox yuxu görəndə də,
çox söz danışanda da puç şeylər çox olar. Sən ancaq
Allahdan qorx. **8** Əgər bir vilayətdə yoxsullara zülm
edildiyini, ədalət və salehliyin ayaq altında tapdalandığını
görürsənsə, gördüyünə təəccüb etmə. Çünki hər vəzifə
başında olana özündən yuxarıda bir nəzarətçi qoyulub və
onların başında da özlərindən yuxarıda olanlar var. **9**
Ancaq hamıdan yuxarıda olan padşah ədalətli olsa, hər
kəs öz tarlasının bəhrəsindən xeyir götürər. **10** Pul sevən
puldan doymaz, Var-dövlət sevən də qazancdan. Bu da
puçdur. **11** Var-dövlət çoxaldıqca Onu yeyənlər də çoxalır.
Gözləri ilə görməkdən savayı Sahibinə ondan nə fayda
var? **12** Fəhlə az da yesə, çox da yesə, Yuxusu şirindir.
Amma varlı adamın dövləti qoymaz ki, O, rahat yatsın.
13 Səma altında gördüyüm Başqa böyük dərd də var:
Yığdığı sərvət sahibinə zərər gətirir, **14** Bu sərvəti bədbəxt
hadisələr yox edir, Sərvət sahibinin oğlu doğulanda Ona
verməyə bir şeyi qalmır. **15** Necə ki o, anasının bətnindən
çılpaq doğulub, Eləcə də bu dünyadan gedir. Zəhmətinin
bəhrəsindən Heç nəyi əlinə götürüb Özü ilə apara bilmir.

16 Bu da böyük bir dərddir: İnsan dünyaya necə gəlirsə,
Elə də gedir. Boş yerə çəkdiyi zəhmətin Ona nə faydası
var? 17 Ömrü boyu öz çörəyini Qaranlıq, böyük sıxıntı,
xəstəlik və Qəzəb içində yeyir. 18 İnsan üçün mənim
gördüyüm yaxşı və gözəl olan budur ki, o yeyib-içsin
və Allahın ona verdiyi bir neçə günlük ömründə səma
altında çəkdiyi bütün zəhmətlərindən zövq alsın, çünki
ona düşən bəxşiş budur. 19 Həmçinin Allah hər kəsə
var-dövlət bəxş edərək qüvvət verib ki, ondan yesin,
payını götürsün və zəhmətindən zövq alsın. Bu, Allahın
hədiyyəsidir. 20 Çünki Allah insanın başını şənliklə qatdığı
üçün insan ömrünün günlərini dərindən düşünmür.

6 Səma altında gördüyüm bir dərd də var ki, insanlar
arasında çox yayılıb: 2 adam var ki, Allah ona var-dövlət,
izzət verir, arzu etdiyi hər şeyi yerinə yetirir, ancaq ona
bu şeylərdən yeyib-içməyə imkan vermir, yad bir adam
onun malını yeyir. Bu da puçdur, böyük bir dərddir.
3 Bir adam yüz uşaq atası olub, uzun illər yaşasa da,
amma uzun ömrünün əvəzində firavanlığından doymayıb
hörmətlə dəfn olunmazsa, məncə, ölü doğulmuş uşaq
ondan yaxşıdır. 4 Çünki ölü doğulmuş uşaq boş yerə
doğulur, qaranlıq içində itib-gedir, heç adı da çəkilmir. 5
Nə günəş üzü görür, nə də bir şey bilir. Amma bu uşağın
rahatlığı o adamınkından çoxdur. 6 Çünki o adam iki dəfə
min il ömür sürsə də, sevincin nə olduğunu bilmir. Məgər
hər ikisi eyni yerə getmirmi? 7 İnsan bütün zəhməti
Qarnı üçün çəkir, Amma yenə də iştahası bitib-tükənmir.
8 Hikmətli adamın ağılsızdan Nə üstünlüyü var? Yoxsul
başqa insanlarla Necə rəftar etməyi bilsə də, Bunun ona

nə faydası var? **9** Gözün görməsi ürəyin istəməsindən
yaxşıdır. Bu da puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər. **10**
Nə varsa, adı çoxdan qoyulmuşdur, İnsanın da nə olduğu
bilinir. Heç kəs özündən güclü ilə güləşə bilməz. **11** Sözün
çoxluğu puçluğu çoxaldır. Bunun insana nə faydası var?
12 Görəsən kim bilir ki, kölgə kimi keçən qısa puç həyatda
insan üçün yaxşı şey nədir? Kim insana deyə bilər ki,
özündən sonra səma altında nə baş verəcək?

7 Yaxşı ad ətirli yağdan, Ölüm günü isə doğum günündən
yaxşıdır. **2** Yas evinə getmək Ziyafət evinə getməkdən
yaxşıdır, Çünki hər kəsin axırı ölümdür. Gərək yaşayan hər
adam Bunu yadında saxlasın. **3** Qüssə gülməkdən yaxşıdır,
Çünki üzün qəmgin olması İnsan üçün daha yaxşıdır. **4**
Hikmətli adamın ürəyi yas evindədir, Amma ağılsızın
ürəyi şadlıq evində. **5** Hikmətli adamın məzəmmətini
eşitmək Ağılsızın nəğməsini eşitməkdən yaxşıdır. **6** Çünki
ağılsız adamın gülməyi Qazan altında yanan tikanlı
kolun səsi kimidir. Bu da puçdur. **7** Haram gəlir hikmətli
adamı ağılsıza çevirir, Rüşvət isə ürəyi bərbad edir. **8** Bir
şeyin axırı əvvəlindən yaxşıdır, Səbirli adam qürurludan
yaxşıdır. **9** Qəzəblənməyə tələsmə, Çünki qəzəb ağılsızların
Ürəyində yuva salar. **10** "Niyə keçən günlər bu gündən
yaxşı idi?" demə, Çünki verdiyin sual hikmətli sual deyil.
11 Hikmət miras mal qədər yaxşıdır, Dünyada yaşayan hər
kəs üçün faydalıdır. **12** Çünki pul necə insanın sipəridirsə,
Hikmət də eləcə insanın sipəridir. Amma biliyin faydası
bundan ibarətdir: Hikmət ona sahib olana həyat verər. **13**
Allahın işinə diqqət et: Onun əydiyini kim düzəldə bilər?
14 Yaxşı gündə şad-xürrəm ol, Pis gündə isə bunu anla:

Hər cür günü Allah təyin edib ki, İnsan özündən sonra nə
olacağını bilməsin. **15** Puç ömrümdə bunları gördüm:
Saleh adam salehliyinə baxmayaraq, ölür, Pis adamın isə
pisliyinə baxmayaraq, ömrü uzanır. **16** Həddən artıq saleh
olma, Həddən artıq müdrik olma. Nə üçün özünü üzəsən?
17 Həddən artıq pis olma, Həddən artıq ağılsız olma. Nə
üçün əcəlin çatmamış öləsən? **18** Bir şeydən yapışmağın
yaxşıdır, Amma o birindən də əlini çəkmə. Çünki Allahdan
qorxan adam Hər ikisini tarazlayar. **19** Hikmət ağıllı
adama Şəhərdə olan on hakimin hökmündən Daha çox
güc verər. **20** Doğrudan da, yer üzündə elə saleh adam
yoxdur ki, Yalnız yaxşılıq edib heç bir günah etməsin. **21**
Adamların dediyi hər sözə məhəl qoyma, Onda nökərinin
səni söydüyünü eşitməzsən. **22** Çünki sənin ürəyin də
yaxşı bilir ki, Sən də başqa adamları çox söymüsən. **23**
Bu deyilənlərin hamısını hikmətlə sınadım. "Hikmətli
olacağam" söylədim. Amma buna qadir olmadım. **24**
Hikmət deyilən şey Çox uzaqda, çox dərindədir. Onu kim
tapa bilər? **25** Mən ürəyimdə niyyət etdim ki, Hikməti
və hər şeyin əsasını bilim, Axtarıb araşdırım, Bilim ki,
pislik ağılsızlıqdır, Ağılsızlıq isə dəlilikdir. **26** Tələ quran
qadını Ölümdən acı gördüm. Onun ürəyi tora, əlləri
zəncirə bənzər. Allahın razı qaldığı adam ondan qaçar,
Ancaq günahkar adam ona əsir olar». **27** Vaiz deyir:
«Bax bunu öyrəndim: Hər şeyin əsasını tapmaq üçün Bir-
bir araşdıran zaman **28** Ürəyim hey axtarır, ancaq tapa
bilmir. Min kişinin içində bir yaxşısını tapdım, Amma bu
qədər qadının içində bir yaxşısını tapmadım. **29** Ancaq

bunu öyrəndim ki, Allah insanları kamil yaratdı, Onlar isə
qarışıq fikirlərə düşdü.

8 Kim hikmətli adama tay ola bilər? Şeylərin mənasını kim
bilər? Hikmət insanın üzünü nurlandırar, Tutqun simasını
dəyişdirər. **2** Mən deyirəm: padşahın hökmünə qulaq
as, çünki Allaha and içmisən. **3** Padşahın hüzurundan
çıxmağa tələsmə, onun xoşuna gəlməyən işində inad
etmə, çünki o istədiyi hər şeyi edə bilər. **4** Padşahın
sözündə səlahiyyət var. Kim ona "Nə edirsən?" deyə bilər?
5 Onun hökmünü yerinə yetirən Heç bir bəlaya düşməz.
Hikmətli adamın ürəyi Bunun vaxtını da, qaydasını da
bilir. **6** Axı hər şeyin həm öz vaxtı, Həm də öz qaydası
var. Hərçənd ki insanın daşıdığı dərd çox ağırdır. **7**
Çünki kim bilir ki, nə olacaq? Bəs kim ona deyə bilər
ki, necə olacaq? **8** Küləyi tutub saxlamağa heç kəsin
gücü çatmadığı kimi Ölüm gününü saxlamağa da heç
kəsin gücü çatmaz. Döyüşçü meydanı tərk etmədiyi kimi
Pislik də pis adamı tərk etməz. **9** Bunların hamısını
gördüm və səma altında görülən hər işə diqqət etdim: bir
adamın başqa adama ağalıq etməsi başına bəla olur. **10**
Sonra mən pis adamların axırını da gördüm. Bu adamlar
müqəddəs yerə gəlib-gedər, buna görə də pislik etdikləri
şəhərdə tərifənərdi. Bu da puçdur. **11** Pis işin cəzası tez
verilmədiyinə görə insanların ürəyi də pislik etməyə
cəsarət tapır. **12** Günahkar adam yüz dəfə pislik edib
uzun müddət yaşasa da, Allahdan qorxanların, Onun
hüzurunda ehtiramla duranların yaxşılıq görəcəyini
bilirəm. **13** Ancaq pis adam yaxşılıq görməyəcək və onun
kölgəyə bənzər günləri uzadılmayacaq, çünki Allahın

hüzurunda ehtiramla durmur. **14** Yer üzündə baş verən
başqa puç şey də var: saleh adamlara layiq olan şeylər pis
adamlara qismət olur, pis adamlara layiq olan şeylər saleh
adamlara qismət olur. Dedim ki, bu da puçdur. **15** Beləcə
mən kef çəkməyi üstün saydım, çünki səma altında insan
üçün yeyib-içməkdən və kef çəkməkdən yaxşı şey yoxdur.
Çünki səma altında Allahın insana ömrü boyu çəkdirdiyi
zəhmətdən ona ancaq bu qalır. **16** O zaman ürəyimdə
niyyət etdim ki, hikmət öyrənim və yer üzündə insanların
gecə-gündüz gözlərinə yuxu getməyərək gördükləri işlərə
nəzər salım. **17** Onda Allahın bütün işlərini gördüm.
Bildim ki, kimsə səma altında edilən işləri anlaya bilməz,
nə qədər səy göstərsə də, yenə də bunu anlaya bilməz. Bir
hikmətli adam bunu bildiyini iddia etsə də, yenə dərk edə
bilməz.

9 Beləcə bunların hamısını ürəyimdə araşdırıb bu
nəticəyə gəldim: salehlər, hikmətlilər və onların etdikləri
işlər Allahın əlindədir. İstər sevgi olsun, istər nifrət, insan
qabağına nə çıxacağını bilmir. **2** Hər kəsin aqibəti eyni
cür olur: salehlərin və pislərin, yaxşıların və yamanların,
təmizlərin və murdarların, qurban təqdim edənlərin və
qurban təqdim etməyənlərin. Yaxşı adama nə olursa,
günahkarlara da elə olur. And içənə nə olursa, and
içməkdən qorxana da elə olur. **3** Səma altında edilən
işlərin hamısının pis cəhəti bundadır ki, hər kəsin aqibəti
eyni cür olur. Doğrudan da, insanların ürəyi pisliklə
doludur. Nə qədər ki yaşayırlar, ürəklərində dəlilik var.
Sonra isə ölüb gedirlər. **4** İnsan nə qədər ki yaşayır, onun
üçün ümid var, ona görə ki diri it ölü şirdən yaxşıdır.

5 Çünki dirilər öləcəklərini bilir, Ancaq ölülər heç nə
bilmir. Onlara daha heç vaxt əvəz verilməyəcək, Çünki
onların xatirəsi də unudulub. **6** Ölülərin sevgisi, nifrəti,
Paxıllığı artıq məhv olub. Səma altında görülən işlərdə
Daha payları olmayacaq. **7** Get çörəyini şadlıqla ye,
Şərabını şən ürəklə iç. Çünki artıq Allah Etdiyin işlərdən
razıdır. **8** Qoy paltarın həmişə ağ olsun, Başından ətirli
yağ əskik olmasın. **9** Səma altında Allahın sənə verdiyi
puç ömrünün bütün günlərini – həyatının hamısını
sevdiyin qadınla xoş həyat keçir. Çünki həyatından və
səma altında çəkdiyin zəhmətdən sənə qalan pay budur.
10 Çalışmaq üçün nə bacarırsan, var gücünlə et. Çünki
gedəcəyin ölülər diyarında nə iş, nə fikir, nə bilik, nə
də hikmət var. **(Sheol h7585)** **11** Səma altında daha bir
şey də gördüm: Yarışı həmişə bərk qaçanlar udmur,
Müharibədə həmişə igidlər qalib gəlmir. Çörək həmişə
müdriklərə, Var-dövlət həmişə ağıllılara nəsib olmur,
Hörmət alimlərə göstərilmir. Ancaq zaman və fürsətdir
ki, hər kəsin qabağına çıxır. **12** Həmçinin insan öz vaxtını
bilmir. Balıqlar amansız bir tora, Quşlar tələyə düşdüyü
kimi İnsanlar da pis bir zəmanəyə düçar olur, Onda pis
zəmanə qəfildən başlarının üstünü alır. **13** Səma altında
mənə çox təsir edən bu hikməti də gördüm: **14** içində az
adam yaşayan kiçik bir şəhər var idi. Güclü bir padşah
oraya hücum edib onu dövrəyə aldı, ətrafında böyük
mühasirə işləri gördü. **15** Orada yoxsul, ancaq hikmətli
bir adam yaşayırdı. O öz hikməti ilə şəhəri xilas etdi.
Lakin heç kəs bu yoxsul adamı xatırlamadı. **16** O zaman
mən dedim: "Hikmət qüdrətdən yaxşıdır, Lakin yoxsul

adamın hikmətinə xor baxırlar, Onun sözləri eşidilmir”.
17 Hikmətli adamın pıçıltı ilə dediyi sözlər Ağılsızların
içindəki başçının qışqırtısından yüksəkdir. **18** Hikmət
döyüş silahından üstündür, Amma bir günahkar hər cür
yaxşılığı bərbad edər.

10 Ölü milçəklər ətirdüzəldənin yağını İylədib xarab
edər. Kiçik ağılsızlıq da Hikmət və hörmət sahibini rüsvay
edər. **2** Hikmətli adamın ürəyi düzlüyə tərəf yönələr,
Ağılsız adamın ürəyi əyriliyə. **3** O yol gedəndə də ağlının
azlığı bilinər, Ağılsız olduğunu hamıya göstərər. **4** Əgər
hakimin qəzəbi sənə qarşı alovlansa, Yerindən tərpənmə.
Çünki sakitlik Böyük xətaların üstünü örtər. **5** Səma
altında bir dərd də gördüm: O da hökmdarın əlindən
çıxan səhvdir. **6** Ağılsızlar yüksək vəzifələrə qoyulur,
Halbuki varlılar aşağıda oturur. **7** Gördüm ki, qullar necə
at üstündə, Ağalar isə qul kimi piyada gedir. **8** Quyu qazan
içinə özü düşə bilər, Divar sökəni ilan sanca bilər. **9** Daş
kəsəni daşlar yaralar, Odun yarana odun xətər yetirər. **10**
Əgər balta kütdürsə, Onun ağzı itilənməyə verilməyibsə,
Daha çox güc sərf olunmalıdır. Amma hikmət insanın
köməyinə çatar. **11** Əgər ilan ovsun oxunmazdan qabaq
sancsa, Ovsunçu çağırmağın faydası yoxdur. **12** Hikmətli
adamın ağzından lütfkar sözlər çıxar, Lakin ağılsız öz dili
ilə həlakına yol açar. **13** Onun dilindəki sözlər ağılsızlıqla
başlanar, Danışığının axırı da sarsaqlıqdır. **14** Ağılsız adam
çox söz danışar. Heç kəs nə olacağını bilməz. Bəs kim ona
özündən sonra Nə olacağını deyə bilər? **15** Ağılsızların
çəkdikləri zəhmət Özlərini yorar, Onlar şəhərə gedən yolu
da bilmir. **16** Əgər padşahın bir uşaqdırsa, Başçıların səhər

tezdən Ziyafətə başlayırsa, Onda vay halına, ey ölkə! **17**
Əgər padşahın bir əsilzadədirsə, Başçıların da vaxtında
Keflənmək üçün yox, qüvvətlənmək üçün yeyirsə, Onda
xoş halına, ey ölkə! **18** Tənbəllik üzündən evin damı uçar,
Heç bir iş görməsən, evin tavanı damar. **19** Yemək şadlıq
gətirər, Şərab həyatı keflə doldurar, Pul isə hər istəyini
ödəyər. **20** Padşahı hətta ürəyində də söymə, Varlı adamı
yataq otağında da lənətləmə. Çünki göydə uçan quşlar
xəbər aparar, Qanadlı məxluqlar sənin sözünü çatdırar.

11 Çörəyini suların üzünə burax, Çünki uzun müddət
sonra yenə onu taparsan. **2** Yeddi ya səkkiz adama pay
ver, Çünki bilmirsən ki, Ölkədə necə bir pis gün olacaq. **3**
Əgər buludlar su ilə dolu olsa, Yağışlarını yer üzünə səpər.
Əgər bir ağac cənub ya şimal Səmtinə yıxılsa, Elə yıxıldığı
yerdə də qalar. **4** Küləyə baxan toxum səpməz, Buludlara
baxan əkdiyini biçməz. **5** Küləyin səmtini, Hamilə qadının
qarnında Sümüklərin necə böyüdüyünü bilmədiyin kimi
Hər şeyi yaradan Allahın işlərindən də xəbərsizsən. **6**
Toxumunu səhər vaxtı səp, Axşama qədər də əlin boş
durmasın. Çünki bilmirsən ki, əvvəlki məhsuldar olacaq
Yoxsa sonrakı Yaxud hər ikisi birlikdə. **7** Həqiqətən, işıq
gözəldir, Günəşi görmək gözlərə xoşdur. **8** Əgər insan
uzun ömür sürürsə, Qoy sevinclə yaşasın. Ancaq qaranlıq
günlərinin də olduğunu unutmasın, Çünki onlar daha
çox olacaq. Baş verəcək hər şey puçdur. **9** Ey gənc,
cavanlığında sevin, Qoy ürəyin səni cavanlıq günlərində
sevindirsin. Ürəyinin istədiyi ilə, Gözlərinin gördüyü
ilə get. Ancaq bil ki, Allah Bunların hamısına görə Səni
mühakimə edəcək. **10** Buna görə də təşvişi ürəyindən

qov, əzabı bədənindən uzaqlaşdır. Çünki cavanlıq da,
Cavanlıqdakı güc də puçdur.

12 Pis günlər gəlməzdən qabaq, "Onlardan zövq
almıram" deyəcəyin illər Yaxınlaşmazdan əvvəl, Cavanlıq
günlərində Səni Yaradanı xatırla. **2** Günəş, işıq, ay və
ulduzlar sönməzdən əvvəl, Yağışdan sonra buludlar yenə
qayıtmazdan əvvəl Onu xatırla. **3** O gün gələndə Evi
qoruyanlar tir-tir əsəcək, Güclülər əyiləcək, əl dəyirmanı
ilə işləyənlər Az olduqları üçün Dən üyüdə bilməyəcək,
Pəncərədən baxanlar qaralacaq. **4** Küçəyə açılan qapılar
bağlanacaq, Dəyirmanların səsi kəsiləcək. Adamlar quş
səsi ilə oyanacaq, Nəğmə oxuyan bütün qızların səsini Zəif
eşidəcəklər. **5** O zaman onlar uca yerdən qorxacaq, Yolda
yerimək də təhlükəli olur. Bax badam ağacı çiçək verir,
Çəyirtkə özünü güclə çəkir, Həvəsi zəifləyir. Beləcə insan
son mənzilə gedir, Yas tutanlar küçələrə düşür. **6** Gümüş
iplər qopmamış, Qızıl kasa qırılmamış, Bulaq başında
kuzə tikə-tikə olmamış, Quyu yanında çarx sınmamış, **7**
Torpaq gəldiyi yerə qayıtmamış, Həyat nəfəsi isə onu
verən Allaha dönməmiş Səni Yaradanı xatırla». **8** Vaiz
deyir: «Hər şey puçdur, tamam puçdur». **9** Vaiz hikmətli
adam olmaqdan başqa, xalqa bilik də öyrədirdi. O bir
çox məsələləri araşdırıb axtardı və tərtib etdi. **10** Vaiz
faydalı sözlər tapmağa çalışdı. Onun yazdıqları düzgün və
doğrudur. **11** Hikmətlilərin sözləri çoban çubuğu kimi,
topladıqları sözləri bərk vurulmuş mıxlar kimidir; o
sözlər bir Çoban tərəfindən verilir. **12** Bunlardan başqa,
oğlum, sən buna diqqət et ki, Çox kitab yazmağın axırı
yoxdur, Çox oxumaq adamı yorur. **13** Hər şey aşkar oldu,

Nəticə bundan ibarətdir: Allahdan qorx, Onun əmrlərini
yerinə yetir. Bəli, insanın əsas vəzifəsi budur. **14** Çünki
Allah hər işi, gizli olan hər şeyi – İstər yaxşı olsun, istər
pis – Mühakimə edəcək.

Nəğmələr Nəğməsi

1 Bu nəğmələr nəğməsi Süleymanındır. **2** Qoy dodaqların
məni öpdükcə öpsün, Çünki eşqin şərabdan da yaxşıdır. **3**
Vurduğun ətrin qoxusu nə gözəldir, Adın belə, ətirqabıdan
tökülən ətri xatırladır, Ona görə qızların sevimlisi
olmusan. **4** Bağrına bas məni, sənlə qaçaq, Qoy padşah
məni otağına aparsın. Qızın rəfiqələri: Sənlə sevinib
biz şadlanarıq, Şərabdan da artıq eşqinizi anarıq. Qız:
Sənə heyran olanlar haqlıdır. **5** Ey Yerusəlimdəki qızlar,
Qedar çadırları tək, Süleymanın pərdələri tək Qaralsam
da mən, Yenə gözələm. **6** Baxmayın ki, mən qarayanızam,
Günəşdən qaralmışam, Qardaşlarımın mənə qəzəbi
tutarkən Məni üzümlüklərinə qarovulçu qoydular. Mən də
öz üzümlüyümə baxa bilmədim. **7** Ey könlümün sevgilisi,
söylə mənə: Sürünü harada otarırsan? Günorta sürünü
harada yatırırsan? Niyə sənin dostlarının sürülərinin
yanında gedən, Üz-gözünü bürüyən bir qadına bənzəyim?
8 Ey gözəllər gözəli, əgər yerini tapa bilməsən, Sürülərin
izi ilə get, Oğlaqlarını çoban çadırlarının yanında otar. **9**
Ey yarım, sən Fironun arabalarını çəkən Gözəl madyana
bənzəyirsən. **10** Yanağına düşən bəzəklərlə, Boynundakı
daş-qaşdan olan boyunbağı ilə Bax nə qədər gözəlsən. **11**
Sənə düymələri gümüşdən Qızıl silsilə düzəldəcəyik. **12**
Padşah süfrəsində oturarkən Hər yanı nard çiçəyimin ətri
bürüyür. **13** Mənim üçün sevgilim Döşlərimin arasında
yatan mirra kisəsidir. **14** Mənim üçün sevgilim En-Gedinin
üzüm bağlarındakı bir dəstə xınagülüdür. **15** Ey yarım, nə
gözəlsən, nə gözəlsən! Göyərçin gözlüsən! **16** Ey sevgilim,
nə gözəlsən, Sən nə qədər şirinsən! Yaşıldır yatağımız.

17 Evlərimizin dirəkləri sidr ağacındandır, Tavanımızın
oymaları şam ağacındandır.

2 Mən Şaron nərgiziyəm, Dərələrdə bitən zanbağam.
2 Mənim yarım qızlar arasındadır, Elə bil bir zanbaq
tikanlar arasındadır. 3 Mənim sevgilim oğlanlar
arasındadır, Meşədəki ağaclar arasında alma ağacına
oxşayır. Kölgəsində oturmaqdan zövq alıram, Meyvəsinin
dadı damağımdan getmir. 4 O məni ziyafət evinə apardı,
Sevgisi bayraq kimi üzərimdə dalğalanır. 5 Mən eşq
xəstəsiyəm, Kişmiş verin, qüvvətlənim, Alma verin, cana
gəlim. 6 Sevgilim sol əlini başımın altına salır, Sağ
əli ilə məni qucağına alır. 7 Ey Yerusəlimdəki qızlar,
sizi and verirəm Dişi ceyranlara, çöldəki marallara!
Bizi bu sevgidən oyatmayın, ayıltmayın, Qoy könül
istəyənəcən qalsın. 8 Bu, sevgilimin hənirtisidir! O,
dağlardan aşaraq, təpələrdən sıçrayaraq gəlir. 9 Sevgilim
ahuya, maral balasına oxşayır, Budur, hasarımızın o
tayında dayanır, Pəncərələrdən boylanır, barmaqlıqlardan
baxır. 10 Mənə belə dedi sevgilim: «Dur gəl, yarım,
gözəlim. 11 Budur, artıq qış keçib, Yağıntılar kəsilib. 12
Hər yanda güllər bitib, Nəğmə oxumağın zamanı yetib,
Qumrunun səsi torpağı bürüyüb. 13 Əncir yaşıl bar
gətirib, Üzüm çiçəklənib ətrini saçır. Dur gəl, yarım,
gözəlim!» 14 Ey gözəl göyərçinim, Sanki sal qayalarda,
sıldırımlarda gizlənmisən. Qoy üzünü görüm, səsini
eşidim, Çünki şirin səsli, gözəl surətlisən. 15 Tülküləri,
kiçik tülküləri tutun, Üzümlükləri korlamağa qoymayın,
Çünki bağlarımız çiçəklənib. 16 Sevgilim mənimdir, mən
də onunam, O, sürüsünü zanbaqlıq içərisində otarır. 17

Gün sərinləşənəcən, kölgələr düşənəcən, Ey sevgilim,
geri qayıt, Şişuclu dağların qoynunda olan Ahuya, maral
balasına bənzərsən.

3 Yatağımda bütün gecə Könlümün sevgilisini axtardım,
Axtardım, amma tapa bilmədim. **2** Dedim: «Qoy könlümün
sevgilisini axtarım, Durub şəhəri dolaşım, Küçələrdə,
meydanlarda axtarım». Axtardım, amma tapa bilmədim.
3 Şəhər asayişini qoruyanlar məni tapdı, Onlardan
soruşdum: «Könlümün sevgilisini görməmisiniz ki?» **4**
Onlardan ayrılanda könlümün sevgilisini tapdım, Tutub
onu buraxmadım. Onu anamın evinə – Məni doğan
qadının otağına apardım. **5** Ey Yerusəlimdəki qızlar, sizi
and verirəm Dişi ceyranlara, çöldəki marallara! Bizi bu
sevgidən oyatmayın, ayıltmayın, Qoy könül istəyənəcən
qalsın. **6** Səhradan keçən, Tüstü sütunları kimi gələn,
Tacirlərin ətirli bitkiləri içərisində Mirra və kündür
ətri verən kimdir? **7** Budur Süleymanın taxt-rəvanı!
Ətrafını İsrail igidlərindən altmışı bürüyüb. **8** Onların
hamısı qılınc daşıyır, Mahir döyüşçüdür, Hər biri qılıncını
belinə bağlayıb, Təhlükəli gecələr üçün hazırlanıb. **9**
Taxt-rəvanını padşah Süleyman Livanın ağaclarından
düzəltdirib. **10** Sütunları gümüşdən, söykənəcəyi qızıldan,
Oturacağı tünd qırmızı qumaşdan düzəltdirib, Yerusəlim
qızları bu qumaşa zövqlə naxış vurub. **11** Ey Sion qızları,
çıxın, Padşah Süleymana baxın! O, toy günündə, ürəkdən
sevindiyi gündə Başına anasının verdiyi tacı qoyub!

4 Ey yarım, nə gözəlsən, nə gözəlsən, Yaşmaq altda
gözlərin göyərçinə oxşayır, Saçların Gilead dağının
yamaclarından Tökülən keçi sürüsü tək qapqaradır. **2**

Dişlərin qırxılmış, yenicə yuyunub çıxan qoyun sürüsü
tək düzülüb, Bu qoyunların hamısının əkiz balası var,
Aralarında balasız olanı yoxdur. **3** Dodaqların qırmızı
qaytan kimi aldır, Dilin nə qədər şirindir, Kəsilmiş nar kimi
yaşmaqladığın yanaqlarından qan damır. **4** Boynun sursat
üçün tikilmiş Davud qülləsi kimi vüqarlıdır, Sanki buradan
pəhləvan qalxanı olan min sipər asılmışdır. **5** Döşlərin
cüt ceyran balası kimi qoşadır, Zanbaqlıqda otlayan əkiz
maral balasına oxşayır. **6** Gün sərinləşənəcən, kölgələr
düşənəcən, Mirra dağına, kündür təpəsinə gedəcəyəm.
7 Təpədən dırnağa qədər gözəlsən, Yarım, tamamilə
eyibsizsən. **8** Ay gəlin, Livan bölgəsindən mənimlə gəl, Gəl,
Livandan mənimlə gəl. Amana təpəsindən, Senir, Xermon
təpələrindən, dağlardan, Aslanlar yurdundan, dağlardan,
bəbirlər məskənindən en. **9** Ay həmdəmim, ay gəlin! Bir
baxışınla qəlbimi aldın. Ləl-cəvahiratı boynuna saldın,
Gözəlliyinlə qəlbimi aldın. **10** Ay həmdəmim, ay gəlin!
Sevgin necə gözəldir, Eşqin şərabdan da ləzzətlidir, Sənin
ətrin ətirlərin ən gözəlidir. **11** Ay gəlin, dodaqlarından şanı
balı axır, Bal və süd sənin dilinin altındadır. Paltarlarından
Livanın ətri gəlir. **12** Ay həmdəmim, ay gəlin! Bir qapısı
bağlı bağçasan, Örtülü bir bulaq, möhürlənmiş bulaqsan.
13 Sənin fidanların nar bağçasına oxşayır, Elə bil cənnətdir,
orada seçmə meyvələr, Xına və nard çiçəkləri var. **14**
Nard çiçəyi və zəfəran, Ətirli qamışla darçınlar, Hər cür
buxur ağacı, Mirralar və əzvaylar, Hər cür seçmə ətriyyat
var. **15** Sən bağçaların bulağısan, Canlı su qaynağısan,
Livanın axar suyusan. **16** Oyan, ey şimal küləyi, Dur gəl, ey
cənub küləyi, Gəlin mənim bağçamda əsin, Qoy o, ətrini

hər yana versin. Sevgilim öz bağçasına gəlsin, Seçmə
meyvələrdən yesin.

5 Ay həmdəmim, ay gəlin! Öz bağçama girmişəm,
ətriyyatlarımla mirramı yığmışam. Şanı balını – öz balımı
yemişəm, Şərabımı və südümü içmişəm. Qızın rəfiqələri:
Ay dostlar, yeyin, Ay sevgililər, için, doyunca için! **2**
Yatsam da, qəlbim oyaq idi. Qapını döyən sevgilimin
səsi gəldi: «Qapını aç, ay həmdəmim, ay yarım! Ay
göyərçinim, ay eyibsizim! İslandı başım şehdən, Saçım
gecənin nəmindən». **3** Soyunmuşam paltarımı, Geyinimmi
təzədən? Yumuşam ayaqlarımı, Bulaşdırımmı yenidən?
4 Sevgilim əlini qapının deşiyindən uzatdı, Onun üçün
mənim köksüm oynadı. **5** Mən sevgilim üçün qapı açmağa
qalxdım, əllərimə mirra damdı, Barmaqlarımdan süzüldü,
Cəftə üstə töküldü. **6** Mən sevgilimə qapı açanda Sevgilim
çıxıb getmişdi. O məni çağıranda huşumu itirmişdim.
Mən onu axtardım, tapa bilmədim, Mən onu çağırdım,
lakin cavab gəlmədi. **7** Şəhər asayişini qoruyanlar məni
tapdılar, Döyüb bədənimi yaraladılar, Hasar keşikçiləri
örpəyimi açdılar. **8** Ey Yerusəlimdəki qızlar, mən sizə
and verirəm, Tapsanız sevgilimi, deyin ona: «Mən eşq
xəstəsiyəm». **9** Ey gözəllər gözəli, Sevgilinin digərlərindən
fərqi nədir? Onu fərqləndirən nədir? Axı niyə bizə belə
and verirsən? **10** Sevgilim nur saçır, əlvan rənglidir,
O, on minlərin arasından seçilir. **11** Başı sanki saf
qızıldır, Qıvrım saçı qara qarğa tək qaradır. **12** Gözləri
axar sular kənarındakı göyərçinlərə oxşayır, Süd içində
yuyunmuşlar, Öz yuvasında cəvahir tək görünərlər. **13**
Yanaqları ətirli gülüstana oxşayır, Hər yana ətir saçır,

Dodaqları zanbaqlara bənzəyir, Ondan mirra tökülür. **14**
Əlləri sanki sarı yaqutla bəzənən qızıl budaqdır, Qaməti
sanki yaqutlarla naxışlanan fil dişidir. **15** Qıçları saf qızıl
ayaqlıqlar üstündə dayanan Mərmər sütunlara oxşar.
Görkəmi Livanın dağları kimidir, Nadir sidr ağacları
kimidir. **16** Şirindillidir, Təpədən dırnağadək gözəldir.
Ey Yerusəlimdəki qızlar, mənim sevgilim budur, Mənim
yarım budur.

6 Ey gözəllər gözəli, sevgilin hara gedib? O hansı
yana dönüb? Sənlə birgə onu axtarmağa gedək. **2**
Sevgilim öz bağçasına – ətirli gülüstana gedib, Bağçalarda
sürüsünü otarmağa, Zanbaq gülü toplamağa gedib. **3** Mən
sevgilimin, sevgilim də mənimdir, O, sürüsünü zanbaqlıq
içərisində otarır. **4** Ey yarım, sən Tirsa şəhəri qədər
gözəlsən, Yerusəlim kimi sevimlisən, Müzəffər ordu kimi
möhtəşəmsən. **5** Gözlərini məndən ayır, Onlar məni mat
qoyur. Saçların Gilead dağının yamaclarından Tökülən
keçi sürüsü tək qapqaradır. **6** Dişlərin yenicə yuyunub
çıxan qoyun sürüsü tək düzülüb, Bu qoyunların hamısının
əkiz balası var, Aralarında balasız olanı yoxdur. **7** Kəsilmiş
nar kimi yaşmaqladığın yanaqlarından qan damır. **8** Altmış
mələkə var, Cariyələr səksənə çatır, Kənizlər isə saysızdır.
9 Göyərçinimin, eyibsizimin tayı yoxdur, Anasının yeganə
qızıdır, Onu doğanın canı-gözüdür. Qızlar onu görərkən
Söyləyirlər: «Bəxtəvərsən!» Mələkələr və cariyələr də
onu mədh edir. **10** Şəfəq saçan, Ay tək gözəl, gün tək
parlayan, Müzəffər ordu kimi möhtəşəm olan kimdir? **11**
Mən qoz bağına endim, Yaşıllaşan vadini görmək istədim.
Üzüm tumurcuqlanıbmı, narlar çiçəklənibmi? Bunu seyr

edim. 12 Heç özüm də bilmədən ruhum məni apardı,
Şanlı xalqımın döyüş arabalarının üstünə qaldırdı. 13
Qayıt, ey Şulam qızı, qayıt, Qayıt, səni görək, qayıt. Oğlan:
Maxanayim oyununa tamaşa etdiyiniz kimi Niyə Şulam
qızına baxmaq istəyirsiniz?

7 Ey əsilzadə qızı, başmaqlı ayaqların gözəldir, Budlarını
sanki heykəltəraş yonub, cəvahirə bənzəyir. 2 Göbəyin
cürbəcür şərabların tükənmədiyi Dəyirmi piyaləyə
bənzəyir. Belin zanbaqlara bürünən Bir dəstə sünbülə
bənzəyir, 3 Döşlərin cüt ceyran balası kimi, əkiz maral
balası kimi qoşadır. 4 Boynun fil dişi qülləsi kimi
gözəldir. Gözlərin Bat-Rabbim darvazası yanındakı Xeşbon
hovuzuna bənzəyir. Burnun Dəməşqə baxan Livan qülləsi
kimi gözəldir. 5 Başın Karmel dağı kimi dik durur,
Başındakı tellər tünd qırmızı rəngə çalır, Padşah zülfünün
əsiri olur. 6 Nə qəşəngsən, nə şirinsən, Ey məlahətli
sevgilim. 7 Qamətin xurma ağacına, Döşlərin salxımlara
bənzəyir. 8 Dedim: «Qoy xurma ağacına çıxım, Meyvəli
budaqlarından yapışım». Döşlərindən üzüm salxımları
kimi dadım, Nəfəsindən alma ətrini duyum. 9 Dodaqların
gözəl şərab dadı verir. Qız: Bu şərab birbaşa sevgilim üçün
tökülsün, Biz yatanların dodaqlarına süzülsün. 10 Mən
sevgiliminkiyəm, Onun meyl etdiyi mənəm. 11 Sevgilim,
gəl çölə gedək, Kəndlərdə gecələyək. 12 Səhər tezdən
üzüm bağlarına gedək, Üzüm tumurcuqlanıbmı, pöhrə
veribmi? Narlar çiçəklənibmi? Bunu seyr edək. Qoy orada
sevgimi sənə verim. 13 Ey sevgilim, məhəbbət otları ətir
saçır, Qapımızın yanında köhnə, təzə – cürbəcür meyvələr
var, Sənin üçün saxlanılıb.

8 Kaş ki mənə ananın döşlərindən süd əmən Bir qardaş
kimi olaydın, Küçədə sənlnlə rastlaşarkən səni öpərdim,
Heç kim məni qınamazdı. **2** Qarşına düşəydim, mənə
öyüd verən Anamın evinə aparaydım. Şirin şərabdan,
narımın şirəsindən Sənə içirəydim. **3** Sevgilim sol əlini
başımın altına salır, Sağ əli ilə məni qucağına alır. **4** Ey
Yerusəlimdəki qızlar, sizi and verirəm Dişi ceyranlara,
çöldəki marallara! Bizi bu sevgidən oyatmayın, ayıltmayın,
Qoy könül istəyənəcən qalsın. **5** Sevgilisinə söykənib
çöldən gələn Bu gözəl kimdir? Qız: Alma ağacı altda səni
oyatdım. Sən orada ananın bətninə düşmüsən, Orada anan
ağrı çəkib, səni doğub. **6** Məni qəlbinin başında, qolunun
üstündə Bir möhür kimi saxla. Çünki sevgi ölüm qədər
qüvvətlidir, Qısqanclıq ölülər diyarı kimi möhkəmdir,
Onun odu alovlanır, O, atəşdir, tamamilə yandırıb-yaxır.
(Sheol h7585) **7** Sevgini ümman sular söndürə bilməz, Onu
çağlayan çaylar batıra bilməz. Bir insan sevgisi uğrunda
var-yoxunu versə belə, Hamı ona xor baxar. **8** Bir kiçik
bacımız var, Hələ döşləri çıxmayıb. Bacımıza elçi gələn
gün Onun üçün nə edək? **9** Əgər o, bir hasar olsaydı, Biz
üstünə gümüşdən bürc vurardıq. Əgər o, bir qapı olsaydı,
Onu sidrdən xonça bağlayıb dövrəyə alardıq. **10** Mən bir
hasaram, Döşlərim qüllələrə oxşar, Ona görə yarımın
gözləri məndən razı qalar. **11** Süleymanın Baal-Hamonda
bir üzüm bağı var idi, O bu bağı kirayəyə verirdi. Məhsula
görə hər kirayə alan Ona min parça gümüş gətirməli idi.
12 Mənim də bağım var, onun sahibiyəm, Ey Süleyman,
min parça gümüş sənin olsun, İki yüz gümüş kirayə
alanlara qalsın. **13** Sən, ey bağçalarda məskən salan

gözəl, Dostlar səni dinləyir, Mənə də səsini eşitdir. **14** Ey sevgilim, qaç, ətir saçan dağların üstündə, Bir ahu, bir maral balası kimi ol.

Yeşaya

1 Yəhuda padşahları Uzziya, Yotam, Axaz, Xizqiyanın
dövründə Yəhuda və Yerusəlim barəsində Amots oğlu
Yeşayaya görünən görüntü. **2** Ey göylər, eşidin, Ey yer üzü,
dinləyin! Çünki Rəbb belə söylədi: «Övladlar yetişdirib
böyütdüm, Amma onlar Mənə qarşı üsyankar oldular. **3**
Öküz yiyəsini, Eşşək də sahibinin təknəsini tanıyır, Lakin
İsrail xalqı Məni tanımır, Xalqım anlamır». **4** Günah edən
millətin, Şər işlər görən xalqın, Yolunu azmış nəslin,
Pozulmuş övladların vay halına! Onlar Rəbbi tərk etdilər,
İsrailin Müqəddəsinə xor baxdılar, Ondan üz döndərdilər.
5 Siz nə üçün yenə döyüləsiniz, Niyə üsyan etməkdə davam
edirsiniz? Xoralar başınızı tamamilə bürüyüb, Ürəyiniz
azara düşüb. **6** Təpədən dırnağacan bədəniniz xəstədir,
Bir sağlam yeriniz yoxdur: Yaralarınız, zədələriniz, Yenə
də vurulmuş yaralarınız Təmizlənməmiş, sarılmamış,
Məlhəmlə yumşaldılmamışdır. **7** Ölkəniz viran qaldı,
Şəhərləriniz alışıb-yandı, Yadellilər gözünüzün önündəcə
torpağınızı yeyib-dağıtdı. Torpağınız kimsəsiz qalıb,
Sanki yad adamlar oranı talayıb. **8** Sion qızı bağdakı
çardaq, bostandakı koma, Mühasirəyə alınmış şəhər
kimi tək qalıb. **9** Əgər Ordular Rəbbi Bizim üçün bir
neçə adamı sağ qoymasaydı, Biz Sodom kimi olardıq,
Homorraya bənzəyərdik. **10** Ey Sodom başçıları, Rəbbin
sözünü eşidin! Siz, ey Homorra xalqı, Allahımızın təlimini
dinləyin! **11** Rəbb deyir: «Qurbanlarınız çoxalıb, Mənə nə?
Yandırma qoç qurbanlarından, Bəslənmiş heyvanların
piyindən doymuşam. Buğa, quzu, təkə qanını istəmirəm.
12 Hüzuruma gələrkən əlinizdə bunları gətirməyinizi kim

istədi? Məbədimin həyətlərinə boş yerə ayaq basırsınız.
13 Mənə artıq batil təqdimlər gətirməyin, Buxur Məndə
ikrah yaradır. Pisliklə dolu Təzə Ay mərasimlərinizə, Şənbə
günlərinizə, Müqəddəs toplantılarınıza Dözə bilmirəm!
14 Təzə Ay mərasimlərinizə, Bayram günlərinizə Ürəkdən
nifrət edirəm. Bunlar Mənə yük oldu, Onları daşımaqdan
yoruldum. **15** Siz əl açıb Mənə yalvaranda Göz yumacağam.
Nə qədər çox dua etsəniz də, Yenə qulaq asmayacağam.
Əllériniz qanla doludur, **16** Yuyunub təmizlənin, Gözümün
önündə işlərinizi şərdən uzaqlaşdırın, Pislik etməkdən
vaz keçin. **17** Yaxşılıq etməyi öyrənin, Ədaləti axtarın,
Məzlumları qurtarın, Yetimin haqqını qoruyun, Dul qadını
müdafiə edin». **18** Rəbb deyir: «Gəlin indi birgə düşünək bu
an, Günahlarınız qıpqırmızı parça kimi görünsə də, Onlar
qar kimi ağ olacaq, Tünd qırmızı rəngə çalsa da, Onlar ağ
yun kimi bəyaz olacaq. **19** İtaətkar olub sözə baxsanız,
Torpağın ən gözəl bəhrələrindən yeyərsiniz. **20** Əgər
üsyankar olub Məni rədd etsəniz, Qılınc sizi yeyəcək». Bu
sözlər Rəbbin ağzından çıxıb. **21** Rəbbə sadiq şəhər Necə
də fahişəyə bənzər oldu! Axı o, ədalətlə dolu idi, Orada
salehlik məskunlaşmışdı, İndi isə qatillərlə doludur! **22**
Gümüşünüz tullantıya çevrildi, Şərabınıza su qatıldı.
23 Başçılarınız üsyankar olub oğrularla əlbirdir. Hər
kəs rüşvəti sevir, bəxşiş dalınca düşür. Yetimin haqqını
qorumur, Dul qadını müdafiə etmək haqqında düşünmür.
24 Buna görə də Sahibimiz, Ordular Rəbbi, İsrailin
Qadir Allahı Belə bəyan edir: «Yağılarımı cəzalandırıb
rahatlanacağam, Düşmənlərimdən qisas alacağam. **25** Ey
İsrail xalqı, sənə əlimi uzadacağam, Paxırını gilabı ilə

təmizləyəcəyəm, Bütün çirkini yuyacağam. **26** Hakimlərini,
məsləhətçilərini Əvvəlki kimi geri qaytaracağam. Sənə
yenidən: “Salehlik şəhəri, sadiq şəhər” deyiləcək». **27**
Sion ədalətlə, Tövbə edən sakinləri salehliklə qurtulacaq.
28 Lakin üsyankarlarla günahkarlar Birgə həlak olacaq,
Rəbbi tərk edənlər yox olacaq. **29** Palıd ağaclarına səcdə
etməkdən xəcalət çəkəcəksiniz, Seçdiyiniz bağlarda ibadət
etməkdən utanacaqsınız. **30** Yarpaqları solmuş palıd
ağacına, Susuz bağa dönəcəksiniz. **31** Güclü adam kətan
qırıntısına oxşayacaq, Gördüyü iş qığılcım kimi olacaq,
İkisi birlikdə yanacaq, Onları söndürən olmayacaq.

2 Amots oğlu Yeşayanın Yəhuda və Yerusəlim barəsində
gördükləri: **2** Axır zamanda Rəbbin evi olan dağ Dağların
zirvəsində möhkəm duracaq, Təpələrdən yuxarı ucalacaq.
Bütün millətlər ona sarı gələcək. **3** Çox xalqlar gəlib
deyəcək: «Gəlin Rəbbin dağına, Yaqubun Allahının evinə
qalxaq, Qoy Rəbb bizə Öz yollarını öyrətsin, Biz Onun
rizləri ilə gedək». Siondan Rəbbin təlimi, Yerusəlimdən
Onun kəlamı yayılacaq. **4** Millətlər arasında Rəbb
hakim olacaq, Çox xalqlar haqqında qərar çıxaracaq.
Onlar qılınclarından kotan, Nizələrindən isə dəryaz
düzəldəcək. Millət millətə qarşı qılınc qaldırmayacaq,
Artıq dava etməyi öyrənməyəcək. **5** Ey Yaqub nəsli,
gəlin Rəbbin nurunda gəzək. **6** Ya Rəbb, xalqını – Yaqub
nəslini atdın, Çünki onlar Şərqdən gələn mövhumatlara
uymuşdular, Filiştlilər kimi falçılıq edirlər, Əcnəbilərin
adət-ənənələrinə əməl edirlər. **7** Ölkələri qızıl-gümüşlə
dolu, Xəzinələrinin sonu yoxdur. Ölkələrində çoxlu atlar
var, Döyüş arabaları külli miqdardadır. **8** Ölkələri bütlərlə

doludur, əlləri ilə düzəltdikləri, Barmaqları ilə işlədikləri
Bütlərin qarşısında səcdə qılırlar. 9 Buna görə də hamı
yerə səriləcək, Hər kəs diz üstə çökdürüləcək. Ya Rəbb,
onları bağışlama! 10 Rəbbin zəhmli üzündən, Ehtişamının
əzəmətindən Qayalıqlara gedin, Yerin altında gizlənin. 11
Adamların təkəbbürlü baxışları alçaldılacaq, İnsanların
qüruru qırılacaq, O gün yalnız Rəbb yüksəldiləcək. 12
Çünki o gün Ordular Rəbbi Bütün qürurluları, lovğaları,
məğrurları alçaldacaq. 13 Livanın bütün hündür və vüqarlı
sidr ağaclarını məhv edəcək, Bütün Başan palıdlarını
yox edəcək. 14 Bütün ulu dağları, hündür təpələri, 15
Bütün yüksək qüllələri, Qala divarlarını yerlə yeksan
edəcək, 16 Bütün Tarşiş gəmilərini, Bütün gözəl gəmiləri
yox edəcək. 17 Adamların təkəbbürü qırılacaq, İnsanların
qüruru alçaldılacaq, O gün yalnız Rəbb ucaldılacaq.
18 Bütlər tamamilə aradan götürüləcək. 19 Rəbb yeri
sarsıtmağa qalxanda Onun zəhmli üzündən, ehtişamının
əzəmətindən Hər bir insan qayalıqdakı mağaralara, Yerin
altındakı xəndəklərə qaçıb girəcək. 20 O gün insanlar
Səcdə etmək üçün düzəltdikləri Qızıl və gümüş bütlərini
götürüb Köstəbək və yarasaların Qabağına atacaqlar ki,
21 Rəbb yeri sarsıtmağa qalxarkən Onun zəhmli üzündən,
ehtişamının əzəmətindən Qaçmaq üçün qayalıqdakı
çatlaqlara, Uçurumlardakı yarıqlara girsinlər. 22 Nəfəsi
burunda olan insandan əl çəkin, Onun nə dəyəri var ki?

3 Budur, Sahibimiz, Ordular Rəbbi Yerusəlimdən və
Yəhudadan hər bir yardımı, köməyi, Bütün çörək, su
yardımını kəsəcək. 2 İgidlərlə cəngavərləri, Hakimlərlə
peyğəmbərləri, Falçılarla ağsaqqalları, 3 Əllibaşılarla

adlı-sanlı adamları, məsləhətçiləri, Mahir sehrbazlarla
cadugərləri aradan qaldıracaq. **4** Uşaqları onların üzərinə
başçı qoyacağam, Qoy körpələr onlara hökm etsin.
5 İnsan insanla, qonşu qonşusu ilə, Cavan yaşlı ilə,
adi adam nüfuzlu insanla Həyasızcasına rəftar edəcək.
6 Ailədə qardaş qardaşa sarılıb deyəcək: «Sənin heç
olmasa əyninə geyməyə paltarın var. Sən başçımız ol,
Qoy bu xarabalıqlar sənin əlinin altında olsun!» **7** O
vaxt bu adam uca səslə söyləyəcək: «Mən yaralarınızı
sarımağı bacarmaram, Çünki evimdə nə yemək, nə də
paltar var, Məni xalqın başçısı qoymayın». **8** Yerusəlim
sarsıldı, Yəhuda dağıldı, Çünki sözləri və əmälləri Rəbbə
qarşı oldu, Onun əzəmətli hüzuru kimsə tərəfindən
sayılmadı. **9** Sifətlərinin ifadəsi onlara qarşı şəhadət edir,
Günahları haqda Sodomdakı kimi açıq danışırlar, Bunu
gizlətmirlər. Vay onların halına! Axı bu bəlanı başlarına
özləri gətirdi. **10** Saleh adamlara söyləyin ki, Onlara
yaxşılıq ediləcək, Çünki onlar xeyirxahlıqlarının bəhrəsini
yeyəcək. **11** Pis adamların vay halına! Çünki onlara pislik
olunacaq, Elədikləri əmälləri qarşılarına çıxacaq. **12**
Uşaqlar xalqıma zülm edir, Qadınlar üzərimizdə hökm
sürür! Ey xalqım, sənə yol göstərənlər Səni azdırır,
yolunu dolaşdırırlar! **13** Rəbb məhkəməsini qurmaq
üçün qalxır, Xalqları mühakimə etmək üçün durur.
14 Rəbb xalqının rəhbərlərini, Başçılarını məhkəməyə
gətirir: «Sizsiniz üzüm bağını yeyib-dağıdan, Kasıbların
malı ilə evlərinizi dolduran. **15** Nə haqla xalqıma zülm
edib Yoxsullara əzab verirsiniz?» Bunu Ordular Rəbbi
Xudavənd bəyan edir. **16** Rəbb deyir: Madam ki Sion

qızları çox təkəbbürlüdür, Boylana-boylana gəzir, göz-
qaş oynadır, Addımlarını asta-asta atırlar, Ayaqlarındakı
xalxalları cingildədib yeriyirlər, **17** Buna görə də Xudavənd
Sion qızlarının başlarına qotur salacaq. Ayıb yerlərini
açıb göstərəcək. **18** O gün Xudavənd onların bəzəklərini –
Topuqlara taxılan bilərziklərini, Araqçınlarını, aypara
şəkilli boyunbağılarını, **19** Sırğalarını, qolbaqlarını,
örpəklərini, **20** Tac şəkilli başlıqlarını, Bazubəndlərini,
qurşaqlarını, ətirlə dolu mücrülərini, Tilsimlənmiş bəzək
əşyalarını, **21** Üzüklərini, burun halqalarını, **22** Bayram
libaslarını, paltarlarını, Örtüklərini, əl çantalarını, **23**
Güzgülərini, nəfis toxunmuş kətan libaslarını, Çalmalarını,
duvaqlarını əllərindən alacaq; **24** O vaxt gözəl ətir
yerinə üfunət, Kəmər əvəzinə ip, Lülə-lülə saç əvəzinə
keçəl baş, Bəzəkli paltar əvəzinə çul büründək, Gözəllik
əvəzinə dağlanma olacaq. **25** Kişiləriniz qılıncla, İgidləriniz
döyüşdə məhv olacaq. **26** Yerusəlimin darvazaları Nalə
çəkib yas tutacaq, Bu şəhərsə kimsəsiz qadın tək Quru
yerdə oturacaq.

4 O gün yeddi qadın Bir kişinin yaxasından tutub belə
deyəcək: «Öz çörəyimizi yeyib öz paltarımızı geyinərik,
Təki adın üstümüzdə olsun, Bizi xəcalətdən qurtar». **2**
O gün Rəbbin Pöhrəsi gözəl və əzəmətli olacaq, İsrail
xalqından xilas olub sağ qalanlar torpağın verdiyi bəhrə
ilə fəxr edib şərəflənəcəklər. **3** Sionda, yəni Yerusəlimdə
sağ qalanlara, orada qeyd olunub yaşayanlara «müqəddəs»
deyiləcək. **4** Xudavənd Sion qızlarının murdarlığını yuyan
zaman ədalət və alov ruhu ilə Yerusəlimi günahlı qandan
təmizləyəcək. **5** Sonra Rəbb Sion dağının hər yanını,

orada toplananların üzərini gündüz bulud və tüstü, gecə
isə parlaq alovla örtəcək. Həqiqətən, əzəmətli şəhərin
üzərinə örtük olacaq. 6 Bu bir çardaq olub gündüz qızmar
istidə kölgə olacaq, fırtına ilə yağışa qarşı sığınacaq və
daldalanma yeri olacaq.

5 Sevgilimin üzüm bağı barəsində Məhəbbət nəğməsini
oxuyuram: Torpağın məhsuldar bir təpəsində Sevgilimin
bir üzüm bağı var idi. 2 O, torpağı belləyib daşlardan
təmizlədi, Seçmə meynələr əkdi, Ortada gözətçi qülləsi
tikdi, Üzümsıxan düzəltdi, Üzümlüyün barını gözlədi,
Amma bağ cır üzüm gətirdi. 3 «İndi isə xahiş edirəm, ey
Yerusəlimdə yaşayanlar, Ey Yəhuda adamları, Mənimlə
üzüm bağımın arasında hakim olun! 4 Bağım üçün daha
nə etməliyəm? Üzümlüyün barını gözləyərkən Axı nə
üçün bağım cır üzüm gətirsin? 5 İndi qoy mən sizə
bağımla nə edəcəyimi bildirim: Çəpərini sökəcəyəm və
onu yeyib-dağıdacaqlar, Hasarını yıxacağam və onlar
tapdalanacaq. 6 Oranı viranəliyə çevirəcəyəm, Oranı
nə budayacaqlar, nə də belləyəcəklər. Orada tikan və
qanqal bitəcək, Buludlara əmr edəcəyəm ki, Üzərinə
yağış yağmasın». 7 İsrail nəsli Ordular Rəbbinin üzüm
bağıdır, Yəhuda adamları isə Onun sevimli meynələridir!
O, ədalət gözləyirdi, Budur, zorakılıq gördü, O, salehlik
gözləyirdi, Budur, fəryadlar gördü! 8 Yer qalmayana
qədər evi evə, Tarlanı tarlaya birləşdirənlərin vay halına!
Yaşamağa yer qoymamısınız, Məgər bu ölkədə tək siz
yaşayırsınız? 9 Ordular Rəbbi mənə belə eşitdirdi: «Böyük
və yaraşıqlı çoxlu evlər xaraba qalacaq, İçində yaşayan
olmayacaq. 10 Üzümlüyün on sahəsindən bir bat şərab

əldə ediləcək, Bir xomer toxumdan bir efa taxıl əmələ
gələcək». **11** Vay halına səhər erkən qalxıb içki ardınca
düşənlərin, Gecə yarısınadək şərab içib keflənənlərin!
12 Onların ziyafətlərində Lira, çəng, dəf və ney çalınar,
Şərab içilər, Lakin onlar Rəbbin gördüyü işlərə Diqqət
etməzlər, əməllərinə baxmazlar! **13** Buna görə xalqım
ağılsızlığından sürgünə gedəcək, Onun adlı-sanlı adamları
acından öləcək, Adi adamlar isə susuzluqdan yanacaq! **14**
Ölülər diyarı həddindən artıq ağzını açıb Doymaq bilmir.
Yerusəlimin adlı-sanlıları, Adi adamları, səs-küylə əylənən
insanları bu diyara enəcək. **(Sheol h7585)** **15** Buna görə
də hamı yerə səriləcək, Hər kəs diz üstə çökdürüləcək,
Təkəbbürlü baxışlar alçaldılacaq. **16** Amma Ordular Rəbbi
Ədaləti ilə ucaldılacaq, Müqəddəs Allah salehliyi ilə
Müqəddəsliyini göstərəcək. **17** Quzular öz otlaqlarındakı
kimi otlayacaq, Varlıların viranə qalan evlərini yadellilər
alacaq. **18** Pisliyi yalanla hörülmüş iplərlə, Günahı araba
kəndirləri ilə çəkənlərin vay halına! **19** Onlar deyir: «Qoy
Allah tələssin, Öz əməlini tez həyata keçirsin, biz də görək.
Qoy İsrailin Müqəddəsinin niyyəti gerçək olsun ki, bunu
bilək!» **20** Vay halına pisə yaxşı, yaxşıya pis söyləyənlərin,
Qaranlığı işıq, işığı qaranlıq sayanların, Acıya şirin,
şirinə acı deyənlərin! **21** Vay halına özlərini müdrik
zənn edənlərin, ağıllı sayanların! **22** Vay halına şərab
içməkdə qəhrəman, İçkiləri qarışdırıb içməkdə pərgar
olanların! **23** Vay halına rüşvət alıb təqsirkara bəraət
qazandıranların, Haqlıların haqqını əlindən alanların! **24**
Beləliklə, alovun dili samanı necə yeyib-qurtarırsa, Küləş
od içində necə əriyib-gedirsə, Onlar da köklərindən elə

çürüyəcək, Tumurcuqları toz kimi havaya sovrulacaq,
Çünki Ordular Rəbbinin qanununu rədd etdilər, İsrailin
Müqəddəsinin sözünə xor baxdılar. **25** Buna görə də
Rəbbin qəzəbi Öz xalqına qarşı alovlandı, əlini onlara
qarşı uzadaraq onları vurdu. Dağlar titrədi, küçələrdə
meyitləri zibil kimi qaldı, Bütün bunlara qarşı yenə
də Rəbbin qəzəbi sönmədi, əli hələ də cəzalandırmağa
hazır idi. **26** Rəbb uzaqda yaşayan millətləri Bayraq
işarəsi ilə, Onları yer üzünün ucqarlarından Fit səsi ilə
səsləyəcək. Tezliklə bu millətlər gələcək. **27** Aralarında
yorulan, büdrəyən olmayacaq. Onlar mürgüləməyəcək
və yuxuya getməyəcək, Belindəki kəmər açılmayacaq,
ayaqqabı bağı qırılmayacaq. **28** Onların oxları iti, yayları
da dartılmışdır. Atların dırnaqları çaxmaq daşına bənzər,
Döyüş arabalarının təkərləri qasırğa kimidir. **29** Onların
nərəsi bağıran şikarlarını qapıb aparan, Kimsə onu əlindən
ala bilməyən Şirin, gənc aslanın nərəsinə bənzər. **30** O gün
İsrailə qarşı onlar dənizin uğultusu kimi gurlayacaqlar.
Kim yerə baxarsa, budur, zülmət, dərd görəcək. Axı işıq
qara buludlarla örtülüb.

6 Padşah Uzziya ölən il mən Xudavəndi gördüm. O,
uca və əzəmətli taxtda oturmuş və geyimlərinin ətəyi
məbədin döşəməsini örtmüşdü. **2** Onun ətrafında seraflar
dayanmışdı. Hər birinin altı qanadı var idi. Qanadının ikisi
ilə üzlərini, ikisi ilə ayaqlarını örtmüş, ikisi ilə uçurdular. **3**
Biri o birini səsləyib deyirdi: «Ordular Rəbbi müqəddəsdir,
müqəddəsdir, müqəddəsdir! Bütün yer üzü Onun əzəməti
ilə doludur». **4** Serafların səsindən qapı çərçivələri ilə
kandarları sarsıldı, məbəd tüstü ilə doldu. **5** Mən dedim:

«Vay halıma, həlak oldum! Çünki ağzı murdar bir adamam,
Həm də murdar ağızlı adamlar arasında yaşayıram.
Buna baxmayaraq, qarşımda Padşahı – Ordular Rəbbini
gözlərimlə gördüm». 6 Seraflardan biri mənə tərəf uçdu,
əlində də maşa ilə qurbangahdan götürdüyü yanar kömür
var idi. 7 O, kömürlə dodaqlarıma toxunaraq dedi: «Budur,
bu kömür dodaqlarına dəydi, Pisliyin silindi, günahın
bağışlandı». 8 Sonra Xudavəndin səsini eşitdim: «Kimi
göndərim? Bizim üçün kim gedəcək?» Mən dedim: «Mən
buradayam. Məni göndər». 9 O dedi: «Get bu xalqa bunu
çatdır: "Eşitdikcə eşidəcəksiniz, amma anlamayacaqsınız,
Gördükcə görəcəksiniz, amma qanmayacaqsınız. 10 Bu
xalqın ürəyini kütləşdir, qulaqlarını ağır eşidən elə,
gözlərini yum ki, Gözləri ilə görməsinlər, qulaqları ilə
eşitməsinlər, Ürəkləri ilə anlamasınlar Və Mənə sarı dönüb
şəfa tapmasınlar"». 11 «Nə vaxtadək, ya Xudavənd?»
deyə soruşdum. Rəbb cavab verdi: «Şəhərlər xarabalıqlara
dönüb kimsəsiz, Evlər adamsız, bu torpaq büsbütün
viranə qalanadək. 12 Rəbb adamları çox uzaqlara sürgün
edəcək, Ölkənin çox yerləri viran qalacaq. 13 Xalqın
onda biri qalsa belə, Ölkə yenə dağılacaq; Lakin kəsiləndə
kötüyü qalan Yabanı püstə və palıd ağacı kimi Müqəddəs
nəsil onun kötüyüdür».

7 Uzziya oğlu Yotam oğlu Yəhuda padşahı Axazın hökm
sürdüyü dövrdə Aram padşahı Resinlə İsrail padşahı
Remalya oğlu Peqah Yerusəlimə hücum etdilər, amma
oranı ala bilmədilər. 2 Davud nəslinə xəbər verildi ki,
Aramlılarla Efrayimlilər birləşib ordu düzəldib. Padşahın
və xalqın ürəyi meşə ağacları küləkdən titrəyən kimi

titrədi. **3** Rəbb Yeşayaya dedi: «Axazı qarşılamaq üçün
oğlun Şear-Yaşuvla birgə yuxarı hovuzun su yolunun
qurtaracağına, Mahudbasan tarlasına gedən yola çıx». **4**
Ona belə de: «Diqqətli və sakit ol, qorxma! Qoy ürəyin
bu tüstülənən, yarısı yanmış iki odun parçasından –
Resinin, Aramın və Remalya oğlunun qızğın qəzəbindən
qorxmasın! **5** Aram, Efrayim və Remalya oğlu sizə qarşı
şər quraraq **6** belə deyir: "Gəlin Yəhudanın əleyhinə çıxaq,
vahiməyə salaraq zəbt edək və Tabel oğlunu oraya padşah
qoyaq"». **7** Xudavənd Rəbb belə deyir: «Bu iş olmayacaq,
baş tutmayacaq. **8** Çünki Aramın paytaxtı Dəməşqdir,
Dəməşqin başçısı da Resindir. Efrayim isə altmış beş
ildən sonra Darmadağın edilib xalq kimi qalmayacaq.
9 Efrayimin paytaxtı Samariyadır, Samariyanın başçısı
isə ancaq Remalyanın oğludur. Əgər imanda möhkəm
durmasanız, Heç dayana bilməzsiniz». **10** Rəbb yenə
Axaza söylədi: «Allahın Rəbdən bir işarə istə. **11** Qoy ya
ölülər diyarı qədər dərin ya da göylər qədər uca olsun».
(Sheol h7585) **12** Lakin Axaz cavab verdi: «Xeyr, Rəbbi
sınamaq istəmirəm». **13** Bunun üstündən Yeşaya belə
dedi: «Eşidin, ey Davud nəsli! İnsanları bezdirməyiniz
bəs deyilmi ki, mənim Allahımı da bezdirirsiniz? **14**
Buna görə də Xudavənd Özü sizə işarə verəcək: budur,
bakirə qız hamilə olub oğlan doğacaq, adını İmmanuel
qoyacaq. **15** Bu uşaq pisə pis deyib yaxşını seçə biləndə
kəsmik və bal yeyəcək. **16** Amma bu uşaq pisə pis deyib
yaxşını seçə bilməzdən əvvəl səni dəhşətə salan o iki
padşahın torpaqları boş qalacaq. **17** Rəbb səni, xalqını
və ata nəslini Efrayimin Yəhudadan ayrıldığı bu günə

qədər görünməyən fəlakətə uğradacaq, Aşşur padşahını
üstünüzə gətirəcək. 18 O gün Rəbb fit çalacaq və Misir
çaylarının mənsəblərində yaşayanları milçəklər kimi,
Aşşur torpaqlarında yaşayanları arılar kimi səsləyəcək. 19
Onlar axın-axın gəlib dərin vadilərdə, Qaya yarıqlarında,
bütün tikanlı kolluqlarda, Otlaqlarda məskunlaşacaq. 20 O
gün Xudavənd Fəratın o tayından muzdla tutduğu ülgüclə
– Aşşur padşahı ilə saçlarınızı, Bədəndəki tüklərinizi
və saqqallarınızı qırxacaq. 21 O gün bir düyə ilə bir
cüt qoyun bəsləyən 22 Aldığı bol süd nəticəsində kərə
yağı yeyəcək. Ölkədə sağ qalan hər kəs kərə yağı ilə bal
yeyəcək. 23 O gün min gümüş dəyərində min tənək olan
Bağ tikanlı, qanqallı çölə dönəcək. 24 Adamlar oralardan
oxlarla, kamanlarla keçəcək, Çünki ölkənin hər yanı tikan
və qanqalla örtüləcək. 25 Bir vaxt şumlanıb əkin əkilən
təpələr Kimsənin girə bilməyəcəyi tikanlı, qanqallı çölə
dönəcək, Mal-qaranın gəzdiyi, qoyun-keçinin tapdaladığı
yerlərə çevriləcək».

8 Rəbb mənə belə dedi: «Böyük tumar götür və üstündə
aydın hərflərlə Maher-Şalal-Xaş-Baz yaz. 2 Kahin Uriya ilə
Yeverekya oğlu Zəkəriyyəni özümə etibarlı şahid seçdim».
3 Sonra mən peyğəmbər olan arvadımla yaxınlıq etdim və
o hamilə olub bir oğlan doğdu. Rəbb mənə dedi: «Onun
adını Maher-Şalal-Xaş-Baz qoy. 4 Çünki körpə “anam,
atam” deməyi öyrənməzdən əvvəl Dəməşqin sərvəti və
Samariyanın qəniməti Aşşur padşahına aparılacaq». 5
Rəbb mənimlə yenə danışıb belə dedi: 6 «Bu xalq sakit
axan Şiloah sularını rədd edib Resinlə Remalyanın oğluna
meyl saldıqlarına görə 7 Mən Xudavənd, Fəratın coşan

qüdrətli sularını – Aşşur padşahı və onun qüvvətini bu
xalqın üstünə gətirəcəyəm. Bu sular öz yataqlarından
yuxarı qalxaraq aşıb-daşacaq. 8 Bu sular Yəhudanı
basacaq, daşıb içindən keçəcək, Boğaza qədər çatacaq.
Ordular qanadlarını açıb bütün ölkəyə dolacaq, ey
İmmanuel!» 9 Ey xalqlar, pis işlər görün və qırılın! Ey yer
üzünün bütün uzaq ölkələri, eşidin! Döyüşə hazırlaşın
və qırılın! Bəli, döyüşə hazırlaşın və qırılın! 10 Birlikdə
məsləhətləşin, o boşa çıxacaq. İstədiyiniz qədər danışın,
heç bir söz gerçək olmayacaq, Çünki Allah bizimlədir. 11
Rəbb bu xalqın tutduğu yol ilə getməməyi söyləyərək
məni qüdrətli əli ilə saxladı və belə xəbərdarlıq etdi:
12 «Bu xalqın sui-qəsd dediyi hər şeyə siz sui-qəsd
deməyin, Onların qorxduqlarından qorxmayın, lərzəyə
gəlməyin. 13 Ordular Rəbbini müqəddəs sayın, Ondan
qorxun və lərzəyə gəlin! 14 O, Müqəddəs məkan olacaq,
Amma İsrailin iki padşahlığına büdrəmə daşı və yıxma
qayası, Yerusəlim sakinlərinə tələ və tor olacaq. 15 Bir
çoxları büdrəyib yıxılacaq və qırılacaq, Tələyə düşüb
əsir aparılacaq». 16 Ya Rəbb, şagirdlərimin arasında
Şəhadətini qoruyub saxla, təlimini möhürlə! 17 Yaqub
nəslindən üzünü gizlədən Rəbbi gözləyəcəyəm, Ona ümid
edəcəyəm. 18 Mən və Rəbbin mənə verdiyi övladlar
Sion dağında məskunlaşan Ordular Rəbbinin İsraildəki
rəmzləri və nişanələriyik. 19 Sizə bəzi adamlar deyəndə
ki, «pıçıldayıb-mırtıldayan cindarlarla, ruhçağıranlarla
danışın», onlara belə cavab verin: «Xalq öz Allahından
məsləhət almamalıdırmı? Heç dirilər barəsində ölülərlə
danışarlarmı? 20 Allahın təliminə, şəhadətinə sarı dönün!

əgər onlar Allahın kəlamı ilə danışmasa, onlar üçün nur
şəfəqi saçmayacaq. 21 Onlar çarəsiz və ac qalaraq oradan
keçəcəklər. Ac qalanda qəzəblənəcəklər, padşahlarını və
özlərinin Allahını lənətləyəcəklər. 22 Göyə də, yerə də
baxsalar, əzabdan, qaranlıqdan, zülmətdən savayı heç bir
şey görməyəcəklər. Qatı zülmətə atılacaqlar».
9 Lakin əzab çəkmiş xalq qaranlıqda qalmayacaq.
Keçmişdə Rəbb Zevulun və Naftali bölgələrini alçaltdı,
Gələcəkdə isə dənizkənarı yolu, İordan çayının o biri
tayını, Müxtəlif millətlər yaşayan Qalileyanı Şərəfə
çatdıracaq. 2 Zülmətdə yaşayan xalq Möhtəşəm bir işıq
gördü. Ölüm kölgəsi diyarında məskunlaşanların Üzərinə
nur doğdu. 3 Ya Rəbb, milləti çoxaldıb sevinclərini
artırdın, əkib-biçənlərin fərəhləndiyi, Qənimət bölənlərin
sevindiyi kimi Onlar da Sənin hüzurunda sevindilər. 4
Çünki onlara yük olan boyunduruğunu, Çiyinlərini döyən
çomağını, Onlara zülm edənlərin dəyənəyini çilik-çilik
etmisən Midyanlıların başlarına gətirdiyin gün kimi. 5
Döyüşdə geyilən çəkmələri, Qana bulanmış geyimləri
yandırılacaq, Oda yem olacaq. 6 Çünki bizim üçün körpə
doğuldu, Bizə oğul verildi, Hakimiyyət onun çiyinləri
üzərində olacaq, Onun adı Ecazkar Məsləhətçi, Qüdrətli
Allah, Əbədi Ata, Sülh Hökmdarı olacaq. 7 Hakimiyyətinin
və sülhünün artmasının sonu olmayacaq, O, Davudun taxtı
və padşahlığı üzərində hökm sürəcək, O, hakimiyyətini
ədalətlə və salehliklə indidən sonsuzadək quracaq. Ordular
Rəbbinin qeyrəti bunu edəcək. 8 İsrail üzərində həyata
keçirilsin deyə Rəbb Yaqub nəslinin əleyhinə xəbərdarlıq
etdi. 9 Bütün xalq, Efrayimin, Samariyanın sakinləri Bunu

biləcək. Bu qürurlu, təkəbbürlü xalq belə deyir: **10** «Kərpic
evlərimiz yıxıldı, Amma əvəzinə yonma daşdan evlər
tikərik. Firon ənciri ağacları kəsildi, Amma biz onların
əvəzinə sidr ağacları əkərik». **11** Buna görə Rəbb Resinin
düşmənlərini gücləndirəcək, Yağılarını dirçəldəcək, **12**
Aramlılar şərqdən, Filiştlilər qərbdən Ağızlarını açıb
İsraili udacaq. Bütün bunlara qarşı yenə də Rəbbin qəzəbi
sönmədi, əli hələ də cəzalandırmağa hazır idi. **13** Amma
xalq onu cəzalandıran Rəbbə tərəf dönmədi, Ordular
Rəbbini axtarmadı. **14** Buna görə Rəbb İsraildən başı,
quyruğu, Xurma ağacının budağını, qarğını bir gündə
kəsib atacaq. **15** Baş – ağsaqqal və hörmətli şəxsdir,
Quyruq isə yalan təlim verən peyğəmbərdir. **16** Bu xalqa
yol göstərənlər onları azdırır, Onların ardınca gedənlər
qırılır. **17** Buna görə də Xudavənd Onların cavanlarına
görə sevinməyəcək, Yetimlərin və dul qadınların halına
yanmayacaq. Çünki hamı allahsızdır, Şər işlər görür,
Hamının ağzından axmaq kəlmələr çıxır. Bütün bunlara
qarşı yenə də Rəbbin qəzəbi sönmədi, əli hələ də
cəzalandırmağa hazır idi. **18** Ona görə pislik alovlanıb-
yanır, Tikanla qanqalı yandırıb-yaxır, Meşədəki kolluqlar
məhv olur, Tüstü sütunları qalxır. **19** Ordular Rəbbinin
qəzəbi Ölkəni od kimi yandırdı, Xalqı alov yandırıb-
yaxır, Qardaş qardaşa rəhm etmir. **20** Adamlar orada-
burada tapdıqlarını yeyəcək, Amma doymayıb ac qalacaq.
Hər kəs öz uşağının ətini yeyəcək. **21** Menaşşe Efrayimi
yeyəcək, Efrayim Menaşşeni. Sonra birlikdə Yəhudaya
hücum edəcəklər. Bütün bunlara qarşı yenə də Rəbbin
qəzəbi sönmədi, əli hələ də cəzalandırmağa hazır idi.

10 Haqsız qaydalar çıxaranların, ədalətsiz qanun
qoyanların, **2** Yoxsullardan ədaləti əsirgəyənlərin,
Xalqımın kasıblarının haqqını əlindən alanların, Dul
qadınları soyanların, Yetimlərin malını ələ keçirənlərin
vay halına! **3** Cəza günü uzaqlardan başınıza bəla
gələndə nə edəcəksiniz? Kömək üçün kimin yanına
qaçacaqsınız? Mal-dövlətinizi harada saxlayacaqsınız?
4 Dustaqlar arasında əyilməkdən Yaxud öldürülənlər
arasında yıxılmaqdan Başqa bir çarə qalmayacaq. Bütün
bunlara qarşı yenə də Rəbbin qəzəbi sönmədi, əli hələ də
cəzalandırmağa hazır idi. **5** «Vay Aşşurun halına, O Mənim
qəzəb əsam, əlindəki dəyənəksə qeyzimdir! **6** Aşşuru
göndərəcəyəm allahsız millətin üstünə, Qəzəbləndiyim
xalqın üzərinə hücum etməyə, Qarət etməyə, talan malı
götürməyə. Onları küçələrdəki palçıq kimi Tapdalamağa
əmr verəcəyəm. **7** Amma Aşşur padşahı Bundan da pis
niyyətlər haqda düşünür, Bir neçə millətin kökünü kəsib
məhv etməyi fikirləşir. **8** O deyir: "Məgər sərkərdələrimin
hamısı padşahlardan artıq deyilmi? **9** Kalnonu Karkemiş
kimi ələ keçirmədimmi? Xamat və Arpad şəhərlərini
süqut etdirmədimmi? Samariya ilə Dəməşq bizə təslim
olmadılarmı? **10** Yerusəlimlə Samariyadakından daha çox
oyma bütləri olan Bütpərəst ölkələri necə ələ keçirdimsə,
11 Samariyaya və onun bütlərinə nə etdimsə, Yerusəlimə
və onun bütlərinə də elə etmərəmmi?"» **12** Xudavənd
Sion dağında və Yerusəlimdə işini bitirəndən sonra
belə deyəcək: «Aşşur padşahını qururlu ürəyinə görə,
Təkəbbürlü baxışlarına görə cəzalandıracağam. **13** Çünki o
deyir: "Bunu mən əlimin qüvvəti ilə, hikmətim və ağlımla

etdim. Xalqları ayıran sərhədləri yox etdim, xəzinələrini
talan etdim, Bir güclü buğa kimi padşahları taxtlarından
endirdim. **14** Elə bil əlimi quş yuvasına uzadıb Xalqların
var-dövlətini götürdüm. Elə bil yiyəsiz yumurtaları yığıb
Bütün dünyanı mən beləcə zəbt etdim. Qanad çırpan,
ağzını açıb səsini çıxaran belə, olmadı”». **15** Balta onu
işlədənin qarşısında öyünərmi? Mişar onu qaldıranın
qarşısında qürrələnərmi? Sanki dəyənək onu götürəni
işlədir, Elə bil ağacdan düzəlmiş əsa canlını hərəkət
etdirir. **16** Buna görə Sahibimiz, Ordular Rəbbi Aşşurun
güclü əsgərlərinə azar göndərəcək, Möhtəşəm orduları od
tutub yanacaq. **17** İsrailin Nuru od, İsrailin Müqəddəsi alov
olacaq. Aşşuru tikan və qanqal kimi bir gündə yandırıb yox
edəcək. **18** Gözəl meşələri, məhsuldar tarlaları Tamamilə
xarab olacaq, Ağır xəstəliyə tutulan insanın canı kimi
Həlak olacaq. **19** Meşələrində qalan ağaclarsa Bir uşağın
saya biləcəyi qədər az qalacaq. **20** O gün İsrailin sağ
qalanları, Yaqubun nəslindən xilas olub sağ qalanlar
Onları həlak edənlərə artıq bel bağlamayacaq. Lakin,
həqiqətən, Rəbbə – İsrailin Müqəddəsinə arxalanacaq. **21**
Sağ qalanlar, Yaqub nəslindən sağ qalanlar Qüdrətli Allaha
tərəf dönəcək, **22** Ey İsrail, xalqın dəniz qumu qədər çox
olsa belə, Onlar arasından ancaq sağ qalanlar Allaha tərəf
dönəcək. Tükənməz ədalətlə dağıdılma hökmü verilib.
23 Xudavənd, Ordular Rəbbi dağıdılma hökmünü Bütün
dünyada yerinə yetirəcək. **24** Buna görə də Xudavənd,
Ordular Rəbbi belə deyir: «Ey Sionda yaşayan xalqım,
Misirlilərin sənə etdiyi kimi Səni dəyənəklə vuran, Üzərinə
çomaq qaldıran Aşşurlulardan qorxma. **25** Çünki bu

yaxında qəzəbim sönəcək, Hiddətim Aşşurluların məhvinə
səbəb olacaq». 26 Mən Ordular Rəbbi, Midyanlıları
Orev qayasında vurduğum kimi Onları da qırmancla
vuracağam, Dəyənəyimi Misirlilərə qarşı nə cür dənizin
üzərinə uzatdımsa, İndi də elə edəcəyəm. 27 O gün
Aşşurun yükü çiyninizdən, Boyunduruğu boynunuzdan
götürüləcək. Dirçəldiyinizə görə boyunduruq qırılacaq. 28
Ayat şəhərini alıb Miqrondan keçdilər, Mikmasda yüklərini
boşaltdılar. 29 Onlar keçidi keçdi, Gevada gecələdi, Rama
şəhəri lərzəyə gəldi, Şaulun şəhəri Giveada yaşayanlar
qaçdı. 30 Ey Qallim əhli, səsini ucalt! Ey Layşa, dinlə,
Ey zavallı Anatot! 31 Madmena sakinləri qaçır, Gevim
sakinləri sığınacaq axtarır. 32 Bu gün işğalçılar Novda
qalacaq, Sion şəhərinin qurulduğu dağa – Yerusəlim
təpəsinə yumruq göstərəcək. 33 Budur, Sahibimiz, Ordular
Rəbbi Düşməni dəhşətli gücü ilə budaqlar kimi kəsəcək.
Ən hündür ağaclar qırılacaq, Qururlular alçaldılacaq. 34
Meşədəki kolluqları balta kimi Kəsib yerə sərəcək. Livan
Qüdrətli Olanın önündə diz çökəcək.

11 Yesseyin kötüyündən yeni bir fidan çıxacaq,
Kökündən çıxan bir budaq bar verəcək. 2 Rəbbin Ruhu,
Hikmət və anlayış ruhu, Öyüd-nəsihət və qüdrət ruhu,
Bilik və Rəbb qorxusu ruhu Onun üzərində olacaq. 3 O,
Rəbb qorxusunda sevinc tapacaq. Gözlərinin gördüyü
ilə hökm etməyəcək, Qulağı ilə eşitdiyinə görə qərar
çıxarmayacaq. 4 Lakin o, yoxsullara haqq ilə hökm edəcək,
Yer üzündəki fəqirlərin işinə ədalətlə qərar çıxaracaq.
Dünyanı ağzının dəyənəyi ilə vuracaq. Pis adamları ağzının
nəfəsi ilə öldürəcək. 5 O, belini salehliklə qurşayacaq,

Sədaqəti kəmər kimi taxacaq. **6** O gün qurdla quzu bir
yerdə yaşayacaq, Bəbirlə çəpiş birgə yatacaq, Dana, gənc
aslan və bəslənmiş mal-qara Yan-yana duracaq, Onları
balaca uşaq gəzdirəcək. **7** İnəklə ayı bir yerdə otlayacaq,
Onların balaları bir yerdə yatacaq, Şir də buğa tək saman
yeyəcək. **8** Südəmər körpə əfi ilanın Yuvası üstündə
oynayacaq, Süddən kəsilmiş uşaq əlini gürzənin yuvasına
salacaq. **9** Müqəddəs dağımın heç bir yerində Heç kimə
zərər dəyməyəcək, Heç bir kəs o birisini məhv etməyəcək.
Çünki sular dənizi bürüdüyü kimi Dünya Rəbbin biliyi
ilə dolacaq. **10** O gün Yesseyin kökü xalqlara bayraq
olacaq, Millətlər ona tərəf yönələcək Məskunlaşdığı yer
izzətlə dolacaq. **11** O gün Xudavənd Aşşurdan, Misirdən,
Patrosdan, Kuşdan, Elamdan, Şinardan, Xamatdan və
uzaq diyarlardan Xalqının sağ qalanlarını qurtarmaq
üçün İkinci dəfə əlini uzadacaq. **12** Millətlər üçün
bayraq qaldıracaq, əsir düşmüş İsrail övladlarını yığacaq,
Dağılmış Yəhudalıları Dünyanın dörd bucağından bir
yerə gətirəcək. **13** Efrayimin qısqanclığı yox olacaq,
Yəhudanı sıxışdıranlar məhv olacaq. Efrayim Yəhudaya
qısqanmayacaq, Yəhuda Efrayimi sıxışdırmayacaq. **14**
Onların ikisi qərbdə Filiştlilərin üstünə hücum edəcək,
Birlikdə şərqdə yaşayanların var-dövlətini qarət edəcək,
Edom və Moav torpaqlarını zəbt edəcək, Ammonlular
onlara tabe olacaq. **15** Rəbb Misirdəki dənizin körfəzini
Büsbütün qurudacaq. Fərat çayının üzərində əlini
yellədərək səmum küləyi gətirəcək, O, çayı yeddi dərəyə
böləcək, Adamlar oradan çarıqlarla keçə biləcək. **16** İsrail

övladları Misir torpağından çıxdığı kimi Rəbbin Aşşurda
sağ qalan xalqı üçün Böyük bir çıxış yolu olacaq.

12 O gün sən, ey İsrail, belə deyəcəksən: «Ya Rəbb, Sənə
şükür edəcəyəm! Sən mənə qəzəblənirdin, Lakin qəzəbin
söndü, Mənə təsəlli verdin. **2** Allah xilasımdır, Ona
güvənəcəyəm və qorxmayacağam, Çünki Rəbb Allahımız
qüvvətim, məzmurumdur, O mənə xilas verdi!» **3** Sevinclə
xilas mənbələrindən Su çəkəcəksiniz. **4** O gün belə
deyəcəksiniz, «Rəbbə şükür edin, Onun adını çağırın,
Xalqlar arasında Onun işlərini bəyan edin, Onun adının
ucalığını elan edin. **5** Rəbbi tərənnüm edin, Çünki O,
möhtəşəm işlər gördü, Qoy bütün dünya bunu bilsin! **6**
Ey Sion sakinləri, səsinizi ucaldın, Sevinclə çığırın, Çünki
aranızdakı İsrailin Müqəddəsi böyükdür».

13 Amots oğlu Yeşayaya Babil haqqında görüntü ilə
nazil olan xəbərdarlıq: **2** Çılpaq dağın zirvəsinə bayraq
sancın! Döyüşçüləri bərkdən səsləyin, əl edin ki, onlar
əsilzadələr üçün ayrılan qapılardan içəri girsin. **3** Mən
seçdiklərimə əmr verdim, Qəzəbimi düşmənlərə tökmək
üçün Cəsur cəngavərləri, Ucalığımla öyünən igidləri
səslədim. **4** Dağlardakı izdihamın gurultusunu eşidin,
Bu, böyük bir xalqın səsinə bənzər. Bir yerə toplanan
millətlərin, Padşahlıqların nidasını dinləyin! Ordular
Rəbbi bir ordunu döyüşə çağırır! **5** Onlar uzaq ölkədən,
Üfüqlərin o biri tərəfindən gəlir. Ölkəni tamamilə yerlə
yeksan etmək üçün Rəbb və Onun qəzəbinin silahı gəlir. **6**
Fəryad edin, çünki Rəbbin günü yaxınlaşır. O gün Külli-
İxtiyarın etdiyi qırğın kimi gəlir! **7** Buna görə hamının
əlləri yanına düşəcək, Hər kəs qorxub ürəyini yeyəcək. **8**

Hər bir adamı dəhşət bürüyəcək, Dərd və iztirab içində
boğulacaq, Doğan qadın kimi ağrı çəkəcək, Çaşqın-çaşqın
bir-birinə baxacaq, Üzləri qızaracaq. 9 Budur Rəbbin
günü gəlir, Amansızlıqla, qeyzlə, qızğın qəzəblə gəlir ki,
Yeri səhraya döndərsin, Oradakı günahkarları məhv etsin.
10 Göydəki ulduzlar və bürclər işıq verməyəcək, Günəş
doğarkən tutulacaq, Ay nurunu saçmayacaq. 11 Rəbb deyir:
«Pisliyə görə dünyanı, Günahlarına görə pis adamları
cəzalandıracağam. Təkəbbürlülərin qürurunu qıracağam,
Zalımların məğrurluğunu alçaldacağam. 12 İnsan saf
qızıldan da az olacaq, Adam Ofir qızılından da nadir halda
tapılacaq. 13 Buna görə də Mən Ordular Rəbbi, Qızğın qəzəb
günündə Qeyzlə göyləri titrədəcəyəm, Yer üzü lərzəyə
gələcək. 14 Hər kəs qovulan ceyrana, çobansız qoyunlara
dönüb Öz xalqının yanına qayıdacaq, Öz vətəninə qaçacaq.
15 Bütün tutulanların bədəni dəlik-deşik olacaq, Ələ
keçənlərin hamısı qılıncdan keçiriləcək. 16 Onların gözləri
önündə körpələri parça-parça ediləcək, Evləri talan
ediləcək, Arvadlarının namusuna toxunulacaq. 17 Gümüşə
qiymət verməyən, Qızılı sevməyən Midiyalıları Onlara
qarşı qaldıracağam. 18 Ox-kamanları gəncləri parça-
parça edəcək, Körpələrə rəhm etməyəcəklər, Uşaqları
əsirgəməyəcəklər. 19 Mən Allah Sodomla Homorranı necə
dağıtdımsa, Padşahlıqların ən gözəli olan, Xaldeylilərin
calalı və qüruru olan Babili də elə yıxacağam. 20 Orada
bir daha heç kim yaşamayacaq, Nəsildən-nəslə kimsə
məskunlaşmayacaq. Ərəblər çadırlarını qurmayacaq,
Çobanlar sürülərini orada saxlamayacaq. 21 Ora vəhşi
heyvanların yaşadığı yer olacaq, Bayquşlar evlərdə

qaynaşacaq, Orada dəvəquşular məskən salacaq, Təkələr
oynaşacaq. 22 Saraylarında goreşənlər çığıracaq, Gözəl
imarətlərində çaqqallar gəzəcək. Babilin sonu yaxınlaşır,
O günlər tez gəlib çatacaq».

14 Rəbb Yaqub nəslinə rəhm edəcək, İsrail xalqını yenə
seçib torpaqlarına sakin edəcək, Yadellilər də Yaqub
nəslinə qoşulacaq, onlarla birləşəcək. 2 Xalqlar İsrail
xalqını götürüb torpaqlarına aparacaq. Onda İsrail xalqı
Rəbbin torpağında Onları özlərinə qul və kəniz edəcək;
Onları əsir aparanları özləri əsir edəcək, Onlara zülm
edənlərin üzərində hökm sürəcək. 3 Rəbb səni ağrıdan,
sıxıntıdan, Gördüyün ağır işdən qurtaranda 4 Babil
padşahına lağ edib belə deyəcəksən: «Zülmkarın sonu gör
necə oldu! Zorakılığın axırı gör necə oldu! 5 Rəbb pis
adamların dəyənəyini, Hökmdarların əsasını qırdı. 6 O
əsa ki dayanmadan xalqları qəzəblə vurardı, Millətləri
qeyzlə, amansızca əzərdi. 7 İndi isə bütün dünya Sakitlik
və rahatlıq içində sevincdən coşur. 8 Livanın şam və
sidr ağacları Sənin fəlakətinə sevinərək deyir: "Sənin
ölümündən bəri heç kim bizi kəsməyə gəlmir". 9 Yerin
altındakı ölülər diyarı sənə "xoş gəldin" deyib, Səni
qarşılamağa can atır, ey Babil padşahı! Yer üzünün ölən
bütün başçıları Sənin gəlişindən həyəcanlanır, Millətlərin
bütün keçmiş padşahları Taxtlarından ayağa qalxır. (Sheol
h7585) 10 Hamı səni çağırıb belə deyəcək: "Sən də bizim
kimi zəif oldun, bizə bənzədin!" 11 Cah-calalın, çənglərinin
səsi Ölülər diyarına endirildi. Altını qurd, üstünü həşərat
bürüdü. (Sheol h7585) 12 Ey parlaq ulduz, dan oğlu, Necə
də göylərdən yerə düşdün! Ey millətləri tapdalayıb

keçən, Necə də yerə yıxıldın! 13 Sən ürəyində dedin:
"Göylərə qalxacağam, Taxtımı Allahın ulduzları üzərində
ucaldacağam, Şimaldakı yüksək yerdə, toplantı dağında
oturacağam, 14 Uca buludların üzərinə çıxacağam, Haqq-
Taala kimi olacağam". 15 Ancaq ölülər diyarına, Ölüm
çuxurunun dərinliyinə endiriləcəksən. (Sheol h7585) 16
Səni görənlər gözlərini zilləyib Sənin haqqında düşünüb
belə deyəcək: "Dünyanı sarsıdan, padşahlıqları lərzəyə
salan, 17 Yer üzünü səhraya çevirən, Şəhərlərini yerlə
yeksan edən, Dustaqları evlərinə buraxmayan adam bu
deyilmi?" 18 Bütün millətlərin padşahları, Hər biri öz
əzəmətli sərdabəsində uyuyur. 19 Lakin sən iyrənc budaq
kimi Qəbrindən kənara, uzağa atıldın, Bir çuxurun dibinə
tullanan, Bədənləri qılıncla deşilən meyitlərlə örtülmüsən,
Ayaq altında qalan leş kimisən. 20 Ölkəni dağıdıb xalqını
öldürdüyünə görə Başqaları kimi dəfn olmayacaqsan.
Pislik edənlərin nəsli bir daha xatırlanmayacaq. 21
Atalarının günahına görə Övladları üçün qırğın hazırlayın
ki, Onlar qalxıb dünyanı zəbt etməsinlər, Dünyanın
üzərini şəhərləri ilə bürüməsinlər». 22 «Babil xalqına
qarşı qalxacağam» Bunu Ordular Rəbbi bəyan edir.
«Babilin adını, sağ qalanlarını, oğullarını, Nəsillərini yox
edəcəyəm» Rəbb bəyan edir. 23 «Babili bayquş yuvasına,
bataqlığa çevirəcəyəm, Qırğın süpürgəsi ilə süpürəcəyəm»
Ordular Rəbbi bəyan edir. 24 Ordular Rəbbi and içib
belə deyir: «Mütləq düşündüyüm kimi olacaq, Niyyət
etdiyim kimi gerçəkləşəcək. 25 Ölkəmdə Aşşurluları məhv
edəcəyəm, Dağlarımda onları tapdalayacağam. Xalqım
Aşşurun boyunduruğundan, Çiyinlərindəki yükündən

qurtulacaq. 26 Bütün dünya üçün hazırladığım hökm
budur, Bütün millətlərə qarşı uzanan əl budur. 27 Ordular
Rəbbinin hökmünü kim poza bilər? Uzanan əlini kim geri
qaytara bilər?» 28 Padşah Axazın öldüyü ildə görüntü ilə
nazil olan xəbərdarlıq: 29 «Ey bütün Filiştlilər, sevinməyin
ki, sizi döyən dəyənək qırıldı, Çünki ilanın kökündən
gürzə törəyəcək, Onun törəməsi də uçan ilan olacaq. 30
Kasıbların ən kasıbı doyacaq, Fəqirlər rahat dincələcək.
Amma sizin kökünüzü qıtlıqla kəsəcəyəm, Sağ qalanlarınız
da öldürüləcək. 31 Ey darvaza, fəryad et! Ey şəhər, ağla!
Ey bütün Filiştlilər, başdan-başa əriyin! Çünki şimaldan
tüstü gəlir, Düşmən əsgərləri nizamı pozmadan gəlir». 32
O millətin elçilərinə nə cavab veriləcək? «Rəbb Sionun
təməlini qoyub, Onun xalqının fəqirləri orada Sığınacaq
tapacaq» deyiləcək.

15 Moav barədə xəbərdarlıq: Moavın Ar şəhəri bir
gecəyə xarabalığa döndü, dağıldı, Moavın Kir şəhəri bir
gecəyə viranəliyə döndü, dağıldı. 2 Buna görə Divon xalqı
ağlamaq üçün məbədə, Səcdəgahlara çıxdı. Moav xalqı
Nevo və Medva üçün fəryad edir. Yas tutmaq üçün hamı
saçını kəsdi, Saqqalını qırxdı. 3 Çula bürünərək küçələrdə,
Damlarda, meydanlarda hər kəs fəryad edir, Göz yaşları
sel kimi axır. 4 Xeşbon və Elale fəryad edir, Səsləri Yahsaya
qədər eşidilir. Buna görə Moav əsgərləri nalə çəkir,
Ürəkləri qorxu içindədir. 5 Ürəyim Moav üçün kədərlənir,
Oranın qaçqınları Soara, Eqlat-Şelişiyaya doğru qaçdı.
Luxit yoxuşundan ağlayaraq çıxırlar. Xoronayim yolunda
məhv olduqları üçün ağlayırlar. 6 Nimrim suları quruduğu
üçün ot soldu, Bitkilər qalmadı, artıq göy-göyərti yox

oldu. 7 Buna görə xalq qazandığı mal-dövlətini, yığdığı
sərvətini Söyüdlər vadisindən keçirir. 8 Xalqın ağlaşması
Moav torpağını bürüyür, Fəryadı Eqlayimədək, Beer-
Elimədək çatır. 9 Çünki Dimon suları qanla doludur,
Amma Mən Dimonun başına daha betər bəla gətirəcəyəm,
Moavdan qaçıb-qurtulanların, Ölkədə sağ qalanların
üstünə şirlər göndərəcəyəm.

16 Seladan səhra yolu ilə Sion dağına, Ölkənin
hökmdarına quzular göndərin. 2 Moav qızları
yuvalarından atılmış, Ora-bura uçan quşlara bənzəyir,
Onlar Arnon çayının bərələrində dolaşır. 3 «Bizə öyüd ver,
ədalət göstər, Gündüzün istisində gecə kimi üstümüzə
kölgə sal, Sürgünləri saxla, qaçqınları təslim etmə. 4 Qoy
Moavdan sürgün olanlar Sənlə birlikdə yaşasın, Məhv
edənlərə qarşı biz Moavlıların pənahı ol». Qarət və qırğın
qurtaranda, Ölkəni ayaqları altına salanlar yox olanda,
5 Məhəbbət üzərində taxt qurulacaq, Davud nəslindən
bir nəfər Sədaqətlə padşahlıq edəcək, Hökm edərkən
ədaləti axtaracaq, Tezliklə salehliyi yerinə yetirəcək. 6
Moavlıların nə dərəcədə Qürurlanıb lovğalandıqlarını, Nə
cür təkəbbürlü olduqlarını eşitdik, Boş yerə öyünürlər. 7
Buna görə Moavlılar Moav üçün fəryad edəcək; Hamısı
fəryad edəcək, Qir-Xaresetin kişmiş kökələrini Yada
salaraq inləyib kədərlənəcək. 8 Çünki Xeşbon tarlaları,
Sivma tənəkləri qurudu. Başqa millətlərin başçıları seçmə
budaqlarını qırdı, O budaqları ki Yazerə qədər uzanardı,
Səhraya çatırdı, şaxələnib dənizi aşırdı. 9 Buna görə Yazer
ağlaşması ilə Sivma tənəkləri üçün acı-acı ağlayıram. Ey
Xeşbon və Elale, Çünki yay meyvələrinizin və biçininizin

üzərinə Döyüş nərəsi düşdü. **10** Meyvə bağlarından
sevinc və fərəh götürüldü, Üzümlüklərdə nə nəğmələr,
nə də sevinc nidaları səslənir. Üzümsıxanlardan şərab
götürülməyəcək, Onların sevinc səslərini kəsdim. **11**
Buna görə ürəyim Moav üçün lira kimi inləyir, Qəlbim
Qir-Xareset üçün sızlayır. **12** Moav xalqı səcdəgahlarına
çıxaraq Boş yerə özünü yorur, Dua etmək üçün Müqəddəs
məkanına gedəcək, Amma hər şey boş-boşunadır! **13**
Rəbbin Moav haqqında keçmişdə dediyi sözü budur. **14**
İndi isə Rəbb belə deyir: «Tam üç ilin ərzində Moavın şan-
şöhrəti çoxsaylı xalqı ilə birgə alçaldılacaq, sağ qalanları
azalıb zəifləyəcək».

17 Dəməşq barədə xəbərdarlıq: Budur, Dəməşq daha
şəhər olmayacaq, Bir yığın xarabalığa dönəcək. **2** Aroer
şəhərləri tərk olunacaq. Oralar sürülərin otlaq yeri olacaq,
Onları qorxudan olmayacaq. **3** Efrayimdə qalalı şəhər
qalmayacaq, Dəməşqin hakimiyyəti yox olacaq, Sağ qalan
Aramlıların qüvvəti İsrail övladlarının qüvvəti tək olacaq.
Bunu Ordular Rəbbi bəyan edir. **4** O gün Yaqub nəslinin
əzəməti sönəcək, Hamısı bir dəri, bir sümük qalacaq; **5**
Biçinçi taxılı necə biçirsə, Başaqları əli ilə necə yığırsa,
Refaim vadisində başaqları necə toplayırsa, Onlar da elə
olacaq. **6** Zeytun ağacı silkələnəndən sonra Təpəsində iki-
üç zeytun qaldığı kimi, Bəhərli budaqlarında dörd-beş
zeytun qaldığı kimi Çox az adam sağ qalacaq. Bunu İsrailin
Allahı Rəbb bəyan edir. **7** O gün insan öz Yaradanına nəzər
salacaq və gözləri İsrailin Müqəddəsini görəcək. **8** Əlləri
ilə yaratdığı qurbangahlara baxmayacaq, barmaqları ilə
düzəltdiyi ilahə Aşeranın rəmzi olan sütunlara, buxur

qurbangahlarına nəzər salmayacaq. **9** O gün istehkamlı
şəhərləri İsrail övladlarından qaçan Hivlilərlə Emorluların
tərk etdiyi Şəhərlərə bənzəyəcək, viran qalacaq. **10** Sən, ey
İsrail, sənə qurtuluş verən Allahını unutdun, Pənahgahın
olan Qayanı xatırlamadın. Buna görə də sən əcnəbi
bütlər üçün bağ əkirsən, Özgə ağacların budaqlarından
peyvənd edirsən. **11** Onları əkdiyin gün böyüdürsən, Ertəsi
gün çiçəkləndirirsən, Amma kədərli, sağalmayan ağrılı
gündə məhsul verməyəcəklər. **12** Ah, çoxsaylı xalqların
gurultusu Dənizlərin gurultusuna bənzər! Ümmətlərin
nərəsi böyük suların çağlayışına oxşar! **13** Ümmətlərin
səsi böyük suların gurultusuna bənzəyəcək, Lakin Allah
onları məzəmmət edəcək, Onlar uzaqlara qaçacaq, Küləyin
qarşısında təpəliklərdəki saman çöpü kimi, Qasırğanın
önündə yuvarlanan küləş kimi qovulacaqlar. **14** Axşamçağı
onlar dəhşət doğururlar, Səhər açılmadan yox olurlar.
Bizi soyanların aqibəti budur, Bizi qarət edənlərin sonu
budur.

18 Kuş çaylarının o tərəfində yerləşən, Qanad vızıltıları
eşidilən ölkənin vay halına! **2** Dəniz yolu ilə, qamış
qayıqları ilə Bu ölkə elçilər göndərir! Ey sürətli qasidlər,
yola düşün! Çaylarla bölünmüş ölkəyə, Ucaboylu, parlaq
dərili millətin, Hər yanda qorxu doğuran xalqın, Güclü
və işğalçı millətin yanına gedin! **3** Ey bütün yer üzündə
yaşayanlar! Ey dünya sakinləri! Dağların zirvəsinə bayraq
dikələndə baxın! Şeypur çalınanda eşidin! **4** Çünki
Rəbb mənə belə deyir: «Günəş şüalarından yaranan
qızmarlıq kimi, Biçin vaxtının istisində şeh buludu kimi
Sakitcə məskənimdən baxacağam». **5** Çiçəklənmə qurtarıb

məhsul yığımından əvvəl Üzümlər qora bağlayanda O,
bağ qayçıları ilə pöhrələri kəsəcək, Şaxələnmiş budaqları
qırıb atacaq. 6 Hamısı dağın yırtıcı quşlarına, Yerin vəhşi
heyvanlarının qarşısına atılacaq. Yayda yırtıcı quşlara,
Qışda bütün vəhşi heyvanlara yem olacaq. 7 O vaxt
çaylarla bölünmüş ölkə Ucaboylu, parlaq dərili xalq, Hər
yanda qorxu doğuran xalq Güclü və işğalçı millət Ordular
Rəbbinə, Ordular Rəbbinin adını qoyduğu yerə – Sion
dağına xərac gətirəcək.

19 Misir barədə xəbərdarlıq: Budur, Rəbb sürətlə
gedən buludun üstünə minib Misirə gəlir. Misir bütləri
Onun qarşısında titrəyir, Misirlilərin ürəkləri qorxudan
əriyir. 2 Rəbb deyir: «Mən Misirliləri Misirlilərə qarşı
qaldıracağam, Qardaş qardaşla, qonşu qonşu ilə, Şəhər
şəhərlə, ölkə ölkə ilə vuruşacaq. 3 Misirlilərin ruhu
qırılacaq, niyyətlərini boşa çıxaracağam. Onlar bütlərdən,
ölü ruhlarından, cindarlardan, Ruhçağıranlardan
məsləhət istəyəcək. 4 Misirliləri qəddar bir sahibə təslim
edəcəyəm, Qüvvətli padşah üzərlərində hökm sürəcək».
Sahibimiz, Ordular Rəbbi belə bəyan edir. 5 Nilin suları
azalacaq, Çay çəkilib quruyacaq. 6 Çaylar iylənəcək,
Misirin arxları boşalıb quruyacaq, Qamışlar və qarğılar
çürüyəcək. 7 Nil kənarında, çayın qırağındakı qarğılar, Nil
boyunca əkilmiş zəmilər quruyacaq, sovrulub yox olacaq.
8 Balıqçılar, Nilə tilov atanların hamısı ağlayaraq yas
tutacaq, Nilə tilov atanların hamısı ağlayacaq, Suya tor
salanlar kədərlənəcək. 9 İncə kətan üzərində işləyənlər,
Ağ bez toxuyanlar ümidlərini itirəcək. 10 Misirin sütunları
qırılacaq, Bütün muzdlu işçilər ruhdan düşəcək. 11 Soan

şəhərinin başçıları necə də axmaqdır! Fironun hikmətli
vəzirləri ağılsız məsləhətlər verir. Onlar firona necə:
«Mən müdriklərin, Qədim padşahların nəslindənəm!»
deyə bilər? **12** Ey firon, sənin hikmətli vəzirlərin indi
haradadır? Qoy sənə bildirsinlər Ordular Rəbbi Misirə
qarşı nə hazırlayıb. **13** Soan başçıları axmaq oldu, Nof
rəisləri aldandı, Misir qəbilələrinin başçıları Misiri yoldan
azdırdı. **14** Rəbb onların ağlını çaşdırdı. Necə ki sərxoş
adam öz qusduğunun ətrafında səndələyirsə, Misir də öz
əməllərində belə dolaşır. **15** Misirdə heç kim heç bir iş görə
bilməyəcək: Nə baş, nə quyruq və nə xurma budağı, nə də
qamış. **16** O gün Misirlilər qadına bənzəyəcək, Ordular
Rəbbinin onlara qarşı qalxan əlinin önündə titrəyib
dəhşətə gələcək. **17** Yəhuda torpağı Misirliləri dəhşətə
gətirəcək. Ordular Rəbbinin Misirə qarşı hazırladığı
niyyətə görə Yəhudanın adını eşidən hər kəs vəlvələyə
düşəcək. **18** O gün Misirdə Kənan dilində danışan və
Ordular Rəbbinin adına and içən beş şəhər olacaq.
Onlardan biri Həlak şəhəri adlandırılacaq. **19** O gün Misir
ölkəsində Rəbbə qurbangah qurulacaq, sərhədində isə
Ona sütun tikiləcək. **20** Bu, Misir torpağında Ordular
Rəbbinin əlaməti və şəhadəti olacaq. Onlar zülmkarlardan
qurtulmaq üçün Rəbbə fəryad edəcək. O, Misirlilərə
xilaskar və müdafiəçi göndərib onları qurtaracaq. **21**
Rəbb Özünü Misirlilərə tanıtdıracaq, onlar da o gün
Rəbbi tanıyacaq. Misirlilər Rəbbə qurbanlar, təqdimlər
gətirəcək, nəzir-niyaz edib yerinə yetirəcək. **22** Rəbb
Misirliləri vuracaq və sonra şəfa verəcək. Onlar Rəbbə
tərəf dönəcək, yalvarışları qəbul olunacaq və Rəbb onlara

şəfa verəcək. 23 O gün Misirdən Aşşura böyük yol olacaq.
Aşşurlu Misirə, Misirli Aşşura gedib-gələcək. Misirlilərlə
Aşşurlular birlikdə Rəbbə səcdə edəcək. 24 O gün İsrail
Misir və Aşşurun yanında üçüncü ölkə olacaq. Dünya
bunların sayəsində xeyir-dua alacaq. 25 Ordular Rəbbi
onlara xeyir-dua verib deyəcək: «Xalqım Misir, yaratdığım
Aşşur, irsim İsrail bərəkətli olsun».

20 Aşşur padşahı Sarqonun əmri ilə ordusunun başçısı
Aşdoda gəlib onu ələ keçirtdiyi ildə 2 Rəbb Amots oğlu
Yeşayaya belə dedi: «Get, əynindəki çulunu və ayağındakı
çarıqlarını çıxar». Yeşaya elə də etdi, lüt və ayaqyalın
gəzməyə başladı. 3 Rəbb dedi: «Misir və Kuş üçün əlamət
və ibrət olaraq qulum Yeşaya necə üç il ərzində çılpaq
və ayaqyalın dolaşdısa, 4 elə də Aşşur padşahı Misiri
xəcalətli etmək üçün Misirliləri əsir, Kuşluları sürgün
edib gəncləri, qocaları çılpaq və ayaqyalın, ayıb yerləri
açıq aparacaq. 5 Kuşa güvənən, Misirlə fəxr edən xalq
qorxacaq və xəcalətə düşəcək. 6 O gün bu sahil boyunca
yerləşən ölkənin sakinləri deyəcək: "Aşşur padşahının
əlindən qurtulmaq üçün köməyinə güvəndiyimiz, bel
bağladığımız xalqların başına gör nələr gəldi! Bəs biz nə
cür qurtulacağıq?"»

21 Dəniz sahilindəki səhra barəsində xəbərdarlıq:
Cənubdan necə fırtınalar gəlirsə, Səhradan, dəhşətli
ölkədən də elə bir fəlakət gəlir. 2 Dəhşətli görüntü mənə
nazil oldu: Xain xainlik edir, viranəçi viran edir. Ey Elam,
qalx! Ey Midiya, Babili mühasirəyə al! Babilin bais olduğu
bütün fəryadlara son qoyacağam. 3 Gördüklərimdən
belimə sancı düşdü, Doğan qadın tək məni ağrı tutdu.

Eşitdiklərimdən sarsıldım Gördüklərimdən məni vahimə
bürüdü. **4** Ürəyim əsir, dəhşət məni bürüyür. Həsrətlə
gözlədiyim sübh artıq məni qorxudur. **5** Gördüyüm
görüntüdə süfrə hazırlayırlar, Xalçalar sərirlər, Yeyib-
içirlər. Qalxın, ey sərkərdələr, Qalxanları yağlayın! **6**
Xudavənd mənə belə dedi: «Get, gözətçi təyin et, Qoy
o gördüklərini danışsın. **7** Qoşa atlı döyüş arabalarına,
Atlara, eşşəklərə, dəvələrə minmiş Adamları gördükdə
çox diqqət edin». **8** Gözətçi bağırdı: «Ey Xudavənd,
gözətçi qülləsində daim duraram, Hər gecə yerimdə
növbəmdə olaram. **9** Budur, döyüş arabalarında süvarilər
cüt-cüt gəlir». Sonra o çığırdı: «Yıxıldı, Babil yıxıldı! Onun
allahlarının bütləri isə yerə düşüb parça-parça oldu». **10** Ey
xalqım, ey xırmanda buğda kimi döyülmüş xalqım! İsrailin
Allahı Ordular Rəbbindən eşitdiyimi sizə bildirmişəm.
11 Duma barəsində xəbərdarlıq: Bir nəfər Seirdən məni
səsləyir: «Ey gözətçi, gecənin qurtarmağına nə qədər
qalıb? Ey gözətçi, gecənin qurtarmağına nə qədər qalıb?»
12 Gözətçi cavab verdi: «Səhərin açılmağına az qalıb,
Lakin yenə gecə gələcək. Soruşmaq istəsəniz, yenə gəlin
soruşun». **13** Ərəbistan barəsində xəbərdarlıq: Ey Dedan
karvanları, Ərəbistan meşələrində gecələyəcəksiniz! **14** Ey
Tema sakinləri, Susamışlara su gətirin! Qaçıb qurtulanlara
çörək verin! **15** Çünki onlar qılıncdan, Sıyrılmış qılıncdan,
Çəkilmiş ox-kamandan, ağır döyüşdən qaçıb. **16** Xudavənd
mənə belə dedi: «Tam bir ilin ərzində Qedarın bütün
əzəməti qurtaracaq. **17** Oxatanlardan, Qedar nəslinin
cəngavərlərindən az qalacaq». İsrailin Allahı Rəbb belə
dedi.

22 Görüntü vadisi barəsində xəbərdarlıq: Ey şəhər
xalqı, nə olub ki, hamınız damlara çıxmısınız? **2** Ey
səs-küylü, əylənən, gurultulu şəhər, Öldürülənləriniz
nə qılıncdan keçirildi, Nə də döyüşlərdə öldürüldü. **3**
Başçılarınız birlikdə qaçdı, Onlar kamanlarından ox
atmamış yaxalandı. Uzaqlara qaçdıqlarına baxmayaraq
hamısı birgə yaxalandı. **4** Buna görə mən belə dedim:
«Məni tənha qoyun, qoy acı-acı ağlayım, Əziz xalqım
məğlub olduğuna görə Mənə təsəlli verməyə cəhd
göstərməyin». **5** Çünki Ordular Rəbbi Xudavəndin
Görüntü vadisində təlaş, basqın və çaşqınlıq günü var.
Divarların dağıdılması və fəryadın dağlara çatdığı gün
gəlir. **6** Elamlılar oxdanlarını tutub adamlarla dolu
döyüş arabaları ilə, süvariləri ilə gəldilər. Kir sakinləri
qalxanlarını açdılar. **7** Ən gözəl vadilərin döyüş arabaları
ilə doludur, Süvarilər şəhər darvazalarının qarşısına
düzüldülər. **8** Yəhudanın istehkamları deşik-deşik oldu,
O gün siz «Meşə» adlı evdə saxlanılan silaha nəzər
saldınız. **9** Davudun şəhərinin divarlarında çoxlu dəlik-
deşik əmələ gəldiyini gördünüz, Aşağı hovuza su yığdınız.
10 Yerusəlimdəki evləri saydınız, Şəhər divarının təmiri
üçün evləri sökdünüz. **11** Köhnə hovuzun suları üçün
İki divar arasında su anbarı düzəltdiniz. Lakin bu işi
Görənə baxmadınız, Bunu çoxdan hazırlayan Allaha
nəzər salmadınız. **12** O gün Ordular Rəbbi Xudavənd
sizi ağlaşmağa, Yas tutmağa, saçınızı yolmağa, çula
bürünməyə çağırdı. **13** Fəqət bunun əvəzinə siz sevinc və
şadlıq tapdınız, «Qoy yeyib-içək, çünki sabah öləcəyik!»
dediniz, Cöngə, qoyun kəsdiniz, ət yediniz, şərab içdiniz.

14 Ordular Rəbbi bunu mənə açdı: «Bu günah sizə
ölənə qədər əsla bağışlanmaz!» Ordular Rəbbi Xudavənd
belə buyurur. **15** Ordular Rəbbi Xudavənd belə dedi:
Dur, saray rəisi Şevnanın yanına get və de: **16** «Sənin
burada nə işin var? Kim icazə verib ki, Burada –
yüksəkdə özün üçün məzar qazasan, Qayanın içində
özünə sərdabə düzəldəsən? **17** Ey güclü kişi, bax Rəbb
səni var-qüvvə ilə atıb-tutacaq, **18** Top kimi yuvarlayacaq,
Gen-bol ölkəyə atacaq. Orada öləcəksən və öyündüyün
arabaların orada qalacaq, Axı öz ağanın evini biabır edən
sənsən! **19** Səni vəzifəndən atacağam, Tutduğun yerindən
qovacağam. **20** O gün qulum Xilqiya oğlu Elyaqimi
çağırıb **21** Sənin geyimini ona geyindirəcəyəm, Sənin
qurşağını onun belinə bağlayacağam, Səlahiyyətini onun
ixtiyarına verəcəyəm. Bu adam Yerusəlim sakinlərinə,
Yəhuda xalqına ata olacaq. **22** Davud nəslinin açarını
onun çiynindən asacağam, Açdığını heç kim bağlaya
bilməyəcək, Bağladığını heç kim aça bilməyəcək. **23** Mən
onu paya kimi bərk yerə vuracağam. O, nəsli üçün fəxr
olacaq. **24** Bütün nəslinin şöhrəti onun üzərində olacaq.
Nəslin və övladların şərəfi – Taslardan tabaqlaradək
Bütün qab-qacaqların şöhrəti Onun üzərində olacaq». **25**
Ordular Rəbbi bəyan edir: «O gün bərk yerə vurulmuş
paya qırılıb-düşəcək, onun üstünə asılan yük də yox
olacaq». Çünki Rəbb belə söylədi.

23 Sur barəsində xəbərdarlıq: Ey Tarşiş gəmiləri, fəryad
edin, Çünki Sur şəhəri evləri ilə, limanları ilə birlikdə
dağıldı, Kittim torpağından onlara xəbər gəldi. **2** Ey sahil
sakinləri, dənizçilərin sayəsində varlanan Sidon tacirləri,

susun! **3** Şixorun taxılı, Nilin məhsulu Dəniz yolundan
gələn gəliriniz idi. Bütün şəhər millətlərin alver yeri idi! **4**
Utan, ey Sidon, dəniz sahilində yerləşən qala! Çünki dəniz
belə deyir: «Mən heç doğuş ağrısı çəkmədim, doğmadım,
Nə oğlanlar yetişdirdim, nə də qızlar böyütdüm». **5**
Sur haqqında xəbər Misirə çatanda Misirlilərin ürəkləri
üzüləcək. **6** Ey sahil sakinləri, Tarşişə doğru gedin,
fəryad edin! **7** Uzaq ölkələri müstəmləkə etmiş, Əylənib
keflənən sakinləri olan Qədim şəhər bu imiş? **8** Taclar
geyindirən Sura qarşı Bunları kim hazırladı? Axı bu
şəhərin tacirləri şahzadə idi, Ticarətçiləri dünyanın ən
hörmətli adamları idi. **9** Ordular Rəbbi bunu hazırladı ki,
Hər cür gözəlliyin qürurunu qırsın, Yer üzünün hörmətli
adamlarını utandırsın. **10** Ey Tarşiş qızı, öz torpaqlarından
Nil kimi keç, Artıq maneçilik yoxdur. **11** Rəbb dənizin
üzərinə əlini uzatdı, Padşahlıqları titrətdi, Kənanın
istehkamlarının dağılması haqqında əmr verdi. **12** Onda
Rəbb dedi: «Ey zorlanmış bakirə Sidon qızı, Sən bir daha
sevinməyəcəksən! Qalx, Kittimə yollan, Amma orada da
canına rahatlıq tapmayacaqsan». **13** Xaldey ölkəsinə bax!
O xalq artıq yoxdur. Aşşurlular o ölkəni Vəhşi heyvanların
məskəninə döndərdi. Onlar hücum etmək üçün qüllələri
tikdi, Sarayları dağıtdılar, Bu diyarı viranəliyə çevirdi.
14 Fəryad edin, ey Tarşiş gəmiləri, Çünki istehkamınız
dağılıb. **15** Bundan sonra Sur şəhəri yetmiş il ərzində bir
padşahın ömrü qədər unudulacaq. Yetmiş il keçdikdən
sonra Surun da başına fahişə qadın üçün bəstələdiyi
nəğmədəki kimi belə gələcək: **16** «Ey unudulmuş fahişə,
Əlinə bir lira al, şəhəri dolan! Gözəl havalar çal, çoxlu

nəğmələr oxu, Qoy səni yada salsınlar!» **17** Yetmişinci ilin
sonunda Rəbb Sur şəhərini yada salacaq. Bu şəhər yenə
də ticarətə başlayacaq. Dünyanın bütün padşahlıqları
ilə fahişəlik edəcək. **18** Amma Surun ticarətdən gələn
gəliri Rəbbə həsr olunacaq. Ticarətdən qazanılmış pullar
xəzinələrə qoyulmayacaq, gizlədilməyəcək. Bu gəlir
Rəbbin hüzurunda gəzən adamların yeməyini və gözəl
geyimini təmin edəcək.

24 Budur, Rəbb yer üzünü boş qoyub xarabalığa
çevirəcək, Dünyanı alt-üst edəcək, Sakinlərini dağıdacaq.
2 Nə xalqla kahin arasında, Nə nökərlə ağası arasında, Nə
qarabaşla xanımı arasında, Nə alıcı ilə satıcı arasında,
Nə borc verənlə borc alan arasında Nə də sələmçi ilə
borc alan arasında Heç bir fərq qoyulmayacaq. **3** Yer
üzü tamamilə boş qalıb xarabalığa çevriləcək. Çünki
Rəbb bu sözü söylədi. **4** Dünya saralıb-solur, Yer üzü
quruyub-solur. Dünyanın məğrur insanları məyus olur. **5**
Dünyanı sakinləri murdar etdi, Çünki Allahın qanunlarını
tapdaladı, Qaydalarına xor baxdı, əbədi əhdi pozdu. **6**
Bu səbəbə görə Lənət yer üzünü məhv edir. Yer üzünün
sakinləri Günahlarının cəzasını çəkir, Buna görə yanır,
Çox az adam sağ qalacaq. **7** Təzə şərab qurtarır, meynələr
solur, Nə vaxtsa fərəhlənən adamlar kədərlənir. **8** Dəflərin
şən səsi kəsilib, Sevinc nidası eşidilmir, Liraların avazı
gəlmir. **9** Bir daha nəğmə oxuyub şərab içmirlər, İçkinin
dadı içənə acı gəlir. **10** Viran qalmış şəhər xaraba qalıb,
Bütün evlər qıfıllanıb, Heç kim ora girə bilmir. **11** Şərab
çatmamazlığına görə küçələrdə qışqırırlar, Fərəhdən
əsər-əlamət qalmadı. Dünyanın sevinci əsir aparıldı. **12**

Şəhər viranə qaldı, Darvazaları darmadağın oldu. **13**
Zeytun ağacından zeytunları tökmək üçün ağacı silkələyib
döyəndə necə olursa, Üzüm məhsulu yığılandan sonra
qalan salxımlar necə olursa, Dünyadakı xalqlar da elə
olacaq. **14** Sağ qalanlar səslərini ucaldıb Sevinc ilahiləri
söyləyəcək, Qərbdə yaşayanlar Rəbbin əzəmətindən nəql
edəcək. **15** Beləliklə, şərqdə yaşayanlar Rəbbi ucaldacaq,
Uzaq diyarların sakinləri İsrailin Allahı Rəbbin adını
yüksəldəcək. **16** Dünyanın ən uzaq guşələrindən tərənnüm
ilahisi eşidirik: «Saleh Olana izzət olsun!» Amma mən
dedim: «Ölürəm, ölürəm! Vay halıma! Xainlər xainliklərini
davam edir, Bəli, xainlər xaincəsinə hərəkət edir!» **17**
Ey dünya sakinləri, Qarşınıza dəhşət, dərin çuxur və
tələ çıxacaq! **18** Dəhşətdən qaçan dərin çuxura düşəcək,
Dərin çuxurdan çıxa bilən tələyə düşəcək. Göylərin
pəncərələri açılacaq, Dünyanın təmelləri sarsılacaq.
19 Yer üzü çatlayacaq, çatlayacaq, Dünya yarılacaq,
yarılacaq, Dünya lərzəyə gələcək, lərzəyə gələcək! **20**
Dünya sərxoş kimi yırğalanacaq, Külək əsəndə talvar
kimi silkələnəcək, Qanunsuzluğun ağırlığı altında yerə
yatacaq, Bir daha qalxa bilməyəcək. **21** O gün Rəbb
yuxarıda – göydəki orduları, Aşağıda – yer üzünün
padşahlarını cəzalandıracaq. **22** Onlar yeraltı zindana
dustaq kimi yığılacaq, Həbsxanada bağlı saxlanacaq,
Uzun müddət keçəndən sonra cəzalanacaq. **23** Ay
qaralacaq, günəş işıq saçmayacaq. Çünki Ordular Rəbbi
Sion dağında, Yerusəlimdə hökm sürəcək. Xalqın başçıları
Onun əzəmətini görəcək.

25 Ya Rəbb, Sən mənim Allahımsan, Səni ucaldıram,
adına həmdlər oxuyuram. Çünki Sən qədimdən bəri
möcüzələrini, niyyətlərini Sədaqətlə həyata keçirdin.
2 Çünki Sən şəhəri bir daş yığınına, İstehkamlı şəhəri
xarabalığa döndərdin. O şəhər yadellilərin qalası idi,
Ondan əsər-əlamət qalmadı, O bir daha bərpa olunmaz.
3 Buna görə qüvvətli xalqlar Səni izzətləndirəcək.
Qəddar millətlərə mənsub şəhərlər Səndən qorxacaq.
4 Çünki Sən yoxsula sığınacaq, Sıxıntı içində olan
fəqirə pənahgah, Fırtına vaxtı çardaq, İstilik vaxtı
kölgəlik oldun. Qəddarların nəfəsi divara çarpan fırtına
kimidir, **5** Quraqlıqda bürkü kimidir. Lakin Sən, ya Rəbb,
Zülmkarların azğınlığını bulud bürkünün qarşısını alan
kimi aldın, Amansız yağıların nəğmə səslərini kəsdin.
6 Bu dağda Ordular Rəbbi bütün xalqlar üçün Zəngin
yeməklərdən, gözəl şərablardan ibarət ziyafət düzəldəcək,
Orada ən ləziz yeməklər, ən dadlı şərablar olacaq. **7**
Bu dağda bütün xalqların üzərindəki duvağı, Bütün
millətlərin üstündə olan toxunma örtüyü götürəcək. **8**
Ölümü əbədi olaraq yox edəcək, Xudavənd Rəbb bütün
adamların üzündən göz yaşlarını siləcək, Bütün yer
üzündən xalqının rüsvayçılığını götürəcək. Çünki Rəbb
belə söylədi. **9** O gün deyəcəklər: «Budur bizim Allahımız!
Ona etibar etdik, O bizi qurtardı, Rəbb Odur, biz Ona
ümid etdik. İndi isə O bizi qurtardığına görə Sevinib
şadlanaq!» **10** Rəbbin əli bu dağın üstündə olacaq, Amma
Moav peyinliyə düşən saman kimi tapdaq altında qalacaq.
11 Üzgüçü üzərkən əl-qol atdığı kimi Moav peyinlikdə
əl-qol atacaq, Amma Allah Moavın qürurunu əllərinin

məharəti ilə alçaldacaq. 12 O, Moavın istehkamlarını,
Yüksək divarlarını yerə endirəcək, Dağıdıb yerlə yeksan
edəcək.
26 O gün Yəhuda diyarında belə ilahi oxunacaq:
«Qüvvətli şəhərimiz var, Allahın qurtuluşu şəhər üçün
divarlar, səngərlər kimidir. 2 Açın şəhərin darvazalarını,
Qoy sadiq qalan saleh millət içəri girsin. 3 Ağlı Sənə
yönəlmiş adamlara Sən kamil sülh verirsən, Çünki onlar
Sənə güvənir. 4 Rəbbə həmişə güvənin, Çünki Rəbb
Allah əbədi Qayadır. 5 O, yuxarıdan gedənləri alçaldar,
Onların yaşadığı şəhəri dağıdar, Yerlə yeksan edər. 6
O şəhər məzlumların ayaqları, Yoxsulların addımları
altında tapdalanacaq. 7 Saleh adamın yolu düzdür. Ey
Düz Olan, saleh adamın yolunu Sən düz edirsən. 8
Həqiqətən, ya Rəbb, Sənin hökmlərinin yolunda biz
Sənə ümid bağlayırıq, Sənin adın, ismin ürəyimizin
istəyidir. 9 Qəlbim gecələr Sənin üçün həsrət çəkər, Bəli,
ruhum daxilimdə Səni arayar. Hökmlərin yer üzündə
həyata keçdikcə Dünyanın sakinləri doğruluğu öyrənir.
10 Pis adama rəhm etsələr də, O, doğruluğu öyrənməz,
Doğruluq hökm sürən ölkədə də haqsızlıq edər, Rəbbin
əzəmətini görməz. 11 Ya Rəbb, əlini qaldırdın, Amma pis
adamlar bunu görmür. Öz xalqın üçün göstərdiyin qeyrəti
görüb utansınlar. Bəli, düşmənlərin üçün yağdırdığın od
onları məhv edəcək. 12 Ya Rəbb, bizə sülh verən Sənsən,
Bütün işlərimizi Sən bizim üçün tənzimləyirsən. 13 Ey
Allahımız Rəbb, Səndən savayı başqa ağalar üzərimizdə
hökm sürürdü, Lakin biz yalnız Sənin adını tanıyırıq.
14 O ağalar öldü, artıq yaşamır, Onlar kölgə kimidir,

dirilməyəcək, Çünki Sən onları cəzalandırıb məhv etdin,
Onlar haqqında hər bir xatirəni yox etdin. **15** Lakin Sən
bu milləti çoxaltdın, ya Rəbb! Bəli, milləti çoxaltdın,
Özünü izzətləndirdin. Hər tərəfə ölkənin sərhədlərini
genişləndirdin». **16** Ya Rəbb, onlar bəlaya düşəndə Səni
axtardı. Sənin cəzan üzərlərində olanda Sənə dua edib
yalvardı. **17** Hamilə qadın doğuş vaxtı gələndə Ağrı çəkib
qovrularaq necə qışqırırsa, Biz də Sənin qarşında elə
idik, ya Rəbb! **18** Biz də sanki hamilə idik, ağrı çəkirdik,
Lakin küləkdən başqa bir şey doğmadıq. Nə dünyaya
qurtuluş gətirə bildik, Nə də dünya sakinlərini həyata
qovuşdurduq. **19** Sənin ölənlərin həyata qovuşacaq,
meyitimlə birgə diriləcəklər. Ey torpaq altında yatanlar,
oyanın, Sevinc nəğməsini oxuyun, Çünki şeh torpağı
necə təravətləndirirsə, Rəbb də torpaqdakı ölüləri belə
dirçəldəcək. **20** Ey xalqım, keç içəri otaqlara, Qapıları
ört, Rəbbin qeyzi keçənəcən Qısa bir müddətə gizlən! **21**
Çünki budur, Rəbb yer üzünün sakinlərini Qəbahətləri
üzündən cəzalandırmaq üçün Öz məskənindən gəlir.
Torpaq udduğu qanı üzə çıxaracaq, Öldürülənləri artıq
gizlətməyəcək.

27 O gün Rəbb Livyatana, qaçan ilana, Bəli, Livyatana,
qıvrılan ilana Amansız, nəhəng və qüvvətli qılıncı ilə
cəza verəcək, Dənizdəki əjdahanı öldürəcək. **2** O gün
Rəbb deyəcək: «Xoşladığım bağ üçün nəğmələr oxuyun!
3 Mən Rəbb, bağı qoruyuram, Tez-tez sulayıram, Gecə-
gündüz keşiyində dururam ki, Heç kəs ona zərər verməsin.
4 Mən qəzəblənmirəm, Kaş qarşıma tikan və qanqal
çıxaydı, Onda onlara qarşı çıxıb döyüşərdim, Hamısını

odda yandırardım. **5** Yaxud qoy Mənə pənah gətirsinlər,
Mənimlə barışsınlar, Bəli, qoy Mənimlə barışsınlar». **6**
Yaqub nəsli gələcəkdə kök salacaq, İsrail şaxələnəcək,
çiçəklənəcək, Yer üzünü bəhrələri ilə dolduracaq. **7** Rəbb
İsraili vuran düşmənləri kimi onu vurdumu? Yaxud O,
başqalarını öldürdüyü kimi İsraili də öldürdümü? **8** Rəbb
Öz xalqına hökm etdi, Qovub sürgünə göndərdi. Şərq
küləyi əsən gün Rəbb onları şiddətli yeli ilə qovdu. **9**
Yaqub nəslinin qəbahəti bununla bağışlanacaq, Günahın
aradan götürülməsinin tam bəhrəsi bu olacaq: Bütpərəst
qurbangahların daşları Tabaşir kimi ovulacaq, İlahə
Aşeranın rəmzi olan sütunlar Ya da buxur qurbangahları
Bir daha dikəlməyəcək. **10** İstehkamlı şəhər tənha, kimsəsiz
yurd, Səhra kimi boş qaldı. Orada dana otlayıb yatacaq,
Budaqları yeyib-qurtaracaq. **11** Şaxələri quruyanda
qoparılacaq, Qadınlar gəlib onları yandıracaq. Bu xalq
ağılsız olduğuna görə Yaradan onlara rəhm etməyəcək,
Xaliq onlara qarşı xeyirxah olmayacaq. **12** O gün Rəbb
Fərat çayından Misir vadisinə qədər Öz bəhrələrini
yığacaq. Siz bir-bir toplanacaqsınız, ey İsrail övladları! **13**
O gün böyük şeypur çalınacaq, Aşşur torpağında itkin
düşənlərlə Misirə sürgün edilənlər gəlib Yerusəlimdə
Müqəddəs dağda Rəbbə səcdə edəcək.

28 Məhsuldar vadinin başında yerləşən, Şəraba
uymuşların şəhərinin – Efrayim sərxoşlarının qürurlu
tacının, İzzətli gözəlliyin və solan çiçəyin vay halına!
2 Budur, Rəbbin güclü, qüvvətli bir adamı var. O, bərk
yağan dolu, Bəla gətirən fırtına kimi, Hər şeyi yolunda
məhv edən sel kimi gəlir, əlləri ilə şəhəri yerlə yeksan

edəcək. **3** Efrayim sərxoşlarının şəhəri, qürur tacı Ayaq
altında tapdalanacaq. **4** Məhsuldar vadinin başında
yerləşən şəhər, İzzətli və gözəl tac, Artıq solan çiçəyi
xatırladan şəhər, Vaxtından əvvəl yetişən əncir kimi
olacaq. Onu görən tez dərib yeyəcək. **5** O gün Ordular
Rəbbi Sağ qalan xalqı üçün Gözəllik tacı, izzət çələngi
olacaq. **6** Hökm kürsüsündə oturana ədalət ruhu, Şəhər
darvazalarını müdafiə edənlərə qüdrət verəcək. **7** Kahinlər
və peyğəmbərlər də şərabdan səndələyir, İçkidən büdrəyir,
Şərab içib xumarlanıb, İçkidən yollarını azıb. Onlar yanlış
görüntülər görür, Tutarsız qərarlar qəbul edir. **8** Bütün
süfrələri qusmaq və natəmizliklə doludur, Bulanmamış
yer yoxdur! **9** «Bu adam kimi öyrədir? Kimə öyüd
verir? Süddən kəsilmiş, ana döşündən ayrılmış körpə
uşaqlaramı? **10** Bu nədir? Əmr üstünə əmr, əmr üstünə
əmr, Sətir üstünə sətir, sətir üstünə sətir, Bir az oradan,
bir az buradan». **11** Onda Rəbb bu xalqla Yadellilərin
ağzı ilə, Başqa dildə danışacaq. **12** O sizin hamınıza
dedi: «Rahatlıq budur, Yorğunlara dinclik verin, budur
istirahət». Amma onlar eşitmək istəmədilər. **13** Rəbbin
sözü onlar üçün «Əmr üstünə əmr, əmr üstünə əmr,
Sətir üstünə sətir, sətir üstünə sətir, Bir az oradan, bir
az buradan» olacaq ki, Gedib arxası üstə yıxılsınlar,
yaralansınlar, Tələyə düşüb əsir aparılsınlar. **14** Buna
görə də, ey rişxəndçilər, Yerusəlimdə olan bu xalqın
rəhbərləri, Rəbbin sözünə qulaq asın! **15** Madam ki siz
dediniz: «Ölümlə əhd bağladıq, Ölülər diyarı ilə razılığa
gəldik, Ölkəyə böyük bəla gələndə Bizə zərər verməyəcək,
Çünki yalanı özümüzə sığınacaq etdik, Hiylənin arxasında

gizləndik», (Sheol h7585) 16 Buna görə də Xudavənd Rəbb
belə deyir: Budur, Sionda təməl olaraq bir daş, Sınaqdan
keçirilmiş daş, qiymətli bir guşədaşı qoyuram. Ona
iman edən hər kəs narahat olmayacaq. 17 Ədaləti ölçü,
salehliyi şaqul edəcəyəm. Yalan sığınacağını dolu məhv
edəcək, Gizləndiyiniz yerləri sellər yuyub-aparacaq. 18
Ölümlə bağladığınız əhd ləğv olunacaq, Ölülər diyarı ilə
razılığınız qüvvədən düşəcək. Ölkəyə böyük bəla gələndə
sizi məhv edəcək. (Sheol h7585) 19 Bu bəla hər gələndə sizə
toxunacaq. O hər səhər, gecə-gündüz keçəcək. Bu xəbəri
anlayanda dəhşətə gələcəksiniz. 20 Yataq uzanmaq üçün
qısa, Yorğan bürünmək üçün dar olacaq. 21 Çünki Rəbb
Perasim dağında etdiyi kimi qalxacaq, Giveon vadisindəki
kimi qəzəblənəcək. O Öz işini, qeyri-adi işini yerinə
yetirəcək! Öz əməlini, naməlum əməlini həyata keçirəcək.
22 Buna görə də rişxənd etməyin ki, Buxovlarınız daha
da ağırlaşmasın. Çünki Ordular Rəbbi Xudavənddən
eşitmişəm ki, Bütün ölkə məhv olacaq. 23 Qulaq asın,
səsimi eşidin, diqqət edin, Dediyimi dinləyin. 24 Əkinçi
əkin əkmək üçün durmadan yeri şumlayarmı, Torpaqda
şırım açıb malalayarmı? 25 O, torpağı hamarlayandan
sonra qara çörək otunu, zirəni səpməzmi? Buğdanı sıra
ilə, arpanı ayırdığı yerə, pərinci də onun yanına əkməzmi?
26 Allah ona öyüd verər, onu öyrədər. 27 Çünki qara
çörək otunu vəl ilə döyməzlər, Zirənin üstünə araba
təkərləri ilə sürməzlər. Qara çörək otu dəyənəklə, zirə
isə çubuqla döyülər. 28 Buğdanı çörək bişirmək üçün
xırmanda döyürlər, Amma o fasiləsiz döyülməz. Xırmanın
üstündən araba və atlar keçsə də, buğdanı əzməz. 29

Bu hikmət Ordular Rəbbindən gəlir. Onun məsləhəti
ecazkardır, hikməti böyükdür.

29 Ariel, ey Ariel, Davudun ordugah qurduğu şəhər!
İli ilə qat, bayramların keçirilsin. **2** Amma Arielə
əzab verəcəyəm, O, fəryad, fəğan edəcək, Mənim
üçün qurbangah ocağı kimi olacaq. **3** Sənə qarşı
ətrafında ordugah quracağam, Dövrəsinə istehkamlar
düzəcəyəm, Sənə hücum etmək üçün qüllələr tikəcəyəm. **4**
Alçaldılacaqsan, yerin altından danışacaqsan, Toz-torpaq
içindən səsin boğuq gələcək, Səsin ölü səsi kimi yerdən,
Sözlərin pıçıltı kimi torpağın altından çıxacaq. **5** Amma
çoxlu düşmənlərin narın toz kimi, Qorxunc adamların
orduları sovrulmuş saman çöpü kimi olacaq. Qəflətən bir
an içində, **6** Ordular Rəbbi göy gurultusu ilə, zəlzələ ilə,
Böyük səs-küylə, qasırğa və fırtına ilə, Hər şeyi məhv edən
od ilə sənin yanına gələcək. **7** Sonra Arielə qarşı döyüşən
bütün millətlərdən izdihamlar, Ona və qalalarına qarşı
savaşanların hamısı, Ona zülm edənlər bir röya kimi, Gecə
görünən yuxu kimi yox olacaq. **8** Yuxuda çörək yediyini
görən ac adam Oyananda yenə acdır. Yuxuda su içdiyini
görən susuz adam Oyananda yenə susuzluqdan yanır.
Sion dağına qarşı döyüşən Bütün millətlərdən izdihamlar
da belə olacaq. **9** Heyrətlənin və təəccüblənin, Gözünüzü
kor edin, qoy görməsin. Şərab içmədən sərxoş olun, İçki
içmədən səndələyin. **10** Çünki Rəbb sizi dərin yuxuya saldı.
Ey peyğəmbərlər, gözlərinizi yumdu, Ey görücülər, sizi
kor elədi. **11** Bütün bu görüntü sizin üçün möhürlənmiş
kitabın sözlərinə bənzəyir. Oxumağı bacarana bunu verib
desələr: «Rica edirəm, bunu oxu!» O isə cavab verir:

«Oxuya bilmərəm, çünki möhürlüdür». **12** Kitabı oxuya
bilməyənə verib desələr: «Bunu oxu, rica edirəm», o
isə cavab verir: «Mən oxuya bilmirəm». **13** Xudavənd
deyir: «Bu xalq Mənə yaxınlaşıb Dilləri və dodaqları
ilə Mənə hörmət edir, Amma qəlbləri Məndən uzaqdır.
Onların Mənə səcdə etmələri İnsanlardan öyrəndikləri
əmrlərdən gəlir. **14** Ona görə Mən bir də bu xalq üçün
Yeni möcüzə, ecazkar şeylər edəcəyəm, Müdriklərinin
müdrikliyi məhv olacaq, Aqillərinin ağlı yox olacaq».
15 Öz niyyətlərini Rəbdən gizlətməyə çalışanların vay
halına! Qaranlıqda iş görən bu adamlar «Bizi kim görür,
kim tanıyır?» deyirlər. **16** Bu nə cür ağılsız düşüncədir!
Heç dulusçunu gil ilə bir tutmaq olarmı? Düzəldilən əşya
onu düzəldən barədə «O məni düzəltmədi» deyərmi?
Qab onu yaradan barədə «O heç nə anlamır» deyərmi?
17 Livan tezliklə məhsuldar tarlaya, Məhsuldar tarla
isə meşəyə dönməyəcəkmi? **18** O gün karlar kitabdakı
sözləri eşidəcək, Korların gözləri zülmət qaranlıqda
görəcək. **19** Fəqirlər Rəbdə sevinc tapacaq, Yoxsullar
İsrailin Müqəddəsində şadlanacaq. **20** Çünki zülmkarlar
yox olacaq, Rişxəndçilər itib-batacaq. Pislik etməyə hazır
olanlar məhv olacaq. **21** Onlar başqasına böhtan atanlar,
Şəhər darvazasında hakimə tələ quranlardır, Haqlının
haqqını nahaq yerə təhrif edənlərdir. **22** Buna görə də
İbrahimi qurtaran Rəbb Yaqub nəslinə belə deyir: «Yaqub
nəsli artıq utanmayacaq, Üzləri qorxudan saralmayacaq.
23 Əlimlə yaratdığım övladlarını Aralarında görəndə
Adımı müqəddəs tutacaqlar, Yaqubun Müqəddəsini təqdis

edəcəklər, İsrailin Allahından qorxacaqlar. 24 Yolunu
azanlar anlayacaq, Gileylənənlər təlim öyrənəcək».

30 Rəbb bəyan edir: «Bu dikbaş övladların vay halına,
Mənim niyyətlərimi yox, öz niyyətlərini qururlar, Ruhuma
uyğun olmayan razılaşma edirlər, Eləcə günahı günaha
qatırlar. 2 Məndən məsləhət almadan Misirə gedirlər,
Fironun himayəsini axtarırlar, Misirin kölgəsi altında
sığınacaq tapırlar. 3 Fəqət fironun himayəsi Onlar üçün
xəcalətə, Misir kölgəsi altındakı Sığınacaq rüsvayçılığa
çevriləcək. 4 Başçıları Soanda olduqlarına, Elçiləri
Xanesə yetişdiklərinə baxmayaraq, 5 Özlərinə faydası
olmayan xalqa görə hamı utanacaq. O xalqın onlara
nə köməyi, nə də faydası olacaq, Ancaq xəcalət və
rüsvayçılıq olacaq». 6 Negev heyvanları barəsində
xəbərdarlıq: Yəhudanın elçiləri erkək və dişi aslanların,
Gürzələrin, uçan ilanların yaşadığı Narahat və təhlükəli
torpaqdan keçirlər. Mal-dövlətini eşşəklərin belinə,
Xəzinələrini dəvələrin hürgücünə yükləyib Onlara kömək
edə bilməyən xalq üçün aparırlar. 7 Misirin köməyi
boş və faydasızdır, Buna görə də Mən Misirə «Tənbəl
Rahav» adını qoydum. 8 «İndi get, sənə danışdığımı
Onların qarşısında bir lövhəyə yaz, kitaba köçür ki,
Gələcəkdə, əbədiyyətdə şahid olsun. 9 Çünki bu, üsyankar
xalq, Yalançılar nəslidir, Rəbbin qanununa qulaq asmaq
istəməyən bir soydur. 10 Onlar baxıcılara “bir daha
görüntü görməyin”, Görücülərə “bizim üçün düzgün
şeylər haqqında peyğəmbərlik etməyin, Bizə xoş sözlər
söyləyin, Arzuladığımızı peyğəmbərlik edin. 11 Yoldan
çəkilin, bizə yol verin, İsrailin Müqəddəsini bizimlə

üzləşdirməyin” deyirlər». **12** Buna görə də İsrailin
Müqəddəsi belə deyir: «Bu sözü rədd etdiyinizə görə,
Zorakılığa və yalana güvənib bel bağladığınıza görə
13 Bu qəbahət sizin üçün hündür divarda əmələ gələn
çata bənzəyir, Qəflətən, bir an içində dağıla bilər. **14**
Ölkəniz də bir gil qab kimi qırılacaq, Elə xıncım-xıncım
olacaq ki, Ocaqdan od götürmək üçün Yaxud hovuzdan
su çəkmək üçün bir qırığı da qalmayacaq». **15** Xudavənd
Rəbb, İsrailin Müqəddəsi belə deyir: «Mənə tərəf dönüb
rahatlıq tapanda xilas olarsınız, Sakitləşib inanmaqla
qüdrətli olarsınız, Lakin siz bunu istəmirsiniz. **16** Siz
dediniz: “Xeyr, atlara minib-qaçacağıq”, Buna görə siz
qaçmalı olacaqsınız. “Çevik atlara minəcəyik”. Buna
görə təqibçiləriniz də çevik olacaq. **17** Min nəfər bir
nəfərin hədəsinə görə qaçacaq, Beş nəfərin hədəsinə görə
hamınız qaçacaqsınız; Sağ qalanlarınız dağın zirvəsindəki
bayrağın şüvülü tək, Təpədəki bayraq tək olacaq». **18**
Amma Rəbb sizə lütf göstərmək üçün gözləyir, Yenə də
sizə rəhm etməyə hazırdır, Çünki Rəbb adil Allahdır, Onu
intizarla gözləyənlər nə bəxtiyardır! **19** Ey Yerusəlimdə
yaşayanlar, ey Sion xalqı, Siz artıq ağlamayacaqsınız,
Fəryad etdikdə Rəbb sizin üçün lütfkar olacaq, Fəryadınızı
eşidən kimi cavab verəcək. **20** Rəbb çörəyi əzabla, suyu
çətinliklə sizə verəcək, Lakin O bir daha Mürəbbinizi
sizdən gizlətməyəcək, Onu gözünüzlə görəcəksiniz. **21**
Sağa ya sola azdığınız vaxt Arxanızdan «Yol budur,
gedin bu yolla» Deyilən səsi eşidəcəksiniz. **22** Onda siz
gümüşlə örtülən oyma bütlərinizi, Qızılla örtülmüş tökmə
bütlərinizi Murdar hesab edəcəksiniz. Murdar bir şeyi

atdığınız kimi onları atıb deyəcəksiniz: «Rədd ol!» **23**
Rəbb yerə əkdiyiniz toxum üçün yağış verəcək, Torpağın
məhsulu bol və bərəkətli olacaq. O gün mal-qaranız geniş
otlaqlarda otlayacaq. **24** Torpağı şumlayan öküzlərlə
eşşəklər Kürəklə, yaba ilə sovrulmuş duzlu yem yeyəcək.
25 O böyük məğlubiyyət günündə Qalalar yerə çökəndə
Hər hündür dağdan, Hər uca təpədən sellər axacaq.
26 Rəbb Öz xalqının yaralarını sarıdığı gün, Zərbəsi ilə
açdığı yaralarına şəfa verən gün, Ay işığı günəş işığı,
Günəşin işığı yeddi günün işığı kimi Yeddi qat artıq
parlayacaq. **27** Budur, Rəbbin adı uzaqdan gəlir, Qızğın
qeyzlə qara bulud içində Ağzı qəzəbli sözlərlə doludur, Dili
sanki hər şeyi məhv edən alovdur. **28** Onun nəfəsi insan
boğazına çatmış daşan sel kimidir, Millətləri ələkdən
keçirəcək ki, məhv olsunlar, Xalqların ağzına yüyən
taxacaq ki, yolunu azsınlar. **29** Siz isə müqəddəs bayram
gecəsi kimi İlahilər oxuyacaqsınız. Rəbbin dağına, İsrailin
Qayasına tütək çalaraq çıxan tək Ürəyiniz şadlanacaq.
30 Rəbb əzəmətli səsini eşitdirəcək, Qızğın qəzəblə, hər
şeyi yandıran alovla, Fırtına ilə, güclü leysanla, dolu ilə
Qolunun qüdrətini göstərəcək. **31** Aşşur Rəbbin səsindən
vahiməyə gələcək, Rəbb dəyənəyi ilə onları vuracaq. **32**
Rəbbin onlara endirdiyi dəyənəyinin hər zərbəsini Dəf və
liralar müşayiət edəcək. Döyüşərkən əl-qol atıb onları
vuracaq. **33** Tofet çoxdan hazırdır, Aşşur padşahı üçün də
O yer dərinləşdirilib genişləndirilmişdir. Od çuxurunda
çoxlu odun, alov var. Rəbbin nəfəsi kükürd axını kimi onu
yandırar.

31 Kömək üçün Misirə enənlərin, Atlara güvənənlərin
vay halına! Onlar döyüş arabalarının çoxluğuna,
Süvarilərin gücünə bel bağlayır! Amma İsrailin
Müqəddəsinə baxmırlar, Rəbbi axtarmırlar! **2** Lakin Rəbb
tam hikmətə malikdir, O bəla gətirər, Öz sözlərini geri
götürməz, Pislik edən adamlara, Günahkarlara kömək
edənlərə qarşı çıxar. **3** Misirlilər Allah deyil, insandır,
Atları da ətdəndir, ruhdan deyil. Rəbb Öz əlini uzadanda
Yardım edən büdrəyəcək, Yardım alan yıxılacaq, Hamısı
birlikdə məhv olacaq. **4** Çünki Rəbb mənə belə dedi: «Şir
ya gənc aslan öz şikarı üstünə nərə çəkəndə Bir dəstə
çoban ona qarşı haray salsa da, Aslan onların səslərindən
qorxmur, Qışqırıqlarına məhəl qoymur. Ordular Rəbbi də
elə enəcək, Sion dağını, onun təpələrini Qorumaq üçün
döyüşəcək. **5** Quş qanad açıb necə balalarını qoruyursa,
Ordular Rəbbi Yerusəlimi də belə qoruyacaq, Müdafiə
edəcək, qurtaracaq, saxlayacaq, xilas edəcək». **6** Ey İsrail
övladları, üz döndərdiyiniz Rəbbə tərəf dönün! **7** Çünki o
gün hamınız əlinizlə günahkarcasına düzəltdiyiniz qızıl və
gümüş bütlərinizi tullayacaqsınız. **8** «Aşşurlular qılıncdan
məhv olacaq, İnsan qılıncından yox. Onlar qılıncdan
keçiriləcək, Amma bu insan qılıncı olmayacaq. Aşşurlular
döyüş meydanından qaçacaq, Cavanları isə yaxalanıb
qul olacaq. **9** Aşşur padşahı dəhşət içində qaçacaq.
Sərkərdələri bayraqlarını atıb vəlvələyə düşəcək». Bunu
alovu Sionda, Ocağı Yerusəlimdə olan Rəbb bəyan edir.

32 Budur, padşah salehliklə hökm sürəcək, Başçılar
ədalətlə rəhbərlik edəcək. **2** Onların hər biri Küləyə
qarşı bir pənahgah, Fırtınaya qarşı sığınacaq, Quraqlıqda

bulaqlar, Cansıxıcı torpaqda kölgə salan böyük qaya kimi
olacaq. **3** Görənlərin gözləri bir daha yumulmayacaq,
Eşidənlərin qulaqları dinləyəcək. **4** Ağılsızların ağlı biliyə
doğru yönələcək, Pəltəklər açıq-aydın danışacaq. **5** Artıq
axmaq adama alicənab deyilməyəcək, Alçağı ağayana
insan saymayacaqlar. **6** Çünki axmaq səfeh-səfeh danışır,
Ürəyinin niyyəti pislik etməkdir. Onun işi küfr edib,
Rəbbə qarşı təhqiranə danışmaq, Acları ac, susuzları
susuz qoymaqdır. **7** Alçaq adamın əmälläri pisdir. O, hiylə
işlədir ki, Yalan sözlərlə haqlı olan yoxsula ziyan versin. **8**
Amma alicənab adam Alicənab şeylər barəsində fikirləşər.
Elədiyi xoş əmällər ona dayaqdır. **9** Ey qayğısız qadınlar,
Qalxın, səsimi eşidin! Ey laqeyd qızlar, sözümü dinləyin!
10 Ey laqeyd qadınlar, Siz bir ildən sonra sarsılacaqsınız,
Çünki bağda məhsul, Meyvə yığımı olmayacaq. **11** Ey
qayğısızlar, əsin! Ey laqeydlər, lərzəyə gəlin, Geyimlərinizi
çıxarın, Soyunun, belinizə çul qurşayın. **12** Gözəl tarlalar,
Məhsuldar meynələr üçün, **13** Xalqımın tikanlı kollar
bitən torpağı üçün, Zövq-səfalı şəhərlərdəki şən evləriniz
üçün Sinə döyün. **14** Çünki saray viranə, İzdihamlı şəhər
boş qalacaq, Qala ilə gözətçi qülläsi Əbədilik mağaralara
çevriləcək, Vəhşi eşşəklərin gəzdiyi, Sürülərin otlaq yeri
olacaq. **15** Bunlar yuxarıdan üzərimizə Ruh tökülənədək
davam edəcək. O vaxt səhra məhsuldar tarlaya, Məhsuldar
tarla isə meşəyə dönəcək. **16** Sonra ədalət səhrada
məskunlaşacaq, Salehlik məhsuldar tarlada yaşayacaq.
17 Salehliyin bəhrəsi əmin-amanlıq, Nəticəsi isə əbədi
sakitlik və təhlükəsizlik olacaq. **18** Xalqım əmin-amanlıq
içində evlərində, Təhlükəsiz məskəndə, rahat yerlərdə

yaşayacaq. 19 Dolu meşələrə düşsə də, Şəhər yerlə yeksan
olsa da, 20 Bütün sulu torpaqlarda toxum əkənlər, Oraya
malını, eşşəyini sərbəst buraxanlar, Siz nə xoşbəxtsiniz!
33 Vay halına, ey yıxıb-dağıdan, Amma özü yıxılmayan
insan! Vay halına, ey xain adam, Hərçənd sənə qarşı
xəyanət etməmişlər! Sən məhv edib qurtaran zaman
Özün də yıxılacaqsan, Sən xain əməllərindən dönəndə
Xəyanətlə rastlaşacaqsan. 2 Ya Rəbb, bizə qarşı lütfkar ol,
Çünki Sənə ümid etmişik. Hər səhər bizim qüvvətimiz ol,
Fəlakət günündə bizi qurtar. 3 Sənin qüdrətli səsindən
xalqlar qaçır, Sən ayağa qalxarkən Millətlər pərən-pərən
olur. 4 Çəyirtkələr tarlanı nə cür talan edirlərsə, Ey
millətlər, qənimətiniz də o cür talan olacaq. Malınızın
üstünə çəyirtkə yığını kimi cumacaqlar. 5 Rəbb ucadır,
yüksəklərdə oturur, Sionu ədalətlə və salehliklə doldurur.
6 O, yaşadığınız dövrün təməlidir, Qurtuluşun, hikmətin,
biliyin mənbəyidir, Rəbb qorxusu sənin xəzinəndir.
7 Budur, millətlərin igidləri küçələrdə çığırırlar. Sülh
qasidləri hönkürüb ağlayırlar. 8 Yollar boşalıb, səyyahlar
yoxdur. Düşmən əhdi pozdu, Şəhərləri dağıtdı, adamları
alçaltdı. 9 Ölkə yas tutur, zəifləyir, Livan məğlub olub,
solub, Şaron səhraya dönür, Başan və Karmelin ağacları
yarpaqlarını tökür. 10 Rəbb deyir: «İndi qalxacağam,
İndi yüksələcəyəm, İndi ucalacağam. 11 Samana hamilə
qalıb küləş doğacaqsınız, Nəfəsiniz sizi məhv edən
alova dönəcək. 12 Xalqlar yanıb kül olacaq, Kəsilib
odda yandırılan tikanlı kollara oxşayacaq. 13 Ey uzaqda
yaşayanlar, Nə elədiyimi eşidin, Ey yaxında yaşayanlar,
Mənim gücümü bilin». 14 Siondakı günahkarlar dəhşətə,

Allahsızlar lərzəyə gəldi: «Hər şeyi məhv edən alovun
yanında hansımız yaşaya bilərik? Əbədi yanan atəşin
yanında hansımız dayana bilərik?» **15** Amma salehlik
yolu ilə gedən, Doğru sözlər danışan, Zorakılıqla əldə
edilən qazancı rədd edən, Əlini rüşvətdən uzaq tutan,
Qatillərin qurduğu qəsdə fikir verməyən, Pisliyə qarşı
gözlərini yuman **16** Yüksəkliklərdə yaşayacaq, Təpələrin
başındakı qalalar onun dayağı olacaq. O, çörəklə, su ilə
təmin olunacaq. **17** Gözlərin padşahı bütün gözəlliyi
ilə görəcək, Ucsuz-bucaqsız ölkəni seyr edəcək. **18**
«Haradadır xərac yığan? Haradadır qeydiyyat aparan?
Haradadır qüllələrə nəzər salan?» deyərək Dəhşətli
günlər haqqında düşünəcəksən. **19** Anlaşılmaz, yad
dildə danışan Təkəbbürlü xalqı daha görməyəcəksən.
20 Bayramlar keçirdiyimiz şəhərə – Siona bax! Gözlərin
Yerusəlimi, Sarsılmaz çadırı, sülh məskənini görəcək.
Onun payaları heç vaxt sökülməyəcək, Kəndirlərinin
heç biri qırılmayacaq. **21** Lakin orada – Geniş çayların,
irmaqların olduğu yerdə Əzəmətli Rəbb bizimlə olacaq.
Oradan avarlı qayıqlar, böyük gəmilər Keçə bilməz. **22**
Çünki Rəbdir hakim olan, Rəbdir qanunumuzu qoyan,
Padşahımız Rəbdir, Odur bizi qurtaran. **23** Gəmilərinin
ipləri boşaldı, Dor ağacları yerində möhkəm dayanmadı,
Yelkənləri açılmadı. O vaxt böyük talan malı paylanacaq,
Hətta topal adamlar da talan edəcək. **24** Heç bir Sion
sakini «Xəstəyəm» deməyəcək, Orada yaşayan xalqın
günahları bağışlanacaq.

34 Ey millətlər, yaxın gəlin, eşidin, Ey ümmətlər, dinləyin!
Ey dünya və sakinləri, Yer üzü və onun bütün yetirmələri,

qulaq asın! **2** Çünki Rəbb bütün millətlərə qarşı qəzəbləndi,
Onların ordularına qarşı qeyzə gəldi. Onların hamısını
məhv edəcək, Ölümə məhkum edəcək. **3** Ölüləri kənara
atılacaq, Meyitlərindən üfunət qalxacaq, Dağlar onların
qanına bulanacaq. **4** Bütün göy cisimləri çürüyəcək,
Göylər bir tumar kimi büküləcək. Göy ulduzları meynə
yarpağı kimi, əncir yarpağı kimi düşəcək, saralıb-solacaq.
5 Rəbb deyir: «Çünki qılıncım göylərdə doyub, Bax
Edomun üzərinə, Məhv etməyə qərar verdiyim xalqın
üzərinə enir». **6** Rəbbin qılıncı qanla, quzu və təkə
qanı ilə doydu, Qoç böyrəklərinin yağı ilə piy bağladı.
Çünki Rəbb Bosrada qurban, Edomda isə böyük qırğın
hazırlayıb. **7** Onlarla birlikdə çöl öküzləri, Buzovlar, güclü
buğalar yerə səriləcək. Onların ölkəsi qanla dolacaq,
torpaqları piylə münbit olacaq. **8** Çünki Rəbbin qisas
günü var, Siona edilən zülmlərin intiqam ili var. **9**
Edomun axar suları qatrana, Torpağı kükürdə dönəcək,
Ölkənin hər tərəfi yanan qatrana çevriləcək; **10** Gecə-
gündüz sönməyəcək, tüstüsü həmişə qalxacaq, Nəsildən-
nəslədək viran qalacaq, əsrlər boyu oradan heç kəs
keçməyəcək. **11** Orada ancaq bayquşlarla kirpilər yurd
salacaq, Böyük bayquşlarla qarğalar orada yaşayacaq.
Rəbb oranı qarmaqarışıqlıq ipi, viranəlik şaqulu ilə
ölçəcək. **12** Orada heç bir adlı-sanlı adam qalmayacaq
ki, Onu padşah elan etsinlər. Bütün başçıların sonu
gələcək. **13** Saraylarında tikanlar, Qalalarında gicitkən və
böyürtkən bitəcək. Ora çaqqalların yurdu, dəvəquşuların
yuvası olacaq. **14** Vəhşi heyvanlarla goreşənlər orada
görüşəcək, Təkələr bir-birini səsləyəcək, Gecə heyvanları

da orada məskunlaşıb rahat yer tapacaq. **15** Orada bayquş
yuva quracaq, yumurtlayacaq, Öz kölgəsi altında balalar
çıxaracaq. Çalağanlar da orada cüt-cüt yığışacaq. **16**
Rəbbin kitabını araşdırın, oxuyun, Bunlardan heç biri
əskik olmayacaq, Hər bir dişi heyvan öz cütünü tapacaq,
Çünki bu əmr Onun ağzından çıxdı, Ruhu da onları
toplayacaq. **17** Rəbb Özü onlar üçün püşk atdı, əli ilə
ölkəni ölçüb, onlara payladı. Onlar bu ölkəyə əbədi malik
olacaq, Nəsildən-nəslə burada yaşayacaq.

35 Səhra və quru torpaq sevinəcək, Çöl şadlanacaq,
nərgiz kimi çiçəklənəcək. **2** Hər yan gül açacaq,
Şadlanacaq, sevincdən nəğmə oxuyacaq. Livanın gözəlliyi,
şan-şöhrəti, Karmelin və Şaronun cah-calalı ona
veriləcək. Hamı Rəbbin izzətini, Allahımızın əzəmətini
görəcək. **3** Zəif əllərə qüvvət verin, Əsən dizləri
möhkəmləndirin. **4** Ürəklərində qorxanlara deyin:
«Möhkəm olun, qorxmayın! Budur, Allahınız İntiqam
almaq, düşmənlərinizdən qisas almaq üçün gəlir. O
gəlib sizə qurtuluş verəcək!» **5** O vaxt korların gözləri,
karların qulaqları açılacaq, **6** Axsaqlar ceyran kimi
hoppanacaq, Lalların dili sevinclə nəğmə deyəcək, Çünki
səhrada bulaqlar fışqıracaq, Quru torpaqda çaylar axacaq.
7 Qızmar qum hovuza, susuz torpaq su bulaqlarına
çevriləcək. Çaqqalların yaşadığı yerlərdə qamış və qarğı
bitəcək. **8** Orada bir yol olacaq, O yol «Müqəddəs yol»
adlanacaq. Murdar adam oradan keçməyəcək, O yol
qurtuluş tapanların yoludur. Ora ilə gedənlərdən heç
biri, Hətta ağılsızlar da keçsələr, əsla yolunu azmayacaq.
9 Orada şirlər olmayacaq, Yırtıcı heyvanlar o yola

çıxmayacaq, Onlara orada rast gəlməyəcəklər. Ancaq
qurtuluş tapanlar o yol ilə gəzəcək. **10** Rəbbin satın
alınmış adamları qayıdacaq, Sevinclə nəğmə deyərək
Siona gələcək. Üzlərində əbədi sevinc olacaq, Onlar fərəh
və şadlıq tapacaq, Kədər və qəm-qüssə yox olacaq!

36 Xizqiyanın padşahlığının on dördüncü ilində Aşşur
padşahı Sanxeriv Yəhudanın bütün qalalı şəhərlərinə
hücum edib onları aldı. **2** Aşşur padşahı baş vəzirini böyük
qoşunla Lakişdən Yerusəlimə, padşah Xizqiyanın yanına
göndərdi. Baş vəzir Mahudbasan tarlası yoluna, yuxarı
hovuzun su kəmərinin yanına qalxıb orada dayandı. **3**
Saray rəisi Xilqiya oğlu Elyaqim, mirzə Şevna və salnaməçi
Asəf oğlu Yoah onun qabağına çıxdılar. **4** Baş vəzir
onlara dedi: «İndi Xizqiyaya söyləyin ki, böyük padşah
– Aşşur padşahı belə deyir: "Nəyə güvənirsən? **5** Mən
deyirəm ki, sən boş şeyə güvənirsən. Müharibə üçün
tədbir və güc lazımdır. İndi sən kimə güvənirsən ki, mənə
qarşı çıxırsan? **6** Yəqin sən əzilmiş qamış çubuğuna –
Misirə güvənirsən. Bil ki, kim ona söykənsə, əlinə batıb
deşər. Misir padşahı firon ona güvənənlərin hamısı üçün
belədir. **7** Bəlkə mənə ‹biz Allahımız Rəbbə güvənirik›
söyləyəsən. Məgər bu o Allah deyildi ki, Xizqiya Onun
səcdəgahlarını və qurbangahlarını aradan qaldırdı? O,
Yəhudalılara və Yerusəlimlilərə də ‹yalnız qurbangahın
önündə səcdə edin› demədimi? **8** İndi ağam Aşşur padşahı
ilə mərcə gəl: əgər sən iki min süvari tapa bilsən, mən
sənə o qədər at verərəm. **9** Görək, sən ağamın kiçik qulu
olan bir başçını necə məğlub edəcəksən. Sən hələ döyüş
arabaları və süvarilər almaq üçün Misirə güvənirsən! **10**

Məgər indi mən bu torpağı viran etməyə Rəbbin istəyi ilə
gəlmədimmi? Rəbb mənə ‹bu ölkəyə hücum edib onu
viran et› dedi”». **11** Elyaqim, Şevna və Yoah baş vəzirə
dedi: «Xahiş edirik, bu qullarınla Arami dilində danış,
biz bu dili başa düşürük. Ancaq divar üzərindəki xalqın
eşitdiyi yerdə bizimlə Yəhudi dilində danışma». **12** Baş
vəzir dedi: «Məgər ağam məni göndərib ki, bu sözləri
təkcə sənin ağana və sənə, yoxsa divar üzərində oturan bu
adamlara söyləyim? Axı onlar da sizinlə birgə nəcislərini
yeyib, sidiklərini içəcəklər». **13** Onda baş vəzir durub
Yəhudi dilində uca səslə bağıraraq dedi: «Böyük padşahın
– Aşşur padşahının sözünü eşidin! **14** Padşah belə deyir:
“Xizqiya sizi aldatmasın, sizi qurtara bilməyəcək. **15** Qoy
Xizqiya sizə ‹Rəbb bizi hökmən qurtaracaq və bu şəhər
Aşşur padşahına təslim edilməyəcək› deyib Rəbbə arxayın
etməsin”. **16** Ona qulaq asmayın! Çünki Aşşur padşahı
belə deyir: “Mənimlə sülh bağlayın və yanıma gəlin.
Mən gələnə qədər hər kəs öz üzüm meynəsinin və əncir
ağacının bəhrəsindən yeyib öz quyusunun suyundan
içəcək. **17** Sonra mən gəlib sizi ölkənizə bənzər bir
ölkəyə – buğda, şərab, çörək, üzüm bağları olan bir
torpağa aparacağam. **18** ‹Rəbb bizi qurtaracaq› deyib
qoy Xizqiya sizi azdırmasın. Millətlərin allahlarından
biri öz ölkəsini Aşşur padşahının əlindən qurtardımı? **19**
Hanı Xamatın və Arpadın allahları? Hanı Sefarvayimin
allahları? Samariyanı mənim əlimdən qurtardılarmı? **20**
Bütün bu allahlardan hansı öz ölkəsini mənim əlimdən
qurtardı? Bəs Rəbb necə Yerusəlimi mənim əlimdən
qurtara bilər?”» **21** Camaat susdu və onun cavabında heç

nə demədi. Çünki padşah «ona cavab verməyin» deyə əmr
etmişdi. 22 Saray rəisi Xilqiya oğlu Elyaqim, mirzə Şevna və
salnaməçi Asəf oğlu Yoah cırılmış paltarlarda Xizqiyanın
yanına gəlib baş vəzirin sözlərini ona çatdırdılar.

37 Padşah Xizqiya bunu eşidəndə paltarını cırdı və
çula bürünüb Rəbbin məbədinə girdi. 2 O, saray rəisi
Elyaqimi, mirzə Şevnanı və kahinlərin ağsaqqallarını
çula bürünmüş halda peyğəmbər Amots oğlu Yeşayanın
yanına göndərdi. 3 Onlar Yeşayaya dedilər: «Xizqiya
belə deyir: "Bu gün bəla, təhqir və rüsvayçılıq günüdür,
çünki uşaqların doğulma vaxtı çatıb, ancaq doğmağa
güc yoxdur. 4 Bəlkə ağası Aşşur padşahının var olan
Allahı təhqir etməyə göndərdiyi baş vəzirin sözlərini
Allahın Rəbb eşidib buna görə məzəmmət edər. Ona
görə də qalanlar üçün dua et"». 5 Padşah Xizqiyanın
adamları Yeşayanın yanına gələndə 6 Yeşaya onlara dedi:
«Ağanıza söyləyin ki, Rəbb belə deyir: "Aşşur padşahının
nökərlərinin Mənə qarşı küfr edərək söylədiyi və sənin
eşitdiyin sözlərdən qorxma. 7 Mən onun daxilinə elə
bir ruh göndərəcəyəm ki, bir xəbər eşidib öz ölkəsinə
qayıdacaq və orada onu qılıncla öldürtdürəcəyəm"». 8
Baş vəzir geri qayıdıb Aşşur padşahının Livna üzərinə
hücum etdiyini gördü. Çünki Lakişdən geri çəkildiyini
eşitmişdi. 9 Aşşur padşahına «Kuş padşahı Tirhaqa sənin
üstünə vuruşmağa gəlir» xəbəri çatdı. O bunu eşidəndə
Xizqiyanın yanına qasidlər göndərib dedi: 10 «Yəhuda
padşahı Xizqiyaya belə söyləyin: "Qoy güvəndiyin Allahın
‹Yerusəlim Aşşur padşahına təslim edilməyəcək› deyə
səni aldatmasın. 11 Axı sən eşitdin ki, Aşşur padşahları

bütün ölkələrə nə ediblər, oraları necə viran ediblər.
Sən qurtula biləcəksənmi? **12** Atalarımın məhv etdikləri
millətlərin – Qozanın, Xaranın, Resefin və Telassarda olan
Edenlilərin allahları onları qurtardılarmı? **13** Hanı Xamat
padşahı, Arpad padşahı, Sefarvayim şəhərinin, Henanın
və Avvanın padşahı?”» **14** Xizqiya məktubu qasidlərdən
alıb oxudu. O, Rəbbin məbədinə qalxıb məktubu Rəbbin
önündə yerə sərdi. **15** Xizqiya Rəbbə dua edib dedi: **16**
«Ey keruvlar üstündə əyləşən Ordular Rəbbi olan İsrailin
Allahı! Bütün dünya padşahlıqlarının Allahı yalnız Sənsən.
Göyü və yeri Sən yaratmısan. **17** Ya Rəbb, qulağın eşitsin,
gözün görsün. Sanxerivin var olan Allaha qarşı küfr
edərək göndərdiyi bütün sözlərə qulaq as. **18** Ya Rəbb,
doğrudur, Aşşur padşahları bütün ölkələri və onların
torpaqlarını talan etdi, **19** allahlarını oda atıb məhv
etdi. Çünki onlar Allah deyildi, insanlar onları ağac
və daşdan düzəltmişdi. **20** Ey Allahımız Rəbb, indi isə
yalvarıram, bizi onun əlindən qurtar və bütün dünya
padşahlıqları bilsin ki, Rəbb yalnız Sənsən!» **21** Amots
oğlu Yeşaya Xizqiyaya xəbər göndərib dedi: «İsrail Allahı
Rəbb belə deyir: “Aşşur padşahı Sanxeriv barədə Mənə
dua etdin”. **22** Onun haqqında Rəbbin söylədiyi söz budur:
“Bakirə Sion qızı Sənə xor baxıb lağ edir, Yerusəlim qızı
Sənin arxanca başını bulayır. **23** Kimi söyüb küfr etdin?
Kimə qarşı səsini qaldırdın? Kimə lovğalıqla baxdın?
İsrailin Müqəddəsinə! **24** Nökərlərinin vasitəsilə Rəbbi
təhqir edib dedin: ‹Çoxlu döyüş arabalarımla Dağların
zirvəsinə, Livanın ən uca yerlərinə çıxdım. Uca sidr
ağaclarını, Gözəl şam ağaclarını kəsdim, Uzaq təpələrinə,

Yaşıl meşələrinə çıxdım. **25** Quyu qazdım və sularını
içdim, Misirin bütün çaylarını ayağımla qurutdum›. **26**
Məgər eşitməmisən ki, Mən çoxdan bu işi hazırladım,
Qədimdən bəri müəyyən etdiyimi İndi yerinə yetirirəm
ki, Sən qalalı şəhərləri dağıdıb Viranəliyə çevirəsən. **27**
Bu şəhərlərin sakinləri zəiflədi, Çaşqınlığa və xəcalətə
düşdü. Yetişməmişdən əvvəl yandırılan Çöl otu, göyərti
və damda bitən ot kimi oldu. **28** Sənin oturuşunu, Girişini-
çıxışını, Mənə qarşı hiddətini bilirəm. **29** Mənə qarşı
hiddətləndiyinə görə, Lovğalığın qulağıma çatdığına görə
Halqamı burnuna və yüyənimi ağzına taxacağam, Səni
gəldiyin yolla geri qaytaracağam. **30** Ancaq sənin üçün
əlamət budur, ey Xizqiya! Bu il və gələn il özü yetişən
barını, Üçüncü il isə taxıl zəmilərini, Üzüm bağları salıb
onların bəhrəsini yeyin. **31** Yəhuda nəslindən qurtulub
sağ qalanlar Yenə aşağıya doğru kök atacaq, Yuxarıya
doğru bəhrə verəcək. **32** Çünki qalanlar Yerusəlimdən,
Xilas olanlar Sion dağından çıxacaq. Ordular Rəbbinin
qeyrəti bunu edəcək". **33** Buna görə Aşşur padşahı barədə
Rəbb belə deyir: "O bu şəhərə girməyəcək, Oraya ox
atmayacaq, Qarşısına qalxanla çıxmayacaq, Qala önündə
torpaq qalağı qurmayacaq. **34** Ancaq gəldiyi yolla geri
qayıdacaq, Bu şəhərə girməyəcək" Rəbb bəyan edir. **35**
"Mən bu şəhəri Özüm üçün, Qulum Davudun xatirinə
qoruyub xilas edəcəyəm"». **36** O gecə Rəbbin mələyi çıxıb
Aşşur ordugahında yüz səksən beş min nəfəri qırdı. Səhər
erkən qalxıb gördülər ki, onların hamısı öldürülüb. **37**
Aşşur padşahı Sanxeriv geri çəkilib getdi və Ninevada
qaldı. **38** O öz allahı Nisrokun məbədində səcdə edərkən

oğulları Adrammelek ilə Şareser onu qılıncla öldürdü
və Urartu ölkəsinə qaçdı. Sanxerivin yerinə oğlu Esar-
Xaddon padşah oldu.

38 O günlərdə Xizqiya ölümcül xəstələndi. Peyğəmbər
Amots oğlu Yeşaya onun yanına gəlib dedi: «Rəbb
belə deyir: "Evin üçün vəsiyyət et, çünki xəstəlikdən
sağalmayıb öləcəksən"». **2** Xizqiya üzünü divara çevirdi
və Rəbbə dua edib dedi: **3** «Yalvarıram, ya Rəbb, yadına
sal ki, necə Sənin önündə salehliklə və sidq ürəklə
davranmışam, necə Sənin gözündə yaxşı olan işlər
etmişəm». Xizqiya acı-acı ağladı. **4** Sonra Rəbbin sözü
Yeşayaya nazil oldu: **5** «Qayıt, Xizqiyaya söylə ki, baban
Davudun Allahı Rəbb belə deyir: "Sənin duanı eşitdim,
göz yaşlarını gördüm. Bax sənin ömrünü on beş il
artırıram. **6** Səni və bu şəhəri Aşşur padşahının əlindən
qurtaracağam. Bu şəhəri qoruyacağam. **7** Söylədiyi sözə
əməl edəcəyinə Rəbbin verdiyi əlamət budur: **8** batan
günəşin Axazın tikdiyi günəş saatının üstünə düşən
kölgəsi on dərəcə geri çəkiləcək"». Beləliklə, günəş enmə
dərəcəsindən on dərəcə geri çəkildi. **9** Yəhuda padşahı
Xizqiya xəstələnib şəfa tapdığından sonra bunu yazdı:
10 «Mən öz-özümə dedim: Ömrüm yarıya çatan zaman
Ölülər diyarının qapısından keçməliyəm, Həyatımın qalan
illərindən məhrum olmuşam. **(Sheol h7585)** **11** Dedim, Rəbbi
dirilər arasında, Bəli, Rəbbi bir daha görməyəcəyəm. Bu
dünyada yaşayanlar kimi Artıq insan üzü görməyəcəyəm.
12 Evim çoban çadırı kimi dağıldı, əlimdən alındı.
Həyatım dəzgahda toxunan saplar kimi dövr edirdi,
Ya Rəbb, bu dəzgahdan məni kəsdin. Bir günün içində

əcəlimi çatdırdın. **13** Səhərə qədər ağrılardan çığırdım,
Rəbb aslan tək bütün sümüklərimi qırır. Bir günün
içində əcəlimi çatdırdın. **14** Qaranquş kimi, durna kimi
çığırdım, Mən göyərçin tək inləyirəm. Göyə baxmaqdan
gözlərim yoruldu. Ya Xudavənd, imdadıma çat, zülmə
düşmüşəm! **15** Nə deyim? Mənimlə danışan, bunu edən
Rəbdir. Çəkdiyim əzablardan sonra qalan illərimi Sakit
yaşayacağam. **16** Ya Xudavənd, adamları yaşadan Sənsən,
Məni də Sən yaşadırsan. Məni yenə canlandıracaqsan,
Yaşat məni! **17** Çəkdiyim əzab-əziyyətim mənim xeyrimə
oldu. Sən sevginlə canımı qəbirdən qurtardın, Bütün
günahlarımı aradan götürdün. **18** Axı ölülər diyarı Sənə
şükür etməz, Ölüm həmdlər söyləməz, Qəbirə düşənlər
Sənin sədaqətinə ümid etməz. **(Sheol h7585)** **19** Bu gün Sənə
etdiyim kimi Dirilər, yalnız dirilər Sənə şükür edər. Atalar
Sənin sədaqətini övladlarına tanıtdırır. **20** Rəbb mənə
qurtuluş verdi, Ömrümüz boyu Rəbbin məbədində Səni
simli alətlərlə, ilahilərlə mədh edərik». **21** Əvvəl Yeşaya
demişdi: «Əncir kündəsi götürün, çibanın üstünə qoyun
ki, padşah sağalsın». **22** Xizqiya dedi: «Rəbbin məbədinə
qalxmağım üçün əlamət nədir?»

39 O zaman Babil padşahı Baladan oğlu Merodak-
Baladan Xizqiyaya məktublar və hədiyyələr göndərdi,
çünki Xizqiyanın xəstələndiyini və sağaldığını eşitmişdi. **2**
Bunlar Xizqiyanı sevindirdi. O, xəzinəsində olan şeyləri –
qızıl-gümüşü, ətriyyatı, qiymətli yağları, silah anbarındakı
bütün əşyaları elçilərə göstərdi. Xizqiyanın sarayında və
bütün torpağında onlara göstərmədiyi bir şey qalmadı.
3 Onda Yeşaya peyğəmbər padşah Xizqiyanın yanına

gəlib, ona dedi: «Bu adamlar nə dedi? Onlar sənin
yanına haradan gəldi?» Xizqiya dedi: «Uzaq bir ölkədən
– Babildən gəldilər». 4 Yeşaya dedi: «Sənin sarayında
nə gördülər?» Xizqiya dedi: «Sarayımda olan bütün
şeyləri gördülər. Xəzinəmdə onlara göstərmədiyim bir
şey qalmadı». 5 Onda Yeşaya Xizqiyaya dedi: «Ordular
Rəbbinin sözünü dinlə: 6 "Bir gün gələcək ki, sənin
sarayında olan hər şey və atalarının bu günə qədər
yığdıqları şeylər Babilə aparılacaq, heç nə qalmayacaq"
deyir Rəbb. 7 "Sənin nəslindən olan və səndən törəyən bəzi
oğullarını götürüb aparacaqlar və onlar Babil padşahının
sarayında hərəmağası olacaqlar"». 8 Xizqiya Yeşayaya
dedi: «Söylədiyin Rəbbin sözü yaxşı sözdür». Sonra dedi:
«Heç olmasa mənim dövrümdə sülh və əmin-amanlıq
olacaq».

40 Allahınız deyir: «Təsəlli verin xalqıma, təsəlli verin!
2 Yerusəlim sakinlərinə təskinlik verən sözlər söyləyin!
Əsirlik dövrünün qurtarmasını, Təqsirlərinin əvəzinin
verilməsini, Bütün günahlarına görə Rəbbin əlindən
İkiqat cəza aldıqlarını onlara bəyan edin». 3 Nida edənin
səsi gəlir: «Səhrada Rəbbin yolunu hazırlayın, Çöldə
Allahımızın keçəcəyi yerləri hamar edin. 4 Hər dərə
yüksəldiləcək, Hər dağ və təpə aşağı endiriləcək, Yoldakı
əyriliklər düzələcək, Kələ-kötür yerlər hamar ediləcək.
5 Rəbbin əzəməti aşkar olunacaq, Bütün bəşər bunu
birlikdə görəcək». Bu sözlər Rəbbin ağzından çıxıb. 6 Səs
deyir: «Bəyan et!» «Nəyi bəyan edim?» deyə soruşdum.
«Bütün bəşər ota bənzər, Onun bütün gözəlliyi çöl çiçəyi
kimidir. 7 Rəbb nəfəsini üzərinə üfürəndə Ot quruyar,

çiçək solar, Həqiqətən, bu xalq ota oxşar. **8** Ot quruyar,
çiçək solar, Amma Allahımızın sözü əbədi qalar». **9** Ey
Siona müjdə gətirən, yüksək dağa çıx! Ey Yerusəlimə xoş
xəbər gətirən, Ucalt səsini, car çək, Qaldır səsini, qorxma.
Yəhuda şəhərlərinə de: «Budur Allahınız!» **10** Budur,
Xudavənd Rəbb Öz qüvvəsi ilə gəlir, O, qüdrətlə hökm
edəcək, Mükafatı Onunladır, Ənamı önündədir. **11** O Öz
sürüsünü çoban kimi otaracaq, Quzuları qucağına alacaq,
sinəsində gəzdirəcək, Sağmal heyvanların qayğısını çəkib
otaracaq. **12** Kim dənizləri ovcu ilə, Göyləri qarışı ilə
ölçüb? Yerin torpağını ölçü ilə, Dağları qapanla, Təpələri
tərəzi ilə kim çəkib? **13** Rəbbin Ruhuna kim yol göstərdi?
Ona kim məsləhətçi olub öyrətdi? **14** Ağıl öyrənmək
üçün O kimdən məsləhət alıb? Ədalət yolunu kimdir
ona göstərən? Kimdir Rəbbə bilik verən? Kimdir Ona
dərrakə yolunu anladan? **15** Rəbb üçün millətlər vedrədə
bir damla su kimidir, Tərəzidə toz zərrəsi kimi sayılar,
Budur, adaları da toz kimi göyə sovurar. **16** Qurbanları
yandırmaq üçün Livan meşəsi kifayət deyil, Yandırma
qurbanlar üçün oradakı heyvanlar bəs deyil. **17** Rəbbin
önündə bütün millətlər heçdir, Bu Onun önündə heçdən
də az, boş sayılar. **18** Bəs onda Allahı kimə bənzədərsiniz?
Onu nəyə oxşadarsınız? **19** Bütəmi? Onu usta tökür,
Zərgər qızılla örtür, Gümüş zəncirlərlə bəzəyir. **20** Belə
təqdimi gətirə bilməyən yoxsul adam Çürüməyən bir ağac
seçər, Məharətli usta tapar ki, Yerindən tərpənməyən büt
düzəltsin. **21** Məgər siz bilmirsiniz? Məgər eşitməmisiniz?
Başlanğıcdan bəri bunu sizə bildirmədilərmi? Dünyanın
təməli qoyulduqdan bəri bunu dərk etmədinizmi? **22** Rəbb

göy qübbəsinin üstündə oturur, Yer üzündə yaşayanlar
çəyirtkə kimidir. Göyləri tül pərdə kimi açır, Onları
yaşamaq üçün çadır kimi qurur. 23 Rəbb padşahları heç
edər, Dünya hökmdarlarını heçə endirər. 24 Onlar yenicə
basdırılan, yenicə əkilən, Gövdələri yenicə kök salan
ağaclara bənzəyər. Üzərlərindən Rəbbin küləyi əsəndə
quruyarlar, Qasırğa onları saman çöpü kimi sovurar.
25 «Bəs Məni onda kimə bənzədərsiniz ki, Mən ona
oxşayım?» Deyir Müqəddəs Olan. 26 Başınızı göylərə
qaldırıb baxın: Bunları kim yaratdı? Rəbb göy cisimlərini
sıraya düzüb çıxarar, Onların hamısını adları ilə çağırar.
Bol qüvvəsinə, böyük qüdrətinə görə Onlardan heç
biri əskik olmaz. 27 Ey Yaqub nəsli, ey İsrail! Nə üçün
«Rəbb başıma gələnləri bilmir, Allahım mənim haqqıma
diqqətsizlik edir?» Deyib gileylənirsən? 28 Məgər sən
bilmirsən? Məgər eşitməmisən? Rəbb əbədi Allahdır,
Odur bütün dünyanı yaradan. Nə yorulur, nə taqətdən
düşür, Onun ağlı dərkedilməzdir. 29 O, yorğunlara güc
verər, Taqətsizlərin qüvvətini artırar. 30 Hətta cavanlar
yorular, taqətdən düşər, İgidlər əldən düşüb titrəyər. 31
Rəbbə ümid bağlayanlarsa Yeni qüvvət alar, Qanad açıb
qartal kimi yüksəklərə uçar, Qaçanda taqətdən düşməzlər,
Yol gedib yorulmazlar.

41 Rəbb deyir: «Susun qarşımda, ey uzaq diyarlar! Qoy
ümmətlər yeni güc alsın, Qoy yaxınlaşıb danışsınlar,
Məhkəmə üçün birgə toplaşaq. 2 Ədalətli adamı şərqdən
kim ayağa qaldırdı? Kim ona xidmət etməyi əmr etdi?
Millətləri onun ixtiyarına kim verdi? Padşahları kim
məğlub etdi? O öz qılıncı ilə Onları torpağın tozuna

çevirir, Yayı ilə göyə sovrulan samana döndərir. **3** O onları təqib edir, Ayaqlarını basmadığı yoldan sağ-salamat keçir. **4** Bunları kim etdi, tamamladı? Əzəldən bəri nəsilləri çağıran kimdir? Mən Rəbbəm, birinciyəm və sonuncularla da Mən Oyam». **5** Uzaq diyarlar bunu görüb qorxdu, Dünyanın ucqar yerləri lərzəyə gəldi. Onlar yaxınlaşıb gəldilər, **6** Hər kəs qonşusuna kömək edir, Qardaşına «Cəsur ol!» deyir. **7** Usta zərgəri ürəkləndirir, Hamarlayan zindana çəkiclə vuranı ruhlandırır, «Lehim yaxşı oldu» deyir. Büt yerindən laxlamasın deyə bütün mıxları bərkidirlər. **8** Lakin sən ey qulum İsrail, Seçdiyim Yaqub nəsli, Dostum İbrahimin övladları! **9** Səni dünyanın ucqar yerlərindən topladım, ən uzaq yerlərdən səslədim: «Sən qulumsan, səni seçdim, rədd etmədim» dedim. **10** Qorxma, çünki Mən səninləyəm, Dəhşətə gəlmə, çünki Allahın Mənəm. Səni qüvvətləndirəcəyəm, Sənə kömək edəcəyəm. Sadiq sağ əlimlə sənə dayaq olacağam. **11** Sənə qarşı hirslənənlər hamısı xəcalət çəkib biabır olacaq, Sənə qarşı çıxanlar heçə çıxıb tələf olacaq. **12** Səninlə düşmənçilik edənləri axtaracaqsan, Amma tapa bilməyəcəksən, Səninlə vuruşanlar heç olacaq, **13** Çünki sənin sağ əlindən tutub «Qorxma, sənə kömək edəcəyəm» deyən Allahın Rəbb Mənəm. **14** «Ey torpaq qurdu olan Yaqub nəsli, Ey İsrail əhli, qorxma! Sənə kömək edəcəyəm» Rəbb bəyan edir. Səni Satınalan İsrailin Müqəddəsidir. **15** Budur, səni təzə, dişləri iti vəl edəcəyəm. Sən dağları döyüb əzəcəksən, Təpələri saman çöpü kimi sovuracaqsan. **16** Sən onları sovurduqda külək aparacaq, Qasırğa onları dağıdacaq, Sənsə Rəbdə

sevinəcəksən, İsrailin Müqəddəsi ilə öyünəcəksən. **17**
Məzlumlar və fəqirlər Su axtarıb tapmayanda Dilləri
susuzluqdan quruyur. Mən Rəbb onlara cavab verəcəyəm.
Mən İsrailin Allahı onları tərk etməyəcəyəm. **18** Çılpaq
təpələrdən çaylar, Vadilərdə su mənbələri açacağam.
Səhranı gölməçəyə, quraq torpağı bulaqlara çevirəcəyəm.
19 Səhrada sidr, əbrişim, mərsin və zeytun əkəcəyəm.
Quru torpaqda şam, çinar və sərv ağacını bir sırada
salacağam. **20** Beləcə insanlar görüb bilsin, Birgə fikirləşib
başa düşsün: Bunu edən Rəbbin əlidir, Bunu yaradan
İsrailin Müqəddəsidir. **21** Rəbb deyir: «İşinizi təqdim
edin, Sübutlarınızı göstərin», Bunu Yaqubun Padşahı
söyləyir. **22** Bütlərinizi gətirin və qoy onlar sonra nə
olacağını bizə bildirsin, Olub-keçənləri bizə nəql etsin, Biz
dərindən düşünüb sonunu öyrənək. Yaxud onlar gələcəyi
bizə agah etsin. **23** Ey bütlər, bundan sonra baş verən
hadisələrdən bizə danışın, Qoy sizin allah olduğunuzu
bilək! Yaxşılıq ya pislik edin ki, hamımız qorxub vahiməyə
düşək. **24** Amma siz heç nəsiniz, əməllərniz də heçdir.
Sizə səcdə etməyi seçən iyrəncdir! **25** Şimaldan bir
nəfəri hərəkətə gətirdim, o gəlir. O, gündoğandan adımı
çağıracaq. Dulusçu gili tapdalayan kimi O, hökmdarları
palçıq kimi tapdalayacaq. **26** Kim bunu başlanğıcdan
bəyan etdi ki, biz bilək, əvvəlcədən kim bildirdi ki, Biz
«O haqlıdır» deyə bilək? Amma bunu bəyan edən yox
idi, Bildirən yox idi, Sözlərinizi eşidən də yox idi. **27** İlk
olaraq Siona «budur, budur onlar» deyirəm. Yerusəlimə
müjdəçini göndərəcəyəm. **28** Baxdım, aralarında öyüd-
nəsihət verə bilən heç kim yox idi ki, Onlardan soruşum,

bir cavab alım. **29** Budur, hamısı puçdur, Etdikləri işlər də
heç bir şeydir, İnsanların tökmə bütləri yalnız küləkdir,
fanidir.

42 Budur, Mənim saxladığım, seçdiyim qulum! Könlüm
ondan razıdır! Mən Öz Ruhumu onun üzərinə qoymuşam.
O, millətlərə ədalət gətirəcək. **2** Çığırmayacaq,
səsini qaldırmayacaq, Küçələrdə heç kim onun səsini
eşitməyəcək. **3** Əzilmiş qamışı qırmayacaq, Tüstülənən
piltəni söndürməyəcək. O, ədaləti sədaqətlə yayacaq.
4 O, yer üzündə ədaləti quranadək Ümidini, cəsarətini
itirməyəcək, Uzaq diyarlar onun qanununa etibar edəcək.
5 Göyləri yaradıb onları sərən, Yeri və onun üzərindəkiləri
düzəldən, Dünyadakı adamlara nəfəs verən, Yer üzündə
gəzən insanlara ruh verən Rəbb Allah belə deyir: **6** «Mən
Rəbb salehliyimlə səni çağırdım, Səni əlindən tutacağam,
Səni qoruyacağam, Səni xalqım üçün əhd edəcəyəm,
Millətlərə nur edəcəyəm ki, **7** Korların gözlərini açasan,
Zindandan dustaqları, Zülmətdə, həbsxanada oturanları
azad edəsən. **8** Mən Rəbbəm, adım budur. Öz izzətimi
heç kimə vermərəm, Həmdlərimi bütlərə bəxş etmərəm.
9 Budur, əvvəlki işlər həyata keçdi, İndi Mən təzə işləri
bəyan edirəm, Onlar yetişməmişdən əvvəl Sizi xəbərdar
edirəm». **10** Ey dəniz səyyahları, dənizdəki canlılar,
Uzaq diyarlar və orada yaşayanlar, Rəbbə yeni ilahi
oxuyun! Dünyanın ən ucqar yerlərindən Ona həmdlər
gətirin! **11** Qoy səhra və oradakı şəhərlər, Qedar xalqı
yaşayan kəndlər səsini ucaltsın, Sela sakinləri tərənnüm
nəğməsi söyləsin, Dağların zirvəsindən qışqırsın. **12**
Hamı Rəbbi izzətləndirsin, Uzaq diyarlar da Ona həmd

etsin. **13** Rəbb cəsur igid kimi çıxacaq, Cəngavər
kimi qeyrətə gələcək, Çığırıb döyüş nərəsi çəkəcək,
Düşmənlərinə Öz qüdrətini göstərəcək. **14** Rəbb deyir:
«Xeyli vaxtdır ki, dinmirəm, Susuram, səbir edirəm,
İndi isə doğuş ağrısı çəkən qadın kimi Qışqıracağam,
təngnəfəs olub zarıyacağam. **15** Dağları, təpələri
dağıdacağam, Bütün yaşıllıqlarını qurudacağam, Çayları
adalara çevirəcəyəm, hovuzları qurudacağam. **16** Korları
tanımadıqları yolla aparacağam, Onlara bilmədikləri
yollarda rəhbər olacağam. Qaranlığı qarşılarında işığa,
Kələ-kötür yolları düzənliyə çevirəcəyəm. Bu şeyləri
onlar üçün edəcəyəm, Onları tərk etməyəcəyəm. **17** Oyma
bütlərə güvənənlər, Tökmə bütlərə "Sizsiniz allahlarımız"
deyənlər Geri qaytarılıb utandırılacaq. **18** Ey karlar,
eşidin! Ey korlar, baxın, görün! **19** Qulum qədər kor olan
varmı? Göndərdiyim qasid qədər kar olan varmı? Özünü
Mənə həsr edən, Rəbbin qulu qədər kor olan varmı? **20** Siz
çox şey gördünüz, amma nəzərə almadınız, Qulaqlarınız
açıq idi, amma eşitmədiniz!» **21** Rəbb Öz salehliyi
naminə Qanununu ucaldıb izzətləndirməkdən xoşlandı.
22 Lakin bu qarət olunmuş, soyulmuş xalqdır. Hamısı
qazamatlarda buxovlanıb zindanlarda saxlanılmışdır.
Onlar ovlanıb və qurtaranları yoxdur. Onları qarət edirlər,
«geri qaytarın» deyən yoxdur. **23** Sizdən kim buna qulaq
asacaq, Gələcəkdə kim diqqətlə dinləyəcək? **24** Yaqub
nəslini, İsraili soyğunçular əlinə Kim qarət edilmək
üçün təslim etdi? Məgər qarşısında günah işlətdiyimiz
Rəbb deyilmi? Onlar Onun yolları ilə getmək istəmədi,
Qanununa qulaq asmadı. **25** Buna görə alovlu qəzəbini,

döyüşün şiddətini üstlərinə yağdırdı. Od onları dövrəyə
aldı, Amma onlar anlamadılar, Onları yandırdı, Amma
ona ciddi fikir vermədilər.
43 İndi isə, ey Yaqub, ey İsrail, səni yaradan,
Sənə həyat verən Rəbb belə deyir: «Qorxma, çünki
Mən səni satın aldım, Səni adınla çağırdım, sən
Mənimsən. **2** Dərin sulardan keçsən belə, Mən sənin lə
olacağam, Çaylardan keçəndə batmayacaqsan, Odun
içindən qaçsan belə, yanmayacaqsan, Alov səni məhv
etməyəcək. **3** Çünki Mən sənin Allahın Rəbbəm, İsrailin
Müqəddəsiyəm, Sənin Xilaskarınam. Misiri sənin üçün
fidyə, Kuş və Seva ölkələrini Sənin azadlığının əvəzinə
verdim. **4** Sən nəzərimdə qiymətli, çox əziz olduğuna
görə Səni sevdiyim üçün, Sənin əvəzinə adamları,
həyatın üçün ümmətləri verəcəyəm. **5** Qorxma, Mən
sənin ləyəm, Nəslindən olanları şərqdən gətirəcəyəm,
Səni qərbdən toplayacağam. **6** Şimala "ver" deyəcəyəm,
Cənuba "saxlama" söyləyəcəyəm. Oğullarımı uzaqlardan,
Qızlarımı dünyanın ucqar yerlərindən gətir. **7** Mənim
adımla çağırılan hər insanı, İzzətim üçün yaratdığım,
Bəli, həyat verdiyim, Yaratdığım hər bir adamı gətir».
8 Gözləri olan kor, Qulaqları olan kar xalqı gətir. **9**
Bütün millətlər bir yerə yığılsın, Ümmətlər toplansın.
Bunlardan kim bu sözü bəyan edər? Olub-keçənləri bizə
bildirər? Qoy onların şahidləri irəli gəlib bəraət qazansın,
Dinləyib desin: «Bu düzdür». **10** Rəbb bəyan edir: «Sizsiniz
Mənim şahidlərim, seçdiyim qullarım, Belə ki Məni
tanıyıb, Mənə arxalanasınız, Həm də anlayasınız ki, Mən
Oyam. Məndən əvvəl Allah mövcud olmayıb, Məndən

sonra da olmayacaq. **11** Mənəm Rəbb, yalnız Mənəm,
Məndən başqa qurtarıcı yoxdur. **12** Mən dedim və Mən
qurtardım, Mən bəyan etdim, Aranızda başqa allahlar yox
idi. Sizsiniz şahidlərim». Rəbb bəyan edir, «Allah Mənəm.
13 Əzəldən bəri Mən Oyam, Mənim əlimdən qurtaran
yoxdur. Mən bir şey edəndə buna kim mane ola bilər?»
14 Sizi Satınalan, İsrailin Müqəddəsi, Rəbb belə deyir:
«Sizin xatirinizə Babilə ordu göndərəcəyəm. Onların
hamısını qaçqın edəcəyəm, Xaldeylilər də öyündükləri
gəmilərlə qaçacaq. **15** Mən Rəbbəm, sizin Müqəddəsinizəm,
İsraili yaradanam, Padşahınızam». **16** Dənizdə və azğın
sularda yol, riz açan, **17** Atlarla döyüş arabalarını, İgid
cəngavərləri ilə ordunu birgə yola çıxaran Rəbb belə
deyir: «Onlar yıxılıb, qalxa bilməyəcək, Basdırılıb piltə
kimi söndürüldü. **18** Əvvəlki şeyləri yada salmayın,
Köhnə hadisələr barəsində düşünməyin. **19** Budur, Mən
təzə bir şey edirəm, O artıq baş verir, Məgər siz bunu
başa düşmürsünüz? Bəli, Mən çöllükdə yol salacağam,
Quru torpaqda çaylar yaradacağam. **20** Mənim seçdiyim
xalqıma su içirtmək üçün Çöllükdə su verdiyimə görə,
Quru torpaqda çaylar yaratdığıma görə, Vəhşi heyvanlar,
çaqqallar və dəvəquşuları Məni ucaldacaq. **21** Bu xalqı
Mən Özüm üçün yaratdım ki, Mənə həmdlər söyləsin.
22 Lakin sən, ey Yaqub nəsli, Mənim adımı çağırmadın,
Ey İsrail, Məndən bezdin. **23** Yandırma qurbanı üçün
Mənə quzular gətirmədin, Qurbanlarınla Mənə ehtiram
etmədin. Sənə təqdimlərə görə əziyyət vermədim, Kündür
təqdimləri ilə bezdirmədim. **24** Mənim üçün pulla ətirli
qamış almadın, Qurbanların piyi ilə Məni doydurmadın.

əksinə, sən günahlarını Mənə yüklədin, Təqsirlərinlə Məni
yordun. 25 Mənəm Öz xatirimə görə sənin üsyankarlığını
silən, Bəli, Mən günahlarını yada salmaram. 26 Yadıma
sal, gəl mühakiməyə gedək, Bəraət qazanmaq üçün
məhkəmədə işindən danış. 27 İlk əcdadların günaha batdı,
Rəhbərlərin Mənə qarşı üsyankar oldu. 28 Buna görə də
Mən İbadətgahın rəhbərlərini murdarlığa vadar etdim.
Yaqub nəslini qırğına, İsraili isə rəzalətə məhkum etdim.

44 İndi isə, ey qulum Yaqub nəsli, Seçdiyim İsrail, qulaq
as! 2 Səni yaradan, ana bətnində quruluş verən, İmdadına
çatan Rəbb belə deyir: "Qorxma, ey qulum Yaqub nəsli,
Ey seçdiyim Yeşurun! 3 Susamış torpağı sulayacağam,
Quru torpağa sellər axıdacağam, Övladlarına Ruhumu
ehsan edəcəyəm, Nəslinə xeyir-duamı verəcəyəm. 4 Onlar
otlar arasında, Axar sular kənarında, Söyüd ağacları
kimi boy atacaq. 5 Biri ‹Mən Rəbbinəm› deyəcək, O
birisi Yaqubun adı ilə çağırılacaq. Digəri də əlinə ‹Rəbbin
quluyam› deyə yazacaq, İsrail adını üzərinə götürəcək"».
6 Rəbb, İsrailin Padşahı, Satınalanı, Ordular Rəbbi belə
deyir: «Mən birinciyəm, Mən sonuncuyam, Məndən
başqa Allah yoxdur. 7 Mənə bənzəyən varmı? Xəbər
versin. Qədim xalqımı yaratdığımdan bəri olub-keçənləri,
Bundan sonra olduqlarını danışıb nəql etsin, Bəli, gələcək
hadisələri bildirin! 8 Qorxmayın, dəhşətə gəlməyin,
Mən sizə əzəldən bəri bunu söyləyib danışmadımmı?
Siz Mənim şahidlərimsiniz! Məndən başqa Allah varmı?
Başqa Qaya yoxdur. O birilərini tanımıram». 9 Bütləri
düzəldən adamlar puçdur, Zövq aldıqları əşyalardan heç
bir xeyir yoxdur. Bütlərə qulluq edənlər heç bir şey

görmür, Heç bir şey bilmir, Onlar axırda xəcalət içində
olacaq. **10** Kim istəyər fayda verməyən allah düzəltsin,
Tökmə büt yaratsın? **11** Budur, bunları düzəldənlərin
hamısı xəcalət içində olacaq. Ustalar isə özləri də insandır,
Qoy onların hamısı toplaşıb məhkəmədə dursun, Dəhşətə
düşüb birlikdə xəcalət çəksin. **12** Dəmirçi alətini götürüb,
Kömürün odunda işləyir, Çəkiclə dəmirə ölçü verir, Güclü
əli ilə üstündə çalışır. Onda ac qalır, taqətdən düşür,
Susuz qalıb üzülür. **13** Dülgər iplə ölçür, Ağacı tabaşirlə
nişanlayır, Rəndələyir, istənilən şəklə salır, Pərgarla
dairə çəkir, İnsan surəti verir, İnsan gözəlliyinə bənzər
düzəldərək Evinə qoymaq üçün bir büt yaradır. **14** İnsan
özü üçün sidr ağacları kəsir, Şam ağacını, palıd ağacını
seçir. Meşədə özü üçün bir ağac götürür, Küknar ağacı əkir
və yağış onu böyüdür. **15** Sonra ağac oduna işlənir. İnsan
gətirdiyi odunla həm isinir, Həm sobanı yandırır, çörək
bişirir. Həm də özünə bir allah düzəldir, Düzəltdiyi bütün
qarşısında səcdə edir, Yerə sərilir. **16** Odunun bir hissəsini
yandırır, Alovunda ət qızardır, Qarnını doyuraraq, isinib
deyir: «Ah, isindim, odun istisini hiss etdim!» **17** Ağacın
qalığından özünə allah, Bir oyma büt düzəldib Qarşısında
yerə sərilir, səcdə edir. Bu bütə dua edib yalvarır: «Məni
xilas et, çünki sənsən mənim allahım!» **18** Onlar bilmir,
dərk etmir, Çünki gözləri də, zehinləri də elə bağlıdır ki,
Görməzlər, anlamazlar. **19** Buna fikir vermirlər, bilmirlər,
Dərk etmirlər ki, belə desinlər: «Odunun bir hissəsini
yandırdım, Közündə də çörək bişirdim, ət qızartdım,
yedim. Qalığından bir murdar şey düzəldimmi? Bir
parça taxtanın qarşısında yerə sərilimmi? **20** Bu, kül

yemək kimi boş işdir, Aldanmış ürəkləri onları yoldan
azdırır, Canlarını qurtara bilmir və sağ əlimdəki əşya
aldadıcı deyilmi?» **21** «Ey Yaqub nəsli, Dediyim sözləri
xatırla, Çünki sən qulumsan, ey İsrail, Mən səni yaratdım,
sən Mənim qulumsan, Səni unutmaram, ey İsrail! **22**
Üsyankarlığını bulud kimi dağıtdım, Günahlarını duman
kimi sildim, Mənə tərəf dön, Çünki Mən səni satın aldım».
23 Tərənnüm edin, ey göylər, Çünki bunu edən Rəbdir.
Çığırın, ey torpağın dərinlikləri, Ey dağlar, ey meşə, ey
meşədəki bütün ağaclar, Sevincdən haray çəkin, Çünki
Rəbb Yaqub nəslini satın aldı, İsraildə izzətini aşkar etdi.
24 Səni Satınalan, Ana bətnində quruluş verən Rəbb deyir:
«Bütün şeyləri yaradan, göyləri təkcə yayan, Təkbaşına
yer üzünü sərən, **25** Yalançı peyğəmbərlərin möcüzələrini
boşa çıxaran, Falçıları ifşa edən, Müdrikləri geri qaytaran,
Onların biliyini heçə çevirən, **26** Qulunun sözlərini
icra edən, Elçilərinin sözlərini gerçək edən, Yerusəlim
üçün "burada sakinləri təzədən məskunlaşacaq", Yəhuda
şəhərlərinə "bunlar yenidən qurulacaq, Xarabalıqları
yenidən bərpa edəcəyəm" deyən Rəbb Mənəm. **27** Dərin
sulara "Quru! Mən çaylarını qurudacağam" söyləyən,
28 Kir haqqında "o, çobanımdır, Xoşuma gələnlərin
hamısını həyata keçirəcək", Yerusəlim haqqında "yenidən
qurulacaq", Məbəd haqqında "təməlin qoyulacaq" deyən
Rəbb Mənəm».

45 Rəbb məsh etdiyi adama – Sağ əlindən tutduğu Kirə
belə deyir. Onun önündə millətləri baş əydirəcəyəm,
Padşahları qüdrətindən məhrum edəcəyəm, Önündə
qapıları açacağam, Darvazalar onun qarşısında bir daha

bağlanmayacaq. Rəbb deyir: **2** «Mən qarşında gedib dağları
düzəngaha çevirəcəyəm, Tunc qapıları qırıb Dəmir qıfılları
sındıracağam. **3** Qaranlıqda gizlənmiş sərvətlərini, Gizli
yerlərdə saxlanılan xəzinələri sənə verəcəyəm ki, biləsən:
Səni adınla çağıran Rəbb Mənəm, İsrailin Allahıyam
Mən. **4** Qulum Yaqub nəsli, seçdiyim İsrail naminə Səni
adınla çağırıb hörmət göstərdim, Halbuki sən Məni
tanımırdın. **5** Rəbb Mənəm, başqası yoxdur, Məndən başqa
Allah yoxdur. Səni Mən gücləndirəcəyəm, Halbuki Məni
tanımırdın. **6** Beləliklə, gündoğandan günbatana qədər
qoy bilsinlər ki, Məndən savayı heç kim yoxdur, Rəbb
Mənəm, başqası yoxdur. **7** Nuru, qaranlığı, sülhü, fəlakəti
yaradan Mənəm, Bütün bunları edən Rəbb Mənəm. **8**
Ey göylər, yuxarıdan damlayın, Qoy buludlar salehlik
yağdırsın, Torpaq açılsın, xilas bəhrəsini yetişdirsin,
Onunla birlikdə salehlik bitsin. Bunları yaradan Rəbb
Mənəm». **9** Yaradanı ilə çəkişənin vay halına! Çəkişən özü
də saxsı qablar arasında yalnız saxsı parçasıdır. Gil öz
dulusçusuna «Nə düzəldirsən?» Yaxud «yaratdığın şeyin
dəstəkləri yoxdur» deyə bilərmi? **10** Atasına «Dünyaya
məni nə üçün gətirdin?» Anasına «Məni nə üçün doğdun?»
deyənin vay halına! **11** İsrailin Müqəddəsi, Onu yaradan
Rəbb belə deyir: «Övladlarımın gələcəyi haqqında Mənə
sual verə bilərsinizmi? Gördüklərim işlər barəsində Mənə
əmr edə bilərsinizmi? **12** Dünyanı da, yer üzündə yaşayan
adamı da Mən yaratdım. Mənim əllərim göyləri yaydı,
Əmrimlə səma cisimləri quruldu. **13** Mən Kiri ədalətlə
hərəkət etməyə vadar etdim. Yollarını dürüst edəcəyəm.
O, şəhərimi tikəcək, Sürgün olunmuş adamlarımı Fidyəsiz,

bəxşişsiz azad edəcək». Bunu Ordular Rəbbi deyir. **14**
Rəbb belə deyir: «Misirlilərin var-dövləti, Kuşun ticarət
gəliri, Ucaboylu Sevalılar yanınıza gəlib qulunuz olacaq.
Onlar buxovlanacaq və ardınızca gedəcək, Qarşınızda yerə
sərilib yalvaracaq: "Allah yalnız sizinlədir və başqa birisi
yoxdur. Bundan savayı Allah yoxdur"». **15** Həqiqətən, Sən
Özünü gizlədən Allahsan, Ey İsrailin Allahı, ey Qurtarıcı!
16 Büt düzəldənlərin hamısı utandırılacaq, Rüsvay olacaq,
xəcalət çəkib uzaqlaşacaq. **17** Amma İsrailə qurtuluşu
Rəbb verəcək. Bu qurtuluş əbədi sürəcək. Əsrlər boyu İsrail
utanmayacaq, rüsvay olmayacaq. **18** Göyləri yaradan Rəbb
bircə olan Allahdır! O, dünyanı yaratdı, ona quruluş verdi,
Rəbb dünyanı qarmaqarışıq yaratmadı, Onu yaşamaq
üçün qurdu. O deyir: «Mən Rəbbəm, başqası yoxdur! **19**
Mən gizlində, qaranlıq dünyasında danışmadım, Yaqub
nəslinə "Məni qarmaqarışıq yerdə axtarın" demədim.
Doğrusunu söyləyən, ədaləti bəyan edən Rəbb Mənəm. **20**
Yığışın, gəlin, bir yerə toplaşın, ey millətlərdən sağ qalan
kəslər! Taxta bütləri gəzdirənlər, Xilas verməyən allahlara
dua edənlər heç nə bilmir. **21** Danışın, işinizi təqdim
edin, Qoy hamı birlikdə məsləhətləşib söyləsin: "Bunu
qədimdə kim bəyan etdi, Keçmişdə kim bildirdi?" Bunu
Mən Rəbb, demədimmi? Məndən başqa Allah, Ədalətli
Allah və Qurtarıcı yoxdur. Məndən başqası yoxdur. **22**
Ey yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə yaşayanlar,
Mənə tərəf dönün və xilas olun! Çünki Mən Allaham
və başqası yoxdur! **23** Varlığıma and içdim, Ağzımdan
çıxan kəlmə doğrudur, boşa çıxmaz. Hər diz önümdə
çökəcək, Hər dil Mənə and içəcək. **24** Mənim üçün belə

deyəcəklər: “Salehlik və qüvvət yalnız Rəbdədir. Ona
qarşı qəzəblənənlər hüzuruna gəlib utanacaqlar. 25 Bütün
İsrail nəsli Rəbdə haqq qazanacaq və izzətlənəcək”».

46 «Bel allahı diz çökdü, Nevo allahı əyildi, Babilin
bütləri heyvanlara, öküzlərə yükləndi, Daşınan əşyalar
heyvanlara ağır yük oldu. 2 Onlar birgə əyildilər, diz
çökdülər, Yük oldular, bundan qurtula bilməyib əsirliyə
aparıldılar. 3 Qulaq asın Mənə, ey Yaqub nəsli, Ey
bütün İsrail nəslinin sağ qalanları! Anadan olandan
sizi aparıram, Bətndən çıxandan sizi daşıyıram. 4 Siz
qocalanacan Mən Oyam, Saçlarınıza dən düşənəcən Mən
sizi aparacağam, Sizi Mən yaratdım, Mən daşıyacağam.
Bəli, Mən sizi aparacağam və xilas edəcəyəm. 5 Məni kimə
bənzədəcəksiniz, kimə oxşadacaqsınız, Kiminlə müqayisə
edəcəksiniz ki, biz oxşar olaq? 6 Kimsə pul kisəsindən
qızıl çıxarır, Tərəzidə gümüş çəkir, Bu puldan zərgərə büt
düzəltdirir, Sonra önündə yerə sərilib səcdə edir! 7 Onu
çiyinlərinə yükləyib daşıyırlar, yerinə qoyurlar. Beləcə büt
durur, yerindən tərpənmir. Ona yalvarırlar, o cavab vermir,
Heç bir bəladan qurtarmır. 8 Ey üsyankar insanlar, bunu
xatırlayın, Mərd olun, yadınızdan çıxarmayın! 9 Qədimdən
bəri olan hadisələri xatırlayın, Çünki Allah Mənəm,
başqası yoxdur, Mənəm Allah, Mənə bənzəri yoxdur! 10
Axırı əvvəldən, Baş verməmiş hadisələri əzəldən bildirən,
“Niyyətim baş tutacaq, İstədiyim hər şeyi edəcəyəm”
deyən Mənəm. 11 Şərqdən bir yırtıcı quşu, Uzaq diyardan
niyyətimi yerinə yetirən adamı çağıran Mənəm. Mən
bunları dedim, Mütləq yerinə yetirəcəyəm, Mən niyyət
etmişəm, bunu icra edəcəyəm. 12 Ey salehlikdən uzaq olan

dikbaş insanlar! Məni dinləyin! **13** Salehliyiniz yaxındır,
uzaq deyil, Qurtuluşum ləngiməyəcək. Siona xilası, İsrailə
izzətimi bəxş edəcəyəm.

47 Ey bakirə Babil qızı, Düş aşağı, torpaqda otur. Ey
Xaldey qızı, Artıq taxt yoxdur, yerdə otur. Bundan sonra
sənə "Zərif, nazlı" deməyəcəklər. **2** Bir cüt dəyirman
daşı götür, unu üyüt. Örpəyini aç, balağını qaldır,
Baldırların açıb çaylardan keç. **3** Çılpaqlığın açılacaq,
ayıb yerin görünəcək. Mən intiqam alacağam, Heç kimi
əsirgəməyəcəyəm». **4** Bizi Satınalan İsrailin Müqəddəsidir,
Onun adı Ordular Rəbbidir. **5** Rəbb deyir: «Ey Xaldey
qızı, Qaranlığa çəkil, sakitcə otur! Çünki bundan sonra
səni daha Padşahlıqların mələkəsi çağırmayacaqlar! **6**
Öz xalqıma qəzəbləndim, İrsimi kiçildib sənə verdim.
Lakin sən onların halına acımadın, Hətta yaşlılara da
ağır boyunduruq yüklədin. **7** "Həmişə əbədi mələkə
olacağam" deyə düşünürdün. Bunları ürəyinə gətirmirdin,
sonu düşünmürdün. **8** İndi isə qulaq as, ey əmin-
amanlıqda yaşayan zövq düşkünü! Sən ürəyində deyirdin:
"Mən mənəm, Məndən başqası yoxdur. Heç vaxt dul
qalmayacağam, Övlad itirmək dərdini bilməyəcəyəm".
9 Bu iki bəla bir gündə, Qəflətən başına gələcək. Böyük
cadugərliyinə, hədsiz ovsunçuluq etdiyinə baxmayaraq,
Həm övladlarını itirəcək, həm də dul qalacaqsan. **10**
Pisliyinə güvəndin, Dedin: "Məni heç kim görmür". Sənin
hikmətin və biliyin səni azdırdı. Düşündün: "Mən mənəm,
Məndən başqası yoxdur". **11** Lakin üzərinə bəla gələcək,
Sən onun qarşısını ala bilməyəcəksən, Sən xərac versən
də, bu fəlakət üstünə gələcək, Bilmədiyin bəla qəflətən

üzərinə düşəcək. **12** Gənc yaşlarından bəri Məşğul olduğun
ovsunçuluğuna və böyük cadugərliyinə davam et. Bəlkə
onlardan bir xeyir görərsən, Bəlkə düşmənlərini onlarla
vahiməyə sala bilərsən! **13** Aldığın çoxlu məsləhətlər
səni üzdü. Qoy ulduz falına baxanlar, münəccimlər, Yeni
ay çıxanda olacaq hadisələri bildirənlər İndi gəlib səni
Başına gələn bəlalardan xilas etsinlər. **14** Bax, onlar
küləş kimidir, Od onları yandırıb-yaxar. Özlərini alovun
gücündən xilas edə bilməyəcəklər. Bu alov isinmək üçün
kömürlü od deyil, Qabağında oturulacaq od deyil. **15** Sənin
işlədiyin, cavanlığından bəri alver etdiyin adamların
Aqibəti belə olacaq. Hər kəs öz yolu ilə gedəcək, səni xilas
edən olmayacaq.

48 Ey Yaqub nəsli, İsrail adı ilə çağırılan, Yəhudanın
belindən gələn, Rəbbin adı ilə and içən, İsrail Allahının
adını etiraf edən, Fəqət buna həqiqətlə və salehliklə əməl
etməyən nəsil, Buna qulaq as! **2** Müqəddəs şəhərdən
olduğunuza görə, İsrail Allahına bel bağladığınıza görə
fəxr edirsiniz. Onun adı Ordular Rəbbidir. **3** Olub-keçənləri
əvvəldən Mən bəyan etdim. Bu sözlər ağzımdan çıxdı
və onları Mən bildirdim. Sonra qəflətən bunları həyata
keçirdim və onlar yerinə yetdi. **4** Bilirdim inadkar
olduğunuzu, Dəmir boyunlusunuz, tunc alınlısınız. **5**
Bunları sizə qədimdən bəri bildirdim, Baş verməmişdən
əvvəl sizə xəbər verdim ki, Siz "bunu bütüm etdi, oyma
və tökmə bütlər Bunları əmr etdilər" deməyəsiniz.
6 Bunu eşitdiniz, indi isə hamısına nəzər salın. Bəs
bunu qəbul etməyəcəksiniz? İndi isə Mən sizə yeni
şeyləri, Bilmədiyiniz gizli şeyləri bildirəcəyəm. **7** Bunlar

indi yaradılır, keçmişdə yox. Siz bunu bu günə qədər
bilmədiniz, Ona görə "bunu bilirdik" deyə bilməzsiniz.
8 Siz bu barədə nə eşitmisiniz, Nə də xəbəriniz olub,
Keçmişdən bəri qulaqlarınız bağlıdır. Nə qədər xain
olduğunuzu bilirəm, Ana bətnindən belə, sizin üsyankar
çağırılacağınızdan xəbərdaram. **9** Adım naminə qəzəbimi
saxlayırdım, Şöhrətim naminə qeyzimin qabağını alırdım
ki, sizi məhv etməyim. **10** Budur, Mən sizi gümüş kimi
olmasa da, təmizlədim, Sizi iztirab ocağında çəkdim. **11** Öz
xatirimə, Öz xatirimə bunu edirəm. Axı niyə Mənim adım
küfrlə çəkilsin? Mən Öz izzətimi heç kimə vermərəm. **12**
Qulaq as Mənə, ey Yaqub nəsli, çağırdığım İsrail! Mən
Oyam, Mən birinciyəm, Mən sonuncuyam. **13** Mənim əlim
yerin təməlini qoydu, Sağ əlim göyləri sərdi. Mən onları
çağıranda onlar birlikdə düzülür. **14** Hamınız toplaşın,
dinləyin! Bütlərdən hansıdır bu şeyləri bəyan edən?
Rəbbin sevdiyi adam Babildə Onun məqsədini yerinə
yetirəcək, Onun əli Xaldeylilərə qarşı qalxacaq. **15** Mən,
bəli Mən dedim, Onu Mən çağırdım, Onu gətirdim, O
öz yolunda uğurlu olacaq. **16** Mənə yaxın gəlin, bunu
dinləyin! Başlanğıcdan bəri Mən açıq danışdım, O vaxtdan
indiyədək oradayam. Xudavənd Rəbb indi Məni və Ruhunu
göndərdi». **17** Səni Satınalan, Rəbb, İsrailin Müqəddəsi
belə deyir: «Allahın Rəbb Mənəm, Mən sənin xeyrinə səni
öyrədirəm, Getdiyin lazım olan yolla səni aparıram. **18**
Ah, kaş ki sən Mənim əmrlərimə diqqət yetirəydin! Onda
əmin-amanlığın heç vaxt qurumayan çay kimi axardı,
Salehliyin dəniz dalğaları kimi olardı. **19** Nəslin dəniz
qumu kimi, Övladların qum dənələri kimi olardı. Adları

qarşımda nə pozulardı, nə də silinərdi». **20** Babildən çıxın,
Xaldeylilərin torpağından qaçın, Sevinc səsi ilə bəyan
edin, bunu bildirin, Dünyanın ən uzaq yerlərinə bu xəbəri
çatdırın, Deyin: «Rəbb qulu Yaqub nəslini satın aldı». **21**
Səhradan keçərkən susuzluq çəkmədilər. Rəbb onlar üçün
qayadan su axıtdı, Qayanı yardı və oradan su fışqırdı. **22**
«Pislərə isə sülh yoxdur» Rəbb deyir.

49 Ey uzaq diyarlar, Məni dinləyin! Ey uzaqda yaşayan
ümmətlər, yaxşı qulaq asın! Rəbb məni anadan olandan
bəri çağırmışdı, Ana bətnindən adımı yadına saldı. **2**
Ağzımı iti qılınc kimi etdi, O məni əlinin kölgəsində
gizlətdi. O məni iti ox edib Öz oxdanında saxladı. **3** Mənə
dedi: «Qulumsan, ey İsrail, Mən sənlə izzətlənəcəyəm».
4 Amma mən dedim: «Mən boş yerə çalışdım, Gücümü
hədər yerə tükətdim. Rəbb mənə yenə haqq qazandırır,
Mükafatım Allahımdadır». **5** Rəbb məni qulu etmək
üçün Ana bətnində mənə quruluş verdi ki, Yaqub nəslini
Ona tərəf döndərim, İsraili Onun önünə toplayım. Onun
gözündə hörmət qazandım, Qüdrətim Allahım oldu. Rəbb
indi belə deyir. **6** O deyir: «Yaqub qəbilələrinin bərpası,
İsrailin sağ qalanlarının geri qayıtması üçün Qulum
olmağın kifayət deyil. Səni millətlərə nur edəcəyəm ki,
Xilasım dünyanın ən uzaq yerlərinə yayılsın». **7** Adamların
nifrət etdiyi, Millətin həqarətlə baxdığı, Hökmdarların
qulu olan şəxsə, İsrailin Satınalanı, Müqəddəsi, Rəbb belə
deyir: «İsrailin Müqəddəsi, Sadiq Rəbb səni seçdiyinə görə
Padşahlar səni görüb ayağa qalxacaq, Əmirlər qarşında
yerə səriləcək». **8** Rəbb belə deyir: «Münasib vaxtda
sənə cavab verdim, Xilas günü sənə kömək etdim. Səni

hifz edəcəyəm. Səni xalqım üçün əhd edəcəyəm ki,
Dağılmış ölkəni bərpa edəsən, İrs olaraq yenə sahiblərinə
verəsən. **9** Dustaqlara "çıxın", Zülmətdə oturanlara
"Özünüzü göstərin!" deyəsən. Onlar yol boyunca quzu
kimi bəslənəcək, Hər çılpaq təpədə otlaq tapacaq. **10**
Onlar nə ac, nə də susuz qalacaq, Qızmar isti və günəş
onları vurmayacaq. Çünki onlara mərhəmət edən yol
göstərəcək, Onları bulaqlara doğru yönəldəcək. **11** Mən
bütün dağlarımı yola döndərəcəyəm, Yollarımı hamar
edəcəyəm. **12** Budur, xalqım uzaq yerlərdən, Kimisi
şimaldan, kimisi qərbdən, Kimisi isə Sinim ölkəsindən
gələcək». **13** Tərənnüm edin, ey göylər, Ey yer üzü,
fərəhlən! Ey dağlar, sevinc nidalarına qoşulun! Çünki
Rəbb xalqına təsəlli verəcək, İztirab çəkənlərinə rəhm
edəcək. **14** Amma Sion dedi: «Rəbb məni tərk etdi,
Xudavəndim məni unutdu». **15** Rəbb isə deyir: «Ana
südəmər körpəsini heç unudarmı? Bətnindən çıxan
oğluna rəhm etməzmi? Ana öz körpəsini unutsa belə, Mən
səni əsla unutmaram. **16** Mən sənin adını ovuclarımda
həkk etmişəm, Ey Sion, divarların daima önümdədir.
17 Oğulların tələsib yanına gələcək, Səni qarət edənlər,
soyğunçular çıxıb-gedəcək. **18** Qaldır başını, bax ətrafına:
Hamı yığılıb yanına gəlir. Mən Rəbb Varlığıma and
içib bəyan edirəm ki, Onların hamısı sənin üçün bər-
bəzək olacaq, Gəlin kimi onları taxıb fəxr edəcəksən! **19**
Xarabalığa, viranəliyə dönmüşdün, Ölkən yerlə yeksan
olmuşdu. Amma indi bu torpaq sakinlərin üçün dar
olacaq, Səni xaraba qoyanlar səndən uzaqda duracaq. **20**
Sənin sürgündə doğulmuş övladların Səsini ucaldıb belə

deyəcək: “Bu yer bizim üçün dar gəlir, Yaşamaq üçün
bizə yer ver”. 21 Sən qəlbində deyəcəksən: “Axı bunları
mənim üçün kim doğdu? Övladlarım itkin düşmüşdü,
sonsuz oldum, Sürgün edilmişdim, qovulmuşdum. Belə
isə bunları kim böyütdü? Mən tək-tənha qalmışdım,
Bəs bunlar haradan gəlib-çıxdı?”» 22 Xudavənd Rəbb
belə deyir: «Budur, Mən əlimi millətlərə Bir işarə kimi
uzadacağam, Bayrağımı xalqlar arasında qaldıracağam.
Onlar sənin oğullarını qucağında, Qızlarını çiyinlərində
gətirəcək. 23 Padşahlar sənə atalıq, Mələkələr sənə
analıq edəcək. Üzüstə yerə sərilib sənə səcdə edəcəklər,
Ayaqlarının tozunu yalayacaqlar. Onda biləcəksən ki,
Mən Rəbbəm, Mənə güvənənlər utanmayacaq». 24 Məgər
güclünün əlindən qənimət alına bilərmi? Zorakının
əlindən əsirlər qurtula bilərmi? 25 Amma Rəbb belə deyir:
«Bəli, güclünün əlindən əsirlər də alına bilər, Zorakının
əlindən qənimət də götürülə bilər, Sənlə çəkişənlərlə
Mən çəkişəcəyəm, Övladlarını Mən qurtaracağam. 26
Sənə zülm edənlərə öz ətlərini yedirəcəyəm, Öz qanları ilə
sərxoş olub Şirin şərab içənlərin halına düşəcəklər. Beləcə
bütün bəşər biləcək ki, Səni qurtaran Rəbb Mənəm. Səni
Satınalan, Yaqubun qüdrətli Allahı Mənəm».

50 Rəbb belə deyir: «Boşadığım ananızın talağı
haradadır? Borc verənlərimin hansı birinə satdım sizi? Siz
şər əməllərinizə görə satıldınız, Ananız üsyankarlığınız
üzündən qovuldu. 2 Bəs nə üçün Mən gələndə heç
kim olmadı? Axı niyə Mən çağıranda cavab verən
olmadı? Məgər Mənim əlim zəifləyib ki, Xilas etməyə
qadir olmasın? Yaxud Mənim sizi qurtarmağa gücüm

çatmazmı? Mən qəzəbimlə dənizi quruduram, Çayları
səhraya çevirirəm. Suyun çatışmazlığından balıqlar
iylənir, susuzluqdan ölür. 3 Mənəm göyləri zülmətə
bürüyən, Oranı çulla örtən». 4 Yorğunlara sözlə dayaq
olmağı bilim deyə Xudavənd Rəbb mənə savadlıların
dilini verdi. O hər səhər qulağımı oyadır ki, Savadlı
adamlar kimi dinləyə bilim. 5 Xudavənd Rəbb qulağımı
açdı, Mən qarşı durmadım, geri çəkilmədim. 6 Məni
döyənlər üçün belimi açdım, Üzümü saqqalımı yolanlara
tərəf uzatdım. Təhqirlərdən, tüpürcəklərdən üzümü
gizlətmədim. 7 Xudavənd Rəbb mənə kömək etdiyinə
görə utanmayacağam. Buna görə də üzümü çaxmaq
daşı kimi etdim. Bilirəm ki, əsla xəcalət çəkməyəcəyəm.
8 Mənə haqq qazandıran yaxındadır. Mənimlə kim
mübahisə etmək istəyir? Qoy mənimlə üz-üzə gəlsin.
Kimdir rəqibim? Qoy yanıma gəlsin. 9 Mənə kömək
edən Xudavənd Rəbdir. Kim məni təqsirkar çıxara bilər?
Rəqiblərimin hamısı paltar kimi köhnələcək, Onları güvə
yeyib məhv edəcək. 10 Aranızda Rəbdən qorxan, Qulunun
sözünə qulaq asan varmı? Qaranlıqda gəzən, nurdan
məhrum olan Rəbbin adına güvənsin, Allahına arxalansın.
11 Ey sizlər, od qalayıb, qığılcımı qoruyanlar, Hamınız öz
odunuza, yandırdığınız qığılcımın içinə atılın. Mənim
əlimdən aldığınız pay bu olacaq: Əzab içində qalacaqsınız.

51 Ey salehliyi arayanlar, Rəbbi axtaranlar, Məni
dinləyin! Yonulduğunuz qayaya, Çıxarıldığınız çuxurun
dərinliyinə baxın. 2 Atanız İbrahimə, sizi doğan Saraya
baxın! Mən onu tək çağırdım, xeyir-dua verdim, Nəslini
artırdım. 3 Həqiqətən, Rəbb Siona və onun xarabalıqlarına

təsəlli verəcək. Səhralarını Edenə, çöllərini Rəbbin
bağına döndərəcək. Orada sevinc və şadlıq tapacaqlar,
Şükürlər, ilahilər oxunacaq. **4** Ey xalqım, Məni dinlə, Ey
ümmətim, Məni eşit! Qanun Məndən çıxacaq, Ədalətimi
nur tək Xalqlara ehsan edəcəyəm. **5** Salehliyim yaxındır,
qurtuluşum gəlir, Xalqları Öz gücümlə mühakimə
edəcəyəm. Uzaq diyarlar Mənə bel bağlayır, Qüvvətimə
ümid edir. **6** Başınızı qaldırıb göylərə nəzər salın, Aşağıya,
yer üzünə baxın. Çünki göylər dağılacaq tüstü kimi, Yer
üzü paltar kimi köhnələcək. Beləcə yer üzünün sakinləri
də qırılacaq. Lakin Mənim xilasım əbədidir, Salehliyim
sonsuzdur. **7** Ey salehlikdən xəbərdar olanlar, Qanunumu
qəlblərində saxlayan xalq, Mənə qulaq asın! Adamların
məzəmmətindən qorxmayın, Onların söyüşlərindən
dəhşətə düşməyin. **8** Onlar güvənin yediyi paltar kimi
məhv olacaq, Qurdun yediyi yun kimi məhv olacaq.
Lakin Mənim salehliyim əbədidir, Qurtuluşum nəsillər
boyu duracaqdır. **9** Qalx, qalx, güclən, ey Rəbbin qolu!
Qədim zamanlardakı kimi Qalx əvvəlki nəsillərin vaxtında
olduğu kimi! Sən Rahavı parça-parça etmədinmi? Sən
əjdahanın bədənini deşmədinmi? **10** Dənizi, dərin suları
Sən qurutmadınmı? Satın alınan xalqının keçməsindən
ötrü Dənizin dərinliklərini yola çevirən Sən deyildinmi?
11 Rəbbin satın alınmış adamları qayıdacaq, Sevinclə
nəğmə deyərək Siona gələcək. Üzlərində əbədi sevinc
olacaq, Onlar sevinc və şadlıq tapacaq, Kədər və qəm-
qüssə yox olacaq. **12** Rəbb deyir: «Sizə təsəlli verən
Mənəm, Mən! Fani insandan, ot kimi solan bəşər oğlundan
qorxan Gör sən kimsən? **13** Səni yaradan, göyləri sərən,

Dünyanın təməlini qoyan Rəbbi necə unudursan? Səni məhv etmək niyyətində olan Zülmkarın qəzəbindən
gün boyu, dayanmadan qorxursan. Bəs hanı zülmkarın
qəzəbi? **14** Zəncirlərlə buxovlanmış dustaqlar Tezliklə
azadlığa çıxacaq. Ölüm çuxuruna düşməyəcək, Çörəkləri
əskik olmayacaq. **15** Allahınız Rəbb Mənəm. Mənəm
dənizi gur dalğalarla çalxalayan. Ordular Rəbbidir Onun
adı! **16** Mən sözlərimi sənin ağzına qoydum, əlimin
kölgəsində səni gizlətdim ki, Göyləri qurum, dünyanın
təməlini qoyum, Siona "Xalqım sənsən" deyim». **17**
Oyan, oyan, qalx ayağa, ey Yerusəlim! Sən ki Rəbbin
əlindən Qəzəb kasasını alıb içdin. Sərxoşluq kasasını
axıra qədər boşaltdın. **18** Doğduğu bütün oğullardan
ona yol göstərən, Böyütdüyü bütün oğullardan ona əl
tutan olmadı. **19** Bu iki bəla sənin başına gəldi, Dərdinə
kim şərik olacaq? Qarət, dağıntı, qıtlıq və qılınc! Sənə
necə təsəlli verim? **20** Övladların taqətdən düşüb, Rəbbin
qəzəbi, Allahının məzəmməti üzərlərindədir. Onlar tələyə
düşmüş cüyür kimi Hər küçə başında uzanıb. **21** Buna görə
də, ey yaralı Yerusəlim, Şərabsız sərxoş xalq, bunu eşit!
22 Xudavəndin Rəbb, Öz xalqını müdafiə edən Allahın
belə deyir: «Budur, sərxoşluq kasasını əlindən almışam.
Qəzəbimin kasasından artıq içməyəcəksən. **23** Bu kasanı
sənin zülmkarlarının əlinə verəcəyəm. Axı onlar sənə
belə dedi: "Uzan yerə, üstündən keçək". Sən də kürəyini
torpaq kimi, yol kimi etdin ki, üstündən keçsinlər».

52 Qalx, qalx, ey Sion, qüdrətinə qurşan! Ey müqəddəs
şəhər, ey Yerusəlim, Gözəl paltarlarını geyin! Çünki
sünnətsizlər, murdarlar Sənin darvazalarından əsla

keçməyəcək. **2** Üst-başındakı tozu çırp, Qalx, ey Yerusəlim,
taxtına otur, Zənciri boynundan qır, Ey əsir aparılan Sion
qızı! **3** Rəbb belə deyir: «Siz müftə satılmışdınız, Müftə də
satın alınacaqsınız». **4** Xudavənd Rəbb belə deyir: «Xalqım
qürbətdə yaşamaq üçün əvvəllər Misirə enmişdi. Sonra
Aşşurlular onlara boş yerə zülm etdi. **5** Xalqım nahaq yerə
götürülüb aparıldı, İndi bundan Mənə nə qaldı?» Rəbb
bəyan edir. Bu, Rəbbin sözüdür: «Onların başçıları ah-zar
edir, Həmişə, gün boyu adım küfrlə çəkilir. **6** Buna görə
xalqım Mənim adımı tanıyacaq, O gün "budur, Mənəm"
deyənin Mən olduğunu başa düşəcək». **7** Sülh xəbəri
gətirən, Dağları aşıb-gələn Müjdəçinin qədəmləri necə
də gözəldir! O, xoş müjdə gətirir, Qurtuluş xəbəri verir,
Sion xalqına «Allahınız hökm sürür!» bəyan edir. **8** Qulaq
asın! Gözətçilər səslərini ucaldır, Birlikdə mədh oxuyur,
Çünki Rəbbin Siona qayıdışını Öz gözləri ilə görür. **9**
Ey Yerusəlim xarabalıqları, Şənlik edin, birlikdə mədh
oxuyun, Çünki Rəbb xalqına təsəlli verdi, Yerusəlimi satın
aldı. **10** Rəbb bütün millətlərin gözləri önündə Müqəddəs
qolunu çırmaladı, Yer üzünün qurtaracağınadək hər yer
Allahımızın gətirdiyi xilası görəcək. **11** Çəkilin, çəkilin,
oradan çıxın, Murdar şeylərə toxunmayın, Oradan çıxıb
təmizlənin, Ey Rəbbin əşyalarını daşıyanlar! **12** Axı siz
tələsmədən çıxacaqsınız, Qaça-qaça getməyəcəksiniz,
Çünki Rəbb qarşınızda gedəcək, İsrailin Allahı arxanızda
olacaq. **13** Budur, Mənim qulum uğur qazanacaq, O
yüksəldiləcək, ucaldılacaq, çox izzətlənəcək. **14** Çoxları
onun qarşısında mat qalacaq. Bəli, onun görkəmi çox
dəyişmişdi, Zahirən insan surətindən çıxmışdı. **15** Lakin o,

çox millətləri heyrətə salacaq, Onun qarşısında padşahlar
ağzını yumacaq, Çünki onlar bilmədiklərini görəcək,
Eşitmədiklərini anlayacaq.
53 Xəbərimizə kim inandı, Rəbbin gücü kimə zahir
oldu? **2** O, Rəbbin önündə bir fidan kimi, Quru torpaqda
bitən kök kimi böyüdü. Baxanda onun nə görkəmi, nə
gözəlliyi var idi, Gözümüzü oxşayan zahiri siması da
yox idi. **3** Adamlar ona həqarətlə baxıb rədd etdi. O,
dərdli, xəstəlikləri görən insan idi, Adamlar ondan üz
döndərdi, xor baxdı. Biz ona qiymət vermədik. **4** Əslində
xəstəliklərimizi o çəkdi, Dərdlərimizi öz üzərinə götürdü.
Biz isə onun Allah tərəfindən cəzalandırıldığını, Vurulub
iztirab çəkdiyini zənn etdik. **5** Bizim üsyankarlığımıza
görə onun bədəni deşildi, Şər əməllərimiz naminə əzildi,
Bizim əmin-amanlığımız üçün o cəza aldı, Onun yaraları
ilə biz şəfa tapdıq. **6** Hamımız qoyun kimi yolu azmışdıq,
Hər birimiz öz yolumuzla gedirdik. Rəbb hamımızın şər
əməllərinin yükünü onun üzərinə qoydu. **7** Ona zülm
etdilər, O iztirab çəkdi, amma ağzını açmadı. Kəsilməyə
aparılan quzu kimi, Qırxımçıların qabağında dilsiz qoyun
kimi Ağzını açmadı. **8** Ədalətsizliklə məhkum olunaraq
ölümə aparıldı. Onun nəsli haqqında kim düşünə bilərdi?
Axı xalqımın üsyankarlığına görə O edam olundu, dirilər
arasından atıldı. **9** O heç bir zorakılıq etmədiyi, Ağzından
yalan söz çıxmadığı halda Qəbri pis adamların yanında
quruldu, Dövlətli adamın yanında dəfn olundu. **10** Amma
Rəbb Özü onun bu iztirablarını istədi, Çəkdiyi əziyyətlər
Onun iradəsi idi. Öz canını təqsir qurbanı təqdim edərsə,
Nəsil görəcək, ömür uzadacaq. Rəbbin istəyi onun əli ilə

uğur qazanacaq. **11** O çəkdiyi iztirablarının bəhrəsini
görüb qane olacaq, Mənim saleh qulum öz biliyi ilə
çoxlarına bəraət qazandıracaq, Onların şər əməllərinin
yükünü üzərinə götürəcək. **12** Buna görə Mən ona
böyük adamların arasında pay verəcəyəm. O, qəniməti
güclülərlə böləcək. Çünki o, canını fəda etdi, Üsyankarlara
tay tutuldu. Çox adamların günahını üzərinə götürdü,
Üsyankarlardan ötrü yalvardı.

54 «Şənlən, ey sonsuz, qısır qadın! Sevinclə mahnı oxu,
Ey doğuş ağrısı çəkməyən qadın! Çünki atılmış qadının
övladları ərli qadının övladlarından çox olacaq», Bunu
Rəbb deyir. **2** «Çadırının yerini genişləndir, Məskənlərinin
örtüklərini uzat, Çəkinmə, ipləri uzat, payaları vur. **3**
Çünki sağa və sola səpələnəcəksən, Nəslin millətlərə
yiyələnəcək, Viran qalmış şəhərlərdə məskunlaşacaq. **4**
Qorxma, çünki utanmayacaqsan, Ruhdan düşmə, çünki
rüsvay olmayacaqsan. Cavanlığın xəcalətini unudacaqsan,
Bir daha dulluğun rüsvayçılığını Yadına salmazsan».
5 Çünki sənin ərin səni Yaradandır, Onun adı Ordular
Rəbbidir. Səni Satınalan İsrailin Müqəddəsidir, O bütün
dünyanın Allahı adlanır. **6** Allahın deyir: «Rəbb səni çağırır
Atılmış və ruhu əzilmiş, Gənc yaşında ərə getmiş, Sonra isə
rədd olunmuş bir qadın kimi. **7** Bir anlığa səni tərk etdim,
Amma böyük rəhmlə geri qəbul edəcəyəm. **8** Bir anlığa
qızğın qəzəblə səndən üzümü döndərdim, Lakin əbədi
məhəbbətimlə sənə rəhm edəcəyəm». Bunu səni Satınalan,
Rəbb deyir. **9** «Bu Mənim üçün sanki Nuhun dövründə baş
verən daşqındır, Nuhun dövründəki daşqının suları Bir
daha yer üzünü örtməyəcəyi barədə necə and içmişdimsə,

İndi də and içirəm ki, Sənə qəzəblənməyəcəyəm, səni
məzəmmət etməyəcəyəm. **10** Dağlar yerini dəyişsə də,
Təpələr sarsılsa da, Sənə olan məhəbbətim dəyişməz,
Sülh əhdim sarsılmaz». Bunu sənə rəhm edən Rəbb
deyir. **11** «Ey tufana düşmüş, Təsəlli tapmamış yazıq
şəhər! Sənin daşlarını əqiqlərlə, Təməlini göy yaqutlarla
qoyacağam. **12** Qüllələrini yaqutdan, Darvazalarını ləl-
cəvahirdən, Divarlarını qiymətli daşlardan hörəcəyəm. **13**
Bütün övladlarını Mən Rəbb öyrədəcəyəm, Onlar tam
sülh içində olacaq. **14** Salehliyində möhkəmlənəcəksən,
Zülmdən uzaq olacaqsan, qorxmayacaqsan. Qorxu hissi
səndən uzaq olacaq, sənə yaxınlaşmayacaq. **15** Sənə
hücum edən olsa, bil ki, bu Məndən deyil, Sənə hücum
edən hər kəs Qarşında yerə yıxılacaq. **16** Budur, odda
kömürü körükləyən, Öz məqsədi üçün silah hazırlayan
Dəmirçini Mən yaratdım. Məhv etmək üçün qırıcını
da Mən yaratdım. **17** Sənə qarşı işlənən Heç bir silah
işə yaramayacaq. Məhkəmədə səni təqsirləndirən Hər
kəsi təqsirkar çıxaracaqsan. Rəbbə qulluq edənlərin irsi
belədir. Onların salehliyi Məndən gəlir». Bunu Rəbb bəyan
edir.

55 Ey bütün susamışlar, gəlin su başına! Ey pulu
olmayanlar, gəlin, alın, yeyin! Gəlin, şərabı və südü pulsuz,
havayı alın! **2** Nə üçün pulunuzu çörək olmayan şeylərə,
Qazandığınızı sizi doydurmayan şeylərə xərcləyirsiniz?
Məni diqqətlə dinləyin ki, Yaxşı şeylər yeyəsiniz,
nemətlərdən dadasınız. **3** Qulaq asın, Mənim yanıma gəlin,
Dinləyin ki, sağ qalasınız. Mən sizinlə əbədi əhd, Davuda
vəd etdiyim sadiq məhəbbət əhdi kəsəcəyəm. **4** Budur,

onu ümmətlərə şahid, Xalqlara başçı və hökmdar etdim.
5 Tanımadığınız millətləri çağıracaqsınız. Sizi tanımayan
millətlər qaça-qaça yanınıza gələcək. Allahınız Rəbbə
görə, İsrailin Müqəddəsindən ötrü onlar gələcək, Çünki
Rəbb sizi ucaltdı. 6 Tapmaq fürsəti olarkən Rəbbi axtarın,
O yaxın ikən Onu çağırın. 7 Qoy pis adam öz yolunu,
Şər adam öz fikirlərini atsın. Qoy Rəbbə sarı dönsün ki,
Onda mərhəmət tapsın. Qoy Allahımıza tərəf dönsün,
Çünki Onun əfvi boldur. 8 «Çünki Mənim fikirlərim sizin
fikirləriniz deyil, Sizin yollarınız Mənim yollarım deyil»
Rəbb belə bəyan edir. 9 «Çünki göylər yer üzündən
nə qədər yüksəkdirsə, Yollarım da sizin yollarınızdan,
Fikirlərim də sizin fikirlərinizdən o qədər yüksəkdir. 10
Yağış və qar necə göylərdən yağıb oraya qayıtmırsa,
Ancaq torpağı sulayıb yeri məhsuldar edirsə, əkinçiyə
toxum, yeyənə çörək verirsə, 11 Ağzımdan çıxan kəlmə
də belədir: Boş yerə yanıma qayıtmaz, Ancaq istədiyimi
yerinə yetirər, Onu göndərdiyim iş icra olunsun deyə
həyata keçirər. 12 Sevinclə çıxacaqsınız, Sülhlə müşayiət
olunacaqsınız, Dağlar, təpələr önünüzdə sevinclə nəğmə
deyəcək, Çöldəki bütün ağaclar əl çalacaq. 13 Tikanlı kol
əvəzinə şam ağacı, Qanqal əvəzinə mərsin ağacı bitəcək.
Bu, Rəbb üçün şöhrət, Pozulmaz əbədi əlamət olacaq».

56 Rəbb belə deyir: «Ədaləti qoruyun, salehliyə əməl
edin. Çünki xilasım yaxındadır, Salehliyim tezliklə aşkar
olunacaq. 2 Bunu edən insan, Buna itaət edən bəşər oğlu
nə bəxtiyardır! Şənbə gününü tutar, murdarlamaz, Hər cür
şərdən qorunar. 3 Qoy Rəbbə bel bağlayan heç bir yadelli
deməsin: "Əlbəttə, Rəbb məni Öz xalqından ayıracaq".

Qoy heç bir xədim deməsin: “Mən quru bir ağacam”». **4**
Çünki Rəbb belə deyir: «Şənbə günlərimə riayət edən,
Mənə xoş gələni seçən, Əhdimə itaət edən xədimlərə **5**
Evimdə, divarlarımın arasında Oğul və qızlardan daha
da yaxşı olan Xatirə və ad verəcəyəm. Onlara silinməz,
əbədi bir ad verəcəyəm. **6** Rəbbə xidmət etmək, Onun
adını sevmək, Onun qulu olmaq üçün Şənbə gününə
riayət edən, o günü murdarlamayan, Əhdimə itaət edən,
Rəbbə bel bağlayan bütün yadelliləri **7** Müqəddəs dağıma
gətirib Dua evimdə sevindirəcəyəm. Onların gətirdikləri
Yandırma qurbanları, bütün qurbanlar Qurbangahımda
qəbul olunacaq. Çünki Mənim evim bütün xalqlar üçün
Dua evi adlandırılacaq». **8** İsrailin əsir düşmüş övladlarını
toplayan Xudavənd Rəbb belə bəyan edir: «Mən hələ
toplanmışların yanına başqalarını da yığacağam». **9**
Ey bütün çöl heyvanları, Ey bütün meşə heyvanları,
Gəlin yeməyə! **10** Xalqımın bütün gözətçiləri kordur,
cahildir! Onların hamısı hürə bilməyən lal itlərdir, Yuxu
görürlər, uzanırlar, Yatmağı sevirlər! **11** Acgöz, azğın
köpəklərdir bunlar, Axmaq çobanlardır bunlar! Hər kəs öz
yolu ilə gedir, Hər biri öz xeyrini güdür! **12** Bir-birlərinə
deyirlər: «Gəlin, şərab gətirək, Bol-bol kefləndirici içki
içək! Sabahkı gün də bu gün kimi, Hətta bundan da çox
yaxşı olacaq!»

57 «Saleh adam ölür və bunu vecinə alan yoxdur. Mömin
adamlar da köçüb gedir, Amma heç kim anlamır ki, Bəla
gəlməmiş saleh adam canını qurtarır. **2** Saleh adam sülhə
qovuşur, Doğru yolla gedən son yatağında rahat yatır.
3 Amma siz, ey cadugər qadının övladları, Fahişə və

zinakarlar nəsli, bura, yaxın gəlin! **4** Siz kimi məsxərəyə
qoyursunuz? Kimə ağız əyirsiniz? Kimə dil göstərirsiniz?
Məgər siz itaətsiz övladlar, Yalançı nəsil deyilsiniz? **5** Palıd
ağacları arasında, Hər kölgəli ağacın altında Şəhvətlə
alışıb-yanan, Vadilərdə, qaya oyuqlarında, Övladlarınızı
qurban gətirən Siz deyilmisiniz? **6** Sizin payınız Vadinin
hamar daşlarından düzələn bütlərdir. Onlardır, bəli,
onlardır sizə nəsib olan. Onların qarşısında içmə təqdimi
tökdünüz, Taxıl təqdimi gətirdiniz. Bunlara görə Mən
təsəlli taparammı? **7** Yatağınızı yüksək, uca dağda
salmısınız, Qurbanlarınızı kəsmək üçün də oraya çıxırsınız.
8 Qapılarınıza, qapıların yan taxtalarının arxasına İyrənc
işarələr düzmüsünüz. Məni tərk edib yatağınızı geniş
açdınız, Orada uzandınız, oynaşlarınızla sövdələşdiniz,
Birlikdə yatmağa can atdınız, Onların çılpaqlığına tamaşa
etdiniz! **9** Ətirləri bol-bol vurandan sonra Molek allahına
sarı getdiniz. Elçilərinizi uzaqlara göndərdiniz, Özünüzü
ölülər diyarına qədər endirdiniz. **(Sheol h7585)** **10** Uzun yollar
sizi taqətdən saldı. Lakin siz "daha bəsdir" demədiniz.
Gücünüzü təzələyib qalxdınız, Buna görə yorulmadınız. **11**
Kim sizi qorxudub dəhşətə saldı ki, Məni aldatdınız? Məni
yada salmadınız, Ürəyinizdə Mənə yer vermədiniz? Mən
xeyli vaxt susduğuma görə, Siz Məndən qorxmursunuz?
12 Mən sizin salehliyinizi, Etdiyiniz əməlləri aşkara
çıxaracağam, Bunların sizə xeyri olmayacaq. **13** Siz fəryad
edəndə Bu yığdığınız bütlər Görək sizi nə cür qurtaracaq!
Onların hamısını külək sovurub atacaq, Bir nəfəs onları
yerindən tərpədib aparacaq. Lakin Mənə sığınan torpağı
irs olaraq alacaq, Müqəddəs dağımı mülk edəcək». **14** Rəbb

deyir: «Tikin, tikin, yol hazırlayın! Xalqımın yolundakı
əngəlləri götürün!» **15** Uca və əzəmətli, Əbədi yaşayan,
adı müqəddəs Olan Belə deyir: «Mən yüksək və müqəddəs
yerdə yaşadığım halda Ruhu əzilənlərlə, özünü aşağı
tutanlarla birlikdəyəm ki, Özünü aşağı tutanların ruhunu
dirildim, əzilmişlərin ürəyini dirçəldim. **16** Həmişə
çəkişib qəzəblənməyəcəyəm, Yoxsa yaratdığım canlı
insan qarşımda dura bilməz. **17** Tamahkarlıq günahına
görə Qəzəblənib xalqı cəzalandırdım, Hiddətlənib üzümü
ondan döndərdim. O da inad edib öz yolu ilə getdi. **18**
Əməllərini gördüm, Amma bu xalqa şəfa verəcəyəm.
Ona rəhbərlik edəcəyəm, Ona və onun yas tutanlarına
təsəlli verəcəyəm. **19** Ağızları ilə həmdlər söyləyəcəyəm.
Uzaqdakılara və yaxındakılara qoy sülh, sülh olsun».
Rəbb belə deyir: «Mən onlara şəfa verəcəyəm». **20** Pislər
isə sanki dalğalanan dənizdir, Bu dəniz sakit dura bilməz,
Onun suları palçıq və kir çıxarar. **21** «Pislərə isə sülh
yoxdur» deyir mənim Allahım.

58 «Avazla çığırın, çəkinməyin, Səsinizi şeypur səsi
kimi ucaldın, Xalqıma üsyankarlığını, Yaqub nəslinə
günahlarını bildirin! **2** Onlar hər gün Məni axtarır, Mənim
yolumu öyrənməkdən zövq alır. Sanki bu əməlisaleh,
Allahının hökmündən ayrılmayan millət imiş. Onlar
Məndən düzgün hökmlər diləyirdi, Allaha yaxınlaşmaqdan
zövq alırdı. **3** Onlar belə deyir: "Oruc tutduğumuzu nə
üçün görmürsən, Özümüzü aşağı tutanda, Sən niyə fikir
vermirsən?" Baxın, oruc tutduğunuz gün Siz istədiyinizi
edirsiniz, Bütün işçilərinizi sıxışdırırsınız. **4** Baxın,
orucunuzu savaşma ilə, Dava ilə, yumruqla, döyməklə

keçirirsiniz. Səsinizi ucalara çatdırmaq üçün Bugünkü
kimi sizə oruc tutmaq olmaz. **5** İstədiyim oruc, insanın
özünü aşağı tutduğu gün belə olmalı idimi? Bu, qamış
kimi başınızı əyib, Əyninizə çul geyib, kül üstündə
oturmağınızdırmı? Bunamı oruc və Rəbbə məqbul olan
gün deyirsiniz? **6** Mənim istədiyim orucsa Haqsızlığın
buxovlarını qırmaq, Boyunduruğun iplərini açmaq, Sıxıntı
içində olanları azad etmək, Hər cür boyunduruğu məhv
etmək deyilmi? **7** Yediyiniz çörəyi acla bölüşdürmək,
Yurdsuz kasıbları evinizə gətirmək deyilmi? Mənim
istədiyim oruc bu deyilmi? Çılpaq görəndə geyindirmək,
Yaxınlarınızdan köməyinizi əsirgəməmək deyilmi? **8** Onda
nurunuz şəfəq kimi saçacaq, Tezliklə şəfa tapacaqsınız,
Qarşınızda salehliyiniz gedəcək, Rəbbin izzəti sizə arxa
olacaq. **9** O vaxt Rəbbi köməyə çağıracaqsınız, Rəbb
cavab verəcək. Fəryad edəcəksiniz, O sizə "buradayam"
deyəcək. Əgər siz boyunduruğu, Yəni başqalarına zülm
etməyinizi Aranızdan rədd etsəniz, Barmaq uzadıb şər
sözlər söyləməyə yol verməsəniz, **10** Can-dildən acların
qayğısına qalsanız, Fəqirlərin ehtiyaclarını ödəsəniz,
Nurunuz qaranlıqda parlayacaq, Qaranlığınız günorta
işığı kimi nur saçacaq. **11** Rəbb həmişə sizə yol göstərəcək,
Quru torpaqlarda sizi doyuzduracaq, güc verəcək. Siz
də sulanmış bağça kimi, Suları heç vaxtı əskilməyən
Bulaq kimi olacaqsınız. **12** Sizdən törənənlər qədim
dağıntıları tikəcək, Nəsillərdən qalma təməllərin üstünü
Siz bərpa edəcəksiniz. Sizə xarabalıqları bərpa edənlər,
Camaatın yaşaması üçün Küçələri yenidən quranlar
deyiləcək. **13** Şənbə günündə büdrəməsəniz, Müqəddəs

günümdə istədiyinizi etməsəniz, Şənbə gününü "şən gün",
Rəbbin müqəddəs gününü "Şərəfli gün" adlandırsanız,
Öz yolunuzla getməməklə, İstədiyinizi əldə etməməklə,
Boşboğazlıqla məşğul olmamaqla, O günü əziz tutsanız, 14
Rəblə ünsiyyətdən zövq alacaqsınız. O zaman Mən sizi yer
üzünün Yüksək yerlərinə çıxaracağam, Atanız Yaqubun
payından dadacaqsınız». Bu sözlər Rəbbin ağzından çıxıb.

59 Ah, Rəbbin əli qısa deyil ki, xilas edə bilməsin, Qulağı
kar deyil ki, eşidə bilməsin. 2 Lakin şər əməlləriniz
Allahınızla sizin aranızda ayrılıq saldı. Günahlarınıza
görə Onun üzü sizdən döndü, O səsinizi eşitmir. 3 Çünki
əllériniz qanla, Barmaqlarınız şər əməllərlə murdarlanıb.
Dodaqlarınız yalan danışır, Diliniz pislik söyləyir. 4
Məhkəmədə ədalətlə işə baxan yoxdur, Doğruluqla
özünü müdafiə edən yoxdur, Boş sözlərə güvənirlər,
aldadırlar, Əziyyətə hamilə olub pislik doğurlar. 5 Gürzə
yumurtalarına qırt yatırlar, Hörümçək toru toxuyurlar.
O yumurtalardan yeyən ölür, Qırılan yumurtalardan əfi
ilan çıxır. 6 Onların toxuduğu hörümçək torundan paltar
çıxmaz, Toxuduqları parça ilə özlərini örtə bilmirlər.
Elədikləri əməllər şər əməllərdir, Əllərində zorakılıq
işləri var. 7 Ayaqları pis işlər etməyə tələsir, Günahsız
qan tökməyə cəlddir. Fikirləri, niyyətləri şər əməllərdir,
Yollarında viranəlik, qırğın var. 8 Əmin-amanlıq yolu
nədir, onlar bilmirlər, Getdikləri yolda ədalət yoxdur,
Özlərinə əyri yol seçdilər, O yoldan gedənlərin heç biri
Əmin-amanlıq nədir bilmir. 9 Buna görə ədalət bizdən
uzaqlaşıb, Salehliyə çata bilmirik. İşıq ümidindəyik, lakin
qaranlıqdayıq, Aydınlıq gözləyirik, zülmətdə yeriyirik. 10

Kor kimi əllərimizlə divarı yoxlayırıq, Gözü görməyənlər
tək yol axtarırıq. Günorta çağı gecə vaxtı olduğu
kimi büdrəyirik, Güclülər arasında ölülər kimiyik. **11**
Hamımız ayı kimi nərildəyirik, Göyərçin tək inildəyirik.
Ədalət gözləyirik, lakin heç bir şey yoxdur. Qurtuluş
gözləyirik, amma bizdən uzaqdır. **12** Çünki Önündə
üsyankarlığımız böyükdür, Günahlarımız bizə qarşı
şəhadət edir. Üsyankarlığımız bizi dövrəyə alıb, Şər
əməllərimizdən xəbərdarıq. **13** Üsyankar olub Rəbbi rədd
etdik, Allahımızın ardınca getmədik, Zorakılıq, xəyanətlə
dolu sözlər danışdıq, Yalan kəlmələri ürəyimizdə gizlətdik,
Sonra aşkara çıxartdıq. **14** Ədalət geri çəkildi, Salehlik
uzaqda durdu, Çünki həqiqət şəhər meydanında yıxıldı,
Dürüstlük aramıza daxil ola bilmir. **15** Həqiqət heç bir
yerdə yoxdur, Şərdən uzaq duran talan olunur. Rəbb
bunları gördü, Ədalətin yoxluğu Onun xoşuna gəlmədi. **16**
Rəbb gördü ki, heç kim yoxdur, Havadarın olmadığına görə
O mat qaldı. Onda Onun qolu Ona zəfər gətirdi, Salehliyi
Ona dayaq oldu. **17** O, salehliyi zireh kimi geydi, Qurtuluş
dəbilqəsini başına taxdı. Qisas geyimlərini geydi, Qeyrət
libasına büründü. **18** O hər kəsə əməllərinə görə əvəz
verəcək. Düşmənlərinə qəzəblə, yağılarına, Uzaq diyarlara
qisasla əvəz verəcək. **19** Beləcə qərbdən şərqədək adamlar
Rəbbin adından və əzəmətindən qorxacaq. Çünki düşmən
azğın bir çay kimi gəldikdə Rəbbin nəfəsi onu qovacaq.
20 Rəbb bəyan edir: «Satınalan Siona gələcək, Yaqub
nəslinin üsyankarlıqdan dönənlərinin yanına gələcək». **21**
«Mənim onlarla bağladığım əhd budur: üzərindəki Ruhum,
ağzına qoyduğum sözlərim indidən sonsuzadək sənin,

övladlarının, nəvə-nəticələrinin ağzından düşməyəcək».
Bunu Allah deyir.

60 Qalx, işıqlan, çünki nurun gəldi, Rəbbin izzəti üzərinə
gəldi! **2** Budur, dünyanı qaranlıq, ümmətləri zülmət
bürüyəcək. Amma Rəbb üzərinə nur saçacaq, İzzəti səni
əhatə edəcək. **3** Millətlər sənin nuruna, Padşahlar üzərinə
çökən aydınlığa doğru gələcək. **4** Qaldır başını, bax
ətrafına, Hamı yığılıb yanına gəlir! Oğulların uzaqdan
gəlir, Qızların qucaqda gətirilir. **5** O vaxt bunu görüb üzün
nur saçacaq, Ürəyin sevincdən tez-tez çırpınacaq. Çünki
uzaq ölkələrin var-dövləti sənə gətiriləcək, Millətlərin
sərvəti sənə gələcək. **6** Dəvə sürüləri, Midyan və Efa
köşəkləri Torpaqlarını dolduracaq. Bütün Səba xalqı gəlib
Qızıl və kündür gətirəcək, Rəbbə həmdlər söyləyəcək. **7**
Qedarın bütün qoyun sürüləri yanına yığılacaq, Nevayotun
qoçları sənin əlinin altında olacaq, Qurbangahıma Mənə
məqbul olan qurbanlar gətiriləcək. Şərəfli evimi daha
da izzətləndirəcəyəm. **8** Kimdir bunlar, bulud kimi,
Yuvalarına yaxınlaşan göyərçin tək uçub gələnlər? **9** Uzaq
diyarlar Mənə ümid bağladıqlarına görə Tarşiş gəmiləri
başda olmaqla Allahın Rəbbin şərəfinə, Səni ucaldan
İsrailin Müqəddəsi üçün Sənin övladlarını qızıl-gümüşü
ilə Uzaqdan gətirən gəmilərdir bunlar. **10** Əcnəbilər
divarlarını tikəcək, Padşahları sənə xidmət edəcək.
Qəzəbimdə səni vurdumsa da, Lütfümlə sənə mərhəmət
edəcəyəm. **11** Darvazaların həmişə açıq qalacaq, Nə gecə,
nə də gündüz qıfıllanmayacaq ki, Millətlərin sərvəti sənə
təqdim olunsun, Padşahları yanına gətirilsin. **12** Çünki sənə
xidmət etmək istəməyən Millət ya padşahlıq məhv olacaq,

Bəli, o millətlər tamamilə yox olacaq. **13** Livanın şan-
şöhrəti olan şam ağacı, çinar və sərv ağacları Müqəddəs
məkanımdakı yeri gözəlləşdirmək üçün Birgə yanına
gətiriləcək, Qədəm qoyduğum yeri şərəfləndirəcəyəm. **14**
Sənə zülm edənlərin övladları Gəlib önündə təzim edəcək.
Sənə həqarətlə baxanların hamısı Ayaqlarına düşüb səcdə
edəcək. Sənə Rəbbin şəhəri, İsrailin Müqəddəsinin Sionu
deyəcəklər. **15** Səni tərk edib nifrət etdilər, Yanından
heç kim keçmirdi, İndi isə Mən səni əbədi fəxr, Nəsillər
boyu sevinc edəcəyəm. **16** Millətlər və padşahlar Bir
ana kimi sənə süd verəcəklər. O vaxt biləcəksən ki, səni
qurtaran Rəbb, Səni Satınalan, Yaqubun qüdrətli Allahı
Mənəm. **17** Sənə tunc əvəzinə qızıl, Dəmir yerinə gümüş,
Ağac yerinə tunc, Daş əvəzinə dəmir gətirəcəyəm. Əmin-
amanlığı başçın, Salehliyi hökmdarın təyin edəcəyəm.
18 Ölkəndən zorakılıq, Sərhədlərindən viranəlik, Qırğın
xəbəri gəlməyəcək. Divarlarını «Xilas», Darvazalarını
«Həmd» adlandıracaqsan. **19** Artıq gündüz günəş sənin
işığın olmayacaq, Gecə ay sənə aydınlıq verməyəcək.
Çünki Rəbb əbədi nurun, Allahın sənin şöhrətin olacaq.
20 Günəşin batmayacaq, ayın gizlənməyəcək, Çünki Rəbb
əbədi nurun olacaq, Sənin yaslı günlərin qurtaracaq. **21**
Bütün xalqın saleh olacaq, Torpağı əbədi mülk olaraq
alacaq. Onlar əkdiyim fidandır, Şöhrətimi göstərmək üçün
əlimin işidir. **22** Ən kiçik ailədən böyük nəsil törəyəcək,
Azsaylı nəsil qüdrətli millət olacaq. Mən Rəbb bunu öz
vaxtında tez edəcəyəm.

61 Xudavənd Rəbbin Ruhu üzərimdədir, Çünki fəqirlərə
müjdəni bildirmək üçün O məni məsh etdi. Qəlbi sınıq

olanlar üçün, yaralarını sarımaq üçün, Əsirlərə azadlıq,
Dustaqlara sərbəstlik elan etmək üçün, **2** Rəbbin lütf ilini,
Allahımızın qisas gününü bəyan etmək üçün, Yaslıların
hamısına təsəlli vermək üçün, **3** Sionda yas tutanları
təmin etmək, Kül yerinə çələng, Yas yerinə sevinc gətirən
məsh yağı, Kədərli ruh əvəzinə Həmd libasını bəxş etmək
üçün Rəbb məni göndərdi. Rəbbin şöhrətini aşkar etmək
üçün Onlara Rəbbin əkdiyi salehlik palıdları deyiləcək. **4**
Onlar qədim dağıntıları inşa edəcək, Əvvəlki xarabalıqları
bərpa edəcək, Nəsillər boyu viranə qalmış şəhərləri
yenidən quracaq. **5** Yadellilər gəlib sürülərinizi otaracaq,
Əcnəbilər sizə əkinçilik və bağbanlıq edəcək. **6** Sizsə
Rəbbin kahinləri, Allahımızın xidmətçiləri adlanacaqsınız.
Millətlərin sərvəti ilə bəslənəcəksiniz, Var-dövlətləri ilə
fəxr edəcəksiniz. **7** Çəkdiyiniz xəcalət yerinə ikiqat şərəf,
Rüsvayçılıq əvəzinə payınızı alıb sevinəcəksiniz. İndi isə
torpağınızda ikiqat mülk alacaqsınız, Sevinciniz əbədi
olacaq. **8** Çünki Mən Rəbb ədaləti sevirəm. Soyğunçuluğa,
haqsızlığa nifrət edirəm. Əlbəttə, əməllərinə görə onlara
haqqını verəcəyəm, Onlarla əbədi əhd kəsəcəyəm. **9**
Nəsillərindən törəyənlər millətlər içində, Övladları xalqlar
arasında tanınacaq. Onları görən hər kəs biləcək ki,
Rəbb nəsillərinə xeyir-dua verdi. **10** Rəbdə böyük sevinc
tapacağam, Allahımda ürəyim şadlıqdan coşacaq, Çünki
çələnglə bəzənmiş bəy kimi, Bər-bəzək taxmış gəlin
kimi Mənə qurtuluş paltarı geyindirdi, Salehlik libası ilə
bürüdü. **11** Torpaq zoğlarını necə cücərdirsə, Bağ əkilən
toxumları necə yetişdirirsə, Xudavənd Rəbb də bütün
millətlər qarşısında Salehliyi və həmdi belə yetişdirəcək.

62 Salehliyi nur kimi saçanadək, Qurtuluşu məşəl
tək yananadək Sion naminə susmayacağam, Yerusəlim
naminə sakit durmayacağam. **2** Millətlər salehliyini,
Bütün padşahlar əzəmətini görəcək. Rəbbin ağzı ilə
deyəcəyi, Sənə verəcəyi yeni bir adla çağırılacaqsan. **3** Sən
Rəbbin əlində gözəllik tacı, Allahının ovcunda padşahlıq
çələngi olacaqsan. **4** Artıq sənə «atılmış», Ölkənə «viranə
qalmış» deməyəcəklər. Əvəzinə sənə «sevdiyim», Ölkənə
isə «ərli» deyiləcək. Çünki Rəbb səni sevəcək, Ölkən də
ərli sayılacaq. **5** Bir gənc bakirə qızla evləndiyi kimi Səni
Yaradan da sənlə evlənəcək. Bəy gəlindən zövq aldığı
kimi Allahın da səndən zövq alacaq. **6** Ey Yerusəlim,
divarlarının üstünə Mən qarovulçular qoydum. Gecə-
gündüz onlar susmayacaq. Ey Rəbbə sözünü xatırladan
sizlər, susmayın, **7** Rəbb Yerusəlimi bərpa edənədək,
Onu yer üzünün tərifə layiq şəhərinə döndərənədək
Ona rahatlıq verməyin! **8** Rəbb sağ əlini, güclü qolunu
Qaldırıb and içdi: «Düşmənlərinə sənin taxılını bir daha
yedirtməyəcəyəm, Yadellilər sənin əziyyətlə sıxdığın
şərabını içməyəcək. **9** Taxılı yığan yeyəcək, Rəbbə həmdlər
edəcək. Üzümü toplayan şərabını Məbədimin həyətlərində
içəcək». **10** Keçin, keçin şəhər darvazalarından, Xalq
üçün yol hazırlayın! Tikin, yol salın, Daşları kənara atın,
Xalqlar üçün bayraq qaldırın! **11** Rəbb yer üzünün ən
uzaq yerlərinə bəyan etdi: «Sion qızına deyin: "Budur,
qurtuluşun gəlir, Rəbbin mükafatı onunladır, Ənamı
önündədir"». **12** Sion xalqına «Rəbbin satın aldığı,
müqəddəs xalq» deyəcəklər. Sən, ey Yerusəlim, «Allahın
axtardığı, tərk olmamış şəhər» adlanacaqsan.

63 Edomdan, Bosradan al geyimlər geyib Bu gələn
kimdir? Təmtəraqlı libas içində, Böyük qüdrətlə gələn
kimdir? «O Mənəm, həqiqətlə danışan, Qurtarmağa
qadir olan». **2** Nə üçün geyimlərin qırmızıdır, Nə
üçün libasın al rəngdədir, Sanki sən üzümsıxanda
üzüm sıxırdın? **3** «Üzümsıxanda üzümü tək sıxdım,
Yanımda xalqlardan heç kim olmadı. Qəzəb içində onları
tapdaladım, Qeyzlə təpiyimin altına saldım. Qanları
geyimlərimə sıçradı, Bütün libaslarımı bulaşdırdım. **4**
Çünki qisas günü qəlbimdə idi, Xalqımı satın aldığım
il gəldi. **5** Mən baxdım, kömək edən bir kəs yox idi,
Mənim tərəfimi saxlayan olmadığına məəttəl qaldım,
Onda qolum mənə zəfər gətirdi, Qeyzim mənə dayaq
oldu. **6** Qəzəb içində xalqları tapdaladım, Qeyzimi onlara
içirtdim, Qanlarını yerə axıtdım». **7** Rəbbin lütfkar
işlərindən, Həmdlərə layiq əməllərindən nəql edəcəyəm.
Böyük mərhəməti və məhəbbəti naminə, İsrail nəslinə
etdiyi böyük xeyirxahlığına görə, Rəbbin bizə etdiyi
bütün işlərinə görə Onu xatırlayacağam. **8** Rəbb dedi:
«əlbəttə, onlar Mənim xalqımdır, Məni aldatmayan
övladlarımdır». Beləcə onlara Qurtarıcı oldu. **9** Onlar
əziyyət çəkdikdə O da əziyyət çəkdi. Hüzurundan gələn
mələk onları xilas etdi. Məhəbbəti və mərhəməti ilə
Onları satın aldı. Bütün keçmiş günlərdə onları götürüb
apardı. **10** Lakin İsrail üsyankar olaraq Onun Müqəddəs
Ruhunu kədərləndirdi. Rəbb də düşməni olub Onlara
qarşı döyüşdü. **11** Sonra xalq keçmiş günləri – Rəbbin qulu
Musanın dövrünü yada saldı. Onları sürüsünün çobanları
ilə birgə Dənizdən keçirən haradadır? Onların daxilinə

Müqəddəs Ruhunu ehsan edən, **12** Öz əzəmətli gücü ilə
Musanın sağ əlindən tutub, Özünə əbədi ad qazandırmaq
üçün Suları qarşılarında yaran Rəbb haradadır? **13** Bir at
çöldə yıxılmadan çapan kimi Onları da dərinliklərdən
elə keçirən Rəbb haradadır? **14** Rəbbin Ruhu onlara elə
rahatlıq verdi ki, Elə bil naxır otu bol olan dərədə otarılır.
Bəli, Sən adını şərəfləndirmək naminə Xalqına belə yol
göstərdin. **15** Ya Rəbb, göylərdən bax, Müqəddəs, izzətli,
uca məskənindən bizə nəzər sal! Haradadır Sənin qeyrətin,
gücün? Qəlbindəki həsrəti, rəhmi bizdən əsirgədin. **16**
Sənsən Atamız. İbrahim bizi tanımasa da, İsrail bizim
kim olduğumuzu bilməsə də, Atamız Sənsən, ya Rəbb,
Əzəldən bəri adın «Bizi Satınalan»dır. **17** Nə üçün, ya
Rəbb, Bizi yolundan azdırırsan, Səndən qorxmayaq deyə
Qəlblərimizi inadkar edirsən? Qullarının xatirinə, İrsin
olan qəbilələrinin xatirinə geri dön. **18** Müqəddəs xalqın
qısa müddətə Sənin Müqəddəs məkanına sahib oldu. İndi
isə oranı düşmənlərimizin ayağı tapdalayır. **19** Əzəldən
bəri heç vaxt Hakimlik etmədiyin xalqa bənzədik, Sanki
Sənin adına bağlı xalq olmamışıq.

64 Ya Rəbb, kaş göyləri yarıb enəydin, Dağlar hüzurunda
sarsılardı! **2** Alov kolluğu yandıran kimi, Od suyu qaynadan
kimi Adını yağılarına tanıtdıraydın, Millətlər önündə
lərzəyə gələrdi! **3** Sən gözləmədiyimiz əzəmətli işlər
edəndə Endin yer üzünə, dağlar önündə sarsıldı. **4**
Ona etibar edənlər üçün belə işlər edən Allahı, Əzəldən
bəri Səndən başqasını nə göz görüb, nə də qulaq
eşidib. **5** Sevinə-sevinə salehlik edəni, Yollarında Səni
xatırlayanları qarşılayırsan. Amma biz günaha batdıq, Sən

qəzəbləndin. Beləcə xeyli vaxt yaşadıq, Bəs biz necə xilas
ola bilərik? 6 Hamımız elə bil ki murdarlandıq, Bütün saleh
əməllərimiz murdar əskiyə bənzəyir. Hamımız yarpaq
kimi soluruq, Şər əməllərimiz bizi külək tək sovurub-
aparır. 7 Sənin adını çağıran yoxdur, Sənə bağlanmaq
üçün can atan yoxdur. Çünki bizdən üz döndərdin, Şər
əməllərimizə görə bizi yox etdin. 8 Yenə də, ya Rəbb,
Sənsən Atamız: Biz gilik, Sən isə dulusçu, Biz hamımız
Sənin əlinin işiyik. 9 Ya Rəbb, çox qəzəblənmə, Şər
əməllərimizi heç vaxt xatırlama, Hamımız Sənin xalqınıq,
bunu nəzərə al. 10 Müqəddəs şəhərlərin səhraya, Sion
çöllüyə döndü, Yerusəlim viran qaldı. 11 Atalarımızın
Sənə həmd etdikləri yer – Müqəddəs, şanlı məbədimiz
yandı, Gözəl binalarımız xaraba qaldı. 12 Bütün bunlardan
sonra, Ya Rəbb, yenə də Özünü saxlayacaqsanmı? Susub
bizi nə qədər alçaldacaqsan?

65 «Məni soruşmayanlara Mən zühur etdim, Məni
axtarmayanlar tərəfindən tapıldım. Adımı çağırmayan
millətə dedim: "Buradayam! Buradayam!" 2 Pis yolla
gedən, Öz düşüncələri ilə hərəkət edən Dikbaş xalqa gün
boyu əllərimi uzadıb durdum. 3 O xalq ki bağlarda qurban
kəsərək, Kərpiclərin üstündə buxur yandırıb Gözüm
önündə daima Məni təhqir edir, 4 Qəbiristanlıqda oturub
Gizli yerlərdə gecələyir, Donuz əti yeyir, Qablarında
haram ət qaynadır. 5 Onlar bir-birinə deyir: "Uzaq dur,
Mənə yaxınlaşma, çünki mən səndən müqəddəsəm".
Belələri burnuma tüstü, Bütün gün yanan alovdur. 6
Budur, qarşımda bunlar yazılıb: Mən susmayacağam,
Ancaq onların əvəzini verəcəyəm, Əməllərini başlarına

çevirəcəyəm. 7 Onların da, atalarının da qəbahətlərinin
cəzasını Onlara çəkdirəcəyəm». Rəbb deyir. «Dağların
başında buxur yandırdıqlarına görə, Təpələrin başında
Mənə küfr etdiklərinə görə Mən əvvəlki əməllərini ölçüb
onların əvəzini onlara çəkdirəcəyəm». 8 Rəbb deyir:
«Üzüm salxımında şirə tapıldığına görə deyirlər: "Salxımı
xarab etməyin, içində bərəkət var". Mən də qullarımın
xatirinə belə edərəm ki, Onların hamısı məhv olmasın.
9 Yaqubdan törəyənlərin sayını artıracağam, Yəhuda
nəslindən dağlarıma varis çıxacaq, Seçilmiş xalqım oranı
irs alacaq. Mənim qullarım orada məskunlaşacaq. 10
Məni axtaran xalqım üçün Şaron sürülərin otlağı, Akor
vadisi mal-qaranın rahatlandığı yer olacaq. 11 Lakin
sizlər – Rəbbi tərk edənlər, Müqəddəs dağımı unudanlar,
Tale allahına süfrə açanlar, Qismət allahına camlarda
şərab təqdim edənlər, 12 Mən də sizi qılınca qismət
edəcəyəm, Hamınız qırılmaq üçün diz çökəcəksiniz. Çünki
Mən çağıranda sizdən cavab almadım, Danışanda qulaq
asmadınız. Gözümdə pis olanı etdiniz, Mənə məqbul
olmayanı seçdiniz». 13 Buna görə də Xudavənd Rəbb
belə deyir: «Qullarım yeyəcək, sizsə ac qalacaqsınız,
Qullarım içəcək, sizsə susayacaqsınız, Qullarım sevinəcək,
sizsə utanacaqsınız. 14 Qullarım şadlanıb mədhiyyələr
söyləyəcək, Sizsə ürək ağrısından qışqıracaqsınız, Kədərli
ruhla fəryad edəcəksiniz. 15 Sizin adınız seçilmiş xalqımın
Ağzında ancaq lənət kimi qalacaq. Xudavənd Rəbb
sizi öldürəcək, Öz qullarına isə başqa ad verəcək. 16
Ölkədə kim xeyir-dua istəsə, Sadiq Allahdan diləyəcək.
Ölkədə kim and içsə, Sadiq Allahın adı ilə and içəcək.

Çünki keçmiş əziyyətlər unudulub Gözümün önündən
yox olacaq. **17** Budur, Mən yeni göylər və yeni yer
yaradıram. Əvvəlki işlər bir daha xatırlanmayacaq, Heç
yada düşməyəcək. **18** Yaratdığımla əbədilik sevinin,
şadlanın. Çünki sevinc üçün yeni Yerusəlimi, Sakinlərini
xoşbəxtlik üçün yaradacağam. **19** Mən Yerusəlim üçün
sevinəcəyəm, Xalqım üçün şadlanacağam. Orada nə
ağlaşma, nə fəryad səsi Bir daha eşidilməyəcək. **20**
Uşaqlar artıq körpə çağlarında ölməyəcək, Uzun ömür
sürməyən qoca olmayacaq, Yüz yaşında ölənlər cavan
sayılacaq, Yüz yaşına çatmayanlar lənətli sayılacaq. **21**
Onlar evlər tikib orada məskunlaşacaq, Üzüm bağları
salacaq, bəhrələrindən yeyəcək. **22** Tikdikləri evdə özgələr
yaşamayacaq, əkdikləri bağın meyvələrini başqaları
yeməyəcək. Çünki xalqım ağaclar tək uzun ömür sürəcək,
Seçilmişlərim əllərinin işlərindən zövq alacaq. **23** Onlar
boş yerə əlləşməyəcək, Övladları bəlalarla üzləşməyəcək.
Çünki özləri də, övladları da, Rəbbin xeyir-dualı nəsli
olacaq. **24** Onlar Məni çağırmamışdan Mən onlara cavab
verəcəyəm, Onlar hələ danışarkən Mən eşidəcəyəm. **25**
Qurdla quzu bir yerdə otlayacaq, Şir buğa tək saman
yeyəcək, İlanın yediyi torpaq olacaq. Müqəddəs dağımın
heç bir yerində Heç kimə zərər dəyməyəcək, Heç bir kəs
o birisini məhv etməyəcək». Rəbb belə deyir.

66 Rəbb belə deyir: «Göylər Mənim taxtımdır, Yer
ayaqlarımın altındakı kətildir. Mənim üçün harada ev
tikəcəksiniz, Dincələcəyim yer harada olacaq? **2** Çünki
bütün bunları Mənim əlim yaratdı, Hər şey beləcə əmələ
gəldi» Rəbb bəyan edir. «Ancaq Mən özünü aşağı tutan və

ruhu əzilmiş insana, Sözümün önündə titrəyənə nəzər
salaram. **3** Buğa kəsən şəxs adam öldürən kimidir, Quzunu
qurban verən şəxs itin boynunu qıran kimidir, Taxıl
təqdimi gətirən şəxs donuz qanını təqdim edən kimidir,
Kündür yandıraraq təqdim edən şəxs bütə pərəstiş edən
kimidir. Onlar öz yolları ilə gedir, İyrənc işlərindən
həzz alır. **4** Mən də onları çətinliyə düçar edəcəyəm,
Qorxduqları bəlanı başlarına gətirəcəyəm. Çünki Mən
çağıranda onlardan cavab almadım, Danışanda qulaq
asmadılar, Gözümdə pis olanı etdilər, Mənə məqbul
olmayanı seçdilər». **5** Ey Rəbbin sözü önündə titrəyənlər,
Onun dediklərini eşidin: «Mənim adıma görə sizə nifrət
edib təqib edən soydaşlarınız "Qoy Rəbb izzətini göstərsin,
Biz də görək, necə sevinərsiniz" deyirdilər. Amma
onlar rüsvay olacaq. **6** Şəhərdən nərələr, Məbəddən
bir səs eşidilir! Bu, düşmənlərindən qisas alan Rəbbin
səsidir. **7** Bir qadın ağrı çəkmədən, Sancısı tutmadan
bir oğlan uşağı doğdu. **8** Belə bir şey eşidən olubmu?
Belə şeyləri kim görüb? Bir gündə ölkə yarana bilərmi?
Bir anda millət doğula bilərmi? Sion isə ağrısı tutan
kimi övladlarını doğdu. **9** Mən doğuş anınadək gətirib
Doğmağa güc vermərəmmi?» deyir Rəbb. «Doğuş üçün
güc verən Mən Bətni bağlayarammı?» deyir Allahın. **10**
«Yerusəlimlə birgə sevinin, Ey onu sevənlər, hamınız onun
üçün şadlanın. Ey Yerusəlim üçün yas tutanlar, Onunla
birgə cuşa gəlin, fərəhlənin! **11** Siz ananız Yerusəlimin
döşlərini əmib Təsəlli tapacaqsınız, doyacaqsınız, Onun
bol nemətlərindən dadıb zövq alacaqsınız». **12** Rəbb belə
deyir: «Budur, Mən əmin-amanlığı bir çay tək, Millətlərin

sərvətini daşqın sel kimi Ona sarı axıdacağam. Siz ondan
bəslənəcəksiniz, Qucağında daşınacaqsınız, Dizlərində
oxşanacaqsınız. **13** Övladına təsəlli verən bir ana tək Mən
sizə təsəlli verəcəyəm. Yerusəlimdə təsəlli tapacaqsınız.
14 Bunları görüb ürəyiniz sevinəcək; Bədənləriniz yaşıl ot
kimi qüvvətlənəcək. Hər kəs biləcək ki, Rəbbin qoruyucu
əli qullarının, Qəzəbi isə düşmənlərinin üstündədir». **15**
Budur, Rəbb odla gəlir, Onun döyüş arabaları qasırğa tək
gəlir. Şiddətli qəzəbini, məzəmmətini Alov kimi tökməyə
hazırdır. **16** Rəbb bütün bəşəri odla, Qılıncı ilə mühakimə
edəcək, Çoxlarını məhv edəcək. **17** «Bağlara girmək
üçün Özlərini təqdis edib pak edənlər, Mərkəzdə duranın
ardınca gedərək Donuz, siçan və digər murdar heyvanların
ətini yeyənlərin hamısı məhv olacaq» Rəbb bəyan edir. **18**
«Çünki Mən onların əməllərini də, fikirlərini də bilirəm.
Bütün millətləri və dilləri bir yerə topladığım vaxt gəlir.
Onlar gəlib Mənim əzəmətimi görəcək. **19** Mən aralarında
bir əlamət qoyacağam. Onlardan qaçıb-qurtulanları Mən
millətlərə – Tarşişə, Pula, mahir oxatanların vətəni
Luda, Tuvala, Yavana, şöhrətimi eşitməyən, əzəmətimi
görməyən uzaq diyarlara göndərəcəyəm. Onlar Mənim
əzəmətimi bu millətlər arasında bəyan edəcək. **20** İsrail
övladları Rəbbin məbədinə pak qablarda təqdimlərini
necə gətirirlərsə, onlar da bütün millətlərdən soydaşlarını
atlarla, arabalarla, taxt-rəvanlarla, qatırlarla, dəvələrlə
müqəddəs dağıma, Yerusəlimə, Rəbbə elə təqdim edəcək.
21 Onlardan bəzisini Mən kahin və Levili seçəcəyəm»
Rəbb bəyan edir. **22** «Yaradacağım yeni göylər və yeni
yer önümdə necə qalacaqsa, Nəsliniz və adınız da elə

qalacaq» Rəbb bəyan edir. **23** «Hər Təzə Ay mərasimində,
hər Şənbə günündə Bütün bəşər gəlib qarşımda səcdə
edəcək». Rəbb deyir. **24** «Onlar eşiyə çıxanda Mənə qarşı
üsyankar olanların meyitlərini görəcək. Meyitləri yeyən
qurd ölməyəcək, Onları yandıran alov sönməyəcək. Bütün
bəşər onlardan iyrənəcək».

Yeremya

1 Bunlar Binyamin torpağındakı Anatotda yaşayan
kahinlərdən biri olan Xilqiya oğlu Yeremyanın sözləridir.
2 Yəhuda padşahı Amon oğlu Yoşiyanın dövründə –
padşahlığının on üçüncü ilində Yeremyaya Rəbbin sözü
nazil oldu. **3** Bu, Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin
dövründən Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Sidqiyanın
padşahlığının on birinci ilinin sonunadək, beşinci ayda
Yerusəlim əhalisinin sürgünə aparılmasına qədər davam
etdi. **4** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **5** «Mən sənə
ananın bətnində Surət verməzdən əvvəl səni tanıdım,
Doğulmazdan əvvəl səni təqdis edib Millətlərə peyğəmbər
etdim». **6** Onda mən dedim: «Ah, ya Xudavənd Rəbb!
Axı mənim danışıq qabiliyyətim yoxdur, çünki hələ
cavanam». **7** Rəbb mənə dedi: «Sən "cavanam" demə.
Mən səni kimin yanına göndərsəm, gedəcəksən, sənə nə
əmr etsəm, onu söyləyəcəksən. **8** Adamlardan qorxma,
çünki səni qurtarmaq üçün Mən sənin lə olacağam» Rəbb
belə bəyan edir. **9** Rəbb əlini uzadıb ağzıma toxundu
və mənə dedi: «Bax sözlərimi sənin dilinə qoydum. **10**
Bu gün səni millətlər və ölkələr üzərinə təyin etdim ki,
onları kökündən yıxıb dağıdasan, qırıb məhv edəsən, əkib
tikəsən». **11** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: «Ey Yeremya,
nə görürsən?» Mən dedim: «Badam ağacının bir budağını
görürəm». **12** Rəbb mənə dedi: «Düz görmüsən. Axı
Mən hər sözümü yerinə yetirməkdə sayığam». **13** Mənə
yenə Rəbbin bu sözü nazil oldu: «Nə görürsən?» Mən
dedim: «Şimaldan bu tərəfə yönəlmiş qaynar bir qazan
görürəm». **14** Rəbb mənə dedi: «Bu ölkədə yaşayanların

hamısının üzərinə Şimaldan bəla yağacaq. **15** Çünki Mən
şimal ölkələrinin bütün tayfalarını çağıracağam» Rəbb
belə bəyan edir. «Hər biri gəlib öz taxtını Yerusəlim
darvazalarının girişində, Onun bütün darvazalarının
ətrafında Və bütün Yəhuda şəhərlərində quracaq. **16**
Bütün pisliklərinə görə Onların əleyhinə hökmlərimi
bildirəcəyəm. Çünki Məndən üz döndərib başqa allahlara
buxur yandıraraq Öz əl işlərinə səcdə etdilər. **17** Sən
belini qurşayıb qalx, sənə əmr edəcəyim bütün şeyləri
onlara söylə. Onlardan qorxma, yoxsa Mən də səni
onların önündə qorxuya salacağam. **18** Budur, Mən bu
gün səni bütün ölkənin – Yəhuda padşahlarının, bu
yerin başçılarının, kahinlərinin və ölkə xalqının əleyhinə
qalalı şəhər, dəmir sütun və tunc divar etdim. **19** Onlar
sənlə vuruşacaq, ancaq gücləri çatmayacaq, çünki səni
qurtarmaq üçün Mən sənlə olacağam» Rəbb belə bəyan
edir.

2 Mənə Rəbbin sözü nazil oldu: «Get Yerusəlimə ucadan
elan et ki, **2** Rəbb belə deyir: "Mən sənin cavanlığındakı
mehrini, Gəlin olanda məhəbbətini, Səhrada, ot bitməyən
torpaqda ardımca gəldiyini yadıma saldım. **3** Onda İsrail
Rəbbə həsr olunmuşdu Və Onun məhsulunun nübarı
idi. Onu udmaq istəyənlərin hamısı mühakimə olunur,
Üstlərinə bəla gəlirdi" Rəbb belə bəyan edir. **4** Ey Yaqub
nəsli, ey İsrail nəslinin bütün tayfaları, Rəbbin sözünü
eşidin, **5** Rəbb belə deyir: "Atalarınız Məndə nə haqsızlıq
tapdılar ki, Məndən uzaqlaşdılar və puç bütlər ardınca
getdilər, Özləri də puç adam oldular. **6** Daha demədilər ki,
Misir torpağından bizi çıxaran, Səhrada, uçurumlarla dolu

boz çöllərdə, Ölüm kölgəsində qalan quraq torpaqda, Bir
insanın keçmədiyi, heç kəsin yaşamadığı Diyarda gəzdirən
Rəbb haradadır? 7 Mən sizi bərəkətli torpağa gətirdim
ki, Onun meyvələrindən və nemətlərindən dadasınız.
Ancaq siz oraya girən kimi torpağımı murdar etdiniz,
Mülkümü iyrənc bir yerə çevirdiniz. 8 Kahinlər ‹Rəbbi
axtaraq› demədilər, Qanun müəllimləri Məni tanımadılar,
Rəhbərlər Mənə qarşı üsyan etdilər, Peyğəmbərlər Baalın
adı ilə peyğəmbərlik etdilər, Faydasız şeylərin dalınca
getdilər”. 9 Buna görə Rəbb belə bəyan edir: “Mən yenə
sizinlə çəkişəcəyəm, Mən övladlarınızın övladları ilə
də çəkişəcəyəm. 10 Siz Kittim adalarına gedib görün,
Qedara adam göndərib öyrənin. Görün belə bir şey
oldumu? 11 Bir millət allahlarını dəyişdirdimi? Əslində
onlar allah deyil. Ancaq Mənim xalqım öz Calalını faydasız
bütlərə dəyişdi. 12 Ey göylər, siz buna heyrət edib tir-
tir əsin və dəhşətə gəlin” Rəbb belə bəyan edir. 13
“Çünki xalqım iki pis əməl etdi: Məni – axar suların
mənbəyini atıb Özlərinə hovuzlar, su saxlamayan çatlı
hovuzlar düzəltdilər. 14 Məgər İsrail quldur? Yoxsa o,
kölə doğulmuşdu? Bəs nə üçün qarət malı oldu? 15 Onun
üstünə cavan aslanlar nərildədi və səslərini ucaltdılar.
Ölkəsini viran etdilər. Şəhərləri yandı, bir nəfər sakin
qalmadı. 16 Nof və Taxpanxes sakinləri sənin başını yardı.
17 Səni yolla aparan Allahın Rəbbi tərk etməklə Bu işi
öz başına gətirmədinmi? 18 Bəs Şixor suyundan içmək
üçün Misirə niyə gedirsən? Fərat suyundan içmək üçün
Aşşura niyə gedirsən? 19 Səni öz pisliyin cəzalandıracaq,
Dönüklüyün töhmətini alacaqsan. Sən də görüb bil ki,

Allahın Rəbbi atmağın, Məndən qorxmamağın pis və acı
şeydir” Ordular Rəbbi Xudavənd belə bəyan edir. **20** “Sən
boyunduruğunu ta qədimdən qırdın, iplərini qopardın
Və ‹sənə qulluq etməyəcəyəm› dedin. Üstəlik hər uca
təpənin üstündə, Hər kölgəli ağacın altında yerə sərilib
Bütlərə səcdə edərək Mənə xəyanət etdin. **21** Mən səni
gözəl meynə, tər-təmiz toxum kimi əkmişdim. Sən necə
əleyhimə çıxıb cır, yabanı meynə oldun? **22** İndi isə sən
gilabı ilə yuyunsan, çoxlu sabun əritsən də, Yenə günahın
önümdə ləkə kimi qalacaq” Xudavənd Rəbb belə bəyan
edir. **23** “Axı necə deyə bilərsən ki, murdar olmadım, Baal
bütlərinin ardınca getmədim? Dərədə necə rəftar etdiyinə
bax, nə etdiyini gör. Sən qızışan, ora-bura qaçan dişi
dəvə kimi, **24** Şəhvətlə havanı iyləyən, səhraya öyrəşmiş
vəhşi eşşək kimisən. Qızanda onu kim saxlaya bilər? Onu
istəyənlər özlərini yormaz, cütləşmə vaxtı onu tapar. **25**
Ayaqyalın gəzmə, boğazın susuzluqdan qurumasın. Ancaq
sən dedin: ‹Xeyr, olmaz! Çünki mən yad allahları sevdim
və onların ardınca gedəcəyəm›. **26** Oğru tutulanda necə
utanırsa, İsrail nəsli də padşahları, başçıları, kahinləri
Və peyğəmbərləri ilə birgə eləcə utanırlar. **27** Onlar
ağaca ‹atamsan›, daşa ‹bizi sən doğdun› deyir. Çünki
Mənə tərəf üzlərini deyil, arxalarını çevirdilər. Ancaq
üstlərinə bəla gələndə ‹qalxıb bizi qurtar› deyirlər. **28**
Bəs özün üçün düzəltdiyin bütlərin haradadır? Başına
bəla gəldiyi vaxt səni qurtara bilərlərsə, gəlsinlər. Sənin
allahların şəhərlərinin sayı qədərdir, ey Yəhuda! **29** Nə
üçün Mənimlə çəkişirsiniz? Hamınız Mənə qarşı üsyan
etdiniz” Rəbb belə bəyan edir. **30** “Övladlarınızı nahaq

yerə cəzalandırdım, Çünki onlar ibrət götürmədilər. Öz
qılıncınız qırıb-çatan aslan kimi Peyğəmbərlərinizi tələf
etdi". 31 Ey bu nəslin övladları, Rəbbin sözünə diqqət
edin: "Məgər Mən İsrail üçün bir səhra oldum? Yaxud bir
zülmət ölkəsi oldum? Xalqım nə üçün deyir ki, biz öz-
özümüzə ağayıq, Bir daha Sənə tərəf gəlmərik? 32 Qız
öz bəzəklərini, gəlin öz cehizini unuda bilərmi? Ancaq
xalqım uzun müddət Məni unutdu. 33 Oynaşlarının
ardınca düşməkdə nə qədər mahirsən. Ən pis arvadlar
belə, səndən dərs ala bilər. 34 Sənin ətəklərin öldürdüyün
Məzlum, günahsız adamların qanına bulaşıb, Halbuki
onları oğurluq üstündə tutmadın. Hələ bununla belə, 35
Sən deyirsən: ‹Mən təqsirsizəm, Rəbbin qəzəbi hökmən
məndən yan keçəcək›. Bax Mən səni mühakimə edəcəyəm,
Çünki günah etmədiyini söyləyirsən. 36 Nə üçün tez-tez
dolanıb dönüklük edirsən? Aşşurda pərt olduğun kimi
Misirdə də pərt olacaqsan. 37 Oradan da əllərinlə başını
tutub çıxacaqsan, Çünki bel bağladıqlarını Rəbb rədd
etdi, Onlarla uğur qazana bilməyəcəksən".

3 Əgər bir adam öz arvadını boşasa, Arvad da onu
tərk edib başqasına ərə getsə, O adam bir də arvadının
yanına qayıdarmı? Belə etsə, ölkə də tamamilə murdar
olmazmı? Sənsə çoxlu oynaşla zina etdin, yenə də Mənə
tərəf dönürsən?» Rəbb belə bəyan edir. 2 «Başını çılpaq
təpələrə tərəf qaldırıb bax. Sevişmədiyin yer varmı?
Səhrada yaşayan bədəvi kimi Yol kənarında oturdun və
oynaşlarını gözlədin. Zinakarlığın və pisliklərinlə ölkəni
murdar etdin. 3 Buna görə də yağışların ardı kəsildi və
yaz yağışı yağmadı. Tərs sifətli fahişəyə oxşadın, utanmaq

istəmədin. **4** İndi Məni "Atam, cavanlığımdan bəri mənim
dostumsan. **5** Sən həmişə qəzəbli olacaqsan, əbədi kin
saxlayacaqsanmı?" deyə çağırırsan. Belə danışırsan,
amma gücün çatdığı qədər pislik edirsən». **6** Yoşiyanın
padşahlığı dövründə Rəbb mənə dedi: «Dönük İsrailin
nə etdiyini gördünmü? Hər uca təpənin üstünə, kölgəli
ağacın altına gedib orada bütlərə səcdə edərək Mənə
xəyanət etdi. **7** İsrail bütün bunları edəndən sonra
"o Mənə tərəf qayıdacaq" dedim, ancaq o qayıtmadı.
Xəyanətkar bacısı Yəhuda da bunu gördü. **8** Dəfələrlə
zina etdiyi üçün dönük İsrailə talaq kağızı verib onu
boşadım. Ancaq gördüm ki, onun xəyanətkar bacısı
Yəhuda yenə qorxmadı, o da gedib fahişəlik etdi. **9** Heç
əhəmiyyət vermədən zinakarlığı ilə ölkəni murdar etdi,
daşlara və ağaclara səcdə edib xəyanət etdi. **10** Bütün
bunlara baxmayaraq onun xəyanətkar bacısı Yəhuda
Mənə bütün qəlbi ilə deyil, hiylə ilə üz tutdu» Rəbb belə
bəyan edir. **11** Rəbb mənə dedi: «Dönük İsrail xain Yəhuda
ilə müqayisədə daha saleh oldu. **12** Get, bu sözləri şimal
səmtinə elan edib söylə: "Ey dönük İsrail, geri qayıt"
Rəbb belə bəyan edir. "Sənə qəzəblə baxmayacağam,
çünki Mən mərhəmətliyəm" Rəbb belə bəyan edir. "Əbədi
kin saxlamaram. **13** Ancaq sən öz təqsirini boynuna al
ki, Allahın Rəbbə qarşı üsyan etdin, hər kölgəli ağacın
altında yad allahlara könül verdin və Mənim sözümə
qulaq asmadınız" Rəbb belə bəyan edir. **14** "Ey dönük
övladlar, geri qayıdın" Rəbb belə bəyan edir. "Çünki ağanız
Mənəm. Sizi bir-bir şəhərdən, iki-iki tayfadan çıxarıb
Siona gətirəcəyəm. **15** Ürəyimə yatan çobanları sizə

verəcəyəm, sizə ağıl və müdrikliklə rəhbərlik edəcəklər.
16 Sizin törəyib çoxaldığınız günlərdə daha Rəbbin
əhd sandığından danışmayacaqlar" Rəbb belə bəyan
edir. "O sandıq bir daha kimsənin ağlına gəlməyəcək,
yada salınmayacaq, onun üçün heyfsilənməyəcəklər,
yenisi də düzəldilməyəcək. **17** O zaman Yerusəlimə
‹Rəbbin taxtı› deyəcəklər. Bütün millətlər Rəbbin adı
naminə Yerusəlimdə toplaşacaq. Daha pis ürəklərinin
inadkarlığına görə hərəkət etməyəcəklər. **18** O günlərdə
Yəhuda nəsli İsrail nəsli ilə birləşib şimal ölkəsindən
atalarınıza irs olaraq verdiyim torpağa birgə gələcək". **19**
Mən dedim: "Necə də istərdim, səni oğullarımın arasına
qoyum, Sənə füsunkar torpağı – millətlər arasında ən
gözəl irsi verim! Güman etdim ki, Məni ‹Ata› deyə
çağıracaqsınız, Məndən üz döndərməyəcəksiniz. **20** Bir
arvad öz ərinə xəyanət edirsə, Siz də Mənimlə eləcə
xəyanətlə rəftar etdiniz, ey İsrail nəsli!" Rəbb belə bəyan
edir. **21** "Çılpaq təpələr üzərində bir səs – İsrail övladlarının
Ağlaşma və yalvarışları eşidilir, Çünki onlar yollarını azdı,
Özlərinin Allahı Rəbbi unutdu. **22** Geri qayıdın, ey dönük
övladlar, Dönüklüyünüzə şəfa verim". Onlar da deyəcək:
"Budur, biz Sənə tərəf gəlirik, Çünki Allahımız Rəbb
Sənsən. **23** Doğrudan da, təpələrdən, dağlardan gələn Hay-
küy yalandır. Əslində İsrailin xilası Allahımız Rəbdədir.
24 Cavanlığımızdan bəri Rüsvayçı bütlər Atalarımızın
zəhmətini, Sürülərini və mal-qaralarını, Oğullarını və
qızlarını tələf etdi. **25** Biz xəcalətimiz içində yatırıq,
Rüsvayçılıq bizim yorğanımızdır, Çünki cavanlığımızdan

indiyədək Biz və atalarımız Allahımız Rəbbə qarşı günah
etdik, Allahımız Rəbbin sözünə qulaq asmadıq”».

4 Rəbb bəyan edir: «Ey İsrail, əgər geri qayıtsan, Mənə
tərəf qayıtsan, İyrənc bütlərini önümdən götürsən,
Bir daha sərgərdan gəzməsən, **2** Həqiqət, ədalət və
doğruluqla “Var olan Rəbbə and olsun!” deyə and içsən,
O zaman millətlər Rəbb vasitəsilə bərəkət alacaq, Onunla
öyünəcək». **3** Çünki Yəhuda adamlarına və Yerusəlimə
Rəbb belə deyir: «Özünüz üçün təzə əkin yeri şumlayın,
Ancaq tikanlar arasında əkməyin. **4** Ey Yəhuda adamları
və Yerusəlimdə yaşayanlar, Özünüzü Rəbb üçün sünnət
edin, Ürəyinizin sünnət ətini kəsin. Yoxsa pis əməllərinizə
görə Qəzəbim od kimi püskürüb yandıracaq, Söndürən
olmayacaq. **5** Yəhudada elan edin, Yerusəlimdə car çəkib
deyin: “Ölkədə şeypur çalın!” Ucadan qışqırıb söyləyin:
“Gəlin toplanıb Qalalı şəhərlərə girək!” **6** “Siona qaçın”
deyə bayraq qaldırın, Qaçıb qurtulun, dayanmayın. Çünki
Mən şimaldan Bəla və böyük qırğın gətirəcəyəm». **7**
Aslan yuvasından çıxdı, Millətləri məhv edən yola düşdü.
Öz yerindən çıxdı ki, Ölkənizi viran etsin. Şəhərləriniz
yerlə yeksan olacaq, Orada sakin qalmayacaq. **8** Buna
görə də çul geyinin, Yas tutub ağlayın. Çünki Rəbbin
qızğın qəzəbi Bizdən dönmədi. **9** «O gün padşahın
və başçıların Ürəyi gedəcək» Rəbb belə bəyan edir.
«Kahinlər çaşacaq, Peyğəmbərlər karıxacaq». **10** Mən
dedim: «Ah, ey Xudavənd Rəbb! Bu xalqı və Yerusəlimi
tamamilə aldatdın. “Sizin üçün əmin-amanlıq olacaq”
dedin, halbuki qılınc boğazımıza dirəndi». **11** O vaxt
bu xalqa və Yerusəlimə deyiləcək: «Səhradakı çılpaq

təpələrdən əziz xalqıma tərəf isti bir külək əsir. Bu külək
dən sovurmayacaq, taxıl təmizləməyəcək. **12** Mənim
əmrimlə bundan da güclü bir külək əsəcək və Mən indi
onlara Öz hökmümü bildirəcəyəm». **13** Budur, düşmən
buludlar kimi gəlir, Onun döyüş arabaları qasırğa kimi
yüksəlir, Atları qartallardan iti gedir. Vay halımıza! Çünki
bərbad olduq. **14** Ey Yerusəlim, ürəyini pislikdən yuyub-
təmizlə ki, xilas olasan. Bəd fikirlərin nə vaxta qədər
içində qalacaq? **15** Artıq Dandan bir səs gəlir, Efrayimin
dağlıq bölgəsindən bəd xəbər eşidilir. **16** «Millətlərə elan
edin, Yerusəlimə xəbər çatdırın ki, Uzaq bir ölkədən
gələn qoşun onu mühasirəyə alacaq, Yəhuda şəhərlərinin
önündə nərə çəkəcək. **17** Onlar tarla nəzarətçiləri kimi
hər tərəfdən şəhərə doğru gəlir, Çünki o Mənə qarşı
üsyan etdi» Rəbb belə bəyan edir. **18** «Bunları sənin
başına gətirən öz işlərin, öz əməllərindir. Cəzanın acısı
lap ürəyinə çatıb. **19** Ah, sinəmdəki dərdim! Əzabdan
qıvrılıram. Ah, qəlbim, qəlbim çırpınır, susa bilmirəm.
Çünki, ey canım, şeypur səsini, döyüş nərəsini eşidirəm.
20 Qırğın üstünə qırğın gəlir, Bütün ölkə xaraba qalıb.
Çadırlarım qəflətən, Pərdələrim bir anda dağıdıldı. **21** Nə
vaxta qədər bayraq görəcəyəm, Boru səsi eşidəcəyəm? **22**
Həqiqətən, xalqım ağılsızdır, Məni tanımır. Onlar cahil
övladlardır, Dərrakələri yoxdur, Ağılları pislik etməyə
çatır, Yaxşılıq etməyin nə olduğunu bilmirlər. **23** Yer
üzünə baxdım, Quruluşsuz və boşdur. Göylərə baxdım,
İşıqları yoxdur. **24** Dağlara baxdım, titrəyirdilər, Bütün
təpələr yerlərindən qopurdu. **25** Baxıb gördüm ki, bir
adam qalmayıb, Göydəki quşların hamısı uçub getmişdir.

26 Baxıb gördüm ki, bəhərli torpaq Səhraya çevrilib,
Rəbbin önündə bütün şəhərləri Onun qızğın qəzəbi ilə
dağılıb». **27** Bəli, Rəbb belə deyir: «Bütün ölkə viran
olacaq, Ancaq tam məhv olmasına yol verməyəcəyəm. **28**
Buna görə yer yas tutacaq, Yuxarıda göylər qaralacaq,
Çünki bunu Mən demişəm, Fikrimdən daşınmayacağam,
Sözümdən dönməyəcəyəm. **29** Bütün şəhərlərin əhalisi
Süvarilərin və oxatanların Gurultusundan qaçacaq. Onlar
sıx meşələrə girir, Qayalara dırmaşır. Bütün şəhərlər
tərk edilmiş, Orada kimsə yaşamır. **30** Bəs sən ey viran
şəhər, nə edəcəksən? Qırmızı paltar geyinsən də, Qızıl
bəzəklər taxsan da, Gözlərinə sürmə sürtsən də, Əbəs
yerə özünü bəzəyirsən. Sənə oynaşların xor baxır, Canını
almaq istəyir. **31** Mən bir səs eşidirəm: Sanki doğuş ağrısı
çəkən, Birinci dəfə doğan qadının – əllərini uzatmış,
Nəfəsi kəsilmiş Sion qızının səsidir. O deyir: "Vay halıma!
Qatillərin önündə Canım taqətdən düşdü".

5 Yerusəlimin küçələrini dolaşın, ətrafa baxıb fikirləşin,
Onun meydanlarını axtarın. Əgər bir nəfər düz iş
görən, Həqiqət axtaran adam tapsanız, Mən şəhəri
bağışlayaram. **2** Onlar "var olan Allaha and olsun" desələr
də, Yalandan and içirlər». **3** Ya Rəbb, gözlərin həqiqətə
tərəf yönəlməyibmi? Sən onları vurdun, Ancaq ağrı hiss
etmədilər. Sən onları qırdın, Ancaq ibrət götürmədilər.
Üzləri qayadan bərk olub, Dönmək istəmədilər. **4** Mən
dedim: «Bunlar ancaq yoxsul, ağılsız avamlardır, Çünki
Rəbbin yolunu, Özlərinin Allahının hökmlərini bilmirlər.
5 Qoy mən böyüklərin yanına gedib Onlarla danışım,
Çünki Rəbbin yolunu, Özlərinin Allahının hökmlərini

bilirlər». Ancaq onlar da boyunduruğu sındırıb İpləri
qopardılar. **6** Buna görə də meşədən bir aslan çıxıb Onları
öldürəcək, Səhradan qurd gəlib onları parçalayacaq,
Şəhər kənarında bəbir pusqu quracaq, Şəhərdən çıxan
hər adam parçalanacaq. Çünki çox üsyan etdilər, Dəfələrlə
dönük oldular. **7** «Buna görə səni necə bağışlaya bilərəm?
Övladların Məni tərk etdi, Allah olmayan bütlərin adı
ilə and içdi. Mən onları doydurdum, Amma onlar zina
etdi, Fahişələrin evlərinə yığışdı. **8** Onlar harınlaşmış,
şəhvətli atlar kimidir. Hər biri qonşusunun arvadına
kişnəyir». **9** Rəbb bəyan edir: «Bunlara görə Mən onlara
cəza verməyimmi? Belə bir millətdən qisas almayımmı?
10 Onların bağlarını dolaşıb dağıdın, Amma büsbütün
məhv etməyin. Meynə budaqlarını qoparıb atın, Çünki
onlar Rəbbə məxsus olmayan insanlardır». **11** Rəbb bəyan
edir: «İsrail və Yəhuda nəsli Mənə tamamilə xəyanət
etdi. **12** Onlar Rəbb üçün yalandan dedi: "O heç nə etməz,
Başımıza bəla gəlməz. Nə qılınc görəcəyik, nə aclıq". **13**
Peyğəmbərlər boşboğazdır. Allahın sözü onlarda deyil,
Qoy onların başına bu iş gəlsin». **14** Buna görə də Ordular
Allahı Rəbb belə deyir: «Belə sözlər dedikləri üçün, Ey
Yeremya, sözlərimi sənin ağzında atəşə, Bu xalqı isə oduna
çevirəcəyəm, Atəş onları yandırıb-qurtaracaq». **15** Rəbb
bəyan edir: «Ey İsrail xalqı, Uzaqdan üstünüzə bir millət
gətirəcəyəm. Dilini bilmədiyin, Dediklərini anlamadığın
Güclü, qədim bir millət. **16** Onların oxdanları Açıq qəbir
kimidir, Hamısı igid döyüşçüdür. **17** Onlar sənin məhsul
və çörəyini yeyəcək. Oğul və qızlarını yeyəcək, Sürü və
naxırlarını yeyəcək, Meynə və əncir ağaclarını yeyəcək.

Güvəndiyin qalalı şəhərləri Qılıncla dağıdacaq». **18** Ancaq
Rəbb bəyan edir: «Hətta o günlər sizi tamamilə qırıb-
çatmayacağam. **19** Bir vaxt onlar soruşacaq: "Nə üçün
Allahımız Rəbb bütün bunları başımıza gətirdi?" Onda
onlara belə söylə: "Necə Məni tərk edərək öz ölkənizdə
yad allahlara xidmət etdinizsə, eləcə də özgə ölkədə
yadellilərə xidmət edəcəksiniz". **20** Bunu Yaqub nəslinin
içində bildirin, Yəhudada elan edin. **21** Ey gözləri olub
görməyən, Qulaqları olub eşitməyən, Ağılsız və dərrakəsiz
xalq, Bu sözə qulaq asın! **22** Məndən qorxmursunuzmu?»
Rəbb belə bəyan edir. «Mənim qarşımda titrəmirsinizmi?
Axı Mən əbədi qayda ilə Dəniz üçün qumu sərhəd qoydum,
Dəniz bu sərhədi keçə bilməz. Dalğaları coşsa da, Üstün
gələ bilməz. Nərə çəksə də, keçə bilməz. **23** Bu xalqın
ürəyi inadlı və üsyankardır. Onlar azıb öz yolları ilə
getdi. **24** Daha öz-özlərinə demirlər ki, Payız və yaz
yağışlarını vaxtında verən, Müəyyən biçin həftələrini
bizim üçün qoruyan Allahımız Rəbbə sitayiş edək. **25**
Təqsirləriniz bunları sizdən aldı, Günahlarınız sizi bu
nemətdən məhrum etdi. **26** Mənim xalqımın içində pis
adamlar var: Quş ovçuları kimi pusquda dururlar, Tələ
qurub adam tuturlar. **27** Quşlarla dolu qəfəs kimi Onların
evləri hiylə ilə doludur. Bunun sayəsində yüksəldilər,
varlandılar. **28** Onlar piylənib, yoğunlaşıb, Pis işlərlə
hədlərini aşıb, Məhkəmə işlərini, Yetimlərin işlərini
ədalətlə həll etmirlər ki, Qalib gəlsinlər. Yoxsulların
haqqını müdafiə etmirlər». **29** Rəbb bəyan edir: «Bunlara
görə Mən onlara cəza verməyimmi? Belə bir millətdən
qisas almayımmı? **30** Bu ölkədə heyrətli və dəhşətli bir

iş oldu: 31 Peyğəmbərlər yalandan peyğəmbərlik edir,
Kahinlər onların əli ilə hökmranlıq edir. Xalqım da bunu
bəyənir. Amma axırda nə edəcəksiniz?»

6 Ey Binyamin övladları, Yerusəlimin içindən qaçıb
qurtarın. Teqoada şeypur çalın, Bet-Hakkeremdə odla
işarə verin, Çünki şimaldan fəlakət, Böyük qırğın zahir
olur. 2 Mən gözəl və zərif qızı – Sion qızını talan edəcəyəm.
3 Çobanlar öz sürüləri ilə Ona qarşı gələcək, Hər tərəfdən
onun önündə çadır quracaq. Hər kəs öz yerində sürüsünü
otaracaq. 4 Sion qızı ilə döyüşə hazırlaşın! Qalxın,
günorta çağı hücum edək! Vay halımıza! Gün tutqunlaşır,
Axşam kölgələri uzanır. 5 Qalxın, gecə vaxtı hücum
edək! Onun imarətlərini dağıdaq! 6 Ordular Rəbbi belə
dedi: «Ağac kəsin, Yerusəlimin önündə torpaq qalağı
qurun. Bu şəhər cəzalanmalıdır, Çünki zorakılıqla dolub-
daşır. 7 Bir bulaqdan necə su axarsa, Bu şəhərdən də
eləcə pislik fışqırır. İçində zorakılıq və soyğunçuluq
səsi eşidilir. Önümdə həmişə dərd və yara görürəm. 8
Ey Yerusəlim, ibrət al, Yoxsa səndən üz döndərərəm,
Səni xarabaya, əhalisiz torpağa çevirərəm». 9 Ordular
Rəbbi belə deyir: «Tənəkdən son üzümlər yığılan kimi
İsrailin qalan əhalisi də Yığılıb qurtaracaq. Üzümyığan
kimi Yenə meynə budaqlarına əlini uzat». 10 Kiminlə
danışım, Kimə xəbərdarlıq edim ki, qulaq assın? Axı
qulaqları tıxanıb, Eşidə bilmirlər. Onların arasında Rəbbin
sözünə lağ edilir, Ondan xoşları gəlmir. 11 Buna görə də
mən Rəbbin qəzəbi ilə dolmuşam, Özümü ələ almaqdan
yorulmuşam. «Qəzəbini küçədə olan uşaqların, Yığılan
cavanların üzərinə tök. Bəli, ər də, arvad da, Qoca da,

yaşa dolmuş adam da ələ keçəcək. **12** Evləri, tarlaları
və arvadları da Başqalarına qalacaq. Çünki əlimi ölkədə
yaşayanlara qarşı uzadacağam» Rəbb belə bəyan edir. **13**
«Ona görə ki böyüyündən kiçiyinə qədər Hər kəs haram
qazanc dalınca qaçır. Peyğəmbərdən kahinə qədər hər kəs
hiylə qurur. **14** Xalqımın yarasını yüngülcəsinə müalicə
edirlər, "Sülh, sülh" deyirlər, Amma sülh yoxdur. **15** İyrənc
işlər görəndə utanırlarmı? Yox, heç utanmırlar, Utanıb
qızarmaq bilmirlər. Buna görə yıxılanlar arasında Onlar
da olacaq. Mən onları cəzalandıranda Yerə səriləcəklər»
deyir Rəbb. **16** Rəbb belə deyir: «Yolayrıcında dayanıb
baxın, Əzəldən olan yolları soruşun. Yaxşı yolun harada
olduğunu öyrənin, O yolla gedin. Onda ürəyiniz dinclik
tapar. Ancaq siz "o yolla getməyəcəyik" dediniz. **17** Mən
sizin üzərinizə Gözətçilər qoyub dedim: "Şeypur səsinə
qulaq asın!" Ancaq siz "qulaq asmayacağıq" dediniz.
18 Buna görə də, ey millətlər, qulaq asın, Ey camaat,
bilin ki, Onların başına nə gələcək. **19** Eşit, ey yer üzü,
Mən bu xalqın başına fəlakət gətirəcəyəm. Bu onların
niyyətlərinin bəhrəsi olacaq. Çünki Mənim sözlərimə
qulaq asmadılar, Mənim qanunumu rədd etdilər. **20**
Səbadan gətirilən kündür, Uzaq ölkədən gəlmiş ətirli
qamış Nəyimə lazımdır? Yandırma qurbanlarınız Mənə
məqbul deyil, Başqa qurbanlarınız da Mənə xoş deyil». **21**
Buna görə də Rəbb belə deyir: «Mən bu xalqın qabağına
Maneələr qoyacağam. Atalar və oğullar birlikdə Onlara
ilişib yıxılacaq. Qonşu dostu ilə birgə həlak olacaq». **22**
Rəbb belə deyir: «Budur, şimal ölkəsindən Bir xalq gəlir,
Dünyanın uzaq yerlərindən Böyük bir millət hərəkətə gəlir.

23 Onlar əllərində ox-kaman və nizə tutub, Rəhmsizdirlər,
heç kəsə acımırlar. Səsləri dəniz kimi gurlayır, Atlara
miniblər. Onlar yekdilliklə sənlə Müharibəyə hazırdır,
ey Sion qızı!» 24 Onlar haqqında xəbər eşitdik, əllərimiz
yanımıza düşdü. Doğan qadın kimi bizi Sıxıntı və əzab
bürüdü. 25 Çölə çıxma, yola düşmə, Çünki düşməndə
qılınc, Hər tərəfdə dəhşət var. 26 Ey əziz xalqım! Çul
geyin və küldə yuvarlan. Vahid oğluna yas tutan kimi Yas
tutub acı-acı ağla. Çünki məhv edən qəflətən başımızın
üstünü alacaq. 27 Rəbb deyir: «Ey Yeremya, Mən səni
qoydum ki, Xalqımı yoxlayıb imtahan edəsən, Onlara
nəzər qoyub əməllərini sınayasan. 28 Hamısı inadkar
dönükdür, Böhtançılar kimi dolaşan adamlardır. Tunc
və dəmir kimi sərtdirlər, Hamısı pozğun olub. 29 Körük
basılır, Atəşində qurğuşun əriyir. Ancaq dəmirçi nahaq
yerə əridir, Çünki pislər ayrılmır. 30 Onlara isə "atılmış
gümüş" deyəcəklər, Çünki Rəbb onları atdı».

7 Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: 2 «Rəbbin
məbədinin qapısında dur və orada bu sözü elan edib
söylə ki, ey bütün Yəhuda, Rəbbə ibadət etmək üçün
bu qapılardan girənlər, Rəbbin sözünə qulaq asın. 3
İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Yollarınızı
və əməllərinizi islah edin ki, Mən sizi bu yerdə yaşamağa
qoyum. 4 ‹Burada Rəbbin məbədi var, Rəbbin məbədi var,
Rəbbin məbədi var› deyib yalan sözlərə güvənməyin. 5
Əgər yollarınızı və əməllərinizi tamamilə islah etsəniz,
bir-birinizlə, həqiqətən, ədalətlə rəftar etsəniz, 6 qəribə,
yetimə və dul qadına zülm etməsəniz, bu yerdə günahsız
qan tökməsəniz, özünüzə zərər vuraraq başqa allahların

tərəfdarı olmasanız, **7** o zaman burada əbədilik atalarınıza
verdiyim torpaqda sizi yaşamağa qoyacağam. **8** Siz isə
faydasız olan yalan sözlərə güvənirsiniz. **9** Siz oğurluq
edirsiniz, adam öldürürsünüz, zina edirsiniz, yalandan
and içirsiniz, Baal bütlərinə buxur yandırır, tanımadığınız
başqa allahların tərəfdarı olursunuz. **10** Sonra bütün bu
iyrənc işləri görmək üçün Mənim adımla çağırılan bu
məbədə gəlib önümdə durur və ‹biz əmin-amanlıqdayıq›
deyirsiniz. **11** Mənim adımla çağırılan bu məbəd, sizcə,
quldur yuvasına çevrildimi? Amma Mən nə etdiyinizi
görürəm" Rəbb belə bəyan edir. **12** "İndi adımı ilk
dəfə qoyduğum Şilodakı məskənimə gedin və xalqım
İsrailin pisliyinə görə ona nə etdiyimi görün". **13** Rəbb
bəyan edir: "Siz bütün bu işləri gördünüz, dəfələrlə
xəbərdarlıq etdiyim halda Mənə qulaq asmadınız, sizi
çağırdığım halda cavab vermədiniz. **14** Buna görə də
Şilo ilə necə rəftar etdimsə, Mənim adımla çağırılan,
güvəndiyiniz məbədlə, sizə və atalarınıza verdiyim bu
yerlə də elə rəftar edəcəyəm. **15** Efrayim nəslindən olan
soydaşlarınızı necə rədd etdimsə, sizi də eləcə önümdən
rədd edəcəyəm. **16** Sən isə, ey Yeremya, bu xalq üçün
dua etmə, onlar üçün yalvarıb xahiş etmə və önümdə
mərhəmət istəmə, çünki sözünə qulaq asmayacağam. **17**
Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində onların nə
etdiklərini görmürsənmi? **18** Uşaqlar odun yığır, ataları
od yandırır, qadınlar Göylər Mələkəsinə xəmir yoğurub
kökə bişirir. Onlar başqa allahlara içmə təqdimləri verir
ki, Məni qəzəbləndirsinlər". **19** Rəbb bəyan edir: "Onlar
Mənimi incidirlər? Məgər özlərini rüsvay etmirlərmi?"

20 Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: “Bax bu
yerin, insanların, heyvanların, çöl ağaclarının, torpağın
məhsulu üzərinə qəzəbim və qızğınlığım tökülləcək, alışıb
sönməyəcək”. **21** İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə
deyir: “Yandırma qurbanlarınızı başqa qurbanlarınıza
qatıb ət yeyin. **22** Çünki atalarınızı Misir torpağından
çıxaran vaxt yandırma qurbanı və başqa qurban barədə
onlara əmr etmədim və bir söz demədim. **23** Ancaq
onlara bunu əmr edib dedim: ‹Sözümə qulaq asın. Onda
Mən sizin Allahınız olacağam, siz də Mənim xalqım
olacaqsınız. Hər barədə sizə əmr etdiyim yolla gedin
ki, uğur qazanasınız›. **24** Ancaq Məni eşitmədilər, qulaq
asmadılar. Bunun əvəzinə öz istəklərinə, pis ürəklərinin
inadkarlığına görə hərəkət etdilər, irəliyə deyil, geriyə
getdilər. **25** Atalarınız Misir torpağından çıxdıqları gündən
bu günə qədər Öz qullarım olan peyğəmbərləri hər gün
dəfələrlə yanınıza göndərdim. **26** Amma Məni eşitmədilər,
qulaq asmadılar, inadkarlıq etdilər, atalarından da pis işlər
gördülər. **27** Sən bütün bu sözləri onlara söyləyəcəksən,
ancaq sənə qulaq asmayacaqlar, onları çağıracaqsan,
ancaq sənə cavab verməyəcəklər”. **28** Sən onlara söylə:
“Bu həmin xalqdır ki, öz Allahı Rəbbin sözünə qulaq
asmır və cəzadan ibrət almır. Onlarda həqiqət yox oldu,
həqiqətdən heç danışmırlar. **29** Ey Yerusəlim, saçını
kəsib at, Çılpaq təpələr üzərində mərsiyə oxu, Çünki
Rəbb qəzəbləndiyi nəsli Rədd edib tərk etdi. **30** Ona
görə ki Yəhuda övladları gözümdə pis olan işlər gördü”
Rəbb belə bəyan edir. “Mənim adımla çağırılan məbədə
iyrənc bütlərini qoyub oranı murdarladılar. **31** Onlar

oğul və qızlarını odda yandırmaq üçün Ben-Hinnom
vadisindəki Tofetdə səcdəgahlar düzəltdilər. Mən belə
bir şeyi nə buyurdum, nə də ağlıma gətirdim”». 32 Rəbb
bəyan edir: «Buna görə də bir gün gələcək ki, oraya Tofet
yaxud Ben-Hinnom vadisi deyil, Qırğın vadisi deyiləcək.
Tofetdə yer qalmayana qədər ölüləri basdıracaqlar. 33 Bu
xalqın cəsədləri göydəki quşlara, yerdəki heyvanlara yem
olacaq, onları qorxudub qaçıran olmayacaq. 34 Yəhuda
şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində sevinc və şadlıq
sədasını, bəy-gəlin səsini kəsəcəyəm, çünki ölkə viran
olacaq».

8 Rəbb bəyan edir: «O vaxt Yəhuda padşahlarının və
başçılarının, kahinlərinin, peyğəmbərlərin və Yerusəlimdə
yaşayanların sümüklərini qəbirlərindən çıxarıb atacaqlar.
2 Onların sümükləri sevdikləri, qulluq etdikləri, tərəfdarı
olduqları, müraciət və səcdə etdikləri günəşin, ayın və
bütün səma cisimlərinin önünə töküləcək. Onlar bir yerə
yığılıb basdırılmayacaq, torpağın üstündə peyin kimi
olacaq. 3 Bu pis tayfadan sağ qalanların hamısı sürgün
etdiyim hər yerdə həyatı yox, ölümü seçəcək» Ordular
Rəbbi belə bəyan edir. 4 Onlara söyləyəcəksən ki, Rəbb
belə deyir: «Yıxılanlar qalxmazmı? Yoldan azan geri
qayıtmazmı? 5 Bəs nə üçün bu xalq yoldan azdı? Nə üçün
Yerusəlim daim dönüklük edir? Onlar yalandan bərk
yapışıb, Dönmək istəmir. 6 Mən diqqət edib qulaq asdım:
Heç kəs düz danışmır, “Nə etdim?” deyib öz pisliyindən
tövbə etmir. Hər biri döyüşə atılan at kimi Öz yoluna
tərəf dönür. 7 Hətta göydə uçan leylək də Öz vaxtını
bilir, Qumru, qaranquş, durna da Uçub gələcəkləri vaxtı

gözləyir, Amma Mənim xalqım Rəbbin hökmlərini bilmir.
8 Nə haqla deyirsiniz ki, biz müdrikik, Rəbbin Qanunu
bizdədir? Budur, alimlərin hiyləgər qələmi Onu yalan
şərh edir. **9** Müdriklər rüsvay oldu, Çaşıb tora düşdü.
Onlar Rəbbin sözünü rədd etdi. Bəs onların müdrikliyi
nədədir? **10** Buna görə də arvadlarını başqa adamlara,
Tarlalarını isə başqa sahiblərə verəcəyəm, Ona görə ki
böyükdən kiçiyə qədər Hər kəs haram qazanc dalınca
qaçır. Peyğəmbərdən kahinə qədər Hər biri yalan iş görür.
11 Əziz xalqımın yarasını Yüngülcəsinə müalicə edirlər.
"Sülh, sülh" deyirlər, Amma sülh yoxdur. **12** İyrənc
işlər görəndə utanırlarmı? Yox, heç utanmırlar, Utanıb-
qızarmaq bilmirlər. Buna görə yıxılanlar arasında Onlar
da olacaq. Onları cəzalandırdığım vaxt Yerə səriləcəklər»
deyir Rəbb. **13** «Onları qırıb-çatacağam» Rəbb belə
bəyan edir. «Tənək üzüm gətirməyəcək, Əncir ağacı bar
verməyəcək, Yarpaqlar solacaq. Mən onlara nə verdimsə,
Hamısı əllərindən alınacaq». **14** «Nə üçün yerimizdə
oturmuşuq? Yığılın, gedib qalalı şəhərlərə girək, Orada
həlak olaq, Çünki Allahımız Rəbb Bizi ölümə təslim
etdi, Bizə zəhərli su içirdi, Ona görə ki Rəbbə qarşı
günah etdik. **15** Sülh gözləyirik, amma xeyir gəlmir.
Şəfa vaxtını gözləyirik, Amma dəhşət gəlir. **16** Dandan
onların atlarının fınxırtısı eşidilir, Ayğırlarının kişnəmə
səsindən Bütün ölkə titrəyir. Onlar gəlir, Torpağı və orada
olan hər şeyi, Şəhəri və orada yaşayanları yeyib-qurtarır.
17 Baxın Mən üstünüzə ilanlar, Ovsunla ram olmayan
gürzələr göndərəcəyəm, Onlar sizi sancacaq» Rəbb belə
bəyan edir. **18** Dərdimə təsəlli yoxdur, Ürəyim köksümdə

taqətsizdir. **19** Baxın uzaq ölkədən Əziz xalqımın fəryadını
eşidirəm: «Məgər Rəbb Sionda yoxdur? Onun padşahı
orada deyilmi? Onlar nə üçün oyma bütləri, Yad olan puç
şeyləri ilə Məni qəzəbləndirirlər? **20** Biçin sona çatdı, yay
qurtardı, Biz xilas olmadıq». **21** Əziz xalqımın yarasından
Mən də yaralandım, Yas tutub dəhşətə gəldim. **22** Məgər
Gileadda məlhəm yoxdur? Orada həkim yoxdur? Əgər
varsa, Əziz xalqıma nə üçün şəfa verilmədi?

9 Kaş ki başım bulaq olaydı, Gözlərim yaş çeşməsinə
dönəydi, Əziz xalqımdan öldürülənlərə Gecə-gündüz yas
tutaydım. **2** Kaş ki kimsə mənə səhrada Səyyahların
sığınacağını verəydi! Mən xalqımı tərk edib Onlardan
uzaqlaşardım. Çünki onların hamısı Zinakar və xain
yığınıdır. **3** «Dillərini yalan üçün Kaman kimi dartırlar.
Həqiqət naminə güc göstərmirlər. Çünki pisliyi pislik
dalınca edirlər, Məni tanımırlar» Rəbb belə bəyan edir. **4**
«Hər kəs dostundan çəkinsin, Heç qardaşına da etibar
etməsin. Çünki hər qardaş başqasına badalaq gəlir,
Hər dost böhtançıdır. **5** Hər kəs öz dostunu aldadır,
Doğru söyləmir. Onlar dillərini yalan danışmağa öyrətdi,
Yorulana qədər günah işlətdi. **6** Ey Yeremya, hiylə içində
yaşayırsan, Hiylədən ötrü Məni tanımaq istəmirlər» Rəbb
belə bəyan edir. **7** Buna görə də Ordular Rəbbi belə deyir:
«Mən onları əridəcəyəm, Sınaqdan keçirəcəyəm. Axı Mən
əziz xalqımla Başqa cür necə rəftar edə bilərəm? **8** Dilləri
öldürücü oxdur, Məkrlə danışırlar. Ağzı ilə qonşusuna
xoş sözlər söyləyir, Ürəyində isə ona tələ qururlar».
9 Rəbb bəyan edir: «Bunlara görə Mən onlara cəza
verməyimmi? Belə bir millətdən qisas almayımmı?» **10**

Dağlar üçün ağlayıb nalə çəkəcəyəm, Çölün otlaqları üçün
mərsiyə oxuyacağam. Çünki hamısı yandı, Daha kimsə
oradan keçmir, Naxırın böyürtüsü eşidilmir. Quşlar və
heyvanlar da qaçıb getdi. **11** «Yerusəlimi daş qalaqlarına,
Çaqqal yuvasına döndərəcəyəm. Yəhuda şəhərlərini
Sakinsiz bir xarabalığa çevirəcəyəm» deyir Rəbb. **12**
Bir müdrik adam varmı, bunu anlasın? Rəbbin dili ilə
danışan bir adam varmı, bunu izah etsin? Niyə bu
ölkə məhv oldu, səhra kimi yandı və heç kəs oradan
keçmir? **13** Rəbb deyir: «Ona görə belə oldu ki, onlar üçün
qoyduğum qanunumu rədd etdilər, sözümə qulaq asıb
əməl etmədilər, **14** ürəklərinin inadkarlığına görə rəftar
etdilər və atalarının öyrətdiyi kimi Baal bütlərinə itaət
etdilər. **15** Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi
belə deyir: "Mən bu xalqa yovşan yedirəcək, zəhərli su
içirəcəyəm. **16** Onları özlərinin və atalarının tanımadıqları
millətlər arasına səpələyəcəyəm. Onları məhv edənədək
arxalarınca qılınc göndərəcəyəm"». **17** Ordular Rəbbi
belə deyir: «İndi düşünün, Mərsiyəçi qadınları çağırın
gəlsinlər, Bu işdə bacarıqlı olanları Gətirin gəlsinlər. **18**
Qoy onlar tələsib o qədər Bizim üçün fəryad etsinlər ki,
Gözlərimizdən yaş axsın, Kirpiklərimizdən su süzülsün».
19 Çünki Siondan fəryad səsi eşidilir: «Biz necə talan
olunduq, Yaman rüsvay edildik. Çünki ölkəni tərk edirik,
Məskənlərimiz dağıdılır». **20** Ey qadınlar, Rəbbin sözünü
eşidin, Ağzından çıxan sözə qulaq asın. Qızlarınıza fəryad
etməyi öyrədin, Hər kəs yoldaşına mərsiyə oxumağı
öyrətsin. **21** Çünki ölüm pəncərələrimizə dırmaşdı,
Saraylarımıza girdi ki, Küçədə uşaqları, Meydanlarda

cavanları qırıb-çatsın. 22 Sən söylə ki, Rəbb belə bəyan
edir: «İnsan cəsədləri tarlada peyin kimi, Biçinçinin
ardınca qalan taya kimi yerə yıxılacaq. Onları yığıb aparan
olmayacaq». 23 Rəbb belə deyir: «Müdrik müdrikliyi
ilə öyünməsin, İgid öz gücü ilə öyünməsin, Varlı öz
sərvəti ilə öyünməsin. 24 Ancaq öyünən onunla öyünsün
ki, Mən Rəbbin dünyada Məhəbbət, ədalət və salehlik
yaratdığını Dərk edir və Məni tanıyır. Çünki Mən
bunlardan xoşlanıram» Rəbb belə bəyan edir. 25 Bəli, Rəbb
bəyan edir: «Gün gələcək ki, yalnız bədəni sünnət olanları
cəzalandıracağam. 26 Misiri, Yəhudanı, Edomu, Ammon
övladlarını, Moavı, çöldə yaşayıb kəkillərini qırxanların
hamısını cəzalandıracağam, çünki bütün bu millətlər
sünnətsizdir, bütün İsrail nəslinin də ürəyi sünnətsizdir».

10 Rəbbin sizə söylədiyi sözü eşidin, ey İsrail nəsli! 2
Rəbb belə deyir: «Başqa millətlərin yolu ilə getməyin, Göy
əlamətlərindən qorxmayın, Bunlardan başqa millətlər
qorxur. 3 Çünki xalqların adətləri boş şeydir. Meşədə
ağac kəsirlər, Usta əli kəski ilə onu düzəldir. 4 Sonra
qızıl-gümüşlə bəzəyirlər, Çəkiclə, mıxla bərkidirlər ki,
Yerindən tərpənməsin. 5 Bütləri xiyar bostanındakı
müqəvva kimi Danışa bilmir. Onları daşımaq lazımdır,
Çünki gedə bilmirlər. Onlardan qorxmayın, Çünki nə
pislik edə bilərlər, Nə də yaxşılıq». 6 Sənin kimi Allah
yoxdur, ya Rəbb. Sən böyüksən, əzəmətdə adın ucadır. 7 Ey
millətlərin Padşahı, Sənə kim hörmət etməz? Sənə hörmət
yaraşır, Çünki millətlərin bütün müdrikləri arasında,
Bütün ölkələrində Sənin kimisi yoxdur. 8 Bütlərə səcdə
edənlərin hamısı Ağılsız və axmaqdır, Boş şeylərdən

təlim alırlar. Büt bir ağacdır! **9** Tarşişdən döyülmüş
gümüş, Ufazdan qızıl gətirilir. Ustanın və zərgərin əli
ilə düzəldilən bütə Bənövşəyi və tunc qırmızı paltar
geyindirilir. Hamısı bacarıqlı toxucu işidir. **10** Ancaq
Rəbb həqiqi Allahdır. Var olan Allahdır, Əbədi Padşah
Odur. Qəzəbindən dünya titrəyər, Hiddətinin qarşısında
Millətlər dura bilməz. **11** Allah mənə dedi ki, onlara belə
söylə: «Yeri və göyü yaratmayan allahlar yer üzündən
və göyün altından yox olacaq». **12** Rəbb qüdrəti ilə yer
üzünü yaratdı, Hikməti ilə dünyanı qurdu, Dərrakəsi ilə
göyləri yaydı. **13** O gurlayanda göylərdəki sular çağlayır,
Yerin ucqarlarından buludları yüksəldir, Yağış üçün
şimşək çaxdırır, Anbarlarından külək çıxarır. **14** Hər
kəs ağılsız oldu, Bilikləri qalmadı. Hər zərgər düzəltdiyi
bütdən utanacaq, Çünki onun tökdüyü büt puçdur, Onda
nəfəs yoxdur. **15** Onlar boş şey, Masqaraçıların işidir.
Cəza vaxtı məhv olacaqlar. **16** Yaquba Nəsib Olan isə
onlara bənzəməz, Çünki hər şeyi yaradan Odur. İsrail
Onun irs qəbiləsidir, Onun adı Ordular Rəbbidir. **17** Ey
sən mühasirəyə alınan şəhərdə yaşayan, Şələ-küləni
yerdən yığışdır. **18** Çünki Rəbb belə deyir: «Mən bu
dəfə ölkənin sakinlərini Sapandla kənara atacağam.
Onları dara salacağam ki, Düşmən əlinə keçsinlər».
19 Əzabıma görə vay halıma! Yaram sağalmaz. Ancaq
mən dedim: «Həqiqətən, bu mənim dərdimdir, Mən
də ona dözməliyəm. **20** Çadırım yıxıldı, Bütün iplərim
qopdu. Uşaqlarım məni tərk etdi, Onlar artıq yoxdur.
Çadırımı quran, pərdələrimi asan qalmadı. **21** Çünki xalqın
çobanları ağılsız oldu, Rəbdən soruşmadılar. Buna görə də

uğur qazanmadılar, Bütün sürüləri dağıldı. **22** Dinləyin,
bir xəbər yayılır: Şimal ölkəsindən böyük gurultu gəlir ki,
Yəhuda şəhərlərini xarabalığa, Çaqqal yuvasına çevirsin.
23 Ya Rəbb, bilirəm ki, İnsanın ömrü öz əlində deyil.
Addımlarını düzəltmək Gedən adamın işi deyil. **24** Mənə
cəza ver, ya Rəbb, Ancaq qəzəbinlə yox, ədalətinlə. Yoxsa
məni heçə çıxardarsan. **25** Qəzəbini Səni tanımayan
millətlərin, Adını çağırmayan tayfaların üzərinə tök.
Çünki onlar Yaqub nəslini yedi, Onu yeyib-qurtardı,
Yurdunu viran etdi».

11 Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **2** «Bu əhdin
sözlərinə qulaq asın, Yəhuda adamlarına və Yerusəlimdə
yaşayanlara söyləyib **3** bildirin ki, İsrailin Allahı Rəbb belə
deyir: "Bu əhdin sözlərinə qulaq asmayana lənət olsun.
4 Bu əhd barəsində Mən atalarınızı Misir torpağından,
dəmir əridən sobanın içindən çıxardığım vaxt əmr edib
dedim: ‹Mənim sözümə qulaq asın, sizə əmr etdiyim hər
şeyi edin. Onda siz Mənim xalqım, Mən də sizin Allahınız
olacağam. **5** Belə etsəniz, Mən də atalarınıza and içib vəd
verdiyim şeyə əməl edərəm, bu gün sizin olan torpağı –
süd və bal axan torpağı sizə verərəm›"». Mən də cavab
verib «amin, ya Rəbb» dedim. **6** Rəbb mənə dedi: «Bu
sözlərin hamısını Yəhuda şəhərlərində və Yerusəlim
küçələrində car çəkib söylə: "Bu əhdin sözlərinə qulaq
asın, onlara əməl edin". **7** Bəli, Mən atalarınıza onları
Misir torpağından çıxardığım gündən indiyə qədər ciddi
xəbərdarlıq etdim. Onlara dəfələrlə xəbərdarlıq edib
dedim: "Mənim sözümə qulaq asın". **8** Ancaq onlar qulaq
asmadı, diqqət etmədi, inadkarlıqla qara ürəklərinin

istədiyinə uydu. Buna görə də Mən əhddə deyilən bütün
cəzaları onların başına gətirdim. Mən onlara bu əhdə
əməl etməyi əmr etmişdim, onlarsa əməl etmədi». **9**
Sonra Rəbb mənə dedi: «Yəhuda adamları və Yerusəlimdə
yaşayanlar arasında bir qəsd üzə çıxdı. **10** Sözlərimə qulaq
asmaq istəməyən əcdadlarının günahlarına qayıtdılar,
başqa allahların tərəfdarı olub onlara qulluq etdilər.
İsrail və Yəhuda nəsli onların ataları ilə bağladığım
əhdimi pozdu. **11** Buna görə də Rəbb belə deyir: "Mən
onların üzərinə bəla gətirəcəyəm və onun içindən çıxa
bilməyəcəklər. Onlar Mənə üz tutub fəryad edəcək,
amma Mən onları eşitməyəcəyəm. **12** O zaman Yəhuda
şəhərlərinin əhalisi və Yerusəlimdə yaşayanlar gedib
buxur yandırdıqları allahlara üz tutub fəryad edəcək,
amma başlarına bəla gələn vaxt bu allahlar onlara heç
kömək etməyəcək. **13** Çünki şəhərlərinin sayı qədər
sənin bütlərin var, ey Yəhuda. Siz Yerusəlim küçələrinin
sayı qədər rüsvayçı şeylərə qurbangahlar, Baal bütlərinə
buxur yandırmaq üçün qurbangahlar düzəltdiniz". **14** Sən
bu xalq üçün dua etmə, onlar üçün yalvarıb xahiş etmə.
Çünki fəlakətlərindən ötrü Mənə tərəf fəryad edəndə
qulaq asmayacağam. **15** Sevimli xalqım, pis niyyətlər
qurarkən Mənim evimdə nə işin var? Təqdis olunmuş
ətin çoxluğu ilə Üzərinizdən bəla çəkilərmi? Çünki sən pis
iş görəndə sevinirsən. **16** Rəbb sənin adını "Dadlı meyvəsi
olan Yaşıl zeytun ağacı" qoydu. İndi isə böyük fırtınanın
gurultusu ilə Ağaca od vuracaq, Onun budaqları qırılacaq.
17 Səni əkən Ordular Rəbbi başına fəlakət gətirməyə
qərar verdi. Çünki İsrail və Yəhuda nəsli pislik etdi, Baal

bütlərinə buxur yandırmaqla Məni qəzəbləndirdi». **18** O
vaxt Rəbb onların etdiklərini mənə göstərdi. O bunu mənə
aşkar etdi, mən də xəbərdar oldum. **19** Mənsə kəsilməyə
aparılan müti quzu kimi idim, bilmirdim ki, onlar «ağacı
və meyvəsini məhv edək, onu dirilər arasından yox
edək ki, adı bir daha xatırlanmasın» deyərək mənə
qəsd qururlar. **20** Ancaq, ey Ordular Rəbbi, Ürəkləri və
fikirləri sınayan ədalətli Hakim, Mənə imkan ver ki,
onlardan alacağın qisasını görüm! Çünki mən öz işimi
Sənə tapşırdım. **21** «Buna görə də Rəbb səni öldürmək
istəyən və "Rəbbin adı ilə peyğəmbərlik etmə, yoxsa
bizim əlimizdə ölərsən" deyən Anatot əhalisi barədə belə
deyir. **22** Bəli, Ordular Rəbbi belə deyir: "Bax Mən onları
cəzalandıracağam: cavanları qılıncla həlak olacaq, oğul və
qızları aclıqdan öləcək. **23** Onların nəsli də qalmayacaq,
çünki Mən onlar üçün cəza gəldiyi ildə Anatot əhalisinin
başına fəlakət gətirəcəyəm"».

12 Əgər Sənlə mübahisə etsəm, Sən haqlı çıxarsan, ya
Rəbb. Ancaq yenə də ədalət barədə Sənlə danışmaq
istəyirəm. Nə üçün pis adamlar əməllərində Uğur qazanır,
Bütün xainlər dinc yaşayır? **2** Onları Sən əkdin, kök
saldılar, Qol-budaq atdılar, Bar verdilər. Sən onların
dillərinə yaxınsan, Amma ürəklərindən uzaqsan. **3** Məni
isə, ya Rəbb, Sən tanıyırsan, Görürsən və sınayırsan.
Ürəyim Sənlədir. Onları qurbanlıq qoyun kimi ayır,
Qırğın günü üçün hazırla. **4** Nə vaxta qədər torpaq yas
tutacaq, Bütün çöl otları quruyacaq? Orada yaşayanların
pisliyi üzündən Heyvanlar və otlar məhv oldu. Onlar
isə «bu adam aqibətimizi görməyəcək» deyir. **5** «Ey

Yeremya, əgər sən piyadalarla qaçanda yoruldunsa, Atlarla
necə yarışa bilərsən? Əgər əmin-amanlıq olan torpaqda
büdrəsən, İordan çayının kənarındakı sıx meşədə nə
edəcəksən? **6** Hətta öz qardaşların – ata evin də Sənə
xəyanət etdi, Onlar da sənin ardınca Ucadan bağırdı.
Sənə yaxşı sözlər söyləsələr də, Onlara inanma. **7** Evimi
tərk etdim, İrsimi əldən verdim, Sevgilimi düşmənlərə
təslim etdim. **8** İrsim Mənim üçün Meşədəki aslan kimi
oldu. Üstümə nərə çəkdi, Buna görə də ona nifrət etdim.
9 İrsim Mənim üçün Alabəzək yırtıcı quş oldumu? Hər
tərəfdən yırtıcı quşlar Onun üstünə töküldü. Gedin bütün
vəhşi heyvanları toplayın, Yeyib-qurtarmaq üçün onun
üstünə gətirin. **10** Çoxlu çoban bağımı viran etdi, Tarlamı
tapdalayıb əzdi, Gözəl zəmimi boş çölə çevirdi. **11** Onu
xaraba qoydular, Xarabalıq içində önümdə ağlayır. Bütün
ölkə viran oldu, Amma heç kəsin vecinə deyil. **12** Çöldəki
bütün çılpaq təpələrə məhv edənlər gəldi. Çünki ölkənin
bir ucundan o biri ucuna qədər Rəbbin qılıncı qırıb-çatır.
Heç kim salamat qalmır. **13** Onlar buğda əkdi, qanqal
biçdi. Zəhmət çəkdilər, xeyir görmədilər. Rəbbin qızğın
qəzəbindən ötrü Məhsullarınızdan utanacaqsınız». **14**
Rəbb belə deyir: «Xalqım İsrailə irs olaraq verdiyim mülkə
toxunan bütün bədxah qonşularıma gəlincə, Mən onları
torpaqlarından çıxarıb atacağam, onların arasından
Yəhuda nəslini də çıxarıb atacağam. **15** Amma onları
çıxarıb atdıqdan sonra yenə hallarına acıyacağam. Hər
kəsi öz mülkünə, öz torpağına qaytaracağam. **16** Əgər
onlar xalqımın yolunu yaxşı öyrənsələr, xalqımı Baal adı
ilə and içməyi öyrətdikləri kimi "var olan Rəbbə and

olsun” deyib Mənim adımla and içsələr, o zaman xalqımın
arasında sakin olacaqlar. 17 Ancaq qulaq asmasalar, o
zaman belə bir milləti mütləq kökündən çıxarıb yox
edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir.

13 Rəbb mənə belə dedi: «Get özünə bir kətan qurşaq al
və belinə bağla, amma onu suya qoyma». 2 Mən Rəbbin
sözünə görə qurşaq aldım və belimə bağladım. 3 Mənə
yenə Rəbbin sözü nazil oldu: 4 «Belindəki aldığın qurşağı
götürüb qalx və Fərat çayına tərəf get. Onu orada qayanın
oyuğunda gizlət». 5 Mən gedib Rəbbin əmr etdiyi kimi
onu Fərat çayının yaxınlığında gizlətdim. 6 Uzun müddət
sonra Rəbb mənə dedi: «Qalx Fərat çayına tərəf get və
sənə gizlətməyi əmr etdiyim qurşağı oradan götür». 7
Mən Fərat çayına tərəf getdim və qurşağı gizlətdiyim
yerdən qazıb götürdüm. Gördüm ki, qurşaq çürüyüb
və daha heç nəyə yaramır. 8 O zaman mənə Rəbbin
bu sözü nazil oldu: 9 «Rəbb belə deyir: “Yəhudanın
təkəbbürünü və Yerusəlimin böyük qururunu beləcə
çürüdəcəyəm. 10 Sözlərimə qulaq asmayan, inadkarlıqla
ürəklərinin istədiyinə uyan, başqa allahlara qulluq və
səcdə edərək onların tərəfdarı olan bu pis xalq heç bir
şeyə yaramayan həmin qurşaq kimi olacaq”. 11 Rəbb
deyir: “Qurşaq insanın belinə necə yapışırsa, bütün İsrail
nəslini və Yəhuda nəslini Özümə eləcə yapışdırdım ki,
Öz xalqım olub Mənə şöhrət, tərif və izzət gətirsinlər,
ancaq onlar qulaq asmadı”. 12 Buna görə onlara bu
sözü çatdır ki, İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Hər tuluq
şərabla dolacaq”. Onda sənə deyəcəklər: “Hər tuluğun
şərabla dolacağını biz də bilmirikmi?” 13 O zaman onlara

söylə ki, Rəbb belə deyir: “Bütün bu ölkədə yaşayanları,
Davudun taxtı üzərində oturan padşahları, kahinləri,
peyğəmbərləri, bütün Yerusəlimdə yaşayanları sərxoş
olana qədər şərabla doyduracağam”. **14** Rəbb bəyan edir:
“Mən onları ata və oğulları ilə birlikdə bir-birlərinə
çırpacağam. Onlara rəhm etməyəcək, aman verməyəcək,
həlak etməyə heyfsilənməyəcəyəm”». **15** Eşidin və qulaq
asın, Qürurlu olmayın, Çünki Rəbb belə söylədi. **16**
Nə qədər ki qaranlıq çökdürməyib, Zülmət dağlarında
ayaqlarınız büdrəməyib, Allahınız Rəbbi izzətləndirin.
Siz işıq gözləyirsiniz, Amma Rəbb onu ölüm kölgəsinə
çevirər, Dərin zülmətə döndərər. **17** Ancaq siz ona qulaq
asmasanız, Gözlərim acı-acı yaş tökəcək, Göz yaşları sel
kimi axacaq. Çünki Rəbbin sürüsünü Sürgün etdilər. **18**
Padşaha və onun anasına söylə: «Taxtınızdan enin, Çünki
şərəf tacınız başınızdan düşdü». **19** Negev şəhərlərinin
darvazaları bağlandı, Açan yoxdur. Bütün Yəhuda sürgün
edildi, Hamı sürgün edildi. **20** Başınızı qaldırıb Şimaldan
gələnləri görün. Sənə verilən sürü, Sənin gözəl sürün
haradadır? **21** Rəbb müttəfiq kimi hazırladığın adamları
Sənə hakim qoyanda nə deyəcəksən? Məgər doğan
qadının çəkdiyi sancı kimi Səni də ağrı tutmayacaqmı?
22 Əgər ürəyində «Bütün bunlar nə üçün başıma gəldi»
desən, Bil ki, günahının çoxluğundan ətəklərin qaldırıldı
və zorlandın. **23** Kuşlu öz dərisini, Bəbir öz xallarını
dəyişdirə bilərmi? Pislik etməyə alışmış Siz də yaxşılıq
edə bilməzsiniz. **24** «Bundan ötrü səni çöl küləyi ilə
Sovrulan saman çöpü kimi səpələyəcəyəm. **25** Sənə düşən
püşk, Mənim sənə ayırdığım pay budur» Rəbb belə bəyan

edir. «Çünki Məni unutdun, Yalana güvəndin. 26 Bundan
ötrü Mən də sənin ətəklərini Üzünə qaldıracağam ki,
Ayıbın görünsün. 27 Çöldəki təpələr üzərində Gördüyün
iyrənc işləri, Zinakarlığını, şəhvətlə kişnəməyini, Həyasız
əxlaqsızlığını gördüm. Vay halına, ey Yerusəlim! Sən nə
vaxta qədər Təmizlənə bilməyəcəksən?»
14 Bu, quraqlıq haqqında Yeremyaya nazil olan Rəbbin
sözüdür. 2 «Yəhuda yas tutur, Onun şəhər darvazaları
qəmli görünür. Adamlar qara geyinmişlər, Yerusəlimin
fəryadı ucalmışdır. 3 Əyanlar nökərlərini su dalınca
göndərir, Onlar isə quyu yanına gəlib Su tapmır, Boş
qablarla geri dönürlər, Utanıb xəcalət çəkərək Başlarını
örtürlər. 4 Ölkədə yağış olmadığı üçün Torpaq cadar-
cadar oldu. Əkinçilər utanır, Başlarını örtür. 5 Hətta
çöldəki maral da Balasını doğub tərk edir, Çünki ot
yoxdur. 6 Vəhşi eşşəklər çılpaq təpələrdə durub, Çaqqal
kimi tez-tez nəfəs alır. Onların gözləri korlaşır, Çünki
otlaq yoxdur». 7 Ya Rəbb, hərçənd təqsirlərimiz Bizə
qarşı şəhadət edir, Sən Öz adından ötrü səy göstər. Çünki
dəfələrlə dönüklük etmiş, Sənə qarşı günah etmişik. 8
Ey İsrailin Ümidgahı, Məşəqqət zamanı Xilaskarı! Nə
üçün Sən bu torpaqda bir qərib, Gecələmək üçün yoldan
ayrılan bir səyyah kimisən? 9 Nə üçün çaşmış adam,
Qurtarmağa gücü çatmayan İgid kimi olmusan? Ancaq
Sən aramızdasan, ya Rəbb. Biz Sənə məxsusuq, Bizi tərk
etmə. 10 Rəbb bu xalq barədə belə deyir: «Onlar gəzib-
dolaşmağı o qədər sevir ki, ayaq saxlamırlar. Buna görə də
Rəbb onlardan razı deyil. İndi onların təqsirkarlığını yada
salacaq, günahları üçün cəza verəcək». 11 Rəbb mənə

dedi: «Sən bu xalqın uğur qazanması üçün dua etmə. **12**
Oruc tutsalar da, Mən onların fəryadını eşitməyəcəyəm.
Yandırma qurbanı və taxıl təqdimi gətirdikləri zaman
onlardan razı olmayacağam. Mən onları qılınc, aclıq
və vəba ilə qırıb-çatacağam». **13** Mən dedim: «Ah,
Xudavənd Rəbb, peyğəmbərlər onlara belə deyir: "Qılınc
görməyəcəksiniz, aclıq olmayacaq. Ancaq Mən bu yerdə
sizə həqiqi sülh verəcəyəm"». **14** Rəbb mənə dedi:
«Peyğəmbərlər Mənim adımla yalançı peyğəmbərlik
edir. Onları Mən göndərməmişəm, onlara əmr edib
söz deməmişəm. Sizə peyğəmbərlik etdikləri şeylər
yalan bir görüntü, falçılıq, boş bir şey, öz ürəklərinin
uydurmasıdır. **15** Buna görə də Rəbb o peyğəmbərlər
barədə belə deyir: "Onları göndərmədiyim halda Mənim
adımla peyğəmbərlik edən, ‹bu torpaqda qılınc və aclıq
olmayacaq› deyən bu peyğəmbərlər özləri qılınc və
aclıqdan həlak olacaq. **16** Peyğəmbərlik etdikləri xalq da
qılınc və aclıq üzündən Yerusəlim küçələrinə atılacaq.
Onların özlərini, arvadlarını, oğullarını və qızlarını
basdıran olmayacaq, çünki onların pisliklərini öz başlarına
gətirəcəyəm". **17** Onlara bu sözü söylə: "Qoy gözlərim
gecə-gündüz Dayanmadan yaş töksün. Çünki bakirə qıza
bənzəyən əziz xalqım Ağır bir yara aldı, Şiddətli bir zərbə
yedi. **18** Çölə çıxıram, Qılıncla öldürülənləri görürəm,
Şəhərə girirəm, Aclıqdan üzülənləri görürəm. Çünki
peyğəmbər də, kahin də Bixəbər olaraq ölkəni dolaşır"».
19 Məgər Sən Yəhudanı birdəfəlik rədd etmisən? Məgər
Siona nifrət edirsən? Niyə bizi elə vurdun ki, Sağaltmaq
mümkün olmasın? Sülh gözlədik, amma xeyir gəlmədi.

Şəfa vaxtını gözlədik, Ancaq dəhşət gəlir. **20** Ya Rəbb,
pisliyimizi, Atalarımızın təqsirkarlığını bilirik. Çünki Sənə
qarşı günah etdik. **21** Öz adın naminə bizdən imtina etmə,
Öz izzətli taxtını alçaltma. Bizimlə olan əhdini pozma,
yada sal. **22** Millətlərin bütləri arasında Yağış yağdıra
biləni varmı? Göylər leysan tökə bilərmi? Bunu edən Sən
deyilsənmi, ya Rəbb Allahımız? Ümidimiz Sənədir. Çünki
bütün bu şeyləri Sən etdin.

15 Rəbb mənə dedi: «Musa ilə Şamuel önümdə dursalar
da, yenə ürəyim bu xalqa tərəf yönəlməz. Onları
qarşımdan rədd et ki, getsinlər. **2** Sənə "Hara gedək?"
dedikləri zaman onlara söylə ki, Rəbb belə deyir: "Vəba
üçün ayrılanlar vəbaya, Qılınc üçün ayrılanlar qılınca,
Aclıq üçün ayrılanlar aclığa, Sürgün üçün ayrılanlar
sürgünə". **3** Rəbb bəyan edir: "Onların başına dörd növ
bəla gətirəcəyəm: öldürmək üçün qılıncı, parçalamaq
üçün itləri, yeyib həlak etmək üçün göydəki quşları
və yerdəki heyvanları. **4** Yəhuda padşahı Xizqiya oğlu
Menaşşeyə, onun Yerusəlimdə etdiyi işlərə görə onları
yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala
salacağam". **5** Ey Yerusəlim, bəs sənə kim acıyacaq?
Sənin üçün kim yas tutacaq? Halını soruşmaq üçün
Kim yolundan dönüb sənin yanına gələcək? **6** Rəbb
bəyan edir: "Sən Məni rədd etdin, Geri çəkildin. Mən
də əlimi uzadıb səni məhv edirəm. Daha bağışlamaqdan
yoruldum. **7** Onları ölkənin şəhər darvazalarında Kürəklə
sovurdum, Xalqımı övladsız qoydum, Onları məhv etdim.
Çünki yollarından dönmədilər. **8** Mənim önümdə onların
dul qadınlarının sayı Dəniz qumundan da çox oldu.

Günorta çağı Cavanlarının analarını ağlar qoymaq üçün
Məhv edəni gətirdim. Qəflətən onları qorxu və dəhşətə
saldım. **9** Yeddi uşaq doğan qadın zəifləyib can verdi,
Onun günəşi günorta çağı batdı, Utanıb alçaldı. Onlardan
sağ qalanlarını Düşmənlərinin önündə Qılınca təslim
edəcəyəm”» Rəbb belə bəyan edir. **10** Vay mənim
halıma! Ey anam, sən məni bütün ölkə ilə Mübahisə
və dava etmək üçün doğmusan! Mən heç kəsə sələm
vermədim, Heç kəs də mənə sələm vermədi. Ancaq
hamı məni lənətləyir. **11** Rəbb dedi: «Bundan sonra
mütləq səni Xeyir üçün xilas edəcəyəm. Bəla və kədər
vaxtı düşmənlərini Sənə yalvarmağa məcbur edəcəyəm.
12 Dəmiri, şimaldan gələn dəmiri və tuncu Kim qıra
bilər? **13** Sənin sərvətini və xəzinələrini Qarət malı
kimi başqalarına havayı verəcəyəm. Bunu ölkənin hər
tərəfində Sənin günahlarından ötrü edəcəyəm. **14** Mən
səni tanımadığın ölkədə Düşmənlərinə qul edəcəyəm.
Çünki qəzəbim od tutub Sizi yandıracaq». **15** Sən bilirsən,
ya Rəbb! Məni yada sal və qayğıma qal. Məni təqib
edənlərdən qisasımı al, Səbirli olduğuna görə məni həlak
etmə. Bil ki, Sənin üçün rüsvay oldum. **16** Sözlərini tapıb
yedim, Sözlərin mənə sevinc və ürəyimə şadlıq gətirdi.
Çünki Sənə məxsusam, Ey Ordular Allahı Rəbb! **17** Kef
çəkənlərin məclisində oturaraq Sevinib coşmadım, Əlin
üzərimdə olduğuna görə Tək-tənha oturdum. Çünki məni
qəzəblə doldurmuşdun. **18** Nə üçün ağrım kəsilməz,
Yaram çarəsizdir, Şəfasına ümid yoxdur? Məgər mənim
üçün suyu qurumuş, Etibarsız bir vadi olacaqsan? **19**
Buna görə Rəbb belə deyir: «Əgər sən tövbə etsən, Səni

yenə qəbul edib xidmətimə təyin edərəm. Əgər cəfəngiyat
danışmaq əvəzinə Qiymətli sözlər söyləsən, O zaman
Mənim dilimlə danışacaqsan. Onlar özləri sənə tərəf
dönəcək, Amma sən onlara tərəf qayıtmayacaqsan. 20
Səni bu xalq üçün Möhkəm tunc bir divar edəcəyəm.
Sənə qarşı döyüşəcəklər, Ancaq qalib gələ bilməyəcəklər.
Çünki Mən sənlə olacağam ki, Səni qurtarıb azad edim»
Rəbb belə bəyan edir. 21 «Səni pis adamların əlindən azad
edəcəyəm, Zülmkarların pəncəsindən satın alacağam».
16 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Özünə arvad
alma, qoy bu yerdə oğulların və qızların olmasın. 3
Çünki bu yerdə doğulan oğullar və qızlar, onları doğan
analar və onları törədən atalar üçün Rəbb belə deyir: 4
"Onlar ölümcül xəstəliklərdən öləcək. Onlar üçün yas
tutulmayacaq, basdırılmayacaqlar, torpağın üstündə peyin
kimi olacaqlar. Qılınc və aclıqla qırılıb-qurtaracaqlar.
Cəsədləri də göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara yem
olacaq". 5 Çünki Rəbb belə deyir: "Yas evinə girmə,
ağlamaq üçün getmə, başsağlığı vermə, çünki bu xalqın
arasından Öz sülhümü, məhəbbətimi və mərhəmətimi
götürdüm" Rəbb belə bəyan edir. 6 "Bu ölkədə böyüklər
də, kiçiklər də öləcək, qəbirə qoyulmayacaq, adamlar
onlar üçün yas tutmayacaq, özlərini yaralayıb saçlarını
qırxmayacaq. 7 Ölüdən ötrü yas tutana təsəlli vermək
üçün kimsə onunla çörək kəsməyəcək, ata-anaları üçün
onlara təsəlli kasasını içirməyəcək. 8 Sən onlarla oturaraq
yeyib-içmək üçün ziyafət məclislərinə də girmə". 9 Çünki
İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Bax bu
yerdə sizin günlərinizdə gözlərinizin önündə sevinc və

şadlıq sədasını, bəy-gəlin səsini yox edəcəyəm”. **10** Bütün
bu sözləri xalqa bildirəndə onlar sənə belə deyəcək: “Nə
üçün Rəbb başımıza bu qədər böyük bəla gətirəcəyini
söylədi? Təqsirimiz nədir? Allahımız Rəbbə qarşı nə
günah etmişik?” **11** Sən onlara söylə ki: “Sizin atalarınız
Məni tərk etdi” Rəbb belə bəyan edir. “Başqa allahların
tərəfdarı oldular, onlara qulluq və səcdə etdilər, Məni tərk
edib qanunuma əməl etmədilər. **12** Siz atalarınızdan da
artıq pislik etdiniz, özünüz də Mənə qulaq asmayaraq qara
ürəklərinizin inadı ilə hərəkət etdiniz. **13** Buna görə də sizi
bu ölkədən atalarınızın və özünüzün tanımadığı bir ölkəyə
atacağam. Orada gecə-gündüz başqa allahlara qulluq
edəcəksiniz, çünki sizə mərhəmət etməyəcəyəm”». **14**
Buna görə də Rəbb bəyan edir: «Bir gün gələcək ki, insanlar
artıq “İsrail övladlarını Misir torpağından çıxaran Rəbbin
varlığına and olsun” deməyəcəklər, **15** amma “İsrail
övladlarını şimal ölkəsindən və qovduğu başqa ölkələrdən
çıxaran Rəbbin varlığına and olsun” deyəcəklər. Çünki
onları atalarına verdiyim torpağa qaytaracağam». **16** Rəbb
bəyan edir: «Mən çoxlu balıqçı göndərəcəyəm, onları
tutacaqlar. Ondan sonra Mən çoxlu ovçu göndərəcəyəm,
hər dağ və təpə üzərindən, qaya oyuqlarından onları
ovlayacaqlar. **17** Çünki Mənim nəzərim onların bütün
yollarını izləyir. Onlar Məndən gizlənə bilməz, təqsirləri
də Mənim nəzərimdən qaça bilməz. **18** İlk növbədə onların
təqsirlərinin və günahlarının əvəzini alacağam. Çünki
iyrənc bütlərinin qurbanları ilə ölkəmi murdarladılar,
mülkümü murdar bütlərlə doldurdular». **19** Ya Rəbb,
qüvvətim və qalam, Sıxıntı günündə sığınacağım! Millətlər

yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdən Sənin yanına
gəlib deyəcək: «Atalarımız saxta və puç bütlərə – Heç
bir fayda görmədikləri şeylərə varis oldu. 20 Adam da
özünə bütlər düzəldər? Axı onlar allah deyil. 21 Buna
görə də onlara göstərəcəyəm, əlimi və qüdrətimi nümayiş
etdirəcəyəm. Onda biləcəklər ki, adım Rəbdir.
17 Yəhudanın günahı dəmir qələmlə yazıldı, Ürəklərinin
lövhələri və qurbangahlarının buynuzları üzərinə Almaz
uclu alətlə həkk edildi. 2 Onlar kölgəli ağacların yanında,
Yüksək təpələrdə, çöldəki dağlarda Qurbangahlarına
və Aşera bütlərinə Öz uşaqlarına göstərdikləri qədər
maraq göstərir. 3 Sənin mal-dövlətini, Bütün xəzinələrini,
səcdəgahlarını Ölkənin hər tərəfində işlənən günahlardan
ötrü Qarətə təslim edəcəyəm. 4 Sənə verdiyim irsi Öz
qəbahətinlə yox edəcəksən. Tanımadığın ölkədə səni
Düşmənlərinə qul edəcəyəm. Çünki siz Mənim qəzəbimdən
Od alışdırdınız, O əbədi yanacaq». 5 Rəbb belə deyir:
«O adam lənətlidir ki, İnsana güvənir, Bəşərin gücünə
arxalanır, Ürəyi Rəbdən ayrılır. 6 O, çöldəki yulğun ağacı
kimi olacaq, Xeyir gələndə onu görməyəcək. Səhrada
olan quraq yerlərdə Heç kəs yaşamayan şoranlıqda sakin
olacaq. 7 Nə xoşbəxtdir o adam ki Rəbbə güvənir, Rəbbi
özünə arxa sayır. 8 O, sular kənarında əkilmiş ağac kimi
olacaq. Elə ağac ki çay kənarında kök salar, İsti gələndə
qorxmaz, Yarpağı həmişə yaşıl qalar, Quraqlıq olan il
qayğı çəkməz, Bəhər verməkdən qalmaz». 9 İnsan ürəyi
hər şeydən hiyləgərdir, Çarəsi yoxdur. Onu kim başa
düşə bilər? 10 «Mən Rəbb ürəyi yoxlayıram, İnsanın
fikrini sınayıram ki, Hər kəsə əməllərinə görə, İşlərinin

bəhrəsinə görə əvəz verim». **11** Haqsızlıqla var-dövlət
toplayan adam Özünün yumurtlamadığı yumurtaların
üstünə Oturan kəklik kimidir. Ömrünün ortasında var-
dövləti əldən gedəcək, Axırda o adam axmaq çıxacaq.
12 Müqəddəs məkanımızdakı yer Əvvəlcədən ucaldılmış
izzət taxtıdır. **13** Ya Rəbb, İsrailin Ümidgahı, Səni tərk
edənlərin hamısı utanacaq. Rəbb deyir: «Məndən üz
döndərənlərin adı Toz-torpağa yazılacaq, Çünki Rəbbi –
axar sular mənbəyini tərk etdilər». **14** Ya Rəbb, mənə
şəfa versən, Mən sağalaram. Məni xilas etsən, Mən xilas
olaram. Çünki həmd etdiyim Sənsən. **15** Bax onlar mənə
«Rəbbin sözü hanı? Qoy yerinə yetsin!» deyir. **16** Mən
Sənin xidmətində Çoban olmaqdan boyun qaçırmadım.
Bəla gününün gəlməsini istəmədim. Sən bilirsən ki,
Ağzımdan nə çıxdısa, Sənin gözünün önündədir. **17** Məni
dəhşətə salma, Fəlakət günündə sığınacağım Sənsən.
18 Qoy məni təqib edənlər utansın, Mənsə utanmayım.
Qoy onlar qorxuya düşsün, Mən isə qorxmayım. Qara
günü onların başına gətir, Tamamilə qırılana qədər onları
qır. **19** Rəbb mənə belə dedi: «Get Yəhuda padşahlarının
girib-çıxdıqları Xalq darvazasında və Yerusəlimin bütün
darvazalarında dayanıb **20** onlara söylə ki, ey Yəhuda
padşahları, Yəhuda və Yerusəlimin bütün əhalisi, bu
darvazalardan girənlər, Rəbbin sözünə qulaq asın. **21** Rəbb
belə deyir: "Öz canınızı qorumaq üçün Şənbə günü yük
daşımayın, Yerusəlim darvazalarından içəri gətirməyin.
22 Şənbə günü evlərinizdən yük çıxarmayın, heç bir iş
görməyin. Atalarınıza əmr etdiyim kimi Şənbə gününü
təqdis edin. **23** Ancaq onlar eşitmədi, qulaq asmadı.

İnadkarlıq edərək Məni eşitmədilər və nəsihət almaq
istəmədilər”. 24 Rəbb bəyan edir: “Əgər siz Şənbə günü bu
şəhərin darvazalarından yük daşımamaq, Şənbə gününü
təqdis etmək və bu gün heç bir işlə məşğul olmamaqla
Mənə, həqiqətən, itaət etsəniz, 25 o zaman Davudun
taxtında oturan padşahlar və başçılar döyüş arabalarına və
atlara minib Yəhuda adamları, Yerusəlimdə yaşayanlarla
birgə bu şəhərin darvazalarından girəcək. Bu şəhər əbədi
olaraq məskunlaşmış qalacaq. 26 Yəhuda şəhərlərindən,
Yerusəlimin ətrafından, Binyamin torpağından, yamaclı-
düzənlikli bölgədən, dağlıq bölgədən və Negevdən
adamlar gəlib Rəbbin məbədinə yandırma qurbanları,
başqa qurbanlar, taxıl təqdimləri, kündür və şükür
təqdimləri gətirəcək. 27 Əgər siz Şənbə günü yük daşıyıb
Yerusəlim darvazalarından girərək Şənbə gününü təqdis
etməməklə Mənim sözümə qulaq asmasanız, onda Mən
şəhərin darvazalarına od vuracağam, alov Yerusəlimin
saraylarını yandırıb-yaxacaq və heç vaxt sönməyəcək”».
18 Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: 2 «Qalx
dulusçunun evinə en, orada sözlərimi sənə bildirəcəyəm».
3 Mən dulusçunun evinə endim. Gördüm ki, o, çarx
üzərində işləyir. 4 Palçıqdan düzəltdiyi qab əlində xarab
olanda dulusçu özünün istədiyi kimi palçıqdan başqa bir
qab düzəldirdi. 5 Mənə yenə Rəbbin sözü nazil oldu: 6
«Ey İsrail nəsli, Mən də sizinlə bu dulusçunun etdiyi kimi
rəftar edə bilmərəmmi?» Rəbb belə bəyan edir. «Bilin
ki, palçıq dulusçunun əlində necədirsə, siz də Mənim
əlimdə o cürsünüz, ey İsrail nəsli. 7 Bir vaxt Mən bir
milləti yaxud ölkəni kökündən dağıdacağımı, yıxıb məhv

edəcəyimi söyləyəndə **8** əgər Mənim xəbərdarlıq etdiyim
bu millət öz pis əməlindən dönərsə, ona göndərmək
istədiyim bəladan vaz keçəcəyəm. **9** Başqa vaxt bir
milləti yaxud da ölkəni qurub-tikəcəyimi söyləyəndə **10**
əgər bu millət sözümə qulaq asmayıb pis əməl edərsə,
ona vəd verdiyim yaxşılıqdan vaz keçəcəyəm. **11** İndi
Yəhuda adamlarına, Yerusəlimdə yaşayanlara söylə ki,
Rəbb belə deyir: "Mən sizə bir bəla hazırlayıram, sizə
bir qəsd qururam. İndi hər biriniz öz pis yolunuzdan
dönüb yaşayışınızı və əməllərinizi islah edin". **12** Ancaq
onlar deyir: "Boş sözdür, biz öz niyyətlərimizin dalınca
gedəcəyik, hər birimiz öz qara ürəyimizin inadına görə
rəftar edəcəyik"». **13** Buna görə Rəbb belə deyir: «İndi
millətlər arasında soruşun ki, Kim belə sözlər eşitmişdir?
Bakirə qıza bənzəyən İsrail Dəhşətli bir iş etdi. **14** Livanın
qarı qayalı dağ yamaclarından Heç əskik olarmı? Uzaqdan
axan soyuq sular quruyarmı? **15** Amma xalqım Məni
unutdu, Saxta allahlara buxur yandırdı. Bu allahlar
onların gedəcəyi yollarda, Qədim yollarda büdrəmələrinə
səbəb oldu, Onları hamar olmayan Dolanbac yollarda
gəzdirdilər. **16** Ölkələri viran ediləcək, əbədi kinayə
hədəfinə çevriləcək. Onda oradan ötən hər kəs Heyrətə
gəlib başını bulayacaq. **17** Onları səmum küləyi kimi
Düşmən önündə pərən-pərən salacağam. Onlara fəlakət
günündə Üzümü deyil, arxamı göstərəcəyəm». **18** O
zaman onlar dedi: «Gəlin Yeremyaya qəsd quraq. Çünki
qanunu öyrədəcək kahin, nəsihət verəcək müdrik adam,
söz deyəcək peyğəmbər heç vaxt əskik olmayacaq. Gəlin
ona dilimizlə hücum edək, sözlərinə qulaq asmayaq».

19 Ya Rəbb, mənə yaxşı qulaq as, Mənimlə çəkişənlərin
sözünü eşit. **20** Yaxşılığın əvəzində pislik edilərmi?
Onlar canımı almaq üçün quyu qazır. Unutma, mən
önündə ona görə dayanmışam ki, Onlar üçün yaxşı şey
istəyim, Onlardan qəzəbini döndərim. **21** Buna görə də
onların övladlarını Aclığa ver, qılınc ağzına təslim et.
Qadınları uşaqsız və dul qalsın, ərlərini ölüm aparsın.
Cavanlarını müharibədə qılınc öldürsün. **22** Sən onların
üzərinə Qəflətən qarətçilər göndərəndə Qoy evlərindən
fəryad eşidilsin. Çünki məni tutmaq üçün quyu qazdılar,
Ayağımın altında gizlincə tələ qurdular. **23** Ancaq, ya
Rəbb, məni öldürmək üçün Qurduqları bütün qəsdləri Sən
bilirsən. Təqsirlərini bağışlama, Günahlarını önündən
silmə. Sənin önündə yıxılsınlar, Qəzəbin vaxtı onlara
qarşı hərəkət et.

19 Rəbb belə dedi: «Get, dulusçunun düzəltdiyi bir gil
kuzə al. Sonra isə xalqın və kahinlərin ağsaqqallarından
bir neçəsini götür, **2** Xarsit darvazasının girişində
olan Ben-Hinnom vadisinə get. Sənə deyəcəyim sözləri
orada elan edib söylə ki, **3** ey Yəhuda padşahları,
Yerusəlimdə yaşayanlar, Rəbbin sözünü eşidin, İsrailin
Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax Mən bu yerin
üzərinə elə bir bəla gətirəcəyəm ki, hər eşidənin qulağı
cingildəyəcək. **4** Çünki onlar Məndən üz döndərdi, buranı
yad bir ölkəyə çevirdi. Orada özlərinin, atalarının və
Yəhuda padşahlarının tanımadıqları başqa allahlara buxur
yandırdılar və bu yeri günahsız qanla doldurdular. **5** Öz
uşaqlarını odda Baal bütlərinə yandırma qurbanı vermək
üçün Baal səcdəgahlarını qurdular. Mən belə bir şeyi nə

buyurdum, nə söylədim, nə də ağlıma gətirdim”». **6** Rəbb
bəyan edir: «Buna görə də bir gün gələcək ki, daha bu
yerə Tofet yaxud Ben-Hinnom vadisi deyil, Qırğın vadisi
deyiləcək. **7** Bu yerdə Yəhuda ilə Yerusəlimin niyyətlərini
boşa çıxaracağam. Onları düşmənlərinin önündə canlarını
almaq istəyənlərin əli ilə qılıncla həlak edəcəyəm.
Cəsədlərini göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara yem
olaraq verəcəyəm. **8** Bu şəhəri viran edəcəyəm, rişxənd
hədəfinə çevirəcəyəm. Oradan keçən hər kəs onun başına
gələn bəlaları görüb heyrət içində fit çalacaq. **9** Oğullarının
və qızlarının ətini özlərinə yedirdəcəyəm. Canlarını almaq
istəyən düşmənləri onları mühasirəyə alanda çəkdikləri
sıxıntıdan ötrü bir-birlərinin ətini yeyəcəklər». **10** Sonra
səninlə gedən adamların gözü önündə kuzəni sındırıb
11 onlara söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: «Necə ki
dulusçunun əlində qab sınanda bir də düzəlmir, Mən də
bu xalqı və şəhəri beləcə məhv edəcəyəm. Basdırmağa yer
qalmadığı üçün ölüləri Tofetdə də basdıracaqlar. **12** Bu yer
və sakinləri ilə belə rəftar edəcəyəm, bu şəhəri Tofet kimi
edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. **13** «Yerusəlimin evləri
və Yəhuda padşahlarının sarayları Tofetin ərazisi kimi
murdar olacaq, çünki bütün evlərin damları üzərində
səma cisimlərinə buxur yandırdılar, yad allahlara içmə
təqdimləri gətirdilər». **14** Peyğəmbərlik etmək üçün
Rəbbin Tofetə göndərdiyi Yeremya oradan qayıtdı. O,
Rəbbin məbədinin həyətində dayanıb bütün xalqa dedi:
15 «İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Mən
bu şəhər barədə söylədiyim bütün fəlakətləri onun və

ətrafında olan kəndlərin üzərinə gətirəcəyəm, çünki inadkarlıq edərək sözlərimə qulaq asmırlar”».

20 Rəbbin məbədində baş nəzarətçi olan kahin İmmer oğlu Paşxur Yeremyanın bu sözlərlə peyğəmbərlik etdiyini eşitdi. **2** Paşxur Yeremya peyğəmbəri döydü və Rəbbin məbədinin yanındakı Yuxarı Binyamin darvazasında olan kündəyə saldı. **3** Ertəsi gün Paşxur Yeremyanı kündədən çıxartdı. Yeremya ona dedi: «Rəbb sənin adını Paşxur deyil, Maqor-Missaviv qoydu. **4** Çünki Rəbb belə deyir: “Bax Mən səni özün və bütün səni sevənlər üçün dəhşətə çevirəcəyəm. Onlar öz düşmənlərinin qılıncı ilə həlak olacaq və sənin gözlərin bunu görəcək. Bütün Yəhudanı Babil padşahına təslim edəcəyəm. O, xalqı Babilə sürgün edəcək və qılıncla həlak edəcək. **5** Bu şəhərin bütün var-dövlətini, qazancını, qiymətli şeylərini və Yəhuda padşahlarının bütün xəzinələrini düşmənlərə təslim edəcəyəm. Onları qarət edəcəklər, götürüb Babilə aparacaqlar. **6** Sən Paşxur və evində yaşayanların hamısı Babilə sürgün olunacaqsınız. Sən və yalandan peyğəmbərlik etdiyin bütün dostların orada öləcəksiniz, orada da basdırılacaqsınız”». **7** Ya Rəbb, Sən məni məcbur etdin, Mən də məcbur oldum. Sən məndən güclüsən, Sən mənə üstün gəldin. Bütün gün mənə gülürlər, Hər kəs mənimlə əylənir. **8** Çünki mən danışmağa başlayan kimi Fəryad edib «Zorakılıq və talan!» deyə qışqırıram. Rəbbin sözündən ötrü Mən bütün gün rüsvay oldum, Təhqir edildim. **9** Mən fikirləşdim: «Daha Onu yada salmayacağam, Onun adı ilə danışmayacağam». Onda Onun sözü sümüklərimdə həbs edilən, Ürəyimdə

yanan bir od oldu. Onu içimdə saxlamaqdan yoruldum,
Artıq bunu edə bilmirəm. **10** Çünki çoxlarının «Hər tərəfdə
dəhşət! Onu mühakimə edin, Biz də onu mühakimə
edək!» Deyə pıçıldaşdığını eşitdim. Bütün güvəndiyim
adamlar Büdrəməyimi gözləyərək «Bəlkə aldanar, onda
onu məğlub edərik, Ondan qisasımızı alarıq» dedilər. **11**
Ancaq Rəbb igid bir döyüşçü kimi mənimlədir. Buna görə
də məni təqib edənlər büdrəyəcək, Qalib gələ bilməyəcək.
Uğur qazana bilmədikləri üçün Böyük xəcalət çəkəcəklər.
Rüsvayçılıq əbədi olacaq, Heç vaxt unudulmayacaq. **12**
Ancaq, ey Ordular Rəbbi, Sən salehi sınağa çəkirsən,
Fikri və ürəyi görürsən. Qoy gözüm Sənin onlardan
alacağın Qisası görsün! Çünki işimi Sənə tapşırdım. **13**
Rəbbi tərənnüm edin, Rəbbə həmd edin! Çünki fəqiri
Zalımların əlindən qurtardı. **14** Doğulduğum gün lənətə
gəlsin! Anamın məni doğduğu günə Bir daş düşsün! **15**
Atamı çox sevindirərək «Bir oğlan uşağın oldu!» Deyə
müjdə verən adam Lənətə gəlsin. **16** Qoy o adam Rəbbin
Yazığı gəlməyib dağıtdığı Şəhərlər kimi olsun! Səhər
fəryad, Günorta nalə eşitsin. **17** Çünki bətndə ikən məni
öldürmədi. Onda anamın qarnı qəbrim olardı, Bətni
daim hamilə qalardı. **18** Nə üçün ana bətnindən çıxdım?
Əzab-əziyyət görmək, Ömrümü rüsvayçılıqla keçirmək
üçünmü?

21 Padşah Sidqiya Malkiya oğlu Paşxuru və Maaseya
oğlu Sefanyanı Yeremyanın yanına göndərəndə Rəbdən
Yeremyaya söz nazil oldu. Paşxur ilə Sefanya belə demişdi:
2 «Gəl bizim barəmizdə Rəbdən soruş. Çünki Babil padşahı
Navuxodonosor bizə qarşı müharibə edir. Bəlkə Rəbb

keçmişdə etdiyi möcüzələrə bənzər bir şey edər və
Navuxodonosor bizdən əl çəkər?» **3** O zaman Yeremya
onlara dedi: «Sidqiyaya söyləyin ki, **4** İsrailin Allahı
Rəbb belə deyir: “Divarların o tərəfində sizi mühasirəyə
alan Babil padşahı və Xaldeylilərlə müharibədə istifadə
etdiyiniz silahları özünüzə qarşı çevirəcəyəm. Silahlarınızı
bu şəhərin ortasına toplayacağam. **5** Mən sizə qarşı əl
qaldıracağam, güclü qolumla, qızğınlıq, qəzəb və böyük
hiddətlə sizinlə vuruşacağam. **6** Bu şəhərdə yaşayan insanı
da, heyvanı da məhv edəcəyəm. Onlar şiddətli vəbadan
öləcək”. **7** Rəbb belə bəyan edir: “Bundan sonra Yəhuda
padşahı Sidqiyanı və əyanlarını, həmçinin bu şəhərdə
vəbadan, qılıncdan və aclıqdan sağ qalanları Babil padşahı
Navuxodonosora və canlarını almaq istəyən düşmənlərinə
təslim edəcəyəm. O onları qılıncdan keçirəcək, onlara nə
rəhm, nə şəfqət, nə də mərhəmət edəcək”. **8** Bu xalqa
söylə ki, Rəbb belə deyir: “Budur, həyat yolunu və ölüm
yolunu önünüzə qoyuram. **9** Bu şəhərdə qalan qılınc, aclıq
və vəbadan öləcək. Lakin kim bayıra çıxıb sizi mühasirəyə
alan Xaldeylilərə təslim olsa, sağ qalacaq, heç olmasa öz
canını qurtaracaq. **10** Ona görə ki bu şəhərə yaxşılıq deyil,
pislik etməyə niyyət etdim” Rəbb belə bəyan edir. “Bura
Babil padşahına təslim ediləcək, o da buranı yandırıb
yox edəcək”. **11** Yəhuda padşahının ailəsinə söylə ki,
Rəbbin sözünü eşidin. **12** Ey Davud nəsli, Rəbb belə deyir:
“Hər səhər ədalətlə rəftar edin, Məzlumu zalımın əlindən
qurtarın. Yoxsa pis əməllərinizə görə Qəzəbim od kimi
çıxıb yandıracaq, Onu söndürən olmayacaq”. **13** Rəbb
bəyan edir: “Mən sənə qarşıyam, Ey vadinin üstündəki

Yaylada olan qayada oturan Yerusəlim!” Siz deyirsiniz:
“Üstümüzə kim gələr? Məskənlərimizə kim girər?” 14
Rəbb bəyan edir: “Mən sizi əməllərinizin Bəhrəsinə
görə cəzalandıracağam. Meşələrinə elə od vuracağam ki,
ətrafındakı hər şeyi yandırıb-yaxacaq”».

22 Rəbb belə dedi: «Yəhuda padşahının sarayına get,
orada bu sözü bildirib söylə ki, 2 ey Davudun taxtı
üzərində oturan Yəhuda padşahı, ey bu darvazalardan
girən əyanlarla xalq, Rəbbin sözünü eşidin. 3 Rəbb belə
deyir: “Ədalət və salehliklə rəftar edin. Məzlumu zalımın
əlindən qurtarın. Qəribə, yetimə və dul qadına haqsızlıq
etməyin, zorakılıq etməyin, bu yerdə günahsız qan
tökməyin. 4 Əgər siz bu əmrə, həqiqətən, əməl etsəniz,
o zaman Davudun taxtında oturan padşahlar döyüş
arabalarına və atlara minib əyanları və xalqları ilə birgə
bu sarayın darvazalarından girəcək. 5 Lakin bu sözləri
eşitməsəniz, Öz varlığıma and içirəm ki, bu ev viran
qalacaq” Rəbb belə bəyan edir. 6 Bəli, Yəhuda padşahının
sarayı barədə Rəbb belə deyir: “Sən Mənim üçün Gilead,
Livanın zirvəsi kimisən. Ancaq Mən hökmən səni bir
çölə, Kimsənin yaşamadığı şəhərlərə çevirəcəyəm. 7 Sənə
qarşı həlak edənlər təyin edəcəyəm, Hamısının əlində
silah olacaq. Sənin ən yaxşı sidr ağaclarını kəsəcəklər,
Onları oda atacaqlar. 8 Bir çox millətlər bu şəhərin
yanından keçib bir-birlərindən soruşacaq: ‹Bu böyük
şəhəri Rəbb niyə belə xaraba qoydu?› 9 Onda deyəcəklər:
‹Çünki özlərinin Allahı Rəbbin əhdini tərk etdilər, başqa
allahlara səcdə və qulluq etdilər›”». 10 Ölən padşah üçün
ağlamayın, Yas tutmayın. Ancaq sürgünə gedən üçün acı-

acı ağlayın, Çünki daha qayıtmayacaq, Doğma vətənini
görməyəcək. **11** Bəli, atası Yoşiyanın yerinə Yəhuda
padşahı olan və buradan çıxıb gedən Yoşiya oğlu Şallum
barədə Rəbb deyir: «O daha bura qayıtmayacaq, **12** sürgün
olunduğu yerdə öləcək və artıq bu ölkəni görməyəcək.
13 Vay o adamın halına ki, Sarayını haqsızlıqla, Yuxarı
otaqlarını ədalətsizliklə tikir, Öz soydaşını müftə işlədir,
Ona muzdunu vermir. **14** Vay o adamın halına ki, "Özümə
geniş yuxarı otaqları olan Böyük bir saray tikdirəcəyəm"
deyib Oraya pəncərələr açır, Ətrafını sidr ağacı ilə örtür.
Qırmızı rənglə boyayır. **15** Çoxlu sidr ağacın olduğu
üçünmü Özünü padşah sanırsan? Atan da doyunca yeyib-
içirdi, Ədalət və salehliklə rəftar edirdi. Ona görə də işləri
uğurlu oldu. **16** Məhkəmədə məzlum, yoxsul adamın işinə
baxırdı, Ona görə də işləri uğurlu oldu». Rəbb bəyan edir:
«Məni tanımaq Elə bu deyilmi? **17** Ancaq sənin gözlərin və
ürəyin Öz haram qazancında, Tökmək istədiyin günahsız
qanda, Etmək istədiyin qəddarlıqda, Zorakılıqda qalıb».
18 Buna görə də Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqim
barədə Rəbb belə deyir: «Onun üçün "vay qardaşım,
vay bacım" söyləyib yas tutmayacaqlar, "Vay ağam,
heyf onun izzəti" söyləyib yas tutmayacaqlar. **19** Onu
sürüyüb Yerusəlim darvazalarından kənara atacaqlar,
Eşşək basdırılan kimi basdırılacaq». **20** «Livana qalxıb
fəryad et, Başanda səsini ucalt, Avarimdən nalə çək, Çünki
bütün müttəfiqlərin əzildi. **21** Hər şeyin əmin-amanlıqda
olanda Sənə nəsihət etdim, Ancaq "qulaq asmayacağam"
dedin. Uşaqlığından xasiyyətin belədir, Sözümə qulaq
asan deyilsən. **22** Külək bütün başçılarını alıb-aparacaq,

Müttəfiqlərin sürgünə gedəcək. O zaman etdiyin bütün
pisliklərdən ötrü Utanıb rüsvay olacaqsan. 23 Ey sən
"Livanda" yaşayan, Yuvasını sidr ağacından quran! Sənə
hamilə qadın kimi Ağrılar, sancılar gələndə Necə ah-zar
edəcəksən!» 24 Rəbb bəyan edir: «Varlığıma and olsun
ki, ey Yəhuda padşahı Yehoyaqim oğlu Yehoyakin, sağ
əlimdəki möhür üzüyü olsan da, səni çıxarıb atardım.
25 Canını almaq istəyənlərə, qorxduğun adamlara, Babil
padşahı Navuxodonosora və Xaldeylilərə səni təslim
edəcəyəm. 26 Özünü, səni doğan ananı doğulmadığınız yad
bir ölkəyə atacağam və orada öləcəksiniz. 27 Qayıtmağa
can atdığınız ölkəyə bir daha qayıtmayacaqsınız». 28 Bu
adam – Yehoyakin xor baxılan qırıq bir kasa, heç kəsin
bəyənmədiyi bir qabdırmı? Bəs nə üçün özü də, övladları
da aparılıb tanımadıqları bir ölkəyə atıldı? 29 Ölkə, ey
ölkə, Rəbbin sözünü eşit, ey ölkə! 30 Rəbb deyir: «Bu
adamı övladsız, ömründə işləri uğurlu olmayan bir kişi
hesab edin. Çünki nəslindən heç kim uğur qazanmayacaq.
Nəslindən heç kim Davudun taxtında oturmayacaq,
Yəhudada bir daha padşahlıq etməyəcək».

23 Rəbb bəyan edir: «Otlağımın qoyunlarını məhv
edən və pərən-pərən salan çobanların vay halına!»
2 Buna görə də İsrailin Allahı Rəbb xalqımı otaran
çobanların əleyhinə belə deyir: «Siz Mənim sürümü pərən-
pərən salıb qovdunuz, onların qayğısına qalmadınız.
İndi Mən də etdiyiniz bəd əməllərə görə cəzanızın
qayğısına qalacağam» Rəbb belə bəyan edir. 3 «Sürümün
qalanlarını sürgün etdiyim bütün ölkələrdən yığıb-
toplayacağam, onları yenə ağıllarına qaytaracağam və

törəyib çoxalacaqlar. **4** Üstlərinə onları otaracaq çobanlar
qoyacağam. Daha qorxub dəhşətə düşməyəcəklər, biri
də itməyəcək» Rəbb belə bəyan edir. **5** «Budur, Davud
üçün saleh bir Pöhrə Çıxaracağım günlər gəlir. Bu Padşah
müdrikliklə padşahlıq edəcək, Ölkədə ədalətli və saleh işlər
görəcək» Rəbb belə bəyan edir. **6** «Onun dövründə Yəhuda
xilas olacaq, İsrail əmin-amanlıqda yaşayacaq. Onu "Rəbb
salehliyimizdir" çağıracaqlar». **7** Buna görə də Rəbb bəyan
edir: «Bir gün gələcək ki, insanlar artıq "İsrail övladlarını
Misir torpağından çıxaran Rəbbin varlığına and olsun"
deməyəcək, **8** amma "İsrail nəslindən törəyənləri şimal
ölkəsindən və sürgün etdiyi bütün başqa ölkələrdən geri
qaytaran Rəbbin varlığına and olsun" deyəcək. Beləcə öz
torpaqlarında yaşayacaqlar». **9** Peyğəmbərlər haqqında:
Ürəyim içimdə parçalandı, Bütün sümüklərim titrədi.
Rəbbə görə, Onun müqəddəs sözlərinə görə Bir sərxoş
kimi, Şəraba aludə olan adam kimiyəm. **10** Çünki ölkə
zinakarlarla doludur, Lənətə görə yas tutur. Çöldəki
otlaqlar quruyub, Adamlar pis yola düşüb. Güclərini
zorakılığa sərf edirlər. **11** Rəbb bəyan edir: «Peyğəmbər
də, kahin də allahsızdır, Məbədimdə pisliklərini gördüm.
12 Buna görə getdikləri yol Qaranlıqda sürüşkən yer kimi
olacaq, Orada qovulub yıxılacaqlar. Çünki cəzalanacaqları
il Başlarına fəlakət gətirəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir.
13 «Samariya peyğəmbərləri arasında Bu iyrənc işi
gördüm: Baalın adı ilə peyğəmbərlik edərək Xalqım
İsraili yoldan azdırdılar. **14** Yerusəlim peyğəmbərləri
arasında Bu qorxunc işi gördüm: Zina edirlər, Yalan
dalınca gedirlər. Zorakıların qoluna güc verirlər. Beləcə

heç kəs pisliyindən dönmür. Hamısı Mənim üçün Sodom
kimi, Şəhər xalqı Homorra kimi oldu». **15** Buna görə də
Ordular Rəbbi Peyğəmbərlər haqqında belə deyir: «Baxın
Mən onlara yovşan yedirəcəyəm, Zəhərli su içirəcəyəm.
Çünki allahsızlıq Yerusəlim peyğəmbərlərindən Bütün
ölkəyə yayıldı». **16** Ordular Rəbbi belə deyir: «Sizin
üçün peyğəmbərlik edən Peyğəmbərlərin sözünə qulaq
asmayın. Onlar sizə boş şeylər öyrədir. Rəbbin ağzından
çıxanları deyil, Özlərinin uydurduqları görüntüləri
söyləyirlər. **17** Onlar Mənə xor baxanlara deyir: "Rəbb
söylədi ki, sizin üçün əmin-amanlıq olacaq". İnadkarlıqla
ürəklərinin istədiyinə uyanlara deyirlər: "Üstünüzə
fəlakət gəlməyəcək". **18** Rəbbin sözünü anlayıb eşitmək
üçün Rəbbin məclisində kimsə durubmu? Onun sözünə
qulaq asıb eşidən varmı? **19** Budur, Rəbbin fırtınası
qəzəblə qopacaq, Qasırğa fırlanıb Pis adamların başında
çatlayacaq. **20** Ürəyinin istəyinə çatana qədər, Onu bitirənə
qədər Rəbbin qəzəbi dayanmayacaq. Gələcək günlərdə
bunu açıq-aşkar anlayacaqsınız. **21** Bu peyğəmbərləri
Mən göndərmədim, Amma ora-bura qaçdılar. Onlara
Mən söz demədim, Amma peyğəmbərlik etdilər. **22**
Ancaq onlar məclisimdə dursaydılar, Sözlərimi xalqıma
çatdırardılar. Pis yollarından, şər əməllərindən Xalqı
çəkindirərdilər». **23** Rəbb bəyan edir: «Mən yalnız yaxında
olan Allah deyiləm, Həm də uzaqda olan Allaham. **24**
Kimsə gizli yerlərdə saxlana bilər ki, Mən onu görə
bilməyim?» Rəbb belə bəyan edir. «Yeri, göyü Mən
doldurmamışammı?» Rəbb belə bəyan edir. **25** «Mənim
adımdan yalan söyləyən peyğəmbərlərin "Yuxu gördüm,

yuxu gördüm!” sözlərini eşitdim. **26** Nə vaxta qədər
yalan söyləyən, öz ürəklərinin uydurmalarını bildirən
peyğəmbərlər bu işlə məşğul olacaq? **27** Ataları necə
Baal bütünə görə adımı unutdularsa, onlar da zənn
edir ki, bir-birlərinə danışdıqları yuxularla xalqıma
adımı unutduracaq. **28** Yuxu görən peyğəmbər yuxusunu
söyləsin. Amma sözüm nazil olan adam onu dəqiq
danışsın. Daha buğdanın yanında saman nədir?» Rəbb
belə bəyan edir. **29** «Mənim sözüm bir od kimi, qayaları
parçalayan gürz kimi deyilmi?» Rəbb belə bəyan edir.
30 «Buna görə də Mən peyğəmbərlərə qarşıyam, onlar
sözlərimi bir-birlərindən oğurlayır» Rəbb belə bəyan
edir. **31** «Bax Mən peyğəmbərlərə qarşıyam. Onlar öz
dillərini tərpədib “Rəbb belə deyir” söyləyir» Rəbb
belə bəyan edir. **32** «Bax Mən yalançı yuxular görüb
peyğəmbərlik edənlərə qarşıyam» Rəbb belə bəyan edir.
«Onlar bu yuxuları danışıb yalanları və boş lovğalıqları
ilə xalqımı yoldan azdırır. Onları Mən göndərmədim,
onlara heç nə buyurmadım. Bu xalqa heç bir faydaları
yoxdur» Rəbb belə bəyan edir. **33** «Əgər bu xalqdan
biri yaxud bir peyğəmbər ya da bir kahin səndən “Bəs
Rəbbin yük olan kəlamı nədir?” soruşsa, ona söylə: “Yük
sizsiniz. Mən sizi atacağam” Rəbb belə bəyan edir. **34**
“Rəbbin yük olan kəlamıdır” deyən peyğəmbərə, kahinə
yaxud adi adama gəlincə, Mən o adamı da, onun ailəsini
də cəzalandıracağam. **35** Hər biriniz öz yoldaşınıza,
soydaşınıza belə deyin: “Rəbb nə cavab verdi? Rəbb
nə söylədi?” **36** Bir daha Rəbbin yük olan kəlamını
yada salmayacaqsınız, çünki hər kəsin sözü özünə yük

olacaq. Bununla siz var olan Allahın, Ordular Rəbbinin,
Allahımızın sözlərini təhrif etdiniz. 37 Peyğəmbərə belə
söylə: “Rəbb sənə nə cavab verdi? Rəbb nə söylədi?” 38
“Rəbbin yük olan kəlamıdır” desəniz də, Rəbb hökmən
belə deyər: “‹Rəbbin yük olan kəlamıdır› deyirsiniz,
halbuki Mən sizə xəbərdarlıq edib ‹Rəbbin yük olan
kəlamıdır› deməməyi söyləmişdim. 39 Buna görə də sizi
tamamilə unudacağam, sizi də, özünüzə və atalarınıza
verdiyim şəhəri də önümdən rədd edəcəyəm. 40 Üzərinizə
heç vaxt unudulmayan biabırçılıq, əbədi rüsvayçılıq
gətirəcəyəm”».

24 Babil padşahı Navuxodonosor Yəhuda padşahı
Yehoyaqim oğlu Yehoyakini, Yəhuda başçılarını, ustaları
və sənətkarları Yerusəlimdən sürgün edib Babilə apardı.
Bu hadisədən sonra Rəbb mənə Öz məbədi önündə
qoyulmuş iki səbət əncir göstərdi. 2 Bir səbətdə ilk
məhsula oxşayan çox yaxşı əncirlər, o biri səbətdə isə
əzik olduqları üçün yeməyə yararsız olan çox pis əncirlər
var idi. 3 Rəbb mənə dedi: «Nə görürsən, Yeremya?» Mən
dedim: «Əncir. Yaxşı əncirlər çox yaxşıdır, pis əncirlər
isə çox pis, əzilib yararsız hala düşmüşdür, onları yemək
olmaz». 4 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 5 «İsrailin
Allahı Rəbb belə deyir: “Buradan Xaldey ölkəsinə sürgünə
göndərdiyim Yəhuda əsirlərini bu yaxşı əncirlər kimi yaxşı
hesab edəcəyəm. 6 Yaxşı yaşasınlar deyə gözlərim onların
üzərində olacaq və onları yenə bu ölkəyə qaytaracağam.
Onları dirçəldəcəyəm, yıxmayacağam, onları əkəcəyəm,
çıxarmayacağam. 7 Onlara ürək verəcəyəm ki, Mənim
Rəbb olduğumu bilsinlər. Onlar Mənim xalqım, Mən də

onların Allahı olacağam, çünki onlar bütün qəlbləri ilə
Mənə üz tutacaq”. 8 Rəbb belə deyir: “Amma Yəhuda
padşahı Sidqiyanı, onun başçılarını, Yerusəlimdə salamat
qalıb bu ölkədə yaxud Misirdə yaşayanları yeməyə yararsız
olan əzik əncir kimi edəcəyəm. 9 Onları yer üzünün bütün
ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala salacağam. Onlar
sürgün etdiyim hər yerdə rüsvay olub ibrətə çevriləcək,
kinayə və lənət qazanacaqlar. 10 Özlərinə və atalarına
verdiyim torpaqdan silinib qurtarana qədər üstlərinə
qılınc, aclıq və vəba göndərəcəyəm”».

25 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin
padşahlığının dördüncü ilində bütün Yəhuda xalqı
barədə Yeremyaya söz nazil oldu. Bu, Babil padşahı
Navuxodonosorun padşahlığının birinci ilində oldu.
2 Yeremya peyğəmbər bütün Yəhuda xalqına və
Yerusəlimdə yaşayanların hamısına bu sözü bildirib
dedi: 3 «İyirmi üç il ərzində – Yəhuda padşahı Amon
oğlu Yoşiyanın padşahlığının on üçüncü ilindən bu günə
qədər Rəbbin sözü mənə nazil oldu. Mən də dəfələrlə bu
sözləri sizə bildirdim, amma siz qulaq asmadınız. 4 Rəbb
peyğəmbər qullarını dəfələrlə yanınıza göndərdi, amma
eşitmədiniz, qulaq asmadınız. 5 Onlar sizə belə söylədi:
“İndi öz pis yolunuzdan, pis əməllərinizdən dönün ki,
Rəbbin əbədi olaraq sizə və atalarınıza verdiyi torpaqda
yaşayasınız. 6 Başqa allahlara qulluq və səcdə edərək
onların tərəfdarı olmayın, əl işiniz olan bütlərlə Məni
qəzəbləndirməyin ki, Mən də sizə pislik etməyim”. 7
Rəbb bəyan edir: “Ancaq siz Mənə qulaq asmadınız, əl
işiniz olan bütlərlə Məni qəzəbləndirib özünüzə ziyan

vurdunuz”. **8** Buna görə də Ordular Rəbbi deyir: “İndi
ki sözlərimə qulaq asmadınız, **9** Mən də bütün şimal
tayfalarını və qulum Babil padşahı Navuxodonosoru
çağıracağam”. Bu, Rəbbin sözüdür. “Onları bu ölkənin,
burada yaşayanların və bütün ətraf millətlərin üstünə
gətirəcəyəm. Bunları tamamilə məhv edəcəyəm, ölkəni
dəhşət və rişxənd hədəfinə çevirəcək, əbədi bir xarabalığa
döndərəcəyəm. **10** Sevinc və şadlıq sədasını, bəy-gəlin
səsini, dəyirman daşlarının taqqıltısını, çıraq işığını
onların içindən yox edəcəyəm. **11** Bütün bu ölkə xarabaya,
dəhşətli bir yerə çevriləcək. Bu millətlər Babil padşahına
yetmiş il qulluq edəcək”. **12** Rəbb bəyan edir: “Yetmiş il
bitəndən sonra isə günahlarına görə Babil padşahını,
onun millətini və Xaldey ölkəsini cəzalandıracağam.
Oranı əbədi olaraq viranəliyə çevirəcəyəm. **13** O ölkə
üçün söylədiklərimin hamısını, Yeremyanın bütün
millətlər barəsində bu kitabda yazılmış peyğəmbərlik
sözlərinin hamısını oranın başına gətirəcəyəm. **14**
Bir çox millət, böyük padşahlar onları özlərinə qul
edəcək. Əməllərinə və əllərinin işinə görə onlara əvəz
verəcəyəm”». **15** Bəli, İsrailin Allahı Rəbb mənə belə dedi:
«Budur, qəzəbimlə dolu bir şərab kasası! Onu əlimdən al
və səni yanına göndərəcəyim bütün millətlərə içirt. **16**
Onlar içən kimi səndələyəcəklər, üstlərinə göndərəcəyim
qılıncın qorxusundan ağılları çaşacaq». **17** Onda mən
kasanı Rəbbin əlindən aldım və Onun məni yanlarına
göndərdiyi bütün millətlərə içirtdim. **18** Kasadan bunlar
içdi: indiki kimi viranəliyə, dəhşətə, rişxənd hədəfinə və
lənətə düçar olsunlar deyə Yerusəlim əhalisi, Yəhuda

şəhərləri, padşahları və başçıları, **19** Misir padşahı firon,
əyanları, başçıları və bütün xalqı, **20** Misirdə yaşayan
bütün yadellilər, Us ölkəsinin bütün padşahları, Filişt
ölkəsinin bütün padşahları – Aşqelon, Qəzzə, Eqron
padşahları və Aşdodda sağ qalanlar, **21** Edom, Moav,
Ammon övladları, **22** bütün Sur və Sidon padşahları,
dənizin o tayındakı ölkələrin padşahları, **23** Dedan,
Tema, Buz və kəkillərini qırxanların hamısı, **24** bütün
Ərəbistan padşahları, səhrada yaşayan yadelli xalqın
padşahları, **25** bütün Zimri, Elam və Midiya padşahları,
26 sıra ilə bütün yaxın və uzaq şimal padşahları, yer
üzünün bütün padşahları. Hamıdan sonra bu kasanı Şeşak
padşahı da içəcək. **27** «Sən onlara söylə ki, İsrailin Allahı
olan Ordular Rəbbi belə deyir: "İçib sərxoş olun, sonra
qusun, üstünüzə göndərəcəyim qılıncla vurulub-yıxılın
və bir daha ayağa qalxmayın". **28** Əgər onlar kasanı
əlindən alıb içmək istəməsələr, söylə ki, Ordular Rəbbi
belə deyir: "Mütləq içməlisiniz! **29** Bax Mənim adımla
çağırılan şəhərin üstünə fəlakət gətirməyə başlayıram.
Elə sanırsınız ki, siz cəzasız qalacaqsınız? Sizi cəzasız
qoymayacağam. Mən yer üzündə yaşayan hər kəsin
üstünə qılınc gətirəcəyəm" Ordular Rəbbi belə bəyan
edir. **30** Buna görə də bütün bu peyğəmbərlik sözlərini
onlara bildirib söylə: "Rəbb uca yerdən nərə çəkəcək,
Müqəddəs məskənindən gurlayacaq. Öz otlağına qarşı
şiddətlə nərə çəkəcək, Dünyada yaşayanların hamısına
qarşı hayqıracaq, Üzüm əzənlər kimi bağıracaq. **31** Hay-
küy dünyanın ucqarlarına qədər yayılacaq, Çünki Rəbbin
millətlərlə davası var. Bütün bəşəri mühakimə edəcək,

Pisləri qılınca təslim edəcək” Rəbb belə bəyan edir. **32**
Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax millətdən millətə bəla
yayılır, Dünyanın uzaq yerlərindən Böyük qasırğa qopur”.
33 O gün Rəbb dünyanı bir ucundan o biri ucuna qədər
öldürülənlərlə dolduracaq. Onlar üçün yas tutulmayacaq,
bir yerə yığılıb basdırılmayacaqlar, torpağın üstündə
peyin kimi olacaqlar. **34** Ey çobanlar, ağlayıb fəryad edin,
Ey sürü başçıları, torpaqda eşələnin. Çünki qətl olunma,
Pərən-pərən salınma vaxtınız çatdı. Siz qiymətli bir qab
kimi yıxılacaqsınız. **35** Çobanlar qaça bilməyəcək, Sürü
başçıları qurtula bilməyəcək. **36** Çobanların fəryadını,
Sürü başçılarının bağırtısını eşit, Çünki Rəbb onların
otlaqlarını viran edir. **37** Rəbbin qızğın qəzəbindən Dinc
pəyələr də məhv oldu. **38** Rəbb cavan aslan kimi Yuvasını
tərk etdi. Rəbbin qəzəbi üzündən – Zor işlədənin qızğın
qəzəbi üzündən Ölkələri viran oldu».

26 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin
padşahlığının əvvəlində Rəbdən bu söz nazil oldu: **2**
«Rəbb belə deyir: “Rəbbin məbədinin həyətində dur,
ibadət etmək üçün Yəhuda şəhərlərindən oraya gələn
hər kəsə müraciət et. Sənə buyurduğum hər şeyi onlara
bildir, bir söz də əskiltmə. **3** Bəlkə qulaq asarlar, öz
pis yollarından dönərlər. Mən də pis əməllərinə görə
başlarına gətirəcəyim fəlakətdən vaz keçərəm”. **4** Onlara
söylə ki, Rəbb belə deyir: “Əgər sizə verdiyim qanuna
görə davranmasanız, Mənə qulaq asmasanız, **5** dəfələrlə
sizin yanınıza göndərdiyim qullarım olan peyğəmbərlərin
sözlərinə qulaq asmasanız – necə ki qulaq asmırsınız
– o zaman **6** bu məbədi də Şilo kimi edəcəyəm, bu

şəhəri yer üzünün bütün millətləri arasında lənətə düçar
edəcəyəm”». 7 Kahinlər, peyğəmbərlər və bütün xalq
Yeremyanın Rəbbin məbədində söylədiyi bu sözləri
eşitdi. 8 Yeremya Rəbbin xalqa çatdırmasını buyurduğu
sözləri deyib qurtaranda kahinlər, peyğəmbərlər və
oradakı bütün xalq onu tutub söylədi: «Sən ölməlisən. 9
Nə üçün “bu məbəd Şilo kimi olacaq, bu şəhər xaraba
qalacaq, orada yaşayan olmayacaq” deyib Rəbbin adı
ilə peyğəmbərlik edirsən?» Rəbbin məbədində olan
bütün xalq Yeremyanın ətrafına yığıldı. 10 Yəhuda
başçıları bunları eşidən kimi padşah sarayından çıxıb
Rəbbin məbədinə qalxdı və məbədin Yeni darvazasının
girəcəyində oturdu. 11 O zaman kahinlər və peyğəmbərlər
başçılara və bütün xalqa söylədi: «Bu adam ölümə
layiqdir, çünki öz qulağınızla eşitdiyiniz kimi bu şəhərin
əleyhinə peyğəmbərlik etdi». 12 Onda Yeremya bütün
başçılara və xalqa dedi: «Rəbb məni göndərdi ki,
bu məbədin və şəhərin əleyhinə eşitdiyiniz bütün
peyğəmbərlik sözlərini bildirim. 13 İndi yaşayışınızı və
əməllərinizi islah edin. Allahınız Rəbbin sözünə qulaq
asın. O zaman Rəbb başınıza gətirəcəyini bildirdiyi
bəladan vaz keçəcək. 14 Mən isə sizin ixtiyarınızdayam.
Gözünüzdə nə yaxşı və düzdürsə, mənimlə eləcə də
rəftar edin. 15 Ancaq yaxşı bilin ki, məni öldürsəniz,
günahsız qanın məsuliyyətini özünüzün, bu şəhərin
və orada yaşayanların üzərinə götürmüş olursunuz.
Çünki Rəbb, həqiqətən, məni yanınıza göndərdi ki,
bütün bu sözləri sizə çatdırım». 16 Başçılar və bütün
xalq kahinlərə və peyğəmbərlərə dedi: «Bu adama ölüm

hökmü çıxarmaq olmaz, çünki bizimlə Allahımız Rəbbin
adından danışdı». 17 Ölkə ağsaqqallarından bir neçəsi
qalxıb toplaşmış bütün xalqa dedi: 18 «Yəhuda padşahı
Xizqiyanın dövründə Moreşetli Mikeya peyğəmbərlik
edib bütün Yəhuda xalqına söylədi ki, Ordular Rəbbi
belə deyir: "Sion tarla kimi şumlanacaq, Yerusəlim daş
qalağına dönəcək, Məbədin tikildiyi dağ Meşəli təpələrə
çevriləcək". 19 Yəhuda padşahı Xizqiya yaxud Yəhuda
xalqından biri onu öldürdümü? Əksinə, Xizqiya Rəbdən
qorxub Ondan lütf istədi, Rəbb də onlara göndərəcəyini
söylədiyi bəladan vaz keçdi. Biz isə özümüzə böyük
pislik gətirmək təhlükəsindəyik». 20 Qiryat-Yearimli
Şemaya oğlu Uriya adlı bir adam da Rəbbin adı ilə
peyğəmbərlik edirdi. O da eynilə Yeremya kimi danışaraq
bu şəhərin və ölkənin əleyhinə peyğəmbərlik edirdi. 21
Padşah Yehoyaqim, bütün cəngavərləri və başçıları onun
sözlərini eşitdi. Padşah onu öldürmək istədi. Ancaq Uriya
bunu eşidən kimi qorxub Misirə qaçdı. 22 Bundan sonra
padşah Yehoyaqim öz adamlarını – Akbor oğlu Elnatanı
və bir neçə nəfəri Misirə göndərdi. 23 Uriyanı Misirdən
çıxarıb padşah Yehoyaqimin yanına gətirdilər. Padşah
onu qılıncla öldürüb ümumi qəbiristanlığa atdırdı. 24
Ancaq Yeremya öldürülmək üçün xalqa təslim edilmədi,
çünki Şafan oğlu Axiqam onu qorudu.

27 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Sidqiyanın padşahlığının
əvvəlində Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: 2
«Rəbb mənə belə dedi: "Özünə qayışlarla bağlanan
taxta bir boyunduruq düzəlt və boynuna tax. 3 Sonra
Yerusəlimə, Yəhuda padşahı Sidqiyanın yanına gələn

qasidlər vasitəsilə Edomun, Moavın, Ammon övladlarının,
Surun və Sidonun padşahlarına xəbər göndər”. 4 Ağalarına
söyləmək üçün onlara bildir ki, İsrailin Allahı olan
Ordular Rəbbi belə deyir: “Ağalarınıza söyləyin ki, 5
dünyanı da, yer üzündə olan insanı da, heyvanı da böyük
gücümlə və uzanan qolumla Mən yaratdım və kimə
istəsəm, ona da verərəm. 6 Bəli, bütün bu ölkələri Babil
padşahı qulum Navuxodonosorun ixtiyarına verirəm.
Hətta vəhşi heyvanları da xidmət etmək üçün ona
verirəm. 7 Ölkəsinin axırı çatana qədər bütün millətlər
ona, oğluna və nəvəsinə qulluq edəcək. Sonra isə bir çox
millətlər və böyük padşahlar onu özlərinə qul edəcək.
8 Hansı millət və ölkə Babil padşahı Navuxodonosora
qulluq etməsə, onun boyunduruğuna girməsə, həmin
milləti onun əli ilə qırıb-çatana qədər qılınc, aclıq və
vəba ilə cəzalandıracağam” Rəbb bəyan edir. 9 “Siz isə
öz peyğəmbərlərinizə, falçılarınıza, yuxugörənlərinizə,
gələcəyideyənlərinizə və cadugərlərinizə qulaq asmayın.
Onlar sizə ‹Babil padşahına qulluq etməyəcəksiniz›
söyləyir. 10 Onlar sizə yalandan peyğəmbərlik edir.
Bunun nəticəsində öz ölkənizdən qovulacaqsınız. Sizi
sürgün edəcəyəm və məhv olacaqsınız. 11 Ancaq Babil
padşahının boyunduruğuna girən və ona qulluq edən
milləti öz torpağında saxlayacağam. Torpağı əkib orada
yaşayacaqlar” Rəbb belə bəyan edir». 12 Mən bütün
bu sözləri Yəhuda padşahı Sidqiyaya bildirib dedim:
«Babil padşahının boyunduruğuna girin, özünə və
xalqına qulluq edin ki, sağ qalasınız. 13 Babil padşahına
qulluq etmək istəməyən hər millət Rəbbin dediyi kimi

məhv olacaq. Sən və xalqın qılınc, aclıq və vəbadan
nə üçün öləsiniz? 14 Sizə "Babil padşahına qulluq
etməyəcəksiniz" deyən peyğəmbərlərə qulaq asmayın,
çünki onlar sizə yalandan peyğəmbərlik edir. 15 Rəbb
bəyan edir: "Onları Mən göndərmədim, onlar Mənim
adımla yalandan peyğəmbərlik edir. Bunun nəticəsində
Mən sizi sürgün edəcəyəm, siz də, sizə peyğəmbərlik
edən peyğəmbərlər də həlak olacaqsınız"». 16 Mən
kahinlərə və bütün bu xalqa söylədim: «Rəbb belə
deyir: "‹Rəbbin məbədindən götürülən əşyalar tezliklə
Babildən geri qaytarılacaq› deyib sizə peyğəmbərlik edən
peyğəmbərlərinizin sözlərinə qulaq asmayın. Çünki sizə
yalandan peyğəmbərlik edirlər. 17 Onlara qulaq asmayın,
Babil padşahına qulluq edin ki, sağ qalasınız. Bu şəhər niyə
viran olsun? 18 Əgər onlar peyğəmbərdirsə, Rəbbin sözünü
söyləyirlərsə, qoy indi Ordular Rəbbinə yalvarsınlar
ki, Rəbbin məbədində, Yəhuda padşahının sarayında
və Yerusəlimdə qalan əşyalar Babilə aparılmasın". 19
Sütunlar, hovuz, ayaqlıqlar və bu şəhərdə qalan başqa
əşyalar barədə Ordular Rəbbi belə deyir. 20 Bəli, Yəhuda
padşahı Yehoyaqim oğlu Yehoyakini və Yəhuda ilə
Yerusəlimin bütün əyanlarını Yerusəlimdən Babilə sürgün
etdiyi zaman Babil padşahı Navuxodonosorun aparmadığı,
21 Rəbbin məbədində, Yəhuda padşahının sarayında və
Yerusəlimdə qalan əşyalar barədə İsrailin Allahı Ordular
Rəbbi belə deyir: 22 "Onlar Babilə aparılacaq və Babillilərin
işinə baxacağım günə qədər orada qalacaq. O zaman
onları oradan çıxaracağam və bu yerə qaytaracağam"
Rəbb belə bəyan edir».

28 Həmin il Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının
əvvəlində – dördüncü ilinin beşinci ayında Giveonlu
Azzur oğlu Xananya peyğəmbər Rəbbin məbədində,
kahinlərin və bütün xalqın önündə mənə söylədi: **2**
«İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Babil
padşahının boyunduruğunu qırdım. **3** Əvvəl Rəbbin
məbədində olan, Babil padşahı Navuxodonosorun buradan
götürüb Babilə apardığı bütün əşyaları iki il ərzində
bu yerə qaytaracağam. **4** Yəhuda padşahı Yehoyaqim
oğlu Yehoyakini və Babilə sürgün olunmuş bütün
Yəhudalıları bu yerə qaytaracağam" Rəbb belə bəyan edir,
"çünki Babil padşahının boyunduruğunu qıracağam"».
5 O zaman Yeremya peyğəmbər kahinlərin və Rəbbin
məbədində dayanan bütün xalqın önündə Xananya
peyğəmbərə cavab verib **6** söylədi: «Amin! Qoy Rəbb
belə etsin! Qoy Rəbb Öz evinin əşyalarını, sürgün
olunmuş bütün adamları Babildən buraya qaytararaq
söylədiyin peyğəmbərlik sözlərini yerinə yetirsin! **7**
Ancaq indi sən və bütün xalq eşidərkən deyəcəyim bu
sözə qulaq as: **8** qədim zamanlardan bəri məndən və
səndən əvvəl yaşayan peyğəmbərlər bir çox ölkələrin
və böyük padşahlıqların əleyhinə müharibə, fəlakət və
vəba olacağını qabaqcadan söylədi. **9** Əgər salamatlıq
olacağını söyləyən peyğəmbərin sözü doğru çıxarsa,
həqiqətən, onun Rəbbin göndərdiyi peyğəmbər olduğu
bilinər». **10** O zaman Xananya peyğəmbər Yeremya
peyğəmbərin boynundan boyunduruğu götürüb qırdı.
11 Xananya bütün xalqın önündə söylədi: «Rəbb belə
deyir: "İki il ərzində Babil padşahı Navuxodonosorun

boyunduruğunu bütün millətlərin boynundan götürüb
beləcə qıracağam”». Yeremya isə öz yoluna davam etdi. 12
Xananya peyğəmbər Yeremya peyğəmbərin boynundan
boyunduruğu götürüb qırdıqdan sonra Yeremyaya Rəbbin
bu sözü nazil oldu: 13 «Gedib Xananyaya söylə ki, Rəbb
belə deyir: “Sən taxta boyunduruğu qırdın, ancaq onun
yerinə dəmir boyunduruq düzəltməli olacaqsan”. 14
Çünki İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bütün
bu millətlərin boynuna dəmir boyunduruq taxdım ki,
Babil padşahı Navuxodonosora qulluq etsinlər və onlar
ona xidmət edəcək. Vəhşi heyvanları da onun ixtiyarına
verdim”». 15 Yeremya peyğəmbər Xananya peyğəmbərə
dedi: «İndi eşit, ey Xananya, axı səni Rəbb göndərməyib.
Sən bu xalqı yalana inandırdın. 16 Buna görə də Rəbb belə
deyir: “Bax Mən səni yer üzündən yox edəcəyəm. Bu il
öləcəksən, çünki xalqı Rəbbə qarşı üsyana təhrik etdin”».
17 Xananya peyğəmbər həmin ilin yeddinci ayında öldü.

29 Yeremya peyğəmbər sürgündə sağ qalan
xalqın ağsaqqallarına, kahinlərə, peyğəmbərlərə və
Navuxodonosorun Yerusəlimdən Babilə sürgün etdiyi
bütün xalqa Yerusəlimdən bir məktub göndərdi.
Məktubun mətni aşağıda verilir. 2 Bu məktub padşah
Yehoyakinin, onun anasının, saray əyanlarının, Yəhuda
və Yerusəlim başçılarının, ustaların, sənətkarların
Yerusəlimdən sürgünə aparılmasından sonra göndərildi.
3 Onu Yəhuda padşahı Sidqiyanın Babil padşahı
Navuxodonosorun yanına göndərdiyi Şafan oğlu Elasa və
Xilqiya oğlu Gemarya apardı. Belə dedi: 4 «Mən İsrailin
Allahı olan Ordular Rəbbi Yerusəlimdən Babilə sürgün

etdiyim adamlara belə söyləyirəm: **5** "Evlər tikib yaşayın,
bağçalar salıb meyvələrini yeyin. **6** Arvad alıb oğul-
qız atası olun. Oğullarınıza arvad alın, qızlarınızı ərə
verin ki, oğul-qızları olsun. Orada azalmayıb çoxalın.
7 Sizi sürgün etdiyim şəhərin rifahı üçün çalışın və
o şəhər üçün Rəbbə dua edin. Çünki ora rifah içində
olarsa, siz də rifahda yaşayarsınız". **8** İsrailin Allahı olan
Ordular Rəbbi belə deyir: "Aranızdakı peyğəmbərləriniz
və falçılarınız sizi aldatmasın, gördüyünüz yuxulara
əhəmiyyət verməyin. **9** Çünki onlar Mənim adımla sizə
yalandan peyğəmbərlik edir. Onları Mən göndərmədim"
Rəbb belə bəyan edir. **10** Çünki Rəbb belə deyir: "Babildə
yetmiş iliniz bitəndə Mən sizə yenə baş çəkəcəyəm və sizi
buraya qaytaracağım barədə verdiyim xoş sözü yerinə
yetirəcəyəm. **11** Çünki sizin barənizdə olan fikirlərimi
Özüm bilirəm" Rəbb belə bəyan edir. "Mən sizin pisliyiniz
deyil, salamatlığınız barədə düşünürəm ki, sizə ümidli
bir gələcək verim. **12** Siz Məni çağıracaqsınız, gəlib
Mənə dua edəcəksiniz, Mən də sizi eşidəcəyəm. **13**
Məni axtaracaqsınız, əgər bütün qəlbinizlə axtarsanız,
tapacaqsınız. **14** Məni tapmağınıza izin verəcəyəm" Rəbb
belə bəyan edir. "Sizi sürgündən geri qaytaracağam,
sürgün etdiyim bütün yerlərdən və millətlərin arasından
toplayacağam. Oradan sizi sürgün olunduğunuz yerə
qaytaracağam" Rəbb belə bəyan edir. **15** Siz belə dediniz:
"Rəbb bizə Babildə peyğəmbərlər verib". **16** Davudun
taxtında oturan padşah, bu şəhərdə yaşayan bütün
xalq, sizinlə birgə sürgünə aparılmamış soydaşlarınız
barədə Rəbb belə deyir. **17** Bəli, Ordular Rəbbi belə

deyir: “Bax Mən onların üzərinə qılınc, aclıq və vəba
göndərəcəyəm. Onları pisliyinə görə yeməyə yararsız
olan əzik əncirə döndərəcəyəm. 18 Onları qılınc, aclıq və
vəba ilə təqib edəcəyəm, yer üzünün bütün ölkələrinin
qarşısında dəhşətli hala salacağam. Onları qovduğum
bütün millətlərin arasında lənət, dəhşət, rişxənd və
rüsvayçılıq hədəfi olacaqlar”. 19 Rəbb bəyan edir: “Ona
görə ki sözlərimə qulaq asmadılar. Həmin sözləri qullarım
olan peyğəmbərlər vasitəsilə dəfələrlə onlara çatdırdım,
ancaq siz qulaq asmadınız” Rəbb belə bəyan edir. 20
Buna görə də, ey Yerusəlimdən Babilə göndərdiyim
bütün sürgün olunmuş adamlar, Rəbbin sözünü eşidin.
21 Mənim adımla sizə yalandan peyğəmbərlik edən
Qolaya oğlu Axav və Maaseya oğlu Sidqiya barədə İsrailin
Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax Mən onları
Babil padşahı Navuxodonosora təslim edəcəyəm və o,
gözlərinizin önündə onları öldürəcək. 22 Onlar barədə
Babildəki bütün sürgün olunmuş Yəhudalılar bundan
sonra ‹Rəbb səni Babil padşahının diri-diri yandırdığı
Sidqiya və Axav kimi etsin› deyə lənət edəcək. 23 Çünki
İsraildə çirkin işlər gördülər, qonşularının arvadları
ilə zina etdilər, onlara əmr etmədiyim halda Mənim
adımdan yalan sözlər söylədilər. Mən bunu bilirəm və
buna şahidəm” Rəbb belə bəyan edir». 24 Nexelamlı
Şemaya barədə söylə ki, 25 İsrailin Allahı Ordular Rəbbi
belə deyir: «Sən Yerusəlimdə olan başqa xalqa, kahin
Maaseya oğlu Sefanyaya və başqa kahinlərə öz adından
məktublar göndərdin. Sefanyaya belə dedin: 26 “Rəbb
Öz məbədinin cavabdehi kimi Yehoyadanın yerinə səni

kahin qoydu. Peyğəmbər kimi davranan hər dəliyə kündə
və dəmir yaxa vurmalısan. 27 Bəs nə üçün sizə özünü
peyğəmbər elan edən Anatotlu Yeremyanı məzəmmət
etmirsən? 28 Çünki Yeremya biz Babildəkilərə bu xəbəri
göndərdi ki, sürgün uzun çəkəcək. Buna görə də evlər
tikib, içində yaşayın, bağça salıb, meyvələrini yeyin”». 29
Kahin Sefanya bu məktubu Yeremya peyğəmbərə uca
səslə oxudu. 30 Bu vaxt Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil
oldu: 31 «Bütün sürgün olunmuşlara xəbər göndərib
söylə ki, Nexelamlı Şemaya barədə Rəbb belə deyir: “İndi
ki Mən göndərmədiyim halda Şemaya peyğəmbərlik
edib sizi yalana inandırdı, 32 Mən Rəbb də deyirəm ki,
Nexelamlı Şemayanı və onun nəslini cəzalandıracağam.
Bu xalqın arasında onun nəslindən olan bir kəs sağ
qalmayacaq, xalqıma edəcəyim xeyirxahlığı görməyəcək,
çünki o, xalqı Rəbbə qarşı üsyana təhrik etdi” Rəbb belə
bəyan edir».

30 Yeremyaya Rəbdən bu söz nazil oldu: 2 «İsrailin
Allahı Rəbb belə deyir: “Sənə söylədiyim bütün sözləri
bir kitaba yaz”. 3 Çünki Rəbb bəyan edir: “Xalqım İsraili
və Yəhudanı sürgündən qaytaracağım günlər yaxınlaşır.
Onları atalarına verdiyim torpağa qaytaracağam və
oranı mülk edəcəklər”. Bu, Rəbbin sözüdür. 4 İsrail
və Yəhuda üçün Rəbbin söylədiyi sözlər bunlardır. 5
Rəbb belə deyir: “Qorxu səsi eşitdik, Asayiş deyil, dəhşət
səsi. 6 İndi soruşun, bilin ki, Kişi də uşaq doğarmı?
Elə isə nə üçün doğan qadın kimi Hər kişinin əllərini
belində görürəm? Nə üçün hamının bənizi solub? 7 Ah,
bu nə dəhşətli gündür! Bir daha belə gün olmayacaq,

Yaqub nəsli üçün sıxıntı dövrü olacaq, Ancaq yenə də
bundan qurtulacaq”. **8** Ordular Rəbbi bəyan edir: “O gün
boynundakı boyunduruğu qıracaq, iplərini qoparacağam.
Bundan sonra yadellilər onları özlərinə qul etməyəcək.
9 Ancaq özlərinin Allahı Rəbbə, onlara təyin edəcəyim
padşahları Davuda qulluq edəcəklər”. **10** Rəbb bəyan edir:
“Qorxma, ey qulum Yaqub, Dəhşətə düşmə, ey İsrail.
Çünki səni uzaq yerlərdən, Nəslini sürgün olunduğu
ölkədən qurtaracağam. Yaqub nəsli yenə geri qayıdacaq,
Rahatlıq tapıb qayğısız olacaq, Onu kimsə qorxutmayacaq.
11 Çünki Mən sənin ləyəm, Səni qurtaracağam” Rəbb
belə bəyan edir. “Səni aralarına apardığım Millətlərin
hamısını yox etsəm də, Səni tamamilə məhv etməyəcəyəm,
Səni ədalətlə tərbiyələndirəcəyəm, Amma cəzasız da
qoymayacağam”. **12** Çünki Rəbb belə deyir: “Sənin
yaran şəfa tapmaz, Xoran sağalmaz. **13** Məhkəmədə
işinə baxan yoxdur, Xəstəliyinə dərman yoxdur, Sənin
dərdinə əlac yoxdur. **14** Bütün müttəfiqlərin səni
unutdu, Səni arayıb-axtarmırlar. Düşmən vuran kimi
Mən səni vurdum. Rəhmsizcəsinə cəzalandırdım. Çünki
təqsirkarlığın böyükdür, Günahların çoxdur. **15** Niyə
yarandan ötrü qışqırırsan? Dərdin şəfa tapmaz. Bu
işləri ona görə sənə etdim ki, Təqsirkarlığın böyükdür,
Günahların çoxdur. **16** Ancaq səni yeyənlərin də hamısı
yem olacaq. Bütün düşmənlərin sürgünə gedəcək. Səni
soyanlar soyulacaq, Səni qarət edənlər qarət olunacaq”.
17 Rəbb bəyan edir: “Mən səni yenə sağaldacağam,
Yaralarına şəfa verəcəyəm. Çünki deyirlər ki, Sion rədd
edilib, Onu axtaran yoxdur”. **18** Rəbb belə deyir: “Mən

Yaqubun çadırlarını Sürgündən geri qaytaracağam.
Onun məskənlərinə rəhm edəcəyəm. Şəhər yenidən
viranələri üzərində tikiləcək, Saray öz yerində bərpa
olunacaq. 19 Onların arasından Şükür və şənlik səsləri
eşidiləcək. Mən onları çoxaldacağam, azalmayacaqlar,
İzzətləndirəcəyəm, alçalmayacaqlar. 20 Övladları əvvəlki
kimi olacaq, İcması önümdə möhkəm duracaq. Onları
sıxışdıranların hamısını cəzalandıracağam. 21 Rəhbərləri
özlərindən olacaq, Başçıları aralarından çıxacaq. Onu
Özümə yaxınlaşdıracağam, O da Mənə yaxınlaşacaq. Başqa
cür kim Mənə özü yaxınlaşmağa Cürət edə bilər?" Rəbb
belə bəyan edir. 22 "Beləcə siz Mənim xalqım, Mən də
sizin Allahınız olacağam"». 23 Budur, Rəbbin fırtınası
qəzəblə qopacaq, Şiddətli qasırğası Pis adamların başında
çatlayacaq. 24 Rəbb Öz ürəyinin istədiyini Tamamilə edənə
qədər Qızğın qəzəbini söndürməyəcək. Siz gələcəkdə
bunu anlayacaqsınız.

31 Rəbb bəyan edir: «O zaman Mən bütün İsrail
qəbilələrinin Allahı olacağam, onlar da Mənim xalqım
olacaq». 2 Rəbb belə deyir: «Mən İsrailə dinclik verməyə
gedəndə Qılıncdan qaçıb qurtulan xalq Çöldə lütf tapdı».
3 Rəbb uzaqdan mənə görünüb dedi: «Səni əbədi bir
məhəbbətlə sevdim, Buna görə də sevgi ilə Səni Özümə
tərəf çəkdim. 4 Səni yenidən ayağa qaldıracağam, Sən
də ayağa qalxacaqsan, Ey bakirə qıza bənzəyən İsrail!
Sən yenə dəflərinlə bəzənib Şadlıq edənlərlə birgə rəqsə
qoşulacaqsan. 5 Yenə də Samariya dağlarında bağ
salacaqsan, Bağ salanlar onun meyvələrindən dadacaq. 6
Bir gün gələcək ki, Efrayimin dağlıq bölgəsində Keşikçilər

“qalxın, Siona, Allahımız Rəbbin yanına çıxaq” Deyə
qışqıracaq». **7** Rəbb belə deyir: «Yaqubu sevinclə tərənnüm
edin, Millətlərin başçısı üçün səs qaldırın! Ucadan həmd
edib bildirin! “Ya Rəbb, xalqını, İsraildən sağ qalanları xilas
et!” deyin. **8** Mən onları şimal ölkəsindən qaytaracağam,
Dünyanın uzaq yerlərindən toplayacağam. Aralarında
kor, topal, Hamilə və doğan qadın da olacaq. Böyük bir
camaat olub buraya qayıdacaqlar. **9** Onlar ağlaya-ağlaya
gələcək, Yalvardıqları zaman Onlara yol göstərib geri
qaytaracağam. Axar sular boyunca Büdrəməyəcəkləri
düz yolla aparacağam. Çünki Mən İsrailin atasıyam,
Efrayim də ilk oğlumdur. **10** Ey millətlər, Rəbbin sözünü
eşidin, Uzaqlardakı adalarda elan edib deyin: “İsraili
səpələyən onu bir yerə toplayacaq, Sürüsünü qoruyan
çoban kimi Onu qoruyacaq”. **11** Çünki Rəbb Yaqubu
satın aldı, Ondan güclü olanın əlindən qurtardı. **12** Onlar
Sionun yüksək təpəsinə gəlib Tərənnüm edəcək. Rəbbin
verdiyi nemətlər – Taxıl, təzə şərab, zeytun yağı, Qoyun-
keçi, mal-qara önünə axışacaqlar. Canları sulanmış bağça
kimi olacaq, Bir daha taqətdən düşməyəcəklər. **13** O
zaman bakirə qız, cavan və qoca kişilər Birlikdə rəqs
edib sevinəcək, Mən onların yasını şadlığa çevirəcəyəm,
Sevincə çevirəcəyəm. Kədərlərinə təsəlli verib Onları
sevindirəcəyəm. **14** Kahinləri bol yeməklə doyduracağam,
Xalqım nemətlərimlə doyacaq» Rəbb belə bəyan edir.
15 Rəbb belə deyir: «Ramada bir səs eşidildi, Yas və
acı fəryad səsləri! Rəhilə uşaqları üçün ağlayır, Təsəlli
istəmir. Çünki onlar daha yoxdur». **16** Rəbb belə deyir:
«Səsini ağlamaqdan, Gözlərini yaş tökməkdən qoru,

Çünki çəkdiyin zəhmətin əvəzi veriləcək, Xalqım düşmən
ölkəsindən qayıdacaq» Rəbb belə bəyan edir. 17 «Gələcəyin
üçün ümid var, Övladların öz yurdlarına dönəcək» Rəbb
belə bəyan edir. 18 Bəli, Mən Efrayimin nalələrini eşitdim:
«Sən məni Öyrədilməmiş dana kimi tərbiyələndirdin,
Mən də tərbiyə aldım. Məni geri qaytar, qayıdım, Çünki
Allahım Rəbb Sənsən. 19 Mən yolumdan azdıqdan sonra
tövbə etdim, Ağlım başıma gələndə əllərimi yanıma
çırpdım. Cavanlığımda etdiyim eyib işlərdən Utandım,
rüsvay oldum. 20 Efrayim əziz oğlum deyilmi? Mənim
razı olduğum övlad deyilmi? Hər dəfə əleyhinə danışanda
Yenə onu yadıma salıram. Ürəyim onun üçün sızlayır,
Ona hədsiz rəhmim gəlir» Rəbb belə bəyan edir. 21
«Yol işarələri qoy, Yol göstərən lövhələr düzəlt. Böyük
yola – getdiyin yola fikir ver. Geri dön, ey bakirə qıza
bənzəyən İsrail, Öz şəhərlərinə qayıt! 22 Nə vaxta qədər
sərgərdan gəzəcəksən, Ey dönük qız? Rəbb dünyada
yeni bir şey yaradacaq: Qadın kişini qoruyacaq». 23
İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: «Mən
onların sürgün olunmuşlarını geri qaytaranda Yəhuda
torpağında və onun şəhərlərində yenə belə söyləyəcəklər:
“Ey ədalət yurdu, ey müqəddəs dağ, Rəbb sənə xeyir-dua
versin!” 24 Xalq – əkinçilər, sürüləri ilə gəzən çobanlar
Yəhudada və onun şəhərlərində birlikdə yaşayacaq. 25
Çünki Mən yorğun adama su verəcəyəm, taqətsiz adamı
doyduracağam». 26 Bu zaman oyanıb baxdım, yuxum
şirin olmuşdu. 27 Rəbb bəyan edir: «İsrail və Yəhuda
torpaqlarında insan toxumu və heyvan toxumu əkəcəyim
günlər yaxınlaşır. 28 Kökündən çıxarıb yox edəndə, yıxıb-

dağıdanda və bəla gətirəndə onlara necə nəzarət etdimsə,
dirçəldib yerləşdirəndə də eləcə nəzarət edəcəyəm» Rəbb
belə bəyan edir. **29** «O vaxt adamlar daha “atalar kal
üzüm yedi, oğulların dişi qamaşır” deməyəcək. **30** Hər
kəs öz təqsirinə görə öləcək. Kal üzüm yeyənin öz dişləri
qamaşacaq». **31** Rəbb bəyan edir: «İsrail xalqı və Yəhuda
xalqı ilə Yeni Əhd bağlayacağım günlər yaxınlaşır. **32**
Bu əhd atalarını Misir torpağından çıxartmaq üçün
əllərindən tutduğum gün onlarla bağladığım əhdə
bənzəməyəcək. Onların ağası olduğum halda o əhdimi
pozdular» Rəbb belə bəyan edir. **33** «O günlərdən sonra
İsrail xalqı ilə bağlayacağım Əhd belədir: qanunumu
onların daxilinə qoyub ürəklərinə yazacağam. Mən
onların Allahı, onlar da Mənim xalqım olacaq» Rəbb
belə bəyan edir. **34** «Bundan sonra bir kəs öz qonşusunu
yaxud qardaşını “Rəbbi tanıyın” deyib öyrətməyəcək.
Ona görə ki böyükdən kiçiyə qədər hamı Məni tanıyacaq.
Çünki təqsirlərini bağışlayacağam, günahlarını daha yada
salmayacağam» Rəbb belə bəyan edir. **35** Gündüz işıq
olsun deyə günəşi çıxaran, Gecə işıq olsun deyə aya
və ulduzlara qaydalar qoyan, Dalğaları kükrəsin deyə
dənizi qabardan Rəbb – Adı Ordular Rəbbi Olan belə
deyir: **36** «Əgər qoyulan bu qayda-qanunlar Önümdən
götürülərsə, Yalnız onda İsrail nəsli əbədilik Bir millət
olmaqdan çıxar» Rəbb belə bəyan edir. **37** Rəbb belə
deyir: «Əgər yuxarıda göylər ölçülə bilsə, Aşağıda yerin
təmelləri üzə çıxarıla bilsə, Mən də onda bütün etdikləri
işlərdən ötrü Bütün İsrail nəslini rədd edərəm» Rəbb belə
bəyan edir. **38** Rəbb bəyan edir: «Xananel qülləsindən

Künc darvazasına qədər şəhərin Mənim üçün yenidən
tikiləcəyi günlər gəlir. 39 Oradan da ölçü ipi Qarev təpəsinə
doğru uzanıb Qoaya dönəcək. 40 Ölülərin və küllərin
atıldığı bütün vadi, Qidron vadisinə qədər uzanan tarlalar,
şərqdə At darvazasının küncünədək Rəbb üçün müqəddəs
olacaq. Şəhər bir daha kökündən çıxarılmayacaq, heç
vaxt dağıdılmayacaq».

32 Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının onuncu,
Navuxodonosorun padşahlığının on səkkizinci ilində
Rəbdən Yeremyaya söz nazil oldu. 2 Bu zaman Babil
padşahının ordusu Yerusəlimi mühasirəyə almışdı.
Yeremya peyğəmbər Yəhuda padşahının sarayındakı
mühafizəçilər həyətində məhbus idi. 3 Yəhuda padşahı
Sidqiya onu burada həbs edərək demişdi: «Sən nə üçün
bu cür peyğəmbərlik edib söyləyirsən ki, Rəbb belə deyir:
"Bu şəhəri Babil padşahına təslim edəcəyəm, o buranı
ələ keçirəcək. 4 Yəhuda padşahı Sidqiya Xaldeylilərin
əlindən qaçıb qurtarmayacaq, hökmən Babil padşahına
təslim ediləcək. Onunla üz-üzə söhbət edəcək, göz-
gözə dayanacaq. 5 Sidqiya Babilə aparılacaq, Mən ona
baş çəkənə qədər orada qalacaq. Əgər Xaldeylilərlə
vuruşsanız, uğur qazanmayacaqsınız?" Rəbb belə bəyan
edir». 6 Yeremya dedi: «Mənə Rəbbin bu sözü nazil
oldu: 7 "Əmin Şallum oğlu Xanamel sənin yanına
gəlib deyəcək ki, Anatotdakı tarlamı satın al. Çünki
qəyyumum kimi tarlamın geri satınalma hüququ sənə
məxsusdur". 8 Sonra Rəbbin sözünə uyğun olaraq əmim
oğlu Xanamel mühafizəçilər həyətində yanıma gəlib
dedi: "Binyamin bölgəsində olan Anatotdakı tarlamı

satın al, çünki miras haqqı da, qəyyumluq haqqı da
sənə məxsusdur. Onu özün üçün satın al”. O zaman
Rəbb sözünün yerinə yetdiyini başa düşdüm. **9** Beləcə
Anatotdakı tarlanı əmim oğlu Xanameldən satın aldım.
Tarlanın əvəzində ona on yeddi şekel gümüş çəkib verdim.
10 Satış qəbzini çağırdığım şahidlərin önündə imzalayıb
möhürlədim, gümüşü tərəzidə çəkdim. **11** Qayda-qanunlar
yazılmış, möhürlənmiş satış qəbzini və açıq müqavilə
kağızını götürdüm. **12** Əmim oğlu Xanamelin, satış
qəbzini imzalayan şahidlərin və mühafizəçilər həyətində
oturan bütün Yəhudalıların gözü önündə satış qəbzini
Maxseya oğlu Neriya oğlu Baruka verdim. **13** Onların
gözü önündə Baruka əmr edib dedim: **14** “İsrailin Allahı
olan Ordular Rəbbi belə deyir: ‹Uzun müddət qalsın
deyə bu möhürlənmiş satış qəbzini və açıq müqavilə
kağızını götürüb bir gil qabın içinə qoy›”. **15** Çünki
İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bu ölkədə
yenə evlər, tarlalar və bağlar satın alınacaq”. **16** Satış
qəbzini Neriya oğlu Baruka verdikdən sonra Rəbbə dua
edib dedim: **17** “Ah Xudavənd Rəbb, böyük gücünlə və
uzanan qolunla yeri, göyü yaratdın. Edə bilməyəcəyin
heç bir şey yoxdur. **18** Sən minlərlə insana məhəbbət
göstərirsən, amma ataların etdiyi günahların əvəzini
övladlarından alırsan. Sən böyük və güclü Allahsan,
adın Ordular Rəbbidir. **19** Tədbirlərin əzəmətli, işlərin
böyükdür! İnsanların bütün əməlləri Sənin nəzərin
altındadır, hər kəsə işlərinə və etdiklərinin nəticəsinə
görə əvəz verirsən. **20** Sən Misirdə, İsraildə və bütün
insanlar arasında bu günə qədər əlamətlər və möcüzələr

göstərdin. Bu gün olduğu kimi şöhrət qazandın. **21** Sən
Öz xalqın İsraili əlamətlərlə, möcüzələrlə, qüdrətli əllə,
uzanan qolunla böyük dəhşət saçaraq Misir torpağından
çıxartdın. **22** Atalarına verəcəyinə and içdiyin bu torpağı
– süd və bal axan torpağı onlara verdin. **23** Onlar gəlib
torpağı özlərinə mülk etdilər, amma Sənin sözünə qulaq
asmadılar, Sənin qanununa uyğun yaşamadılar, əmr
etdiyin şeylərin heç birinə əməl etmədilər. Buna görə
də bütün bu fəlakətləri başlarına gətirdin. **24** Şəhəri ələ
keçirmək üçün divarlarının yanına torpaq qalaqları yığılır.
Şəhər qılınc, aclıq və vəba üzündən oraya hücum edən
Xaldeylilərə təslim ediləcək. Söylədiklərin yerinə yetdi,
Sən də bunu görürsən! **25** Amma, ya Xudavənd Rəbb, Sən
mənə ‹tarlanı gümüşlə özün üçün satın al və şahidlər
çağır› dedin. Şəhər isə Xaldeylilərə təslim edilir”». **26**
Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: **27** «Bütün bəşərin
Allahı Rəbb Mənəm. Mənim edə bilməyəcəyim bir şey
varmı? **28** Buna görə də Rəbb belə deyir: “Bax Mən bu
şəhəri Xaldeylilərə və Babil padşahı Navuxodonosora
təslim edəcəyəm, o da oranı alacaq. **29** Şəhərə hücum
edən Xaldeylilər gəlib oraya od vuracaq. Şəhəri də, evləri
də yandıracaqlar. O evlərin damlarında Baalın şərəfinə
buxur yandırıb başqa allahlara içmə təqdimləri gətirərək
Məni qəzəbləndirmişdilər. **30** Çünki İsrail və Yəhuda
övladları cavanlıqlarından bəri həmişə gözümdə pis
olan işlər görür. İsrail övladları əllərinin işi ilə Məni
qəzəbləndirməkdən başqa bir şey etmədi” Rəbb belə
bəyan edir. **31** “Bu şəhər tikildiyi vaxtdan indiyə qədər
Məni o qədər qəzəbləndirdi ki, onu önümdən rədd

edib atacağam. **32** Çünki İsrail və Yəhuda övladlarının
– özlərinin, padşahlarının, başçılarının, kahinlərinin,
peyğəmbərlərinin, Yəhudada və Yerusəlimdə yaşayanların
Məni qəzəbləndirmək üçün etdikləri pisliklərin sayı-
hesabı yoxdur. **33** Onlar Mənə üzlərini deyil, arxalarını
çevirdi. Onları dəfələrlə öyrətdimsə də, Mənə qulaq
asmadılar və dərs almadılar. **34** Mənim adımla çağırılan
bu məbədə iyrənc bütlərini qoyaraq onu murdarladılar.
35 Ben-Hinnom vadisində Molek bütünə qurban olaraq
oğullarını və qızlarını odda qurban etməkdən ötrü
Baal üçün səcdəgahlar qurdular. Mən belə iyrənc bir
şeyi etməyi və Yəhudanı günaha batırmağı nə onlara
buyurdum, nə də ağlıma gətirdim. **36** Siz bu şəhər barədə
‹qılınc, aclıq və vəba ilə Babil padşahına təslim edilir›
deyirsiniz”. Amma indi İsrailin Allahı Rəbb deyir: **37**
“Onları qızğın qəzəb və böyük hiddətlə sürgün etdiyim
bütün ölkələrdən toplayacağam. Onları buraya qaytarıb
əmin-amanlıq içində yaşamalarını təmin edəcəyəm. **38**
Onlar Mənim xalqım olacaq, Mən də onların Allahı
olacağam. **39** Onlara eyni ürək, eyni həyat tərzi verəcəyəm
ki, özlərinin və övladlarının yaxşılığı üçün Mənə həmişə
hörmət etsinlər. **40** Onlarla əbədi bir əhd bağlayacağam.
Onlara yaxşılıq etməkdən dönməyəcəyəm, ürəklərinə Öz
qorxumu qoyacağam ki, Məndən heç vaxt ayrılmasınlar.
41 Onlara yaxşılıq etməyə şad olacağam. Həqiqətən, bütün
ürəyimlə, bütün canımla onları bu ölkədə dirçəldəcəyəm”.
42 Rəbb belə deyir: “Bu xalqın başına bütün bu böyük
fəlakətləri necə gətirdimsə, söz verdiyim bütün yaxşılıqları
da onlara bəxş edəcəyəm. **43** Sizin ‹viran olmuş, insansız,

heyvansız qalmış, Xaldeylilərə təslim olunmuş› dediyiniz
bu torpaqda yenə tarlalar satın alınacaq. **44** Binyamin
bölgəsində, Yerusəlim ətrafındakı kəndlərdə, Yəhuda
şəhərlərində, dağlıq bölgənin, yamaclı-düzənlikli bölgənin
və Negevin şəhərlərində tarlalar gümüşlə satın alınacaq,
satış qəbzləri şahidlərin önündə imzalanıb möhürlənəcək,
çünki onların sürgün olunmuşlarını geri qaytaracağam”
Rəbb belə bəyan edir».

33 Yeremya hələ mühafizəçilər həyətində məhbus
olanda ikinci dəfə ona Rəbbin sözü nazil oldu. **2** O
dedi: «Dünyanı yaradan, qurub möhkəmləndirən, adı
Rəbb Olan belə deyir: **3** “Məni çağır, sənə cavab verim,
bilmədiyin böyük, dərkedilməz şeyləri sənə bildirim”.
4 Mühasirə zamanı torpaq qalaqları və qılınca qarşı
sipər olmaq üçün bu şəhərin uçurulmuş evləri və
Yəhuda padşahlarının uçurulmuş sarayları barədə İsrailin
Allahı Rəbb belə deyir: **5** “Xaldeylilər vuruşmaq, evləri
qəzəb və qızğınlıqla həlak etdiyim insanların cəsədləri
ilə doldurmaq üçün gələcək. Bu insanların etdikləri
pisliklərə görə bu şəhərdən üz döndərdim. **6** Yenə
də bu şəhərə sağlamlıq və şəfa verəcəyəm. Əhalisini
sağaldacağam, onların tam salamatlıq və əmin-amanlıq
içində yaşamalarını təmin edəcəyəm. **7** Yəhuda və İsrail
sürgünlərini yenə geri qaytaracağam. Onları əvvəlki
kimi dirçəldəcəyəm. **8** Onları Mənə qarşı etdikləri
bütün günahlardan təmizləyəcəyəm. Mənə qarşı etdikləri
günahları da, üsyankarlıqları da bağışlayacağam. **9**
Dünyanın bütün millətlərinin önündə bu şəhər Mənim
üçün sevinc, tərif və şərəf mənbəyinə çevriləcək. Bu

millətlər Yerusəlim xalqına etdiyim yaxşılıqları, verdiyim
əmin-amanlığı görəndə qorxuya düşüb titrəyəcək”. **10**
Rəbb belə deyir: “Deyirsiniz ki, bu şəhər viran olmuş,
insansız və heyvansız qalmışdır. Ancaq tərk edilmiş,
insansız və heyvansız qalmış Yəhuda şəhərlərində,
Yerusəlim küçələrində **11** sevinc və şadlıq sədası, bəy-
gəlin səsi, Rəbbin məbədinə şükür təqdimləri gətirənlərin
səsi yenə eşidiləcək: ‹Ordular Rəbbinə şükür edin, Çünki
O, xeyirxahdır, Məhəbbəti əbədidir›. Çünki Mən ölkədən
sürgün olunanları əvvəlki kimi geri qaytaracağam”
Rəbb belə bəyan edir. **12** Ordular Rəbbi deyir: “Viran
olmuş, insansız və heyvansız qalmış bu ölkənin bütün
şəhərlərində yenə çobanların öz sürülərini dincəltdikləri
otlaqlar olacaq. **13** Dağlıq bölgənin, yamaclı-düzənlikli
bölgənin, Negev, Binyamin bölgəsinin şəhərlərində,
Yerusəlimin ətrafındakı kəndlərdə, Yəhuda şəhərlərində
sürülər yenə çoban dəyənəyinin altından keçəcək”
Rəbb belə deyir. **14** Rəbb bəyan edir: “İsrail və Yəhuda
nəslinə verdiyim xoş vədi yerinə yetirəcəyim günlər
gəlir. **15** O zaman, o günlər Davud üçün saleh bir
Pöhrə yetişdirəcəyəm. O, ölkədə ədalət və salehliklə
davranacaq. **16** O günlər Yəhuda xilas olacaq, Yerusəlim
əmin-amanlıqda yaşayacaq. O, ‹Rəbb salehliyimizdir›
deyə çağırılacaq”. **17** Rəbb belə deyir: “Davud nəslindən
İsrail taxtında oturan bir adam heç vaxt əskik olmayacaq.
18 Levili kahinlərdən önümə yandırma qurbanı gətirən,
taxıl təqdimi yandıran, qurban kəsən bir kəs heç vaxt
əskik olmayacaq”». **19** Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil
oldu: **20** «Rəbb belə deyir: “Necə ki müəyyən vaxtlarda

gecə və gündüz olması üçün gecə-gündüzlə kəsdiyim
əhdi poza bilməzsiniz, **21** eləcə də padşahlıq etməsi
üçün taxtında oturan bir oğlu barədə qulum Davudla
və Mənə xidmət edən Levili kahinlərlə bağladığım əhd
pozula bilməz. **22** Qulum Davudun nəslini və Mənə xidmət
edən Levililəri saysız-hesabsız göy cisimləri və ölçülməz
olan dəniz qumu qədər çoxaldacağam”». **23** Yeremyaya
Rəbbin bu sözü nazil oldu: **24** «Bu xalqın “Rəbb seçdiyi iki
ailəni rədd etdi” dediyini görmürsənmi? Xalqımı artıq
bir millət kimi saymayaraq ona xor baxırlar. **25** Rəbb
belə deyir: “Necə ki gecə-gündüzlə əhd bağlayıb yer və
göyün dəyişməz qaydalarını qoydum, **26** eləcə də Yaqub
nəsli ilə qulum Davudu da rədd etməyəcəyəm. Davudun
oğullarından birini İbrahim, İshaq və Yaqub nəslinə
padşahlıq etmək üçün seçəcəyəm. Çünki Mən onların
sürgün olunmuşlarını geri qaytaracağam və onlara rəhm
edəcəyəm”».

34 Babil padşahı Navuxodonosor öz hakimiyyəti
altındakı bütün padşahlıqlar və xalqlardan yığılan ordusu
ilə birgə Yerusəlimə və ətrafındakı şəhərlərə qarşı
döyüşən vaxt Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **2**
«İsrailin Allahı Rəbb deyir ki, get Yəhuda padşahı Sidqiya
ilə danış, söylə ki, Rəbb belə deyir: “Bu şəhəri Babil
padşahına təslim edəcəyəm və o buraya od vuracaq.
3 Sən Sidqiya onun əlindən qaçıb qurtulmayacaqsan,
mütləq ələ keçib ona təslim ediləcəksən. Babil padşahını
öz gözünlə görəcəksən, o sənlə üzbəüz danışacaq.
Sonra Babilə aparılacaqsan”. **4** Ancaq, ey Yəhuda padşahı
Sidqiya, Rəbbin sözünə qulaq as. Rəbb sənin barəndə belə

deyir: “Qılıncla öldürülməyəcəksən, **5** əmin-amanlıqda
öləcəksən. Səndən əvvəl padşah olan atalarının şərəfinə
ətirli maddə yandırdıqları kimi sənin də şərəfinə ətirli
maddə yandırıb ‹ah, ağamız› deyərək yas tutacaqlar.
Çünki Mən Rəbb bunu söylədim”». **6** Yeremya peyğəmbər
bütün bu sözləri Yerusəlimdə Yəhuda padşahı Sidqiyaya
söylədi. **7** Həmin vaxt Babil padşahının ordusu Yerusəlimə
və Yəhudanın hələ ələ keçirilməmiş şəhərləri olan Lakişə
və Azeqaya hücum edirdi. Yəhudanın qalalı şəhərlərindən
yalnız bunlar qalmışdı. **8** Padşah Sidqiya Yerusəlimdəki
xalqla əhd kəsərək qulların azadlığını elan etdikdən sonra
Rəbdən Yeremyaya söz nazil oldu. **9** Bu əhdə görə hər
kəs İbrani xalqından olan kişi və qadın qullarını azad
etməli, Yəhudi soydaşını yanında qul kimi saxlamamalı
idi. **10** Bir-birləri ilə belə əhd bağlayan bütün başçılar
və xalq buna qulaq asıb öz kişi və qadın qullarını azad
etdilər, bir daha heç kəsi özlərinə qul etməyəcəklərinə söz
verdilər, qulaq asıb qullarını azad etdilər. **11** Amma sonra
fikirlərini dəyişib azad etdikləri kişi və qadın qulları yenə
özlərinə qul etdilər. **12** Bundan sonra Rəbdən Yeremyaya
bu söz nazil oldu: **13** «İsrail Allahı Rəbb belə deyir:
“Mən atalarınızı Misir torpağından – köləlik diyarından
çıxardığım gün onlarla əhd bağlayıb dedim: **14** ‹Sizə
satılıb altı il qulluq edən İbrani soydaşlarınızı yeddinci
il azad edib sərbəst buraxın›. Ancaq atalarınız Məni
eşidib qulaq asmadı. **15** İndi isə siz tövbə edib gözümdə
doğru olanı etdiniz. Hamınız soydaşlarınızın azadlığını
elan etdiniz. Mənim önümdə, Mənim adımla çağırılan
məbəddə bu barədə əhd bağladınız. **16** Amma sonra

fikrinizi dəyişib adıma hörmətsizlik etdiniz. İstəklərinə
görə azad etdiyiniz kişi və qadın qullarınızı təzədən zorla
qul etdiniz”. 17 Buna görə də Rəbb belə deyir: “Qul olan
soydaşlarınızı – öz həmvətənlərinizi azad etməyərək Mənə
qulaq asmadınız. İndi Mən də sizə azadlıq – qılınc, vəba
və aclıqdan məhv olmanız üçün azadlıq elan edəcəyəm.
Sizi yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli
hala salacağam. 18 Əhdimi pozan, önümdə bağladığım
əhdin şərtlərinə əməl etməyən bu adamları iki yerə bölüb
parçaları arasından keçdikləri dana kimi edəcəyəm. 19
Dana parçalarının arasından keçmiş Yəhuda və Yerusəlim
başçılarını, saray əyanlarını, kahinləri və bütün ölkə
xalqını 20 öz düşmənlərinə – canlarını almaq istəyənlərə
təslim edəcəyəm. Cəsədləri göydəki quşlara və yerdəki
heyvanlara yem olacaq. 21 Yəhuda padşahı Sidqiyanı və
onun başçılarını canlarını almaq istəyən düşmənlərinə –
Babil padşahının üzərinizdən çəkilən ordusuna təslim
edəcəyəm”. 22 Rəbb bəyan edir: “Mən əmr edib Babilliləri
bu şəhərə tərəf geri qaytaracağam. Onlar hücum edib
şəhəri ələ keçirəcək, ona od vuracaq. Yəhuda şəhərlərini
heç kəsin yaşamadığı bir viranəliyə çevirəcəyəm”».

35 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin dövründə
Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: 2 «Rekavlıların
evinə gedib onlarla danış. Onları Rəbbin məbədinin
otaqlarından birinə aparıb içməyə şərab ver». 3 Bunun
üçün Xavassinya oğlu Yeremya oğlu Yaazanyanı, onun
qardaşlarını, bütün övladlarını və Rekav ailəsinin o biri
üzvlərini yanıma alıb 4 Allah adamı İqdalya oğlu Xananın
oğullarının Rəbbin məbədindəki otağına apardım. Bu

otaq astana keşikçisi Şallum oğlu Maaseyanın otağı
üzərindəki başçılar otağının yanında idi. **5** Mən Rekav
ailəsinin üzvlərinin qabağına şərab dolu camlar və kasalar
qoyaraq «buyurun, şərab için» dedim. **6** Lakin onlar dedi:
«Biz şərab içmirik. Çünki atamız Rekav oğlu Yehonadav
bizə belə əmr etdi: "Siz və nəsliniz heç vaxt şərab
içməyin! **7** Özünüz üçün ev tikməyin, toxum əkməyin,
bağ salmayın. Bu şeyləri almayın, etməyin, ömrünüz
boyu çadırlarda yaşayın. Belə etsəniz, köç etdiyiniz
torpaqlarda uzun müddət yaşayarsınız". **8** Atamız Rekav
oğlu Yehonadavın bizə əmr etdiyi hər şeyə qulaq asdıq. Nə
biz, nə arvadlarımız, nə də oğul-qızlarımız heç vaxt şərab
içmədik. **9** İçində yaşamaq üçün evlər tikmədik, bağlar,
tarlalar və əkinlər salmadıq. **10** Çadırlarda yaşadıq. Atamız
Yehonadav nə əmr etdisə, hamısına qulaq asıb əməl etdik.
11 Amma Babil padşahı Navuxodonosor bu ölkəyə hücum
edən zaman "gəlin Xaldey və Aram ordusundan qaçmaq
üçün Yerusəlimə gedək" dedik. Buna görə də Yerusəlimdə
qalırıq». **12** Bundan sonra Yeremyaya Rəbbin bu sözü
nazil oldu: **13** «İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi deyir
ki, get Yəhuda adamlarına və Yerusəlimdə yaşayanlara
bunları söylə: "Siz heç bir dərs almayacaq, sözlərimə
qulaq asmayacaqsınız?" Rəbb belə bəyan edir. **14** "Rekav
oğlu Yehonadav öz nəslinə şərab içməmələrini əmr etdi,
nəsli də onun əmrinə əməl etdi və bu günə qədər də
şərab içmirlər. Çünki atalarının əmrinə qulaq asdılar.
Mən isə sizinlə dəfələrlə danışdığım halda Mənə qulaq
asmadınız. **15** Öz qullarım olan peyğəmbərləri dəfələrlə
sizin yanınıza göndərdim. Onlar sizə dedi: ‹İndi hər

biriniz öz pis yolunuzdan dönün, əməllərinizi islah edin,
başqa allahların tərəfdarı olaraq onlara qulluq etməyin.
Onda sizə və atalarınıza verdiyim ölkədə yaşayacaqsınız›.
Amma Məni eşitməyib qulaq asmadınız. **16** Rekav oğlu
Yehonadavın övladları atalarının əmr etdiyinə əməl etdi,
amma bu xalq Mənə qulaq asmadı”. **17** Buna görə də
İsrailin Allahı olan Ordular Allahı Rəbb belə deyir: “Mən
söylədiyim bütün fəlakətləri Yəhuda və Yerusəlimdə
yaşayan hər kəsin başına gətirəcəyəm. Çünki onlara
xəbərdarlıq etdim, qulaq asmadılar, onları çağırdım,
cavab vermədilər”». **18** Yeremya Rekav nəslinə dedi:
«İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Siz atanız
Yehonadavın əmrinə qulaq asdınız, onun bütün əmrlərinə
əməl etdiniz, sizə əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdiniz”.
19 Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə
deyir: “Rekav oğlu Yehonadavın nəslindən Mənə xidmət
edən bir adam heç vaxt əskik olmayacaq”».

36 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin
padşahlığının dördüncü ilində Rəbdən Yeremyaya bu
söz nazil oldu: **2** «Bir tumar götür, Yoşiyanın dövründə
sənlə ilk dəfə danışdığım gündən indiyə qədər İsrail,
Yəhuda və başqa millətlər haqqında sənə söylədiyim
bütün sözləri oraya yaz. **3** Bəlkə Yəhuda xalqı başına
gətirməyi niyyət etdiyim bütün fəlakətlər barəsində xəbər
alanda öz pis yolundan dönər, Mən də onların təqsirlərini
və günahlarını bağışlayaram». **4** O zaman Yeremya
Neriya oğlu Baruku çağırdı. Baruk da Rəbbin Yeremyaya
söylədiyi bütün sözləri onun dilindən eşidib tumara
yazdı. **5** Yeremya Baruka əmr edib dedi: «Mən məhbusam,

Rəbbin məbədinə gedə bilmərəm. **6** Sən oruc günü
Rəbbin məbədinə get. Oradakı xalqa mənim dilimdən
eşidib tumara yazdığın Rəbbin sözlərini oxu. Yəhuda
şəhərlərindən gələn bütün xalqa bunu oxu. **7** Bəlkə
onda Rəbbə yalvarışla müraciət edib öz pis yollarından
dönərlər. Çünki Rəbbin bu xalq barədə ifadə etdiyi qəzəb
və hiddət böyükdür». **8** Neriya oğlu Baruk Yeremya
peyğəmbərin əmr etdiyi hər şeyə əməl etdi, tumarda
yazılmış Rəbbin sözlərini Onun məbədində oxudu. **9**
Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının
beşinci ilinin doqquzuncu ayında Yerusəlimdə yaşayan
və Yəhuda şəhərlərindən Yerusəlimə gələn bütün xalq
Rəbbin önündə oruc elan etdi. **10** Mirzə Şafan oğlu
Gemaryanın yuxarı həyətdə, məbədin Yeni darvazasının
girişindəki otağında Baruk tumardan Yeremyanın
sözlərini Rəbbin məbədinə yığışmış bütün xalqa oxudu.
11 Şafan oğlu Gemarya oğlu Mikeya tumardan oxunan
Rəbbin sözlərini eşidən kimi **12** aşağı enib saraydakı
mirzə otağına getdi. Bütün başçılar orada toplaşmışdı:
mirzə Elişama, Şemaya oğlu Delaya, Akbor oğlu Elnatan,
Şafan oğlu Gemarya, Xananya oğlu Sidqiya və başqaları.
13 Mikeya Barukun xalqa oxuduğu tumardan hər şeyi
onlara danışdı. **14** Bundan sonra bütün başçılar Kuşi
oğlu Şelemya oğlu Netanya oğlu Yehudini Barukun
yanına göndərdi. Yehudi Baruka «xalqa oxuduğun tumarı
götür gəl» dedi. Neriya oğlu Baruk əlində tumar onların
yanına getdi. **15** Başçılar ona dedi: «Buyur əyləş, bunu
bizə də oxu». Baruk da tumarı onlara oxudu. **16** Onlar
bütün bu sözləri eşidəndə qorxu içində bir-birlərinə

baxıb Baruka dedilər: «Bütün bu sözləri mütləq padşaha
bildirməliyik». 17 Sonra Barukdan soruşdular: «İndi
bizə söylə, bütün bu sözləri necə yazdın? Yeremya
diktə etdimi?» 18 Baruk onlara dedi: «Bütün bu sözləri
Yeremya mənə diktə etdi, mən də mürəkkəblə tumara
yazdım». 19 Başçılar Baruka dedi: «Sən də, Yeremya da
gedin gizlənin. Harada olduğunuzu heç kəs bilməsin». 20
Sonra onlar tumarı mirzə Elişamanın otağında qoyub
həyətdə olan padşahın yanına getdilər. Eşitdikləri hər
şeyi ona danışdılar. 21 Padşah tumarı götürüb gətirməsi
üçün Yehudini göndərdi. Yehudi tumarı mirzə Elişamanın
otağından götürüb gətirdi. Onu padşaha və padşahın
yanında duran bütün başçılara oxudu. 22 Bu zaman
doqquzuncu ay idi və padşah qış sarayında yaşayırdı.
Onun önündə odlu manqal yanırdı. 23 Yehudi tumardan
hələ üç-dörd sütun oxumuşdu ki, padşah mirzə bıçağı ilə
onları kəsib manqaldakı oda atdı. Bunu o vaxta qədər etdi
ki, bütün tumar manqalda yanıb-qurtardı. 24 Tumardakı
bütün sözləri eşidən padşah və onun əyanları nə qorxuya
düşdülər, nə də paltarlarını cırdılar. 25 Elnatan, Delaya və
Gemarya tumarı yandırmaması üçün yalvarsa da, padşah
onlara qulaq asmadı. 26 Əksinə, o, şahzadə Yeraxmeelə,
Azriel oğlu Serayaya və Avdeel oğlu Şelemyaya əmr etdi
ki, mirzə Baruku və Yeremya peyğəmbəri tutsunlar.
Ancaq Rəbb onları gizlətmişdi. 27 Barukun Yeremyanın
dilindən eşidib yazdığı tumarı padşah yandırandan sonra
Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: 28 «Başqa bir
tumar götür, bütün əvvəlki sözləri – Yəhuda padşahı
Yehoyaqimin yandırdığı ilk tumarda olanları oraya yaz.

29 Yəhuda padşahı Yehoyaqim üçün də söylə ki, Rəbb
belə deyir: “Sən bu tumarı yandırıb söylədin ki, nə üçün
Babil padşahının mütləq gəlib bu ölkəni xarabalığa
çevirəcəyini, oradakı insanları da, heyvanları da məhv
edəcəyini bu tumara yazdın?” **30** Buna görə də Yəhuda
padşahı Yehoyaqim barədə Rəbb belə deyir: “Onun
nəslindən heç kəs Davudun taxtında oturmayacaq.
Cəsədi gündüzün istisinə, gecənin ayazına atılacaq.
31 Özünü, nəslini və əyanlarını günahlarından ötrü
cəzalandıracağam. Haqqında danışdığım bütün fəlakətləri
onların, Yerusəlimdə yaşayanların və Yəhuda adamlarının
başına gətirəcəyəm, çünki qulaq asmadılar”». **32** Yeremya
başqa bir tumar götürüb mirzə Neriya oğlu Baruka
verdi. Yəhuda padşahı Yehoyaqimin oda atıb yandırdığı
tumardakı bütün sözləri Baruk Yeremyanın diktəsi ilə
tumara yazdı. O sözlərə bənzər bir çox söz də oraya əlavə
olundu.

37 Babil padşahı Navuxodonosorun Yəhudaya təyin
etdiyi Yoşiya oğlu Sidqiya, Yehoyaqim oğlu Yehoyakinin
yerinə padşah oldu. **2** Ancaq Yeremya peyğəmbər
vasitəsilə Rəbbin söylədiyi sözlərə nə padşah Sidqiya,
nə onun əyanları, nə də ölkə xalqı qulaq asdı. **3** Padşah
Sidqiya Şelemya oğlu Yehukalı və Maaseya oğlu kahin
Sefanyanı Yeremya peyğəmbərin yanına göndərdi ki, ona
desinlər: «Bizim üçün Allahımız Rəbbə dua et». **4** O vaxt
Yeremya xalqın arasında açıq gedib-gəlirdi, çünki onu
hələ zindana atmamışdılar. **5** Bu zaman fironun qoşunları
Misirdən çıxmışdı. Yerusəlimi mühasirəyə alan Xaldeylilər
bu barədə xəbər eşidən kimi Yerusəlimdən çəkildi. **6** O

vaxt Yeremya peyğəmbərə Rəbbin bu sözü nazil oldu:
7 «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Məndən soruşmaq
üçün sizi yanıma göndərən Yəhuda padşahına söyləyin
ki, sizə kömək etməyə çıxan fironun ordusu öz ölkəsinə
– Misirə qayıdacaq. 8 Xaldeylilər yenə gəlib bu şəhərə
hücum edəcək və onu ələ keçirib yandıracaq”. 9 Rəbb belə
deyir: “Xaldeylilər mütləq geri çəkiləcək” deyib özünüzü
aldatmayın, çünki onlar geri çəkilməyəcək. 10 Əgər sizə
hücum edən bütün Xaldey ordusunu məğlub etsəniz və
onların arasında yalnız yaralı adamlar qalsa belə, yenə
hər biri öz çadırından qalxıb bu şəhəri yandıracaq». 11
Firon ordusunun üzündən Xaldey ordusu Yerusəlimdən
çəkilən zaman 12 Yeremya Binyamin torpağına getmək
üçün Yerusəlimdən yola düşdü. Oradakı xalq arasında
öz irs payını almaq istəyirdi. 13 Binyamin darvazasına
çatanda keşikçilərin başçısı Xananya oğlu Şelemya oğlu
İriyanı orada gördü. İriya «sən Xaldeylilərin tərəfinə
keçirsən» deyərək onu tutdu. 14 Yeremya «yalandır,
mən Xaldeylilərin tərəfinə keçmirəm» dedi. Ancaq İriya
Yeremyaya qulaq asmadı və onu tutub başçıların yanına
gətirdi. 15 Başçılar Yeremyaya qəzəblənib onu döydülər.
Sonra onu mirzə Yonatanın evinə – həbsxanaya saldılar,
çünki o evi həbsxana etmişdilər. 16 Yeremya çəni olan
zirzəmidə zindana salındı, uzun müddət orada qaldı. 17
O zaman padşah Sidqiya adam göndərib onu gətirtdi.
Padşah öz sarayında gizlicə ondan soruşdu: «Rəbdən
bir söz varmı?» Yeremya «var» deyə cavab verdi, «Babil
padşahına təslim ediləcəksən». 18 Sonra Yeremya padşah
Sidqiyaya dedi: «Sənə, əyanlarına və bu xalqa qarşı nə

günah etdim ki, məni həbsxanaya saldınız? 19 “Babil
padşahı sizə və bu ölkəyə hücum etməyəcək” deyə
sizin üçün peyğəmbərlik edən peyğəmbərləriniz indi
haradadır? 20 Ey ağam padşah, indi xahiş edirəm,
qulaq as. Xahiş edirəm, bu yalvarışımı qəbul et və məni
mirzə Yonatanın evinə qaytarma, qoy orada ölməyim».
21 Padşah Sidqiya əmr etdi və Yeremyanı keşikçilər
həyətində saxladılar. Şəhərdə çörək ehtiyatı qurtarana
qədər hər gün ona çörək bişirənlər küçəsindən gətirib
bir parça çörək verirdilər. Beləcə Yeremya mühafizəçilər
həyətində qaldı.

38 Mattan oğlu Şefatya, Paşxur oğlu Gedalya, Şelemya
oğlu Yehukal və Malkiya oğlu Paşxur Yeremyanın bütün
xalqa dediyi bu sözləri eşitdi: 2 «Rəbb belə deyir: “Bu
şəhərdə qalan adam qılıncdan, aclıqdan və vəbadan
öləcək. Ancaq Xaldeylilərə təslim olan yaşayacaq, heç
olmasa öz canını qurtarıb sağ qalacaq”. 3 Rəbb belə
deyir: “Bu şəhər hökmən Babil padşahının ordusuna
təslim ediləcək və o bu şəhəri tutacaq”». 4 Başçılar
padşaha dedi: «Qoy bu adam öldürülsün. Çünki belə
sözlər deyib bu şəhərdə salamat qalan döyüşçüləri və
bütün xalqı ruhdan salır. Yəqin bu adam xalqa yaxşılıq
deyil, pislik arzulayır». 5 Padşah Sidqiya dedi: «Onu sizin
əlinizə verirəm, çünki padşah sizin əleyhinizə bir iş görə
bilməz». 6 O zaman onlar Yeremyanı götürüb padşahın
oğlu Malkiyanın mühafizəçilər həyətində olan quyusuna
atdılar. Yeremyanı kəndirlə oraya saldılar. Quyuda su
yox idi, yalnız çirkab var idi. Yeremya çirkaba batdı. 7
Padşah sarayında olan hərəmağası Kuşlu Eved-Melek

Yeremyanın quyuya atıldığını eşitdi. Bu zaman padşah
Binyamin darvazasında oturmuşdu. **8** Eved-Melek padşah
sarayından gəlib padşaha belə söylədi: **9** «Ağam padşah,
bu adamlar Yeremya peyğəmbəri quyuya ataraq onunla
pis rəftar etdi. O orada acından öləcək, çünki daha şəhərdə
çörək qalmadı». **10** Padşah Kuşlu Eved-Melekə əmr edib
dedi: «Özünlə otuz nəfər götür, nə qədər ki ölməyib,
Yeremya peyğəmbəri quyudan çıxart». **11** Eved-Melek
adamları özü ilə götürüb saray xəzinəsinin altında olan bir
otağa girdi və oradan yırtıq paltarlar, cırıq əskilər götürdü.
Sonra onları iplərlə quyuya Yeremyaya salladılar. **12** Kuşlu
Eved-Melek Yeremyaya dedi: «Yırtıq paltarları və əskiləri
iplərin üstündən qoltuqlarının altına qoy». Yeremya belə
də etdi. **13** Yeremyanı iplərlə çəkib quyudan çıxartdılar.
Yeremya mühafizəçilər həyətində qaldı. **14** Padşah Sidqiya
adam göndərib Yeremya peyğəmbəri öz yanına – Rəbbin
məbədinin üçüncü girişinə gətirdi. Padşah Yeremyaya
dedi: «Səndən bir şey soruşacağam, məndən heç nə
gizlətmə». **15** Yeremya Sidqiyaya dedi: «Sənə bildirsəm,
məni öldürəcəksən. Sənə nəsihət versəm də, mənə qulaq
asmayacaqsan». **16** Padşah Sidqiya Yeremyaya gizlicə
and içib dedi: «Bizə nəfəs verən, var olan Allaha and
olsun ki, səni öldürməyəcəyəm və canını almaq istəyən
adamlara təslim etməyəcəyəm». **17** Yeremya Sidqiyaya
dedi: «İsrailin Allahı olan Ordular Allahı Rəbb belə deyir:
"Əgər sən Babil padşahının başçılarına təslim olsan, canın
qurtaracaq və bu şəhər də odda yanmayacaq, ailənlə birgə
sağ qalacaqsan. **18** Ancaq Babil padşahının başçılarına
təslim olmasan, bu şəhər Xaldeylilərə təslim ediləcək və

onu yandıracaqlar. Sən də onların əlindən qaçıb qurtara
bilməyəcəksən”». **19** Padşah Sidqiya Yeremyaya dedi:
«Xaldeylilərin tərəfinə keçən Yəhudilərdən qorxuram.
Xaldeylilər məni onların əlinə verə bilər, onlar da mənimlə
pis rəftar edər». **20** Yeremya dedi: «Verməzlər. Xahiş
edirəm, sənə söyləyəcəyimə əməl edərək Rəbbin sözünə
qulaq as. Onda xeyir taparsan, canın da amanda qalar. **21**
Ancaq sən təslim olmaq istəmədiyin halda Rəbb mənə
bunu göstərir: **22** Yəhuda padşahının sarayında qalan
bütün qadınlar Babil padşahına təslim ediləcək. Onda
o qadınlar deyəcək: “Güvəndiyin adamlar səni aldadıb
Məğlubiyyətə düçar etdi. Ayaqların palçığa batanda
Onlar səni qoyub qaçdı”. **23** Sənin bütün arvadların və
oğulların Xaldeylilərə təslim ediləcək. Özün də onların
əlindən qaçıb qurtara bilməyəcəksən, Babil padşahı səni
ələ keçirəcək. Bu şəhər də yandırılacaq». **24** Sidqiya
Yeremyaya dedi: «Bu söhbəti heç kəs bilməməlidir, yoxsa
ölə bilərsən. **25** Əgər sənlə danışdığımı başçılar eşitsə,
yanına gəlib “padşaha nə söylədin və padşah sənə nə
dedi, bizə bildir, bizdən gizlətmə, yoxsa səni öldürərik”
desə, **26** onlara “padşaha yalvardım ki, məni Yonatanın
evinə qaytarmasın və orada ölməyim” söylə». **27** Bütün
başçılar Yeremyanın yanına gəlib ondan söz soruşdu.
O da padşahın əmr etdiyi kimi bütün bu sözləri onlara
söylədi. Daha ona bir söz demədilər, çünki bu söhbəti heç
kəs eşitməmişdi. **28** Yerusəlim alındığı zaman Yeremya
orada idi və mühafizəçilər həyətində qalırdı.

39 Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının
doqquzuncu ilinin onuncu ayında Babil padşahı

Navuxodonosor bütün ordusu ilə Yerusəlimin qarşısına
gəlib şəhəri mühasirəyə aldı. **2** Sidqiyanın padşahlığının
on birinci ilində, dördüncü ayın doqquzuncu günü şəhər
divarında dəlik açıldı. **3** Babil padşahının bütün başçıları
– Nerqal-Sareser, Samqar-Nevo, baş məmur Sarsekim,
baş məsləhətçi Nerqal-Sareser və bütün başqa əyanlar
içəri girib Orta darvazada oturdu. **4** Yəhuda padşahı
Sidqiya və bütün döyüşçülər onları görəndə gecə vaxtı
şəhərdən, padşah bağçası yolundan, iki divar arasındakı
qapıdan çıxıb qaçdılar və Aravaya üz tutdular. **5** Xaldey
ordusu onları təqib edib Yerixo düzənliyində Sidqiyaya
çatdı. Sidqiyanı tutub Xamat torpağındakı Rivlaya,
Babil padşahı Navuxodonosorun yanına gətirdilər. O,
Sidqiya barədə hökm verdi. **6** Babil padşahı Rivlada
Sidqiyanın gözü önündə onun oğlanlarını öldürtdü.
Babil padşahı bütün Yəhuda əyanlarını da öldürtdü. **7**
Sidqiyanın isə gözlərini kor etdi və onu Babilə aparmaq
üçün zəncirlədi. **8** Xaldeylilər padşah sarayını və xalqın
evlərini yandırdılar, Yerusəlimin divarlarını uçurtdular. **9**
Keşikçilər rəisi Nevuzaradan şəhərdə sağ qalan xalqı,
onun tərəfinə keçənləri – sağ qalan bütün əhalini Babilə
sürgün etdi. **10** Keşikçilər rəisi Nevuzaradan xalqdan
heç bir şeyi olmayan bəzi yoxsulları Yəhuda torpağında
saxladı, həmin gün onlara üzümlüklər və zəmilər verdi. **11**
Babil padşahı Navuxodonosor Yeremya barədə keşikçilər
rəisi Nevuzaradana əmr edib dedi: **12** «Onu aparıb yaxşı
bax, pis rəftar etmə. Özü sənə nə desə, onu elə». **13**
Keşikçilər rəisi Nevuzaradan, baş məmur Nevuşazban,
baş məsləhətçi Nerqal-Sareser və Babil padşahının başqa

əyanları adam göndərib **14** Yeremyanı mühafizəçilər
həyətindən gətirdilər və evinə aparmaq üçün Şafan oğlu
Axiqam oğlu Gedalyaya tapşırdılar. O da xalqın arasında
yaşamağa başladı. **15** Mühafizəçilər həyətində məhbus
ikən Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil olmuşdu: **16** «Get
Kuşlu Eved-Melekə söylə ki, İsrailin Allahı olan Ordular
Rəbbi belə deyir: "Bu şəhərin üzərinə yaxşılıq deyil, pislik
gətirərək dediyim sözləri yerinə yetirəcəyəm. O gün
bunlar sənin gözlərin önündə baş verəcək. **17** Ancaq o gün
səni xilas edəcəyəm" Rəbb belə bəyan edir. "Qorxduğun
adamlara təslim edilməyəcəksən. **18** Bəli, Mən səni xilas
edəcəyəm, sən qılıncla həlak olmayacaqsan. Heç olmasa
öz canını qurtaracaqsan, çünki sən Mənə güvəndin" Rəbb
belə bəyan edir».

40 Keşikçilər rəisi Nevuzaradan Yeremyanı Ramada
qoyub getdikdən sonra Rəbbin sözü Yeremyaya nazil
oldu. Nevuzaradan onu Babilə sürgün olunan bütün
Yerusəlim və Yəhuda xalqı ilə birgə zəncirlənmiş halda
Ramaya aparmışdı. **2** Keşikçilər rəisi Yeremyanı tapıb ona
dedi: «Bu yerin başına Allahın Rəbb bu bəlanı gətirəcəyini
söylədi, **3** sonra da onu yerinə yetirib dediyi kimi etdi.
Çünki Rəbbə qarşı günah etdiniz, sözünə qulaq asmadınız,
buna görə də başınıza bu iş gəldi. **4** İndi səni əlinə vurulan
zəncirlərdən azad edirəm. Əgər mənimlə birgə Babilə
getmək istəyirsənsə, gəl gedək, sənin qayğına qalaram.
Ancaq mənimlə birgə Babilə getmək istəmirsənsə, getmə.
Bax bütün ölkə sənin qarşındadır, hara getmək sənin
üçün yaxşı və düzgündürsə, ora da get». **5** Yeremya
hələ qayıtmamış Nevuzaradan dedi: «Babil padşahının

Yəhuda şəhərləri üzərinə qoyduğu Şafan oğlu Axiqam
oğlu Gedalyanın yanına qayıt və onunla birgə xalq
arasında yaşa. Yaxud da hara getmək istəyirsən, ora get».
Keşikçilər rəisi ona azuqə və hədiyyə verib buraxdı. 6
Yeremya Mispaya Axiqam oğlu Gedalyanın yanına getdi
və onunla birgə ölkədə qalan xalq arasında yaşadı. 7
Çöldə olan bütün qoşun başçıları və onların adamları
eşitdi ki, Babil padşahı, Axiqam oğlu Gedalyanı ölkəyə
başçı qoymuş və ölkənin yoxsul əhalisindən Babilə sürgün
olunmamış kişiləri, qadınları və uşaqları onun ixtiyarına
vermişdir. 8 Bu adamlar Mispaya, Gedalyanın yanına
gəldi: Netanya oğlu İsmail, Qareahın oğulları Yoxanan və
Yonatan, Tanxumet oğlu Seraya, Netofalı Efayın oğulları,
Maakalının oğlu Yezanya və onların adamları. 9 Şafan
oğlu Axiqam oğlu Gedalya onlara və öz adamlarına and
içib dedi: «Xaldeylilərə qulluq etməkdən qorxmayın.
Ölkədə qalıb Babil padşahına qulluq edin, sizin üçün
yaxşı olar. 10 Mənə gəlincə, bizim yanımıza gələcək
Xaldeylilərin qabağında sizi təmsil etmək üçün Mispada
qalacağam. Ancaq siz şərab, yay meyvələri və zeytun
yağı yığıb qablarınıza doldurun və aldığınız şəhərlərdə
yaşayın». 11 Moavda, Ammonlular arasında, Edomda və
başqa ölkələrdə olan bütün Yəhudilər Babil padşahının
Yəhudada müəyyən sayda əhali saxladığını və Şafan oğlu
Axiqam oğlu Gedalyanı onlara başçı qoyduğunu eşitdi. 12
Yəhudilərin hamısı sürgün olunduqları bütün yerlərdən
qayıtdı. Yəhuda torpağına, Mispada olan Gedalyanın
yanına gəldilər, çoxlu şərab və yay meyvələri topladılar.
13 Qareah oğlu Yoxanan və çöllərdə olan bütün qoşun

başçıları Mispada olan Gedalyanın yanına gəlib **14** ona
dedi: «Ammonluların padşahı Baalisin sənin canını almaq
üçün Netanya oğlu İsmaili göndərdiyini bilirsənmi?»
Ancaq Axiqam oğlu Gedalya onlara inanmadı. **15** Qareah
oğlu Yoxanan Mispada Gedalyaya gizlicə söylədi: «Burax
gedim, Netanya oğlu İsmaili öldürüm, heç kəs bilməyəcək.
Nə üçün o səni öldürsün və ətrafına yığılmış bütün
Yəhudilər dağılsın, Yəhudadan sağ qalanlar da məhv
olsun?» **16** Ancaq Axiqam oğlu Gedalya Qareah oğlu
Yoxanana dedi: «Bu işi etmə, çünki İsmail barəsində yalan
danışırsan».

41 Elə oldu ki, yeddinci ayda padşah nəslindən və
əyanlarından olan Elişama oğlu Netanya oğlu İsmail
on nəfərlə birgə Mispaya, Axiqam oğlu Gedalyanın
yanına gəldi. Orada birlikdə yemək yeyərkən **2** Netanya
oğlu İsmail və onunla birgə olan on nəfər qalxıb Babil
padşahının ölkəyə başçı qoyduğu Şafan oğlu Axiqam
oğlu Gedalyanı qılıncla vurub-öldürdülər. **3** İsmail
Mispada Gedalya ilə birgə olan bütün Yəhudiləri və
oradakı Xaldey döyüşçülərini də öldürdü. **4** Gedalyanın
öldürülməsindən bir gün sonra, hələ heç kəs olanları
bilməyərkən **5** Şekemdən, Şilodan və Samariyadan
saqqalları qırxılmış, paltarları cırıq, bədənlərinə yara
vurmuş, Rəbbin məbədinə gətirmək üçün əllərində taxıl
təqdimi və buxur olan səksən nəfər adam gəldi. **6** Onları
qarşılamaq üçün Mispadan Netanya oğlu İsmail gəldi.
O ağlaya-ağlaya adamların qabağına çıxıb onlara dedi:
«Axiqam oğlu Gedalyanın yanına gəlin». **7** Adamlar şəhərə
girəndə Netanya oğlu İsmail və yanında olan adamlar

onları öldürüb cəsədlərini quyuya atdılar. **8** Ancaq onlar
arasında olan on nəfər İsmailə dedi: «Bizi öldürmə,
çünki bizim tarlada saxlanan buğda, arpa, zeytun yağı və
balımız var». İsmail də fikrindən dönüb onları yoldaşları
ilə birgə öldürmədi. **9** İsmailin öldürdüyü Gedalya ilə
adamlarının cəsədlərini atdığı quyunu padşah Asa İsrail
padşahı Baaşaya qarşı müdafiə tədbiri olaraq qazmışdı.
Netanya oğlu İsmail onu öldürülənlərlə doldurdu. **10**
Sonra İsmail keşikçilər rəisi Nevuzaradanın Axiqam oğlu
Gedalyanın ixtiyarına verdiyi Mispadakı bütün xalqı və
padşah qızlarını əsir tutdu. Netanya oğlu İsmail Mispada
qalan bütün xalqı əsir götürüb Ammonlulara sığınmaq
üçün yola düşdü. **11** Qareah oğlu Yoxanan və onunla birgə
olan bütün qoşun başçıları Netanya oğlu İsmailin etdiyi
bütün pisliklər barədə eşitdi. **12** Onda bütün adamlarını
götürüb Netanya oğlu İsmaillə vuruşmağa getdilər. Onu
Giveonda olan böyük hovuzun yanında tapdılar. **13**
İsmailin yanında olan bütün xalq Qareah oğlu Yoxananı
və onunla olan bütün qoşun başçılarını görəndə sevindi.
14 İsmailin Mispadan sürgün etdiyi bütün xalq dönüb geri
qayıtdı və Qareah oğlu Yoxananın yanına getdi. **15** Ancaq
Netanya oğlu İsmail səkkiz nəfərlə birgə Yoxanandan
qaçıb-qurtuldu və Ammonluların yanına getdi. **16** Qareah
oğlu Yoxanan və yanındakı bütün qoşun başçıları sağ
qalanların hamısını – Axiqam oğlu Gedalyanı öldürən
Netanya oğlu İsmailin Mispadan əsir apardığı döyüşçüləri,
qadınları, uşaqları və hərəmağalarını Giveondan götürüb
gətirdilər. **17** Xaldeylilərdən qaçmaq üçün Misirə tərəf yola
düşdülər və Bet-Lexem yaxınlığındakı Gerut-Kimhamda

qaldılar. 18 Çünki Netanya oğlu İsmail Babil padşahının
ölkəyə başçı qoyduğu Axiqam oğlu Gedalyanı öldürdüyü
üçün Xaldeylilərdən qorxurdular.
42 Bütün qoşun başçıları, Qareah oğlu Yoxanan, Hoşaya
oğlu Yezanya və böyükdən kiçiyə qədər bütün xalq
yaxınlaşıb 2 Yeremya peyğəmbərə dedi: «Xahiş edirik,
yalvarışımız sənə məqbul olsun, bizim üçün – bu qalan
xalq üçün Allahın Rəbbə dua et, çünki necə ki görürsən,
o boyda xalqdan azalıb bu qədər qalmışıq. 3 Qoy hara
gedəcəyimizi, nə edəcəyimizi Allahın Rəbb bizə bildirsin».
4 Yeremya peyğəmbər onlara dedi: «Razıyam. İstədiyiniz
kimi Allahınız Rəbbə dua edəcəyəm və barənizdə Rəbb
nə cavab versə, sizə bildirəcəyəm. Sizdən heç nəyi gizli
saxlamayacağam». 5 Onlar Yeremyaya dedi: «Allahın
Rəbbin bizə bildirmək üçün sənə nazil etdiyi hər sözə əməl
etməsək, qoy Rəbb Özü əleyhimizə həqiqi və etibarlı şahid
olsun. 6 Səni yanına göndərdiyimiz Allahımız Rəbbin
sözünü bəyənsək də, bəyənməsək də, ona qulaq asacağıq
ki, işimiz yaxşı getsin. Bəli, Allahımız Rəbbin sözünə qulaq
asacağıq». 7 On gün sonra Rəbbin sözü Yeremyaya nazil
oldu. 8 Qareah oğlu Yoxananı, onunla birgə olan bütün
qoşun başçılarını, böyükdən kiçiyə qədər bütün xalqı
çağırıb 9 onlara dedi: «Yalvarışınızı önünə təqdim etmək
üçün məni yanına göndərdiyiniz İsrailin Allahı Rəbb belə
deyir: 10 "Əgər bu ölkədə qalsanız, Mən sizi dirçəldərəm,
daha dağıtmaram, sizi əkərəm, daha çıxarmaram. Çünki
başınıza gətirdiyim bütün bəlalara görə təəssüflənirəm.
11 Babil padşahından qorxmayın. Siz ondan qorxursunuz,
ancaq qorxmayın" Rəbb belə bəyan edir. "Çünki Mən

sizinləyəm və sizi azad edib onun əlindən qurtaracağam.
12 Mən sizə mərhəmət göstərəcəyəm ki, o da rəhm edib
sizi öz torpağınıza qaytarsın”. **13** Ancaq siz “bu torpaqda
yaşamayacağıq” deyərək Allahınız Rəbbin sözünə qulaq
asmasanız, **14** “yox, biz Misir torpağına gedəcəyik, orada
müharibə görməyəcəyik, şeypur səsi eşitməyəcəyik, aclıq
çəkməyəcəyik və orada qalacağıq” desəniz, **15** onda, ey
qalan Yəhudalılar, Rəbbin sözünü eşidin. İsrailin Allahı
olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Əgər siz, doğrudan da,
Misirə gedib orada sakin olmağı qərara alsanız, **16** o
zaman qorxduğunuz həmin qılınc Misir torpağında sizə
yetişəcək. Qorxduğunuz aclıq Misirdə sizi təqib edəcək və
orada öləcəksiniz. **17** Misirə gedib sakin olmağı qərara
alan hər kəs qılınc, aclıq və vəbadan öləcək. Onlardan heç
kəs sağ qalmayacaq, başlarına gətirdiyim bəladan qaçıb
qurtarmayacaq”. **18** Çünki İsrailin Allahı olan Ordular
Rəbbi belə deyir: “Yerusəlimdə yaşayanların üzərinə necə
qəzəbim və qızğınlığım töküldüsə, siz Misirə getsəniz,
eləcə qızğınlığım üzərinizə tökülləcək. Siz lənət, dəhşət,
nifrin və rüsvayçılıq hədəfi olacaqsınız. Bir daha bu
yeri görməyəcəksiniz”. **19** Ey Yəhudanın qalan camaatı,
sizin üçün Rəbb “Misirə getməyin” söylədi. Yaxşı bilin
ki, bu gün sizə xəbərdarlıq etdim. **20** Çünki siz fəlakət
gətirən bir səhv etdiniz. Məni Allahınız Rəbbin yanına
göndərib dediniz: “Allahımız Rəbbə bizim üçün dua et,
Allahımız Rəbbin deyəcəyi hər şeyi bizə bildir, biz elə də
edərik”. **21** Mən bu gün sizə xəbər verdim, ancaq siz məni
yanınıza göndərdiyi heç bir işdə Allahınız Rəbbin sözünə

qulaq asmadınız. 22 İndi yaxşı bilin ki, gedib sakin olmaq
istədiyiniz yerdə qılınc, aclıq və vəbadan öləcəksiniz».

43 Yeremya bütün xalqa özlərinin Allahı Rəbbin
sözlərini, Onun Yeremya vasitəsilə onlara nazil etdiyi
hər şeyi söyləməyi qurtaranda 2 Xoşaya oğlu Azarya,
Qareah oğlu Yoxanan və bütün dikbaş adamlar Yeremyaya
dedi: «Sən yalan söyləyirsən. "Gedib Misirdə sakin
olmayın" demək üçün Allahımız Rəbb səni bizim yanımıza
göndərmədi. 3 Ancaq Neriya oğlu Baruk səni bizə qarşı
təhrik edir ki, Xaldeylilər bizi öldürsün yaxud da Babilə
sürgün etsin». 4 Qareah oğlu Yoxanan, bütün qoşun
başçıları və xalq Rəbbin Yəhuda torpağında qalmaq
əmrinə qulaq asmadı. 5 Əksinə, Qareah oğlu Yoxanan
və bütün qoşun başçıları sürgün olunduqları millətlərin
arasından Yəhuda torpağında sakin olmaq üçün qayıdan
Yəhudalıların qalanını – 6 kişiləri, qadınları, uşaqları,
padşahın qızlarını, keşikçilər rəisi Nevuzaradanın Şafan
oğlu Axiqam oğlu Gedalyanın yanında qoyduğu hər kəsi,
Yeremya peyğəmbəri və Neriya oğlu Baruku götürüb
getdilər. 7 Onlar Rəbbin sözünə qulaq asmayıb Misir
torpağına getdi və Taxpanxesə çatdı. 8 Taxpanxesdə
Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: 9 «əlinə böyük
daşlar al və onları Yəhuda kişilərinin gözü önündə
Taxpanxesə firon sarayına girilən yerdə olan kərpic
döşəmənin palçığında gizlət. 10 Sonra onlara söylə ki,
İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Bax Mən
xəbər göndərib qulum Babil padşahı Navuxodonosoru
gətirdəcəyəm və gizlətdiyim bu daşların üstündə onun
taxtını quracağam. Padşah öz çadırını onların üstündə

açacaq. 11 O gəlib Misir ölkəsini məğlub edəcək. Ölüm
üçün ayrılanlar ölümə, sürgün üçün ayrılanlar sürgünə,
qılınc üçün ayrılanlar qılınca təslim ediləcək. 12 Misir
allahlarının məbədlərində od qalayacağam. Babil padşahı
onları yandıracaq, bütləri alıb aparacaq. Bir çoban
paltarını necə bitdən təmizləyirsə, o da Misir ölkəsini eləcə
təmizləyəcək. Sonra oradan sağ-salamat çıxacaq. 13 O,
Misir torpağında Günəş allahının məbədinin dik daşlarını
dağıdacaq, Misir allahlarının məbədlərini yandıracaq”».

44 Misir ölkəsində, Miqdolda, Taxpanxesdə, Nofda
yaşayan və Patros torpağında sakin olan bütün Yəhudalılar
barədə Yeremyaya bu söz nazil oldu: 2 «İsrailin Allahı olan
Ordular Rəbbi belə deyir: “Yerusəlim və bütün Yəhuda
şəhərləri üzərinə gətirdiyim bəlanın hamısını gördünüz.
3 Etdikləri pislikdən ötrü o şəhərlər bu gün viran olmuş
və sakinsiz qalmışdır. Onlar özlərinin, sizin və atalarının
tanımadıqları başqa allahlara buxur yandırıb qulluq
edərək Məni qəzəbləndirdi. 4 Mən dəfələrlə qullarım
olan peyğəmbərləri sizin yanınıza göndərib ‹Mənim
nifrət etdiyim iyrənc işləri görməyin› dedim. 5 Ancaq
onlar eşitmədi, qulaq asmadı. Pisliklərindən dönmədilər,
başqa allahlara buxur yandırmağı dayandırmadılar. 6
Buna görə də qızğınlığım və qəzəbim daşıb-töküldü,
Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində od qaladı.
Onlar bu gün olduğu kimi xaraba və viranə oldular”.
7 İndi İsrailin Allahı – Ordular Allahı Rəbb belə deyir:
“Kişinizi də, qadınınızı da, uşağınızı da, südəmərinizi
də Yəhuda içində qırıb-çatacağam ki, sizdən heç
kəs sağ qalmasın. 8 Sakin olmaq üçün gəldiyiniz

Misir torpağında əlinizlə düzəltdiyiniz başqa allahlara
buxur yandırmaqla Məni qəzəbləndirdiniz. Beləcə öz
başınıza fəlakət gətirirsiniz. Dünyanın bütün millətlərinin
qarşısında lənət və rüsvayçılıq hədəfinə çevriləcəksiniz. 9
Yəhuda ölkəsində, Yerusəlim küçələrində atalarınızın,
Yəhuda padşahlarının, onların arvadlarının, sizin və
arvadlarınızın etdikləri pislikləri unutdunuzmu? 10 Bu
günə qədər itaətkarlıq etmədilər, qorxmadılar, qanunuma,
sizə və atalarınıza verdiyim qaydalara əməl etmədilər".
11 Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə
deyir: "Bax Mən sizə pislik edib bütün Yəhudalıları qırıb-
çatmağı qərara aldım. 12 Misirə gəlib sakin olmağı qərara
alan Yəhudanın sağ qalanlarını aradan götürəcəyəm və
onların hamısı Misir ölkəsində həlak olacaq. Qılıncdan
keçiriləcək və aclıqdan tələf olacaqlar, böyükdən kiçiyə
qədər qılınc və aclıqdan öləcəklər. Lənət, dəhşət, nifrin
və rüsvayçılıq hədəfinə çevriləcəklər. 13 Yerusəlimi
qılınc, aclıq və vəba ilə necə cəzalandırdımsa, Misir
torpağında yaşayanları da eləcə cəzalandıracağam. 14
Sakin olmaq üçün Misir torpağına gələn Yəhudanın sağ
qalanlarından heç kəs qaçıb qurtarmayacaq, heç kəs
salamat qalıb Yəhuda torpağına qayıtmayacaq. Oraya
qayıdıb sakin olmaq istəsələr də, bir neçə qaçqından
başqa qayıdan olmayacaq"». 15 Arvadlarının başqa
allahlara buxur yandırdıqlarını bilən bütün kişilər,
orada dayanan qadınlar – böyük bir camaat və Misir
torpağında, Patrosda yaşayan bütün xalq Yeremyaya
müraciət edib dedi: 16 «Sənin bizə Rəbbin adı ilə söylədiyin
sözə qulaq asmayacağıq. 17 Dediyimiz hər şeyi mütləq

edəcəyik: Göylər Mələkəsi ilahəyə buxur yandırıb içmə
təqdimləri verəcəyik. Bir zamanlar bu işi biz, atalarımız,
padşahlarımız və başçılarımız Yəhuda şəhərlərində,
Yerusəlim küçələrində etdik. O zaman çörəklə doyur,
uğur qazanır və heç bir zərər görmürdük. 18 Göylər
Mələkəsi ilahəyə buxur yandırmağı, ona içmə təqdimlər
verməyi dayandırdığımız vaxtdan bəri hər şeyə möhtac
olduq, qılınc və aclıqdan həlak oluruq». 19 Qadınlar da
dedi: «Biz Göylər Mələkəsi ilahəyə buxur yandırarkən,
ona içmə təqdimləri verərkən məgər ərlərimizin xəbəri
yox idi ki, onun təsvirinə oxşar kökələr düzəldib içmə
təqdimləri veririk?» 20 O zaman Yeremya kişilərə və
qadınlara – ona bu cavabı vermiş bütün xalqa belə dedi: 21
«Sizin, atalarınızın, padşahlarınızın, başçılarınızın və ölkə
xalqının Yəhuda şəhərlərində və Yerusəlim küçələrində
buxur yandırmağınızı Rəbb yadına salmadımı, ağlına
gətirmədimi? 22 Rəbb pis işlərinizə, etdiyiniz iyrənc
şeylərə daha dözə bilmir. Ona görə də indi ölkəniz
sakini olmayan xarabalığa, viranəliyə və lənət hədəfinə
çevrildi. 23 Siz buxur yandırıb Rəbbə qarşı günah etdiniz,
Rəbbin sözünə qulaq asmadınız, qanununa, qaydalarına
və göstərişlərinə əməl etmədiniz. Buna görə də bu gün
başınıza bu fəlakət gəldi». 24 Yeremya qadınlar da daxil
olmaqla bütün xalqa dedi: «Ey Misirdə olan bütün Yəhuda
xalqı, Rəbbin sözünə qulaq asın. 25 İsrailin Allahı olan
Ordular Rəbbi belə deyir: “Göylər Mələkəsi ilahəyə buxur
yandırıb içmə təqdimləri gətirməklə verdiyimiz vədi
mütləq yerinə yetirəcəyik” deyərək siz və arvadlarınız
dilinizlə dediyinizi öz əlinizlə yerinə yetirdiniz. Eybi yox,

verdiyiniz sözə əməl edin və vədlərinizi yerinə yetirin.
26 Ey Misir torpağında yaşayan bütün Yəhuda xalqı, bu
işlərə görə Rəbbin sözünü eşidin: “Mən Öz böyük adıma
and içdim ki, bir daha Misir torpağında heç bir Yəhudalı
şəxs ‹var olan Xudavənd Rəbbin haqqına and olsun› deyib
Mənim adımı çəkməyəcək. **27** İndi Mən onlara yaxşılıq
etmək üçün deyil, pislik etmək üçün məqam gözləyirəm.
Misir torpağında olan bütün Yəhudalılar yox olana
qədər qılınc və aclıqdan həlak olacaq. **28** Az sayda adam
qılıncdan qurtarıb Misir torpağından Yəhuda torpağına
qayıdacaq. Misir torpağına sakin olmağa gələn Yəhuda
xalqından sağ qalanların hamısı o zaman biləcək ki, kimin
sözü yerinə yetdi, Mənimki yoxsa onlarınkı? **29** Mən sizi
bu yerdə cəzalandıracağam ki, başınıza bəla gələcəyi
barədə sözlərimin mütləq yerinə yetəcəyini biləsiniz”
Rəbb belə bəyan edir. “Bunun əlaməti belə olacaq”. **30**
Rəbb belə deyir: “Yəhuda padşahı Sidqiyanı canını almaq
istəyən düşməni Babil padşahı Navuxodonosora necə
təslim etdimsə, Misir padşahı firon Xofranı da canını
almaq istəyən düşmənlərinə eləcə təslim edəcəyəm”».

45 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin
padşahlığının dördüncü ilində Neriya oğlu Baruk,
Yeremyanın dediyi bu sözləri kitaba yazanda Yeremya
peyğəmbər ona belə söylədi: **2** «Ey Baruk, sənin barəndə
İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: **3** “Sən dedin ki, vay mənim
halıma! Çünki Rəbb dərdlərimə kədər də qatdı, iniltimdən
yoruldum, rahatlıq tapmıram”. **4** Sən ona söylə ki, Rəbb
belə deyir: “Bax Mən tikdiyimi dağıdacağam, əkdiyimi
çıxaracağam, özü də bütün ölkədə. **5** Əgər sən özün üçün

çox şey istəyirsənsə, istəmə. Çünki Mən bütün bəşərin
üzərinə bəla gətirəcəyəm” Rəbb belə bəyan edir. “Ancaq
hara gedirsən, get, heç olmasa canını qoruyacağam”».
46 Bu, millətlər barədə Yeremya peyğəmbərə nazil
olan Rəbbin sözüdür. **2** Misir haqqında, Misir padşahı
firon Nekonun ordusu barədə nazil olan sözdür. Bu
ordu Fərat çayı sahilində olan Karkemişdə idi. Yəhuda
padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının dördüncü
ilində Babil padşahı Navuxodonosor onu məğlub etdi. **3**
«Qalxan və sipər hazırlayıb Döyüşə girin! **4** Atlarınızı
yəhərləyin, Ayğırlarınıza minin, ey atlılar! Dəbilqə geyinib
sıraya düzülün, Nizələrinizi itiləyib zireh geyinin! **5**
Nə üçün mən bunu gördüm? Onlar dəhşətə düşüb geri
döndü, Döyüşçüləri məğlub oldu, Tez qaçıb heç geriyə də
baxmadı. Hər tərəfdə dəhşət var!» Rəbb belə bəyan edir. **6**
«Bərk qaçan qaça bilməyəcək, Güclü qurtula bilməyəcək.
Şimalda Fərat çayı sahilində Büdrəyib yıxılacaqlar. **7**
Nil kimi qalxan, Suları sel kimi çalxalanan kimdir? **8**
Nil kimi qalxan, Suları sel kimi çalxalanan Misirdir.
O deyir: “Qalxıb yer üzünü basacağam. Şəhərləri və
orada yaşayanları həlak edəcəyəm”. **9** Ey atlar, şahə
qalxın! Ey döyüş arabaları, dəli kimi cumun! Ey qalxanla
silahlanmış Kuş və Put döyüşçüləri, Kaman götürən və
onu çəkən Ludlular, irəli gedin! **10** O gün Ordular Rəbbi
Xudavəndin günüdür, Düşmənlərindən qisas alması üçün
Qisas günüdür. Onları qılınc yeyib-doyacaq, Qanlarını içib
susuzluğunu yatıracaq. Çünki şimal ölkəsində, Fərat çayı
sahilində Ordular Rəbbi Xudavənd qurban kəsir. **11** Ey
bakirə qıza bənzəyən Misir, Gileada çıx, məlhəm al. Çoxlu

dərman içməyin əbəsdir, Sənin dərdinə əlac yoxdur. **12**
Millətlər sənin rüsvayçılığını eşitdi, Fəryadın yer üzünü
bürüdü. Çünki döyüşçü döyüşçünü büdrətdi, İkisi də
birdən yıxıldı». **13** Babil padşahı Navuxodonosorun gəlib
Misir torpağına hücum edəcəyi barədə Rəbb Yeremya
peyğəmbərə bu sözləri nazil etdi: **14** «Misirdə bildirin,
Miqdolda eşitdirin, Nofda və Taxpanxesdə elan edib
deyin: "Qalx və hazırlaş, Çünki ətrafında olanları Qılınc
yeyib-qurtardı". **15** Cəngavərlərin nə üçün yerə yıxıldı,
Dayana bilmədi? Çünki Rəbb onu yerə vurdu. **16** Dəfələrlə
büdrədilər, Bir-birlərinin üstünə yıxılıb dedilər: "Qalxın
zalımların qılıncından qaçıb Öz xalqımızın yanına, Doğma
vətənimizə qayıdaq". **17** Orada onlar bağırdılar: "Misir
padşahı firon boşboğazdır, O, fürsəti əldən verdi". **18**
Adı Ordular Rəbbi olan Padşah bəyan edir: "Varlığıma
and olsun ki, Tavor və dəniz sahilindəki Karmel dağları
Dağlar arasında necə nəzərə çarparsa, Gələn şəxs də elə
olacaq. **19** Ey Misirdə yaşayan, Sürgünə getmək üçün
əşyalarını hazırla. Çünki Nof viran olub yanacaq, İçində
bir sakin qalmayacaq. **20** Misir çox gözəl bir düyədir,
Ancaq şimaldan üstünə mozalan gəlir. **21** Onun muzdlu
əsgərləri də Bəslənmiş dana kimidir. Onlar üz çevirib
birlikdə qaçdı, Yerlərində durmadı. Çünki fəlakətlərinin
günü, Cəzalarının vaxtı gəlmişdi. **22** Sürünən ilan kimi
fışıltıları gəlir, Çünki ordu ilə irəliləyirlər, Ağac kəsənlər
kimi ona qarşı Balta ilə gəlirlər. **23** Keçilməz olsa da,
Yenə meşəni kəsəcəklər" Rəbb belə bəyan edir. "Çünki
onlar çəyirtkələrdən çoxdur, Hesaba gəlməzlər. **24** Misir
utandırılacaq, Şimal xalqına təslim ediləcək". **25** İsrailin

Allahı olan Ordular Rəbbi deyir: “Mən No şəhərinin allahı
Amonu, fironu, Misiri, onun allahlarını, padşahlarını
və firona güvənənləri cəzalandıracağam. 26 Canlarını
almaq istəyənlərə – Babil padşahı Navuxodonosora və
onun əyanlarına təslim edəcəyəm. Ancaq sonra əvvəllər
olduğu kimi adamlar yenə Misirdə yaşayacaq” Rəbb
belə bəyan edir. 27 “Qorxma, ey qulum Yaqub, Dəhşətə
düşmə, ey İsrail. Çünki səni uzaq yerlərdən, Nəslini
sürgün olunduğu ölkədən qurtaracağam. Yaqub geri
qayıdacaq, Rahatlıq tapıb qayğısız olacaq, Onu qorxudan
olmayacaq. 28 Qorxma, ey qulum Yaqub, Çünki Mən
sənin ləyəm” Rəbb belə bəyan edir. “Səni aralarına sürgün
etdiyim Millətlərin hamısını yox etsəm də, Səni tamamilə
məhv etməyəcəyəm, ədalətlə tərbiyələndirəcəyəm. Amma
cəzasız qoymayacağam”».

47 Firon Qəzzəyə hücum etməzdən əvvəl Yeremya
peyğəmbərə Filiştlilər barədə Rəbbin bu sözü nazil oldu:
2 «Rəbb belə deyir: “Budur, şimaldan sular qalxır, Onlar
sel kimi daşacaq, Ölkənin və oradakı hər şeyin, Şəhərin
və orada yaşayanların üstünə axacaq. İnsanlar fəryad
edəcək, O ölkədə yaşayanların hamısı nalə çəkəcək. 3
Ayğırlarının yeri döyən dırnaqlarının səsindən, Döyüş
arabalarının vəlvələsindən, Təkərlərinin gurultusundan
əlləri taqətdən düşdüyü üçün Atalar dönüb oğullarına
baxmır. 4 Çünki Filiştlilərin məhv ediləcəyi gün gəlir.
Sur və Sidona yardım edə bilən, Sağ qalan hər kəs yox
ediləcək. Rəbb Kaftor sahilindən gələn Filiştlilərin sağ
qalanlarını həlak edəcək. 5 Qəzzə saçını yolacaq, Aşqelon
susdurulacaq. Ey düzənliklərində sağ qalanlar, Nə vaxta

qədər bədənlərinizi yaralayacaqsınız? 6 ‹Ey Rəbbin qılıncı,
Nə vaxt sakitləşəcəksən? Qınına dön, dayan və sakit ol!›
deyəcəksiniz. 7 Rəbb əmr etdiyi halda Qılınc necə susa
bilər? Rəbb onu oraya – Aşqelona, Dəniz sahilinə qarşı
göndərdi”».

48 Moav barədə İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə
deyir: «Vay Nevonun halına! Çünki viranəliyə çevriləcək.
Qiryatayim dağılacaq, ələ keçiriləcək. Qalası dağılacaq,
Darmadağın olacaq. 2 Artıq Moavın şöhrəti qalmayıb.
Xeşbonda onun məhvi üçün niyyət qururlar: “Gəlin
onu yox edək ki, Daha bir də belə millət olmasın”. Ey
Madmen, sən də susdurulacaqsan, Qılınc səni qovacaq.
3 Xoronayimdən fəryad səsi gələcək: “Şəhər dağıldı və
böyük qırğın oldu!” 4 Moav dağıdıldı, Övladlarının fəryadı
ucaldı. 5 Ağlaya-ağlaya Luxit yoxuşundan çıxırlar, Çünki
Xoronayim enişində Qırğına görə acı fəryadlar eşidilir.
6 Qaçın, canınızı qurtarın! Çöldəki yulğun ağacı kimi
az-az görünün. 7 Öz istehkamlarına və mal-dövlətinə
güvəndiyin üçün Sən də ələ keçiriləcəksən. Allahın Kemoş
da kahinləri və başçıları ilə birlikdə Sürgün ediləcək. 8
Rəbbin söylədiyi kimi Məhv edən hər şəhərin üstünə
gələcək, Heç bir şəhər qurtulmayacaq. Vadi yerlə yeksan
olacaq, Yayla viran ediləcək. 9 Moav torpağına duz tökün
ki, Bərəkətsiz olsun. Şəhərləri elə viran olacaq ki, Orada
kimsə yaşamayacaq. 10 Rəbbin işini yarımçıq görənə
Lənət olsun! Qılıncını qan tökməkdən saxlayana Lənət
olsun! 11 Moav cavanlığından bəri qayğısız idi. Tortası
dibdə qalan şəraba oxşayırdı. Qabdan qaba boşaldılmadı,
Sürgünə getmədi. Buna görə də dadını dəyişmədi, ətrini

itirmədi. **12** Ancaq onu qabdan qaba tökəcək adamları
göndərəcəyim günlər gəlir» Rəbb belə bəyan edir. «Bəli,
onu tökəcəklər, qablarını boşaldacaqlar, küplərini parça-
parça edəcəklər. **13** İsrail xalqı güvəndiyi Bet-Eldən necə
utandısa, Moav da allahı Kemoşdan eləcə utanacaq. **14** Nə
üçün "biz igidik, Döyüşə qabil əsgərlərik" deyirsiniz? **15**
Moav məhv olacaq, Onun şəhərlərinə hücum edəcəklər.
Ən seçmə döyüşçüləri öldürülməyə gedəcək» Adı Ordular
Rəbbi olan Padşah bunu bəyan edir. **16** «Moavın fəlakəti
gəlmək üzrədir, Onun bəlası sürətlə yaxınlaşır. **17** Ey
onun ətrafında olanlar, Onun adını bilənlər, Onun üçün
yas tutub deyin: "Qüdrətli əsa, əzəmətli dəyənək Necə
də qırıldı!" **18** Ey qıza bənzəyən Divonun sakini, Cah-
calalından düş, Susuz yerdə otur. Çünki Moavı məhv
edən Sənin də üstünə gələcək, Qalalarını dağıdacaq. **19** Ey
Aroer sakini, Yol kənarında durub gözlə! Qaçan kişidən,
qurtulan qadından "Nə olub?" deyə soruş. **20** Moav
alçaldıldı, Çünki dağıldı. Fəryad et, bağır! Moavın məhv
olduğunu Arnon vadisində bildir. **21** Yayladakı şəhərlər –
Xolon, Yahsa, Mefaat, **22** Divon, Nevo, Bet-Divlatayim, **23**
Qiryatayim, Bet-Qamul, Bet-Meon, **24** Qeriyot, Bosra –
uzaq və yaxın bütün Moav şəhərləri məhkum oldu. **25**
Moavın buynuzu kəsildi, qolu qırıldı» Rəbb belə bəyan
edir. **26** «Moavı sərxoş edin, çünki Rəbbin qarşısında
qürurlandı. Moav öz qusduğuna bələnəcək, masqaraya
çevriləcək. **27** Bəs İsrail sənə masqara olmadımı? Məgər o,
oğrular arasında tutuldu ki, ondan danışanda həqarətlə
başını yelləyirsən? **28** Ey Moav sakinləri, Şəhərlərinizi
tərk edib Qayalara sığının. Yuvasını uçurumun ağzında

quran Göyərçin kimi olun. **29** Moavın qüruru, onun hədsiz
məğrurluğu, Təkəbbürü, təşəxxüsü, lovğalığı, Özünü
yüksək tutması barədə biz eşitmişdik. **30** Azğınlığını
bilirəm» Rəbb belə bəyan edir. «Öyünməsi də boş şeydir,
etdikləri də. **31** Buna görə də Moav üçün nalə çəkəcəyəm,
Bütün Moav üçün fəryad edəcəyəm, Qir-Xeres xalqı üçün
yas tutacağam. **32** Ey Sivma tənəyi, Sənin üçün Yazer
xalqından çox ağlayacağam. Budaqların dənizi aşdı, Yazer
dənizinə uzandı. Məhv edən sənin yay meyvələrinin,
Yetişmiş üzümünün üstünə atıldı. **33** Moavın meyvə
bağlarından, tarlalarından Sevinc və fərəh götürüldü.
Üzümsıxanlardan axan şərabı kəsdim. Heç kəs sevinc
nidası ilə üzüm əzmir. Gələn səda sevinc nidası deyil. **34**
Xeşbonun fəryadı Elaleyə qədər eşidilir. Yahsaya qədər,
Soardan Xoronayimə, Eqlat-Şelişiyaya qədər səslərini
ucaltdılar. Çünki Nimrim suları da qurudu. **35** Moavda
səcdəgahlarda qurban gətirənləri, öz allahlarına buxur
yandıranları məhv edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir.
36 «Buna görə də Moav üçün ürəyim ney kimi inləyir.
Qir-Xeres xalqı üçün ürəyim ney kimi inləyir. Çünki
əldə etdiyi mal-dövlət yox oldu. **37** Hər kəs saçını,
saqqalını kəsəcək, əlini yaralayacaq, belinə çul sarıyacaq.
38 Moav damlarından, meydanlarından yalnız ağlaşma
səsi gəlir. Çünki Moavı heç kəsin bəyənmədiyi bir qab
kimi qırdım» Rəbb belə bəyan edir. **39** «Moav necə
viran oldu! Necə də fəryad edirlər! Moav xəcalətdən
arxaya dönür. Bütün ətrafındakılar üçün rişxənd və
dəhşət nümunəsi oldu». **40** Rəbb belə deyir: «Bax düşmən
qartal kimi uçub Moav üzərində qanadlarını gərəcək. **41**

Qeriyot ələ keçiriləcək, Qalalar alınacaq. O gün Moav
döyüşçülərinin ürəyi Doğuş ağrısı çəkən qadının ürəyi
kimi olacaq. 42 Moav viran olacaq, Xalqlar arasından
silinəcək. Çünki Rəbb qarşısında qürurlandı. 43 Ey Moav
sakinləri, Qarşınıza dəhşət, dərin çuxur və tələ çıxacaq»
Rəbb belə bəyan edir. 44 «Dəhşətdən qaçan dərin çuxura
düşəcək, Dərin çuxurdan çıxa bilən tələyə düşəcək.
Çünki Moavın üzərinə Cəza ilini gətirəcəyəm» Rəbb belə
bəyan edir. 45 «Xeşbonun kölgəsində Qaçqınlar taqətsiz
durmuşlar. Çünki Xeşbondan od, Sixonun ortasından alov
çıxdı. Moavın alnını, Hər yana səs salanların başlarını
Yandırıb-yaxdı. 46 Vay halına, ey Moav! Kemoşun xalqı
yox oldu. Oğulların sürgünə göndərildi, Qızların əsir
alındı. 47 Ancaq gələcəkdə Moavdan sürgün olunanları
geri qaytaracağam» Rəbb belə bəyan edir. Moav barədəki
hökm burada sona çatır.

49 Ammon övladları barədə Rəbb belə deyir: «İsrailin
övladları yoxmu? Onun varisi yoxmu? Elə isə nə
üçün Milkom Qada sahib oldu? Niyə onun xalqı Qad
şəhərlərində yaşayır? 2 Bu səbəbdən də o günlər
gəlir ki, Ammon övladlarının Rabba şəhərinə Döyüş
nərələri eşitdirəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. «Rabba bir
xarabalıq qalağı olacaq, Qəsəbələri yandırılacaq. Beləcə
İsrail onu torpağından qovanları qovacaq» Rəbb belə
deyir. 3 «Nalə çək, ey Xeşbon, Çünki Ay şəhəri viran
oldu. Fəryad edin, ey Rabba qızları, Çula bürünüb yas
tutun. Divarlar arasında ora-bura qaçın. Çünki Milkom
kahinləri və başçıları ilə birlikdə Sürgünə gedəcək. 4
Vadilərlə nə üçün öyünürsən? Taqətin kəsilir, Ey dönük

qız! Sən mal-dövlətinə güvənərək "Üstümə kim gələ
bilər" deyirdin. 5 Ətrafında olanların hamısından Sənin
üzərinə dəhşət gətirəcəyəm» Ordular Rəbbi Xudavənd
belə bəyan edir. «Hamı o yan-bu yana qaçacaq, Qaçanları
toplayan olmayacaq. 6 Ancaq bundan sonra sürgün
olunan Ammon övladlarını geri qaytaracağam» Rəbb
belə bəyan edir. 7 Edom barədə Ordular Rəbbi belə deyir:
«Teman şəhərində müdriklik qalmadımı? Ağıllı adamların
nəsihəti tükəndimi? Onların müdrikliyi söndümü? 8
Qaçın, arxaya dönün, Dərin mağaralarda gizlənin, Ey
Dedanda yaşayanlar! Çünki Esavı cəzalandırdığım vaxt
Başına fəlakət gətirəcəyəm. 9 Əgər üzüm yığanlar sənin
bağına gəlsəydi, Bir neçə salxımı saxlamazdılarmı? Gecə
oğrular gəlsəydi, Yalnız istədiklərini oğurlamazdılarmı?
10 Amma mən Esavı çıl-çılpaq soyunduracağam. Onun
gizli yerlərini aşkar edəcəyəm. Özü də gizlənə bilməyəcək,
Övladları, qohum-qonşuları həlak olacaq, Özü də məhv
olacaq. 11 Öz yetimlərini burax, Onları Mən yaşadaram. Dul
qadınların da Mənə güvənsin». 12 Rəbb belə deyir: «Layiq
olmayanlar da cəza kasası içmək məcburiyyətində ikən
sənmi cəzasız qalacaqsan? Yox, cəzasız qalmayacaqsan,
mütləq bu kasadan içəcəksən». 13 Rəbb bəyan edir:
«Adım naminə and içirəm ki, Bosra xarabalığa çevriləcək,
dəhşət, rüsvayçılıq, viranəlik və lənətə düçar olacaq.
Bütün şəhərləri əbədi olaraq viran qalacaq. 14 Rəbdən bir
xəbər eşitdim: Millətlər arasına göndərdiyi qasid "Edoma
hücum etmək üçün yığılıb Döyüşə hazırlaşın!" deyir. 15
Bax səni millətlər arasında kiçildəcəyəm, İnsanlar sənə
xor baxacaq. 16 Ey sən qaya çatları arasında məskən

salan, Təpələrin başını əldə saxlayan! Saldığın dəhşət
və ürəyinin qüruru səni aldatdı. Yuvanı qartal kimi
yuxarılarda qursan da, Səni oradan endirəcəyəm» Rəbb
belə bəyan edir. 17 «Edom dəhşət hədəfi olacaq, Oradan
keçən hər kəs Bütün yaralarından ötrü Heyrət içində
ona fit çalacaq». 18 Rəbb deyir: «Sodomla Homorranı və
ətrafındakı kəndləri Necə dağıtdımsa, Orada da kimsə
yaşamayacaq, O yerdə bəşər oğlu sakin olmayacaq. 19
Budur, aslan İordan çayının kənarındakı sıx meşədən Yaxşı
sulanan otlağa qalxdığı kimi Mən də Edomluları bir anda
öz yurdundan qovacağam. Seçib ona rəhbər qoyacağım
adam kimdir? Mənim kimisi varmı? Mənimlə dava edən,
Mənim qabağımda duran bir çoban varmı?» 20 Buna
görə də Rəbbin Edoma qarşı fikrini, Temanda yaşayanlara
qarşı məqsədini eşidin: Sürünün ən kiçikləri də sürgün
ediləcək, Xalqına görə Edom otlaqları Səhraya çevriləcək.
21 Dağılmalarının gurultusundan Yer üzü titrəyəcək.
Qışqırıqlarının səsi Qırmızı dənizədək eşidiləcək. 22
Düşmən qartal kimi qalxıb üstünə cumacaq, Bosra
üzərində qanadlarını gərəcək. O gün Edom döyüşçülərinin
ürəyi Doğuş ağrısı çəkən qadının ürəyi kimi olacaq. 23 Bu
sözlər Dəməşq barədədir: «Xamat və Arpad utanacaq,
Çünki pis xəbər eşidib Ruhdan düşdülər. Sakit durmayan
dəniz kimi Coşub narahat oldular. 24 Dəməşq əldən
düşdü, Qaçmağa üz qoydu, Onu vahimə bürüdü. Doğan
qadın kimi Onu sancı və ağrı tutdu. 25 Necə oldu ki,
Məni sevindirən, Şöhrətli şəhər tərk edilmədi? 26 Buna
görə də cavanları Meydanlarında həlak olacaq. O gün
bütün döyüşçüləri susdurulacaq» Ordular Rəbbi belə

bəyan edir. **27** «Dəməşqin divarlarına od salacağam,
Ben-Hadadın saraylarını yandırıb məhv edəcək». **28**
Babil padşahı Navuxodonosorun məğlub etdiyi Qedar
və Xasor padşahlıqları barədə Rəbb belə deyir: «Qalxın
Qedara hücum edin, Şərq xalqını məhv edin. **29** Onların
çadırlarını və sürülərini əllərindən alacaqlar, Çadır
pərdələri, bütün əşyaları və dəvələri Götürülüb aparılacaq.
Onlara "Hər tərəfdən dəhşət!" Deyib bağıracaqlar. **30** Ey
Xasorda yaşayanlar, Qaçın, uzaqlaşın, Dərin mağaralarda
gizlənin» Rəbb belə bəyan edir. «Çünki Babil padşahı
Navuxodonosor Sizin barənizdə bir fikrə gəldi, Sizə
qarşı tədbir tökdü. **31** Qalxın qayğısız və asayiş içində
yaşayan Xalqın üzərinə hücum edin» Rəbb belə bəyan
edir. «Onların şəhər darvazaları və sürgüləri yoxdur,
Xalqı da özbaşına buraxılıb. **32** Dəvələri qarət ediləcək,
Saysız sürüləri qənimət kimi aparılacaq. Kəkillərini
qırxanları Dörd tərəfə səpələyəcəyəm. Hər yandan
başlarına fəlakət gətirəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir.
33 «Xasor çaqqal yuvasına, əbədi viranəliyə çevriləcək.
Orada kimsə yaşamayacaq, O yerdə bəşər oğlu sakin
olmayacaq». **34** Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının
əvvəlində Rəbb Yeremya peyğəmbərə Elam barədə bu
sözləri nazil etdi: **35** «Ordular Rəbbi belə deyir: "Baxın
Elamın kamanını, əsas qüvvələrini sındıracağam. **36** Elam
üzərinə göylərin hər tərəfindən Dörd küləyi gətirəcəyəm,
Xalqını dörd tərəfə səpələyəcəyəm. Elamdan sürgün
olunanların Aralarına getmədiyi bir millət qalmayacaq.
37 Düşmənlərinin qarşısında, Canını almaq istəyənlərin
önündə Elamı dəhşətə salacağam. Başlarına fəlakət gətirib

Şiddətli qəzəbimi yağdıracağam” Rəbb belə bəyan edir.
“Onları tamamilə yox edənə qədər Arxalarınca qılınc
göndərəcəyəm. 38 Elamda taxtımı quracaq, Elam padşahı
ilə başçılarını məhv edəcəyəm” Rəbb belə bəyan edir.
39 “Ancaq gələcəkdə Elamdan sürgün olunanları geri
qaytaracağam” Rəbb belə bəyan edir».

50 Rəbb Babil və Xaldey ölkəsi barədə Yeremya
peyğəmbər vasitəsilə bu sözləri nazil etdi: 2 «Millətlərə
bildirib elan edin. Bayraq qaldırıb xəbər verin, Heç nəyi
gizlətməyin! Deyin ki, Babil ələ keçiriləcək, Bel allahı
utandırılacaq, Marduk allahı dəhşətə düşəcək, Bütləri
alçaldılacaq, Məbudları parça-parça olacaq. 3 Çünki onun
üstünə şimaldan Bir millət hücum edəcək, Ölkəsini viran
edəcək. Orada yaşayan olmayacaq, İnsan da, heyvan da
qaçıb gedəcək». 4 Rəbb bəyan edir: «O gün, o zaman İsrail
xalqı ilə Yəhuda xalqı Birlikdə gələcək, Onlar ağlaya-
ağlaya gəlib Özlərinin Allahı Rəbbi axtaracaq. 5 Üzləri
Siona tərəf Oraya gedən yolu soruşacaqlar, Onlar gəlib
unudulmaz, əbədi bir əhdlə Rəbbə bağlanacaq. 6 Xalqım
itmiş qoyunlar kimidir, Çobanları onları azdırdı, Dağlarda
özbaşına dolandırdı, Onlar dağdan təpəyə getdi, Yatdıqları
yeri unutdu. 7 Kim onları tapdısa, yedi. Düşmənləri
dedi: “Biz təqsirkar deyilik, Çünki onlara əsl otlaq olan
Rəbbə – Atalarının Ümidgahı Rəbbə qarşı günah etdilər”.
8 Babildən qaçıb qurtarın! Xaldey ölkəsini tərk edin,
Sürüyə yol göstərən təkə kimi olun! 9 Çünki Mən
şimal ölkəsindən Babilə qarşı böyük millətlər ittifaqını
Oyandırıb çıxaracağam. Babilin önündə düzülüb Onu
şimaldan ələ keçirəcəklər. Oxları mahir döyüşçü oxları

kimi olacaq, Heç biri əliboş qayıtmayacaq. **10** Xaldey ölkəsi
qarət olunacaq, Onu qarət edənlər maldan doyacaq»
Rəbb belə bəyan edir. **11** «Ey irsimi talayanlar, İndi
ki sevinib şadlıqla coşursunuz, Xırmanda taxıl döyən
düyə kimi tullanırsınız, Ayğır kimi kişnəyirsiniz, **12**
Ananız çox utanacaq, Sizi doğanın üzü qızaracaq. Xaldey
millətlərin ən zəifi, Quraq, boz bir səhra olacaq. **13** Rəbbin
qəzəbi üzündən Heç kəs orada yaşamayacaq, Tamamilə
viran olacaq. Hər keçən Babilin aldığı Bütün yaraları
görəndə Heyrət içində fit çalacaq. **14** Ey bütün kaman
çəkənlər, Babilin ətrafında döyüş üçün düzülün. Oraya
ox atın, oxunuzu əsirgəməyin. Çünki o, Rəbbə qarşı
günah etdi. **15** Hər tərəfdən ona qarşı nərə çəkin, O
təslim oldu, Qüllələri yıxıldı, divarları uçuldu. Çünki bu,
Rəbbin qisasıdır. Ondan qisas alın, O nə etdisə, başına
onu gətirin. **16** Babildə əkinçiləri məhv edin, Biçin
vaxtı oraqçıları rədd edin. Zalımların qılıncı üzündən
Hər kəs öz xalqının yanına qayıtsın, Hamı öz ölkəsinə
qaçsın. **17** İsrail dağılmış bir sürüyə bənzər, Onu aslanlar
qaçırtdı. Onu əvvəl Aşşur padşahı yedi, Sonra Babil
padşahı Navuxodonosor Onun sümüklərini qırdı». **18**
Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə
deyir: «Aşşur padşahını necə cəzalandırdımsa, Babil
padşahı ilə ölkəsini də Eləcə cəzalandıracağam. **19** Lakin
İsraili yenə öz otlağına gətirəcəyəm, O, Karmeldə və
Başanda otlayacaq. Efrayim və Gilead dağlıq bölgələrində
İstədiyi qədər yeyib-doyacaq. **20** O gün, o zaman İsraildə
təqsir axtarılacaq, Ancaq olmayacaq. Yəhudada da
günah axtarılacaq, Ancaq tapılmayacaq. Çünki salamat

qoyduğum adamları bağışlayacağam» Rəbb belə bəyan
edir. 21 «Meratayim torpağına, Peqodda yaşayanlara
hücum et. Onları təqib edib öldür, Bütünlüklə yox et»
Rəbb belə bəyan edir. «Sənə nə buyururamsa, hamısını et.
22 Ölkədə müharibə və böyük qırğın Gurultusu eşidilir. 23
Bütün dünyanın gürzü Necə də qırılıb parçalandı! Babil
necə də millətlər arasında Viranə oldu! 24 Sənin üçün
tələ qurdum, ey Babil, Sən də bilmədən tələmə düşdün.
Tutulub yaxalandın, Çünki Rəbbə qarşı çıxdın. 25 Rəbb
cəbbəxanasını açdı, Qəzəbinin silahlarını çıxartdı. Çünki
Ordular Rəbbi Xudavəndin Xaldey ölkəsində edəcəyi
bir iş var. 26 Hər yandan ona hücum edin, Anbarlarını
açın, Mallarını qalaq-qalaq yığın. Onu tamamilə məhv
edin, Ondan bir şey qalmasın. 27 Bütün buğalarını kəsin,
Sallaqxanaya getsinlər. Vay onların halına! Çünki onların
günü, Cəza vaxtı gəldi. 28 Allahımız Rəbbin qisasını,
Onun məbədinin qisasını Sionda elan etmək üçün Babil
ölkəsindən qaçıb qurtaranların Səsini eşidin! 29 Bütün
oxçuları, kaman çəkənləri Babilə qarşı çağırın. Ətrafını
mühasirəyə alın, Heç kəs qaçıb qurtara bilməsin. Ona
işlərinə görə əvəz verin. O nə etdisə, başına onu gətirin.
Çünki Rəbbə, İsrailin Müqəddəsinə qarşı Məğrurluq
etdi. 30 Buna görə də cavanları Meydanlarda həlak
olacaq, O gün bütün döyüşçüləri susdurulacaq» Rəbb
belə bəyan edir. 31 «Budur, Mən sənə qarşıyam, ey
məğrur» Ordular Rəbbi Xudavənd belə bəyan edir. «Çünki
sənin günün, Səni cəzalandıracağım vaxt gəldi. 32
Məğrur büdrəyib-yıxılacaq, Onu qaldıran olmayacaq,
Şəhərlərinə od salacağam, Bütün ətrafda olanları Yandırıb

yox edəcək». **33** Ordular Rəbbi belə deyir: «Bütün İsrail
xalqı da, Yəhuda xalqı da əziyyət çəkir. Onları əsir
tutanlar möhkəm saxlayır, Buraxmaq istəmir. **34** Amma
onların Satınalanı güclüdür, Onun adı Ordular Rəbbidir.
Rəbb mütləq onların işinə baxacaq ki, Ölkəyə rahatlıq
versin, Amma Babil sakinlərinə təşviş gətirsin». **35** Rəbb
bəyan edir: «Xaldeylilərə qarşı qılınc gəlsin! Babildə
yaşayanlara, Babil başçılarına, Müdriklərinə qarşı qılınc
gəlsin! **36** Yalançı peyğəmbərlərə qarşı qılınc gəlsin!
Axmaqlıqları üzə çıxacaq. Döyüşçülərinə qarşı qılınc
gəlsin! Onlar çaşqınlığa düşəcək. **37** Atlarına, döyüş
arabalarına, Aralarındakı yadelli muzdlulara qarşı qılınc
gəlsin! Hamısı arvad kimi ürkək olacaq. Xəzinələrinə
qarşı qılınc gəlsin! Onlar qarət ediləcək. **38** Sularına
quraqlıq gəlsin! Onlar quruyacaq. Çünki Babil bütlər
ölkəsidir, Onlar qorxunc bütlərlə dəli oldu. **39** Buna görə
də orada vəhşi heyvanlar, Çaqqallar, bayquşlar yaşayacaq,
Daha insan yaşamayacaq, Əbədi olaraq orada heç kəs
sakin olmayacaq. **40** Sodomla Homorranı və ətrafındakı
kəndləri Allah necə dağıtdısa, Orada kimsə yaşamayacaq,
O yerdə bəşər oğlu sakin olmayacaq. **41** Budur, şimaldan
bir ordu gəlir, Dünyanın uzaq yerlərindən Böyük bir
millət və çoxlu padşahlar Hərəkətə gəlir. **42** Onlar ox-
kaman və nizə ilə silahlanmış, Qəddar və rəhmsizdir.
Atların üstündə gələrkən Səsləri dəniz kimi gurlayır.
Döyüşə hazır döyüşçülər Önündə düzüləcək, ey Babil
xalqı! **43** Babil padşahı onların xəbərini eşitdi, Əlləri
yanına düşdü. Doğan qadın kimi Onu üzüntü və sancı
bürüdü. **44** Budur, aslan İordan çayının kənarındakı sıx

meşədən Yaxşı sulanan otlağa qalxdığı kimi Mən də
Xaldeyliləri bir anda öz yurdundan qovacağam. Seçib ona
rəhbər qoyacağım adam kimdir? Mənim kimisi varmı?
Mənimlə dava edəcək, Mənim qabağımda duracaq Bir
çoban varmı?» 45 Buna görə də Rəbbin Babilə qarşı
fikrini, Xaldey ölkəsinə qarşı məqsədini eşidin: «Sürünün
ən kiçikləri də sürgün ediləcək, Xalqına görə otlaqlar
səhraya çevriləcək. 46 "Babil süqut etdi" səsindən yer üzü
titrəyəcək, Millətlər arasında onun fəryadı eşidiləcək».
51 Rəbb belə deyir: «Mən Babildə və Lev-Qamayda
yaşayanlara qarşı Hələkedici bir külək əsdirəcəyəm.
2 Babilə taxılsovuranlar göndərəcəyəm, Onu sovurub
ölkəsini boş qoyacaqlar, Qara gündə hər yandan ona
hücum edəcəklər. 3 Oxçu kamanını çəkməsin, Zirehini
geyməsin. Onun cavanlarına rəhm etməyin, Ordusunu
tamamilə məhv edin. 4 Öldürülənlər Xaldey ölkəsində,
Yaralılar Babil küçələrində Yerə səriləcək. 5 Ancaq
İsrailin Müqəddəsinə qarşı Ölkələri təqsirlə dolduğu
halda Özlərinin Allahı Ordular Rəbbi İsrail və Yəhuda
xalqlarını tərk etmədi. 6 Babilin içindən qaçın! Hər kəs
canını qurtarsın! Onun günahına görə məhv olmayın.
Çünki Rəbbin qisas zamanıdır, Ona öz əvəzini verəcək.
7 Babil Rəbbin əlində bir qızıl kasa idi, Bütün dünyanı
sərxoş edirdi. Millətlər onun şərabını içdi, Ona görə də
çılğınlaşdı. 8 Babil qəflətən düşüb parça-parça olacaq,
Onun üçün yas tutun! Yarasına məlhəm sürtün, Bəlkə
şəfa tapar. 9 Babilə şəfa vermək istədik, Amma sağalmadı.
Onu tərk edək, Hər birimiz öz ölkəmizə qayıdaq. Çünki
Babilin hökmü göylərə çatır, Buludlara qədər yüksəlir.

10 Rəbb bizə bəraət verdi. Gəlin Allahımız Rəbbin nələr
etdiyini Sionda elan edək! 11 Oxları itiləyin, Kaman
qablarını doldurun! Rəbb Midiya padşahlarını hərəkətə
gətirdi. Məqsədi Babili yox etməkdir, Rəbb Öz qisasını,
məbədinin qisasını alacaq. 12 Babil divarlarına qarşı
Bayraq yüksəldin! Keşikçiləri çoxaldın, Növbətçiləri
öz yerinə qoyun, Pusquda durun. Çünki Rəbb Babildə
yaşayanlara qarşı Həm niyyət qurdu, Həm də söylədiyini
yerinə yetirdi. 13 Ey axar suların sahilində yaşayanlar,
Çoxlu xəzinələri olanlar, Axırınız gəldi, Vaxtınız yetişdi».
14 Ordular Rəbbi Öz varlığına and içdi: «Səni çəyirtkə
sürüsü ilə dolduran kimi Mütləq əsgərlərlə dolduracağam,
Sənə qarşı zəfər nərəsi çəkəcəklər». 15 Rəbb qüdrəti ilə
yer üzünü yaratdı, Hikməti ilə dünyanı qurdu, Dərrakəsi
ilə göyləri yaydı. 16 O gurlayanda göydəki sular çağlayır,
Yerin ucqarlarından buludları yüksəldir, Yağış üçün
şimşək çaxdırır, Anbarlarından külək çıxarır. 17 Hər
kəs ağılsız oldu, Bilikləri qalmadı. Hər zərgər düzəltdiyi
bütdən utanacaq, Çünki onun tökdüyü büt puçdur,
Onda nəfəs yoxdur. 18 Onlar boş şey, masqaraçıların
işidir, Cəza vaxtı məhv olacaqlar. 19 Yaquba Nəsib Olan
isə onlara bənzəməz, Çünki irs qəbiləsi ilə birgə Hər
şeyi yaradan Odur. Onun adı Ordular Rəbbidir. 20 «Sən
mənim toppuzum, döyüş silahımsan, Sənlə millətləri
qırıram, Sənlə padşahlıqları məhv edirəm. 21 Sənlə
atları və süvariləri qırıram, Sənlə döyüş arabaları
və minicilərini qırıram, 22 Sənlə kişi və qadınları
qırıram, Sənlə qoca və cavanları qırıram, Sənlə
gənc oğlan və qızları qırıram. 23 Sənlə çoban və

sürüsünü qırıram, Səninlə əkinçi və öküzlərini qırıram,
Səninlə valilərlə vəkilləri qırıram. 24 Amma Babildə və
Xaldey ölkəsində yaşayanlara Sionda etdikləri bütün pis
əməllərinin əvəzini Gözlərinizin önündə verəcəyəm»
Rəbb belə bəyan edir. 25 «Budur, sənə qarşıyam, Ey
həlak edən dağ» Rəbb belə bəyan edir. «Ey bütün
dünyanı həlak edən! Sənə əlimi qaldırıb Qayanın başından
yuvarlayacağam, Səni yanmış bir dağa çevirəcəyəm. 26
Səndən künc və təməl daşı götürməyəcəklər, Sən əbədi
bir viranə olacaqsan» Rəbb belə bəyan edir. 27 «Yer
üzündə bayraq qaldırın! Millətlər arasında şeypur çalın!
Millətləri Babilə qarşı döyüşə hazırlayın! Urartu, Minni və
Aşkenaz padşahlıqlarını Ona qarşı toplayın. Ona qarşı bir
sərkərdə təyin edin, Üstünə çəyirtkə sürüsü qədər atlar
göndərin. 28 Millətləri – Midiya padşahlarını, Valilərini
və bütün vəkillərini, Başçılıqları altındakı bütün ölkələri
Babilə qarşı döyüşə hazırlayın! 29 Ölkə titrəyib lərzəyə
gəlir! Çünki Rəbbin Babilə qarşı niyyəti – Oranı sakinsiz
bir viranəyə çevirmə niyyəti Yerinə yetməlidir. 30 Babil
döyüşçüləri vuruşmaqdan əl çəkdi, Öz qalalarında oturdu.
Gücləri tükəndi, Ürkək qadınlara döndülər. Yaşadıqları
yerlər oda verildi, Darvaza sürgüləri qırıldı. 31 Qasid
qasid dalınca, Xəbərçi xəbərçi dalınca qaçıb Bu xəbəri
Babil padşahına çatdırır: "Şəhər hər tərəfdən alındı, 32
Çay keçidləri tutuldu, Qamışlıqlar yandırıldı, Döyüşçülər
çaşqınlığa düşdü"». 33 İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi
belə deyir: «Vaxtı gələndə xırman yeri necə tapdalanırsa,
Babil xalqı da elə olacaq. Qısa müddətdən sonra Onun da
biçin zamanı gələcək». 34 «Babil padşahı Navuxodonosor

Bizi əzib yedi, Boş bir qaba çevirdi. Canavar kimi uddu,
Gözəl yeməklərimizlə qarnını doydurdu. Sonra bizi qusdu.
35 Bizə və əhalimizə qarşı edilən zorakılıq Babilin başına
gəlsin» Deyir Sion sakini. «Tökülən qanımızın haqq-
hesabı Qoy Xaldeylilərdən soruşulsun» Deyir Yerusəlim.
36 Buna görə Rəbb belə deyir: «Məhkəmədə işinizə
Mən baxacağam, Qisasınızı Mən alacağam. Onun çayını
qurudacaq, Bulağının suyunu kəsəcəyəm. **37** Babil daş
qalaqlarına, Çaqqal yuvasına dönəcək. Dəhşət hədəfi
olacaq, İstehza ilə ona fit çalacaqlar. Orada heç kəs
yaşamayacaq. **38** Xalqı cavan aslanlar kimi kükrəyəcək,
Şir balaları kimi nərildəyəcək. **39** Ancaq qızışdıqları vaxt
Ziyafət düzəldib onları sərxoş edəcəyəm. Qoy keflənsinlər,
əbədi yuxuya dalsınlar, Heç vaxt oyanmasınlar» Rəbb belə
bəyan edir. **40** «Onları quzu, qoç və təkə kimi Kəsməyə
aparacağam. **41** Şeşak necə alındı! Bütün dünyanın
qürurlandığı yer Necə dəhşətli hala düşdü. Babil millətlər
arasında Necə dəhşətli hala düşdü! **42** Babili çay basacaq,
Onu gurlayan dalğalar örtəcək. **43** Qəsəbələri viran
olacaq, Torpaqları heç kəsin yaşamadığı, Bəşər oğlunun
keçmədiyi Quraq bir çölə dönəcək. **44** Babildə Bel bütünü
cəzalandıracağam, Udduğunu ona qusduracağam. Artıq
millətlər oraya axın-axın gəlməyəcək, Babil divarı da
yıxılacaq. **45** Oradan çıx, ey xalqım! Hamınız canınızı
qurtarın! Rəbbin qızğın qəzəbindən qaçın! **46** Ölkədə
eşitdiyiniz şayiələrə görə Cəsarətinizi itirib qorxmayın.
Bir il bir şayiə gəlir, O biri il başqası. Ölkədə zorakılıq,
Başçının başçıya qarşı çıxması barədə Şayiələr yayılır. **47**
Buna görə də yəqin ki Babilin bütlərini cəzalandıracağım

günlər gəlir. Bütün ölkə utandırılacaq, Öldürülənləri
onun ortasında yerə səriləcək. **48** O zaman yer, göy və
onlardakı hər şey Babilin başına gələnlərə sevinəcək.
Çünki şimaldan gələn məhv edənlər Ona hücum edəcək»
Rəbb belə bəyan edir. **49** «İsrailin öldürülənlərinə görə
Babil də məhv olmalıdır, Necə ki yer üzündə öldürülən hər
kəs Babilə görə məhv oldu. **50** Ey qılıncdan qurtulanlar,
Qaçın, ləngiməyin! Rəbbi uzaqdan yada salın, Yerusəlim
barədə düşünün!» **51** Biz utandıq, Çünki təhqir eşitdik,
Üzümüzü rüsvayçılıq örtdü. Çünki yadellilər Rəbbin
məbədinin Müqəddəs yerlərinə girdi. **52** «Buna görə də
bütlərini Cəzalandıracağım günlər gəlir, Bütün ölkədə
yaralılar inildəyəcək» Rəbb belə bəyan edir. **53** «Babil
göylərə çıxsa da, Ucalardakı qalasını möhkəmləndirsə
də, Məhv edənləri üstünə göndərəcəyəm» Rəbb belə
bəyan edir. **54** «Babildən fəryad, Xaldey ölkəsindən böyük
qırğın səsi eşidilir. **55** Çünki Rəbb Babili məhv edir, Onun
hay-küyünü susdurur. Düşmən dalğaları axar sular kimi
kükrəyir, Səslərinin gurultusu ucalır. **56** Çünki Babilə
qarşı bir məhv edən çıxacaq, Döyüşçüləri əsir tutulacaq,
Kamanları qırılacaq. Çünki Rəbb əvəz verən bir Allahdır,
Mütləq cəzalandıracaq. **57** Babil başçılarını, müdriklərini,
Valilərini, vəkillərini, döyüşçülərini Elə sərxoş edəcəyəm
ki, Əbədi yuxuya dalacaq, Heç vaxt oyanmayacaqlar» Adı
Ordular Rəbbi olan Padşah belə bəyan edir. **58** Ordular
Rəbbi deyir: «Babilin qalın divarları yerlə yeksan ediləcək,
Uca darvazaları oda veriləcək. Xalqlar boş-boşuna zəhmət
çəkir, Ümmətlərin çəkdiyi əziyyət Oda təslim ediləcək». **59**
Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının dördüncü ilində

ordu təsərrüfatçısı Maxseya oğlu Neriya oğlu Seraya,
Sidqiya ilə birgə Babilə gedərkən Yeremya peyğəmbər
ona bu əmri tapşırdı. 60 Yeremya Babilin başına gələcək
bütün fəlakətləri, Babil barədə yazılmış bütün bu sözləri
bir tumara yazdı. 61 Yeremya Serayaya dedi: «Babilə
çatanda bütün bu sözləri oxumağı unutma. 62 De ki: "Ya
Rəbb, buranı dağıdacağını, içində insanın da, heyvanın da
yaşamayacağını, ölkənin əbədi viran qalacağını söylədin".
63 Bu tumarı oxuyub qurtaranda sən ona bir daş bağlayıb
Fərat çayının ortasına at və 64 söylə: "Qoy Babil də belə
batsın və Mənim onun başına gətirəcəyim fəlakətdən
bir daha çıxa bilməsin, qoy onlar taqətdən düşsün"».
Yeremyanın sözləri buraya qədərdir.

52 Sidqiya padşah olduğu vaxt iyirmi bir yaşında
idi və Yerusəlimdə on bir il padşahlıq etdi. Anası
Livnalı Yeremyanın qızı olub adı Xamutal idi. 2 O,
Yehoyaqimin etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər
gördü. 3 Həqiqətən, Rəbbin qəzəbinə görə Yerusəlimin
və Yəhudanın başına bu iş gəldi. Axırda Rəbb onları
hüzurundan kənar etdi. Sidqiya Babil padşahına qarşı
üsyan etdi. 4 Sidqiyanın padşahlığının doqquzuncu ilində,
onuncu ayın onuncu günü Babil padşahı Navuxodonosor
bütün ordusu ilə Yerusəlimin üzərinə hücum etdi, oraya
qarşı ordugah qurdu və ətrafında mühasirə divarları
düzəltdi. 5 Padşah Sidqiyanın hakimiyyətinin on birinci
ilinə qədər şəhər mühasirədə qaldı. 6 Dördüncü ayın
doqquzuncu günü şəhərdə aclıq elə gücləndi ki, ölkə
xalqının yeməyə çörəyi qalmadı. 7 Həmin vaxt şəhərin
divarlarında dəlik açıldı. Gecə ikən Xaldeylilər şəhərin

ətrafında olanda bütün döyüşçülər padşah bağçasının
yanında olan iki divar arasındakı darvazadan qaçıb Arava
yoluna çıxdı. **8** Ancaq Xaldeylilərin qoşunu padşahı təqib
etdi və Yerixo düzənliyində Sidqiyaya çatdı. Sidqiyanın
bütün ordusu onu tərk edib dağıldı. **9** Padşahı tutub Xamat
torpağındakı Rivlaya, Babil padşahının yanına apardılar.
Babil padşahı onun haqqında hökm verdi. **10** O, Sidqiyanın
gözü önündə oğullarını öldürtdü, sonra bütün Yəhuda
başçılarını da Rivlada öldürtdü. **11** Həmçinin Sidqiyanın
gözlərini çıxartdı, onu qandallayıb Babilə apardı. Babil
padşahı onu ölənə qədər zindanda saxladı. **12** Babil
padşahı Navuxodonosorun padşahlığının on doqquzuncu
ilində, beşinci ayın onuncu günü Babil padşahına xidmət
edən keşikçilər rəisi Nevuzaradan Yerusəlimə gəldi. **13**
O, Rəbbin məbədinə, padşah sarayına, Yerusəlimdəki
bütün evlərə od vurub bütün əsas binaları yandırdı. **14**
Keşikçilər rəisinə tabe olan bütün Xaldey ordusu hər
tərəfdən Yerusəlim divarlarını uçurtdu. **15** Keşikçilər
rəisi Nevuzaradan yoxsul adamların bir hissəsini, şəhərdə
qalan xalqı, Babil padşahının tərəfinə keçən fərariləri və
sağ qalan sənətkarları sürgün etdi. **16** Ancaq o, bağçılıq,
əkinçilik etmək üçün ölkədəki yoxsulların bir hissəsini
orada saxladı. **17** Xaldeylilər Rəbbin məbədində olan tunc
sütunları, dayaqları və tunc hovuzu parçalayıb tunclarını
Babilə apardı. **18** İbadət zamanı işlədilən qazanları,
kürəkləri, maqqaşları, piyalələri, nimçələri və bütün tunc
qabları götürüb apardılar. **19** Keşikçilər rəisi xalis qızıldan
və gümüşdən olan tasları, buxurdanları, piyalələri,
qazanları, çıraqdanları, nimçələri, kasaları götürüb apardı.

20 Rəbbin məbədi üçün padşah Süleymanın düzəltdiyi
iki sütun, hovuz və altındakı on iki tunc buğa heykəli
və dayaqlardan alınan tuncun ağırlığı hesaba gəlməzdi.
21 Bir sütunun hündürlüyü on səkkiz qulac idi, dairəsi
on iki qulac idi. Hər biri dörd barmaq qalınlığında idi,
içləri boş idi. **22** Üzərində tunc bir başlıq var idi. Başlığın
hündürlüyü beş qulac idi. Bu başlığın ətrafında hörmə
tor və narlar var idi, hamısı tuncdan düzəldilmişdi. O biri
sütun da narlarla bəzənmişdi və əvvəlkinə bənzəyirdi.
23 Yanlarda doxsan altı nar var idi. Başlığı əhatəyə alan
hörmə torların üzərində cəmi yüz nar var idi. **24** Keşikçilər
rəisi Nevuzaradan başçı kahin Serayanı, başçı kahinin
müavini Sefanyanı və astana keşikçisi olan üç nəfəri əsir
aldı. **25** Şəhərdə qalan döyüşçülərin sərkərdəsini, padşahın
məsləhətçilərindən şəhərdə olan yeddi nəfəri, ölkə xalqını
orduya yazan sərkərdənin mirzəsini və ölkə xalqından
şəhərdə qalan altmış nəfəri əsir tutdu. **26** Keşikçilər rəisi
Nevuzaradan onları götürüb Rivlaya, Babil padşahının
yanına apardı. **27** Babil padşahı Xamat torpağında olan
Rivlada onları öldürdü. Beləcə Yəhuda xalqı öz ölkəsindən
sürgün olundu. **28** Navuxodonosorun sürgünə apardığı
xalqın sayı belədir: yeddinci ildə üç min iyirmi üç nəfər
Yəhudi; **29** Navuxodonosorun padşahlığının on səkkizinci
ilində Yerusəlimdən səkkiz yüz otuz iki nəfər; **30** iyirmi
üçüncü ilində keşikçilər rəisi Nevuzaradanın sürgün
etdiyi yeddi yüz qırx beş nəfər Yəhudi. Ümumilikdə dörd
min altı yüz nəfər idi. **31** Yəhuda padşahı Yehoyakinin
sürgündə olmasının otuz yeddinci ilində Evil-Merodak
Babil padşahı oldu. Həmin ilin on ikinci ayının iyirmi

beşinci günü Evil-Merodak Yəhuda padşahı Yehoyakinə
mərhəmət göstərərək onu zindandan azad etdi. **32**
Onunla mehribanlıqla söhbət etdi və onun üçün özü ilə
birgə Babildə olan padşahların taxtından yuxarı bir taxt
qoydurdu. **33** Yehoyakin həbsxana paltarlarını əynindən
çıxartdı. O yaşadığı müddətdə həmişə Babil padşahının
süfrəsində yemək yeyərdi. **34** Bütün ömrü boyu ona Babil
padşahı tərəfindən öləcəyi günə qədər gündəlik azuqə
verilirdi.

Mərsiyələr

1 Yerusəlim şəhəri necə də boş qalıb, Bir zaman insanlarla
dolu idi, İndi dul qadına bənzəyir – Millətlər arasında ulu
sayılan, Ellər arasında mələkə olan, Bu şəhər nökərçilik
edir. **2** Gecələr acı-acı ağlar, Göz yaşları ilə yanağı
islanar, Məşuqlarının arasından Ona təsəlli verən yoxdur.
Bütün dostları ona xəyanət etdi, düşmən oldu. **3** Yəhuda
dərdə, ağır zillətə düşüb, İndi sürgünə gedir. O, millətlər
arasında yaşayır, O torpaqlarda rahatlıq tapmır, Yəhuda
bu iztiraba düşəndə, Təqibçilər ona çatdılar. **4** Siona
gedən yollar yas tutur, Çünki bayramlarına gələn yoxdur,
Buranın bütün darvazaları kimsəsiz qalıb, Kahinləri ah-
zar edir. Bu şəhərin qızları əzab-əziyyət çəkir, Buranın
aqibəti acıdır, **5** İndi düşmənlər bu şəhərin üstündə
hökmrandır, Bu yağılar gör necə firavan yaşayır. Çox
üsyankar olduqlarına görə Rəbb onları bu zülmə saldı,
Övladları düşmən önündə əsir aparıldı. **6** Sion qızının
cah-calalı yox oldu, Onların başçıları otlaqsız maral kimi
oldu, Onlar təqib edənlərin qarşısından Taqətsiz qaçırlar.
7 Yerusəlim sıxıntı içində avara gəzərkən Ötən günlərdə
olan bütün sərvətini xatırlayır, Xalqı düşmənlərinə təslim
olanda köməyinə çatan yoxdur. Düşmənləri ona baxır,
Yıxılmağına gülür. **8** Yerusəlim böyük günah işlətdi, Ona
görə özünü murdar etdi. Yerusəlimə hörmət edənlərin
hər biri İndi ona xor baxır, Çünki onu çılpaq görürlər, O
da üzünü yana çevirib inləyir. **9** Ətəyində ləkələr qaldı,
Sonunu düşünməz oldu, Ona görə qorxunc surətdə yıxıldı,
Ona təsəlli verən yoxdur, Ya Rəbb, gör bu əzabımı, Çünki
düşmən zəfər çaldı. **10** Onun bütün sərvətini talamaq

üçün Düşmən əlini uzatdı. Göz önündəcə millətlər,
Camaatın arasına girməsini qadağan etdiyin Müqəddəs
məkanına soxuldu. **11** Oranın bütün xalqı zarıyır, çörək
axtarır, Canlarını taqətə gətirmək üçün Sərvətlərinin
əvəzinə azuqə alır. «Ya Rəbb, indi bax, halımı gör, Bir
səfilə dönmüşəm». **12** Ey yoldan keçənlərin hamısı,
Bu iş sizin üçün boşdurmu? Baxın dərdimə, bunun
kimisi varmı, Mənim başıma gətirilən dərd başqasında
olarmı? Rəbb qəzəbdən alovlananda Bu dərdi başıma
tökdü. **13** Yuxarıdan od göndərdi, Sümüklərimədək
bu odu yeritdi. Ayaqlarım üçün tor qurdu, Məni geri
qaytardı. Gün boyu məni yalqız qoydu, taqətdən saldı.
14 Xudavənd günahlarımı mənə boyunduruq etdi, Əli
ilə bir-birinə hördü, Onları boynuma keçirtdi, Taqətimi
tükəndirdi. Məni qarşısında dura bilmədiyim İnsanlara
təslim etdi. **15** Məni müdafiə edən cəngavərlər vardı,
Hamısı Xudavənd tərəfindən atıldı. Mənə qarşı bir ordu
göndərdi, Seçmə igidlərimi qırıb tapdalatdı. Bakirə Yəhuda
qızını üzümsıxanda əzdi. **16** Bunlar üçün ağlayıram,
Gözlərimdən yaş axır. Təsəlli verən məndən uzaqdır,
Məni dirçəldən uzaqdır. Övladlarım yalqız qalıb, Çünki
düşmən zəfər çalıb. **17** Sion əl açıb, Amma ona təsəlli
verən yoxdur. Rəbb Yaqub nəslinə qarşı bu əmrini verib:
«Qoy qonşuları onun düşməni olsun, Çünki Yerusəlim
onlar üçün murdar əskiyə çevrilib». **18** Rəbb adildir, mən
isə əmrinə qarşı çıxdım, Ey bütün xalqlar, siz mənə qulaq
asın! Mənim çəkdiyim bu dərdə baxın, Bakirə qızlarım,
igidlərim sürgünə gedib. **19** Müttəfiqlərimi çağırdım,
Lakin məni aldatdılar, Kahinlərim, ağsaqqallarım cana

gəlmək üçün Yemək axtardılar, Amma şəhərin içindəcə
canlarını tapşırdılar. **20** Ya Rəbb, bax dara düşmüşəm,
Canım əzabdan yanır. Çox üsyankarlıq etmişəm, Buna
görə ürəyim üzülür. Bayırdakı qılınc məni övladsız
qoyur, Ölüm evimi içəridən bəzəyir. **21** Necə ah-zar
çəkdiyimi eşidiblər, Amma mənə təsəlli verən yoxdur,
Düşmənlərim bu əziyyətimdən xəbər tutdu, Onlar başıma
gələnlərə sevinir, Elan etdiyin günü yetir! Qoy onlar
mənim vəziyyətimə düşsün. **22** Etdikləri pislikləri yada
sal, Üsyankarlığıma görə mənə etdiyini onlara da et, Çox
ah-nalə çəkirəm, Ürəyim taqətdən düşüb.

2 Xudavənd Sion qızına qəzəblənərkən Onu hər tərəfdən
qara bulud aldı. İsrailin əzəmətini göydən yerə tulladı,
Qəzəbləndiyi gün kətilini xatirindən çıxardı. **2** Xudavənd
aman vermədən Yaqub nəslinin bütün məskənlərini
dağıtdı, Qəzəbi ilə Yəhuda qızının qalalarını yıxdı,
Padşahlığı, başçıları yerlə yeksan etdi. **3** Qızğın qəzəbi
ilə İsrailin qüvvəsini kökündən kəsdi, Düşmən önündə
onun üstündən sağ əlini götürdü. Sanki Yaqub nəslini hər
tərəfdən oda saldı Göndərdiyi atəşlə yandırıb-yaxdı. **4**
Düşmən kimi kamanının yayını dartdı, Yağı kimi sağ əlini
qaldırdı, Gözə xoş görünənləri tamamilə öldürdü. Qəzəbini
Sion qızının çadırına alov kimi tökdü. **5** Xudavənd İsraili
uddu, Onunla düşmən kimi rəftar etdi. Bütün saraylarını
yerlə yeksan etdi, Qalalarını viran qoydu, Yəhudanın
fəryadını, fəğanını daha da artırdı. **6** Çardağını viranə
bağlar tək qırıb tökdü, Görüş yerlərini xarabalığa çevirdi,
Rəbb Siona bayram və Şənbə günlərini unutdurdu, Qəzəbi
ilə padşahını, kahinini atdı. **7** Xudavənd qurbangahını

rədd etdi, Müqəddəs məkanını tərk etdi. Saraylarının
sədlərini düşmən əlinə keçirtdi, Onlar bayram günlərində
olduğu kimi Rəbbin məbədində haray qopardı. 8 Rəbb
niyyət etdi ki, Sion qızının divarlarını dağıtsın. Ölçü
ipini dartıb, dağıtmaq üçün ondan əl çəkməyəcək. Qala
divarını, səddini, matəmə bürüyüb, Hamısı qüvvələrini
itirib. 9 Onun darvazalarını yerə batırdı, Cəftələrini qırıb
atdı, Padşahlarını, başçılarını Yad millətlərin arasına saldı,
Qanuna əməl edilmir, Artıq peyğəmbərlərinə Rəbdən
görüntü gəlmir. 10 Sion qızının ağsaqqalları susub-
dinmir, Onlar toz-torpaq içində əyləşib, Başlarına toz
töküb, çul geyib, Yerusəlimin bakirə qızları başlarını
yerə dikib. 11 Ağlamaqdan gözlərimin nuru gedir, Canım
əzabdan yanır. Əziz xalqım qırıldığına görə ürəyimdən
qan axır. Çünki şəhər meydanlarındakı Körpələrin,
uşaqların huşu başından çıxır. 12 Şəhər meydanlarında
yaralılar kimi huşunu itirirlər, Ana qucağında can verirlər.
Analarından soruşurlar: «Hanı çörək, hanı şərab?» 13
Ey Yerusəlim qızı, sənə nə deyim? Səni kimlə müqayisə
edim? Ey bakirə Sion qızı, səni kimə bənzədim? Bununla
mən sənə təsəlli verə bilim? Çünki yaran dəniz qədər
dərindir, Sənə kim şəfa verə bilər? 14 Sənin üçün görülən
görüntülər yalan oldu, Peyğəmbərlərin səni aldatdı.
Firavanlığını sənə qaytarmaq üçün Təqsirlərini üzə
çıxartmadılar, Amma bu peyğəmbərlər səni azdırdı,
Sənin üçün yalandan görüntülər gördü. 15 Yoldan
keçən bütün insanlar Qarşında əl çalırlar, Başlarını
yelləyib səni fitə basırlar. Yerusəlim qızına belə deyirlər:
«Bütün dünyanın gözəllik və sevinc rəmzi olan şəhər

budurmu?» **16** Bütün düşmənlərin səni ələ salır, Fitə
basır, diş qıcıdır, «Onu udduq, Bu günün həsrətini çəkdik,
axır ki bunu gördük» deyirlər. **17** Rəbb Öz iradəsini
yerinə yetirdi, Qədim zamanlarda əmr etdiyi sözü həyata
keçirtdi. Səni viran qoydu, aman vermədi, Düşmənlərini
sənin halına sevindirdi, Yağılarını gücləndirdi. **18**
Xalq Xudavəndə ürəkdən fəryad etdi, Ey Sion qızının
divarı! Qoy gecə-gündüz sənin gözlərindən sel kimi
yaş axsın, Dincəlmə, aç gözlərini, yumulmasın. **19**
Qalx, gecə fəryad etməyə, Gecə növbələri başlayarkən
Xudavəndin hüzurunda qəlbini sular kimi açıb tök.
Əllərini Ona aç, övladlarının sağ qalmasını dilə, Onlar
hər tin başında acından huşunu itirir. **20** Ya Rəbb, indi
bax, xalqının halını gör! Kiminlə belə rəftar etmisən?
Analar uşaqlarını, əziz balalarınımı yesin? Kahinlər,
peyğəmbərlər Xudavəndin Müqəddəs məkanındamı qətlə
yetirilsin? **21** Gənclər, qocalar toz-torpaqda, küçələrdə
yatır. Bakirə qızlarım, igidlərim qılıncdan keçirilir.
Qəzəbləndiyin gün onları qətlə çatdırmısan, Aman
vermədən qırmısan. **22** Qorxduqlarımı hər yandan
çağırmısan, Elə bil bayrama dəvət etmisən. Rəbbin qəzəb
günündə qaçıb-qurtulan olmadı, Onların arasından sağ
qalan olmadı, Sevə-sevə övlad böyütmüşdüm, Onları
düşmənim həlak etdi.

3 Rəbbin qəzəb dəyənəyindən Mən əzab çəkirəm, **2**
O məni apardı, İşıqda deyil, qaranlıqda gəzdirdi. **3**
Bütün gün – dəfələrlə qaldırdığı əli Mənə qarşıdır. **4**
Ətimi, dərimi çürütdü, Sümüklərimi sındırdı. **5** Məni
əzabla, cəfa ilə sarıdı, Mühasirəyə saldı. **6** Çoxdan ölüb-

gedənlər kimi Məni zülmətdə yaşatdı. **7** Ətrafımı hər
tərəfdən hasara aldı, Məni zəncirləyib, qaça bilmirəm. **8**
Fəryad edib mən imdad istəyərkən O, duamın qarşısına
sədd çəkdi. **9** Yonma daşlarla yollarımı kəsdi, Onları
dolaşdırdı. **10** Mənə ayı kimi pusqu düzəldir, Gizlənib aslan
kimi məni güdür. **11** Yoldan sürükləyib məni parçaladı,
Çarəsiz hala saldı. **12** Kamanının yayını çəkdi, Məni
Özü üçün bir hədəf etdi. **13** Çəkib oxdanından ox atdı,
Böyrəyimə sapladı. **14** Gün boyu xalqımın gülüş hədəfinə
döndüm, Məzhəkəli nəğmə ilə məni ələ salırlar. **15** O, acı
otlardan mənə doyunca yedirtdi, Yovşan suyunu içirtdi.
16 Dişlərimi çınqılla qırdı, Kül içində məni diz çökdürtdü.
17 Salamatlıqdan canımı uzaq etdi, Yaxşılığı unutdum.
18 Dedim: «Üzərimdən əzəmətim getdi, Rəbdən ümidim
kəsildi». **19** Əzabımı və sərgərdanlığımı, Acı yovşanı və
zəhəri yada sal. **20** Daim onları xatırlayıram, Ona görə
köksümdən ürəyim üzülür. **21** Amma bunları yada salarkən
Məndə ümid yaranır. **22** Rəbbin məhəbbətinə görə məhv
olmadıq, Çünki mərhəməti tükənməzdir. **23** Hər səhər
bunlar təzələnir, Sənin sədaqətin böyükdür. **24** Öz-özümə
deyirəm: «Rəbb mənim nəsibimdir», Ona görə Rəbbə
ümid bəsləyirəm. **25** Rəbb Ona güvənənlərə, Onu axtaran
könüllərə xeyirxahdır. **26** Rəbbə ümid bəsləmək, Sakitcə
bizə qurtuluş verməsini gözləmək nə yaxşıdır. **27** Yaxşı
olar ki, insan Boyunduruğunu gənc yaşından daşısın. **28**
Qoy susub tənha otursun, Axı Rəbb boynuna boyunduruq
salıb. **29** Üzünü yerə sürtsün, Bəlkə hələ ümid var. **30** İzin
versin, qoy sifətinə vursunlar, Qoy ona doyunca böhtan
atsınlar. **31** Çünki Xudavənd əbədilik Bizi Özündən kənar

etməz. **32** Qəm-qüssə versə belə, Bol məhəbbətinə görə
rəhmə gələr. **33** Çünki ürəkdən istəyərək bəşər övladlarına
əzab verməz, Heç kimi kədərləndirməz. **34** Dünyadakı
bütün əsirlərin ayaq altında əzilməsini, **35** Haqq-Taalanın
hüzurunda insanın Öz haqlarından məhrum olmasını,
36 İnsanın ədalətdən məhrum olmasını Xudavənd heç
görmürmü? **37** Xudavənd əmr verməsə, Kimin dediyi
həyata keçər? **38** Həm xeyir, həm də şər, Haqq-Taalanın
əmri ilə gələr. **39** Öz günahının cəzasından Sağ qalan insan
niyə şikayətlənir? **40** Qoy yollarımıza diqqətlə baxaq,
Rəbbə yenidən üz tutaq. **41** Göylərdəki Allaha əllərimizi,
Həm də ürəklərimizi açaq. **42** Deyək: «Biz qanunsuzluq
və üsyankarlıq etdik, Bunu bizə bağışlamadın». **43**
Qəzəbə bürünmüsən, bizi təqib etmisən, Aman vermədən
öldürmüsən. **44** Özünə buludlardan örtük çəkdin, Onların
arasından dua keçmir. **45** Xalqlar arasında Bizi zibilə,
tullantıya çevirmisən. **46** Bütün düşmənlərimizin bizə
qarşı Ağızları açıldı. **47** Dəhşət və çuxur, Məhv və qırğın
birlikdə başımıza gəldi. **48** Qırılan əziz xalqıma görə
Gözlərimdən sel kimi yaş axdı. **49** Dinmədən, dayanmadan
Gözlərimdən yaş axacaq, **50** Rəbb göylərdən aşağıya
baxana qədər, Olanları görənə qədər. **51** Şəhərimdəki hər
qızın taleyini görərkən Ürəyimi kədər bürüyür. **52** Nahaq
yerə mənə düşmən olanlar Məni quş tək ovladılar. **53**
Quyuya salıb məni öldürmək istədilər, Daşqalaq etdilər.
54 Sular başımdan aşdı, Dedim: «Ömrüm sona çatdı».
55 Ya Rəbb, ismini O quyunun dibindən səslədim. **56**
«Qulağını tıxama, fəryadımı dinlə» deyərkən Səsimi
eşitdin. **57** Səni çağıranda yanıma gəldin, Mənə «qorxma»

söylədin. 58 Ey Xudavənd, mənim əməlimə baxdın,
Həyatımı satın aldın. 59 Ya Rəbb, başıma gətirdikləri şəri
gördün, Bu iş barədə hökmünü ver. 60 Mənə bəslədikləri
kini, Mənə qarşı qurulan fəndləri gördün. 61 Ya Rəbb,
mənə etdikləri həqarəti eşitdin, Əleyhimə fənd qururlar.
62 Əleyhdarlarımın pıçıltısını, Gün boyu mənə qarşı
mırıltısını eşitdin. 63 Onların oturuşuna-duruşuna bax,
Onlara məzhəkə nəğməsi olmuşam. 64 Ya Rəbb, onların
əllərinin əməllərinə görə əvəzini verəcəksən. 65 Onların
qəlbini inadkar et, Qoy lənətin onların üstünə gəlsin. 66
Ya Rəbb, qəzəbinlə onları qov, Səma altından məhv edib
at!

4 Qızıl necə də tutqunlaşdı, Saf qızıl parıltıdan düşdü.
Müqəddəs daşlar Hər küçə başına dağılmışlar. 2 Sion
övladları tərəziyə qoyulanda Saf qızıldan da qiymətli idi.
İndi isə onlar saxsı qablara, Dulusçunun əl işinə bərabər
olublar. 3 Çaqqallar belə, balalarına əmcək verir, Onları
əmizdirir. Əziz xalqım isə insafı atır, Səhra dəvəquşularına
oxşayır. 4 Südəmər körpənin dili Susuzluqdan damağına
yapışır. Uşaqlar yemək istəyir, verən yoxdur. 5 Ən ləziz
yemək ləri yeyənlər İndi küçələrdə taqətdən düşüblər.
Al rəngli paltar geyib-böyüyənlər Zibillikdə yatırlar. 6
Axı əziz xalqımın təqsiri Sodomun günahını keçdi, Bu
şəhər əl toxunmadan Bir andaca yerlə yeksan oldu. 7
Yerusəlimin başçıları qardan da təmiz idi, Süddən də
bəyaz idi, Vücudları qıpqırmızı yaqut kimi idi, Zahirən
göy yaquta bənzəyirdi. 8 İndisə üzləri kömür kimi qaralıb,
Küçələrdə heç birini tanımaq olmur, Onlar cılızlaşaraq bir
sümük, bir də dəri qalıb, Ağac kimi quruyub. 9 Bu aclığın

qurbanındansa Qılınc qurbanı olan bəxtiyardır. Zəminin
məhsulundan məhrum olmuşdular, əriyən canlarında
can qalmayıb. **10** Hətta ən qəlbiyumşaq qadınlar Öz əlləri
ilə balalarını bişirirdi. Əziz xalqım qırılarkən Balalarının
ətini yeyirdi. **11** Rəbb hiddətini boşaltdı, Qızğın qəzəbini
yağdırdı, Sionda alovunu alışdırdı, Onu təməlinədək
yandırıb-yaxdı. **12** Dünyada heç bir padşah inanmazdı ki,
Yerusəlimin darvazalarından keçib Yağılar və düşmənlər
Bu şəhəri zəbt edər. **13** Bu iş şəhərdə salehlərin qanının
tökülməsi Peyğəmbərlərin günahları, kahinlərin təqsirləri
üzündən oldu, **14** Kor kimi küçələrdə dolanırdılar, Qanla
murdar oldular, Onların libaslarına belə, Kimsə toxuna
bilməz. **15** İnsanlar onlara qışqırır: «Ey murdarlar, rədd
olun! İtilin buradan, bizə dəyməyin, rədd olun!» Onlar
qaçqın, sərgərdan dolanarkən Başqa millətlər deyir:
«Bunlar burada qalmasın!» **16** Rəbb Özü onları pərən-
pərən saldı, Onlara yenidən baxmaz, O daha kahinlərə
hörmət etmir, Ağsaqqallara xeyirxahlıq göstərmir. **17** Hər
an boş yerə yardım gözləməkdən Gözlərimiz taqətdən
düşdü, Bizi qurtara bilməyən milləti Hey gözlədik,
gəlmədi. **18** Ardımızca düşmən düşüb, Küçələrdə gəzə
bilmirik. Sonumuz çatdı, günlərimiz bitdi, Aqibətimiz
sona yetdi. **19** Bizi təqib edənlər Göylərdəki qartallardan
sürətlidirlər, Dağlarda ardımızca düşdülər, Pusqu qurub
səhrada gözlədilər. **20** Rəbbin məsh etdiyi, həyatımızın
nəfəsi Onların xəndəklərində yaxalandı, Halbuki deyirdik:
«Onun kölgəsində Millətlərin içində yaşayacağıq». **21** Ey
Us ölkəsində yaşayan Edom xalqı, Sevin, fərəhlən! Sən də
bu kasadan içəcəksən, Sərxoş olub, çılpaq qalacaqsan. **22**

Ey Sion qızı, təqsirinin cəzası sona çatdı, Rəbb səni bir
daha sürgünə göndərməyəcək, Ey Edom xalqı, təqsirini
cəzasına çatdıracaq, Günahlarını meydana çıxaracaq.
5 Ya Rəbb, başımıza gələni yada sal Gör bu xəcalətimizi,
buna nəzər sal. **2** İrs torpağımız yadellilərin əlinə keçib,
Evlərimiz əcnəbilərə verilib. **3** Atalarımız öldü, yetim
qaldıq, Analarımız dul qaldı. **4** Suyumuzu pulla alıb içirik,
Pulla odun almağa məcburuq. **5** Bizi qovub başımızdan
basırlar, Yorulmuşuq, bizi rahat qoymurlar. **6** Doyunca
çörək yemək üçün Misirə, Aşşura əl açmışıq. **7** Ata-
babalarımız günah işlədərək keçib-getdi, Təqsirlərinin
cəzası üstümüzə yükləndi. **8** Qullar bizə hökmran
olub, Bizi onların əlindən qurtaran yoxdur. **9** Çöldəki
qılınca görə, Canımız bahasına çörək qazanırıq. **10** Aclıq
bizi yandırıb-yaxdığına görə Dərimiz qaralıb, kürəyə
bənzəyir. **11** Sionda qadınlar, Yəhuda şəhərlərindəki
bakirə qızlar zorlanır. **12** Başçılar əllərindən asılıb,
Ağsaqqallar hörmətdən düşüb. **13** Məcburiyyət qarşısında
cavanlar əl dəyirmanını çəkir, Oğlanlar odun yükləri
altında səndələyir. **14** Şəhər darvazasında ağsaqqallar
oturmur, Gənclər çalğı alətlərində çalmır. **15** Ürəyimizdən
şadlıq çəkilib, Oyunlarımız yasa çevrilib. **16** Başımızın
tacı düşüb, Vay halımıza! Çünki günah işlətmişik. **17** Buna
görə ürəklərimiz çəkilib, Gözlərimiz qaralıb, **18** Çünki
Sion dağı viran qalıb, Üstündə tülkülər gəzib-dolaşır. **19**
Sən isə, ya Rəbb, əbədi hökmransan, Nəsildən-nəslə qədər
taxtında oturacaqsan. **20** Uzun zamandan bəri niyə bizi
bu qədər tərk etmisən? Niyə bizi bu qədər uzun müddətə
tərk etmisən? **21** Ya Rəbb, bizi Özünə qaytar, Təzədən

əvvəlki günlərimizə qayıdaq! **22** Yoxsa hüzurundan bizi
tamamilə atmısan, Bizə qarşı hədsiz qəzəblənmisən?

Yezekel

1 Otuzuncu ildə, dördüncü ayın beşinci günü mən Kevar
çayı sahilində, sürgündə yaşayanlar arasında olanda
göylər açıldı və Allahdan gələn görüntüləri gördüm. **2**
Padşah Yehoyakinin sürgün olunmasının beşinci ilində,
həmin ayın beşinci günü **3** Xaldey ölkəsində, Kevar çayı
sahilində Buzinin oğlu kahin Yezekelə Rəbbin sözü nazil
oldu. Orada Rəbbin əli onun üzərində idi. **4** Mən gördüm
ki, budur, şimaldan çovğun yeli və dayanmadan şimşək
çaxan böyük bir bulud gəlir. Onun ətrafında parıltı var
idi, ortasında isə od içində kükrəyən metal kimi bir şey
var idi. **5** Ən ortasında canlı məxluqa bənzəyən dörd
varlıq mövcud idi. Onların görünüşü insana bənzəyirdi. **6**
Hər birinin dörd üzü və dörd qanadı var idi. **7** Onların
bacaqları düz idi. Ayaqları dana ayaqlarına oxşayırdı və
cilalanmış tunc kimi parıldayırdı. **8** Dörd yanlarında,
qanadları altında insan əlləri var idi. Dördü də üzlərə
və qanadlara malik idi. **9** Onların qanadları bir-birinə
toxunurdu. İrəli gedərkən sağa-sola dönmürdülər, hər
biri üz tutduğu tərəfə irəliləyirdi. **10** Onların dörd tərəfə
yönələn üzlərinin bənzəyişi belə idi: qabaq tərəfdə insan
üzü, sağ tərəfdə aslan üzü, sol tərəfdə öküz üzü, arxada
isə qartal üzü var idi. **11** Onların üzləri və qanadları
yuxarıya doğru açılmışdı. Hər canlının iki qanadı yanda o
biri canlının qanadına toxunur, iki qanadı da bədənlərini
örtürdü. **12** Hər biri üz tutduğu tərəfə irəliləyirdi. Ruh
hara gedirdisə, onlar da ora gedirdi. İrəli gedərkən sağa-
sola dönmürdülər. **13** Bu canlılar görünüşcə yanar köz
kimi, məşəl kimi bir şeyə bənzəyirdi. Canlı məxluqların

arasında od hərəkətdə idi. Od parıldayırdı və ondan şimşək
çaxırdı. **14** Canlı məxluqlar şimşək çaxan kimi cəld o tərəf-
bu tərəfə hərəkət edirdi. **15** Mən canlı məxluqlara baxıb
gördüm ki, hər birinin yanında yerə dəyən bir təkər var. **16**
Təkərlərin görünüşü və quruluşu belə idi: onlar sarı yaqut
kimi parıldayır və dördü də bir-birinə oxşayırdı. Onların
görünüşü və quruluşu elə idi ki, sanki bir təkər o biri təkər
içində yerləşmişdi. **17** Getdikləri zaman dörd tərəfə də
gedə bilirdilər. İrəli gedərkən sağa-sola dönmürdülər. **18**
Təkərlərin sağanaqları hündür və qorxunc idi. Dördünün
də sağanaqları hər tərəfdən gözlərlə dolu idi. **19** Canlı
məxluqlar irəlilədikcə təkərlər də yanında fırlanır, canlı
məxluqlar yerdən qalxdıqca təkərlər də qalxırdı. **20**
Ruh hara gedirdisə, onlar da ora gedirdi, təkərlər də
onlarla bərabər qalxırdı, çünki canlı məxluqların ruhu
təkərlərdə idi. **21** Onlar irəliləyəndə bunlar da irəliləyirdi,
onlar dayananda bunlar da dayanırdı. Onlar yerdən
qalxanda yanlarındakı təkərlər də qalxırdı, çünki canlı
məxluqların ruhu təkərlərdə idi. **22** Yuxarı tərəfdə, canlı
məxluqların başı üzərində büllur kimi parıldayan göy
qübbəsinə oxşayan qorxunc bir şey uzanırdı. **23** Qübbənin
altında hər canlı məxluq qanadlarını yanındakılara doğru
uzadır, başqa iki qanadla da bədənini örtürdü. **24** Onlar
irəlilədikləri zaman qanadlarının gurultusunu eşitdim:
sanki gur suların səsi, Külli-İxtiyarın sədası, güclü gurultu,
qoşunun tappıltısı gəlirdi. Onlar dayandıqları zaman
qanadlarını endirirdi. **25** Onlar qanadları enmiş halda
dayanarkən başları üzərindəki qübbədən bir səs gəldi. **26**
Başları üzərindəki qübbənin üstündə sanki göy yaqutdan

düzəldilmiş taxta oxşar bir şey var idi. Yüksəkdə, taxta
oxşayan şeyin üzərində insana bənzər bir Şəxs var idi. 27
Mən gördüm ki, Onun belindən yuxarı hissəsi kükrəyən
metala oxşayır, içi isə hər tərəfdən alov kimi idi. Mən
Onun belindən aşağı görünüşünü də gördüm: sanki bir
alov idi və ətrafında parıltı var idi. 28 Yağış günü buludda
olan göy qurşağının görünüşü necə olursa, hər tərəfdən
gələn parıltının görünüşü də elə idi. Bu, Rəbbin izzətinə
bənzər bir görüntü idi. Bunu görəndə mən üzüstə yerə
yıxıldım və danışan bir Şəxsin səsini eşitdim.

2 O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, ayağa qalx, Mən sənlə
danışacağam». 2 O mənimlə danışarkən Ruh daxilimə
girdi və məni ayağa qaldırdı. Mənimlə danışan bir Şəxsin
səsini eşitdim. 3 O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, səni
Mənə qarşı üsyan edən İsrail övladlarının – üsyankar
bir millətin yanına göndərirəm. Onlar ataları ilə birgə
bu günə qədər Mənə qarşı üsyan edir. 4 Səni yanlarına
göndərəcəyim xalq dikbaş və inadkardır. Sən onlara
deyəcəksən: "Xudavənd Rəbb belə deyir!" 5 İstəyirlər sənə
qulaq assınlar, istəyirlər yox, çünki onlar üsyankar bir
xalqdır. Ancaq bilsinlər ki, aralarında bir peyğəmbər var.
6 Ancaq, ey bəşər oğlu, sən qanqallar və tikanlar arasında
olsan da, əqrəblər içində otursan da, o adamlardan
qorxma, onların sözlərindən çəkinmə. Üsyankar bir xalq
olsalar da, onların sözlərindən çəkinmə, onlardan qorxma.
7 Sən onlara Mənim sözlərimi söylə, istəyirlər sənə qulaq
assınlar, istəyirlər yox, çünki onlar üsyankardır. 8 Ey
bəşər oğlu, sənsə Mənim söylədiklərimə qulaq as, bu
üsyankar xalq kimi sən də üsyankar olma. Ağzını aç və

Mənim sənə verəcəyim şeyi ye». 9 Mən baxıb gördüm ki,
mənə tərəf bir əl uzandı və əlin içində bir tumar var. 10
O, tumarı qabağımda açdı. Tumarın önü və arxası yazılı
idi, üzərində «mərsiyə, matəm, bəla» sözləri yazılmışdı.

3 O yenə mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, aldığın şeyi –
bu tumarı yeyib get və İsrail nəslinə söylə». 2 Onda
mən ağzımı açdım və O, tumarı mənə yedirdi. 3 Sonra
mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, mədəni bununla doldur,
sənə verdiyim bu tumarla qarnını doydur». Mən yedim,
ağzım bal kimi şirin oldu. 4 O mənə dedi: «Ey bəşər
oğlu, qalx, İsrail nəslinin yanına get və sözlərimi onlara
söylə. 5 Sən ləhcəsi, danışığı anlaşılmaz, dili çətin olan bir
xalqın yanına deyil, İsrail nəslinin yanına göndərilirsən,
6 ləhcəsi, danışığı anlaşılmaz, dili çətin olan çoxlu xalq
arasına göndərilmirsən. Əgər Mən səni onların yanına
göndərsəydim, onlar sənə qulaq asardı. 7 Ancaq İsrail
nəsli sənə qulaq asmaq istəməyəcək, onlar Mənə də
qulaq asmaq istəmir, çünki bütün İsrail nəsli inadkar
və dikbaşdır. 8 Bax Mən səni də onlar kimi inadkar
edəcəyəm, onlar kimi dikbaş edəcəyəm. 9 Sənin inadını
çaxmaq daşından möhkəm olan almaz kimi möhkəm
edəcəyəm. Üsyankar bir xalq olsalar da, onlardan qorxma,
qarşılarında vahiməyə düşmə». 10 O yenə mənə dedi:
«Ey bəşər oğlu, Mənim dediyim bütün sözləri ürəyində
saxla və qulaqlarınla eşit. 11 Qalxıb sürgün olunmuş
soydaşlarının yanına get, onlarla danışıb söylə: "Xudavənd
Rəbb belə deyir!" Onlar istəyirlər sənə qulaq assın,
istəyirlər yox». 12 Sonra Ruh məni yuxarı qaldırdı və
arxamdan böyük bir gurultu eşitdim: «Rəbbin izzətinə Öz

yerində alqış olsun». **13** Canlı məxluqların qanadları bir-
birinə toxunduqca onların səsini, yanlarındakı təkərlərin
şaqqıltısını – böyük gurultunu eşitdim. **14** Ruh məni
yuxarı qaldırdı və götürüb apardı. Mən də kədərli və
acıqlı halda getdim. Rəbb əlini mənim üzərimdə möhkəm
tutmuşdu. **15** Mən Tel-Avivdə olan sürgün olunmuş
adamların – Kevar çayının sahilində yaşayanların yanına
gəldim və onların yaşadıqları yerdə qaldım. Orada onların
arasında yeddi gün çaşqınlıq içində yaşadım. **16** Yeddi gün
keçdikdən sonra mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **17** «Ey
bəşər oğlu, səni İsrail nəslinə gözətçi qoydum. Sən sözü
ağzımdan eşidəndə Mənim adımdan onlara xəbərdarlıq
et. **18** Mən pis adama "hökmən öləcəksən" dediyim zaman
sən ona xəbərdarlıq etməsən, həyatı qurtulsun deyə pis
adamı öz şər əməlindən döndərmək üçün xəbərdarlıq
sözü söyləməsən, onda o pis adam öz təqsiri içində öləcək,
lakin onun qanı üçün məsuliyyəti Mən sənin üzərinə
qoyacağam. **19** Ancaq sən pis adama xəbərdarlıq etsən,
o isə pisliyindən və şər əməlindən dönməsə, öz təqsiri
içində öləcək, lakin sən bunun məsuliyyətindən qurtarmış
olursan. **20** Əgər bir saleh adam öz salehliyindən dönüb
pislik etsə və Mən onun qarşısına maneə qoysam, o
öləcək. Ona xəbərdarlıq etmədiyin üçün o adam öz günahı
içində öləcək və etdiyi saleh əməlləri hesaba alınmayacaq,
lakin onun qanı üçün məsuliyyəti Mən sənin üzərinə
qoyacağam. **21** Ancaq günah etməməsi üçün saleh adama
xəbərdarlıq etsən və o günah etməsə, hökmən yaşayacaq,
çünki xəbərdarlığı qəbul etmişdir, sənsə məsuliyyətdən
qurtarmış olursan». **22** Orada Rəbbin əli mənim üzərimdə

idi. O mənə dedi: «Qalx, düzənliyə çıx, Mən sənlə orada
danışacağam». 23 Mən qalxıb düzənliyə çıxdım. Orada da
Kevar çayının sahilində gördüyüm izzət kimi Rəbbin izzəti
durmuşdu. Mən üzüstə yıxıldım. 24 Ruh daxilimə girdi və
məni ayaq üstə qaldırdı. O mənimlə danışıb belə dedi:
«Get, evində qapını arxadan bağla. 25 Ey bəşər oğlu, sənə
kəndir vuracaqlar, səni kəndirlərlə bağlayacaqlar, daha
xalqın arasında gəzə bilməyəcəksən. 26 Dilini damağına
yapışdıracağam və sən lal olacaqsan, üsyankar bir xalq
olsalar da, onları məzəmmət edə bilməyəcəksən. 27 Yalnız
Mən sənlə danışmağa başlayanda dilini açacağam, sən
də onlara deyəcəksən: "Xudavənd Rəbb belə deyir". Qoy
eşitmək istəyən eşitsin, eşitmək istəməyən eşitməsin,
çünki onlar üsyankar bir xalqdır.

4 Sən ey bəşər oğlu, özün üçün bir kərpic götür və onu
qarşına qoyub üstündə Yerusəlim şəhərini təsvir et. 2 Onu
mühasirəyə al, önündə mühasirə divarı tik, qarşısında
torpaq qalağı düzəlt, ətrafında ordugahlar qur və ona
qarşı hər tərəfdən qoçbaşı alətləri qoy. 3 Bir dəmir sac
götürüb onu dəmir divar olmaq üçün özünlə şəhərin
arasına qoy və üzünü ona çevir. Şəhər mühasirədə olacaq
və sən onu mühasirəyə al. Bu, İsrail nəslinə bir əlamət
olacaq. 4 Sən sol yanın üstünə uzan və İsrail nəslinin
cəzasını öz üzərinə götür, o tərəfə uzandığın günlərin
sayına görə onların cəzasını çəkəcəksən. 5 Mən onların
cəza illərinin sayı qədər sənin üçün gün ayırdım. Beləcə
üç yüz doxsan gün İsrail nəslinin cəzasını çəkəcəksən. 6
Bunu etdikdən sonra bu dəfə sağ yanın üstündə uzan
və Yəhuda nəslinin cəzasını çək. Sənin üçün qırx gün

– hər il üçün bir gün ayırdım. 7 Üzünü Yerusəlimin
mühasirəsinə çevir, çılpaq qolunu qaldırıb ona qarşı
peyğəmbərlik et. 8 Bax Mən səni kəndirlə bağlayacağam
və təsvir etdiyin mühasirə günləri qurtarmayınca bir
yanından o biri yanın üstünə çevrilə bilməyəcəksən. 9
Sən buğda, arpa, paxla, mərci, darı və pərinc götürüb
onları bir qaba qoy. Onlardan özünə çörək yap. Bir yanın
üstünə uzandığın üç yüz doxsan gün ərzində onu ye.
10 Gündəlik yeməyinin çəkisi iyirmi şekel olacaq, onu
müəyyən vaxtlarda ye. 11 Həmçinin suyu da ölçü ilə – bir
hinin altıda biri qədər iç, onu da müəyyən vaxtlarda iç.
12 Ondan arpa kökəsi düzəldərək hamının gözü qabağında
insan nəcisinə od vurub üstündə bişirib ye». 13 Rəbb yenə
dedi: «Bax İsrail övladları da aralarına sürgün edəcəyim
millətlərin içində beləcə murdar yemək yeyəcək». 14
Mən dedim: «Aman, ya Xudavənd Rəbb! Mən heç vaxt
murdar olmamışam. Cavanlığımdan indiyə qədər nə leş,
nə də heyvan parçalamış ət yemişəm, bir murdar ət
mənim ağzıma dəyməyib». 15 O mənə dedi: «Yaxşı, Mən
insan nəcisini mal təzəyi ilə əvəz edirəm. Çörəyini onun
üstündə bişir». 16 Yenə mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, Mən
Yerusəlimdən çörəyin kökünü kəsəcəyəm. Çörəyi dərd
içində çəki ilə yeyəcəklər, suyu da çaşqınlıq içində ölçü ilə
içəcəklər. 17 Çünki çörəyə və suya möhtac olacaqlar. Hər
kəs çaşqınlığa düşərək öz təqsiri içində əriyib yox olacaq.

5 Sən ey bəşər oğlu, bir iti qılınc götürüb ondan dəllək
ülgücü kimi istifadə et, onu başına və saqqalına çək.
Sonra bir tərəzi götür və qırxdığın tükləri hissələrə
ayır. 2 Onların üçdə birini şəhərin mühasirə vaxtı

qurtaranda şəhərin ortasında odda yandırar, üçdə birini
götürüb şəhərin ətrafında doğrayar, üçdə birini isə
küləyə sovurarsan, Mən də onların arxasınca qılınc
çəkəcəyəm. 3 Tüklərin bir azını da götürüb paltarının
ətəyinə bağlayarsan. 4 Onlardan bir qədər də götürüb
odun içinə atar və onları odda yandırarsan. Bundan
bütün İsrail nəslinin üstünə od yağacaq». 5 Xudavənd
Rəbb belə deyir: «Bu, Yerusəlimdir. Mən onu millətlərin,
ətrafında olan ölkələrin arasında yerləşdirdim. 6 Onun
xalqı isə başqa millətlərdən, ətrafındakı ölkələrdən də
çox pislik edərək hökmlərimə və qaydalarıma qarşı
üsyan etdi, çünki hökmlərimi rədd etdilər, qaydalarıma
əməl etmədilər». 7 Buna görə də Xudavənd Rəbb
belə deyir: «Siz ətrafınızda olan millətlərdən də çox
azğınlıq etdiniz, qaydalarıma əməl etmədiniz, hökmlərimi
yerinə yetirmədiniz, hətta ətrafınızda olan millətlərin
hökmlərinə görə də davranmadınız». 8 Buna görə də
Xudavənd Rəbb belə deyir: «Budur, Mən Özüm də sənə
qarşı durmuşam və başqa millətlərin gözü qabağında
səni cəzalandıracağam. 9 Bütün iyrənc işlərindən ötrü
indiyə qədər etmədiyim və bundan sonra da bir daha
etməyəcəyim şeyi sənin başına gətirəcəyəm. 10 Buna görə
də sənin torpağında atalar oğullarını, oğullarsa atalarını
yeyəcək. Səni cəzalandıracağam, salamat qalanlarının
hamısını hər tərəfə sovuracağam». 11 Xudavənd Rəbb
bəyan edir: «Buna görə də, Varlığıma and olsun,
bütün iyrənc və murdar şeylərinlə Müqəddəs məkanımı
murdarladığın üçün Mən hökmən səni qırıb-çatacağam,
sənə yazığım gəlməyəcək və rəhm etməyəcəyəm. 12 Sənin

əhalinin üçdə biri vəbadan öləcək, sənin içində aclıqdan
tələf olacaq, üçdə biri ətrafında qılıncla həlak olacaq,
üçdə birini isə hər tərəfə sovurub arxalarınca qılınc
çəkəcəyəm. 13 Beləcə hədsiz qəzəbimi göstərəcəyəm,
onların üzərində qızğınlığımı söndürüb sakitləşəcəyəm.
Onlara hədsiz qəzəbimi göstərəndə biləcəklər ki, Mən Rəbb
qısqanclıqdan onlara belə söylədim. 14 Ətrafında olan
millətlər arasında, yoldan keçən hər kəsin gözü önündə
səni viranəliyə və rüsvayçılıq hədəfinə çevirəcəyəm.
15 Qəzəb və hiddətimlə, qızğın məzəmmətlərimlə səni
cəzalandırarkən ətrafında olan millətlər üçün rüsvayçılıq,
təhqir, ibrət və dəhşət hədəfi olacaqsan. Mən Rəbb
bunu söylədim. 16 Mən sizi məhv etmək üçün üstünüzə
aclığın amansız oxlarını göndərəcəyəm. Aranızda aclığı
gücləndirəcəyəm və çörəyin kökünü kəsəcəyəm. 17
Üstünüzə aclıq və vəhşi heyvanlar göndərəcəyəm, sizi
uşaqlarınızdan məhrum edəcəklər. Aranızdan vəba və
tökülən qan keçəcək, üstünüzə qılınc gətirəcəyəm. Mən
Rəbb bunu söylədim».

6 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər oğlu, üzünü
İsrail dağlarına çevir və onların əleyhinə peyğəmbərlik
edib 3 söylə ki, ey İsrail dağları, Xudavənd Rəbbin
sözünü dinləyin, dağlara, təpələrə, vadilərə və dərələrə
Xudavənd Rəbb belə deyir: "Baxın Mən üstünüzə
qılınc gətirəcəyəm və səcdəgahlarınızı məhv edəcəyəm.
4 Qurbangahlarınız xarabalığa çevriləcək, buxur
qurbangahlarınız sındırılacaq. Öldürülmüş adamlarınızı
bütlərinizin qabağına atacağam. 5 İsrail övladlarının
cəsədlərini bütlərin qarşısında yerə sərəcək, sümüklərinizi

qurbangahlarınızın ətrafına səpələyəcəyəm. **6** Məskən
saldığınız bütün yerlərdə şəhərlər viran olacaq,
səcdəgahlar dağıdılacaq ki, qurbangahlarınız xarabalığa
və viranəliyə çevrilsin, bütləriniz sındırılıb yox edilsin,
buxur qurbangahlarınız kəsilsin və düzəltdiyiniz şeylər
yer üzündən silinsin. **7** Aranızda öldürülənlər yerə
səriləcək. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **8** Lakin
Mən bəzilərinizi sağ buraxacağam. Ölkələr arasına
səpələndiyiniz zaman millətlər içində qılıncdan qaçıb-
qurtaranlarınız olacaq. **9** Sizin qaçıb-qurtaranlarınız
aralarına sürgün edildikləri millətlər arasında Məni
yada salacaq. Mənə xəyanət edən ürəklərinə, bütlərə
dikdikləri xəyanətkar gözlərinə görə pərt oldum. Etdikləri
pisliklərdən, bütün iyrənc işlərindən ötrü öz-özlərindən
ikrah edəcəklər. **10** Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm
və onların başına bu bəlanı gətirəcəyimi nahaq yerə
söyləməmişəm". **11** Xudavənd Rəbb belə deyir: "əllərini
bir-birinə vur, ayaqlarını yerə çırpıb söylə ki, İsrail
nəslinin bütün pis və iyrənc işlərinə görə vay onların
halına! Çünki qılıncdan, aclıqdan və vəbadan həlak
olacaqlar. **12** Uzaqda olan vəbadan öləcək, yaxında olan
qılıncla həlak olacaq, mühasirə zamanı sağ qalan aclıqdan
öləcək, Mən onlara hədsiz qəzəbimi göstərəcəyəm. **13** Öz
bütləri arasında, qurbangahların ətrafında, hər yüksək
təpədə, hər dağın zirvəsində, hər kölgəli ağac altında, sıx
yarpaqlı hər palıd ağacı altında, bütün bütlərinə ətirli
buxur təqdim etdikləri yerlərdə onların həlak olanları
yerə səriləcək. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **14**
Onlara qarşı əl qaldıracağam, səhradan Divlaya doğru

yaşadıqları bütün yerlərdə ölkəni xaraba və sakinsiz
qoyacağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”».

7 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Sən ey bəşər oğlu,
Xudavənd Rəbb İsrail torpağına belə deyir: “Axırı çatdı,
ölkənin dörd tərəfinin axırı çatdı. **3** İndi sənin axırın çatdı.
Qəzəbimi sənin üstünə göndərəcəyəm, öz əməllərinə görə
səni cəzalandıracağam, bütün iyrənc işlərinin əvəzini
başına gətirəcəyəm. **4** Sənə yazığım gəlməyəcək və rəhm
etməyəcəyəm, öz əməllərinə görə səni cəzalandıracağam,
iyrənc işlərinin əvəzini alacaqsan. Onda biləcəksiniz ki,
Rəbb Mənəm”. **5** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Budur, bir
bəla, tayı olmayan bir müsibət gəlir. **6** Axırın çatıb, axırın
çatıb, sənə qarşı qalxır. Budur, tezliklə gəlir! **7** Ey ölkənin
sakini, qiyamət günün çatdı, vaxt gəldi, gün yaxındadır.
Dağların üstündən sevinc nidası deyil, çaxnaşma səsi
gəlir. **8** Tezliklə qızğınlığımı üstünə tökəcəyəm, sənə
qarşı qəzəbimi bütünlüklə göstərəcəyəm, öz əməllərinə
görə səni cəzalandıracaq, bütün iyrənc işlərinin əvəzini
başına gətirəcəyəm. **9** Sənə yazığım gəlməyəcək və rəhm
etməyəcəyəm, öz əməllərinə görə səni cəzalandıracağam,
iyrənc işlərinin əvəzini alacaqsan. Onda biləcəksiniz ki,
zərbə vuran Mən Rəbbəm. **10** Budur o gün! Gün gəldi,
sənin qiyamət günün çatdı: əsa çiçəkləndi, qürur gül
açdı. **11** Zorakılıq çoxalıb pisliyin əsası oldu. Buna görə
də xalqdan, onların izdihamından, var-dövlətindən və
əzəmətindən əsər-əlamət qalmayacaq. **12** Vaxt gəldi, gün
yaxınlaşdı. Alıcı sevinməsin, satıcı heyfsilənməsin, çünki
bütün kütlənin üstünə qəzəb yağacaq. **13** Hətta onlar
yaşasalar da, satıcı satdığı torpağa qayıtmayacaq, çünki

onların bütün camaatına aid olan bu vəhy hədəfindən
dönməyəcək. Heç kəs təqsiri ilə həyatını davam etdirə
bilməyəcək. **14** Şeypur çalındı və hər şey hazırlandı,
ancaq müharibəyə gedən yoxdur. Çünki qəzəbim bütün
camaatın üstünə yağacaq. **15** Bayırda qılınca, içəridə
vəba və aclığa tuş gələcəklər, çöldə olan qılıncdan öləcək,
şəhərdə olanı aclıq və vəba yeyəcək. **16** Sağ qalanları
qaçıb-qurtulsa da, dərələrdəki göyərçinlər kimi dağlarda
yaşayacaq, hər kəs təqsirindən ötrü ah-zar edəcək. **17**
Hamının əli yanına düşəcək, hər kəsin dizləri titrəyəcək.
18 Çula bürünəcəklər, onları dəhşət saracaq. Hamının
üzündə xəcalət olacaq, hamının başı daz olacaq. **19**
Gümüşlərini küçələrə atacaqlar, qızılları napak sayılacaq.
Rəbbin qəzəb günündə qızıl-gümüşləri onları qurtara
bilməyəcək, bədənlərini qidalandırmayacaq, qarınlarını
doydurmayacaq, çünki bu şeylər onların təqsirlərinə bais
oldu. **20** Bər-bəzəklərinin gözəlliyi onları qürurlandırdı.
Öz iyrənc və mənfur bütlərini bu şeylərdən düzəltdilər.
Ona görə də bunları özləri üçün murdar bir şeyə
çevirdim. **21** Bunları qənimət kimi özgələrə, qarət malı
kimi dünyadakı pis adamların əlinə verəcəyəm və onları
murdarlayacaqlar. **22** Mən xalqdan üz döndərəcəyəm,
müqəddəs məskənim murdarlanacaq, quldurlar içəri
girib oranı murdarlayacaq. **23** Sən zəncir düzəlt, çünki
ölkə qanlı cinayətlərlə, şəhər zorakılıqla dolub. **24**
Millətlərin ən qəddarını onların üstünə gətirəcəyəm və
evlərini əllərindən alacaqlar. Güclülərin qüruruna son
qoyacağam, müqəddəs yerləri murdarlanacaq. **25** Dəhşət
gəlir. Əmin-amanlıq axtaracaqlar, amma tapmayacaqlar.

26 Bəla üstündən bəla gələcək, qara xəbər dalınca qara
xəbər çatacaq. Peyğəmbərlərdən görüntü istəyəcəklər,
kahinin qanun öyrətməyi bitəcək, ağsaqqallar nəsihət
verməyəcək. 27 Padşah yas tutacaq, əmirləri məyusluq
bürüyəcək, ölkə xalqının əli yanına düşəcək. Onları
əməllərinə görə cəzalandıracağam, hökmlərinə görə
hökm edəcəyəm. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”».

8 Sürgünlüyümüzün altıncı ilində, altıncı ayın beşinci
günü mən evdə oturmuşdum və Yəhuda ağsaqqalları da
qarşımda əyləşmişdi. O zaman orada üstümə Xudavənd
Rəbbin əli endi. 2 Mən baxıb insana oxşar bir surət
gördüm: belindən aşağı oda bənzəyir, belindən yuxarı isə
metal kimi parıldayırdı. 3 O, ələ bənzər bir şey uzatdı
və məni saçımdan tutdu. Onda Ruh məni yerlə göy
arasına qaldırdı və Allahın görüntülərində Yerusəlimə,
içəri həyətin şimal qapısının giriş yerinə gətirdi. Orada
Allahda qısqanclıq oyadan qısqanclıq bütü qurulmuşdu.
4 Düzənlikdə gördüyümə bənzər İsrail Allahının izzəti
də orada idi. 5 O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, indi başını
şimal tərəfə qaldır». Mən başımı şimal tərəfə qaldırıb
gördüm ki, həmin qısqanclıq bütü qurbangah qapısının
şimalında – giriş yerindədir. 6 O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu,
görürsənmi nə edirlər? İsrail nəsli burada çoxlu iyrənc
işlər edir ki, Mən Müqəddəs məkanımdan uzaqlaşım. Hələ
bundan da iyrənc şeylər görəcəksən». 7 O məni həyətin
giriş yerinə gətirdi. Mən baxıb gördüm ki, divarda bir
dəlik var. 8 O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, gəl divarı dəl».
Mən divarı dəlib gördüm ki, bir qapı var. 9 O mənə dedi:
«İçəri gir, onların orada pis və iyrənc işlərini gör». 10

Mən içəri girib gördüm ki, hər cür sürünənlərin, mənfur
heyvanların surəti və İsrail nəslinin bütlərinin hamısının
təsviri hər tərəfdən divara çəkilib. **11** İsrail nəslinin
ağsaqqallarından yetmiş nəfər onların önündə durmuşdu.
Şafan oğlu Yaazanya da onların arasında dayanmışdı.
Hər birinin əlində buxurdan var idi və buxurun ətri
bulud kimi göyə qalxırdı. **12** O mənə dedi: «Ey bəşər
oğlu, görürsənmi İsrail nəslinin ağsaqqalları öz bütlərinin
otaqlarında, qaranlıq yerlərdə nə edir? Ona görə ki onlar
"Rəbb bizi görmür, Rəbb ölkəni tərk etdi" deyir». **13** O
yenə mənə dedi: «Hələ onların bundan da iyrənc işlərini
görəcəksən». **14** O məni Rəbbin məbədinin şimal tərəfdəki
qapısının giriş yerinə gətirdi. Mən gördüm ki, Tammuz
bütü üçün ağlayan qadınlar orada oturub. **15** O mənə
dedi: «Görürsənmi, bəşər oğlu? Hələ bundan da iyrənc
şeylər görəcəksən». **16** O məni Rəbbin məbədinin içəri
həyətinə gətirdi. Gördüm ki, Rəbbin məbədinin giriş
yerində eyvanla qurbangah arasında arxaları Rəbbin
məbədinə, üzləri isə şərqə çevrilmiş təxminən iyirmi
beş kişi var. Onlar şərqə üz tutaraq günəşə sitayiş
edirdi. **17** O mənə dedi: «Görürsənmi, bəşər oğlu? Məgər
Yəhuda nəsli üçün burada etdikləri iyrənc işlər az idi
ki, üstəlik ölkəni zorakılıqla doldurur və bununla Məni
daha da qəzəbləndirirlər? Bax indi onlar budağı burnuma
soxaraq Məni təhqir edir. **18** Buna görə Mən də qəzəblə
rəftar edəcəyəm, onlara yazığım gəlməyəcək və rəhm
etməyəcəyəm. Məni ucadan çağırsalar da, onlara qulaq
asmayacağam».

9 Sonra Onun «qoy şəhəri cəzalandıranların hər biri
öz qırğın silahı əlində şəhərə yaxınlaşsın» deyə ucadan
qışqırdığını eşitdim. **2** Mən gördüm ki, şimal tərəfdəki
yuxarı qapının yolu ilə altı nəfər gəldi. Hər birinin toppuzu
əlində idi. Onların arasında kətan paltar geyinmiş, belində
yazı qutusu olan bir adam var idi. Onlar içəri girdi və tunc
qurbangahın yanında dayandı. **3** İsrail Allahının izzəti
dayandığı keruvun üstündən qalxıb məbədin kandarına
getdi. Rəbb kətan paltar geyinmiş, belində yazı qutusu
olan adamı çağırıb **4** ona dedi: «Yerusəlim şəhərini gəz və
orada edilən bütün iyrənc işlərdən ötrü ah-nalə edən
adamların alnına işarə qoy». **5** Sonra o biri adamlara
bunu dediyini eşitdim: «Onun ardınca şəhəri gəzin və
adamları qırın, yazığınız gəlməsin və rəhm etməyin. **6**
Qocanı, cavanı, ərə getməmiş qızı, uşaqlarla qadınları
ölənəcən vurun, ancaq üstündə işarə olan adamlara
toxunmayın. Mənim Müqəddəs məkanımdan başlayın».
Onlar da məbədin önündə olan ağsaqqalları qırmağa
başladı. **7** Rəbb onlara dedi: «Məbədi murdarlayın,
həyətləri cəsədlərlə doldurun. Haydı, işə başlayın!» Sonra
onlar gedib şəhərdəkiləri qırdı. **8** Onlar adamları qırarkən
mən tək qalmışdım. Onda mən üzüstə düşərək fəryad edib
dedim: «Aman, ya Xudavənd Rəbb! Yerusəlim üzərinə
qəzəbini tökərkən İsrailin bütün yerdə qalanlarını da
həlak edəcəksənmi?» **9** O mənə dedi: «İsrail və Yəhuda
nəslinin təqsiri böyükdür, çox böyükdür. Ölkə qanla,
şəhər azğınlıqla doludur. Çünki onlar "Rəbb ölkəni tərk
etdi, Rəbb görmür" deyir. **10** Mənim də onlara yazığım
gəlməyəcək və rəhm etməyəcəyəm, əməllərinin əvəzini

başlarına gətirəcəyəm». 11 Mən gördüm ki, belində yazı
qutusu olan, kətan paltar geyinmiş adam «mənə əmr
etdiyin şeyə əməl etdim» deyib xəbər gətirdi.
10 Mən baxıb gördüm ki, keruvların başı üzərindəki
qübbənin üstündə göy yaqut daşı kimi görünüşcə taxta
bənzər bir şey peyda oldu. 2 Rəbb kətan geyinmiş adama
belə söylədi: «Keruvların altındakı fırlanan təkərlərin
arasına girib keruvların arasından iki ovuc odlu köz
götür və şəhərin üzərinə səpələ». O adam gözümün
qabağında oraya girdi. 3 O adam oraya girəndə keruvlar
məbədin cənub tərəfində durmuşdu. Bu zaman bulud
içəri həyətə doldu. 4 Rəbbin izzəti keruvun üstündən
qalxıb məbədin kandarına getdi. Məbədi bulud bürüdü
və həyət Rəbbin izzətinin nuru ilə doldu. 5 Keruvların
qanadlarının səsi bayır həyətə qədər gəlirdi. Bu səs Küllü-
İxtiyar Allah danışdığı zaman çıxan səs kimi uca idi.
6 Rəbb kətan geyinmiş adama «keruvların və fırlanan
təkərlərin arasından od götür» deyə əmr edəndə o girib
bir təkərin yanında durdu. 7 Onda keruvlardan biri
keruvların arasından əlini uzadıb onların ortasında olan
odu götürdü və kətan geyinmiş adamın ovcuna qoydu. O
adam da odu götürüb çıxdı. 8 Keruvların qanadları altında
insan əlinə bənzər bir şey göründü. 9 Mən baxıb gördüm
ki, keruvların yanında dörd təkər və hər keruvun yanında
bir təkər var. Təkərlər sarı yaqut kimi parıldayırdı. 10
Dördünün də görünüşü eyni cür idi, sanki bir təkər o
biri təkər içində yerləşmişdi. 11 Getdikləri zaman dörd
tərəfə hərəkət edirdilər, gedərkən sağa-sola dönmürdülər.
Baş hansı tərəfə yönəlmişdisə, o tərəfə də gedirdilər,

gedərkən sağa-sola dönmürdülər. 12 Onların bütün
bədəni, kürəyi, əlləri, qanadları və təkərləri – dördünün
də təkərləri hər tərəfdən gözlərlə dolu idi. 13 Mən bu
təkərlərə «fırlanan təkərlər» deyildiyini eşitdim. 14 Canlı
məxluqların hər birinin dörd üzü var idi: birincisi keruv
üzü, ikincisi insan üzü, üçüncüsü aslan üzü və dördüncüsü
qartal üzü idi. 15 Keruvlar yerdən qalxdı. Bunlar Kevar
çayının sahilində gördüyüm həmin canlı məxluqlar idi.
16 Keruvlar gedəndə onların yanında olan təkərlər də
gedirdi. Keruvlar yerdən qalxmaq üçün qanadlarını
qaldıranda təkərlər də onların yanından ayrılmırdı. 17
Onlar dayananda bunlar da dayanırdı, onlar yerdən
qalxanda bunlar da birlikdə yerdən qalxırdı, çünki canlı
məxluqların ruhu təkərlərdə idi. 18 Rəbbin izzəti məbədin
kandarından çıxdı və keruvların üstündə durdu. 19
Keruvlar gedəndə qanadlarını qaldırıb gözümün önündə
yerdən qalxdı, təkərlər də yanlarında idi. Onlar Rəbbin
məbədinin şərq darvazasının giriş yerində dayandı. İsrail
Allahının izzəti yuxarıda, onların üzərində idi. 20 Bunlar
Kevar çayının sahilində, İsrail Allahının altında gördüyüm
həmin canlı məxluqlar idi. Mən bildim ki, onlar keruvdur.
21 Hər birinin dörd üzü və dörd qanadı var idi. Qanadları
altında insan əllərinə bənzər bir şey var idi. 22 Onların
üzlərinin bənzəyişi Kevar çayı sahilində gördüyüm üzlərə
oxşayırdı. Hər biri üz tutduğu tərəfə irəliləyirdi.

11 Ruh məni yerdən qaldırdı və şərqə yönəlmiş Rəbbin
məbədinin şərq darvazasına gətirdi. Orada darvazanın
girəcəyində iyirmi beş nəfər var idi. Mən onların arasında
xalqın başçıları Azzur oğlu Yaazanyanı və Benaya oğlu

Pelatyanı gördüm. **2** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, pis
şeylər niyyət edən və bu şəhərdə bəd məsləhətlər verən
adamlar bunlardır. **3** Onlar "ev tikmək vaxtı deyil. Şəhər
qazan, bizsə ətik" deyir. **4** Buna görə də onlara qarşı
peyğəmbərlik et, ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik et». **5** Rəbbin
Ruhu üzərimə endi və mənə dedi: «Söylə ki, Rəbb belə
deyir: "Ey İsrail nəsli, siz nə deyirsiniz, nə düşünürsünüz,
Mən bilirəm. **6** Bu şəhərdə çoxlu adam öldürdünüz,
şəhərin küçələrini ölülərlə doldurdunuz". **7** Buna görə də
Xudavənd Rəbb belə deyir: "Şəhərdə qoyduğunuz ölülər ət,
şəhərsə qazandır. Ancaq Mən sizi şəhərdən çıxaracağam.
8 Siz qılıncdan qorxursunuz, Mən də üstünüzə qılınc
gətirəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **9** "Mən
sizi şəhərdən çıxarıb yadellilərə təslim edəcəyəm. Sizi
beləcə cəzalandıracağam. **10** Qılıncla həlak olacaqsınız.
Sizi İsrail ərazisində cəzalandıracağam. Onda biləcəksiniz
ki, Rəbb Mənəm. **11** Bu şəhər sizə qazan olmayacaq, siz
də onun içində ət olmayacaqsınız. Sizi İsrail ərazisində
cəzalandıracağam. **12** Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm.
Siz qaydalarıma əməl etmədiniz, hökmlərimi yerinə
yetirmədiniz, ətrafınızda olan millətlərin hökmlərinə görə
davrandınız"». **13** Mən peyğəmbərlik edən zaman Benaya
oğlu Pelatya öldü. Mən üzüstə yerə yıxıldım və ucadan
fəryad edib dedim: «Aman, ya Xudavənd Rəbb! Məgər Sən
İsrailin yerdə qalanlarını tamamilə məhv edəcəksən?» **14**
Onda mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **15** «Öz qohum-
əqrəbana, qəyyumlarına və bütün İsrail nəslinə gəlincə,
ey bəşər oğlu, Yerusəlimdə yaşayanlar onların hamısına
belə deyir: "Rəbdən uzaq olun. Bu ölkə mülk olaraq bizə

verildi”. 16 Buna görə də söylə ki, Xudavənd Rəbb belə
deyir: “Onları uzaqdakı millətlərin arasına aparıb ölkələr
arasına səpələdiyimə baxmayaraq, qısa bir müddət Mən
onlara getdikləri ölkələrdə Müqəddəs məkan oldum”.
17 Buna görə də söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir:
“Sizi xalqlar arasından toplayacağam, səpələndiyiniz
ölkələrdən yığıb bir yerə gətirəcəyəm, İsrail torpağını
sizə verəcəyəm. 18 Oraya qayıdanda bütün mənfur və
iyrənc şeyləri o yerdən yox edəcəklər. 19 Mən onlara eyni
ürək verəcəyəm, onların daxilinə yeni ruh qoyacağam.
Kökslərindən daş ürəyi çıxarıb onlara ətdən olan ürək
verəcəyəm ki, 20 qaydalarıma əməl etsinlər, hökmlərimi
saxlayıb yerinə yetirsinlər. O zaman onlar Mənim xalqım,
Mən də onların Allahı olacağam. 21 Ancaq ürəkləri öz
mənfur və iyrənc şeylərinin ardınca gedənlərə gəlincə,
Mən onların əməllərinin əvəzini başlarına gətirəcəyəm”
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». 22 Bu zaman keruvlar
qanadlarını qaldırdı, təkərlər də onların yanında idi.
İsrail Allahının izzəti yuxarıda, onların üzərində idi. 23
Rəbbin izzəti şəhərin mərkəzindən qalxdı və şəhərin
şərqindəki dağın üzərində dayandı. 24 Ruh məni qaldırıb
Allahın Ruhundan gələn görüntüdə Xaldey ölkəsinə,
sürgün olunanların yanına gətirdi. Sonra mənə görünən
görüntü qeyb oldu. 25 Rəbbin mənə göstərdiyi şeylərin
hamısını sürgündə olanlara danışdım.

12 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər oğlu,
sən üsyankar bir xalqın arasında yaşayırsan. Onların
görmək üçün gözləri var, ancaq görmürlər, eşitmək üçün
qulaqları var, ancaq eşitmirlər, çünki onlar üsyankar

bir xalqdır. **3** Ey bəşər oğlu, sən sürgünə getmək üçün
şeylərini hazırla və onların gözü önündə günün günorta
çağı köç, onların gözü önündə öz yerindən başqa bir yerə
köç et. Üsyankar bir xalq olsalar da, bəlkə bunu başa
düşdülər. **4** Öz şeylərini sürgünə getmək üçün lazım olan
şeylər kimi onların gözü önündə günün günorta çağı
çıxart. Özün də hamının gözü önündə axşamüstü sürgünə
gedən kimi çıx. **5** Onların gözü önündə divarda deşik
aç və şeylərini oradan çıxart. **6** Hamının gözü önündə
şeylərini çiynində daşı və qaranlıqda çıxart. Üzünü də
ört ki, torpağı görməyəsən, çünki səni İsrail nəslinə
əlamət göstərirəm». **7** Mənə necə əmr olunmuşdusa, eləcə
də etdim. Şeylərimi sürgünə getmək üçün lazım olan
şeylər kimi günün günorta çağı çıxartdım və axşamüstü
divarı əllərimlə deşdim. Şeylərimi qaranlıqda çıxartdım
və onların gözü önündə çiynimdə daşıdım. **8** Səhər
tezdən mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **9** «Ey bəşər
oğlu, İsrail nəsli – o üsyankar xalq sənə "Nə edirsən?"
demədimi? **10** Sən onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə
deyir: "Bu xəbərdarlıq Yerusəlimdə olan rəhbər və orada
yaşayan bütün İsrail nəsli üçündür". **11** Sən belə de: "Mən
sizin üçün əlamətəm. Mən necə etdimsə, onlara da belə
ediləcək, sürgünə və əsarətə gedəcəklər. **12** Aralarında
yaşayan rəhbər şeylərini qaranlıqda çiynində daşıyacaq və
bayıra çıxacaq. Şeylərini çıxarmaq üçün divarı deşəcəklər.
O, üzünü örtəcək ki, torpağı gözləri ilə görməsin. **13** Onun
üstünə tor sərəcəyəm və Mənim tələmə düşəcək. Onu
Babilə – Xaldey ölkəsinə gətirəcəyəm. Oranı görməyəcək,
amma orada öləcək. **14** Ətrafındakıların hamısını –

köməkçilərini və bütün qoşunlarını küləyin əsdiyi dörd
tərəfə səpəcək və onların arxasınca qılınc çəkəcəyəm. **15**
Mən onları millətlər arasına yayanda və başqa ölkələr
arasına səpələyəndə biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **16** Ancaq
onlardan bir azını qılıncdan, aclıqdan və vəbadan sağ
buraxacağam ki, öz iyrənc işlərinin hamısını aralarına
gedəcəkləri millətlərə danışsınlar. Onda biləcəklər ki,
Rəbb Mənəm”». **17** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **18**
«Ey bəşər oğlu, çörəyini titrəyərək ye, suyunu əsə-əsə,
qorxu ilə iç. **19** Ölkə xalqına söylə ki, İsrail torpağında,
Yerusəlimdə yaşayanlar üçün Xudavənd Rəbb belə deyir:
“Onlar çörəklərini qorxu ilə yeyəcək, sularını dəhşətlə
içəcək, çünki orada yaşayanların hamısının zorakılığından
ötrü ölkələri bolluqdan məhrum olacaq. **20** Adam yaşayan
şəhərlər viran olacaq və ölkə xarabalığa çevriləcək. Onda
biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm”». **21** Mənə Rəbbin bu
sözü nazil oldu: **22** «Ey bəşər oğlu, İsrail torpağında
nə üçün “günlər keçir, hər görüntü puç olur” məsəlini
işlədirsiniz? **23** Buna görə də onlara söylə ki, Xudavənd
Rəbb belə deyir: “Bu məsələ son qoyacağam, artıq İsraildə
bu məsəli işlətməyəcəklər. Ancaq sən onlara söylə ki, hər
görüntünün yerinə yetəcəyi günlər yaxınlaşdı. **24** Daha
bundan sonra İsrail nəslinin arasında heç bir boş görüntü
və aldadıcı falçılıq olmayacaq. **25** Çünki Rəbb Mənəm,
Mən deyirəm və dediyim söz yerinə yetir, artıq təxirə
salınmır. Ey üsyankar xalq, bu sözü sizin dövrünüzdə
deyirəm və onu yerinə yetirəcəyəm” Xudavənd Rəbb
belə bəyan edir». **26** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu:
27 «Ey bəşər oğlu, İsrail nəsli belə deyir: “Ona gələn

görüntü uzun müddət sonra olacaq, o, uzaq gələcək
barədə peyğəmbərlik edir”. 28 Buna görə də onlara söylə
ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Heç bir sözümü təxirə
salmayacağam, dediyim söz yerinə yetəcək” Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir».

13 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər
oğlu, peyğəmbərlik edən İsrail peyğəmbərlərinə qarşı
peyğəmbərlik et və öz-özlərindən peyğəmbərlik edən
adamlara söylə ki, Rəbbin sözünü eşitsinlər. 3 Xudavənd
Rəbb belə deyir: “O axmaq peyğəmbərlərin vay halına!
Onlar öz ruhları ilə ilhamlanır və heç bir vəhy almayıb. 4
Ey İsrail, sənin peyğəmbərlərin viranəliklərdə dolaşan
tülkülərə bənzəyir. 5 Ey peyğəmbərlər, siz divarın
dəliklərinə çıxmadınız, Rəbbin günündə döyüşdə bərk
dayanmaq üçün İsrail nəslinin ətrafında divar qurmadınız.
6 Onlar boş şeylər görərək falçılıq edib yalan danışır.
Söyləyirlər ki, bunu Rəbb bəyan edir, Rəbb isə onları
göndərməyib. Yenə də ümid verirlər ki, sözləri yerinə
yetəcək. 7 Sizin gördüyünüz görüntü boş və etdiyiniz
falçılıq yalan deyilmi? Siz bunlara ‹Rəbb bəyan edir›
deyirsiniz, Mənsə belə söyləmədim”. 8 Buna görə də
Xudavənd Rəbb belə deyir: “İndi ki boş sözlər söyləyib
yalan şeylər gördünüz, Mən sizə qarşıyam” Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir. 9 “Mən boş şeylər görən və
falçılıq edib yalan danışan peyğəmbərləri Öz əlimlə
cəzalandıracağam. Onlar Mənim xalqımın məclisində
olmayacaq, İsrail nəslinin siyahısına yazılmayacaq və İsrail
torpağına girməyəcək. Onda biləcəksiniz ki, Xudavənd
Rəbb Mənəm. 10 Bunu ona görə edəcəyəm ki, onlar

sülh olmadığı halda ‹sülh› deyib xalqımı azdırır. Biri
bünövrəsiz divar tikəndə o biri ona suvaq vurur. **11**
Sən suvaq vuranlara söylə ki, o divar uçacaq. Şiddətli
yağış yağacaq və dolu dənələrini yerə salacağam. Tufan
küləyi divara qarşı əsəcək. **12** Bəs divar uçanda sizə
‹vurduğunuz suvaq necə oldu› deməyəcəklərmi?” **13** Buna
görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: “Mən Öz qəzəbimlə
tufan küləyi əsdirib, Öz hiddətimlə şiddətli yağış və dolu
yağdıracağam ki, divar qızğınlığımla məhv olsun. **14** Beləcə
suvaq vurduğunuz divarı uçurub yerlə yeksan edəcəyəm
və bünövrəsi görünəcək. Siz də yıxılan divarın altında
həlak olacaqsınız. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **15**
Öz qızğınlığımı divarın və ona suvaq vuranların üzərində
söndürəcəyəm. Sizə deyəcəyəm ki, divar da yoxdur, ona
suvaq vuran İsrail peyğəmbərləri də. **16** O peyğəmbərlər
Yerusəlim üçün peyğəmbərlik edir və sülh olmadığı halda
orada sülh olacağı barədə görüntülər görür” Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir. **17** Sən ey bəşər oğlu, öz-özlərindən
peyğəmbərlik edən xalqının qadınlarına üzünü tut və
onların əleyhinə peyğəmbərlik edib **18** söylə ki, Xudavənd
Rəbb belə deyir: “Canları ovlamaq üçün hər kəsin biləyinə
yastıqçalar tikən və hər boyda olan adamın başına
örtüklər düzəldən qadınların vay halına! Elə bilirsiniz
ki, xalqımın canlarını ovlamaqla öz canınızı salamat
saxlayacaqsınız? **19** Xalqımın önündə bir neçə ovuc arpa
və bir neçə parça çörək üçün Məni izzətdən saldınız.
Yalana qulaq asan xalqıma yalan söyləyərək ölməyə layiq
olmayanları öldürdünüz və yaşamağa layiq olmayanları
yaşatdınız”. **20** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir:

“İndi Mən sizin ovsun yastıqçalarınıza qarşıyam. Həmin
yastıqçalarla siz orada adamları quş kimi ovlayırsınız. Mən
onları qollarınızdan qoparacağam. Quş kimi ovladığınız
adamları azad edəcəyəm. 21 Örtüklərinizi də yırtacaq
və xalqımı əlinizdən qurtaracağam. Onlar daha bir ov
kimi sizin əlinizdə əsir olmayacaq. Onda biləcəksiniz ki,
Rəbb Mənəm. 22 Mənim kədərlənməsini istəmədiyim
salehin ürəyini siz yalanlarla kədərləndirdiniz, pis adamın
qoluna güc verdiniz ki, öz pis yolundan dönməsin və
canını qurtarmasın. 23 Buna görə də artıq boş görüntülər
görməyəcək və falçılıq etməyəcəksiniz. Mən Öz xalqımı
sizin əlinizdən qurtaracağam. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb
Mənəm”».

14 İsrail ağsaqqallarından bəzisi yanıma gəlib önümdə
oturdu. 2 Onda mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 3 «Ey
bəşər oğlu, bu adamlar öz bütlərinə könül verdi və təqsir
etmələrinə bais olan şeyləri üzləri önünə qoydu. Bundan
sonra Mən onlara cavab verəcəyəmmi? 4 Buna görə
də onlara müraciət edib söylə ki, Xudavənd Rəbb belə
deyir: “İsrail nəslindən kimsə öz bütlərinə könül verib
təqsir etməsinə bais olan şeyə səcdə etsə və peyğəmbərə
müraciət etsə, Mən Rəbb ona bütlərinin çoxluğuna görə
cavab verəcəyəm. 5 Ona görə ki bütlərindən ötrü Mənə
yad olan bütün İsrail nəslinin ürəyini yenidən Özümə cəlb
edim”. 6 Buna görə də İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd
Rəbb belə deyir: “Bütlərinizdən dönün, onları rədd
edin və bütün iyrənc işlərinizdən üz döndərin. 7 Əgər
İsrail nəslindən hər kəs və İsraildə yaşayan qəriblərdən
kimsə Məni tərk etsə, öz bütünə könül verib təqsir

etməsinə bais olan şeyə səcdə etsə və özü barədə Məndən
soruşmaq üçün peyğəmbərə müraciət etsə, Mən Rəbb
ona cavab verəcəyəm. 8 Mən üzümü həmin adama
qarşı çevirəcəyəm, onu ibrət və kinayə hədəfi edəcəyəm,
xalqımın arasından silib atacağam. Onda biləcəksiniz
ki, Rəbb Mənəm. 9 Əgər peyğəmbər yoldan azıb bir söz
söyləsə, bilin ki, o peyğəmbərin yoldan azmasına səbəb
olan Mən Rəbbəm. Mən ona qarşı əlimi qaldıracaq və
onu xalqım İsrailin arasından silib-atacağam. 10 Onlar öz
təqsirlərinin cəzasını çəkəcək. Peyğəmbərdən soruşanın
cəzası necə olacaqsa, peyğəmbərin də cəzası elə olacaq.
11 Bunu ona görə edəcəyəm ki, İsrail nəsli bir də Mənim
yolumdan sapmasın və bir daha bütün günahları ilə
özlərini murdar etməsin. Beləcə onlar Mənim xalqım,
Mən də onların Allahı olacağam" Xudavənd Rəbb belə
bəyan edir». 12 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 13 «Ey
bəşər oğlu, əgər bir ölkə Mənə xain çıxıb günah edərsə,
Mən ona qarşı əlimi qaldıraram, çörəyinin kökünü kəsib
üstünə aclıq göndərərəm və oradan insanla heyvanı silib
ataram. 14 "Əgər Nuh, Daniel və Əyyub – bu üç adam orada
olsa belə, salehlikləri ilə ancaq öz canlarını qurtarar"
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 15 "Əgər Mən bu ölkəyə
vəhşi heyvanlar göndərsəm, onlar oranı sakinsiz qoysa
və o torpaq bu heyvanlara görə xaraba qalıb keçilməz
olsa, 16 bu üç adam orada olsa belə" bəyan edir Xudavənd
Rəbb, "Varlığıma and olsun, nə oğullarını, nə də qızlarını
qurtarar, yalnız öz canlarını qurtarar, ölkə isə xaraba
qalar. 17 Yaxud o ölkənin üzərinə qılınc gətirsəm və ona
‹ey qılınc, ölkəni qırıb keç› deyərək insanı və heyvanı

oradan silib atsam, **18** bu üç adam orada olsa belə” bəyan
edir Xudavənd Rəbb, “Varlığıma and olsun, nə oğullarını,
nə də qızlarını qurtarar, yalnız öz canlarını qurtarar. **19**
Yaxud o ölkəyə vəba göndərsəm, qan tökməklə onun
üstünə qəzəbimi yağdıraraq insanı və heyvanı oradan
silib atsam, **20** Nuh, Daniel və Əyyub orada olsa belə”
bəyan edir Xudavənd Rəbb, “Varlığıma and olsun, nə
oğullarını, nə də qızlarını qurtarar, salehlikləri ilə yalnız
öz canlarını qurtarar”. **21** Çünki Xudavənd Rəbb belə
deyir: “Hələ Mən Yerusəlimdən insanı və heyvanı silib
atmaq üçün dörd ağır cəzamı – qılıncı, aclığı, vəhşi
heyvanları və vəbanı onun üzərinə göndərəndə daha
nələr olacaq! **22** Amma orada bir dəstə salamat qalacaq.
Sağ qalan oğlan və qızlar oradan çıxarılıb sizin yanınıza
gələcək. Siz də onların əməllərini və işlərini görəcəksiniz.
Onda Yerusəlim üzərinə gətirdiyim bəlaya görə, oraya
etdiyim hər şeydən ötrü təsəlli tapacaqsınız. **23** Onların
əməllərini və işlərini gördüyünüz zaman bu sizə təsəlli
olacaq. Onda biləcəksiniz ki, oraya etdiyim hər şeyi boş-
boşuna etmədim” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

15 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu,
üzüm tənəyinin ağacı hər hansı bir meşə ağacındakı
budağın ağacından nə ilə üstündür? **3** Bir işdə istifadə
etmək üçün ondan ağac alınırmı? Üstünə əşyalar asmaq
üçün ondan payacıq düzəldilirmi? **4** Budur, o yanmaq
üçün oda atılır. Od onun uclarını yandırandan və ortası
qovrulandan sonra daha bir işə yarayarmı? **5** Bütöv olanda
da bir işə yaramırdı, od onu yandırıb-qurtaranda və ortası
qovrulanda heç bir işə yaramayacaq. **6** Buna görə də

Xudavənd Rəbb belə deyir: “Meşə ağacları arasında üzüm
tənəyini yanan şey kimi necə oda verdimsə, Yerusəlimdə
yaşayanları da eləcə oda atacağam. 7 Mən üzümü onlara
qarşı çevirəcəyəm. Oddan qaçsalar da, od yenə onları
yandıracaq. Üzümü onlara qarşı çevirəndə biləcəksiniz
ki, Rəbb Mənəm. 8 Ölkəni viran edəcəyəm, çünki onlar
xainlik etdi” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

16 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər
oğlu, murdar əməllərini Yerusəlimə bildirib söylə ki, 3
Xudavənd Rəbb Yerusəlimə belə deyir: “Əslin və mənşəyin
Kənan torpağındandır: atan Emorludur, anan isə Xetli. 4
Doğulduğun gün göbək bağın kəsilmədi, səni su ilə yuyub
təmizləmədilər, duzla ovulmadın və qundağa bələnmədin.
5 Heç kəs sənə şəfqətlə baxmadı, rəhm etmədi ki, bunların
birini sənə etsin. Doğulduğun gün səndən iyrəndikləri
üçün çölə atıldın. 6 Mən sənin yanından keçərkən öz qanın
içində qımıldandığını gördüm və öz qanında ikən sənə
‹Yaşa!› dedim. Bəli, öz qanında ikən sənə ‹Yaşa!› dedim. 7
Səni çöl bitkiləri kimi çoxaltdım. Sən boy atıb böyüdün
və həddi-büluğa çatdın. Döşlərin böyüdü, saçların uzandı.
Ancaq sən lüt və çılpaq idin. 8 Mən yanından keçəndə səni
gördüm. Bu vaxt sənin məhəbbət çağın idi. Mən sənin
üstünə ətəyimi atıb çılpaqlığını örtdüm. And edib sənlə
əhd bağladım” bəyan edir Xudavənd Rəbb, “sən də Mənim
oldun. 9 Mən səni su ilə yudum, qanını tamamilə üstündən
təmizlədim, yağla məsh etdim. 10 Sənə əlvan naxışlı
paltar geyindirdim, ayağına yunusbalığı dərisindən çarıq
geydirdim, belinə incə kətan qurşaq bağladım və səni
ipəklərlə örtdüm. 11 Səni bəzəklərlə bəzədim, qollarına

bilərzik, boynuna zəncir taxdım. **12** Burnuna halqa,
qulaqlarına sırğa keçirdim və başına şərəf tacı qoydum.
13 Sən qızıl-gümüşlə bəzəndin, incə kətandan, ipəkdən
və əlvan naxışlı qumaşdan paltar geyindin. Narın un,
bal və zeytun yağı yedin. Həddindən artıq gözəl oldun
və padşahlıq əzəmətinə yüksəldin. **14** Gözəlliyinə görə
millətlər arasında şöhrətləndin. Mənim sənə bəxş etdiyim
əzəmətdən ötrü gözəlliyin qüsursuz idi" Xudavənd Rəbb
belə bəyan edir. **15** "Ancaq sən gözəlliyinə güvəndin,
şöhrətləndiyinə görə fahişəlik etdin, hər yoldan keçənə
özünü təslim edib pozğunluq etdin. **16** Öz paltarlarından
götürüb özünə müxtəlif səcdəgahlar düzəltdin və onların
üstündə fahişəlik etdin. Beləsi nə olmuşdu, nə də olacaq.
17 Mənim sənə verdiyim qızıl-gümüşümdən hazırlanan
zinətlərini götürüb özünə kişi surətləri düzəltdin və
onlarla pozğunluq etdin. **18** Əlvan naxışlı paltarını götürüb
onların üstünə örtdün, zeytun yağımı və buxurumu
onların önünə qoydun. **19** Sənə verdiyim çörəyimi, sənə
yedirdiyim narın unu, zeytun yağını və balı da ətirli buxur
olaraq onların önünə qoydun. Bu iş baş verdi" Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir. **20** "Mənim üçün doğduğun oğul və
qızlarını götürüb bütlərə yemək olsun deyə qurban etdin.
Fahişəliyin az idi ki, **21** hələ övladlarımı da kəsdin və
onları bütlərə təqdim etdin? **22** Bütün iyrənc işlərini və
fahişəliyini edərkən öz cavanlıq günlərini xatırlamadın, o
zaman lüt və çılpaq idin, öz qanın içində qımıldanırdın".
23 Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Vay, vay sənin halına!
Sən bütün pis əməllərindən sonra **24** özünə fahişəlik
yuvaları qurdun və hər meydanda səcdəgahlar düzəltdin.

25 Hər yolun başında öz səcdəgahlarını düzəltdin. Öz
gözəlliyini murdar etdin, hər yoldan keçənə ayaqlarını
araladın və fahişəliyini artırdın. **26** Cinsiyyət üzvləri
böyük olan qonşuların Misirlilərlə pozğunluq etdin,
Məni qəzəbləndirmək üçün fahişəliyini artırdın. **27**
Buna görə də əlimi sənə qarşı uzadıb sənə təyin olunan
yeməyi azaltdım. Sənə nifrət edən Filişt qızları sənin lə
istədikləri kimi rəftar etsinlər deyə səni onlara təslim
etdim. Hətta onlar sənin əxlaqsız əməllərindən utanır.
28 Aşşurlularla da pozğunluq etdin, çünki doymurdun.
Onlarla pozğunluq etdin, ancaq bu da sənə kifayət etmədi.
29 Öz pozğunluğunu ticarət ölkəsi olan Xaldey torpağına
qədər yaydın, ancaq bu da sənə kifayət etmədi". **30**
Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Bütün bunları edərkən
ürəyin nə qədər aciz oldu, sən həyasız fahişə kimi
davrandın. **31** Hər yolun başında fahişəlik yuvaları
qurarkən, bütün meydanlarda səcdəgahlar düzəldərkən
hətta fahişə kimi də olmadın, çünki işinin əvəzində
verilən hədiyyəyə xor baxdın. **32** Zina edən, ərinin əvəzinə
yadları qəbul edən bir qadın oldun. **33** Bütün fahişələrə
hədiyyə verirlər, ancaq bütün oynaşlarına sən hədiyyələr
verirsən. Onlara rüşvət verirsən ki, hər tərəfdən sənin
yanına gəlsinlər və sənin lə pozğunluq etsinlər. **34**
Fahişəlik etməkdə başqa qadınlara bənzəmirsən, çünki
heç kəs sənin dalınca düşmür ki, fahişəlik edəsən, əksinə,
bunun üçün sən hədiyyə verirsən, sənə hədiyyə verilmir.
Bu cəhətdən başqalarına bənzəmirsən". **35** Buna görə
də, ey fahişə, Rəbbin sözünə qulaq as. **36** Xudavənd
Rəbb belə deyir: "Həyasızlığın aşkara çıxdığı üçün,

oynaşlarınla fahişəlik edərkən çılpaqlığın açıldığı üçün,
bütün iyrənc bütlərindən və onlara qurban verdiyin
oğullarının qanından ötrü – 37 bütün bunlara görə
əyləndiyin bütün oynaşlarını – sənin sevdiklərini də,
nifrət etdiklərini də bir yerə yığacağam. Onları hər
tərəfdən sənə qarşı bir yerə yığacağam. Onların önündə
səni çılpaq edəcəyəm və ayıbını bütünlüklə görəcəklər.
38 Zina edən və qan tökən qadınlara verilən cəza ilə
səni cəzalandıracaq, qanlı qəzəbimə və qısqanclığıma
təslim edəcəyəm. 39 Səni oynaşlarının əlinə verəcəyəm.
Fahişəlik yuvalarını dağıdacaq, səcdəgahlarını uçuracaq,
paltarlarını əynindən soyunduracaq, zinətlərini əlindən
alacaq, səni lüt və çılpaq qoyacaqlar. 40 Camaatı
üzərinə qaldıracaq, səni daşqalaq edəcək və qılıncları
ilə parça-parça doğrayacaqlar. 41 Evlərinə od vuracaq,
çoxlu qadının gözü önündə səni cəzalandıracaqlar.
Fahişəliyinə son qoyacağam və daha oynaşlarına
hədiyyə verməyəcəksən. 42 Beləcə sənin üzərində
qəzəbimi yatırdacağam, qısqanclığımı söndürəcəyəm.
Mən susacağam və bir daha qəzəblənməyəcəyəm. 43
İndi ki sən cavanlıq günlərini yadına salmadın və
bütün bu əməllərinlə Məni hiddətləndirdin, Mən də
əməllərinin əvəzini başına gətirəcəyəm" bəyan edir
Xudavənd Rəbb. "Bütün iyrənc işlərinə əlavə olaraq
pozğunluq etmədinmi? 44 Bax məsəl söyləyən hər kəs
sənə qarşı bu məsəli deyəcək: ‹Anası necədirsə, qızı da
elədir›. 45 Sən ərindən və övladlarından ikrah edən
ananın qızısan, sən ərlərindən və övladlarından ikrah
edən bacılarının bacısısan. Ananız Xetli, atanız isə Emorlu

idi. 46 Böyük bacın öz qızları ilə sənin şimalında yaşayan
Samariyadır. Kiçik bacın isə qızları ilə sənin cənubunda
yaşayan Sodomdur. 47 Ancaq sən onların yolları ilə də
getmədin, onların etdiyi iyrənc işlər qədər də etmədin.
Bütün bunları kiçik bir iş sayıb öz əməllərində onlardan
da pozğun oldun. 48 Varlığıma and olsun" bəyan edir
Xudavənd Rəbb, "bacın Sodomla qızları sənin lə qızlarının
etdiyi işləri etmədi. 49 Bacın Sodomun və onun qızlarının
günahı bundan ibarət idi: qürur, toxluq və qayğısızlıq
içində yaşayarkən məzluma və fəqirə əl tutmadılar. 50
Qürurlanıb Mənim önümdə iyrənc işlər etdilər. Mən bunu
görəndə onları rədd etdim. 51 Samariya sənin etdiyin
günahların yarısını belə, etməmişdi. İyrənc işlərdə onları
da ötüb keçdin. Beləcə etdiyin iyrənc işlərlə bacılarını
saleh kimi göstərdin. 52 Sən də öz rüsvayçılığının yükünü
daşı, çünki bacılarını təmizə çıxardın. Etdiyin günahlar
onlarınkından da iyrənc olduğuna görə onlar səndən
saleh göründü. Xəcalətindən utan, öz rüsvayçılığının
yükünü daşı, çünki bacılarını saleh kimi göstərdin. 53
Sodomdan və onun qızlarından sürgün olunmuşları,
Samariyadan və onun qızlarından sürgün olunmuşları,
onlarla birgə səndən sürgün olunmuşları yenidən öz
yerlərinə qaytaracağam. 54 Onda öz rüsvayçılığının
yükünü daşıyacaqsan və etdiyin hər işdən utanacaqsan,
çünki sən onlara təsəlli oldun. 55 Bacıların Sodomla
qızları əvvəlki vəziyyətlərinə qayıdacaq, Samariya ilə
qızları əvvəlki vəziyyətlərinə qayıdacaq, sən və qızların
da əvvəlki vəziyyətinizə qayıdacaqsınız. 56 Pisliyin üzə
çıxmadan, qürurlu olduğun günlərdə bacın Sodomun

adını çəkməzdin. 57 İndi sən ətrafındakıların hamısı ilə
birgə Aram qızları və Filişt qızları – səni təhqir edən ətraf
xalqlar tərəfindən rüsvay edilirsən. 58 Sən pozğunluğunun
və iyrənc əməllərinin cəzasını çəkəcəksən” Rəbb belə
bəyan edir. 59 Bəli, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Sən əhdi
pozub anda xor baxdın. Buna görə də sən necə etdinsə,
Mən də sənə elə edəcəyəm. 60 Ancaq Mən cavanlıq
günlərində sənlə etdiyim əhdimi yada salacağam.
Sənlə əbədi bir əhd bağlayacağam. 61 Səndən böyük və
səndən kiçik bacılarını yanına aldığın zaman öz əməllərini
yada salıb utanacaqsan. Qızların olmaq üçün onları sənə
verəcəyəm, amma sənlə bağladığım əhddə bu yox idi.
62 Sənlə yenidən əhd bağlayacağam və biləcəksən ki,
Rəbb Mənəm. 63 Eləcə bütün etdiklərini bağışladığım
zaman bunu yada salıb utanacaqsan, rüsvayçılığından bir
daha ağzını açmayacaqsan” Xudavənd Rəbb belə bəyan
edir».

17 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər oğlu,
İsrail nəslinə bir tapmaca de və bir məsəl danışıb 3
söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Qanadları böyük,
lələkləri uzun, üstü rəngbərəng tüklərlə dolu iri bir qartal
Livana uçdu və sidr ağacının başından bir zoğ götürdü. 4
Onun körpə budaqlarının başını qoparıb ticarət ölkəsinə
apardı və onu tacirlər şəhərinə qoydu. 5 O torpağın
toxumunu götürüb bərəkətli torpaqda əkdi. Söyüd ağacı
əkilən kimi onu gur axan suların kənarında yerləşdirdi. 6
O da böyüyüb enli, balacaboy bir üzüm meynəsi oldu.
Budaqları qartala doğru əyilirdi, kökləri isə altında qalırdı.
Beləcə şaxə verən, budaq salan bir üzüm tənəyi oldu. 7

Böyük qanadları, çoxlu tükləri olan başqa iri qartal da var
idi. Üzüm tənəyi köklərini ona tərəf döndərdi, budaqlarını
əkildiyi ləklərdən ona doğru uzatdı ki, sulansın. **8** O,
gur axan suların kənarında, bərəkətli torpaqda əkildi
ki, qol-budaq atsın, meyvə yetirsin və möhtəşəm bir
üzüm tənəyi olsun". **9** Sən söylə ki, Xudavənd Rəbb
belə deyir: "Bu üzüm tənəyi bəhərli olacaqmı? Əvvəlki
qartal onun köklərini qırıb meyvələrini qurumaq üçün
qoparmayacaqmı? Onun təzə bitən bütün pöhrələri
quruyacaq. Kökündən qırıb atmaq üçün böyük qüvvəyə
yaxud çoxlu adama ehtiyac olmayacaq. **10** O əkilsə də,
bəhrəsi olacaqmı? Şərq küləyi ona toxunan kimi tamamilə
qurumayacaqmı? Bəli, bitdiyi ləklərdə quruyacaq"». **11**
Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **12** «İndi o üsyankar nəslə
söylə: "Bu şeylərin mənasını bilmirsinizmi?" Onlara de:
"Budur, Babil padşahı Yerusəlimə gəldi, oranın padşahını
və başçılarını götürüb Babilə, öz yanına apardı. **13**
Padşah nəslindən olan bir nəfəri götürərək onunla əhd
kəsib and içdirdi. Ölkənin igid adamlarını da götürüb
apardı ki, **14** padşahlıq alçaldılıb daha qalxa bilməsin
və əhdinə sadiq olub yerində qalsın. **15** Ancaq Yəhuda
padşahı atlar və çoxlu əsgər versinlər deyə elçilərini
Misirə göndərərək Babil padşahına qarşı üsyan qaldırdı.
O uğur qazanacaqmı? Bu işləri görən salamat qalacaqmı?
Əhdi pozan salamat qalacaqmı?" **16** Xudavənd Rəbb
bəyan edir: "Varlığıma and olsun ki, hökmən onu taxta
oturdan padşahın ölkəsində – Babildə öləcək, çünki
içdiyi anda xor baxdı, bağladığı əhdi pozdu. **17** Babillilər
çoxlu adam qırmaq üçün torpaq qalağı və mühasirə

divarları düzəldəndə firon güclü ordusu, böyük qoşunu ilə
müharibədə ona kömək edə bilməyəcək. 18 Çünki o, əhdi
pozaraq içdiyi anda xor baxdı, söz verdiyi halda bütün bu
işləri etdiyinə görə özü də qaçıb qurtara bilməyəcək”.
19 Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: “Varlığıma
and olsun ki, önümdə içdiyi anda xor baxdığına görə,
əhdimi pozduğu üçün onu cəzalandıracağam. 20 Onun
üstünə Öz torumu sərəcəyəm, onu Öz tələmə salıb Babilə
gətirəcəyəm. Mənə xəyanət etdiyinə görə orada onu
mühakimə edəcəyəm. 21 Onun bütün fərari əsgərləri
qılıncla həlak olacaq, yerdə qalanlar küləyin əsdiyi dörd
tərəfə dağılacaq. Onda biləcəksiniz ki, Mən Rəbb bunu
söylədim”. 22 Xudavənd Rəbb belə deyir: “Mən hündür
sidr ağacının başından Bir zoğ götürüb əkəcəyəm. Onun
budaqlarının başından Zərif bir budaq qoparacağam,
Onu hündür, dik bir dağın zirvəsində əkəcəyəm. 23 Onu
İsrailin uca dağına əkəcəyəm. O, qol-budaq atıb meyvə
verəcək, Möhtəşəm bir sidr ağacı olacaq. Hər cür quş
onun altına sığınacaq, Budaqlarının kölgəsində yuva
quracaq. 24 Bütün çöl ağacları biləcək ki, Hündür ağacı
Mən Rəbb alçaltdım, Alçaq ağacı yüksəltdim, Yaşıl ağacı
qurutdum, Quru ağacı yaşıllaşdırdım. Mən Rəbb bunu
söylədim və Hökmən yerinə yetirəcəyəm”».

18 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Siz İsrail
torpağı üçün “Atalar kal üzüm yedi, Oğulların dişi
qamaşır” məsəlini söyləyərək nə demək istəyirsiniz? 3
Xudavənd Rəbb bəyan edir: “Varlığıma and olsun ki,
daha siz İsraildə bu məsəli söyləməyəcəksiniz. 4 Axı
bütün adamlar Mənimdir: atanın canı Mənim olduğu

kimi oğulun da canı Mənimdir. Yalnız günah işlədən
adam öləcək. **5** Əgər bir adam salehdirsə, Ədalətli və
saleh işlər görürsə, **6** Dağlarda gətirilən qurbandan
yemirsə, Gözlərini İsrail nəslinin bütlərinə dikmirsə,
Qonşusunun arvadını ləkələmirsə, Aybaşı olan qadınla
yaxınlıq etmirsə, **7** Kimsəyə haqsızlıq etmirsə, Borclunun
girovunu qaytarırsa, Soyğunçuluq etmirsə, Ac olana
çörək verirsə, Çılpaq olanı geyindirirsə, **8** Sələmlə
borc pul vermirsə, Müamilə götürmürsə, Pis əməldən
çəkinirsə, İki adam arasında ədalətlə mühakimə edirsə,
9 Mənim qaydalarıma görə rəftar edirsə, Hökmlərimə
sədaqətlə əməl edirsə, Bu adam salehdir və əlbəttə,
yaşayacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **10** "Deyək
ki bu adamın bir oğlu olur. Əgər bu oğul zorakılıq
edib qan tökürsə, Soydaşına qarşı bu işlərdən birini
görürsə, **11** Atası bunlardan heç birini etmədiyi halda,
Oğul dağlarda gətirilən qurbandan yeyirsə, Qonşusunun
arvadını ləkələyirsə, **12** Fəqirə və yoxsula haqsızlıq
edirsə, Soyğunçuluq edirsə, Girovu qaytarmırsa, Gözlərini
bütlərə dikirsə, İyrənc işlər görürsə, **13** Sələmlə borc
pul verib müamilə götürürsə, Belə oğul yaşayacaqmı?
Xeyr, o yaşamayacaq. Bütün bu iyrənc işləri gördüyü
üçün öldürülməlidir. Ölümü üçün də özü məsuliyyət
daşıyacaq. **14** Deyək ki bu oğulun da bir oğlu olur. Bu oğul
atasının etdiyi bütün günahları görüb, Diqqət edərək belə
işlər etmirsə, **15** Dağlarda gətirilən qurbandan yemirsə,
Gözlərini İsrail nəslinin bütlərinə dikmirsə, Qonşusunun
arvadını ləkələmirsə, **16** Kimsəyə haqsızlıq etmirsə, Girov
almırsa, Soyğunçuluq etmirsə, Ac olana çörək verirsə,

Çılpaq olanı geyindirirsə, **17** Məzlumdan əl çəkirsə,
Sələm almırsa, Müamilə götürmürsə, Hökmlərimə əməl
edib Qaydalarıma görə rəftar edirsə, Atasının günahına
görə ölməyəcək, əlbəttə, yaşayacaq. **18** Bu oğulun atası
isə İnsafsızlıqla qəddarlıq etdiyi üçün, Soydaşını qarət
etdiyinə görə, Xalqı içində pis işlər gördüyü üçün Öz
təqsirindən ötrü, əlbəttə, öləcək. **19** Ancaq siz ‹atanın
etdiyi təqsirin məsuliyyətini nə üçün oğul daşımasın?›
deyirsiniz. Oğul ədalətli və saleh işlər gördü, bütün
qaydalarıma riayət edib onlara əməl etdi. Əlbəttə, bu
adam yaşayacaq. **20** Yalnız günah işlədən adam öləcək.
Oğul atanın təqsirinin məsuliyyətini daşımaz, ata da
oğulun təqsirinin məsuliyyətini daşımaz. Saleh adam
salehliyinin, pis adam isə pisliyinin əvəzini alacaq. **21**
Pis adam etdiyi bütün günahlardan dönərsə, bütün
qaydalarıma riayət edib ədalətli və saleh işlər görərsə,
əlbəttə, ölməyib yaşayacaq. **22** Etdiyi günahlardan heç
biri onun ayağına yazılmayacaq, gördüyü saleh işlərlə
yaşayacaq". **23** Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Elə bilirsiniz
ki, Mən pis adamın ölümündən zövq alıram? İstəyirəm ki,
o öz yolundan dönsün və yaşasın. **24** Ancaq saleh adam
öz salehliyindən dönüb pislik edərsə, pis adamın etdiyi
bütün iyrənc işləri görərsə, yaşayacaqmı? Etdiyi saleh
işlərindən heç biri onun ayağına yazılmayacaq. Etdiyi
xainlik və işlədiyi günahından ötrü öləcək. **25** Ancaq siz
‹Xudavəndin yolu düz deyil› deyirsiniz. Ey İsrail nəsli,
indi qulaq asın: Mənimmi yolum düz deyil? Düz olmayan
sizin yollarınız deyilmi? **26** Saleh adam öz salehliyindən
dönüb pislik edərsə, buna görə öləcək. Bəli, etdiyi pisliyə

görə öləcək. 27 Pis adam da etdiyi pislikdən dönüb ədalətli
və saleh işlər görərsə, öz həyatını qoruyar. 28 Bir halda ki
diqqət edib elədiyi bütün günahlardan dönürsə, əlbəttə,
ölməyib yaşayacaq. 29 Ancaq İsrail nəsli ‹Xudavəndin
yolu düz deyil› deyir. Ey İsrail nəsli, Mənimmi yollarım
düz deyil? Düz olmayan sizin yollarınız deyilmi? 30 Buna
görə, ey İsrail nəsli, sizin hər birinizi əməllərinizə görə
mühakimə edəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir.
"Tövbə edib bütün günahlarınızdan dönün ki, təqsir sizi
məhvə sürükləməsin. 31 Etdiyiniz günahların hamısını
üstünüzdən götürün, özünüzdə yeni ürək və yeni ruh
yaradın. Nə üçün öləsiniz, ey İsrail nəsli?" 32 Xudavənd
Rəbb bəyan edir: "Mən məhv olacaq adamın ölümündən
zövq almıram. Buna görə də günahlardan dönün və
yaşayın".

19 Sən İsrail rəhbərləri üçün mərsiyə oxuyub söylə:
2 "Sənin anan nə idi? Şirlər arasında dişi bir şir! O,
cavan aslanların içində yatardı, Balalarını bəsləyərdi. 3 O,
balalarından birini böyütdü, Bala cavan bir şir oldu. Şikar
etməyi öyrəndi, Adamları yeməyə başladı. 4 Millətlər
onun xəbərini eşitdi, Bu şir onların quyusuna düşüb ələ
keçdi. Burnuna halqa taxıb onu Misir torpağına gətirdilər.
5 Dişi şir boş yerə gözlədiyini, Ümid qalmadığını görəndə
Balalarından birini götürüb Cavan bir şir etdi. 6 Bu bala
şirlər arasında gəzirdi. O da cavan bir şir olub Şikar
etməyi öyrəndi, Adamları yeməyə başladı. 7 Onların
qəsrlərini dağıtdı, Şəhərlərini viran etdi. Bu şirin nərə
səsindən Ölkə və onun əhalisi dəhşət içində idi. 8 Ətraf
ölkələrin millətləri Onun üstünə gəldi, Öz torlarını üzərinə

atdı, Bu şir onların quyusuna düşüb ələ keçdi. **9** Onun
burnuna halqa taxıb qəfəsə saldılar. Onu Babil padşahının
yanına gətirdilər. Sonra qalaya saldılar ki, İsrail dağları
üzərində Bir daha səsi eşidilməsin. **10** Sənin anan da
çay kənarındakı bağında əkilmiş bir üzüm tənəyi kimi
idi. Bol sulardan bəhərli oldu, Çoxlu qol-budaq verdi. **11**
Onun budaqları Padşah əsası olacaq qədər gücləndi, Boyu
hündür ağaclara qədər ucaldı, Onun çoxlu budaqları ilə
Hündürlüyü görünürdü. **12** Ancaq onu qəzəblə Kökündən
çıxarıb yerə atdılar, Şərq küləyi onun meyvəsini qurutdu,
Möhkəm budaqları qoparıldı, Onlar qurudu, Onları od
yandırıb-yaxdı. **13** O indi Çöldə, quraq və susuz torpaqda
əkildi. **14** Gövdəsinin bir budağından od çıxdı, Onun
meyvəsini yandırıb-yaxdı. Onda padşah əsası olmaq üçün
Bir möhkəm budaq da qalmadı". Bu bir mərsiyə idi,
mərsiyə olaraq da qalacaq».

20 Sürgünlüyümüzün yeddinci ilində, beşinci ayın
onuncu günü İsrailin bəzi ağsaqqalları Rəbdən soruşmaq
üçün gəlib önümdə oturdu. **2** Mənə Rəbbin bu sözü nazil
oldu: **3** «Ey bəşər oğlu, İsrail ağsaqqallarına söyləyib bildir
ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Siz Məndən soruşmağa
gəldinizmi? Varlığıma and olsun ki, Mən sizin çağırışınıza
cavab verməyəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **4**
Onları mühakimə edəcəksənmi, ey bəşər oğlu, mühakimə
edəcəksənmi? Onlara atalarının iyrənc işlərini bildirib
söylə ki, **5** Xudavənd Rəbb belə bəyan edir: "O gün Mən
İsraili seçdim, Yaqub nəslinin övladlarına and içdim,
Misir torpağında Özümü onlara aşkar etdim və ‹Allahınız
Rəbb Mənəm› deyə and içdim. **6** O gün söz verdim ki,

onları Misir torpağından özləri üçün nəzərdə tutduğum
bütün ölkələrdən gözəl olan, süd və bal axan torpağa
çıxaracağam. **7** Mən onlara dedim: ‹Hər kəs gözünə
xoş gələn iyrənc şeyləri atsın. Özünüzü Misir bütləri
ilə murdarlamayın, Allahınız Rəbb Mənəm›. **8** Ancaq
onlar Mənə qarşı üsyankar oldu və qulaq asmaq istəmədi.
Heç biri gözünə xoş gələn iyrənc şeyləri atmadı və
Misir bütlərindən əl çəkmədi. Ona görə Mən dedim:
‹Misir torpağında qəzəbimi üstlərinə tökəcəyəm, hədsiz
qızğınlığımı onlara göstərəcəyəm›. **9** Ancaq Mən Öz adım
naminə elə etdim ki, aralarında yaşadıqları millətlərin
gözündə adım ləkələnməsin, çünki bu millətlərin gözü
önündə İsrail övladlarını Misir torpağından çıxarmaqla
Özümü onlara göstərdim. **10** Mən onları Misir torpağından
çıxarıb səhraya gətirdim. **11** Onlara qaydalarımı verib
hökmlərimi bildirdim. Əgər insan bu hökmlərə əməl etsə,
onların vasitəsilə yaşayar. **12** Onlara Öz Şənbə günlərimi
də verdim ki, Mənimlə onların arasında əlamət olsun
və onları təqdis edənin Mən Rəbb olduğunu bilsinlər.
13 Ancaq İsrail nəsli səhrada Mənə qarşı üsyankar oldu.
Qaydalarıma görə rəftar etmədilər, hökmlərimi rədd
etdilər. Əgər insan bu hökmlərə əməl edərsə, onların
vasitəsilə yaşayar. Onlar Mənim Şənbə günlərimə də heç
məhəl qoymadı. Ona görə Mən dedim: ‹Səhrada onları
məhv etmək üçün qızğınlığımı üstlərinə tökəcəyəm›. **14**
Ancaq Mən Öz adım naminə elə etdim ki, millətlərin
gözündə adım ləkələnməsin, çünki bu millətlərin gözü
önündə İsrail övladlarını Misirdən çıxarmışdım. **15** Mən
də səhrada onlara and içdim ki, onları bütün ölkələrdən

gözəl olan, özlərinə verdiyim süd və bal axan torpağa
gətirməyəcəyəm. **16** Çünki hökmlərimi rədd etdilər,
qaydalarıma görə rəftar etmədilər və Şənbə günlərimə
məhəl qoymadılar. Ona görə ki onların ürəkləri bütlərinə
tərəf meyl edirdi. **17** Ancaq Mənim onlara yazığım
gəldi, onları həlak etmədim və səhrada qırıb-çatmadım.
18 Səhrada onların övladlarına dedim: ‹Atalarınızın
qaydasına görə rəftar etməyin, hökmlərinə riayət etməyin
və onların bütləri ilə özünüzü murdarlamayın. **19**
Allahınız Rəbb Mənəm. Mənim qaydalarıma görə rəftar
edin, hökmlərimə riayət edin və onlara əməl edin. **20**
Şənbə günlərimi təqdis edin. Qoy onlar Mənimlə sizin
aranızda əlamət olsun. Onda biləcəksiniz ki, Allahınız
Rəbb Mənəm›. **21** Ancaq övladlar da Mənə qarşı üsyankar
oldu. Qaydalarıma görə rəftar etmədilər, hökmlərimə
riayət və əməl etmədilər. Əgər insan bu hökmlərə əməl
etsə, onların vasitəsilə yaşayar. Onlar Mənim Şənbə
günlərimə də məhəl qoymadı. Ona görə Mən dedim:
‹Səhrada onları məhv etmək üçün qəzəbimi üstlərinə
tökəcəyəm, hədsiz qızğınlığımı onlara göstərəcəyəm›.
22 Ancaq Mən onlardan əl götürdüm və bunu Öz adım
naminə etdim ki, millətlərin gözündə adım ləkələnməsin,
çünki bu millətlərin gözü önündə İsrail övladlarını
çıxarmışdım. **23** Mən səhrada özlərinə and içib dedim
ki, onları millətlər arasına yayacağam, ölkələr arasına
səpələyəcəyəm. **24** Çünki onlar hökmlərimə əməl etmədi,
qaydalarımı rədd etdi, Şənbə günlərimə məhəl qoymadı
və gözləri atalarının bütlərinə dikildi. **25** Mən də onlara
xeyirli olmayan qaydalar və həyat verə bilməyən hökmlər

verdim. **26** İmkan verdim ki, hər ilk doğulan övladı
oddan keçirərək qurban etdikləri hədiyyələrlə özlərini
murdarlasınlar. Bunu etdim ki, onları dəhşətə salım,
qoy bilsinlər ki, Rəbb Mənəm”. **27** Ey bəşər oğlu, buna
görə də İsrail nəslinə müraciət edib söylə ki, Xudavənd
Rəbb belə deyir: “Atalarınız bununla yenə xəyanət edərək
Mənə küfr etdi. **28** Mən onları vəd etdiyim torpağa
gətirəndə hər yüksək təpəni, hər qollu-budaqlı ağacı
görüb qurbanlarını orada kəsdilər, Mənim qəzəbimə səbəb
olan qurbanlarını orada təqdim etdilər, ətirli təqdimlərini
orada qoydular və içmə təqdimlərini orada səpdilər. **29**
Ona görə Mən onlara dedim: ‹Getdiyiniz o səcdəgah
nədir?› Bura indiyə qədər Bama adlanır”. **30** Buna görə
də İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir:
“Siz atalarınızın yolu ilə gedib onların iyrənc işləri ilə
pozğunluq edərək özünüzü murdar edərsinizmi? **31**
İndiyə qədər hədiyyələr gətirərək oğullarınızı oda qurban
verərək özünüzü bütlərinizlə murdar edirsiniz. Hələ
bununla da Məndən soruşmaq istəyirsiniz, ey İsrail nəsli?”
Xudavənd Rəbb bəyan edir: “Varlığıma and olsun ki,
Məndən soruşmağınıza icazə verməyəcəyəm. **32** Ağlınıza
gələn şey heç vaxt həyata keçməyəcək. Siz deyirdiniz:
‹Millətlər, yadelli tayfalar kimi biz də ağaca və daşa sitayiş
edəcəyik›”. **33** Xudavənd Rəbb bəyan edir: “Varlığıma
and olsun ki, sizin üzərinizdə qüdrətli əllə, uzanan qolla
və güclü qəzəblə hökmən padşahlıq edəcəyəm. **34** Mən
sizi qüdrətli əllə, uzanan qolla və güclü qəzəblə xalqlar
arasından çıxaracağam, səpələndiyiniz ölkələrdən bir
yerə toplayacağam. **35** Sizi xalqların səhrasına gətirəcək

və orada üz-üzə mühakimə edəcəyəm. **36** Atalarınızı
Misir torpağının səhrasında necə mühakimə etdimsə,
sizi də eləcə mühakimə edəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə
bəyan edir. **37** "Sizi əsanın altından keçirəcək və əhdlə
bağlayacağam. **38** Sizin aranızdan Mənə qarşı üsyankar
olanları və qanunsuzluq edənləri ayıracağam. Onları
müvəqqəti qaldıqları ölkədən çıxaracağam, ancaq İsrail
torpağına girməyəcəklər. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb
Mənəm". **39** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Siz ey İsrail nəsli,
gedin hər biriniz öz bütlərinizə qulluq edin. Ancaq bundan
sonra Mənə qulaq asacaq, hədiyyələriniz və bütlərinizlə bir
daha müqəddəs adımı ləkələməyəcəksiniz". **40** Xudavənd
Rəbb bəyan edir: "Müqəddəs dağım olan İsrailin uca
dağında, həmin ölkədə hamı – bütün İsrail nəsli Mənə
qulluq edəcək. Orada onlardan razı olacağam. Bütün
müqəddəs şeylərinizlə birgə təqdimlərinizi və ən seçmə
hədiyyələrinizi sizdən qəbul edəcəyəm. **41** Sizin arasında
çıxardığım və səpələndiyiniz ölkələrdən topladığım zaman
ətirli təqdim kimi sizdən razı qalacağam. Millətlərin gözü
önündə sizin aranızda müqəddəs tutulacağam. **42** Sizi
atalarınıza verməyi vəd etdiyim torpağa – İsrail torpağına
gətirdiyim zaman biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **43** Orada
əməllərinizi və bütün işlərinizi yada salacaqsınız, bu işlərlə
siz özünüzü murdar etdiniz. Etdiyiniz bütün pisliklərə
görə öz-özünüzdən iyrənəcəksiniz. **44** Ey İsrail nəsli,
pis əməllərinizə və pozğun işlərinizə görə deyil, ancaq
Öz adım naminə sizinlə belə rəftar edəndə biləcəksiniz
ki, Rəbb Mənəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». **45**
Mənə yenə Rəbbin sözü nazil oldu: **46** «Ey bəşər oğlu,

üzünü cənuba doğru çevirib cənuba tərəf danış və Negev
meşəsinə qarşı peyğəmbərlik et. 47 Negev meşəsinə
söylə ki, Rəbbin sözünü dinləsin. Xudavənd Rəbb belə
deyir: “Mən sənin içində od yandıracağam və səndə olan
bütün yaşıl və quru ağacları yandırıb-yaxacaq. Alışan
alov sönməyəcək, cənubdan şimala qədər bütün üzlər
odda qovrulacaq. 48 Bütün bəşər görəcək ki, odu Mən
Rəbb alışdırdım və o sönməyəcək”». 49 Mən dedim: «Ah,
ya Xudavənd Rəbb! Onlar mənim barəmdə belə deyir:
“Bu adam ancaq məsəllərlə danışır, elə deyilmi?”»

21 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər oğlu,
üzünü Yerusəlimə tərəf çevirib Müqəddəs məkanlara
qarşı danış və İsrail torpağının əleyhinə peyğəmbərlik
et. 3 Sən İsrail torpağına söylə ki, Rəbb belə deyir:
“Budur, Mən sənin əleyhinəyəm. Qılıncımı qınından
çıxararaq sənin içində olan salehi də, pis adamı da qırıb-
çatacağam. 4 Sənin içində olan salehi də, pis adamı da
qırıb-çatım deyə Mənim qılıncım cənubdan şimaladək
ərazidə yaşayan bütün bəşərin üzərinə enmək üçün
qınından çıxacaq. 5 Onda bütün bəşər biləcək ki, Mən
Rəbb qılıncımı qınından çıxardım və bir daha yerinə
qayıtmayacaq”. 6 İçini çək, ey bəşər oğlu, sən belini büküb
onların gözü önündə acı-acı içini çək. 7 Onlar sənə “Nəyə
görə içini çəkirsən?” söyləyəndə onlara deyərsən: “Gələn
xəbərə görə. Hər ürək əriyəcək, hər əl yanına düşəcək,
bütün ruhlar zəifləyəcək və bütün dizlər titrəyəcək.
O xəbər gəlir, bunlar yerinə yetəcək” Xudavənd Rəbb
belə bəyan edir». 8 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 9
«Ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik edib söylə ki, Xudavənd

belə deyir: “Söylə ki, qılınc, qılınc İtilənib, cilalanıb.
10 Öldürmək üçün itilənib, Şimşək kimi çaxsın deyə
cilalanıb. Necə sevinə bilərik? Qılınc oğlumun əsasına Hər
hansı bir əl ağacı kimi xor baxdı. 11 Qılınc əldə tutulmaq
üçün Cilalanmağa verildi. Öldürənin əlinə verilsin deyə
İtilənib cilalandı. 12 Ey bəşər oğlu, fəryad edib ağla.
Çünki bu qılınc xalqıma və Bütün İsrail rəhbərlərinə
qarşı qalxıb. Onlar xalqımla birgə Qılınca təslim edildi.
Bunun üçün sinə döy”. 13 Xudavənd Rəbb bəyan edir:
“Qarşıda sınaq var. Qılıncın xor baxdığı əsa Daha salamat
qalmazsa, nə olar? 14 Sən ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik
et, əllərini bir-birinə vur. Qoy qılınc iki, üç dəfə vursun.
O öldürən bir qılıncdır, Çoxlu adam qıran, İnsanı hər
tərəfdən saran qılıncdır. 15 Onların ürəyi ərisin, Yerə
sərilənlər çox olsun deyə Bütün darvazalarında qırğın
qılıncı qoydum. Ah, o, şimşək kimi parıldadı, Öldürmək
üçün sıyrıldı. 16 Ey qılınc, sağa-sola dönüb kəs, Sağa dön,
sola dön, Üzün hara çevrilsə, ora get. 17 Mən də əllərimi
bir-birinə vuracağam, Beləcə qəzəbimi yatırdacağam.
Bunu Mən Rəbb söylədim”». 18 Mənə Rəbbin bu sözü
nazil oldu: 19 «Sən ey bəşər oğlu, Babil padşahının
qılıncının gəlməsi üçün iki yol hazırla, ikisi də bir ölkədən
çıxsın. Bir yerdə nişan qoy, onu şəhər yolunun başında
qoy. 20 Qılınc Ammon övladlarının Rabba şəhərinə,
Yəhudaya və qalalı Yerusəlimə yönəlsin deyə yol hazırla.
21 Çünki Babil padşahı yolayrıcında – iki yolun başında
falçılıq etmək üçün dayanacaq. Oxları qarışdıracaq, ev
bütlərindən soruşacaq, kəsilən bir heyvanın qaraciyərinə
baxacaq. 22 Onun sağ əlində Yerusəlimi göstərən fal var.

Orada qoçbaşı alətləri qoyacaq, öldürmək əmri verəcək,
döyüş nidası ucaldacaq, qoçbaşı alətlərini darvazaların
önündə qoyacaq, torpaq qalağı və mühasirə divarları
düzəldəcək. **23** Onunla and içib saziş bağlayanlar falın
yalan olduğunu güman edəcək. Ancaq padşah təqsirlərini
xatırlayıb onları əsir alacaq. **24** Buna görə də Xudavənd
Rəbb belə deyir: "İndi ki təqsirlərinizi və üsyankarlığınızı
göstərməklə bunları yada saldınız, bütün işlərinizdə
günahlarınız aşkara çıxdı və yada salındınız, mütləq
əsir düşəcəksiniz. **25** Sən ey murdar və pis olan İsrail
rəhbəri, günün çatdı, nəhayət, cəza vaxtın gəldi". **26**
Xudavənd Rəbb belə deyir: "Çalmanı və tacı götür.
Daha bu belə olmayacaq. Alçalanı yüksəlt, yüksələni
alçalt. **27** Viran, viran, viran qoyacağam şəhəri! Haqq
sahibi gələnə qədər bərpa olunmayacaq. Mən şəhəri ona
verəcəyəm". **28** Sən ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik edib
söylə ki, Ammonlular və onların etdikləri təhqirə görə
Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qılınc, qılınc həlak etmək
üçün sıyrılıb, Qırğın üçün itilənib ki, Şimşək kimi parlasın.
29 Elə bir zamanda ki Sənə boş görüntülər görünür,
Sənə yalan falçılıq açırlar. Ölməli olan pis adamların
Boyunlarına enəcəksən, ey qılınc! Bu adamların günü
çatdı, Nəhayət, cəza vaxtı gəldi. **30** Qılınc qınına qoyulsun!
Səni yaradıldığın yerdə, Doğulduğun ölkədə mühakimə
edəcəyəm. **31** Qəzəbimi üstünə tökəcəyəm, Hiddətimin
odunu üstünə püfləyəcəyəm, Səni vəhşi adamlara təslim
edəcəyəm. Onlar məhv etməkdə mahirdir. **32** Sən oda
qida olacaqsan, Ölkə içində qanın töküləcək. Daha yada
salınmayacaqsan, Çünki Mən Rəbb bunu söylədim"».

22 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Sən ey bəşər oğlu,
mühakimə edəcəksənmi, qan tökən şəhəri mühakimə
edəcəksənmi? Gəl bütün iyrənc işlərini ona bildir. **3**
Ona söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Əcəli gəlsin
deyə öz içində qan tökən bütlər düzəldərək özünü
murdarlayan şəhər! **4** Sən tökdüyün qana görə təqsirkar
oldun, düzəltdiyin bütlərə görə murdar oldun. Sən əcəlini
yaxınlaşdırdın, ömrün sona çatdı. Buna görə də səni
millətlər içində rüsvayçılıq, bütün ölkələr arasında istehza
hədəfinə çevirdim. **5** Ey adı pisliyə çıxan, fitnə dolu
şəhər, yaxın olanlar da, uzaq olanlar da sənə istehza
edəcək. **6** Budur, sənin içində olan hər bir İsrail rəhbəri
əlindən gəldiyi qədər qan tökür. **7** Sənin içində ata-
anaya hörmət edilmir, sənin içində qəribə qarşı zorakılıq,
yetimə və dul qadına haqsızlıq edilir. **8** Müqəddəs
şeylərimə xor baxdın, Şənbə günlərimə məhəl qoymadın.
9 Sənin içində qan tökmək istəyən böhtançı adamlar var.
Sənin içində dağlarda gətirilən qurbandan yeyir, şəhvətə
qapılırlar. **10** Sənin içində ögey anaları ilə yatanlar, aybaşı
olub murdarlanan qadınları zorlayanlar var. **11** Sənin
içində kimi qonşusunun arvadı ilə iyrənc iş edir, kimi
həyasızlıqla gəlinini murdar edir, kimi öz atasının qızını –
bacısını zorlayır. **12** Sənin içində qan tökmək üçün rüşvət
alırlar. Sələm və müamilə ilə pul verirsən, zorakılıqla
qonşularından haqsız muzd alırsan. Beləcə Məni unutdun"
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **13** "Əldə etdiyin haqsız
muzddan ötrü və sənin içində tökülən qana görə əllərimi
bir-birinə vururam. **14** Sənə qarşı hərəkətə gəldiyim gün
ürəyində taqət olacaqmı, qollarında qüvvət qalacaqmı?

Mən Rəbb bunu söylədim və hökmən yerinə yetirəcəyəm.
15 Səni millətlər arasına yayacağam, ölkələr arasına
səpələyəcəyəm, içindəki murdarlığı məhv edəcəyəm. **16**
Millətlərin gözündə ləkələnəcəksən. Onda biləcəksən ki,
Rəbb Mənəm”». **17** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **18**
«Ey bəşər oğlu, mənim üçün İsrail nəsli metal tullantısına
çevrilib. Hamısı soba içində qalan tunca, qalaya, dəmirə,
qurğuşuna bənzəyir, gümüş tullantısı kimidir. **19** Buna
görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: “İndi ki hamınız metal
tullantısı kimi oldunuz, Mən sizi Yerusəlimə yığacağam.
20 Əritmək üçün odu üfürüb gümüşü, tuncu, dəmiri,
qurğuşunu və qalayı necə sobada toplayırlarsa, Mən də
eləcə sizi qəzəb və hiddətimlə toplayacağam, sizi şəhərə
qoyub əridəcəyəm. **21** Sizi toplayıb qəzəbimin odunu
üstünüzə üfürəcəyəm və şəhərin içində əriyəcəksiniz.
22 Soba içində gümüş necə əridilirsə, siz də şəhərin
içində əriyəcəksiniz. Onda biləcəksiniz ki, üstünüzə
qəzəbimi tökən Mən Rəbbəm”». **23** Mənə Rəbbin bu sözü
nazil oldu: **24** «Ey bəşər oğlu, ona söylə: “Sən qəzəb
günündə təmizlənməmiş, üstünə yağış yağmamış bir
torpaqsan. **25** Ölkənin peyğəmbərləri nərildəyən, ovunu
parçalayan aslan kimi orada tələ qurdu, canlara qıydı,
xəzinə və qiymətli şeylər ələ keçirdi, şəhərdə çoxlu
qadınları dul qoydu. **26** Kahinləri Mənim qanunumu
pozdu, müqəddəs şeylərimi murdarladı, müqəddəs şeyi
adi şeydən ayırmadı, murdar şeylə pak şey arasındakı
fərqi öyrətmədi. Onlar Mənim Şənbə günlərimə göz
yumdu və müqəddəsliyimə etinasızlıq etdi. **27** Ölkə
içindəki başçıları ovunu parçalayan canavar kimidir,

haqsız muzd əldə etmək üçün qan tökür, cana qıyırlar.
28 Peyğəmbərləri uydurma görüntülər görüb, yalan fal
açaraq bu günahların üstünə suvaq vurur. Mən Rəbb elə
demədiyim halda ‹Xudavənd Rəbb belə deyir› söyləyirlər.
29 Ölkə xalqı isə bir-birini qarət edərək soyğunçuluqla
məşğuldur. Onlar məzlumu və fəqiri incidir, haqsız yerə
qəribə zülm edir. 30 Onların içində bir adam axtardım ki,
divarı təmir etsin və Mənim hüzurumda ölkə naminə
divardakı dəliklərin önündə dayansın ki, oranı yerlə
yeksan etməyim, ancaq belə adam tapmadım. 31 Buna
görə də üstlərinə qəzəbimi tökəcəyəm, hiddətimlə onları
yandırıb məhv edəcəyəm. Əməllərinin əvəzini başlarına
gətirəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

23 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər
oğlu, eyni ananın qızları olan iki qadın var idi. 3
Onlar cavanlıqlarında Misirdə olarkən fahişəlik etdi.
Onların döşləri orada əlləşdirildi, qızlıq sinələrinə orada
əl sürtüldü. 4 Bu qadınlardan böyüyünün adı Ohola,
bacısınınkı isə Oholiva idi. Onlar Mənimki oldu, oğullar
və qızlar doğdu. Ohola Samariyaya, Oholiva Yerusəlimə
verilən addır. 5 Ohola Mənimki olarkən fahişəlik etdi.
Oynaşları olan qonşu Aşşurlulara aludə oldu. 6 Onların
hamısı mavi paltar geyinmiş valilər və başçılar, cazibədar
cavanlar, atlara minmiş adamlar idi. 7 Onlarla fahişəlik
etdi. Onların hamısı Aşşurun ən seçmə adamları idi. Ohola
kimə aludə oldusa, onun bütün bütləri ilə özünü murdar
etdi. 8 Misirdə başladığı fahişəliyindən əl çəkmədi.
Çünki cavanlığında onunla yatmışdılar, qızlıq sinəsinə əl
sürtmüşdülər, şəhvətlərini onun üstünə tökmüşdülər.

9 Buna görə də onu aludə olduğu oynaşlarına – Aşşur
övladlarına təslim etdim. **10** Onlar Oholanın ayıbını
açdı, oğullarını və qızlarını əlindən aldı, özünü isə
qılıncla öldürdü. O, qadınlar arasında rüsvay oldu, onun
hökmünü yerinə yetirdilər. **11** Onun bacısı Oholiva
bunu gördü, amma Oholivanın şəhvəti daha qızğın,
fahişəliyi bacısından daha betər idi. **12** O da qonşuları
Aşşur övladlarına – valilərə və başçılara, dəbdəbə ilə
geyinmiş, atlara minmiş adamlara aludə oldu. Onların
hamısı cazibədar cavanlar idi. **13** Mən gördüm ki, o da
murdarlanıb və hər iki qadın eyni yolu gedir. **14** Oholiva
get-gedə fahişəliyini artırdı, çünki divara oyulmuş insan
təsvirlərini – **15** bellərinə qurşaq, başlarına böyük çalma
bağlamış Xaldeylilərin qırmızı rəngli şəkillərini gördü.
Onların hamısı əsillərinə görə Xaldey ölkəsindən olan
Babil zabitlərinə bənzəyirdi. **16** Oholiva görən kimi onlara
aludə oldu və onların yanına – Xaldey ölkəsinə qasidlər
göndərdi. **17** Babil övladları Oholivanın yanına, işrət
yatağına gəlib şəhvətləri ilə onu murdarladı. O onlarla
murdar olandan sonra onlardan iyrəndi. **18** O, fahişəliyini
göstərəndə, ayıbını açanda ürəyim bacısından iyrənən
kimi ondan da iyrəndi. **19** Misir torpağında fahişəlik
etdiyi gənclik çağını yada salıb fahişəliyini daha da
artırdı. **20** Cinsiyyət üzvü eşşəyinki kimi, toxumları
ayğırınkı kimi olan oynaşlarına aludə oldu. **21** Beləcə
sən gənclik çağında etdiyin pozğunluğa qayıtdın. O
zaman Misirlilər sənin sinənə əl sürtərək cavan döşlərini
əlləşdirirdi. **22** Buna görə də, ey Oholiva, Xudavənd
Rəbb belə deyir: "Bax iyrəndiyin oynaşlarını sənə qarşı

təhrik edəcək, hər tərəfdən sənin üstünə gətirəcəyəm. **23**
Babillilərlə bütün Xaldeyliləri, Peqod, Şoa və Qoa xalqını,
bütün Aşşurluları gətirəcəyəm. Onlar cazibədar cavanlar,
valilər, başçılar, zabitlər və məşhur adamlardır. Hamısı
da atlara minib. **24** Onlar silahlarla, müharibə və yük
arabaları ilə, çoxlu xalqdan ibarət qoşunla üstünə gələcək,
sipərlə, qalxanla və dəbilqə ilə hər tərəfdən sənə qarşı
düzüləcəklər. Hökm etmək ixtiyarını onlara verəcəyəm, öz
hökmlərinə görə səni mühakimə edəcək. **25** Qısqanclığımı
sənə qarşı çevirəcəyəm, sənlə qəzəblə rəftar edəcəklər.
Burnunu və qulaqlarını kəsib salacaqlar, sağ qalanların
qılıncla həlak olacaq. Oğullarını və qızlarını əsir alacaqlar,
sağ qalanlarını od yandırıb məhv edəcək. **26** Sənin
paltarlarını soyunduracaq, gözəl bəzəklərini alacaqlar. **27**
Beləcə Misir torpağından gətirdiyin pozğunluğuna və
fahişəliyinə son qoyacağam. Bu şeylərin artıq həsrətini
çəkməyəcək, daha Misiri yada salmayacaqsan". **28**
Çünki Xudavənd Rəbb belə deyir: "Səni nifrət etdiyin
adamlara, iyrəndiyin adamlara təslim edəcəyəm. **29**
Onlar sənlə nifrətlə rəftar edəcək, bütün zəhmətinin
bəhrəsini əlindən alacaq, səni lüt və çılpaq qoyacaq.
Beləcə fahişəliyinin ayıbı üzə çıxacaq. Pozğunluğun və
fahişəliyin **30** bunları sənin başına gətirdi, çünki başqa
millətlərlə birgə fahişəlik etdin, onların bütləri ilə murdar
oldun. **31** Öz bacının yolu ilə getdin. Buna görə də onun
kasasını sənin əlinə verəcəyəm". **32** Xudavənd Rəbb belə
deyir: "Sən bacının kasasından içəcəksən. O dərin və
genişdir. Sənə gülüb istehza edəcəklər, Çünki dopdolu
bir kasadır. **33** Sərxoşluq və kədərlə dolacaqsan. Bacın

Samariyanın kasası Dəhşət və viranəlik kasasıdır. **34**
Bu kasadan içəcəksən, Onu boşaldacaqsan, Parçalarını
gəmirəcəksən, Köksünü yırtacaqsan". Çünki bunu Mən
söylədim, Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **35** Buna görə
də Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi ki Məni unutdun,
Mənə arxa çevirdin, pozğunluğun və fahişəliyin üçün
cəzanı çək"». **36** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, Oholanı
və Oholivanı mühakimə edəcəksənmi? Elə isə iyrənc
işlərini özlərinə bildir. **37** Çünki onlar xəyanət etdi və
əlləri qana batıb. Onlar bütlərə səcdə edib xəyanət etdi.
Hətta Mənim üçün doğduqları oğullarını bütlərə yemək
olmaq üçün təqdim etdilər. **38** Mənə qarşı hələ bunları da
etdilər: həmin gün Müqəddəs məkanımı murdar etdilər,
Şənbə günlərimə məhəl qoymadılar. **39** Onlar bütləri
üçün övladlarını kəsdikdən sonra həmin gün Müqəddəs
məkanıma girərək oranı murdarladılar. Üstəlik bunu
məbədimin ortasında etdilər. **40** Bundan başqa, qasidlər
göndərib uzaqdan gələn adamlar gətirtdilər. Bu adamlar
gələndə sən onlar üçün yuyundun, gözlərinə sürmə
çəkdin və bər-bəzək taxdın. **41** Möhtəşəm divan üzərində
oturdun. Onun önündə hazırlanmış süfrə var idi. Mənim
buxurumu və zeytun yağımı onun üstünə qoydun. **42**
Ətrafında kef edən bir dəstənin gurultusu yüksəldi. Bayağı
adamlar dəstəsi ilə səhradan Sevalılar oraya gətirildi. O
iki qadının biləklərinə bilərziklər, başlarına şərəf tacları
qoydular. **43** Mən zinakarlıqda qarımış qadın barədə
dedim: "İndi qoy onlar bu qadınla zina etsin, çünki o,
fahişədir". **44** Fahişənin yanına girən kimi onun yanına
girdilər. Beləcə pozğun qadınlar olan Ohola ilə Oholivanın

yanına girdilər. 45 Amma saleh adamlar zina edən qadına
verilən cəzanı, qan tökən qadına verilən cəzanı onlara
verəcək, çünki bu qadınlar zina edib və əlləri qana batıb.
46 Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Üstlərinə
bir qoşun gətir və onları dəhşətə, talana düçar et. 47 Bu
qoşun onları daşqalaq edəcək və qılıncla doğrayacaq.
Oğullarını və qızlarını öldürüb evlərini yandıracaqlar. 48
Ölkədə olan pozğunluğa son qoyacağam. Bütün qadınlar
bundan dərs alıb sizin kimi pozğunluq etməyəcək.
49 Pozğunluğunuzun cəzasını öz başınıza gətirəcəklər.
Bütlərinizə tapınmağınızın əvəzini alacaqsınız. Onda
biləcəksiniz ki, Xudavənd Rəbb Mənəm"».

24 Sürgünlüyümüzün doqquzuncu ilində, onuncu ayın
onuncu günü mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər
oğlu, bu günün, məhz bu günün tarixini qeyd elə. Çünki
Babil padşahı məhz bu gün Yerusəlimi mühasirəyə aldı. 3
Bu üsyankar xalqa bir məsəl danışıb söylə ki, Xudavənd
Rəbb belə deyir: "Qazanı oda qoy, oda qoy, İçinə su doldur.
4 Ətin parçalarını, ən yaxşı parçalarını, Budu və döşü
oraya yığ. Onu seçilmiş sümüklərlə doldur. 5 Sürüdən
ən yaxşı heyvanları götür, Qazanın altına isə odun yığ.
Qoy içindəki su qaynasın ki, Qazandakı sümükləri də
bişsin". 6 Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qan
tökən şəhərin vay halına! Ora pas tutmuşdur, Öz pasından
təmizlənməmiş qazana bənzəyir. Püşk atmadan əti parça-
parça qazandan çıxarın. 7 Çünki onun tökdüyü qan hələ
içindədir. Qanı tozla örtmək üçün hətta yerə də tökmədi,
Düz çılpaq qayanın üstünə axıtdı. 8 Mən də qəzəbi
alovlandıraraq Qisas alınsın deyə Onun qanını çılpaq bir

qayanın Üstünə tökdüm ki, örtülməsin”. **9** Buna görə də
Xudavənd Rəbb belə deyir: “Qan tökən şəhərin vay halına!
Mən də odun qalağını böyüdəcəyəm. **10** Odunları yığ, odu
alovlandır, əti yaxşı bişir, ədviyyatını qat, Sümüklər də
yansın. **11** Onun közləri üstünə Qazanı boş qoy ki, qızsın,
Misi yansın, İçindəki murdarlığı getsin, Pası ərisin. **12**
Bütün zəhmət hədər getdi, Qalın pası ərimək bilmir, Pası
odla da çıxmır. **13** Etdiyin pozğunluq səni murdarladı, Səni
təmizləmək istədim, Amma sən təmizlənmək istəmədin.
Sənə qarşı qəzəbim yatana qədər Öz murdarlığından
təmizlənməyəcəksən. **14** Mən Rəbb bunu söylədim, Vaxt
çatdı ki, yerinə yetirim. Çəkinməyəcəyəm, acımayacağam,
Peşman olmayacağam. Adətlərinə və əməllərinə görə
cəzalanacaqsan” Xudavənd Rəbb belə deyir». **15** Mənə
Rəbbin bu sözü nazil oldu: **16** «Ey bəşər oğlu, gözündə çox
qiymətli olan bir nəfəri bir zərbə ilə əlindən alacağam.
Amma sən yas tutma, ağlayıb göz yaşı tökmə. **17** İçin-için
ağla, ölülər üçün yas tutma. Çalmanı başına qoyub çarığını
ayağına gey. Üzünün alt hissəsini örtmə, yas tutanların
çörəyini yemə». **18** Mən səhər xalqa bu sözləri söylədim.
Axşamüstü arvadım öldü. Ertəsi gün səhər mənə əmr
olunanı etdim. **19** Xalq mənə dedi: «Etdiyin bu şeylərin
bizə nə dəxli var? Bizə bildirməzsən?» **20** Mən onlara
dedim: «Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **21** İsrail nəslinə
söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Öyündüyünüz güc
mənbəyinizi, gözünüzdə ən qiymətli olan şeyi, ürəyinizin
arzusu olan Müqəddəs məkanımın murdarlanmasına izin
verəcəyəm. Arxada qoyduğunuz oğullarınız və qızlarınız
qılıncdan keçiriləcək. **22** Mən nə etdimsə, siz də elə

edəcəksiniz: üzünüzün alt hissəsini örtməyəcəksiniz,
yas tutanların çörəyini yeməyəcəksiniz. 23 Çalmanız
başınızda, çarığınız ayağınızda olacaq. Yas tutmayacaq,
ağlamayacaqsınız, ancaq təqsirlərinizin içində əriyib yox
olacaq, baş-başa verib inləyəcəksiniz. 24 Yezekel sizə bir
əlamət olacaq: o nə edəcəksə, siz də onu edəcəksiniz. Bu
hadisələr olanda biləcəksiniz ki, Xudavənd Rəbb Mənəm”.
25 Sən ey bəşər oğlu, qalalarını, sevinc və izzətlərini,
gözlərində qiymətli olan şeyi, ürəklərinin arzusunu,
oğulları ilə qızlarını onlardan aldığım vaxt – 26 o gün
fəlakətdən qaçıb qurtulan bir nəfər gəlib sənə bu xəbəri
bildirəcək. 27 O gün bu qaçağın yanında dilin açılacaq,
onunla danışacaq, artıq dinməz qalmayacaqsan. Beləcə
onlar üçün bir əlamət olacaqsan. Onda biləcəklər ki, Rəbb
Mənəm».

25 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər oğlu,
üzünü Ammon övladlarına tərəf çevir və onların əleyhinə
peyğəmbərlik et. 3 Ammon övladlarına söylə ki, Xudavənd
Rəbbin sözünü dinləsinlər. Xudavənd Rəbb belə deyir:
“Siz Müqəddəs məkanım ləkələnəndə, İsrail torpağı
viran ediləndə və Yəhuda nəsli sürgünə gedəndə ‹nə
yaxşı› dediniz. 4 Buna görə də Mən icazə verəcəyəm
ki, şərq xalqları sizin torpağınızı fəth etsin. Onlar
torpağınızda yurd salacaq, çadır quracaq. Meyvələrinizi
onlar yeyəcək, südünüzü onlar içəcək. 5 Rabbanı dəvələr
üçün otlağa, Ammon övladlarının torpağını sürülər üçün
ağıla çevirəcəyəm. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm”. 6
Xudavənd Rəbb belə deyir: “İndi ki siz əllərinizi bir-birinə
vurub ayaqlarınızı yerə döydünüz və İsrail torpağını

təhqir edib fəlakətinə bütün qəlbinizlə sevindiniz, **7** Mən
də sizə qarşı əlimi uzadıb sizi qarət malı kimi millətlər
arasında bölüşdürəcək, xalqlar sırasından silib-atacaq,
ölkələr içindən yox edəcək və məhv edəcəyəm. Onda
biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm". **8** Xudavənd Rəbb belə
deyir: "Moav və Seir xalqı deyir ki, budur, daha Yəhuda
nəslinin başqa xalqlardan fərqi yoxdur. **9** Buna görə də
Mən Moavın sərhədini açıb ölkənin şöhrəti olan sərhəd
şəhərlərini – Bet-Yeşimotu, Baal-Meonu, Qiryatayimi
müdafiəsiz qoyacağam. **10** Ammonlular bir daha xalqlar
arasında yada salınmasınlar deyə Moavı Ammonluların
torpağı ilə birlikdə şərq xalqlarına verəcəyəm. **11** Beləcə
Moav xalqını cəzalandıracağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb
Mənəm". **12** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Edom qisas
alaraq Yəhuda nəsli ilə pis rəftar etdi, onlardan intiqam
alaraq böyük təqsir etdi". **13** Buna görə də Xudavənd
Rəbb belə deyir: "Edom torpağına əlimi uzadıb insanı da,
heyvanı da oradan silib-atacaq, ölkəni viran edəcəyəm.
Temandan Dedana qədər Edomlular qılıncla vurulub
həlak olacaq. **14** Mən xalqım İsrail vasitəsilə Edomdan Öz
qisasımı alacağam. İsraillilər Edomda qəzəb və hiddətimə
görə rəftar edəcək. Beləcə Edomlular Mənim qisasımın
nə olduğunu anlayacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan
edir. **15** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Filiştlilər Yəhudadan
qisas alaraq pis rəftar etdi, ürəklərindəki əbədi ədavətlə
onu yerlə yeksan edərək intiqam aldı". **16** Buna görə
də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən Filiştlilərə qarşı
əlimi uzadıb Keretliləri silib-atacağam, dəniz sahilində
yaşayanlardan salamat qalanları məhv edəcəyəm. **17**

Onları şiddətlə məzəmmətləyib böyük qisaslar alacağam.
Onlardan qisas alanda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”».

26 Sürgünlüyümüzün on birinci ilində, ayın birinci
günü mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu,
Yerusəlimə qarşı Sur belə dedi: “Nə yaxşı ki xalqların
qapısı olan şəhər dağıldı, darvazaları mənim üçün açıldı.
O dağıldığı üçün mən varlanacağam”. **3** Bu sözlərə görə
Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey Sur, Mən sənə qarşı
gəlirəm. Dəniz necə dalğalarını coşdurursa, Mən də
eləcə çoxlu milləti sənin üstünə coşduracağam. **4** Onlar
Surun divarlarını dağıdacaq və qüllələrini uçuracaq.
Töküntülərini silib-süpürəcək, onu çılpaq bir qayaya
çevirəcəyəm. **5** Sur dənizin ortasında torların sərildiyi
bir yer olacaq, çünki Mən bunu söylədim, Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir. Sur millətlər üçün qarət malı
olacaq. **6** Oraya tabe olan sahil şəhərlərində yaşayanlar
qılıncla öldürüləcək. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”. **7**
Xudavənd Rəbb belə deyir: “Mən padşahlar padşahı olan
Babil padşahı Navuxodonosoru atlar, döyüş arabaları,
süvarilər, qoşun və çoxlu xalqla birgə şimaldan Surun
üstünə gətirəcəyəm. **8** Ey Sur, o sənə tabe olan sahil
şəhərlərində yaşayanları qılıncla öldürəcək, sənə qarşı
mühasirə divarları, torpaq qalağı quracaq və sipərini
əleyhinə qaldıracaq. **9** Sənin divarlarını vurub-dəlmək
üçün qoçbaşı alətləri quracaq, baltaları ilə qüllələrini
uçuracaq. **10** Atları çox olduğu üçün onların tozu
səni örtəcək. Divarlarında oyuq açılmış bir şəhərə
girilən tək sənin darvazalarından girdikləri zaman
atlıların, təkərlərin və döyüş arabalarının gurultusundan

divarların titrəyəcək. **11** O öz atlarının dırnaqları
ilə sənin bütün küçələrini tapdalayıb xarab edəcək,
xalqını qılıncla öldürəcək. Möhkəm sütunların yerlə
yeksan olacaq. **12** Onlar sərvətini talan edəcək, ticarət
mallarını qarət edəcək. Sənin divarlarını dağıdacaq, gözəl
evlərini uçuracaq, daşlarını, taxtalarını və töküntülərini
suya atacaqlar. **13** Oxuduğun nəğmələrin səsinə son
qoyacağam. Liralarının sədası artıq eşidilməyəcək. **14**
Səni çılpaq bir qayaya çevirəcəyəm, torların sərildiyi bir
yer olacaqsan. Bir daha tikilməyəcəksən", çünki Mən
Rəbb bunu söylədim, Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **15**
Xudavənd Rəbb Sura belə deyir: "Səndə qırğın olanda,
yaralılar inildəyəndə dağılmağının gurultusundan sahil
xalqları titrəməyəcəkmi? **16** Bütün dəniz ölkələrinin
rəhbərləri taxtlarından enəcək, libaslarını çıxaracaq,
əlvan naxışlı paltarlarını soyunacaq, dəhşətə bürünəcək,
yerə oturacaq, hər an titrəyəcək və sənin taleyindən
heyrətə düşəcək. **17** Onlar sənin üçün mərsiyə oxuyub
deyəcək: ‹Dənizçilərin yaşadığı məşhur şəhər, Sən necə
məhv oldun? Dənizdə güclü idin. Sən və sənin əhalin
Sahildə yaşayanların hamısını Dəhşətə salmışdınız. **18**
İndi dağıldığın gün Adalar titrəyir, Adalarda yaşayanlar
Sənin yıxılmağından heyrətə düşür›". **19** Xudavənd Rəbb
belə deyir: "Səni sakinsiz qalmış şəhərlər kimi xaraba
bir şəhərə çevirdiyim, əngin dənizlərlə qərq etdiyim
vaxt dərin sular səni örtəndə **20** qəbirə enənlərlə birgə
qədim zamanlarda yaşayanların yanına endirəcəyəm.
Sənin üçün qəbirə enənlərlə birgə qədim xarabalıqlar
kimi yer üzünün dərinliklərində məskən quracağam ki,

bir daha qayıtmayasan və Mən sənə dirilər arasında izzət
verməyim. 21 Aqibətini dəhşətli edəcəyəm. Sən artıq
yox olacaqsan. Səni axtaracaq, ancaq tapmayacaqlar”
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

27 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Sən ey bəşər oğlu,
Sur üçün mərsiyə oxuyub 3 ona söylə ki, sən ey dəniz
qapılarında yerləşən, çoxlu sahil xalqı ilə ticarət edən
şəhər, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey Sur, sən dedin: ‹Mən
gözəllikdə qüsursuzam›. 4 Sərhədlərin dənizin qoynunda
idi. Səni tikənlər gözəlliyini kamil etdi. 5 Bütün taxtalarını
Senirin şam ağaclarından düzəltdilər. Sənə dor qayırmaq
üçün Livandan sidr ağacları gətirdilər. 6 Avarlarını
Başanın palıd ağaclarından qayırdılar, Göyərtəni fil
sümüyü ilə bəzənən, Kittim sahillərindən gətirilən Şam
ağaclarından düzəltdilər. 7 Sənin yelkənin, bayrağın
Misirin naxışlı kətanından oldu. Talvarın Elişa sahillərinin
Bənövşəyi və tünd qırmızı parçalarından idi. 8 Sidonda
və Ervadda yaşayanlar Sənin avar çəkənlərin idi. Ey Sur,
səndə bacarıqlı adamlar var idi, Gəmiçilərin onlardan idi.
9 Gəmilərindəki yarıqları təmir edənlər Gevalın təcrübəli
və bacarıqlı adamları idi. Dənizdəki bütün gəmilər və
dənizçilər Mallarını dəyişmək üçün Sənin yanına gəldi.
10 Fars, Lud və Put əsgərləri Ordunda xidmət edirdi.
Qalxanlarını, dəbilqələrini Divarlarından asdılar, Sənə
əzəmət verdilər. 11 Ervaddan və Xelekdən gələnlər Hər
tərəfdən divarlarını qorudu. Qammadlılar qüllələrində
gözətçi oldu. Qalxanlarını divarlarından asdı, Gözəlliyini
kamil etdi. 12 Səndə hər cür mal bol olduğu üçün Tarşiş
sənlə ticarət etdi, Mallarının əvəzinə sənə Gümüş,

dəmir, qalay və qurğuşun verdilər. **13** Yavan, Tuval və
Meşek sənınlə ticarət etdi, Mallarının əvəzinə sənə Qullar
və tunc qablar verdilər. **14** Bet-Toqarma xalqı Mallarının
əvəzinə sənə At, döyüş atı və qatır verdi. **15** Dedan xalqı
sənınlə ticarət etdi, Çoxlu sahil xalqı sənin müştərin idi,
Səndən aldıqları malın əvəzinə Fil sümüyü və abnos ağacı
verdilər. **16** Sənin məmulatın çox olduğu üçün Aram
sənınlə ticarət etdi, Mallarının əvəzində sənə Firuzə, tünd
qırmızı qumaş, naxışlı paltarlar, İncə kətan, mərcan və
yaqut verdilər. **17** Yəhuda və İsrail ölkəsi sənınlə ticarət
etdi, Mallarının əvəzinə sənə Minnit buğdası, darı, bal,
Zeytun yağı və balzam verdilər. **18** Sənin məmulatın
çox olduğu üçün, Səndə hər cür mal bol olduğuna görə
Dəməşq sənınlə ticarət etdi, Helbon şərabı, Saxar yunu
ilə ticarət etdi. **19** Vadan və Uzaldan gələn Yavan sənınlə
ticarət etdi. Sənə gətirilən mallar arasında İşlənmiş dəmir,
darçın və ətirli qamış var idi. **20** Dedan xalqı sənınlə
ticarət edib Sənə yəhər üçün qumaş verdi. **21** Ərəbistan
və bütün Qedar rəhbərləri Sənin müştərilərin idi, Quzu,
qoç və təkə ilə Sənınlə ticarət etdilər. **22** Səba və Raama
tacirləri Sənınlə ticarət etdi. Mallarının əvəzinə sənə
Hər cür dəyərli ətriyyat, qiymətli daşlar və qızıl verdilər.
23 Xaran, Kanne, Eden, Səba tacirləri, Aşşur və Kilmad
Sənınlə ticarət etdi, **24** Onlar bazarlarında Gözəl paltar,
bənövşəyi qumaş, naxışlı libaslar, Sıx toxunmuş, iplərlə
bağlanmış Rəngli xalçalarla Sənınlə ticarət etdi. **25** Tarşiş
gəmiləri sənin mallarını daşıdı. Dənizin qoynunda böyük
yüklə doldun. **26** Avarçəkənlərin səni açıq dənizlərə
çıxartdı, Ancaq şərq yeli dənizin qoynunda səni parçaladı.

27 Gəmin qəzaya uğradığı gün Var-dövlətin, malların,
ticarət şeylərin, Gəmiçilərin, sükançıların, Təmirçilərin,
ticarət şəriklərin, Döyüşçülərin – içində olan bütün
camaat Dənizin dərinliklərinə batacaq. **28** Sükançıların
fəryadından Dənizin sahilləri titrəyəcək. **29** Avarçəkənlərin
hamısı gəmilərini tərk edəcək, Gəmiçilərlə sükançıların
hamısı Gəmilərindən düşüb quruda dayanacaq. **30** Uca
səslə sənin üçün Acı-acı fəryad edəcəklər. Başlarına
torpaq səpələyəcəklər, Küldə eşələnəcəklər. **31** Sənin
üçün saçlarını ülgüclə qırxacaqlar, Çula bürünəcəklər.
Sənin üçün acı-acı ağlayıb Yas tutacaqlar. **32** Yaslarında
sənin üçün mərsiyə oxuyub Belə deyəcəklər: ‹Dənizin
ortasında Sur şəhəri kimi susdurulan Bir şəhər varmı
görəsən?› **33** Malların dənizin o tayına çatanda Çoxlu
xalqı doydururdun. Böyük var-dövlətinlə, malınla Dünya
padşahlarını sərvət sahibi edirdin. **34** İndi isə dənizdə,
suların dərinliyində Xarabalığa çevrildiyin zaman Mal-
dövlətin və bütün camaatın Sənlə birlikdə batdı.
35 Sahillərdə yaşayanların hamısı Başına gələnlərdən
heyrətə düşdü. Onların padşahlarının tükləri biz-biz oldu,
Bənizləri soldu. **36** Millətlərin arasındakı tacirlər Sənə
görə fit çalacaq. Aqibətin dəhşətli oldu, Sən əbədi olaraq
yox olacaqsan”».

28 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu,
Sur hökmdarına söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Sən
qürurlandın və belə söylədin: ‹Mən Allaham, Dənizlərin
qoynunda, Allahın taxtında otururam›. Ürəyində özünü
Allah sandın, Ancaq sən Allah deyil, insansan. **3** Bax sən
Danieldən daha müdriksən, Heç kəs öz sirrini səndən

gizlədə bilməz. 4 Müdrikliyin və ağlınla özünə sərvət
yığdın, Xəzinələrinə qızıl-gümüş topladın. 5 Ticarətdə
çox bacarıqlı olduğun üçün Öz sərvətini artırdın. Var-
dövlətin çoxalanda Özünə qürrələndin". 6 Buna görə də
Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi ki ürəyində özünü Allah
sandın, 7 Mən də yadelliləri, ən rəhmsiz millətləri Üstünə
göndərəcəyəm. Onlar sənin müdrikliyinin gözəlliyinə
Qılınc çəkib Əzəmətini murdarlayacaq. 8 Səni məzara
endirəcəklər. Sən dənizlərin qoynunda Dəhşətli bir ölümlə
məhv olacaqsan. 9 Səni öldürənlərə də ‹Mən Allaham›
deyəcəksənmi? Səni öldürənlərin əlində Sən Allah deyil,
insansan. 10 Yadellilərin əlində Sünnətsizlərin ölümü ilə
öləcəksən". Çünki Mən bunu söylədim, Xudavənd Rəbb
belə bəyan edir». 11 Mənə yenə Xudavənd Rəbbin sözü
nazil oldu: «Ey bəşər oğlu, Sur padşahı üçün mərsiyə
oxuyub söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: 12 "Sən
kamilliyin möhürüsən, Müdrikliyin bütöv, Gözəlliyin
qüsursuz idi. 13 Sən Allahın bağçası olan Eden bağında
idin. Cürbəcür qiymətli daşlarla – Yaqut, topaz, almaz,
Sarı yaqut, damarlı əqiq, yəşəm daşı, Göy yaqut, firuzə və
zümrüdlə bəzənmişdin. Qaxma və oyma işlərin qızıldan
idi. Bunlar yaradıldığın gün hazırlanmışdı. 14 Sən məsh
edilmiş, qoruyucu bir keruv idin. Səni bunun üçün
qoymuşdum. Allahın müqəddəs dağının üstündə idin,
Odlu daşlar arasında gəzirdin. 15 Yaradıldığın gündən
Səndə pislik tapılana qədər Yollarında qüsursuz idin. 16
Bol ticarətindən ötrü İçin zorakılıqla doldu, Sən günah
etdin. Buna görə də səni murdar bir şey kimi Allahın
dağından atdım, Odlu daşların arasından qovdum, Ey

qoruyucu keruv! **17** Gözəl olduğun üçün ürəyin qürurlandı,
əzəmətinə görə müdrikliyini korladın. Beləcə səni yerə
atdım, Padşahların önündə tamaşaya çevirdim. **18** Çoxlu
təqsir etdiyin üçün, Ticarətdə əliəyriliyinə görə Müqəddəs
məkanlarını murdarladın. Mən içindən bir od çıxardım
ki, Səni yandırıb məhv etsin. Bütün seyr edənlərin gözü
önündə Səni torpaq üstündə külə çevirdim. **19** Xalqlar
arasında səni tanıyanlar Fəlakətinə heyrət etdi. Aqibətin
dəhşətli oldu, Artıq salamat qalmayacaqsan”». **20** Mənə
Rəbbin bu sözü nazil oldu: **21** «Ey bəşər oğlu, üzünü
Sidona tərəf çevirib onun əleyhinə peyğəmbərlik edərək
söylə ki, **22** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey Sidon, Mən
sənin əleyhinəyəm, Sənin içində izzət qazanacağam.
Mən sakinlərini cəzalandırıb Onların arasında müqəddəs
tutulanda Biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **23** Əhalinin içinə
vəba, Küçələrinə qan göndərəcəyəm. Hər tərəfdən onların
üstünə gələn qılıncla Vurulub həlak olacaqlar. Onda
biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **24** İsrail nəslinin ətrafında
olub onları təhqir edən heç bir xalq bir daha İsrail üçün
batan tikan, sancan qanqal olmayacaq. Onda biləcəklər
ki, Rəbb Mənəm”. **25** Xudavənd Rəbb belə deyir: “İsrail
xalqını aralarına səpələdiyim xalqların içindən yığanda,
millətlərin gözü önündə müqəddəs tutulanda onlar qulum
Yaquba verdiyim torpaqlarında sakin olacaq. **26** Orada
asayiş içində yaşayacaq, evlər tikəcək və bağlar salacaqlar.
Onları təhqir edən bütün ətraf xalqları cəzalandırdığım
zaman asayiş içində yaşayacaqlar. Onda biləcəklər ki,
Rəbb Mənəm”».

29 Sürgünlüyümüzün onuncu ilində, onuncu ayın on
ikinci günü mənə Rəbbin sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu,
üzünü Misir padşahı olan firona tərəf çevir, onun və bütün
Misirin əleyhinə peyğəmbərlik edib söylə ki, **3** Xudavənd
Rəbb belə deyir: "Ey öz çayları içində yatan Böyük əjdaha
Misir padşahı firon, Mən sənin əleyhinəyəm. Sən deyirsən:
‹Nil çayı mənimdir, Onu özüm üçün yaratdım›. **4** Sənin
çənənə qarmaq keçirəcəyəm, Çaylarındakı balıqları Sənin
pulcuqlarına yapışdıracağam. Pulcuqlarına yapışmış
balıqlarla birgə Səni çaylarından çıxaracağam. **5** Səni də,
çaylarındakı bütün balıqları da Səhraya atacağam. Çöllərə
düşəcəksən, Yığılıb basdırılmayacaqsan. Səni yem kimi
vəhşi heyvanlara, Göydəki quşlara verəcəyəm. **6** Onda
Misirdə yaşayan hər kəs Biləcək ki, Rəbb Mənəm. Çünki
sən İsrail xalqı üçün Qamışdan olan bir dəyənək oldun.
7 Səndən yapışdıqları zaman Qırılıb onların çiyinlərini
yardın, Sənə söykəndikləri zaman Qopub onların bellərini
burxutdun". **8** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir:
"Mən sənin üstünə qılınc gətirəcəyəm, insanı da, heyvanı
da üzərindən silib məhv edəcəyəm. **9** Misir kimsəsiz
qalacaq və xarabalığa çevriləcək. Onda biləcəklər ki,
Rəbb Mənəm. Firon dedi: ‹Nil çayı mənimdir, onu mən
yaratdım›. **10** Buna görə də Mən sənin və çaylarının
əleyhinə olacağam. Misir torpağını Miqdoldan Asvana,
Kuş sərhədinə qədər kimsəsiz qoyacağam və xarabalığa
çevirəcəyəm. **11** İçindən insan ayağı da, heyvan ayağı
da keçməyəcək, orada qırx il adam yaşamayacaq. **12**
Misiri xaraba qalan ölkələr kimi xarabalığa çevirəcəyəm.
Şəhərləri viran olmuş şəhərlər kimi qırx il kimsəsiz

qalacaq. Misirliləri millətlər arasına yayacağam, ölkələr
arasına səpələyəcəyəm”. 13 Xudavənd Rəbb belə deyir:
“Qırx ildən sonra Misirliləri səpələndikləri xalqların
arasından bir yerə yığacağam. 14 Sürgün olunan Misirliləri
Patros torpağına – öz vətənlərinə geri qaytaracağam.
Onlar orada zəif bir padşahlıq yaradacaq. 15 Padşahlıqların
ən gücsüzü olacaqlar, bir daha millətlərin üzərində ağalıq
etməyəcəklər. Daha millətlərə hökmran olmasınlar deyə
onların sayını azaldacağam. 16 Misir bir daha İsrail
xalqının güvəndiyi yer olmayacaq. Misirlilər onlara
Misirə qayıtmaqla günah etdiklərini xatırladacaqlar.
İsraillilər onda biləcəklər ki, Xudavənd Rəbb Mənəm”».
17 Sürgünlüyümüzün iyirmi yeddinci ilində, birinci ayın
birinci günü mənə Rəbbin sözü nazil oldu: 18 «Ey bəşər
oğlu, Babil padşahı Navuxodonosor Surla müharibədə
öz ordusuna çox zəhmət verdi: əsgərlərin saçı töküldü,
ağır yük daşımaqdan çiyinləri yağır oldu. Amma Surla
müharibədə ordusuna zəhmət verməsinə baxmayaraq,
bunun nə özünə, nə də ordusuna bir xeyri oldu. 19 Buna
görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: “Mən Misir ölkəsini
Babil padşahı Navuxodonosora verəcəyəm. O, sərvətini
aparıb ölkəni qarət və talan edəcək. Ordusunun xeyri bu
olacaq. 20 Çəkdiyi zəhmətin əvəzində Misir ölkəsini ona
verdim, çünki o da, ordusu da bu işi Mənim üçün etdi”
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 21 “O gün İsrail nəslinin
gücünü özünə qaytaracağam. Onların arasında sənin
dilini açacağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”».

30 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər oğlu,
peyğəmbərlik edib söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir:

“‹Ah, o gün› deyib fəryad edin, **3** Çünki o gün yaxındır,
Rəbbin günü yaxındır. O gün buludlu gündür, Millətlərin
qiyamət günüdür. **4** Misirin üstünə qılınc gələcək, Kuş
əzab çəkəcək. Misirdə adamlar həlak olanda Ölkənin
sərvəti qarət olunacaq, O öz təməlindən dağılacaq. **5**
Misirlə birlikdə Kuş, Put, Lud, Bütün Ərəbistan, Kuv və
əhd bağladığı ölkənin adamları Qılıncdan keçiriləcək”.
6 Rəbb belə deyir: “Misirə arxa olanlar yıxılacaq, Onun
qürurlandığı qüdrət çökəcək. Miqdoldan Asvana qədər
ərazidə Qılıncdan keçiriləcəklər” Xudavənd Rəbb belə
bəyan edir. **7** “Misir xaraba qalmış ölkələr kimi Xaraba
qalacaq. Şəhərləri viran olmuş Şəhərlər kimi viran
olacaq. **8** Mən Misiri oda təslim edəndə, Ona kömək
edənlər əziləndə Biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **9** O gün
qayğısız Kuş əhalisini qorxutmaq üçün gəmilərlə qasidlər
göndərəcəyəm. Onlar Misirin dağıldığı gün gələndə
dəhşətə düşəcək. Budur, o gün gəlir!” **10** Xudavənd Rəbb
belə deyir: “Babil padşahı Navuxodonosor vasitəsilə
Misirin sərvətinə son qoyacağam. **11** O öz ordusu ilə,
millətlər arasında ən rəhmsizi ilə Ölkəni yerlə yeksan
etmək üçün gətiriləcək. Misirə qarşı qılınc çəkəcək,
Ölkəni ölülərlə dolduracaq. **12** Çayları qurudub, Ölkəni
pis adamlara satacağam. Ölkəni də, orada olan hər
şeyi də Yadellilərin əli ilə viran edəcəyəm” Mən Rəbb
bunu söylədim. **13** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Bütləri
məhv edəcəyəm, Nofdakı bütləri yox edəcəyəm. Artıq
Misirdə rəhbər qalmayacaq, Ölkəni dəhşətə salacağam. **14**
Patrosu xarabalığa çevirəcəyəm, Soanı oda verəcəyəm,
No şəhərini cəzalandıracağam. **15** Qəzəbimi Misirin qalası

olan Sin üzərinə tökəcəyəm, No şəhərinin çoxlu əhalisini
yox edəcəyəm. **16** Misiri oda verəcəyəm, Sin ağrıdan
qıvrılacaq, No şəhərinin divarı yarılacaq. Gündüz vaxtı
Nofda Düşmənlər cövlan edəcək. **17** On şəhərinin və Pi-
Besetin cavanları Qılıncdan keçiriləcək. Oradakı əhali
sürgün olunacaq. **18** Taxpanxesdə Misirin boyunduruğunu
qırdığım zaman Orada gündüz qaranlığa çevriləcək,
Qürurlandığı qüdrət məhv olacaq. Şəhər buludlarla
örtüləcək, Qızları sürgün olunacaq. **19** Beləcə Misiri
cəzalandıracağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”». **20**
Sürgünlüyümüzün on birinci ilində, birinci ayın yeddinci
günü mənə Rəbbin sözü nazil oldu: **21** «Ey bəşər oğlu,
Misir padşahı fironun qolunu qırdım. Qolu sağalmaq
üçün bağlanmadı, ona sarğı qoyulmadı ki, qılınc ələ
alacaq qədər güclənsin. **22** Buna görə də Xudavənd Rəbb
belə deyir: “Mən Misir padşahı fironun əleyhinəyəm.
Hər iki qolunu – sağlam olanı da, sınanı da qıracaq,
qılıncı əlindən salacağam. **23** Misirliləri millətlər arasına
yayacağam, ölkələr arasına səpələyəcəyəm. **24** Babil
padşahının qoluna güc verəcək, qılıncımı onun əlinə
verəcəyəm. Fironun isə qollarını qıracağam. O, Babil
padşahının önündə ağır yaralı kimi inildəyəcək. **25** Babil
padşahının qoluna güc verəcəyəm, fironun qolları isə
yanına düşəcək. Qılıncımı Babil padşahının əlinə verəndə,
o da bu qılıncı Misir ölkəsinə tuşlayanda biləcəklər ki,
Rəbb Mənəm. **26** Misirliləri millətlər arasına yayacağam
və ölkələr arasına səpələyəcəyəm. Onda biləcəklər ki,
Rəbb Mənəm”».

31 Sürgünlüyümüzün on birinci ilində, üçüncü ayın
birinci günü mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey
bəşər oğlu, Misir padşahı firona və onun camaatına söylə:
"Əzəmətdə kim sənlə müqayisə edilə bilər? **3** Bax Aşşur
Livandakı sidr ağacına bənzəyirdi, Meşəyə kölgə salan
gözəl budaqları var idi, Çox uca idi, başı buludlara çatırdı.
4 Onu sular bəslədi, Dərin su qaynaqları böyütdü. Çayları
əkildiyi yeri əhatə etdi, Arxları çöldəki bütün ağaclara
çatırdı. **5** Buna görə də çöldəki bütün ağaclardan böyük
oldu, Bol su içdiyi üçün qol-budaq atıb Şaxələri uzandı. **6**
Bütün göy quşları onun budaqlarında yuva qurdu, Vəhşi
heyvanlar şaxələri altında balaladı, Bütün böyük millətlər
kölgəsində yaşadı. **7** Böyüklüyü və uzun budaqları ilə gözəl
oldu, Çünki kökləri bol su içdi. **8** Allahın bağçasındakı
sidr ağacları da Boyda ona çatmazdı, Şam ağacları boyda
onun budaqlarına yetməzdi, Çinar ağacları onun şaxələri
kimi deyildi, Allahın bağçasındakı ağaclardan heç biri
Onun kimi gözəl deyildi. **9** Sıx budaqlarla o sidr ağacını
gözəlləşdirdim, Allahın bağçası olan Edendəki Bütün
ağaclar ona qısqandı". **10** Buna görə də Xudavənd Rəbb
belə deyir: "İndi ki boyu ucalıb başı buludlara çatanda
ucalığına görə ürəyi qürurlandı, **11** Mən də onu millətlərin
başçısına təslim etdim. O da onunla pisliyinə görə rəftar
edəcək. Mən onu qovdum və **12** yadelli millətlərin ən
rəhmsizi onu kəsib yerə yıxdı. Budaqları dağlara və bütün
dərələrə düşdü. Şaxələri ölkənin bütün vadilərində qırılıb
qaldı. Yer üzünün bütün xalqları kölgəsindən çəkilib
onu tərk etdi. **13** Göydəki bütün quşlar onun yıxılmış
gövdəsi üstünə qondu, bütün vəhşi heyvanlar şaxələri

arasında yaşadı. 14 Bu ona görə oldu ki, bir daha suların
yaxınlığında bitən heç bir ağac boy-buxun atmasın, başını
buludlara çatdırmasın, bol su içən heç bir ağac bu qədər
yüksəlməsin. Çünki onların hamısı qəbirə enən insanlarla
birgə ölümə – yerin dərinliklərinə təslim edildi". 15
Xudavənd Rəbb belə deyir: "Sidr ağacı ölülər diyarına
endiyi gün ona yas tutsunlar deyə dərin su qaynaqlarını
örtdüm, çaylarını dayandırdım, gur sularının qabağını
kəsdim. O ağac üçün Livana yas tutdurdum, bütün çöl
ağaclarını qurutdum. (Sheol h7585) 16 Qəbirə enənlərlə
birgə onu ölülər diyarına endirdiyim zaman dağılmasının
gurultusundan millətləri lərzəyə saldım. O zaman Eden
bağındakı bütün ağaclar, Livanın ən seçilmiş, ən yaxşı və
bol sulanan ağacları yerin dərinliklərində təsəlli tapdı.
(Sheol h7585) 17 Kölgəsində yaşayanlar, millətlər arasında
ona arxa duranlar da onunla birlikdə ölülər diyarına –
qılıncla öldürülmüş adamların yanına endi. (Sheol h7585)
18 Eden ağaclarından hansı izzət və əzəmətdə sənlə
müqayisə edilə bilər? Ancaq sən Eden ağacları ilə birgə
yerin dərinliklərinə endiriləcək, qılıncla öldürülənlərlə
birgə sünnətsizlərin arasında yatacaqsan. Fironun və
onun camaatının aqibəti belə olacaq" Xudavənd Rəbb
belə bəyan edir».

32 Sürgünlüyümüzün on ikinci ilində, on ikinci ayın
birinci günü mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2
«Ey bəşər oğlu, Misir padşahı firon üçün mərsiyə
oxuyub ona söylə: "Millətlər içində özünü cavan bir
aslana bənzətdin, Amma sən bir dəniz əjdahası kimisən.
Çayları qarışdırırsan, Ayaqlarınla suları çalxalayıb Çayları

bulandırırsan”. **3** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Çoxlu
xalqdan ibarət bir qoşun göndərib Torumu üstünə
atacağam. Onlar səni torumla dartıb çıxaracaq. **4**
Səni quruya çıxaracağam, Çölün üzünə atacağam,
Göydəki quşları üstünə qonduracağam. Yer üzünün vəhşi
heyvanlarını Səninlə doyduracağam. **5** Bədənini dağların
üstünə sərəcəyəm, Dərələri leşinlə dolduracağam. **6**
Ölkəni dağlara qədər axan qanınla sulayacağam, Vadilər
meyitinlə dolacaq. **7** Səni məhv etdiyim zaman Göyləri
bağlayacağam, Ulduzları qaraldacağam, Günəşi buludla
örtəcəyəm, Ay işığını verməyəcək. **8** Sənin üzərində
nur saçan Bütün səma cisimlərini qaraldacağam, Ölkəni
qaranlığa qərq edəcəyəm” Xudavənd Rəbb belə bəyan
edir. **9** “Sənin məhv olmaq xəbərini, Millətlərin arasına,
Tanımadığın ölkələrə çatdırdığım zaman Bir çox xalqların
ürəyini kədərləndirəcəyəm. **10** Sənin başına gələnlərlə Bir
çox xalqı heyrətə salacağam. Onların önündə qılıncımı
yellədiyim zaman Sənə görə padşahlarının tükləri biz-
biz olacaq. Yıxıldığın gün Onların hamısı öz canları
üçün Durmadan qorxu içində titrəyəcək”. **11** Xudavənd
Rəbb belə deyir: “Babil padşahının qılıncı sənin üstünə
gələcək. **12** İzin verəcəyəm ki, millətlərin rəhmsiz igidləri
Sənin xalqını qılıncdan keçirsin. Onlar Misirin qururunu
qıracaqlar, Bütün ordusunu məhv edəcəklər. **13** Bol
suların yanında otlayan Bütün mal-qaranı yox edəcəyəm.
Bundan sonra insan ayağı da, heyvan ayağı da Suları
qarışdırıb bulandırmayacaq. **14** O zaman onların sularını
duruldacağam, Çaylarını yağ kimi axıdacağam” Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir. **15** “Misiri xarabalığa çevirəndə,

Ölkəni hər şeydən məhrum edəndə, Orada yaşayan
hər kəsi məhv edəndə Biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”. 16
Misir üçün oxunan mərsiyə budur. Millətlərin qızları
bu mərsiyəni oxuyacaq. Misir və onun xalqı üçün bu
mərsiyəni oxuyacaqlar. Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».
17 Sürgünlüyümüzün on ikinci ilində, ayın on beşinci
günü mənə yenə Rəbbin sözü nazil oldu: 18 «Ey bəşər
oğlu, Misir xalqı üçün yas tut. Onları və güclü millətlərin
qızlarını qəbirə enənlərlə birgə yerin dərinliklərinə endir.
19 Onlara söylə: “Məgər sən başqalarından daha gözəlsən?
Yerin altına en və oradakı sünnətsizlərlə birgə uzan”.
20 Misir xalqı qılıncla öldürülənlərin arasına düşəcək.
Bu xalq qılıncın ixtiyarına verildi. Qoy Misir bütün
camaatı ilə birgə sürüklənsin. 21 Qüdrətli başçılar ölülər
diyarından Misir və ona arxa olanlar üçün belə söyləyəcək:
“Yerin altına endilər, qılıncla öldürülən sünnətsizlər
kimi indi burada yatırlar”. (Sheol h7585) 22 Aşşur və
bütün ordusu oradadır. Qılıncdan keçirilmiş, ölmüş
əsgərlərinin məzarları ətrafını bürümüşdür. 23 Onların
məzarları qəbirin lap dibində, ordusu məzarının ətrafında
uzanıb. Dirilər arasına qorxu salanların hamısı qılıncdan
keçirilib öldürülmüşdür. 24 Elam oradadır və bütün
xalqı öz məzarlarının ətrafında uzanıb. Onların hamısı
qılıncdan keçirilmiş, ölmüş və sünnətsiz halda yerin
dərinliklərinə enmişdir. Dirilər arasına qorxu salmışdılar,
indi isə xəcalət içində qəbirə enənlərə qoşuldular. 25 Elam
üçün öldürülənlər arasında bir yataq hazırlandı. Bütün
xalqı məzarının ətrafındadır. Onların hamısı sünnətsiz
halda qılıncdan keçirilib öldürülmüşdür. Dirilər arasına

qorxu salmışdılar, indi isə xəcalət içində qəbirə enənlərə
qoşulub öldürülənlərin arasına qoyuldular. 26 Meşek,
Tuval oradadır və bütün xalqı öz məzarlarının ətrafında
uzanıb. Onların hamısı sünnətsiz halda qılıncdan keçirilib
öldürülmüşdür. Dirilər arasına qorxu salmışdılar. 27 Onlar
da döyüş silahları ilə ölülər diyarına enən, qılıncları
başlarının altına qoyulan, sünnətsiz igidlərlə birgə məzara
uzanacaq. Onların cəzası özlərinin üzərinə gəldi. Sağ ikən
bu igidlər dirilər arasına qorxu salmışdılar. (Sheol h7585)
28 Sən də, ey firon, qırılacaqsan, qılıncla öldürülənlərlə
birgə sünnətsizlərin arasında uzanacaqsan. 29 Edom,
padşahları və bütün rəhbərləri oradadır. Güclü olmalarına
baxmayaraq, qılıncla öldürülənlərin yanına qoyuldular.
Qəbirə enənlərin, sünnətsizlərin yanına uzanırlar. 30
Bütün şimal ölkələrinin başçıları, bütün Sidonlular
oradadır. Gücləri ilə qorxu saldıqları halda öldürülənlərlə
birgə rüsvayçılıq içində yerin altına endilər. Sünnətsiz
halda qılıncla öldürülənlərlə birgə xəcalət içində qəbirə
enənlərin yanına uzandılar. 31 "Firon və onun bütün
ordusu qılıncla öldürülmüş bu böyük kütləni görəndə
təsəlli tapacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 32 "Dirilər
arasına qorxu salmasına izin verdiyimə baxmayaraq,
firon və onun bütün xalqı qılıncla öldürülənlərlə birgə
sünnətsizlərin yanına uzanacaq" Xudavənd Rəbb belə
bəyan edir».

33 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey bəşər oğlu,
xalqına mənsub olanlara belə söylə: "Deyək ki Mən
bir ölkənin üstünə qılınc göndərəndə həmin ölkə xalqı
arasından bir nəfəri seçib özü üçün gözətçi qoyur. 3

Bu gözətçi də ölkənin üstünə qılıncın gəldiyini görəndə
şeypur çalıb xalqa xəbərdarlıq edir. 4 O zaman kim
şeypur səsini eşidib xəbərdarlığa diqqət etməsə və qılınc
gəlib onu öldürsə, ölümünün məsuliyyətini özü daşıyır.
5 O, şeypur səsini eşitmiş, ancaq xəbərdarlığa diqqət
etməmişdir, buna görə də ölümünün məsuliyyətini özü
daşıyır. Amma xəbərdarlığa diqqət etsəydi, canını xilas
edərdi. 6 Lakin gözətçi gələn qılıncı görüb şeypur
çalmırsa, xalqa xəbərdarlıq edilmirsə və qılınc da gəlib
onlardan birini həlak edirsə, o adam öz təqsirinə görə
öldürülmüşdür, ancaq ölümünün məsuliyyətini gözətçinin
üzərinə qoyaram. 7 Sən ey bəşər oğlu, səni İsrail nəsli
üçün gözətçi qoydum. Sən sözü Mənim ağzımdan eşidib
Mənim tərəfimdən onlara xəbərdarlıq edəcəksən. 8 Pis
adama Mən ‹ey pis adam, mütləq öləcəksən› deyəndə
sən ona öz yolundan dönmək üçün xəbərdarlıq etməsən,
o pis adam öz təqsirinə görə öləcək, ancaq ölümünün
məsuliyyətini sənin üzərinə qoyacağam. 9 Əgər sən pis
adama öz yolundan dönmək üçün xəbərdarlıq etsən,
amma o öz yolundan dönməsə, öz təqsirinə görə öləcək,
sənsə canını qurtarmış olursan”. 10 Sən ey bəşər oğlu,
İsrail evinə belə söylə: “Siz deyirsiniz ki, üsyanlarımız
və günahlarımız bizi üzür və biz onların içində əriyib
yox oluruq. Belə halda necə yaşaya bilərik?” 11 Onlara
de: “Varlığıma and olsun, pis adamın ölümündən yox,
onun öz yolundan dönüb yaşamasından zövq alıram”
Xudavənd Rəbb bəyan edir. “Dönün, pis yollarınızdan
dönün. Nə üçün öləsiniz, ey İsrail nəsli?” 12 Sən ey bəşər
oğlu, xalqına mənsub olanlara söylə: “Üsyan etdiyi halda

salehin salehliyi onu xilas etməz. Pis adama gəlincə, o
öz pisliyindən dönərsə, bundan ötrü həlak olmaz. Saleh
adam günah etdiyi halda öz salehliyi ilə yaşaya bilməz. **13**
Saleh adama ‹əlbəttə, yaşayacaqsan› dediyim zaman o öz
salehliyinə güvənib pislik edərsə, saleh işlərindən heç biri
yada salınmayacaq və etdiyi pisliyə görə öləcək. **14** Pis
adama ‹əlbəttə, öləcəksən› dediyim zaman günahından
dönüb ədalətli və saleh işlər görərsə – **15** girovunu geri
verərsə, soyğunçuluqla aldığını geri qaytararsa, pislik
etmədən həyatverici qaydalara görə rəftar edərsə, əlbəttə,
ölməyib yaşayacaq. **16** Bu adamın etdiyi günahlardan
heç biri onun əleyhinə yada salınmayacaq. Ədalətli və
saleh əməl etdiyi üçün, əlbəttə, yaşayacaq". **17** Ancaq
sənin xalqına mənsub olanlar deyir: "Rəbbin yolu düz
deyil". Halbuki onların öz yolları düz deyil. **18** Saleh
adam öz salehliyindən dönüb pislik edərsə, bundan ötrü
öləcək. **19** Pis adam öz pisliyindən dönüb ədalətli və
saleh əməl etsə, bu əməllərlə yaşayacaq. **20** Ancaq siz
deyirsiniz: "Rəbbin yolu düz deyil". Sizin hər birinizi öz
əməlinə görə mühakimə edəcəyəm, ey İsrail nəsli!» **21**
Sürgünlüyümüzün on birinci ilində, onuncu ayın beşinci
günü Yerusəlimdən qaçıb qurtulmuş bir nəfər gəlib
mənə dedi: «Şəhər zəbt edildi». **22** O qaçqın mənim
yanıma gəlməmişdən əvvəl axşam vaxtı Rəbbin əli mənim
üstümdə idi və mən danışa bilmirdim. Səhər adam
yanıma gəlməzdən qabaq Rəbb dilimi açdı, dilim açıldı,
artıq danışa bilirdim. **23** Onda mənə Rəbbin bu sözü
nazil oldu: **24** «Ey bəşər oğlu, İsrailin xaraba qalmış
şəhərlərində yaşayanlar belə söyləyir: "İbrahim yalqız

olduğu halda ölkəni mülk aldı. Biz isə çoxuq, ona görə də
ölkə mülk olaraq bizə verilmişdir”. 25 Bu sözlərdən ötrü
onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Əti qanı ilə
yeyirsiniz, bütlərinizə güvənirsiniz və qan tökürsünüz.
Belə olduğu halda ölkəni mülk ala biləcəksinizmi? 26
Qılıncınıza arxalanırsınız, iyrənc işlər görürsünüz, hər
kəs öz qonşusunun arvadını murdar edir. Belə olduğu
halda ölkəni mülk ala biləcəksinizmi?” 27 Onlara söylə
ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Varlığıma and olsun
ki, xaraba qalan şəhərlərdə yaşayanlar hökmən qılıncla
həlak olacaq. Çöldə qalanları yem olsunlar deyə vəhşi
heyvanlara verəcəyəm. Qalalarda və mağaralarda olanlar
vəbadan öləcək. 28 Ölkəni xaraba və sakinsiz qoyacağam.
Qürurlandıqları qüdrət heç olacaq. İsrail dağları sakinsiz
qalacaq, oradan kimsə keçməyəcək. 29 Etdikləri bütün
iyrənc işlərdən ötrü ölkəni xaraba və sakinsiz qoyduğum
zaman biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. 30 Sənə gəlincə, ey
bəşər oğlu, xalqına mənsub olanlar divarların dibində,
evlərin qapısı qarşısında sənin barəndə danışır. Bir-
birlərinə deyirlər: ‹Gəl gedək, Rəbb tərəfindən nazil olan
sözə qulaq asaq›. 31 Xalq hər vaxt olduğu kimi sənin
yanına gəlir. Mənim xalqım olduqları halda önündə
oturur, sözlərinə qulaq asır, amma dediklərini etmirlər.
Dilləri ilə səmimi olduqlarını iddia edirlər, ancaq ürəkləri
haram qazanc dalınca gedir. 32 Sən onlar üçün gözəl
səslə sevgi nəğmələri oxuyan yaxşı bir çalğıçı kimisən.
Sözlərinə qulaq asır, ancaq dediklərini etmirlər. 33 Lakin
bütün bunlar doğru çıxanda – mütləq doğru çıxacaq –
aralarında bir peyğəmbər olduğunu başa düşəcəklər”».

34 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu,
peyğəmbərlik et, İsrailin çobanlarına qarşı peyğəmbərlik
edib onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Yalnız
özlərini bəsləyən İsrail çobanlarının vay halına! Çobanlar
sürünü bəsləməli deyilmi? **3** Yağdan yeyir, yundan paltar
geyir, bəslənmiş qoyun-keçini kəsirsiniz, ancaq sürünün
qayğısına qalmırsınız. **4** Zəiflərə qüvvət vermədiniz,
xəstə olanı sağaltmadınız, yaralanana sarğı qoymadınız,
azanı geri qaytarmadınız, itəni axtarmadınız. Ancaq
zor və qəddarlıqla onlara ağalıq etdiniz. **5** Onlar da
çoban olmadığı üçün dağılışdı və vəhşi heyvanlara yem
oldu. **6** Mənim sürüm bütün dağları və yüksək təpələri
avara dolaşdı. Onlar bütün yer üzünə dağılışdı. Bir
soruşan, bir axtaran yox”. **7** Buna görə də, ey çobanlar,
Rəbbin sözünə qulaq asın. **8** Xudavənd Rəbb bəyan
edir: “Varlığıma and olsun, indi ki çoban olmadığı üçün
sürüm qarət edildi, bütün vəhşi heyvanlara yem oldu,
çobanlarım da sürümü axtarmadı və bəsləmədi, ancaq
öz-özlərini bəslədi – **9** bütün bunlara görə, ey çobanlar,
Rəbbin sözünə qulaq asın. **10** Xudavənd Rəbb belə deyir:
‹Mən bu çobanların əleyhinəyəm. Sürüm üçün hesab
vermələrini tələb edəcəyəm. Sürünü otarmaq işini bir
daha onlara həvalə etməyəcəyəm. Artıq çobanlar özlərini
bəsləməyəcək. Sürümü onların dişlərindən qurtaracağam,
bir daha onlara yem olmayacaqlar›”. **11** Çünki Xudavənd
Rəbb belə deyir: “Mən Özüm qoyunlarımı soruşub
axtaracağam. **12** Dağılışmış qoyunlarının arasında olan
bir çoban sürüsünü necə yoxlayırsa, Mən də qoyunlarımı
eləcə yoxlayacağam. Buludlu və qaranlıq bir gündə

ətrafa səpələndikləri hər yerdən onları qurtaracağam.
13 Onları xalqların arasından çıxaracağam, ölkələrdən
toplayıb öz torpaqlarına gətirəcəyəm. İsrail dağlarında,
vadilərdə, ölkənin bütün məskuni yerlərində onları
otaracağam. 14 Onları gözəl bir otlaqda otaracağam.
Yaylaqları İsrailin uca dağları üzərində olacaq. Orada
gözəl bir yaylaqda yatacaqlar. İsrail dağları üzərində
olan sıx otlaqda otlayacaqlar. 15 Sürümü Mən Özüm
otaracağam, onları Mən Özüm yatıracağam" Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir. 16 "İtəni axtaracaq, azanı geri
qaytaracaq, yaralı olana sarğı qoyacaq, xəstə olana
qüvvət verəcək, ancaq harınlayanları və güclü olanları
həlak edəcəyəm. Mən qoyunlarımı ədalətlə otaracağam".
17 Siz ey Mənim sürüm, Xudavənd Rəbb belə deyir:
"Qoyunla qoyun arasında, qoçlarla təkələr arasında
Mən hökm edəcəyəm. 18 Gözəl otlaqda otlamağınız
sizə az idi ki, otlaqlarınızın qalanını da ayaqlarınız
altında tapdalayırsınız? Duru su içməyiniz sizə az idi
ki, artığını da ayaqlarınızla bulandırırsınız? 19 Mənim
qoyunlarım isə sizin ayaqlarınızla tapdaladıqlarınızı
yeyir, ayaqlarınızla bulandırdıqlarınızı içir". 20 Buna görə
də Xudavənd Rəbb onlara belə deyir: "Mən bəslənmiş
qoyunla zəif qoyun arasında hökm edəcəyəm. 21 Siz bütün
zəif qoyunları böyrünüzlə və çiyninizlə itələyir, kənara
çıxarmaq üçün buynuzlarınızla vurursunuz. 22 Buna
görə də Mən sürümü xilas edəcəyəm. Onlar daha qarət
malı olmayacaq və qoyunla qoyun arasında Mən hökm
edəcəyəm. 23 Başlarına onları otaran yeganə çoban olaraq
qulum Davudu qoyacağam. Onları o otaracaq, çobanları

da o olacaq. **24** Mən Rəbb onların Allahı olacağam,
qulum Davud da onların içində rəhbər olacaq” Mən Rəbb
bunu söylədim. **25** “Onlarla bir sülh əhdi bağlayacağam,
ölkədən zərərli heyvanları qovacağam ki, onlar çöldə
asayiş içində yaşayıb meşələrdə yatsın. **26** Onların özlərinə
də, təpəmin ətrafındakı yerlərə də bərəkət verəcəyəm.
Yağışı vaxtında yağdıracağam, bərəkətli yağışlar olacaq.
27 Çöldəki ağaclar meyvə yetirəcək, torpaq məhsul
verəcək. Xalq öz torpağında asayiş içində yaşayacaq.
Boyunduruq iplərini qırıb onları qul edənlərin əlindən
qurtardığım zaman biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **28** Artıq
millətlərin qarət malı olmayacaqlar, vəhşi heyvanlar da
onları yeməyəcəklər. Asayiş içində yaşayacaqlar, onları
qorxudan olmayacaq. **29** Onlar üçün şöhrətli bir şitillik
yetişdirəcəyəm. Daha ölkədə aclıqdan tələf olmayacaq,
millətlərin təhqirlərinə məruz qalmayacaqlar. **30** Onda
biləcəklər ki, Mən – özlərinin Allahı Rəbb onlarlayam,
onlar – İsrail nəsli də Mənim xalqımdır” Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir. **31** “Mənim qoyunlarım, otlağımın
qoyunları siz insanlarsınız, Mən də sizin Allahınızam”
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

35 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu,
üzünü Seir dağına çevir və onun əleyhinə peyğəmbərlik
edib **3** söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey Seir dağı,
Mən sənin əleyhinəyəm. Mən əlimi sənə qarşı uzadacaq,
Səni xaraba, sakinsiz bir yerə çevirəcəyəm. **4** Şəhərlərini
viran edəcəyəm və sən xarabalığa çevriləcəksən. Onda
biləcəksən ki, Rəbb Mənəm. **5** Sən İsraillilərə həmişə kin
bəsləmisən, fəlakətə düşdükləri və cəzalandırıldıqları

vaxt zirvəyə yetəndə onları qılınca təslim etmisən”. **6**
Buna görə də Xudavənd Rəbb bəyan edir: “Varlığıma
and olsun ki, səni qana bulaşdıracağam, qan səni
izləyəcək, qan tökməkdən imtina etmədiyinə görə qan
səni izləyəcək. **7** Mən Seir dağını sakinsiz bir yerə və
xarabalığa çevirəcəyəm. Oraya gedib-gələnin ayağını
kəsəcəyəm. **8** Dağlarını ölülərlə dolduracağam, qılıncdan
keçirilənlər sənin təpələrində, dərələrində, vadilərində
yıxılıb həlak olacaq. **9** Səni əbədi olaraq xarabalığa
çevirəcəyəm, Şəhərlərində heç kəs yaşamayacaq. Onda
biləcəksən ki, Rəbb Mənəm. **10** Sən belə söylədin: ‹Rəbb
o yerlərdə olsa da, bu iki millət, bu iki ölkə mənim
olacaq, onları özümə mülk edəcəyəm›”. **11** Buna görə də
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir: “Varlığıma and olsun
ki, xalqıma kin bəslədiyinə görə onlarla necə qəzəb və
qısqanclıqla rəftar etdinsə, Mən də sənlə elə rəftar
edəcəyəm. Səni mühakimə etdiyim zaman onlara da
Özümü göstərəcəyəm. **12** O zaman biləcəksən ki, Mən
Rəbb İsrail dağlarına qarşı söylədiyin təhqirlərin hamısını
eşitmişəm. Sən belə demişdin: ‹Yerlə yeksan oldular,
yeyilmək üçün bizə verildilər›. **13** Ağzınızla Mənə qarşı
qürurla danışdınız, Mənim əleyhimə hörmətsiz sözlər
dediniz. Mən Rəbb də bunları eşitdim”. **14** Xudavənd
Rəbb belə deyir: “Bütün yer üzü sevindiyi halda Mən
səni viran edəcəyəm. **15** İsrail xalqının irsi yerlə yeksan
olanda sən necə sevindinsə, Mən də sənlə elə rəftar
edəcəyəm. Ey Seir dağı, viran olacaqsan, bütün Edom da
viran olacaq. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”.

36 Sən ey bəşər oğlu, İsrail dağları üçün peyğəmbərlik
edib söylə ki, ey İsrail dağları, Rəbbin sözünü eşidin.
2 Xudavənd Rəbb belə deyir: “Düşmən sizin barənizdə
‹nə yaxşı, bu qədim təpələr bizim mülkümüz oldu›
dedi”. **3** Buna görə də peyğəmbərlik edib söylə ki,
Xudavənd Rəbb belə deyir: “Sizi viran etdilər, hər
tərəfdən sıxışdırıb tapdaladılar, başqa millətlər mülkünüzə
sahib oldu, dillərə düşdünüz və xalqın dedi-qodusuna
çevrildiniz”. **4** Bütün bunlara görə, ey İsrail dağları,
Xudavənd Rəbbin sözünü eşidin. Xudavənd Rəbb dağlara,
təpələrə, vadilərə, dərələrə, ətrafındakı başqa millətlərə,
qarət və kinayə hədəfi olan viran olmuş xarabalıqlara,
tərk edilmiş şəhərlərə belə deyir. **5** Buna görə də,
Xudavənd Rəbb belə deyir: “Başqa millətlərə, xüsusilə
bütün Edoma qarşı qızğın qısqanclığımla danışdım. Onlar
bütün ürəkləri ilə sevinib həqarət edərək ölkəmə sahib
çıxdılar ki, onun otlaqlarını qarət etsinlər”. **6** Buna
görə də İsrail ölkəsi üçün peyğəmbərlik edib dağlara,
təpələrə, vadilərə və dərələrə söylə ki, Xudavənd Rəbb
belə deyir: “Millətlərin təhqirinə hədəf olduğunuz üçün
qısqanc qəzəbimlə danışdım”. **7** Buna görə də Xudavənd
Rəbb belə deyir: “And içirəm ki, ətrafınızdakı millətlər
də mütləq təhqir olunacaq. **8** Ey İsrail dağları, siz qol-
budaq atacaq, xalqım İsrail üçün meyvə verəcəksiniz, ona
görə ki xalqım İsrail tezliklə öz yurduna qayıdacaq. **9**
Çünki Mən sizin tərəfinizdəyəm, sizə tərəf dönəcəyəm.
Torpağınız şumlanıb əkiləcək. **10** Ölkənizdə adamların
sayını, bəli, bütün İsrail nəslinin sayını çoxaldacağam.
Şəhərlər məskunlaşacaq, xarabalıqlar abad ediləcək. **11**

Ölkənizdə adamların və heyvanların sayını çoxaldacağam,
törəyib çoxalacaqlar. Keçmişdə olduğu kimi ölkənizi
insanlarla məskunlaşdıracaq və sizə əvvəlkindən də
artıq yaxşılıq edəcəyəm. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb
Mənəm. **12** Ölkənizdə xalqım İsraildən olan insanları
gəzdirəcəyəm və onlar sizə sahib olacaq. Siz də onların
irsi olacaqsınız. Onları bir daha övladlarından məhrum
etməyəcəksiniz". **13** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Ey ölkə,
insanlar sənə adam yeyən, millətini övladdan məhrum
edən bir ölkə deyir. **14** Ancaq bundan sonra sən daha adam
yeməyəcək, millətini övladdan məhrum etməyəcəksən"
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **15** "Artıq Mən millətlərin
təhqirlərini eşitdirməyəcəyəm, daha xalqların kinayəsinə
düçar olmayacaqsan. Millətini bir daha büdrətməyinə
izin verməyəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».
16 Mənə Rəbbin sözü nazil oldu: **17** «Ey bəşər oğlu,
İsrail nəsli öz torpağında yaşayanda adət və əməlləri
ilə onu murdar etdi. Onların adətləri Mənim önümdə
qadının aybaşı olduğu vaxtdakı murdarlığı kimi idi. **18**
Mən də qəzəbimi onların üstünə tökdüm, çünki ölkədə
qan tökdülər, bütləri ilə onu murdar etdilər. **19** Onları
millətlər arasına yaydım, ölkələr arasına səpələndilər.
Onları adətlərinə və əməllərinə görə mühakimə etdim. **20**
Millətlərin arasında, getdikləri hər yerdə müqəddəs adımı
ləkələdilər. Çünki onlar üçün belə deyildi: "Bu xalq Rəbbin
xalqı olduğu halda ölkəsindən çıxmağa məcbur oldu".
21 İsrail nəslinin getdiyi millətlər arasında ləkələdiyi
müqəddəs adımın izzətdən düşməsi üçün təəssüfləndim.
22 Buna görə də İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə

deyir: “Ey İsrail nəsli, bunu sizin naminizə deyil, ancaq
getdiyiniz millətlər arasında ləkələdiyiniz müqəddəs
adım naminə edirəm. 23 Millətlər arasında ləkələdiyiniz
böyük adımın müqəddəsliyini yenə göstərəcəyəm.
Millətlərin gözü önündə sizin içinizdə müqəddəsliyimi
göstərən zaman biləcəklər ki, Rəbb Mənəm” Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir. 24 “Çünki sizi millətlərin
arasından götürəcək, bütün ölkələrdən toplayacaq və öz
torpağınıza gətirəcəyəm. 25 Üstünüzə təmiz su səpəcəyəm,
pak olacaqsınız. Sizi bütün murdarlıqlarınızdan və
bütlərinizdən təmizləyəcəyəm. 26 Mən sizə yeni ürək
verəcək, daxilinizə yeni ruh qoyacağam. Köksünüzdən
daş ürəyi çıxarıb sizə ətdən olan ürək verəcəyəm. 27
Öz Ruhumu sizin daxilinizə qoyacağam. Elə edəcəyəm
ki, siz qaydalarıma görə rəftar edəsiniz, hökmlərimə
diqqətlə riayət edəsiniz. 28 O zaman atalarınıza verdiyim
ölkədə yaşayacaqsınız. Siz Mənim xalqım, Mən də sizin
Allahınız olacağam. 29 Sizi bütün murdarlıqlarınızdan
xilas edəcəyəm. Buğdaya əmr edib onu çoxaldacaq,
üstünüzə aclıq gətirməyəcəyəm. 30 Bir daha millətlər
içində aclıq rüsvayçılığını çəkməyəsiniz deyə ağacın
meyvəsini, tarlanın məhsulunu çoxaldacağam. 31 O zaman
pis əməllərinizi, xeyirsiz işlərinizi yada salacaqsınız.
Təqsirlərinizdən və iyrənc işlərinizdən ötrü özünüzdən
iyrənəcəksiniz. 32 Bilin ki, bunu sizin naminizə etmirəm”
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir, “adətlərinizdən utanıb
xəcalət çəkin, ey İsrail nəsli!” 33 Xudavənd Rəbb belə deyir:
“Sizi bütün təqsirlərinizdən təmizlədiyim vaxt şəhərləri
məskunlaşdıracaq, xaraba yerləri abad edəcəyəm. 34

Boş qalmış ölkə şumlanacaq, halbuki hər yoldan keçənin
nəzərində o bir viranə idi. 35 Onda deyəcəklər: ‹Viran
olan bu torpaq Eden bağı kimi oldu. Xaraba və viran
qalmış, dağıdılmış şəhərlərin istehkamları tikildi, onların
içində adamlar yaşayır›. 36 Onda ətrafınızda qalan
millətlər biləcək ki, dağıdılmış yerləri Mən Rəbb tikdim,
çölə çevrilmiş yerləri Mən abad etdim. Mən Rəbb
bunu söylədim və hökmən yerinə yetirəcəyəm”. 37
Xudavənd Rəbb belə deyir: “Mən İsrail nəslinin xahişini
qəbul edib onlar üçün bunu edəcəyəm: əhalisini sürü
kimi çoxaldacağam. 38 Bayram günlərində Yerusəlimdə
qurbanlıq heyvan sürüləri necə çox olursa, viran edilmiş
şəhərlər də eləcə insan sürüləri ilə dolu olacaq. Onda
biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”».

37 Rəbbin əli üzərimdə idi. Rəbb Öz Ruhu ilə məni bayıra
çıxarıb vadinin ortasına qoydu. Vadi sümüklərlə dolu
idi. 2 O məni onların üstündə gəzdirib hər tərəfə apardı.
Gördüm ki, vadinin üstündə saysız-hesabsız sümük var.
Onlar bərk qurumuşdu. 3 Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər
oğlu, bu sümüklər dirilə bilərmi?» Mən cavab verdim:
«Ey Xudavənd Rəbb, bunu Sən bilirsən». 4 O mənə
dedi: «Bu sümüklər üçün peyğəmbərlik edib onlara
söylə ki, ey quru sümüklər, Rəbbin sözünü eşidin. 5
Xudavənd Rəbb bu sümüklərə belə deyir: “Mən sizin
daxilinizə ruh qoyacağam və siz diriləcəksiniz. 6 Üstünüzə
vətərlər qoyacaq, ət bitirəcək, sizi dəri ilə örtəcəyəm,
daxilinizə ruh qoyacağam və siz diriləcəksiniz. Onda
biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm”». 7 Mənə əmr olunduğu
kimi peyğəmbərlik etdim. Mən peyğəmbərlik edərkən bir

gurultu qopdu, bir taqqıltı eşidildi. Sümüklər yaxınlaşdı,
sümük sümüyə bitişdi. **8** Mən baxıb gördüm ki, onların
üstünə vətərlər gəldi, ət bitdi, bunları isə dəri örtdü.
Ancaq onlarda nəfəs yox idi. **9** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər
oğlu, nəfəs üçün peyğəmbərlik et, peyğəmbərlik edib
nəfəsə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Ey nəfəs,
küləyin əsdiyi dörd səmtdən gəl, bu öldürülən adamların
üzərinə üfür ki, dirilsinlər"». **10** Mənə əmr olunduğu kimi
peyğəmbərlik etdim. Nəfəs onların daxilinə girdi və onlar
dirilib ayaq üstə qalxdı. Çox böyük bir kütlə yarandı.
11 Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, bu sümüklər bütün
İsrail nəslinin rəmzidir. Onlar belə deyir: "Sümüklərimiz
qurudu, ümidimiz yox oldu, işimiz bitdi". **12** Buna
görə də peyğəmbərlik edib onlara söylə ki, Xudavənd
Rəbb belə deyir: "Ey xalqım, Mən qəbirlərinizi açıb sizi
oradan çıxaracaq və İsrail torpağına gətirəcəyəm. **13** Ey
xalqım, Mən qəbirlərinizi açanda, sizi qəbirlərinizdən
çıxaranda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **14** Mən daxilinizə
Öz Ruhumu qoyacağam və siz diriləcəksiniz. Sizi öz
torpağınıza yerləşdirəcəyəm. Onda biləcəksiniz ki, Mən
Rəbb bunu söylədim və hökmən yerinə yetirəcəyəm"
Rəbb belə bəyan edir». **15** Mənə Rəbbin bu sözü nazil
oldu: **16** «Sən ey bəşər oğlu, əlinə bir əsa götür və onun
üstünə "Yəhuda və müttəfiqləri olan İsrail övladları"
sözlərini yaz. Sonra başqa bir əsa götür və onun üstünə
"Yusif və müttəfiqləri olan bütün İsrail nəsli" sözlərini
yaz. Bu, Efrayimin əsasıdır. **17** Bu əsaları bir-birinin
üstünə qoyaraq öz əlində birləşdir. Elə et ki, əlində
bir əsa olsun. **18** Əgər sənin xalqına mənsub olanlar

“Etdiklərinin mənası nədir, bizə bildirməzsən?” deyə
soruşsa, **19** onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir:
“Efrayimin əlindəki əsanı – Yusif və onun müttəfiqləri
olan İsrail qəbilələrinin əsasını götürərək Yəhudanın
əsası ilə birləşdirib bir əsa edəcəyəm. Onlar əlimdə bir
olacaq. **20** Üstünə yazı yazdığın əsaları onların görə
biləcəyi şəkildə əlində tut. **21** Sonra onlara söylə ki,
Xudavənd Rəbb belə deyir: İsrail övladlarını yanlarına
getdikləri millətlərin arasından götürəcək, onları hər
yerdən toplayıb öz torpaqlarına qaytaracağam. **22** Onları
ölkədə, İsrail dağları üzərində vahid bir millət edəcəyəm.
Hamısının vahid padşahı olacaq. Daha iki ayrı millət
olmayacaq, iki padşahlığa bölünməyəcəklər. **23** Artıq
bütləri, iyrənc şeyləri və üsyanları ilə özlərini murdar
etməyəcəklər. Onları yaşadıqları və içində günah etdikləri
yerlərdən qurtarıb pak edəcəyəm. Onlar Mənim xalqım,
Mən də onların Allahı olacağam. **24** Qulum Davud onların
padşahı olacaq, onların hamısına vahid çoban olacaq.
Onlar Mənim hökmlərimə görə rəftar edəcək, qaydalarımı
saxlayıb yerinə yetirəcək. **25** Qulum Yaquba verdiyim,
atalarının yaşadıqları ölkədə yaşayacaqlar, özləri, oğulları
və nəvələri əbədi olaraq orada yaşayacaq. Qulum Davud
da əbədi olaraq onların rəhbəri olacaq. **26** Mən onlarla
sülh əhdi bağlayacağam. Bu onlarla əbədi bir əhd olacaq.
Onları orada yerləşdirəcək və saylarını çoxaldacağam.
Müqəddəs məkanımı əbədi olaraq onların arasında
quracağam. **27** Mənim məskənim onların arasında olacaq.
Mən onların Allahı, onlar da Mənim xalqım olacaq.
28 Müqəddəs məkanım əbədi olaraq onların arasında

yerləşəndə millətlər biləcək ki, İsraili təqdis edən Mən
Rəbbəm”».

38 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu,
Maqoq ölkəsindən olan Roşun, Meşekin və Tuvalın rəhbəri
Qoqa üz tut və onun əleyhinə peyğəmbərlik edib söylə
ki, **3** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey Roşun, Meşekin və
Tuvalın rəhbəri Qoq, Mən sənin əleyhinəyəm. **4** Səni
geri qaytaracağam, çənələrinə çəngəllər taxacağam. Səni,
bütün ordunu, atları, tam təchiz olunmuş atlıları, hamısı
qalxan, sipər və qılıncla silahlanmış böyük qoşunu qovub
çıxaracağam. **5** Onlarla birgə hamısı qalxan və dəbilqəyə
bürünmüş Farsları, Kuşluları, Putluları, **6** Qomeri və onun
bütün qoşunlarını, ucqar şimaldan Toqarma nəslini və
onun bütün qoşunlarını, bunlarla birgə bir çox xalqları
qovub çıxaracağam. **7** Hazır ol! Ətrafında toplanmış böyük
bir qoşunla birgə hazırlaş. Onları sən qoruyacaqsan. **8**
Uzun müddət sonra döyüşə çağırılacaqsan. Gələcək illərdə
qılıncdan qurtulub rahatlanan ölkəyə hücum edəcəksən.
O ölkənin sakinləri çoxlu xalq içindən İsrail dağlarına
toplanmışdı. Bu dağlar həmişə xarabalıq idi, ancaq indi
sakinləri xalqlar arasından geri qaytarılacaq və hamısı
asayiş içində yaşayacaq. **9** Sən, bütün qoşunun və sənlə
birgə bir çox xalq çıxıb tufan kimi gələcəksiniz, ölkənin
üzərini tutan buluda bənzəyəcəksiniz”. **10** Xudavənd Rəbb
belə deyir: “O gün ağlına bəzi düşüncələr gələcək, pis
niyyətlər qurub **11** deyəcəksən: ‹Divarsız kəndləri olan
bir ölkəyə hücum edib asayiş və əmin-amanlıq içində
yaşayan adamların üstünə gedəcəyəm. Bu kəndlərin
hamısı divarsızdır, darvazaları da, sürgüləri də yoxdur.

12 Viran olmuş şəhərlərdə yaşayan xalqı qarət edib
malını talayacağam›. Sürüsü və malı olan, dünyanın
ortasında yaşayan bu millətlərin arasından toplanmış
xalqa qarşı əlini uzadacaqsan. **13** Səba, Dedan, Tarşiş
tacirləri və bütün kəndlərinin əhalisi sənə deyəcək: ‹Qarət
üçünmü gəldin? Talan etmək, qızıl-gümüş götürmək,
mal-qara və əşya aparmaq, bol qənimət ələ keçirmək
üçünmü qoşun topladın?›” **14** Buna görə də, ey bəşər oğlu,
peyğəmbərlik edib Qoqa söylə ki, Xudavənd Rəbb belə
deyir: “O gün xalqım İsrail asayiş içində yaşayanda bunu
dərk etməyəcəksinizmi? **15** Sən və özünlə birgə bir çox
xalqlardan olan və hamısı ata minmiş böyük bir qoşun,
güclü bir ordu öz yerindən – uzaq şimaldan gələcəksən.
16 Ölkəni bürüyən bir bulud kimi xalqım İsrailin üstünə
hücum edəcəksən. Ey Qoq, gələcəkdə səni öz ölkəmin
üstünə gətirəcəyəm ki, gözləri önündə müqəddəsliyimi
sənin vasitənlə göstərdiyim zaman millətlər məni tanıya
bilsin”. **17** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Məgər sən qədim
zamanlarda İsrail peyğəmbərləri vasitəsilə haqqında
danışdığım adam deyilsən? Bu peyğəmbərlər o zaman səni
onların üstünə gətirəcəyim barədə illərlə peyğəmbərlik
etdi. **18** O gün Qoq İsrail torpağına hücum etdiyi
gün qəzəbim alovlanacaq” deyir Xudavənd Rəbb. **19**
“Qısqanclığımla və şiddətli qəzəbimlə deyirəm ki, o gün
İsrail torpağında böyük bir zəlzələ olacaq. **20** Dənizdəki
balıqlar, göydəki quşlar, çöldəki heyvanlar, yerdə sürünən
bütün canlılar və yer üzündəki bütün insanlar önümdə
titrəyəcək. Dağlar yerlə yeksan olacaq, sıldırım qayalar
uçacaq, bütün divarlar yıxılacaq. **21** Bütün dağlarımda

qılıncı Qoqun üstünə getməyə çağıracağam” Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir, “hər kəs bir-birinin üstünə qılınc
çəkəcək. 22 Üstünə vəba gətirib qanını tökərək onu
cəzalandıracağam. Onun, ordularının və yanında gələn
çoxlu xalqın üstünə leysan yağış, iri dolu dənələri,
od və kükürd yağdıracağam. 23 Beləcə əzəmətimi və
müqəddəsliyimi göstərəcək, bir çox millətlərin gözü
önündə Özümü tanıdacağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb
Mənəm”.
39 Sən ey bəşər oğlu, Qoqun əleyhinə peyğəmbərlik edib
söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey Roşun, Meşekin və
Tuvalın rəhbəri Qoq, Mən sənin əleyhinəyəm. 2 Səni geri
qaytarıb aparacağam, uzaq şimaldan çıxaracağam və İsrail
dağları üzərinə gətirəcəyəm. 3 Sol əlindən kamanını, sağ
əlindən oxlarını vurub salacağam. 4 Sən bütün ordularınla,
yanında olan xalqlarla birgə İsrail dağları üzərində həlak
olacaqsan. Səni qida olmaq üçün hər cür yırtıcı quşa
və vəhşi heyvanlara verəcəyəm. 5 Açıq çöldə həlak
olacaqsan, çünki Mən bunu söylədim, Xudavənd Rəbb belə
bəyan edir. 6 Mən Maqoqun və sahil ölkələrində əmin-
amanlıq içində yaşayanların üstünə od göndərəcəyəm.
Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. 7 Xalqım İsrailin
arasında müqəddəs adımı tanıdacağam, artıq müqəddəs
adımın ləkələnməsinə izin verməyəcəyəm. Onda millətlər
biləcəklər ki, Mən Rəbbəm, İsraildə Müqəddəs Olanam. 8
Budur, o vaxt gəlir və mütləq baş verəcək” Xudavənd
Rəbb belə bəyan edir, “bu gün Mənim dediyim gündür. 9
Onda İsrail şəhərlərində yaşayanlar çıxıb od qalayacaq.
Silahlarını, qalxanlarını, sipərlərini, kamanlarını, oxlarını,

toppuzlarını və nizələrini bu odda yandıracaqlar.
Onları yeddi il ərzində yandıracaqlar. **10** Çöldən
odun daşımayacaq, meşələrdən ağac kəsməyəcəklər,
çünki silahlarla od qalayacaqlar. Onları qarət edənləri
qarət edəcək, mallarını talan edənləri talan edəcəklər”
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **11** “O gün Duz
dənizinin şərqində, Səyyahlar dərəsində Qoqa İsraildə bir
qəbiristanlıq verəcəyəm. Orada Qoq və bütün qoşunu
basdırılacaq. Bu yerə Hamon-Qoq dərəsi deyiləcək. Oradan
yol keçənlərin qabağı kəsiləcək. **12** Ölkəni təmizləmək üçün
İsrail nəsli yeddi ay onları basdırmaqla məşğul olacaq. **13**
Onları bütün ölkə xalqı basdıracaq. Mənim izzətləndiyim
gün onlar üçün əlamətdar olacaq” Xudavənd Rəbb belə
bəyan edir. **14** “Ölkəni təmizləmək üçün adamlara iş
tapşırılacaq. Bəziləri ölkəni dayanmadan dolaşacaq,
bəziləri isə yerdə qalan cəsədləri basdıracaq. Yeddi aydan
sonra axtarışlara başlayacaqlar. **15** Bu adamlar ölkənin hər
yerini dolaşacaq. İnsan sümüyü görəndə qəbirqazanlar
onu Hamon-Qoq dərəsində basdırana qədər yanına bir
nişan qoyacaq. **16** Orada Hamona adlı bir şəhər olacaq.
Beləcə ölkəni təmizləyəcəklər”. **17** Sən ey bəşər oğlu,
Xudavənd Rəbb belə deyir: “Hər cür quşa və hər cür vəhşi
heyvana söylə ki, toplaşıb gəlsinlər. Sizin üçün kəsəcəyim
qurbanın – İsrail dağları üzərindəki böyük qurbanın
yanına hər tərəfdən yığılın. Orada ət yeyib qan içəcəksiniz.
18 Başanın bəslənmiş heyvanlarının – qoçların, quzuların,
təkələrin və buğaların ətini yeyib qanını içdiyiniz kimi
igidlərin ətini yeyəcək, dünya rəhbərlərinin qanını
içəcəksiniz. **19** Sizin üçün kəsdiyim qurbandan doyunca

yağ yeyəcək, sərxoş olunca qan içəcəksiniz. **20** Süfrəmdə
atlardan, süvarilərdən, igidlərdən və hər cür əsgərdən
bol-bol yeyib-doyacaqsınız" Xudavənd Rəbb belə bəyan
edir. **21** "İzzətimi millətlər arasında göstərəcəyəm. Bütün
millətlər onlara verdiyim cəzanı və üstlərinə qoyduğum
əlimi görəcək. **22** Bu gündən sonra İsrail nəsli biləcək ki,
onların Allahı Rəbb Mənəm. **23** Onda millətlər biləcək ki,
İsrail nəsli öz təqsirlərindən ötrü sürgünə getdi. Çünki
onlar Mənə xəyanət etdi, Mən onlardan üz döndərdim,
onları düşmənlərinə təslim etdim, hamısı qılıncla həlak
oldu. **24** Murdarlıqlarına və üsyanlarına görə onlarla
rəftar etdim, onlardan üz döndərdim". **25** Buna görə
Xudavənd Rəbb belə deyir: "Yaqub nəslindən sürgün
olunanları indi geri qaytaracaq, bütün İsrail nəslinə rəhm
edəcək və müqəddəs adım naminə qısqanc olacağam. **26**
Torpaqlarında əmin-amanlıq içində yaşayanda, onları
qorxudan bir kəs olmayanda rüsvayçılıqlarını və Mənə
etdikləri bütün xəyanətləri unudacaqlar. **27** Onları xalqlar
arasından geri qaytarıb düşmən ölkələrindən topladığım
zaman çoxlu millətin gözü önündə, onların arasında
müqəddəs tutulacağam. **28** Onda biləcəklər ki, onların
Allahı Rəbb Mənəm. Çünki onları millətlər arasına sürgünə
göndərdim. Amma öz torpaqlarına da qaytaracağam,
artıq heç birini qaldığı ölkəsində qoyub getməyəcəyəm.
29 Bir daha onlardan üz döndərməyəcəyəm, çünki İsrail
nəsli üzərinə Öz Ruhumu tökəcəyəm" Xudavənd Rəbb
belə bəyan edir».

40 Sürgünlüyümüzün iyirmi beşinci ilində, birinci
ayın onuncu günü, Yerusəlim şəhərinin süqutunun on

dördüncü ili – həmin o gün Rəbbin əli mənim üstümdə
idi. O məni oraya apardı. **2** Görüntüdə Allah məni İsrail
ölkəsinə aparıb çox uca bir dağın başına qoydu. Dağın
cənubunda şəhərə bənzər tikililər var idi. **3** Allah məni
oraya apardı. Mən orada görünüşcə tunca bənzər adam
gördüm. Onun əlində bir kətan ip və ölçmək üçün bir
qamış var idi. O, darvazada durmuşdu. **4** O adam mənə
dedi: «Ey bəşər oğlu, gözünlə görüb, qulağınla eşit və sənə
göstərəcəyim hər şeyə yaxşı-yaxşı bax. Ona görə buraya
gətirildin ki, bunları sənə göstərim. Gördüyün hər şeyi
İsrail nəslinə bildir». **5** Mən məbədi hər tərəfdən əhatəyə
alan bir divar gördüm. Ölçmək üçün o adamın əlində
olan qamışın uzunluğu altı qulac idi. Hər qulaca bir ovuc
uzunluq əlavə edilmişdi. O adam divarı ölçdü: qalınlığı
bir qamış, hündürlüyü bir qamış idi. **6** Sonra şərqə tərəf
olan darvazaya tərəf getdi və onun pilləkənləri ilə yuxarı
qalxdı. Darvazanın kandarını ölçdü: eni bir qamış idi.
Bir kandarın eni bir qamış idi. **7** Keşikçi otaqlarının hər
birinin uzunluğu və eni bir qamış idi. Keşikçi otaqlarının
arası beş qulac idi. Məbədə baxan eyvanın yanındakı
darvaza kandarı bir qamış uzunluğunda idi. **8** Sonra
o, darvaza eyvanını ölçdü: **9** eni səkkiz qulac idi. Yan
taxtaların qalınlığı iki qulac idi. Darvaza eyvanı məbədə
baxırdı. **10** Şərq darvazasının hər iki yanında üç-üç
keşikçi otağı var idi. Üçünün də ölçüsü bir idi. Hər iki
tərəfdə olan bölmə divarlarının da ölçüsü bir idi. **11**
O, darvazanın astanasının enini ölçdü: on qulac idi.
Darvazanın uzunluğu isə on üç qulac idi. **12** Hər iki tərəfdə
olan keşikçi otaqlarının qarşısında bir qulac yüksəkliyində

bir-bir arakəsmə var idi. Hər iki tərəfdə keşikçi otaqları
dördbucaqlı idi. Kənarları hər tərəfdən altı qulac idi. **13**
Sonra o, darvazanın enini – girişləri bir-birinin qarşısında
olan keşikçi otaqlarının arxa divarlarının arasını ölçdü:
iyirmi beş qulac idi. **14** Sütunları ölçdü: altmış qulac idi.
Darvazanın ətrafındakı həyət sütunlara qədər uzanırdı.
15 Darvazanın astanasından eyvanın sonuna qədər məsafə
əlli qulac idi. **16** Darvazanın içəri tərəfinin hər yanında
keşikçi otaqlarının və bölmə divarlarının içəriyə baxan
qəfəsli pəncərələri var idi. Eyvanlarda da belə idi. Hər
yanın içəri tərəfindən pəncərələr var idi. Bölmə divarları
üzərində xurma ağacı təsvirləri var idi. **17** O adam məni
bayır həyətə gətirdi. Orada bayır həyəti əhatəyə alan
otaqlar və daş yol var idi. Daş yol boyunca otuz otaq
var idi. **18** Darvazaların hər iki tərəfindəki daş yolun eni
qapıların uzunluğu qədər idi. Bu, aşağı daş yol idi. **19**
O adam həyətin enini aşağı darvazadan içəri həyətin
darvazasına qədər ölçdü: şərqdə və şimalda olan məsafə
yüz qulac idi. **20** O adam bayır həyətin şimala baxan
darvazasının uzunluğunu və enini ölçdü. **21** Buranın
hər iki tərəfində üç-üç keşikçi otağı var idi. Bölmə
divarları və eyvanları birinci darvazanın ölçüsünə bərabər
idi: uzunluğu əlli qulac, eni iyirmi beş qulac idi. **22**
Pəncərələrin, eyvanın və xurma ağacı təsvirlərinin ölçüsü
şərqə baxan darvazanın ölçüsünə bərabər idi. Oraya yeddi
pillə ilə çıxırdılar, bunların qarşısında eyvan var idi. **23**
Şərq darvazasında olduğu kimi şimal darvazasına da
baxan bir içəri həyət darvazası var idi. O adam bu iki
darvaza arasındakı məsafəni ölçdü: yüz qulac idi. **24** O

adam məni cənuba doğru apardı. Orada cənuba baxan
bir darvaza gördüm. O, darvazanın yan taxtalarını və
eyvanı ölçdü: ölçüləri o birilərinin ölçülərinə bərabər
idi. **25** O birilərində olduğu kimi bu darvaza ilə eyvanın
hər tərəfində də pəncərələr var idi. Eyvanın uzunluğu
əlli qulac, eni iyirmi beş qulac idi. **26** Oraya yeddi
pilləkənlə çıxırdılar. Bunların qarşısında eyvan var idi.
Darvazanın yan taxtaları hər iki tərəfdən bir xurma
ağacı təsviri ilə bəzənmişdi. **27** İçəri həyətin cənuba
baxan bir darvazası var idi. O adam bu içəri darvazadan
cənuba baxan darvazaya qədər olan məsafəni ölçdü:
yüz qulac idi. **28** O adam məni cənub darvazasından
içəri həyətə apardı. Cənub darvazasını ölçdü: ölçüləri o
birilərinin ölçülərinə bərabər idi. **29** Keşikçi otaqlarının,
bölmə divarlarının və eyvanın ölçüləri o birilərinin
ölçülərinə bərabər idi. Darvaza ilə eyvanın hər tərəfində
pəncərələr var idi. Darvazanın uzunluğu əlli qulac, eni
iyirmi beş qulac idi. **30** Hər tərəfdə uzunluğu iyirmi beş
qulac, eni beş qulac olan eyvanlar var idi. **31** Eyvanı
bayır həyətə baxırdı. Darvazanın yan taxtaları xurma
ağacı təsvirləri ilə bəzənmişdi. Oraya səkkiz pillə ilə
çıxırdılar. **32** O adam məni şərqdəki içəri həyətə apardı.
Oradakı darvazanı ölçdü. Ölçüsü o birilərinin ölçüsünə
bərabər idi. **33** Keşikçi otaqlarının, bölmə divarlarının
və eyvanının ölçüsü o birilərinin ölçüsünə bərabər idi.
Darvaza ilə eyvanının hər tərəfində pəncərələr var idi.
Darvazanın uzunluğu əlli qulac, eni iyirmi beş qulac idi.
34 Eyvanı bayır həyətə baxırdı. Darvazanın yan taxtaları
iki tərəfdən xurma ağacı təsvirləri ilə bəzənmişdi. Oraya

səkkiz pilləkənlə çıxırdılar. **35** Sonra o adam məni şimal
darvazasının yanına apardı. O, qapını ölçdü: ölçüsü o
birilərinin ölçüsünə bərabər idi. **36** Keşikçi otaqlarının,
bölmə divarlarının və eyvanının ölçüsü o birilərinin
ölçüsünə bərabər idi. Darvazanın hər tərəfində pəncərələr
var idi. Darvazanın uzunluğu əlli qulac, eni iyirmi beş
qulac idi. **37** Yan taxtaları bayır həyətə baxırdı. Darvazanın
yan taxtaları hər iki tərəfdən xurma ağacı təsvirləri
ilə bəzənmişdi. Oraya səkkiz pilləkənlə çıxırdılar. **38**
İçəri həyətin darvazalarındakı eyvanların yanında qapısı
eyvana açılan bir otaq var idi. Yandırma qurbanları
burada yuyulurdu. **39** Darvaza eyvanının hər iki tərəfində
iki sıra qoşa masa var idi. Yandırma qurbanı, günah
qurbanı və təqsir qurbanı olacaq heyvanlar bu masaların
üstündə kəsilirdi. **40** Eyvanın bayır divarının yanında,
şimal darvazasının pilləkənlərinin hər iki tərəfində
iki sıra qoşa masa da var idi. **41** Beləcə qurbanlıq
heyvanları kəsmək üçün darvazanın hər iki tərəfində
dörd-dörd olmaqla səkkiz masa var idi. **42** Yandırma
qurbanları üçün yonulmuş daşdan dörd masa var idi. Hər
masanın uzunluğu və eni bir yarım qulac, hündürlüyü bir
qulac idi. Yandırma qurbanlarının və başqa qurbanların
kəsilməsində istifadə olunan alətləri bunların üstünə
qoyurdular. **43** Otağın divarlarına qarmaqlar asılmışdı:
hər biri bir ovuc uzunluğunda idi. Masalar təqdim
edilən heyvanın əti üçün nəzərdə tutulmuşdu. **44** İçəri
darvazanın bayır hissəsində, içəri həyətdə ilahiçilər üçün
otaqlar var idi. Bunlardan biri şimal darvazasının yanında
idi və cənuba baxırdı, o biri cənub darvazasının yanında

idi və şimala baxırdı. **45** O adam mənə dedi: «Cənuba baxan
otaq məbəd üçün cavabdeh olan kahinlərə məxsusdur.
46 Şimala baxan otaq isə qurbangah üçün cavabdeh
olan kahinlərə məxsusdur. Onlar Levinin nəslindən olan
və Rəbbə xidmət etmək üçün Ona yaxınlaşan Sadoq
övladlarıdır». **47** O adam həyəti ölçdü: həyət dördbucaqlı
olub uzunluğu yüz qulac, eni də yüz qulac idi. Məbədin
önündə qurbangah var idi. **48** Sonra o adam məni məbədin
eyvanına aparıb eyvanın qapısının yan taxtalarını ölçdü.
Darvazanın hər iki tərəfindəki sütunların eni beş qulac
idi. Darvazanın hər iki tərəfinin eni isə üç qulac idi. **49**
Eyvanın uzunluğu iyirmi qulac, eni on iki qulac idi. Oraya
pilləkənlə çıxırdılar. Darvazanın yan taxtalarının yanında
iki sütun var idi: biri bu tərəfində, digəri isə o tərəfində
idi.

41 Sonra o adam məni məbədin əsas hissəsinə gətirib
oradakı darvazanın yan taxtalarını ölçdü: yan taxtaların
eni hər tərəfdən altı qulac idi. **2** Girişinin eni on qulac,
ona hər iki tərəfdən bitişən hər divarının eni isə beş qulac
idi. O adam məbədin əsas hissəsini də ölçdü: uzunluğu
qırx, eni iyirmi qulac idi. **3** Sonra o, iç otağa girib girişin
yan taxtalarını ölçdü: hər birinin eni iki qulac idi. Girişin
eni altı qulac, ona hər iki tərəfdən bitişən divarların eni
yeddi qulac idi. **4** O adam əsas hissənin o biri tərəfindəki
iç otağı ölçdü: həm uzunluğu, həm də eni iyirmi qulac
idi. O mənə «bura Ən Müqəddəs yerdir» dedi. **5** Sonra
məbədin divarını ölçdü: qalınlığı altı qulac idi. Məbədin
ətrafındakı yan otaqlardan hər birinin eni dörd qulac
idi. **6** Bu yan otaqlar üç mərtəbə idi, hər mərtəbədə

otuz otaq var idi. Məbədin divarları boyu yan otaqlar
üçün dayaq olan çıxıntılar var idi ki, dayaqlar məbəd
divarlarına girməsin. 7 Məbədin ətrafındakı yan otaqlar
yuxarı mərtəbəyə tərəf çıxdıqca genişlənirdi. Məbədin
ətrafındakı tikilinin yuxarıya qalxan bir pilləkəni var
idi. Yuxarıya doğru çıxdıqca yan otaqlar genişlənirdi.
Pilləkənlə aşağı mərtəbədən orta mərtəbəyə, oradan
da üst mərtəbəyə çıxırdılar. 8 Məbədin ətrafında yan
otaqların bünövrəsini təşkil edən uca bir döşəmə gördüm:
uzunluğu bir qamış, yəni altı qulac idi. 9 Yan otaqların
bayır divarının qalınlığı beş qulac idi. Məbədin yan
otaqları ilə kahin otaqları arasında açıq bir sahə var idi.
10 Məbədin ətrafı boyunca uzanan sahənin eni iyirmi
qulac idi. 11 Yan otaqların girişləri açıq sahəyə baxırdı:
biri şimalda, o biri isə cənubda idi. Açıq sahəyə bitişən
bünövrənin eni hər tərəfdən beş qulac idi. 12 Məbədin
qərbində açıq sahəyə baxan bir tikili var idi: eni yetmiş
qulac idi. Divarının qalınlığı hər tərəfdən beş qulac,
uzunluğu doxsan qulac idi. 13 Sonra o adam məbədi ölçdü:
uzunluğu yüz qulac idi. Açıq sahə, tikili və onun divarları
yüz qulac uzunluğunda idi. 14 Şərqdəki məbədin açıq
sahəsinin eni məbədin ön tərəfi ilə birgə yüz qulac idi. 15
O adam məbədin arxasındakı açıq sahəyə baxan tikilinin
və hər iki tərəfindəki dəhlizlərin uzunluğunu ölçdü: yüz
qulac idi. Məbədin əsas hissəsi, iç otaq, həyətə baxan
eyvan, 16 darvaza astanaları, qəfəsli pəncərələr, astananın
qarşısında üç mərtəbəni əhatə edən dəhlizlər döşəmədən
pəncərələrə qədər ağacla örtülmüşdü. Pəncərələr açılıb-
bağlanırdı. 17 Girişin üstü, iç otaq, onun bayırı, bütün

içəri və bayır divarlar nizamlı aralıqlarla, **18** keruv və
xurma ağacı oyma təsvirləri ilə düzəldilmişdi. İki keruv
arasında bir xurma ağacı təsviri var idi. Hər keruvun
iki üzü var idi: **19** bir yandan xurma ağacına baxan
insan üzü, o biri yandan xurma ağacına baxan şir üzü.
Məbəd başdan-başa bu oyma təsvirləri ilə bəzənmişdi. **20**
Döşəmədən girişin üstündəki hissəyə qədər məbədin əsas
hissəsinin divarları keruv və xurma ağaclarının oyma
təsvirləri ilə düzəldilmişdi. **21** Əsas hissənin qapısının yan
taxtaları dördbucaqlı şəklində idi. Ən Müqəddəs yerin
önündəki qapının yan taxtaları da bunlara bənzəyirdi. **22**
Orada üç qulac hündürlüyündə, iki qulac uzunluğunda,
iki qulac enində ağacdan düzəldilmiş bir qurbangah
var idi. Onun küncləri, altlığı və yanları da ağacdan
idi. O adam mənə «Rəbbin önündə olan masa budur»
dedi. **23** Əsas hissənin və Ən Müqəddəs yerin cüt qanadlı
qoşa qapısı var idi. **24** Hər qapının iki tərəfə iki qanadı
var idi: bir qapı üçün iki qanad, o biri qapı üçün iki
qanad. **25** Divarlar üzərində olduğu kimi əsas hissənin
qapılarında da keruv və xurma ağaclarının oyma təsvirləri
düzəldilmişdi. Bayırda, eyvanın önündə ağacdan olan
bir asma tavan var idi. **26** Eyvanın yan divarlarındakı
qəfəsli pəncərələrin hər iki tərəfi xurma ağaclarının oyma
təsvirləri ilə örtülmüşdü. Məbədin yan otaqları ilə asma
tavanları da bu cür idi.

42 O adam məni şimala gedən yoldan bayır həyətə
çıxardı, məbədin açıq sahəsinə və bayır həyətin
şimalındakı tikililərə baxan otaqlara apardı. **2** Qapısı
şimala baxan bu tikilinin uzunluğu yüz, eni əlli qulac idi.

3 İçəri həyətin iyirmi qulaclıq hissəsi ilə bayır həyətin
daş yoluna baxan üç mərtəbənin dəhlizləri qarşı-qarşıya
idi. 4 Otaqların qabağında eni on qulac, uzunluğu isə
yüz qulac olan bir içəri dəhliz var idi. Qapıları şimala
baxırdı. 5 Tikilinin üst mərtəbədəki otaqları alt və
orta mərtəbədəki otaqlardan daha dar idi, çünki üst
mərtəbədəki dəhlizlər daha çox yer tuturdu. 6 Həyətlərdə
sütunlar olduğu halda üçmərtəbəli otaqların sütunları
yox idi. Buna görə də üst mərtəbədəki otaqlar alt və
orta mərtəbədəki otaqlardan daha dar idi. 7 Otaqların
qabağında, otaqlarla və bayır həyətlə yanaşı bir bayır
divar var idi: əlli qulac uzunluğunda idi. 8 Çünki bayır
həyətin yanındakı yanbayan otaqların uzunluğu əlli
qulac idi. Məbədin əsas hissəsinə daha yaxın yanbayan
otaqların uzunluğu isə yüz qulac idi. 9 Bu otaqların
aşağıda bayır həyətdən girmək üçün şərqə tərəf bir qapısı
var idi. 10 İçəri həyətin cənubu boyu açıq sahəyə və
bayır həyətdəki tikililərə baxan başqa otaqlar var idi.
11 Şimal tərəfdəki otaqlarda olduğu kimi bu otaqların
qabağında da bir keçid var idi. Otaqların uzunluğu və eni
eyni idi, çıxışları və ölçüləri şimal tərəfdə olan otaqlarınkı
kimi idi. Cənubdakı otaqların qapıları da şimaldakılar
kimi idi. 12 Keçidin başlanğıcında bir qapı var idi. Arxa
divarlar boyunca şərqə uzanan bu keçid otaqlara açılırdı.
13 Sonra o adam mənə dedi: «Məbədin açıq sahəsinə
baxan şimaldakı və cənubdakı otaqlar müqəddəsdir.
Rəbbin önündə xidmət edən kahinlər orada ən müqəddəs
təqdimlərdən yeyəcək. Ən müqəddəs təqdimləri – taxıl
təqdimlərini, günah qurbanlarını və təqsir qurbanlarını

orada qoyacaqlar, çünki ora müqəddəsdir. **14** Kahinlər
müqəddəs yerə girəndə xidmət edərkən əyinlərindəki
geyimləri orada qoymadan bayır həyətə çıxmasın, çünki
bu geyimlər müqəddəsdir. Onlar xalqın olduğu yerlərə
getməzdən qabaq başqa paltarlar geyməlidir». **15** O adam
məbədin sahəsini içəridən ölçüb qurtarandan sonra məni
şərq qapısından bayıra apardı və hər tərəfdən bu sahənin
bayırını ölçdü. **16** Şərq tərəfini qamışla ölçdü: uzunluğu
beş yüz qulac idi. **17** Şimal tərəfini də qamışla ölçdü:
uzunluğu beş yüz qulac idi. **18** Cənub tərəfini də qamışla
ölçdü: uzunluğu beş yüz qulac idi. **19** Qərb tərəfinə dönüb
onu qamışla ölçdü: uzunluğu beş yüz qulac idi. **20** Beləcə
sahənin dörd tərəfini ölçdü. Müqəddəs olanı müqəddəs
olmayandan ayırmaq üçün sahənin ətrafında bir divar
var idi: uzunluğu və eni hər biri beş yüz qulac idi.

43 O adam məni şərqə baxan darvazanın yanına gətirdi.
2 Mən gördüm ki, şərq yolundan İsrail Allahının izzəti
gəlir. Onun səsi gur axan suların səsi kimi idi, izzətindən
yer parıldayırdı. **3** Gördüyüm görüntü Allah şəhəri məhv
etməyə gəldiyi vaxt və Kevar çayı sahilində gördüyüm
görüntülərə bənzəyirdi. Mən bu zaman üzüstə yerə
yıxıldım. **4** Rəbbin izzəti şərqə baxan darvazanın yolundan
məbədə girdi. **5** Ruh məni qaldırıb içəri həyətə gətirdi.
Mən gördüm ki, Rəbbin izzəti məbədi doldurub. **6**
Adam yanımda durarkən məbəddən mənimlə danışan
bir nəfərin səsini eşitdim. **7** O mənə belə dedi: «Ey
bəşər oğlu, taxtımın yeri, ayaqlarımın dabanları dəyən,
İsrail övladları arasında əbədi yaşayacağım yer buradır.
Bundan sonra İsrail xalqı ilə padşahları pozğunluqları

və ölən padşahların cəsədləri ilə bir daha müqəddəs
adımı murdarlamayacaq. **8** Onlar astanalarını astanama,
qapılarının yan taxtalarını qapımın yan taxtalarına
bitişdirdi. Mənimlə onların arasında yalnız bir divar
var idi. Etdikləri murdar işləri ilə müqəddəs adımı
murdarladılar. Mən də qəzəbimlə onları qırıb-çatdım. **9**
İndi pozğunluqlarını və padşahlarının cəsədlərini Məndən
uzaqlaşdırsınlar, Mən də əbədi olaraq onların arasında
yaşayaram. **10** Sən ey bəşər oğlu, bu məbədi İsrail
nəslinə təsvir et ki, üsyanlarından utansınlar və məbədin
layihəsini ölçsünlər. **11** Əgər etdikləri bütün işlərdən
utanırlarsa, məbədin şəklini, nizamını, giriş-çıxış yerlərini
– bütün şəkillərini, bütün qaydalarını, quruluşlarını və
qanunlarını onlara bildir. Onların gözü önündə bunları
bir yerə yaz. Qoy bütün quruluş və qaydalarına əməl
edib onları yerinə yetirsinlər. **12** Məbədlə bağlı qanun
budur: dağın başında hər tərəfdən onun bütün ərazisi
çox müqəddəs olacaq. Bəli, məbədin qanunu budur. **13**
Qurbangahın qulacla ölçüləri belədir. Hər qulaca bir
ovuc əlavə edilmişdir: qurbangahı əhatəyə alan xəndəyin
dərinliyi bir qulac, eni bir qulac, ətrafındakı çıxıntı bir
qarış olacaq. Qurbangahın hündürlüyü isə belədir: **14**
qurbangahın yerdəki xəndəkdən alt çıxıntıya qədərki
hissəsinin hündürlüyü iki qulac, eni bir qulac, kiçik
çıxıntıdan böyük çıxıntıya qədərki hissənin hündürlüyü
dörd qulac, eni bir qulac, **15** qurbangahın qurban
yandırılan üst hissəsinin hündürlüyü dörd qulac olacaq.
Üst hissədən yuxarıya doğru dörd buynuz uzanacaq. **16**
Qurbangahın üst hissəsi dördbucaqlı şəklində olacaq.

Onun uzunluğu on iki, eni on iki qulac olacaq. **17**
Üst çıxıntının dörd tərəfdən uzunluğu və eni hər biri
on dörd qulac olacaq. Ətrafındakı kənar yarım qulac,
xəndəyin dövrəsi bir qulac olacaq. Qurbangahın pillələri
şərqə baxacaq». **18** O adam yenə dedi: «Ey bəşər oğlu,
Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qurbangah tikildiyi gün
üstündə yandırma qurbanları gətirmək və qan tökmək
barədə olan qaydalar belədir. **19** Mənə xidmət etmək
üçün hüzuruma çıxan, Sadoq nəslindən Levili kahinlərə
günah qurbanı olaraq bir buğa ver" Xudavənd Rəbb belə
bəyan edir. **20** "Buğanın qanından götürüb qurbangahın
dörd buynuzuna, çıxıntının dörd küncünə və ətrafındakı
kənarın üstünə sürt. Beləcə qurbangahı pak edib onun
üçün kəffarə ver. **21** Günah qurbanı olaraq buğanı götürüb
Müqəddəs məkandan kənarda, məbədin təyin edilmiş
yerində yandır. **22** İkinci gün günah qurbanı olaraq
qüsursuz bir təkə təqdim et. Qurbangah buğanın qanı
ilə pak edildiyi kimi təkənin qanı ilə də pak edilsin. **23**
Pak etmək işini qurtarandan sonra qüsursuz bir buğa ilə
sürüdən bir qoç qurban gətir. **24** Onları Rəbbin önünə
gətir. Kahinlər onların üstünə duz səpib Rəbbə yandırma
qurbanı olaraq təqdim etsin. **25** Yeddi günün günah
qurbanı olaraq hər gün bir təkə hazırla. Qüsursuz bir
buğa ilə sürüdən bir qoç da hazırlansın. **26** Qoy yeddi gün
qurbangah üçün kəffarə versinlər, onu pak edib təqdis
etsinlər. **27** Yeddi gün tamamlanandan sonra kahinlər
səkkizinci gün və ondan sonra yandırma və ünsiyyət
qurbanlarınızı qurbangahın üstündə təqdim etsin. O

zaman sizdən razı olacağam” Xudavənd Rəbb belə bəyan
edir».

44 O adam məni Müqəddəs məkanın şərqə baxan bayır
darvazası yolundan geri qaytardı. Darvaza bağlı idi. **2**
Rəbb mənə dedi: «Bu darvaza bağlı qalacaq, açılmayacaq,
heç kəs oradan içəri girməyəcək, çünki İsrailin Allahı
Rəbb oradan içəri girmişdir, buna görə də bağlı qalacaq.
3 Yalnız rəhbər rəhbərliyinə görə Rəbbin önündə çörək
yemək üçün orada oturacaq. Darvaza eyvanı yolundan
girib, o yoldan da çıxacaq». **4** O adam məni şimal darvazası
yolundan məbədin önünə gətirdi. Mən baxıb gördüm ki,
Rəbbin izzəti Öz məbədini doldurub. Bu zaman üzüstə
düşdüm. **5** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, Rəbbin
məbədinin bütün qayda-qanunları ilə bağlı deyəcəyim
sözləri yaxşı-yaxşı dinlə, onlara qulaq as, hər şeyə diqqətlə
bax. Müqəddəs məkana kimin girib-çıxacağına diqqət
et. **6** Üsyankar olan İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd
Rəbb belə deyir: “Ey İsrail nəsli, artıq bəsdir! Etdiyiniz
iyrənc işlərə daha son qoyun. **7** Ürəyi və bədəni sünnət
edilməmiş yadelliləri Müqəddəs məkanıma gətirdiniz,
Mənə qida olmaq üçün piy və qan təqdim etməklə
məbədimi murdarladınız. Beləcə iyrənc işlərinizlə əhdimi
pozdunuz. **8** Müqəddəs şeylərim üzərində vəzifənizi yerinə
yetirmədiniz. Müqəddəs məkanımda bu şeylərə nəzarət
etməyi başqalarına tapşırdınız”. **9** Xudavənd Rəbb belə
deyir: “İsrail xalqı arasında yaşayan ürəyi və bədəni sünnət
edilməmiş heç bir yadelli Müqəddəs məkanıma girməsin.
10 İsrail yoldan azdığı zaman Məndən uzaqlaşan və yoldan
azıb bütlərinə sitayiş edən Levililər öz günahlarının

cəzasını çəkəcək, **11** lakin Müqəddəs məkanımda bu
işləri görəcək: məbədin darvazalarına nəzarət edəcək,
məbədin xidmət işlərini görəcək, xalq üçün yandırma
qurbanları və başqa qurbanlıq heyvanları kəsəcək, xalqın
önündə durub onlara xidmət edəcək. **12** İndi ki onlar
bütlərinin önündə İsrail nəslinə xidmət edərək xalqı
günaha batırdı, Mən Rəbb də onları günahlarına görə
cəzalandıracağıma and içdim" Xudavənd Rəbb belə
bəyan edir. **13** "Onlar kahin kimi xidmət etmək üçün
Mənə yaxınlaşmayacaq, bütün müqəddəs şeylərimə, ən
müqəddəs qurbanlarıma toxunmayacaq. Etdikləri iyrənc
əməllərinin rüsvayçılığını çəkəcəklər. **14** Bundan sonra
məbədin xidmət vəzifəsini və orada görülən bütün işləri
onlara tapşıracağam. **15** Ancaq İsrail Məni qoyub yoldan
azdığı zaman Müqəddəs məkanımın xidmət vəzifəsini
yerinə yetirən Sadoq nəslindən Levili kahinlər önümdə
xidmət etmək üçün Mənə yaxınlaşacaq. Onlar piy və qan
təqdim etmək üçün hüzuruma çıxacaq" Xudavənd Rəbb
belə bəyan edir. **16** "Yalnız onlar Müqəddəs məkanıma
girəcək, yalnız onlar önümdə xidmət etmək üçün süfrəmə
yaxınlaşıb buyruğumu yerinə yetirəcək. **17** Kahinlər içəri
həyətin darvazalarından girəcəkləri zaman kətan geyim
əyinlərində olsun, içəri həyətin darvazalarında yaxud
məbəddə xidmət edərkən yun paltar geyməsinlər. **18**
Başlarına kətan çalma sarısınlar, bellərinə kətan alt paltarı
geysinlər. Bədənlərini tərlədən bir şey geyinməsinlər. **19**
Bayır həyətə, bayır həyətdə olan xalqın yanına çıxmazdan
qabaq xidmət edərkən əyinlərindəki geyimləri çıxarıb
müqəddəs otaqlara qoysunlar və başqa paltarlar geysinlər

ki, geyimləri ilə xalqı təqdis etməsinlər. **20** Kahinlər
başlarını qırxmasın, saçlarını uzatmasın, yalnız saçlarını
kəsib düzəltsin. **21** İçəri həyətə girəcəyi vaxt heç bir
kahin şərab içməsin. **22** Kahinlər dul yaxud boşanmış
arvad almasın, ancaq İsrail nəslindən olan bir bakirə
qız yaxud da başqa kahindən dul qalmış arvadı ala
bilərlər. **23** Onlar Mənim xalqıma müqəddəs olan şeyi adi
şeydən, murdar şeyi pak şeydən ayırmağı öyrədəcək. **24**
Mübahisəli işlərdə onlar hakimlik edəcək, hökmlərimə
görə qərar verməlidirlər. Bayramlarımla bağlı qayda-
qanunlarıma əməl etməli, Şənbə günlərimi müqəddəs
saymalıdırlar. **25** Kahin adam meyitinə yaxınlaşıb özünü
murdarlamasın, amma bu, anasının, atasının, oğlunun,
qızının, qardaşının yaxud ərə getməmiş bacısının meyiti
olsa, özünü murdarlaya bilər. **26** Pak olduqdan sonra hələ
yeddi gün gözləsin. **27** Məbəddə xidmət etmək üçün içəri
həyətə girəcəyi gün özü üçün bir günah qurbanı təqdim
etsin" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **28** "Kahinlərin irsi
var: onların irsi Mənəm. İsraildə onlara mülk verməyin.
Onların mülkü Mənəm. **29** Kahinlər taxıl təqdimlərini,
günah və təqsir qurbanlarını yesin. İsraildə Rəbbə həsr
olunan hər şey onlarınkı olsun. **30** Bütün nübarların ilk
hissəsi və bütün xüsusi hədiyyələriniz kahinlərinki olsun.
Evinizə bərəkət yağsın deyə taxılınızın ilkini onlara verin.
31 Kahinlər ölü halda tapılmış yaxud vəhşi heyvanlar
tərəfindən parçalanmış heç bir quş və heyvan yeməsin.

45 Ölkəni irs olaraq payladığınız zaman Rəbb üçün
torpaqdan pay kimi iyirmi beş min qulac uzunluğunda,
on min qulac enində müqəddəs bir bölgə ayırın. Bütün

bu bölgə müqəddəs olacaq. **2** Bu bölgədən dördbucaqlı
şəklində uzunluğu və eni beş yüz qulaclıq bir hissə
müqəddəs məskən üçün, əlli qulaclıq bir yer isə ətrafındakı
açıq sahə üçün ayrılsın. **3** Bu ölçü ilə bir hissə ölç:
uzunluğu iyirmi beş min qulac və eni on min qulac olsun.
Müqəddəs məkan – Ən Müqəddəs yer orada olacaq. **4** Bu,
ölkənin müqəddəs payı olacaq. Bu yer məbəddə xidmət
etmək üçün Rəbbə yaxınlaşan kahinlərə ayrılacaq. Burada
kahinlərin evləri, Müqəddəs məkan üçün müqəddəs yer
olacaq. **5** Məbəddə xidmət edən Levililərə mülk olaraq
iyirmi beş min qulac uzunluğunda, on min qulac enində
bir bölgə verilsin. Orada yaşamaları üçün onlara məxsus
şəhərlər olacaq. **6** Müqəddəs bölgəyə düşən hissə ilə
birlikdə şəhər üçün eni beş min, uzunluğu iyirmi beş
min qulac olan bir hissə ayırın. Bu bütün İsrail xalqı
üçündür. **7** Müqəddəs bölgəyə düşən hissə ilə şəhərə
düşən hissənin hər iki tərəfindəki torpaqlar rəhbərə
veriləcək. Bu torpaqlar qərbdən-qərbə, şərqdən-şərqə
doğru uzanacaq və qərb sərhədindən şərq sərhədinə
qədər uzunluğu bir İsrail qəbiləsinə düşən hissə qədərdir.
8 Bu torpaq İsrail rəhbərinin payı olacaq. Bundan
sonra rəhbərlərim xalqıma bir daha zülm etməyəcək,
ancaq ölkəni qəbilələrinə görə İsrail nəslinə verəcək”. **9**
Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey İsrail rəhbərləri, artıq
bəsdir! Zorakılıqdan və ziyankarlıqdan əl çəkin, ədalətli və
saleh əməllər edin. Xalqımı öz torpaqlarından qovmayın”
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **10** “Düzgün tərəzi ilə
çəkin. Çəkdiyiniz efa da, bat da düzgün olsun. **11** Efa ilə
bat eyni çəkidə olsun. Bat xomerin onda birinə, efa da

xomerin onda birinə bərabər olmalıdır. İkisinin çəkisi də
xomerə görə olsun. **12** Bir şekel iyirmi geraya bərabər
olmalıdır. İyirmi, iyirmi beş, on beş şekel birlikdə bir
minaya bərabər olmalıdır. **13** Gətirəcəyiniz təqdimlər
bunlardır: hər xomer buğdadan efanın altıda biri qədər
buğda, hər xomer arpadan efanın altıda biri qədər arpa
verin. **14** Zeytun yağını isə bat çəkisinə görə ölçün və hər
kor zeytun yağından batın onda biri qədər təqdim edin.
Bir kor on bat yaxud bir xomerə bərabərdir. **15** İsrailin
sulu otlaqlarındakı sürüdən iki yüz qoyundan bir qoyun
götürülsün. Bu qoyunlardan taxıl təqdimləri, yandırma
qurbanları və ünsiyyət qurbanları üçün istifadə edilsin
ki, xalq kəffarə olunsun" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir.
16 "Bütün ölkə xalqı bu təqdimi İsrail rəhbərinə verəcək.
17 İsraildə keçirilən bütün bayramlarda – şənliklərdə,
Təzə Ay mərasimlərində və Şənbə günlərində yandırma
qurbanları, taxıl və içmə təqdimlərini təmin etmək
rəhbərin işi olacaq. Günah qurbanını, taxıl təqdimini,
yandırma qurbanını və ünsiyyət qurbanlarını rəhbər
təmin edəcək ki, İsrail nəsli üçün kəffarə versin". **18**
Xudavənd Rəbb belə deyir: "Birinci ayın birinci günü
qüsursuz bir buğa götürüb Müqəddəs məkanı pak et.
19 Kahin günah qurbanının qanından götürüb məbədin
darvazasının yan taxtalarına, qurbangahın üst çıxıntısının
dörd küncünə, içəri həyətin darvazasının yan taxtalarına
sürtsün. **20** Səhvən yaxud bilmədən günah etmiş adam
üçün də həmin ayın yeddinci günü eyni şeyi et. Beləcə
məbədi pak edəcəksən. **21** Birinci ayın on dördüncü
günü Pasxa bayramını yeddi gün keçirin və mayasız

çörək yeyin. 22 O gün rəhbər özü və bütün ölkə xalqı
üçün günah qurbanı olaraq bir buğa hazırlasın. 23 Yeddi
gün bayram ərzində hər gün Rəbbə yandırma qurbanı
olaraq qüsursuz yeddi buğa ilə yeddi qoç, günah qurbanı
olaraq bir təkə təmin etsin. 24 Taxıl təqdimi olaraq hər
buğa və qoç üçün bir efa taxıl, hər efa üçün bir hin
zeytun yağı təmin etsin. 25 Yeddinci ayın on beşinci
günü başlayan və yeddi gün davam edən bayramda
rəhbər günah qurbanlarını, yandırma qurbanlarını, taxıl
təqdimlərini və zeytun yağını hər gün eyni miqdarda
təmin etsin”.

46 Xudavənd Rəbb belə deyir: “İçəri həyətin şərqə baxan
darvazası altı iş günü bağlı qalmalı, Şənbə günləri və
Təzə Ay mərasimi günləri isə açıq olmalıdır. 2 Rəhbər
bayırdan, darvaza eyvanı yolundan içəri girib darvazanın
yan taxtalarının yanında dursun. Kahinlər onun yandırma
qurbanını və ünsiyyət qurbanlarını təqdim etsin. Rəhbər
darvaza kandarında ibadət etsin, sonra bayıra çıxsın,
ancaq darvaza axşama qədər açıq qalsın. 3 Şənbə günləri
və Təzə Ay mərasimi günləri ölkə xalqı bu darvazanın
girişində Rəbbin önündə ibadət etsin. 4 Rəhbər Şənbə
günü Rəbbə yandırma qurbanı olaraq verdiyi qüsursuz
altı quzu, bir qoç təqdim etsin. 5 Qoç üçün veriləcək
taxıl təqdimi bir efa olsun, quzular üçün isə istədiyi
qədər taxıl təqdimi verə bilər. Hər efa taxıl üçün bir hin
zeytun yağı versin. 6 Təzə Ay mərasimi günü qüsursuz
bir buğa, altı quzu və bir qoç qurban gətirsin. 7 Buğa
və qoç üçün taxıl təqdimi olaraq hərəsinə bir efa taxıl
təmin etsin. Quzular üçün istədiyi qədər taxıl təmin edə

bilər. Hər efa taxıl üçün bir hin zeytun yağı təmin etsin. **8**
Rəhbər içəri girəcəyi zaman darvaza eyvanından girsin,
həmin yolla da bayıra çıxsın. **9** Ölkə xalqı bayramlarda
Rəbbin önünə gəldiyi zaman ibadət etmək üçün şimal
darvazasından girən adam cənub darvazasından çıxsın,
cənub darvazasından girən adam şimal darvazasından
çıxsın. Heç kəs girdiyi darvazadan çıxmasın, hər kəs
girdiyi darvazanın qarşısındakı darvazadan çıxsın. **10**
Rəhbər xalqın arasında olsun, xalqla birgə girsin, xalqla
birgə çıxsın. **11** Bayramlarda və müqəddəs günlərdə buğa
və qoç üçün taxıl təqdimi olaraq hərəsinə bir efa taxıl
versin. Quzular üçün isə istədiyi qədər taxıl təmin edə
bilər. Hər efa taxıl üçün bir hin zeytun yağı versin. **12**
Rəhbər Rəbbə könüllü olaraq verdiyi yandırma qurbanı
yaxud ünsiyyət qurbanları təqdim edəcəyi zaman şərqə
baxan darvaza onun üzünə açılsın. Yandırma qurbanı
yaxud ünsiyyət qurbanlarını Şənbə günü qurban gətirdiyi
kimi təmin etsin, sonra bayıra çıxsın. O çıxdıqdan sonra
darvaza bağlansın. **13** Hər gün səhərlər yandırma qurbanı
olaraq Rəbbə bir yaşında qüsursuz bir quzu təmin et. **14**
Bununla yanaşı, hər səhər taxıl təqdimi olaraq efanın
altıda biri qədər taxıl və narın unu islatmaq üçün bir
hinin üçdə biri qədər zeytun yağı təmin et. Bu taxıl
təqdiminin Rəbbə verilməsi daimi bir qayda olsun. **15**
Beləcə hər səhər daimi yandırma qurbanı olaraq quzu,
taxıl təqdimi və zeytun yağı təmin edilsin". **16** Xudavənd
Rəbb belə deyir: "Əgər rəhbər oğullarından birinə öz
mülkündən pay verərsə, öz irsi kimi nəslinə də keçsin,
irs olaraq bu pay onların mülkü olsun. **17** Lakin rəhbər

öz mülkündən qulluqçularından birinə pay verərsə, bu
pay azadlıq ilinə qədər qulluqçununku olsun, sonra isə
rəhbərə qaytarılsın. Rəhbərin irsi ancaq oğullarına keçə
bilər və onların olsun. 18 Lakin rəhbər xalqı mülkündən
qovaraq irsindən məhrum etməməlidir. O, oğullarına
yalnız öz mülkündən irs verə bilər, ona görə ki xalqımdan
olan heç kəs mülkünü tərk edib kənara getməsin”».
19 Sonra o adam məni darvazanın yanındakı girişdən
şimala baxan, kahinlərə məxsus müqəddəs otaqlara
gətirdi və mənə qərb tərəfdə bir yer göstərdi. 20 O mənə
dedi: «Kahinlərin təqsir qurbanı ilə günah qurbanının
ətini qaynadacaqları və taxıl təqdimini bişirəcəkləri yer
buradır. Ona görə ki bunları bayır həyətə çıxarıb xalqı
təqdis etməsinlər». 21 Sonra o adam məni bayır həyətə
çıxarıb həyətin dörd küncündən keçirdi. Gördüm ki,
həyətin hər küncündə kiçik bir həyət var. 22 Həyətin
dörd küncündə olan bu qapalı həyətlərin hər birinin
uzunluğu qırx, eni isə otuz qulac idi. Künclərdəki həyətlər
eyni boyda idi. 23 Dörd həyətin hər birinin ətrafında
daş divar var idi. Divarın dibində yemək bişirmək üçün
yerlər düzəldilmişdi. 24 O adam mənə dedi: «Bunlar
mətbəxdir. Məbəd xidmətçiləri xalqın qurbanlıq ətlərini
burada qaynadacaq».

47 O adam yenə məni məbədin girişinə gətirdi. Məbədin
kandarının altından şərqə tərəf sular axdığını gördüm.
Məbəd şərqə baxırdı. Sular məbədin cənub tərəfinin
altından, qurbangahın cənubundan aşağıya axırdı. 2
O məni oradan – şimal darvazasından çıxarıb bayır
yoldan şərqə baxan bayır darvazasına apardı. Sular cənub

tərəfdən axırdı. **3** O adam əlində ölçmək üçün bir iplə
şərqə tərəf getdi. O, min qulac ölçdü və məni topuğa
qədər çıxan suların içinə gətirdi. **4** Daha min qulac ölçdü
və məni dizə qədər çıxan suların içinə gətirdi. Yenə
min qulac ölçdü və məni belə qədər çıxan suların içinə
gətirdi. **5** Daha min qulac ölçdü və sular keçilməz bir çaya
döndü. Sular artmışdı, içindən piyada keçmək mümkün
deyildi, adam üzən qədər dərin bir çaya çevrilmişdi. **6** O
adam mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, bunu görürsənmi?»
Sonra məni götürüb yenə çayın sahilinə gətirdi. **7** Oraya
çatanda çayın hər iki sahilində çoxlu ağac gördüm. **8**
O adam mənə dedi: «Bu sular şərq bölgəsinə tərəf axır,
oradan Arava vadisinə, sonra isə Duz dənizinə tökülür.
Dənizə tökülən kimi oradakı su şirin suya çevriləcək. **9**
O zaman çayın axdığı yerlərdə hər cür qaynaşan canlı
məxluq yaşayacaq, çoxlu balıq olacaq, çünki bu sular
oraya axır, oradakı şor suyu şirin suya çevirir. Çay axdığı
hər yerə həyat gətirəcək. **10** Çayın sahili boyu balıqçılar
dayanacaq. En-Gedidən En-Eqlayimə qədər tor sərilən
yerlər olacaq. Orada da Böyük dənizdəki kimi çoxlu
balıq növləri olacaq. **11** Ancaq Duz dənizinin palçıqlı
və bataqlıq yerləri şirin suya çevrilməyəcək, şoranlıq
olaraq qalacaq. **12** Çayın hər iki sahilində hər cür meyvə
ağacı yetişəcək. Onların yarpaqları solmayacaq, meyvələri
tükənməyəcək. Hər ay meyvə verəcəklər, çünki Müqəddəs
məkandan çıxan sular oraya axır. Meyvələrindən yemək,
yarpaqlarından şəfa vermək üçün istifadə olunacaq». **13**
Xudavənd Rəbb belə deyir: «Ölkəni irs olaraq İsrailin on
iki qəbiləsi arasında bu sərhədlərlə bölün: Yusifə iki pay

düşsün. **14** Ölkəni on iki qəbilə arasında hər birinə bərabər
olaraq paylayın. Mən ölkəni sizin atalarınıza verəcəyimə
and içdim. Bu ölkə sizə irs olaraq veriləcək. **15** Ölkənin
sərhədi belə olacaq: şimalda Böyük dənizdən Xetlon yolu
ilə Xamat keçidinə, Sedada, **16** Berotaya və Dəməşq ilə
Xamatın torpaqları arasında yerləşən Sivrayimə, Xavran
sərhədində olan Xaser-Hattikona qədər uzanacaq. **17**
Sərhəd dənizdən Xasar-Enona, Dəməşqin şimal sərhədi
boyunca uzanacaq, Xamat sərhədi şimalda olacaq. Şimal
sərhədi belədir. **18** Şərqdə sərhədi Xavranla Dəməşq
arasından başlayıb Gileadı İsraildən ayıran İordan çayı
boyunca Şərq dənizinə qədər ölçün. Şərq sərhədi belədir.
19 Cənubda sərhəd Tamardan Meriva-Qadeş sularına,
Misir vadisi boyunca Böyük dənizə qədər uzanacaq. Cənub
sərhədi belədir. **20** Qərbdə Xamat keçidinin qarşısındakı
yerə qədər Böyük dəniz sərhəd olacaq. Qərb sərhədi
belədir. **21** Bu ölkəni İsrail qəbilələrinə görə öz aranızda
bölüşdürün. **22** Ölkəni öz aranızda və aranızda yaşayarkən
övladları doğulan yadellilərlə irs olaraq bölüşdürün.
Onları da İsrail övladları arasında yerlilər kimi hesab
edin. Onların da İsrail qəbilələri arasında sizin kimi irsləri
olacaq. **23** Yadelli hansı qəbilədə yaşayırsa, orada ona
düşən payı irs olaraq verin» Xudavənd Rəbb belə bəyan
edir.

48 «Qəbilələrin adları belədir: şimal sərhədində olan
Dana bir pay veriləcək. Danın sərhədi Xetlon yolundan
Xamat keçidinə qədər uzanacaq. Xasar-Enon və Xamata
yaxın Dəməşqin şimal sərhədi şərqdən qərbə qədər
uzanan sərhədin bir hissəsini tutacaq. **2** Aşerə bir pay

veriləcək. Sərhədi Danın şərqdən qərbə qədər uzanan
sərhədinə bitişik olacaq. 3 Naftaliyə bir pay veriləcək.
Sərhədi Aşerin şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə
bitişik olacaq. 4 Menaşşeyə bir pay veriləcək. Sərhədi
Naftalinin şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik
olacaq. 5 Efrayimə bir pay veriləcək. Sərhədi Menaşşenin
şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. 6
Ruvenə bir pay veriləcək. Sərhədi Efrayimin şərqdən qərbə
qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. 7 Yəhudaya bir pay
veriləcək. Sərhədi Ruvenin şərqdən qərbə qədər uzanan
sərhədinə bitişik olacaq. 8 Yəhudanın şərqdən qərbə
qədər uzanan sərhədinə bitişik torpaqlar ayıracağınız
xüsusi pay olacaq. Eni iyirmi beş min qulac, şərqdən
qərbə uzunluğu isə bir qəbiləyə düşən pay qədər olacaq.
Müqəddəs məkan oranın ortasında olacaq. 9 Rəbbə
xüsusi olaraq verəcəyiniz payın uzunluğu iyirmi beş
min qulac, eni on min qulac olacaq. 10 Bu, kahinlər
üçün müqəddəs pay olacaq. Şimalda uzunluğu iyirmi beş
min qulac, qərbdə eni on min qulac, şərqdə eni on min
qulac, cənubda uzunluğu iyirmi beş min qulac olacaq.
Rəbbin Müqəddəs məkanı oranın ortasında olacaq. 11
Bu bölgə Sadoq nəslindən təqdis olunmuş kahinlər üçün
olacaq. Onlar buyruğumu yerinə yetirdi, İsrail xalqı
yoldan azan zaman Levililər də yoldan azdı, ancaq onlar
yoldan azmadı. 12 O yer ölkənin müqəddəs payından
xüsusi bir pay olaraq onlara veriləcək. Ora Levililərin
torpaqlarına bitişik çox müqəddəs bir bölgə olacaq. 13
Kahinlərin sərhədi yaxınlığında Levililərin iyirmi beş
min qulac uzunluğunda, on min qulac enində bir payları

olacaq. Bu bölgənin uzunluğu iyirmi beş min qulac,
eni on min qulac olacaq. **14** Levililər oranı satmasın və
başqa yerə dəyişməsin. Bu, ölkənin ən yaxşı hissəsidir
və başqa adamın əlinə keçməməlidir, çünki ora Rəbbə
həsr edilmişdir. **15** Rəbbə verdiyiniz bu xüsusi payın
qalan iyirmi beş min qulac uzunluqda və beş min qulac
enindəki hissəsi müqəddəs deyil və şəhər üçündür. Bu yer
evlərə, otlaqlara ayrılacaq. Şəhər onun ortasında olacaq.
16 Şəhərin ölçüləri belə olacaq: şimal tərəfi dörd min beş
yüz qulac, cənub tərəfi dörd min beş yüz qulac, şərq tərəfi
dörd min beş yüz qulac, qərb tərəfi dörd min beş yüz
qulac. **17** Şəhər üçün ayrılan otlağın ölçüləri belə olacaq:
şimalda iki yüz əlli qulac, cənubda iki yüz əlli qulac, şərqdə
iki yüz əlli qulac, qərbdə iki yüz əlli qulac. **18** Müqəddəs
bölgənin sərhədində qalan yerin həm şərq tərəfi, həm də
qərb tərəfi on min qulac olacaq. Müqəddəs bölgəyə bitişik
torpaqlarda yetişən məhsul şəhərdə işləyənlərə məxsus
olacaq. **19** İsrailin hər qəbiləsindən şəhərdə işləyənlər
torpağı şumlayacaq. **20** Bu bölgənin ərazisi dördbucaqlı
şəklindədir, hər yanı iyirmi beş min qulacdır. Siz xüsusi
bir pay olaraq şəhərin mülkü ilə birlikdə müqəddəs
bölgəyə düşən payı ayırın. **21** Müqəddəs bölgəyə aid
olan hissə ilə şəhərə aid olan hissədən başqa, ayırdığınız
xüsusi paydan hər iki tərəfdə qalan torpaqlar rəhbərə
veriləcək. Bu torpaqlar müqəddəs bölgəyə aid olan iyirmi
beş min qulaclıq hissənin şərqindən və qərbindən ölkənin
şərq və qərb sərhədlərinə qədər uzanacaq. Qəbilələrə
düşən paylar boyunca uzanan bu iki bölgə rəhbərə
məxsus olacaq. Müqəddəs yerə aid olan hissə ilə məbədin

Müqəddəs məkanı oranın ortasında olacaq. **22** Beləcə
Levililərə düşən mülklə şəhərə aid olan mülk rəhbərə
verilən torpaqların arasında qalacaq. Rəhbərə veriləcək
torpaqlar Yəhuda ilə Binyaminin sərhədi arasında olacaq.
23 Qalan qəbilələrə düşən pay belədir: Binyaminə bir pay
veriləcək. Sərhədi şərqdən qərbə qədər uzanacaq. **24**
Şimeona bir pay veriləcək. Sərhədi Binyaminin şərqdən
qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **25** İssakara
bir pay veriləcək. Sərhədi Şimeonun şərqdən qərbə qədər
uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **26** Zevuluna bir pay
veriləcək. Sərhədi İssakarın şərqdən qərbə qədər uzanan
sərhədinə bitişik olacaq. **27** Qada bir pay veriləcək. Sərhədi
Zevulunun şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik
olacaq. **28** Qadın sərhədi ölkənin cənub sərhədi olub
Tamardan Meriva-Qadeş sularına, oradan da Misir vadisi
boyunca Böyük dənizə qədər uzanacaq. **29** İrs olaraq
İsrail qəbilələri arasında bölüşdürəcəyiniz torpaq budur.
Onlara düşəcək paylar bunlardır» Xudavənd Rəbb belə
bəyan edir. **30** «Şəhərin çıxış yerləri bunlardır: dörd min
beş yüz qulac uzunluğunda olan şimal tərəfdə darvazalar
olacaq. **31** Şəhərin darvazalarına İsrail qəbilələrinin adları
veriləcək. Şimal tərəfdə üç darvaza olacaq: bir Ruven
darvazası, bir Yəhuda darvazası, bir Levi darvazası. **32**
Dörd min beş yüz qulac uzunluğunda olan şərq tərəfdə
üç darvaza olacaq: bir Yusif darvazası, bir Binyamin
darvazası, bir Dan darvazası. **33** Dörd min beş yüz qulac
uzunluğunda olan cənub tərəfdə üç darvaza olacaq: bir
Şimeon darvazası, bir İssakar darvazası, bir Zevulun
darvazası. **34** Dörd min beş yüz qulac uzunluğunda olan

qərb tərəfdə üç darvaza olacaq: bir Qad darvazası, bir
Aşer darvazası, bir Naftali darvazası. **35** Şəhərin dairəsi on
səkkiz min qulac olacaq və o gündən sonra şəhər Yahve-
Şamma adlanacaq».

Daniel

1 Yəhuda padşahı Yehoyaqimin padşahlığının üçüncü
ilində Babil padşahı Navuxodonosor Yerusəlimə hücum
edib oranı mühasirəyə aldı. **2** Xudavənd Yəhuda padşahı
Yehoyaqimi və Allah məbədinin əşyalarından bir hissəsini
ona təslim etdi. Navuxodonosor onları Şinar torpağına,
öz allahının məbədinə apardı və əşyaları həmin məbədin
xəzinəsinə qoydu. **3** Padşah hərəmağalar rəisi Aşpenaza
əmr etdi ki, padşah nəslindən və zadəganlardan olan
İsraillilərin arasından **4** bədənlərində qüsur olmayan,
yaraşıqlı, hər elmdən xəbərdar, bilikli, dərrakəli, sarayda
padşaha xidmət etməyə layiq olan cavanlar seçərək onlara
Xaldeylilərin dilini və ədəbiyyatını öyrətsin. **5** Padşah
onlara özünün yediyi yeməklərdən və içdiyi şərabdan
gündəlik yemək payı təyin etdi ki, üç il onlara tərbiyə
versinlər, sonra isə padşahın xidmətinə gətirsinlər. **6**
Onların arasında Yəhuda nəslindən olan Daniel, Xananya,
Mişael və Azarya var idi. **7** Hərəmağalar rəisi onlara
yeni ad qoydu: Danieli Belteşassar, Xananyanı Şadrak,
Mişaeli Meşak və Azaryanı Aved-Neqo adlandırdı. **8**
Daniel qərara aldı ki, padşahın yediyi yeməklərlə və içdiyi
şərabla özünü murdar etməsin. Buna görə də özünü
murdar etməmək üçün hərəmağalar rəisinə müraciət
etdi. **9** Allah hərəmağalar rəisinin gözündə Danielə lütf
və rəğbət qazandırdı. **10** Hərəmağalar rəisi Danielə dedi:
«Sizin yeyib-içməyinizi təyin edən ağam padşahdan
qorxuram. Nə üçün o sizin simanızı həmyaşıdınız olan
cavanların simasından solğun görsün? Siz bununla
padşahın yanında həyatımı təhlükə altına qoyursunuz».

11 Daniel hərəmağalar rəisinin özü, Xananya, Mişael və
Azaryanın üzərinə qoyduğu məmura dedi: 12 «Gəl qullarını
on gün ərzində yoxla. Qoy bizə yemək üçün göyərti, içmək
üçün su versinlər. 13 Sonra isə sənin hüzurunda həm bizim
üzümüzə, həm də padşah yeməklərindən yeyən cavanların
üzünə baxsınlar. Bunu görəndən sonra qullarınla necə
istəyərsən, elə də rəftar edərsən». 14 Məmur bu məsələdə
cavanların sözünə qulaq asdı və onları on gün yoxladı. 15
On gün sonra onların siması padşah yeməklərindən yeyən
başqa cavanların simasından daha gözəl göründü və onlar
bədəncə daha dolğun idi. 16 Onda məmur cavanların
yeməyini və içəcəkləri şərabı götürüb onlara göyərti
verdi. 17 Allah bu dörd gəncə hər cür ədəbiyyatı və
elmi öyrənmək üçün bilik və dərrakə verdi. Daniel isə
hər cür görüntüləri və yuxuları yozmağı bacarırdı. 18
Onların gətirilməsi üçün padşahın əmr etdiyi gün çatanda
hərəmağalar rəisi onları Navuxodonosorun hüzuruna
gətirdi. 19 Padşah onlarla danışdı və hamının arasında
Daniel, Xananya, Mişael və Azarya kimisi tapılmadı.
Onlar padşahın hüzurunda xidmətə qoyuldu. 20 Padşah
onlardan hər cür elm və bilik barədə soruşanda gördü
ki, bunlar ölkəsindəki sehrbazların və ruhçağıranların
hamısından on qat üstündür. 21 Daniel padşah Kirin
hökmranlığının birinci ilinə qədər orada qaldı.

2 Navuxodonosor padşahlığının ikinci ilində bir yuxu
gördü, buna görə ürəyi sıxıldı və yuxusu qaçdı. 2
Padşah əmr etdi ki, yuxusunu yozmaq üçün onun
yanına sehrbazlar, ruhçağıranlar, cadugərlər və Xaldeyli
müdriklər çağırılsın. Onlar gəlib padşahın hüzurunda

dayandı. **3** Padşah onlara dedi: «Bir yuxu görmüşəm
və ürəyim sıxılır. İstəyirəm ki, bu yuxunun yozumunu
bilim». **4** Xaldeyli müdriklər Arami dilində padşaha
dedi: «Padşah sağ olsun, yuxunu bu qullarına danış,
biz də onu yozaq». **5** Padşah Xaldeyli müdriklərə cavab
verdi: «Mən belə qərara gəlmişəm: əgər siz mənə həm
yuxunu, həm də yozumunu söyləməsəniz, parça-parça
ediləcəksiniz və evləriniz də viran ediləcək. **6** Əgər yuxunu
və yozumunu söyləsəniz, məndən hədiyyələr, mükafatlar
və böyük hörmət görəcəksiniz. İndi isə mənə yuxunu və
yozumunu söyləyin». **7** Onlar yenə cavab verdi: «Padşah
yuxunu bu qullarına danışsın, biz də onu yozaq». **8**
Padşah cavab verdi: «Yəqin bilirəm ki, siz vaxt qazanmaq
istəyirsiniz, çünki görürsünüz ki, mənim qərarım qətidir.
9 Əgər yuxunu mənə söyləməsəniz, sizin üçün yalnız
bir cəza olacaq. Siz mənə yalan və uydurma sözlər
demək üçün sözləşmisiniz ki, bəlkə vəziyyət dəyişdi.
İndi isə mənə yuxunu söyləyin, onda bilərəm ki, siz onu
yozmağa qadirsiniz». **10** Xaldeyli müdriklər padşaha
cavab verdi: «Yer üzündə padşahın tələbini yerinə yetirə
bilən adam yoxdur. Ən əzəmətli və qüdrətli padşah da bir
sehrbazdan, ruhçağırandan yaxud Xaldeyli müdrikdən
belə bir şey istəməyib. **11** Padşahın istədiyi şey elə çətindir
ki, allahlardan başqa heç kəs bunu padşaha aşkar edə
bilməz. Onların da məskəni insanlar arasında deyil».
12 Padşah bu sözə özündən çıxıb bərk qəzəbləndi və
əmr etdi ki, bütün Babil müdriklərini məhv etsinlər.
13 Müdrikləri öldürmək barədə əmr çıxanda Danieli və
onun yoldaşlarını öldürmək üçün axtardılar. **14** O zaman

Daniel Babil müdriklərini öldürməyə gedən padşahın
keşikçilər rəisi Aryokla müdriklik və nəzakətlə danışdı. **15**
O, padşahın hərbi rəisi olan Aryokdan soruşdu: «Niyə
padşah belə sərt fərman verib?» Onda Aryok əhvalatı
Danielə danışdı. **16** Daniel içəri girib padşahdan xahiş
etdi ki, yuxunun yozumunu padşaha bildirmək üçün
ona vaxt versin. **17** Daniel öz evinə qayıdıb əhvalatı
dostları Xananya, Mişael və Azaryaya danışdı ki, **18** bu
sirr barədə göylərin Allahından mərhəmət diləsinlər
və Daniellə onun yoldaşları başqa Babil müdrikləri
ilə birgə məhv olmasın. **19** O zaman bu sirr Danielə
gecə gələn görüntüdə aşkar oldu, buna görə də Daniel
göylərin Allahına şükür etdi. **20** Daniel söylədi: «Allahın
adı əbədi olaraq izzətlənsin! Çünki hikmət və qüdrət
Ona məxsusdur. **21** Vaxtı və dövrü dəyişdirən Odur.
O, padşahları taxtdan salar və taxta qoyar, Müdriklərə
hikmət, aqillərə ağıl verər. **22** Dərin və gizli sirləri O açar,
Qaranlıqda qalanı O bilər. İşıqla əhatə olunan Odur. **23** Ey
atalarımın Allahı, Sənə şükür və həmd olsun ki, Mənə
hikmət və qüdrət verdin, Səndən dilədiyimiz şeyi mənə
aşkar etdin. Beləcə padşahın məsələsini bizə bildirdin».
24 Bundan sonra Daniel Babil müdriklərini öldürmək
üçün padşahın təyin etdiyi Aryokun yanına gəlib ona
dedi: «Babil müdriklərini öldürmə. Məni padşahın yanına
apar, yuxusunu yozum». **25** Onda Aryok Danieli tez
padşahın yanına gətirib ona dedi: «Mən sürgün olunmuş
Yəhudalılar arasından padşaha yuxunu yoza bilən bir
adam tapdım». **26** Padşah Belteşassar adlanan Danieldən
soruşdu: «Gördüyüm yuxunu və yozumunu mənə söyləyə

bilərsənmi?» **27** Daniel padşahın önündə cavab verdi:
«Padşahın soruşduğu sirri müdriklər, ruhçağıranlar,
sehrbazlar və əlamət baxıcıları ona açа bilməz. **28** Ancaq
göylərdə sirləri açan bir Allah var və gələcəkdə nə
olacağını padşah Navuxodonosora O bildirdi. Yatarkən
gördüyün yuxu və görüntü belə idi: **29** Ey padşah, sən
öz yatağında düşünürdün ki, bundan sonra nə olacaq?
Sirləri Açan da nə olacağını sənə göstərdi. **30** Mənə bu
sirr başqa adamlardan müdrik olduğum üçün açılmadı,
yalnız yuxu padşaha bildirilsin və sən də öz ürəyinin
düşüncələrini biləsən deyə bu sirr mənə açıldı. **31** Ey
padşah, sən yuxuda böyük bir heykəl görmüsən. Nəhəng
və çox parlaq olan bu heykəl sənin önündə dururdu,
onun görünüşü qorxunc idi. **32** Bu heykəlin başı xalis
qızıldan, sinəsi və qolları gümüşdən, qarnı və budları
tuncdan idi. **33** Baldırları dəmirdən, ayaqlarının bir hissəsi
dəmirdən, bir hissəsi isə gildən idi. **34** Sən baxdığın zaman
əl dəymədən bir daş yerindən qoparıldı, heykəlin dəmir
və gil ayaqlarından vurub onları parça-parça etdi. **35** O
zaman dəmir, gil, tunc, gümüş və qızıl birlikdə parçalandı
və yay xırmanlarındakı saman çöpü kimi sovruldu. Külək
onları apardı və onlardan əsər-əlamət qalmadı. Heykəli
dağıdan daş isə böyük bir dağ oldu və bütün dünyanı
tutdu. **36** Yuxu budur. İndi isə padşahın önündə onu
yozaq. **37** Ey padşah, sən şahənşahsan. Göylərin Allahı
padşahlığı, qüvvəti, qüdrəti və izzəti sənə verib. **38** O
hər yerdə yaşayan bəşər övladlarını, çöl heyvanlarını və
göy quşlarını ixtiyarına verməklə səni onlara hökmdar
edib. Qızıldan olan baş sənsən! **39** Sonra səndən aşağı

səviyyədə olan başqa padşahlıq yaranacaq. Ondan sonra
isə tuncdan olan, bütün dünyaya hökmranlıq edən
üçüncü bir padşahlıq olacaq. **40** Dördüncü padşahlıq isə
dəmir kimi möhkəm olacaq, çünki dəmir hər şeyi qırıb-
dağıtdığı kimi o da başqalarını hər şeyi əzən dəmir tək
qırıb-əzəcək. **41** Ayaqların və barmaqların bir hissəsinin
dulusçu gilindən, bir hissəsinin isə dəmirdən olduğunu
görməyinin mənası budur ki, o bölünmüş padşahlıq
olacaq. Onda bir qədər dəmir möhkəmliyi qalacaq, necə
ki sən dəmiri dulusçu gili ilə qarışıq görmüsən. **42** Ayaq
barmaqlarının bir hissəsi dəmirdən, bir hissəsi gildən
olduğu kimi bu padşahlığın da bir hissəsi möhkəm,
bir hissəsi kövrək olacaq. **43** Dəmiri dulusçu gili ilə
qarışıq gördüyünün mənası budur ki, onlar müxtəlif
insan nəsilləri vasitəsilə bir-birləri ilə qarışacaq, ancaq
dəmir gillə birləşmədiyi kimi onlar da bir-birləri ilə
birləşməyəcək. **44** O padşahların dövründə göylərin
Allahı heç vaxt dağılmayan bir padşahlıq quracaq və bu
padşahlıq başqa xalqın əlinə keçməyəcək. O bütün əvvəlki
padşahlıqları əzib-dağıdacaq, özü isə əbədi qalacaq. **45** Sən
gördün ki, dağdan bir daş əl dəymədən qoparıldı, dəmiri,
tuncu, gili, gümüşü və qızılı parça-parça etdi. Beləcə
böyük Allah bundan sonra nə olacağını padşaha bildirib.
Bu yuxu doğrudur və onun yozumu da etibarlıdır». **46** O
zaman padşah Navuxodonosor üzüstə düşüb Danielə səcdə
etdi, onun üçün təqdim gətirməyi və buxur yandırmağı
əmr etdi. **47** Padşah Danielə dedi: «İndi ki sən bu sirri
aça bildin, həqiqətən, sizin Allahınız allahların Allahı və
padşahların Ağasıdır, sirləri açan da Odur». **48** Bundan

sonra padşah Danieli yüksək vəzifəyə qoydu və ona çoxlu
qiymətli hədiyyə verdi. Onu Babil vilayətinin başçısı və
bütün Babil müdriklərinin baş rəisi təyin etdi. 49 Daniel
padşahdan xahiş etdi, o da Şadrakı, Meşakı və Aved-
Neqonu Babil vilayətinə məmur qoydu. Daniel isə padşah
sarayında qaldı.

3 Padşah Navuxodonosor bir qızıl heykəl düzəltdi.
Onun hündürlüyü altmış qulac, eni altı qulac idi. Onu
Babil vilayətində olan Dura çölündə qoydu. 2 Sonra
padşah Navuxodonosor canişinləri, əmirləri, valiləri,
müşavirləri, xəzinədarları, hakimləri, vəkilləri, xülasə,
bütün vilayətlərin məmurlarını toplamaq üçün xəbər
göndərdi ki, qoyduğu heykəlin həsretmə mərasiminə
gəlsinlər. 3 O zaman padşah Navuxodonosorun qoyduğu
heykəlin həsretmə mərasiminə canişinlər, əmirlər, valilər,
müşavirlər, xəzinədarlar, hakimlər, vəkillər, xülasə, bütün
vilayətlərin məmurları toplaşdı. 4 Carçı ucadan elan
etdi: «Ey müxtəlif xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub
adamlar, sizə əmr olunur ki, 5 şeypur, zurna, lira, arfa,
səntur, tuluq zurnası və hər cür musiqi alətlərinin səsini
eşidən vaxt yerə əyilib padşah Navuxodonosorun qoyduğu
qızıl heykələ səcdə edəsiniz. 6 Kim yerə əyilib səcdə
etməsə, o saat odla qızmış sobanın içinə atılacaq». 7
Beləliklə, bütün xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub
adamlar şeypur, zurna, lira, arfa, səntur, tuluq zurnası və
hər cür musiqi alətlərinin səsini eşidən zaman yerə əyilib
padşah Navuxodonosorun qoyduğu qızıl heykələ səcdə
etdi. 8 Elə bu vaxt bəzi Xaldeyli müdriklər Yəhudiləri
ittiham etdi. 9 Onlar padşah Navuxodonosora dedi:

«Qoy padşah həmişə sağ olsun, **10** sən əmr etmisən
ki, şeypur, zurna, lira, arfa, səntur, tuluq zurnası və
hər cür musiqi alətlərinin səsini eşidən hər kəs yerə
əyilib qızıl heykələ səcdə etsin. **11** Kim yerə əyilib səcdə
etməsə, odla qızmış sobanın içinə atılacaq. **12** Sənin Babil
vilayətinə məmur qoyduğun Şadrak, Meşak və Aved-
Neqo adlı Yəhudilər var. Ey padşah, bu adamlar sənə itaət
etmir, sənin allahlarına xidmət etmir və qoyduğun qızıl
heykələ səcdə etmir». **13** O zaman Navuxodonosor qızğın
qəzəblə əmr etdi ki, Şadrakı, Meşakı və Aved-Neqonu
gətirsinlər. Bu adamlar padşahın hüzuruna gətirildi.
14 Navuxodonosor onlara dedi: «Ey Şadrak, Meşak və
Aved-Neqo, bu doğrudur ki, siz mənim allahlarıma
qulluq etmirsiniz? Mənim qoyduğum qızıl heykələ səcdə
etmirsiniz? **15** Yaxşı olar ki, indi şeypur, zurna, lira,
arfa, səntur, tuluq zurnası və hər cür musiqi alətlərinin
səsini eşidən zaman yerə əyilib düzəltdiyim heykələ
səcdə edəsiniz. Əgər səcdə etməsəniz, o saat odla qızmış
sobaya atılacaqsınız. O zaman sizi hansı allah mənim
əlimdən qurtara bilər?» **16** Şadrak, Meşak və Aved-Neqo
padşaha cavab verdi: «Ey Navuxodonosor, bizim bu iş
üçün sənin önündə özümüzü müdafiə etməyimizə ehtiyac
yoxdur. **17** Ey padşah, əgər belə olsa, qulluq etdiyimiz
Allahımız bizi odla qızmış sobadan xilas etməyə qadirdir
və sənin də əlindən qurtaracaq. **18** Sənə məlum olsun
ki, ey padşah, əgər belə olmasa da, biz sənin allahlarına
qulluq edən deyilik və sənin qoyduğun qızıl heykələ də
səcdə etməyəcəyik». **19** O zaman Navuxodonosor bərk
qəzəbləndi və Şadraka, Meşaka, Aved-Neqoya qarşı siması

dəyişdi. O əmr etdi ki, sobanı adətən qızdırdıqlarından
yeddi dəfə artıq qızdırsınlar. **20** Ordusunun ən güclü
əsgərlərinə əmr etdi ki, Şadrakın, Meşakın və Aved-
Neqonun əl-qolunu bağlayıb onları odla qızmış sobaya
atsınlar. **21** Onda əyinlərində cübbə, şalvar, çalma və
başqa paltarlar olan bu adamların əl-qolunu bağladılar və
odla qızmış sobaya atdılar. **22** Padşahın əmri qəti idi. Soba
həddindən artıq qızdırıldığı üçün alovun dilləri Şadrakı,
Meşakı və Aved-Neqonu oda atan adamları öldürdü.
23 Bu üç nəfər – Şadrak, Meşak və Aved-Neqo isə əl-
qolları bağlanmış halda odla qızmış sobanın içinə yıxıldı.
24 O zaman padşah Navuxodonosor heyrətə gəlib tez
ayağa qalxdı və öz müşavirlərinə dedi: «Biz üç nəfər əl-
qolu bağlanmış adamı oda atmadıqmı?» Onlar cavabında
padşaha dedi: «Doğrudur, ey padşah!» **25** O dedi: «Budur,
mən odun içində əl-qolu bağlanmamış dörd nəfərin
gəzdiyini görürəm və onlara heç nə olmur. Onlardan
dördüncüsü allahların oğluna bənzəyir». **26** O zaman
Navuxodonosor odla qızmış sobanın astanasına yaxınlaşdı
və səsləyib dedi: «Ey Allah-Taalanın qulları Şadrak, Meşak
və Aved-Neqo! Çıxın və buraya gəlin». Onda Şadrak, Meşak
və Aved-Neqo odun içindən çıxdı. **27** Ətrafa toplaşmış
canişinlər, əmirlər, valilər və padşahın müşavirləri gördü
ki, od bu adamların bədəninə heç bir zərər vurmayıb: nə
onların saçları yanmış, nə də paltarları dəyişmişdi, hətta
odun hisi də onlara hopmamışdı. **28** Onda Navuxodonosor
dedi: «Şadrakın, Meşakın və Aved-Neqonun Allahına
şükür olsun ki, Öz mələyini göndərib Ona arxalanan
qullarını xilas etdi. Onlar padşahın əmrinə qarşı çıxıb

özlərini qurban vermək istədilər ki, özlərinin Allahından
başqa bir allaha qulluq yaxud səcdə etməsinlər. 29
Mən fərman verirəm ki, Şadrakın, Meşakın və Aved-
Neqonun Allahına küfr edən hər xalqa, millətə və dilə
mənsub olan adam parça-parça ediləcək və onların evləri
zibilliyə çevriləcək, çünki bu cür xilas edən başqa bir allah
yoxdur». 30 O zaman padşah Babil vilayətində Şadrakın,
Meşakın və Aved-Neqonun vəzifələrini yüksəltdi.

4 Padşah Navuxodonosor bütün dünyada yaşayan
xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub adamlara müraciət
etdi: «Sülhünüz bol olsun! 2 Məsləhət bildim ki, Allah-
Taalanın mənim üçün etdiyi əlamətləri və möcüzələri
sizə elan edim. 3 Onun əlamətləri necə də böyükdür,
Onun möcüzələri necə də qüdrətlidir! Onun padşahlığı
əbədi padşahlıqdır, Onun hökmranlığı nəsildən-nəslə
qalacaq». 4 Mən Navuxodonosor öz evimdə – sarayımda
rahat və naz-nemət içində yaşayırdım. 5 Ancaq bir gün
məni qorxudan bir yuxu gördüm. Yatarkən düşüncələrim
və gördüyüm görüntülər məni vahiməyə saldı. 6 Ona
görə də əmr etdim ki, yuxunu yozmaq üçün bütün Babil
müdriklərini hüzuruma çağırsınlar. 7 Onda sehrbazlar,
ruhçağıranlar, Xaldeyli müdriklər və əlamət baxıcıları
gəldi. Mən yuxumu danışdım, ancaq onlar yuxunu
yoza bilmədi. 8 Nəhayət, allahımın adı ilə Belteşassar
adlanan və müqəddəs allahların ruhuna malik olan Daniel
hüzuruma gəldi. Mən yuxumu ona danışaraq dedim: 9
«Ey sehrbazların ən böyüyü Belteşassar! Bilirəm ki, səndə
müqəddəs allahların ruhu var və sənin üçün hər hansı bir
sirri açmaq çətin deyil. İndi yuxuda gördüyüm görüntüləri

və onların yozumunu mənə söylə. **10** Yatarkən belə yuxu
görmüşdüm: dünyanın ortasında çox hündür bir ağac
var idi. **11** Ağac o qədər böyüdü və möhkəmləndi ki, başı
göylərə çatdı. O, dünyanın hər tərəfindən görünürdü.
12 Onun gözəl yarpaqları və çoxlu meyvələri var idi,
üstündə hər kəs üçün qida var idi. Ağacın altında çöl
heyvanları kölgə tapır, budaqlarında göy quşları yuva
salır və bütün canlı məxluqlar onunla qidalanırdı. **13**
Yatarkən yuxumda gördüm ki, göylərdən qoruyucu,
müqəddəs bir mələk endi. **14** O ucadan elan edib dedi:
"Bu ağacı kəsin, budaqlarını qırın, yarpaqlarını yolun
və meyvəsini səpələyin. Qoy heyvanlar onun altından,
quşlar isə budaqlarından qaçsın. **15** Ancaq kötüyü ilə
köklərini dəmir və tuncla çənbərləyib torpağın içində, çöl
otları arasında saxlayın. Qoy o, göylərin şehi ilə islansın
və heyvanlarla birgə yerin otu ilə qidalansın. **16** Onun
insan ağlı əlindən alınsın və ona heyvan ağlı verilsin.
Yeddi il keçənə qədər belə qalsın. **17** Qoruyucu mələklər
belə əmr edib, müqəddəs mələklər belə qərara gəlib ki,
indi yaşayanlar bunu bilsin: insan padşahlıqları üzərində
Allah-Taala hökmranlıq edir, padşahlığı kimə istəyir,
ona verir və insanlar arasında ən aşağı olanı onlara
başçı qoyur". **18** Mən padşah Navuxodonosor belə bir
yuxu gördüm. Ey Belteşassar, sən bu yuxunu yoz, çünki
padşahlığımın müdrik adamlarından heç biri bu yuxunu
yoza bilmir. Sən isə bunu edə bilərsən, çünki səndə
müqəddəs allahların ruhu var». **19** O zaman Belteşassar
adlanan Daniel bir müddət heyrət içində qaldı və fikirləri
onu vahiməyə saldı. Padşah belə dedi: «Ey Belteşassar,

bu yuxu və onun yozumu səni vahiməyə salmasın».
Belteşassar cavab verdi: «Ey ağam, bu yuxu sənə nifrət
edənlərin, onun yozumu sənin düşmənlərinin nəsibi
olsun! **20** Sənin gördüyün böyük və möhkəm olan, başı
göylərə çatan və dünyanın hər tərəfindən görünən, **21**
yarpaqları gözəl, meyvələri çox və hər kəs üçün qidası
olan, altında çöl heyvanları kölgə tapan və budaqlarında
göy quşları yuva quran **22** ağac sənsən, ey padşah.
Sən böyüyüb möhkəmləndin, əzəmətin artıb göylərə,
hakimiyyətin dünyanın hər tərəfinə çatdı. **23** Padşah
gördü ki, qoruyucu, müqəddəs bir mələk göylərdən
enib dedi: "Bu ağacı kəsib xarab edin, ancaq kötüyü ilə
köklərini dəmir və tuncla çənbərləyib torpağın içində,
çöl otları arasında saxlayın. Qoy o, göylərin şehi ilə
islansın və yeddi il keçənə qədər çöl heyvanları ilə
birgə qidalansın". **24** Ey padşah, yuxunun yozumu və
Allah-Taalanın ağam padşaha qarşı hökmü belədir: **25**
sən insanlar arasından qovulacaqsan, çöl heyvanları ilə
yaşayacaqsan, sənə öküz kimi ot yedirəcəklər, göylərin
şehi ilə islanacaqsan. Yeddi il keçəcək ki, Allah-Taalanın
insan padşahlığı üzərində hökmranlıq etdiyini və onu
kimə istəsə verdiyini dərk edəsən. **26** Ağacın kötüyü
ilə köklərinin qalması barədə olan fərmanın mənası
budur ki, sən göylərin hökmranlıq etdiyini dərk edəndən
sonra padşahlığın sənə qaytarılacaq. **27** Ey padşah,
buna görə də sən mənim məsləhətimi qəbul et: ədalətlə
rəftar etməklə günahlarından, yoxsullara mərhəmət
etməklə təqsirlərindən vaz keç. Bəlkə bununla sənin əmin-
amanlığının müddəti uzadılar». **28** Bütün bunlar padşah

Navuxodonosorun başına gəldi. **29** On iki ay keçəndən
sonra Babildəki sarayının damında gəzən padşah dedi:
30 «Bu, şan-şöhrətim üçün böyük qüdrətimlə paytaxt
kimi tikdiyim böyük Babil deyilmi?» **31** Söz padşahın
ağzından çıxmamışdı ki, göylərdən səs gəldi: «Ey padşah
Navuxodonosor, sənə deyilir ki, padşahlığın əlindən
alındı. **32** Sən insanlar arasından qovulacaq, çöl heyvanları
ilə yaşayacaqsan, sənə öküz kimi ot yedirəcəklər. Yeddi
il keçəcək ki, Allah-Taalanın insan padşahlığı üzərində
hökmranlıq etdiyini və onu kimə istəsə verdiyini dərk
edəsən». **33** Deyilən hadisələr o saat Navuxodonosorun
başına gəldi: o, insanlar arasından qovuldu, öküz kimi ot
yeməyə başladı və göylərin şehi ilə islandı. Onun tükü
qartal tükü kimi, dırnağı quş dırnağı kimi uzandı. **34** «O
günlərin sonunda mən Navuxodonosor üzümü göylərə
tutdum və ağlım başıma qayıtdı. Allah-Taalaya həmd
etdim, əbədi Yaşayanı mədh edib izzətləndirdim. Onun
hökmranlığı əbədidir, Padşahlığı nəsildən-nəslə qalır.
35 Dünyada yaşayanların hamısı heç bir şey sayılır. O
həm səma ordusunun, həm də dünyada yaşayanların
arasında Öz hökmünü yeridir. Onun əlini saxlayacaq
yaxud Ona "Nə edirsən?" deyəcək bir kəs yoxdur. **36** O
zaman ağlım başıma gəldi. Padşahlığımın izzəti üçün cah-
calalım yenə özümə qayıtdı. Müşavirlərim və əyanlarım
məni axtarıb tapdı. Mən yenə öz taxtıma qayıtdım və
əzəmətim daha da artdı. **37** İndi isə mən Navuxodonosor
göylərin Padşahına həmd edirəm və Onu mədh edib
izzətləndirirəm, çünki Onun bütün işləri həqiqət, əməlləri
ədalətlidir və qürurla gəzənləri alçaltmağa qüdrəti var».

5 Padşah Belşassar min nəfər əyanı üçün böyük bir ziyafət
qurdu və onlarla şərab içdi. **2** Belşassar şərab içərkən
əmr etdi ki, babası Navuxodonosorun Yerusəlimdəki
məbəddən çıxardığı qızıl və gümüş qabları gətirsinlər
və padşah, əyanları, arvadları və cariyələri onlarla
şərab içsin. **3** Onda məbəddən – Allahın Yerusəlimdə
olan evindən çıxarılmış qızıl qablar gətirildi. Padşah,
əyanları, arvadları və cariyələri bunlarla şərab içməyə
başladı. **4** Onlar şərab içərək qızıl, gümüş, tunc, dəmir,
ağac və daş allahlara həmd etdi. **5** Elə bu an bir
insan əlinin barmaqları göründü və şamdanın yanında
padşah sarayının divarının suvağı üzərinə nəsə yazdı.
Padşah yazan əli gördü. **6** Onda padşahın bənizi soldu
və düşüncələri onu vahiməyə saldı. Belinin əzələləri
zəiflədi və dizləri bir-birinə dəyməyə başladı. **7** Padşah
ucadan qışqırdı ki, ovsunçuları, Xaldeyli müdrikləri və
falçıları gətirsinlər. Gələn Babil müdriklərinə padşah
belə dedi: «Kim bu yazılanı mənə oxuyub mənasını izah
etsə, ona qırmızı libas geyindiriləcək, boynuna qızıl
zəncir asılacaq və padşahlıqda üçüncü adam olacaq».
8 Padşahın bütün müdrikləri içəri girdi, ancaq yazılanı
nə oxuya, nə də mənasını padşaha izah edə bildilər.
9 Onda padşah Belşassar daha da vahiməyə düşdü və
bənizi soldu, əyanları da heyrətə düşdü. **10** Mələkə
padşahın və əyanlarının sözlərini eşidib ziyafət otağına
gəldi. Mələkə belə dedi: «Qoy padşah həmişə sağ olsun,
fikirlərin səni vahiməyə salmasın, bənizin də solmasın.
11 Sənin padşahlığında müqəddəs allahların ruhuna
malik olan bir adam var. Sənin babanın dövründə o,

nuraniliyə, dərrakəyə və allahların müdrikliyi qədər
müdrikliyə malik olması ilə tanınırdı. Baban padşah
Navuxodonosorun özü onu sehrbazların, ruhçağıranların,
Xaldeyli müdriklərin və əlamət baxıcılarının başçısı
qoymuşdu. 12 Çünki padşahın Belteşassar adlandırdığı
bu adam – Daniel iti ağla, biliyə, dərrakəyə, yuxuları
yozmaq, müəmmaları açmaq və çətinlikləri həll etmək
qabiliyyətinə malik olması ilə tanınmışdı. İndi qoy Danieli
çağırsınlar, o sənə bunun mənasını izah edəcək». 13
Onda Danieli padşahın hüzuruna gətirdilər və padşah
ondan soruşdu: «Padşah babamın Yəhudadan sürgün
edərək gətirdiyi Yəhudalılardan olan Daniel sənsənmi?
14 Mən sənin barəndə eşitmişəm ki, səndə allahların ruhu
var, nuranilik, dərrakə və böyük müdriklik sahibisən.
15 Budur, hüzuruma müdriklər və ovsunçular gətirildi
ki, bu yazılanı oxuyub mənasını mənə açsınlar, ancaq
onlar bunu mənə izah edə bilmədi. 16 Sənin barəndə isə
eşitmişəm ki, yozum verib çətinlikləri həll edə bilirsən.
Əgər indi bu yazılanı oxuyub mənasını izah edə bilsən,
sənə qırmızı libas geyindiriləcək, boynuna qızıl zəncir
asılacaq və padşahlıqda üçüncü adam olacaqsan». 17
Onda Daniel padşaha cavab verdi: «Qoy hədiyyələrin
özünə qalsın, mükafatlarını da başqasına ver. Yazılanı
isə mən padşaha oxuyub mənasını izah edə bilərəm. 18
Ey padşah! Allah-Taala sənin baban Navuxodonosora
padşahlıq, əzəmət, izzət və cah-calal vermişdi. 19 Allahın
ona verdiyi əzəmətə görə bütün xalqlara, millətlərə və
dillərə mənsub adamlar ondan qorxub əsirdi. O istədiyi
adamı öldürər, istədiyi adamı sağ buraxardı, istədiyi

adamı yüksəldər, istədiyi adamı alçaldardı. **20** Ancaq
ürəyi qürurlanıb inadkar olanda padşahlıq taxtından
salındı və izzəti əlindən alındı. **21** O, insanlar arasından
qovuldu, ağlı heyvan ağlına çevrildi və vəhşi eşşəklərlə
yaşamağa başladı. Ona öküz kimi ot yedirirdilər, bədəni
göylərin şehi ilə islanırdı. Nəhayət, dərk etdi ki, Allah-
Taala insan padşahlıqları üzərində hökmranlıq edir və
kimi istəyirsə, onlara başçı qoyur. **22** Sən – onun övladı
Belşassar da bütün bunları bildiyin halda itaətkarlıq
etmədin, **23** əksinə, göylərin Rəbbinə qarşı qürurlandın.
Onun məbədinin qablarını sənin hüzuruna gətirdilər
və sən, əyanların, arvadların, cariyələrin bunlarla şərab
içdiniz. Sən qızıl-gümüş, tunc, dəmir, ağac və daşdan
olub, görməyən, eşitməyən, anlamayan allahlara həmd
etdin, ancaq nəfəsin əlində olan və etdiyin hər şeyə
göz qoyan Allahı izzətləndirmədin. **24** Buna görə də
Onun tərəfindən bir əl göndərilib bu sözləri yazdı. **25**
Yazılan sözlər budur: Mene, Mene, Teqel və Parsin. **26**
Sözlərin mənası isə budur: Mene – Allah sənin padşahlıq
müddətini hesabladı və ona son qoydu; **27** Teqel – sən
tərəzidə çəkildin və yüngül olduğun bilindi; **28** Peres
– sənin padşahlığın bölünərək Midiyalılara və Farslara
verildi». **29** Onda Belşassarın əmri ilə Danielə qırmızı
libas geyindirdilər, boynuna qızıl zəncir asdılar və o,
padşahlıqda üçüncü adam elan olundu. **30** Həmin gecə
Xaldey padşahı Belşassar öldürüldü. **31** Altmış iki yaşlı
Midiyalı Dara hakimiyyəti əlinə aldı.

6 Dara qərara aldı ki, ölkəyə başçılıq etmək üçün
padşahlığın bütün ərazisinə yüz iyirmi canişin təyin

etsin, **2** onlara isə üç vəzir başçılıq etsin. Bu canişinlər
onlara hesabat versin, padşaha da ziyan dəyməsin. Həmin
üç vəzirdən biri Daniel idi. **3** Bu adam – Daniel başqa
vəzirlərdən və canişinlərdən üstün idi, çünki o, iti ağla
malik idi. Buna görə də padşah qərara gəlmişdi ki, onu
bütün ölkəyə başçı qoysun. **4** Belə olanda vəzirlər və
canişinlər Danieli ölkənin idarə işlərində ittiham etmək
üçün bir bəhanə axtarmağa başladılar, ancaq heç bir
bəhanə və təqsir tapa bilmədilər, çünki Daniel etibarlı
idi və onda heç bir səhv yaxud təqsir tapılmadı. **5**
Nəhayət, bu adamlar dedi: «Əgər bu adamın – Danielin
Allahının dinində onun əleyhinə bir şey tapmasaq, ona
qarşı bir bəhanə tapa bilməyəcəyik». **6** Onda bu vəzirlər
və canişinlər padşahın yanına gəldi və ona belə dedi:
«Qoy padşah Dara həmişə sağ olsun! **7** Ölkənin bütün
vəzirləri, əmirləri, canişinləri, müşavirləri və valiləri
birlikdə razılaşdı ki, belə bir padşah fərmanı və qadağan
əmri verilsin: ey padşah, otuz gün ərzində kim səndən
başqa bir allaha yaxud insana dua etsə, şirlər olan
quyuya atılsın. **8** Ey padşah, indi bu qadağan əmrini
ver, Midiya və Fars qanunlarına əsasən dəyişilməz və
heç vaxt pozulmayan bir fərmanı imzala». **9** Padşah
Dara belə bir fərmanı və qadağan əmrini imzaladı. **10**
Daniel belə bir fərmanın imzalandığını öyrəndikdə öz
evinə qayıtdı. Onun yuxarı otağının Yerusəlimə tərəf olan
pəncərələri açıq idi. Daniel əvvəllər etdiyi kimi gündə
üç dəfə diz çöküb öz Allahına dua etdi və Onun önündə
şükür etdi. **11** Onda bu adamlar birlikdə oraya gedib
Danielin Allaha dua etdiyini və yalvardığını gördülər. **12**

Sonra gəlib padşaha öz qadağan əmri barədə dedilər: «Ey
padşah, otuz gün ərzində kim səndən başqa bir allaha
yaxud insana dua edərsə, şirlər olan quyuya atılsın deyə
qadağan əmri imzalamadınmı?» Padşah cavab verdi:
«Bu qərar dəyişilməz olan Midiya və Fars qanunlarına
əsasən qətidir». 13 O vaxt onlar padşaha dedi: «Ey
padşah, sürgün olunmuş Yəhudalılardan olan Daniel
səni və imzaladığın qadağan əmrini saymayaraq gündə
üç dəfə dua edir». 14 Padşah bu sözləri eşidəndə çox
kədərləndi və ürəyində niyyət etdi ki, Danieli qurtarsın.
Padşah hətta günəş batana qədər onu xilas etməyə
çalışdı. 15 Ancaq o adamlar birlikdə padşahın yanına
gəlib ona dedi: «Ey padşah, bunu bil ki, Midiya və Fars
qanunlarına görə padşahın təsdiq etdiyi qadağan əmri
və fərman dəyişilməz». 16 Bunu eşitdikdə padşah əmr
etdi və Danieli gətirib şirlər olan quyuya atdılar. Padşah
Danielə belə dedi: «Daim qulluq etdiyin Allahın səni
qurtarsın!» 17 Sonra bir daş gətirilib quyunun ağzına
qoyuldu. Danielin hökmündə heç nə dəyişməsin deyə
padşah özünün möhür üzüyü və əyanlarının üzükləri
ilə daşı möhürlədi. 18 Sonra padşah öz sarayına qayıtdı.
Gecəni yemək yemədən və əylənmədən keçirdi, yuxusu
da qaçdı. 19 Səhər açılanda padşah yerindən qalxıb tələsik
şirlərin olduğu quyuya getdi. 20 Oraya yaxınlaşanda
kədərli səslə Danieli çağırıb dedi: «Ey Daniel, var olan
Allahın qulu! Daim qulluq etdiyin Allahın səni şirlərdən
qurtara bildimi?» 21 Onda Daniel padşaha dedi: «Qoy
padşah həmişə sağ olsun! 22 Allahım Öz mələyini göndərib
şirlərin ağzını bağladı və onlar mənə toxunmadı, çünki

mənim Allahın önündə təqsirsiz olduğum bilindi. Ey
padşah, sənə qarşı da heç bir cinayət etməmişəm». 23
Onda padşah çox sevindi və Danieli quyudan çıxarmağı
əmr etdi. Daniel quyudan çıxarılanda onun bədənində
heç bir zədə yox idi, çünki öz Allahına güvənmişdi. 24
Padşah əmr etdi və Danieli ittiham edən adamlar gətirildi.
Onları uşaqları və arvadları ilə birlikdə şirlərin olduğu
quyuya atdılar. Quyunun dibinə çatmamış şirlər onları
qapıb sümüklərini qırdı. 25 O zaman padşah Dara bütün
dünyada yaşayan xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub
olan adamlara belə yazdı: «Sülhünüz bol olsun! 26 Fərman
verirəm ki, bütün padşahlığımın ərazisində olan adamlar
Danielin Allahından qorxub titrəsin. O, var olan Allahdır,
əbədi olaraq mövcuddur, Onun padşahlığı dağılmaz və
hökmranlığı sonsuzdur. 27 O qurtarıb xilas edər, göydə
və yerdə əlamətlər, Möcüzələr göstərər. Danieli şirlərin
pəncəsindən O qurtardı». 28 Bu adam – Daniel Daranın,
Fars Kirin padşahlığında uğur qazandı.

7 Babil padşahı Belşassarın padşahlığının birinci ilində
Daniel yatarkən bir yuxu gördü və ona görüntülər gəldi.
Sonra yuxunu yazıb məzmununu qeyd etdi. 2 Daniel
danışmağa başlayıb dedi: mən gecə gələn görüntüdə
gördüm ki, budur, göylərin dörd küləyi böyük bir dənizin
üstündə çarpışır. 3 Dənizdən bir-birinə oxşamayan dörd
böyük heyvan çıxdı. 4 Birincisi şirə bənzəyirdi, amma
onun qartal qanadları var idi. Mən baxarkən onun
qanadları qoparıldı və o, yerdən qaldırılıb insan kimi
ayaq üstə qalxdı. Ona insan ürəyi verilmişdi. 5 Başqa
birisi – ikinci heyvan ayıya bənzəyirdi. O, bir yanı tərəfə

əyilmişdi və ağzında – dişləri arasında üç qabırğa sümüyü
var idi. Ona belə deyildi: «Qalx çoxlu ət ye». 6 Bundan
sonra mən bəbirə bənzəyən başqa bir heyvan gördüm.
Heyvanın belində dörd quş qanadı və onun dörd başı
var idi. Ona hakimiyyət verilmişdi. 7 Bundan sonra
mən gecə gələn görüntülərdə dəhşətli, heybətli və çox
güclü olan dördüncü heyvanı gördüm. Onun böyük
dəmir dişləri var idi. O hər şeyi əzib yeyir, qalıqları isə
ayaqları altında tapdalayırdı. O, heyvanların hamısından
fərqlənirdi və on buynuzu var idi. 8 Mən buynuzlara
baxırdım ki, onların arasından yenə kiçik bir buynuz çıxdı
və əvvəlki buynuzlardan üçü onun qarşısından götürüldü.
Bu buynuzun insan gözləri kimi gözləri və təkəbbürlə
danışan ağzı var idi. 9 Nəhayət, mən gördüm ki, Taxtlar
quruldu və Əzəldən Var Olan oturdu. Onun əynində
qar kimi bəyaz paltar var idi, Saçları yun kimi ağappaq
idi. Taxtı alov dilləri tək, çarxları yanar od kimi idi. 10
Önündən odlu çay çıxıb axırdı. Minlərlə nəfər Ona xidmət
edir, On minlərlə nəfər Onun hüzurunda durmuşdu.
Məhkəmə iclası başlandı və kitablar açıldı. 11 O zaman
buynuzun söylədiyi təkəbbürlü sözlər mənim diqqətimi
cəlb etdi. Heyvan gözlərimin qabağında öldürüldü və
bədəni parçalanıb yanan oda atıldı. 12 Həmçinin başqa
heyvanların da hakimiyyəti əllərindən alındı, ancaq
ömürləri müəyyən müddətə qədər uzadıldı. 13 Gecə gələn
görüntülərdə gördüm ki, budur, bəşər oğluna bənzər Biri
göyün buludları ilə gəlir. O, Əzəldən Var Olana yaxınlaşdı
və Onun hüzuruna gətirildi. 14 Ona hakimiyyət, izzət və
padşahlıq verildi ki, bütün xalqlara, millətlərə və dillərə

mənsub adamlar Ona xidmət etsin. Onun hakimiyyəti
sona yetməyən əbədi hakimiyyətdir. Onun padşahlığı əsla
yox olmayacaq. **15** Mən Danielin isə bədənimdə ruhum
titrədi və gələn görüntülər məni vahiməyə saldı. **16**
Ayaq üstə duran adamlardan birinə yaxınlaşıb «Bütün bu
şeylərin həqiqi mənası nədir?» deyə soruşdum. O adam
bu şeylərin mənasını mənə izah edib bildirdi: **17** «Bu
dörd böyük heyvan yerdən çıxacaq dörd padşahlıqdır. **18**
Sonra padşahlığı Haqq-Taalanın müqəddəsləri alacaq,
əbədi və daim padşahlığa sahib olacaq». **19** Onda mən
başqalarından fərqlənən dördüncü heyvan barədə dəqiq
izahat istədim. O, çox qorxunc idi, dəmir dişləri və tunc
dırnaqları ilə əzib-yeyirdi, qalıqları isə ayaqları altında
tapdalayırdı. **20** Onun başında on buynuz var idi. Daha biri
çıxdı və üçü onun önündə düşdü. Bu həmin o buynuz idi
ki, gözləri və təkəbbürlə danışan ağzı var idi və görünüşü
o biri buynuzlarından daha heybətli idi. **21** Mən gördüm
ki, bu buynuz müqəddəslərlə döyüşüb onlara üstün gəlir;
22 o vaxta qədər ki Əzəldən Var Olan gəldi, Haqq-Taalanın
müqəddəslərinin xeyrinə hökm verildi və padşahlığa
müqəddəslərin sahib olduğu vaxt yetişdi. **23** O bunu belə
izah etdi: «Dördüncü heyvan yer üzündə olacaq dördüncü
padşahlıqdır. O başqa padşahlıqlardan fərqli olub bütün
yer üzünü udacaq və hər şeyi tapdalayıb əzəcək. **24** On
buynuzun mənası budur ki, bu padşahlıqdan on padşah
çıxacaq. Onlardan sonra isə əvvəlkilərdən fərqli başqası
çıxıb üç padşahı yıxacaq. **25** Haqq-Taalanın əleyhinə
sözlər deyəcək və Haqq-Taalanın müqəddəslərinə zülm
edəcək. Hətta təqvimi və qanunları dəyişməyə cəhd

göstərəcək. Onlar bir vaxt, vaxtlar və yarım vaxt ərzində
ona təslim ediləcək. 26 Sonra isə məhkəmə qurulacaq və
onun hakimiyyəti əlindən alınacaq, əbədilik məhv olub
yox olacaq. 27 Padşahlıq, hakimiyyət və göylərin altındakı
bütün padşahlıqların əzəməti Haqq-Taalanın müqəddəs
xalqına veriləcək. Onun padşahlığı əbədi padşahlıq olacaq
və bütün hökmdarlar Ona qulluq edib itaət edəcək».
28 Burada söz bitir. Mən Danieli isə düşüncələrim bərk
vahiməyə saldı və bənizim soldu. Ancaq bu sözləri
yadımda saxladım.

8 Əvvəl mənə gələn görüntüdən sonra padşah Belşassarın
hökmranlığının üçüncü ilində mən Danielə başqa bir
görüntü gəldi. 2 Görüntüdə özümü Elam vilayətinin
Şuşan qalasında gördüm. Həmin görüntüdə mən Ulay
kanalının kənarında dayanmışdım. 3 Başımı qaldırıb
gördüm ki, kanalın kənarında bir qoç durub. Onun iki
buynuzu var idi. Buynuzlarının hər ikisi uzun idi, biri
digərindən uzun idi və uzun olan sonradan çıxdı. 4
Mən gördüm ki, bu qoç qərbə, şimala və cənuba tərəf
buynuz vurur. Heç bir heyvan onun qabağında dura
bilmirdi və onun əlindən qurtaran yox idi. O istədiyini
etdi və özünü yüksəltdi. 5 Mən bu barədə düşünərkən
qərbdən bir təkə gəldi. Onun gözləri arasında gözə çarpan
bir buynuzu var idi. O, ayağı yerə toxunmadan bütün
yer üzünü keçdi. 6 O, kanalın kənarında durduğunu
gördüyüm iki buynuzu olan qoçun yanına gəldi və böyük
qızğınlıqla onun üstünə atıldı. 7 Mən gördüm ki, o qeyzə
gəlib qoça hücum etdi və qoçu vurub iki buynuzunu
qırdı. Qoçda onun qabağında durmağa qüvvət yox idi. O,

qoçu yerə yıxıb tapdaladı. Qoçu onun əlindən qurtaran
olmadı. **8** Bir müddət təkə özünü çox yüksəltdi, ancaq
qüvvətlənəndə böyük buynuzu qırıldı. Onun əvəzinə
göylərin dörd səmtinə doğru yönəlmiş gözə çarpan
dörd buynuz çıxdı. **9** Onların birindən başqa bir kiçik
buynuz çıxıb cənuba, şərqə və Gözəl ölkəyə doğru çox
uzandı. **10** Səma ordusuna qədər uzanıb bu ordunun və
ulduzların bir hissəsini yerə salaraq tapdaladı. **11** Hətta
bu ordunun Başçısına qədər özünü yüksəltdi. Onun daimi
yandırma qurbanı dayandırıldı və Müqəddəs məkanı
təhqir olundu. **12** Qanunsuzluq üzündən bu ordu və
daimi yandırma qurbanı kiçik buynuza təslim edildi. O,
həqiqəti yerə vurub etdiyi hər işdə uğur qazandı. **13** Mən
bir müqəddəsin səsini eşitdim və başqa bir müqəddəs
danışana sual verdi: «Daimi yandırma qurbanı və viranəlik
gətirən qanunsuzluq barədəki görüntü nə vaxta qədər
uzanır? Müqəddəs yerin və ordunun tapdalanmasına
nə vaxta qədər icazə veriləcək?» **14** Sonra mənə dedi:
«İki min üç yüz axşam və səhər keçənə qədər. Ondan
sonra müqəddəs yer bərpa olunacaq». **15** Mən Daniel bu
görüntünü görəndə onun mənasını öyrənmək istədim. Bu
zaman qarşımda insan simasında olan bir nəfər dayandı.
16 Mən Ulay kanalından bir insan səsi eşitdim. O nida
edib «ey Cəbrayıl, bu görüntünü ona izah et» dedi. **17** O
dayandığım yerə yaxınlaşdı. Yanıma çatanda mən dəhşətə
düşüb üzüstə yıxıldım. O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu,
bil ki, bu görüntü axır zamana aiddir». **18** O mənimlə
danışdığı vaxt üzüstə yıxılıb dərin yuxuya getmişdim.
O məni tutub ayaq üstə qaldırdı **19** və dedi: «Bax

daha sonra Allahın qəzəb günlərində nə baş verəcəyini
sənə bildirirəm, çünki görüntü axır zamanın müəyyən
vaxtına aiddir. **20** Gördüyün iki buynuzlu qoç Midiya və
Fars padşahlarıdır. **21** Tüklü təkə isə Yunan padşahıdır,
onun gözləri arasında olan böyük buynuz isə birinci
padşahdır. **22** Qırılan buynuzun yerinə çıxan dörd buynuz
o millətdən çıxacaq dörd padşahlığı təmsil edir. Ancaq
onlar birinci padşah qədər güclü olmayacaq. **23** Onların
hakimiyyətinin sonunda isə qanunsuzlar azğınlıq edəndə
həyasız və hiyləgərlikdə mahir bir padşah çıxacaq. **24** O
çox güclənəcək, ancaq öz gücü ilə yox. Heyrətləndirici
dağıntılar törədəcək, etdiyi hər işdə uğur qazanacaq, igid
adamları və müqəddəs xalqı qıracaq. **25** Öz hiyləgərliyi
ilə məkrli işlərində uğur qazanacaq və ürəyində özünə
qürrələnəcək. Əmin-amanlıqda yaşayan çoxlu adamı
həlak edəcək və başçılar Başçısına qarşı çıxacaq, ancaq
əl dəymədən məhv olacaq. **26** Axşam və səhər barədə
sənə göstərilən bu görüntü həqiqətdir. Ancaq sən bu
görüntünü gizli saxla, çünki o, uzaq dövrə aiddir». **27**
Onda mən Daniel taqətdən düşdüm və bir neçə gün xəstə
oldum. Sonra qalxıb padşahın işləri ilə məşğul olmağa
başladım. Mən bu görüntüdən çaşqın hala gəlmişdim,
onu anlaya bilmirdim.

9 Midiya tayfasından Axaşveroşun oğlu Daranın
padşahlığının birinci ili idi. O, Xaldey ölkəsinə padşah
qoyulmuşdu. **2** Onun padşahlığının birinci ilində mən
Daniel Yerusəlimin viranə qalacağı müddətin yetmiş il
olduğu barədə Rəbbin Yeremya peyğəmbərə göndərdiyi
sözü kitablardan anladım. **3** Mən Xudavənd Allaha üz

tutdum, çul geyib külə oturdum, oruc tutaraq dua və
yalvarışla Onu axtardım. **4** Allahım Rəbbə dua etdim
və etiraf edərək dedim: «Sənə dua edirəm, ey böyük və
zəhmli Xudavənd Allah! Səni sevənlər və əmrlərinə əməl
edənlər üçün əhdinə sadiq qalıb məhəbbət göstərirsən.
5 Biz günah və təqsir etdik, pislik edib Sənə qarşı
üsyankar olduq. Sənin əmrlərindən və hökmlərindən üz
döndərdik. **6** Padşahlarımıza, başçılarımıza, atalarımıza
və ölkənin bütün xalqına Sənin adınla söz deyən qulların
peyğəmbərlərə qulaq asmadıq. **7** Ey Xudavənd, Səndə
ədalət var, bizdə isə bugünkü kimi üz qaralığı! Bu,
Yəhuda adamlarına, Yerusəlimdə yaşayanlara və Sənə
qarşı etdikləri xainlikdən ötrü sürgün etdiyin bütün
ölkələrdə, yaxında və uzaqda olan İsraillilərin hamısına
aiddir. **8** Ya Rəbb, bizim padşahlarımızın, başçılarımızın və
atalarımızın üzü qaradır, çünki Sənə qarşı günah etmişik.
9 Mərhəmət və bağışlamaq isə Xudavənd Allahımıza
məxsusdur, çünki biz Ona qarşı üsyan etmişik. **10** Allahımız
Rəbbin sözünə qulaq asmadıq, Öz qulları peyğəmbərlər
vasitəsilə bizə verdiyi qanunlarına əməl etmədik. **11** Bütün
İsraillilər Sənin qanununu pozub azdı, Sənin sözünə qulaq
asmadı. Buna görə də Allahın qulu Musanın Qanununda
yazılmış lənət başımıza yağdı və and yerinə yetdi, çünki
Ona qarşı günah etdik. **12** O da başımıza böyük bəla
gətirərək bizə və hökm edən hakimlərimizə qarşı dediyi
sözləri yerinə yetirdi, çünki Yerusəlimə gələn bəla göylər
altında olan heç bir yerə gəlməyib. **13** Musanın Qanununda
yazıldığı kimi bütün bu bəla başımıza gəldi. Ancaq biz
Allahımız Rəbbə üz tutmadıq ki, təqsirlərimizdən dönək

və Onun həqiqətini dərk edək. **14** Rəbb də bu bəlanı
başımıza gətirməyə tərəddüd etmədi, çünki Allahımız
Rəbb etdiyi bütün işlərində ədalətlidir, ancaq biz Sənin
səsinə qulaq asmadıq. **15** Ey Allahımız Xudavənd, Sən Öz
xalqını Misir torpağından qüdrətli əlinlə çıxardın və bu
günə qədər davam edən izzət qazandın! Biz isə günah
işlətdik, pislik etdik. **16** Ey Xudavənd, bütün ədalətli
işlərinə görə Sənə yalvarıram, qeyz və qəzəbini Öz şəhərin
Yerusəlimdən, müqəddəs dağından döndər. Çünki bizim
günahlarımızdan və atalarımızın təqsirlərindən ötrü
Yerusəlim və Sənin xalqın bütün ətraf xalqlar arasında
rüsvay oldu. **17** Ey Allahımız, indi qulunun duasını və
yalvarışlarını eşit. Ey Xudavənd, Öz xatirinə işıqlı üzünü
viran olan Müqəddəs məkanına tərəf çevir. **18** Ey Allahım,
qulaq verib eşit, gözünü açıb bizim viranlıqlarımızı və
Sənə məxsus olan şəhəri gör. Çünki öz salehliyimizə görə
deyil, Sənin böyük mərhəmətinə görə yalvarışlarımızı
Sənin önündə təqdim edirik. **19** Ey Xudavənd, eşit, ey
Xudavənd, bağışla, ey Xudavənd, diqqət et və hərəkətə
gəl. Ey Allahım, Öz adın naminə gecikmə, çünki şəhərin
və xalqın Sənə məxsusdur». **20** Mən hələ danışıb duada
özümün və xalqım İsrailin günahlarını etiraf edərək
Allahımın müqəddəs dağı üçün yalvarışımı Allahım Rəbbə
təqdim edən zaman – **21** hələ dua edərkən əvvəl görüntüdə
gördüyüm insana bənzər mələk Cəbrayıl axşam qurbanı
verilən vaxt cəld uçaraq yanıma gəldi. **22** O məni başa
saldı və mənimlə danışıb dedi: «Ey Daniel! İndi mən
gəldim ki, sənə müdriklik və dərrakə verim. **23** Sənin
duanın başlanğıcında Allah cavab verdi və mən də gəldim

ki, onu sənə çatdırım, çünki Allah səni çox sevir. İndi isə
sözüm barədə düşün və görüntünü bil. 24 Sənin xalqın və
müqəddəs şəhərin üçün yetmiş dəfə yeddiillik dövr təyin
olunub ki, qanunsuzluq bitsin, günah sona çatdırılsın,
təqsirlər üçün kəffarə verilsin, əbədi ədalət gətirilsin,
görüntü və peyğəmbərlik möhürlənsin, Ən Müqəddəs
yer məsh edilsin. 25 Bunu bil və anla: Yerusəlimi bərpa
edib tikmək üçün verilən fərmanın çıxmasından məsh
olunmuş hökmdara qədər yeddi yeddiillik dövr keçəcək.
Altmış iki yeddiillik dövr ərzində Yerusəlim yenidən
küçələr və xəndəklərlə tikiləcək, amma bu çətin vaxtlarda
olacaq. 26 Altmış iki yeddiillik dövrdən sonra məsh
olunan həlak olacaq, amma bu özü üçün olmayacaq.
Gələcək hökmdarın xalqı şəhəri və Müqəddəs yeri viran
edəcək. Onun sonu daşqın kimi olacaq. Müharibə sona
qədər davam edəcək. Viranəliklər olacağına qərar verilib.
27 Həmin hökmdar yeddiillik bir dövr ərzində çoxları ilə
əhd bağlayacaq. Bu yeddiillik dövrün ortasında qurbanla
təqdimi dayandıracaq, məbədin qülləsində viranəlik
gətirən iyrənc şey qoyacaq və viranəlik gətirən şey onun
təyin edilmiş aqibətinə qədər orada qalacaq».

10 Fars padşahı Kirin hökmranlığının üçüncü ilində
Belteşassar adlanan Danielə bir vəhy gəldi. Bu vəhy
həqiqi idi, amma anlaşılması çox çətin oldu. Görüntü
ilə izah ediləndə o bu vəhyi dərk etdi. 2 O günlər mən
Daniel üç həftə yas tutdum. 3 Üç həftə bitənə qədər
mən dadlı yemək yemədim, ət və şərab dilimə dəymədi
və heç bir ətirli yağ sürtmədim. 4 Birinci ayın iyirmi
dördüncü günü mən böyük Dəclə çayının kənarında

idim. **5** Başımı qaldırıb gördüm ki, qarşımda kətan paltar
geyinmiş, beli xalis qızılla qurşanan bir nəfər var. **6**
Onun bədəni sarı yaqut kimi, üzü şimşəyə bənzər, gözləri
yanar məşəllər tək, qolları və ayaqları cilalanmış tunc
kimi işıldayırdı, danışıq səsi kütlənin gurultusu kimi idi.
7 Yalnız mən Daniel bu görüntünü gördüm, mənimlə
birgə olan adamlar isə bunu görmədi. Ancaq onların
arasına elə vəlvələ düşdü ki, gizlənmək üçün qaçdılar. **8**
Mən tək qaldım. Bu böyük görüntünü görəndə məndə
qüvvət qalmadı, üzümün siması dəyişdi və taqətdən
düşdüm. **9** Mən onun danışıq səsini eşitdim. Danışıq
səsini eşidəndə dərin yuxuya getdim və üzüstə düşüb
torpağa uzandım. **10** Bu vaxt mənə bir əl toxundu və məni
əllərimlə dizlərimin üstünə qoydu. **11** O mənə dedi: «Ey
Allahın sevimlisi olan Daniel! Sənə dediyim sözləri dərk
et və ayağa qalx, çünki indi sənin yanına göndərilmişəm».
O bu sözləri deyəndə mən titrəyərək ayağa qalxdım.
12 O mənə dedi: «Qorxma, Daniel! Dərrakə qazanmağa
meyl edib, Allahın önündə özünü aşağı tutmağı qərara
aldığın üçün ilk gündən sözlərin eşidildi və mən sənin
sözlərinə görə gəldim. **13** Lakin Fars ölkəsinin hamisi
olan mələk iyirmi bir gün mənə qarşı dayandı. O zaman
baş mələklərdən biri olan Mikael köməyimə gəldi, çünki
mən orada Fars ölkəsinin hamisi olan mələklə birgə
qalmışdım. **14** İndi gəldim ki, gələcəkdə xalqının başına
nə gələcəyini sənə başa salım, çünki bu görüntü gələcək
dövrə aiddir». **15** O belə sözlər söyləyərkən mən üzüstə
yerə yıxılıb dinməz qaldım. **16** Bu vaxt bəşər övladına
bənzəyən bir nəfər dodaqlarıma toxundu. Mən ağzımı

açıb danışmağa başladım və qarşımda durana dedim:
«Ağam, bu görüntüyə görə əzaba qərq oldum və taqətim
qalmadı. 17 Mən qulun ağamla necə danışa bilərəm?
Çünki mənim gücüm tükəndi və canımda nəfəs qalmadı».
18 Onda insan simasında olan həmin şəxs yenə mənə
toxunub güc verdi. 19 O dedi: «Ey Allahın sevimlisi,
qorxma, sənə sülh olsun, möhkəm ol, möhkəm ol!» O
mənimlə danışanda mən qüvvət tapıb dedim: «Ey ağam,
danış, çünki sən mənə güc verdin». 20 O dedi: «Bilirsənmi
mən niyə sənin yanına gəlmişəm? İndi mən Fars hamisi
olan mələklə mübarizə etməyə qayıdıram. Mən gəlincə
Yunan hamisi olan mələk gələcək. 21 Ancaq əvvəlcə mən
həqiqət Kitabında yazılmış şeyləri sənə bildirəcəyəm.
Onlara qarşı mübarizədə başçınız Mikaeldən başqa mənə
köməkçi olan heç kəs yoxdur.

11 Mən Midiyalı Daranın padşahlığının birinci ilində
ona dayaq olmaq və onu qorumaq üçün yanında qaldım.
2 İndi həqiqəti sənə bildirirəm: Fars ölkəsində daha üç
padşah olacaq. Dördüncüsünün isə hamısından çox var-
dövləti olacaq və bunun hesabına qüvvətlənəndə hamını
Yunan padşahlığına qarşı qaldıracaq. 3 Sonra igid bir
padşah gələcək, çox qüdrətli hökmdar olacaq və öz
istədiyini edəcək. 4 Ancaq onun gəldiyi vaxt padşahlığı
dağılıb göylərin dörd küləyinin səmtinə bölünəcək,
onun nəslinə keçməyəcək və hökmranlığı kimi güclü
olmayacaq. Çünki onun padşahlığı dağılacaq və nəslindən
olmayan adamlara qalacaq. 5 Cənub padşahı güclənəcək,
ancaq sərkərdələrindən biri ondan daha güclü olacaq,
hökmranlıq edəcək və qüdrətli hökmdar olacaq. 6

Ancaq bir neçə ildən sonra onlar razılığa gələcək. Cənub
padşahının qızı şimal padşahının yanına gedəcək ki, sülh
sazişi bağlasın. Amma bu qadın öz mövqeyini saxlaya
bilməyəcək. Şimal padşahının ömrü də, hakimiyyəti də
uzun sürməyəcək. Qadın, onu müşayiət edənlər, atası və o
vaxt ona dayaq duranlar təslim ediləcək. **7** Lakin o qadının
nəslindən biri cənub padşahının yerinə keçəcək. O, şimal
padşahının ordusuna hücum edib onun qalasına girəcək.
Onlarla vuruşub üstün gələcək. **8** Hətta onların allahlarını,
tökmə bütlərini qiymətli qızıl və gümüş qabları ilə birlikdə
Misirə çəkib aparacaq. Bir neçə il ərzində şimal padşahını
rahat buraxacaq. **9** Hərçənd o da cənub padşahının
ölkəsinə hücum edəcək, ancaq öz torpağına qayıdacaq. **10**
Sonra şimal padşahının oğulları silahlanıb çoxlu qoşun
toplayacaq. Qoşun sel kimi gəlib keçəcək və irəliləyərək
cənub padşahının qalasına hücum edəcək. **11** Cənub
padşahı qəzəblənib çıxacaq və onunla – şimal padşahı
ilə vuruşacaq. O da böyük bir qoşun çıxaracaq, lakin bu
qoşun cənub padşahına təslim ediləcək. **12** Qoşun məğlub
olanda cənub padşahı ürəyi qürrələnərək on minlərlə
adamı həlak edəcək, ancaq qələbəsi uzun sürməyəcək. **13**
Çünki şimal padşahı qayıdıb əvvəlkindən daha böyük
qoşun çıxaracaq və bir neçə ildən sonra tam silahlanmış
böyük bir ordu ilə gələcək. **14** O zaman bir çoxu cənub
padşahına qarşı çıxacaq. Görüntü yerinə yetsin deyə sənin
xalqından qoluzorlular da ayağa qalxacaq, ancaq uğur
qazanmayacaq. **15** Şimal padşahı gəlib hasarlara torpaq
yığaraq istehkamlı şəhəri alacaq. Cənubun qüvvələri onun
qarşısında tab gətirməyəcək, seçmə qoşunu da müqavimət

göstərə bilməyəcək. **16** İstilaçı şimal padşahı istədiyini
edəcək və heç kəs onun qarşısında dura bilməyəcək.
Gözəl ölkədə bir müddət qalacaq və oranı viran etməyə
qadir olacaq. **17** Şimal padşahı ölkəsinin bütün qüvvələri
ilə birgə gəlməyi qərara alacaq. Sülh sazişinin şərtlərini
təklif edib yerinə yetirəcək və cənub padşahlığını məhv
etmək üçün ona gənc bir arvad verəcək, ancaq hiyləsi baş
tutmayacaq və ona kömək olmayacaq. **18** Sonra nəzərini
sahil ölkələrinə çevirəcək və onların çoxunu alacaq.
Ancaq bir sərkərdə onun etdiyi təhqirə son qoyacaq,
hətta təhqirini öz başına gətirəcək. **19** Sonra nəzərini
öz ölkəsinin qalalarına tərəf çevirəcək. Ancaq büdrəyib
yıxılacaq və ondan bir əsər qalmayacaq. **20** Onun yerinə
keçən padşah padşahlıq izzəti üçün öz vergiyığanını
göndərəcək, ancaq az müddət sonra o da həlak olacaq.
Amma bu, üsyan yaxud müharibə zamanı olmayacaq. **21**
Onun yerinə padşahlıq izzətinə layiq olmayan namərd
bir adam keçəcək. O gözlənilmədən gəlib yaltaqlıqla
hakimiyyəti qəsb edəcək. **22** Sel kimi istilaçı qoşunlar
onun önündən silinib-süpürüləcək, onlar da, əhdin başçısı
da məhv olacaq. **23** Onunla ittifaq bağlandıqdan sonra o
hiylə işlədəcək və gəlib kiçik bir millətlə güc qazanacaq.
24 O gözlənilmədən ən münbit torpaqları istila edəcək,
atalarının və babalarının görmədiyi işləri görəcək. Talan
və qarət olunmuş mal-dövləti adamlarına paylayacaq
və qalalara hücum etmək niyyətində olacaq, amma bu
uzun sürməyəcək. **25** Sonra güc və cəsarət toplayıb
böyük bir qoşunla cənub padşahına qarşı çıxacaq. Cənub
padşahı da böyük və çox güclü bir ordu ilə döyüşə girəcək,

ancaq müqavimət göstərə bilməyəcək, çünki ona qarşı
qəsd quracaqlar. **26** Onunla bir süfrədə oturanlar onu
məhv edəcək. Ordusu silinib-süpürüləcək və çoxlu tələfat
olacaq. **27** Bu padşahların hər ikisinin ürəyində pislik
olacaq və bir süfrə arxasında yalan danışacaqlar. Ancaq
heç bir şey baş tutmayacaq, çünki onların sonu müəyyən
vaxtda olacaq. **28** Şimal padşahı böyük sərvətlə öz ölkəsinə
qayıdacaq. Onun müqəddəs əhdə qarşı pis niyyəti olacaq
və hərəkətə gəlib öz ölkəsinə dönəcək. **29** Müəyyən bir
vaxt yenə cənubu istila edəcək, ancaq nəticə əvvəlki
kimi olmayacaq. **30** Kittim gəmiləri ona qarşı gələcək
və o, ruhdan düşüb geri dönəcək. Qəzəblənib müqəddəs
əhdə qarşı çıxacaq və yenə müqəddəs əhdə xəyanət
edənlərlə yaxşı davranacaq. **31** Onun göndərdiyi qoşunlar
qalxıb qalanı – Müqəddəs məkanı murdarlayacaq, daimi
yandırma qurbanını dayandıracaq və viranəlik gətirən
iyrənc şeyi orada qoyacaqlar. **32** O, əhdə xəyanət edənləri
yaltaqlıqla yoldan azdıracaq, lakin öz Allahını tanıyan xalq
qüvvətlənib hərəkətə gələcək. **33** Xalqın ağıllı adamları
çoxunu öyrədəcək, ancaq bir müddət qılıncla öldürüləcək,
yandırılacaq, əsir düşəcək və qarət ediləcəklər. **34** Onlar
məğlub olanda bir qədər kömək alacaqlar, ancaq çox adam
riyakarcasına onlara qoşulacaq. **35** Ağıllı adamlardan bəzisi
həlak olacaq ki, qalanları axır zamana qədər paklanıb
təmizlənsin və ləkəsiz olsun. Çünki axır zaman yenə də
müəyyən vaxtda olacaq. **36** Bu padşah istədiyini edəcək,
qürurlanaraq özünü bütün allahlardan üstün sayacaq,
allahlar Allahına qarşı eşidilməmiş küfr söyləyəcək və
Allahın qəzəbi icra olunana qədər uğur qazanacaq,

çünki müəyyən edilən şey yerinə yetməlidir. **37** Heç bir
allaha – nə öz atalarının allahlarına, nə də qadınların
sevdiyi ilahəyə ehtiram göstərməyəcək, çünki özünü
bütün allahlardan üstün sayacaq. **38** Ancaq onun əvəzinə
qalalar allahını izzətləndirəcək, atalarının tanımadığı bir
allahı qızıl, gümüş, qiymətli daşlar və gözəl əşyalarla
izzətləndirəcək. **39** O, yad allaha ümid etməklə ən güclü
qalalara hücum edəcək. Onu qəbul edənləri həddindən
artıq izzətləndirəcək, çoxlu adama başçı qoyacaq və
mükafat olaraq torpağı bölüşdürəcək. **40** Axır zamanda
isə cənub padşahı onunla vuruşacaq. Şimal padşahı öz
döyüş arabaları, atlıları və çoxlu gəmiləri ilə qasırğa
kimi onun üstünə hücum çəkəcək, müxtəlif ölkələri istila
edəcək və onlardan sel kimi keçəcək. **41** Gözəl ölkəyə də
girəcək. Çoxlu ölkə işğal olunacaq, ancaq Edom, Moav
və Ammonluların başçıları onun əlindən qurtaracaq. **42**
O, müxtəlif ölkələrə zərbə vuracaq, Misir ölkəsi də xilas
ola bilməyəcək. **43** Misirin qızıl-gümüş xəzinələrini və
bütün sərvətlərini ələ keçirəcək. Liviyalılar və Kuşlular
da ona tabe olacaq. **44** Ancaq şərqdən və şimaldan
gələn xəbərlər onu narahat edəcək. Bir çoxlarını öldürüb
məhv etmək üçün böyük qızğınlıqla yola düşəcək. **45** Öz
padşah çadırlarını dənizlə gözəl müqəddəs dağın arasında
quracaq. Ancaq onun aqibəti çatacaq və heç kəs ona
kömək edə bilməyəcək.

12 O vaxt xalqına mənsub olanların dayağı baş mələk
Mikael qalxacaq və sənin millətin yaranandan bəri
olmamış əzablı vaxt gələcək. O vaxt sənin xalqından
kitabda adı yazılmış olan hər kəs xilas olacaq. **2** Torpağın

altında yatanların çoxu əbədi həyat, bəzisi isə əbədi
xəcalət və rüsvayçılıq üçün oyanacaq. **3** Ağıllı adamlar göy
qübbəsinin parıltısı kimi, çoxunu salehliyə döndərənlər
ulduzlar kimi əbədi və daim parlayacaq. **4** Ancaq, sən
ey Daniel, axır zamana qədər bu sözləri sirr saxla və bu
kitabı möhürlə. Çox adam özünü ora-bura vuracaq və bilik
artacaq». **5** Onda mən Daniel gördüm ki, başqa iki adam –
biri çayın bu tayında, biri isə çayın o tayında durub. **6** Bir
adam çayın suları üzərində olan kətan geyinmiş adama
dedi: «Bu əcaib hadisələrin sonu nə vaxt olacaq?» **7** Mən
eşitdim ki, çayın suları üzərində olan kətan geyinmiş
adam sağ və sol əlini göyə qaldırıb Əbədi Yaşayanın
adına and içdi: «Bir vaxt, vaxtlar və yarım vaxt keçəcək,
müqəddəs xalqın gücü tamamilə tükənəndən sonra bütün
bunlar qurtaracaq». **8** Mən bunu eşitdim, ancaq başa
düşməyib soruşdum: «Ey ağam, bəs bunların nəticəsi
necə olacaq?» **9** O cavab verdi: «Get, ey Daniel. Çünki bu
sözlər axır zamana qədər sirr olacaq və möhürlü qalacaq.
10 Çoxları paklanıb ləkəsiz və təmiz olacaq, pis adamlar
isə şər işlərindən dönməyəcək. Pis adamlardan heç biri
bu sözləri başa düşməyəcək, ağıllı adamlar isə başa
düşəcək. **11** Daimi yandırma qurbanlarının dayandırıldığı
və viranəlik gətirən iyrənc şeyin qoyulduğu vaxtdan min
iki yüz doxsan gün keçəcək. **12** Gözləyib min üç yüz otuz
beş günə yetişən nə bəxtiyardır! **13** Sən isə öz aqibətinə
qədər yaşa, çünki ölüb rahat olacaqsan və axirət günü
dirilib qismətini alacaqsan».

Huşə

1 Bu, Yəhuda padşahları Uzziya, Yotam, Axaz, Xizqiya
və İsrail padşahı Yoaş oğlu Yarovamın dövründə Beeri
oğlu Huşəyə nazil olan Rəbbin sözüdür. **2** Rəbb Huşənin
vasitəsilə danışmağa başlayarkən ona belə dedi: «Get
xəyanətkar bir arvad al və onun kimi xəyanətkar uşaqların
olsun, çünki ölkənin xalqı Rəbdən üz döndərərək Ona
hədsiz xəyanət edir». **3** Huşə gedib Divlayimin qızı Qomeri
özünə arvad aldı. Qomer hamilə olub ona bir oğul doğdu.
4 Rəbb Huşəyə dedi: «Onun adını İzreel qoy, çünki tezliklə
Mən İzreeldə tökülən qanın əvəzini Yehunun nəslindən
alacağam və İsrail nəslinin padşahlığına son qoyacağam. **5**
Həmin gün İzreel vadisində İsrailin kamanını qıracağam».
6 Qomer yenə hamilə olub bir qız doğdu. Rəbb Huşəyə
dedi: «Onun adını Lo-Ruxama qoy, çünki Mən daha
İsrail nəslinə mərhəmət edib onu bağışlamayacağam. **7**
Yəhuda nəslinə isə Mən – onların Allahı Rəbb mərhəmət
göstərəcəyəm, onları xilas edəcəyəm, ancaq onları nə
kaman, nə qılınc, nə müharibə, nə atlar, nə də süvarilərlə
xilas edəcəyəm». **8** Qomer Lo-Ruxamanı süddən kəsən
kimi yenə hamilə olub bir oğul doğdu. **9** Rəbb dedi:
«Onun adını Lo-Ammi qoy, çünki siz Mənim xalqım
deyilsiniz, Mən də sizin Allahınız olmayacağam. **10** Ancaq
İsrail övladları dəniz qumu kimi saysız-hesabsız olacaq.
Onlara "siz Mənim xalqım deyilsiniz" deyilən yerdə "siz
var olan Allahın övladlarısınız" deyiləcək. **11** Yəhuda
və İsrail övladları bir yerə yığılıb özlərinə vahid başçı
təyin edəcək. Onlar ölkədən çıxacaq, çünki İzreel günü
möhtəşəm bir gün olacaq.

2 Qardaşlarınızı “xalqım”, bacılarınızı isə “mərhəmət
tapmış” deyə çağırın. **2** Qınayın siz ananızı, qınayın, Çünki
o Mənim arvadım deyil, Mən də onun əri deyiləm. Qoy
üzündə görünən fahişəliyi, Qoynunda olan xəyanəti atsın.
3 Yoxsa onu çıl-çılpaq soyundurub Lüt, anadangəlmə
edəcəyəm. Mən onu səhra, quru torpaq kimi edəcəyəm,
Susuzluqdan öldürəcəyəm. **4** Onun balalarına da rəhm
etməyəcəyəm, Çünki onlar da xəyanət övladıdır. **5**
Onların anası zina etdi. Onlara hamilə qalan qadın rəzillik
etdi, Çünki dedi: “Oynaşlarımın dalınca gedəcəyəm, Axı
çörəyimi, suyumu, yunumu, kətanımı, Zeytun yağımı
və içkimi verən onlardır”. **6** Buna görə də onun yolunu
qanqallarla kəsib Önünə hasar çəkəcəyəm. Öz yolunu
tapa bilməyəcək. **7** Oynaşlarının dalınca gedəcək, Ancaq
onlara çatmayacaq. Onları axtaracaq, Ancaq tapmayacaq.
O zaman deyəcək: “Qoy öz əvvəlki ərimin yanına qayıdım,
Çünki o vaxt halım indikindən yaxşı idi”. **8** Amma o
bilmirdi ki, Ona taxılı, təzə şərabı, Zeytun yağını verən
Mənəm. Baal bütü üçün sərf etdikləri Qızıl-gümüşü
çoxaldan Mənəm. **9** Buna görə də öz vaxtında taxılımı,
Öz mövsümündə təzə şərabımı geri alacağam. Onun
çılpaqlığını örtmək üçün verdiyim Yunu və kətanı əlindən
alacağam. **10** İndi oynaşlarının önündə Onun ayıbını üzə
çıxaracağam. Kimsə onu əlimdən qurtara bilməyəcək.
11 Onda olan bütün şadlıqlara, Bayramlara, Təzə Ay
mərasimlərinə, Şənbə günlərinə və bütün təntənələrə son
qoyacağam. **12** Onun meynələrini və əncir ağaclarını məhv
edəcəyəm. O bunlar barədə deyirdi: “Bu, oynaşlarımın
mənə verdiyi muzddur”. Bağlarını tikanlığa çevirəcəyəm,

Çöl heyvanlarına yem olacaqlar. 13 Baal bütlərinə buxur
yandırdığı günlər üçün Onu cəzalandıracağam. O vaxt
halqalar və cəvahiratla özünü bəzəyərək Oynaşlarının
dalınca getmiş, Məni isə unutmuşdu» Rəbb belə bəyan
edir. 14 «Amma Mən onu dilə tutub Səhraya aparacağam,
Onun ürəyincə olan sözlər deyəcəyəm. 15 Orada ona
üzüm bağları verəcəyəm, Akor vadisini ümid qapısına
çevirəcəyəm. Cavanlıq günlərində olduğu kimi, Misir
torpağından çıxdığı gün kimi Orada nəğmə oxuyacaq». 16
Rəbb bəyan edir: «Həmin gün Mənə "ərim" deyəcəksən,
Artıq "ağam" deməyəcəksən. 17 Baal bütlərinin adını
dilindən siləcəyəm, Onların adı bir də yada salınmayacaq.
18 O gün sənin asayişin üçün Çöl heyvanları, göy quşları
və Yerdə sürünənlərlə əhd kəsəcəyəm. Ölkədən kamanı,
qılıncı, Müharibəni götürəcək, Səni əmin-amanlıqda
yatıracağam. 19 Səni əbədi olaraq Özümə nişanlayacağam,
Salehlik, ədalət, məhəbbət və mərhəmətlə Səni özümə
nişanlayacağam. 20 Səni sədaqətlə Özümə nişanlayacağam,
Sən də Rəbbi tanıyacaqsan». 21 Rəbb bəyan edir: «O
gün hay verəcəyəm, Göylərə hay verəcəyəm, Onlar da
yerə hay verəcək. 22 Yer isə taxıla, təzə şəraba və
Zeytun yağına hay verəcək, Onlar da İzreelə hay verəcək.
23 Xalqımı ölkədə Özüm üçün əkəcəyəm, "Mərhəmət
tapmamış" dediyimə Mərhəmət edəcəyəm. "Xalqım
deyil" dediyimə "Xalqımsan" deyəcəyəm. O isə Mənə
"Allahımsan" deyəcək».

3 Rəbb mənə dedi: «Get yenə də aşnasının sevdiyi zina
edən qadını sev, necə ki Rəbb İsrail övladlarını sevir,
onlarsa başqa allahlara üz tutur və bunlara təqdim edilən

üzüm kökələrini sevir». 2 Mən də qadını özüm üçün on
beş gümüşə və bir yarım xomer arpaya satın aldım. 3
Ona dedim: «Uzun müddət mənim yanımda qal, başqa
bir kişi ilə olub zina etmə. Mən də sənlə belə rəftar
edərəm. 4 Ona görə ki İsrail övladları uzun müddət
padşah və başçı, qurban və müqəddəs daş, efod və ev
bütləri olmadan yaşayacaq. 5 Sonra İsrail övladları dönüb
özlərinin Allahı Rəbbi və padşahı Davudu axtaracaq.
Axır zamanda lərzə içində Rəbbə və Onun xeyirxahlığına
doğru yönələcəklər».

4 «Ey İsrail övladları, Rəbbin sözünü eşidin, Çünki bu
ölkədə yaşayanları Rəbb ittiham edir. Sədaqət, məhəbbət,
Allahı tanımaq Bu yerdə yox olub. 2 Lənət, yalan,
qətl, oğurluq və zina Hər yerə yayılıb. Qoluzorluluq
edərək Qan üstünə qan tökürlər. 3 Bundan ötrü ölkə
yas tutur, Orada yaşayan hər kəs bezib. Həmçinin çöl
heyvanları, göy quşları, Hətta dənizdəki balıqlar da məhv
olur. 4 Ancaq heç kəs dava etməsin, Heç kəs başqasını
təqsirləndirməsin, Çünki Mənim davam sənlədir, ey
kahin. 5 Sən gündüz büdrəyəcəksən, Peyğəmbər də gecə
sənlə birgə. Sənin ananı məhv edəcəyəm. 6 Xalqım
biliksizlikdən məhv oldu. Sən biliyi rədd etdiyin üçün
Mən də səni rədd edəcəyəm ki, Bir daha Mənə kahinlik
etməyəsən. İndi ki öz Allahının qanununu unutdun,
Mən də sənin balalarını unudacağam. 7 Kahinlər nə
qədər çoxaldısa, Mənə qarşı o qədər çox günah etdi.
Onların izzətini rüsvayçılığa çevirəcəyəm. 8 Xalqımın
günahı ilə bəslənirlər, Onların qəbahətinə can atırlar. 9
Xalqın başına gələn Kahinin də başına gələcək. Tutduqları

yol üçün onları cəzalandıracağam. Əməllərinin əvəzini
onlara ödəyəcəyəm. **10** Yeyəcəklər, amma doymayacaqlar,
Fahişəlik edəcəklər, amma çoxalmayacaqlar, Çünki onlar
Rəbbi tərk edib Başqa allahlara könül verdi. **11** Zina, köhnə
və təzə şərab Onların ürəklərini cəlb edib. **12** Xalqım
ağacdan olan əşyaya sual verir, Əsalarından cavab alır,
Çünki xəyanət ruhu onları azdırdı. Özlərinin Allahından
ayrılıb xəyanət etdilər. **13** Dağların başında qurban
kəsirlər, Təpələrdə palıd, ağcaqovaq və yabanı püstə ağacı
altında Kölgələri gözəl olduğu üçün buxur yandırırlar.
Buna görə də qızlarınız fahişəlik edir, Gəlinləriniz də
zinakardır. **14** Fahişəlik edən qızlarınızı, Zina edən
gəlinlərinizi cəzalandırmayacağam. Çünki kişiləriniz
fahişələrlə oynaşır, Məbəd fahişələri ilə birgə qurban
kəsir. Dərrakəsiz xalq məhv olacaq. **15** Ey İsrail, sən
xəyanət etsən də, Heç olmasa Yəhuda təqsirkar olmasın.
Qilqala getməyin, Bet-Avenə çıxmayın. "Var olan Rəbbin
haqqı üçün" Deyib and içməyin. **16** Bəli, İsrail inadkar
bir düyə kimi inad etdi. İndi Rəbb onları Otlaqda quzu
otaran kimi necə otarsın? **17** Efrayim bütlərindən yapışdı,
Burax onu! **18** Onlar içkiləri qurtarandan sonra Hələ
pozğunluq da edir. Onların başçıları rüsvayçılığı çox sevir.
19 Külək onları qanadları ilə sarıyacaq, Qurbanlarından
ötrü utanacaqlar.

5 Ey kahinlər, bunu eşidin! Ey İsrail nəsli, diqqətlə
dinləyin! Ey padşah sarayında olanlar, qulaq verin! Sizin
barənizdə hökm çıxarıldı, Çünki siz Mispada bir tələ,
Tavor dağına sərilmiş bir tor oldunuz. **2** Qanunsuzlar
adam öldürməklə məşğuldur. Amma Mən onların hamısını

cəzalandıracağam. **3** Efrayimi tanıyıram, İsrail Məndən
gizli deyil, Çünki indi sən fahişəlik edirsən, ey Efrayim,
İsrail də murdarlanıb. **4** Əmələri qoymur ki, onlar
Özlərinin Allahına tərəf dönsün, Çünki içlərində xəyanət
ruhu var, Rəbbi də tanımırlar. **5** İsrailin qüruru özünə
qarşı şəhadət edir. İsraillə Efrayim Günahlarından ötrü
büdrəyib-yıxılır. Yəhuda da onlarla birgə yıxılır. **6** Qoyun-
keçi, mal-qara qurban edərək Rəbbi axtarmağa gedəcəklər,
Amma tapmayacaqlar, Çünki Rəbb onları tərk etdi. **7**
Onlar Rəbbə xəyanət etdi, Çünki bic uşaqlar doğdu. İndi
Təzə Ay mərasimi olanda Onlar tarlaları ilə birlikdə məhv
olacaq. **8** Giveada şeypur çalın, Ramada kərənay çalın,
Bet-Avendə car çəkin, Düşmən arxandadır, ey Binyamin!
9 Efrayim cəza günündə viran olacaq, Bu yəqin sözü İsrail
qəbilələri arasında bəyan edirəm. **10** Yəhuda başçıları
Sərhəd daşı dəyişənlərə bənzəyir. Qəzəbimi sel kimi
onların üstünə tökəcəyəm. **11** Efrayim zülm gördü, Hökm
ilə əzildi, Çünki bilə-bilə Boş şeylərin dalınca getdi. **12**
Mən Efrayimlilərə qarşı güvə, Yəhuda nəsli üçün kif
olacağam. **13** Efrayim xəstəliyini, Yəhuda yarasını gördü.
Efrayim Aşşura getdi, Böyük padşahdan kömək istədi,
Amma o sizə şəfa verməz, Yaranızı sağaltmaz. **14** Bəli,
Mən Efrayimlilərə qarşı bir şir, Yəhuda nəsli üçün cavan
aslan olacağam. Mən, Mən onu parçalayıb gedəcəyəm,
Sürüyəcəyəm və kimsə əlimdən qurtarmayacaq. **15** Sonra
qayıdıb Öz məskənimə gedəcəyəm, O vaxtacan ki özlərini
günahkar sayaraq Mənim hüzurumu axtaracaqlar. Bəlaya
düşəndə həsrətlə Məni axtaracaqlar».

6 «Gəlin Rəbbə qayıdaq. O bizi parçaladı, O da bizə şəfa
verəcək. O bizi yaraladı, O da yaramızı sarıyacaq. **2** İki gün
sonra bizi dirildəcək, Üçüncü gün ayağa qaldıracaq, Onun
hüzurunda yaşayacağıq. **3** Gəlin Rəbbi tanıyaq, tanımağa
səy edək. O hökmən dan yeri kimi doğacaq, Yağış kimi,
Torpağı sulayan yaz yağışı kimi Yanımıza gələcək». **4**
Allah deyir: «Ey Efrayim, sənə nə edim? Ey Yəhuda, bəs
sənə nə edim? Çünki məhəbbətiniz səhər dumanı, Erkən
uçub gedən şeh kimidir. **5** Buna görə də sizi peyğəmbərlər
vasitəsilə parçaladım, Ağzımdan çıxan sözlərlə öldürdüm.
Sizin üzərinizdə hökmüm Şimşək kimi parıldayır. **6**
Çünki Mən qurban deyil, Məhəbbət istəyirəm. Yandırma
qurbanlarından çox Allahı tanımağınızı istəyirəm. **7** Ancaq
onlar Adəm kimi əhdi pozdu, Orada Mənə xəyanət etdi. **8**
Gilead şər adamların şəhəridir, Qan izləri ilə doludur. **9**
Quldur dəstələri necə insan üçün pusquya yatırsa, Kahin
dəstələri də Şekemə gedən yolda adam öldürür, Bəli,
xəbislik edir. **10** İsrail nəslində qorxunc bir şey gördüm,
Efrayim fahişəliyə batmış, İsrail murdarlanmışdır. **11** Ey
Yəhuda, sənin üçün də Bir biçin günü təyin edildi. Mən
xalqımı sürgündən qaytaranda,

7 İsrailə şəfa vermək istəyəndə Efrayimin günahları,
Samariyanın pislikləri ortaya çıxır. Çünki hiylə ilə
davranırlar. Evlərə oğru girir, Küçədə quldur soyğunçuluq
edir. **2** Ürəklərində düşünmürlər ki, Mən onların bütün
pisliklərini yada salıram. İndi günahları onları dövrələyib
və Gözümün önündədir. **3** Padşahı pislikləri ilə, Başçıları
yalanları ilə sevindirirlər. **4** Hamısı zinakardır, Yoğrulan
xəmir acıyana qədər Təndirçinin odunu qurdalamağa

ehtiyac görmədiyi Soba kimi şəhvətlə yanırlar. **5**
Padşahımızın ad günündə Başçılar şərabın atəşindən
xəstələndi, Padşah da istehzaçılarla əl-ələ verdi. **6** Pusquda
yatarkən Ürəkləri soba kimi qızar. Qəzəbləri bütün gecə
için-için yanar, Səhər də alovlu atəş kimi parlayar. **7**
Onların hamısı soba kimi qızışıb Öz hakimlərini həlak
etdi. Bütün padşahları yıxıldı, Aralarında Məni çağıran
yoxdur. **8** Efrayim başqa xalqlara qarışır; Efrayim bir üzü
çiy qalan kökədir. **9** Onun gücünü özgələr yedi, O isə
bilmir, Saçına dən düşüb, O isə bilmir. **10** İsrailin qüruru
özünə qarşı şəhadət edir. Ancaq yenə də özlərinin Allahı
Rəbbə tərəf dönmür, Onu axtarmırlar. **11** Efrayim səfeh və
dərrakəsiz bir göyərçin kimidir. Gah Misirliləri çağırır,
Gah Aşşura gedirlər. **12** Onlar gedən zaman Mən onların
başına torumu atacağam. Göydəki quşlar kimi Onları
vurub yerə salacağam. İcmalarında bildirildiyi kimi Onları
cəzalandıracağam. **13** Vay onların halına! Çünki Məndən
uzaqlaşdılar. Başlarına bəla gəlsin! Çünki Mənə qarşı
üsyan etdilər. Mən onları qurtarmaq istəyirdim, Onlarsa
Mənə böhtan deyir. **14** Ürəkdən Mənə fəryad etmirlər,
Ancaq yataqlarının içində ulayırlar. Taxıl və təzə şərab
üçün özlərini yaralayırlar, Amma Məndən üz döndərirlər.
15 Mən onlara nəsihət verdim, Qollarına güc verdim.
Onlarsa Mənə qarşı qəsd qurur. **16** Onlar üz tutur, Ancaq
ucalara tərəf yox. Hədəfi əyri vuran kamana bənzəyirlər.
Dillərinin arsızlığı üzündən Başçıları qılınca tuş gələcək.
Buna görə də Misirdə Kinayə hədəfi olacaqlar.

8 Şeypur çalmağa hazırlaş! Rəbbin evinin üzərinə
Düşmən qartal kimi hücum çəkir. Çünki İsraillilər Mənim

əhdimi pozdu, Mənim qanunuma qarşı çıxdı. **2** Onlar
Mənə fəryad edib deyəcək: “Allahım, biz İsraillilər Səni
tanıyırıq”. **3** İsrail yaxşılığı rədd etdi, Düşmən onu
təqib edəcək. **4** Məndən soruşmadan Özlərinə padşah
qoydular. Məndən xəbər almadan Başçılar seçdilər.
Özlərinə qızıl və gümüşlərindən Ölümlərinə yol açan
Bütlər düzəltdilər. **5** Ey Samariya, dana bütün rədd edildi!
Mənim qəzəbim onlara qarşı alovlandı. Nə vaxta qədər
onlar pak olmayacaq? **6** Çünki bu büt İsrailin işidir, Usta
onu düzəldib, Ona görə də Allah deyil. Samariyadakı
dana bütü Xıncım-xıncım olacaq. **7** Onlar külək qaldırdı,
Qasırğa alacaqlar. Sünbül bitirməyən buğda un verməz,
Versə də, yadlar onu udacaq. **8** İsrail udulmuşdur, İndi
onlar millətlər arasında Heç kəsin bəyənmədiyi bir qab
kimi oldu. **9** Onlar tənha gəzən vəhşi eşşək kimi Aşşur
tərəfə getdi. Efrayim muzdla özünə oynaşlar tutdu.
10 Onlar millətlər arasında muzdla oynaş tutsalar da,
Mən indi onları bir yerə toplayacağam. Onlar qüdrətli
padşahın zülmündən Azalmağa başlayacaq. **11** Efrayim
günah təqdimi üçün Çoxlu qurbangah tiksə də, Bunlar
onu günaha batıran qurbangahlar oldu. **12** Mən onlar
üçün çoxlu qanun yazdım, Onlarsa bunları yad bir şey
hesab etdi. **13** Mənə kəsilən qurbanlara gəlincə, Əti Mənə
qurban gətirib Özləri yeyir. Rəbb onlardan razı deyil. İndi
onların qəbahətlərini yada salacaq, Günahlarına görə
onları cəzalandıracaq. Onlar Misirə qayıdacaq. **14** İsrail
də Yaradanını unutdu, Özünə saraylar qurdu. Yəhuda da
çoxlu qalalı şəhər tikdi, Ancaq Mən onun şəhərlərinə od
göndərəcəyəm, Qalalarını alov yeyəcək.

9 Ey İsrail, başqa xalqlar kimi Sevinib coşma, Çünki öz
Allahına xəyanət etdin. Bütün xırmanlarda Fahişəlik
muzduna könül verdin. **2** Xırman və üzümsıxan xalqı
doydurmayacaq, Təzə şərab onlara qismət olmayacaq.
3 Rəbbin torpağında yaşamayacaqlar, Efrayim Misirə
qayıdacaq, Aşşurda murdar yemək yeyəcək. **4** Rəbbə
təqdim olaraq şərab tökməyəcəklər, Qurbanları Ona
məqbul olmayacaq. Qurbanlar onlara yas çörəyi olacaq,
Onu yeyənlərin hamısı murdar olacaq. Çörəkləri özlərinə
qismət olacaq, Amma Rəbbin evinə gətirilməyəcək.
5 Təntənəli bayramda, Rəbbin bayram günündə nə
edəcəksiniz? **6** Məhvdən qaçsalar da, Misir onları
yığacaq, Memfis qəbirə basdıracaq. Onların gümüş
xəzinələrini gicitkən tutacaq, Çadırlarında qanqal bitəcək.
7 Onların cəza günləri gəldi, Haqq-hesab günləri yetişdi.
Qoy İsrail bunu bilsin! Təqsirlərinizin çoxluğundan,
Düşmənçiliyinizin böyüklüyündən Peyğəmbəri əbləh,
Ruhani adamı divanə saydınız. **8** Peyğəmbər Allahımın
Efrayim üzərində qoyduğu gözətçidir. Amma onun getdiyi
hər yerdə tor qurdular, Allahın evində düşmənçilik var. **9**
Givea günlərində olduğu kimi Onlar böyük pozğunluğa
düçar oldu. Allah onların təqsirlərini yada salacaq,
Günahları üçün onları cəzalandıracaq. **10** Səhrada üzüm
tapan kimi Mən İsraili tapdım, İlk dəfə məhsul verən
əncir nübarı kimi Mən atalarınızı gördüm. Amma onlar
Baal-Peora çatanda Rüsvayçı bütlərə təslim oldu. Özləri
də sevdikləri şeylər kimi İyrənc oldu. **11** Efrayimin calalı
Bir quş kimi uçub gedəcək. Nə doğum, nə hamiləlik,
nə mayalanma olacaq. **12** Öz uşaqlarını böyütsələr

də, Balalarını əllərindən alacağam, Onları kimsəsiz
qoyacağam. Mən onları tərk etdikdə vay hallarına! **13**
Mən gördüm ki, Efrayim Sur şəhəri kimi gözəl bir yerdə
məskən salıb. Amma Efrayim öz övladlarını Qatil qabağına
çıxaracaq». **14** Ya Rəbb, nə verəcəksən, ver onlara,
Onlara uşaq salan bətn, südsüz döşlər ver! **15** Rəbb deyir:
«Onlar bütün pis əməllərini Qilqalda edir, Orada onlara
nifrət etdim. Etdikləri günahlardan ötrü Onları evimdən
qovacağam. Artıq onları sevməyəcəyəm. Bütün başçıları
üsyankardır. **16** Efrayim kəsildi, Kökləri qurudu. Onlar
bar verməyəcək. Əgər doğsalar da, Bətnlərinin əziz barını
Mən məhv edəcəyəm». **17** Allahım onları rədd edəcək,
Çünki Ona qulaq asmadılar. Millətlər arasında sərgərdan
gəzəcəklər.

10 İsrail bir qollu-budaqlı meynədir ki, Bol-bol bar gətirir.
Ancaq barı artdıqca Qurbangahları da artırdı. Torpağı
bərəkətli olduqca Daha gözəl olan müqəddəs daşları da
düzəltdi. **2** Onların ürəkləri yalanla doldu, Günahlarına
görə də cəzalanacaqlar. Rəbb onların qurbangahlarını
dağıdacaq, Müqəddəs daşlarını sındıracaq. **3** Onda onlar
deyəcək: «Bizim padşahımız yoxdur, Çünki biz Rəbdən
qorxmadıq. Padşahımız olsa da, Bizə nə edəcəkdi?» **4**
Əhd bağlayanda boş vədlər verir, Yalandan and içirlər.
Buna görə də məhkəmə işləri Şumlanmış tarladakı zəhərli
ot kimi böyüyür. **5** Samariya sakinləri Bet-Avendəki
dana bütlərinə görə Qorxuya düşəcək. Onun üçün xalqı
yas tutacaq. Onun calalı ilə coşan kahinləri Sürgünə
aparıldığı üçün ağlayacaq. **6** Büt özü Aşşura – böyük
padşaha Hədiyyə aparılacaq. Efrayim biabır olacaq,

İsrail aldığı məsləhətdən utanacaq. 7 Samariya və onun
padşahı Su üstündəki çubuq kimi Axıb-gedəcək. 8 İsrailin
günahı olan Avendəki səcdəgahlar yox olacaq, Onun
qurbangahlarında Tikan və qanqal bitəcək. O zaman
dağlara «Bizi örtün!», Təpələrə «Üstümüzə yıxılın!»
deyəcəklər. 9 «İsrail Giveada keçirdiyi Günlərdən bəri
günah etdi. Orada öz işlərini davam etdirdilər. Şər
adamlara qarşı müharibə Onları Giveada yaxalamazmı?
10 Mən istədiyim zaman Onları cəzalandıracağam. Xalqlar
onlara qarşı birləşib, İkiqat cinayətlərindən ötrü Onları
əsir edəcək. 11 Efrayim əhliləşmiş, Taxıl döyməyi sevən
düyəyə bənzər. Mən onun incə boynunu əsirgədim. İndi
isə Efrayimi sürdürəcəyəm. Yəhuda yer şumlasın, Yaqub
isə dırmıq çəksin. 12 Özünüz üçün salehlik əkin, Məhəbbət
bəhərini biçərsiniz. Dincə qoyulmuş torpağınızı şumlayın,
Çünki Rəbbi axtarmaq vaxtıdır. Nəhayət, O gəlib üstünüzə
Salehliyin nemətlərini yağdıracaq. 13 Amma siz pislik
əkib, Qəbahət biçdiniz. Yalanın bəhərini yediniz. Çünki
öz üsulunuza, Çoxlu cəngavərlərinizə güvəndiniz. 14
Xalqınızın içində müharibə gurultusu qopacaq, Bütün
qalalarınız dağılacaq, Necə ki Şalman müharibə günündə
Bet-Arbeli dağıtdı, Ana uşaqları ilə birgə yerə çırpılıb
parçalandı. 15 Ey Bet-El, pisliyinin çoxluğu üzündən
Sənlə də belə rəftar ediləcək. Dan ağaranda İsrail
padşahı həlak olacaq.

11 İsrail uşaq ikən onu sevdim, Öz oğlumu Misirdən
çağırdım. 2 Peyğəmbərlər İsraili çağırdıqca İsrail onlardan
uzaqlaşdı. Baal bütlərinə qurban kəsdilər, Oyma bütlərə
buxur yandırdılar. 3 Efrayimə gəzməyi Mən öyrətdim,

Onları qollarım üstünə aldım. Ancaq bilmədilər ki, Onlara
Mən şəfa verdim. 4 Onları insani tellərlə, Sevgi bağları ilə
Özümə çəkdim. Onlar üçün çənələrindən boyunduruğu
qaldıran Bir kəs oldum, əyilib onlara yemək verdim.
5 Məgər Misirə qayıtmayacaqlar? Aşşur onlara padşah
olmayacaq? Çünki onlar Mənə üz tutmaq istəmədilər.
6 Şəhərlərinin içində qılınc fırlanacaq, Onların qapı
sürgülərini qıracaq. Fitnələri üzündən onları yeyib-
qurtaracaq. 7 Xalqım Məndən üz döndərməyi qərara alıb.
Haqq-Taalanı çağırsalar da, Onları heç vaxt ucaltmayacaq.
8 Ey Efrayim, səni necə əldən verim? Ey İsrail, səni necə
təslim edim? Admaya etdiyimi sənə necə edim? Səni
necə Sevoyim kimi edim? Köksümdə ürəyim alt-üst oldu,
Mərhəmət hisslərim alovlandı. 9 Mən qızğın qəzəbimlə
rəftar etmərəm, Efrayimi artıq məhv etmərəm. Çünki
Mən Allaham, insan deyiləm, Aranızda Müqəddəs Olanam.
Qəzəblə üzərinizə gəlmərəm. 10 Onlar aslan kimi nərə
çəkən Rəbbin arxasınca gedəcək. O nərə çəkəndə Övladları
qərbdən titrəyərək gələcək. 11 Misirdən quşlar kimi,
Aşşur ölkəsindən göyərçinlər kimi Titrəyərək gələcəklər.
Onları evlərində sakin edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir.
12 Efrayim yalanla, İsrail nəsli hiylə ilə ətrafımı bürüdü.
Amma Yəhuda hələ də Allahla birgə gedir, Müqəddəs
Olana sadiqdir.

12 Efrayim yellə bəslənir, Bütün gün şərq küləyinin
dalınca düşür. Yalanı, qoluzorluluğu artırır. Aşşurla saziş
bağlayır, Misirə zeytun yağı göndərir. 2 Yəhuda ilə Rəbbin
davası var, Yaqubu getdiyi yola görə cəzalandıracaq,
əməllərinə görə əvəz verəcək. 3 O hələ ana bətnində ikən

Qardaşının topuğundan tutdu, Böyüklük çağında Allahla
güləşdi. **4** Mələklə güləşib ona üstün gəldi, Ağlayaraq
Ondan xeyirxahlıq istədi. Allah onu Bet-Eldə tapdı. **5**
Ordular Allahı Rəbb Bizimlə orada danışdı. Onun adı
«Rəbb»dir. **6** Buna görə də sən Allahına üz tut, Məhəbbətə,
ədalətə bağlan, Daim Allahına ümid bağla. **7** Efrayim
tacirdir, Əlindəki aldadıcı tərəzi ilə Aldatmağı sevir. **8**
Efrayim deyir: «Doğrudan da, mən varlandım, Özüm
üçün sərvət topladım. Çoxlu şeylər qazansam da, Məndə
günah sayılacaq bir təqsir tapılmayacaq». **9** «Ancaq
səni Misir torpağından çıxaran Allahın Rəbb Mənəm.
Bayram günlərində olduğu kimi Səni yenə öz çadırlarında
məskunlaşdıracağam. **10** Mən peyğəmbərlərlə danışdım,
Çoxlu görüntü göndərdim, Peyğəmbərlərin dilindən
məsəllər söylədim». **11** Gilead xalqı pis xalqdır, Doğrudan
da, yaramazdır. Qilqalda buğaları qurban kəsirlər. Onların
qurbangahları Şumlanmış tarladakı daş qalaqları kimidir.
12 Yaqub Aram torpağına qaçdı, İsrail arvad üçün qul oldu,
Arvada görə qoyun otardı. **13** Rəbb İsraili bir peyğəmbər
vasitəsilə Misirdən çıxartdı, Bir peyğəmbər vasitəsilə
qorudu. **14** Efrayim Allahı bərk qəzəbləndirdi, Tökdüyü
qanı öz başına gətirəcək, Xudavənd onun rüsvayçılığını
özünə qaytaracaq.

13 Efrayim danışanda hamı titrəyirdi. İsraildə ucalmışdı,
Amma Baala tapınıb təqsir edəndə məhv oldu. **2** İndi
günah üstünə günah edirlər, Gümüşlərindən özlərinə
tökmə bütlər, Məharətlə düşünülmüş bütlər düzəldirlər.
Hamısı usta işidir. «Qurban gətirən adamlar Danaları
öpsün!» deyirlər. **3** Buna görə də səhər dumanı, Erkən uçub

gedən şeh, Xırmanda sovrulan saman çöpü, Bacadan çıxan
tüstü kimi olacaqlar. **4** «Ancaq Səni Misir torpağından
çıxaran Allahın Rəbb Mənəm. Sən Məndən başqa allah
tanımamalısan, Çünki Məndən başqa xilaskar yoxdur.
5 Mən sənə çöldə, quraq torpaqlarda göz-qulaq oldum.
6 Onları bəslədiyimə görə doydular, Doyandan sonra
onların ürəyi qürurlandı, Buna görə də Məni unutdular. **7**
Mən onlara bir aslan olacağam, Bəbir kimi yol kənarında
Pusquda duracağam. **8** Balalarından məhrum olmuş ayı
kimi Onlara hücum çəkəcəyəm, Ürəklərinin pərdəsini
yırtacağam. Dişi aslan kimi onları yeyib-qurtaracağam,
Vəhşi canavar onları parçalayacaq. **9** Ey İsrail, Mənə –
Köməkçinə qarşı çıxmağın Səni ölümə aparır. **10** İndi
padşahın haradadır ki, Bütün şəhərlərində səni xilas
etsin? Hakimlərin haradadır? Sən ki onlar barədə "Mənə
bir padşah və başçılar ver" deyirdin. **11** Qəzəb içində
sənə padşah verdim, Hiddətlənəndə onu apardım. **12**
Efrayimin qəbahəti yığılıb, Günahı qeydə alınıb. **13** Doğan
qadının ağrıları ona çatır, Amma o, ağılsız oğuldur. Çünki
vaxtı çatanda Bətndən çıxmağa ləngiyir. **14** Mən onları
ölülər diyarının əlindən satın alacağam, Onları ölümdən
xilas edəcəyəm. Ey ölüm, bəlaların hanı? Ey ölülər diyarı,
həlakın hanı? Gözümdə mərhəmət görünməyəcək. **(Sheol
h7585)** **15** Efrayim öz qardaşları arasında Barlı-bəhərli olsa
da, Şərq yeli, səhradan qalxan Rəbbin küləyi gələcək,
Onun bulağı quruyacaq, Çeşməsinin suyu kəsiləcək. Bütün
qiymətli şeylər xəzinəsi qarət olunacaq. **16** Samariya
günahının cəzasını çəkəcək, Çünki Allahına qarşı üsyankar

oldu. Onlar qılıncdan həlak olacaq. Balaları yerə çırpılıb
parçalanacaq, Hamilə qadınlarının qarnı yarılacaq».

14 Allahın Rəbbə üz tut, ey İsrail, Çünki günahlarından
ötrü büdrədin. **2** Dua sözləri ilə Rəbbə tərəf dönün. Ona
belə deyin: «Hər qəbahətimizi bağışla, Bizi mərhəmətlə
qəbul et. Buğalar yerinə ağzımızdan çıxan Şükürləri
təqdim edirik. **3** Aşşur bizi xilas etməyəcək, Atların
belinə minməyəcəyik, Artıq əl işlərimizə "Allahlarımız"
deməyəcəyik. Çünki yetim Səndən mərhəmət görəcək». **4**
«Onların dönüklüyünə əlac edəcəyəm, Onları ürəkdən
sevəcəyəm, Çünki qəzəbim onlardan vaz keçdi. **5** Mən
İsrailə bir şeh olacağam, O, zanbaq kimi çiçək açacaq,
Livan sidri kimi kök atacaq. **6** Qollu-budaqlı olacaq,
Zeytun ağacı kimi gözəl olacaq, Livan sidri kimi ətir
saçacaq. **7** Adamlar yenə də kölgəsi altında oturub Buğda
kimi cücərəcək, Meynə kimi tumurcuqlayacaq, Şöhrəti
Livan şərabı kimi olacaq. **8** Efrayim deyəcək: "Artıq
bütlər nəyimə gərəkdir?" Mən onun səsini eşidəcəyəm,
Ona nəzər salacağam. Mən həmişəyaşıl şam kimiyəm,
Sənin bar verməyin Məndən gələcək. **9** Kim müdrikdirsə,
bu sözləri dərk etsin, Kim dərrakəlidirsə, bunları başa
düşsün. Çünki Rəbbin yolları düzdür. Salehlər o yollarla
gedir, Ancaq üsyankarlar o yollarda büdrəyir».

Yoel

1 Petuelin oğlu Yoelə nazil olan Rəbbin sözü budur: **2** Ey
ağsaqqallar, bunu dinləyin. Ey bütün ölkə əhalisi, buna
qulaq asın, Sizin və atalarınızın dövründə Belə bir şey
olubmu? **3** Siz bunu övladlarınıza danışın. Övladlarınız
da öz övladlarına, Onların övladları isə gələcək nəslə
danışsın. **4** Kəsici çəyirtkələrdən qalanı qaynaşan çəyirtkə
yedi, Qaynaşan çəyirtkədən qalanı tullanan çəyirtkə yedi,
Tullanan çəyirtkədən qalanı dağıdıcı çəyirtkə yeyib-
qurtardı. **5** Ayılın, ey sərxoşlar və ağlayın. Ey şirin şərab
içənlər, hamınız nalə çəkin, Ona görə ki, şirin şərab
ağzınızdan alındı. **6** Çünki mənim torpağımın üzərinə
Qüvvətli və saysız-hesabsız bir millət gəldi. Onların
dişləri aslan dişləri kimidir, Onlarda dişi aslanın köpək
dişləri var. **7** Tənəyimi məhv etdi, Əncir ağacımı gəmirdi,
Qabıqlarını tamamilə soyub yerə atdı, Budaqları ağ qaldı.
8 Cavanlıqda nişanlısını itirən, Büsbütün çul geyinən Bir
qız kimi yas tutun. **9** Rəbbin evindən Taxıl təqdimi və
içmə təqdimi kəsildi, Rəbbə xidmət edən kahinlər yas
tutur. **10** Zəmi viran qalıb, torpaq ağlayır, Çünki taxıl
zay oldu, təzə şərab qurudu, Zeytun yağı qurtardı. **11**
Buğda və arpaya görə Ey əkinçilər, utanın! Ey bağbanlar,
nalə çəkin! Çünki torpağın məhsulları yoxa çıxdı, **12**
Tənək qurudu, Əncir ağacı soldu, Nar, xurma, alma,
Çölün bütün ağacları qurudu. Görün ki, bəşər övladları
arasından sevinc yox oldu. **13** Ey kahinlər, çul geyinərək
yas tutun! Ey qurbangah xidmətçiləri, nalə çəkin! Ey
Allahıma xidmət edənlər, Gəlin çulda gecələyin, Çünki
Allahınızın evindən Taxıl təqdimi və içmə təqdimi yox

oldu. **14** Oruc üçün vaxt təyin edin, Təntənəli toplantı
çağırın. Ağsaqqalları, ölkənin bütün əhalisini Allahınız
Rəbbin evinə yığın, Rəbbə fəryad qoparın. **15** Vay o
günə! Budur, Rəbbin o günü yaxındır, O gün Külli-İxtiyar
fəlakət gətirəcək. **16** O yemək gözlərimizin önündən,
Sevinc və şadlıq Allahımızın evindən yox olmadımı? **17**
Torpaq kəsəkləri altında toxumlar çürüdü, Zirzəmilər
boş qaldı, Anbarlar dağıldı, Çünki taxıllar məhv oldu. **18**
Heyvanlar necə də inildəyir, Naxırlar çaşbaş qalıb, Çünki
onlar otlaqsız qalıb, Sürülər də susuzluqdan əldən düşür.
19 Ya Rəbb, Sənə fəryad edirəm, Çünki çölün otlaqlarını
alov yandırıb-yaxdı, Bütün düzəngahın ağacları odda
qovruldu. **20** Çöl heyvanları da Səni çağırır, Axı axar sular
quruyub, Çölün otlaqlarını alov yandırıb-yaxdı.

2 Sionda şeypur çalın, Müqəddəs dağımda bərkdən çalın.
Qoy ölkənin bütün əhalisi titrəsin, Çünki Rəbbin günü
gəlir, Həmin gün yaxındadır. **2** Qaranlıq zülmətli bir
gün! Buludlu və qatı qaranlıq bir gün! Bir qoşun gəlir
Dağlar üzərində yayılan dan kimi Çoxsaylı və qüvvətli
bir qoşun. Elə bir qoşun ki, Əzəldən bəri bunun kimisi
olmamışdır, Bundan sonra da nəsillər boyu olmayacaqdır.
3 Önlərindəki hər şeyi od yandırıb-yaxır, Arxada qalanları
alov qovurur. Önlərindəki Eden bağına bənzər yerdir,
Arxalarında olansa izsiz bir səhradır, Heç nə onlardan
qaçıb qurtara bilmir. **4** Onlar görkəmcə ata bənzəyir.
Atlar necə çapırlarsa, Onlar da eləcə çapırlar. **5** Döyüş
arabalarına bənzəyən səslə, Küləşi yandırıb-yaxan od-
alovun səsi ilə, Dağların zirvələri üzərindən tullanırlar.
Onlar hücum üçün düzülən güclü bir qoşuna bənzəyirlər.

6 Onların qarşısında xalqlar sanki ağrı çəkir, Bütün
üzlər solur. **7** Qaçırlar igidlər kimi, Divara dırmaşırlar
cəngavərlər kimi. Hamı nizamla gedir sırasını pozmadan. **8**
Heç kim yoldaşını tapdalamadan Yolundan çıxmır. Silahlar
sırasını yarıb-keçirlər, Lakin salamat qalırlar. **9** Şəhərə
doğru qaçışır, Divarlardan atlanıb evlərə soxulurlar,
Quldur kimi pəncərələrdən girirlər. **10** Qarşılarında yer
sarsılır, Göylər lərzəyə gəlir, Günəş və ay qaralır, Ulduzlar
işıqlarını gizlədir. **11** Rəbb Öz ordusu önündə səs salır:
Ordularının sayı-hesabı yoxdur. Onun sözünü yerinə
yetirənlər güclüdür. Rəbbin günü möhtəşəm və çox
dəhşətlidir. Buna kim dözə bilər? **12** Rəbb belə bəyan
edir: «İndi isə orucla, ağlamaqla, yas tutmaqla Bütün
qəlbinizlə Mənə dönün. **13** Paltarlarınızı deyil, ürəyinizi
yırtın, Allahınız Rəbbə tərəf qayıdın». Çünki O, lütfkar
və rəhmlidir, Hədsiz səbirlidir, bol məhəbbətlidir, Bəla
göndərməz, rəhm edər. **14** Kim bilir, bəlkə rəhm edib
dönər? Sonra Allahınız Rəbbə Taxıl və içmə təqdimlərini
verəsiniz deyə Sizə bərəkət verər. **15** Sionda şeypur çalın,
Oruc üçün vaxt təyin edin, Təntənəli toplantı çağırın. **16**
Xalqı bir yerə yığın, Camaatı təqdis edin, Ağsaqqalları
yığın, Uşaqları və südəmər çağaları toplayın. Bəy öz
otağından, Gəlin də öz gərdəyindən çıxsın. **17** Rəbbə
xidmət edən kahinlər Məbədin eyvanı ilə qurbangah
arasında ağlayıb desin: «Ya Rəbb, xalqına qıyma, Öz irsini
rüsvay olmağa qoyma! Qoyma onlar millətlərin dilinə
düşsün. Axı nə üçün xalqlar arasında belə deyilsin: "Bəs
hanı onların Allahı?"» **18** O zaman Rəbb Öz torpağına
qıymayacaq, Öz xalqına rəhm edəcək. **19** Rəbb xalqına

belə cavab verəcək: «Budur, sizə taxıl, Təzə şərab və
zeytun yağı göndərəcəyəm, Bunlarla doyacaqsınız, Artıq
sizi millətlər arasında rüsvay etməyəcəyəm. **20** Şimal
tərəfdən gələn ordunu sizdən uzaqlaşdıracağam. Onu
quraq, izsiz bir yerə, Qarşıdakı ordunu Şərq dənizinə,
Arxadan gələnləri isə Qərb dənizinə aparacağam. Onların
cəsədlərinin pis iyləri ətrafa yayılacaq». Həqiqətən,
Rəbb böyük işlər gördü. **21** Qorxma, ey torpaq, sevin,
fərəhlən. Bu böyük işləri görən Rəbdir. **22** Qorxmayın,
ey çöl heyvanları, Çünki çölün otlaqları göyərir. Ağac
meyvəsi ilə yüklənir, əncir ağacı, tənək bəhrələrini
verir. **23** Ey Sion xalqı, Allahınız Rəbdə sevinin və
şadlanın, Çünki payız yağışını sizə kifayət qədər verir.
Əvvəlki kimi payız yağışı ilə Yaz yağışını yağdırır. **24**
Xırmanlar taxılla dolu olacaq, Təknələr təzə şərab və
zeytun yağı ilə daşacaq. **25** «Aranıza göndərdiyim böyük
qoşunumun – Kəsici çəyirtkənin, qaynaşan çəyirtkənin,
Tullanan çəyirtkənin və dağıdıcı çəyirtkənin Yeyib-
qurtardığı illərin əvəzini verəcəyəm. **26** Bol-bol, doyunca
yeyəcəksiniz, Sizin üçün möcüzəli şeylər edən Allahınız
Rəbbin adına şükürlər edəcəksiniz. Xalqım əbədi olaraq
rüsvay olmayacaq. **27** Onda biləcəksiniz ki, Mən İsrailin
arasındayam, Allahınız Rəbb Mənəm, Başqası yoxdur.
Xalqım əbədi olaraq rüsvay olmayacaq. **28** Ondan sonra isə
Bütün bəşər üzərinə Ruhumu tökəcəyəm. Oğullarınız və
qızlarınız peyğəmbərlik edəcək, Ağsaqqallarınız röyalar,
Cavanlarınızsa görüntülər görəcək. **29** O günlərdə qul
və qarabaşların üzərinə də Ruhumu tökəcəyəm. **30**
Göylərdə və yerdə əlamətlər göstərəcəyəm: Qan, alov

və tüstü dirəkləri görünəcək. 31 Rəbbin möhtəşəm və
dəhşətli günü gəlməzdən əvvəl Günəş qaranlığa və ay
qan rənginə dönəcək. 32 Amma Rəbbin adını çağıran hər
kəs xilas olacaq, Çünki Rəbbin dediyi kimi Sion dağında
və Yerusəlimdə qurtuluş olacaq, Rəbbin çağırdığı sağ
qalanlar arasında olacaq.

3 O günlərdə Yəhuda və Yerusəlimin Sərvətlərini geri
qaytardığım zaman 2 Bütün millətləri yığıb Yehoşafat
vadisinə endirəcəyəm. İrsim və xalqım İsraildən ötrü
Orada millətləri mühakimə edəcəyəm, Çünki xalqımı
millətlər arasında dağıtdılar, Torpağımı da böldülər. 3
Xalqım üçün püşk atdılar, Oğlan uşaqlarını fahişə əvəzinə
verdilər, İçki içsinlər deyə Qızları şəraba satdılar». 4
«Ey Surlular, Sidonlular və bütün Filişt vilayətlərinin
əhalisi, siz kimsiniz ki, Məndən qisas alasınız. Əgər siz
Məndən qisas alsanız, çox tezliklə Mən sizin etdiyinizin
əvəzini öz başınıza döndərəcəyəm. 5 Siz qızılımı və
gümüşümü aldınız və qiymətli şeylərimi məbədlərinizə
apardınız, 6 Yəhuda və Yerusəlim xalqını öz vətənlərindən
uzaqlaşdırmaq üçün Yunan xalqına satdınız. 7 Amma
Mən onları satdığınız yerdən götürəcəyəm, etdiyinizin
əvəzini öz başınıza döndərəcəyəm. 8 Oğul-qızlarınızı
Yəhuda xalqına satacağam və Yəhuda xalqı isə onları
ucqar bir millətə – Səbalılara satacaq». Rəbb belə söylədi.
9 «Millətlər arasında bunu elan edin: Döyüşə hazırlaşın,
İgidləri qızışdırın, Bütün döyüşçülər yaxınlaşıb yuxarı
çıxsın. 10 Kotanlarınızdan qılınc, Dəryazlarınızdan nizə
düzəldin. Qoy zəif olan "güclüyəm" desin. 11 Tələsin,
ey hər tərəfdəki millətlər, Gəlin və toplaşın. Ya Rəbb,

igidlərini oraya endir. **12** Millətlər hərəkətə gələrək
Yehoşafat vadisinə çıxsın, Çünki hər tərəfdəki bütün
millətləri Mühakimə etmək üçün orada oturacağam. **13**
Oraq çalın, Çünki məhsul yetişib. Gəlin ayağınızla əzin,
Çünki üzümsıxanlar doludur, Təknələr daşır. Çünki onların
pisliyi böyükdür». **14** Kütlələr, mühakimə vadisində
olan kütlələr, Çünki mühakimə vadisində Rəbbin günü
yaxındır! **15** Günəş və ay qaralır, Ulduzlar işıqlarını
gizlədir. **16** Rəbb Siondan nərə çəkəcək, Yerusəlimdən
guruldayacaq, Göy və yer sarsılacaq. Lakin Rəbb Öz xalqı
üçün sığınacaq yer, İsrail övladları üçün qala olacaq. **17** «O
zaman biləcəksiniz ki, Müqəddəs dağım Sionda məskən
salan Allahınız Rəbb Mənəm! Yerusəlim müqəddəs olacaq,
Artıq yadellilər oradan keçməyəcək. **18** O gün belə olacaq:
Dağlardan şirin şərab damacaq, Təpələrdən süd axacaq,
Yəhudanın bütün dərələrində sular axacaq. Rəbbin
evindən bir qaynaq çıxacaq, əbrişimlər vadisini sulayacaq.
19 Yəhuda xalqına qəddarlıq etdiyinə, Torpaqlarında
günahsız qan tökdüyünə görə Misir viran qalacaq, Edom
izsiz bir səhra olacaq. **20** Lakin Yəhuda əbədi qalacaq,
Yerusəlim nəsildən-nəslə keçəcək. **21** Onların tökdüyü
qanları İndiyə qədər bağışlamamışam, Lakin bundan
sonra bağışlayacağam. Rəbb Sionda məskən salır».

Amos

1 Bu, Teqoada sürü sahiblərindən biri olan Amosun
sözləridir. O, Yəhuda padşahı Uzziyanın və İsrail padşahı
Yoaş oğlu Yarovamın dövründə – böyük zəlzələdən iki il
qabaq İsrail barədə belə görüntü görmüşdü. **2** Amos belə
dedi: «Rəbb Siondan nərə çəkir, Yerusəlimdən guruldayır.
Bundan otlaqlar solur, Karmel dağının başı quruyur. **3**
Rəbb belə deyir: "Dəməşqlilərin üç-dörd qat günahına
görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar Gileadı
dəmirdişli vəllərlə döydü. **4** Buna görə də Xazaelin
sarayına od yağdıracağam ki, Ben-Hadadın qalalarını
yandırıb-yaxsın. **5** Dəməşqin darvazalarının sürgülərini
qıracağam, Aven dərəsindən əhalini silib-atacağam, Bet-
Edendən əsa gəzdirəni kəsəcəyəm, Aram xalqı Qirə
sürgünə aparılacaq" Rəbb belə deyir. **6** Rəbb belə deyir:
"Qəzzəlilərin üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız
buraxmayacağam. Çünki onlar bütün camaatı əsir edib
Edoma təslim etdi. **7** Buna görə də Qəzzənin divarlarına
od yağdıracağam ki, Oranın qalalarını yandırıb-yaxsın.
8 Aşdoddan əhalini silib-atacağam, Aşqelondan əsa
gəzdirəni kəsəcəyəm. Eqrona qarşı əlimi qaldıracağam,
Qalan Filiştlilər də yox olacaqlar" Xudavənd Rəbb belə
deyir. **9** Rəbb belə deyir: "Surluların üç-dörd qat günahına
görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar bütün
camaatı Edoma əsir edib qardaşlıq əhdini pozdu. **10**
Buna görə də Surun divarlarına od yağdıracağam ki,
Oranın qalalarını yandırıb-yaxsın". **11** Rəbb belə deyir:
"Edomluların üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız
buraxmayacağam, Çünki onlar mərhəmət hissini qılıncla

boğub qardaş xalqı qovdular, Heç vaxt azğınlıqlarının
qarşısını almadılar və yırtıcılıq etdilər. 12 Buna görə də
Temana od yağdıracağam ki, Bosranın qalalarını yandırıb-
yaxsın". 13 Rəbb belə deyir: "Ammonluların üç-dörd qat
günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki
onlar ərazilərini genişləndirmək üçün Gileadda hamilə
qadınların qarınlarını yırtdılar. 14 Buna görə də Rabbanın
divarına od vuracağam ki, Oranın qalalarını yandırıb-
yaxsın. Bu yer döyüş zamanı qışqırtı ilə, Qasırğa günü
fırtına ilə dağılacaq. 15 Onların padşahları ilə başçıları
Birgə sürgünə aparılacaq" Rəbb belə deyir.

2 Rəbb belə deyir: "Moavlıların üç-dörd qat günahına
görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar Edom
padşahının sümüklərini yandırıb əhəng hazırladı. 2 Buna
görə də Moava od yağdıracağam ki, Qeriyotun qalalarını
yandırıb-yaxsın. Moav qışqırtı və şeypur səsi altında,
Səs-küylə məhv olacaq. 3 Onların arasından hakimləri
kəsib-atacağam, Bütün başçılarını da öldürəcəyəm" Rəbb
belə deyir. 4 Rəbb belə deyir: "Yəhudalıların üç-dörd
qat günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam,
Çünki onlar Rəbbin qanununa xor baxıb qaydalarına
riayət etmədi, Atalarının sitayiş etdiyi saxta bütlər onları
da yollarından azdırdı. 5 Buna görə də Yəhudaya od
yağdıracağam ki, Yerusəlimin qalalarını yandırıb-yaxsın".
6 Rəbb belə deyir: "İsraillilərin üç-dörd qat günahına
görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar düz
adamları pula, Möhtacları da bir cüt çarığa satır, 7
Yoxsulları toz-torpağın içinə salıb əzir, Məzlumlara yol
vermir. Ata və oğul eyni qızla yatıb Müqəddəs adımı

ləkələyir. 8 İsraillilər hər qurbangahın yanında Girov
götürdükləri paltarın üzərində yatır, Özlərinin Allahının
məbədində Cərimə üçün gətirilən şərabı içirlər. 9 Amma
Mən sidr ağacı kimi hündür, Palıd ağacı kimi möhkəm olan
Emorluları qarşınızda yox etdim, Yuxarıdan bəhrəsini,
aşağıdan kökünü kəsdim. 10 Mən sizi Misir torpağından
çıxarıb Qırx il çöldə gəzdirmişdim ki, Siz Emorluların
torpağına sahib olasınız. 11 Oğullarınızdan peyğəmbərlər,
Cavanlarınızdan Nəzirilər təyin etdim. Ey İsraillilər, bu
belə deyilmi?" Rəbb bəyan edir. 12 "Siz isə Nəzirilərə
şərab içirdiniz, Peyğəmbərlərə ‹peyğəmbərlik etmə›
əmri verdiniz. 13 Dərzlə dolu olan araba torpağı necə
əzirsə, Mən də sizi elə əzəcəyəm. 14 Bərk qaçan qaça
bilməyəcək, Qüvvətli isə gücünü göstərə bilməyəcək.
İgid canını qurtara bilməyəcək, 15 Yay çəkən də mövqe
tuta bilməyəcək. Ayaqdan çevik olan qurtula bilməyəcək,
Süvari də canını qurtara bilməyəcək. 16 Hətta ən igid
döyüşçü belə, O gün əliyalın qaçacaq" Rəbb belə bəyan
edir.

3 Ey İsraillilər! Rəbbin əleyhinizə dediyi sözü dinləyin!
Misir torpağından çıxardığı bu nəslin hamısına belə
deyir: 2 "Yer üzündəki nəsillərin arasında yalnız sizinlə
ünsiyyət yaratmışam. Ona görə Mən bütün cəzanızı öz
başınıza gətirəcəyəm". 3 İki nəfər razılaşıb görüşməsə,
Birgə yol gedərmi? 4 Şikarı olmayan şir Meşədə nərə
çəkərmi? Heç nə ovlamamış gənc aslan Yuvasında
nərildəyərmi? 5 Yerdə tələ qurub yem qoyulmazsa,
Oraya quş düşərmi? Bir şey tutmayan tələ Yerindən
atılarmı? 6 Şəhərdə şeypur çalınarsa, Xalq qorxuya

düşməzmi? Əgər Rəbb bəla göndərməsə, Hansısa bir
şəhərə bəla gələrmi? 7 Həqiqətən, Xudavənd Rəbb qulu
olan peyğəmbərlərə Öz niyyətini açmadan heç nə etmir.
8 Şir nərə çəkəndə Kim ondan qorxmaz? Xudavənd
Rəbb söyləyəndə Kim peyğəmbərlik etməz? 9 Aşdodun
qalalarında, Misir torpağının qalalarında belə elan edin:
"Samariya dağlarının üzərinə yığılın. Oradakı böyük
qarışıqlığı, Onun içindəki təzyiqi görün". 10 Rəbb bəyan
edir: "Hətta düz iş görməyi bacarmırlar. Onlar qalalarına
zorakılıqla, Soyğunçuluqla qənimət yığır". 11 Ona görə
də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Düşmən gəlib ölkəni
mühasirəyə alacaq, Səni gücdən salıb qalalarını qarət
edəcək". 12 Rəbb belə deyir: "Çoban şir ağzından necə iki
bud sümüyü Yaxud qulağın bir parçasını çəkib qurtararsa,
Samariyada divan üzərində, Dəməşqdə yataqda oturan
İsrail övladları da eləcə xilas olacaq". 13 "Buna qulaq
asın! Yaqub nəslinə xəbərdarlıq edin!" Ordular Allahı
Xudavənd Rəbb belə deyir. 14 "Mən İsraillilərə günahlarına
görə cəza verəcəyim gün Bet-Eldəki qurbangahı da
cəzalandıracağam. O qurbangahın buynuzları kəsilib yerə
tullanacaq. 15 Mən qış sarayı ilə yay sarayını yıxacağam,
Fil sümüyü ilə bəzənmiş evlər dağılacaq, Böyük saraylar
viran qalacaq" Rəbb belə bəyan edir.

4 Ey sizlər, Samariya dağında bəslənən Başan inəkləri!
Bu sözü dinləyin, ey yoxsullara zülm edən, Möhtacları
sıxışdıran, ərlərinə "gətir içək" deyən qadınlar! 2
Xudavənd Rəbb Öz müqəddəsliyi naminə belə and
içmişdir. "Budur, üstünüzə elə vaxt gəlir ki, Hamınız balıq
kimi çəngəllərlə çəkiləcəksiniz, Tilovlarla tutulacaqsınız.

3 Hər biriniz qarşısındakı dəlmə-deşikdən çıxarılacaq,
Harmona tərəf atılacaqsınız” Rəbb belə bəyan edir. 4
“Bet-Elə gedib günah işlədin! Qilqala gəlib günahlarınızı
çoxaldın! Hər səhər qurbanlarınızı gətirin, Hər üç
gündən bir qazancınızın onda birini verin. 5 Təşəkkür
üçün mayalı çörək yandırıb təqdim edin, Öz könüllü
təqdimlərinizlə öyünün. Ey İsraillilər, sizin xoşunuza gələn
budur!” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 6 “Mən bütün
şəhərlərinizdə ağzınızı boş qoydum. Hər yerdə sizə çörək
qıtlığı verdim. Lakin yenə Mənim tərəfimə dönmədiniz”
Rəbb belə bəyan edir. 7 “Mən biçin vaxtına üç ay qalmış
sizdən yağışı kəsdim. Bir şəhərin üzərinə yağış yağdırdım,
o birinin isə üzərinə yağdırmadım. Yağış bir əkin üzərinə
yağdı, o birinin isə üzərinə yağmadığına görə o qurudu. 8
İki-üç şəhər su içmək üçün bir şəhərə getdi, doyunca su
içmədi. Lakin yenə Mənə tərəf dönmədiniz” Rəbb belə
bəyan edir. 9 “Əkininizə səmum küləyi və kif göndərərək
sizə zərər vurdum. Bağlarınızı və üzümlüklərinizi, əncir və
zeytun ağaclarınızı çəyirtkə yedi. Lakin yenə Mənə tərəf
dönmədiniz” Rəbb belə bəyan edir. 10 “Misirdə olduğu
kimi aranıza vəba göndərdim. Cavanlarınızı qılıncla
öldürtdüm. Atlarınızı sürüb apartdırdım. Ordunuzdan
meyit iyini burnunuza çatdırdım. Lakin yenə Mənə tərəf
dönmədiniz” Rəbb belə bəyan edir. 11 “Mən Sodomla
Homorranı necə dağıtdımsa, sizdən bəzilərini də elə
məhv etdim. Siz oddan götürülən odun kimi sağ qaldınız.
Lakin yenə Mənə tərəf dönmədiniz” Rəbb belə bəyan
edir. 12 “Ey İsraillilər, buna görə də sizinlə belə rəftar
edəcəyəm. Bu rəftarıma görə Allahınızı qarşılamağa hazır

olun, ey İsraillilər!” **13** Odur dağlara quruluş verən, küləyi
yaradan, Nə düşündüyünü insana bildirən, Dan işığını
qaranlıq edən, Yer üzünün yüksək yerlərinə ayaq basan –
Onun adı Ordular Allahı Rəbdir.

5 Ey İsrail nəsli, sizin barənizdə mərsiyə kimi oxuduğum
bu sözləri dinləyin! **2** “İsrail zorlanmış bir qız kimi
yıxılıb, Bir daha qalxmayacaq. Öz torpağı üstə atılıb, Onu
qaldıran yoxdur”. **3** Çünki Xudavənd Rəbb belə deyir:
“Bir şəhərdən min nəfər döyüşə çıxsa, Yüz nəfəri sağ
qalacaq, Yüz adam döyüşə çıxsa, İsrail nəslindən on nəfər
sağ qalacaq”. **4** Rəbb İsrail nəslinə belə deyir: “Mənə
tərəf dönün ki, sağ qalasınız! **5** Bet-Elə dönməyin, Qilqala
getməyin, Beer-Şevaya keçməyin, Çünki sürgün olunmaq
hökmən Qilqala gəlir, Bet-El bir heçə dönəcək”. **6** Rəbbə
tərəf dönün ki, sağ qalasınız! Yoxsa O, Yusif nəslini
od kimi yandırıb-yaxacaq, Bet-Eldəki odu söndürən
olmayacaq. **7** Ey ədaləti çevirib acı yovşan edənlər,
Ey salehliyi yerə vurub tapdalayanlar! **8** Odur Ülkər
və Orion bürclərini yaradan, Qaranlığı aydın səhərə
çevirən, Gündüzü gecə edib qaraldan, Dəniz sularını
götürüb yer üzünə tökən – Onun adı Rəbdir. **9** Güclüləri
ildırım kimi məhv edər, Qalalarını viran edər. **10** Siz isə
haqsızlığa etirazını bildirənlərə, Düz danışanlara nifrət
edirsiniz. **11** Kasıbı ayaq altına saldığınıza görə, Ondan taxıl
qopardığınıza görə Yonulmuş daşdan evlər tikib Onların
içində yaşamayacaqsınız. Gözəl üzümlüklər salıb Onların
şərabını içməyəcəksiniz. **12** Çünki cinayətlərinizin çox,
Günahlarınızın ağır olduğunu bilirəm. Ey salehi incidənlər,
rüşvət alanlar, Möhtacların haqqını tapdalayanlar! **13**

Bu zəmanə o qədər pisdir ki, Ağlı başında olan susur.
14 Pislikdən yaxşılığa dönün ki, sağ qalasınız! Beləcə
iddia etdiyiniz kimi Ordular Allahı Rəbb, Həqiqətən,
sizə yar olacaq. **15** Pisliyə nifrət edin, Yaxşılığı sevin,
Məhkəmədə ədalətə üstünlük verin. Bəlkə Ordular Allahı
Rəbb Qalan Yusif övladlarına lütf edər. **16** Ordular Allahı
Xudavənd Rəbb belə deyir: "Bütün meydanlardan fəğan
qopacaq, Bütün küçələrdə ah-zar edəcəklər. Fəğan edən
mərsiyə oxuyanlarla Kəndlilər yas tutmağa çağırılacaqlar.
17 Bütün üzüm bağlarından da fəğan qopacaq, Çünki
aranızdan Mən keçəcəyəm" Rəbb belə deyir. **18** Vay
halınıza, ey Rəbbin gününün həsrətini çəkənlər! Rəbbin
günü siz nə əldə edəcəksiniz? İşıq yox, qaranlıq. **19** Şirdən
qaçan adamın qarşısına ayı necə çıxarsa Yaxud evə gəlib
əlini divara dayayanı ilan necə çalarsa, **20** Rəbbin günü
də eləcə işıq yox, qaranlıq olmayacaqmı? O, zülmətdir,
onda nur yoxdur. **21** Rəbb belə deyir: "Bayramlarınıza
nifrət edirəm, Xor baxıram, Təntənəli toplantılarınızdan
iyrənirəm. **22** Mənə yandırma qurbanlarınızı, Taxıl
təqdimlərinizi gətirsəniz də, razı qalmayacağam. Mənə
kökəldilmiş heyvanlarınızdan Ünsiyyət qurbanı təqdim
etsəniz də, Onlara nəzər salmayacağam. **23** Gurultulu
ilahilərinizi Məndən uzaq edin! Çənglərinizin səsinə qulaq
asmayacağam. **24** Lakin qoy ədalət sular kimi tökülsün,
Salehlik davamlı sel kimi axsın! **25** Ey İsrail nəsli, Qırx il
çöldə olanda Mənə qurban və təqdimlər gətirmişdinizmi?
26 Öz düzəltdiyiniz saxta Sakkut padşahınızı, Kiyun
bütlərinizi, ulduz allahlarınızı gəzdirmişdinizmi? **27** Elə

buna görə də sizi Dəməşqin o tayına sürgünə aparacağam”
Rəbb belə deyir. Onun adı Ordular Allahıdır.

6 Vay halınıza, ey Sionda laqeyd olanlar, Samariya
dağında arxayın oturanlar, İsrail nəslinin müraciət
etdiyi Millətlər arasında adlı-sanlılar! **2** Kalneyə
keçib görün, Oradan böyük Xamata gedin, Filiştlilərin
Qat şəhərinə gəlin. Onların halı bu ölkələrdən daha
yaxşıdırmı? Onların ərazisi sizinkindən böyükdürmü? **3**
Vay halınıza, ey bəla gününü uzaq sanıb Zorakılığı taxtına
yaxınlaşdıranlar! **4** Ey fil dişi ilə bəzənmiş çarpayılarda
yayxanıb, Yataqlarda uzanıb, Sürüdəki quzulardan,
Axurun yanındakı danalardan götürüb yeyənlər! **5** Çəng
çalıb bədahətən oxuyanlar, Guya Davud kimi musiqi
alətləri ilə nəğmə deyənlər, **6** Piyalə-piyalə şərab içənlər,
Bədənlərinə əla yağlar sürtənlər, Lakin Yusif nəslinin
qırğınına görə Narahat olmayanlar! **7** Bundan ötrü indi
sürgünə Başda siz gedəcəksiniz. Keflənib yayxananların
ziyafəti başa çatacaq. **8** Xudavənd Rəbb Öz haqqına and
içir, Ordular Allahı Rəbb bəyan edir: “Yaqub nəslinin
qururuna nifrət edirəm, Qalalarından zəhləm gedir. İçində
olanlarla birlikdə Paytaxtlarını təslim edəcəyəm”. **9**
Əgər bir evdə on nəfər qalsa, onlar da öləcək. **10** Ölən
bir nəfərin qohumu onun cəsədini götürüb yandırmaq
üçün gələcək. Evin içində olana “Yanında kim var?” deyə
soruşanda, o da “heç kim” söyləyəcək. Onda o qohum
belə deyəcək: “Sus, Rəbbin adını çəkmək olmaz”. **11**
Çünki Rəbb əmr edəndə böyük evlər parça-parça olub
yıxılacaq, kiçik komalar da qırıq-qırıq olub dağılacaq. **12**
Qaya üzərində atlar çaparmı? Orada kim öküzlərlə kotan

sürər? Siz isə ədaləti zəhərə döndərmisiniz, Bəraəti də
acıya çevirmisiniz. 13 Ey Lo-Devarı tutub "Qarnayimi
öz gücümüzlə almadıqmı?" deyərək lovğalananlar! 14
Ordular Allahı Rəbb belə bəyan edir: "Budur, ey İsrail nəsli!
Mən sizə qarşı bir millət çıxarıram. Xamat keçidindən
Arava vadisinə qədər onlar sizə zülm edəcək".

7 Xudavənd Rəbb mənə bu görüntünü göstərdi: budur,
padşahın payı biçiləndən sonra əmələ gələn ot bitməyə
başlayanda O, çəyirtkə sürüsü düzəldirdi. 2 Çəyirtkələr
ölkədə bütün bitkiləri yeyib-qurtarmaq üzrə olanda mən
dedim: "Ya Xudavənd Rəbb, yalvarıram, bağışla. Buna
Yaqub nəsli necə dözər? Axı o kiçikdir". 3 Buna görə
Rəbb bu niyyətdən döndü. Rəbb dedi: "Bu olmayacaq".
4 Sonra Xudavənd Rəbb mənə bu görüntünü göstərdi:
budur, Xudavənd Rəbb cəza vermək üçün alov çağırdı.
Alov dənizləri dibindən udaraq torpağı da yandırıb-
yaxmaq üzrə olanda 5 mən dedim: "Ya Xudavənd Rəbb,
yalvarıram, əl saxla. Buna Yaqub nəsli necə dözər? Axı
o kiçikdir". 6 Buna görə Rəbb bu niyyətdən də döndü.
Xudavənd Rəbb dedi: "Bu olmayacaq". 7 Sonra mənə bu
görüntünü göstərdi: budur, Xudavənd şaqulla düz tikilmiş
bir divarın yanında dayanıb. Onun əlində bir şaqul var
idi. 8 Rəbb məndən soruşdu: "Amos, sən nə görürsən?"
Mən cavab verdim: "Bir şaqul". Xudavənd dedi: "Budur,
Mən xalqım İsraili yoxlamaq üçün aralarına bir şaqul
qoyuram. Artıq onlardan əl çəkməyəcəyəm. 9 İshaqın
nəslinin səcdəgahları xaraba qalacaq, İsrailin Müqəddəs
məkanları viran olacaq. Yarovamın nəslinə qarşı qılıncla
çıxacağam"». 10 Bet-El kahini Amasya İsrail padşahı

Yarovama belə xəbər göndərdi: «Amos İsrail nəsli arasında
sənə qarşı qəsd hazırlayır. Onun sözlərinin öhdəsindən
bu ölkə gələ bilməz. **11** Çünki Amos belə deyir: "Yarovam
qılıncdan keçirilib öləcək. İsrail xalqı öz torpağından
hökmən sürgünə aparılacaq"». **12** Sonra Amasya Amosa
dedi: «Ey görücü, buradan get, Yəhuda torpağına qaç.
Peyğəmbərliyini orada et, onların çörəyini ye. **13** Bir
də Bet-Eldə peyğəmbərlik etmə, çünki bura padşahın
müqəddəs məkanı və padşahlıq məbədidir». **14** Amos
Amasyaya cavab verib dedi: «Mən nə peyğəmbərəm, nə də
peyğəmbərin şagirdi. Mən yalnız bir çobanam, firon ənciri
ağaclarını yetişdirirəm. **15** Mən sürü otaran idim, Rəbb
məni götürüb belə dedi: "Get, xalqım İsrailə peyğəmbərlik
et". **16** İndi isə Rəbbin sözünü dinlə. Sən "İsrailə qarşı
peyğəmbərlik etmə və İshaq nəslinin əleyhinə vəz etmə"
deyirsən. **17** Buna görə də Rəbb belə deyir: "Sənin arvadın
şəhərdə fahişəlik edəcək, Oğulların və qızların qılıncdan
keçiriləcək, Torpağın ölçülüb paylanacaq. Sən isə yad eldə
– murdar bir ölkədə öləcəksən. İsrail xalqı öz torpağından
hökmən sürgünə aparılacaq".

8 Xudavənd Rəbb mənə belə bir görüntü göstərdi: budur,
bir səbət yay meyvəsi gördüm. **2** O məndən soruşdu:
"Amos, sən nə görürsən?" Mən cavab verdim: "Bir səbət
yay meyvəsi". Rəbb mənə dedi: "Xalqım İsrailin axır
günü yetişib. Artıq onlardan əl çəkməyəcəyəm. **3** Həmin
gün saray nəğmələri fəryada çevriləcək. Meyit meyit
üstə düşəcək, hər tərəfə atılacaq. Sonra sükut olacaq".
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **4** Siz, ey möhtacları
tapdalayıb əzənlər, ey kasıbların başını yeyənlər, indi

buna qulaq asın! **5** Deyirsiniz: “Təzə Ay mərasimi nə vaxt
sona çatacaq ki, taxılı başqasına sataq? Şənbə günü nə
vaxt qurtaracaq ki, buğdanı satışa qoyaq? Qoy ölçünü
azaldaq, qiyməti də artıraq, aldadıcı tərəzi quraq. **6** Qoy
yoxsulları pula, möhtacları bir cüt çarığa satın alaq,
buğdanın tör-töküntüsünü də sataq”. **7** Yaqubun fəxri
olan Rəbb belə and içmişdir: “Onların bütün işlərini
heç vaxt unutmayacağam”. **8** Bundan ötrü deyilmi ki,
yer titrəyəcək, orada yaşayan hər kəs yasa batacaq?
Bəli, bütün yer Nil çayı kimi qabaracaq, Misirdəki Nil
çayı kimi coşandan sonra çəkiləcək. **9** Xudavənd Rəbb
bəyan edir: “Həmin gün günorta günəşi batıracağam,
Yer üzündə gündüzü qaraldacağam. **10** Bayramlarınızı
yasa döndərəcəyəm, Bütün mahnılarınızı mərsiyəyə
çevirəcəyəm. Hər kəsin belinə çul büründürəcəyəm, Hər
başın saçını qırxdıracağam. Yeganə oğula yas tutulan
kimi O günü sona qədər acı edəcəyəm”. **11** Xudavənd
Rəbb bəyan edir: “Budur, elə günlər gələcək ki, Ölkəyə
qıtlıq göndərəcəyəm. Bu günlərdə çörək və suyun qıtlığı
deyil, Rəbbin sözlərinin qıtlığı olacaq. **12** İnsanlar Rəbbin
sözünü axtaracaq. Dənizdən-dənizə, Şimaldan şərqə qədər
Sürətlə gəzib-dolaşacaqlar, Lakin onu tapmayacaqlar.
13 Həmin gün gözəl qızlar, igid oğlanlar Susuzluqdan
qəşş edəcəklər. **14** Samariyanın bütlərə and içib ‹Ey Dan,
allahının haqqı!›, ‹Beer-Şevaya gedən yol haqqı!› deyən
adamlar Yıxılacaq və bir daha qalxmayacaq”.

9 Xudavəndi qurbangah yanında duran gördüm. O
dedi: “Sütun başlıqlarını elə vur ki, Astanalar sarsılsın.
Binanı hamının başına uçur. Sağ qalanları Mən qılıncdan

keçirəcəyəm. Onlardan heç kim qaçıb qurtula bilməz. **2**
Ölülər diyarına girsələr belə, Onları orada ələ keçirəcəyəm.
Göylərə qalxsalar belə, Onları endirəcəyəm. **(Sheol h7585)** **3**
Karmel dağının təpəsində gizlənsələr belə, Onları axtarıb
oradan götürəcəyəm. Gözümdən yayınıb dənizin dibinə
girsələr belə, İlana əmr edəcəyəm ki, onları sancsın.
4 Düşmən önündə əsir aparılsalar belə, Qılınca əmr
edəcəyəm ki, onları qırsın. Gözlərimi yaxşılıq üçün deyil,
Pislik üçün onların üzərinə dikəcəyəm". **5** Ordular Rəbbi
Xudavənd toxunub yeri titrədər, Orada yaşayan hər kəsi
yasa batırar, Bütün yer Nil çayı kimi qabarar, Misirdəki Nil
çayı kimi çəkilər. **6** Otaqlarını göylərdə tikən, Qübbəsini
yer üzündə quran, Dəniz sularını götürüb yer üzünə tökən
Odur – Onun adı Rəbdir. **7** Rəbb bəyan edir: "Ey İsraillilər!
Mənim üçün Kuşlular kimi deyilsinizmi? Siz İsrailliləri
Misir torpağından çıxaran kimi Filiştliləri Kaftordan,
Aramlıları Qirdən çıxarmadımmı? **8** Budur, Xudavənd
Rəbbin gözləri bu günahkar ölkəyə dikilir. Onları yer
üzündən silib-atacağam. Amma Yaqub nəslini tamamilə
silib-atmayacağam" Rəbb belə bəyan edir. **9** "Çünki, budur,
Mən belə əmr edirəm: Mən İsrail nəslini bütün millətlər
arasında xəlbirdən keçirəcəyəm. Xəlbirləyəndə bir çınqıl
belə, yerə düşməyəcək. **10** Xalqımdan bütün günah
işlədənlər, Mənə ‹bəla bizə yaxınlaşmaz, bizə rast gəlməz›
deyənlərin hamısı qılıncdan keçiriləcək. **11** Həmin gün
Davudun yıxılan çadırını bərpa edəcəyəm. Onun dəlmə-
deşiklərini tutub cırılan yerlərini tikəcəyəm. Onu əvvəlki
halına salacağam, **12** ona görə ki qalan Edomlulara və
Mənim adımla çağırılan bütün millətlərə sahib olsunlar"

Rəbb belə bəyan edir. **13** Rəbb bəyan edir: “Budur, elə
günlər gələcək ki, Kotan sürən biçinçiyə yetişəcək, Üzüm
sıxan meynə əkənlə rastlaşacaq, Dağlardan şirin şərab
damacaq, Bütün təpələrdən də axacaq. **14** Xalqım İsraili
əsirlikdən qaytaracağam, Viran şəhərləri tikib məskən
salacaqlar. Üzümlüklər əkib şərabını içəcəklər, Bağlar salıb
meyvəsindən yeyəcəklər. **15** Onları özlərinin torpağında
yerləşdirəcəyəm, Onlara verdiyim torpaqdan bir daha
kənara atılmayacaqlar” Allahın Rəbb belə deyir».

Avdiya

1 Bu, Avdiyaya zühur olan görüntüdür. Xudavənd
Rəbb Edom barəsində belə deyir: Biz Rəbdən xəbər
eşitdik, Millətlər arasına «Qalxın, Edoma qarşı döyüşək!»
deyən qasid göndərildi. **2** «Bax səni millətlər arasında
kiçildəcəyəm, Hamı sənə xor baxacaq. **3** Ey sən qaya
çatlarında məskən salan, Evini yüksəklərdə quran!
Ürəyinin qüruru səni aldatdı, Çünki sən qəlbində "Məni
kim yerə yıxa bilər?" dedin. **4** Sən qartal kimi yuxarı
uçub Yuvanı ulduzlar arasında qursan da, Səni oradan
endirəcəyəm». Rəbb bəyan edir. **5** «Əgər gecə yanına
oğrular, quldurlar gəlsəydi, Ancaq öz istədikləri qədər
oğurlamazdılarmı? Əgər üzüm yığanlar sənin bağına
gəlsəydi, Bir neçə salxımı saxlamazdılarmı? Amma gör
səni nə cür müsibətlər gözləyir! **6** Esavın hər şeyi
talan ediləcək, Gizli xəzinələri aşkara çıxarılacaq. **7**
Sənlə əhd bağlayanların hamısı Səni ölkəndən qovacaq,
Müttəfiqlərin səni aldadıb məğlub edəcək. Sənlə çörək
yeyənlər sənə tələ quracaq, "Onun ağlı haradadır?"
deyəcək». **8** Rəbb bəyan edir: «O gün Edomun hikmətli
adamlarını, Esav dağındakı müdrikləri məhv edəcəyəm.
9 Ey Teman, igid adamların elə qorxuya düşəcək ki,
Esav dağlarının hər sakini qırğında öldürüləcək. **10**
Qardaşın Yaquba etdiyin zorakılığa görə Sən xəcalət
içində qalacaqsan, Əbədi məhv olacaqsan. **11** Yadellilər
onun sərvətini aparanda Sən uzaqda durub tamaşa etdin.
Əcnəbilər onun şəhər darvazalarından girib Yerusəlim
üçün püşk atanda Sən də onlardan biri kimi davrandın.
12 Sən gərək Yəhudalı soydaşlarının Bədbəxtlik günündən

zövq almayaydın, Həlak olduqları gün sevinməyəydin, O
əzablı gündə rişxənd etməyəydin, **13** Xalqımın fəlakətli
günündə Onların şəhər darvazalarından girməyəydin,
Başlarına bəla gələn gün Onların fəlakətini sevinclə seyr
etməyəydin, Başlarına bəla gələn gün Onların malına əl
uzatmayaydın! **14** Sən gərək qaçan Yəhuda övladlarını
öldürmək üçün Yol ayrıcında dayanmayaydın, O əzablı
gün qurtulanları Düşmənə təslim etməyəydin! **15** Axı
bütün millətlər üçün Rəbbin günü yaxınlaşır, Ey Edom,
sən nə cür etdinsə, sənə də belə ediləcək, Əməllərinin
əvəzi öz başına gələcək! **16** Çünki siz Mənim müqəddəs
dağımda içdiyiniz kimi Bütün xalqlar durmadan içəcək,
İçib yox olacaq, Sanki əvvəldən yox idi. **17** Lakin qurtuluş
tapanlar Sion dağına toplanacaq, O dağ müqəddəs olacaq.
Yaqub nəsli mülkünə sahib olacaq! **18** Yaqub nəsli od,
Yusif nəsli alov, Esav nəsli isə küləş olacaq, Yaqub və
Yusif nəsli Esav nəslini yandırıb məhv edəcək. Esav
nəslindən qurtulan olmayacaq. Çünki Rəbb belə söylədi.
19 Negev sakinləri Esav dağını, Yamaclı-düzənlikli bölgədə
yaşayanlar Filiştlilərin bölgəsini, Yəhudalılar Efrayimlə
Samariya torpaqlarını, Binyaminlilər isə Gileadı zəbt
edəcək. **20** Xalahda olan İsrail sürgünləri Kənanın Sarfata
qədər uzanan torpaqlarını, Sefaradda olan Yerusəlim
sürgünləri Negev şəhərlərini zəbt edəcək. **21** Xalqı
qurtaranlar Sion dağına çıxıb Esav dağına hökm edəcək:
Rəbb səltənət sürəcək».

Yunus

1 Rəbbin sözü Amittay oğlu Yunusa nazil oldu: **2** «Qalx,
Ninevaya – o böyük şəhərə get və ona qarşı car çək,
çünki oradakıların pisliyi gəlib Mənə qədər çatmışdır». **3**
Lakin Yunus Rəbbin hüzurundan Tarşişə qaçmaq üçün
qalxdı. Yafoya enib Tarşişə gedən bir gəmi tapdı. Yol
haqqını verib Rəbbin hüzurundan getmək üçün onlarla
birlikdə Tarşişə gedən gəmiyə mindi. **4** Lakin Rəbb dəniz
üzərində güclü külək qaldırdı, dənizdə böyük bir fırtına
qopdu və gəmi az qala parçalanacaqdı. **5** Gəmiçilər
qorxuya düşüb hər biri öz allahını çağırdı və gəmi
yüngülləşsin deyə orada olan yükləri dənizə atdılar.
Yunus isə gəminin aşağı hissəsinə enmişdi və uzanıb bərk
yuxuya getmişdi. **6** Gəmi rəisi onun yanına gəlib dedi:
«Sən nə yatırsan? Qalx, öz allahını çağır. Bəlkə sənin
allahın bizi yada salar və biz məhv olmarıq». **7** Gəmiçilər
bir-birlərinə dedi: «Gəlin püşk ataq, görək kimə görə bu
bəla başımıza gəldi?» Püşk atdılar və püşk Yunusa düşdü.
8 O zaman Yunusdan soruşdular: «Bizə de, başımıza gələn
bu bəla kimə görədir? Sənin sənətin nədir? Haradan
gəlirsən? Vətənin haradır? Hansı xalqdansan?» **9** Yunus
cavab verdi: «Mən İbraniyəm. Dənizi və torpağı yaradan
göylərin Allahı Rəbdən qorxuram». **10** Onlar çox qorxdu
və dedi: «Sən bunu nə üçün etdin?» Çünki Yunusun
Rəbdən uzaqlaşmaq üçün qaçdığını bilirdilər, bunu onlara
özü nəql etmişdi. **11** Dəniz get-gedə coşduğuna görə
onlar Yunusdan soruşdular: «Sənlə nə edək ki, dəniz
qarşımızda sakitləşsin?» **12** Yunus onlara dedi: «Məni
götürüb dənizə atın, onda dəniz qarşınızda sakitləşər,

çünki bilirəm, bu böyük fırtına mənə görə baş verib». 13
Lakin gəmiçilər sahilə yan almaq üçün səylə avar çəkməyə
başladı, amma bacarmadı. Ona görə ki dəniz onlara qarşı
get-gedə coşurdu. 14 O zaman onlar Rəbbə fəryad edərək
dedilər: «Ya Rəbb, Sənə yalvarırıq, qoyma bu adamın
canından ötrü məhv olaq. Günahsız qan üstümüzdə
qalmasın! Çünki Sən, ya Rəbb, Öz istədiyini etmisən». 15
Onlar Yunusu götürüb dənizə atdı və dənizdəki fırtına
yatdı. 16 Onda adamlar Rəbdən bərk qorxdu və Rəbbə
qurban təqdim edərək əhd etdi. 17 Yunusu udmaq üçün
Rəbb böyük bir balıq yetirdi və Yunus üç gün-üç gecə
balığın qarnında qaldı.

2 Yunus balığın qarnından Allahı Rəbbə dua edib
dedi: 2 «Əzab içində Rəbbi çağırdım, O mənə cavab
verdi. Ölülər diyarının bağrından fəryad etdim, Sən
mənim səsimi eşitdin. (Sheol h7585) 3 Sən məni dərinə,
dənizin qoynuna atdın, Məni sellər sarıdı, Sənin bütün
ləpələrin və dalğaların Üstümdən keçdi. 4 Mən dedim:
"Sənin gözlərinin önündən qovuldum", Lakin yenə Sənin
müqəddəs məbədini görəcəyəm. 5 Nəfəsim kəsilənə qədər
məni sular bürüdü, Məni dərinliklər aldı, Başıma yosunlar
sarıldı. 6 Dağların dibinə qədər endim, Arxamca əbədilik
dünya bağlandı. Lakin, ya Rəbb Allahım, Sən canımı dərin
çuxurdan çıxartdın. 7 Daxilimdə canım üzüləndə Rəbbə
üz tutdum, Mənim duam Sənə, Sənin müqəddəs məbədinə
çatdı. 8 Puç olan bütlərə səcdə edənlər Onlara verilən
lütfdən imtina edərlər. 9 Amma mən Sənə şükür nəğməsi
ilə qurban gətirəcəyəm, əhdimi yerinə yetirəcəyəm. Xilas

Rəbdədir!» **10** Rəbb balığa əmr etdi və balıq Yunusu
ağzından quruya qaytardı.

3 Rəbbin sözü Yunusa ikinci dəfə nazil oldu: **2** «Qalx,
Ninevaya – o böyük şəhərə get və sənə söyləyəcəyim
sözləri onlara car çək». **3** Yunus Rəbbin sözünə görə qalxıb
Ninevaya getdi. Nineva Allahın nəzərində böyük şəhər
idi. Oranı üç günə gəzib-dolaşmaq olardı. **4** Yunus şəhəri
gəzməyə başlayıb bir günlük yol getdi və car çəkərək dedi:
«Qırx gündən sonra Nineva dağılacaq!» **5** Ninevalılar
Allaha inandılar, oruc elan edərək böyükdən kiçiyə qədər
hamı çul geyindi. **6** Bu xəbər Nineva padşahına çatanda
o, taxtından qalxaraq şahlıq libasını əynindən çıxartdı
və çul geyinib külün üstündə oturdu. **7** Padşah özünün
və əyanlarının adından buyurdu ki, Ninevada elan edib
desinlər: «Nə insanlar, nə heyvanlar, nə mal-qara, nə də
ki qoyun-keçi heç nə yeməsin, otlağa getməsin və su
içməsin. **8** İnsanlar da, heyvanlar da çul geyinsin və var
gücləri ilə Allaha fəryad etsin. Hər kəs öz pis yolundan
və əllərinin zorakılığından dönsün. **9** Kim bilir, bəlkə
Allah rəhmə gəlib, qızğın qəzəbini bizdən döndərər və
biz məhv olmarıq». **10** Allah onların işlərini, pis yoldan
döndüklərini gördü. Ona görə də rəhm edib əvvəlcə
onların üstünə göndərmək istədiyi bəlanı göndərmədi.

4 Bu iş Yunusun heç xoşuna gəlmədi və o hirsləndi. **2** O,
Rəbbə dua edərək dedi: «Ya Rəbb! Mən hələ ölkəmdə ikən
bunu demirdimmi? Buna görə də mən Tarşişə qaçdım,
çünki bilirdim, Sən lütfkar, rəhmli, hədsiz səbirli, bol
məhəbbətli Allahsan və rəhm edib bəla göndərməzsən. **3**
İndi isə, ya Rəbb, yalvarıram, mənim canımı al, çünki

mənim üçün yaşamaqdansa, ölmək yaxşıdır». **4** Rəbb
dedi: «Hirslənməyin yaxşı işdirmi?» **5** Yunus şəhərdən
çıxdı və şəhərin şərq tərəfində oturdu. Orada özünə
çardaq düzəldib kölgəsində oturdu ki, şəhərdə nə baş
verəcəyini görsün. **6** Rəbb Allah Yunusun başı üstünə
qalxıb kölgə salmaq və onu pis halından qurtarmaq üçün
bir gənəgərçək bitkisi yetirdi. Yunus bu bitkiyə görə çox
sevindi. **7** Lakin ertəsi gün sübh tezdən Allah bir bitki
qurdu yetirdi. Qurd bitkini içindən yedi və bitki qurudu.
8 Günəş çıxanda Allah isti səmum küləyi yetirdi. Günəş
onun başını yandırdı və o taqətdən düşüb özü üçün
ölüm diləyərək dedi: «Mənim üçün yaşamaqdansa ölmək
yaxşıdır». **9** Allah Yunusa dedi: «Məgər sənin bu bitkiyə
görə hirslənməyin yaxşı işdirmi?» O dedi: «Əlbəttə,
yaxşıdır, elə hirsləndim ki, az qala öləm». **10** Onda Rəbb
dedi: «Sən zəhmətini çəkmədiyin və yetişdirmədiyin, bir
gecədə bitən və bir gecədə məhv olan bitkiyə acıyırsan.
11 Bəs sağ əlini sol əlindən ayıra bilməyən yüz iyirmi
mindən çox insanın və çoxlu heyvanın yaşadığı böyük
şəhər Ninevaya Mən necə acımayım?»

Mikeya

1 Yəhuda padşahları Yotam, Axaz və Xizqiyanın dövründə
Samariya və Yerusəlim barəsində Moreşetli Mikeyaya
görüntü ilə Rəbbin bu sözü nazil oldu. **2** Eşidin, ey
bütün xalqlar, Qulaq asın, yer üzü və orada yaşayanlar!
Qoy Xudavənd Rəbb sizə qarşı müqəddəs məbədindən
Şəhadət etsin. **3** Budur, Rəbb göylərdəki taxtından enir,
Yer üzünü dağların zirvəsi ilə gəzir. **4** Od yanında əriyən
mum tək önündə dağlar əriyəcək, Təpələrdən gələn
sellər tək yarğanlar açacaq. **5** Bunlar Yaqub övladlarının
üsyankarlığına, İsrail xalqının günahlarına görədir. Yaqub
övladlarının üsyankarlığına görə Axı kimdir müqəssir?
Samariya deyilmi? Yəhudanın bütpərəstliyinə görə Axı
kimdir təqsirkar? Yerusəlim deyilmi? **6** «Buna görə Mən
Rəbb Samariyanı yerlə yeksan edəcəyəm, Yerində üzümlük
salınacaq. Daşlarını dərəyə tökəcəyəm, Təməllərini açıq
qoyacağam. **7** Samariyanın bütün oyma bütləri parça-
parça olacaq, Məbədinə verilən hədiyyələr yandırılacaq,
Bütün heykəllərini dağıdacağam. Axı bu hədiyyələr
fahişəlik haqqı ilə yığılmışdı, Onlar yenə də fahişələr
üçün işlədiləcək». **8** Buna görə Mən Mikeya, ağlayıb
göz yaşı axıdacağam, Ayaqyalın, lüt-üryan dolaşacağam,
Çaqqal kimi ulayacağam, Bayquş kimi səs salacağam. **9**
Samariyanın yaraları sağalmaz, Yəhudayadək yayılıb,
Xalqımın darvazalarınadək, Yerusəlimədək çatıb. **10** Bunu
Qatda bildirməyin, Önlərində ağlamayın. Bet-Leafrada toz-
torpaqda yuvarlanın. **11** Siz ey Şafir sakinləri, Lüt-üryan,
xəcalət içində əsarətə gedin! Saananda yaşayanlar oradan
çıxa bilməyəcək. Bet-Esel əhli yas tutacaq, Köməyini

sizdən çəkəcək. 12 Marot əhalisi xeyir arzulasa da, Rəbb
Yerusəlimin darvazasına bəla gətirir. 13 Ey Lakiş sakinləri,
atlarınızı Döyüş arabalarına qoşun Sion qızını günaha
batırdınız, İsrailin üsyankarlığına bais oldunuz! 14 Buna
görə Moreşet-Qata cehiz verəcəksiniz, Akziv şəhəri İsrail
padşahlarını aldadacaq. 15 Ey Mareşa sakinləri, Rəbb
üzərinizə yenə istilaçı gətirəcək, Adullam mağarasına
İsrailin adlı-sanlı adamları sığınacaq. 16 Ey Yəhuda, əziz
balalarından ötrü saçını qırx, Qoy başın kərkəs başı kimi
keçəl olsun, Çünki övladların sürgünə aparılacaq!

2 Yatağında şər niyyətdə olanların, Yamanlıq üçün qəsd
quranların vay halına! Onların gücü buna çatdığına
görə Ona səhər tezdən əməl edirlər! 2 Tarlalara tamah
salıb mənimsəyirlər, Evlərə göz dikib sahib dururlar. Ev
sahibi ilə ailəsinə zülm edirlər, Adamları mirasından
məhrum edirlər! 3 Buna görə də Rəbb belə deyir: «Bu
xalqa bəla gətirməyə hazırlaşıram, Ondan boyun qaçıra
bilməyəcəksiniz. Siz bir daha dikbaş gəzməyəcəksiniz,
Çünki pis zaman gəlir. 4 O gün sizi lağa qoyub, Belə
yanıqlı mərsiyə oxuyacaqlar: "Biz tamam məhv olduq!
Rəbb xalqımın payını dəyişdirdi, Onu necə məndən
uzaqlaşdırdı, Tarlamızı satqınlara payladı". 5 Buna görə
ölkə yenə püşklə bölünsə də, Rəbbin camaatı arasında
sizə pay verəcək kimsə olmayacaq». 6 Adamlar deyir:
«Vəz etməyin, Bu işlər barədə vəz etməyin, Rüsvay
olmayacağıq!» 7 Ey Yaqub nəsli, belə deyilirmi: «Məgər
Rəbbin səbri tükəndi? O belə şeylər edərmi?» Mənim
sözlərim düzgün yolla gəzənlərin xeyrinə deyilmi? 8
Dünən xalqım idiniz, Bu gün isə Mənə düşmən oldunuz.

Müharibədən qayıdanların, Yoldan sakit keçənlərin
əynindən paltarlarını alıb Onları soyursunuz. **9** Xalqımın
qadınlarını Rahat evlərindən qovursunuz, Uşaqlarını
Mənim verdiyim bərəkətdən əbədilik məhrum edirsiniz.
10 Qalxın gedin, Çünki bura istirahət yeri deyil. Bu
yer murdarlandığına görə Dəhşətli surətdə darmadağın
olacaq. **11** Əgər bir adam hiyləgər ruhla gəlib yalan vəz
edib desə: «Sənə vəz edim, şərab və başqa kefləndirici
içkiniz bol olacaq», Bu adam xalqın vaizi olar! **12** Ey Yaqub
övladları, Mən mütləq hamınızı bir yerə yığacağam,
İsrailin sağ qalanlarını toplayacağam. Sizi ağıldakı qoyun-
keçi kimi bir yerə yığacağam. Otlaqdakı sürü kimi ölkəniz
adamlarla dolacaq. **13** Azad edən qalxacaq, Sağ qalanların
yolunu açacaq. Onlar darvazanı qıracaq, Oradan keçib-
çıxacaq. Padşahları onların qabağında gedəcək, Rəbb
önlərində gedəcək.

3 Onda mən dedim: «Dinləyin, ey Yaqub rəhbərləri, Ey
İsrail xalqının başçıları! Axı siz ədalətli olmalısınız! **2** Siz ki
yaxşıya nifrət edirsiniz, Pisliyi sevirsiniz, Xalqımın dərisini
soyursunuz, Ətini sümüklərindən qoparırsınız, **3** Siz
xalqımın ətini yeyirsiniz, Dərisini soyursunuz, sümüyünü
qırırsınız. Sanki qazanda, tavada bişirilən ət kimi Xalqımı
doğrayırsınız. **4** Gün gələcək, Rəbbə fəryad edəndə O
sizə cavab verməyəcək. O zaman Rəbb üzünü sizdən
gizlədəcək, Çünki əməlləriniz pis olub». **5** Xalqını azdıran
peyğəmbərlərə qarşı Rəbb belə deyir: «Yeməyiniz olanda
Sülh bəyan edirsiniz. Sizə çörək verməyənlərə isə Dava
elan edirsiniz». **6** Buna görə sizə görüntüsüz gecə gələcək,
Qaranlıqda falçılıq edə bilməyəcəksiniz. Peyğəmbərlər

üçün günəş batacaq, Gündüz onlar üçün zülmət olacaq. 7
Görücülər rüsvay olacaq, Falçılar biabır olacaq, Onların
hamısı bundan utanıb susacaq, Çünki Allahdan cavab
olmayacaq. 8 Mən isə Yaqub övladlarına üsyankarlığını,
İsrailə günahını bildirmək üçün Qüvvətlə, Rəbbin Ruhu
ilə, ədalət və cəsarətlə qurşanıram. 9 Bunu dinləyin, ey
Yaqub rəhbərləri, Ey İsrail xalqının başçıları! Siz ədalətə
nifrət edirsiniz, Hər cür düzlüyü əyriyə çevirirsiniz. 10
Sionu qan bahasına bina edirsiniz, Yerusəlimi haqsızlıq
üzərində tikirsiniz. 11 Rəhbərləri rüşvətlə hökm edir,
Kahinləri muzdla təlim verir, Peyğəmbərləri falçılıq edib
pul alır. Amma Rəbbə güvənərək belə deyirlər: «Rəbb
aramızda deyilmi? Üstümüzə bəla gəlməz». 12 Buna
görə də sizin üzünüzdən Sion tarla kimi şumlanacaq,
Yerusəlim daş qalağına, Məbədin tikildiyi dağ Meşəli
təpələrə çevriləcək.

4 Axır zamanda Rəbbin evi olan dağ Dağların zirvəsində
möhkəm duracaq, Təpələrdən yuxarı ucalacaq. Xalqlar
ona sarı gələcək. 2 Çox millətlər gəlib deyəcək: «Gəlin
Rəbbin dağına, Yaqubun Allahının evinə qalxaq, Qoy
Rəbb bizə Öz yollarını öyrətsin, Biz Onun rizləri ilə
gedək». Siondan Rəbbin təlimi, Yerusəlimdən Onun
kəlamı yayılacaq. 3 Rəbb çox xalqlar arasında hakim
olacaq, Güclü millətlər haqqında qərar çıxaracaq. Onlar
qılınclarından kotan, Nizələrindən isə dəryaz düzəldəcək.
Millət millətə qarşı qılınc qaldırmayacaq, Artıq dava
etməyi öyrənməyəcək. 4 Hər kəs öz meynəsinin, əncir
ağacının altında əyləşəcək, Onları qorxudan olmayacaq.
Ordular Rəbbi belə söz verdi. 5 Bütün xalqlar, Öz

allahlarının adı ilə getsələr belə, Biz daim və əbədi
Allahımız Rəbbin adı ilə gedirik. 6 «Gün gələcək»
Rəbb bəyan edir, «Mən şikəstləri yığacağam, İncitdiyim
pərən-pərən düşən xalqı Bir yerə toplayacağam. 7
Şikəstləri sağ qalan xalq edəcəyəm, Atılanları güclü millətə
çevirəcəyəm. Mən Rəbb onlara Sion dağından İndidən
sonsuzadək hökm edəcəyəm». 8 Sən, ey Yerusəlim,
sürüyə nəzarət edən qüllə, Sion qızının qalası, Əvvəlki
hakimiyyət sənə yenidən veriləcək, Yerusəlim qızının
səltənəti gələcək. 9 İndi nə üçün uca səslə çağırırsan? Niyə
doğan qadın kimi ağrı çəkirsən? Məgər sənin yanında
padşah yoxdurmu? Məsləhətçilərin həlak olubmu? 10
Ey Sion qızı, ağrıdan qovrul, Doğan qadın kimi bərkdən
qışqır, Çünki şəhərdən çıxıb, çöldə yaşayacaqsan, Babilə
qədər gedəcəksən. Lakin orada xilas olacaqsan, Rəbb
səni düşmənlərinin əlindən satın alacaq. 11 Amma indi
çox millətlər Sənə qarşı birləşib belə deyir: «Qoy Sion
rüsvay olub murdarlansın! Bunu öz gözümüzlə görək!»
12 Lakin onlar Rəbbin düşüncələrini bilmir, Məsləhətini
anlamır. Xırmanda yığılan dərzlər kimi Rəbb onları bir
yerə toplamışdır. 13 Rəbb belə deyir: «Ey Sion qızı,
Qalx, xırmandakı taxılını döy! Səni dəmir buynuzlu
buğa kimi, Tunc dırnaqlı öküz kimi güclü edəcəyəm.
Sən çox xalqları əzəcəksən, Onların qənimətini Mənə –
Rəbbə, Mal-dövlətini bütün yer üzünün Sahibinə həsr
edəcəksən».

5 Ey qoşunlar qızı, indi qoşunlarını topla! Bizi dövrəyə
alıblar, İsrail hökmdarının üzünə dəyənəklə vuracaqlar. 2
Rəbb deyir: «Ey Bet-Lexem Efrata, sən Yəhuda nəsillərinin

kiçiyi olsan da, Mənim üçün İsrail üzərində Hökmdar
səndən çıxacaq. Onun nəsli çox qədimlərə, Zamanın
başlanğıcına gedir». 3 Hamilə qadın doğana qədər Rəbb
Öz xalqını təslim edəcək. İsrail övladlarının yanına
Qalan qohumları qayıdacaq. 4 Bu hökmdar Allahı
Rəbbin əzəmətli adı ilə qalxacaq, Rəbbin gücü ilə
sürüsünü otaracaq. Çünki yer üzünün qurtaracağınadək
hər yerdə o böyük olacaq, 5 Xalq onun bəxş etdiyi
sülhlə yaşayacaq. Əgər Aşşurlular ölkəmizə gələrsə,
Qalalarımıza ayaq açarlarsa, Onlara qarşı başçılarımız –
Xalqımızdan olan çoxlu rəhbərlərimiz çıxar. 6 Qılıncla
Aşşur torpaqlarını, Nəmrud ölkəsini viran edəcəklər.
Aşşurlular torpağımıza gələndə, Sərhədimizi keçəndə
Bizi rəhbərlərimiz qurtaracaq. 7 Yaqub nəslinin sağ
qalanları Çoxlu xalqlar arasında Heç kimi gözləmədən,
Bəşər övladlarından asılı olmadan Rəbbin göndərdiyi
şeh tək, Ot üzərinə tökülən leysan kimi olacaq. 8 Yaqub
nəslinin sağ qalanları Çoxlu xalqların, millətlərin arasında
Sanki meşə heyvanları arasındakı şir, Qoyun sürüsü
arasındakı gənc aslandır. Sürünün içinə girsə, didib
dağıdar, Heç kəs ondan qurtula bilməz. 9 Əlin düşmənlərin
üzərinə qalxacaq, Ey İsrail, yağıların məhv olacaq! 10
«Gün gələcək» Rəbb bəyan edir, «Atlarınızı qıracağam,
Döyüş arabalarınızı yox edəcəyəm. 11 Ölkənizdəki
şəhərləri darmadağın edəcəyəm, Bütün qalalarınızı
yerlə yeksan edəcəyəm. 12 Əlinizdəki cadugərliyi məhv
edəcəyəm, Sizdə gələcəyideyənlər bir daha olmayacaq.
13 Sizin bütlərinizi qıracağam, Daş sütunlarınızı sökü-
dağıdacağam. Əllərinizlə düzəltdiyiniz əşyaya Artıq

səcdə etməyəcəksiniz. 14 Sizin Aşera bütlərinizi qırıb-
dağıdacağam. Şəhərlərinizi viran qoyacağam. 15 İtaətsiz
millətlərdən qəzəblə, hiddətlə qisas alacağam».

6 Rəbbin nə dediyini indi dinləyin: «Məhkəmə qarşısında
durun, Qoy dağlar bunun şahidi olsun, Qoy təpələr səsinizi
eşitsin! 2 Ey dağlar və yerin sarsılmaz təmelləri, Rəbbin
ittihamını eşidin! Rəbb Öz xalqını ittiham edir, İsraili
məhkəməyə verir. 3 Ey xalqım, nə etmişəm sənə? Nə ilə
yormuşam səni? Mənə cavab ver! 4 Səni Misir torpağından
çıxaran, Kölelik diyarından sizi satın alan, Musanı, Harunu,
Məryəmi, Sənin qabağına göndərən Mən oldum. 5 Ey
xalqım, sənə qarşı Moav padşahı Balaqın niyyətlərini, Beor
oğlu Bilamın ona nə cavab verdiyini xatırla, Şittimdən
Qilqala gedəndə yolda nə baş verdiyini xatırla ki, Rəbbin
sənə göstərdiyi sədaqətini biləsən». 6 Rəbbin hüzuruna
nə ilə gedim? Uca Allaha necə səcdə edim? Önünə
yandırma qurbanları ilə – Birillik danalarla çıxımmı? 7
Minlərlə qoç qurbanı, Zeytun yağının on minlərlə seli
Rəbbin xoşuna gələrmi? Üsyankarlığıma görə ilk oğlumu,
Günahım üçün öz övladımı verimmi? 8 Ey insan, Allah
sənə yaxşı olanı bildirdi; Ədalət yaratmaqdan, məhəbbət
göstərməyi sevməkdən, İtaətkarcasına Allahınla bir
yol getməkdən başqa Rəbb səndən nə istəyir ki? 9
Rəbbin səsi şəhərə nida edir, Onun adından qorxmaq
hikmətdir. «Ey şəhərdə toplanan camaat, eşidin! Ey şəhər
sakinləri, dinləyin! 10 Məgər pislərin evindəki haram
mal-dövlətdən, Lənətli əskik ölçülərdən xəbərim yoxdur?
11 Saxta tərəzi və aldadıcı çəki daşlarından İstifadə edəni
haqlı sayarammı? 12 Şəhərin varlıları zorakılıq edir,

Sakinləri adamları aldadır – Yalanla nəfəs alır. **13** Buna
görə Mən sizi vurmağa, Günahlarınıza görə əzab verməyə
başladım. **14** Yeyəcəksiniz, amma doymayacaqsınız,
Qarınlarınız boş qalacaq. Sərvət yığacaqsınız, amma
saxlamayacaqsınız, Qılıncla topladığınızı məhv edəcəyəm.
15 Siz əkəcəksiniz, amma biçməyəcəksiniz, Zeytun
sıxacaqsınız, yağından ətir düzəltməyəcəksiniz, Üzüm
sıxacaqsınız, şərab içməyəcəksiniz. **16** Axı padşah Omrinin
qaydalarına riayət etmisiniz, Axav sülaləsinin adətlərinə
uymusunuz, Onların məsləhətinə görə getmisiniz, Buna
görə də sizi viranəliyə döndərəcəyəm, Sakinlərinizi
rişxənd hədəfinə çevirəcəyəm, Xalqım olduğunuz üçün
rüsvay ediləcəksiniz».

7 Vay halıma! Mən bir adama bənzəyirəm ki, Yay
mövsümündən sonra Meyvəsi tamam yığılmış, Tənəkləri
təmizlənmiş, Nə üzüm salxımı, Nə də könlü istəyən bir
dənə əncir yeməyə qalıb. **2** Ölkədə Allaha sadiq adam
qalmadı, İnsanlar arasında doğru adam tükəndi. Hamı
qan tökmək üçün pusquda durur, Qardaş qardaşa tələ
qurur. **3** Pis işlərə əlləri zirək olur, Rəislər, hakimlər rüşvət
tələb edir, Dövlətlilər istədiklərini edir, Hamısı hiylə ilə
iş görür. **4** Bunların ən yaxşısı tikandan dəyərsizdir, Ən
salehi də alaq otundan pisdir. Peyğəmbərlərin xəbərdarlıq
etdiyi kimi Cəza günü gəldi. İndi siz çaşbaş qalmısınız. **5**
Qonşunuza inanmayın, Dostunuza bel bağlamayın, Hətta
qoynunuzda yatan arvadınızdan belə, Ağzınızı möhkəm
saxlayın. **6** Çünki oğul atasına xor baxır, Qız anasına,
gəlin də qayınanasına qarşı qalxır. İnsanın düşməni öz ev
əhli olub. **7** Mən isə Rəbbə baxacağam, Məni xilas edən

Allahı gözləyəcəyəm. O məni xilas edəcək, Allahım məni
eşidəcək. **8** Halıma sevinmə, ey düşmənim! Mən yıxılsam
da, qalxacağam. Qaranlıqda olsam da, Rəbb mənim nurum
olacaq! **9** Mənə bəraət qazandırıb Hökmünü icra edənə
qədər Rəbbin qəzəbinə dözəcəyəm, Çünki Ona qarşı günah
işlətdim. O sonra məni işığa çıxaracaq, Onun salehliyini
görəcəyəm. **10** Düşmənim bunu görüb xəcalət çəkəcək. O
mənə demişdi: «Allahın Rəbb haradadır?» Bu düşmənin
məğlubiyyətini görəcəyəm, O, küçələrdə palçıq kimi
tapdalanacaq. **11** Ey Yerusəlim, divarlarının bərpa günü
yaxınlaşır, O gün sərhədlərin genişlənəcək. **12** O gün xalqın
Aşşurdan, Misir şəhərlərindən, Misirdən Fərat çayına
qədər uzanan torpaqlardan, Dənizdən dənizədək, dağdan
dağadək, Sənin yanına qayıdacaq. **13** Lakin sakinlərinin
əməllərinə görə Yer üzü viran olacaq. **14** Ya Rəbb, mirasın
olan sürünü – Öz xalqını çomağınla otar. O, çöldə indi
tənha qalır, ətrafında isə yaxşı otlaq var. Qoy keçmiş
günlərdəki kimi Başan və Gileadda otlasınlar. **15** «Misirdən
çıxdığın günlərdəki kimi Sizə möcüzələr göstərəcəyəm».
16 Millətlər bunu görəcək, Öz qüvvətlərinə görə utanacaq.
Əlləri ilə ağızlarını yumacaq, Qulaqları kar olacaq. **17** İlan
kimi torpağı yalayacaq, əsə-əsə yuvalarından sürünənlər
kimi çıxacaq. Ey Allahımız Rəbb, onlar Səndən qorxub
Dəhşət içində Sənə tərəf dönəcək. **18** Sağ qalan xalqının
cəzasını aradan götürən, Üsyankarlığını bağışlayan Sənin
kimi Allah varmı? Qəzəbini əbədi saxlamazsan, Çünki
məhəbbət göstərməyi xoşlayırsan. **19** Yenə bizə rəhm
edib şər əməllərimizi siləcəksən, Bütün günahlarımızı
Dənizin dərinliklərinə atacaqsan. **20** Qədim zamanda

atalarımıza and içdiyin kimi Yaqub nəslinə sədaqətini,
İbrahim övladlarına məhəbbətini göstərəcəksən.

Nahum

1 Bu, Nineva haqqındakı xəbərdarlıq, Elqoşlu Nahumun
görüntülərindən ibarət kitabdır. **2** Rəbb qısqancdır,
qisas alan Allahdır, İntiqam alır, qəzəblə doludur,
Düşmənlərindən qisas alır, Yağılarına qarşı qəzəblidir.
3 Rəbb hədsiz səbirlidir, qüdrətlidir, Təqsirkarı əsla
cəzasız qoymaz, Onun yolu qasırğadadır, fırtınadadır,
Buludlar ayaqlarının tozudur, **4** Dənizə əmr edib onu
qurudar, Bütün çayların sularını da qurudar, Başan
və Karmel meşələri saralır, Livanın gül-çiçəyi solur. **5**
Rəbbin hüzurundan dağlar titrəyir, Təpələr əriyir, Yer
üzü Rəbbin önündə sarsılır, Dünya və onun sakinləri
lərzəyə gəlir. **6** Onun qəzəbinə qarşı kim dura bilər?
Qızğın hiddətinə kim tab gətirər? Rəbbin qeyzi od kimi
tökülər, Qarşısında qayalar dağılar. **7** Rəbb xeyirxahdır,
dar gündə sığınacaqdır, Ona güvənənləri tanıyır. **8** Lakin
O, Ninevanın olduğu yeri Azğın sellərlə məhv edəcək.
Düşmənlərini zülmətə salacaq. **9** Rəbbə qarşı nə qəsd
etsələr, O hər şeyə son qoyacaq, Onlardan bir daha bəla
çıxmaz. **10** Tikanlar kimi bir-birinə dolaşmışlar, Əyyaşlar
kimi sərxoş olmuşlar, Quru küləş tək tamamilə yanacaqlar.
11 Ey Nineva, Rəbbə qarşı pislik düşünən Şər məsləhətçini
sən yetirdin! **12** Rəbb belə deyir: «Aşşurlular çox və güclü
olsa da, Yenə məhv olub gedəcək. Ey xalqım İsrail, sənə
çox əzab vermişəm, Səni bir daha incitmərəm. **13** İndi
boyunduruğunu parçalayıb, Qandallarını qıracağam». **14**
Ey Nineva, Rəbb sənin haqqında Belə əmr verib: «Artıq
övladların olmayacaq, adını daşımayacaq, Allahlarının
məbədindən Oyma bütləri, tökmə bütləri məhv edəcəyəm.

Qəbir qazacağam sənə, çünki alçaqsan! **15** Budur, müjdə
gətirənin Ayaqları dağlar aşır, gəlir, Sülh xəbəri gətirir.
Ey Yəhuda, bayramlarını keçir, əhdlərini yerinə yetir!
O pis millətin ayağı ölkəndən artıq keçməyəcək, Çünki
tamamilə məhv oldu».

2 Ey Nineva, həlak edən qüvvə qarşına çıxdı, İstehkamını
qoru, yolunu qoru, Belini möhkəm qurşa, Bütün gücünü
topla! **2** Rəbb Yaqub nəslini İsrailin əvvəlki əzəmətinə
qaytaracaq. Hərçənd quldurlar onu viran etdi, Tənəklərini
dağıtdı. **3** İgidlərin qalxanları qıpqırmızıdır, Cəngavərlərin
libasları al rəngdədir. Onlar hazır olan gün Döyüş
arabalarının dəmirləri necə də parıldayır, Şam ağacından
nizələr havada oynayır! **4** Döyüş arabaları küçələrdən
dəlicəsinə qaçır, Meydanlarda ora-bura yüyürür, Məşəllər
kimi parıldayır, Şimşək kimi cəld qaçır. **5** Nineva padşahı
seçmə əsgərlərini toplayır, Amma onlar yolda büdrəyir.
Düşmən orduları şəhər divarına tərəf qaçır, Qalxanlarını
qaldırıb sipər qurur. **6** Çayların suyunu saxlayan bəndlər
açıldı, Sarayı dəhşət bürüdü. **7** Mələkəni lüt-üryan
aparırlar, Kənizləri qumru kimi inləyib Sinələrinə vurur.
8 Qədimdən bəri Nineva Sulu hovuz kimi idi, İndi isə
sular axıb gedir, Onlara «Dayanın, dayanın!» deyirlər,
Amma geri dönən yoxdur. **9** Gümüşü talan edin, qızılı
oğurlayın, Sərvətlərin sonu yoxdur, Bol miqdarda qiymətli
əşyalar var. **10** Nineva viran oldu, dağıldı, xaraba qaldı!
Sakinlərinin ürəyi əsir, dizləri taqətdən düşür. Hamının
bədənləri titrəyir, üzləri solur! **11** Nə oldu aslanlar
yuvasına? Gənc aslanların bəsləndiyi, Şirlə dişisinin və
balalarının qorxusuz gəzdiyi yerə nə oldu? **12** Aslan öz

balalarına kifayət qədər şikar ovladı, Dişisi üçün ovunu
boğazladı, Mağarasını ovladığı heyvanlarla, Yuvasını
şikarla doldurdu. 13 Ordular Rəbbi bəyan edir: «Mən sizin
əleyhinizəyəm, Döyüş arabalarınızı tüstüdə yandıracağam,
Gənc aslanlarını qılınc yeyəcək, Yer üzündən şikarını
kəsəcəyəm, Qasidlərinin səsi daha eşidilməyəcək».

3 Qanlı şəhərin vay halına! O yalan və soyğunçuluqla
doludur, Orada quldurluğun ardı kəsilmir! 2 Qamçı
səsi, təkərlər gurultusu, Çapan atların, yırğalanan
döyüş arabalarının sədası! 3 Süvarilər hücum edir,
qılınclar parıldayır, Nizələr bərq vurur, ölənlər yığın-
yığın, Cəsədlərin sayı yox, İnsanların ayağı meyitlərə
dolaşır! 4 Millətləri fahişəliyi ilə, Xalqları cadugərliyi ilə
satan, cazibəli, Cadugərlikdə mahir fahişə – Ninevanın
Hədsiz əxlaqsızlığına görə Bunlar baş verdi. 5 Ordular
Rəbbi bəyan edir: «Ey Nineva, Mən sənin əleyhinəyəm!
Paltarının ətəyini üzünə qaldıracağam, Çılpaqlığını
millətlərə göstərəcəyəm, Ayıbını ölkələrə açacağam. 6
Üstünə iyrənc şeyləri atacağam, Səni rüsvay edəcəyəm,
Tamaşaya qoyacağam! 7 Səni görənlərin hamısı səndən
qaçıb Belə deyəcək: "Nineva viran qaldı! Onun üçün kim
ağlayacaq?" Haradan sənə təsəlli verənləri tapım?» 8
Axı sənin No-Ammondan nəyin artıqdır? O şəhər çaylar
arasında yerləşib Sularla əhatə olunmuşdu, Sipəri dəniz,
Qala divarı isə Nil çayı idi. 9 Kuş və Misir onun sonsuz
qüvvəti idi, Put və Liviya da köməkçiləri idi. 10 Lakin əsir
aparıldı, sürgün oldu, Övladları parça-parça doğrandı, Hər
küçə başına atıldı, Adlı-sanlı adamları üçün püşk atdılar,
Əyanlarını qandallara saldılar. 11 Sən də, ey Nineva,

sərxoş olacaqsan, Mat-məəttəl qalacaqsan, Düşmənlərin
əlindən pənahgah axtaracaqsan. **12** Bütün istehkamların
Əncir ağacının ilk yetişən meyvələri kimidir, Silkələnəndə
yeyənin ağzına düşür. **13** Budur, əsgərlərin qadın kimidir,
Ölkənin darvazaları düşmənlərin üzünə taybatay açılıb.
Qapı rəzələrini od yeyib. **14** Mühasirə vaxtı üçün özünə
su çək, Qalalarını möhkəmləndir, Çamıra gir, palçığı
tapda, Kərpic kəsmək üçün qəlib götür! **15** Orada od səni
yeyib-qurtaracaq, Qılınc səni kəsib-qıracaq, Çəyirtkələrin
yedikləri əkin kimi yox olacaqsan. Sayını çəyirtkə kimi
artır, Özünü qaynaşan çəyirtkə kimi çoxalt! **16** Tacirlərinin
sayı Göylərdəki ulduzlardan çoxdur, Amma düşmənlərin
Çəyirtkə kimi ölkəni talan edib uçacaq. **17** Gözətçilərin
çəyirtkə kimi, Məmurların çəyirtkə sürüsü kimidir –
Soyuq gündə çəpərlərə yerləşir, Gün doğanda uçub gedir,
Getdikləri yer bilinmir. **18** Ey Aşşur padşahı, Əyanların
ölüm yuxusuna gedib, Adlı-sanlı adamların yatıb. Xalqın
dağlara səpələnib, Onları bir yerə yığan yoxdur. **19**
Dərdinə dərman yoxdur, yaraların sağalmaz. Barəndə
xəbər eşidənlər sevinib əl çalır. Axı sənin bu sonsuz
pisliyin kimə dəyməyib?

Habaqquq

1 Habaqquq peyğəmbərə görüntü ilə nazil olan
xəbərdarlıq. **2** Ya Rəbb, nə vaxta qədər Səni imdada
çağıracağam? Sənsə eşitmirsən. «Zorakılıq var!» deyə
Sənə fəryad edirəm, Lakin bizi qurtarmırsan. **3** Niyə mənə
şər göstərirsən, Özün də haqsızlığa baxırsan? Hara nəzər
salsam, Orada soyğunçuluq və zorakılıq var, Davaların,
çəkişmələrin sonu yoxdur. **4** Buna görə qanun qüvvədən
düşdü, Ədalətə üstünlük verilmir. Pis adamlar salehləri
dövrəyə alır, Ona görə ədalət təhrif olunur. **5** Baxın o biri
millətlərə, Gördüklərinizə təəccüblənərək mat qalın. Sizin
vaxtınızda elə işlər görəcəyəm ki, Bunu sizə danışsalar,
inanmazsınız. **6** Budur, Mən amansız və qəddar milləti
– Dünyanın dörd tərəfinə yüyürən, Özgə məskənləri
zəbt edən Xaldeyliləri qaldırıram. **7** Onlar dəhşətli və
qorxuncdur, Ədalət və şərəf yalnız onlar deyəndir. **8**
Atları bəbirdən çevik, Özləri isə ac qurddan daha azğındır,
Süvariləri yeri deşərək uzaqdan gəlir, Şikarını yeməyə
cuman qartal kimi şığıyır. **9** Onların hamısı zorakılıq üçün
gəlir, Hamısı bir nəfər kimi irəliyə üz tutur, Əsirləri qum
kimi yığırlar. **10** Padşahlara rişxənd edirlər, Hökmdarlara
gülürlər. Hər qalalı şəhərə lağ edirlər, Oraya torpaq
qalağı töküb ələ keçirirlər. **11** Onlar yel kimi keçib-gedir.
Qüvvələrini özlərinə allah edən bu adamlar Təqsirkar
sayılacaq. **12** Əzəldən bəri var olan Sən deyilsənmi?
Ya Rəbb, Allahım, Müqəddəs Olanım, Biz ölməyəcəyik.
Ya Rəbb, məhkum etmək üçün onları təyin etdin. Ey
Qayamız, bizi cəzalandırma hökmünü onlara verdin. **13**
Sənin gözlərin çox təmizdir, Şəri görən gözün yoxdur, Pis

əməllərə dözə bilmirsən. Bəs xəyanətkarlara necə baxa
bilirsən? Pis özündən daha salehin başını yeyəndə Axı
niyə susursan? 14 Sən insanları sanki dəniz balıqlarına,
Başçıları olmayan sürünən canlılara çevirdin. 15 O onların
hamısını qarmaqla çəkir, Torla çıxarır, ağlarına yığır,
Buna sevinib-şadlanır. 16 Buna görə torları üçün qurban
kəsir, Ağları üçün buxur yandırır, Axı o bu torlarla Bol və
ləzzətli yemək əldə edir. 17 Torunu durmadan boşaltmağa,
Millətləri amansızcasına qırmağa davam edəcəkmi?

2 Keşiyimdə duracağam, Gözətçi qülləsində
dayanacağam. Baxım Rəbb mənə nə deyəcək, Görüm
şikayətlərimə nə cavab verəcək? 2 Rəbb mənə belə cavab
verdi: «Görüntünü yaz, lövhələrdə açıqla ki, Qoy hər
kəs tez onu oxuya bilsin. 3 Çünki bu görüntü müəyyən
vaxt üçündür, Başa çatmağa tələsir və yalan deyil.
Gecikmiş kimi görünsə də, gözləyin, Hökmən gələcək,
gecikməyəcək. 4 Bax, bu adam məğrurdur, köksündəki
ürəyi düz deyil, Amma saleh adam imanı ilə yaşayacaq.
5 Həm də bu məğruru şərab aldadır, Bu təkəbbürlü
adam sakit durmaz, Acgözlüyünü ölülər diyarı kimi
genişləndirir, Ölüm kimi heç doymaz. Bütün millətləri
özü üçün toplayar, Bütün xalqları özü üçün əsir alar.
(Sheol h7585) 6 Amma bütün bu əsir alınanlar Onu lağa
qoyacaqlar, İstehzalı müəmmalarla deyəcəklər: “Özünə
aid olmayanı ələ keçirənin, Xərac alıb varlananın vay
halına! Bu nə vaxta qədər davam edəcək?” 7 Sənə xərac
verənlər bir gün Qəflətən qiyam etməzmi? Oyanıb sizi
qorxutmazmı? Budur, o vaxt onlara qənimət olacaqsan. 8
Bir çox milləti soyduğun üçün Xalqlardan sağ qalanlar

səni də soyacaq. Çünki insan qanı tökdün, Ölkələrə və
şəhərlərə, Orada yaşayan hər kəsə zorakılıq etdin. **9** Evini
haram qazancla dolduranın, Fəlakətdən qaçmaq üçün
Yuvasını yüksək yerdə quranın vay halına! **10** Sən çox
xalqları qırmaqla Öz evini rüsvay etdin, Öz həyatına
günah gətirdin! **11** Belə ki divar daşları bu barədə fəryad
qoparacaq, Taxta tirlər əks-səda verəcək! **12** Şəhəri
qanlarla tikənin, Kəndi haqsızlıqla quranın vay halına! **13**
Xalqlar odda yandırılmaq üçün zəhmət çəkir, Ümmətlər
boş yerə özünü yorur. Bu, Ordular Rəbbindən deyilmi? **14**
Çünki sular dənizi bürüdüyü kimi Dünya Rəbbin izzətinin
biliyi ilə doldurulacaq. **15** Qonşuların çılpaq bədənlərinə
tamaşa etmək üçün Onlara şərab içirdib sərxoş edənin,
İçkiyə zəhrimar qatanın vay halına! **16** Hörmət əvəzinə
xəcalətlə doyacaqsan, Sən də iç, çılpaqlığını göstər;
Rəbbin sağ əlindəki cam Sənin üzərində fırlanacaq.
Rüsvayçılıq hörmətin üzərinə gələcək. **17** Livanda etdiyin
zorakılıq öz başına gələcək, Heyvanların qırğını səni
dəhşətə gətirəcək; Çünki insan qanı tökdün, Ölkələrə
və şəhərlərə, Orada yaşayan hər kəsə zorakılıq etdin.
18 Sənətkarın oyduğu yonma ya tökmə bütün Yalan
öyrətməkdən başqa nə xeyri var? Bütü düzəldən sənətkar
öz işinə güvənir, Amma onun düzəltdiyi Dilsiz bütdən
başqa nədir ki? **19** Taxtaya "Oyan!", dilsiz daşa "Qalx!"
Deyən insanın vay halına! Büt yol göstərə bilərmi? Budur
o, qızılla, gümüşlə örtülüb, Daxilində isə həyat nəfəsi
yoxdur. **20** Lakin Rəbb müqəddəs məbədindədir, Qoy
bütün dünya Onun önündə sussun!»

3 Peyğəmbər Habaqququn duası, Şiqqayonlar kökü
üstündə. **2** Ya Rəbb, Sənin şöhrətin haqqında eşitdim, Ya
Rəbb, gördüyün işlərə görə qorxdum. Bizim vaxtımızda
da eyni işlər gör, Bizim dövrümüzdə bunları bildir!
Qəzəblənəndə mərhəmətini xatırla! **3** Allah Temandan,
Müqəddəs Olan Paran dağından gəldi. (Sela) Ehtişamı
göyü bürüdü, Yer üzü Ona edilən həmd-sənalarla doldu.
4 Cah-calalı günəş tək parıldayır, əlindən nur tökülür,
Qüdrəti əlində gizli saxlanılıb. **5** Vəba Onun önündə
gedir, Ölümcül xəstəlik arxasınca gəlir. **6** O durdu,
yeri tərpətdi, Baxdı, millətləri sarsıtdı, Qədim dağlar
dağıldı, Əzəldən qalan təpələr ona baş əydi. Allahın
yolu əbədidir. **7** Gördüm ki, Kuşan çadırları əziyyət
altındadır, Midyan çadırlarının pərdələri lərzəyə gəldi. **8**
Ya Rəbb, məgər Sən Çaylara qarşı qəzəblənmisən? Acığın
irmaqlara qarşıdırmı? Yoxsa dənizə qarşı hiddətlənmisən?
Axı atlarına, müzəffər döyüş arabalarına minmisən? **9**
Yayını açdın, Oxdanını oxlarla doldurdun. (Sela) Yer
üzünü çaylarla yardın. **10** Səni görüb dağlar lərzəyə
gəldi, Sellər hər yanı süpürüb axdı, Dərinliklər gurladı,
dalğalar qalxdı. **11** Uçan oxlarının qığılcımından, İşıldayan
nizənin parıltısından Günəş və ay yerlərində durdu.
12 Yer üzündə qəzəb içində gəzdin, Millətləri hiddətlə
tapdaladın. **13** Sən Öz xalqının qurtulması üçün, Məsh
etdiyinin xilası üçün çıxdın, Şər nəslin başçısını əzdin,
Təpədən dırnağa qədər onu soydun. (Sela) **14** Cəngavərləri
fırtına tək Bizi dağıtmağa gələndə Onların başını öz
nizələri ilə deşdin. Onlar gizlənən zavallıları Məhv edənlər
kimi sevinərdi. **15** Sən Öz atlarınla dənizi tapdaladın,

Coşğun suları köpüklətdin. **16** Eşitdim və varlığım lərzəyə
gəldi, Səsindən dodaqlarım əsdi. Çürüklük sümüklərimə
girdi, Dizlərim titrədi. Amma bizə hücum edən xalqın
Fəlakətə düşdüyü günü səbirlə gözləyəcəyəm. **17** Əncir
ağacı tumurcuqlanmasa da, Meynələr bar gətirməsə
də, Zeytun ağaclarına çəkdiyim zəhmət boşa çıxsa da,
Tarlalar məhsul yetişdirməsə də, Qoyun-keçi ağıllarda,
Mal-qara tövlələrdə yox olsa da, **18** Mən yenə Rəbdə sevinc
tapacağam. Xilasımın Allahı ilə şadlıqdan coşacağam! **19**
Xudavənd Rəbb mənim qüvvətimdir, Ayaqlarımı marallar
kimi çevik edir, Zirvələrimdə məni gəzdirir. Musiqi
rəhbəri üçün: simli alətlərin müşayiəti ilə.

Sefanya

1 Yəhuda padşahı Amon oğlu Yoşiyanın hökm etdiyi
dövrdə Xizqiya oğlu Amarya oğlu Gedalya oğlu Kuşi oğlu
Sefanyaya Rəbbin sözü nazil oldu. **2** Rəbb belə bəyan
edir: «Yer üzündən hər şeyi silib-süpürəcəyəm». **3** Budur,
Rəbb belə bəyan edir: «İnsanları, heyvanları, Göydəki
quşları, dənizdəki balıqları, Pis adamları ilə Şər üçün
qurulan tələlərini Silib-süpürəcəyəm, İnsanı yer üzündən
yox edəcəyəm. **4** Əlimi uzadıb Yəhuda və Yerusəlim
sakinlərinin Hamısını cəzalandıracağam, Baal bütlərinə
ibadətin qalıqlarını, Kahinlərlə bütpərəst din xadimlərinin
adlarını da buradan silib atacağam. **5** Damlarda göy
cisimlərinə səcdə edənləri, Həm Rəbbin adına, həm də
Milkom bütü adına And içib səcdə edənləri, **6** Rəbbin
yolundan dönənləri, Rəbbə müraciət etməyənləri, Rəbdən
məsləhət almayanları Buradan yox edəcəyəm». **7** Susun
Xudavənd Rəbbin qarşısında, Çünki Onun günü yaxınlaşır,
Rəbb qurban hazırlayıb, qonaqlarını dəvət edib. **8** Rəbb
deyir: «O qurban günü əmirləri, şahzadələri, Əcnəbi dəbi
ilə geyinənləri cəzalandıracağam. **9** O gün kandarından
tullanıb keçənləri, Öz ağalarının evlərini zorakılıq və
hiylə ilə Dolduranları cəzalandıracağam». **10** Rəbb bəyan
edir: «O gün Yerusəlimdə Balıqlar darvazasından fəğan
səsi, İkinci Məhəllədən fəryadlar, Təpələrdən isə böyük
gurultu eşidiləcək». **11** Ey bazar məhəlləsinin sakinləri,
nalə çəkin! Bütün tacirləriniz məhv olacaq, Tərəzidə
gümüş çəkənləriniz qırılacaq. **12** O zaman Yerusəlimin
hər tərəfini Çıraqlarla axtaracağam, Firavan yaşayan
qayğısızları, Ürəklərində «Rəbb nə yaxşılıq, nə də pislik

– Heç nə etməz» Deyənləri cəzalandıracağam. **13** Var-
dövlətləri talan olacaq, Evləri xaraba qalacaq, Tikdikləri
evlərdə yaşamayacaqlar, Onlar saldıqları üzümlüklərin
Şərablarını içməyəcəklər. **14** Rəbbin möhtəşəm günü
yaxınlaşır, Yaxınlaşır, tez gələcək. Rəbbin günündə fəryad
səsi çıxacaq, İgid adam belə, fəryad edəcək. **15** O gün qəzəb
günüdür: Hər tərəfi Əziyyət və məşəqqətin, Viran və
talanın, Qaranlıq və zülmətin, Qara buludların bürüdüyü
gündür! **16** O gün istehkamlı şəhərlərə, Hündür künc
qüllələrinə qarşı Döyüş üçün çalınan şeypurların, Döyüş
nərələrinin səsləndiyi gündür! **17** Rəbb deyir: «Adamlara
elə bəla göndərəcəyəm ki, Kor kimi hara gedəcəklərini
bilməyəcəklər, Çünki Mən Rəbbə qarşı günah ediblər.
Qanları su kimi axacaq, Bədənləri yerdə çürüyüb peyin
olacaq». **18** Rəbbin qəzəb günündə Qızıl-gümüşləri Onları
qurtara bilməyəcək, Onun qısqanc qəzəbinin alovunda
Bütün ölkə yanıb yox olacaq, Çünki O, bir anda ölkənin
sakinlərini qıracaq.

2 Ey utanmaz millət, toplaşın! **2** Fərman çıxmadan, O
gün saman çöpü tək uçmadan, Rəbbin qızğın qəzəbi
başınıza gəlmədən, Rəbbin qəzəb günü sizə yetişmədən
öncə toplaşın! **3** Ey Rəbbin hökmünə əməl edən sizlər,
Ölkədəki itaətkar insanlar, Rəbbə meyl salın! Salehliyə
meyl salın! İtaətkarlığa meyl salın! Bəlkə siz Rəbbin
qəzəb günündə qurtula bildiniz. **4** Qəzzə bomboş qalacaq,
Aşqelon xarabalığa dönəcək, Aşdod əhalisi günorta çağı
qovulacaq, Eqron özülündən söküləcək! **5** Dəniz sahilində
yaşayanların – Keretlilərin vay halına! Ey Filiştlilərin
torpağı Kənan, Rəbbin hökmü sizə qarşıdır, Rəbb hamınızı

yox edəcək. Ölkədə heç bir sakin sağ qalmayacaq! **6**
Dəniz sahilindəki ölkəniz otlaqlara, Çoban daxmalarına və
qoyun-keçi ağıllarına dönəcək! **7** Bu ölkə Yəhuda nəslindən
qalanların əlinə keçəcək, Sürülərini orada otaracaqlar,
Axşam Aşqelondakı evlərində yatacaqlar, Çünki özlərinin
Allahı Rəbb onları yada salaraq Yenə firavan edəcək. **8**
«Moavlıların rişxəndlərini, Ammonluların təhqirlərini
eşitdim. Xalqıma rişxənd edib lovğalanaraq dedilər
ki, Xalqımın sərhədlərini keçəcəklər. **9** Buna görə də
İsrailin Allahı, Ordular Rəbbi bəyan edir. Varlığıma and
olsun ki, Moav mütləq Sodom kimi, Ammon Homorra
kimi olacaq: Oraları alaqlar və duzlu çalalar basacaq,
əbədi viranəliyə dönəcək. Xalqımın qalanları oranı talan
edəcək, Torpaqlarına millətimdən sağ qalanlar Sahib
olacaq». **10** Bu onların məğrurluğunun əvəzi olacaq,
Çünki bu xalqlar Ordular Rəbbinin xalqına rişxənd edib
lovğalandı. **11** Rəbb onları dəhşətə salacaq, Yer üzünün
bütün allahlarını yox edəcək. Uzaqlarda yaşayan bütün
millətlər Olduqları yerlərdə Ona səcdə edəcək. **12** «Ey
Kuşlular, siz də Mənim qılıncımla öldürüləcəksiniz»
Rəbb deyir. **13** Rəbb əlini şimala doğru uzadıb Aşşuru
yox edəcək, Ninevanı viranəliyə, Səhra kimi quruya
çevirəcək, **14** Ora sürülərin, hər cür heyvanın Yatdığı yer
olacaq. Orada sütun başlarında, Bayquşlar, yapalaqlar
yuva quracaq, Onlar pəncərələrdən ulayacaq, Qarğalar
kandarlardan qarıldayacaq Evlərdə sidr tirləri görünəcək.
15 Bu şəhər zövq-səfalı şəhər idi, əmin-amanlıq içində
yaşayırdı. Hey belə deyərdi: «Mən mənəm, məndən
başqası yoxdur!» Necə də bu şəhər xarabalığa döndü,

Vəhşi heyvanların yuvası oldu! Yanından keçən hər kəs
vahimədən Kənara çəkilir.

3 Üsyankar, pozğun, qəddar şəhərin vay halına! **2**
Söz dinləmədi, ibrət dərsi almadı, Rəbbə güvənmədi,
Allahına yaxınlaşmadı. **3** Başçıları nərildəyən aslanlara
bənzəyir, Hakimləri axşam gəzən ac qurdlar kimi Səhərə
qədər bir şey qoymaz. **4** Peyğəmbərləri məsuliyyətsiz,
xain adamlardır, Kahinləri müqəddəs olanı murdarlayıb,
Qanunun mənasını pozur. **5** Amma şəhərin içində
olan Rəbb salehdir, O haqsızlıq etməz. Hər yeni günün
səhərində Durmadan ədalətini zühur etdirər, Amma haqsız
adam utanmaq bilməz. **6** Rəbb belə deyir: «Millətləri
məhv etdim, Künc qüllələri dağıldı. Küçələrini viran
qoydum, O küçələrdən artıq gəlib-keçən yoxdur! Şəhərləri
xarabalığa döndü, Orada heç bir sakin də qalmadı.
7 Mən dedim: "Xalqım Məndən qorxar, İbrət dərsi
alar". Onda məskənləri dağıdılmaz, Verdiyim cəzaların
hamısı üzərlərinə gəlməz, Lakin onlar hər cür pozğun
iş görməkdən zövq aldı». **8** Buna görə Rəbb bəyan edir:
«Şahid kimi qalxdığım Günə qədər Məni gözləyin. Çünki
Mən millətləri yığmağı Padşahlıqları toplamağı qərara
almışam. Qoy üzərlərinə qeyzimi, qızğın qəzəbimi töküm.
Çünki qısqanc qəzəbimin odu ilə bütün yer üzü tələf
olacaq. **9** O zaman Mən xalqların nitqini dəyişib, Onlara
pak dil verəcəyəm ki, Hamı Rəbbin adını çağırsın, Mənə
çiyin-çiyinə xidmət etsinlər. **10** Qürbətə dağılmış, Mənə
səcdə edənlər Kuş çaylarının o tayından Mənə təqdimlər
gətirəcək. **11** O gün sən, ey xalqım, Mənə qarşı üsyankarlıq
etdiyinə görə Daha xəcalətli olmayacaqsan. Çünki qürurlu,

təkəbbürlü adamları Sənin arandan uzaqlaşdıracağam,
Müqəddəs dağımda bir daha təkəbbürlü olmayacaqsan.
12 Sizin aranızda itaətkar və məzlum bir xalqı sağ
qoyacağam, Onlar Rəbbin adına pənah gətirəcək. **13**
İsraildən sağ qalanlar haqsızlıq etməyəcək! Kimsəni
aldadaraq yalan söyləməyəcəklər, Çünki onlar qarnı tox
yatacaq, Onları qorxudan olmayacaq». **14** Ey Sion qızı,
tərənnüm elə, Ey İsrail, uca səslə çığır! Ey Yerusəlim
qızı, bütün qəlbinlə sevin və fərəhlən! **15** Rəbb sənin
cəzanı ləğv etdi, düşmənlərini qovdu! İsrailin padşahı
Rəbb sənindir, Artıq pislikdən qorxmayacaqsan! **16**
O gün Yerusəlimə deyiləcək: «Qorxma, ey Sion, qoy
əllərin taqətdən düşməsin! **17** Allahın Rəbb, Qüvvətli
Qurtarıcın sənindir! O sənin üçün sevinib şadlanacaq,
Səni məhəbbəti ilə yeniləşdirəcək, Sənin üçün tərənnümlə
coşacaq! **18** Bayram gününü qeyd edən kimi Mən sənin
üzərindən bəlaları götürəcəyəm ki, Onlara görə xəcalətli
olmayasan. **19** Budur, vaxt gəlir, Mən sizə zülm edənlərin
hamısını cəzalandıracağam, Şikəstləri qurtaracağam,
sürgünləri yığacağam, Bütün dünyada çəkdikləri xəcaləti
Şan-şöhrətə çevirəcəyəm. **20** O zaman sizi toplayıb
yurdunuza geri qaytaracağam. Görəcəksiniz, Mən sizi
yenə firavan edəndə Bütün dünya xalqları arasında Sizə
şan-şöhrət verəcəyəm» Rəbb deyir.

Haqqay

1 Padşah Daranın hakimiyyətinin ikinci ili, altıncı ayın
birində Yəhuda valisi Şealtiel oğlu Zerubbabilə və baş
kahin Yehosadaq oğlu Yeşuaya peyğəmbər Haqqay
vasitəsilə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ordular Rəbbi
belə deyir: "Bu xalq deyir ki, hələ Rəbbin məbədini
qurmaq vaxtı çatmayıb"». **3** Rəbbin bu sözü peyğəmbər
Haqqay vasitəsilə nazil oldu: **4** «Bu məbəd xaraba qaldığı
halda Sizin üçün damı yaraşıqlı evlərinizdə oturmaq
vaxtıdırmı?» **5** İndi isə Ordular Rəbbi belə deyir: «Həyat
yollarınız haqqında yaxşı düşünün. **6** Çox əkdiniz,
amma az götürdünüz. Yeyirsiniz, amma doymursunuz.
İçirsiniz, amma susuzluğunuz yatmır. Geyinirsiniz, amma
geyiminiz sizi isitmir. Məvacibiniz cırıq kisəyə qoyulur».
7 Ordular Rəbbi belə deyir: «Həyat yollarınız haqqında
yaxşı düşünün. **8** İndi dağlara çıxıb ağac gətirin və
məbədi qurun. Onda razı qalaram, izzətlənərəm». Bunu
deyən Rəbdir. **9** Ordular Rəbbi belə bəyan edir: «Çox şey
gözlədiniz, budur, az oldu. Az olanı da evə gətirəndə onları
sovurdum. Nə üçün? Xaraba qalan məbədimə görə. Amma
siz öz evləriniz üçün əlləşirsiniz. **10** Sizdən ötrü buna görə
göylər şehini, yer də məhsulunu kəsdi. **11** Yerə, dağlara,
taxıla, təzə şəraba, zeytun yağına, Torpağın yetirdiyi
nemətlərə, Eləcə də insana, heyvana və əllərinizin bütün
zəhmətinə Mən quraqlıq elan etdim». **12** Şealtiel oğlu
Zerubbabil ilə baş kahin Yehosadaq oğlu Yeşua və
xalqın sağ qalanları özlərinin Allahı Rəbbin dediklərinə –
peyğəmbər Haqqayın sözünə baxdılar. Çünki onu onların
Allahı Rəbb göndərmişdi. Xalq Rəbdən qorxdu. **13** Rəbbin

elçisi Haqqay Rəbbin müraciəti ilə xalqa belə dedi: «Rəbb
deyir: “Mən sizinləyəm”». 14 Rəbb Yəhuda valisi Şealtiel
oğlu Zerubbabili, baş kahin Yehosadaq oğlu Yeşuanı və
xalqın sağ qalanlarını ruhlandırdı. Xalq yığılıb özlərinin
Allahı olan Ordular Rəbbinin məbədində işləməyə başladı.
15 Bu hadisə padşah Daranın hakimiyyətinin ikinci ili,
altıncı ayın iyirmi dördündə baş verdi.

2 Yeddinci ayın iyirmi birində peyğəmbər Haqqay
vasitəsilə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «İndi Yəhuda
valisi Şealtiel oğlu Zerubbabilə, baş kahin Yehosadaq oğlu
Yeşuaya və xalqın sağ qalanlarına belə söylə: 3 “Sizin
aranızda kim burada olan məbədin əvvəlki əzəmətini
görmüşdür? İndi buranı necə görürsünüz? Gözünüz
önündə sanki bir heçə çevrilməyibmi?” 4 Rəbb deyir:
“İndi isə, ey Zerubbabil, qüvvətlən! Qüvvətlən, ey baş
kahin olan Yehosadaq oğlu Yeşua! Ey bütün ölkə xalqı,
qüvvətlənin və işləyin! Çünki Mən sizinləyəm”. Ordular
Rəbbi belə bəyan edir: 5 “Misirdən çıxan zaman sizinlə
bağladığım əhdə əsasən Ruhum aranızdadır. Qorxmayın!”
6 Budur, Ordular Rəbbi belə deyir: “Tezliklə Mən göyləri,
yeri, dənizi, torpağı bir də lərzəyə gətirəcəyəm! 7 Bütün
millətləri lərzəyə salacağam; bütün millətlərin var-dövləti
gələcək və bu evi əzəmətlə dolduracağam”. Ordular Rəbbi
belə deyir. 8 “Bütün qızıl-gümüş Mənimdir”. Ordular
Rəbbi belə bəyan edir. 9 Ordular Rəbbi belə deyir: “İndiki
məbədin əzəməti əvvəlkindən üstün olacaq. Bu yerə əmin-
amanlıq verəcəyəm”. Ordular Rəbbi belə bəyan edir». 10
Daranın hakimiyyətinin ikinci ili, doqquzuncu ayın iyirmi
dördündə Rəbbin sözü peyğəmbər Haqqaya nazil oldu. 11

Ordular Rəbbi belə deyir: «Qanun haqqında kahinlərə
bir müraciət edin: 12 "Kimsə cübbəsinin ətəyində təqdis
olunmuş ət gəzdirən zaman ətəyi ilə çörəyə, şorbaya,
şəraba, zeytun yağına və yaxud hər hansı bir ərzağa
toxunarsa, bunlar təqdis olunarmı?"» Kahinlər bu suala
«xeyr» deyə cavab verdi. 13 Haqqay dedi: «Bəs ölü cəsədə
toxunub murdarlanan bir adam həmin ərzaqlardan birinə
toxunarsa, bu ərzaq murdar olarmı?» Kahinlər cavab
verdi: «Murdar olar». 14 Haqqay sonra belə dedi: «Rəbb
belə bəyan edir: "Bu xalq – bu millət Mənim gözümdə
belədir. Onların hər əməli belədir. Mənə təqdim etdikləri
hər şey murdardır. 15 İndi rica edirəm, bu gündən etibarən
nə olacağını dərindən düşünün. Rəbbin məbədinin daşı
daş üstünə qoyulmazdan əvvəl işləriniz necə gedirdi?
16 O zaman hər kim iyirmi kisə məhsul gözləyirdisə, on
kisə olurdu. Şərab çənindən kim əlli qab şərab çəkmək
istəyirdisə, iyirmi qablıq şərab tapırdı". 17 Rəbb belə
bəyan edir: "Özünüzü və əllərinizin bütün zəhmətini
səmum küləyi, kif və dolu ilə vurdum. Yenə Mənə sarı
dönmədiniz. 18 Rica edirəm, dərindən düşünün. Bu gün
doqquzuncu ayın iyirmi dördündən – Rəbbin məbədinin
təməli qoyulan gündən sonra nə baş verəcəyi barədə
yaxşı düşünün. 19 Anbarda toxum qalıbmı? Məgər üzüm,
əncir, nar, zeytun ağacı bar gətirməyib? Bu gündən
etibarən sizə bərəkət verəcəyəm!"» 20 Rəbbin bu sözü
Haqqaya ikinci dəfə ayın iyirmi dördündə nazil oldu:
21 «Yəhuda valisi Zerubbabilə belə de: "Mən göyləri və
yeri lərzəyə gətirəcəyəm. 22 Padşahlıqların taxt-taclarını
alt-üst edəcəyəm. Millətlərin padşahlıqlarının gücünü

darmadağın edəcəyəm. Döyüş arabaları ilə sürücülərini
aşıracağam, atlarla süvarilər yerə səriləcəklər. Hamı
qardaş qılıncı ilə qırılacaq”». **23** Ordular Rəbbi bəyan edir:
«Ey qulum Şealtiel oğlu Zerubbabil, o gün səni götürüb
möhürlü üzük edəcəyəm, çünki səni seçdim». Rəbb bu
sözləri dedi. Bu, Ordular Rəbbinin bəyanıdır.

Zəkəriyyə

1 Daranın hakimiyyətinin ikinci ilində, səkkizinci ayda
İddo oğlu Berekya oğlu Zəkəriyyə peyğəmbərə Rəbbin bu
sözü nazil oldu: **2** «Rəbb atalarınıza çox qəzəbləndi. **3** Ona
görə də sən onlara söylə ki, Ordular Rəbbinin sözü belədir:
"Mənə tərəf qayıdın" bəyan edir Ordular Rəbbi, "Mən də
sizə tərəf qayıdaram" deyir Ordular Rəbbi. **4** "Atalarınız
kimi olmayın! Əvvəlki peyğəmbərlər onlara müraciət edib
söylədi ki, Ordular Rəbbi onlara ‹pis əməllərinizdən və
pis işlərinizdən qayıdın› deyir. Ancaq onlar eşitmədi və
Mənə qulaq asmadı" Rəbb belə bəyan edir. **5** "Atalarınız
indi haradadır? Peyğəmbərlər də əbədi yaşayırmı? **6**
Amma qullarım peyğəmbərlərə əmr etdiyim Sözlərim və
qaydalarım atalarınıza gəlib çatmadımı?" Onlar da tövbə
edib dedi: "Ordular Rəbbi əməllərimizə və işlərimizə görə
bizə nə etməyi düşündüsə, bizimlə elə də rəftar etdi"». **7**
Daranın hakimiyyətinin ikinci ilində, on birinci ay olan
Şevat ayının iyirmi dördüncü günü İddo oğlu Berekya
oğlu Zəkəriyyə peyğəmbərə Rəbbin bu sözü nazil oldu:
8 gecə yarısı gördüm ki, qırmızı ata minmiş bir nəfər
dərənin dibində mərsin ağacları arasında durub. Onun
arxasında isə qırmızı, kəhər və ağ atlar var idi. **9** Mən
soruşdum: «Ay ağam, bunlar nədir?» Mənimlə danışan
mələk dedi: «Bunların nə olduğunu sənə göstərəcəyəm».
10 Mərsin ağacları arasında duran adam cavab verdi:
«Bunları dünyanı dolaşmaq üçün Rəbb göndərib». **11**
Onlar mərsin ağacları arasında duran Rəbbin mələyinə
cavab verdi: «Biz dünyanı dolaşdıq və gördük ki, bütün
dünya asayiş və əmin-amanlıq içindədir». **12** Onda Rəbbin

mələyi dedi: «Ey Ordular Rəbbi, bu yetmiş il ərzində
qəzəbləndiyin Yerusəlimə və başqa Yəhuda şəhərlərinə
nə vaxta qədər mərhəmət etməyəcəksən?» **13** Rəbb
mənimlə danışan mələyə yaxşı vədlərlə, təsəlliverici
sözlərlə cavab verdi. **14** Mənimlə danışan mələk mənə
dedi: «Müraciət edib söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir:
"Yerusəlim və Sion üçün böyük qısqanclıq duyuram. **15**
Qayğısız olan millətlərə qarşı çox qəzəbliyəm. Çünki Mən
hələ az qəzəbləndiyim zaman Onlar öz pis əməllərini
daha da artırdı". **16** Buna görə də Rəbb belə deyir:
"Mən mərhəmətlə Yerusəlimə qayıtdım. Evim yenə orada
qurulacaq, Yerusəlimin üzərinə ölçü ipi çəkiləcək" Bəyan
edir Ordular Rəbbi. **17** Sən bir daha müraciət edib söylə
ki, Ordular Rəbbi belə deyir: "Şəhərlərim yenə bolluqla
dolub-daşacaq. Rəbb Siona yenə təsəlli verəcək, Yenə
Yerusəlimi seçəcək"». **18** Sonra başımı qaldırıb baxdım
və dörd buynuz gördüm. **19** Mənimlə danışan mələyə
dedim: «Bunlar nədir?» O mənə dedi: «Bunlar Yəhudanı,
İsraili və Yerusəlimi dağıtmış buynuzlardır». **20** Onda
Rəbb mənə dörd usta göstərdi. **21** Mən «Bunlar nə etməyə
gəlir?» deyə soruşdum. O dedi: «Bu buynuzlar Yəhudanı
elə dağıtdı ki, heç kəs başını qaldıra bilmədi. Bu ustalar
da Yəhuda ölkəsini dağıtmaq üçün buynuz qaldıran
millətləri dəhşətə gətirib buynuzlarını yerə çalmağa
gəldi».

2 Mən başımı qaldırıb baxdım və əlində ölçü ipi olan
bir adam gördüm. **2** «Hara gedirsən?» deyib soruşdum.
O mənə dedi: «Yerusəlimi ölçməyə, en və uzunluğunun
nə qədər olduğunu öyrənməyə gedirəm». **3** Mənimlə

danışan mələk yanımdan çıxanda başqa bir mələk onu
qarşılamağa gəldi 4 və ona dedi: «Qaç, o cavana söylə ki,
içində adamlar Və heyvanlar çox olduğu üçün Yerusəlim
divarsız bir şəhər olacaq. 5 "Mən Özüm onun ətrafında
odlu divara çevriləcəyəm, Onun içində izzət olacağam"
bəyan edir Rəbb». 6 «Haydı, haydı! Şimal ölkəsindən
qaçın» deyir Rəbb, «Çünki sizi göydə dörd tərəfə əsən
Külək kimi dağıtmışdım» deyir Rəbb. 7 «Haydı! Ey Sion,
sən ki Babil şəhərində yaşayırsan, qaçıb qurtar!» 8
Çünki Ordular Rəbbi deyir ki, İzzəti üçün sizi qarət etmiş
millətlərin yanına Məni göndərdi. Sizə toxunan Onun göz
bəbəyinə toxunmuş olur. 9 Mən o millətlərə qarşı əlimi
qaldıracağam, Əsarətlərində olanlar onları qarət edəcək.
Onda biləcəksiniz ki, Məni Ordular Rəbbi göndərmişdir. 10
«Şadlıq edib sevin, ey Sion qızı! Çünki aranızda yaşamağa
gəlirəm» bəyan edir Rəbb. 11 «O gün çoxlu millətlər Rəbbə
bağlanacaq, Mənim xalqım olacaq. O zaman aranızda
yaşayacağam. Siz biləcəksiniz ki, Məni yanınıza Ordular
Rəbbi göndərib. 12 Rəbb müqəddəs torpaqda Yəhudanı Öz
payı olaraq mülk alacaq, Yenə Yerusəlimi seçəcək. 13 Ey
bütün bəşər, Rəbbin önündə susun! Çünki O Öz müqəddəs
məskənindən qalxıb gəlir!»

3 Rəbb mənə bunu göstərdi: Rəbbin mələyinin önündə baş
kahin Yeşua durmuşdu və onu ittiham etmək üçün sağında
Şeytan dayanmışdı. 2 Rəbb Şeytana dedi: «Rəbb səni
məzəmmət etsin, ey Şeytan, Yerusəlimi seçən Rəbb səni
məzəmmət etsin. Bu adam oddan çıxarılmış, yarısı yanmış
odun parçasına bənzəmirmi?» 3 O vaxt Yeşua əyninə çox
çirkli paltar geyinib mələyin önündə dayanmışdı. 4 Bu

mələk önündə duran məleklərə dedi: «Onun əynindən
çirkli paltarı çıxarın». Sonra Yeşuaya dedi: «Bax günahını
sənin üzərindən götürdüm, indi sənə bayram paltarı
geyindirəcəyəm». 5 Mən isə dedim: «Qoy başına da
təmiz çalma bağlasınlar». Başına təmiz çalma bağlayıb
ona paltar geyindirdilər. Rəbbin məleyi də yanında
durmuşdu. 6 Sonra Rəbbin məleyi Yeşuaya şəhadət edib
dedi: 7 «Ordular Rəbbi belə deyir: "Əgər yollarımla
getsən, verdiyim buyruğumu qoruyub saxlasan, Evimə sən
başçılıq edəcəksən, həyətlərimi sən qoruyacaqsan. Burada
duranların arasında içəri keçmək haqqını sənə verirəm".
8 Ey baş kahin Yeşua, sən və sənin önündə oturan
yoldaşların qulaq assın! Çünki onlar gələcək hadisələrin
əlamətidir. Mən "Pöhrə" adlı qulumu gətirəcəyəm. 9
Yeşuanın önünə qoyduğum daşa baxın! O tək daşın yeddi
gözü var. Onun üzərinə bir yazı oyub yazacağam» bəyan
edir Ordular Rəbbi, «Bir gün içində bu ölkənin günahını
ortadan götürəcəyəm. 10 O gün hər biriniz qonşusunu
öz tənəyi və əncir ağacı altına çağıracaq» Bəyan edir
Ordular Rəbbi.

4 Mənimlə danışan mələk geri qayıdıb məni yuxusundan
oyanan adam kimi oyatdı. 2 O məndən soruşdu: «Nə
görürsən?» Mən dedim: «Büsbütün qızıldan olan bir
çıraqdan görürəm. Onun başında zeytun yağı üçün bir
qab, üzərində yeddi çıraq, çıraqlarda isə yeddi lülə var.
3 Çıraqdanın yanında isə biri yağ qabının sağında, o
biri solunda olmaqla iki zeytun ağacı var». 4 Sonra
mənimlə danışan mələkdən soruşdum: «Ay ağam, bunlar
nədir?» 5 Mənimlə danışan mələk «Bunların nə olduğunu

bilmirsənmi?» deyə soruşdu. Mən də «yox, ağam»
dedim. 6 O mənə cavab verdi: «Zerubbabilə Rəbbin sözü
budur: “Güclə, qüdrətlə yox, yalnız Mənim Ruhumla iş
görəcəksən” Deyir Ordular Rəbbi. 7 Sən kimsən, ey uca
dağ? Zerubbabilin önündə düzənliyə çevriləcəksən. O
“nə gözəldir, nə gözəldir” nidaları altında Məbədin təpə
daşını götürəcək». 8 Mənə Rəbbin sözü nazil oldu: 9
«Bu evin təməlini Zerubbabilin əlləri qoydu, Onun əlləri
də bunu sona çatdıracaq. Onda biləcəksən ki, Ordular
Rəbbi Məni sizin yanınıza göndərib. 10 Bu günü kim
əhəmiyyətsiz hesab edə bilər? Məhz bu gün adamlar
Zerubbabilin əlində şaqulu görəndə sevinəcək. Bu yeddi
çıraq isə Rəbbin bütün yer üzündə dolaşan gözləridir». 11
Mən ondan soruşdum: «Bəs çıraqdanın sağ və solunda
olan bu iki zeytun ağacı nədir?» 12 Sonra yenə soruşdum:
«İki qızıl borucuq vasitəsilə içindən qızıl rəngində yağ
axan bu iki zeytun budağı nədir?» 13 O məndən soruşdu:
«Bunların nə olduğunu bilmirsənmi?» Mən də «yox, ay
ağam» dedim. 14 O mənə dedi: «Bunlar bütün yer üzünün
Sahibinin önündə duran məsh olunmuş iki nəfərdir».

5 Mən yenə başımı qaldırıb baxanda uçan bir tumar
gördüm. 2 Mələk «Nə görürsən?» deyib məndən soruşdu.
Mən dedim: «Uçan bir tumar görürəm: onun uzunluğu
iyirmi qulac, eni on qulacdır». 3 O dedi: «Bu bütün yer
üzünə yağacaq lənətdir. Tumarın bir üzünə yazılanlara
görə oğurluq edən hər kəs kəsilib-atılacaq, o biri üzünə
yazılanlara görə isə yalandan and içənlər kəsilib-atılacaq. 4
Lənət yağdıracağam» bəyan edir Ordular Rəbbi, «Oğrunun
evinə və Mənim adımla Yalandan and içən adamın evinə

lənət girəcək, O evin içində qalacaq, Taxtaları və daşları
ilə birlikdə onu yıxıb məhv edəcək». 5 Sonra mənimlə
danışan mələk yaxınlaşıb dedi: «Başını qaldırıb ortaya
çıxan bu şeyin nə olduğunu gör». 6 Mən «Bu nədir?»
deyə soruşdum. O cavab verdi: «Bu ortaya çıxan şey bir
ölçü qabıdır». Sonra əlavə etdi: «Bu bütün ölkə xalqının
təqsiridir». 7 Qabın qurğuşun qapağı qaldırıldı. Qabın
içində bir qadın oturmuşdu. 8 Mələk «bu qadın pislikdir»
dedi və qadını ölçü qabının içinə atıb üstünə qurğuşun
qapağı basdı. 9 Mən başımı qaldırıb baxanda gördüm ki,
iki qadın çıxdı, onların qanadlarında külək var idi. Onların
da leylək qanadlarına bənzər qanadları var idi. Onlar qabı
yerlə göy arasına qaldırdı. 10 Mənimlə danışan mələkdən
soruşdum: «Qabı hara aparırlar?» 11 O mənə dedi: «Şinar
ölkəsində ona bir ev tikmək üçün oraya aparırlar. Ev
hazır olanda qab oraya – öz yerinə qoyulacaq».

6 Yenə başımı qaldırıb baxanda iki dağ arasından dörd
döyüş arabasının çıxdığını gördüm. O dağlar misdən
idi. 2 Birinci döyüş arabasının qırmızı, ikincisinin qara,
3 üçüncüsünün ağ, dördüncüsünün xallı atları var idi.
Hamısı qüvvətli atlar idi. 4 Mənimlə danışan mələkdən
«Ay ağam, bunlar nədir?» deyib soruşdum. 5 Mələk mənə
cavab verdi: «Bunlar bütün yer üzünün Sahibinə xidmət
etdikləri yerdən çıxan göylərin dörd səmtinin ruhudur. 6
Qara atları olan döyüş arabası şimal torpağına, ağ atları
olan döyüş arabası qərbə, xallı atları olan döyüş arabası
isə cənuba tərəf gedir». 7 Qüvvətli atlar çıxıb yer üzünü
dolaşmaq üçün getmək istədi. Mələk «gedin yer üzünü
dolaşın» dedi. Onlar da gedib yer üzünü dolaşdı. 8 Mələk

məni çağırıb dedi: «Bax şimal torpağına gedənlər orada
ürəyimi rahatlandırdı». 9 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu:
10 «Hədiyyələri sürgündən qayıdanlardan – Babildən
gələn Xelday, Toviya, Yedayadan götür və həmin gün
Sefanya oğlu Yoşiyanın evinə get. 11 Onların arasından
qızıl-gümüş götürüb taclar düzəlt və baş kahin Yehosadaq
oğlu Yeşuanın başına qoy. 12 Ona söylə ki, Ordular
Rəbbi belə deyir: "Bax ‹Pöhrə› adlanan adam budur!
O olduğu yerdən qol-budaq atacaq, Rəbbin məbədini
tikəcək. 13 Bəli, Rəbbin məbədini o tikəcək. O izzətlənəcək,
taxtında oturub hökmranlıq edəcək. Taxtının yanında
kahin olacaq, İkisinin arasında tam razılıq olacaq". 14
Bu taclar Xeldayın, Toviyanın, Yedayanın, Sefanya oğlu
Yoşiyanın xatirəsi kimi Rəbbin məbədinə qoyulacaq. 15
Uzaqda olanlar da gəlib Rəbbin məbədinin tikintisində
çalışacaq. Onda biləcəksiniz ki, məni Ordular Rəbbi sizin
yanınıza göndərmişdir. Əgər Allahınız Rəbbin səsinə yaxşı
qulaq assanız, bunlar olacaq».

7 Padşah Daranın hakimiyyətinin dördüncü ilində,
doqquzuncu ay olan Kislev ayının dördüncü günü
Zəkəriyyəyə Rəbbin sözü nazil oldu. 2 O vaxt Bet-El əhalisi
Sar-Eseri, Reqem-Meleki və onun adamlarını Rəbbin
hüzuruna yalvarmağa göndərdi ki, 3 Ordular Rəbbinin
evində olan kahinlərlə peyğəmbərlərdən «İllərlə etdiyimiz
kimi beşinci ayda yenə də oruc tutub ağlayaqmı?» deyə
soruşsunlar. 4 Onda mənə Ordular Rəbbinin bu sözü nazil
oldu: 5 «Bütün ölkə xalqına və kahinlərə söylə: "Yetmiş
il ərzində beşinci və yeddinci aylarda Oruc tutub yas
saxladığınız zaman Mənim üçünmü oruc tuturdunuz? 6

Yeyib-içdiyiniz zaman Özünüz üçün yeyib-içmirdinizmi?”
7 Yerusəlim əmin-amanlıq içində yaşayarkən, ətrafındakı
şəhərlər, Negev və yamaclı-düzənlikli bölgədə insanlar
sakin olarkən Rəbb indi dediyi bu sözləri əvvəlki
peyğəmbərlər vasitəsilə söyləməmişdimi?» 8 Zəkəriyyəyə
Rəbbin bu sözü nazil oldu: 9 «Ordular Rəbbi belə deyir:
“Düzgün və ədalətlə mühakimə edin. Hər kəs bir-birinə
məhəbbət və mərhəmət göstərsin. 10 Dul qadına, yetimə,
qəribə və yoxsula zülm etməyin. Ürəyinizdə bir-birinizə
qarşı pis niyyətlər tutmayın”. 11 Ancaq onlar eşitməkdən
boyun qaçırdı, inadkarlıqla arxa çevirdi, eşitməmək
üçün qulaqlarını bağladı. 12 Ordular Rəbbinin Öz Ruhu
ilə əvvəlki peyğəmbərlər vasitəsilə göndərdiyi qanunu
və nəsihətləri eşitməmək üçün ürəklərini almaz kimi
sərtləşdirdilər. Buna görə də Ordular Rəbbi onlara çox
qəzəbləndi. 13 Ordular Rəbbi deyir: “İndi ki Mən onları
çağıranda qulaq asmadılar, onlar da çağıranda Mən
qulaq asmayacağam. 14 Onları qasırğa kimi tanımadıqları
millətlərin arasına səpələdim. Arxada qoyduqları torpaq
elə viran qaldı ki, oraya gedib-gələn olmadı. Gözəl torpaq
xaraba qaldı”».

8 Mənə Ordular Rəbbinin bu sözü nazil oldu: 2 Ordular
Rəbbi belə deyir: «Sion üçün böyük qısqanclıq duyuram.
Bəli, onu çox qısqanıram». 3 Rəbb belə deyir: «Siona
qayıtdım, artıq Yerusəlimdə yaşayacağam. Yerusəlim
Həqiqət şəhəri, Ordular Rəbbinin dağı Müqəddəs dağ
çağırılacaq». 4 Ordular Rəbbi belə deyir: «Yenə Yerusəlim
meydanlarında qoca kişilər və qadınlar oturacaq, hər
kəs yaşı çox olduğuna görə əlinə əsa alacaq. 5 Şəhərin

meydanları orada oynayan oğlan və qız uşaqları ilə
dolacaq». 6 Ordular Rəbbi belə deyir: «O günlər bu
xalqın sağ qalanlarının gözündə bu iş qeyri-mümkün
görünürsə, Mənə də belə görünməlidirmi?» bəyan edir
Ordular Rəbbi. 7 «Bax Mən Öz xalqımı şərq və qərb
ölkələrindən qaytaracağam» deyir Ordular Rəbbi. 8 «Mən
onları gətirəcəyəm və onlar Yerusəlimdə yaşayacaq.
Onlar Mənim xalqım olacaq, Mən də sədaqət və salehliklə
onların Allahı olacağam». 9 Ordular Rəbbi belə deyir:
«Ordular Rəbbinin evinin – məbədin tikilməsi üçün
təməli qoyulan gün orada peyğəmbərlərin dediyi bu
sözləri o vaxt eşidənlər, qoy qolunuza güc gəlsin. 10
O vaxtdan əvvəl insan yaxud heyvana heç bir əvəz
verilmirdi. Düşmən üzündən heç kəs əmin-amanlıq içində
gedib-gələ bilmirdi. Çünki adamları bir-birinin üstünə
salışdırmışdım. 11 Ancaq indi bu xalqın sağ qalanları ilə
əvvəlki kimi rəftar etməyəcəyəm» bəyan edir Ordular
Rəbbi. 12 «Çünki əkilən toxum bəhərli olacaq: tənək
bəhrəsini, torpaq məhsulunu, göylər şehini verəcək.
Bunların hamısını bu xalqın sağ qalanlarına mülk olaraq
verəcəyəm. 13 Sizi qurtaracağam, ey Yəhuda və İsrail
nəsli. Siz necə millətlər arasında lənət hədəfi oldunuzsa,
indi bərəkət qaynağı olacaqsınız. Qorxmayın, qolunuza
güc gəlsin». 14 Ordular Rəbbi belə deyir: «Atalarınız
Məni qəzəbləndirən zaman başınıza fəlakət gətirmək
istədim və fikrimdən dönmədim» deyir Ordular Rəbbi.
15 «İndi isə Yerusəlimə və Yəhuda nəslinə yenə yaxşılıq
etmək fikrindəyəm. Siz qorxmayın! 16 Belə edin: hər
kəs öz qonşusuna həqiqəti söyləsin, əmin-amanlıq üçün

şəhər darvazalarında sədaqət və ədalətlə mühakimə
edin. 17 Bir-birinizə qarşı ürəyinizdə pis niyyət tutmayın,
yalandan and içməkdən əl çəkin, çünki bunların hamısı
Mənim nifrət etdiyim şeylərdir» bəyan edir Rəbb. 18
Mənə Ordular Rəbbinin bu sözü nazil oldu: 19 Ordular
Rəbbi belə deyir: «Dördüncü, beşinci, yeddinci və onuncu
ayların orucları Yəhuda xalqı üçün sevinc və şadlıq
dolu gözəl bayramlar olacaq. Ancaq siz düzgünlüyü
və əmin-amanlığı sevin». 20 Ordular Rəbbi belə deyir:
«Hələ çoxlu xalq, çoxlu şəhərin əhalisi də gələcək. 21 Bir
şəhərdə yaşayanlar başqa şəhərə gedib deyəcək: "Gəlin
yola düşək, Rəbbin hüzurunda yalvaraq, Ordular Rəbbini
axtaraq. Mən də gedirəm". 22 Bir çox xalqlar və qüdrətli
millətlər Ordular Rəbbini axtarmaq və Rəbbin hüzurunda
yalvarmaq üçün Yerusəlimə gələcək». 23 Ordular Rəbbi
deyir: «O günlərdə müxtəlif dillərdə danışan millətlərdən
olan on adam bir Yəhudinin ətəyindən yapışıb "qoy
sizinlə gedək, çünki Allahın sizinlə olduğunu eşitmişik"
deyəcək».

9 Bu xəbərdarlıq Xadrak ölkəsi və onun rahatlıq yeri
Dəməşq şəhəri barəsində nazil olan Rəbbin sözüdür,
çünki insanların və bütün İsrail qəbilələrinin gözü Rəbbə
baxır. 2 Bu söz oranın sərhədində olan Xamat şəhərinə,
çox tərəqqi etmiş Sur və Sidon şəhərlərinə də aiddir.
3 Sur özünə bir qala tikdi, torpaq qədər gümüş, küçə
palçığı qədər saf qızıl yığdı. 4 Amma Rəbb onu qovacaq,
dənizdəki gücünü yox edəcək, od onu yandırıb-yaxacaq. 5
Aşqelon bunu görüb qorxacaq, Qəzzə də çox ağrı çəkəcək,
Eqron da eləcə, çünki ümidi sönəcək. Qəzzədə padşah

olmayacaq, Aşqelon sakinsiz qalacaq. **6** Aşdodda bic
doğulanlar yaşayacaq, Filiştlilərin qürurunu qıracağam. **7**
Ağızlarından qanı daman əti, dişlərinin arasından haram
yemək̇ləri alacağam. Onların sağ qalanları Allahımıza
məxsus olub Yəhudanın bir nəsli kimi olacaq. Eqronlular
da Yevuslular kimi olacaq. **8** Hücum edən ordulara
qarşı evimin ətrafında ordugah quracağam. Heç bir
istilaçı daha xalqımın üzərinə tökülməyəcək. Çünki
artıq xalqıma Mən keşik çəkirəm. **9** Ey Sion qızı, böyük
sevinclə coş, Ey Yerusəlim qızı, hayqır! Bax padşahın
sənə tərəf gəlir. O ədalətli və xilaskardır. O itaətkardır
və bir eşşəyə – Eşşəyin balası olan sıpaya minib gəlir.
10 Döyüş arabalarını Efrayimdən, Atları Yerusəlimdən
uzaqlaşdıracağam. Döyüş kamanları qırılacaq. Padşahınız
millətlərə sülh elan edəcək. Onun hökmranlığı dənizdən
dənizə, Çaydan yer üzünün qurtaracağınadək hər yerə
uzanacaq. **11** Sizə gəlincə, əhd qurbanının qanından
ötrü Sürgündəki xalqınızı Susuz quyudan çıxarıb xilas
edəcəyəm. **12** Qalanıza qayıdın, Ey ümid edən əsirlər!
Bu gün sizə bildirirəm ki, Sizə zəhmətinizin ikiqat
əvəzini verəcəyəm. **13** Yəhudanı Özüm üçün kaman kimi
çəkəcəyəm, Efrayimi ox kimi ona qoyacağam. Ey Sion,
övladlarını Yunan övladlarının üstünə qaldıracağam. Səni
bir döyüşçü qılıncı tək edəcəyəm. **14** Onda Rəbb xalqının
üzərində görünəcək, Onun oxu şimşək kimi çaxacaq.
Xudavənd Rəbb şeypur çalacaq, Cənub qasırğaları ilə irəli
gedəcək. **15** Onları Ordular Rəbbi qoruyacaq. Düşmənlərini
tələf edəcəklər, Sapand daşları ilə qırıb-çatacaqlar. Onların
qanını şərab kimi içib hay-küy salacaqlar. Qurban qanı

tökülən qablar kimi, Qurbangahın künc-bucaqları kimi
Qanla dolu olacaqlar. 16 O gün özlərinin Allahı Rəbb
Xalqının sürüsü kimi onları xilas edəcək. Onlar Onun
torpağında Tac daş-qaşı kimi parıldayacaq. 17 Necə
yaraşıqlı, necə gözəl olacaqlar! Oğlanlar taxılla, Qızlar
təzə şərabla gücə gələcək.

10 Yaz yağışı mövsümündə Rəbdən, şimşək çaxdıran
Rəbdən Yağış istəyin. O, insanlara bolluca yağış və Hər
kəsin tarlasına ot verəcək. 2 Ancaq ev bütlərindən alınan
vədlər boş şeydir. Falçılar boş görüntülər görür, Mənasız
yuxular danışaraq əbəs yerə təsəlli verir. Buna görə də
xalq sürü kimi dağınıqdır, Zəhmət çəkirlər, çünki bir
çoban yoxdur. 3 Rəbb deyir: «Çobanlara qarşı qəzəbim
alovlandı, Başçılarına cəza verəcəyəm. Ordular Rəbbi Öz
sürüsü olan Yəhuda nəslinin qayğısını çəkəcək. Onlar
əzəmətli döyüş atları kimi olacaq. 4 Künc daşı, çadır
payası, Döyüş kamanı ondan olacaq. Bütün xalq başçıları
ondan çıxacaq. 5 Onlar döyüşdə Düşməni küçələrdə
palçıqda tapdalayan İgidlər kimi olacaq, Rəbb onlarla
olduğu üçün döyüşəcəklər, Süvariləri utandıracaqlar.
6 Yəhuda nəslini qüvvətləndirəcəyəm, Yusif xalqını
qurtaracağam. Sürgündən geri qaytaracağam, Çünki
onlara acıyıram. Elə edəcəyəm ki, sanki onları Heç
əvvəlcədən rədd etməmişəm. Çünki Mən onların Allahı
Rəbbəm, Onlara cavab verəcəyəm. 7 Efrayimlilər igidlər
kimi olacaq, Şərab içmiş kimi ürəkləri coşacaq. Övladları
bunu görüb sevinəcək, Ürəkləri Rəbdə sevinc tapacaq. 8
Fit çalıb onları toplayacağam, Çünki Mən onları satın
almışam. Əvvəllər necə çoxalırdılarsa, İndi də eləcə

çoxalacaqlar. 9 Onları xalqlar arasına səpələdimsə də,
Uzaq ölkələrdə Məni yada salacaqlar. Övladları ilə birgə
sağ qalacaq və Geri qayıdacaqlar. 10 Mən onları yenə
Misir ölkəsindən gətirəcək, Aşşurdan toplayacağam.
Onları Gilead torpağına, Livana gətirəcəyəm. Onlara
kifayət qədər yer tapılmayacaq. 11 Əziyyət dənizindən
keçəcəklər, Dənizin dalğaları sakitləşəcək, Nilin bütün
dərin suları quruyacaq. Aşşurun qüruru alçaldılacaq,
Misirin padşahlıq əsası əlindən düşəcək. 12 Onları Rəbdə
qüvvətləndirəcəyəm, Onlar da Rəbbin adı ilə yaşayacaq»
Rəbb belə bəyan edir.

11 Ey Livan, qapılarını aç ki, Od sənin sidr ağaclarını
yandırıb-yaxsın. 2 Ey şam ağacı, fəryad et, Çünki sidr
ağacı yıxıldı, Hündür ağaclar məhv oldu. Fəryad edin, ey
Başan palıdları, Qalın meşənin ağacları böyrü üstə aşdı. 3
Çobanların fəryadını eşit, Çünki onların fəxr etdikləri
Otlaqları məhv oldu. Cavan aslanların nəriltisinə qulaq
as, Çünki İordan çayının kənarındakı sıx meşə yox oldu.
4 Allahım Rəbb belə deyir: «Kəsmək üçün ayrılmış sürünü
sən otar. 5 O sürünün qoyunlarını alanlar onları kəssə də,
təqsirsiz qalır. Onları satanlar isə "Rəbbə alqış olsun ki,
dövlətli oldum" deyir. Çobanlar öz sürülərinə acımır. 6
Mən də daha ölkədə yaşayan xalqa acımayacağam» bəyan
edir Rəbb. «Hər kəsi öz qonşusuna və padşahına təslim
edəcəyəm. Ölkəni dağıdacaqlar, Mən də xalqı əllərindən
qurtarmayacağam. 7 Buna görə də kəsmək üçün ayrılmış
sürünün zəiflərini otardım. Özümə iki dəyənək götürdüm,
birini "Lütf", o birini isə "Birlik" adlandırdım və sürünü
otarmağa başladım. 8 Bircə ayın içində üç çobanı işdən

qovdum, çünki onların əlindən təngə gəlmişdim, onların
da Məndən zəhləsi gedirdi. 9 Sonra sürüyə dedim: “Daha
sizi otarmayacağam. Ölən ölsün, kəsilən kəsilsin, yerdə
qalanlar da bir-birlərinin ətini yesin”. 10 Sonra “Lütf”
adlı dəyənəyimi götürdüm və bütün xalqlarla bağladığım
əhdi pozmaq üçün onu qırdım. 11 Beləcə əhd o gün
pozuldu. Sürünün Mənə qulaq asan zəifləri bunun Rəbbin
sözü olduğunu anladı. 12 Mən onlara dedim: “Əgər bu
sizə xoşdursa, Mənim muzdumu verin, əgər belə deyilsə,
verməyin”. Onlar Mənə muzd olaraq otuz gümüş verdi.
13 Rəbb Mənə dedi: “Onların Məni qiymətləndirdiyi
bu yüksək muzdu dulusçuya at”. Beləcə otuz gümüşü
götürüb Rəbbin məbədində olan dulusçuya atdım. 14
Sonra Yəhuda ilə İsrail arasındakı qardaşlığı pozmaq
üçün “Birlik” adlı o biri dəyənəyimi də qırdım. 15 Rəbb
mənə dedi: “Yenə ağılsız bir çobanın əşyalarını özün
üçün götür. 16 Mən ölkəyə elə bir çoban qoyacağam
ki, oğurlananlara baxmayacaq, itmişləri axtarmayacaq,
xəstələri sağaltmayacaq, sağlamları bəsləməyəcək. Ancaq
kök qoyunların ətini yemək, pəncələrini kəsməklə məşğul
olacaq. 17 Sürünü tərk edən yaramaz çobanın vay halına!
Qılınc onun qolunu və sağ gözünü vursun! Qoy onun qolu
qurusun, sağ gözü kor olsun!”»

12 Bu xəbərdarlıq İsrail barədə nazil olan Rəbbin
sözüdür: göyləri yayan, yerin təməlini qoyan, insanın
içindəki ruha şəkil verən Rəbb belə bəyan edir: 2
«Bax Yerusəlimi ətrafındakı bütün xalqları səndələdən
şərab dolu kasa edəcəyəm. Yerusəlim kimi Yəhuda da
mühasirəyə alınacaq. 3 O gün Yerusəlimi bütün xalqlar

üçün ağır bir daş edəcəyəm. Onu qaldıranların hamısı
ağır yaralanacaq. Dünyanın bütün millətləri ona qarşı
birləşəcək. 4 O gün hər atı dəhşətə, süvarisini dəliliyə
düçar edəcəyəm» bəyan edir Rəbb, «Mən Yəhuda nəslinə
göz qoyacağam, amma o biri xalqların bütün atlarını
kor edəcəyəm. 5 Onda Yəhuda başçıları ürəklərində
deyəcək: "Özlərinin Allahı Ordular Rəbbinin ucbatından
Yerusəlimdə yaşayanlar mənim üçün qüvvə olub". 6 O
gün Yəhuda başçılarını odunların arasında yanan bir
manqal, dərzlərin ortasında alovlanan bir məşəl kimi
edəcəyəm. Hər tərəfdə – sağda və solda olan bütün
xalqları yandırıb məhv edəcəklər. Yerusəlimlilər isə yenə
öz şəhərlərində yaşayacaq. 7 Mən Rəbb əvvəlcə Yəhuda
xalqının məskənlərini qurtaracağam. Ona görə ki Davud
nəsli və Yerusəlimdə yaşayanlar Yəhudadan çox şərəfli
olmasın. 8 Mən Rəbb o gün Yerusəlimdə yaşayanları
qoruyacağam. O gün onların arasında ən gücsüz adam
Davud kimi, Davud nəsli isə Allah kimi, onlara başçılıq
edən Rəbbin mələyi kimi olacaq. 9 O gün Yerusəlimə
hücum etmək üçün gələn bütün millətləri məhv etməyə
çalışacağam. 10 Davud nəsli və Yerusəlimdə yaşayanların
üzərinə lütf və yalvarış ruhunu tökəcəyəm. Onlar Mənə –
bədənini deşdikləri şəxsə baxacaq və vahid oğluna yas
tutan adam kimi ona yas tutacaq, ilk oğlu üçün dərd
çəkən adam kimi dərd çəkəcək. 11 O gün Yerusəlimdə
böyük matəm olacaq, Megiddo düzənliyində, Hadad-
Rimmonda olduğu kimi böyük matəm olacaq. 12 Ölkədə
hər nəsil öz içində yas tutacaq: Davud nəsli ayrı, qadınları
ayrı, Natan nəsli ayrı, qadınları ayrı, 13 Levi nəsli ayrı,

qadınları ayrı, Şimey nəsli ayrı, qadınları ayrı yas tutacaq.
14 Bütün qalan nəsilləri ayrı-ayrı, qadınları isə ayrı yas
tutacaq.
13 O gün Davud nəslini və Yerusəlimdə yaşayanları
günahdan və murdarlıqdan təmizləmək üçün bir
bulaq açılacaq. 2 O gün ölkədən bütlərin adını
birdəfəlik siləcəyəm, onlar bir daha xatırlanmayacaq.
Yalançı peyğəmbərləri də, natəmiz ruhu da ölkədən
uzaqlaşdıracağam» bəyan edir Ordular Rəbbi. 3 «Əgər
kimsə yenə peyğəmbərlik etsə, onu dünyaya gətirmiş
ata-anası ona deyəcək: "Sən yaşaya bilməzsən, çünki
Rəbbin adı ilə yalan söyləmisən". Sonra isə peyğəmbərlik
edəndə öz ata-anası onun bədənini deşəcək. 4 O gün
hər peyğəmbər peyğəmbərlik edərkən ona nazil olan
görüntüdən utanacaq. O daha insanları aldatmaq üçün
tüklü paltar geyməyəcək. 5 O deyəcək: "Mən peyğəmbər
deyiləm, əkinçiyəm. Cavanlığımda bir adam məni özünə
qul etdi". 6 O biri ondan soruşacaq: "Bəs sinəndəki
bu yaralar nədir?" O isə "dostlarımın evində aldığım
yaralardır" deyəcək. 7 Oyan, ey qılınc, Çobanımın,
yaxınımın üstünə get» Bəyan edir Ordular Rəbbi. «Çobanı
vur, Qoyunları pərən-pərən olsun. Mən də əlimi kiçiklərə
qarşı qaldıracağam. 8 Bütün ölkədə Xalqın üçdə ikisi
vurulub-öldürüləcək, Üçdə biri isə sağ qalacaq» Bəyan
edir Rəbb. 9 «Qalan üçdə birini oda salacağam, Onları
gümüşü təmizləyən kimi təmizləyəcəyəm. Qızılı yoxlayan
kimi yoxlayacağam. Onlar Mənim adımı çağıracaq, Mən də
onlara cavab verib "Bunlar Mənim xalqımdır" deyəcəyəm,
Onlar da "Rəbb Allahımızdır" deyəcək.

14 Budur, Rəbbin günü gəlir! Ey Yerusəlim xalqı, sənin
qarət olunmuş mallarını gözlərin önündə bölüşdürəcəklər.
2 Mən bütün millətləri Yerusəlimə qarşı müharibə etmək
üçün toplayacağam. Şəhər ələ keçiriləcək, evlər qarət
ediləcək, qadınlara təcavüz ediləcək. Şəhər əhalisinin
yarısı sürgünə göndəriləcək, amma qalanların şəhərdən
kökü kəsilməyəcək. **3** O zaman Rəbb çıxıb müharibə
günündə necə döyüşdüsə, eləcə o millətlərə qarşı
döyüşəcək. **4** O gün Onun ayaqları Yerusəlimin önündə –
şərq tərəfində olan Zeytun dağının üzərində duracaq.
Zeytun dağı şərqə və qərbə doğru ortadan yarılıb
çox böyük bir vadi olacaq. Dağın yarısı şimala, yarısı
cənuba çəkiləcək. **5** Siz isə dağlarımdakı vadi ilə
qaçacaqsınız, çünki dağlardakı vadi Aselə qədər uzanacaq.
Yəhuda padşahı Uzziyanın dövründə zəlzələ olarkən
necə qaçdınızsa, eləcə qaçacaqsınız. O zaman Allahım
Rəbb bütün müqəddəslərlə birgə gələcək. **6** O gün
işıq olmayacaq, işıq verən göy cisimləri qaralacaq.
7 Yalnız Rəbbin bildiyi xüsusi bir gün olacaq. Gecə
də, gündüz də olmayacaq. Axşam vaxtı işıqlı olacaq.
8 O gün Yerusəlimdən həyat verən sular axacaq.
Suların yarısı Şərq dənizinə, yarısı isə Qərb dənizinə
axacaq. Yayda da, qışda da belə olacaq. **9** Rəbb bütün
dünyanın padşahı olacaq. O gün yalnız Rəbb və Onun
adı ucalacaq. **10** Bütün ölkə Gevadan Yerusəlimin
cənubundakı Rimmona qədər Arava düzənliyi kimi
olacaq. Amma Yerusəlim yüksəklikdə olacaq, Binyamin
darvazasından ilk darvazanın yerinə, Künc darvazasına,
Xananel qülləsindən padşahın üzümsıxanlarına qədər

öz yerində duracaq. **11** İnsanlar orada sakin olub asayiş
içində yaşayacaq. Yerusəlim bir daha məhvə düçar
olmayacaq. **12** Yerusəlimə hücum edən bütün xalqları
Rəbb bu bəla ilə cəzalandıracaq. Ayaq üstə olanda
bədənləri, hədəqələrindəki gözləri, ağızlarındakı dilləri
çürüyəcək. **13** O gün Rəbb onları böyük təlaşa düçar
edəcək. Hər kəs qonşusunun əlini tutacaq, bir-birinin
üstünə hücum çəkəcək. **14** Yəhudalılar da Yerusəlimdə
vuruşacaq. Ətrafdakı bütün millətlərin sərvəti, çoxlu
miqdarda qızıl, gümüş və paltar toplanacaq. **15** Düşmən
ordugahlarındakı bütün heyvanlar da – atlar, qatırlar,
dəvələr və eşşəklər bu cür bəlaya düçar olacaq. **16**
Yerusəlimə hücum edən millətlərdən sağ qalanların
hamısı Ordular Rəbbi olan Padşaha səcdə etmək və
Çardaqlar bayramını keçirmək üçün hər il Yerusəlimə
gedəcək. **17** Əgər yer üzündəki nəsillərdən hansısa
Ordular Rəbbi olan Padşaha səcdə etmək üçün Yerusəlimə
getməsə, onun ölkəsinə yağış yağmayacaq. **18** Misirlilər
nəsli Yerusəlimə getməsə, onların torpağı suvarılmayacaq.
Rəbb onlara da Çardaqlar bayramını keçirmək üçün
Yerusəlimə getməyən bütün millətlərə verdiyi cəzanı
verəcək. **19** Misirlilərə və Çardaqlar bayramını keçirmək
üçün Yerusəlimə getməyən bütün millətlərə belə cəza
veriləcək. **20** O gün atların zınqırovları üzərinə "Rəbbə
həsr edilmiş" sözləri yazılacaq. Rəbbin evindəki qazanlar
da qurbangahın önündəki ləyənlər kimi olacaq. **21**
Yerusəlim və Yəhudada hər qazan Ordular Rəbbinə
həsr olunacaq. Qurban kəsən adamların hamısı gəlib bu

qazanlardan qurban ətini bişirmək üçün istifadə edəcək. O gün Ordular Rəbbinin evində artıq Kənanlı qalmayacaq».

Malaki

1 Bu xəbərdarlıq Rəbbin Malaki vasitəsilə İsrailə dediyi
sözdür. **2** Rəbb «sizi sevdim» deyir. Ancaq siz «Bizi necə
sevdin?» deyib soruşursunuz. Rəbb də cavab verir: «Esav
Yaqubun qardaşı deyildimi? Amma Mən Yaqubu sevdim,
3 Esava isə nifrət etdim. Onun dağlarını viran etdim,
mirasını çöl çaqqallarına verdim». **4** Edomlular deyir:
«Biz əzildik, amma yenidən xarabalıqları bərpa edəcəyik».
Ancaq Ordular Rəbbi belə deyir: «Qoy onlar qursun,
amma Mən yıxacağam. Onların ölkəsi pislik ölkəsi, özləri
isə həmişə Rəbbin qəzəbləndiyi xalq olaraq tanınacaq». **5**
Siz bunu gözlərinizlə görəndə «Rəbb İsrail sərhədlərindən
kənarda da əzəmətlidir!» deyəcəksiniz. **6** Ordular Rəbbi
sizə deyir: «Ey adıma hörmət etməyən kahinlər! Oğul
atasına, qul ağasına hörmət göstərir. Əgər Mən atayamsa,
hanı Mənə hörmətiniz? Əgər ağayamsa, hanı Məndən
qorxunuz? Ancaq siz "Adına necə hörmət etmədik?"
deyib soruşursunuz. **7** Qurbangahımın üzərində murdar
çörək təqdim edirsiniz, hələ "Səni necə murdar etdik?"
deyib soruşursunuz. "Rəbbin süfrəsinə hörmət etmək
lazım deyil" deməklə belə edirsiniz. **8** Kor heyvanı qurban
olaraq gətirmək pis iş deyilmi? Topal yaxud xəstə heyvan
qurban etmək pis iş deyilmi? Belə bir heyvanı öz valinə
təqdim et, gör səndən razı qalırmı yaxud səni qəbul
edirmi?» deyir Ordular Rəbbi. **9** «İndi bizə lütf etməsi
üçün Allaha yalvarın. Siz belə qurbanlar gətirərkən O
heç sizi qəbul edərmi?» deyir Ordular Rəbbi. **10** «Kaş
ki aranızdan bir nəfər qurbangahımda boş-boşuna od
yandırmamaq üçün məbədin qapılarını bağlayaydı! Mən

sizdən razı deyiləm, gətirəcəyiniz qurbanları da qəbul
etməyəcəyəm» deyir Ordular Rəbbi. 11 «Günəşin çıxdığı
yerdən batdığı yerə qədər Mənim adım millətlər arasında
əzəmətli olacaq. Hər yerdə adıma buxur yandırılacaq,
pak təqdimlər gətiriləcək. Çünki millətlər arasında adım
əzəmətli olacaq» deyir Ordular Rəbbi. 12 «Siz "Rəbbin
süfrəsi murdardır, çörəyinə isə hörmət etmək lazım
deyil" deyərək adımın müqəddəsliyini pozursunuz. 13
Üstəlik "bu nə zəhmətdir" deyə Mənə burun sallayırsınız»
deyir Ordular Rəbbi. «Siz qurban olaraq oğurluq, çolaq,
xəstə heyvan gətirirsinizsə, Mən onu sizdən qəbul
edəcəyəmmi?» deyə soruşur Rəbb. 14 «Sürüsündən
nəzir etdiyi erkək heyvan əvəzinə Rəbbə qüsurlu heyvan
qurban edən fırıldaqçıya lənət olsun! Çünki Mən böyük
bir padşaham və adım millətlər arasında zəhmlidir» deyir
Ordular Rəbbi.

2 «İndi, ey kahinlər, bu əmr sizin üçündür». 2
Ordular Rəbbi deyir: «Əgər sözə qulaq asmasanız, adıma
izzət verməyi ürəkdən istəməsəniz, üzərinizə lənət
yağdırıb xeyir-dualarınızı lənətə çevirəcəyəm. Bəli, Mən
onları lənətlədim. Çünki Məni izzətləndirməyi ürəkdən
istəmirsiniz. 3 Mən sizin nəslinizi məzəmmət edəcəyəm.
Bayramlarınızda qurban etdiyiniz heyvanların təzəyini
üzünüzə çırpacağam, siz onunla birgə atılacaqsınız. 4
Onda biləcəksiniz ki, Mən bu əmri Levi ilə bağladığım
əhdimin yaşaması üçün sizə göndərmişəm» deyir Ordular
Rəbbi. 5 «Onunla həyat və sülh verən bir əhd bağladım,
Mənə hörmət etdiyi təqdirdə bunları ona verdim. O da
Məndən qorxub adıma hörmət göstərdi. 6 Onun dilindən

həqiqi nəsihət çıxardı, ağzından hiylə çıxmazdı. O, sülh və
düzlük içində Mənimlə bir yol gedirdi. Çoxunu da günah
yolundan qaytarmışdı. **7** Kahinin ağzı biliyi qorumalı,
insanlar onun dilində nəsihət axtarmalıdır. Çünki o,
Ordular Rəbbinin elçisidir. **8** Ancaq siz yoldan azdınız
və nəsihətinizlə çox adamı günaha çəkdiniz. Levi ilə
bağladığım əhdi pozdunuz» deyir Ordular Rəbbi. **9** «Siz
Mənim yollarımla getmədiniz, qanunla bağlı məsələlərdə
tərəfkeşlik etdiniz. Buna görə də Mən bütün xalqın
önündə sizi alçaldıb xəcalətli hala saldım». **10** Hamımızın
atası bir deyilmi? Bizi eyni Allah yaratmadımı? Elə
isə nə üçün biz atalarımızın bağladığı əhdi pozaraq öz
qonşumuza xəyanət edirik? **11** Yəhuda xalqı xəyanət etdi.
İsraildə və Yerusəlimdə iyrənc işlər edildi: Yəhudalılar
yad allahlara tapınan qızlarla evlənərək Rəbbin sevdiyi
müqəddəs yeri murdar etdi. **12** Bunu edən adam hətta
keşik çəksə, cavabdeh olsa, Ordular Rəbbinə qurban
gətirsə də, Rəbb onu Yaqubun icmasından qovsun. **13**
Siz başqa bir şeyi də edirsiniz: ağlayıb sızlamaqla Rəbbin
qurbangahını göz yaşları ilə doldurursunuz. Çünki Rəbb
artıq gətirdiyiniz qurbanlara diqqət etmir, onları sizdən
könül xoşluğu ilə qəbul etmir. **14** Siz «Nə üçün?» deyib
soruşursunuz. Çünki sənlə cavanlığında evləndiyin
arvadın arasında Rəbb şahiddir. O qadın sənin yoldaşın
və nikah əhdi ilə arvadın olduğu halda ona xəyanət etdin.
15 Allah sizi bir bədən olaraq yaratmadımı? Bədənlə də,
ruhla da Ona aidsiniz. Bəs nə üçün bir? Çünki O Özü üçün
xüsusi bir nəsil istəyirdi. Buna görə də özünüzü gözləyin.
Qoy heç kəs cavanlığında evləndiyi arvadına xəyanət

etməsin. **16** İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: «Mən nikahını
pozub qəddarlığa bürünən adama nifrət edirəm. Buna
görə də özünüzü gözləyin və xəyanət etməyin» Ordular
Rəbbi deyir. **17** Dediklərinizlə Rəbbi yordunuz. «Onu nə
ilə yorduq?» deyə soruşursunuz. «Pislik edən hər kəs
Rəbbin gözündə yaxşıdır və Rəbb onlardan razıdır» yaxud
«Ədalət keşikçisi olan Allah haradadır?» deyərək Onu
yordunuz.

3 «Budur, Mən Öz elçimi göndərirəm. O, önümdə
yol hazırlayacaq. Axtardığınız Xudavənd qəflətən Öz
məbədinə gələcək. Görmək arzusunda olduğunuz əhd
Mələyi gələcək» deyir Ordular Rəbbi. **2** «Ancaq Onun
gələcəyi günə kim tab gətirə bilər? Zühur edəndə kim
davam gətirə bilər? Çünki O, əridicinin odu, yuyucunun
sabunu kimi olacaq. **3** O, gümüş əridib təmizləyən
adam kimi rəftar edəcək: Levililəri saflaşdırıb qızıl və
gümüşü təmizləyən kimi təmizləyəcək. Beləcə salehliklə
Rəbbə qurbanlar gətirəcəklər. **4** Onda Yəhudanın və
Yerusəlimin qurbanları əvvəlki vaxtlar, keçmiş illərdə
olduğu kimi Rəbbə xoş gələcək. **5** Mən cəza vermək
üçün sizə yaxınlaşacağam. Ovsunçulara, zinakarlara,
yalandan and içənlərə, muzdurun, dul qadının, yetimin,
qəribin haqqını tapdalayanlara – Məndən qorxmayanlara
qarşı tezliklə şahid olacağam» Ordular Rəbbi belə deyir.
6 «Mən Rəbbəm və heç vaxt dəyişmirəm. Siz bunun
üçün məhv olmadınız, ey Yaqub övladları! **7** Atalarınızın
dövründən bəri qaydalarımdan döndünüz və onlara
əməl etmədiniz. Mənə tərəf dönün, Mən də sizə tərəf
dönərəm» deyir Ordular Rəbbi. «Siz “Necə dönək?” deyə

soruşursunuz. **8** İnsan da Allahdan oğurlayarmı? Siz isə
Məndən oğurlayırsınız. “Səndən nəyi oğurlayırıq?” deyə
soruşursunuz. Onda birləri və təqdimləri oğurlayırsınız.
9 Siz böyük lənətə düçar oldunuz. Çünki bütün millət –
hamınız Məndən oğurlayırsınız. **10** Bütün ondabirlərinizi
anbara gətirin ki, məbədimdə ərzaq olsun». Ordular Rəbbi
deyir: «Siz bununla Məni sınayın. Görəcəksiniz ki, göylərin
pəncərələrini sizə açacağam, üzərinizə ehtiyaclarınızdan
da çox bərəkət yağdıracağam. **11** Çəyirtkələri əkinlərinizi
yeməyə qoymayacağam, tarlada meynəniz məhsulsuz
qalmayacaq» deyir Ordular Rəbbi. **12** «Bütün millətlər sizi
bəxtiyar sayacaq. Çünki ölkəniz gözəl bir yer olacaq» deyir
Ordular Rəbbi. **13** «Mənə qarşı sərt sözlər söylədiniz» deyir
Rəbb, «siz isə “Sənə qarşı nə söylədik?” deyə soruşursunuz.
14 Siz dediniz: “Allaha xidmət etmək faydasızdır. Ordular
Rəbbinin buyruğunu yerinə yetirsək də, Onun önündə yas
içində gəzsək də, bunlardan bizə nə xeyir oldu? **15** İndi
biz məğrurları bəxtiyar sayırıq. Pislik edənlər işlərində
uğur qazanır, Allahı sınayanlar da cəzadan qurtarır”».
16 O zaman Rəbdən qorxanlar bir-birləri ilə danışdı.
Rəbb bu sözlərə qulaq asıb dinlədi. Rəbdən qorxub adına
hörmət edənlər üçün Onun önündə bir yaddaş kitabı
yazıldı. **17** Ordular Rəbbi deyir: «Fəaliyyətə keçdiyim gün
onlar Mənə məxsus xalq olacaq. Bir ata özünə xidmət
edən oğluna necə rəhm edərsə, Mən də onlara elə rəhm
edəcəyəm. **18** O zaman siz salehlə pis adam, Allaha qulluq
edənlə etməyən arasındakı fərqi yenə görəcəksiniz».

4 Ordular Rəbbi deyir: «Budur, soba kimi yanan o gün
gəlir. Bütün məğrurlar və pislik edənlər saman kimi

olacaq. Gələn o gün onları yandıracaq. Onlardan nə
kök, nə də budaq qalacaq. **2** Ancaq adıma hörmət edən
sizlər üçün şüalarında şəfa olan salehlik günəşi doğacaq.
Tövlədən buraxılan danalar kimi oynayacaqsınız. **3** Pis
adamları tapdalayacaqsınız. Bu işləri etdiyim gün onlar
sizin ayağınızın altında kül olacaq» deyir Ordular Rəbbi.
4 «Qulum Musanın qanununu – Xorevdə olarkən bütün
İsrail üçün ona verdiyim qaydaları və hökmləri yadda
saxlayın. **5** Rəbbin böyük və dəhşətli günü gəlməzdən
qabaq İlyas peyğəmbəri sizin yanınıza göndərəcəyəm. **6**
O, ataların ürəklərini oğullarına, oğullarının ürəklərini
isə atalarına tərəf döndərəcək ki, daha Mən gəlib ölkəni
lənətləyib məhv etməyim».

ƏHDI-CƏDID

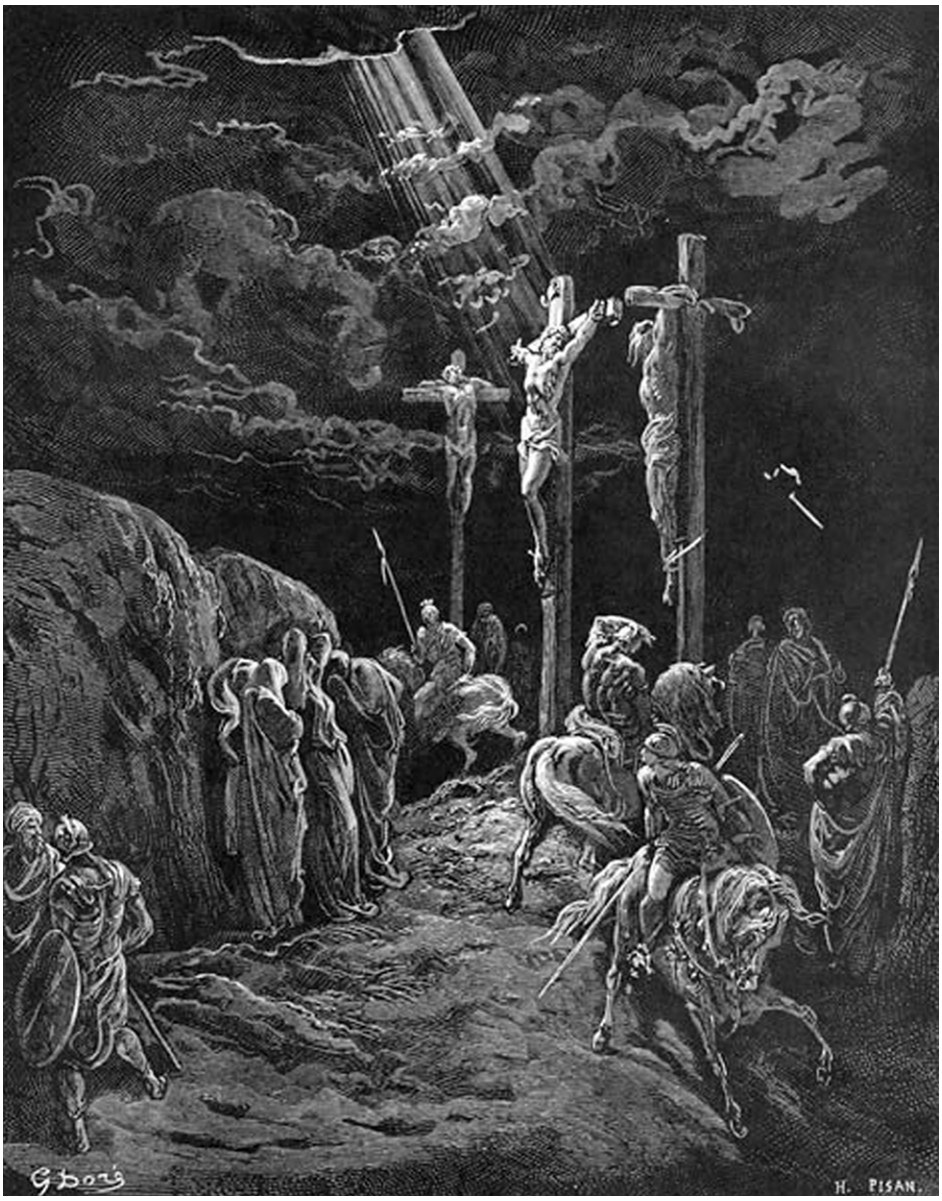

Amma İsa deyirdi: «Ata! Onları bağışla, çünki nə etdiklərini bilmirlər».
Onlar püşk ataraq paltarlarını aralarında bölüşdürdülər.
Luka 23:34

Matta

1 Davudun Oğlu, İbrahimin də Oğlu olan İsa Məsihin
nəsil şəcərəsi: **2** İbrahimdən İshaq törədi. İshaqdan
Yaqub törədi. Yaqubdan Yəhuda və onun qardaşları
törədi. **3** Yəhudadan Tamarın doğduğu Peres və Zerah
törədi. Peresdən Xesron törədi. Xesrondan Ram törədi.
4 Ramdan Amminadav törədi. Amminadavdan Naxşon
törədi. Naxşondan Salmon törədi. **5** Salmondan Raxavın
doğduğu Boaz törədi. Boazdan Rutun doğduğu Oved
törədi. Oveddən Yessey törədi. **6** Yesseydən padşah Davud
törədi. Davuddan Uriyanın arvadının doğduğu Süleyman
törədi. **7** Süleymandan Rexavam törədi. Rexavamdan
Aviya törədi. Aviyadan Asa törədi. **8** Asadan Yehoşafat
törədi. Yehoşafatdan Yehoram törədi. Yehoramdan Uzziya
törədi. **9** Uzziyadan Yotam törədi. Yotamdan Axaz
törədi. Axazdan Xizqiya törədi. **10** Xizqiyadan Menaşşe
törədi. Menaşşedən Amon törədi. Amondan Yoşiya
törədi. **11** Babil sürgünü zamanı Yoşiyadan Yekonya və
onun qardaşları törədi. **12** Babil sürgünündən sonra
Yekonyadan Şealtiel törədi. Şealtieldən Zerubbabil törədi.
13 Zerubbabildən Avihud törədi. Avihuddan Elyaqim
törədi. Elyaqimdən Azur törədi. **14** Azurdan Sadoq törədi.
Sadoqdan Yaxin törədi. Yaxindən Elihud törədi. **15**
Elihuddan Eleazar törədi. Eleazardan Mattan törədi.
Mattandan Yaqub törədi. **16** Yaqubdan Məryəmin əri
Yusif törədi. Məryəmdən də Məsih adlanan İsa doğuldu.
17 Beləliklə, İbrahimdən Davuda qədər olan bütün nəsillər
on dörd nəsildir, Davuddan Babil sürgününə qədər on
dörd nəsildir, Babil sürgünündən Məsihə qədər də on dörd

nəsildir. **18** İsa Məsihin doğulması belə oldu. Anası Məryəm
Yusifə nişanlanmışdı. Amma birlikdə olmalarından əvvəl
Məryəmin Müqəddəs Ruhdan hamilə olduğu aşkar oldu. **19**
Onun nişanlısı Yusif saleh bir adam idi və Məryəmi camaat
arasında rüsvay etmək istəməyərək gizlicə boşamaq
niyyətinə düşdü. **20** Amma belə düşündüyü halda Rəbbin
bir mələyi röyada ona görünüb dedi: «Davud oğlu Yusif!
Məryəmi özünə arvad etməkdən qorxma, çünki onun
bətnindəki körpə Müqəddəs Ruhdandır. **21** Məryəm
bir Oğul doğacaq və Onun adını İsa qoy, çünki O Öz
xalqını günahlarından xilas edəcək». **22** Bütün bunlar
Rəbbin peyğəmbər vasitəsilə söylədiyi bu söz yerinə
yetsin deyə baş verdi: **23** «Budur, bakirə qız hamilə olub
Oğlan doğacaq, adını İmmanuel qoyacaqlar». «İmmanuel»
«Allah bizimlədir» deməkdir. **24** Yusif yuxudan oyananda
Rəbbin mələyinin buyurduğu kimi etdi və arvadını qəbul
etdi. **25** Amma Məryəm bir Oğul doğana qədər Yusif
onunla yaxınlıq etmədi. Doğulan Körpənin adını İsa
qoydu.

2 İsa padşah Hirodun dövründə Yəhudeyanın Bet-
Lexem şəhərində anadan olduqda müdrik adamlar
şərqdən Yerusəlimə gəlib **2** dedilər: «Yəhudilərin
anadan olmuş Padşahı haradadır? Şərqdə Onun ulduzunu
gördük və Ona səcdə qılmağa gəldik». **3** Padşah Hirod
bunu eşitdikdə özü və bütün Yerusəlim xalqı təlaşa
düşdü. **4** Hirod xalqın bütün başçı kahinlərini və
ilahiyyatçılarını toplayaraq onlardan Məsihin harada
doğulduğunu soruşdu. **5** «Yəhudeyanın Bet-Lexem
şəhərində» dedilər. «Çünki peyğəmbər vasitəsilə belə

yazılıb: **6** "Ey Yəhuda torpağındakı Bet-Lexem, sən Yəhuda
hökmdarları arasında ən kiçik deyilsən, Çünki xalqım
İsrailə çoban olan Hökmdar səndən çıxacaq"». **7** Onda
Hirod müdrik adamları gizlicə çağırıb onlardan ulduzun
göründüyü dəqiq vaxtı öyrəndi. **8** «Gedin, Körpəni diqqətlə
axtarın, tapan kimi mənə xəbər verin ki, mən də gedib
Ona səcdə qılım» deyərək onları Bet-Lexemə göndərdi. **9**
Onlar padşahı dinlədikdən sonra yola düşdülər. O vaxt
şərqdə gördükləri ulduz onlara yol göstərirdi. O, Körpənin
olduğu yerin üzərinə çatdıqda dayandı. **10** Onlar ulduzu
gördükləri vaxt çox sevindilər. **11** Evə girib Körpəni anası
Məryəmlə birlikdə gördülər və yerə qapanaraq Ona səcdə
qıldılar. Xəzinələrini açıb Ona hədiyyələri – qızıl, kündür
və mirranı təqdim etdilər. **12** Sonra röyada Hirodun
yanına qayıtmamaq üçün xəbərdarlıq aldıqlarına görə
başqa yolla öz ölkələrinə getdilər. **13** Müdrik adamlar
yola düşəndən sonra Rəbbin bir mələyi Yusifə röyada
görünərək dedi: «Qalx, Körpə ilə anasını götür, Misirə
qaç. Mən sənə xəbər verənə qədər orada qal. Çünki Hirod
Körpəni öldürmək üçün axtarmağa başlayır». **14** Beləliklə,
Yusif qalxdı, həmin gecə Körpə ilə anasını götürüb Misirə
yollandı. **15** Hirod ölənə qədər orada qaldı. Bu, Rəbbin
peyğəmbər vasitəsilə söylədiyi söz yerinə yetsin deyə
baş verdi: «Öz Oğlumu Misirdən çağırdım». **16** Hirod
müdrik adamlar tərəfindən axmaq yerinə qoyulduğunu
görəndə çox hiddətləndi. O, müdrik adamlardan öyrəndiyi
vaxta görə Bet-Lexem və onun ətrafında yaşayan iki
və iki yaşdan aşağı körpə oğlan uşaqlarını öldürtdü. **17**
Beləliklə, Yeremya peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz

yerinə yetdi: 18 «Ramada bir səs eşidildi, Ağlaşma və
böyük fəryad səsləri! Rəhilə uşaqları üçün ağlayır, Təsəlli
istəmir. Çünki onlar daha yoxdur». 19 Hirod öləndən
sonra Rəbbin bir mələyi Misirdə Yusifə röyada görünüb
20 dedi: «Qalx, Körpə ilə anasını götür, İsrail ölkəsinə
qayıt. Çünki Körpənin canını almaq istəyənlər öldü». 21
Yusif qalxdı, Körpə ilə anasını götürüb İsrail ölkəsinə
qayıtdı. 22 Amma Arxelanın öz atası Hirodun yerinə
Yəhudeya padşahı olduğunu eşidəndə oraya getməyə
qorxdu. Röyada xəbərdarlıq alaraq Qalileya bölgəsinə
getdi. 23 Gəlib Nazaret deyilən şəhərdə məskən saldı.
Bu, peyğəmbərlər vasitəsilə söylənən «Ona Nazaretli
deyiləcək» sözü yerinə yetsin deyə baş verdi.

3 O günlərdə Vəftizçi Yəhya Yəhudeya çölündə vəz
edərək meydana çıxdı. 2 O belə deyirdi: «Tövbə edin!
Çünki Səmavi Padşahlıq yaxınlaşıb». 3 Bu o adamdır ki,
Yeşaya peyğəmbər onun barəsində demişdi: «Səhrada
nida edənin səsi gəlir: "Rəbbin yolunu hazırlayın, Onun
keçəcəyi yerləri düz edin"». 4 Yəhya dəvə yunundan paltar
geymiş, belinə dəri qurşaq bağlamışdı, yeməyi çəyirtkə
və çöl balı idi. 5 Yerusəlim sakinləri, bütün Yəhudeya
diyarından olanlar və İordan ətrafında yaşayanlar
Yəhyanın yanına gəlirdi. 6 Onlar günahlarını etiraf
edərək onun tərəfindən İordan çayında vəftiz olunurdu.
7 Fariseylər və sadukeylərdən çoxunun vəftiz olmaq üçün
onun yanına gəldiyini görən Yəhya onlara belə dedi:
«Ey gürzələr nəsli! Üzərinizə gələn qəzəbdən canınızı
qurtarmağı sizin beyninizə kim yeridib? 8 İndi isə tövbəyə
layiq bəhrə verin. 9 Ürəyinizdə "atamız İbrahimdir"

deyə düşünməyin. Mən sizə deyirəm: Allah bu daşlardan
İbrahimə övlad yaratmağa qadirdir. **10** Artıq balta
ağacların dibində yatır. Beləliklə, yaxşı bəhrə verməyən
hər ağac kəsilir və oda atılır. **11** Mən sizi tövbəniz üçün su
ilə vəftiz edirəm, amma məndən sonra Gələn məndən
daha qüdrətlidir. Mən Onun çarıqlarını daşımağa belə,
layiq deyiləm. O sizi Müqəddəs Ruhla və odla vəftiz
edəcək. **12** Onun kürəyi əlindədir və xırmanını sovuracaq,
Öz taxılını anbara toplayacaq. Küləşi isə sönməz odda
yandıracaq». **13** O vaxt İsa Yəhya tərəfindən vəftiz olmaq
üçün Qalileyadan İordan çayına, Yəhyanın yanına gəldi.
14 Yəhya Ona mane olmaq istəyərək dedi: «Sən Məni
vəftiz etməlisən, Sən niyə mənim yanıma gəlirsən?» **15**
İsa ona cavab verdi: «Hələlik buna razı ol. Çünki biz
salehlik işini beləcə yerinə yetirməliyik». Onda Yəhya
razı oldu. **16** İsa vəftiz olunan kimi sudan çıxdı. O vaxt
göylər yarıldı və Allahın Ruhunun göyərçin kimi endiyini
və Öz üzərinə qonduğunu gördü. **17** Göylərdən bir səda
gəldi: «Bu Mənim sevimli Oğlumdur, Ondan razıyam».

4 Bundan sonra İsa iblis tərəfindən sınağa çəkilmək üçün
Ruh tərəfindən səhraya aparıldı. **2** İsa qırx gün-qırx
gecə oruc tutandan sonra acdı. **3** O zaman sınağaçəkən
yaxınlaşıb Ona dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, bu
daşlara əmr et ki, çörəyə dönsün». **4** İsa ona belə cavab
verdi: «“İnsan yalnız çörəklə deyil, Allahın ağzından
çıxan hər kəlmə ilə yaşayar” deyə yazılmışdır». **5** Sonra
iblis Onu müqəddəs şəhərə gətirdi və məbədin qülləsinə
qoyub **6** dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, Özünü aşağı
at. Axı “Allah Sənə görə mələklərinə əmr edər ki, Səni

əlləri üstündə aparsınlar, Ayağın bir daşa dəyməsin” deyə
yazılmışdır». **7** İsa ona dedi: «“Allahın Rəbbi sınama”
deyə də yazılmışdır». **8** İblis yenə İsanı çox yüksək bir
dağa çıxartdı. Ona dünyanın bütün padşahlıqlarını və
şan-şöhrətini göstərib dedi: **9** «Əgər Sən yerə qapanıb
mənə səcdə etsən, bütün bu şeyləri Sənə verəcəyəm». **10**
İsa dedi: «Rədd ol, Şeytan! “Allahın Rəbbə səcdə et və
yalnız Ona ibadət et” deyə yazılmışdır». **11** Bundan sonra
iblis İsanı tərk etdi və mələklər gəlib Ona xidmət edirdi.
12 İsa Yəhyanın həbs olunduğunu eşitdikdə Qalileyaya
qayıtdı. **13** Nazaretdən çıxıb Zevulun və Naftali bölgəsində,
Qalileya gölü kənarında yerləşən Kefernahumda məskən
saldı. **14** Bu, Yeşaya peyğəmbər vasitəsilə söylənən həmin
söz yerinə yetsin deyə baş verdi: **15** «Zevulun və Naftali
bölgələri, Dənizkənarı yol, İordan çayının o biri tayı,
Müxtəlif millətlər yaşayan Qalileya – **16** Zülmətdə yaşayan
xalq Möhtəşəm bir işıq gördü. Ölüm kölgəsi diyarında
məskunlaşanların üzərinə Nur doğdu». **17** O vaxtdan İsa
vəz edib belə deməyə başladı: «Tövbə edin! Çünki Səmavi
Padşahlıq yaxınlaşıb». **18** İsa Qalileya gölünün sahilində
gəzərkən suya tor atan iki qardaşı – Peter adlanan Şimonu
və qardaşı Andreyi gördü. Bu adamlar balıqçı idi. **19**
İsa onlara dedi: «Ardımca gəlin, Mən sizi elə balıqçı
edəcəyəm ki, insan tutacaqsınız». **20** Onlar dərhal torları
kənara atıb Onun ardınca getdilər. **21** İsa oradan irəli
gedib başqa iki qardaşı – Zavday oğlu Yaqubu və qardaşı
Yəhyanı gördü. Onlar ataları Zavdayla birlikdə qayıqda
torlarını düzəldirdilər. İsa onları çağırdı. **22** Onlar da
dərhal qayığı və atalarını qoyub Onun ardınca getdilər. **23**

İsa bütün Qalileyanı gəzir, onların sinaqoqlarında öyrədir,
Səmavi Padşahlığın Müjdəsini vəz edir, xalq arasında hər
cür xəstəliyə və hər cür naxoşluğa şəfa verirdi. 24 Onun
haqqındakı xəbər bütün Suriyaya yayıldı. Ona görə də
İsanın yanına hər cür xəstəlik və iztirab çəkənləri, cinlərə
tutulmuşları, epileptikləri və ifliclərі gətirdilər. O da
onlara şəfa verdi. 25 Qalileyadan, Dekapolis bölgəsindən,
Yerusəlimdən, Yəhudeyadan və İordan çayının o biri
tayından böyük izdihamlar İsanın ardınca gedirdi.

5 İsa izdihamı görüb dağa çıxdı. Oturan kimi şagirdləri
Onun yanına gəldi. 2 İsa danışmağa başlayıb onları
öyrədərək dedi: 3 «Nə bəxtiyardır ruhən yoxsullar! Çünki
Səmavi Padşahlıq onlarındır. 4 Nə bəxtiyardır yaslı olanlar!
Çünki onlar təsəlli tapacaq. 5 Nə bəxtiyardır həlimlər!
Çünki onlar yer üzünü irs alacaq. 6 Nə bəxtiyardır
salehlik üçün acıb-susayanlar! Çünki onlar doyacaq. 7 Nə
bəxtiyardır mərhəmətli olanlar! Çünki onlara mərhəmət
ediləcək. 8 Nə bəxtiyardır ürəyi təmiz olanlar! Çünki
onlar Allahı görəcək. 9 Nə bəxtiyardır sülhyaradanlar!
Çünki onlar Allahın övladları adlanacaq. 10 Nə bəxtiyardır
salehlik uğrunda təqib edilənlər! Çünki Səmavi Padşahlıq
onlarındır. 11 İnsanlar Mənə görə sizi təhqir edib təqib
edəndə, yalan söyləyib sizə hər cür böhtan atanda
siz nə bəxtiyarsınız! 12 Sevinin və şadlanın! Çünki
göylərdə mükafatınız böyükdür. Axı sizdən qabaq gələn
peyğəmbərləri də belə təqib ediblər. 13 Siz yer üzünün
duzusunuz. Amma duz öz dadını itirərsə, nə ilə duzlanar?
Artıq çölə atılıb insanlar tərəfindən tapdalanmaqdan
başqa bir şeyə yaramaz. 14 Siz dünyanın nurusunuz.

Dağın zirvəsində qurulan şəhər gizli qala bilməz. **15**
Heç kim çırağı yandırıb qabın altına qoymaz. Əksinə,
çıraqdana qoyar ki, evdəkilərin hamısını işıqlandırsın.
16 Eləcə də sizin nurunuz insanların qarşısında elə
parlasın ki, onlar xeyirxah işlərinizi görüb göylərdə
olan Atanızı izzətləndirsinlər. **17** Sanmayın ki, Mən
Qanun və Peyğəmbərlərin sözlərini ləğv etmək üçün
gəldim. Mən onları ləğv etmək üçün yox, yerinə yetirmək
üçün gəldim. **18** Sizə doğrusunu deyirəm: göy və yer
keçib getmədən, hər şey icra olmadan Qanundan ən
kiçik bir hərf və ya bir nöqtə belə, yox olmayacaq. **19**
Beləliklə, bu əmrlərdən ən kiçiyindən birini kim pozarsa
və başqalarına da bu cür öyrədərsə, Səmavi Padşahlıqda
ən kiçik sayılacaq. Amma kim bu əmrləri yerinə yetirər
və başqalarına da öyrədərsə, Səmavi Padşahlıqda böyük
sayılacaq. **20** Sizə bunu deyirəm: əgər sizin salehliyiniz
ilahiyyatçılarla fariseylərin salehliyindən artıq olmasa,
Səmavi Padşahlığa əsla girə bilməzsiniz. **21** Siz qədim
zamanlarda adamlara "Qətl etmə, kim qətl edərsə,
mühakiməyə məruz qalacaq" deyildiyini eşitmisiniz.
22 Mənsə sizə deyirəm ki, qardaşına hirslənən hər kəs
mühakiməyə məruz qalacaq. Kim qardaşına "axmaq"
deyərsə, Ali Şuranın hökmünə məruz qalacaq. Kim
qardaşına "səfeh" deyərsə, cəhənnəm oduna məruz
qalacaq. **(Geenna g1067)** **23** Buna görə də qurbangah qarşısına
qurbanını gətirdiyin zaman yadına düşsə ki, qardaşının
sənə qarşı bir şikayəti var, **24** qurbanını qurbangahın
qarşısında qoy, get, əvvəlcə qardaşınla barış və ondan
sonra gəl, qurbanını təqdim et. **25** Səni ittiham edənlə

yolda ikən tez razılaş ki, o səni hakimə, hakim də səni
mühafizəçiyə verməsin və zindana atılmayasan. 26 Sənə
doğrusunu deyirəm: axırıncı qəpik-quruşunu verməyincə
oradan əsla çıxmayacaqsan. 27 "Zina etmə" deyildiyini
eşitmisiniz. 28 Mənsə sizə deyirəm ki, qadına şəhvətlə
baxan hər adam artıq ürəyində onunla zina etmiş olur. 29
Əgər sağ gözün səni pis yola çəkərsə, onu çıxar at. Çünki
sənin üçün bədən üzvlərindən birinin məhv olması bütün
bədəninin cəhənnəmə atılmasından yaxşıdır. (Geenna g1067)
30 Əgər sağ əlin səni pis yola çəkərsə, onu kəs at. Çünki
sənin üçün bədən üzvlərindən birinin məhv olması bütün
bədəninin cəhənnəmə düşməsindən yaxşıdır. (Geenna g1067)
31 "Kim arvadını boşayarsa, ona talaq kağızı versin"
deyilmişdir. 32 Mənsə sizə deyirəm ki, cinsi əxlaqsızlıqdan
başqa bir səbəbə görə arvadını boşayan hər kəs onu
zinaya sövq edir. Boşanmış qadınla evlənən də zina edir.
33 Yenə qədim zamanlarda adamlara "Yalandan and içmə,
amma andlarını Rəbbin önündə yerinə yetir" deyildiyini
eşitmisiniz. 34 Mənsə sizə deyirəm ki, heç and içmə, nə
göyə, çünki o, Allahın taxtıdır; 35 nə yerə, çünki yer Onun
ayaqlarının altındakı kətildir; nə də Yerusəlimə, çünki
ora böyük Padşahın şəhəridir. 36 Başına da and içmə,
çünki sən hətta bir dənə saçı belə, ağ və ya qara edə
bilməzsən. 37 Ancaq sözünüzdə "bəli"niz bəli, "xeyr"iniz
xeyr olsun. Bundan qalanı şər olandandır. 38 "Göz əvəzinə
göz, diş əvəzinə diş" deyildiyini eşitmisiniz. 39 Mənsə sizə
deyirəm ki, pis adama qarşı durma. Əksinə, sağ üzünə
şillə vurana o birini də çevir. 40 Səni məhkəməyə verib
köynəyini götürmək istəyənə üst paltarını da ver. 41 Kim

səni min addım yol getməyə məcbur edirsə, sən onunla
iki min addım yol get. 42 Səndən bir şey diləyənə ver,
səndən borc istəyəni geri qaytarma. 43 "Qonşunu sev və
düşmənینə nifrət et" deyildiyini eşitmisiniz. 44 Mənsə sizə
deyirəm ki, düşmənlərinizi sevin, sizi təqib edənlər üçün
dua edin. 45 Belə ki siz göylərdə olan Atanızın övladları
olasınız. Çünki O, günəşini həm pislərin, həm yaxşıların
üzərinə doğurur, yağışını da həm salehlərin, həm də
saleh olmayanların üzərinə yağdırır. 46 Əgər sizi sevənləri
sevirsinizsə, nə mükafatınız olacaq? Vergiyığanlar da belə
etmirmi? 47 Əgər yalnız qardaşlarınızı salamlayırsınızsa,
başqalarından artıq nə etmiş olursunuz? Bütpərəstlər
də belə etmirmi? 48 Ona görə də Səmavi Atanız kamil
olduğu kimi siz də kamil olun.

6 Ehtiyatlı olun, siz saleh iş görəndə bunu insanların
önündə, onlara göstərmək üçün etməyin. Yoxsa göylərdə
olan Atanızdan mükafat almazsınız. 2 Ona görə də sədəqə
verdiyin zaman önündə şeypur səsi ilə car çəkmə. Çünki
adamlar onları izzətləndirsin deyə ikiüzlülər sinaqoqlarda
və küçələrdə belə edirlər. Sizə doğrusunu deyirəm: onlar
mükafatlarını alıblar. 3 Amma sən sədəqə verdiyin
zaman sol əlin sağ əlinin nə etdiyini bilməsin. 4 Belə
ki verdiyin sədəqə gizli qalsın. Gizlində olanı görən
Atan səni mükafatlandıracaq. 5 Dua etdiyiniz zaman da
ikiüzlülər kimi olmayın. Çünki bələləri adamlar onları
görsün deyə sinaqoqlarda və küçə tinlərində durub
dua etməyi sevirlər. Sizə doğrusunu deyirəm: onlar
mükafatlarını alıblar. 6 Amma sən dua etdiyin zaman öz
otağına gir və qapını örtüb gizlində olan Atana dua et.

Gizlində olanı görən Atan səni mükafatlandıracaq. **7** Dua
edəndə bütpərəstlər kimi boşboğazlıq etməyin. Çünki
onlar düşünür ki, çox söz söyləməklə eşidiləcəklər. **8**
Siz onlara bənzəməyin! Çünki Atanız nələrə ehtiyacınız
olduğunu siz Ondan diləməzdən əvvəl bilir. **9** Buna görə
siz belə dua edin: "Göylərdə olan Atamız, Adın müqəddəs
tutulsun, **10** Padşahlığın gəlsin, Göydə olduğu kimi Yerdə
də Sənin iradən olsun. **11** Gündəlik çörəyimizi bizə bu
gün ver. **12** Bizə borclu olanları bağışladığımız kimi Bizim
borclarımızı da bağışla. **13** Bizi sınağa çəkmə, Lakin bizi
şər olandan xilas et. Çünki padşahlıq, qüdrət və izzət
əbədi olaraq Sənindir. Amin". **14** Əgər başqa insanların
təqsirlərini bağışlasanız, Səmavi Atanız da sizi bağışlayar.
15 Amma siz başqa insanları bağışlamasanız, Atanız
da sizin təqsirlərinizi bağışlamaz. **16** Oruc tutduğunuz
zaman ikiüzlülər kimi qaşqabaqlı gəzməyin. Onlar oruc
tutduqlarını insanlara göstərmək üçün üzlərini tutqun
hala salırlar. Sizə doğrusunu deyirəm: onlar mükafatlarını
alıblar. **17** Amma sən oruc tutanda başına yağ çək və
üzünü yu. **18** Belə ki insanlara deyil, gizlində olan
Atana oruclu görünəsən. Gizlində olanı görən Atan səni
mükafatlandıracaq. **19** Yer üzündə özünüzə xəzinələr
yığmayın. Orada güvə və pas onları məhv edər ya da
oğrular girib oğurlayar. **20** Bunun yerinə özünüzə göydə
xəzinələr yığın. Orada nə güvə, nə pas onları məhv
edər, nə də oğrular girib oğurlayar. **21** Çünki xəzinən
haradadırsa, ürəyin də orada olacaq. **22** Bədənin çırağı
gözdür. Əgər gözün sağlam olarsa, bütün bədənin də nurlu
olacaq. **23** Yox, əgər gözün zəif görərsə, bütün bədənin

qaranlıq olacaq. Əgər səndəki “nur” qaranlıqdırsa, zülmət
nə qədər böyükdür! **24** Heç kim iki ağaya qulluq edə
bilməz. Çünki ya birinə nifrət edib o birisini sevəcək ya da
birinə bağlı qalıb o birisinə xor baxacaq. Siz həm Allaha,
həm də sərvətə qulluq edə bilməzsiniz. **25** Buna görə
sizə deyirəm: “Nə yeyəcəyik?” və ya “Nə içəcəyik?” deyə
canınız üçün, “Nə geyinəcəyik?” deyə bədəniniz üçün
qayğı çəkməyin. Can yeməkdən, bədən isə geyinməkdən
daha vacib deyilmi? **26** Göydə uçan quşlara baxın: onlar
nə əkir, nə biçir, nə də anbarlarda saxlayır. Amma Səmavi
Atanız onları yedizdirir. Siz onlardan daha qiymətli
deyilsinizmi? **27** Hansı biriniz qayğı çəkməklə ömrünü bir
anlıq belə, uzada bilər? **28** Nəyə görə geyim üçün qayğı
çəkirsiniz? Görün çöl zanbaqları necə böyüyür: onlar nə
zəhmət çəkir, nə də ip əyirir. **29** Lakin sizə bunu deyirəm
ki, bütün cah-calalı içində olan Süleyman belə, bunlardan
biri kimi geyinməmişdi. **30** Ey imanı az olanlar, bu gün
olub sabah ocağa atılan çöl otunu Allah belə geyindirirsə,
sizi geyindirəcəyi daha da yəqin deyilmi? **31** Beləliklə, “Nə
yeyəcəyik?”, “Nə içəcəyik?” və ya “Nə geyəcəyik?” deyə
qayğı çəkməyin. **32** Çünki bütpərəstlər bütün bu şeyləri
axtarırlar. Doğrudan da, Səmavi Atanız bütün bunlara
ehtiyacınız olduğunu bilir. **33** Ona görə də siz əvvəlcə
Allahın Padşahlığını və Onun salehliyini axtarın. Onda
bunların hamısı sizə əlavə olaraq veriləcək. **34** Beləliklə,
sabahın qayğısını çəkməyin. Çünki sabahkı gün özü üçün
qayğı çəkəcək. Hər günün öz yamanlığı kifayətdir!

7 Mühakimə etməyin ki, siz də mühakimə olunmayasınız.
2 Çünki hansı hökmlə mühakimə etsəniz, onunla da

mühakimə olunacaqsınız. Siz hansı ölçü ilə ölçsəniz,
sizin üçün də eyni ölçü ilə ölçüləcək. **3** Sən nə üçün
qardaşının gözündə çöpü görürsən, amma öz gözündəki
tiri seçmirsən? **4** Öz gözündə tir ola-ola qardaşına
necə deyə bilərsən: "Qoy gözündəki çöpü çıxarım!"
5 Ey ikiüzlü, əvvəlcə öz gözündən tiri çıxar, onda
aydın görərsən ki, qardaşının gözündəki çöpü necə
çıxarmaq olar. **6** Müqəddəs olanı itlərə verməyin və
mirvarilərinizi donuzlara atmayın; yoxsa bunları ayaqları
ilə tapdalayarlar və dönüb sizi parçalayarlar. **7** Diləyin,
sizə veriləcək, axtarın, tapacaqsınız, qapını döyün və sizə
açılacaq. **8** Çünki hər diləyən alar, axtaran tapar, qapı
döyənə açılar. **9** Aranızdan kimsə oğlu ondan çörək diləsə,
ona daş verərmi? **10** Ya da balıq diləsə, ona ilan verərmi?
11 Beləliklə, siz pis olduğunuz halda öz övladlarınıza yaxşı
hədiyyələr verməyi bilirsinizsə, göylərdə olan Atanızın
Ondan diləyənlərə gözəl hədiyyələr verəcəyi nə qədər
yəqindir! **12** İnsanların sizinlə necə rəftar etməsini
istəyirsinizsə, siz də onlarla elə rəftar edin. Çünki Qanun
və Peyğəmbərlərin söylədiyi də elə budur. **13** Dar qapıdan
girin. Çünki həlaka aparan qapı geniş və yolu enlidir.
Bu qapıdan girənlər çoxdur. **14** Amma həyata aparan
qapı dar və yolu ensizdir, onu tapanlar azdır. **15** Yalançı
peyğəmbərlərdən özünüzü gözləyin! Onlar yanınıza quzu
cildində gələrlər, amma daxilən yırtıcı qurddurlar. **16**
Onları bəhrələrindən tanıyacaqsınız. Qaratikandan üzüm
yaxud qanqaldan əncir yığılarmı? **17** Beləcə də hər yaxşı
ağac yaxşı bəhrə, pis ağac isə pis bəhrə verər. **18** Yaxşı
ağac pis bəhrə verə bilməz, pis ağac da yaxşı bəhrə verə

bilməz. **19** Yaxşı bəhrə verməyən hər ağac kəsilər və oda
atılar. **20** Beləliklə, yalançı peyğəmbərləri bəhrələrindən
tanıyacaqsınız. **21** Mənə "ya Rəbb, ya Rəbb" deyən hər
kəs Səmavi Padşahlığa girməyəcək; lakin göylərdə olan
Atamın iradəsini yerinə yetirən oraya girəcək. **22** O
gün bir çoxları Mənə deyəcək: "Ya Rəbb, ya Rəbb, biz
Sənin adınla peyğəmbərlik etmirdikmi? Sənin adınla
cinləri qovmurduqmu? Sənin adınla bir çox möcüzələr
yaratmırdıqmı?" **23** Onda Mən onlara bəyan edəcəyəm:
"Ey qanunsuzluq edənlər, Mən sizi heç vaxt tanımamışam,
Məndən uzaq olun!" **24** Beləliklə, bu sözlərimi eşidib
onlara əməl edən hər kəs öz evini qaya üzərində quran
ağıllı adama bənzəyir. **25** Yağış yağar, sellər gələr, yellər
əsər və o evə hücum edər. Amma ev uçmaz, çünki təməli
qaya üzərində qurulub. **26** Bu sözlərimi eşidib onlara
əməl etməyən hər kəs isə öz evini qum üzərində tikən
ağılsız adama bənzəyir. **27** Yağış yağar, sellər gələr, yellər
əsər və o evə hücum edər. Ev uçar və onun yıxılması
bir müsibət olar». **28** İsa bu sözləri bitirəndə xalq Onun
təliminə təəccübləndi, **29** çünki onlara öz ilahiyyatçıları
kimi deyil, səlahiyyət sahibi kimi təlim öyrədirdi.

8 İsa dağdan endiyi zaman böyük bir izdiham Onun
ardınca getdi. **2** Bu zaman cüzamlı bir adam yaxınlaşıb
«ya Rəbb, əgər istəsən, məni pak edə bilərsən» deyərək
Ona səcdə qıldı. **3** İsa əlini uzadıb ona toxundu və dedi:
«İstəyirəm, pak ol!» Dərhal bu adam cüzamdan pak
oldu. **4** İsa ona dedi: «Bax heç kəsə bir söz demə, amma
get, özünü kahinə göstər. Hər kəsə şəhadət olsun deyə
Musanın buyurduğu təqdimi apar». **5** İsa Kefernahuma

girərkən bir yüzbaşı Ona yaxınlaşıb yalvardı: **6** «Ya Rəbb,
xidmətçim iflic olub evdə yatır, çox iztirab çəkir». **7** İsa
ona dedi: «Mən gəlib ona şəfa verəcəyəm». **8** Yüzbaşı
cavab verərək dedi: «Ya Rəbb, mən layiq deyiləm ki,
Sən mənim evimə girəsən. Ancaq bir söz söylə, onda
xidmətçim sağalacaq. **9** Çünki mən də tabeçilik altında
olan bir adamam, mənim də tabeçiliyimdə əsgərlər
var. Birinə "Get!" deyirəm, o gedir, digərinə isə "Gəl!"
deyirəm, o da gəlir. Quluma "Bunu et!" deyirəm, o da
edir». **10** Bunu eşidən İsa heyrət etdi. O ardınca gələn
xalqa dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: İsraildə heç kimdə
belə böyük iman görmədim. **11** Sizə deyirəm ki, şərqdən
və qərbdən bir çoxu gələcək və Səmavi Padşahlıqda
İbrahimlə, İshaqla və Yaqubla bir süfrəyə oturacaq. **12**
Amma bu padşahlığın əsl övladları isə qaranlıq çölə
atılacaq. Orada ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq». **13** Sonra
İsa yüzbaşıya dedi: «Get, qoy sənin imanına görə olsun».
Yüzbaşının xidmətçisi də o saat sağaldı. **14** İsa Peterin
evinə gəldi. Onun qayınanasının qızdırma içində yatdığını
gördü. **15** İsa onun əlinə toxundu və qadının qızdırması
düşdü. Qadın qalxıb İsaya xidmət etməyə başladı. **16**
Axşam olduqda isə cinə tutulmuş bir çox adamı İsanın
yanına gətirdilər. O, sözlə ruhları çıxartdı və xəstələrin
hamısına şəfa verdi. **17** Bu, Yeşaya peyğəmbər vasitəsilə
söylənən bu sözlər yerinə yetsin deyə baş verdi: «Bizim
xəstəliklərimizi O çəkdi, Naxoşluqlarımızı Öz üzərinə
götürdü». **18** İsa ətrafında izdihamı gördükdə əmr verdi
ki, o biri sahilə keçsin. **19** Bu zaman bir ilahiyyatçı Ona
yaxınlaşıb dedi: «Müəllim! Sən hara getsən, Sənin ardınca

gedəcəyəm». **20** İsa ona dedi: «Tülkülərin də yuvası,
göydə uçan quşların da yuvası var. Amma Bəşər Oğlunun
başını qoymağa belə, yeri yoxdur». **21** Şagirdlərindən
bir başqası İsaya dedi: «Ya Rəbb, mənə icazə ver, əvvəlcə
gedim, atamı dəfn edim». **22** İsa ona dedi: «Ardımca gəl.
Qoy ölülər öz ölülərini dəfn etsin». **23** İsa qayığa mindiyi
zaman şagirdləri də Onun ardınca getdi. **24** Göldə elə
böyük tufan qopdu ki, qayıq dalğalarla örtüldü. Amma
İsa yatırdı. **25** Şagirdlər yaxınlaşıb İsanı oyadaraq dedilər:
«Ya Rəbb, bizi xilas et, biz həlak oluruq!» **26** İsa onlara «Ey
imanı az olanlar, niyə qorxursunuz?» dedi. Sonra durub
küləklərə və gölə qadağan etdi, onda dərin sükut çökdü.
27 Onlar heyrət içində qalıb dedilər: «Bu necə bir Adamdır
ki, küləklər də, göl də Ona itaət edir?» **28** İsa o biri sahildə
yerləşən Qadaralıların diyarına gəldiyi zaman qəbir
mağaralarından çıxan cinə tutulmuş iki nəfər Onunla
qarşılaşdı. Onlar elə təhlükəli idi ki, heç kim o yoldan keçə
bilmirdi. **29** Budur, onlar bağırdılar: «Ey Allahın Oğlu,
bizdən nə istəyirsən? Buraya vaxtından əvvəl bizə iztirab
verməyəmi gəlmisən?» **30** Onlardan uzaqda böyük bir
donuz sürüsü otlayırdı. **31** Cinlər İsaya yalvardılar: «Bizi
qovacaqsansa, bu donuz sürüsünə göndər». **32** İsa onlara
«Gedin!» dedi. Cinlər də adamlardan çıxıb donuzların
içinə girdi. Beləliklə, bütün sürü uçurumdan aşağı, gölə
atılıb suda boğuldu. **33** Donuz otaranlar isə qaçdılar,
şəhərə gəlib hər şeyi və cinə tutulmuş adamların başına
gələn əhvalatı xəbər verdilər. **34** Bundan sonra bütün
şəhər əhalisi İsanı qarşılamağa çıxdı. İsanı görəndə Ona
yalvardılar ki, onların bölgəsindən çıxsın.

9 İsa qayığa minərək gölü keçdi və Öz şəhərinə gəldi.
2 Onun yanına yataqda yatan bir iflic adamı gətirdilər.
İsa onların imanını görəndə iflic olan adama dedi:
«Cəsarətli ol, oğlum, günahların bağışlandı». **3** Onda
bəzi ilahiyyatçılar öz-özünə dedilər: «Bu Adam küfr
danışır». **4** Onların nə düşündüklərini görərək İsa dedi:
«Niyə ürəyinizdə pis şeylər fikirləşirsiniz? **5** Bax hansı
daha asandır? "Günahların bağışlandı" deməkmi, yoxsa
"Qalx, yeri!" demək? **6** Lakin siz bilin ki, Bəşər Oğlunun
yer üzündə günahları bağışlamaq səlahiyyəti var» və
onda iflicə dedi: «Qalx, yatağını götür və evinə get!»
7 Xəstə qalxıb evinə getdi. **8** Xalq bunu gördükdə
qorxdu və insanlara bu cür səlahiyyət verən Allahı
izzətləndirdi. **9** İsa oradan keçəndə vergi yığılan yerdə
oturan Matta adlı bir adamı görüb ona dedi: «Ardımca
gəl». O da durub İsanın ardınca getdi. **10** İsa evdə süfrəyə
oturanda bir çox vergiyığanlarla günahkarlar gəlib Onunla
və şagirdləri ilə birgə oturdular. **11** Fariseylər bunu
gördükdə Onun şagirdlərinə dedilər: «Niyə Müəlliminiz
vergiyığanlar və günahkarlarla birgə yemək yeyir?»
12 Amma İsa bunu eşidəndə dedi: «Sağlamların deyil,
xəstələrin həkimə ehtiyacı var. **13** Gedin və "Mən qurban
deyil, mərhəmət istəyirəm" sözünün mənasını öyrənin.
Çünki Mən salehləri deyil, günahkarları çağırmaq üçün
gəlmişəm». **14** O zaman Yəhyanın şagirdləri İsanın yanına
gəlib dedilər: «Nə üçün biz və fariseylər çox oruc tuturuq,
amma Sənin şagirdlərin oruc tutmur?» **15** İsa onlara
cavab verdi: «Bəy yanlarında olanda sağdışı və soldışı yas
tuta bilərmi? Lakin bəyin onların arasından aparılacağı

günlər gələcək və o zaman oruc tutacaqlar. **16** Heç kim
köhnə paltara təzə parçadan yamaq vurmaz. Çünki təzə
yamaq köhnə paltardan qopar və yırtıq daha pis olar. **17**
Eləcə də təzə şərabı köhnə tuluqlara doldurmazlar. Yoxsa
tuluqlar partlayar, şərab tökülər, tuluqlar da zay olar. Təzə
şərab təzə tuluqlara doldurular; onda hər ikisi qorunar».
18 Bu şeyləri onlara söyləyərkən bir rəis gəldi və Ona
səcdə qılaraq dedi: «Qızım indi ölür, amma gəlib əlini
onun üstünə qoysan, yaşayacaq». **19** İsa qalxıb şagirdləri
ilə onun ardınca getdi. **20** Həmin vaxt on iki il qanaxma
xəstəliyinə tutulan bir qadın İsanın arxasından gəlib Onun
paltarının ətəyinə toxundu. **21** Çünki öz-özünə deyirdi:
«Heç olmasa paltarına toxunsam, sağalaram». **22** İsa da
dönüb onu görərək dedi: «Cəsarətli ol, qızım, imanın
səni xilas etdi». Qadın o saat sağaldı. **23** İsa rəisin evinə
gələndə tütək çalanları və qarışıqlıq salan izdihamı gördü
24 və dedi: «Çəkilin buradan, çünki qız ölməyib, sadəcə
olaraq yatıb». Onlar İsaya güldülər. **25** Amma camaat
çölə çıxarılanda İsa içəri girdi və qızın əlindən tutdu;
qız da ayağa qalxdı. **26** Bu xəbər o torpağın hər tərəfinə
yayıldı. **27** İsa oradan keçərkən iki kor adam Onun ardınca
gələrək qışqırırdı: «Ey Davud Oğlu! Bizə rəhm elə!» **28**
Evə girdikdə korlar Onun yanına gəldilər. İsa onlara
dedi: «Bunu etməyə qadir olduğuma inanırsınızmı?»
Kor adamlar Ona dedilər: «Bəli, ya Rəbb». **29** O zaman
İsa onların gözlərinə toxunaraq dedi: «Sizə imanınıza
görə olsun». **30** Onların gözləri açıldı. İsa «baxın heç
kim bu barədə bilməsin» deyə onlara ciddi tapşırdı. **31**
Onlar isə çıxıb Onun haqqındakı xəbəri o torpağın hər

tərəfinə yaydılar. 32 Onlar çıxarkən cinə tutulmuş lal
bir adamı İsanın yanına gətirdilər. 33 Cin qovulandan
sonra lal danışmağa başladı. Xalq heyrətlənərək dedi:
«İsraildə heç vaxt belə bir şey baş verməmişdi». 34 Lakin
fariseylər deyirdilər: «O, cinlərin başçısının gücü ilə
cinləri qovur». 35 İsa bütün şəhər və kəndləri gəzib-
dolaşaraq onların sinaqoqlarında təlim öyrədir, Səmavi
Padşahlığın Müjdəsini vəz edir, hər cür xəstəliyə və hər
cür naxoşluğa şəfa verirdi. 36 Lakin izdihamı görəndə
İsanın onlara rəhmi gəldi, çünki çobansız qoyunlar kimi
taqətsiz və çarəsiz idilər. 37 O zaman İsa şagirdlərinə
dedi: «Məhsul çoxdur, işçilərsə azdır. 38 Buna görə də
məhsulun Sahibinə yalvarın ki, Öz məhsulunu yığmaq
üçün işçilər göndərsin».

10 İsa On İki şagirdini yanına çağırıb onlara natəmiz
ruhlar üzərində səlahiyyət verdi ki, bunları qovsunlar,
hər cür xəstəliyə və hər cür naxoşluğa şəfa versinlər. 2
Bu On İki həvarinin adları belədir: birincisi Peter adlanan
Şimon və onun qardaşı Andrey, Zavday oğlu Yaqub və
qardaşı Yəhya, 3 Filip və Bartalmay, Tomas və vergiyığan
Matta, Halfay oğlu Yaqub və Tadday, 4 Kənançı Şimon
və İsaya xəyanət edən Yəhuda İskaryot. 5 İsa həmin
on iki nəfəri belə əmrlə göndərdi: «Başqa millətlərin
arasına getməyin və Samariyalıların heç bir şəhərinə
girməyin, 6 amma İsrail xalqının itmiş qoyunlarının
yanına gedin. 7 Getdiyiniz yerlərdə "Səmavi Padşahlıq
yaxınlaşıb" deyə vəz edin. 8 Xəstələrə şəfa verin, ölüləri
dirildin, cüzamlıları pak edin, cinləri çıxarın. Müftə
aldınız, müftə verin. 9 Qurşağınızda nə qızıl, nə gümüş,

nə də mis götürün. **10** Yol üçün nə torba, nə iki köynək,
nə çarıq, nə də əsa götürün. Çünki işçi öz azuqəsinə
layiqdir. **11** Hansı şəhərə ya kəndə girsəniz, orada ləyaqətli
kimdirsə, axtarın və yola çıxanacan onun evində qalın.
12 O evə girərkən ev sakinlərini salamlayın. **13** Əgər ev
layiqdirsə, əmin-amanlığınız onun üzərinə gəlsin; layiq
deyilsə, əmin-amanlığınız özünüzə qayıtsın. **14** Kim sizi
qəbul etməyib sözlərinizi dinləməzsə, o evdən və ya
şəhərdən çıxarkən ayaqlarınızın tozunu çırpın. **15** Sizə
doğrusunu deyirəm: qiyamət günü Sodom və Homorra
diyarının halı o şəhərin halından daha asan olacaq. **16**
Budur, sizi qurdlar arasına quzular kimi göndərirəm.
Ona görə də ilan kimi müdrik və göyərçin kimi məsum
olun. **17** İnsanlardan özünüzü gözləyin. Çünki onlar sizi
məhkəmələrə çəkəcək, sinaqoqlarında qamçılayacaqlar.
18 Onlara və millətlərə şəhadət etmək üçün siz Mənə görə
valilərin və padşahların qarşısına aparılacaqsınız. **19** Onlar
sizi təslim edəndə necə və ya nə deyəcəyiniz barədə qayğı
çəkməyin. Nə deyəcəyiniz həmin vaxt sizə bildiriləcək, **20**
çünki danışan siz yox, sizdə danışan Atanızın Ruhudur. **21**
Qardaş qardaşı, ata övladını ölümə təslim edəcək. Övladlar
ata-anasına qarşı çıxıb onları edam etdirəcək. **22** Mənim
adıma görə hamı sizə nifrət edəcək. Amma axıracan
dözən xilas olacaq. **23** Sizi bir şəhərdə təqib edəndə
başqasına qaçın. Çünki sizə doğrusunu deyirəm: siz İsrail
şəhərlərini dolaşıb-qurtarmamış Bəşər Oğlu gələcək. **24**
Şagird müəllimindən, qul da ağasından üstün deyil. **25**
Şagirdin öz müəllimi, qulun isə öz ağası kimi olması
ona kifayətdir. Əgər ev sahibinə Baal-Zevul dedilərsə,

onun ailə üzvlərinə bundan nə qədər artıq deyəcəklər! **26**
Beləliklə, onlardan qorxmayın. Çünki elə örtülü bir şey
yoxdur ki, aşkara çıxmayacaq və elə gizli bir şey yoxdur ki,
bilinməyəcək. **27** Sizə qaranlıqda dediklərimi gün işığında
söyləyin və qulağınıza pıçıldananı damlardan bəyan edin.
28 Bədəni öldürüb canı öldürə bilməyənlərdən qorxmayın.
Həm canı, həm bədəni cəhənnəmdə məhv edə bilən
Allahdan qorxun. **(Geenna g1067)** **29** İki sərçə bir qara pula
satılmırmı? Onlardan biri belə, Atanızın izni olmadan
yerə düşməz. **30** Sizin başınızdakı saçlar belə, sayılıb.
31 Ona görə də qorxmayın, siz saysız-hesabsız sərçədən
daha dəyərlisiniz. **32** İnsanlar qarşısında Məni iqrar edən
hər kəsi Mən də göylərdə olan Atamın qarşısında iqrar
edəcəyəm. **33** Amma kim insanlar qarşısında Məni inkar
etsə, Mən də onu göylərdə olan Atamın qarşısında inkar
edəcəyəm. **34** Düşünməyin ki, yer üzünə sülh gətirməyə
gəlmişəm. Mən sülh deyil, qılınc gətirməyə gəlmişəm.
35 Çünki Mən oğulu atasından, qızı anasından, gəlini də
qayınanasından ayırmağa gəlmişəm. **36** "İnsanın düşməni
öz ev əhli olacaq". **37** Atasını ya anasını Məndən artıq
sevən kəs Mənə layiq deyil. Oğlunu ya qızını Məndən
artıq sevən də Mənə layiq deyil. **38** Çarmıxını götürməyib
ardımca gələn kəs də Mənə layiq deyil. **39** Canını qoruyan
kəs onu itirəcək, Mənim uğrumda canını itirənsə onu
qoruyacaq. **40** Sizi qəbul edən kəs Məni qəbul edər. Məni
qəbul edən də Məni Göndərəni qəbul edər. **41** Peyğəmbəri
peyğəmbər olduğu üçün qəbul edən kəs peyğəmbərə
layiq bir mükafat alacaq. Salehi saleh olduğu üçün qəbul
edən də salehə layiq bir mükafat alacaq. **42** Kim bu

kiçiklərdən birinə şagird olduğu üçün hətta bir kasa
soyuq su içirdərsə, sizə doğrusunu deyirəm: mükafatsız
qalmayacaq».
11 İsa On İki şagirdinə nəsihət verib qurtarandan
sonra öyrədərək vəz etmək üçün onların şəhərlərinə
getdi. **2** Yəhya isə Məsihin işlərini zindanda eşidərək
öz şagirdlərini göndərib **3** Ondan soruşdu: «Gəlməli
Olan Sənsənmi, yoxsa başqasını gözləyək?» **4** İsa onlara
belə cavab verdi: «Gedin, eşidib gördüklərinizi Yəhyaya
bildirin: **5** korlar görür, axsaqlar yeriyir, cüzamlılar pak
olur, karlar eşidir, ölülər dirilir və yoxsullara Müjdə yayılır.
6 Kim Mənə görə büdrəməsə, nə bəxtiyardır!» **7** Onlar
gedərkən İsa camaata Yəhya haqqında danışmağa başladı:
«Çölə nəyə baxmağa getmişdiniz? Küləyin sarsıtdığı
qamışamı? **8** Bəs onda nəyə baxmağa getmişdiniz? Nəfis
toxunmuş paltar geymiş bir adamamı? Amma nəfis
toxunmuş paltar geyənlər padşahların saraylarında qalır.
9 Bəs onda nəyə baxmağa getmişdiniz? Bir peyğəmbərəmi?
Bəli, sizə deyirəm, hətta peyğəmbərdən də üstün birinə.
10 Bu o adamdır ki, onun haqqında yazılıb: "Budur, Sənin
önündə Öz elçimi göndərirəm, O Sənin qabağında yolunu
hazırlayacaq". **11** Sizə doğrusunu deyirəm: qadından
doğulanlar arasında Vəftizçi Yəhyadan daha üstün olan
meydana çıxmayıb. Amma Səmavi Padşahlıqda ən kiçik
olan ondan üstündür. **12** Vəftizçi Yəhyanın günlərindən
indiyə qədər Səmavi Padşahlıq zorla alınır və zor
işlədənlər onu ələ keçirir. **13** Çünki bütün Peyğəmbərlər
və Qanun Yəhyaya qədər peyğəmbərlik etdi. **14** Əgər onu
qəbul etmək istəyirsinizsə, gəlməli olan İlyas odur. **15**

Qulağı olan eşitsin! **16** Bəs bu nəsli nəyə bənzədim? O,
bazar meydanlarında oturan və "Biz sizə tütək çaldıq,
sizsə oynamadınız. Biz mərsiyələr oxuduq, sizsə matəm
tutmadınız" deyib başqalarını səsləyən uşaqlara bənzəyir.
18 Çünki Yəhya gəldikdə nə çörək yeyir, nə şərab içirdi
və onlar deyirlər: "O, cinə tutulmuşdur". **19** Bəşər Oğlu
gəldikdə yeyib-içdi və onlar deyirlər: "Bu qarınqulu və
əyyaş adama baxın! Vergiyığanlara və günahkarlara dost
oldu!" Amma hikmət öz əməlləri ilə təsdiq olunur». **20**
Onda İsa bir çox möcüzələr göstərdiyi şəhərləri tövbə
etmədikləri üçün məzəmmət etməyə başladı. **21** «Vay
halına, ey Korazin! Vay halına, ey Bet-Sayda! Sizdə baş
vermiş möcüzələr Sur və Sidonda olsaydı, onlar çoxdan
çul geyinib külün üstündə oturaraq tövbə edərdilər. **22**
Amma sizə deyirəm: qiyamət günü Sur və Sidonun halı
sizinkindən daha asan olacaq. **23** Sən, ey Kefernahum, göyə
qədər ucalacaqsanmı? Ölülər diyarına qədər enəcəksən.
Çünki səndə baş vermiş möcüzələr Sodomda olsaydı, o
bu günə qədər durardı. **(Hadēs g86)** **24** Ancaq Mən sizə
deyirəm: qiyamət günü Sodom diyarının halı sənindən
daha asan olacaq». **25** O vaxt İsa davam edərək dedi:
«Ey yerin-göyün Sahibi olan Ata! Səndən razıyam ki,
bu şeyləri müdrik və dərrakəli adamlardan gizlədib
körpələrə agah etdin. **26** Bəli, Ata! Çünki bu Sənin xoş
niyyətin idi. **27** Atam tərəfindən hər şey Mənim ixtiyarıma
verildi. Oğulu Atadan başqa heç kəs tanımaz. Atanı da
Oğuldan və Oğulun agah etmək istədiyi şəxsdən başqa
heç kəs tanımaz. **28** Ey bütün yorğunlar və yükləri
ağır olanlar, Mənim yanıma gəlin, Mən sizə rahatlıq

verərəm. 29 Mənim boyunduruğumu üzərinizə götürün və
Məndən öyrənin. Çünki Mən həlim və qəlbən itaətkaram.
Bununla canınıza rahatlıq taparsınız. 30 Çünki Mənim
boyunduruğum rahat və yüküm yüngüldür».

12 O vaxtlar İsa bir Şənbə günü taxıl zəmiləri arasından
keçirdi. Şagirdləri ac idi və sünbülləri qırıb yeməyə
başladılar. 2 Fariseylər bunu görüb Ona dedilər: «Budur,
şagirdlərin Şənbə günü qadağan olunan işləri görürlər».
3 İsa onlara dedi: «Davud və yanındakılar ac olanda nə
etdiklərini oxumamısınızmı? 4 O, Allahın evinə girdi; ona
və yanındakılara deyil, yalnız kahinlərə yeməyə icazə
verilən təqdis çörəklərini yedilər. 5 Eləcə də Qanunda
oxumamısınız ki, kahinlər məbəddə Şənbəni pozurlar,
lakin təqsirsiz sayılırlar? 6 Amma sizə deyirəm ki,
məbəddən daha üstün Olan buradadır. 7 Əgər siz "Mən
qurban deyil, mərhəmət istəyirəm" sözünün mənasını
bilsəydiniz, təqsirsizləri məhkum etməzdiniz. 8 Ona görə
ki Bəşər Oğlu Şənbə gününün Sahibidir». 9 İsa oradan
ayrılıb onların sinaqoquna girdi. 10 Budur, orada əli
qurumuş bir adam var idi. Bəzi adamlar İsanı ittiham
etmək məqsədi ilə «Şənbə günü şəfa verməyə icazə
varmı?» deyə soruşdular. 11 İsa onlara belə cavab verdi:
«Hansınızın bir qoyunu olarsa və qoyun Şənbə günü
çuxura düşərsə, onu tutub çıxartmaz? 12 İnsan qoyundan
nə qədər dəyərlidir! Beləliklə, Şənbə günü xeyirxah iş
görməyə icazə var». 13 Sonra İsa adama dedi: «Əlini
uzat!» O, əlini uzatdı və əli əvvəlki halına qayıdıb o
biri əli kimi sağlam oldu. 14 Fariseylər çıxıb İsanı necə
məhv etmək barədə məsləhətləşdilər. 15 İsa bunu bilib

oradan uzaqlaşdı. Böyük bir izdiham Onun ardınca getdi
və İsa onların hamısına şəfa verdi. **16** Amma onlara
qadağan etdi ki, Onun kim olduğunu deməsinlər. **17**
Bu, Yeşaya peyğəmbər vasitəsilə söylənən həmin söz
yerinə yetsin deyə baş verdi: **18** «Budur, Mənim seçdiyim
Qulum! Mənə sevimlidir, könlüm Ondan razıdır. Mən
Öz Ruhumu Onun üzərinə qoyacağam. O, millətlərə
ədalət elan edəcək. **19** O nə mübahisə, nə də fəryad
edəcək. Küçələrdə heç kim Onun səsini eşitməyəcək. **20**
Ədaləti zəfərə çatdırana qədər əzilmiş qamışı qırmayacaq,
Tüstülənən piltəni söndürməyəcək. **21** Millətlər Onun
adına ümid bağlayacaq». **22** Ondan sonra İsanın yanına
cinə tutulmuş kor və lal bir adamı gətirdilər. İsa ona şəfa
verdi. Beləcə o danışmağa və görməyə başladı. **23** Bütün
xalq «Bu, Davudun Oğlu deyilmi?» deyə mat qaldı. **24**
Lakin fariseylər bunu eşitdikdə dedilər: «Bu Adam ancaq
cinlərin başçısı Baal-Zevulun gücü ilə cinləri qovur».
25 Fariseylərin nə düşündüklərini bilən İsa onlara dedi:
«Öz daxilindən bölünmüş hər padşahlıq viran qalar
və öz daxilindən bölünmüş hər şəhər yaxud ev davam
gətirməz. **26** Əgər Şeytan Şeytanı qovarsa, özü daxilindən
bölünmüş olur. Bu vəziyyətdə onun padşahlığı necə
davam gətirər? **27** Əgər Mən cinləri Baal-Zevulun gücü
ilə qovuramsa, bəs sizin adamlarınız kimin gücü ilə
qovur? Buna görə də onlar sizin hakimləriniz olacaq. **28**
Lakin Mən cinləri Allahın Ruhu ilə qovuramsa, deməli,
Allahın Padşahlığı üzərinizə gəlib. **29** Bir kimsə güclü
adamın evinə girib əvvəlcə onun əl-qolunu bağlamadan
onun malını necə qarət edə bilər? Gərək o adamın

əvvəlcə əl-qolunu bağlasın, sonra evini qarət etsin. **30**
Mənimlə olmayan Mənə qarşıdır və Mənimlə yığmayan
dağıdır. **31** Buna görə sizə deyirəm: hər bir günah və
hər bir küfr insanlara bağışlanacaq; amma Ruha qarşı
küfr bağışlanmayacaq. **32** Kim Bəşər Oğluna qarşı söz
söyləyərsə, bağışlanacaq; amma kim Müqəddəs Ruha
qarşı söyləyərsə, nə bu dövrdə bağışlanacaq, nə də gələcək
dövrdə. **(aiōn g165)** **33** Ya ağaca yaxşı, bəhrəsinə də yaxşı
deyin yaxud ağaca pis, bəhrəsinə də pis deyin; çünki
ağac bəhrəsindən tanınır. **34** Ey gürzələr nəsli, siz pis
olduğunuz halda necə yaxşı şeylər söyləyə bilərsiniz?
Çünki ürək doluluğundan ağız danışar. **35** Yaxşı adam
yaxşılıq xəzinəsindən yaxşı şeylər çıxarır, pis adam isə
pislik xəzinəsindən pis şeylər çıxarır. **36** Mən sizə deyirəm:
insanlar söylədikləri hər boş söz üçün qiyamət günü hesab
verəcəklər. **37** Çünki öz sözlərinə görə haqq qazanacaqsan
və öz sözlərinə görə məhkum olunacaqsan». **38** O zaman
bəzi ilahiyyatçılar və fariseylər İsaya dedilər: «Müəllim,
Səndən bir əlamət görmək istəyirik». **39** İsa onlara belə
cavab verdi: «Pis və vəfasız nəsil bir əlamət axtarır.
Amma ona Yunus peyğəmbərin əlamətindən başqa heç
bir əlamət verilməyəcək. **40** Çünki Yunus üç gün-üç
gecə nəhəng balığın qarnında necə qalmışdısa, Bəşər
Oğlu da üç gün-üç gecə yerin bağrında elə qalacaq. **41**
Nineva xalqı qiyamət günündə bu nəsillə birgə qalxıb
onu məhkum edəcək. Çünki onlar Yunusun vəzinə görə
tövbə etmişdilər. Budur, Yunusdan daha böyük Olan
buradadır. **42** Cənub mələkəsi qiyamət günündə bu
nəsillə birgə qalxıb onu məhkum edəcək. Çünki mələkə

Süleymanın hikmətli sözlərini dinləmək üçün yer üzünün
ucqarlarından gəlmişdi. Budur, Süleymandan daha böyük
Olan buradadır. 43 Natəmiz ruh adamdan çıxdıqdan sonra
quraq yerlərdə dolaşar, rahatlıq axtarar, lakin tapmaz. 44
O zaman deyər: "Çıxdığım evə dönüm". Evə qayıdanda
onu boş, süpürülmüş və səliqə-sahman içində görər. 45
Bu vaxt o gedib özündən daha betər yeddi başqa ruhu
özü ilə götürər. Onlar da oraya girib məskunlaşar. Onda
bu adamın axırı əvvəlkindən daha pis olar. Bu pis nəslin
də başına belə iş gələcək». 46 İsa camaatla söhbət edəndə
anası və qardaşları bayırda durub Onunla danışmaq
istəyirdilər. 47 Bir nəfər İsaya dedi: «Budur, anan və
qardaşların bayırda dayanıb Sənlə danışmaq istəyirlər».
48 Amma İsa bu sözü söyləyənə cavab verib dedi: «Mənim
anam və qardaşlarım kimlərdir?» 49 Əlini şagirdlərinə
doğru uzadaraq dedi: «Mənim anam və qardaşlarım
bunlardır. 50 Çünki kim göylərdə olan Atamın iradəsini
yerinə yetirirsə, Mənim qardaşım, bacım və anam odur».
13 O gün İsa evdən çıxdı və gedib göl kənarında oturdu.
2 Yanına elə böyük izdiham toplaşdı ki, Özü bir qayığa
minib oturdu və bütün izdiham sahildə durdu. 3 İsa
onlara məsəllərlə bir çox şey öyrədərək dedi: «Bir əkinçi
toxum səpməyə çıxdı. 4 Səpin zamanı toxumlardan bəzisi
yol kənarına düşdü və quşlar gəlib onları dənlədi. 5
Bəzisi torpağı çox olmayan daş-kəsəkli yerlərə düşdü.
Torpağı dərin olmadığına görə tez cücərdi. 6 Lakin
günəş doğanda qarsalandı və kökləri olmadığına görə
qurudu. 7 Bəzisi tikanlar arasına düşdü. Tikanlar böyüyüb
onları boğdu. 8 Başqaları isə münbit torpağa düşdü.

Bəzisi yüz, bəzisi altmış, bəzisi otuz qat səmərə verdi.
9 Qulağı olan eşitsin!» **10** Şagirdlər İsaya yaxınlaşıb
dedilər: «Nə üçün onlara məsəllərlə danışırsan?» **11**
O isə onlara belə cavab verdi: «Səmavi Padşahlığın
sirlərini bilmə qabiliyyəti sizə verilmişdir, lakin onlara
verilməmişdir. **12** Çünki kimin varıdırsa, ona daha
çox veriləcək və o, bolluq içində olacaq. Amma kimin
yoxudursa, əlində olan da ondan alınacaq. **13** Mənim
onlarla məsəllərlə danışmağımın məqsədi budur ki,
"gördükləri halda görməzlər, eşitdikləri halda eşitməzlər
və anlamazlar". **14** Yeşaya peyğəmbərin onlar üçün
dediyi bu sözlər yerinə yetir: "Eşitdikcə eşidəcəksiniz,
amma anlamayacaqsınız, Gördükcə görəcəksiniz, amma
qanmayacaqsınız. **15** Çünki bu xalqın ürəyi kütləşdi,
Qulaqları ağır eşitdi, Gözlərini yumdular ki, Gözləri
ilə görməsinlər, Qulaqları ilə eşitməsinlər, Ürəkləri ilə
anlamasınlar Və Mənə sarı dönməsinlər ki, Mən onlara
şəfa verim". **16** Amma sizin gözləriniz nə bəxtiyardır,
çünki görür və qulaqlarınız nə bəxtiyardır, çünki eşidir!
17 Sizə doğrusunu deyirəm: bir çox peyğəmbərlər və saleh
adamlar sizin gördüklərinizi görməyi arzuladılar, amma
görmədilər, eşitdiklərinizi eşitməyi arzuladılar, amma
eşitmədilər. **18** İndi əkinçi barədə məsəlin izahını dinləyin:
19 kim Səmavi Padşahlıqla bağlı kəlamı eşidib anlamırsa,
şər olan gəlib onun ürəyində səpilmiş olanı oğurlayır.
Yol kənarına səpilən toxum budur. **20** Daş-kəsəkli yerlərə
səpilən isə kəlamı eşidir və dərhal sevinclə qəbul edir.
21 Lakin onda kök olmadığına görə dözümü az olur,
kəlama görə əziyyət və təqibə məruz qalan kimi yıxılır.

22 Tikanlar arasına səpilən odur ki, kəlamı eşidir, lakin
bu dövrün qayğıları və var-dövlətin aldadıcılığı kəlamı
boğur və kəlam barsız olur. (aiōn g165) 23 Münbit torpağa
səpilənsə odur ki, kəlamı eşidir, anlayır və doğrudan
da, səmərə – bəzisi yüz, bəzisi altmış, bəzisi otuz qat
səmərə verir». 24 İsa onlara başqa bir məsəl də çəkdi:
«Səmavi Padşahlıq tarlasına yaxşı toxum səpmiş bir
adama bənzəyir. 25 Adamlar yatanda onun düşməni gəlib
buğdaların arasına dəlicə səpib getdi. 26 Buğda böyüyüb
bəhrə verəndə dəlicələr də göründü. 27 Ev sahibinin
qulları gəlib ona belə dedilər: "Ağa, sən tarlana yaxşı
toxum səpmədinmi? Bəs bu dəlicə haradan əmələ gəldi?"
28 O isə qullara dedi: "Bunu düşmən etmişdir". Qullar
da ona dedilər: "İstəyirsənmi gedib onları çıxaraq?" 29
O dedi: "Yox, çünki dəlicələri çıxararkən onlarla birgə
buğdanı da qopararsınız. 30 Qoy biçinə qədər hər ikisi
birlikdə böyüsün. Biçin vaxtı mən biçinçilərə deyəcəyəm:
‹Əvvəlcə dəlicələri toplayın və yandırmaq üçün onlardan
dərz bağlayın, buğdanı isə anbarlarıma toplayın›"». 31
İsa onlara başqa bir məsəl də danışaraq dedi: «Səmavi
Padşahlıq bir adamın götürüb öz tarlasında səpdiyi xardal
toxumuna bənzəyir. 32 Xardal toxumu bütün toxumların
ən kiçiyi olsa da, böyüdükdə bütün bostan bitkilərindən
hündür, lap ağac boyda olur. Belə ki göydə uçan quşlar
gəlib onun budaqlarında yuva qurur». 33 İsa onlara başqa
bir məsəl də söylədi: «Səmavi Padşahlıq xəmir mayasına
bənzəyir. Qadın onu götürüb üç kisə una qarışdırıb bütün
xəmir acıyanadək saxlayır». 34 İsa bütün bu şeyləri
xalqa məsəllərlə söyləyirdi və onlara məsəlsiz heç bir

şey söyləməzdi ki, **35** peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu
söz yerinə yetsin: «Ağzımı məsəllərlə açacağam, Dünya
yaranandan bəri Gizli qalan şeyləri bəyan edəcəyəm».
36 O zaman İsa xalqdan ayrılıb evə girdi. Şagirdləri
Onun yanına gəlib dedilər: «Tarladakı dəlicələr məsəlini
bizə izah et». **37** Cavabında İsa dedi: «Yaxşı toxumu
səpən Bəşər Oğludur. **38** Tarla isə dünyadır. Yaxşı toxum
Padşahlığın övladlarıdır. Dəlicə isə şər olanın övladlarıdır.
39 Dəlicələri səpmiş olan düşmən iblisdir. Biçin dövrün
sonudur və biçinçilər isə mələklərdir. **(aiōn g165)** **40** Dəlicələr
toplanıb alovla yandırıldığı kimi bu dövrün sonunda
da belə olacaq. **(aiōn g165)** **41** Bəşər Oğlu mələklərini
göndərəcək, onlar da pis yola çəkən bütün şeyləri və
qanunsuzluq edənləri Onun Padşahlığından toplayacaq
42 və onları odlu sobaya atacaqlar. Orada ağlaşma və diş
qıcırtısı olacaq. **43** O zaman salehlər özlərinin Atasının
Padşahlığında günəş kimi parlayacaqlar. Qulağı olan
eşitsin! **44** Səmavi Padşahlıq tarlada gizlədilən bir dəfinəyə
bənzəyir. Tapan adam onu gizlətdi, sevinclə gedib bütün
varını satdı və o tarlanı satın aldı. **45** Yenə Səmavi
Padşahlıq gözəl mirvarilər axtaran bir tacirə bənzəyir.
46 O, çox dəyərli olan bir mirvari tapanda gedib bütün
varını satdı və onu satın aldı. **47** Yenə Səmavi Padşahlıq
dənizə atılan və hər cür balıq tutan bir tora bənzəyir.
48 Tor dolduğu zaman onu sahilə çəkdilər və oturub
yaxşılarını qablara yığdılar, pisləri isə kənara atdılar.
49 Bu dövrün sonunda da belə olacaq. Mələklər gəlib
pisləri salehlərin arasından kənar edəcəklər. **(aiōn g165)** **50**
Sonra onları odlu sobaya atacaqlar. Orada ağlaşma və diş

qıcırtısı olacaq». 51 İsa «Bütün bunları anladınızmı?»
deyə soruşdu. Onlar İsaya «bəli, ya Rəbb» dedilər. 52
İsa da onlara dedi: «Ona görə də Səmavi Padşahlıq
üçün şagirdlik etmiş hər ilahiyyatçı xəzinəsindən təzə
və köhnə şeylər çıxaran ev sahibinə bənzəyir». 53 İsa
bu məsəlləri bitirəndən sonra oradan ayrıldı. 54 Öz
yurduna gələrək oradakı sinaqoqda xalqı öyrətməyə
başladı. Camaat təəccüblənərək dedi: «Bu Adamda belə
hikmət, belə möcüzələr yaradan qüdrət haradandır? 55
Bu, dülgərin Oğlu deyilmi? Anasının adı Məryəm deyilmi?
Yaqub, Yusif, Şimon və Yəhuda Onun qardaşları deyilmi?
56 Bütün bacıları aramızda yaşamırmı? Bəs onda bu
Adama bütün bu şeylər haradandır?» 57 Onların İsaya
acığı tutdu. Amma İsa onlara dedi: «Bir peyğəmbərə
öz yurdundan və öz evindən başqa heç bir yerdə xor
baxmazlar». 58 İsa onların imansızlığı üzündən orada çox
möcüzə yaratmadı.

14 O vaxt İsa barədə olan xəbərləri hökmdar Hirod
eşitdi. 2 Nökərlərinə dedi: «Bu, Vəftizçi Yəhyadır. O, ölülər
arasından dirilib. Buna görə də O, möcüzələr yaradır».
3 Hirod qardaşı Filipin arvadı Hirodiyaya görə Yəhyanı
tutduraraq qollarını qandalladıb zindana saldırmışdı. 4
Çünki Yəhya Hiroda demişdi: «Hirodiyanı almaq sənə
qadağandır». 5 Hirod Yəhyanı öldürmək istəyirdi, amma
camaatdan qorxurdu. Çünki camaat Yəhyanı peyğəmbər
sayırdı. 6 Hirodun ad günü qeyd ediləndə Hirodiyanın
qızı ortaya çıxıb rəqs etməyə başladı. Bu, Hirodun xoşuna
gəldi. 7 O and içib bəyan etdi ki, qız nə istəsə, ona verəcək.
8 Qız isə anasının təhriki ilə dedi: «Vəftizçi Yəhyanın

başını burada bir sini içində mənə ver». **9** Padşahı kədər
bürüdü, amma içdiyi andlara və qonaqlara görə əmr
etdi ki, ona istədiyini versinlər. **10** Beləliklə, zindanda
Yəhyanın boynunu vurdurdu. **11** Onun başı bir sini içində
gətirilib qıza verildi. Qız da anasına apardı. **12** Yəhyanın
şagirdləri gəlib onun cəsədini götürdülər. Onu basdırdılar
və gəlib İsaya bu barədə xəbər verdilər. **13** İsa bunu
eşidib qayığa minərək təkbaşına oradan kimsəsiz bir
yerə çəkildi. Bunu eşidən camaat şəhərlərdən piyada
Onun ardınca getdi. **14** İsa sahilə düşəndə böyük bir
izdiham gördü, onlara rəhmi gəldi və xəstələrinə şəfa
verdi. **15** Axşama yaxın şagirdlər Onun yanına gəlib
dedilər: «Bura çöllükdür, vaxt da gecdir. Camaatı burax,
qoy gedib kəndlərdən özlərinə yemək alsınlar». **16** Amma
İsa onlara dedi: «Getməklərinə ehtiyac yoxdur. Onlara
yeməyi siz verin». **17** Şagirdlər İsaya dedilər: «Burada
beş çörək və iki balıqdan başqa bir şeyimiz yoxdur».
18 İsa «onları buraya, Mənə gətirin» dedi. **19** Camaata
əmr etdi ki, otların üstündə otursunlar. İsa beş çörəyi
və iki balığı götürüb göyə baxaraq şükür duası etdi.
Sonra çörəyi bölüb şagirdlərə verdi. Şagirdlər də camaata
payladılar. **20** Hamı yeyib-doydu. Artıq qalan hissələrdən
on iki dolu zənbil yığdılar. **21** Yemək yeyən adamların sayı
qadınlar və uşaqlardan başqa, beş min nəfərə yaxın idi.
22 Bundan dərhal sonra İsa camaatı evlərinə göndərərkən
şagirdlərini də məcbur etdi ki, qayığa minib Özündən
əvvəl o biri sahilə keçsinlər. **23** İsa camaatı göndərəndən
sonra dua etmək üçün tək-tənha dağa çıxdı. Axşam
olanda orada tək idi. **24** Qayıq isə artıq qurudan çox stadi

uzaqda idi və külək onlara qarşı olduğundan dalğalar
qayığa zərbələr endirirdi. 25 Gecənin dördüncü növbəsi
İsa gölün üstü ilə yeriyərək onların yanına gəldi. 26
Şagirdlər isə İsanın gölün üstü ilə yeridiyini görəndə «Bu
bir kabusdur!» deyərək lərzəyə düşdülər və qorxudan
qışqırdılar. 27 Lakin bu anda İsa onlara müraciət edib
dedi: «Cəsarətli olun, Mənəm, qorxmayın!» 28 Peter
cavabında Ona dedi: «Ya Rəbb, əgər Sənsənsə, mənə əmr
et ki, suların üstü ilə yanına gəlim». 29 İsa «Gəl!» dedi.
Peter də qayıqdan çıxıb suların üstü ilə yeridi və İsaya
tərəf getdi. 30 Amma küləyin güclü əsdiyini görəndə
qorxdu və batmağa başladı. «Ya Rəbb, məni xilas et!»
deyə qışqırdı. 31 İsa o anda əlini uzadıb onu tutdu və dedi:
«Ey imanı az olan adam, nə üçün şübhə etdin?» 32 Onlar
qayığa mindikləri zaman külək sakitləşdi. 33 Qayıqda
olanlar «Doğrudan da, Sən Allahın Oğlusan!» deyə Ona
səcdə qıldılar. 34 İsa və şagirdlər gölü keçib Ginesar
sahilinə çatdılar. 35 O yerin adamları İsanı tanıdıqları
zaman ətrafdakı hər yerə xəbər yaydılar. Bütün xəstələri
Onun yanına gətirdilər. 36 Xəstələr heç olmasa İsanın
paltarının ətəyinə toxunmaq üçün yalvarırdılar. Ona
toxunanların hamısı sağaldı.

15 Onda Yerusəlimdən fariseylər və ilahiyyatçılar
İsanın yanına gəlib dedilər: 2 «Nə üçün şagirdlərin
ağsaqqallardan qalan adət-ənənəni pozur və çörək
yedikləri zaman əllərini yumurlar?» 3 İsa cavabında
onlara dedi: «Bəs siz nə üçün öz adət-ənənəniz naminə
Allahın əmrini pozursunuz? 4 Çünki Allah belə əmr
etdi: “Ata-anana hörmət et” və “Atasını yaxud anasını

söyən adam öldürülməlidir”. **5** Sizsə deyirsiniz: “Kim
atasına yaxud anasına ‹məndən umduğun yardım Allaha
həsr olundu› desə, **6** onda atasına hörmət etməyə
bilər”. Beləliklə, siz öz adət-ənənəniz naminə Allahın
kəlamını heç edirsiniz. **7** Ey ikiüzlülər! Yeşaya peyğəmbər
sizin üçün nə yaxşı söyləyib! O demişdir: **8** “Bu xalq
dodaqları ilə Mənə hörmət edir, Amma qəlbləri Məndən
uzaqdır. **9** Boş yerə Mənə səcdə edirlər, İnsan əmrlərindən
çıxardıqları təlimləri öyrədirlər”». **10** İsa camaatı yanına
çağırıb onlara dedi: «Qulaq asın və dərk edin. **11** Ağıza
daxil olan şey insanı murdar etməz, amma insanı murdar
edən ağızdan çıxan şeydir». **12** O zaman şagirdlər gəlib
Ona dedilər: «Bilirsənmi fariseylər bu sözü eşitdikdə
incidilər». **13** Amma İsa cavab verib dedi: «Səmavi Atamın
əkmədiyi hər bitki kökündən qoparılacaq. **14** Onları
buraxın. Onlar korların kor rəhbərləridir. Əgər kor koru
aparsa, ikisi də çuxura düşər». **15** Peter Ona cavab verərək
dedi: «Bu məsəli bizə izah et». **16** İsa dedi: «Siz də hələ
dərk etməmisiniz? **17** Başa düşmürsünüz ki, ağıza girən
hər şey qarına gedir və ifraz olunur? **18** Ağızdan çıxan
şeylərsə ürəkdən çıxar, bunlar da insanı murdar edər.
19 Çünki ürəkdən pis fikirlər, qatillik, zinakarlıq, cinsi
əxlaqsızlıq, oğurluq, yalançı şahidlik və küfr çıxar. **20**
İnsanı murdar edən şeylər bunlardır. Yuyulmamış əllərlə
yemək isə insanı murdar etməz». **21** İsa oradan çıxıb Sur
və Sidon bölgələrinə çəkildi. **22** Budur, Kənanlı bir qadın o
diyardan çıxıb «ya Rəbb, ey Davud Oğlu, mənə rəhm elə.
Qızım ağır bir halda cinə tutulub» deyə çığırırdı. **23** İsa
cavabında ona bir söz belə, demədi. Şagirdləri yaxınlaşıb

«onu burax, çünki arxamızca çığırır» deyərək İsaya
yalvardılar. 24 Amma İsa cavab verib dedi: «Mən yalnız
İsrail xalqının itmiş qoyunlarının yanına göndərilmişəm».
25 Qadınsa yaxınlaşdı və Ona səcdə qılıb dedi: «Ya Rəbb,
mənə imdad et». 26 İsa cavab verib dedi: «Uşaqların
çörəyini götürüb itlərə atmaq düzgün olmaz». 27 Qadın
dedi: «Haqlısan, ya Rəbb! Amma itlər də sahiblərinin
süfrəsindən düşən qırıntılardan yeyir». 28 O zaman İsa
cavab verib qadına dedi: «Ey qadın! İmanın böyükdür;
sənə istədiyin kimi olsun». Onun qızı o saatda sağaldı. 29
İsa oradan çıxıb Qalileya gölünün sahilindən keçdi və
dağın başına çıxıb orada oturdu. 30 Onun yanına böyük
bir izdiham gəldi və özləri ilə birlikdə topallar, korlar,
şikəstlər, lallar və daha başqa bir çoxunu gətirdilər. Onları
İsanın ayaqları yanına qoydular və İsa onlara şəfa verdi.
31 Xalq görəndə ki lallar danışır, şikəstlər sağalır, topallar
yeriyir və korlar görür, heyrətləndi və İsrailin Allahını
izzətləndirdi. 32 İsa şagirdlərini yanına çağırıb dedi: «Bu
camaata yazığım gəlir, çünki üç gündür ki, yanımdadırlar
və yeməyə heç nələri yoxdur. Onları evlərinə ac yola
salmaq istəmirəm ki, yolda taqətdən düşməsinlər». 33
Şagirdlər Ona dedilər: «Bu çöllükdə bu qədər camaatı
doydurmaq üçün çörəyi haradan tapaq?» 34 İsa onlardan
soruşdu: «Neçə çörəyiniz var?» Onlar dedilər: «Yeddi və
bir az da kiçik balığımız var». 35 Onda İsa camaata əmr
etdi ki, yerə otursunlar. 36 Yeddi çörəklə balıqları götürdü
və şükür edərək bölüb şagirdlərə, şagirdlər də camaata
verdi. 37 Hamı yeyib-doydu. Artıq qalan hissələri yığdılar,
yeddi səbət doldu. 38 Yemək yeyən adamların sayı isə

qadınlar və uşaqlardan başqa, dörd min nəfər idi. 39 İsa
camaatı buraxıb qayığa minərək Məcdəl bölgəsinə getdi.

16 Fariseylər və sadukeylər yaxınlaşıb İsanı sınamaq
üçün xahiş etdilər ki, onlara göydən gələn bir əlamət
göstərsin. 2 Amma İsa onlara cavab verdi: «Axşam olanda
siz: "Hava yaxşı olacaq, çünki göy qırmızıdır", 3 səhər çağı
"bu gün fırtına qopacaq, çünki göy qırmızıdır, tutqundur"
deyirsiniz. Göyün görünüşünü seçə bilirsiniz, ancaq
zamanın əlamətlərini seçə bilmirsiniz? 4 Pis və vəfasız
nəsil bir əlamət axtarır. Amma ona Yunusun əlamətindən
başqa heç bir əlamət verilməyəcək». İsa onları tərk
edib getdi. 5 Şagirdlər o taya keçəndə çörək götürməyi
yaddan çıxarmışdılar. 6 İsa onlara dedi: «Ehtiyatlı
olun! Fariseylərin və sadukeylərin mayasından özünüzü
gözləyin». 7 Şagirdlər isə öz aralarında danışıb deyirdilər:
«Bunu çörək götürmədiyimiz üçün deyir». 8 İsa bunu
bilərək dedi: «Ey imanı az olanlar! Nə üçün çörəyinizin
yoxluğundan danışırsınız? 9 Hələ dərk etmirsinizmi?
Beş min nəfər üçün beş çörəyi və neçə zənbil yığdığınızı
xatırlamırsınızmı? 10 Dörd min nəfər üçün yeddi çörəyi
və neçə səbət yığdığınızı da xatırlamırsınızmı? 11 Necə
anlaya bilmirsiniz ki, Mən sizinlə danışanda çörəyi
nəzərdə tutmamışdım? Fariseylərin və sadukeylərin
mayasından özünüzü gözləyin». 12 O zaman onlar
anladılar ki, İsa çörək mayasından yox, fariseylərin və
sadukeylərin təlimindən qorunmağı nəzərdə tutmuşdu.
13 İsa Filip Qeysəriyyəsi bölgəsinə gəldiyi zaman Öz
şagirdlərindən soruşdu: «Adamların dediyinə görə Bəşər
Oğlu kimdir?» 14 Onlar da dedilər: «Bəziləri Vəftizçi

Yəhya, başqaları İlyas, digərləri isə deyirlər ki, Yeremya
yaxud peyğəmbərlərdən biridir». **15** İsa onlara dedi: «Bəs
siz nə deyirsiniz? Sizcə Mən kiməm?» **16** Şimon Peter
cavab verdi: «Sən var olan Allahın Oğlu Məsihsən». **17** İsa
ona cavab verib dedi: «Nə bəxtiyarsan, ey Yunus oğlu
Şimon! Çünki bunu sənə bildirən ət və qan deyil, göylərdə
olan Atamdır. **18** Mən sənə deyirəm ki, sən Petersən
və Mən cəmiyyətimi bu Qayanın üzərində quracağam.
Ölülər diyarının qapıları ona qalib gələ bilməyəcək. **(Hadēs
g86)** **19** Səmavi Padşahlığın açarlarını sənə verəcəyəm.
Yer üzündə bağlayacağın hər şey göylərdə bağlanmış
olacaq və yer üzündə açacağın hər şey göylərdə açılmış
olacaq». **20** Bu sözlərdən sonra İsa şagirdlərə qadağan
etdi ki, Onun Məsih olduğunu heç kəsə danışmasınlar.
21 Bundan sonra İsa şagirdlərinə danışmağa başladı ki,
Özü Yerusəlimə getməli, ağsaqqallar, başçı kahinlər və
ilahiyyatçılar tərəfindən çox əzab çəkməli, öldürülməli
və üçüncü gün dirilməlidir. **22** Peter Onu bir kənara çəkib
etiraz etməyə başladı: «Ya Rəbb, Özünə yazığın gəlsin!
Bu əsla Sənin başına gəlməyəcək!» **23** Amma İsa dönüb
Peterə dedi: «Çəkil qarşımdan, Şeytan! Sən Mənə mane
olursan. Sən Allahın işləri haqqında deyil, insan əməlləri
barəsində fikirləşirsən». **24** Sonra İsa şagirdlərinə dedi:
«Əgər bir kəs Mənim ardımca gəlmək istəyirsə, özündən
imtina etsin və çarmıxını götürüb ardımca gəlsin. **25**
Kim canını xilas etmək istəyirsə, onu itirəcək, amma kim
Mənə görə canını itirirsə, onu qoruyacaq. **26** İnsan bütün
dünyanı qazanıb canını itirərsə, ona nə xeyri var? Yaxud
insan öz canının əvəzinə nə verə bilər? **27** Çünki Bəşər

Oğlu Atasının izzəti içində Öz mələkləri ilə gələcək və o
zaman hər kəsə öz əməlinə görə əvəzini verəcək. 28 Sizə
doğrusunu deyirəm: burada duranlardan bəzisi Bəşər
Oğlunun Padşahlığı ilə gəldiyini görmədən ölməyəcək».
17 Altı gündən sonra İsa Özü ilə yalnız Peter, Yaqub və
qardaşı Yəhyanı götürüb hündür bir dağa çıxdı. 2 Onların
qarşısında görünüşü dəyişdi. Üzü günəş kimi parladı
və libası işıq kimi ağ oldu. 3 O an Musa və İlyas onlara
göründü. Onlar İsa ilə söhbət edirdi. 4 Peter sözə başlayıb
İsaya dedi: «Ya Rəbb! Nə yaxşı ki biz buradayıq. Əgər
istəyirsənsə, burada üç çardaq qurum – biri Sənin, biri
Musa, biri də İlyas üçün». 5 Peter hələ danışan zaman
parlaq bir bulud onların üzərinə kölgə saldı. Budur,
buluddan bir səs gəldi: «Bu Mənim sevimli Oğlumdur,
Ondan razıyam, Ona qulaq asın!» 6 Şagirdlər bunu
eşidəndə üzüstə yerə qapandılar və onları böyük dəhşət
bürüdü. 7 İsa gəlib onlara toxunaraq «Qalxın, qorxmayın!»
dedi. 8 Onlar da başlarını qaldıranda İsadan başqa kimsəni
görmədilər. 9 Dağdan enərkən İsa şagirdlərinə əmr etdi:
«Bəşər Oğlu ölülər arasından dirilənə qədər gördüyünüzü
heç kimə söyləməyin». 10 Şagirdlər Ondan soruşdular:
«Elə isə, niyə ilahiyyatçılar deyirlər ki, əvvəlcə İlyas
gəlməlidir?» 11 İsa onlara cavab verdi: «Düzdür, İlyas gəlib
hər şeyi yoluna qoymalıdır. 12 Lakin sizə deyirəm: artıq
İlyas gəldi və onu tanımadılar, lakin nə istədilərsə, onun
başına gətirdilər. Eyni cür Bəşər Oğlu da onların əlindən
əzab çəkəcək». 13 Şagirdlər o zaman başa düşdülər ki,
İsa onlara bu sözləri Vəftizçi Yəhya haqqında söyləyirdi.
14 Onlar xalqın yanına gələndə bir adam gəlib İsanın

qarşısında diz çökərək dedi: **15** «Ya Rəbb! Oğluma rəhm
elə, çünki o, epileptikdir və çox əzab çəkir. Tez-tez gah
oda, gah da suya düşür. **16** Onu Sənin şagirdlərinin yanına
gətirdim, lakin ona şəfa verə bilmədilər». **17** İsa cavab
verərək dedi: «Ey imansız və yolunu azmış nəsil! Nə vaxta
qədər sizinlə olacağam? Nə vaxta qədər sizə dözəcəyəm?
Uşağı buraya, yanıma gətirin». **18** İsa cinə qadağan etdi və
cin uşaqdan çıxdı. Oğlan o saatda şəfa tapdı. **19** O zaman
şagirdlər İsaya təklikdə yaxınlaşıb dedilər: «Nə üçün biz o
ruhu qova bilmədik?» **20** İsa da onlara dedi: «İmanınız az
olduğu üçün. Çünki sizə doğrusunu deyirəm: bir xardal
toxumu qədər imanınız olarsa və siz bu dağa "buradan
oraya köç" desəniz, o köçər və sizin üçün mümkün
olmayan heç bir şey olmaz». **22** Qalileyada yığılarkən İsa
şagirdlərə dedi: «Bəşər Oğlu insan əllərinə təslim ediləcək
23 və Onu öldürəcəklər, amma O, üçüncü gün diriləcək».
Onlar çox kədərləndilər. **24** Kefernahuma gəldikləri
zaman məbəd vergisini yığanlar Peterə yaxınlaşıb dedilər:
«Sizin Müəlliminiz vergi ödəmirmi?» **25** Peter «ödəyir»
dedi. Evə gələndə İsa onu qabaqlayaraq dedi: «Şimon!
Sən necə düşünürsən? Yerin hökmdarları gömrük və
yaxud vergini kimdən alırlar? Öz övladlarındanmı, yoxsa
kənar adamlardan?» **26** Peter Ona «kənar adamlardan»
söylədikdə İsa ona dedi: «Belə isə, övladlar sərbəstdir.
27 Lakin bu adamları incitməyək deyə gölə get, tilov at
və tilova düşən ilk balığı götür. Onun ağzını açanda bir
gümüş pul tapacaqsan. Onu götür, həm Mənim, həm də
öz əvəzinə ver».

18 Həmin vaxt şagirdlər İsanın yanına gəlib dedilər:
«Səmavi Padşahlıqda ən böyük kimdir?» **2** İsa yanına
bir balaca uşaq çağırıb onu şagirdlərin arasına qoydu. **3**
O dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: əgər siz yolunuzdan
dönüb uşaqlar kimi olmasanız, Səmavi Padşahlığa əsla
daxil ola bilməzsiniz. **4** Beləliklə, kim bu uşaq kimi özünü
aşağı tutarsa, Səmavi Padşahlıqda ən böyük odur. **5** Kim
Mənim adımla belə bir uşağı qəbul edərsə, Məni qəbul
edər. **6** Amma kim Mənə iman edən bu kiçiklərdən birini
pis yola çəkərsə, öz boynuna böyük bir dəyirman daşı
asıb dənizin dibinə atılaraq boğulmaq onun üçün daha
yaxşı olar. **7** İnsanları pis yola çəkən şeylər üçün vay bu
dünyanın halına! Belə şeylərin gəlməsi qarşısıalınmazdır,
amma vay o adamın halına ki, bunlar onun vasitəsilə
gəlir! **8** Əgər əlin və ya ayağın səni pis yola çəkərsə, onu
kəs at. Sənin əbədi həyata şikəst və ya topal daxil olmağın
iki əl və iki ayaqla əbədi oda atılmağından yaxşıdır.
(aiōnios g166) **9** Əgər gözün səni pis yola çəkərsə, onu
çıxarıb at. Sənin tək gözlə əbədi həyata daxil olmağın
iki gözlə cəhənnəm oduna atılmağından yaxşıdır. **(Geenna
g1067)** **10** Bu kiçiklərdən birinə belə, xor baxmaqdan
çəkinin. Çünki sizə deyirəm: onların səmadakı mələkləri
göylərdə olan Atamın üzünü daima görür. **12** Siz necə
deyirsiniz? Bir adamın yüz qoyunu varsa və onlardan biri
yolunu azarsa, doxsan doqquzunu dağlarda qoyub yolunu
azan qoyunu axtarmağa getməzmi? **13** Sizə doğrusunu
deyirəm: əgər onu tapa bilərsə, yolunu azmayan doxsan
doqquz qoyun üçün sevindiyindən artıq onun üçün
sevinər. **14** Beləcə bu kiçiklərdən birinin belə, həlak

olması göylərdə olan Atanızın iradəsi deyil. **15** Əgər
qardaşın sənə qarşı günah işlədərsə, get, onun günahını
ona göstər. Qoy hər şey yalnız ikinizin arasında qalsın.
O sənə qulaq asarsa, qardaşını qazandın. **16** Amma
qulaq asmazsa, özünlə bir və ya iki nəfər götür ki, "hər
iddia iki yaxud üç şahidin sözü ilə təsdiq edilsin". **17**
Əgər o bu adamların da sözünə qulaq asmaq istəməsə,
vəziyyəti imanlılar cəmiyyətinə bildir. Əgər cəmiyyətin
də sözünə qulaq asmaq istəməsə, onu bir bütpərəst və
vergiyığan hesab et. **18** Sizə doğrusunu deyirəm: yer
üzündə bağlayacağınız hər şey göydə bağlanmış olacaq
və yer üzündə açacağınız hər şey göydə açılmış olacaq.
19 Yenə sizə doğrusunu deyirəm: yer üzündə sizlərdən iki
nəfər diləyəcəkləri hər hansı bir şey üçün razılığa gələrsə,
göylərdə olan Atam onların istəklərini yerinə yetirəcək.
20 Çünki harada iki və ya üç nəfər Mənim adımla yığılarsa,
Mən də orada, onların arasındayam». **21** O zaman Peter
gəlib İsaya dedi: «Ya Rəbb! Qardaşım mənə qarşı günah
işlədərsə, neçə dəfə mən onu bağışlamalıyam? Yeddi
dəfəmi?» **22** İsa ona dedi: «Sənə deyirəm: yeddi dəfə yox,
yetmiş dəfə yeddi. **23** Ona görə də Səmavi Padşahlıq öz
qulları ilə hesablaşmaq istəyən bir padşaha bənzəyir. **24**
Hesablaşmağa başladığı zaman onun yanına on min talant
borcu olan biri gətirildi. **25** Amma onun ödəməyə bir şeyi
olmadığı üçün ağası əmr etdi ki, özü, arvadı, uşaqları
və bütün malı satılaraq borcunu ödəsin. **26** Elə bu vaxt
qul yerə qapanıb ona səcdə edərək dedi: "Səbir et! Mən
hamısını ödəyəcəyəm". **27** Ağasının o qula rəhmi gəldi,
onu buraxdı və borcunu bağışladı. **28** Amma o qul kənara

çıxıb ona yüz dinar borclu olan bir yoldaşını tapdı. Onu
yaxaladı və “Borcunu ödə!” deyərək boğmağa başladı. **29**
Yoldaşı yerə qapanıb ona “səbir et, borcunu ödəyəcəyəm”
deyə yalvardı. **30** O isə istəmədi. Gedib borcunu ödəyənə
qədər onu zindana saldırdı. **31** Ağanın digər qulları baş
verən hadisəni görəndə çox kədərləndilər və gedib bütün
olanı ağalarına nəql etdilər. **32** Onda ağa o qulu yanına
çağırıb dedi: “Ey pis qul, bütün o borcu sənə bağışladım,
çünki mənə yalvardın. **33** Mən sənə mərhəmət etdiyim
kimi sən də yoldaşına mərhəmət etməli deyildinmi?”
34 Ağası qəzəblənib bütün borcunu ödəyənə qədər onu
işgəncə verənlərə təslim etdi. **35** Hər biriniz qardaşlarınızı
ürəkdən bağışlamasanız, Səmavi Atam da sizə elə edər».

19 İsa söhbətini bitirdikdən sonra Qalileyadan çıxıb
Yəhudeyanın İordan çayının o biri tayında yerləşən
bölgəsinə getdi. **2** Böyük bir izdiham Onun ardınca gəldi.
İsa orada onlara şəfa verdi. **3** Bəzi fariseylər İsanın yanına
gəlib Onu sınamaq üçün belə bir sual verdilər: «İnsanın öz
arvadını hər səbəbə görə boşamağa icazəsi varmı?» **4** İsa
cavab verib dedi: «Oxumamısınız ki, Yaradan başlanğıcdan
“onları kişi və qadın olaraq yaratdı” və dedi: **5** “Buna
görə də kişi ata-anasını tərk edib arvadına qovuşacaq
və ikisi bir bədən olacaq”? **6** Artıq onlar iki deyil, bir
bədəndir. Buna görə də qoy Allahın birləşdirdiyini insan
ayırmasın». **7** Fariseylər İsaya belə dedilər: «Onda Musa
nə üçün bir talaq kağızı verərək arvadını boşamağı əmr
etdi?» **8** İsa onlara dedi: «Ürəyinizin inadkar olduğuna
görə Musa arvadlarınızı boşamağınıza icazə verdi. Amma
başlanğıcdan belə deyildi. **9** Mənsə sizə deyirəm ki,

cinsi əxlaqsızlıqdan başqa, hər hansı bir səbəbə görə
arvadını boşayıb başqası ilə evlənən kəs zina edir». **10**
Şagirdləri İsaya dedilər: «Əgər ərlə arvad arasındakı
münasibət belə isə, deməli, evlənməmək daha yaxşıdır».
11 Amma İsa onlara dedi: «Hər adam bu sözü qəbul edə
bilməz, ancaq bu qabiliyyətin verildiyi adamlar qəbul
edə bilər. **12** Çünki elələri var ki, anadangəlmə xədimdir,
elələri var ki, insanlar tərəfindən xədim ediliblər, elələri
də var ki, Səmavi Padşahlıq uğrunda özlərini xədim
sayırlar. Bunu qəbul edə bilən qəbul etsin». **13** O zaman
uşaqlar İsanın yanına gətirildi ki, İsa onların üzərinə
əllərini qoyub dua etsin. Şagirdlər isə onlara qadağan
etdilər. **14** Amma İsa dedi: «Uşaqları buraxın, qoy Mənim
yanıma gəlsinlər! Onlara mane olmayın! Çünki Səmavi
Padşahlıq belələrinə məxsusdur». **15** İsa onların üzərinə
əllərini qoyub oradan getdi. **16** Bir adam İsanın yanına
gəlib dedi: «Müəllim, mən nə yaxşılıq etməliyəm ki,
əbədi həyata malik olum?» **(aiōnios g166)** **17** İsa ona dedi:
«Nə üçün Məndən yaxşılıq barəsində soruşursan? Yaxşı
olan tək Biri vardır. Əgər sən əbədi həyata qovuşmaq
istəyirsənsə, Onun əmrlərinə riayət et». **18** O adam İsadan
«Hansı əmrlərə?» deyə soruşdu. İsa da dedi: «"Qətl etmə.
Zina etmə. Oğurluq etmə. Yalandan şahidlik etmə. **19**
Ata-anana hörmət et". Həmçinin "qonşunu özün kimi
sev"». **20** Cavan adam İsaya dedi: «Bunların hamısına
riayət etmişəm, daha nəyim çatışmır?» **21** İsa ona dedi:
«Əgər kamil olmaq istəyirsənsə, get, əmlakını sat və
yoxsullara payla. Onda göylərdə xəzinən olacaq. Sonra
qayıt, Mənim ardımca gəl». **22** Lakin cavan adam bu sözü

eşitdikdə kədərlənib getdi, çünki var-dövləti çox idi. 23
İsa şagirdlərinə dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: varlı
adamın Səmavi Padşahlığa daxil olması çətindir. 24 Yenə
sizə deyirəm ki, dəvənin iynə gözündən keçməsi varlı
adamın Allahın Padşahlığına daxil olmasından asandır».
25 Bunu eşidən şagirdlər çox təəccüblənərək dedilər:
«Elə isə, kim xilas ola bilər?» 26 İsa onlara baxıb dedi:
«Bu, insanlar üçün qeyri-mümkündür, amma Allah üçün
hər şey mümkündür». 27 Bundan sonra Peter cavab
verərək Ona dedi: «Bax biz hər şeyi qoyub Sənin ardınca
gəlmişik, əvəzində nəyimiz olacaq?» 28 İsa onlara dedi:
«Sizə doğrusunu deyirəm: hər şey yeniləşəndə, Bəşər
Oğlu izzətli taxtına oturanda Mənim ardımca gələn sizlər
də İsrailin on iki qəbiləsinə hökm etmək üçün on iki
taxt üzərində oturacaqsınız. 29 Mənim adım uğrunda ya
evlərini ya qardaşlarını ya bacılarını ya atasını ya anasını
ya uşaqlarını və yaxud tarlalarını atan hər kəs bundan
yüz dəfə artıq alacaq və əbədi həyatı da irs olaraq alacaq.
(aiōnios g166) 30 Amma birinci olanların çoxu axırıncı,
axırıncı olanlarsa birinci olacaq.

20 Səmavi Padşahlıq səhər erkən durub öz üzüm bağı
üçün işçi tutmağa çıxan ev sahibinə bənzəyir. 2 O, işçilərlə
günü bir dinara razılaşıb onları üzüm bağına göndərdi. 3
Üçüncü saat radələrində çıxıb meydanda işsiz durmuş
adamları gördü. 4 Onlara da dedi: “Siz də üzüm bağına
gedin və haqqınızı düz verərəm”. 5 Onlar da bağa getdilər.
Altıncı və doqquzuncu saat radələrində yenə çıxıb belə
etdi. 6 On birinci saat radələrində çıxdı və orada duran
başqalarını tapıb onlara dedi: “Nə üçün bütün günü

burada işsiz durursunuz?” **7** “Çünki heç kim bizə iş
verməDi” dedilər. Onlara “siz də üzüm bağına gedin”
dedi. **8** Axşam olanda bağ sahibi öz nəzarətçisinə dedi:
“İşçiləri çağır və axırıncılardan başlayaraq birincilərə kimi
muzdlarını ver”. **9** On birinci saat radələrində işə gələnlər
adambaşına bir dinar aldılar. **10** Birinci gələnlərsə daha
çox alacaqlarını düşündülər, lakin onlar da adambaşına
bir dinar aldılar. **11** Pullarını aldıqları zaman ev sahibinə
şikayət edərək dedilər: **12** “Bu ən axırıncılar cəmi bir saat
işlədilər və sən onları günün ağırlığını və qızmar istisini
çəkən bizlərlə bir tutdun”. **13** O isə onlardan birinə cavab
verib dedi: “Dostum, axı mən sənə haqsızlıq etmədim,
sən mənimlə bir dinara razılaşmadınmı? **14** Haqqını al,
get! Axırıncıya da sənə verdiyim qədər vermək istəyirəm.
15 Öz pulumla istədiyimi etməyə ixtiyarım yoxdurmu?
Sən mənim comərdliyimə qısqanırsan?” **16** Beləcə də
axırıncılar birinci, birincilər isə axırıncı olacaq». **17** İsa
Yerusəlimə gedərkən yolda On İki şagirdi kənara çağırıb
ayrıca onlara dedi: **18** «Bax Yerusəlimə qalxırıq, Bəşər
Oğlu başçı kahinlərə və ilahiyyatçılara təslim olunacaq.
Onu ölümə məhkum edəcəklər; **19** ələ salaraq qamçılayıb
çarmıxa çəksinlər deyə başqa millətlərə təslim edəcəklər.
O, üçüncü gün diriləcək». **20** O zaman Zavday oğullarının
anası oğulları ilə birlikdə İsaya yaxınlaşıb səcdə qılaraq
Ondan nə isə dilədi. **21** İsa qadından «Sən nə istəyirsən?»
deyə soruşdu. Qadın Ona dedi: «Əmr et ki, mənim bu
iki oğlum Sənin Padşahlığında biri sağında, biri solunda
otursun». **22** Amma İsa cavab verib dedi: «Nə dilədiyinizi
özünüz də bilmirsiniz. Mənim içəcəyim kasadan siz də içə

bilərsinizmi?» Onlar dedilər: «Bilərik». **23** İsa onlara dedi:
«Mənim içəcəyim kasadan içəcəksiniz. Amma sağımda və
yaxud solumda oturmağa izin vermək Məndən asılı deyil.
Atam oranı kimlər üçün hazırlayıbsa, onlara veriləcək».
24 Bunu eşidən on şagirdin iki qardaşa acığı tutdu. **25** İsa
şagirdləri yanına çağırıb dedi: «Bilirsiniz ki, millətlərin
rəhbərləri onların üzərində hökmranlıq, əyanları da
onlara ağalıq edir. **26** Sizin aranızda isə qoy belə olmasın.
Sizlərdən böyük olmaq istəyən xidmətçiniz olsun. **27**
Aranızda kim birinci olmaq istəsə, başqalarının qulu
olsun. **28** Beləcə Bəşər Oğlu gəlmədi ki, Ona xidmət
etsinlər, gəldi ki, Özü xidmət etsin və çoxlarını satın
almaq üçün Öz canını fidyə versin». **29** İsa şagirdləri ilə
Yerixodan çıxarkən böyük bir izdiham Onun ardınca
getdi. **30** Yol kənarında oturan iki kor adam İsanın
oradan keçdiyini eşitdikdə «Ya Rəbb, ey Davud Oğlu!
Bizə rəhm elə!» deyə bağırdı. **31** Camaat onlara qadağan
edib susdurmaq istədisə də, onlar «Ya Rəbb, ey Davud
Oğlu! Bizə rəhm elə!» deyə daha ucadan bağırdılar. **32**
İsa dayanıb onları çağırdı və onlardan soruşdu: «Nə
istəyirsiniz, sizin üçün edim?» **33** Onlar dedilər: «Ya
Rəbb, gözlərimiz açılsın». **34** İsanın onlara rəhmi gəldi,
gözlərinə toxundu. Həmin an onların gözləri açıldı və
İsanın ardınca getdilər.

21 Yerusəlimə yaxınlaşıb Zeytun dağının yamacındakı
Bet-Faqeyə gəldikləri zaman İsa iki şagirdi göndərərək
2 onlara dedi: «Qarşınızdakı kəndə gedin. Dərhal orada
bağlanmış bir eşşəklə bir sıpa tapacaqsınız. Onları açıb
Mənə gətirin. **3** Kim sizə bir şey desə, ona “bunlar Rəbbə

lazımdır, tezliklə onları geri göndərəcək” deyərsiniz». **4**
Bunlar da peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz yerinə
yetsin deyə baş verdi: **5** «Sion qızına deyin ki, “Bax
Padşahın sənə tərəf gəlir; O itaətkardır və bir eşşəyə
– Eşşəyin balası olan sıpaya minib gəlir”». **6** Şagirdlər
gedib İsanın əmr etdiyi kimi etdilər. **7** Eşşəklə sıpanı
gətirib üzərlərinə paltarlarını qoydular və İsa sıpanın
belinə mindi. **8** Camaatın çoxu öz paltarlarını yola sərdi.
Bəzisi də ağaclardan budaqlar kəsib yola döşədi. **9** İsanın
önündə gedən və ardınca gələn xalq belə nida edirdi:
«Davud Oğluna hosanna! Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış
olsun! Ən ucalarda hosanna!» **10** İsa Yerusəlimə daxil
olanda bütün şəhər «Bu Kimdir?» deyərək sarsıldı. **11**
Camaat isə deyirdi: «Bu, Qalileyanın Nazaret şəhərindən
olan İsa Peyğəmbərdir». **12** İsa məbədə girib orada alver
edənlərin hamısını qovdu. Sərrafların masalarını və
göyərçin satanların kürsülərini çevirdi. **13** Onlara belə
dedi: «“Mənim evim dua evi adlandırılacaq” deyə yazılıb.
Amma siz onu “quldur yuvasına” çevirmisiniz!» **14** İsa
məbəddə Onun yanına gələn korlara və axsaqlara şəfa
verdi. **15** Lakin başçı kahinlər və ilahiyyatçılar Onun etdiyi
heyrətamiz işləri və məbəddə «Davud Oğluna hosanna!»
deyə bağıran uşaqları gördükdə acıqlandılar **16** və Ona
dedilər: «Bunların nə söylədiyini eşidirsənmi?» İsa da
onlara dedi: «Bəli. “Körpələrin və çağaların ağzından
Kamil həmd aldın” sözünü heç oxumamısınızmı?» **17** İsa
onları tərk edib şəhərdən çıxdı. Bet-Anyaya gedib orada
gecələdi. **18** Səhəri gün İsa şəhərə qayıdanda acmışdı. **19**
Yol kənarında bir əncir ağacı gördü və ona yaxınlaşdı.

Amma ağacda yarpaqdan başqa bir şey tapmadı. İsa ona
dedi: «Qoy bir daha sənin meyvən çıxmasın». Əncir ağacı o
anda qurudu. (aiōn g165) 20 Şagirdlər bunu gördükdə «Əncir
ağacı bir anda necə qurudu?» deyərək heyrətləndilər. 21
İsa cavab verib onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm:
əgər imanınız olub şübhə etməsəniz, nəinki əncir ağacının
başına gətirilən şeyi edərsiniz, hətta bu dağa "Qalx,
dənizə atıl!" desəniz, elə də olacaq. 22 İmanla dua edərək
hər nə diləsəniz, alacaqsınız». 23 İsa məbədə gəlib təlim
öyrədərkən başçı kahinlər və xalqın ağsaqqalları Ona
yaxınlaşıb dedilər: «Sən bu işləri hansı səlahiyyətlə
edirsən? Sənə bu səlahiyyəti kim verib?» 24 İsa onlara
belə cavab verdi: «Mən də sizə bir sual verəcəyəm; onu
Mənə desəniz, Mən də bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi
sizə deyərəm. 25 Yəhyanın vəftizi haradan idi? Göydən idi,
yoxsa insanlardan?» Onlarsa aralarında müzakirə edərək
belə dedilər: «Əgər desək "göydən", "Bəs nə üçün ona
inanmadınız?" deyəcək. 26 Amma desək "insanlardan",
camaatdan qorxuruq, çünki hamı Yəhyanı peyğəmbər
sayır». 27 Cavabında İsaya dedilər: «Bilmirik». İsa da
onlara dedi: «Bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi Mən də
sizə demirəm. 28 Bəs siz necə düşünürsünüz? Bir adamın
iki oğlu vardı. Gəlib birincisinə "oğlum, bu gün get üzüm
bağımda işlə" dedi. 29 O da cavab verib "istəmirəm"
dedi. Lakin sonra peşman olub getdi. 30 Həmin adam
ikincisinə yaxınlaşıb yenə eyni sözü söylədi. O cavab
verib "Gedirəm, ağam!" dedi, amma getmədi. 31 Bu iki
nəfərdən hansı atasının istəyini yerinə yetirdi?» Onlar
«birincisi» dedilər. İsa onlara dedi: «Sizə doğrusunu

deyirəm: vergiyığanlar və fahişələr Allahın Padşahlığına
sizdən qabaq girirlər. **32** Çünki Yəhya sizin yanınıza
salehlik yolunu göstərməyə gəldi. Sizsə ona inanmadınız,
amma vergiyığanlar və fahişələr ona inandılar. Siz bunu
gördükdən sonra da peşman olub ona inanmadınız. **33**
Başqa bir məsəli dinləyin: Ev sahibi olan bir adam var idi.
Üzüm bağı saldı, oranın ətrafına çəpər çəkdi. İçində yer
qazaraq üzümsıxan düzəltdi, nəzarət qülləsi tikdi. Sonra
isə bağı bağbanlara icarəyə verərək başqa ölkəyə getdi.
34 Məhsul vaxtı çatanda məhsulunu almaq üçün qullarını
bağbanların yanına göndərdi. **35** Lakin bağbanlar onun
qullarını tutub kimini döydülər, kimini öldürdülər, kimini
də daşqalaq etdilər. **36** Bağ sahibi yenə əvvəlkindən
daha çox başqa qullar göndərdi. Bağbanlar onlarla da
əvvəlki kimi etdilər. **37** "Oğluma hörmət edərlər" deyərək
axırda öz oğlunu onların yanına göndərdi. **38** Bağbanlarsa
oğulu görəndə öz aralarında dedilər: "Varis budur. Gəlin
onu öldürək və miras bizə qalsın". **39** Beləcə onu tutub
bağdan kənara çıxararaq öldürdülər. **40** Beləliklə, bağın
sahibi gəldikdə bu bağbanlara nə edəcək?» **41** Onlar İsaya
dedilər: «Bu xainləri dəhşətli şəkildə həlak edəcək, üzüm
bağını isə başqa bağbanlara icarəyə verəcək ki, onlar
məhsulu öz vaxtında ona versinlər». **42** İsa onlara dedi:
«Məgər siz Müqəddəs Yazılarda bunu heç oxumamısınız?
"Bənnaların rədd etdiyi daş Guşədaşı olub. Bu, Rəbbin
işi idi, Gözümüzdə xariqəli bir işdir". **43** Buna görə
sizə deyirəm: Allahın Padşahlığı sizdən alınıb onun
məhsullarını yetişdirəcək bir millətə veriləcək. **44** Bu daşın
üstünə yıxılan kəs parçalanacaq, daş isə kimin üzərinə

düşərsə, onu əzəcək». **45** Başçı kahinlər və fariseylər
Onun məsəllərini eşitdikdə bu sözləri onlar üçün dediyini
başa düşdülər. **46** Ona görə də Onu tutmaq üçün yol
axtarırdılar, lakin camaatdan qorxdular, çünki camaat
İsanı peyğəmbər hesab edirdi.

22 İsa yenə onlara məsəllərlə xitab edərək dedi: **2**
«Səmavi Padşahlıq oğluna toy ziyafəti verən bir padşaha
bənzəyir. **3** O, toy ziyafətinə dəvət olunanları çağırmaq
üçün qullarını göndərdi. Lakin onlar gəlmək istəmədi. **4**
Bir daha başqa qulları göndərərək onlara dedi: "Dəvət
olunanlara deyin ki, budur, mən ziyafətimi hazırladım,
öküzlərim və bəslənmiş heyvanlarım kəsilib, hər şey
hazırdır, toy ziyafətinə gəlin!" **5** Amma dəvət olunanlar
etinasızlıq göstərərək kimi tarlasına, kimi ticarətinə getdi.
6 O biriləri isə onun qullarını tutub təhqir etdilər və
öldürdülər. **7** Padşah bundan xəbər tutaraq qəzəbləndi.
Öz qoşunlarını göndərib o qatilləri məhv etdi, şəhərlərini
isə yandırdı. **8** Onda qullarına dedi: "Toy ziyafəti hazırdır,
fəqət dəvət olunanlar buna layiq deyil. **9** Beləliklə,
yolayrıclarına gedin və kimi tapsanız, toy ziyafətinə dəvət
edin". **10** Həmin qullar yollara çıxdılar. Pis-yaxşı kimi
tapdılarsa, hamısını topladılar. Toy məclisi qonaqlarla
doldu. **11** Padşah qonaqlara baxmaq üçün girdikdə orada
toy libası geyməmiş bir nəfəri gördü, **12** ona dedi:
"Dostum! Sən toy libası geyməmiş buraya necə girdin?"
O isə susdu. **13** O zaman padşah xidmətçilərə dedi: "Onun
əllərini, ayaqlarını bağlayın və qaranlıq çölə atın! Orada
ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq". **14** Çünki dəvət edilmiş
çox, seçilmiş isə azdır». **15** O zaman fariseylər gedib

məsləhətləşirdilər ki, Onu söz üstündə necə tutsunlar. **16**
Onlar hirodçularla birgə öz şagirdlərini İsanın yanına
göndərib dedilər: «Müəllim, biz bilirik ki, Sən etibarlı
adamsan, Allahın yolunu həqiqətə görə öyrədirsən və
heç kimə tərəfkeşlik etmirsən. Çünki insanlar arasında
fərq qoymursan. **17** İndi bizə de görək, Səncə bizim üçün
qeysərə vergi verməyə icazə var ya yox?» **18** Amma
İsa onların pis niyyətini bilərək dedi: «Ey ikiüzlülər,
Məni niyə sınağa çəkirsiniz? **19** Vergi verdiyiniz sikkəni
Mənə göstərin». Onlar da Ona bir dinar gətirdilər. **20**
İsa onlara dedi: «Sikkənin üstündəki bu təsvir və yazı
kimindir?» **21** Ona dedilər: «Qeysərin». O vaxt İsa onlara
dedi: «Elə isə, qeysərin haqqını qeysərə, Allahın haqqını
Allaha verin». **22** Bunu eşitdikləri zaman heyrətləndilər
və İsanı tərk edib getdilər. **23** Həmin gün dirilmənin
olmadığını iddia edən bəzi sadukeylər İsanın yanına gəlib
soruşdular: **24** «Müəllim, Musa belə demişdir: "Əgər bir
adam övladsız ölsə, qardaşı onun dul qalmış arvadını
alıb ölən qardaşın nəslini davam etdirsin". **25** Aramızda
yeddi qardaş var idi. Birincisi bir arvad aldı və öldü.
Uşağı olmadığından arvadı ilə qardaşı evləndi. **26** İkincisi
və üçüncüsü, hətta yeddincisinə qədər eləcə öldü. **27**
Hamısından sonra bu qadın da öldü. **28** İndi ölülər
diriləndə bu qadın o yeddi nəfərdən hansının arvadı
olacaq? Çünki hamısı bu qadını almışdı». **29** İsa onlara
cavab verib dedi: «Müqəddəs Yazıları və Allahın qüdrətini
bilmədiyinizə görə yanılırsınız. **30** Ona görə ki ölülər
diriləndə insanlar nə evlənir, nə də ərə gedirlər. Ancaq
səmadakı mələklər kimi olurlar. **31** Bəs ölülərin dirilməsinə

gəlincə, Allah tərəfindən sizə “Mən İbrahimin Allahı,
İshaqın Allahı və Yaqubun Allahıyam” deyə söylənən sözü
oxumamısınızmı? Allah ölülərin deyil, dirilərin Allahıdır».
33 Bunları eşidən camaat Onun təliminə təəccüblənirdi.
34 Fariseylər İsanın sadukeyləri susdurduğunu eşidəndə
bir yerə toplaşdılar. **35** Onlardan biri olan qanunşünas
İsanı sınamaq məqsədi ilə Ondan bunu soruşdu: **36**
«Müəllim, Qanunda ən böyük əmr hansıdır?» **37** İsa ona
dedi: «“Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə, bütün varlığınla və
bütün düşüncənlə sev”. **38** Bu, böyük və əsas əmrdir. **39**
Buna bənzəyən ikincisi budur: “Qonşunu özün kimi sev”.
40 Bütün Qanun və Peyğəmbərlərin sözləri bu iki əmrə
əsaslanır». **41** Fariseylər toplaşdıqda İsa onlardan bunu
soruşdu: **42** «Məsih haqqında nə düşünürsünüz? O kimin
Oğludur?» Onlar da İsaya «Davudun Oğlu» dedilər. **43**
İsa onlara dedi: «Elə isə, nə üçün Davud Ruh vasitəsilə
Ona “Ağa” deyə müraciət edir? **44** “Rəbb mənim Ağama
dedi: ‹Mən düşmənlərini ayaqlarının altına salanadək
Sağımda otur›” deyib. **45** Əgər Davud Ona “Ağa” deyə
müraciət edirsə, O necə Davudun oğlu ola bilər?» **46**
Bunun cavabında İsaya kimsə bir söz deyə bilmədi. O
gündən sonra artıq heç kim Ondan bir şey soruşmağa
cəsarət etmədi.

23 Bundan sonra İsa camaata və şagirdlərinə müraciət
edib **2** dedi: «İlahiyyatçılar və fariseylər Musanın
kürsüsündə oturmuşlar. **3** Buna görə də sizə əmr
etdikləri hər şeyə riayət və əməl edin. Amma onların
etdiklərini etməyin, çünki söyləyərlər, amma riayət
etməzlər. **4** Ağır və çətin daşına bilən yükləri bağlayıb

insanların çiyninə yükləyərlər, özləri isə bu yükləri
daşımaq üçün barmaqlarını belə, tərpətmək istəməzlər.
5 Onlar öz əməllərinin hamısını insanlar görsün deyə
edərlər. Çünki onlar dua qutucuqlarını genişləndirib
geyimlərinin qotazlarını uzadarlar. **6** Ziyafətlərdə yuxarı
başı və sinaqoqlarda baş kürsüləri tutmağı, **7** bazar
meydanlarında salam almağı, insanların onlara "Rabbi!"
deyə xitab etməsini sevərlər. **8** Amma kimsə sizi "Rabbi"
deyə çağırmasın. Çünki sizin bir Müəlliminiz var. Siz
hamınızsa qardaşsınız. **9** Yer üzündə kimsəyə "ata"
deməyin. Çünki bir Atanız var, O da Səmavi Atadır. **10**
Kimsə sizə "rəhbər" deməsin. Çünki bir Rəhbəriniz var,
O da Məsihdir. **11** Aranızda ən böyük olan xidmətçiniz
olsun. **12** Kim özünü yüksəldərsə, aşağı tutulacaq və
kim özünü aşağı tutarsa, yüksəldiləcək. **13** Vay halınıza,
ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz
Səmavi Padşahlığı insanların üzünə qapayırsınız. Nə
özünüz girirsiniz, nə də girmək istəyənləri buraxırsınız.
15 Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər!
Çünki siz dənizi və qurunu dolaşırsınız ki, bir nəfəri
dinə gətirəsiniz. Dinə gətirdikdə isə onu özünüzdən
ikiqat artıq cəhənnəmlik edirsiniz. **(Geenna g1067)** **16** Vay
halınıza, ey kor rəhbərlər! Deyirsiniz ki, "kim məbədə
and içirsə, əhəmiyyətli bir şey deyil, lakin kim məbədin
qızılına and içirsə, öz andına borcludur". **17** Ey ağılsızlar
və korlar! Hansı daha böyükdür? Qızılmı, yoxsa qızılı
təqdis edən məbədmi? **18** Yenə də deyirsiniz ki, "kim
qurbangaha and içirsə, əhəmiyyətli bir şey deyil; lakin
qurbangah üzərindəki qurbana and içən öz andını yerinə

yetirməlidir”. **19** Ey korlar! Hansı daha böyükdür?
Qurbanmı, yoxsa qurbanı təqdis edən qurbangahmı? **20**
Beləliklə, qurbangaha and içən kəs ona və onun üstündə
olan bütün şeylərə and içir. **21** Məbədə and içən kəs
ona və içində Yaşayana and içir. **22** Göyə and içən kəs
də Allahın taxtına və taxtda Oturana and içir. **23** Vay
halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki
siz nanə, şüyüd və zirənin onda birini verirsiniz, lakin
Qanunun daha vacib işlərini, ədaləti, mərhəməti və imanı
atırsınız. Amma onda biri verməklə yanaşı bunları da
yerinə yetirməli idiniz. **24** Ey kor rəhbərlər! Ağcaqanadı
süzgəclə çıxarır, dəvəni isə udursunuz! **25** Vay halınıza, ey
ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz kasanın
və boşqabın bayır tərəfini təmizləyirsiniz, lakin onların
daxili soyğunçuluq və pozğunluqla doludur. **26** Sən, ey
kor farisey! Əvvəlcə kasanın daxilini təmizlə ki, bayır
tərəfi də təmiz olsun! **27** Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və
fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz ağardılmış məqbərələrə
bənzəyirsiniz: onların bayır tərəfi gözəl görünür, daxili
isə ölü sümükləri və hər cür murdarlıqla doludur. **28**
Siz də zahirən insanlara saleh görünürsünüz, daxilən
isə ikiüzlülük və qanunsuzluqla dolusunuz. **29** Vay
halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər!
Çünki siz peyğəmbərlərə məqbərələr tikirsiniz, salehlərin
abidələrini bəzəyirsiniz. **30** “Biz ata-babalarımızın
yaşadığı günlərdə yaşasaydıq, peyğəmbərlərin qanını
tökməkdə onlarla şərik olmazdıq” deyirsiniz. **31** Beləliklə,
peyğəmbərləri öldürənlərin övladları olduğunuza özünüz
şəhadət edirsiniz. **32** Elə isə, ata-babalarınızın başladığı işi

başa çatdırın! 33 Siz ey ilanlar, gürzələr nəsli! Cəhənnəmə
məhkum edilməkdən necə qaçacaqsınız? (Geenna g1067) 34
Ona görə də Mən sizə peyğəmbərlər, müdrik adamlar və
ilahiyyatçılar göndərirəm. Siz onlardan bəzisini öldürəcək
və çarmıxa çəkəcəksiniz. Bəzisini sinaqoqlarınızda
qamçılayacaq və şəhərdən şəhərə qovacaqsınız; 35 belə ki
saleh olan Habilin qanından tutmuş məbədlə qurbangahın
arasında öldürdüyünüz Berekya oğlu Zəkəriyyənin qanına
qədər yer üzündə tökülən bütün saleh adamların qanı
üçün məsuliyyət daşıyasınız. 36 Sizə doğrusunu deyirəm:
bütün bu şeylər üçün bu nəsil məsuliyyət daşıyacaq. 37
Ey Yerusəlim, Yerusəlim! Peyğəmbərləri öldürən və ora
göndərilənləri daşqalaq edən şəhər! Toyuq cücələrini
qanadları altına yığan kimi Mən də dəfələrlə sənin
övladlarını yığmaq istədim, sizsə istəmədiniz! 38 Baxın,
eviniz viran qalır. 39 Çünki Mən sizə bunu deyirəm:
"Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun!" deyənə qədər Məni
bir daha görməyəcəksiniz».

24 İsa məbəddən çıxıb gedərkən şagirdləri məbədin
binalarını Ona göstərmək üçün yanına gəldilər. 2 İsa onlara
cavab verib dedi: «Bütün bunları görürsünüzmü? Sizə
doğrusunu deyirəm: onların daşı daş üstündə qalmayacaq,
hamısı yerlə yeksan olacaq». 3 İsa Zeytun dağında
oturanda şagirdlər ayrılıqda Onun yanına gəlib dedilər:
«Bizə söylə, bu dediklərin nə vaxt baş verəcək? Sənin
zühurun və dövrün sonuna hansı əlamətlər olacaq?» (aiōn
g165) 4 İsa onlara cavab verib dedi: «Ehtiyatlı olun, qoy
sizi heç kim aldatmasın. 5 Çünki Mənim adımla çox adam
gəlib "Məsih mənəm" deyərək çoxlarını aldadacaq. 6

Siz müharibələr və müharibə xəbərləri eşidəcəksiniz.
Amma tələşə düşməyin. Bunlar baş verməlidir, amma
bu hələ hər şeyin axırı deyil. 7 Çünki millət millətə,
padşahlıq padşahlığa qarşı çıxacaq. Yerbəyer aclıq və
zəlzələlər olacaq. 8 Bütün bunlar sanki doğuş ağrılarının
başlanğıcıdır. 9 O zaman sizi əziyyətə təslim edib
öldürəcəklər. Mənim adıma görə bütün millətlər sizə
nifrət edəcək. 10 Onda bir çoxu imandan büdrəyərək bir-
birini təslim edəcək və bir-birinə nifrət edəcək. 11 Bir
çox yalançı peyğəmbər törəyib çox adamı aldadacaq.
12 Qanunsuzluq çoxaldığı üçün bir çoxunun məhəbbəti
soyuyacaq. 13 Amma axıracan dözən xilas olacaq. 14
Səmavi Padşahlığın bu Müjdəsi bütün millətlərə şəhadət
olmaq üçün bütün dünyada vəz ediləcək. O zaman hər
şeyin axırı gələcək. 15 Beləliklə, Daniel peyğəmbərin bəhs
etdiyi viranəlik gətirən iyrənc şeyin Müqəddəs məkanda
qoyulduğunu gördüyünüz zaman – qoy oxuyan bunu
anlasın – 16 Yəhudeyada olanlar dağlara qaçsın. 17 Damda
olan evindəki əşyaları götürmək üçün aşağı enməsin. 18
Tarlada olan üst paltarını götürmək üçün geri qayıtmasın.
19 Həmin günlər hamilələrin və körpə əmizdirənlərin
vay halına! 20 Dua edin ki, qaçmağınız qış fəslində və ya
Şənbə günündə baş verməsin. 21 Çünki o vaxt elə dəhşətli
əzab-əziyyət olacaq ki, dünyanın başlanğıcından indiyə
qədər beləsi olmayıb və heç olmayacaq da. 22 Əgər o
günlər qısaldılmasaydı, heç bir insan xilas ola bilməzdi.
Amma seçilmişlərə görə o günlər qısaldılacaq. 23 O zaman
əgər kimsə sizə desə ki, “bax, Məsih buradadır” yaxud
da “oradadır”, inanmayın. 24 Çünki yalançı məsihlər və

yalançı peyğəmbərlər törəyəcək. Onlar böyük əlamətlər və
xariqələr göstərəcəklər ki, imkan taparlarsa, seçilmişləri
də aldatsınlar. **25** Bax Mən sizə əvvəlcədən söyləmişəm.
26 Ona görə sizə "bax, O çöldədir" desələr də, çıxmayın.
"Bax, O daxili otaqlardadır" desələr də, inanmayın. **27**
Çünki şimşək şərqdə çaxıb qərbdə belə, göründüyü kimi
Bəşər Oğlunun zühuru da elə olacaq. **28** Leş haradadırsa,
kərkəslər də orada toplaşar. **29** Amma o günlərin əzab-
əziyyətindən dərhal sonra Günəş tutulacaq, Ay nurunu
saçmayacaq, Ulduzlar göydən tökülləcək, Səma cisimləri
lərzəyə gələcək. **30** O zaman Bəşər Oğlunun əlaməti
göydə görünəcək. O vaxt yer üzünün bütün tayfaları
şivən qoparacaq və Bəşər Oğlunun göyün buludları
üzərində qüdrət və böyük izzətlə gəldiyini görəcək. **31**
O, mələklərini uca şeypur səsi ilə göndərəcək. Mələklər
də göylərin bir ucundan o biri ucuna qədər dörd külək
istiqamətindən Onun seçdiklərini toplayacaq. **32** Əncir
ağacından ibrət alın: onun budağı cücərib yarpaqlananda
bilirsiniz ki, yay fəsli artıq yaxındır. **33** Eləcə siz də bütün
bu şeyləri görəndə bilin ki, Bəşər Oğlu yaxındadır, lap
qapıdadır. **34** Sizə doğrusunu deyirəm: bu nəsil ömrünü
sona çatdırmazdan əvvəl bütün bunlar baş verəcək. **35**
Yer və göy keçib gedəcək, amma Mənim sözlərim əsla
keçib getməyəcək. **36** Lakin o günü və o saatı nə göylərin
mələkləri, nə də Oğul bilir. Atadan başqa heç kim bilmir.
37 Nuhun günləri necə idisə, Bəşər Oğlunun zühuru da elə
olacaq. **38** Daşqından əvvəlki həmin günlərdə, Nuhun
gəmiyə girdiyi günə qədər insanlar yeyib-içir, evlənir, ərə
gedirdi. **39** Daşqın gəlib hamısını aparana qədər bixəbər

idilər. Bəşər Oğlunun zühuru da belə olacaq. **40** O zaman
tarladakı iki nəfərdən biri götürüləcək, o biri isə qalacaq.
41 Dəyirmanda dən üyüdən iki qadından biri götürüləcək,
o biri isə qalacaq. **42** Ona görə də oyaq olun. Çünki
Rəbbinizin hansı gün gələcəyini bilmirsiniz. **43** Amma
bunu bilin ki, əgər evin yiyəsi oğrunun gecə hansı saatda
gələcəyini bilsəydi, oyaq qalıb evinin yarılmasına imkan
verməzdi. **44** Buna görə siz də hazır olun, çünki Bəşər
Oğlu gözləmədiyiniz vaxt gələcək. **45** Vaxtlı-vaxtında
onlara yemək vermək üçün ağasının öz nökərləri üzərinə
qoyduğu sadiq və ağıllı qul kimdir? **46** Nə bəxtiyardır o
qul ki, ağası evinə qayıdanda onu iş başında görür! **47** Sizə
doğrusunu deyirəm: ağası bu qula bütün əmlakı üzərində
idarəçiliyi tapşıracaq. **48** Amma həmin qul pis olub
ürəyində "ağam gec gələcək" deyərsə, **49** öz yoldaşlarını
döyməyə və əyyaşlarla yeyib-içməyə başlayarsa, **50** o
qulun ağası onun gözləmədiyi gün və ağlına gəlmədiyi
vaxt gələcək, **51** ona ağır cəza verəcək və onu ikiüzlülərlə
bir yerdə saxlayacaq. Orada ağlaşma və diş qıcırtısı
olacaq.

25 O zaman Səmavi Padşahlıq çıraqlarını götürüb bəyin
qarşısına çıxan on qıza bənzəyəcək. **2** Onlardan beşi
ağıllı, beşi isə ağılsız idi. **3** Ağılsızlar özləri ilə çıraqlarını
götürmüşdü, amma yağ götürməmişdi. **4** Ağıllılarsa
çıraqları ilə birgə qablarda yağ da götürmüşdü. **5** Lakin
bəy gecikdiyindən hamısını yuxu basdı və onlar yatdı. **6**
Amma gecə yarısı bir qışqırıq qopdu: "Budur, bəy gəlir,
onu qarşılamağa çıxın!" **7** O zaman o qızların hamısı
durub öz çıraqlarını düzəltdilər. **8** Ağılsızlar ağıllılara dedi:

“Yağınızdan bizə də verin, çünki çıraqlarımız sönür”. **9**
Ağıllılarsa cavab verib dedilər: “Belə olmasın ki, yağ nə
bizə çatsın, nə sizə. Yaxşısı budur ki, gedib satıcılardan
alasınız”. **10** Onlar yağ satın almağa getdikləri zaman bəy
gəldi. Hazır olanlar onunla toy məclisinə girdilər və qapı
bağlandı. **11** O biri qızlar da sonradan gəlib “Ağa! Ağa!
Qapını bizə aç!” dedilər. **12** O isə cavab verib dedi: “Sizə
doğrusunu deyirəm: sizi tanımıram”. **13** Beləliklə, oyaq
olun. Çünki siz nə günü, nə də saatı bilirsiniz. **14** Səmavi
Padşahlıq səyahətə çıxan bir adama bənzəyir. O, qullarını
çağırıb əmlakını onlara əmanət etdi. **15** O hər birinə öz
qabiliyyətinə görə – birinə beş, birinə iki, birinə də bir
talant verdi və yola düşdü. **16** Beş talant alan dərhal gedib
bunları sərmayəyə qoydu, daha beş talant qazandı. **17** İki
talant alan da beləcə daha iki talant qazandı. **18** Bir talant
alansa gedib torpağı qazdı və ağasının pulunu gizlətdi.
19 Uzun zamandan sonra həmin qulların ağası gəldi və
onlardan hesabat tələb etdi. **20** Beş talant alan gəlib
daha beş talant gətirərək dedi: “Ağa, sən mənə beş talant
əmanət etdin. Budur, mən daha beş talant qazandım”. **21**
Ağası ona dedi: “Afərin, yaxşı və sadiq qulum! Sən xırda
işlərdə sadiq oldun, səni böyük işlər üzərinə qoyacağam.
Ağanın sevincinə şərik ol!” **22** İki talant alan da gəlib
dedi: “Ağa, mənə iki talant əmanət etdin. Budur, mən
daha iki talant qazandım”. **23** Ağası ona dedi: “Afərin,
yaxşı və sadiq qulum! Sən xırda işlərdə sadiq oldun, səni
böyük işlər üzərinə qoyacağam. Ağanın sevincinə şərik
ol!” **24** Bir talant alan da gəlib dedi: “Ağa, sənin sərt bir
adam olduğunu bilirdim. Əkmədiyin yerdən biçərsən,

səpmədiyin yerdən yığarsan. **25** Ona görə qorxdum, gedib
sənin talantını torpaqda gizlətdim. Buyur, öz malını geri
götür!" **26** Ağası isə cavab verib ona dedi: "Pis və tənbəl
qul! Mənim əkmədiyim yerdən biçdiyimi və səpmədiyim
yerdən yığdığımı bilirdinmi? **27** Onda gərək mənim
pulumu sərraflara verəydin ki, mən qayıdanda onu faizlə
geri alım. **28** İndi əlindəki talantı ondan alın və on talantı
olana verin! **29** Çünki kimin varıdırsa, daha çox veriləcək
və o, bolluq içində olacaq, kimin yoxudursa, əlində olan
da ondan alınacaq. **30** Yaramaz qulu isə qaranlıq çölə atın.
Orada ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq". **31** Bəşər Oğlu bütün
mələklərlə birlikdə izzəti ilə gələn zaman Öz izzətli taxtına
oturacaq. **32** Bütün millətlər Onun önündə toplaşacaq, O
da qoyunları keçilərdən ayıran bir çoban kimi onları bir-
birindən ayıracaq. **33** Qoyunları sağına, keçiləri isə soluna
qoyacaq. **34** O zaman Padşah sağındakılara deyəcək:
"Ey sizlər, Atamın xeyir-dua verdiyi adamlar! Gəlin,
dünya yaranandan bəri sizin üçün hazırlanmış olan
Padşahlığı irs alın. **35** Çünki ac idim, Mənə yemək verdiniz;
susamışdım, Mənə su verdiniz; qərib idim, Məni qəbul
etdiniz; **36** çılpaq idim, Məni geyindirdiniz; xəstə idim,
qayğımı çəkdiniz; zindanda idim, yanıma gəldiniz". **37**
Onda salehlər Ona cavab verib deyəcəklər: "Ya Rəbb, biz
Səni nə vaxt ac görüb yemək verdik və ya susamış görüb
su verdik? **38** Nə vaxt Səni qərib görüb qəbul etdik və
ya çılpaq görüb geyindirdik? **39** Nə vaxt Səni xəstə və
ya zindanda görüb yanına gəldik?" **40** Padşah da cavab
verib onlara deyəcək: "Sizə doğrusunu deyirəm: siz bu
ən kiçik qardaşlarımdan birinə etdiyinizi Mənə etmiş

oldunuz”. 41 O zaman solundakılara deyəcək: “Ey lənətə
gəlmişlər, çəkilin önümdən! İblislə onun mələklərinə
hazırlanmış olan əbədi oda yollanın! (aiōnios g166) 42 Çünki
ac idim, Mənə yemək vermədiniz; susamışdım, Mənə
su vermədiniz; 43 qərib idim, Məni qəbul etmədiniz;
çılpaq idim, Məni geyindirmədiniz; xəstə və zindanda
idim, qayğımı çəkmədiniz”. 44 Onda onlar da cavab
verib deyəcəklər: “Ya Rəbb, Səni nə vaxt ac, susamış,
qərib, çılpaq, xəstə və yaxud zindanda gördük ki, Sənə
xidmət etmədik?” 45 O zaman onlara cavab verib deyəcək:
“Sizə doğrusunu deyirəm: siz bu ən kiçiklərdən birinə
etmədiyinizi Mənə etməmiş oldunuz”. 46 Bunlar əbədi
əzaba, salehlərsə əbədi həyata gedəcək». (aiōnios g166)

26 İsa bütün bu sözləri bitirəndən sonra şagirdlərinə
dedi: 2 «İki gün sonra Pasxa bayramı olacağını bilirsiniz.
Bəşər Oğlu çarmıxa çəkilmək üçün təslim ediləcək». 3
O zaman başçı kahinlər və xalqın ağsaqqalları Qayafa
adlı baş kahinin həyətinə toplaşdılar. 4 İsanı hiylə ilə
tutub öldürmək üçün sui-qəsd hazırladılar. 5 Amma
deyirdilər: «Bunu bayramda etməyək, yoxsa xalq arasında
qarışıqlıq düşər». 6 İsa Bet-Anyada cüzamlı Şimonun
evində ikən 7 bir qadın Onun yanına gəldi və qadının
əlində içində çox bahalı ətirli yağ olan ağ mərmər qab
var idi. İsa süfrəyə oturanda qadın yağı Onun başına
tökdü. 8 Şagirdlər bunu gördükdə acıqlanıb dedilər: «Bu
israfçılıq nə üçündür? 9 Axı bu ətiri baha qiymətə satıb
pulunu yoxsullara vermək olardı». 10 Lakin İsa bunu
bilərək dedi: «Niyə qadını incidirsiniz? O Mənim üçün
gözəl bir iş gördü. 11 Yoxsullar həmişə sizin yanınızdadır,

Mənsə həmişə yanınızda olmayacağam. **12** Qadın bu ətiri
Mənim bədənimə tökməklə Məni dəfn üçün hazırladı. **13**
Sizə doğrusunu deyirəm: dünyanın hansı yerində Müjdə
vəz edilərsə, bu qadının etdiyi iş də danışılacaq ki, o
yada salınsın». **14** O zaman On İki şagirddən Yəhuda
İskaryot adlı biri başçı kahinlərin yanına gedib dedi:
15 «Onu sizə təslim etsəm, mənə nə verərsiniz?» Onlar
da Yəhudaya otuz gümüş təklif etdilər. **16** O vaxtdan
Yəhuda İsanı təslim etmək üçün fürsət axtarmağa başladı.
17 Mayasız Çörək bayramının ilk günü şagirdlər İsanın
yanına gəlib dedilər: «Sənin Pasxa yeməyin üçün harada
hazırlıq görməyimizi istəyirsən?» **18** O da cavab verdi:
«Şəhərə girib filankəsin yanına gedin və ona deyin:
"Müəllim deyir: ‹Vaxtım yaxınlaşdı, şagirdlərimlə birgə
Pasxanı sənin evində keçirəcəyəm›"». **19** Şagirdlər İsanın
əmrini yerinə yetirərək Pasxa yeməyi üçün hazırlıq
etdilər. **20** Axşam düşəndə İsa On İki şagirdi ilə birgə
süfrəyə oturdu. **21** Onlar yemək yeyərkən İsa dedi: «Sizə
doğrusunu deyirəm: sizlərdən biri Mənə xəyanət edəcək».
22 Onlar çox kədərlənib bir-bir Ondan soruşdular: «Ya
Rəbb, mən deyiləm ki?» **23** O cavab verib dedi: «Mənimlə
birlikdə əlini qaba batıran Mənə xəyanət edəcək. **24** Bəşər
Oğlu Özü barəsində yazıldığı kimi gedir. Amma vay o
adamın halına ki, Bəşər Oğluna xəyanət edir! O adam
heç doğulmasaydı, onun üçün daha yaxşı olardı». **25**
Ona xəyanət edən Yəhuda «Rabbi, mən deyiləm ki?»
deyə soruşdu. İsa da ona «sən dediyin kimidir» dedi. **26**
Onlar yeyəndə İsa çörək götürdü, şükür duası edib onu
böldü və şagirdlərə verərək dedi: «Alın, yeyin! Bu Mənim

bədənimdir». 27 Sonra bir kasa götürdü və şükür edib onu
da şagirdlərə verərək dedi: «Bundan hamınız için! 28 Çünki
bu, əhdin bağlanması və günahların bağışlanması üçün
çoxları uğrunda axıdılan Mənim qanımdır. 29 Mən sizə
deyirəm: Atamın Padşahlığında sizinlə birlikdə təzəsini
içəcəyim günə qədər üzüm ağacının bu məhsulundan əsla
içməyəcəyəm». 30 Onlar ilahi oxuyandan sonra çıxdılar
və Zeytun dağına tərəf getdilər. 31 Onda İsa şagirdlərinə
dedi: «Bu gecə hamınız Məni atıb gedəcəksiniz, çünki
belə yazılıb: "Çobanı vuracağam, Sürünün qoyunları
pərən-pərən olacaq". 32 Amma Mən diriləndən sonra
sizdən qabaq Qalileyaya gedəcəyəm». 33 Peter Ona
cavab verib dedi: «Hamı Səni atıb getsə də, mən əsla
atıb getməyəcəyəm». 34 İsa ona dedi: «Sənə doğrusunu
deyirəm: bu gecə xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni
üç dəfə inkar edəcəksən». 35 Peter Ona dedi: «Əgər
Səninlə birlikdə ölməyim lazım olsa belə, Səni əsla inkar
etməyəcəyəm». Bütün şagirdlər də belə dedilər. 36 Sonra
İsa şagirdlərlə birlikdə Getsemani adlanan bir yerə gəldi
və onlara dedi: «Mən oraya gedib dua edərkən siz burada
oturub-qalın». 37 O, Peter ilə Zavdayın iki oğlunu Özü
ilə apardı. Özündə bir kədər və narahatlıq hiss etməyə
başladı. 38 Onlara belə dedi: «Ürəyimi elə dərin kədər
bürüyüb, az qalır ki, ölüm. Burada qalın və Mənimlə
birlikdə oyaq olun». 39 İsa bir qədər irəli getdi və üzüstə
yerə qapanıb dua etdi: «Ey Atam, mümkündürsə, qoy bu
kasa Məndən yan keçsin. Amma Mənim yox, Sənin iradən
olsun». 40 İsa şagirdlərin yanına qayıdıb gördü ki, onlar
yatıb. O, Peteri səslədi: «Məgər Mənimlə birlikdə bir saat

oyaq qala bilməzdinizmi? **41** Oyaq durub dua edin ki,
sınağa düşməyəsiniz. Ruh həvəsli, cisim isə gücsüzdür».
42 İsa yenə ikinci dəfə uzaqlaşdı və dua etdi: «Ey Atam,
əgər Mən içmədən bu kasanın yan keçməsi mümkün
deyilsə, qoy Sənin iradən olsun». **43** İsa qayıdanda gördü
ki, onlar yenə yatıb. Çünki onların gözləri yumulurdu. **44**
Onları tərk edib təkrarən uzaqlaşdı, yenə eyni sözlərlə
üçüncü dəfə dua etdi. **45** Sonra İsa şagirdlərin yanına
qayıdıb onlara dedi: «Hələ də yatıb dincəlirsiniz? Budur,
vaxt yaxınlaşıb və Bəşər Oğlu günahkarların əlinə təslim
olunur. **46** Qalxın gedək. Budur, Mənə xəyanət edən
gəlir!» **47** İsa hələ danışarkən On İki şagirddən biri olan
Yəhuda gəldi. Onun yanında başçı kahinlərin və xalqın
ağsaqqallarının göndərdiyi əli qılınclı və dəyənəkli böyük
bir dəstə adam var idi. **48** İsaya xəyanət edən Yəhuda
onlara işarə ilə bildirib demişdi: «Kimi öpsəm, İsa Odur,
Onu tutun». **49** O anda İsaya yaxınlaşıb «Salam, Rabbi!»
deyərək Onu öpdü. **50** İsa da ona «Dostum, nə üçün
gəlmisən?» dedi. Elə bu vaxt İsaya yaxınlaşıb əl ataraq
Onu tutdular. **51** Onda İsa ilə birlikdə olanlardan biri əl
atıb qılıncını çəkdi və baş kahinin qulunu vurub qulağını
qopartdı. **52** İsa ona dedi: «Qılıncını yerinə qoy, çünki
qılınc çəkənlərin hamısı qılıncla məhv olacaq. **53** Yoxsa
elə düşünürsən ki, Atamdan yardım istəyə bilmərəm?
İstəsəm, dərhal Mənə on iki legiondan artıq mələk
göndərər. **54** "Bunların olması gərəkdir" deyən Müqəddəs
Yazılar onda bəs necə yerinə yetərdi?» **55** Həmin vaxt
İsa camaata dedi: «Nə üçün quldur üstünə gələn kimi
qılınc və dəyənəklərlə Məni tutmağa gəlmisiniz? Hər gün

məbəddə oturub təlim verirdim, heç Məni tutmadınız. 56
Amma bunların hamısı peyğəmbərlərin Yazıları yerinə
yetsin deyə baş verdi». Onda bütün şagirdlər İsanı atıb
qaçdılar. 57 İsanı həbs edənlər Onu baş kahin Qayafanın
yanına gətirdilər. İlahiyyatçılar və ağsaqqallar da oraya
toplaşdı. 58 Peter uzaqdan baş kahinin həyətinə qədər
İsanın ardınca gedirdi, sonu görmək üçün içəri girib
mühafizəçilərlə birgə oturdu. 59 Başçı kahinlər və Ali
Şuranın hamısı İsanı edam etmək üçün Onun əleyhinə
yalançı şahidlik ifadəsi axtarırdılar. 60 Çoxlu yalançı şahid
gəldi, lakin yenə də axtardıqlarını tapmadılar. Axırda
iki şahid gəlib 61 dedi: «Bu Adam dedi: "Mən Allahın
məbədini dağıdıb üç gün ərzində tikə bilərəm"». 62
Baş kahin ayağa qalxıb İsaya dedi: «Sənin heç cavabın
yoxdur? Onlar Sənin əleyhinə bu nə ifadədir verirlər?»
63 Amma İsa susmaqda davam etdi. Baş kahin isə Ona
dedi: «Səni var olan Allaha and etdirirəm, bizə de, Allahın
Oğlu Məsih Sənsənmi?» 64 İsa da ona dedi: «Sənin
dediyin kimidir. Hətta sizə deyirəm: bundan sonra Bəşər
Oğlunun Qüdrətli Olanın sağında oturduğunu və göyün
buludları üzərində gəldiyini görəcəksiniz». 65 Onda baş
kahin əynindəki paltarını cırıb dedi: «O, Allaha küfr
etdi! Artıq şahidlərə nə ehtiyacımız var? Elə indi Onun
küfr söylədiyini eşitdiniz! 66 Bəs buna nə deyirsiniz?»
Onlar cavab verib dedilər: «O, ölüm cəzasına layiqdir».
67 Elə bu vaxt İsanın üzünə tüpürüb yumruq vurdular.
Bəziləri də Ona şillə vuraraq 68 dedilər: «Ey Məsih, bizə
peyğəmbərlik elə görək, Səni vuran kimdir?» 69 Peter isə
bayırda, həyətdə oturmuşdu. Bir qarabaş ona yaxınlaşıb

dedi: «Sən də Qalileyalı İsa ilə birlikdə idin». **70** Amma
Peter hamının qarşısında inkar edərək dedi: «Bilmirəm,
sən nə danışırsan». **71** Sonra darvazaya gələndə başqa bir
qarabaş onu görüb oradakılara dedi: «Bu adam Nazaretli
İsa ilə birlikdə idi». **72** Peter yenə inkar edib and içdi:
«Mən o Adamı tanımıram». **73** Bir az sonra orada duranlar
gəlib Peterə dedilər: «Doğrudan da, sən də onlardansan,
çünki nitqin səni ifşa edir». **74** Peter özünü qarğıyıb and
içərək dedi: «O Adamı tanımıram». Həmin anda xoruz
banladı. **75** Peter İsanın «xoruz banlamazdan əvvəl sən
Məni üç dəfə inkar edəcəksən» dediyi sözü yadına saldı.
Ona görə oradan çıxıb hönkür-hönkür ağladı.

27 Səhər açılanda bütün başçı kahinlərlə xalqın
ağsaqqalları İsanı edam etmək üçün məşvərət etdilər. **2**
İsanın əl-qolunu bağlayaraq vali Pilatın yanına aparıb
ona təslim etdilər. **3** O zaman İsaya xəyanət edən Yəhuda
Onun məhkum edildiyini görəndə peşman oldu. Otuz
gümüşü başçı kahinlərə və ağsaqqallara geri gətirib **4**
«mən təqsirsiz qanı təslim etməklə günah işlətdim» dedi.
Onlarsa ona «Bundan bizə nə? Özün bilərsən» dedilər. **5**
Yəhuda gümüş pulları məbədin içinə atıb oradan çıxdı,
gedib özünü asdı. **6** Başçı kahinlər gümüş pulları götürüb
dedilər: «Madam ki qan bahasıdır, bu gümüş pulları
məbədin xəzinəsinə qoymağa icazəmiz yoxdur». **7** Öz
aralarında məşvərət keçirərək o pulla yadelliləri dəfn
etmək üçün dulusçunun tarlasını satın aldılar. **8** Buna
görə o tarlaya bu günə qədər «Qan tarlası» deyilir. **9**
Beləcə Yeremya peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz
yerinə yetdi: «İsrail övladlarının qiymətləndirdiyi Adamın

dəyərini – otuz gümüşü aldılar **10** və Rəbbin mənə
buyurduğu kimi dulusçunun tarlası üçün verdilər». **11**
İsa valinin önündə dayanmışdı. Vali Ondan «Yəhudilərin
Padşahı Sənsənmi?» deyə soruşdu. İsa da ona dedi: «Sənin
dediyin kimidir». **12** Başçı kahinlər və ağsaqqallar Onu
ittiham etdikləri vaxt İsa heç bir cavab vermədi. **13** Onda
Pilat Ona dedi: «Sənin əleyhinə edilən bu qədər şəhadəti
eşitmirsənmi?» **14** İsa onun heç bir sözünə cavab vermədi.
Vali buna çox heyrətləndi. **15** Hər Pasxa bayramında
valinin xalqın istədiyi bir məhbusu azad etməsi adət idi.
16 O günlərdə Barabba adlı məşhur bir məhbus həbsdə
saxlanılırdı. **17** Beləliklə, onlar bir yerə toplaşdıqları vaxt
Pilat onlardan soruşdu: «Sizin üçün kimi azad etməyimi
istəyirsiniz? Barabbanı, yoxsa Məsih deyilən İsanı?» **18**
Çünki bilirdi ki, onlar İsanı paxıllıqdan təslim etmişdilər.
19 Pilat hökm kürsüsündə oturarkən arvadı «o saleh
Adamla sənin heç bir işin olmasın, çünki bu gün röyada
Ona görə çox əzablar çəkmişəm» deyə xəbər göndərdi. **20**
Başçı kahinlər və ağsaqqallarsa xalqı təhrik edirdilər ki,
Barabbanın azad olmasını, İsanınsa ölümünü istəsinlər. **21**
Vali onlardan soruşdu: «İkisindən hansını sizin üçün azad
etməyimi istəyirsiniz?» Onlar da «Barabbanı» dedilər.
22 Pilat onlara «Elə isə Məsih deyilən İsaya nə edim?»
dedi. Onların hamısı «Çarmıxa çəkilsin!» dedilər. **23** Vali
«Axı O nə pislik edib?» deyə soruşdu. Onlarsa «Çarmıxa
çəkilsin!» deyə daha ucadan bağırdılar. **24** Pilat əlindən
heç bir şeyin gəlmədiyini və əksinə, iğtişaşın gücləndiyini
görərək su götürüb xalqın önündə əllərini yudu və belə
dedi: «Mən bu Adamın qanı üçün təqsirkar deyiləm, qoy

sizin boynunuzda qalsın». **25** Bütün xalq cavab verib
dedi: «Onun qanının məsuliyyəti bizim və övladlarımızın
üzərinə olsun!» **26** Onda Pilat onlar üçün Barabbanı azad
etdi. İsanı isə qamçılatdıqdan sonra çarmıxa çəkilməyə
təslim etdi. **27** Sonra valinin əsgərləri İsanı vali sarayına
apardılar. Bütün alayı Onun başına topladılar. **28** Onu
soyundurub al rəngli xalat geyindirdilər. **29** Tikanlardan
bir tac hörüb başına qoydular, sağ əlinə də bir qamış
verdilər. Önündə diz çöküb «Yəhudilərin Padşahı sağ
olsun!» deyərək Onu ələ saldılar. **30** Ona tüpürdülər,
qamışı götürüb başına vurdular. **31** Onu ələ salandan
sonra xalatı əynindən çıxarıb Öz paltarını geyindirdilər.
Sonra Onu çarmıxa çəkməyə apardılar. **32** Bayıra çıxanda
Şimon adlı Kirenalı bir adamla rastlaşdılar. Onu İsanın
çarmıxını daşımağa məcbur etdilər. **33** Qolqota, yəni
«Kəllə yeri» adlanan yerə gələndə **34** Ona içməyə ödlə
qarışıq şərab verdilər. İsa onu daddıqda içmək istəmədi. **35**
Əsgərlər Onu çarmıxa çəkdilər və püşk ataraq paltarlarını
aralarında bölüşdürdülər. **36** Sonra orada oturub Onun
keşiyini çəkdilər. **37** Başı üzərinə «Yəhudilərin Padşahı
İsa budur» ittihamını yazıb qoydular. **38** O zaman İsa
ilə birlikdə biri sağında, biri də solunda iki quldur da
çarmıxa çəkildi. **39** Gəlib-keçənlər başlarını yırğalayıb
Ona böhtan ataraq **40** «Ey məbədi dağıdıb üç gündə tikən!
Əgər Allahın Oğlusansa, Özünü xilas et və çarmıxdan
düş!» deyirdilər. **41** Başçı kahinlər də ilahiyyatçılar
və ağsaqqallarla birgə eyni şəkildə İsanı ələ salaraq
deyirdilər: **42** «Başqalarını xilas edirdi, amma Özünü
xilas edə bilmir! İsrailin Padşahıdır, qoy indi çarmıxdan

düşsün və biz də Ona iman edək. **43** Allaha güvənirdi.
Allah Onu sevirsə, qoy indi xilas etsin! Çünki "Mən
Allahın Oğluyam" dedi». **44** İsa ilə birlikdə çarmıxa çəkilən
quldurlar da Onu təhqir edirdilər. **45** Altıncı saatdan
doqquzuncu saata qədər bütün yer üzünə qaranlıq çökdü.
46 Doqquzuncu saata yaxın İsa uca səslə nida edərək dedi:
«Eli, Eli, lema şabaqtani?» Bu «Ey Allahım, Allahım, niyə
Məni tərk etdin?» deməkdir. **47** Orada dayananların bəzisi
bunu eşidərkən dedilər: «Bu Adam İlyası çağırır». **48**
Aralarından biri dərhal qaçıb bir süngər gətirdi, şərab
sirkəsinə batırıb bir qamışın ucuna keçirərək İsaya verdi
ki, içsin. **49** O biriləri isə dedilər: «Onu rahat burax, görək
İlyas gəlib Onu xilas edəcəkmi?» **50** İsa yenə uca səslə
qışqırıb ruhunu tapşırdı. **51** O anda məbədin pərdəsi
yuxarıdan aşağıya qədər iki yerə parçalandı. Yer sarsıldı,
qayalar yarıldı. **52** Qəbirlər açıldı, vəfat etmiş bir çox
müqəddəsin cəsədi dirildi. **53** Onlar İsanın dirilməsindən
sonra qəbirlərdən çıxıb müqəddəs şəhərə girdilər və bir
çox insana göründülər. **54** İsaya nəzarət edən yüzbaşı
və onunla birlikdə olan əsgərlər zəlzələni və baş verən
şeyləri gördükdə «doğrudan da, bu Adam Allahın Oğlu
idi» deyərək dəhşətə düşdülər. **55** Orada olub-keçənlərə
uzaqdan baxan bir çox qadın var idi ki, xidmət etmək
üçün Qalileyadan İsanın ardınca gəlmişdilər. **56** Məcdəlli
Məryəm, Yaqub ilə Yusifin anası Məryəm və Zavdayın
oğullarının anası da onların arasında idi. **57** Axşam
düşəndə İsanın şagirdi olmuş varlı bir adam – Yusif adlı
bir Arimateyalı gəldi. **58** O, Pilatın yanına gedib İsanın
cəsədini istədi. Pilat da cəsədin ona verilməsini əmr etdi.

59 Yusif cəsədi alıb təmiz bir kəfənə bükdü. 60 Onu qaya
içində qazdığı öz yeni qəbrinə qoydu və qəbirin ağzına
bir iri daş yuvarlayıb getdi. 61 Məcdəlli Məryəm və o
biri Məryəm orada, qəbirin qarşısında oturmuşdular. 62
Ertəsi gün, yəni Hazırlıq günündən sonrakı gün başçı
kahinlərlə fariseylər Pilatın yanına toplaşıb 63 dedilər:
«Ağa, biz xatırlayırıq ki, o yalançı hələ sağ ikən "üç
gün sonra diriləcəyəm" demişdi. 64 Ona görə də əmr et
ki, üçüncü günə qədər qəbirin təhlükəsizliyi qorunsun.
Yoxsa şagirdləri gəlib Onu oğurlayar və xalqa "O, ölülər
arasından dirildi" deyərlər. Axırıncı yalan birincisindən
daha pis olar». 65 Pilat onlara dedi: «Bir dəstə keşikçi
götürün, gedin, bacardığınız kimi qəbirin təhlükəsizliyini
qoruyun». 66 Onlar gedib qəbirin qarşısında keşikçi
dəstəsi qoydular və qəbir daşına möhür basdılar. Beləliklə,
qəbirin təhlükəsizliyi qorundu.

28 Şənbə günü keçəndən sonra, həftənin ilk günü səhər
dan yeri ağaranda Məcdəlli Məryəm və o biri Məryəm
qəbiri görməyə gəldilər. 2 Budur, böyük bir zəlzələ oldu.
Çünki Rəbbin bir mələyi göydən enib gələrək daşı bir
tərəfə yuvarladı və üzərində oturdu. 3 Onun görünüşü
şimşək kimi, paltarı isə qar kimi ağ idi. 4 Keşikçilər
qorxudan titrəyib ölü kimi oldular. 5 Mələk qadınlara
müraciət edərək dedi: «Siz qorxmayın! Çarmıxa çəkilmiş
İsanı axtardığınızı bilirəm. 6 O burada yoxdur, dediyi
kimi dirilmişdir! Gəlin, Onun yatdığı yeri görün. 7
Tez gedin, Onun şagirdlərinə belə söyləyin: "İsa ölülər
arasından dirildi. Qalileyaya sizdən qabaq gedir. Onu
orada görəcəksiniz". Budur, mən sizə xəbər verdim».

8 Qadınlar qorxu və böyük sevinclə dərhal qəbirdən
çıxdılar. Onun şagirdlərinə xəbər verməyə qaçdılar. 9
Amma budur, İsa «Sizə salam!» deyə onların qarşısına
çıxdı. Onlar da yaxınlaşıb İsanın ayaqlarına sarılaraq
Ona səcdə qıldılar. 10 İsa onlara dedi: «Qorxmayın!
Gedin, qardaşlarıma xəbər verin ki, Qalileyaya getsinlər.
Məni orada görəcəklər». 11 Qadınlar hələ yolda ikən
keşikçilərdən bəzisi şəhərə gəlib baş verən bütün şeyləri
başçı kahinlərə bildirdilər. 12 Onlar ağsaqqallarla toplaşıb
məşvərət keçirdikdən sonra əsgərlərə çoxlu pul verib
dedilər: 13 «Deyərsiniz ki, şagirdləri gecə biz yatanda gəlib
Onu oğurlayıblar. 14 Əgər bu xəbər valinin qulağına gedib
çatsa, biz onu inandırarıq, sizi də bəladan qurtararıq».
15 Beləliklə, əsgərlər pulu alıb tapşırıldığı kimi etdilər.
Bu söz bu günə kimi Yəhudilər arasında yayılmışdır. 16
On Bir şagird Qalileyaya, İsanın onlara təyin etdiyi dağa
getdi. 17 İsanı gördükdə Ona səcdə qıldılar. Bəzisi isə
şübhə etdi. 18 İsa yaxınlaşıb onlara dedi: «Göydə və yer
üzündə bütün səlahiyyət Mənə verilmişdir. 19 Beləliklə,
gedin, bütün millətləri Mənim şagirdim edin; onları Ata,
Oğul və Müqəddəs Ruh adı ilə vəftiz edin; 20 sizə əmr
etdiyim hər şeyə riayət etməyi onlara öyrədin. Budur,
Mən dövrün sonuna qədər hər gün sizinləyəm». (aiōn g165)

Mark

1 Allahın Oğlu İsa Məsihin Müjdəsinin başlanğıcı. **2**
Yeşaya peyğəmbərin kitabında belə yazılıb: «Budur,
Sənin önündə Öz elçimi göndərirəm. O Sənin yolunu
hazırlayacaq. **3** Səhrada nida edənin səsi gəlir: “Rəbbin
yolunu hazırlayın, Onun keçəcəyi yerləri düz edin”». **4**
Yazıldığı kimi vəftiz edən Yəhya çöldə meydana çıxdı. O,
insanların günahlarının bağışlanması üçün onların tövbə
edib vəftiz olunmasını vəz edirdi. **5** Bütün Yəhudeya
diyarından olanlar və Yerusəlim sakinlərinin hamısı
onun yanına gəlirdi. Onlar günahlarını etiraf edərək
onun tərəfindən İordan çayında vəftiz olunurdular. **6**
Yəhya dəvə yunundan paltar geymiş, belinə dəri qurşaq
bağlamışdı, çəyirtkə və çöl balı yeyirdi. **7** Yəhya belə
vəz edirdi: «Məndən sonra məndən daha Qüdrətlisi
gəlir. Mən əyilib Onun çarıqlarının bağını açmağa belə,
layiq deyiləm. **8** Mən sizi su ilə vəftiz etdim, amma O
sizi Müqəddəs Ruhla vəftiz edəcək». **9** O günlərdə İsa
Qalileyanın Nazaret şəhərindən gəlib Yəhya tərəfindən
İordan çayında vəftiz olundu. **10** İsa sudan çıxan kimi
göylərin yarıldığını və Ruhun göyərçin kimi Öz üzərinə
endiyini gördü. **11** Göylərdən bir səda gəldi: «Sən Mənim
sevimli Oğlumsan, Səndən razıyam». **12** Ruh dərhal İsanı
səhraya çəkib-apardı. **13** O, səhrada qırx gün qaldı və
bu müddət ərzində Şeytan tərəfindən sınağa çəkildi. İsa
vəhşi heyvanlar arasında idi və mələklər Ona xidmət
edirdi. **14** Yəhya həbs olunandan sonra İsa Qalileyaya gəlib
Allahın Müjdəsini vəz edirdi: **15** «Vaxt yetişib, Allahın
Padşahlığı yaxınlaşıb. Tövbə edin və Müjdəyə inanın». **16**

İsa Qalileya gölünün sahilindən keçərkən suya tor atan
Şimonu və qardaşı Andreyi gördü. Bu adamlar balıqçı idi.
17 İsa onlara dedi: «Ardımca gəlin, Mən sizi elə balıqçı
edəcəyəm ki, insan tutacaqsınız». **18** Onlar dərhal torları
kənara atıb Onun ardınca getdilər. **19** İsa bir az irəli gedib
Zavday oğlu Yaqubu və qardaşı Yəhyanı gördü. Onlar
qayıqda torlarını düzəldirdilər. **20** İsa dərhal onları çağırdı.
Onlar da qayıqda olan ataları Zavdayı və muzdlu işçiləri
qoyub Onun ardınca getdilər. **21** Onlar Kefernahuma
gəldilər. Şənbə günü İsa sinaqoqa girib təlim öyrətməyə
başladı. **22** Onun təliminə təəccüblənirdilər, çünki onlara
ilahiyyatçılar kimi deyil, səlahiyyət sahibi kimi təlim
öyrədirdi. **23** Həmin vaxt onların sinaqoqunda natəmiz
ruha tutulmuş bir nəfər var idi. O çığırdı: **24** «Ey Nazaretli
İsa, bizdən nə istəyirsən? Bizi məhv etməyəmi gəlmisən?
Mən bilirəm, Sən Kimsən: Allahın Müqəddəsisən!» **25**
Amma İsa ona qadağan edib dedi: «Sus və bu adamdan
çıx!» **26** Natəmiz ruh bu adamı sarsıdıb bərkdən çığıraraq
ondan çıxdı. **27** Hamını heyrət bürüdü və onlar bir-
birindən soruşdular: «Bu nədir? Səlahiyyətli yeni bir
təlimdir! O, natəmiz ruhlara belə, əmr edir və bunlar da
Ona itaət edirlər». **28** İsa haqqında xəbər dərhal Qalileya
bölgəsinin hər tərəfinə yayıldı. **29** Onlar sinaqoqdan
çıxan kimi Yaqub və Yəhya ilə birgə Şimon və Andreyin
evinə getdilər. **30** Şimonun qayınanası qızdırma içində
yatırdı. Bunu dərhal İsaya xəbər verdilər. **31** İsa xəstənin
yanına gəlib əlindən tutaraq onu qaldırdı və qadının
qızdırması düşdü. Qadın onlara xidmət etməyə başladı. **32**
Axşam gün batanda bütün xəstələri və cinə tutulmuşları

İsanın yanına gətirdilər. 33 Bütün şəhər əhalisi qapının
yanına yığıldı. 34 İsa müxtəlif xəstəliyə tutulan çox
adama şəfa verdi və bir çox cinləri qovdu. Amma cinlərə
danışmağa izin vermədi, çünki onlar İsanın Kim olduğunu
bilirdilər. 35 Səhər alaqaranlıqda İsa qalxıb evdən çıxdı
və kimsəsiz bir yerə gedib orada dua etdi. 36 Şimon və
onun yanındakılar İsanın ardınca düşdülər. 37 Onu tapıb
dedilər: «Hamı Səni axtarır». 38 İsa onlara dedi: «Gəlin
başqa yerlərə – ətrafdakı şəhərlərə gedək və orada da vəz
edim, çünki Mən bunun üçün gəlmişəm». 39 Beləliklə,
İsa onların sinaqoqlarında vəz edərək və cinləri qovaraq
bütün Qalileyanı gəzib-dolaşdı. 40 Bir gün cüzamlı bir
adam İsanın yanına gəldi və diz çöküb yalvardı: «Əgər
istəsən, məni pak edə bilərsən». 41 İsanın ona rəhmi
gəldi. Əlini uzadıb ona toxundu və dedi: «İstəyirəm, pak
ol!» 42 Dərhal bu adam cüzamdan sağalıb pak oldu, 43 İsa
o an onu yola salıb ciddi tapşıraraq 44 belə dedi: «Bax
heç kəsə bir söz demə, lakin get, özünü kahinə göstər.
Hər kəsə şəhadət olsun deyə cüzamdan paklandığın üçün
Musanın buyurduğu təqdimləri apar». 45 Lakin o çıxıb bu
sözü vəz edərək hər yanda yaymağa başladı. Ona görə də
İsa artıq heç bir şəhərə açıq girə bilmirdi, amma kənarda,
kimsəsiz yerlərdə qalır və adamlar hər tərəfdən Onun
yanına gəlirdi.

2 Bir neçə gün sonra İsa yenə Kefernahuma gələndə Onun
evdə olma xəbəri yayıldı. 2 O qədər çox adam yığıldı ki,
qapının yanında durmağa belə, yer qalmamışdı. İsa onlara
kəlamı vəz edirdi. 3 Adamlar dörd nəfərin daşıdığı bir iflici
Onun yanına gətirdilər. 4 Amma böyük izdihama görə

onu İsaya yaxın gətirə bilmədilər. Ona görə də İsa olan
evin damını söküb yer açandan sonra iflici yatdığı döşəklə
birgə aşağı endirdilər. **5** İsa onların imanını görəndə
iflic olan adama dedi: «Oğlum, günahların bağışlandı». **6**
Lakin orada oturan bəzi ilahiyyatçılar ürəklərində belə
düşündülər: **7** «Bu Adam niyə belə danışır? Bu ki küfrdür!
Tək Allahdan başqa günahları kim bağışlaya bilər?» **8** İsa
dərhal onların ürəyində nə fikirləşdiyini ruhən dərk edib
dedi: «Niyə ürəyinizdə belə düşünürsünüz? **9** Bax hansı
daha asandır? İflicə "günahların bağışlandı" deməkmi,
yoxsa "Qalx, döşəyini götür və yeri!" demək? **10** Lakin siz
bilin ki, Bəşər Oğlunun yer üzündə günahları bağışlamaq
səlahiyyəti var» və iflicə dedi: **11** «Sənə deyirəm, qalx,
döşəyini götür və evinə get!» **12** Xəstə qalxdı və dərhal
döşəyini götürərək hamının qarşısında çıxıb getdi. Hamı
mat qaldı və Allahı izzətləndirib dedi: «Biz heç vaxt
belə şey görməmişik». **13** İsa yenə gölün sahilinə çıxdı.
Bütün izdiham Onun yanına toplaşdı və O, camaata təlim
öyrədirdi. **14** Yolu keçəndə vergi yığılan yerdə oturan
Halfay oğlu Levini görüb ona dedi: «Ardımca gəl». O
da durub İsanın ardınca getdi. **15** İsa Levinin evində
süfrəyə oturanda bir çox vergiyığanlarla günahkarlar
gəlib Onunla və şagirdləri ilə birgə oturdular. Çünki
İsanın ardınca gedənlər çox idi. **16** Fariseylərdən olan
ilahiyyatçılar İsanın günahkarlar və vergiyığanlarla birgə
yemək yediyini görüb Onun şagirdlərinə dedilər: «O
niyə vergiyığanlar və günahkarlarla birgə yemək yeyir?»
17 İsa bunu eşidəndə onlara dedi: «Sağlamların deyil,
xəstələrin həkimə ehtiyacı var. Mən salehləri deyil,

günahkarları çağırmaq üçün gəlmişəm». **18** Yəhyanın
şagirdləri və fariseylər oruc tuturdular. Bəzi adamlar
İsanın yanına gəlib soruşdular: «Nə üçün Yəhyanın
şagirdləri və fariseylərin şagirdləri oruc tutur, amma
Sənin şagirdlərin oruc tutmur?» **19** İsa onlara cavab verdi:
«Bəy yanlarında olanda sağdışı və soldışı oruc tutarmı? Nə
qədər ki bəy onların yanındadır, onlar oruc tutmazlar. **20**
Lakin bəyin onların arasından aparılacağı günlər gələcək
və o zaman oruc tutacaqlar. **21** Heç kim köhnə paltara
təzə parçadan yamaq vurmaz. Yoxsa təzə yamaq köhnə
paltardan qopar və yırtıq daha pis olar. **22** Heç kim təzə
şərabı köhnə tuluqlara doldurmaz. Yoxsa şərab tuluqları
partladar, həm şərab, həm də tuluqlar zay olar. Təzə
şərab təzə tuluqlara doldurulmalıdır». **23** Bir Şənbə günü
İsa taxıl zəmiləri arasından keçirdi. Şagirdləri yoldan
keçərkən sünbülləri qırmağa başladılar. **24** Fariseylər Ona
dedilər: «Bəs niyə onlar Şənbə günü qadağan olunan işləri
görürlər?» **25** İsa onlara dedi: «Davud və yanındakılar ac
və möhtac olanda nə etdiklərini heç oxumamısınızmı?
26 O, baş kahin Evyatarın dövründə Allahın evinə girdi;
kahinlərdən başqa heç kəsə yeməyə icazə verilməyən
təqdis çörəklərini yedi, yanındakılara da verdi». **27** Sonra
İsa onlara dedi: «İnsan Şənbə günü üçün deyil, Şənbə
günü insan üçün yaradılıb. **28** Bax Bəşər Oğlu Şənbə
gününün də Sahibidir».

3 İsa yenə də sinaqoqa girdi. Orada əli qurumuş bir adam
var idi. **2** Bəzi adamlar İsanı ittiham etmək məqsədi
ilə Ona göz qoyurdular ki, görsünlər, bu adama Şənbə
günü şəfa verəcək ya yox. **3** İsa əli qurumuş adama dedi:

«Qabağa çıx!» **4** Sonra İsa onlara dedi: «Hansına icazə var,
Şənbə günü yaxşılıq, yoxsa pislik etməyə, kiminsə canını
xilas etməyə, yoxsa öldürməyə?» Onlarsa susurdu. **5** İsa
ətrafındakılara qəzəblə baxdı və onların inadkar ürəkli
olduqlarına görə kədərlənib o adama dedi: «əlini uzat!»
O, əlini uzatdı və əli əvvəlki halına qayıtdı. **6** Fariseylər
çıxıb İsanı necə məhv etmək barədə dərhal hirodçularla
məsləhətləşdilər. **7** İsa şagirdləri ilə birgə gölün bir
tərəfinə çəkildi. Onun ardınca isə Qalileyadan böyük
izdiham gəldi. **8** İsanın etdiklərini eşidəndə Onun yanına
Yəhudeyadan, Yerusəlimdən, İdumeyadan, İordan çayının
o biri tayından, Sur və Sidon bölgəsindən çoxlu adam
gəldi. **9** İsa izdiham Onu sıxışdırmasın deyə şagirdlərindən
xahiş etdi ki, Onun üçün bir qayıq hazırlasınlar. **10** Çünki
O, çox adama şəfa vermişdi. Buna görə bütün xəstələr
Ona toxunmaq üçün can atırdılar. **11** Natəmiz ruhlar İsanı
görəndə önündə yerə sərilib ucadan çığırırdılar: «Sən
Allahın Oğlusan!» **12** Lakin İsa onlara qadağan etdi ki,
Onun kim olduğunu deməsinlər. **13** İsa dağa çıxaraq Özü
istədiyi adamları yanına çağırdı və onlar yanına gəldilər.
14 İsa on iki nəfəri həvari adlandıraraq təyin etdi ki, bu
adamlar Onun yanında olsun, həm də onları vəz etməyə
göndərsin, **15** həmçinin cinləri qovmaq səlahiyyətinə
malik olsunlar. **16** Beləliklə, İsa bu on iki nəfəri təyin etdi:
Peter adlandırdığı Şimon, **17** Bene-Rageş, yəni «İldırım
oğulları» adlandırdığı Zavday oğlu Yaqub və Yaqubun
qardaşı Yəhya, **18** Andrey, Filip, Bartalmay, Matta, Tomas,
Halfay oğlu Yaqub, Tadday, Kənançı Şimon **19** və İsaya
xəyanət edən Yəhuda İskaryot. **20** Sonra İsa evə getdi. Yenə

də izdiham yığıldığına görə onlar yeməyə belə, imkan
tapa bilmədilər. **21** İsanın ailə üzvləri bu barədə eşidəndə
Onu aparmağa gəldilər. Çünki fikirləşirdilər ki, O, ağlını
itirib. **22** Yerusəlimdən gələn ilahiyyatçılar isə deyirdilər:
«O, Baal-Zevula tutulub, cinlərin başçısının gücü ilə
cinləri qovur». **23** İsa ilahiyyatçıları yanına çağırıb onlarla
bu barədə məsəllərlə danışdı: «Şeytan Şeytanı necə qova
bilər? **24** Əgər bir padşahlıq öz daxilindən bölünübsə,
davam gətirməz. **25** Əgər bir ev öz daxilindən bölünübsə,
davam gətirməz. **26** Şeytan da özünə qarşı qalxıb öz-
özünə bölünübsə, davam gətirməz, yalnız axırı çatar. **27**
Heç kim güclü adamın evinə girib əvvəlcə onun əl-qolunu
bağlamadan malını qarət edə bilməz. Gərək o adamın
əvvəlcə əl-qolunu bağlasın, sonra evini qarət etsin. **28**
Sizə doğrusunu deyirəm: bütün günahlar və nə qədər küfr
söylənərsə, bəşər övladlarına bağışlanacaq. **29** Lakin kim
Müqəddəs Ruha küfr edərsə, heç vaxt bağışlanmayacaq
və günahı boynunda əbədi qalacaq». **(aiōn g165, aiōnios
g166)** **30** İsa bunu «Onda natəmiz ruh var» dediklərinə
görə söylədi. **31** İsanın anası və qardaşları gəldi. Onlar
bayırda durdular və İsanın yanına xəbər göndərib Onu
çağırdılar. **32** Bir kütlə adam İsanın ətrafında oturmuşdu.
Ona xəbər verdilər: «Budur, anan və bacı-qardaşların
bayırda dayanıb Səni istəyirlər». **33** İsa onlara cavab
verdi: «Mənim anam və qardaşlarım kimdir?» **34** Sonra
ətrafında oturanlara baxaraq dedi: «Mənim anam və
qardaşlarım bunlardır. **35** Çünki kim Allahın iradəsini
yerinə yetirirsə, Mənim qardaşım, bacım və anam odur».

4 İsa gölün sahilində yenə xalqa təlim öyrətməyə başladı.
Yanına elə böyük izdiham toplaşdı ki, Özü bir qayığa
minib gölün içərisində oturdu. Bütün izdiham isə gölün
sahilində dayanmışdı. **2** İsa onlara məsəllərlə bir çox şey
öyrədərək Öz təlimində belə dedi: **3** «Qulaq asın: bir əkinçi
toxum səpməyə çıxdı. **4** Səpin zamanı toxumlardan bəzisi
yol kənarına düşdü və quşlar gəlib onları dənlədi. **5** Bəzisi
torpağı çox olmayan daş-kəsəkli yerə düşdü. Torpağı
dərin olmadığına görə tez cücərdi. **6** Lakin günəş doğanda
qarsalandı və kökü olmadığına görə qurudu. **7** Bəzisi
tikanlar arasına düşdü. Tikanlar böyüyüb onları boğdu və
bu toxumlar bar vermədi. **8** Başqaları isə münbit torpağa
düşdü. Ona görə də böyüyüb artdı və bəzisi otuz, bəzisi
altmış, bəzisi də yüz qat səmərə verdi». **9** Daha sonra İsa
dedi: «Eşitməyə qulağı olan eşitsin!» **10** İsa tək qalanda
On İki şagird və ətrafında olanlar məsəllərin izahını
soruşdular. **11** O onlara dedi: «Allahın Padşahlığının
sirri sizə açılmışdır, amma kənarda olanlara hər şey
məsəllərlə deyilir. **12** Belə ki "Gördükcə görsünlər, amma
qanmasınlar, Eşitdikcə eşitsinlər, amma anlamasınlar,
Yoxsa onlar dönüb bağışlanar"». **13** İsa onlara dedi: «Siz
bu məsəli anlamırsınızmı? Bəs bütün məsəlləri necə başa
düşəcəksiniz? **14** Əkinçi Allahın kəlamını əkir. **15** Daxilinə
kəlam əkilən bəzi insanlar yol kənarına düşən toxumlara
bənzəyir. Bunlar kəlamı eşidəndə dərhal Şeytan gəlib
əkilən kəlamı götürüb aparır. **16** Daş-kəsəkli yerlərə
səpilən bunlardır: kəlamı eşidəndə dərhal sevinclə qəbul
edirlər. **17** Lakin onlarda kök olmadığına görə dözümləri
az olur, kəlama görə əziyyət və təqibə məruz qalan

kimi yıxılırlar. 18 Tikanlar arasına səpilən başqaları isə
bunlardır: kəlamı eşidirlər, 19 lakin bu dövrün qayğıları,
var-dövlətin aldadıcılığı və başqa şeylərə olan ehtiraslar
araya girib kəlamı boğur və kəlam barsız olur. (aiōn g165)
20 Münbit torpağa səpilənlərsə bunlardır: onlar kəlamı
eşidib qəbul edir, bəzisi otuz, bəzisi altmış, bəzisi isə
yüz qat səmərə verir». 21 İsa onlara dedi: «Çırağı qabın
yaxud yatağın altına qoymaq üçünmü gətirirsiniz? O,
çıraqdana qoymaq üçün deyilmi? 22 Elə gizli bir şey
yoxdur ki, aşkara çıxmasın və elə örtülü bir şey yoxdur
ki, aydın olmasın. 23 Eşitməyə qulağı olan eşitsin!» 24 İsa
yenə onlara dedi: «Eşitdiyinizə diqqət edin: hansı ölçü ilə
ölçsəniz, sizin üçün də eyni ölçü ilə ölçüləcək və daha
artıq veriləcək. 25 Çünki kimin varıdırsa, ona daha çox
veriləcək. Amma kimin yoxudursa, əlində olan da ondan
alınacaq». 26 Sonra İsa dedi: «Allahın Padşahlığı torpağa
toxum səpən əkinçiyə bənzəyir. 27 O, gecə yatır, gündüz
qalxır. Toxum cücərib boy atır, amma əkinçi bunun necə
baş verdiyini bilmir. 28 Torpaq özü bar gətirir. Əvvəl
cücərti çıxır, sonra sünbül, daha sonra sünbülün dənləri
iriləşib yetişir. 29 Məhsul yetişəndə əkinçi dərhal oraq
vurur, çünki biçin vaxtı gəlmişdir». 30 Sonra İsa belə dedi:
«Allahın Padşahlığını nəyə bənzədək? Onu hansı məsəllə
göstərək? 31 O, xardal toxumuna bənzəyir ki, yer üzündə
torpağa əkilən toxumların ən kiçiyi olsa da, 32 əkiləndən
sonra böyüyüb bütün bostan bitkilərindən hündür olur.
O qədər böyük qol-budaq atır ki, göydə uçan quşlar onun
kölgəsində yuva qura bilər». 33 İsa xalqın başa düşəcəyi
dərəcədə buna bənzər çoxlu məsəllərlə kəlam söyləyirdi;

34 onlara məsəlsiz söz deməzdi. Amma Öz şagirdləri ilə
tək qalanda hər şeyi izah edirdi. 35 Həmin gün axşam
düşəndə İsa şagirdlərinə dedi: «Gəlin o biri sahilə keçək».
36 Şagirdlər camaatdan ayrılaraq İsanı mindiyi qayıqla
birgə apardılar; onun yanında başqa qayıqlar da var idi.
37 Bu vaxt böyük bir tufan qopdu. Dalğalar qayığa elə
hücum çəkdi ki, su artıq onun içinə doldu. 38 İsa qayığın
arxa tərəfində başını yastığa qoyub yatırdı. Şagirdlər Onu
oyadaraq dedilər: «Müəllim! Axı biz həlak oluruq! Bu
Səni narahat etmirmi?» 39 İsa durub küləyə qadağan
etdi və gölə dedi: «Sus, sakit ol!» Külək dayandı və dərin
sükut çökdü. 40 İsa onlara dedi: «Niyə qorxursunuz?
Hələ imanınız yoxdurmu?» 41 Onlar dəhşətə düşüb bir-
birindən soruşdular: «Bu Adam kimdir ki, külək də, göl
də Ona itaət edir?»

5 Onlar gölün o biri sahilində yerləşən Gerasalıların
diyarına getdilər. 2 İsa qayıqdan düşən kimi qəbir
mağaralarından natəmiz ruha tutulmuş bir adam Onunla
qarşılaşdı. 3 O, mağaralarda yaşayırdı və heç kim onu
hətta zəncirləyərək saxlaya bilmirdi. 4 Neçə dəfə ona
buxov, zəncir vurmuşdular, lakin o, zəncirləri qırmış,
buxovları parçalamışdı. Heç kəsin onu sakit etməyə
gücü çatmırdı. 5 Həmişə, gecə-gündüz qəbiristanlıqda,
dağlarda çığırır və özünü daşlarla yaralayırdı. 6 O, İsanı
uzaqdan görəndə qaçıb Ona səcdə qıldı, 7 bərkdən
çığıraraq dedi: «Ey İsa, Allah-Taalanın Oğlu, məndən
nə istəyirsən? Səni and verirəm Allaha, mənə iztirab
vermə!» 8 Çünki İsa ona demişdi: «Ey natəmiz ruh,
bu adamdan çıx!» 9 Sonra İsa ondan soruşdu: «Sənin

adın nədir?» O cavab verdi: «Mənim adım Qoşundur,
çünki biz çoxuq». **10** Ruhları bu diyardan qovmasın
deyə o, İsaya çox yalvardı. **11** Orada – dağın yamacında
böyük bir donuz sürüsü otlayırdı. **12** Natəmiz ruhlar
İsaya yalvardılar: «Bizi donuzlara göndər ki, onların içinə
girək». **13** İsa onlara izin verdi. Natəmiz ruhlar adamdan
çıxıb donuzların içinə girdi. İki min baş heyvandan ibarət
sürü də uçurumdan aşağı, gölə atılıb orada boğuldu.
14 Donuz otaranlar qaçıb bu xəbəri şəhər və kəndlərdə
yaydılar. Camaat nə baş verdiyinə tamaşa etməyə gəldi.
15 Onlar İsanın yanına gəldilər, əvvəlcə bir qoşun cinə
tutulmuş adamın geyinmiş və ağıllanmış oturduğunu
görüb qorxuya düşdülər. **16** Hadisəni görənlər cinə
tutulmuş adamın başına gələnlər və donuzlar haqqında
camaata söylədilər. **17** İsaya yalvarmağa başladılar ki,
onların bölgəsindən çıxsın. **18** İsa qayığa minəndə əvvəlcə
cinə tutulmuş adam Ona yalvardı ki, İsanın yanında qalsın.
19 İsa ona izin vermədi, amma dedi: «Evinə, qohum-
əqrəbanın yanına get, Rəbbin sənə etdiyi hər şeyi və sənə
necə mərhəmət göstərdiyini onlara danış». **20** Bu adam
da gedib İsanın ona etdiyi hər şeyi Dekapolis bölgəsində
yaymağa başladı və hamı heyrətləndi. **21** İsa yenə qayıqla
o biri sahilə keçəndə yanına böyük bir izdiham yığıldı. O,
gölün sahilində idi. **22** Sinaqoq rəislərindən Yair adlı bir
adam gəlib İsanı görəndə ayaqlarına düşdü. **23** Ona çox
yalvarıb dedi: «Qızcığazım can üstündədir. Gəl əllərini
onun üstünə qoy ki, sağalıb yaşasın». **24** İsa da onunla
birlikdə getdi. Ardınca böyük bir izdiham gedərək hər
tərəfdən Onu sıxışdırırdı. **25** Orada on iki il qanaxma

xəstəliyinə tutulan bir qadın var idi. **26** O, neçə həkimin
əlindən xeyli əzab çəkmiş, bütün varını buna sərf etsə də,
vəziyyəti yaxşılaşmamış, daha da pisləşmişdi. **27** Bu qadın
İsa haqqında eşidib izdihamın içindən keçərək Onun
arxasından gəldi və Onun paltarına toxundu. **28** Çünki
bu cür düşünürdü: «Heç olmasa paltarına toxunsam,
sağalaram». **29** Dərhal onun qanaxması kəsildi və bildi
ki, bədənindəki xəstəlikdən sağaldı. **30** İsa dərhal bildi
ki, Ondan bir qüvvə çıxdı və izdihamın içində dönüb
soruşdu: «Paltarıma toxunan kim idi?» **31** Şagirdləri Ona
cavab verdilər: «Görürsən ki, izdiham Səni sıxışdırır.
Necə soruşa bilərsən ki, Mənə toxunan kim idi?» **32**
Bunu edəni görmək üçün İsa ətrafa baxdı. **33** Qadınsa
özünə nə olduğunu bildi. Qorxudan titrəyərək gəlib İsanın
ayağına düşdü və bütün həqiqəti Ona söylədi. **34** İsa
da ona dedi: «Qızım, imanın səni xilas etdi. Arxayın
get və xəstəliyindən sağal». **35** İsa hələ danışırdı ki,
sinaqoq rəisinin evindən adamlar gəlib dedi: «Qızın öldü.
Daha Müəllimi niyə narahat edirsən?» **36** Lakin İsa bu
sözə məhəl qoymayaraq sinaqoq rəisinə dedi: «Qorxma,
yalnız iman et!» **37** O, Peter, Yaqub və Yaqubun qardaşı
Yəhyadan başqa heç kimi ardınca gəlməyə qoymadı. **38**
Onlar sinaqoq rəisinin evinə gələndə İsa çox hay-küy,
ağlaşıb nalə çəkənlər gördü. **39** İsa içəri girəndə onlara
dedi: «Niyə hay-küy salıb ağlaşırsınız? Uşaq ölməyib,
sadəcə olaraq yatıb». **40** Onlar İsaya güldülər. Belə olanda
İsa hamını bayıra çıxarandan sonra uşağın ata-anasını,
Özü ilə gələnləri götürüb uşaq olan yerə girdi. **41** İsa
uşağın əlindən tutub dedi: «Talita qum!» Bunun mənası

belədir: «Qızcığaz, sənə deyirəm: qalx!» **42** On iki yaşlı qız
dərhal qalxıb gəzməyə başladı. O an oradakılar tamamilə
mat qaldı. **43** İsa onlara qadağan etdi ki, bunu heç kəs
bilməsin və sonra dedi ki, qıza yemək versinlər.

6 İsa oradan ayrılıb Öz yurduna gəldi. Şagirdləri də
Onun ardınca gəlirdi. **2** Şənbə günü olanda O, sinaqoqda
təlim öyrətməyə başladı. Onu dinləyən adamların çoxu
təəccüblənərək dedi: «Bu Adamda belə şeylər haradandır?
Bu necə hikmətdir, Ona verilib? Bu cür möcüzələr
Onun əlindən necə gəlir? **3** Bu Adam həmin dülgər
deyilmi? Məryəmin oğlu, Yaqubun, Yusifin, Yəhudanın və
Şimonun qardaşı deyilmi? Onun bacıları burada – bizim
aramızda yaşamırmı?» Onların İsaya acığı tutdu. **4** İsa
onlara dedi: «Bir peyğəmbərə öz yurdundan, qohum-
əqrəbaları arasından və öz evindən başqa heç bir yerdə
xor baxmazlar». **5** Orada O heç bir möcüzə yarada bilmədi,
yalnız bir neçə xəstənin üzərinə əl qoyub şəfa verdi. **6** İsa
onların imansızlığına heyrət edirdi. Sonra ətraf kəndlərdə
təlim öyrədərək oraları gəzib-dolaşdı. **7** İsa On İki şagirdi
yanına çağırıb onları iki-iki göndərməyə başladı və onlara
natəmiz ruhlar üzərində səlahiyyət verdi. **8** Onlara
tapşırdı ki, yol üçün əsadan başqa heç nə – nə çörək, nə
torba, nə də qurşaqlarında pul götürsünlər, **9** ayaqlarına
səndəl geysələr də, əyinlərinə iki köynək geyinməsinlər.
10 İsa onlara dedi: «Harada bir evə girsəniz, çıxanacan
orada qalın. **11** Harada sizi qəbul etməyib sizə qulaq asmaq
istəməzlərsə, oradan ayrılarkən onlara qarşı şəhadət
olsun deyə ayaqlarınızın tozunu çırpın». **12** Onlar da
yola düşdülər və vəz edərək insanları tövbəyə çağırdılar.

13 Çoxlu cin çıxartdılar, yağla məsh edərək çox xəstəyə
şəfa verdilər. **14** Padşah Hirod da olanları eşitdi, çünki
İsanın adı tanınırdı. Adamlar deyirdilər: «Vəftiz edən
Yəhya ölülər arasından dirilib. Buna görə də O, möcüzələr
yaradır». **15** Digərləri isə deyirdilər: «Bu, İlyasdır». Bəziləri
də deyirdi: «Keçmişdəki peyğəmbərlərdən birinə oxşar
peyğəmbərdir». **16** Amma Hirod bunu eşidəndə dedi:
«Bu, boynunu vurdurduğum Yəhyadır, dirilib!» **17** Hirod
qardaşı Filipin arvadı Hirodiyaya görə Yəhyanı tutduraraq
qollarını qandalladıb zindana saldırmışdı. Çünki Hirod
Hirodiyanı özünə arvad olaraq almışdı **18** və Yəhya Hiroda
demişdi: «Qardaşının arvadını almaq sənə qadağandır».
19 Hirodiya Yəhyaya qarşı kin saxlayıb onu öldürmək
niyyətinə düşmüşdü, amma bunu edə bilmirdi. **20** Çünki
Hirod Yəhyanın saleh və müqəddəs bir adam olduğunu
bildiyinə görə ondan qorxub onu qoruyurdu. Hirod ona
qulaq asanda çaşqınlığa düşdü, buna baxmayaraq, onu
həvəslə dinləyirdi. **21** Bir gün Hirodiyanın əlinə yaxşı bir
fürsət düşdü. Hirod ad günündə əyanlarına, minbaşılara
və Qalileyanın nüfuzlu şəxslərinə ziyafət verdi. **22** Ziyafət
zamanı Hirodiyanın qızı içəri daxil olub rəqs etdi. Bu,
Hirodun və qonaqlarının xoşuna gəldi. Padşah qıza dedi:
«Ürəyin istəyəni məndən dilə, mən də sənə verim». **23**
Sonra möhkəm and içərək yenə dedi: «Məndən hər nə
istəsən, hətta padşahlığımın yarısını belə, istəsən, sənə
verəcəyəm». **24** Qız isə çıxıb anasından soruşdu: «Mən
nə istəməliyəm?» O cavab verdi: «Vəftiz edən Yəhyanın
başını». **25** Qız o saat padşahın yanına qaçdı və öz istəyini
dedi: «İstəyirəm ki, Vəftizçi Yəhyanın başını dərhal

bir sini içində mənə verəsən». **26** Padşahı dərin kədər
bürüdü, amma içdiyi andlara və qonaqlara görə qızın
sözünü yerə salmaq istəmədi. **27** Padşah dərhal bir cəllad
göndərib Yəhyanın başını gətirməyi əmr etdi. Cəllad
gedib zindanda Yəhyanın boynunu vurdu **28** və onun
başını bir sini içində gətirib qıza verdi. Qız da onu anasına
verdi. **29** Yəhyanın şagirdləri isə bunu eşidəndə gəlib
onun cəsədini götürdülər və qəbirə qoydular. **30** Həvarilər
İsanın yanına yığıldı və gördükləri işlər, öyrətdikləri
təlim haqqında Ona nəql etdilər. **31** İsa onlara dedi:
«Gəlin kimsəsiz yerdə bir az dincəlin». Çünki gəlib-gedən
çox olduğundan yemək yeməyə belə, vaxt tapmırdılar.
32 Onlar da ayrılıb qayığa minərək hər biri təkbaşına
kimsəsiz bir yerə getdilər. **33** Gedərkən camaat onları
gördü və çoxu tanıdı; bütün şəhərlərdən axışıb piyada
getdilər, onlardan qabaq oraya çatdılar. **34** İsa sahilə
düşəndə böyük bir izdiham gördü və onlara rəhmi gəldi.
Çünki onlar çobansız qoyunlara bənzəyirdi. İsa onlara
çox şeylər haqqında təlim öyrətməyə başladı. **35** Vaxt
keçirdi. Şagirdləri gəlib İsaya dedilər: «Bura çöllükdür,
artıq gecdir. **36** Camaatı burax, qoy gedib ətrafdakı kənd
və obalardan özlərinə bir şey alıb yesinlər». **37** Amma İsa
onlara cavab verdi: «Onlara yeməyi siz verin». Şagirdlər
İsaya dedilər: «Bəlkə gedib iki yüz dinarlıq çörək alaq
və onlara verək ki, yesinlər?» **38** Amma İsa onlara dedi:
«Gedin baxın, neçə çörəyiniz var?» Onlar da baxıb dedilər:
«Beş çörəyimiz və iki balığımız var». **39** İsa onlara əmr etdi
ki, camaatı dəstə-dəstə göy otların üstündə oturtsunlar.
40 Camaat yüz-yüz, əlli-əlli dəstə şəklində oturdu. **41** İsa

beş çörəyi və iki balığı götürüb göyə baxaraq şükür duası
etdi. Sonra çörəyi bölüb şagirdlərinə verdi ki, camaata
paylasınlar. İki balığı da hamıya bölüşdürdü. **42** Hamı
yeyib-doydu. **43** Artıq qalan çörək və balıq hissələrini
yığdılar, on iki zənbil doldu. **44** Çörəkləri yeyən kişilərin
sayı beş min nəfər idi. **45** Bundan dərhal sonra İsa
camaatı evlərinə göndərərkən şagirdlərini də məcbur
etdi ki, qayığa minib Özündən əvvəl o biri sahilə – Bet-
Saydaya keçsinlər. **46** İsa camaatı yola salandan sonra
dua etmək üçün dağa çıxdı. **47** Axşam olanda qayıq
gölün ortasında idi. Amma İsa quruda tək dayanmışdı.
48 O gördü ki, şagirdləri güclə avar çəkir, çünki külək
onlara qarşı əsirdi. Gecənin dördüncü növbəsi İsa gölün
üstü ilə yeriyərək onların yanına gəldi və onları keçmək
istədi. **49** Şagirdlərsə İsanın gölün üstü ilə yeridiyini
görəndə Onu bir kabus bilib qışqırdılar. **50** Çünki hamı
Onu görüb lərzəyə düşmüşdü. Lakin bu anda İsa onlara
müraciət edib dedi: «Cəsarətli olun, Mənəm, qorxmayın!»
51 Qayığa minib onlara qoşuldu. Külək də sakitləşdi. Hamı
tamamilə mat qaldı. **52** Çünki inadkar ürəkli olduqlarına
görə çörəklə bağlı işi hələ də başa düşməmişdilər. **53**
İsa və şagirdlər gölü keçib Ginesar sahilinə çatdılar və
qayığı bağladılar. **54** Onlar qayıqdan düşən kimi camaat
İsanı tanıdı **55** və qaçıb ətraf yerləri gəzib-dolaşdılar.
İsanın harada olduğunu eşidəndə xəstələri yataqlar
üstündə oraya gətirməyə başladılar. **56** İsanın getdiyi
hər yerdə – kəndlərdə, şəhərlərdə, obalarda xəstələri
gətirib meydanlara qoyurdular. Xəstələr heç olmasa

İsanın paltarının ətəyinə toxunmaq üçün yalvarırdılar.
Ona toxunanların hamısı sağalırdı.

7 Fariseylər və Yerusəlimdən gələn bəzi ilahiyyatçılar
İsanın yanına yığıldı. **2** Onlar gördülər ki, İsanın
şagirdlərindən bəzisi murdar əllərlə, yəni əllərini
yumamış çörək yeyir. **3** Fariseylər və bütün Yəhudilər
ağsaqqallardan qalan adət-ənənəyə əməl edərək əllərini
yaxşı-yaxşı yumadan yemək yeməzlər. **4** Onlar bazardan
gələndə yuyunmadan heç nə yeməzlər. Həmçinin bir
sıra başqa adət-ənənələrə də əməl edərlər. Belə ki
onlar kasaları, dolçaları, tunc qazanları və yataqları
yuyub paklayarlar. **5** Fariseylər və ilahiyyatçılar İsadan
soruşdular: «Nə üçün şagirdlərin ağsaqqallardan qalan
adət-ənənəyə görə yaşamayaraq murdar əllərlə çörək
yeyirlər?» **6** İsa onlara dedi: «Yeşaya peyğəmbər siz
ikiüzlülər üçün nə yaxşı söyləyib! Yazıldığı kimi: “Bu xalq
dodaqları ilə Mənə hörmət edir, Amma qəlbləri Məndən
uzaqdır. **7** Boş yerə Mənə səcdə edirlər, İnsan əmrlərindən
çıxardıqları təlimləri öyrədirlər”. **8** Siz Allahın əmrini atıb
insan adət-ənənəsini tutursunuz». **9** Sonra İsa onlara dedi:
«Öz adət-ənənənizi bərqərar etmək üçün Allahın əmrini
kənara atmağı necə də yaxşı bacarırsınız! **10** Çünki Musa
belə əmr etdi: “Ata-anana hörmət et” və “Atasını yaxud
anasını söyən adam öldürülməlidir”. **11** Sizsə deyirsiniz:
“Bir adam atasına yaxud anasına ‹məndən umduğun
yardım qurban oldu›, yəni ‹Allaha həsr olundu› desə”, **12**
onda həmin adama izin vermirsiniz ki, ata-anasına yardım
etsin. **13** Bununla da siz nəsildən-nəslə ötürdüyünüz
adət-ənənənizlə Allahın kəlamını heç edirsiniz. Axı buna

bənzər çox işlər görürsünüz». **14** İsa yenə camaatı yanına
çağırıb onlara dedi: «Hamınız Mənə qulaq asın və dərk
edin. **15** Kənardan insanın daxilinə girən şey insanı
murdar edə bilməz. Amma insanı murdar edən şeylər
daxilindən çıxanlardır». **17** İsa camaatdan ayrılıb evə
gələndə şagirdləri bu məsəl barəsində Ondan soruşdular.
18 İsa onlara cavab verdi: «Siz də hələ dərk etməmisiniz?
Başa düşmürsünüz ki, kənardan insanın daxilinə girən
şey insanı murdar edə bilməz? **19** Çünki daxil olan şeylər
onun ürəyinə deyil, qarnına gedir və ifraz olunur». İsa
bununla bütün yeməklərin təmiz olduğunu bəyan etdi. **20**
O, sözünə davam etdi: «İnsanı murdar edən insandan
çıxandır. **21** Çünki insanların daxilindən, ürəyindən pis
fikirlər, cinsi əxlaqsızlıq, oğurluq, qatillik, **22** zinakarlıq,
tamahkarlıq, şər əməllər, hiylə, pozğunluq, paxıllıq, küfr,
lovğalıq və ağılsızlıq çıxar. **23** Bütün bu pis işlər insan
daxilindən çıxıb onu murdar edir». **24** İsa oradan ayrılıb
Sur bölgəsinə getdi. O bir evə girdi və istəmədi ki, harada
olduğunu bilən olsun. Amma bunu gizlədə bilmədi. **25** Bir
qadının azyaşlı qızı natəmiz ruha tutulmuşdu. Qadın İsa
haqqında xəbər tutan kimi gəlib Onun ayaqlarına düşdü.
26 Bu qadın Suriya Finikiyasında doğulmuş bir Yunan
idi. O, İsaya yalvardı ki, qızından cini çıxartsın. **27** İsa
ona dedi: «Qoy əvvəl uşaqlar doysun, çünki uşaqların
çörəyini götürüb itlərə atmaq düzgün olmaz». **28** Qadınsa
Ona cavab verdi: «Ya Rəbb, axı itlər də uşaqların süfrə
altına tökdüyü qırıntılardan yeyir». **29** İsa qadına dedi:
«Get, sənin bu sözünə görə cin qızını tərk etdi». **30**
Qadın evinə gələndə gördü ki, qızı yatağında uzanıb

və cin ondan çıxıb. 31 İsa yenə Sur bölgəsindən çıxdı,
Sidonu keçdi və Dekapolis bölgəsindən keçərək Qalileya
gölünə çatdı. 32 Bir kar və pəltək adamı İsanın yanına
gətirdilər və yalvardılar ki, əlini onun üzərinə qoysun. 33
İsa həmin adamı camaatdan ayırıb başqa bir yerə apardı
və barmaqlarını bu adamın qulaqlarına qoydu, tüpürüb
onun dilinə toxundu. 34 Göyə baxdı, ah çəkərək ona
dedi: «Effata!», yəni «Açıl!» 35 O anda bu adamın həm
qulaqları açıldı, həm də dilinin bağlılığı düşdü və o aydın
danışmağa başladı. 36 İsa bunu görənlərə qadağan etdi ki,
bu barədə heç kimə heç nə deməsinlər. Lakin nə qədər
çox qadağan etsə də, o qədər çox xəbər yaydılar. 37 Hamı
hədsiz təəccüblənərək dedi: «Hər işin öhdəsindən yaxşı
gəlir: həm karların qulağını, həm də lalların dilini açır».

8 O günlər yenə böyük izdiham toplaşdı. Onların
yeməkləri olmadığı üçün İsa şagirdləri yanına çağırıb
dedi: 2 «Bu camaata yazığım gəlir, çünki üç gündür
ki, yanımdadırlar və yeməyə heç nələri yoxdur. 3 Əgər
onları evlərinə ac yola salsam, yolda taqətdən düşərlər.
Onların bəzisi uzaqdan gəlib». 4 Şagirdləri Ona cavab
verdilər: «Kimsə bu çöllükdə haradan çörək tapa bilər ki,
bu qədər insanı doydursun?» 5 İsa onlardan soruşdu:
«Neçə çörəyiniz var?» Onlar dedilər: «Yeddi». 6 Onda İsa
camaata əmr etdi ki, yerə otursunlar. Yeddi çörəyi götürdü
və şükür edərək bölüb paylamaq üçün şagirdlərinə verdi.
Şagirdlər də camaata payladı. 7 Onların bir neçə kiçik
balığı da var idi və İsa şükür duası edəndən sonra bunları
da paylamağı əmr etdi. 8 Camaat yeyib-doydu. Artıq qalan
hissələri yığdılar, yeddi səbət doldu. 9 Orada dörd minə

yaxın adam var idi. İsa onları yola saldı. **10** O, şagirdləri
ilə birlikdə dərhal qayığa minib Dalmanuta bölgəsinə
getdi. **11** Fariseylər İsanın yanına gəlib Onunla mübahisə
etməyə başladılar. Onu sınamaq üçün istədilər ki, göydən
gələn bir əlamət göstərsin. **12** O, ürəyində dərin bir ah
çəkib dedi: «Niyə bu nəsil əlamət axtarır? Sizə doğrusunu
deyirəm: bu nəslə heç bir əlamət verilməyəcək». **13**
Sonra onları tərk edib yenə qayığa mindi və o biri
sahilə tərəf üzdü. **14** Şagirdləri çörək götürməyi yaddan
çıxarmışdılar. Qayıqda onların yalnız bir dənə çörəyi
var idi. **15** İsa onlara xəbərdarlıq edərək dedi: «Ehtiyatlı
olun, fariseylərin mayasından və Hirodun mayasından
özünüzü gözləyin». **16** Şagirdlər isə öz aralarında danışıb
deyirdilər: «Bunu çörəyimiz olmadığı üçün deyir». **17**
İsa bunu bilərək onlara dedi: «Nə üçün çörəyinizin
yoxluğundan danışırsınız? Hələ dərk etmirsinizmi,
başa düşmürsünüzmü? Niyə ürəyiniz inadkardır? **18**
Gözləriniz ola-ola görmürsünüzmü? Qulaqlarınız ola-
ola eşitmirsinizmi? Məgər yadınızdan çıxıb? **19** Mən
beş çörəyi beş min nəfərin arasında bölüb paylayanda
yemək tikələrindən neçə zənbil doldurdunuz?» Onlar
dedilər: «On iki». **20** «Yeddi çörəyi dörd min nəfərin
arasında bölüb paylayanda çörək tikələrindən neçə
səbət doldurdunuz?» Onlar dedilər: «Yeddi». **21** İsa
onlara dedi: «Hələ başa düşməmisinizmi?» **22** Onlar Bet-
Saydaya gəldilər. Bəzi adamlar İsanın yanına bir kor
adam gətirdilər və İsa bu adama toxunsun deyə Ona
yalvardılar. **23** İsa korun əlindən tutub kənddən kənara
apardı. Sonra onun gözlərinə tüpürüb əllərini onun

üzərinə qoydu və soruşdu: «Bir şey görürsənmi?» **24** Kor
yuxarı baxıb dedi: «Adamlar görürəm, ağaclara oxşayır,
amma yeriyirlər». **25** Onda İsa əllərini yenidən bu adamın
gözlərinin üstünə qoydu. Kor adam gözlərini açıb baxdı.
O şəfa tapdı və hər şeyi aydın görməyə başladı. **26** İsa
onu evinə göndərdi və dedi: «Kəndə belə, girmə». **27**
İsa şagirdləri ilə birgə Filip Qeysəriyyəsinin kəndlərinə
tərəf yollandı. Yolda şagirdlərindən soruşdu: «Adamların
dediyinə görə Mən kiməm?» **28** Şagirdləri Ona belə
cavab verdilər: «Bəziləri Vəftizçi Yəhya, başqaları İlyas,
digərləri isə deyirlər ki, peyğəmbərlərdən birisən». **29**
İsa onlardan soruşdu: «Bəs siz nə deyirsiniz? Sizcə Mən
kiməm?» Peter Ona cavab verdi: «Sən Məsihsən». **30** İsa
şagirdlərinə qadağan etdi ki, Onun haqqında heç kəsə
danışmasınlar. **31** İsa onlara təlim öyrətməyə başladı:
«Bəşər Oğlu çox əzab çəkməli, ağsaqqallar, başçı kahinlər
və ilahiyyatçılar tərəfindən rədd edilməli, öldürülməli və
üç gündən sonra dirilməlidir». **32** İsa bu sözləri aydın
deyirdi. Peter isə Onu bir kənara çəkib etiraz etməyə
başladı. **33** Amma İsa dönüb şagirdlərinə baxdı və Peterə
etiraz etdi: «Çəkil qarşımdan, Şeytan! Sən Allahın işləri
haqqında deyil, insan əməlləri barəsində fikirləşirsən».
34 İsa şagirdləri ilə birgə camaatı da yanına çağırıb belə
dedi: «Əgər bir kəs Mənim ardımca gəlmək istəyirsə,
özündən imtina etsin və çarmıxını götürüb ardımca
gəlsin. **35** Kim canını xilas etmək istəyirsə, onu itirəcək,
amma kim Mənimlə Müjdə uğrunda canını itirirsə, onu
xilas edəcək. **36** İnsana bütün dünyanı qazanıb canını
itirməyinin nə xeyri var? **37** İnsan öz canının əvəzinə nə

verə bilər? 38 Bu vəfasız və günahkar nəsil arasında kim
Məndən və Mənim sözlərimdən utanarsa, Bəşər Oğlu da
Atasının izzəti içində müqəddəs mələklərlə birgə gələndə
o adamdan utanacaq».

9 İsa onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: burada
duranlardan bəzisi Allahın Padşahlığının qüdrətli gəlişini
görmədən ölməyəcək». 2 Altı gündən sonra İsa Özü
ilə yalnız Peter, Yaqub və Yəhyanı götürüb hündür bir
dağa çıxdı. Onların qarşısında görünüşü dəyişdi. 3 Onun
libası göz qamaşdırıcı ağ rəng aldı. Yer üzündə heç
bir paltar təmizləyən onu belə ağ edə bilməzdi. 4 O
an İlyas və Musa onlara göründü. Onlar İsa ilə söhbət
edirdi. 5 Peter sözə başlayıb İsaya dedi: «Rabbi! Nə yaxşı
ki biz buradayıq. Gəl üç çardaq quraq, biri Sənin, biri
Musa, biri də İlyas üçün». 6 O bilmirdi ki, nə desin,
çünki onları dəhşət bürümüşdü. 7 Bu zaman bir bulud
onların üzərinə kölgə saldı. Buluddan bir səs gəldi: «Bu
Mənim sevimli Oğlumdur, Ona qulaq asın!» 8 Birdən
ətrafa baxanda artıq yanlarında İsadan başqa kimsəni
görmədilər. 9 Dağdan enərkən İsa şagirdlərinə qadağan
etdi ki, Bəşər Oğlu ölülər arasından dirilənə qədər orada
gördüklərini heç kimə deməsinlər. 10 Onlar da bu sözü
ürəklərində saxladılar, amma bir-birlərindən soruşdular
ki, ölülər arasından dirilmək nə deməkdir. 11 Ondan
soruşdular: «Elə isə niyə ilahiyyatçılar deyirlər ki, əvvəlcə
İlyas gəlməlidir?» 12 İsa onlara belə dedi: «Düzdür,
əvvəlcə İlyas gəlib hər şeyi yoluna qoymalıdır. Bəs Bəşər
Oğlu barəsində nə üçün yazılıb ki, O, çox əzab çəkib
alçaldılmalıdır? 13 Lakin sizə deyirəm: artıq İlyas gəldi

və haqqında yazıldığı kimi, nə istədilərsə, onun başına
gətirdilər». **14** Onlar şagirdlərin yanına gələndə böyük
bir izdihamın toplaşdığını və bir neçə ilahiyyatçının
şagirdlərlə mübahisə etdiyini gördülər. **15** İsanı görən
kimi bütün izdihamı heyrət bürüdü və qarşısına qaçıb
Onu salamladılar. **16** İsa adamlardan soruşdu: «Onlarla nə
barədə mübahisə edirsiniz?» **17** Camaat arasından biri Ona
cavab verdi: «Müəllim! Mən Sənin yanına lallıq ruhuna
tutulmuş oğlumu gətirmişəm. **18** Ruh onu harada tutursa,
yerə çırpır, uşağın ağzı köpüklənir, dişlərini qıcıdır və qıc
olur. Şagirdlərindən xahiş etdim ki, bu ruhu qovsunlar,
amma bacarmadılar». **19** İsa da cavabında onlara dedi:
«Ey imansız nəsil! Nə vaxta qədər sizinlə qalacağam? Nə
vaxta qədər sizə dözəcəyəm? Uşağı yanıma gətirin!» **20**
Uşağı Onun yanına gətirdilər və İsanı görən kimi ruh
dərhal uşağı sarsıtdı. Uşaq yerə yıxılıb yuvarlanırdı və
ağzından köpük daşırdı. **21** İsa onun atasından soruşdu:
«Bu uşaq nə vaxtdan belə hala düşüb?» Uşağın atası
dedi: «Körpəlikdən bəri. **22** Bu ruh onu həlak etmək
üçün dəfələrlə oda və suya atıb. Amma bacarırsansa,
bizə kömək et, bizə rəhmin gəlsin!» **23** İsa ona dedi:
«"Bacarırsansa" nə sözdür? İman edən üçün hər şey
mümkündür!» **24** Uşağın atası dərhal fəryad qopararaq
dedi: «İman edirəm, kömək et ki, imansızlığım yox olsun!»
25 İsa camaatın qaçıb gəldiyini görəndə natəmiz ruha
qadağan edib dedi: «Ey lallıq və karlıq ruhu, Mən sənə
əmr edirəm, bu uşağın içindən çıx və bir daha ora girmə!»
26 Ruh çığırıb uşağı sarsıdaraq çıxdı. Uşaq ölü kimi düşdü
və çoxları dedi: «O öldü!» **27** Lakin İsa uşağın əlindən

tutub qaldırdı və o, ayağa qalxdı. **28** İsa evə girəndən
sonra şagirdləri təklikdə Ondan soruşdular: «Bəs nə
üçün biz o ruhu qova bilmədik?» **29** İsa onlara cavab
verdi: «Bu cür ruhlar yalnız dua ilə çıxa bilər». **30** Onlar
oranı tərk edib Qalileyadan keçirdilər. İsa istəmirdi ki,
kimsə bundan xəbər tutsun. **31** Çünki şagirdlərinə təlim
öyrədirdi. Onlara belə deyirdi: «Bəşər Oğlu insan əllərinə
təslim ediləcək və Onu öldürəcəklər. Öldürüldükdən üç
gün sonra O diriləcək». **32** Lakin şagirdlər bu sözü başa
düşmədilər və Ondan soruşmaqdan da qorxurdular. **33**
Onlar Kefernahuma gəldilər. İsa evdə olanda şagirdlərdən
soruşdu: «Yol boyu nə barədə mübahisə edirdiniz?»
34 Heç kim dillənmədi, çünki yol boyu öz aralarında
kimin ən böyük olması barədə mübahisə etmişdilər. **35**
İsa oturub On İki şagirdi yanına çağıraraq dedi: «Əgər
bir kəs birinci olmaq istəyirsə, hamıdan axırıncı və
hamının xidmətçisi olsun». **36** O, balaca bir uşağı götürüb
şagirdlərin arasına qoydu və sonra uşağı qucağına alıb
onlara dedi: **37** «Kim Mənim adımla belə uşaqlardan birini
qəbul edərsə, Məni qəbul edər. Kim Məni qəbul edərsə,
Məni yox, Məni Göndərəni qəbul edər». **38** Yəhya Ona
dedi: «Müəllim, biz Sənin adınla cinləri qovan bir nəfəri
gördük, amma bizim ardımızca gəlmədiyinə görə ona
mane olduq». **39** İsa onlara dedi: «Ona mane olmayın!
Elə bir adam yoxdur ki, Mənim adımla möcüzə göstərsin
və sonra Məni pisləsin. **40** Çünki əleyhimizə olmayan
bizim tərəfimizdədir. **41** Məsihə məxsus olduğunuz üçün
kim sizə bir kasa su içirdərsə, sizə doğrusunu deyirəm:
mükafatsız qalmayacaq. **42** Kim Mənə iman edən bu

kiçiklərdən birini pis yola çəkərsə, öz boynuna böyük
bir dəyirman daşı asıb dənizə atılmaq onun üçün daha
yaxşı olar. **43** Əgər əlin səni pis yola çəkərsə, onu kəs.
Sənin əbədi həyata şikəst olaraq daxil olmağın iki əllə
cəhənnəmə, sönməz oda düşməyindən yaxşıdır. **(Geenna g1067)** **45** Əgər ayağın səni pis yola çəkərsə, onu kəs.
Sənin əbədi həyata topal olaraq daxil olmağın iki ayaqla
cəhənnəmə atılmağından yaxşıdır. **(Geenna g1067)** **47** Əgər
gözün səni pis yola çəkərsə, onu çıxart. Sənin tək gözlə
Allahın Padşahlığına daxil olmağın iki gözlə cəhənnəmə
atılmağından yaxşıdır. **(Geenna g1067)** **48** Oradakıları gəmirən
qurd ölmür və oranın yanar odu sönmür. **49** Çünki hamı
odla duzlanacaq. **50** Duz yaxşı şeydir, amma əgər duz
dadsız olarsa, ona nə ilə dad vermək olar? Qoy sizdə duz
və aranızda da sülh olsun».

10 İsa oradan ayrılıb Yəhudeya bölgəsinə və İordan
çayının o biri tayına getdi. Yenə çoxlu adam Onun başına
yığıldı və O, adətinə görə yenidən təlim öyrətməyə
başladı. **2** Bəzi fariseylər İsanın yanına gəlib Onu sınamaq
üçün belə bir sual verdilər: «Kişinin öz arvadını boşamağa
icazəsi varmı?» **3** İsa onlara cavab verdi: «Musa sizə nə
əmr etdi?» **4** Onlar dedi: «Musa kişiyə talaq kağızını yazıb
arvadını boşamağa icazə verdi». **5** İsa da onlara belə
dedi: «O bu əmri ürəyiniz inadkar olduğuna görə yazdı.
6 Allah yaradılışın başlanğıcından "onları kişi və qadın
olaraq yaratdı". **7** "Buna görə də kişi ata-anasını tərk
edib arvadına qovuşacaq **8** və ikisi bir bədən olacaq".
Artıq onlar iki deyil, bir bədəndir. **9** Buna görə də qoy
Allahın birləşdirdiyini insan ayırmasın». **10** Onlar evdə

olarkən şagirdlər İsaya bu barədə yenə sual verdilər. **11**
İsa onlara belə cavab verdi: «Arvadını boşayıb başqası
ilə evlənən kəs arvadına münasibətdə zina edir. **12**
Ərindən boşanıb başqasına gedən qadın da zina edir».
13 Adamlar uşaqları İsanın yanına gətirirdilər ki, İsa
onlara toxunsun. Şagirdlərsə onlara qadağan etdilər.
14 Bunu görən İsa acıqlanaraq onlara dedi: «Uşaqları
buraxın, qoy Mənim yanıma gəlsinlər! Onlara mane
olmayın! Çünki Allahın Padşahlığı belələrinə məxsusdur.
15 Sizə doğrusunu deyirəm: kim Allahın Padşahlığını bir
uşaq kimi qəbul etməsə, oraya əsla daxil ola bilməz».
16 Sonra uşaqları qucaqlayıb əllərini onların üzərinə
qoydu və xeyir-dua verdi. **17** İsa yola çıxarkən bir
nəfər qaça-qaça Onun yanına gəldi. Onun qarşısında diz
çökərək soruşdu: «Ey yaxşı Müəllim, mən nə etməliyəm
ki, əbədi həyatı irs olaraq alım?» **(aiōnios g166)** **18** İsa
ona dedi: «Mənə niyə yaxşı deyirsən? Tək Allahdan
başqa yaxşısı yoxdur. **19** Onun əmrlərini bilirsən: "Qətl
etmə. Zina etmə. Oğurluq etmə. Yalandan şahidlik etmə.
Kimisə aldatma. Ata-anana hörmət et"». **20** Bu adamsa
İsaya dedi: «Müəllim, bunların hamısına gəncliyimdən
bəri riayət edirəm». **21** İsa ona məhəbbətlə baxaraq
dedi: «Sənin bir şeyin çatışmır: get nəyin varsa, satıb
yoxsullara payla. Onda göydə xəzinən olacaq. Sonra
qayıt, Mənim ardımca gəl». **22** Bunu eşidən adam pərt
oldu. Kədərlənib getdi, çünki var-dövləti çox idi. **23** İsa
ətrafındakılara baxdı və şagirdlərinə dedi: «Var-dövləti
olanların Allahın Padşahlığına daxil olması nə qədər
çətindir!» **24** Onun sözlərindən şagirdləri heyrət bürüdü.

Amma İsa yenə onlara cavab verib dedi: «Övladlarım,
Allahın Padşahlığına daxil olmaq nə qədər çətindir! 25
Dəvənin iynə gözündən keçməsi varlı adamın Allahın
Padşahlığına daxil olmasından asandır». 26 Onlar daha da
təəccüblənərək bir-birlərinə dedilər: «Elə isə, kim xilas ola
bilər?» 27 İsa onlara baxıb dedi: «Bu, insanlar üçün qeyri-
mümkündür, amma Allah üçün yox. Çünki Allah üçün hər
şey mümkündür». 28 Peter Ona belə deməyə başladı: «Bax
biz hər şeyi qoyub Sənin ardınca gəlmişik». 29 İsa cavab
verdi: «Sizə doğrusunu deyirəm: Mənimlə Müjdə uğrunda
ya evini ya qardaşlarını ya bacılarını ya anasını ya atasını
ya uşaqlarını və yaxud tarlalarını atan elə bir kəs yoxdur
ki, 30 indi bu dövrdə çəkdiyi əzab-əziyyətlə birgə bundan
yüz qat artıq evlər, qardaşlar, bacılar, analar, uşaqlar,
tarlalar, gələcək dövrdə isə əbədi həyat almasın. (aiōn
g165, aiōnios g166) 31 Amma birinci olanların çoxu axırıncı,
axırıncı olanlarsa birinci olacaq». 32 Onlar yola çıxıb
Yerusəlimə gedirdilər. İsa onların qabağında gedirdi.
Şagirdləri isə heyrət bürümüşdü, Onun ardınca gələnlər
qorxu içində idi. İsa On İki şagirdi yenə bir tərəfə çəkib
başına gələcək hadisələr barədə danışmağa başladı: 33
«Bax Yerusəlimə qalxırıq, Bəşər Oğlu başçı kahinlərə və
ilahiyyatçılara təslim olunacaq. Onu ölümə məhkum edib
başqa millətlərə təslim edəcəklər. 34 Onlar Bəşər Oğlunu
ələ salacaq, Ona tüpürəcək və qamçılayıb öldürəcəklər. O,
üç gündən sonra diriləcək». 35 Zavdayın oğulları Yaqub
və Yəhya Ona yaxınlaşıb dedilər: «Müəllim, istəyirik ki,
dilədiyimizi bizim üçün edəsən». 36 İsa onlardan soruşdu:
«Nə istəyirsiniz, sizin üçün edim?» 37 Onlar İsaya dedilər:

«Sən izzətlənəndə qoy birimiz sağında, o birimiz solunda
otursun». 38 Amma İsa onlara dedi: «Nə dilədiyinizi
özünüz də bilmirsiniz. Mənim içdiyim kasadan siz də
içə bilərsinizmi? Mənim vəftiz olduğum kimi siz də
vəftiz ola bilərsinizmi?» 39 Onlar dedilər: «Bilərik». İsa
onlara dedi: «Mənim içdiyim kasadan siz də içəcəksiniz,
Mənim vəftiz olduğum kimi siz də vəftiz olacaqsınız. 40
Amma sağımda və yaxud solumda oturmağa izin vermək
Məndən asılı deyil. Ora kimlər üçün hazırlanıbsa, onlara
veriləcək». 41 Bunu eşidən on şagirdin Yaqubla Yəhyaya
acığı tutmağa başladı. 42 Onda İsa şagirdləri yanına
çağırıb dedi: «Bilirsiniz ki, millətlərin rəhbəri sayılanlar
onların üzərində hökmranlıq, əyanları da onlara ağalıq
edir. 43 Sizin aranızda isə qoy belə olmasın. Sizlərdən
böyük olmaq istəyən xidmətçiniz olsun. 44 Aranızda
birinci olmaq istəyən hamının qulu olsun. 45 Çünki
Bəşər Oğlu gəlmədi ki, Ona xidmət etsinlər, gəldi ki, Özü
xidmət etsin və çoxlarını satın almaq üçün Öz canını fidyə
versin». 46 Sonra onlar Yerixoya gəldilər. İsa şagirdləri ilə
birgə böyük izdihamla Yerixodan çıxanda Timay oğlu
Bartimay adlı bir kor dilənçi yol kənarında oturmuşdu.
47 Nazaretli İsanın orada olduğunu eşitdikdə «Ey Davud
Oğlu İsa! Mənə rəhm elə!» deyə bağırmağa başladı. 48 Çox
adamsa ona qadağan edib susdurmaq istədisə də, o «Ey
Davud Oğlu! Mənə rəhm elə!» deyə daha ucadan bağırdı.
49 İsa dayanıb dedi: «Onu çağırın». Onlar bu kor adamı
çağıraraq dedilər: «Cəsarətli ol, qalx, O səni çağırır». 50 O,
üst paltarını üstündən atdı və yerindən sıçrayaraq İsanın
yanına gəldi. 51 İsa ondan soruşdu: «Nə istəyirsən, sənin

üçün edim?» Kor adam Ona dedi: «Rabbuni, gözlərim
açılsın». 52 İsa ona dedi: «Get, imanın səni xilas etdi».
Həmin an bu adamın gözləri açıldı və o da İsanın ardınca
getdi.

11 Onlar Yerusəlimə yaxınlaşarkən Zeytun dağının
yamacındakı Bet-Faqe ilə Bet-Anyaya gəldikləri zaman
İsa şagirdlərindən ikisini göndərərək 2 onlara dedi:
«Qarşınızdakı kəndə gedin. Oraya girən kimi hələ heç
kəsin minmədiyi, bağlanmış bir sıpa tapacaqsınız. Onu
açıb buraya gətirin. 3 Kim sizdən soruşsa: "Bunu nə üçün
edirsiniz?", ona "bu sıpa Rəbbə lazımdır, tezliklə yerinə
qaytaracaq" deyin». 4 Onlar getdilər. Küçədə bir evin
qapısının kənarına bağlanmış sıpa tapıb onu açdılar.
5 Orada duran bəzi adamlar onlardan soruşdu: «Nə
edirsiniz? Bu sıpanı nə üçün açırsınız?» 6 Şagirdlər İsanın
dediklərini onlara təkrarlayanda o adamlar şagirdlərə
imkan verdilər. 7 Onlar sıpanı İsanın yanına gətirdilər
və öz paltarlarını sıpanın üstünə sərdilər. İsa sıpanın
belinə mindi. 8 Bir çoxu paltarlarını, bəzisi də ətrafdakı
ağaclardan kəsdikləri budaqları yola döşədi. 9 İsanın
önündə gedənlər və ardınca gələnlər belə nida edirdilər:
«Hosanna! Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun! 10 Atamız
Davudun gələn Padşahlığı xeyir-dualı olsun! Ən ucalarda
hosanna!» 11 İsa Yerusəlimə daxil olub məbədə girdi. O hər
şeyə nəzər saldı. Sonra On İki şagirdlə bərabər Bet-Anyaya
getdi, çünki artıq gec idi. 12 Ertəsi gün onlar Bet-Anyadan
çıxdılar. O zaman İsa acmışdı. 13 Uzaqda yarpaqlı bir əncir
ağacı gördü və ağaca yaxınlaşdı ki, bəlkə onda meyvə
tapar. Amma onun yanına gələndə ağacda yarpaqdan

başqa bir şey tapmadı, çünki əncirin bar mövsümü
deyildi. 14 Onda İsa ağaca dedi: «Qoy səndən bir daha
heç kəs meyvə yeməsin!» Bunu şagirdləri də eşitdi. (aiōn
g165) 15 Onlar Yerusəlimə gəldilər. İsa məbədə girib orada
alver edənləri qovmağa başladı. Sərrafların masalarını
və göyərçin satanların kürsülərini çevirdi, 16 heç kimi
yük daşıyaraq məbəd həyətlərindən keçməyə qoymadı.
17 Onlara təlim öyrədərək dedi: «Məgər yazılmayıb ki,
“Mənim evim bütün xalqlar üçün Dua evi adlandırılacaq”?
Amma siz onu “quldur yuvasına” çevirmisiniz!» 18 Bunu
eşidən başçı kahinlər və ilahiyyatçılar İsanı öldürmək
üçün yol axtarırdılar. Çünki bütün xalq Onun təliminə
təəccübləndiyi üçün Ondan qorxurdular. 19 Axşam olanda
İsa və şagirdləri şəhərdən kənara çıxdı. 20 Səhər erkən
onlar əncir ağacının yanından keçəndə gördülər ki, ağac
kökündən quruyub. 21 Hadisəni xatırlayan Peter İsaya
dedi: «Rabbi, bax lənətlədiyin əncir ağacı quruyub».
22 İsa cavab verib onlara dedi: «Allaha imanınız olsun.
23 Sizə doğrusunu deyirəm: kim bu dağa “Qalx, dənizə
atıl!” deyərsə və ürəyində şübhə etmədən dediyinin
olacağına inanarsa, onun üçün ediləcək. 24 Buna görə
sizə deyirəm: dua edib hər nə diləsəniz, inanın ki, artıq
almısınız və istədiyiniz sizin üçün ediləcək. 25 Durub dua
edəndə kimdən narazılığınız varsa, bağışlayın ki, göylərdə
olan Atanız da təqsirlərinizi bağışlasın». 27 Onlar yenə
Yerusəlimə gəldilər. İsa məbəddə gəzən zaman başçı
kahinlər, ilahiyyatçılar və ağsaqqallar Ona yaxınlaşıb 28
dedilər: «Sən bu işləri hansı səlahiyyətlə edirsən? Bu işləri
görmək üçün Sənə bu səlahiyyəti kim verib?» 29 İsa onlara

belə cavab verdi: «Mən də sizə bir sual verəcəyəm; ona
cavab versəniz, Mən də bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi
sizə deyərəm. 30 Yəhyanın vəftizi göydən idimi, yoxsa
insanlardan? Mənə cavab verin». 31 Onlarsa aralarında
müzakirə edərək belə dedilər: «Əgər desək "göydən",
"Bəs nə üçün ona inanmadınız?" deyəcək. 32 Amma desək
"insanlardan"?» O zaman xalqdan qorxurdular, çünki
hamı Yəhyanı həqiqi peyğəmbər sayırdı. 33 Cavabında
İsaya dedilər: «Bilmirik». İsa da onlara dedi: «Bunları
hansı səlahiyyətlə etdiyimi Mən də sizə demirəm».

12 İsa məsəllər söyləyib onlarla danışmağa başladı: «Bir
adam üzüm bağı saldı, oranın ətrafına çəpər çəkdi. İçində
yer qazaraq üzümsıxan düzəltdi, nəzarət qülləsi tikdi.
Sonra isə bağı bağbanlara icarəyə verərək başqa ölkəyə
getdi. 2 Məhsul vaxtı çatanda bağbanların yanına bir
qul göndərdi ki, üzüm bağının məhsulundan bir qədərini
onlardan alsın. 3 Lakin bağbanlar qulu tutub döydülər
və əliboş geri qaytardılar. 4 Bağ sahibi onların yanına
yenə başqa bir qul göndərdi. Onun da başını vurub
yardılar və biabır etdilər. 5 Başqasını göndərdi, onu
isə öldürdülər. O, çox adam göndərdi, onlardan bəzisini
döydülər, bəzisini isə öldürdülər. 6 Yanında ancaq bir nəfər
qalmışdı ki, bu da onun sevimli oğlu idi. "Oğluma hörmət
edərlər" deyərək axırda onu onların yanına göndərdi. 7
Bağbanlarsa bir-birlərinə dedilər: "Varis budur. Gəlin onu
öldürək, onda miras bizə qalacaq". 8 Beləcə onu tutub
öldürdülər və bağdan kənara atdılar. 9 Beləliklə, bağ
sahibi nə edəcək? Gəlib bağbanları həlak edəcək və bağı
başqalarına verəcək. 10 Məgər siz bu Müqəddəs Yazını

oxumamısınız? “Bənnaların rədd etdiyi daş Guşədaşı
olub. **11** Bu, Rəbbin işi idi, Gözümüzdə xariqəli bir işdir”».
12 Yəhudi rəhbərləri başa düşdülər ki, İsa bu məsəli
onlar barədə söylədi. Ona görə də İsanı tutmaq üçün yol
axtarırdılar, lakin camaatdan qorxdular. Beləcə Onu tərk
edib getdilər. **13** Sonra İsanı dediyi sözlərlə tələyə salmaq
üçün fariseylərdən və hirodçulardan bəzisini Onun yanına
göndərdilər. **14** Onlar gəlib İsaya dedilər: «Müəllim, biz
bilirik ki, Sən etibarlı adamsan və heç kimə tərəfkeşlik
etmirsən. Çünki insanlar arasında fərq qoymursan və
Allahın yolunu həqiqətə görə öyrədirsən. Bizim üçün
qeysərə vergi verməyə icazə var ya yox? Biz vergi verək
ya yox?» **15** Onların ikiüzlülüyünü bilən İsa dedi: «Məni
niyə sınağa çəkirsiniz? Mənə bir dinar gətirin, baxım».
16 Onlar da gətirdilər. İsa soruşdu: «Sikkənin üstündəki
bu təsvir və yazı kimindir?» Ona dedilər: «Qeysərin».
17 İsa onlara dedi: «Elə isə, qeysərin haqqını qeysərə,
Allahın haqqını Allaha verin». Onlar İsanın sözlərinə
heyrətləndilər. **18** Dirilmənin olmadığını iddia edən bəzi
sadukeylər İsanın yanına gəlib soruşdular: **19** «Müəllim,
Musa bizim üçün belə yazmışdır: “Əgər bir adamın qardaşı
ölsə, arvadı dul qalsa, amma övladı olmazsa, o biri qardaş
bu dul arvadı alıb ölən qardaşın nəslini davam etdirsin”.
20 Yeddi qardaş var idi. Birincisi bir arvad aldı, amma
övladı olmadan öldü. **21** Bu arvadı ikinci qardaş aldı, o da
özündən sonra övlad qoymadan öldü, üçüncüsü də, **22**
hətta yeddincisinə qədər belə etdi, amma övladı olmadan
öldü. Hamısından sonra bu qadın da öldü. **23** Qiyamət
günündə, ölülər dirilində bu qadın onlardan hansının

arvadı olacaq? Çünki yeddi qardaşın yeddisi də bu qadını
almışdı». **24** İsa onlara belə cavab verdi: «Nə Müqəddəs
Yazıları, nə də Allahın qüdrətini bilirsiniz. Yanılmanıza
səbəb bu deyilmi? **25** İnsanlar ölülər arasından dirilində
nə evlənir, nə də ərə gedirlər. Ancaq səmadakı mələklər
kimi olurlar. **26** Bəs ölülərin dirildiyinə gəlincə, Musanın
kitabındakı kolla bağlı əhvalatda Allahın necə ona "Mən
İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahıyam"
dediyini oxumamısınızmı? **27** Allah ölülərin deyil,
dirilərin Allahıdır. Beləliklə, siz çox yanılırsınız». **28**
İlahiyyatçılardan biri gəlib onların mübahisələrinə qulaq
asdı və İsanın onlara yaxşı cavab verdiyini görüb Ondan
soruşdu: «Əmrlərin ən əsası hansıdır?» **29** İsa cavab verdi:
«Əmrlərin ən əsası budur: "Dinlə, ey İsrail! Allahımız Rəbb
yeganə Rəbdir. **30** Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə, bütün
varlığınla, bütün düşüncənlə və bütün gücünlə sev". **31**
İkincisi də budur: "Qonşunu özün kimi sev". Bunlardan
böyük əmr yoxdur». **32** İlahiyyatçı Ona dedi: «Müəllim,
Sən nə yaxşı dedin, həqiqəti söylədin. Allah yeganədir,
Ondan başqası yoxdur. **33** Onu bütün qəlbinlə, bütün
ağlınla və bütün gücünlə sevmək, qonşunu da özün kimi
sevmək yandırma qurbanlarının və başqa qurbanların
hamısından daha vacibdir». **34** Dərrakəli cavab verdiyini
görən İsa ona dedi: «Sən Allahın Padşahlığından uzaq
deyilsən». Bundan sonra heç kim İsadan bir şey soruşmağa
cəsarət etmədi. **35** İsa məbəddə təlim öyrədərək belə
sual verdi: «Niyə ilahiyyatçılar Məsih Davudun Oğludur
deyirlər? **36** Davud özü Müqəddəs Ruh vasitəsilə "Rəbb
mənim Ağama dedi: ‹Mən düşmənlərini ayaqlarının altına

salanadək Sağımda otur›” deyib. **37** Davud özü Ona “Ağa”
deyə müraciət edir. O necə Davudun oğlu ola bilər?»
Böyük izdiham sevinclə Ona qulaq asırdı. **38** İsa təlim
öyrədərək dedi: «İlahiyyatçılardan özünüzü qoruyun.
Onlar uzun paltarlarda gəzməyi, bazar meydanlarında
salam almağı, **39** sinaqoqlarda baş kürsüləri, ziyafətlərdə
yuxarı başı tutmağı xoşlayarlar. **40** Onlar dul qadınların
evlərini yeyib-dağıdar və özlərini göstərmək üçün uzun-
uzadı dua edərlər. Bu adamların cəzası daha ağır olacaq».
41 İsa məbədin ianə qutusunun qarşısında oturub xalqın
oraya necə pul atmasına baxırdı. Bir çox varlı adam oraya
böyük məbləğdə pul atırdı. **42** Bir kasıb dul qadın da
gəlib bir kodrant məbləğində iki lepton pul atdı. **43** İsa
şagirdlərini yanına çağırıb onlara dedi: «Sizə doğrusunu
deyirəm: bu kasıb dul qadın ianə qutusuna hamıdan çox
pul atdı. **44** Çünki onların hamısı varlarının artıqlığından
verdi, bu qadın isə kasıblığına baxmayaraq, dolanmaq
üçün əlində nə varsa, hamısını verdi».

13 İsa məbəddən çıxarkən şagirdlərindən biri Ona dedi:
«Müəllim, bax nə gözəl daşlar, nə gözəl binalardır!» **2** İsa
ona dedi: «Bu böyük binaları görürsənmi? Onların daşı
daş üstündə qalmayacaq, hamısı yerlə yeksan olacaq». **3**
İsa məbədlə üzbəüz olan Zeytun dağında oturanda Peter,
Yaqub, Yəhya və Andrey Ondan ayrılıqda soruşdu: **4**
«Bizə söylə, bu dediklərin nə vaxt baş verəcək? Bunların
hamısı başa çatmaq üzrə olanda hansı əlamətlər olacaq?»
5 İsa onlara cavab verməyə başladı: «Ehtiyatlı olun,
qoy sizi heç kim aldatmasın. **6** Mənim adımla çox
adam gəlib “mən Oyam” deyərək çoxlarını aldadacaq.

7 Müharibələr və müharibə xəbərləri eşidəndə təlaşa
düşməyin. Bunlar baş verməlidir, amma bu hələ hər
şeyin axırı deyil. 8 Çünki millət millətə, padşahlıq
padşahlığa qarşı çıxacaq. Yerbəyer zəlzələlər və aclıq
olacaq. Bunlar sanki doğuş ağrılarının başlanğıcıdır. 9
Amma siz ehtiyatlı olun. Adamlar sizi məhkəmələrə
çəkəcək, sinaqoqlarda döyəcəklər. Onlara şəhadət etmək
üçün siz Mənə görə valilərin və padşahların qarşısında
duracaqsınız. 10 Əvvəlcə bütün millətlərə Müjdə vəz
olunmalıdır. 11 Sizi aparıb məhkəməyə çəkəndə nə
deyəcəyiniz barədə qabaqcadan qayğı çəkməyin, amma
həmin vaxt sizə nə bildirilərsə, onu danışın. Çünki
danışan siz yox, Müqəddəs Ruhdur. 12 Qardaş qardaşı,
ata övladını ölümə təslim edəcək. Övladlar ata-anasına
qarşı çıxıb onları edam etdirəcək. 13 Mənim adıma görə
hamı sizə nifrət edəcək. Amma axıracan dözən xilas
olacaq. 14 Viranəlik gətirən iyrənc şeyin heç olmamalı
yerdə qoyulduğunu gördüyünüz zaman – qoy oxuyan
bunu anlasın – Yəhudeyada olanlar dağlara qaçsın. 15
Damda olan evindən nə isə götürmək üçün aşağı enib
evinə girməsin. 16 Tarlada olan üst paltarını götürmək
üçün geri qayıtmasın. 17 Həmin günlər hamilələrin və
körpə əmizdirənlərin vay halına! 18 Dua edin ki, bu
hadisə qış fəslində baş verməsin. 19 Çünki o günlərdə
elə bir əzab-əziyyət olacaq ki, Allahın yaratdığı bu
kainatın başlanğıcından indiyə qədər beləsi olmayıb və
heç olmayacaq da. 20 Əgər Rəbb o günləri qısaltmasaydı,
heç bir insan xilas ola bilməzdi. Amma Rəbb seçilmişlərə
– Öz seçdiyi insanlara görə o günləri qısaldıb. 21 O zaman

əgər kimsə sizə desə ki, “bax, Məsih buradadır” yaxud da
“bax, oradadır”, inanmayın. **22** Çünki yalançı məsihlər
və yalançı peyğəmbərlər törəyəcək. Onlar əlamətlər və
xariqələr göstərəcəklər ki, imkan taparlarsa, seçilmişləri
də aldatsınlar. **23** Amma siz ehtiyatlı olun! Bax Mən sizə
hər şeyi əvvəlcədən söyləmişəm. **24** Amma o günlərdə,
o əzab-əziyyətdən sonra Günəş tutulacaq, Ay nurunu
saçmayacaq, **25** Ulduzlar göydən töküləcək, Səma cisimləri
lərzəyə gələcək. **26** O zaman onlar Bəşər Oğlunun buludlar
içində böyük qüdrət və izzətlə gəldiyini görəcək. **27**
Onda Bəşər Oğlu mələklərini göndərəcək və yer üzünün
ucundan göyün ucuna qədər dörd külək istiqamətindən
Öz seçdiklərini toplayacaq. **28** Əncir ağacından ibrət
alın: onun budağı cücərib yarpaqlananda bilirsiniz ki,
yay fəsli artıq yaxındır. **29** Eləcə siz də bu şeylərin baş
verdiyini görəndə bilin ki, Bəşər Oğlu yaxındadır, lap
qapıdadır. **30** Sizə doğrusunu deyirəm: bu nəsil ömrünü
sona çatdırmazdan əvvəl bütün bunlar baş verəcək. **31**
Yer və göy keçib gedəcək, amma Mənim sözlərim əsla
keçib getməyəcək. **32** Lakin o günü və o saatı nə səmadakı
mələklər, nə də Oğul bilir. Atadan başqa heç kim bilmir.
33 Ehtiyatlı olun, oyaq olun. Çünki bilmirsiniz ki, o an nə
vaxt gələcək. **34** Bu, səyahətə çıxan bir adama bənzəyir.
Evindən ayrılarkən qullarına səlahiyyət verir və hərəsinə
bir iş tapşırır. Qapı nəzarətçisinə də əmr edir ki, oyaq
olsun. **35** Ona görə də oyaq olun. Çünki ev sahibinin
nə vaxt – axşammı, gecə yarısımı, xoruz banlayandamı
yaxud sübh tezdənmi gələcəyini bilmirsiniz. **36** Qoy o

qəfil gəlib sizi yatan görməsin. **37** Sizə söylədiklərimi
hamıya deyirəm, oyaq olun!»

14 Pasxa və Mayasız Çörək bayramına iki gün qalmışdı.
Başçı kahinlər və ilahiyyatçılar İsanı hiylə ilə tutub
öldürmək üçün bir yol axtarırdılar. **2** Onlar deyirdilər:
«Bunu bayramda etməyək, yoxsa xalq arasında qarışıqlıq
düşər». **3** İsa Bet-Anyada cüzamlı Şimonun evində süfrəyə
oturanda bir qadın Onun yanına gəldi və qadının əlində
içində çox bahalı xalis nard yağı olan ağ mərmər qab var
idi. Qadın qabı sındıraraq yağı İsanın başına tökdü. **4**
Bəziləri acıqlanıb bir-birlərinə dedilər: «Bu ətir niyə boş
yerə israf olunur? **5** Axı bu ətiri üç yüz dinardan artıq
qiymətə satıb pulunu yoxsullara vermək olardı». Onlar
qadını danladılar. **6** Lakin İsa dedi: «Qadını rahat buraxın.
Niyə onu incidirsiniz? O Mənim üçün gözəl bir iş gördü.
7 Yoxsullar həmişə sizin yanınızdadır, istədiyiniz vaxt
onlara kömək edə bilərsiniz. Mənsə həmişə yanınızda
olmayacağam. **8** Qadın bacardığını etdi. Mənim bədənimə
dəfn üçün əvvəlcədən yağ çəkdi. **9** Sizə doğrusunu
deyirəm: dünyanın hansı yerində Müjdə vəz edilərsə, bu
qadının etdiyi bu iş də danışılacaq ki, o yada salınsın». **10**
O zaman On İki şagirddən biri olan Yəhuda İskaryot İsanı
başçı kahinlərə təslim etmək niyyəti ilə onların yanına
getdi. **11** Başçı kahinlər bunu eşidərkən sevindilər və
Yəhudaya pul verəcəklərini vəd etdilər. O da İsanı təslim
etmək üçün fürsət axtarmağa başladı. **12** Pasxa quzusu
qurban kəsildiyi Mayasız Çörək bayramının ilk günü
şagirdləri İsadan soruşdular: «Sənin Pasxa yeməyin üçün
haraya gedib hazırlıq görməyimizi istəyirsən?» **13** İsa da

şagirdlərindən ikisini göndərdi və dedi: «Şəhərə girin,
orada qarşınıza səhənglə su daşıyan bir nəfər çıxacaq.
Onun ardınca gedin. **14** O hansı evə girərsə, oranın
sahibinə deyin: “Müəllim deyir: ‹Şagirdlərimlə birgə
Pasxa yeməyini yeyəcəyim qonaq otağım haradadır?›”
15 Ev sahibi sizə yuxarı mərtəbədə döşənib hazırlanmış
böyük bir otaq göstərəcək. Orada bizim üçün hazırlıq
işləri görün». **16** Şagirdlər yola çıxıb şəhərə getdilər.
Hər şeyin Onun dediyi kimi olduğunu gördülər və Pasxa
yeməyi üçün hazırlıq etdilər. **17** Axşam düşəndə İsa On
İki şagirdi ilə birlikdə gəldi. **18** Onlar süfrəyə oturub
yemək yeyərkən İsa dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm:
sizlərdən biri – Mənimlə yemək yeyən biri Mənə xəyanət
edəcək». **19** Onlar kədərlənməyə başladılar və bir-bir
Ondan soruşdular: «Mən deyiləm ki?» **20** İsa onlara dedi:
«Siz On İki nəfərdən biridir. Mənimlə birlikdə çörəyini
qaba batıran odur. **21** Bəşər Oğlu Özü barəsində yazıldığı
kimi gedir. Amma vay o adamın halına ki, Bəşər Oğluna
xəyanət edir! O adam heç doğulmasaydı, onun üçün daha
yaxşı olardı». **22** Onlar yeyəndə İsa çörək götürdü, şükür
duası edib onu böldü və şagirdlərə verərək dedi: «Alın!
Bu Mənim bədənimdir». **23** Sonra bir kasa götürdü və
şükür edib onu da şagirdlərə verdi və hamısı oradan içdi.
24 İsa onlara dedi: «Bu, Əhdin bağlanması üçün çoxları
uğrunda axıdılan Mənim qanımdır. **25** Sizə doğrusunu
deyirəm: Allahın Padşahlığında təzəsini içəcəyim günə
qədər üzüm ağacının məhsulundan əsla içməyəcəyəm».
26 Onlar ilahi oxuyandan sonra çıxdılar və Zeytun dağına
tərəf getdilər. **27** İsa şagirdlərinə dedi: «Hamınız Məni

atıb gedəcəksiniz, çünki belə yazılıb: “Çobanı vuracağam,
Qoyunlar pərən-pərən olacaq”. **28** Amma Mən dirilən dən
sonra sizdən qabaq Qalileyaya gedəcəyəm». **29** Peter Ona
dedi: «Hamı Səni atıb getsə də, mən belə etməyəcəyəm».
30 İsa ona dedi: «Sənə doğrusunu deyirəm: bu gün, bu
gecə xoruz iki dəfə banlamazdan əvvəl sən Məni üç
dəfə inkar edəcəksən». **31** Amma Peter daha qətiyyətlə
danışdı: «Əgər Sənin lə birlikdə ölməyim lazım olsa belə,
Səni əsla inkar etməyəcəyəm». Bütün şagirdlər də belə
dedilər. **32** Sonra Getsemani adlanan bir yerə gəldilər. İsa
şagirdlərinə dedi: «Mən dua edərkən siz burada oturub-
qalın». **33** O, Peteri, Yaqubu və Yəhyanı Özü ilə apardı.
Özündə bir həyəcan və narahatlıq hiss etməyə başladı.
34 Onlara belə dedi: «Ürəyimi elə dərin kədər bürüyüb,
az qalır ki, ölüm. Burada qalın və oyaq olun». **35** İsa
bir qədər irəli getdi və üzüstə yerə qapanıb dua etdi ki,
mümkündürsə, bu an Ondan yan keçsin. **36** O belə dedi:
«Abba – Ata, Sənin üçün hər şey mümkündür. Bu kasanı
Məndən uzaqlaşdır. Amma Mənim yox, Sənin iradən
olsun». **37** İsa şagirdlərin yanına qayıdıb gördü ki, onlar
yatıb. O, Peteri səslədi: «Şimon, yatmısan? Məgər bir
saat oyaq qala bilməzdin? **38** Oyaq qalıb dua edin ki,
sınağa düşməyəsiniz. Ruh həvəsli, cisimsə gücsüzdür». **39**
İsa yenə oradan uzaqlaşdı və eyni sözləri təkrar edərək
dua etdi. **40** Qayıdanda gördü ki, onlar yenə yatıb.
Çünki onların gözləri yumulurdu. Bilmədilər ki, İsaya
nə desinlər. **41** İsa üçüncü dəfə onların yanına qayıdıb
dedi: «Hələ də yatıb dincəlirsiniz? Bəsdir! Vaxt yetişdi!
Budur, Bəşər Oğlu günahkarların əlinə təslim olunur. **42**

Qalxın gedək. Budur, Mənə xəyanət edən gəlir!» **43** İsa
hələ danışarkən On İki şagirddən biri olan Yəhuda gəlib
çıxdı. Onun yanında başçı kahinlərin, ilahiyyatçıların
və ağsaqqalların göndərdiyi əli qılınclı və dəyənəkli bir
dəstə adam var idi. **44** İsaya xəyanət edən Yəhuda onlara
işarə ilə bildirib demişdi: «Kimi öpsəm, İsa Odur. Onu
tutub möhkəm nəzarət altında aparın». **45** O anda İsaya
yaxınlaşıb «Rabbi!» deyərək Onu öpdü. **46** Yanındakı
adamlar əl atıb İsanı tutdular. **47** İsanın yanındakılardan
biri qılınc çəkdi və baş kahinin qulunu vurub qulağını
qopartdı. **48** İsa onlara dedi: «Nə üçün quldur üstünə gələn
kimi qılınc və dəyənəklərlə Məni tutmağa gəlmisiniz? **49**
Hər gün məbəddə sizin yan-yörənizdə təlim öyrədirdim,
heç Məni tutmadınız. Amma qoy Müqəddəs Yazılar yerinə
yetsin». **50** Onda hamı İsanı atıb qaçdı. **51** Çılpaq bədənini
kətan örtüklə bürüyən bir gənc İsanın ardınca gedirdi.
Əsgərlər onu yaxaladılar. **52** Amma o, kətan örtükdən
sıyrılıb çılpaq qaçdı. **53** İsanı baş kahinin yanına gətirdilər.
Başçı kahinlərin hamısı, ağsaqqallar və ilahiyyatçılar da
oraya toplaşdı. **54** Peter uzaqdan baş kahinin həyətinə
qədər İsanın ardınca gedirdi. O, mühafizəçilərlə birgə
həyətdə, tonqalın ətrafında oturub qızınırdı. **55** Başçı
kahinlər və Ali Şuranın hamısı İsanı edam etmək üçün
Onun əleyhinə şahidlik ifadəsi axtarırdılar, amma tapa
bilmirdilər. **56** Çoxları Onun əleyhinə yalançı şahidlik
etdi, lakin ifadələri bir-birinə uyğun gəlmirdi. **57** Bəziləri
qalxıb Onun əleyhinə yalançı şahidlik edərək dedilər: **58**
«Biz Onun belə dediyini eşitdik: “Mən əllə qurulan bu
məbədi dağıdıb üç gün ərzində əllə qurulmayan başqa bir

məbəd tikəcəyəm”». 59 Amma onların da ifadələri bir-
birinə uyğun gəlmirdi. 60 Baş kahin toplantı arasından
ayağa qalxıb İsadan soruşdu: «Sənin heç cavabın yoxdur?
Onlar Sənin əleyhinə bu nə ifadədir verirlər?» 61
Amma İsa susmaqda davam etdi, heç cavab vermədi. Baş
kahin yenə Ondan soruşdu: «Xeyir-dua Sahibi Olanın
Oğlu Məsih Sənsənmi?» 62 İsa ona dedi: «Mənəm! Siz
Bəşər Oğlunun Qüdrətli Olanın sağında oturduğunu və
göyün buludları ilə gəldiyini görəcəksiniz». 63 Onda baş
kahin əynindəki paltarını cırıb dedi: «Artıq şahidlərə nə
ehtiyacımız var? 64 Siz Onun küfr söylədiyini eşitdiniz!
Bəs buna nə deyirsiniz?» Onların hamısı İsa üçün hökm
verdi ki, O, ölüm cəzasına layiqdir. 65 Bəziləri Onun
üstünə tüpürməyə, Onun gözlərini bağlayaraq yumruq
vurmağa başladılar və dedilər: «Peyğəmbərlik elə görək!»
Mühafizəçilər də tutub Ona şillə vurdular. 66 Peter
aşağıda, həyətdə ikən baş kahinin qarabaşlarından biri
gəldi. 67 Qızınmaqda olan Peteri görən kimi onu diqqətlə
süzüb dedi: «Sən də Nazaretli İsa ilə birlikdə idin». 68
Amma Peter bunu inkar edərək dedi: «Bilmirəm və başa
düşmürəm, sən nə danışırsan». O, bayır qapının önünə
çıxdı və bu anda xoruz banladı. 69 Qarabaş Peteri görəndə
yenə yanındakılara deməyə başladı: «Bu da onlardandır».
70 Peter yenə inkar etdi. Bir az sonra orada duranlar
yenə ona dedilər: «Doğrudan da, sən onlardansan, çünki
Qalileyalısan». 71 Peter isə özünü qarğıyıb and içərək
dedi: «Dediyiniz o Adamı tanımıram». 72 Həmin anda
xoruz ikinci dəfə banladı. Peter İsanın «xoruz iki dəfə

banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən»
dediyi sözü yadına saldı. Ona görə ağlamağa başladı.

15 Səhər erkən başçı kahinlər, ağsaqqallar, ilahiyyatçılar
və Ali Şuranın hamısı dərhal məşvərət edəndən sonra
İsanın əl-qolunu bağlayaraq Pilatın yanına aparıb ona
təslim etdilər. **2** Pilat Ondan «Yəhudilərin Padşahı
Sənsənmi?» deyə soruşdu. İsa cavabında ona dedi: «Sənin
dediyin kimidir». **3** Başçı kahinlər Onu çox şeydə ittiham
edirdilər. **4** Pilat Ondan yenə soruşdu: «Heç cavab
verməyəcəksənmi? Gör Səni nə qədər ittiham edirlər!»
5 Amma İsa yenə də ona cavab vermədi. Pilat buna
heyrətləndi. **6** Hər Pasxa bayramında Pilat xalqın xahişi
ilə bir məhbusu azad edərdi. **7** Üsyan zamanı adam
öldürən üsyançılarla birlikdə Barabba adlı bir nəfər də
həbs olunmuşdu. **8** Xalq Pilatın yanına çıxıb ondan xahiş
etməyə başladı ki, həmişəki kimi onların istəyini yerinə
yetirsin. **9** Pilat onlara cavab verərək dedi: «İstəyirsiniz,
sizin üçün Yəhudilərin Padşahını azad edim?» **10** Çünki
başçı kahinlərin İsanı paxıllıqdan təslim etdiyini bilirdi.
11 Ancaq başçı kahinlər xalqı qızışdırdılar ki, İsanın yox,
Barabbanın azad olmasını xahiş etsinlər. **12** Pilat yenə
onlardan soruşaraq dedi: «Bəs nə istəyirsiniz? Yəhudilərin
Padşahı dediyiniz bu Adama nə edim?» **13** «Onu çarmıxa
çək!» deyə yenə bağırdılar. **14** Pilat «Axı O nə pislik edib?»
deyə soruşdu. Onlarsa «Onu çarmıxa çək!» deyə daha
ucadan bağırdılar. **15** Xalqı razı salmaq istəyən Pilat onlar
üçün Barabbanı azad etdi. İsanı isə qamçılatdıqdan sonra
çarmıxa çəkilməyə təslim etdi. **16** Əsgərlər İsanı həyətdən
içəriyə, yəni vali sarayına apardılar. Bütün alayı topladılar.

17 Ona tünd qırmızı bir xalat geyindirdilər və tikanlardan
bir tac hörüb başına qoydular. **18** «Yəhudilərin Padşahı
sağ olsun!» deyərək İsanı salamlamağa başladılar. **19**
Sonra qamışla Onun başına vurub Ona tüpürdülər və
önündə diz çökərək səcdə qıldılar. **20** Onu ələ salandan
sonra tünd qırmızı xalatı əynindən çıxarıb Öz paltarlarını
geyindirdilər. Sonra Onu çarmıxa çəkmək üçün bayıra
apardılar. **21** O vaxt Şimon adlı Kirenalı bir nəfər kənd
yerindən gəlib oradan keçirdi. O, İsgəndər və Rufusun
atasıdır. Onu İsanın çarmıxını daşımağa məcbur etdilər.
22 İsanı Qolqota adlanan yerə gətirdilər. «Qolqota» «Kəllə
yeri» deməkdir. **23** Ona mirra ilə qarışıq şərab vermək
istədilər, amma O imtina etdi. **24** İsanı çarmıxa çəkdilər.
Paltarlarını isə «kimə nə düşdü-düşdü» deyə püşk ataraq
aralarında bölüşdürdülər. **25** Üçüncü saat idi ki, İsanı
çarmıxa çəkdilər. **26** Onun üzərində ittihamını göstərən
belə yazı var idi: «Yəhudilərin Padşahı». **27** Onunla
birlikdə biri sağında, biri də solunda iki qulduru da
çarmıxa çəkdilər. **29** Gəlib-keçənlər başlarını yırğalayıb
Ona böhtan ataraq «Nə oldu, ey məbədi dağıdıb üç
gündə tikən! **30** İndi Özünü xilas et və çarmıxdan düş!»
deyirdilər. **31** Başçı kahinlər də ilahiyyatçılarla birgə
eyni şəkildə İsanı ələ salaraq bir-birlərinə deyirdilər:
«Başqalarını xilas edirdi, amma Özünü xilas edə bilmir!
32 İsrailin Padşahı Məsih qoy indi çarmıxdan düşsün
ki, biz də görüb iman edək». İsa ilə birlikdə çarmıxa
çəkilənlər də Onu təhqir edirdilər. **33** Altıncı saatdan
doqquzuncu saata qədər bütün yer üzünə qaranlıq çökdü.
34 Doqquzuncu saatda İsa uca səslə nida edərək dedi:

«Elohi, Elohi, lema şabaqtani?» Bu «Ey Allahım, Allahım,
niyə Məni tərk etdin?» deməkdir. **35** Orada dayananların
bəzisi bunu eşidərkən dedi: «Baxın, İlyası çağırır». **36**
Bir nəfər qaçıb bir süngəri şərab sirkəsi ilə doldurdu və
bir qamışın ucuna keçirərək İsaya verdi ki, içsin və dedi:
«Onu rahat buraxın, görək İlyas gəlib Onu çarmıxdan
düşürəcəkmi?» **37** İsa uca səslə qışqırıb son nəfəsini
verdi. **38** O anda məbədin pərdəsi yuxarıdan aşağıya qədər
iki yerə parçalandı. **39** İsanın qarşısında duran yüzbaşı
Onun son nəfəsini belə verdiyini gördükdə «doğrudan
da, bu Adam Allahın Oğlu idi» dedi. **40** Olub-keçənlərə
uzaqdan baxan qadınlar da var idi. Məcdəlli Məryəm,
kiçik Yaqubun və Yusifin anası Məryəmlə Şalomit də
onların arasında idi. **41** İsa hələ Qalileyada olanda bu
qadınlar Onun ardınca getmiş və Ona xidmət etmişdilər.
Onunla birgə Yerusəlimə gələn xeyli qadın da orada idi.
42 O gün Hazırlıq günü, yəni Şənbədən əvvəlki gün idi.
Artıq axşam düşəndə **43** Ali Şuranın hörmətli üzvlərindən
biri olan, Allahın Padşahlığını gözləyən Arimateyalı
Yusif gəldi. O cəsarət edib Pilatın yanına getdi və İsanın
cəsədini istədi. **44** Pilat İsanın belə tez ölməsinə heyrət
etdi və yüzbaşını yanına çağırıb soruşdu: «O çoxdanmı
ölüb?» **45** Yüzbaşıdan vəziyyəti öyrənəndən sonra cəsədi
Yusifə verdi. **46** Yusif kəfən aldı, cəsədi çarmıxdan endirib
kəfənə bükdü və qayada qazılmış qəbirə qoydu. O, qəbirin
ağzına bir daş yuvarladı. **47** Məcdəlli Məryəm və Yusifin
anası Məryəm baxıb cəsədin hara qoyulduğunu gördülər.

16 Şənbə günü keçəndən sonra Məcdəlli Məryəm,
Yaqubun anası Məryəm və Şalomit ətirlər aldılar ki,

gedib İsanın cəsədinə çəksinlər. **2** Həftənin ilk günü səhər
tezdən, günəş doğanda onlar qəbirin yanına gəldilər. **3**
Onlar bir-birlərinə deyirdilər: «Görəsən qəbirin ağzındakı
daşı bizim üçün kim kənara yuvarlayacaq?» **4** Başlarını
qaldırıb baxanda gördülər ki, daş kənara yuvarlanıb. Bu
daş nəhəng idi. **5** Qəbirə girib sağ tərəfdə ağ xalat geyinmiş
bir gəncin oturduğunu gördülər və heyrətə gəldilər. **6** Bu
şəxs onlara dedi: «Siz heyrətlənməyin! Çarmıxa çəkilmiş
Nazaretli İsanı axtarırsınız. O dirilmişdir! Burada yoxdur.
Bax bu Onu qoyduqları yerdir. **7** İndi isə gedin, Onun
şagirdlərinə və Peterə belə söyləyin: "İsa Qalileyaya sizdən
qabaq gedir. Sizə dediyi kimi Onu orada görəcəksiniz"».
8 Qadınlar qəbirdən çıxıb qaçdılar. Onları bir lərzə
bürümüşdü, mat qalmışdılar. Qorxularından heç kimə bir
söz demirdilər. **9 (note: The most reliable and earliest manuscripts
do not include Mark 16:9-20.)** İsa həftənin birinci günü səhər
tezdən, diriləndən sonra əvvəlcə yeddi cin qovduğu
Məcdəlli Məryəmə göründü. **10** Məryəm gedib İsanın
yanında olub, indi isə yas tutaraq ağlayanlara xəbər
verdi. **11** Amma onlar İsanın diri olduğunu və Məryəmə
göründüyünü eşidərkən inanmadılar. **12** Bundan sonra
İsa kənd yerinə gedən yoldan keçən onlardan ikisinə
başqa surətdə göründü. **13** Onlar geri qayıdıb o birilərinə
xəbər verdilər, amma o biriləri də bunlara inanmadılar.
14 Nəhayət, İsa süfrəyə oturan On Bir şagirdə göründü;
onları imansızlıqlarına və ürəklərinin inadkar olduğuna
görə məzəmmət etdi, çünki Onun diri olduğunu görənlərə
inanmamışdılar. **15** İsa şagirdlərinə dedi: «Dünyanın hər
tərəfinə gedin, bütün yaradılışa Müjdəni vəz edin. **16**

İman edib vəftiz olan kəs xilas olacaq, iman etməyənsə
məhkum olacaq. **17** İman edənləri isə bu əlamətlər
müşayiət edəcək: Mənim adımla cinləri qovacaqlar, yeni
dillərdə danışacaqlar, **18** ilanları əlləri ilə götürəcəklər,
öldürücü zəhər içsələr belə, onlara təsir etməyəcək,
əllərini xəstələrin üzərinə qoyacaq və onlar şəfa tapacaq».
19 Beləcə Rəbb İsa onlarla danışandan sonra göyə qaldırıldı
və Allahın sağında oturdu. **20** Şagirdlərsə gedib hər yerdə
Müjdəni vəz etdilər. Rəbb onlarla birgə işləyirdi, onları
müşayiət edən əlamətlərlə kəlamı təsdiqləyirdi.

Luka

1 Hörmətli Teofil, çoxları aramızda baş vermiş hadisələrin
tarixçəsini yazmağa cəhd göstərib. **2** Əvvəldən bəri
Kəlamı öz gözləri ilə görənlər və Ona xidmət edənlər bu
hadisələri bizə nəql etdiyi kimi **3** mən də əvvəlcədən hər
şeyi diqqətlə araşdırıb bunları sənə ardıcıllıqla yazmağı
münasib bildim. **4** Belə ki sən öyrəndiyin şeylərin doğru
olduğunu biləsən. **5** Yəhudeya padşahı Hirodun dövründə
Aviya bölüyündən olan Zəkəriyyə adlı bir kahin var idi.
Arvadı da Harun nəslindən idi, adı Elizavet idi. **6** Onların
hər ikisi Allahın gözündə saleh idi və Rəbbin qoyduğu əmr
və qaydaların hamısına nöqsansız əməl edirdilər. **7** Amma
Elizavet sonsuz olduğuna görə onların övladı yox idi. Hər
ikisinin yaşı çox idi. **8** Bir gün Zəkəriyyə öz bölüyünün
növbəsində Allahın önündə kahinlik xidmətini icra edirdi.
9 Rəbbin məbədinə daxil olub buxur yandırmaq üçün
kahinlik adətinə görə atılan püşk ona düşdü. **10** Buxur
yandırma zamanı bütün camaat məbəddən kənarda dua
edirdi. **11** Bu vaxt Rəbbin bir mələyi buxur qurbangahının
sağında durub Zəkəriyyəyə göründü. **12** Zəkəriyyə bunu
görüb təlaşa düşdü və çox qorxdu. **13** Mələk isə ona
dedi: «Qorxma, Zəkəriyyə! Sənin duan eşidildi. Arvadın
Elizavet sənə bir oğul doğacaq. Sən də onun adını Yəhya
qoy. **14** Sən sevinib şadlanacaqsan. Çox adam onun
dünyaya gəlməsinə görə sevinəcək. **15** Çünki o, Rəbbin
gözündə böyük olacaq. O, şərab və başqa kefləndirici içki
içməyəcək; hələ ana bətnində olarkən Müqəddəs Ruhla
dolu olacaq. **16** O, İsrail övladlarının çoxunu Allahı Rəbb
tərəfə döndərəcək. **17** Ataların ürəklərini övladlarına,

itaətsiz adamları salehlərin düşüncə tərzinə yönəltmək və
Rəbbə hazırlanmış xalqı yetişdirmək üçün İlyasın ruhu və
qüdrəti ilə Rəbbin önündə gedəcək». **18** Zəkəriyyə mələyə
dedi: «Mən bunu necə bilərəm? Axı mən çox yaşlıyam, elə
arvadımın da yaşı ötüb». **19** Mələk ona cavab verdi: «Mən
Allahın önündə dayanan Cəbrayılam və sənlə danışıb bu
müjdəni sənə çatdırmaq üçün göndərilmişəm. **20** Budur,
vaxtında həyata keçəcək sözlərimə inanmadığına görə bu
yerinə yetən günədək sən lal olub danışa bilməyəcəksən».
21 Bu vaxt camaat Zəkəriyyəni gözləyirdi və onun məbəddə
ləngiməsinə heyrət edirdi. **22** O isə məbəddən çıxıb
xalqla danışa bilmədi. Onlar da Zəkəriyyənin məbəddə
görüntü gördüyünü başa düşdülər. Zəkəriyyə xalqa işarə
edirdi və lal olaraq qaldı. **23** Zəkəriyyə xidmət vaxtı
qurtaranda evinə qayıtdı. **24** Bu vaxtdan sonra arvadı
Elizavet uşağa qaldı və beş ay evindən çıxmadı. **25** O
deyirdi: «Bunu mənim üçün Rəbb etdi. Bu vaxt O mənə
nəzər salıb məni el arasında xəcalətdən qurtardı». **26**
Elizavetin hamiləliyinin altıncı ayında mələk Cəbrayıl
Allah tərəfindən Qalileyadakı Nazaret adlanan şəhərə, **27**
Davudun nəslindən olan Yusif adlı bir kişiyə nişanlanan
bakirə qızın yanına göndərildi. Həmin qızın adı Məryəm
idi. **28** Mələk onun yanına gəlib dedi: «Salam, ey lütfə nail
olmuş qız! Rəbb sənlədir». **29** Məryəm bu sözlərdən tam
lərzəyə gəldi və ürəyində bu salamın nə demək olduğu
barədə düşünməyə başladı. **30** Mələk ona dedi: «Qorxma,
Məryəm, çünki sən Allahın lütfünə nail oldun. **31** Sən
hamilə olub bir Oğul doğacaqsan. Onun adını İsa qoy.
32 O, böyük olacaq və Haqq-Taalanın Oğlu adlanacaq.

Rəbb Allah Ona atası Davudun taxtını verəcək. 33 O,
Yaqub nəslinin üzərində əbədi olaraq Padşah olacaq
və Onun Padşahlığının sonu olmayacaq». (aiōn g165) 34
Məryəm mələyə dedi: «Bu necə olacaq? Mən heç kişi üzü
görməmişəm». 35 Mələk cavabında ona dedi: «Müqəddəs
Ruh sənin üzərinə enəcək, Haqq-Taalanın qüdrəti üstünə
kölgə salacaq. Buna görə də doğulacaq müqəddəs Övlad
Allahın Oğlu adlanacaq. 36 Bax qohumun Elizavetin də
yaşlı vaxtında bətninə oğlan uşağı düşüb. Onu sonsuz
adlandırırdılar, amma o artıq altı aydır ki, hamilədir.
37 Çünki Allah üçün mümkün olmayan şey yoxdur».
38 Onda Məryəm dedi: «Mən Rəbbin quluyam, qoy
mənə sənin dediyin kimi olsun». Mələk onu tərk edib
getdi. 39 O vaxt Məryəm tələsik qalxıb Yəhudanın dağlıq
bölgəsindəki bir şəhərə yollandı. 40 O, Zəkəriyyənin
evinə girib Elizaveti salamladı. 41 Elizavet Məryəmin
salamını eşidəndə bətnindəki körpə tərpəndi. Elizavet
də Müqəddəs Ruhla dolub 42 uca səslə çığırdı: «Sən
qadınlar arasında xeyir-dualısan, sənin bətninin bəhrəsi
də xeyir-dualıdır! 43 Bu necə oldu ki, Rəbbimin anası
yanıma gəlib? 44 Bax sənin salamının səsi qulağıma
çatanda bətnimdəki körpə sevinclə tərpəndi. 45 Rəbbin
ona dediyi sözlərin yerinə yetəcəyinə inanan qadın nə
bəxtiyardır!» 46 Məryəm isə dedi: 47 «Qəlbim Rəbbi
ucaldır, Ruhum Xilaskarım Allaha görə şadlanır, 48 Çünki
O Öz qulunun yazıq halını gördü. Bundan sonra bütün
nəsillər məni bəxtiyar sayacaq, 49 Çünki Qadir Olan
mənim üçün böyük işlər etdi, Onun adı müqəddəsdir! 50
Onun mərhəməti də nəsildən-nəslə Ondan qorxanlara

göstərilər. **51** O, qolu ilə qüdrətli işlər gördü, Ürəklərində
qürurla düşünənləri pərən-pərən saldı. **52** Hökmdarları
taxtlarından endirdi, Məzlumları yüksəltdi. **53** Acları
nemətlərlə doydurdu, Varlıları isə əliboş yola saldı. **54**
Rəbb qulu İsrailin imdadına çatdı, Ata-babalarımıza vəd
etdiyi kimi İbrahimə və onun nəslinə əbədilik Mərhəmət
göstərməyi yada saldı». **(aiōn g165)** **56** Məryəm Elizavetin
yanında üç aya yaxın qalıb evinə qayıtdı. **57** Elizavetin
doğmaq vaxtı çatdı. O, bir oğlan doğdu. **58** Onun qohum-
qonşuları Rəbbin ona böyük mərhəmət göstərdiyini
eşidəndə onunla birgə sevindilər. **59** Səkkizinci gün
körpəni sünnət etməyə gəldilər. Ona atası Zəkəriyyənin
adını qoymaq istədilər. **60** Körpənin anası isə dedi: «Yox,
onun adı Yəhya olacaq». **61** Ona dedilər: «Axı qohumların
arasında belə adı olan bir kəs yoxdur». **62** Körpənin
atasından körpəyə nə ad qoyulmasını işarə ilə soruşdular.
63 O, bir yazı lövhəciyi istəyib yazdı: «Onun adı Yəhyadır».
Hamı heyrətə gəldi. **64** Həmin o anda Zəkəriyyənin dili
açıldı. O, Allaha alqış etməyə başladı. **65** Qonşuların
hamısı qorxuya düşdü. Bütün bu hadisələr haqqında
Yəhudeyanın dağlıq bölgəsinin hər yerində danışırdılar.
66 Bu barədə eşidən hər bir kəs fikrə gedib deyərdi:
«Bu körpə böyüyüb nə olacaq?» Çünki Rəbbin əli onun
üzərində idi. **67** Körpənin atası Zəkəriyyə Müqəddəs Ruhla
dolub belə peyğəmbərlik etdi: **68** «Alqış olsun İsrailin
Allahı Rəbbə! Çünki Öz xalqına nəzər salıb onları satın
aldı. **69** O, qulu Davudun nəslindən Bizə qüdrətli Xilaskar
yetirdi. **70** Qədimdən bəri Öz müqəddəs peyğəmbərlərinin
vasitəsilə bildirdiyi kimi **(aiōn g165)** **71** Düşmənlərimizdən

və bizə nifrət edənlərin əlindən bizi xilas etdi. 72
Beləcə ata-babalarımıza mərhəmət göstərib Öz müqəddəs
əhdini xatırladı. 73 Atamız İbrahimə and içdiyi kimi
Bizə elə güc verdi ki, 74 Düşmənlərimizin əlindən
qurtulub Həyatımız boyu qorxmadan Rəbbin önündə
Müqəddəslik və salehliklə Ona ibadət edək. 76 Ey körpə,
sən Haqq-Taalanın peyğəmbəri adlanacaqsan, Çünki
Rəbbin önündə gedəcəksən, Onun yolunu hazırlayacaqsan.
77 Onun xalqına günahlarının bağışlanması ilə Xilas
olunmaları barədə bildirəcəksən. 78 Axı Allahımızın ürəyi
mərhəmətlidir, Onun bu mərhəmətinə görə Ucalarda
bizim üçün Günəş doğacaq ki, 79 Zülmətdə və ölüm
kölgəsində oturanların üzərinə nur saçsın, Ayaqlarımızı
sülh yoluna yönəltsin». 80 Körpə isə böyüyüb ruhən
qüvvətlənirdi və İsrail xalqına görünən günədək çöldə
qaldı.

2 O günlərdə qeysər Avqust bütün Roma ölkəsi üçün
siyahıyaalma keçirmək barəsində fərman verdi. 2 Bu ilk
siyahıyaalma Kirini Suriyanın valisi olanda keçirilmişdi. 3
Hamı siyahıya alınmaq üçün öz şəhərinə yollandı. 4 Yusif
də Davudun əsil-nəslindən olduğuna görə Qalileyanın
Nazaret şəhərindən çıxıb Yəhudeyaya, Davudun şəhəri
olan Bet-Lexemə yollandı. 5 O oraya hamilə olan nişanlısı
Məryəmlə birlikdə siyahıya alınmaq üçün getdi. 6 Onlar
orada olarkən Məryəmin doğuş vaxtı çatdı. 7 O, ilk
Oğlunu doğdu. Körpəni bələyib axura qoydu, çünki qonaq
evində onlara yer tapılmadı. 8 O ərazidə sürülərinin
yanında gecə növbəsini çəkən çobanlar var idi. Onlar
çöldə gecələyirdi. 9 Birdən Rəbbin bir mələyi onların

qarşısında zühur etdi və Rəbbin ehtişamı onların üzərinə
nur saçdı. Çobanları böyük qorxu bürüdü. **10** Mələk onlara
dedi: «Qorxmayın! Mən sizə bütün xalqı çox sevindirəcək
bir Müjdə gətirmişəm. **11** Bu gün Davudun şəhərində sizin
üçün Xilaskar doğuldu. Bu, Rəbb Məsihdir. **12** Sizə əlamət
bu olacaq: axurda yatan bələnmiş Körpə tapacaqsınız».
13 Qəflətən mələyin yanında Allaha həmd edən çoxsaylı
səmavi ordu göründü. Onlar belə deyirdi: **14** «Ən ucalarda
Allaha izzət, Yer üzündə Onun razı olduğu insanlara sülh
olsun!» **15** Mələklər çobanları tərk edib göyə qalxandan
sonra onlar bir-birinə dedi: «Gəlin Bet-Lexemə gedək və
Rəbbin bizə bildirdiyi bu baş vermiş hadisəni görək».
16 Onlar tələsik getdilər. Məryəmi, Yusifi və axurda
yatan Körpəni tapdılar. **17** Çobanlar Körpəni görəndə
Onun haqqında onlara nəql edilənləri bildirdilər. **18**
Bunu eşidənlərin hamısı çobanların sözlərindən heyrətə
gəldi. **19** Məryəm isə bütün bu şeyləri dərin düşünərək
öz ürəyində saxlayırdı. **20** Çobanlar bütün gördükləri
və eşitdiklərinə görə Allahı izzətləndirib həmd edərək
geri qayıtdılar. Çünki hər şey onlara söylənən kimi baş
vermişdi. **21** Səkkizinci gün Körpənin sünnət olunması
vaxtı gələndə Onun adını İsa qoydular. Bu ad ona ana
bətninə düşməzdən əvvəl mələk tərəfindən verilmişdi. **22**
Musanın Qanununa görə paklanma dövrü tamamlanandan
sonra Yusiflə Məryəm Körpəni Rəbbə həsr etmək üçün
Yerusəlimə gətirdilər, **23** necə ki Rəbbin Qanununda
yazılıb: «Bətndən ilk doğulan bütün oğlanlar Rəbb üçün
müqəddəs sayılsın». **24** Həmçinin onlar qurban təqdim
etdilər, necə ki Rəbbin Qanununda əmr olunub: «İki qumru

quşu yaxud iki göyərçin balası». **25** O vaxt Yerusəlimdə
Şimeon adlı bir adam var idi. O, saleh və mömin idi.
İsrailə təsəlli veriləcəyini gözləyirdi və Müqəddəs Ruh
onun üzərində idi. **26** Müqəddəs Ruh ona əvvəlcədən
açıqlamışdı ki, o, Rəbbin Məsihini görməyincə ölməyəcək.
27 Beləliklə, Şimeon Ruhdan ilham alıb məbədə gəldi.
Körpənin ata-anası Qanunda qoyulan adətə əməl etmək
üçün Körpə İsanı məbədə gətirəndə **28** Şimeon Körpəni
qucağına götürdü və Allaha alqış edərək belə dedi: **29**
«Ey Pərvərdigar, indi Sənin sözünə görə Mən – Sənin
qulun arxayın ölə bilərəm. **30** Çünki bütün xalqların
gözləri önündə hazırladığın xilası, Millətlərə aşkar edən
nuru, Xalqın İsrail üçün də izzəti Öz gözlərimlə gördüm».
33 Körpənin ata-anası Onun barəsində deyilən sözlərə
görə heyrətə gəldi. **34** Şimeon onlara xeyir-dua verib
Körpənin anası Məryəmə belə dedi: «Bu Körpə İsraildə
bir çox adamın yıxılmasının ya ucalmasının səbəbkarı
və insanların rədd etdiyi bir əlamət olmaq üçün təyin
olunub. **35** Sənin köksünə isə sanki qılınc saplanacaq.
Bütün bunlar bir çoxlarının qəlbindəki fikirlərin aşkara
çıxması üçün olacaq». **36** Orada Aşer qəbiləsindən olan
Penuel qızı Xanna adlı qadın peyğəmbər də var idi. O,
çox yaşlı idi. Gənc yaşında ərə getmiş, əri ilə yeddi il
yaşayıb dul qalmışdı. **37** Bu, səksən dörd yaşında dul
qadın idi. O, məbədi tərk etmirdi və oruc tutub dua
edərək gecə-gündüz Rəbbə ibadət edirdi. **38** Xanna da bu
zaman yaxınlaşdı və Allaha şükür edərək Yerusəlimin
satın alınmasını gözləyən bütün adamlara Körpə İsa
barədə nəql etməyə başladı. **39** Yusiflə Məryəm Rəbbin

Qanununa əsasən hər şeyi icra edib qurtardıqdan sonra
Qalileyaya – öz şəhərləri olan Nazaretə qayıtdı. **40** Uşaq
böyüyür, qüvvətlənir və hikmətdə yetkinləşirdi. Allahın
lütfü də Onun üzərində idi. **41** Hər il İsanın ata-anası
Pasxa bayramında Yerusəlimə gedərdi. **42** İsanın on iki
yaşı tamam olanda onlar bayram adətinə görə yenə
ora getdilər. **43** Bayram qurtarandan sonra onlar evə
yollandılar. Amma yeniyetmə İsa Yerusəlimdə qaldı, onun
ata-anasının isə bundan xəbəri yox idi. **44** Onlar İsanın
səyyahlar dəstəsi içində getdiyini düşünürdülər. Amma bir
günlük yolu gedəndən sonra Onu dostların və qohumların
arasında axtarmağa başladılar. **45** Onu tapmadılar və
axtara-axtara Yerusəlimə qayıtdılar. **46** Üç gündən sonra
Onu məbəddə tapdılar. İsa müəllimlər arasında oturmuşdu
və onlara qulaq asır, suallar verirdi. **47** Onu dinləyən hər
kəs Onun zəkasına və verdiyi cavablara mat qalırdı. **48**
Ata-anası Onu görüb təəccübləndi. İsanın anası Ona dedi:
«Oğlum, bu nədir başımıza gətirdin? Atanla mən nigaran
qalıb səni axtarırdıq». **49** İsa onlara cavab verdi: «Məni nə
üçün axtarırdınız? Məgər bilmirdiniz ki, Mən Atamın
evində olmalıyam?» **50** Amma onlar Onun nə demək
istədiyini başa düşmədilər. **51** Sonra İsa ata-anası ilə
Nazaretə qayıtdı. O, ata-anasına itaətli idi. Onun anası isə
bütün bu şeyləri öz ürəyində saxlayırdı. **52** İsa böyüyürdü
və hikmətdə artırdı. O, Allahın və insanların qarşısında
lütf qazanırdı.

3 Qeysər Tiberinin hakimiyyətinin on beşinci ili idi.
O dövrdə Ponti Pilat Yəhudeyanın valisi idi. Hirod
Qalileyada, qardaşı Filip İtureya və Traxonitis bölgəsində,

Lisaniya Abileniyada hökmranlıq edirdi. **2** Xananla Qayafa
baş kahin idi. O vaxt çöldə Zəkəriyyənin oğlu Yəhyaya
Allahın kəlamı nazil oldu. **3** O da İordan çayının ətrafındakı
bütün bölgəni dolaşaraq insanların öz günahlarının
bağışlanması üçün tövbə edib vəftiz olunmasını vəz edirdi.
4 Necə ki Yeşaya peyğəmbərin kitabında yazılıb: «Səhrada
nida edənin səsi gəlir: "Rəbbin yolunu hazırlayın, Onun
keçəcəyi yerləri düz edin. **5** Hər dərə yüksəldiləcək, Hər
dağ və təpə aşağı endiriləcək, Yoldakı əyriliklər düzələcək,
Kələ-kötür yerlər hamar ediləcək. **6** Bütün bəşər Allahın
xilasını görəcək"». **7** Yəhya vəftiz olunmaq üçün yanına
gələn camaata deyirdi: «Ey gürzələr nəsli! Üzərinizə
gələcək qəzəbdən canınızı qurtarmağı sizin beyninizə
kim yeridib? **8** İndi isə tövbəyə layiq bəhrələr verin.
Ürəyinizdə "atamız İbrahimdir" deməyə başlamayın.
Mən sizə deyirəm ki, Allah bu daşlardan İbrahimə övlad
yaratmağa qadirdir. **9** Artıq balta ağacların dibində yatır.
Beləliklə, yaxşı bəhrə verməyən hər ağac kəsilir və oda
atılır». **10** Camaat ondan soruşurdu: «Bəs biz nə edək?»
11 Yəhya onlara belə cavab verdi: «İki köynəyi olan birini
köynəyi olmayana versin. Həmçinin yeməyi olan adam da
olmayanla bölüşsün». **12** Vergiyığanlar da vəftiz olunmaq
üçün onun yanına gəlib soruşdular: «Müəllim, biz nə
edək?» **13** Yəhya onlara dedi: «Sizə tapşırılan məbləğdən
artıq vergi yığmayın». **14** Bəzi əsgərlər də gəlib ondan
soruşdular: «Bəs biz nə etməliyik?» Yəhya da onlara
cavab verdi: «Heç kimdən zorla pul almayın, nahaq yerə
ittiham etməyin, aldığınız maaşla kifayətlənin». **15** Xalq
ümidlə gözləyirdi və hamı ürəyində Yəhya haqqında

öz-özündən soruşurdu: «Görəsən bu, Məsihdirmi?» **16**
Yəhya onların hamısına belə cavab verdi: «Mən sizi
su ilə vəftiz edirəm, amma məndən daha Qüdrətlisi
gəlir. Mən Onun çarıqlarının bağını açmağa belə, layiq
deyiləm. O sizi Müqəddəs Ruhla və odla vəftiz edəcək.
17 Öz xırmanını sovurmaq və taxılı anbarına toplamaq
üçün kürəyi əlində hazırdır. Küləşi isə sönməz odda
yandıracaq». **18** Yəhya çoxlu başqa öyüd-nəsihət verərək
xalqa Müjdəni vəz edirdi. **19** Amma Yəhya hökmdar
Hirodu qardaşı arvadı Hirodiyanı aldığına və etdiyi hər
cür pis işlərə görə məzəmmət etdikdə **20** Hirod etdiyi
bütün pis işlərə bunu da əlavə edərək Yəhyanı zindana
saldırdı. **21** Bütün xalq vəftiz olunanda İsa da vəftiz
olundu. O dua edərkən göy yarıldı, **22** Müqəddəs Ruh
bədəncə göyərçin şəklində Onun üzərinə endi. Göydən
bir səda gəldi: «Sən Mənim sevimli Oğlumsan, Səndən
razıyam». **23** İsa Öz xidmətinə başlayanda təxminən otuz
yaşında idi. İnsanların zənnincə, O bu nəsildən idi: Yusif
Oğlu Eli oğlu **24** Mattat oğlu Levi oğlu Melki oğlu Yannay
oğlu Yusif oğlu **25** Mattitya oğlu Amos oğlu Nahum oğlu
Hasli oğlu Naqqay oğlu **26** Mahat oğlu Mattitya oğlu Şimi
oğlu Yoseh oğlu Yoda oğlu **27** Yoxanan oğlu Reşa oğlu
Zerubbabil oğlu Şealtiel oğlu Neri oğlu **28** Melki oğlu
Addi oğlu Kosam oğlu Elmadam oğlu Er oğlu **29** Yeşua
oğlu Eliezer oğlu Yorim oğlu Mattat oğlu Levi oğlu **30**
Şimeon oğlu Yəhuda oğlu Yusif oğlu Yonam oğlu Elyaqim
oğlu **31** Melea oğlu Menna oğlu Mattata oğlu Natan oğlu
Davud oğlu **32** Yessey oğlu Oved oğlu Boaz oğlu Salmon
oğlu Naxşon oğlu **33** Amminadav oğlu Admin oğlu Arni

oğlu Xesron oğlu Peres oğlu Yəhuda oğlu **34** Yaqub oğlu
İshaq oğlu İbrahim oğlu Terah oğlu Naxor oğlu **35** Seruq
oğlu Reu oğlu Peleq oğlu Ever oğlu Şelah oğlu **36** Qenan
oğlu Arpakşad oğlu Sam oğlu Nuh oğlu Lemek oğlu **37**
Metuşelah oğlu Xanok oğlu Yered oğlu Mahalalel oğlu
Qenan oğlu **38** Enoş oğlu Şet oğlu Adəm oğlu Allah oğlu.

4 İsa Müqəddəs Ruhla dolaraq İordan çayından qayıtdı
və Ruh tərəfindən səhraya aparıldı. **2** Orada İsa qırx gün
ərzində iblis tərəfindən sınağa çəkildi. Bu müddətdə İsa
heç nə yemədi və qırx gün keçəndən sonra acdı. **3** İblis
Ona dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, bu daşa əmr et
ki, çörəyə dönsün». **4** Lakin İsa ona belə cavab verdi:
«"İnsan yalnız çörəklə yaşamaz" deyə yazılmışdır». **5**
Sonra iblis İsanı yuxarıya çıxardı və bir anda dünyanın
bütün padşahlıqlarını Ona göstərdi. **6** İblis İsaya dedi:
«Mən bütün bunların üzərindəki səlahiyyəti və şan-
şöhrəti Sənə verəcəyəm. Çünki bunlar mənə verilib və
mən kimə istəsəm, ona verə bilərəm. **7** Bax əgər Sən
mənə səcdə etsən, bunların hamısı sənin olacaq». **8**
İsa ona belə cavab verdi: «"Allahın Rəbbə səcdə et və
yalnız Ona ibadət et" deyə yazılmışdır». **9** Sonra iblis
Onu Yerusəlimə apardı və məbədin qülləsinə qoyub dedi:
«əgər Sən Allahın Oğlusansa, özünü buradan aşağı at.
10 Axı "Allah Sənə görə mələklərinə əmr edər ki, Səni
qorusunlar, **11** Səni əlləri üstündə aparsınlar, Ayağın bir
daşa dəyməsin" deyə yazılmışdır». **12** Amma İsa cavabında
ona belə dedi: «"Allahın Rəbbi sınama" deyilmişdir». **13**
İblis sınaqların hamısını qurtarandan sonra bir müddət
Onu tərk etdi. **14** İsa Ruhun qüdrəti ilə Qalileyaya qayıtdı.

Onun haqqında xəbər bütün bölgəyə yayıldı. **15** İsa
oranın sinaqoqlarında təlim öyrətməyə başladı. Hamı
Onu izzətləndirirdi. **16** İsa böyüdüyü Nazaret şəhərinə
gəldi və adətinə görə Şənbə günü sinaqoqa getdi. O,
Müqəddəs Yazılardan oxumaq üçün ayağa qalxdı. **17** Ona
Yeşaya peyğəmbərin kitabını verdilər. İsa tumarı açıb bu
sözlər yazılan hissəni tapdı: **18** «Rəbbin Ruhu üzərimdədir,
Çünki fəqirlərə Müjdəni bildirmək üçün O Məni məsh
etdi. Əsirlərə azadlıq, Korlara gözlərinin açılmasını elan
etmək üçün, Məzlumları sərbəstliyə buraxmaq üçün, **19**
Rəbbin lütf ilini bəyan etmək üçün Məni göndərdi». **20**
Sonra İsa tumarı bağladı və xidmətçiyə verib oturdu.
Sinaqoqda oturanların hamısı Ona diqqətlə baxırdı. **21**
İsa onlara «eşitdiyiniz bu Müqəddəs Yazı bu gün yerinə
yetdi» deyə danışmağa başladı. **22** Bu vaxt hamı Onun
haqqında yaxşı sözlər deyirdi və Onun ağzından çıxan
lütf dolu kəlmələrə heyrət edirdi. Onlar «Məgər bu,
Yusifin Oğlu deyilmi?» deyirdilər. **23** İsa onlara belə
dedi: «Əlbəttə, siz Mənə "Ey həkim, öz-özünə şəfa ver!"
məsəlini xatırladacaqsınız. "Kefernahumda etdiklərin
barəsində eşitmişik. Burada, Öz yurdunda da həmin
işləri et!" deyəcəksiniz». **24** Sonra dedi: «Sizə doğrusunu
deyirəm: heç bir peyğəmbər öz yurdunda qəbul edilməz.
25 Yenə də sizə həqiqəti deyirəm ki, İlyasın dövründə
göy üç il altı ay ərzində bağlı qalıb bütün ölkədə böyük
aclıq olanda İsraildə çoxlu dul qadın var idi. **26** Amma
İlyas onlardan heç birinin yanına deyil, Sidonun Sarfat
şəhərində olan bir dul qadının yanına göndərildi. **27** Elişa
peyğəmbərin dövründə İsraildə çoxlu cüzamlı var idi.

Ancaq onlardan heç biri deyil, yalnız Aramlı Naaman pak
oldu». 28 Sinaqoqdakı camaatın hamısı bu sözləri eşidib
hiddətləndi. 29 Onlar ayağa durdular və İsanı şəhərin
kənarına qovdular. Onu uçurumdan atmaq üçün şəhərin
qurulduğu təpənin başına gətirdilər. 30 Amma İsa onların
arasından keçərək oradan çıxıb getdi. 31 İsa Qalileyanın
Kefernahum şəhərinə gəldi və Şənbə günü onlara təlim
öyrətməyə başladı. 32 Onun təliminə təəccüblənirdilər,
çünki O, səlahiyyətlə danışırdı. 33 Həmin vaxt sinaqoqda
cinə – natəmiz ruha tutulmuş bir nəfər var idi. O ucadan
çığırdı: 34 «Nə olub? Ey Nazaretli İsa, bizdən nə istəyirsən?
Bizi məhv etməyəmi gəlmisən? Mən bilirəm Sən Kimsən:
Allahın Müqəddəsisən!» 35 Amma İsa ona qadağan edib
dedi: «Sus və bu adamdan çıx!» Cin bu adamı hamının
qabağında yerə yıxıb heç bir zərər vermədən ondan çıxdı.
36 Hamı heyrətə düşdü və bir-birinə dedi: «Bu söz nədir?
O, natəmiz ruhlara səlahiyyət və qüdrətlə əmr edir, onlar
da çıxır!» 37 İsa haqqında xəbər bu bölgənin hər yerinə
yayıldı. 38 İsa sinaqoqdan çıxıb Şimonun evinə gəldi.
Şimonun qayınanası isə yüksək qızdırma içində yatırdı.
Bu qadından ötrü İsadan kömək istədilər. 39 İsa ona
yaxınlaşıb qızdırma xəstəliyinə qadağan etdi və qadının
qızdırması düşdü. Qadın o anda durub onlara xidmət
etməyə başladı. 40 Gün batanda hamı müxtəlif xəstəliyə
tutulanları İsanın yanına gətirdi. O hər birinin üzərinə
əllərini qoyub onlara şəfa verdi. 41 Bir çoxlarındansa
cinlər «Sən Allahın Oğlusan!» deyə bağıraraq çıxırdı. O
isə onlara qadağan edir, danışmağa izin vermirdi. Çünki
onlar İsanın Məsih olduğunu bilirdilər. 42 Səhər açılanda

İsa çıxıb kimsəsiz bir yerə getdi. Camaat isə Onu axtarırdı
və İsanın yanına gəlib onları tərk etməsin deyə Onu
yanlarında saxlamaq istədilər. 43 Lakin İsa onlara dedi:
«Mən o biri şəhərlərə də Allahın Padşahlığının Müjdəsini
yaymalıyam, çünki Mən bunun üçün göndərilmişəm». 44
Beləliklə, İsa Yəhudeyanın sinaqoqlarında vəz etməyə
davam etdi.

5 Bir gün İsa Ginesar gölünün sahilində dayanmışdı.
İzdiham İsanı dövrəyə almışdı və Allahın kəlamına qulaq
asırdı. 2 İsa göl kənarında duran iki qayıq gördü. Balıqçılar
isə qayıqdan çıxıb torlarını yuyurdular. 3 İsa iki qayıqdan
birinə – Şimonun qayığına minib onu gölün kənarından
bir az uzaqlaşdırmasını xahiş etdi. Sonra İsa oturdu
və qayıqdan izdihama təlim öyrətməyə başladı. 4 O,
sözünü qurtaranda Şimona dedi: «Qayığı dərinliyə aparın
və torlarınızı balıq tutmaq üçün suya atın». 5 Şimon
cavab verdi: «Ustad, biz bütün gecə çalışdıq, lakin heç nə
tuta bilmədik. Amma Sənin sözünə görə yenə də torları
ataram». 6 Bunu etdilər və o qədər balıq tutdular ki, hətta
torları cırılmağa başladı. 7 O biri qayıqdakı yoldaşlarına
da işarə etdilər ki, gəlib kömək etsinlər. Onlar gəlib hər iki
qayığı balıqla doldurdular. Qayıqlar da batmağa başladı.
8 Şimon Peter bunu gördükdə İsanın ayaqlarına düşdü və
belə dedi: «Ya Rəbb, məndən uzaqlaş, axı mən günahkar
bir adamam». 9 Çünki özü də, yanındakılar da tutduqları
balıqların çoxluğuna görə heyrətə düşmüşdülər. 10
Şimonla ortaq olan Yaqub və Yəhya adlı Zavday oğulları
da eyni hisslər keçirirdi. Amma İsa Şimona belə dedi:
«Qorxma, bundan belə, balıq əvəzinə adam tutacaqsan».

11 Onlar qayıqları göl kənarına çıxarıb hər şeyi atdılar
və İsanın ardınca getdilər. 12 Bir gün İsa şəhərlərin
birində olarkən bütün bədəni cüzama tutulmuş bir kişi
ilə rastlaşdı. Bu adam İsanı görüb üzüstə yerə qapanaraq
yalvardı: «Ya Rəbb, əgər istəsən, məni pak edə bilərsən».
13 İsa əlini uzadıb ona toxundu və dedi: «İstəyirəm,
pak ol!» Dərhal bu adam cüzamdan sağaldı. 14 İsa ona
tapşırdı ki, heç kəsə bir söz söyləməsin və dedi: «Amma
get, özünü kahinə göstər. Hər kəsə şəhadət olsun deyə
sənin cüzamdan paklandığın üçün Musanın buyurduğuna
əsasən təqdimlər apar». 15 Amma indi İsa barəsində xəbər
daha çox yayılırdı. Çoxlu camaat axışıb İsanın yanına
gəlirdi ki, Ona qulaq assın və xəstəliklərdən şəfa tapsın. 16
Amma İsa kimsəsiz yerlərə çəkilib dua edirdi. 17 Bir gün
İsa təlim öyrədirdi. Qalileyanın və Yəhudeyanın bütün
kəndlərindən və Yerusəlimdən gələn fariseylər və Qanun
müəllimləri Onun yanında oturmuşdu. Onda şəfa vermək
üçün Rəbbin qüdrəti var idi. 18 Bu vaxt bir neçə nəfər
yataqda yatan bir iflic adamı gətirdi. Onlar bu adamı içəri
gətirib İsanın önünə qoymağa çalışırdılar. 19 Amma böyük
izdihama görə iflici İsanın yanına gətirə bilmirdilər. Ona
görə də evin damına çıxıb kirəmitləri söküb açdıqları
yerdən xəstəni yatağı ilə birgə aşağı endirdilər və ortalığa,
İsanın qarşısına qoydular. 20 İsa onların imanını görüb
dedi: «Dostum, günahların bağışlandı». 21 İlahiyyatçılar
və fariseylər belə düşünməyə başladılar: «Küfr danışan
bu Adam kimdir ki? Tək Allahdan başqa günahları kim
bağışlaya bilər?» 22 İsa onların nə fikirləşdiyini dərk edib
cavab verdi: «Niyə ürəyinizdə belə düşünürsünüz? 23 Bax

hansı daha asandır? “Günahların bağışlandı” deməkmi,
yoxsa “Qalx, yeri!” demək? **24** Lakin siz bilin ki, Bəşər
Oğlunun yer üzündə günahları bağışlamaq səlahiyyəti
var» və iflicə dedi: «Sənə deyirəm, qalx, yatağını götür,
evinə get!» **25** Xəstə dərhal hamının qarşısında ayağa
qalxdı, yatağını götürdü və Allahı izzətləndirərək evinə
getdi. **26** Hamı mat qaldı və Allahı izzətləndirib böyük
qorxu içində dedi: «Bu gün möcüzəli işlər gördük!» **27**
Bundan sonra İsa bayıra çıxdı və vergi yığılan yerdə
oturan Levi adlı vergiyığanı görüb ona dedi: «Ardımca
gəl». **28** O da durub hər şeyi atdı və İsanın ardınca getdi.
29 Sonra Levi evində İsaya böyük bir qonaqlıq verdi.
Onlarla birgə bir çox vergiyığan və başqa adamlar süfrəyə
oturmuşdu. **30** Fariseylərlə onların ilahiyyatçıları şikayət
etməyə başladı. Onlar İsanın şagirdlərinə dedi: «Niyə
vergiyığanlar və günahkarlarla birgə yeyib-içirsiniz?» **31**
Amma İsa onlara belə cavab verdi: «Sağlamların deyil,
xəstələrin həkimə ehtiyacı var. **32** Mən salehləri deyil,
günahkarları tövbəyə çağırmaq üçün gəlmişəm». **33**
Onlarsa İsaya dedilər: «Yəhyanın şagirdləri tez-tez oruc
tutub dua edir, fariseylərin şagirdləri də belə edirlər.
Amma Sənınkilər yeyib-içirlər». **34** İsa onlara cavab verdi:
«Bəy yanlarında olanda sağdışı və soldışı oruc tutmağa
məcbur edə bilərsinizmi? **35** Lakin bəyin onların arasından
aparılacağı günlər gələcək və o zaman oruc tutacaqlar».
36 İsa onlara bir məsəl də çəkdi: «Heç kim təzə paltardan
bir parça qoparıb köhnə paltara yamaq vurmaz. Yoxsa
təzə paltar həm cırılar, həm də təzə paltardan qoparılan
parça köhnə paltara yaraşmaz. **37** Heç kim təzə şərabı

köhnə tuluqlara doldurmaz. Yoxsa təzə şərab tuluqları
partladar, həm şərab tökülər, həm də tuluqlar zay olar.
38 Təzə şərab təzə tuluqlara doldurulmalıdır. 39 Heç
kim köhnə şərabı içdikdən sonra təzəsini istəməz. Çünki
deyər: “Köhnəsi daha yaxşıdır”».

6 Bir Şənbə günü İsa taxıl zəmiləri arasından keçirdi.
Şagirdləri sünbülləri qırır və ovuclarında ovub yeyirdilər.
2 Fariseylərdən bəzisi dedi: «Siz nə üçün Şənbə günü
qadağan olunan işləri görürsünüz?» 3 İsa onlara cavab
verdi: «Davud və yanındakılar ac olanda nə etdiklərini
oxumamısınızmı? 4 O, Allahın evinə girdi; kahinlərdən
başqa heç kəsə yeməyə icazə verilməyən təqdis çörəklərini
götürüb yedi, yanındakılara da verdi». 5 Sonra İsa onlara
dedi: «Bəşər Oğlu Şənbə gününün Sahibidir». 6 Başqa bir
Şənbə günü İsa yenə də sinaqoqa girib təlim öyrədirdi.
Orada sağ əli qurumuş bir adam var idi. 7 İlahiyyatçılar və
fariseylər İsanı ittiham etməyə bəhanə tapmaq üçün Ona
göz qoyurdular ki, görsünlər, Şənbə günü şəfa verəcək
ya yox. 8 Amma İsa onların nə düşündüklərini bilib
əli qurumuş kişiyə dedi: «Ayağa qalx və qabağa çıx!» O
adam da ayağa qalxıb ortaya çıxdı. 9 Sonra İsa onlara
dedi: «Sizdən soruşuram, hansına icazə var, Şənbə günü
yaxşılıq, yoxsa pislik etməyə, kiminsə canını xilas, yoxsa
məhv etməyə?» 10 İsa ətrafındakıların hamısına baxdı və o
adama dedi: «əlini uzat!» O da elə etdi və əli əvvəlki halına
qayıtdı. 11 Onlarsa qəzəbdən coşub İsaya nə edə biləcəkləri
barədə bir-biri ilə müzakirə etməyə başladılar. 12 O
günlərdə İsa dua etmək üçün dağa çıxdı. O bütün gecəni
Allaha dua etməklə keçirtdi. 13 Gün açılanda şagirdlərini

yanına çağırdı və onlardan on iki nəfəri seçib həvari
adlandırdı: **14** Peter adını verdiyi Şimon, onun qardaşı
Andrey, Yaqub, Yəhya, Filip, Bartalmay, **15** Matta, Tomas,
Halfay oğlu Yaqub, Millətçi adlanan Şimon, **16** Yaqub oğlu
Yəhuda və sonralar xəyanətkar olan Yəhuda İskaryot. **17**
İsa onlarla birgə aşağı endi və düzəngahda dayandı. Orada
çox sayda şagirdlərindən ibarət izdiham var idi. Bütün
Yəhudeyadan, Yerusəlimdən, Sur və Sidon yaxınlığındakı
sahil bölgələrindən çoxlu adam **18** Onu dinləmək və
öz xəstəliklərindən sağalmaq üçün gəlmişdi. Natəmiz
ruhlardan əzab çəkənlər də şəfa tapdılar. **19** Bütün izdiham
İsaya toxunmağa çalışırdı. Çünki Ondan çıxan qüdrət
hamını sağaldırdı. **20** İsa Öz şagirdlərinə nəzər salıb dedi:
«Nə bəxtiyarsınız, ey yoxsullar! Çünki Allahın Padşahlığı
sizindir. **21** Nə bəxtiyarsınız, ey indi aclıq çəkənlər!
Çünki doyacaqsınız. Nə bəxtiyarsınız, ey indi ağlayanlar!
Çünki güləcəksiniz. **22** Bəşər Oğluna görə insanlar sizə
nifrət edəndə, sizi cəmiyyətdən qovub təhqir edəndə,
adınızı bədnam edəndə nə bəxtiyarsınız! **23** O gün sevinin
və sevincdən atılıb-düşün! Çünki göydə mükafatınız
böyükdür. Axı onların ata-babaları da peyğəmbərlərlə belə
davranıb. **24** Amma vay halınıza, ey varlılar! Çünki artıq
təsəllinizi almısınız. **25** Vay halınıza, ey indi tox olan sizlər!
Çünki aclıq çəkəcəksiniz. Vay halınıza, ey indi gülənlər!
Çünki yas tutub ağlayacaqsınız. **26** Bütün adamlar sizin
barənizdə yaxşı şeylər danışanda vay halınıza! Axı
onların ata-babaları da yalançı peyğəmbərlərlə belə
davranıb. **27** Amma sizə deyirəm, ey Məni dinləyənlər:
düşmənlərinizi sevin, sizə nifrət edənlərə yaxşılıq edin,

28 sizi lənətləyənlərə xeyir-dua verin, sizi incidənlər üçün
dua edin. 29 Bir üzünə şillə vurana o birini də çevir
və üst paltarını aparandan köynəyini də əsirgəmə. 30
Səndən bir şey diləyən hər kəsə ver və sənin malını
aparandan geri istəmə. 31 İnsanların sizinlə necə rəftar
etməsini istəyirsinizsə, siz də onlarla elə rəftar edin. 32
Əgər sizi sevənləri sevirsinizsə, hansı tərifə layiqsiniz?
Çünki günahkarlar da onları sevənləri sevirlər. 33 Əgər
sizə yaxşılıq edənlərə yaxşılıq edirsinizsə, hansı tərifə
layiqsiniz? Çünki günahkarlar da elə edirlər. 34 Əgər
geri almaq ümidi ilə insanlara borc verirsinizsə, hansı
tərifə layiqsiniz? Günahkarlar da günahkarlara borc
verirlər ki, həmin borcu tam geri alsınlar. 35 Sizsə
düşmənlərinizi sevin, onlara yaxşılıq edin və heç bir şey
ummadan borc verin. Onda alacağınız mükafat böyük
olacaq və siz Haqq-Taalanın övladları olacaqsınız. Çünki
O, nankorlara və pis adamlara da xeyirxahdır. 36 Atanız
mərhəmətli olduğu kimi siz də mərhəmətli olun. 37
Mühakimə etməyin, siz də mühakimə olunmazsınız.
Hökm çıxarmayın, sizə də hökm çıxarılmaz. Başqalarını
bağışlayın, siz də bağışlanacaqsınız. 38 Verin, sizə də
veriləcək: silkələnib basa-basa dolan bol bir ölçü ilə sizə
qucaq-qucaq veriləcək. Çünki hansı ölçü ilə ölçsəniz,
sizin üçün də eyni ölçü ilə ölçüləcək». 39 İsa onlara yenə
də bir məsəl çəkdi: «Kor koru apara bilərmi? İkisi də
çuxura düşməzmi? 40 Şagird müəllimindən üstün deyil,
amma tam təlim alandan sonra hər şagird öz müəllimi
kimi olacaq. 41 Sən nə üçün qardaşının gözündə çöpü
görürsən, amma öz gözündəki tiri seçmirsən? 42 Öz

gözündəki tiri isə görmədən qardaşına necə deyə bilərsən:
“Qardaşım! Qoy gözündəki çöpü çıxarım!” Ey ikiüzlü,
əvvəlcə öz gözündən tiri çıxar, onda aydın görərsən ki,
qardaşının gözündəki çöpü necə çıxarmaq olar. **43** Yaxşı
ağac pis bəhrə gətirməz, pis ağac da yaxşı bəhrə gətirməz.
44 Çünki hər ağac öz bəhrəsindən tanınır. Qaratikandan
əncir yığmazlar, tikan kolundan da üzüm dərməzlər. **45**
Yaxşı adam ürəyinin yaxşılıq xəzinəsindən yaxşı şeylər
çıxarır, pis adamsa pislik xəzinəsindən pis şeylər çıxarır.
Çünki ürək doluluğundan ağız danışar. **46** Nə üçün Məni
“ya Rəbb, ya Rəbb” deyə çağırırsınız, amma dediklərimə
əməl etmirsiniz? **47** Mənim yanıma gələn, sözlərimi eşidib
onlara əməl edən hər adamın kimə bənzədiyini sizə izah
edərəm: **48** o, ev tikən elə bir adama bənzəyir ki, torpağı
qazıb dərinə gedər və təməli qaya üzərində qurar. Daşqın
gəldiyi zaman sellər o evi bassa da, onu sarsıda bilməz.
Çünki ev yaxşı tikilib. **49** Amma sözlərimi eşidib onlara
əməl etməyən kəs torpaq üzərində təməlsiz ev tikən
adama bənzəyir. Sellər o evi basar və ev o anda uçar. O
evin yıxılması bir müsibət olar».

7 İsa Ona qulaq asan camaata sözlərini deyib qurtarandan
sonra Kefernahuma daxil oldu. **2** Orada bir yüzbaşının çox
dəyərli qulu xəstələnib ölüm yatağına düşmüşdü. **3** Bu
yüzbaşı İsa haqqında eşidəndə gəlib qulunu sağaltsın deyə
Yəhudilərin bəzi ağsaqqallarını Onun yanına göndərdi.
4 Onlar İsanın yanına gəlib Ona ürəkdən yalvardılar
və belə dedilər: «Bu adam Sənin köməyinə layiqdir. **5**
Çünki o bizim millətimizi sevir və bizim üçün sinaqoq
tikdirib». **6** İsa onlarla birlikdə yola düşdü. O, evə

yaxınlaşarkən yüzbaşı bəzi dostlarını yollayıb Ona belə
xəbər göndərdi: «Ya Rəbb, zəhmət çəkmə. Mən layiq
deyiləm ki, Sən mənim evimə girəsən. 7 Bu səbəbə görə
yanına gəlməyə də özümü layiq bilmədim. Amma bir söz
söylə ki, xidmətçim sağalsın. 8 Çünki mən də tabeçilik
altında olan bir adamam, mənim də tabeçiliyimdə əsgərlər
var. Birinə "Get!" deyirəm, o gedir, digərinə isə "Gəl!"
deyirəm, o da gəlir. Quluma "Bunu et!" deyirəm, o da
edir». 9 Bunu eşidən İsa yüzbaşıya heyrət etdi. O dönüb
ardınca gələn camaata dedi: «Sizə deyirəm: heç İsraildə
də bu qədər böyük iman görmədim». 10 Göndərilən
adamlar evə qayıdanda xəstə qulun sağlam olduğunu
gördülər. 11 Bundan bir az sonra İsa Nain adlanan bir
şəhərə getdi. İsanın şagirdləri və böyük bir izdiham Onu
müşayiət edirdi. 12 O, şəhər darvazasına yaxınlaşarkən
bir dul ananın yeganə oğlunun cənazəsi çıxarılırdı. Şəhər
sakinlərinin çoxu da ana ilə gedirdi. 13 Rəbb onu görəndə
ona rəhmi gəldi və qadına dedi: «Ağlama!» 14 Yaxınlaşıb
mafəyə toxundu və cənazəni aparanlar dayandılar. İsa
dedi: «Ey cavan oğlan, sənə deyirəm: qalx!» 15 Ölü durub
oturdu və danışmağa başladı. İsa onu anasına verdi. 16
Hamını qorxu bürüdü. «Aramızda böyük bir peyğəmbər
ortaya çıxdı!» və «Allah Öz xalqına nəzər saldı!» –
deyərək Allahı izzətləndirdilər. 17 İsa barəsindəki bu xəbər
bütün Yəhudeyaya və ətraf bölgəyə yayıldı. 18 Yəhyanın
şagirdləri də ona bütün bu hadisələr barədə xəbər verdilər.
Yəhya şagirdlərindən ikisini yanına çağırıb 19 göndərdi
ki, Rəbdən soruşsunlar: «Gəlməli Olan Sənsənmi, yoxsa
başqasını gözləyək?» 20 Adamlar İsanın yanına gəlib

dedilər: «Vəftizçi Yəhya bizi Sənin yanına göndərdi
ki, soruşaq: “Gəlməli Olan Sənsənmi, yoxsa başqasını
gözləyək?”» **21** Həmin vaxt İsa bir çox xəstəliklərə,
azarlara və şər ruhlara tutulmuş insanlara şəfa verdi, həm
də bir çox korların gözlərini açdı. **22** İsa onlara belə cavab
verdi: «Gedin, görüb eşitdiklərinizi Yəhyaya bildirin:
korlar görür, axsaqlar yeriyir, cüzamlılar pak olur, karlar
eşidir, ölülər dirilir və yoxsullara Müjdə yayılır. **23** Kim
Mənə görə büdrəməsə, nə bəxtiyardır!» **24** Yəhyanın
elçiləri getdikdən sonra İsa camaata Yəhya haqqında
danışmağa başladı: «Çölə nəyə baxmağa getmişdiniz?
Küləyin sarsıtdığı qamışamı? **25** Bəs onda nəyə baxmağa
getmişdiniz? Nəfis toxunmuş paltar geymiş bir adamamı?
Amma gözəl paltar geyinib cah-calal içində yaşayanlar
padşah saraylarında qalırlar. **26** Bəs onda nəyə baxmağa
getmişdiniz? Bir peyğəmbərəmi? Bəli, sizə deyirəm, hətta
peyğəmbərdən də üstün birinə. **27** Bu o adamdır ki,
onun haqqında yazılıb: “Budur, Sənin önündə Öz elçimi
göndərirəm. O Sənin qabağında yolunu hazırlayacaq”. **28**
Sizə deyirəm: qadından doğulanlar arasında Yəhyadan
üstün olan yoxdur. Amma Allahın Padşahlığında ən
kiçik olan ondan üstündür». **29** Yəhyanın vəftiz etdiyi
xalqın hamısı, hətta vergiyığanlar da bunu eşitdikdə
Allahın ədalətini təsdiq etdilər. **30** Amma fariseylər və
qanunşünaslar Yəhyanın vəftizindən imtina etdilər və
bununla Allahın onlar barəsindəki iradəsini rədd etdilər.
31 İsa sözünü davam etdirdi: «Bu nəslin adamlarını nəyə
bənzədim? Onlar nəyə bənzəyir? **32** Bazar meydanında
oturan və “Biz sizə tütək çaldıq, sizsə oynamadınız, Biz

mərsiyələr oxuduq, sizsə ağlamadınız” deyib bir-birini
səsləyən uşaqlara bənzəyirlər. 33 Çünki Vəftizçi Yəhya
gəldikdə nə çörək yeyir, nə şərab içirdi və siz deyirsiniz:
“O, cinə tutulmuşdur”. 34 Bəşər Oğlu gəldikdə yeyib-içdi
və siz deyirsiniz: “Bu qarınqulu və əyyaş adama baxın!
Vergiyığanlara və günahkarlara dost oldu!” 35 Amma
hikmət öz övladlarının hamısı tərəfindən təsdiq olunur».
36 Fariseylərdən biri İsanı onunla birgə yeməyə dəvət
etdi. O da fariseyin evinə girdi və süfrəyə oturdu. 37
Həmin şəhərdə günahkar bir qadın yaşayırdı. O, fariseyin
evində İsanın süfrəyə oturduğundan xəbər tutanda ağ
mərmər bir qabda ətirli yağ gətirdi. 38 Qadın arxada,
İsanın ayaqlarının yanında durub ağlayaraq göz yaşları
ilə Onun ayaqlarını islatmağa başladı. O, İsanın ayaqlarını
saçları ilə sildi, öpdü və onlara ətirli yağ çəkdi. 39 İsanı
evinə dəvət etmiş farisey bunu görüb öz-özünə belə
dedi: «Əgər bu adam peyğəmbər olsaydı, Ona toxunanın
kim və nə cür qadın olduğunu bilərdi, çünki bu qadın
günahkardır». 40 İsa ona xitab edib belə söylədi: «Şimon,
Mənim sənə sözüm var». O da dedi: «Müəllim, buyur».
41 «Bir sələmçiyə iki nəfərin borcu var idi. Biri beş
yüz, o birisi isə əlli dinar borclu idi. 42 Onların borcu
ödəməyə imkanları yox idi. Ona görə də sələmçi hər
ikisinin borcunu bağışladı. De görüm, bu adamlardan
hansı onu daha çox sevəcək?» 43 Şimon cavab verdi:
«Güman edirəm, o adam ki ona daha çox bağışlandı».
İsa ona «düz seçmisən» dedi. 44 Sonra İsa qadına tərəf
baxıb Şimona dedi: «Sən bu qadını görürsənmi? Mən
sənin evinə gəldim, sən Mənim ayaqlarımı yumaq üçün

Mənə su da vermədin. Bu qadınsa ayaqlarımı göz yaşları
ilə isladıb saçları ilə sildi. 45 Sən Məni öpmədin, bu
qadınsa Mən evə girəndən bəri ayaqlarımı hey öpür. 46
Sən başıma zeytun yağı çəkmədin. O isə ayaqlarıma ətirli
yağ çəkdi. 47 Buna görə də sənə deyirəm: bu qadının çox
olan günahları bağışlandı. Böyük məhəbbət göstərməsi də
bu səbəbdəndir. Kimə az bağışlanıbsa, az sevər». 48 Sonra
İsa qadına dedi: «Sənin günahların bağışlandı». 49 Onda
İsa ilə birgə süfrədə oturanlar öz aralarında danışmağa
başladılar: «Bu adam kimdir ki, günahları da bağışlayır?»
50 Amma İsa qadına dedi: «İmanın səni xilas etdi. Arxayın
get».

8 Bu hadisədən sonra İsa şəhərləri və kəndləri gəzməyə
başladı. O, Allahın Padşahlığını vəz edərək Müjdəni
yayırdı. On İki şagird Onunla birgə idi. 2 Həmçinin şər
ruhlardan və xəstəliklərdən şəfa tapmış bəzi qadınlar,
daxilindən yeddi cin çıxmış Məcdəlli adlanan Məryəm, 3
Hirodun eşikağası Xuzanın arvadı Yoxanna, Şoşanna və
bir çox başqa qadınlar İsa ilə idi. Bu qadınlar əmlakları ilə
onlara xidmət edirdilər. 4 Böyük izdiham toplaşanda,
insanlar hər şəhərdən İsanın yanına gələndə İsa onlara
bir məsəl danışdı: 5 «Bir əkinçi toxumunu səpməyə çıxdı.
Səpin zamanı toxumlardan bəzisi yol kənarına düşdü,
ayaq altında tapdalandı və göydə uçan quşlar onları
dənlədi. 6 Bəzisi daşlığa düşdü və cücərincə susuzluqdan
qurudu. 7 Bəzisi tikanlar arasına düşdü. Tikanlar toxumla
birgə boy atıb onu boğdu. 8 Başqaları isə münbit torpağa
düşdü və böyüyüncə yüz qat artıq səmərə verdi». İsa
bunları deyərək nida etdi: «Eşitməyə qulağı olan eşitsin!»

9 Şagirdləri isə Ondan soruşdular: «Bu məsəlin mənası
nədir?» **10** O dedi: «Allahın Padşahlığının sirlərini bilmə
qabiliyyəti sizə verilmişdir. Başqalarına isə hər şeyi
məsəllərlə danışıram ki, "Gördükləri halda görməsinlər,
Eşitdikləri halda anlamasınlar". **11** Məsəlin mənası budur:
toxum Allahın kəlamıdır. **12** Yol kənarına düşənlərsə
kəlamı eşidənlərdir. Sonra iblis gəlir və iman etməyib
xilas olmasınlar deyə kəlamı onların ürəyindən götürüb
aparır. **13** Daşlığa düşənlərsə kəlamı eşidəndə sevinclə
qəbul edənlərdir. Lakin onlarda kök olmadığına görə
bir müddət iman edir və sınaq vaxtı gələndə imandan
dönürlər. **14** Tikanlar arasına düşənlərsə bunlardır: kəlamı
eşidirlər, amma get-gedə bu həyatın qayğılarından,
var-dövlətindən, zövqlərindən boğulur və yaxşı bəhrə
vermirlər. **15** Münbit torpağa düşənlərsə bunlardır:
belə insanlar kəlamı eşidib xeyirxah və sadiq ürəkdə
saxlayırlar. Bunlar səbirlə səmərə verir. **16** Heç kim çırağı
yandırıb onu qabla örtməz yaxud yatağın altına qoymaz.
Əksinə, çıraqdana qoyar ki, içəri girənlər işığı görsünlər.
17 Çünki elə gizli bir şey yoxdur ki, aşkara çıxmayacaq və
elə örtülü bir şey yoxdur ki, bilinib aydın olmayacaq. **18**
Buna görə də necə dinlədiyinizə diqqət edin. Çünki kimin
varıdırsa, ona daha çox veriləcək. Amma kimin yoxudursa,
özününkü zənn etdiyi şey də əlindən alınacaq». **19** İsanın
anası və qardaşları Onun yanına gəldi. Amma izdihama
görə Ona yaxınlaşa bilmədilər. **20** İsaya xəbər verdilər:
«Anan və qardaşların bayırda dayanıb Səni görmək
istəyirlər». **21** İsa onlara cavab verdi: «Mənim anam və
qardaşlarım Allahın kəlamını eşidib ona əməl edənlərdir».

22 Bir gün İsa Öz şagirdləri ilə bir qayığa mindi və onlara
dedi: «Gəlin gölün o biri sahilinə keçək». Onlar yola
düşdülər. 23 Onlar qayıqda gedərkən İsanı yuxu apardı.
Göldə tufan qopdu. Qayıq su ilə dolmağa başlayanda
onlar təhlükəli vəziyyətə düşdülər. 24 Şagirdlər yaxınlaşıb
İsanı oyadaraq dedilər: «Ustad, Ustad, biz həlak oluruq!»
İsa durub küləyə və qalxan sulara qadağan etdi. Tufan
dayandı və sükut çökdü. 25 Onda O, şagirdlərinə dedi:
«Sizin imanınız haradadır?» Onlarsa qorxu və heyrət
içində qalıb bir-birlərindən soruşurdular: «Bu Adam
kimdir ki, həm küləklərə, həm suya əmr verir, onlar
da itaət edir?» 26 Sonra onlar Qalileyanın qarşısında
yerləşən Gerasalıların diyarına gəldilər. 27 İsa qayıqdan
sahilə düşəndə şəhərdən olan bir nəfər Onunla qarşılaşdı.
Cinlərə tutulmuş və xeyli vaxtdır ki, paltar geyməyən
bu adam evdə yox, qəbir mağaralarında yaşayırdı. 28
O, İsanı görən kimi bağırıb Onun qarşısında diz çökdü
və bərkdən çığıra-çığıra dedi: «Ey İsa, Allah-Taalanın
Oğlu, məndən nə istəyirsən? Yalvarıram Sənə, mənə əzab
vermə!» 29 Çünki İsa natəmiz ruha əmr etmişdi ki, həmin
adamdan çıxsın. Bu ruh o adamı çoxdan tutmuşdu. Buna
görə də o adamı qorumaq üçün onu zəncir və buxovlarla
bağlamışdılar. O isə zəncirləri qıraraq cin tərəfindən çölə
qovulurdu. 30 İsa ondan soruşdu: «Sənin adın nədir?» O
cavab verdi: «Adım Qoşundur». Çünki onun daxilinə çox
cin girmişdi. 31 Onlar dibsiz dərinliyə düşmələrini əmr
etməsin deyə İsaya yalvarırdılar. (Abyssos g12) 32 Orada
– dağın yamacında böyük bir donuz sürüsü otlayırdı.
Cinlər İsaya yalvardılar ki, donuzların içinə girməyə

izin versin. İsa da onlara izin verdi. **33** Cinlər adamdan
çıxıb donuzların içinə girdi. Sürü də uçurumdan aşağı,
gölə atılıb boğuldu. **34** Donuz otaranlar bunları görüb
qaçdılar, bu xəbəri şəhər və kəndlərdə yaydılar. **35** Camaat
nə baş verdiyinə tamaşa etməyə çıxdı. Onlar İsanın
yanına gəldilər, daxilindən cinlər çıxmış adamın İsanın
ayaqları yanında geyinmiş və ağıllanmış oturduğunu
görüb qorxuya düşdülər. **36** Hadisəni görənlərsə cinə
tutulmuş adamın necə sağaldığını camaata danışdılar.
37 Gerasalıların ətraf diyarındakı bütün xalq İsadan
xahiş etdi ki, oranı tərk etsin, çünki onları böyük qorxu
bürümüşdü. İsa da qayığa minib geri qayıtdı. **38** Daxilindən
cinlər çıxmış kişi İsanın yanında qalmaq üçün Ona
yalvardı. **39** Amma İsa ona «qayıt evinə və Allahın sənə
etdiyi hər şeyi danış» deyərək onu buraxdı. Bu adam da
gedib İsanın ona etdiyi hər şeyi bütün şəhərə yaydı. **40**
İsa geri qayıtdıqda xalq Onu qəbul etdi, çünki hamı Onu
gözləyirdi. **41** Bu vaxt Yair adlı sinaqoq rəisi olan bir kişi
gəlib İsanın ayaqlarına düşdü və Ona yalvardı ki, evinə
gəlsin. **42** Çünki onun on iki yaşın içində olan bircə qızı
var idi və o, can üstə idi. İsa oraya gedərkən izdiham Onu
sıxışdırırdı. **43** Orada on iki il qanaxma xəstəliyinə tutulan
bir qadın var idi. O bütün varını həkimlərə xərcləmişdi,
lakin onların heç biri ona şəfa verə bilməmişdi. **44** Bu
qadın İsanın arxasından gəlib Onun paltarının ətəyinə
toxundu və o andaca onun qanaxması dayandı. **45** İsa dedi:
«Mənə toxunan kim idi?» Lakin hamı bunu inkar edəndə
Peter dedi: «Ustad, izdiham Səni əhatə edib sıxışdırır». **46**
Amma İsa dedi: «Mənə kimsə toxundu, çünki Məndən

qüvvət çıxdığını bildim». 47 Qadınsa gizlənə bilmədiyini
gördükdə titrəyərək gəlib İsanın ayağına düşdü. Bütün
xalq qarşısında Ona nə səbəbdən toxunduğunu və o anda
necə sağaldığını İsaya nəql etdi. 48 İsa da ona dedi: «Qızım,
imanın səni xilas etdi. Arxayın get». 49 İsa hələ danışırdı
ki, sinaqoq rəisinin evindən bir nəfər gəlib dedi: «Qızın
öldü. Müəllimi daha narahat etmə». 50 Amma İsa bunu
eşidəndə sinaqoq rəisinə dedi: «Qorxma, yalnız iman
et! Qızın xilas olacaq». 51 İsa onun evinə gələndə Peter,
Yəhya, Yaqub və qızın ata-anasından başqa heç kimi Özü
ilə evə girməyə qoymadı. 52 Hamı qız üçün ağlayıb nalə
çəkirdi. Amma İsa dedi: «Ağlamayın, o ölməyib, sadəcə
olaraq yatıb». 53 Onlarsa qızın öldüyünü bildiklərinə görə
İsaya güldülər. 54 Amma İsa qızın əlindən tutub səslədi:
«Qızcığaz, qalx!» 55 Qızın ruhu bədəninə qayıtdı və o
dərhal ayağa qalxdı. İsa dedi ki, qıza yemək versinlər. 56
Qızın ata-anası mat qaldı. Amma İsa onlara tapşırdı ki, bu
hadisə barədə heç kəsə danışmasınlar.

9 İsa On İki şagirdi yanına çağırıb bütün cinlər üzərində
və xəstəliklərə şəfa vermək üçün onlara qüdrət və
səlahiyyət verdi. 2 Onları göndərdi ki, Allahın Padşahlığını
vəz edib xəstələri sağaltsınlar. 3 İsa onlara dedi: «Yol
üçün heç nə – nə əsa, nə torba, nə çörək, nə pul, nə də
iki köynək götürün. 4 Hansı evə girsəniz, orada qalın
və oradan da yola çıxın. 5 Harada sizi qəbul etməzlərsə,
o şəhərdən çıxarkən onlara qarşı şəhadət olsun deyə
ayaqlarınızın tozunu çırpın». 6 Onlar da yola düşüb
hər yerdə Müjdəni yayaraq və şəfa verərək kənd-kənd
dolaşdılar. 7 Hökmdar Hirod baş verən bütün hadisələr

barədə eşitdi və çaşıb-qaldı. Çünki bəziləri «Yəhya ölülər
arasından dirilib», **8** digərləri «İlyas zühur edib», başqaları
da «qədim peyğəmbərlərdən biri dirilib» deyirdi. **9**
Hirod isə dedi: «Yəhyanın boynunu mən vurdurdum,
bəs haqqında bu xəbərləri eşitdiyim Adam kimdir?»
Hirod Onu görməyə can atırdı. **10** Həvarilər İsanın yanına
qayıdıb gördükləri işlər haqqında Ona danışdılar. Sonra
İsa yalnız onları Özü ilə götürüb Bet-Sayda adlanan bir
şəhərə apardı. **11** Amma camaat bu barədə xəbər tutub
Onun ardınca düşdü. İsa onları xoş qarşıladı, onlara
Allahın Padşahlığından danışdı və şəfaya möhtac olanları
sağaltdı. **12** Artıq gün batırdı. On İki şagird İsanın yanına
gəlib Ona dedi: «Camaatı burax, qoy ətrafdakı oba və
kəndlərə gedib gecələsinlər və bir şey alıb yesinlər. Axı
biz burada çöllük yerdəyik». **13** Amma İsa onlara dedi:
«Onlara yeməyi siz verin». Şagirdlər Ona cavab verdilər:
«Beş çörək və iki balıqdan başqa bir şeyimiz yoxdur.
Bəlkə biz gedib bütün bu camaat üçün bir şey alaq?»
14 Orada beş minə yaxın kişi var idi. İsa şagirdlərinə
dedi: «Onları dəstə-dəstə, əlli-əlli oturdun». **15** Şagirdlər
də eləcə edib hamını oturtdular. **16** İsa beş çörəyi və
iki balığı götürüb göyə baxaraq şükür duası etdi. Sonra
onları bölüb şagirdlərə verdi ki, camaata paylasınlar. **17**
Hamı yeyib-doydu. Artıq qalan hissələr on iki zənbilə
yığıldı. **18** Bir gün İsa tək dua edirdi. Şagirdlər də yanında
idi. İsa onlardan soruşdu: «Camaatın dediyinə görə Mən
kiməm?» **19** Onlar belə cavab verdilər: «Bəziləri Vəftizçi
Yəhya, başqaları İlyas, digərləri isə deyirlər ki, qədim
peyğəmbərlərdən biri dirilib». **20** İsa onlara dedi: «Bəs

siz nə deyirsiniz? Sizcə Mən kiməm?» Peter cavab verdi:
«Sən Allahın Məsihisən». **21** İsa şagirdlərinə qadağan
edib əmr etdi ki, bunu heç kəsə danışmasınlar. **22** O dedi:
«Bəşər Oğlu çox əzab çəkməli, ağsaqqallar, başçı kahinlər
və ilahiyyatçılar tərəfindən rədd olunmalı, öldürülməli
və üçüncü gün dirilməlidir». **23** Sonra hamısına söylədi:
«Əgər bir kəs Mənim ardımca gəlmək istəyirsə, özündən
imtina etsin və hər gün çarmıxını götürüb ardımca
gəlsin. **24** Kim canını xilas etmək istəyirsə, onu itirəcək,
amma kim Mənim uğrumda canını itirirsə, onu xilas
edəcək. **25** İnsan bütün dünyanı qazanıb canını məhv
edər yaxud itirərsə, ona nə xeyri var? **26** Kim Məndən
və Mənim sözlərimdən utanarsa, Bəşər Oğlu da Özünün,
Atasının və müqəddəs mələklərin izzəti içində gələndə
o adamdan utanacaq. **27** Amma sizə həqiqəti deyirəm:
burada duranlardan bəzisi Allahın Padşahlığını görmədən
ölməyəcək». **28** Bu sözləri söyləyəndən təxminən səkkiz
gün keçmişdi. İsa Özü ilə Peter, Yəhya və Yaqubu götürüb
dua etmək üçün dağa çıxdı. **29** İsa dua edərkən üzünün
görünüşü dəyişdi və libası gözqamaşdırıcı ağ rəng aldı.
30 O anda iki nəfər İsa ilə söhbət etməyə başladı. Onlar
Musa və İlyas idi. **31** Onlar ehtişam içində göründülər
və İsanın Yerusəlimdə yerinə yetirəcəyi bu dünyadan
ayrılması barədə danışırdılar. **32** Peter və onun yoldaşları
dərin yuxuya dalmışdılar. Yuxudan ayılanda isə İsanın
ehtişamını və yanında duran iki kişini gördülər. **33** Onlar
İsanın yanından gedəndə Peter İsaya dedi: «Ustad! Nə
yaxşı ki biz buradayıq. Gəl üç çardaq quraq, biri Sənin, biri
Musa, biri də İlyas üçün». Əslində o nə dediyini bilmirdi.

34 Peter bunu deyən zaman bir bulud gəldi və onların
üzərinə kölgə saldı. Buluda daxil olarkən onları dəhşət
bürüdü. **35** Buluddan bir səs gəldi: «Bu Mənim Oğlumdur,
seçilmişimdir, Ona qulaq asın!» **36** Səs kəsiləndə onlar
İsanı tək gördülər. Şagirdlər bunu sirr olaraq saxlayıb
o günlərdə gördüklərini heç kimə danışmadılar. **37**
Ertəsi gün onlar dağdan enəndə İsanı böyük bir izdiham
qarşıladı. **38** Camaat arasından bir kişi çığırdı: «Müəllim,
yalvarıram, oğluma nəzər sal, o mənim yeganə balamdır.
39 Bir ruh onu tutur, o birdən bağırır. Ruh onu ağzından
köpük gələnəcən sarsıdır. Ona əziyyət verib güc-bəla ilə
onu tərk edir. **40** Mən şagirdlərindən xahiş etdim ki,
bu ruhu qovsunlar, amma bacarmadılar». **41** İsa da ona
cavab verdi: «Ey imansız və yolunu azmış nəsil! Nə vaxta
qədər Mən sizinlə qalıb sizə dözəcəyəm? Oğlunu yanıma
gətir». **42** Oğlan İsaya yaxınlaşarkən cin onu yerə atıb
sarsıtdı. Amma İsa natəmiz ruha qadağan etdi, oğlanı
sağaldıb atasına qaytardı. **43** Hamı Allahın əzəmətinə
təəccüblənirdi. Onlar hamısı İsanın etdiyi işlərə heyrət
edərkən O, şagirdlərinə dedi: **44** «Bu sözlərə qulaq asın:
Bəşər Oğlu insan əllərinə təslim edilmək üzrədir». **45** Lakin
şagirdlər bu sözü başa düşmədilər. Bu sözün mənası onlar
üçün gizli qaldı və Ondan bu söz barədə soruşmaqdan
da qorxurdular. **46** Şagirdlər aralarında kimin ən böyük
olduğu barədə mübahisə etməyə başladılar. **47** Amma
İsa onların ürəklərindən keçəni bilib bir balaca uşağı
götürüb yanına qoydu. **48** Sonra onlara dedi: «Kim Mənim
adımla bu uşağı qəbul edərsə, Məni qəbul edər. Kim
Məni qəbul edərsə, Məni Göndərəni qəbul edər. Sizin

aranızda hamıdan kiçik olan ən böyükdür». **49** Yəhya
cavabında dedi: «Ustad, biz Sənin adınla cinləri qovan
bir nəfəri gördük, amma bizimlə birgə getmədiyinə görə
ona mane olduq». **50** Amma İsa ona dedi: «Ona mane
olmayın! Əleyhinizə olmayan sizin tərəfinizdədir». **51**
Dünyadan ayrılacağı günlər yaxınlaşdıqca İsa Yerusəlimə
getmək qərarına gəldi. **52** İsa qabağınca elçilər göndərdi.
Onlar İsanın gəlişi münasibəti ilə hazırlıq işləri görmək
üçün gedib Samariyalıların bir kəndinə girdilər. **53** Lakin
Samariyalılar İsanı qəbul etmədilər, çünki O, Yerusəlimə
doğru gedirdi. **54** Şagirdlərdən Yaqubla Yəhya bunu
görüb dedilər: «Rəbb, bunları məhv etmək üçün bir əmrlə
göydən alov yağdırmağımızı istəyirsənmi?» **55** Amma
İsa dönüb onlara qadağan etdi. **56** Sonra onlar başqa bir
kəndə yollandılar. **57** Onlar yol boyu gedərkən bir nəfər
İsaya dedi: «Sən hara getsən, Sənin ardınca gedəcəyəm».
58 İsa ona dedi: «Tülkülərin də yuvası, göydə uçan quşların
da yuvası var. Amma Bəşər Oğlunun başını qoymağa belə,
yeri yoxdur». **59** Bir başqasına İsa dedi: «Ardımca gəl». O
isə dedi: «Ya Rəbb, mənə icazə ver, əvvəlcə gedim, atamı
dəfn edim». **60** İsa ona dedi: «Qoy ölülər öz ölülərini
dəfn etsin. Sənsə get, Allahın Padşahlığını bəyan et».
61 Yenə başqa bir adam dedi: «Ya Rəbb, Sənin ardınca
gələrəm, amma əvvəl icazə ver evimdəkilərlə vidalaşım».
62 Lakin İsa ona dedi: «Kotanı tutub geriyə baxan Allahın
Padşahlığına layiq deyil».

10 Bu hadisələrdən sonra Rəbb başqa yetmiş nəfəri
təyin etdi və onları iki-iki Özünün gedəcəyi hər şəhərə
və hər yerə Özündən əvvəl göndərdi. **2** Onlara dedi:

«Məhsul çoxdur, işçilərsə azdır. Buna görə də məhsulun
Sahibinə yalvarın ki, Öz məhsulunu yığmaq üçün işçilər
göndərsin. 3 Gedin, sizi qurdların arasına quzular kimi
göndərirəm. 4 Özünüzlə nə kisə, nə torba, nə də çarıq
götürün. Yolda heç kimlə salamlaşıb danışmayın. 5 Hansı
bir evə girsəniz, əvvəl "Bu evə əmin-amanlıq olsun!"
deyin. 6 Əgər orada əmin-amanlığa layiq bir adam varsa,
dilədiyiniz əmin-amanlıq onun üzərində qalacaq. Əks
halda o sizə qayıdacaq. 7 Girdiyiniz evdə qalın, sizə
nə verirlərsə, yeyib-için, çünki işçi öz haqqına layiqdir.
Evdən evə köçməyin. 8 Hansısa bir şəhərə girdiyiniz
zaman sizi qəbul edirlərsə, qabağınıza qoyulanı yeyin. 9
Orada olan xəstələrə şəfa verin və onlara deyin: "Allahın
Padşahlığı sizə yaxınlaşıb". 10 Amma hansısa bir şəhərə
girdiyiniz zaman sizi qəbul etməsələr, oranın küçələrinə
çıxıb belə deyin: 11 "Sizin əleyhinizə çıxaraq şəhərinizin
ayaqlarımıza yapışan tozunu belə, çırpırıq. Amma bunu
bilin ki, Allahın Padşahlığı sizə yaxınlaşıb". 12 Sizə
bunu deyirəm: qiyamət günü Sodomun halı o şəhərin
halından daha asan olacaq. 13 Vay halına, ey Korazin! Vay
halına, ey Bet-Sayda! Sizdə baş vermiş möcüzələr Sur və
Sidonda olsaydı, onlar çoxdan çul geyinib külün üstündə
oturaraq tövbə edərdi. 14 Amma qiyamət günü Sur və
Sidonun halı sizinkindən daha asan olacaq. 15 Sən, ey
Kefernahum, göyə qədər ucalacaqsanmı? Ölülər diyarına
qədər enəcəksən. (Hadēs g86) 16 Sizi dinləyən kəs Məni
dinləyir, sizi rədd edən Məni rədd edir. Məni rədd edənsə
Məni Göndərəni rədd edir». 17 Yetmiş şagird sevinə-
sevinə qayıtdı və dedi: «Ya Rəbb, Sənin adınla cinlər belə,

bizə tabe olur!» **18** İsa onlara belə cavab verdi: «Mən
Şeytanın ildırım kimi göydən düşməyini görmüşdüm. **19**
Baxın Mən sizə səlahiyyət vermişəm ki, ilanları, əqrəbləri
və düşmənin bütün gücünü ayaq altında əzəsiniz və heç
nə sizə zərər vurmayacaq. **20** Bununla belə, ruhların
sizə tabe olduğuna görə sevinməyin, amma sevinin ki,
adlarınız göylərdə yazılıb». **21** İsa o vaxt Müqəddəs Ruhda
şadlanıb dedi: «Ey yerin-göyün Sahibi olan Ata! Səndən
razıyam ki, bu şeyləri müdrik və dərrakəli adamlardan
gizlədib körpələrə agah etdin. Bəli, Ata! Çünki bu Sənin
xoş niyyətin idi. **22** Atam tərəfindən hər şey Mənim
ixtiyarıma verildi. Oğulun kim olduğunu Atadan başqa heç
kəs bilməz. Atanın kim olduğunu da Oğuldan və Oğulun
agah etmək istədiyi şəxsdən başqa heç kəs bilməz». **23**
Sonra İsa şagirdlərə sarı dönüb onlara ayrıca dedi: «Nə
bəxtiyardır o gözlər ki, sizin gördüklərinizi görür! **24**
Sizə bunu deyirəm: bir çox peyğəmbərlər və padşahlar
sizin gördüklərinizi görmək istədilər, amma görmədilər,
eşitdiklərinizi eşitmək istədilər, amma eşitmədilər». **25**
Bir qanunşünas İsanı sınamaq məqsədi ilə qalxıb dedi:
«Müəllim, əbədi həyatı irs olaraq almaq üçün mən nə
etməliyəm?» **(aiōnios g166)** **26** İsa ondan soruşdu: «Qanunda
nə yazılıb? Orada nə oxuyursan?» **27** Bu adam İsaya
belə cavab verdi: «“Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə, bütün
varlığınla, bütün gücünlə və bütün düşüncənlə sev” və
“Qonşunu özün kimi sev”». **28** İsa ona dedi: «Sən düz
cavab verdin, buna əməl et və yaşayacaqsan». **29** Amma
o özünə haqq qazandırmaq üçün İsadan soruşdu: «Bəs
mənim qonşum kimdir?» **30** İsa belə cavab verdi: «Bir

nəfər Yerusəlimdən Yerixoya gedən yolda quldurların
əlinə düşdü. Quldurlar onu soyundurub döydülər və
yarımcan halda qoyub getdilər. 31 Təsadüfən o yoldan
bir kahin enirdi. Bu adamı görən kimi yolun o biri
tərəfi ilə keçib getdi. 32 Bir Levili də ora yaxınlaşıb o
adamı görəndə yolun o biri tərəfi ilə keçib getdi. 33 O
yolla gedən bir Samariyalı isə bu adamı görəndə ona
rəhmi gəldi. 34 Ona yaxınlaşdı və zeytun yağı ilə şərab
tökərək yaralarını sarıdı. Sonra bu adamı öz heyvanına
mindirib mehmanxanaya gətirdi və ona qayğı göstərdi.
35 Ertəsi gün o, iki dinar çıxarıb mehmanxana sahibinə
verərək dedi: "Onun qayğısını çək. Əgər bundan da çox
xərcin çıxsa, mən geri qayıdanda sənə verərəm". 36
Səncə bu üç nəfərdən hansı quldurların əlinə düşən
adamın qonşusu idi?» 37 Qanunşünas cavab verdi: «Ona
mərhəmət göstərən». İsa da ona dedi: «Get, sən də elə et».
38 İsa şagirdləri ilə yoluna davam edərkən bir kəndə girdi.
Burada Marta adlı bir qadın Onu öz evinə dəvət etdi. 39
Onun Məryəm adlı bir bacısı vardı. O, Rəbbin ayaqları
yanında oturub Onun sözünə qulaq asırdı. 40 Marta isə
işin çoxluğundan çaşıb-qalmışdı. O, İsaya yaxınlaşıb dedi:
«Ya Rəbb! Görmürsən ki, bacım işləri tək mənim üstümə
yığıb? Ona de ki, mənə kömək etsin». 41 Rəbb isə ona
belə cavab verdi: «Marta, Marta, sən çox şeyin qayğısını
çəkib tələşə düşürsən. 42 Yalnız bir şey lazımdır. Məryəm
yaxşısını seçdi. Bu da onun əlindən alınmayacaq».

11 İsa bir yerdə dua edirdi. Duasını bitirəndə
şagirdlərindən biri Ona dedi: «Ya Rəbb, Yəhya öz
şagirdlərinə öyrətdiyi kimi Sən də bizə dua etməyi öyrət».

2 İsa onlara dedi: «Dua edəndə belə deyin: Göylərdə olan
Atamız, Adın müqəddəs tutulsun, Padşahlığın gəlsin.
Göydə olduğu kimi yerdə də Sənin iradən olsun. **3**
Gündəlik çörəyimizi bizə hər gün ver. **4** Bizə borclu olan
hər adamı bağışladığımıza görə Bizim günahlarımızı da
bağışla. Bizi sınağa çəkmə». **5** Sonra İsa onlara dedi:
«Məsələn, sizlərdən birinin bir dostu var. O da gecə
yarısı dostunun yanına gedib deyir: "Dostum, mənə
üç kömbə çörək borc ver, **6** çünki yanıma dostum
gəlib, qabağına qoyacaq heç nəyim yoxdur". **7** Dostu
da içəridən belə cavab verir: "Məni narahat etmə. Qapı
artıq qıfıllıdır, uşaqlarım yanımda yatıb, mən durub
sənə bir şey verə bilmərəm". **8** Sizə deyim ki, o həmin
adamla dost olduğu halda vermək istəməsə də, təkidlə
xahiş etdiyinə görə qalxıb nə qədər ehtiyacı olsa, ona
verəcək. **9** Mən sizə bunu deyirəm: diləyin, sizə veriləcək,
axtarın, tapacaqsınız, qapını döyün və sizə açılacaq.
10 Çünki hər diləyən alar, axtaran tapar, qapı döyənə
açılar. **11** Aranızdan hansı ata oğlu ondan balıq diləsə,
ona balıq yerinə ilan verər? **12** Yaxud yumurta diləsə,
ona əqrəb verər? **13** Beləliklə, siz pis olduğunuz halda öz
övladlarınıza yaxşı hədiyyələr verməyi bilirsinizsə, göydə
olan Atanın Ondan diləyənlərə Müqəddəs Ruhu verəcəyi
nə qədər yəqindir!» **14** İsa bir adamdan lal olan bir cini
qovurdu. Cin çıxandan sonra lal danışmağa başladı və
camaat heyrətləndi. **15** Amma onların bəzisi deyirdi: «O,
cinlərin başçısı Baal-Zevulun gücü ilə cinləri qovur».
16 Başqaları isə İsanı sınamaq üçün istədilər ki, göydən
gələn bir əlamət göstərsin. **17** Nə düşündüklərini bilən İsa

onlara dedi: «Öz daxilindən bölünmüş hər padşahlıq viran
qalar və öz içindən bölünmüş ev dağılar. 18 Əgər Şeytan
da öz daxilindən bölünübsə, onun padşahlığı necə davam
gətirər? Siz də deyirsiniz ki, Mən cinləri Baal-Zevulun
gücü ilə qovuram. 19 Əgər Mən cinləri Baal-Zevulun
gücü ilə qovuramsa, bəs sizin adamlarınız kimin gücü ilə
qovur? Buna görə də onlar sizin hakimləriniz olacaq. 20
Lakin Mən cinləri Allahın qüdrəti ilə qovuramsa, deməli,
Allahın Padşahlığı üzərinizə gəlib. 21 Əgər güclü bir adam
təpədən-dırnağadək silahlanıb öz evini qoruyursa, onun
əmlakı əmin-amanlıqdadır. 22 Amma ondan güclüsü ona
hücum edib qalib gələrsə, onda onun güvəndiyi silahları
əlindən alıb talan mallarını bölüşdürər. 23 Mənimlə
olmayan Mənə qarşıdır və Mənimlə yığmayan dağıdır. 24
Natəmiz ruh adamdan çıxdıqdan sonra quraq yerlərdə
dolaşar, rahatlıq axtarar, lakin tapmaz. O zaman deyər:
"Çıxdığım evə dönüm". 25 Evə qayıdanda onu süpürülmüş
və səliqə-sahman içində görər. 26 Bu vaxt o gedib özündən
daha betər yeddi başqa ruhu götürər. Onlar da oraya
girib məskunlaşar. Onda bu adamın axırı əvvəlkindən
daha pis olar». 27 İsa bunu deyərkən bir qadın camaatın
arasından uca səslə Ona dedi: «Səni bətnində daşıyan
və Səni əmizdirən nə bəxtiyardır!» 28 Amma İsa dedi:
«Daha doğrusu, Allahın kəlamını eşidib ona riayət edənlər
nə bəxtiyardır!» 29 Camaat Onun ətrafına yığılanda İsa
danışmağa başladı: «İndiki nəsil pis nəsildir. Onlar əlamət
axtarır, amma onlara Yunusun əlamətindən başqa heç bir
əlamət verilməyəcək. 30 Çünki Yunus Nineva əhalisinə
necə bir əlamət oldusa, Bəşər Oğlu da bu nəsil üçün belə

olacaq. **31** Cənub mələkəsi qiyamət günündə bu nəslin
adamları ilə birgə qalxıb onları məhkum edəcək. Çünki
mələkə Süleymanın hikmətli sözlərini dinləmək üçün yer
üzünün ucqarlarından gəlmişdi. Budur, Süleymandan
daha böyük Olan buradadır. **32** Nineva xalqı qiyamət
günündə bu nəsillə birgə qalxıb onu məhkum edəcək.
Çünki onlar Yunusun vəzinə görə tövbə etmişdilər. Budur,
Yunusdan daha böyük Olan buradadır. **33** Heç kim çırağı
yandırıb onu gizli yerə yaxud da qabın altına qoymaz.
Əksinə, çıraqdana qoyar ki, içəri girənlər işığı görsünlər.
34 Bədəninin çırağı gözündür. Gözün sağlam olanda bütün
bədənin də nurlu olur. Gözün zəif görəndə isə bütün
bədənin də qaranlıq olur. **35** Beləliklə, diqqət et ki, səndəki
"nur" qaranlıq olmasın. **36** Əgər sənin bütün bədənin nurlu
olub heç bir yerdə qaranlıq qalmırsa, çıraq sənə öz nuru
ilə işıq saçdığı kimi bədənin də tamamilə nurlu olacaq».
37 İsa bunları deyib qurtaranda fariseylərdən biri Onu
evinə yeməyə dəvət etdi. O da içəri girib süfrəyə oturdu.
38 İsanın yeməkdən əvvəl yuyunmadığını görən farisey
heyrətləndi. **39** Lakin Rəbb ona dedi: «İndi siz fariseylər
kasanın və boşqabın bayır tərəfini təmizləyirsiniz, lakin
daxiliniz soyğunçuluq və pisliklə dolub. **40** Ey ağılsızlar,
zahiri yaradanla daxili yaradan eyni deyilmi? **41** Yaxşısı
budur ki, qablarınızın içindəkilərini sədəqə verəsiniz,
onda sizin üçün hər şey təmiz olar. **42** Vay halınıza, ey
fariseylər! Çünki siz nanə, sədəfotu və hər cür göyərtinin
onda birini verirsiniz, lakin ədalətə və Allah məhəbbətinə
etinasızlıq göstərirsiniz. Amma onda biri verməklə yanaşı
bunları da yerinə yetirməli idiniz. **43** Vay halınıza, ey

fariseylər! Sinaqoqlarda baş kürsüləri tutmağı və bazar
meydanlarında salam almağı sevirsiniz. 44 Vay halınıza!
Çünki siz insanların xəbəri olmadan üstündən keçdikləri
itmiş qəbirlərə oxşayırsınız». 45 Qanunşünaslardan biri
İsaya cavab verdi: «Müəllim, sən bunları deməklə bizi
də təhqir edirsən». 46 İsa da belə dedi: «Elə sizin də
vay halınıza, ey qanunşünaslar! Çünki adamları ağır
yüklərlə yükləyirsiniz, amma özünüz barmağınızın biri
ilə də bu yüklərə toxunmursunuz. 47 Vay halınıza!
Çünki peyğəmbərlərə məqbərələr tikirsiniz, amma onları
sizin ata-babalarınız öldürdülər! 48 Beləliklə, siz ata-
babalarınızın etdiklərinə şahidlik edib bəyənirsiniz. Çünki
onlar peyğəmbərləri öldürüb, sizsə onlara məqbərələr
tikirsiniz. 49 Buna görə də Allahın hikməti belə demişdi:
"Mən onlara peyğəmbərlər və həvarilər göndərəcəyəm,
onların bəzisini öldürüb, bəzisini isə təqib edəcəklər". 50
Beləcə bu nəsil dünya yaranandan bəri Habilin qanından
tutmuş qurbangahla məbədin arasında öldürülmüş
Zəkəriyyənin qanına qədər bütün peyğəmbərlərin tökülən
qanı üçün məsuliyyət daşıyacaq. Bəli, Mən sizə deyirəm:
onun üçün bu nəsil məsuliyyət daşıyacaq. 52 Vay halınıza,
ey qanunşünaslar! Çünki bilik qapısının açarlarını
götürmüsünüz. Özünüz bu qapıdan girmədiniz, girmək
istəyənlərə də mane oldunuz». 53 İsa oradan çıxanda
ilahiyyatçılarla fariseylər ona çox təzyiq göstərərək bir
çox məsələlər barədə Onu sorğu-suala tutmağa başladılar.
54 Onlar fürsət axtarırdılar ki, İsanın ağzından çıxan bir
sözlə Onu tələyə salsınlar.

12 Bu vaxt saysız-hesabsız adam bir-birini sıxışdıra-
sıxışdıra oraya yığıldı. İsa əvvəl şagirdlərinə danışmağa
başladı: «Fariseylərin mayasından, yəni ikiüzlülükdən
özünüzü gözləyin. **2** Elə örtülü bir şey yoxdur ki, aşkara
çıxmayacaq və elə gizli bir şey yoxdur ki, bilinməyəcək. **3**
Buna görə də qaranlıqda dediyiniz gün işığında eşidiləcək,
bağlı qapı arxasında qulağa pıçıldadığınız damlardan
bəyan olunacaq. **4** Ey dostlarım, sizə deyirəm: bədəni
öldürən və ondan sonra başqa heç nə edə bilməyənlərdən
qorxmayın. **5** Amma Kimdən qorxmaq lazım olduğunu
sizə göstərim: adamı öldürəndən sonra cəhənnəmə
atmağa ixtiyarı olan Allahdan qorxun. Bəli, sizə deyirəm:
Ondan qorxun! **(Geenna g1067)** **6** Beş sərçə iki qara pula
satılmırmı? Onlardan biri belə, Allahın qarşısında yaddan
çıxmır. **7** Sizin başınızdakı saçlar belə, sayılıb. Qorxmayın,
siz saysız-hesabsız sərçədən daha dəyərlisiniz. **8** Mən
sizə deyirəm: insanlar qarşısında Məni iqrar edən hər
kəsi Bəşər Oğlu da Allahın mələkləri qarşısında iqrar
edəcək. **9** Amma insanlar önündə Məni inkar edən
özü də Allahın mələkləri önündə inkar olunacaq. **10**
Bəşər Oğluna qarşı bir söz deyən hər kəs bağışlanacaq;
amma Müqəddəs Ruha küfr edən bağışlanmayacaq. **11**
Sizi sinaqoqlara, başçıların və hökmdarların qarşısına
gətirəndə özünüzü necə müdafiə edəcəyiniz və yaxud
nə deyəcəyiniz barədə qayğı çəkməyin. **12** Müqəddəs
Ruh sizə o anda nə deməli olduğunuzu öyrədəcək». **13**
İzdihamdan bir nəfər İsaya dedi: «Müəllim, qardaşıma
de ki, mirası mənimlə bölsün». **14** İsa ona belə cavab
verdi: «Ey insan, Məni kim üzərinizə hakim ya vəkil

qoyub?» **15** Sonra İsa onlara dedi: «Diqqətli olun, hər cür
tamahkarlıqdan özünüzü qoruyun. Çünki insanın həyatı
var-yoxunun bolluğundan asılı deyil». **16** İsa onlara bu
məsəli danışdı: «Bir varlının torpağı bol məhsul verdi.
17 Bu adam ürəyində düşündü: "Məhsulumu qoymağa
yerim yoxdur. Axı nə edim?" **18** Sonra dedi: "Belə edərəm:
anbarlarımı söküb daha böyüklərini tikəcəyəm. Bütün
taxılımı və malımı oraya yığaram. **19** Canıma deyərəm:
ey canım, illərlə kifayət qədər var-dövlət yığmısan. İndi
dincəl, ye-iç, kef elə". **20** Amma Allah ona dedi: "Ay axmaq,
bu gecə canını səndən alacaqlar. Bəs hazırladığın kimə
qalacaq?" **21** Özü üçün xəzinə toplayan, amma Allahın
önündə varlı olmayan hər bir insanın axırı da elə olacaq».
22 İsa Öz şagirdlərinə belə dedi: «Buna görə sizə deyirəm:
"Nə yeyəcəyik?" deyə canınız üçün, "Nə geyinəcəyik?"
deyə bədəniniz üçün qayğı çəkməyin. **23** Can yeməkdən,
bədənsə geyinməkdən daha vacibdir. **24** Qarğalara baxın:
onlar nə əkir, nə də biçir, nə anbarları, nə də zirzəmiləri
var. Amma Allah onları yedizdirir. Siz quşlardan nə
qədər qiymətlisiniz! **25** Hansı biriniz qayğı çəkməklə
ömrünü bir anlıq belə, uzada bilər? **26** Əgər siz elə balaca
şeyi etməyi bacarmırsınızsa, nə üçün başqa şeylərin
qayğısını çəkirsiniz? **27** Zanbaqların necə böyüdüyünə
baxın: onlar nə zəhmət çəkir, nə də ip əyirir. Lakin sizə
bunu deyirəm ki, bütün cah-calalı içində olan Süleyman
belə, bunlardan biri kimi geyinməmişdi. **28** Ey imanı az
olanlar, bu gün çöldə olub sabah ocağa atılan otu Allah
belə geyindirirsə, sizi geyindirəcəyi nə qədər yəqindir! **29**
"Nə yeyəcəyik?", "Nə içəcəyik?" deyə axtarıb narahat

olmayın. **30** Çünki dünyadakı bütpərəstlər bütün bu
şeyləri axtarırlar. Doğrudan da, Atanız bunlara ehtiyacınız
olduğunu bilir. **31** Lakin siz Allahın Padşahlığını axtarın,
onda bunlar da sizə əlavə olaraq veriləcək. **32** Qorxma,
ey kiçik sürü! Çünki Atanız Padşahlığı sizə verməyi
münasib gördü. **33** Əmlakınızı satın və sədəqə verin.
Özünüzə köhnəlməyən kisələr, göylərdə tükənməyən
xəzinə hazırlayın. Oraya nə oğru gələr, nə də onu güvə
yeyər. **34** Çünki xəzinəniz haradadırsa, ürəyiniz də orada
olacaq». **35** «Qoy qurşaqlarınız bellərinizdə bağlı və
çıraqlarınız yana-yana qalsın. **36** Toy ziyafətindən qayıdan
ağasını gözləyən adamlara oxşayın. Onlar ağaları gəlib
qapını döyən kimi qapını açmağa hazır olurlar. **37** Nə
bəxtiyardır o qullar ki, ağa qayıdanda onları oyaq görür!
Sizə doğrusunu deyirəm: o özü qurşaqlanıb qullarını
süfrəyə oturdacaq və gəlib onlara xidmət edəcək. **38** Ağa
istər gecəyarı, istər ondan gec, səhərə yaxın gəlib qulları
oyaq görsə, o qullar necə də bəxtiyardır! **39** Amma bunu
bilin ki, əgər evin yiyəsi oğrunun hansı saatda gələcəyini
bilsəydi, evinin yarılmasına imkan verməzdi. **40** Beləcə
siz də hazır olun, çünki Bəşər Oğlu gözləmədiyiniz vaxt
gələcək». **41** Peter dedi: «Ya Rəbb, bu məsəli ancaq bizə
danışırsan, yoxsa hamıya?» **42** Rəbb cavab verdi: «Vaxtlı-
vaxtında onlara yemək vermək üçün ağasının öz nökərləri
üzərinə qoyduğu sadiq və ağıllı idarəçi kimdir? **43** Nə
bəxtiyardır o qul ki, ağası evinə qayıdanda onu iş başında
görür! **44** Sizə həqiqəti deyirəm: ağası bu qula bütün
əmlakı üzərində idarəçiliyi tapşıracaq. **45** Amma həmin
qul ürəyində "ağam gec gələcək" deyərsə, başqa nökər və

qarabaşları döyməyə, yeyib-içməyə, sərxoşluğa uymağa
başlayarsa, **46** o qulun ağası onun gözləmədiyi gün və
ağlına gəlmədiyi vaxt gələcək, ona ağır cəza verəcək və
onu sədaqətsizlərlə bir yerdə saxlayacaq. **47** Ağasının
istəyini bilib hazır olmayan və onun istəyinə əməl
etməyən qul çox döyüləcək. **48** Bilməyib o cəzaya layiq iş
görənsə az döyüləcək. Kimə çox verilibsə, ondan çox da
istəniləcək. Kimə çox tapşırılıbsa, ondan daha çox tələb
olunacaq. **49** Mən yer üzünə od yağdırmağa gəlmişəm. Kaş
ki bu od artıq alışıb-yanaydı! **50** Mənim alacağım bir vəftiz
var. Bu vəftiz yerinə yetib qurtaranadək nə qədər sıxıntı
çəkməliyəm! **51** Siz düşünürsünüz ki, Mən yer üzünə sülh
gətirməyə gəlmişəm? Xeyr, sizə deyirəm ki, Mən ayrılıq
gətirməyə gəlmişəm! **52** Çünki bundan sonra bir evdə
yaşayan beş nəfər bir-birindən ayrılaraq üç nəfərə qarşı
iki nəfər, iki nəfərə qarşı üç nəfər olacaq. **53** Çünki ata
oğlundan, oğul atasından, ana qızından, qız anasından,
qayınana gəlinindən, gəlin də qayınanasından ayrılacaq».
54 İsa camaata bunu da dedi: «Siz qərb tərəfdən qalxan
buludu görəndə dərhal "yağış yağacaq" deyirsiniz, bu
da olur. **55** Cənub küləyinin əsməsini görəndə "qızmar
isti olacaq" deyirsiniz, bu da olur. **56** Ey ikiüzlülər, yer
üzünün və göyün görünüşünü seçə bilirsiniz, bəs onda nə
üçün indiki zamanı seçə bilmirsiniz? **57** Nə üçün düzgün
olan şeyə özünüz qərar vermirsiniz? **58** Səni ittiham
edənlə birgə hakimin yanına gedəndə yolda ikən onunla
barışmağa çalış. Yoxsa səni hakimin qabağına sürüyər,
hakimsə məhkəmə icraçısına ötürər, o da səni zindana

atar. 59 Sənə bunu deyirəm: axırıncı qəpik-quruşunu
verməyincə oradan əsla çıxmayacaqsan».

13 Bu vaxt orada olan bəzi adamlar İsaya xəbər verdilər
ki, Pilat bəzi Qalileyalıların qanını kəsdikləri qurbanların
qanına qatmışdı. 2 İsa buna belə cavab verdi: «Siz elə
bilirsiniz ki, bu aqibətə uğramış Qalileyalılar bütün
digər Qalileyalılardan daha betər günahlı idilər? 3
Xeyr, Mən sizə deyirəm: tövbə etməsəniz, hamınız
onlar kimi məhv olacaqsınız. 4 Yaxud Şiloah qülləsi
on səkkiz adamın üstünə aşıb onları öldürəndə onların
Yerusəlim sakinlərinin hamısından təqsirkar olduqlarını
fikirləşirsiniz? 5 Xeyr, Mən sizə deyirəm: tövbə etməsəniz,
hamınız onlar kimi məhv olacaqsınız». 6 Sonra İsa bu
məsəli danışdı: «Bir adamın bağında bir əncir ağacı
əkilmişdi. Bu adam gəlib ağacda meyvə axtardı, amma
tapmadı. 7 O, bağbana dedi: "Bura bax, üç ildir ki,
mən gəlib bu əncir ağacında meyvə axtarıram, amma
tapmıram. Onu kəs! Nə üçün bu ağac əbəs yerə torpağı
tutur?" 8 Bağbansa cavabında belə dedi: "Ağa, bir il
də buna əl dəymə. Mən onu belləyib dövrəsinə peyin
tökərəm. 9 Gələn il bu ağac meyvə gətirsə, yaxşıdır, yox,
gətirməsə, onu kəsərsən"». 10 İsa bir dəfə Şənbə günü
sinaqoqlardan birində təlim öyrədirdi. 11 Orada on səkkiz
il daxilində xəstəlik ruhu olan beli bükülmüş bir qadın var
idi. O, belini heç düzəldə bilmirdi. 12 İsa bu qadını görəndə
çağırıb dedi: «Ey qadın, sən azarından azad oldun». 13
İsa əllərini qadının üstünə qoyanda o dərhal dikəlib
Allahı izzətləndirməyə başladı. 14 Amma sinaqoqun rəisi
İsanın Şənbə günü şəfa verdiyinə hiddətlənib camaata

belə xitab etdi: «İş görmək üçün altı gün var, o günlər
gəlin və şəfa alın, Şənbə günü yox». **15** Rəbb isə ona
belə cavab verdi: «Ey ikiüzlülər, sizlərdən hər biriniz
Şənbə günündə öz öküzünün ya eşşəyinin bağını açıb
tövlədən su içməyə aparmırmı? **16** İbrahimin qızı olan bu
qadını da on səkkiz il ərzində Şeytan buxovlamışdı. Şənbə
günü bu qadının buxovlarını açmaq lazım deyildimi?» **17**
İsa bunları deyəndə Ona qarşı çıxanlar hamısı utandı.
Camaatın hamısı isə Onun etdiyi bütün izzətli işlərinə
görə sevinirdi. **18** Sonra İsa dedi: «Allahın Padşahlığı
nəyə bənzəyir? Onu nəyə bənzədim? **19** O, bir adamın
bağçasına əkdiyi xardal toxumuna bənzəyir. O toxum
böyüyüb ağac olur. Göydə uçan quşlar onun budaqlarında
yuva qurur». **20** İsa yenə dedi: «Allahın Padşahlığını nəyə
bənzədim? **21** O, xəmir mayasına bənzəyir. Qadın onu
götürüb üç kisə una qarışdırıb bütün xəmir acıyanadək
saxlayır». **22** İsa şəhər və kəndləri gəzib təlim öyrədərək
Yerusəlimə tərəf gedirdi. **23** Bir nəfər Ondan soruşdu: «Ya
Rəbb, xilas tapanların sayı az olacaqmı?» İsa onlara belə
cavab verdi: **24** «Dar qapıdan girməyə çalışın. Sizə bunu
deyirəm: çoxları bu qapıdan girməyə can atacaq, amma
girə bilməyəcək. **25** Ev yiyəsi durub qapını bağlayandan
sonra siz bayırda durub qapını döyərək deyəcəksiniz: “Ey
ağam, bizə qapını aç!” O isə cavabında sizə deyəcək: “Mən
sizin haradan gəldiyinizi bilmirəm!” **26** Siz o vaxt belə
deyəcəksiniz: “Biz Sənin qarşında yeyib-içmişik. Sən bizim
küçələrdə öyrədirdin”. **27** O isə sizə deyəcək: “Ey haqsızlıq
edənlərin hamısı, Mən sizin haradan gəldiyinizi bilmirəm,
Məndən uzaq olun!” **28** İbrahimi, İshaqı, Yaqubu və bütün

peyğəmbərləri Allahın Padşahlığında, özünüzü isə bayıra
atılmış görəndə aranızda ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq.
29 Adamlar şərqdən, qərbdən, şimaldan, cənubdan gələcək
və Allahın Padşahlığında süfrəyə oturacaq. 30 Budur,
elə axırıncılar var ki, birinci olacaq, elə birincilər var ki,
axırıncı olacaq». 31 O zaman bəzi fariseylər gəlib İsaya
dedilər: «Buradan çıx get, çünki Hirod Səni öldürmək
istəyir». 32 İsa onlara dedi: «Gedin o tülküyə deyin:
"Budur, Mən bu gün və sabah cinləri qovub camaatı
sağaldacağam və üçüncü gün işimi bitirəcəyəm". 33 Yenə
də bu gün, sabah və o biri gün yoluma davam etməliyəm.
Çünki peyğəmbər Yerusəlimdən kənarda öldürülə bilməz!
34 Ey Yerusəlim, Yerusəlim! Peyğəmbərləri öldürən və
ora göndərilənləri daşqalaq edən şəhər! Toyuq cücələrini
qanadları altına yığan kimi Mən də dəfələrlə sənin
övladlarını yığmaq istədim, sizsə istəmədiniz! 35 Baxın,
eviniz viran qalır. Mən sizə bunu deyirəm: "Rəbbin ismi
ilə Gələnə alqış olsun!" deyənə qədər Məni bir daha
görməyəcəksiniz».

14 Bir Şənbə günü İsa farisey rəhbərlərinin birinin evinə
çörək yeməyə getdi. Hamı Ona göz qoyurdu. 2 Onun
qarşısında hidropos xəstəliyinə tutulmuş bir adam var
idi. 3 İsa qanunşünas və fariseylərə xitab edərək soruşdu:
«Şənbə günü insanlara şəfa verməyə icazə var ya yox?»
4 Amma onlar dinmirdi. İsa o adama əli ilə toxundu,
onu sağaltdı və buraxdı. 5 İsa onlara dedi: «Sizlərdən
kimin oğlu yaxud öküzü Şənbə günü quyuya düşsə,
onu dərhal oradan dartıb çıxarmaz?» 6 Onlar İsanın bu
sualına cavab verə bilmədilər. 7 İsa fikir verdi ki, dəvət

olunanlar yuxarı başda oturmağı seçdilər. Onlara belə bir
məsəl söylədi: **8** «Bir nəfər səni toya dəvət edirsə, yuxarı
başda oturma. Bəlkə ev yiyəsinin səndən də hörmətli
bir qonağı var. **9** İkinizi də toya dəvət edən gəlib sənə
“bu adama yer ver” desə, sən xəcalət içində aşağı başda
əyləşməli olarsan. **10** Amma dəvət olunanda gedib ən
aşağı başda otur ki, səni dəvət edən adam gəlib sənə
“Dostum! Yuxarı başa keç” desin; o zaman sənlə birgə
oturanların hamısının qarşısında hörmət qazanarsan. **11**
Çünki özünü yüksəldən hər kəs aşağı tutulacaq, özünü
aşağı tutansa yüksəldiləcək». **12** İsa Onu dəvət edənə də
dedi: «Günorta yaxud axşam yeməyi verdiyin vaxt öz
dostlarını, qardaşlarını, qohumlarını, dövlətli qonşularını
dəvət etmə ki, onlar da səni çağıraraq sənə əvəzini versin.
13 Amma qonaqlıq verəndə yoxsulları, əlilləri, topalları,
korları çağır. **14** Onda onlar sənə əvəzini verə bilmədiyinə
görə sən bəxtiyar olacaqsan. Çünki salehlər dirildiyi
zaman sənə əvəz veriləcək». **15** Süfrəyə oturanlardan
biri bunu eşidib İsaya dedi: «Allahın Padşahlığında çörək
yeyən nə bəxtiyardır!» **16** Amma İsa ona dedi: «Bir adam
böyük ziyafət hazırladı və oraya çoxlu qonaq çağırdı.
17 Yemək vaxtı gələndə öz qulunu dəvət olunanların
yanına göndərdi ki, onlara desin: “Buyurun, indi hər şey
hazırdır”. **18** Amma hamı birdən üzr istəməyə başladı.
Birincisi ona dedi: “Mən bir torpaq sahəsi almışam, gedib
ona baxmalıyam. Səndən xahiş edirəm, məni bağışla”.
19 Digəri isə dedi: “Mən beş cüt öküz satın almışam və
onları yoxlamağa gedirəm. Səndən xahiş edirəm, məni
bağışla”. **20** Üçüncüsü dedi: “Mən təzə evlənmişəm,

buna görə də gələ bilmərəm”. **21** Qul qayıdıb bu şeyləri
ağasına bildirdi. O zaman ev yiyəsi qəzəblənib quluna
dedi: “Qaç, şəhərin küçə və tinlərində olan yoxsulları,
əlilləri, korları və topalları buraya gətir”. **22** Qul isə
dedi: “Ağa, sənin əmrin yerinə yetirildi, hələ artıq yer
də qalıb”. **23** Ağası quluna dedi: “Get, bütün yolları və
çəpərləri gəz. Evim dolsun deyə adamları gəlməyə vadar
et. **24** Sizə bunu deyirəm: ilk dəvət olunanların heç biri
mənim ziyafətimdən dadmayacaq”». **25** İsa ilə birlikdə
böyük izdiham yol gedirdi. İsa dönüb onlara dedi: **26**
«Kim Mənim yanıma gəlib ata-anasını, arvad-uşaqlarını,
bacı-qardaşlarını, hətta öz həyatını Məndən üstün tutsa,
Mənim şagirdim ola bilməz. **27** Öz çarmıxını daşıyıb
ardımca gəlməyən kəs də Mənim şagirdim ola bilməz. **28**
Sizlərdən kimsə bir qüllə tikmək istəyirsə, əvvəlcə oturub
onun xərclərini hesablamaz ki, görsün onu qurtarmaq
üçün pulu çatacaq ya yox? **29** Çünki qüllənin təməlini
qoyub işi qurtara bilməsə, bunu görənlərin hamısı onu
ələ salıb deyəcək: **30** “Bu adam tikintiyə başlayıb qurtara
bilmədi”. **31** Yaxud da hansı padşah başqa padşahla
müharibəyə gedəndə üstünə iyirmi min əsgərlə gələnə
qarşı on min əsgərlə durmağa qadir olmağı əvvəlcə
oturub götür-qoy eləməz? **32** Əgər padşah buna qadir
deyilsə, o biri padşahın hələ uzaqda olduğu vaxt elçilər
göndərib sülh müqaviləsi bağlamaq istəyər. **33** Eyni tərzdə
sizdən hər biriniz bütün əmlakından əl çəkməsə, Mənim
şagirdim ola bilməz. **34** Duz yaxşı şeydir, amma əgər duz
öz dadını itirərsə, ona nə ilə dad verilə bilər? **35** O nə

torpağa yarayar, nə də peyinə. Onu çölə atarlar. Eşitməyə
qulağı olan eşitsin!»

15 Bütün vergiyığanlar və günahkarlar İsanı dinləmək
üçün Ona yaxınlaşırdılar. **2** Fariseylər və ilahiyyatçılar
isə «bu adam günahkarları qəbul edir və onlarla yemək
yeyir» deyə deyinirdilər. **3** Amma İsa onlara bu məsəli
çəkdi: **4** «Sizlərdən birinin yüz qoyunu olsa və onlardan
birini itirsə, doxsan doqquzunu çöldə qoyub itmiş
qoyunu tapanadək onu axtarmazmı? **5** Tapanda isə onu
sevinclə çiyinlərinə qoyar. **6** Evə gələndə öz dostlarını və
qonşularını çağırıb belə deyər: "Mənimlə birlikdə sevinin,
itmiş qoyunumu tapmışam!" **7** Sizə bunu deyirəm: beləcə
də göydə tövbə edən bircə günahkara görə tövbəyə
ehtiyacı olmayan doxsan doqquz saleh insan üçün
olduğundan daha çox sevinc olacaq. **8** Yaxud on dirhəmi
olan hansı bir qadın bir dirhəmini itirsə, çıraq yandırıb evi
süpürərək onu tapanadək diqqətlə axtarmaz? **9** Tapanda
öz rəfiqələrini və qonşularını çağırıb deyər: "Mənimlə
birlikdə sevinin, itirdiyim dirhəmi tapmışam!" **10** Sizə
bunu deyirəm: Allahın mələklərinin önündə də tövbə
edən bir günahkara görə sevinc olur». **11** İsa bunu da
danışdı: «Bir adamın iki oğlu var idi. **12** Oğlanlardan kiçiyi
atasına dedi: "Ata! Var-dövlətindən payıma düşəni mənə
ver". Atası da varını onların arasında bölüşdürdü. **13** Bir
neçə gün sonra kiçik oğul nəyi vardısa, yığıb uzaq bir
diyara yollandı. Orada pozğun həyat sürüb var-dövlətini
heç-puç etdi. **14** Oğlan hər şeyini xərclədikdən sonra o
ölkədə böyük bir aclıq oldu. O korluq çəkməyə başladı.
15 Buna görə də oğlan gedib o ölkənin sakinlərindən

birinin yanında iş tapdı. Bu adam onu öz otlaqlarına
donuz otarmağa göndərdi. **16** Oğlan donuzların yediyi
keçibuynuzu qabıqları ilə qarnını doydurmağa şad olardı.
Amma heç kim ona bir şey vermirdi. **17** Onda oğlan
özünə gəlib dedi: “Atamın nə qədər muzdlu işçisi var,
hamısının da doyunca yeməyə çörəyi var. Mənsə burada
acından ölürəm! **18** Durub atamın yanına gedəcəyəm
və ona deyəcəyəm: ‹Ata, mən göyə və sənə qarşı günah
etdim. **19** Mən artıq sənin oğlun adlanmağa layiq deyiləm.
Məni öz muzdlu işçilərinin biri kimi qəbul et›”. **20** O
durub öz atasının yanına getdi. Oğul hələ uzaqda ikən
atası onu gördü. Ona rəhmi gəldi və qaçıb onun boynuna
sarıldı və öpdü. **21** Oğul dedi: “Ata! Mən göyə və sənə
qarşı günah etdim. Mən artıq sənin oğlun adlanmağa
layiq deyiləm”. **22** Atası isə öz qullarına dedi: “Tez olun,
ən gözəl xalat gətirin və onu geyindirin. Barmağına üzük
və ayaqlarına çarıq taxın. **23** Kökəldilmiş dananı gətirin,
kəsin: gəlin yeyib-şadlanaq! **24** Çünki bu oğlum ölmüşdü,
yenə həyata qayıtdı. O itmişdi, tapıldı”. Beləliklə, şadlıq
etməyə başladılar. **25** Atanın böyük oğlu isə tarlada idi.
Qayıdaraq evə yaxınlaşanda çalğı və rəqs səsləri eşitdi. **26**
O, nökərlərdən birini yanına çağırıb soruşdu: “Bu nədir?”
27 Nökər ona dedi: “Qardaşın qayıdıb. Atan da onun sağ-
salamat qayıtmasına görə kökəldilmiş dananı kəsib”. **28**
Böyük oğul isə hirsləndi və içəri girmək istəmədi. Atası
bayıra çıxıb ona yalvardı. **29** Amma o, atasına belə cavab
verdi: “Bax neçə ildir ki, sənin üçün qul kimi işləyirəm.
Heç zaman sənin əmrindən çıxmamışam. Amma mənə
heç vaxt bir oğlağı belə, qıymadın ki, dostlarımla şadlıq

edim. 30 Bu oğlunsa sənin bütün varını fahişə qadınlara
sərf edib. Amma o qayıdanda sən onun üçün kökəldilmiş
dananı kəsdin”. 31 Atası isə ona dedi: “Oğlum, axı sən
həmişə mənimləsən və bütün varım sənindir. 32 Lakin
sevinmək və şadlanmaq lazımdır. Çünki sənin bu qardaşın
ölmüşdü, həyata qayıtdı. O itmişdi, tapıldı!”»

16 İsa şagirdlərə bunları danışdı: «Varlı bir adamın
idarəçisi var idi. Ona xəbər çatdırıldı ki, idarəçi onun
əmlakını israf edir. 2 Varlı adam onu yanına çağırıb
dedi: “Bu nədir, sənin haqqında mən nələr eşidirəm?
Mənə idarəçiliyinin hesabatını ver. Sən artıq idarəçi ola
bilməzsən”. 3 İdarəçi öz-özünə dedi: “Mən nə edəcəyəm?
Ağam idarəçiliyi əlimdən alır. Torpaq belləməyə gücüm
yoxdur, dilənməkdən də utanıram. 4 İşdən qovulanda
məni öz evlərinə qəbul etsinlər deyə nə edəcəyimi
bilirəm”. 5 Ona görə də öz ağasına borclu olanları bir-
bir çağırıb birincisinə dedi: “Mənim ağama nə qədər
borclusan?” 6 O “yüz bat zeytun yağı” dedi. İdarəçi
ona dedi: “Öz qəbzini götür, otur və tez yaz: əlli”. 7
Sonra o birisinə dedi: “Bəs sənin nə qədər borcun var?”
O cavab verdi: “Yüz kor buğda”. İdarəçi ona dedi: “Öz
qəbzini götür və yaz: səksən”. 8 Ağası haqsızlıq edən
idarəçini fərasətli hərəkət etdiyinə görə tərifladi. Çünki
bu dövrün övladları öz nəsilləri ilə münasibətlərində nur
övladlarından daha fərasətlidir. (aiōn g165) 9 Mən sizə bunu
deyirəm: haqsız qazanc olan sərvətlə özünüzə dostlar
qazanın ki, bu sərvət yox olduqda siz əbədi məskənlərə
qəbul olunasınız. (aiōnios g166) 10 Ən balaca bir işdə sadiq
olan kəs böyük işdə də sadiqdir, ən balaca bir işdə haqsız

olansa böyük işdə də haqsızdır. **11** Beləliklə, əgər siz
haqsız sərvətdən istifadə etməkdə sadiq olmadınızsa, əsl
var-dövləti sizə kim əmanət edər? **12** Əgər başqasının
malından istifadə etməkdə sadiq olmadınızsa, öz malınızı
sizə kim verər? **13** Heç bir nökər iki ağaya qulluq edə
bilməz. Çünki ya birinə nifrət edib o birisini sevəcək
ya da birinə bağlı qalıb o birisinə isə xor baxacaq. Siz
həm Allaha, həm də sərvətə qulluq edə bilməzsiniz».
14 Fariseylər pulpərəst olduqları üçün bütün bu sözləri
eşidib İsaya istehza ilə baxdılar. **15** İsa da onlara belə dedi:
«İnsanların qarşısında özünüzü saleh göstərən sizsiniz,
amma Allah sizin ürəyinizi bilir. Çünki insanlar arasında
uca tutulan şey Allah qarşısında iyrənclikdir. **16** Qanun və
Peyğəmbərlər Yəhyanın gəlişinə qədər idi. O vaxtdan
bəri Allahın Padşahlığının Müjdəsi yayılır və hər kəs
oraya zorla girməyə çalışır. **17** Amma göyün və yerin
keçib getməsi Qanundan bir nöqtənin düşməsindən daha
asandır. **18** Arvadını boşayıb başqası ilə evlənən hər kəs
zina edir. Ərindən boşanmış qadınla evlənən də zina edir.
19 Varlı bir adam var idi. O, tünd qırmızı və incə kətandan
paltar geyərdi və hər gün cah-calal içində kef edərdi. **20**
Bütün bədəni yaralı olan Lazar adlı yoxsul bir adam da
var idi. O, varlı adamın qapısı ağzına gətirilib uzanmışdı.
21 Lazar varlı adamın süfrəsindən tökülən qırıntılarla
qarnını doydurmaq arzusunda idi. İtlər də gəlib onun
yaralarını yalayırdı. **22** Bir gün yoxsul adam öldü və
mələklər onu İbrahimin qucağına apardı. Varlı adam
da öldü və dəfn edildi. **23** Varlı adam ölülər diyarında
iztirab çəkəndə gözlərini qaldırıb uzaqda İbrahimi və

onun qucağında Lazarı gördü. **(Hadēs g86)** **24** O uca səslə
dedi: “Ey İbrahim ata, mənə rəhm et! Lazarı göndər,
barmağının ucunu suya batırıb mənim dilimi sərinlətsin,
çünki mən bu alov içində əzab çəkirəm”. **25** Lakin İbrahim
dedi: “Oğlum, yadına sal ki, sən öz həyatında yaxşı şeyləri,
Lazar isə pis şeyləri almışdır. İndi isə o, təsəlli tapır,
amma sən əzab çəkirsən. **26** Üstəlik, sizinlə bizim aramıza
böyük bir uçurum qoyulmuşdur ki, nə buradan sizin
tərəfinizə keçmək istəyənlər keçə bilir, nə də oradan
bizim yanımıza gələ bilirlər”. **27** Varlı adam dedi: “Ata,
elə isə yalvarıram sənə, Lazarı atamın evinə göndər. **28**
Çünki beş qardaşım var. Qoy onlara xəbərdarlıq etsin
ki, onlar da bu iztirab yerinə gəlməsinlər”. **29** İbrahim
ona dedi: “Onlarda Musanın və Peyğəmbərlərin sözləri
var. Qoy onlara qulaq assınlar”. **30** Varlı adamsa dedi:
“Xeyr, İbrahim ata! Əgər ölülərdən biri onların yanına
gəlsə, onlar tövbə edərlər”. **31** Onda İbrahim ona dedi:
“Əgər onlar Musaya və Peyğəmbərlərə qulaq asmırlarsa,
ölülərdən biri dirilsə belə, inanmazlar”».

17 İsa şagirdlərinə belə dedi: «İnsanları pis yola çəkən
şeylər mütləq olur. Amma vay o adamın halına ki, bunların
baisidir! **2** Bu kiçiklərdən birini pis yola çəkməkdənsə öz
boynuna böyük bir dəyirman daşı asıb dənizə atılmaq
onun üçün daha yaxşı olar. **3** Özünüzə fikir verin. Əgər
qardaşın sənə qarşı günah edərsə, ona xəbərdarlıq et.
Əgər o tövbə edərsə, onu bağışla. **4** Əgər gündə yeddi dəfə
sənə qarşı günah etsə və gündə yeddi dəfə yanına gəlib
sənə “tövbə edirəm” deyərsə, onu bağışla». **5** Həvarilər
Rəbbə dedilər: «İmanımızı artır!» **6** Rəbb onlara belə dedi:

«Bir xardal toxumu qədər imanınız olsaydı, bu tut ağacına
“Kökündən çıx və dənizdə əkil!” deyərdiniz, o da sizin
sözünüzə baxardı. 7 Sizlərdən hansı biriniz cütçülük və
yaxud çobanlıq edən bir qula tarladan qayıdanda “tez ol,
gəl süfrəyə otur” deyər? 8 Əksinə, ona “axşam yeməyimi
hazırla və qurşanıb mənə xidmət et ki, mən yeyib-içim,
sonra da sən özün ye-iç” deməzmi? 9 Əmrlərini yerinə
yetirdiyi üçün o, qula təşəkkür edərmi? 10 Beləcə siz də
sizə əmr olunanların hamısını yerinə yetirəndən sonra
deyin: “Biz dəyərsiz qullarıq, çünki görməli olduğumuz
işləri etmişik”». 11 İsa Yerusəlimə doğru yolunu davam
edərkən Samariya ilə Qalileya arasındakı sərhəddən
keçirdi. 12 Kəndlərin birinə girəndə Onu on nəfər cüzamlı
kişi qarşıladı. Onlar uzaqda durub 13 ucadan çığırdılar:
«İsa, Ustad, bizə rəhm et!» 14 İsa onları görüb «gedin,
özünüzü kahinlərə göstərin» dedi. Onlar yol gedə-gedə
pak oldular. 15 Onlardan biri isə sağaldığını görəndə uca
səslə Allahı izzətləndirərək qayıtdı. 16 O üzüstə İsanın
ayaqlarına düşərək Ona təşəkkür etdi. Bu adam Samariyalı
idi. 17 Onda İsa dedi: «Pak olanlar on nəfər deyildimi?
Bəs qalan doqquz adam haradadır? 18 Bu yadellidən
savayı geri dönüb Allaha izzət verən olmadımı?» 19
Sonra o adama dedi: «Ayağa qalx, get. İmanın səni
xilas etdi». 20 Fariseylər İsadan «Allahın Padşahlığı nə
zaman gələcək?» deyə soruşanda İsa onlara cavab verdi:
«Allahın Padşahlığı müşahidə ilə gəlməz. 21 Adamlar
“bax, o buradadır” yaxud “oradadır” deməyəcəklər, çünki
budur, Allahın Padşahlığı sizin daxilinizdədir». 22 İsa
şagirdlərə də belə dedi: «Elə günlər gələcək ki, Bəşər

Oğlunun günlərindən birini görməyi arzulayacaqsınız,
amma görməyəcəksiniz. 23 Adamlar sizə “bax, O oradadır”
yaxud “bax, buradadır” deyəcək. Gedib onların arxasınca
düşməyin! 24 Çünki şimşək göyün bir kənarında çaxıb o
biri kənarına qədər necə parlayırsa, Bəşər Oğlu da Öz
günündə elə olacaq. 25 Amma əvvəlcə O, çox əzab çəkməli
və indiki nəslin adamları tərəfindən rədd olunmalıdır. 26
Nuhun günlərində necə idisə, Bəşər Oğlunun günlərində
də elə olacaq. 27 Nuhun gəmiyə girdiyi günə qədər
insanlar yeyib-içir, evlənir, ərə gedirdi. Sonra daşqın
gəlib hamısını məhv etdi. 28 Lutun günlərində də belə
idi: insanlar yeyib-içir, alıb-satır, əkir, tikirdi. 29 Lakin
Lut Sodomdan çıxdığı gün göydən od və kükürd yağdı
və hamısını məhv etdi. 30 Bəşər Oğlunun zühur edəcəyi
gündə də belə olacaq. 31 O gündə özü damda, əşyası
isə evin içində olan adam onları götürmək üçün aşağı
enməsin. Eləcə də tarlada olan geri qayıtmasın. 32 Lutun
arvadını yadınıza salın! 33 Kim canını qorumaq istəsə,
onu itirəcək, amma kim canını itirsə, onu yaşadacaq. 34
Sizə deyirəm: o gecə bir yataqda olan iki nəfərdən biri
götürüləcək, o biri isə qalacaq. 35 Birlikdə dən üyüdən iki
qadından biri götürüləcək, o biri isə qalacaq». 37 Ona
müraciət edib dedilər: «Ya Rəbb, bu hadisələr harada
olacaq?» O isə onlara dedi: «Leş haradadırsa, kərkəslər də
orada toplaşar».

18 İsa şagirdlərinə daim dua etmək və heç ruhdan
düşməmək lazım olduğu barədə bir məsəl çəkdi. 2 O dedi:
«Bir şəhərdə Allahdan qorxmayan və adamlara hörmət
etməyən bir hakim var idi. 3 Elə həmin şəhərdə bir dul

qadın da var idi. Qadın hey onun yanına gələrək deyərdi:
“Rəqibimlə olan işimdə mənim haqqımı qoru”. **4** Amma
hakim bir müddət bunu etmək istəmədi, sonra isə öz-
özünə dedi: “Hərçənd mən nə Allahdan qorxur, nə də
adamlara hörmət edirəm, **5** bu qadın mənim zəhləmi
tökdüyü üçün onun haqqını qoruyum ki, bir də gəlib baş-
qulağımı aparmasın”». **6** Rəbb sözünə belə davam etdi:
«Ədalətsiz hakimin nə dediyini dinləyin. **7** Məgər Allah
Öz seçdiklərini, gecə-gündüz Ondan imdad istəyənlərin
haqqını qorumayacaqmı? Onları çox gözlədəcəkmi? **8**
Sizə bunu deyirəm: tezliklə onların haqqını qoruyacaq.
Bəs Bəşər Oğlu gələndə yer üzündə iman tapacaqmı?»
9 Özlərinin saleh olduğuna güvənib başqalarına xor
baxan bəziləri üçün də İsa belə bir məsəl çəkdi: **10**
«Biri farisey, digəri isə vergiyığan olan iki nəfər dua
etmək üçün məbədə girdi. **11** Farisey ayaq üstə durub öz-
özünə belə dua edirdi: “Ya Allah, Sənə şükürlər olsun
ki, mən başqaları kimi soyğunçu, haqsız, zinakar ya da
bu vergiyığan kimi deyiləm. **12** Həftədə iki dəfə oruc
tuturam, bütün qazandığımın onda birini verirəm”. **13**
Vergiyığan isə uzaqda durub gözlərini göyə qaldırmağa
belə, cəsarət etmirdi, amma sinəsinə vurub hey deyirdi:
“Ya Allah! Mən günahkara rəhm et!” **14** Sizə deyirəm ki, o
farisey yox, vergiyığan evinə saleh sayılaraq getdi. Çünki
özünü yüksəldən hər kəs aşağı tutulacaq, özünü aşağı
tutansa yüksəldiləcək». **15** Adamlar körpələri də İsanın
yanına gətirirdilər ki, İsa onlara toxunsun. Bunu görən
şagirdlərsə onlara qadağan etdilər. **16** Amma İsa uşaqları
yanına çağırıb dedi: «Uşaqları buraxın, qoy Mənim

yanıma gəlsinlər! Onlara mane olmayın! Çünki Allahın
Padşahlığı belələrinə məxsusdur. 17 Sizə doğrusunu
deyirəm: kim Allahın Padşahlığını bir uşaq kimi qəbul
etməsə, oraya əsla daxil ola bilməz». 18 Rəhbərlərdən biri
İsadan soruşdu: «Ey yaxşı Müəllim, mən nə etməliyəm
ki, əbədi həyatı irs olaraq alım?» (aiōnios g166) 19 İsa
ona dedi: «Mənə niyə yaxşı deyirsən? Tək Allahdan
başqa yaxşısı yoxdur. 20 Onun əmrlərini bilirsən: "Zina
etmə. Qətl etmə. Oğurluq etmə. Yalandan şahidlik etmə.
Ata-anana hörmət et"». 21 Bu adamsa dedi: «Bunların
hamısına gəncliyimdən bəri riayət edirəm». 22 İsa bunu
eşidib ona dedi: «Sənin bir şeyin çatışmır: nəyin varsa,
satıb yoxsullara payla. Onda göylərdə xəzinən olacaq.
Sonra qayıt, Mənim ardımca gəl». 23 Amma bu sözləri
eşitdikdə həmin adamı dərin kədər bürüdü, çünki çox
varlı idi. 24 İsa onun dərindən kədərləndiyini görəndə
dedi: «Var-dövləti olanların Allahın Padşahlığına daxil
olması nə qədər çətindir! 25 Doğrudan da, dəvənin iynə
gözündən keçməsi varlı adamın Allahın Padşahlığına
daxil olmasından asandır». 26 Bunları eşidənlər dedilər:
«Elə isə, kim xilas ola bilər?» 27 O isə dedi: «İnsan
üçün qeyri-mümkün olan, Allah üçün mümkündür». 28
Peter isə dedi: «Bax biz hər şeyi qoyub Sənin ardınca
gəlmişik». 29 İsa onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm:
Allahın Padşahlığı uğrunda ya evini ya arvadını ya bacı-
qardaşlarını ya ata-anasını və yaxud uşaqlarını atan
elə bir kəs yoxdur ki, 30 bu dövrdə bundan neçə qat
artıq, gələcək dövrdə isə əbədi həyat almasın». (aiōn g165,
aiōnios g166) 31 İsa On İki şagirdi kənara çəkib onlara dedi:

«Bax Yerusəlimə qalxırıq, Bəşər Oğlu üçün peyğəmbərlər
vasitəsilə yazılanların hamısı tam yerinə yetəcək. 32
Çünki O, başqa millətlərə təslim ediləcək. Onlar Onu ələ
salıb təhqir edəcək, Ona tüpürəcək 33 və qamçılayıb
öldürəcəklər. O, üçüncü gün diriləcək». 34 Amma şagirdlər
bu sözlərdən heç bir şey başa düşmədilər. Bu sözlər onlar
üçün gizli saxlandı və onlar deyilənləri anlamırdılar. 35
İsa Yerixoya yaxınlaşanda bir kor adam yol kənarında
oturub dilənirdi. 36 Yanından çoxlu adamın keçdiyini
eşitdikdə soruşdu: «Nə olub?» 37 Ona xəbər verdilər:
«Nazaretli İsa buradan keçir». 38 Onda o qışqırdı: «Ey
Davud Oğlu İsa! Mənə rəhm elə!» 39 Qabaqda gedənlər
ona qadağan edib susdurmaq istəsələr də, o «Ey Davud
Oğlu! Mənə rəhm elə!» deyə daha ucadan bağırdı. 40
İsa dayanıb əmr etdi ki, onu yanına gətirsinlər. Adam
yaxınlaşarkən İsa ondan soruşdu: 41 «Nə istəyirsən, sənin
üçün edim?» O dedi: «Ya Rəbb, gözlərim açılsın». 42
İsa ona dedi: «Qoy gözlərin açılsın, imanın səni xilas
etdi». 43 Həmin an bu adamın gözləri açıldı və o, Allahı
izzətləndirərək İsanın ardınca getdi. Bunu görən bütün
xalq Allaha həmdlər etdi.

19 İsa Yerixoya daxil olub oradan keçirdi. 2 Orada
vergiyığanların rəisi olan Zakkay adlı varlı bir adam var
idi. 3 İsanın kim olduğunu görməyə can atırdı. Amma
balacaboy olduğuna görə izdihamın arasından Onu görə
bilmirdi. 4 İsanı görmək üçün irəliyə qaçıb bir firon ənciri
ağacına dırmaşdı. Çünki İsa oradan keçməli idi. 5 İsa o yerə
çatdıqda yuxarı baxıb onu gördü və ona dedi: «Ey Zakkay,
tez aşağı düş. Bu gün Mən sənin evində qalmalıyam».

6 O tez aşağı düşüb İsanı sevinclə qəbul etdi. **7** Bütün
xalq bunu gördükdə deyinməyə başladı: «Gedib günahkar
bir kişinin qonağı oldu!» **8** Zakkay isə ayağa qalxıb
Rəbbə belə dedi: «Ya Rəbb, əmlakımın yarısını yoxsullara
verərəm və kimdən haqsızlıqla bir şey almışamsa, ona
dördqat qaytaracağam». **9** İsa ona dedi: «Bu gün bu
evə xilas gəldi, çünki bu adam da İbrahimin oğludur.
10 Çünki Bəşər Oğlu itmişləri axtarıb xilas etmək üçün
gəlmişdir». **11** Onlar bu şeyləri dinləyərkən İsa bir məsəl
də çəkdi. Çünki O, Yerusəlimə yaxınlaşmışdı və onlar elə
düşünürdülər ki, Allahın Padşahlığı dərhal üzə çıxacaq. **12**
İsa belə dedi: «Əsilzadələrdən olan bir nəfər padşah təyin
olunub geri dönmək üçün uzaq bir ölkəyə yola düşdü.
13 Getməmişdən əvvəl qullarından on nəfəri çağırdı və
onlara on mina pul verib dedi: "Mən gələnədək bunlarla
ticarət et". **14** Lakin əhalisi bu adama nifrət etdi və onun
ardınca elçilər göndərib dedi: "Bu adamın üzərimizdə
padşah olmasını istəmirik". **15** O, padşah təyin olunub
qayıdanda pul verdiyi həmin qulları yanına çağırtdırdı
və nə qazandıqlarını öyrənmək istədi. **16** Birincisi gəlib
dedi: "Ağa, sənin bir minan on mina da qazandırdı". **17**
Ağası ona dedi: "Afərin, yaxşı qulum! Ən kiçik bir işdə
mənə sadiq olduğun üçün on şəhərin idarəsini üzərinə
götür". **18** İkincisi gəlib dedi: "Ağa! Sənin bir minan
beş mina da qazandırdı". **19** Ağası ona da "sən də beş
şəhərə hakim ol" dedi. **20** Bir başqası gəlib dedi: "Ağa!
Budur sənin minan, onu dəsmala büküb saxlayırdım. **21**
Çünki səndən qorxurdum, sən qəddar bir adamsan, özün
qoymadığını götürürsən və özün əkmədiyini biçirsən".

22 Ağası ona dedi: “Ay pis qul, səni öz ağzından çıxan
sözlərlə mühakimə edəcəyəm! Mənim qəddar bir adam
olduğumu, özüm qoymadığımı götürdüyümü və özüm
əkmədiyimi biçdiyimi bilirdinmi? **23** Bəs onda nə üçün
mənim pulumu sərraflara vermədin ki, mən qayıdanda
onu faizlə geri alım?” **24** Sonra ətrafında olanlara dedi:
“Əlindəki minanı ondan alın və on minası olana verin!”
25 Ona dedilər: “Ay ağa, axı artıq onun on minası var!”
26 O, sözünə belə davam etdi: “Sizə deyirəm: kimin
varıdırsa, daha çox veriləcək, kimin yoxudursa, əlində
olan da alınacaq. **27** Mənim onların padşahı olmağımı
istəməyən düşmənlərimi isə buraya gətirin və mənim
gözümün qabağında qılıncdan keçirin!”» **28** İsa bu sözləri
deyib qabaqda yeriyərək Yerusəlimə doğru qalxdı. **29**
Zeytun dağı adlanan dağın yamacındakı Bet-Faqe ilə Bet-
Anyaya yaxınlaşarkən şagirdlərdən ikisini göndərərək
30 dedi: «Qarşınızdakı kəndə gedin. Oraya girəndə hələ
heç kəsin minmədiyi, bağlanmış bir sıpa tapacaqsınız.
Onu açıb buraya gətirin. **31** Kim sizdən soruşsa: “Nə
üçün sıpanı açırsınız?”, ona “bu sıpa Rəbbə lazımdır”
deyərsiniz». **32** Göndərilənlər gedib hər şeyin Onun dediyi
kimi olduğunu gördülər. **33** Onlar sıpanı açanda onun
sahibləri onlara dedi: «Bu sıpanı nə üçün açırsınız?» **34**
Onlar cavab verdilər: «Bu sıpa Rəbbə lazımdır». **35** Sıpanı
İsanın yanına gətirdilər və öz paltarlarını sıpanın üstünə
sərib İsanı onun belinə mindirdilər. **36** O irəli gedərkən
insanlar öz paltarlarını yola döşəyirdi. **37** İsa Zeytun
dağının aşağı düşən yamacına yaxınlaşanda çoxlu şagird
gördükləri bütün möcüzələr üçün sevinib uca səslə Allaha

həmd etməyə başladı. **38** Onlar deyirdi: «Rəbbin ismi
ilə gələn Padşaha alqış olsun! Göydə sülh, ən ucalarda
izzət olsun!» **39** İzdihamın arasından bəzi fariseylər
Ona dedilər: «Müəllim, şagirdlərinə qadağan et!» **40**
Lakin İsa cavabında onlara dedi: «Sizə bunu deyirəm ki,
əgər onlar sussa, daşlar dilə gələr!» **41** İsa Yerusəlimə
yaxınlaşanda ona baxıb şəhər üçün ağladı. **42** O dedi:
«Ah, kaş sən də bu gün sülhə aparan yolu tanıyaydın!
Amma bu yol hələlik sənin nəzərindən gizlənib. **43** Çünki
səni elə günlər gözləyir ki, düşmənlərin səni sədlə əhatə
edəcək, mühasirəyə alacaq və hər yerdən sıxışdıracaqlar.
44 Səni də, qucağındakı övladlarını da yerlə-yeksan
edəcəklər. Daşını daş üstə qoymayacaqlar, çünki Allahın
sənə yaxınlaşdığı zamanı anlamadın». **45** İsa məbədə girib
orada satıcılıq edənləri qovmağa başladı. **46** Onlara belə
dedi: «“Mənim evim dua evi olacaq” deyə yazılıb. Amma
siz onu quldur yuvasına çevirmisiniz!» **47** İsa hər gün
məbəddə təlim öyrədirdi. Başçı kahinlər, ilahiyyatçılar və
xalqın nüfuzlu adamları Onu öldürmək üçün yol axtarırdı,
48 amma bunu necə edəcəklərini bilmirdilər. Çünki bütün
xalq Onu böyük diqqətlə dinləyirdi.

20 Günlərin birində İsa məbəddə xalqa təlim öyrədir
və Müjdəni yayırdı. Başçı kahinlər, ilahiyyatçılarla
ağsaqqallar yaxınlaşıb **2** Ona dedilər: «De görək, Sən bu
işləri hansı səlahiyyətlə edirsən? Sənə bu səlahiyyəti
kim verib?» **3** İsa onlara belə cavab verdi: «Mən də sizə
bir sual verəcəyəm. Mənə deyin: **4** Yəhyanın vəftizi
göydən idimi, yoxsa insanlardan?» **5** Onlarsa öz aralarında
müzakirə edərək belə dedilər: «Əgər desək “göydən”,

“Bəs nə üçün ona inanmadınız?” deyəcək. **6** Amma desək
“insanlardan”, bütün xalq bizi daşqalaq edər. Çünki xalq
Yəhyanın peyğəmbər olmasına əmindir». **7** Axırda Ona
cavab verdilər: «Biz bilmirik haradandır». **8** İsa da onlara
dedi: «Bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi Mən də sizə
demirəm». **9** İsa xalqa belə bir məsəl çəkməyə başladı:
«Bir adam üzüm bağı saldı və bağı bağbanlara icarəyə
verərək uzun müddətə başqa ölkəyə getdi. **10** Məhsul vaxtı
çatanda bağbanların yanına bir qul göndərdi ki, onlar
üzüm bağının məhsulundan bir qədərini ona versinlər.
Lakin bağbanlar qulu döyərək əliboş geri qaytardılar.
11 Bağ sahibi başqa bir qul göndərdi, amma onlar bunu
da döyüb biabır etdilər və əliboş geri qaytardılar. **12** O,
üçüncüsünü də göndərdi, amma onlar onu da yaralayıb
qovdular. **13** Onda bağ sahibi dedi: “Mən nə edim? Qoy öz
sevimli oğlumu göndərim, bəlkə ona hörmət edərlər”. **14**
Amma bağbanlar onu gördükdə öz aralarında danışıb
dedilər: “Varis budur. Gəlin onu öldürək ki, miras bizə
qalsın”. **15** Beləcə onu bağdan kənara çıxarıb öldürdülər.
Beləliklə, bağ sahibi onlara nə edəcək? **16** Gəlib həmin
bağbanları həlak edəcək və bağı başqalarına verəcək».
Bunu eşidənlərsə dedilər: «Qoy belə olmasın». **17** Amma
İsa onların gözlərinin içinə baxıb dedi: «Bəs bu Yazının
mənası nədir? “Bənnaların rədd etdiyi daş Guşədaşı olub”.
18 Bu daşın üstünə yıxılan hər kəs parçalanacaq, daşsa
kimin üzərinə düşərsə, onu əzəcək». **19** İlahiyyatçılar və
başçı kahinlər başa düşdülər ki, İsa bu məsəli onlar barədə
söylədi. Ona görə də həmin an Onu yaxalamaq üçün yol
axtardılar, lakin xalqdan qorxdular. **20** İsanı güdürdülər

və yanına özlərini dürüst insan kimi göstərən bir neçə
casus göndərdilər. Onu dediyi söz üstə tutub valinin
hökm və səlahiyyətinə təslim etmək məqsədləri var idi.
21 Onlar İsadan soruşdular: «Müəllim, biz bilirik ki, Sən
düz danışırsan, təlim öyrədirsən və heç kimə tərəfkeşlik
etmirsən, lakin Allahın yolunu həqiqətə görə öyrədirsən.
22 Bizim üçün qeysərə vergi verməyə icazə var ya yox?»
23 Amma İsa onların hiyləsini başa düşüb belə dedi: **24**
«Mənə bir dinar göstərin. Onun üstündəki təsvir və yazı
kimindir?» Onlar cavab verdilər: «Qeysərin». **25** İsa onlara
dedi: «Onda qeysərin haqqını qeysərə, Allahın haqqını
Allaha verin». **26** İsanı xalq qarşısında söz üstə tuta
bilmədilər və Onun cavabına heyrət edib susdular. **27**
Dirilmənin olmadığını iddia edən sadukeylərdən bəzisi
İsanın yanına gəlib soruşdu: **28** «Müəllim, Musa bizim
üçün belə yazmışdı: "Əgər bir adamın evli qardaşı övladsız
ölsə, o biri qardaş dul qalmış arvadı alıb ölən qardaşın
nəslini davam etdirsin". **29** Yeddi qardaş var idi. Birincisi
bir arvad aldı və övladsız öldü. **30** İkincisi də, **31** üçüncüsü
də bu arvadla evləndi. Beləcə yeddisi də özündən sonra
övlad qoymadan öldü. **32** Hamısından sonra bu qadın
da öldü. **33** Ölülər dirilində bu qadın onlardan hansının
arvadı olacaq? Çünki yeddi qardaşın yeddisi də bu qadını
almışdı». **34** İsa onlara belə cavab verdi: «Bu dövrün
insanları evlənir və ərə gedir. **(aiōn g165)** **35** Amma gələcək
dövrə yetişməyə və ölülər arasından dirilməyə layiq
sayılanlarsa nə evlənəcək, nə də ərə gedəcək. **(aiōn g165)**
36 Artıq ölə də bilməzlər, çünki mələklərə bənzəyirlər
və dirilmə övladları olduqlarına görə onlar Allahın

övladlarıdır. 37 Amma ölülərin dirildiyini Musa da kolla
bağlı əhvalatda Rəbbi “İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı
və Yaqubun Allahı” adlandıraraq göstərib. 38 Allah
ölülərin deyil, dirilərin Allahıdır. Çünki Onun yanında
hamı diridir». 39 İlahiyyatçılardan bəzisi buna cavab
olaraq dedi: «Müəllim, Sən nə gözəl dedin». 40 Daha
İsadan bir şey soruşmağa cəsarət etmədilər. 41 Amma
İsa onlara dedi: «Niyə Məsih Davudun Oğludur deyirlər?
42 Axı Davud özü Zəbur kitabında “Rəbb mənim Ağama
dedi: ‹Mən düşmənlərini ayaqlarının altına kətil kimi
salanadək Sağımda otur›” deyib. 44 Deməli, Davud Ona
“Ağa” deyə müraciət edir. O necə Davudun oğlu ola bilər?»
45 Bütün xalq bu sözləri dinləyəndə İsa Öz şagirdlərinə
dedi: 46 «İlahiyyatçılardan özünüzü gözləyin. Onlar uzun
paltarlarda gəzməyi xoşlayar, bazar meydanlarında salam
almağı və sinaqoqlarda baş kürsüləri, ziyafətlərdə yuxarı
başı tutmağı sevərlər. 47 Onlar dul qadınların evlərini
yeyib-dağıdar və özlərini göstərmək üçün uzun-uzadı
dua edərlər. Bu adamların cəzası daha ağır olacaq».

21 İsa başını qaldırıb baxdı və məbədin ianə qutusuna
ianələri atan varlı adamları gördü. 2 Bir kasıb dul qadını da
gördü. O, ianə qutusuna iki lepton pul atdı. 3 İsa dedi: «Sizə
həqiqəti deyirəm: bu kasıb dul qadın hamıdan çox pul
atdı. 4 Çünki onların hamısı varlarının artıqlığından ianə
verdilər, bu qadınsa kasıblığına baxmayaraq, dolanmaq
üçün əlində nə varsa, hamısını verdi». 5 Bəzi adamlar
məbədin gözəl daşlar və Allaha həsr olunmuş təqdimlərlə
bəzəndiyini söyləyərkən İsa dedi: 6 «Elə günlər gələcək ki,
burada gördüyünüz şeylərin daşı daş üstündə qalmayacaq,

hamısı yerlə-yeksan olacaq». **7** Ondan soruşdular:
«Müəllim, bəs bu dediklərin nə vaxt baş verəcək? Bunlar
baş vermək üzrə olanda hansı əlamətlər olacaq?» **8**
İsa dedi: «Ehtiyatlı olun, aldanmayın! Çünki Mənim
adımla çox adam gəlib "mən Oyam" və "vaxt yaxınlaşıb"
deyəcək. Onların ardınca getməyin. **9** Müharibələr və
üsyanlar barədə eşidəndə tələşa düşməyin. Çünki bunlar
əvvəlcədən baş verməlidir, amma hər şeyin axırı tez
gəlməyəcək». **10** Sonra onlara belə dedi: «Millət millətə,
padşahlıq padşahlığa qarşı çıxacaq. **11** Güclü zəlzələlər,
yerbəyer aclıq və vəba, dəhşətli hadisələr və göydən
böyük əlamətlər olacaq. **12** Amma bütün bu hadisələrdən
əvvəl Mənim adıma görə sizi yaxalayacaqlar, təqib
edəcəklər, sinaqoqlara və zindanlara təslim edəcəklər,
padşahların və valilərin qarşısına aparacaqlar. **13** Bu işlər
şəhadət etdiyiniz vaxt olacaq. **14** Buna görə də ürəyinizdə
qərara alın ki, özünüzü necə müdafiə edəcəyiniz barədə
əvvəlcədən düşünməyəsiniz. **15** Çünki Mən sizə elə
danışıq qabiliyyəti və hikmət verəcəyəm ki, sizə qarşı
çıxanların heç biri nə ona etiraz edə biləcək, nə də
ona qarşı dura biləcək. **16** Hətta ata-analarınız, bacı-
qardaşlarınız, qohumlarınız və dostlarınız sizi təslim
edəcək və bəzinizi edam etdirəcək. **17** Mənim adıma görə
hamı sizə nifrət edəcək. **18** Amma başınızdan bir tük
belə, əskik olmayacaq. **19** Dayanıb dözməklə canlarınızı
qurtarın. **20** Qoşunların Yerusəlimi mühasirə etdiyini
görəndə bilin ki, onun viranə qalacağı vaxt yaxınlaşmışdır.
21 O zaman Yəhudeyada olanlar dağlara qaçsın, şəhərdə
olanlar oradan çıxsın və ətrafda olanlar oraya girməsin.

22 Çünki bu günlər qisas günləridir ki, bütün yazılanlar
yerinə yetsin. **23** Həmin günlər hamilələrin və körpə
əmizdirənlərin vay halına! Çünki yer üzünün başına böyük
fəlakət gələcək və bu xalq qəzəbə uğrayacaq. **24** Onlar
qılıncdan keçiriləcək və bütün millətlər arasına əsirliyə
aparılacaq. Başqa millətlərin vaxtı tamam olanadək
Yerusəlim başqa millətlərin ayağı altında tapdalanacaq.
25 Günəşdə, ayda və ulduzlarda əlamətlər görünəcək. Yer
üzündə dənizin və dalğaların gurultusundan millətlər
çaşqınlıq içində qalıb əzab çəkəcək. **26** İnsanlar qorxudan
və dünya üzərinə gələn fəlakətləri gözləməkdən huşunu
itirəcək, çünki səma cisimləri lərzəyə gələcək. **27** O
zaman onlar Bəşər Oğlunun bulud içində qüdrət və böyük
izzətlə gəldiyini görəcək. **28** Bu hadisələr yerinə yetməyə
başladıqda başınızı qaldırın və yuxarı baxın, çünki
satınalınmanız yaxınlaşır». **29** İsa onlara bir məsəl də
çəkdi: «əncir ağacına və bütün ağaclara baxın: **30** onların
yarpaqlandığını görəndə bilirsiniz ki, yay fəsli artıq
yaxındır. **31** Eləcə siz də bu şeylərin baş verdiyini görəndə
bilin ki, Allahın Padşahlığı yaxınlaşıb. **32** Sizə doğrusunu
deyirəm: bu nəsil ömrünü sona çatdırmazdan əvvəl bütün
bunlar baş verəcək. **33** Yer və göy keçib-gedəcək, amma
Mənim sözlərim əsla keçib-getməyəcək. **34** Özünüzə fikir
verin! Qoy ürəkləriniz eyş-işrət və sərxoşluqla, bu həyatın
qayğıları ilə yüklənməsin. Qoy qiyamət günü bir tələ
kimi üzərinizə qəflətən gəlməsin. **35** Çünki o gün yer
üzündə yaşayanların hamısının üstünə gələcək. **36** Ona
görə də baş verəcək bütün bu fəlakətlərdən qaçıb Bəşər
Oğlunun önündə dura bilmək üçün hər an dua edərək

ayıq olun». 37 İsa gündüzlər məbəddə təlim öyrədirdi,
gecələri isə oradan çıxaraq Zeytun dağı adlanan dağda
keçirirdi. 38 Səhər tezdən bütün xalq İsanı dinləmək üçün
Onun yanına, məbədə gəlirdi.

22 Pasxa adlanan Mayasız Çörək bayramı yaxınlaşırdı.
2 Başçı kahinlər və ilahiyyatçılar İsanı öldürmək üçün
bir yol axtarırdılar, çünki xalqdan qorxurdular. 3 O
zaman Şeytan On İki şagirddən biri olan İskaryot adlanan
Yəhudanın ürəyinə girdi. 4 O da gedib başçı kahinlər və
məbəd mühafizəçilərinin başçıları ilə danışdı ki, İsanı necə
onlara təslim etsin. 5 Onlar sevindilər və ona pul verməyə
razı oldular. 6 Buna söz verən Yəhuda İsanı xalqdan gizlin
onlara təslim etmək üçün fürsət axtarmağa başladı. 7
Pasxa quzusunun qurban kəsilməli olduğu Mayasız Çörək
bayramı günü gəldi. 8 İsa Peter və Yəhyanı qabaqca
göndərib «gedin, Pasxa yeməyimiz üçün bizə hazırlıq
görün» dedi. 9 Onlarsa İsadan soruşdular: «Harada
hazırlıq görməyimizi istəyirsən?» 10 İsa onlara dedi:
«Bax siz şəhərə girəndə qarşınıza səhənglə su daşıyan
bir nəfər çıxacaq. Onun ardınca gedin və onun girəcəyi
evə girin. 11 Oranın sahibinə deyin: “Müəllim sənə deyir:
‹Şagirdlərimlə birgə Pasxa yeməyini yeyəcəyim qonaq
otağı haradadır?›” 12 Ev sahibi sizə yuxarı mərtəbədə hər
şeyi hazırlanmış böyük bir otaq göstərəcək. Orada hazırlıq
işləri görün». 13 Onlar gedib hər şeyin Onun dediyi
kimi olduğunu gördülər və Pasxa yeməyi üçün hazırlıq
etdilər. 14 Yemək vaxtı çatanda İsa həvarilərlə süfrəyə
oturdu. 15 İsa onlara dedi: «Mən əzab çəkməzdən əvvəl
bu Pasxa yeməyini sizinlə birgə yeməyi çox arzulayırdım.

16 Sizə bunu deyirəm: Pasxa Allahın Padşahlığında yerinə
yetənədək Mən bir daha onu yeməyəcəyəm». 17 Sonra
İsa bir kasa götürüb şükür etdi və dedi: «Bunu götürün
və aranızda bölüşdürün. 18 Mən sizə deyirəm: Allahın
Padşahlığı gələnədək üzüm ağacının məhsulundan əsla
içməyəcəyəm». 19 Sonra İsa çörək götürdü, şükür edib onu
böldü və şagirdlərə verərək dedi: «Bu Mənim sizin üçün
verilən bədənimdir. Bunu Məni xatırlamaq üçün edin».
20 Eləcə də axşam yeməyindən sonra kasanı götürüb dedi:
«Sizin üçün axıdılan bu kasa Mənim qanımla bağladığım
Yeni Əhddir. 21 Amma budur, Mənə xəyanət edən Mənimlə
birlikdə əlini bu süfrəyə uzadır. 22 Bəşər Oğlu təyin
edilmiş yolla gedir. Amma vay o adamın halına ki, Ona
xəyanət edir!» 23 Şagirdlər öz aralarında bunu kimin
edəcəyini araşdırmağa başladılar. 24 Aralarında onlardan
kimin ən böyük sayılacağı barəsində bir mübahisə də
oldu. 25 Amma İsa onlara dedi: «Millətlərin padşahları
onların üzərində hökm edir və bu hakimiyyətdə olanlar
himayədar adlanır. 26 Amma siz belə olmayın. Aranızda ən
böyük olan ən kiçik kimi olsun və rəhbərlik edən xidmətçi
kimi olsun. 27 Axı kim daha böyükdür, süfrədə oturan,
yoxsa xidmət edən? Süfrədə oturan deyilmi? Mənsə sizin
aranızda xidmətçi kimiyəm. 28 Keçirdiyim sınaqlarda
Mənimlə qalanlar sizsiniz. 29 Atam Mənə bir padşahlıq
tapşırdığı kimi Mən də sizə bir padşahlıq tapşırıram; 30
belə ki Mənim Padşahlığımda süfrəmdə yeyib-içəsiniz
və İsrailin on iki qəbiləsinə hökm etmək üçün taxtlarda
oturasınız. 31 Şimon, Şimon! Şeytan sizi buğda kimi
xəlbirdən keçirməyə icazə istədi. 32 Amma Mən imanın

itməsin deyə sənin üçün dua etdim. Sən də bir zaman
geri dönüb öz qardaşlarını qüvvətləndir». **33** O, İsaya
cavab verdi: «Ya Rəbb, mən Sənlə zindana da, ölümə
də getməyə hazıram». **34** Amma İsa dedi: «Peter, sənə
bunu deyirəm: bu gün xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni
tanıdığını üç dəfə inkar edəcəksən». **35** Sonra şagirdlərə
dedi: «Mən sizi kisəsiz, torbasız və çarıqsız göndərəndə
bir şeydə korluq çəkmisinizmi?» Onlar cavab verdilər:
«Heç bir şeydə». **36** Onda İsa onlara dedi: «İndi isə kisəsi
və torbası olan bunları götürsün. Qılıncı olmayan da öz
paltarını satıb qılınc alsın. **37** Çünki sizə deyirəm: bu
yazılmış olan "Üsyankarlara tay tutuldu" sözü Məndə
tam yerinə yetməlidir. Çünki Mənim barəmdə yazılanlar
tamam olur». **38** Onlar dedilər: «Ya Rəbb, budur, burada
iki qılınc var». O isə onlara dedi: «Bu kifayətdir». **39** İsa
çıxıb adətinə görə Zeytun dağına getdi. Şagirdlər də Onun
ardınca getdi. **40** Oraya çatanda İsa onlara dedi: «Dua
edin ki, sınağa düşməyəsiniz». **41** İsa Özü isə onlardan
bir daş atımı qədər uzaqlaşdı və diz çöküb dua etdi. **42**
O belə dedi: «Ey Ata, əgər Sənin iradənə məqbuldursa,
bu kasanı Məndən uzaqlaşdır. Amma Mənim yox, Sənin
iradən olsun». **43** Göydən bir mələk İsaya göründü və
Onu qüvvətləndirdi. **44** İsa dəhşətli iztirab içində daha
səylə dua edirdi. Onun təri yerə düşən qan damlalarına
bənzəyirdi. **45** İsa duadan qalxıb şagirdlərin yanına
gəldi, onları kədərdən üzülmüş və yatmış tapdı. **46** O,
şagirdlərə dedi: «Nə üçün yatırsınız? Qalxın, dua edin ki,
sınağa düşməyəsiniz». **47** İsa hələ danışarkən bir izdiham
göründü. On İki şagirddən biri, Yəhuda adlı bir nəfər

onlardan qabaqda gedirdi. O, İsanı öpmək üçün yaxınlaşdı.
48 Amma İsa ona dedi: «Yəhuda, sən Bəşər Oğlunu bir
öpüşləmi satırsan?» **49** İsanın ətrafında olanlar nə baş
verəcəyini görəndə Ona dedilər: «Ya Rəbb, bəlkə qılıncla
vuraq?» **50** Onlardan biri baş kahinin qulunu vurub sağ
qulağını qopartdı. **51** Lakin İsa dedi: «Bəsdir, eləməyin».
Sonra qulun qulağına toxunaraq onu sağaltdı. **52** İsa
üstünə gələn başçı kahinlərə, məbəd mühafizəçilərinin
başçılarına və ağsaqqallara dedi: «Nə üçün quldur üstünə
gələn kimi qılınc və dəyənəklərlə gəlmisiniz? **53** Mən
hər gün məbəddə sizinlə birlikdə olanda siz Mənə əl
qaldırmadınız. Amma indi sizin vaxtınızdır, zülmət
hökmranlığıdır». **54** İsanı tutub apardılar və baş kahinin
evinə gətirdilər. Peter isə uzaqdan Onun ardınca gedirdi.
55 Həyətin ortasında tonqal qalanmışdı. Peter gəlib onun
ətrafında oturanların arasında oturdu. **56** Qarabaşlardan
biri tonqalın işığında oturan Peteri gördü. Ona diqqətlə
baxıb dedi: «Bu adam da İsa ilə birlikdə idi». **57** Amma
Peter «Ay arvad, mən Onu tanımıram!» deyərək Onu
inkar etdi. **58** Bir az sonra başqa bir adam onu görüb
dedi: «Sən də onlardansan». Amma Peter dedi: «Ay
kişi, mən deyiləm!» **59** Bir saata yaxın vaxt keçdi və
digər bir adam təkidlə dedi: «Doğrudan da, bu adam da
Onunla birlikdə idi, çünki Qalileyalıdır». **60** Peter isə
dedi: «Ay kişi, dediyini başa düşmürəm». Elə o danışdığı
an xoruz banladı. **61** Onda Rəbb dönüb Peterə baxdı.
Peter Rəbbin «bu gün xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni
üç dəfə inkar edəcəksən» dediyi sözü yadına saldı. **62**
Ona görə oradan çıxıb hönkür-hönkür ağladı. **63** İsanı

tutub saxlayan adamlar Onu ələ sala-sala döyürdülər. **64**
Gözlərini bağlayıb Ondan soruşurdular: «Peyğəmbərlik
elə görək, Səni vuran kimdir?» **65** Ona başqa sözlər
də deyib çoxlu böhtan atırdılar. **66** Səhər açıldıqda
xalqın ağsaqqalları, başçı kahinlər və ilahiyyatçılar yığıldı
və İsanı öz Ali Şuralarına gətirdilər. **67** Onlar dedilər:
«Bizə de, Məsih Sənsənmi?» İsa onlara dedi: «Əgər sizə
desəm, inanmazsınız. **68** Əgər sizdən soruşsam, Mənə
cavab verməyəcəksiniz. **69** Bundan sonra isə Bəşər Oğlu
qüdrətli Allahın sağında oturacaq». **70** Onların hamısı
dedi: «Deməli, Sən Allahın Oğlusan?» İsa onlara cavab
verdi: «Sizin dediyiniz kimi O Mənəm». **71** Onda onlar
dedilər: «Artıq şəhadətə nə ehtiyacımız var? Axı biz
özümüz Onun ağzından eşitdik».

23 Ali Şura üzvlərinin hamısı ayağa durub İsanı Pilatın
yanına apardı. **2** Onu ittiham etməyə başlayaraq dedilər:
«Biz gördük ki, bu adam millətimizi yoldan çıxarır.
Qeysərə vergi verməyə mane olur və Özünü Məsih,
Padşah adlandırır». **3** Pilat Ondan «Yəhudilərin Padşahı
Sənsənmi?» deyə soruşdu. İsa cavabında ona dedi: «Sənin
dediyin kimidir». **4** Pilat başçı kahinlərə və xalqa dedi:
«Mən bu Adamda heç bir təqsir görmürəm». **5** Amma
onlar təkid edərək deyirdilər: «Bu Adam Qalileyadan
tutmuş bu yerə qədər bütün Yəhudeyada təlim öyrədərək
xalqı təşvişə salır». **6** Pilat Qalileya barədə eşidib soruşdu:
«Məgər bu Adam Qalileyalıdır?» **7** İsanın Hirodun idarə
etdiyi vilayətdən olduğunu bildikdə Onu Hirodun yanına
göndərdi. Çünki o günlər Hirod da Yerusəlimdə idi.
8 Hirod İsanı gördükdə çox sevindi. Onun haqqında

eşitdiyi şeylərə görə Onu çoxdan görmək istəyirdi. Ondan
bir əlamət görməyi umurdu. **9** Hirod Ona çox suallar
verdi, amma İsa ona heç bir cavab vermədi. **10** Başçı
kahinlər və ilahiyyatçılar durub Onu şiddətlə ittiham
edirdilər. **11** Hirod öz əsgərləri ilə Onu təhqir edib ələ
saldı. Onun əyninə bir gözəl paltar geyindirib Pilatın
yanına qaytardı. **12** Əvvəllər düşmən olan Pilatla Hirod o
gün bir-biri ilə dostlaşdı. **13** O zaman Pilat başçı kahinləri,
rəhbərləri və xalqı toplayıb **14** onlara dedi: «Siz bu
Adamı mənim yanıma buna görə gətirdiniz ki, O, xalqı
yoldan çıxarır. Budur, mən sizin qarşınızda məsələni
araşdırıb bu Adamı sizin irəli sürdüyünüz ittihamların
heç birində təqsirkar görmədim. **15** Hirod da bir şey
tapmadı. Çünki bu Adamı bizə geri göndərdi. Budur, O,
ölüm cəzasına layiq heç bir şey etməyib. **16** Buna görə
də mən Onu cəzalandırıb azad edəcəyəm». **18** Amma
bütün xalq birlikdə çığırırdı: «Bu Adam öldürülsün! Bizə
Barabbanı azad et!» **19** Barabba şəhərdə üsyan qaldırmaq
və adam öldürmək üstündə zindana atılmışdı. **20** Pilat
İsanı azad etmək istəyərək yenə də səsini ucaltdı. **21**
Amma onlar «Onu çarmıxa çək, çarmıxa çək!» deyə
bağırırdılar. **22** Pilat üçüncü dəfə onlara dedi: «Axı O
nə pislik edib? Mən Onda ölüm cəzasına layiq heç bir
təqsir görmədim. Buna görə də Onu cəzalandırıb azad
edəcəyəm». **23** Amma onlar təkid edərək uca səslə tələb
edirdilər ki, O, çarmıxa çəkilsin. Onların səsi hamıdan
bərk gəlirdi. **24** Pilat onların tələbini yerinə yetirmək
qərarına gəldi. **25** Üsyan qaldırıb adam öldürdüyünə görə
zindana atılmış adamı onların tələbinə görə azad etdi.

İsanı isə onların ixtiyarına təslim etdi. **26** Əsgərlər İsanı apararkən kənd yerindən gələn Şimon adlı Kirenalı bir nəfəri yaxaladılar. Çarmıxı onun boynuna yükləyib İsanın ardınca daşımağa məcbur etdilər. **27** İsanın ardınca böyük bir izdiham və Onun üçün ağlayıb nalə çəkən qadınlar gedirdi. **28** İsa onlara tərəf dönüb dedi: «Ey Yerusəlim qızları, Mənim üçün ağlamayın. Özünüz və övladlarınız üçün ağlayın. **29** Çünki elə günlər gəlir ki "Nə bəxtiyardır sonsuz, doğmamış bətnlər və əmizdirməmiş döşləri olan qadınlar!" deyəcəklər. **30** "O zaman dağlara ‹Üstümüzə yıxılın!›, təpələrə ‹Bizi örtün!› deməyə başlayacaqlar". **31** Çünki yaşıl ağacın başına bunları gətirirlərsə, bəs qurumuş ağaca nə olacaq?» **32** İsa ilə birlikdə iki cinayətkar da edama aparılırdı. **33** Kəllə adlanan yerə gələndə orada Onu və cinayətkarları – birini sağında, birini də solunda çarmıxa çəkdilər. **34** Amma İsa deyirdi: «Ata! Onları bağışla, çünki nə etdiklərini bilmirlər». Onlar püşk ataraq paltarlarını aralarında bölüşdürdülər. **35** Camaat durub tamaşa edirdi. Onlarla birlikdə rəhbərlər də İsaya istehza edib deyirdilər: «Başqalarını xilas edirdi. Əgər O, Allahın seçdiyi Məsihdirsə, qoy Özünü də xilas etsin!» **36** Əsgərlər də yaxınlaşıb Onu ələ saldılar. Ona şərab sirkəsi təqdim edib **37** belə dedilər: «Əgər Sən Yəhudilərin Padşahısansa, Özünü xilas et!» **38** Onun üzərində «Yəhudilərin Padşahı budur» yazısı yazılmışdı. **39** Çarmıxa asılmış cinayətkarlardan biri Ona böhtan ataraq deyirdi: «Məgər Sən Məsih deyilsən? Özünü də, bizi də xilas et!» **40** O biri cinayətkarsa ona qadağan edərək deyirdi: «Sən heç Allahdan qorxmursan? Sən özün

də eyni cəzaya məhkum olmusan! **41** Biz ədalətlə məhkum
olunmuşuq, çünki əməllərimizə layiq olan əvəzi alırıq. Bu
Adamsa heç bir haqsızlıq etməmişdi». **42** Sonra İsaya dedi:
«Ey İsa, Öz Padşahlığına gələndə məni xatırla!» **43** İsa ona
dedi: «Sənə doğrusunu deyirəm: bu gün sən Mənimlə
birlikdə cənnətdə olacaqsan». **44** Gündüz altıncı saat
idi. Doqquzuncu saata qədər bütün yer üzünə qaranlıq
çökdü, **45** günəş işığını saçmırdı. Məbədin pərdəsi ortadan
parçalandı. **46** İsa uca səslə nida edərək dedi: «Ey Ata!
Ruhumu Sənin əlinə verirəm». İsa bunu deyib son nəfəsini
verdi. **47** Bunları görən yüzbaşı «doğrudan da, bu Adam
saleh idi» deyərək Allahı izzətləndirdi. **48** Bunlara tamaşa
etmək üçün yığılan bütün camaat baş verən hadisəni
gördükdə sinəsinə döyə-döyə geri döndü. **49** İsanı tanıyan
adamların hamısı və Onun ardınca Qalileyadan gəlmiş
qadınlar uzaqda durub olub-keçənlərə baxırdılar. **50** Ali
Şuranın üzvü olan Yusif adlı xeyirxah və saleh bir kişi var
idi. **51** O, Ali Şuranın qərarı və əməli ilə razı olmamışdı.
Bu adam Yəhudeyanın Arimateya şəhərindən idi və o
da Allahın Padşahlığını gözləyirdi. **52** O, Pilatın yanına
gedib İsanın cəsədini istədi. **53** Cəsədi çarmıxdan endirib
kəfənə bükdü və qayada qazılmış, hələ indiyədək heç
kimin dəfn edilmədiyi bir qəbirə qoydu. **54** O gün Hazırlıq
günü idi və Şənbə günü yaxınlaşırdı. **55** İsa ilə Qalileyadan
gəlmiş qadınlar da Yusifin ardınca gedib qəbiri və Onun
cəsədinin necə qoyulduğunu gördülər. **56** Onlar evlərinə
qayıdıb ətirli maddələr və qiymətli yağlar hazırladılar.
Şənbə günü Allahın əmri ilə istirahət etdilər.

24 Həftənin ilk günü səhər çox erkən qadınlar
hazırladıqları ətirləri götürüb qəbirin yanına gəldilər. **2**
Qəbirin qapısındakı daşı yuvarlanmış gördülər. **3** Amma
içəri girib Rəbb İsanın cəsədini tapmadılar. **4** Onlar
bundan çaşqınlıq içində olarkən şimşək kimi parıldayan
paltar geymiş iki kişi qəflətən onların qarşısında peyda
oldu. **5** Qadınlar təlaş içində üzüstə yerə sərildilər.
Kişilər soruşdular: «Nə üçün siz Dirini ölülər arasında
axtarırsınız? **6** O burada yoxdur, O dirilmişdir! Hələ
Qalileyada olarkən Onun sizə dediklərini yadınıza salın.
7 Demişdi ki, "Bəşər Oğlu günahkar insanlara təslim
olmalı, çarmıxa çəkilməli və üçüncü gün dirilməlidir"».
8 Qadınlar da İsanın sözlərini yada saldılar. **9** Qəbirdən
qayıdan qadınlar bütün bunları On Bir şagirdə və başqa
adamların hamısına xəbər verdilər. **10** Həvarilərə bu
xəbəri çatdıranlar Məcdəlli Məryəm, Yoxanna, Yaqubun
anası Məryəm və onlarla birgə olan digər qadınlar
idi. **11** Amma bu sözlər həvarilərə mənasız göründü
və qadınlara inanmadılar. **12** Peter isə qalxıb qəbirə
tərəf qaçdı. O əyilib yalnız kətan bezləri gördü və bu
hadisəyə heyrət edərək öz evinə qayıtdı. **13** Elə o gün
onlardan ikisi Yerusəlimdən altmış stadi uzaqlığında
yerləşən Xamma adlı kəndə gedirdi. **14** Onlar olub-
keçən bütün bu hadisələr barədə öz aralarında söhbət
edirdi. **15** Onlar söhbət edərək öz aralarında müzakirə
edərkən İsa Özü yaxınlaşıb onlarla birlikdə yol getdi. **16**
Amma onların gözləri bağlanmışdı, buna görə də Onu
tanımadılar. **17** İsa onlardan soruşdu: «Siz yol gedə-gedə
öz aranızda nə barədə danışırsınız?» Onlar qaşqabaqlı

dayandılar. **18** Onlardan Kleopa adlı bir nəfər İsaya
cavab verdi: «Yerusəlimdə qalıb bu günlərdə orada baş
vermiş hadisələrdən xəbəri olmayan bircə sənsənmi?»
19 İsa onlara dedi: «Hansı hadisələrdən?» Onlar da
Ona dedilər: «Nazaretli İsa barəsindəki hadisələrdən.
O, Allahın və bütün xalqın önündə əməldə və sözdə
qüdrətli bir peyğəmbər idi. **20** Bizim başçı kahin və
rəhbərlərimiz Onu ölümə məhkum etmək üçün təslim
edib çarmıxa çəkdirdilər. **21** Biz də ümid edirdik ki, bu,
İsrailin gələcək Satınalanıdır. Bundan əlavə, bu hadisələr
artıq üç gündür ki, baş verib. **22** Üstəlik bizim qadınlardan
bəzisi də bizi mat qoydular: onlar səhər erkən qəbir
üstünə gedib **23** Onun cəsədini orada tapa bilməyiblər və
gəlib dedilər ki, görüntüdə Onun diri olduğunu bəyan
edən mələkləri görüblər. **24** Bizimlə olan bəziləri qəbirə
gedib oranın qadınların dediyi kimi olduğunu müəyyən
etdilər, amma Onu görmədilər». **25** Onda İsa onlara
dedi: «Ey ağılsızlar və peyğəmbərlərin xəbər verdiklərinə
inanmaq üçün ürəyində ləngiyənlər! **26** Məsih bu əzabları
çəkib Öz izzətinə qovuşmalı deyildimi?» **27** Sonra Musa ilə
bütün Peyğəmbərlərdən başlayaraq Müqəddəs Yazıların
hamısında Özü haqqında olanları onlara izah etdi. **28**
Onlar getdikləri kəndə yaxınlaşdılar. İsa Özünü yoluna
davam etmək istəyən kimi apardı. **29** Amma onlar İsadan
təkidlə xahiş edib dedilər: «Bizimlə qal, çünki axşam
düşür və gün batmaq üzrədir». O da onlarla qalmaq
üçün içəri girdi. **30** İsa onlarla süfrəyə oturanda çörək
götürüb şükür duası etdi, böldü və onlara verdi. **31** Bu
anda onların gözləri açıldı və onlar İsanı tanıdılar. Amma

İsa onlar üçün görünməz oldu. **32** Onlar bir-birlərinə
dedilər: «O, yolda bizimlə danışıb və Müqəddəs Yazıları
bizə izah edəndə bizim ürəklərimiz alışıb-yanmırdımı?»
33 Onlar elə o saat qalxıb Yerusəlimə qayıtdılar, On Bir
şagirdi və onlarla birlikdə olanları bir yerdə toplaşmış
gördülər. **34** Bunlar deyirdi: «Rəbb, doğrudan da, dirilmiş
və Şimona görünmüşdür». **35** Onlar da yolda baş verənləri
və çörəyi böldüyü zaman Onu necə tanıdıqlarını nəql
etdilər. **36** Onlar bu barədə danışarkən İsa Özü aralarında
durub onlara «Sizə salam olsun!» dedi. **37** Onlarsa çaşıb
dəhşətə gələrək bir ruh gördüklərini zənn etdilər. **38**
Amma İsa onlara dedi: «Nə üçün tələşə düşürsünüz?
Nəyə görə ürəklərinizə belə fikirlər gəlir? **39** Əllərimə və
ayaqlarıma baxın. Bu – Mən Özüməm! Mənə toxunun və
baxın, çünki Məndə olduğunu gördüyünüz kimi ruhun əti
və sümüyü olmur». **40** İsa bunu deyib onlara əllərini və
ayaqlarını göstərdi. **41** Onlar hələ sevincdən inanmayıb
heyrətlənərkən İsa onlara dedi: «Burada yeməyə bir
şey varmı?» **42** Ona bir tikə bişmiş balıq verdilər. **43**
İsa da yeməyi götürüb onların qabağında yedi. **44**
Sonra İsa onlara dedi: «Sizinlə birgə olarkən söylədiyim
sözlər bunlardır: Musanın Qanununda, Peyğəmbərlərin
kitablarında və Zəburda Mənim haqqımda yazılanların
yerinə yetirilməsi lazımdır». **45** Bundan sonra Müqəddəs
Yazıları anlamaq üçün onların zehnini açdı. **46** İsa onlara
dedi: «Belə yazılıb: Məsih əzab çəkib üçüncü gün ölülər
arasından dirilməlidir. **47** Yerusəlimdən başlayaraq bütün
millətlərə günahların bağışlanması üçün tövbə Onun adı
ilə vəz edilməlidir. **48** Siz bu hadisələrin şahidisiniz. **49**

Budur, Mən Öz Atamın vəd etdiyini sizə göndərəcəyəm.
Sizsə ucalardan gələn qüdrətə bürünənədək bu şəhərdə
qalın». **50** İsa onları şəhərdən kənara çıxarıb Bet-
Anyayadək gətirdi və əllərini qaldırıb onlara xeyir-dua
verdi; **51** xeyir-dua verərkən onlardan uzaqlaşdı və göyə
aparıldı. **52** Şagirdləri də İsaya səcdə etdilər və böyük
sevinclə Yerusəlimə qayıtdılar. **53** Onlar daim Allaha alqış
edərək məbəddə olurdular.

Yəhya

1 Başlanğıcda Kəlam var idi. Kəlam Allahla birlikdə idi.
Kəlam Allah idi. **2** O, başlanğıcda Allahla birlikdə idi. **3**
Hər şey Onun vasitəsilə yarandı və yaranan şeylərdən
heç biri Onsuz yaranmadı. **4** Həyat Onda idi və bu
həyat insanların nuru idi. **5** Nur qaranlıqda parlayır,
qaranlıq isə onu bürüyə bilmədi. **6** Allahın göndərdiyi
bir adam ortaya çıxdı, onun adı Yəhya idi. **7** O, şəhadət
üçün gəldi ki, Nur barədə şəhadət etsin və hamı onun
vasitəsilə iman etsin. **8** O özü Nur deyildi, amma Nur
barədə şəhadət etmək üçün gəldi. **9** Bu, həqiqi Nur idi
və dünyaya gələrək hər bir insanı işıqlandırırdı. **10** O,
dünyada idi, dünya Onun vasitəsilə yarandı, amma dünya
Onu tanımadı. **11** Öz diyarına gəldi, amma soydaşları Onu
qəbul etmədi. **12** Lakin Onu qəbul edənlərin hamısına,
adına iman edənlərə Allahın övladları olmaq ixtiyarını
verdi. **13** Onlar nə qandan, nə bəşər arzusundan, nə də
kişi istəyindən deyil, yalnız Allahdan doğuldu. **14** Kəlam
bəşər olub, lütf və həqiqətlə dolu olaraq aramızda məskən
saldı; biz də Onun ehtişamını – Atadan gələn vahid
Oğulun ehtişamını gördük. **15** Yəhya Onun barəsində
şəhadət etdi və nida edib dedi: «“Məndən sonra Gələn
məndən üstündür, çünki məndən əvvəl var idi” deyib
haqqında danışdığım Şəxs budur». **16** Hamımız Onun
bütövlüyündən lütf üstünə lütf aldıq. **17** Qanun Musa
vasitəsilə verildi, lütf və həqiqət isə İsa Məsih vasitəsilə
gəldi. **18** Allahı heç kəs heç vaxt görməyib, amma Atanın
qucağında olan və Allah olan vahid Oğul Onu tanıtdı. **19**
Yəhudi başçıları Yəhyadan «Sən kimsən?» deyə soruşmaq

üçün Yerusəlimdən kahinlərlə Levililəri onun yanına
göndərdilər. O zaman Yəhya belə şəhadət etdi: **20** o,
düzünü deyib inkar etmədi və «mən Məsih deyiləm»
deyə bəyan etdi. **21** Onlar Yəhyadan soruşdular: «Bəs
sən kimsən? Bəlkə İlyassan?» Yəhya «xeyr, o deyiləm»
dedi. Soruşdular: «Bəlkə gəlməli olan peyğəmbərsən?»
Yəhya «xeyr» söylədi. **22** Sonra ona dedilər: «Bəs sən
kimsən? Bizi göndərənlərə nə cavab verək? Özün barədə
nə deyirsən?» **23** Yəhya dedi: «Mən Yeşaya peyğəmbərin
söylədiyi kimi "Rəbbin yolunu düz edin" deyə səhrada
nida edənin səsiyəm». **24** Göndərilən bəzi fariseylər **25**
Yəhyadan soruşdular: «Bəs sən Məsih, İlyas yaxud gəlməli
olan peyğəmbər deyilsənsə, nə üçün vəftiz edirsən?»
26 Yəhya onlara cavab verdi: «Mən su ilə vəftiz edirəm,
amma aranızda məndən sonra gələn tanımadığınız bir
Nəfər dayanıb. Mən Onun heç çarığının bağını açmağa da
layiq deyiləm». **28** Bu hadisələr İordan çayının o tayında
olan Bet-Anyada, Yəhyanın vəftiz etdiyi yerdə baş verdi.
29 Ertəsi gün Yəhya İsanın ona tərəf gəldiyini görüb
dedi: «Dünyanın günahını aradan götürən Allah Quzusu
budur! **30** "Məndən sonra bir Şəxs gəlir ki, məndən
üstündür, çünki məndən əvvəl var idi" deyib haqqında
danışdığım Kəs budur. **31** Özüm Onu tanımırdım, amma
Onun İsrailə zahir olması üçün mən su ilə vəftiz edərək
gəldim». **32** Yəhya şəhadət edib dedi: «Gördüm ki, Ruh
göydən göyərçin kimi endi və Onun üzərində qaldı. **33**
Özüm Onu tanımırdım, lakin su ilə vəftiz etmək üçün
məni göndərənin Özü mənə dedi: "Ruhun kimin üzərinə
enib qaldığını görsən, bil ki, Müqəddəs Ruhla vəftiz

edən Odur”. **34** Mən də görüb “Allahın Oğlu budur”
deyə şəhadət etmişəm». **35** Ertəsi gün yenə Yəhya orada
idi. Şagirdlərinin ikisi onun yanında idi. **36** İsa yoldan
keçərkən Yəhya Ona baxıb dedi: «Allah Quzusu budur!»
37 Həmin iki şagird onun sözlərini eşidib İsanın ardınca
getdi. **38** İsa dönüb ardınca gəldiklərini görərək onlara
«Sizə nə lazımdır?» dedi. Onlar İsaya dedi: «Rabbi, Sən
harada qalırsan?» «Rabbi» «Müəllim» deməkdir. **39** İsa
onlara dedi: «Mənimlə gəlin, görərsiniz». Onlar gedib
İsanın harada qaldığını gördülər və həmin gün Onunla
qaldılar. Onuncu saat radələri idi. **40** Yəhyadan eşidib
İsanın ardınca gedən iki nəfərdən biri Şimon Peterin
qardaşı Andrey idi. **41** Sonra o, ilk öncə qardaşı Şimonu
tapıb ona «biz Məsihi tapdıq» dedi. «Məsih» «Məsh
olunmuş» deməkdir. **42** Onu İsanın yanına apardı. İsa
Şimona baxıb dedi: «Sən Yəhya oğlu Şimonsan, amma
Kefa adlanacaqsan». Kefa isə Peter deməkdir. **43** Ertəsi
gün İsa Qalileyaya getmək istədi. O, Filipi tapıb ona
«ardımca gəl» dedi. **44** Filip də Andrey və Peter kimi
Bet-Sayda şəhərindən idi. **45** Filip Natanaeli tapıb ona
dedi: «Musanın Qanunda yazdığı, peyğəmbərlərin də
bəhs etdiyi Şəxsi – Yusif Oğlu Nazaretli İsanı tapdıq». **46**
Natanael ona dedi: «Nazaretdən yaxşı bir şey çıxarmı?»
Filip isə ona «gəl özün bax» dedi. **47** İsa Natanaelin Ona
tərəf gəldiyini görüb haqqında belə dedi: «Bu, həqiqətən,
ürəyində hiylə olmayan bir İsraillidir». **48** Natanael
«Sən məni haradan tanıyırsan?» deyə Ondan soruşdu.
İsa ona cavab verdi: «Filip səni çağırmazdan əvvəl səni
əncir ağacının altında gördüm». **49** Natanael Ona dedi:

«Rabbi, Sən Allahın Oğlusan, İsrailin Padşahısan!» **50**
İsa ona cavab verib dedi: «Səni əncir ağacının altında
gördüyümü söylədiyim üçünmü Mənə iman edirsən?
Sən bunlardan daha böyük şeylər görəcəksən». **51** Yenə
ona dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: göyün
yarıldığını və Allahın mələklərinin Bəşər Oğlu üzərinə
enib-qalxdığını görəcəksiniz».

2 Bunun üçüncü günü Qalileyanın Qana kəndində toy
oldu. İsanın anası orada idi. **2** İsa ilə şagirdləri də
toya çağırılmışdı. **3** Şərab qurtaranda anası İsaya dedi:
«Şərabları qalmadı». **4** İsa dedi: «Ay ana, Məndən nə
istəyirsən? Mənim vaxtım hələ çatmayıb». **5** Anası
xidmətçilərə dedi: «Sizə nə desə, edin». **6** Yəhudilərin
paklanma mərasimi üçün orada hər biri iki-üç ölçü su tuta
bilən altı daş küp var idi. **7** İsa xidmətçilərə dedi: «Küpləri
su ilə doldurun». Onları ağzına qədər doldurdular. **8** O,
xidmətçilərə dedi: «İndi bir az götürüb toyağasına aparın».
Onlar da apardı. **9** Toyağası şəraba çevrilmiş suyun dadına
baxdı. O bunun haradan gətirildiyini bilmirdi, bunu yalnız
suyu götürən xidmətçilər bilirdi. Toyağası bəyi çağırıb
ona dedi: **10** «Hər kəs əvvəlcə əla şərabı, çox içiləndən
sonra isə adi şərabı təqdim edir. Amma sən əla şərabı
indiyə saxlamısan». **11** İsa Qalileyanın Qana kəndində bu
ilk əlamətini göstərdi və izzətini üzə çıxardı. Şagirdləri
də Ona iman etdi. **12** Bundan sonra anası, qardaşları və
şagirdləri ilə birgə Kefernahuma gedib orada bir neçə
gün qaldı. **13** Yəhudilərin Pasxa bayramı yaxınlaşırdı.
İsa Yerusəlimə getdi. **14** Məbəddə öküz, qoyun, göyərçin
satanların və sərrafların oturduğunu gördü. **15** İplərdən

bir qamçı düzəldib hamını qoyun və öküzlərlə birgə
məbəddən qovdu, sərrafların masalarını çevirib pullarını
yerə tökdü, **16** göyərçin satanlara da dedi: «Bunları
buradan götürün. Atamın evini bazara döndərməyin». **17**
Şagirdləri də «evinin qeyrəti Məni yandırıb-yaxacaq»
deyə yazıldığını xatırladılar. **18** Sonra Yəhudi başçıları
Ondan soruşdular: «Bunları etməyə ixtiyarın olduğunu
bizə hansı əlamətlə göstərə bilərsən?» **19** İsa onlara cavab
verdi: «Bu məbədi dağıdın, üç günə Mən onu təzədən
quraram». **20** Onda Yəhudi başçıları dedilər: «Bu məbəd
qırx altı ilə tikilib, Sən onu üç günəmi quracaqsan?» **21**
Lakin İsa məbəd deyəndə Öz bədənini nəzərdə tuturdu.
22 İsa ölülər arasından dirildiyi zaman şagirdləri Onun
bu sözləri söylədiyini xatırladılar, Müqəddəs Yazıya və
İsanın söylədiyi sözə inandılar. **23** İsa Pasxa bayramı
zamanı Yerusəlimdə olanda göstərdiyi əlamətləri görən
bir çox adam Onun adına iman etdi. **24** Amma İsa bütün
adamların daxilini bildiyi üçün onlara güvənməzdi. **25** Bir
adam haqqında kiminsə Ona şəhadət etməsinə ehtiyacı
yox idi, çünki insanın ürəyindən keçənləri bilirdi.

3 Fariseylər arasında Nikodim adlı bir Yəhudi rəhbəri
var idi. **2** O, gecə ikən İsanın yanına gəlib dedi: «Rabbi,
bilirik ki, Sən Allahın yanından gələn bir müəllimsən.
Çünki Allah ona yar olmasa, heç kəs Sənin göstərdiyin
əlamətləri edə bilməz». **3** İsa ona cavab verdi: «Doğrusunu,
doğrusunu sənə deyirəm: bir kəs yenidən doğulmasa,
Allahın Padşahlığını görə bilməz». **4** Nikodim Ondan
soruşdu: «Yaşa dolmuş bir adam necə yenidən doğula
bilər? O, ikinci dəfə anasının bətninə girib doğula

bilərmi?» **5** İsa cavab verdi: «Doğrusunu, doğrusunu
sənə deyirəm: bir kəs sudan və Ruhdan doğulmasa,
Allahın Padşahlığına daxil ola bilməz. **6** Bəşərdən doğulan
bəşərdir, Ruhdan doğulan ruhdur. **7** Sənə "yenidən
doğulmalısınız" dediyimə heyrət etmə. **8** Yel istədiyi
yerdə əsir, onun səsini eşidirsən, amma haradan gəlib
haraya getdiyini bilmirsən. Ruhdan doğulmuş adam da
belədir». **9** Nikodim «Bu şeylər necə ola bilər?» deyə
soruşdu. **10** İsa ona cavab verdi: «Sən İsrailin müəllimisən.
Bunları bilmirsənmi? **11** Doğrusunu, doğrusunu sənə
deyirəm: biz bildiyimizi söyləyirik, gördüyümüzə şəhadət
edirik, amma siz bizim şəhadətimizi qəbul etmirsiniz. **12**
Əgər Mən sizə yerdəki işlərdən danışanda inanmırsınızsa,
göydəki işlərdən danışsam, necə inanacaqsınız? **13** Heç
kəs göyə çıxmayıb, yalnız göydən enmiş Bəşər Oğlu orada
olub. **14** Musa çöldə ilanı yuxarı qaldırdığı kimi Bəşər
Oğlu da yuxarı qaldırılmalıdır ki, **15** Ona iman edən hər
kəs əbədi həyata malik olsun». **(aiōnios g166)** **16** Çünki Allah
dünyanı elə sevdi ki, vahid Oğlunu verdi; bunu ona görə
etdi ki, Ona iman edən hər kəs həlak olmasın, amma
əbədi həyata malik olsun. **(aiōnios g166)** **17** Allah dünyanı
mühakimə etmək üçün deyil, Oğlunun vasitəsilə xilas
etmək üçün Onu dünyaya göndərdi. **18** Ona iman edən
mühakimə olunmur, iman etməyənsə artıq mühakimə
olunub, çünki Allahın vahid Oğlunun adına iman etməyib.
19 Mühakimə bundan ibarətdir ki, dünyaya nur gəldi,
amma insanlar qaranlığı nurdan daha çox sevdilər, çünki
əməlləri şər idi. **20** Pislik edən hər kəs nura nifrət edər,
əməllərinin üzə çıxmaması üçün nura tərəf gəlməz. **21**

Həqiqətə əməl edənsə nura tərəf gələr ki, əməllərini Allah
naminə etdiyi bəlli olsun. **22** Bundan sonra İsa və Onun
şagirdləri Yəhudeya diyarına gəldilər. İsa bir müddət
onlarla orada qalıb vəftiz edirdi. **23** Yəhya da Şalim
yaxınlığındakı Aynonda vəftiz edirdi, çünki orada çoxlu
su var idi. Adamlar da gəlib vəftiz olunurdu. **24** Yəhya hələ
zindana salınmamışdı. **25** Bu zaman Yəhyanın şagirdləri
ilə bir Yəhudi arasında paklanma barədə mübahisə düşdü.
26 Şagirdləri Yəhyanın yanına gəlib dedilər: «Rabbi,
İordanın o tayında sənin yanında olan və barəsində
şəhadət etdiyin Şəxs indi Özü vəftiz edir və hamı Onun
yanına gəlir». **27** Yəhya cavabında dedi: «İnsana göydən
verilməsə, o heç nə ala bilməz. **28** "Mən Məsih deyiləm,
ancaq Ondan əvvəl göndərilmişəm" sözümə özünüz
şahidsiniz. **29** Gəlin kimindirsə, bəy odur. Amma bəyi
gözləyərək ona qulaq asan sağdışı bəyin səsini eşidib çox
sevinir. Mənim sevincim beləcə tam oldu. **30** İndi Ona
böyümək, mənə kiçilmək gərəkdir». **31** Yuxarıdan Gələn
hamıdan üstündür. Yer üzündən olan yerə məxsusdur və
yer barədə danışar, göydən Gələnsə hamıdan üstündür.
32 Nə görüb-eşidibsə, ona şəhadət edər, amma şəhadətini
heç kəs qəbul etməz. **33** Onun şəhadətini qəbul edən
kəs Allahın haqq olduğuna möhür basıb. **34** Ona görə
ki Allahın göndərdiyi Şəxs Allahın sözlərini söyləyər.
Çünki Allah Ruhu hədsiz verir. **35** Ata Oğulu sevir və
hər şeyi Onun ixtiyarına verib. **36** Oğula iman edən
şəxs əbədi həyata malikdir, Oğula itaət etməyənsə həyat
görməyəcək, lakin Allahın qəzəbi onun üzərində qalır.
(aiōnios g166)

4 Fariseylər İsanın Özünə Yəhyadan daha çox şagird
toplayıb vəftiz etdiyi barədə eşitdilər; **2** əslində İsanın Özü
deyil, şagirdləri vəftiz edirdi. **3** İsa bundan xəbər tutan
kimi Yəhudeyanı tərk edib Qalileyaya qayıtdı. **4** Onun yolu
Samariyadan keçirdi. **5** O, Yaqubun öz oğlu Yusifə verdiyi
torpağa yaxın olan Samariyanın Sixar adlanan şəhərinə
gəldi. **6** Yaqubun quyusu orada idi. Yol İsanı yorduğu
üçün quyunun yanında oturdu. Altıncı saat radələri idi.
7 Samariyalı bir qadın quyudan su çəkməyə gəldi. İsa
ona «Mənə su ver, içim» dedi. **8** Çünki şagirdləri yemək
almaq üçün şəhərə getmişdi. **9** Samariyalı qadın Ona
dedi: «Sən bir Yəhudisən, mənsə Samariyalı bir qadın.
Sən necə məndən su istəyə bilərsən?» Çünki Yəhudilər
Samariyalılarla ünsiyyət etmir. **10** İsa ona cavab verdi:
«Əgər sən Allahın bəxşişini və "Mənə su ver, içim" deyənin
Kim olduğunu bilsəydin, özün Ondan su istəyərdin, O da
sənə həyat suyu verərdi». **11** Qadın Ona dedi: «Ağa, su
çəkmək üçün bir qabın yox, quyu da dərindir. Bəs o həyat
suyunu haradan götürəcəksən? **12** Məgər Sən bu quyunu
bizə verən, oğulları və mal-qarası ilə buradan su içən
atamız Yaqubdan da üstünsən?» **13** İsa ona cavab verdi:
«Bu sudan içən hər kəs yenə susayar, **14** amma Mənim
ona verəcəyim sudan kim içsə, heç vaxt susamaz. Lakin
ona verəcəyim su onun daxilində əbədi həyat verən bir su
qaynağına çevriləcək». **(aiōn g165, aiōnios g166)** **15** Qadın Ona
dedi: «Ağa, bu suyu mənə ver ki, mən heç vaxt susamayım
və su çəkmək üçün buraya gəlməyim». **16** İsa qadına «get
ərini çağır və buraya gəl» dedi. **17** Qadın da Ona «ərim
yoxdur» söylədi. İsa ona dedi: «"Ərim yoxdur" deməklə

düz söylədin, **18** çünki beş kişin olub, indi sənlə yaşayan
da ərin deyil, sən bunu düz söylədin». **19** Qadın Ona
dedi: «Ağa, görürəm ki, Sən peyğəmbərsən. **20** Bizim ata-
babalarımız bu dağda ibadət edirdi, amma siz deyirsiniz
ki, ibadət etmək üçün lazımi yer Yerusəlimdədir». **21** İsa
ona dedi: «Ey qadın, Mənə inan, artıq o zaman yetişir ki,
Ataya nə bu dağda, nə də Yerusəlimdə ibadət edəcəksiniz.
22 Siz bilmədiyinizə ibadət edirsiniz, bizsə bildiyimizə
ibadət edirik, çünki xilas Yəhudilərdəndir. **23** Amma o
zaman gəlir və artıq gəlib ki, həqiqi ibadət edənlər Ataya
ruhda və həqiqətdə ibadət etsin. Ata da Özünə belə ibadət
edənlər axtarır. **24** Allah ruhdur və Ona ibadət edənlər
ruhda və həqiqətdə ibadət etməlidir». **25** Qadın Ona dedi:
«Bilirəm ki, "Məsih" deyilən məsh olunmuş Şəxs gələcək
və gələndə bizə hər şeyi bildirəcək». **26** İsa ona dedi:
«Sənlə danışan Odur, O Mənəm». **27** Bu arada İsanın
şagirdləri gəldilər və Onun bir qadınla söhbət etməsinə
heyrətləndilər, ancaq heç biri «Nə istəyirsən?» yaxud
«Niyə o qadınla danışırsan?» demədi. **28** Bu zaman qadın
səhəngini yerə qoydu və şəhərə gedib adamlara dedi: **29**
«Gəlin, etdiyim bütün əmelləri mənə söyləyən Adamı
görün. Bəlkə elə Məsih Odur?» **30** Adamlar da şəhərdən
çıxıb İsanın yanına gəldilər. **31** Bu arada şagirdlər «Rabbi,
yemək ye» deyə Ondan xahiş etdilər. **32** Lakin İsa onlara
dedi: «Məndə elə yemək var ki, siz ondan xəbərsizsiniz».
33 Onda şagirdlər «Görəsən kimsə Ona yemək gətirdimi?»
deyə bir-birindən soruşdular. **34** İsa onlara dedi: «Mənim
yeməyim Məni Göndərənin iradəsini yerinə yetirmək,
Onun işini tamamlamaqdır. **35** Siz "biçinə dörd ay qalıb"

demirsinizmi? Budur, Mən sizə deyirəm: başınızı qaldırıb
tarlalara baxın; məhsul bar verib, biçilməyə hazırdır.
36 Əkən də, biçən də birlikdə sevinsin deyə indi biçinçi
zəhmət haqqı alır və əbədi həyat üçün məhsul toplayır.
(aiōnios g166) 37 Bu işlə bağlı "biri əkər, biri biçər" ifadəsi
doğru deyilib. 38 Mən sizi zəhmətini çəkmədiyiniz bir
məhsulu biçməyə göndərdim. Başqaları zəhmət çəkdi,
sizsə onların zəhmətindən bəhrələndiniz». 39 «Etdiyim
bütün əmelləri mənə söylədi» deyə şəhadət edən qadının
sözünə görə o şəhərdən olan Samariyalıların bir çoxu
İsaya iman etdi. 40 Sonra Samariyalılar İsanın yanına
gəlib Ondan xahiş etdilər ki, onların yanında qalsın.
İsa da iki gün orada qaldı. 41 Daha çox adam da İsanın
sözünə görə iman etdi. 42 Onlar qadına deyirdilər: «Biz
artıq sənin sözlərinə görə iman etmirik, elə özümüz də
eşidib bildik ki, həqiqətən, dünyanın Xilaskarı Budur».
43 İsa iki gündən sonra oranı tərk edib Qalileyaya tərəf
yola düşdü. 44 Çünki peyğəmbərin öz yurdunda hörməti
olmadığı barədə İsa Özü bir vaxt şəhadət etmişdi. 45
İndi Qalileyaya gələndə Qalileyalılar Onu qəbul etdi,
çünki onlar da bayram zamanı Yerusəlimə gəlib Onun
orada etdiyi hər şeyi görmüşdülər. 46 Beləcə İsa suyu
şəraba çevirdiyi Qalileyanın Qana kəndinə yenə gəldi.
Kefernahumda hökmdarın bir məmuru var idi. Onun
oğlu xəstələnmişdi. 47 O, İsanın Yəhudeyadan Qalileyaya
gəldiyini eşidib yanına getdi və Ondan xahiş etdi ki, gəlib
oğlunu sağaltsın, çünki oğlu ölüm ayağında idi. 48 Onda
İsa ona dedi: «Siz əlamətlər və xariqələr görməyincə
iman etməyəcəksiniz». 49 Hökmdarın məmuru Ona dedi:

«Ağa, uşağım ölməzdən qabaq gəl!» **50** İsa ona «get,
oğlun sağ-salamatdır» dedi. O adam da İsanın sözünə
inanıb getdi. **51** Evə gələrkən qulları onu qarşılayaraq
oğlunun sağ-salamat olduğunu söylədilər. **52** Oğlunun nə
vaxt yaxşılaşdığını qullarından soruşdu, onlar da dedilər:
«Dünən yeddinci saatda qızdırması düşdü». **53** O zaman
ata başa düşdü ki, İsa elə həmin vaxt ona «oğlun sağ-
salamatdır» demişdi. Onda özü də, bütün ev əhli də İsaya
iman etdi. **54** Bu, İsanın göstərdiyi ikinci əlamət idi. Onu
Yəhudeyadan Qalileyaya gələndə etmişdi.

5 Bu hadisələrdən sonra Yəhudilərin bir bayramı oldu və
İsa Yerusəlimə getdi. **2** Yerusəlimdəki Qoyun darvazasının
yanında, ibranicə Bet-Xasda adlanan beş eyvanlı bir hovuz
var. **3** Bu eyvanlarda çoxlu xəstə, kor, topal və iflic adam
yatardı. **5** Otuz səkkiz il xəstə olan bir adam da orada
idi. **6** İsa onun yatdığını görəndə çoxdan xəstə olduğunu
bilərək ondan soruşdu: «Sağalmaq istəyirsənmi?» **7** Xəstə
Ona cavab verdi: «Ağa, yanımda bir adam yoxdur ki,
su çalxalanan zaman məni hovuza salsın. Mən çatınca
başqası məndən əvvəl oraya enir». **8** İsa ona dedi: «Qalx,
döşəyini götür və yeri!» **9** O adam həmin anda sağaldı və
döşəyini götürüb yeridi. O gün Şənbə günü idi. **10** Buna
görə də Yəhudi başçıları şəfa tapan adama dedilər: «Bu
gün Şənbə günüdür, döşəyini daşımaq sənə qadağandır».
11 O adam onlara cavab verdi: «Məni sağaldan Şəxs mənə
“döşəyini götür və yeri” dedi». **12** Ondan soruşdular:
«Sənə “götür və yeri” deyən Adam kimdir?» **13** Lakin
sağalan adam Onun kim olduğunu bilmirdi, çünki İsa
o yerdə olan izdihama qarışmışdı. **14** Bir az sonra İsa

məbəddə həmin adamı tapıb dedi: «Bax sən sağaldın, bir
də günah etmə ki, başına daha pis iş gəlməsin». **15** O
adam gedib onu sağaldan Şəxsin İsa olduğunu Yəhudi
başçılarına bildirdi. **16** Buna görə Yəhudi başçıları İsanı
təqib etməyə başladılar, çünki bunları Şənbə günü edirdi.
17 Lakin İsa onlara dedi: «Mənim Atam indiyə qədər iş
görür, Mən də iş görürəm». **18** Bundan sonra Yəhudi
başçıları daha da səylə Onu öldürməyə çalışırdılar, çünki
İsa yalnız Şənbə gününü pozmadı, həm də Allahın Öz
Atası olduğunu söyləyərək Özünü Allaha bərabər saydı.
19 Beləcə İsa onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə
deyirəm: Oğul Atanın nə etdiyini görməsə, Özündən bir
şey etməz. Çünki Ata nə edərsə, Oğul da onu edər. **20**
Ona görə ki Ata Oğulu sevir və Özünün etdiyi hər şeyi
Ona göstərir. Ona bunlardan da böyük işlər göstərəcək ki,
siz heyrətlənəsiniz. **21** Ata ölüləri dirildib onlara həyat
verdiyi kimi Oğul da istədiyi şəxslərə həyat verir. **22**
Ata heç kəsi mühakimə etmir, lakin hökm çıxarmağı
Oğulun ixtiyarına verib ki, **23** hər kəs Ataya hörmət
etdiyi kimi Oğula da hörmət etsin. Oğula hörmət etməyən
Onu göndərən Ataya da hörmət etmir. **24** Doğrusunu,
doğrusunu sizə deyirəm: Mənim sözümə qulaq asıb Məni
Göndərənə inanan şəxs əbədi həyata malikdir və ona
hökm çıxarılmayacaq, əksinə, ölümdən həyata keçib.
(aiōnios g166) **25** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Allah
Oğlunun səsini ölülərin eşitdiyi zaman gəlir və artıq gəlib;
bunu eşidənlər yaşayacaq. **26** Çünki Atanın Özündə həyat
olduğu kimi Oğula da Özündə həyat olmağı bəxş etdi. **27**
Hökm çıxarmaq səlahiyyətini də Ona verdi, çünki O, Bəşər

Oğludur. **28** Buna heyrət etməyin, çünki elə bir zaman
gəlir ki, qəbirdə yatanların hamısı Onun səsini eşidib
29 qəbirlərindən çıxacaq, yaxşılıq edənlər həyat üçün
diriləcək, pislik edənlərsə hökm üçün diriləcək. **30** Mən
Özümdən heç nə edə bilmərəm, eşitdiyim kimi mühakimə
edərəm və Mənim verdiyim hökm ədalətlidir. Çünki
məqsədim Öz iradəmi deyil, Məni Göndərənin iradəsini
yerinə yetirməkdir. **31** Əgər Mən Özüm barədə şəhadət
etsəydim, şəhadətim etibarlı olmazdı. **32** Lakin Mənim
barəmdə şəhadət edən başqasıdır və Mənim barəmdə
etdiyi şəhadətin etibarlı olduğunu bilirəm. **33** Siz Yəhyanın
yanına adamlar göndərdiniz və o, həqiqətə şəhadət etdi.
34 Lakin insandan şəhadət qəbul etdiyim üçün deyil,
yalnız sizin xilas olmağınız üçün bunları söyləyirəm. **35**
Yəhya yanan və nur saçan bir çıraq idi, siz bir müddət
onun işığında sevinmək istədiniz. **36** Amma Mənim
barəmdə olan şəhadət Yəhyanın şəhadətindən üstündür.
Çünki Atanın Mənə tam yerinə yetirmək üçün tapşırdığı
işlər – indi etdiyim bu işlər Mənim barəmdə şəhadət edir
ki, Ata Məni göndərib. **37** Məni göndərən Atanın Özü
də Mənim barəmdə şəhadət etdi. Siz heç vaxt nə Onun
səsini eşitmisiniz, nə də surətini görmüsünüz. **38** Onun
kəlamının da sizdə qalmasına imkan vermirsiniz, çünki
Onun göndərdiyi Şəxsə inanmırsınız. **39** Siz Müqəddəs
Yazıları araşdırırsınız. Çünki düşünürsünüz ki, onların
vasitəsilə əbədi həyata malik olacaqsınız. Lakin onlar da
Mənim barəmdə şəhadət edir, **(aiōnios g166)** **40** sizsə həyata
malik olmaq üçün Mənə tərəf gəlmək istəmirsiniz. **41**
İnsanlardan izzət qəbul etmirəm. **42** Ancaq sizi tanıyıb

bilirəm ki, ürəyinizdə Allah məhəbbəti yoxdur. **43** Mən
Atamın adı ilə gəlmişəm, amma siz Məni qəbul etmirsiniz.
Əgər bir başqası öz adı ilə gəlsə, onu qəbul edərsiniz. **44**
Siz bir-birinizdən izzət qəbul edirsiniz, bir olan Allahdan
gələn izzəti isə axtarmırsınız. Bəs onda necə iman edə
bilərsiniz? **45** Güman etməyin ki, Mən sizi Atanın önündə
ittiham edəcəyəm. Sizi ittiham edən ümid bağladığınız
Musadır. **46** Əgər siz Musaya inansaydınız, Mənə də
inanardınız, çünki o Mənim barəmdə yazıb. **47** Lakin
onun yazdıqlarına inanmırsınızsa, Mənim sözlərimə necə
inanacaqsınız?»

6 Bu hadisələrdən sonra İsa Qalileya – Tiberiya gölünün
o biri sahilinə keçdi. **2** Böyük bir izdiham Onun ardınca
gedirdi, çünki Onun xəstələrlə göstərdiyi əlamətləri
görürdü. **3** İsa dağa çıxıb şagirdləri ilə oturdu. **4**
Yəhudilərin Pasxa bayramı yaxınlaşırdı. **5** İsa başını
qaldıraraq böyük bir izdihamın yanına gəldiyini görüb
Filipə dedi: «Haradan çörək alıb bu adamları yedirək?» **6**
Bu sözləri onu sınamaq məqsədi ilə söylədi, çünki Özü nə
edəcəyini bilirdi. **7** Filip Ona cavab verdi: «Bunlara iki
yüz dinarlıq çörək də çatmaz ki, hərəsi bir tikə yemək
yesin». **8** Şagirdlərindən biri olan Şimon Peterin qardaşı
Andrey Ona dedi: **9** «Burada beş kiçik arpa çörəyi ilə
iki balığı olan bir oğlan var, amma bu qədər adam
üçün bunlar nədir ki?» **10** İsa «xalqı yerə oturdun»
dedi. Ora otla örtülmüşdü. Xalq da oturdu. Kişilərin sayı
beş minə yaxın idi. **11** O zaman İsa çörəkləri götürüb
şükür edərək balıqlarla birgə, oturanlara – hər kəsə
istədiyi qədər payladı. **12** Onlar yeyib-doyandan sonra

İsa şagirdlərinə dedi: «Artıq qalan hissələri toplayın ki,
heç bir şey zay olmasın». **13** Bunları topladılar və beş
arpa çörəyini yeyənlərin qabağından qalan hissələrdən
on iki zənbil doldurdular. **14** O zaman İsanın göstərdiyi
əlaməti görən adamlar «Həqiqətən, dünyaya gəlməli olan
peyğəmbər Budur!» deyirdi. **15** İsa bildi ki, adamlar gəlib
Onu padşah etmək üçün zorla aparmağa hazırlaşır, buna
görə də təkbaşına dağa çəkildi. **16** Axşam çatanda İsanın
şagirdləri gölə enib **17** bir qayığa mindilər. Onlar gölün
o biri sahilində olan Kefernahuma gedirdilər. Qaranlıq
düşmüşdü, amma İsa hələ onların yanına gəlməmişdi.
18 Güclü külək əsdiyindən göl dalğalanırdı. **19** Onlar
beləcə avar çəkib iyirmi beş ya otuz stadi gedəndən
sonra gördülər ki, İsa gölün üstü ilə yeriyir və qayığa
yaxınlaşır. Qorxdular, **20** amma İsa onlara «Mənəm,
qorxmayın» dedi. **21** Onda şagirdlər Onu məmnunluqla
qayığa götürdülər. Sonra qayıq o andaca getdikləri sahilə
çatdı. **22** Ertəsi gün gölün o biri sahilində qalan xalq başa
düşdü ki, orada yalnız bir qayıqolub, İsa Öz şagirdləri ilə
həmin qayığa minməyib, şagirdləri Onsuz gedib. **23** O
arada Tiberiyadan digər qayıqlar Rəbb şükür edəndən
sonra yemək yedikləri yerin yaxınlığına gəldilər. **24** Beləcə
xalq İsanın da, şagirdlərinin də orada olmadığını görüb
qayıqlara minərək İsanı axtara-axtara Kefernahuma gəldi.
25 İsanı gölün o biri sahilində görəndə «Rabbi, buraya nə
vaxt gəldin?» deyə soruşdular. **26** İsa onlara cavab olaraq
dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: əlamətlər
gördüyünüz üçün deyil, çörək yeyib doyduğunuz üçün
Məni axtarırsınız. **27** Keçib-gedən yemək üçün deyil, əbədi

həyat verən, daim qalan yemək üçün işlər görün, onu sizə
Bəşər Oğlu verəcək. Çünki Ata Allah Ona Öz möhürünü
vurub». (aiōnios g166) 28 Onlar İsadan soruşdular: «Allahın
istədiyi işləri görmək üçün biz nə edək?» 29 İsa onlara
cavab verdi: «Allahın istədiyi iş budur: Onun göndərdiyi
Şəxsə iman edin». 30 Onlar İsaya dedilər: «Sən nə əlamət
göstərərsən ki, görüb Sənə inanaq? Nə iş görəcəksən?
31 Ata-babalarımız çöldə manna yedi; bu barədə yazılıb:
“Onlara yemək üçün göydən çörək verdi”». 32 Onda İsa
onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: sizə
göydən çörək verən Musa deyildi, göydən həqiqi çörəyi
sizə verən Atamdır. 33 Çünki Allahın çörəyi budur ki,
göydən enir və dünyaya həyat verir». 34 Ona dedilər:
«Ağa, Sən daim bizə bu çörəyi ver». 35 İsa onlara dedi:
«Həyat çörəyi Mənəm. Mənim yanıma gələn heç vaxt
acmaz, Mənə iman edən heç vaxt susamaz. 36 Lakin sizə
dedim ki, Məni görürsünüz, amma iman etmirsiniz. 37
Atanın Mənə verdiyi şəxslərin hamısı yanıma gələcək
və yanıma gələni heç vaxt kənara atmaram. 38 Çünki
Öz iradəmi deyil, Məni Göndərənin iradəsini yerinə
yetirmək üçün göydən enmişəm. 39 Məni Göndərənin
iradəsi budur ki, Mənə verdiyi şəxslərin heç birini həlak
olmağa qoymayım, lakin son gündə onları dirildim. 40
Çünki Atamın iradəsi budur ki, Oğulu görüb Ona iman
edən hər şəxs əbədi həyata malik olsun və Mən onu
son gündə dirildim». (aiōnios g166) 41 Bunun cavabında
Yəhudilər İsanın «göydən enmiş çörək Mənəm» sözünə
görə deyinib 42 dedilər: «Bu, ata-anasını tanıdığımız,
Yusifin Oğlu olan İsa deyilmi? İndi necə olur ki, “göydən

enmişəm” deyir?» **43** İsa onlara cavab verdi: «Öz-özünüzə
deyinməyin. **44** Əgər Məni göndərən Ata bir kəsi cəzb
etməsə, o Mənim yanıma gələ bilməz. Yanıma gələni
isə Mən son gündə dirildəcəyəm. **45** Peyğəmbərlərin
kitablarında yazılıb: “Onların hamısını Allah öyrədəcək”.
Atadan eşidib öyrənən hər kəs Mənim yanıma gəlir. **46**
Əlbəttə, Allahdan gələn Şəxsdən savayı Atanı heç kəs
görməyib, yalnız O, Atanı görüb. **47** Doğrusunu, doğrusunu
sizə deyirəm: iman edən əbədi həyata malikdir. **(aiōnios
g166)** **48** Həyat çörəyi Mənəm. **49** Ata-babalarınız çöldə
manna yedilər və öldülər. **50** Bu isə göydən enən elə bir
çörəkdir ki, ondan yeyən şəxs heç vaxt ölməz. **51** Göydən
enmiş canlı çörək Mənəm. Əgər kimsə bu çörəkdən yesə,
əbədi yaşayar. Dünyanın həyatı üçün verəcəyim çörək Öz
ətimdir». **(aiōn g165)** **52** Bunun cavabında Yəhudilər «Bu
Adam yemək üçün Öz ətini bizə necə verə bilər?» deyib
bir-birləri ilə mübahisə etdilər. **53** Onda İsa onlara dedi:
«Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Bəşər Oğlunun
ətindən yeyib qanından içməsəniz, daxilinizdə həyat
olmayacaq. **54** Mənim ətimdən yeyib qanımdan içən əbədi
həyata malikdir və Mən onu son gündə dirildəcəyəm.
(aiōnios g166) **55** Çünki Mənim ətim həqiqi yemək, qanım da
həqiqi içkidir. **56** Mənim ətimdən yeyib qanımdan içən
Məndə qalır, Mən də onda qalıram. **57** Var olan Ata Məni
göndərdiyi kimi, Mən də Atanın sayəsində yaşadığım
kimi Məndən yeyən də Mənim sayəmdə yaşayacaq. **58**
Göydən enmiş çörək budur, ata-babalarınızın yediyi
kimi deyil. Onlar öldülər, amma bu çörəyi yeyən əbədi
yaşayacaq». **(aiōn g165)** **59** İsa bu sözləri Kefernahumda,

sinaqoqda təlim öyrədərkən söylədi. 60 Şagirdlərindən
bir çoxu bu sözləri eşidəndə dedi: «Bu söz qəlizdir.
Bunu kim anlaya bilər?» 61 Lakin İsa şagirdlərinin buna
görə deyindiklərini duyaraq onlara dedi: «Bu söz sizi
büdrədirmi? 62 Yaxşı, bəs Bəşər Oğlunun əvvəllər olduğu
yerə qalxdığını görsəniz, necə? 63 Həyat verən Ruhdur,
cismani təbiətinsə heç faydası yoxdur. Sizə söylədiyim
sözlər Ruh və həyat gətirir. 64 Lakin sizin aranızda iman
etməyənlər də var». Çünki İsa iman etməyənlərin və Ona
xəyanət edəcək adamın kim olduğunu əvvəlcədən bilirdi.
65 O dedi: «Buna görə də sizə söylədim ki, əgər Ata bir
kəsə imkan verməsə, o Mənim yanıma gələ bilməz». 66
Bunlardan sonra şagirdlərinin çoxu İsadan ayrılıb daha
Onunla gəzmirdi. 67 Onda İsa On İki şagirdə dedi: «Yoxsa
siz də Məni tərk etmək istəyirsiniz?» 68 Şimon Peter Ona
cavab verdi: «Ya Rəbb, biz kimin yanına gedək? Əbədi
həyatın sözlərini söyləyən Sənsən. (aiōnios g166) 69 Biz də
iman etmişik və bilirik ki, Allahın Müqəddəsi Sənsən». 70
İsa onlara dedi: «Siz On İki şagirdi Mən seçmədimmi?
Amma sizdən biri iblisdir». 71 O bu sözləri Şimon İskaryot
oğlu Yəhuda barədə söylədi, çünki On İki şagirddən biri
olduğu halda İsaya xəyanət edəcəkdi.

7 Bu hadisələrdən sonra İsa yalnız Qalileyada gəzirdi.
Yəhudi başçılarının Onu öldürməyə çalışdıqlarına görə
daha Yəhudeyada gəzmək istəmirdi. 2 Yəhudilərin
Çardaqlar bayramı yaxınlaşırdı. 3 Qardaşları İsaya dedi:
«Buradan çıxıb Yəhudeyaya get ki, şagirdlərin də etdiyin
işləri görsün. 4 Çünki Özünü məşhur etməyə çalışan
adam heç nəyi gizlicə etməz. Sən bunları edirsənsə,

Özünü dünyaya tanıtdır». **5** Çünki qardaşları da Ona
iman etmirdi. **6** Onda İsa onlara dedi: «Mənim vaxtım
hələ gəlməyib, sizin üçünsə hər vaxt münasibdir. **7**
Dünya sizə nifrət edə bilməz, amma Mənə nifrət edir,
çünki Mən onun əməllərinin şər olduğuna şəhadət
edirəm. **8** Siz bayrama gedin, Mənsə hələ vaxtım tamam
olmadığı üçün bu bayrama getməyəcəyəm». **9** İsa bu
sözləri söylədikdən sonra Qalileyada qaldı. **10** Ancaq
Onun qardaşları bayrama gedəndən sonra O da açıq yox,
gizlicə bayrama getdi. **11** Yəhudi başçıları bayramda İsanı
axtararaq «O haradadır?» deyirdilər. **12** Camaat arasında
Onun barəsində çoxlu dedi-qodu gəzirdi. Bəzisi «yaxşı
adamdır», başqaları isə «xeyr, xalqı aldadır» deyirdi. **13**
Lakin Yəhudi başçılarının qorxusundan heç kəs Onun
barəsində açıq danışmırdı. **14** Artıq bayramın yarısı
keçəndə İsa məbədə gedib təlim öyrətməyə başladı. **15**
Yəhudi başçıları buna heyrətlənib dedilər: «Bu Adam
yaxşı təhsil almadığı halda necə olub ki savadlıdır?»
16 İsa da onlara cavab verdi: «Öyrətdiyim təlim Mənim
deyil, Məni Göndərənindir. **17** Kim Onun iradəsini yerinə
yetirmək istəyirsə, təlimimin Allahdan olduğunu, yoxsa
Özümdən söylədiyimi biləcək. **18** Özündən söyləyən
öz izzətini axtarır, lakin Onu Göndərənə izzət axtaran
Şəxs haqdır, Onda yalan olmaz. **19** Qanunu sizə Musa
vermədimi? Amma heç biriniz Qanuna əməl etmirsiniz.
Niyə Məni öldürməyə çalışırsınız?» **20** Xalq cavab verdi:
«Səndə cin var. Kim Səni öldürməyə çalışır?» **21** İsa
onlara dedi: «Mən bir iş gördüm və hamınız buna
heyrətlənirsiniz. **22** Musa sizə sünnət etməyi buyurdu,

amma Musa yox, ata-babalarınız bunun əsasını qoydu.
Siz Şənbə günü də adamı sünnət edirsiniz. **23** Musanın
Qanunu pozulmasın deyə Şənbə günü adam sünnət edilir;
bəs Şənbə günü bir adamı tamam sağaltdığıma görə Mənə
niyə qəzəblənirsiniz? **24** Zahirə görə mühakimə etməyin,
ədalətlə mühakimə edin». **25** Onda Yerusəlimlilərin
bəzisi dedi: «Öldürməyə çalışdıqları Bu deyilmi? **26**
Budur, O açıq danışır, amma Ona bir söz demirlər.
Bəlkə rəhbərlər, doğrudan da, Onun Məsih olduğunu
öyrəndilər? **27** Ancaq bu adamın haradan olduğunu bilirik,
halbuki Məsih gələndə Onun haradan olduğunu heç kəs
bilməyəcək». **28** İsa məbəddə təlim öyrədərkən nida
edib dedi: «Doğrudan da, Məni tanıyırsınızmı, haradan
gəldiyimi bilirsinizmi? Mən Özümdən gəlmədim, lakin
Məni Göndərən haqdır. Siz Onu tanımırsınız, **29** Mənsə Onu
tanıyıram, çünki Ondan gəlmişəm və O Məni göndərdi».
30 Bu sözlərə görə İsanı tutmağa çalışdılar, lakin heç kəs
Ona toxunmadı, çünki vaxtı hələ çatmamışdı. **31** Ancaq
xalq arasından çoxu Ona iman edib dedi: «Məsih gələndə
bu Adamın etdiklərindən çox əlamət göstərəcəkmi?» **32**
Fariseylər xalqın İsa haqqında belə dedi-qodu etdiyini
eşitdilər. Başçı kahinlər və fariseylər Onu tutmaq üçün
mühafizəçilər göndərdi. **33** İsa dedi: «Bir az müddət
də Mən sizinlə olacağam, sonra isə Məni Göndərənin
yanına gedəcəyəm. **34** Siz Məni axtarıb tapmayacaqsınız
və Mənim olacağım yerə gələ bilməzsiniz». **35** Bunun
cavabında Yəhudilər öz aralarında dedilər: «Bu Adam
hara gedəcək ki, Onu tapa bilməyəcəyik? Yunanlar arasına
səpələnmiş Yəhudilərin yanına gedib Yunanlaramı təlim

öyrədəcək? **36** “Siz Məni axtarıb tapmayacaqsınız və
Mənim olacağım yerə siz gələ bilməzsiniz” sözü ilə
nə demək istəyir?» **37** Bayramın sonuncu, təntənəli
günündə İsa qalxıb nida edərək dedi: «Kim susayıbsa,
yanıma gəlib içsin. **38** Müqəddəs Yazılarda deyildiyi
kimi, Mənə iman edənin daxilindən həyat suyu axan
çaylar çıxacaq». **39** Bunu Ona iman edənlərin alacaqları
Ruh barədə söylədi. Ruh isə hələ yox idi, çünki İsa hələ
izzətlənməmişdi. **40** Xalqın bir qismi bu sözləri eşidəndə
«Bu, doğrudan da, gəlməli olan peyğəmbərdir» dedilər. **41**
Başqaları isə «Bu, Məsihdir» söylədi, ancaq bəziləri dedi:
«Nə? Məsih Qalileyadanmı gəlir? **42** Məgər Müqəddəs
Yazılarda deyilmir ki, Məsih Davudun nəslindən, Davudun
yaşadığı Bet-Lexem kəndindən gəlir?» **43** Beləcə İsa
barədə xalq arasında fikir ayrılığı oldu. **44** Bəziləri Onu
tutmaq istədi, amma heç kəs Ona toxunmadı. **45** Buna
görə də mühafizəçilər başçı kahinlərin və fariseylərin
yanına qayıtdılar. Onlar mühafizəçilərdən «Niyə Onu
gətirmədiniz?» deyə soruşdu. **46** Mühafizəçilər cavab
verdilər: «Hələ indiyəcən heç bir insan belə danışmayıb».
47 Fariseylər onlara dedilər: «Yoxsa sizi də aldadıb? **48**
Gör bir rəhbər yaxud bir farisey Ona iman etdimi? **49**
Bu Qanunu bilməyən xalqa gəlincə, onlar lənətə gəlib!»
50 Aralarından biri – bundan qabaq İsanın yanına gələn
Nikodim onlara dedi: **51** «Qanunumuza görə, bir adama
qulaq asmadan və nə etdiyini bilmədən onu mühakimə
etmək doğrudurmu?» **52** Onlar Nikodimə dedi: «Bəlkə sən
də Qalileyadansan? Araşdırsan, görərsən ki, Qalileyadan

peyğəmbər çıxmaz». **53** Bundan sonra hər kəs öz evinə
getdi.

8 Lakin İsa Zeytun dağına getdi. **2** Səhər tezdən yenə
məbədə gəldi. Bütün xalq Onun yanına toplaşdı, O da
oturub onlara təlim öyrətməyə başladı. **3** İlahiyyatçılar
və fariseylər zina üstündə tutulmuş bir qadını oraya
gətirdilər. Onu ortaya çıxarıb **4** İsaya dedilər: «Müəllim,
bu qadın zina edərkən əməlində yaxalandı. **5** Qanunda
Musa bizə əmr edib ki, belələrini daşqalaq edək. Bəs Sən
nə deyirsən?» **6** Bunu İsanı sınamaq üçün deyirdilər,
Onu ittiham etmək üçün bəhanə axtarırdılar. Amma İsa
əyilib barmağı ilə yerə yazı yazmağa başladı. **7** Ondan
təkrar soruşduqları zaman dikəlib onlara dedi: «Sizdən
kim günahsızdırsa, qadına birinci daş atsın». **8** Sonra
yenə əyilib yerə yazı yazdı. **9** Bu sözləri eşidənlər başda
ağsaqqallar olmaqla bir-bir oradan uzaqlaşdılar. İsanı tək
qoydular, qadın da ortada idi. **10** İsa dikəlib ona dedi:
«Qadın, onlar hara getdilər? Bəs heç kim səni məhkum
etmədi?» **11** Qadın «heç kim, Ağa» dedi. Onda İsa dedi:
«Mən də səni məhkum etmirəm, get, daha günah etmə».
12 Sonra İsa yenə xalqa dedi: «Dünyanın nuru Mənəm.
Mənim ardımca gələn heç vaxt qaranlıqda gəzməyəcək,
həyat nuruna malik olacaq». **13** Fariseylər Ona dedilər:
«Sən Öz barəndə şəhadət edirsən, Sənin şəhadətin etibarlı
deyil». **14** İsa onlara cavab verdi: «Mən Öz barəmdə
şəhadət etsəm də, şəhadətim etibarlıdır, çünki haradan
gəlib hara gedəcəyimi bilirəm. Sizsə Mənim haradan gəlib
hara gedəcəyimi bilmirsiniz. **15** Siz bəşər qaydalarına
görə mühakimə edirsiniz, Mənsə heç kəsi mühakimə

etmirəm. **16** Mən mühakimə etsəm də, verdiyim hökm
doğrudur, çünki tək deyiləm, Məni göndərən Ata da
Mənimlədir. **17** Sizin Qanununuzda da yazılıb ki, iki
nəfərin şəhadəti etibarlıdır. **18** Mən Öz barəmdə şəhadət
edirəm, Məni göndərən Ata da Mənim barəmdə şəhadət
edir». **19** Onda İsadan soruşdular: «Atan haradadır?»
İsa cavab verdi: «Siz nə Məni, nə də Atamı tanıyırsınız.
Əgər Məni tanısaydınız, Atamı da tanıyardınız». **20** İsa
bu sözləri məbəddə, nəzir qutuları olan yerdə təlim
öyrədərkən söylədi. Heç kəs də Onu tutmadı, çünki vaxtı
hələ gəlməmişdi. **21** Sonra İsa yenə onlara dedi: «Mən
çıxıb gedirəm, siz Məni axtaracaqsınız və öz günahınız
içində öləcəksiniz. Siz Mənim gedəcəyim yerə gələ
bilməzsiniz». **22** Onda Yəhudilər dedilər: «Məgər O Özünü
öldürəcək ki, "siz Mənim gedəcəyim yerə gələ bilməzsiniz"
deyir?» **23** İsa onlara dedi: «Siz aşağıdansınız, Mən
yuxarıdanam, siz bu dünyadansınız, Mənsə bu dünyadan
deyiləm. **24** Buna görə də sizə "günahlarınız içində
öləcəksiniz" dedim. Əgər inanmasanız ki, Mən Oyam,
günahlarınız içində öləcəksiniz». **25** Onda «Sən Kimsən?»
deyə İsadan soruşdular. İsa onlara dedi: «Əvvəlcədən sizə
nə söyləyirəmsə, Oyam. **26** Sizin barənizdə söyləyəcəyim
və mühakimə edəcəyim çox şeylər var. Lakin Məni
göndərən haqdır və Mən Ondan eşitdiklərimi dünyaya
söyləyirəm». **27** İsanın onlara Ata barədə danışdığını
anlamadılar. **28** Onda İsa dedi: «Bəşər Oğlunu yuxarı
qaldırdığınız vaxt biləcəksiniz ki, Mən Oyam və Özümdən
bir şey etmirəm, ancaq Ata Mənə necə öyrədibsə, o
cür danışıram. **29** Məni Göndərən Mənimlədir. O Məni

tək qoymadı, çünki Mən daim Onun xoşuna gələnləri
edirəm». 30 İsa bu sözləri söylədiyi zaman bir çox
adam Ona iman etdi. 31 O zaman İsa Ona inanmış
Yəhudilərə dedi: «Əgər siz Mənim sözümə sadiq qalsanız,
həqiqətən, Mənim şagirdlərimsiniz. 32 Onda siz həqiqəti
biləcəksiniz və həqiqət sizi azad edəcək». 33 Yəhudilər
İsaya cavab verdilər: «Biz İbrahimin nəslindənik, heç kəsə
heç vaxt kölə olmamışıq. Bəs Sən niyə "azad olacaqsınız"
deyirsən?» 34 İsa onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu
sizə deyirəm: günah edən hər kəs günahın köləsidir. 35
Kölə evdə daim qalmaz, oğulsa daim qalar. (aiōn g165) 36
Buna görə də əgər Oğul sizi azad etsə, həqiqətən də, azad
olacaqsınız. 37 İbrahimin nəslindən olduğunuzu bilirəm,
ancaq bununla belə, Məni öldürməyə çalışırsınız. Çünki
Mənim sözüm sizin ürəyinizdə yer tapmır. 38 Mən Atanın
yanında gördüklərimi söyləyirəm, sizsə öz atanızdan
eşitdiklərinizi yerinə yetirirsiniz». 39 Onlar İsanın
cavabında «bizim atamız İbrahimdir» dedilər. İsa onlara
dedi: «İbrahimin övladları olsaydınız, İbrahimin etdiyi
əməlləri edərdiniz. 40 Sizsə indi Məni – Allahdan eşitdiyi
həqiqəti sizə söyləyən Adamı öldürməyə çalışırsınız.
İbrahim belə etmədi. 41 Siz öz atanızın əməllərini
edirsiniz». Ona dedilər: «Biz zinadan doğulmamışıq,
bizim bir Atamız var, O da Allahdır». 42 İsa onlara
dedi: «Əgər Allah sizin Atanız olsaydı, Məni sevərdiniz,
çünki Mən Allahdan çıxıb gəlmişəm və indi buradayam.
Mən Özümdən gəlmədim, lakin O Məni göndərdi. 43
Söylədiyimi niyə anlamırsınız? Çünki Mənim sözümü
dinləyə bilmirsiniz. 44 Siz atanız iblisdənsiniz və atanızın

arzularını yerinə yetirmək istəyirsiniz. O, başlanğıcdan
qatil idi və həqiqətə sadiq qalmadı, çünki onda həqiqət
yoxdur. Yalan söyləyəndə öz xasiyyətinə görə söyləyir,
çünki yalançıdır və yalanın atasıdır. 45 Mənsə həqiqəti
söylədiyim üçün siz Mənə inanmırsınız. 46 Sizdən kim
sübut edər ki, Mən bir günah etmişəm? Mən həqiqəti
söyləyirəmsə, niyə Mənə inanmırsınız? 47 Allahdan
olan şəxs Allahın sözlərini dinləyər. Sizsə dinləmirsiniz,
çünki Allahdan deyilsiniz». 48 Yəhudilər cavabında Ona
dedilər: «Sən Samariyalısan və Səndə cin var. Məgər doğru
demirikmi?» 49 İsa cavab verdi: «Məndə cin yoxdur, amma
Atama hörmət edirəm, sizsə Məni hörmətdən salırsınız.
50 Mən Özümə izzət axtarmıram, Mənə izzət axtaran və bu
işi mühakimə edən Biri var. 51 Doğrusunu, doğrusunu sizə
deyirəm: kim Mənim sözümə riayət edərsə, heç vaxt ölüm
görməyəcək». (aiōn g165) 52 Yəhudilər Ona dedilər: «İndi
bildik ki, Səndə cin var. İbrahim də öldü, peyğəmbərlər
də. Amma Sən "kim Mənim sözümə riayət edərsə, heç
vaxt ölməyəcək" deyirsən. (aiōn g165) 53 Yoxsa Sən atamız
İbrahimdən də üstünsən? O da öldü, peyğəmbərlər də.
Axı Sən Özünü kim sayırsan?» 54 İsa cavab verdi: «Əgər
Mən Özümü izzətləndirirəmsə, Mənim izzətim heçdir,
amma Məni izzətləndirən Atamdır. Siz Onun barəsində
"Allahımızdır" deyirsiniz, 55 lakin Onu tanımırsınız.
Mənsə Onu tanıyıram. Əgər "Onu tanımıram" deməydim,
sizin kimi yalançı olardım. Lakin Mən Onu tanıyıram
və sözünə riayət edirəm. 56 Atanız İbrahim Mənim
günümü görəcəyi üçün şad oldu, görüb sevindi». 57
Buna görə Yəhudilər Ona dedilər: «Sənin heç əlli yaşın

yoxdur, İbrahimi necə görmüsən?» **58** İsa onlara dedi:
«Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: İbrahim olmazdan
qabaq Var Olan Mənəm». **59** O zaman İsanı daşqalaq
etmək üçün yerdən daş götürdülər, ancaq İsa gizləndi və
məbəddən çıxdı.

9 İsa yolla gedərkən anadangəlmə kor bir adam gördü. **2**
Şagirdləri Ondan soruşdu: «Rabbi, kim günah etdi ki, bu
adam kor doğuldu: özü, yoxsa ata-anası?» **3** İsa cavab
verdi: «Nə özü günah etdi, nə də ata-anası. Amma Allahın
işləri onun həyatında görünsün deyə belə oldu. **4** Nə
qədər ki gündüzdür, Məni Göndərənin işlərini görməliyik.
Tezliklə gecə gəlir, o zaman heç kim işləyə bilməz. **5**
Dünyada olduğum müddətdə dünyanın nuru Mənəm».
6 Bu sözləri deyəndən sonra yerə tüpürdü, tüpürcəklə
palçıq düzəltdi və palçığı kor adamın gözlərinə sürtdü. **7**
Sonra ona dedi: «Get, Şiloah hovuzunda yuyun». «Şiloah»
«göndərilmiş» deməkdir. O da gedib yuyundu və gözləri
açılmış halda qayıtdı. **8** Qonşuları və əvvəllər onu bir
dilənçi kimi tanıyanlar deyirdilər: «Əvvəllər oturub
dilənən adam bu deyilmi?» **9** Bəzisi «odur» dedi, bəzisi
«xeyr, amma ona oxşayır» dedi. Özü isə «mənəm» dedi. **10**
Ondan «Elə isə gözlərin necə açıldı?» deyə soruşdular. **11** O
cavab verdi: «İsa deyilən Adam palçıq düzəldib gözlərimə
sürtdü və mənə "Şiloah hovuzuna get, yuyun" dedi,
mən də gedib yuyundum və gözlərim açıldı». **12** Ondan
«Bəs İsa haradadır?» deyə soruşdular. O isə «bilmirəm»
dedi. **13** Əvvəllər kor olan adamı fariseylərin yanına
apardılar. **14** İsanın palçıq düzəldib onun gözlərini açdığı
gün Şənbə günü idi. **15** Fariseylər o adamdan gözlərinin

necə açıldığını soruşdular. O adam da onlara dedi: «O
mənim gözlərimə palçıq qoydu, mən də yuyundum və indi
görürəm». **16** Onda fariseylərdən bəzisi dedi: «Bu Adam
Allahdan gəlməyib, çünki Şənbə gününə riayət etmir».
Başqaları isə dedi: «Günahkar adam belə əlamətləri necə
göstərə bilər?» Onların arasında fikir ayrılığı düşdü.
17 Onda yenə kor adamdan soruşdular: «Bəs sən bu
Adam barədə nə deyirsən? Axı O sənin gözlərini açdı».
Kor adam «O, peyğəmbərdir» dedi. **18** Yəhudi başçıları
gözləri açılmış adamın ata-anasını çağırmayınca onun
kor olub gözləri açıldığına inanmadılar. **19** Ata-anasından
soruşdular: «Kor doğulduğunu söylədiyiniz oğlunuz
budurmu? Elə isə necə olur ki, indi görür?» **20** Ata-anası
dedi: «Bilirik ki, bu bizim oğlumuzdur və kor doğulub. **21**
Ancaq bilmirik ki, indi necə görür ya gözlərini kim açıb.
Özündən soruşun. Həddi-büluğa çatıb, qoy özü barədə özü
danışsın». **22** Ata-anası Yəhudi başçılarından qorxduqları
üçün bu sözləri söylədilər, çünki Yəhudi başçıları artıq
qərara almışdılar ki, İsanın Məsih olduğunu iqrar edən
hər kəs sinaqoqdan qovulsun. **23** Buna görə də o adamın
ata-anası «həddi-büluğa çatıb, özündən soruşun» dedi.
24 Yəhudi başçıları əvvəllər kor olan adamı ikinci dəfə
çağırıb ona dedilər: «Allahın izzəti naminə doğru söylə.
Biz bu Adamın günahkar olduğunu bilirik». **25** O da cavab
verdi: «O Adamın günahkar olub-olmadığını bilmirəm.
Bir şeyi bilirəm ki, əvvəl kor idim, amma indi görürəm».
26 Ondan soruşdular: «O sənə nə etdi? Gözlərini necə
açdı?» **27** Onlara cavab verdi: «İndicə sizə söylədim, amma
qulaq asmadınız. Niyə bunu yenə eşitmək istəyirsiniz?

Bəlkə siz də Onun şagirdi olmaq istəyirsiniz?» **28** Onu
söyüb dedilər: «Onun şagirdi sənsən, bizsə Musanın
şagirdləriyik. **29** Biz Allahın Musa ilə danışdığını bilirik,
bu Adamınsa haradan gəldiyini bilmirik». **30** O adam
onlara dedi: «Qəribədir ki, siz Onun haradan gəldiyini
bilmirsiniz, amma O mənim gözlərimi açdı. **31** Allahın
günahkarlara qulaq asmadığını bilirik, lakin mömin olub
Allahın iradəsinə əməl edən adama Allah qulaq asır.
32 Əzəldən bəri eşidilməyib ki, kimsə anadangəlmə kor
bir adamın gözlərini açsın. **(aiōn g165)** **33** Əgər bu Adam
Allahdan gəlməsəydi, heç nə edə bilməzdi». **34** Onlar
o adama cavab verdilər: «Başdan-ayağa günah içində
doğuldun. İndi sənmi bizə dərs verirsən?» Onda onu
bayıra atdılar. **35** O adamı bayıra atdıqlarını İsa eşitdi və
onu tapıb dedi: «Sən Bəşər Oğluna iman edirsənmi?» **36** O
soruşdu: «Ağa, O kimdir ki, Ona iman edim?» **37** İsa ona
dedi: «İndi gördüyün və sənlə danışan Adam Odur». **38**
O da «ya Rəbb, iman edirəm» dedi və İsaya səcdə etdi. **39**
İsa dedi: «Mühakimə etmək üçün bu dünyaya gəldim ki,
qoy görməyənlər görsün, görənlərsə kor olsun». **40** Onun
yanında olan bəzi fariseylər bu sözləri eşidib «Yoxsa biz
də koruq?» deyə Ondan soruşdular. **41** İsa onlara dedi:
«Əgər kor olsaydınız, günahınız olmazdı. Amma indi
"görürük" dediyiniz üçün günahınız üstünüzdə qalır.

10 Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: qoyun ağılına
qapıdan girməyib başqa yerdən aşan oğru və quldurdur.
2 Amma qapıdan girən qoyunların çobanıdır. **3** Keşikçi
qapını onun üzünə açar və qoyunlar onun səsinə qulaq
asar. O da öz qoyunlarını adları ilə çağırar və onları çölə

çıxarar. **4** Öz qoyunlarının hamısını çölə çıxarandan sonra
onların önündə gedər və qoyunlar da ardınca gedər,
çünki onun səsini tanıyırlar. **5** Amma yad adamın ardınca
getməzlər, ondan qaçarlar, çünki yad adamların səsini
tanımazlar». **6** İsa bu məsəli onlara söylədi, amma onlar
İsanın sözlərinin mənasını anlamadılar. **7** İsa yenə onlara
dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: qoyunların
qapısı Mənəm. **8** Məndən əvvəl gələnlərin hamısı oğru və
quldur idi, amma qoyunlar onlara qulaq asmadı. **9** Qapı
Mənəm, kim Məndən girərsə, xilas olar, girib-çıxar və
özünə otlaq tapar. **10** Oğru yalnız qarət etmək, öldürmək
və tələf etmək üçün gəlir. Mənsə gəldim ki, onlar həyata,
bol həyata malik olsun. **11** Yaxşı çoban Mənəm, yaxşı çoban
qoyunlar uğrunda canını qurban verər. **12** Qoyunların
çobanı olmayan muzdur isə canavarın gəldiyini görəndə
onları atıb qaçar, çünki qoyunların sahibi deyil. Canavar
da onları qapıb pərən-pərən salar. **13** Muzdur qaçar, çünki
muzdurdur, qoyunlar üçün qayğı çəkməz. **14** Yaxşı çoban
Mənəm. Necə ki Ata Məni tanıyır və Mən Atanı tanıyıram,
eləcə də özümünküləri tanıyıram, özümünkülər də Məni
tanıyır. Mən quzular uğrunda canımı qurban verirəm.
16 Bu ağıldan olmayan başqa quzularım var ki, onları
da gətirməliyəm. Onlar da səsimi eşidəcək, beləcə tək
sürü, tək Çoban olacaq. **17** Buna görə də Ata Məni sevir,
çünki Mən canımı qurban verirəm ki, sonra onu geri
alım. **18** Canımı Məndən heç kəs ala bilməz, amma
onu Özüm verirəm. Onu verməyə də, sonra geri almağa
da ixtiyarım var. Bu əmri Atamdan almışam». **19** Bu
sözlər üstündə Yəhudilər arasında yenə fikir ayrılığı

düşdü. **20** Onların çoxu dedi: «Onda cin var, dəlidir. Niyə
Ona qulaq asırsınız?» **21** Başqaları isə dedilər: «Bunlar
cinə tutulmuş adamın sözləri deyil. Cin heç kor adamın
gözlərini açа bilərmi?» **22** O vaxt Yerusəlimdə Təqdis
bayramı keçirilirdi. Qış idi. **23** İsa məbədin həyətində
olan Süleymanın eyvanında gəzirdi. **24** Yəhudilər İsanın
ətrafına yığılıb Ona dedilər: «Nə vaxta qədər ürəyimizi
intizarda saxlayacaqsan? Əgər Sən Məsihsənsə, bizə açıq
söylə». **25** İsa onlara cavab verdi: «Sizə söylədim, ancaq
buna inanmırsınız. Atamın adı ilə gördüyüm işlər Mənim
barəmdə şəhadət edir. **26** Amma siz inanmırsınız, çünki
Mənim quzularımdan deyilsiniz. **27** Quzularım səsimi
eşidir, Mən də onları tanıyıram və Mənim ardımca gəlirlər.
28 Mən onlara əbədi həyat verirəm. Onlar heç vaxt həlak
olmayacaq və heç kim onları əlimdən qapmayacaq. **(aiōn
g165, aiōnios g166)** **29** Onları Mənə verən Atam hamıdan
böyükdür. Onları heç kim Atanın əlindən qapa bilməz.
30 Mən və Ata birik». **31** Yəhudilər yenə yerdən daş
götürdülər ki, Onu daşqalaq etsinlər. **32** İsa onlara dedi:
«Sizə Atadan gələn çoxlu yaxşı iş göstərdim. Siz bunların
hansına görə Məni daşqalaq etmək istəyirsiniz?» **33**
Yəhudilər Ona cavab verdilər: «Səni yaxşı işinə görə
deyil, insan olduğun halda Özünü Allah sayaraq küfr
etdiyinə görə daşqalaq edirik». **34** İsa onlara dedi: «Məgər
sizin öz Qanununuzda yazılmayıb ki, “demişəm: ‹Siz
allahlarsınız›”? **35** Allah Öz kəlamını göndərdiyi adamlara
“allahlarsınız” deyir. Müqəddəs Yazı ki pozula bilməz.
36 Bəs siz niyə “Allahın Oğluyam” dediyim üçün Mənə
– Atanın təqdis edib dünyaya göndərdiyi Şəxsə “küfr

edirsən” deyirsiniz? **37** Əgər Atamın işlərini görmürəmsə,
Mənə inanmayın. **38** Amma bu işləri görürəmsə, Mənə
inanmasanız da, bunlara inanın. Onda Atanın Məndə,
Mənim də Atada olduğumu anlayıb bilərsiniz». **39** Onlar
yenə İsanı tutmağa çalışdı, amma O, əllərindən sıyrılıb
çıxdı. **40** İsa yenə İordanın o biri sahilinə, Yəhyanın
əvvəllər vəftiz etdiyi yerə getdi və orada qaldı. **41** Çoxlu
adam Onun yanına gəlib dedi: «Yəhya heç bir əlamət
göstərməsə də, onun bu Adam barədə dediyi bütün sözlər
doğru çıxdı». **42** Bir çox adam da orada İsaya iman etdi.

11 Lazar adlı bir adam xəstələnmişdi. O, Məryəmlə bacısı
Martanın yaşadığı Bet-Anya kəndindən idi. **2** Rəbbin
üzərinə ətirli yağ çəkib ayaqlarını saçları ilə silən həmin
Məryəm idi. Xəstələnən Lazar onun qardaşı idi. **3** Bu
səbəbdən iki bacı «ya Rəbb, sevdiyin adam xəstədir»
deyə İsaya xəbər göndərdi. **4** İsa bunu eşidib dedi: «Bu
xəstəliyin nəticəsi ölüm yox, Allahın izzəti və Allah
Oğlunun bununla izzət qazanması olacaq». **5** İsa Martanı,
onun bacısını və Lazarı sevirdi. **6** Buna görə də Lazarın
xəstələndiyini eşidəndə olduğu yerdə daha iki gün qaldı.
7 Sonra isə şagirdlərə «yenə Yəhudeyaya gedək» dedi.
8 Şagirdlər Ona dedilər: «Rabbi, oradakı Yəhudilər bir
az əvvəl Səni daşqalaq etməyə çalışırdı. Sən yenə də
oraya qayıdırsan?» **9** İsa cavab verdi: «Gündə on iki saat
yoxdurmu? Kim gündüz vaxtı gəzərsə, büdrəməz, çünki
bu dünyanın nurunu görür. **10** Lakin kim gecə vaxtı
gəzərsə, büdrəyər, çünki daxilində nur yoxdur». **11** İsa
bu sözləri söylədikdən sonra onlara dedi: «Dostumuz
Lazar uyuyub. Mən onu oyatmaq üçün gedirəm». **12** Onda

şagirdlər Ona dedilər: «Əgər uyuyubsa, sağalacaq». **13** İsa
onun ölümü barədə danışmışdı, amma onlar elə bildilər
ki, yuxuya getdiyini söyləyib. **14** Onda İsa onlara açıqca
dedi: «Lazar ölüb. **15** Mən də sizin uğrunuzda, iman
etməyiniz üçün orada olmadığıma sevinirəm. Amma
gəlin onun yanına gedək». **16** «Əkiz» adlanan Tomas o
biri şagirdlərə dedi: «Biz də gedək ki, Onunla ölək». **17** İsa
gəlib Lazarın artıq dörd gündən bəri qəbirdə olduğunu
bildi. **18** Bet-Anya ilə Yerusəlim arasında on beş stadi
məsafə var idi. **19** Bir çox Yəhudi Marta və Məryəmə
qardaşlarının ölümünə görə təsəlli verməyə gəlmişdi. **20**
Marta İsanın gəldiyini eşidəndə Onu qarşılamağa çıxdı,
ancaq Məryəm evdə oturmuşdu. **21** Marta İsaya dedi: «Ya
Rəbb, əgər Sən burada olsaydın, qardaşım ölməzdi. **22**
Ancaq bilirəm ki, Sən indi də Allahdan nə diləsən, O Sənə
verəcək». **23** İsa ona «qardaşın diriləcək» dedi. **24** Marta
Ona dedi: «Bilirəm ki, dirilmə zamanı, son gündə o da
diriləcək». **25** İsa ona dedi: «Dirilmə və həyat Mənəm.
Mənə iman edən ölsə də, yaşayar, **26** yaşayıb Mənə iman
edən də heç vaxt ölməz. Buna inanırsanmı?» **(aiōn g165)**
27 Marta Ona cavab verdi: «Bəli, ya Rəbb, inanıram ki,
dünyaya gəlməli olan Allahın Oğlu Məsih Sənsən». **28**
Marta bunu söylədikdən sonra gedib bacısı Məryəmi
gizlicə çağırdı və dedi: «Müəllim buradadır, səni çağırır».
29 Məryəm bunu eşidən kimi tez qalxıb İsanın yanına
getdi. **30** İsa hələ kəndə girməyib Martanın Onu qarşıladığı
yerdə qalmışdı. **31** Məryəmlə birgə evdə olan və ona
təsəlli verən Yəhudilər qadının tez qalxıb bayıra çıxdığını
görəndə elə bildilər ki, ağlamaq üçün qəbirin yanına

gedir. Buna görə də onun ardınca getdilər. **32** Məryəm
İsanın olduğu yerə gəlib Onu gördü və ayaqlarına düşüb
dedi: «Ya Rəbb, əgər Sən burada olsaydın, qardaşım
ölməzdi». **33** İsa onun və yanında gələn Yəhudilərin
ağladığını görəndə əhvalı pozuldu və tələşə düşdü. **34**
İsa onlardan «Mərhumu haraya qoymusunuz?» deyə
soruşdu. Ona «Ağa, gəl bax» dedilər. **35** İsa ağladı. **36**
Onda Yəhudilər «Bax onu necə də sevirmiş!» söylədilər.
37 Lakin onlardan bəzisi dedi: «Korun gözlərini açan bu
Şəxs bir şey edə bilməzdi ki, bu adam ölməsin?» **38** O
zaman İsa yenə əhvalı pozulmuş halda qəbirin yanına
gəldi. Qəbir bir mağara idi və ağzına daş qoyulmuşdu.
39 İsa «daşı götürün» dedi. Mərhumun bacısı Marta
Ona dedi: «Ya Rəbb, artıq iylənib, çünki öldüyü dörd
gündür». **40** İsa dedi: «Axı Mən sənə söyləmədimmi,
iman etsən, Allahın izzətini görəcəksən?» **41** Beləcə daşı
götürdülər. İsa da başını yuxarı qaldırıb dedi: «Ey Ata,
Məni eşitdiyin üçün Sənə şükür edirəm. **42** Bilirəm ki,
Məni həmişə eşidirsən. Lakin bunu ətrafımda duran xalq
üçün söylədim ki, Məni Sən göndərdiyinə inansınlar». **43**
Bu sözləri söylədikdən sonra «Lazar, bayıra çıx!» deyə
bərkdən qışqırdı. **44** Ölü də bayıra çıxdı. Onun əl-ayağı
sarğılarla və üzü dəsmalla bağlanmışdı. İsa onlara «onu
açın və buraxın getsin» dedi. **45** Onda Məryəmin yanına
gələn və İsanın nə etdiyini görən Yəhudilərin bir çoxu
Ona iman etdi. **46** Lakin onlardan bəzisi fariseylərin
yanına gedib İsanın nə etdiyini onlara danışdı. **47** Onda
başçı kahinlər və fariseylər Ali Şuranı toplayıb dedilər:
«Nə edək? Bu Adam çoxlu əlamət göstərir. **48** Əgər Ona

mane olmasaq, hamı Ona iman edəcək. Romalılar da
gəlib məbədimizi və millətimizi məhv edəcək». 49 Orada
olanlardan biri, həmin il baş kahin olan Qayafa onlara
dedi: «Siz heç nə bilmirsiniz. 50 Başa düşmürsünüz ki,
bütün bu millətin məhv olmağındansa bir Adamın xalq
uğrunda ölməsi sizin üçün daha yaxşıdır?» 51 O bu
sözləri özündən söyləmədi, lakin o il baş kahin olduğu
üçün peyğəmbərlik edib xəbər verdi ki, İsa bu millətin
uğrunda – 52 təkcə millətin uğrunda deyil, Allahın hər
tərəfə səpələnmiş övladlarını bir yerə toplamaq üçün
öləcək. 53 Beləcə o gündən etibarən İsanı öldürməyi
qərara aldılar. 54 Buna görə də İsa daha Yəhudilərin
arasında açıq gəzmirdi. Oradan çöllüyə yaxın diyara,
Efrayim adlanan şəhərə getdi və şagirdlərlə orada qaldı.
55 Yəhudilərin Pasxa bayramı yaxınlaşırdı. Çoxlu adam
paklanmaq üçün Pasxadan qabaq kəndlərdən Yerusəlimə
getdi. 56 Onlar İsanı axtarırdılar və məbəddə dayanıb bir-
birlərinə deyirdilər: «Necə fikirləşirsiniz? O, bayrama
heç gəlməyəcəkmi?» 57 Başçı kahinlər və fariseylər
Onu tutmaq məqsədi ilə «harada olduğunu kim bilirsə,
göstərsin» deyə əmr vermişdilər.

12 Pasxadan altı gün əvvəl İsa Bet-Anyaya gəldi. İsanın
ölülər arasından diriltdiyi Lazar da orada idi. 2 Orada
İsanın şərəfinə ziyafət verdilər. Marta xidmət edirdi.
Lazar da İsa ilə birgə süfrə arxasında oturanların arasında
idi. 3 Məryəm isə bir litra çox qiymətli xalis nard yağını
götürərək İsanın ayaqlarına çəkib onları saçları ilə sildi.
Yağın ətri evi bürüdü. 4 Lakin İsanın şagirdlərindən biri,
Ona xəyanət edəcək Yəhuda İskaryot dedi: 5 «Nə üçün

bu ətir üç yüz dinara satılıb yoxsullara verilmədi?» **6**
Bu sözü yoxsulların qayğısına qaldığı üçün deyil, oğru
olduğuna görə söylədi, çünki özündə olan pul qutusuna
qoyulanların bir hissəsini oğurlayırdı. **7** Onda İsa dedi:
«Qadını rahat burax, qoy bunu Mənim dəfn günüm üçün
saxlasın. **8** Çünki yoxsullar həmişə sizin yanınızdadır,
Mənsə həmişə yanınızda olmayacağam». **9** Yəhudilərdən
böyük bir kütlə İsanın orada olduğunu öyrənəndə həm
İsaya görə, həm də Onun ölülər arasından diriltdiyi Lazarı
görmək üçün oraya gəldi. **10** Onda başçı kahinlər öz
aralarında Lazarı da öldürməyi qərara aldılar. **11** Çünki
Lazara görə çoxlu Yəhudi gedib İsaya iman edirdi. **12**
Ertəsi gün bayrama gələn böyük kütlə İsanın Yerusəlimə
gələcəyini eşidəndə **13** xurma budaqları götürərək Onu
qarşılamağa çıxdı. Onlar «Hosanna! Rəbbin ismi ilə gələn
İsrailin Padşahına alqış olsun!» deyə qışqırırdı. **14** İsa
bir sıpa tapıb belinə mindi. Necə ki yazılıb: **15** «Ey Sion
qızı, qorxma. Bax Padşahın bir sıpaya minib gəlir». **16**
Şagirdləri o zaman bu şeyləri anlamadılar. Lakin İsa
izzətlənəndən sonra barəsində bunun yazıldığını və
xalqın Ona nə etdiyini yada saldılar. **17** İsanın Lazarı
qəbirdən çağırıb ölülər arasından diriltdiyi zaman Onun
yanında olan camaat buna şahid idi. **18** Xalq İsanın
bu əlaməti göstərdiyini eşitmişdi, buna görə də Onu
qarşılamağa çıxdı. **19** Bu səbəbdən fariseylər bir-birlərinə
dedilər: «Baxın əlinizdən bir iş gəlmir. Artıq aləm Onun
ardınca getdi». **20** Bayramda Yerusəlimə ibadətə gələnlər
arasında bəzi Yunanlar da var idi. **21** Onlar Qalileyanın
Bet-Sayda şəhərindən olan Filipin yanına gəlib «ağa, biz

İsanı görmək istəyirik» deyə ondan xahiş etdilər. 22 Filip
gəlib Andreyə söylədi, Andrey və Filip də birgə gəlib İsaya
xəbər verdilər. 23 İsa cavabında dedi: «Bəşər Oğlunun
izzətlənmək vaxtı gəldi. 24 Doğrusunu, doğrusunu sizə
deyirəm: əgər bir buğda dənəsi torpağa düşüb ölmürsə,
tək qalır, amma ölürsə, çoxlu məhsul verir. 25 Öz
canını sevən kəs onu itirər, bu dünyada canı üçün qayğı
çəkməyənsə onu əbədi həyat üçün qoruyar. (aiōnios g166)
26 Kim Mənə xidmət etmək istəsə, ardımca gəlsin. Mən
harada olacağamsa, Mənim xidmətçim də orada olacaq.
Kim Mənə xidmət etsə, Ata ona hörmət edəcək. 27 İndi
ürəyim təlaş keçirir. Nə deyim? "Ey Ata, Məni bu andan
xilas et" deyimmi? Lakin Mən elə bu an üçün gəldim. 28
Ey Ata, Öz adını izzətləndir!» Bunun cavabında göydən
«Öz adımı izzətləndirdim, yenə də izzətləndirəcəyəm»
deyə bir səs gəldi. 29 Orada duran xalqın bir qismi
«göy guruldadı» dedi, başqaları isə «Onunla bir mələk
danışdı» söylədi. 30 İsa cavab verdi: «Bu səs Mənim üçün
deyil, sizin üçün gəldi. 31 İndi isə bu dünyaya hökm
veriləcək və bu dünyanın hökmdarı bayıra atılacaq. 32
Mən yerdən yuxarı qaldırılsam, bütün insanları Özümə
cəzb edəcəyəm». 33 İsa bu sözü söyləməklə necə bir
ölümlə öləcəyinə işarə etdi. 34 Xalq Onun cavabında dedi:
«Qanundan eşitdiyimizə görə Məsih əbədi qalacaq. Bəs
Sən niyə "Bəşər Oğlu yuxarı qaldırılmalıdır" deyirsən?
Bu Bəşər Oğlu kimdir?» (aiōn g165) 35 Onda İsa onlara
dedi: «Qısa bir müddət də nur sizin aranızda olacaq.
Nurunuz olarkən gəzin ki, sizi qaranlıq tutmasın. Çünki
qaranlıqda gəzən hara getdiyini bilməz. 36 Nurunuz var

ikən nura iman edin ki, nur övladları olasınız». İsa bu
sözləri söyləyəndən sonra gedib onlardan gizləndi. **37**
Onların qabağında bu qədər əlamət göstərdiyi halda yenə
Ona iman etmirdilər. **38** Bunlar ona görə baş verdi ki,
Yeşaya peyğəmbərin bu sözləri yerinə yetsin: «Ya Rəbb,
xəbərimizə kim inandı, Rəbbin gücü kimə zühur oldu?»
39 Onlar iman edə bilmirdilər, ona görə ki Yeşaya başqa
yerdə deyib: **40** «Allah onların gözlərini kor etdi Və
ürəklərini kütləşdirdi ki, Gözləri ilə görməsinlər, Ürəkləri
ilə anlamasınlar Və Mənə sarı dönməsinlər ki, Mən onlara
şəfa verim». **41** Yeşaya İsanın ehtişamını gördüyü üçün
bu sözləri deyərək Onun barəsində danışıb. **42** Bununla
bərabər, rəhbərlərdən bir çoxu İsaya iman etdi, lakin
sinaqoqdan qovulmasınlar deyə fariseylərə görə bunu
açıq bildirmədilər. **43** Çünki insanlardan izzət qazanmağı
Allahdan izzət almaqdan artıq sevdilər. **44** İsa nida edib
dedi: «Mənə iman edən Mənə deyil, Məni Göndərənə
iman edir. **45** Məni görən də Məni Göndərəni görür.
46 Mən dünyaya nur olub gəldim ki, Mənə iman edən
hər kəs qaranlıqda qalmasın. **47** Kim sözlərimi eşidib
onlara riayət etməzsə, Mən onu mühakimə etmərəm,
çünki dünyanı mühakimə etmək üçün deyil, onu xilas
etmək üçün gəldim. **48** Məni rədd edib sözlərimi qəbul
etməyəni mühakimə edən bir şey var: bu da Mənim
söylədiyim sözdür ki, son gündə onu mühakimə edəcək.
49 Çünki Mən Özümdən söyləmədim, Məni göndərən Ata
nə deyəcəyim və nə söyləyəcəyim haqqında Mənə əmr
verdi. **50** Mən bilirəm ki, Onun əmri əbədi həyatdır. Beləcə

Mənim söylədiklərimi Ata Mənə necə dedisə, eləcə də
söyləyirəm». (aiōnios g166)

13 Pasxa bayramı ərəfəsi idi. İsa artıq bu dünyadan
ayrılıb Atanın yanına gedəcəyi məqamın gəldiyini bilirdi.
O, dünyada Özünə məxsus olanları həmişə sevmişdi
və axıra qədər də sevdi. **2** Axşam yeməyi zamanı iblis
artıq Ona xəyanət etmək fikrini Şimon İskaryot oğlu
Yəhudanın ürəyinə qoymuşdu. **3** İsa Atanın hər şeyi Onun
ixtiyarına verdiyini, Allahdan gəldiyini və Allahın yanına
qayıdacağını bilirdi. **4** O, süfrədən qalxıb üst paltarını
bir yana qoydu və bir dəsmal götürüb belinə bağladı. **5**
Sonra ləyənə su töküb şagirdlərin ayaqlarını yumağa və
belinə bağladığı dəsmalla silməyə başladı. **6** İsa Şimon
Peterə yaxınlaşanda o, İsaya «Ya Rəbb, Sənmi mənim
ayaqlarımı yuyacaqsan?» dedi. **7** İsa cavabında ona dedi:
«Mənim nə etdiyimi sən indi bilməzsən, amma sonra
anlayacaqsan». **8** Peter Ona dedi: «Mənim ayaqlarımı
heç vaxt yumayacaqsan!» İsa ona cavab verdi: «Əgər səni
yumasam, Mənim yanımda yerin olmaz». (aiōn g165) **9**
Şimon Peter Ona dedi: «Ya Rəbb, təkcə ayaqlarımı deyil,
əllərimi və başımı da yu». **10** İsa ona dedi: «Çimmiş
adam üçün təkcə ayaqlarını yumaq kifayətdir, çünki
başdan-başa təmizdir. Siz də təmizsiniz, amma hamınız
yox». **11** Çünki Ona kimin xəyanət edəcəyini bilirdi,
buna görə də «hamınız təmiz deyilsiniz» söylədi. **12**
İsa onların ayaqlarını yuduqdan sonra paltarını geyindi
və yenə süfrəyə oturaraq onlara dedi: «Mənim sizə
nə etdiyimi bilirsinizmi? **13** Siz Məni "Müəllim" və
"Rəbb" deyə çağırırsınız və doğru deyirsiniz, çünki Mən

elə Oyam. **14** İndi ki Mən Rəbb və Müəllim olduğum
halda sizin ayaqlarınızı yudum, siz də bir-birinizin
ayaqlarını yumalısınız. **15** Çünki sizə nümunə göstərdim
ki, Mənim sizə etdiyimi siz də bir-birinizə edəsiniz. **16**
Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: qul ağasından, elçi
də onu göndərəndən üstün deyil. **17** Əgər bu şeyləri bilib
onlara əməl edirsinizsə, bəxtiyarsınız. **18** Hamınız barədə
söyləmirəm. Mən Öz seçdiklərimi tanıyıram. Amma qoy
"çörəyimi yeyən Mənə xəyanət etdi" deyən Müqəddəs
Yazı yerinə yetsin. **19** İndi bu şeylər baş verməzdən əvvəl
sizə bunları söyləyirəm ki, baş verəndə inanasınız: Mən
Oyam. **20** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Mənim
göndərdiyim bir nəfəri qəbul edən şəxs Məni qəbul edər,
Məni qəbul edən də Məni Göndərəni qəbul edər». **21**
İsa bu sözləri söylədikdən sonra ürəyi təlaşa düşdü və
şəhadət edib dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm:
sizlərdən biri Mənə xəyanət edəcək». **22** Şagirdlər Onun
kimin barəsində danışdığını bilməyib çaşqınlıq içində
qalaraq bir-birlərinə baxırdılar. **23** Şagirdlərindən biri
– İsanın sevimli şagirdi Onun köksünə sığınmışdı. **24**
Şimon Peter həmin şagirdə işarə etdi ki, kimin barəsində
danışdığını Ondan soruşsun. **25** Həmin şagird İsanın
sinəsinə əyilərək Ondan soruşdu: «Ya Rəbb, o kimdir?» **26**
İsa cavab verdi: «Bu çörək tikəsini batırıb kimə versəm,
odur». Tikəni batırıb Şimon İskaryot oğlu Yəhudaya
verdi. **27** Yəhuda tikəni alan kimi Şeytan onun içinə girdi.
İsa ona «Nə edəcəksənsə, tez et!» dedi. **28** İsanın bunu
niyə ona söylədiyini süfrədə oturanların heç biri başa
düşmədi. **29** Pul qutusu Yəhudada olduğu üçün bəziləri

güman etdi ki, İsa ona «bayrama bizə lazım olan şeyləri
al» yaxud «yoxsullara bir şey ver» deyir. 30 Yəhuda tikəni
alan kimi dərhal bayıra çıxdı. Artıq gecə idi. 31 O çıxandan
sonra İsa dedi: «İndi Bəşər Oğlu izzətləndi və Allah da
Onda izzətləndi. 32 İndi ki Allah Onda izzətləndi, Allah
da Onu Özündə izzətləndirəcək, tezliklə izzətləndirəcək.
33 Ey övladlarım! Az bir müddət də sizinlə olacağam.
Siz Məni axtaracaqsınız. Yəhudilərə "Mənim getdiyim
yerə siz gələ bilməzsiniz" dediyim kimi indi sizə də bunu
söyləyirəm. 34 Sizə yeni bir əmr verirəm: bir-birinizi
sevin, Mən sizi sevdiyim kimi siz də bir-birinizi sevin.
35 Əgər bir-birinizə məhəbbətiniz olsa, bütün insanlar
biləcək ki, siz Mənim şagirdlərimsiniz». 36 Şimon Peter
İsadan soruşdu: «Ya Rəbb, hara gedirsən?» İsa cavab verdi:
«Getdiyim yerə indi ardımca gələ bilməzsən, amma sonra
ardımca gələcəksən». 37 Peter Ona dedi: «Ya Rəbb, niyə
indi ardınca gələ bilmərəm? Sənin üçün canımı qurban
verərəm». 38 İsa ona dedi: «Mənim üçün canını qurban
verərsənmi? Doğrusunu, doğrusunu sənə deyirəm: xoruz
banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən.

14 Qoy ürəyiniz təlaşa düşməsin. Allaha iman edin, Mənə
də iman edin. 2 Atamın evində çoxlu məskən var. Əgər
olmasaydı, sizə deyərdim ki, sizin üçün yer hazırlamağa
gedirəm? 3 Gedib sizin üçün yer hazırlayandan sonra
yenə gəlib sizi Öz yanıma götürəcəyəm ki, Mənim
olduğum yerdə siz də olasınız. 4 Gedəcəyim yerə aparan
yolu tanıyırsınız». 5 Tomas İsaya dedi: «Ya Rəbb, hara
gedəcəyini bilmirik, yolu necə tanıya bilərik?» 6 İsa ona
dedi: «Yol, həqiqət və həyat Mənəm. Mənim vasitəm

olmadan heç kim Atanın yanına gələ bilməz. **7** Əgər
Məni tanısaydınız, Atamı da tanıyardınız. İndidən siz
Onu tanıyırsınız, Onu görmüsünüz». **8** Filip Ona dedi:
«Ya Rəbb, Atanı bizə göstər, bu bizim üçün kifayətdir».
9 İsa ona dedi: «Xeyli müddətdir ki, Mən sizinləyəm,
Məni tanımadınmı, Filip? Məni görən, Atanı görmüş
olur. Bəs sən niyə "Atanı bizə göstər" deyirsən? **10**
Mənim Atada, Atanın da Məndə olduğuna inanmırsanmı?
Sizə söylədiyim sözləri Özümdən söyləmirəm, Məndə
olan Ata Öz işlərini görür. **11** Mən Atadayam, Ata da
Məndədir, bu sözümə inanın. Heç olmasa o işlərə görə
inanın. **12** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Mənə
iman edən şəxs Mənim etdiyim işləri özü də edəcək,
hətta bunlardan da artığını edəcək. Çünki Mən Atanın
yanına gedirəm **13** və Mənim adımla hər nə diləsəniz,
onu edəcəyəm ki, Ata Oğulda izzətlənsin. **14** Əgər Mənim
adımla Məndən bir şey diləsəniz, onu edəcəyəm. **15** Əgər
Məni sevirsinizsə, əmrlərimə riayət edəcəksiniz. **16** Mən
də Atadan xahiş edəcəyəm və O sizə başqa bir Vəsatətçi
göndərəcək ki, daim sizinlə olsun. **(aiōn g165)** **17** O, həqiqət
Ruhudur. Onu dünya qəbul edə bilməz, çünki Onu nə
görür, nə də tanıyır. Sizsə Onu tanıyırsınız, çünki sizinlə
qalır və daxilinizdə olacaq. **18** Sizi yetim qoymaram,
yanınıza gələcəyəm. **19** Az bir müddətdən sonra dünya
daha Məni görməyəcək, amma siz Məni görəcəksiniz.
Mən yaşadığım üçün siz də yaşayacaqsınız. **20** O gün
biləcəksiniz ki, Mən Atamdayam, siz Məndəsiniz və Mən
sizdəyəm. **21** Kim əmrlərimə bağlı qalıb onlara riayət
edirsə, Məni sevən odur. Məni sevəni Atam sevəcək. Mən

də onu sevib Özümü ona zahir edəcəyəm». **22** İskaryot
deyil, o biri Yəhuda Ona dedi: «Ya Rəbb, necə olacaq
ki, Özünü dünyaya deyil, bizə zahir edəcəksən?» **23** İsa
ona cavab verdi: «Kim Məni sevsə, sözümə riayət edər,
Atam da onu sevər və Biz onun yanına gəlib onunla
məskən salarıq. **24** Məni sevməyənsə sözlərimə riayət
etməz. Eşitdiyiniz söz Mənim deyil, Məni göndərən
Atanın sözüdür. **25** Hələ yanınızda qalarkən sizə bu sözləri
söylədim. **26** Lakin Vəsatətçi – Atanın Mənim adımla
göndərəcəyi Müqəddəs Ruh hər şeyi sizə öyrədəcək və
söylədiyim bütün sözləri yadınıza salacaq. **27** Aranızda
sülh qoyub gedirəm, Öz sülhümü sizə verirəm. Mən onu
sizə dünyanın verdiyi kimi vermirəm. Qoy ürəyiniz təlaşa
düşməsin və qorxmayın. **28** Sizə "indi gedirəm, sonra yenə
yanınıza gələcəyəm" söylədiyimi eşitdiniz. Əgər Məni
sevsəydiniz, Atanın yanına gedəcəyimə sevinərdiniz,
çünki Ata Məndən üstündür. **29** Bunu indi öncədən sizə
söylədim ki, baş verəndə buna inanasınız. **30** Daha sizinlə
çox danışmayacağam, çünki bu dünyanın hökmdarı gəlir.
Onun Mənim üzərimdə heç bir səlahiyyəti yoxdur. **31**
Ancaq dünya bilməlidir ki, Mən Atanı sevirəm və Ata
Mənə nə əmr etdisə, ona əməl edirəm. İndi isə qalxın
buradan gedək.

15 Mən həqiqi Meynəyəm, Atam da Bağbandır. **2** Məndə
olub bəhrə verməyən hər budağı Atam qoparır. Bəhrə
verən hər budağı isə budayıb təmizləyir ki, daha çox
bəhrə versin. **3** Sizə söylədiyim söz sayəsində siz artıq
təmizsiniz. **4** Məndə qalın, Mən də sizdə qalım. Budaq
meynədə qalmasa, özündən bəhrə vermədiyi kimi siz

də Məndə qalmasanız, bəhrə verə bilməzsiniz. **5** Meynə
Mənəm, sizsə budaqlarsınız. Kim Məndə qalsa, Mən də
onda qalsam, çoxlu bəhrə verər, çünki Mənsiz heç nə
edə bilməzsiniz. **6** Kim Məndə qalmasa, budaq kimi
kənara atılıb quruyar. Belə budaqlar yığılıb oda atılaraq
yanar. **7** Əgər Məndə qalsanız və sözlərim sizdə qalsa, nə
istəyirsinizsə, diləyin, sizə veriləcək. **8** Sizin çoxlu bəhrə
verərək Mənim şagirdlərim olmağınızla Atam izzətlənir.
9 Ata Məni sevdiyi kimi Mən də sizi sevdim. Mənim
məhəbbətimdə qalın. **10** Əgər əmrlərimə riayət etsəniz,
Mənim məhəbbətimdə qalacaqsınız, necə ki Mən Atamın
əmrlərinə riayət edərək Onun məhəbbətində qalıram.
11 Bu sözləri sizə söylədim ki, sevincim sizdə olsun və
sevinciniz kamil olsun. **12** Mənim əmrim belədir: Mən
sizi sevdiyim kimi siz də bir-birinizi sevin. **13** Heç kəsin
məhəbbəti dostları uğrunda canını qurban verən adamın
məhəbbətindən üstün ola bilməz. **14** Əgər sizə əmr etdiyim
şeylərə əməl etsəniz, siz Mənim dostlarımsınız. **15** Artıq
sizə qul demirəm, çünki qul ağasının nə etdiyini bilmir.
Mən sizə dost deyirəm, çünki Atamdan eşitdiyim bütün
sözləri sizə bildirdim. **16** Siz Məni seçmədiniz, Mən sizi
seçib təyin etdim ki, gedib bəhrə verəsiniz və bəhrəniz
çox qalsın. Beləcə Mənim adımla Atadan nə diləyirsinizsə,
O sizə verəcək. **17** Beləliklə, sizə əmr edirəm: bir-birinizi
sevin. **18** Əgər dünya sizə nifrət edərsə, onda yada salın
ki, sizdən əvvəl Mənə nifrət edib. **19** Əgər dünyadan
olsaydınız, dünya özündən olan sizləri sevərdi. Amma siz
dünyadan deyilsiniz, Mən sizi dünyadan seçdim, buna
görə dünya sizə nifrət edir. **20** Mənim sizə söylədiyim sözü

yadınıza salın: “Qul ağasından üstün deyil”. Əgər Məni
təqib etdilərsə, sizi də təqib edəcəklər, Mənim sözümə
riayət etdilərsə, sizin də sözünüzə riayət edəcəklər. **21**
Lakin bunların hamısını sizə Mənim adıma görə edəcəklər,
çünki Məni Göndərəni tanımırlar. **22** Əgər gəlib onlara
söyləməsəydim, günahları olmazdı, amma indi günahları
üçün bəhanələri yoxdur. **23** Mənə nifrət edən Atama da
nifrət edir. **24** Əgər Məndən başqa heç kəsin etmədiyi
işləri onların arasında etməsəydim, günahları olmazdı.
Amma indi Mənim nə etdiyimi gördülər, həm Mənə,
həm də Atama nifrət etdilər. **25** Lakin bu ona görə baş
verdi ki, öz Qanunlarında yazılan “Mənə nahaqdan nifrət
etdilər” sözü yerinə yetsin. **26** Atadan sizə göndərəcəyim
Vəsatətçi – Atanın yanından çıxan həqiqət Ruhu gəldiyi
zaman Mənim barəmdə şəhadət edəcək. **27** Siz də şəhadət
edəcəksiniz, çünki başlanğıcdan Mənimlə birlikdəsiniz.

16 Büdrəməyəsiniz deyə bunları sizə söylədim. **2** Sizi
sinaqoqlardan qovacaqlar. Hətta o zaman gəlir ki, sizi
öldürən hər kəs Allaha xidmət etdiyini zənn edəcək.
3 Onlar bunları edəcəklər, çünki nə Atanı, nə də Məni
tanıdılar. **4** İndi bu şeyləri sizə bildirdim ki, vaxtı gələndə
sizə söylədiyimi yada salasınız. Əvvəldən bunları sizə
söyləmədim, çünki sizinlə birlikdə idim. **5** İndi isə Məni
Göndərənin yanına gedirəm və heç biriniz Məndən “Hara
gedirsən?” deyə soruşmur. **6** Amma sizə bu şeyləri
söylədiyim üçün ürəyiniz kədərlə doldu. **7** Bununla belə,
Mən sizə həqiqəti söyləyirəm: Mənim getməyim sizin
xeyrinizədir. Çünki getməsəm, Vəsatətçi yanınıza gəlməz,
amma getsəm, Onu sizə göndərəcəyəm. **8** O gələndə

günah, salehlik və mühakimə barədə dünyanı ifşa edəcək:
9 günah barədə, çünki Mənə iman etmirlər; **10** salehlik
barədə, çünki Atanın yanına gedirəm və daha Məni
görməyəcəksiniz; **11** mühakimə barədə, çünki bu dünyanın
hökmdarı mühakimə olunub. **12** Hələ sizə söylənəcək
çoxlu sözüm var, amma indi bunlar ağlınıza sığmaz. **13**
Lakin O – həqiqət Ruhu gələndə sizə hər həqiqətə yol
göstərəcək. Çünki heç nəyi Özündən söyləməyəcək, nə
eşidirsə, onu söyləyəcək və gələcəyi sizə bildirəcək. **14** O
Məni izzətləndirəcək, çünki Mənim olandan götürüb sizə
bildirəcək. **15** Atanın hər nəyi varsa, Mənimdir. Buna görə
də "Mənim olandan götürüb sizə bildirəcək" söylədim. **16**
Az bir müddətdən sonra Məni artıq görməyəcəksiniz,
az bir müddətdən də sonra Məni yenə görəcəksiniz».
17 O vaxt İsanın bəzi şagirdləri bir-birinə dedilər: «"Az
bir müddətdən sonra Məni görməyəcəksiniz, az bir
müddətdən də sonra yenə görəcəksiniz" və "çünki
Atanın yanına gedirəm" sözlərinin mənası nədir?» **18** Öz
aralarında soruşurdular: «Söylədiyi "az bir müddət" nə
deməkdir? Nə dediyini anlamırıq». **19** İsa Ondan soruşmaq
istədiklərini bilib onlara dedi: «"Az bir müddətdən
sonra Məni görməyəcəksiniz, az bir müddətdən də
sonra yenə görəcəksiniz" sözüm barədəmi bir-birinizdən
soruşursunuz? **20** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm:
siz ağlayıb nalə çəkəcəksiniz, dünya isə sevinəcək; siz
kədərlənəcəksiniz, amma kədəriniz sevincə dönəcək. **21**
Qadın doğuş zamanı kədərlənər, çünki vaxtı çatıb. Amma
uşağı doğandan sonra dünyaya bir insan gətirməyinin
sevincinə görə çəkdiyi ağrını yaddan çıxarar. **22** Beləcə

siz də indi kədərlisiniz. Lakin Mən sizi yenə görəcəyəm,
onda ürəyiniz sevinəcək və heç kəs sevincinizi sizdən ala
bilməyəcək. **23** O gün Məndən heç nə soruşmayacaqsınız.
Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Mənim adımla
Atadan nə diləyirsinizsə, O sizə verəcək. **24** İndiyə qədər
Mənim adımla heç nə diləmədiniz. Diləyin, alacaqsınız, ta
ki sevinciniz kamil olsun. **25** Sizə bu şeyləri məsəllərlə
söylədim. İndi elə bir zaman gəlir ki, daha məsəllərlə
sizinlə danışmayacağam, amma Ata barədə sizə açıq
danışacağam. **26** O gün siz Mənim adımla diləyəcəksiniz.
Mən sizin barənizdə Atadan bir şey xahiş edəcəyimi
söyləmirəm. **27** Axı Ata Özü sizi sevir, çünki siz Məni
sevdiniz və Mənim Allahın yanından gəldiyimə inandınız.
28 Atanın yanından dünyaya gəldim, yenə dünyanı tərk
edib Atanın yanına gedirəm». **29** Şagirdləri dedi: «Budur,
indi açıq danışırsan, heç bir məsəl söyləmirsən. **30**
İndi anlayırıq ki, Sən hər şeyi bilirsən və heç kəsin
Səndən soruşmasına ehtiyacın yoxdur. Buna görə də
Allahdan gəldiyinə inanırıq». **31** İsa onlara dedi: «İndi
inanırsınızmı? **32** Budur, hər birinizin dağılıb öz evinə
gedəcəyiniz və Məni tək qoyacağınız vaxt gəlir və artıq
gəlib. Amma Mən tək deyiləm, çünki Ata Mənimlədir.
33 Məndə sülhünüz olsun deyə bunları sizə söylədim.
Dünyada əziyyətiniz var, amma cəsarətli olun! Mən
dünyaya qalib gəldim».

17 İsa bunları söylədikdən sonra başını göyə qaldırıb
dedi: «Ey Ata, vaxt gəldi; Öz Oğlunu izzətləndir ki, Oğul
da Səni izzətləndirsin. **2** Sən Ona bütün bəşər üzərində
səlahiyyət verdin ki, Ona verdiyin şəxslərin hamısına

əbədi həyat versin. (aiōnios g166) 3 Əbədi həyat da budur ki,
Səni – yeganə həqiqi Allahı və göndərdiyin İsa Məsihi
tanısınlar. (aiōnios g166) 4 Mən yerinə yetirməyi tapşırdığın
işi tamamlamaqla Səni yer üzündə izzətləndirdim. 5
Ey Ata, dünya yaranmazdan əvvəl Mən Sənin yanında
olarkən malik olduğum izzəti indi Mənə Öz yanında ver.
6 Dünyadan Mənə verdiyin adamlara Sənin adını aşkar
etdim. Onlar Sənindi idi. Sən onları Mənə verdin və
onlar Sənin sözünə riayət etdilər. 7 İndi də bilirlər ki,
Mənə verdiyin bütün şeylər Səndəndir. 8 Çünki Mənə
bildirdiyin sözləri onlara bildirdim, onlar da qəbul etdilər.
Sənin yanından çıxıb gəldiyimi əminliklə bildilər və
Məni Sən göndərdiyinə inandılar. 9 Mənim onlar üçün
xahişim var. Dünya üçün deyil, Mənə verdiyin kəslər
üçün xahişim var, çünki onlar Sənindir. 10 Mənim olan
hər şey Sənindir, Sənin olanlar da Mənimdir və Mən
onlarda izzətlənmişəm. 11 Mən artıq dünyada deyiləm,
onlarsa dünyadadır və Mən Sənin yanına gəlirəm. Ey
Müqəddəs Ata, onları Mənə verdiyin adınla qoru ki,
Bizim kimi bir olsunlar. 12 Onlarla birlikdə olduğum
zaman onları Mənə verdiyin adınla qoruyurdum. Onları
saxladım və Müqəddəs Yazı yerinə yetsin deyə həlaka
gedən adamdan başqa, onlardan heç biri həlak olmadı. 13
İndi isə Sənin yanına gəlirəm. Dünyada ikən bu sözləri
söyləyirəm ki, Mənim sevincim onlarda kamil olsun.
14 Mən onlara Sənin sözünü verdim. Dünya isə onlara
nifrət etdi, çünki Mən dünyadan olmadığım kimi onlar da
dünyadan deyil. 15 Onları dünyadan götürməyi deyil,
şər olandan qorumağı Səndən xahiş edirəm. 16 Mən

dünyadan olmadığım kimi onlar da dünyadan deyil.
17 Onları həqiqətlə təqdis et. Sənin sözün həqiqətdir.
18 Sən Məni dünyaya göndərdiyin kimi Mən də onları
dünyaya göndərdim. 19 Mən Özümü onların uğrunda
təqdis edirəm ki, onlar da həqiqətlə təqdis olunsun. 20
Yalnız onlar üçün deyil, onların sözü ilə Mənə iman
edənlər üçün də xahiş edirəm ki, 21 hamısı bir olsun. Ey
Ata, Sən Məndə, Mən də Səndə olduğum kimi onlar da
Bizdə olsun ki, dünya Sənin Məni göndərdiyinə inansın.
22 Mənə verdiyin izzəti Mən də onlara verdim ki, Biz
bir olduğumuz kimi onlar da bir olsun. 23 Mən onlarda,
Sən də Məndə olmaqla bütünlüklə bir olsunlar ki, dünya
Sənin Məni göndərdiyini, Məni sevdiyin kimi onları da
sevdiyini bilsin. 24 Ey Ata, istəyirəm ki, Mənə verdiyin
şəxslər də Mənim olduğum yerdə Mənimlə birlikdə olub
Mənim izzətimi görsünlər. Bu izzəti dünya yaranmazdan
əvvəl Məni sevdiyin üçün Mənə verdin. 25 Ey ədalətli
Ata, dünya Səni tanımadı, Mənsə Səni tanıdım, bunlar da
Sənin Məni göndərdiyini bildilər. 26 Sənin adını onlara
bildirdim və yenə bildirəcəyəm ki, Sənin Mənə bəslədiyin
məhəbbət onlarda olsun, Mən də onlarda olum».

18 İsa bunları söylədikdən sonra şagirdləri ilə birgə
çıxıb Qidron vadisinin o biri tayına keçdi. Orada bir
bağça var idi. İsa və şagirdləri oraya girdilər. 2 Ona
xəyanət edən Yəhuda da bu yeri tanıyırdı, çünki İsa tez-
tez şagirdləri ilə orada yığışırdı. 3 Beləcə Yəhuda bir alay
əsgərlə başçı kahinlərin və fariseylərin göndərdiyi bəzi
mühafizəçiləri götürüb çıraqlar, məşəllər və silahlarla
oraya gəldi. 4 İsa başına gələcək hər şeyi bildiyi üçün

qabağa çıxdı və «Kimi axtarırsınız?» deyə onlardan
soruşdu. **5** Ona cavab verdilər: «Nazaretli İsanı». İsa
onlara «Mənəm» dedi. Ona xəyanət edən Yəhuda da
onlarla yanaşı idi. **6** İsa onlara «Mənəm» deyəndə geri
çəkilib yerə qapandılar. **7** Onda yenə «Kimi axtarırsınız?»
deyə onlardan soruşdu. Onlar da «Nazaretli İsanı» dedilər.
8 İsa cavab verdi: «Sizə dedim ki, Mənəm. Əgər Məni
axtarırsınızsa, yanımdakıları buraxın getsinlər». **9** Bunu
etdi ki, əvvəlcə dediyi «Mənə verdiyin şəxslərin heç birini
həlak olmağa qoymadım» sözü yerinə yetsin. **10** Şimon
Peterin yanında qılınc var idi. Onu çəkib baş kahinin
qulunu vuraraq sağ qulağını kəsdi. O qulun adı Məlik
idi. **11** Onda İsa Peterə dedi: «Qılıncı qınına qoy! Atanın
Mənə verdiyi kasanı içməyimmi?» **12** Beləcə minbaşı ilə
alay və Yəhudi başçılarının mühafizəçiləri İsanı tutub
əl-qolunu bağladılar. **13** Onu əvvəlcə Xananın yanına
apardılar, çünki Xanan o il baş kahin olan Qayafanın
qayınatası idi. **14** Bu həmin Qayafa idi ki, «bir Adamın
xalq uğrunda ölməsi yaxşıdır» deyə Yəhudi başçılarına
məsləhət vermişdi. **15** Şimon Peter və başqa bir şagird
İsanın ardınca gedirdilər. Baş kahin həmin şagirdi tanıdığı
üçün o, İsa ilə birlikdə baş kahinin həyətinə girdi. **16**
Peter isə bayırda qapının yanında durmuşdu. O vaxt baş
kahinin tanıdığı bu şagird bayıra çıxıb qapıçı qızla danışdı
və Peteri içəri gətirdi. **17** Bu arada qapıçı qız Peterdən
soruşdu: «Yoxsa sən də bu Adamın şagirdlərindənsən?» O
isə «xeyr, deyiləm» dedi. **18** Soyuq olduğu üçün qullar
və mühafizəçilər orada ocaq qalamışdılar və ətrafında
dayanıb isinirdilər. Peter də onlarla yanaşı dayanıb

isinirdi. **19** O vaxt baş kahin İsadan şagirdləri və təlimi
barədə soruşdu. **20** İsa ona cavab verdi: «Mən dünyaya
açıq söyləmişəm, Yəhudilərin hamısının toplaşdıqları
sinaqoqlarda və məbəddə həmişə təlim öyrədirdim,
Mən heç nəyi gizli söyləməmişəm. **21** Niyə Məndən
soruşursan? Nə dediyimi eşidən adamlardan soruş. Axı
onlar Mənim söylədiyim şeyləri bilirlər». **22** İsa bu sözləri
söyləyəndən sonra orada duran mühafizəçilərdən biri
«Baş kahinə beləmi cavab verirsən?» deyib Ona bir şillə
vurdu. **23** İsa ona cavab verdi: «Əgər haqsız danışdımsa,
haqsız olduğunu sübut et. Əgər doğru dedimsə, onda
Məni nə üçün vurursan?» **24** Xanan Onu əl-qolu bağlı
halda baş kahin Qayafanın yanına göndərdi. **25** Şimon
Peter bayırda durub isinirdi. Ondan soruşdular: «Yoxsa
sən də Onun şagirdlərindənsən?» O inkar edib «xeyr,
deyiləm» söylədi. **26** Baş kahinin qullarından biri Peterin
vurub qulağını kəsdiyi adamın qohumu idi. Həmin qul
«Səni bağçada Onunla birlikdə görmədimmi?» deyə
Peterdən soruşdu. **27** Peter yenə inkar etdi. Həmin anda
xoruz banladı. **28** Sonra Yəhudi başçıları İsanı Qayafanın
yanından vali sarayına apardılar. Səhər açılırdı. Amma
özləri vali sarayına girmədilər ki, murdar olmasınlar
və Pasxa yeməyini yeyə bilsinlər. **29** Ona görə də Pilat
bayıra, onların yanına çıxıb dedi: «Bu Adamı nədə ittiham
edirsiniz?» **30** Onlar Pilata cavab verdilər: «Əgər bu Adam
cinayətkar olmasaydı, Onu sənə təslim etməzdik». **31**
Pilat onlara dedi: «Onu siz götürüb öz Qanununuza görə
mühakimə edin». Yəhudi başçıları Pilata dedi: «Bizim heç
kəsi edam etməyə icazəmiz yoxdur». **32** Onlar belə dedilər

ki, İsanın necə bir ölümlə öləcəyinə işarə edərək söylədiyi
söz yerinə yetsin. 33 Pilat yenə vali sarayına girdi, İsanı
çağırıb Ona dedi: «Yəhudilərin Padşahı Sənsənmi?» 34 İsa
cavab verdi: «Sən bunu özündənmi söyləyirsən, yoxsa
başqaları sənə Mənim barəmdə danışdılar?» 35 Pilat
dedi: «Məgər mən Yəhudiyəm? Səni Öz millətin və başçı
kahinlər mənə təslim etdi. Söylə, nə etmisən?» 36 İsa
cavab verdi: «Mənim Padşahlığım bu dünyadan deyil. Əgər
Mənim Padşahlığım bu dünyadan olsaydı, xidmətçilərim
Yəhudi başçılarına təslim edilməməyim üçün döyüşərdi,
amma indi Mənim Padşahlığım buradan deyil». 37 Pilat
ona dedi: «Demək, Sən Padşahsan?» İsa cavab verdi:
«Sənin dediyin kimi Mən Padşaham. Mən həqiqət barədə
şəhadət etmək üçün doğulub dünyaya gəldim. Həqiqətdən
olan hər kəs Mənim səsimə qulaq asar». 38 Pilat Ona
«Həqiqət nədir?» dedi. Bunu deyəndən sonra yenə bayıra,
Yəhudilərin yanına çıxıb onlara dedi: «Mən Onda heç
bir təqsir görmürəm. 39 Axı sizdə bir adətdir ki, Pasxa
zamanı mən sizin üçün bir nəfəri azad edirəm. İndi
istəyirsinizsə, sizin üçün Yəhudilərin Padşahını azad
edim?» 40 Bunun cavabında onlar yenə bağırıb dedi: «Bu
adamı yox, Barabbanı azad et!» Barabba isə bir quldur
idi.

19 Onda Pilat İsanı aparıb qamçılatdı. 2 Əsgərlər də
tikandan bir tac hörüb Onun başına qoydular və Ona
tünd qırmızı paltar geyindirdilər. 3 Onlar İsanın yanına
gəlib «Yəhudilərin Padşahı sağ olsun!» deyirdilər və Ona
şillə vururdular. 4 Pilat yenə bayıra çıxıb Yəhudilərə dedi:
«Budur, Onu bayıra, sizin yanınıza gətirirəm ki, Onda

bir təqsir görmədiyimi biləsiniz». **5** O zaman İsa başında
tikandan tac, əynində tünd qırmızı paltar bayıra çıxdı.
Pilat onlara dedi: «O Adam budur!» **6** Başçı kahinlər və
mühafizəçilər Onu gördükdə «Çarmıxa çək, çarmıxa çək!»
deyə bağırdılar. Pilat onlara dedi: «Onu özünüz götürüb
çarmıxa çəkin, çünki mən Onda bir təqsir görmürəm».
7 Yəhudilər ona cavab verdilər: «Bizim bir qanunumuz
var, bu qanuna görə O ölməlidir, çünki Özünü Allahın
Oğlu adlandırır». **8** Pilat bu sözü eşidəndə daha da
qorxdu. **9** Yenə vali sarayına girib İsadan soruşdu: «Sən
haradansan?» Amma İsa ona cavab vermədi. **10** Pilat Ona
dedi: «Mənəmi cavab vermirsən? Bilmirsən ki, Səni azad
etməyə yaxud çarmıxa çəkməyə səlahiyyətim var?» **11**
İsa ona cavab verdi: «Əgər sənə yuxarıdan verilməsəydi,
Mənim üzərimdə heç bir səlahiyyətin olmazdı. Buna görə
də Məni sənə təslim edənin günahı daha böyükdür».
12 Bundan sonra Pilat Onu azad etməyə çalışdı, ancaq
Yəhudilər bağırıb dedilər: «Əgər bu Adamı azad etsən,
qeysərin dostu deyilsən. Kim özünü padşah elan edirsə,
qeysərə qarşı çıxmış olur». **13** Pilat bu sözü eşitdikdə
İsanı bayıra apardı və ibranicə Qabbata, yəni Daş döşəmə
deyilən yerdə hökm kürsüsünə oturdu. **14** Pasxaya
hazırlıq günü idi. Altıncı saat radələri idi. Pilat Yəhudilərə
«Padşahınız budur!» dedi. **15** Amma onlar «Yox, rədd
olsun, rədd olsun! Onu çarmıxa çək!» deyə bağırdı. Pilat
onlardan soruşdu: «Padşahınızımı çarmıxa çəkim?» Başçı
kahinlər cavab verdilər: «Qeysərdən başqa padşahımız
yoxdur!» **16** Onda Pilat İsanı çarmıxa çəkilmək üçün
onlara təslim etdi. Əsgərlər İsanı götürüb apardılar. **17** İsa

çarmıxını Özü daşıyaraq ibranicə Qolqota, yəni «Kəllə
yeri» adlanan yerə çıxdı. **18** Orada Onu və başqa iki nəfəri
çarmıxa çəkdilər: biri İsanın sağında, o biri isə solunda
idi, İsa da ortada idi. **19** Pilat bir lövhə yazıb onu çarmıxın
üstündə asdırdı. Orada belə yazılmışdı: «Yəhudilərin
Padşahı Nazaretli İsa». **20** Yəhudilərin bir çoxu bu lövhəni
oxudu, çünki İsanın çarmıxa çəkildiyi yer şəhərə yaxın
idi və lövhədə ibranicə, latınca və yunanca yazılmışdı.
21 Bunu görüb Yəhudi başçı kahinləri Pilata dedilər:
«"Yəhudilərin Padşahı" yox, "Özünü Yəhudilərin Padşahı
adlandıran" yaz». **22** Pilat cavab verdi: «Nə yazdımsa,
yazdım». **23** Əsgərlər İsanı çarmıxa çəkdikləri zaman
Onun paltarlarını götürüb hər əsgər üçün bir pay olmaqla
dörd hissəyə böldülər. Tikişsiz və başdan-ayağa toxunma
olan köynəyini götürdülər. **24** Onlar bir-birinə dedilər:
«Bunu cırmayaq, püşk ataq, görək kimin olur». Müqəddəs
Yazıdakı «Aralarında paltarlarımı bölüşdürdülər, Geyimim
üçün püşk atdılar» sözü yerinə yetsin deyə əsgərlər
bunu etdilər. **25** İsanın çarmıxı yanında anası, anasının
bacısı, Klopanın arvadı Məryəm və Məcdəlli Məryəm
dayanmışdı. **26** İsa anasını və onun yanında Öz sevimli
şagirdinin dayandığını gördükdə anasına dedi: «Ana,
bu sənin oğlundur!» **27** Sonra isə şagirdə dedi: «Bu
da sənin anandır!» Həmin andan sonra şagird onu öz
evinə apardı. **28** Daha sonra İsa hər şeyin artıq tamam
olduğunu bilərək Müqəddəs Yazı tam yerinə yetsin deyə
«Susadım!» dedi. **29** Orada şərab sirkəsi ilə dolu bir qab
qoyulmuşdu. Bir süngəri şərab sirkəsinə batıraraq züfaya
taxıb İsanın ağzına yaxınlaşdırdılar. **30** İsa şərab sirkəsini

daddı. Sonra «tamam oldu» dedi və başını əyib ruhunu
tapşırdı. **31** Hazırlıq günü olduğuna görə Yəhudi başçıları
Pilatdan çarmıxa çəkilənlərin baldırlarının qırılmasını və
cəsədlərin götürülməsini xahiş etdilər. Onlar cəsədlərin
Şənbə günü çarmıxda qalmasını istəmirdilər, çünki o
Şənbə günü böyük bir bayram idi. **32** Onda əsgərlər
gəlib əvvəl İsa ilə çarmıxa çəkilən bir adamın, sonra
isə o biri adamın baldırlarını qırdılar. **33** İsanın yanına
gələndə isə Onun artıq öldüyünü görüb baldırlarını
qırmadılar. **34** Amma əsgərlərdən biri Onun böyrünü nizə
ilə deşdi, o anda oradan qan və su axdı. **35** Bunu görən
adam özü şəhadət edir və onun şəhadəti doğrudur, sizin
də iman etməyiniz üçün həqiqəti söylədiyini bilir. **36**
Bunlar ona görə oldu ki, Müqəddəs Yazıdakı «Onun bir
sümüyü də qırılmayacaq» sözü yerinə yetsin. **37** Yenə
başqa bir Yazıda «bədənini deşdikləri Şəxsə baxacaqlar»
deyilir. **38** Bundan sonra Arimateyalı Yusif Pilatdan İsanın
cəsədini götürməyi xahiş etdi. Yusif İsanın şagirdi idi,
amma Yəhudi başçılarından qorxduğu üçün bunu gizli
saxlayırdı. Pilat ona izin verdi və Yusif gəlib İsanın
cəsədini götürdü. **39** Vaxtı ilə gecə ikən İsanın yanına
gələn Nikodim də gəlib yüz litraya qədər qarışıq mirra
və əzvay gətirdi. **40** İsanın cəsədini götürüb Yəhudilərin
dəfn adətinə uyğun olaraq ətirlərlə birgə kətan bezlərə
sarıdılar. **41** İsanın çarmıxa çəkildiyi yerdə bir bağça,
bu bağçanın içində də hələ heç kəsin qoyulmadığı təzə
bir qəbir var idi. **42** Qəbir yaxında olduğuna görə İsanın
cəsədini oraya qoydular, çünki o gün Yəhudilərin Hazırlıq
günü idi.

20 Həftənin ilk günü tezdən, hələ qaranlıq ikən Məcdəlli
Məryəm qəbirin yanına gəldi. O gördü ki, daş qəbirin
ağzından götürülüb. **2** Onda qaçıb Şimon Peterlə İsanın
sevimlisi olan o biri şagirdin yanına gəldi və onlara dedi:
«Rəbbi qəbirdən aparıblar və hara qoyulduğunu bilmirik».
3 Peterlə o biri şagird bayıra çıxıb qəbirə tərəf getdilər. **4**
İkisi birgə qaçırdı, amma o biri şagird Peterdən daha cəld
qaçdı və qabaqca qəbirə o çatdı. **5** Əyilib içəri baxdı və
kətan bezlərin düşüb-qaldığını gördü, ancaq içəri girmədi.
6 O vaxt onun ardınca Şimon Peter də gəlib qəbirə girdi.
O, düşüb-qalan kətan bezləri **7** və İsanın başına qoyulmuş
dəsmalı gördü. Dəsmal kətan bezlərin yanında deyil,
başqa bir yerdə bükülü qalmışdı. **8** Onda qəbirin yanına
qabaqca gələn o biri şagird də içəri girib bunları gördü və
iman etdi. **9** Çünki onlar İsanın mütləq ölülər arasından
diriləcəyini bildirən Müqəddəs Yazını hələ anlamırdılar.
10 Beləcə şagirdlər yenə evlərinə qayıtdılar. **11** Məryəm
isə ağlayaraq qəbirin bayırında dayanmışdı. Ağlaya-
ağlaya əyilib qəbirin içinə baxdı. **12** Orada ağ paltar
geymiş iki mələk gördü: biri İsanın cəsədinin qoyulduğu
yerin başında, o biri isə ayağında oturmuşdu. **13** Onlar
Məryəmdən «Ey qadın, niyə ağlayırsan?» deyə soruşdu.
Məryəm də onlara dedi: «Rəbbimi qəbirdən aparıblar
və hara qoyduqlarını bilmirəm». **14** Bunu deyəndən
sonra arxaya dönüb İsanın orada dayandığını gördü,
amma Onun İsa olduğunu bilmədi. **15** İsa ondan soruşdu:
«Ey qadın, niyə ağlayırsan? Kimi axtarırsan?» Məryəm
Onun bağban olduğunu güman edərək dedi: «Ağa, əgər
Onu Sən aparmısansa, hara qoyduğunu mənə söylə,

mən də Onu götürüm». **16** İsa ona «Məryəm!» dedi. O
da dönüb İsaya ibranicə «Rabbuni!» dedi. «Rabbuni»
«Müəllim» deməkdir. **17** İsa ona dedi: «Mənə toxunma,
çünki Mən hələ Atanın yanına qalxmamışam. Amma
qardaşlarımın yanına gedib onlara söylə: Öz Atamın –
sizin Atanızın, Öz Allahımın – sizin Allahınızın yanına
qalxıram». **18** Məcdəlli Məryəm şagirdlərin yanına gəldi,
onlara «Rəbbi görmüşəm!» deyib onun özünə bunları
söylədiyini bildirdi. **19** O gün – həftənin ilk günü axşam
çağı Yəhudi başçılarından qorxduqları üçün şagirdlərin
olduqları yerin qapıları bağlı olsa da, İsa içəri girdi. O
ortada durub onlara «Sizə salam olsun!» dedi. **20** Bunu
söyləyib onlara əllərini və böyrünü göstərdi. Şagirdlər
də Rəbbi görüb sevindilər. **21** İsa yenə onlara dedi:
«Sizə salam olsun! Ata Məni göndərdiyi kimi Mən də
sizi göndərirəm». **22** Bunu söylədikdən sonra onların
üzərinə üfürərək dedi: «Müqəddəs Ruhu alın! **23** Kimin
günahlarını bağışlasanız, bağışlanır, kimin günahlarını
bağışlamasanız, bağışlanmamış qalır». **24** Lakin On İki
şagirddən biri «əkiz» adlanan Tomas İsa gələndə onların
yanında deyildi. **25** O biri şagirdlər Tomasa «Rəbbi gördük»
deyəndə onlara söylədi: «Əgər Onun əllərində mıxların
açdığı yaraları görməsəm, mıxların yerinə barmağımla
toxunmasam, böyrünə də əlimi qoymasam, buna heç
inanmaram». **26** Səkkiz gündən sonra İsanın şagirdləri
yenə otaqda toplaşanda Tomas da onların yanında idi.
Qapılar bağlı olsa da, İsa içəri girdi. O ortada durub «Sizə
salam olsun!» dedi. **27** Bundan sonra Tomasa söylədi:
«Barmağını buraya uzat, əllərimə bax, əlini də uzat,

böyrümə qoy. İmansız olma, imanlı ol!» **28** Tomas cavab
verib Ona «Ya Rəbbim və Allahım!» dedi. **29** İsa ona dedi:
«Sən Məni gördüyün üçünmü iman etdin? Görmədən
iman edənlər nə bəxtiyardır!» **30** İsa şagirdlərinin gözü
önündə bir çox başqa əlamətlər də göstərdi ki, bu kitabda
yazılmayıb. **31** Amma buradakılar onun üçün yazılıb ki,
siz İsanın Məsih – Allahın Oğlu olduğuna inanasınız və
iman edərək Onun adı ilə həyata malik olasınız.

21 Bu hadisələrdən sonra İsa Tiberiya gölünün kənarında
yenə şagirdlərə göründü. Bu belə oldu: **2** Şimon Peter,
«əkiz» adlanan Tomas, Qalileyanın Qana kəndindən olan
Natanael, Zavdayın oğulları və Onun başqa iki şagirdi
birlikdə idi. **3** Şimon Peter onlara «balıq ovuna gedirəm»
dedi. O birilər də ona «biz də sənlə gedirik» dedilər.
Onlar gedib qayığa mindilər, amma o gecə bir şey tuta
bilmədilər. **4** Günəş doğarkən İsa sahildə dayanmışdı,
amma şagirdlər Onun İsa olduğunu bilmədilər. **5** İsa
onlara dedi: «Uşaqlar, yeməyə bir şey tutmusunuzmu?»
Ona «xeyr» deyə cavab verdilər. **6** İsa yenə dedi: «Toru
qayığın sağ tərəfinə atın, orada tapacaqsınız». Eləcə də
atdılar və o qədər balıq tutdular ki, toru çəkə bilmirdilər.
7 Onda İsanın sevimli şagirdi Peterə «Bu, Rəbdir» söylədi.
Şimon Peter Onun Rəbb olduğunu eşidən kimi əynindən
çıxartdığı üst paltarına bürünüb gölə atıldı. **8** O biri
şagirdlər isə balıq torunu çəkə-çəkə qayıqda gəldilər, çünki
sahildən uzaq deyildilər, cəmi iki yüz qulac məsafədə
idilər. **9** Onlar quruya çıxanda orada közərmiş ocağı,
onun üzərinə qoyulmuş balığı və yanında olan çörəyi
gördülər. **10** İsa onlara dedi: «İndi tutduğunuz balıqlardan

gətirin». **11** Şimon Peter qayığa minib yüz əlli üç böyük
balıqla dolu toru quruya çəkdi. Balıq lap çox olsa da,
tor yırtılmadı. **12** İsa onlara dedi: «Gəlin, səhər yeməyi
yeyin». Şagirdlərdən heç biri Ondan «Sən kimsən?» deyə
soruşmağa cəsarət etmirdi, çünki Onun Rəbb olduğunu
bilirdilər. **13** İsa gəlib çörəyi götürdü və onlara verdi,
eləcə balığı da verdi. **14** İsa ölülər arasından dirildikdən
sonra artıq üçüncü dəfə idi ki, şagirdlərə görünürdü.
15 Səhər yeməyindən sonra İsa Şimon Peterə dedi: «Ey
Yəhya oğlu Şimon, Məni bunlardan çox sevirsənmi?»
Peter ona dedi: «Bəli, ya Rəbb, Səni sevdiyimi bilirsən».
İsa ona dedi: «Quzularımı bəslə». **16** İkinci dəfə yenə
Peterə dedi: «Ey Yəhya oğlu Şimon, Məni sevirsənmi?» O
da İsaya dedi: «Bəli, ya Rəbb, Səni sevdiyimi bilirsən». İsa
ona dedi: «Quzularımı otar». **17** Üçüncü dəfə Peterə dedi:
«Ey Yəhya oğlu Şimon, Məni sevirsənmi?» Peter üçüncü
dəfə İsanın ona «Məni sevirsənmi?» sualını verməyinə
kədərləndi və Ona dedi: «Ya Rəbb, Sən hər şeyi bilirsən,
Səni sevdiyimi bilirsən». İsa ona dedi: «Quzularımı bəslə.
18 Doğrusunu, doğrusunu sənə deyirəm: cavan olanda
qurşağını özün bağlayıb istədiyin yerə gedərdin, amma
qocalanda əllərini uzadacaqsan və başqası sənin qurşağını
bağlayıb istəmədiyin yerə aparacaq». **19** İsa bunu ona
görə söylədi ki, Peterin necə öz ölümü vasitəsilə Allahı
izzətləndirəcəyinə işarə etsin. Bunu söylədikdən sonra
ona «ardımca gəl» dedi. **20** Peter də arxaya dönüb İsanın
sevimli şagirdinin onların ardınca gəldiyini gördü. Bu
həmin şagird idi ki, axşam yeməyi zamanı İsanın sinəsinə
əyilib «Ya Rəbb, Sənə xəyanət edəcək adam kimdir?»

demişdi. **21** Peter bu şagirdi görüb İsaya dedi: «Ya Rəbb,
bəs o necə olacaq?» **22** İsa ona dedi: «Əgər Mən gələnə
qədər onun sağ qalmasını istəyirəmsə, bundan sənə nə?
Sən ardımca gəl». **23** Beləcə o şagirdin ölməyəcəyi barədə
imanlı bacı-qardaşlar arasında söz yayıldı. Amma İsa
onun ölməyəcəyini deməmişdi, sadəcə olaraq «Əgər Mən
gələnə qədər onun sağ qalmasını istəyirəmsə, bundan
sənə nə?» demişdi. **24** Bu hadisələrə şəhadət edərək
bunları yazan həmin şagirddir. Biz də bilirik ki, onun
şəhadəti etibarlıdır. **25** İsanın etdiyi çoxlu başqa şeylər də
var. Əgər bunlar da bir-bir yazılsaydı, fikrimcə, yazılan
kitablar heç dünyaya sığmazdı.

Həvarilərin Işləri

1 Ey Teofil, birinci yazılarım İsanın göyə qaldırıldığı
günədək başladığı işlər və öyrətməyə başladığı tam təlim
barəsindədir. **2** Göyə qaldırılmazdan əvvəl İsa seçdiyi
həvarilərə Müqəddəs Ruh vasitəsilə əmrlər verdi. **3**
Ölüm əzabını çəkəndən sonra həvarilərə çoxlu inandırıcı
dəlillərlə Özünü diri olaraq göstərdi. O, qırx gün ərzində
onlara görünərək Allahın Padşahlığı barədə danışırdı. **4** İsa
onlarla duz-çörək kəsəndə bu əmri verdi: «Yerusəlimdən
kənara çıxmayın, Atanın verdiyi, Məndən eşitdiyiniz
vədin həyata keçməsini gözləyin. **5** Belə ki Yəhya su ilə
vəftiz edirdi, amma siz bir neçə gündən sonra Müqəddəs
Ruhla vəftiz olacaqsınız». **6** Həvarilər bir yerə toplaşanda
İsadan soruşdular: «Ya Rəbb, İsraildə Padşahlığı indimi
bərpa edəcəksən?» **7** İsa cavab verdi: «Atanın hökmü
ilə təyin olunan vaxtları və tarixləri bilmək sizin işiniz
deyil. **8** Amma Müqəddəs Ruh üzərinizə enəndə siz
qüdrət alacaqsınız və Yerusəlimdə, bütün Yəhudeya və
Samariyada, həmçinin yer üzünün qurtaracağınadək
hər yerdə Mənim şahidlərim olacaqsınız». **9** İsa bunları
deyəndən sonra həvarilərin gözləri qarşısında yuxarı
qaldırıldı. Bir bulud İsanı götürüb onlardan gizlədi. **10** İsa
göyə qalxanda onlar səmaya baxırdılar. Elə həmin an ağ
libaslı iki kişi onların yanında peyda olub **11** soruşdu:
«Ey Qalileyalılar, niyə səmaya baxa-baxa qalmısınız?
Aranızdan götürülüb göyə qaldırılan İsanın aparıldığını
necə gördünüzsə, elə də qayıdacaq». **12** Bundan sonra
həvarilər Zeytun dağı adlanan yerdən Yerusəlimə endilər.
Bu dağ Yerusəlimin yaxınlığındadır, oraya olan məsafə

Şənbə yolu qədərdir. **13** Onlar şəhərə girib qaldıqları
evin yuxarı otağına çıxdılar. Oradakılar bunlar idi: Peter,
Yəhya, Yaqub, Andrey, Filip, Tomas, Bartalmay, Matta,
Halfay oğlu Yaqub, Millətçi Şimon və Yaqub oğlu Yəhuda.
14 İsanın anası Məryəmlə qardaşları və başqa qadınlar
da həvarilərlə birlikdə dayanmadan dua edirdilər. **15**
Həmin günlərdə təxminən yüz iyirmi bacı-qardaşdan
ibarət olan toplantı arasından Peter qalxıb dedi: **16**
«Qardaşlar, İsanı tutanlara yol göstərən Yəhuda haqqında
Müqəddəs Ruhun Davudun dili ilə əvvəlcədən dediyi
Müqəddəs Yazı sözləri yerinə yetməlidir. **17** Yəhuda bizə
qoşuldu, bu xidmətdən ona da pay düşdü. **18** Bu adam
etdiyi haqsızlığın haqqına bir tarla satın aldı, sonra da
oradan kəlləmayallaq aşıb qarnı yırtıldı və bağırsaqları
töküldü. **19** Bütün Yerusəlim əhalisi bunu eşitdi və o yeri
öz dillərində "Haqal-Dema", yəni "Qan tarlası" adlandırdı.
20 Axı Zəbur kitabında yazılıb: "Məskəni viran olsun,
Kimsəsiz, boş qalsın" və "Vəzifəsini başqası tutsun". **21**
Buna görə də Rəbb İsanın aramıza gəlib-getdiyi müddət
ərzində, yəni Yəhyanın vəftizindən başlayaraq Rəbb
İsanın göyə qaldırıldığı günə qədər yanımızdakılardan bir
kişi Onun dirilməsinə bizimlə birgə şahid olmalıdır». **23**
Beləliklə, iki nəfəri – Barsabba çağırılan, həm də Yust
adlanan Yusifi və Mattiyanı namizəd göstərdilər. **24**
Sonra dua etdilər: «Ya Rəbb, Sən hamının ürəyindən
xəbərdarsan. Bu iki nəfərdən birini seçib bizə göstər ki, **25**
qoy onlardan biri bu xidmətə – həvari vəzifəsinə keçsin.
Çünki Yəhuda öz yerini tutsun deyə bu işi atdı». **26** Sonra

püşk atdılar. Püşk Mattiyaya düşdü və o, həvari sırasına –
on bir nəfərin yanına keçdi.

2 əllinci Gün bayramı zamanı onların hamısı bir yerə
yığılmışdı. **2** Birdən güclü külək uğultusu kimi göydən
bir səs gəlib onlar oturan evin hər tərəfini bürüdü. **3**
Onlara göründü ki, nə isə alov kimi dillərə parçalanaraq
hər birinin üstünə düşür. **4** Onların hamısı Müqəddəs
Ruhla doldu və Ruhun danışdırdığına görə başqa dillərdə
danışmağa başladılar. **5** Bu vaxt səma altında mövcud
olan bütün millətlər arasından gələn mömin Yəhudilər
Yerusəlimdə yaşayırdılar. **6** Bu səs gələndə orada böyük
izdiham toplandı. Hamı öz dilində danışıldığını eşidəndə
çaş-baş qaldı. **7** Mat qalaraq heyrət içində dedilər:
«Bu danışanların hamısı Qalileyalı deyilmi? **8** Bəs
necə olur ki, biz hamımız öz ana dilimizi eşidirik? **9**
Biz Parfiyalılar, Midiyalılar, Elamlılar, Mesopotamiyada,
Yəhudeyada, Kappadokiyada, Pontda və Asiya vilayətində,
10 Frigiyada, Pamfiliyada, Misirdə və Liviyanın Kirenaya
yaxın bölgələrində yaşayanlar, Romada yaşayan **11**
Yəhudilər və Yəhudi dinini qəbul edənlər, Kritlilər,
Ərəblər eşidirik ki, onlar bizim dilimizdə Allahın əzəmətli
işlərindən danışır». **12** Hamı mat qalıb çaşqınlıq içində bir-
birindən soruşurdu: «Bu nədir?» **13** Bəziləri də rişxəndlə
deyirdi: «Bunlar şirin şərabdan sərxoş olublar». **14**
Peter On Bir həvari ilə bərabər irəli çıxdı və izdihama
ucadan nida etdi: «Ey Yəhudilər və Yerusəlimin bütün
sakinləri, sizə bildirirəm, sözlərimə qulaq asın. **15** Bu
adamlar fikirləşdiyiniz kimi sərxoş deyil. Hələ günün
üçüncü saatıdır. **16** Bu gördüklərriniz Yoel peyğəmbər

vasitəsilə əvvəlcədən deyilən hadisədir. **17** Allah dedi
ki, axır zamanda "Bütün bəşər üzərinə Ruhumdan
tökəcəyəm. Oğullarınız və qızlarınız peyğəmbərlik
edəcək, Cavanlarınız görüntülər, Ağsaqqallarınızsa röyalar
görəcək. **18** O günlərdə qul və qarabaşların üzərinə də
Ruhumdan tökəcəyəm, Onlar da peyğəmbərlik edəcək. **19**
Yuxarıda – göylərdə xariqələr, Aşağıda – yerdə əlamətlər
göstərəcəyəm: Qan, alov və tüstü buxarları görünəcək.
20 Rəbbin möhtəşəm və əzəmətli günü gəlməzdən əvvəl
Günəş qaranlığa və ay qan rənginə dönəcək. **21** Rəbbin
adını çağıran hər kəs xilas olacaq". **22** Ey İsraillilər, bu
sözlərimə qulaq asın! Bildiyiniz kimi Allahın aranızda
Nazaretli İsa vasitəsilə yaratdığı möcüzələr, xariqələr və
əlamətlər aydın göstərdi ki, O, Allahdan gələn Şəxsdir.
23 Allahın əzəldən bilib müəyyən etdiyi məqsədə uyğun
olaraq siz bu Şəxsi qanunsuzlara təslim edib onların
əli ilə çarmıxa mıxlatdıraraq öldürdünüz. **24** Allah isə
ölüm əzablarını kəsərək Onu diriltdi. Çünki Onu ölüm
tutub saxlaya bilməzdi. **25** Davud da Onun barəsində
demişdi: "Rəbbə həmişə üz tutmuşam, Sağımda olduğu
üçün sarsılmaram. **26** Elə bunun üçün qəlbim sevinir,
dilim şad olur, Cismim belə, ümidlə yaşayır. **27** Çünki məni
ölülər diyarına atmazsan, Mömin insanını çürüməyə
qoymazsan. **(Hadēs g86)** **28** Mənə həyat yolunu öyrədirsən,
Hüzurunda mənə doyunca sevinc verirsən". **29** Qardaşlar,
sizə cəsarətlə deməliyəm ki, doğrudan da, ulu babamız
Davud ölüb və dəfn olunub. Onun qəbri bu günə qədər
buradadır. **30** Davud peyğəmbər idi və öz nəslindən
bir Nəfəri onun taxtına çıxarmaq üçün Allahın and

içərək Davuda vəd etdiyini bilirdi. 31 Ona görə Məsihin
dirilməsini əvvəlcədən görüb barəsində demişdi ki, Allah
Onu ölülər diyarına atmaz, Cismini çürüməyə qoymaz.
(Hadēs g86) 32 Allah bu İsanı ölümdən diriltdi və hamımız
buna şahid olduq. 33 Allah Onu ucaltdı və sağ əlində
oturtdu. O, vəd edilən Müqəddəs Ruhu Atadan götürüb
sizin görüb-eşitdiyiniz kimi üstümüzə tökdü. 34 Davud özü
göylərə qalxmadı, amma belə dedi: "Rəbb mənim Ağama
dedi: 35 ‹Mən düşmənlərini ayaqlarının altına kətil kimi
salanadək Sağımda otur›". 36 Ona görə də qoy bütün İsrail
xalqı möhkəm bilsin ki, Allah sizin çarmıxa çəkdiyiniz bu
İsanı həm Rəbb, həm də Məsih təyin etmişdir». 37 Bu
sözlər ona qulaq asanların ürəyinə ox kimi sancıldı. Onlar
həm Peterdən, həm də o biri həvarilərdən soruşdular:
«Qardaşlar, bəs biz nə edək?» 38 Peter onlara cavab verdi:
«Tövbə edin, hamınız İsa Məsihin adı ilə vəftiz olun. Onda
günahlarınız bağışlanacaq və bəxşiş olaraq Müqəddəs
Ruhu alacaqsınız. 39 Çünki bu vəd siz, övladlarınız,
uzaqdakıların hamısı – Allahımız Rəbbin çağırdığı hər kəs
üçündür». 40 Peter başqa çox söz deyib onlara xəbərdarlıq
etdi və yalvardı: «Bu əyri nəsildən xilas olun». 41 Onun
sözünü qəbul edənlər vəftiz oldular. O gün üç min nəfərə
yaxın insan imanlılara qoşuldu. 42 Onlar da özlərini
həvarilərin təliminə, hər şeydə şərik olmağa, birgə çörək
bölməyə və duaya həsr etdilər. 43 Bütün imanlıların
ürəyinə qorxu düşdü. Həvarilər vasitəsilə çoxlu xariqələr
və əlamətlər göstərilirdi. 44 İman edənlərin hamısı bir
yerdə idi, bütün əmlaklarından da birgə istifadə edirdi. 45
Onlar mallarını, mülklərini satıb pulu hər kəsə ehtiyacına

görə paylayırdılar; **46** hər gün məbədə yığılmaqda davam
edir, evlərdə sevinə-sevinə, səmimi qəlbdən çörək bölüb
yeyirdilər. **47** Onlar Allaha həmd edir və bütün xalq
qarşısında lütf qazanırdılar. Rəbb isə hər gün insanları
xilas edir və imanlılara qoşurdu.

3 Bir gün Peterlə Yəhya doqquzuncu saatda, dua vaxtı
məbədə gedirdilər. **2** Bu zaman ayaqları anadangəlmə
şikəst olan bir kişi məbədin Gözəl adlı qapısına gətirilirdi.
Hər gün bu adamı ona görə oraya gətirərdilər ki, məbədə
gəlib-gedənlərdən dilənərək nəzir alsın. **3** O, məbədə girən
Peterlə Yəhyanı görüb onlardan nəzir istədi. **4** Peterlə
Yəhya ona diqqətlə baxdı. Peter ona dedi: «Bizə bax». **5**
Bu kişi onlardan nə isə umaraq gözlərini onların üzünə
dikdi. **6** Peter ona dedi: «Nə qızılım, nə də gümüşüm var
ki, sənə verim. Nəyim varsa, sənə onu verirəm. Nazaretli
İsa Məsihin adı ilə qalx, gəz». **7** Sonra sağ əlindən tutub
onu qaldırdı. Bu kişinin topuqları və ayaqları dərhal
qüvvət aldı. **8** Atılaraq ayağa qalxdı və yeriməyə başladı.
Qaçıb tullana-tullana, Allaha həmd edərək onlarla bərabər
məbədə girdi. **9** Bütün xalq gördü ki, bu kişi yeriyir və
Allaha həmd edir. **10** Onun məbədin Gözəl qapısında
oturub dilənən kişi olduğunu tanıyanda hamı ondakı
dəyişikliyə mat qalıb heyrətə düşdü. **11** Bu kişi Peterin
və Yəhyanın əlindən yapışdı. Heyrətə düşən bütün xalq
onlara tərəf, Süleymanın eyvanı adlanan yerə qaçdı.
12 Bunu görən Peter xalqa nida etdi: «Ey İsraillilər,
burada heyrətamiz nə var ki? Niyə gözlərinizi bizə dikib
baxırsınız? Elə bil biz öz qüdrətimizlə, öz möminliyimizlə
bu kişinin yeriməsinə səbəb olmuşuq. **13** İbrahimin Allahı,

İshaqın Allahı və Yaqubun Allahı, ata-babalarımızın Allahı
Qulu İsanı izzətləndirib. Siz Onu sataraq Pilatın qarşısında
rədd etdiniz. Pilat Onu azad etmək üçün qərar vermişdi,
14 amma siz Müqəddəs və Saleh Olanı rədd edib bir
qatilin azad edilməsini istədiniz. **15** Siz Həyat Banisini
öldürdünüz, amma Allah Onu ölülər arasından diriltdi.
Biz bunun şahidləriyik. **16** Gördüyünüz və tanıdığınız
bu kişi İsanın adı sayəsində, Onun adına olan imanla
sağaldı. İsa vasitəsilə olan imanla bu kişi hamınızın gözü
qarşısında tam şəfa tapdı. **17** İndi, ey qardaşlar, bilirəm
ki, rəhbərləriniz kimi siz də bunu bilmədən etmisiniz.
18 Amma Allah peyğəmbərlərin dili ilə Öz Məsihinin
əzab çəkməsi barədə əvvəlcədən bəyan etdiyini yerinə
yetirdi. **19** Beləliklə, günahlarınız silinsin deyə tövbə edib
Allaha tərəf dönün ki, **20** Rəbbin hüzurunda rahatlıq
vaxtı tapasınız və O da sizin üçün əvvəlcədən təyin
olunan Məsihi, yəni İsanı göndərsin. **21** Çünki Allahın
qədimdən bəri müqəddəs peyğəmbərlərinin dili ilə məlum
etdiyi kimi hər şeyin yenidən hazırlanacağı vaxtacan
İsanın səmada qalması lazımdır. **(aiōn g165)** **22** Musa belə
demişdi: "Allahınız Rəbb sizin üçün öz soydaşlarınız
içərisindən mənim kimi bir peyğəmbər yetirəcək. Sizə
nə söyləyəcəksə, ona qulaq asın". **23** "Bu peyğəmbərə
qulaq asmayan hər adam xalqı arasından ayrılıb məhv
ediləcək". **24** Şamueldən başlayaraq bütün peyğəmbərlər
bu günləri elan etdilər. **25** Siz də peyğəmbərlərin varisləri,
Allahın ata-babalarınızla kəsdiyi əhdin varislərisiniz.
Allah İbrahimə demişdi: "Yer üzünün bütün tayfaları
sənin nəslin vasitəsilə xeyir-dua alacaq". **26** Allah hər

birinizi pis əməllərinizdən döndərmək və xeyir-dua
vermək üçün Öz Qulunu dirildərək əvvəlcə sizin yanınıza
göndərdi».
4 Kahinlər, məbəd mühafizəçilərinin başçısı və sadukeylər
xalqa vəz edən Peterlə Yəhyanın üstünə getdilər. **2** Çünki
bu həvarilərin xalqı öyrətməsinə, İsaya şamil edərək
ölülər arasından dirilməni bəyan etməsinə qıcıqlandılar.
3 Onları tutdular və axşam olduğu üçün sabahkı günə
qədər zindanda saxladılar. **4** Lakin onların sözünə
qulaq asanlardan bir çoxu iman etdi. Beləliklə, iman
edən kişilərin sayı beş minə qədər çatdı. **5** Ertəsi gün
Yəhudilərin rəhbərləri, ağsaqqalları və ilahiyyatçıları
Yerusəlimə toplaşdılar. **6** Baş kahin Xanan, Qayafa, Yəhya,
İsgəndər və baş kahinin nəslindən olanların hamısı orada
idi. **7** Peterlə Yəhyanı onların qarşısına gətirib soruşdular:
«Siz bunu hansı qüdrətlə, kimin adı ilə edirsiniz?» **8** O
zaman Peter Müqəddəs Ruhla dolub dedi: «Ey xalqın
rəhbərləri və ağsaqqalları! **9** Əgər bu gün biz bir xəstəyə
etdiyimiz yaxşılığa və onun necə sağalmasına görə sorğu-
suala çəkiliriksə, **10** hamınız, bütün İsrail xalqı bilsin ki,
bu adam sizin çarmıxa çəkdiyiniz, lakin Allahın ölülər
arasından diriltdiyi Nazaretli İsa Məsihin adı ilə qarşınızda
sağlam durub. **11** Siz "bənnaların rədd etdiyi daş guşədaşı
olan" həmin İsadır. **12** Ondan başqa heç kimdə xilas
yoxdur. Çünki səma altında biz insanlara verilən başqa
bir ad yoxdur ki, onun vasitəsilə xilas olaq». **13** Onlar
Peter və Yəhyanın cəsarətini görəndə, onların savadsız,
sadə insanlar olduğunu biləndə heyrətə düşdülər, amma
tanıdılar ki, onlar İsa ilə birgə olmuşdular. **14** Şəfa tapan

adam Peter və Yəhya ilə birgə onların gözləri qarşısında durmuşdu, buna görə onların əleyhinə heç nə deyə bilmədilər. **15** Ali Şuranın üzvləri onlara bayıra çıxmağı əmr edəndən sonra aralarında müzakirəyə başlayıb **16** dedilər: «Bu adamlara nə edək? Bütün Yerusəlim əhalisinə aydın olub ki, bu adamların əli ilə əhəmiyyətli bir əlamət göstərilib və biz bunu dana bilmərik. **17** Amma bu xəbərin xalq arasında daha çox yayılmasının qarşısını almaq üçün onlara hədə-qorxu gələk ki, bundan sonra bu Adı çəkib heç kimə heç nə deməsinlər». **18** Beləcə onları çağırıb əmr verdilər ki, İsanın adını bəyan etmək və bu adla hər hansı bir təlim öyrətmək qadağandır. **19** Lakin Peterlə Yəhya cavab verib dedilər: «Özünüz qərar verin, Allaha deyil, sizə qulaq asmaq Allahın gözündə nə qədər doğrudur? **20** Axı eşidib-gördüklərimizi deməyə bilmərik». **21** Ali Şuranın üzvləri onlara cəza vermək üçün imkan tapa bilmədiklərinə görə onları bir daha hədələyəndən sonra azadlığa buraxdılar. Çünki bütün xalq baş verən hadisəyə görə Allahı izzətləndirdi. **22** Bu əlamət vasitəsilə sağalan adamın qırxdan artıq yaşı var idi. **23** Azadlığa buraxılan Peter və Yəhya öz yoldaşlarının yanına gəlib başçı kahinlərlə ağsaqqalların sözlərini onlara çatdırdılar. **24** Yoldaşları bunu eşidərkən bir nəfər kimi Allaha nida etdilər: «Ey Pərvərdigarımız, yeri, göyü, dənizi və bunların içindəki hər şeyi yaradan Sənsən. **25** Müqəddəs Ruh vasitəsilə Öz qulun atamız Davudun dili ilə belə dedin: "Nə üçün millətlər belə hirslənir, Ümmətlər boş şeylər düşünür? **26** Dünya şahları yığışır, Hökmdarlar Rəbbə və Onun məsh etdiyinə qarşı birləşir".

27 Həqiqətən, Hirod və Ponti Pilat başqa millətlər və İsrail
xalqı ilə birlikdə Sənin məsh etdiyin müqəddəs Qulun
İsanın əleyhinə bu şəhərdə toplaşdı ki, 28 Sənin əvvəldən
qərar verdiyin, Sənin əlində və niyyətində olan şeyləri
həyata keçirsin. 29 İndi, ya Rəbb, onların etdikləri hədə-
qorxuya bax! Biz qullarına güc ver ki, Sənin sözlərini tam
cəsarətlə yayaq. 30 Xəstələri sağaltmaq üçün əlini uzat və
müqəddəs Qulun İsanın adı ilə əlamətlər və xariqələr
göstər». 31 Onlar dualarını qurtaran kimi toplandıqları
yer lərzəyə gəldi və onların hamısı Müqəddəs Ruhla
dolub Allahın kəlamını cəsarətlə yaymağa başladı. 32
İmanlıların hamısı canbir qəlbdə idi. Heç kim öz əmlakına
«bu mənimdir» demir, bütün əmlaklarından birgə istifadə
edirdi. 33 Həvarilər Rəbb İsanın dirilməsi barədə böyük
qüdrətlə şəhadət edirdilər və hamısının üzərinə bol-bol
lütf ehsan olunurdu. 34 Onların arasında heç kim yoxsul
deyildi. Çünki onların arasında torpaq və ev sahibi olanlar
mülkünü satıb pulunu gətirər, 35 həvarilərin ixtiyarına
verərdi. Bu da hər kəsə ehtiyacına görə paylanardı.
36 Məsələn, Kiprdə anadan olan, həvarilərin Barnaba
adlandırdığı (mənası «Təsəlli oğlu») Levili Yusif 37 sahib
olduğu torpaq sahəsini sataraq pulunu gətirib həvarilərin
ixtiyarına verdi.

5 Xananya adında bir kişi arvadı Sapfira ilə razılığa gəlib
bir mülk satdı. 2 O, pulun bir hissəsini özünə götürüb
qalan hissəsini həvarilərin ixtiyarına verdi. Arvadının da
bu işdən xəbəri var idi. 3 Peter ona dedi: «Xananya, niyə
ürəyinə Şeytanı buraxıb Müqəddəs Ruha yalan söyləyərək
torpağın pulunun bir hissəsini özünə götürdün? 4 Bu

torpaq satılmamışdan əvvəl sənin deyildimi? Sən onu satandan sonra da pul sənin ixtiyarında deyildimi? Bu nə niyyətdir, ürəyində tutmusan? Sən insanlara deyil, Allaha yalan satdın». **5** Xananya bunları eşidən kimi yerə yıxıldı və canı çıxdı. Bunu eşidən hər kəsi böyük bir vahimə bürüdü. **6** Gənclər gəlib Xananyanın meyitini kəfənə bürüdülər və aparıb dəfn etdilər. **7** Bundan təxminən üç saat sonra Xananyanın arvadı içəri daxil oldu. Onun olub-keçənlərdən heç bir xəbəri yox idi. **8** Peter ondan soruşdu: «Mənə söylə, torpağı bu qiymətəmi satdınız?» Qadın cavab verdi: «Bəli, o qiymətə». **9** Peter ona dedi: «Niyə əlbir olub Rəbbin Ruhunu sınamaq istədiniz? Budur, ərini dəfn edənlərin ayaq səsləri qapı ağzındadır, indi də səni aparmağa gəlirlər». **10** Qadın həmin an Peterin ayaqları qarşısına yıxıldı və canı çıxdı. İçəri daxil olan gənclər gördülər ki, o da ölüb. Onlar onu götürüb ərinin yanında dəfn etdilər. **11** Bütün imanlılar cəmiyyətini və bu hadisəni eşidənlərin hamısını böyük bir vahimə bürüdü. **12** Həvarilər vasitəsilə xalq arasında çox əlamətlər və xariqələr göstərilirdi. Bütün imanlılar Süleymanın eyvanına yığılardı. **13** Xalqın gözündə böyük nüfuz qazansalar da, kənardan heç kim onlara qoşulmağa cürət etmirdi. **14** Buna baxmayaraq, get-gedə daha çox qadın və kişi Rəbbə iman gətirirdi. **15** Buna görə də Peter yoldan keçəndə heç olmasa kölgəsi xəstələrin üstünə düşsün deyə xalq öz xəstələrini döşək və çarpayı ilə birlikdə çıxarıb küçələrə qoyardı. **16** Yerusəlimin ətraf şəhərlərində yaşayanlar da axın-axın gələr, öz xəstələrini və natəmiz ruhdan əzab çəkənləri gətirərdi. Onların hamısı şəfa

tapardı. **17** Bu, baş kahini və yanındakıların hamısını,
yəni sadukey təriqətinə mənsub olanları hərəkətə gətirdi,
çünki qısqanclıqları aşıb-daşırdı. **18** Ona görə də həvariləri
tutub ümumi zindana atdılar. **19** Amma Rəbbin mələyi
gecənin bir vaxtında gəlib zindanın qapısını açdı, onları
bayıra çıxarıb dedi: **20** «Gedin, məbəddə durun və
camaata yeni həyatla bağlı sözlərin hamısını deyin».
21 Həvarilər bunu eşidəndə səhər tezdən məbədə daxil
olub təlimlərini öyrətməyə başladılar. Baş kahin və
yanındakılar gəlib Ali Şuranı – İsrailin bütün ağsaqqallar
məclisini çağırdı ki, bir yerə yığılsınlar. Onlar həvariləri
gətirtmək üçün mühafizəçiləri zindana göndərdilər. **22**
Lakin mühafizəçilər gəlib zindanda həvariləri tapa bilmədi
və geri qayıdıb belə xəbər verdilər: **23** «Gördük ki, zindan
bağlıdır, tamamilə nəzarət altındadır və gözətçilər qapıda
dayanıb. Amma qapıları açanda içəridə heç kimi tapa
bilmədik». **24** Bu sözləri eşidən məbəd mühafizəçilərinin
başçısı ilə başçı kahinlər «Bu işin sonu necə qurtaracaq?»
deyə çaşıb-qaldılar. **25** Elə bu zaman kimsə onların yanına
gəlib xəbər verdi: «Baxın, zindana saldığınız adamlar
məbəddə dayanıb camaata təlim öyrədir». **26** Bu vaxt
başçı ilə mühafizəçilər gedib həvariləri gətirdilər. Xalqın
onları daşqalaq etməsindən qorxduqları üçün güc tətbiq
etmədilər. **27** Onlar həvariləri Ali Şuranın qarşısına
gətirdilər. Baş kahin onlardan soruşdu: **28** «Bu adla
təlim öyrətməyi sizə qəti qadağan etmədikmi? Amma siz
təliminizi bütün Yerusəlimə yaydınız və o Adamın qanını
bizim boynumuza yükləmək istəyirsiniz». **29** Peter və
başqa həvarilər belə cavab verdi: «İnsana deyil, Allaha

itaət etmək daha vacibdir. **30** Ata-babamızın Allahı sizin
çarmıxa çəkib öldürdüyünüz İsanı diriltdi. **31** İsrailə
günahlarından tövbə və bağışlanma imkanı vermək üçün
Allah Onu Bani və Xilaskar olaraq Öz sağ tərəfinə qaldırdı.
32 Bu şeylər barədə biz şahidik, Allahın Özünə itaət
edənlərə verdiyi Müqəddəs Ruh da şahiddir». **33** Onlar
bunu eşidəndə çox qəzəbləndi və həvariləri öldürmək
istədilər. **34** Lakin bütün xalqın hörmətini qazanmış Qanun
müəllimi olan Qamliel adlı bir farisey Ali Şurada ayağa
qalxdı və əmr etdi ki, bu adamları qısa müddətə bayıra
çıxarsınlar. **35** O, Ali Şuranın üzvlərinə belə dedi: «Ey
İsraillilər, bu insanlara nə edəcəyiniz barədə yaxşı-yaxşı
fikirləşin. **36** Bir qədər bundan əvvəl Tevda özü barəsində
yüksək iddiada olaraq ortaya çıxdı və ona təxminən
dörd yüz nəfər qoşuldu. Lakin bu kişi öldürüldü, bütün
tərəfdarları darmadağın edildi və bu hərəkat yatırıldı. **37**
Sonra siyahıyaalma zamanı Qalileyalı Yəhuda ortaya çıxdı
və camaatı ardınca apardı. O da öldü və tərəfdarlarının
hamısı darmadağın edildi. **38** İndiki iş barəsində sizə onu
deyirəm ki, bu adamlardan əl çəkin və azad buraxın. Əgər
bu hərəkat, bu iş insandandırsa, məhv olub gedəcək. **39**
Yox, əgər Allahdandırsa, bu adamların işini məhv edə
bilməzsiniz. Allaha qarşı çıxanların vəziyyətinə belə, düşə
bilərsiniz». Onlar Qamlielin sözünə baxdılar, **40** həvariləri
içəri çağırıb qamçılatdılar və əmr etdilər ki, İsanın adını
çəkərək heç nə danışmasınlar. Sonra onları azad etdilər.
41 Həvarilər bu ad uğrunda təhqirə layiq görüldükləri
üçün sevinərək Ali Şuranın önündən ayrıldılar. **42** Onlar

hər gün məbəddə və evlərdə təlim öyrətməkdən, İsanın
Məsih olması barədə Müjdəni yaymaqdan əl çəkmədilər.

6 O günlərdə – şagirdlərin çoxaldığı vaxtda yunanca
danışan Yəhudilər ibranicə danışan Yəhudilərdən şikayət
etməyə başladılar. Çünki gündəlik yardım paylananda
onların dul qadınlarını nəzərə almamışdılar. **2** Ona görə
On İki həvari bütün şagirdləri bir yerə yığıb belə dedi:
«Allahın kəlamını vəz etmək işini atıb maddi işlərlə
məşğul olmağımız düzgün deyil. **3** Ey qardaşlar, aranızda
etibar qazanmış, Ruh və hikmətlə dolu olan yeddi kişi
seçin ki, onları bu işə təyin edək. **4** Biz isə özümüzü
duaya və Allahın kəlamını yaymağa həsr edək». **5** Bu
sözlər bütün toplantının xoşuna gəldi. Stefanı, Filipi,
Proxoru, Nikanoru, Timonu, Parmenanı və Yəhudi dinini
qəbul edən Antakyalı Nikolanı seçdilər. Stefan iman və
Müqəddəs Ruhla dolu bir kişi idi. **6** Bunları həvarilərin
qarşısına çıxardılar. Həvarilər də dua edib onların
üzərinə əl qoydular. **7** Allahın kəlamı yayılır, Yerusəlimdə
şagirdlərin sayı xeyli artır və bir çox kahinlər də bu
imana tabe olurdu. **8** Lütf və qüdrətlə dolu olan Stefan
xalq arasında böyük xariqə və əlamətlər göstərirdi. **9** Belə
olanda Azadlar Sinaqoqu adlanan sinaqoqun bəzi üzvləri,
Kirenalılardan, İsgəndəriyyəlilərdən, Kilikiyadan və Asiya
vilayətindən bəzi insanlar Stefana qarşı çıxıb onunla
mübahisəyə başladılar. **10** Amma Stefanın sözündəki
hikmətin və Ruhun qarşısında dayana bilmədilər. **11** Onda
bir neçə nəfəri şirniklendirdilər ki, belə desinlər: «Bu
adamın həm Musaya, həm də Allaha qarşı küfr dolu
sözlər dediyini eşitmişik». **12** Beləliklə, xalqı, ağsaqqalları

və ilahiyyatçıları da təşvişə saldılar. Stefanın üstünə
gəlib onu tutdular və Ali Şuranın qarşısına gətirdilər. 13
Gətirdikləri yalançı şahidlər onun üzünə durub dedilər:
«Bu adam dayanmadan bu Müqəddəs məkana və Qanuna
qarşı danışır. 14 "Nazaretli İsa bu məkanı darmadağın
edəcək və Musadan bizə əmanət qalan adətləri dəyişəcək"
dediyini özümüz eşitmişik». 15 Ali Şurada oturanların
hamısı Stefana diqqətlə baxanda gördü ki, onun üzü bir
mələyin üzünə bənzəyir.
7 Baş kahin Stefandan soruşdu: «Bunlar doğrudurmu?»
2 Stefan belə cavab verdi: «Qardaşlar və atalar, məni
dinləyin! Atamız İbrahim hələ Mesopotamiyada ikən
Xaranda məskunlaşmazdan əvvəl izzətli Allah ona
göründü. 3 Ona belə dedi: "Öz torpağından, qohumlarının
arasından çıx, sənə göstərəcəyim torpağa get". 4 Buna
görə İbrahim Xaldeylilərin ölkəsini tərk edib Xarana
köçdü. Atasının ölümündən sonra Allah onu oradan
da götürüb sizin indi yaşadığınız bu ölkəyə gətirdi. 5
Burada ona irs olaraq bir qarış belə, torpaq vermədi.
Amma İbrahimin o zaman hələ övladı olmasa da, Allah
bu torpağı mülk olaraq ona və onun gələcək nəslinə
verəcəyini vəd etmişdi. 6 Allah ona belə dedi: "Nəslin yad
ölkədə qərib olacaq, orada olan millətə kölelik edəcək və
onlara dörd yüz il zülm ediləcək". 7 "Ancaq onların kölelik
edəcəkləri milləti Özüm cəzalandıracağam" dedi Allah,
"bundan sonra oradan çıxacaqlar" və "bu yerdə Mənə
ibadət edəcəklər". 8 Sonra Allah onunla sünnətlə bağlı
əhd kəsdi. Beləliklə də, İbrahim İshaqın atası olarkən onu
səkkiz günlük olanda sünnət etdi. Bundan sonra İshaqdan

Yaqub, Yaqubdan da on iki ulu babamız törədi. **9** Bu ulu
babalarımız paxıllıqdan Yusifi qul kimi Misirə satdı. Lakin
Allah Yusifə yar idi. **10** Onu bütün əziyyətlərdən qurtardı
və ona hikmət verərək Misir hökmdarı fironun gözündə
lütf qazandırdı. Firon onu Misirin və öz sarayında olan
bütün xalqın rəhbəri təyin etdi. **11** Sonra bütün Misir
və Kənan torpağı aclıq və böyük əziyyətlərlə üzləşdi. Bu
ata-babalarımız yemək tapa bilmədi. **12** Yaqub eşidəndə
ki, Misirdə taxıl var, bu ata-babalarımızı birinci dəfə
oraya göndərdi. **13** Onlar ikinci dəfə Misirə gələndə Yusif
özünü qardaşlarına tanıtdı. Bununla da firon Yusifin
ailəsi ilə tanış oldu. **14** Yusif atası Yaquba xəbər göndərib
onunla birgə bütün qohumlarını – yetmiş beş nəfəri
çağırtdırdı. **15** Beləliklə, Yaqub Misirə getdi. Özü ilə
bu ata-babalarımız da orada öldü. **16** Onların cəsədləri
sonradan Şekemə gətirildi və Şekemdə İbrahimin Xamor
övladlarından bir neçə gümüşə satın aldığı qəbirdə dəfn
olundu. **17** Allahın İbrahimə bəyan etdiyi vədin həyata
keçdiyi vaxt yaxınlaşanda Misirdəki xalqımızın sayı bir
xeyli çoxalmışdı. **18** Axırda Misirdə Yusifi tanımayan yeni
bir padşah taxta çıxdı. **19** Bu adam soydaşlarımıza hiylə
işlətdi, zorakılıqla ata-babalarımızı məcbur etdi ki, yeni
doğulan körpələrini sağ qalmasın deyə bayıra atsınlar. **20**
Bu dövrdə son dərəcə gözəl bir körpə olan Musa doğuldu.
O, üç ay atasının evində bəsləndi. **21** Sonra o da bayıra
atıldı. Onu fironun qızı tapıb özünə övlad etdi və öz oğlu
kimi böyütdü. **22** Musa Misirlilərin bütün elmi biliklərinə
bağlı tərbiyə alıb söz və əməlində güclü bir şəxsiyyət
oldu. **23** Musa qırx yaşına çatanda ürəyində soydaşları

İsrail övladlarının vəziyyətini yaxından bilmək arzusu
oyandı. **24** Onlardan birinin zərər çəkdiyini görəndə Musa
onu müdafiə etdi. Zərər vuran Misirlini öldürərək əzilən
insanın intiqamını aldı. **25** O belə fikirləşdi: "Soydaşlarım
dərk edəcəklər ki, mənim vasitəmlə Allah onları xilas
edir". Amma onlar bunu dərk etmədilər. **26** Ertəsi gün
Musa dalaşan iki İsraillini görəndə onları barışdırmaq
istədi və dedi: "Ay kişilər, siz soydaşsınız, niyə bir-birinizə
zərər vurursunuz?" **27** Lakin soydaşına zərər vuran kişi
Musanı itələyib dedi: "Səni bizim üstümüzə kim başçı
və hakim qoyub? **28** Yoxsa dünən Misirlini öldürdüyün
kimi məni də öldürmək fikrindəsən?" **29** Bu sözə görə
Musa qaçdı. O, Midyan torpağında, qürbətdə yaşadı və
orada iki oğul atası oldu. **30** Qırx il keçəndən sonra
Musa Sina dağının yaxınlığındakı səhrada olanda mələk
ona bir kol arasından od-alov içərisində göründü. **31**
Musa gördüklərinə heyrətləndi. Baxmaq üçün oraya
yaxınlaşanda Rəbbin səsini eşitdi: **32** "Mən ata-babalarının
Allahı – İbrahimin, İshaqın və Yaqubun Allahıyam". Musa
qorxusundan lərzəyə gəlib baxmağa belə, cəsarət etmədi.
33 Rəbb ona dedi: "Ayaqlarından çarıqlarını çıxart, çünki
durduğun yer müqəddəs torpaqdır. **34** Həqiqətən, Mən
Misirdə olan xalqımın əziyyətini gördüm, fəryadlarını
eşitdim və onları qurtarmaq üçün endim. İndi get, Mən
səni Misirə göndərirəm". **35** Bu, həmin Musadır ki,
onu rədd edib demişdilər: "Səni bizim üstümüzə kim
başçı və hakim qoyub?" Amma Allah Musanı bir kol
arasında görünən mələyin əli ilə başçı və qurtarıcı olaraq
göndərdi. **36** O, xalqı Misirdən çıxaran, həm orada, həm

Qırmızı dənizdə, həm də qırx il ərzində səhrada xariqə və
əlamətlər yaradan insan idi. **37** İsrail övladlarına "Allah
məni yetirdiyi kimi sizin üçün öz soydaşlarınız içərisindən
bir peyğəmbər yetirəcək" deyən bu Musadır. **38** Bu, həmin
adamdır ki, Sina dağında onunla danışan mələklə və ata-
babalarımızla birgə səhradakı cəmiyyətdə olmuşdu. O,
canlı sözlər almışdı ki, bizə versin. **39** Ata-babalarımızsa
Musanın sözünə baxmaq istəmədi, onu rədd etdi və
Misirə qayıtmağı arzuladılar. **40** Haruna dedilər: "Bizim
üçün allahlar düzəlt ki, qabağımızca getsinlər. Çünki bizi
Misir torpağından çıxaran adamın – bu Musanın başına
nə iş gəldiyini bilmirik!" **41** O günlərdə dana şəklində
bir büt düzəldib ona qurban gətirdilər və öz əlləri ilə
düzəltdikləri bu büt üçün şənlik qurdular. **42** Buna görə
Allah ata-babalarımızdan üz döndərib onları tərk etdi
ki, səma cisimlərinə ibadət etsinlər. Peyğəmbərlərin
kitabında da belə yazılıb: "Ey İsrail nəsli, Qırx il çöldə
olanda Mənə qurban və təqdimlər gətirmişdinizmi?
43 Səcdə edəsiniz deyə düzəltdiyiniz Molekin çadırını,
Tanrınız Refanın ulduz bütünü gəzdirdiniz. Elə buna
görə də sizi Babilin o tayına sürgünə aparacağam". **44**
Səhrada ata-babalarınızın Şəhadət çadırı var idi. Musa
bunu onunla danışan Allahın əmr etdiyi kimi, gördüyü
nümunəyə əsasən düzəltmişdi. **45** Şəhadət çadırını əvvəlki
nəsildən təhvil alan ata-babalarımız Yeşuanın başçılığı ilə
başqa millətlərin mülkünü ələ keçirəndə çadırı da özləri
ilə gətirmişdilər. Allah Özü millətləri ata-babalarımızın
qarşısından qovdu. Şəhadət çadırı Davudun dövrünə
qədər qaldı. **46** Allahın lütfünü qazanan Davud yalvardı

ki, Yaqubun nəsli üçün bir məskən qura bilsin. **47** Lakin
Allaha ev tikən Süleyman oldu. **48** Amma Haqq-Taala əllə
tikilən evlərdə yaşamaz. Peyğəmbərin dediyi kimi **49** Rəbb
belə deyir: "Göylər Mənim taxtımdır, Yer ayaqlarımın
altındakı kətildir. Mənim üçün nə cür ev tikəcəksiniz,
Dincələcəyim yer harada olacaq? **50** Bütün bunları Mənim
əlim yaratmadımı?" **51** Ey dikbaş, həm ürəkləri, həm də
qulaqları "sünnət" edilməmiş insanlar, ata-babanız kimi
siz də həmişə Müqəddəs Ruhun əleyhinə çıxırsınız. **52**
Ata-babalarınızın təqib etmədiyi peyğəmbər varmı? Onlar
Saleh Olanın zühuru barədə əvvəlcədən xəbər verənləri
belə, öldürdülər. Sizsə bu Saleh Olana xəyanət edərək Onu
qətlə yetirdiniz. **53** Mələklər vasitəsilə verilən Qanunu
aldınız, lakin ona riayət etmədiniz». **54** Ali Şuranın üzvləri
bu sözləri eşidəndə çox qəzəbləndilər və Stefana dişlərini
qıcırtdılar. **55** Müqəddəs Ruhla dolan Stefan isə gözlərini
göyə dikib Allahın ehtişamını və Allahın sağında dayanan
İsanı gördü. **56** O dedi: «Baxın, mən göylərin yarıldığını
və Bəşər Oğlunun Allahın sağında dayandığını görürəm».
57 Onlar qulaqlarını tutub haray qopardılar və hamısı
birlikdə Stefanın üstünə hücum çəkdilər. **58** Onu şəhərdən
kənara çıxarıb daşqalaq etdilər. Stefanın əleyhinə şahidlik
edənlər öz üst geyimlərini Şaul adlı bir gəncin ayaqları
altına qoydular. **59** Stefan üstünə yağan daşlar altında
belə yalvarırdı: «Ya Rəbb İsa, ruhumu qəbul et». **60**
Sonra diz çöküb ucadan nida etdi: «Ya Rəbb, bunu onlara
günah sayma». Bunu deyəndən sonra gözlərini bu həyata
yumdu.

8 Stefanın qətlindən Şaul da razı qalmışdı. O gün
Yerusəlimdə olan imanlılar cəmiyyətinə qarşı güclü
təqib başladı. Həvarilərdən başqa bütün imanlılar pərən-
pərən düşüb Yəhudeya və Samariyanın hər tərəfinə
yayıldı. **2** Bəzi mömin kişilər isə Stefanı dəfn etdi və
onun üçün dərin hüznlə yas saxladılar. **3** Amma Şaul
imanlılar cəmiyyətini dağıtmağa başladı. Belə ki o, evdən-
evə gedərək qadın-kişi bilmədən imanlıları sürüyüb
zindana salırdı. **4** Pərən-pərən düşən imanlılar hər yerdə
Allahın kəlamını – Müjdəni yayırdı. **5** Filip də Samariya
şəhərinə gəlib Məsihi vəz edirdi. **6** Filipi eşidib, göstərdiyi
əlamətləri görən izdiham onun sözlərinə birlikdə diqqət
yetirirdi. **7** Natəmiz ruha tutulan çox adamdan bu ruhlar
bərkdən çığıraraq çıxır, çox iflic və ayaqları şikəst olanlar
şəfa tapırdı. **8** Ona görə bu şəhərdə bol sevinc var idi.
9 Amma bu şəhərdə bundan əvvəl cadugərlik edən və
Samariya millətini mat qoyan Şimon adlı bir kişi var
idi. O özünü böyük bir şəxsiyyət kimi təqdim edirdi.
10 Böyüklü-kiçikli hər kəs ona diqqətlə qulaq asır və
belə deyirdi: «Böyük adlanan Allahın qüdrəti budur».
11 Onun cadugərliyi hamını çoxdan mat qoymuşdu.
Buna görə də ona diqqətlə qulaq asırdılar. **12** Amma
Filip Allahın Padşahlığı və İsa Məsihin adı ilə bağlı
Müjdəni yayanda sözlərinə iman gətirdilər və kişilər
də, qadınlar da vəftiz oldular. **13** Şimon özü də iman
gətirdi. Vəftiz olduqdan sonra Filipin yanından ayrılmadı.
Göstərilən əlamət və möcüzələr Şimonu mat qoydu.
14 Yerusəlimdə qalan həvarilər Samariyalıların Allahın
kəlamını qəbul etdiklərini eşidəndə Peterlə Yəhyanı

onların yanına göndərdi. **15** Peterlə Yəhya oraya çatanda
dua etdilər ki, Samariyalı imanlılar Müqəddəs Ruhu
alsınlar. **16** Çünki Ruh hələ onların heç birinin üzərinə
enməmişdi, sadəcə olaraq Rəbb İsanın adı ilə vəftiz
olmuşdular. **17** Sonra Peterlə Yəhya əllərini onların
üstünə qoydular və onlar Müqəddəs Ruhu aldılar. **18**
Həvarilərin əl qoyması ilə Ruhun verildiyini görən Şimon
onlara pul təklif edərək **19** dedi: «Mənə də belə bir
səlahiyyət verin. Əlimi kimin üstünə qoysam, Müqəddəs
Ruhu alsın». **20** Peter ona dedi: «Pulun da yox olsun,
sən də! Ona görə ki sən Allahın ənamını pulla əldə edə
bilmək xəyalına düşmüsən. **21** Bu işdə sənin nə haqqın
var, nə payın. Çünki Allahın qarşısında ürəyin düz deyil.
22 Bu pisliyin üçün tövbə et, Rəbbə yalvar. Bəlkə ürəyinin
bu niyyəti bağışlanar. **23** Görürəm ki, səndə acı zəhər
var və haqsızlığın əsirisən». **24** Şimon ona cavab verdi:
«Mənim üçün Rəbbə siz yalvarın ki, dediklərinizin heç
biri mənim başıma gəlməsin». **25** Peterlə Yəhya şəhadət
edib Rəbbin kəlamını söyləyəndən sonra Samariyalıların
yaşadığı xeyli kəndlərdə Müjdəni yaya-yaya Yerusəlimə
qayıdırdılar. **26** Bu zaman Rəbbin bir mələyi Filipə belə
dedi: «Dur, cənuba tərəf, Yerusəlimdən Qəzzəyə düşən
yola – səhra yoluna çıx». **27** Filip qalxıb getdi. Yolda
Həbəşli bir hərəmağası ilə rastlaşdı. Bu, kandakinin,
yəni Həbəşlilərin mələkəsinin vəzirlərindən biri idi. O,
mələkənin bütün xəzinəsinə cavabdeh idi. Yerusəlimə
ibadət etmək üçün gəlmişdi. **28** Arabasına oturub geri
qayıdarkən Yeşaya peyğəmbərin kitabını oxuyurdu. **29**
Ruh Filipə dedi: «Get, bu arabaya çatıb yanında qal».

30 Filip qaça-qaça arabanın yanına gəldi və eşitdi ki,
hərəmağası Yeşaya peyğəmbərin kitabını oxuyur. Ondan
soruşdu: «Görəsən oxuduğunu başa düşürsənmi?» **31**
Hərəmağası ona dedi: «Əgər mənə yol göstərən yoxdursa,
bunu necə başa düşmək olar?» Sonra Filipdən xahiş etdi
ki, arabaya minib onun yanında otursun. **32** O, Müqəddəs
Yazılardan bu hissəni oxuyurdu: «Kəsilməyə aparılan
qoyun kimi, Qırxanların qabağında dilsiz quzu kimi
Ağzını açmadı. **33** Alçaldığı zaman ədalətdən məhrum
oldu. Onun nəslini kim təsvir edə bilər? Onun həyatı yer
üzündən götürülür». **34** Hərəmağası Filipdən soruşdu:
«Xahiş edirəm, deyin, burada peyğəmbər kimdən bəhs
edir, özündən, yoxsa başqasından?» **35** Bundan sonra
Filip sözə başlayıb danışdı və Müqəddəs Yazıların bu
hissəsindən başlayıb İsa barədə olan Müjdəni bəyan
etdi. **36** Onlar yol gedə-gedə gəlib su olan yerə çatdılar.
Hərəmağası dedi: «Burada su var. Mənim vəftiz olmağıma
nə isə mane olurmu?» **38** Sonra əmr etdi ki, araba
dayansın. Filip hərəmağası ilə birgə suya girdi. Beləliklə,
Filip hərəmağasını vəftiz etdi. **39** Sudan çıxanda Rəbbin
Ruhu Filipi götürüb oradan uzaqlaşdırdı. Filipi bir daha
görməyən hərəmağası sevinə-sevinə yoluna davam etdi.
40 Filip bir də gördü ki, Aşdod şəhərinə gəlib-çıxıb. O,
Qeysəriyyəyə çatanacan bütün şəhərləri gəzib-dolaşaraq
Müjdəni yaydı.

9 Şaul Rəbbin şagirdlərinə qarşı hələ də ölüm hədələri
yağdırırdı. Baş kahinin yanına gedib **2** ondan Dəməşq
sinaqoqlarına yazılan məktublar istədi ki, orada İsa
yolunu tutan kişi və qadınlardan kimi tapsa, əl-qolunu

bağlayıb Yerusəlimə gətirmək üçün səlahiyyəti olsun.
3 Dəməşqə yollanıb oraya yaxınlaşanda birdən göydən
gələn bir işıq onun ətrafında parladı. 4 Şaul yerə yıxıldı
və bir səs eşitdi, ona deyirdi: «Şaul, Şaul, niyə Məni təqib
edirsən?» 5 Şaul ona dedi: «Ey Ağam, Sən kimsən?» O
cavab verdi: «Mən sənin təqib etdiyin İsayam. 6 Qalx
ayağa, şəhərə get və nə etmək lazımdırsa, sənə deyiləcək».
7 Şaulla birlikdə yola çıxan adamlar yerlərindəcə susub
qalmışdı. Səsi eşitsələr də, heç kimi görə bilmədilər. 8
Şaul yerdən qalxdı, amma gözlərini açanda heç nə görə
bilmirdi. Sonra onun əlindən tutub Dəməşqə apardılar.
9 Üç gün ərzində Şaulun gözləri görmədi və o nə yedi,
nə də içdi. 10 Dəməşqdə İsanın şagirdlərindən Xananya
adlı bir nəfər var idi. Rəbb görüntü vasitəsilə «Xananya!»
deyə çağırdı. O cavab verdi: «Bəli, ya Rəbb!» 11 Rəbb
ona dedi: «Qalx, "Düz Küçə" adlanan küçəyə get və
Yəhudanın evində adı Şaul olan Tarsuslu bir adamı
soruş. Hal-hazırda orada dua edir. 12 O, görüntüdə görüb
ki, yanına Xananya adlı bir kişi gəlib onun üzərinə
əllərini qoyur ki, gözləri açılsın». 13 Xananya cavab
verdi: «Ya Rəbb, bu kişi barədə çoxlarından eşitmişəm ki,
Yerusəlimdə Sənin müqəddəslərinə nə qədər pislik edib.
14 Burada Sənin adını çağıranların hər birinin əl-qolunu
bağlamaq üçün başçı kahinlərdən səlahiyyət alıb». 15
Amma Rəbb ona dedi: «Get! Başqa millətlərə, padşahlara
və İsrail övladlarına Öz adımı bəyan eləmək üçün bu
adam seçdiyim alətdir. 16 Mənim adım uğrunda çəkəcəyi
əzabın nə qədər böyük olduğunu ona göstərəcəyəm».
17 Bundan sonra Xananya gedib həmin evə girdi və

əllərini Şaulun üstünə qoyub dedi: «Qardaşım Şaul,
Rəbb, yəni bura gələrkən yolda sənə görünən İsa məni
göndərdi ki, sənin gözlərin açılsın və Müqəddəs Ruhla
dolasan». **18** O andaca Şaulun gözlərindən sanki pulcuqlar
töküldü və Şaul təkrar görməyə başladı. O qalxdı və
vəftiz oldu. **19** Sonra yemək yeyib taqətə gəldi. Bir neçə
gün Şaul Dəməşqdə olan şagirdlərin yanında qaldı. **20**
Dərhal sinaqoqlarda İsanın Allahın Oğlu olduğunu vəz
etməyə başladı. **21** Onu eşidənlərin hamısı mat qalıb
deyirdi: «Yerusəlimdə bu adı çəkənləri dağıdan adam
bu deyilmi? Buraya belələrini əl-qolunu bağlayıb başçı
kahinlərin yanına aparmağa gəlməmişdimi?» **22** Şaul isə
gündən-günə qüvvətlənirdi. İsanın Məsih olmasına dair
sübutlar göstərməklə Dəməşqdə yaşayan Yəhudiləri çaş-
baş saldı. **23** Aradan xeyli gün keçdi. Yəhudilər Şaulu
öldürmək üçün sui-qəsd hazırladı. **24** Amma onların
bu qəsdi haqqında xəbər Şaula çatdı. Yəhudilər onu
öldürmək üçün gecə-gündüz şəhərin qapılarında pusqu
qururdu. **25** Amma Şaulun şagirdləri gecə olan kimi onu
götürüb bir səbətin içinə qoyaraq şəhər divarlarından
aşağı endirdilər. **26** Şaul Yerusəlimə çatanda oradakı
şagirdlərə qoşulmağa çalışdı, lakin onların hamısı Şauldan
qorxur və inanmırdılar ki, o, İsanın şagirdidir. **27** Amma
Barnaba onu götürüb həvarilərin yanına apardı və onlara
açıqladı ki, Şaul yolla gedəndə Rəbbi necə görüb, Rəbb
onunla necə danışıb, o, Dəməşqdə İsanın adını necə
cəsarətlə bəyan edib. **28** Beləliklə, Şaul onların yanında
qalıb Yerusəlimdə hər yerə bir gedib-gəlir və orada
da Rəbbin adını cəsarətlə bəyan edirdi. **29** O yunanca

danışan Yəhudilərlə söhbət edərək mübahisə edirdi.
Onlar isə Şaulu öldürmək istəyirdilər. **30** İmanlı bacı-
qardaşlar isə bunu öyrənəndə Şaulu Qeysəriyyəyə aparıb
oradan Tarsusa göndərdilər. **31** Beləcə bütün Yəhudeya,
Qalileya və Samariyadakı imanlılar cəmiyyəti əmin-
amanlığa çatdı. İnkişaf edən və Rəbb qorxusu içində
yaşayan cəmiyyət Müqəddəs Ruhun ürəkləndirməsi ilə
sayca artırdı. **32** Bu zaman hər yanı dolaşan Peter Lodda
yaşayan müqəddəslərin yanına gəldi. **33** Orada Eneya
adlı bir nəfərə baş çəkdi. Eneya iflic olmuşdu və səkkiz
il idi ki, yataqda idi. **34** Peter ona dedi: «Eneya, İsa
Məsih səni sağaldır. Qalx, yatağını yığışdır». Eneya dərhal
ayağa qalxdı. **35** Lod və Şaronda yaşayanların hamısı
bu adamı görüb Rəbbə tərəf döndü. **36** Yafoda İsanın
şagirdləri arasında Tabita adlı bir qadın var idi. «Tabita»
«Ceyran» deməkdir. Bu qadın həmişə xeyirxah işlər görür
və yoxsullara kömək edirdi. **37** Bu vaxtlarda o xəstələnib
öldü. Onun meyitini yuyub yuxarı mərtəbədəki otağa
qoydular. **38** Lod Yafoya yaxın idi, ona görə də Peterin
Lodda olduğunu eşidən şagirdlər iki kişini onun yanına
göndərdilər və onlar gəlib xahiş etdilər: «Vaxt itirmədən
yanımıza gəl». **39** Peter durub onlarla getdi. Yafoya
çatanda onlar Peteri evin yuxarı mərtəbəsinə çıxartdılar.
Bütün dul qadınlar ağlaşa-ağlaşa Peterin yanına yığıldı
və Tabitanın onlarla birlikdə olanda tikdiyi köynəkləri,
paltarları göstərirdilər. **40** Peter isə onların hamısını
bayıra çıxartdı, sonra diz çökü b dua etdi. Bundan sonra
isə ölüyə tərəf dönüb dedi: «Tabita, qalx!» Qadın gözlərini
açıb Peteri görən kimi dik oturdu. **41** Peter əlini uzadıb

onu ayağa qaldırdı və sonra müqəddəslərlə dul qadınları
çağırdı. Tabitanı sağ-salamat onların qarşısına çıxartdı.
42 Bu xəbər bütün Yafoya yayıldı və çox adam Rəbbə
iman gətirdi. 43 Peter isə xeyli gün Yafoda, Şimon adlı bir
dabbağın evində qaldı.

10 Qeysəriyyədə Korneli adlı bir nəfər yaşayırdı. O,
İtaliyalı adlı alayın yüzbaşılarından biri idi. 2 Həm özü,
həm də bütün külfəti mömin olub Allahdan qorxardı.
O, xalqa çox nəzir-niyaz paylayar, daim Allaha dua
edərdi. 3 Bir gün təxminən doqquzuncu saat radələrində
görüntüdə aydın gördü ki, Allahın bir mələyi yanına
gəlib onu çağırdı: «Ey Korneli!» 4 Korneli qorxa-qorxa
ona baxıb dedi: «Nədir, ey ağam?» Mələk ona dedi:
«Duaların və nəzir-niyazların xatirə təqdimi kimi Allahın
hüzurunda qəbul olundu. 5 İndi Yafoya adamlar göndər,
Peter adlanan Şimonu çağırtdır. 6 O, dabbağ Şimonun
dəniz kənarındakı evində qonaqdır». 7 Onunla danışan
mələk gedəndən sonra Korneli xidmətçilərindən ikisini
və mühafizəçilərindən bir mömin əsgəri çağırtdırdı. 8
Onlara hər şeyi danışdı və sonra onları Yafoya göndərdi.
9 Ertəsi gün təxminən altıncı saat radələrində, onlar yolda
olub şəhərə yaxınlaşanda Peter dua etmək üçün dama
çıxdı. 10 O acıb yemək istəyirdi. Yemək hazırlanarkən
Peterin fikrini bir görüntü apardı. 11 O gördü ki, göy
yarıldı, böyük mələfəyə bənzər bir şey dörd küncündən
asılaraq yerə endi. 12 Onun üstündə hər cür dördayaqlılar,
sürünənlər və göydə uçan quşlar var idi. 13 Ona bir səda
gəldi: «Qalx, Peter, kəs və ye!» 14 Peter Ona dedi: «Əsla,
ya Rəbb! Mən heç vaxt nə haram, nə də murdar bir şey

yeməmişəm». **15** Səda ikinci dəfə yenə gəldi və Peterə
dedi: «Allahın halal dediyi şeylərə sən haram demə».
16 Bu, üç dəfə təkrarlanandan sonra o şey dərhal göyə
çəkildi. **17** Peter bu görüntünün mənası barədə fikirləri ilə
çaşbaş qalanda Kornelinin göndərdiyi adamlar Şimonun
evini soruşurdular. Onlar qapı ağzında dayanıb **18** bərkdən
soruşdular: «Peter deyə çağırılan Şimon burada qalırmı?»
19 Bu zaman görüntü barədə fikirləşən Peterə Ruh belə
dedi: «Bax səni üç kişi axtarır. **20** Dur, aşağı en və
heç tərəddüd etmədən onlarla get. Çünki onları Mən
göndərmişəm». **21** Peter aşağı enib həmin adamlara dedi:
«Axtardığınız adam mənəm. Niyə gəlmisiniz?» **22** Onlar
dedilər: «Korneli adlı bir yüzbaşı var. O, saleh və Allahdan
qorxan kişidir; buna bütün Yəhudi milləti də şahiddir.
Müqəddəs bir mələk ona əmr etdi ki, səni öz evinə
çağırtdırsın və deyəcəyin sözlərə qulaq assın». **23** Bundan
sonra Peter onları içəri dəvət edib qonaq saxladı. Ertəsi
gün Peter qalxıb onlarla yola çıxdı və Yafodan olan bəzi
qardaşlar da onlara qoşuldu. **24** Sonrakı gün Qeysəriyyəyə
çatdı. Korneli öz qohumlarını və yaxın dostlarını bir yerə
yığıb onları gözləyirdi. **25** Peter içəri girəndə Korneli
ayağına düşüb ona səcdə etdi. **26** Peter isə onu ayağa
qaldıraraq dedi: «Qalx, mən də sənin kimi insanam». **27**
Peter Korneli ilə danışa-danışa içəri daxil olanda gördü ki,
oraya xeyli adam yığılıb. **28** Onlara belə dedi: «Bilirsiniz
ki, Yəhudilərə hər hansı bir yadelli ilə ünsiyyət yaratmaq,
onlara qonaq getmək qadağandır. Amma insanları haram
və murdar saymamağı Allah mənə göstərdi. **29** Buna görə
məni çağıranda etiraz etmədən gəldim. Deyə bilərsinizmi,

məni niyə çağırmısınız?» **30** Korneli cavab verdi: «Üç
gün əvvəl elə bu vaxtlarda doqquzuncu saatın duasını
edirdim ki, birdən parlaq libaslı bir kişi qarşımda dayandı
31 və dedi: "Ey Korneli, sənin duaların eşidildi və nəzir-
niyazların Allah tərəfindən yada salındı. **32** İndi Yafoya
adamlar göndər, Peter adlanan Şimonu çağırtdır. O,
dabbağ Şimonun dəniz kənarındakı evində qonaqdır".
33 Ona görə sənin yanına adamlar göndərdim və sən
də xeyirxahlıq göstərərək gəldin. İndi hamımız Allahın
önündəyik və Rəbbin sənə əmr etdiyi hər sözə qulaq
asmağa hazırıq». **34** Peter sözə başlayıb dedi: «İndi bildim
ki, həqiqətən, Allah tərəfkeşlik etmir. **35** Milliyətindən
asılı olmayaraq kim ki Ondan qorxub əməlisaleh olarsa,
Ona məqbuldur. **36** O, İsrail övladlarına Öz kəlamını
göndərdi və hamının Sahibi olan İsa Məsih vasitəsilə
barışdırma Müjdəsini yaydı. **37** Bilirsiniz ki, Yəhyanın
vəftiz üçün çağırışından sonra Qalileyadan başlayaraq
bütün Yəhudeyada nələr baş verdi. **38** Allah Nazaretli İsanı
Müqəddəs Ruhla və qüdrətlə məsh etdi. İsa xeyirxahlıq
edərək hər yanı gəzib iblisin təzyiqinə məruz qalanların
hamısını sağaltdı. Çünki Allah Ona yar idi. **39** Yəhudilərin
ölkəsində və Yerusəlimdə İsanın nələr etdiyinin şahidi
olduq. Onu çarmıxa çəkib öldürdülər. **40** Amma Allah
Onu üçüncü gün diriltdi və bütün xalqa deyil, əvvəlcədən
seçdiyi Öz şahidlərinə – ölülər arasından dirilməsindən
sonra Onunla birlikdə yeyib-içən bizlərə aydın göstərdi.
42 Bizə isə əmr verdi ki, "Allahın təyin etdiyi ölülərlə
dirilərin Hakimi Budur" deyə bunu xalqa şəhadət etməklə
vəz edək. **43** Onun barəsində bütün peyğəmbərlər şəhadət

edir ki, Ona iman edən hər kəsin günahı Onun adı ilə
bağışlanır». 44 Peter bu sözləri deyirdi ki, Müqəddəs Ruh
söhbətə qulaq asan hər kəsin üzərinə endi. 45 Peterlə
birlikdə gəlmiş sünnətli imanlılar Müqəddəs Ruhun bəxşiş
olaraq başqa millətlərin də üstünə töküldüyünə mat qaldı;
46 onların başqa dillərdə danışıb Allahı mədh etdiyini
eşitdilər. Onda Peter belə dedi: 47 «Bu adamlar bizim kimi
Müqəddəs Ruhu alıb. Bunların su ilə vəftiz olmalarına
kim mane ola bilər?» 48 Beləliklə, onların İsa Məsihin adı
ilə vəftiz olmalarını buyurdu. Sonra onlar Peterdən xahiş
etdilər ki, bir neçə gün onların yanında qalsın.

11 Həvarilərlə bütün Yəhudeyadakı imanlı bacı-qardaşlar
eşitdilər ki, başqa millətlər də Allahın kəlamını qəbul
ediblər. 2 Peter Yerusəlimə gələndə sünnət tərəfdarları
onu tənqid edərək 3 dedilər: «Sən sünnətsizlərin evinə
gedib onlarla birgə yemək yemisən». 4 Peter sözə başlayıb
onlara hər şeyi bir-bir izah etdi: 5 «Mən Yafo şəhərində
dua edirdim. Birdən fikrimi görüntü apardı. Gördüm ki,
böyük mələfəyə bənzər bir şey dörd küncündən asılaraq
göydən enib mənim yanıma çatır. 6 Bu şeyə gözlərimi dikib
diqqətlə baxdım. Gördüm ki, onun üstündə yer üzərində
yaşayan dördayaqlılar, çöl heyvanları, sürünənlər və
göydə uçan quşlar var. 7 Sonra eşitdim ki, bir səda
mənə deyir: “Qalx, Peter, kəs və ye!” 8 Mən dedim:
“Əsla, ya Rəbb! Heç vaxt mənim ağzıma nə haram, nə
də murdar bir şey dəyməyib”. 9 Yenə göydən səda
gəldi: “Allahın halal dediyi şeylərə sən haram demə”.
10 Bu, üç dəfə təkrarlanandan sonra hər şey yenə göyə
çəkildi. 11 Elə bu zaman Qeysəriyyədən mənim yanıma

göndərilən üç kişi qaldığımız evin qapısında dayandı.
12 Ruh mənə dedi ki, tərəddüd etmədən onlarla gedim.
İmanlı qardaşlarımız olan bu altı nəfər də mənə qoşulub
həmin kişinin evinə girdik. 13 Bu adam bizə nəql etdi
ki, öz evində dayanan mələk görüb. Mələk ona demişdi:
"Yafoya adamlar göndər, Peter adlanan Şimonu çağırtdır.
14 Onun sənə deyəcəyi sözlərlə həm sən, həm də bütün
külfətin xilas olacaq". 15 Mən sözə başlayanda Müqəddəs
Ruh başlanğıcda bizim üstümüzə endiyi kimi onların da
üstünə endi. 16 Onda Rəbbin dediyi bu sözlər yadıma
düşdü: "Yəhya su ilə vəftiz etdi, amma siz Müqəddəs
Ruhla vəftiz olacaqsınız". 17 Beləliklə, Rəbb İsa Məsihə
iman edən bizlərə verdiyi eyni bəxşişi Allah onlara da
veribsə, mən kiməm ki, Allaha qarşı çıxam?» 18 Bu
sözləri eşidib hamı sakitləşdi və Allahı izzətləndirib dedi:
«Deməli, Allah başqa millətlərə də imkan yaratdı ki, tövbə
edib həyat tapsın». 19 Stefanın öldürülməsi ilə başlanan
təqib nəticəsində pərən-pərən düşən imanlılar Finikiya,
Kipr və Antakyaya qədər getdilər. Allahın kəlamını yalnız
Yəhudilərə dedilər. 20 Amma onların arasından bəzi Kiprli
və Kirenalılar Antakyaya gedib yunanca danışanlarla
da söhbətə başladılar. Onlara Rəbb İsa ilə bağlı Müjdəni
yayırdılar. 21 Rəbbin əli onların üzərində idi və bunun
nəticəsində xeyli insan iman gətirib Rəbbə tərəf döndü.
22 Bunların xəbəri Yerusəlimdəki cəmiyyətə çatdı və
Barnabanı Antakyaya göndərdilər. 23 O oraya çatanda
Allahın lütfünün bəhrəsini görüb sevindi. O hamını
həvəsləndirirdi ki, can-dildən Rəbbə bağlı qalsınlar. 24
Çünki özü Müqəddəs Ruhla və imanla dolu, xeyirxah

bir kişi idi. Bunun nəticəsində də böyük bir kütlə Rəbbə
iman gətirdi. 25 Sonra Barnaba Tarsusa gedib Şaulu
axtardı. 26 Onu tapan kimi Antakyaya gətirdi. Bir il
ərzində oradakı imanlılar cəmiyyətinə qoşulub bir yerdə
yığılaraq böyük bir kütləyə təlim öyrədirdi. Şagirdlər ilk
dəfə olaraq Antakyada məsihçi adlandırıldı. 27 Elə həmin
günlərdə Yerusəlimdən Antakyaya bəzi peyğəmbərlər
gəldi. 28 Bunlardan Aqab adlı biri qalxıb Ruhun təsiri
ilə bütün dünyada böyük bir aclıq olacağını bildirdi. Bu
aclıq Klavdinin hakimiyyəti dövrünə təsadüf olundu. 29
Şagirdlər qərara aldılar ki, hər biri gücü çatan qədər
Yəhudeyada yaşayan imanlı bacı-qardaşlarına yardım
göndərsin. 30 Bu qərara əməl edərək yardımları Barnaba
və Şaulun əli ilə cəmiyyət ağsaqqallarına göndərdilər.

12 O vaxtlar padşah Hirod cəmiyyətin bəzi üzvlərinə
zülm etməyə əl atdı. 2 Yəhyanın qardaşı Yaqubu qılıncdan
keçirib edam etdirdi. 3 Bundan Yəhudilərin razı qaldığını
görüb üstəlik Peteri də tutdurdu. Bunu Mayasız Çörək
bayramı vaxtında etdi. 4 O, Peteri yaxalatdırıb zindana
saldırdı; onu hər birində dörd nəfər olmaqla dörd əsgəri
dəstəyə nəzarət altında saxlanmaq üçün təslim etdi.
Niyyətində tutmuşdu ki, Pasxa bayramından sonra xalq
qarşısında onun məhkəməsini keçirsin. 5 Peter buna görə
zindanda saxlanılırdı. Lakin imanlılar cəmiyyəti ciddi-
cəhdlə onun üçün Allaha dua edirdi. 6 Peter Hirodun ona
məhkəmə quracağı günün əvvəlki gecəsi iki əsgər arasında
bir cüt zəncirə bağlanmış halda yatırdı. Qarovulçular
da qapıda dayanıb zindanın təhlükəsizliyini qoruyurdu.
7 Qəflətən Rəbbin bir mələyi göründü. Zindanın otağı

işıqlandı. Mələk Peterin böyrünə vurub onu oyatdı və
dedi: «Tez ol, qalx». O andaca Peterin biləklərindəki
zəncirlər düşdü. 8 Mələk ona dedi: «Qurşağını bağla,
çarığını geyin». Peter belə də etdi. Mələk yenə dedi:
«Üst paltarını geyin, ardımca gəl». 9 Peter onun ardınca
düşərək bayıra çıxdı. Amma mələyin etdiyinin həqiqi
olduğunu başa düşmürdü, elə bilirdi ki, bir görüntü
görür. 10 Birinci, ikinci qarovulçunun yanından keçərək
şəhərə açılan dəmir darvazaya çatdılar. Onların qarşısında
darvaza öz-özünə açıldı. Onlar çıxıb küçə uzunu getdilər.
Birdən mələk Peterdən ayrıldı. 11 O andaca özünə gələn
Peter dedi: «İndi əminliklə başa düşdüm ki, Rəbb Öz
mələyini göndərib məni Hirodun əlindən və Yəhudi
xalqının gözlədiyi bütün bəlalardan qurtardı». 12 Peter
bunları dərk edəndə Mark adlanan Yəhyanın anası
Məryəmin evinə getdi. Orada xeyli adam yığılıb dua
edirdi. 13 Peter həyət qapısını döyməyə başladı və Roda
adlı bir qarabaş eşidib qapıya getdi. 14 Qız Peteri səsindən
tanıdı və sevincindən qapını belə, açmadan yenə evə
qaçdı. Oradakılara xəbər verdi ki, Peter qapıda dayanıb.
15 Onlar isə belə dedilər: «Dəli olmusan?» Amma qız
dediyinin üstündə durdu. Belə olanda dedilər: «Yəqin
onu qoruyan mələkdir». 16 Peter isə dayanmadan qapını
döyürdü. Qapını açıb onu görəndə mat qaldılar. 17 Peter
əli ilə susmaq işarəsi verərək Rəbbin onu necə zindandan
çıxardığını nəql etdi. Sonra «bu xəbəri Yaquba və o
biri qardaşlara da çatdırın» deyərək onlardan ayrılıb
başqa yerə getdi. 18 Səhər açılanda əsgərləri böyük bir
vahimə bürüdü. Bir-birlərindən soruşdular: «Bəs Peter

necə oldu?» **19** Hirod onu axtartdı. Tapa bilməyəndə
isə qarovulçuları sorğu-suala çəkdirəndən sonra edam
edilmələrinə əmr verdi. Bundan sonra Hirod Yəhudeyadan
Qeysəriyyəyə yollandı və orada qaldı. **20** Hirod Sur və
Sidon əhalisinə qarşı hiddətindən alışıb-yanırdı. Onlar
birlikdə onun yanına gəlib sarayın məişət işləri üzrə
müdiri Blastı öz tərəflərinə çəkərək sülh istədiklərini
bildirdilər. Çünki onların ölkəsi padşahın ölkəsindən
gələn ərzaqdan asılı idi. **21** Təyin olunan gündə şahlıq
libasını geyən Hirod hökm kürsüsünə oturaraq Sur və
Sidonlulara müraciət etdi. **22** Camaat qışqırmağa başladı:
«Bu bir insanın səsi deyil, bir allahın səsidir!» **23** O anda
Rəbbin bir mələyi Hirodu vurdu. Çünki izzəti Allaha
vermədi. Onu daxildən qurdlar yedi və canı çıxdı. **24**
Allahın kəlamı isə yayılırdı və təsiri artırdı. **25** Barnaba və
Şaul Yerusəlimdəki xidmətlərini yerinə yetirəndən sonra
Mark adlanan Yəhyanı özləri ilə götürüb geri qayıtdılar.

13 Antakyadakı cəmiyyətdə peyğəmbərlər və müəllimlər
var idi: Barnaba, Niger adlanan Şimeon, Kirenalı Luki,
hökmdar Hirodun süd qardaşı Menaxem və Şaul. **2** Bu
adamlar Rəbbə xidmət edib oruc tutarkən Müqəddəs
Ruh onlara dedi: «Barnaba ilə Şaulu Mənim tapşırdığım
iş üçün ayırın». **3** Beləliklə, oruc tutub dua etdikdən
sonra Barnaba ilə Şaulun üzərinə əllərini qoydular və
onları yola saldılar. **4** Müqəddəs Ruhun əmri ilə yola
çıxan Barnaba və Şaul Selevkiyaya getdilər və oradan da
gəmi ilə Kiprə getdilər. **5** Salamisə çatanda Yəhudilərin
sinaqoqlarında Allahın kəlamını bəyan etməyə başladılar.
Yəhya isə onların köməkçisi idi. **6** Adanı başdan-başa

gəzərək Pafosa çatdılar. Orada Baryeşu adlı bir Yəhudi
cadugər və yalançı peyğəmbərə rast gəldilər. 7 Baryeşu
vali Sergi Paula yaxın adam idi. Ağıllı kişi olan vali
Barnaba ilə Şaulu çağırtdırıb Allahın kəlamına qulaq
asmaq istədi. 8 Lakin adı cadugər mənasını verən Elima,
yəni Baryeşu buna qarşı çıxaraq valini imandan azdırmağa
çalışırdı. 9 Amma Müqəddəs Ruhla dolan Şaul, yəni
Paul gözlərini Elimaya dikib 10 dedi: «Ey iblis oğlu,
ürəyin hər cür hiylə və fırıldaqla doludur. Ey salehliyə
tamamilə düşmən kəsilən, Rəbbin haqq yolunu əyri
qələmə verməkdən əl çəkməyəcəksənmi? 11 İndi isə
bax, sənin üstünə Rəbbin əli gəlir. Kor olacaqsan, bir
müddət gün işığı görməyəcəksən». O anda həmin adamın
üzərinə bir duman, bir qaranlıq çökdü. Ora-bura gəzərək
kimisə axtarırdı ki, onun əlindən tutub yol göstərsin.
12 Olanları görən vali Rəbbin təliminə təəccübləndi və
iman etdi. 13 Paulla yanındakılar Pafosdan yelkən açıb
Pamfiliya bölgəsindəki Perge şəhərinə çatdı. Yəhya isə
onlardan ayrılıb Yerusəlimə qayıtdı. 14 Onlar yollarına
davam edib Pergedən Pisidiyada olan Antakyaya çatdılar.
Şənbə günü sinaqoqa girib oturdular. 15 Qanunun və
Peyğəmbərlərin yazılarının oxunmasından sonra sinaqoq
rəisləri onları çağırtdırıb dedilər: «Qardaşlar, xalqa
ürəkləndirici müraciətiniz varsa, buyurub deyin». 16 Paul
ayağa qalxıb diqqəti cəlb etmək üçün əlini qaldıraraq
dedi: «Ey İsraillilər və Allahdan qorxanlar, qulaq asın. 17
Bu xalqın, yəni İsraillilərin səcdə etdiyi Allah bizim ata-
babalarımızı seçdi və Misirdə – qürbət eldə yaşadıqları
müddət ərzində onları böyük bir millət etdi. Sonra

əlini uzadıb onları Misirdən çıxartdı. **18** Qırx ilə yaxın
səhrada qaldıqları müddət ərzində onlara dözdü. **19**
Kənan torpağında yaşayan yeddi milləti qırandan sonra
bu millətlərin torpaqlarını irs olaraq İsrail xalqına verdi.
20 Bütün bunlar təqribən dörd yüz əlli ili əhatə etdi.
Sonra Allah onlar üçün hakimlər yetirdi. Bu, peyğəmbər
Şamuelin dövrünə qədər davam etdi. **21** Xalq padşah
istəyəndə isə Allah Binyamin qəbiləsindən olan Qiş oğlu
Şaulu onlar üçün padşah təyin etdi. O, qırx il padşahlıq
etdi. **22** Onu aradan götürəndən sonra Allah Davudu
ucaldıb onların üzərində padşah etdi və onun barəsində
şəhadət etdi: "Öz ürəyimə yatan adam olaraq Yessey oğlu
Davudu tapdım və o Mənim bütün istədiklərimi yerinə
yetirəcək". **23** Allah Öz vədinə sadiq qalıb bu adamın
soyundan olan Xilaskar İsanı İsrailə göndərdi. **24** İsanın
gəlişindən əvvəl Yəhya bütün İsrail xalqına vəz etmişdi ki,
tövbə edib vəftiz olunsunlar. **25** Yəhya işini qurtararkən
dedi: "Məni kim sayırsınız? O Şəxs mən deyiləm. Məndən
sonra O gəlir. Mən Onun ayağındakı çarığını açmağa
belə, layiq deyiləm". **26** Qardaşlar, ey İbrahimin nəslinin
övladları və aranızda olan Allahdan qorxanlar, bu xilas
sözü bizə göndərilib. **27** Çünki Yerusəlim əhalisi və onların
rəhbərləri İsanı tanımadı. Beləliklə, Onu mühakimə
etməklə hər Şənbə günü oxunan peyğəmbərlərin sözünü
yerinə yetirdilər. **28** Onda ölümə layiq heç bir təqsir
tapmasalar da, Pilatdan Onun edam olunmasını tələb
etdilər. **29** Onun barəsində yazılanların hamısını tam
yerinə yetirəndən sonra Onu çarmıxdan düşürüb qəbirə
qoydular. **30** Lakin Allah Onu ölülər arasından diriltdi. **31**

İsa xeyli günlər ərzində daha əvvəl Qalileyadan Onunla
Yerusəlimə gələnlərə göründü. Bu adamlar indi Onun
barəsində xalq üçün şahiddir. **32** Biz indi sizə bu Müjdəni
bəyan edirik: ata-babalarımıza verilən vəd həyata keçib,
33 Allah İsanı diriltməklə bu vədi onların övladları olan
bizlər üçün yerinə yetirib. İkinci məzmurda belə yazılıb:
"Sən Mənim Oğlumsan, Mən bu gün Sənə Ata oldum". **34**
Allah Onu ölülər arasından dirildərək heç vaxt çürüməyə
qoymayacaq. Ona görə demişdi: "Davuda vəd etdiyim
sadiq məhəbbəti sizə göstərəcəyəm". **35** Buna görə də
başqa yerdə belə deyir: "Mömin insanını çürüməyə
qoymazsan". **36** Davud öz müasirlərinə Allahın iradəsinə
müvafiq xidmət edəndən sonra vəfat etdi. O da ataları ilə
uyudu və cəsədi çürüyüb-getdi. **37** Amma Allahın diriltdiyi
İnsanın cismi çürümədi. **38** Bununla da, ey qardaşlar,
bilin ki, bu İnsan vasitəsilə günahların bağışlanması
sizə elan edilir. Belə ki Musanın Qanununa görə saleh
sayılmamanızın səbəblərinin heç birinə baxmayaraq,
39 iman edən hər kəs bu İnsanda saleh sayılacaq. **40**
Ehtiyatlı olun ki, Peyğəmbərlərin dedikləri baş verməsin:
41 "Baxın, siz ey xor baxanlar, Mat qalın və yox olun.
Sizin vaxtınızda elə işlər görəcəyəm ki, Sizə danışsaydılar,
inanmazdınız"». **42** Paulla Barnaba sinaqoqdan çıxarkən
camaat onlardan xahiş etdi ki, gələn Şənbə günü yenə də
bu mövzudan danışsınlar. **43** Sinaqoqda olan camaat çıxıb
gedəndən sonra xeyli Yəhudi və Yəhudi dinini qəbul edən
möminlər Paul və Barnabanın ardınca getdilər. Onlar da
bu adamlarla söhbətlər edir və Allahın lütfündə dönməz
olsunlar deyə onlara öyüd-nəsihət verirdilər. **44** Növbəti

Şənbə Rəbbin kəlamına qulaq asmaq üçün demək olar
ki bütün şəhər əhalisi toplaşmışdı. 45 İzdihamı görən
Yəhudiləri qısqanclıq bürüdü və Paulun nitqinin əleyhinə
qalxıb ona böhtan atdılar. 46 Paulla Barnaba isə cəsarətlə
dedilər: «Allahın kəlamı əvvəlcə sizə bəyan olunmalı idi.
Sizin ondan imtina etdiyiniz və özünüzü əbədi həyata
layiq görmədiyiniz üçün biz indi başqa millətlərə üz
tuturuq. (aiōnios g166) 47 Çünki Rəbbin bizə əmri belə
idi: "Səni millətlərə nur etmişəm ki, Xilası dünyanın
ən uzaq yerlərinə yayasan"». 48 Başqa millətlərdən
olanlar bunu eşidərkən sevinirdilər və Rəbbin kəlamını
izzətləndirirdilər. Əbədi həyat üçün təyin olunanların
hamısı iman gətirdi. (aiōnios g166) 49 Beləliklə, Rəbbin kəlamı
bütün bölgəyə yayıldı. 50 Amma Yəhudilər hörmətli,
mömin qadınları və şəhərin nüfuzlu adamlarını təşvişə
saldılar. Onlar da Paulla Barnabanı təqib edib o bölgədən
qovdular. 51 Buna görə də Paulla Barnaba ayaqlarının
tozunu onların üstünə çırpıb Konyaya getdilər. 52
Şagirdlər isə sevinc və Müqəddəs Ruhla doldular.

14 Konyada Paulla Barnaba Yəhudilərin sinaqoquna
birlikdə daxil olub elə danışdılar ki, həm Yəhudilərdən,
həm də Yunanlardan ibarət böyük kütləni imana
gətirdilər. 2 Amma inanmayan Yəhudilər başqa
millətlərdən olanları qızışdıraraq onları imanlıların
əleyhinə qaldırdılar. 3 Xeyli vaxt orada qalan Paulla
Barnaba cəsarətlə Rəbb haqqında danışırdı. Rəbb isə
onlara əlamət və xariqə göstərmək gücünü verməklə
Öz lütfü barədə kəlamı təsdiqlədi. 4 Amma şəhər
əhalisi iki hissəyə bölündü. Bəziləri Yəhudilərin, bəziləri

isə həvarilərin tərəfini saxladı. **5** Yəhudilərlə başqa
millətlərdən olanlar və onların rəhbərləri həvariləri
təhqir edərək daşqalaq etmək üçün bir sui-qəsd hazırladı.
6 Bundan xəbər tutan bu həvarilər Likaoniyanın Listra
ilə Derbe şəhərlərinə və oranın ətraf yerlərinə qaçdılar.
7 Orada da Müjdəni yaydılar. **8** Listrada ayaqlarından
şikəst olan bir kişi var idi. Bu adam anadangəlmə əlil
idi, heç vaxt yeriməmişdi. **9** O, Paulun dediklərinə qulaq
asırdı. Ona göz qoyan Paul gördü ki, sağalacağına imanı
var. **10** Ona görə bərkdən dedi: «Qalx, ayaq üstə dur!» Bu
adam yerindən atılıb yeriməyə başladı. **11** Camaat Paulun
etdiyini görəndə haray salıb Likaoniya dilində dedi:
«Tanrılar insan şəklində yanımıza gəlib!» **12** Barnabaya
Zevs, Paula isə aparıcı natiq olduğuna görə Hermes
dedilər. **13** Şəhərin qarşısında yerləşən Zevs məbədinin
kahini şəhər darvazalarına buğalar və çələnglər gətirdi.
O, camaatla birgə qurban kəsmək istədi. **14** Amma
həvarilər – Barnaba ilə Paul bunu eşidən kimi paltarlarını
cırdılar və izdihamın içinə girib haray çəkdilər: **15** «Ay
ağalar, niyə belə edirsiniz? Biz də sizin kimi insanıq,
eyni varlığıq. Sizə Müjdə gətirmişik. Əl çəkin bu boş
şeylərdən. Yeri, göyü, dənizi və bunların içindəki hər
şeyi yaradan, var olan Allaha tərəf dönün. **16** O, əvvəlki
nəsillərin dövründə yaşayan bütün millətlərə öz yolları
ilə getməyə izin verdi. **17** Lakin yenə də Özünü şahidsiz
qoymadı. Sizə yaxşılıq edərək göydən yağışlar yağdırır,
cürbəcür məhsullar yetişdirən fəsillər bəxş edir, sizi
yeməklə doydurur və ürəyinizi sevincə qərq edir». **18** Bu
sözlərlə camaatın onlara qurban kəsməsinin qarşısını

bir çətinliklə aldılar. 19 Antakya və Konyadan bəzi
Yəhudilər gəlib xalqı öz tərəfinə çəkərək Paulu daşqalaq
etdilər. Elə bildilər ki, Paul ölüb, onu şəhərdən kənara
sürüdülər. 20 Şagirdlər ətrafına yığılanda isə Paul ayağa
qalxıb şəhərə qayıtdı. Ertəsi gün isə Barnaba ilə birlikdə
Derbeyə getdi. 21 O şəhərdə də Müjdə yayıb xeyli şagird
hazırladılar. Paulla Barnaba daha sonra Listraya, Konyaya
və Pisidiyada olan Antakyaya qayıtdı. 22 Şagirdləri ruhən
möhkəmləndirdilər və imanda dönməz olsunlar deyə
onları həvəsləndirərək dedilər: «Allahın Padşahlığına
çox əziyyətlərdən keçərək girməliyik». 23 İmanlılar üçün
hər cəmiyyətdə ağsaqqallar seçərək dua və orucla onları
inandıqları Rəbbə əmanət etdilər. 24 Pisidiya bölgəsindən
keçərək Pamfiliyaya gəldilər. 25 Pergedə kəlamı yayandan
sonra Antalyaya getdilər. 26 Oradan gəmi ilə Suriyadakı
Antakyaya qayıtdılar. Onların indi yerinə yetirdikləri
xidmət üçün burada Allahın lütfünə əmanət edilmişdilər.
27 Oraya çatanda cəmiyyəti bir yerə yığıb Allahın onlar
vasitəsilə nə etdiyini, başqa millətlərə iman qapısını necə
açdığını söylədilər 28 və şagirdlərin yanında uzun müddət
qaldılar.

15 Yəhudeyadan gələn bəzi adamlar Antakyadakı
imanlı bacı-qardaşlara belə təlim öyrədirdi: «Əgər siz
Musanın qoyduğu adətə görə sünnət olmasanız, xilas
ola bilməzsiniz». 2 Paul və Barnaba bu adamlarla
çox çəkişib mübahisə etdi. Nəhayət qərara alındı
ki, Paulla Barnaba digər qardaşlardan bir neçəsini
götürərək Yerusəlimə gedib bu sualın müzakirəsi üçün
həvarilər və ağsaqqallarla görüşsünlər. 3 Beləliklə,

cəmiyyət tərəfindən göndərilənlər Finikiya və Samariya
bölgələrindən keçdilər. Başqa millətlərin Allaha tərəf
necə dönmələrini xəbər verə-verə oradakı bütün imanlı
bacı-qardaşları çox sevindirdilər. **4** Yerusəlimə çatanda
oradakı imanlılar cəmiyyəti və həvarilərlə ağsaqqallar
onları yaxşı qarşıladılar. Allahın onlar vasitəsilə etdiyi
hər şeyi danışdılar. **5** Amma farisey təriqətindən olmuş
bəzi imanlılar qalxıb belə dedilər: «Başqa millətlərdən
olanları sünnət etmək və onlara Musanın Qanununa
riayət etmələrini əmr etmək lazımdır». **6** Həvarilərlə
ağsaqqallar bu mövzunun müzakirəsi üçün toplaşdılar. **7**
Uzun-uzadı mübahisələrdən sonra Peter ayağa qalxıb
dedi: «Qardaşlar, bildiyiniz kimi Allah aranızdan çoxdan
bəri məni seçib ki, başqa millətlərdən olanlar Müjdəni
mənim dilimdən eşidib iman etsinlər. **8** İnsanın ürəyindən
xəbərdar olan Allah bizə verdiyi kimi Müqəddəs Ruhu
onlara da verməklə təsdiq etdi ki, onları qəbul edir. **9**
Onlarla bizim aramızda heç bir ayrı-seçkilik yaratmadı,
imanları ilə onların da ürəklərini təmizlədi. **10** Elə isə
nə bizim, nə də ata-babalarımızın gəzdirə bilmədiyi
boyunduruğu niyə bu şagirdlərin boynuna yükləyərək
Allahı sınağa çəkirsiniz? **11** Əksinə, inanırıq ki, biz də
Rəbb İsanın lütfü ilə xilas oluruq, onlar da». **12** Onda
bütün toplantı sakitləşdi və Barnaba ilə Paula qulaq
asmağa başladılar. Barnaba ilə Paul Allahın onlar vasitəsilə
başqa millətlər arasında göstərdiyi əlamət və xariqələrin
hamısını danışdı. **13** Onlar sözlərini yekunlaşdırandan
sonra Yaqub söz alıb dedi: «Qardaşlar, mənə qulaq asın!
14 Allah başqa millətlərdən Öz adı üçün bir xalq yaratmaq

məqsədi ilə onlara ilk dəfə necə nəzər salması barədə
Şimon izahat verdi. 15 Peyğəmbərlərin sözləri bunu
təsdiqləyir. Orada yazıldığı kimi: 16 “Bundan sonra
qayıdacağam, Davudun yıxılan çadırını bərpa edəcəyəm.
Onun dağılan yerlərini yenidən tikəcəyəm, Onu əvvəlki
halına salacağam, 17 Ona görə ki qalan insanlar – Mənim
adımla çağırılan bütün millətlər Rəbbi axtarsınlar. Bunları
qədimdən bəri məlum edən Rəbb belə deyir”. (aiōn g165)
19 Beləliklə, bu qərara gəlmişəm ki, başqa millətlərdən
Allaha tərəf dönənlərə maneçilik törətməməliyik. 20 Lakin
onlara yazmalıyıq ki, bütlərə təqdim olunub murdarlanan
qurbanların ətini, boğularaq öldürülən heyvanların
ətini və qan yeməsinlər; əxlaqsızlıqdan da özlərini uzaq
saxlasınlar. 21 Çünki qədim nəsillərin dövründən bəri
hər şəhərdə Musanın sözlərini vəz edənlər var və bu
sözlər hər Şənbə günü sinaqoqlarda oxunmaqdadır». 22
Buna görə bütün imanlılar cəmiyyəti ilə həvarilər və
ağsaqqallar razılığa gəldilər ki, öz aralarından adamlar
seçib Paul və Barnaba ilə birlikdə Antakyaya göndərsinlər.
İmanlı bacı-qardaşlar arasında rəhbərlik edən Barsabba
adlanan Yəhuda ilə Silanı seçdilər. 23 Onların əlinə bu
məktubu verib göndərdilər: «İmanlı qardaşlarınız olan biz
həvarilərlə ağsaqqallardan Antakya, Suriya və Kilikiyada
yaşayan, başqa millətlərdən olan bacı-qardaşlara salam!
24 Eşitdik ki, bizlərdən bəzi adamlar yanınıza gəlib sözləri
ilə sizi lərzəyə salaraq düşüncələrinizi qarışdırıblar. Lakin
bunu onlara biz tapşırmamışdıq. 25 Ona görə də aramızdan
bəzi adamları seçib sevimli dostlarımız Barnaba və Paulla
bərabər sizin yanınıza göndərməyi yekdilliklə qərara

aldıq. 26 Hər ikisi Rəbbimiz İsa Məsihin adı uğrunda canını
təhlükəyə atıb. 27 Qərarımıza müvafiq sizin yanınıza
Yəhuda ilə Silanı göndəririk ki, eyni şeyləri sizə şifahi
olaraq şərh etsinlər. 28 Müqəddəs Ruh və biz vacib olan bu
qaydalardan başqa sizin üstünüzə heç nəyi yükləməməyi
lazım bildik: 29 Bütlərə təqdim olunan qurbanların ətini,
boğularaq öldürülən heyvanların ətini və qan yeməyin;
əxlaqsızlıqdan da özünüzü uzaq saxlayın. Bunlardan
qaçsanız, düz edərsiniz. Salamat qalın». 30 Beləliklə,
adamlar yola düşüb Antakyaya getdilər və camaatı bir
yerə yığıb məktubu onlara verdilər. 31 İmanlılar ucadan
oxunan məktubun ürəkləndirici sözlərindən sevindilər.
32 İkisi də peyğəmbər olan Yəhuda və Sila bir çox
danışıqlar apararaq imanlı bacı-qardaşları ürəkləndirib
ruhən möhkəmləndirdilər. 33 Bir müddət orada qalandan
sonra onları göndərənlərin yanına qayıtmaq üçün bacı-
qardaşlar tərəfindən əmin-arxayın yola salındılar. 35
Paulla Barnaba Antakyada qalıb xeyli başqa adamla
birlikdə Rəbbin kəlamını öyrədərək Müjdəni yaydılar. 36
Bundan bir qədər sonra Paul Barnabaya dedi: «Rəbbin
kəlamını elan etdiyimiz bütün şəhərlərə qayıdıb imanlı
bacı-qardaşlara baş çəkək, hal-əhval tutaq». 37 Barnaba
istədi ki, Mark adlanan Yəhyanı da aparsınlar. 38 Amma
Paul Pamfiliyada onları atıb gedən, onlarla birlikdə işini
başa çatdırmayan adamı özləri ilə götürməyi məsləhət
bilmədi. 39 Onların arasında elə kəskin fikir ayrılığı oldu
ki, bir-birlərindən ayrıldılar. Barnaba Markı götürüb
Kiprə doğru yelkən açdı. 40 Paul isə Silanı seçdi və
imanlı bacı-qardaşlar tərəfindən Rəbbin lütfünə əmanət

ediləndən sonra yola çıxdı. **41** Onlar Suriya və Kilikiyanı
gəzib-dolaşdılar və cəmiyyətləri möhkəmləndirdilər.

16 Paul Derbe və Listraya gəldi. Listrada Timotey adlı
bir İsa şagirdi var idi. Onun anası imanlı bir Yəhudi,
atası isə Yunan idi. **2** Listra və Konyadakı imanlı bacı-
qardaşlar onun barəsində xoş sözlər deyirdi. **3** Timoteyi
özü ilə aparmaq istəyən Paul bu şəhərlərdəki Yəhudilərə
görə onu sünnət etdi. Çünki hamı onun atasının Yunan
olduğunu bilirdi. **4** Onlar şəhərbəşəhər gəzib-dolaşır,
Yerusəlimdəki həvarilərlə ağsaqqalların qərara aldığı
qaydaları imanlılara deyir və göstərirdi ki, bunlara riayət
etsinlər. **5** Beləliklə, cəmiyyətlər imanda güclənir və
sayı günbəgün artırdı. **6** Müqəddəs Ruh onlara imkan
vermədi ki, Asiya vilayətində kəlamı yaysınlar. Ona görə
də onlar Frigiya və Qalatiya ərazisini keçib getdilər. **7**
Misiya sərhədinə gələrkən Bitinyaya getməyə çalışdılar.
Amma İsanın Ruhu onlara izin vermədi. **8** Ona görə
Misiyadan keçib Troasa getdilər. **9** O gecə Paul bir görüntü
gördü. Makedoniyalı bir nəfər onun qarşısında durub
yalvarırdı: «Makedoniyaya gəl və bizə kömək et!» **10** Paul
bu görüntünü görəndən sonra Makedoniyaya getmək
üçün dərhal bir yol axtardıq. Bundan nəticə çıxartdıq ki,
Allah bizi orada Müjdə yaymaq üçün çağırır. **11** Troasdan
yelkən açıb birbaşa Samotraki adasına və ertəsi gün
isə Neapolisə gəldik. **12** Oradan Filipiyə keçdik. Bura
Makedoniya bölgəsində əhəmiyyətli bir şəhərdir, əhalisi
əsasən Romalılardır. Bu şəhərdə bir neçə gün qaldıq.
13 Şənbə günü şəhər darvazasından çıxıb çay kənarına
getdik. Elə bildik ki, Yəhudilər adətən oraya dua etmək

üçün yığılır. Oturduq, oraya yığılan qadınlarla söhbət
etməyə başladıq. **14** Bizə qulaq asanlar arasında Tiatira
şəhərindən tünd qırmızı parça satan, Allaha mömin olan
Lidiya adlı bir qadın var idi. Paulun sözlərinə qulaq asmaq
üçün Rəbb ona açıq ürək vermişdi. **15** Lidiya ev əhli ilə
bərabər vəftiz olunduqdan sonra bizi evinə dəvət edib
dedi: «Əgər siz məni Rəbbə sadiq bir insan kimi qəbul
edirsinizsə, gəlin, mənim evimdə qalın». O bizi buna razı
etdi. **16** Bir gün biz dua yerinə gedərkən falçılıq ruhuna
tutulan bir qarabaş qarşımıza çıxdı. Bu qız baxıcılıq
edərək öz ağalarına nə qədər qazanc gətirmişdi. **17** O,
Paulun və bizim ardımızca düşərək qışqıra-qışqıra deyirdi:
«Bu adamlar Allah-Taalanın qullarıdır. Sizə xilas yolunu
bildirirlər». **18** Bunu günbəgün təkrar etdi. Bu, Paulu
çox bezdirdi. Nəhayət, o çevrilib ruha dedi: «İsa Məsihin
adı ilə sənə əmr edirəm, bu qızdan çıx!» Ruh dərhal
qızdan çıxdı. **19** Qızın ağaları görəndə ki bu qazancdan
ümidləri kəsildi, Paulla Silanı tutub bazar meydanına
– rəhbərlərin qarşısına gətirdilər. **20** Onları hakimlərin
qarşısına çıxararaq dedilər: «Bu adamlar Yəhudidir.
Şəhərimizə qarışıqlıq salıblar. **21** Biz Romalılara qəbulu
və icrası qadağan olunan adətləri yayırlar». **22** Xalq da
Paulla Silanın əleyhinə çıxdı. Hakimlər əmr verdilər ki,
onların əyinlərindəki paltarları soyundurub dəyənəklə
döysünlər. **23** Onlara çox zərbə vurdular və sonra zindana
atdılar. Zindanın baş mühafizəçisinə əmr etdilər ki, onları
möhkəm nəzarət altında saxlasınlar. **24** Bu əmri alan
baş mühafizəçi onları zindanın xüsusi otağına aparıb
ayaqlarını kündəyə saldı. **25** Gecə yarısına yaxın Paulla

Sila dua edir və Allaha ilahilər oxuyurdu. Digər məhbuslar
da onlara qulaq asırdılar. 26 Birdən elə güclü zəlzələ oldu
ki, zindanın təməli belə, yerindən oynadı. Bir andaca
bütün qapılar açıldı, hamının zəncirləri töküldü. 27
Baş mühafizəçi oyanıb zindanın qapılarını açıq görəndə
qılıncını çəkib canına qəsd etmək istədi. Elə bildi ki,
məhbuslar qaçıb. 28 Amma Paul bərkdən qışqırıb dedi:
«Canına qıyma, hamımız buradayıq!» 29 Baş mühafizəçi
işıq gətirdib içəri qaçdı. Titrəyə-titrəyə Paul və Silanın
qarşısında yerə döşəndi. 30 Onları bayıra çıxararaq
soruşdu: «Ağalar, xilas olmaq üçün nə etməliyəm?» 31
Onlar dedilər: «Rəbb İsaya iman et, sən də, ev əhlin
də xilas olarsınız». 32 Sonra həm ona, həm də onun
ev əhlinə Rəbbin kəlamını bildirdilər. 33 Gecənin bu
vədəsində baş mühafizəçi onları götürüb yaralarını yudu.
Sonra həm özü, həm də ev əhli dərhal vəftiz oldu. 34
Paulla Silanı evinə aparıb onlar üçün süfrə açdı. Allaha
iman etdiklərinə görə o və bütün ev əhli şad oldular. 35
Səhər açılanda hakimlər yasavullar göndərib dedilər: «Bu
adamları azad et». 36 Baş mühafizəçi bu sözləri Paula
çatdırdı: «Hakimlər xəbər göndərdi ki, siz azad ediləsiniz.
İndi çıxın, arxayın gedin». 37 Amma Paul yasavullara
belə dedi: «Roma vətəndaşı ola-ola bizi məhkəməsiz
hamının qarşısında döyüb zindana atdılar. İndi bizi
gizli-gizli qovmaq istəyirlərmi? Belə şey ola bilməz!
Özləri gəlsin, bizi buradan çıxarsın!» 38 Yasavullar bu
sözləri hakimlərə çatdırdılar. Hakimlər Paulla Silanın
Roma vətəndaşı olduğunu eşidəndə qorxdular 39 və
gəlib onlardan üzr istədilər. Sonra onları bayıra çıxarıb

xahiş etdilər ki, şəhərdən çıxıb getsinlər. 40 Paulla Sila
zindandan çıxandan sonra Lidiyanın evinə getdilər. İmanlı
bacı-qardaşlarla görüşüb onları ruhlandırandan sonra
yola düşüb getdilər.

17 Onlar Amfipolis və Apolloniyadan keçərək Salonikə
gəldilər. Burada bir Yəhudi sinaqoqu var idi. 2 Paul
adətinə görə Yəhudilərin yanına gedib üç Şənbə dalbadal
onlarla Müqəddəs Yazılar üstündə mübahisə etdi, 3
şərh və sübut göstərdi ki, Məsihin əzab çəkərək ölüb
ölülər arasından dirilməsi lazım idi və dedi: «Sizə elan
etməkdə olduğum bu İsa Məsihdir!» 4 Yəhudilərdən
bəziləri, mömin Yunanların böyük bir hissəsi, bir çox
nüfuzlu qadınlar buna əmin oldu və Paulla Silaya qoşuldu.
5 Yəhudilərin buna paxıllığı tutdu. Meydana yığılan
camaatın içərisində olan bəzi şər adamlardan bir izdiham
toplayıb şəhərdə qarışıqlıq saldılar. Paulla Silanı xalqın
önünə çıxarmaq məqsədi ilə Yasonun evinə hücum etdilər.
6 Onları tapmayanda Yasonla bəzi imanlı qardaşları
sürüyə-sürüyə şəhər başçılarının qarşısına gətirib hay-
küy saldılar: «Dünyaya çaxnaşma salan bu adamlar gəlib
buraya da çıxdı. 7 Yason onları öz evinə qəbul edib.
Bunların hamısı qeysərin fərmanlarının əksinə gedib
deyir ki, İsa adlı başqa bir padşah var». 8 Bu sözləri
eşidən izdiham və şəhər başçıları lərzəyə düşdülər. 9
Nəhayət, başçılar təminat alaraq Yason və digərlərini
azad etdilər. 10 İmanlı bacı-qardaşlar isə gecə olan kimi
Paulla Silanı dərhal Veriya şəhərinə göndərdilər. Onlar
oraya çatarkən Yəhudilərin sinaqoquna getdilər. 11
Veriyadakı Yəhudilərsə Salonikdə olanlardan daha açıq

fikirli idi. Kəlamı böyük həvəslə qarşılayaraq hər gün
Müqəddəs Yazıları araşdırır, «Bu düzgün təlimdirmi?»
deyə yoxlayırdılar. **12** Beləliklə, onların arasından xeyli
adam, həmçinin çoxlu hörmətli Yunan qadınları və
kişiləri iman etdilər. **13** Lakin Salonikdəki Yəhudilər
Paulun Veriyada da Allahın kəlamını elan etdiyini biləndə
oraya getdilər və xalqı qızışdırıb lərzəyə saldılar. **14**
Bundan sonra imanlı bacı-qardaşlar Paulu dərhal dəniz
sahilinə gedən yolla göndərdilər. Sila ilə Timotey isə
Veriyada qaldı. **15** Paulu yola salanlar onu Afinaya qədər
ötürdülər. Sonra Paul onlara əmr verdi ki, geri qayıdıb
Sila ilə Timoteyi təcili surətdə onun yanına göndərsinlər.
16 Onları Afinada gözləyən Paul gördü ki, şəhər bütlərlə
doludur. Bundan ötrü onun ürəyi çox narahat oldu. **17**
Buna görə sinaqoqda Yəhudilərlə və mömin Yunanlarla,
hər gün bazar meydanında rastlaşdığı insanlarla mübahisə
edirdi. **18** Epikürçü və Stoist fəlsəfi cərəyanından olanların
bəziləri onunla mübahisəyə girişdi. Kimisi deyir: «Bu
boşboğaz nə demək istəyir?» Kimisi də deyir: «Deyəsən bu
yad allahların təbliğatçısıdır». Çünki Paul İsa və dirilmə
ilə bağlı Müjdəni yaymaqda idi. **19** Onlar Paulu götürüb
Areopaq məşvərətinə gətirdilər. Ondan soruşdular: «Sənin
yaydığın bu yeni təlimin nə olduğunu bilmək olarmı? **20**
Çünki qulağımız öyrəşmədiyi şeyləri bizə eşitdirirsən. İndi
bunların mənasını bilmək istəyirik». **21** Bütün Afinalılar
və şəhərdəki yadellilər vaxtlarını yalnız yeni fikirləri
söyləyərək və qulaq asaraq keçirirdilər. **22** Paul Areopaqın
qarşısına çıxıb belə söylədi: «Ey Afinalılar, sizin hər
cəhətdən çox pərəstişkar olduğunuzu görürəm. **23** Belə

ki mən ətrafda gəzəndə səcdəgahlarınıza diqqətlə nəzər
salarkən bir qurbangaha da rast gəldim ki, onun üstündə
yazılmışdı: “Naməlum Allaha məxsus”. Tanımadan ibadət
etdiyiniz bu Allahı sizə tanıtmaq istəyirəm. **24** Dünyanı və
onda mövcud olan hər şeyi yaradan, yerin-göyün Sahibi
olan Allah əllə tikilən məbədlərdə yaşamaz. **25** İnsan
əli ilə edilən xidmətə Onun ehtiyacı yoxdur, çünki hər
kəsə həyat, nəfəs və hər şeyi verən Odur! **26** Allah bütün
bəşəriyyətin millətlərini bir insandan yaratdı ki, bütün
yer üzərində yaşasınlar. Yaşamaq üçün onlara zaman və
məkan təyin etdi ki, **27** Onu axtarsınlar, yəni kor əllərini
sürtə-sürtə yol axtardığı kimi axtarıb Onu tapa bilsinlər.
Əslində Allah heç birimizdən uzaq deyil. **28** “Axı biz Onda
yaşayırıq, hərəkət edirik, mövcuduq”. Bəzi şairlərinizin
dediyi kimi: “Biz də Onun nəslindənik”. **29** Demək biz
Allahın nəslindən olduğumuza görə belə düşünmək olmaz
ki, İlahi Varlıq insan layihəsi və istedadı ilə yaranan qızıl,
gümüş yaxud daşdan düzəldilən bir şeyə bənzəyir. **30**
Allah cəhalət zamanlarında buna göz yumdu, amma indi
hər yerdə hamının tövbə etməsini insanlara əmr edir. **31**
Çünki Allah Öz seçdiyi Şəxs vasitəsilə dünyanı ədalətlə
mühakimə edəcəyi günü təyin edib. Onu ölülər arasından
diriltməklə hamının qarşısında bunu təsdiq edib». **32**
Ölülərin dirilməsi ilə bağlı sözləri eşidən kimi bəziləri
onu ələ saldı, kimisi də belə dedi: «Bu barədə səndən
bir daha eşitmək istəyirik». **33** Beləliklə, Paul onların
arasından çıxıb getdi. **34** Bir neçə insan isə ona qoşulub
iman gətirdi. Bunların arasında Areopaq üzvü Dionis,
Damaris adlı bir qadın və başqaları da var idi.

18 Bundan sonra Paul Afinadan çıxıb Korinfə getdi.
2 Orada Pontda doğulan Akila adlı bir Yəhudiyə rast
gəldi. O, arvadı Priskila ilə birlikdə İtaliyadan yenicə
gəlmişdi. Çünki Klavdi əmr vermişdi ki, Romada olan
bütün Yəhudilər oradan çıxsınlar. Paul onların yanına
getdi. **3** Onların peşəsi çadırçılıq idi və eyni peşə sahibi
olan Paul buna görə onların yanında qalıb çalışdı. **4**
Paul hər Şənbə günü sinaqoqda mübahisə edib həm
Yəhudiləri, həm də Yunanları inandırırdı. **5** Sila ilə
Timotey Makedoniyadan gələn kimi Paul özünü tamamilə
kəlama həsr etdi və Yəhudilərə İsanın Məsih olmasına
dair şəhadət edirdi. **6** Amma Yəhudilər onun əleyhinə
çıxaraq böhtan atmağa başlayan kimi Paul yaxasını çırpıb
onlara dedi: «Qanınız öz başınıza dönsün, mən bu işdə
təmizəm. Bundan sonra başqa millətlərdən olanların
yanına gedəcəyəm». **7** Paul oradan çıxdı, Allaha mömin
olan Titi Yust adlı bir nəfərin evinə getdi. Onun evi
sinaqoqa bitişik idi. **8** Sinaqoq rəisi Krisp bütün ev əhli
ilə birgə Rəbbə iman etdi. Korinflilərin bir çoxu Paulu
dinləyəndə iman gətirərək vəftiz oldu. **9** Bir gecə Rəbb
görüntüdə Paula dedi: «Qorxma, danış, susma. **10** Bax Mən
sənin ləyəm, heç kimin sənə pisliyi dəyməyəcək, çünki bu
şəhərdə xalqım çoxdur». **11** Paul orada il yarım qaldı və
dayanmadan xalqa Allahın kəlamını öyrətdi. **12** Axayya
valisi Qalliyo olan zaman Yəhudilər birləşərək Paula
hücum etdilər və onu valinin hökm kürsüsü qarşısına
çıxartdılar. **13** Belə dedilər: «Bu adam Allaha qeyri-
qanuni şəkildə ibadət etmək üçün insanları tovlayır». **14**
Paul danışmaq istəyirdi ki, Qalliyo Yəhudilərə dedi: «Ey

Yəhudilər, əgər ittihamınız bir haqsızlıq və yaxud ağır
cinayət işinə görə olsaydı, sizi səbirlə dinləməyi məsləhət
bilərdim. 15 Amma məsələlər bir təlimlə, bəzi adlarla
və sizin qanununuzla bağlı olduğu üçün bu işi özünüz
həll edin. Mən belə şeylərə hakimlik etmək istəmirəm».
16 Beləliklə, onları hökm kürsüsündən qovdu. 17 Hamı
sinaqoq rəisi Sosteni tutub hökm kürsüsünün qarşısında
döydü. Qalliyo isə bu hadisələrə əhəmiyyət vermədi. 18
Paul Korinfdə olan imanlı bacı-qardaşların yanında xeyli
gün qaldı və sonra onlarla vidalaşıb Priskila və Akila ilə
birgə Suriyaya getmək üçün yelkən açdı. O, Kenxreya
limanında saçını qırxdırmışdı, çünki bir əhd etmişdi.
19 Onlar Efesə çatanda Priskila ilə Akiladan ayrılaraq
sinaqoqa girdi və Yəhudilərlə mübahisə etməyə başladı.
20 Ondan xahiş edəndə ki burada daha bir müddət qalsın,
buna razı olmadı. 21 Amma onlarla vidalaşanda belə
dedi: «Allah qoysa, yenə yanınıza gələcəyəm». Sonra
Efesdən yelkən açıb getdi. 22 Qeysəriyyəyə çatandan
sonra Yerusəlimə gedərək imanlılar cəmiyyətinə baş
çəkdi və sonra oradan Antakyaya keçdi. 23 Bir müddət
orada qalandan sonra yola çıxdı. Qalatiya və Frigiya
bölgələrini gəzib dolaşaraq oradakı şagirdləri ruhən
möhkəmləndirdi. 24 Bu ərəfədə İsgəndəriyyədə doğulmuş
Apollo adlı bir Yəhudi Efesə gəldi. Onun yaxşı natiqliyi
var idi və Müqəddəs Yazıları çox yaxşı bilirdi, 25 Rəbb
yolunda da təhsil almışdı. O, ruhda alışıb-yanaraq danışır
və yalnız Yəhyanın vəftizindən xəbəri olduğu halda İsa
ilə bağlı həqiqətləri doğru öyrədirdi. 26 O, sinaqoqda
cəsarətlə danışmağa başladı. Ona qulaq asan Priskila ilə

Akila onu yanlarına çəkib Allah yolu barədə daha dəqiq
izahat verdilər. 27 Apollo Axayyaya getmək istəyəndə
bacı-qardaşlar onu həvəsləndirdilər və oradakı şagirdlərə
məktub yazdılar ki, onu yaxşı qarşılasınlar. Apollo oraya
çatanda Allahın lütfü ilə iman edənlərə çox kömək etdi.
28 Belə ki Müqəddəs Yazılarla İsanın Məsih olduğunu
sübuta yetirərək Yəhudilərin iddialarını açıq şəkildə və
güclü surətdə inkar edirdi.

19 Apollo Korinfdə olarkən Paul daxili bölgələrdən
keçərək Efesə gəldi və orada bir neçə şagirdlə rastlaşdı.
2 Onlara dedi: «İman etdiyiniz zaman Müqəddəs
Ruhu aldınızmı?» Onlar dedilər: «Müqəddəs Ruhun
mövcudluğundan belə, xəbərimiz yoxdur». 3 Paul
onlardan soruşdu: «Elə isə nəyə əsasən vəftiz oldunuz?»
Onlar cavab verdilər: «Yəhyanın vəftizinə əsasən». 4 Paul
dedi: «Yəhyanın etdiyi vəftiz tövbə ilə bağlı bir vəftiz
idi. Xalqı özündən sonra Gələnə, yəni İsaya iman etməyə
çağırdı». 5 Onlar bunu eşidən kimi Rəbb İsanın adı ilə
vəftiz oldular. 6 Paul əllərini onların üzərinə qoyanda
Müqəddəs Ruh onların üzərinə endi və onlar başqa
dillərdə danışmağa və peyğəmbərlik etməyə başladılar.
7 Onlar təxminən on iki kişi idi. 8 Sinaqoqa daxil olan
Paul cəsarətlə danışmağa başladı. Üç ay ərzində onlarla
mübahisələr aparır və Allahın Padşahlığı barədə onları
inandırırdı. 9 Bəziləri inadkar olub inanmaq istəmir
və xalqın qarşısında İsa yolunu pisləməyə başlayırdı.
Buna görə Paul onlardan ayrılıb şagirdlərini də götürüb
apardı. O, Tiranın mühazirə otağında hər gün mübahisələr
edirdi. 10 Bu vəziyyət iki il davam etdi. Nəhayət, istər

Yəhudi, istərsə də Yunan – bütün Asiya vilayəti əhalisi
Rəbbin kəlamını eşitdi. **11** Allah Paul vasitəsilə fövqəladə
möcüzələr yaradırdı. **12** Belə ki Paulun bədəninə toxunan
dəsmallar və belinə bağladığı önlüklər belə, götürülüb
xəstələrin üstünə qoyulanda insanların xəstəlikləri yox
olur, şər ruhlar çıxırdı. **13** Bəzi ətrafı gəzib-dolaşan Yəhudi
cindarlar da şər ruhlara əsir olanlara Rəbb İsanın adını
çəkərək deyirdilər: «Paulun vəz etdiyi İsanın adı ilə sizə
əmr edirəm!» **14** Yəhudilərin Skeva adlı başçı kahinin
yeddi oğlu bu işlə məşğul idi. **15** Bir dəfə şər ruh onlara
cavab verdi: «İsanı tanıyıram, Paul haqqında da hər şey
bilirəm. Bəs siz kimsiniz?» **16** Daxilində şər ruh olan adam
onların üstünə hücum çəkdi, hamısını təpiyinin altına
salaraq məğlub etdi. Belə ki onlar o evdən lüt-üryan və
yaralı halda qaçdılar. **17** Bu xəbər Efesdə yaşayan bütün
Yəhudilərə və Yunanlara çatdı. Hamısını bir vahimə
bürüdü və Rəbb İsanın adının nüfuzu böyüdü. **18** İman
edənlərin çoxu gəlib öz əməllərini açıq etiraf edirdi. **19**
Cadugərliklə məşğul olan bir dəstə insan da öz kitablarını
yığıb hamının qarşısında yandırdı. Kitablarının qiyməti
hesablananda məlum oldu ki, əlli min gümüş pula bərabər
idi. **20** Beləliklə, Rəbbin kəlamı qüdrətlə böyüyüb təsirini
artırırdı. **21** Bunlar baş verəndən sonra Paul qərara gəldi ki,
Makedoniya və Axayyadan keçərək Yerusəlimə getsin. O
dedi: «Oraya gedəndən sonra gərək Romanı da görəm». **22**
Xidmətçilərindən ikisini – Timoteylə Erastı Makedoniyaya
göndərərək özü bir müddət Asiya vilayətində qaldı. **23** O
ərəfədə İsa yolu ilə bağlı böyük bir qarışıqlıq yarandı.
24 Dimitri adlı bir zərgər gümüşdən ilahə Artemidanın

ev səcdəgahlarını düzəldirdi və sənətkarlara çoxlu gəlir
gətirirdi. **25** O, sənətkarları və bu cür işlə məşğul olanları
bir yerə toplayıb belə dedi: «Ay kişilər, bilirsiniz ki,
gəlirimiz bu işdən asılıdır. **26** Amma bu Paul deyir ki, əl
işi olan allahlar həqiqi allahlar deyil. Yalnız Efesdə deyil,
demək olar ki, bütün Asiya vilayətində nə qədər insanı
tovlayıb azdırdığını görmüsünüz və eşitmisiniz. **27** Onda
böyük bir təhlükə ilə üzləşirik. Bu həm bizim sənətimizin
nüfuzunu itirə bilər, həm də ulu ilahə Artemidanın
məbədini gözdən sala bilər. Bununla da bütün Asiya
vilayətinin və bütün dünyanın ibadət etdiyi Artemidanın
ululuğu heçə çıxar». **28** Oradakılar bunu eşidəndə bərk
hiddətləndilər və qışqıra-qışqıra dedilər: «Efes ilahəsi
Artemida uludur!» **29** Şəhər bir-birinə qarışdı. Xalq
Paulun yol yoldaşları olan Makedoniyalı Qayla Aristarxı
tutub sürüyərək birlikdə teatra doluşdu. **30** Paul istədi ki,
xalqın arasına girsin, amma şagirdlər onu buraxmadılar.
31 Hətta Paulun dostları olan Asiya vilayətinin sədrlərinin
bəziləri də ona xəbər göndərib yalvardı ki, teatra ayaq
basmasın. **32** Teatrdakı yığıncaqda aləm qarışmışdı, hər
ağızdan bir avaz gəlirdi. Onların çoxu isə bilmirdi ki,
buraya nə üçün gəlib. **33** Yəhudilər İsgəndəri qarşıya
çıxaranda izdihamın içərisindən bəziləri hadisəni onunla
əlaqələndirdi. O isə xalqın diqqətini cəmləşdirmək üçün
əlini qaldırdı və onların qarşısında özünü müdafiə etmək
istədi. **34** Amma xalq onun Yəhudi olduğunu biləndə
bir səslə iki saata yaxın «Efes ilahəsi Artemida uludur!»
deyə qışqırışdı. **35** İzdihamı sakitləşdirən şəhərin icra
məmuru dedi: «Ey Efeslilər, kim bilmir ki, Efes şəhəri

ulu Artemida məbədinin və göydən gələn heykəlinin
keşikçisidir? 36 Bunları heç kim inkar edə bilməz. Buna
görə sakit olmanız və fikirləşmədən bir iş görməməyiniz
lazımdır. 37 Buraya gətirdiyiniz adamlar nə məbədimizi
soydu, nə də ilahəmizi söydü. 38 Əgər Dimitrinin və onun
sənətkar dostlarının kimdən şikayəti varsa, məhkəmələr
açıqdır, valilər də var. Qoy bir-birlərini orada ittiham
etsinlər. 39 Sizin araşdıracağınız başqa hallar varsa,
bunun da qanuni bir yığıncaqda həll olması lazımdır.
40 Bugünkü hadisələrə görə üsyan qaldırdığımız üçün
ittiham olunmaq təhlükəsi qarşısındayıq. Biz bu səbəbsiz
iğtişaşa bəraət qazandıra bilmərik». 41 O bu sözləri
deyərək yığıncağı dağıtdı.

20 Hay-küy sakitləşəndən sonra Paul şagirdləri çağırıb
ruhlandırdı. Sonra onlarla vidalaşaraq Makedoniyaya
getmək üçün yola çıxdı. 2 O tərəfləri gəzib-dolaşaraq
imanlılarla çoxlu söhbətlər aparıb onları ruhlandırandan
sonra Yunanıstana getdi. 3 Orada üç ay qaldı və dəniz yolu
ilə Suriyaya getmək istəyirdi ki, ona qarşı Yəhudilərin
hazırladığı sui-qəsdə görə Makedoniya yolu ilə qayıtmaq
qərarına gəldi. 4 Pir oğlu Veriyalı Sopater, Saloniklilərdən
Aristarx və Sekund, Derbeli Qay, Timotey, Asiyalılardan
Tixik və Trofim onu müşayiət edirdi. 5 Bunlar bizdən
əvvəl gedib bizi Troasda gözlədilər. 6 Biz də Mayasız
Çörək bayramından sonra Filipidən dəniz yolu ilə beş
günə Troasa gələrək onlarla görüşdük. Orada yeddi gün
qaldıq. 7 Həftənin ilk günündə çörək bölmək üçün bir yerə
yığıldığımız zaman Paul camaatla söhbət apardı. Ertəsi
gün onlardan ayrılacaqdı, ona görə söhbəti gecə yarısına

qədər davam etdirdi. **8** Toplandığımız yuxarı mərtəbədəki
otaqda çoxlu çıraqlar yanırdı. **9** Eftik adlı bir yeniyetmə
pəncərədə oturmuşdu. Paul söhbəti uzadanda Eftiki dərin
yuxu apardı. Yuxuya gedən kimi o, üçüncü mərtəbədən
aşağı düşdü və yerdən onu qaldıranda o, ölü vəziyyətində
idi. **10** Paul aşağı enib yeniyetmənin üstünə əyildi və onu
qucaqlayaraq dedi: «Narahat olmayın, indi canı sağdır».
11 Təkrar yuxarı qalxıb çörək böldü və yemək yedi.
Gün doğana qədər onlarla uzun-uzadı söhbət aparandan
sonra oradan ayrıldı. **12** Oğlanı sağ-salamat apardılar
və bu hadisədən çox ruhlandılar. **13** Biz irəli gedərək
gəmiyə mindik və Assosa tərəf üzdük. Çünki Paulu oradan
götürməli idik. O, quru ilə getmək istədiyi üçün bunu belə
nizamlamışdı. **14** O bizi Assosda qarşılayanda onu gəmiyə
mindirdik və Mitiliniyə gəldik. **15** Oradan da dənizdən
üzərək səhəri gün Xios adasının qarşısına və bir gündən
sonra isə Samosa çatdıq. Ertəsi gün Miletə gəldik. **16**
Çünki Paul Asiya vilayətində vaxt itirməmək üçün Efesi
ötüb keçmək qərarına gəlmişdi. O tələsirdi ki, imkan
tapıb əllinci Gün bayramında Yerusəlimdə olsun. **17** Paul
Miletdən Efesə xəbər göndərərək cəmiyyət ağsaqqallarını
yanına çağırtdırdı. **18** Yanına gələndə onlara belə dedi:
«Asiya vilayətinə qədəm basdığım birinci gündən bəri
sizinlə olduğum dövrdən bu vaxta qədər özümü necə
apardığım sizə məlumdur. **19** Yəhudilərin qəsd-qərəzi
vasitəsilə sınaqlardan keçərkən Rəbbə tam itaətkarlıqla,
göz yaşı içində qulluq edirdim. **20** Xeyirli olan hər
şeyi sizə bəyan edərək istər açıq, istərsə də evdən-evə
gəzib-dolaşaraq təlim verməkdən çəkinmədim. **21** Həm

Yəhudiləri, həm də Yunanları tövbə edib Allaha tərəf
dönməyə və Rəbbimiz İsaya iman gətirməyə çağırdım. **22**
İndi də Ruhun təkidi ilə Yerusəlimə gedirəm və orada
başıma nə gələcəyini bilmirəm. **23** Lakin Müqəddəs
Ruh hər şəhərdə xəbərdarlıq edirdi ki, məni zəncirlər
və əziyyətlər gözləyir. **24** Öz canıma heç əhəmiyyət
vermirəm, onu qiymətləndirmirəm. Mənə kifayətdir
ki, yolumu – Rəbb İsanın mənə tapşırdığı kimi Allahın
lütfünü göstərən Müjdəni şəhadətetmə xidmətini başa
çatdırım. **25** İndi aranızda dolaşıb Padşahlıq barədə
vəz etdiyim sizlərdən heç biriniz mənim üzümü bir
də görməyəcək. **26** Ona görə bu gün bunu sizə bəyan
etmək istəyirəm ki, mən təmizəm, heç kimin qanına
bais olmamışam. **27** Çünki mən çəkinmədən Allahın
bütün iradəsini sizə çatdırmışam. **28** Həm özünüzə,
həm də Müqəddəs Ruhun sizi nəzarətçilər təyin etdiyi
bütün sürüyə diqqətlə baxın. Allahın Öz Oğlunun qanı
bahasına əldə etdiyi bu cəmiyyətini bəsləyin. **29** Bilirəm
ki, mən gedəndən sonra sürüyə rəhm etməyən yırtıcı
canavarlar aranıza soxulacaq. **30** Aranızdan təhrif edilmiş
sözlər deyən, şagirdləri özlərinin ardınca çəkmək istəyən
adamlar çıxacaq. **31** Buna görə oyaq olun. Üç il boyu,
fasiləsiz, gecə-gündüz göz yaşı tökərək hər birinizə necə
nəsihət verdiyimi yada salın. **32** İndi isə mən sizi Allaha və
Onun lütfü barədəki kəlamına əmanət edirəm. Bu kəlam
sizi inkişaf etdirib təqdis olunmuş bütün insanlar arasında
irsə qovuşdurmağa qadirdir. **33** Mən heç kimin nə qızılına,
nə gümüşünə, nə də pal-paltarına göz dikmişəm. **34** Siz
də bilirsiniz ki, bu əllər həm mənim, həm də mənimlə

olanların ehtiyaclarını təmin etdi. 35 Gördüyüm hər işdə
Rəbb İsanın "vermək almaqdan daha çox bəxtiyarlıq
gətirər" sözünü yaddan çıxarmayıb belə əmək sərf edərək
zəiflərə kömək etməyin vacibliyini sizə göstərdim». 36
Paul bu sözləri söyləyəndən sonra diz çöküb onlarla
birlikdə dua etdi. 37 Sonra hamısı ağlayaraq Paulun
boynuna sarıldı və onu öpdü. 38 Onlar ən çox «mənim
üzümü bir də görməyəcəksiniz» sözündən kövrəldilər.
Sonra onu gəmiyə qədər yola saldılar.

21 Onlardan ayrılıb dənizə çıxanda birbaşa Kosa getdik,
səhəri gün isə Rodosa, oradan da Pataraya keçdik. 2
Finikiyaya gedən bir gəmi tapdıq və ona minib dənizlə
getdik. 3 Kipri gördük və onun cənubundan keçdik. Suriya
istiqamətinə getdik və Sur şəhərində sahilə çıxdıq. Gəmi
yükünü orada boşaltmalı idi. 4 Orada şagirdləri axtarıb
tapdıq və yanlarında bir həftə qaldıq. Şagirdlər Ruhun
təsiri ilə Paula xəbərdarlıq etdilər ki, Yerusəlimə getməsin.
5 Amma oradakı günlərimiz başa çatanda bu şəhərdən
çıxıb yolumuza davam etdik. İmanlıların hamısı öz arvad-
uşaqları ilə bərabər bizi şəhərin kənarına qədər ötürdü və
sahildə diz çökərək dua etdik. 6 Bir-birimizlə vidalaşandan
sonra biz gəmiyə mindik, onlar da evlərinə qayıtdılar.
7 Surdan dəniz səyahətimizə davam edərək Ptolemaisə
gəldik və orada imanlı bacı-qardaşlara baş çəkib bir
gün yanlarında qaldıq. 8 Ertəsi gün onlardan ayrılıb
Qeysəriyyəyə gəldik. Yeddi köməkçidən biri olan müjdəçi
Filipin evinə gedib orada qaldıq. 9 Bu kişinin peyğəmbərlik
edən dörd subay qızı var idi. 10 Oraya çatandan bir neçə
gün sonra Yəhudeyadan Aqab adlı bir peyğəmbər gəldi.

11 O bizə yaxınlaşıb Paulun kəmərini götürüb öz əllərini
və ayaqlarını bağlayaraq dedi: «Müqəddəs Ruh belə
deyir: “Yəhudilər bu kəmərin sahibini Yerusəlimdə belə
bağlayıb başqa millətlərə təslim edəcəklər”». **12** Bu sözləri
eşidəndə həm biz, həm də oranın sakinləri Paula yalvardıq
ki, Yerusəlimə getməsin. **13** Buna cavab olaraq Paul belə
dedi: «Nə olub? Niyə ağlayıb ürəyimi sızladırsınız? Mən
Rəbb İsanın adı uğrunda Yerusəlimdə təkcə əl-ayağımın
bağlanmasına deyil, ölümə də hazıram». **14** Paulu razı
sala bilmədikdə «Qoy Rəbbin iradəsi olsun!» deyərək
susduq. **15** Bir müddət keçəndən sonra biz hazırlıq işlərini
görüb Yerusəlimə tərəf getdik. **16** Qeysəriyyədə yaşayan
şagirdlərin bəzisi də bizimlə birgə gəldi. Onlar bizi ilk
şagirdlərdən biri olan Kiprli Minasonun evinə apardı,
çünki biz onların evində qalacaqdıq. **17** Yerusəlimə
çatanda imanlı bacı-qardaşlar bizi sevinclə qarşıladılar.
18 Ertəsi gün Paulla birlikdə Yaqubu görməyə getdik.
Cəmiyyət ağsaqqallarının hamısı oraya yığılmışdı. **19**
Paul onlardan hal-əhval tutandan sonra öz xidməti ilə
əlaqədar olaraq Allahın başqa millətlər arasında gördüyü
işlərdən ətraflı məlumat verdi. **20** Bunları eşidəndə Allahı
izzətləndirdilər. Paula dedilər: «Görürsənmi, qardaş,
Yəhudilər arasında on minlərlə imanlı var və hamısı
Qanunun qeyrətini çəkir. **21** Onlar sənin barəndə xəbər
tutublar ki, başqa millətlər arasında yaşayan bütün
Yəhudilərə oğullarını sünnət etməyib adət-ənənələrimizə
görə yaşamamağı və Musadan dönməyi öyrədirsən. **22**
İndi nə edək? Mütləq sənin bura gəldiyini eşidəcəklər. **23**
Ona görə sənə dediklərimizə əməl et. Bizim aramızda əhd

edən dörd kişi var. **24** Bunları yanına al və onlarla birgə
paklanma mərasiminə qoşul. Başlarını qırxdırmaq üçün
qurban xərclərini sən çək. Bununla da hamı biləcək ki,
sənin haqqında eşitdikləri əsassızdır, sən də Qanuna riayət
edirsən. **25** Başqa millətlərdən olan imanlılara gəlincə, biz
qərara alıb onlara məktub vasitəsilə yazmışıq ki, bütlərə
təqdim olunan qurbanların ətini, boğularaq öldürülən
heyvanların ətini və qan yeməsinlər, həmçinin özlərini
əxlaqsızlıqdan saxlasınlar». **26** Bundan sonra Paul bu
dörd kişini yanına alıb ertəsi gün onlarla bərabər özünü
pak etdi. Sonra məbədə girərək paklanma dövrünün nə
vaxt qurtaracağını, hər birinin adına nə vaxt qurban
təqdim ediləcəyini elan etdi. **27** Yeddi günlük müddət
qurtarmaq üzrə Asiya vilayətindən olan Yəhudilər Paulu
məbəddə görəndə bütün izdihamı təşvişə salaraq onu
yaxaladılar **28** və qışqırdılar: «Ey İsraillilər, kömək edin!
Hər yerdə hər kəsə, xalqımıza, Qanuna və bu Müqəddəs
məkana qarşı təlim öyrədən adam budur. Həmçinin
məbədə bəzi Yunanları gətirərək bu Müqəddəs məkanı
murdarladı». **29** Bu Yəhudilər Efesli Trofimi əvvəllər
şəhərdə Paulun yanında gördükləri üçün elə bilirdilər
ki, onu Paul məbədə gətirib. **30** Bütün şəhər oyandı.
Camaat hər tərəfdən qaçıb-gələrək Paulu tutub məbəddən
bayıra sürüdü. Dərhal məbəd qapıları bağlandı. **31** Onlar
Paulu öldürməyə çalışırdılar ki, bütün Yerusəlimin təşvişə
düşməsi xəbəri Roma alayının minbaşısına çatdırıldı. **32**
Minbaşı dərhal yüzbaşılarla əsgərləri özü ilə götürərək
izdiham olan yerə qaçdı. Minbaşı ilə əsgərləri görən
camaat Paulu döyməyi dayandırdı. **33** O zaman minbaşı

yaxına gəlib Paulu tutdu və əmr etdi ki, onu qoşa zəncirlə
bağlasınlar. Sonra soruşdu: «Bu adam kimdir? Nə edib?»
34 İzdiham içində hər ağızdan bir avaz gəlir, qışqırışırdılar.
Hay-küydən minbaşı heç nə müəyyənləşdirə bilmədi,
ona görə Paulun qalaya aparılmasını əmr etdi. **35** Paul
pilləkəndə olanda xalq elə qızışmışdı ki, əsgərlər onu
əlləri üstündə aparmalı oldular. **36** Çünki izdiham onun
ardınca düşüb qışqırırdı: «Öldürün onu!» **37** Paul qalaya
gətirilməkdə ikən o, minbaşıdan soruşdu: «Səndən bir söz
soruşmaq olar?» Minbaşı dedi: «Sən Yunan dilini bilirsən?
38 Sən bu yaxınlarda iğtişaş yaratmağa başlayan dörd
min qatili səhraya aparan Misirli deyilsənmi?» **39** Paul
dedi: «Mən Yəhudiyəm, Kilikiyanın Tarsus şəhərindənəm,
məşhur bir şəhərin vətəndaşıyam. Rica edirəm, bu xalqa
bir neçə söz deməyə izin ver». **40** Minbaşı icazə verəndən
sonra Paul pilləkənlərin üstünə çıxıb diqqəti cəlb etmək
üçün xalqa əli ilə işarə etdi. Dərin sükut çökəndə İbrani
dilində danışmağa başlayaraq dedi:

22 «Qardaşlar və atalar, indi mənim özümü müdafiəmə
qulaq asın!» **2** Paulun onlarla ibranicə danışdığını
eşidəndə daha dərin sükut yarandı. Paul sözünə davam
etdi: **3** «Mən bir Yəhudiyəm, Kilikiyanın Tarsus şəhərində
doğuldum. Bu Yerusəlim şəhərində isə böyüyüb Qamlielin
yanında ata-babalarımızın Qanununa bağlı ciddi bir
təlim almışam. Hamınızın bu gün etdiyi kimi mən də
Allah naminə qeyrət çəkirdim. **4** İsa yolunda olanları
ölüncəyə qədər təqib edərdim və qadın-kişi bilmədən
onların əl-qolunu bağlayıb zindana salardım. **5** Mənim
dediklərim barədə baş kahin və bütün ağsaqqallar məclisi

də şəhadət edə bilər. Hətta mən onlardan Dəməşqdəki
soydaşlarımıza yazılmış bir məktub alaraq oradakı İsa
yolunda olanların əl-qolunu bağlayıb cəzalandırmaq
üçün Yerusəlimə gətirməyə gedirdim. **6** Mən günortaya
yaxın yolda, Dəməşqə yaxınlaşmaqda ikən birdən-birə
göydən böyük bir işıq ətrafımda parladı. **7** Mən yerə
yıxıldım və eşitdim ki, bir səs mənə belə deyir: "Şaul,
Şaul, niyə Məni təqib edirsən?" **8** Mən soruşdum: "Ey
Ağam, Sən kimsən?" Səs mənə dedi: "Mən sənin təqib
etdiyin Nazaretli İsayam". **9** Yanımdakılar işığı görsələr
də, mənimlə danışanın səsini eşitmədilər. **10** Mən dedim:
"Ya Rəbb, mən nə edim?" Rəbb mənə dedi: "Qalx,
Dəməşqə get, icra etməyin üçün təyin edilən hər şey
orada sənə deyiləcək". **11** O işığın parlaqlığından gözlərim
tutuldu. Yanımda olanlar əllərimdən tutub məni Dəməşqə
apardılar. **12** Orada Xananya adlı bir mömin kişi var
idi. Bu adam Qanuna əməl edir və o şəhərdə yaşayan
Yəhudilər arasında hörmət sahibi idi. **13** O mənim yanıma
gəlib dedi: "Qardaşım Şaul, qoy gözlərin açılsın". Dərhal
gözlərim açıldı və onu gördüm. **14** O mənə dedi: "Ata-
babalarımızın Allahı səni seçdi ki, Onun iradəsini biləsən
və Saleh Olanı görüb ağzından bir səs eşidəsən. **15**
Çünki görüb-eşitdiklərini bütün insanlara yayaraq Onun
üçün şəhadət edəcəksən. **16** İndi nə gözləyirsən? Qalx,
vəftiz ol və Onun adını çağıraraq günahlarını yu". **17**
Mən Yerusəlimə qayıdıb məbəddə dua etməkdə idim
ki, fikrimi bir görüntü apardı **18** və Rəbbi gördüm. O
mənə dedi: "Tez ol, dərhal Yerusəlimi tərk et, çünki
Mənim barəmdə etdiyin şəhadəti qəbul etməyəcəklər".

19 Mən dedim: “Ya Rəbb, bilirlər ki, mən sinaqoqdan-
sinaqoqa gedərək Sənə iman edənləri həbs edir və
döyürdüm. **20** Hətta Sənin uğrunda şəhid olan Stefanın
qanı töküləndə mən də orada idim. Edilənlərə razı olub
onu öldürənlərin üst geyimlərini qoruyurdum”. **21** Rəbb
də mənə dedi: “Get, Mən səni uzaqlara, başqa millətlərin
yanına göndərəcəyəm”». **22** Paula buraya qədər qulaq
asanlar bu sözdən sonra haray salıb dedilər: «Beləsini yer
üzündən silib-atmaq lazımdır! O yaşamağa layiq deyil!» **23**
Onlar belə hay-küy qopararaq paltarlarını yelləyib havaya
toz qaldıranda **24** minbaşı əmr etdi ki, Paulu qalaya
salsınlar. Onların niyə belə hay-küy qoparmalarının
səbəbini bilmək üçün onu qamçılatmaqla sorğuya çəkmək
istədi. **25** Onu qamçılatmaq üçün bağlayanda Paul
orada dayanan yüzbaşıya dedi: «Məhkum olmamış Roma
vətəndaşını qamçılatmağa icazəniz varmı?» **26** Yüzbaşı
bunu eşidən kimi minbaşının yanına gəlib xəbər verərək
dedi: «Nə edəcəksən? Bu adam Roma vətəndaşıdır».
27 Minbaşı Paulun yanına gəlib soruşdu: «De görək,
sən Roma vətəndaşısan?» Paul dedi: «Bəli». **28** Minbaşı
cavabında «mən nə qədər pula bu vətəndaşlığı əldə
etmişəm» dedi. Paul isə «amma mən doğulandan Roma
vətəndaşıyam» dedi. **29** Onu sorğuya çəkmək istəyənlər
dərhal onun yanından geri çəkildilər. Minbaşı qollarını
bağladığı Paulun Roma vətəndaşı olduğunu öyrənərkən
qorxdu. **30** Minbaşı ertəsi gün Yəhudilərin Paulu nədə
ittiham etdiklərini dəqiq öyrənmək istədi. Ona görə Paulu
azad etdi. Minbaşı əmr verdi ki, başçı kahinlərlə bütün

Ali Şura toplaşsın. Sonra Paulu aşağı endirib onların
qarşısına gətirdi.

23 Ali Şuranı diqqətlə nəzərdən keçirən Paul dedi:
«Qardaşlar, mən bu günəcən Allahın qarşısında təmiz
vicdanla yaşamışam». **2** Baş kahin Xananya Paulun
yanında duranlara əmr etdi ki, onun ağzından vursunlar.
3 Bundan sonra Paul ona dedi: «Ey üzü ağardılan divar,
səni Allah vuracaq! Həm oturub Qanuna əsasən məni
mühakimə edirsən, həm də Qanunu pozaraq məni döymək
üçün əmr verirsən». **4** Yanında duranlar ona dedilər: «Sən
Allahın baş kahinini söyürsən?» **5** Paul dedi: «Qardaşlar,
onun baş kahin olduğunu bilmirdim. Əlbəttə, "xalqın
başçısı barədə pis söz demə" deyə yazılıb». **6** Onların bir
hissəsinin sadukey, digər hissəsinin isə farisey olduğunu
bilən Paul Ali Şuraya nida etdi: «Ey qardaşlar, mən farisey
oğlu fariseyəm. Ölülərin dirilməsinə ümid bəslədiyim
üçün burada mühakimə olunuram». **7** Paulun bu sözündən
sonra fariseylərlə sadukeylər arasında çəkişmə başladı
və toplantı iki hissəyə ayrıldı. **8** Çünki sadukeylər iddia
edirlər ki, ölümdən dirilmə, mələk və ruh yoxdur. Əksinə,
fariseylər bunların hamısına inanırlar. **9** Toplantıda
böyük bir hay-küy yarandı. Farisey tərəfini tutan bəzi
ilahiyyatçılar qalxıb dava yaradaraq belə deyirdilər: «Bu
adamda heç bir günah görmürük. Nə olsun ki, onunla bir
ruh və yaxud mələk danışıb». **10** Çəkişmə o qədər qızışdı
ki, minbaşı onların Paulu parçalayacağından qorxdu.
O, əsgərlərə əmr etdi ki, aşağı enib Paulu zorla onların
arasından çıxararaq qalaya aparsınlar. **11** O gecə Rəbb
Paulun yanında dayanıb dedi: «Cəsarətli ol, Yerusəlimdə

Mənim haqqımda etdiyin şəhadəti Romada da etməyin
lazımdır». **12** Səhər açılanda Yəhudilər öz aralarında Paula
sui-qəsd hazırlayaraq and içdilər: «Əgər Paulu öldürməmiş
bir şey yeyib-içəriksə, lənətə gələk!» **13** Bu sui-qəsdə
qoşulanların sayı qırxdan artıq idi. **14** Bu adamlar başçı
kahinlərlə ağsaqqalların yanına gəlib belə dedilər: «Biz
qəti and içmişik: "Əgər Paulu öldürməmiş bir şey yeyib-
içəriksə, lənətə gələk!" **15** İndi siz Ali Şura ilə birgə guya
Paulun işinə daha dəqiq baxmaq istəyərək minbaşıdan
xahiş edin ki, onu yanınıza gətirsin. Paul buraya gəlməmiş
biz onu öldürməyə hazır olacağıq». **16** Lakin Paulun bacısı
oğlu onların pusqu qurduqlarını eşidib qalaya girdi və
Paula xəbər verdi. **17** Paul yüzbaşılardan birini yanına
çağırıb dedi: «Bu cavanı minbaşının yanına apar, ona
çatdırılası bir xəbəri var». **18** Yüzbaşı cavanı götürüb
minbaşının yanına apardı və dedi: «Məhbus Paul məni
çağırıb xahiş etdi ki, bu oğlanı sənin yanına aparım. Sənə
bir sözü var». **19** Minbaşı cavanın əlindən tutub bir tərəfə
çəkdi və soruşdu: «Mənə nə demək istəyirsən?» **20** Cavan
dedi: «Yəhudilər belə razılığa gəlib ki, guya Paulun işinə
daha dəqiq baxmaq istəyirlər, ona görə sabah səndən
onun Ali Şuraya gətirilməsini xahiş edəcəklər. **21** Amma
sən onların sözünə qulaq asma, çünki qırx nəfərdən
artıq kişi "Əgər Paulu öldürməmiş bir şey yeyib-içəriksə,
lənətə gələk!" deyə and içib pusquda gözləyir. Onlar
hazır dayanıb sənin razılığını gözləyirlər». **22** Minbaşı
ona belə tapşırdı: «Bunları mənə xəbər verdiyini heç
kimə demə». Sonra oğlanı evə göndərdi. **23** Minbaşı
yüzbaşılardan ikisini yanına çağırıb belə dedi: «Gecənin

üçüncü saatı Qeysəriyyəyə getmək üçün iki yüz piyada,
yetmiş atlı və iki yüz nizəçi hazırlayın. 24 Həmçinin
minmək üçün heyvanlar gətirin və Paulu sağ-salamat
vali Feliksə çatdırın». 25 Sonra bu cür məktub yazdı: 26
«Möhtərəm vali Feliksə Klavdi Lisiyadan salamlar! 27 Bu
kişini Yəhudilər tutub öldürmək istəyirdi. Mən biləndə ki
bu adam Roma vətəndaşıdır, özümü yetirib əsgərlərlə
onu xilas etdim. 28 Onu nədə təqsirləndirmələrini bilmək
üçün Yəhudilərin Ali Şurasının qarşısına çıxartdım. 29
Öyrəndim ki, onu özlərinin Qanunu ilə bağlı məsələlərdə
ittiham edirlər, amma ona ölüm yaxud həbsə layiq cəza
vermək üçün heç bir əsas yoxdur. 30 Mənə çatdırılanda ki
bu kişiyə qarşı bir sui-qəsd qurulub, dərhal onu sənin
yanına göndərdim. Onu ittiham edənlərin də şikayətlərini
sənə bildirmələrini əmr etdim». 31 Əsgərlər onlara
verilən əmrə əməl edərək gecə ikən Paulu götürüb
Antipatrisə apardılar. 32 Ertəsi gün atlıları Paulla birlikdə
yollarına davam etmək üçün ötürəndən sonra qalaya
qayıtdılar. 33 Atlılar Qeysəriyyəyə çatan kimi məktubu
valiyə verəndə Paulu da ona təslim etdilər. 34 Vali məktubu
oxuyandan sonra Paulun hansı vilayətdən olduğunu
soruşdu. Öyrənəndə ki Kilikiyadandır, 35 belə dedi: «Səni
ittiham edənlər gələndə sənin işinə baxacağam». Bundan
sonra əmr verdi ki, Paulu Hirod sarayında nəzarət altında
saxlasınlar.

24 Bundan beş gün sonra baş kahin Xananya, bəzi
ağsaqqallar və Tertul adlı bir vəkil Qeysəriyyəyə gəlib
Pauldan edilən şikayətləri valiyə çatdırdı. 2 Paul
çağırılanda Tertul onu ittiham etməyə başladı: «Möhtərəm

Feliks, sənin sayəndə uzun müddətdir ki, əmin-amanlıq
içində yaşamaqdayıq. Sənin uzaqgörənliyinlə bu millət
üçün keçirdiyin islahatları 3 hər yerdə, hər zaman
dərin minnətdarlıqla qəbul edirik. 4 Vaxtınızı çox
almaq istəmirəm. Rica edirəm, lütfkarlığınla bizi bir
qədər dinlə. 5 Bizim gəldiyimiz nəticəyə görə bu
kişi dünyanın hər yerində olan Yəhudilər arasında
iğtişaşlar salan bir araqarışdırandır. O, Nəsrani təriqətinin
başçılarındandır. 6 Bu insan hətta məbədi murdarlamağa
çalışdı, amma biz onu yaxaladıq. 7 Onu istintaq etsən,
bütün bu ittihamlarımızın doğru olduğunu özündən
öyrənə bilərsən». 9 Oradakı Yəhudilər də deyilənlərin
doğru olduğunu təsdiqləyərək bu işə qoşuldu. 10 Vali
Paula işarə verəndə o cavab verdi: «Bilirəm ki, sən
neçə illərdir bu millətin hakimisən. Buna görə sənin
qarşında özümü müdafiə etməyimə sevinirəm. 11 Sən
özün də öyrənə bilərsən ki, ibadət etmək məqsədi ilə
Yerusəlimə gedişimdən bu yana sadəcə on iki gün keçib.
12 Bu adamlardan heç biri görməyib ki, mən məbəddə,
sinaqoqlarda yaxud şəhərin hansısa bir yerində kiminləsə
mübahisə edim və yaxud camaatı təşvişə salım. 13 Bu anda
mənə qarşı etdikləri ittihamları sənin hüzurunda sübut
edə bilmirlər. 14 Lakin ata-babalarımızın Allahına onların
təriqət adlandırdığı İsa yolunun ardıcılı olaraq ibadət
etdiyimi sənin qarşında iqrar edirəm. Qanunda olan və
Peyğəmbərlərin kitablarında yazılan hər şeyə inanıram.
15 Eyni ilə bu adamların qəbul etdikləri kimi həm saleh,
həm də saleh olmayan insanların diriləcəyinə dair Allaha
ümid bəsləyirəm. 16 Bu məqsədlə mən istər Allah, istərsə

də insanların qarşısında hər zaman vicdanımın təmiz
olması üçün çalışıram. **17** Uzun illərdən sonra millətimə
yardım və hədiyyələr vermək üçün Yerusəlimə gəldim.
18 Bununla məşğul olarkən məni məbəddə paklanmış
olaraq tapdılar. Ətrafımda nə izdiham, nə də hay-küy
var idi. **19** Lakin Asiya vilayətindən bəzi Yəhudilər orada
idi. Onlar buraya – sənin hüzuruna gəlməli və məndən
şikayətləri varsa, ittihamlarını göstərməlidirlər. **20** Yaxud
özləri desinlər ki, Ali Şuranın qarşısında dayandığım vaxt
hansı haqsızlığı üzə çıxartdılar. **21** Onların qarşısında
dayananda nida edərək belə demişdim və yalnız bunda
mənim haqsız olduğumu hesab edə bilərlər: "Bu gün mən
ölülərin dirilməsi məsələsinə görə önünüzdə mühakimə
olunuram"». **22** İsa yolu barədə dəqiq məlumatı olan
Feliks bu işi təxirə salıb dedi: «İşiniz barədə minbaşı
Lisiya gələndən sonra qərarımı verəcəyəm». **23** Oradakı
yüzbaşıya əmr verdi ki, Paulu nəzarət altında saxlasın,
lakin sərbəstlik versin və ona xidmət edən dostlarına
maneçilik yaratmasın. **24** Bir neçə gün keçəndən sonra
vali Feliks Yəhudi arvadı Drusilla ilə birlikdə gəlib
Paulu çağırtdırdı və onun Məsih İsaya olan imanından
danışdıqlarına qulaq asdı. **25** Paul salehlik, nəfsə hakim
olma və gələcək mühakimədən söhbət edəndə Feliks
qorxuya düşdü və dedi: «Bəsdir, indi get, imkan olanda
yenə səni çağırtdıracağam». **26** Digər tərəfdən də Pauldan
rüşvət umurdu. Ona görə tez-tez Paulu yanına çağırtdırır
və onunla söhbət edirdi. **27** İki il keçəndən sonra Feliks
öz vəzifəsini Porki Festə təhvil verdi. Feliks Yəhudilərin
rəğbətini qazanmaq üçün Paulu həbsdə qoyub getdi.

25 Vilayətə çatandan üç gün sonra Fest Qeysəriyyədən
Yerusəlimə getdi. **2** Başçı kahinlərlə Yəhudilərin nüfuzlu
adamları Paulla bağlı şikayətlərini ona açıqladılar. **3** Onlara
bir yaxşılıq etsin deyə Festə yalvararaq Paulun Yerusəlimə
gətirilməsini xahiş etdilər, çünki onu öldürmək üçün yolda
pusqu qururdular. **4** Fest cavab verdi: «Paul Qeysəriyyədə
həbsdədir və tezliklə özüm də oraya gedəcəyəm. **5**
Aranızda səlahiyyəti olanlar mənimlə getsin və əgər
bu kişi haqsızlıq edibsə, onu ittiham etsin». **6** Fest
onların yanında səkkiz ya on gündən artıq qalmadı
və Qeysəriyyəyə qayıtdı. Ertəsi gün hökm kürsüsünə
çıxıb Paulun gətirilməsini əmr etdi. **7** Paul içəri girəndə
Yerusəlimdən gələn Yəhudilər onun ətrafını bürüdü və
onun barəsində dəlil-sübutsuz bir çox ağır ittihamlar irəli
sürdülər. **8** Paul «nə Yəhudilərin Qanununa, nə məbədə,
nə də qeysərə qarşı heç bir günah işlətməmişəm» deyərək
özünü müdafiə etdi. **9** Yəhudilərin rəğbətini qazanmaq
üçün Fest Paula belə dedi: «Bu iş üzrə mənim qarşımda
mühakimənin Yerusəlimdə olmasını istəyirsənmi?» **10**
Paul dedi: «Mən qeysərin hökm kürsüsünün qarşısında
dayanmışam. Mənim məhkəməm burada olmalıdır. Sən
özün də yaxşı bilirsən ki, Yəhudilərə qarşı heç bir
haqsızlıq etməmişəm. **11** Əgər haqsızlıq etmişəmsə, ölüm
cəzasına layiq bir iş tutmuşamsa, ölümdən qaçmıram.
Yox, əgər bunların ittihamları əsassızdırsa, məni onların
əlinə təslim etmək üçün heç kimin səlahiyyəti yoxdur.
Mən qeysərin məhkəməsinə müraciət etmək istəyirəm».
12 Fest öz məsləhət şurası ilə müşavirə keçirəndən
sonra cavab verdi: «Sən qeysərin məhkəməsinə müraciət

etmək istədiyin üçün qeysərin yanına gedəcəksən».
13 Bir neçə gündən sonra padşah Aqrippa ilə Berniki
Festi təbrik etmək üçün Qeysəriyyəyə gəldi. 14 Bir
müddət orada qaldılar. Fest bu ərəfədə Paulun işini
padşaha danışdı. O dedi: «Bir kişi var, Feliks onu məhbus
saxlayaraq gedib. 15 Yerusəlimdə olduğum ərəfədə
Yəhudilərin başçı kahinləri ilə ağsaqqalları onunla bağlı
şikayətlərini açıqladı və onu cəzalandırmağımı istədi.
16 Mən dedim ki, ittiham edilən şəxsi ittihamçılarla
üzləşdirmədən, ona edilən ittihamlara müdafiə imkanı
vermədən, onlara təslim etmək Romalıların adətinə xas
deyil. 17 Onlar mənimlə buraya toplananda heç bir
vaxt itirmədən ertəsi gün hökm kürsüsünə çıxıb bu
kişinin gətirilməsini əmr etdim. 18 Amma ittihamçılar
qalxıb danışanda mənim gözlədiyim cinayətlərin heç
biri ilə onu təqsirləndirmədilər. 19 Lakin onunla öz
dinləri barədə bir neçə məsələ qaldırdılar. Bunlar ölmüş
və Paulun iddiasına görə sağ olan İsa adlı bir şəxslə
bağlı məsələlərdir. 20 Bunları necə tədqiq edəcəyimdən
şübhələndiyim üçün ondan soruşdum ki, Yerusəlimə
gedib bu iş üçün orada mühakimə olmağa razıdır ya
yox. 21 Amma Paul imperatorun məhkəməsinə müraciət
etmək və bu olana qədər həbsdə qalmaq istədi. Mən də
onu qeysərin yanına göndərəcəyim zamanacan həbsdə
qalması barədə əmr verdim». 22 Aqrippa Festə dedi: «Bu
adama mən də qulaq asmaq istəyirəm». Fest dedi: «Sabah
qulaq asarsan». 23 Ertəsi gün Aqrippa ilə Berniki təntənəli
surətdə gəlib minbaşılar və şəhərin nüfuzlu şəxsləri ilə
birlikdə iclas otağına daxil oldular. Festin əmrinə əsasən

Paulu içəri gətirdilər. **24** Fest dedi: «Ey padşah Aqrippa və
burada bizimlə olan bütün cənablar, istər Yerusəlimdə,
istərsə də burada, bütün Yəhudi xalqının şikayət etdiyi bu
insanı görürsünüzmü? “Bu adam daha yaşamamalıdır!”
deyə Yəhudilər hay-küy salırdı. **25** Amma mən nəticəyə
gəldim ki, bu adam ölümə layiq heç bir iş görməyib. Lakin
imperatorun məhkəməsinə müraciət etmək istədiyinə
görə onu göndərmək qərarına gəldim. **26** Amma onun
barəsində qəti bir sözüm yoxdur ki, cənabıma yazam. Ona
görə də onu sizin qarşınıza, xüsusən, padşah Aqrippa,
sənin qarşına çıxarıram ki, bu işin istintaqından sonra
yazmağa sözüm olsun. **27** Çünki bir məhbusu imperatorun
qarşısına göndərəndə ona edilən ittihamları göstərməmək
mənə məntiqsiz göründü».

26 Aqrippa Paula dedi: «Özünü müdafiə edə bilərsən».
Onda Paul əl hərəkəti ilə özünü müdafiəyə başladı: **2**
«Padşah Aqrippa, Yəhudilərin məni ittihamlandırdığı
hər şeyə görə bu gün sənin hüzurunda özümü müdafiə
edəcəyim üçün özümü xoşbəxt sayıram. **3** Çünki
bütün Yəhudi adət-ənənələrinə və mübahisələrinə yaxşı
bələdsən. Ona görə rica edirəm, mənə səbirlə qulaq as.
4 Bütün Yəhudilər bilir ki, əzəldən, lap cavanlığımdan
bəri həm öz elimdə, həm də Yerusəlimdə necə həyat
sürmüşəm. **5** Məni əvvəldən tanıyırlar, bilirlər ki,
keçmişdə dinimizin ən ciddi təriqəti olan farisey təriqətinə
necə bağlı yaşayırdım. İstəsələr, bu barədə şəhadət edə
bilərlər. **6** İndi isə Allahın ata-babalarımıza verdiyi
vədin həyata keçməsinə ümid bağladığım üçün burada
dayanıb mühakimə olunuram. **7** Xalqımızın on iki qəbiləsi

də gecə-gündüz Allaha sidq ürəkdən ibadət edə-edə
həmin şeyə ümid bəsləyir. Ey padşah, Yəhudilər məni
bu ümidə görə ittiham edirlər. 8 Niyə Allahın ölüləri
diriltməsi aranızda inanılmaz bir şey sayılır? 9 Doğrusu,
mən buna əmin olmuşdum ki, Nazaretli İsanın adı
əleyhinə əlimdən gələni etməliyəm. 10 Yerusəlimdə də
bunu edirdim. Başçı kahinlərdən aldığım səlahiyyətə
əsasən nə qədər müqəddəsi zindanlara saldırdım və
edam olunanda onların əleyhinə səs verdim. 11 Bütün
sinaqoqları gəzib-dolaşaraq onları tez-tez cəzalandırır və
öz etiqadlarına küfr etməyə məcbur edirdim. Mən elə
dəli olmuşdum ki, onları ölkə xaricində olan şəhərlərdə
belə, təqib edirdim. 12 Bu iş üçün başçı kahinlərdən
aldığım səlahiyyət və tapşırıqla Dəməşqə tərəf yola
çıxdım. 13 Ey padşah, günorta vaxtı yol gedirdim ki,
göydən məni və yoldaşlarımı hər tərəfdən nurlandıran
günəşdən daha parlaq bir işıq gördüm. 14 Hamımız
yerə yıxıldıq. Bir səsin mənə İbrani dilində dediyini
eşitdim: "Şaul, Şaul, niyə Məni təqib edirsən? Bizin ucuna
təpik vurmaq sənə zərər verər". 15 Mən dedim: "Ey
Ağam, Sən kimsən?" Rəbb cavab verdi: "Mən sənin təqib
etdiyin İsayam. 16 Qalx ayağa və dur. Mən ona görə
sənə göründüm ki, səni xidmətçi və haqqımda gördüyün,
sənə göstərəcəyim şeylərin şahidi olmağa təyin edim.
17 Səni öz xalqından, həm də başqa millətlərin əlindən
qurtaracağam. Səni o millətlərin yanına göndərirəm
ki, 18 onların gözlərini açıb qaranlıqdan işığa, Şeytanın
hakimiyyətindən Allaha tərəf döndərəsən. Belə ki onlar
günahlarının bağışlanmasına və Mənə iman etməklə

təqdis olunanlar arasında irsə nail olsunlar”. **19** Buna görə
mən, ey padşah Aqrippa, bu səmavi görüntüyə itaətsizlik
etmədim. **20** Əvvəlcə Dəməşqin, sonra Yerusəlimin və
bütün Yəhudeya bölgəsinin əhalisini, başqa millətləri də
tövbə edib Allaha tərəf dönməyə və bu tövbəyə uyğun
tərzdə iş görməyə çağırdım. **21** Yəhudilər buna görə məni
məbəddə tutub öldürməyə cəhd göstərirdilər. **22** Amma
bu günə qədər Allah mənim dayağımda durdu və bunun
sayəsində burada durub böyükdən kiçiyə qədər hamıya
şəhadət edirəm. Mənim dediklərim peyğəmbərlərin və
Musanın əvvəlcədən xəbər verdiyi hadisələrdən başqa
bir şey deyil. **23** Onlar bildirib ki, Məsih əzab çəkəcək və
ölümdən dirilənlərin birincisi olacaq, həm Öz xalqına,
həm də başqa millətlərə nur doğduğunu elan edəcək».
24 Paul özünü bu cür müdafiə edəndə Fest bərkdən
dedi: «Paul, dəlilik edirsən, çox oxumaqdan başın xarab
olub». **25** Paul dedi: «Hörmətli Fest, mən dəlilik etmirəm,
həqiqəti və ağla batan sözləri danışıram. **26** Padşahın bu
barədə məlumatı olduğu üçün onunla cəsarətlə danışıram.
Əminəm ki, olanların heç biri padşahın nəzərindən
qaçmayıb. Çünki bu işlər künc-bucaqda görülən işlər
deyil. **27** Padşah Aqrippa, sən peyğəmbərlərə inanırsanmı?
Bilirəm ki, inanırsan». **28** Aqrippa Paula dedi: «Bu az
müddətdə məni də inandıraraq məsihçi edəcəksən?» **29**
Paul dedi: «İstər az, istər çox müddət olsun, Allahdan
istəyirəm ki, təkcə sən yox, bu gün mənə qulaq asan hər
bir adam bu zəncirlərdən başqa mənim kimi olsun!» **30**
Sonra padşah, vali, Berniki və onlarla birlikdə oturanlar
qalxdılar. **31** Bayıra çıxanda aralarında belə danışdılar:

«Bu adam ölümə yaxud həbsə layiq bir şey etmir». 32
Aqrippa da Festə dedi: «Bu adam qeysərin məhkəməsinə
müraciət etmək istəməsəydi, azad edilə bilərdi».

27 İtaliyaya doğru yelkən açmağa qərar verilində Paulu
və bəzi başqa məhbusları İmperator alayından Yuli
adlı bir yüzbaşıya təhvil verdilər. 2 Asiya vilayətinin
sahilindəki limanlara gedən bir Edremit gəmisinə minərək
dənizlə getdik. Salonikdən Makedoniyalı Aristarx da
yanımızda idi. 3 Ertəsi gün Sidona çatdıq. Paulla dost
kimi rəftar edən Yuli ona izin verdi ki, lazımi kömək
almaq üçün dostlarının yanına getsin. 4 Oradan yenə
dənizlə getdik. Küləklər bizə əks istiqamətdə əsdiyi
üçün Kipri külək tutmayan tərəfdən keçdik. 5 Dəniz
yolu ilə Kilikiya və Pamfiliyanı keçib Likiyanın Mira
şəhərinə gəldik. 6 Yüzbaşı orada İtaliyaya gedən bir
İsgəndəriyyə gəmisi tapıb bizi o gəmiyə mindirdi. 7
Xeyli gün aşağı sürətlə, çətinliklə üzərək Knid şəhərinin
qarşısına çatdıq. Külək bizə yol vermədiyi üçün Salmoni
burnundan dolanaraq Kritin külək tutmayan tərəfi ilə
getdik. 8 Sahil boyunca çətinliklə irəliləyərək Laseya
şəhəri yaxınlığındakı Gözəl Limanlar adlanan körfəzə
gəlib-çatdıq. 9 Xeyli vaxt itirmişdik, hətta oruc günü
də keçib-getmişdi. Artıq bu mövsümdə dəniz yolu ilə
getmək təhlükəli idi. Odur ki, Paul onlara xəbərdarlıq
edərək 10 dedi: «Ağalar, görürəm ki, bu səfər yalnız yük
və gəmiyə deyil, canımıza da çox ziyan və bəla gətirəcək».
11 Lakin yüzbaşı Paulun dediklərini dinləməkdənsə gəmi
sükançısının və sahibinin sözlərinə uydu. 12 Liman
qışlamaq üçün əlverişsiz idi. Buna görə gəmidəkilərin

əksəriyyəti oradan dənizə çıxıb imkan olarsa, Finiksə
çataraq qışı orada keçirmək qərarına gəldi; Finiks Kritdə
olan, cənub-qərbə və şimal-qərbə baxan bir liman idi. **13**
Cənubdan zəif bir külək əsməyə başlayanda gözlədikləri
anın gəldiyini zənn edərək lövbərləri çıxartdılar. Krit
sahili boyu üzərək irəlilədilər. **14** Amma çox keçmədi ki,
qurudan Evrakilon fırtınası qopdu. **15** Fırtınaya düşən
gəmi küləyə müqavimət göstərə bilmirdi, əlacsız qaldıq
və külək bizi aparırdı. **16** Qavda adlı kiçik bir adanın
külək zəif tutan tərəfinə düşəndə gəminin qayığını güclə
qurtara bildik. **17** Qayığı yuxarı çəkəndən sonra gəminin
kəndirlərini onun altından dolayıb bağlayaraq tədbir
gördülər. Sirt körfəzində saya oturmaqdan qorxub ləngəri
aşağı saldılar və gəmi sürüklənməyə başladı. **18** Fırtına
bizi bir xeyli çalxaladı. Ertəsi gün gəminin yükünü
atmağa başladılar. **19** Üçüncü gün isə öz əlləri ilə gəminin
təchizatını atdılar. **20** Günlərlə nə günəş, nə də ulduzlar
göründü. Fırtına da o qədər şiddətlə davam edirdi ki,
artıq bundan xilas olmağa ümidimiz qalmamışdı. **21**
Adamlar uzun müddət yemək yemədikdə Paul ortada
durub dedi: «Ağalar, gərək siz mənə qulaq asıb Kritdən
çıxmayaydınız və bu ziyana, bu bəlaya düşməyəydiniz. **22**
İndi sizə öyüd verərək deyirəm: ürəkli olun, çünki heç
biriniz canını itirməyəcək, yalnız gəmi məhv olacaq. **23**
Çünki mənsub olub ibadət etdiyim Allahın bir mələyi
bu gecə yanıma gəlib dedi: **24** "Qorxma, Paul, sənin
qeysərin qarşısına çıxmağın lazımdır. Sənlə birgə
gəmidə olanların hamısını da Allah sənə bağışladı". **25** Ay
ağalar, buna görə ürəkli olun! Allaha inandığıma görə

bilirəm ki, hər şey mənə deyilən kimi olacaq. **26** Amma
bizə bir adaya düşmək lazımdır». **27** On dördüncü gecə
idi ki, biz İoniya dənizində sürüklənirdik. Gecə yarısına
yaxın gəmiçilər hiss etdilər ki, quruya yaxınlaşırlar. **28**
Suyun dərinliyini ölçəndə gördülər ki, iyirmi qolacdır.
Bir az gedəndən sonra bir daha ölçdülər və gördülər
ki, on beş qolacdır. **29** Qayalığa çıxmaqdan qorxaraq
gəminin dal tərəfindən dörd lövbər atıb sabahın açılması
üçün dua etdilər. **30** Belə olanda gəmiçilər qaçmağa
çalışıb gəminin qabaq hissəsindən lövbərlər salmaq
bəhanəsi ilə qayığı dənizə endirdilər. **31** Amma Paul
yüzbaşıya və əsgərlərə dedi: «Bunlar gəmidə qalmasalar,
siz xilas ola bilməzsiniz». **32** Bundan sonra əsgərlər
qayığın iplərini kəsib onu dənizə saldılar. **33** Dan yeri
sökülənde Paul hamıya yemək yeməyi təkid edərək dedi:
«Bu gün on dörd gündür ki, nigarançılıq içindəsiniz
və heç nə yemədiyinizə görə acsınız. **34** Bunun üçün
sizdən xahiş edirəm ki, yemək yeyəsiniz. Bu, xilasınız
üçün lazımdır. Heç birinizin başından bir tük belə,
əskik olmayacaq». **35** Paul bunu deyəndən sonra çörək
götürdü və hamının qarşısında Allaha şükür edərək
çörəyi bölüb yeməyə başladı. **36** Bundan hamı ürəklənib
yemək yedi. **37** Gəmidə cəmi iki yüz yetmiş altı nəfər
idik. **38** Hamı doyandan sonra buğdanı dənizə boşaldaraq
gəmini yüngülləşdirdilər. **39** Hava işıqlananda gördükləri
qurunu tanıya bilmədilər. Amma qumsal sahili olan bir
körfəz gördülər. Qərara aldılar ki, imkan olsa, gəmini
orada oturtsunlar. **40** Lövbərləri kəsib dənizdə qoydular.
Eyni zamanda sükanları saxlayan kəndirləri açıb qabaq

yelkəni qaldıraraq qumsallığa tərəf yönəldilər. **41** Gəmi
isə dayazlıqda qum üstündə oturdu. Gəminin burnu
quma batıb tərpənməz oldu. Arxa tərəfi isə dalğaların
zərbəsindən sınmağa başladı. **42** Əsgərlər məhbusları
öldürmək istəyirdi ki, heç biri üzərək qaçmasın. **43** Amma
Paulu xilas etmək istəyən yüzbaşı əsgərləri bu fikirdən
daşındırdı. Əmr etdi ki, əvvəlcə üzməyi bacaranlar dənizə
tullanıb üzsünlər, **44** sonra dalda qalanlar ya taxtalar
ya da gəminin başqa parçaları üzərində sahilə çıxsınlar.
Beləliklə, hamısı sağ-salamat quruya çıxdı.

28 Xilas olandan sonra öyrəndik ki, adanın adı Maltadır.
2 Oranın sakinləri bizə gözlənilməz bir mehribanlıq
göstərdi. Hava yağışlı və soyuq olduğu üçün ocaq qalayıb
hamımızı hərarətlə qarşıladılar. **3** Paul bir dəstə çırpı
götürüb ocağa atdı. O zaman istinin təsirindən bir gürzə
çıxıb onun əlinə yapışdı. **4** Oranın sakinləri Paulun əlinə
ilanın yapışdığını görəndə bir-birlərinə dedilər: «Demək
bu adam qatildir. Dənizdən xilas olsa da, ədalət ilahəsi onu
yaşamağa qoymur». **5** Amma Paul əlini silkələyib ilanı
oda ataraq heç bir xətər görmədi. **6** Camaat gözləyirdi ki,
Paulun bədəni şişəcək yaxud birdən-birə yıxılıb öləcək.
Amma çox gözlədilər, ona heç nə olmadığını görəndə
fikirlərini dəyişib dedilər: «Bu bir allahdır». **7** O yerin
yaxınlığında malikanə var idi ki, ora adanın baş məmuru
Publi adlı bir şəxsin idi. Bu adam bizi öz evində qəbul etdi
və üç gün bizə mehribanlıqla qonaqpərvərlik göstərdi. **8**
O ərəfədə Publinin atası qızdırma və qanlı ishal üzündən
xəstə yatırdı. Paul xəstənin yanına gəldi və dua edərək
əllərini onun üzərinə qoyub sağaltdı. **9** Bu hadisədən

sonra adadakı qalan xəstələr də gəlib şəfa tapdılar. **10**
Bizə çoxlu bəxşiş verərək şərəfləndirdilər. Biz dənizə
çıxanda isə bizə lazım olan şeyləri gəmiyə yüklədilər.
11 Üç aydan sonra qışı adada keçirmiş, başında əkiz
Tanrılar heykəlini gəzdirən bir İsgəndəriyyə gəmisi ilə
dənizdən yelkən açdıq. **12** Sirakuza şəhərinə çatıb üç
gün orada qaldıq. **13** Oradan yolumuza davam edərək
Regiuma gəldik. Ertəsi gün əsməyə başlayan cənub
küləyinin köməyi ilə iki günə Puteoliyə çatdıq. **14** Orada
rastlaşdığımız imanlı bacı-qardaşlar bizdən xahiş etdilər
ki, onların yanında bir həftə qalaq. Sonra Romaya çatdıq.
15 Bizdən xəbər tutan Romadakı imanlı bacı-qardaşlar bizi
qarşılamaq üçün Appi Bazarına və Üç Mehmanxanaya
qədər gəldilər. Paul onları görəndə Allaha şükür edib
ürəkləndi. **16** Romaya gələndə Paula izin verildi ki, bir
əsgərin nəzarəti altında tək yaşasın. **17** Üç gün sonra
Paul Yəhudilərin orada olan başçılarını toplantıya dəvət
etdi. Onlar bir yerə yığılandan sonra Paul onlara belə
dedi: «Soydaşlar, xalqımıza və ata-babalarımızın adət-
ənənəsinə zidd heç nə etmədiyim halda Yerusəlimdə həbs
edilib Romalılara təslim edildim. **18** Onlar məni sorğu-
suala çəkəndən sonra azad etmək istədilər. Çünki ölüm
cəzasına layiq bir təqsirim yox idi. **19** Amma Yəhudilər
buna qarşı çıxanda məcbur olub qeysərin məhkəməsinə
müraciət etmək istədim, lakin öz millətimi heç nədə
ittihamlandırmaq istəmirdim. **20** Bu səbəbdən sizi buraya
görüşüb söhbət etmək üçün çağırmışam. Axı mən İsrailin
ümidi uğrunda belə zəncirlənmişəm». **21** Onlar Paula
dedilər: «Yəhudeyadan sənin barəndə nə məktub almışıq,

nə də buraya gələn soydaşlardan kimsə sənin barəndə bizə
xəbər gətirərək pis bir söz deyib. **22** Biz sənin fikirlərini
sənin özündən eşitmək istəyirik. Çünki hər yerdə bu
təriqətə qarşı çıxıldığını bilirik». **23** Bir gün təyin edib,
həmin gün daha böyük kütlə ilə Paulun qaldığı yerə
gəldilər. Paul səhərdən axşamacan Allahın Padşahlığından
şəhadət edərək onlara açıqlama verdi, həm Musanın
Qanununda, həm də Peyğəmbərlərin yazdıqlarından
onları İsaya inandırmağa çalışdı. **24** Bəziləri onun sözlərinə
inandı, bəziləri isə inanmadı. **25** Bir-birləri ilə razılığa
gəlməyəndə Paulun bu son sözlərinə qulaq asıb ayrıldılar:
«Müqəddəs Ruh Yeşaya peyğəmbərin vasitəsilə ata-
babalarınıza bu gözəl sözü dedi: **26** "Get bu xalqa bunu
çatdır: ‹Eşitdikcə eşidəcəksiniz, amma anlamayacaqsınız,
Gördükcə görəcəksiniz, amma qanmayacaqsınız. **27**
Çünki bu xalqın ürəyi kütləşdi, Qulaqları ağır eşitdi,
Gözlərini yumdular ki, Gözləri ilə görməsinlər, Qulaqları
ilə eşitməsinlər, Ürəkləri ilə anlamasınlar Və Mənə sarı
dönməsinlər ki, Mən onlara şəfa verim›". **28** İndi bilin
ki, Allahın verdiyi bu xilas başqa millətlərə göndərilib
və onlar buna qulaq asacaqlar». **30** Paul düz iki il kirayə
tutduğu evdə qalıb yanına gələnlərin hamısını qəbul
edirdi. **31** Heç bir maneə olmadan tam bir cəsarətlə
Allahın Padşahlığını vəz edir və Rəbb İsa Məsihlə bağlı
həqiqətləri öyrədirdi.

Romalilara

1 İsa Məsihin qulu, həvari olmağa çağırılmış, Allahın
Müjdəsini yaymaq üçün seçilmiş mən Pauldan salam! **2**
Allahın Öz peyğəmbərləri vasitəsilə Müqəddəs Yazılarda
əvvəlcədən vəd etdiyi o Müjdə **3** Oğlu Rəbbimiz İsa Məsih
haqqındadır. O, cismən Davud nəslindəndir, müqəddəslik
Ruhuna görə isə ölülər arasından dirilərək Allahın Oğlu
olduğu qüdrətlə elan olundu. **5** Biz Onun vasitəsilə lütfə
və həvariliyə nail olduq ki, Onun adı naminə bütün
millətlərdən olan insanları imana itaət etməyə çağıraq.
6 Siz də İsa Məsihə məxsus olmaq üçün çağırılmış o
insanların arasındasınız. **7** Romada yaşayan, Allahın
sevdiyi və müqəddəs olmağa çağırdığı sizin hamınıza
Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən lütf və sülh olsun!
8 Hər şeydən əvvəl, hamınız üçün İsa Məsihin vasitəsilə
Allahıma şükür edirəm ki, imanınız bütün dünyada
elan olunur. **9** Oğlunun Müjdəsini yaymaqda bütün
qəlbimlə ibadət etdiyim Allah şahidimdir ki, mən sizi necə
daim yada salıram. **10** Dualarımda həmişə yalvarıram
ki, Allahın iradəsi ilə nəhayət yanınıza gəlməyə nail
olum. **11** Çünki sizi qüvvətləndirmək üçün sizə ruhani
bir ənam çatdırmaq məqsədindəyəm; buna görə də sizi
görmək üçün həsrət çəkirəm. **12** Daha doğrusu, mən
aranızda olarkən bir-birimizin imanı ilə qarşılıqlı halda
ruhlanaq. **13** Ey qardaşlar, bixəbər olmağınızı istəmirəm
ki, başqa millətlərdən olan digərləri arasında etdiyim
kimi sizin aranızda da əməyimin bəhrəsini götürüm
deyə dəfələrlə yanınıza gəlmək niyyətində olmuşam,
amma indiyədək maneələrə rast gəldim. **14** Mən həm

Yunanlara, həm də barbarlara, həm aqillərə, həm də
cahillərə borcluyam. **15** Bu səbəbdən mən Romada yaşayan
sizlərə də bacardığım qədər Müjdəni yaymağa həvəsim
var. **16** Mən Müjdədən utanmıram, çünki o, iman edən hər
kəsin – əvvəlcə Yəhudinin, sonra da Yunanın xilası üçün
Allahın qüdrətidir. **17** Müjdədə Allahın salehliyi aşkar olur
və bu salehlik tamamilə imanla əldə edilir. Necə ki yazılıb:
«Saleh adam imanla yaşayacaq». **18** Həqiqətə haqsızlıqla
əngəl törədən adamların hər cür allahsızlığı və haqsızlığı
ucbatından Allahın qəzəbi göydən aşkar olur. **19** Çünki
Allah haqqında məlum olan şeylər onlara aşkardır, Allah
Özü bunu onlara aşkar edib. **20** Dünyanın yaradılışından
bəri Allahın gözə görünməyən xüsusiyyətləri, yəni əbədi
qüdrəti və ilahiliyi Onun yaratdıqları vasitəsilə üzə çıxır.
Buna görə də onlar üzrsüzdür. **(aïdios g126)** **21** Adamlar
Allahı tanıdıqları halda Ona nə Allah kimi izzət verdilər,
nə də şükür etdilər. Əksinə, boş düşüncələrə uydular və
axmaq ürəklərini qaranlıq bürüdü. **22** Müdrik olduqlarını
iddia etdikləri halda ağılsız olub, **23** fani olmayan Allahın
izzətini fani olan insana, quşlara, dördayaqlılara və
sürünənlərə bənzəyən bütlərlə əvəz etdilər. **24** Buna görə
də Allah onları ürəklərinin şəhvəti üzündən murdarlığa
təslim etdi ki, bir-birlərinin bədənini rüsvay etsinlər. **25**
Onlar Allahın həqiqətini yalanla əvəz etdilər, Yaradanın
yerinə yaradılışa səcdə və ibadət etdilər; o Yaradana
əbədi alqış olsun! Amin. **(aiōn g165)** **26** Bu səbəbdən Allah
onları öz rəzil həvəslərinə təslim etdi. Onların qadınları
təbii əlaqəni qeyri-təbii əlaqə ilə əvəz etdilər, **27** eyni
tərzdə kişilər də qadınla olan təbii əlaqədən əl çəkib bir-

birlərinə şəhvətlə qızdılar; kişilər kişilərlə rüsvayçılıq
edib öz daxillərində rəzilliklərinə layiq cəzanı aldılar. 28
Allahı şüurlarında saxlamağı yanlış saydıqları üçün Allah
da onları yanlış düşüncələrə təslim etdi ki, ədəbsiz işlər
görsünlər. 29 Onlar hər cür haqsızlıq, pislik, tamahkarlıq
və kinlə doldular; paxıllıq, qatillik, münaqişə ruhu, hiylə
və pis niyyətlə dolub-daşdılar. Onlar qeybətçi, 30 böhtançı,
Allaha nifrət edən, söyüşçü, məğrur, təkəbbürlü, pis
işlərdə bacarıqlı, ata-anaya itaətsiz, 31 axmaq, xain,
şəfqətsiz və rəhmsizdir. 32 Hərçənd ki belə işlərlə məşğul
olanların ölümə layiq olduğu barədə Allahın ədalətli
hökmünü bilirlər, amma yenə də bu işləri görürlər, hətta
belə işlər görən başqalarını da alqışlayırlar.

2 Beləliklə, sən ey başqasını mühakimə edən adam,
kim olursansa-ol, sən də üzrsüzsən. Çünki başqasını
mühakimə edərkən özünü də məhkum edirsən. Ona
görə ki başqasını mühakimə etdiyin halda özün də
həmin işləri görürsən. 2 Bizsə bilirik ki, belə işlərlə
məşğul olanlara Allah həqiqətə əsasən hökm çıxarır.
3 Ey belə işlərlə məşğul olanları mühakimə edərək
özü də həmin işləri görən insan! Məgər elə güman
edirsən ki, Allahın hökmündən qaça biləcəksən? 4
Yaxud sən Allahın zəngin xeyirxahlığına, həlimliyinə
və səbirli olmağına xor baxırsan? Bəs anlamırsan ki,
Onun xeyirxahlığı səni tövbəyə yönəldir? 5 Amma sən
Allahın qəzəbinin və ədalətli hökmünün zahir olacağı
gün inadkarlığına və tövbə etməyən ürəyinə görə özün
üçün qəzəb toplayırsan; 6 Allah hər kəsə əməlinə görə
əvəzini verəcək: 7 dözümlə yaxşı əməl sahibi olaraq izzət,

hörmət və ölməzlik axtaranlara əbədi həyat, (aiōnios g166)
8 özlərini göstərərək həqiqətə tabe olmayıb haqsızlığa
baş əyənlərə isə qəzəb və hiddət göndərəcək. 9 Pislik
edən hər kəsə – əvvəlcə Yəhudiyə, sonra da Yunana
əziyyət və sıxıntı, 10 yaxşı əməl sahibi olan hər kəsə
isə – əvvəlcə Yəhudiyə, sonra da başqa millətdən olana
izzət, hörmət və sülh verəcək. 11 Çünki Allah insanlar
arasında tərəfkeşlik etməz. 12 Qanunu bilmədən günah
edənlərin hamısı Qanunu bilməsələr də, həlak olacaqlar.
Qanunu bilərək günah edənlərin də hamısı Qanunla
mühakimə olunacaq. 13 Çünki Allahın nəzərində Qanunu
eşidənlər deyil, ona əməl edənlər saleh sayılır. 14 Beləcə
Qanuna malik olmayan başqa millətlər təbiətlərinə görə
Qanuna əməl edəndə Qanuna malik olmadıqları halda
onlar özləri üçün qanun olur. 15 Onlar bununla göstərirlər
ki, Qanunun tələbləri ürəklərində yazılıb. Onların vicdanı
buna şahiddir, düşüncələri də onları gah ittiham, gah da
müdafiə edir. 16 Mənim elan etdiyim Müjdəyə görə, Allahın
Məsih İsa vasitəsilə insanların gizli işlərini mühakimə
edəcəyi gün belə olacaq. 17 Ey özünü Yəhudi adlandıran!
Qanuna güvənərək Allahla öyünürsən; 18 Onun iradəsini
bilirsən, Qanundan təlim aldığın üçün ən üstün dəyərləri
ayırd edirsən; 19 əminsən ki, Qanunda bilik və həqiqətin
əsasını tapdığın üçün korlara bələdçi, zülmətdə olanlara
işıq, ağılsızlara tərbiyəçi, uşaqlara müəllimsən. 21 Bəs nə
üçün başqalarını öyrətdiyin halda özün öyrənmirsən?
Oğurlamamağı bəyan edərkən özün oğurlayırsan? 22
«Zina etmə» dediyin halda özün zina edirsən? Bütlərdən
iyrənərkən məbədləri soyursan? 23 Qanunla öyünməyinə

baxmayaraq, onu pozub Allahı hörmətdən salırsan. **24** Axı
belə yazılıb: «Sizin üzünüzdən millətlər arasında Allahın
adına küfr edilir». **25** Sünnətin yalnız o zaman faydası var
ki, sən Qanuna əməl edəsən. Əgər sən Qanunu pozursansa,
sünnətli olduğun halda sünnətsiz adam kimi olursan.
26 Eləcə də əgər sünnət olunmamış adam Qanunun
ədalətli tələblərinə riayət edirsə, sünnət olunmamasına
baxmayaraq, sünnətli sayılır. **27** Onda cismən sünnət
olunmadığı halda Qanuna əməl edən adam səni mühakimə
edəcək; sən ki yazılı Qanuna və sünnətə malik olduğun
halda Qanunu pozursan. **28** Çünki zahirən Yəhudi olan
Yəhudi deyil, zahirən və cismən sünnət olunan da sünnətli
deyil. **29** Yalnız daxilən Yəhudi olan Yəhudidir. Sünnət də
ürəyə aid olub, yazılı Qanuna görə deyil, Ruhun işidir.
Belə adamın tərifi də insandan yox, Allahdan gələr.

3 Bəs Yəhudi olmağın nə üstünlüyü var? Sünnətin faydası
nədir? **2** Hər cəhətdən böyük üstünlüyü var. Hər şeydən
əvvəl, Allahın sözləri Yəhudilərə əmanət edilib. **3** Əgər
onlardan bəzisi iman etmədisə, onda nə olacaq? Məgər
onların imansızlığı Allahın sədaqətini ləğv edə bilər? **4**
Əsla! Bütün insanlar yalançı olsa da, Allah haqlıdır. Necə
ki yazılıb: «Sən Öz sözlərində haqlı çıxacaqsan, Mühakimə
etdiyin zaman qalib gələcəksən». **5** Bəs bizim haqsızlığımız
Allahın ədalətli olduğunu üzə çıxarırsa, onda nə deyə
bilərik? İnsanların düşündüyü kimi soruşuram: Allah
üzərimizə qəzəbini gətirən zaman haqsızdırmı? **6** Əsla,
haqlıdır! Bəs Allah dünyanı başqa cür necə mühakimə edə
bilər? **7** «Bəs mənim yalanım Allahın həqiqətini ucaldıb
Ona izzət gətirirsə, nə üçün mən üstəlik bir günahkar

kimi mühakimə olunmalıyam?» deyə soruşa bilərlər. **8**
Belə isə, «gəlin pislik edək ki, bundan yaxşılıq əmələ
gəlsin» deyə bilərikmi? Bəzi adamlar bizə böhtan atıb
söyləyir ki, biz belə öyrədirik. Belə söyləyənlər haqlı
olaraq cəza alacaq. **9** Bəs nə deyək? Biz Yəhudilərin
üstünlüyü varmı? Əlbəttə, yox! Çünki biz artıq həm
Yəhudiləri, həm də Yunanları təqsirləndirdik ki, onların
hamısı günahın hökmü altındadır. **10** Necə ki yazılıb:
«Saleh olan yoxdur, Bir nəfər belə, yoxdur. **11** Dərk edən
bir kəs yoxdur, Allahı axtaran yoxdur. **12** Hamısı yoldan
azıb, Onlardan fayda yoxdur. Bir nəfər də olsun Yaxşı iş
görən yoxdur». **13** «Boğazları açıq qəbirdir, Dilləri yalan
danışır». «Dodaqlarında gürzə zəhəri var». **14** «Ağızları
lənət və acı sözlərlə doludur». **15** «Ayaqları qan tökməyə
tələsir, **16** Yollarında viranəlik və fəlakət var, **17** Əmin-
amanlıq yolu nədir, bilmirlər». **18** «Onların gözündə Allah
qorxusu yoxdur». **19** Biz bilirik ki, Qanunda deyilənlərin
hamısı Qanunun hökmü altında olanlara aiddir; belə ki
bütün dillər sussun və bütün dünya Allahın hökmünə
məruz qalsın. **20** Beləliklə, Qanuna əməl etməklə heç bir
insan Allahın önündə saleh sayılmayacaq. Çünki Qanun
vasitəsilə günah dərk olunur. **21** Amma indi Qanuna
bağlı olmayaraq Allahdan gələn salehlik zahir olub. Buna
Qanun da, Peyğəmbərlərin yazıları da şəhadət edir. **22**
Allahdan gələn bu salehlik İsa Məsihə iman vasitəsilə
Ona iman gətirənlərin hamısına verilir. Heç kəsə fərq
qoyulmur. **23** Çünki hamı günah edib, Allahın izzətindən
məhrum olub **24** və Onun lütfü ilə də Məsih İsada satın
alınmağa nail olaraq bir hədiyyə kimi saleh sayılır. **25**

Allah İsanı kəffarə qurbanı olaraq təqdim etdi ki, iman
edənlərin günahları Onun qanı vasitəsilə bağışlansın.
Bunu Öz salehliyini göstərmək üçün etdi. Çünki səbirli
olub qabaqca edilən günahları cəzasız qoymuşdu. 26
Bunu etdi ki, indiki zamanda salehliyini zahir etsin;
beləcə Özü ədalətli olsun, İsaya olan imana əsaslananı
da saleh saysın. 27 Bəs biz nə ilə öyünə bilərik? Heç bir
şeylə. Hansı ehkama əsaslana bilərik? Qanuna əməl etmək
ehkamınamı? Xeyr, yalnız iman ehkamına! 28 Çünki bu
nəticəyə gəlirik ki, insan Qanuna əməl etməklə deyil, iman
vasitəsilə saleh sayılır. 29 Məgər Allah yalnız Yəhudilərin
Allahıdır? Başqa millətlərin də Allahı deyilmi? Əlbəttə,
başqa millətlərin də Allahıdır. 30 Çünki yalnız bir Allah var
və O, sünnətliləri imanla, sünnətsizləri də iman vasitəsilə
saleh sayacaq. 31 Onda biz iman vasitəsilə Qanunu ləğv
edirikmi? Əsla! Əksinə, onu bir daha təsdiq edirik.

4 Bəs onda cismani əcdadımız İbrahim haqqında nə deyə
bilərik? O nə əldə etdi? 2 Əgər İbrahim öz əməlləri ilə saleh
sayılsaydı, öyünməyə haqqı olardı, amma Allahın önündə
yox. 3 Müqəddəs Yazı nə deyir? «İbrahim Allaha iman
etdi və bu ona salehlik sayıldı». 4 Əməl edənin muzdu
ona hədiyyə sayılmaz, bu onun haqqıdır. 5 Lakin əməl
etməyib allahsız adamları saleh sayan Allaha iman edən
şəxsin imanı ona salehlik sayılır. 6 Davud da o adamın
bəxtiyarlığından danışır ki, Allah əməlinə baxmayıb
onu saleh sayır: 7 «Üsyankarlığı bağışlanan, Günahı əfv
olunan insan Nə bəxtiyardır! 8 Rəbb tərəfindən təqsirkar
sayılmayan insan Nə bəxtiyardır!» 9 Məgər bu bəxtiyarlıq
yalnız sünnətlilərə məxsusdur, yoxsa sünnətsizlərə də

aiddir? Bəli, biz deyirik ki, İbrahimin imanı ona salehlik
sayıldı. **10** Nə vəziyyətdə sayıldı? Sünnət olunandan sonra,
yoxsa sünnət olunandan əvvəl? Sünnət olunandan sonra
deyil, sünnət olunandan əvvəl! **11** O, sünnətsiz ikən imanla
malik olduğu salehliyi təsdiq edən möhür olaraq sünnət
əlamətini aldı. Beləcə İbrahim sünnətsiz olaraq iman edən
hamının atası oldu ki, onlara da imanları salehlik sayılsın.
12 Atamız İbrahim həm də o sünnətli olanların atası
oldu ki, sadəcə sünnətli olmaqla qalmayıb, onun sünnət
edilməmişdən əvvəl malik olduğu iman izi ilə gedirlər. **13**
Çünki İbrahimə və onun nəslinə dünyanı irs almaq vədi
Qanun vasitəsilə deyil, imanla saleh sayılmaq vasitəsilə
verildi. **14** Əgər Qanuna əsaslananlar varis olsaydı, onda
iman mənasız, vəd də təsirsiz olardı. **15** Çünki qanun
Allahın qəzəbini üzə çıxarır. Amma qanun olmayan yerdə
onun pozulması da olmur. **16** Buna görə də vəd imanla
həyata keçir ki, Allahın lütfünə bağlı olsun və İbrahimin
bütün nəslini – yalnız Qanuna deyil, İbrahimin malik
olduğu həmin imana da əsaslananları əhatə etsin. İbrahim
iman etdiyi Allahın – ölülərə həyat verən, yoxluqdan
varlıq yaradan Allahın önündə hamımızın atasıdır. Necə ki
yazılıb: «Səni çoxlu millətin atası etdim». **18** Heç bir ümid
olmadığı halda İbrahim çoxlu millətin atası olacağına
ümidlə inandı. Çünki ona deyilmişdi ki, «nəslin o qədər
olacaq». **19** Hətta təxminən yüz yaşında ikən öz bədəninin
artıq ölüyə bənzədiyini, arvadı Saranın da bətninin ölü
olduğunu anladı, amma imanı azalmadı. **20** Allahın vədinə
imansızlıqla şübhə etmədi, əksinə, imanında möhkəm
durub Allahı izzətləndirdi. **21** Tamamilə əmin idi ki, Allah

verdiyi vədi yerinə yetirməyə də qadirdir. **22** Buna görə
də imanı ona salehlik sayıldı. **23** «Salehlik sayıldı» sözləri
yalnız İbrahim üçün yazılmayıb; **24** Rəbbimiz İsanı ölülər
arasından Dirildənə iman etməklə saleh sayılacaq bizlər
üçün də belə yazılmışdır. **25** İsa bizim təqsirlərimizə görə
ölümə təslim edildi və bizim saleh sayılmağımız üçün
dirildi.

5 Beləliklə, imanla saleh sayıldığımız üçün Rəbbimiz İsa
Məsih vasitəsilə Allahla barışmış oluruq. **2** Elə Məsihin
vasitəsilə də daxilində qaldığımız lütfə imanla nail olduq
və Allahın izzətinə ümid bağlamağımızla fəxr edirik. **3**
Yalnız bununla deyil, çəkdiyimiz əziyyətlərlə də fəxr
edirik, çünki bilirik ki, əziyyətdən dözüm, **4** dözümdən
Allaha xoş gəlmə, Allaha xoş gəlmədən ümid yaranır. **5**
Ümidimiz də boşa çıxmır, çünki Allah məhəbbəti bizə
verilən Müqəddəs Ruh vasitəsilə ürəklərimizə tökülüb. **6**
Biz hələ gücsüz ikən Məsih müəyyən zamanda allahsız
adamların uğrunda öldü. **7** Saleh bir adam uğrunda
kiminsə ölməsi çətin işdir; bəlkə də yaxşı bir adam
uğrunda kimsə ölməyə cəsarət edər. **8** Lakin Allah bizə
olan məhəbbətini bununla sübut edir ki, biz hələ günahkar
ola-ola Məsih bizim uğrumuzda öldü. **9** Beləcə Onun
qanı ilə indi saleh sayıldığımıza görə Onun vasitəsilə
də Allahın qəzəbindən mütləq xilas olacağıq. **10** Əgər
biz Allahın düşməni olduğumuz vaxt Onun Oğlunun
ölməsi ilə Allahla barışdıqsa, barışdıqdan sonra Onun
həyatı vasitəsilə daha qəti olaraq xilas olacağıq. **11** Yalnız
bununla deyil, Rəbbimiz İsa Məsih vasitəsilə Allahla da
fəxr edirik ki, indi Onun vasitəsilə Allahla barışığa nail

olmuşuq. **12** Beləliklə, günah bir insan vasitəsilə, ölüm də
günah vasitəsilə bu dünyaya gəldi. Beləcə ölüm bütün
insanlara yayıldı, çünki hamı günah etdi. **13** Qanundan
əvvəl də dünyada günah var idi. Amma qanun olmayanda
günah hesaba alınmır. **14** Lakin Adəmdən Musaya qədər
ölüm hamıya, hətta Adəmin əmri pozmasına bənzər bir
günah etməyənlərə də hökmranlıq etdi. Adəm o gələcək
İnsanın əvvəlcədən göstərilən təsviri idi. **15** Amma Allahın
ənamı təqsir kimi deyil. Çünki bir adamın təqsiri üzündən
çox adam öldüsə də, Allahın lütfü və bir Adamın, yəni
İsa Məsihin lütfü ilə verilən ənam bir çoxları üçün daha
böyük təsir göstərdi. **16** Allahın ənamı həmin bir adamın
günahının nəticəsi kimi deyil: bir günahdan sonra gələn
hökm məhkumluq gətirdi, amma çoxlu təqsirdən sonra
gələn ənam salehlik gətirdi. **17** Əgər bir adamın təqsiri
üzündən ölüm həmin adamın vasitəsilə hökmranlıq
etdisə, Allahın bol lütfünü və salehlik ənamını qəbul
edənlər bir Adam, yəni İsa Məsih vasitəsilə daha qəti
olaraq həyatda hökmranlıq edəcək. **18** Deməli, necə ki
bir təqsir üzündən bütün adamlar məhkum olundu,
eləcə də bir saleh əmələ görə bütün adamlara yaşamaq
üçün salehlik verildi. **19** Necə ki bir adamın itaətsizliyi
üzündən bir çoxları günahkar sayıldı, eləcə də bir Adamın
itaəti sayəsində bir çoxları saleh sayılacaq. **20** Qanunun
meydana gəlməsi təqsirin çoxalmasına səbəb oldu. Lakin
günah çoxalan yerdə Allahın lütfü daha da çoxaldı. **21**
Nəticədə günah ölüm vasitəsilə hökmranlıq etdiyi kimi
lütf də salehlik vasitəsilə hökmranlıq edir; belə ki lütf

Rəbbimiz İsa Məsihin vasitəsilə əbədi həyat versin. (aiōnios g166)

6 Bəs nə deyə bilərik? Günah işlətməyi davam etdirək
ki, Allahın lütfü çoxalsın? **2** Əsla! İndi ki biz günaha
münasibətdə ölmüşük, artıq günah içində necə yaşaya
bilərik? **3** Məgər bilmirsiniz ki, biz hamımız Məsih İsa ilə
birləşmək üçün vəftiz olunarkən həmin vəftizlə Onun
ölümü ilə birləşdik? **4** Deməli, vəftiz olunub Onun ölümü
ilə birləşməklə biz də Onunla birgə dəfn olunduq; belə ki
Atanın izzəti ilə Məsih ölülər arasından dirildiyi kimi biz
də həmin cür yeni həyat sürək. **5** Əgər Onun ölümünə
bənzər ölümdə Onunla bir olmuşuqsa, Onun dirilməsinə
bənzər dirilmədə də Onunla bir olacağıq. **6** Bunu bilirik ki,
günahlı bədənin aradan qaldırılması üçün, daha günaha
qul olmayaq deyə köhnə mənliyimiz Onunla birlikdə
çarmıxa çəkildi. **7** Çünki ölmüş adam günahdan azad
olub. **8** Əgər Məsihlə ölmüşüksə, Onunla yaşayacağımıza
da inanırıq. **9** Çünki bilirik ki, Məsih ölülər arasından
dirildiyinə görə bir daha ölməyəcək və ölüm Ona artıq
hökmranlıq etməz. **10** Onun ölümü günahın müqabilində
ilk və son ölüm oldu, yaşadığı həyatı isə Allah üçün yaşayır.
11 Beləcə siz də özünüzü Məsih İsada olaraq günaha
münasibətdə ölü, Allaha münasibətdə isə diri sayın. **12**
Ona görə də qoymayın ki, günah sizin fani bədəninizə
hökmranlıq etsin və siz də bədəninizin ehtiraslarına itaət
edəsiniz. **13** Bədəninizin üzvlərini də haqsızlıq aləti olmaq
üçün günaha təslim etməyin; əksinə, özünüzü ölülər
arasından dirilənlər kimi Allaha, bədəninizin üzvlərini
də salehlik aləti olmaq üçün yenə Allaha təslim edin. **14**

Günah sizə hökmranlıq etməyəcək, ona görə ki siz Qanun
altında deyil, lütf altındasınız. **15** İndi nə edək? Qanun
altında deyil, lütf altında olduğumuz üçün günah edəkmi?
Əsla! **16** Məgər bilmirsiniz ki, itaətli qullar kimi özünüzü
kimə təslim etsəniz, onun da qullarısınız? Ya ölümə
aparan günahın ya da salehliyə aparan itaətin qulları
ola bilərsiniz. **17** Amma Allaha şükür olsun ki, əvvəllər
günahın qulları olduğunuz halda özünüzü həsr etdiyiniz
təlimin nümunəsinə ürəkdən itaət etdiniz. **18** Beləcə
günahdan azad olub salehliyin qulu oldunuz. **19** Cismani
təbiətinizin zəifliyi üzündən insanların düşündüyü kimi
danışıram. Necə əvvəllər üzvlərinizi murdarlığa və
Qanunu pozmaq üçün qanunsuzluğa qul kimi təslim
etmişdiniz, eləcə də indi üzvlərinizi müqəddəs olmaq
üçün salehliyə qul kimi təslim edin. **20** Çünki siz günahın
qulları olanda salehliyə əməl etməkdən azad idiniz.
21 Bəs o zaman nə bəhrə götürdünüz? İndi artıq o
şeylərdən utanırsınız. Axı onların axırı ölümdür. **22** Amma
indi günahdan azad edilib Allaha qul olduğunuz üçün
götürdüyünüz bəhrə sizi müqəddəsliyə aparır və bunun
axırı da əbədi həyatdır. **(aiōnios g166)** **23** Çünki günahın
əvəzi ölümdür, Allahın ənamı isə Rəbbimiz Məsih İsada
olan əbədi həyatdır. **(aiōnios g166)**

7 Ey qardaşlar, bunu Qanunu bilənlərə söyləyirəm, məgər
bilmirsiniz ki, insan yalnız sağ ikən qanun onun üzərində
hökmə malikdir? **2** Məsələn, ərli qadın qanunla ərinə o
vaxtacan bağlıdır ki, əri sağdır; amma əri öldükdə qadın
nikah qanunundan azad olur. **3** Buna görə də əgər qadın
əri sağ ikən başqa bir kişiyə ərə gedirsə, zinakar sayılır.

Amma əri ölsə, qadın qanundan azad olur və başqa bir
kişiyə ərə getdikdə zinakar olmur. **4** Eləcə də, qardaşlarım,
siz də Məsihin bədəni vasitəsilə Qanuna münasibətdə
ölmüsünüz ki, başqasına, yəni ölülər arasından dirilmiş
Məsihə məxsus olasınız; belə ki Allah üçün bəhrə verək. **5**
Çünki biz cismani təbiətə görə yaşayarkən günahın Qanun
vasitəsilə gələn həvəsləri üzvlərimizdə fəal idi. Buna görə
də biz ölüm üçün bəhrə verirdik. **6** Amma indi əvvəlcə
əsiri olduğumuz Qanuna münasibətdə ölüb, ondan azad
olduq. Nəticədə yazılı Qanunun köhnə yolunda deyil,
Ruhun yeni yolunda qulluq edirik. **7** Bəs nə deyə bilərik?
Qanun günahdırmı? Əsla! Qanun olmasaydı, günahın
nə olduğunu bilməzdim. Əgər Qanun «tamah salma»
deməsəydi, tamahın nə olduğunu anlamazdım. **8** Lakin
günah bu əmrin vasitəsilə fürsət tapıb məndə hər növ
tamah əmələ gətirdi; çünki Qanun olmasa, günah ölüdür.
9 Bir vaxt Qanun məndə yox ikən mən sağ idim, amma
o əmr mənə gələndə günah dirildi, **10** mənsə öldüm.
Beləcə anladım ki, mənə həyat verməli olan bu əmr mənə
ölüm gətirdi. **11** Çünki günah o əmrin vasitəsilə fürsət
tapıb məni azdırdı və onunla məni öldürdü. **12** Buna
görə də Qanun müqəddəsdir, əmr də müqəddəs, ədalətli
və yaxşıdır. **13** Belə çıxır ki, yaxşı olan bir şey mənə
ölüm gətirdi? Əsla! Məhz günah, günah olduğu aşkar
olsun deyə yaxşı olan bir şeyin vasitəsilə mənə ölüm
gətirirdi; belə ki günah əmrin vasitəsilə hədsiz günahlı
olduğunu göstərsin. **14** Biz bilirik ki, Qanun ruhanidir,
mənsə cismani olub qul kimi günaha satılmışam. **15** Çünki
nə iş gördüyümü anlamıram; istədiyimi deyil, nifrət

etdiyim şeyi edirəm. 16 Əgər istəmədiyimi edirəmsə, onda
təsdiq edirəm ki, Qanun yaxşıdır. 17 Elə isə artıq mən
deyil, daxilimdə yaşayan günah bu işi görür. 18 Bilirəm ki,
daxilimdə, yəni cismani təbiətimdə yaxşı bir şey yaşamır;
çünki yaxşı şey etmək istəyi məndə var, amma onu yerinə
yetirməyə qadir deyiləm. 19 İstədiyim yaxşı şeyi etmirəm,
amma istəmədiyim pis şeyi edirəm. 20 Əgər istəmədiyim
şeyi edirəmsə, onda artıq mən deyil, daxilimdə yaşayan
günah bu işi görür. 21 Beləcə bu nəticəyə gəlirəm ki,
yaxşılıq etmək istərkən məndə pislik üzə çıxır. 22 Bir
yandan daxili varlığım Allahın qanununda zövq alır. 23
Amma üzvlərimdə başqa bir qanun da görürəm ki, ağlımın
təsdiq etdiyi Qanunla mübarizə aparır və üzvlərimdə
olan günah qanununa məni əsir edir. 24 Necə də yazıq
insanam! Ölümə düçar olan bu bədəndən məni kim xilas
edə bilər? 25 Rəbbimiz İsa Məsihin vasitəsilə Allaha şükür
olsun! Beləcə mən ağlımla Allahın qanununa, cismani
təbiətimlə isə günah qanununa qulluq edirəm.

8 Deməli, indi Məsih İsada olanlara heç bir məhkumluq
yoxdur. 2 Çünki həyat verən Ruhun qanunu səni günah
və ölüm qanununda Məsih İsa vasitəsilə azad etdi. 3
Beləcə cismani təbiət üzündən gücsüz olan Qanunun
edə bilmədiyini Allah etdi: Öz Oğlunu günahlı cismin
bənzərində günah qurbanı olaraq göndərib günahı Onun
cismi ilə məhkum etdi ki, 4 Qanunun ədalətli tələbləri artıq
cismani təbiətə görə yox, Ruha görə həyat sürən bizlərdə
yerinə yetsin. 5 Cismani təbiətə görə yaşayanlar cismani
şeylər barədə düşünür, Ruha görə yaşayanlar isə Ruhla
bağlı şeylər barədə düşünür. 6 Cismani təbiətə uyan fikirlər

ölüm, Ruha uyan fikirlərsə həyat və sülh gətirir. **7** Çünki
cismani təbiətə uyan fikirlər Allaha qarşı düşmənçilik
edir; belə ki bunlar Allahın qanununa tabe deyil və ola
da bilməz. **8** Həmçinin cismani təbiətdə olanlar Allahı
razı sala bilməz. **9** Lakin Allahın Ruhu sizdə yaşayırsa, siz
cismani təbiətdə deyil, Ruhdasınız. Kimdə Məsihin Ruhu
yoxdursa, o adam Məsihə məxsus deyil. **10** Əgər Məsih
sizdədirsə, bədəniniz günah səbəbindən ölü, ruhunuzsa
salehlik səbəbindən diridir. **11** Əgər İsanı ölülər arasından
Dirildənin Ruhu sizdə yaşayırsa, Məsihi ölülər arasından
Dirildən, sizdə yaşayan Ruhu ilə sizin də fani bədənlərinizə
həyat verəcək. **12** Beləliklə, ey qardaşlar, biz cismani
təbiətimizə borclu deyilik ki, ona görə yaşayaq. **13** Çünki
cismani təbiətə görə yaşayırsınızsa, öləcəksiniz, amma
bədənin pis əməllərini Ruhun vasitəsilə öldürürsünüzsə,
yaşayacaqsınız. **14** Allahın Ruhu ilə yönəldilənlərin hamısı
Allahın oğullarıdır. **15** Axı siz kölelik ruhunu almadınız
ki, yenə də qorxu içində yaşayasınız; övladlıq Ruhunu
aldınız. Elə o Ruhun vasitəsilə Allaha «Abba, Ata» deyə
nida edirik. **16** Elə Ruh Özü bizim ruhumuzla birgə
şəhadət edir ki, biz Allahın övladlarıyıq. **17** Əgər Onun
övladlarıyıqsa, deməli, həm də varisləriyik. Əgər Məsihin
izzətinə şərik olmaq üçün Onun çəkdiyi əzablara şərik
oluruqsa, Allahın varisləri və Məsihin irs şəriki oluruq. **18**
Belə düşünürəm ki, çəkdiyimiz indiki əzablar bizə zahir
olacaq izzətlə heç müqayisəyə gəlməz. **19** Yaradılış Allahın
oğullarının zahir olmasını böyük həsrətlə gözləyir. **20**
Çünki yaradılış öz iradəsi ilə deyil, onu Təslim Edənin
iradəsi ilə puçluğa təslim edildi. Amma ümidvardır

ki, **21** yaradılış özü də çürüməyə əsir olmaqdan xilas
olub, Allah övladlarının izzətli azadlığına qovuşacaq.
22 Çünki bilirik ki, bütün yaradılış indiyəcən birlikdə
inildəyib doğuş ağrısı çəkir. **23** Ancaq təkcə yaradılış
yox, Ruhun nübarını alan biz özümüz də övladlığa
qəbul olunmağımızı, yəni bədənimizin satın alınmasını
gözləyərək içimizdə inildəyirik. **24** Çünki biz ümidlə
xilas olduq. Amma gözə görünən ümid ümid deyil. Axı
kim gördüyü şeyə ümid edər? **25** Amma görmədiyimiz
şeyə ümid edəndə onu səbirlə gözləyirik. **26** Beləcə Ruh
da bizə zəif olarkən kömək edir. Biz nə üçün və necə
dua etmək lazım olduğunu bilmirik, lakin Ruh Özü dillə
deyilməyən ahlarla vəsatətçilik edir. **27** Ürəkləri sınayan
Allah da Ruhun nə düşündüyünü bilir, çünki Ruh Allahın
iradəsinə görə müqəddəslər üçün vəsatətçilik edir. **28**
Biz bilirik ki, hər şey birlikdə Allahı sevənlərin, Onun
məqsədinə görə çağırılanların xeyrinə işləyir. **29** Çünki
Allah qabaqcadan tanıdığı adamları Öz Oğlunun surətinə
uyğunlaşmaq üçün əvvəlcədən təyin etdi ki, O, çoxlu
qardaş arasında ilk doğulan olsun; **30** əvvəlcədən təyin
etdiyi adamları da çağırdı; çağırdığı adamları da saleh
saydı; saleh saydığı adamları da izzətləndirdi. **31** Bəs
bunlar barədə nə deyə bilərik? Əgər Allah bizimlədirsə,
kim bizə qarşı dura bilər? **32** O Öz Oğlunu belə, əsirgəməyib
Onu hamımızın uğrunda ölümə təslim etdisə, Onunla
birgə bütün şeyləri də bizə lütf etməyəcəkmi? **33** Allahın
seçdiyi adamları kim ittiham edə bilər? Onları saleh
sayan Allahdır! **34** Məhkum edən kimdir? Ölmüş, üstəlik
dirilmiş Məsih İsa həm Allahın sağındadır, həm də bizim

üçün vəsatətçilik edir. 35 Məsihin məhəbbətindən bizi
kim ayıra bilər? Əziyyətmi, sıxıntımı, təqibmi, aclıqmı,
çılpaqlıqmı, təhlükəmi, qılıncmı? 36 Necə ki yazılıb:
«Biz gün boyu Sənin uğrunda öldürülürük, Qurbanlıq
qoyunlar sayılırıq». 37 Lakin bizi Sevənin vasitəsilə bütün
bunlarda tam qələbə qazanırıq. 38 Çünki əminəm ki, nə
ölüm, nə həyat, nə mələklər, nə başçılar, nə indiki, nə də
gələcək şeylər, nə qüvvələr, 39 nə ucalıq, nə dərinlik, nə
də başqa bir məxluq bizi Rəbbimiz Məsih İsada olan Allah
məhəbbətindən ayırmağa qadir olmayacaq.

9 Məsihdə həqiqəti söyləyirəm, yalan danışmıram,
vicdanım dediklərimi Müqəddəs Ruhda təsdiq edir ki, 2
ürəyimdə böyük bir kədər, daimi bir iztirab var. 3 Çünki
qardaşlarımın, yəni cismani soydaşlarımın xatirinə mən
özüm Məsihdən uzaqlaşıb lənət qazanmağımı istərdim; 4
bu, İsraillilərdir ki, övladlığa götürülmə, izzət, əhdlər,
Qanunun verilməsi, məbəd ibadəti və vədlər onlara
məxsusdur. 5 Əcdadlar da onlara məxsusdur, Məsih də
cismən onlardandır; O hər şeyin üzərində olan Allahdır
ki, Ona əbədi alqış olsun! Amin. (aiōn g165) 6 Lakin bu o
demək deyil ki, Allahın kəlamı boşa çıxıb. Çünki İsraildən
törəyənlərin heç də hamısı İsrailə məxsus deyil. 7
İbrahimin nəslindən olanların heç də hamısı İbrahimin
övladları deyil. Amma «İshaqdan törəyənlər sənin nəslin
adlanacaq» deyilib. 8 Bu o deməkdir ki, Allahın övladları
cismani övladlar deyil, Allahın vədinə görə doğulan
övladlardır ki, bunlar İbrahimin nəsli sayılır. 9 Çünki
belə vəd verilmişdi: «Gələn il bu vaxt gələcəyəm və
Saranın bir oğlu olacaq». 10 Yalnız bu yox, Rivqa da bir

kişidən, yəni babamız İshaqdan hamilə oldu. **11** Amma iki
oğlu hələ anadan olmamış və yaxşılıq ya pislik etməmiş
ikən Allah Rivqaya «böyüyü kiçiyinə qulluq edəcək»
dedi; belə ki Allahın seçim məqsədi onların əməllərinə
deyil, Öz çağırışına əsaslanaraq bərqərar olsun. **13** Necə
ki yazılıb: «Yaqubu sevdim, Esava isə nifrət etdim».
14 Bəs indi nə deyə bilərik? Məgər Allah ədalətsizlik
edir? Əsla! **15** Çünki O, Musaya deyir: «Kimə istəsəm,
mərhəmət edərəm, kimə istəsəm, rəhm edərəm». **16**
Beləliklə, seçim insanın istəyindən yaxud səyindən deyil,
yalnız mərhəmət edən Allahdan asılıdır. **17** Ona görə də
Müqəddəs Yazıda Allah firona deyir: «Səni buna görə
ucaltdım ki, Öz gücümü sənin üzərində göstərim və
adım bütün dünyaya elan edilsin». **18** Deməli, Allah
kimə istəyirsə, mərhəmət edir, kimi istəyirsə, inadkar
edir. **19** İndi sən mənə deyə bilərsən: «Bəs Allah daha nə
üçün bizi təqsirkar çıxarır? Məgər kimsə Onun iradəsinin
əleyhinə gedə bilər?» **20** Amma, ey insan, sən kimsən
ki, Allahla mübahisəyə girişirsən? Məgər düzəldilən bir
şey onu düzəldənə «Məni niyə bu cür yaratdın?» deyə
bilər? **21** Məgər dulusçunun işlətdiyi gilə ixtiyarı çatmır
ki, həmin gildən bir qabı şərəfli iş üçün, o biri qabı
isə şərəfsiz iş üçün düzəltsin? **22** Əgər Allah qəzəbini
göstərmək və qüdrətini bildirmək istəyərək qəzəbinə
gəlib məhv olmağa hazırlanmış qablara böyük səbirlə
dözdüsə, biz nə deyə bilərik? **23** Məgər O bunu etdi
ki, qabaqcadan izzət üçün hazırladığı mərhəmət tapan
qablara izzətinin necə zəngin olduğunu bildirsin? **24** O
qablar bizik ki, Allah yalnız Yəhudilər arasından deyil,

həm də başqa millətlər arasından çağırdı. 25 Necə ki
Huşənin kitabında deyilir: «“Xalqım deyil” dediyimə
“Xalqımsan” deyəcəyəm, “Sevdiyim deyil” dediyimə
“Sevdiyimsən” deyəcəyəm». 26 «Onlara “siz Mənim
xalqım deyilsiniz” deyilən yerdə “siz var olan Allahın
övladlarısınız” deyiləcək». 27 Yeşaya da İsrail barədə
belə nida edir: «İsrail övladlarının sayı dəniz qumu
qədər çox olsa belə, Ancaq sağ qalanları xilas olacaq.
28 Çünki Rəbb yer üzündə hökmünü Tam və tez yerinə
yetirəcək». 29 Yeşayanın qabaqcadan söylədiyi kimi:
«Əgər Ordular Rəbbi Bizim xalqdan bir neçə Sağ qalan
adam qoymasaydı, Biz Sodom kimi olardıq, Homorraya
bənzəyərdik». 30 Bəs nə deyə bilərik? Salehliyin ardınca
getməyən başqa millətlər salehliyi, yəni imanla gələn
salehliyi əldə etdilər. 31 Amma salehlik göstərən Qanunun
ardınca gedən İsrail xalqı bu Qanuna çata bilmədi. 32
Nə üçün? Çünki imanla yox, əməllərlə gedirdilər. Beləcə
büdrəmə daşına ilişdilər. 33 Necə ki yazılıb: «Budur,
Sionda bir büdrəmə daşı və yıxma qayası qoyuram. Ona
iman edən kəs utandırılmaz».

10 Ey qardaşlar, İsraillilərin xilasını ürəkdən arzulayıram
və bunun üçün Allaha dua edirəm. 2 Onların barəsində
şəhadət edirəm ki, Allah naminə qeyrət çəkirlər, amma
bu qeyrət biliyə əsaslanmır. 3 Çünki onlar Allahdan gələn
salehliyi anlamayıb öz salehliklərini bərqərar etməyə
çalışmaqla Allahın salehliyinə tabe olmadılar. 4 Məsih
Qanunun sonu olub ki, iman gətirən hər kəs saleh
sayılsın. 5 Musa Qanunla gələn salehlik haqqında belə
yazır: «Bu şeyləri yerinə yetirən adam bunların sayəsində

yaşayacaq». 6 Amma imanla gələn salehlik barədə belə
deyilir: «Ürəyində demə ki, “Kim göylərə, yəni Məsihi
endirməyə çıxacaq?” 7 ya da “Kim dibsiz dərinliyə, yəni
Məsihi ölülər arasından qaldırmağa enəcək?”» (Abyssos g12)
8 Bəs onda nə deyilir? «Kəlam sənə çox yaxındır, o sənin
dilində və ürəyindədir». Biz elə həmin iman kəlamını
vəz edirik: 9 əgər sən İsanın Rəbb olduğunu dilinlə iqrar
edib Allahın Onu ölülər arasından diriltdiyinə ürəkdən
inansan, xilas olacaqsan. 10 Çünki insan ürəkdən iman
etməklə saleh sayılır və dili ilə iqrar etməklə xilas olur. 11
Belə ki Müqəddəs Yazıda deyilir: «Ona iman edən hər kəs
utandırılmayacaq». 12 Burada Yəhudi ilə Yunan arasında
fərq yoxdur, hamısının Rəbbi birdir və Onu çağıranların
hamısına bol bərəkət verir. 13 Çünki «Rəbbin adını çağıran
hər kəs xilas olacaq». 14 Bəs onlar iman etmədikləri Şəxsi
necə çağıracaqlar? Barəsində eşitmədikləri Şəxsə necə
iman edəcəklər? Vəz edən olmasa, necə eşidəcəklər? 15
Göndərilməsələr, necə vəz edəcəklər? Necə ki yazılıb:
«Xoş xəbəri müjdələyənin qədəmləri necə də gözəldir!»
16 Amma Müjdəyə hamı qulaq asmadı. Çünki Yeşaya
deyir: «Ya Rəbb, xəbərimizə kim inandı?» 17 Beləliklə,
iman eşitməkdən, eşitmək də Məsihin kəlamı vasitəsilə
yaranır. 18 Lakin soruşuram: məgər onlar eşitmədilər?
Əlbəttə ki, eşitdilər: «Avazları bütün dünyaya yayıldı,
Sözləri yerin ucqarlarına çatdı». 19 Bir də soruşuram:
məgər İsrail anlamadı? Musa ilk olaraq deyir: «Mən sizi
xalq olmayanlarla qısqandıracağam, Axmaq bir millətlə
qəzəbləndirəcəyəm». 20 Yeşaya isə cəsarətlə deyir: «Rəbb
deyir: “Məni axtarmayanlar tərəfindən tapıldım, Məni

soruşmayanlara Mən zühur etdim”». 21 İsrail barədə
isə belə deyir: «Gün boyu itaətsiz, dikbaş xalqa əllərimi
uzadıb durdum».
11 Beləliklə, soruşuram: məgər Allah Öz xalqını rədd
etdi? Əsla! Çünki mən özüm də İbrahim nəslindən,
Binyamin qəbiləsindən olan bir İsrailliyəm. 2 Allah
qabaqcadan tanıdığı Öz xalqını rədd etmədi. Məgər siz
bilmirsiniz ki, Müqəddəs Yazıda İlyas barədə nə deyilir?
İlyas İsraildən Allaha şikayət edib deyir: 3 «Ya Rəbb! Sənin
peyğəmbərlərini öldürdülər, qurbangahlarını dağıtdılar.
Təkcə mən qaldım, onlar canımı almaq üçün məni də
axtarırlar». 4 Bəs Allahdan ona hansı cavab gəldi? «Mən
Özüm üçün Baal qarşısında diz çökməmiş yeddi min
adamı saxlamışam». 5 Beləcə indi də Allahın lütfü ilə
seçilmiş sağ qalanlar var. 6 Əgər bu, lütflə oldusa, daha
əməllərlə deyil; yoxsa lütf daha lütf olmaz. 7 Onda nə
deyə bilərik? İsrail axtardığını əldə etmədi, seçilmişlər
əldə etdilər; digərləri isə inadkar oldu. 8 Necə ki yazılıb:
«Allah onları dərin yuxuya saldı, Onlara bu günədək
görməyən gözlər, Eşitməyən qulaqlar verdi». 9 Davud da
belə deyir: «Süfrələri onlara tələ, tor, Büdrəmə daşı və
cəza olsun. 10 Gözlərinə qara gəlsin, görməsinlər, Belləri
həmişə bükülü qalsın!» 11 Beləliklə, soruşuram: məgər
İsraillilər bir daha ayağa qalxmamaq üçün büdrəyib-
yıxıldılar? Əsla! Amma onların təqsiri başqa millətlərin
xilasına səbəb oldu ki, İsraillilərdə qibtə hissi oyandırsın.
12 Əgər onların təqsiri dünyaya zənginlik, onların qüsuru
da başqa millətlərə zənginlik gətirdisə, gör onların
bütövlüyü necə böyük zənginlik gətirəcək. 13 Lakin, ey

başqa millətlər, sizə bildirirəm: mən başqa millətlərə
göndərilən həvari olduğuma görə öz xidmətimi izzətli
sayıram ki, **14** bəlkə soydaşlarımda qibtə hissi oyandırıb
bəzilərini xilas edə bilim. **15** Çünki onların rədd edilməsi
dünyanın Allahla barışması deməkdirsə, onların qəbul
edilməsi ölülər arasından həyata dönmək deyilmi? **16**
Əgər xəmirin ilk hissəsi müqəddəsdirsə, demək, xəmirin
hamısı müqəddəsdir; əgər kök müqəddəsdirsə, budaqlar
da müqəddəsdir. **17** Amma bəzi budaqlar qoparılıbsa və
sən, ey yabanı zeytun ağacı, onların arasında peyvənd
olunub zeytun ağacının barlı kökünə şərik olmusansa, **18**
o budaqların qabağında öyünmə; öyünsən, bil ki, sən kökü
deyil, kök səni daşıyır. **19** O zaman deyəcəksən: budaqlar
qoparıldı ki, mən onların yerinə peyvənd olunum. **20**
Doğrudur; onlar imansızlıqlarına görə qoparıldı, amma
sən imanına görə yerində durursan. Buna görə təkəbbürlü
olma, əksinə, qorx! **21** Çünki Allah təbii budaqlara rəhm
etmədisə, bəlkə sənə də rəhm etməyəcək. **22** Sən gör
ki, Allah eyni zamanda həm xeyirxahdır, həm də sərt:
yıxılanlara sərtlik, sənə isə, əgər Onun xeyirxahlığına
bağlı qalarsansa, xeyirxahlıq göstərər. Əks təqdirdə sən
də kəsilib atılacaqsan. **23** Əgər imansızlıqda qalmasalar,
onlar da peyvənd olunacaqlar, çünki Allah onları yenə də
peyvənd etməyə qadirdir. **24** Əgər sən təbiətən yabanı
olan zeytun ağacından kəsilib, təbiətinə uyğun olmadan
yetişdirilən zeytun ağacına peyvənd edildinsə, bu təbii
budaqlar öz zeytun ağacına necə də asanlıqla peyvənd
olunacaq! **25** Ey qardaşlar, özünüzü ağıllı saymayasınız
deyə bu sirdən bixəbər olmağınızı istəmirəm: İsrailin

bəzisi o vaxta qədər inadkar qalacaq ki, başqa millətlərdən
xilas olanların sayı tamamlansın. 26 Beləcə bütün
İsrail xilas olacaq. Necə ki yazılıb: «Qurtarıcı Siondan
gələcək, Yaqub nəslindən allahsızlığı uzaqlaşdıracaq». 27
«Günahlarını aradan qaldırdığım zaman Mənim onlarla
bağladığım əhd budur». 28 Müjdə məsələsində İsraillilər
sizin üçün Allaha düşməndir, amma Allah onları seçdiyinə
görə əcdadlarının xatirinə Onun üçün sevimlidir. 29
Çünki Allahın ənamları və dəvəti geri alınmaz. 30 Siz bir
zamanlar Allaha itaətsiz idiniz və indi onların itaətsizliyi
üzündən mərhəmət tapdınız; 31 eləcə də sizin tapdığınız
mərhəmətdən ötrü onlar indi itaətsiz oldular ki, özləri
də indi mərhəmət tapsınlar. 32 Çünki Allah hamını
itaətsizliyə əsir edib ki, hamıya mərhəmət göstərsin.
(eleēsē g1653) 33 Allahın zənginliyi nə böyük, Hikməti və
biliyi nə dərindir! Onun hökmləri necə də ağlasığmaz,
Yolları necə də anlaşılmazdır! 34 «Rəbbin ağlını kim dərk
etdi? Ona kim məsləhətçi oldu?» 35 «Kim Ona bir şey
verdi ki, əvəzini Ondan istəyə bilsin?» 36 Çünki hər şeyin
mənbəyi Odur, hər şey Onun vasitəsilə və Onun üçün var
oldu. Ona əbədi olaraq izzət olsun! Amin. (aiōn g165)
12 Beləliklə, ey qardaşlar, Allahın mərhəməti xatirinə
sizə yalvarıram ki, bədənlərinizi diri, müqəddəs və Allahı
razı salan bir qurban olaraq Ona təqdim edin; bu sizin
ağılla etdiyiniz ibadətdir. 2 Bu dövrə uyğunlaşmayın,
əksinə, düşüncənizin təzələnməsi ilə dəyişin ki, Allahın
yaxşı, razı salan və kamil iradəsini ayırd edəsiniz. (aiōn
g165) 3 Mənə verilən lütflə sizin hər birinizə deyirəm ki,
lazım olduğundan artıq özünüz barədə yüksək fikirdə

olmayın; lakin hər biriniz Allahın ona verdiyi imanın
ölçüsünə görə ağıl-kamalla düşünün. **4** Çünki bizim
bir bədənimizdə çoxlu üzvlər olduğu halda onların hər
birinin vəzifəsi heç də eyni deyil. **5** Eləcə biz də çox
olduğumuz halda Məsihdə bir bədənik və ayrı-ayrılıqda
bir-birimizə bağlı üzvlərik. **6** Allahın bizə bağışladığı lütfə
görə müxtəlif ruhani ənamlarımız var. Bir kəsin ənamı
peyğəmbərlikdirsə, imanının ölçüsünə görə peyğəmbərlik
etsin; **7** ənamı xidmətdirsə, xidmət etsin; müəllimlikdirsə,
öyrətsin; **8** nəsihət verəndirsə, nəsihət versin; pay
verəndirsə, səxavətlə, rəhbərdirsə, səylə, mərhəmət
göstərəndirsə, sevinə-sevinə öz işini görsün. **9** Qoy
məhəbbətiniz riyasız olsun. Pislikdən ikrah edin, yaxşılığa
bağlanın. **10** Qardaşlıq sevgisi ilə bir-birinizi sevin. Hörmət
göstərməkdə bir-birinizi qabaqlayın. **11** Səyiniz azalmasın,
ruhunuz alovlu olsun. Rəbbə qulluq edin. **12** Ümidinizlə
sevinin. Əziyyətdə dözümlü olun. Dayanmadan dua edin.
13 Ehtiyac içində olan müqəddəslərə yardım etməyə şərik
olun. Qonaqpərvər olmağa səy göstərin. **14** Sizi təqib
edənlərə xeyir-dua verin; lənət yox, xeyir-dua verin.
15 Sevinənlərlə sevinin, ağlayanlarla ağlayın. **16** Bir-
birinizlə həmfikir olun; təkəbbürlü olmayın, məzlumlarla
dostluq edin. Özünüzü ağıllı saymayın. **17** Heç kimə pislik
əvəzinə pislik etməyin. Hamının gözündə yaxşı olan işlər
görməyə diqqət yetirin. **18** İmkan daxilində bacardıqca
bütün adamlarla sülh içində yaşayın. **19** Ey sevimlilər, heç
kəsdən qisas almayın, Allahın qəzəbinə yer verin. Çünki
yazılıb ki, Rəbb belə deyir: «Qisas Mənimdir, əvəzini Mən
verəcəyəm». **20** Əksinə, «düşmənin acdırsa, onu yedizdir,

susuzdursa, ona su ver. Belə etməklə sanki onun başına
köz tökərsən». 21 Pislik sənə üstün gəlməsin, pisliyə
yaxşılıqla qalib gəl.
13 Hər kəs başçılıq edən hakimiyyətlərə tabe olsun.
Çünki Allah tərəfindən təyin olunmayan hakimiyyət
yoxdur; mövcud olan hakimiyyətlər Allah tərəfindən
təyin olunub. 2 Buna görə də hakimiyyətə qarşı çıxan
adam Allahın təyin etdiyinin əleyhinə çıxır və əleyhinə
çıxan belələri özlərini mühakiməyə düçar edir. 3 Çünki
yaxşı iş görənlər deyil, pis iş görənlər hökmdarlardan
qorxmalıdır. İstəyirsənmi hakimiyyətdən qorxmayasan?
Yaxşı iş gör, onda o səni tərifləyər. 4 Hökmdar sənin
xeyrin üçün Allaha xidmət edir. Amma pis iş görürsənsə,
qorx! Çünki o, əbəs yerə qılınc daşımır, Allaha xidmət
edir ki, pis iş görəndən qisas alsın və Allahın qəzəbini
onun başına gətirsin. 5 Bu səbəbdən yalnız qəzəbə
görə deyil, vicdanın xatirinə də hakimiyyətə tabe olmaq
lazımdır. 6 Vergini də siz buna görə ödəyirsiniz. Çünki
hökmdarlar Allahın xidmətçisidir və məhz bu işlə daim
məşğuldurlar. 7 Beləliklə, hər kəsə öz haqqını verin:
vergi haqqı olana vergi, gömrük haqqı olana gömrük,
qorxu haqqı olana qorxu, hörmət haqqı olana hörmət. 8
Bir-birinizi sevməkdən başqa heç nədə heç kimə borclu
qalmayın; çünki başqasını sevən Qanunu yerinə yetirmiş
olur. 9 Belə ki «zina etmə, qətl etmə, oğurluq etmə,
tamah salma» və bunlardan başqa nə əmr varsa, bu
kəlamla yekunlaşdırmaq olar: «Qonşunu özün kimi
sev». 10 Sevən insan qonşusuna qarşı pis iş görməz,
buna görə də məhəbbət Qanunun tamamlanmasıdır.

11 Zəmanəni, yuxudan ayılmaq vaxtınızın gəldiyini
anlayaraq belə rəftar edin. Çünki indi xilasımız iman
etdiyimiz vaxtda olduğundan daha yaxındır. 12 Gecə keçdi,
gündüz isə yaxınlaşdı; buna görə də qaranlığın əməllərini
üzərimizdən ataq və nurun silahlarına bürünək. 13 Gün
işığında olduğu kimi ləyaqətlə həyat sürək; eyş-işrətə
və sərxoşluğa, əxlaqsızlığa və pozğunluğa, münaqişəyə
və qısqanclığa qapılmayaq. 14 Əksinə, Rəbb İsa Məsihə
bürünün və cismani təbiətinizin ehtiraslarına uymaq
fikrində olmayın.

14 İmanı zəif olanı qəbul edin, amma onun fikirləri
ilə mübahisəyə girişməyin. 2 Biri inanır ki, hər şeyi
yeyə bilər, amma imanı zəif olan yalnız tərəvəz yeyir.
3 Yeyən yeməyənə xor baxmasın, yeməyən də yeyəni
mühakimə etməsin. Çünki Allah onu qəbul edib. 4 Sən
kimsən ki, başqasının xidmətçisini mühakimə edirsən? O
xidmətçini haqlı yaxud haqsız çıxarmaq ixtiyarı ağasına
məxsusdur. Xidmətçi haqlı çıxacaq, çünki Rəbb onu haqlı
çıxarmağa qadirdir. 5 Kimsə bir günü o biri gündən
üstün sayır, başqası isə hər günü eyni sayır. Qoy hər
kəs öz fikrinə əmin olsun. 6 Bir günü fərqləndirən
adam onu Rəbb üçün fərqləndirir. Yeyən Rəbb üçün
yeyir, çünki Allaha şükür edir. Yeməyən də Rəbb üçün
yemir və Allaha şükür edir. 7 Çünki bizim heç birimiz
özümüz üçün yaşamırıq və özümüz üçün ölmürük. 8
Yaşayırıqsa, Rəbb üçün yaşayırıq, ölürüksə, Rəbb üçün
ölürük. Buna görə yaşasaq da, ölsək də Rəbbə məxsusuq.
9 Çünki Məsih ona görə ölüb yenə yaşadı ki, həm ölülərin,
həm də yaşayanların Rəbbi olsun. 10 Bəs sən nə üçün

qardaşını mühakimə edirsən? Yaxud nə üçün qardaşına
xor baxırsan? Axı biz hamımız Allahın hökm kürsüsünün
qarşısında dayanacağıq. **11** Çünki yazılıb: «Rəbb deyir:
Varlığıma and içdim, Hər diz önümdə çökəcək, Hər dil
Allah olduğumu bildirəcək». **12** Beləcə hər birimiz özü
üçün Allaha hesabat verəcək. **13** Buna görə də daha bir-
birimizi mühakimə etməyək, əksinə, qərara alın ki, heç
bir qardaşın önünə onu büdrədən yaxud pis yola çəkən
bir şey qoymayasınız. **14** Rəbb İsada olaraq əminəm
ki, heç bir şey özlüyündə murdar deyil. Amma nəyisə
murdar sayan adam üçün o şey murdardır. **15** Əgər sənin
qardaşın yediyin bir şeydən ötrü kədərlənirsə, onda sən
məhəbbətə görə həyat sürmürsən. Uğrunda Məsihin
öldüyü adamı öz yeməyinə görə həlaka təslim etmə. **16**
İmkan verməyin ki, sizin yaxşı hesab etdiyiniz bir şey
pislənsin. **17** Çünki Allahın Padşahlığı yemək-içməkdən
ibarət deyil, Müqəddəs Ruhda salehlik, sülh və sevincdən
ibarətdir. **18** Kim beləcə Məsihə qulluq edirsə, Allahı
razı salır və insanların da rəğbətini qazanır. **19** Beləliklə,
özümüzü sülh gətirən və bir-birimizi inkişaf etdirən işlərə
həsr edək. **20** Qidaya görə Allahın işlərini pozma! Hamısı
təmizdir. Amma yeməyi ilə başqasının büdrəməsinə səbəb
olan adam pislik edir. **21** Ət yeməyərək, şərab içməyərək
qardaşının büdrəməsinə səbəb olmayan isə yaxşılıq edir.
22 Bu məsələlərdə etiqadını Allahın önündə öz ürəyində
saxla. Seçdiyi bir işdə özünü mühakimə etməyən adam
nə bəxtiyardır! **23** Amma bir yeməyə şübhə edən adam o
yeməyi yeyirsə, məhkum olur. Çünki gördüyü iş imana
əsaslanmır və imana əsaslanmayan hər şey günahdır.

15 Biz imanı güclü olanlar imanı gücsüz olanların
zəifliklərinə dözməliyik və yalnız özümüzü razı
salmamalıyıq. **2** Hər birimiz yaxşılıq naminə inkişaf
etdirmək məqsədi ilə qonşumuzu razı salaq. **3** Çünki
Məsih də Özünü razı salmadı. Necə ki yazılıb: «Səni
təhqir edənlərin təhqirləri altında qaldım». **4** Bundan
əvvəl yazılanların hamısı bizi öyrətmək üçün yazıldı ki,
dözümlə və Müqəddəs Yazıların ürək-dirəyi ilə ümidimiz
olsun. **5** Dözüm verən və ürəkləndirən Allah Məsih
İsanın istəyinə uyğun olaraq sizə həmfikirlilik bəxş
etsin ki, **6** hamınız birlikdə və bir səslə Rəbbimiz İsa
Məsihin Atası olan Allahı izzətləndirəsiniz. **7** Buna
görə də Məsih sizi qəbul etdiyi kimi siz də Allahın
izzəti üçün bir-birinizi qəbul edin. **8** Mən də bunu
bildirirəm: Məsih Allahın haqlı olduğunu göstərmək
üçün sünnətlilərin xidmətçisi oldu ki, əcdadlara verilən
vədləri yerinə yetirsin; **9** beləcə başqa millətlər də Allahın
mərhəmətinə görə Onu izzətləndirsinlər. Necə ki yazılıb:
«Buna görə millətlər arasında Sənə şükür edəcəyəm,
İsminə tərənnüm söyləyəcəyəm». **10** Yenə deyilir ki:
«Ey millətlər, Onun xalqı ilə birgə sevinin!» **11** Başqa
bir yerdə: «Ey bütün millətlər, Rəbbə həmd edin! Ey
bütün ümmətlər, Onu mədh edin!» **12** Yeşaya da belə
deyir: «Yesseyin Kökü gələcək, Millətlərə hökmran olmaq
üçün ucalacaq, Millətlər Ona ümid bağlayacaq». **13**
Qoy ümid mənbəyi olan Allah iman edən sizləri hər
cür şadlıq və sülhlə doldursun ki, Müqəddəs Ruhun
qüdrəti ilə ümidlə dolub-daşasınız. **14** Ey qardaşlarım,
mən sizin barənizdə əminəm ki, siz yaxşılıqla dolu, hər

cür biliklə kamilsiniz və bir-birinizə nəsihət verməyə
qadirsiniz. 15 Amma Allahın mənə bəxş etdiyi lütflə bəzi
məsələləri sizə xatırlatmaq üçün bu sözləri cəsarətlə
yazmışam. 16 Həmin lütfə görə mən başqa millətlər üçün
Məsih İsanın xidmətçisi oldum ki, bir kahin kimi Allahın
Müjdəsini vəz edim və başqa millətlər Müqəddəs Ruhla
təqdis edilərək Allaha məqbul olan qurban olsunlar. 17
Beləcə Allaha xidmət etdiyimə görə Məsih İsa ilə fəxr
edirəm. 18 Başqa millətləri itaətə gətirmək üçün Məsihin
mənim vasitəmlə söz və əməllə, əlamət və xariqələrin
qüvvəti ilə, Allahın Ruhunun qüdrəti ilə etdiklərindən
başqa bir şey barədə danışmağa cəsarət etmərəm. Belə
ki mən Yerusəlimdən başlayıb İllirikum diyarına qədər
hər tərəfdə Məsihin Müjdəsini yayıb qurtardım. 20
Bununla birgə, Müjdəni Məsihin adının hələ eşidilmədiyi
yerlərdə yaymaq başlıca məqsədim oldu ki, bir başqasının
qoyduğu təməl üzərində bina qurmayım. 21 Amma necə
ki yazılıb: «Onun haqqında xəbəri olmayanlar görəcək,
Eşitməyənlər anlayacaq». 22 Bu səbəbdən sizin yanınıza
gəlmək niyyətim bir neçə dəfə əngəlləndi. 23 İndi isə bu
diyarlarda işləyəcəyim başqa bir yer qalmır, illərdir ki,
yanınıza gəlməyi arzu edirdim. 24 Buna görə İspaniyaya
getmək niyyətindəyəm və ümidvaram ki, yolüstü sizi də
görüm və əvvəl qısa müddət də olsa, dostluğunuzdan
zövq alandan sonra məni oraya yola salasınız. 25 Amma
indi mən müqəddəslərə yardım etmək üçün Yerusəlimə
gedirəm. 26 Çünki Makedoniya və Axayyada olanlar
Yerusəlimdə müqəddəslər arasındakı kasıblar üçün ianə
yığmağı məsləhət bildilər. 27 Əlbəttə, özləri məsləhət

bildilər, həm də əslində onlara borcludurlar. Çünki başqa millətlər Yerusəlim müqəddəslərinin ruhani nemətlərinə şərik oldularsa, maddi nemətləri ilə onlara xidmət etməyə borcludurlar. 28 Beləcə bu işi başa çatdırıb əldə olunan səmərəni onlara çatdırandan sonra sizin yerlərdən keçib İspaniyaya gedəcəyəm. 29 Bilirəm ki, yanınıza gələndə Məsihin tam xeyir-duası ilə gələcəyəm. 30 Ey qardaşlar, Rəbbimiz İsa Məsihin xatirinə, Ruhun məhəbbəti naminə sizə yalvarıram, Allaha mənim üçün etdiyiniz dualarda mənimlə birlikdə mübarizə aparın ki, 31 Yəhudeyada olan imansızlardan xilas olum və Yerusəlimə olan yardımımı müqəddəslər qəbul etsin. 32 Beləliklə, istəyirəm ki, Allahın iradəsi ilə sevinclə yanınıza gəlib sizinlə könlümü fərəhləndirim. 33 Qoy sülh qaynağı olan Allah sizin hamınızla olsun. Amin.

16 Kenxreyadakı cəmiyyətin xidmətçisi olan bacımız Fibi barədə sizə zəmanət verirəm. 2 Onu Rəbdə olduğu üçün müqəddəslərə layiq tərzdə qəbul edin, nə ehtiyacı varsa, siz ona kömək edin. Çünki o, çoxlarına və şəxsən mənə də hamilik edib. 3 Məsih İsada həmkarlarım olan Priskila və Akilaya salam söyləyin. 4 Onlar mənim həyatım üçün öz canlarını təhlükəyə saldılar. Onlara yalnız mən yox, başqa millətlərin bütün cəmiyyətləri də təşəkkür edir. 5 Onların evində toplanan cəmiyyətə də salam söyləyin. Asiya vilayətindən Məsih üçün ilk məhsul olan sevimli qardaşım Epenetə salam çatdırın. 6 Sizin üçün xeyli zəhmət çəkmiş Məryəmə salam söyləyin. 7 Həvarilər arasında şöhrət qazanmış, məndən əvvəl Məsihdə olmuş soydaşlarım və zindan yoldaşlarım Andronikosa və

Yuniyaya salam çatdırın. **8** Rəbdə mənə sevimli olan
Ampliyata salam söyləyin. **9** Məsihdə həmkarımız olan
Urbana və mənə sevimli olan Staxisə salam çatdırın. **10**
Məsihdə sədaqəti sübut edilmiş Apellisə salam söyləyin.
Aristobulun ailəsindən olanlara salam çatdırın. **11**
Soydaşım Hirodiona salam söyləyin. Narkisin ailəsindən
Rəbdə olanlara salam çatdırın. **12** Rəbbin xidmətində
zəhmət çəkmiş Trifena ilə Trifosaya salam söyləyin.
Rəbbin xidmətində xeyli zəhmət çəkmiş sevimli Persisə
salam çatdırın. **13** Rəbdə seçmə insan olan Rufusa və
mənə də analıq edən anasına salam söyləyin. **14** Asinkritə,
Fleqona, Hermesə, Patrobaya, Hermaya və onlarla birlikdə
olan bacı-qardaşlara salam çatdırın. **15** Filoloqa, Yuliyaya,
Nereyə və onun bacısına, Olimpaya və onlarla birlikdə
olan bütün müqəddəslərə salam söyləyin. **16** Bir-birinizi
müqəddəs öpüşlə salamlayın. Məsihin bütün cəmiyyətləri
sizə salam göndərir. **17** Qardaşlar, sizə yalvarıram ki,
öyrəndiyiniz təlimin əleyhinə çıxaraq ayrılıq salan və
büdrəməyə səbəb olan adamlara nəzarət edin və onlardan
uzaq durun. **18** Çünki belə adamlar Rəbbimiz Məsihə
deyil, öz qarınlarına qulluq edirlər; onlar yağlı və yaltaq
nitqləri ilə sadəlövh adamların ürəklərini tovlayırlar. **19**
Sizin itaətiniz hamıya bəllidir. Buna görə də sizin üçün
sevinirəm. Amma istəyirəm ki, yaxşı işlərdə müdrik, pis
işlərdə məsum olasınız. **20** Sülh qaynağı olan Allah Şeytanı
tezliklə ayaqlarınızın altında əzəcək. Rəbbimiz İsanın
lütfü sizə yar olsun! **21** Həmkarım Timotey, soydaşlarım
Luki, Yason və Sosipater sizə salam göndərir. **22** Bu
məktubu yazıya alan mən Terti də Rəbbin ismi ilə sizə

salam söyləyirəm. **23** Məni və bütün cəmiyyəti qonaq
saxlayan Qayın sizə salamı var. Şəhərin xəzinədarı olan
Erast və Kvart qardaş da sizə salam göndərir. **25** Allah
mənim elan etdiyim Müjdəyə və İsa Məsih barədə vəzə
görə, əzəldən bəri gizli saxlanmış sirri aydınlaşdıran
vəhyə uyğun olaraq, sizi qüvvətləndirməyə qadirdir;
(aiōnios g166) **26** bu həmin sirdir ki, indi aşkar olmuş və
əbədi Allahın əmrinə əsasən peyğəmbərlərin Yazıları
vasitəsilə bütün millətlərin iman gətirib itaət etməsi
üçün bəyan edilmişdir; **(aiōnios g166)** **27** o yeganə və müdrik
Allaha İsa Məsih vasitəsilə əbədi izzət olsun! Amin. **(aiōn
g165)**

1 Korinflilərə

1 Allahın iradəsi ilə Məsih İsanın həvarisi olmağa
çağırılmış mən Pauldan və qardaşımız Sostendən **2**
Allahın Korinfdə olan imanlılar cəmiyyətinə salam! Siz
Məsih İsada təqdis olunmusunuz. Rəbbimiz İsa Məsihin
adını hər yerdə çağıran hamı ilə birlikdə müqəddəs
olmağa çağırılmısınız. O həm onların, həm də bizim
Rəbbimizdir. **3** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən
sizə lütf və sülh olsun! **4** Allahın Məsih İsada sizə bəxş
etdiyi lütfə görə sizin üçün həmişə Allahıma şükür
edirəm. **5** Çünki siz Məsihdə hər cəhətdən – hər cür
sözdə və bilikdə zənginləşmisiniz. **6** Buna görə Məsih
haqqındakı şəhadətimiz sizdə təsdiqləndi. **7** Bu səbəbdən
siz Rəbbimiz İsa Məsihin zühurunu gözləyərək ruhani
ənamdan heç bir korluq çəkmirsiniz. **8** Rəbbimiz İsa
Məsih Öz günündə nöqsansız olmanız üçün sizi sonadək
qüvvətləndirəcək. **9** Sizi Oğlu Rəbbimiz İsa Məsihlə
şərik olmağa çağıran Allah sadiqdir. **10** Ey qardaşlar,
Rəbbimiz İsa Məsih naminə sizə yalvarıram: hamınız
həmfikir olun. Qoy aranızda dəstəbazlıq olmasın, eyni
düşüncədə və eyni ağılda birləşin. **11** Qardaşlarım,
Xloinin evindəkilərdən aranızda münaqişələr olduğunu
öyrəndim. **12** Demək istədiyim budur ki, hər biriniz «mən
Paulun ardıcılıyam», «mən Apollonun ardıcılıyam», «mən
Kefanın ardıcılıyam» və yaxud «mən Məsihin ardıcılıyam»
deyir. **13** Məgər Məsih bölünmüşdü? Məgər sizə görə
çarmıxa çəkilən Paul idi? Məgər siz Paulun adı ilə vəftiz
edildiniz? **14** Mən Krisp və Qaydan başqa sizlərdən heç
kimi vəftiz etmədiyimə görə Allaha şükür edirəm. **15**

Belə etdim ki, heç kim mənim adımla vəftiz edildiyini
deməsin. **16** Yeri gəlmişkən, mən bir də Stefananın
evindəkiləri vəftiz etdim. Bundan başqa kimisə vəftiz
etdiyimi xatırlamıram. **17** Axı Məsih məni vəftiz etməyə
deyil, Müjdəni yaymağa göndərdi. Məsihin çarmıxı boşa
çıxmasın deyə Müjdəni müdrik sözlərlə yaymıram. **18**
Çünki çarmıx barəsindəki kəlam məhv yolunda olanlar
üçün ağılsızlıq, xilas yolunda olan bizlər üçünsə Allahın
qüdrətidir. **19** Necə ki yazılıb: «Müdriklərin müdrikliyini
məhv edəcəyəm, Aqillərin ağlını yox edəcəyəm». **20** Hanı
müdrik? Hanı alim? Hanı bu dövrün mahir mübahisəçisi?
Məgər Allah dünyanın müdrikliyinin ağılsızlıq olduğunu
nümayiş etdirmədi? **(aiōn g165)** **21** Allahın müdrikliyində
dünya öz müdrikliyi ilə Allahı tanımadığı üçün Allah
iman edənləri ağılsız sayılan vəz vasitəsilə xilas etməyə
razı oldu. **22** Çünki Yəhudilər möcüzəli əlamətlər istəyir,
Yunanlar müdriklik axtarırlar. **23** Bizsə çarmıxa çəkilmiş
Məsihi vəz edirik. Bu, Yəhudilər üçün büdrəmə daşı,
başqa millətlər üçün isə ağılsızlıq sayılır. **24** Amma
çağırılan həm Yəhudilər, həm də Yunanlar üçün Məsih
Allahın qüdrəti və Allahın müdrikliyidir. **25** Çünki Allahın
«ağılsızlığı» insan müdrikliyindən daha üstündür, Allahın
«zəifliyi» insan gücündən daha güclüdür. **26** Qardaşlar,
aldığınız çağırış barəsində düşünün. Bir çoxunuz bəşəri
nöqteyi-nəzərdən müdrik, nüfuzlu və yaxud əsilzadə
deyildiniz. **27** Allah isə müdrikləri utandırmaq üçün
dünyanın ağılsız saydığı, güclüləri utandırmaq üçün
dünyanın zəif saydığı, **28** dünyanın dəyərli sayılanlarını
heç etmək üçün dünyanın xor baxdığı, əsilsiz və dəyərsiz

sayılan kəsləri də seçdi ki, **29** Allahın qarşısında heç
bir insan öyünməsin. **30** Amma siz Allahın sayəsində
Məsih İsadasınız. O bizim üçün ilahi müdriklik, salehlik,
müqəddəslik və satınalınma oldu. **31** Buna görə yazıldığı
kimi «öyünən Rəbdə öyünsün».

2 Ey qardaşlar, mən Allah barəsində sirli həqiqəti elan
etmək üçün sizə gələndə yüksək natiqlik və müdrikliklə
gəlmədim. **2** Çünki mən aranızda olanda İsa Məsihdən,
yəni çarmıxa çəkilmiş Şəxsdən başqa heç bir şey
bilməməyi qərara aldım. **3** Yanınıza zəiflik, qorxu və
böyük lərzə içində gəldim. **4** Mənim sözüm də, vəzim də
müdrikliyin inandırıcı sözlərindən deyil, Ruhun qüdrətini
göstərməsindən asılı idi. **5** Belə ki imanınız insan
müdrikliyinə yox, Allahın qüdrətinə əsaslansın. **6** Yetkin
insanlar arasında isə biz müdrikliyi öyrədirik. Amma
bu müdriklik nə indiki dövrün, nə də bu dövrün fani
hökmdarlarının müdrikliyi deyil. **(aiōn g165)** **7** Biz Allahdan
gələn sirli müdrikliyi öyrədirik. Allah bu müdrikliyi bizim
izzətimiz üçün zaman başlamazdan əvvəl müəyyən etdi
və gizli saxladı. **(aiōn g165)** **8** Bu dövrün hökmdarlarından
heç biri onu anlamadı. Çünki anlasaydılar, izzətli Rəbbi
çarmıxa çəkməzdilər. **(aiōn g165)** **9** Amma necə ki yazılmışdı:
«Allahın Onu sevənlər üçün hazırladıqlarını Nə göz görüb,
nə qulaq eşidib, Nə də insan ürəyi dərk edib». **10** Bizə
isə Allah bunları Öz Ruhu ilə açdı. Çünki Ruh hər bir
şeyi, Allahın dərin düşüncələrini belə, araşdırır. **11** Axı
insanın düşüncələrini insanın daxilində olan ruhdan
savayı kim bilər? Eləcə də Allahın düşüncələrini Onun
Ruhundan savayı heç kim bilməz. **12** Allahın bizə verdiyi

ənamları dərk edə bilməyimiz üçün biz bu dünyanın
ruhunu yox, Allahdan olan Ruhu qəbul etdik. **13** Bunları
insani müdrikliyin öyrətdiyi deyil, Ruhun öyrətdiyi
sözlərlə bildiririk. Ruhani anlayışları ruhani sözlərlə ifadə
edirik. **14** Təbiətcə yaşayan adam Allahın Ruhuna aid
olan şeyləri qəbul etmir, çünki bunları ağılsızlıq sayır.
Bunları başa düşə bilmir, çünki bunlar ruhani nöqteyi-
nəzərdən araşdırılır. **15** Ruhani adam isə hər şeyi araşdıra
bilər. Fəqət onun daxilini heç kim araşdıra bilməz. **16** Axı
«Rəbbin ağlını kim dərk etdi? Ona kim məsləhətçi oldu?»
Amma biz Məsihin ağlına malikik.

3 Ey qardaşlar, mən sizinlə ruhani insanlar kimi deyil,
cismani təbiətə görə yaşayan, Məsihdə körpə olan insanlar
kimi danışa bildim. **2** Mən sizi bərk yeməklərlə deyil, südlə
qidalandırdım. Çünki bərk yeməklərə hazır deyildiniz, indi
də hazır deyilsiniz. **3** Çünki siz hələ də cismanisiniz. Əgər
aranızda qısqanclıq və münaqişə varsa, onda siz cismani
deyilsinizmi? Adi insanlar kimi həyat sürmürsünüzmü?
4 Əgər biriniz «mən Paulun ardıcılıyam», başqası isə
«mən Apollonun ardıcılıyam» deyirsə, siz adi insanlar
deyilsinizmi? **5** Apollo kimdir, Paul kimdir? Rəbb hər
birimizə təyin etdiyi kimi yalnız iman etməyinizə vasitəçi
olan xidmətçiyik. **6** Mən əkdim, Apollo suladı, amma Allah
böyütdü. **7** Buna görə də mühüm olan əkən ya da sulayan
deyil, əkiləni böyüdən Allahdır. **8** Əkənlə sulayanın isə
dəyəri eynidir. Hər biri öz zəhmətinə görə mükafat alacaq.
9 Çünki biz Allahın əməkdaşlarıyıq. Sizsə Allahın zəmisi,
Allahın tikilisisiniz. **10** Allahın mənə verdiyi lütfə görə
bir mahir bənna kimi bünövrəni qoydum, başqası isə

onun üzərində inşa edir. Amma hər kəs necə inşa etdiyinə
diqqət yetirsin. 11 Çünki heç kim qoyulan bünövrədən,
yəni İsa Məsihdən başqa bir təməl qoya bilməz. 12
Bu bünövrənin üstündə qızıldan, gümüşdən, qiymətli
daşlardan, taxtadan, samandan, küləşdən kim nə isə
inşa edərsə, 13 onun əməli bəlli olacaq və qiyamət günü
onu ortaya çıxaracaq, çünki odla aşkar olunacaq. Od da
hər birinin əməlinin keyfiyyətini sınaqdan keçirəcək.
14 Kimin inşa etdiyi əməl tab gətirsə, mükafat alacaq.
15 Kimin əməli yanıb yox olsa, o zərər çəkəcək. Özü isə
xilas olacaq, amma sanki od içindən keçəcək. 16 Məgər
bilmirsiniz ki, siz Allahın məbədisiniz və Allahın Ruhu
sizdə yaşayır? 17 Kim Allahın məbədinə ziyan vursa, Allah
da ona ziyan vuracaq. Çünki Allahın məbədi müqəddəsdir
və bu məbəd sizsiniz. 18 Qoy heç kim özünü aldatmasın.
Sizlərdən biri bu dövrdə özünü müdrik sayırsa, müdrik
olmaq üçün ağılsız olsun. (aiōn g165) 19 Çünki bu dünyanın
müdrikliyi Allah qarşısında ağılsızlıqdır. Necə ki yazılıb:
«O, müdrikləri hiylə qurarkən yaxalayır». 20 Yenə
də yazılıb: «Rəbb müdriklərin düşüncələrini, bunların
boş olduğunu bilər». 21 Eləcə qoy heç kim insanlarla
öyünməsin, çünki hər şey sizindir. 22 İstər Paul, istər
Apollo, istər Kefa olsun, dünya, həyat, ölüm, indiki və
gələcək zaman – hər şey sizindir. 23 Sizsə Məsihinsiniz,
Məsih də Allahındır.

4 Beləcə insanlar bizi Məsihin xidmətçiləri və Allahın
sirli niyyətini yerinə yetirən idarəçiləri saysın. 2
İdarəçilərdənsə tələb olunur ki, etibara layiq olsunlar. 3
Siz yaxud insan məhkəməsi mənim işlərimi təhlil edirsə,

bu mənim üçün çox az əhəmiyyət kəsb edir; hətta mən
öz işlərimi təhlil etmirəm. 4 Heç bir şeyə görə vicdan
əzabı çəkməsəm də, beləcə özümə haqq qazandırmıram.
Çünki mənim işlərimi təhlil edən Rəbdir. 5 Buna görə də
münasib vaxtdan əvvəl, yəni Rəbb gəlməyənədək heç bir
işi mühakimə etməyin. O gəlib qaranlıqda gizlənən şeylərə
işıq salacaq və insan ürəklərinin niyyətlərini aşkara
çıxaracaq. Onda hər kəs Allahdan ona düşən tərifi alacaq.
6 Ey qardaşlar, bizdən nümunə alaraq «yazılanlardan
kənara çıxmayın» məsəlinin mənasını öyrənəsiniz deyə
bunları özümə və Apolloya tətbiq etdim ki, heç kim
başqasının qarşısında lovğalanıb o birisinə xor baxmasın.
7 Axı səni kim başqalarından fərqləndirir? Nəyin var
ki onu əldə etməmisən? Əgər əldə etmisənsə, nə üçün
əldə etməmiş kimi öyünürsən? 8 Siz daha doymusunuz!
Siz artıq varlanmısınız! Siz bizsiz padşah olmusunuz!
Kaş ki siz, doğrudan, padşah olaydınız ki, biz də sizinlə
bərabər padşahlıq edəydik! 9 Çünki mənə elə gəlir ki,
Allah biz həvariləri ölümə məhkum olunanlar kimi ən
sonda nümayiş etdirdi. Biz də həm dünya, həm mələklər,
həm də insanlar üçün bir tamaşa olduq. 10 Biz Məsih
naminə ağılsızıq, sizsə Məsihdə ağıllısınız! Biz zəifik, siz
güclüsünüz! Siz şərəfli adamsınız, bizsə hörmətsiz! 11 Bu
vaxtadək biz ac-susuz və cındır içindəyik. Biz döyülürük,
qalmağa yerimiz də yoxdur. 12 Öz əllərimizlə işləyib
zəhmət çəkirik. Bizə böhtan atanda xeyir-dua veririk,
təqib olunanda dözürük, 13 təhqir olunanda mülayim
cavab veririk. Biz bu anadək dünyanın zibili, hamının
tullantısı kimi olmuşuq. 14 Bunları sizi utandırmaq

üçün yox, sevimli övladlarım kimi sizə öyüd-nəsihət
vermək üçün yazıram. 15 Çünki sizin Məsih yolunda
minlərlə mürəbbiniz olsa belə, atalarınız azdır; mən
Müjdə vasitəsilə Məsih İsada olan atanız oldum. 16 Buna
görə sizə yalvarıram, məndən nümunə götürün. 17 Bu
səbəbə görə Rəbdə mənə sadiq və sevimli olan oğlum
Timoteyi sizin yanınıza göndərdim. O sizə hər yerdə, hər
bir imanlılar cəmiyyətində öyrətdiyim kimi Məsih İsada
getdiyim yolları xatırladacaq. 18 Sizdən bəziləri elə bilir
ki, mən yanınıza gəlməyəcəyəm və buna görə də lovğa-
lovğa danışırlar. 19 Amma Rəbb istəsə, mən bu yaxında
yanınıza gələcəyəm. O vaxt bu lovğaların sözlərini yox,
gücünü yoxlayacağam. 20 Çünki Allahın Padşahlığı sözdən
deyil, gücdən ibarətdir. 21 Siz nə istəyirsiniz? Yanınıza
dəyənəklə, yoxsa məhəbbət və həlimlik ruhu ilə gəlim?

5 Danışırlar ki, aranızda cinsi əxlaqsızlıq baş verir: sizdən
bir nəfər ögey anası ilə yaşayır. Belə cinsi əxlaqsızlığa
hətta bütpərəstlər arasında da rast gəlmək mümkün deyil!
2 Siz hələ lovğa-lovğa danışırsınız! Bunun əvəzinə yas
tutmalı idiniz. Belə əməlin sahibi aranızdan qovulmalıdır.
3 Mənsə cismən uzaqda olub ruhən aranızdayam və bu
adam barəsində sanki aranızda olduğum üçün artıq hökm
çıxarmışam: 4 siz Rəbbimiz İsanın adı ilə toplaşanda, mən
də ruhən və Rəbbimiz İsanın qüdrəti ilə aranızda olanda,
5 həmin adamı Şeytana təslim edin ki, cismani təbiəti
yox olsun, ruhu isə Rəbbin günündə xilas olsun. 6 Sizin
öyünməyiniz yaxşı deyil. Məgər bilmirsiniz ki, azacıq maya
bütün xəmiri acıdır? 7 Əslində mayasız olduğunuz kimi
köhnə mayadan təmizlənin ki, təzə xəmir olasınız. Çünki

bizim Pasxa quzumuz olan Məsih qurban verildi. **8** Buna
görə köhnə maya ilə, kin və pislik mayası ilə yox, amma
səmimiyyətin və həqiqətin mayasız çörəyi ilə bayram
edək. **9** Mən əvvəlki məktubumda sizə əxlaqsızlıq edənlərlə
ünsiyyətdə olmamağı yazmışdım. **10** Amma mən demək
istəmədim ki, bu dünyanın əxlaqsızları, tamahkarları,
soyğunçu və yaxud bütpərəstləri ilə ünsiyyətdə olmayın.
Belə olsaydı, siz bu dünyanı tərk etməyə məcbur
olardınız! **11** Əslində mən sizə yazmışdım ki, siz özünü
bacı-qardaş adlandırıb, lakin əxlaqsızlıq, tamahkarlıq,
bütpərəstlik, böhtançılıq, əyyaşlıq və yaxud soyğunçuluq
edənlə ünsiyyətdə olmayın. Belələri ilə bir yerdə çörək
belə, yeməyin. **12** Çünki cəmiyyətdən kənardakıları
mühakimə etməyə mənim nə ixtiyarım var? Məgər sizin
mühakimə etməli olduqlarınız cəmiyyətdəkilər deyilmi?
13 Cəmiyyətdən kənardakıları Allah mühakimə edəcək.
Siz isə öz aranızdan pis adamı atın.

6 Sizlərdən birinin başqası ilə iddiası varsa,
müqəddəslərin qarşısında yox, haqsızların qarşısında
mühakimə olunmağa cəsarəti çatarmı? **2** Dünyanı
müqəddəslərin mühakimə edəcəyini bilmirsinizmi?
Madam ki dünyanı mühakimə edəcəksiniz, belə xırda
işləri mühakimə etməyə ixtiyarınız çatmırmı? **3** Mələkləri
bizim mühakimə edəcəyimizi bilmirsinizmi? Bəs gündəlik
həyata aid işlər harada qaldı? **4** Əgər elədirsə, gündəlik
həyatda məhkəməyə veriləcək işləriniz varsa, imanlılar
cəmiyyətində saymadığınız adamlarımı hakim seçirsiniz?
5 Mən bunu sizi utandırmaq üçün deyirəm. Yəni öz bacı-
qardaşlarınız arasında hakim olmaq üçün sizlərdən bir

nəfər müdrik adam tapılmadı? **6** Amma qardaş qardaşla
məhkəməyə gedir, üstəlik imansızlar qarşısında! **7** Əslində
bir-birinizi məhkəməyə çəkməyiniz sizin üçün artıq tam
məğlubiyyətdir. Əvəzində haqsızlığa qatlaşmaq daha
yaxşı deyilmi? Aldanıb, dözmək daha yaxşı deyilmi? **8**
Amma siz özünüz haqsızlıq edib başqalarını aldadırsınız.
Üstəlik bunu bacı-qardaşlarınıza edirsiniz. **9** Məgər
bilmirsiniz ki, haqsızlıq edənlər Allahın Padşahlığını
irs olaraq almayacaq? Aldanmayın, çünki əxlaqsızlar,
bütpərəstlər, zinakarlar, fahişə kişilər, kişibaz kişilər, **10**
oğrular, tamahkarlar, əyyaşlar, böhtançılar, soyğunçular
Allahın Padşahlığını irs olaraq almayacaq. **11** Sizlərdən
bəzisi belə idi. Amma Rəbb İsa Məsihin adı ilə və
Allahımızın Ruhu ilə yuyulub təmizləndiniz, təqdis
olundunuz və saleh sayıldınız. **12** «Mənim üçün hər şeyə
icazə var» deyirsiniz, lakin hər şey xeyir vermir. Mən də
«hər şeyə icazə var» deyə bilərəm, amma özümü heç bir
şeyə tabe etməyəcəyəm. **13** «Yemək qarın üçün, qarın da
yemək üçündür» deyirsiniz, amma Allah həm qarını,
həm də yeməyi yox edəcək. İnsan bədəni də əxlaqsızlıq
üçün deyil, Rəbb üçündür. Rəbb də bədən üçündür. **14**
Rəbbi dirildən Allah Öz qüdrəti ilə bizi də dirildəcək.
15 Bilmirsiniz ki, bədənləriniz Məsihin üzvləridir? İndi
Məsihin üzvlərini götürüb bir fahişənin üzvləri edimmi?
Əsla! **16** Bilmirsiniz ki, fahişə ilə birləşən onunla bir bədən
olur? Çünki deyilmişdir: «İkisi bir bədən olacaq». **17** Rəblə
birləşənsə Rəblə ruhən bir olur. **18** Cinsi əxlaqsızlıqdan
uzaqlaşın. İnsanın etdiyi bütün digər günahlar bədəndən
kənardadır, amma əxlaqsızlıq edən öz bədəninə qarşı

günah edir. **19** Məgər bilmirsiniz ki, bədəniniz Allahdan
aldığınız, sizdə yaşayan Müqəddəs Ruhun məbədidir? Siz
özünüzə məxsus deyilsiniz, **20** çox baha qiymətə satın
alınmısınız. Beləliklə, bədəninizlə Allaha izzət gətirin.

7 İndi isə «kişi qadına toxunmasa yaxşıdır» yazdığınıza
gəlincə, **2** əxlaqsızlığın qabağını almaq üçün hər kişinin
öz arvadı, hər qadının da öz əri olsun. **3** Ər arvadına aid,
arvad da ərinə aid olan nikah borcunu yerinə yetirsin. **4**
Arvadın bədəni özünün yox, ərinin ixtiyarındadır. Eləcə
də kişinin bədəni özünün yox, arvadının ixtiyarındadır. **5**
Müvəqqəti olaraq razılıqla, dua üçün vaxt ayırmaqdan
savayı bir-birinizi ər-arvadlıq təminatından məhrum
etməyin. Bundan sonra yenə də bir yerdə olun ki,
nəfsinizə hakim olmadığınıza görə Şeytan sizi sınağa
çəkməsin. **6** Bunları əmr kimi yox, güzəşt kimi deyirəm.
7 Çünki bütün insanların mənim kimi olmasını istərdim.
Amma hər bir insanın Allahdan aldığı öz ənamı var
– birininki belədir, digərininki başqa cürdür. **8** Evli
olmayanlara və dul qadınlara isə bunu deyirəm: mənim
kimi qalsalar, onlar üçün yaxşı olar. **9** Əgər özlərini
saxlaya bilmirlərsə, qoy ailə qursunlar. Çünki ehtirasdan
yanmaqdansa ailə qurmaq daha yaxşıdır. **10** Evli olanlara
isə mən əmr edirəm, daha düzgün desəm, Rəbb əmr edir:
qadın ərindən ayrılmasın. **11** Ayrılırsa, ərsiz qalmalıdır
yaxud əri ilə barışmalıdır. Ər də arvadını boşamasın.
12 Başqalarına isə Rəbb yox, mən deyirəm ki, əgər bir
qardaşın iman etməyən arvadı var və arvad onunla
yaşamağa razıdırsa, əri onu boşamasın. **13** Bir arvadın
iman etməyən əri varsa və əri onunla yaşamağa razıdırsa,

qoy arvadı ondan boşanmasın. **14** Çünki iman etməmiş
ər arvadı vasitəsilə təqdis olunur və iman etməmiş
arvad imanlı əri vasitəsilə təqdis olunur. Əks halda
uşaqlarınız natəmiz olardı, indi isə onlar müqəddəsdir. **15**
İman etməyən ayrılırsa, qoy ayrılsın. Qardaş ya da bacı
belə hallarda məcburiyyət qarşısında deyil. Allah sizi
sülhdə yaşamağa çağırıb. **16** Ey qadın, ərini xilas edib-
etməyəcəyini haradan bilirsən? Yaxud sən, ey ər, arvadını
xilas edib-etməyəcəyini haradan bilirsən? **17** Amma hər
kəs Allahın ona təyin etdiyi kimi Rəbbin çağırışına uyğun
həyat sürsün. Bunu bütün cəmiyyətlərə əmr edirəm.
18 Əgər bir nəfər sünnətli olaraq çağırış aldısa, sünnət
olunmanı aradan qaldırmasın. Digəri isə sünnətsiz olaraq
çağırış aldısa, qoy sünnət olunmasın. **19** Sünnətlilik də,
sünnətsizlik də əhəmiyyət kəsb etmir, əhəmiyyət kəsb
edən isə Allahın əmrlərini yerinə yetirməkdir. **20** Qoy hər
kəs çağırış aldığı vaxt nə vəziyyətdə idisə, elə də qalsın.
21 Çağırış alanda qul idinsə, fikir eləmə. Amma əgər azad
olmağa imkanın varsa, bu fürsəti əldən vermə. **22** Çünki
Rəbdə çağırış alan vaxt qul artıq Rəbbin azad insanıdır.
Eləcə də çağırış alan vaxt azad insan Məsihin quludur.
23 Siz çox baha qiymətə satın alınmısınız, insanlara qul
olmayın! **24** Ey qardaşlar, hər kəs çağırış alanda nə
vəziyyətdə idisə, eləcə Allahla birlikdə qalsın. **25** İndi
isə qızlara gəlincə, bu barədə Rəbdən əmr almamışam.
Amma etibara layiq olmaq üçün Rəbbin mərhəmətinə
nail olmuş bir insan kimi öz fikirlərimi deyirəm. **26**
Məncə, indi yaranmış çətin vəziyyətə görə insanın olduğu
kimi qalması yaxşıdır. **27** Arvadınla nikahla bağlısansa,

ondan azad olmağını arzu etmə. Arvadın yoxdursa, özünə
arvad axtarma. **28** Amma evlənməyin günah deyil. Qızın
da ərə getməsi günah deyil. Amma belə adamlar bu
həyatda əziyyət çəkəcəklər. Mən sizi bundan qorumaq
istəyirəm. **29** Qardaşlar, bunu demək istəyirəm: vaxta az
qalıb. Bundan sonra arvadı olanlar olmayanlar kimi, **30**
yas tutanlar tutmayanlar kimi, sevinənlər sevinməyənlər
kimi, mal alanlar malı olmayanlar kimi, **31** bu dünyanın
işlərindən faydalananlar bu işlərdən uzaq olanlar kimi
olsunlar. Çünki bu dünyanın indiki vəziyyəti keçib-gedir.
32 Sizin qayğısız olmanızı istəyirəm. Subay kişi Rəbbi
necə razı salmaq barəsində düşünüb Rəbbin işlərinin
qayğısına qalır. **33** Evli isə arvadını razı salmaqdan ötrü
dünyəvi işlərin qayğısına qalır **34** və diqqəti yayınır.
Ərsiz qadın yaxud qız da Rəbbin işlərinin qayğısına
qalır ki, həm bədəndə, həm də ruhən müqəddəs olsun.
Ərli qadın isə ərini razı salmaqdan ötrü dünyəvi işlərin
qayğısına qalır. **35** Bunu azadlığınızı məhdudlaşdırmaq
üçün yox, yalnız sizin xeyrinizə deyirəm ki, ədəblə
davranıb fikirlərinizi dağıtmadan özünüzü Rəbbə həsr
edəsiniz. **36** Əgər bir nəfər nişanlandığı qızla düzgün
davranmadığını düşünürsə, yaşı çatıb və evlənmək lazım
gəlirsə, qoy o adam istədiyini etsin. O, günah etmir. Qoy
onlar evlənsin. **37** Amma kim ürəyində qəti niyyət tutub,
könüllü surətdə, öz nəfsinə hakim olaraq nişanlandığı
qızla evlənməmək qərarına gəlirsə, o adam da yaxşı
edir. **38** Buna görə də nişanlısı ilə evlənən yaxşı edir,
evlənməyənsə daha yaxşı edir. **39** Arvad əri sağ ikən
ona bağlı qalır. Əgər əri vəfat etsə, arvad azaddır və

kimə istəsə, ərə gedə bilər. Lakin o kişi Rəbdə olmalıdır.
40 Amma fikrimcə, dul qadın olduğu kimi qalsa, daha
xoşbəxt olar. Zənnimcə, məndə də Allahın Ruhu var.

8 Bütlərə təqdim olunan qurbanlara gəlincə, bizə
məlumdur ki, bu barədə «hamımızın biliyi var». Bilik
insanın lovğalanmağına səbəb olur, məhəbbət isə onu
ruhən inkişaf etdirir. 2 Kim fikirləşir ki, bir şey bilir,
o hələ lazım olduğu kimi heç nə bilmir. 3 Amma kim
Allahı sevirsə, Allah onun haqqında hər şeyi bilir. 4
Beləliklə, bütlərə təqdim olunan qurban ətinin yeyilməsi
barəsində bilirik ki, «büt dünyada heç nədir» və «bir
olan Allahdan başqası yoxdur». 5 Yerdə və yaxud göydə
«allahlar» adlandırılanlar varsa, hətta çoxlu «allahlar» və
«sahiblər» varsa, 6 bizim üçünsə bir Allah – Ata var. Hər
şey Ondan gəlir, biz də Onun üçün yaşayırıq. Həmçinin
bizim bir Sahibimiz var, O da Rəbb İsa Məsihdir. Hər şey
Onun vasitəsilə yaranır, biz də Onun vasitəsilə yaşayırıq.
7 Amma bunu hamı bilmir. Hələ bütpərəst adətlərinə
uymuş bəziləri yedikləri ətin bütlərə təqdim olunan
qurban əti olduğunu düşünür və onlar zəif olduqlarından
vicdanları ləkələnir. 8 Yemək bizi Allahın hüzuruna
gətirmir. Biz yeməyəndə heç nə itirmirik, yeyəndə də heç
nə əldə etmirik. 9 Amma diqqətli olun ki, sizin seçim
ixtiyarınız zəif olanların büdrəməsinə səbəb olmasın.
10 Əgər vicdan məsuliyyəti zəif olan şəxs görsə ki, bilik
sahibi olan sən büt evində süfrəyə oturmusan, bütlərə
təqdim olunan qurbanın ətini yeməyə cürət etməzmi?
11 Bunun nəticəsində bu zəif adam – uğrunda Məsihin
öldüyü bu bacı ya qardaş sənin biliyinin ucbatından

həlak olacaq. 12 Beləliklə, zəif olan bacı-qardaşlarınıza
qarşı günah edib vicdanlarını yaralayanda siz Məsihə
qarşı günah edirsiniz. 13 Odur ki, əgər yemək qardaşımı
büdrədirsə, mən heç vaxt ət yeməyəcəyəm ki, qardaşım
büdrəməsin. (aiōn g165)

9 Mən azad deyiləmmi? Həvari deyiləmmi? Rəbbimiz
İsanı görməmişəmmi? Siz Rəbdə etdiyim əməlin səmərəsi
deyilsinizmi? 2 Əgər başqaları üçün həvari deyiləmsə,
heç olmasa sizin üçün həvariyəm. Çünki Rəbdə siz
mənim həvariliyimin möhürüsünüz. 3 Mən işlərimi
təhlil edənlərə qarşı belə müdafiə olunuram: 4 məgər
bizim yeyib-içməyə ixtiyarımız yoxdur? 5 Məgər digər
həvarilər, Rəbbin qardaşları və Kefa kimi yanımızda
imanlı arvadımızı gəzdirməyə ixtiyarımız yoxdur? 6
İşləməyib dolanmaq üçün yalnız mənim və Barnabanın
ixtiyarı yoxdur? 7 Kim öz hesabı ilə əsgərlik çəkər?
Kim üzüm bağı salıb barından yeməz? Kim sürünü
otarıb südündən içməz? 8 Məgər mən ancaq insanların
düşündüyü kimi danışıram? Qanun eyni şeylər demirmi?
9 Çünki Musanın Qanununda yazılıb: «Xırman çəkən
öküzün ağzını bağlama». Allah öküzlərinmi qayğısına
qalır, 10 yoxsa bu sözlər tamamilə bizə aid deyil?
Əlbəttə, bu bizim üçün yazılmışdır, çünki cütçü ümidlə
şumlamalı, xırmançı da məhsula ortaq olmaq ümidi ilə
taxılı döyməlidir. 11 Əgər biz aranızda ruhani toxumlar
əkdiksə, sizdən maddi bir məhsul yığsaq, çoxdurmu? 12
Əgər başqalarının sizdən bunu istəməyə ixtiyarı varsa,
bizim buna daha çox ixtiyarımız yoxdurmu? Bizsə bu
ixtiyardan istifadə etməmişik. Bunun əvəzinə Məsihin

Müjdəsinin yayılmasına mane olmamaq üçün hər şeyə
dözürük. **13** Məgər bilmirsiniz ki, məbəddə iş görənlər
məbədə gətirilən təqdimlərdən qidalanır və qurbangahın
xidmətçiləri qurbangahdan öz paylarını götürürlər?
14 Beləcə də Rəbb Müjdəni elan edənlərə Müjdədən
dolanmağı əmr etmişdir. **15** Amma mən bu hüquqların
heç birindən istifadə etməmişəm. Bunları yazmıram ki,
mənə də belə edəsiniz. Fəxr etməyim üçün bu əsası
heç kim boşa çıxarmaz! Belə olmaqdansa, ölməyim
daha yaxşıdır. **16** Müjdəni yaymaqsa fəxr etməyim üçün
əsas deyil. Çünki bu mənim mühüm borcumdur, əgər
Müjdəni yaymıramsa, vay halıma! **17** Əgər bunu könüllü
olaraq edirəmsə, mükafatım var. Yox, əgər bunu könüllü
etmirəmsə, mənə tapşırılan vəzifəmi yerinə yetirirəm. **18**
Bəs onda mükafatım nədir? Mükafatım budur ki, Müjdəni
yayaraq müftə vəz edirəm və Müjdəni yaymaqdan gələn
ixtiyarımdan tam istifadə etmirəm. **19** Mən azadam və heç
kəsə məxsus deyiləm, amma mümkün qədər çox insan
əldə etmək üçün özümü hamıya qul etdim. **20** Yəhudiləri
əldə etmək üçün Yəhudilərlə Yəhudi kimi davrandım.
Mən Qanun altında olmasam da, Qanun altında olanları
əldə etmək üçün Qanun altında olanlarla Qanun altında
olan kimi davrandım. **21** Özüm Allahın qanununundan kənar
deyil, Məsihin qanununa tabeyəmsə də, Qanundan kənar
olanları əldə etmək üçün onlarla Qanundan kənar olan
kimi davrandım. **22** Zəifləri əldə etmək üçün onlarla zəif
kimi davrandım. Hər hansı bir yolla bəzilərini xilas etmək
naminə hər kəs üçün hər şey oldum. **23** Bunun hamısını
Müjdə uğrunda, onun bərəkətinə şərik olum deyə edirəm.

24 Qaçışda yarışanların hamısının qaçdığını, amma təkcə
bir nəfərin mükafat aldığını bilmirsinizmi? Elə qaçın ki,
mükafatı qazanasınız. 25 Yarışda iştirak edən hər kəs hər
cəhətdən öz nəfsinə hakimdir. Onlar bunu solub gedən
dəfnə çələngi almaq üçün edər, biz isə solmaz tac almaq
üçün çalışırıq. 26 Beləliklə, mən də məqsədsiz qaçmıram.
Havanı vuran adam kimi yumruq atmıram. 27 Lakin
bədənimi məcburən özümə qul edirəm ki, başqalarına
vəz edəndən sonra mükafatımdan məhrum olmayım.

10 Qardaşlar, bixəbər olmağınızı istəmirəm ki, ata-
babalarımızın hamısı bulud altında qorundu, hamısı da
dənizdən keçdi. 2 Hamısı Musanın ardınca getmək üçün
buludda və dənizdə vəftiz edildi. 3 Hamısı eyni ruhani
qida yedi 4 və eyni ruhani içki içdi. Çünki onlar ardlarınca
gələn ruhani Qayadan içirdi. O Qaya da Məsih idi. 5
Amma Allah onların çoxundan razı qalmadı və cəsədləri
çölə sərildi. 6 Bu hadisələr bizim üçün ibrət olsun deyə
baş verdi ki, biz onlar kimi pisliyə meyl göstərməyək. 7
Onlardan bəzisi kimi bütpərəst olmayın. Onlar barədə belə
yazılıb: «Xalq oturub yeyib-içdi, sonra isə qalxıb oynaşdı».
8 Onlardan bəzisi kimi cinsi əxlaqsızlıq etməyək. Bir gündə
onlardan iyirmi üç min nəfər öldü. 9 Məsihi sınamayaq:
onlardan bəziləri belə etdi və ilanlar onları öldürdü.
10 Deyinməyin, çünki onlardan da bəziləri deyindi və
məhvedici mələk onları öldürdü. 11 Bu hadisələr ibrət
dərsi olub onların başına gəldi və bu dövrün sonuna çatan
bizim üçün öyüd-nəsihət kimi yazılıb. (aiōn g165) 12 Buna
görə də kim ayaq üstə durduğunu düşünürsə, ehtiyatlı
olsun ki, yıxılmasın. 13 Siz insanın qarşılaşdığı sınaqdan

başqa bir sınaqla qarşılaşmadınız. Allah sadiqdir və O
sizi gücünüzdən artıq sınağa çəkilməyə qoymaz. Sınaqla
yanaşı bu vəziyyətdən çıxış yolu ilə də təmin edəcək
ki, tab gətirə biləsiniz. **14** Beləliklə, ey sevimlilərim,
bütpərəstlikdən uzaqlaşın. **15** Mən ağıllı insanlara xitab
edirəm. Dediklərimi siz özünüz araşdırın. **16** Xeyir-
dua verdiyimiz xeyir-dua kasası Məsihin qanına şəriklik
deyilmi? Böldüyümüz çörək Məsihin bədəninə şəriklik
deyilmi? **17** Çörək bir olduğu kimi biz də çox olduğumuz
halda bir bədənik. Çünki hamımız bir çörəyi bölüb yeyirik.
18 Soy-kökünə görə İsrail xalqına nəzər salın: qurbanları
yeyənlər qurbangaha şərik deyilmi? **19** Belədirsə, mən nə
demək istəyirəm? Bütlərə təqdim olunan qurban ətinin
bir əhəmiyyəti varmı? Yaxud bütlərin əhəmiyyəti varmı?
20 Xeyr, amma deyirəm ki, bütpərəstlər qurbanlarını
Allaha yox, cinlərə gətirirlər. Cinlərlə şərik olmanızı
istəmirəm. **21** Siz həm Rəbbin kasasından, həm də cinlərin
kasasından içə bilməzsiniz; həm Rəbbin, həm də cinlərin
süfrəsindən yeyə bilməzsiniz. **22** Yoxsa Rəbbi qısqanclığa
vadar edirik? Məgər biz Ondan güclüyük? **23** «Hər şeyə
icazə var» deyirsiniz, amma hər şey xeyir vermir. «Hər
şeyə icazə var», lakin hər şey ruhən inkişaf etdirmir. **24**
Hər kəs öz xeyrini yox, başqalarının xeyrini güdsün. **25** Ət
bazarında nə satılırsa, vicdan məsələsini qaldırmadan
yeyin. **26** Çünki «Rəbbindir yer üzü və orada mövcud
olanlar». **27** Əgər imanlı olmayanlardan biri sizi yeməyə
dəvət edir və siz getmək istəyirsinizsə, qabağınıza nə
qoysalar, vicdan məsələsini qaldırmadan yeyin. **28** Amma
biri sizə desə ki, «bu, qurban ətidir», onda həm sizə bunu

deyənin xatirinə, həm də vicdan xatirinə yeməyin. 29
Mən sizin vicdanınızı yox, başqasının vicdanını nəzərdə
tuturam. Axı nə üçün mənim azadlığım başqasının
vicdanı ilə müəyyənləşdirilsin? 30 Əgər şükür edərək
yeməkdə iştirak edirəmsə, şükür etdiyim yeməyə görə
nə üçün mənə şər atırlar? 31 Beləliklə, nə yeyirsinizsə,
nə içirsinizsə, nə edirsinizsə, hər şeyi Allahın izzəti
üçün edin. 32 Yəhudilərin, Yunanların yaxud Allahın
cəmiyyətinin büdrəməsinə səbəb olmayın, 33 necə ki mən
də hər şeydə hər kəsi razı salmağa çalışıram. Bunu öz
xeyrim üçün yox, çoxlarının xeyri üçün edirəm ki, onlar
da xilas olsunlar.

11 Mən Məsihdən nümunə götürdüyüm kimi siz də
məndən nümunə götürün. 2 Hər işdə məni xatırladığınız
və sizə tapşırdığım təlimlərə sadiq qaldığınız üçün sizi
tərifləyirəm. 3 Bunu da bilmənizi istəyirəm ki, hər kişinin
başı Məsih, arvadın başı ər, Məsihin başı isə Allahdır. 4
Başına nə isə qoyub dua yaxud peyğəmbərlik edən hər kişi
öz başını şərəfsiz edir. 5 Başıaçıq dua yaxud peyğəmbərlik
edən hər qadın da öz başını şərəfsiz edir. Belə qadınla
saçları qırxılmış qadın arasında fərq yoxdur. 6 Əgər
qadın başını örtmürsə, qoy saçlarını qısa kəssin. Amma
əgər qadın üçün saçını qısa kəsməsi yaxud qırxması
ayıbdırsa, qoy başını örtsün. 7 Beləliklə, kişiyə Allahın
surəti və izzəti olduğuna görə başını örtmək olmaz.
Qadınsa kişinin izzətidir. 8 Çünki kişi qadından yox, qadın
kişidən yarandı. 9 Kişi qadın üçün yox, qadın kişi üçün
yaradıldı. 10 Bu səbəbdən mələklərə görə qadının başı
üzərində ixtiyarı olmalıdır. 11 Hər halda Rəbdə nə qadın

kişidən, nə də kişi qadından müstəqildir. **12** Çünki qadın
kişidən yarandığı kimi kişi də qadın vasitəsilə yaranır
və hər şey Allahdan yaranır. **13** Özünüz qərara gəlin,
Allaha başıaçıq dua etmək qadına yaraşarmı? **14** Məgər
təbiətin özü sizə kişinin saçı uzun olmasının özü üçün
hörmətsizlik, **15** qadının saçlarının uzun olması isə onun
üçün şərəf olduğunu öyrətmir? Çünki qadına saç örtük
kimi verilib. **16** Bu barədə kim mübahisə etmək istəyirsə,
bilsin ki, bizim də, Allahın cəmiyyətlərinin də belə bir
adəti yoxdur. **17** Sizin toplantılarınız xeyirdən çox zərər
gətirdiyinə görə aşağıda yazılan əmrlərdən çıxış edərək
sizi tərifləmirəm. **18** Çünki əvvəl eşitmişəm ki, cəmiyyətdə
yığılanda aranızda dəstəbazlıq olur. Buna mən bir az da
olsa, inanıram. **19** Çünki Allahın sınaqdan keçmiş adamları
bəlli olsun deyə aranızda firqələrə bölünmə olmalıdır!
20 Xüsusən bir yerə toplaşanda yediyiniz Rəbbin süfrəsi
deyil. **21** Çünki biriniz o birisini gözləmədən süfrənizi
açırsınız və biri ac qalır, o birisi isə sərxoş olur. **22**
Yeyib-içmək üçün evləriniz yoxdurmu? Bəlkə siz Allahın
cəmiyyətinə xor baxırsınız və yoxsulları utandırmaq
istəyirsiniz? Sizə nə deyim? Sizi tərifləyimmi? Əsla! Bu
işdə sizi tərifləməyəcəyəm. **23** Çünki sizə çatdırdığım
bu xəbəri Rəbbin Özündən qəbul etmişəm: Rəbb İsa
Ona xəyanət edildiyi gecə əlinə çörək götürdü, **24** şükür
edib onu böldü və dedi: «Bu Mənim sizin üçün verilən
bədənimdir. Bunu Məni xatırlamaq üçün edin». **25** Eləcə
də axşam yeməyindən sonra kasanı götürüb dedi: «Bu
kasa Mənim qanımla bağladığım Yeni Əhddir. Bunu hər
dəfə içəndə Məni xatırlamaq üçün edin». **26** Çünki hər

dəfə bu çörəyi yeyəndə və bu kasadan içəndə siz Rəbbin
gəlişinədək Onun ölümünü bəyan edirsiniz. 27 Buna
görə də kim layiq olmayan tərzdə Rəbbin bu çörəyini
yeyib yaxud Onun kasasından içsə, Rəbbin bədəninə və
qanına qarşı təqsirkardır. 28 Bunun əvəzinə qoy insan
özünü yoxlasın və sonra bu çörəkdən yeyib bu kasadan
içsin. 29 Çünki kim Rəbbin bədənini dərk etməmiş yeyib-
içsə, yeyib-içərək öz üzərinə mühakimə gətirir. 30 Bu
səbəbdən də bir çoxunuz zəif və xəstədir, bəziləri isə vəfat
etmişdir. 31 Əgər biz özümüzü düzgün dərk etsəydik,
mühakiməyə düşməzdik. 32 Rəbb bizi mühakimə edəndə
dünya ilə birlikdə məhkum olunmayaq deyə bizi tərbiyə
edir. 33 Beləliklə, qardaşlarım, yeməyə toplaşanda bir-
birinizi gözləyin. 34 Ac olan varsa, qoy evində yesin ki,
toplantınız mühakiməyə çevrilməsin. Qalan məsələləri
isə özüm gələndə nizama salacağam.

12 Qardaşlar, indi isə ruhani ənamlara gəlincə, bixəbər
olmağınızı istəmirəm. 2 Bilirsiniz ki, siz bütpərəst
olarkən necə tovlana-tovlana dilsiz-ağızsız bütlərə tərəf
yönəldiniz. 3 Buna görə sizi xəbərdar edirəm ki, Allahın
Ruhu vasitəsilə danışan heç kim «İsaya lənət olsun»
deməz və heç kim Müqəddəs Ruh vasitəsi olmadan «İsa
Rəbdir!» deyə bilməz. 4 Müxtəlif ənamlar var, amma
Ruh eynidir. 5 Müxtəlif növlü xidmətlər var, amma Rəbb
eynidir. 6 Müxtəlif fəaliyyətlər də var, amma hamısını
hər adamda göstərən Allah eynidir. 7 Lakin Ruh hər
kəsə xeyri üçün aşkar olunur. 8 Birinə Ruh vasitəsilə
hikmət sözü, başqasına isə eyni Ruhla bilik sözü verilir. 9
Digərinə isə eyni Ruh imanı, o birisinə həmin Ruh şəfa

ənamlarını verir. **10** Birinə möcüzə yaratmaq, başqasına
peyğəmbərlik, digərinə ruhları ayırd etmək qabiliyyəti,
bir başqasına müxtəlif dillərdə danışmaq, o birisinə bu
dilləri izah etmək ənamı verilir. **11** Bunların hamısı
tək və eyni Ruhun fəaliyyətidir. Ruh bu ənamları hər
kəsə Öz istədiyi tərzdə paylayır. **12** Bədən birdir və
üzvləri çoxdur. Bədən üzvləri çox olduğu halda bir bədən
təşkil edir. Məsih də belədir; **13** çünki istər Yəhudi,
istər Yunan, istər qul yaxud azad, hamımız bir bədən
olmaq üçün bir Ruhla vəftiz olunmuşuq və hamımız
eyni Ruhdan içirilmişik. **14** Bədən tək üzvdən deyil, çox
üzvdən ibarətdir. **15** Ayaq «mən əl olmadığıma görə
bədənə aid deyiləm» desə, bu səbəbdən bədəndən kənar
deyil. **16** Qulaq «mən göz olmadığıma görə bədənə aid
deyiləm» desə, bu səbəbdən bədəndən kənar deyil. **17**
Bütün bədən gözdən ibarət olsaydı, necə eşidərdik?
Bütün bədən qulaq olsaydı, necə iy bilərdik? **18** Amma
Allah istədiyi tərzdə bədən üzvlərinin hər birini bədəndə
yerləşdirdi. **19** Əgər hamısı bir üzv olsaydı, bədən nə
vəziyyətdə qalardı? **20** Doğrudan da, üzv çox, bədən
isə birdir. **21** Göz ələ «sən mənə lazım deyilsən» və
yaxud baş da ayaqlara «siz mənə lazım deyilsiniz» deyə
bilməz. **22** Əksinə, bədənin daha zəif görünən üzvləri daha
çox lazımlıdır, **23** dəyəri az saydığımız bədən üzvlərini
daha çox dəyərləndiririk, görünməyən üzvlərimizə də
xüsusi qayğı göstəririk. **24** Görünən üzvlərimizin isə buna
ehtiyacı yoxdur. Lakin Allah aşağı tutulan üzvü daha
çox dəyərləndirərək bədəni elə düzəltdi ki, **25** bədəndə
ayrı-seçkilik olmasın, əksinə, bütün üzvlər bir-birinə

eyni qayğı göstərsin. 26 Buna görə əgər bir üzv əzab
çəkirsə, başqaları da onunla birgə əzab çəkir. Üzvlərdən
biri şərəfə çatırsa, başqaları da onunla birgə sevinir. 27
Siz də Məsihin bədənisiniz, ayrı-ayrılıqda isə bu bədənin
üzvlərisiniz. 28 Allah imanlılar cəmiyyətində birinci yerdə
həvarilər, ikinci yerdə peyğəmbərlər, üçüncü yerdə də
müəllimlər təyin etdi. Sonra bəzilərinə möcüzə yaratmağı,
habelə şəfa ənamlarını, yardımçılığı, idarəçiliyi, müxtəlif
dillərdə danışmağı verdi. 29 Hamı həvaridirmi? Hamı
peyğəmbərdirmi? Hamı müəllimdirmi? Hamı möcüzə
yarada bilirmi? 30 Hamının şəfa ənamları varmı? Hamı
naməlum dillərdə danışırmı? Hamı belə dilləri izah edə
bilirmi? 31 Amma daha böyük ənamları səylə istəyin. İndi
isə sizə bundan da əla yol göstərəcəyəm.

13 Əgər mən insan və mələk dilləri ilə danışıramsa,
lakin məhəbbətim yoxdursa, cingildəyən mis və ya
danqıldayan sincəm. 2 Əgər peyğəmbərlik ənamım
varsa, bütün sirləri və hər cür biliyi dərk edirəmsə,
dağları yerindən tərpədəcək dərəcədə tam imanım varsa,
amma məhəbbətim yoxdursa, mən bir heçəm. 3 Əgər
bütün var-dövlətimi paylayıb yoxsulları doyduraramsa
və bədənimi oda təslim edərəmsə, lakin məhəbbətim
yoxdursa, bunun mənə heç bir xeyri yoxdur. 4 Məhəbbət
səbirli, xeyirxahdır. Məhəbbət paxıllıq etməz, öyünməz,
lovğalanmaz, 5 kobudluq etməz, öz xeyrini güdməz,
hirslənməz, ona edilən pislikləri sayıb-hesablamaz. 6
Məhəbbət haqsızlığa sevinməz, həqiqətə isə şadlanar. 7 O
hər şeyə qatlaşar, hər şeyə inanar, hər şeyə ümid bəsləyər,
hər şeyə dözər. 8 Məhəbbət əsla tükənməz. Amma

peyğəmbərliklər sona çatacaq, dillər ənamı da qurtaracaq,
bilik də aradan qalxacaq. 9 Çünki biliyimiz məhdud,
peyğəmbərliyimiz də məhduddur. 10 Kamillik gələndə
məhdud olan aradan qalxacaq. 11 Mən körpə olanda
körpə kimi danışır, körpə kimi dərk edir, körpə kimi
düşünürdüm. Boya-başa çatdıqda isə körpə fikirlərimi
tərk etdim. 12 İndi biz güzgüdəki kimi tutqun görürük, o
zaman isə üzbəüz görəcəyik. İndi biliyim məhduddur,
o zaman isə haqqımda hər şey bilindiyi kimi mən də
hər şeyi biləcəyəm. 13 İndi isə üç şey qalır: iman, ümid,
məhəbbət. Amma bunların arasında məhəbbət üstündür.

14 Məhəbbətin ardınca gedin və ruhani ənamları,
xüsusilə, peyğəmbərlik ənamını səylə istəyin. 2 Çünki
naməlum dildə danışan, adamlarla yox, Allahla danışır.
Onu heç kim başa düşmür. O, Ruh vasitəsilə sirlər
söyləyir. 3 Peyğəmbərlik edənsə adamlarla onları ruhən
inkişaf etdirmək, həvəsləndirmək və təsəlli vermək
üçün danışar. 4 Naməlum dildə danışan özünü inkişaf
etdirir, peyğəmbərlik edənsə cəmiyyəti inkişaf etdirir.
5 İstərdim ki, hamınız dillərdə danışasınız, daha yaxşı
olar ki, peyğəmbərlik edəsiniz. Çünki cəmiyyətin inkişafı
üçün peyğəmbərlik edən insan dillərdə danışan və izah
etməyən insandan üstündür. 6 İndi isə, qardaşlar, yanınıza
gəlib dillərdə danışsam, amma nazil olan sözü, bilik,
peyğəmbərlik yaxud təlim sözünü sizə deməsəm, sizə nə
xeyrim dəyər? 7 Tütək ya da çəng kimi cansız alətlər
fərqli səslər çıxarmazsa, eşidən nə çalındığını necə bilər?
8 Əgər şeypur aydın olmayan səs çıxararsa, döyüşə kim
hazırlaşar? 9 Eyni tərzdə də əgər siz dilinizlə anlaşılan

sözlər söyləməsəniz, dediyinizi necə başa düşərlər? Siz
havaya danışmış olursunuz! **10** Şübhəsiz, dünyada bir çox
cürbəcür danışıqlar var və onlardan heç biri mənasız
deyil. **11** Amma söylənilən danışığın mənasını bilmirəmsə,
mən danışan üçün yadelli oluram, danışan da mənə yadelli
olur. **12** Eləcə siz də ruhani ənamları səylə istədiyiniz
üçün cəmiyyəti inkişaf etdirən ənamlarda üstün olmağa
çalışın. **13** Bu səbəbdən də naməlum dildə danışan öz
dediklərini izah edə bilməsi üçün dua etsin. **14** Çünki
əgər mən naməlum dildə dua edirəmsə, ruhum dua edir,
amma şüurum bəhrəsiz qalır. **15** Bəs mən nə edim? Ruhən
də, şüurlu surətdə də dua edəcəyəm, ruhən də, şüurlu
surətdə də ilahi oxuyacağam. **16** Təlim öyrənməmiş
adamın vəziyyətini nəzərə al. Sən yalnız ruhən şükür
duası edirsənsə, o sənin şükranına necə «Amin!» desin?
Axı sənin nə dediyini başa düşmür. **17** Əlbəttə, sən yaxşı
şükür edirsən, amma bu adam inkişaf edə bilməz. **18**
Mən dillərdə hamınızdan çox danışdığım üçün Allaha
şükür edirəm. **19** İmanlılar cəmiyyətində isə naməlum
dildə minlərlə söz deməkdənsə başqalarını öyrətmək
üçün şüurlu surətdə beş kəlmə deməyi üstün tuturam.
20 Qardaşlar, əqlən uşaq olmayın. Pisliyə münasibətdə
körpə olun, amma əqlən yetkin olun. **21** Qanunda yazılıb:
«Rəbb deyir: "Bu xalqla yadellilərin ağzı ilə, Başqalarının
dilləri ilə danışacağam. Amma onlar hətta o vaxt məni
eşitmək istəməyəcəklər"». **22** Beləliklə, naməlum dillər
iman edənlər üçün deyil, imansızlar üçün bir əlamətdir.
Peyğəmbərlik isə iman etməyənlər üçün deyil, imanlılar
üçündür. **23** Əgər bütün cəmiyyət bir yerdə toplaşıb,

hamı naməlum dillərdə danışmağa başlayarsa və təlim
öyrənməmiş adamlar yaxud iman etməyənlər oraya
girərlərsə, deməzlər ki, siz ağlınızı itirmisiniz? **24** Amma
hamı peyğəmbərlik edirsə və oraya iman etməyən yaxud
təlim öyrənməmiş adam girirsə, o hamı tərəfindən
inandırılacaq, hər sözlə özünü araşdıracaq. **25** Ürəyindəki
gizli fikirlər aşkara çıxacaq və o üzüstə yerə döşənib
Allaha səcdə edəcək və «Allah, həqiqətən, aranızdadır!»
deyib nida edəcək. **26** Bəs onda nə deyək, ey qardaşlar?
Toplaşanda hər birinizin bir ilahisi, bir dərsi, bir nazil
olan sözü, bir naməlum dildə sözü, bir izahı var. Qoy
bunlar hamısı bir-birinizin inkişafı üçün olsun. **27** Əgər
kimsə naməlum dildə danışırsa, iki yaxud ən çox üç
adam növbə ilə danışsın, bir nəfər də izah etsin. **28** Əgər
izah edən yoxdursa, naməlum dildə danışan cəmiyyətdə
sussun, yalnız özü ilə və Allahla danışsın. **29** İki ya üç
peyğəmbər danışsın, başqaları isə onların dediklərini
ayırd etsin. **30** Əgər oturanlardan birinə nazil olan söz
gələrsə, ilk danışan sussun. **31** Çünki hamınız bir-birinizin
ardınca peyğəmbərlik edə bilərsiniz ki, hamınız təlim
öyrənib ruhlanasınız. **32** Peyğəmbərlərin ruhları da
peyğəmbərlərə tabe olur. **33** Çünki Allah qarışıqlıq deyil,
sülh qaynağıdır. Müqəddəslərin bütün cəmiyyətlərində
belədir. **34** Qadınlar cəmiyyət toplantılarında sussun,
çünki onlara danışmağa icazə verilmir; onlar Qanunun da
buyurduğu kimi tabe olsunlar. **35** Öyrənmək istədikləri
bir şey varsa, evdə ərlərindən soruşsunlar. Çünki qadına
cəmiyyətdə danışmaq ayıbdır. **36** Məgər Allahın kəlamı
siz Korinflilərdən qaynaqlandı, yoxsa yalnız sizə çatdı?

37 Kim özünü peyğəmbər və ya ruhani hesab etsə, qoy
bilsin ki, sizə yazdıqlarım Rəbbin əmridir. 38 Kim buna
əhəmiyyət verməsə, ona da əhəmiyyət verilməyəcək. 39
Beləliklə, qardaşlarım, peyğəmbərlik etməyi səylə istəyin
və naməlum dillərdə danışmağa da mane olmayın. 40
Amma qoy hər şey ədəblə və intizamla edilsin.

15 İndi, qardaşlar, sizə bəyan etdiyim və qəbul edib
əsaslandığınız Müjdəni yadınıza salmaq istəyirəm. 2 Əgər
sizə bəyan etdiyim sözə bağlanmısınızsa, o Müjdə ilə
də xilas olmaqdasınız, yoxsa əbəs yerə iman etmisiniz.
3 Özümün də qəbul etdiyim bu ən əhəmiyyətli təlimi
sizə çatdırdım: Müqəddəs Yazılara uyğun olaraq, Məsih
günahlarımız üçün öldü, 4 dəfn olundu və Müqəddəs
Yazılara uyğun olaraq, üçüncü gün dirildi. 5 O əvvəl
Kefaya, sonra On İki şagirdə göründü. 6 Bundan sonra
beş yüzdən çox bacı-qardaşa eyni anda göründü. Bu
bacı-qardaşlardan çoxu indi də yaşayır, bəziləri isə vəfat
etmişdir. 7 Məsih daha sonra Yaquba, sonra bütün
həvarilərə göründü. 8 Hamıdan sonra isə vaxtından əvvəl
doğulmuş bir uşağa bənzəyən mənə də göründü. 9 Çünki
mən həvarilərin ən kiçiyiyəm və Allahın cəmiyyətini
təqib etdiyim üçün həvari adlanmağa layiq deyiləm. 10
Amma indi hər nəyəmsə, Allahın lütfü ilə eləyəm. Onun
mənə göstərdiyi lütf əbəs deyildi, çünki mən hamıdan
çox zəhmət çəkdim. Əslində mən yox, Allahın mənimlə
birgə fəaliyyətdə olan lütfü bu zəhməti çəkdi. 11 Beləcə
istər mən, istərsə də onlar bu cür vəz edirik; siz də belə
iman etmisiniz. 12 Əgər Məsih haqqında vəz olunursa
ki, O, ölülər arasından dirildi, sizlərdən bəzisi ölülərin

dirilməsinin olmadığını necə söyləyə bilər? **13** Əgər
ölülərin dirilməsi yoxdursa, Məsih də dirilməyib. **14** Əgər
Məsih dirilməyibsə, onda həm bizim vəzimiz puç, həm
də sizin imanınız puçdur. **15** Belə halda Allah barədə
yalançı şahid olduğumuz da aşkara çıxacaq. Çünki biz
Allah barədə şəhadət etdik ki, O, Məsihi diriltdi. Amma
ölülər dirilməzsə, Allah Məsihi də diriltmədi. **16** Çünki
əgər ölülər dirilməzsə, Məsih də dirilməyib. **17** Əgər Məsih
dirilməyibsə, imanınız da əbəsdir, siz hələ günahlarınızın
içindəsiniz. **18** Onda Məsihdə vəfat edənlər əbədilik
öldülər. **19** Əgər yalnız bu həyat üçün Məsihə ümid
bağlamışıqsa, biz hamıdan yazığıq. **20** Əslində Məsih
ölülər arasından, vəfat edənlərin ilki olaraq dirildi. **21**
Ölüm bir insan vasitəsilə gəldiyinə görə ölülərin dirilməsi
də bir İnsan vasitəsilə gəlir. **22** Adəmdə hamı öldüyü
kimi Məsihdə də hamı həyata qovuşacaq. **23** Hər biri öz
növbəsi ilə – ilk növbədə Məsih, sonra Məsihin zühurunda
Məsihə məxsus olanlar həyata qovuşar. **24** Bundan sonra
O hər başçını, hər hakimi və hər qüvvəni aradan götürüb
Padşahlığı Ata Allaha təslim edəcəyi zaman hər şey
tamamlanacaq. **25** Çünki Allah Onun bütün düşmənlərini
ayaqlarının altına salanadək O, padşahlıq etməlidir. **26**
Aradan götürüləcək son düşmən isə ölümdür. **27** Çünki
Allah «hər şeyi Onun ayağının altına qoydu». Amma
Məsihə hər şey tabe oldu deyiləndə aydın olur ki, hər
şeyi Ona tabe etdirən Allah buraya daxil deyil. **28** Hər
şey Oğula tabe olandan sonra Oğul Özü də Ona hər şeyi
tabe etdirən Ataya tabe olacaq ki, Allah hər şeydə hər
şey olsun. **29** Yoxsa ölülər uğrunda vəftiz olunanlar nə

edəcək? Əgər ölülər heç vaxt dirilməsə, insanlar ölülər
uğrunda niyə vəftiz olunur? **30** Biz də nə üçün hər an
təhlükələrə uğrayırıq? **31** Ey qardaşlar, Rəbbimiz Məsih
İsada sizinlə etdiyim fəxrin haqqı üçün mən hər gün
ölümlə qarşılaşıram. **32** Adi insanların bəslədiyi ümidlərlə
Efesdə vəhşi heyvanlarla mübarizə aparmağımın mənə
xeyri nə idi? Əgər ölülər dirilməzsə, «qoy yeyib-içək,
çünki sabah öləcəyik!» **33** Aldanmayın: «Pis adamlarla
ünsiyyət yaxşı əxlaqı pozur». **34** Ayılın, saleh olun, daha
günaha batmayın. Axı bəziləriniz Allah barəsində heç
nə bilmir. Utanasınız deyə bunu yazıram. **35** Lakin bir
nəfər belə deyə bilər: «Ölülər necə diriləcək? Onlar
nə cür bədənlə gələcəklər?» **36** Ey ağılsız insan! Sənin
əkdiyin toxum ölməsə, həyata qovuşmaz! **37** Əkərkən
hasil olacaq bədəni deyil, yalnız toxumu – bəlkə buğdanın
ya digər bitkinin toxumunu əkirsən. **38** Amma Allah o
toxuma istədiyi quruluşu verir. O hər bir bitən toxuma
özünə məxsus quruluş verir. **39** Hər canlı məxluqun əti
eyni deyil. İnsan əti başqa, heyvan əti başqa, quş əti
başqa, balıq əti başqadır. **40** Səma cisimləri var, dünya
cisimləri də var. Amma səmavi olanların ehtişamı başqa,
dünyəvi olanların da başqadır. **41** Günəşin ehtişamı
başqa, ayın ehtişamı başqa, ulduzların ehtişamı başqadır.
Ulduz da digər ulduzdan ehtişamına görə fərqlənir. **42**
Ölülərin dirilməsi də belədir. Əkilən toxum çürüyər,
ondan əmələ gəlib dirilən bədən çürüməz; **43** əkilən
toxum hörmətsiz, dirilən bədən izzətlidir; əkilən toxum
zəif, dirilən bədən qüvvətlidir; **44** əkilən toxum təbii,
dirilən bədən ruhanidir. Təbii bədən varsa, ruhani bədən

də var. 45 Necə ki yazılıb: ilk insan Adəm «canlı bir
varlıq oldu». Sonuncu Adəm isə həyat verən ruh oldu.
46 Amma ilkin ruhani deyil, təbii bədəndir. Ruhani
isə sonra gəlir. 47 İlk insan yerin torpağından, ikinci
İnsan göydən yarandı. 48 Torpaqdan yaranan adam
necədirsə, torpaqdan yarananlar da elədir; səmavi Adam
necədirsə, səmavilər də elədir. 49 Biz torpaqdan yarananın
surətini necə gəzdiririksə, səmavi Olanın surətini də elə
gəzdirəcəyik. 50 Ey qardaşlar, bunu demək istəyirəm
ki, ət və qan Allahın Padşahlığını irs olaraq ala bilməz,
eləcə də çürüyən bədən çürüməzliyi irs olaraq almaz.
51 Baxın sizə bir sirr açmaq istəyirəm: hamımız vəfat
etməyəcəyik, 52 amma son şeypur çalınanda bir andaca,
bir göz qırpımındaca hamımız dəyişiləcəyik. Çünki
şeypur çalınacaq, ölülər çürüməzliklə diriləcək, bizsə
dəyişiləcəyik. 53 Çünki bu çürüyən bədən çürüməzliyə,
bu ölümə düçar olan bədən ölməzliyə bürünməlidir. 54
Çürüyən bədən çürüməzliyə və ölümə düçar olan bədən
ölməzliyə büründükdə «Ölüm yox edildi, Onun üzərində
qələbə çalındı!» deyə yazılmış söz yerinə yetəcək. 55 «Ey
ölüm, qələbən hanı? Ey ölüm, neştərin hanı?» (Hadēs g86)
56 Ölümün neştəri günahdır, günah isə gücünü Qanundan
alır. 57 Rəbbimiz İsa Məsih vasitəsilə bizə qələbə bəxş edən
Allaha şükür olsun! 58 Beləliklə, ey sevimli qardaşlarım,
Rəbdə çəkdiyiniz zəhmətin boşa çıxmayacağını bilərək
möhkəm durun, sarsılmayın, hər zaman Rəbbin işində
səylə çalışın.

16 İndi isə müqəddəslər üçün ianələr yığmağa gəlincə,
Qalatiya cəmiyyətlərinə necə buyurmuşamsa, siz də elə

edin. **2** Hər həftənin birinci günü hamınız qazancınıza
görə müəyyən miqdarda pul ayırıb saxlayın ki, mən
yanınıza gələndə ianə yığmağa ehtiyac qalmasın. **3**
Oraya çatanda ianələrinizi Yerusəlimə çatdırmaq üçün
seçdiyiniz adamları məktublarla göndərəcəyəm. **4** Əgər
mənə də getmək məsləhət olsa, onlar mənimlə gedər. **5**
Mən Makedoniyadan keçəndən sonra yanınıza gələcəyəm,
çünki Makedoniyadan keçmək niyyətindəyəm. **6** Bəlkə də
yanınızda bir az qalacağam, hətta qışı da keçirəcəyəm
ki, siz məni gedəcəyim yerlərə yola salasınız. **7** Çünki
mən sizinlə ötəri görüşmək istəmirəm. Rəbbin izni ilə
yanınızda bir müddət qalmağa ümid edirəm. **8** Efesdə isə
əllinci Gün bayramınadək qalacağam. **9** Çünki mənə fəal
iş üçün geniş qapı açılıb. Mənə qarşı çıxanlar da çoxdur.
10 Timotey nə vaxt yanınıza gəlsə, aranızda olanda onun
heç bir şeydən qorxmamasına diqqət yetirin, çünki o
da mənim kimi Rəbbin işini görür. **11** Bu səbəbə görə də
qoy heç kim ona xor baxmasın. Fəqət onu əmin-arxayın
yola salın ki, o yanıma gələ bilsin. Çünki mən qardaşlarla
birgə onu gözləyirəm. **12** Apollo qardaşa gəlincə, mən
ondan çox xahiş etdim ki, qardaşlarla birgə yanınıza
getsin, amma o indi heç bir vasitə ilə getmək istəmir.
Ona münasib olan vaxt gedəcək. **13** Ayıq olun, imanda
sabit durun, mərd və möhkəm olun. **14** Qoy etdiyiniz
hər bir əməl məhəbbətlə olsun. **15** Qardaşlar, sizdən
bir xahişim var. Siz Stefananın ailəsini tanıyırsınız və
bilirsiniz ki, onlar Axayyanın ilk imanlılarıdır. Onlar
özlərini müqəddəslərin xidmətinə həsr etmişlər. **16** Siz
də belə adamlara və onlarla birlikdə çalışan və zəhmət

çəkən hər kəsə tabe olun. **17** Stefana, Fortunat və Axaikin
gəlməsinə sevinirəm, çünki onlar gələndə sizin üçün
darıxmağımı unutdum. **18** Onlar sizin kimi mənim də
ruhumu təzələdilər. Belələrinin qədrini bilin. **19** Sizi Asiya
vilayətinin cəmiyyətləri salamlayır. Akila və Priskila öz
evlərində toplaşan cəmiyyətlə birlikdə Rəbbin ismi ilə
sizə çoxlu salam göndərirlər. **20** Bütün bacı-qardaşlar sizə
salam göndərir. Bir-birinizi müqəddəs öpüşlə salamlayın.
21 Mən Paul bu salamı öz əlimlə yazıram. **22** Rəbbi
sevməyənə lənət olsun. Marana ta! **23** Rəbbimiz İsanın
lütfü sizə yar olsun! **24** Mənim məhəbbətim Məsih İsada
olan hamınızla olsun!

2 Korinflilərə

1 Allahın iradəsi ilə Məsih İsanın həvarisi mən Paul və
Timotey qardaşdan Allahın Korinfdə olan cəmiyyətinə
və bütün Axayyadakı müqəddəslərə salam! **2** Atamız
Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun! **3**
Rəbbimiz İsa Məsihin Allahına – Atasına alqış olsun! O,
rəhmli Ata və hər cür təsəlli verən Allahdır. **4** Çəkdiyimiz
hər bir əziyyətdə O bizə təsəlli verir ki, biz də Allahdan
aldığımız təsəlli ilə hər cür əziyyət çəkənlərə təsəlli verə
bilək. **5** Çünki Məsihin əzablarını necə böyük həcmdə
çəkiriksə, Məsih vasitəsilə o cür böyük təsəlli də tapırıq.
6 Əziyyət çəkiriksə, bu sizə təsəlli və xilas gətirir. Təsəlli
tapırıqsa, bu da bizim kimi çəkdiyiniz əzablara dözəsiniz
deyə sizə güc verən bir təsəlli almanız üçündür. **7**
Sizinlə bağlı ümidimiz sarsılmaz. Çünki əzablarımıza şərik
olduğunuz kimi təsəllimizə də şərik olduğunuzu bilirik. **8**
Ey qardaşlar, Asiya vilayətində çəkdiyimiz əziyyətlərdən
bixəbər olmağınızı istəmirəm. Gücümüzdən daha artıq
bir yük altında qaldıq. Hətta yaşamaqdan belə, ümidimizi
kəsmişdik. **9** Daxilən hiss etdik ki, ölümə məhkum
olmuşuq. Amma bu özümüzə deyil, ölüləri dirildən Allaha
güvənməyimiz üçün başımıza gəldi. **10** Allah bizi belə
bir böyük ölüm təhlükəsindən qurtardı və qurtarmaqda
davam edəcək. Ümidimizi Ona bağlamışıq **11** və siz də
dualarınızla bizə kömək etdikcə bizi yenə qurtaracaq.
Belə ki bir çox insanın etdiyi dua nəticəsində bizə verdiyi
ənamdan ötrü qoy çoxları bizim üçün Allaha şükür etsin.
12 Vicdanımız da şahiddir ki, dünyaya, xüsusən sizə
görə bəşəri müdrikliklə deyil, Allahın lütfü ilə, Allahdan

gələn səxavət və səmimiyyətlə həyat sürmüşük. Biz
buna görə fəxr edirik. 13 Biz elə bir şey yazmırıq ki,
siz oxuyub başa düşə bilməyəsiniz. Hələlik bizi bir az
başa düşmüsünüz. Rəbbimiz İsa Məsihin günündə bizim
fəxrimiz siz olduğunuz kimi sizin də fəxriniz biz olacağıq.
Ümidvaram ki, bunu tamam başa düşəcəksiniz. 15 Buna
əmin olub əvvəlcə yanınıza gəlmək niyyətində idim ki,
ikiqat xeyir tapasınız. 16 Həm Makedoniyaya gedəndə,
həm də Makedoniyadan qayıdanda yanınıza gəlmək
niyyətində oldum. Bundan sonra siz məni Yəhudeyaya
yola salmalı idiniz. 17 Bu niyyətdə olanda görəsən qərarsız
idimmi? Ya da niyyətlərim cismani təbiətimdən doğur ki,
gah «bəli, bəli», gah da «xeyr, xeyr» deyim? 18 Allahın
sədaqətinə and olsun ki, sizə çatdırdığımız xəbər gah
«bəli», gah da «xeyr» deyil. 19 Sila və Timoteylə birlikdə
sizə vəz etdiyimiz Allahın Oğlu İsa Məsih həm «bəli», həm
də «xeyr» deyil. Onda yalnız «bəli» var. 20 Çünki Allahın
bütün vədləri İsa Məsihdə «bəli»dir. Buna görə Allahın
izzəti üçün Məsih vasitəsilə «Amin» deyirik. 21 Bizi
sizlərlə birlikdə Məsihə möhkəm bağlayan və bizi məsh
edən Allahdır. 22 O bizi möhürlədi və Ruhunu qəlbimizdə
girov qoydu. 23 Allah şahidimdir, canıma and olsun ki,
indiyədək sizə qıymadığım üçün Korinfə gəlmədim. 24
İmanınıza ağalıq etmək istəmirik, sevinməniz üçün sizinlə
birgə çalışırıq. Çünki imanda dönməz dayanmısınız.

2 Mən sizi kədərləndirməmək üçün qərara aldım ki,
yenə yanınıza gəlməyim. 2 Çünki sizi kədərləndirsəm,
kədərləndirdiyim sizlərdən başqa məni kim
şadlandıracaq? 3 Bunu yazmışdım ki, gəldiyim zaman

məni sevindirəsi insanlar kədərləndirməsin. Hamınıza
inanıram ki, mənim sevincim hər birinizin sevincidir.
4 Kədərləndirmək üçün deyil, sizə bəslədiyim hədsiz
məhəbbəti dərk edəsiniz deyə sizə böyük əziyyət, ürək
ağrısı və göz yaşları içində yazdım. 5 Əgər kimsə kədər
gətiribsə, şişirtmədən deyim ki, mənə deyil, haradasa
hamınıza kədər gətirib. 6 Beləsinə ictimaiyyətin verdiyi
bu cəza bəsdir. 7 Hədsiz kədərə qərq olmasın deyə yaxşı
olar ki, o insanı indi bağışlayasınız və təsəlli verəsiniz. 8
Buna görə sizdən xahiş edirəm ki, yenidən ona məhəbbət
göstərin. 9 Bunu da sizə yazdım ki, hər vəziyyətdə sizin
itaətli olmağınızı yoxlayım. 10 Kimi bağışlasanız, mən
də bağışlayaram. Əgər mən bir şeyi bağışlamışamsa,
Məsihin hüzurunda sizin xeyriniz üçün bağışlamışam
ki, 11 Şeytan bizdən mənfəət qazanmasın. Çünki onun
niyyətlərindən xəbərsiz deyilik. 12 Məsihin Müjdəsini
yaymaq məqsədi ilə Troasa gələndə Rəbdən mənim
üçün bir qapı açıldı. 13 Amma qardaşım Titi orada
tapmayanda ürəyim narahat oldu. Ona görə oradakılarla
xudahafizləşib Makedoniyaya gəldim. 14 Bizi həmişə
Məsihin zəfər təntənəsində addımladan, Onu tanımaqdan
yaranan ətri bizim vasitəmizlə hər tərəfə yayan Allaha
şükür olsun! 15 Çünki biz həm xilas, həm də həlak
olanlar arasında Allaha xoş olan Məsih ətriyik. 16 Həlak
olanlar üçün ölümə aparan ölüm qoxusu, xilas olanlar
üçünsə həyata aparan həyat ətriyik. Belə bir iş üçün
kim yararlıdır? 17 Axı biz çoxları kimi Allah kəlamının
alverçiləri deyilik; əksinə, Allah tərəfindən göndərilib

Allahın hüzurunda, Məsihdə olaraq səmimi qəlbdən
danışırıq.

3 Özümüz barədə yenə zəmanət veririkmi? Yoxsa bəziləri
kimi sizə yazılan və yaxud sizin yazdığınız zəmanət
məktublarına ehtiyacımız var? **2** Bütün insanların tanıdığı,
oxuduğu, ürəklərimizə yazılmış məktubumuz sizsiniz. **3**
Xidmətimizin nəticəsi olan bir Məsih məktubu olduğunuz
aydın görünür; bu məktub mürəkkəblə yox, var olan
Allahın Ruhu ilə daş lövhələrə deyil, ət ürəklərə yazılıb. **4**
Məsih sayəsində Allah hüzurunda belə etibarımız var. **5**
Özümüzdən yaranan qabiliyyətimiz yoxdur və bunu iddia
da edə bilmərik. Bizə qabiliyyət verən Allahdır. **6** O bizi
Yeni əhdin xidmətçiləri olmaq üçün qabiliyyətli etdi. Bu
Yeni əhd yazılı Qanuna deyil, Ruha əsaslanır. Çünki yazılı
Qanun öldürür, Ruh isə həyat verir. **7** Ölümlə nəticələnən
xidmət, yəni daş lövhələr üzərində həkk olunan yazılı
Qanun elə ehtişamla gəldi ki, Musanın üzündən parlayan
ehtişam ötəri olduğu halda İsrail övladları onun üzünə
baxa bilmirdilər. **8** Onda Ruha əsaslanan xidmət daha
da ehtişamlı olmazmı? **9** Əgər insanı məhkum edən
xidmətin ehtişamı varsa, salehlik qazandıran xidmətin
ehtişamı nə qədər çoxdur. **10** Çünki əvvəllər ehtişamlı
olanın indi hədsiz ehtişamı olanla müqayisədə ehtişamı
yoxdur. **11** Əgər ötəri olan ehtişamla gəldisə, daimi olanın
ehtişamı daha da böyükdür. **12** Belə bir ümidə sahib
olduğumuz üçün böyük cəsarətlə danışa bilərik. **13** İsrail
övladları onun üzündəki ötəri ehtişamın keçib-getməsinə
baxmasın deyə üzünə niqab çəkən Musa kimi deyilik. **14**
İsrail övladları fikirlərində inadkar oldu. Bu günə qədər

Köhnə əhd oxunarkən onları eyni niqab qapayır, açılmır,
çünki bu yalnız Məsih vasitəsilə götürülür. **15** Hətta bu
günə qədər Musanın Yazıları nə vaxt oxunursa, onların
ürəklərini bir niqab qapayır. **16** Amma kim Rəbbə tərəf
dönürsə, o vaxt niqab aradan qaldırılır. **17** Rəbb Ruhdur,
Rəbbin Ruhu haradadırsa, azadlıq da oradadır. **18** Biz
hamımız niqabsız üzdə Rəbbin ehtişamını əks etdirərək
Rəbbin surətinə dəyişilirik. Ruh olan Rəbdən yaranan bu
ehtişam get-gedə bizdə görünməyə başlayır.

4 Beləliklə, bizə verilən mərhəmətlə bu xidmətə təyin
olunduğumuz üçün ümidimizi itirmirik. **2** Xəcalət gətirən
gizli yolları rədd etmişik. Hiylə işlətmirik, Allahın sözünü
təhrif etmirik, amma həqiqəti açıq elan etməklə Allahın
önündə, hər insanın vicdanı qarşısında özümüz barədə
zəmanət veririk. **3** Əgər yaydığımız Müjdə qapalıdırsa,
yalnız həlak olanlar üçün qapalıdır. **4** Onları bu dövrün
allahı korazehin etdi ki, Allahın surəti olan Məsihin
ehtişamlı Müjdəsinin işığı imansızların üzərinə doğmasın.
(aiōn g165) **5** Biz özümüzü yox, İsa Məsihi Rəbb olaraq vəz
edirik. Özümüzü isə İsa naminə qullarınız olaraq təqdim
edirik. **6** Çünki «zülmətdən işıq parlayacaq» deyən Allah
ürəyimizə nur saçdı ki, İsa Məsihin üzündən saçan Öz
ehtişamını tanımağımızdan doğan nuru bizə versin. **7**
Üstün qüvvənin bizdən yaranmadığı, Allaha aid olduğu
bilinsin deyə bu xəzinəni saxsı qablarda saxlayırıq. **8**
Hər tərəfdən əziyyət çəkirik, amma əzilmirik. Çaşqınlıq
içindəyik, lakin çarəsiz deyilik. **9** Təqib olunuruq, amma
tərk edilmirik. Yıxıdılırıq, amma yox olmuruq. **10** İsanın
ölümünü bədənimizdə həmişə daşıyırıq ki, Onun həyatı

bədənimizdə aydın görünsün. **11** Çünki İsanın həyatı fani
cismimizdə aydın görünsün deyə biz yaşaya-yaşaya İsa
üçün həmişə ölümə təslim edilirik. **12** Beləliklə, ölüm
bizdə, həyat isə sizdə fəaliyyət göstərir. **13** «İman etdim,
buna görə danışdım» deyə yazıldığı üçün eyni iman
ruhuna sahib olaraq biz də iman edir və buna görə
danışırıq. **14** Çünki bilirik ki, Rəbb İsanı dirildən Allah
bizi də İsa ilə birlikdə dirildib sizinlə birgə Öz hüzuruna
çıxaracaq. **15** Bütün bunlar sizə görədir. Belə ki Allahın
lütfü çoxalıb daha çox insana ehsan olunsun və Onun
izzəti üçün daha çox şükür edilsin. **16** Buna görə biz
ümidimizi itirmirik. Zahirimiz get-gedə xarab olsa da,
daxilimiz gündən-günə təzələnir. **17** Çünki müvəqqəti,
yüngül əziyyətlərimiz bizə heç bir şeylə müqayisə edilməz
dərəcədə böyük və əbədi izzət qazandırır. **(aiōnios g166)** **18**
Gözlərimizi görünən şeylərə deyil, görünməyən şeylərə
dikirik. Çünki görünənlər gəldi-gedər, görünməyənlərsə
əbədidir. **(aiōnios g166)**

5 Bilirik ki, sığındığımız bu dünyəvi çadır dağılarsa,
göylərdə Allahın bizə verdiyi binamız, əllə tikilməyən
əbədi bir evimiz var. **(aiōnios g166)** **2** İndi isə səmavi
məskənimiz üstümüzü örtsün deyə həsrət çəkərək
inləyirik. **3** Soyunuruqsa da, lüt-üryan qalmarıq. **4** Bu
dünyəvi çadırda ikən hamımız ağır yük altında inləyirik.
Çünki soyunmamızı deyil, üstümüzün örtülməsini
istəyirik ki, həyat fani şeyləri yeyib-udsun. **5** Bizi məhz
bunun üçün hazırlaşdıran Allahdır. O, Ruhunu bizə girov
verdi. **6** Buna görə həmişə arxayınlığımız var, həm də
bilirik ki, bu bədəndə məskunlaşdıqca Rəbdən uzağıq. **7**

Gözlə görünənə deyil, imana görə həyat sürürük. **8** Əlbəttə,
arxayınlığımız var və bu bədəndən uzaqlaşıb Rəbbimizin
yanında məskunlaşmağı üstün tuturuq. **9** Buna görə
bədəndə məskun və yaxud bədəndən uzaq olmağımıza
baxmayaraq, məqsədimiz Rəbbi razı salmaqdır. **10** Çünki
hər birimiz bu bədəndə olanda etdiyimiz əməllər pis də
olsa, yaxşı da olsa, onların əvəzini almaq üçün Məsihin
hökm kürsüsü önünə çıxmalıyıq. **11** Demək, Rəbdən
qorxmanın nə olduğunu anladığımız üçün insanları
inandırmağa çalışırıq. Allaha bizim kim olduğumuz
aşkardır və ümidvaram ki, sizin vicdanınıza da aşkardır.
12 Sizə özümüz barədə yenə zəmanət vermək istəmirik,
amma ürəkləri ilə deyil, zahiri görünüşləri ilə öyünənlərə
cavab verə biləsiniz deyə bizimlə fəxr etməniz üçün
sizə imkan yaradırıq. **13** Əgər ağlımızı itirmişiksə, bu,
Allah üçündür, yox, əgər ağlımız başımızdadırsa, bu sizin
üçündür. **14** Bizi məcbur edən Məsihin məhəbbətidir və
bu qənaətə gəlmişik ki, bir Nəfər hamı üçün öldüyünə
görə hamı öldü. **15** Bəli, O hər kəs uğrunda öldü ki, qoy
yaşayanlar artıq özləri üçün deyil, onlar uğrunda Ölüb-
Dirilən üçün yaşasınlar. **16** Bunun nəticəsində də biz
artıq heç kimi bəşəri nöqteyi-nəzərdən tanımırıq. Nə
vaxtsa Məsihi bəşəri nöqteyi-nəzərdən tanısaq da, indi
Onu elə tanımırıq. **17** Deməli, kim Məsihdədirsə, yeni
yaradılışdır, köhnə şeylər keçib-getdi, təzə şeylər gəldi.
18 Bunların hamısı Allahdandır. O, Məsih vasitəsilə bizi
Özü ilə barışdırdı və bizə barışdırma xidmətini verdi.
19 Belə ki Allah insanların təqsirlərini onların əleyhinə
qoymayaraq dünyanı Məsihdə Özü ilə barışdırmaqda idi.

Barışdırma sözünü də bizə əmanət etdi. **20** Beləliklə, biz
Məsihin nümayəndələriyik, sanki Allah bizim vasitəmizlə
rica edir. Məsihin adı ilə yalvarırıq ki, Allahla barışın. **21**
Günahla əlaqəsi olmayan Məsihi Allah bizim uğrumuzda
günah qurbanı verdi ki, biz Onda Allahın salehliyinə nail
olaq.

6 Buna görə Allahla birgə işləyən bizlər rica edirik ki,
Onun lütfünü boş yerə qəbul etməyəsiniz. **2** Çünki O
deyir: «Münasib vaxtda səni eşitdim, Xilas günü sənə
kömək etdim». Budur, indi münasib vaxt, budur, indi xilas
günü. **3** Xidmətimiz etibardan düşməsin deyə heç kimi
büdrədən bir şey etmirik. **4** Əksinə, Allahın xidmətçisi
olaraq hər şeydə özümüz barədə zəmanət veririk; hədsiz
dözümdə, əziyyətlərdə, ehtiyaclarda, sıxıntılarda, **5**
döyüləndə, həbslərdə, qarışıqlıqlarda, zəhmətdə, yuxusuz
qalanda, aclıqlarda, **6** pak yaşayanda, bilikdə, səbirdə,
xeyirxahlıqda, Müqəddəs Ruhda, riyasız məhəbbətdə,
7 həqiqəti elan edəndə, Allahın qüvvəsində, həm sağ,
həm də sol əllərimizdə salehlik silahları ilə, **8** gah ucalıb
gah alçalaraq təhqir olunanda, tərifənəndə özümüz
özümüzə zamin dururuq. Bizi yalançı sayırlar, amma biz
doğruçuyuq. **9** Sanki naməlumuq, amma tanınırıq. Elə bil
ölümün ağzındayıq, amma hələ yaşayırıq. Elə bil cəza
çəkirik, amma öldürülmürük. **10** Sanki kədər içindəyik,
əslində həmişə sevinirik. Yoxsul sayılırıq, amma çoxlarını
varlandırırıq. Elə bil heç nəyimiz yoxdur, amma hər
şeyə sahibik. **11** Ey Korinflilər, sizinlə açıq danışırıq, sizə
ürəyimizi açmışıq. **12** Bizimlə yaxın münasibətinizə mane
olan biz deyilik, bu maneə sizin daxili hisslərinizdədir.

13 Buna cavab olaraq, sizə övladlarım kimi deyirəm: siz
də ürəyinizi açın. 14 İmansızlarla eyni boyunduruğa
girməyin. Çünki salehliklə qanunsuzluğun nə şərikliyi
var? İşıqla qaranlığın ortaq nəyi var? 15 Məsihlə Belialın
nə uyğunluğu var? Yaxud imanlı ilə imansızın ümumi
nəyi var? 16 Allahın məbədi ilə bütlərin sazişi ola bilərmi?
Çünki biz var olan Allahın məbədiyik. Belə ki Allah
demişdi: «Mən aralarında yaşayıb-dolanacağam, Onların
Allahı olacağam, Onlar da Mənim xalqım olacaq». 17 Ona
görə «aralarından çıxıb ayrılın» Rəbb belə deyir, «Murdar
şeylərə toxunmayın»; «Mən də sizi qəbul edəcəyəm». 18
«Mən sizə Ata olacağam, Siz də Mənə oğullar və qızlar
olacaqsınız» Külli-İxtiyar Rəbb belə deyir.

7 Sevimlilər, bu vədlərə malik olduğumuza görə Allahdan
qorxub kamil müqəddəsliyə çataraq bizi cisimdə və
ruhda murdarlayan hər şeydən özümüzü təmizləyək. 2
Ürəyinizdə bizim üçün yer ayırın. Biz heç kimə haqsızlıq
etməmişik, heç kimə zərər verməmişik, heç kimi istismar
etməmişik. 3 Sözlərimlə sizi məhkum etmək istəmirəm,
çünki əvvəlcədən dediyim kimi ürəyimizdə elə bir yeriniz
var ki, ölsək də, yaşasaq da sizinlə bir olacağıq. 4
Sizə çox etibar edirəm, sizinlə çox fəxr edirəm. Nə cür
əziyyət çəksək belə, təsəllim bol, sevincim hədsizdir. 5
Makedoniyaya gələndə də cismən dinclik tapmadıq. Hər
tərəfdən əziyyət çəkirdik. Bayırda çəkişmələr, daxildə
qorxular var idi. 6 Lakin məzlumlara təsəlli verən Allah
Titin gəlişi ilə bizə təsəlli verdi. 7 Ancaq Titin gəlişindən
deyil, sizin ona verdiyiniz təsəllidən də təsəlli aldıq.
Çünki Tit dedi ki, siz məndən ötrü darıxır, dərd və

qeyrət çəkirsiniz. Buna görə sevincim daha da artdı.
8 Məktubumla sizi kədərləndirdimsə də, buna görə
peşman deyiləm. Əslində məktubumla sizi bir anlıq
da olsa kədərləndirdiyim üçün peşman olmuşdum. 9
Amma indi kədərinizə görə yox, bu kədər hissinin sizin
tövbə etmənizə səbəb olduğu üçün sevinirəm. Allah
istəyən tərzdə kədərləndiniz, buna görə də bizdən heç
bir şeydə ziyan görmədiniz. 10 Allah istəyən tərzdə olan
kədər insanda tövbə yaradıb onu xilasa aparır və bunda
peşmançılıq yoxdur. Dünyanın kədəri isə ölüm yaradır.
11 Baxın Allah istəyən tərzdə çəkdiyiniz bu kədər sizdə
nə qədər böyük cəhd, təmizə çıxmaq arzusu, qəzəb,
qorxu, həsrət, qeyrət, ədalətpərvərlik yaratdı. Bu işdə
hər cəhətdən saf olduğunuz barədə zəmanət verdiniz. 12
Sizə o məktubu yazanda haqsızlıq edənə yaxud haqsızlığa
məruz qalana görə yazmadım. Bizim üçün etdiyiniz cəhdi
Allah önündə aydın görməniz üçün yazdım. 13 Bütün
bunlardan təsəlli alırıq. Buna əlavə olaraq Titin sevinci
bizi daha da sevindirdi. Hamınız onun ruhunu təzələdiniz.
14 Mən onun qarşısında sizinlə fəxr etmişdim, siz də məni
utandırmadınız. Sizə dediyimiz hər şey necə doğru idisə,
Titin qarşısında sizinlə fəxr etməyimiz də doğru çıxdı. 15
Hamınızın itaətli olduğunuzu, onu necə qorxu və lərzə ilə
qəbul etdiyinizi yada saldıqca sizə olan sevgisi daha da
artır. 16 Sizə hər işdə etibar edə bildiyim üçün sevinirəm.

8 Qardaşlar, sizə bildirmək istəyirik ki, Makedoniyadakı
cəmiyyətlərə verilən Allahın lütfü nə etdi: 2 onlar böyük
əziyyətlərlə sınananda coşğun sevincləri hədsiz yoxsul
olduqları halda zəngin səxavət göstərmələri ilə aşıb-daşdı.

3 Mən şahidəm ki, onlar bunu bacardıqları qədər, hətta
artıqlaması ilə, könüllü surətdə etdilər. 4 Bizə yalvara-
yalvara müqəddəslərə yardım işinə şərik olmaq lütfünə
nail olmaq istədilər. 5 Bu, gözlədiyimizdən də artıq oldu,
çünki onlar özlərini əvvəlcə Rəbbə, sonra Allahın iradəsi
ilə bizə həsr etdilər. 6 Ona görə Titdən xahiş etdik ki,
onun başladığı bu xeyriyyə işini sizin aranızda başa
çatdırsın. 7 Sizsə hər şeydə – imanda, sözdə, bilikdə,
hər cür cəhddə, sizə göstərdiyimiz məhəbbətdə zəngin
olduğunuz kimi bu xeyriyyəçilikdə də zəngin olun. 8
Mən bunları əmr edərək demirəm, lakin başqalarının
cəhdi ilə müqayisədə sizin məhəbbətinizin həqiqiliyini
sınaqdan keçirərək deyirəm. 9 Rəbbimiz İsa Məsihin
lütfündən xəbərdarsınız: siz Onun yoxsulluğu vasitəsilə
varlı olasınız deyə Özü varlı olduğu halda sizin uğrunuzda
yoxsullaşdı. 10 Bu barədə sizə məsləhət verirəm. Siz keçən
il bu işi nəinki gördünüz, hətta təşəbbüskarı oldunuz. Öz
xeyriniz üçün 11 indi bu işi başa çatdırın. Buna həvəsiniz
necə idisə, imkan daxilində bunu elə də başa çatdırın.
12 Çünki insanın həvəsi varsa, verdiyi yardım imkanı
çatmadığı qədər yox, imkanına görə məqbul sayılır. 13
Sizi əziyyətə salıb başqalarına rahatlıq vermək deyil,
bərabərlik istəyirik. 14 İndi sizin əlavə vəsaitiniz qoy
onların ehtiyaclarını ödəsin ki, lazım olanda onların
vəsaiti də sizin ehtiyacınızı ödəsin. Beləcə qoy bərabərlik
olsun. 15 Necə ki yazılıb: «Çox yığanın artığı, az yığanın
əskiyi olmadı». 16 Titin ürəyində sizin üçün eyni cəhdi
oyadan Allaha şükür olsun! 17 Çünki Tit bizim xahişimizi
qəbul etməklə kifayətlənmədi, böyük cəhd göstərərək

könüllü surətdə sizin yanınıza gəlir. 18 Müjdəni yaydığına
görə bütün cəmiyyətlərdə tərifl ənən bir qardaşı da
onunla birgə yanınıza göndəririk. 19 Həmçinin o, Rəbbi
izzətləndirmək və yardım etməyə həvəsli olduğumuzu
göstərmək üçün apardığımız bu xeyriyyə işində yol
yoldaşımız olmaq məqsədi ilə cəmiyyətlər tərəfindən
seçildi. 20 Bu bol olan nəzir-niyazla əlaqədar xidmətimizdə
heç kim bizdə səhv tutmasın deyə diqqət göstəririk. 21
Çünki məqsədimiz yalnız Rəbbin gözündə deyil, insanların
da gözündə doğru sayılan işləri görməkdir. 22 Çox işdə
dəfələrlə sınaqdan keçirib cəhdini gördüyümüz, indi
sizə bəslədiyi böyük etibar sayəsində daha da cəhd
göstərən başqa qardaşımızı da onlarla bərabər göndəririk.
23 Titə gəlincə, o mənim şərikim, sizlərin arasında
çalışan əməkdaşım, qardaşlarımızsa Məsihin izzəti üçün
cəmiyyətlərin elçiləridir. 24 Buna görə də cəmiyyətlərin
qarşısında məhəbbətinizi və sizinlə fəxr etməyimizin
səbəbini onlara sübut edin.

9 Müqəddəslərə göstəriləcək yardımla əlaqədar sizə
yazmağıma ehtiyac yoxdur. 2 Çünki yardım etməyə
həvəsiniz olduğunu bilirəm. Axayyada olan sizlərin
keçən ildən bəri hazırlıqlı olduğunuzu söyləyərək
Makedoniyalılar qarşısında fəxr etməkdəyəm. Sizin
səyiniz onların çoxunu hərəkətə gətirdi. 3 Sizinlə etdiyimiz
fəxr bu işdə boşa çıxmasın deyə qardaşları yanınıza
göndərirəm və dediyim kimi gərək hazır olasınız. 4
Belə ki bəzi Makedoniyalılar mənimlə gəlib sizin hazır
olmadığınızı görərsə, sizə etibar etdiyimizə görə nə biz
utanaq, nə də siz. 5 Ona görə də mən qardaşlardan xahiş

etməyə ehtiyac duyuram ki, məndən əvvəl yanınıza gəlib
vəd edilmiş bol bəxşişlərinizi qabaqcadan hazır etsinlər.
Qoy bu bəxşişlər istismarçılıqla yox, könüllü surətdə
hazır olsun. 6 Yadda saxlayın: az əkən az, bol-bol əkən
bol-bol biçəcək. 7 Könülsüz yaxud məcburi yox, hər kəs
ürəyinin niyyətinə görə pay versin. Çünki Allah sevinə-
sevinə pay verən adamı sevir. 8 Allah sizə hər bir neməti
bol-bol verə bilər. Belə ki hər bir şeyə həmişə, hərtərəfli,
kifayət qədər sahib olmaqla hər yaxşı əməl üçün bol-
bol imkanınız olsun. 9 Necə ki yazılıb: «Səpələyər,
fəqirlərə paylayar, Salehliyi əbədi qalar». (aiōn g165) 10
Əkinçiyə toxum və yemək üçün çörək ehtiyatı verən Allah
sizin də əkin ehtiyatınızı çoxaldacaq və salehliyinizin
bəhrəsini artıracaq. 11 Hər tərəfli səxavətli olmanız üçün
hər baxımdan varlandırılacaqsınız. Səxavətiniz bizim
vasitəmizlə Allaha şükür etməyə səbəb olacaq. 12 Çünki
etdiyiniz bu xidmət yalnız müqəddəslərin ehtiyaclarını
ödəməklə kifayətlənmir, həm də Allaha edilən çox
şükürlərlə aşıb-daşır. 13 Bu xidmətlə sübut etdiyiniz kimi,
iqrar etdiyiniz Məsihin Müjdəsinə itaət göstərdiyinizə,
onlara və hamıya səxavətlə yardım göndərdiyinizə görə
Allahı izzətləndirirlər. 14 Allahın sizə bəxş etdiyi hədsiz
lütfə görə hər birinizin həsrətini çəkərək sizin üçün dua
edirlər. 15 Allahın sözlə ifadə oluna bilməyən bəxşişinə
görə Ona şükür olsun!

10 Yanınızda ürkək, lakin sizdən uzaq ikən cürətli olan
mən Paul Məsihdən gələn həlimlik və mülayimliklə sizdən
xahiş edir, 2 yalvarıram: yanınıza gələndə məni vadar
etməyin ki, bizi cismani təbiətə görə həyat sürən insanlar

zənn edən bəzi adamlara göstərməyi vacib saydığım
cürəti sizə də göstərim. 3 Çünki cismən həyat sürsək də,
cismani təbiətə görə döyüş aparmırıq. 4 Ona görə ki döyüş
silahlarımız cisimdən düzəldilən silahlar deyil, qalaları
dağıdan ilahi qüvvəyə malik silahlardır. Nəzəriyyələri, 5
Allah barədə biliyə qarşı çıxan hər bir səddi yıxıb hər bir
düşüncəni əsir edərək Məsihə itaət etdiririk. 6 Siz Məsihə
tamamilə itaət edəndə hər cür itaətsizliyi cəzalandırmağa
hazır olacağıq. 7 Göz qabağında olanlara baxın. Kim
Məsihə aid olduğuna arxalanırsa, yadda saxlasın ki, onun
qədər biz də Məsihə aidik. 8 Sizi yıxmaq üçün deyil,
inkişaf etdirmək üçün Rəbbin bizə verdiyi səlahiyyətə
görə bir az artıq öyünsəm də, utanmaram. 9 Elə görünmək
istəmirəm ki, məktublarımla sizi qorxuduram. 10 Mənim
barəmdə deyirlər ki, «onun məktubları ciddi və təsirlidir,
özünü görəndə isə zəhmsiz, nitqi də heçdir». 11 Kim bunu
düşünürsə, qoy bilsin ki, uzaqda olanda məktublarımızla
dediklərimizə yanınızda olanda da əməl edirik. 12 Öz-özü
barədə zəmanət verən bəzi adamlarla özümüzü bərabər
saymağa və yaxud da müqayisə etməyə sözsüz ki cəsarət
etmirik. Özlərini öz arşınları ilə ölçə-ölçə, həmçinin
özlərini özləri ilə müqayisə edə-edə onlar dərrakələrini
itirdilər. 13 Biz isə hədsiz öyünməyəcəyik. Öyünməyimiz
Allahın bizə verdiyi, sizin də daxil olduğunuz iş dairəsinin
həddini aşmayacaq. 14 Sizə yetişməyənlər kimi uzaqlara
getmirik. Çünki Məsihin Müjdəsini sizə çatdıran bizik.
15 Başqalarının əməyi ilə öyünüb həddimizi aşmırıq.
Ümidvarıq ki, imanınız böyüdükcə aranızda işimizin
əhatə dairəsi daha da genişlənəcək. 16 Beləcə başqasının

işinin əhatə dairəsində olan nailiyyətlərlə öyünmədən
Müjdəni sizin o tayınızdakı diyarlarda da yaya biləcəyik.
17 «Öyünən Rəbdə öyünsün». 18 Çünki özü barədə zəmanət
verən insan yox, barəsində Rəbbin zəmanət verdiyi insan
sınaqdan keçmiş olur.

11 Ümidvaram ki, mənim bir qədər ağılsızlığıma da
dözəcəksiniz. Bəli, mənə bir qədər dözün. 2 Sizə görə
ilahi bir qısqanclıq hiss edirəm. Çünki sizlər sanki bakirə
qızsınız və sizi bir Oğlana, yəni Məsihə nişanlayıb təqdim
etmişəm. 3 Amma qorxuram ki, ilanın hiyləgərliyi ilə
Həvvanı aldatması kimi düşüncələrinizin pozulub Məsihə
olan səmimi və pak həsr olunmasından azasınız. 4 Çünki
əgər kimsə yanınıza gəlib bizim vəz etdiyimiz İsadan
başqa bir İsanı təbliğ edirsə, aldığınızdan fərqli bir ruh
alırsınızsa və yaxud qəbul etdiyinizdən fərqli bir müjdəni
qəbul edirsinizsə, siz buna necə də məmnuniyyətlə
dözürsünüz. 5 Zənnimcə bu «böyük həvarilər»dən
mən heç də geri qalmıram. 6 Natiqlik məharətim
olmasa da, bilikdə məharətsiz deyiləm. Bunu sizə hər
vəziyyətdə hər tərəfli göstərdik. 7 Ucalmanız üçün
özümü aşağı tutaraq Allah Müjdəsini müftə yaymaqla
günah işlətdimmi? 8 Sizə xidmət etmək üçün başqa
cəmiyyətlərdən təminat alaraq sanki onları soydum. 9
Yanınızda olarkən ehtiyacım olduğu halda heç birinizə
yük olmadım. Çünki Makedoniyadan gələn qardaşlar
ehtiyacımı tamamilə ödədilər. Sizə yük olmaqdan özümü
saxladım və gələcəkdə də özümü saxlayacağam. 10 Məndə
olan Məsihin həqiqətinə and olsun! Axayya vilayətində
heç kim məni susdura bilməz ki, buna öyünməyim. 11

Niyə? Sizi sevmədiyimə görəmi? Allah bilir ki, sevirəm.
12 Özlərini bizimlə bərabər sayaraq öyünənlər buna
əsas axtarır. Mən etdiyimi edəcəyəm ki, onların əsasını
kəsim. **13** Çünki bunlar saxta həvari, Məsih həvarisinin
cildinə girən fırıldaqçılardır. **14** Buna heyrətlənmək
lazım deyil, çünki Şeytan da işıq mələyi cildinə girir.
15 Şeytana xidmət edənlərin salehlik xidmətçilərinin
cildinə girməsi qəribə deyil. Onların aqibəti əməllərinə
görə olacaq. **16** Yenə deyirəm, qoy heç kim məni ağılsız
saymasın. Elədirsə, məni ağılsız kimi qəbul edin, qoy
mən də bir az öyünüm. **17** Dediklərimi Rəbbin sözü kimi
yox, öyünə-öyünə özünə güvənən ağılsız adam kimi
deyirəm. **18** Madam ki bir çoxları cismani təbiətlərinə
görə öyünürlər, mən də öyünəcəyəm. **19** Siz ağıllı
olduğunuz üçün ağılsızlara necə də sevinclə dözürsünüz.
20 Belə ki sizi kölə edənlərə, istismar edənlərə, sizdən
faydalananlara, özünü üstün sayanlara, hətta sifətinizə
şillə vuranlara dözürsünüz. **21** Utanaraq qəbul edirəm ki,
buna gücümüz çatmır! Kimin bir şeylə öyünməyə cəsarəti
varsa, bir ağılsız kimi deyirəm ki, mənim də ona cəsarətim
var. **22** Onlar İbranilərdirmi? Mən də İbraniyəm. Onlar
İsraillilərdirmi? Mən də İsrailliyəm. Onlar İbrahimin
nəslindəndirmi? Mən də İbrahimin nəslindənəm. **23** Onlar
Məsihin xidmətçiləridirmi? Dəli kimi deyirəm ki, Onun
daha böyük xidmətçisi mənəm, çünki zəhmətim daha çox
olub, həbsə düşməyim daha çoxdur, döyülməyimin sayı-
hesabı yoxdur, dəfələrlə ölümlə üz-üzə gəlmişəm. **24** Beş
dəfə Yəhudilərdən otuz doqquz qırmanc yemişəm, **25**
üç dəfə dəyənəklə döyülmüşəm, bir dəfə məni daşqalaq

etdilər, üç dəfə gəmi qəzasına düşdüm və bir gün
gecə-gündüz ucsuz-bucaqsız dənizdə qaldım. 26 Tez-
tez səyahətdə olduğum müddətdə çaylarda təhlükəyə,
quldurlar arasında təhlükəyə, soydaşlarım arasında
təhlükəyə, başqa millətlər arasında təhlükəyə, şəhərdə
təhlükəyə, çöldə təhlükəyə, dənizdə təhlükəyə, saxta
qardaşlar arasında təhlükəyə məruz qaldım. 27 Zəhmət
və əmək çəkdim, dəfələrlə yuxusuz qaldım. Aclığın,
susuzluğun dadını gördüm. Çox vaxt yemək, soyuqda
paltar tapmadım. 28 Bunlarla yanaşı bütün cəmiyyətlər
üçün hər gün çəkdiyim qayğının yükü boynumdadır.
29 Kimsə zəif olanda mən də zəif olmadımmı? Kimsə
büdrəyəndə mən alışıb-yanmadımmı? 30 Öyünməliyəmsə,
zəifliyimi göstərən şeylərlə öyünəcəyəm. 31 Rəbb İsanın
əbədi alqışlanan Allah və Atasına and olsun ki, yalan
demirəm. (aiōn g165) 32 Dəməşqdə padşah Aretanın valisi
məni tutmaq üçün şəhəri nəzarət altına almışdı. 33
Amma mən səbət içində şəhər divarlarının pəncərələrinin
birindən yerə sallandım və onun əlindən qaçdım.

12 Faydalı olmasa da, öyünməliyəm. İndi Rəbdən gələn
görüntülərə və vəhylərə keçirəm. 2 Məsihdə olaraq on
dörd il bundan əvvəl – bədəndəmi, yoxsa bədəndən
xaricmi, mən bilmirəm, Allah bilir – götürülüb göyün
üçüncü qatına aparılan bir insanı tanıyıram. 3 Bilirəm ki,
bu adam – bədəndəmi, yoxsa bədəndən kənarmı, mən
bilmirəm, Allah bilir – 4 cənnətə aparılıb orada dillə
ifadə olunmayan, insanın danışması qadağan olunan
sözlər eşitdi. 5 Belə birisi ilə öyünəcəyəm, amma
özümlə əlaqədar olaraq zəifliyimdən başqa bir şeylə

öyünməyəcəyəm. 6 Öyünmək istəsəm belə, ağılsız
olmayacağam. Çünki həqiqəti deyəcəyəm. Amma heç
kim məni görüb eşitdiyindən artıq bir şəxs saymasın
deyə öyünməkdən çəkinirəm. 7 Aldığım vəhylərin
üstünlüyü ilə qürurlanmayım deyə cismim üçün bir
tikan, yəni mənə əzab vermək üçün Şeytanın bir elçisi
göndərildi ki, qürurlanmayım. 8 Bunun məndən uzaq
olması üçün üç dəfə Rəbbə yalvardım. 9 Amma O
mənə dedi: «Lütfüm sənə kifayətdir, çünki zəiflik olanda
qüvvə tam olur». Məsihin qüvvəsi məndə məskən salsın
deyə zəifliklərimlə daha çox sevinə-sevinə öyünəcəyəm.
10 Ona görə də Məsih uğrunda zəifliklərə, təhqirlərə,
ehtiyaclara, təqiblərə və sıxıntılara məmnuniyyətlə
dözürəm, çünki mən zəifləyəndə qüvvətlənirəm. 11 Mən
ağılsızlaşdım, çünki siz məni vadar etdiniz. Amma siz
mənim barəmdə zəmanət verməli idiniz. Çünki özüm
bir şey olmasam da, həmin «böyük həvarilər»dən heç
də geri qalmıram. 12 Həvariliyimin nişanələri aranızda
əlamətlər, xariqələr və möcüzələr vasitəsilə, böyük
dözümlülüklə göstərildi. 13 Mən sizə yük olmadım,
bundan başqa sizin digər cəmiyyətlərdən nə əskiyiniz var?
Bu haqsızlığımı bağışlayın! 14 Budur, üçüncü dəfə yanınıza
gəlməyə hazıram. Sizə yük olmayacağam, çünki sizdən
heç nə istəmirəm, yalnız sizi istəyirəm. Axı övladların
ata-ana üçün deyil, ata-ananın övladları üçün ehtiyat
görməsi doğru sayılır. 15 Mən də sizin həyatınız uğrunda
sevinə-sevinə malımdan və canımdan keçəcəyəm. Sizi
daha da çox sevsəm, daha az seviləcəyəmmi? 16
Qoy belə olsun. Düşünürsünüz ki, mən sizə ağır yük

olmadım, amma çoxbilmiş olduğuma görə sizi fənd
işlədərək aldatdım. 17 Yanınıza göndərdiyim adamlardan
hansı biri ilə sizi istismar etdim? 18 Titi yanınıza
gəlmək həvəsinə saldım və o biri qardaşı da onunla
göndərdim. Tit mənə görə sizi istismar etmədi, elə
deyilmi? Eyni ruhda həyat sürmədikmi? Eyni izlə
getmədikmi? 19 Bu vaxta qədər qarşınızda özümüzü
müdafiə etdiyimizi düşünürsünüzmü? Allahın qarşısında,
Məsihdə olaraq danışırıq. Sevimlilər, etdiyimiz hər şey
sizin inkişafınız üçündür. 20 Qorxuram ki, gəlişimdə sizi
istədiyim vəziyyətdə tapmayım, siz də istədiyinizi məndə
tapmayasınız və aranızda münaqişə, qısqanclıq, hiddət,
özünü göstərmə, böhtan, qeybət, lovğalıq, qarışıqlıq
tapam. 21 Bu da məni qorxudur ki, yanınıza gələndə
Allahım məni sizin qarşınızda aşağı tutacaq: əvvəllər
günah işlədərək batdıqları murdarlıq, əxlaqsızlıq və
pozğunluqdan tövbə etməyən bir çox adamlar üçün yas
tutacağam.

13 Bu, yanınıza üçüncü gəlişim olacaq. «Hər iddia
iki yaxud üç şahidin sözü ilə təsdiq edilsin». 2 İkinci
dəfə yanınızda olanda keçmişdə günah işlədənlərə
xəbər verdiyim kimi indi uzaqda olanda da onların
və başqalarının hamısına xəbərdarlıq edirəm ki,
yenə yanınıza gələndə onların heç birini cəzasız
qoymayacağam. 3 Məsihin mənim vasitəmlə danışdığına
dair istədiyiniz sübut budur. Məsih aranızda zəifliklə
deyil, qüdrətlə fəaliyyət göstərir. 4 Çünki O, zəiflik
içində çarmıxa çəkildiyi halda Allahın qüdrəti ilə
yaşayır. Biz də Onda zəifik, amma sizin xeyriniz üçün

Onunla bərabər Allahın qüdrəti ilə yaşayacağıq. **5**
Özünüzü yoxlayın və iman yolunda olub-olmadığınızı
bilmək üçün sınaqdan keçirin. İsa Məsihin daxilinizdə
olduğunu başa düşmürsünüzmü? Yoxsa sınaqdan
keçmirsiniz? **6** Ümidvaram, bizim sınaqdan keçdiyimizi
başa düşəcəksiniz. **7** Allaha dua edirik ki, pis iş
görməyəsiniz; bu bizim sınaqdan keçməyimizi göstərmək
üçün deyil, sınaqdan keçməyənlər kimi olsaq da, sizin
yaxşılıq etməniz üçündür. **8** Çünki həqiqətə qarşı heç
nə edə bilmərik, nə etsək, həqiqət uğrunda edirik. **9** Biz
zəif, sizsə güclü olanda sevinirik. Bərpa olmanız üçün
dua edirik. **10** Bunları sizə uzaqdan yazıram ki, yanınızda
olanda Rəbbin yıxmaq üçün deyil, inkişaf etdirmək üçün
mənə verdiyi səlahiyyəti sərt şəkildə istifadə etməyə
məcbur olmayım. **11** Nəhayət, ey qardaşlar, sevinin.
Bərpa olunun, təsəlli tapın, həmfikir olun, sülh içində
ömür sürün. Məhəbbət və sülh qaynağı olan Allah sizinlə
olacaq. **12** Bir-birinizi müqəddəs öpüşlə salamlayın. Bütün
müqəddəslər sizə salam göndərir. **13** Rəbb İsa Məsihin
lütfü, Allahın məhəbbəti və Müqəddəs Ruhun şərikliyi
hamınıza yar olsun!

Qalatiyalilara

1 Nə insanlardan, nə də insan vasitəsilə, yalnız İsa Məsih
və Onu ölülər arasından dirildən Ata Allah vasitəsilə
həvari təyin olunan mən Pauldan **2** və mənimlə olan
bütün qardaşlardan Qalatiyada olan imanlı cəmiyyətlərə
salam! **3** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf
və sülh olsun! **4** Atamız Allahın iradəsinə görə Məsih
günahlarımız üçün Özünü fəda etdi ki, bizi indiki şər
dövründən qurtarsın. **(aiōn g165)** **5** Allaha əbədi izzət
olsun! Amin. **(aiōn g165)** **6** Heyrətlənirəm ki, Məsihin
lütfü ilə sizi çağıran Allahı belə tezliklə tərk edib başqa
bir müjdəyə tərəf dönürsünüz. **7** Əslində başqa müjdə
yoxdur. Amma sizi lərzəyə salıb Məsihin Müjdəsini təhrif
etmək istəyənlər vardır. **8** Amma istər biz, istərsə göydən
gələn bir mələk belə, bizim sizə yaydığımız Müjdəyə zidd
bir şeyi müjdə kimi yaysa, ona lənət olsun! **9** Əvvəlcə
dediyimizi indi bir daha deyirəm: kim sizə qəbul etdiyiniz
Müjdəyə zidd bir şey yayırsa, ona lənət olsun! **10** İndi mən
insanları, yoxsa Allahı məmnun etməyi axtarıram? Yoxsa
insanlarımı razı salmağa çalışıram? Əgər mən hələ də
insanları razı salmaq istəsəydim, Məsihin qulu olmazdım.
11 Qardaşlar, sizə bəyan edirəm ki, mənim yaydığım
Müjdənin mənbəyi insan deyil. **12** Çünki mən onu
insandan almadım və insan tərəfindən də öyrədilmədim.
Bunu mənə İsa Məsih vəhy vasitəsilə açdı. **13** Yəhudi
dininə bağlı olduğum günlərdə mənim necə həyat
sürdüyümü eşitdiniz. Mən Allahın cəmiyyətini hədsiz
təqib edir, onu dağıdırdım. **14** Yəhudi dinində soydaşlarım
arasında yaşıdlarımın bir çoxundan daha irəlidə idim.

Ata-babalarımın adət-ənənələrinin qeyrətini həddindən
artıq çəkirdim. 15 Amma hələ anamın bətnindən məni
seçib lütfü ilə çağıran Allah 16 Öz Oğlu ilə bağlı Müjdəni
başqa millətlər arasında yayım deyə Onu mənə zahir
etməyə razı olanda dərhal insanlarla məsləhətləşmədim.
17 Yerusəlimə, məndən qabaq həvari olanların yanına da
getmədim, amma Ərəbistana getdim, sonra yenə Dəməşqə
qayıtdım. 18 Üç il keçəndən sonra isə Kefa ilə tanış olmaq
üçün Yerusəlimə getdim və on beş gün onun yanında
qaldım. 19 O biri həvarilərin heç birini görmədim. Yalnız
Rəbbin qardaşı Yaqubu gördüm. 20 Allahın önündə sizə
yazdıqlarımın yalan olmadığını deyirəm. 21 Sonra Suriya
və Kilikiya diyarlarına getdim. 22 Yəhudeyanın Məsihdə
olan cəmiyyətləri isə məni şəxsən tanımırdılar. 23 Yalnız
bu sözü eşidirdilər: «Bir zaman bizi təqib edən şəxs vaxtilə
yox etməyə çalışdığı imanı müjdələyir». 24 Beləliklə,
mənə görə Allahı izzətləndirirdilər.

2 On dörd il keçəndən sonra isə Barnaba ilə birlikdə
Titi də özümlə götürüb yenə Yerusəlimə getdim. 2
Vəhy vasitəsilə getdim. Başqa millətlər arasında vəz
etdiyim Müjdəni onlara, etibarlı olanlara şəxsən təqdim
etdim ki, boş yerə cəhd etməyim yaxud da cəhd etmiş
olmayım. 3 Yanımda olan Tit də Yunan olduğu halda
sünnət olunmağa məcbur edilmədi. 4 Bu iş aramıza gizlicə
soxulan yalançı qardaşlar üzündən oldu. Onlar Məsih İsada
malik olduğumuz azadlığı əl altından öyrənib bizi kölə
etmək üçün gizlicə aramıza girdilər. 5 Onlara bir anlıq da
olsa, baş əyib təslim olmadıq ki, Müjdənin həqiqəti sizinlə
qalsın. 6 Etibarlı sayılan şəxslərə gəlincə, kim olursa

olsun mənə vacib deyil, Allah insanlara tərəfkeşlik etməz.
Lakin bu etibarlı sayılan şəxslər mənim dediklərimə heç
nə artırmadılar. 7 Əksinə, sünnətlilərə Müjdə yaymaq
işi Peterə tapşırıldığı kimi sünnətsizlər arasında Müjdə
yaymaq işinin mənə tapşırıldığını gördülər. 8 Çünki
sünnətlilərə həvari olması üçün Peterdə fəal olan Allah
başqa millətlər üçün məndə də fəal oldu. 9 Cəmiyyətin
sütunları sayılan Yaqub, Kefa və Yəhya mənə bağışlanan
lütfü tanıdıqda mənə və Barnabaya sağ əllərini uzatdılar
ki, şərikliyimiz olsun. Ona görə ki biz başqa millətlərin,
onlarsa sünnətlilərin yanına getsin. 10 Yalnız yoxsulları
yad etməyimizi istədilər, mən də məhz bunu icra etməyə
səy göstərdim. 11 Kefa Antakyaya gəldikdə isə şəxsən
ona qarşı çıxdım, ona görə ki tənqidə layiq idi. 12
Çünki Yaqubun yanından bəzi adamlar gəlməmişdən
əvvəl Peter başqa millətlərdən olanlarla yemək yeyirdi.
Həmin adamlar gəldikdə isə sünnət tərəfdarlarından
qorxaraq başqa millətlərin yanından çəkilib ayrı durdu.
13 Onunla birlikdə o biri Yəhudilər də ikiüzlülük etdilər.
Hətta Barnaba belə, onların ikiüzlülüyünə qapıldı. 14
Amma mən Müjdənin həqiqətinə görə düzgün riayət
etmədiklərini görəndə hamının qarşısında Kefaya dedim:
«Əgər sən Yəhudi olduğun halda Yəhudi kimi deyil,
başqa millətlərdən biri kimi yaşayırsansa, necə başqa
millətləri Yəhudi kimi yaşamağa məcbur edirsən?» 15
Biz anadangəlmə Yəhudilərik, başqa millətdən olan
«günahkarlar» deyilik. 16 Lakin biz bilirik ki, insan Qanuna
əməl etməklə deyil, yalnız İsa Məsihə iman etməklə
saleh sayılır. Biz də Məsih İsaya iman etdik ki, Qanuna

əməl etməklə deyil, Məsihə olan imanla saleh sayılaq.
Çünki Qanuna əməl etməklə heç bir insan saleh sayılmaz.
17 Əgər biz Məsihdə saleh sayılmaq istərkən özümüz
günahkar çıxsaq, belə çıxır ki, Məsih günah xidmətçisidir?
Əsla! **18** Əgər mən əvvəlcə yıxdığımı yenidən tikirəmsə,
özümü Qanunu pozan olaraq göstərirəm. **19** Çünki mən
Qanun vasitəsilə Qanuna münasibətdə öldüm ki, Allah
üçün yaşayım. **20** Məsihlə birlikdə çarmıxa çəkildim.
Artıq mən yaşamıram, Məsih məndə yaşayır. İndi cismən
yaşadığım həyata gəlincə məni sevib uğrumda Özünü
fəda edən Allahın Oğluna olan imanla yaşayıram. **21**
Allahın lütfünü rədd etmirəm. Çünki əgər salehlik Qanun
vasitəsilə qazanıla bilsəydi, deməli Məsih boş yerə öldü.

3 Ey ağılsız Qalatiyalılar! Sizi kim tilsimlədi? İsa Məsihin
çarmıxa çəkilməsi gözləriniz önündə açıqca təsvir olundu!
2 Sizdən yalnız bunu öyrənmək istəyirəm: Ruhu Qanuna
əməl etməklə, yoxsa eşitdiyinizə iman etməklə aldınız? **3**
Siz bu qədərmi ağılsızsınız? Ruhla başlayandan sonra
indi cismani səyləmi bitirirsiniz? **4** Boş yerəmi o qədər
əzab çəkdiniz? Həqiqətən, bunlar boş yerə idi? **5** Bəs sizi
Ruhla təmin edən və aranızda möcüzələr yaradan Allah
bunları Qanuna əməl etməyinizlə, yoxsa eşitdiyinizə iman
etməyinizlə icra edir? **6** Məsələn, «İbrahim Allaha iman
etdi və bu ona salehlik sayıldı». **7** İndi isə bunu bilin ki,
İbrahimin övladları imana əsaslananlar olur. **8** Müqəddəs
Yazı Allahın başqa millətləri imanları ilə saleh sayacağını
qabaqcadan görüb İbrahimə «bütün millətlər sənin
vasitənlə xeyir-dua alacaq» deyərək Müjdəni qabaqcadan
bildirdi. **9** Beləliklə, imana əsaslananlar iman etmiş olan

İbrahimlə birlikdə xeyir-dua alırlar. **10** Qanuna əməl
etməyə əsaslananların hamısı lənət altındadır. Çünki
yazılıb: «Qoy Qanun kitabında yazılan hər şeyə riayət
etməyən, onu təsdiq etməyən hər kəsə lənət olsun!» **11**
Aydındır ki, Allah qarşısında heç kim Qanun vasitəsilə
saleh sayılmır, çünki «saleh adam imanla yaşayacaq». **12**
Qanun isə imana əsaslanmamışdır. Əksinə, «bu şeyləri
yerinə yetirən adam bunların sayəsində yaşayacaq».
13 Məsih bizim uğrumuzda lənətlənərək bizi Qanunun
lənətindən satın aldı. Çünki yazılıb: «ağacdan asılan hər
kəsə lənət olsun!» **14** Belə ki İbrahimin aldığı xeyir-dua
Məsih İsada bütün başqa millətlərin üzərinə gəlsin və
biz vəd edilmiş Ruhu iman vasitəsilə alaq. **15** Qardaşlar,
insan düşüncəsi əsasında deyirəm: hətta insanın belə
təsdiq etdiyi əhdi heç kəs ləğv edə bilməz yaxud da
ona heç bir şey əlavə edə bilməz. **16** Vədlər yalnız
İbrahimə və onun nəslinə verildi. Allah çox adam barədə
danışırmış kimi «və nəslindən olanlara» yox, tək bir
adam barədə danışaraq «və sənin nəslindən olana»
deyir; bu «nəslindən olan» Məsihdir. **17** Bunu demək
istəyirəm: Allahın təsdiq etdiyi əhdi bundan dörd yüz
otuz il sonra gələn Qanun qüvvədən sala bilməz ki, vədi
ləğv etsin. **18** Çünki əgər irs Qanuna əsaslanırsa, artıq
vədə əsaslanmır. Amma Allah İbrahimə irsi vəd vasitəsilə
lütfə görə verdi. **19** Bəs Qanun nə üçündür? Qanun əhdi
pozanları təqsirləndirmək üçün əlavə olundu. Vədi alan
və İbrahimin nəslindən olan Şəxs gələnə qədər qüvvədə
qalmalı idi. Mələklər vasitəsilə, bir vasitəçi əli ilə tərtib
edildi. **20** Vasitəçi tək bir nəfərə aid deyildir, Allah isə

birdir. **21** Deməli, Qanun Allahın vədlərinə ziddirmi?
Əsla! Çünki əgər həyat verməyə qadir olan bir Qanun
verilsəydi, salehlik, həqiqətən, Qanunla gələrdi. **22** Lakin
Müqəddəs Yazı bütün kainatı günahın əsiri elan etdi ki,
İsa Məsihə olan imanla vəd olunan şeylər iman edənlərə
verilsin. **23** Amma bu iman gəlməzdən qabaq biz Qanun
altında saxlanmışdıq, gələcək iman zühur edənə qədər
əsir tutulmuşduq. **24** Yəni Qanun bizə Məsihə qədər
yol göstərən mürəbbimiz oldu ki, imanla saleh sayılaq.
25 Amma iman gəldiyinə görə biz artıq mürəbbinin əli
altında deyilik. **26** Siz hamınız Məsih İsaya olan iman
vasitəsilə Allahın övladlarısınız. **27** Çünki vəftizdə Məsihlə
birləşən hamınız Məsihə bürünmüsünüz. **28** Artıq Yəhudi
ilə Yunan, qulla azad, kişi ilə qadın arasında fərq yoxdur.
Çünki hamınız Məsih İsada birsiniz. **29** Əgər Məsihə
aidsinizsə, deməli, İbrahimin nəslindənsiniz və vədə görə
varissiniz.

4 Mən bunu deyirəm: varis hər şeyin sahibi olsa da,
uşaqlıq vaxtında kölədən fərqlənmir. **2** O, atasının təyin
etdiyi vaxta qədər qəyyumların və idarəçilərin nəzarəti
altındadır. **3** Bunun kimi biz də ruhani tərəfdən uşaq
ikən dünyanın ibtidai təlimlərinə kölə idik. **4** Lakin vaxt
tamam olanda Allah qadından, Qanun altında doğulan Öz
Oğlunu göndərdi ki, **5** Qanun altında olanları satın alsın
və biz övladlığa götürülək. **6** Övladlar olduğunuz üçün
Allah Öz Oğlunun «Abba, Ata!» deyərək nida edən Ruhunu
ürəklərimizə göndərdi. **7** Buna görə də sən artıq kölə deyil,
övladsan. Əgər övladsansa, həmçinin Allahın təyin etdiyi
varissən. **8** Əvvəllər Allahı tanımadığınız vaxt təbiətcə

allah olmayanların kölələri idiniz. **9** İndi isə siz Allahı
tanıdınız, daha doğrusu, Allah tərəfindən tanındınız. Necə
olur ki, təkrarən zəif və dəyərsiz olan ibtidai təlimlərə
qayıdırsınız? Yenidən onların köləsimi olmaq istəyirsiniz?
10 Xüsusi günlərə, aylara, mövsümlərə və illərə riayət
edirsiniz! **11** Sizin üçün qorxuram, bəlkə sizə görə boş yerə
zəhmət çəkmişəm. **12** Qardaşlar, sizə yalvarıram, mənim
kimi olun, çünki mən də sizin kimi oldum. Siz mənə heç
bir haqsızlıq etməmisiniz. **13** Bildiyiniz kimi, mən Müjdəni
ilk dəfə sizə cismən zəif olaraq vəz etmişdim. **14** Cismani
vəziyyətim sizin üçün çətin bir sınaq oldusa da, nə mənə
xor baxdınız, nə də məni rədd etdiniz. Hətta məni, Allahın
bir mələyini, Məsih İsanı qəbul edər kimi qəbul etdiniz. **15**
İndi o xoşbəxtliyiniz necə oldu? Sizin haqqınızda şəhadət
edirəm ki, əgər mümkün olsaydı, gözlərinizi çıxardıb
mənə verərdiniz. **16** Məgər sizə həqiqəti söylədiyim
üçün sizin düşməniniz oldum? **17** Onlar sizin qeyrətinizi
çəkirlər, amma yaxşı niyyətlə deyil. Siz onların qeyrətini
çəkəsiniz deyə sizi məndən ayırmaq istəyirlər. **18** Yaxşı
niyyətlə olarsa, qeyrətimi çəkməniz yaxşıdır, amma bu,
yalnız yanınızda olduğum vaxt deyil, daimi olsun. **19**
Övladlarım! Məsihin surəti sizdə yaradılana qədər, sizlər
üçün yenə doğuş ağrısı çəkirəm. **20** İndi yanınızda olmaq
və səsimi dəyişdirmək istəyirdim. Bu halınıza çaşıb-
qalmışam. **21** Ey Qanun altında yaşamaq istəyənlər, mənə
deyin görüm, Qanunun nə dediyini eşitməmisinizmi? **22**
İbrahimin iki oğlu olduğu yazılmışdır. Bir oğlu cariyədən,
o biri oğlu isə azad qadından doğulmuşdu. **23** Cariyədən
doğulan bəşəri arzusundan, azad qadından doğulan isə

vədə görə doğulmuşdu. **24** Burada bir məcaz var. Çünki bu
qadınlar iki əhdi təmsil edir. Biri Sina dağındandır, köləlik
üçün uşaq doğur. Bu, Həcərdir. **25** Həcər Ərəbistandakı
Sina dağını təmsil edir və indiki Yerusəlimə bənzəyir.
Çünki indiki Yerusəlim övladları ilə birlikdə köləlikdədir.
26 Səmavi Yerusəlim isə azaddır, o bizim anamızdır. **27**
Çünki yazılıb: «Şənlən, ey sonsuz, qısır qadın! Sevinclə
mahnı oxu, qışqır, Ey doğuş ağrısı çəkməyən qadın!
Çünki atılmış qadının övladları ərli qadının övladlarından
çoxdur». **28** Sizsə, qardaşlar, İshaq kimi vədə görə doğulan
övladlarsınız. **29** Amma o zaman bəşər arzusundan
doğulan şəxs Ruhun gücü ilə doğulan şəxsi necə təqib
etdisə, indi də belədir. **30** Bəs Müqəddəs Yazı nə deyir?
«Cariyəni və onun oğlunu qov. Çünki cariyənin oğlu azad
qadının oğlu ilə birgə varis olmayacaq». **31** Buna görə,
qardaşlar, biz cariyənin deyil, azad qadının övladlarıyıq.

5 Məsih azad olmağımız üçün bizi azad etdi. Ona görə
də möhkəm durun və yenidən köləlik boyunduruğuna
tabe olmayın. **2** Budur, mən Paul sizə deyirəm: əgər siz
sünnət olunsanız, Məsih sizə heç bir fayda verməz. **3**
Sünnət olunan hər adama yenə şəhadət edirəm ki, elə
bir adam bütün Qanuna əməl etməyə borcludur. **4** Ey
Qanun vasitəsilə saleh sayılmaq istəyənlər, siz Məsihdən
ayrıldınız, Allahın lütfündən uzaq düşdünüz. **5** Amma
biz Ruh vasitəsilə imanla saleh sayılacağımıza ümid
bağlayıb onu həvəslə gözləyirik. **6** Məsih İsada sünnətlilik
də, sünnətsizlik də əhəmiyyət kəsb etmir, əhəmiyyət
kəsb edən isə məhəbbətlə fəal olan imandır. **7** Yaxşı
irəliləyirdiniz. Axı həqiqətə itaət etmə yolunuzu kim

kəsdi? **8** Belə inandırılmağınız sizi Çağıranın istəyi
deyil. **9** Azacıq maya bütün xəmiri acıdır. **10** Mən Rəbdə
sizə etimad edirəm ki, başqa cür düşünməyəsiniz. Sizi
lərzəyə salansa, kim olursa olsun, öz cəzasını çəkəcək.
11 Amma, qardaşlar, əgər mən hələ də sünnəti vəz
edirəmsə, nə üçün hələ də təqibə məruz qalıram? Elə
olsaydı, onlara büdrəmə daşı olan çarmıx ləğv olunardı.
12 Ah, kaş sizi çaşdıranlar özlərini axtalayaydılar! **13**
Qardaşlar, siz azadlığa dəvət olunmusunuz. Amma bu
azadlığı cismani təbiət üçün fürsətə çevirməyin, lakin
bir-birinizə məhəbbətlə qulluq edin. **14** Bütün Qanun
tək bir sözdə tamamlanır: «Qonşunu özün kimi sev».
15 Əgər siz bir-birinizi didib-yeyirsinizsə, ehtiyatlı olun
ki, bir-birinizi tələf etməyəsiniz. **16** Mən bunu deyirəm:
Müqəddəs Ruha görə həyat sürün, o zaman siz cismani
təbiətin ehtirasını əsla icra etməzsiniz. **17** Çünki cismani
təbiət Ruha zidd və Ruh cismani təbiətə zidd olanı
arzulayır. Onlar bir-birinə qarşı durur ki, siz istədiyinizi
etməyəsiniz. **18** Amma Müqəddəs Ruhun rəhbərliyi altında
olsanız, siz Qanun altında deyilsiniz. **19** Cismani təbiətin
əməlləri isə bəllidir. Bunlar cinsi əxlaqsızlıq, murdarlıq,
pozğunluq, **20** bütpərəstlik, sehrbazlıq, düşmənçilik,
münaqişə, qısqanclıq, hiddət, özünü göstərmə, nifaq,
təfriqələr, **21** paxıllıq, sərxoşluq, eyş-işrət və buna
bənzər şeylərdir. Sizə əvvəllər xəbərdarlıq etdiyim
kimi indi də xəbərdarlıq edirəm ki, bunları edənlər
Allahın Padşahlığını irs almayacaqlar. **22** Müqəddəs
Ruhun səmərəsi isə budur: məhəbbət, sevinc, sülh, səbir,
xeyirxahlıq, yaxşılıq, sədaqət, **23** həlimlik, nəfsə hakim

olmaq. Bu kimi şeylərə qarşı qanun yoxdur. **24** Məsih
İsaya məxsus olanlar isə öz həvəs və ehtirasları ilə
birlikdə cismani təbiəti çarmıxa çəkdilər. **25** Madam ki,
biz Ruha görə yaşayırıq, Ruha görə də rəftar edək. **26**
Şöhrətpərəst olmayaq, bir-birimizi hirsləndirməyək, bir-
birimizə paxıllıq etməyək.

6 Qardaşlar, əgər bir adam bir təqsir üstündə tutulsa,
siz ruhanilər onu həlimlik ruhu ilə bərpa edin. Sən də
sınağa düşməmək üçün özünə fikir ver. **2** Bir-birinizin
yüklərini daşıyın və bu yolla Məsihin qanununu icra edin.
3 Çünki əgər kimsə heç olduğu halda özünü əhəmiyyətli
sanırsa, öz-özünü aldadır. **4** Qoy hər kəs öz əməlini
yoxlasın və onda başqasının etdikləri ilə deyil, yalnız
öz etdikləri ilə fəxr edəcək. **5** Çünki hər kəs öz üzərinə
düşən yükü daşımalıdır. **6** Kəlam haqqında təlim alan,
təlim verənlə hər cür neməti bölüşdürsün. **7** Aldanmayın:
Allaha istehza edilməz. Çünki insan nəyi əkərsə, onu da
biçəcək. **8** Öz cismani təbiəti üçün əkən, bu təbiətdən
məhv biçəcək. Ruh üçün əkənsə Ruhdan əbədi həyat
biçəcək. **(aiōnios g166)** **9** Yaxşılıq edərkən ruhdan düşməyək.
Çünki əgər həvəsdən düşməsək, vaxtında biçərik. **10** Buna
görə də nə qədər fürsətimiz varsa, hamı üçün, xüsusən
imanlılar ailəsi üçün yaxşı işlər görək. **11** Baxın, sizə
öz əlimlə necə böyük hərflərlə yazdım! **12** Zahirən və
cismən yaxşı təsir buraxmaq istəyənlər yalnız Məsihin
çarmıxı üzündən təqib olunmamaq üçün sizi sünnət
olunmağa məcbur edirlər. **13** Axı sünnət olunanların
özləri də Qanuna riayət etmirlər. Lakin sizin sünnət
olunmanızı istəyirlər ki, sizin cisminizlə öyünsünlər. **14**

Mənsə Rəbbimiz İsa Məsihin çarmıxından başqa şeylə
əsla öyünmərəm. Bunun vasitəsilə dünya mənim üçün
çarmıxa çəkildi, mən də dünya üçün çarmıxa çəkildim. **15**
Çünki əhəmiyyət kəsb edən sünnətlilik yaxud sünnətsizlik
deyil, yeni yaradılışdır. **16** Nə qədər bu qaydaya riayət
edənlər varsa, onların üzərinə, Allahın İsraili üzərinə
sülh və mərhəmət gəlsin. **17** Bundan sonra qoy heç kim
mənə əziyyət verməsin. Çünki mən İsanın yara izlərini
bədənimdə daşıyıram. **18** Qardaşlar, Rəbbimiz İsa Məsihin
lütfü ruhunuza yar olsun! Amin.

Efeslilərə

1 Allahın iradəsi ilə Məsih İsanın həvarisi olan mən
Pauldan Məsih İsada sadiq qalan Efesdəki müqəddəslərə
salam! **2** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə
lütf və sülh olsun! **3** Bizə Məsihdə səmadakı hər cür
ruhani nemətlə xeyir-dua verən Allaha – Rəbbimiz İsa
Məsihin Atasına alqış olsun! **4** O, dünya yaranmazdan
qabaq bizi Məsihdə seçdi ki, biz məhəbbətdə Onun
qarşısında müqəddəs və nöqsansız olaq. **5** Öz iradəsinin
xoş məramına görə İsa Məsih vasitəsilə bizi əvvəlcədən
təyin etdi ki, Özü üçün övladlığa götürsün. **6** Belə ki
sevimli Oğlunda bizə bəxş etdiyi Öz lütfünün izzətini
mədh edək. **7** Tam hikmət və dərrakə ilə bizə bol-bol
göstərdiyi Öz zəngin lütfünə görə biz Oğlunda, Onun qanı
vasitəsilə satınalınmaya – təqsirlərimizin bağışlanmasına
malikik. **9** Allah əvvəlcə sirr olaraq saxladığı iradəsini xoş
məramına görə bizə bildirdi. Bu məramını O, Məsihdə
əvvəlcədən təyin etmişdi. **10** Vaxt tamam olanda isə
bu niyyətini yerinə yetirərək həm göylərdə, həm də
yerdə olan hər şeyi Məsihdə birləşdirəcək. **11** Hər şeyi
Öz iradəsindən yaranan qərarı ilə yerinə yetirən Allahın
məqsədinə görə biz əvvəlcədən təyin edilərək Məsihdə
irs aldıq ki, **12** qabaqcadan Məsihə ümid bəsləyən bizlər
Allahın izzətinin mədhi üçün mövcud olaq. **13** Həqiqət
kəlamını, xilasınızın Müjdəsini eşidib Məsihə iman
edən zaman siz də vəd olunmuş Müqəddəs Ruhla Onda
möhürləndiniz. **14** Müqəddəs Ruh Allaha məxsus olanların
satın alınmasından ötrü irsimiz üçün qoyulan girovdur.
Belə ki Allahın izzətini mədh edək. **15** Bundan ötrü mən

də Rəbb İsaya olan imanınız və bütün müqəddəslərə
göstərdiyiniz məhəbbət barədə eşidib 16 sizi dualarımda
yada salaraq durmadan sizin üçün şükür edirəm. 17
Dua edirəm ki, Rəbbimiz İsa Məsihin Allahı olan izzətli
Ata Özünü sizə tanıtmaq üçün hikmət və vəhy ruhunu
versin. 18 Qoy O, qəlbinizin gözünü nurlandırsın ki, Onun
çağırışından yaranan ümidin nə olduğunu, müqəddəslərə
verdiyi irsin izzətinin necə zəngin olduğunu, 19 Onun
böyük qüvvəsinin fəaliyyətinə görə iman edən bizlərə
sərf etdiyi qüdrətinin hədsiz böyüklüyünün nə olduğunu
görəsiniz. 20 Allah bu qüdrətlə Məsihdə elə fəaliyyət
göstərdi ki, Onu ölülər arasından dirildib səmada Öz
sağında oturtdu 21 və hər başçı, hakim, qüvvə və ağadan,
yalnız bu dövrdə deyil, gələcək dövrdə də çəkiləcək hər
addan Onu çox yüksəltdi. (aiōn g165) 22 Hər şeyi Ona
tabe edərək ayaqlarının altına qoydu və Onu hər şey
üzərində baş olsun deyə imanlılar cəmiyyətinə verdi.
23 Bu cəmiyyət Onun bədənidir və hər şeyi hərtərəfli
Bütövləşdirənin bütövlüyüdür.

2 Siz bir zamanlar təqsirləriniz və günahlarınız üzündən
ölü idiniz. 2 Siz bu dünyanın gedişinə və havada olan
hakimiyyətin, yəni indi Allaha itaətsiz insanlarda fəaliyyət
göstərən ruhun hökmdarına uyaraq bu günahların içində
həyat sürürdünüz. (aiōn g165) 3 Hamımız bir zamanlar
həmin insanlar arasında cismin və əqlin istəklərini yerinə
yetirərək cismani təbiətimizin ehtiraslarına görə həyat
sürürdük. Beləliklə, təbiətcə digər insanlar kimi Allahın
qəzəbinə düçar idik. 4 Lakin mərhəməti bol olan Allah
bizi böyük məhəbbətlə sevdiyi üçün 5 təqsirlərimiz

üzündən ölü olduğumuz halda bizə Məsihlə birlikdə həyat
verdi. Onun lütfü ilə xilas oldunuz. 6 Allah bizi Məsih
İsada, Onunla birlikdə dirildib səmada oturtdu. 7 Bunu
Məsih İsada bizə etdiyi xeyirxahlıqla lütfünün hədsiz
zənginliyini gələcək dövrlərdə də göstərmək üçün etdi.
(aiōn g165) 8 Çünki iman vasitəsilə, lütflə xilas oldunuz.
Bu, sizin nailiyyətiniz deyil, Allahın hədiyyəsidir. 9
Əməllərlə deyil ki, heç kim öyünə bilməsin. 10 Çünki
biz Allahın yaratdığı əsərlərik, əvvəlcədən hazırladığı
yaxşı əməllərinə görə həyat sürmək üçün Məsih İsada
yaradıldıq. 11 Buna görə cismən başqa millətlərdən olan
sizlər bir zamanlar kim olduğunuzu yada salın; bədəndə
əllə icra olunan sünnətə malik olub «sünnətlilər» deyə
tanınanların «sünnətsiz» adlandırdığı sizlər 12 o vaxt
Məsihsiz, İsrail vətəndaşlığından kənar, Allahın vədinə
əsaslanan əhdlərə yad, dünyada ümidsiz və Allahdan
məhrum idiniz. 13 Amma bir zamanlar uzaq olan sizlər
indi Məsih İsada Məsihin qanı sayəsində yaxın oldunuz.
14 Çünki Məsih Özü barışığımızdır. O hər iki tərəfi bir etdi
və bizi bir-birimizdən ayıran səddi, yəni ədavəti Öz cismi
ilə yıxdı. 15 Qanunu əmrləri və qaydaları ilə birlikdə
ləğv etdi ki, hər iki tərəfdən Özündə yeni bir insan
yaradaraq barışıq təmin etsin 16 və çarmıx vasitəsilə
hər ikisini tək bədəndə Allahla barışdırsın. O, ölümü ilə
ədavəti yox etdi. 17 O gəlib həm uzaqda olan sizlərə,
həm də yaxındakılara bu barışdırma Müjdəsini yaydı.
18 Çünki hər iki tərəfdən olan bizlər Onun vasitəsilə
bir Ruhda Atanın hüzuruna çıxa bilərik. 19 Deməli,
artıq yad və qərib deyilsiniz, siz müqəddəslərlə birgə

vətəndaş və Allah ailəsinin üzvüsünüz. **20** Həvarilərlə
peyğəmbərlərin təməli üzərində tikilmisiniz, guşədaşı isə
Məsih İsa Özüdür. **21** Bütün bina Onun üzərində birləşərək
Rəbbə aid müqəddəs məbəd olmaq üçün ucalır. **22** Siz
də Ruh vasitəsilə Allahın məskəni olmaq üçün birlikdə
Məsih üzərində tikilirsiniz.

3 Mən Paul siz başqa millətlərdən olanlar uğrunda Məsih
İsanın məhbusuyam. **2** Eşitdiyiniz kimi, Allahın sizin üçün
mənə verdiyi lütfü sizə çatdırmaq vəzifəsini daşıyıram. **3**
Yuxarıda qısaca yazdığım kimi, Allah sirri mənə vəhy
vasitəsilə bildirdi. **4** Yazdıqlarımı oxuyanda Məsihin
bu sirrini necə dərk etdiyimi anlaya bilərsiniz. **5** Bu
sirr əvvəlki nəsillərin dövründə bəşər övladlarına açıq
bildirilməmişdi. İndisə Məsihin müqəddəs həvarilərinə və
peyğəmbərlərinə Ruh vasitəsilə açılmışdır. **6** Sirr budur
ki, başqa millətlər də Müjdə vasitəsilə Məsih İsada eyni
irsin ortağı, eyni bədənin üzvü və eyni vədin şərikidir.
7 Allah qüdrətli fəaliyyəti ilə lütfünü mənə verdi, buna
əsasən Müjdəni yaymaq üçün xidmətçi oldum. **8** Bütün
müqəddəslərdən ən dəyərsiziyəm. Lakin Allah mənə bu
lütfü verdi ki, Məsihin ağlasığmaz zənginliyi ilə bağlı
Müjdəni millətlərə yayım **9** və hər şeyi yaradan Allahda
əzəldən bəri sirr olaraq saxlanan niyyətinin nə olduğunu
bütün insanlara izah edim. **(aiōn g165)** **10** Belə ki Allahın
çoxcəhətli hikməti indi imanlılar cəmiyyəti vasitəsilə
səmadakı başçılara və hakimlərə bildirilsin. **11** Bu, Allahın
əzəldən bəri qurduğu və Rəbbimiz Məsih İsa vasitəsilə
yerinə yetirdiyi məqsədinə görə oldu. **(aiōn g165)** **12** Məsihdə
və Məsihə olan iman vasitəsilə Allaha cəsarət və etibarla

yaxınlaşa bilirik. 13 Buna görə xahiş edirəm ki, mənim
sizin üçün çəkdiyim əziyyətlərdən ötrü ruhdan düşməyin.
Bu sizə izzət gətirir. 14 Buna görə göylərdə və yer üzündə
hər ailəyə ad verən Atanın qarşısında diz çökürəm ki, 16
O, izzətinin zənginliyinə görə Öz Ruhu vasitəsilə sizi daxili
varlığınızda qüvvə ilə möhkəmləndirsin 17 və Məsih iman
vasitəsilə ürəklərinizdə yaşasın. Siz də məhəbbətdə kök
salıb təməl qoyasınız, 18 belə ki bütün müqəddəslərlə
birlikdə Məsihin məhəbbətinin nə qədər geniş, uzun,
uca və dərin olduğunu başa düşməyə, 19 hər dərrakədən
üstün olan bu məhəbbəti dərk etməyə gücünüz çatsın.
Beləliklə, siz Allahın bütövlüyündə bütöv olasınız. 20
Bizdə fəaliyyət göstərən qüdrətlə istədiyimiz yaxud
düşündüyümüz hər şeydən daha artığını etməyə qadir
olan Allaha 21 imanlılar cəmiyyətində və Məsih İsada
izzət bütün nəsillər boyunca əbədi olsun! Amin. (aiōn g165)

4 Beləliklə, Rəbdə olduğum üçün məhbus olan mən
sizə yalvarıram ki, aldığınız çağırışa layiq şəkildə həyat
sürəsiniz. 2 Tamamilə itaətkar və həlim, səbirli olub
bir-birinizə məhəbbətlə dözün. 3 Ruhun birliyini sülh
bağı ilə qorumağa çalışın. 4 Çağırış aldıqda bir ümidə
çağırıldığınız kimi bədən bir, Ruh bir, 5 Rəbb bir, iman
bir, vəftiz bir, 6 hamının Allahı və Atası birdir. O hamı
üzərində, hamı ilə və hamıdadır. 7 Hər birimizə isə
Məsihin bəxşişinin ölçüsü ilə lütf verilmişdir. 8 Bunun
üçün belə deyilir: «Ucalara çıxıb əsirləri Özü ilə apardı,
İnsanlara hədiyyələr verdi». 9 Bəs bu «çıxıb» sözü
nə deməkdir? Yalnız o deməkdir ki, Məsih əvvəlcə
aşağılara, yer üzünə də enmişdi. 10 Enən də Odur, hər

şeyi bütövləşdirmək üçün bütün göylər üzərinə çıxan da
Odur. **11** Özü kimini həvari, kimini peyğəmbər, kimini
müjdəçi, kimini çoban və müəllim təyin etdi ki, **12**
Məsihin bədəninin inkişafından ötrü xidmət vəzifəsini
yerinə yetirmək üçün müqəddəsləri təmin etsinlər. **13**
Bunun nəticəsində hamımız imanda və Allahın Oğlunu
tanımaqda birliyə, kamil insan səviyyəsinə, Məsihin tam
yetkinliyi həddinə çatacağıq. **14** Belə ki artıq insanların
kələkbazlığı ilə, bizi yoldan azdırmaq üçün hazırladıqları
hiylələrlə, cürbəcür təlimin küləyi ilə çalxalanan və
ora-bura sürüklənən körpə uşaqlar olmayaq. **15** Əksinə,
məhəbbətlə həqiqəti yerinə yetirərək bədənin Başı olan
Məsihə bənzəmək üçün hərtərəfli böyüyək. **16** Bütün
bədən Onunla birləşdiyi üçün hər buğumun köməyi
ilə üzvi surətdə Ona bağlanıb qurulur və hər üzvün
ahəngdar işləməsi ilə böyüyür, məhəbbətlə inkişaf edir.
17 Beləliklə, bunu Rəbdə olaraq deyir və xəbərdarlıq
edirəm ki, siz artıq başqa millətlər kimi boş düşüncələrlə
həyat sürməyin. **18** Onların şüurlarını qaranlıq alıb və
mənəviyyatca nadan, qəlbən inadkar olduqlarına görə
Allah həyatına yad oldular. **19** Həssaslığı hərtərəfli itirərək
hərisliklə hər cür murdar işlər üçün özlərini pozğunluğa
verdilər. **20** Sizsə Məsihi elə öyrənməmisiniz. **21** Əlbəttə,
siz İsanın səsini eşitdiniz və İsada – Ondakı həqiqətə
əsasən təlim aldınız. **22** Bu təlimə görə əvvəlki həyat
tərzinizə məxsus olub aldadıcı ehtiraslarla pozulmaqda
olan köhnə mənliyi kənara atın, **23** ruhən və əqlən
yeniləşin, **24** əsl salehlik və müqəddəsliklə Allaha bənzər
yaradılmış yeni mənliyə bürünün. **25** Buna görə yalanı

kənara atın, hər biriniz öz qonşunuza həqiqəti söyləyin,
çünki hamımız eyni bədənin üzvləriyik. 26 Qəzəblənərkən
günah işlətməyin. Günəş batmazdan əvvəl qəzəbinizi
soyudub 27 iblisə yer verməyin. 28 Oğurluq edən artıq
oğurluq etməsin, əksinə, zəhmət çəkib öz əlləri ilə yaxşı
əməl etsin ki, ehtiyacı olanlarla bölüşdürməyə bir şeyi
olsun. 29 Ağzınızdan heç bir pis söz çıxmasın, amma
eşidənlərə xeyir versin deyə lazım olanda başqalarının
inkişafına səbəb olan sözlər deyin. 30 Allahın Müqəddəs
Ruhunu kədərləndirməyin. Çünki satınalınma günü üçün
o Ruhla möhürləndiniz. 31 Qoy hər cür kinlə birlikdə
acılıq, hiddət, qəzəb, çığırtı, böhtançılıq büsbütün sizdən
uzaq olsun. 32 Amma bir-birinizə qarşı xeyirxah, rəhmli
olun və Allah Məsihdə sizi bağışladığı kimi siz də bir-
birinizi bağışlayın.

5 Beləliklə, sevimli övladlar kimi Allahdan nümunə
götürün. 2 Məsih bizi necə sevdisə, Özünü bizim üçün
Allahın xoşuna gələn ətirli təqdim və qurban olaraq
fəda etdisə, siz də məhəbbətdə elə həyat sürün. 3
Əxlaqsızlığın, hər cür murdarlığın və yaxud tamahkarlığın
adı belə, aranızda çəkilməsin, çünki bunlar müqəddəslərə
yaraşmaz. 4 Ədəbsizlik, boşboğazlıq və yaxud kobud
zarafat da olmasın. Bunlar sizə yaramaz. Bunun əvəzində
qoy şükür olsun. 5 Əlbəttə, bilirsiniz ki, heç bir əxlaqsız,
murdar yaxud bütpərəstə tay olan tamahkar adam
Məsihin və Allahın Padşahlığında irsə malik olmayacaq. 6
Qoy heç kim sizi boş sözlərlə aldatmasın. Bu şeylərə görə
Allahın qəzəbi itaətsiz adamların üzərinə gəlir. 7 Buna
görə də onların şəriki olmayın. 8 Siz də bir zamanlar

zülmət idiniz, indi isə Rəbdə nursunuz. Ona görə də nur
övladları kimi həyat sürün. **9** Çünki nurun bəhrəsi hər
cür yaxşılıqda, salehlikdə və həqiqətdə görülür. **10** Rəbbi
razı salan şeyləri ayırd edin, **11** qaranlığın səmərəsiz
əməllərinə şərik olmayın. Əksinə, bunları ifşa edin. **12**
Belə ki qaranlıqdakıların gizlicə etdikləri şeyləri söyləmək
də ayıbdır. **13** Nurun ifşa etdiyi hər şey aşkardır, **14** bu
cür nə aşkara çıxırsa, özü də nur olur. Buna görə belə
deyilir: «Ey yatan, oyan və ölülər arasından diril! Məsih
sənin üzərinə nur saçacaq». **15** Beləliklə, həyat tərzinizə
ciddi diqqət yetirin, müdriklikdən məhrum olanlar kimi
deyil, müdriklər kimi həyat sürün. **16** Hər fürsətdən
istifadə edin, çünki günlər şərdir. **17** Buna görə ağılsız
olmayın, Rəbbin iradəsini dərk edin. **18** Şərabdan sərxoş
olmayın, bu sizi mənəviyyatsızlığa aparır. Bunun əvəzinə
Ruhla dolun. **19** Bir-birinizə məzmurlar, ilahilər və ruhani
nəğmələr oxuyun, Rəbbə ürəkdən nəğmələr çalıb-oxuyun.
20 Həmişə hər şeyə görə Rəbbimiz İsa Məsihin adı ilə
Ata Allaha şükür edin. **21** Məsih qorxusu ilə bir-birinizə
tabe olun. **22** Ey qadınlar, Rəbbə tabe olduğunuz kimi
ərlərinizə tabe olun. **23** Çünki bədənin Xilaskarı olan
Məsih imanlılar cəmiyyətinin Başı olduğu kimi ər də
arvadının başıdır. **24** Ona görə cəmiyyət Məsihə tabe
olduğu kimi arvadlar da hər vəziyyətdə öz ərlərinə tabe
olsunlar. **25** Ey ərlər, Məsih imanlılar cəmiyyətini sevib
onun uğrunda Özünü fəda etdiyi kimi siz də arvadlarınızı
sevin. **26** Məsih bunu ona görə etdi ki, cəmiyyəti su ilə
yuyub kəlamla təmizləyərək təqdis etsin **27** və beləcə
onda ləkə, qırışıq yaxud başqa qüsur olmadan izzətli

şəkildə, müqəddəs və nöqsansız olaraq Öz hüzuruna
çıxarsın. 28 Ərlər də eyni şəkildə arvadlarını öz bədənləri
kimi sevməlidirlər. Arvadını sevən özünü sevir. 29 Çünki
heç kim heç zaman öz vücuduna nifrət etməz. Əksinə,
Məsih cəmiyyətə yanaşdığı kimi onu bəsləyib qayğısına
qalar. 30 Axı biz Onun bədən üzvləriyik. 31 «Buna görə də
kişi ata-anasını tərk edib arvadına qovuşacaq və ikisi bir
bədən olacaq». 32 Bu sirr böyükdür, mən bunun Məsihə
və cəmiyyətə dəxli olduğunu söyləyirəm. 33 Sizə gəlincə,
qoy hər kəs öz arvadını özü kimi sevsin, arvad isə ərinə
ehtiram etsin.

6 Ey övladlar, Rəbdə olduğunuza görə ata-ananıza itaət
edin. Bu haqdandır. 2 İçində vəd olan ilk əmr budur:
«Ata-anana hörmət et ki, 3 xoş güzəranın və yer üzündə
ömrün uzun olsun». 4 Ey atalar, siz də övladlarınızı
qəzəbləndirməyin, ancaq onları Rəbbin tərbiyə və öyüdü
ilə böyüdün. 5 Ey qullar, Məsihə itaət etdiyiniz kimi
dünyəvi ağalarınıza da qorxu və lərzə ilə səmimi qəlbdən
itaət edin. 6 Bunu yalnız insanları razı salmaq üçün gözə
xoş görünən xidmətlə deyil, Məsihin qulları kimi can-
dildən Allahın iradəsini yerinə yetirmək üçün edin. 7
İnsanlara deyil, Rəbbə qulluq etdiyiniz kimi ürəkdən
qulluq edin. 8 Bilin ki, istər qul, istərsə də azad – hər
bir kəs gördüyü yaxşı işin əvəzini Rəbdən alacaq. 9
Ey ağalar, siz də həmçinin qullarınızla bu cür rəftar
edin. Daha onlara hədə-qorxu gəlməyin. Bilin ki, onların
da, sizin də Ağanız göylərdədir və O, insanlar arasında
tərəfkeşlik etməz. 10 Nəhayət, Rəbdə və Onun böyük
qüvvəsində möhkəmlənin. 11 İblisin hiylələrinə qarşı

dura bilmək üçün Allahın verdiyi bütün zireh və silahlara
bürünün. 12 Çünki mübarizəmiz qandan və ətdən ibarət
olan insanlara qarşı deyil, şər başçılarına və hakim
olanlara, bu qaranlıq dünyanın hökmranlarına, səmadakı
ruhani şər qüvvələrə qarşıdır. (aiōn g165) 13 Buna görə
Allahın bütün zireh və silahlarını götürün ki, pis gündə
müqavimət göstərib, əlinizdən gələn hər bir şeyi etdikdən
sonra dayana biləsiniz. 14 Beləliklə, həqiqəti kəmər
kimi belinizə bağlamış, salehliyi zireh kimi döşünüzə
taxmış, barışıq Müjdəsini yaymaq hazırlığını ayaqlarınıza
geyinmiş olaraq yerinizdə durun. 16 Bütün bunlara əlavə
olaraq şər olanın bütün yanar oxlarını söndürə bilmək
üçün iman qalxanını əlinizə götürün. 17 Xilas dəbilqəsini
və Ruhun qılıncını, yəni Allahın kəlamını götürün. 18 Hər
cür dua və yalvarışla, həmişə Ruhun idarəsi ilə dua edin.
Bu məqsəd uğrunda tamamilə mətin olub oyaq qalaraq
bütün müqəddəslər üçün dua edin. 19 Ağzımı hər açanda
mənə lazımi söz verilsin deyə mənim üçün də dua edin
ki, uğrunda zəncirlə bağlı halda elçilik etdiyim Müjdənin
sirrini açım və bu Müjdəni lazımınca cəsarətlə bəyan
edə bilim. 21 Necə olduğumu və nə iş gördüyümü siz də
biləsiniz deyə Rəbdə sevimli qardaş və sadiq xidmətçi
Tixik sizə hər şeyi bildirəcək. 22 Onu bu məqsədlə yanınıza
göndərdim ki, bizim vəziyyətimizdən xəbərdar olasınız
və o sizin qəlbinizi ovutsun. 23 Ata Allah və Rəbb İsa
Məsihdən bacı-qardaşlara sülh və imanla məhəbbət olsun.
24 Rəbbimiz İsa Məsihi ölməz məhəbbətlə sevənlərin
hamısına lütf olsun!

Filipililərə

1 Məsih İsanın qulları mən Paul və Timoteydən Filipidə
olan cəmiyyət nəzarətçiləri və xidmətçiləri ilə bərabər
Məsih İsada müqəddəs olanların hamısına salam! **2**
Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf və sülh
olsun! **3** Sizi hər dəfə yada salanda Allahıma şükür
edirəm. **4** Həmişə hamınız üçün hər bir diləyimdə sevinə-
sevinə dua edirəm. **5** Çünki ilk gündən indiyədək Müjdəni
yaymaqda şərik oldunuz. **6** Əminəm ki, sizdə xeyirli işə
başlayan Allah Məsih İsanın zühur edəcəyi günədək bunu
başa çatdıracaq. **7** Hamınız haqqında belə düşünməkdə
haqlıyam, çünki qəlbimdə yeriniz var. İstər həbsdə olsam,
istər Müjdəni müdafiə və təsdiq etsəm, hamınız mənimlə
bərabər Allahın lütfünə şəriksiniz. **8** Allah şahidimdir ki,
Məsih İsanın duyğusu ilə hər birinizin həsrətini çəkirəm.
9 Dua edirəm ki, məhəbbətiniz bilik və hər cür idrak
baxımından get-gedə daha çox artsın, **10** siz Məsihin
zühur edəcəyi gün pak və nöqsansız, Allahın izzəti və
mədhi üçün İsa Məsihdən gələn salehlik bəhrələri ilə
dolu olmaq üçün ən ali dəyərləri ayırd edə biləsiniz.
12 Qardaşlar, bunu sizə bildirmək istəyirəm ki, başıma
gələnlər Müjdə yaymağı daha da irəli apardı. **13** Belə
olanda bütün saray mühafizəçiləri daxil olmaqla hamıya
məlum oldu ki, Məsihdə olduğuma görə həbs olunmuşam.
14 Həmçinin qardaşlardan əksəriyyəti mənim həbsimdən
ötrü Rəbbə güvənərək kəlamı qorxmadan bəyan etmək
üçün daha çox cəsarət göstərdi. **15** Doğrusu, bəziləri
paxıllıq və rəqabət, bəziləri isə yaxşı niyyətlə Məsihi vəz
edirlər. **16** Bəziləri bunu məhəbbətlə edirlər, çünki bilirlər

ki, mən Müjdəni müdafiə etmək üçün təyin edilmişəm. **17**
Bəziləri isə Məsihi səmimiliklə deyil, məhbus halımda
guya mənə əziyyət verməklə özlərini göstərmək üçün
bəyan edirlər. **18** Nə olar? İstər riyakarlıqla, istərsə də
səmimiliklə, nə cür olursa-olsun, əsasən Məsih bəyan
edilir, mən buna sevinirəm. Əlbəttə, sevinəcəyəm, **19** çünki
bilirəm ki, bunun nəticəsi dualarınızla və İsa Məsihin
Ruhunun köməyi ilə mənim xilasım olacaq. **20** Böyük
həvəslə gözləyir və ümidvaram ki, heç bir vəziyyətdə
utandırılmayacağam, yaşasam da, ölsəm də, həmişəki
kimi indi də bədənimdə Məsihin ucalması üçün tam
cəsarət göstərə biləcəyəm. **21** Çünki mənim üçün yaşamaq
Məsihdir, ölməksə qazancdır. **22** Lakin cismən yaşasam,
faydalı işlər görə biləcəyəm. Buna görə nə seçəcəyimi
bilmirəm. **23** Hər iki tərəfdən yolum kəsilib. Arzum buranı
tərk edib Məsihlə olmaqdır, çünki bu lap yaxşıdır. **24**
Amma sağ qalmağım sizin üçün daha lazımlıdır. **25** Buna
əmin olaraq bilirəm: sağ qalacağam və hamınızla birlikdə
qalmaqda davam edəcəyəm ki, imanda həm irəliləyəsiniz,
həm də sevinəsiniz. **26** Belə ki bir də yanınıza gəldiyim
üçün mənə görə Məsih İsada fəxriniz artsın. **27** Lakin
həyat tərziniz Məsihin Müjdəsinə layiq olsun. Gəlib sizi
görsəm də, gəlməyib haqqınızda eşitsəm də, bilim ki, siz
bir ruhda möhkəm dayanıb Müjdəyə əsaslanan imanda
canbir olaraq səy göstərirsiniz **28** və heç bir şəkildə
əleyhdarlarınızdan qorxmursunuz. Bu onlar üçün həlak,
sizin üçünsə xilas əlamətidir. Bu da Allahın işidir. **29**
Çünki sizə yalnız Məsihə iman etmək deyil, Onun uğrunda
əzab çəkmək üstünlüyü də ehsan olundu. **30** Apardığım

mübarizəni əvvəldən gördünüz, indi də bunun haqqında
eşidir və siz də həmin mübarizəni aparırsınız.

2 Beləliklə, Məsihdə bir ruhlandırılma, məhəbbətdən
yaranan bir təsəlli, Ruha bir şəriklik, bir rəhm və
mərhəmət varsa, **2** həmfikir olub bir-birinizə eyni
məhəbbəti göstərərək canbir və həmrəy olmağınızla
sevincimi bütövləşdirin. **3** Heç bir işi özünü göstərərək
və ya lovğalıqla etməyin. Qoy hər biriniz itaətkarlıqda
digərini özündən üstün saysın **4** və yalnız öz mənfəətini
deyil, başqalarının da mənfəətini güdsün. **5** Məsih İsa necə
düşündü, siz də elə düşünün. **6** Allah surətində olduğu
halda O Özünü Allaha bərabər tutmağı bir haqq saymadı. **7**
Lakin Özünü heç etdi və qul surətinə salıb insanlara oxşar
oldu. İnsan şəklini alıb **8** Özünü aşağı tutdu və ölümə
qədər – çarmıx üzərində ölümə qədər itaət göstərdi. **9**
Buna görə də Allah Onu çox ucaltdı və Ona lütflə bütün
adlardan ali bir ad verdi ki, **10** göydə, yerdə və yerin
altında olanların hamısı İsanın adına ehtiram edərək diz
çöksün **11** və hər dil Ata Allahın izzəti üçün İsa Məsihin
Rəbb olduğunu bəyan etsin. **12** Belə isə, ey sevimlilərim,
həmişə itaətli olduğunuz kimi yalnız mən yanınızda
olanda yox, xüsusən yanınızda olmadığım bu anda belə,
qorxu və lərzə ilə xilasınızı əməllərinizdə göstərin. **13**
Çünki sizdə fəaliyyət göstərən Allahdır, belə ki Onun xoş
məramını həm istəyəsiniz, həm də bunun üçün fəaliyyət
göstərəsiniz. **14** Hər şeyi şikayətlənmədən, mübahisə
etmədən yerinə yetirin ki, **15** nöqsansız və saf olaraq
bu əyri və azmış nəsil arasında Allahın ləkəsiz övladları
olasınız. Onların arasında dünyanın nuru kimi parlayın.

16 Həyat sözünü təqdim edin. Qoy Məsihin zühur edəcəyi
gündə fəxr edə bilim ki, nə boş yerə cəhd etdim, nə də boş
yerə zəhmət çəkdim. 17 Lakin sizin imanınızın qurban və
xidməti üzərinə içmə təqdimi kimi töküləcəyəmsə də,
sevinirəm və hamınızın sevincinə şərikəm. 18 Siz də məhz
bunun üçün sevinin və mənim sevincimə şərik olun. 19
Vəziyyətinizdən xəbərdar olub ürəyim sakitləşsin deyə
bu yaxınlarda Timoteyi yanınıza göndərəcəyim üçün
Rəbb İsada ümidim var. 20 Çünki Timotey kimi mənimlə
canbir olan, həqiqətən qayğınıza qalan başqa kimsəm
yoxdur. 21 Ona görə ki hər kəs İsa Məsihin xeyrini deyil,
öz xeyrini güdür. 22 Amma Timoteyin öz dəyərini necə
sübut etdiyini, atasının yanında qulluq edən oğul kimi
Müjdəni yaymaq işində mənimlə birgə qulluq etdiyini
bilirsiniz. 23 Beləliklə, işlərimin nə yerdə olduğunu bilən
kimi onu yanınıza göndərmək ümidindəyəm. 24 Mən də
yaxında yanınıza gəlməyim barədə Rəbbə güvənirəm. 25
Lakin ehtiyacımın təminatına görə mənə yardım etmək
üçün göndərdiyiniz nümayəndəni, qardaşım, əməkdaşım
və birlikdə mübarizə apardığım Epafroditi yanınıza
qaytarmağı lazım bildim. 26 Çünki o hər birinizdən ötrü
darıxır və onun xəstə olduğunu eşitdiyinizə görə çox
narahat idi. 27 O, həqiqətən, elə xəstələnmişdi ki, az qala
ölsün. Lakin Allahın ona, yalnız ona deyil, kədərimin
üstünə kədər gəlməsin deyə həm də mənə rəhmi gəldi. 28
Onu yanınıza göndərməyə daha çox buna görə razılıq
verdim ki, onu yenidən görüb sevinəsiniz və mənim
də kədərim yüngülləşsin. 29 Rəbdə olan bu adamı tam
sevinclə qəbul edin və belələrini qiymətləndirin. 30 Çünki

o, Məsihin işi uğrunda az qala öləcəkdi. Sizin mənə edə
bilmədiyiniz köməyi etmək üçün canını təhlükəyə atdı.

3 Nəhayət, qardaşlarım, Rəbdə sevinin! Sizə eyni şeyləri
yazmaq məni yormaz, amma sizi qoruyar. **2** Özünüzü
«itlər»dən qoruyun, pis iş görənlərdən qoruyun, bədəni
sünnət edərək kəsib-atanlardan qoruyun. **3** Çünki əsl
sünnətlilər Allahın Ruhu vasitəsilə ibadət edən, Məsih İsa
ilə fəxr edən və cismani şeylərə güvənməyən bizlərik.
4 Əslində mən cismani şeylərə də güvənə bilərdim.
Əgər başqası cismani şeylərə güvənməyi düşünürsə,
mən daha çox güvənə bilərəm. **5** Mən səkkizgünlük
ikən sünnət olundum. İsrail nəslindən, Binyamin
qəbiləsindən, İbranilərdən törəmiş bir İbraniyəm. Qanuna
münasibətdə farisey idim. **6** Qeyrət çəkməyə gəlincə,
Allahın cəmiyyətini təqib edirdim. Qanuna əsaslanan
salehliyə gəlincə, nöqsansız idim. **7** Amma mənə fayda
gətirən nə varsa, Məsih uğrunda ziyan saymışam. **8**
Bundan əlavə, Rəbbim Məsih İsanı tanımağın ali dəyərinin
yanında hər şeyi ziyan hesab edirəm. Onun uğrunda
var-yoxumu atıb tullantı sayıram ki, Məsihi qazanıb **9**
Onda hesab olunum. Belə ki Qanunla gələn öz salehliyimə
deyil, Məsihə imandan yaranan, imanla Allahdan gələn
salehliyə malik olum. **10** Belə ki Məsihi və Onun dirilmə
qüdrətini, əzablarına şərikliyi də dərk edim və Onun
ölümündə Ona bənzəyim ki, **11** nə olursa-olsun, ölülər
arasından dirilməyə nail olum. **12** Demirəm ki, indi
bunlara malik olmuşam və yaxud kamilləşmişəm. Amma
hədəfdən tutmaq üçün qaçıram. Çünki Məsih İsa məni bu
məqsəd üçün tutub. **13** Qardaşlar, hesab etmirəm ki, bunu

tutmuşam. Yalnız bir şey edirəm: arxada qalanları unudub
qarşımda olana çatmaq üçün cəhd edirəm **14** və hədəfə
doğru qaçıram ki, mükafatı alım, yəni Allahın Məsih İsada
yuxarıya çağırışına nail olum. **15** Beləliklə, aramızda kim
kamildirsə, qoy belə düşünsün. Hər hansı bir mövzuda
fərqli düşüncələriniz varsa, Allah bunu da sizə açacaq.
16 Ancaq çatdığımız səviyyəyə uyğun həyat sürək. **17**
Qardaşlar, hamınız birlikdə məndən nümunə götürün
və sizə göstərdiyimiz nümunəyə uyğun həyat sürənlərə
diqqətlə baxın. **18** Sizə dəfələrlə söylədiyim kimi indi də
göz yaşları içində təkrar deyirəm: bir çoxları Məsihin
çarmıxına düşmən olaraq həyat sürür. **19** Onların sonu
həlakdır. Onların allahı qarınlarıdır. Öz rüsvayçılıqları
ilə fəxr edir, yalnız dünyəvi şeylər barədə düşünürlər.
20 Bizsə səma vətəndaşlarıyıq və oradan Xilaskar olan
Rəbb İsa Məsihi həvəslə gözləyirik. **21** O hər şeyi Özünə
tabe etməyə qadir olan qüvvəsinin təsiri ilə bizim yazıq
bədənimizi dəyişdirib Öz izzətli bədəninə bənzər hala
gətirəcək.

4 Beləliklə, ey həsrətini çəkdiyim sevimli qardaşlarım,
sevincim və başımın tacı, Rəbdə olaraq bu cür dönməz
durun, ey sevimlilər! **2** Evodiyaya yalvarıram, Sintixiyə
yalvarıram ki, Rəbdə həmfikir olsunlar. **3** Bəli, ey əsl
əməkdaşım, səndən də xahişim var, bu qadınlara kömək
et. Çünki onlar mənimlə, Klementlə və adları həyat
kitabında olan digər əməkdaşlarımla bərabər Müjdəni
yaymaq üçün səy göstəriblər. **4** Rəbdə həmişə sevinin!
Bir də deyirəm: sevinin! **5** Qoy sizin mülayimliyiniz
bütün insanlara məlum olsun. Rəbb yaxındır. **6** Heç nəyin

qayğısını çəkməyin, amma hər barədə xahişlərinizi Allaha
dualarla, yalvarışlarla, şükür edə-edə bildirin. **7** Onda
Allahın ağlagəlməz sülhü ürəklərinizi və düşüncələrinizi
Məsih İsada qoruyacaq. **8** Nəhayət, qardaşlar, doğru,
ləyaqətli, saleh, pak, cazibəli, etibarlı nə varsa, əgər əla
və tərifə layiq nə varsa, bunları düşünün. **9** Məndən
öyrəndiyiniz, qəbul etdiyiniz, eşitdiyiniz və məndə
gördüyünüz nə varsa, bunları həyata keçirin. Onda
sülh qaynağı olan Allah sizinlə olacaq. **10** Mən Rəbdə
bol-bol sevinirəm ki, nəhayət indi mənim barəmdəki
qayğınızı yenidən canlandırdınız. Əslində qayğınız vardı,
amma bunu göstərməyə fürsət tapa bilmirdiniz. **11**
Ehtiyaca düşdüyüm üçün bunları söyləmirəm, çünki
hansı şəraitdə yaşasam, ondan razı qalmağa alışmışam. **12**
Mən məzlumluğun da, bolluğun da nə olduğunu bilirəm.
İstər tox, istər ac, istər bolluq, istər ehtiyac içində
olum, hər şəraitdə, hər vəziyyətdə razı qalmağın sirrini
öyrənmişəm. **13** Mənə qüvvət verən Məsihin köməyi ilə
hər işə gücüm çatır. **14** Buna baxmayaraq nə yaxşı ki
əziyyətimə şərik oldunuz. **15** Ey Filipililər, özünüz də
bilirsiniz ki, aranızda Müjdə yayımının başlanğıcında,
mən Makedoniyanı tərk edən zaman sizdən başqa heç bir
cəmiyyət nəzir vermək və toplamaq üçün mənimlə şərik
iş görmədi. **16** Mən Salonikdə olanda belə, ehtiyacım
üçün dəfələrlə siz mənə yardım göndərdiniz. **17** Bu
o demək deyil ki, mən bəxşiş axtarıram. Mən ancaq
sizin hesabınıza yazıla bilən səmərəni axtarıram. **18**
Mənsə tamamilə təmin olunmuşam və bolluq içindəyəm.
Epafroditin əli ilə göndərdiyiniz hədiyyələri alandan

sonra ehtiyacım qalmadı. Bu, Allahın xoşuna gələn ətirli
təqdim, Ona məqbul olan və razı salan qurbandır. **19** Sizin
hər ehtiyacınızı isə Allahım Məsih İsada olan Öz izzətli
zənginliyinə görə ödəyəcək. **20** Qoy Atamız Allaha əbədi
izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)** **21** Məsih İsada müqəddəs olan
hər kəsi salamlayın. Mənimlə olan qardaşlar sizə salam
göndərir. **22** Sizi bütün müqəddəslər, xüsusən qeysərin
sarayında işləyənlər salamlayır. **23** Rəbb İsa Məsihin lütfü
ruhunuza yar olsun!

Kolosselilərə

1 Allahın iradəsi ilə Məsih İsanın həvarisi mən Pauldan və
Timotey qardaşdan **2** Kolossedəki Məsihdə olan müqəddəs
və sadiq bacı-qardaşlara salam! Atamız Allahdan sizə lütf
və sülh olsun! **3** Sizin üçün həmişə dua edərkən Allaha
– Rəbbimiz İsa Məsihin Atasına şükür edirik. **4** Çünki
sizin Məsih İsaya imanınızdan və bütün müqəddəslərə
göstərdiyiniz məhəbbətdən xəbərdar olduq. **5** İmanınız
və məhəbbətiniz göylərdə sizin üçün saxlanan şeylərə
bağladığınız ümiddən qaynaqlanır. Bu barədə sizə çatan,
Müjdə olan həqiqət kəlamından əvvəlcədən eşitmisiniz. **6**
Bu Müjdə onu eşitdiyiniz, həqiqətdə Allahın lütfünü dərk
etdiyiniz gündən bəri sizdə olduğu kimi bütün dünyada da
bəhrə verməkdə və yayılmaqdadır. **7** Bunu bizimlə birgə
Məsihin qulu və sizin üçün çalışan Onun sadiq xidmətçisi
sevimli Epafradan öyrəndiniz. **8** O, Ruhdan qaynaqlanan
məhəbbətinizin xəbərini də bizə çatdırdı. **9** Ona görə
bunu eşitdiyimiz gündən bəri sizin tam hikmət və ruhani
idrakla Allahın iradəsini bütünlüklə qavramanız üçün
biz də dualarımızı və yalvarışlarımızı kəsmədik. **10** Belə
ki Rəbbə layiq şəkildə həyat sürərək Onu hər cəhətdən
razı salasınız və hər cür xeyirli əməldə bəhrə verib Allahı
tanımaqda böyüyəsiniz, **11** hər şeyə dözərək səbir edə
bilməniz üçün Onun izzətli qüvvəsinə güvənərək hər cür
qüdrətlə möhkəmlənəsiniz, **12** müqəddəslərin nurda olan
irsinə şərik olmanız üçün sizə səlahiyyət verən Ataya
sevinclə şükür edəsiniz. **13** O bizi zülmət hakimiyyətindən
xilas edib Öz sevimli Oğlunun Padşahlığına köçürtdü. **14**
Oğlunda satınalınmaya – günahlarımızın bağışlanmasına

malikik. **15** Görünməz Allahın surəti və bütün yaradılış
üzərində ilk doğulan Odur. **16** Çünki göylərdə və yerdə
olan, görünən və görünməyən hər şey – taxtlar, ağalar,
başçılar, hakimlər Onda yarandı. Nə varsa, Onun vasitəsilə
və Onun üçün yarandı. **17** Hər şeydən əvvəl var olan Odur
və hər şey Onda bərqərar olur. **18** Bədənin, yəni imanlılar
cəmiyyətinin Başı da Odur. Hər şeydə birinci olsun deyə
başlanğıc olan, ölülər arasından dirilərək ilk doğulan
Odur. **19** Çünki Allah Onda tam bütövlüyü ilə yaşamağa
20 və Onun vasitəsilə, çarmıxda axıdılan qanı ilə barışıq
yaradaraq həm yerdə, həm də göylərdə olan hər şeyi Özü
ilə barışdırmağa razı oldu. **21** Etdiyiniz pis əməllərə görə
bir zamanlar düşüncələrinizdə Allaha yad və düşmən
idiniz. **22** İndi isə Məsih cismən ölməklə Öz bədəni
vasitəsilə sizi Allahla barışdırdı ki, sizi Onun qarşısında
müqəddəs, ləkəsiz və nöqsansız təqdim etsin. **23** Bir şərtlə
ki eşitdiyiniz Müjdənin verdiyi ümiddən sarsılmadan,
iman əsasında möhkəm və sabit durasınız. Bu Müjdə
səma altında olan bütün yaradılışa vəz olundu və mən
Paul Müjdənin xidmətçisi oldum. **24** İndi sizin üçün əzab
çəkdiyimə sevinirəm və Məsihin Öz bədəni olan imanlılar
cəmiyyəti uğrunda çəkdiyi əziyyətlərin qalanını canıma
cəfa verərək tamamlayıram. **25** Allahın sizin üçün mənə
verdiyi vəzifəyə görə mən bu cəmiyyətin xidmətçisi oldum
ki, Allahın kəlamını, **26** yəni əsrlərdən və nəsillərdən
gizlədilən, indi isə Onun müqəddəslərinə açılan sirrini
tam bəyan edim. **(aiōn g165)** **27** Allah millətlər arasında
bu sirrin izzətinin necə zəngin olduğunu müqəddəslərə
bildirmək istədi. Bu sirr sizdə olan Məsihdir. O sizə

izzətə qovuşmaq ümidini verir. 28 Hər bir insanı Məsihdə
kamilləşmiş olaraq Allaha təqdim etmək üçün hamıya
tam müdrikliklə nəsihət və təlim verərək Məsihi bəyan
edirik. 29 Bu məqsədlə də zəhmət çəkirəm və Onun
məndə qüdrətlə fəaliyyət göstərən qüvvəsi ilə mübarizə
aparıram.

2 İstəyirəm ki, həm siz, həm Laodikeyada olanlar, həm
də mənim üzümü görməyənlərin hamısı üçün nə qədər
böyük mübarizə apardığımı biləsiniz. 2 Ürəklərinin
cəsarət tapıb məhəbbətdə birləşməsini istəyirəm; belə
ki idrakın verdiyi kamil etimadın bütün zənginliyinə
nail olsunlar, Allahın sirri olan Məsihi dərk etsinlər.
3 Çünki hikmət və biliyin bütün xəzinələri Məsihdə
gizlədilmişdir. 4 Bunu mən ona görə deyirəm ki, kimsə sizi
dilə tutub aldatmasın. 5 Çünki cismən uzaqda olsam da,
ruhən sizinləyəm. İntizamınızı və Məsihə olan imanınızın
möhkəmliyini görüb sevinirəm. 6 Buna görə Rəbb Məsih
İsanı qəbul etdiyiniz kimi Onda həyat sürün. 7 Şükürlərlə
dolub-daşaraq Onda kök salıb inkişaf edin və öyrəndiyiniz
kimi imanda möhkəmlənin. 8 Baxın, Məsihə deyil, insan
adət-ənənəsinə, dünyanın ibtidai təlimlərinə istinad
edərək fəlsəfə və boş aldadıcı sözlərlə kimsə sizi əsir
etməsin. 9 Çünki Allahın tam bütövlüyü bədəncə Məsihdə
yaşayır. 10 Siz də Onda tamamlanmısınız. O hər başçının
və hakimin Başıdır. 11 Həmçinin siz Məsihdə insan əli
ilə deyil, Onun təmin etdiyi sünnətlə cismani təbiətdən
ayrılaraq sünnət olundunuz. 12 Vəftizdə Onunla birlikdə
dəfn edildiniz və Onu ölülər arasından dirildən Allahın
gücünə olan iman vasitəsilə Onunla birlikdə dirildiniz.

13 Siz təqsirləriniz və cismani sünnətsizliyiniz üzündən
ölü ikən Allah sizə Məsihlə birgə həyat verdi və bütün
təqsirlərimizi bağışlayıb **14** tələbləri ilə əleyhimizə və
zərərimizə olan borc sənədini ləğv etdi, onu çarmıxa
mıxlayaraq qarşımızdan götürdü. **15** Allah başçıları və
hakimləri tərk-silah edib, onlara çarmıxda qələbə çalaraq
aləmdə rüsvay etdi. **16** Buna görə qoy heç kim yemək-
içmək üzündən yaxud bayram, Təzə Ay mərasimi ya
Şənbə gününə görə sizi mühakimə etməsin. **17** Çünki
bunlar gələcək şeylərin kölgəsidir, əsli isə Məsihdədir.
18 Qoy heç kim sizdən mütilik və mələklərə səcdə tələb
edərək sizi mükafatınızdan məhrum etməsin. Belə bir
şəxs gördüyü görüntülərə güvənir və boş yerə öz cismani
ağlı ilə lovğalanır. **19** O, bədənin Başı olan Məsih ilə
əlaqəni itirdi. Bütün bədən buğumlar və bağlarla üzvi
surətdə Məsihə bağlanaraq təmin olunur, qurulur və
Allah bəslədiyinə görə böyüyür. **20** Məsihlə birgə ölüb
dünyanın ibtidai təlimlərindən qurtulduğunuz halda
nə üçün dünyadakılar kimi yaşayaraq **21** «buna əl
vurma, bunu yemə, buna toxunma» kimi əmrlərə əməl
edirsiniz? **22** Bunların hamısı istifadə olunduqca məhv
olub gedən şeylərlə əlaqədar olur, çünki insanların
verdiyi əmrlərə və təlimlərə əsaslanır. **23** Şübhəsiz, bu
qaydalar uydurma dindarlıq, mütilik və bədənə xətər
yetirməkdə zahirən müdrik görünür, amma cismani
təbiətin həvəsinin qarşısını almaq üçün onların heç bir
dəyəri yoxdur.

3 Beləliklə, Məsihlə birlikdə dirildiyinizə görə ucalardakı
şeyləri axtarın. Orada Məsih Allahın sağında oturub.

2 Dünyəvi şeyləri deyil, ucalardakı şeyləri düşünün.
3 Çünki siz ölmüsünüz və həyatınız Məsihlə birlikdə
Allahda saxlanılıb. 4 Həyatınız olan Məsih zühur edəndə
siz də Onunla birgə izzətlə zühur edəcəksiniz. 5 Buna
görə cisminizin dünyəvi meylləri olan cinsi əxlaqsızlığı,
murdarlığı, şəhvəti, pis ehtirası və bütpərəstliyə tay
olan tamahkarlığı öldürün. 6 Bunlara görə Allahın
qəzəbi itaətsizlərin üzərinə gəlir. 7 Əvvəllər siz bunların
içində yaşayanda belə həyat sürdünüz. 8 İndi isə siz
də qəzəbi, hiddəti, kini, böhtanı, ağzınızdan çıxan
ədəbsiz sözlər kimi şeylərin hamısını kənara atın. 9
Bir-birinizə yalan deməyin, çünki köhnə mənliyinizi və
onun əməllərini üzərinizdən çıxarıb 10 yeni mənliyə
büründünüz. Yeni mənliyiniz onu Yaradanın surətinə
bənzər şəkildə təzələnir ki, biliyiniz tam olsun. 11 Bu
təzələnmədə Yunanla Yəhudi, sünnətli ilə sünnətsiz,
barbar, Skif, qulla azad arasında fərq yoxdur: Məsih hər
şeydir və hamımızdadır. 12 Beləliklə, Allahın seçilmişləri,
müqəddəsləri və sevimliləri kimi ürək mərhəməti,
xeyirxahlıq, itaətkarlıq, həlimlik və səbirə bürünün.
13 Bir-birinizə dözün və birinizin digərindən şikayəti
varsa, bağışlayın. Rəbb sizi bağışladığı kimi siz də
bağışlayın. 14 Bütün bunlardan əlavə, kamil birliyin
bağı olan məhəbbətə bürünün. 15 Məsihin sülhü qoy
ürəklərinizdə münsiflik etsin, çünki bir bədənin üzvləri
kimi bu sülhə dəvət olundunuz. Həmçinin şükür edənlər
olun! 16 Qoy aranızda Məsihin kəlamı bütün zənginliyi
ilə yaşasın. Bir-birinizə tam müdrikliklə təlim və nəsihət
verin, məzmurlar, ilahilər və ruhani nəğmələr söyləyib

ürəklərinizdə Allaha minnətdar ola-ola nəğmə oxuyun.
17 Dediyiniz və etdiyiniz hər şeyi Rəbb İsanın adı ilə
edin, Onun vasitəsilə Ata Allaha şükür edin. **18** Ey
qadınlar, Rəbdə olanlara layiq olduğu kimi ərlərinizə tabe
olun. **19** Ey ərlər, öz arvadlarınızı sevin və onlarla sərt
davranmayın. **20** Ey övladlar, hər işdə ata-ananıza itaət
edin, çünki bu, Rəbbi razı salır. **21** Ey atalar, övladlarınızı
incitməyin, yoxsa cəsarətləri qırılar. **22** Ey qullar, hər işdə
dünyəvi ağalarınıza itaət edin. Bunu insanları razı salmaq
üçün gözə xoş görünən xidmətlə deyil, səmimi qəlbdən,
Allahdan qorxaraq edin. **23** Gördüyünüz hər işi insanlar
üçün deyil, Rəbb üçün edən kimi can-dildən edin. **24** Bilin
ki, Rəbdən bunun əvəzinə irs alacaqsınız, çünki siz Rəbb
Məsihə qulluq edirsiniz. **25** Kim haqsızlıq edərsə, işlətdiyi
haqsızlığın əvəzini alacaq, çünki Rəbb tərəfkeşlik etməz.
4 Ey ağalar, bilin ki, göydə sizin də Ağanız var. Ona görə
qullarınızla ədalətli və insaflı olun. **2** Özünüzü duaya həsr
edin və duada şükür edərək oyaq durun. **3** Eyni zamanda
bizim üçün də dua edin ki, kəlamı yaymaq üçün Allah
bizə bir qapı açsın və uğrunda həbs olunduğum Məsihin
sirrini elan edim. **4** Dua edin ki, mən bu sirri lazımınca
açıq-aşkar bildirim. **5** Kənar insanlarla müdrikliklə rəftar
edin və hər fürsətdən istifadə edin. **6** Sözünüz duzlu
və hər zaman lütflə dolu olsun. Beləcə hər adama necə
cavab vermək lazım olduğunu biləsiniz. **7** Rəbdə sevimli
qardaş, sadiq xidmətçi və əməkdaş olan Tixik mənim
barəmdə hər şeyi sizə bildirəcək. **8** Onu bu məqsədlə
yanınıza göndərdim ki, bizim vəziyyətimizdən xəbərdar
olasınız və o sizin qəlbinizi ovutsun. **9** Onunla birlikdə

sizlərdən biri olan sadiq və sevimli Onisim qardaşı da
göndərirəm. Onlar sizə buradakı bütün işlər barədə
məlumat verəcək. **10** Mənimlə birlikdə məhbus olan
Aristarx və Barnabanın əmisi oğlu Mark da sizə salam
göndərir. Mark haqqında əmrləri almısınız. Yanınıza
gəlsə, onu qəbul edin. **11** Yust çağırılan Yeşua da sizə
salam göndərir. Sünnətlilərdən yalnız bunlar Allahın
Padşahlığı üçün mənim əməkdaşlarımdır və onlar mənə
təsəlli verdilər. **12** Məsih İsanın qulu və sizlərdən olan
Epafra sizə salam göndərir. Allahın hər iradəsini yerinə
yetirərək kamil və tam əminliklə möhkəm dayanasız
deyə o sizin üçün hər zaman dualar edərək mübarizə
aparır. **13** Onun haqqında şəhadət edirəm ki, sizin üçün,
Laodikeyada və Hierapolisdə olanlar üçün çox zəhmət
çəkir. **14** Sevimli həkim Luka və Dima da sizə salam
göndərir. **15** Laodikeyada olan bacı-qardaşlara, Nimfaya
və onun evindəki cəmiyyətə salam söyləyin. **16** Bu
məktub aranızda oxunduqdan sonra onu Laodikeyalılar
cəmiyyətində də oxudun, Laodikeyadan gələn məktubu
isə siz də oxuyun. **17** Arxipə bunu deyin: «Rəbdə sənə
tapşırılan xidməti diqqətlə başa çatdır». **18** Mən Paul bu
salamı öz əlimlə yazıram. Unutmayın ki, mən həbsdəyəm.
Sizə lütf olsun!

1 Saloniklilərə

1 Paul, Sila və Timoteydən Ata Allah və Rəbb İsa
Məsihdə olan Saloniklilər cəmiyyətinə salam! Sizə lütf
və sülh olsun! **2** Dualarımızda sizi yada salıb həmişə
hər birinizə görə Allaha şükür edirik. **3** Çünki imandan
yaranan əməllərinizi, məhəbbətdən doğan zəhmətinizi və
Rəbbimiz İsa Məsihə bağladığınız ümidin verdiyi dözümü
Atamız Allah qarşısında daim yada salırıq. **4** Ey Allahın
sevimlisi olan qardaşlar, bilirik ki, O sizi seçib. **5** Ona
görə ki yaydığımız Müjdə yalnız sözlə deyil, qüvvə ilə,
Müqəddəs Ruhla və çox inandırıcılıqla sizə çatıb. Aranızda
ikən sizin üçün necə bir adam olduğumuzu bildiniz. **6**
Siz də böyük əziyyət içində Müqəddəs Ruhun verdiyi
sevinclə kəlamı qəbul edib bizdən və Rəbdən nümunə
götürdünüz. **7** Beləliklə, siz Makedoniya və Axayyadakı
bütün imanlılar üçün nümunə oldunuz. **8** Çünki Rəbbin
kəlamının sədası sizdən yayıldı. Allaha imanınızın sorağı
yalnız Makedoniya və Axayyaya deyil, hər yerə çatıb.
Daha bizə söz deməyə ehtiyac qalmadı. **9** Çünki özləri
xəbər yaydılar ki, bizi nə qədər yaxşı qarşıladınız və var
olan həqiqi Allaha qulluq etmək üçün, həmçinin Onun
ölülər arasından diriltdiyi Oğlunun, yəni bizi gələcək
qəzəbdən qurtaran İsanın göylərdən zühurunu gözləmək
üçün bütlərdən Allaha tərəf necə döndünüz.

2 Qardaşlar, özünüz də bilirsiniz ki, yanınıza gəlməyimiz
əbəs olmadı. **2** Bildiyiniz kimi, əvvəlcə Filipidə əziyyət
çəkmiş, təhqir olunmuşduq. Amma böyük ziddiyyətlərə
baxmayaraq, Allahın Müjdəsini sizə bəyan etmək üçün
Allahımızdan cəsarət aldıq. **3** Çünki bizim çağırışımız

aldatmağa, murdarlığa əsaslanmır və bunun hiyləgərliyə
də dəxli yoxdur. 4 Əksinə, Allah tərəfindən Müjdəni
yaymaq tapşırığını almağa layiq görüldüyümüzə görə
insanları deyil, ürəklərimizi sınaqdan keçirən Allahı
razı salmaqdan ötrü danışırıq. 5 Siz bilirsiniz ki,
heç vaxt yanınıza yaltaq sözlərlə yaxud tamahkarlığı
gizlədən riyakarlıqla gəlmədik. Allah da buna şahiddir.
6 İzzəti heç bir insanda – nə sizdə, nə də başqalarında
axtardıq. 7 Məsihin həvariləri kimi bunu sizdən tələb
edə bilərdik, amma biz sizinlə övladlarını isti qucağına
alıb yedirdən ana kimi mülayim rəftar etdik. 8 Sizlərə
elə könül bağlamışdıq ki, yalnız Allahın Müjdəsini deyil,
öz canlarımızı belə, sizə verməyə razı idik. Çünki bizim
sevimlilərimiz idiniz. 9 Bəli, qardaşlar, bizim əmək və
zəhmətimizi xatırlayırsınız: heç birinizə yük olmamaq
üçün gecə-gündüz çalışaraq sizə Allahın Müjdəsini
vəz etdik. 10 Siz imanlılarla necə müqəddəs, saleh
və nöqsansız davrandığımıza həm özünüz, həm də
Allah şahiddir. 11 Bildiyiniz kimi, ata övladları ilə
necə rəftar edirsə, biz də hər birinizlə elə rəftar etdik.
12 Sizə öyüd verdik, ruhlandırdıq və yalvardıq ki, Öz
Padşahlığına və izzətinə çağıran Allaha layiq şəkildə həyat
sürəsiniz. 13 Biz də dayanmadan Allaha şükür edirik ki,
siz bizdən eşitdiyiniz Allah kəlamını qəbul edəndə onu
bəşəri söz kimi deyil, həqiqətən, Allahın kəlamı olaraq
qəbul etdiniz. Siz imanlılarda fəaliyyət göstərən də bu
kəlamdır. 14 Çünki qardaşlar, siz Allahın Yəhudeyadakı
Məsih İsada olan cəmiyyətlərindən nümunə götürdünüz.
Onların Yəhudilərdən çəkdiyi əzabları eynilə siz də öz

soydaşlarınızdan çəkdiniz. 15 Yəhudilər Rəbb İsanı və
peyğəmbərləri öldürdülər, bizi də təqib etdilər. Onlar
Allahı narazı salır və bütün insanlara qarşı çıxırlar. 16
Çünki başqa millətlər xilas olsunlar deyə biz onlarla
danışanda bu Yəhudilər bizə mane olur. Beləcə hər zaman
günahlarının üzərinə günah gətirirlər. Axırda Allahın
qəzəbinə düçar oldular. 17 Bizsə, qardaşlar, qısa bir
müddət üçün qəlbən deyil, şəxsən sizdən məhrum olduq,
ona görə böyük arzu ilə üzünüzü görməyə daha çox səy
göstərdik. 18 Biz yanınıza gəlməyi arzu etdik, dəfələrlə
mən Paul bunu istədim, amma Şeytan bizə mane oldu. 19
Rəbbimiz İsa zühur edəndə ümidimiz, sevincimiz yaxud
Onun önündə fəxr tacımız nədir? Siz deyilsinizmi? 20
Çünki siz bizim izzətimiz və sevincimizsiniz.

3 Buna görə də artıq dözməyib Afinada tək qalmağa
razı olduq 2 və qardaşımız, Məsihin Müjdəsini
yaymaqda Allahın əməkdaşı olan Timoteyi sizi imanda
möhkəmləndirmək və ruhlandırmaq üçün göndərdik. 3
Belə ki qoy bu əziyyətlərdən heç kim sarsılmasın. Özünüz
bilirsiniz ki, biz bunun üçün təyin olunmuşuq. 4 Çünki
yanınızda olarkən əziyyət çəkəcəyimizi sizə əvvəlcədən
demişdik və bildiyiniz kimi, belə də oldu. 5 Buna görə
mən artıq dözməyib Timoteyi yanınıza göndərdim ki,
imanınızdan xəbərdar olum. Qorxdum ki, sınağaçəkən
bəlkə sınaqları ilə sizi yoldan çıxarmış olar və əməyimiz
hədər gedər. 6 Amma yanınızdan indicə qayıdan Timotey
imanınız və məhəbbətiniz haqqında bizə şad xəbər gətirdi.
O dedi ki, siz bizi daim xoş təəssüratla yada salırsınız
və biz həsrətinizi çəkdiyimiz kimi siz də həsrətimizi

çəkirsiniz. 7 Ona görə də, qardaşlar, bütün sıxıntı və
əziyyətimizə baxmayaraq, imanınıza görə sizdən təsəlli
aldıq. 8 Çünki sizin Rəbdə qalmağınız indi bizə həyat
verir. 9 Allahımız qarşısında sizə görə tam sevincimiz var.
Belə olmasaydı, sizə görə Allaha necə şükür edə bilərdik?
10 Sizin üzünüzü görmək və imanınızda çatışmayanları
tamamlamaq üçün gecə-gündüz səylə dua edirik. 11
Qoy Atamız Allah Özü və Rəbbimiz İsa bizim üçün sizin
tərəflərə yol açsın. 12 Rəbb bir-birinizə və bütün insanlara
olan məhəbbətinizi sizə olan məhəbbətimiz tək artırıb-
çoxaltsın. 13 Belə ki Rəbbimiz İsa bütün müqəddəsləri
ilə birgə zühur edəcəyi vaxt Atamız Allahın önündə
müqəddəslikdə nöqsansız olmağınız üçün ürəklərinizə
qüvvə versin. Amin.

4 Qardaşlar, necə həyat sürmək və Allahı razı salmaq
barədə bizdən təlimat aldınız. Nəhayət, Rəbb İsa naminə
sizdən xahiş edir və yalvarırıq ki, belə həyat sürməkdə
daha çox inkişaf edin. 2 Rəbb İsanın səlahiyyəti ilə sizə
hansı əmrləri verdiyimizi bilirsiniz. 3 Çünki Allahın
iradəsinə görə müqəddəslik yolunuz belədir: cinsi
əxlaqsızlıqdan qaçın, 4 hər biriniz Allahı tanımayan
bütpərəstlər kimi şəhvət və ehtirasla deyil, müqəddəslik
və hörmətlə arvad almağı öyrənin, 6 heç kim haqsızlıq
edib bacı-qardaşını istismar etməsin. Çünki əvvəlcə sizə
dediyimiz və xəbərdarlıq etdiyimiz kimi, Rəbb bütün
bunlara görə qisas alacaq. 7 Çünki Allah bizi murdarlığa
deyil, müqəddəsliyə çağırmışdır. 8 Ona görə bu təlimatı
rədd edən kəs insanı deyil, sizə Öz Müqəddəs Ruhunu
bəxş edən Allahı rədd edir. 9 Qardaşlıq sevgisinə gəlincə,

sizə yazmağa ehtiyac yoxdur, çünki Allah bir-birinizi
sevməyi öyrədib. **10** Əslində, siz bütün Makedoniyadakı
bacı-qardaşların hamısı ilə belə davranırsınız. Lakin ey
qardaşlar, rica edirik ki, belə işlərin sayını artırın. **11**
Sizə əmr etdiyimiz kimi çalışın ki, dinc yaşayasınız, öz
işinizlə məşğul olasınız və əliniz işdə-gücdə olsun; **12**
belə ki kənar şəxslərin qarşısında hörmətəlayiq şəkildə
həyat sürəsiniz və heç kimdən təminat almağa ehtiyac
duymayasınız. **13** Qardaşlar, vəfat edənlər haqqında
bixəbər qalmağınızı istəmirik ki, ümidsiz olan digər
adamlar kimi kədərlənməyəsiniz. **14** Axı İsanın ölüb-
dirilməsinə inanırıqsa, demək İsaya bağlanaraq vəfat
edənləri də Allah Onunla birgə qaytaracaq. **15** Çünki
Rəbbin kəlamına əsaslanaraq sizə deyirik ki, Rəbbin
zühurunadək sağ qalan bizlər vəfat edənlərdən əsla
qabağa keçməyəcəyik. **16** Rəbb Özü əmrini səsləndirməklə,
baş mələyin sədası və Allahın şeypuru ilə göydən enəcək.
Əvvəlcə Məsihdə olaraq ölənlər diriləcək. **17** Ondan sonra
sağ qalan bizlər Rəbbi havada qarşılamaq üçün onlarla
birgə buludlar içində götürülüb-aparılacaq və beləcə
daim Rəblə olacağıq. **18** Buna görə bir-birinizə bu sözlərlə
təsəlli verin.

5 Qardaşlar, zaman və məqamlar barədə sizə yazmağa
ehtiyac yoxdur. **2** Çünki özünüz də çox yaxşı bilirsiniz ki,
Rəbbin günü oğru gecə gəldiyi kimi gələcək. **3** İnsanlar
«sülh və təhlükəsizlik» deyəndə hamilə qadının ağrıları
necə qəfildən tutursa, onlar da elə qəfil məhvə düçar
olacaq və bundan əsla qaça bilməyəcəklər. **4** Amma,
qardaşlar, siz qaranlıqda deyilsiniz ki, o gün sizi oğru kimi

yaxalasın. **5** Axı hamınız nur və gündüz övladlarısınız.
Biz nə gecənin, nə də qaranlığın övladlarıyıq. **6** Ona görə
gəlin başqaları kimi yatmayaq, əksinə, oyanıb ayıq-sayıq
dayanaq. **7** Çünki yatanlar gecə yatır, əyyaşlar da gecə
vaxtı əyyaşlıq edir. **8** Gündüzə aid olan bizlərsə iman
və məhəbbətlə döşümüzə zireh taxaraq xilas ümidini
dəbilqə kimi başımıza qoyub ayıq-sayıq olaq. **9** Çünki
Allah bizi qəzəbə düçar olmaq üçün deyil, Rəbbimiz İsa
Məsih vasitəsilə xilasa nail olmaq üçün təyin edib. **10**
Məsih bizim uğrumuzda öldü ki, oyaq olsaq da, yatmış
olsaq da, Onunla birlikdə yaşayaq. **11** Buna görə indiki
kimi bir-birinizi ürəkləndirin və ruhən inkişaf etdirin. **12**
Ey qardaşlar, xahiş edirik ki, aranızda zəhmət çəkənlərin,
Rəbdə sizə başçılıq edib nəsihət verənlərin qədrini bilin.
13 Etdikləri əmələ görə onlara hədsiz məhəbbətlə hörmət
göstərin. Bir-birinizlə sülh içində yaşayın. **14** Qardaşlar,
sizə yalvarırıq, avaralara nəsihət verin, cəsarətsizləri
ruhlandırın, zəiflərə yardım edin, hamıya qarşı səbirli
olun. **15** Diqqətli olun ki, heç kim pisliyə pisliklə cavab
verməsin, əksinə, bir-birinizə və bütün insanlara həmişə
yaxşılıq etməyə çalışın. **16** Daima sevinin, **17** durmadan
dua edin, **18** hər vəziyyətdə şükür edin. Çünki bunlar
Məsih İsada olan sizlər üçün Allahın iradəsidir. **19** Ruhu
söndürməyin. **20** Peyğəmbərlik sözlərinə xor baxmayın.
21 Hər şeyi sınaqdan keçirin və yaxşı olandan möhkəm
tutun. **22** Hər cür şərdən uzaq durun. **23** Qoy sülh qaynağı
olan Allahın Özü sizi tamamilə təqdis etsin və Rəbbimiz
İsa Məsihin zühurunda ruhunuz, canınız və bədəniniz
nöqsansız olaraq qorunsun. **24** Sizi çağıran Allah sadiqdir

və bunu edəcək. **25** Qardaşlar, bizim üçün dua edin. **26**
Bütün bacı-qardaşları müqəddəs öpüşlə salamlayın. **27**
Rəbb naminə sizə and verirəm ki, bu məktubu bütün
bacı-qardaşlara oxuyun. **28** Rəbbimiz İsa Məsihin lütfü
sizə yar olsun!

2 Saloniklilərə

1 Paul, Sila və Timoteydən Atamız Allah və Rəbb İsa
Məsihdə olan Saloniklilər cəmiyyətinə salam! **2** Atamız
Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun! **3**
Qardaşlar, sizin üçün həmişə Allaha şükür etməliyik və
belə etməyimiz yerinə düşər, çünki imanınız artdıqca artır
və hamınızın bir-birinizə olan məhəbbəti çoxalır. **4** Bunun
üçün tab gətirdiyiniz bütün təqiblərə, əziyyətlər zamanı
dözümünüzə və imanınıza görə Allahın cəmiyyətlərində
sizinlə özümüz də fəxr edirik. **5** Bu şeylər Allahın
ədalətli hökmünün əlamətidir ki, nəticədə uğrunda indi
əzab çəkdiyiniz Allahın Padşahlığına layiq sayılasınız. **6**
Çünki Allahın hüzurunda haqq olan işdir ki, sizə əziyyət
verənlərə əziyyət, **7** əziyyət çəkən sizlərə isə bunun
əvəzində bizimlə birlikdə rahatlıq veriləcək. Bu, Rəbb
İsanın qüdrətli mələkləri ilə od-alov içərisində göydən
zühur etdiyi zaman olacaq. **8** O zaman Rəbbimiz İsa
Allahı tanımayanlardan və Özü barədə olan Müjdəyə itaət
etməyənlərdən qisas alacaq. **9** Onlara Rəbbin hüzurundan
və qüdrətinin izzətindən məhrum qalıb əbədi olaraq
məhv edilmə cəzası veriləcək. **(aiōnios g166)** **10** Bunlar
Rəbbin Öz müqəddəsləri arasında izzət qazanmaq və
bütün imanlıları heyrətə gətirmək üçün gəldiyi gün baş
verəcək. Siz də belə imanlılardansınız, çünki etdiyimiz
şəhadətə inandınız. **11** Buna görə sizin üçün daim dua
edirik ki, Allahımız sizi Öz çağırışına layiq görsün, hər
yaxşı niyyətinizi və imandan asılı hər əməlinizi Öz qüdrəti
ilə yerinə yetirsin. **12** Belə ki Allahımızın və Rəbb İsa

Məsihin lütfünə görə Rəbbimiz İsanın adı sizdə izzət
qazansın və siz də Onda izzət qazanasınız.

2 Rəbbimiz İsa Məsihin zühuruna və bizim Onunla
birlikdə olmaq üçün toplaşmağımıza gəlincə, qardaşlar,
sizdən xahiş edirik: **2** qoy «Rəbbin günü çatmışdır»
deyə iddia edən hər hansı bir ruh, bir söz yaxud guya
bizdən gələn bir məktub sizi tez ağıldan çıxarıb təlaşa
salmasın. **3** Heç kim sizi heç bir şəkildə aldatmasın.
Çünki əvvəl üsyan qaldırılaraq həlak edilməli qanunsuz
adam meydana çıxmayınca o gün gəlməyəcək. **4** O adam,
allah adlanan yaxud səcdə edilən hər şeyə qarşı çıxaraq
özünü hamıdan üstün tutacaq. Belə ki Allahın məbədində
əyləşib özünün Allah olduğunu elan edəcək. **5** Hələ
yanınızda olarkən bunları sizə söylədiyim yadınızda
deyilmi? **6** Bəli, vaxtı çatanda meydana çıxsın deyə indi o
adama nəyin mane olduğunu bilirsiniz. **7** Hələ indi də
qanunsuzluğun sirli gücü fəaliyyətdədir. Ancaq hələlik
həmin gücə mane olan şəxs aradan qalxanadək belə
olacaq. **8** Sonra həmin qanunsuz adam meydana çıxacaq
və Rəbb İsa onu ağzından çıxan nəfəsi ilə öldürəcək, Öz
zühurunun əzəməti ilə məhv edəcək. **9** Bu qanunsuz
adam Şeytanın fəaliyyətinə əsaslanaraq hər cür yalan
möcüzə, əlamət və xariqələrlə **10** və həmçinin hər cür
haqsızlığın hiyləsi ilə gələcək ki, həqiqəti sevərək xilas
olmaq əvəzinə, bunu rədd etdikləri üçün həlak olacaq
insanları aldatsın. **11** Buna görə Allah onların üzərinə
aldadıcı bir qüvvə göndərir ki, yalana inansınlar. **12** Belə
ki həqiqətə inanmayıb haqsızlıq etməkdən zövq alanların
hamısı mühakimə olunsun. **13** Bizsə, ey Rəbbin sevdiyi

qardaşlar, sizin üçün həmişə Allaha şükür etməliyik. Çünki
Allah başlanğıcdan sizi Ruhun təqdisi və həqiqətə iman
vasitəsilə xilas üçün seçdi. 14 Rəbbimiz İsa Məsihin izzətinə
nail olmağınız üçün O bizim yaydığımız Müjdə ilə sizi bu
xilasa çağırdı. 15 Beləliklə, qardaşlar, möhkəm dayanın
və sözümüz yaxud məktubumuz vasitəsilə öyrəndiyiniz
təlimlərə bağlı qalın. 16 Rəbbimiz İsa Məsihin Özü və bizi
sevib lütfü ilə əbədi cəsarət və xeyirli ümid verən Atamız
Allah (aiōnios g166) 17 sizi ürəkləndirsin, hər yaxşı söz və
əməldə möhkəmləndirsin.

3 Nəhayət, qardaşlar, bizim üçün dua edin ki, Rəbbin
kəlamı aranızda olduğu kimi sürətlə yayılıb izzət
qazansın, 2 pis və şər adamlardan xilas olaq. Çünki
iman hamıya məxsus deyil. 3 Amma Rəbb etibarlıdır. O
sizi möhkəmləndirib şər olandan qoruyacaq. 4 Biz də
Rəbbə güvənərək sizdən arxayınıq ki, verdiyimiz əmrlərə
əməl edirsiniz və edəcəksiniz. 5 Qoy Rəbb ürəklərinizi
Allahın məhəbbətinə və Məsihin dözümünə yönəltsin.
6 Ey qardaşlar, Rəbbimiz İsa Məsihin adı ilə sizə əmr
veririk ki, bizdən qəbul etdiyi təlimə görə yaşamayan,
avara həyat sürən hər bir bacı-qardaşdan uzaqlaşın. 7
Bizlərdən necə nümunə götürmək lazım olduğunu özünüz
də bilirsiniz. Çünki yanınızda olarkən avara dolanmadıq,
8 heç kimin çörəyini müftə yemədik. Əksinə, gecə-gündüz
əmək və zəhmət çəkərək işlədik ki, heç birinizə yük
olmayaq. 9 Bunu ixtiyarımız çatmadığına görə deyil,
sizə nümunəvi yol göstərərək bu yolla getməyiniz üçün
etdik. 10 Hətta biz sizinlə olarkən sizə bu əmri verdik:
kim işləmək istəmirsə, yemək də yeməsin. 11 Eşitmişik ki,

sizlərdən bəzisi avara həyat sürür; heç bir iş görmədikləri
halda hər şeyə qarışırlar. **12** Belələrinə Rəbb İsa Məsih
naminə əmr verib xəbərdarlıq edirik ki, sakitcə işləyib
öz çörəklərini yesinlər. **13** Sizsə, qardaşlar, yaxşılıq
etməkdən yorulmayın. **14** Əgər kimsə bu məktubdakı
sözlərimizə qulaq asmaq istəməzsə, onu nəzərdə saxlayın
və onunla əlaqəni kəsin ki, utansın. **15** Yenə də onu
düşmən sanmayın, bir qardaş kimi ona nəsihət verin.
16 Sülh qaynağı olan Rəbbin Özü isə sizə hər zaman və
hər vəziyyətdə sülh versin! Rəbb hamınıza yar olsun!
17 Mən Paul salamı sizə öz əlimlə yazıram. Bunu hər
məktubumda xüsusi bir işarə kimi yazıram. **18** Rəbbimiz
İsa Məsihin lütfü hamınıza yar olsun!

1 Timoteyə

1 Xilaskarımız Allahın və ümidimiz olan Məsih İsanın
əmrinə görə Məsih İsanın həvarisi mən Pauldan **2** imanda
mənə əsl oğul olan Timoteyə salam! Ata Allahdan və
Rəbbimiz Məsih İsadan sənə lütf, mərhəmət və sülh
olsun! **3** Makedoniyaya gedərkən mən səndən xahiş
etdiyim kimi Efesdə qal və bəzi insanlara əmr et ki,
yad təlim yaymasınlar, **4** əfsanə və bitməz-tükənməz
nəsil şəcərələri ilə məşğul olmasınlar. Çünki bu şeylər
Allahın niyyətinin imanla yerinə yetməsi üçün faydalı
deyil, əksinə, boş mübahisələrə səbəb ola bilər. **5**
Bu əmrin məqsədi pak ürəkdən, təmiz vicdandan və
riyasız imandan gələn məhəbbətdir. **6** Bəzi adamlar
isə bunlardan azaraq boşboğazlığa qapıldılar. **7** Qanun
müəllimi olmaq istəyirlər, amma nə söylədikləri sözləri,
nə də üstündə durduqları mövzuları anlayırlar. **8** Biz
bilirik ki, kimsə Qanundan qanuni şəkildə istifadə edərsə,
Qanun yaxşıdır. **9** Bunu da bilirik ki, Qanun saleh üçün
deyil, qanunsuzlar və itaətsizlər, allahsızlarla günahkarlar,
müqəddəs olmayanlar və Allahla əlaqəsi olmayanlar, ata
və analarını öldürənlər, qatillər, **10** əxlaqsızlar, kişibazlar,
adam oğruları, yalançılar, andı pozanlar və sağlam
təlimə zidd olan bütün başqaları üçün qoyulmuşdur. **11**
Bəxtiyarlıq mənbəyi olan Allahın mənə əmanət etdiyi
izzətli Müjdəyə görə bu belədir. **12** Mənə qüvvət verən
Rəbbimiz Məsih İsaya şükür edirəm ki, məni sadiq sayıb
Öz xidmətinə təyin etdi. **13** Əvvəllər Ona küfr edən,
təqibçi və söyüşkən olduğum halda mənə mərhəmət
edildi. Çünki nə etdimsə, cahillik və imansızlıq üzündən

etdim. 14 Amma Rəbbimizin lütfü Məsih İsada olan iman
və məhəbbətlə birlikdə mənə bol-bol ehsan edildi. 15
Məsih İsa günahkarları xilas etmək üçün dünyaya gəldi,
bu söz etibarlı və tamamilə qəbul olunmağa layiq sözdür.
O günahkarlardan ən betəri mənəm. 16 Lakin ən betəri
olduğum halda mənə buna görə mərhəmət edildi ki, Məsih
İsa mənim vasitəmlə hədsiz səbrini göstərsin. Ona görə ki
gələcəkdə Ona iman edib əbədi həyata malik olanlara mən
nümunə olum. (aiōnios g166) 17 Əsrlərin Padşahı, ölməz,
görünməz və bir olan Allaha əbədi olaraq hörmət və izzət
olsun! Amin. (aiōn g165) 18 Oğlum Timotey, əvvəlcədən
sənin haqqında söylənən peyğəmbərlik sözlərinə əsasən
bu əmri sənə həvalə edirəm ki, bu sözlərə güvənərək
yaxşı mübarizə aparasan, 19 imana və təmiz vicdana
sarılasan. Bəziləri təmiz vicdanı rədd edərək imanlarını
qəzaya uğrayan gəmi kimi batırdılar. 20 Himeney və
İsgəndər də onlardandır. Küfr etməməyi öyrənsinlər deyə
onları Şeytana təslim etdim.

2 Hər şeydən əvvəl xahiş edirəm: möminlik və ləyaqətlə
sakit və rahat ömür sürməyimiz üçün, bütün insanlar,
o cümlədən, padşahlar və hakimiyyət sahibi olanların
hamısı üçün yalvarış, dua, vəsatət və şükürlər edilsin. 3
Çünki bu yaxşıdır və Xilaskarımız Allahı razı salır. 4 O
bütün insanların xilas olub həqiqəti dərk etməsini istəyir.
5 Çünki bir Allah və Allahla insanlar arasında bir Vasitəçi
vardır. O, İnsan olan Məsih İsadır. 6 O hamını satın
almaq üçün Özünü fidyə verdi və bu da münasib vaxtda
edilən şəhadətdir. 7 Mən də həmin şəhadətin vaizi və
həvarisi təyin edildim – yalanı deyil, həqiqəti söyləyirəm.

Başqa millətlərə iman və həqiqət öyrədən müəllim
oldum. 8 Buna görə istəyirəm ki, kişilər qəzəblənmədən,
mübahisə etmədən hər yerdə müqəddəs əllər qaldırıb dua
etsinlər, 9 qadınlar da ədəbli görkəmlə, abır-həya və ağıl-
kamalla bəzənsinlər. Dəbdəbəli saç düzümü ilə, qızıllarla,
mirvarilərlə və yaxud bahalı paltarlarla deyil, 10 mömin
olduqlarını bəyan edən qadınlara yaraşan tərzdə xeyirli
işlərlə bəzənmələrini istəyirəm. 11 Qadın sakitlik və tam
bir tabelik içində öyrənsin; 12 qadının öyrədib kişiyə
ağalıq etməsinə izin vermirəm, qadın sakit olsun. 13
Çünki ilk yaradılan Adəm oldu, sonra Həvva. 14 Aldadılan
da Adəm deyildi, qadın aldadılıb əmri pozdu; 15 amma
qadın doğuşla xilas olacaq, bir şərtlə ki ağıl-kamalla
imanda, məhəbbətdə və müqəddəslikdə yaşamağa davam
etsin.

3 Bu söz etibarlıdır: kim cəmiyyətdə nəzarətçi olmağa
can atırsa, xeyirli iş arzu edir. 2 Nəzarətçi nöqsansız,
tək arvadlı olaraq ona sadiq, ayıq, ağıllı-kamallı, ədəbli,
qonaqpərvər olmalı, öyrətməyi bacarmalıdır. 3 Şərab
düşkünü olmamalı; zorakı deyil, mülayim olmalı; davakar
və pulpərəst olmamalıdır. 4 Öz evini yaxşı idarə etməli,
tam bir ləyaqətlə uşaqlarını öz tabeliyində saxlamalıdır. 5
Öz şəxsi evini idarə edə bilməyən Allahın cəmiyyətinin
qayğısına necə qala bilər? 6 Nəzarətçi yeni iman etmiş
adam olmamalıdır. Yoxsa qürurlanıb iblisin uğradığı eyni
mühakiməyə uğraya bilər. 7 Kənar insanlar tərəfindən də
yaxşı bir insan kimi tanınmalıdır. Belə ki iblisin qurduğu
tora düşüb utandırılmasın. 8 Cəmiyyət xidmətçiləri
də ləyaqətli olmalıdır. Riyakar, şərab düşkünü yaxud

haqsız qazanca həris olmamalıdır. **9** İman sirrini təmiz
vicdanla saxlamalıdırlar. **10** Onlar da əvvəlcədən sınaqdan
keçsinlər, əgər nöqsanları olmazsa, o zaman xidmət
etsinlər. **11** Qadınlar da böhtançı deyil, ləyaqətli, ayıq və
hər şeydə sadiq olmalıdırlar. **12** Xidmətçilər tək arvadlı
olaraq ona sadiq olsun, öz uşaqlarını və evlərini yaxşı
idarə etsinlər. **13** Çünki yaxşı xidmət edənlər özləri üçün
yaxşı bir mövqe və Məsih İsaya olan imanlarında böyük
cəsarət qazanırlar. **14** Tezliklə yanına gəlmək ümidi ilə bu
şeyləri sənə yazıram ki, **15** əgər geciksəm belə, sən Allahın
ev xalqı arasında necə həyat sürmək lazım olduğunu
biləsən. Bu xalq var olan Allahın cəmiyyəti, həqiqətin
dirəyi və bünövrəsidir. **16** Şübhəsiz ki, möminliyin
sirri böyükdür: O, cismən zühur etdi, Ruh tərəfindən
təsdiq olundu, Mələklərə göründü, Millətlərə vəz olundu,
Dünyada Ona iman edildi, İzzətlə göyə çəkildi.

4 Ruh aydın şəkildə deyir ki, gələcəkdə bəziləri imandan
dönəcək, aldadıcı ruhlara və cinlərin təlimlərinə qulaq
asacaqlar. **2** Bu təlimlər yalançıların ikiüzlülüyü ilə yayılır.
Onların vicdanı sanki yanıq yarası kimi hissiyyatını
itirmişdir. **3** Bu yalançılar evlənməyi qadağan edir və bəzi
yeməklərdən çəkindirirlər. Amma Allah bu yeməkləri
iman edib həqiqəti dərk edənlərin şükürlə qəbul etməsi
üçün yaradıb. **4** Çünki Allahın yaratdığı hər şey yaxşıdır,
şükürlə qəbul edilən heç bir şey rədd edilməməlidir. **5**
Çünki hər şey Allahın kəlamı və dua ilə təqdis olur. **6**
Bunları bacı-qardaşlara öyrətsən, imanın və əməl etdiyin
yaxşı təlimatın sözləri ilə qidalanaraq Məsih İsanın yaxşı
bir xidmətçisi olarsan. **7** Allahsız, axmaq qoca qarı

əfsanələrindən uzaq dur. Mömin olmaq üçün özünü
yetişdir. 8 Bədən məşqinin az faydası olur, möminlik isə
hər şey üçün faydalıdır, çünki bunda indi və gələcək üçün
həyat vədi var. 9 Bu söz etibarlıdır və tamamilə qəbul
olunmağa layiq sözdür. 10 Ona görə də biz zəhmət çəkir
və mübarizə aparırıq. Çünki ümidimizi bütün insanların,
xüsusən iman edənlərin Xilaskarı, var olan Allaha
bağlamışıq. 11 Bunları buyur və öyrət. 12 Gənc olduğun
üçün qoy heç kim sənə xor baxmasın. Amma sözdə,
həyat tərzində, məhəbbətdə, imanda, paklıqda imanlılara
nümunə ol. 13 Mən gəlincə Müqəddəs Yazıları hamıya
oxumaqla, nəsihət verməklə, təlim verməklə məşğul
ol. 14 Ağsaqqallar əllərini sənin üzərinə qoyanda sənə
peyğəmbərlik sözü ilə verilən səndə olan ruhani ənama
etinasızlıq etmə. 15 Bunların hamısına səy göstərərək
özünü həsr et ki, sənin inkişafın hamıya aşkar olsun. 16
Özünə və verdiyin təlimə diqqətli ol. Bu işlərlə məşğul
olmağa davam et. Çünki bunu etməklə həm özünü, həm
də səni dinləyənləri xilas edəcəksən.

5 Ağsaqqalla sərt danışma, ona ata kimi, cavanlara isə
qardaş kimi, 2 ağbirçəklərə ana kimi, gənc qadınlara
tamamilə saf ürəklə bir bacı kimi nəsihət ver. 3 Həqiqi dul
qadınlara hörmət et. 4 Lakin əgər bir dul qadının uşaqları
ya da nəvələri varsa, bunlar əvvəlcə öz ailələrinə yardım
edərək möminliyi, yaşlı ailə üzvlərinə də haqqını verməyi
öyrənsinlər. Çünki bu, Allahı razı salır. 5 Həqiqətən, dul
qalıb kimsəsiz olan qadın öz ümidini Allaha bağlamışdır,
gecə-gündüz Ona yalvarmağa və dua etməyə davam
edir. 6 Keflə yaşayan dul qadınsa yaşadığı halda ölüdür.

7 Nöqsansız olmaqları üçün bu əmrləri tapşır. 8 Öz
yaxınlarının, xüsusən, ailə üzvlərinin qayğısına qalmayan
insan imanı inkar etmiş və imansızdan betərdir. 9 Qoy
bir dul qadının adı dullar siyahısına bu şərtlə yazılsın:
ən azı altmış yaşına çatmış, ərinə sadiq olmuş, 10 etdiyi
yaxşı işlərlə tanınmış olsun, məsələn, uşaqlar böyütmüş,
qonaqpərvərlik göstərmiş, müqəddəslərin ayaqlarını
yumaqla xidmət etmiş, əziyyət çəkənlərə yardım etmiş,
hər cür xeyirli işlə məşğul bir şəxs olmalıdır. 11 Altmış
yaşa çatmamış dul qadınları isə siyahıya yazma. Çünki
cismani istəkləri Məsihə bağlılıqlarına qalib gələn kimi
ərə getmək istəyərlər. 12 Beləcə verdikləri ilk sözdən
çıxdıqları üçün mühakiməyə məruz qalırlar. 13 Eyni
zamanda evdən evə gəzərək tənbəlliyə öyrənərlər. Yalnız
tənbəllik deyil, lazım olmayan sözlər danışaraq qeybət
edərlər, başqalarının işlərinə burunlarını soxarlar. 14
Beləliklə, yaşa dolmamış dul qadınların ərə getməsini,
uşaq doğmasını, evini idarə etməsini, düşmənə heç bir
böhtan atmaq fürsətini verməməsini istəyirəm. 15 Artıq
bəziləri azıb Şeytanın ardınca getmişdir. 16 İmanlı bir
qadının dul qadın yaxınları varsa, qoy onlara yardım
etsin. İmanlılar cəmiyyəti belə yükün altına girməsin
ki, həqiqi dul qadınlara yardım edə bilsin. 17 Cəmiyyəti
yaxşı idarə edən ağsaqqallar, xüsusən, vəz və təlim
işində zəhmət çəkənlər maddi və mənəvi cəhətdən təmin
olunmağa layiq görülsün. 18 Çünki Müqəddəs Yazıda belə
deyilir: «Xırman çəkən öküzün ağzını bağlama» və «işçi
öz haqqına layiqdir». 19 İki yaxud üç şahid olmadıqda bir
ağsaqqala qarşı olan ittihama əhəmiyyət vermə. 20 Günah

işlədən ağsaqqalları hamının qarşısında məzəmmət et
ki, digərləri də günah işlətməkdən qorxsun. **21** Allahın,
Məsih İsanın və seçilmiş mələklərin önündə sənin öhdənə
qoyuram ki, ayrı-seçkilik salmadan, tərəfkeşlik etmədən
bu təlimatlara riayət edəsən. **22** Heç kimin üzərinə
tələsərək əl qoyma, başqalarının günahlarına şərik olma,
özünü pak saxla. **23** Yalnız su içməkdən vaz keç; mədənə
və tez-tez baş verən xəstəliklərinə görə bir az şərab da iç.
24 Bəzi insanların günahları mühakiməyə düşəndən əvvəl
də bəllidir, digərlərininki isə sonradan ortaya çıxar. **25**
Beləcə yaxşı işlər də qabaqcadan bəllidir, bəlli olmayanlar
da gizli qala bilməyəcək.

6 Qul boyunduruğu altında olanların hamısı öz ağalarını
tam hörmətə layiq saysınlar ki, Allahın adına və təliminə
küfr söylənməsin. **2** Ağaları iman etmiş olanlarsa
qardaş olduğu üçün ağalarına xor baxmasınlar. Əksinə,
onlara daha yaxşı qulluq etsinlər. Çünki bu qulluqdan
faydalananlar sevdikləri imanlılardır. Bu şeyləri öyrət
və nəsihət ver. **3** Kim yad təlimlər yayıb Rəbbimiz
İsa Məsihin sağlam sözləri ilə və möminliyə uyğun
təlimlə razı deyilsə, **4** o adam qürurlanıb heç bir şey
dərk etmir, lakin mübahisə və sözlərin mənası barədə
dava yaratmaq xəstəliyinə tutulub. Bunların nəticəsi
paxıllıq, münaqişə, böhtançılıq və bədgümanlıqdır;
5 pozğun düşüncəli, həqiqətdən məhrum, möminliyi
qazanc mənbəyi kimi zənn edən adamların fasiləsiz
mübahisələridir. **6** Əlindəki ilə kifayətlənərək mömin
olmaqsa böyük qazanc mənbəyidir. **7** Çünki dünyaya heç
bir şey gətirməmişik və oradan heç bir şey də götürə

bilmərik. **8** Yeməyimiz və paltarımız varsa, bunlarla
kifayətlənirik. **9** Zəngin olmaq istəyənlərsə sınağa və tora
düşərlər; insanı məhvə və həlaka aparan bir çox axmaq və
ziyanverici ehtiraslara batırlar. **10** Çünki hər cür pisliyin
kökü pulpərəstlikdir. Kimlərsə bu həvəslə imandan azıb
öz-özlərinə sanki bıçaq soxmuş kimi çox əzab verdilər. **11**
Amma sən, ey Allah adamı, bu şeylərdən qaç. Salehliyin,
möminliyin, imanın, məhəbbətin, dözümün, həlimliyin
ardınca get. **12** İman uğrunda yaxşı mübarizə apar. Əbədi
həyatı bərk tut; bunun üçün çağırıldın və yaxşı əqidəni
bir çox şahid qarşısında iqrar etdin. **(aiōnios g166)** **13** Hər
şeyə həyat verən Allahın və Ponti Pilatın önündə öz yaxşı
əqidəsinə şəhadət edən Məsih İsanın hüzurunda sənə
tapşırıram ki, **14** Rəbbimiz İsa Məsihin zühurunadək
Allahın əmrinə ləkəsiz və nöqsansız riayət et. **15** Allah Onu
Öz vaxtında zahir edəcək. O, bəxtiyarlıq mənbəyi olan tək
Hökmdar, şahların Şahı və ağaların Ağasıdır. **16** Yeganə
ölməzliyə malik olan, əlçatmaz nurda yaşayan Odur. Onu
insanlardan heç kəs görməyib və görə də bilməz. Ona
izzət və əbədi qüdrət olsun. Amin. **(aiōnios g166)** **17** Bu
dövrdə varlı olanlara buyur ki, təkəbbürlü olmasınlar və
gəldi-gedər var-dövlətə yox, zövq almağımız üçün bizə
hər şeyi bol-bol verən Allaha ümid bəsləsinlər. **(aiōn g165)** **18**
Xeyirxahlıq göstərsinlər, yaxşı işlərlə zəngin, əliaçıq olub
öz malını başqaları ilə bölüşsünlər. **19** Beləliklə, gələcək
üçün özlərinə sağlam təməl olacaq bir xəzinə toplasınlar.
Yəni həqiqi həyatı bərk tutsunlar. **20** Ey Timotey, sənə
verilən əmanəti qoru! Allahsız boşboğazlıqdan və yalan
yerə «bilik» adlanan şeyin zidd fikirlərindən uzaq dur. **21**

Bəziləri bu biliyə sahib olduqlarını iddia edərək imandan azdılar. Sizə lütf olsun!

2 Timoteyə

1 Məsih İsada olan həyat vədinə görə Allahın iradəsi ilə
Məsih İsanın həvarisi mən Pauldan **2** mənə sevimli oğul
olan Timoteyə salam! Ata Allahdan və Rəbbimiz Məsih
İsadan sənə lütf, mərhəmət və sülh olsun! **3** Durmadan,
gecə-gündüz dualarımda səni yada saldığım zaman ata-
babalarım kimi təmiz vicdanla ibadət etdiyim Allaha
şükür edirəm. **4** Sənin göz yaşlarını xatırlayaraq səni
görməyə həsrət çəkirəm ki, sevinclə dolum. **5** Səndəki
riyasız imanı yadıma salıram. Əvvəlcə nənən Lois və
anan Evnikinin saxladığı bu imanı, əminəm ki, sən də
saxlayırsan. **6** Bu səbəbdən sənin üzərinə əl qoymağımla
Allahın sənə verdiyi ənamı alovlandırmağını xatırladıram.
7 Çünki Allah bizə qorxaqlıq ruhu deyil, güc, məhəbbət
və ağıllı-kamallı olmaq ruhu vermişdir. **8** Buna görə
Rəbbimiz barədə şəhadət etməkdən və Onun uğrunda
məhbus olan məndən utanma. Allahın gücü ilə Müjdə
uğrunda mənimlə birlikdə əzaba qatlaş. **9** Allah bizi
əməllərimizə görə deyil, öz məqsədinə və lütfünə görə
xilas edib müqəddəs olmağa çağırdı. Zaman başlamazdan
əvvəl o lütf bizə Məsih İsada verilmişdi, **(aiōnios g166)** **10**
indi isə Xilaskarımız Məsih İsanın zühuru ilə üzə çıxdı. O,
ölümü yox etdi, Müjdə vasitəsilə həyatı və ölməzliyi aşkar
etdi. **11** Mən bu Müjdə üçün vaiz, həvari və müəllim təyin
olundum. **12** Bu əzabları çəkməyimin səbəbi də budur.
Amma bundan utanmıram, çünki Kimə iman etdiyimi
bilirəm və əminəm ki, mənə verdiyi əmanəti qiyamət
gününə qədər saxlamağa qadirdir. **13** Məsih İsada olan
iman və məhəbbətlə məndən eşitdiyin sağlam sözlərdən

nümunə götür. 14 Sənə verilən yaxşı əmanəti bizdə
yaşayan Müqəddəs Ruh vasitəsilə saxla. 15 Bilirsən ki,
Asiya vilayətində olanların hamısı məndən üz döndərdi.
Həmçinin Figel və Hermogen də bunların sırasındadır.
16 Rəbb Onisiforun ev əhlinə mərhəmət etsin. Çünki
dəfələrlə məni ruhlandırdı, mənim zəncirlənməyimdən
utanmadı. 17 Əksinə, Romada olarkən məni səylə axtarıb
tapdı. 18 Qoy Rəbb qiyamət günü ona mərhəmət tapmağa
imkan versin. Efesdə onun mənə nə qədər xidmət etdiyini
sən çox yaxşı bilirsən.

2 Sənsə, ey oğlum, Məsih İsada olan lütflə güclən. 2
Bir çox şahidlərin önündə məndən eşitdiyin sözləri
başqalarına da öyrətməyə qadir olan sadiq adamlara
həvalə et. 3 Məsih İsanın yaxşı əsgəri kimi mənimlə
birgə əzaba qatlaş. 4 Əsgərlik edən insan gündəlik
həyatla bağlı işlərə sürüklənməz, ona əmr edən zabiti razı
salmağa çalışar. 5 Həmçinin yarışlara qoşulan insan da
qaydaya görə yarışmazsa, başına zəfər çələngi qoyulmaz.
6 Zəhmətkeş əkinçinin payına məhsulunun ilk bəhrəsi
düşməlidir. 7 Dediklərimə fikir ver. Rəbb söylədiyim
hər şeydə sənə anlayış verəcək. 8 Yaydığım Müjdədə
açıqlandığı kimi, Davudun nəslindən olub ölülər arasından
dirilən İsa Məsihi yadında saxla. 9 Bu Müjdə naminə
zəncirə vurulmuş bir cinayətkar kimi əzaba qatlaşıram.
Amma Allahın kəlamı zəncirlənməmişdir. 10 Bu səbəbdən
seçilmişlərə görə, onlar da Məsih İsada olan xilasa əbədi
izzətlə bərabər nail olsunlar deyə hər şeyə dözürəm.
(aiōnios g166) 11 Bu söz etibarlıdır ki, «Əgər Onunla öldüksə,
Onunla da yaşayacağıq; 12 Əgər dözəriksə, Onunla da

birlikdə padşahlıq edəcəyik. Əgər Onu inkar etsək, O
da bizi inkar edəcək. **13** Biz sadiq qalmasaq da, O sadiq
qalacaq. Çünki Öz təbiətinə zidd davrana bilməz». **14**
Bunları imanlıların yadına sal. Sözlərin mənası barədə
dava etməməyi Allahın önündə onların öhdəsinə qoy;
çünki bu fayda verməz, dinləyənlərə isə ziyan vurar.
15 Özünü Allaha sınaqdan keçmiş, həqiqət kəlamını
doğruluqla işlədən alnıaçıq bir işçi kimi təqdim etməyə
çalış. **16** Allahsız boşboğazlıqdan uzaq dur. Çünki belə
boşboğazlıqlar insanı daha da allahsızlığa aparır. **17**
Onların sözü irinli yara kimi yayılacaq. Himeney və
Filit onların sırasındadır. **18** Onlar dirilmənin artıq baş
verdiyini deyərək həqiqətdən azıb bəzilərinin imanını
alt-üst edirlər. **19** Lakin Allahın atdığı möhkəm təməl
bu sözlərlə möhürlənib durur: «Rəbb Özününküləri
tanıyır» və «Rəbbin adını ağzına alan hər kəs haqsızlıqdan
uzaqlaşsın». **20** Böyük bir evdə yalnız qızıl və gümüş
qablar deyil, həmçinin taxta və gil qablar da var. Onlardan
bəzisi şərəfli, bəzisi də şərəfsiz iş üçün istifadə olunur. **21**
Beləliklə, kim özünü şərəfsiz işlərdən təmizləsə, şərəfli
işlərə uyğun, təqdis olunmuş, Sahibinə faydalı, hər yaxşı
iş üçün hazırlanmış qab olacaq. **22** Gənclik ehtiraslarından
qaç. Təmiz ürəklə Rəbbi çağıranlarla birlikdə salehliyin,
imanın, məhəbbətin və sülhün ardınca get. **23** Axmaq
və cahil mübahisələrdən uzaq ol. Çünki bunların dava-
dalaşa səbəb olmasını bilirsən. **24** Rəbbin qulu davakar
olmamalıdır. Əksinə, hamı ilə mülayim rəftar etməli,
öyrətməyə qabil, səbirli olmalıdır. **25** Ona qarşı olanları
həlimliklə tərbiyə etməlidir. Bəlkə Allah onlara tövbəyə

imkan verəcək. Beləliklə, onlar həqiqəti anlayar, **26** ayıq
ola bilərlər və istəyini yerinə yetirmək üçün onları əsir
edən iblisin torundan çıxarlar.

3 Bunu bil ki, bu axır zamanda çətin dövrlər olacaq. **2**
Çünki insanlar xudbin, pulpərəst, təkəbbürlü, məğrur,
təhqir edən, valideynlərinə itaət etməyən, nankor,
müqəddəslikdən məhrum, **3** şəfqətsiz, barışmaz, böhtançı,
nəfsini saxlamayan, rəhmsiz, yaxşılığın düşməni, **4**
xain, ehtiyatsız, qürurlu olacaq, Allahdan çox kef
çəkməyi sevəcəklər. **5** Mömin kimi görünüb bu yolun
gücünü inkar edəcəklər. Bu cür adamlardan uzaq dur. **6**
Bunların arasında evlərə soxulub zəif iradəli qadınları
əsir edən adamlar var. Belə qadınlar günahla yüklənmiş
müxtəlif ehtiraslarla sövq edilir, **7** daima öyrənir,
amma həqiqəti heç zaman anlaya bilmirlər. **8** Yannis
və Yambris Musaya necə zidd getdilərsə, bu adamlar
da eləcə həqiqətə zidd gedirlər. Onlar düşüncələri
pozğun, imanları sınaqdan keçməmiş insanlardır. **9**
Amma daha irəli gedə bilməyəcəklər. Çünki Yannislə
Yambrisin axmaqlığı kimi bunların da axmaqlığını hamı
açıqca görəcək. **10** Sənsə mənim təlimimi, davranışımı,
məqsədimi, imanımı, səbrimi, məhəbbətimi, dözümümü,
11 Antakyada, Konyada, Listrada başıma gələn təqibləri,
çəkdiyim əzabları diqqətlə izlədin. Nə cür təqiblərə
qatlandım! Amma Rəbb məni bunların hamısından xilas
etdi. **12** Məsih İsada möminliyə yaraşan bir həyat sürmək
istəyənlərin hamısı təqibə məruz qalacaq. **13** Amma
pis adamlar və saxtakarlar aldadıb-aldanaraq getdikcə
daha betər olacaqlar. **14** Sənsə öyrəndiyin və güvəndiyin

şeylərə sadiq qal. Çünki bunları kimlərdən öyrəndiyini
bilirsən, **15** Müqəddəs Yazıları uşaqlıqdan bilirsən. Onlar
Məsih İsaya olan iman vasitəsilə sənə xilas gətirən hikmət
verməyə qadirdir. **16** Bütün Müqəddəs Yazılar Allahdan
ilham almış və təlim, məzəmmət, islah, salehlik tərbiyəsi
üçün faydalıdır; **17** beləcə Allah adamı bacarıqlı olub hər
yaxşı iş üçün təchiz edilsin.

4 Allahın və dirilərlə ölüləri mühakimə edəcək Məsih
İsanın önündə Onun zühuru və Padşahlığının haqqı üçün
sənə buyururam ki, **2** Allahın kəlamını vəz edəsən, hansı
vaxt olursa-olsun hazır olasan, insanlara tam səbirlə
təlim öyrədərək məzəmmət, xəbərdarlıq və nəsihət
verəsən. **3** Çünki elə bir zaman gələcək ki, sağlam
təlimə dözməyəcəklər. Qulaq oxşayan sözlər eşitmək
üçün ətraflarına öz ehtiraslarına uyğun müəllimlər
toplayacaqlar. **4** Qulaqlarını həqiqətdən döndərəcək,
əfsanələrə meyl göstərəcəklər. **5** Amma sən hər vəziyyətdə
ayıq ol. Əzaba qatlaş, müjdəçilik işini yerinə yetir, öz
xidmətinə tam əməl et. **6** Çünki qanım artıq içmə təqdimi
kimi tökülmək üzrədir. Artıq ayrılma zamanım gəldi. **7**
Mən yaxşı mübarizə aparmışam, yolumu sona çatdırdım,
imanı saxladım. **8** İndi salehlik tacı mənim üçün hazır
durur. Ədalətli Hakim olan Rəbb qiyamət günü onu
mənə – yalnız mənə deyil, Onun zühuruna can atanların
hamısına verəcək. **9** Yanıma tez gəlməyə çalış. **10** Çünki
Dima indiki dövrü sevdiyi üçün məni tərk edib Salonikə
getdi. Kreskent Qalatiyaya, Tit isə Dalmatiyaya getdi. **(aiōn
g165)** **11** Yalnız Luka yanımdadır. Markı da götür özünlə
gətir, çünki o etdiyim xidmətdə mənə yardım edir. **12**

Tixiki isə Efesə göndərdim. **13** Troasda Karpın yanında
qoyduğum yapıncını, kitabları, xüsusən, yazılı dəriləri
də gələndə gətir. **14** Misgər İsgəndər mənə çox pislik
etdi. Rəbb ona əməllərinin əvəzini verəcək. **15** Sən də
ondan özünü gözlə. Çünki söylədiklərimizə ciddi-cəhdlə
zidd getdi. **16** Mən ilk dəfə müdafiə olunanda heç kim
mənə tərəfdar çıxmadı, hamı məni tərk etdi. Qoy onlara
günah sayılmasın. **17** Lakin Rəbb köməyimə gəlib mənə
güc verdi ki, vəz mənim vasitəmlə tam elan edilsin və
onu bütün millətlər eşitsin. Mən aslanın ağzından xilas
oldum. **18** Rəbb məni hər cür pis əməldən qurtaracaq
və Öz Səmavi Padşahlığı üçün xilas edəcək. Ona əbədi
olaraq izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)** **19** Priskila ilə Akilaya
və Onisiforun ev əhlinə salam söylə. **20** Erast Korinfdə
qaldı. Trofimi isə xəstə halda Miletdə qoydum. **21** Çalış
ki, qışdan əvvəl gələsən. Evvul, Pudent, Lin, Klavdiya və
bütün bacı-qardaşlar sənə salam göndərir. **22** Rəbb sənin
ruhuna yar olsun! Sizə lütf olsun!

Titə

1 Allahın qulu və İsa Məsihin həvarisi, mən Pauldan
salam! Allahın seçdiyi insanların iman edib möminliyə
uyğun olan həqiqəti dərk etmələri üçün təyin olundum.
2 Allah yolu əbədi həyat ümidinə əsaslanır. Bu ümidi
yalan danışmayan Allah zaman başlamazdan əvvəl vəd
etmişdi. **(aiōnios g166)** **3** Xilaskarımız Allah Öz əmrinə görə
mənə əmanət edilmiş vəzlə kəlamını vaxtında aşkar
etdi. **4** Ümumi imana görə mənə əsl oğul olan Titə
Ata Allahdan və Xilaskarımız Məsih İsadan lütf və sülh
olsun! **5** Tamamlanmamış işləri sahmana salasan və
sənə tapşırdığım kimi hər şəhərdə cəmiyyət ağsaqqalları
təyin edəsən deyə səni Kritdə saxladım. **6** Ağsaqqal
seçilən şəxs nöqsansız və tək arvadlı olaraq ona sadiq
olsun. Övladları imanlı olmalı, mənəviyyatsızlıqda ittiham
olunan yaxud itaətsiz olmamalıdır. **7** Çünki cəmiyyət
nəzarətçisi Allahın iş idarəçisi olduğuna görə nöqsansız
olmalıdır. Dikbaş, hirsli, şərab düşkünü, zorakı, haqsız
qazanca həris olmamalı, **8** əksinə qonaqpərvər, yaxşılığı
sevən, ağıllı-kamallı, saleh, müqəddəs, nəfsinə hakim
olmalıdır. **9** Həm başqalarına sağlam təlimlə nəsihət
verməyə, həm də ona qarşı çıxanları təkzib etməyə
qadir olsun deyə aldığı təlimə uyğun olan etibarlı kəlamı
bərk tutmalıdır. **10** Çünki, xüsusilə, sünnət tərəfdarları
arasında bir çox itaətsiz, boşboğaz və saxtakar insanlar
var. **11** Onları sakitləşdirmək lazımdır. Çünki onlar haqsız
qazanc əldə etmək üçün lazımsız şeyləri öyrədərək bəzi
ailələri tamamilə alt-üst edirlər. **12** Onlardan biri – öz
peyğəmbərlərindən biri belə demişdir: «Kritlilər daima

yalançı, azğın heyvan, tənbəl qarınquludur». **13** Bu
şəhadət etibarlıdır. Ona görə də onları sərt bir şəkildə
məzəmmət et ki, imanları sağlam olsun, **14** Yəhudi
əfsanələrinə və həqiqətdən dönən insanların əmrlərinə
qulaq asmasınlar. **15** Paklar üçün hər şey pakdır, ləkəli
imansızlar üçünsə pak heç bir şey yoxdur. Amma onların
həm düşüncəsi, həm də vicdanı ləkələnmişdir. **16** Onlar
Allahı tanıdıqlarını iqrar edirlər, amma əməlləri ilə bunu
inkar edirlər. İyrənc və itaətsizdirlər, heç bir yaxşı iş
görməyə yaramazlar.

2 Sənsə sağlam təlimə uyğun olanı öyrət. **2** Yaşlı kişilər
ayıq, ləyaqətli, ağıllı-kamallı, imanda, məhəbbətdə və
dözümdə sağlam olsunlar. **3** Yaşlı qadınlar da eyni şəkildə
müqəddəslərə yaraşan tərzdə davransınlar. Böhtançı,
şərab düşkünü olmasınlar və xeyirli şeyləri öyrədərək **4**
tərbiyə etsinlər ki, gənc qadınlar ərlərini və uşaqlarını
sevsinlər, **5** ağıllı-kamallı, ismətli, evdar, xeyirxah, öz
ərlərinə tabe olsunlar. O zaman Allahın kəlamına küfr
olunmaz. **6** Gənc oğlanlara da ağıllı-kamallı olmaq üçün
nəsihət ver. **7** Yaxşı işlər görərək hər şeydə özünü nümunə
göstər. Təlimdə dürüst və ləyaqətli olaraq **8** tənqid
olunmaz sağlam sözlər danış ki, sənə qarşı çıxanlar bizim
haqqımızda pis bir söz deyə bilməyib utansın. **9** Qulları
başa sal ki, hər şeydə öz ağalarına tabe olsunlar, onları razı
salsınlar. Qoy cavab qaytarmasınlar, **10** oğurluq etməsinlər,
amma hər baxımdan etibarlı olduqlarını göstərsinlər.
Beləliklə, Xilaskarımız Allahın təlimini hər cəhətdən
cazibəli etsinlər. **11** Çünki Allahın bütün insanlara xilas
gətirən lütfü zühur etdi. **12** Bu lütf bizə allahsızlığı və

dünyəvi ehtirasları rədd edib, bu dövrdə ağıllı-kamallı,
saleh və möminliyə uyğun bir ömür sürməyi öyrədir.
(aiōn g165) 13 Bu ərəfədə bəxtiyarlıq gətirən ümidimizin
gerçəkləşməsini, ulu Allah və Xilaskarımız İsa Məsihin
izzətinin zühurunu gözləyək. 14 O Özünü bizim üçün fəda
etdi ki, bizi hər cür qanunsuzluqdan satın alsın, təmizləyib
Özünə məxsus və yaxşı işlərə səy göstərən bir xalq
yaratsın. 15 Bunları tam bir səlahiyyətlə bildir, nəsihət
ver və məzəmmət et. Qoy heç kim sənə hörmətsizlik
etməsin.

3 İmanlılara xatırlat ki, başçılar və hakimlərə tabe olub
itaət etsinlər. Hər cür xeyirli iş görməyə hazır olsunlar. 2
Heç kimə şər atmasınlar, davakar deyil, mülayim olsunlar
və bütün insanlarla həlim davransınlar. 3 Çünki bir
zamanlar biz də ağılsız, itaətsiz, yolunu azmış, müxtəlif
ehtiraslar və zövqlərə qul olan, kin, paxıllıq içində yaşayan
mənfur və bir-birimizə nifrət edən adamlar idik. 4 Amma
Xilaskarımız Allah xeyirxahlığını və insana olan sevgisini
açıq göstərdiyi zaman 5 bizim salehliklə etdiyimiz
əməllərlə deyil, Öz mərhəmətinə görə bizi xilas etdi.
Bunu bizi yumaqla, yəni Müqəddəs Ruhun bizi yenidən
doğuzdurub təzələməsi ilə etdi. 6 Allah Xilaskarımız İsa
Məsih vasitəsilə üzərimizə bol-bol Müqəddəs Ruhu tökdü
ki, 7 Onun lütfü ilə saleh sayılıb ümidimiz olan əbədi
həyatın varisi olaq. (aiōnios g166) 8 Bu söz etibarlıdır. Mən
bunların üzərində dayanmağını istəyirəm ki, Allaha iman
etmişlər xeyirxah işlərlə məşğul olmağa diqqət yetirsinlər.
Bu, insanlar üçün xeyirli və faydalıdır. 9 Lakin axmaq
mübahisələrdən, nəsil şəcərələrindən, münaqişələrdən,

Qanunla bağlı dava-dalaşlardan uzaq dur. Çünki bunlar
faydasız və boş şeylərdir. **10** Təfriqəçi adamdan birinci və
ikinci xəbərdarlıqdan sonra əlaqəni kəs. **11** Belə adamın
yolunu azmış və günahkar olduğuna əmin ola bilərsən.
O öz-özünü məhkum etmişdir. **12** Mən Artema və ya
Tixiki yanına göndərən kimi çalış ki, yanıma, Nikopolisə
gələsən. Çünki qışı orada keçirməyi qərara almışam. **13**
Qanunşünas Zena ilə Apollonu səylə yola sal, qoy onların
heç bir şeyə ehtiyacı olmasın. **14** Qoy bizimkilər də təcili
ehtiyacları ödəmək üçün xeyirli işlərlə məşğul olmağı
öyrənsinlər ki, bəhrəsiz qalmasınlar. **15** Yanımdakıların
hamısı səni salamlayır. Bizi sevən imanlılara salam söylə.
Hamınıza lütf olsun!

Filimona

1 Məsih İsa uğrunda həbs olunan mən Pauldan və
Timotey qardaşdan sevimli əməkdaşımız Filimona, **2**
bacımız Apfiyaya, birlikdə mübarizə apardığımız Arxipə
və Filimonun evində toplaşan imanlılar cəmiyyətinə
salam! **3** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə
lütf və sülh olsun! **4** Dualarımda səni yada salıram və
Allaha daima şükür edirəm. **5** Çünki Rəbb İsaya olan
imanını və bütün müqəddəslərə bəslədiyin məhəbbəti
eşidirəm. **6** Sən Məsihdə malik olduğumuz hər xeyirli
şeyi dərk etdikcə imanını başqaları ilə paylaşmaqda fəal
olmağın üçün dua edirəm. **7** Qardaşım, sənin məhəbbətin
mənim üçün böyük sevinc və təsəlli qaynağı oldu. Çünki
müqəddəslərin ürəyi sənin sayəndə təravətləndi. **8** Buna
görə münasib olanı sənə buyurmağa Məsihdə böyük
cəsarətim olsa da, **9** indi Məsih İsa uğrunda həbsdə olan
mən – yaşlı Paul sənə məhəbbətlə yalvarıram. **10** Həbsdə
ikən ruhani atası olduğum oğlum Onisimlə bağlı səndən
bir xahişim var. **11** O bir vaxtlar sənə yararsız idi, amma
indi həm sənə, həm də mənə yararlıdır. **12** Onun özünü,
yəni can-ciyərimi sənin yanına göndərirəm. **13** Müjdə
uğrunda həbsdə olduğum müddətdə sənin əvəzinə mənə
xidmət etməsi üçün onu yanımda saxlamaq istəyirdim.
14 Amma sənin razılığın olmadan heç bir iş görmək
istəmədim. İstədim ki, etdiyin yaxşılıq məcburi deyil,
könüllü olsun. **15** Onisimin bir müddət səndən ayrılması
bəlkə də bundan ötrü oldu ki, sən onu həmişəlik, **(aiōnios
g166)** **16** artıq qul kimi deyil, quldan üstün, sevimli bir
qardaş kimi qəbul edəsən. O, xüsusilə, mənim üçün çox

sevimlidir. Lakin həm cismən, həm də Rəbdə olaraq sənin
üçün daha artıq sevimli qardaşdır. **17** İndi məni özünə
şərik sayırsansa, onu da məni qəbul edəcəyin kimi qəbul
et. **18** Əgər sənə hər hansı bir haqsızlıq etmişsə yaxud
borcludursa, bunu mənim hesabıma yaz. **19** Mən Paul
bunu öz əlimlə yazıram ki, əvəzini mən ödəyəcəyəm.
Sənin öz həyatın üçün mənə borclu olduğunu demək
istəmirəm. **20** Bəli, qardaş, Rəbdə mənə bir yardımın olsun.
Ürəyimi Məsihdə təravətləndir. **21** İtaətkar olduğuna
əmin olaraq bunu sənə yazıram. Bilirəm ki, istədiklərimi
artıqlaması ilə yerinə yetirəcəksən. **22** Bununla yanaşı,
mənə bir qonaq otağı hazırla. Ümidvaram ki, dualarınız
vasitəsilə sizə bəxş olunacağam. **23** Məsih İsada olub
mənimlə birgə həbs olunan Epafra, **24** əməkdaşlarım
Mark, Aristarx, Dima, Luka da sənə salam göndərir. **25**
Rəbb İsa Məsihin lütfü sizin ruhunuza yar olsun!

Ibranilərə

1 Allah qədim zamanlarda dəfələrlə və müxtəlif yollarla
əcdadlarımıza peyğəmbərlər vasitəsilə müraciət etmişdi.
2 Amma bu axır zamanda O bizə Oğul vasitəsilə müraciət
etdi; Onu hər şeyin varisi təyin etmişdi və Onun vasitəsilə
kainatı yaratmışdı. **(aiōn g165)** **3** Oğul Allahın izzətinin əksi
və mahiyyətinin tam surətidir. O hər şeyi qüdrətli kəlamı
ilə saxlayır. O, günahlardan təmizlənməni təmin edəndən
sonra ucalarda möhtəşəm Allahın sağında oturdu. **4**
Mələklərdən nə qədər üstün adı irs olaraq aldısa, o qədər
onlardan üstün oldu. **5** Axı Allah mələklərin hansına nə
vaxtsa «Sən Mənim Oğlumsan, Mən bu gün Sənə Ata
oldum» yaxud «Mən Ona Ata, O isə Mənə Oğul olacaq»
demişdir? **6** Yenə də Allah İlk Doğulanı dünyaya gətirəndə
deyir: «Allahın bütün mələkləri qoy Onun qarşısında səcdə
etsin». **7** Mələklər barəsində isə deyir: «Öz mələklərini
küləklərə, Öz xidmətçilərini yanar oda döndərir!» **8** Amma
Oğul haqqında bunu deyir: «Ey Allah, taxtın əbədilik,
sonsuzadək qalır, Sənin şahlıq əsan insaf əsasıdır. **(aiōn
g165)** **9** Salehliyi sevib qanunsuzluğa nifrət etmisən. Ona
görə Allah, Sənin Allahın Sevinc yağı ilə Yoldaşlarından
çox Səni məsh edib». **10** Yenə deyir: «Ya Rəbb, Sən yerin
təməlini əzəldən qurmusan, Göylər Sənin əllərinin işidir!
11 Onlar yox olacaq, amma Sən qalacaqsan, Hamısı paltar
kimi köhnələcək, **12** Onları geyim kimi bükəcəksən, Onları
paltar kimi dəyişdirəcəksən. Amma Sən dəyişməzsən,
İllərin tükənməzdir». **13** Lakin Allah mələklərin hansına
nə vaxtsa «Mən düşmənlərini ayaqlarının altına kətil kimi
salanadək Sağımda otur» demişdir? **14** Bütün mələklər

xilası irs olaraq alacaq şəxslərə xidmət etmək üçün
göndərilən xidmətçi ruhlar deyilmi?

2 Buna görə də biz eşitdiklərimizə daha da diqqətli
olmalıyıq ki, axın bizi aparmasın. **2** Çünki mələklər
vasitəsilə bəyan edilən söz qüvvəyə mindi, hər cür təqsir
və itaətsizliyə haqlı cəza verildisə, **3** bu cür böyük
xilasa məhəl qoymasaq, biz necə qurtula bilərik? Bu
xilas əvvəlcə Rəbb tərəfindən bildirildi və Onu eşidənlər
tərəfindən bizə təsdiq olundu. **4** Allah da əlamət, xariqələr,
müxtəlif möcüzələr və Öz iradəsinə uyğun olaraq payladığı
Müqəddəs Ruhun ənamları ilə şəhadət etdi. **5** Barəsində
danışdığımız gələcək dünyanı Allah mələklərə tabe
etmədi. **6** Lakin kimsə bir yerdə belə şəhadət etdi: «İnsan
kimdir ki, onun haqqında düşünürsən? Bəşər oğlu kimdir
ki, onun qayğısını çəkirsən? **7** Onu mələklərdən az müddət
ərzində aşağı tutdun, İzzət və əzəmət tacını onun başına
qoydun. **8** Hər şeyi onun ayağının altına qoyub tabe
etdin». Allah hər şeyi insana tabe etdiyinə görə ona
tabe olmamış heç nə qoymadı. Lakin indi biz hər şeyin
ona tabe olduğunu hələ görmürük. **9** Amma Allahın
lütfü ilə hər kəsin uğrunda ölmək üçün mələklərdən az
müddət ərzində aşağı tutulmuş Şəxsi, yəni İsanı görürük.
Çəkdiyi ölüm əzabına görə Onun başına izzət və əzəmət
tacı qoyuldu. **10** Hər şey Allah üçün və Allah vasitəsilə
mövcuddur. Bir çox övladı izzətə çatdırmaq üçün onların
xilasının Banisini əzablar vasitəsilə kamil etməsi Allaha
münasib idi. **11** Çünki təqdis edən Şəxsin və təqdis
olunanların hamısının Atası eynidir. Bu səbəbdən İsa
onları qardaş çağırmaqdan utanmayıb deyir: **12** «İsmini

qardaşlarıma elan edəcəyəm, Toplantı arasında Sənə
həmd söyləyəcəyəm». 13 Yenə də deyir: «Mən Ona
güvənəcəyəm» və yenə «Budur, Mən və Allahın Mənə
verdiyi övladlar». 14 Bu səbəbdən bu övladlar tərkibcə
qan və ətdən yarandıqlarına görə İsa Özü də onların
insan təbiətinə şərik oldu ki, ölüm üzərində hakimiyyət
sahibi olanı, yəni iblisi Öz ölümü vasitəsilə təsirsiz hala
gətirsin 15 və ölüm qorxusuna görə ömürləri boyu
əsarətdə olanların hamısını azad etsin. 16 Şübhəsiz, O,
mələklərə deyil, İbrahim nəslinə yardım edər. 17 Buna
görə də O hər cəhətdən qardaşlarına bənzər olmalı idi;
belə ki Allaha xidmətində mərhəmətli və sadiq Baş Kahin
olub xalqının günahları üçün kəffarə edə bilsin. 18 Çünki
Özü sınağa çəkilib əzab çəkdiyi üçün sınağa çəkilənlərə
kömək edə bilər.

3 Bu səbəbə görə, ey səmavi çağırışa ortaq olan müqəddəs
qardaşlar, əqidəmizin Elçisi və Baş Kahini İsa haqqında
düşünün. 2 İsa Onu təyin edən Kəsə sadiq qaldı; necə ki
Musa da Allahın bütün evində Ona sadiq qaldı. 3 Evin
bənnası evdən daha çox hörmət qazandığı kimi İsa da
Musadan daha böyük izzətə layiq görüldü. 4 Çünki hər
evin bir bənnası var, hər şeyin bənnası isə Allahdır. 5
Musa gələcəkdə deyiləcək sözlərə şəhadət etmək üçün
Allahın bütün evində bir xidmətçi kimi sadiq qaldı. 6
Amma Məsih Onun evi üzərində Oğul olaraq sadiqdir.
Əgər biz cəsarətimizi və fəxr etdiyimiz ümidi qoruyub
saxlasaq, Onun evi bizik. 7 Buna görə Müqəddəs Ruhun
dediyi kimi: «Bu gün əgər Onun səsini eşitsəniz, 8 Qoy
ürəkləriniz üsyan vaxtı olduğu kimi, Səhradakı sınaq

günündə olduğu kimi inadkar olmasın. 9 Orada atalarınız
Məni sınadılar, Qırx il əməllərimi görərək Məni yoxladılar.
10 Buna görə o nəsildən zəhləm getdi. Dedim: "Onlar
həmişə ürəklərində azır, Yollarımı tanımırlar". 11 Buna
görə qəzəblənib and içmişəm: "Onlar Mənim rahatlıq
diyarıma girməyəcəklər"». 12 Ey qardaşlar, diqqətli olun
ki, sizlərdən heç birinizdə var olan Allahdan uzaqlaşan
şər və imansız ürək olmasın. 13 Amma «bu gün» adlanan
hər gün bir-birinizi ürəkləndirin ki, heç biriniz günahın
aldadıcılığı ilə inadkar olmasın. 14 Çünki əvvəldən bizdə
olan etimadı sonadək möhkəm saxlasaq, Məsihlə ortaq
olarıq. 15 Necə ki deyilmişdir: «Bu gün əgər Onun səsini
eşitsəniz, Qoy ürəkləriniz üsyan vaxtı olduğu kimi inadkar
olmasın». 16 Bəs eşidib üsyan edənlər kimdir? Musanın
başçılığı ilə Misirdən çıxanların hamısı deyilmi? 17 Allah
qırx il kimə qəzəblənirdi? Günaha batmış, meyitləri çöldə
sərilənlərə deyilmi? 18 Bəs O kimlərə and içdi ki, Onun
rahatlıq diyarına girməyəcəklər? Məgər itaət etməyənlərə
deyil? 19 Beləliklə, görürük ki, onlar imansızlıqlarına
görə oraya girə bilmədilər.

4 Beləliklə, Allahın rahatlıq diyarına girmək vədi hələ
də qüvvədə olarkən hər birinizin bundan məhrum
olmasından qorxaq. 2 Çünki Misirdən çıxanlar kimi
biz də Müjdə aldıq. Amma onların eşitdiyi kəlam
onlara xeyir gətirmədi, çünki bu kəlama qulaq asanların
imanına şərik olmadılar. 3 Biz iman etmişlərsə rahatlıq
diyarına girməkdəyik, necə ki Allah demişdir: «Buna görə
qəzəblənib and içmişəm: "Onlar Mənim rahatlıq diyarıma
girməyəcəklər"». Halbuki Onun işləri dünya yaranandan

bəri tamamlanmışdır. **4** Çünki bir yerdə yeddinci gün
barəsində belə deyib: «Allah bütün gördüyü işlərdən
ayrılıb yeddinci gün istirahət etdi». **5** Bu barədə yenə
deyib: «Onlar Mənim rahatlıq diyarıma girməyəcəklər».
6 Beləliklə, bəzilərinə o rahatlıq diyarına girmək üçün,
şübhəsiz ki, imkan qalır. Lakin Müjdəni əvvəlcədən
eşidənlər itaətsizliyə görə ora girə bilmədilər. **7** Bu səbəbə
görə Allah xeyli vaxt keçəndən sonra Davud vasitəsilə «bu
gün» deyərək təkrar müəyyən bir gün təyin edir, necə ki
əvvəlcə deyilmişdir: «Bu gün əgər Onun səsini eşitsəniz,
Qoy ürəkləriniz inadkar olmasın». **8** Çünki Yeşua onlara
rahatlıq diyarı versəydi, Allah bundan sonra başqa bir
gün barəsində danışmazdı. **9** Beləcə Allahın xalqı üçün
hələ də bir istirahət qalır. **10** Allah Öz işlərini qurtarıb
Şənbə günü istirahət etdiyi kimi Onun rahatlıq diyarına
girən də öz işlərini qurtarıb istirahət etdi. **11** Buna görə
də bu rahatlıq diyarına girməyə çalışaq ki, heç kəs eyni
itaətsizlik nümunəsinə əməl edib yıxılmasın. **12** Allahın
kəlamı canlı və təsirlidir, hər ikiağızlı qılıncdan da itidir,
canla ruhu, oynaqlarla iliyi bir-birindən ayıraraq keçir,
ürəyin fikir və niyyətlərini ayırd edir. **13** Allahdan gizli
heç nə yoxdur. Lakin Onun gözləri qarşısında hər şey
çılpaq və açıq-aşkardır. Biz Ona hesabat verəcəyik. **14**
Beləliklə, Allahın Oğlu İsa göylərdən keçən böyük Baş
Kahinimiz olduğuna görə əqidəmizi möhkəm tutaq. **15**
Çünki bizim Baş Kahinimiz belə deyil ki, zəifliklərimizdə
bizim halımıza acıya bilməsin. Əksinə, hər cəhətdən bizim
kimi sınağa çəkilmiş, lakin günah etməmişdir. **16** Buna
görə də lütfkar Allahın taxtına cəsarətlə yaxınlaşaq ki,

vaxtında köməyə nail olmaq üçün mərhəmət alıb lütf
tapaq.

5 İnsanlar arasından seçilən hər baş kahin günahlardan
ötrü təqdim və qurbanlar vermək, Allahla bağlı olan
işlərdə insanları təmsil etmək üçün təyin edilir. **2**
Cahillərlə və yolunu azmışlarla həlim davrana bilir, çünki
özü də zəifliyə məruzdur. **3** Buna görə o, xalqın günahları
üçün olduğu kimi öz günahları üçün də qurbanlar təqdim
etməlidir. **4** Heç kəs bu şərəfə öz-özünə nail olmur,
ancaq Harun kimi Allah tərəfindən çağırılanda nail olur.
5 Eləcə də Məsih də Baş Kahin olmaq üçün Öz-Özünü
izzətləndirmədi, Ona «Sən Mənim Oğlumsan, Mən bu gün
Sənə Ata oldum» deyən Allah Onu izzətləndirdi. **6** Digər
yerdə isə O belə deyir: «Sən Melkisedeq vəzifəli əbədi
bir Kahinsən». **(aiōn g165)** **7** Məsih yer üzündə cisimdə
olduğu günlərdə Onu ölümdən qurtarmağa qadir olan
Allaha böyük fəryad və göz yaşları ilə dua edib yalvardı və
möminliyinə görə eşidildi. **8** O, Oğul olduğu halda çəkdiyi
əzablarla itaətli olmağı öyrəndi. **9** Kamilliyə çatandan
sonra Ona itaət edənlərin hamısı üçün əbədi xilas qaynağı
oldu **(aiōnios g166)** **10** və Allah tərəfindən Melkisedeq
vəzifəli Baş Kahin təyin edildi. **11** Bu mövzuda deyiləsi
sözümüz çoxdur, amma bunları izah etmək çətindir. Çünki
sizin qulağınız ağır eşidir. **12** Siz artıq müəllim olmalı
idiniz; amma kimsənin sizə təkrarən Allahın kəlamının
ibtidai təlimlərini öyrətməsinə hələ də möhtacsınız. Siz
bərk yeməyə yox, südə möhtac olmusunuz. **13** Südlə
bəslənən hər kəs körpə olduğu üçün salehlik barəsində
olan kəlamda təcrübəsizdir. **14** Bərk yemək isə yetkinlər,

yəni duyğularını xeyirlə şəri ayırd etməkdən ötrü həssas
edənlər üçündür.

6 Bunun üçün Məsih barəsindəki ibtidai təlimi geridə
buraxıb kamilliyə doğru irəliləyək. Ölüm gətirən
əməllərdən tövbə edib Allaha iman etmənin təməlini,
2 vəftizlər, əl qoyub təqdis etmə, ölülərin dirilməsi və
əbədi məhkəmə haqqındakı təlimin əsasını yenidən
qurmayaq. **(aiōnios g166)** **3** Allah izin verərsə, bunlara da
əməl edəcəyik. **4** Bir dəfə nurlanmış, səmavi ənamdan
dadmış və Müqəddəs Ruha şərik olmuş, **5** Allahın xoş
kəlamını və gələcək dövrün qüvvələrini dadmış olduqları
halda **(aiōn g165)** **6** imandan dönənləri yenidən tövbə edəcək
vəziyyətinə gətirmək mümkün deyil. Çünki özləri Allahın
Oğlunu yenidən çarmıxa çəkib rüsvay edirlər. **7** Dəfələrlə
üstünə yağan yağışı içən və kimlər üçün işlənirsə,
onlara faydalı bitkilər yetişdirən torpaq Allahdan xeyir-
bərəkət alır. **8** Tikan və qanqal yetişdirən torpaq isə
yararsız və lənətə yaxındır, onun sonu yanmaqdır. **9**
Lakin, ey sevimlilər, biz bu cür danışsaq belə, əminik ki,
vəziyyətiniz daha yaxşıdır və xilasa malik olursunuz.
10 Axı Allah ədalətsiz deyil ki, əməlinizi və Onun adı
ilə müqəddəslərə əvvəldən və indi də xidmət etməklə
göstərdiyiniz məhəbbəti unutsun. **11** Ümidin verdiyi
tam etimada nail olmaq üçün axıra qədər hər birinizin
eyni səyi göstərməyinizi arzulayırıq ki, **12** siz tənbəl
olmayasınız, amma vəd olunan şeyləri iman və səbirlə irs
alanlardan nümunə götürəsiniz. **13** Allah İbrahimə vəd
verdiyi vaxt adına and içmək üçün Özündən üstün birinin
olmadığına görə Öz varlığına and içərək dedi: **14** «Sənə

mütləq xeyir-dua verəcəyəm və nəslini çoxaldacağam».
15 Beləliklə, İbrahim səbirlə gözləyərək vədə nail oldu. 16
İnsanlar özlərindən daha üstün olanın adına and içirlər və
sözlərini təsdiq edən and hər iddiaya son qoyur. 17 Eləcə
də Allah vədin varislərinə iradəsinin dəyişməzliyini daha
açıq-aşkar etmək istəyərək Öz vədini andla təsdiqlədi.
18 Belə ki qarşımıza qoyulan ümidə bağlanmaq üçün
Allaha sığınan bizlər Allahın bunlarda yalan danışması
qeyri-mümkün olduğuna görə iki dəyişilməz şeydə –
Onun vəd və andında böyük təsəlliyə malik olaq. 19 Can
lövbərimiz kimi möhkəm və sarsılmaz olan bu ümid
məbədin pərdəsinin arxasındakı iç otağa daxil olur. 20
İsa ilk olaraq bizim uğrumuzda oraya daxil oldu; O,
Melkisedeq vəzifəli əbədi Baş Kahin olmuşdu. (aiōn g165)

7 Bu Melkisedeq Salem padşahı və Allah-Taalanın kahini
idi. Padşahları məğlub edib geri qayıdan İbrahimin
pişvazına çıxdı və ona xeyir-dua verdi. 2 İbrahim də ona
hər şeyin onda bir hissəsini verdi. Melkisedeq ən əvvəl
öz adının mənasına görə salehlik padşahıdır, sonra isə
Salem padşahı, yəni sülh padşahıdır. 3 O, atasız, anasız
olub nəsil şəcərəsi yoxdur. Nə günlərinin başlanğıcı, nə
də həyatının sonu var. Lakin Allahın Oğluna bənzədilmiş
əbədi kahin olaraq qalır. 4 Baxın bu adam necə böyükdür
ki, ulu babamız İbrahim belə, qənimətlərinin onda bir
hissəsini ona verdi. 5 Levi oğullarından kahinlik vəzifəsini
alanlar, Qanuna görə xalqdan, yəni İbrahim nəslindən
olduqları halda, öz qardaşlarından onda bir hissəni
almaq əmrinə malikdirlər. 6 Amma onların nəslindən
olmayan Melkisedeq İbrahimdən onda bir hissəni aldı

və vədlərə malik olana xeyir-dua verdi. **7** Şübhəsiz ki,
böyük özündən kiçiyə xeyir-dua verər. **8** Burada onda
bir hissəni ölümlü insanlar alır, orada isə yaşadığına
dair şəhadətə malik olan bir nəfər alır. **9** Demək olar ki,
onda bir hissəni alan Levi də İbrahim vasitəsilə onda
bir hissəni vermişdi. **10** Çünki Melkisedeq İbrahimin
pişvazına çıxanda Levi hələ əcdadının belində idi. **11**
Beləliklə, əgər kamillik Levililərin kahinliyi vasitəsilə
əldə edilsəydi – çünki xalq bu kahinliyə əsasən Qanunu
alıb – Harun vəzifəli deyil, Melkisedeq vəzifəli başqa
bir kahinin təyin edilməsi barədə danışmağa daha nə
ehtiyac vardı? **12** Çünki kahinlik dəyişiləndə Qanunun da
dəyişilməsinə ehtiyac var. **13** Haqqında bu sözlər deyilən
Adam başqa bir qəbiləyə mənsubdur və bu qəbilədən heç
kəs qurbangahda xidmət etməmişdir. **14** Axı Rəbbimizin
Yəhuda qəbiləsindən törəməsi məlumdur. Musa bu qəbilə
barəsində kahinlərə aid bir söz deməmişdi. **15** Melkisedeqə
bənzər başqa bir Kahinin təyin edilməsi bunu daha da
aydın göstərir. **16** O, Qanunun cismani kahinlik əmrinə
görə deyil, tükənməz həyat qüdrətinə görə Kahin oldu.
17 Çünki «Sən Melkisedeq vəzifəli əbədi bir Kahinsən»
deyə şəhadət olunur. **(aiōn g165)** **18** Bundan əvvəlki əmr zəif
və yararsız olduğuna görə ləğv olunur. **19** Çünki Qanun
heç bir şeyi kamilləşdirməyib. Bunun yerinə bizi Allaha
yaxınlaşdıran daha gözəl ümid verilir. **20** Bu kahinlik isə
andsız olmadı. O biri kahinlər andsız kahin oldu. **21** Lakin
İsa Ona «Rəbb and içdi, qərarını dəyişməz: "Sən əbədi bir
Kahinsən"» deyən Allah vasitəsilə andla kahin oldu. **(aiōn
g165)** **22** Buna görə İsa daha yaxşı Əhdin zəmanətçisi oldu.

23 Bununla belə, həmin kahinlərin sayı çox idi, çünki
ölüm onların vəzifədə qalmasına mane olurdu. 24 Lakin
İsa əbədi yaşadığı üçün daimi kahinliyə malikdir. (aiōn g165)
25 Buna görə O Özü vasitəsilə Allaha yaxınlaşanları tam
xilas etməyə qadirdir. Çünki O onlar üçün vəsatətçilik
etməkdən ötrü həmişə yaşayır. 26 Həqiqətən, bizə belə
bir Baş Kahinin olması münasibdir ki, O, müqəddəs,
günahsız, ləkəsiz, günahkarlardan ayrılmış, göylərdən
daha ucalara qaldırılmış olsun. 27 O başqa baş kahinlər
kimi əvvəlcə öz günahları, sonra da xalqın günahları
üçün hər gün qurban təqdim etmək məcburiyyətində
deyil. Çünki Özünü qurban verməklə bunu birdəfəlik etdi.
28 Qanun zəifliklər olan insanları baş kahin təyin edir.
Lakin Qanundan sonra verilmiş and sözü əbədi olaraq
kamilləşdirilmiş Oğulu təyin etdi. (aiōn g165)
8 Deyilənlərin əsası isə budur: bizim elə bir Baş Kahinimiz
var ki, göylərdəki möhtəşəm Allahın taxtının sağında
oturub. 2 O, Müqəddəs məkanda və insanın deyil, Rəbbin
qurduğu həqiqi çadırda xidmət edir. 3 Hər baş kahin
təqdim və qurban gətirmək üçün təyin olunur. Buna görə
bizim də Baş Kahinimizin təqdim etmək üçün nəyisə
olmalıdır. 4 Əgər Özü yer üzündə olsaydı, əsla Kahin
olmazdı. Çünki Qanuna əsasən təqdim gətirənlər var. 5
Onlar göylərdəkilərin təsviri və kölgəsi olan yerdə ibadət
edir, necə ki Musa İbadət çadırını qurmaq üzrə olanda
Allah onu xəbərdar etmişdi: «Dağda sənə göstərilən
nümunəyə görə bunların hamısını ehtiyatla düzəlt». 6
Amma indi İsa daha yaxşı vədlər üzərində qurulmuş
daha yaxşı bir əhdin Vasitəçisi olduğu qədər üstün bir

xidmətə nail oldu. 7 Əgər ilk əhd qüsursuz olsaydı,
ikinci əhdə səbəb axtarılmazdı. 8 Çünki Allah Öz xalqını
təqsirkar çıxararaq deyir: «Rəbb bəyan edir: “İsrail xalqı
və Yəhuda xalqı ilə Yeni bir əhd bağlayacağım günlər
yaxınlaşır. 9 Bu əhd Atalarını Misir torpağından çıxartmaq
üçün əllərindən tutduğum gün Onlarla bağladığım əhdə
bənzəməyəcək. Çünki onlar əhdimə sadiq qalmadılar, Mən
də onlardan üz döndərdim” Rəbb belə bəyan edir. 10 “O
günlərdən sonra İsrail xalqı ilə Bağlayacağım əhd belədir”
Rəbb bəyan edir, “Qanunlarımı onların zehinlərinə
qoyub Ürəklərinə yazacağam. Mən onların Allahı, Onlar
da Mənim xalqım olacaq. 11 Bir kəs öz həmvətənini
yaxud qardaşını ‹Rəbbi tanı› deyib öyrətməyəcək. Çünki
böyükdən kiçiyə qədər hamı Məni tanıyacaq. 12 Çünki
təqsirlərinə qarşı mərhəmətli olacağam, Günahlarını
daha yada salmayacağam”». 13 Allah «Yeni əhd» deməklə
birincisinin köhnə olduğunu göstərir. Köhnələn və yaşa
dolansa çox keçmədən yox olur.

9 Birinci əhdin də ibadət barəsindəki qaydaları və
dünyəvi Müqəddəs məkanı var idi. 2 Bir çadır qurulmuşdu.
Müqəddəs yer adlanan ilk bölmədə çıraqdan, masa və
təqdis çörəkləri var idi. 3 İkinci pərdə arxasında isə Ən
Müqəddəs yer adlanan bir bölmə var idi. 4 Burada qızıl
buxur qurbangahı ilə hər tərəfdən qızılla örtülmüş əhd
sandığı var idi. Sandığın içində manna ilə dolu qızıl qab,
Harunun tumurcuqlamış əsası və əhd lövhələri var idi. 5
Sandığın üzərində isə kəffarə qapağına kölgə salan izzətli
keruvlar var idi. Lakin bunlar barəsində indi ətraflı danışa
bilmirik. 6 Bu şeylər belə qurulduqdan sonra kahinlər

həmişə çadırın ilk bölməsinə daxil olub ibadət aparırlar.
7 İkinci bölməsinə isə yalnız baş kahin daxil ola bilər. O
da özü üçün və xalqın bilmədən işlətdiyi günahlar üçün
orada təqdim etdiyi qurban qanı olmadan o yerə daxil ola
bilməz. 8 Müqəddəs Ruh bununla göstərir ki, çadırın ilk
bölməsi durduqca ən Müqəddəs yerə gedən yol hələ aşkar
olmamışdır. 9 Bu çadır indiki vaxt üçün bir misaldır. Bu
səbəbdən ibadət edənin vicdanını kamilləşdirə bilməyən
təqdimlər və qurbanlar verilir. 10 Bunlar ancaq yemək,
içmək və cürbəcür yuyunma tərzləri ilə, yəni hər şeyin
nizama salınacağı vaxtadək qüvvədə olub cismani işlərə
məxsus olan qaydalarla əlaqədardır. 11 Lakin Məsih indi
gələn nemətlərin Baş Kahini olaraq gəldi. İnsan əli ilə
qurulmayan, yəni bu yaradılışdan olmayan daha böyük
və daha mükəmməl çadırdan keçib 12 təkələrlə danaların
qanı ilə yox, Öz qanı ilə ən Müqəddəs yerə birdəfəlik daxil
oldu; əbədi satınalınmanı təmin etdi. (aiōnios g166) 13 Çünki
əgər təkələrlə buğaların qanı və düyənin külünün murdar
olanların üstünə səpilməsi onları təqdis edib cismən
təmizləyirsə, 14 deməli, əbədi Ruh vasitəsilə Özünü
qüsursuz olaraq Allaha təqdim etmiş Məsihin qanı var
olan Allaha ibadət edə bilməmiz üçün vicdanımızı ölüm
gətirən əməllərdən nə qədər çox təmizləyəcək! (aiōnios
g166) 15 Buna görə də çağırılmışların vəd edilən əbədi
irsi alması üçün Məsih Yeni Əhdin Vasitəçisidir. Çünki
O, Birinci Əhd zamanı etdikləri təqsirlərdən onları satın
almaq üçün ölmüşdü. (aiōnios g166) 16 Bir vəsiyyətnamə
varsa, vəsiyyət edənin ölümünü sübut etmək lazımdır.
17 Çünki vəsiyyətnamə yalnız ölümdən sonra qüvvəyə

minir. Vəsiyyət edən sağ olanda vəsiyyətnamənin heç bir
qüvvəsi yoxdur. **18** Bu səbəbə görə Birinci Əhd də qan
axıdılmadan qüvvəyə minmədi. **19** Musa Qanunun hər
əmrini bütün xalqın önündə bəyan edəndən sonra su, al
rəngli yun və züfa otu ilə dana və təkələrin qanını götürüb
həm kitabın özünə, həm də bütün xalqın üzərinə səpərək
dedi: **20** «Budur Allahın sizə əmr etdiyi Əhdin qanı». **21**
Eyni tərzdə çadır və bütün xidmət əşyalarının üzərinə
qan səpdi. **22** Demək olar ki, Qanuna görə hər bir şey
qanla təmizlənir və qan axıdılmadan bağışlanma olmur.
23 Beləliklə, göylərdəkilərin təsvirlərini bu qurbanlarla,
göylərdəkiləri isə bunlardan daha yaxşı qurbanlarla
təmizləmək lazım idi. **24** Məsih əsl Müqəddəs məkanın
nümunəsi olub insan əli ilə qurulan Müqəddəs məkana
deyil, göyün özünə daxil oldu ki, indi bizim üçün Allahın
hüzurunda zahir olsun. **25** Baş kahin hər il özünün
olmayan qanla Ən Müqəddəs yerə girər. Amma Məsih
Özünü dəfələrlə təqdim etmək üçün göyə girmədi. **26**
Elə olsaydı, O, dünya yaranandan bəri dəfələrlə əzab
çəkməli olardı. İndi isə dövrlərin sonunda, O Özünü
qurban verməklə günahı aradan qaldırmaq üçün bir dəfə
zühur etdi. **(aiōn g165)** **27** Necə müəyyən edilmişdir ki,
insanlar bir dəfə ölüb ondan sonra mühakimə olunsunlar,
28 eləcə də Məsih bir çoxlarının günahını Öz üzərinə
götürmək üçün bir dəfə təqdim edilmişdir və ikinci dəfə
günahın öhdəsindən gəlmək üçün deyil, xilas gətirmək
üçün Onu gözləyənlərə zühur edəcək.

10 Qanunda gələcək nemətlərin əsli deyil, kölgəsi var.
Buna görə də Qanun ildən-ilə daimi bir surətdə təqdim

olunan eyni qurbanlar vasitəsilə Allaha yaxınlaşanları əsla
kamil edə bilməz. 2 Əks təqdirdə, bu qurbanların təqdim
olunmasına son qoyulardı. Çünki ibadət edənlər birdəfəlik
təmizlənəndən sonra artıq günahlarına görə vicdan əzabı
çəkməzdilər. 3 Amma bu qurbanlar vasitəsilə insanlar
ildən-ilə günahlarını yadlarına salır. 4 Çünki buğaların
və təkələrin qanı ilə günahları aradan qaldırmaq qeyri-
mümkündür. 5 Buna görə Məsih dünyaya gələndə deyir:
«Qurban və təqdim istəmədin, Amma Mənə bir bədən
hazırladın. 6 Yandırma qurbanı, günah qurbanından
xoşun gəlmədi. 7 O zaman dedim: "Budur, gəlmişəm,
Kitab tumarında Mənim haqqımda yazılıb. Ay Allah, Sənin
iradəni yerinə yetirim"». 8 Məsih əvvəl dedi: «Qurban,
təqdim, yandırma qurbanı və günah qurbanı istəmədin,
Bunlardan xoşun gəlmədi». Bunlar hamısı Qanuna görə
təqdim olunur. 9 Sonra dedi: «Budur, gəlmişəm, Sənin
iradəni yerinə yetirim». Yəni, Məsih ikinci Əhdi qüvvəyə
mindirmək üçün birincisini ləğv edir. 10 Bu iradəyə əsasən
biz İsa Məsihin bədəninin birdəfəlik təqdim olunmasına
görə təqdis olunduq. 11 Hər bir kahin hər gün xidmətini
icra edərək əsla günahları aradan qaldıra bilməyən
eyni qurbanları dəfələrlə təqdim edir. 12 Amma Məsih
günahlar üçün yalnız bir qurban təqdim edəndən sonra
əbədi olaraq Allahın sağında oturdu. 13 O vaxtdan bəri O,
düşmənlərinin Onun ayaqları altına kətil kimi salınmasını
gözləyir. 14 Çünki O yalnız bir təqdim vasitəsilə təqdis
olunmaqda olanları həmişəlik kamilləşdirdi. 15 Müqəddəs
Ruh da bu haqda bizə şəhadət edir. Çünki əvvəl deyir: 16
«"O günlərdən sonra Onlarla bağlayacağım əhd belədir"

Rəbb bəyan edir, “Qanunlarımı onların ürəyinə qoyub
Zehinlərinə yazacağam”». **17** Sonra deyir: «Günahlarını
və qanunsuzluqlarını yada salmayacağam». **18** Günahların
bağışlanması olanda isə artıq günah üçün təqdim etmə
yoxdur. **19** Beləliklə, ey qardaşlar, İsanın qanı sayəsində
Ən Müqəddəs yerə daxil olmağa cəsarətimiz çatır. **20**
O bizə pərdədən, yəni Öz cismindən keçən yeni və
canlı bir yol açmışdır. **21** Həm də O, Allahın evi üçün
cavabdeh olan böyük bir Kahinimizdir. **22** Ona görə
ürəklərimiz pis vicdandan paklanmış, bədənlərimiz də
təmiz su ilə yuyulmuş halda imanın tam etimadı ilə,
səmimi qəlblə Allaha yaxınlaşaq. **23** Ümid verən əqidədən
möhkəm tutaq, çünki vəd verən Allah sadiqdir. **24** Bir-
birimizi məhəbbətə və xeyirxah əməllər etmək üçün necə
həvəsləndirmək haqqında fikirləşək. **25** Bəzi adamların
vərdiş etdiyi kimi birgə yığışmağımızı tərk etməyək.
Lakin qiyamət gününün yaxınlaşdığını gördükcə bir-
birimizi daha çox ruhlandıraq. **26** Həqiqəti dərk edib
qəbul edəndən sonra qəsdən günah etməkdə davam etsək,
artıq günah üçün qurban qalmır. **27** Lakin mühakimənin
və Allahın düşmənlərini yandırıb-yaxan şiddətli alovun
dəhşətlə gözlənməsi qalır. **28** Musanın Qanununu heç
sayan adam iki yaxud üç şahidin sözü ilə rəhm edilmədən
öldürülür. **29** Əgər bir nəfər Allahın Oğlunu tapdalayaraq
təqdis edildiyi Əhdin qanını adi bir şey sayıb Allahın
lütfkar Ruhunu təhqir edərsə, sizcə bundan nə qədər
ağır cəzaya layiq sayılacaq? **30** Çünki «Qisas Mənimdir,
əvəzini Mən verəcəyəm» və yenə də «Rəbb Öz xalqını
mühakimə edəcək» deyəni tanıyırıq. **31** Var olan Allahın

əlinə düşmək dəhşətdir! **32** Siz əvvəlki günləri xatırlayın.
O vaxt Allahın nuru üzərinizə saçandan sonra əzablı,
böyük mübarizəyə tab gətirdiniz. **33** Bəzən təhqir və
əziyyətlərə uğrayıb tamaşaya qoyuldunuz, bəzənsə eyni
rəftara məruz qalanların dərdinə şərik oldunuz. **34** Həm də
siz məhbusların çəkdiyi əzablara şərik oldunuz, özünüzün
daha yaxşı və daimi malınız olduğunu bilərək əmlakınızın
talan edilməsini sevinclə qəbul etdiniz. **35** Buna görə
cəsarətinizi itirməyin, bu cəsarətə görə mükafatınız
böyükdür. **36** Çünki Allahın iradəsini yerinə yetirib vəd
olunan şeyi almaq üçün sizin tab gətirməyə ehtiyacınız
var. **37** Çünki «Bir az müddətdən sonra Gələn gələcək,
gecikməyəcək. **38** Amma saleh adamım imanla yaşayacaq.
Əgər geri çəkilsə, ondan razı qalmayacağam». **39** Bizsə
geri çəkilib həlak olanlardan deyilik; iman edib canlarının
xilasına nail olanlardanıq.

11 İman ümid edilənlərə etibar etmək, görünməyən
şeylərə əmin olmaqdır. **2** Əcdadlarımız imanları üçün
müsbət şəhadət aldılar. **3** İman vasitəsilə dərk edirik
ki, kainat Allahın kəlamı ilə yarandı, beləcə də görünən
şeylər görünməyənlərdən törədi. **(aiōn g165)** **4** İman
vasitəsilə Habil Allaha Qabildən daha yaxşı bir qurban
təqdim etdi. Bunun vasitəsilə saleh olduğu təsdiq edildi,
çünki Allah onun təqdimləri barədə şəhadət etdi. Habil
ölmüş olduğu halda iman vasitəsilə hələ də danışır. **5**
Xanok ölümü görməsin deyə iman vasitəsilə dünyadan
götürüldü. Onu tapa bilmədilər, çünki Allah onu dünyadan
götürmüşdü. Götürülməzdən əvvəl o, şəhadət almışdı ki,
Allahı razı salıb. **6** İman olmadan Allahı razı salmaq qeyri-

mümkündür. Çünki Allaha yaxınlaşan şəxs inanmalıdır
ki, O var və Onu axtaranlara mükafat verir. **7** Nuh hələ
gözə görünməyən şeylər barəsində edilən xəbərdarlığa
iman vasitəsilə ciddi yanaşaraq öz ev əhlinin xilası
üçün gəmi düzəltdi. O, iman vasitəsilə dünyanı məhkum
etdi və imana görə olan salehliyi irs olaraq aldı. **8**
İbrahim çağırılanda iman vasitəsilə itaətli olub irs alacağı
torpağa getdi. O hara getdiyini bilməyərək yola çıxdı.
9 İman vasitəsilə vəd edilmiş ölkədə bir qərib kimi
məskunlaşdı. O eyni vədin həmvarisləri olan İshaq və
Yaqubla birlikdə çadırlarda yaşadı. **10** Çünki İbrahim
memarı və banisi Allah olan bünövrəli şəhəri gözləyirdi.
11 Sara özü sonsuz və yaşı ötmüş olduğu halda iman
vasitəsilə nəsil yaratmaq üçün güc aldı, çünki vəd
Edəni sadiq saydı. **12** Buna görə də bir kişidən, artıq
ölüdən fərqlənməyən birindən sayca göydəki ulduzlar
qədər, dəniz kənarındakı qum kimi saysız-hesabsız nəsil
törədi. **13** Bunların hamısı imanlı olaraq öldü. Vəd
edilən şeylərə nail olmadılar, amma bunları uzaqdan
görüb salamladılar və özlərinin yer üzündə yad və qərib
olduqlarını iqrar etdilər. **14** Axı belə sözləri deyənlər bir
vətən axtardıqlarını göstərirlər. **15** Əgər onlar çıxdıqları
ölkə barəsində düşünsəydilər, qayıtmağa imkanları olardı.
16 Amma əslində onlar daha yaxşı bir ölkəni, yəni səmavi
vətəni arzu edirdilər. Buna görə Allah Özünü onların
Allahı adlandırmaqdan utanmır, çünki O onlar üçün şəhər
hazırlamışdır. **17** İbrahim sınağa çəkildiyi vaxt iman
vasitəsilə İshaqı qurban olaraq təqdim etdi. Vədlərə nail
olmuş İbrahim bircə oğlunu qurban vermək niyyətində

idi. **18** Halbuki ona «İshaqdan törəyənlər sənin nəslin
adlanacaq» deyilmişdi. **19** O, Allahı onu ölülər arasından
diriltməyə qadir saydı. Buna görə də məcazi mənada
İshaqı ölümdən geri aldı. **20** İman vasitəsilə İshaq gələcək
hadisələrlə əlaqədar Yaquba və Esava xeyir-dua verdi.
21 Yaqub ölərkən Yusifin hər iki oğluna iman vasitəsilə
xeyir-dua verdi və öz dəyənəyinin başına söykənib Allaha
səcdə etdi. **22** Yusif də ölərkən İsrail övladlarının Misirdən
çıxacaqları haqqında iman vasitəsilə söz söyləyərək öz
sümükləri barəsində əmr verdi. **23** Musa doğulanda
anası və atası iman vasitəsilə onu üç ay gizlətdilər.
Çünki onlar uşağın gözəl olduğunu görüb padşahın
fərmanından qorxmadılar. **24** Musa böyüyəndən sonra
firon qızının oğlu adlanmaqdan iman vasitəsilə imtina
etdi. **25** Günahdan müvəqqəti zövq almaqdansa Allahın
xalqı ilə birlikdə əzab çəkməyi üstün tutdu. **26** Məsih
naminə çəkdiyi təhqiri Misir xəzinələrindən daha böyük
var-dövlət saydı, çünki gözünü alacağı mükafata dikmişdi.
27 İman vasitəsilə padşahın qəzəbindən qorxmayıb
Misirdən çıxdı, çünki o, gözə Görünməyəni sanki görmüş
kimi möhkəm dayandı. **28** İman vasitəsilə Musa Pasxa
qurbanının kəsilməsini və onun qanının çilənməsini
həyata keçirtdi ki, ilk doğulanları öldürən məhvedici
mələk İsraillilərə toxunmasın. **29** İman vasitəsilə İsraillilər
Qırmızı dənizi qurudan keçən kimi keçdilər. Misirlilər
də bunu etməyə cəhd etdilər, amma boğuldular. **30**
İman vasitəsilə İsraillilər yeddi gün Yerixonun ətrafında
gəzdikdən sonra onun divarları yıxıldı. **31** İman vasitəsilə
fahişə Raxav casusları dostcasına qarşıladığı üçün itaətli

olmayanlarla birgə həlak olmadı. **32** Daha nə deyə
bilərəm? Gideon, Baraq, Şimşon, İftah, Davud, Şamuel
və başqa peyğəmbərlər barəsində danışsam, vaxtım
çatmaz. **33** İman vasitəsilə onlar padşahlıqları məğlub
etdilər, ədaləti icra etdilər, vədlərə nail oldular, aslanların
ağızlarını bağladılar, **34** şiddətli alovu söndürdülər, qılıncın
ağzından qaçdılar, zəiflikdən qüvvətləndilər, döyüşdə
güclü oldular, yadellilərin ordularını qovdular. **35** Qadınlar
öz ölülərini dirilmiş geri aldılar. Bəziləri işgəncə çəkəndə
qurtulmaqdan imtina etdilər ki, dirilib daha yaxşı həyata
nail olsunlar; **36** digərləri də təhqir olunub döyüldülər,
habelə zəncirlərə və həbslərə məruz qaldılar; **37** onlar
daşqalaq edildilər, mişarlanıb bölündülər, qılıncdan
keçirilib öldürüldülər. Bəziləri isə qoyun dərisinə və
keçi gönünə bürünərək gəzib-dolaşdılar, yoxsulluğa,
əzab-əziyyətə məruz qaldılar. **38** Dünya onlara layiq
deyildi. Onlar səhralarda, dağlarda, mağaralarda və
yeraltı oyuqlarda dolaşıb gəzdilər. **39** Onların hamısı
iman vasitəsilə müsbət şəhadət aldı, amma vəd edilənə
nail olmadı. **40** Çünki Allah bizim üçün daha yaxşı şey
hazırlamışdır ki, onlar bizsiz kamilliyə çatmasın.

12 Buna görə bu qədər böyük şahidlər buludu ilə əhatə
olunduğumuz üçün biz hər bir yükü və bizi asanlıqla
çaşdıran günahı tərk edib qarşımızdakı yarışda dözümlə
qaçaq. **2** Gözümüzü imanımızın Banisi və Kamilləşdiricisi
olan İsaya dikək. O, qarşısına qoyulan sevincə görə
rüsvayçılığı heç sayıb çarmıxa çəkilməyə tab gətirdi və
Allahın taxtının sağında oturdu. **3** Günahkarlardan Ona
qarşı olan bu qədər düşmənçiliyə dözən Şəxs barəsində

düşünün ki, yorulub ruhdan düşməyəsiniz. **4** Günaha qarşı
etdiyiniz mübarizədə hələ qan tökülləcək qədər möhkəm
durmamısınız. **5** Sizə oğul deyib verilən bu nəsihəti
unutdunuz: «Oğlum, Rəbbin verdiyi tərbiyəyə xor baxma,
Onun məzəmmətindən ruhdan düşmə. **6** Çünki Rəbb
sevdiyini tərbiyələndirər, Qəbul etdiyi hər oğulu döyər».
7 Tərbiyəyə tab gətirin. Allah sizinlə övladları kimi rəftar
edir. Elə bir oğul varmı atası onu tərbiyələndirməsin? **8**
Hər kəs üçün ümumi olan tərbiyədən məhrum olsanız,
deməli, siz oğul yox, qeyri-qanuni övladsınız. **9** Həm də
əgər bizi tərbiyələndirən cismani atalarımıza hörmət
ediriksə, ruhani Ataya daha çox tabe olaraq yaşamalı
deyilikmi? **10** Atalarımız bizi qısa bir müddətə öz dərk
etdikləri kimi tərbiyələndirdilər. Amma Allah Onun
müqəddəsliyinə ortaq olaq deyə bizi xeyrimiz üçün
tərbiyələndirir. **11** Hər tərbiyə isə indiki vaxt sevinc
deyil, kədər verən bir şey kimi görünür, amma sonradan
bu yolda yetişdirilənlərə salehliyin dinclik səmərəsini
hasil edir. **12** Buna görə yorğun əllərinizi qaldırın və
zəiflənmiş dizlərinizi gücləndirin. **13** Ayaqlarınız üçün düz
yollar seçin ki, axsaq bədən üzvləriniz yerindən çıxmasın,
əksinə sağalsın. **14** Hamı ilə birlikdə sülh içində yaşamağa
və müqəddəs olmağa can atın, çünki müqəddəsliyə nail
olmadan heç kim Rəbbi görməyəcək. **15** Diqqət edin ki,
heç kim Allahın lütfündən məhrum olmasın, aranızda
bir acı kök böyüyüb əziyyət verməsin və bununla bir
çoxlarını murdar etməsin. **16** Qoy heç kim əxlaqsız və
yaxud Esav kimi allahsız olmasın. O, bir qab xörəyə görə
öz ilk oğulluq haqqını satdı. **17** Bilirsiniz ki, bundan sonra

da o, xeyir-duanı irs olaraq almaq istəyirdi, lakin rədd
olundu. Xeyir-duanı göz yaşları ilə axtardısa da, atasının
fikrini dəyişməyə qadir olmadı. 18 Siz toxunula bilən, odla
yanan bir şeyə, qaranlığa, zülmətə, qasırğaya, 19 şeypur
gurultusuna və kəlam söyləyən səsə yaxınlaşmadınız;
o səsi eşidənlər onlara daha bir söz deyilməsin deyə
yalvardılar. 20 Çünki «əgər dağa bir heyvan belə, toxunsa,
o, daşqalaq edilsin» əmrinə tab gətirə bilməzdilər. 21
Bu mənzərə o qədər qorxunc idi ki, Musa «mən qorxu
və lərzə içindəyəm» dedi. 22 Lakin siz Sion dağına,
var olan Allahın şəhərinə – səmavi Yerusəlimə, saysız-
hesabsız mələklərə, 23 göylərdə adları qeyd edilmiş ilk
doğulanların ümumi məclisinə və cəmiyyətinə, hamının
Hakimi olan Allaha, kamala çatmış salehlərin ruhlarına,
24 Yeni Əhdin Vasitəçisi olan İsaya və Habilin qanından
daha üstün söz deyən səpilmiş qana yaxınlaşdınız. 25
Bunu Deyəni rədd etməyəsiniz deyə diqqətli olun. Çünki
əgər yer üzündə xəbərdarlıq edəni rədd edənlər cəzadan
qaça bilmədilərsə, biz göylərdən xəbərdarlıq Edəndən
üz döndərsək, cəzadan qaça bilməyəcəyimiz daha çox
yəqindir. 26 O vaxt Onun səsi yeri sarsıtdı. Amma indi
«Mən bir dəfə də yalnız yeri yox, göyü də lərzəyə
gətirəcəyəm» deyə vəd etmişdir. 27 «Bir dəfə də» sözü
bunu göstərir: sarsıla bilən, yəni yaradılmış şeylər aradan
qaldırılacaq ki, sarsıla bilməyənlər daim var olsunlar. 28
Buna görə sarsılmaz Padşahlığa nail olduğumuz üçün
minnətdar olaq; belə ki möminlik və ehtiramla Allaha
məqbul tərzdə Ona ibadət edək. 29 Çünki Allahımız
yandırıb-yaxan alovdur.

13 Aranızda daimi qardaşlıq sevgisi olsun. **2** Qonaqpərvər
olmağı da unutmayın, çünki belə davranan bəziləri
bilmədən məələklərə qonaqpərvərlik göstərmişlər. **3**
Özünüzü həbsdə olanların yerinə qoyaraq onları yada
salın. Əzab-əziyyət içində olanları da elə xatırlayın ki,
sanki özünüz onlarla birgə əzab-əziyyət çəkirsiniz. **4** Qoy
hər kəs nikaha hörmətlə yanaşsın. Qoy ər-arvad yatağı
murdarlanmasın. Çünki Allah əxlaqsızları və zinakarları
mühakimə edəcək. **5** Həyatınız pulpərəstlikdən azad
olsun, nəyiniz varsa, ona qane olun. Çünki Allah Özü
demişdir: «Səni heç vaxt atmaram, səni heç vaxt tərk
etmərəm». **6** Buna görə biz arxayınlıqla deyirik: «Rəbb
mənə yardım edəndir, heç qorxmaram. İnsan mənə nə edə
bilər?» **7** Allahın kəlamını sizə danışan rəhbərlərinizi yada
salın. Onların həyat tərzinin nəticəsinə baxıb imanlarını
nümunə olaraq götürün. **8** İsa Məsih dünən, bu gün
və əbədi olaraq eynidir. **(aiōn g165)** **9** Müxtəlif və yad
təlimlərlə yoldan azmayın, çünki ürək yeməklərlə deyil,
Allahın lütfü ilə qüvvətlənsə, yaxşıdır. Bu cür yemək
qaydalarına riayət edənlər bir xeyir görmədilər. **10**
Bizim bir qurbangahımız var ki, ibadət çadırında xidmət
edənlərin ondan yeməyə icazəsi yoxdur. **11** Çünki baş
kahin günah qurbanı olan heyvanların qanını Müqəddəs
yerə gətirir, cəsədləri isə düşərgənin kənarında yandırılır.
12 Bunun kimi İsa da Öz qanı ilə xalqı təqdis etmək üçün
şəhər darvazasının kənarında əzab çəkdi. **13** Buna görə
Onun gördüyü təhqiri daşıyaraq düşərgənin kənarına
çıxıb Onun yanına gedək. **14** Çünki burada daimi şəhərimiz
yoxdur, amma biz gələcək şəhəri axtarırıq. **15** Onda İsa

vasitəsilə həmişə Allaha həmd qurbanını, yəni Onun adını
iqrar edənlərin dilinin bəhrəsi olan sözləri təqdim edək.
16 Xeyirxahlıq etməyi və varınızı başqaları ilə bölüşməyi
unutmayın, çünki Allah bu cür qurbanlardan razı qalır.
17 Öz rəhbərlərinizə itaətli olun və onlara tabe olun. Axı
onlar hər vaxt həyatınız üçün qayğı çəkir, çünki hesabat
verəcəklər. Qoy onlar bunu sevinclə etsinlər, ah-zarla
etməsinlər, çünki bu sizə fayda verməz. **18** Bizim üçün dua
edin. Biz əminik ki, vicdanımız təmizdir və hər cəhətcə
yaxşı həyat tərzi sürməyə can atırıq. **19** Yanınıza tez
qayıtmağım üçün dua etmənizi xüsusilə xahiş edirəm.
20 Sülh qaynağı olan Allah – qoyunların böyük Çobanı
olan Rəbbimiz İsanı əbədi Əhdin qanı ilə ölülər arasından
dirildən Allah **(aiōnios g166)** **21** sizi hər cür yaxşı şeylə təmin
etsin ki, İsa Məsih vasitəsilə Özünə xoş olanı bizdə icra
etsin və siz Onun iradəsini həyata keçirəsiniz. İsa Məsihə
əbədi izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)** **22** Qardaşlar, sizdən
xahiş edirəm, bu öyüd-nəsihət sözünü dözümlə qəbul
edin, çünki sizə qısaca yazdım. **23** Xəbəriniz olsun ki,
qardaşımız Timotey azadlığa buraxılmışdır. Əgər tezliklə
yanıma gələrsə, onunla birlikdə sizi görəcəyəm. **24** Bütün
rəhbərlərinizi və müqəddəslərin hamısını salamlayın.
İtaliyadan olanlar sizə salam göndərirlər. **25** Hamınıza
lütf olsun!

Yaqub

1 Allahın və Rəbb İsa Məsihin qulu mən Yaqubdan
millətlər arasına səpələnmiş on iki qəbiləyə salam! **2** Ey
qardaşlarım, müxtəlif sınaqlarla üzləşəndə bunu böyük
bir sevinc hesab edin. **3** Çünki bilirsiniz ki, imanınızın
sınaqdan keçməsi dözüm yaradır. **4** Dözüm də öz əməlini
kamil etsin ki, siz yetkin və kamil adamlar olasınız, heç
bir çatışmazlığınız olmasın. **5** Əgər sizlərdən birinin
müdrikliyi çatışmırsa, hər kəsə səxavətlə və məzəmmət
etmədən verən Allahdan diləsin və ona veriləcək. **6**
Amma qoy heç şübhə etmədən, imanla diləsin. Çünki
şübhə edən adam küləyin qaldırdığı və hərəkətə gətirdiyi
dəniz dalğasına bənzəyir. **7** Qoy belə adam düşünməsin
ki, Rəbdən bir şey alacaq. **8** O qərarsızdır, heç bir yolunda
sabit deyil. **9** Qoy həqir qardaş öz ucalığı ilə fəxr etsin, **10**
varlı qardaşsa öz həqirliyi ilə fəxr etsin, çünki varlı insan
otun çiçəyi kimi solub gedəcək. **11** Günəş çıxır, bərk isti
olur və otu qurudur. Otun çiçəyi tökülür və onun zahiri
gözəlliyi itir. Varlı adam da beləcə, işləyə-işləyə solacaq.
12 Sınağa dözən adam nə bəxtiyardır! Çünki sınaqdan
keçəndən sonra Rəbbin Onu sevənlərə vəd etdiyi həyat
tacını alacaq. **13** Sınağa düşəndə qoy heç kim «Allah
məni sınağa çəkir» deməsin. Çünki Allah pisliklə sınağa
çəkilmir və Özü də heç kimi sınağa çəkmir. **14** Lakin
hər kəs öz ehtirası ilə aparılıb yoldan çıxarılaraq sınağa
çəkilir. **15** Sonra ehtiras boylu qalıb günah doğurur. Günah
da yetişəndə ölüm törədir. **16** Ey sevimli qardaşlarım,
aldanmayın: **17** hər yaxşı bəxşiş və hər kamil hədiyyə
yuxarıdan, Özündə heç bir dəyişiklik ya dönüklük kölgəsi

olmayan nurlar Atasından gəlir. **18** O Öz iradəsinə görə
həqiqət kəlamı ilə doğulmağımıza səbəb oldu ki, biz
Onun yaratdıqlarının bir növ nübarı olaq. **19** Beləliklə, ey
sevimli qardaşlarım, qoy hər bir adam eşitməkdə cəld,
söz söyləməkdə təmkinli və qəzəblənməkdə də təmkinli
olsun. **20** Çünki insanın qəzəbi Allahın salehliyini hasil
etmir. **21** Buna görə də hər cür murdarlığı və dolub-
daşan pisliyi kənara ataraq ürəyinizə əkilən, canlarınızı
xilas etməyə qadir olan kəlamı həlimliklə qəbul edin. **22**
Bu kəlamın icraçısı olun, yalnız eşidənlər olub özünüzü
aldatmayın. **23** Çünki kəlamı eşidən, amma icraçısı
olmayan şəxs güzgüdə öz üzünün cizgilərinə baxan adama
bənzəyir: **24** O öz-özünə baxır, kənara çəkilir və dərhal
necə olduğunu unudur. **25** Lakin kamil qanuna, azadlıq
qanununa diqqətlə baxıb ona bağlı qalan şəxs unutqan
eşidən deyil, əməldə icraçıdır; belə adam öz işində nə
bəxtiyardır! **26** Əgər sizdən biri özünün mömin olduğunu
düşünür, amma ürəyini aldadıb öz dilini yüyənləmirsə,
onun möminliyi puçdur. **27** Ata Allahın hüzurunda pak və
nöqsansız möminlik budur: yetimlərə və dullara onların
əziyyətlərində qayğı göstərmək və özünü dünyadan
qoruyub ləkəsiz olmaq.

2 Qardaşlarım, izzətli Rəbbimiz İsa Məsihə iman edənlər
olaraq insanlar arasında tərəfkeşlik etməyin. **2** Məsələn,
toplandığınız yerə qızıl üzüklü, gözəl geyinmiş bir adamla
eyni vaxtda kasıb, nimdaş paltarlı adam da gələrsə, **3**
gözəl geyinmiş adama diqqət yetirib «buyurun, burada
əyləşin», kasıba da «sən orada dur» və yaxud «yerdə
otur» deyərsinizsə, **4** öz aranızda ayrı-seçkilik edib pis

fikirli hakimlər kimi davranmırsınızmı? **5** Ey sevimli
qardaşlarım, dinləyin: Allah bu dünyada kasıbları imanda
zənginləşmək və Onu sevənlərə vəd etdiyi Padşahlığın
varisi olmaq üçün seçmədimi? **6** Sizsə kasıbı hörmətdən
saldınız. Məgər sizi sıxışdıran varlılar deyilmi? Sizi
məhkəmələrə çəkən onlar deyilmi? **7** Sizin məxsus
olduğunuz Şəxsin şərəfli adına küfr edən onlar deyilmi?
8 Əgər siz «qonşunu özün kimi sev» deyən Müqəddəs
Yazıya görə Padşahınız Allahın qanununa həqiqətən əməl
edirsinizsə, yaxşı edirsiniz. **9** Amma əgər insanlar arasında
tərəfkeşlik edirsinizsə, günah etmiş olursunuz və Qanuna
əsasən onu pozanlar kimi məhkum olunursunuz. **10** Çünki
kim Qanunun hamısına riayət edərək birində büdrəyirsə,
o bütün Qanuna qarşı təqsirkar olur. **11** Çünki «zina etmə»
deyən, «qətl etmə» də demişdir. Əgər zina etməyib qətl
edirsənsə, sən Qanunu pozmuş olursan. **12** Azadlıq qanunu
ilə mühakimə olunacaq adamlar kimi danışın və bu cür
davranın. **13** Çünki mərhəmət göstərməyən mərhəmətsiz
mühakimə olunur. Mərhəmət mühakiməyə qalib gəlir. **14**
Qardaşlarım, əgər bir kimsə yaxşı əmələri olmadığı halda
imanının olduğunu bildirirsə, bunun xeyri nədir? Belə
iman onu xilas edə bilərmi? **15** Əgər qardaş-bacılardan
birinin paltarı və gündəlik yeməyi yoxdursa **16** və sizdən
biri ona «arxayın get, isin və qarnını doydur» deyib
onların yaşayışı üçün lazım olanları vermirsə, nə faydası
var? **17** İman da elədir, əgər yaxşı əmələri yoxdursa,
özü-özlüyündə ölüdür. **18** Lakin kimsə belə deyə bilər:
«Sənin imanın var, mənim də əməllərim». Sən imanını
mənə əməlsiz göstər, mən də sənə imanımı əməllərimlə

göstərəcəyəm. **19** Sən Allahın bir olduğuna inanırsansa,
yaxşı edirsən. Cinlər də buna inanır və əsirlər! **20** Ey ağılsız
adam, əməlsiz imanın puç olduğuna sübut istəyirsənmi?
21 Atamız İbrahim öz oğlu İshaqı qurbangahda Allaha
təqdim edəndə əməllərlə saleh sayılmadımı? **22** Görürsən,
iman onun əmələri ilə birgə fəaliyyətdə idi və iman
əməllərlə tamamlanmışdır. **23** Beləliklə, «İbrahim Allaha
iman etdi və bu ona salehlik sayıldı» deyən Müqəddəs Yazı
belə yerinə yetdi və İbrahim Allahın dostu adlandırıldı.
24 Görürsünüz ki, insan yalnız imanla deyil, əmələri
ilə də saleh sayılır. **25** Eyni tərzdə məgər fahişə Raxav
belə, qasidləri qəbul edib başqa yolla geri göndərərək öz
əmələri ilə saleh sayılmadımı? **26** Çünki ruhsuz bədən
ölü olduğu kimi əməlsiz iman da ölüdür.

3 Qardaşlarım, bildiyiniz kimi biz müəllimlər daha
ciddi bir mühakimədən keçəcəyik. Bu səbəbə görə
də çoxunuz müəllim olmayın. **2** Çünki hamımız çox
büdrəyirik. Sözləri ilə büdrəməyən bir kimsə bütün
bədəni də yüyənləyə bilən kamil bir insandır. **3** Bizə
itaət etsinlər deyə atların ağzına yüyən taxırıq, beləcə
bütün bədənlərini döndəririk. **4** Bax gəmilər də böyük
olduqları və güclü küləklər tərəfindən aparıldıqları halda
sükançının könlü haraya istəyirsə, kiçicik bir sükanla
oraya dönür. **5** Dil də elədir, bədənin kiçik üzvüdür, amma
çox öyünür. Baxın, balaca bir qığılcım böyük bir meşəni
yandırır! **6** Dil də oddur. Dil bədən üzvlərimizin arasında
haqsızlıq dünyasıdır. O bütün bədənimizi ləkələyir və özü
cəhənnəmdən odlandırıldığı kimi həyatımızın gedişatını
da odlandırır. **(Geenna g1067)** **7** Çünki istər heyvanların,

istərsə də quşların, istər sürünənlərin, istərsə də dəniz
məxluqlarının hər cinsi insan nəsli tərəfindən əhliləşdirilir
və əhliləşdirilmişdir. 8 Amma dili heç bir insan əhliləşdirə
bilmir. Dil qarşısıalınmaz bəladır və öldürücü zəhərlə
doludur. 9 Dilimizlə Rəbb Ataya alqış edirik. Dilimizlə
də Allahın surətində yaradılmış insanları lənətləyirik.
10 Alqış və lənət eyni ağızdan çıxır. Qardaşlarım, bu
belə olmamalıdır. 11 Bir bulağın eyni gözündən şirin
və acı su çıxarmı? 12 Qardaşlarım, əncir ağacı zeytun
və üzüm tənəyi də əncir yetişdirə bilərmi? Eləcə də
şor bulaqdan şirin su gələ bilməz. 13 Aranızda müdrik
və dərrakəli olan varmı? Qoy o öz yaxşı həyat tərzi
ilə, müdriklikdən yaranan həlimliklə yaxşı əməllərini
göstərsin. 14 Amma ürəyinizdə acı qısqanclıq, xudbin
ehtiras varsa, öyünməyin və həqiqəti inkar etməyin. 15
Belə müdriklik yuxarıdan nazil olan müdriklik deyil,
ancaq dünyəvi, ruhani olmayan və şeytani müdriklikdir.
16 Çünki harada qısqanclıq və xudbin ehtiras varsa, orada
qarışıqlıq və hər cür pis əməl vardır. 17 Amma yuxarıdan
nazil olan müdriklik əvvəla safdır, sonra da sülhpərvərdir,
mülayimdir, itaətlidir, mərhəmət və xeyirli bəhrələrlə
doludur, qərəzsizdir, riyasızdır. 18 Sülh yaradanların
əkdiyi sülh toxumlarından salehlik bəhrəsi yetişir.

4 Aranızda dava və çəkişmələrin kökü haradandır?
Bədənlərinizin üzvlərində mübarizə edən
ehtiraslarınızdan deyilmi? 2 Nə isə arzu edib əldə
etməyincə adam öldürürsünüz. Həsəd aparırsınız, amma
istədiyinizə nail olmayınca çəkişib dava edirsiniz. Əldə
edə bilmirsiniz, çünki diləmirsiniz. 3 Diləyirsiniz, amma

almırsınız, çünki öz kefinizə sərf etmək üçün pis niyyətlə
diləyirsiniz. **4** Ey vəfasızlar, dünya ilə dostluğun Allaha
qarşı düşmənçilik olduğunu bilmirsinizmi? Buna görə
də dünya ilə dost olmaq istəyən özünü Allaha düşmən
edər. **5** Bəlkə güman edirsiniz ki, Müqəddəs Yazı əbəs
yerə «Allahın daxilimizə verdiyi ruh qısqanclıqla həsrət
çəkər» deyir? **6** Lakin Allah daha çox lütf verir. Bunun
üçün belə deyilir: «Allah məğrurlara qarşıdır, İtaətkarlara
isə lütf göstərər». **7** Buna görə də Allaha tabe olun. İblisə
qarşı durun və o sizdən qaçacaq. **8** Allaha yaxınlaşın, O da
sizə yaxınlaşacaq. Ey günahkarlar, əllərinizi paklayın! Ey
qərarsız insanlar, ürəklərinizi saflaşdırın! **9** Kədərlənin,
yas tutun, ağlayın! Qoy gülüşünüz yasa, sevinciniz də
qəmə dönsün! **10** Rəbbin önündə özünüzü aşağı tutun, O
da sizi ucaldacaq. **11** Qardaşlar, bir-birinizi pisləməyin.
Qardaşını pisləyən yaxud qardaşını mühakimə edən
kəs Qanunu pisləyir və Qanunu mühakimə edir. Amma
sən Qanunu mühakimə edirsənsə, Qanunun icraçısı
deyil, onun hakimisən. **12** Qanunverən və Hakim birdir,
xilas etməyə və həlak etməyə qadir olan Odur. Bəs sən
kimsən ki, qonşunu mühakimə edirsən? **13** İndi siz
belə deyirsiniz: «Bu gün yaxud sabah biz filan şəhərə
gedib orada bir il qalacağıq və ticarətlə məşğul olub pul
qazanacağıq». **14** Əslində isə sabah nə baş verəcəyini
bilmirsiniz. Axı həyatınız nədir ki? Qısa bir müddətə
görünüb sonra da yox olan buxardır. **15** Bunun əvəzinə
«əgər Rəbb istəyərsə, sağ qalarıq, bu və ya digər işi
görərik» deməlisiniz. **16** İndi isə siz öz təkəbbürlü
olmağınızla öyünürsünüz. Bu cür öyünmələrin hamısı

pisdir. **17** Deməli, kimsə bir yaxşı işi görməli olduğunu
bilib onu etmirsə, günah edir.

5 İndi isə, ey varlılar, başınıza gələcək kədərli hadisələrə
görə fəryad edib ağlayın! **2** Var-dövlətiniz çürüyüb,
paltarlarınızı da güvə yeyib. **3** Qızıl-gümüşünüz paslanıb.
Onların pası sizə qarşı şahidlik edəcək və ətinizi
od kimi yandırıb-yaxacaq. Bu axır zamanda var-
dövlət yığmısınız. **4** Bax zəmilərinizi biçən işçilərdən
hiyləgərcəsinə gizlətdiyiniz əmək haqqı sizə qarşı haray
çəkir. Biçinçilərin fəryadı Ordular Rəbbinin qulaqlarına
çatıb! **5** Siz yer üzündə firavan yaşayıb kef çəkmisiniz.
Boğazlanma günündə də özünüzü kökəldirsiniz! **6** Sizə
müqavimət göstərməyən salehi məhkum edib öldürdünüz.
7 Beləliklə, ey qardaşlar, Rəbbin zühuruna qədər səbirli
olun. Görün əkinçi birinci və axırıncı yağış yağanacan
səbir edərək torpağın qiymətli məhsulunu gözləyir. **8** Siz
də səbirli və ürəkli olun, çünki Rəbbin zühuru yaxındır. **9**
Qardaşlar, mühakimə olunmamaq üçün bir-birinizdən
gileylənməyin. Budur, Hakim qapı arxasında durur! **10**
Qardaşlar, Rəbbin adı ilə danışmış peyğəmbərləri əzablara
tab gətirmək və səbir nümunəsi kimi götürün. **11** Budur,
biz dözümlü olanları bəxtiyar hesab edirik. Əyyubun
dözümü barəsində eşitmisiniz və Rəbbin axırda nə etdiyini
də gördünüz, çünki Rəbb çox rəhmli və mərhəmətlidir. **12**
Lakin hər şeydən əvvəl, qardaşlarım, nə göyə, nə yerə,
nə də başqa bir şeyə and için. Qoy sizdə «bəli»niz bəli,
«xeyr»iniz xeyr olsun ki, mühakiməyə düşməyəsiniz.
13 Aranızda əzab çəkən varmı? Qoy dua etsin. Şadlanan
varmı? Qoy ilahi oxusun. **14** Aranızda xəstə olan varmı?

Qoy imanlılar cəmiyyətinin ağsaqqallarını çağırtdırsın.
Onlar da Rəbbin adına onu yağla məsh edərək dua etsinlər.
15 İmanla edilən dua xəstəni sağaldacaq və Rəbb onu ayağa
qaldıracaq. Əgər o adam günah edibsə, bağışlanacaq. **16**
Beləliklə, günahlarınızı bir-birinizə etiraf edin və bir-
biriniz üçün dua edin ki, sağalasınız. Saleh adamın duası
çox güclü və təsirlidir. **17** İlyas təbiətcə bizim kimi bir
adam idi və o səylə dua etdi ki, yağış olmasın. Üç il altı
ay torpağa yağış yağmadı. **18** O yenə də dua etdi və göy
yağış yağdırdı, torpaq da barını verdi. **19** Qardaşlarım,
əgər aranızdan biri haqq yolundan azar və kimsə onu
doğru yola qaytararsa, **20** qoy bilsin ki, günahkarı azdığı
yolundan qaytaran onun canını ölümdən xilas edər və bir
çox günahın üstünü örtər.

1 Peter

1 İsa Məsihin həvarisi mən Peterdən seçilmiş, Pont,
Qalatiya, Kappadokiya, Asiya vilayəti və Bitinyaya yayılmış
qəriblərə salam! **2** Ata Allahın qabaqcadan bilməsinə
görə siz Ruh tərəfindən təqdis olunaraq İsa Məsihə
itaət etməniz və Onun qanının üzərinizə səpilməsi üçün
seçilmisiniz. Qoy lütf və sülh sizə bol-bol verilsin! **3**
Rəbbimiz İsa Məsihin Allahına – Atasına alqış olsun!
O Öz böyük mərhəmətinə görə yenidən doğulmamızı
təmin etdi. İsa Məsihin ölülər arasından dirilməsi ilə
bizi canlı ümidə, **4** çürüməz, ləkəsiz, solmaz bir irsə
qovuşdurdu. Bu irs sizin üçün göylərdə saxlanılır. **5** Siz
Allahın qüdrəti ilə axır zamanda aşkar olunmağa hazır
olan xilas üçün iman vasitəsilə qorunursunuz. **6** Buna görə
hal-hazırda qısa bir müddət cürbəcür sınaqlarda kədərə
düşməyə məcbur olsanız da, hədsiz sevinirsiniz; **7** belə ki
imanınızın sınaqdan keçməsi İsa Məsihin zühurunda sizə
tərif, izzət və şərəf gətirsin. Bu imanınız odla təmizlənsə
belə, fani qızıldan daha çox dəyərlidir. **8** Siz İsa Məsihi
görməmisiniz, amma Onu sevirsiniz. Hətta siz Onu indi
də görmürsünüz, lakin Ona iman edib təsvirolunmaz və
izzətli sevinclə hədsiz sevinirsiniz. **9** Çünki imanınızın
nəticəsində canınızın xilasına nail olursunuz. **10** Sizə
göstəriləcək lütf barəsində əvvəlcədən xəbər verən
peyğəmbərlər bu xilasa dair araşdırma və tədqiqatlar
aparardı. **11** Onların daxilində olan Məsihin Ruhu Məsihin
əzabları və onlardan sonrakı izzəti barədə əvvəlcədən
şəhadət edirdi. Bunların necə və nə vaxt gələcəyi barədə
Ruhun nə göstərdiyini araşdırdılar. **12** Bu şeyləri elan

edərək özlərinə deyil, sizə xidmət etdikləri onlara açıqca
göstərildi. Müjdəni göydən göndərilmiş Müqəddəs Ruh
vasitəsilə sizə yayanlar indi həmin xəbəri sizə bildirdilər.
Mələklər də bu şeyləri yaxından tanımaq arzusundadırlar.
13 Buna görə ağlınızı toplayıb ayıq durun. Ümidinizi
bütünlüklə İsa Məsihin zühurunda sizə veriləcək lütfə
bağlayın. **14** İtaətkar uşaqlar kimi cahil ikən qapıldığınız
əvvəlki ehtiraslara uymayın. **15** Amma sizi çağıran Allah
müqəddəs olduğuna uyğun olaraq siz də bütün həyat
tərzinizdə müqəddəs olun, **16** necə ki yazılıb: «Müqəddəs
olun, çünki Mən müqəddəsəm». **17** Tərəfkeşlik etmədən
öz əməlinə görə hər kəsi mühakimə edən Allahı «Ata»
deyə çağırdığınız üçün bu qürbət dünyadakı vaxtınızı
Allah qorxusunda keçirin. **18** Bildiyiniz kimi, siz ata-
babalarınızdan irs olaraq aldığınız puç həyat tərzindən
qızıl ya gümüş kimi fani şeylərlə deyil, **19** qüsursuz və
ləkəsiz quzuya bənzəyən Məsihin qiymətli qanı bahasına
satın alınmısınız. **20** Dünya yaranmazdan əvvəl tanınmış
Məsih bu axır zamanda sizə görə zühur etdi. **21** Məsih
vasitəsilə siz Onu ölülər arasından dirildib izzətləndirən
Allaha iman edirsiniz. Beləliklə, imanınız və ümidiniz
Allaha bağlıdır. **22** Həqiqətə itaət edərək ürəklərinizi
saflaşdırıb riyasız qardaşlıq məhəbbətinə sahib oldunuz.
Buna görə bir-birinizi var gücünüzlə səmimi qəlbdən
sevin. **23** Çünki siz çürüyən toxumdan deyil, çürüməzdən,
Allahın canlı, davamlı olan kəlamı vasitəsilə yenidən
doğulmusunuz. **(aiōn g165)** **24** Ona görə ki «Bütün bəşər
ota bənzər, Onun bütün gözəlliyi çöl çiçəyi kimidir. Ot

quruyar, çiçək tökülər, 25 Amma Rəbbin sözü əbədi qalar».
Sizə vəz olunan Müjdə sözü budur. (aiōn g165)

2 Beləliklə, hər cür pisliyi, hiyləni, ikiüzlülüyü, paxıllığı
və hər cür böhtançılığı üzərinizdən atın. 2 Anadan təzə
olmuş çağalar kimi pak ruhani südə susayın ki, bununla
bəslənib böyüyərək xilasa nail olasınız. 3 Çünki siz
daddınız ki, Rəbb nə qədər xeyirxahdır. 4 İnsanların rədd
etdiyi, amma Allahın qiymətli sayıb-seçdiyi diri Daşa,
Rəbbə yaxınlaşaraq 5 özünüz də diri daşlar kimi hörülün
ki, ruhani ev qurulsun. Orada müqəddəs kahin dəstəsi
olasınız və İsa Məsih vasitəsilə Allaha məqbul olan ruhani
qurbanlar təqdim edəsiniz. 6 Çünki Müqəddəs Yazıda
yazılıb: «Budur, Sionda bir daş, Seçilmiş, qiymətli bir
guşədaşı qoyuram. Ona iman edən kəs əsla utandırılmaz».
7 Beləliklə, iman edən sizlər üçün bu daş qiymətlidir,
amma iman etməyənlər üçün «bənnaların rədd etdiyi daş
guşədaşı olub», 8 «büdrəmə daşı və yıxma qayası» da oldu.
Onlar kəlama itaət etmədikləri üçün büdrəyir və onların
təyinatı budur. 9 Amma siz seçilmiş nəsil, Padşahın
kahin dəstəsi, müqəddəs millət, Allaha məxsus olan
xalqsınız. Sizi qaranlıqdan Öz heyrətamiz nuruna çağıran
Allahın çox gözəl işlərini elan etmək üçün seçilmisiniz.
10 Bir zamanlar xalq deyildiniz, amma indi Allahın
xalqısınız. Bir zamanlar mərhəmət tapmamışdınız, indi isə
mərhəmət almısınız. 11 Sevimlilər, sizə yalvarıram, cana
qarşı mübarizə aparan cismani ehtiraslardan uzaqlaşın.
Çünki siz bu dünyada qərib və gəlməsiniz. 12 İmanlı
olmayanların arasında yaxşı həyat tərzi sürün ki, sizi pislik
edən adamlar kimi təqsirləndirib böhtan atsalar da, yaxşı

işlərinizi müşahidə edib Allahın onlara yaxınlaşdığı gündə
Onu izzətləndirsinlər. **13** İnsanın yaratdığı hər quruma
Rəbb naminə tabe olun; həm ali hakimiyyət olduğuna
görə padşaha, **14** həm də pislik edənləri cəzalandırmaq,
yaxşılıq edənləri də tərifləmək üçün onun tərəfindən
göndərilən valilərə tabe olun. **15** Çünki Allahın iradəsi
yaxşılıq edərək axmaqların cahilliyini susdurmanızdır.
16 Azad insanlar kimi yaşayın. Amma azadlığınızı pislik
etmək üçün bəhanə saymayıb Allahın qulları olaraq
yaşayın. **17** Hamıya hörmət edin. İmanlı bacı-qardaşları
sevin, Allahdan qorxun, padşaha hörmət edin. **18** Ey
xidmətçilər! Yalnız xeyirxah və mülayimlərə deyil, zalım
ağalarınıza da tam ehtiramla tabe olun. **19** Əgər biri
Allah qarşısındakı vicdan naminə, haqsız yerə əzab çəkib
kədərə tab gətirirsə, bu, tərifə layiqdir. **20** Axı etdiyiniz
günahlara görə döyülsəniz və buna dözsəniz, bu sizə
nə şərəf gətirər? Amma siz yaxşılıq etdiyiniz üçün əzab
çəkib dözsəniz, bu Allah qarşısında tərifə layiqdir. **21**
Siz məhz bunun üçün çağırıldınız. Çünki Məsih də sizin
üçün əzab çəkdi və sizə nümunə oldu ki, siz də Onun
izi ilə gedəsiniz. **22** O heç bir günah etmədi, Ağzından
hiylə sözü çıxmadı. **23** Onu söydülər, O isə cavabında
söymürdü, Əzab çəkərək heç kimi hədələmirdi, Əksinə,
ədalətli Hakimə Özünü təslim etdi. **24** O, bədəni çarmıxa
çəkilərək bizim günahlarımızı Öz üzərinə götürdü ki,
biz günaha münasibətdə ölüb salehlik üçün yaşayaq.
Onun yaraları ilə siz şəfa tapdınız. **25** Hamınız qoyun
kimi yolunuzu azmışdınız, indi isə canınızın Çobanına və
Nəzarətçisinə tərəf döndünüz.

3 Ey arvadlar, siz də eyni tərzdə öz ərlərinizə tabe olun.
Əgər onlardan bəzisi Allahın kəlamına itaət etməzsə, siz
arvadların ismətli, ehtiramlı həyat tərzinizi müşahidə
etsinlər; beləcə onları dinməz-söyləməz qazana bilərsiniz.
3 Qoy sizin bəzəyiniz saçlarınızı hörüb qızıl bər-bəzək
taxmaq və gözəl geyimlər geyməklə zahiri şeylər deyil, **4**
gizli olan daxili varlığınız, həlim və sakit ruhun solmayan
gözəlliyindən ibarət olsun. Bu, Allahın qarşısında çox
dəyərlidir. **5** Çünki qədim zamanlarda Allaha ümid
bağlayan müqəddəs qadınlar öz ərlərinə tabe olaraq
belə bəzənərdilər. **6** Məsələn, Sara İbrahimi «ağam»
deyə çağıraraq ona itaət edirdi. Siz də yaxşılıq edib heç
bir qorxuya qapılmasanız, Saranın övladları olursunuz.
7 Ey ərlər, siz də bunun kimi arvadlarınızla ədəblə,
onların daha zərif varlıqlar olduğuna uyğun davranın.
Sizinlə birlikdə Allahın lütf etdiyi həyatı irs olaraq
aldıqlarına görə onlara hörmət göstərin ki, dualarınıza
maneçilik törədilməsin. **8** Nəhayət, hamınız həmfikir
olun. Başqalarının hər bir hissinə şərik olun, bir-birinizi
qardaşlıq məhəbbəti ilə sevin, rəhmli və itaətkar olun.
9 Pisliyə pisliklə, söyüşə də söyüşlə cavab verməyin,
əksinə xeyir-dua edin. Çünki bunun üçün çağırılmısınız
ki, xeyir-duaları irs olaraq alasınız. **10** Çünki: «Kim
həyatdan kam almaq, Xoş gün görmək istəyirsə, Qoy
dilini şərdən, Ağzını hiylə danışmaqdan qorusun, **11** Qoy
şərdən çəkinib yaxşılıq etsin, Qoy sülhü axtarıb ardınca
getsin! **12** Çünki Rəbbin gözü salehlərin üzərindədir,
Qulaqları onların fəryadlarına açıqdır. Amma Rəbbin üzü
şər işlər görənlərə qarşıdır». **13** Əgər yaxşılıq etməyə

səy göstərsəniz, sizə kim pislik edər? **14** Amma salehlik
uğrunda əzab çəksəniz belə, siz bəxtiyarsınız. İnsanların
hədə-qorxu gəlməsindən qorxmayın və lərzəyə düşməyin.
15 Lakin Məsihi Rəbb kimi ürəyinizdə müqəddəs tutun.
Daxilinizdə olan ümid barəsində sizdən hesabat istəyən
hər kəsə cavab vermək üçün hazır olun. **16** Vicdanınızı
təmiz tutaraq bunu həlimliklə və ehtiramla edin ki,
Məsihdə olan yaxşı davranışınızı təhqir edənlər sizə
atdıqları böhtandan utansınlar. **17** Əgər Allahın iradəsi
budursa, yaxşılıq etdiyi üçün əzab çəkmək pislik etdiyi
üçün əzab çəkməkdən yaxşıdır. **18** Çünki saleh olan Məsih
də saleh olmayanlar uğrunda, onların günahları üçün
bir dəfə əzab çəkdi ki, sizi Allahın hüzuruna gətirsin. O
cismən edam edilmiş, amma ruhən həyata qovuşmuşdur.
19 O ruhən gedib zindandakı ruhlara da vəz etdi. **20**
Bunlar bir vaxtlar, Allah Nuhun gəmi düzəltdiyi dövrdə
səbirlə gözlədiyi vaxt itaətsiz idi. O gəmidə isə az adam,
başqa sözlə, səkkiz nəfər sudan sağ-salamat çıxdı. **21**
Bu nümunəyə uyğun olaraq vəftiz indi sizə İsa Məsihin
dirilməsi ilə xilas gətirir. Vəftiz cismani çirki yumaqdan
ötrü deyil, təmiz vicdanla Allah qarşısında söz vermək
üçündür. **22** İsa Məsih göyə qalxıb və Allahın sağındadır.
Mələklər, hakimlər və qüvvələr də Ona tabedir.

4 Beləliklə, Məsih cismən əzab çəkdiyinə görə siz də
eyni düşüncələrlə silahlanın. Çünki cismən əzab çəkən
günahdan vaz keçmişdir. **2** Nəticədə cisimdə qalan vaxtını
isə artıq bəşəri ehtiraslara görə deyil, Allahın iradəsinə
görə yaşayır. **3** Siz keçmiş vaxtlarda imanlı olmayanların
istəklərini yerinə yetirib həyatınızı əxlaqsızlıqla, ehtirasla,

əyyaşlıqla, eyş-işrətlə, içib azğınlıq etməklə, iyrənc
bütpərəstliklə keçirdiyiniz yetər! **4** İmanlı olmayanlar
onlarla birlikdə eyni cür pozğunluğa uymadığınıza görə
təəccüb edir, sizə şər atırlar. **5** Onlar diriləri və ölüləri
mühakimə etməyə hazır olan Allaha cavab verəcəklər.
6 Çünki bu səbəbə görə Müjdə ölülərə də yayıldı ki,
cismən onlar bütün insanlar kimi mühakimə olunduğu
halda, ruhən Allah kimi yaşasınlar. **7** Hər şeyin sonu
yaxındır. Beləliklə, ağıllı-kamallı olun və dua etmək üçün
ayıq durun. **8** Hər şeydən əvvəl, bir-birinizi can-dildən
sevin, çünki «məhəbbət çox günahı örtər». **9** Şikayət
etmədən bir-birinizə qonaqpərvərlik göstərin. **10** Hər kəs
Allahın çoxcəhətli lütfünün yaxşı idarəçiləri kimi aldığı
ənama görə bir-birinə xidmət etsin. **11** Kim danışırsa,
Allahın sözlərini danışan kimi danışsın. Kim xidmət
edirsə, Allahın verdiyi qüvvətlə xidmət etsin. Beləcə
Allah hər şeydə İsa Məsih vasitəsilə izzətlənəcək. İzzət və
qüdrət əbədi olaraq İsa Məsihindir. Amin! **(aiōn g165)** **12**
Sevimlilər, sizi sınamaq üçün aranızda baş verən odlu
imtahana sanki başınıza gələn qəribə bir iş kimi təəccüb
etməyin. **13** Əksinə, Məsihin əzablarına nə qədər şərik
olursunuzsa, o qədər sevinin ki, Onun izzətli zühurunda
hədsiz sevinəsiniz. **14** Məsihin adına görə təhqir olunsanız,
siz nə bəxtiyarsınız! Çünki Allahın izzətli Ruhu üzərinizdə
qalır. **15** Lakin heç biriniz qatil, oğru ya başqa cür
cinayətkar kimi yaxud başqalarının işinə qarışan şəxs
kimi əzab çəkməsin. **16** Amma bir insan məsihçi kimi
əzab çəkirsə, qoy bundan utanmasın, bu adı daşıyaraq
Allahı izzətləndirsin. **17** Çünki mühakimənin Allahın ev

xalqından başlandığı vaxt gəlir. Əgər mühakimə əvvəl
bizdən başlanarsa, Allahın Müjdəsinə itaət etməyənlərin
sonu necə olacaq? **18** Əgər saleh belə, çətinliklə xilas
olursa, bəs allahsız və günahkar necə olacaq? **19** Bunun
üçün qoy Allahın iradəsinə görə əzab çəkənlər yaxşılıq
edərək həyatlarını sadiq olan Yaradana həvalə etsinlər.

5 Ey aranızda olan ağsaqqallar! Mən də sizin kimi
ağsaqqal və Məsihin əzablarının şahidiyəm, zühur edəcək
izzətə də şərikəm. Sizə yalvarıram, **2** Allahın sizə həvalə
etdiyi sürüsünü otarın. Ona zorla yox, könüllü və Allahı
razı salan tərzdə, haqsız qazanca həris olmadan, həvəslə
nəzarət edin. **3** Sizə tapşırılanlar üzərində ağalıq etməyin,
amma sürüyə nümunə olun. **4** Baş Çoban zühur etdiyi
zaman siz solmayan izzət tacı alacaqsınız. **5** Eyni ilə,
siz də, ey gənclər, ağsaqqallara tabe olun. Hamınız bir-
birinizə itaətkarlıq göstərin. Çünki «Allah məğrurlara
qarşıdır, itaətkarlara isə lütf göstərər». **6** Allahın qüdrətli
əli altında özünüzü aşağı tutun, onda Allah sizi vaxtı
çatanda ucaldacaq. **7** Bütün qayğı yükünüzü Ona ötürün,
çünki O sizin qayğınıza qalır. **8** Ayıq durun, oyaq olun.
Çünki düşmənniniz olan iblis nərildəyən və kimisə aşırmaq
istəyən aslan kimi dolaşır. **9** Möhkəm imanla ona qarşı
durun. Bilin ki, bütün dünyada bacı-qardaşlarınız da
eyni cür əzab çəkirlər. **10** Siz qısa bir müddət əzab
çəkdikdən sonra sizi İsa Məsihdə Özünün əbədi izzətinə
çağırmış, hər cür lütf verən Allah Özü sizi bərpa edəcək,
möhkəmlədəcək, qüvvətləndirəcək və sarsılmaz təmələ
oturdacaq. **(aiōnios g166)** **11** Qüdrət əbədi olaraq Onun
olsun! Amin. **(aiōn g165)** **12** Bu qısa məktubu etibarlı

saydığım qardaşımız Sila vasitəsilə sizə yazıram. Sizi
həvəsləndirərək şəhadət etdim ki, Allahın həqiqi lütfü
budur. Ona bağlı qalın. **13** Sizin kimi seçilmiş Babildəki
cəmiyyət və oğlum Mark da sizi salamlayır. **14** Bir-birinizi
məhəbbətlə öpərək salamlayın. Məsihdə olan hamınıza
sülh olsun!

2 Peter

1 İsa Məsihin qulu və həvarisi mən Şimon Peterdən
Allahımız və Xilaskarımız İsa Məsihin salehliyi sayəsində
bizimlə bərabər qiymətli iman əldə etmiş olanlara salam!
2 Allahı və Rəbbimiz İsanı tanıdıqca lütf və sülh sizə bol-
bol verilsin! **3** Bizi Öz izzəti və alicənablığına Çağıranın
ilahi gücü Onu tanımağımız vasitəsilə yaşamağımız və
mömin olmağımız üçün lazım gələn hər şeyi bizə bəxş
etdi. **4** Beləliklə, O bizə çox böyük və dəyərli vədlər verdi
ki, bunlar vasitəsilə ehtirasın nəticəsi olan dünyadakı
pozğunluqdan qaçıb ilahi təbiətə şərik olasınız. **5** Elə
buna görə də siz bütün səylə imanınıza alicənablıq,
alicənablığınıza bilik, **6** biliyinizə nəfsə hakim olmaq,
nəfsə hakim olmağınıza dözüm, dözümünüzə möminlik,
7 möminliyinizə qardaşlıq sevgisi və qardaşlıq sevgisinə
məhəbbət əlavə edin. **8** Çünki əgər bunlar sizdə varsa və
artırsa, sizi Rəbbimiz İsa Məsihi tanımaqda fəaliyyətsiz və
səmərəsiz olmaqdan qoruyacaq. **9** Bunlar kimdə yoxdursa,
o kordur, uzağı görə bilməz və əvvəlki günahlarından
təmizləndiyini unutmuşdur. **10** Beləliklə, ey qardaşlar,
çağırıldığınızı və seçildiyinizi təsdiq etmək üçün daha
da səy göstərin. Çünki əgər bunu etsəniz, heç vaxt
büdrəməzsiniz. **11** Beləcə Rəbbimiz və Xilaskarımız İsa
Məsihin əbədi Padşahlığına girmək səlahiyyəti sizə bol-
bol ehsan ediləcək. **(aiōnios g166)** **12** Ona görə də bunları
bilsəniz və sahib olduğunuz həqiqətlə möhkəm dursanız
da, daima bunları sizə xatırladıram. **13** Bu bədəndə
yaşadığım müddətdə xatırlatmaqla sizi oyandırmağı
doğru hesab edirəm. **14** Çünki Rəbbimiz İsa Məsihin

mənə bildirdiyi kimi, bu bədəndən ayrılmağımın yaxın
olduğunu bilirəm. **15** Buna görə də çalışıram ki, mən bu
dünyadan köçdükdən sonra da siz bunları həmişə yada
salasınız. **16** Rəbbimiz İsa Məsihin qüdrətini və zühurunu
sizə bildirərkən uydurma əfsanələrə əsaslanmadıq. Amma
öz gözümüzlə Onun ululuğunun şahidləri olduq. **17** Çünki
Böyük Ehtişamı Olandan Ona belə bir səs gəldi: «Bu
Mənim sevimli Oğlumdur, Ondan razıyam». O vaxt Ata
Allahdan izzət və şərəf qəbul etdi. **18** Müqəddəs dağda
Onunla birgə olduğumuz üçün göydən gələn bu səsi biz də
eşitdik. **19** Həmçinin bizdə daha əmin olan peyğəmbərlik
sözləri var. Onlar qaranlıq yerdə işıq saçan bir çırağa
bənzəyir. Səhər açılıb dan ulduzu ürəklərinizdə doğana
qədər bu sözlərə diqqət verirsinizsə, yaxşı edirsiniz. **20** Hər
şeydən əvvəl bunu bilməlisiniz ki, Müqəddəs Yazılardakı
peyğəmbərlik sözlərinin heç birini şəxsən şərh etmək
olmaz. **21** Çünki heç vaxt peyğəmbərlik insan iradəsi
ilə qaynaqlanmamışdır, lakin Müqəddəs Ruh tərəfindən
yönəldilən insanlar Allahdan gələn sözləri söylədi.

2 Amma Allahın xalqı arasında yalançı peyğəmbərlər
də ortaya çıxdı. Eləcə də sizin aranızda yanlış təlim
yayanlar ortaya çıxacaq. Bunlar hətta özlərini satın
alan Sahibini inkar edib gizlicə aranıza dağıdıcı və
təfriqəçi təlim gətirəcəklər. Belələri öz başlarına tezliklə
həlak gətirəcək. **2** Hətta çoxları onların pozğunluğuna
qoşulacaq və onların üzündən həqiqət yoluna küfr
ediləcək. **3** Tamahkarlıqlarından uydurma sözlərlə sizi
istismar edəcəklər. Onların mühakiməsi çoxdan davam
edir və həlakı hazırdır. **4** Çünki Allah günahkar mələkləri

cəzasız qoymadı, onları qiyamət gününə qədər saxlanmaq
üçün cəhənnəmə ataraq zülmətdə buxovladı. (Tartaroō
g5020) 5 O, allahsız adamların yaşadığı qədim dünyaya
daşqın göndərərək o dünyanı cəzasız qoymadı, amma
səkkiz nəfəri, o cümlədən, salehliyi bəyan edən Nuhu
qoruyub saxladı. 6 O, Sodom və Homorra şəhərlərini
yandırıb-yaxaraq viran olmağa məhkum etdi və beləliklə,
gələcəkdə olan allahsız adamlara nümunə göstərdi.
7 Pozğun insanların əxlaqsız həyat tərzindən əziyyət
çəkən saleh Lutu isə qurtardı. 8 Çünki onların arasında
yaşayan bu saleh insan günbəgün onların qanunsuz
əməllərini görüb-eşidib öz saleh ruhunda iztirab çəkirdi.
9 Əlbəttə ki, Rəbb möminləri sınaqdan necə qurtarmağı,
haqsızları isə qiyamət gününə kimi cəza altında necə
saxlamağı bilir. 10 O, xüsusilə, cismani murdar ehtirasına
uyaraq ağalığa xor baxanları belə saxlayır. Belə adamlar
həyasız və dikbaşdırlar, ehtişamlı varlıqlara şər atmaqdan
qorxmurlar. 11 Halbuki onlardan qüvvət və qüdrətdə
üstün olan mələklər Rəbbin önündə ehtişamlı varlıqlara
şər ataraq ittiham etməz. 12 Bu adamlarsa sanki
dərrakəsiz, qeyri-iradi surətdə aparılan heyvanlardır ki,
tutulub kəsilmək üçün doğulublar. Onlar başa düşmədiyi
şeylərə şər atırlar. Heyvanlar necə kəsilirsə, onlar da elə
kəsiləcəklər. 13 Etdikləri zərərin əvəzini alacaqlar. Gündüz
kef çəkməyi əyləncə sayırlar. Sizinlə yeyib-içərkən sanki
aranızda ləkələr və nöqsanlar olaraq öz hiylələrindən
zövq alırlar. 14 Onların gözləri zina ilə doludur, günahdan
doymurlar. Qərarsız insanları yoldan çıxarırlar. Ürəkləri
tamahkarlığa alışdırılmış lənətli insanlardır. 15 Haqsızlıqla

əldə etdiyi qazancı sevən Beor oğlu Bilamın yolunu
tutaraq düz yolu qoyub azdılar. 16 Bilam işlədiyi günaha
görə ifşa olundu: dilsiz-ağızsız eşşək insan səsi ilə danışıb
bu peyğəmbəri dəlilik etməkdən çəkindirdi. 17 Bu insanlar
susuz bulaqlar, qasırğanın dağıtdığı buludlar kimidir.
Allah qatı qaranlığı onlar üçün saxlayır. 18 Çünki boş və
lovğa sözlər söyləyərək səhv yolla gedənlərin arasından
çətinliklə qaçanları cismani ehtiraslarla və əxlaqsızlıqla
yoldan azdırırlar. 19 Onlara azadlıq vəd edirlər, halbuki
özləri pozğunluğun köləsidirlər. Çünki insan nəyə məğlub
olarsa, onun köləsi olar. 20 Rəbbimiz və Xilaskarımız İsa
Məsihi tanımaqla dünyanın çirkabından qaçdıqdan sonra
yenə həmin işlərlə məşğul olub məğlub olarlarsa, son
vəziyyətləri əvvəlkindən betər olar. 21 Çünki salehlik
yolunu tanıyıb özlərinə əmanət edilən müqəddəs əmrdən
geri dönməkdənsə bu yolu tanımamaq onlar üçün daha
yaxşı olardı. 22 Bu doğru məsəllərdə deyilənlər onların öz
başına gəldi: «İt öz qusuntusuna qayıdar» və «çimdirilmiş
donuz palçıqda ağnamağa qayıdar».

3 Sevimlilər, indi bu mənim sizə yazdığım ikinci
məktubdur. Hər iki məktubumda təmiz düşüncəli
olmağınızı xatırladaraq sizi oyaq edirəm. 2 Müqəddəs
peyğəmbərlərin qabaqcadan söylədiyi sözləri və
Xilaskarımız Rəbbin həvarilərinizin vasitəsilə verdiyi əmri
yada salmalısınız. 3 Hər şeydən əvvəl bunu bilməlisiniz
ki, axır zamanda öz ehtiraslarına görə hərəkət edən
rişxəndçilər gələcək və rişxəndlə 4 deyəcəklər: «Rəbbin
vəd etdiyi zühuru haradadır? Axı ata-babalarımız vəfat
edəndən bəri, yaradılışın başlanğıcından hər şey eyni

cür olaraq qalır». **5** Onlar qəsdən unutmuşlar ki, Allahın
kəlamı ilə göylər qədimdən bəri mövcuddur, quru da
sudan ayrılaraq su vasitəsilə yarandı. **6** Yenə də su ilə,
yəni daşqınla o dövrkü dünya məhv oldu. **7** İndiki yer və
göylər isə həmin kəlamla oda təslim olmaq üçün təyin
olunub, allahsızların mühakimə və həlak olacağı günədək
saxlanılır. **8** Sevimlilər, bu bir şeyi yadınızdan çıxarmayın
ki, Rəbb üçün bir gün min il kimidir, min ilsə bir gün
kimidir. **9** Bəziləri bunu gecikmə sayar, amma Rəbb vədini
yerinə yetirməkdə gecikməz, lakin sizə görə səbir edir.
Çünki O heç kəsin həlak olmasını istəmir, amma hər kəsin
tövbə etməsini istəyir. **10** Rəbbin günü isə oğru kimi
gələcək. O gün göylər böyük gurultu ilə aradan qalxacaq.
Ünsürlər yanaraq məhv olacaq. Yer üzü və onun üstündə
hər şey ifşa olunacaq. **11** Hər şey belə məhv olacaqsa, siz
nə cür insanlar olmalısınız? Müqəddəs həyat sürməli,
mömin olmalısınız. **12** Allahın zühur gününü gözləyərək
tezləşdirməlisiniz. O gün göylər od tutub məhv olacaq
və ünsürlər yanıb əriyəcək. **13** Amma biz Allahın vədinə
əsasən salehliyin sakin olacağı yeni göyləri və yeni yeri
gözləyirik. **14** Buna görə, sevimlilər, madam ki bunları
gözləyirsiniz, Allahın önündə ləkəsiz və nöqsansız olaraq
sülh içində yaşamağa səy göstərin. **15** Sevimli qardaşımız
Paulun da ona bəxş edilmiş müdrikliklə sizə yazdığı kimi,
Rəbbimizin səbrini də xilas fürsəti kimi sayın. **16** Paul
bütün məktublarında bu mövzulara eyni cür toxunur.
Məktublarında çətin başa düşülən bəzi işlər var; cahillər
və qərarsızlar digər Müqəddəs Yazılar kimi bunların
da mənasını təhrif edərək öz həlaklarına səbəb olurlar.

17 Beləliklə, siz, ey sevimlilər, bunu əvvəlcədən bilib
pozğun adamlar sizi aldadaraq yoldan azdırmasın və sabit
vəziyyətinizdən ayrılmayasınız deyə özünüzü qoruyun.
18 Lakin Rəbbimiz və Xilaskarımız İsa Məsihin lütfündə
və Onu tanımaqda böyüyün. Ona indi və əbədi olaraq
izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)**

1 Yəhya

1 Biz Həyat Kəlamını elan edirik; bu həmin Kəlamdır
ki, başlanğıcdan var idi və biz Onu eşitdik, gözlərimizlə
gördük, seyr etdik və əllərimizlə hiss etdik. **2** Həyat zahir
oldu, biz də onu görüb şahidlik edirik və Ata ilə birlikdə
olub bizə zahir olan əbədi həyatı sizə elan edirik. **(aiōnios**
g166) **3** Biz sizə gördüyümüzü və eşitdiyimizi elan edirik
ki, sizin də bizimlə şərikliyiniz olsun; bizim şərikliyimiz
də Ata və Onun Oğlu İsa Məsihlədir. **4** Biz bunları yazırıq
ki, sevincimiz kamil olsun. **5** Məsihdən eşitdiyimiz və
sizə elan etdiyimiz xəbər budur: Allah nurdur və Onda
zərrə qədər də qaranlıq yoxdur. **6** Əgər biz «Allahla
şərikliyimiz var» dediyimiz halda qaranlıqda gəziriksə,
demək, yalan danışırıq və həqiqətə əməl etmirik. **7** Amma
O, nurda olduğu kimi biz də nurda gəziriksə, onda bir-
birimizlə şərikliyimiz var və Onun Oğlu İsanın qanı bizi
hər günahdan təmizləyir. **8** Əgər günahsız olduğumuzu
iddia ediriksə, özümüzü aldadırıq və daxilimizdə həqiqət
yoxdur. **9** Amma günahlarımızı etiraf ediriksə, Allah sadiq
və ədalətli olduğu üçün günahlarımızı bağışlayacaq və
bizi hər haqsızlıqdan təmizləyəcək. **10** Əgər günahkar
olmadığımızı iddia ediriksə, onda Onu yalançı yerinə
qoyuruq və daxilimizdə Onun sözü olmur.

2 Övladlarım, bunları sizə yazıram ki, günah etməyəsiniz.
Əgər kimsə günah etsə belə, Atanın hüzurunda
Vəsatətçimiz var; O, saleh olan İsa Məsihdir. **2** O
bizim günahlarımıza görə – təkcə bizim günahlarımıza
görə deyil, bütün dünyanın günahlarına görə kəffarə
qurbanıdır. **3** Onu tanıdığımızı bundan bilirik ki, Onun

əmrlərinə riayət edirik. **4** Kim «Onu tanıyıram» deyir,
amma Onun əmrlərinə riayət etmirsə, yalançıdır və onun
daxilində həqiqət yoxdur. **5** Lakin kim Onun sözünə riayət
edirsə, Allah məhəbbəti onda, həqiqətən, kamilliyə çatıb.
Bundan bilirik ki, biz Allahdayıq. **6** Kim Onda qaldığını
deyirsə, İsa Məsihin həyat sürdüyü kimi həyat sürməlidir.
7 Sevimlilər, sizə yeni əmr yazmıram, əvvəldən bəri
malik olduğunuz qədim bir əmri yazıram; qədim əmr isə
eşitdiyiniz sözdür. **8** Yenə də sizə yeni bir əmr yazıram;
bunun həqiqi olduğu Məsihdə və sizdə görünür. Çünki
qaranlıq keçir və həqiqi nur artıq parlayır. **9** Kim nurda
olduğunu deyir, amma qardaşına nifrət edirsə, hələ də
qaranlıqdadır. **10** Qardaşını sevən nurda qalır və onda
büdrəmə səbəbi yoxdur. **11** Amma qardaşına nifrət edən
qaranlıqdadır. O, qaranlıqda gəzir və hara getdiyini bilmir,
çünki qaranlıq onun gözlərini kor edib. **12** Ey övladlar, sizə
yazıram, çünki Onun adı naminə günahlarınız bağışlanıb.
13 Ey atalar, sizə yazıram, çünki başlanğıcdan bəri Var
Olanı tanıyırsınız. Ey gənclər, sizə yazıram, çünki şər olana
qalib gəlmisiniz. **14** Ey uşaqlar, sizə yazdım, çünki Atanı
tanıyırsınız. Ey atalar, sizə yazdım, çünki başlanğıcdan
bəri Var Olanı tanıyırsınız. Ey gənclər, sizə yazdım, çünki
güclüsünüz, Allahın kəlamı sizdə qalır, şər olana da qalib
gəlmisiniz. **15** Dünyanı və dünyada olan şeyləri sevməyin.
Kim dünyanı sevirsə, onda Atadan olan məhəbbət yoxdur.
16 Çünki dünyada olan hər şey – cismani ehtiraslar,
acgözlük və dünya malına görə təkəbbür Atadan yox,
dünyadan gəlir. **17** Dünya və ondakı ehtiraslar keçib-gedir,
amma Allahın iradəsinə əməl edən əbədi qalır. **(aiōn g165)**

18 Ey uşaqlar, axır zamandır. Siz «Məsih əleyhdarı»nın
gələcəyini eşitmisiniz, indi də çoxlu Məsih əleyhdarı
meydana çıxıb. Bundan bilirik ki, axır zamandır. 19 Onlar
bizim aramızdan çıxdılar, amma bizə məxsus deyildilər.
Əgər bizə məxsus olsaydılar, bizimlə qalardılar. Amma
qalmadılar ki, heç birinin bizə məxsus olmadığı aşkara
çıxsın. 20 Lakin siz Müqəddəs Olandan bir məsh almısınız
və hamınız biliklisiniz. 21 Mən sizə həqiqəti bilmədiyiniz
üçün deyil, onu bildiyiniz üçün yazdım; siz bunu da
bilirsiniz ki, heç bir yalanın həqiqətlə əlaqəsi yoxdur. 22
Bəs yalançı kimdir? İsanın Məsih olduğunu inkar edən
şəxs! O, Atanı və Oğulu inkar edən Məsih əleyhdarıdır.
23 Oğulu inkar edən hər kəs Ataya da malik deyil, lakin
Oğulu iqrar edən kəs Ataya da malikdir. 24 Sizin əvvəldən
bəri eşitdiyiniz söz qoy sizdə qalsın. Əgər əvvəldən bəri
eşitdiyiniz söz sizdə qalsa, siz də Oğul və Atada qalarsınız.
25 Onun bizə verdiyi vəd budur: əbədi həyat! (aiōnios g166)
26 Bunları sizi aldatmaq istəyənlər barəsində yazıram. 27
Sizə gəlincə, Ondan aldığınız məsh daxilinizdə qalır və
kimsənin sizə təlim verməsinə ehtiyacınız yoxdur. Əksinə,
Onun bu məshi sizə hər şey barədə təlim verir və bu,
yalan deyil, həqiqətdir. Ona görə də sizə öyrətdiyi kimi
Onda qalın. 28 Beləliklə, ey övladlar, Onda qalın ki, O zahir
olanda cəsarətimiz olsun, Onun zühuru zamanı önündə
utanmayaq. 29 Əgər Onun saleh olduğunu bilirsinizsə,
həm də bilin ki, saleh iş görən hər kəs Ondan doğulub.

3 Görün Ata bizə necə məhəbbət göstərib ki, biz Allahın
övladları adlanırıq! Doğrudan da, beləyik! Dünya Onu
tanımadığına görə bizi də tanımır. 2 Ey sevimlilər,

indi biz Allahın övladlarıyıq, amma nə olacağımız hələ
üzə çıxmayıb. Lakin bilirik ki, Məsih zühur edəndə biz
Ona bənzəyəcəyik, çünki Onu olduğu kimi görəcəyik.
3 Ona bu cür ümid bağlayan hər kəs O pak olduğu
kimi özünü pak edir. **4** Günah edən hər kəs Qanunu da
pozar, çünki günah Qanunu pozmaqdır. **5** Siz bilirsiniz
ki, Məsih günahları aradan qaldırmaq üçün zühur etdi.
Onda günah yoxdur. **6** Onda qalan hər kəs günahını
davam etdirməz. Günahını davam etdirən hər kəs nə
Onu görüb, nə də Onu tanıyır. **7** Ey övladlar, heç kəs sizi
aldatmasın; saleh iş görən şəxs Məsihin saleh olduğu
kimi salehdir. **8** Günahını davam etdirən şəxs iblisdəndir,
çünki iblis başlanğıcdan bəri günah edir. Allahın Oğlu
buna görə zühur etdi ki, iblisin əməllərini puça çıxarsın.
9 Allahdan doğulan hər kəs günahını davam etdirməz,
çünki Allahın toxumu onda qalır. O, günahını davam
etdirə bilməz, çünki Allahdan doğulub. **10** Kimin Allahın
övladı, kiminsə iblisin övladı olması bundan aydın olur:
saleh iş görməyən, həmçinin qardaşını sevməyən hər kəs
Allahdan deyil. **11** Əvvəldən bəri eşitdiyiniz xəbər budur:
bir-birimizi sevək. **12** Şərdən olub qardaşını öldürən
Qabil kimi olmayaq. O, qardaşını niyə öldürdü? Ona
görə ki öz əmälləri şər, qardaşının əmälləri isə saleh
idi. **13** Beləliklə, qardaşlar, dünya sizə nifrət edirsə,
heyrətlənməyin. **14** Qardaşlarımızı sevdiyimizə görə biz
bilirik ki, ölümdən həyata keçmişik. Sevməyənsə ölümdə
qalır. **15** Qardaşına nifrət edən hər kəs qatildir. Bildiyiniz
kimi, heç bir qatil özündə qalan əbədi həyata malik
deyil. **(aiōnios g166)** **16** Məhəbbətin nə olduğunu bundan

anladıq ki, Məsih Öz canını bizim üçün fəda etdi. Biz
də öz canımızı qardaşlarımız üçün fəda etməliyik. 17
Əgər kimsə dünya malına sahib olarkən qardaşını ehtiyac
içində görüb ona rəhmi gəlmirsə, Allah məhəbbəti onda
necə qala bilər? 18 Ey övladlar, sözdə və dildə deyil,
əməldə və həqiqətdə sevək. 19 Bununla həqiqətdən
olduğumuzu biləcəyik və ürəyimiz bizi məhkum edirsə,
ürəyimizi Allahın önündə sakitləşdirəcəyik. Çünki Allah
bizim ürəyimizdən üstündür və hər şeyi bilir. 21 Ey
sevimlilər, əgər ürəyimiz bizi məhkum etmirsə, demək,
Allahın hüzurunda cəsarətlə danışa bilərik 22 və Ondan
nə diləyiriksə, alırıq. Ona görə ki Onun əmrlərinə riayət
edirik və önündə Ona məqbul olan işlər görürük. 23 Onun
əmri də budur ki, biz Onun Oğlu İsa Məsihin adına iman
edək və Onun bizə əmr etdiyi kimi bir-birimizi sevək.
24 Onun əmrlərinə riayət edən şəxs Allahda, Allah da
onda qalır. Onun bizdə qaldığını bu yolla, bizə verdiyi
Ruh vasitəsilə bilirik.

4 Ey sevimlilər, hər ruha inanmayın; ruhların Allahdan
olub-olmadığını bilmək üçün onları sınaqdan keçirin.
Çünki dünyada çoxlu yalançı peyğəmbər meydana çıxıb.
2 Allahın Ruhunu bundan tanıya bilərsiniz: İsa Məsihin
cismən gəldiyini iqrar edən hər ruh Allahdandır, 3
İsanı iqrar etməyən hər ruhsa Allahdan deyil. Bu,
«Məsih əleyhdarı»nın ruhudur ki, bu ruhun gələcəyini
eşitmisiniz və indi də artıq dünyadadır. 4 Sizsə, ey övladlar,
Allahdansınız və yalançı peyğəmbərlərə qalib gəlmisiniz.
Çünki sizdə olan Ruh dünyada olandan üstündür. 5
Onlar dünyadandır, buna görə də dünyəvi mövqedən

danışırlar və dünya onlara qulaq asır. **6** Bizsə Allahdanıq.
Allahı tanıyan bizə qulaq asır, Allahdan olmayansa
bizə qulaq asmır. Həqiqət ruhunu və aldatma ruhunu
bundan tanıyırıq. **7** Ey sevimlilər, bir-birimizi sevək,
çünki məhəbbət Allahdandır. Sevən hər kəs də Allahdan
doğulub və Allahı tanıyır. **8** Sevməyən kəs Allahı tanımır,
çünki Allah məhəbbətdir. **9** Allahın bizə olan məhəbbəti
belə zahir oldu: Allah Öz vahid Oğlunu dünyaya göndərdi
ki, biz Onun vasitəsilə yaşayaq. **10** Məhəbbət bizim Allahı
sevməyimizlə bağlı deyil, amma bundan ibarətdir: O bizi
sevdi və Öz Oğlunu bizim günahlarımıza görə kəffarə
qurbanı olaraq göndərdi. **11** Ey sevimlilər, Allah bizi bu
cür sevdiyi üçün biz də gərək bir-birimizi sevək. **12** Allahı
heç kim heç zaman görməyib. Əgər biz bir-birimizi sevsək,
Allah bizdə qalır və Onun məhəbbəti bizdə kamil olur. **13**
Bizim Onda, Onun da bizdə qaldığını bundan bilirik ki, O
bizə Öz Ruhundan verib. **14** Biz görüb şahidlik edirik ki,
Ata Oğlunu dünyanın Xilaskarı olaraq göndərdi. **15** Kim
iqrar edir ki, İsa Allahın Oğludur, Allah onda, o da Allahda
qalır. **16** Biz Allahın bizə olan məhəbbətini anlayıb buna
inandıq. Allah məhəbbətdir. Kim məhəbbətdə qalarsa,
Allahda qalar, Allah da onda qalar. **17** Məhəbbət bizdə
ona görə kamil oldu ki, qiyamət günündə cəsarətimiz
olsun. Çünki Məsih necədirsə, biz də bu dünyada eləyik.
18 Məhəbbətdə qorxu yoxdur, əksinə, kamil məhəbbət
qorxunu qovar. Çünki qorxu cəzaya aiddir, qorxan insan
məhəbbətdə kamil deyil. **19** Biz sevirik, çünki öncə O
bizi sevdi. **20** Kim «mən Allahı sevirəm» deyir, amma öz
qardaşına nifrət edirsə, yalançıdır. Axı gördüyü qardaşını

sevməyən görmədiyi Allahı sevə bilməz. **21** Bizim Ondan
aldığımız əmr budur ki, Allahı sevən gərək öz qardaşını
da sevsin.

5 İsanın Məsih olduğuna inanan hər kəs Allahdan
doğulub. Doğanı sevən ondan doğulanı da sevir. **2** Biz
Allahın övladlarını sevdiyimizi bundan anlayırıq ki,
Allahı sevib Onun əmrlərinə əməl edirik. **3** Çünki Allah
məhəbbəti Onun əmrlərinə riayət etməyimizi tələb edir.
Onun əmrləri isə ağır deyil. **4** Çünki Allahdan doğulan
hər kəs dünyaya qalib gəlir. Bizə dünya üzərində zəfər
qazandıran öz imanımızdır. **5** Dünyaya qalib gələn kimdir?
Əlbəttə ki, İsanın Allahın Oğlu olmasına inanan! **6** Su
və qanla gələn Şəxs həmin İsa Məsihdir. O yalnız su
ilə deyil, su və qanla gəldi. Buna şəhadət edən Ruhdur,
çünki Ruh həqiqətdir. **7** Bəli, üç şahid var: **8** Ruh, su
və qan. Bunların üçü də bir-birinə uyğun gəlir. **9** Biz
insanların şəhadətini qəbul edirik, amma Allahın şəhadəti
bundan üstündür. Çünki bu, Allahın şəhadətidir; O Öz
Oğlu barədə şəhadət edib. **10** Allahın Oğluna iman edən
kəs öz daxilində bu şəhadətə malikdir. Amma Allaha
inanmayan Onu yalançı yerinə qoyub. Çünki Allahın Öz
Oğlu barədə verdiyi şəhadətə inanmayıb. **11** Bu şəhadət
ondan ibarətdir ki, Allah bizə əbədi həyat verib və bu
həyat Onun Oğlundadır. **(aiōnios g166)** **12** Oğula malik olan
şəxsin həyatı var, Allahın Oğluna malik olmayan şəxsin
isə həyatı yoxdur. **13** Bunları sizə – Allahın Oğlunun adına
iman edənlərə yazdım ki, əbədi həyata malik olduğunuzu
biləsiniz. **(aiōnios g166)** **14** Biz Onun hüzurunda ona görə
cəsarətlə danışa bilirik ki, Onun iradəsinə uyğun nəsə

dilədikdə O bizi eşidir. **15** Bilirik ki, nə diləyiriksə, O
bizi eşidir; beləcə də bilirik ki, Ondan dilədiklərimizi
alırıq. **16** Əgər bir kəs qardaşının ölümə aparmayan günah
etdiyini görsə, qoy Allahdan onun sağ qalmasını diləsin
və beləcə ona – ölümə aparmayan günah edən kəsə həyat
versin. Ölümə aparan günah da var. Demirəm ki, bu
barədə Allahdan istəsin. **17** Hər cür haqsızlıq günahdır,
amma ölümə aparmayan günah da var. **18** Bilirik ki,
Allahdan doğulan hər kəs günahını davam etdirməz.
Əksinə, Allahdan doğulan Oğul onu qoruyur və şər olan
ona toxuna bilmir. **19** Bilirik ki, biz Allahdanıq, amma
bütün dünya şər olanın hakimiyyəti altındadır. **20** Bunu
da bilirik ki, Allahın Oğlu gəlib bizə Haqq Olanı tanımaq
üçün dərrakə verdi. Biz də Haqq Olanda, Onun Oğlu İsa
Məsihdəyik. Həqiqi Allah və əbədi həyat Odur. **(aiōnios g166)**
21 Ey övladlar, özünüzü bütlərdən qoruyun!

2 Yəhya

1 Mən ağsaqqaldan həqiqətə görə sevdiyim seçilmiş
xanıma və onun övladlarına salam! Yalnız mən deyil,
həqiqəti dərk edənlərin hamısı sizi sevir. **2** Çünki həqiqət
daxilimizdə qalır və əbədi olaraq bizimlə olacaq. **(aiōn g165)**
3 Ata Allahdan və Atanın Oğlu İsa Məsihdən olan lütf,
mərhəmət, sülh də həqiqət və məhəbbət əsasında bizimlə
olacaq. **4** Sənin övladlarının arasında Atadan aldığımız
əmrə uyğun olaraq həqiqətə görə həyat sürənlərə rast
gələndə çox sevindim. **5** Ey xanım, indi də səndən xahiş
edirəm ki, bir-birimizi sevək. Sənə yazdığım yeni bir
əmr deyil, əvvəldən bəri malik olduğumuz əmrdir. **6**
Məhəbbət Atanın əmrlərinə görə həyat sürməyimizi tələb
edir. Əvvəldən bəri eşitdiyiniz kimi əmr budur; gərək bu
əmrə görə həyat sürəsiniz. **7** Çünki dünyada çoxlu yalançı
meydana çıxıb ki, İsa Məsihin cismən gəldiyini iqrar
etmir. Bunu edən şəxs yalançı və Məsih əleyhdarıdır.
8 Özünüzü qoruyun ki, bizim çəkdiyimiz zəhməti bada
verməyib tam mükafatı əldə edəsiniz. **9** Həddi aşıb
Məsihin təliminə sadiq qalmayan hər kəs Allaha malik
deyil, həmin təlimə sadiq qalan kəs isə həm Ataya, həm
də Oğula malikdir. **10** Əgər bir kəs yanınıza gəlib sizə bu
təlimi öyrətməsə, onu qonaq qəbul etməyin və onunla
salamlaşmayın. **11** Çünki onunla salamlaşan kəs onun
şər əməllərinə şərik olur. **12** Sizə yazılası çox sözüm var,
amma bunları kağız və mürəkkəblə bildirmək istəmədim.
Lakin ümid edirəm ki, özüm yanınıza gəlib sizinlə üz-üzə
söhbət edim və beləcə sevincimiz tamam olsun. **13** Sənin
seçilmiş bacının övladları sənə salam göndərir.

3 Yəhya

1 Mən ağsaqqaldan həqiqətə görə sevdiyim əziz Qaya
salam! **2** Ey sevimli, dua edirəm ki, canın uğurlu olduğu
kimi özün də hər cəhətdən uğurlu və sağlam olasan.
3 Bəzi qardaşlar gəlib sənin həqiqətə bağlılığına, yəni
həqiqətə görə həyat sürdüyünə şəhadət edəndə mən çox
sevindim. **4** Mənim üçün öz övladlarımın həqiqətə görə
həyat sürdüyünü eşitməkdən böyük sevinc ola bilməz.
5 Ey sevimli, sənə hətta yad olduqları halda qardaşlara
xidmət etməkdə sədaqət göstərirsən. **6** Onlar cəmiyyətin
qarşısında sənin məhəbbətin barədə şəhadət ediblər.
Sən onları Allaha layiq bir tərzdə yola salarkən yaxşı
iş görəcəksən. **7** Çünki onlar imansız olanlardan heç
nə götürmədən Onun naminə yola çıxdılar. **8** Beləcə
biz həqiqət işində həmkar olmaq üçün bu cür adamlara
dayaq olmalıyıq. **9** Cəmiyyətə bir şey yazdım, amma
onların arasında başçılıq etməyi sevən Diotref bizim
səlahiyyətimizi tanımır. **10** Buna görə də mən gələndə
onun etdiyi əməllərlə bağlı məsələ qaldıracağam: o
bizim barəmizdə pis sözlərlə qeybət edir, hətta bununla
kifayətlənməyərək qardaşları özü qəbul etmir, qəbul
etmək istəyənlərə də mane olur və onları cəmiyyətdən
qovur. **11** Ey sevimli, pislikdən yox, yaxşılıqdan nümunə
götür. Yaxşılıq edən Allahdandır, pislik edənsə Allahı
görməyib. **12** Hamı Dimitrinin yaxşı adam olduğuna
şəhadət edir, həqiqətin özü də bunu təsdiq edir. Biz
də buna şəhadət edirik və sən də bilirsən ki, bizim
şəhadətimiz etibarlıdır. **13** Sənə yazılası çox sözüm
var, amma bunları sənə qələm və mürəkkəblə yazmaq

istəmirəm. **14** Amma ümid edirəm ki, tezliklə səni
görəcəyəm və sənlə üz-üzə söhbət edəcəyəm. **15** Sənə
sülh olsun. Dostlar sənə salam göndərir. Oradakı dostlara
bir-bir salam söylə.

Yəhuda

1 İsa Məsihin qulu, Yaqubun qardaşı mən Yəhudadan
Ata Allahın sevdiyi, İsa Məsih üçün qorunmuş olan
çağırılanlara salam! **2** Mərhəmət, sülh və məhəbbət sizə
bol-bol verilsin! **3** Sevimlilər, ümumi xilasımızla bağlı sizə
yazmağa çox səy göstərirdim. Bu arada müqəddəslərə
ilk və son dəfə əmanət edilən iman uğrunda mübarizə
aparmağa sizi həvəsləndirmək üçün sizə yazmağı özümə
borc bildim. **4** Çünki Allahımızın lütfünü pozğunluq
üçün bəhanələrə çevirən, yeganə Pərvərdigarı – Rəbbimiz
İsa Məsihi inkar edən bəzi allahsız adamlar gizlicə
aranıza girdilər. Onların mühakiməyə uğrayacaqları
çoxdan yazılmışdır. **5** Bütün bunları bildiyiniz halda sizə
xatırlatmaq istəyirəm ki, ilk və son dəfə xalqı Misirdən
xilas edən Rəbb sonra iman etməyənləri məhv etdi. **6** Öz
başçılıqlarını saxlamayan, məskunlaşdığı yerləri tərk edən
mələkləri də böyük qiyamət günü üçün əbədi zəncirlərlə
bağlayaraq zülmətdə saxlamışdı. **(aïdios g126)** **7** Sodom,
Homorra və ətrafdakı şəhərlər də özlərini buna bənzər
tərzdə cinsi əxlaqsızlığa və qeyri-təbii münasibətlərə
təslim etdilər; sonra bu şəhərlər əbədi odla yandırılma
cəzasını çəkərək bir nümunə oldu. **(aiōnios g166)** **8** Eyni
şəkildə aranıza girən bu röyagörənlər də öz cismini
murdar edir, ağalığı rədd edir, ehtişamlı varlıqlara şər
atırlar. **9** Hətta baş mələk Mikael də Musanın cəsədi
barəsində iblisin əleyhinə çıxıb ona şər söyləyərək hökm
verməyə cəsarət etmədi, ancaq «Qoy Rəbb sənə qadağan
etsin!» dedi. **10** Amma bu adamlar başa düşmədikləri hər
şeyə şər atırlar. Onlar dərrakəsiz heyvanlar kimi qeyri-

iradi surətdə nə anlayırlarsa, bunlarla məhv olurlar. **11**
Vay onların halına! Çünki onlar Qabilin yolu ilə getdilər.
Qazanca görə özlərini Bilamın yalanına düçar etdilər.
Qorah kimi üsyan qaldırdıqları üçün həlak oldular. **12**
Belə adamlar sizin məhəbbət süfrələrinizi ləkələyirlər.
Onlar sizinlə birlikdə yeyib-içərək qorxmadan özlərini
bəsləyirlər. Bunlar küləklərin tərpətdiyi susuz buludlardır.
Payızda meyvə vermədiyi üçün kökündən qoparılmış və
iki dəfə ölmüş ağaclardır. **13** Öz xəcalətini köpük kimi
sovuran şiddətli dəniz dalğalarıdır. Səyyar ulduzlardır
ki, onlar üçün Allah qatı qaranlığı əbədi saxlayır. **(aiōn
g165)** **14** Adəmlə birlikdə yeddinci nəsil sayılan Xanok da
bu adamlara aid peyğəmbərlik edərək demişdir: «Budur,
Rəbb saysız-hesabsız müqəddəs mələkləri ilə gəldi ki, **15**
hamını mühakimə etsin və Allaha qarşı gördükləri allahsız
işlər və allahsız günahkarların Özünə qarşı inadkarcasına
dedikləri bütün sözlər üçün məhkum etsin». **16** Bu
adamlar deyinərək öz talelərindən gileylənirlər. Onlar öz
ehtiraslarına uyğun hərəkət edirlər. Ağızlarından lovğa
sözlər çıxır və öz xeyirlərinə görə yaltaqlanırlar. **17** Amma
siz, ey sevimlilər, Rəbbimiz İsa Məsihin həvarilərinin
əvvəlcədən söylədikləri sözləri xatırlayın. **18** Onlar
sizə dedilər: «Axır zamanda öz allahsız ehtiraslarına
görə hərəkət edən rişxəndçilər ortaya çıxacaq». **19**
Bunlar ayrılıq salan, öz təbiətinə əsir olan, Ruha malik
olmayan insanlardır. **20** Siz isə, sevimlilər, özünüzü
ən müqəddəs olan imanınızın təməli üzərində inkişaf
etdirin və Müqəddəs Ruhun idarəsi ilə dua edin. **21**
Rəbbimiz İsa Məsihin əbədi həyata aparan mərhəmətini

gözləyərək özünüzü Allah məhəbbətində qoruyun. **(aiōnios g166)** **22** Şübhə edən adamlara qarşı mərhəmətli olun;
23 başqalarını oddan qaparaq xilas edin; digərlərinə isə
mərhəmət edin. Amma qorxu içində cismin ləkələdiyi
paltardan belə, çəkinin. **24** Sizi büdrəməkdən qoruyub Öz
izzətli hüzuruna böyük sevinclə nöqsansız çıxarmağa
qadir olan **25** Xilaskarımız, yeganə Allaha Rəbbimiz İsa
Məsih vasitəsilə əzəldən bəri, indi və əbədi olaraq izzət,
əzəmət, qüdrət və səlahiyyət olsun! Amin. **(aiōn g165)**

Vəhy

1 Bu, İsa Məsihin vəhyidir. Allah bunu Ona verdi ki,
tezliklə baş verməli hadisələri Öz qullarına aşkar etsin.
Məsih də bunu Öz mələyi vasitəsilə qulu Yəhyaya
göndərərək bəyan etdi. **2** Yəhya Allahın kəlamı və İsa
Məsihin şəhadəti, yəni gördüyü hər şey barədə şəhadət
etdi. **3** Nə bəxtiyardır bu peyğəmbərlik sözlərini oxuyan,
eşidənlər və orada yazılanlara riayət edənlər! Çünki vaxt
yaxındır. **4** Mən Yəhyadan Asiya vilayətindəki yeddi
imanlılar cəmiyyətinə salam! Var Olan, Var Olmuş və
Gəlməli Olandan, Onun taxtının önündəki yeddi ruhdan,
həmçinin ölülər arasından ilk doğulan, yer üzünün
padşahlarının başçısı olan sadiq şahid İsa Məsihdən sizə
lütf və sülh olsun! Bizi sevən, Öz qanı bahasına bizi
günahlarımızdan azad edərək **6** bizdən bir padşahlıq
təşkil edən və bizi Öz Atası Allah üçün kahinlər təyin edən
Şəxsə əbədi olaraq izzət və qüdrət olsun! Amin. **(aiōn g165)**
7 Budur, O, buludlarla gəlir! Hər göz Onu görəcək, Hətta
Onun bədənini deşənlər də Onu görəcək. Yer üzünün
bütün tayfaları Onun üçün ah-nalə edəcək. Bəli, belə
olacaq. Amin. **8** Var Olan, Var Olmuş və Gəlməli Olan,
Külli-İxtiyar Rəbb Allah deyir: «Alfa və Omeqa Mənəm!»
9 Əziyyətə, Allahın Padşahlığına və dözümə sizinlə İsada
şərik olan mən – qardaşınız Yəhya Allahın kəlamından
ötrü və İsa barədə şəhadət etdiyimə görə Patmos adlanan
adada idim. **10** Rəbbin günü Ruhun təsirinə düşdüm.
Arxamdan şeypur səsinə bənzər uca bir səsin belə
söylədiyini eşitdim: **11** «Gördüyünü bir kitaba yaz və
bunu yeddi cəmiyyətə, yəni Efesə, İzmirə, Berqamaya,

Tiatiraya, Sarda, Filadelfiyaya və Laodikeyaya göndər».
12 Onda çevrildim ki, mənimlə danışanın kim olduğunu
görüm. Çevrildikdə yeddi qızıl çıraqdan gördüm. 13
Çıraqdanların arasında uzun cübbə geymiş, sinəsinə qızıl
qurşaq bağlamış bəşər oğluna bənzər Biri var idi. 14 Onun
başı, saçı yun və qar kimi ağ, gözləri isə odlu alov kimi
idi; 15 ayaqları kürədə xalis olan pardaqlanmış tunc kimi
idi, səsi də gur suların sədasına bənzəyirdi. 16 O, sağ
əlində yeddi ulduz tutmuşdu, ağzından ikiağızlı iti bir
qılınc çıxırdı; Onun üzü tam qüvvəsi ilə parlayan günəşə
bənzəyirdi. 17 Mən Onu gördükdə ölü kimi ayaqlarına
düşdüm. O isə sağ əlini mənim üstümə qoyub dedi:
«Qorxma! Birinci və Sonuncu Olan, 18 Diri Olan Mənəm.
Mən ölmüşdüm, indi isə əbədi olaraq diriyəm. Ölümün və
ölülər diyarının açarları Məndədir. (aiōn g165, Hadēs g86)
19 Beləliklə, öz gördüklərini, indi və bundan sonra baş
verəcək hadisələri yaz. 20 Mənim sağ əlimdə gördüyün
yeddi ulduzun və yeddi qızıl çıraqdanın sirrinə gəlincə,
yeddi ulduz yeddi cəmiyyətin mələkləri, yeddi çıraqdan
da yeddi cəmiyyət deməkdir.

2 Efesdə olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Yeddi ulduzu sağ
əlində Tutan, yeddi qızıl çıraqdanın arasında Gəzən belə
deyir: 2 sənin əməllərindən, zəhmətindən, dözümündən
və şər adamlara dözmədiyindən xəbərdaram. Həvari
olmadıqları halda özlərini həvari adlandıranları sınaqdan
keçirdin və onların yalançı olduğunu müəyyən etdin. 3
Sən dözümlü oldun, Mənim adım naminə tab gətirdin və
yorulmadın. 4 Amma səndən bir şikayətim var: əvvəlki
məhəbbətindən əl çəkmisən. 5 Buna görə də haradan

yıxıldığını yadına sal, tövbə et və əvvəl etdiyin işləri gör.
Əks təqdirdə, tövbə etməsən, yanına gəlib çıraqdanını
yerindən götürəcəyəm. 6 Amma yaxşı ki sən nikolaçıların
əməllərinə nifrət edirsən; Mən də onlara nifrət edirəm. 7
Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir.
Qalib gələnə Allahın cənnətində olan həyat ağacından
yeməyə imkan verəcəyəm. 8 İzmirdə olan cəmiyyətin
mələyinə yaz: Birinci və Sonuncu Olan, ölüb yenidən
Dirilən belə deyir: 9 sənin əziyyətindən və yoxsulluğundan
xəbərdaram, amma sən zənginsən. Yəhudi olduqlarını
iddia edənlərin küfründən də xəbərdaram, amma onlar
Yəhudi deyil, Şeytan yığıncağıdır. 10 Çəkəcəyin əzabdan
heç qorxma. Bax iblis aranızdan bəzisini zindana atacaq
ki, sınaqdan keçəsiniz. Siz on gün əziyyət çəkəcəksiniz.
Ölüm bahasına olsa da, sadiq qal, Mən sənə həyat tacını
verəcəyəm. 11 Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə
nə deyir. Qalib gələn ikinci ölümdən heç zərər görməyəcək.
12 Berqamada olan cəmiyyətin mələyinə yaz: İkiağızlı iti
qılıncı Olan belə deyir: 13 gör harada, Şeytanın taxtı olan
yerdə yaşadığın halda Mənim adıma bağlı qaldığından
xəbərdaram. Barəmdə sədaqətlə şəhadət edən, aranızda,
Şeytanın yaşadığı yerdə öldürülən Antipanın günlərində
belə, Mənə olan imanından imtina etmədin. 14 Amma
səndən bir az şikayətim var: aranızda Bilamın təliminə
bağlı olanlar var. O, Balaqı öyrətdi ki, İsrail övladlarını
büdrədərək bütlərə təqdim olunan qurbanların ətini
yeməyə və əxlaqsızlığa azdırsın. 15 Eləcə də sənin
içində nikolaçıların bu cür təliminə bağlı olanlar var.
16 Buna görə də tövbə et. Yoxsa tezliklə sənin yanına

gəlib ağzımdan çıxan qılıncla onlarla döyüşəcəyəm. **17**
Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir.
Qalib gələnə Mən gizli saxlanan mannadan verəcəyəm.
Ona bir ağ daş da verəcəyəm ki, üstündə yeni ad
yazılıb; bu adı da daşı alandan başqa heç kəs bilmir. **18**
Tiatirada olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Gözləri odlu
alova, ayaqları da pardaqlanmış tunca bənzəyən Allah
Oğlu belə deyir: **19** sənin əməllərindən, məhəbbətindən,
imanından, xidmətindən və dözümündən xəbərdaram;
son işlərin də əvvəlkilərdən daha çoxdur. **20** Amma səndən
şikayətim var: sən özünü peyğəmbər adlandıran qadın
İzevelə imkan verirsən ki, Mənim qullarıma əxlaqsızlıq
və bütlərə təqdim olunan qurbanların ətini yeməyi
öyrədərək onları aldatsın. **21** Mən ona möhlət verdim
ki, tövbə etsin, amma əxlaqsızlığından tövbə etmək
istəmir. **22** Bax onu xəstəlik yatağına salıram. Onunla
zina edənlər birgə etdikləri əməllərdən tövbə etməsələr,
onları da böyük əziyyətə düçar edəcəyəm. **23** Onun
övladlarını azara salıb öldürəcəyəm. Bütün cəmiyyətlər
də biləcək ki, insanın daxilini və ürəyini araşdıran Mənəm
və hər birinizə əməllərinizə görə əvəz verəcəyəm. **24**
Amma siz Tiatirada olan digərlərinə, yəni bu təlimi
qəbul etməyənlərə və Şeytanın dərin sirri adlandırılan
şeyləri öyrənməyənlərə deyirəm: üstünüzə başqa bir yük
qoymuram; **25** ancaq Mən gəlincəyə qədər özünüzdə
olana bağlı qalın. **26** Qalib gələnə və Mənim buyurduğum
işlərə sonadək riayət edənə millətlər üzərində səlahiyyət
verəcəyəm. **27** "Dəmir əsa ilə onlara ağalıq edəcək, Saxsı
qablar kimi onları çilik-çilik edəcək". **28** Bunu Atamdan

necə aldımsa, eləcə də ona verəcəyəm. Dan ulduzunu
da ona verəcəyəm. 29 Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh
cəmiyyətlərə nə deyir.

3 Sardda olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Allahın yeddi
ruhuna və yeddi ulduza malik Olan belə deyir: sənin
əməllərindən xəbərdaram. Adın var ki, guya dirisən,
əslində isə ölüsən. 2 Oyaq ol və sağ qalıb ölmək üzrə
olan nəyin varsa, onu möhkəmləndir. Çünki Mən sənin
əməllərinin Allahımın önündə kamil olmadığını gördüm.
3 Buna görə də nə aldığını və nə eşitdiyini yadına sal.
Bunlara riayət et və tövbə elə. Əgər oyaq olmasan,
bir oğru kimi gələcəyəm və hansı saat sənin üstünə
gələcəyimi də bilməyəcəksən. 4 Amma Sardda, sənin
yanında öz paltarlarını ləkələməyən bir neçə şəxs də
var. Onlar Mənimlə birlikdə ağ paltarda gəzəcəklər,
çünki buna layiqdirlər. 5 Qalib gələn hər kəs də ağ
paltar geyinəcək. Mən onun adını həyat kitabından əsla
silməyəcəyəm, Atamın və Onun mələklərinin önündə
adını iqrar edəcəyəm. 6 Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh
cəmiyyətlərə nə deyir. 7 Filadelfiyada olan cəmiyyətin
mələyinə yaz: Müqəddəs və Haqq Olan, Davudun açarının
Sahibi, açdığını heç kəs bağlamayan, bağladığını heç kəs
açmayan belə deyir: 8 sənin əməllərindən xəbərdaram.
Bax Mən sənin üzünə elə bir qapı açmışam ki, heç kəs onu
bağlaya bilməz. Gücün az olduğu halda Mənim sözümə
riayət etmisən və Mənim adımdan imtina etməmisən. 9
İndi isə Şeytan yığıncağından olub Yəhudi olmadıqları
halda özlərini Yəhudi adlandıran yalançıları məcbur
edəcəyəm ki, gəlib sənin ayaqlarına düşsünlər və Mənim

səni sevdiyimi bilsinlər. **10** Dözüm göstərərək Mənim
sözümə riayət etmisən. Buna görə Mən də səni yer üzündə
yaşayanları sınamaq üçün bütün dünyanın üzərinə
gələcək sınaq zamanından qoruyub saxlayacağam. **11**
Tezliklə gəlirəm. Nəyin varsa, ona bağlı qal ki, heç kəs
tacını götürməsin. **12** Qalib gələni Allahımın məbədinə
sütun qoyacağam və bir daha oranı tərk etməyəcək.
Onun üzərinə Allahımın adını, Allahıma məxsus şəhərin,
yəni göydən, Allahımın yanından enən yeni Yerusəlimin
adını və Öz yeni adımı yazacağam. **13** Qulağı olan qoy
eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir. **14** Laodikeyada olan
cəmiyyətin mələyinə yaz: Amin Olan, sadiq və etibarlı
Şahid, Allahın yaratdıqlarının Mənşəyi belə deyir: **15**
sənin əməllərindən xəbərdaram. Sən nə soyuqsan, nə də
isti. Kaş ki ya soyuq ya da isti olaydın! **16** İndi ki nə isti,
nə də soyuq olub ilıqsan, səni ağzımdan qaytaracağam. **17**
Çünki deyirsən: "Varlıyam, zəngin olmuşam və heç nəyə
möhtac deyiləm". Amma bilmirsən ki, zəlil, yazıq, yoxsul,
kor və çılpaqsan. **18** Sənə məsləhət görürəm ki, zəngin
olmaq üçün Məndən od içində xalis olan qızıl alasan,
həmçinin geyinib çılpaqlığının ayıbını açmamaq üçün
ağ paltar alasan, gözlərinə sürtüb görmək üçün də göz
məlhəmi alasan. **19** Mən kimi sevirəm, onu məzəmmət
və tərbiyə edirəm. Buna görə də qeyrətə gəl və tövbə
et. **20** Bax qapının önündə durub onu döyürəm; kim
səsimi eşidib qapını açsa, onun yanına gələcəyəm və
Mən onunla, o da Mənimlə birgə şam edəcəyik. **21** Qalib
gələnə Mənimlə birgə Öz taxtımda oturmağa imkan
verəcəyəm; Mən də eləcə qalib gəlib Atamla birgə Onun

taxtında oturmuşam. 22 Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh
cəmiyyətlərə nə deyir».

4 Bundan sonra gördüm ki, göyə açılmış bir qapı var.
Əvvəlcə mənimlə danışdığını eşitdiyim, şeypura bənzər
səs dedi: «Bura qalx. Bundan sonra baş verməli hadisələri
sənə göstərəcəyəm». 2 Elə o an mən Ruhun təsirinə
düşdüm. Budur, göydə bir taxt qurulub, taxtda da Biri
oturub. 3 Oturanın görünüşü yəşəm və qırmızı əqiq daşına
bənzəyirdi. Taxtın ətrafında da görünüşcə zümrüdə
bənzəyən göy qurşağı var idi. 4 Taxtın hər tərəfində daha
iyirmi dörd taxt var idi və onların üstündə ağ paltar
geyinmiş, başında qızıl tac olan iyirmi dörd ağsaqqal
oturmuşdu. 5 Taxtdan şimşək, uğultu və göy gurultusu
çıxırdı. Taxtın önündə yeddi məşəl yanırdı; bunlar Allahın
yeddi ruhudur. 6 Taxtın önündə sanki büllura bənzəyən
şüşə dəniz var idi. Taxtın ətrafında, hər dörd yanında önü
də, arxası da gözlərlə örtülmüş dörd canlı məxluq var idi.
7 Birinci məxluq aslana, ikinci məxluq danaya, üçüncü
məxluqun üzü insan üzünə, dördüncü məxluq da uçan
qartala bənzəyirdi. 8 Bu dörd məxluqdan hər birinin altı
qanadı var idi; məxluqların hər tərəfi, hətta qanadlarının
alt tərəfi də gözlərlə örtülmüşdü. Bu məxluqlar gecə-
gündüz dayanmadan deyir: «Var Olmuş, Var Olan və
Gəlməli Olan, Külli-İxtiyar Rəbb Allah Müqəddəsdir,
müqəddəsdir, müqəddəsdir!» 9 Canlı məxluqlar hər dəfə
taxtda Oturana, əbədi Yaşayana izzət və şərəf verib şükür
edəndə (aiōn g165) 10 iyirmi dörd ağsaqqal taxtda Oturanın
önündə yerə qapanıb əbədi Var Olana səcdə edir və
taclarını taxtın önünə atıb deyirlər: (aiōn g165) 11 «Ey bizim

Rəbbimiz və Allahımız! Sən izzət, şərəf və qüdrət almağa
layiqsən. Çünki hər şeyi Sən yaratdın, Hər şey Sənin
iradənlə var olub yarandı».

5 Mən taxtda Oturanın sağ əlində bir tumar gördüm
ki, onun hər iki tərəfi də yazılmışdı və yeddi möhürlə
möhürlənmişdi. **2** Həmçinin gördüm ki, qüdrətli bir
mələk uca səslə elan edir: «Tumarın möhürlərini qırmağa
və onu açmağa kim layiqdir?» **3** Amma nə göydə, nə
yer üzündə, nə də yer altında bir kəs bu tumarı açmağı
yaxud onun içinə baxmağı bacarmadı. **4** Mən çox ağladım,
çünki tumarı açmağa yaxud onun içinə baxmağa layiq
olan bir kəs tapılmadı. **5** Onda ağsaqqallardan biri mənə
dedi: «Ağlama! Budur, Yəhuda qəbiləsindən olan Aslan,
Davudun Kökü qalib gəlib; buna görə də O, tumarı və
onun yeddi möhürünü aça bilir». **6** Gördüm ki, taxtla
dörd canlı məxluqun ortasında və ağsaqqalların arasında
bir Quzu dayanıb; O sanki kəsilmiş vəziyyətdə idi. Onun
yeddi buynuzu və yeddi gözü var idi ki, bunlar da bütün
yer üzünə göndərilmiş Allahın yeddi ruhudur. **7** Quzu
yaxınlaşıb taxtda Oturanın sağ əlindən tumarı götürdü.
8 O, tumarı götürdüyü zaman dörd canlı məxluq və
iyirmi dörd ağsaqqal Quzunun önündə yerə qapandı. Hər
birinin əlində çəng var idi və buxurla dolu qızıl nimçələr
tuturdular ki, bunlar müqəddəslərin dualarıdır. **9** Onlar
yeni bir nəğmə oxuyaraq deyirdi: «Sən tumarı götürüb
Onun möhürlərini qırmağa layiqsən. Çünki Sən kəsildin
Və hər tayfadan, dildən, xalqdan və millətdən olanları
Allah üçün Öz qanın bahasına satın aldın. **10** Onları
Allahımızla birgə Padşahlığa və kahinliyə şərik etdin;

Onlar da yer üzünə padşahlıq edəcək». **11** Taxtın, canlı
məxluqların və ağsaqqalların ətrafında saysız-hesabsız
mələk gördüm və onların səsini eşitdim. **12** Onlar uca
səslə deyirdi: «Kəsilmiş Quzu Qüdrəti, sərvəti, hikməti,
qüvvəti, Şərəfi, izzəti və alqışı Almağa layiqdir». **13**
Həmçinin mən göydə, yer üzündə, yer altında, dənizdə
olan bütün məxluqların və oralardakı bütün varlıqların
belə dediyini eşitdim: «Taxtda Oturana və Quzuya əbədi
olaraq Alqış, şərəf, izzət və qüdrət olsun!» **(aiōn g165)** **14**
Dörd canlı məxluq da «Amin!» deyirdi. Onda ağsaqqallar
yerə qapanıb səcdə etdilər.

6 Mən gördüm ki, Quzu yeddi möhürün birini açdı.
Onda dörd canlı məxluqdan birinin göy gurultusuna
bənzər səslə «gəl» dediyini eşitdim. **2** Gördüm ki, bir
ağ at və onun belində oturan atlının əlində ox-kaman
var. Ona bir tac verildi və bir qalib kimi yola çıxdı ki,
qələbə qazansın. **3** Quzu ikinci möhürü açanda ikinci
canlı məxluqun «gəl» dediyini eşitdim. **4** Onda ayrısı –
od rəngində bir at ortaya çıxdı. Onun belində oturan
atlıya izin verildi ki, yer üzündə sülhü aradan götürsün
və insanlara bir-birini qırdırsın. Atlıya böyük bir qılınc
verildi. **5** Quzu üçüncü möhürü açanda üçüncü canlı
məxluqun «gəl» dediyini eşitdim. Gördüm ki, bir qara at
və onun belində oturan atlının əlində tərəzi var. **6** Dörd
canlı məxluqun arasından sanki bir səsin belə dediyini
eşitdim: «Bir xiniks buğda bir dinara, üç xiniks arpa
da bir dinaradır; amma zeytun yağına və şəraba ziyan
vurma». **7** Quzu dördüncü möhürü açanda dördüncü
canlı məxluqun «gəl» dediyini eşitdim. **8** Gördüm ki, bir

solğun rəngdə at var. Onun belində oturan atlının adı
Ölüm idi. Ölülər diyarı da onun ardınca gedirdi. Onlara
yer üzünün dörddə biri üzərində səlahiyyət verildi ki,
qılınc, aclıq, azar və yer üzündəki vəhşi heyvanlarla
insanları qırsınlar. (Hadēs g86) 9 Quzu beşinci möhürü
açanda qurbangahın altında Allahın kəlamına və etdikləri
şəhadətə görə kəsilən canları gördüm. 10 Onlar uca səslə
fəryad edirdi: «Ey müqəddəs və haqq olan Pərvərdigar, nə
vaxta kimi mühakimə etməyib yer üzündə yaşayanlardan
qanımızın qisasını almayacaqsan?» 11 Onda hər birinə
ağ xalat verilib deyildi ki, özləri ilə birgə qulluq edən,
onlar kimi öldürüləcək bacı-qardaşlarının sayı tamam
olana qədər bir az vaxt da rahat olsunlar. 12 Quzu altıncı
möhürü açanda gördüm ki, böyük bir zəlzələ baş verdi.
Günəş qıldan toxunan çul kimi qaraldı və ayın rəngi
bütünlüklə qan kimi oldu. 13 Göydəki ulduzlar da əncir
ağacının güclü küləkdən sarsılıb kal meyvələrini tökdüyü
kimi yerə töküldü. 14 Göy də bükülən tumar kimi çəkilib
getdi. Hər dağ və ada yerindən tərpəndi. 15 Onda yer
üzünün padşahları, böyük adamlar, sərkərdələr, varlılar,
güclülər, hər qul və azad adam mağaralarda və dağlardakı
qayalar arasında gizlənib 16 dağlara və qayalara dedilər:
«Üstümüzə qopub düşün və bizi taxtda Oturanın üzündən,
Quzunun qəzəbindən gizlədin. 17 Çünki qəzəblərinin
böyük günü gəlib çatdı və ona qarşı kim dura bilər?»

7 Bundan sonra mən yer üzünün dörd küncündə dayanan
dörd mələk gördüm. Onlar yer üzünün dörd küləyini
tutmuşdular ki, nə quru, nə dəniz və nə də bir ağac üstünə
yel əssin. 2 Gündoğan tərəfdən qalxan başqa bir mələk

də gördüm ki, var olan Allahın möhürünə malik idi. O,
uca səslə quruya və dənizə ziyan vurmaq izni verilmiş
dörd mələyi çağırıb dedi: **3** «Biz Allahımızın qullarının
alnını möhürləyənə qədər quruya, dənizə və ağaclara
ziyan vurmayın». **4** Möhürlənmiş şəxslərin sayını da
eşitdim; İsrail övladlarının bütün qəbilələrindən 144 000
nəfər möhürlənmişdi: **5** Yəhuda qəbiləsindən 12 000
möhürlənmiş nəfər; Ruven qəbiləsindən 12 000 nəfər;
Qad qəbiləsindən 12 000 nəfər; **6** Aşer qəbiləsindən 12
000 nəfər; Naftali qəbiləsindən 12 000 nəfər; Menaşşe
qəbiləsindən 12 000 nəfər; **7** Şimeon qəbiləsindən 12 000
nəfər; Levi qəbiləsindən 12 000 nəfər; İssakar qəbiləsindən
12 000 nəfər; **8** Zevulun qəbiləsindən 12 000 nəfər; Yusif
qəbiləsindən 12 000 nəfər; Binyamin qəbiləsindən 12 000
möhürlənmiş nəfər. **9** Bundan sonra mən gördüm ki,
hər millətdən, hər tayfadan, hər xalqdan və hər dildən
olan, heç kəsin saya bilməyəcəyi böyük bir kütlə taxtın
və Quzunun önündə dayanıb. Onlar ağ xalat geyinib,
əllərində xurma budaqları tutublar. **10** Uca səslə nida
edirdilər: «Xilas taxtda oturan Allahımıza və Quzuya
məxsusdur!» **11** Bütün mələklər də taxtın, ağsaqqalların
və dörd canlı məxluqun ətrafında dayanmışdı. Onlar
taxtın önündə üzüstə yerə qapanaraq Allaha səcdə edib
dedilər: **12** «Amin! Allahımıza əbədi olaraq Alqış, izzət,
hikmət, şükür, şərəf, Qüdrət və qüvvət olsun! Amin!» **(aiōn
g165)** **13** Bu arada ağsaqqallardan biri məndən soruşdu: «Ağ
xalat geyinmiş bu şəxslər kimdir və haradan gəliblər?»
14 Ona dedim: «Ağa, bunu sən bilərsən». O mənə dedi:
«Bunlar böyük əziyyətdən keçib gələnlərdir. Onlar öz

xalatlarını yuyub Quzunun qanı ilə ağartdılar. **15** Buna
görə də Onlar Allahın taxtının önündədir, Gecə-gündüz
məbədində Ona ibadət edirlər. Taxtda Oturan da Onların
üzərində məskən salacaq. **16** Onlar bir daha nə ac, Nə də
susuz qalacaq, Günəş və qızmar isti Onları vurmayacaq.
17 Çünki taxtın ortasında olan Quzu Onların Çobanı
olacaq, Onları həyat suyunun qaynaqlarına aparacaq,
Allah onların bütün göz yaşlarını siləcək».

8 Quzu yeddinci möhürü açanda göydə təxminən yarım
saat sükut yarandı. **2** Onda mən Allahın önündə dayanan
yeddi mələyi gördüm. Onlara yeddi şeypur verildi. **3**
Başqa bir mələk də gəlib qurbangahın önündə durdu.
Onun əlində qızıl buxurdan var idi və ona çoxlu buxur
verildi ki, bunu bütün müqəddəslərin duaları ilə birgə
taxtın önündə olan qızıl qurbangahın üstündə təqdim
etsin. **4** Buxurun tüstüsü müqəddəslərin duaları ilə birgə
mələyin əlindən Allahın önünə yüksəldi. **5** Onda mələk
buxurdanı götürüb qurbangahdakı odla doldurdu və
onu yer üzünə atdı. Göy gurultusu, uğultu, şimşək və
zəlzələ baş verdi. **6** Yeddi şeypuru olan yeddi mələk onları
çalmağa hazırlaşdı. **7** Birinci mələk şeypurunu çaldı.
Onda qanla qarışıq dolu və od əmələ gəlib yer üzünə
yağdırıldı. Yer üzünün üçdə biri, ağacların üçdə biri və
bütün yaşıl otlar yandırıldı. **8** İkinci mələk şeypurunu
çaldı. Onda sanki böyük bir dağ odla yanaraq dənizin
içinə atıldı. Dənizin üçdə biri qana döndü. **9** Dənizdə
olan canlı məxluqların üçdə biri öldü. Gəmilərin də
üçdə biri məhv oldu. **10** Üçüncü mələk şeypurunu çaldı.
Onda göydən məşəl kimi yanan böyük bir ulduz enib

çayların üçdə birinin və su qaynaqlarının üstünə düşdü.
11 O ulduzun adına «Yovşan» deyilir. Suların üçdə biri
yovşana döndü. Çoxlu adam sulardan öldü, çünki sular
acı olmuşdu. 12 Dördüncü mələk şeypurunu çaldı. Onda
günəşin, ayın və ulduzların üçdə biri vuruldu; buna
görə də onların üçdə biri qaraldı. Gündüzün üçdə biri,
gecənin də elə o qədəri işıqsız qaldı. 13 Onda göyün
ortasında uçan bir qartal gördüm və onun uca səslə belə
dediyini eşitdim: «Şeypurlarını çalacaq o biri üç mələyin
şeypur səslərindən yer üzündə yaşayanların vay, vay, vay
halına!»

9 Beşinci mələk şeypurunu çaldı. Onda mən göydən yerə
düşmüş bir ulduz gördüm. Dibsiz dərinliyə enən quyunun
açarı ona verildi. (Abyssos g12) 2 O, dibsiz dərinliyə enən
quyunu açdı və quyudan iri bir kürənin tüstüsünə bənzər
tüstü çıxdı. Günəş və hava quyudan çıxan tüstüdən
qaraldı. (Abyssos g12) 3 Tüstünün içindən yer üzünə
çəyirtkələr çıxdı və onlara yer üzündəki əqrəblərin gücü
qədər güc verildi. 4 Onlara deyildi ki, yer üzündəki otlara,
heç bir yaşıllığa, heç bir ağaca deyil, yalnız alınlarında
Allahın möhürü olmayan insanlara zərər vursunlar. 5
Onlara izin verildi ki, insanları öldürmədən onlara beş
ay işgəncə versinlər. Onların verdiyi işgəncə əqrəbin
insanı sancdığı zaman olan işgəncəyə bənzəyir. 6 O
günlərdə insanlar ölüm axtaracaq, amma tapmayacaqlar.
Özlərinə ölüm arzulayacaqlar, amma ölüm onlardan
qaçacaq. 7 Çəyirtkələrin görünüşü döyüşə hazırlanan
atlara bənzəyirdi. Başlarında sanki qızıl tac var idi, üzləri
də insan üzü kimi idi. 8 Onların qadınlarda olan kimi

saçları var idi, dişləri də aslan dişləri kimi idi. **9** Döş
zirehləri dəmir zirehlər kimi idi. Qanadlarının səsi döyüşə
qaçan çoxlu sayda arabalarla atların səsinə bənzəyirdi.
10 Onların əqrəb kimi quyruqları və neştərləri var idi.
Quyruqlarında elə gücləri var idi ki, insanlara beş ay
zərər verə bilərdilər. **11** Dibsiz dərinliyin mələyi onların
üzərində padşahlıq edirdi; onun adı ibranicə «Avaddon»,
yunanca «Apollion» idi. **(Abyssos g12)** **12** Birinci bəla ötüb
keçdi. Budur, ondan sonra daha iki bəla gəlir. **13** Altıncı
mələk şeypurunu çaldı. Onda mən Allahın önündəki qızıl
qurbangahın dörd buynuzundan gələn bir səs eşitdim.
14 Bu səs şeypuru olan altıncı mələyə deyirdi: «Böyük
Fərat çayının kənarında bağlanan dörd mələyi burax». **15**
Həmin o saat, o gün, o ay və o il üçün hazırlanmış dörd
mələk buraxıldı ki, insanların üçdə birini öldürsün. **16**
Atlı qoşunların sayı iki yüz milyon idi; mən onların sayını
eşitdim. **17** Mən görüntüdə atları və onların belində
oturan atlıları bu cür gördüm: onların od, tünd göy
və kükürd rəngində döş zirehləri var idi, atların başı
aslan başı kimi idi və ağızlarından od, tüstü və kükürd
çıxırdı. **18** Bu üç bəladan, yəni onların ağzından çıxan od,
tüstü və kükürddən insanların üçdə biri həlak oldu. **19**
Çünki atların gücü onların ağzında və quyruğundadır.
Onların quyruğu başı olan ilana oxşayır və atlar bu
başlarla da zərər vururlar. **20** Bu bəlalardan həlak olmayıb
sağ qalan adamlar öz əlləri ilə düzəltdikləri şeylərdən
dönüb tövbə etmədilər. Cinlərə və görməyə, eşitməyə,
yeriməyə qadir olmayan qızıl, gümüş, tunc, daş, taxta
bütlərə səcdə etməkdən əl çəkmədilər. **21** Həmçinin

onlar nə qatilliklərindən, nə sehrbazlıqlarından, nə
əxlaqsızlıqlarından, nə də oğurluqlarından tövbə etdilər.
10 Mən göydən enən başqa bir güclü mələyi gördüm.
O, buluda bürünmüşdü və başının üstündə göy qurşağı
var idi. Üzü günəşə, ayaqları da od sütununa bənzəyirdi.
2 Əlində açılmış kiçik bir tumar var idi. O, sağ ayağını
dənizin üstünə, sol ayağını isə quruya qoydu. **3** Aslan
nəriltisinə bənzər uca səslə nida etdi. O nida edəndə
yeddi göy gurultusu öz səsi ilə danışdı. **4** Yeddi göy
gurultusu danışdığı zaman mən yazmağa hazırlaşırdım ki,
göydən danışan bir səs eşitdim: «Yeddi göy gurultusunun
söylədiklərini möhürlü saxla, onları yazma». **5** Onda
dənizdə və quruda dayandığını gördüyüm mələk sağ əlini
göyə tərəf qaldırıb **6** əbədi Var Olanın, göyü və oradakıları,
yeri və oradakıları, dənizi və oradakıları Yaradanın adına
and içərək dedi: «Daha möhlət verilməyəcək, **(aiōn g165)** **7**
amma yeddinci mələyin şeypur çalacağı günlər Allahın
sirli niyyəti, qulları olan peyğəmbərlərə açdığı kimi tam
yerinə yetəcək». **8** Göydən eşitdiyim səs yenə də mənimlə
danışıb belə dedi: «Get, dənizdə və quruda dayanan
mələyin əlindəki açılmış kiçik tumarı götür». **9** Mən də
mələyin yanına gedib ona dedim ki, kiçik tumarı mənə
versin. O mənə dedi: «Onu götür, ye. O sənin mədəndə
acı, ağzında isə bal kimi şirin olacaq». **10** Mən tumarı
mələyin əlindən götürüb yedim. O, ağzımda bal kimi şirin
idi, amma onu yeyəndən sonra mədəmdə acılıq oldu. **11**
Mənə belə də deyildi: «Sən gərək yenə də çoxlu xalq,
millət, dil və padşah barədə peyğəmbərlik edəsən».

11 Mənə əsaya oxşayan bir qamış verildi və mənə deyildi:
«Qalx Allahın məbədini, qurbangahı ölç və orada səcdə
edənləri say. **2** Amma məbədin bayır həyətini nəzərə
alma və oranı ölçmə. Çünki ora başqa millətlərə verildi və
onlar müqəddəs şəhəri qırx iki ay tapdaq edəcək. **3** Öz iki
şahidimi göndərəcəyəm ki, çula bürünərək həmin min iki
yüz altmış gün ərzində peyğəmbərlik etsinlər». **4** Bunlar
yer üzünün Sahibinin önündə dayanan iki zeytun ağacı və
iki çıraqdandır. **5** Əgər kimsə onlara zərər vurmaq istəsə,
ağızlarından od çıxıb düşmənlərini yandırıb-yaxır. Beləcə
onlara zərər vurmaq istəyən hər kəs bu cür öldürülməlidir.
6 Onların göyü bağlamağa ixtiyarı var ki, peyğəmbərlik
etdikləri günlər yağış yağmasın. Həmçinin onların suları
qana döndərməyə və yer üzünə istədikləri qədər hər
cür bəla gətirməyə ixtiyarı var. **7** Onlar öz şəhadətlərini
bitirdikdən sonra dibsiz dərinlikdən çıxan vəhşi heyvan
onlarla döyüşəcək və onları məğlub edib öldürəcək.
(Abyssos g12) **8** Cəsədləri onların Rəbbinin də çarmıxa
çəkildiyi böyük şəhərin baş küçəsinə səriləcək; həmin
şəhər rəmzi olaraq Sodom və Misir adlanır. **9** Müxtəlif
xalqlardan, tayfalardan, dillərdən və millətlərdən olan
adamlar üç gün yarım onların cəsədinə baxacaq və
qəbirə qoyulmasına yol verməyəcəklər. **10** Yer üzündə
yaşayanlar onların bu halına sevinib bayram edəcək
və bir-birlərinə hədiyyələr göndərəcək. Çünki bu iki
peyğəmbər yer üzündə yaşayanlara iztirab vermişdi. **11**
Lakin həmin üç gün yarım bitəndə Allahdan gələn həyat
nəfəsi onların içinə girdi və onlar ayağa qalxdı. Onda
onları görənlərin canına böyük qorxu düşdü. **12** O iki

peyğəmbər göydən onlara «Bura qalxın!» deyən uca bir
səs eşitdilər və buludun içində göyə qalxdılar. Düşmənləri
də onlara baxdı. 13 O saat böyük bir zəlzələ baş verdi
və şəhərin onda biri dağıldı. Zəlzələdə yeddi min nəfər
həlak oldu, qalanları isə qorxuya düşüb göydəki Allahı
izzətləndirdilər. 14 İkinci bəla ötüb keçdi. Budur, tezliklə
üçüncü bəla gəlir. 15 Yeddinci mələk şeypurunu çaldı.
Göydə belə deyən uca səslər eşidildi: «Rəbbimiz və Onun
Məsihi Dünya üzərində Padşahlığa sahib oldu! O əbədi
olaraq padşahlıq edəcək!» (aiōn g165) 16 Onda Allahın
önündə öz taxtlarında oturan iyirmi dörd ağsaqqal üzüstə
yerə qapanıb Allaha səcdə edərək 17 dedi: «Ey Var
Olan, Var Olmuş Külli-İxtiyar Rəbb Allah, Sənə şükür
edirik! Çünki Öz böyük qüdrətini alıb Padşahlıq taxtına
çıxdın. 18 Millətlər qəzəbləndi, Sənin də qəzəbinin vaxtı
gəldi. Ölüləri mühakimə etmək, Sənin qulların olan
Peyğəmbərlərə, müqəddəslərə, Sənin adından qorxanlara,
Kiçiklərə və böyüklərə mükafat vermək, Yer üzünü məhv
edənləri Məhv etmək vaxtı çatdı». 19 Allahın göydəki
məbədi açıldı və Onun Əhd sandığı orada zahir oldu.
Onda şimşək, uğultu, göy gurultusu, zəlzələ və güclü dolu
gəldi.

12 Göydə böyük bir əlamət zahir oldu: günəşi əyninə
geyinmiş, ayaqları altında ay və başında on iki ulduzlu tac
olan bir qadın göründü. 2 O hamilə idi və doğmaq üzrə idi,
ağrı və iztirab çəkərək qışqırırdı. 3 Göydə başqa bir əlamət
zahir oldu: yeddi başlı, on buynuzlu, başlarının üstündə də
yeddi kiçik tac olan böyük və od rəngində əjdaha göründü.
4 Onun quyruğu göy ulduzlarının üçdə birini süpürüb yer

üzünə atdı. Əjdaha doğmağa hazırlaşan qadının önündə
dayandı ki, qadın doğan kimi onun uşağını udsun. **5** Qadın
bir oğlan uşağı doğdu ki, «dəmir əsa ilə bütün millətlərə
ağalıq edəcək». Bu uşaq Allahın və Onun taxtının yanına
qapılıb götürüldü. **6** Qadınsa çölə qaçdı. Orada onun min
iki yüz altmış gün bəslənməsi üçün Allah tərəfindən
hazırlanmış yeri var. **7** Göydə döyüş oldu. Mikael və onun
mələkləri əjdaha ilə döyüşdü. Əjdaha və onun mələkləri
də onlarla döyüşdü, **8** amma gücləri çatmadı. Göydə artıq
onlara yer qalmadı. **9** O böyük əjdaha – iblis və Şeytan
deyilən, bütün dünyanı aldadan qədim ilan yer üzünə
atıldı, mələkləri də onunla birgə atıldı. **10** Mən göydə uca
bir səsin belə dediyini eşitdim: «İndi Allahımızın xilası,
gücü, Padşahlığı və Onun Məsihinin hakimiyyəti həyata
keçdi. Çünki bacı-qardaşlarımızı Allahımızın önündə
Gecə-gündüz təqsirləndirən ittihamçı kənara atıldı. **11**
Onlar Quzunun qanı və öz şəhadət sözləri vasitəsilə Ona
qalib gəldilər. Hətta ölümlə üzbəüz olanda da Öz canlarını
sevmədilər. **12** Buna görə də, ey göylər və Orada məskən
salanlar, bayram edin! Qurunun və dənizinsə vay halına!
Çünki iblis böyük hiddətlə yanınıza endi, Bilir ki, onun az
vaxtı qalıb». **13** Əjdaha yer üzünə atıldığını görəndə oğlan
uşağı doğan qadının ardınca düşdü. **14** Amma qadına
böyük qartalın iki qanadı verildi ki, çölə – öz yerinə uçsun
və orada, ilandan kənarda bir vaxt, vaxtlar və yarım vaxt
ərzində bəslənsin. **15** İlan qadının ardınca ağzından sel
kimi su püskürdü ki, sel onu aparsın. **16** Lakin quru qadına
kömək etdi: quru ağzını açdı və əjdahanın ağzından
püskürdüyü seli içib qurtardı. **17** Onda əjdaha qadına

qəzəbləndi, onun nəslindən Allahın əmrlərinə riayət edən
və İsa barədə şəhadət edən başqaları ilə döyüşmək üçün
getdi 18 və dəniz sahilinin qumları üzərində dayandı.
13 Dənizdən çıxan on buynuzlu və yeddi başlı bir vəhşi
heyvan gördüm. Onun buynuzlarının üstündə on kiçik tac
var idi, başlarının üzərində isə küfr olan adlar yazılmışdı.
2 Gördüyüm vəhşi heyvan bəbirə oxşayırdı. Onun ayaqları
ayı ayaqları kimi, ağzı da aslan ağzı kimi idi. Əjdaha ona
öz gücünü, taxtını və böyük səlahiyyət verdi. 3 Vəhşi
heyvanın başlarından biri sanki ölümcül yaralanmışdı,
ancaq o, ölümcül yarasından sağaldı. Bütün yer üzü
heyrət içində vəhşi heyvanın ardınca getdi. 4 Əjdahaya
səcdə etdilər, çünki vəhşi heyvana səlahiyyət verən o
idi. Həmçinin vəhşi heyvana səcdə edib dedilər: «Kim
bu vəhşi heyvana tay olar və onunla döyüşə bilər?» 5
Vəhşi heyvana lovğa və küfr danışan bir ağız da verildi.
Həm də ona səlahiyyətini qırx iki ay icra etmək izni
verildi. 6 O, ağzını açdı ki, Allaha küfr etsin, Onun adına,
həmçinin məskəninə, yəni göydə məskən salanlara küfr
söyləsin. 7 Ona izin verildi ki, müqəddəslərlə döyüşüb
onlara qalib gəlsin. Həmçinin ona bütün tayfalar, xalqlar,
dillər və millətlər üzərində səlahiyyət verildi. 8 Kəsilmiş
Quzunun həyat kitabına dünya yaranandan bəri adı
yazılanlardan savayı, yer üzündə yaşayanların hamısı ona
səcdə edəcək. 9 Kimin qulağı var, qoy eşitsin. 10 Kim əsir
olmalıdırsa, Əsirliyə gedir, Kim qılıncla öldürülməlidirsə,
Qılıncla öldürülür. Gərək müqəddəslərin dözümü və imanı
olsun. 11 Mən yerdən çıxan başqa bir vəhşi heyvan da
gördüm. Onun quzu buynuzuna oxşayan iki buynuzu

var idi, amma əjdaha kimi danışırdı. **12** O, birinci vəhşi
heyvanın bütün səlahiyyətini onun önündə icra edir, yer
üzünü və orada yaşayanları ölümcül yarasından sağalan
həmin vəhşi heyvana səcdə etməyə məcbur edir. **13** İkinci
vəhşi heyvan böyük əlamətlər göstərir, hətta insanların
önündə göydən yerə od yağdırır. **14** Birinci vəhşi heyvanın
önündə göstərilməsinə izin verilmiş əlamətlərlə yer
üzündə yaşayanları aldadaraq onlara deyir ki, qılıncla
yaralanan, amma sağ qalan həmin vəhşi heyvanın surətini
yaratsınlar. **15** Ona həmin vəhşi heyvanın surətinə nəfəs
vermək qüdrəti verildi ki, bu surət də danışsın və ona
səcdə etməyən hər kəsin öldürülməsini əmr etsin. **16**
İkinci vəhşi heyvan hamını – böyükləri və kiçikləri,
varlıları və yoxsulları, azadları və qulları məcbur edir
ki, sağ əlləri yaxud alınları damğalansın. **17** Beləcə bu
damğanı, yəni həmin vəhşi heyvanın adını ya da adını
təmsil edən sayı daşımayan bir kəsə alıb-satmağa icazə
verilmir. **18** Bu işdə müdrik olmaq lazımdır. Kimin ağlı
var, qoy bu vəhşi heyvana məxsus sayı hesablasın, çünki
bu bir insanın sayıdır. Onun sayı altı yüz altmış altıdır.

14 Mən gördüm ki, Quzu Sion dağında durub. Onunla
birlikdə 144 000 nəfər var idi. Onların alnında Quzunun
adı və Onun Atasının adı yazılmışdı. **2** Mən göydən gur
suların sədasına və güclü göy gurultusuna bənzər bir
səs eşitdim. Eşitdiyim səs çəng çalanların çənglərinin
səsi kimi idi. **3** Onlar taxtın, dörd canlı məxluqun və
ağsaqqalların önündə yeni bir nəğmə oxuyurlar. Yer
üzündən satın alınmış bu 144 000 nəfərdən başqa heç kəs
bu nəğməni öyrənə bilmədi. **4** Bunlar özlərini qadınlarla

ləkələməmiş şəxslərdir, çünki bakirdirlər. Quzu hara
getsə, onlar da Onun ardınca gedir. Onlar Allah və Quzu
üçün nübar olaraq insanlar arasından satın alındı. **5**
Ağızlarından heç vaxt yalan çıxmayıb, onlar ləkəsizdir. **6**
Mən göyün ortasında uçan başqa bir mələk gördüm. O,
yer üzündə yaşayanlara – hər millətə, hər tayfaya, hər
dilə və hər xalqa yaymaq üçün əbədi bir Müjdə gətirirdi.
(aiōnios g166) **7** Mələk uca səslə deyirdi: «Allahdan qorxun,
Ona izzət verin! Çünki Onun mühakimə edəcəyi vaxt gəldi.
Göyü, yeri, dənizi və su qaynaqlarını Yaradana səcdə
edin!» **8** İkinci mələk də onun ardınca gələrək deyirdi:
«Dağıldı, böyük Babil dağıldı! O, əxlaqsızlığının coşğun
şərabını bütün millətlərə içirtmişdi». **9** Bunların ardınca
üçüncü bir mələk də gələrək uca səslə deyirdi: «Kim vəhşi
heyvana və onun surətinə səcdə edib öz alnının yaxud
əlinin damğalanmasını qəbul edərsə, **10** o da Allahın
qəzəb kasasına qarışıqsız tökülmüş coşğun şərabından
içəcək. Belələrinə müqəddəs mələklərin və Quzunun
önündə od və kükürdlə işgəncə veriləcək. **11** Onlara
verilən işgəncənin tüstüsü əbədi olaraq qalxacaq. Vəhşi
heyvana və onun surətinə səcdə edib adına aid damğanı
qəbul edənlər gecə-gündüz rahatlıq tapmayacaq». **(aiōn
g165)** **12** Allahın əmrlərinə riayət edən və İsaya imanına
sadiq qalan müqəddəslərin gərək dözümü olsun. **13**
Onda göydən belə deyən bir səs eşitdim: «Yaz: bundan
sonra Rəbdə ölənlər nə bəxtiyardır!» Ruh deyir: «Bəli,
onlar zəhmətlərindən ayrılıb rahatlıq tapacaqlar, çünki
əməllərinin nəticəsi onların ardınca gedir». **14** Mən
gördüm ki, ağ bir bulud var və buludun üstündə bəşər

oğluna bənzər Biri oturub. Onun başında qızıl tac və
əlində iti oraq var idi. **15** Başqa bir mələk də məbəddən
çıxıb buludun üstündə Oturana uca səslə dedi: «Orağını
işə sal və biç. Çünki yer üzündəki əkin yetişdiyi üçün
biçin zamanı gəldi». **16** Onda buludun üstündə Oturan
Öz orağını yer üzünə saldı və yer üzü biçildi. **17** Başqa
bir mələk də göydəki məbəddən çıxdı. Onun əlində
də iti oraq var idi. **18** Od işinə məsul olan başqa bir
mələk də qurbangahdan çıxıb iti orağı olan mələyə
uca səslə nida etdi: «İti orağını işə sal və yer üzündəki
üzüm tənəyindən salxımları kəs yığ, çünki üzümləri
yetişib». **19** Mələk orağını yer üzünə salaraq yerdəki üzüm
tənəyindən üzümləri kəsib yığdı və Allah hiddətinin
böyük üzümsıxanına atdı. **20** Üzümlər şəhərdən kənarda
olan üzümsıxanda tapdalandı. Üzümsıxandan qan çıxdı
və at yüyənlərinə qədər qalxaraq 1600 stadiyə bərabər
məsafəyə axdı.

15 Mən göydə başqa bir böyük və heyrətli əlamət – yeddi
bəlanı gətirən yeddi mələk gördüm. Bunlar son bəlalardır,
çünki Allahın hiddəti bunlarla tamamlanırdı. **2** Sanki odla
qarışıq şüşədən olan bir dəniz gördüm. Vəhşi heyvana,
onun surətinə və adına aid saya qalib gələnlər əllərində
Allahın verdiyi çənglərlə şüşə dənizin üstündə durub.
3 Onlar Allahın qulu Musanın nəğməsini və Quzunun
nəğməsini oxuyaraq deyir: «Ey Külli-İxtiyar Rəbb Allah,
Sənin işlərin böyük və heyrətlidir. Ey millətlərin Padşahı,
Sənin yolların ədalətli və həqiqidir. **4** Ya Rəbb, kim
Səndən qorxmaz, Kim Sənin adını izzətləndirməz? Çünki
yalnız Sən müqəddəssən. Bütün millətlər gəlib Sənin

önündə səcdə edəcək, Çünki Sənin ədalətli hökmlərin
aşkar oldu». 5 Bundan sonra gördüm ki, göydəki məbəd,
yəni Şəhadət çadırı açıldı 6 və yeddi bəlanı gətirən yeddi
mələk məbəddən çıxdı. Onlar təmiz və parlaq kətan paltar
geyinmiş, sinələrinə qızıl qurşaqlar bağlamışdı. 7 Onda
dörd canlı məxluqdan biri yeddi mələyə əbədi var olan
Allahın hiddəti ilə dolu yeddi qızıl nimçə verdi. (aiōn g165)
8 Məbəd Allahın izzət və qüdrətinə görə tüstü ilə doldu.
Beləcə yeddi mələyin gətirdiyi yeddi bəla tamam olana
qədər heç kəs məbədə girə bilmədi.

16 Mən məbəddən yeddi mələyə «gedin, Allahın
hiddətinin yeddi nimçəsini yer üzünə boşaldın» deyən
uca bir səs eşitdim. 2 Birinci mələk gedib öz nimçəsini
quruya boşaltdı və vəhşi heyvanın damğasını daşıyan,
onun surətinə səcdə edən adamlarda pis və ağrılı yaralar
əmələ gəldi. 3 İkinci mələk öz nimçəsini dənizə boşaltdı
və dəniz ölünün qanına bənzər qatı qana döndü, dənizdə
olan bütün canlı varlıqlar məhv oldu. 4 Üçüncü mələk
öz nimçəsini çaylara və su qaynaqlarına boşaltdı və
onlar qana döndü. 5 Onda mən sular mələyinin belə
dediyini eşitdim: «Ey Var Olan, Var Olmuş, Müqəddəs
Olan, Sən ədalətlisən ki, belə hökm çıxartdın. 6 Çünki
müqəddəslərin və peyğəmbərlərin qanını tökdülər. Sən
də onlara içmək üçün qan verdin. Onlar buna layiqdir».
7 Qurbangahdan gələn bir səs də eşitdim: «Bəli, ey
Külli-İxtiyar Rəbb Allah, Sənin hökmlərin həqiqi və
ədalətlidir». 8 Dördüncü mələk öz nimçəsini günəşə
boşaltdı və ona adamları odla qarsalamaq gücü verildi. 9
Adamları qızmar isti qarsaladı və onlar bu bəlaları idarə

edən Allahın adına küfr etdilər, lakin tövbə edib Onu
izzətləndirmədilər. **10** Beşinci mələk öz nimçəsini vəhşi
heyvanın taxtına boşaltdı və onun padşahlığını qaranlıq
bürüdü. Adamlar iztirabdan dillərini dişlərinə sıxdılar **11**
və öz iztirab və yaralarına görə göylərin Allahına küfr
etdilər, lakin öz əməllərindən tövbə etmədilər. **12** Altıncı
mələk öz nimçəsini böyük Fərat çayına boşaltdı və onun
suyu qurudu ki, gündoğandan gələn padşahlar üçün yol
açılsın. **13** Gördüm ki, əjdahanın ağzından, vəhşi heyvanın
ağzından və yalançı peyğəmbərin ağzından qurbağaya
bənzər üç natəmiz ruh çıxır. **14** Bunlar əlamətlər göstərən
cin ruhlarıdır və bütün dünyanın padşahlarının yanına
gedirlər ki, onları Külli-İxtiyar Allahın böyük günündə
baş verəcək döyüşə toplasınlar. **15** Rəbb deyir: «Budur,
oğru kimi gəlirəm; oyaq qalan, çılpaq gəzərək ayıbını
göstərməmək üçün paltarlarını əynində saxlayan kəs
nə bəxtiyardır!» **16** Bu ruhlar padşahları ibranicə Har-
Magedon adlanan yerə topladı. **17** Yeddinci mələk öz
nimçəsini havaya boşaltdı və məbəddəki taxtdan «Tamam
oldu!» deyən uca bir səs gəldi. **18** Onda şimşək, uğultu, göy
gurultusu və böyük bir zəlzələ baş verdi. Zəlzələ elə güclü
idi ki, insanın yer üzündə yaşamağa başladığı dövrdən
bəri bundan böyüyü olmamışdı. **19** Böyük şəhər üç yerə
bölündü və millətlərin şəhərləri dağıldı. Allah tərəfindən
böyük Babil yada salındı ki, Allahın şiddətli qəzəb şərabı
ilə dolu kasa ona verilsin. **20** Bütün adalar aradan qalxdı
və dağlar yox oldu. **21** Göydən adamların üstünə hərəsinin
çəkisi bir talant olan böyük dolu dənələri yağdı. Adamlar

dolu bəlasına görə Allaha küfr etdilər, çünki bu bəla çox
şiddətli idi.
17 Yeddi nimçəsi olan yeddi mələkdən biri gəlib mənimlə
danışdı və dedi: «Gəl, çoxlu suların üzərində oturmuş
bədnam fahişə barədə çıxacaq hökmü sənə göstərim. **2**
Yer üzünün padşahları onunla əxlaqsızlıq etdilər və yer
üzündə yaşayanlar onun əxlaqsızlıq şərabından sərxoş
oldular». **3** O məni Ruhda çölə apardı. Orada mən gördüm
ki, bir qadın yeddi başlı, on buynuzlu və üstündə başdan-
başa küfr adları yazılan al rəngli bir vəhşi heyvanın
belində oturub. **4** Qadın tünd qırmızı və al rəngli paltar
geyinmiş, qızıl, qiymətli daş və mirvari ilə bəzənmişdi.
Onun əlində iyrənc şeylər və öz əxlaqsızlığının çirkabı ilə
dolu qızıl kasa var idi. **5** Alnında isə bu sirli ad yazılmışdı:
«Yer üzünün fahişələrinin və iyrəncliklərinin anası olan
böyük Babil». **6** Mən gördüm ki, qadın müqəddəslərin
qanından və İsaya şəhadət edənlərin qanından sərxoş
olub. Bunu görüb hədsiz heyrətləndim. **7** Onda mələk
mənə dedi: «Nə üçün heyrətə düşdün? Mən sənə qadının
və onu daşıyan yeddi başlı, on buynuzlu vəhşi heyvanın
sirrini açacağam. **8** Gördüyün vəhşi heyvan var olmuş,
indi yox olan və dibsiz dərinliklərdən çıxmaq üzrə olaraq
həlaka gedir. Yer üzündə yaşayan və dünya yaranandan
bəri adı həyat kitabına yazılmamış adamlar vəhşi heyvanı
görəndə heyrətə düşəcək, çünki o var olmuş, yox olan,
amma yenə gəlməli olandır. **(Abyssos g12)** **9** Bu işdə müdrik
ağıl lazımdır. Yeddi baş qadının oturduğu yeddi təpədir.
Bunlar həm də yeddi padşahdır. **10** Onlardan beşi ölüb,
biri qalıb, digəri isə hələ gəlməyib və gələndə də qısa

müddət qalmalıdır. **11** Bir zaman var olmuş, indi isə
yox olan vəhşi heyvan da səkkizinci padşahdır. O, yeddi
padşahdan biridir və həlaka gedir. **12** Gördüyün on
buynuz hələ padşahlıq etməyən on padşahdır. Onlar vəhşi
heyvanla birgə səlahiyyəti ələ alıb bir saat padşahlıq
edəcəklər. **13** Onların vahid bir niyyəti var, öz qüdrət və
səlahiyyətlərini vəhşi heyvana təhvil verəcəklər. **14** Onlar
Quzu ilə döyüşəcəklər, lakin Quzu onlara qalib gələcək.
Çünki O, ağaların Ağası, padşahların Padşahıdır və Onunla
birgə olanlar da çağırılmış, seçilmiş və sadiq şəxslərdir».
15 Mələk mənə dedi: «Fahişənin üzərində oturduğunu
gördüyün sular – xalqlar, kütlələr, millətlər və dillərdir. **16**
Gördüyün vəhşi heyvan və on buynuz isə fahişəyə nifrət
edərək onu soyub çılpaq qoyacaq, ətini yeyəcək və onu
odda yandıracaq. **17** Çünki Allah bunu onların ürəyinə
qoydu ki, Allahın niyyətini yerinə yetirsinlər, həmfikir
olub Onun sözləri tamamlanana qədər padşahlıqlarını
vəhşi heyvana təhvil versinlər. **18** Gördüyün qadın da
yer üzünün padşahları üzərində padşahlıq edən böyük
şəhərdir».

18 Bundan sonra göydən enən başqa bir mələyi gördüm.
O, böyük səlahiyyətə malik idi. Yer üzü onun ehtişamı
ilə işıqlandı. **2** O, uca səslə nida edib dedi: «Dağıldı!
Böyük Babil dağıldı! O, cinlərin məskəni, Hər cür natəmiz
ruhun sığınacağı, Hər cür murdar quşun yuvası, Hər cür
murdar və mənfur vəhşi heyvanın oylağı oldu. **3** Çünki
bütün millətlər O qadının coşğun əxlaqsızlıq şərabından
içdi. Yer üzünün padşahları Onunla əxlaqsızlıq etdi.
Dünyanın tacirləri Onun şəhvətpərəstliyi ilə qazanılan

sərvətdən varlandı». **4** Mən göydən belə deyən başqa
bir səs də eşitdim: «Ey Mənim xalqım, oradan çıxın ki,
Onun günahlarına şərik olmayasınız, Onun uğrayacağı
bəlalara düçar olmayasınız. **5** Çünki onun günahları
qalaqlanıb göyə çatdı, Allah onun haqsız işlərini yada
saldı. **6** O nə etdisə, Siz də əvəzində ona belə edin.
Əməllərinin əvəzini ona ikiqat verin. Tökdüyü kasadakı
şərabın İkiqatını töküb ona verin. **7** Özünü nə qədər
izzətləndirib Şəhvətpərəstlik içində yaşadısa, Ona o
qədər də işgəncə və yas verin. Çünki ürəyində deyir:
"Mən mələkə taxtında oturmuşam, Dul deyiləm, əsla
yas tutmayacağam". **8** Buna görə də bir günün içində
Onun üstünə bəlalar gələcək, Azara, yasa, aclığa düçar
olacaq, odda yandırılacaq. Çünki onu mühakimə edən
Rəbb Allah qüdrətlidir». **9** Onunla əxlaqsızlıq edən və
şəhvətpərəstlik içində yaşayan yer üzünün padşahları
onun yanğınından çıxan tüstünü görəndə onun üçün
ağlayıb ah-nalə edəcəklər. **10** Onun çəkdiyi işgəncənin
qorxusundan uzaqda dayanıb deyəcəklər: «Vay, vay
halına, böyük şəhər, Möhkəm şəhər Babil! Çünki bir saat
içində cəzan çatdı». **11** Yer üzünün tacirləri də onun
üçün ağlayıb yas tutur, çünki onların malını – **12** qızıl,
gümüş, qiymətli daşlar və mirvariləri; incə kətan, ipək,
tünd qırmızı və al rəngli parçaları; hər cür ətirli ağacı; fil
sümüyündən, ən qiymətli ağacdan, tuncdan, dəmirdən və
mərmərdən olan hər cür əşyanı; **13** darçın, hil, buxur,
ətirli yağ və kündürü; şərab, zeytun yağı, narın un və
buğdanı; mal-qara, qoyunlar, atlar və arabaları; insan
bədənləri və canlarını da artıq heç kəs almır. **14** Onlar

deyirlər: «Ürəyinin arzuladığı bəhrələr əlindən çıxdı,
Bütün cah-calallı malların yox oldu. Heç kəs onları bir
daha tapmayacaq». **15** Orada bu mallarla varlanan tacirlər
bu şəhərin çəkdiyi işgəncənin qorxusundan uzaqda
dayanacaq və ağlayıb yas tutaraq deyəcəklər: **16** «Vay,
vay halına, İncə kətan, tünd qırmızı, al rəngli Parçalardan
paltar geyən, Qızıl, qiymətli daşlar və mirvarilərlə Bəzənən
böyük şəhər! **17** Çünki bu qədər var-dövlət Bir saat içində
viran oldu». Bütün gəmi rəisləri, sərnişinlər, dənizçilər və
dənizdə ticarət edənlərin hamısı uzaqda dayanaraq **18**
onun yanğınından çıxan tüstüyə baxıb nida edirdilər:
«Hansı şəhər bu böyük şəhərə tay ola bilər?» **19** Onlar
başlarına toz töküb fəryad edir və ağlayıb yas tutaraq
deyirdilər: «Vay, vay halına, Dənizdə gəmisi olanların
hamısının Oranın çox qiymətli malları ilə Varlandığı
böyük şəhər! Çünki bir saat içində viran oldun». **20** Ey
göylər, Müqəddəslər, həvarilər və peyğəmbərlər, Onun
halını bayram edin! Onun sizin üçün çıxartdığı hökmü
Allah onun öz başına gətirdi. **21** Bir güclü mələk dəyirman
daşı boyda böyük bir daşı götürərək dənizə atıb dedi:
«Böyük şəhər Babil də Belə zorakılıqla yıxılacaq, Bir daha
görünməyəcək. **22** Çəng çalanların, müğənnilərin, Tütək
və şeypur çalanların səsi Artıq səndən gəlməyəcək. Hər
cür sənətlə məşğul olan sənətkar Artıq səndə olmayacaq.
Dəyirman səsi də Artıq səndən gəlməyəcək. **23** Çıraq
işığı Artıq səndə görünməyəcək. Bəy-gəlin sədası Artıq
səndən gəlməyəcək. Çünki sənin tacirlərin Yer üzünün
böyük adamları idi, Bütün millətlər Sənin sehrbazlığınla

aldanmışdı. 24 Peyğəmbərlərin, müqəddəslərin və Yer
üzündə kəsilənlərin hamısının qanı O şəhərdə üzə çıxdı».

19 Bundan sonra göydə böyük bir kütlənin səsinə bənzər
uca bir səs eşitdim. Onlar deyirdi: «Halleluya! Xilas,
izzət və qüdrət Allahımıza məxsusdur! 2 Çünki Onun
hökmləri Həqiqi və ədalətlidir. O, əxlaqsızlığı ilə yer üzünü
azdıran Böyük fahişəni mühakimə etdi, Öz qullarının
qanının qisasını Ondan aldı». 3 Onlar dedi: «Halleluya!
Fahişədən çıxan tüstü əbədi olaraq yüksəlir». (aiōn g165) 4
Onda iyirmi dörd ağsaqqal və dörd canlı məxluq yerə
qapanaraq taxtda oturan Allaha səcdə edib dedi: «Amin!
Halleluya!» 5 Taxtdan da belə bir səs gəldi: «Ey Onun
bütün qulları, Böyükdən kiçiyə qədər Ondan qorxanlar,
Allahımızı mədh edin!» 6 Mən böyük bir kütlənin, gur
suların və güclü göy gurultusunun səsinə bənzər bir səs
də eşitdim. Bu səs deyirdi: «Halleluya! Çünki Külli-İxtiyar
Rəbb Allahımız Padşahlıq taxtına çıxdı! 7 Gəlin sevinib
şad olaq, Onu izzətləndirək! Çünki Quzunun toyu başlayır.
Gəlini özünü hazırlayıb; 8 Geyinmək üçün ona Təmiz,
parlaq və incə kətan verildi». İncə kətan müqəddəslərin
saleh əməllərinin rəmzidir. 9 Onda mələk mənə dedi: «Yaz:
Quzunun toy ziyafətinə dəvət olunanlar nə bəxtiyardır!»
Yenə də mənə dedi: «Bunlar Allahın həqiqi sözləridir». 10
Mən ona səcdə etmək üçün ayaqlarına düşdüm. Amma o
mənə dedi: «Yox, olmaz! Mən də səninlə və İsa barədə
şəhadət edən qardaşlarınla birgə Allahın quluyam. Allaha
səcdə et. Çünki İsanın şəhadəti peyğəmbərlərə ilham
verir». 11 Mən gördüm ki, göy yarılıb və orada bir ağ at
var. Onun belində oturan Süvari Sadiq və Haqq adlanır

və ədalətlə hökm çıxararaq döyüşür. 12 Onun gözləri
odlu alova bənzəyir. Başında çoxlu sayda kiçik tac var
və üzərində Özündən başqa heç kəsin bilmədiyi bir ad
yazılıb. 13 O, qana batmış bir paltar geyinib və Onun adı
Allahın Kəlamıdır. 14 Göydə olan ordular ağ, təmiz və
incə kətan geyinərək ağ atların belində Onun ardınca
gedirdi. 15 Onun ağzından millətlərə zərbə vurmaq üçün
iti bir qılınc çıxır. O, «dəmir əsa ilə onlara ağalıq edəcək».
Külli-İxtiyar Allahın şiddətli qəzəb şərabının hazırlandığı
üzümsıxanı Özü tapdalayacaq. 16 Onun paltarının və
budunun üstündə bu ad yazılıb: «Padşahların Padşahı
və ağaların Ağası». 17 Günəşdə dayanan bir mələyi də
gördüm. O, uca səslə nida edib göyün ortasında uçan
bütün quşlara dedi: «Allahın böyük ziyafətinə gəlin. Bir
yerə yığılın ki, 18 padşahların, sərkərdələrin, igidlərin
ətini, atların və bellərində oturan atlıların ətini, azadların
və qulların, böyük və kiçiklərin hamısının ətini yeyəsiniz».
19 Mən gördüm ki, vəhşi heyvan, yer üzünün padşahları
və onların orduları atın belində oturan Süvari ilə və
Onun qoşunu ilə döyüşməyə toplaşıb. 20 Vəhşi heyvan
yaxalandı; onun önündə əlamətlər göstərmiş, bunlarla
onun damğasını qəbul edib surətinə səcdə edənləri
aldatmış yalançı peyğəmbər də yaxalandı. Hər ikisi diri-
diri kükürdlə yanan od gölünə atıldı. (Limnē Pyr g3041 g4442)
21 Başqaları isə atın belində oturan Süvarinin ağzından
çıxan qılıncla həlak oldu. Bütün quşlar da onların ətini
yeyib doydu.

20 Mən göydən enən bir mələyi gördüm. Onun əlində
dibsiz dərinliyin açarı və böyük bir zəncir var idi. (Abyssos

g12) 2 O, əjdahanı – iblis və Şeytan deyilən o qədim
ilanı tutub min il müddətinə zəncirlədi. 3 Onu dibsiz
dərinliyə atdı və qapısını bağlayıb möhürlədi ki, min il
bitənə qədər millətləri daha aldada bilməsin. Bundan
sonra isə o, qısa bir müddətə azad edilməlidir. (Abyssos
g12) 4 Taxtları və onların üzərində oturanları da gördüm.
Onlara hökm etmək ixtiyarı verildi. İsa barədə şəhadət
və Allahın kəlamı uğrunda boynu vurulmuş canları da
gördüm. Vəhşi heyvana və onun surətinə səcdə etməyib
alınlarına və əllərinə damğanı qəbul etməmişdilər. Onlar
dirilib Məsihlə birgə min il padşahlıq etdi. 5 Bu, birinci
dirilmədir. Qalan ölülərsə min il bitməyincə dirilmədi. 6
Birinci dirilmədə iştirak edənlər bəxtiyar və müqəddəsdir.
İkinci ölümün onlar üzərində səlahiyyəti yoxdur. Əksinə,
onlar Allahın və Məsihin kahinləri olub Onunla birgə min
il padşahlıq edəcək. 7 Min il bitəndən sonra Şeytan atıldığı
zindandan azad ediləcək. 8 Oradan çıxacaq ki, yer üzünün
dörd tərəfində olan millətləri – Qoq və Maqoqu aldadıb
döyüşə toplasın; onların sayı dəniz qumu qədər çoxdur. 9
Onlar yer üzünün hər tərəfinə hücum edib müqəddəslərin
düşərgəsini və sevimli şəhəri mühasirəyə aldılar. Lakin
göydən od düşüb onları yandırıb-yaxdı. 10 Onları aldadan
iblis də vəhşi heyvanın və yalançı peyğəmbərin atıldığı
yerə – odlu kükürd gölünə atıldı. Bunlar gecə-gündüz,
əbədi olaraq işgəncə çəkəcək. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)
11 Böyük ağ taxt və onun üstündə Oturanı gördüm. Yer və
göy Onun önündən qaçdı və onlara yer tapılmadı. 12 Mən
gördüm ki, böyükdən kiçiyə qədər ölülər taxtın önündə
dayanıb. Kitablar açıldı və həyat kitabı olan başqa bir

kitab da açıldı. Ölülər kitablarda yazılanlara əsasən öz
əməllərinə görə mühakimə olundu. 13 Dəniz öz içində
olan ölüləri, ölüm və ölülər diyarı da öz qoynunda olan
ölüləri təslim etdi. Hər biri öz əməlinə görə mühakimə
olundu. (Hadēs g86) 14 Ölüm və ölülər diyarı odlu gölə
atıldı. Bu odlu göl ikinci ölümdür. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041
g4442) 15 Kimin adı həyat kitabına yazılmayıbsa, o, odlu
gölə atıldı. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Mən yeni bir göy və yeni bir yer gördüm. Çünki
əvvəlki yerlə əvvəlki göy keçib getmişdi, dəniz də artıq
yox idi. 2 Mən müqəddəs şəhərin – yeni Yerusəlimin
göydən, Allahın yanından endiyini gördüm. Şəhər öz
bəyi üçün bəzədilmiş gəlin kimi hazırlanmışdı. 3 Taxtdan
belə deyən uca bir səs eşitdim: «Budur, Allahın məskəni
insanların arasındadır. Allah onlarla birgə məskən salacaq;
onlar Onun xalqı olacaq, Allah Özü onların Allahı olaraq
aralarında yaşayacaq. 4 Allah onların bütün göz yaşlarını
siləcək. Artıq ölüm olmayacaq. Yas, nalə və ağrı bir
daha olmayacaq. Çünki əvvəlki şeylər keçib getdi». 5
Taxtda Oturan dedi: «Budur, Mən hər şeyi yenidən
qururam». Yenə dedi: «Yaz, çünki bu sözlər etibarlı
və həqiqidir». 6 O mənə dedi: «Tamam oldu! Alfa və
Omeqa, Başlanğıc və Axır Mənəm. Mən susayana həyat
suyunun qaynağından müftə su verəcəyəm. 7 Qalib
gələn bunları irs alacaq; "Mən ona Allah, o isə Mənə
oğul olacaq". 8 Qorxaqların, imansızların, iyrənclərin,
qatillərin, əxlaqsızların, sehrbazların, bütpərəstlərin və
bütün yalançıların aqibəti isə od və kükürdlə yanan göldə
olacaq; bu, ikinci ölümdür». (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Son

yeddi bəla ilə dolu yeddi nimçəsi olan yeddi mələkdən biri
gəlib mənimlə danışaraq dedi: «Gəl, mən sənə Quzunun
arvadı olacaq gəlini göstərim». **10** O məni Ruhda böyük və
uca bir dağın başına apardı. Oradan mənə göydən, Allahın
yanından enən müqəddəs şəhəri, Yerusəlimi göstərdi. **11**
Allahın ehtişamı orada idi; oradakı işıq ən qiymətli daş –
büllur yəşəm daşı kimi parıldayırdı. **12** Oranın böyük və
uca divarı, on iki darvazası var idi. Darvazalarda on iki
mələk durmuşdu. Darvazaların üstündə İsrailin on iki
qəbiləsinin adı həkk olunmuşdu. **13** Şərqdə üç darvaza,
şimalda üç darvaza, cənubda üç darvaza və qərbdə üç
darvaza var idi. **14** Şəhər divarının on iki təməli var
idi və təməllərin üstündə Quzunun On İki həvarisinin
adı var idi. **15** Mənimlə danışan mələyin əlində şəhəri,
oranın darvazalarını və divarını ölçmək üçün bir qızıl ölçü
qamışı var idi. **16** Şəhər dördbucaqlı şəklində idi və oranın
uzunluğu eninə bərabərdir. Mələk qamışla şəhəri ölçdü:
oranın uzunluğu, eni və hündürlüyü bərabər olub 12 000
stadi idi. **17** O, şəhərin divarını da ölçdü: onun hündürlüyü
mələyin istifadə etdiyi insan ölçüsünə görə 144 qulac
idi. **18** Divar yəşəm daşından tikilmişdi, şəhər isə şəffaf
şüşəyə bənzər saf qızıldan idi. **19** Şəhər divarının təmelləri
hər cür qiymətli daşla – birinci təməl yəşəmlə, ikincisi
göy yaqutla, üçüncüsü əqiqlə, dördüncüsü zümrüdlə, **20**
beşincisi damarlı əqiqlə, altıncısı qırmızı əqiqlə, yeddincisi
sarı yaqutla, səkkizincisi berillə, doqquzuncusu topazla,
onuncusu zəbərcədlə, on birincisi sirkonla, on ikincisi
ametistlə bəzədilmişdi. **21** On iki darvaza on iki mirvaridən
idi, hər darvaza bir mirvaridən düzəldilmişdi. Şəhərin

baş küçəsi isə şüşə kimi şəffaf olan xalis qızıldan idi. 22
Mən orada məbəd görmədim, çünki oranın məbədi Külli-
İxtiyar Rəbb Allah və Quzudur. 23 Şəhərin işıqlanması
üçün nə günəşə, nə də aya ehtiyacı var, çünki Allahın
ehtişamı oranı işıqlandırır, Quzu da oranın çırağıdır. 24
Millətlər şəhərin işığında gəzəcək, yer üzünün padşahları
cah-calalını oraya gətirəcək. 25 Oranın darvazaları gündüz
heç bağlanmayacaq, orada gecə olmayacaq. 26 Millətlərin
cah-calal və şərəfi oraya gətiriləcək. 27 Oraya murdar
olan heç bir şey, iyrənc iş görən və yalan danışan heç kim
əsla girməyəcək, yalnız adları Quzunun həyat kitabına
yazılanlar girəcək.

22 Mələk mənə həyat suyu axan çayı göstərdi. Bu çay
büllur kimi parlaq olub Allahın və Quzunun taxtından
çıxır 2 və şəhərin baş küçəsinin ortasından axırdı. Çayın
hər iki tayında on iki cür meyvə gətirən həyat ağacı
var idi. O ağac hər ay meyvə gətirir. Onun yarpaqları
millətlərə şəfa vermək üçündür. 3 Daha lənətlənən heç
bir şey olmayacaq. Allahın və Quzunun taxtı orada
olacaq və qulları Ona ibadət edəcək. 4 Onlar Onun üzünü
görəcək, alınlarında Onun adını daşıyacaqlar. 5 Artıq
gecə olmayacaq, heç kəsin çıraq və günəş işığına ehtiyacı
olmayacaq. Çünki Rəbb Allah onlara işıq verəcək və onlar
əbədi olaraq padşahlıq edəcək. (aiōn g165) 6 Mələk mənə
dedi: «Bu sözlər etibarlı və həqiqidir. Peyğəmbərlərin
ruhlarına ilham verən Rəbb Allah mələyini göndərib ki, Öz
qullarına tezliklə baş verməli hadisələri göstərsin». 7 İsa
deyir: «Budur, tezliklə gəlirəm! Bu kitabın peyğəmbərlik
sözlərinə riayət edən kəs nə bəxtiyardır!» 8 Mən Yəhya

bunları eşitdim və gördüm. Eşidib gördükdə bunları mənə
göstərən mələyə səcdə etmək üçün onun ayaqlarına
düşdüm. **9** Amma o mənə dedi: «Yox, olmaz! Mən
sənинlə, peyğəmbər qardaşlarınla və bu kitabın sözlərinə
riayət edənlərlə birgə Allah quluyam. Allaha səcdə
et». **10** Yenə də mənə dedi: «Bu kitabın peyğəmbərlik
sözlərini möhürləmə, çünki vaxt yaxındır. **11** Haqsızlıq
edən qoy daha da haqsızlıq etsin. Murdar olan daha
da murdarlansın. Saleh olansa qoy daha da saleh işlər
görsün. Müqəddəs olan daha da müqəddəs olsun». **12**
İsa deyir: «Budur, tezliklə gəlirəm. Verəcəyim mükafat
Mənimlədir və hər kəsə öz əməlinə görə əvəz verəcəyəm.
13 Alfa və Omeqa, Birinci və Sonuncu, Başlanğıc və Axır
Mənəm!» **14** Xalatlarını günahdan təmizləyənlər nə
bəxtiyardır! Bununla da həyat ağacından yeməyə icazələri
olacaq, darvazalardan keçib şəhərə girəcəklər. **15** İt kimi
murdarlar, sehrbazlar, əxlaqsızlar, qatillər, bütpərəstlər və
yalanı sevib danışan hər kəssə kənarda qalacaq. **16** Yenə
deyir: «Mən İsa Öz mələyimi göndərdim ki, cəmiyyətlərə
aid olan bu şəhadəti sizə versin. Mən Davudun Kökü
və Nəsli, parlaq Dan Ulduzuyam». **17** Ruh da, gəlin də
deyir: «Gəl!» Qoy eşidən də desin: «Gəl!» Susayan qoy
gəlsin, arzu edən həyat suyunu müftə götürsün. **18**
Mən bu kitabın peyğəmbərlik sözlərini eşidən hər kəsə
xəbərdarlıq edirəm: kim bunlara bir şey artırarsa, Allah
da ona bu kitabda yazılan bəlaları artıracaq; **19** kim bu
peyğəmbərlik kitabının sözlərindən bir şey götürərsə,
Allah da bu kitabda yazılmış həyat ağacından və müqəddəs
şəhərdən ona düşən payı götürəcək. **20** Bunlara şəhadət

edən deyir: «Bəli, tezliklə gəlirəm!» Amin. Gəl, ya Rəbb
İsa! **21** Rəbb İsanın lütfü hamıya yar olsun! Amin.

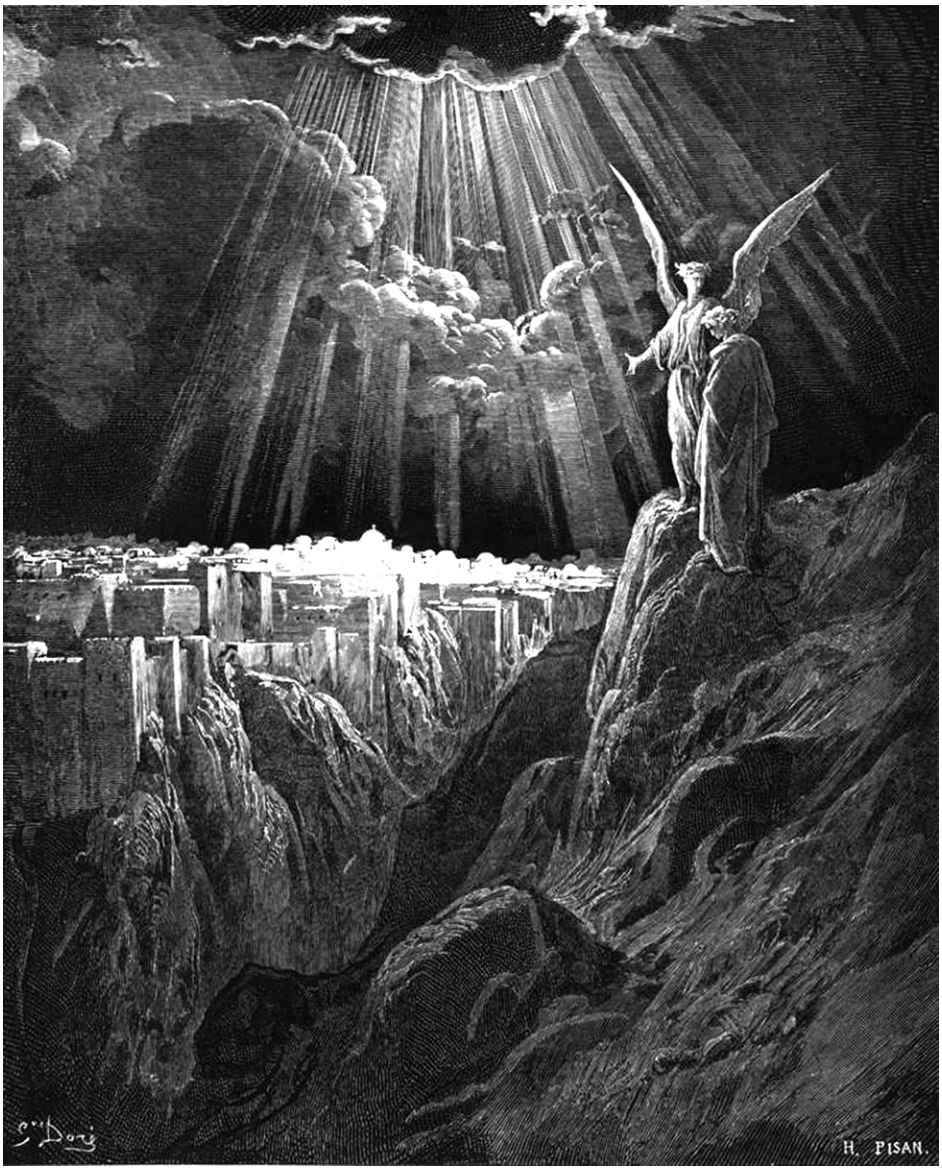

Mən müqəddəs şəhərin – yeni Yerusəlimin göydən, Allahın yanından endiyini gördüm. Şəhər öz bəyi üçün bəzədilmiş gəlin kimi hazırlanmışdı. Taxtdan belə deyən uca bir səs eşitdim: «Budur, Allahın məskəni insanların arasındadır. Allah onlarla birgə məskən salacaq; onlar Onun xalqı olacaq, Allah Özü onların Allahı olaraq aralarında yaşayacaq.

Vəhy 21:2-3

Oxucular Üçün Göstərişlər

Azeri at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Lüğət

Azeri at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Lüğət +

AionianBible.org/Bibles/Azerbaijani---Azerbaijani-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romalilara 10:7
Vəhy 9:1
Vəhy 9:2
Vəhy 9:11
Vəhy 11:7
Vəhy 17:8
Vəhy 20:1
Vəhy 20:3

aïdios

Romalilara 1:20
Yəhuda 1:6

aiōn

Matta 12:32
Matta 13:22
Matta 13:39
Matta 13:40
Matta 13:49
Matta 21:19
Matta 24:3
Matta 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Yəhya 4:14
Yəhya 6:51
Yəhya 6:58
Yəhya 8:35
Yəhya 8:51
Yəhya 8:52
Yəhya 9:32
Yəhya 10:28
Yəhya 11:26
Yəhya 12:34
Yəhya 13:8
Yəhya 14:16
Həvarilərin Işləri 3:21
Həvarilərin Işləri 15:18
Romalilara 1:25
Romalilara 9:5
Romalilara 11:36
Romalilara 12:2
Romalilara 16:27
1 Korinflilərə 1:20
1 Korinflilərə 2:6
1 Korinflilərə 2:7
1 Korinflilərə 2:8
1 Korinflilərə 3:18
1 Korinflilərə 8:13
1 Korinflilərə 10:11
2 Korinflilərə 4:4
2 Korinflilərə 9:9
2 Korinflilərə 11:31
Qalatiyalilara 1:4
Qalatiyalilara 1:5
Efeslilərə 1:21
Efeslilərə 2:2
Efeslilərə 2:7
Efeslilərə 3:9
Efeslilərə 3:11
Efeslilərə 3:21
Efeslilərə 6:12
Filipililərə 4:20
Kolosselilərə 1:26
1 Timoteyə 1:17
1 Timoteyə 6:17
2 Timoteyə 4:10
2 Timoteyə 4:18
Titə 2:12
Ibranilərə 1:2
Ibranilərə 1:8
Ibranilərə 5:6
Ibranilərə 6:5
Ibranilərə 6:20
Ibranilərə 7:17
Ibranilərə 7:21
Ibranilərə 7:24
Ibranilərə 7:28
Ibranilərə 9:26
Ibranilərə 11:3
Ibranilərə 13:8
Ibranilərə 13:21
1 Peter 1:23
1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 Yəhya 2:17
2 Yəhya 1:2
Yəhuda 1:13
Yəhuda 1:25
Vəhy 1:6
Vəhy 1:18
Vəhy 4:9
Vəhy 4:10
Vəhy 5:13
Vəhy 7:12
Vəhy 10:6
Vəhy 11:15
Vəhy 14:11
Vəhy 15:7
Vəhy 19:3
Vəhy 20:10
Vəhy 22:5

aiōnios

Matta 18:8
Matta 19:16
Matta 19:29
Matta 25:41
Matta 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Yəhya 3:15
Yəhya 3:16
Yəhya 3:36
Yəhya 4:14
Yəhya 4:36
Yəhya 5:24
Yəhya 5:39
Yəhya 6:27
Yəhya 6:40
Yəhya 6:47
Yəhya 6:54
Yəhya 6:68

Yəhya 10:28
Yəhya 12:25
Yəhya 12:50
Yəhya 17:2
Yəhya 17:3
Həvarilərin Işləri 13:46
Həvarilərin Işləri 13:48
Romalilara 2:7
Romalilara 5:21
Romalilara 6:22
Romalilara 6:23
Romalilara 16:25
Romalilara 16:26
2 Korinflilərə 4:17
2 Korinflilərə 4:18
2 Korinflilərə 5:1
Qalatiyalilara 6:8
2 Saloniklilərə 1:9
2 Saloniklilərə 2:16
1 Timoteyə 1:16
1 Timoteyə 6:12
1 Timoteyə 6:16
2 Timoteyə 1:9
2 Timoteyə 2:10
Titə 1:2
Titə 3:7
Filimona 1:15
Ibranilərə 5:9
Ibranilərə 6:2
Ibranilərə 9:12
Ibranilərə 9:14
Ibranilərə 9:15
Ibranilərə 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 Yəhya 1:2
1 Yəhya 2:25
1 Yəhya 3:15
1 Yəhya 5:11
1 Yəhya 5:13
1 Yəhya 5:20
Yəhuda 1:7
Yəhuda 1:21
Vəhy 14:6

eleēsē

Romalilara 11:32

Geenna

Matta 5:22
Matta 5:29
Matta 5:30
Matta 10:28
Matta 18:9
Matta 23:15
Matta 23:33
Mark 9:43
Mark 9:45
Mark 9:47
Luka 12:5
Yaqub 3:6

Hadēs

Matta 11:23
Matta 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Həvarilərin Işləri 2:27
Həvarilərin Işləri 2:31
1 Korinflilərə 15:55
Vəhy 1:18
Vəhy 6:8
Vəhy 20:13
Vəhy 20:14

Limnē Pyr

Vəhy 19:20
Vəhy 20:10
Vəhy 20:14
Vəhy 20:15
Vəhy 21:8

Sheol

Yaradiliş 37:35
Yaradiliş 42:38
Yaradiliş 44:29
Yaradiliş 44:31
Saylar 16:30
Saylar 16:33
Qanunun Təkrari 32:22
Birinci Şamuel 2:6
Ikinci Şamuel 22:6
Birinci Padşahlar 2:6
Birinci Padşahlar 2:9
Əyyub 7:9
Əyyub 11:8
Əyyub 14:13
Əyyub 17:13
Əyyub 17:16
Əyyub 21:13
Əyyub 24:19
Əyyub 26:6
Zəbur 6:5
Zəbur 9:17
Zəbur 16:10
Zəbur 18:5
Zəbur 30:3
Zəbur 31:17
Zəbur 49:14
Zəbur 49:15
Zəbur 55:15
Zəbur 86:13
Zəbur 88:3
Zəbur 89:48
Zəbur 116:3
Zəbur 139:8
Zəbur 141:7
Süleymanin Məsəlləri 1:12
Süleymanin Məsəlləri 5:5
Süleymanin Məsəlləri 7:27
Süleymanin Məsəlləri 9:18
Süleymanin Məsəlləri 15:11
Süleymanin Məsəlləri 15:24
Süleymanin Məsəlləri 23:14
Süleymanin Məsəlləri 27:20
Süleymanin Məsəlləri 30:16
Vaiz 9:10
Nəğmələr Nəğməsi 8:6
Yeşaya 5:14
Yeşaya 7:11
Yeşaya 14:9
Yeşaya 14:11
Yeşaya 14:15
Yeşaya 28:15
Yeşaya 28:18
Yeşaya 38:10
Yeşaya 38:18
Yeşaya 57:9
Yezekel 31:15
Yezekel 31:16
Yezekel 31:17
Yezekel 32:21
Yezekel 32:27
Huşə 13:14
Amos 9:2
Yunus 2:2
Habaqquq 2:5

Tartaroō

2 Peter 2:4

Questioned

None yet noted

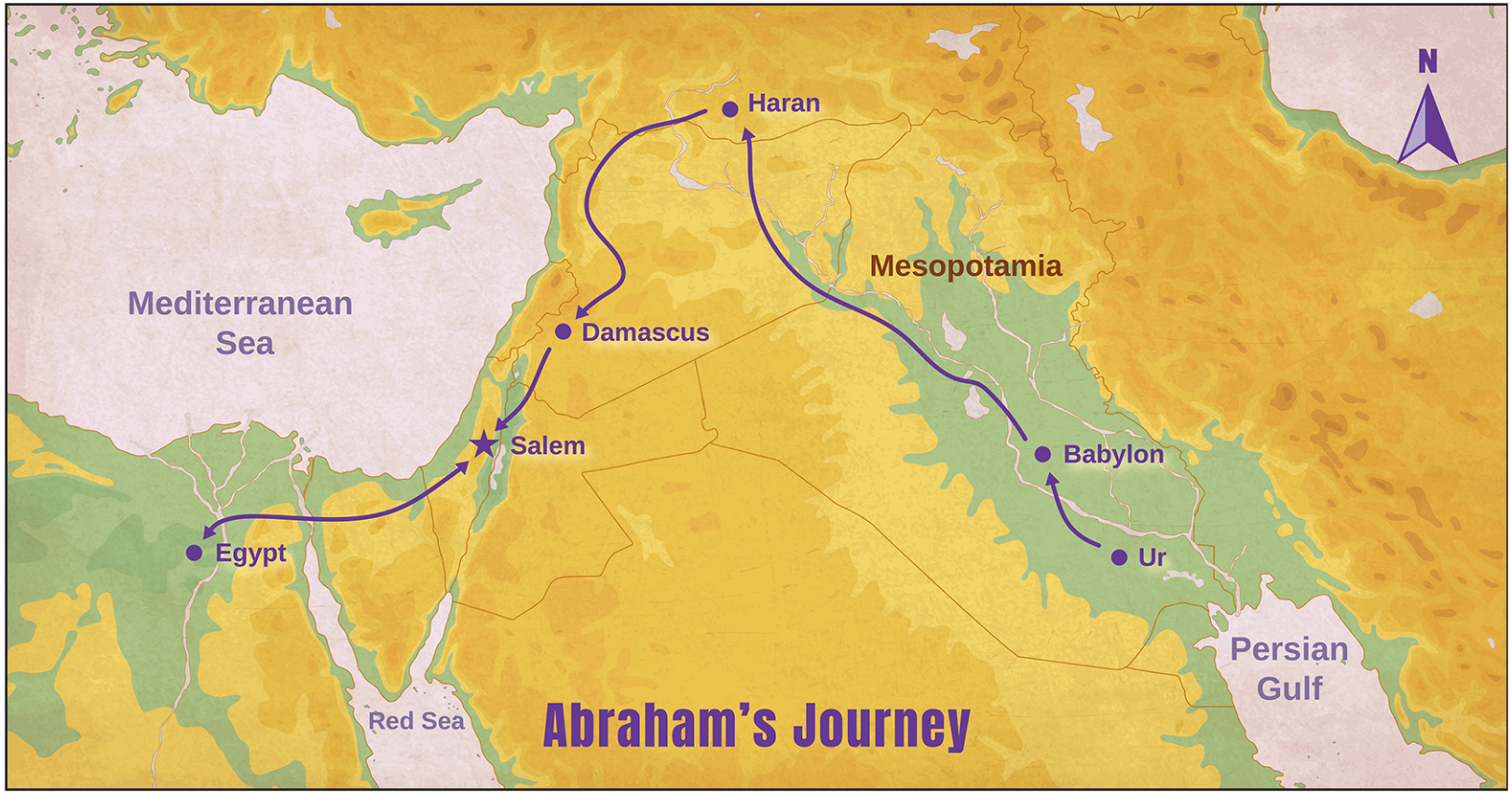

İbrahim çağırılanda iman vasitəsilə itaətli olub irs alacağı torpağa getdi. O hara getdiyini bilməyərək yola çıxdı. - Ibranilərə 11:8

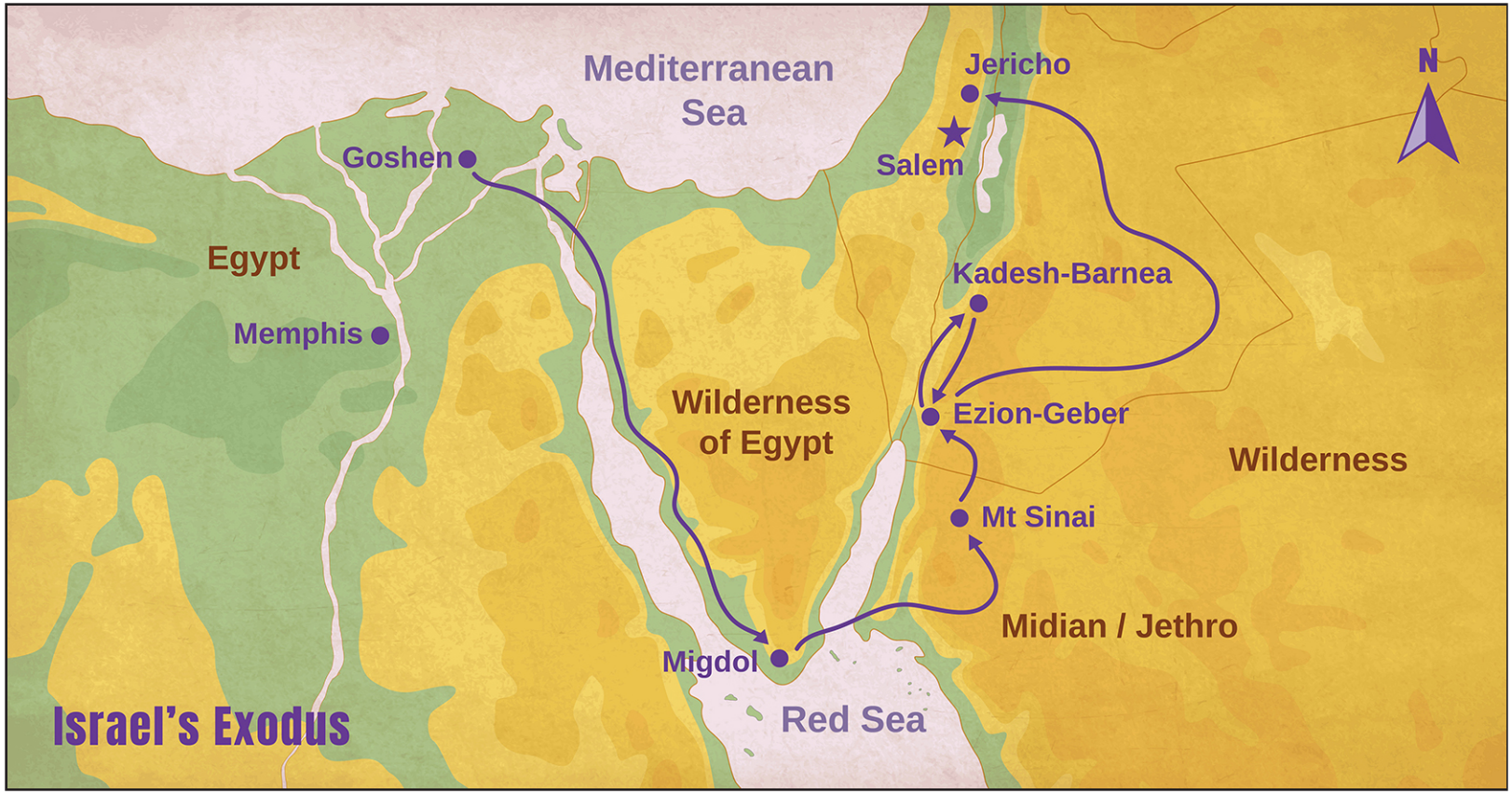

Firon xalqı buraxdığı zaman Allah onları Filiştlilərin ölkəsindən yol qısa olduğuna baxmayaraq, o yolla gətirmədi. Çünki O dedi: «Yoxsa xalq müharibə görəndə bəlkə peşman olub Misirə qayıdar». - Çixiş 13:17

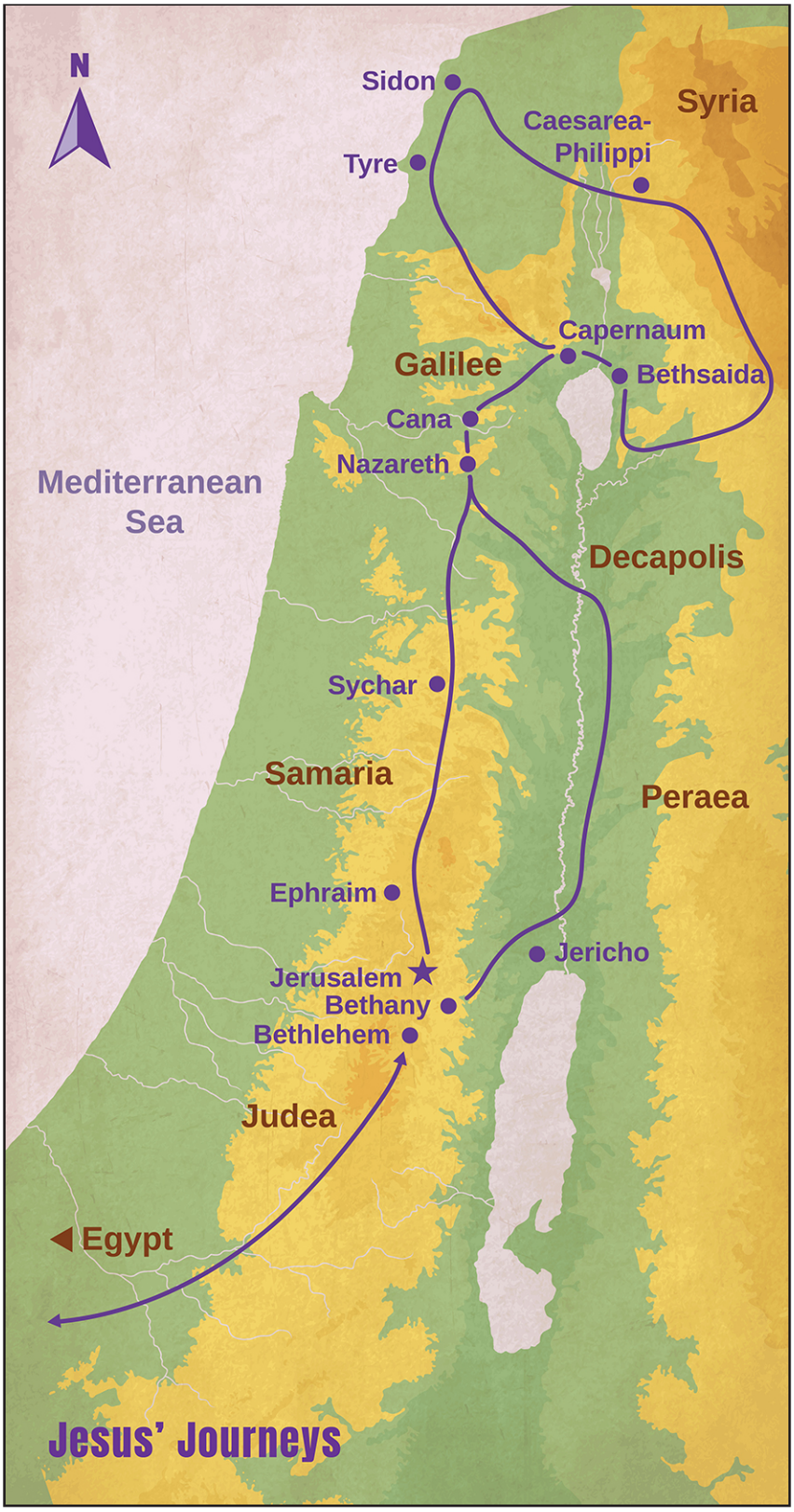

Çünki Bəşər Oğlu gəlmədi ki, Ona xidmət etsinlər, gəldi ki, Özü xidmət etsin və çoxlarını satın almaq üçün Öz canını fidyə versin. - Mark 10:45

İsa Məsihin qulu, həvari olmağa çağırılmış, Allahın Müjdəsini yaymaq üçün seçilmiş mən Pauldan salam! - Romalilara 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?			When?							
			Innocence		Fallen				Glory	
			Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth
Who?	God	Father	God's Perfect Fellowship John 10:30	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden No Fall No Death Gen 1:31	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16				God's Perfectly Restored Fellowship with All Mankind in the Holy City No Hades No Dead Rev 20:3	All Restored Acts 3:21
		Son			Pre-Incarnate, John 8:58		Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43		
		Holy Spirit			Everywhere, Psalm 139:7		Indwelling Believers, John 14:17			
	Mankind	Living Mankind	No Creation No people Gen 1:1		Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5					
		Deceased Believing Mankind			Blessed in Paradise, Luke 16:22					
		Deceased Unbelieving Mankind			Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					
	Angels	Holy Angels			Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14					
		Imprisoned Angels		No Fall No Unholy Angels Gen 1:31	Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6				Lake of Fire Prepared for the Devil and his Angels Mat 25:41 Rev 20:10	Fallen Angels Forgiven? Col 1:20 Yes? Heb 2:16 No?
		Fugitive Angels			Rebelling Against Christ Accusing Mankind 1 Peter 5:8 and Revelation 12:10			Thalaasa, Rev 20:13		
		First Beast Demon						Lake of Fire Revelation 19:20		
		False Prophet Demon								
		Satan						Abyss Revelation 20:2		

Taleyi

Azeri at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

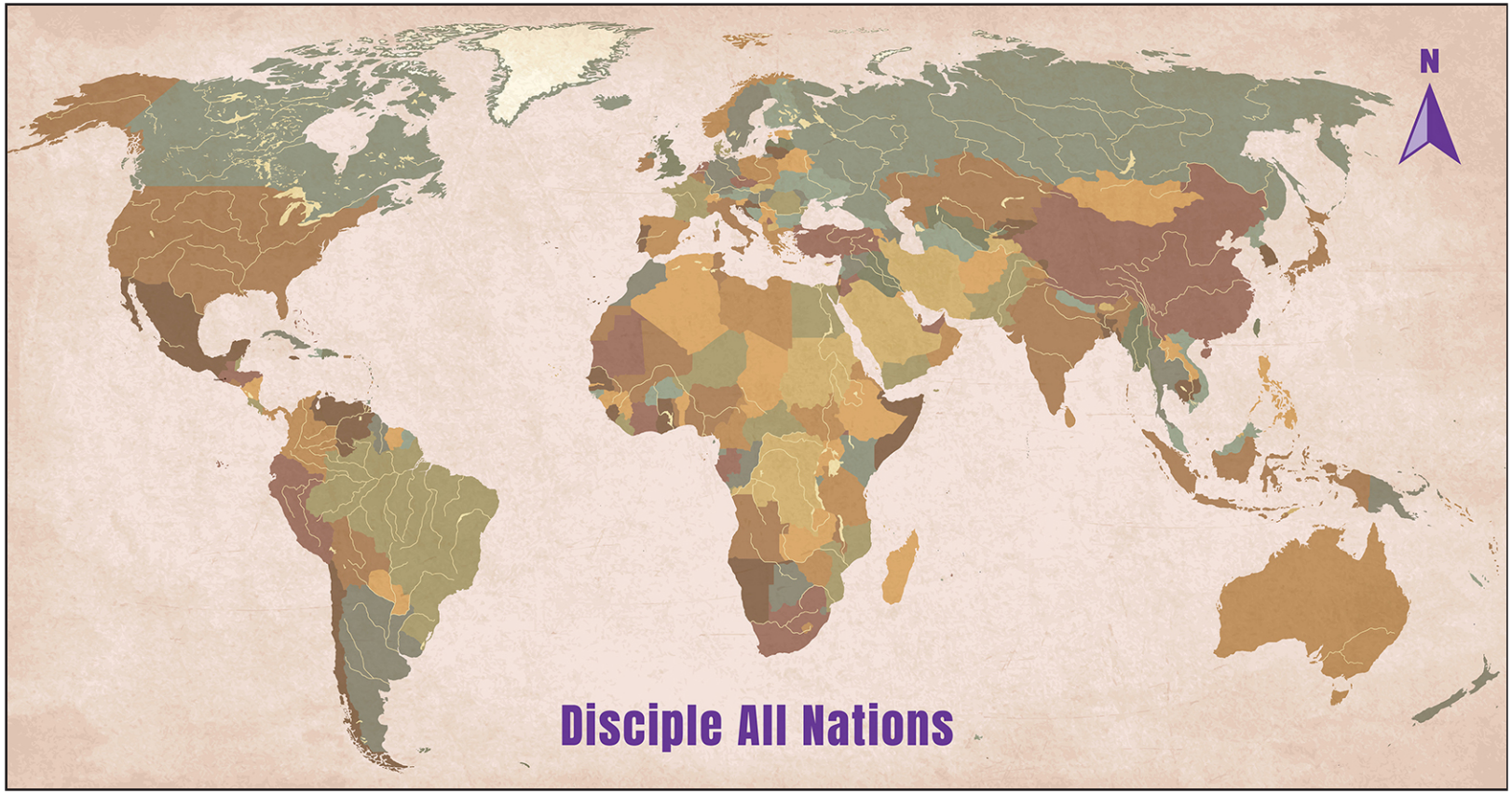

Beləliklə, gedin, bütün millətləri Mənim şagirdim edin; onları Ata, Oğul və Müqəddəs Ruh adı ilə vəftiz edin; - Matta 28:19